

והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים מוכנים לעולם ועד

ספר הזהר

מנקד

שחבר התנא האלקי
רבי שמעון בר יוחאי זי"ע

כרך שמיני

תקוני הזהר

ללומדים בשנה אחת

כא סיון – א' אב

ללומדים בשלש שנים

שנה שלישית כג כסליו – שנה שלישית יא ניסן

נסדר, נערך והוגה מחדש, בנקוד ופיסוק מלא,
עם מראה מקומות, בחלוק קטעים לפי הענינים,
באותיות גדולות ומאירות עינים.
עם באור בלשון הקדש

כל הזכויות שמורות
לרבי שמעון בר יוחאי זי"ע
מותר להעתיק לשם שמים
ומצוה גדולה לעשות זאת

הקדמת תקוני הזהר

רבי שמעון הלך לו וברח למדבר לוד ונגנזו במערה אחת הוא ורבי אלעזר בנו. התרחש נס ויצא להם חרוב אחד ומעין מים אחד. אכלו מאותו חרוב ושתו מאותם מים, והיה אליהו, זכור לטוב, בא אליהם בכל יום פעמים ומלמד אותם, ולא ידע איש עליהם וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

וזה נקרא תקוני הזהר, שהם שבעים פנים לתורה, שפרש רבי שמעון בר יוחאי במלת "בראשית" מסתרי תורה.

קום רבי שמעון ופתח דברים לפני השכינה. פתח ואמר: והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע וגו'. והמשפלים - אלו רבי שמעון והחברים, יזהרו - כשהתכנסו לעשות את החבור הזה, רשות נתנה להם, ולאליהו עמם, ולכל הנשמות של הישיבות לרדת ביניהם ולכל המלאכים בנסתר ובדרוך שכל ועלת על הכל נתן רשות לכל השמות הקדושים ולכל ההיות ולכל הפנויים לגלות להם סודות טמירים, כל שם בדרגתו, ורשות נתנה לעשרת הספירות לגלות להם סודות טמירים שלא נתנה רשות לגלות להם עד שיבא דורו של מלך המשיח.

בזהר הרקיע שהוא פולל כל צבע, זהר טמיר ונגנז, זהר בהיר בשחקים, זרק ניצוצות ומבהיק כמו פרק לעינים, זהר זהר לבן פלבנה, זהר זהר אדם כמו מאדים, זהר מבהיק, כולל ירק פחמה, זהר ירק ככוכב, זהר כולל לבן ואדם, זהר זהר לכל עבר כמי שמפה בפטיש וזרק שביבים לכל צד, כך מהזהר

הקדמת תקוני הזהר (דף א' ע"א)

רבי שמעון אזל ליה וערק למדברא דלוד ואתגנזי בחד מערתא הוא ורבי אלעזר בריה, אתרחיש ניסא נפק להון חד חרוב וחד מעיינא דמיא, אכלי מההוא חרוב ושתן מההוא מיא, והוה אליהו זכור לטוב אתי להון בכל יומא תרי זימני ואוליף לון, ולא ידע איניש בהו וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

ודא אתקרי תקוני הזהר דאינון שבועין אנפין לאורייתא דפריש רבי שמעון בר יוחאי במלת בראשית מסתרי אורייתא.

קום רבי שמעון אפתח מילין קמי שכינתא, פתח ואמר והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע וגומר (דניאל יב ג), והמשפלים אלין רבי שמעון וחרבייא, יזהרו פד אתפנשו למעבד האי חבורא, רשותא אתיהיב להון ולאליהו עמהון ולכל נשמתין דמתבתאן לנחתא ביניהו ולכל מלאכיא באתפסיא ובארח שכל.

ועלת על פלא יהיב רשו לכל שמהן קדישין ולכל הויין ולכל פנויין לגלאה לון רזין טמירין כל שם בדרגא דיליה, ורשותא יהיב לעשר ספירן לגלאה לון רזין טמירין דלא אתיהיב רשו לגלאה לון עד דיייתי דרא דמלפא משיחא.

בזהר הרקיע דאיהו פליל כל גוון, זהר טמיר ונגנז, זהר בהיר בשחקים, זהר זריק ניצוצין ומבהיק כפרק לעיינין, זהר זהר חנור פסיהרא, זהר זהר סומקא פמאדים, זהר מבהיק פליל ירוקא פחמה, זהר ירוק פככב, זהר פליל חנור וסומקא, זהר זהר לכל עיבר, כמאן דמחא בפטיש וזריק שביבין

הנה זוהרות פמה נשמות, שהם
זוהרות פלן ברקיע.

נסחא אחרת

שנינו, והמשכלים יזהרו פזהר
הרקיע, שהוא זהר טמיר ונגנוז,
זה פת"ר. זהר פהיר בשחקים,
זה חכמה. זהר זורק ניצוצות
ומבהיק פפרק לעינים, זה
פינ"ה. זהר לכן פלבנה, זו
גדל"ה. זהר זוהר אדם פמאדים,
זו גבור"ה. זהר מבהיק פולל
רק פחמה, זו תפארת. זהר רוק
פפוכב, זה נצ"ח. זהר פולל
שחר ואדם, זה הו"ד. זהר זוהר
לכל עבר פמי שפפה בפטיש
וזורק שביבים לכל צד, זה
יסו"ד.

ואלו הם נשמות מאלו
המשכלים שיש בהם שכל
לדעת בסודות רבונם, כלם
רשומים ומצירים במלכות
הרקיע פפוכבים שפאירים
ברקיע. והינו יזהירו פזהר
הרקיע, מה הרקיע שפאירים בו
- אף אלה הנשמות של
המשכלים פפוכבים ברקיע, פך
פאירים בפסא.

וכך פורחות מן הרקיע, וזה
צדיק חי העולמים, שפמנו
פורחות נשמות הצדיקים
ומאירות פלבנה, ועליהם פתוב
וינתן אתם אלהים ברקיע
השמים להאיר על הארץ.

והוא הרקיע שפעל לחיות, זהו
שפתוב ומפעל לרקיע אשר על
ראשם. והפך רקיע, ותמצא
אותו עיק"ר, ויסוד המרפכה
שעליו עומדים החיות וכסא
המרפכה עליון, ועליו נאמר
וצדיק יסוד עולם, על הצדיק
שלמעלה עומד העולם המכסה,
ועל הצדיק שלמטה עומד עולם
הנגלה, והינו מצדיקי הרבים - מאותו צדיק של העולם תלויים. מי הם הרבים? אלו שגאמר

לכל סטרא, הכי מהאי זהר זהרין פמה
נשמתין, דאינון זהרין פלהו ברקיע.

נוסחא אחרת.

תאנא והמשכלים יזהרו פזהר הרקיע, דאיהו זהר טמיר ונגנוז דא
פת"ר, זהר פהיר בשחקים דא חכמ"ה, זהר זריק ניצוצין
ומבהיק פפרק לעינין דא פינ"ה, זהר חוורו פסיהרא דא גדול"ה,
זהר זהיר סומקא פמאדים דא גבור"ה, זהר מבהיק פליל ירוקא
פחמה דא תפארת, זהר ירוק פפכב דא נצ"ח, זהר פליל אוכס
וסומק דא הו"ד, זהר זהיר לכל עבר כמאן דמחא בפטיש וזריק
שביבין לכל סטר דא יסו"ד.

ואלו אינון נשמתין מאלין משכילים דאית
בהון שכל לאשתמודעא ברזין
דמאריהון, פלהו רשימין ומצויירין
במלכותא דרקיעא פכוכביא דנהרין ברקיעא,
והינו יזהרו פזהר הרקיע, מאי הרקיע
דנהרין ביה נשמתין דמשכילים פכוכביא
ברקיע הכי נהרין בכרסיא.

ובזהו פרחין מן רקיע, ודא צדיק חי
עולמים דמניה פרחין נשמתין
דצדיקיא ונהרין בסיהרא, ועלייהו
כתיב (בראשית א יז) ויתן אתם אלהים ברקיע
השמים להאיר על הארץ.

ואיהו רקיע דאיהו לעיל מחיוון הדא הוא
דכתיב (יחזקאל א כו) ומפעל לרקיע אשר
על ראשם, והפוך רקיע ותשפח ליה
עיק"ר, ויסודא דמרפכתא דעליה קיימין
חיוון וכרסיא דמרפכתא עלאה, ועליה
אתמר (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם, על צדיק
דלעילא (ד א ע"ב) קיימא עלמא דאתפסייא,
ועל צדיק דלתתא קיימא עלמא דאתגלייא,
והינו מצדיקי הרבים, מההוא צדיקא
דעלמא תליון, מאי הרבים אליו דאתמר
הנגלה, והינו מצדיקי הרבים - מאותו צדיק של העולם תלויים.

עליהם הלכה כרבים, שהם מצד האבות, שאין רבים פחות משלש, הלכה כרבים זו שכינה ומשם, ועמד כלם צדיקים לעולם וירשו ארץ, זו שנאמר בזה והארץ הדרם רגלי. זו השכינה שהיא פלולה מעשר ספירות, ומשם נקראו ישראל מלכים, צדיקים, חוזים, נביאים, בעלי תורה, גבורים, חסידים, נבונים, חכמים, ראשי אלפי ישראל.

ורשות נתנה לנשמות הללו שגרשו ממקומן אחר הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו לקנן בחבור הזה, שנאמר בזה כצפור נודדת מן קנה פן איש נודד ממקומו, ואין צפור אלא שכינה, שהיא מגרשת ממקומה. זהו שפתוב שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך. את, לרבות שכינה תחתונה, האם, שכינה עליונה. זהו שפתוב ובפשעיקם שלחה אמכם, ששתייהן גרשו ממקומן, ולכן שלח תשלח - שני שלוחים, אחד מבית ראשון, ואחד מבית שני, לקיים בו אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן. שכינה עליונה - ותהלתי לפסילים, שכינה תחתונה - פן איש נודד ממקומו, זה הקדוש-ברוך-הוא שנאמר בו ה' איש מלחמה, שגרש אחריהן. ועוד, פן איש נודד ממקומו, זה משה, שפתוב והאיש משה ענו מאד, שגרשה רוחו אחריהם. ועוד, פן איש נודד ממקומו - מי שהוא איש צדיק שהולך נע ונד ממקומו כמו השכינה, שנאמר בזה ולא מצאה היונה מנוח, שפך פרשוהו רבותינו, בזמן

עליהו הלכה כרבים דאינון מסטרא דאבהן, דלית רבים פחות מתלת הלכה כרבים דא שכינתא.

ומתמן (ישעיה ס כא) ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ, האי דאתמר בזה (שם טו א) והארץ הדרם רגלי, דא שכינתא דאיהי פלילא מעשר ספירן, ומתמן אתקריאו ישראל מלכים צדיקים חוזים נביאים מארי תורה גבורים חסידים נבונים חכמים ראשי אלפי ישראל.

ורשותא אתיהיב לאלין נשמתין דאתתרכו מאתרייהו פתר קודשא בריך הוא ושכינתיה, לקננא בהאי חבורא, דאתמר בזה (משלי כז י) כצפור נודדת מן קנה פן איש נודד ממקומו, ולית צפור אלא שכינתא, דאיהי מתתרכא מאתרהא הדא הוא דכתיב (דברים כב ז) שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך, את לרבות שכינתא תתאה, האם שכינתא עלאה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ א) ובפשעיקם שלחה אמכם, דתרויהו אתתרכו מאתריהון, ובגין דא שלח תשלח תרין שלוחין חד מבית ראשון וחד מבית שני, לקיימא ביה (שם מב ח) אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן שכינתא עלאה, ותהלתי לפסילים שכינתא תתאה, פן איש נודד ממקומו דא קודשא בריך הוא דאתמר ביה (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה, דאתתרך אבתרייהו.

ועוד פן איש נודד ממקומו, דא משה דכתיב (במדבר יב א) והאיש משה ענו מאד, דאתתרך רוחיה אבתרייהו. ועוד פן איש נודד ממקומו מאן דאיהו איש צדיק דאזל נע ונד מאתריה פשכינתא, דאתמר בזה (בראשית ח ט) ולא

מצאה היונה מנוח, דהכי

שְׁנַחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, גָּזַר עַל בְּתֵי הַצְּדִיקִים שְׁיִחָרְבוּ, שְׁהוֹלְכִים כָּל אֶחָד נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, שְׂדִיּוֹ לַעֲבֹד לְהִיּוֹת כְּרֶבּוֹ. וְסוּד הַדְּבָר - נִדָּד הוּא לְלַחֵם אִיָּה, אִיָּה שְׁמֵרְחָם עָלָיו, אַף כֶּף - אֵין מְנַהֵל לָהּ וְגוֹ', וּמִשּׁוּם זֶה, דִּיּוֹ לַעֲבֹד לְהִיּוֹת כְּרֶבּוֹ, וְאֵין לַחֵם אֶלָּא תוֹרָה, זֶה גוֹרֵם לְבַעֲלֵי הַתּוֹרָה שְׁהוֹלְכִים מְגֵרָשִׁים.

אֲשֶׁרִי הוּא בַעַל הַיְשִׁיבָה, בַּעַל הַמְדַרְשׁ, בַּעַל הַתּוֹרָה, שְׁגָם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, בֵּית שְׁנִשְׁמָעִים בּוֹ דְבָרֵי תוֹרָה, שְׁבִמְקוֹם שֵׁשׁ שְׁם תוֹרָה, שֶׁהוּא עֲמוּד הָאֲמָצְעִי - גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית שֵׁם, וְלִכֵּן פְּרֻשׁוֹהָ רְבוּתִינוּ, כָּל בֵּית שְׂאֵין נִשְׁמָעִים בּוֹ דְבָרֵי תוֹרָה, לְסוּף תְּחַרְבּוּ, וְאֵלוֹ שְׁנִשְׁמָעִים בָּהֶם דְבָרֵי תוֹרָה, נִקְרְאוּ בִּיצִים, אֶפְרוּחִים, בְּנִים. בִּיצִים - בַּעֲלֵי מִקְרָא, אֶפְרוּחִים - בַּעֲלֵי מִשְׁנָה, בְּנִים - בַּעֲלֵי קִבְלָה.

וְעַל־יְהוֹ וְהָאֵם רוֹבְצָת עַל הָאֶפְרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, שְׁלַח תְּשַׁלַּח מֵהֶם. אֲבָל עַל בַּעֲלֵי קִבְלָה נֹאמֵר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, שְׂאֵין שְׂכָל לְדַעַת אֶת הַשְּׂכִינָה כְּאוֹתָם בַּעֲלֵי קִבְלָה, וְאֵלוֹ עוֹשִׂים לָהּ דִּירָה וְלִקְדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא וּפּוֹרְחִים עִמָּה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהִיא פּוֹרַחַת, כְּלָם נוֹדְדִים עִמָּה בְּשִׁלְיחוֹתָהּ. אֲבָל הָאֶפְרוּחִים אֵין כְּנִפְיָהֶם שְׁלָמִים, שְׁפוֹרְחִים בָּהֶם, שֶׁהֵם מִצּוֹת עֲשֵׂה, כָּל שְׁפָן בִּיצִים, וְלִכֵּן נֹאמֵר עָלֵיהֶם כְּלָפִי הָאֵם שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.

עַד שֶׁאֲמַר דְּבָרִים אֵלוֹ, הִנֵּה זֶקֶן הַזְּדִמָּן לוֹ וְאֲמַר: וְהָרִי כְּתוּב וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ! אֲמַר לוֹ: זֶקֶן, כָּל הָאֶתִּין לְרִבּוּת, וְלִכֵּן לֹא אֲמַר

אוּקְמוּהוּ רַבָּנָן בְּזִמְנָא דְאַתְחַרְבּוּ בֵּי מִקְדָּשָׁא גָזַר עַל בְּתֵי הַצְּדִיקִים דִּיחָרְבוּ, דְאַזְלִין כָּל חַד נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, דִּדְיוֹ לַעֲבֹד לְמַהוּי כְּרַבִּיָּה, וְרָזָא דְמִלָּה נִדָּד הוּא לְלַחֵם אִיָּה אִיָּה דְמִרְחָם עָלֵיהּ, אוּף הָכִי (ישעי' נ"א י"ח) אֵין מְנַהֵל לָהּ וְגוֹמַר, וּבְגִין דָּא דִּיּוֹ לַעֲבֹד לְמַהוּי כְּרַבִּיָּה, וְלִית לַחֵם אֶלָּא אוּרִיָּיתָא, הָאֵי גַרְם לְמֵאֲרֵי תוֹרָה דְאַזְלִין מִתְתַּרְכִּין.

זְבָאָה אִיהוּ מְאֲרֵי מְתִיבְתָא מְאֲרֵי מְדַרְשׁ מְאֲרֵי תוֹרָה, דְגַם צְפוּר מְצָאָה בֵּית (תהלים פ"ד ד') בֵּית דְנִשְׁמָעִין בִּיה פְּתַגְמֵי אוּרִיָּיתָא, דְבִאֲתַר דְאִית תַּמָּן תוֹרָה דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית תַּמָּן, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהּ רַבָּנָן כָּל בֵּית שְׂאֵין נִשְׁמָעִין בּוֹ דְבָרֵי תוֹרָה לְסוּף תְּחַרְבּוּ, וְאֵלִין דְנִשְׁמָעִין דְבָרֵי תוֹרָה בְּהוּן אֶתְקִרְיָאוּ בִּיצִים אֶפְרוּחִים בְּנִים, בִּיצִים מְאֲרֵי מִקְרָא, אֶפְרוּחִים מְאֲרֵי מִשְׁנָה, בְּנִים מְאֲרֵי קִבְלָה.

וְעַל־יְהוֹ אֲתַמַּר (דברים כ"ב ו') וְהָאֵם רוֹבְצָת עַל הָאֶפְרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, שְׁלַח תְּשַׁלַּח מִנֵּיהּ, אֲבָל עַל מְאֲרֵי קִבְלָה אֲתַמַּר (שם) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, דְלִית סְכֻלְתָּנוּ לְאֲשַׁתְּמוּדַע בְּשִׁכְיִנְתָּא כְּאֵלִין מְאֲרֵי קִבְלָה, וְאֵלִין עֲבָדִין לָהּ דִּירָה וְלִקְוִדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּפְרַחִין עִמָּה, בְּכָל אֲתַר דְאִיהִי פְּרַחַת כְּלָהּ מְנַדְדִין עִמָּה בְּשִׁלְיחוֹתָא דִּילָהּ, אֲבָל אֶפְרוּחֵי לִית גְּדַפִּין דְלָהוּן שְׁלָמִין דְפְּרַחִין בְּהוּן, דְאֵינוּן פְּקוּדֵי דַעֲשֵׂה, כָּל שְׁפָן בִּיצִים, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר עָלֵיהּ לְגַבִּי אִימָא שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.

עַד דְאֲמַר מְלִין אֵלִין הָא סְבָא אַזְדַּמְן לִיה וְאֲמַר, וְהָא כְּתִיב וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, אֲמַר לִיה סְבָא כָּל אֶתִּין לְרִבּוּיָי, וּבְגִין דָּא לֹא

והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך. אמר לו: ברוך אתה המנורה הקדושה, שפך זה ודאי, והבנים הם ודאי תחת האם העליונה, חסידים, גבורים, בעלי תורה, חוזים, נביאים, צדיקים. חסידים - מצד החסד, דרגתו של אברהם, ובארו עליו, אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, שעושה לו קן שהוא אכסניה שלו, וזו השכינה שהיא הקן שלו, הבית שלו, ההיכל שלו, המלון שלו, ובארץ הקדושה היא יחדו וביתו, ולא מלון ואכסניה, אלא כפי אותו האיש שתקן אותה, ולכן נתן מדת החסד לאברהם.

גבורים - מצד הגבורה, שנותנים כח לרפונם לכבש עבד תחת רבו ושפחה תחת גברתה בקשר של תפלין, שמי שאין לו תפלין בשעת קריאת שמע, מהצד שלו שולט עבד ושפחה על העולם, ובאותה שעה רוגזת השכינה, וזה שכתוב תחת עבד פי ימלך ושפחה פי תירש גברתה.

ואף כן היא רוגזת יותר על נבל פי ישבע לחם, שנאמר בו לכו לחמו בלחמי, שהוא קמצן, נבל בממונו נבל שמו, שאינו נדיב ואינו מזרע האבות, שנאמר עליהם נדיבי עמים נאספו, שהרי קמצן הוא עני הדעת, אחר שלא עושה חסד לבעלי תורה להיות מחזיק בידיהם, ותורה ללא מצוות אינה תורת יהו"ה.

בערי תורה - מצד עמוד האמצעי שבו חצות לילה, היה קם דוד לחבר אותו לשכינה

אמר והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך, אמר ליה ברוך אנת בוצינא קדישא דהכי הוא ודאי, ובנים אינון ודאי תחות אימא עלאה, חסידים גבורים מארי תורה חוזים נביאים צדיקים, חסידים מסטרא דחסד דרגא דאברהם, ואוקמוה עליה אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, דעביד ליה קן דאיהו אכסניא דיליה, ודא שכינתא דאיהי (דף ב ע"א) קן דיליה בית דיליה היכל דיליה, מלון דיליה ובארעא קדישא איהי יחודיה וביתיה, ולא מלון ואכסניא, אלא כפום ההוא בר נש דתקין לה, ובגין דא יהיב מדת חסד לאברהם.

גבורים מסטרא דגבורה דיהבין תוקפא למאריהון לכבוש עבד תחת רבו ושפחה תחות גברתה בקשוניא דתפלין, דמאן דלית ליה תפלין בשעת קריאת שמע, מסטרא דיליה שליט עבד ושפחה על עלמא, ובההוא שעתא רגזא שכינתא, הדא הוא דכתיב (משלי ל כב) תחת עבד פי ימלך ושפחה פי תירש גברתה.

ואוה הכי איהי רגזא יתיר על נבל פי ישבע לחם (שם), דאתמר ביה (שם ט ו) לכו לחמו בלחמי, דאיהו קמצן נבל בממוניה נבל שמייה, דלאו איהו נדיב ולא איהו מזרעא דאבהן דאתמר עליהו (תהלים מז י) נדיבי עמים נאספו, דהא קמצן איהו עני הדעת, בתר דלא עביד טיבו למארי תורה למיהוי מחזיק בידיהו, ואורייתא בלא פקודיא לאו איהי תורת יהו"ה.

מארי תורה מסטרא דעמודא דאמצעייתא, דביה חצות לילה הוה קם דוד לחברא

ליה בשכינתא דאתקריאת

שִׁנְקֵרְאֵת לַיְלָה, וְהוּא שׁוֹמֵר מֵהַ
מְלִילָה, לַיְלָה ה', לַיְלָה שְׁמוֹרִים
הוּא לַיהו"ה, וּבִגְלָלָה נֹאֲמַר, כָּל
הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלַיְלָה,
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ-הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו
חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם, שֶׁנֹּאֲמַר
יּוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדוֹ וּבְלַיְלָה
שִׁירָה עִמִּי.

חֲזוּיִם נְבִיאִים - מִצַּד שֶׁל נִצַּח
וְהוֹד, שֶׁבָּהֶם כְּלוּלִים שְׁנֵי שְׁמוֹת,
שֶׁהֵם יֵאֱהַדוּנָה"י, שֶׁבָּהֶם שְׁמוֹנָה
אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד שְׁמוֹנָה סְפָרֵי
נְבִיאִים, וְנְבִיאִים שְׁנַיִם - הָרִי
עֶשֶׂר, כְּנֶגֶד עֶשֶׂר סְפִירוֹת, כְּנֶגֶד
רָאָה יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מְרָאוֹת.
צַדִּיקִים - מִצַּד שֶׁל הַצַּדִּיק. וְעַל
כֵּן אֵלּוּ נֹאֲמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל
הַבָּנִים.

וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה
לְשִׁמָּה וְשׁוֹמְרִים מִצְוֹתֶיהָ, שֶׁהֵן
תְּרִי"ג מִצְוֹת שְׁתּוּלִיִּים מִשֵּׁם
יְהו"ה כְּעֵנֶבִים בְּאֶשְׁכּוֹל, כְּדִי
לִיחַד בָּהֶם אֶת שֵׁם יְהו"ה עִם
הַשְּׂכִינָה, כְּאִדָּם שֶׁמְתַיַּחַד עִם בֵּית
זוּגוֹ בְּכָל אֵיבָרָיו לְהוֹצִיא זֶרַע
מֵעֵלָה, נֹאֲמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם
עַל הַבָּנִים. וְאֵלּוּ שֶׁלֹּא מְשַׁתְּדָלִים
בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה, נֹאֲמַר בָּהֶם שְׁלַח
תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֶת - לְרַבּוֹת
שֵׁם יְהו"ה שֶׁהִסְתַּלַּק עִמָּה
מֵאוֹתוֹ הָאִישׁ.

וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁמוֹקִירִים שְׁבָתוֹת
וַיָּמִים טוֹבִים, עָלֵיהֶם נֹאֲמַר לֹא
תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, שְׁעוֹשִׂים
מַעֲשֵׂה שֶׁל בָּנִים עִם שְׁבַת
הַמְּלַכָּה וְעִם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁהוּא יוֹם הַשְּׁבַת. מִי שֶׁקָּיָם בּוֹ
וּכְבָדְתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכָיו, זֶהוּ כְּבֹד
אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ וְגו'.

שֶׁשֶׁרְשָׁה עוֹלָמוֹת הֵן - שְׁנַיִם
יּוֹרֵשׁ בְּכַבּוּד אָב וְאָם, וְהַשְּׁלִישִׁי
יּוֹרֵשׁ בַּתּוֹרָה, שְׁפּוֹלֵל אוֹתָם בִּין

לַיְלָה, וְאִיהוּ שׁוֹמֵר מֵהַ מְלִילָה (ישעיה נא
יא), לַיְלָה ה', לַיְלָה שְׁמוֹרִים הוּא לַיהו"ה (שמות יב
מב), וּבִגְיָנָה אֶתְמַר כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלַיְלָה
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד
בְּיוֹם, שֶׁנֹּאֲמַר (תהלים מב ט) יּוֹמָם יִצְוֶה יְהו"ה
חֶסֶדוֹ וּבְלַיְלָה שִׁירָה עִמִּי.

חֲזוּיִם נְבִיאִים מְסֻטָּרָא דְנִצַּח וְהוֹד, דְּבַהוֹן
כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהֵן דְּאִינוּן יֵאֱהַדוּנָה"י,
דְּבַהוֹן תְּמַנְיָא אֲתוּוּן, לְקַבֵּל תְּמַנְיָא סְפָרֵי
נְבִיאִים, וְנְבִיאִים תְּרִין הָא עֶשֶׂר, לְקַבֵּל עֶשֶׂר
סְפָרִין, לְקַבֵּלִיהָ חֲזָא יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מְרָאוֹת.
צַדִּיקִים מְסֻטָּרָא דְצַדִּיק, עַל כֵּן אֵלּוּ
אֶתְמַר (דברים כב ו) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

וְעוֹד אֵלּוּ דְעֶסְקִין בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמָּה, וְנִטְרִין
פְּקוּדָהָ דְּאִינוּן תְּרִי"ג מִצְוֹת דְּתַלְיִין
מִשֵּׁם יְהו"ה כְּעֵנֶבִין בְּאֶתְכֶּלָא, כְּדִי לִיְחַדָּא
בַּהוֹן לְשֵׁם יְהו"ה בְּשְׂכִינָה, כְּבַר נֵשׁ דְּמִתְיַחַד
עִם בֵּית זוּגִיָּה בְּכָל אֵבָרָיו דִּילִיָּה לְאַפְקָא זֶרַע
מֵעֵלָא, אֶתְמַר בַּהוֹן (שם) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל
הַבָּנִים, וְאֵלּוּ דְלֹא מְשַׁתְּדָלִי בְּאוֹרֵייתָא
לְשִׁמָּה, אֶתְמַר בַּהוֹן שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם,
אֶת לְרַבּוֹת שֵׁם יְהו"ה דְּאֶסְתַּלַּק עִמָּה מֵהָהוּא
בַּר נֵשׁ.

וְעוֹד אֵלּוּ דְאוֹקְרִין שְׁבָתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים,
אֶתְמַר עָלֵיהֶו לֹא תִקַּח הָאֵם עַל
הַבָּנִים, דְּעַבְדִּין עוֹבְדָא דְבָנִין עִם שְׁבַת
מְלַכְתָּא, וְעִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ יוֹם
הַשְּׁבַת, מָאן דְּקָיִים בֵּיה (ישעיה נח יג) וּכְבָדְתוֹ
מַעֲשׂוֹת דְּרָכָיו, הָאִי אִיהוּ (שמות כ יב) כְּבֹד אֶת
אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ וְגוֹמַר.

דְּתַלְתָּת עֲלָמִין נִינְהוּ, תְּרִין יְרִית בְּכַבּוּד אָב
וְאָם, וְתַלְיָתָאָה יְרִית בְּאוֹרֵייתָא,

דְּכָלִּיל לֹזֶן בִּין י"ה, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים ל ב)

י"ה. זהו שְׁכַתּוֹב כִּי הוּא חֲיִיד
וְאֶרְךְ יְמֵיךְ. כִּי הוּא חֲיִיד -
בְּעוֹלָם הַזֶּה, זֶה הַגֵּן שְׁלֵמֻטָּה,
וְאֶרְךְ יְמֵיךְ - זֶה הָעוֹלָם הַבָּא,
הָעוֹלָם הָאֶרְךְ, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
יְהו"ה אֱלֹהֵיךְ נָתַן לְךְ - עוֹלָם
שְׁפֵל.

וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁקוֹשְׁרִים אֵת
הַשְּׂכִינָה עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ-הוּא
בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, נֹאמֵר עֲלֵיהֶם
לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵלּוּ
שֶׁלֹא קוֹשְׁרִים אוֹתָם יַחַד, נֹאמֵר
בְּהֵם שֶׁלַח תְּשַׁלַּח אֵת הָאֵם.
וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁמִיחָדִים אוֹתָם יַחַד,
אֵת הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי וְאֵת
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּקִרְיַאת
שְׁמַע, נֹאמֵר עֲלֵיהֶם לֹא תִקַּח
הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵלּוּ שֶׁלֹא
מִיחָדִים אוֹתָם בִּיחוד שֶׁל קִרְיַאת
שְׁמַע, כְּתוּב בְּהֵם שֶׁלַח תְּשַׁלַּח
אֵת הָאֵם, בְּכָל מְקוֹם אֵת -
לְרַבּוֹת, וְכֹאן - לְרַבּוֹת חֲכָמָה
הָעֲלִיּוֹנָה, אֲב הָאֲמוּנָה שֶׁהִיא
בִּינָה, וְעֲלֶיהָ נֹאמֵר כֹּאן לֹא תִקַּח
הָאֵם, שֶׁלַח תְּשַׁלַּח אֵת הָאֵם. זֶהוּ
שְׁכַתּוֹב כִּי אֵם לְבִינָה תִקְרָא,
וְהִיא הַתּוֹרָה שְׁלֵמַעֲלָה, שְׁנֹאמֵר
בָּה אֵל תַּטֵּשׁ תּוֹרַת אֲמֶךְ.

וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁשׁוּמְרִים אוֹת
הַבְּרִית בְּתַחֲוּמָה, שֶׁהֵם שְׁמוֹנֶה
יָמִים, וְשׁוּמְרִים אוֹת שְׁבַת
בְּתַחֲוּמָה, שֶׁהֵם " " מִן
יֵאֵהֲרֹנָה"י, שְׁבַגְלָלִם בְּאֵרוֹ בְּעֲלֵי
הַמְּשֻׁנָּה שֶׁלֹא נִמְצָא אִישׁ פְּחוֹת
מִשְׁנֵיהֶם, כְּתוּב לֹא תִקַּח הָאֵם
עַל הַבָּנִים. וְאוֹתָם שֶׁלֹא נִמְצָאִים
בְּכָל יוֹם עִם שְׁנֵי הָאוֹתוֹת הָאֵלּוּ,
שֶׁהֵם אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת בְּרִית
מִלָּה, וּבְשֵׁבֶת - אוֹת בְּרִית וְאוֹת
שְׁבַת, כְּתוּב בְּהֵם שֶׁלַח תְּשַׁלַּח
אֵת הָאֵם.

וְאֵם תֹּאמְרוּ, לְמָה צְרִיכִים לְהִיּוֹת
שְׁנֵיהֶם בְּכָל אֶדָם בְּכָל יוֹם? כְּדִי
שֶׁלֹא תִמְצָא הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא יו"ד מִן אֲדֹנָי, יַחֲדָה בְּלֵי

כִּי הוּא חֲיִיד בְּעוֹלָם הַזֶּה דָּא גֵן דְּלִתְתָא,
וְאֶרְךְ יְמֵיךְ דָּא עֲלֵמָא דְאֵתִי עֲלֵמָא אֲרִיכָא,
עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהו"ה אֱלֹהֵיךְ נָתַן לְךְ
עֲלֵמָא שְׁפֵלָה.

וְעוֹד אֵלּוּ דְקֻשְׁרִין לְשְׂכִינְתָא עִם קוּדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא בְּקֻשְׁרָא דְתְּפִלִּין, אֲתִמֵּר
עֲלֵייהוּ לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵינּוֹן דְּלֹא
קֻשְׁרִין לּוֹן כְּחָדָא, אֲתִמֵּר בְּהוֹן שֶׁלַח תְּשַׁלַּח
אֵת הָאֵם, וְעוֹד אֵלּוּ דְמִיחָדִין לּוֹן כְּחָדָא,
לְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא וְשְׂכִינְתָא תַּתְתָּא
בְּקִרְיַאת שְׁמַע, אֲתִמֵּר עֲלֵייהוּ לֹא תִקַּח הָאֵם
עַל הַבָּנִים, וְאֵלּוּ דְלֹא מִיחָדִין לּוֹן בִּיחודָא
דְקִרְיַאת שְׁמַע, כְּתִיב בְּהוֹן שֶׁלַח תְּשַׁלַּח אֵת
הָאֵם, בְּכָל אֲתֵר אֵת לְרַבּוֹת, וְהִכָּא לְרַבּוֹת
חֲכָמָה עֲלֵאָה אֲב הָאֲמוּנָה דְאִיהִי בִינָה, וְעֲלֵהָ
אֲתִמֵּר הִכָּא לֹא תִקַּח הָאֵם, שֶׁלַח תְּשַׁלַּח אֵת
הָאֵם, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (משלי ב ג) כִּי אֵם לְבִינָה
תִקְרָא, וְאִיהִי אוֹרִייתָא דְלְעִילָא דְאֲתִמֵּר
בָּה (שם א ח) וְאֵל תַּטֵּשׁ תּוֹרַת אֲמֶךְ.

וְעוֹד אֵלּוּ דְנִטְרִין אוֹת בְּרִית בְּתַחֲוּמִיהָ,
דְאִיהוּ שְׁמוֹנֶה יָמִים, וְנִטְרִי אוֹת שְׁבַת
בְּתַחֲוּמִיהָ, דְאֵינּוֹן י"י מִן יֵאֵהֲרֹנָה"י,
דְבִגְיַנְיֵיהוּ אוּקְמוּהָ מְאִרִי מְתַנִּיתִין, דְּלֹא
אֲשַׁתְּפַח בְּר נֶשׁ פְּחוֹת מְתַרְוִייהוּ, כְּתִיב לֹא
תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵינּוֹן דְּלֹא אֲשַׁתְּפַחוּ
בְּכָל יוֹמָא בְּשְׁתֵּי אוֹתוֹת אֵלּוּ דְאֵינּוֹן אוֹת
תְּפִלִּין וְאוֹת בְּרִית (ד' ב ע"ב) מִלָּה, וּבְשֵׁבֶת
אוֹת בְּרִית וְאוֹת שְׁבַת, כְּתִיב בְּהוֹן שֶׁלַח
תְּשַׁלַּח אֵת הָאֵם.

וְאִי תִמְרוּן אֲמִאי צְרִיכִין לְמַהְיִי תַרְוִייהוּ בְּכָל
בְּר נֶשׁ בְּכָל יוֹמָא, בְּגִין דְּלֹא תִשְׁתְּפַח
שְׂכִינְתָא דְאִיהוּ יו"ד מִן אֲדֹנָי, יַחֲדָה בְּלֵא
שֶׁלֹא תִמְצָא הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא יו"ד מִן אֲדֹנָי, יַחֲדָה בְּלֵי

קודשא בריך הוא דאיהו יו"ד מן יהוה, וצריך בר נש דלא ישתפח בכל יומא פחות מתרוייהו, ואי לא עליה אתמר (משלי טז כח) ונגזן מפריד אלוף, דאפריד אלופיה דעלמא משכינתא, נוקבא אתמר בה (שמות לא י) אות הוא לעולם, דכורא ברית מלח עולם הוא, ובגין דא אות תפלין נוקבא, אות ברית דכורא, ורזא דמילה (דברים ל יב) מ"י י"עלה ל"נו ה"שמימה, ברישי תיבין מיל"ה ובסופי תיבין יהו"ה, בתפלין נוקבא הדא הוא דכתיב (שמות יג טז) והיה לאות על ידכה יד בכה.

הוי"ה, וצריך אדם שלא ימצא בכל יום פחות משניהם, ואם לא עליו נאמר ונגזן מפריד אלוף, שהפריד אלופו של עולם מהשכינה. הנקבה, נאמר בה אות הוא לעולם, הנזכר הוא ברית מלח עולם, ולכן אות תפלין - נקבה, אות הברית - זכר. וסוד הדבר, מ"י י"עלה ל"נו ה"שמימה, בראשי תבות מיל"ה, ובסופי תבות יהו"ה. בתפלין נקבה, זהו שפתוב והיה לאות על ידכה, יד בכה.

ועל קן צפור הזה נאמר וספה תהיה לצל יומם וגומר, והוא לשון סכף, שמשוככת בו האם על בניה. האפרוחים שלה - שלשה הדסים ושני בדי ערבות ולולב, או ביצים - אלו הם אתרוגים, שכל אחד שעורו בכביצה, ואלו שרשומים בהם, כתוב עליהם לא תקח האם על הבנים, ששלשה הדסים ושני בדי ערבות לשני נביאי אמת, לולב - צדיק פתור, אתרוג רומז לשכינה, ספה רומזת לאם שמשככת עליהם - הרי הם שמונה, כנגד יאהדונה"י, שהיא חשבון סוף"ה כ"ו ה"ס. ואלו שלא נוטלים הסימנים הללו בידיהם, בהם כתוב שלח תשלח, כת"ר חכמ"ה, שלא שורים אלו בשמונה האלו להיות פל עשר הספירות בכל נענוע ונענוע של נענועי הלולב ומיניו, בכל מצוה ומצוה.

ועל הצפור הזו רמזו רבנן בהגדה של בתרא, שרבה בר בר חנה שהיה הולך בספינה, וראה את אותה צפור של הזים מגיעה עד קרסליו, ומי הצפור כאן? אחד מהאפרוחים הללו או מאותם ביצים, אפרוחים כמו

ועל קן דצפורה דא אתמר, (ישעיה ד ו) וספה תהיה לצל יומם וגומר, ואיהו לשון סכף שמשככת בה אימא על בניה, אפרוחים דילה תלת הדסים ותרי בדי ערבות ולולב, או ביצים דא אינון אתרוגין דכל חד שיעוריה בכביצה, ואלין דרשימין בהון כתיב עלייהו לא תקח האם על הבנים, דתלת הדסים רמיזין לתלת אבהן, תרי בדי ערבות לתרי נביאי קשוט, לולב צדיק פתור יפרח (תהלים צד יא) אתרוג רמיז לשכינתא, סופה רמיזא לאימא דמשככת עלייהו, הא אינון תמניא לקבל יאהדונה"י, דאיהו חושבן סוף"ה כ"ו ה"ס, ואלין דלא נטלין אלין סימנין בידיהון כתיב בהון שלח תשלח כת"ר חכמ"ה, דלא שריין אלין באלין תמניא, למהוי פלהו עשר ספירן בכל נענוע ונענוע דנענועי דלולב ומיניו, בכל פקודא ופקודא.

ועל האי צפור קא רמיזו רבנן בהגדה דבתרא, דרבה בר בר חנה דהוה אזיל בספינתא, וחזא לההיא צפורה דימא מטא עד קרסולוי, ומאן צפור הכא חד מאלין אפרוחי

פְּרָחִים שְׂאִינִם גָּמַר פְּרִי מְלֻמָּטָה
לְמַעַלָּה, אוּ מִשֵּׁשׁ הַבְּנִים שֶׁהֵם
מְלַמְעֵלָּה לְמִטָּה תַּחַת הָאֵם
הַעֲלִינָהּ, שֶׁהָרִי הַבִּיצִים הֵם
מִצַּד הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא
בִּיצָה, הָאֶפְרוֹחִים מִצַּד שֶׁל
הַצְּדִיק, מְלַמְטָה לְמַעַלָּה, אֲלֵא
לֹא הִיָּה אֲלֵא מֵהָאֶפְרוֹחִים הֵלְלוּ,
וְצִדִּיק שְׁמוֹ, עֲמוּד אֶחָד מֵהָאֲרָץ
עַד לְרִקִּיעַ, וְהֵיּם מְגִיעַ עַד
קְרִסְלִיו, אֵלּוּ נִצַּח וְהוֹד, שֶׁהָאֵם
הַעֲלִינָהּ הִיא יָם שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט
לְחֻמְשֵׁין שְׁעָרִים עַד קְרִסְלֵי
אוֹתוֹ הַעוֹף.

כְּמוֹ זֶה יוֹד, הוּא עֶשֶׂר, ה'
חֲמֵשׁ. עֶשֶׂר פְּעָמִים ה' הֵם
חֲמֵשִׁים. עֶשֶׂר בְּכָל סְפִירָה
מִחֲמַשׁ הָאֵלּוּ, מִחֲסֹד עַד הוֹד,
הַיְסוֹד נוֹטֵל אֶת כָּלֵם וְנִקְרָא כ"ל,
כְּלוּל מִהַחֲמֵשִׁים הֵלְלוּ, וְהַכֶּסֶף
שֶׁלְמִטָּה יָם הַמֶּלֶח כֶּסֶף הַדִּין.
הַעוֹף שֶׁהוּא הַצֶּפּוֹר שְׁלוֹ הוּא
מִטְטְרוֹן, עָלָיו נֶאֱמַר כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל, הַקּוֹל
שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא כּוֹלֵל
שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֵל וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם,
וְנוֹטֵל אוֹתוֹ הַקּוֹל וּפּוֹרֵחַ בּוֹ עַד
הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא קוֹל
יְהו"ה עַל הַמַּיִם, וְאֵין מִיָּם אֲלֵא
תּוֹרָה, וְהוּא קוֹל יְהו"ה בְּהִדְרָה,
עַד שֵׁשֶׁה קוֹלוֹת, וְהוּא הַשְּׁבִיעִי
לְהֵם בְּאֵם.

וּבַעַל פְּנִימִים יִגִּיד דְּבָר - זו
תַּפְּלָה, שֶׁמְגִיעָה לָהּ עַד צְדִיק
ח"י הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל שְׁמוֹנָה
עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת, שֶׁבֵּהֶם נֶאֱמַר
וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, חִי
הָעוֹלָמִים, וְתַפְּלָה הִיא דְבוּר
שְׂרוּכְכַת עָלָיו, וְהוּא מְרַכְּבָה
אֵלֶיהָ בִּימּוֹת הַחֵל, וְזוֹ שְׁכִינָה,
וְזֶה אַדְנִי. קוֹל רוֹכֵב בְּפִיו זֶה
יְהו"ה, וְסוֹד הַדְּבוּר אַדְנִי שְׁפָתַי
תַּפְּתַח וְגוֹמַר, וְהוּא מְרַכְּבָה
לְשִׁנֵּיהֶם כְּמוֹ זֶה - יֵאֱהוּדוּנָה, וְכַךְ עוֹלָה מֵאֲרָץ כַּחֲשַׁבּוֹן שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד. וְלִכְן נִקְרָא מֵאֲרָץ

אוּ מְאִינוֹן בִּיצִים, אֶפְרוֹחִים כְּגוֹן פְּרָחִים
דְּלֹאוּ אִינוֹן גָּמַר פְּרִי מִתַּתָּא לְעֵילָא, אוּ
מְבָנִים שִׁית דְּאִינוֹן מַעֲלָא לְתַתָּא תַּחוֹת אִימָא
עֲלָאָה, דְּהָא בִּיצִים מִסְטָרָא דְאִימָא תַּתָּאָה
אִינוֹן דְּאִיְהִי בִיצָה, אֶפְרוֹחִים מִסְטָרָא דְצְדִיק
מִתַּתָּא לְעֵילָא, אֲלֵא לָא הוּא אֲלֵא מְאֵלִין
אֶפְרוֹחִי וְצְדִיק שְׁמִיָּה עֲמוּדָא חָדָא מְאֲרָעָא
עַד רְקִיעָא, וְיִמָּא מְטִי עַד קְרִסוּלוֹי אֵלִין נִצַּח
וְהוֹד, דְּאִימָא עֲלָאָה אִיְהִי יִמָּא דְאִתְפַּשֵּׁט
לְחֻמְשֵׁין תְּרַעִין, עַד קְרִסוּלוֹי דְּהוּא עוֹפָא.

בְּגוֹזָנָא דָא יו"ד אִיְהוּ עֶשֶׂר ה' חֲמֵשׁ, עֶשֶׂר
זְמַנִּין ה' אִינוֹן חֲמֵשִׁין, עֶשֶׂר בְּכָל
סְפִירָה מְאֵלִין חֲמֵשׁ מִחֲסֹד עַד הוֹד, יְסוֹד
נְטִיל לוֹן כְּלָהוּ וְאִיקְרִי כ"ל כְּלוּל מְאֵלִין
חֲמֵשִׁין, וְכַרְסִיָּא דְלְתַתָּא יָם הַמֶּלֶח כֶּסֶף דִּין.
עוֹף דְּאִיְהוּ צֶפּוֹר דִּילִיָּה אִיְהוּ מִטְטְרוֹן,
עֲלִיָּה אֲתַמַּר (קַהֲלַת י' ס) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם
יּוֹלִיף אֶת הַקּוֹל, קוֹל דְּקְרִיאַת שְׁמַע דְּאִיְהוּ
כְּלוּל שִׁית יוֹמִין דְּחוֹל וְשְׁלִיט עֲלֵיְהוּ, וְנְטִיל
הִוּוּ קוֹל וּפְרַח בִּיָּה עַד עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא,
דְּאִיְהוּ קוֹל יְהו"ה עַל הַמַּיִם, (תַּהֲלִים כֶּסֶף א) וְלִית
מִיָּם אֲלֵא תּוֹרָה, וְאִיְהוּ קוֹל יְהו"ה בְּהִדְרָה, עַד
שִׁית קָלִין וְאִיְהוּ שְׁבִיעָאָה לוֹן בְּאִימָא.

וּבַעַל פְּנִימִים יִגִּיד דְּבָר (קַהֲלַת י' ס), דָּא צְלוֹתָא,
דְּמְטִי לָהּ עַד צְדִיק חִי עֲלֵמִין, כְּלוּל
ח"י בְּרַכָּאָן, דְּאֲתַמַּר כְּהוֹן (מְשִׁלִּי י' ו) וּבְרָכוֹת
לְרֹאשׁ צְדִיק, חִי הָעוֹלָמִים, וְצְלוֹתָא אִיְהוּ
דְבוּר דְּרַכִּיבַת עֲלִיָּה, וְאִיְהוּ מְרַכְּבָה לְגַבְהָ
כְּיוֹמִין דְּחוֹל, וְדָא שְׁכִינְתָּא וְדָא אַדְנִי, קוֹל
רַכִּיב כְּפּוֹמוֹי דָּא יְהו"ה, וְרִזָּא דְדְבוּר (תַּהֲלִים נא
י') אַדְנִי שְׁפָתַי תַּפְּתַח וְגוֹמַר, וְאִיְהוּ מְרַכְּבָה
לְתַרְוֵיְהוּ כְּגוֹזָנָא דָּא יֵאֱהוּדוּנָה, וְהַכִּי סְלִיק
לְשִׁנֵּיהֶם כְּמוֹ זֶה - יֵאֱהוּדוּנָה, וְכַךְ עוֹלָה מֵאֲרָץ כַּחֲשַׁבּוֹן שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד. וְלִכְן נִקְרָא מֵאֲרָץ

שר הפנים, שעל ידי שליח זה מתיחדים בששת ימי החל, אבל ביום שבת לא עולים שני שמות אלו, שהם עמוד האמצעי ושכינתו, ולא מתיחדים על ידי שליח, אלא בצדיק חי העולמים, ועליו נאמר כי עוף השמים יוליך את הקול - הקול של קריאת שמע, ובעל פנפים יגיד דבר - דבור של תפלה, ולא על ידי שליח, ולכן צדיק יסוד עולם הוא פולל הכל, ובו מתיחדים שני שמות אלו, ועל שני שמות אלו נאמר אז ירננו עצי היער. ונענה מלאך מתוך אש משמים ואומר, הן הן מעשה מרפכה, והיו מתקבצים מלאכי השרת כמו במזמוטי חתן וכלה. אומר רועה הנאמן: ברוך יהיה המנורה הקדושה שאמר דברים אלו ליחד בהם את הקדוש-ברוך-הוא עם שכינתו.

קום אליהו הנביא לכבוד הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו, ויתעוררו עמך שאר הנביאים, ועשה לו קן בחבור הזה, ולכל המחנות שהולכים מגרשים אחר הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו, לחברם בחבור הזה שתמצא בו מנוחה למחנות של הנשמות הללו שהולכים מגרשים מהשכינה, שהיא יחידה, איכה ישבה בך, ולהמצא בו מנוחה למחנות הקדוש-ברוך-הוא, שנאמר בהם הן אראלם צעקו חצה מלאכי שלום מר יבפיון, ואין שלום אלא הקדוש-ברוך-הוא.

קום לחברם בחבור הזה, שהרי כשיש בישואל משכילים, מאלו שנאמר בהם והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע, זה שנקרא ספר

מלאך פחושפון תרין שמהן פחדא, ובגין דא אתקרי מלאך שר הפנים, דעל יד שליחא דא מתיחדין בשית יומי דחול, אבל ביומא דשבתא לא סלקין תרין שמהן אלין, דאינון עמודא דאמצעיתא ושכינתיה, ולא מתיחדין על ידי שליח, אלא בצדיק חי עלמין, ועליה אתמר כי עוף השמים יוליך את הקול, קול (דף ג ע"א) דקריאת שמע, ובעל פנפים יגיד דבר דבור דעלותא, ולא על ידי שליח, ובגין דא (משלי י כו) וצדיק יסוד עולם הוא כליל פלא, וביה מתיחדין תרין שמהן אלין, ועל תרין שמהן אלין אתמר (דה"א מז לג) אז ירננו עצי היער, ונענה מלאך מגו אשא משמיא ואמר, הן הן מעשה מרפכה, והו מתקבצין מלאכי השרת כבמזמוטי חתן וכלה. אומר רעיא מהימנא בריה יהא בוצינא קדישא דאמר מלין אלין, ליחדא בהון קודשא בריה הוא ושכינתיה.

קום אליהו נביאה ליקרא דקודשא בריה הוא ושכינתיה, ויתערוץ עמך שאר נביאי, ועביד ליה קנא בהאי חבורא, ולכל משריין דאזלין מתפרכי בתר קודשא בריה הוא ושכינתיה, לחברא לון בהאי חבורא, לאשתפחא ביה נייחא לאלין משריין דנשמתין דאזלין מתפרכין משכינתא, דאיהי יחידאה איכה ישבה בך (איכה א א). ולאשתפחא ביה נייחא למשריין דקודשא בריה הוא, דאתמר בהון (ישעיהו לג ז) הן אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום מר יבפיון, ולית שלום אלא קודשא בריה הוא.

קום לחברא לון בהאי חבורא, דהא פד אית בישואל משכילים, מאלין דאתמר בהון (דניאל יד א) והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע,

הזהר, שיודעים לעבד את רבונם ולהוציא אזכרות של השמות של הקדוש-ברוך-הוא ושכנתו בכונה, ולחברם בקול של קריאת שמע ובדבור של תפלה, שהם שני השמות - יאהדונה", שבהם כלולים כל ההיות והכנויים ועשר הספירות.

במה מלאכים, שהם חיות המרכבה ושורפים ואופנים וכל עשר הכתות שכלולים בהם, שמשמשים את עשר הספירות, כלם ופניהם וכנפיהם פרודות לפיו כנגד האזכרות הללו שהן יאהדונה", בין בקריאת שמע, בין בתפלה, בין בשירות ותשבחות והודאות, שבכל אזכרה שיוציא מפיו בכל מקום ובכל דבור, צריך לכוון הדבור באדני וקול ביהו"ה ולניחדם כאחד ביחוד שהוא יחיד נעלם שמתבר אותם ומיחד אותם כאחד, וכו' צריך הכונה, שלא תלוי לומר בו קול ודבור, אלא מחשבה.

בשיוורד הקדוש-ברוך-הוא בקריאת שמע, נאמר בחיות ואשמע את קול כנפיהם, בעשרה מיני הלולים: בשיר פשוט שהוא י' כת"ר, כפול שהוא י"ה חכמ"ה ובינ"ה, משלש ביה"ו שהוא חס"ד גבור"ה תפאר"ת, מרבע ביהו"ה שהוא נצ"ח הו"ד יסו"ד מלכו"ת, ששומרים את הצפור הקדושה - ישראל - ביניהם, וקוראים בה לישראל שהוא העמוד האמצעי, והינו שמע ישראל הרי יורד אליה, צריך לקשרו עמה, ולניחדם ביחוד אחד ללא פרוד כלל. ולכן מי ששח בינתים אותה שיחה, עברה היא בידו.

דא דאתקרי ספר הזהר, דידיעין למפלח למאריהון, ולאפקא אזכרות דשמחן דקודשא בריך הוא ושכנתיה בכונה, ולחברא לון בקול דקריאת שמע, ובדבור דצלותא, דאינון תרין שמחן יאהדונה", דבהון כלילן כל הווי"ן וכנווי"ן ועשר ספירן.

במה מלאכין דאינון חיוון דמרפבתא ושורפים ואופנים, וכל עשר כתות דכלילן בהון דמשמשין לעשר ספירות, פלהו ופניהם וכנפיהם פרודות (יחזקאל א) לפומוי, לקבל אלין אזכרות, דאינון יאהדונה", בין בקריאת שמע בין בצלותא בין בשירות ותשבחות והודאות, דבכל אזכרה דיפוק מפומוי בכל אתר ובכל ממלל, צריך לכונא דיבור באדני קול ביהו"ה, ולניחדא לון כחדא, ביחודא דאיהו יחיד נעלם, דמתבר לון ומיחד לון כחדא, וביה צריך הכונה, דלא תליא למימר ביה קול ודבור אלא מחשבתא.

בר נחית קודשא בריך הוא בקריאת שמע, אתמר בחיון ואשמע את קול כנפיהם (שם כד), בעשר מיני הלולים, בשיר פשוט דאיהו י' כת"ר, כפול דאיהו י"ה חכמ"ה ובינ"ה, משולש ביה"ו דאיהו חס"ד גבור"ה תפאר"ת, מרובע ביהו"ה דאיהו נצ"ח הו"ד יסו"ד מלכו"ת, דנטרין צפרא קדישא ישראל ביניהו, וקראן בה לישראל דאיהו עמודא דאמצעיתא, והיינו שמע ישראל, הא נחית לגבה, צריך לקשרא ליה בהדה, ולניחדא לון ביחודא חדא בלא פירודא כלל, ובגין דא מאן דשח בנתיים עבירה היא בידו ההיא שיחה.

וְאִמָּאֵי קְשָׁרִין לִיהַּ בְּהֶדְהָ לֹא א"ח עִם ד',
כְּלִילָא מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיין, בְּגִין דְּלֹא
יְהֵא פְּרַח מִינְהּ, וְאַשְׁתְּאַרְתַּ יְחִידָה, אִיכָה
יִשְׁבָּה בְּדָד, וּבְגִין דָּא קְשָׁרִין לִיהַּ בְּהֶדְהָ
בְּכַמְהָ קְשָׁרִי דְתַפְלִי, בְּכַמְהָ קְשָׁרִי דְצִיצִית,
דְּלֹא יָזוּז מִינְהּ.

וְכָרְ קְשָׁר אִיהוּ מְסֻטָּרָא דְאֵת י', וְתָרִין
קְשָׁרִין אַנּוּן, דְּאַנּוּן קְשָׁר דְּרִישָׁא קְשָׁר
דְּדְרוּעָא שְׁמַאלָא, וְאַנּוּן י"י מִן יֵאֵהֲדוּנָה י",
יְהו"ה אַרְבַּע פְּרָשִׁיין דְתַפְלִי, וְרָאוּ כָּל

עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יְהו"ה וְכו' (דברים כח
א. אַדְנִי אַרְבַּע בְּתֵי דְתַפְלִי, אֵהִי"ה אֲשֶׁר
אֵהִי"ה מְלַגְאוּ דְתַפְלִי, בְּחַד וְעֶשְׂרִין אַזְכָּרוֹת
דְתַפְלִין דְּרִישָׁא וּבְחַד וְעֶשְׂרִין אַזְכָּרוֹת
דְתַפְלִין דִּיד, וְדָא אִימָא עֲלָאָה, תַּפְלִי
דְמָאֲרִי עֲלָמָא קְאָרִינָן לִיהַּ, תַּפְלִין עַל
רִישָׁא דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, כְּסִי לִיהַּ אִימָא
בְּגִדְפָהָא דְאִינּוּן רְצוּעִין דְתַפְלִי, וְקְשָׁרִין לִיהַּ
יִשְׂרָאֵל בְּשִׁכְיִנְתָּא תַתְּאָה בְתַפְלִין דִּיד, וְלִיהַּ
אַמְרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּרָא דְסָבָא דְסָבִין, וְדָא
חֲכָמָה עֲלָאָה, וְעַל שְׁמִיָּה אֲתַקְרִי עַמּוּדָא
דְאַמְצָעִיתָא יִשְׂרָאֵל, שִׁיר א"ל שִׁיר מְשֻׁמָּאֵלָא
שִׁיר דְלוֹיִם, א"ל מִימִנָּא דְכַהֲנָיָא, עַמּוּדָא
דְאַמְצָעִיתָא (דף ג ע"ב) יִשְׂרָאֵל כְּלִיל תְּרוּיָהּ,
חֲכָמָה נְחִית בְּכַרְכְּתָא דְכַהֲנָא בִּימִינָא, וּבִיָּה
הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, אִימָא נְחִית בְּקַדּוּשָׁה
דְלוֹאֵי מְשֻׁמָּאֵלָא, וּבִיָּה הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר
יִצְפִּין, עַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא קְשׁוּרָא דְתְרוּיָהּ
יְחוּדָא דְתְרוּיָהּ.

אַחַּךְ הָכִי יְסוּד חַי עֲלָמִין, קְשׁוּרָא דְעַמּוּדָא
דְאַמְצָעִיתָא וְשִׁכְיִנְתָּא תַתְּאָה, בְּאֵן אֲתֵר
בְּצִלוֹתָא, דְבִיָּה כְּלִילָן תַּמְנֵי סְרִי בְּרַכָּאן,
וּבִיָּה מְתִיחְדִּין תְּרִין שְׁמָהֵן כְּחַדָּא אִינּוּן

וְכַמְהָ קוֹשְׁרִים אוֹתוּ עִמָּה לֹא"ח
עִם ד' כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיִּות?
כְּדִי שְׁלֹא יְהִיָּה פּוֹרַח מִמְּנָה
וְתִשְׁאַר יְחִידָה, אִיכָה יִשְׁבָּה
בְּדָד, וּמִשּׁוּם זֶה קוֹשְׁרִים אוֹתוּ
עִמָּה בְּכַמְהָ קְשׁוּרֵי תַפְלִין בְּכַמְהָ
קְשׁוּרֵי צִיצִית שְׁלֹא יִזוּז מִמְּנָה.

וְכָרְ קְשָׁר הוּא מֵצַד שֶׁל הָאוֹת י',
וּשְׁנֵי קְשָׁרִים הֵם, שְׁהֵם קְשָׁר שֶׁל
רֵאשׁ, הַקְּשָׁר שֶׁל זְרוּעַ שְׁמַאל.
וְהֵם י"י מִן יֵאֵהֲדוּנָה י". יְהו"ה
- אַרְבַּע פְּרָשִׁיִּות הַתַּפְלִין, וְרָאוּ
כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יְהו"ה
וְכו'. אַדְנִי - אַרְבַּעָה בְּתֵי
הַתַּפְלִין. אֵהִי"ה אֲשֶׁר אֵהִי"ה -
מִבְּפָנִים שֶׁל הַתַּפְלִין, בְּעֶשְׂרִים
וְאַרְבַּע אַזְכָּרוֹת הַתַּפְלִין שֶׁל
רֵאשׁ וּבְעֶשְׂרִים אַרְבַּע אַזְכָּרוֹת
הַתַּפְלִין שֶׁל יָד, וְזוֹ הָאֵם
הַעֲלִינָה, תַּפְלִין שֶׁל רְבוּן
הָעוֹלָם קוֹרְאִים לוֹ, תַּפְלִין עַל
רֵאשׁ הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי. מְכַסֶּה
אוֹתוֹ הָאֵם בְּכַנְפֶיהָ, שֶׁהֵן
רְצוּעוֹת הַתַּפְלִין, וְקוֹשְׁרִים אוֹתוֹ
יִשְׂרָאֵל עִם הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה
בְּתַפְלִין שֶׁל יָד, וְלוֹ אוֹמְרִים
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַבֵּן שֶׁל זֶקֶן
הַזְּקֵנִים, וְזוֹ חֲכָמָה עֲלִינָה, וְעַל
שְׁמוֹ נִקְרָא הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי
יִשְׂרָאֵל, שִׁיר א"ל, שִׁיר מְשֻׁמָּאֵל,
שִׁיר שֶׁל לוֹיִם, א"ל מִימִין שֶׁל
הַכַּהֲנִים, הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי
יִשְׂרָאֵל כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם.
הַחֲכָמָה יוֹרֵדַת בְּכַרְכַּת הַפֶּהֶן
בְּיָמִין, וּבּוֹ הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים, הָאֵם יוֹרֵדַת בְּקַדְשֵׁת
הַלוֹיִם מְשֻׁמָּאֵל, וּבּוֹ הַרוּצָה
לְהַעֲשִׁיר יִצְפִּין. עַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי
הַקְּשָׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, הַיְחוּד שֶׁל
שְׁנֵיהֶם.

אַחַּךְ כֵּן יְסוּד חַי הָעוֹלָמִים,
הַקְּשָׁר שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי
וְהַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּאִיזָה
מְקוֹם בְּתַפְלָה, שְׁבוּ כְּלוּלִים

שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרִכּוֹת, וּבֹו
מִתְיַחֲדִים שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד -
הֵם יֵאֱהוּדוֹנָה"י, וְחַבּוּרִם שֶׁל שְׁנֵי
הַשְּׁמוֹת צְרִיכִים בְּחֹשֶׁאֵי, וְסוּד
הַדָּבָר - בְּעַמּוּדֵם תְּרַפִּינָה כְּנַפְיָהּ.
בְּעַמּוּדֵם יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלַת
הַעֲמִידָה, הַחַיִּית תְּרַפִּינָה
כְּנַפְיָהֶם שְׁלֵא לְהַשְׁמִיעַ בָּהֶם
קוֹל, שְׁשֵׁם קוֹל דְּמָמָה דְקָה,
קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים שֶׁהוּא בְּעַמִּידָה,
מִשּׁוּם שְׁשֵׁם בָּא הַמְּלֶךְ.

שְׁהָרֵי בְרוּחַ גְּדוּלָה וּבְרַעַשׁ גְּדוּל
וּבְאֵשׁ, שְׁנֹשְׁמָעִים בָּהֶם כְּנַפֵּי
הַחַיִּית, לֹא בָּא הַמְּלֶךְ, אֲלֵא
בְּקוֹל דְּמָמָה דְקָה, שְׁהֵיא אַחַר
רוּחַ רַעַשׁ וְאֵשׁ, וְהֵיא רְבִיעִית
לָהֶם, וְעַלֵּיהֶם אָמַר יְחֻזְקָאֵל,
וְאָרָא וְהֵנָּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן
הַצָּפוֹן עֲנַן גְּדוּל וְאֵשׁ מִתְּלַקַּחַת.
הָרִי הֵם שְׁלֵשׁ, שְׁרוּכְבִים בָּהֶם
שְׁלֵשׁ הָאוֹתִיּוֹת הוּ"ה. קוֹל
דְּמָמָה דְקָה, זֹו י' מִן הוּ"ה"י,
וְהֵיא י' מִן אֲדֻנִי"י, שֵׁם בָּא הַמְּלֶךְ
שְׁהוּא יְהוּ"ה, שְׁפָל הוּ"ה"י
שְׁשׁוּלְטַת ה' עַל ו', ה' עַל י',
נְקֻבָה הֵיא הַהוּ"ה, כְּמוֹ טַפָּה
שֶׁל נְקֻבָה כְּשְׁשׁוּלְטַת עַל הַטַּפָּה
שֶׁל זָכָר, הֵיא בַת.

בָּא אֲלֵיהוּ וְכָל רְאֵשֵׁי הַיְשִׁיבָה,
וְהַשְׁתַּטְחוּ לְפָנָיו וְאָמְרוּ: סִינֵי,
סִינֵי, מִי יִכּוֹל לֹמַר דְּבָרִים
לְפָנֶיךָ, אֲלֵא בְּקוֹל דְּמָמָה דְקָה
שְׁבַפְיָךְ בָּא הַמְּלֶךְ. קוּם אֲלֵיהוּ,
תַּקֵּן לְבוּשֵׁי הַמְּלֶךְ וְהַגְבִּירָה,
שְׁאֵתָה פָּהּ. תַּקֵּן לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא אַרְבַּעַה בְּגָדֵי לְבָן, וְאַרְבַּעַה
בְּגָדֵי זָהָב לְגַבִּירָה, שְׁנֹאֲמַר בָּה
כָּל כְּבוֹדָה בַת מְלֶךְ פְּנִימָה
מִמְשַׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה.

אַרְבַּעַה בְּגָדֵי לְבָן כְּלָם רַחֲמִים
בְּשֵׁם שֶׁל יְהוּ"ה, וְאִין מִי
שְׁמוּחַל בָּהֶם עֲרִיּוֹת אֲלֵא הוּא.
אַרְבַּעַה בְּגָדֵי זָהָב כְּלָם דִּין מִצַּד

יֵאֱהוּדוֹנָה"י, וְחַבּוּרָא דְתָרִין שְׁמָהּן צְרִיכִין
בְּחֹשֶׁאֵי, וְרָזָא דְמַלְאָה (יְחֻזְקָאֵל א כה) בְּעַמּוּדֵם
תְּרַפִּינָה כְּנַפְיָהּ, בְּעַמּוּדֵם יִשְׂרָאֵל בְּצִלּוֹתָא
דְּעַמִּידָה חִיוּן תְּרַפִּינָה כְּנַפְיָהֶם דְּלֵא לְמַשְׁמַע
בְּהוּן קָלָא, דְּתַמָּן קוֹל דְּמָמָה דְקָה (מ"א י"ב
י), קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים דְּאִיהוּ בְּעַמִּידָה, בְּגִין
דְּתַמָּן קָאֲתָא מְלָכָא.

דְּהָא בְרוּחַ גְּדוּלָה וּבְרַעַשׁ וּבְאֵשׁ,
דְּאִשְׁתַּמְעוּן בְּהוּן גְּדַפֵּי חִיוּן לָא אָתָא
מְלָכָא, אֲלֵא בְּקוֹל דְּמָמָה דְקָה, דְּאִיהֵי בַת־
רוּחַ רַעַשׁ אֵשׁ, וְאִיהֵי רְבִיעֵאָה לֹון, וְעַלֵּיהוּ
אָמַר יְחֻזְקָאֵל (א ה), וְאָרָא וְהֵנָּה רוּחַ סְעָרָה
בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, עֲנַן גְּדוּל, וְאֵשׁ מִתְּלַקַּחַת,
הָא אֵינּוּן תְּלַת, דְּרַכִּיבִין בְּהוּן תְּלַת אַתְּוּוּן
הוּ"ה, קוֹל דְּמָמָה דְקָה דָּא י' מִן הוּ"ה"י,
וְאִיהֵי י' מִן אֲדֻנִי"י, תַּמָּן קָא אָתָא מְלָכָא
דְּאִיהוּ יְהוּ"ה. דְּכָל הַוְיָ"ה דְשְׁלִיט ה' עַל ו'
ה' עַל י' נּוּקְבָא אִיהֵי הַהוּ"ה, כְּגוֹן טַפָּה
דְּנוּקְבָא כְּד שְׁלִיט עַל טַפָּה דְדְכוּרָא בַת אִיהֵי.
אָתָא אֲלֵיהוּ וְכָל מְאָרֵי מִתִּיבְתָא, וְאִשְׁתַּטְּחוּ
קַמֵּיהּ וְאָמְרוּ, סִינֵי סִינֵי מָאן יָכִיל
לְמִימַר מְלִין קַמָּךְ, אֲלֵא בְּקוֹל דְּמָמָה דְקָה,
דְּכַפּוּמָךְ קָא אָתֵי מְלָכָא, קוּם אֲלֵיהוּ תַקֵּין
לְבוּשֵׁי מְלָכָא וּמְטְרוּנִיתָא, דְּאַנְתָּ כְּתֵנָּא, תַקֵּין
לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַרְבַּע בְּגָדֵי לְבָן,
וְאַרְבַּע בְּגָדֵי זָהָב לְמְטְרוּנִיתָא, דְּאִתְּמַר
בָּה (תְּהֵלִים מֵה יד) כָּל כְּבוֹדָה בַת מְלֶךְ פְּנִימָה
מִמְשַׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה.

אַרְבַּע בְּגָדֵי לְבָן כְּלָהוּ רַחֲמֵי בְּשִׁמָּא
דְּיְהוּ"ה, וְלִית מָאן דְּמַחִיל בְּהוּן
עֲרִיין אֲלֵא אִיהוּ, אַרְבַּע בְּגָדֵי זָהָב כְּלָהוּ דִּינָא
מְסֻטָּרָא דְאֲדֻנִי"י, וְלִית מָאן דְּמַחִיל עַל

עבודת זרה אלא איהי, דשלטאן שפחה
באתר דגבירתה.

בשמייה פן פרסייה, פן לבושייה, ובאלין
לבושין לא אתלבש עד פען מיומא
דאתחרב בי מקדשא, דהא כתיב (ישעיה ג'
א) אלביש שמים קדרות, ושכינתא אתמר
בה (שיר א ו) אל תראוני שאני שחרחורת, בגין
דאיהי בגלותא, וכרסיא דילה פגימא בחובין
דישראל, דתמן נשמתין דישראל, ובגין דא
זפאה איהו מאן דתקין לה פרסיא בצלותא
דיליה, בפקודין דיליה, בתר דאיהו מתמן
פרסיא פגים בגיניהו, ואסתלק שם יהו"ה
מתמן, דאיהו לא שריא באתר פגים, הדא הוא
דכתיב (ויקרא כא כא) כל איש אשר בו מום לא
יקרב, אוף הכי בנשמתא פגימא לא שריא.

וזפאה איהו מאן דאשלים נשמתיה, לשריא
ביה שם יהו"ה, ועביד ליה פרסיא
לגביה, וזפאה פומא דמתחבר בה קודשא
ברוך הוא עם שכנתיה דאיהו תורת יהו"ה,
וזפאה איהו מאן דלביש מלפא ומטרוניתא
בעשר ספירן דבריאה, דכלילן בשם
יאהדונה"י, בשמייה פן לבושייה.

ומאן דתקין ליה סוסיא, דאתמר בה (שיר א ט)
לססתי ברכבי פרעה דמיתין רעיתי,
דאיהי מרפכה דיליה, דביומי דשפתות וימים
טובים איהו לבוש לבושי מלכותא, דאינון
עשר ספירות דבריאה, וביומי דחול לביש
עשר פתות דמלאכיא, דמשמשי לון לעשר
ספירן דבריאה.

דעשר ספירות דאצילות מלפא בהון, איהו
וגרמיה חד בהון, איהו וחייו חד בהון,
מה דלאו הכי בעשר ספירות דבריאה, דלאו
אינון וחייהון חד, לאו אינון וגרמיהון חד.

של אדני, ואין מי שמוחל על
עבודה זרה אלא היא, ששולטים
שפחה במקום גברתה.

בשמו פן כסאו, פן לבושו,
ובלבושים הללו לא מתלבש עד
פעת מיום שנחרב בית המקדש,
שהרי כתוב אלביש שמים
קדרות, ובשכינה נאמר אל
תראני שאני שחרחרת, משום
שהיא בגלות, והכפא שלה פגום
בחטאי ישראל, ששם הנשמות
של ישראל, ולכן אשרי מי
שמתקן לה פסא בתפלתו,
במצוות שלו. אחר שהוא משם,
הכפא פגום בגללם, ומסתלק
שם יהו"ה משם, שהוא לא
שורה במקום פגום. זהו שכתוב
כל איש אשר יהיה בו מום לא
יקרב, אף כן בנשמה פגומה לא
שורה.

אשרי מי שמשלים נשמתו
להשרות בה שם יהו"ה ועושה
לו פסא אליו, ואשרי הפה
שמתחבר בו הקדוש-ברוך-הוא
ושכינתו, שהיא תורת יהו"ה,
ואשרי הוא מי שמלביש המלך
והגבירה בעשר הספירות של
בריאה שפלולים בשם
יאהדונה"י, כשמו פן לבושייו.

ומי שמתקין לו סוסה, שנאמר
בה לססתי ברכבי פרעה דמיתין
רעיתי, שהיא מרפכה שלו,
שבימי השפחות וימים טובים
הוא לבוש בלבושי מלכות, שהן
עשר ספירות של בריאה,
ובימות החל לבוש בעשר פתות
של מלאכים שמשמשים אותם,
את עשר ספירות הבריאה.

שעשר ספירות של האצילות,
המלך בהם, הוא ועצמו אחד
בהם, הוא וחייו אחד בהם, מה
שאין פן בעשר הספירות של
הבריאה, שהם וחייהם אינם
אחד, שהם ועצמם אינם אחד.

וְעָלָתָ עַל כָּל הַכֹּל, הוּא מְאִיר (יורה)
בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁל אֲצִילוֹת,
וּבְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה,
וּמְאִיר בְּעֶשֶׂר כְּתוּבֵי שֶׁל
מְלָאכִים, וּבְעֶשְׂרֵה גִלְגָּלֵי
הַרְקִיעַ, וְלֹא מִשְׁתַּנֵּה בְּכֹל מְקוֹם.
קוּם יְחֻזְקָאֵל הַנְּבִיא לְגִלוֹת אֶת
הַמְּרָאוֹת הַלְלוּ לְפָנָי הַשְּׂכִינָה,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וּדְמוּת הַחַיּוֹת
מְרַאֲיָהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ, בְּנִקְוֵי
הַתּוֹרָה וְטַעְמֵי הַתּוֹרָה, שֶׁעַל
הָאוֹתִיּוֹת נֶאֱמַר וּדְמוּת הַחַיּוֹת,
מְרַאֲיָהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ אֵלּוּ הֵם
הַנְּקֻדּוֹת, בְּעֶרְוֹת כְּמִרְאֵה
הַלְּפָדִים אֵלּוּ הַטַּעְמִים, וּבָהֶם
וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ.
וְהַמְשַׁפְּלִים - אֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת,
יִזְהָרוּ - אֵלּוּ הַנְּקֻדּוֹת שֶׁמְאִירוֹת
בָּהֶם, כִּזְהַר - אֵלּוּ הַטַּעְמִים.

וְהַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה מִכָּל, עֲלֵיהָ
נֶאֱמַר הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
שֶׁהֵן הַחַיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁל נְקֻדּוֹת
הַטַּעְמִים, וְחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת שֶׁל
נְקֻדּוֹת הָאוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ זֶה: הַלְלוּהֶם
סְגוּלַת־א לְמַעְלָה, שְׁלֹשׁ חַיּוֹת
עֲלִיוֹנוֹת שְׁרָמוֹזוֹת י' י' בְּרֵאשֵׁי
תְּבוּת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה, וְהֵם
יְהו"ה מְלָךְ, יְהו"ה מְלָךְ, יְהו"ה
יְמָלְךְ, פְּנֵי שְׁלֹשַׁת הַחַיּוֹת
הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁהֵן חֶסֶד גְּבוּרָה
תַּפְּאֵרֶת. וְלִמְטָה סְגוּלַת שְׁהֵם
הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת - פְּנֵי נְצ"ח
יְסוּד וְהו"ד, שְׁרָמוֹזִים
בִּיבְרָכָךְ יְהו"ה, יֵאָר יְהו"ה,
יֵשׁ"א יְהו"ה. הַנְּקֻדָּה שֶׁל
הָאֱמֻצָּע - חֵיה שְׁשֻׁמָּה אָדָם, כְּמוֹ
זֶה: ה, הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין
הַחַיּוֹת, שְׁהֵם שְׁלֹשׁ לְמַעְלָה

וְשֹׁלֵשׁ לְמַטָּה, כְּמוֹ זֶה: ה
הִיא רְבִיעִית לְכֹל הַשְּׁלֹשׁ
וְשֹׁבִיעִית לְשֵׁשׁ. וְהַסּוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ
הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, עֲלֵיהֶם הוּא
רוּמֹז וְהֵי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה, וְעַל
הַנְּקֻדָּה שֶׁבְּאֱמֻצָּע רוּמֹז בְּרִבְעִי,

וְעָלָתָ עַל כָּל הַכֹּל הוּא נְהִיר (ג"א נחית) בְּעֶשֶׂר
סְפִירוֹת דְּאֲצִילוֹת, וּבְעֶשֶׂר סְפִירוֹת
דְּבְרִיאָה, וְנְהִיר בְּעֶשֶׂר כְּתוּבֵי דְּמְלָאכְיָא,
וּבְעֶשֶׂר גִּלְגָּלֵי דְּרְקִיעָא, וְלֹא אֲשַׁתְּנִי בְּכֹל
אַתְרַי. (ד' ט' ע"א) קוּם יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה, לְגִלְגָּאָה
אַלִּין מְרָאוֹת קַמֵּי שְׂכִינְתָא, דְּאֶתְמַר בְּהוּן
(יְחֻזְקָאֵל א' יג) וּדְמוּת הַחַיּוֹת מְרַאֲיָהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ,
בְּנִקְוֵי אוֹרֵייתָא וְטַעְמֵי דְּאוֹרֵייתָא, דְּעֲלִייהוּ
דְּאַתְוּוֹן אֶתְמַר (ש"ס) וּדְמוּת הַחַיּוֹת, מְרַאֲיָהֶם
כְּגַחְלֵי אֵשׁ אַלִּין אֵינּוֹן נְקוּדִין, בּוֹעֲרוֹת
כְּמִרְאֵה הַלְּפָדִים אַלִּין טַעְמֵי, וּבְהוּן (דְּנִיאֵל יב
א) וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ,
וְהַמְשַׁפְּלִים אַלִּין אֶתְוּוֹן, יִזְהָרוּ אַלִּין נְקוּדִין
דְּנְהָרִין בְּהוּן, כִּזְהַר אַלִּין טַעְמֵי.

וּשְׂכִינְתָא כְּלוּלָה מִכָּל הַכֹּל, עֲלֵיהָ אֶתְמַר (יְחֻזְקָאֵל
א' יג) הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
דְּאֵינּוֹן חַיּוֹן עֲלֵאִין דְּנְקוּדֵי דְּטַעְמֵי, וְחַיּוֹן
תַּתְּאִין דְּנְקוּדֵי דְּאַתְוּוֹן, כְּגוּוְנָא דָא ה', וְאֵנּוֹן
סְגוּלַת־א לְעֵילָא תְּלַת חַיּוֹן עֵילָאִין, דְּרְמִיזִין
י' י' בְּרֵאשֵׁי תִיבוּת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה,
וְאֵינּוֹן יְהו"ה מְלָךְ יְהו"ה מְלָךְ יְהו"ה יְמָלְךְ,
אַנְפֵי תְּלַת חַיּוֹן עֵילָאִין, דְּאֵינּוֹן חֶסֶד
גְּבוּרָה תַּפְּאֵרֶת, וְלִתְתָא סְגוּלַת דְּאֵינּוֹן
חַיּוֹן תַּתְּאִין, אַנְפֵי נְצ"ח יְסוּד וְהו"ד,
דְּרְמִיזִין בִּיבְרָכָךְ יְהו"ה יֵאָר יְהו"ה יֵשׁ"א
יְהו"ה, נְקוּדָה דְּאֱמֻצָּעִיתָא חֵיה שְׁשֻׁמָּה אָדָם
כְּגוּוְנָא דָא ה, הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
דְּאֵינּוֹן תְּלַת לְעֵילָא, וְתְּלַת לְתַתָּא, כְּגוּוְנָא דָא
ה.

אֵיהֵי רְבִיעֵאָה לְכֹל תְּלַת, וְשֹׁבִיעֵאָה לְשִׁית.
וְרָזָא דְּתְּלַת חַיּוֹן תַּתְּאִין, עֲלִייהוּ אֵיהֵו
קָא רְמִיזוּ וַיְהִי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה (יְחֻזְקָאֵל א' א), וְעַל
נְקוּדָא דְּאֱמֻצָּעִיתָא קָא רְמִיזוּ בְּרִבְעִי, דְּאֵיהֵו

אֲרַבַּע אַנְפֵי אָדָם, חֲכָמָה עֲלֵאָה כ"ח מ"ה,
דַּאֲתָמַר בֵּיה (שם כו) דְּמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם עֲלִיו
מִלְמַעְלָה, וְכֹלָא בְּרִזָּא דְנִקְוֵי דָּאֵת הָ.
שְׁל אוֹת הָ

בְּחַמְשָׁה לַחֲדָשׁ, זֶה הָאוֹת ה',
שְׁהִיא אֱלֹהִי"ם, כְּנוּ"י לְשֵׁם
יְהו"ה, וְהִיא הַכֶּסֶּא, שְׁכֵּף עוֹלָה
הַכֶּסֶּא כְּחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִי"ם.

וְהִיא כְּתֵר עֲלִיּוֹן חֲמִישִׁית
לְאַרְבַּע הַחִיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת,
וְחֲמִישִׁית לְאַרְבַּע הַתַּחְתּוֹנוֹת,
וְהִיא כֶּסֶא לְרַבּוֹן הַכֹּל, אֲדוֹן עַל
הַכֹּל, שֶׁהוּא טְמִיר וְגִנִּיז.

וְאִם תֵּאמַר שְׁסוּד זֶה רָאָה
יְחֻזְקָאֵל - לֹא הִיָּה אֱלָא דְמוֹת
הַחִיּוֹת הָאֵלֶּה, וְלֹא שְׂרָאָה חִיּוֹת,
אֱלָא כְּמוֹ מִלְךָ שֶׁשֶּׁלַח שְׁטֵר
בְּחוֹתְמוֹ, וְדִיוקָן הַמֶּלֶךְ רְשׁוּם עַל
שַׁעֲוָה מִחוֹתְמוֹ, שְׁבִסְפִירוֹת
הָאֲצִילוֹת הוּא דִיוקָן הַמֶּלֶךְ
מִמֶּשׁ, וּבִסְפִירוֹת הַבְּרִיאָה -
חוֹתֵם הַמֶּלֶךְ, וּבִסְפִירוֹת הַיְצִירָה
וּבְמִלְאָכִים שֶׁהֵם חִיּוֹת - הַיְצִיּוֹר
שֶׁל הַחוֹתֵם בְּשַׁעֲוָה. וְלִכֵּן נֵאמַר
בְּמַרְאוֹת יְחֻזְקָאֵל, דְּמוֹת כְּמַרְאֵה
אָדָם, וְדְמוֹת הַחִיּוֹת, וְלֹא הַחִיּוֹת
מִמֶּשׁ. לְמִי שְׁכַל יָמִיו לֹא רָאָה
מִלְךָ וְהִיָּה בֶן כְּפָר, וְשָׂאֵל
בְּשִׁבְלֵוֹ, וְרוֹשְׁמִים לוֹ עַל טְבֵלָה
אוֹ עַל נִיר אֵת דִּיוקָנוֹ.

וְיֵשׁ נִקְדָּה שְׁכַל הָעוֹלָם תְּלוּי
תַּחְתִּיָּה, כְּמוֹ הַשֶּׁמֶשׁ אֵל
הַתַּחְתּוֹנִים נִרְאִית לְבָנֵי אָדָם
תַּחַת הַרְקִיעַ כְּנִקְדַת קַמ"ץ, וְהִיא
כְּמָה פְּעָמִים גְּדוּלָּה מִכֹּל הָאָרֶץ,
כֹּל שְׁכֵן נִקְדוֹת הַתּוֹרָה לְגַבֵּי
גְבָהִם, וְנִרְאוֹת לָנוּ הַנִּקְדוֹת. (עד

כאן.)

וְאִנִּי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבָר -
זֶה נְהַר דִּינוֹר שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא
מִלְפָּנָיו, אֶלְף אֲלָפִים יִשְׁמְשׁוּ
אוֹתוֹ, וְרַבּוּא רַבְּבוֹת שֶׁל
מִלְאָכִים עוֹמְדִים לְפָנָיו, הַדִּין

אֲרַבַּע אַנְפֵי אָדָם, חֲכָמָה עֲלֵאָה כ"ח מ"ה,
דַּאֲתָמַר בֵּיה (שם כו) דְּמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם עֲלִיו
מִלְמַעְלָה, וְכֹלָא בְּרִזָּא דְנִקְוֵי דָּאֵת הָ.

בְּחַמְשָׁה לַחֲדָשׁ, דָּא אֵת ה', דַּאֲהִי
אֱלֹהִי"ם, כְּנוּ"י לְשֵׁם יְהו"ה,
וְאִיְהִי כְּרִסְיָא, דְּהַכִּי סְלִיק הַכֶּסֶּא כְּחוֹשְׁבֵן
אֱלֹהִי"ם.

וְאִיְהִי כְּתֵר עֲלִיּוֹן, חֲמִישָׁאָה לְאַרְבַּע חִיּוּן
עֲלֵאִין, וְחֲמִישָׁאָה לְאַרְבַּע תַּתְּאִין,
וְאִיְהִי כְּרִסְיָא לְמַאֲרֵי כְּלָא, אֲדוֹן עַל כְּלָא,
דַּאֲהִי טְמִיר וְגִנִּיז.

וְאִי תִימָא דְרִזָּא דָּא חֲזָא יְחֻזְקָאֵל, לָא הִוָּה
אֱלָא דְמוֹת דְּאֵלִין חִיּוּן, וְלֹא דְחֲזָא
חִיּוּן, אֱלָא כְּמִלְכָּא דְשֶׁלַח שְׁטֵר בְּחוֹתְמִיָּה,
וְדִיוקָנָא דְמִלְכָּא רְשִׁימָא עַל שַׁעֲוָה
מִחוֹתְמִיָּה. דְּבִסְפִירָן דְּאֲצִילוֹת אִיְהוּ דִּיוקָנָא
דְּמִלְכָּא מִמֶּשׁ, וּבִסְפִירָן דְּבְרִיאָה חוֹתְמָא
דְּמִלְכָּא, וּבִסְפִירָן דְּיְצִירָה וּבְמִלְאָכִין דְּאִינוּן
חִיּוּן צִיּוּרָא דְּחוֹתְמָא בְּשַׁעֲוָה, וּבְגִין דָּא
אֲתָמַר בְּמַרְאוֹת יְחֻזְקָאֵל (שם) דְּמוֹת כְּמַרְאֵה
אָדָם, וְדְמוֹת הַחִיּוֹת, וְלֹא הַחִיּוֹת מִמֶּשׁ. לְמַאֲן
דְּכֹל יוֹמוּי לֹא חֲזָא מִלְכָּא, וְהוּוּה בֶן כְּפָר,
וְשָׂאֵל בְּגִינִיָּה, וְרְשִׁימִין לִיָּה עַל טְבֵלָא אוֹ עַל
נִייר דִּיוקָנִיָּה.

וְאִית נִקְוֵדָה דְּכֹל עֲלֵמָא תְּלִיא תַּחוּתָּה, כְּגוֹן
שְׁמִשָּׂא לְגַבֵּי תַּתְּאִין, אֲתַחְזִיא לְבָנֵי
נְשָׂא תַּחוּת רְקִיעָא כְּנִקְוֵדַת קַמ"ץ, וְאִיְהוּ
כְּמָה זְמַנִּין רַב מִכֹּל אֲרַעָא, כֹּל שְׁכֵן נִקְוֵדִין
דְּאוּרִיַּתָּא, לְגַבֵּי גוּבֵיה דְּלֵהוֹן, וְאֲתַחְזִיין לָן
נִקְוֵדִין. (עד כאן.)

וְאִנִּי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבָר (יְחֻזְקָאֵל א א), דָּא
נְהַר דִּינוֹר נִגִּיד וְנִפְיָק מִן קְדְמוּתָּהּ, אֶלְף
אֲלָפִים יִשְׁמְשׁוּנִיָּה, וְרַבּוּא רַבּוֹן דְּמִלְאָכִיא

יושב, והספרים נפתחו, שהם שלשת הספרים שנפתחים בראש השנה, וכו' טובלות הנשמות בנהר דינור הזה מזהמתן שמוזמים בעולם השפל, וזה מטטרו"ן בדמות של צדיק יסוד עולם, שהוא נהר דינור. מצד הגבורה - נהר פלגיו, מצד החסד - פלגי מים. וזהו על נהר כבר. מה זה כבר? זה מטטרו"ן, רכ"ב לעמוד האמצעי. וירכב על כרוב ויעף, והוא רכב אש וסוסי אש, כולל ששים רבוא מרכבות, ומצד של צדיק חי העולמים הוא כולל שמונה עשר רבוא מרכבות, וזהו רכב אלהי"ם רבתיים אלפי שנאן, ובעלי המשנה פרשוה שני אלפים, שאינם משני רבוא, שהם כל רבוא עשרת אלפים, רבתיים - עשרים אלף. שנים שאינן, נשארו שמונה עשר שיורדים עם מטטרו"ן לקבל שמונה עשרה ברכות של תפלות ישראל להעלותם לפני הקדוש-ברוך-הוא, חי העולמים, צדיק יסוד עולם, וברכות לראש צדיק.

ואני בתוך הגולה - זו שכנינה. נפתחו השמים - חמשה רקיעים של היום השני. ה' של השמים, שבה רשומים החיות, שמקורם יו"ד ה"י וא"ו ה"י (י"ד ה"א וא"ו ה"א) - יהו"ה, ואראה מראות אלהי"ם - חמשה אור של יום הראשון כנגד ה' ראשונה, כלולה מחמשה אור שהוא אאאאא פתוחי חותם קדש ליהו"ה.

וכך אחד מראה אהי"ה, ונקודות אלו עולות אלהי"ם, שבהם שבע נקודות - שלש למעלה, שלש למטה, חל"ם באמצע. ורקיע שמיני אחד להם, שנאמר

קדמוהי יקומו, דינא יתיב, וספרין פתיחו (דניאל ד ט'). דינור תלת ספרין הנפתחין בראש השנה, וביה טבלין נשמתין בהאי נהר דינור, מזוהמתן דמזוהמין בעלמא שפלה, ודא מטטרו"ן, בדיוקנא דצדיק יסוד עלמא, דאיהו נהר דינור מסטרא דגבורה, נהר פלגיו מסטרא דחסד, פלגי מים, והאי איהו על נהר כבר, מאי כבר, דא מטטרו"ן, רכ"ב לעמודא דאמצעיתא, וירכב על כרוב ויעף (תהלים יח יא). ואיהו רכב אש וסוסי אש (מ"ב ב יא), כליל שתין רבוא מרכבות, ומסטרא דצדיק חי עלמין הוא כליל י"ח רבוא מרכבות, והיינו רכב אלהי"ם רבתיים אלפי שנאן (תהלים סח יח). ואוקמוה מארי מתניתין תרי אלפי שאינן מתרין רבוא, דאנון כל רבוא עשרת אלפים, רבתיים עשרים אלפים, תרי שאינן, אשתארו תמני (דף ד ע"ב) סרי אלפי, דנחתין עם מטטרו"ן לקבלא י"ח ברכאן דצלותין דישראל, לסלקא לון קמי קודשא בריה דהוא, ח"י עלמין, צדיק יסוד עולם, וברכות לראש צדיק.

ואני בתוך הגולה דא שכנינא, נפתחו השמים, ה' רקיעי דיומא תנינא, ה' דהשמים, דבה רשימין חיוון, דמקוריהון יו"ד ה"י וא"ו ה"י (נ"א יוד ה"א וא"ו ה"א), יהו"ה, ואראה מראות אלהי"ם (יחזקאל א א). חמש אור דיומא קדמאה, לקבל ה' קדמאה, פלילא מחמש אור, דאיהו אאאאא פתוחי חותם קדש ליהו"ה (שמות כח לו).

וכך חד אחזי אהי"ה, ונקודין אלין סלקין אלהי"ם, דבהון שבע נקודין, תלת לעילא תלת לתתא חלם באמצעיתא, וחד רקיעא תמינאה לון, דאתמר ביה (בראשית א

בו ויתן אותם אלהים ברקיע השמים.

ושבעה ניצוצות של נקודות אאאא כנגד שבעה כוכבי לכת - שלשה מכאן ושלשה מכאן, חמ"ה באמצעיתו, רביעי לכל השלשה, ורביעי לששה, והיא בצורת חל"ם באלו החמש, וקמץ משם מלא קמץ - קמ"ץ הוא י', כשנפתח בחמש נקודות הוא ה', חמש אצבעות שבהן נפתח קמץ, שהוא י', לחמשים שער החרות.

ואותיות י"ה פחשבון חול"ם, שהוא אמצעי, וחר"ק פחשבון ו"ה, ו' זרוע, ה' פתח, קמ"ץ י"ד פרקי האצבעות, וזהו ויאמר פי י"ד על כס י"ה, והם רמוזים יהו"ה אלהינו יהו"ה, ובחמש אצבעות של יד שמאל י"ד פרקים, רמוזים כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, והם כ"ח, שנאמר עליהם ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, וכן עולה אי"ה או"ה כ"ח, שרמוזים בכסא כבוד מרום מראשון.

מיד שהסתלקו, וילכו בלא כח לפני רודף, ולכן פרשוה בעלי המשנה, פל האומר אמן יהא שמיה רבא בכל כחו, קורעים לו גזר דינו של שבעים שנה, שהם שבעים שנים אחר אלף ומאתים שנים שנחרב בית המקדש, ויש מי שמחשב אותם משבטל התמיד, משום שפדרגת יעקב תלוי קץ הגאלה, שדרגתו אמת. זהו שכתוב תתן אמת ליעקב, שהוא סימן אלף מאתים תשעים. ויש מי שהוסיף בו ב', קרוב יהו"ה לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת, לדעת בארץ דרפד. אף כף ארץ - אלף ר"ץ, מאתים ותשעים, לקיים

ויתן אתם אלהים ברקיע השמים. ושבוע ניצוצי דנקודי אאאא לקבל שבע כוכבי לכת, תלת מפאן ותלת מפאן חמ"ה באמצעיתה, רביעאה לכל תלת, ורביעאה לשית, ואיהי בצורת חל"ם, באלין חמש (ויקרא ב ב) וקמץ הפהן משם מלא קמץ, קמ"ץ איהו י' פד אתפתח בה' נקודין איהו ה', חמש אצבעאן, דבהון אתפתח קמץ דאיהו י', לחמשים תרעין דחירו.

ואתון י"ה פחשבון חל"ם דאיהו אמצעי, וחר"ק פחשבון ו"ה, ו' דרועא ה' פתח, קמ"ץ י"ד פרקין דאצבעון, והאי איהו (שמות יז טז) ויאמר פי י"ד על כס י"ה, ואינון רמיזין יהו"ה אלהינו יהו"ה, ובחמש אצבעאן דיד שמאלא י"ד פרקין, רמיזין כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, ואינון כ"ח דאתמר עליהו (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, והכי סליק אי"ה או"ה כ"ח, דרמיזין (ירמיה יז יב) בכסא כבוד מרום מראשון.

מיד דאסתלקו, וילכו בלא כח לפני רודף (איכה א ו), ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, פל האומר אמן יהא שמיה רבא בכל כחו, קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה, דאינון שבעין שנין, פתר אלף ומאתן שנין, דאתחרב פי מקדשא, ואית דחשיב לון משבטל התמיד, בגין דבדרגא דיעקב תליא קץ דפורקנא, דדרגיה אמת, הדא הוא דכתיב (מכה ז כ) תתן אמת ליעקב, דאיהו סימן אלף מאתים תשעים, ואית דאוסיה ביה ב', קרוב יהו"ה לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת (תהלים קמה יח), לדעת בארץ

דרפד (שם טז ג), אוף הכי ארץ, אלף ר"ץ, מאתים ותשעים, לקיימא בהון

אָמַ"ת מֵאֲרִ"ץ תִּצְמַח (שם פד יב), פֶּד יְהוֹן לְכַר
כְּחוֹשֶׁבֶן אֲרִ"ץ, אֲבָל גָּזַר דִּינָם שִׁבְעִים שָׁנִים.
דָּבָר אַחֵר, וְהַמְשַׁכְּלִים אֵינּוֹן נְקוּדֵי, יִזְהָרוּ
דְּנִהְרִין בְּאַתְוּוֹן, דְּאַנּוֹן נְקוּדִין עֲגוּלִין,
אַתְוּוֹן מְרֻבְּעִין, דְּבְאַתְוּוֹן אֲתַבְּרִיאוּ אַרְבַּע
חִיּוּן דְּכְרִסְיָא, דְּאַתְמַר עֲלֵיהּ בְּעֻנְיָא
דִּיחִזְקָאֵל (א יג), וּדְמוּת הַחִיּוֹת מְרִאִיָּהֶם כְּגַחְלֵי
אֵשׁ, אֵלִין אֵינּוֹן נְקוּדֵי דְּאוּרִייתָא, דְּאֵינּוֹן
תִּשְׁעָה, דְּבַהוֹן אֲתַבְּרִיאוּ תִּשְׁעָה גִלְגְּלֵי
דְּכְרִסְיָא, כְּרִסְיָא אִיְהִי עֲשִׂירָאָה לְתִשְׁעָה
גִלְגְּלִים, דְּנִהְרִין בְּהוֹן עֲשָׂר אַתְוּוֹן דְּאַנּוֹן יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, וּבַהוֹן אֲתַבְּרִיאוּ, וְאַרְבַּע
אַתְוּוֹן דְּאֵינּוֹן יְהו"ה, נִהְרִין בְּאַרְבַּע חִיּוּן,
וּבַהוֹן אֲתַבְּרִיאוּ.

בְּהֶם אָמַ"ת מֵאֲרִ"ץ תִּצְמַח,
כְּשִׁיחֵיו כְּחוֹץ כְּחֹשֶׁבֶן אֲרִ"ץ,
אֲבָל גָּזַר דִּינָם שִׁבְעִים שָׁנָה.
דְּבָר אַחֵר וְהַמְשַׁכְּלִים - הֵם
הַנְּקוּדוֹת, יִזְהָרוּ - שְׁמֵאִירִים
בְּאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם נְקוּדוֹת עֲגוּלוֹת,
אוֹתִיּוֹת מְרֻבְּעוֹת, שְׁבָאוֹתִיּוֹת
נִכְרָאוּ אַרְבַּע חִיּוֹת הַכֶּסֶּא,
שְׁנַאֲמַר עֲלֵיהֶם בְּעֻנְיָו שֶׁל
יְחִזְקָאֵל, דְּמוּת הַחִיּוֹת מְרִאִיָּהֶם
כְּגַחְלֵי אֵשׁ, אֵלוֹ הֵם נְקוּדוֹת
הַתּוֹרָה, שֶׁהֵן תִּשְׁעָה, שְׁבַהֵן נִכְרָאוּ
תִּשְׁעָה גִלְגְּלֵי הַכֶּסֶּא. הַכֶּסֶּא הוּא
עֲשִׂירֵי לְתִשְׁעָה גִלְגְּלִים
שְׁמֵאִירִים בְּהֶם עֲשָׂר הָאוֹתִיּוֹת,
שֶׁהֵן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וּבְהֶם
נִכְרָאוּ, וְאַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן
יְהו"ה, מֵאִירוֹת בְּאַרְבַּע הַחִיּוֹת,
וּבְהֶן נִכְרָאוּ.

וְשֵׁם יְהו"ה אִיְהוּ עֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא, אָמַת,
וְשִׁכְנִיתִיָּה תּוֹרַת אָמַת, בְּהָ אֲתַבְּרִיאתָ
כְּרִסְיָא דְּאִיְהִי אֱלֹהִי"ם, וְהֵינּוּ בְּרִאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִי"ם, בְּאוּרִייתָא דְּאִיְהִי רִאשִׁית בְּרֵא
כְּרִסְיָא דְּאִיְהִי אֱלֹהִי"ם, דְּהָכִי סְלִיק הַכֶּסֶּא
לְחוֹשֶׁבֶן אֱלֹהִי"ם.

וְשֵׁם יְהו"ה הוּא הָעֲמוּד
הָאַמְצַעִי, אָמַת, וְשִׁכְנִיתוֹ תּוֹרַת
אָמַת, בְּהָ נִכְרָא הַכֶּסֶּא שֶׁהוּא
אֱלֹהִי"ם, וְהֵינּוּ בְּרִאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים. בְּתוֹרָה, שֶׁהִיא רִאשִׁית,
בְּרֵא הַכֶּסֶּא שֶׁהוּא אֱלֹהִי"ם, שֶׁכָּף
עוֹלָה הַכֶּסֶּא לְחוֹשֶׁבֶן אֱלֹהִי"ם.
וַיֵּשׁ תּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה וְתוֹרָה שֶׁל
אַצִּילוֹת. תּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה - ה'
קִנְיֵי רִאשִׁית דְּרַכּוֹ, וְתוֹרָה שֶׁל
אַצִּילוֹת - תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה.
וּבְהָ תְּמִים תְּהִיָּה עִם יְהו"ה
אֱלֹהֵיךָ, וּמִן הַצַּד שֶׁלָּה נֶאֱמַר עַל
יִשְׂרָאֵל בְּנִים אַתֶּם לָהּ. וּמִנֵּין לָנוּ
שֶׁתּוֹרָה שֶׁל אַצִּילוֹת הִיא תּוֹרַת
ה' שֶׁתּוֹלִיָּה בְּשֵׁמוֹ? אֵלָּא כִּף
כְּרִשׁוּיָה, זֶה שְׁמִי לְעֵלָם. שְׁמִי עִם
י"ה - שִׁס"ה, זְכָרִי עִם ו"ה -
רמ"ח, תּוֹרָה כְּחֹשֶׁבֶן אוֹתִיּוֹתֶיהָ
- תרי"א, וְעִם אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה לָךְ
הִיא תרי"ג, וְהֵינּוּ ב' שְׁנַתּוֹסְפָה
בְּתוֹרָה. זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם - זֶה
יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וּמִשׁוּם זֶה
כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, וּפְרָשׁוּהוּ
רַבְנֵי הַמִּשְׁנָה אֵין כְּבוֹד אֵלָּא

וְאִית אֲוִרִייתָא דְּבְרִיאָה, וְאוּרִייתָא דְּאַצִּילוֹת,
אוּרִייתָא דְּבְרִיאָה, יְהו"ה קִנְיֵי רִאשִׁית
דְּרַכּוֹ (משלי ח כב), וְאוּרִייתָא דְּאַצִּילוֹת תּוֹרַת
יְהו"ה תְּמִימָה (תהלים יט ח), וּבְהָ תְּמִים תְּהִיָּה עִם
יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ (דברים יח יג), וּמִסְטָרָא דִּילָהּ
אַתְמַר עַל יִשְׂרָאֵל, (שם יד יג) בְּנִים אַתֶּם לִיהו"ה,
וּמִנָּא לָן דְּאוּרִייתָא דְּאַצִּילוֹת אִיְהִי תּוֹרַת
יְהו"ה דְּתִלְיָא בְּשִׁמְיָהּ, אֵלָּא הָכִי אוֹקְמוּהָ זֶה
שְׁמִי לְעֵלָם (שמות ג טו), שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה,
זְכָרִי עִם ו"ה רמ"ח, תּוֹרָה כְּחֹשֶׁבֶן אַתְוּוֹי
תרי"א, וְעִם אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה (דף ה ע"א) לָךְ
אִיְהִי תרי"ג, וְהֵינּוּ ב' דְּאַתּוֹסְפַת בְּתוֹרָה, זֹאת
הַתּוֹרָה אָדָם דָּא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וּבְגִין

דָּא כְבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ (משלי ג לה), וְאוֹקְמוּהוּ
 רַבְנָן דְּמִתְנִיתִין אִין כְּבוֹד אֱלָא תוֹרָה, וְאִית
 כְּבוֹד נִבְרָא, וְאִית כְּבוֹד נְאָצֵל, מִסְטָרָא
 דְּאוֹרֵייתָא דְּבְרִיאָה, אֲתִמְר בִּישְׂרָאֵל (ויקרא כה
 נה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וּמִסְטָרָא
 דְּאֶצִּילוֹת, בְּנִים אֲתֵם לִיהו"ה וְגוֹמֵר (דברים יד א).
 וְלִעֵינָא עַל כֵּלָּא עֲלֵת עַל כֵּלָּא דְלִית אֱל"ה
 עֲלֵיהּ, וְלֹא תִחוּתִיהּ, וְלֹא לְאַרְבַּע
 סְטְרֵי עֲלָמָא, וְאִיהוּ מְמַלָּא כֹּל עַלְמִין, וְאִיהִי
 אֶסְחָר וּמְקַבֵּל בְּהַּ יְסוּרִין וּמְרַעִין וּמְכַאוּבִין
 בְּדַחִילוֹ דְּמֵאֲרִיָּה, אֲהַבְּהָ בְּסוּפָהּ, פְּגוּוֹנָא
 דְּאוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, עַל אֲלִין מֵאֲרִי
 קוּשְׁיִין וּמְחִלּוֹקוֹת, אֲתָּ וְהִבּ בְּסוּפָהּ (במדבר כא
 יד). וְאוֹקְמוּהָ אֲהַבְּהָ בְּסוּפָהּ, דְּמַה דְּהוֹת לֹון
 שְׂכִינְתָּא סוּף דְּכָל דְּרַגִּין, קוּשְׁיָא וְדִין מִסְטָרָא
 דְּגִבּוּרָה, אֲתִחְזֵרֵת לֹון אֲהַבְּהָ מִסְטָרָא דִּימִנָּא,
 אֲהַבֵּת חֶסֶד, וּבְגִין דָּא כֹּל הַמְקַיִּים אֲתָּ הַתּוֹרָה
 מְעוּנִי, סוּפוֹ לְקַיְימָהּ מְעוּשָׁר, וְהֵאֵי אִיהוּ
 אֲהַבְּהָ בְּסוּפָהּ, וְכָל מָאן דְּלָא מְקַיִּים לָהּ
 מְעוּשָׁר, לֹא יְקַיְימָהּ מְעוּנִי.
 דְּרַנָּא חֲמִישָׁאָה בִּירָאֵת י"י אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי
 מִתְנִיתִין, כֹּל הַקּוּדְם יִרְאָתוֹ לְחֻמְתּוֹ
 חֻמְתּוֹ מִתְקַיְימָת, וְכָל הַקּוּדְם חֻמְתּוֹ לִירָאֵת
 חֻטְאוֹ אִין חֻמְתּוֹ מִתְקַיְימָת, דְּכָל הַקּוּדְם
 חֻמְתּוֹ לִירָאֵת לְמָה הוּא דוּמָה, לְמִי שְׁמִסְרוּ
 לוֹ מִפְּתָחוֹת הַפְּנִימִיִּים, וְלֹא מִסְרוּ לוֹ
 מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים, בְּמָה יִפְנִס.
 וּבְאַרְחָ רְזָא, אַדְנִי תִפְּן י" יִרָאֵת י"י, וְאֲלִין
 אֲרַבַּע אֲתוּוֹן אֵינוֹן מִפְּתָחוֹת
 הַחִיצוֹנִיִּים דִּילָהּ, י" מִן יְהו"ה אִיהִי חֻמְתָּהּ,
 וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן דִּיהֵא שְׂמָא אֵינוֹן מִפְּתָחוֹת
 הַפְּנִימִיִּים, וּבְגִין דָּא אֲקַדִּימוּ בְּצִלוֹתָא אַדְנִי
 שְׁפִתֵי תִפְתַּח, וּלְבַתֵּר חֲתִמִּין לָהּ בְּשֵׁם יְהו"ה,

תּוֹרָה. וְיֵשׁ כְּבוֹד נִבְרָא, וְיֵשׁ
 כְּבוֹד נְאָצֵל. מִצַּד שֶׁל תּוֹרָה שֶׁל
 בְּרִיאָה, נֵאמַר בִּישְׂרָאֵל כִּי לִי בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וּמִצַּד שֶׁל
 אֶצִּילוֹת - בְּנִים אֲתֵם לִיהו"ה
 וְגוֹמֵר.

וּמְעַל לְכָל - עֲלֵת עַל הַכֹּל שְׂאִין
 אֱלֹהֵי עֲלִיו וְלֹא תַחְתּוֹ וְלֹא
 לְאַרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם, וְהוּא
 מְמַלָּא כֹּל הָעוֹלָמוֹת וְהוּא מְקִיף,
 וּמְקַבֵּל בְּהַּ יְסוּרִים וּמְחִלּוֹת
 וּמְכַאוּבִים בִּירְאֵת רַבּוֹנוֹ, אֲהַבְּהָ
 בְּסוּפָהּ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה בְּעֲלֵי
 הַמְשֻׁנָּה עַל בְּעֲלֵי הַקְּשִׁיּוֹת
 וְהַמְחִלּוֹקוֹת הַלְלוּ - אֲתָּ וְהִבּ
 בְּסוּפָהּ, וּפְרִשׁוּהָ אֲהַבְּהָ בְּסוּפָהּ.
 שְׂמָה שְׁהִיתָה לְהֵם הַשְּׂכִינָה סוּף
 כֹּל הַדְּרָגוֹת, קְשִׁיָּה וְדִין מִצַּד
 הַגְּבוּרָה, חֲזָרָה לְהִיּוֹת לְהֵם
 אֲהַבְּהָ מִצַּד הַיְמִין, אֲהַבֵּת חֶסֶד,
 וְלִכְּן כֹּל הַמְקַיִּים אֲתָּ הַתּוֹרָה
 מְעוּנִי, סוּפוֹ לְקַיְימָהּ מְעוּשָׁר, וְזֶה
 הוּא אֲהַבְּהָ בְּסוּפָהּ. וְכָל מִי
 שְׂאִינוּ מְקַיְימָהּ מְעוּשָׁר, לֹא יְקַיְימָהּ
 מְעוּנִי.

דְּרַנָּה חֲמִישִׁית בִּירְאֵת ה',
 פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְשֻׁנָּה, כֹּל
 הַקּוּדְם יִרְאָתוֹ לְחֻמְתּוֹ, חֻמְתּוֹ
 מִתְקַיְימָת, וְכָל הַקּוּדְם חֻמְתּוֹ
 לִירְאֵת חֻטְאוֹ, אִין חֻמְתּוֹ
 מִתְקַיְימָת. שְׁפֵל הַקּוּדְם חֻמְתּוֹ
 לִירְאָתוֹ לְמָה הוּא דוּמָה? לְמִי
 שְׁמִסְרוּ לוֹ מִפְּתָחוֹת הַפְּנִימִיִּים
 וְלֹא מִסְרוּ לוֹ מִפְּתָחוֹת
 הַחִיצוֹנִיִּים, בְּמָה יִפְנִס?

וּבְדִרְךָ סוּד, אַדְנִי שֵׁם י" יִרְאֵת
 ה', וְאֵלּוֹ אֲרַבַּע הָאוֹתִיּוֹת הֵן
 מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים שְׁלָהּ, י" מִן
 יְהו"ה, הִיא חֻמְתָּהּ, וְאַרְבַּעַת
 אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הֵנָּה הֵן מִפְּתָחוֹת
 הַפְּנִימִיִּים, וְלִכְּן הִקְדִּימוּ בְּתַפְלָה
 אַדְנִי שְׁפִתֵי תִפְתַּח, וְאַחֵר כִּף
 חוֹתְמִים אוֹתָהּ בְּשֵׁם יְהו"ה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהו"ה מִגֵּן אֲבִרְהֵם.

ואף כף הקדים שב"א, שהיא
יראה, בשם יהו"ה, לאהבה
שהיא קמ"ץ רחמים, שב"א
מצד הגבורה, כי באש ה' נשפט.
קמ"ץ מימין, וקמץ הפהן משם,
משום שמעלין בקדש ולא
מורידין, ומשום זה הקדימו
שס"ה לא תעשה, שהם יראה,
לרמ"ח מצוות, שהם אהבה. זהו
שפתוב זה שמי לעלם וכו'. שמי
עם י"ה - שס"ה, זכרי עם ו"ה -
רמ"ח.

דרגה ששית ביראת ה' - והיה
אמונת עתיד וכו'. אמונת - סדר
זרעים, עתיד - סדר מועד, חסן
- סדר נשים, ישועת - סדר
נזיקין, חכמה - סדר קדשים,
ודעת - סדר טהרות. אם יש
יראת ה' - פן, ואם לא - לא.
וסימן: זמ"ן נק"ט.

ואלו ששת סדרי המשנה בדרך
סוד, הם מעמוד האמצעי
שכולל ששה סדרי משנה, ומי
שרוצה לקחתו ללא שכינתו,
שהיא יראת ה', עליו נאמר ונרגן
מפריד אלוף, כאלו עשה קצוץ
ופרוד בין הקדוש-ברוך-הוא
לשכינתו, וכדי שלא יעשו פרוד,
אף על גב שלמד אדם ששה
סדרי משנה ולא הקדים לו יראת
ה', שהיא שכינתו, הקדוש-
ברוך-הוא לא שורה עליו. ולכן
אם יש יראת ה' - פן, ואם לא -
לא, כאלו לא היה כלום בידו.
אמונה, היא האם העליונה מצד
החסד, שבה קריאת שמע שהיא
אמונה, והיא עתיד מצד
הגבורה, שבו נאמר ואל יבא
בכל עת אל הקדש וגומר. חסן
הוא מצד של העמוד האמצעי.
ישועת נקראת מצד של נצח,
וגם נצח ישאל לא ישקר ולא

ברוך אתה יהו"ה מגן אברהם, ואוף הכי
אקדים שב"א דאיהי יראה בשם יהו"ה,
לאהבה דאיהי קמ"ץ רחמי, שב"א מסטרא
דגבורה, כי באש יהו"ה נשפט (ישעיהו טו
טז), קמ"ץ מימינא, וקמץ הפהן משם (ויקרא ה
יב). בגין דמעלין בקדש ולא מורידין, ובגין
דא אקדימו שס"ה לא תעשה דאינון דחילו,
לרמ"ח פקודין דאינון רחימו, הדא הוא
דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וכו', שמי עם
י"ה שס"ה, זכרי עם ו"ה רמ"ח.

דרגא שתיתאה ביראת יי', והיה אמונת
עתיד וכו' (ישעיה לג ו), אמונת סדר
זרעים, עתיד סדר מועד, חסן סדר נשים,
ישועות סדר נזיקין, חכמה סדר קדשים,
ודעת סדר טהרות, אי איכא יראת יי' אין,
ואי לא לא, וסימן זמ"ן נק"ט.

ואלו שית סדרי משנה בארז רזא, אינון
מעמודא דאמצעיתא, דפליל שית
סדרי מתניתין, ומאן דבעי לנטלא ליה בלא
שכינתיה דאיהי יראת יי', עליה אתמר (משלי
טז כח) ונרגן מפריד אלוף. כאלו עביד קצוץ
ופרוד בין קודשא בריך הוא ושכינתיה, ובגין
דלא יעבדון פרודא, אף על גב דאוליף אדם
שית סדרי משנה, ולא אקדים ליה יראת יי',
דאיהי שכינתיה, קודשא בריך הוא לא שריא
לגביה, ובגין דא אי איכא יראת יי' אין, ואי
לא לא, כאלו לא הוה פלום בידיה.

אמונה איהי אימא עלאה מסטרא דחסד,
דבה קריאת שמע דאיהי אמונה,
ואיהי עתיד מסטרא דגבורה, דביה
אתמר (ויקרא טז ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש
וגומר, חסן איהו מסטרא דעמודא

דאמצעיתא, ישועות אתקריית מסטרא דנצח, וגם נצח ישראל לא ישקר

יִנְחָם. חֲכָמָה הִיא סֵדֵר קִדְשִׁים,
שֶׁהוּא הוֹד, וְדַעַת הוּא יְסוּד,
שֶׁהוּא סֵדֵר טְהוֹרוֹת.

וַיֵּשׁ שִׁיאֵמֵר בְּהַפּוֹךְ - מִצַּד
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא אֲמוֹנָה,
וּמִצַּד שֶׁל צְדִיק שָׁבוּ כְּלוּלִים שְׁנֵי
שִׁמּוֹת אֲמ"ן, שֶׁהֵם יֵאֵהוּדוֹנָה",
וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי לְמִינוּ
אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ, וְלִכְן
נִקְרָא סֵדֵר זָרְעִים.

עֵתִיךְ, הוּא מִצַּד שֶׁל הוֹד שֶׁהוּא
סֵדֵר מוֹעֵד, שָׁבוּ אוֹכְלִים כָּל
אַרְבַּע, וְתוֹלִים כָּל חֲמֵשׁ,
וְשׁוֹרְפִים בַּתְּחִלַּת שֶׁשׁ. חֶסֶן, הוּא
מִצַּד שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שָׁבוּ
סֵדֵר נְשִׁים, יְשׁוּעַת הוּא סֵדֵר
נְזִיקִין מִצַּד הַגְּבוּרָה, שֶׁמֶשֶׁם כָּל
הַדִּינִים יוֹצֵאִים לְמִי שֶׁעוֹשֶׂה נֶזֶק
לְחֻבְרוֹ. חֲכָמָה נִקְרָאת מִצַּד
הַחֶסֶד, שֶׁבָּהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים, וְהוּא סֵדֵר קִדְשִׁים, וְעִמּוֹ
נִצַּח. זֶהוּ שִׁפְתוֹב נְעֻמּוֹת בִּימִינֶךָ
נִצַּח. דַּעַת שֶׁהוּא סֵדֵר טְהוֹרוֹת.
וְהוּא שֵׁשָׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, בְּסוּד
שֶׁל לֵהֵט הַחֶרֶב הַמְתַּהַפֶּכֶת,
מִרְחָמִים לְדִין וּמִדִּין לְרַחֲמִים.

דְּרָגָה שְׁבִיעִית בִּירְאָת ה' - שְׁאִין
לוֹ חֶסֶד. זֶהוּ שִׁפְתוֹב יֵרְאוּ אֶת ה'
קִדְשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאֵיו.
לֹא יִהְיֶה מֵאוֹתָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְחוֹשֶׁף מִיִּשְׂרָאֵל אֶף לְמַחְסוֹר, וְלֹא
יִהְיֶה לוֹ חֶסֶד בַּתּוֹרָה אִם הוּא
בַּעַל תּוֹרָה, שְׁבִלֵי תּוֹרָה אֵין
יִרְאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֵין בּוֹר יֵרָא
חֲטָא, כְּמוֹ שְׁאִין תּוֹרָה בְּלִי
יִרְאָה, אֶף כִּף אֵין יִרְאָה בְּלִי
תּוֹרָה, לֹא יִהְיֶה חֶסֶד בְּנִשְׁמָתוֹ,
וְלֹא יִהְיֶה חֶסֶד בְּמַעֲשָׁיו
הַטּוֹבִים, שְׁאִין חֶסֶד וְעֲנִיּוֹת
כְּחֶסֶד שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת טוֹבוֹת,
כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
אֵין עֲנִי אֶלָּא מִתּוֹרָה וּמִן

וְלֹא יִנְחָם (שְׁמוּאֵל א טו כט), חֲכָמָה אִיִּהִי סֵדֵר
קִדְשִׁים דְּאִיִּהוּ הוֹד, וְדַעַת אִיִּהוּ יְסוּד דְּאִיִּהוּ
סֵדֵר טְהוֹרוֹת.

וְאִית דִּיִּימָא בְּהַפּוֹכָא, מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא
תַּתְּאָה אִיִּהִי אֲמוֹנָה, וּמִסְטָרָא דְצְדִיק
דְּבִיָּה כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהֵן אֲמ"ן, דְּאֲנוּן
יֵאֵהוּדוֹנָה", וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי (דף ה
ע"ב) לְמִינוּ אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ (בראשית א
א). וּבְגִין דָּא אֲתִקְרִי סֵדֵר זָרְעִים.

עֵתִיךְ אִיִּהִי מִסְטָרָא דְהוֹד דְּאִיִּהִי סֵדֵר מוֹעֵד,
דְּבִיָּה אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע וְתוֹלִין כָּל
חֲמֵשׁ וְשׁוֹרְפִין בַּתְּחִלַּת שֶׁשׁ, חֶסֶן אִיִּהוּ
מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְבִיָּה סֵדֵר
נְשִׁים, יְשׁוּעוֹת אִיִּהִי סֵדֵר נְזִיקִין מִסְטָרָא
דְּגְבוּרָה, דְּתַמָּן כָּל דִּינִין נְפָקִין לְמָאן דְּעֵבִיד
נֶזֶק לְחַבְרִיָּה, חֲכָמָה אֲתִקְרִיאת מִסְטָרָא
דְּחֶסֶד, דְּבָהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים וְהוּא
סֵדֵר קִדְשִׁים, וְעִמּוֹהִי נִצַּח, הֵדָא הוּא
דְּכִתִּיב (תהלים טו יא) נְעִימַת בִּימִינֶךָ נִצַּח, דַּעַת
דְּאִיִּהוּ סֵדֵר טְהוֹרוֹת, וְאֵינּוֹן שִׁית סִדְרֵי
מְתַנִּיתִין, בְּרָזָא דְלֵהֵט הַחֶרֶב הַמְתַּהַפֶּכֶת,
מִרְחָמִי לְדִינָא וּמִדִּינָא לְרַחֲמִי.

דְּרָגָא שְׁבִיעֵאָה בִּירְאָת יי' דְּלִית לִיהּ חוֹסֵר,
הֵדָא הוּא דְכִתִּיב (תהלים לד י) יֵרְאוּ אֶת
יי' קִדְשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאֵיו, לֹאֹו יִהֵא
מֵאֵינּוֹן דְּאֲתַמֵּר בְּהוֹן (משלי יא כד) וְחוֹשֶׁף מִיִּשְׂרָאֵל
אֶף לְמַחְסוֹר, וְלֹא יִהֵא לִיהּ חוֹסֵר בְּאוֹרִייתָא
אִם הוּא מְאִרֵי תּוֹרָה, דְּבִלְאוּ אוֹרִייתָא לִית
דְּחִילוֹ, כְּמָא דְאֲתַמֵּר אֵין בּוֹר יֵרָא חֲטָא,
כְּגוֹנָא דְּלִית אוֹרִייתָא בְּלָא דְּחִילוֹ, אוֹף הָכִי
לִית דְּחִילוֹ בְּלָא אוֹרִייתָא, לָא יִהֵא חֶסֶד בְּנִשְׁמָתִיהּ,
וְלֹא יִהֵא חֶסֶד בְּעוֹבְדוֹי טְבִין,
דְּלִית חוֹסֵר וְעֲנִיּוֹת כְּחוֹסֵר דְּאוֹרִייתָא וּפְקוּדֵיִיא טְבִין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ

המפצות, שגוף הוא מעשה ידי האדם שאין חסר רב ממנו אחר שאינו מעשה הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, וזה גרם שיחרב בית המקדש, שלא היה מעשי יהו"ה.

דרגה שמינית ביראת ה' - להיות לו בשת פנים. מי שיש לו בשת פנים שלא לעשות עברה שבאה לידו בגלל יראת הקדוש ברוך הוא, כאלו בו נברא העולם, ומשום זה בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת הפל אחד, ומי שאין לו בשת פנים, פרשוהו בעלי המשנה, בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפך בש"ת ותמצא שב"ת, והינו בראשית יר"א שב"ת, שלא תחלל אותה בפרהסייה, ככן אדם שאין לו בשת פנים. אוי לו למי שמחלל שבת המלכה, שהיא קדש, לעשות אותה חל, שבארוהו בעלי המשנה, כל המשתמש בכתר חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שכן בשבת המלכה. ועוד, בשת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם. אותם שעוברים עברה ביד רמה ואין להם בשת פנים מהקדוש ברוך הוא, שנאמר בו משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ונאמר בו מלא כל הארץ כבודו, ונאמר בו חופש כל חדרי בטן רואה כליות ולב.

וענה קשורה ביראה, זהו שכתוב עקב ענה יראת יהו"ה. מי שיש בו יראת יהו"ה, היא מביאה אותו לידי ענה, שהיא שכינה עליונה, שיראת יהו"ה

מארי מתניתין, אין עני אלא מתורה ומן המצות, דגופא איהו עובדי ידוי דבר נש, לית חוסר סגי מניה בתר דלאו איהו עובדוי דקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (תהלים קכז א) אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ודא גרם דיתחרב בי מקדשא, דלא הוה עובדי יהו"ה.

דרגא תמינאה ביראת יי', למהוי ליה בשת אנפין, מאן דאית ליה בשת אנפין דלא למעבד עבירה דאתי לידיי בגין דחילו דקודשא בריך הוא, כאלו ביה אתברי עלמא, ובגין דא בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת פלא חד, ומאן דלית ביה בשת אנפין אוקמוהו מארי מתניתין בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפוך בש"ת ותשפח שב"ת, והיינו בראשית יר"א שב"ת, דלא תחלל ליה בפרהסייה, כבר נש דלאו ביה בשת אנפין, ווי ליה מאן דמחלל שבת מלכתא דאיהי קדש למעבד ליה חול, דאוקמוהו מארי מתניתין, כל המשתמש בתגא חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שפן בשבת מלכתא.

ועוד בושת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם, אנון דעברין עבירה ביד רמה, ולית לון בשת פנים מקודשא ברוך הוא, דאתמר ביה (תהלים לג כג) משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ואתמר ביה (ישעיהו ג) מלא כל הארץ כבודו, ואתמר ביה (משלי כ כז) חפש כל חדרי בטן, (ירמיה כ יב) רואה כליות ולב.

וענה קטירא בדחילו, הדא הוא דכתיב (משלי כב ד) עקב ענה יראת יי',

מאן דאית ביה יראת יי' איתי ליה לידי ענה דאיהי שכינתא עלאה,

דִּירָאת יי' עֶקֶב לְגִבְיָהּ, וְדָא דִּרְגָא דְמֹשֶׁה,
 דִּאֲתָמַר בֵּיהּ (במדבר יב ג) וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד,
 וּבִגִּין דְּאִיהִי יִרְאָה עֶקֶב לְגִבְיָהּ, אִוְקְמוּהָ מְאִרֵי
 מִתְנִיתִין, יִרְאָה מְלָה זִוְטְרִתִּי הִיא לְגִבֵי מֹשֶׁה.
 דִּרְגָא תְּשִׁיעָא בִּירָאת יי', כָּל מָאן דְּאִית
 בֵּיהּ יִרָאת יְהוֹ"ה יִתְהַלֵּל, וְכִי אִית
 לְבַר נֶשׁ לְשַׁבְּחָא גְרַמְיָה, אֶלָּא אִיהוּ מְשׁוּבַח
 קָדָם יְהוֹ"ה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (משלי לא ל) שֶׁקֶר
 הַחֵן וְהַכֵּל הִיפִי וְגוֹמֵר, דָּא דָּרָא דְחִזְקִיָּהוּ,
 דְּבִירָאת יי' קָא אֲתִי בַר נֶשׁ לְקִיָּמָא
 תְּרִי"ג מְצוֹת, כְּחֻשְׁבֵּן בִּירָא"ת.

דִּרְגָא עֲשִׂירָאָה בִּירָאת יי', אִית יִרְאָה וְאִית
 יִרְאָה, לֹא כֹּל אֶפְיָא שׁוֹיִן, אִית יִרְאָה
 דְּדַחִיל בַּר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא בְּגִין דְּלֹא
 יִלְקָה לֵיהּ בְּרִצּוּעָה, דִּאֲתָמַר (דף ו
 ע"א) בַּהּ (בראשית א ב) וְהָאֲרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוּ,
 מִסְטָרָא דְּאִילְנָא דְטוֹב וְרַע, דְּאִיהִי אֲרַעָא
 רְקֻנָּא, שְׁפָחָא בִישָׂא, כְּגוֹוְנָא דְחַד מְאֲרַבַּע
 אָבוֹת נְזִיקִין דְּאִיהוּ הַבּוֹר, וּכְגוֹוְנָא דְבוֹר
 דְּיוֹסֶף, דְּאִוְקְמוּהוּ עֲלֵיהּ הַבְּרָה, וְהַבּוֹר רִיק
 וְכוּ' (בראשית לו כד). הַבְּרָה נְקָבָא בִישָׂא, בּוֹר
 דְּכוּרָא, וּבוֹר בְּגִין דְּאִיהוּ מִתְמָן, אִוְקְמוּהוּ
 עֲלֵיהּ אִין בּוֹר יִרָא חֲטָא, בְּתַר דְּלִית בֵּיהּ יִרָאת
 יי'.

מָאן דְּאִיהוּ דְּחִיל מְגוּ אִוְרִייתָא דְּאִיהִי
 תְּפָאֲרַת, דְּמַנְיָה נְפָקַת, כְּגוֹן דָּא אִיהִי
 שְׁקוּלָה לְגִבְיָהּ, וּבִגִּין דָּא אִין כָּל יִרְאָה שְׁוָה,
 דְּהָא יִרָאת יי' הִיא מְלָכוֹת דִּילֵיהּ, כְּלִילָא
 מְכָל פְּקוּדֵי אִוְרִייתָא, בְּגִין דְּאִיהִי יִרְאָה
 דְּנְפָקַת מְגוּ תוֹרָה דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא,
 דְּאִיהוּ יְהוֹ"ה, דְּכְגִינָה אִוְקְמוּהוּ מְאִרֵי
 מִתְנִיתִין, גְּדוּלָה תוֹרָה שְׁמִבִּיאָה לְאָדָם לִידֵי
 מַעֲשָׂה, דָּאִי בַר נֶשׁ לֹא יָדַע אִוְרִייתָא, וְאִגְרָא

עֶקֶב לְגִבְיָהּ, וְזוּ דִּרְגָת מֹשֶׁה,
 שְׁנֹאֲמַר בּוֹ וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ
 מְאֹד, וּמִשּׁוֹם שְׁהִירְאָה הִיא עֶקֶב
 אֵלֶיהָ, פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
 יִרְאָה דְּכַר קֶטָן הִיא לְגִבֵי מֹשֶׁה.
 דִּרְגָת תְּשִׁיעִית בִּירָאת ה' - כָּל
 מִי שֵׁישׁ בּוֹ יִרָאת יְהוֹ"ה, יִתְהַלֵּל.
 וְכִי יֵשׁ לְאָדָם לְשַׁבַּח אֶת עֲצָמוּ?
 אֶלָּא הוּא מְשַׁבַּח לְפָנֵי יְהוֹ"ה.
 וְהוּוּ שְׁכָתוּב שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
 הִיפִי וְגוֹמֵר. זֶה דוֹרוֹ שֶׁל
 חִזְקִיָּהוּ, שְׁבִירָאת ה' כָּא בֶן אָדָם
 לְקִים תְּרִי"ג מְצוֹת כְּחֻשְׁבוֹן
 בִּירָא"ת.

דִּרְגָת עֲשִׂירִית בִּירָאת ה' - יֵשׁ
 יִרְאָה וְיֵשׁ יִרְאָה, לֹא כָּל הַפְּנִים
 שְׁוִים. יֵשׁ יִרְאָה שְׁפּוּחַד אָדָם
 מִהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא כְּרִי שְׁלֹא
 יִלְקָה בְּרִצּוּעָה, שְׁנֹאֲמַר בַּהּ
 וְהָאֲרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוּ מִצַּד שֶׁל
 הַעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, שֶׁהִיא אֲרֶץ
 רִיקָה, שְׁפָחָה רַעָה, כְּמוֹ שְׁאֲחַד
 מְאֲרַבְּעָה אָבוֹת נְזִיקִין שֶׁהוּא
 הַבּוֹר, וְכְמוֹ שֶׁהַבּוֹר שֶׁל יוֹסֶף
 שְׁבָאֲרוּ עֲלָיו הַבְּרָה, וְהַבּוֹר רִיק
 וְכוּ'. הַבְּרָה - נְקָבָה רַעָה, בּוֹר -
 זָכַר, וּבּוֹר, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא מִשָּׁם,
 פְּרִשׁוּהוּ עֲלָיו אִין בּוֹר יִרָא חֲטָא,
 מֵאַחַר שְׁאִין בּוֹ יִרָאת ה'.

מִי שֶׁהוּא פּוֹחַד מִתּוֹף תוֹרָה
 שֶׁהִיא תְּפָאֲרַת, שְׁמַמְנּוּ יִצָּאָה,
 כְּגוֹן זוֹ הִיא שְׁקוּלָה אֵלָיו,
 וּמִשּׁוֹם זֶה אִין כָּל יִרְאָה שְׁוָה,
 שְׁתֵּרֵי יִרָאת ה', הִיא מְלָכוֹתוֹ,
 כְּלִילָה מְכָל מְצוֹת הַתּוֹרָה,
 מִשּׁוֹם שֶׁהִיא יִרְאָה שְׁיִוצֵאת
 מִתּוֹף תוֹרָה, שֶׁהוּא עֲמוּד
 הָאִמְצָעִי שֶׁהוּא יְהוֹ"ה, שְׁבְגִלָּה
 פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, גְּדוּלָה
 תוֹרָה שְׁמִבִּיאָה אָדָם לִידֵי
 מַעֲשָׂה, שְׁאָם אָדָם לֹא יוֹדַע אֶת
 הַתּוֹרָה וְשָׁכַר מְצוּוֹתֶיהָ, וְעַנְשִׁים

דְּפְקוּדֵיָא דִּילָהּ, וְעוֹנְשֵׁין

שְׁלֵה לְמִי שְׁעוֹבֵר עַל הַמְצוּוֹת,
וּמִי בָרָא אֶת הַתּוֹרָה, וּמִי הוּוּ
שְׁנִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל - אֵיךְ יִפְחַד
מִמֶּנּוּ וְיִשְׁמַר מְצוּוֹתָיו? וְלָכֵן
אָמַר דָּוִד לְשִׁלְמָה, דַּע אֶת אֱלֹהֵי
אָבִיךָ וְעַבְדֶּהוּ.

שָׂאם אָדָם לֹא מִפִּיר אֶת אוֹתוֹ
שְׁנִתֵּן לוֹ תּוֹרָה וְצִוָּה אוֹתוֹ
לְשִׁמְרָהּ, אֵיךְ יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיַעֲשֶׂה
מְצוּוֹתָיו? וְלָכֵן פִּרְשׁוּהוּ רַבְּנֵינוּ,
וְלֹא עִם הָאֲרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוֹר
יֵרָא חֲטָא.

מִשּׁוּם שְׁתוֹרָה, שְׁהִיא תְרִי"א,
מִשְׁתִּי דְרִגּוֹת נִתְּנָה, מִחֲסֵד
וּגְבוּרָה, שְׁמִשְׁם שְׁתֵּי מְצוּוֹת -
אֲהַבֵת חֲסֵד וְיִרְאַת גְּבוּרָה, שְׁהִיא
יֵרָאָה, שְׁבָהֶם הִשְׁתַּלְּמוּ תְרִי"ג
מְצוּוֹת. וּמִשּׁוּם שְׁכַל הַתּוֹרָה
וּמְצוּוֹתֶיהָ מִשְׁנֵי צְדָדִים נִתְּנָה,
פִּרְשׁוּהוּ רַבְּנֵינוּ וְלֹא עִם הָאֲרֶץ
חֲסִיד וְאִין בּוֹר יֵרָא חֲטָא.

וְאִם תֹּאמְרוּ, הֲרִי חֲסֵד וּגְבוּרָה,
שְׁמִשְׁם מַלְכוּת, הִיא אֲהַבָּה
וְיִרְאָה, אֵיךְ פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים
גְּדוֹלָה תּוֹרָה שְׁמִבִּיאָה לְאָדָם
לְיַדִּי מַעֲשֶׂה, שְׁמִכַּפֵּן מִשְׁמַע,
שְׁכַל הַקּוֹדֵם יִרְאֵתוּ לְחֻכְמָתוֹ,
חֻכְמָתוֹ מִתְקַיְמָת? אֲלֹא הַכֹּל
אִמֵּת. תְּפַאֲרַת נִקְרָא אָדָם, כְּמוֹ
שְׁהוּא הִיָּה אָדָם ה"א שְׁלִמְטָה,
שְׁבָאָרוּ עָלָיו שְׁהִיָּה רִאשׁוֹן
לְמַחְשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה, וְלָכֵן
פִּרְשׁוּהוּ חֲכָמִים, יִשְׂרָאֵל עָלָה
בְּמַחְשָׁבָה לְבִרְאֵת, שְׁנֹאֲמַר
עָלֵיהֶם אָדָם אִתָּם. אַף כִּי
תְּפַאֲרַת, שְׁהוּא יְהו"ה, הוּא
רִאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה, שְׁהִיא חֻכְמָה
עָלְיוֹנָה, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה, שְׁהִיא
י" מִן אַדְנ"י, חֻכְמָה תַּחְתּוֹנָה,
יִרְאֵת יְהו"ה מַלְכוּת שְׁלוֹ.

וְלָכֵן נֹאמַר בְּהָ אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ.
אִשָּׁה, יֵשׁ לָהּ לְהַקְדִּים בְּכָל

דִּילָהּ לְמָאן דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדֵיָא, וּמָאן הוּא
דְּבָרָא אוֹרִייתָא, וּמָאן הוּא דִּיהִיב לָהּ
לְיִשְׂרָאֵל, אֵיךְ דְּחִיל לִיָּה וְנָטִיר פְּקוּדֵי, וּבְגִין
דָּא אָמַר דָּוִד לְשִׁלְמָה בְּנוֹ (ר"ה א כח ט) דַּע אֶת
אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדֶּהוּ.

דְּאִי בַר נֶשׁ לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע הֵהוּא דִּיהִיב לִיָּה
אוֹרִייתָא, וּמִנֵּי לִיָּה לְנִטְרָא לָהּ, אֵיךְ
דְּחִיל מִנֵּיהּ וְעַבִּיד פְּקוּדֵי, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ
רַבְּנֵינוּ, וְלֹא עִם הָאֲרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוֹר יֵרָא
חֲטָא.

בְּגִין דְּאוֹרִייתָא דְּאִיהִי תְרִי"א מִתְרִין דְּרִגִין
אֲתִיהִיבֵת, מִחֲסֵד וּגְבוּרָה, דְּמִתְמָן תְּרִין
פְּקוּדִין אֲהַבֵת חֲסֵד וּדְחִילוֹ דְּגְבוּרָה דְּאִיהִי
יֵרָאָה, דְּכִהוֹן אֲשַׁתְּלִימוֹ תְרִי"ג פְּקוּדֵיָא, וּבְגִין
דְּכָל אוֹרִייתָא וּפְקוּדֵיהָ מִתְרֵן סְטְרִין
אֲתִיהִיבֵת, אוּקְמוּהוּ רַבְּנֵינוּ וְלֹא עִם הָאֲרֶץ
חֲסִיד, וְאִין בּוֹר יֵרָא חֲטָא.

וְאִי תִימָא הָא חֲסֵד גְּבוּרָה דְּמִתְמָן מַלְכוּת
אִיהִי אֲהַבָּה וְיִרְאָה, אֵיךְ אוּקְמוּהוּ רַבְּנֵינוּ
גְּדוֹלָה תּוֹרָה שְׁמִבִּיאָה לְאָדָם לְיַדִּי מַעֲשֶׂה,
דְּמַהְכָּא מִשְׁמַע דְּכָל הַקּוֹדֵם יִרְאֵתוּ לְחֻכְמָתוֹ
חֻכְמָתוֹ מִתְקַיְמָת, אֲלֹא כְּלָא קְשׁוּט, תְּפַאֲרַת
אֲתִקְרִי אָדָם, פְּגוּוֹנָא דִּילִיָּה הוּוּ אָדָם ה"א
דְּלִתְתָא, דְּאוּקְמוּהוּ עָלֵיהּ דְּהוּוּ רִאשׁוֹן
לְמַחְשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה, וּבְגִין דָּא
אוּקְמוּהוּ רַבְּנֵינוּ, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה
לְבִרְאֵת, דְּאִתְמַר עָלְיָהּ אָדָם אִתָּם, אוּף הִכִּי
תְּפַאֲרַת דְּאִיהוּ יְהו"ה, אִיהוּ רִאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה
דְּאִיהִי חֻכְמָה עָלְמָה, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֶׂה דְּאִיהוּ
י" מִן אַדְנ"י, חֻכְמָה תַּתָּא, יִרְאֵת יי', מַלְכוּת
דִּילִיָּה.

וּבְגִין דָּא אִתְמַר בְּהָ (ויקרא יב ד) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ,
אֲתַתָּא אִית לָהּ לְאִקְדָּמָא בְּכָל פְּקוּדֵיָא, דְּאִתְמַר בְּהָ אִשָּׁה יִרְאֵת יי'

המצוות, שנאמר בה אשה יראת ה' היא תתהלל, ולכן מצא אשה בתחלה - מצא טוב, שנאמר בו טוב יהו"ה לכל.

ואם הקדים אותה בתפלה, כמו שבארו אדנ"י שפתי תפתח, מיד - ויפק רצון מה', ולכן הפונה, שהיא מחשבה, צריך להקדים למצוה, ולכן שמו חכמים פונת מחשבת התפלה בברכה הראשונה, שפך פרשוהו, אם לא כון בברכה ראשונה - חוזר לראש. ולכן צריך להקדים יראה מצד השכינה, בין בתורה בין במצוות, אבל מצד של הקדוש ברוך הוא צריך להקדים תורה ליראה בכל המצוות, שייראה של תורה יש, שנקראת הנקבה שבעל-פה, שבשכילה נאמר שם אז ירננו עצי היער.

ענה מלאך מן השמים ואמר: הן הן מצוה מרפכה. מן הא"י הנה תלויים בו ע"ב שמות, שהינו חסד, שבו צריך להתקין פסא לרבנו בכנפי מצוה, וישב עליו באמת. עשור אמת מ"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א מוריד הטל להאיר אל הה"א.

שהוא כולל שלש ברכות ראשונות של התפלה ושלש אחרונות, וזה עשר ספירות בלי מה, שהם פנגד שני שמות יהו"ה אדנ"י, ושמונה אותיות, שהם עשרה עשרה הכף בשקל הקדש, וזה כ' מן פתח, עשרה מהשכינה התחתונה אדנ"י, מלמטה למעלה מן אג"י עד א"ן, עשרה מלמעלה למטה מעמוד האמצעי שהוא יהו"ה. ומשום זה כ' כולל אותם.

ובקץ הגאולה מידלג על ה'הרים - זה מ"ה, ואין הרים אלא

היא תתהלל (משלי לא ל), ובגין דא מצא אשה בקדמיתא, מצא טוב (שם יח כב), דאתמר ביה (תהלים קמה ט) טוב יהו"ה לכל.

ואי אקדים לה בצלותא, כמה דאוקמוהו (תהלים נא יז) אדנ"י שפתי תפתח, מיד (משלי ח לה) ויפק רצון מיהו"ה, ובגין דא פונה דאיהי מחשבה, צריך לאקדמא למצוה, ובגין דא שויאו רבנן פוון מחשבתא דצלותא בברכה קדמאה, דיהכי אוקמוהו אם לא פוון בברכה ראשונה חוזר לראש, ובגין דא צריך לאקדמא יראה מסטרא דשכינתא, בין באורייתא, בין בפקודייתא, אבל מסטרא דקודשא בריך הוא, צריך לאקדמא אורייתא ליראה בכל פקודייתא, דיראה דאורייתא אית, דאתקרי נוקבא תורה שבעל פה, דבגינה אתמר תמן אז ירננו עצי היער (דה"א טז לג).

ענה מלאך מן השמים ואמר הן הן מצוה מרפכה, מהאי א"ז תליין ע"ב שמהן דהיינו חסד, דביה צריך לאתקנא פרסיא למאריה, בכנפי מצוה, וישב עליו באמת, עשור אמת מ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, מוריד הטל לאנהרא לגבי ה"א.

דאיהו כליל תלת ברכאן קדמאין דצלותא, ותלת בתראין, ודא עשר ספירות בלי מה, דאינון לקבלייהו תרין שמהן יהו"ה אדנ"י, ותמניא אתוון, דאינון עשרה עשרה הכף בשקל הקדש (במדבר ז פז), ודא כ' מן פתח, עשרה מן (דף ו ע"ב) שכינתא תתאה אדנ"י, מתתא לעילא מן אג"י עד א"ן, עשרה מעילא לתתא מעמודא דאמצעיתא דאיהו יהו"ה, ובגין דא כ' כליל לון.

ובקץ דפורקנא מידלג על ה'הרים (שיר ב ח), דא מ"ה, ולית הרים אלא

הַאֲבוֹת, שֶׁהֵם מְרַפְּבֵתוּ, אֵף כִּי מִקְפֵץ עַל הַגְּבָעוֹת - הֵן הָאֲמֵהוֹת, אֵהִי"ה אֲדַנְי". בְּאוֹתוֹ זְמַן אֲזִי יִשִּׁיר מִשֶּׁה וְכוּ', וְהַפֶּל נִקְשֵׁר וְנִכְלָל בְּחַ"י הָעוֹלָמִים. זֶהוּ שִׁפְתוֹב בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק. וְיֵשׁ כְּבוֹד נִבְרָא, כְּמוֹ שִׁפְכוֹד נֶאֱצַל. מִצַּד שֶׁל כְּבוֹד נִבְרָא אוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל אֵל אֲדוֹן עַל הַפֶּל, אִם פְּעֻבָּדִים. וּמִצַּד שֶׁל כְּבוֹד נֶאֱצַל נֶאֱמַר בְּהֵם אִם פְּכָנִים, הוּא עֵלֶת עַל הַפֶּל, אֵין אֱלוֹהַ עֲלָיו, וְלֹא תַחֲתָיו, וְלֹא לְאַרְבַּעַה צְדִיקִים, הוּא מְמַלֵּא כָּל הָעוֹלָמוֹת.

וְהוּא סוֹכֵב אֶת כָּל הַצְּדִיקִים, שֶׁלֹּא מִתְפַּשְׁטִים יוֹתֵר מִהַגְּבוּל שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד, וְהַמְדָּה שֵׁשׁ לְכָל אֶחָד, וְכֹלֶם בְּרִשּׁוֹתוֹ, בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד.

אֲדַנְי מְרַפְּבָה לַיהו"ה, וּבָהּ הַתְּעַטֵּף, וְאֵף כִּי יְהו"ה מִתְּעַטֵּף בְּאֵהִי"ה לְבָרָא עוֹלָם, אֲבָל שֵׁם יְהו"ה הוּא מְרַפְּבָה לְרַבּוֹנוֹ לְכַתֵּר עֲלָיוֹן, וְלִכְּוֹן אֵין קְדוּשׁ פִּיהו"ה, עֵלֶת עַל הַפֶּל, טְמִיר וְגִנוּז בְּכַתֵּר, וּמִמֶּנּוּ מִתְּפַשֵּׁט אוֹרוֹ עַל יְהו"ה, שֶׁהִיא י' חֲכָמָה, ה' בִּינָה, ו' כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, ה' מַלְכוּת. וְזוֹהִי הַתְּפַשְׁטוֹתוֹ מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה. וְאֵף כִּי מִתְּפַשֵּׁט אוֹרוֹ עַל י' מִן אֲדַנְי מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה עַד אֵין סוּף שְׁנַרְמִזוּ בְּאֲדַנְי אֲי"ן, וּמִשּׁוֹם זֶה י' י' מִן יֵאֵהוּדוֹנָה"י, עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַפָּף, זֶה כ' מִן פֶּתֵר, וּבְעַל הַפֶּל, אֵין בּוֹ צִיּוֹר שֶׁל אוֹת וְנִקְדָּה. זֶהוּ שִׁפְתוֹב וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֲשׁוּהָ, וְאֵל מִי תְדַמְיוּן אֲלֵי וּמָה דְמוּת תַּעֲרֹכוּ לוֹ.

הוּא צִיר בְּשִׁתֵּי אוֹתִיוֹת שְׁנֵי עוֹלָמוֹת. בְּאוֹת י' צִיר הָעוֹלָם

אַבְהֵן, דְּאֵינוּן מְרַפְּבֵתִיהָ, אוֹף הָכִי מִקְפֵץ עַל הַגְּבָעוֹת אֲנוּן אֲמַהֵן, אֵהִי"ה אֲדַנְי, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲזִי יִשִּׁיר מִשֶּׁה וְכוּ' (שְׁמוֹת טו א), וְכֹלֵא אֲתַקְשֵׁר וְאֲתַכְּלִיל בְּחַ"י עֲלָמִין, הֵדָא הוּא דְכֵתִיב (מְשָׁלִי יו) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק.

וְאוֹת כְּבוֹד נִבְרָא פְּגוּוֹנָא דְכְּבוֹד נֶאֱצַל, מְסֻטְרָא דְכְּבוֹד נִבְרָא אֲמַרִין יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי אֲדוֹן עַל פְּלָא אִם פְּעֻבָּדִים, וּמְסֻטְרָא דְכְּבוֹד נֶאֱצַל אֲתַמַּר בְּהוּן אִם פְּכָנִים, אֵיהוּ עֵלֶת עַל פְּלָא לִית אֲל"ה עֲלֵיהָ, וְלֹא תַחֲתִיהָ, וְלֹא לְאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֵלְמָא, אֵיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין.

וְאֵיהוּ אֲסַחֵר לְכָל סְטָרִין, דְּלֹא מִתְּפַשְׁטִין יִתִיר מִגְּבוּל דְּשׁוּי לְכָל חַד, וּמִדָּה דְּשׁוּי לְכָל חַד, וְכִלְהוּ בְּרִשּׁוֹ דִּילֵיהָ בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד.

אֲדַנְי מְרַפְּבָה לַיהו"ה, וּבָהּ אֲתַעֲטֵף, וְאוֹף הָכִי יְהו"ה אֲתַעֲטֵף בְּאֵהִי"ה לְמַבְרִי עֵלְמָא, אֲבָל שֵׁם יְהו"ה אֵיהוּ מְרַפְּבָה לְמַאֲרִיהָ לְכַתֵּר עֲלָאָה, וּבְגִין דָּא (ש"א ב ב) אֵין קְדוּשׁ פִּיהו"ה, עֵלֶת עַל פְּלָא טְמִיר וְגִנְיִז בְּכַתֵּר, וּמִנֵּיהָ אֲתַפְּשֵׁט נְהוּרִיהָ עַל יְהו"ה, דְּאֵיהוּ י' חֲכָמָה, ה' בִּינָה, ו' פְּלִיל שִׁית סְפִירָן, ה' מַלְכוּת, וְהֵאֵי אֵיהוּ אֲתַפְּשֵׁטוֹתִיהָ מְעִילָא לְתַתָּא, וְאוֹף הָכִי אֲתַפְּשֵׁט נְהוּרִיהָ עַל י' מִן אֲדַנְי מִתַּתָּא לְעִילָא, עַד אֵין סוּף, דְּאֲתַרְמִיזוּ בְּאֲדַנְי אֲי"ן, וּבְגִין דָּא י' י' מִן יֵאֵהוּדוֹנָה"י עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַפָּף, דָּא כ' מִן פֶּתֵר, וּמַאֲרִי דְכֹלֵא לִית בֵּיה צִיּוֹר דְּאוֹת וְנִקְוָדָה, הֵדָא הוּא דְכֵתִיב (יִשְׁעִיה מ יח-כח) וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֲשׁוּהָ, וְאֵל מִי תְדַמְיוּן אֲלֵי, וּמָה דְמוּת תַּעֲרֹכוּ לוֹ.

אֵיהוּ צִיר בְּתַרִין אֲתוּוּן תַּרִין עֲלָמִין, בְּאֵת י'

הבא, ובאות ה' - העולם הזה. זהו שפתוב פי ביה ה' צור עולמים.

והמקורות של כל השמות הם יו"ד ה"י וי"ו ה"י - יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א - יהו"ה. כל יו"ד מראה יהו"ה, כל א' מראה אהי"ה למעלה, אדנ"י למטה. כף שם יהו"ה הוא בכניויו אחד, משום שממנו נמצא כניויו, אבל מצד של עשר הספירות של בריאה אין שם יהו"ה וכניויו אחד. זהו שפתוב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו', הרי ספירות שנקראו בשם יהו"ה ובשם אדנ"י, ואנון דאדנ"י אדנ"י נבראו.

ולכן יש שמות דומים לחותם המלך, שבהם נודעת דמות המלך והגבירה ציור ממש, ויש שמות שהם כמו שרשם של ציור של חותם בשעוה, וכף פוחדים מאותו רשם כאלו היה המלך ממש, אבל אדון על הכל, אין לו מפל הצעירים הללו כלל. זהו שפתוב ואל מי תדמיון א"ל וכ'.

ומצד של ציורי השעוה ראה יחזקאל כל המראות הללו שראה, ולכן נאמר בהם ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות פבוד יהו"ה, ולא כבוד יהו"ה ממש, אלא מראה ציור שלו.

פתח ואמר: יחזקאל הנביא, קום משנתך לגלות כאן המראות שהתגלו לך, שכלם אליך בדרך נסתר ובהתגלות, בהתגלות ציורים, אבל בסתימות העינים דמות של המלך והגבירה, כל שכן וכל שכן אותו שאין לו דמות,

ה' עלמא דין, הדיא הוא דכתיב (שם כו ד) פי ביה יהו"ה צור עולמים.

ומקורין דכל שמחן אינון יו"ד ה"י וי"ו ה"י, יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יהו"ה, כל יו"ד איהי אחזי יהו"ה, כל א' אחזי אהי"ה לעילא, אדנ"י לתתא, הכא שם יהו"ה איהו בכנוייה חד, בגין דמגיה אשתפח פנוייה, אבל מסטרא דעשר ספירן דבריאה, לאו שם יהו"ה וכנוייה חד, הדיא הוא דכתיב (שם מג ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו', הרי ספירות אתקריאו בשם יהו"ה, ובשם אדנ"י, ואנון דאדנ"י אתבריאו.

ובגין דא אית שמחן דמיין לחותמא דמלפא, דבהון אשתמודע דיוקנא דמלפא ומטרוניתא ציורא ממש, ואית שמחן דאינון פגוונא דרשימו דציורא דחותמא בשעוה, והכי דחילין מההוא רשימו כאילו היה מלפא ממש, אבל אדון על פלא לית ליה מפל אלין ציורין כלל, הדיא הוא דכתיב (שם מ יח) ואל מי תדמיון א"ל וכו'.

ומסטרא דציורין דשעוה, חמא יחזקאל כל אלין מראות דחמא, ובגין דא אתמר בהון (יחזקאל א כו) ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמ"ל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות פבוד יי', ולא פבוד יי' ממש, אלא מראה ציור דיליה.

פתח ואמר, יחזקאל נביאה, קום משנתך לגלגא חמא מראות דאתגליין לך, דכלהו לגבך בארז סתים ובאתגליא, באתגליא ציורין, אבל בסתימו דעיינין דיוקנא דמלפא ומטרוניתא, כל שכן וכל

שֶׁבִּגְלָלוֹ נֹאמֵר פְּסוּק זֶה לְמִי
שְׁצִיר בּוֹ דְמוּת, אָרוּר הָאִישׁ
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכוּ' וְשֵׁם
בְּסֵתֶר, בְּסֵתֶרֹו שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ
מִכָּל מָה שְׂאָדָם יְכוּל לְהִסְתַּכֵּל
בְּעֵינָיו, וְאֶפְלוּ מִכָּל הַדְּמִיּוֹת
שֶׁהָרָאָה לְנִבְיָאִים.

צוּרַת הַדְּמוּת שֶׁכְּלוּלָה מִכַּמָּה
אוֹרוֹת, אֶחָד וּמִמֶּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר
עַל רֹאשׁוֹ, כַּמְרָאָה אֲבָן סְפִיר
דְמוּת כֶּסֶף, זוֹ אֲבָן סְפִיר דְמוּת
כֶּסֶף, וְהוּא לְמַעַלָּה כְּמוֹ זֶה **א**,
וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת
הַסְּפִיר כְּמוֹ זֶה א, וְהַכֵּל א, נִקְדָּה
זוֹ הִיא כְּמוֹ חֲל"ם לְמַעַלָּה כְּתֹר
עֲלִיּוֹן שְׂרוּכֵב עַל י"ה, שֶׁהֵם
חֲכֻמָּה וּבִינָה כְּחֻשְׁבוֹן חֵלֶם,
וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת
הַסְּפִיר חִירָק, וְזוֹ מַלְכוּת, וְהָאֲרָץ
הַדּוּם רִגְלֵי הִיא תַחַת ו"ה,
שֶׁהִיא חֻשְׁבוֹן חֲר"ק, וְכַף עוֹלָה
א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד, רַקִּיעַ זֶה עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
שֶׁכּוֹלֵל שֵׁם יְהו"ה, וְהוּא כּוֹלֵל
שֵׁשׁ סְפִירוֹת שֶׁל הָאֲמֻצָּע, שְׁעָלָיו
נֹאמֵר נְטוּי עַל רֹאשֵׁיהֶם
מְלַמְעָלָה, שְׁעָלָיו נֹאמֵר נוֹטָה
שָׁמַיִם כְּפִירְעָה, כְּמוֹ זֶה **א** בְּאֲמֻצָּע
א. נוֹטָה שָׁמַיִם לְבִדּוֹ - מִי נוֹטָה
אוֹתוֹ? עֵלַת עַל הַכֵּל לְבִדּוֹ, יְחִיד
בְּלִי שְׁנֵי לְעוֹר לוֹ.

הַשְּׁנֵי, וְעַל דְמוּת הַכֶּסֶף דְמוּת
כַּמְרָאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה, זֶהוּ
יְיָ הָאֵל וְאֵו הָאֵל כּוֹלֵל תִּשְׁע
נִקְדוֹת, וְעֲשִׂירֵי שְׂכִינָה כְּלוּלָה
מִכָּלֶם, וְהַכֵּל א, שְׂאִין אָדָם בְּלִי
א, וְהַכֵּל הוּא עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
שֶׁהוּא יְהו"ה שֶׁכּוֹלֵל א, וְהוּא
הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ שֶׁכּוֹלֵל א.
לְהִרְאוֹת, שְׂאָם רֵץ לְבָד, שׁוּב
לְאַחֹר.

רֵץ לְבָד שׁוּב לְאַחֹר.

שֶׁכֵּן הֵהוּא דְלִית לִיה דְיוֹקְנָא, דְבִגְיָנִיה אֲתִמֵּר
הֵאִי קָרָא לְמָאן דְצִייר בֵּיה דְיוֹקְנָא, (דְבָרִים כז
טו) אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכוּ', וְשֵׁם
בְּסֵתֶר, בְּסֵתֶרֹו שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִכָּל מָה
דְּבַר נֶשׁ יְכִיל לְאַסְתַּכְּלָא בְּעֵינָא, וְאֶפְלוּ מִכָּל
דְיוֹקְנֵין דְאַחְזֵי לְנִבְיָאִי.

צוּרַת דְיוֹקְנָא דְכְּלִילָא מִכַּמָּה נְהוּרִין, חַד
וּמִמֶּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ א
כַּמְרָאָה אֲבָן סְפִיר דְמוּת כֶּסֶף (יְחֻזְקָאֵל א כו), דָּא
אֲבָן סְפִיר דְמוּת כֶּסֶף, וְאִיהוּ לְעִילָא כְּגוֹוְנָא
דָּא **א** וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת (דף י
ע"א) הַסְּפִיר (שְׁמוֹת כד ט), כְּגוֹוְנָא דָּא א וְכֻלָּא א,
נִקְוּדָה דָּא הוּא כְּגוֹן חֲל"ם לְעִילָא כְּתֹר
עֲלִיּוֹן, דְרָכִיב עַל י"ה דְאִינוֹן חֲכֻמָּה וּבִינָה
כְּחֻשְׁבוֹן חֵלֶם, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת
הַסְּפִיר חִירָק, וְדָא מַלְכוּת, וְהָאֲרָץ הַדּוּם
רִגְלֵי, אִיהִי תַחַת ו"ה, דְאִיהוּ חֻשְׁבוֹן חֲר"ק,
וְהַכֵּי סָלִיק א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד רַקִּיעַ דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, דְכְּלִיל
שֵׁם יְהו"ה, וְאִיהוּ כְּלִיל שֵׁית סְפִירָן
בְּאֲמֻצָּעִיתָא, דְעֲלִיָּה אֲתִמֵּר (יְחֻזְקָאֵל א כב) נְטוּי
עַל רֹאשֵׁיהֶם מְלַמְעָלָה, דְעֲלִיָּה אֲתִמֵּר (תְּהִלִּים קד
ב) נוֹטָה שָׁמַיִם כְּפִירְעָה, כְּגוֹוְנָא דָּא **א** בְּאֲמֻצָּע
א, נוֹטָה שָׁמַיִם לְבִדּוֹ (יְשַׁעִיָּה מד כד), מָאן נוֹטָה
לִיה, עֵלַת עַל כֵּלָּא לְבִדּוֹ, יְחִידָא בְּלֹא תְנַיִנָא
לְמַעְזֹר לִיה.

תְּנַיִנָא (יְחֻזְקָאֵל א כו), וְעַל דְמוּת הַכֶּסֶף דְמוּת
כַּמְרָאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה דָּא
אִיהוּ יְיָ הָאֵל וְאֵו הָאֵל כּוֹלֵל תִּשְׁע נִקְוּדִין,
וְעֲשִׂירָאָה שְׂכִינָתָא כְּלִילָא מִכָּלֶהוּ, וְכֻלָּא א,
דְלִית אָדָם בְּלֹא א', וְכֻלָּא אִיהוּ עֲמוּדָא
דְאֲמֻצָּעִיתָא, אִיהוּ יְהו"ה דְכְּלִיל א, וְאִיהוּ
שְׂמָא מְפָרֵשׁ דְכְּלִיל א לְאַחְזָאָה דָּאֵם

תְּלִיתָא, כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ סְבִיב, וְדָא
שְׂכִינְתָא, דְּהָכִי אִוְקְמוּהוּ רַבְּנֵן,
דְּנִשְׁמַתִּין דְּוִמִין קָדָם שְׂכִינְתָא כְּנֵרוֹת לְפָנֵי
הָאֲבוּקָה, וּבְגִין דָּא כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ (שם
א כז), וְאִיהִי בֵּי כְּנִישְׁתָּא דְלַעֲלֵיא, א"ש נג"ה,
כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים (ישעיה נו
ז). וְאִיהִי אֵשׁ בֵּית לָהּ מִסְטָרָא דְגִבּוּרָה, דְּאִיהִי
ב', יוֹמָא תְּנִינָא דְאַתְבְּרִי בֵּיה גִּיהֲנָם, א' יוֹמָא
קְדָמָא דְאַתְבְּרִי בֵּיה גֵן עֵדֶן, וְדָא חֶסֶד,
עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא כְּמַרְאָה אָדָם כְּלִיל
תְּרוּיָהוּ, וְא"ו לִימִנָא אַח"ד, ל"ב לְשִׁמְאָלָא
יו"ד ה"א ה"א.

כְּמַרְאָה מְתַנְיָו וּלְמַעְלָה, וּמְמַרְאָה מְתַנְיָו
וּלְמַטָּה, אֵינֻן תְּרִין שׁוֹקִין, תְּרִין
נְבִיאֵי קְשׁוּט, וְאֵינֻן רְבִיעֵאָה וְחִמְשָׁאָה
לְחֶסֶד, דְּמִתְמָן בְּנִינָא דְעֵלְמָא, הָדָא הוּא
דְכֶתִיב (תהלים פט ג) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה, ה' עֲלָאָה
אֲתַפְשֹׁט עַד הוּד, חֲמִשִּׁין תְּרַעִין, וּבְגִין דָּא
קָא רְמִיז עֲלָהּ, רְאִיתִי כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ,
וּבָה שֵׁית מְרָאוֹת.

שְׂבִיעֵאָה, (יחזקאל א כח) כְּמַרְאָה הַקְּשֶׁת, הַקְּשֶׁת
דָּא צְדִיק יְסוּד עֲלָמָא, כְּמַרְאָה
דִּילָהּ לְתַתָּא מִטְטְרוּ"ן, דָּא חָזָא יְחֻזְקָאֵל,
דְּאִיהוּ כְּלִיל כָּל מְרָאוֹת.

חִיזוּ תְּמִינָאָה, כְּנֵן מְרָאָה הַנִּגְהָ סְבִיב, דָּא
שְׂכִינְתָא תְּפָאָה, דְּאַתְמַר בָּהּ (ירמיהו לא
כא) נִקְבָּה תְּסוּכְבַּ גְּבַר, וּבְגִין דָּא כְּנֵן מְרָאָה
הַנִּגְהָ סְבִיב, אֵשׁ נִגְהָ.

תְּשִׁיעֵאָה, הוּא מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד יְהו"ה,
חֲכָמָה עֲלָאָה, דְמוֹת דִּילָהּ חָזָא
יְחֻזְקָאֵל לְתַתָּא, וְלֹא חֲכָמָה.
וְכַד מְטָא לְדְמוֹת כְּתָר דְּאִיהוּ דְרָגָא
עֲשִׂירָאָה, חָזִי מַה כְּתִיב בֵּיה, וְאַרְאָה וְאַפּוֹל עַל פְּנֵי, דְלֹא יָכִיל

הַשְּׂרִישִׁי, כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ
סְבִיב, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה. שְׁפָךְ
פְּרִשׁוּהוּ חֲכָמִים, שֶׁהִנְשָׁמוֹת
דְמוֹת לְפָנֵי שְׂכִינָה כְּנֵרוֹת לְפָנֵי
הָאֲבוּקָה, וּמִשּׁוּם זֶה כְּמַרְאָה אֵשׁ
בֵּית לָהּ, וְהִיא בֵּית הַכְּנֶסֶת
שְׁלִמְעֵלָה, א"ש נג"ה, כִּי בֵּיתִי
בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים,
וְהִיא אֵשׁ בֵּית לָהּ מִצַּד הַגְּבוּרָה
שֶׁהִיא ב', הַיּוֹם הַשְּׁנִי שָׁבוּ נִבְרָא
גִּיהֲנָם, א' יוֹם רֵאשׁוֹן שְׁנִבְרָא בּו
גֵן עֵדֶן, וְזֶה חֶסֶד. עֲמוּד הָאֲמַצְעִי
כְּמַרְאָה אָדָם הַכּוֹלֵל שְׁנִיָּהֶם,
וְא"ו לִימִין אַח"ד, ל"ב לְשִׁמְאָל
יו"ד ה"א ה"א.

כְּמַרְאָה מְתַנְיָו וּלְמַעְלָה,
וּמְמַרְאָה מְתַנְיָו וּלְמַטָּה - אֵלוֹ
שְׁתֵּי שׁוֹקִים, שְׁנֵי נְבִיאֵי אֲמַת,
וְהֵם רְבִיעִי וְחִמִּישִׁי לְחֶסֶד,
שְׁמִשָּׁם בְּנִין הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכִתּוּב
עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. ה' עֲלִיוֹנָה
הַתְּפִשְׁטָה עַד הוּד, חֲמִשִּׁים
שְׁעָרִים, וּמִשּׁוּם זֶה רֹמְזוּ עֲלֶיהָ
רְאִיתִי כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ, וּבָה
שֵׁשׁ מְרָאוֹת.

הַשְּׂבִיעִי, כְּמַרְאָה הַקְּשֶׁת, הַקְּשֶׁת
זֶה צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, כְּמַרְאָה
שְׁלָה לְמַטָּה מִטְטְרוּ"ן, זֶה רְאָה
יְחֻזְקָאֵל, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל
הַמְרָאוֹת.

הַמְרָאָה הַשְּׁמִינִי, כְּנֵן מְרָאָה
הַנִּגְהָ סְבִיב, זוֹ שְׂכִינָה תַּחַתְּוֹנָה,
שְׁנַאֲמַר בָּהּ נִקְבָּה תְּסוּכְבַּ גְּבַר,
וּמִשּׁוּם זֶה, כְּנֵן מְרָאָה הַנִּגְהָ
סְבִיב, אֵשׁ נִגְהָ.

הַתְּשִׁיעִי, הוּא מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד
יְהו"ה, חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, הַדְּמוֹת
שְׁלָה רְאָה יְחֻזְקָאֵל לְמַטָּה, וְלֹא
חֲכָמָה.

וּבְשִׁהֲגִיעַ לְדְמוֹת הַכְּתָר, שֶׁהוּא
הַדְּרָגָה הָעֲשִׂירִית, רְאָה מַה כְּתוּב
בוֹ, וְאַרְאָה וְאַפּוֹל עַל פְּנֵי, שְׁלֹא

יָכִיל

לְמִסְבֵּל, וְאִם מְרֵאוֹת דִּלְתַתָּא הָכִי, כֹּל שְׁפָן
וְכֹל שְׁפָן מְרֵאוֹת עֲלָאִין דְּסְפִירוֹת דְּבְרִיאָה,
כֹּל שְׁפָן וְכֹל שְׁפָן מְרֵאוֹת דְּאַצִּילוֹת.

וּבְרִיָא דָּא א תְּשַׁבַּח חֲל"ם חִיר"ק שׁוּרְק שׁוּרְק
כְּגוֹנָא דָּא : וְ וְאִיהוּ גִלְגַּל דְּאַתְהַפֵּף לְשִׁית
סְטָרִין לְעִילָא וּלְתַתָּא. וּלְאַרְבַּע סְטָרִין,
אַתְהַפֵּף לְיַמִּינָא וְסָהִיד עַל עֵלְת עַל כְּלָא דְלִית
אַל"ה אַחְרָא לְיַמִּינָא דְעֵלְמָא, אַתְהַפֵּף
לְשִׁמְאַלָּא וְסָהִיד עֲלִיהָ, וְהָכִי לְכֹל סְטָרָא
סָהִיד עַל יְחוּדִיהָ, דְלִית אַל"ה אַחְרָא עִילָא
וְתַתָּא וּלְאַרְבַּע סְטָרִין, הָאִי אִיהוּ דְאוּקְמוּהוּ
מְאִרֵי מִתְנִיתִין כְּדִי שְׁתַּמְלִיכְהוּ עַל הַשְּׁמַיִם
וְעַל הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.
ו' כְּלִיל תֵּלַת נְקוּדִין, עִילָא וְתַתָּא
וְאַמְצָעִיתָא, דְּסָהִדִין, וְתֵלַת סָהִדִין
תְּחוּתֵיהוּ לְתַתָּא, עַל עֵלְת עַל כְּלָא דְאִיהוּ
רֵאשׁוֹן וְאַחְרוֹן וּמִבְּלַעְדֵּי אִין אֱלֹהִי"ם,
דְּאִיהוּ כְּלִיל שִׁית נְקוּדִין כְּחוּשְׁבֵּן ו', דְּסָהִדִין
עַל עֵלְת עַל כְּלָא, דְלִית אַל"ה אַחְרָא לְשִׁית
סְטָרִין אֶלָּא הוּא, הָא תְּשַׁע נְקוּדִין דְּכְלִילִין
בְּאֵת ו' מִן א, וְאֵת א' בֵּיה אֲשַׁתְּלִימוּ לְעֶשֶׂר,
וּבֵיה כְּלָא אֶזְלִין לְאַתְר חַד, הָא הָכָא רְזָא
דְּכַנְיָנָא דִּיחֻזְקָאֵל (ד' ט"ו ע"ב) בְּרֵזָא דְנְקוּדִין.
וְעוֹד רְזָא נְקוּדֵי צְרִיף לְאַחְזָרָא עֲלֵיהוּ, פִּתְחָ
כְּחוּשְׁבֵּן אוֹתִיוֹתֵיו אִיהוּ יו"ד,
וּכְתִיב (תהלים קמה טז) פּוֹתַח אֵת יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ
לְכֹל חַי רְצוֹן, וְאוּקְמוּהוּ אֵל תְּקַרִי יָדְךָ אֶלָּא
יּוּדִי"ף, וְאִינוּן י"י מִן יֵאֱהַדוּנָה"י, וּבְאֵן אַתְר
מִתְּפַתְחִין בְּרַקִּיעָא דְאִיהוּ פִּתְחָ, וְאִיהוּ מִפְּתַח
כְּלִיל אֱהַדוּנָה"ה שִׁית אֲתוּוֹן בְּאַמְצָע י"י,
וְתִרִין יוּדִין עִם רַקִּיעַ דְּאִיהוּ ו' סְלִיק לְחוּשְׁבֵּן
יְהו"ה.

וְעוֹד, הַסּוּד שֶׁל הַנְּקוּדוֹת צְרִיף
לְחֹזַר עֲלֵיהֶם, פִּתְחָ, כְּחוּשְׁבֵּן
אוֹתִיוֹתֵיו הוּא יו"ד, וּכְתוּב
פּוֹתַח אֵת יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכֹל חַי
רְצוֹן, וּפְרָשׁוּהוּ, אֵל תְּקַרִי יָדְךָ
אֶלָּא יּוּדִי"ף, וְהֵם " " מִן
יֵאֱהַדוּנָה"י, וּבְאִיזָה מְקוּם
נִפְתָּחִים בְּרַקִּיעַ שֶׁהוּא פִּתְחָ,
וְהוּא מִפְּתַח הַכּוֹלָל אֱהַדוּנָה"ה.
שֶׁשׁ אוֹתוֹת בְּאַמְצָע י"י, וּשְׁנֵי יוּדִי"ם עִם רַקִּיעַ שֶׁהוּא ו', עוֹלָה לְחוּשְׁבֵּן יְהו"ה.

קָמִין רְקִיעַ וְנִיצוּץ, אֵינּוֹן י"ו, אֵיהוּ קוֹמֵץ
 כָּל נְקוּדֵין, דְּאֵינּוֹן שִׁית סָרִי כְּחֻשְׁבָן
 שִׁית סָרִי אֲנִפִין דְּחִינוֹן, וּבִגִין דָּא אֵיהוּ קוֹמֵץ
 כָּל נְקוּדֵין, צַר"י אֵיהוּ חוֹשְׁבָן ו' ו', וְתַחֲתוֹת
 צְדִיק תְּרִין נִיצוּצִין דְּאֵינּוֹן י" י, אֵת שְׁנֵי
 הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְאֵינּוֹן ו' ו' י" סְלָקִין
 ל"ב, וְאֵינּוֹן ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֻכְמָה,
 וְנִקּוּדָה תַּחֲתוֹת ר' מִן צַר"י דְּאֵיהִי י' עֶשֶׂר
 סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב, וּבִגִין דָּא צַר"י, בֵּיהַ צִייר
 עֲלָמִין, וְיִיצֵר תַּמָּן צַר"י, בֵּיהַ צִייר אָדָם, הָרִי
 רְזָא דְנִקּוּד צַרִי מ"ב, וְתַלְת אֲתוּוֹן הָרִי מ"ה,
 פְּחוּשְׁבָן אָדָם.

שְׂבָא אוֹף הָכִי (בראשית א טז) אֵת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל
 לְמַמְשְׁלַת הַיּוֹם, וְאֵת הַמְּאֹר הַקָּטָן
 וְגו', וּבֵיהַ רְזָא מ"ב, וּבֵיהַ רְזָא דְאָדָם, כְּגוֹנוֹנָא
 דָּא, חֻשְׁבָן שְׂבָא ו', וְתַלְת נִיצוּצוֹת וְרְקִיעַ י'
 י' ו' דְּחוּשְׁפִינְהוֹן ל"ו, הָרִי מ"ב, וְתַלְת
 אֲתוּוֹן שְׂבָא הָרִי מ"ה, וְרְזָא דְמָלְהָ (שמות ג'
 א) וְאֲמַרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מ"ה אֹמֵר אֲלֵיהֶם,
 וְנִקּוּד שְׂבָא נִקּוּד בְּשֵׁם יְהו"ה בְּאוֹרֵייתָא.
 סְגוּלָּה תַמְנַסֵּר חֻשְׁפִינְהַ, וְאֵיהוּ ו' ו' ו' מִן
 וְיִסְעַ וְיִבְא וְיִיט, וְתַלְת נְקוּדֵין י' י' י'
 אֵיהוּ ח"ם, וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן מִן סְגוּלָּה אֵיהוּ
 חמ"ד, וְתִיבָה הָא אֵינּוֹן חמ"ה, פְּנִי מִשָּׁה
 כְּפִנֵי חמ"ה.

חֲלָם חָסֵר ו' חוּשְׁפִינְהַ י"ה, וְתַלְת נִיצוּצוֹת
 י' י' י' הָא אֵינּוֹן מ"ה, שְׂמָא מְפָרֵשׁ
 יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, וְעַם תַּלְת אֲתוּוֹן וְתִיבָה
 הָא אֵיהוּ מ"ט, כְּחוּשְׁבָן מ"ט אֲתוּוֹן דְּשִׁמְעַ
 יִשְׂרָאֵל וְכו' (דברים ו ד), בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד וְכו',
 וְאוּקְמוּהוּ רַבְּנָן דְּמִתְנִיתִין, חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי
 בִּינָה נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ לְמִשָּׁה, חוּץ מֵאֶחָד,
 שְׁנַאֲמַר (תהלים ח ו) וְתַחֲסֵרְהוּ מֵעֵט מְאֵלֵהִים, וְלִתְתָא בְּמִלְאָכִים אֵינּוֹן מ"ט

קָמִין רְקִיעַ וְנִיצוּץ הֵם י"ו, הוּא
 קוֹמֵץ כָּל הַנְּקוּדוֹת שֶׁהֵן שֵׁשׁ
 עֶשְׂרֵה, כְּחֻשְׁבּוֹן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה פְּנֵי
 הַחַיּוֹת, וְלִכְּן הוּא קוֹמֵץ כָּל
 הַנְּקוּדוֹת. צַרִי הוּא חֻשְׁבּוֹן ו' ו',
 וְתַחַת הַצְּדִיק שְׁנֵי נִיצוּצוֹת שֶׁהֵם
 י' י', אֵת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת
 הַגְּדוֹלִים, וְהֵם ו' ו' י' עוֹלָיִם
 ל"ב, וְהֵם ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת
 חֻכְמָה וְנִקּוּדָה תַּחֲתוֹת ר' מִן צַר"י
 שֶׁהִיא י' עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב,
 וּמִשּׁוֹם זֶה צַרִי בּוֹ צִיר הַעוֹלָמוֹת,
 וְיִיצֵר - שֵׁם צַר"י, בּוֹ צִיר אָדָם,
 הָרִי סוּד הַנְּקוּד צַרִי מ"ב, וְשִׁלַּשׁ
 אוֹתִיּוֹת הָרִי מ"ה, כְּחֻשְׁבּוֹן אָדָם.
 שְׂבָא, אֶף כֵּךְ - אֵת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל
 לְמַמְשְׁלַת הַיּוֹם וְאֵת הַמְּאֹר
 הַקָּטָן וְכו', בּוֹ סוּד מ"ב, וּבּוֹ
 סוּד שֶׁל אָדָם כְּמוֹ זֶה: חֻשְׁבּוֹן
 שְׂבָא ו', וְשִׁלַּשׁ נִיצוּצוֹת וְרְקִיעַ י'
 י' ו' שֶׁחֻשְׁבּוֹנֵם ל"ו, הָרִי מ"ב,
 וְשִׁלַּשׁ אוֹתִיּוֹת שְׂבָא הָרִי מ"ה.
 וְסוּד הַדְּבָר, וְאֲמַרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ
 מ"ה אֹמֵר אֲלֵיהֶם, וְנִקּוּד שְׂבָא

נִקּוּד בְּשֵׁם יְהו"ה בְּתוֹרָה.
 סְגוּלָּה, שְׁמוֹנֵה עֶשֶׂר חֻשְׁבּוֹנוֹ, הוּא
 ו' ו' מִן וְיִסְעַ וְיִבְא וְיִיט,
 וְשִׁלַּשׁ נְקוּדוֹת י' י' י' הוּא ח"ם,
 וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת מִן סְגוּלָּה הוּא
 חמ"ד, וְתִיבָה - הָרִי הֵם חמ"ה,
 פְּנִי מִשָּׁה כְּפִנֵי חמ"ה.
 חֲלָם חָסֵר ו' חֻשְׁבּוֹנוֹ י"ה, וְשִׁלַּשׁ
 נִיצוּצוֹת י' י' י' הָרִי הֵם מ"ה.
 הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ יו"ד ה"א וַא"ו
 ה"א, וְעַם שִׁלַּשׁ אוֹתִיּוֹת וְתִיבָה
 הָרִי הוּא מ"ט, כְּחֻשְׁבּוֹן מ"ט
 אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכו',
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ וְכו',
 וּפְרָשׁוּהוּ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, חֲמִשִּׁים
 שְׁעָרֵי בִינָה נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ
 לְמִשָּׁה חוּץ מֵאֶחָד, שְׁנַאֲמַר
 וְתַחֲסֵרְהוּ מֵעֵט מְאֵלֵהִים.

וּלְמַטָּה בַּמְּלָאכִים הֵם מִ"ט פְּנִים
טָהוֹר מִמַּטְטְרוֹן, שֶׁהִיא חֲלִ"ם
בַּמְּלָאכִים.

חִירָק עִם חֲשֹׁבֹן אוֹתוֹת הוּא
א"ם, חִירָק חֲשֹׁבוֹנוֹ ו"ה,
וּשְׁלֹשָׁה נִיצוּצוֹת י"י י"י -
שְׁלֹשִׁים, הָרִי הוּא א"ם.

שָׂרָק הוּא חֲשֹׁבֹן אוֹתוֹתָיו ו',
וְחַמְשָׁה נִיצוּצוֹת חַמְשִׁים, הָרִי
נ"ו, שְׁלֹשׁ אוֹתוֹת וְתִבָּה הָרִי הֵם
ס', סוּד יְהו"ה לִירְאָיו, וְבוֹ רַצְנוֹ
לִיעֲקֹב שְׁמָחָה, נוֹטְרִיקוֹן
שׁוּר"ק.

שָׂבָר הַנְּקֻדוֹת מַחְכְּמָה עֲלִיוֹנָה
מִתְפַּשְׁטִים, תְּשַׁעָּה עַד מַלְכוּת,
וְהַטְּעָמִים מִכְּתָר עַד מַלְכוּת,
וְשׁוּרָק - צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, בּוֹ
סוּד שׁוּרָק שְׁנֵי בְּתוֹסֶפֶת ו' מ"ב.
וְעוֹד קַמ"ץ, פְּרָשׁוּהוּ בְּעֲלִי
הַדְּקֻדוֹק, שֶׁהוּא תְּנוּעָה גְדוֹלָה,
מִשׁוּם שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן לְכָל
הַנְּקֻדוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת. אָף עַל
גַּב שְׁכָלֶם שְׁמוֹת קְדוֹשִׁים, נַעֲשׂוּ
זֶה כִּסּא לְזֶה, כְּמוֹ בֵּן שְׁצָרִיף
לְעַבְדֵי אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ
וְלַעֲשׂוֹת אֶת עֲצָמוֹ עֶבֶד אֲלֵיהֶם,
וְשִׁמְשׁ, וְכִסּא, וּמַצֵּב תַּחְתֵּיהֶם,
כִּף הֵן הַסְּפִירוֹת זוֹ לְזוֹ, וְלִכְּן יֵשׁ
נְקֻדָּה מְלָךְ, וְיֵשׁ נְקֻדָּה עֶבֶד אֵלָיו,
כְּמוֹ שְׁב"א שֶׁהוּא עֶבֶד לְקַמ"ץ,
וְרֵץ בְּשִׁלְיָחוּתוֹ וּמְזַנֵּב אַחֲרָיו,
אֲבָל בְּמִקוֹמוֹ הוּא מְלָךְ.

וְסוּד הַקַּמ"ץ, חֲשֹׁבֹן קַמ"ץ י"ד,
וְשְׁלֹשׁ נִיצוּצוֹת וְרַקִּיעַ נ', מ'
שֶׁהוּא מְלָךְ, הֵם רְמוּזִים אַרְבַּע
יּוֹדִי"ם מִן י"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְלֹא לְחִנּוּם נֶאֱמַר בּוֹ מְלָךְ, שֶׁהוּא
מְלָךְ גְּדוֹל עַל כָּל הַמְּלָכִים.

פְּתִ"ח הוּא מ"ב, חֲשֹׁבֹן פְּתִ"ח
הוּא כ', וְנִיצוּץ וּשְׁנֵי רְקִיעִים
וּו"י הָרִי מ"ב, כִּי ב"י חֲשַׁק

מ"ב, (תהלים צא יד) כִּי ב"י חֲשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ, פְּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק אָבֹא בָם

פְּנִים טָהוֹר מִן מַטְטְרוֹן, דְּאִיהוּ חֲלִ"ם
בַּמְּלָאכִים.

חִירָק עִם חוֹשֶׁבֶן אֲתוּוֹן אִיהוּ א"ם, חִירָק
חוֹשֶׁבְנִיה ו"ה, וְתֵלֶת נִיצוּצוֹת י"י י"י
תְּלַתִּין, הָא אִיהוּ א"ם.

שָׂרָק אִיהוּ חוֹשֶׁבֶן אֲתוּוֹי ו', וְחַמֵּשׁ נִיצוּצוֹת
חַמְשִׁין, הָא נ"ו, תֵּלֶת אֲתוּוֹן וְתִבָּה הָא
אֲנוּן ס', סוּד יְהו"ה לִירְאָיו, וּבִיָּה ^{(ירמיה לא}
רַצְנוֹ לִיעֲקֹב שְׁמָחָה נוֹטְרִיקוֹן שׁוּר"ק.

דְּבָרִי נְקוּדֵי מַחְכְּמָה עֲלָאָה מִתְפַּשְׁטָאן,
תְּשַׁעָּה עַד מַלְכוּת, וְטְעָמֵי מִכְּתָר עַד
מַלְכוּת, וְשׁוּר"ק צְדִיק יְסוּד עֲלָמָא, בִּיָּה סוּד
שׁוּרָק תְּנַיִנָא בְּתוֹסֶפֶת ו' מ"ב.

וְעוֹד קַמ"ץ, אוּקְמוּהוּ מְאִרֵי דְקְדוּק דְאִיהוּ
תְּנוּעָה גְדוֹלָה, בְּגִין דְאִיהוּ קְדַמְאָה
דְּכֻלְהוּ נְקוּדֵין דְסְפִירָאן, אָף עַל גַּב דְּכֻלְהוּ
שְׁמָהָן קְדִישִׁין אֲתַעְבְּדוּ דָא כִּסּא לְדָא, כְּגוֹן
בְּרָא דְצָרִיף לְמַפְלַח לְאֲבוּי וְלְאֲמִיָּה, וְלְמַעְבַּד
לְגַרְמִיָּה לְגַבֵּיָּהוּ כְּעַבְדֵי, וְשִׁמְשׁ, וְכַרְסֵיָּא,
וּמַצֵּב תַּחְתֵּיָּהוּ, הִכִּי אִינוּן סְפִירָן דָא לְדָא,
וּבְגִין דָא אִית נְקוּדָה מְלָפָא, וְאִית נְקוּדָה
עֶבְדָא לְגַבֵּיָּה, כְּגוֹן שְׁב"א דְאִיהוּ עֶבֶד
לְקַמ"ץ, וְרֵץ בְּשִׁלְיָחוּתִיה וּמְזַנֵּב אַחֲרָיו, אֲבָל
בְּאַתְרֵיה מְלָפָא אִיהוּ.

וְרָזָא דְקַמ"ץ, חוֹשֶׁבֶן קַמ"ץ י"ד, וְתֵלֶת
נִיצוּצֵי וְרַקִּיעַ נ', מ' דְאִיהוּ מְלָךְ, אֲנוּן
רְמִיזִין אַרְבַּע יוֹדִין מִן יו"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְלֹא לְמַגְנָא אֲתַמַּר בִּיָּה מְלָךְ, דְאִיהוּ מְלָךְ
גְּדוֹל עַל כָּל מְלָכִין.

פְּתִ"ח אִיהוּ מ"ב, חוֹשֶׁבֶן פְּתַח אִיהוּ כ',
וְנִיצוּץ וְתַרְיִן רְקִיעֵי וו"י, הָא

מ"ב, (תהלים צא יד) כִּי ב"י חֲשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ, פְּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק אָבֹא בָם

וכו', ב"ם ארבעים ותריין, פי בי חשק
ואפלטוהו, חשק חירק שבא קמץ מן
אבגיתן, קמץ קומץ (דף פ"א ע"א) סתים באת
יו"ד, פת"ח אתפתח ביה בחמש אצבעאן
דאינון ה', וכמה רזין בנקודי, והאי איהו
אבא בם אודה י"ה, ופתח עליה אתמר (תהלים
ק"ח יט) פתחו לי וכו', זה השער ליהו"ה.

מלאבין אית דמשמשין לאלין נקודין,
ואינון אתוון, דאינון פסוּסוּן
לנקודי, וטעמי מנהיגי לון, ואינון תנועות
לגבייהו, כגון על פי יהו"ה יחנו, ועל פי
יהו"ה יסעו (במדבר ט ז), ואינון נקודין לגבי
טעמי, כעאנא בַתֵּר רַעֲיִין דַּאֲנַהֲיִין לון לְכַל
סְטָרָא, לְסַלְקָא וּלְנַחֲתָא עֵילָא וְתַתָּא,
וּלְאֲנַהֲגָא לון לְכַל סְטָרָא לִימִינָא וּשְׂמָאלָא
לְקַמָּא וּלְאַחֲרָא.

וטעמי אינון נשמתיין, ונקודין רוחין, ואתוון
נפשין, אלין מתנהגין בַתֵּר אֲלִין,
ואלין בַתֵּר אֲלִין, אתוון מתנהגי בַתֵּר נקודי,
ונקודי בַתֵּר טעמי, פי גבוה מעל גבוה
שומר (קהלת ז ז), ועוד אתוון אנון אש, נקודי
רוח, אַל אֲשֶׁר יְהִי שְׁמָה הַרוּחַ לְלַכְתָּ
יִלְכוּ (יחזקאל א יב), ואנון כמבועי מיא, דאתמר
עלייהו (תהלים קד י) המשלח מעינים בנחלים,
ישקו כל חיתו שדי וגו', אלין אתוון.

ואית דשוי לון לאתוון, מים אש רוח
ועפר ארבע רגלין דכרסיא, נקודי
אדם לשבת על הפסא, מסטרא דאבא
יודיין לעילא, מסטרא דברתא יודיין
לתתא, מסטרא דבן וויין לעילא, כגוונא
דא וויי, מסטרא דאבא וויין לתתא,
כגוונא דא יו"ו, ההיין דאימא כגוונא
דא הה"ו הה"י, ההיין דברתא כגוונא

ואפלטוהו, פתחו לי שערי צדק
אבא בם וכו'. ב"ם ארבעים
ושתיים, פי בי חשק ואפלטוהו,
חשק - חירק שבא קמץ מן
אבגיתן. קמץ - קמץ סתים
באות יו"ד, פתח - נפתח בו
בחמש אצבעות שהם ה', וכמה
סודות בנקודות, וזהו אבא בם
אוה"ה י"ה, ופתח - עליו נאמר
פתחו לי וכו' זה השער ליהו"ה.
מלאבין יש שמשמשים לנקודות
הללו, והם האותיות, שהם
כמו סוסים לנקודות, והטעמים
מנהיגים אותם, והם תנועות
אליהם, כמו על פי יהו"ה יחנו
ועל פי יהו"ה יסעו, והם נקודות
אל הטעמים, כמו צאן אחר
הרועים שמנהיגים אותם לכל
צד, לעלות ולרדת מעלה ומטה,
ולנהיג אותם לכל צד, לימין
ושמאל, לפנים ולאחור.

והטעמים הם נשמות, והנקודות
רוחות, והאותיות נפשות, אלו
מתנהגים אחר אלו, ואלו
אחר אלו. האותיות מתנהגות
אחר הנקודות, והנקודות אחר
הטעמים, פי גבוה מעל גבוה
שומר. ועוד, אותיות הן אש,
נקודות רוח, אל אשר יהיה שמה
הרוח ללכת ילכו, והם כמענינות
המים, שנאמר עליהם המשלח
מעינים בנחלים... ישקו כל
חיתו שדי וגו', אלו האותיות.
ויש ששם אותם לאותיות,
מים אש רוח ועפר - ארבע
רגלי הפסא. הנקודות - אדם
לשבת על הפסא, מצד של
האבא - יודיין למעלה, מצד
הבת - יודיין למטה, מצד
הבן - וויי למעלה, כמו
זה: וויי, מצד האבא וויי
למטה, כמו זה: יו"ו. ההיין
של האם כמו זה: הה"ו הה"י,
ההיין של הבת כמו זה:

יה"ה וה"ה, וכן בכל הנהיג והנהיג. ועוד, מי שלומד את ההגיונות הללו, צריך ללמד אותם לבנות בגנין לקדוש-ברוך-הוא, שנאמר בו וירפא את מזבח ה' ההרוס. וסוד הדבר, שיכולים להרס באותיות שמו, זהו שפתוב פן יהרסו אל ה', ולכן, כשיהרסו אותם בפתוביהם, צריך לבנותם בתפלותיהם.

שאות י' היא אבן יסוד הבנין, י' מן י"ה, מן י"ו, מן וי"ו, בהם אבנים שלמות תבנה את מזבח יהו"ה אלקיך, זה ה', ו' זו קורה ועמוד לסמך עליה הבית, ולכן חבור של שלש אותיות בית. ב' בנין, י' יסוד בנין, ת' תפארת. והם, ב' מלכות, י' יסוד, ספירה תשיעית, שהוא סומך גאלה לתפלה ובו סומך יהו"ה לכל הנפלים, ת' תפארת, שנאמר בו כתפארת אדם לשבת בית, ובו כל הזוקף - זוקף בשם, אבל אל היסוד - כל הכורע, כורע בברוך. זהו שפתוב ברכות לראש צדיק.

והוא ערוב שבו ישפיל הקורה אם היא למעלה מעשרים, שהיא יו"ד, שלמעלה מעשרים, שהוא כ' פתר, הוא עלת העלות על הכל, שאין העין שולטת עליו, ומשום זה מבוי, שהוא שכינה תחתונה, שהיא י' קטנה, עשרה טפחים שעורה, בו צריך להשפיל הקורה שהיא ו', אבל לגבי ספה שהיא אם, ששעורה יו"ד, שהוא כ' פתר, מעל לפתר אין אדם של מרכבה דר בו תוף ספה, שאין העין שולטת עליו. והמקור של ההגיונות הללו פתחשבון חסד, שבהם צריך לבנות בגנין זה שהם חסד,

דא יה"ה וה"ה, והכי בכל הנהיג והנהיג. ועוד מאן דאוליה אלין הויין, צריך לאולפא לון למבני בהון בנינא לקודשא בריך הוא, דאתמר ביה (מלכים א יח ל) וירפא את מזבח יהו"ה ההרוס, ורזא דמלה דיכלין למהרס באתווי דשמייה, הדא הוא דכתיב (שמות יט כא) פן יהרסו אל יהו"ה, ובגין דא דיהרסו לון בחובביהו, צריך למבני לון בצלותהון.

דאת י' איהי אבן יסודא דבנינא, י"י מן י"ה, מן י"ו, מן וי"ו, בהון אבנים שלמות תבנה את מזבח יהו"ה אלהיך (דברים כו ו) דא ה', ו' דא קורה, ועמודא, לסמוך עליה בית, ובגין דא חבורא דתלת אתוון בית, ב' בנינא, י' יסוד בנינא, ת' תפארת, ואנון ב' מלכות, י' יסוד ספירה תשיעאה, דאיהו סומך גאולה לתפלה, וביה סומך יהו"ה לכל הנפלים (תהלים קמה יד), ת' תפארת, דאתמר ביה (ישעי' מד יג) כתפארת אדם לשבת בית, וביה כל הזוקף זוקף בשם, אבל לגבי יסוד כל הכורע כורע בברוך, הדא הוא דכתיב (משלי יו) ברכות לראש צדיק.

ואיהו ערוב, דישפיל ביה הקורה אם היא למעלה מעשרים, דאיהי יו"ד, דלעילא מעשרים, דאיהו כ' פתר, איהו עלת העלות על פלא, דלית עינא שליט עליה, ובגין דא מבוי דאיהי שכינתא תתאה דאיהי י' זעירא, עשרה טפחים שעורה, ביה צריך להשפיל הקורה דאיהו ו', אבל לגבי ספה דאיהי אימא, דשיעור דילה יו"ד דאיהו כ' פתר, לעילא מפתר לית אדם דמרכבה דר ביה גו ספה, דלית עינא שליט עליה.

ומקור דאלין הויין פתחשבון חסד, דבהון צריך למבני בנינא דא דאנון מחסד, דמקור דהוייתה איהו יו"ד

צריך למבני בנינא דא דאנון מחסד, דמקור דהוייתה איהו יו"ד

וזהו שבארו בעלי המשנה, כל הקורא קריאת שמע כאלו אוהו חרב פיפיות בידו, והרי פרושהו, על מטתו - להגן מן המזיקים. אבל בקריאת שמע של התפלה, ארון המזיקים קשור, אין לו רשות לברח, ואשרי מי ששוחט אותו באותו זמן, לקיים (כא להרגו) השכם להרגו בתפלה, שנאמר בה וישכם אברהם בבקר, כל שכן מי שלא חושש לכבודו לשחט יצרו ושונאו, שאין שונאו לחוד, אלא שונאו של הקדוש ברוך הוא, שפכל יום תובע את חטאי בניו, לשחט אותם.

ואף כן צריך להעבירו מן השמים והארץ, כמו שהעבירו משמש והלבנה, ואף כן צריך להעבירו אותו ואת בת זוגו משני פסאות. זהו שכתוב פסא כבוד מרום מראשון, ששם הקדוש ברוך הוא ושכינתו בשני כסאות, ושם הקדוש ברוך הוא ושכינתו כמו השמש והלבנה, ועל שם נקרא פי שמש ומגן יהוה אלהים. ובאותו זמן יתקיים בו, לא יבוא עוד שמש וירחף לא יאסף.

וכן צריך להעבירו משמאלו של הקדוש ברוך הוא, שהיא גבורה, שמשם, מצפון תפתח הרעה, ושם יבא לתבע חטאים מאלו שנאמר בהם בנים אתם ליהוה אלהיכם.

משם ואילך, אותם שרים ועבדים, מצד של חיות הפסא שרים וממנים, מצד של הפוכים שמאירים בשמים ובארץ עבדים, וזהו אם פכנים אם פעבדים, וזהו שצריך להניף אותו חרב לששה צדדים, שהם

והאי איהו דאוקמוהו מארי מתניתין, כל הקורא קריאת שמע, כאלו אוהו חרב פיפיות בידו, והא אוקמוהו על מטתו, להגן מן המזיקין, אבל בקריאת שמע דצלותא, ארון המזיקין קשור, לית ליה רשו למברח, וזכאה איהו מאן דשחיט ליה בההוא זמנא, לקיים (כא להרגו) השכם להרגו בצלותא, דאתמר בה (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, כל שכן מאן דלא חשש ליקריה לשחטא יצריה ושנאיה, דלית שנאיה לחוד אלא שנאיה דקודשא בריך הוא, דבכל יומא תבע חובין דבנוי לשחטא לון.

ואוף הכי צריך לאעברא ליה משמיא וארעא, כגוונא דאעבריה משמשא וסיהרא, ואוף הכי צריך לאעברא ליה ולבת זוגיה מתרין פרסין, הדא הוא דכתיב (ירמיה יז יב) פסא כבוד מרום מראשון, דתמן קודשא בריך הוא ושכינתיה בתרין פרסין, ותמן קודשא בריך הוא ושכינתיה פשמשא (דף ט ע"ב) וסיהרא, ועל שמייהו אתקרי פי שמש ומגן יהוה אלהים (תהלים פד יב), ובההוא זמנא יתקיים ביה, לא יבא עוד שמש וירחף לא יאסף (ישעיה ס כ).

והכי צריך לאעברא ליה משמאלא דקודשא בריך הוא דאיהי גבורה, דמתמן מצפון תפתח הרעה (ירמיה יד א), ותמן ייתי למתבע חובין, מאלין דאתמר בהון בנים אתם ליהוה אלהיכם (דברים יד א).

מתמן ואילך אנון שרים, ועבדים, מסטרא דחיוון דכרסיא שרים וממנן, מסטרא דככביא דנהרין בשמיא וארעא עבדין, והאי איהו אם פכנים אם פעבדים, והאי איהו דצריך לאנפא ליה חרבא לשית סטרין, דאנון שמיא וארעא, שמשא

דצריך לאנפא ליה חרבא לשית סטרין, דאנון שמיא וארעא, שמשא

שמיים וארץ, שמש ולבנה, פסא דין וכסא רחמים, להעביר סמא"ל ונחש מהם, שמצד שולט סמא"ל ובת זוגו.

וצריך לקשר אותו ברצועות התפלין - שנים בשני קרניו, ואחד ברוע. ואחר כך ישחט אותו בקריאת שמע כדי שלא יתקרב לצד הגבורה, אבל מצד של הספירות וההויות שלהן, נאמר לא יגרף רע, והזר הקרב יומת.

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא, מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד דנחתין לה לגבייהו, הא נחתין לה לגבייהו קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין דיחודא, והיננו רזא והיה לאות על ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין, עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

תפלין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו ו', איהי ה' עלאה, אימא עלאה, עטרת תפארת, עלה אתמר פארף חבוש עליך (יחזקאל כד יז), אלו תפלין והאי איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

יד יהו"ה מימינא, דאתמר בה וירא ישראל את היד הגדולה, מצד החסד - יד רמה מצד התפארת, שנאמר בה ובני ישראל יצאים ביד רמה. יד חזקה באמצע, שהיא יד יהו"ה עליה נאמר והיה יהו"ה למלך על

וצריך לקשרא ליה ברצועין דתפלין, תרין בתרין קרנוי, וחד בדרועא, ולבתר ישחוט ליה בקריאת שמע, בגין דלא יתקרב לסטרא דגבורה, אבל מסטרא דספירן והויות דלהון, אתמר לא יגרף רע (תהלים ה ה). והזר הקרב יומת (במדבר א נב).

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא, מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד דנחתין לה לגבייהו, הא נחתין לה לגבייהו קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין דיחודא, והיננו רזא והיה לאות על ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין, עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

תפלין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו ו', איהי ה' עלאה, אימא עלאה, עטרת תפארת, עלה אתמר פארף חבוש עליך (יחזקאל כד יז), אלו תפלין והאי איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

יד יהו"ה מימינא, דאתמר בה וירא ישראל את היד הגדולה (שם יד לא) מסטרא דחסד, יד רמה מסטרא דתפארת, דאתמר בה ובני ישראל יוצאים ביד רמה, יד חזקה באמצעייתא דאיהי יד יהו"ה הוי"ה, למטה הוי"ה, להיות רחמים מפל צד, דין פבוש באמצע, יד רמה

עליונה האם העליונה, עטרת תפארת, עליה נאמר פארף חבוש עליך, אלו תפלין שבראש, והאי איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

כָּל הָאָרֶץ. וְשָׁלַשׁ פְּעָמִים י"ד הֵם מ"ב אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּתְפִלִּין שֶׁל רֶגֶל.

י"ד, שְׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה, הִיא הַיָּד הַגְּדוּלָּה מִיָּמִין שֶׁל חֶסֶד, שֶׁשֵּׁם חֲכָמָה. יָד הַחֲזָקָה מִצַּד שֶׁל גְּבוּרָה, שֶׁשֵּׁם בִּינָה. יָד רְמָה מִצַּד שֶׁל עֲמוּד הָאֲמִצְעִי מְעוֹטָר בְּכֶתֶר עַל רֵאשׁוֹ, תְּפִלִּין שֶׁל רֶבּוּן הָעוֹלָם.

שִׁין שֶׁל תְּפִלִּין הֵלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי. שׁ שֶׁל שְׁלֹשׁ רְאשִׁים, **ש** שֶׁל אַרְבַּע רְאשִׁים, כְּנָגֵד שֶׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמְּלָךְ, וְהֵם בְּשֹׁחַר שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ, וְאֶחָת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבֵי שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וְכַנְגֵד הַשֶּׁבַע הָאֵלֹהִים, יֵשׁ שֶׁבַע רוֹאֵי פְּנֵי הַמְּלָךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בַּמַּלְכוּת.

וְהַתְּפִאָרֶת הוּא כְבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד עִם ה' הַתְּחַתּוֹנָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, וְהוּא חֲבוֹשׁ עִם אוֹת י' מִצַּד שֶׁל ה' הַעֲלִיוֹנָה, וּמִשׁוֹם זֶה אֵין חֲבוֹשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים, שֶׁהוּא בְּגִלוּת עִם יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר, בּוֹ, לֹא צָר בְּאוֹתוֹ. זְמַן שֶׁהוּא עִם יִשְׂרָאֵל, וְדָאֵי לֹא צָר, וְאֵין צָר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע, שֶׁהוּזָר הַקָּרֵב יוֹמֵת.

וְכֹדֵד הַדְּבָר - פִּי בִי חֲשַׁק וְאֶפְלָטָהּ, פִּי בִי בְּגִימְטְרִיא מ"ב אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, אֲשֶׁגְּבִהוּ פִי יָדַע שְׁמִי, יְקָרָאֵנִי - בְּקָרִיאַת שְׁמֵע - וְאֶעֱנֶהּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב אֲזַ תְּקַרְא וְיִהְיֶה יַעֲנֶנּוּ. ה' בְּאֲרַבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁל רֶגֶל, שֶׁהֵם אַרְבַּע אוֹתוּיֹת אֱהִיָּהּ, וְיִהְיֶה יַעֲנֶנּוּ. יִהְיֶה בְּאֲרַבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁהֵם אֲדָנִי. וְאֵם

אֱהִיָּהּ, וְיִהְיֶה יַעֲנֶנּוּ, יִהְיֶה בְּאֲרַבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין דִּיד, דְּאֵינֹן אֲדָנִי,

רְחֵמֵי מִכָּל סְטָרָא, דִּינָא כְבוֹשׁ בְּאֲמִצְעִיתָא, יָד רְמָה עֲלֵהּ אֲתָמַר וְהִי"ה יִהְיֶה לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ (זְכוּר י"ד ט), וְתֵלֵת זְמַנִּין י"ד אֲנֹן מ"ב אֲזָכְרוֹת דְּתְּפִלִּין דִּיד וּתְּפִלִּין דְּרִישָׁא.

י"ד שְׂכִינָתָא תְּתָאָה אִיהִי הַיָּד הַגְּדוּלָּה מִיָּמִינָא דְּחֶסֶד, דְּתַמְן חֲכָמָה, יָד הַחֲזָקָה מְסֻטָּרָא דְּגְבוּרָה, דְּתַמְן בִּינָה, יָד רְמָה מְסֻטָּרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא, מְעוֹטָר בְּכֶתֶר עַל רֵישֵׁיהּ, תְּפִלִּי דְּמֵאֲרֵי עֲלָמָא.

שִׁין שֶׁל תְּפִלִּין הֵלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי, שׁ דְּתֵלֵת רְאשִׁין, **ש** דְּאֲרַבַּע רְאשִׁין, לְקַבֵּל שֶׁבַע

הַנְּעוּרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמְּלָךְ (אסתר ב ט). וְאֵינֹן בְּשֹׁחַר שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאֶחָת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבֵי שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וְלְקַבֵּל אֵלֶיךָ שְׁבָעָה, אֵית שְׁבָעָה רוֹאֵי פְּנֵי הַמְּלָךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בַּמַּלְכוּת.

וְהַתְּפִאָרֶת אִיהוּ כְבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד, עִם ה' תְּתָאָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, וְאִיהוּ חֲבוֹשׁ עִם אֵת י' מְסֻטָּרָא דְה' עֲלָאָה, וּבְגִין דָּא אֵין חֲבוֹשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִין, דְּאִיהוּ בְּגִלוּת עִם יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה טג ט) בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר בּוֹ, לֹא צָר בְּאוֹ, בְּהִהוּא זְמַנָּא דְאִיהוּ עִם יִשְׂרָאֵל לֹא צָר וְדָאֵי, וְלִית צָר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע, דְּהִזָּר הַקָּרֵב יוֹמֵת (במדבר א נב).

וְרָזָא דְמִלָּה פִּי בִי חֲשַׁק וְאֶפְלָטָהּ (תהלים צא יד). פִּי בִי בְּגִימְטְרִיא מ"ב אֲזָכְרוֹת דְּתְּפִלִּי, אֲשֶׁגְּבִהוּ פִי יָדַע שְׁמִי, יְקָרָאֵנִי בְּקָרִיאַת שְׁמֵע, וְאֶעֱנֶהּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב אֲזַ תְּקַרְא וְיִהְיֶה יַעֲנֶנּוּ (ישע' נח ט), יִהְיֶה בְּאֲרַבַּע בְּתֵי דְתְּפִלִּי דְרִישָׁא, דְּאֵינֹן אַרְבַּע אֲתוּוֹן אֱהִיָּהּ, וְיִהְיֶה יַעֲנֶנּוּ, יִהְיֶה בְּאֲרַבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין דִּיד, דְּאֵינֹן אֲדָנִי,

וְאִי תִימָא לַאו אֵינּוּן בְּיַד אֶלְא בֵּית אַחַד
חֲמִשָּׁא, יַד פְּהָה, הָכִי הוּא וְדַאי דְאִיהִי
חֲמִשָּׁא (דף ט ע"ב) וְאִיהִי רְבִיעָא, רְבִיעָא
לִיהוּ יַד פְּהָה, יְהוּ אִיהוּ אַהִי"ה, וְסָלִיק
לְחוּשְׁבֵן כ"א, וְאַרְבַּע אַתּוּן בְּכָלל כ"ה, ה'
מִן יְהוּ"ה רְבִיעָא לִיהוּ, וְחֲמִשָּׁא
לְאַהִי"ה, דְאִיהוּ אַרְבַּע בְּתִי, וְאִיהוּ בֵּית
חֲמִשָּׁא.

תאמר, אינם ביד, אלא בית אחד
חמישי, יד פהה? כך זה ודאי,
שהיא חמישית והיא רביעית,
רביעית ליהו"ו יד פהה, יהו"ו
הוא אהי"ה, ועולה לחשבון
כ"א, וארבע אותיות בכלל כ"ה.
ה' מן יהו"ה רביעית ליהו"ו
וחמישית לאהי"ה, שהיא ארבע
בתים, והוא הבית החמישי.

ועוד אהי"ה אדנ"י עולים
לחשבון אלהי"ם, שהוא הכלל
של חמשה בתי תפלין. יהו"ה -
ארבע פרשיות, י' - קדש לי, וזו
חכמה, ה' - והיה פי יביאך, וזו
בינה, והם לימין ושמאל, שהם
חסד וגבורה, ו' - שמע ישראל,
תפארת כולל שש תבות היחוד,
ה' - והיה אם שמוע, מלכות -
שכינה תחתונה.

שד"ש רצועות - נצח הוד ויסוד.
יסוד רצועה שקושרת וא"ו עם
ה', פי כל בשמים ובארץ,
שאוחז בשמים ובארץ. שתי
רצועות נצח והוד, שאחוזים
בה' עליונה, והקרנים גבוהים,
והאחת גבוהה מן השנית, אף
כך שתי רצועות - אחת ארכה
ואחת קצרה. קצרה עד החזה,
ארכה עד הטבור.

והתפשטות של ה' העליונה עד
הוד באות י' היא, שהוא הקשר
של תפלין של ראש, שהיא ה'
עליונה, עולה לחמשים, חמש
פעמים עשר באות י', והינו ה'
י' מן אלהי"ם, חמש פעמים ה'
באות י' - חמשים, בחמש
ספירות, יסוד כ"ל, נוטל אותם
כלם, ומוריש אותם לפלה, והינו
כ"ל פל"ה.

באות ה' תחתונה קרן אחת,
יסוד הדבר פרשוהו רבותינו,
שור שהקריב אדם הראשון, קרן

ועוד אהי"ה אדנ"י סלקי לחשבון אלהי"ם,
דאיהו פללא דחמשה בתי תפלי,
יהו"ה ארבע פרשיין, י' קדש לי (שמות יג)
ודא חכמה, ה' והיה פי יביאך (שם יא) ודא
בינה, ואינון לימינא ושמאלא, דאינון חסד
גבורה, ו' שמע ישראל (דברים ו ד) תפארת,
פליל שית תיבין דיחודא, ה' והיה אם
שמע (שם יא ג) מלכות, שכינתא תתאה.

תלת רצועין נצח והוד ויסוד, יסוד רצועה
דקשיר וא"ו עם ה', פי כל בשמים
ובארץ (דה"א כט יא), דאחיד בשמיא ובארעא,
תרין רצועין נצח והוד, דאחידן בה' עלאה,
והקרנים גבוהים, והאחת גבוהה מן
השנית (דניאל ח ט), אוף הכי תרין רצועין חד
ארוכה וחד קצרה, קצרה עד החזה, ארוכה
עד טבורא.

ואתפשטותא דה' עלאה עד הוד באות י'
איהו, דאיהו קשר של תפלין
דרישא, דאיהי ה' עלאה, סליקת לחמשין,
חמש זמנין עשר באות י', והיינו ה' י' מן
אלהי"ם, חמש זמנין ה' באות י' חמשין,
בחמש ספירן, יסוד כ"ל נוטיל לון פלהו,
יגריית לון לכלה והיינו כ"ל פל"ה.

באות ה תתאה קרן אחת, ורזא דמלה

אוקמוהו רבנן, שור שהקריב אדם הראשון קרן אחת היתה לו

אחת היתה לו במצחו, שְׁנֵאמֶר
משור פֶּר מִקְרֹן מִפְּרִיס, מִקְרֹן
חֶסֶר יו"ד כְּתוּב, וְזוֹ רְצוּעָה שֶׁל
יָד שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם.
ב' כְּתוּר שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם, הוּא
שְׁמוֹ הַתְּפִלִּין שְׁשֵׁם, אֲבָל כְּתוּר
תְּפִלִּין עָלָיו, וְסוּד הַדְּבָר - אֵין
קְדוּשׁ פֶּה' כִּי אֵין בְּלִתְּךָ, אֵין
מִצְוָה שֶׁלֹּא כְּלוּלִים בִּיה עֶשֶׂר
סְפִירוֹת.

ועֵקֶר שֶׁל הַתְּפִלִּין מִשְׁמָאל,
וּמִשּׁוּם כֶּף נִשְׁבַּע יְהו"ה בִּימֵינוּ
- זוֹ תוֹרָה, וּבְזָרוּעַ עֵזוֹ - אֵלוֹ
תְּפִלִּין. וּמִצַּד הַשְּׂמָאל ה' תְּפִלִּין
עַל ר', אִם עַל בְּנֵה, מִשּׁוּם שֶׁבִּיה
נִבְנֶה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב כּוֹנֵן שְׁמַיִם
בְּתַבּוּנָה. י' אֲבָא תְּפִלִּין עַל הַבֵּת
ה', שְׁבוֹ נִבְנִית. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
יְהו"ה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְזֶהוּ
הוּי"ה, וְזֶה סוּד אֶרְבַּע מִשְׁמְרוֹת
הוּא הַלֵּילָה.

וְיֵשׁ אוֹמְרִים הַיּוֹי"ת בְּאֲמִצֵּעַ,
כְּמוֹ זֶה: יַהֲהוּ, י' קִדְשׁ לִי, ה' ה'
וְהִיָּה כִּי יִבְיָאָךְ וְהִיָּה אִם שְׁמוּעַ,
ו' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הוּי"ה - ו' י'
בְּאֲמִצֵּעַ, יַהֲהוּ - ה' ה' בְּאֲמִצֵּעַ.
וּבְצִרְוֹף שֶׁל שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה
הַיּוֹי"ת נוֹדְעוּ כְּלָם, וְאַלְהָ הֵם:
יְהו"ה יַהֲהוּ יוה"ה, שְׁרַמְזוּזִים
בְּשֵׁם יו"ד ה"י וי"ו ה"י. הַשֵּׁם
הַזֶּה מְקוּר הָאוֹתִיּוֹת, וְהַמְקוּר
שֶׁלֶּהֶן בְּפִסְוִקִים בְּנִקְדוֹת: יְהו"ה
יִשְׁמַחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאֶרֶץ -
מְקוּר הַנִּקְדוֹת מִן יַהֲהוּ יַתְהַלֵּל
הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁפֶל וְיִדְוַע, יוה"ה
יְדוֹתָיו וְלִצְלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית.

שְׁרִיָּשָׁה וו"י"ם בְּשֵׁם הַזֶּה יו"ד
ה"י וי"ו ה"י, וְהַי"ה וְהַי"י
וְהַי"ה, וּנְקֻדוֹתֵיהֶם וַיֵּרְאוּ אוֹתָהּ
שְׁרִי פָרְעָה וְהַי"ה, וְהַי"י וְדָבַשׁ
הַי"וֹם הַזֶּה יְהו"ה, וְהַי"ה וַיֵּרְא

בְּמִצְחוֹ, שְׁנֵאמֶר (תהלים טט לב) מְשׁוֹר פֶּר מִקְרֹן
מִפְּרִיס, מִקְרֹן חֶסֶר יו"ד כְּתוּב, וְדָא רְצוּעָה
דִּיד דְּתְּפִלִּי דְמֵאֲרִי עֲלֵמָא.

ב' כְּתוּר דְמֵאֲרִי עֲלֵמָא, אִיהוּ שְׁמִיָּה, תְּפִלִּין
דְשׁוּי, אֲבָל כְּתוּר תְּפִלִּין עָלֶיהָ, וְרָזָא דְמֵלָה
אֵין קְדוּשׁ פִּיהוּ"ה כִּי אֵין בְּלִתְּךָ (שמואל א ב
ב). לִית פְּקוּדָא דְלָא אֲתְּפִלִּין בִּיה עֶשֶׂר
סְפִירָן.

וְעֵיקֶר דְּתְּפִלִּין מִשְׁמָאלָא, וּבְגִין כֶּף נִשְׁבַּע
יְהו"ה בִּימֵינוּ (ישעיה סב ד) זוֹ תוֹרָה,
וּבְזָרוּעַ עֵזוֹ אֵלוֹ תְּפִלִּין, וּמִסְטֵרָא דְשְׂמָאלָא
ה' תְּפִלִּין עַל ר', אִימָא עַל בְּרָה, בְּגִין דְּבִיה
אֲתַבְּנִי, הָדָא הוּא דְכְּתוּב כּוֹנֵן שְׁמַיִם
בְּתַבּוּנָה (משלי ג ב). י' אֲבָא, תְּפִלִּין עַל בְּרִתָּא
ה', דְּבִיה אֲתַבְּנִיאֵת, הָדָא הוּא דְכְּתוּב יְהו"ה
בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְדָא הוּא הוּי"ה, וְדָא הוּא
רָזָא אֶרְבַּע מִשְׁמְרוֹת הַיּוֹיָה לְלָהָה.

וְאִית דְּאֵמַר הַיּוֹי"ת בְּאֲמִצֵּעַ, כְּגוֹוֹנָא דָא
יַהֲהוּ, י' קִדְשׁ לִי, ה' ה' וְהִיָּה כִּי
יִבְיָאָךְ וְהִיָּה אִם שְׁמוּעַ, ו' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
הוּי"ה ו' י' בְּאֲמִצֵּעִיתָא, יַהֲהוּ ה' ה'
בְּאֲמִצֵּעִיתָא.

וּבְצִרְוֹף דִּי"ב הַיּוֹי"ת, אֲשֶׁתְּמוּדְעוּ כְּלָהוּ, וְאַלִּין
אֵינּוֹן יְהו"ה יַהֲהוּ יוה"ה יוה"ה, דְרַמְיָזִי
בְּשֵׁם יו"ד ה"י וי"ו ה"י, הַי אִי שְׂמָא מְקוּרָא
דְאַתְוּוֹן, וּמְקוּרָא דְלַהוֹן בְּקִרְאֵי בְּנִקְוֵדִי,
יְהו"ה יִשְׁמַחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאֶרֶץ (תהלים צז
א), מְקוּרָא דְנִקְוֵדִי מִן יַהֲהוּ יו"ה (ירמיה ט כג) יַתְהַלֵּל
הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁפֶל וְיִדְוַע, יוה"ה (שמות כו
ט-כ) יְדוֹתָיו וְלִצְלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית.

תִּלְתָּ וו"י"ן בְּהַי שְׂמָא יו"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְהַי"ה וְהַי"י וְהַי"ה, וּנְקֻדוֹתֵין דְלַהוֹן וַיֵּרְאוּ אוֹתָהּ שְׁרִי

וְהַי"ה וְהַי"י וְהַי"ה, וּנְקֻדוֹתֵין דְלַהוֹן וַיֵּרְאוּ אוֹתָהּ שְׁרִי

יושב הארץ הפנעני. הוה"י
היו"ה ההיו"ו - מקורם הוה"י
וכל זה איננו שנה לי, הוה"ה המר
ימירנו ויהיה הוא, ההו"ו עירה
ולשרקה בני אתנו, היה"ו הוה"ה
ההו"ל, היה"ו ליהו"ה אתי
ונרוממה שמו, הוה"ה הנה יד
יהו"ה הוה"ה, ההו"ו וצדקה תהיה
לנו פי.

וכל הפסוקים שבאים ההו"ו"ת
הללו בראשי אותיות או בסופי
אותיות, בין מן התורה, בין מן
הנביאים, בין מן הפתובים, יכול
לנקד אותם בנקודיהם, אף כף
כל ההו"ו"ת שבאות משלש
אותיות, נקדה שלהם בפסוקים,
כמו ידה מקורו: פי יהו"ה יהיה
בכסלף. ויש שמנקד אותם
מראשי תבות להו"ה שבסופי
תבות, ואם הוה"ה בראשי תבות
- הנקוד שלו בסופי התבות. ויש
נקוד בסוד אחר כמו זה: יהו"ה
מלף יהו"ה מלף יהו"ה ימלף,
השמות למעלה, הנקודות שלהם
פתובות פתחיהם.

ארבעה שמות תלויים מכל שם
ושם, ועליהם נאמר וקרא זה -
כנגד שתיים עשרה פני שלש
החיות, אל זה - שתיים עשרה
פני שלש החיות, ועל כלם פני
אדם, ותפלין הוא פני אדם,
ציצית פני החיות וכנפי החיות,
ופרשוהו רבתינו, שם בן שתיים
עשרה - כל היודעו והזהיר בו,
כל תפלותיו מתקבלות, ומקורו
יו"ד ה"י וא"ו ה"י. כל י' הוא
פני יהו"ה, א' ודמות פניהם פני
אדם. כאן בשם הזה הסוד של
תפלין וציצית.

יהו"ה, א' ודמות פניהם פני אדם (יחזקאל א ט), הכא בהאי שמא רזא
דתפלין וציצית.

פרעה (בראשית יב טו) והו"ה, והה"י? ודבש היום
הזה יהו"ה (דברים כו טו), ויה"ה וירא יושב
הארץ הפנעני (בראשית נ טו). הוה"י היו"ה ההיו"ו
מקורא דלהון, הוה"י? וכל זה איננו שנה
לי (אסתר ה יג), הוה"ה המר ימירנו ויהיה
הוא (ויקרא כו לג), ההו"ו עירה ולשרקה בני
אתנו (בראשית מט יא), היה"ו הוה"ה ההו"י, היה"ו
ליהו"ה אתי ונרוממה שמו (תהלים לד ד), הוה"ה
הנה יד יהו"ה הוה"ה (שמות ט ג), ההו"ו? (דברים ו
כה) וצדקה תהיה לנו פי.

וכל קראין דקא אתיין הוויין אלין בראשי
אתוון, או בסופי אתוון, בין מן התורה
בין מן הנביאים בין מן הפתובים, יכול
לנקד לון בנקודיהו, אוף הכי כל הוויין
דקא אתיין מתלת אתוון, נקודה דלהון
בקראין, כגון ידה מקורא דיליה פי יהו"ה
יהו"ה בכסלף (משלי ג כו), ואית דנקיד לון
מראשי תיבין להוה"ה דבסופי תיבין, ואם
הוה"ה בראשי תיבות נקודא דיליה בסופי
תיבין. ואית נקודה ברזא אחרא (ד טו)
(א"ו) כגוונא דא, יהו"ה מלף יהו"ה מלף
יהו"ה ימלף, שמקן לעילא, נקודאן דלהון
פתיבין דתחותיהו.

ארבע שמקן תליין מכל שמא ושמא,
ועלייהו אתמר וקרא זה (ישעיהו ו
ב) לקבל י"ב אנפין דתלת חיוון, אל זה י"ב
גדפין דתלת חיוון, ועל פלהו פני אדם,
ותפלין הוא פני אדם, ציצית פני חיוון וגדפי
חיוון, ואוקמוהו רבנן שם בן י"ב כל היודעו
והזהיר בו כל תפלותיו מתקבלות, ומקורו
יו"ד ה"י וא"ו ה"י, כל י' איהו אנפוי

בא ראה, כל הַנְּזִיחָה שְׁהִיא ה' על
 י', ה' על ו' - נִקְבָּה, כֹּל הַנְּזִיחָה
 שְׁשֵׁנֵי הַהִי"ן כְּאַחַד בְּאַמְצַע, הֵן
 אַחֲיוֹת, כְּמוֹ זֶה: יֵהוּ"ו. כֹּל
 הַנְּזִיחָה י' ו' כְּאַחַד בְּאַמְצַע -
 הַיּו"ה (הַיּו"ה), הֵם אַחִים, כִּי יֵשְׁבוּ
 אַחִים יַחְדָּו - שְׁנֵי הַהִי"ן כְּאַחַד,
 וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶן - י' ו' רַחוּקִים
 זֶה מִזֶּה אוֹ קְרוֹבִים זֶה מִזֶּה,
 עֲלֵיהֶם נֹאמַר שְׁלוֹם שְׁלוֹם
 לְרַחוּק וּלְקְרוֹב, שְׁהֵינּוּ קִרְבָּן
 עוֹלָה וַיִּוֹרֵד יֵהוּ"ו, ה' שְׁהִיא אִם
 עוֹלָה, עוֹלָה אֶל י', הִיא הָעוֹלָה,
 ה' שְׁהִיא בֵּת יִוֹרֵדֵת אֶל הו', וַיִּוֹרֵד
 מֵעֵשֶׂת הַחֲטָאֵת, עַל כֵּן יַעֲזֹב
 אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, וְזֶהוּ
 קִרְבָּן עוֹלָה וַיִּוֹרֵד, חֲמֵשׁ אֲשׁוֹת
 עוֹלוֹת וְחֲמֵשׁ יוֹרֵדוֹת.

אֵין הַנְּזִיחָה שְׁלֹא מֵרָאָה עַל סוּד
 עֲלִיּוֹן. הוּהו"י כְּשֶׁהִנְקֻבוֹת
 שׁוֹלְטוֹת עַל הַזְּכָרִים, הַדִּין נִרְאֶה
 כְּעוֹלָם וּמִיתָה וְעֵנִי, וְזֶה הוּא
 סוּד שֶׁהַפָּךְ מִשֶּׁה שְׁמוֹ וְהָרַג אֶת
 הַמְּצָרִי, שְׁנֹאמַר בּוֹ וְאָמְרוּ לִי מָה
 שְׁמוֹ מָה, וּמִשֶּׁה הַפָּךְ אוֹתוֹ כְּמוֹ
 זֶה: מָה שְׁמוֹ מָה לִי - הוּהו"י,
 וּנְקוּדָה הוּהו"י, מְצָרִי שְׁמוֹזְלוֹ
 בְּשִׁמוֹ וְאָמַר מָה שְׁמוֹ, מָה יְכוֹל
 לַעֲשׂוֹת לִי, לְהָרַג אוֹתוֹ בּוֹ, וְאִם
 הָאוֹתִיּוֹת בְּסוֹפֵי תְבוּת, הַנְּקוּדוֹת
 הֵם מֵרֵאשִׁית תְבוּת.

תִּקְוֵן ה': בְּרֵאשִׁית בֵּית רֵאשִׁי,
 אֵלֶּה רֵאשִׁי בֵּית אֲבוֹתֶם, בֵּת
 עֲלֵיָה בְּאֵרוֹ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, בֵּת
 בַּתְּחִלָּה סִימָן יָפָה בְּנִים, וְהִיא י'
 מִן אֲדֻנִי, מְרַגְלִית יָקְרָה כְּלוּלָה
 מִכָּל הַגְּנוּיִם, שְׁאוֹת י' מִן יְהו"ה
 לֹא תוֹפֵס בּוֹ גְּנוּן כְּלָל. זֶהוּ
 שְׁכַתּוֹב אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי,
 לֹא יִשְׁתַּנֶּה בְּשׁוֹם גְּנוּן כְּלָל, אֲלֹא
 מֵאִיר מִבְּפָנַי שֶׁל הַגְּנוּיִם שֵׁם
 יְהו"ה כְּמוֹ נִשְׁמָה בְּגוּף הָאָדָם
 אוֹ כְּנֵר בְּהִיכָל.

אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, לֹא יִשְׁתַּנֶּי בְּשׁוֹם גְּנוּן כְּלָל, אֲלֹא נִהִיר מִלְּגָאוֹ
 דְּגִוּוֹנִין, דְּשֵׁם יְהו"ה כְּנִשְׁמָתָא בְּגוּפָא דְּאִינִישׁ, אוֹ כְּשֶׁרְגָא בְּהִיכְלָא.

תָּא חֲזִי כֹּל הַנְּזִיחָה דְּאִיהִי ה' עַל י' ה' עַל ו'
 נִוְקְבָא, כֹּל הַנְּזִיחָה דְּתָרִין הַהִי"ן כְּפַחְדָא
 בְּאַמְצַע אֵינּוֹן אַחֲיוֹת, כְּגִוּוֹנָא דָא יֵהוּ"ו, כֹּל
 הַנְּזִיחָה י' ו' כְּפַחְדָא בְּאַמְצַע הַיּו"ה (ג"א
 הַיּו"ה) אֵינּוֹן אַחִים, (דְּבָרִים כֹּה ה) כִּי יֵשְׁבוּ אַחִים
 יַחְדָּו, תָּרִין הַהִי"ן כְּפַחְדָא, וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶן (רוֹת
 א יט), י' ו' רַחוּקִים דָא מִן דָא אוֹ קְרוֹבִים דָא
 מִן דָא, עֲלֵייהוּ אֲתָמַר (יִשְׁעִיָה נז ט) שְׁלוֹם שְׁלוֹם
 לְרַחוּק וּלְקְרוֹב וגו', דְּהֵינּוּ קִרְבָּן עוֹלָה וַיִּוֹרֵד
 יֵהוּ"ו, ה' דְּאִיהִי אִימָא עוֹלָה, סְלִיקָא לְגַבֵּי
 י' הִיא הָעוֹלָה, ה' דְּאִיהִי בְּרֵתָא נְחִיתַת לְגַבֵּי
 ו', וַיִּוֹרֵד מֵעֵשֶׂת הַחֲטָאֵת (וַיִּקְרָא ט כב), עַל כֵּן
 יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וגו' (בְּרֵאשִׁית ב
 כד), וְהִיא אִיהוּ קִרְבָּן עוֹלָה וַיִּוֹרֵד, חֲמֵשׁ אֲשׁוֹת
 סְלִיקוּן, וְחֲמֵשׁ נְחִיתִין.

כִּיִּת הַנְּזִיחָה דְּלֹא אַחֲזִי עַל רְזָא עֲלָאָה, הוּהו"י
 כֹּד נִוְקְבִין שְׁלִטִין עַל דְּכּוֹרִין, דִּינָא
 אַחֲזִי בְּעֲלָמָא וּמִיתָה וְעוֹנִי, וְדָא הוּא רְזָא
 דְּהַפָּךְ מִשֶּׁה שְׁמִיָה וְקִטְל לְמְצָרִי, דְּאֲתָמַר בֵּיה
 וְאָמְרוּ לִי מָה שְׁמוֹ מָה (שְׁמוֹת ג יג), וּמִשֶּׁה הַפָּךְ
 לִיָּה כְּגִוּוֹנָא דָא מָה שְׁמוֹ מָה לִי הוּהו"י,
 וּנְקוּדָה הוּהו"י, מְצָרִי דְּמִזְלוֹזֵל בְּשְׁמִיָה וְאָמַר
 מָה שְׁמוֹ, מָה יְכִיל לְמַעֲבַד לִי, לְקִטִּיל לִיָּה
 בֵּיה, וְאִם אַתּוּוֹן בְּסוֹפֵי תִיבוּת נְקוּדִין אַנּוּן
 מֵרֵאשִׁי תִיבִין.

תִּקְוֵנָא ה', בְּרֵאשִׁית בֵּית רֵאשִׁי, אֵלֶּה
 רֵאשִׁי בֵּית אֲבוֹתֶם (שְׁמוֹת ו יד), בֵּת עֲלָה
 אוֹקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין, בֵּת בַּתְּחִלָּה סִימָן
 יָפָה לְבָנִים, וְאִיהִי י' מִן אֲדֻנִי, מְרַגְלִית יָקְרָא
 כְּלִילָא מִכָּל גְּוּוֹנִין, דְּאֵת י' מִן יְהו"ה לֹא
 תִפִּיס בֵּיה גְּוּוֹן כְּלָל, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (מִלְּאכִי ג

אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, לֹא יִשְׁתַּנֶּי בְּשׁוֹם גְּנוּן כְּלָל, אֲלֹא נִהִיר מִלְּגָאוֹ
 דְּגִוּוֹנִין, דְּשֵׁם יְהו"ה כְּנִשְׁמָתָא בְּגוּפָא דְּאִינִישׁ, אוֹ כְּשֶׁרְגָא בְּהִיכְלָא.

וְאֵת י' מִן אֲדֹנָי אִיהוּ סְפִיר, נְטִיל גְּזוּן תְּכַלֵּת וְאוֹכֵם מִסְטָרָא דְדִינָא, וְנִהְיִר בֵּיה נְהוּרָא חוּרָא מִסְטָרָא דְרַחֲמֵי, וְאִיהוּ אֶת י' מִן אֲדֹנָי, אוֹדֵם מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, פְּטָדָה מִסְטָרָא דִימִינָא, בְּרַקַת מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, אִיהִי אֶלֶף דְל"ת נו"ן יו"ד, פְּלִילָן מִי"ב גְּזוּנִין, וְכִלְהוּ מְשׁוּלְשִׁין בְּאַבְהָן, מְשׁוּלְשִׁין בְּכַהֲנִים לְוִים וְיִשְׂרָאֵלִים, קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ.

כָּר אַבְן דְּגִזוּן דִּילָה חִיּוּר נְטִילַת מַחְסַד, וְאִיהִי סְגוּלָה דִּילִיה רַחֲמֵי, וְרָזָא דְמִלָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם אֶהֱבִיתִךָ עַל פֶּן מְשַׁכְּתִיךָ מִסְטָרָא דְאֶהֱבִיתִךָ עַל פֶּן מְשַׁכְּתִיךָ חֶסֶד. אַבְנָא סוּמְקָא נְטִילַת מִן גְּבוּרָה, וְסְגוּלָה דִּילָה לְמַהוּי אִימְתוּ מוּטְלַת עַל בְּרִיין דְעִלְמָא, אַבְנָא פְּלִילָא מְתָרִין גְּזוּנִין חִיּוּר וְסוּמְקָא אִיהִי מְעִמּוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, יְרוּק פְּזָהָב מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְאִיהִי תְשׁוּבָה, קו יְרוּק דְאֶסְחָר פֶּל עֲלָמָא.

וְיֵשׁ גְּזוּן פְּשׁוּט כְּפּוּל מְשׁוּלְשׁ מְרַבַּע, עַד שְׁעוּלָה לְעֶשְׂרֵה גְּזוּנִים שְׁמַאֲרִים בְּהֵם עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת שְׁהֵן י' י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה עוֹלוֹת י' לַע"ב אוֹרוֹת שְׁמַאֲרִים בְּע"ב גְּזוּנִים.

חֲשׂ"ק - חֲל"ם שְׁב"א קִמ"ץ, הֵם נִקּוּד צְבָאוֹת, נִצַּח וְהוּד יְסוּד, וְכֻלָּם מְאִירִים בְּאַבְן הַנִּכְבְּדָה מְלֻכּוֹת, פְּלוּלָה מִכָּל הַסְּגוּלוֹת. שְׁב"א - גְּזוּן אָדָם שֶׁל גְּבוּרָה, שְׁנוּטֵל מִמְּנָה הוּד. קִמ"ץ - גְּזוּן לְכֹן, וְלֹא צְרִיף לְהַצְרִיף בְּהֵם, שְׁהָרִי נֶאֱמָרוּ לְמַעֲלָה.

וְעוּד תִּקּוּן ו' וְהַמְשַׁכְּלִים יְזַהְרוּ, אֵלּוּ הֵם שְׁיִדְעִים סוּד בְּמִצְוָה הַשְּׁנִיָּה בְּמִלַת בְּרֵאשִׁית, שְׁהִיא אֶהְבָּה, שְׁהִיא לְחֶשְׁבוֹן קֶטֶן בְּרֵאשִׁית בְּמִשְׁקַל אֶחָד עוֹלָם, וְזוֹ אֶהֱבַת חֶסֶד, שְׁהִיא ע"ב בְּחֶשְׁבוֹן, כְּנֶגֶד הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ

וְאֵת י' מִן אֲדֹנָי אִיהוּ סְפִיר, נְטִיל גְּזוּן תְּכַלֵּת וְאוֹכֵם מִסְטָרָא דְדִינָא, וְנִהְיִר בֵּיה נְהוּרָא חוּרָא מִסְטָרָא דְרַחֲמֵי, וְאִיהוּ אֶת י' מִן אֲדֹנָי, אוֹדֵם מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, פְּטָדָה מִסְטָרָא דִימִינָא, בְּרַקַת מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, אִיהִי אֶלֶף דְל"ת נו"ן יו"ד, פְּלִילָן מִי"ב גְּזוּנִין, וְכִלְהוּ מְשׁוּלְשִׁין בְּאַבְהָן, מְשׁוּלְשִׁין בְּכַהֲנִים לְוִים וְיִשְׂרָאֵלִים, קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ.

כָּר אַבְן דְּגִזוּן דִּילָה חִיּוּר נְטִילַת מַחְסַד, וְאִיהִי סְגוּלָה דִּילִיה רַחֲמֵי, וְרָזָא דְמִלָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם אֶהֱבִיתִךָ עַל פֶּן מְשַׁכְּתִיךָ מִסְטָרָא דְאֶהֱבִיתִךָ עַל פֶּן מְשַׁכְּתִיךָ חֶסֶד (יְרִמְיָהוּ לֹא ב), אַבְנָא סוּמְקָא נְטִילַת מִן גְּבוּרָה, וְסְגוּלָה דִּילָה לְמַהוּי אִימְתוּ מוּטְלַת עַל בְּרִיין דְעִלְמָא, אַבְנָא פְּלִילָא מְתָרִין גְּזוּנִין חִיּוּר וְסוּמְקָא אִיהִי מְעִמּוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, יְרוּק פְּזָהָב מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְאִיהִי תְשׁוּבָה, קו יְרוּק דְאֶסְחָר פֶּל עֲלָמָא.

וְאִית גְּזוּן פְּשׁוּט כְּפּוּל מְשׁוּלְשׁ מְרַבַּע, עַד דְסָלִיק לְעֶשְׂרֵה גְּזוּנִין, דְנִהְיִרִין בְּהוֹן י' אַתְוּן, דְאִינּוֹן י' י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה אֵלִין י' לַע"ב נְהוּרִין, דְנִהְרִין בְּע"ב גְּזוּנִין. חֲשׂ"ק חֲל"ם שְׁב"א קִמ"ץ, אִינּוֹן נִקּוּד צְבָאוֹת, נִצַּח וְהוּד יְסוּד, וְכִלְהוּ נְהָרִין בְּאַבְנָא יְקִירָא מְלֻכּוֹת, פְּלִילָא מִכָּל סְגוּלוֹת, שְׁב"א גְּזוּן סוּמְקָא דְגְבוּרָה דְנְטִיל מְנִיָּה הוּד, קִמ"ץ גְּזוּן חִיּוּר, וְלֹא צְרִיף לְאַרְכָּא בְּהוֹן דְהָא אֶתְמָרוּ לְעִילָא.

וְעוּד תִּקּוּנָא ו' וְהַמְשַׁכְּלִים יְזַהְרוּ (דְנִיָּא יב) אֵלִין אִינּוֹן דִּידְעִין רָזָא בְּפִקּוּדָא תְנִינָא בְּמִלַת בְּרֵאשִׁית, דְאִיהִי אֶהְבָּה, דְאִיהִי (דף י ע"ב) לְחֶשְׁבֵן זְעִיר בְּרֵאשִׁית, בְּמִתְקָלָא חָדָא סְלִקִין, וְדָא אֶהֱבַת חֶסֶד,

ויסע ויבא ויט, שבו וא"ו
כחשבוך אה"ד, שהינו מאמר
אחד שהוא בראשית, שבארוה
עליו, והלא במאמר אחד יכול
להפראת, וזהו אהוב רבנו. מי
שמוסר נפשו באחד, באהבת
רבנו, ומשום זה ואהבת את ה'
אלהי"ך, אפלו נוטל את נפשך.
שאם חביבה עליו נפשו מגופו,
לכך נאמר ובכל נפשך. ואם
חביב עליו גופו מממונו, לכך
נאמר ובכל לכבך. ואם חביב
עליו ממונו מגופו, לכך נאמר בכל
מאדך. במה שחביב עליך, מסר
אותה באהבת רבונך בעת צרה.
וזהו הנסיון שעתידים ישאל
להתנסות בשבעים השנים של
הגלות האחרונה, שעני חשוב
במת, וכאלו נוטלים נפשו, גוף
ונפש וקמון - כלם שקולים.
במה שחביב עליו, מסר אותו
באהבת רבנו, וכאותו זמן
נקשר במלת אהב"ה שהיא
בראשית, וכאלו בו ברא עולם,
ומי שלא מוסר נפשו או ממונו
באהבת רבנו בשעת השמד,
כאלו החזיר עולם לתהו ובהו,
ומי שמוסר נפשו וגופו וממונו
בשעת השמד באהבת רבנו,
זהו שנקרא אהוב רבנו ודאי,
ובאותו עולם אין למעלה ממנו,
ומשום זה הכתוב סמך לו

והארץ היתה תהו ובהו.
ואהבת ה' היא המלכות
שפלולה מכל הספירות, והיא
מצות הקדוש ברוך הוא בכל
תרני"ג מצוות, ובגללה נאמר
מדוע אתה עובר את מצוות
המלך, והיא בנן עולם. השפחה
הרעה היא חרבן עולם, ומשום

דאיהי ע"ב בחושבון, לקבל שמה מפרש
ויסע ויבא ויט, דביה וא"ו כחושבון אה"ד,
דהינו מאמר אחד דאיהו בראשית,
דאוקמוה עליה והלא במאמר אחד יכול
להפראת, והאי איהו רחימוי דמאריה, מאן
דמסר נפשיה באחד, ברחימוי דמאריה,
ובגין דא ואהבת את יהו"ה אלהי"ך (דברים ו
ח). אפילו נוטל את נפשך, דאם חביב עליה
נפשיה מגופא לכך נאמר ובכל נפשך, ואם
חביב עליה גופיה מממוניה לכך נאמר בכל
לכבך, ואם חביב עליה ממונא מגופא לכך
נאמר בכל מאדך, במה דחביב עלך מסור
ליה ברחימו דמאריך בעת צרה.

ודא איהו נסיון דעתידין ישראל לאתנסאה
בשבעין שנין דגלות בתראה, דעני
חשוב במת, וכאלו נטלין נפשיה, גופא
ונפשא וממונא פלהו שקולין, במה דחביב
עליה מסור ליה ברחימו דמאריה, ובההוא
זמנא אתקשר במלת אהב"ה דאיהי
בראשית, וכאלו ביה ברא עלמא, ומאן
דלא מסר נפשיה או גופיה או ממוניה
ברחימו דמאריה בשעת השמד, כאלו אחר
עלמא לתהו ובהו, ומאן דמסר נפשיה
וגופיה וממוניה בשעת השמד ברחימו
דמאריה, דא אתקרי רחימא דמאריה ודאי,
ובההוא עלמא לית לעילא מיניה. ובגין דא
קרא סמך ליה והארץ היתה תהו ובהו (בראשית

(א ב).

ואהבת יהו"ה איהי מלכות, פלילא מפל
ספירן, ואיהי פקודא דקודשא בריך

הוא בכל תרני"ג פקודין, ובגינה אתמר (אסתר

א ב) מדוע אתה עובר את מצוות המלך, ואיהי בנן עלמא. שפחה בישא
איהי חרבן עלמא, ובגין דא אתמר בה (בראשית א ב) והארץ היתה תהו

זֶה נֶאֱמַר בָּהּ וְהֶאֱרַךְ הִיטָה תְּהוֹ
וְבַהּ, וְהִיא רְצוּעָה בְּיַד הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְהִלְקוֹת בָּהּ הַרְשָׁעִים.
וּמִשּׁוּם זֶה, מִי שְׂאוֹהֵב אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ נִפְשׁוֹ
אוֹ גּוֹפוֹ אוֹ מְמוֹנוֹ, שִׁישְׁמַר אוֹתוֹ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָרִי אֶהְבֵּתוּ
תְּלוּיָהּ בְּאוֹתָהּ שֶׁנֶּמֶן לוֹ, וְאִינָה
עָקַר אֶהְבֵּתוּ, שֶׁזוֹ לֹא אֶהְבָּה,
שְׂאֵם נִטְלָה מְמוֹנוֹ אוֹ גּוֹפוֹ כּוֹפֵר
בּוֹ. אִינּוּ עָקַר הָאֶהְבָּה, עַד
שְׂמוּסָר נִפְשׁוֹ בְּאֶהְבֵּת רְבוּנוֹ.
וְאֵם כָּל הַשְּׁלֵשׁ שְׁקוּלִים לְגַבְיּוֹ,
יִמְסַר אֶת כָּלָם עַל קִדְשֵׁת שְׂמוֹ
בְּאֶהְבָּה, וְזֶהוּ עָקַר הָאֶהְבָּה,
שֶׁהִיא אֶהְבֵּת יְהו"ה מְלָכוֹת,
שֶׁהִיא אֶהְבֵּת חֶסֶד, שִׁירָאָה הִיא
מִצַּד הַגְּבוּרָה, וּמִחֶסֶד הִיא
מְלָכוֹת, אֶהְבֵּת יְהו"ה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר מִגְּבוּרָה הִיא יִרְאֵת ה'.

וְהַתּוֹרָה שֶׁהִיא תְּרִי"א - מְשַׁנֵּיָהֶם
נִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל, וְזֶה עֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, מִצְדוֹ נִקְרָאת הַמְּלָכוֹת
תּוֹרַת יְהו"ה (תְּמִימָה), וְהִיא מְצוּהָ
שֶׁלּוֹ בְּכָל תְּרִי"ג מְצוּוֹת שֶׁתְּלוּיִים
מִשְׁמוֹ, שֶׁהֵם שְׂמִ"י עִם י"ה -
שֶׁס"ה. זְכָרִי עִם ו"ה - רמ"ח,
הִיא בְּצַלְמוֹ כְּדַמוֹתוֹ.

וְעוֹד תִּקְוֵנוּ ז', וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ,
אֵלֶּה שִׁיּוּדָעִים בְּמִלַּת בְּרָאשִׁית
מְצוּהָ שְׁלִישִׁית, שֶׁהִיא בְּרִית
מִלָּה, וְהֵינּוּ בְּרָאשִׁית - בְּרִי"ת
א"ש, וּבְרִית הִיא י', וְעִם א"ש
נַעֲשֶׂה אִי"ש, וְאֵף כֶּף הָאוֹת ה'
עִם אֵשׁ הִיא נִקְבָּה, וְעַל שְׁתֵּי
הָאוֹת נֶאֱמַר בְּתַחֲלָה כְּתַנּוֹת
אוֹר, שֶׁבִּהְיוּ עָקְבוֹ מִכֶּהָ גִלְגַּל
חֲפָה.

וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ, שֶׁהֵם
בְּהַבְדָּלָה, י"ה מִן אִישׁ וְאִשָּׁה,
אֲחֵר שְׁחָטְאוּ - וַיַּעַשׂ יְהו"ה
אֱלֹהִי"ם לְאָדָם וּלְאִשָּׁתוֹ כְּתַנּוֹת
עוֹר וּלְבָשָׁם, וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרֵי
הָאֵשׁ, (אִשָּׁה), וְזֶה עוֹר שֶׁל נָחֵשׁ

וְבַהּ, וְאִיֶּהֱ רְצוּעָה בְּיַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאֶלְקָאָה בֵּיהּ חַיִּיבֵיָא.

וְכַגִּין דָּא מָאן דְּרַחִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מִגּוֹ נִפְשִׁיהּ אוֹ גּוֹפִיהּ אוֹ מְמוֹנִיהּ,
דִּינְטִיר לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא רַחִימוֹ
דִּילִיהּ תְּלוּיָהּ בַּהִיא דִּיהִיב לִיהּ, וְלֹא עָקַר
רַחִימוֹ, דִּלְאוֹ אִיהוּ הָאִי רַחִימוֹ, דָּאֵם נִטְלָה
מְמוֹנִיהּ אוֹ גּוֹפִיהּ כְּפַר בֵּיהּ, לֹא אִיהוּ עָקַר
רַחִימוֹ, עַד דְּמָסַר נִפְשִׁיהּ בְּרַחִימוֹ דְּמֵאֲרִיהּ,
וְאֵם כָּל תְּלַת שְׁקוּלִין לְגַבְיָהּ, יִמְסוֹר לוֹן כְּלָהּ
עַל קִדְוֶשֶׁת שְׂמִיהּ בְּרַחִימוֹ, וְהִיא אִיהוּ עָקַרָא
דְּרַחִימוֹ, דָּאִיהוּ אֶהְבֵּת יְהו"ה מְלָכוֹת, דָּאִיֶּהֱ
אֶהְבֵּת חֶסֶד, דִּירָאָה מְסֻטְרָא דְּגְבוּרָה אִיֶּהֱ,
וּמִחֶסֶד אִיֶּהֱ מְלָכוֹת אֶהְבֵּת יְהו"ה כְּמָה
דָּאֶתְמַר, מִגְּבוּרָה אִיֶּהֱ יִרְאֵת יי'.

וְאוֹרִיֶּתָא דָּאִיֶּהֱ תְּרִי"א מִתְּרוּיָהּ אֶתְיָהִיב
לְיִשְׂרָאֵל וְדָא עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא,
מְסֻטְרִיהּ אֶתְקִרִיאת מְלָכוֹת תּוֹרַת יְהו"ה
(תְּמִימָה), וְאִיֶּהֱ מְצוּהָ דִּילִיהּ בְּכָל תְּרִי"ג פְּקוּדֵי
דְּתְלִיין מְשַׁמִּיהּ, דְּאִינּוֹן שְׂמִ"י עִם י"ה תְּלַת
מָאָה וְשִׁתִּין וְחַמֶּשׁ, זְכָרִי עִם ו"ה מְאֵתָן
וְתַמְנָיָא וְאַרְבַּעִין, הִיא בְּצַלְמוֹ כְּדַמוֹתוֹ.

וְעוֹד תִּקְוֵנָא ז', וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ, אֲלִין
דִּידְעִין בְּמִלַּת בְּרָאשִׁית פְּקוּדָא תְּלִיתָאָה
דָּאִיֶּהֱ בְּרִית מִלָּה, וְהֵינּוּ בְּרָאשִׁית בְּרִי"ת
א"ש, וּבְרִית אִיֶּהֱ י', וְעִם א"ש אֶתְעַבִּיד
אִי"ש, וְאוּף הִכִּי אֶת ה' עִם אֵשׁ אִיֶּהֱ נוֹקְבָא,
וְעַל תְּרִין אִישׁוֹת אֶתְמַר בְּקִדְמִיתָא כְּתַנּוֹת
אוֹר, דְּבַהּוֹן עָקְבוֹ מִכֶּהָ גִלְגַּל חֲפָה.

וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ דְּאִינּוֹן בְּהַבְדָּלָה,
י"ה מִן אִישׁ וְאִשָּׁה, בְּתַר דְּחָאבוּ וַיַּעַשׂ
יְהו"ה אֱלֹהִי"ם לְאָדָם וּלְאִשָּׁתוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר
וּלְבִישָׁם (בְּרָאשִׁית ג' כ"א), וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ

להטטהר במה שחטא. ומשום זה, צדיקים ששומרים הברית, שוב לא חוזרים לעפרם, שהוא עור הנחש, שנברא מעפר, שנאמר בו ונחש עפר לחמו.

ומשום זה, מי שלא שומר הברית, נדון בחבוט הקבר באותו עפר, ואלו הם שגופם הוא קבר להם בחייהם, שדוחקים להם את השעה בכל יום, ובמלאכתם מתבקע דם בצפרניהם, ומשום זה תקנו להראות הצפרנים בהבדלה, שהיה אדם מלבש בכתנות צפרנים שהיו מאירים כמו ענני כבוד, והוא בהבדלה מהם. וידעו כי עירמם הם - מהם, בגוף ונשמה ורוח ונפש, ערמם מפתנות אור, שהם מאורי האש, ומשום שבשבת נראה להם בהדלקת נר שבת בשתי פתילות אש, ובמוצאי שבת יעברו מהם, תקנו לומר במוצאי שבת הבדלה באש.

ומשום שבשבת וימים טובים מתלבשות נשמות בכתנות אור, אמר הנביא, על פן בארים פדו יהו"ה, ופרשוהו רבותינו, כפדהו בכסות נקיה. מיד כשאמר דברים הללו, השתטחו לפניו כל בני הישיבה, שאין חדוה ביניהם כמו החדוה כשמתחדש ביניהם סוד של תורה.

ומשום פן, מי ששומר ברית אש, נקרא איש צדיק תמים, ואות י' של שדי היא חליה על צואר השד יצר הרע, חלית השלשלת, ומשום פן רשום שדי בברית, ורשום במזוזה, שפלם מזדעזעים מהשלשלת הזאת, שהיא אות ברית, אות ימים טובים, אות תפלין.

ימין טבין, אות תפלין.

ואשה, ודא עור של נחש, לאתדפאה במה דחאב, ובגין דא צדיקים דנטרי ברית שוב אינם חוזרים לעפרן, דאיהו עור משכא דחויא דאתברי מעפרא, דאתמר ביה ונחש עפר לחמו (ישעיהו טו כב).

ובגין דא מאן דלא נטיר ברית אתדן בחבוט הקבר בההוא עפרא, ואלין אינון דגופא דלהון אינון לון קבר בחייהון, דדחקין לון שעתא בכל יומא, ובמלאכא דלהון דאתבקע דמא בצפרניהון, ובגין דא תקינו לאחזאה צפרנים בהבדלה, דהוה אדם מלובש בכתנות צפרנים, דהו נהרין פענני פבור. (דף יא ע"א) ואיהו פהבדלה מנייהו, (בראשית ג ז) וידעו כי עירמם הם מנייהו, בגופא ונשמתא ורוחא ונפשא, ערומים מפתנות אור, דאינון מאורי האש, ובגין דבשבת אתחזא לון באדלקת שרגא דשבת בתרין פתילות דאש, ובמוצאי שבת יתעברון מנייהו, תקינו למימר במוצאי שבת הבדלה באש.

ובגין דבשבת וימין טבין מתלבשין נשמתין בכתנות אור, אמר הנביא (ישעיה כד טו) על פן באורים פדו יהו"ה, ואוקמוהו רבנן כפדוהו בכסות נקיה, מיד דאמר מלין אלין אשתטחו קמיה פלהו בני מתיבתא, דלית חדוה ביניהו כחדוה פד אתחדש ביניהו רזא דאורייתא.

ובגין דא מאן דנטיר ברית אש, קרי איש צדיק תמים, ואות י' דשדי איהי חוליא על צואר דשד יצר הרע, חוליא דשלשלאה, ובגין דא רשים שדי בברית, ורשים במזוזה, דמזדעזעין פלהון מהאי שלשלאה, דאיהי אות ברית, אות

ומיד שהוא תופס בה יצר הרע, שהוא ש"ד, לוקח האיש חרב, שנאמר בה רוממות אל בגרונום, שהוא י' - ראש החרב, ו' - גוף החרב, ה' ה' - שתי פפיות שלה, ושחט אותו, ובגללו נאמר הפא להרגך השפם להרגו, בתפלה, שנאמר בה וישפם אברהם בבקר.

ועוד, קריאת שמע היא רמ"ח, כלולה ממש תבות היחוד, וממאתים ארבעים ושמונה תבות עם יהו"ה אלהיכם אמת, והוא קלע, והרי נתבאר חמש אבנים ה', שנעשו אבן אחת באות י', והורג בה יצר הרע, ובאיזה מקום הוא הקלע? בתפלין. חוט של קלע שכורף ביד זו רצועה של יד, שהוא חוט של זריקה, והיא קריאת שמע, קשת שזרקה חצים מצד של כורף שם כבוד מלכותו, וברכות לראש צדיק, שהוא קשת הברית.

רמח זה העמוד האמצעי, בחמש האצבעות של היד, שהיא ה' תחתונה, והיא לימין החסד, הדרגה של אברהם שחשבונו מאתים ארבעים ושמונה, ועם ו' של עמוד האמצעי נעשה רמ"ח, קלע ה' עליונה לשמאל, י' אבן הקלע, י"ה של תפלין, והפל י"ה עם שמ"י - שס"ה, זכר"י עם ו"ה - רמ"ח.

ומי ששומר י' בשמונה ימים של מילה, בשמונת אלפים תחום שבת, בשמונה פרשיות התפלין, הוא שמור מפל המזיקים שפתח יד היצר הרע, שהוא ממנה על ששים רבוא, כל שפן מי שקושר אותו בשלשלאות והורג אותו. ועוד, הברית שתקנו לו כלי של עפר לזרק בעפר, ודם שמטיפים

ומיד דאיהו תפיס בה יצר הרע דאיהו ש"ד, נטיל בר נש חרבא דאתמר בה (תהלים קמט ו) רוממות א"ל בגרונום, דאיהו י' רישא דחרבא, ו' גופא דחרבא, ה' ה' תרי פפיות דילה, ושחית ליה, ובגניניה אתמר הפא להרגך השפם להרגו בצלותא, דאתמר בה (בראשית יט כז) וישפם אברהם בבקר.

ועוד קריאת שמע איהי רמ"ח, כלילא משיית תיבין דיחודא, ומרמ"ח תיבין עם יהו"ה אלהיכם אמת, והוא קירטא, והא אתמר חמש אבנין ה', דאתעבידו חד אבנא באת י', וקטיל בה ליצר הרע, ובאן אתר איהי קירטא, בתפלין, חוט דקלע דכריך ביד דא רצועה דיד, דאיהו פחוט דזרקא, ואיהי קריאת שמע, קשת דזריק חצים מסטרא דכורף שם כבוד מלכותו, וברכות לראש צדיק (משלי י ו), דאיהו קשת הברית.

רומחא דא עמודא דאמצעיתא, בחמש אצבעאן דיד, דאיהי ה' תתאה, ואיהי לימינא דחסד, דרגא דאברהם דחושבניה רמ"ח, ועם ו' דעמודא דאמצעיתא אתעביד רמ"ח, קלע ה' עלאה לשמאלא, י' אבנא דקלע, י"ה דתפלין, וכלא י"ה עם שמ"י שס"ה, זכר"י עם ו"ה רמ"ח.

ומאן דאיהו נטיר י' בתמניא יומין דמילה, בתמניא אלפי תחום שבת, בתמניא פרשיין דתפלי, איהו נטיר מפל מזיקי דתחות ידא דיצר הרע, דאיהו ממנא על שתין רבוא, פל שפן מאן דקשיר ליה בשלשלאין וקטיל ליה.

ועוד ברית דתקיננו ליה מנא בעפרא, לשדייא לה בעפרא, ודם דאטיפין

ממנו, נחשב לו כאלו עשה אותו עולה, ואותו עפר, לתקן בו מזבח אדמה, ודם הברית כאלו זבח עליו עולות. זהו שכתוב מזבח אדמה תעשה לי וגו', ומציל אותו באותו עפר מחבוט הקבר, ובדם מילה מצילו משחיטת מלאך המות.

ואם אותו שקבל ברית הוא ממזר, אותו העפר תקן לנחש, שנאמר בו ונחש עפר לחמו, והוא מן האדמה אשר אררה יהו"ה, שנאמר בה ארורה האדמה, והיא עפר, מזה שנאמר בה והארץ היתה תהו ובהו, שנאמר בה והארץ כבגד תבלה, עמו יהיה חלקו, כאלו קשר אותו לעשות עולה לעבודה זרה, שאותו בן או בת הם פסל ומסכה, ועל זה נאמר אשר יעשה פסל ומסכה, ונאמר ושם בסתר - בסתרו של עולם, ואמר כל העם אמן - שאותו הבן הוא מהנחש הקדמוני שגרם מות לאדם ולאשתו, שנאמר בו ארור אתה מפל הבהמה וכו'.

קלפת הערלה שמכסה על י, יש לה שלש קלפות כמו גלדי בצלים זו על זו, והם כקלפות האגוז, שנאמר עליהם והארץ היתה תהו - זה קו ירק, הקלפה הראשונה של האגוז, ובהו - אבנים מפלמות, זו הקלפה השנייה של האגוז קשה כאבן, וחשך - קלפה שלישית. ובהם פרושהו רבותינו, אין דורשים בעריות בשלשה, שלש שנים יהיה לכם צרלים, וכנגד המח הוא, ובשנה הרביעית יהיה כל פריו קדש הלולים לה'.

ובהם מצד של ערלה, ארבעה נכנסו לפרדס - שלשה אכלו

מניה, אתחשיב ליה כאלו עביד ליה עולה, והוא עפרא לתקנא ביה מזבח אדמה, ודם הברית כאלו זבח עלה עליון, הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) מזבח אדמה תעשה לי וגו', ושזיב ליה בההוא עפרא מחבוט הקבר, ובדם מילה שזיב ליה משחיטת מלאך המות.

ואם ההוא דקביל ברית איהו ממזר, ההוא עפרא תקין ליה לחו"א, דאתמר ביה (ישעיה סה כה) ונחש עפר לחמו, ואיהו מן

האדמה אשר אררה יהו"ה (בראשית ה

כט), דאתמר בה (שם ג יז) ארורה האדמה, ואיהי

עפרא מהאי דאתמר בה (שם א ב) והארץ היתה

תהו ובהו, דאתמר בה (ישעיה נא ו) והארץ כבגד

תבלה, עמיה יהא חולקיה, כאלו קשיר ליה

למעבד עולה לעבודה זרה, דההוא בן או בת

אינון פסל ומסכה, ועל דא אתמר (דברים כז

טו) אשר יעשה פסל ומסכה, ואתמר ושם

בסתר, בסתרו של עולם, ואמר כל העם אמן,

דההוא בר מנחש הקדמוני איהו, דגרים מות

לאדם ולאשתיה, דאתמר ביה (בראשית ג יד) ארור

אתה מפל הבהמה וכו'.

קליפה דערלה דכסי על י, אית לה תלת

קליפי כגלדי בצלים דא על דא,

ואינון כקליפין דאגוזא, דאתמר עלייהו

והארץ היתה תהו, דא קו ירוק קליפה

קדמאה דאגוזא, ובהו אבנים מפולמות דא

קליפה תנינא דאגוזא קשה כאבן, וחשך

קליפה תליתאה, ובהון (דף יא ע"ב) אוקמוהו

רבנן אין דורשין בעריות בשלשה, שלש

שנים יהיה לכם צרלים (ויקרא יט כג), ולקבל

מוחא, איהו ובשנה הרביעית יהיה כל פריו

קדש הלולים ליהו"ה.

ובהון מסטרא דערלה ארבעה נכנסו לפרדס, שלשה אכלו מאלין קליפי

ומתו, רביעאה אכל איבא וזרק קליפין וחי, כגוונא דא אתמר רבי מאיר רמוז מציא, תוכו אכל קליפתו זרק.

מהקלפות הללו ומתו, הרביעי אכל הפרי וזרק הקלפות וחי. כמו זה נאמר, רבי מאיר רמוז מציא - תוכו אכל, קלפתו זרק. וכמו שהקלפות הללו הם קשיות שמכסות על הלכה, שהיא מח מבפנים, ואין אדם יכול לאכל בלחם התורה, שנאמר בה עץ חיים היא, עד שזרק קשיות מהלכות, ויש הלכה שכל קשיותיה הם כאלן, שקלפתו וקנה שלו ועצים ועלים והפרי - כלם שוים למאכל, ועליו נאמר נרד וכרפם וכו', ולכן אין כל הקשיות שוות.

וכגוונא דאלין קליפין, אינון קושפין דחפין על הלכה, דאיהי מוחא מלגאו, ולית בר נש יכיל למיכל בנהמא דאורייתא, דאתמר בה עץ חיים היא (משלי ג יח), עד דזריק קושפין מהלכות, ואית הלכה דכל קושפין דילה אינון פאילנא, דקליפה דילה וקנה דילה ועציו ועלין ואיבא פלהון שוין למיכל, ועליה אתמר (שיר ד יד) נרד וכרפם וכו', ובגין דא לאו כל קשין שוין.

מצוה רביעית במלת בראשית זו תורה, שנאמר בה ה' קנני ראשית דרפו, וזו שכינה תחתונה, שהיא ראשית לנבראים, והיא אחרית לחכמה עליונה, ובגללה נאמר מגיד מראשית אחרית.

פקודא רביעאה במלת בראשית, דא אורייתא, דאתמר בה (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרפו, ודא שכינתא תתאה, דאיהי ראשית לנבראים, ואיהי אחרית לחכמה עלאה, ובגינה אתמר (ישעיהו מו ט) מגיד מראשית אחרית.

בשננטלה מכתר נקראת עטרת תפארת, עטרה בראש כל צדיק, הפתח של ספר תורה, ובגללה נאמר כל המשתמש בתגא חלף. כשננטלה מהחכמה העליונה הזו, שהיא ראשית, נקראת על שמה, וכשנטלה מבינה, נקראת על שמה - תבונה.

בד אתנטילת מכתר אתקריאת עטרת תפארת, עטרה בראש כל צדיק, תגא דספר תורה, ובגינה אתמר כל המשתמש בתגא חלף, פד אתנטילת מהאי חכמה עלאה דאיהי ראשית, אתקריאת על שמה, וכד אתנטילת מבינה אתקריאת על שמה תבונה. וכד אתנטילת מחסד, אתקריאת תורה שפכתב דאיתיהיבת מימינא,

וכשננטלה מחסד נקראת תורה שפכתב, שנתנה מימין, שכתוב מימינו אש דת למו, וכשננטלה מגבורה נקראת תורה שבעל פה, שפך פרשוה בעלי המשנה, תורה שבעל פה מפי הגבורה נתנה, ומשם גבורים לעמד בפרץ, ולא יכול לעמד בה אלא גבור במלחמתה של תורה, גבור ביצרו.

דכתיב (דברים לג יב) מימינו אש דת למו, וכד אתנטילת מגבורה אתקריאת תורה שבעל פה, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין, תורה שבעל פה מפי הגבורה ניתנה, ומתמן גבורים עומדים בפרץ, ולא יכיל למיקם בה אלא גבור במלחמתה של תורה, גבור ביצרו.

וביום השלישי ירדה לעמוד

וביזמא תליתאה נחיתת לעמודא דאמצעיתא על ידי דמשה, הדא הוא

האמצעי על ידי משה. זהו שכתוב ויהי ביום השלישי בהית הבקר. בשני לוחות אבנים - נצח והוד. זהו שכתוב, כתובים משני עבריהם, והם שני נביאי אמת, ומצד של עמוד האמצעי נקראו נביאי האמת, ושכינה תורת אמת. זהו שכתוב תורת אמת היתה בפיהו, ונקראת מראה נבואה, ורוח הקדש מצד של שניהם.

וביום השביעי נתנה, זה צדיק יסוד עולם, ובדרגה שלו, המלכות, הוא דבר עמו, והרי פרשהו לעשרה מלכים שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד, ונגע בבת וכלל בה כל העשרה, וזו "בת אחת, תחת ה' מן אלהים, מן אדני, מן שדי, פולה מפל הפנויים, ומפל ההגיות כמו הוה", או כמותו, שיהיה 'תחת ה', בכל שם של פנוי, והוה"ה היא נקבה. ומשום שהתורה נתנה ממנה, אמר למשה וראית את אחרי וכו', שאין נביא וחקם יכול להפנס למעלה פחות מזה, ולכן נקראים מפתחות החיצוניים הפנים שלה, ופנים שבפנים - מפתחות הפנימיים, והרי נתבאר למעלה שאם אין לאיש בידו מפתחות החיצוניים - במה יפנס? ומשום זה נאמר בה זה השער ליהו"ה.

ומשום שאין השגה לנביא וחזוה וחקם פחות ממנה, אמר הנביא, כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, פי אם בזאת יתהלל וכו' השכל וידע אותו, ולכן יעקב למד אותה לבניו, ונתן להם קבלה ממנה. זהו שכתוב וזאת אשר דבר להם אביהם. ודוד דחה ליה קבלה עלי ממנה, אמר לה אם תחנה עלי

דכתיב (שמות יט טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר, בתרי לוחי אבנין, נצח והוד, הדא הוא דכתיב (שם לב טז) כתובים משני עבריהם, ואינון תרין נביאי קשוט, ומסטרא דעמודא דאמצעייתא אתקריאו נביאי האמת, ושכינתא תורת אמת, הדא הוא דכתיב (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו, ואתקריאת מראה דנבואה, ורוח הקדש מסטרא דתרוייהו.

וביום השביעי נתנה, דא צדיק יסוד עולם, ובדרגא דיליה מלכות מליל עמהון, והא אוקמוהו, לעשר מלכין שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד, נגע בבת, וכלל בה כל העשר, ודא "בת אחת, תחת ה' מן אלהים, מן אדני, מן שדי, פלילא מפל פנויין, ומפל הויין, פגון הוה", או פותיה, דיהא "תחת ה', בכל שם דכינוי והויה איהי נוקבא.

ובגין דאורייתא מינה אתיהיבת, אמר למשה (שמות לג כג) וראית את אחורי כו', דלית נביא וחקם יכול לעלא לעילא פחות מן דא, ובגין דא אתקריאת מפתחות החיצוניים אנפין דילה, ואנפין דלגאו מפתחות הפנימיים, והא אתמר לעיל, דאם בר נש לית בידוי מפתחות החיצוניים במאי ייעול, ובגין דא אתמר בה (תהלים קיח כ), זה השער ליהו"ה.

ובגין דלית השגה לנביא וחזוה וחקם פחות מינה, אמר הנביא (ירמיהו ט כב) כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו כו', פי אם בזאת יתהלל כו', וידוע אותי, ובגין דא יעקב אוליף לה לבנוי, ויהיב לון קבלה מינה, הדא הוא דכתיב (בראשית מט כח) וזאת אשר דבר להם אביהם, ודוד דחה ליה קבלה מינה, אמר לגבה (תהלים כד ג) אם תחנה עלי מחנה כו', רמיז

מחנה. רמז אותה בפתח הנה,
והעלה מחשבתו אליה, ואמר
לא יירא לבי וכו'.

ואהרן שהיה לו קבלה ממנה,
לא היה נכנס לפני ולפנים פחות
ממנה. זהו שפתוב בזאת יבא
אהרן אל הקדש, שהיה יודע
שהיא עקר של הכל, שהיא
קרנן ליהו"ה, עולה ליהו"ה
אשה ליהו"ה. וישראל שהיה
להם קבלה ממנה, לא רצו מן
הקדוש ברנף הוא משכון אחר
שיפדה אותם מהגלות בגללה
אלא זאת, שפתוב ואף גם זאת
בהיותם בארץ איביהם. והנביא
אמר בשבילה, פשראה בנבואה
את דחקם של ישראל פקיר,
אמר זאת אשיב אל לבי וכו',
וזאת ליהודה ויאמר.

היא מרגלית כלולה מכל הגונים
המאירים שמאירים מעצמם,
וסגלתו בכל הנקודות של
האותיות והטעמים. בכל שם
ושם, מצד של חל"ם היא
סגולתא.

חול"ם מלא בנ"ו עולה
באותיותיו אהי"ה, ושלשה
ניצוצות י' י' פחשבון יהו"ה,
שהוא כ"ו, וארבע אותיותיו
עולה לחשבון יהו"ה אהי"ה
נ"א, בסוד יהו"ה של י' י' י',
וסגלתו א"ל נא רפא נ"א לה,
אנא יהו"ה הושיעה נא. אהי"ה
כ"א, כ' פתר, א' אין סוף, אין
קדוש פה' וגו'.

וחול"ם סגלתו לחלם, שבו נאמר
ויחלם והנה סלם מצב ארצה
וכו', ועוד חול"ם - מוחל
עונות ישראל. חל"ם חסר הוא
ה"י מן אלהי"ם, שלשה ניצוצות
ל' מן אלהים - נשאר א"ם,
שנאמר בה פי אם לבינה תקרא,
ולא צריך להאריך בנקודות,
שהרי נתבאר.

לה בהאי תגא, וסליק מחשבתיה לגבה, ואמר
לא יירא לבי כו'.

ואהרן דהוה ליה קבלה מינה, לא הוה עאל
לפני ולפנים פחות מינה, הדא הוא
דכתיב (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש,
דהוה ידע דאיהי עקרא דכלא, דאיהי קרנן
ליהו"ה, עולה ליהו"ה, אשה ליהו"ה,
וישראל דהוה לון קבלה מינה, לא בעו
מקודשא ברנף הוא משכונא אחרא (ד"ר יב
ע"א) דיפדון לון בגינה מן גלותא, אלא זאת,
הדא הוא דכתיב (שם כו מד) ואף גם זאת בהיותם
בארץ איביהם וכו', ונביא אמר בגינה פד חזא
בנבואתא דחזקא דישראל תקיפא, אמר (איכה
ג כא) זאת אשיב אל לבי כו', וזאת ליהודה
ויאמר (דברים לג א).

איהו מרגלית פלילא מפל גוונין נהירין,
דאינון נהירין מגרמיה, וסגולה דיליה
בכל נקודין דאתון וטעמי, בכל שם ושם,
מסטרך דחל"ם, איהי סגולתא.

חול"ם מלא בנ"ו, סליק באתווי אהי"ה, ותלת
ניצוצין י' י' פחושבן יהו"ה, דאיהו
כ"ו וארבע אתון סליק לחשבון יהו"ה אהי"ה
נ"א, ברזא יהו"ה דיי' י', וסגולה דיליה (במדבר
יב יג) א"ל נא רפא נ"א לה, אנא יהו"ה הושיעה
נ"א (תהלים קיח כה), אהי"ה כ"א, כ' פתר, א' אין
סוף, אין קדוש פי' וגו' (ש"א ב ב).

וחול"ם סגולתיה לחלמא, דביה אתמר ויחלם
והנה סלם מצב ארצה וכו' (בראשית כח
יב), ועוד חול"ם מוחל עונות ישראל, חל"ם חסר
איהו ה"י מן אלהי"ם, תלת ניצוצות ל' מן
אלהי"ם, אשתאר א"ם, דאתמר בה פי אם
לבינה תקרא (משלי ג א), ולא צריך לארכא
בנקודי, דהא אתאמרו.

דָּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלּוּ שְׂיֹדְעִים בְּמַצְוֵה חֲמִישִׁית בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית - יר"א שִׁבְ"ת, אֲזַהְרֶתוֹ שֶׁלֹּא לְחַלֵּל אֶת בַּת הַמֶּלֶךְ בְּט"ל מְלֹאכּוֹת, שֶׁהֵן אַרְבַּעִים מְלֹאכּוֹת חֹסֵר אַחַת, כִּנְגֹד אַרְבַּעִים מְלֻקִּיּוֹת חֹסֵר אַחַת. הַרְצוּעָה לְהִלְקוֹת, הִיא שִׁפְחָה רָעָה, שְׁעֻטָּנֹז, כְּלוּלָה מִשׁוֹר וְחִמּוֹר, שְׁאֵמֵר יַעֲקֹב וְיִהְיֶה לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר. עַל כָּל דָּבָר פֶּשַׁע - עַל שׁוֹר עַל חִמּוֹר - שְׂאִין מְלֻקִּין בְּשִׁבְתָּ, שֶׁלֹּא שׁוֹלְטֵת הַשִּׁפְחָה הַרְעָה עַל הָעוֹלָם. אוֹי לְמִי שֶׁמְשַׁלֵּיט אוֹתָהּ עַל הָעוֹלָם.

וּמִשׁוּם זֶה אֶת שִׁבְתֵּי תִשְׁמְרוּ - זוּ בַת יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, בְּהַ תְּלוּיִים כָּל שְׁמִירָתָן שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁנֹקְרָאוּ שִׁבְתוֹת הַרְבֵּה. וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ - זוּ בַת יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שִׁבְתָּ וְשִׁבְתָּ, וּמִי שֶׁמְחַלֵּל אוֹתָהּ, אֵינּוּ שְׁמוֹר עַל יְדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁנֹאמֵר בְּהַ מְחַלְלֶיהָ מוֹת יִימָת. מִי שֶׁמְכַנֵּס בְּרִשׁוֹת שְׁלָה שִׁפְחָה חֲלָלָה זֹנָה, שֶׁרִשׁוֹת שְׁלָה הוּא תַחֲנוּם שִׁבְתָּ כְּמוֹ שִׁתְּחוּם וּגְבוּל שֶׁל הַיָּם, שְׁנֹאמֵר שְׁמֵתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם. וּמִי הוּא? וְהִיא מִסְפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם, וְאֵין יָם אֲלֵא תוֹרָה.

מִי שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוּ הַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתַהוֹ וּבַהּוּ, וְלִכְן הַכְּתוּב סִמָּךְ לָהּ וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוֹ וּבַהּוּ, שֶׁהוּא חוֹל לַיָּם. כְּמוֹ חֲלִיָּה שֶׁל שְׁלֻשַׁת לְכָלֵב - מִי שֶׁמוֹצִיא אוֹתוֹ מִשְׁלֻשַׁאוֹתָיו, גּוֹרֵם כְּמָה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יִסּוּרִים שְׁנוּשָׁף אוֹתוֹ, וּבִגְלָלוֹ אָמַר דּוֹד הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי. וְזֶה סִמָּא"ל, שֶׁהוּא תְּפוּס בְּקוֹלָר מִצַּד שֶׁל אֵלוּ

דָּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלּוּ דִידְעֵי בְּפִקּוּדָא חֲמִישָׁאָה בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, יר"א שִׁבְ"ת, אֲזַהְרָה דִּילִיָּה דְלֹא לְחַלֵּלָא בְּרֵתָא דְמְלֻכָא בְּט"ל מְלֹאכּוֹת, דְּאֵינוּן אַרְבַּעִים מְלֹאכּוֹת חֹסֵר חֵד, לְקַבֵּל אַרְבַּעִים מְלֻקִּיּוֹת חֹסֵר חֵד, רְצוּעָה לְאַלְקָאָה אִיהִי שִׁפְחָה בִּישָׂא, שְׁעֻטָּנֹז, כְּלוּלָה מִשׁוֹר וְחִמּוֹר, דְּאָמַר יַעֲקֹב וְיִהְיֶה לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר (בראשית לב ו), עַל כָּל דָּבָר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חִמּוֹר (שמות כב ח), דְּאֵין מְלֻקִּין בְּשִׁבְתָּ, דְּלֹא שְׁלֻטָא שִׁפְחָה בִּישָׂא עַל עֲלָמָא, וְוִי לִיָּה לְמָאן דְּאִשְׁלִיט לָהּ עַל עֲלָמָא.

וּבְגִין דָּא אֶת שִׁבְתוֹתֵי תִשְׁמְרוּ (ויקרא כו ב), דָּא בַת יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, בְּהַ תְּלִיין כָּל שְׁמִירָתָן דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, דְּאֶתְקְרִיאוּ שִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ (שמות לא טז), דָּא בַת יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שִׁבְתָּ וְשִׁבְתָּ, וּמָאן דְּמְחַלֵּל לָהּ לֹא אִיהוּ נְטִיר מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאֶתְמַר בְּהַ (שם יד) מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת, מָאן דְּאֶעֱיֵל בְּרִשׁוֹת דִּילָהּ שִׁפְחָה חֲלָלָה זֹנָה, דְּרִשׁוֹת דִּילָהּ אִיהוּ תַחֲנוּם שִׁבְתָּ, כְּגוֹנָא דְתַחֲנוּם וּגְבוּל דִּימָא, דְּאֶתְמַר שְׁמֵתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם (ירמיהו ה כב), וּמָאֵי נִיְהוּ וְהִיא מִסְפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם (הושע ב כ), וְלִית יָם אֲלֵא אוֹרֵייתָא.

מָאן דְּאֶעֱבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוּ חֲזִיר עֲלָמָא לְתַהוֹ וּבַהּוּ, וּבְגִין דָּא קָרָא סְמִיךְ לִיָּה, וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוֹ וּבַהּוּ (בראשית א ב), דְּאִיהוּ חוֹל לַיָּם, כְּחוֹלִיא דְשְׁלֻשַׁלָּאָה לְכָלֵבָא, מָאן דְּאֶפִּיק לִיָּה מִשְׁלֻשַׁלָּאִיָּה, גְּרִים כְּמָה נְשׁוּכִין דִּיִּסּוּרִין דְּנִשְׁיף לִיָּה, וּבְגִינִיָּה אָמַר דּוֹד הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי (תהלים כב כא), וְדָא סִמָּא"ל דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּקוֹלָר, מִסְטָרָא דְאֵלִין דְּקִשְׁרִין

שְׁקוּשְׂרִים אוֹתוֹ בְּאוֹת שֶׁל
תְּפִלִּין, וְרִצּוּעָה בְּקֶשֶׁר עַל זְרוּעוֹ,
וְקֶשֶׁר בְּשֵׁטִי רִצּוּעוֹת עַל קַרְנָיו,
שֶׁהוּא שׁוֹר מוֹעֵד.

וְשִׁבְנֵתָא שְׁבַת יְחִידָה, הִיא רְשׁוּת
שֶׁל יְחִיד שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא
גְּבָהוּ עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֶּׁם
הַמְּפָרֵשׁ - יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
וְרַחְבּוֹ ד' יְהו"ה. עֲנִי"ג שְׁבַת
בְּהַפּוּף - נְג"ע. מִי שֵׁישׁ לוֹ וְלֹא
מְקִיָּם אוֹתוֹ, מִתְּהַפֵּף לוֹ לְנִגְ"ע
צָרַעַת, שֶׁפָּחָה שְׁמַחְרִיבָה בֵּיתוֹ,
וְנִתְּנָן אֶת הַבֵּית, אֶת אִיבְרִיו וְאֶת
עֲצָיו, וְזוֹהֵי עֲנִיּוֹת, שֶׁהִיא בְּמִקּוֹם
שֶׁל נֶגַע צָרַעַת. חֲזוֹר בְּתִשּׁוּבָה,
וְטַהְרוּ הַכֶּהֱן - זֶה מִיכָא"ל כֹּהֵן
גְּדוֹל מִמֶּנָּה תַּחַת יַד הַחֹסֵד.

עֲנִי"ג הוּא נְה"ר יוֹצֵא מֵעֲדָן
לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגָּן, שֶׁהוּא עֲדוֹן
הַנְּשֻׁמּוֹת. וְ נְה"ר שִׁיּוּצָא מֵעֲדָן,
מִבֵּין י"ה, וְאִין עֲדָן אֵלֶּא כְּתֵר
עֲלִיּוֹן שֶׁהוּא מְפֹלָא וּמְכֻסָּה,
וּמְשׁוּם כִּף נְאֻמַר בְּעֲדָן, עֵינֵן לֹא
רְאִתָּה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ. לְהִשְׁקוֹת
אֶת הַגָּן, זֶה ה' תַּחְתּוֹנָה.

אַרְבָּעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר חֹסֵר אַחַת -
כְּחֻשְׁבוֹן ט"ל. מִי שֶׁשׁוּמַר אוֹתָהּ
מֵהֶם, יוֹרֵד עֲלָיו ט"ל, שֶׁהוּא
יו"ד ה"א וא"ו - ט"ל לְהַחֲיוֹת
מֵתִים. וְעֲלָיו בְּאָרוֹ רַבּוּתֵינוּ שֶׁל
הַמְּשֻׁנָה, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה,
טַל תּוֹרָה מְחַיֶּינֵהוּ. וְעוֹד,
וְהַמְּשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ - אֵלּוּ
שִׁיּוּדְעִים בְּמִצְוֵה הַשְּׁשִׁית
שֶׁנֶּרְמְזָה בְּמִלַת בְּרֵאשִׁית - בֵּית
שֶׁם, שְׁעֲלִיָּה נְאֻמַר גַּם צְפוֹר
מִצְאָה בֵּית וְדָרוֹר קֵן לָהּ, וְהָרִי
תִּינּוּקוֹת יוֹדְעִים שְׁדָרוֹר קֵן לָהּ,
וּכְאֵל זוֹד וְאֻמַר בְּרוּחַ הַקֶּדֶשׁ!
אֵלֶּא זוֹ מִצְוֹת קֵן צְפוֹר, שֵׁישׁ בַּה
כְּמָה סוּדוֹת, וְעֲלִיָּה נְאֻמַר גַּם
צְפוֹר מִצְאָה בֵּית, שְׁכַתוֹב
בְּשִׁבְלָה כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה -
זֶה בֵּית הַכְּנֻסֶת. וְדָרוֹר קֵן לָהּ -

לִיָּה בְּאוֹת דְּתְּפִלִּין, וְרִצּוּעָה בְּקֶשֶׁר עַל דְּרוּעֵיהָ,
וְקֶשֶׁר בְּתֵרִין רִצּוּעֵין עַל קַרְנָיו, דְּאִיהוּ שׁוֹר
מוֹעֵד.

וְשִׁבְנֵתָא שְׁבַת יְחִידָה, אִיהִי רְשׁוּת דְּיְחִידָא
דְּעֲלָמָא, דְּאִיהוּ גְּבָהוּ עֶשֶׂר אַתּוּן
דְּשָׂמָא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וְרַחְבּוֹ
ד' יְהו"ה, עֲנִי"ג שְׁבַת בְּהַפּוּכָא נְג"ע, מָאן
דְּאִית לִיָּה וְלֹא מְקִיָּים לִיָּה, אֶתְהַפֵּף לִיָּה לְנִגְ"ע
צָרַעַת, שֶׁפָּחָה דְּחִרִיבַת בֵּיתָהּ, וְנִתְּנָן אֶת הַבֵּית
אֶת אִבְרֵיו וְאֶת עֲצָיו (ויקרא יד מה), וְדָא הוּא
עֲנִיּוֹתָא, דְּאִיהוּ בְּאַתֵּר דְּנֶגַע צָרַעַת, חֲזוֹר
בְּתִיּוּבָתָא וְטַהְרוּ הַכֹּהֵן, דָּא מִיכָא"ל כֹּהֵן גְּדוֹל,
מִמֶּנָּה תַּחּוֹת יַד חֹסֵד.

עֲנִי"ג אִיהוּ נְה"ר יוֹצֵא מֵעֲדָן לְהִשְׁקוֹת אֶת
הַגָּן, דְּאִיהוּ עֲדוֹן נְשֻׁמְתִין, וְ נְה"ר
דְּנִפְיָק מֵעֲדָן, מִבֵּין י"ה, וְלִית עֲדָן אֵלֶּא כְּתֵר
עֲלִיּוֹן, דְּאִיהוּ מוֹפְלָא וּמְכֻסָּה, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר
בְּעֲדָן עֵינֵן לֹא רְאִתָּה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ (ישעיה סד
א). לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגָּן (בראשית ב ו) דָּא ה' תַּתְּאָה.

אַרְבָּעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר חֵד כְּחֻשְׁבוֹן ט"ל, מָאן
דְּנִטְרִי לָהּ מְנִיָּהוּ, נְחִית ט"ל עֲלִיָּה,
דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וא"ו, ט"ל לְהַחֲיוֹת הַמֵּתִים,
וְעֲלִיָּה אוּקְמוּהוּ רַבְּנָן דְּמִתְנִיתִין, כָּל הָעוֹסֵק
בְּטַל תּוֹרָה טַל תּוֹרָה מְחַיֶּינֵהוּ. (דף יב ע"ב) וְעוֹד
וְהַמְּשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ (דניאל יב א), אֵלּוּן דִּידְעִין
בְּפִקוּדָא שְׁתִּיתָאָה דְּאַתְרֵמִיּוֹת בְּמִלַת בְּרֵאשִׁית,
בֵּית תַּמָּן, דְּאַתְמַר עֲלָהּ גַּם צְפוֹר מִצְאָה בֵּית,
וְדָרוֹר קֵן לָהּ (תהלים פד ד), וְהָא יְנוּקִין יִדְעִין
דְּדָרוֹר קֵן לָהּ, וְאַתָּה דוֹד לְמִימַר בְּרוּחַ קוּדְשָׁא,
אֵלֶּא דָּא מִצְוֹת קֵן צְפוֹר, דְּאִית בֵּיה כְּמָה רִזִּין,
וְעֲלִיָּה אֶתְמַר גַּם צְפוֹר מִצְאָה בֵּית, דְּכַתִּיב
בְּגִינָה כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה (ישעיה נו ז), דָּא בֵּי
כְּנִישְׁתָּא, וְדָרוֹר קֵן לָהּ דָּא בֵּי מְדַרְשָׁא, אֲשֶׁר

זֶה בֵּית הַמְדָרֶשׁ. אֲשֶׁר שְׁתֵּה
אֶפְרוּחֶיהָ - אֵלּוּ בְעֲלֵי תוֹרָה,
בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, בְּעֲלֵי קַבְלָה,
שֶׁבְגִלְלָם לֹא זָזָה שְׁכִינָה
מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. פֶּתַח
רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר: וְהַמְשַׁפְּלִים
זָהְרוּ כְזֹהֵר הַרְקִיעַ - אֵלּוּ
הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן לְבוּשֵׁי הַתּוֹרָה,
רְקוּמִים מִפֶּלַע גּוֹנֵי הָאֵשׁ - לְכֹן,
אָדָם, יָרֵק וְשָׁחַר, וּמֵהֶם נִפְרָדִים
לְכַמְּה גּוֹנִיִּן.

וְכָל הַגּוֹנִים הֵם מְרַקְמִים בְּעוֹר
שֶׁל גּוֹף הָאָדָם, שֶׁהוּא בְּגַן עֵדֶן,
וְהַרְקִיעַ בָּאֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת מְצִיָּר
וּמְרַקֵּם מִשּׁוּם שֶׁהוּא נִכְרָא בְּהֵם.
זִיָּהְרוּ - אֵלּוּ הַנְּקֻדּוֹת שֶׁמְאִירוֹת
בְּאוֹתִיּוֹת, וּבְהֵם מְאִירִים כּוֹכָבִים
בְּרַקִּיעַ הַגָּן עֵדֶן, וְכֹלֶם מְאִירִים
בְּעֵינַיִם שֶׁל הַגּוֹף בְּגַן עֵדֶן.

כְּזֹהֵר - אֵלּוּ טַעְמֵי הַתּוֹרָה
שֶׁבְהֵם מְנַהֲגִים אוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת
וּבְאוֹתוֹ גּוֹף שֶׁל הַגָּן. כְּזֹהֵר - זו
הַנְּשֻׁמָּה שֶׁהִיא תְנוּעָה שֶׁל
אוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת, שֶׁמְאִירוֹת
בְּפָנִים וּבְעֵינַיִם, וְהַנְּפֶשׁ הִיא כָּלֵל
הָאוֹתִיּוֹת, וְהִיא שְׂתוּף שֶׁל הַגּוֹף.
הַרוּחַ הִיא כָּלֵל הַנְּקֻדּוֹת
שֶׁמְאִירוֹת בְּעֵינַיִם.

קָם זָקֵן אֶחָד, פֶּתַח וְאָמַר: מִנְדֻרָה
הַקְדוּשָׁה, כְּמָה חִלּוֹת שׁוֹמְרִים
עֲלֶיהָ בְּגַן עֵדֶן, כְּמָה מַחְנוֹת
מְלֹאכִים מְסַתְּפָלִים מִמְשַׁקּוּפֵי
הַרְקִיעַ בְּגַן עֵדֶן שֶׁתִּפְגַּס לְשֵׁם,
וְכֹלֶם מְסַתְּפָלִים בָּהּ, וְגוֹנֵי הַרְקִיעַ
בָּהּ זִיָּהְרוּ, מִשּׁוּם שֶׁבָּהּ מְאִירָה
הַשְׁכִּינָה, שֶׁהִיא זֹהֵר הַרְקִיעַ,
וְהַגָּן הוּא נִסְתָּר וְחֲתוּם עַד
שֶׁתִּפְגַּס בּוֹ שְׁכִינָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
גַּן נְעוּל אַחֲתֵי כָלָה.

וְהַגּוֹנִים לֹא מְאִירִים בְּרַקִּיעַ עַד
שֶׁיִּכְנָס לְשֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּמִיַּד כְּשִׁיכְנָס לְשֵׁם, נֶאֱמַר בְּהֵם
נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרֵאוֹת

שְׁתֵּה אֶפְרוּחֶיהָ אֵלֶיךָ מְאִירֵי תוֹרָה, מְאִירֵי
מִשְׁנָה, מְאִירֵי קַבְלָה, דְּבִגְיָנְהוֹן לֹא זָזָה שְׁכִינָתָא
מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, פֶּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן
וְאָמַר, וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְזֹהֵר
הַרְקִיעַ (דְּנִיאל יב ג'). אֵלֶיךָ אֲתוּוֹן, דְּאֵינּוֹן לְבוּשֵׁי
דְּאוֹרֵייתָא, מְרַקְמֵן מִפֶּלַע גּוֹנָא דְנוֹרָא, חָזֵר
וְסוּמְק וִירוּק וְאוּפָם, וּמְנַהֵן אֲתַפְרָשֵׁן לְכַמְּה
גּוֹנִיִּן.

וְכָלֵהוּ גּוֹנִיִּן, אֵינּוֹן מְרַקְמֵן בְּמִשְׁכָּא דְּגוּפָא
דְּכַר נֶשׁ דְּאִיהוּ בְּגִינְתָא דְּעֵדֶן, וִירְקִיעָא
בְּאֵלֶיךָ אֲתוּוֹן אִיהוּ מְצוּיָר וּמְרוּקֵם, בְּגִינ
דְּכֹהֵן אֲתַבְרִי.

זִיָּהְרוּ אֵלֶיךָ נְקוּדֵיךָ דְּנְהָרִין בְּאֲתוּוֹן, וּבְהוֹן
נְהִירִין כְּכַבִּיא בְּרַקִּיעָא בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן,
וְכָלֵהוּ נְהִירִין בְּעֵינַיִךָ דְּגוּפָא בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן.
כְּזֹהֵר אֵלֶיךָ טַעְמֵי אוֹרֵייתָא, דְּכֹהֵן מִתְנַהֲגִין
אֲתוּוֹן וּנְקוּדֵי, וּבְהֵהוּא גּוּפָא דְּגִנְתָא,
כְּזֹהֵר דָּא נְשַׁמְתָּא, דְּאִיהִי תְנוּעָה דְּאֲתוּוֹן
וּנְקוּדֵי, דְּנְהָרִין בְּאַנְפִּין וּבְעֵינַיִךָ, וּנְפֶשָׁא אִיהִי
כְּלָלָא דְּאֲתוּוֹן, וְאִיהִי שְׂתוּפָא דְּגוּפָא, רוּחָא
אִיהִי כְּלָלָא דְּנְקוּדֵי דְּנְהָרִין בְּעֵינַיִךָ.

קָם סְבָא חַד פֶּתַח וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
כְּמָה חִלּוֹן נְטִירִין לָךְ בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן, כְּמָה
מְשַׁרְיִין דְּמְלֹאכִין מְסַתְּפָלִין מִמְשַׁקּוּפֵי רְקִיעָא
בְּגִנְתָא, בְּזִמְנָא דְּתַעוּל תַּמָּן, וְכָלֵהוּ מְסַתְּפָלִין
בָּהּ, וְגוֹנִיִּין דְּרַקִּיעָא בָּהּ זִיָּהְרוּ, בְּגִינ דְּכָהּ נְהָרָא
שְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי זֹהֵר הַרְקִיעַ, וְגַן אִיהוּ סְתִימִים
וְחֲתִימִים, עַד דְּתַיעוּל בֵּיה שְׁכִינְתָּא, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב גַּן נְעוּל אַחֲתֵי כָלָה (שִׁיר ד' יב).

וְגוֹנִיִּין לֹא נְהָרִין בְּרַקִּיעָא עַד דְּתַיעוּל תַּמָּן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִיַּד דְּתַיעוּל תַּמָּן,
אֲתַמַּר בְּהוֹן נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרֵאוֹת

אַלְהִיִּים. מַה זֶה מְרָאוֹת? אֵלָא מ"ר או"ת. מר - שְׁנֵאמַר בּוּ מְלֹאכֵי שְׁלוֹם מַר יִבְכְּיוּ, וְהוּא אוֹת בְּצַבָּא שְׁלוֹ, לוֹ נִפְתָּחִים הֶרְקִיעִים, וּבּוּ מְאִירִים כָּל הַגּוֹנִים שְׁלָהֶם. וְכַעַת, מְנוּרָה הֶקְדוּשָׁה, קוּם וְתֹאֵיר אֶת גּוֹנֵי הֶרְקִיעַ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְתֹאֵיר הַכּוֹכָבִים בְּהֶם בְּנֻקְדוֹת, כְּמוֹ הַזְהָר הַזֶּה, כְּסֵא הַכְּבוֹד, שְׁכַל הַנְּשֻׁמוֹת הֶקְדוּשׁוֹת מִשָּׁם נִגְזְרוּ. קָם הַמְּנוּרָה הֶקְדוּשָׁה, פִּתַּח כְּמוֹ מַקְדָּם וְאָמַר: וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ - אֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת שְׁכַלְן כְּלוּלוֹת בְּאוֹת ב' שֶׁל בְּרֵאשִׁית. ב' הִיא בֵּית, בֵּית הַמְּקַדָּשׁ, שְׁשָׁם מְאִירוֹת בָּהּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת. רֵאשִׁית נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ כְּמוֹ זֶה: ב, שְׁעָלֶיהָ נֹאמַר כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֹךְ פְּנִימָה. תִּשַׁע נִקְדוֹת תְּלוּיּוֹת מִמֶּנָּה, וְהִיא סְפִיר גְּזֻרְתָּם, עֲשִׁירִית לָהֶם.

וְאֵלּוּ הֵם שְׁמַאִירִים בְּאוֹת ב', שְׁהִיא בֵּית הַמְּקַדָּשׁ שְׁלִמְעָלָה, וְסְפִירִים נִקְרְאוּ עַל שֵׁם הַשָּׁמַיִם מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל, וְאַחֲרֵי שֵׁהֶם מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל, נִקְרְאוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלֵי מָה, וְיִוֵּרַד בְּהֶם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א לְהֹאֵיר בְּהֶם, שְׁעַל שְׁמוֹ נִקְרְאוּ, וְכָלֶם מְאִירִים בְּאוֹתִיּוֹת, אֵלּוּ הַסְּפִירוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת שְׁבָהֶם נִבְנִית, שְׁהִיא ב', כְּמוֹ זֶה, וְזֶהוּ סוּד הַדְּבָר - בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית. וְרַבּוֹת הַזֶּה יֵשׁ שְׁלֹשָׁה גִּגּוֹת, וְהֵם שְׁלֹשָׁה עֲמוּדִים הַתּוֹמְכִים אוֹתָהּ, וְהֵם ו' ו' ו'. עֲלֵיהֶם נֹאמַר וְיִי הַעֲמִידִים וְחֻשְׁקֵיהֶם כְּסָף. שְׁלֹשַׁת הַעֲמוּדִים, אֵלּוּ שְׁלֹשַׁת הָאֲבוֹת שְׁתּוֹמְכִים לְבֵית, שְׁהוּא שְׁכִינָה. וְחֻשְׁקֵיהֶם, אֵלּוּ שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמַת, שְׁנֹאמַר בְּהֶם יִכִּין וּבְעֹז, וְעֲלֵיהֶם הַבֵּית עוֹמֵד, וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכוֹן זֶה נִקְדָּה מִבְּפָנִים

אַלְהִיִּים (יִחְזַקְאֵל א' א'), מַאי מְרָאוֹת אֵלָא מ"ר או"ת, מַר דְּאִתְמַר בֵּיה מְלֹאכֵי שְׁלוֹם מַר יִבְכְּיוּן (יִשְׁעִיהוּ לִג' ז'), וְאִיהוּ אוֹת בְּצַבָּא דִּילֵיה, לִיה מִתְּפַתְחִין רְקִיעִין, וּבִיה נְהַרִין כָּל גְּוּוֹנִין דְּלְהוֹן, וְכַעַן בּוֹצִינָא קְדִישָׁא קוּם נְהִיר גְּוּוֹנִין דְּרְקִיעָא בְּאַתּוּוֹן דְּאוּרִיִּיתָא, וְנְהִיר כְּכַבֵּיא בְּהוֹן בְּנֻקְדֵי, כְּזֶהר דָּא כְּרִסְיָא יְקָרָא, דְּכָל נְשַׁמְתִּין קְדִישִׁין מִתְּמָן אֲתַגְזְרוּ.

קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, פִּתַּח כְּמִלְקַדְמִין, וְאָמַר וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ אֵלּוּ אֲתוּוֹן, דְּכָלְהוּ כְּלִילָן בְּאֵת ב' מִן בְּרֵאשִׁית, ב' אִיהִי בֵּית, בִּי מְקַדָּשָׁא, דְּתִמָּן בָּהּ נְהַרִין כָּל אֲתוּוֹן, רֵאשִׁית נִקְוֵדָה בְּהִיכְלֵיהָ, כְּגוֹוֹנָא דָּא ב, עֲלֵה אֲתֹמַר כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֹךְ פְּנִימָה (תְּהֵלִים מ' יד'), תִּשַׁע נִקְוֵדִין תְּלִיין מִינָה, וְאִיהִי סְפִיר גְּזֻרְתָּם עֲשִׁירִית לוֹן.

וְאֵלּוּ אֵינּוֹן דְּנְהַרִין בְּאֵת ב' דְּאִיהִי בִי מְקַדָּשָׁא דְּלְעֵילָא, וְסְפִירִים אֲתַקְרִיאוּ עַל שֵׁם הַשָּׁמַיִם מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל (שֵׁם י"ט ב), וְלִבְתַּר דְּאֵינּוֹן מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל, אֲתַקְרִיאוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלֵי מָה, וְנִחִית בְּהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א לְאַנְהָרָא בְּהוֹן, דְּעַל שְׁמִיהָ אֲתַקְרִיאוּ, וְכָלְהוּ נְהִירִין בְּאַתּוּוֹן אֵלּוּ סְפִירָן, וְאַתּוּוֹן דִּי בְּהוֹן אֲתַבְּנִיָּאת דְּאִיהִי ב', כְּגוֹוֹנָא דָּא, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּמִלָּה בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית (מְשָׁלִי כ"ד ג).

וּבֵיתָא דָּא אִית לִיה תְּלַת גְּגִין, וְאֵינּוֹן תְּלַת עֲמוּדִין דְּסְמְכִין לָהּ, וְאֵינּוֹן ו' ו' ו', עֲלֵיהוּ אֲתֹמַר וְיִי הַעֲמוּדִים וְחֻשְׁקֵיהֶם כְּסָף (שְׁמוֹת כ"ז י), תְּלַת עֲמוּדִים אֵלּוּ תְּלַת אֲבָהֶן, דְּסְמְכִין לְבֵיתָא דְּאִיהִי שְׁכִינָתָא, וְחֻשְׁקֵיהֶם אֵלּוּ תְּרִין סְמְכֵי קְשׁוּט, דְּאִתְמַר בְּהוֹן יִכִּין וּבְעֹז, וְעֲלֵיהוּ בֵּיתָא קִיָּמָא, וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכוֹן (שֵׁם כ"ו כח) דָּא נִקְוֵדָה מִלְּגָאוּ, דְּסְתִים

שנסתרת מבפנים. מברית זה ו',
התפשטות של אותה נקדה
שהיא י', מברית ודאי מן קצה,
זו ה"א עליונה, אל הקצה, זו
ה"א תחתונה. קשר של שלשת
העמודים שהם ווי העמודים זה
ח"י העולמים, שפך הם עולים
שלש ו' ו' ו' לחשבון שמונה
עשרה, שהוא צדיק יסוד עולם.
ה' ה' פשוטעים מעמוד
האמצעי, שנקרא הברית
התיכון, נקראו אותם בריחים
על שמו. זהו שכתוב וחמשה
ברחים לקרשי צלע המשפן.

ותקון המשפן היה ציור של
מעשה בראשית וגן עדן, ובאלו
הציורים של הנקודות ורקמת
הגונים ששם, המשפלים יזהרו,
והכל בראשית - ב' ראשית, בה
והמשפלים יזהרו, פזר זה
אלה"ם, והוא הפסא לחשבון.

בין כך חזר הזקן כמו מקדם
ואמר: מנורה הקדושה, חזר
בך! נכנסת לגן ונבחרת לצאת
משם, ומשם נכנסת למשפן
שהוא ציור של מעשה בראשית
ויצאת משם, יש לך לחזר לשם,
שהרי פמה חילות שומרים עליך
מהעם הקדוש לשמע מי
הציורים ששם, שהם כמו דיורי
השכינה, שנאמר בהם ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם. שודאי
משפן ומנורה ומקדש ומזבח
ושלחן, הכל הוא דיוקן של
דיורי השכינה למעלה ולמטה.

מיד פתח רבי שמעון ואמר:
ויעשו כל חכם לב בעשי
המלאכה וגו'. מה זה כל חכם
לב? אותו שהוא חכם בחכמה
ובל"ב נתיבות שלה, שהם
כלולים בששת ימי בראשית,
והינו שש משור, שהם ששת ימי
בראשית כלולים מעשר אמירות
ול"ב שבילים, שהם ל"ב פעמים

מלגאו, מברית דא ו', אתפשטותא (ד) יג
(א"ע) דהיא נקודה דאיהי י', מברית ודאי, מן
קצה דא ה' עלאה, אל הקצה דא ה' תפאה,
קשורא דתלת עמודים דאינון ווי העמודים,
דא ח"י עלמין, דכף אינון סלקין תלת ו' ו'
ו' לחושפן ח"י, דאיהו צדיק יסוד עולם, ה'
ה' פד נטלין מעמודא דאמצעיתא דאתקרי
הברית התיכון, אתקריאו אינון בריחים על
שמייה, הדא הוא דכתיב (שמות כו כז) וחמשה
ברחים לקרשי צלע המשפן וכו'.

ותקונא דמשפנא הוה ציורא דעובדא
דבראשית, וגנתא דעדן, ובאלין
ציורין דנקודין, ורקימו דגוונין, דתמן
המשפלים יזהרו, וכלא בראשית, ב' ראשית,
בה והמשפלים יזהרו, פזר דא אלה"ם,
והוא הפס"א לחשבנא.

אדהכי הא סבא אתחזר כמלקדמין, ואמר
בוצינא קדישא, חזר בך, עאלת
לגנתא ואתבהילת לנפקא מתמן, ומתמן עאלת
למשפנא דאיהו ציור דעובדא דבראשית,
ונפקת מתמן, אית לך לאחזרא תמן, דהא
פמה חזילין נטרין לך מעמא קדישא, למשמע
מאן ציורין דתמן, דאינון פגוונא דדיוורין
דשכינתא, דאתמר בהון (שם כה ח) ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם, דודאי משפנא ומנרתא
ומקדשא ומדבחא ופתורא, פלא איהו דיוקנא
דדיוורין דשכינתא לעילא ותתא.

מיד פתח רבי שמעון ואמר ויעשו כל חכם
לב בעושי המלאכה וגו' (שם לו ז), מאי
כל חכם לב, ההוא דאיהו חכם בחכמה,
ובל"ב נתיבות דיליה, דאינון פלילין בשית
יומי דבראשית, והיינו שש משור, דאינון שית
יומי דבראשית פלילין מעשר אמירן ול"ב

שְׂבִילִין, דְּאִינוּן ל"ב זְמַנִּין אֱלֹהִיִּם בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית.

וְהַמְשַׁבְּרִים, בְּהוּן אֲשַׁתְּמוּדְעִין אַתּוּוּן, דְּאִתְמַר בְּהוּן יוֹדֵעַ הֵיךְ בְּצִלְאֵל לְצַרְף אוֹתִיּוֹת שְׁפָהֶם נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וְאָרֶץ, וְאִינוּן כ"ח אַתּוּוּן, וְאָרְבַּע סָרִי אַחְרָנִין גְּנִיזִין בְּהוּן, וְאֵלִין אִינוּן כ"ח אַתּוּוּן, בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעֲלִיהוּ אִתְמַר (תהלים קיא ו) פַּח מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ, וּבְגִלוּתָא אִסְתַּלַּק הָאִי כ"ח מְנַיִהוּ, וְאִתְמַר בְּהוּן (איכה א ו) וַיִּלְכוּ כֹּלָא כַּח לְפָנֵי רוּדְף, וּבְגִין דָּא אֲמַרִין בְּקִדִישׁ וְעִתָּה יִגְדַּל נָא פַח אַדְנִי, לְקַבֵּל כ"ח אַתּוּוּן אַחְרָנִין, דְּאִית בְּאֵלִין שְׁבַע תִּיבִין דְּאִינוּן, יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבַרְךְ לְעַלְמִם וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא, וְדָא אִיהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל פַּחוֹ, י"ד אַחְרָנִין אִינוּן יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְסִימָן אֹר לְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוֹדֵקִין אֶת הַחֲמִץ לְאֹר הַנֵּר, וּבְאֵלִין י"ד אַתּוּוּן אוֹמְאָה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות יז טז) כִּי י"ד עַל פֶּס יָה.

אֱלֹהִיִּם שְׁבַמְעֵשָׁה בְּרָאשִׁית. וְהַמְשַׁבְּרִים, בְּהֵם נוֹדְעִים הָאוֹתִיּוֹת, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם, יוֹדֵעַ הֵיךְ בְּצִלְאֵל לְצַרְף אוֹתִיּוֹת שְׁבָהֶן נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וְאָרֶץ, וְהֵם כ"ח אוֹתִיּוֹת וְאָרְבַּע עֶשְׂרֵה אַחְרוֹת גְּנוּזוֹת בְּהֵן, וְאֵלוּ הֵן כ"ח אוֹתִיּוֹת בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעֲלִיהֶן נֹאֲמַר פַּח מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ. וּבְגִלוֹת הַסְּתַלַּק כ"ח זֶה מֵהֶם, וְנֹאֲמַר בְּהֵם וַיִּלְכוּ כֹּלָא כַּח לְפָנֵי רוּדְף. וּמִשׁוּם זֶה אוֹמְרִים בְּקִדִישׁ וְעִתָּה יִגְדַּל נָא פַח אַדְנִי, כְּנִגְדַּ כ"ח אוֹתִיּוֹת אַחְרוֹת שֵׁשׁ בְּאֵלוּ שְׁבַע הַתְּבוֹת, שֶׁהֵן אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבַרְךְ לְעַלְמִם וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא. וְזֶהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל פַּחוֹ, י"ד אַחְרוֹת, הֵם יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְסִימָן: אֹר לְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוֹדֵקִין אֶת הַחֲמִץ לְאֹר הַנֵּר. וּבְאֵלֵהּ הִי"ד אוֹתִיּוֹת שְׁבֻעָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב כִּי י"ד עַל פֶּס יָה.

קָם הַזְקֵן וְאָמַר: מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, בְּוֹדָאֵי אֵלוּ אַרְבַּעַה עֶשֶׂר שֶׁל פּוּרִים הֵם, בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוֹ וּבַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בּוֹ - זֶה י"ד י"ה, אֲבָל סִימָנִים שֶׁל כ"ח הֵם אֹר אַרְבַּעַה עֶשֶׂר, י"ד רֵאשׁוֹנִים שֶׁל כ"ח, י"ד הַשְּׁנָיִים הֵם בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר יוֹם וְכוּ', וְהֵם י"ד פְּרָקֵי יֵד זְמִין וְיֵד שְׁמַאל וְי"ד פְּרָקֵי הַגּוּף, וְהֵם שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים שֶׁל זְרוּעַ זְמִין, וְשְׁלֹשׁ שֶׁל זְרוּעַ שְׁמַאל, וְשְׁלֹשׁ שֶׁל שׁוֹק זְמִין, וְשְׁלֹשׁ שֶׁל שׁוֹק שְׁמַאל, וְשְׁנַיִם שֶׁל הַגּוּף. וְסוּד הַדְּבָר - וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה, וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים נֶגְבָה, וְהַפֵּל זֶה כְּמוֹ זֶה - תְּקוּן הַגּוּף כְּתוּב

קָם סָבָא וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בּוֹדָאֵי אֵלִין אַרְבַּע סָרִי דְּפוּרִים אִינוּן, בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוֹ וּבַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בּוֹ דָּא י"ד י"ה, אֲבָל סִימָנִין דְּכ"ח אִינוּן אֹר אַרְבַּעַה עֶשֶׂר י"ד קְדַמְאִין דְּכ"ח, י"ד תְּנַיִנִין אִינוּן בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר יוֹם וְכוּ' (במדבר ט ה), וְאִינוּן י"ד פְּרָקִין דִּי"ד יְמִינָא, וְי"ד שְׁמַאלָא, וְי"ד פְּרָקִין דְּגּוּפָא, וְאִינוּן תְּלַת פְּרָקִין דְּדְרוּעָא יְמִינָא, וְתְלַת דְּדְרוּעָא שְׁמַאלָא, וְתְלַת דְּשׁוּקָא יְמִינָא, וְתְלַת דְּשׁוּקָא שְׁמַאלָא, וְתִרִין דְּגּוּפָא, וְרִזָּא דְּמִלָּה שְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה, וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים נֶגְבָה וְכוּ' (מלכים א ז כה), וְכֹלָא דָּא כְּגִוּוֹנָא דְּדָא, תְּקוּנָא דְּגּוּפָא כְּתוּבָא דְּמִשְׁכָּנָא, הָא תְּלַת זְמַנִּין אַרְבַּע עֶשֶׂר

פּוּרִים בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר

המשפך. הרי שלש פעמים
ארבעה עשר: פורים בארבעה
עשר בו, פסח אור לארבעה
עשר, שלישי - בראשון
בארבעה עשר יום, ועולים
לארבעים ושנים ימים, וזהו
ויעשו כל חכם לב.

ועשו ארון - זה שבת, שמשפך
הוא שש משפך, כולל ששה ימי
בראשית, שהם שתי זרועות -
חסד וגבורה, וגוף - העמוד
האמצעי, ושתי שוקים - שני
נביאי אמת, וצדיק אות ברית
ביניהם. המשפך, שכינה
התחתונה כלולה מכל תקוני
הגוף. צלע המשפך זה
מטטרו"ן, שפחה של הגבירה,
עליה נאמר עצם מעצמי, עצם
השמים לטהר. ארון ודאי זה
ל"ב, אש דולקת, כולל ל"ב
נתיבות, והוא שבת, ובו שכינה
עליונה שהיא תורת חכם, ובה
לב מבין, והיא נשמה יתרה
בשבת, היא חרות של שבת
שבגללה לא שולטים בעלי
הגיהנם על העולם. ומיהו
הגיהנם בגוף? זה הפכד, והיא
מזבח הנחשת להעבירו מן
העולם, ובכבד מרה, גיהנם
שבוערת בו.

בפרת הלב, זו פרישת סכת
שלום, שנאמר בה הפורש סכת
שלום. מנורה זה הראש, ושבעה
נרותיה עליה - הם שתי אזנים,
ושתי עינים, ושני נקבי החטם,
ופה, ומנורה לימין, ונאמר בה,
הרוצה להחכים - ידרים, משום
ששם המזבח בראש, והחכמה
שורה בראש, ובו מאירה
המנורה, משום שהוא שמן,
שנאמר בו כשמן הטוב על
הראש. פנפי הראה נאמר ויהיו
הפרכים פרשי כנפים למעלה
סככים בכנפיהם על הפרת, זו פפרת הלב.

בו, פסח אור לארבעה עשר, תליתאה בראשון
בארבעה עשר יום, וסלקין לארבעין ותריין
יומין, ודא איהו ויעשו כל חכם לב וכו' (שמות
לו ח).

ועשו ארון דא שבת, דמשפנא איהו שש
משפך, כליל שית יומין דבראשית,
דאינון תריין דרועין חסד וגבורה, וגוף עמודא
דאמצעיתא, ותריין שוקין תריין נביאי קשוט,
וצדיק אות ברית ביניהו, משפנא שכנינתא
תתאה כלילא מפלהו תקוניין דגופא, צלע
המשפך דא מטטרו"ן, שפחה דמטרוניתא
עלה (דף יג ע"ב) אתמר (בראשית ב כג) עצם מעצמי,
עצם השמים לטהר (שמות כד ו), ארון ודאי דא
ל"ב, נור דליק, כליל ל"ב נתיבות, ואיהו
שבת, וביה שכנינתא עלאה, דאיהי תורת חכם,
ובה לב מבין, ואיהו נשמה יתירה דשבת,
ואיהו חירו דשבת, דבגינה לא שלטין מארי
דגיהנם על עלמא, ומאי ניהו גיהנם בגופא,
דא פכד, ואיהי מזבח הנחשת, לאעברא ליה
מעלמא, וכבד ביה מרה גיהנם דאוקיד ביה.
בפרת הלב דא פרישו דספת שלום, דאתמר
בה הפורש סכת שלום, מנרתא דא
רישא, ושבעה נרותיה עליה, אינון תריין
אודנין, ותריין עינין, ותריין נוקבי חוטמא,
ופומא, ומנרתא לימינא, ואתמר בה הרוצה
להחכים ידרים, בגין דתמן מוחא ברישא,
וחכמה במוחא שריא, וביה נהיר מנרתא, בגין
דאיהו משחא, דאתמר ביה (תהלים קלג ב) כשמן
הטוב על הראש, פנפי ריאה, עלייהו
אתמר (שמות כה כ) והיו הפרכים פורשי כנפים
למעלה, סככים בכנפיהם על הפרת, דא
כפרת הלב.

שִׁלְחַן זֶה הַלֵּב, וְנֹאמַר בּוֹ שִׁלְחַן
בְּצִפּוֹן, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה,
היא מְנוּרָה, כְּשֶׁנוֹסַעַת מִיְמִין,
וְשׁוֹרָה עָלֶיהָ חֲכָמָה, וְנֹאמַר בָּהּ,
הַרוּצָה לְהַחֲפִים - יָדְרִים.
וּכְשֶׁנוֹסַעַת מִשְׁמָאל, שֶׁהיא
גְבוּרָה, נִקְרָאת שִׁלְחַן, וְנֹאמַר
בָּהּ, הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר - יִצְפִּין,
וְשׁוֹרָה עָלֶיהָ בִּינָה, שְׁנֹאמַר בָּהּ
בְּרַפְת יְהו"ה היא תַּעֲשִׁיר.
וּכְשֶׁנוֹסַעַת מִהַגּוֹף, שֶׁהיא עֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, נִקְרָאת מִשְׁכָּן כְּלוּל
מִשְׁנֵיהֶם.

הַבְּיּוֹר וְכֵנּוּ הֵם שְׁתֵּי כְּלוּיּוֹת,
וּבְהֵם שׁוֹרִים שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֶמֶת.
הַמַּחַ, עָלָיו נֹאמַר וּפְנֵי אַרְיָה אֵל
הַיְמִין, וְשֵׁם דּוֹלְקֵת הַמְּנוּרָה.
הַלֵּב, וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׁמָאל, וְשֵׁם
שִׁלְחַן מִתְקַן, מִשׁוּם שֶׁלֵּב הוּא
בְּשִׁמְאֵל. עַל הַגּוֹף נֹאמַר וּפְנֵי
נֶשֶׁר, וְשֵׁם הַמִּשְׁכָּן מִתְקַן,
וְשִׁכְינָה שֶׁהיא דְמוּת אֶחָד
לְאַרְבַּעַתָּן, וְהיא ד' שֶׁל אֶחָד,
וְהיא אַרְבַּע הַפָּנִים שֶׁל כָּל חִיָּה.
מִשׁוּם שֶׁבָּהּ מְאִירוֹת אַרְבַּע
אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן יְהו"ה וְהיא דְמוּת
אָדָם, שֶׁהוא יו"ד ה"א וְא"ו
ה"א, וְעֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת אֵלּוּ הֵן
שְׁעוֹר קוּמָה שֶׁל הַגּוֹף הַזֶּה
שֶׁהוא מִשְׁכָּן, וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר
עֶשֶׂר אֲמוֹת אַרְךְ הַקָּרֶשׁ, וְאִמְלָא
אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה
וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה.
בְּחֻכְמָה זֶה ו', בְּתַבּוּנָה זֶה ה',
וּבְדַעַת זֶה ו', וּבְכָל מְלָאכָה זֶה
ה'.

דְּבַר אַחַר וְהַמִּשְׁפָּלִים - אֵלּוּ
אַרְבַּעַת יְסוּדוֹת הַגּוֹף, יִנְהִירוּ
בָּהֶם אַרְבַּע חִיּוֹת, שֶׁהֵן מִזַּל
אַרְיָה, מִזַּל שׁוֹר, מִזַּל נֶשֶׁר, מִזַּל
אָדָם, שֶׁפָּרְצוּפוֹ שֶׁל אָדָם נִכָּר
בָּהֶם בְּפְנֵי הָאָדָם, וְזוֹהִי הַכְּרַת
פְּנֵיהֶם עֲנַתָּה בָּם. כְּזֶהֱרָה זֶה

פְּתוּרָא דָא לְבָא, וְאַתְמַר בֵּיהּ שִׁלְחַן בְּצִפּוֹן,
וְדָא שְׂכִינְתָא פְתָאָה, אִיהִי מְנַרְתָּא
כַּד נְטִילָא מִיְמִינָא, וְשְׂרִיא עָלֶיהָ חֲכָמָה, וְאַתְמַר
בָּהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים יָדְרִים, וְכַד נְטִילָא
מִשְׁמָאלָא דְאִיהִי גְבוּרָה, אֲתִקְרִיאת פְּתוּרָא,
וְאַתְמַר בָּהּ הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יִצְפִּין, וְשְׂרִיא
עָלֶיהָ בִּינָה, דְאַתְמַר בָּהּ (מִשְׁלֵי י כב) בְּרַפְת יְהו"ה
היא תַּעֲשִׁיר, וְכַד נְטִילָא מִגּוּפָא דְאִיהוּ עֲמוּדָא
דְאַמְצְעִיתָא, אֲתִקְרִיאת מִשְׁכָּנָא כְּלוּל
מִתְרוּיָיָהוּ.

בְּיּוֹר וְכֵנּוּ אֵינּוֹן תְּרִין כְּלִיִּין, וּבְהוֹן שְׂרִיִין
תְּרִין סְמִכֵי קָשׁוּט, מוּחָא, עָלֶיהָ
אַתְמַר (יחזקאל א י') וּפְנֵי אַרְיָה אֵל הַיְמִין, וְתַמָּן
מְנַרְתָּא דְלִיק, לְבָא וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׁמָאל, וְתַמָּן
פְּתוּרָא מִתְתַקְנָא, בְּגִין דְלְבָא אִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא,
גּוּפָא עָלֶיהָ אַתְמַר וּפְנֵי נֶשֶׁר, וְתַמָּן מִשְׁכָּנָא
מִתְתַקְנָא, וְשְׂכִינְתָא אִיהִי דְמוּת אֶחָד
לְאַרְבַּעַתָּן, וְאִיהִי ד' דְאַחַד, וְאִיהִי אַרְבַּע
אַנְפִין דְכָל חִיָּה.

בְּגִין דְבָהּ אַרְבַּע אַתּוּן נְהִירִין דְאֵינּוֹן יְהו"ה,
וְאִיהִי דְמוּת אָדָם, דְאִיהוּ יו"ד ה"א
וְא"ו ה"א, וְעֶשֶׂר אַתּוּן אֵלּוּן אַנּוּן שְׁעוֹר
קוּמָא דְגּוּפָא דָא, דְאִיהוּ מִשְׁכָּנָא, וְעַלֵּיהוּ
אַתְמַר (שמות כו טז) עֶשֶׂר אֲמוֹת אַרְךְ הַקָּרֶשׁ,
וְאִמְלָא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים, בְּחֻכְמָה וּבְתַבּוּנָה
וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה (שם לא ג), בְּחֻכְמָה דָא ו',
בְּתַבּוּנָה דָא ה', וּבְדַעַת דָא ו', וּבְכָל מְלָאכָה
דָא ה'.

דְּבַר אַחַר, וְהַמִּשְׁפָּלִים, אֵלּוּן אַרְבַּע יְסוּדִין
דְּגּוּפָא, יִנְהִירוּ בְּהוֹן אַרְבַּע חִיּוֹן, דְאֵינּוֹן
מִזַּל אַרְיָה, מִזַּל שׁוֹר, מִזַּל נֶשֶׁר, מִזַּל אָדָם,
דְּפָרְצוּפָא דְבַר נֶשׁ אֲשֶׁתְּמוּדַעַת בְּהוֹן בְּאַנְפּוּי

הנשמה, ומצדיקי הרבים באיברי הגוף, יהיו מאירים את מזלם, ככוכבים לעולם ועד.

דבר אחר והמשפלים - אלו ארבעת צדדי העולם. יזהרו - אלו ארבעה מלאכים, שהם מיכאל גבריאל רפאל נוריא"ל. פזוהר - זה פסא הכבוד.

דבר אחר והמשפלים - אלו השפטים, שנאמר בהם וּשְׁפֹתֵינוּ שָׁבַח, ובהם אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ, שמשמשים בפה עשרים ושתים אותיות, ובהם חתוף דבור התפלה לשבח למלך. יזהרו - אלו העינים, שנאמר בהם ועינינו מאירות כשמש וכירח. שבעת גלדי העין הם, שמאירים בהם שבעה כוכבי לכת ושמש ולבנה, שנאמר בהם ועינינו מאירות כשמש וכירח, הרי תשעה, כמו שתשע נקודות התורה, והרי חמה ולבנה בכלל שבעה כוכבים הם, איך מחשיב אותם כתוספת על ז' אלא החמה היא נקבה לגבי השמש, הלבנה נקבה לגבי ירח, ושמש וירח מאירים לשבעה כוכבי לכת, שהם כשבעת גלדי העין ושמש ולבנה, הרי תשעה. בת עין עשירית להם, כלה דכלילא מפלם.

בזוהר הרקיע, זו אספקלריה המאירה בפני אדם, שממנה תלויים האזנים והעינים וחטם ופה שהם מנהיגי הגוף ואיבריו, כמו שהטעמים הם מנהיגי האותיות והנקודות שבתורה, כמו ששפטים ושנים וחד ולשון וגרון משמשים לאותיות, כך כמו זה כנפי העין ועפעפים של העין, ושלשת גוני העין הם משמשים את העין, והכל נקשר

דבר נש, ודא איהו הפרת פניהם ענתה בם (ישעיה ג ט), פזוהר דא נשמתא, ומצדיקי הרבים באברין דגופא, יהון נהרין מזלייהו ככוכבים לעולם ועד.

דבר אחר, והמשפלים אלין ארבע סטרי עלמא, יזהרו אלין ארבע מלאכיא, דאינון מיכאל גבריאל רפאל נוריא"ל, פזוהר דא פרסיא יקרא.

דבר אחר והמשפלים אלין שפון, דאתמר בהון ושפותינו שבה, ובהון אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ, דמשמשין בפומא בכ"ב אתון, ובהון חתוף דבורא דצלותא לשבחה למלא, יזהרו אלין עיינין, דאתמר בהון ועינינו מאירות כשמש וכירח, שבעה גלדי עינא אינון, דנהרין בהון שבעה כוכבי לכת, ושמשא וסיהרא, דאתמר בהון ועינינו מאירות כשמש וכירח, הא תשעה, כגוונא תשע נקודין דאורייתא, והא חמה ולבנה בכלל שבעה כוכבי אינון איך חשיב לון תוספת על ז', אלא חמה איהי נוקבא לגבי שמשא, לבנה נוקבא לגבי ירח, ושמש וירח אינון נהרין לשבעה כוכבי לכת, דאינון כשבעה גלדי עינא, ושמשא וסיהרא הא תשעה, בת עין עשירית לון, כלה דכלילא מפלהו.

בזוהר הרקיע, (דף יד ע"א) דא אספקלריאה דנהרא באנפוי דאדם, דמינה תליין אודנין ועיינין וחוטמא ופומא, דאינון מנהיגי גופא ואברין דיליה, כגוונא דטעמי, דאינון מנהיגי אתון ונקודי דאורייתא, כמה דשפון ושינין וחיך ולשון וגרון אנון משמשין לאתון, הכי כגוונא דא כנפי עינא ועפעפי עינא ותלת גיוני דעינא, אינון משמשין

לְעִינָא, וְכֹלָא אַתְקַשְׁר בְּחַמֵּשׁ נִקְוֵינן כְּגִוּוֹנָא
 דָּא אַאֲאָאָא, אַתְוּוֹן וְנִקְוֵינן חַמֵּשׁ בְּגוּ חַמֵּשׁ,
 וְעַלְיָהּוּ אַתְמַר (דברים כט ט) רְאִישֵׁיכֶם שְׂבִטֵיכֶם
 זְקִנְיֵיכֶם וְשִׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הָא חַמְשָׁה,
 טַפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחְנֵיךָ מִחֻטָּב
 עֲצִיף עַד שְׂאֵב מִימֵיךָ הָא חַמֵּשׁ אַחְרָנִין, חַמֵּשׁ
 לְגוּ חַמֵּשׁ אֲלֵין ה"ה, וּמִנֵּיהּוּ אַתְיִיהוּ עֲשֵׂר
 דְּבָרָן דָּא י', (שמות כו טו) וְכֹל הָעָם רוֹאִים אֶת
 הַקּוֹלוֹת מִסְּטָרָא דו'.

בְּחַמֵּשׁ נִקְדוֹת כְּמוֹ זֶה: אַאֲאָאָא.
 אוֹתִיּוֹת וְנִקְדוֹת חַמֵּשׁ בְּתוֹךְ
 חַמֵּשׁ, וְעַלְיָהֶם נֶאֱמַר רְאִישֵׁיכֶם
 שְׂבִטֵיכֶם זְקִנְיֵיכֶם וְשִׁטְרֵיכֶם כֹּל
 אִישׁ יִשְׂרָאֵל - הָרִי חַמְשָׁה.
 טַפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב
 מַחְנֵיךָ מִחֻטָּב עֲצִיף עַד שְׂאֵב
 מִימֵיךָ - הָרִי חַמְשָׁה אַחְרִים,
 חַמֵּשׁ בְּתוֹךְ חַמֵּשׁ, אֵלֶּה ה"ה,
 וּמִהֶם נִתְּנוּ עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, זֶה
 י', וְכֹל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת,
 מִצַּד שָׁל ו'.

דְּבַר אַחַר וְהַמְשַׁפְּלִים, אֲלֵין מְאָרִי מְקַרָּא
 בְּעֵשֶׂיָהּ, יִזְהַרוּ אֲלֵין מְאָרִי מְשֻׁנָּה
 בְּיַצִּירָהּ, דְּאִינוּן מְאָרִי מִתְּנִיתִין מ"ט אֲנַפִּין
 טְהוֹר וּמ"ט אֲנַפִּין טְמָא, מ"ט אֲנַפִּין טְהוֹר
 אֲנוּן מ"ט אַתְוּוֹן דְּפִרְשָׁה דִּיחֻדָּא עַלְאָה דְּאִיהוּ
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל כ"ה אַתְוּוֹן, וְכ"ד אַתְוּוֹן דְּפִרְשָׁה
 תְּנִינָא דִּיחֻדָּא דְּאִיהִי בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד, כ"ה אַתְוּוֹן עַלְיָהּוּ אַתְמַר (שמות
 יט א) פֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב, וּבְכ"ד אַתְוּוֹן
 דְּכִלְיָן בְּהוּן כ"ד סְפָרִים, דְּאִינוּן כ"ד דְּשְׂאִיב
 מִן יִמָּא דְּאוּרִייתָא, אַתְמַר בְּהוּן וְתַגִּיד לְבַנֵּי
 יִשְׂרָאֵל, וּמֵאִי נִיהוּ דְּשְׂאִיבִין מִנִּיהּ הָאִי כ"ד
 דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא, כְּלִילָא מְכ"ד סְפָרִי
 דְּאוּרִייתָא, דָּא צְדִיק, דְּאִיהוּ נְהָר דְּנִפְיָק מִעַדְן
 עַלְאָה, בְּגִין דְּנַחֲתִית בֵּיהּ ו', דְּאִיהוּ בֶן י"ה.

דְּבַר אַחַר וְהַמְשַׁפְּלִים - אֲלוֹ
 בְּעֵלֵי מְקַרָּא בְּעֵשֶׂיָהּ. יִזְהַרוּ -
 אֵלֶּה בְּעֵלֵי מְשֻׁנָּה בְּיַצִּירָהּ, שְׁהֵם
 חֲכָמֵי הַמְשֻׁנָּה אַרְבַּעִים וְתִשְׁעָה
 פְּנִים טְהוֹר וְאַרְבַּעִים וְתִשְׁעָה
 פְּנִים טְמָא. אַרְבַּעִים וְתִשְׁעָה
 פְּנִים טְהוֹר הֵם אַרְבַּעִים וְתִשְׁעָה
 אוֹתִיּוֹת שֶׁל פְּרִשְׁת הַיְחֻד
 הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁהִיא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
 עֲשָׂרִים וְחַמֵּשׁ אוֹתִיּוֹת, וְעֲשָׂרִים
 וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַפְּרִשָׁה
 הַשְּׁנִיָּה שֶׁל הַיְחֻד, שְׁהִיא בְּרוּךְ
 שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד,
 עֲשָׂרִים וְחַמֵּשׁ אוֹתִיּוֹת שְׁעַלְיָהֶן
 נֶאֱמַר כ"ה תֹּאמַר לְבֵית יַעֲקֹב.
 וּבְעֲשָׂרִים וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת
 שְׁכִלּוּלִים בְּהֵם עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה
 סְפָרִים, שְׁהֵם כ"ד שְׂשׂוּאֵב מִים
 הַתּוֹרָה, נֶאֱמַר בְּהֵם וְתַגִּיד לְבַנֵּי
 יִשְׂרָאֵל. וּמִיְהוּ שְׂשׂוּאֵבִים מִמְּנוּ
 כ"ד הַלְלוּ, שְׁהִיא שְׂכִינָה, כְּלוּלָה
 מִעֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה סְפָרֵי הַתּוֹרָה?
 זֶה צְדִיק, שְׁהוּא נְהָר יוֹצֵא מִעַדְן
 הָעֲלִיּוֹן, מִשּׁוּם שִׁיּוּרָד בּוֹ ו',
 שְׁהוּא בֶן י"ה.

וּבְגִלְוִיתָא אֶסְתַּלַּק מִנִּיהּ, וְאַתְמַר בֵּיהּ (ישעיהו יט
 ח) וְנְהָר יִתְרַב וְיִבֶשׁ, יִתְרַב בְּבֵית
 רֵאשׁוֹן, וְיִבֶשׁ בְּבֵית שְׁנִי, וְאִיהוּ דָךְ בְּכ"ד
 סְפָרִים, וְעַם כֹּל דָּא דְּאִיהוּ חֲרַב וְיִבֶשׁ, אַתְמַר
 בֵּיהּ אֵל יִשׁוּב דָךְ נְכֹלָם (תהלים עד כא), אֵל יִשׁוּב
 דָךְ, דְּאִיהוּ צְדִיק בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד, ד' ד' בְּשְׂכִינְתָּא, דְּאִיהִי כ"ד אַתְוּוֹן
 דִּיחֻדָּא, עַלְיָהּ אַתְמַר (מלכים א ב מה) וְהַמְלִךְ
 יִשָּׁב דָךְ, שְׁהוּא צְדִיק, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וּבְגִלְוִיתָא אֶסְתַּלַּק מִמְּנוּ, וְנֶאֱמַר בּוֹ
 וְנְהָר יִתְרַב וְיִבֶשׁ. יִתְרַב בְּבֵית
 רֵאשׁוֹן, וְיִבֶשׁ בְּבֵית שְׁנִי. וְהוּא
 דָךְ בְּעֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה סְפָרִים.
 וְעַם כֹּל זֶה שְׁהוּא יִבֶשׁ וְחֲרַב,
 נֶאֱמַר בּוֹ אֵל יִשָּׁב דָךְ נְכֹלָם. אֵל
 דָךְ בְּשְׂכִינָה שְׁהִיא עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה

אותיות היחוד, ועליה נאמר והמלך שלמה ברוך. ועל אלו עשרים וארבע האותיות נאמר, ושמתי כדכ"ד שמשתיך וכו'. העניי הזה הוא ד"ף, ובת זוגו דפ"ה, והיא כד"ה על שכמה. כ"ד ה', שהיא חמשה חמשי תורה, והם ה' אצבעות שבהם נאמר ותמלא כד"ה ותעל.

ומאין שואבים? מעשרים וחמש אותיות, וסוד הדבר - כ"ה תברכו את בני ישראל, את ודאי, כמה מתברכת ומתמלאת? באות ו' שהוא פולל שש תבות היחוד, שהם שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, ובו היא נעשית אות.

כ"ה היא אם העליונה, הים של התורה, ו' נהר שיוצא משם, וממנו מתמלאת כ"ד, שהיא שכינה תחתונה, וממנו נשקית בגלות. מה שהיה בהתחלה - היא השקתה ממנו. וסוד הדבר - ותמהר ותרד פדה על ידה ותשקהו. ועליה נאמר ותאמר שתה אדני, שהוא אדון שלה. ותכל להשקותו ותאמר גם לגמלי"ך אשאב. אלו מאתים ארבעים ושמונה תבות של קריאת שמע ששקולות למאתים ארבעים ושמונה מצוות התורה, שבהן גמול"י חלב יונקים ועתיקי משדים, שנאמר בהם שני שדיך תאומי צביה, והם שני לוחות התורה.

כ"ה היא השכינה העליונה שבה יצאו ישראל ממצרים, כמו שנאמר פה אמר יהו"ה פחצות הלילה וכו'. היא עשרים וחמש אותיות של היחוד של שחרית, ועשרים וחמש אותיות היחוד של ערבית. ושמתי פ"דכ"ד שמשתיך - זו שכינה תחתונה, שהיא כ"ד אותיות היחוד של שחרית וכ"ד אותיות היחוד של ערבית.

שלמה ברוך, ועל אלין כ"ד אתון אתמר (ישעיהו נד יב) ושמתי פ"דכ"ד שמשותיך וכו', האי עניי איהו ד"ף, ובת זוגיה דפ"ה, ואיהי כד"ה על שכמה, כ"ד ה', דאיהי חמשה חומשי תורה, ואינון ה' אצבעאן, דבהון אתמר (בראשית כד טז) ותמלא כד"ה ותעל.

ומאין שואבין, מכ"ה אתון, ורזא דמלה פ"ה תברכו את בני ישראל (במדבר ו כג), את ודאי, במאי אתברכת ואתמליאת, באת ו' דאיהו פליל שית תיבין דיחודא, דאינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, וביה אתעבידת אות.

כ"ה איהי אימא עלאה ימא דאורייתא, ו' נהר דנפיק מתפון, ומניה אתמליאת כ"ד דאיהי שכינתא תתאה, ומנה אתשקיא בגלותא, מה דההוה בקדמיתא היא אתשקיא מניה, ורזא דמלה (בראשית כד יח) ותמהר ותורד פדה על ידה ותשקהו, ועלה אתמר ותאמר שתה אדוני, דאיהו אדון דילה, ותכל להשקותו ותאמר גם לגמלי"ך אשאב, אלין רמ"ח תיבין דקריאת שמע, דאינון שקילין לרמ"ח פקודין דאורייתא, דבהון גמול"י חלב ינקין, ועתיקי משדים, דאתמר בהון (שיר ז ט) שני שדיך פשני עפרים תאומי צביה, ואינון תרי לוחי אורייתא.

כ"ה איהי שכינתא עלאה, דבה נפקו ישראל ממצרים, כמה דאתאמר (שמות יא ד) פה אמר יהו"ה פחצות הלילה וכו', איהי כ"ה אתון דיחודא דשחרית, וכ"ה אתון דיחודא דערבית, ושמתי פ"דכ"ד שמשותיך (ישעיהו נד יב) דא שכינתא תתאה, דאיהי כ"ד אתון דיחודא קדמאה דשחרית, וכ"ד אתון דיחודא דערבית.

כ"ה כ"ד של שחרית הם
ארבעים ותשעה פנים, ויש
ארבעים ותשעה פנים למטה
מצד של ישראל הקטן, שהוא
מטטרו"ן, והוא ארבעים ותשעה
פנים. ובהם יזהירו בעלי
המשנה, שהיא שניה להלכה,
השפחה שלו, משום פי מרדכי
היהודי משנה למלה, כמו זה
משנה - משנה למלה, ובו יזהירו
בעלי המשנה. כזהר הרקיע, זו
הלכה, שהיא קבלה למשה
מסיני, וכמה עצמות יש לה,
שהן הלכות פסוקות, שנאמר
בהן ועלמות אין מספר, והיא
עולה על כלם. זהו שכתוב ואת
עלית על כלנה, והיא עם כלם,
כמו שבארוהו הלכה פרבים.

ומצדיקן הרבים בה יהיו
כפוכבים לעולם ועד. כפוכבים
ודאי, שאין להם חשבון. שכל
כוכב וכוכב נקרא עולם יחיד,
וזהו ועלמות אין מספר. ואלו
העלמות אל תקרי עלמות אלא
עולמות. ומשום שהצדיקים הם
כפוכבים וכלל אחד יש כוכב,
בגלל זה פרושהו הראשונים, כל
צדיק וצדיק יש לו עולם בפני
עצמו, וכל מי שזכה להלכה
אחת - יורש עולם אחד, כל שפן
מי שזוכה למסכת אחת או
שנים או לששים, שנאמר בהם
ששים המה מלכות, שכל מסכת
היא גבירה בעצמה. אשרי הוא
מי שיורש אותה בעולם הזה,
שהלכה היא עלמת הגבירה,
שהיא קבלה. אשריהם אותם
שמשתדלים בשכינה, שהיא על
כלם בהלכה, להוציאה מהגלות,
שנאמר בה ובפשעיתם שלחה
אמכם, ולהוליכה אל בעלה
שתהיה לה קבלה בדרועותיו,
ולקים בה שמאלו תחת לראשי
וכו'.

כ"ה כ"ד דשחרית אינון מ"ט אנפין, ואית
מ"ט אנפין לתתא מסטרא דישראל
זוטא דאיהו מטטרו"ן, ואיהו מ"ט אנפין,
ובהון יזהרו מארי משנה, דאיהי תניינא
להלכה שפחה דיליה, בגין פי מרדכי היהודי
משנה למלה (אסתר ו ג), פגוונא דא משנה, (ד)
משנה למלה, וביה יזהרו מארי מתניתין,
כזהר הרקיע דא הלכה, דאיהי קבלה למשה
מסיני, וכמה עולמותאן אית לה דאינון הלכות
פסוקות, דאתמר בהון (שיר ו ח) ועלמות אין
מספר, ואיהי סלקא על פלהו, הדא הוא
דכתיב (משלי לא כט) ואת עלית על כלנה, ואיהי
עם פלהו, כמה דאוקמוהו הלכה פרבים.

ומצדיקן הרבים בה יהון כפוכבים לעולם
ועד, כפוכבים ודאי דלית לון
חושפנא, דכל פוכבא וכוכבא אתקרי עלמא
יחידא, ודא הוא ועלמות אין מספר, ואלין
עלמות אל תקרי עלמות, אלא עלמות, ובגין
דצדיקיא אינון כפוכבים, וכל חד אית ליה
ככב, בגין דא אוקמוהו קדמאין, כל צדיק
וצדיק אית ליה עולם בפני עצמו, וכל מאן
דזכה להלכה חד ירית עלמא חד, כל שפן
מאן דזכי למסכתא חדא, או לתרין, או לשתיין,
דאתמר בהון (שיר ו ח) ששים המה מלכות, דכל
מסכתא מטרוניתא איהי בגרמה, זפאה איהו
מאן דירית לה בהאי עלמא, דהלכה עולמותא
דמטרוניתא, דאיהי קבלה, זפאין אינון
דמשתדלין בשכינתא דאיהי על פלהו בהלכה,
לאפקא לה מן גלותא, דאתמר בה (ישעיהו ג
א) ובפשעיתם שלחה אמכם, ולמיזל לה לגבי
בעלה, למיהוי לה קבלה בדרועוי, לקיים
בה (שיר ב ו) שמאלו תחת לראשי וכו'.

שְׁבַנְרוֹת מְשַׁנָּה, שְׁהִיא מְטַטְרוֹן, שׁוֹלֵט, וְהוּא מְשַׁנָּה לְמַלְךְ, בְּמָקוֹם שֶׁהַגְּבִירָה יוֹשֶׁבֶת מְשַׁנָּה, וְזֶהוּ וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ. וּבִימֵי מִשָּׁה לֹא שְׁלֹטָה הַשִּׁפְחָה אֲלָא הַגְּבִירָה. אַחַר שִׁמְשָׁה מֵת וִירֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁהוּא נֶעַר, בְּמָקוֹם הַמְּלָכוּת שְׁלֹטָה הַשִּׁפְחָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲנִי שָׂר צָבָא יְהו"ה עֲתָה כְּאַתִּי.

וְהָרִי בְּאַרְנוֹ שִׁמְטַטְרוֹן הוּא מַעֲשֶׂה מְרַכְבָּה, וְעֲלִיו נֶאֱמַר אֵין דּוֹרְשִׁין בְּמְרַכְבָּה בְּיַחֲדָא. מַה זֶה בְּיַחֲדָא? בְּיַחֲדָא שֶׁל עוֹלָם, אֲלָא אִם כֵּן הִיָּה חֲכָם וּמְבִין מִדְּעֵתוֹ. חֲכָם בְּחֲכָמָה וּמְבִין בְּבִינָה וְיִוֹדֵעַ בְּדַעַת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֲכָמָה בְּתְבוּנָה וּבְדַעַת, מִשׁוּם שֶׁהוּא מְשַׁכֵּן שֶׁהַתְּמַלָּא בְּשִׁלְשֵׁת הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ. וּבְכָל מְלָאכָה - זֶה מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה, שְׁאֵין דּוֹרְשִׁים לָהּ בְּמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים, אֲלָא בְּיַחֲדָא שֶׁל הָעוֹלָם, הַמְּרַכְבִּיָּה שְׁלָהּ הוּא מְטַטְרוֹן, גּוֹף הַשְּׁכִינָה.

וּשְׁכִינָה, הִיא מ"ה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א נִקְרָאת, מִשׁוּם שֶׁהִיא הַכָּלָל שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת. הַרְכֵב שְׁלָהּ מְטַטְרוֹן, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר רָכַב אֱלֹהִים רְבוּתִים אֶלְפֵי שְׁנָאָן. מַה זֶה שְׁנָאָן? שׁוֹר, נֶשֶׁר, אַרְיָה, אָדָם. וְזֶהוּ סוּד הַמְּרַכְבָּה - רַכ"ב מ"ה וְדָאִי.

וּמְטַטְרוֹן אִיהוּ אַרְוֹן, גּוֹף לַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, שֶׁהוּא עֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְהוּא שְׁלֶחַן, שְׁלֶחַן הַשְּׁכִינָה, שֶׁהִיא ל"ב, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ ל"ב מְבִין, וְהוּא לְשִׁמְאֵל. וּמִשׁוּם זֶה אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמְּשַׁנָּה שְׁלֶחַן בְּצַפּוֹן.

וְהוּא מְנוּרָה אֲשֶׁר דּוֹלְקָת מִצַּד הַשְּׁכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ נֵר יְהו"ה,

דְּבַגְלוֹתָא מְשַׁנָּה דְּאִיהִי מְטַטְרוֹן שְׁלֹטָא, וְאִיהוּ מְשַׁנָּה לְמַלְךְ, בְּאַתְרֵי דְּמְטַטְרוֹנִיתָא יְתְבָא מְשַׁנָּה, וְדָא אִיהוּ (משלי ל כג) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ, וּבִיּוֹמוֹי דְּמִשָּׁה לֹא שְׁלֹטָא שִׁפְחָה אֲלָא מְטַטְרוֹנִיתָא, לְבַתְרֵי דְּמִית מִשָּׁה וִירִית יְהוֹשֻׁעַ דְּאִיהוּ נֶעַר, בְּאַתְרֵי מְלָכוּתָא שְׁלֹטָא שִׁפְחָה, כְּמָה דְּאַתְרֵי אָמַר (יהושע ה יד) אֲנִי שָׂר צָבָא יְהו"ה עֲתָה כְּאַתִּי.

וְהוּא אוֹקִימָנָא, מְטַטְרוֹן אִיהוּ מַעֲשֶׂה מְרַכְבָּה, וְעֲלִיהּ אֲתָמַר אֵין דּוֹרְשִׁין בְּמְרַכְבָּה בְּיַחֲדָא, מַאי בְּיַחֲדָא בְּיַחֲדָא דְּעֲלָמָא, אֲלָא אִם כֵּן הִיָּה חֲכָם וּמְבִין מִדְּעֵתוֹ, חֲכָם בְּחֲכָמָה וּמְבִין בְּבִינָה וְיִוֹדֵעַ בְּדַעַת, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (שמות לא ג) וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֲכָמָה בְּתְבוּנָה וּבְדַעַת, בְּגִין דְּאִיהוּ מְשַׁכֵּן דְּאַתְמַלֵּי בְּתַלְתָּ דְּרָגִין אֲלִין, וּבְכָל מְלָאכָה דָּא מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית שְׁכִינָתָא תַּתְּאָה, דְּאֵין דּוֹרְשִׁין לָהּ בְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית בְּשָׁנִים, אֲלָא בְּיַחֲדָא דְּעֲלָמָא, מְרַכְבִּיָּה דִּילָהּ אִיהוּ מְטַטְרוֹן גּוֹף שְׁכִינָתָא.

וּשְׁכִינָתָא אִיהִי מ"ה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א אֲתַקְרִיאַת, בְּגִין דְּאִיהִי כָּלְלָא דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹן, רָכַב דִּילָהּ מְטַטְרוֹן, עֲלִיהּ אֲתָמַר (תהלים סח יח) רָכַב אֱלֹהִים רְבוּתִים אֶלְפֵי שְׁנָאָן, מַאי שְׁנָאָן שׁוֹר נֶשֶׁר אַרְיָה אָדָם, וְדָא אִיהוּ סוּד מְרַכְבָּה, רַכ"ב מ"ה וְדָאִי.

וּמְטַטְרוֹן אִיהוּ אַרְוֹן, גּוֹפָא לְאוּרִיתָא דְּבְכַתָּב דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, וְאִיהוּ שְׁלֶחַן, פְּתוּרָא דְּשְׁכִינָתָא דְּאִיהִי ל"ב, דְּאַתְמַר בֵּיהּ ל"ב מְבִין, וְאִיהוּ לְשִׁמְאֵל, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין שְׁלֶחַן בְּצַפּוֹן.

וְאִיהוּ מְנוּרָה נֵר דְּלִיק מְסַטְרָא דְּשְׁכִינָתָא,

וְצָרִיף לְהִיּוֹת לִימִין שִׁקְבַּל שְׁמֶן, וּמְשׁוּם זֶה מְנוּרָה בְּדָרוּם. זֶהוּ כְּלִי לְקַבֵּל פְּתִילָה וְשֶׁמֶן וְאוֹר. פְּתִילָה - שְׂכִינָה, הַשְּׁמֶן שְׁלֵה - צַדִּיק, שְׁמֶן פְּתִית. הָאוֹר שְׁלֵה - עֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. כְּמוֹ זֶה הַנֶּפֶשׁ, שֶׁהִיא שְׂתוּף הַגּוּף, הִיא פְּתִילָה, הַרוּחַ זֶה הַשְּׁמֶן, הָאוֹר זֶה הַנֶּפֶשׁ, הַכְּלִי זֶה הַגּוּף, הוּא עֶבֶד, וְהוּא רֹכֵב לְשִׁלְשֵׁת הַצְּדִידִים הַלְלוּ, שֶׁהֵם קָשֶׁר שֶׁל יְחִיד אֶחָד, שֶׁהֵם גַּר יְהוּ"ה נִשְׁמַת אָדָם.

וְעַבְדֵּי זֶה הוּא כְּנוּי לְכָל הַשְּׁמוֹת, שְׁנוּי לְכָל הַשְּׁמוֹת, וְכוּ מְרַכִּיבִים כָּל הָאֵילָנוֹת הָעֲלִיוֹנִים מִצַּד שֶׁל טוֹב. הַמְּרַכְּבוֹת שֶׁל צַד הָרַע, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר וְלֹא בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה. מַה זֶה עֲרִיּוֹת? סְמָ"ל וְנַח"שׁ, לֹא צָרִיף לְהִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, שֶׁהֵם מְשַׁחִי"ת א"ף וְחַמ"ה, לְהִיּוֹת שְׁלִישֵׁי בִּינְיָהִם, שֶׁלֹּא מִתְקַשְּׂרִים בָּהֶם, אֲלֵא שֶׁיְהִי שְׁנֵיהֶם בְּפִרוּד, וּמְשׁוּם זֶה אֵין דּוֹרְשִׁין בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה. וּבְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּהַפּוּךְ - אֵין דּוֹרְשִׁים בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים, שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ פְּרוּד, אֲלֵא בְּיַחֲדִי, שֶׁהוּא יְחִיד אֶחָד, וּמְשׁוּם זֶה לֹא יֵאָכַל אָדָם שְׁנַיִם וְלֹא יִשְׁתֶּה שְׁנַיִם.

וְרֵא בְּמְרַכְּבָה בְּיַחֲדִי, מְשׁוּם שִׁיחִיד אֵין לוֹ שְׂתוּף, שֶׁהוּא מִטְטְרוּ"ן, כְּמוֹ שֶׁהַנֶּפֶשׁ אֵין לָהּ שְׂתוּף בְּגוּף. וְלָמָּה אָמַר אֲלֵא אִם כֵּן הִיא חֶכֶם וּמִבִּין מַדְעָתוֹ? כֵּאֵן מְשַׁמֵּעַ שֵׁישׁ לוֹ מְרַכְּבָה לְמַעַלָּה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא מְלֹאכָה שְׁלוֹ, וּמַהִי? אוֹתָהּ שֶׁכְּלוּלָה מִחֶכְמָה וּבִינָה וְדַעַת, שֶׁהֵם יְהוּ"ו, הַמְּלֹאכָה שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת, הִיא ה' שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, הַשְּׁלֹשׁוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר וְתָכַל כָּל עַבְדֵּי

דְּאֶתְמַר בָּהּ גַּר יְהוּ"ה, וְצָרִיף לְמַהוּי לִימִינָא לְקַבֵּל מְשַׁחָא, וּבְגִין דָּא מְנוּרָה בְּדָרוּם, דָּא אִיהוּ מְאָנָא לְקַבֵּל פְּתִילָה וּמְשַׁחָא וְנְהוּרָא, פְּתִילָה שְׂכִינָה, מְשַׁחָא דִילָהּ צַדִּיק שְׁמֶן פְּתִית, נְהוּרָא דִילָהּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, כְּגוּוֹנָא דָּא נְפִשָׁא דְאִיהִי שְׂתוּפָא דְגוּפָא אִיהִי פְּתִילָה, רוּחַ דָּא מְשַׁחָא, נְהוּרָא דָּא נְשַׁמְתָּא, מְאָנָא דָּא גוּפָא, אִיהוּ עֶבֶד, וְאִיהוּ רֹכֵב לְתַלְתָּל סְטְרִין אֲלֵין, דְאֵינּוּן קִיטוּרָא דִיחוּדָא חָדָא, דְאֵינּוּן גַּר יְהוּ"ה נִשְׁמַת אָדָם (משלי כ כו).

וְהֵאֵי עֶבֶד אִיהוּ כְּנוּיָא לְכָל שְׁמָהוּן, שְׁנוּי לְכָל שְׁמָהוּן, וּבִיָּה מְרַכִּיבִין כָּל אֲלָנִין עֲלֵאֵין מְסֻטְרָא דְטוֹב, מְרַכְּבוֹת דְסְטְרָא דְרַע, עֲלֵיָּהוּ אֶתְמַר וְלֹא בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, מַאי עֲרִיּוֹת סְמָ"ל וְנַח"שׁ, לֹא צָרִיף לְמַהוּי בְּשִׁלְשָׁה, דְאֵינּוּן מְשַׁחִי"ת א"ף וְחַי"מ"ה, לְמַהוּי תְּלִיתָאָה בִּינְיָהוּ, דְלֹא מִתְקַשְּׂרִין בְּהוּן, אֲלֵא דִיְהוּן תְּרוּוּיָּהוּ (דף טו ע"א) בְּפִרוּדָא, וּבְגִין דָּא אֵין דּוֹרְשִׁין בְּעֲרִיּוֹת בְּתַלְתָּא, וְעוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית בְּהַפּוּכָא, אֵין דּוֹרְשִׁין בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים, דְלֹא יַעֲבֹדוּן פְּרוּדָא, אֲלֵא בְּיַחֲדִי דְאִיהוּ יְחִידָא חָד, וּבְגִין דָּא לֹא יֵאָכַל אָדָם תְּרֵי, וְלֹא יִשְׁתֶּה תְּרֵי.

וְרֵא בְּמְרַכְּבָה בְּיַחֲדִי, בְּגִין דִּיחִיד לִית לִיה שְׂתוּף דְאִיהוּ מִטְטְרוּ"ן, כְּגוּוֹנָא דְנִשְׁמַתָּא דְלִית לָהּ שְׂתוּף בְּגוּפָא, וְאֲמַאי אָמַר אֲלֵא אִם כֵּן הִיא חֶכֶם וּמִבִּין מַדְעָתוֹ, הִכָּא מְשַׁמֵּעַ דְאִית לִיה מְרַכְּבָה לְעֵילָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, דְאִיהוּ מְלֹאכָה דִילִיָּה, וּמַאי אִיהִי הִיא דְאִיהִי כְּלִילָא מִחֶכְמָה וּבִינָה וְדַעַת, דְאֵינּוּן יְהוּ"ו, מְלֹאכָה דְתַלְתָּל אֶתְוּוֹן אִיהִי ה' שְׂכִינְתָּא תַּתָּאָה, שְׁלִימוֹ דְתַלְתָּל אֶתְוּוֹן, עֲלֵהָ אֶתְמַר (שמות לט לב) וְתָכַל כָּל עַבְדֵּי מְשַׁכְּן וְגו',

משפן וגו', והיא ה' של היום הששי. ומשום זה, אף על גב שאומרים אין דורשים במרכבה ביחיד, חזר ואמר, אלא אם פן היה חכם ומבין מדעתו. שודאי באלה השלש דורשים במרכבה ביחיד, ובלא אלו השלש אינו יחיד שלו, וזהו סוד, שהקדוש ברוך הוא למעלה אחד עם שכנינו.

ובשהוא למטה במטטרו"ן בלי שכנינו, משתנה בו, ומשום זה אמר אלישע אחר, שמא חס ושלום יש שתי רשות, ומשום כך אמר אל תמירני בו, כי שמי בקרבו, משום שמטטרו"ן הוא שני למלך, וכשהשכינה בלי בעלה, נקרא המלאך הזה משנה לה, ומשפנית, שלא יודעים בה החילות ומה שהיא גבירה. ובמה היא מתכסית? באותה שנקראת אמה.

וזהו שאמר הפתוח וכי ימכר איש את בתו לאמה. איש - זה הקדוש ברוך הוא, בתו - זו שכנינה, לאמה - בת זוגו של מטטרו"ן, שהיא מיטטרו"ן בתוספת יו"ד, ששפחה רעה היא אמה של ערב רב, ומשום אותה שפחה רעה וכן לא מכירים אותה, היא מכסה בעבד שלה כמו הנשמה לגוף.

ובגלות הראשונה שלא חזרה למלכותה בת המלך ולא יצאה מאותו הגוף, לא יצאה חפשית, ובגולה נאמר בהם עבדים היינו לפרעה במצרים, משום שהיו פחת רשות אותו עבד, ומשום זה אמר פרעה במקום הזה, לא ידעתי את יהוה, וגם את ישראל לא אשלח, ומשום זה יצאו במנוסה פעבד שאין לו כתב שחרור וברח מאדונו. אבל בגולה האחרונה לא

ואיהי ה' דיום הששי, ובגין דא אף על גב דאמרינן אין דורשין במרכבה ביחיד, חזר ואמר אלא אם פן היה חכם ומבין מדעתו, דודאי באלין תלת דורשין במרכבה ביחיד, ובלא אלין תלת לאו איהו יחודא דיליה, ודא איהו רזא, דאיהו קודשא בריך הוא לעילא חד בשכינתיה.

וכד איהו לתתא במטטרו"ן בלא שכנינתיה, אשתני ביה, ובגין דא אמר אלישע אחר, שמא חס ושלום שתי רשויות יש, ובגין דא אמר אל תמירני בו, כי שמי בקרבו, בגין דמטטרו"ן איהו שני למלך, וכד איהו שכנינתא בלא בעלה, אתקרי האי מלאך משנה לה, ואשתניאת דלא אשתמודעין בה חילין, ומה דאיהי מטרוניתא, ובמאי היא מתכסיא, בההיא דאתקריאת אמה.

ודא הוא דאמר קרא (שמות כא יג) וכי ימכור איש את בתו לאמה, איש דא קודשא בריך הוא, בתו דא שכנינתא, לאמה בת זוגיה דמטטרו"ן, דאיהי מיטטרו"ן בתוספת יו"ד, דשפחה בישא היא אמה דערב רב, ובגין דההיא שפחה בישא ובנהא לא אשתמודעין בה, איהי מתכסיא בעבדא דילה, פנשמתא בגופא.

ובגלותא קדמאה דלא חזרת למלכותהא ברתא דמלפא, ולא נפקת מההוא גופא, לא נפקת חפשית, ובגינהא אתמר בהון, עבדים היינו לפרעה במצרים בגין דהוה תחות רשו דההוא עבד, ובגין דא אמר פרעה בהאי אתר לא ידעתי את יי', וגם את ישראל לא אשלח (שמות ה ב), ובגין דא נפקו במנוסה, פעבדא דלית ליה כתב חירו וברח מרבוניה. אבל בפורקנא בתראה לא נפקת ברתא,

יוצאת הבת בעבד הזה כמו שפחה, אלא בקדוש ברוך הוא, משום שתורה, שהיא חרות, היא עמה בגלות האחרונה, שהיא חרות שלה, מה שלא היה כף בגולה הראשונה, שלא היה לה ולבניה תורה שהיא חרות, שתורה היא ודאי חרות, במלכות שלה, בכבוד שלה. זהו שכתוב יקרה היא מפנינים, ומשום זה לא תצא כצאת העבדים. וזה שאמר פי לא בחפזון תצאו, ובמנוסה לא תלכו, פי הולך לפניכם יהו"ה (ישעיה נב יב). יהו"ה ודאי איהו יוקים לון מעפרא, ואיהו נהיר על אנפוי דישראל, וביה אשתמודעין כל עלמין דאינון (שם סא ט) זרע ברך יהו"ה.

ואתפשט קודשא בריך הוא מפל פנויין, ומרפכות דמטטרו"ן, דאינון כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, מצפ"ץ, ולא יפנה עוד מוריה, והיו עיניך ראות את מוריה. באותו זמן פי עין בעין יראו בשוב יהו"ה ציון, והתפשט מרפכות שלמטה והתלבש במרפכה שלו, שהיא אדנ"י. שם המרפכה זה יהו"ה, פנוי זה אלהי"ם, שעולה לחשבון אהי"ה אדנ"י, והוא פנוי של שני השמות הללו, ובו הם מתפסים.

אח"כ הוא יהו"ו, שהוא כלול משה צדדים שבהם חותם ששה צדדים, והם: יהו"ו הו"י וה"י וי"ה הי"ו יו"ה. יהו"ו נוטל לו זמין, שהוא חסד, וחותם בו לחכמה, ובו הרוצה להחפים ידרים. הו"י נוטל לשמאל, שהוא גבורה, וחותם בו לעשר, ובו הרוצה להעשיר יצפין. וה"י פנה למזרח ונוטל לו עמוד האמצעי, וחותם בו בנים. וי"ה נוטל לו ירך ומסתכל בו חיים. הי"ו נוטל לו ירך ומסתכל בו חיים. הי"ו נוטל לו ירך ומסתכל בו חיים.

בהאי עבדא כשפחה, אלא בקודשא בריך הוא, בגין דאורייתא דאיהי חירו, איהי עמה בגלותא בתרא, דאיהי חירו דילה, מה דלא היה הכי בגלותא קדמאה, דלא היה לה ולבנהא אורייתא דאיהי חירו, דאורייתא ודאי איהי חירו, במלכותא דילה ביקרא דילה, הדא הוא דכתיב (משלי ג טו) יקרה היא מפנינים, ובגין דא לא תצא כצאת העבדים (שמות כו ז), ודא הוא דאמר פי לא בחפזון תצאו, ובמנוסה לא תלכו, פי הולך לפניכם יהו"ה (ישעיה נב יב). יהו"ה ודאי איהו יוקים לון מעפרא, ואיהו נהיר על אנפוי דישראל, וביה אשתמודעין כל עלמין דאינון (שם סא ט) זרע ברך יהו"ה. ואתפשט קודשא בריך הוא מפל פנויין, ומרפכות דמטטרו"ן, דאינון כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, מצפ"ץ, ואתמר ביה (ישעיה לב) ולא יפנה עוד מוריה, והיו עיניך ראות את מוריה, בההוא זמנא, פי עין בעין יראו בשוב יהו"ה ציון (שם לב ט), ואתפשט מרפכות דלתתא, ואתלבש במרפכה דיליה דאיהי אדנ"י, שם המרפכה דא יהו"ה, פנוי דא אלהי"ם, דסליק לחשבון אהי"ה אדנ"י, ואיהו כנו"י דתרין שמחן אלין וביה אתפסין. אח"כ איהו יהו"ו, ו' דאיהו כלילא דשית סטרין, דבהון חתים שית סטרין, ואינון יהו"ו הו"י וה"י וי"ה הי"ו יו"ה, יהו"ו נטיל ליה ימינא דאיהו חס"ד, וחתים ביה לחכמתא, וביה הרוצה להחפים ידרים. (דף טו ע"ב) הו"י נטיל לשמאלא דאיהו גבורה, וחתים ביה לעותרא, וביה הרוצה להעשיר יצפין, וה"י פנה למזרח, ונטיל ליה עמודא דאמצעיתא, וחתים ביה פני, וי"ה נטיל ליה נוטל לו ירך זמין ומסתכל בו למעלה, וחותם בו חיים. הי"ו נוטל לו ירך ומסתכל בו חיים. הי"ו נוטל לו ירך ומסתכל בו חיים.

למטה, וחותם בו מזונות. מסתפל למעלה לחכמה ונקשר בירך זמין, וחותם בו חיים, משום שעל החכמה נאמר, והחכמה תחיה בעליה. מסתפל למעלה לאם העליונה ונקשר בירך שמאל וחותם בו מזונות. יו"ה פנה למערב, בצדיק שהוא ערוב, ששם מתערבים כל החילות, ונכלל בשמונה עשרה אותיות, שהם: יה"ו הו"י וי"ה הי"ו יו"ה וה"י. אלו הן שמונה עשרה אותיות שבהן ח"י העולמים נקרא, והצדיק בהן נקרא ח"י העולמים.

בר ההויות הללו תלויות מהאם העליונה שהיא חיים, וצדיק על שמו נקרא ח"י, חיות המרפכה על שמה נקראו, משום שהאם העליונה היא חיים, כמו שנאמר עץ חיים היא למחזיקים בה, והיא מרפכה לחכמה.

מלכות שם ה', ובה נקרא יהו"ה בשלמות, שבע פעמים נקראה בה: יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה, ויש בהם כ"ח אותיות, שנאמר בהם (במדבר יד) ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, ובאלו שבעה השמות היא נקראת בת שבע, ועליהם נאמר שבע ביום הללתיך.

וה שלשים ושתים פעמים בשלשים ושנים אלהי"ם, הם ל"ב נתיבות חכמה, א' עם י"ה - איה מקום כבודו.

והמשפלים - אותם היכלות וצוירים של גן עדן, כלם מצוירים ומרקמים באותיות.

א - ציור של היכל גנוז, שהוא אנכי, שעולה לחשבון פס"א, והוא מצויר בנקודות, שהם פפוכבים שמאירים ברקיע, ובהם מצוירות נשמות ורוחות ונפשות של הצדיקים.

ירכא ימינא, ואסתפל ביה לעילא, וחתים ביה חיי, הי"ו נטיל ליה ירכא שמאלא, ואסתפל לתתא, וחתים ביה מזוני, אסתפל לעילא לגבי חכמה, ואתקשר בירכא ימינא, וחתים ביה חיים, בגין דחכמה עליה אתמר (קהלת ז ב) והחכמה תחיה בעליה, אסתפל לעילא לגבי אימא עלאה, ואתקשר בירכא שמאלא, וחתים ביה מזוני, יו"ה פנה למערב בצדיק, דאיהו ערוב, דתמן מתערבין כל חיילין, ואתפליל בח"י אתוון, דאינון יה"ו הו"י וי"ה הי"ו יו"ה וה"י, אלין אינון י"ח אתוון, דבהון ח"י עלמין אתקרי, וצדיק בהון אתקרי ח"י עלמין.

בר הויות אלין מאמא עלאה תליין, דאיהי חיים, וצדיק על שמה אתקרי ח"י, חיות המרפכה על שמה אתקריאו, בגין דאיהי אימא עלאה חיים, כמה דאת אמר עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), ואיהי מרפכה לחכמה.

מלכות תמן ה', ובה אתקרי יהו"ה בשלימו, שבעה זמנין אתקריאת בה, יהו"ה

יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה, ואית בהון כ"ח אתוון דאתמר בהון (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, ובאלין שבעה שמהן אתקריאת היא בת שבע, ועליהו אתמר (תהלים

קיש קסח) שבע ביום הללתיך.

וה תלתין ותריין זמנין בתלתין ותריין אלהי"ם, אינון ל"ב נתיבות חכמה א' עם י"ה אי"ה מקום כבודו.

והמשפלים אינון היכלין וצוירין דגנתא דעדן, כלהו מצוירין ומרוקמין באתוון.

א ציורא דהיכלא גניזא דאיהי אנכי, דסליק לחושבן פס"א, ואיהו מצויר בנקודין, דאינון פככביא דנהרין ברקיעא ובהון מצוירין נשמתין ורוחין ונפשין דצדיקיא.

וְצִיּוּרָא דִּילִיָּה פְּגוּוֹנָא דָּא **דָּא אִיהִי דִּיוֹקְנָא**
דְּקַמְיָן ד, דְּאִיהוּ נִיצוּץ וְרְקִיעַ, נִיצוּץ
 אִיהוּ פְּכָב, וְעֵלְיָה אֲתָמַר (במדבר כד יז) דְּרַךְ פְּכָב
 מִיַּעֲקֹב, רְקִיעַ וְקַם שְׁבֵט מִיִּשְׂרָאֵל, נִיצוּץ אִיהוּ
 פְּכָב חֲמָה דְּנִהָרָא בְּרְקִיעָא, עֲטָרָה עַל רִישֵׁיהָ,
 לְתַתָּא אֲתַפְּלַג א פְּגוּוֹנָא דָּא **ל** סִיְהָרָא דְתַחֲתוֹת
 רְקִיעַ וְתַרְוֵייהוּ בְּצִיּוּרָא דָּא **ו** (כַּד יִתִּי
 סמא"ל לְאֲסַתְּפֵלָא בְּהָ לְתַתָּא אֲסַתְּפֵלַת לְעִילָא,
 וְאֲתַפְּסִיאַת אֲנַפְהָא מִגְּיָה, וְהִדְרַת אֲנַפְהָא מִגְּיָה
 לְתַתָּא, וְאִיהִי אֲתַרְחֻקָא מִגְּיָה.

בְּתַהוּא זְמָנָא, תַּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּפֶסֶח לְיוֹם
 חֲגֻגְנוּ (תהלים פא טז), בְּאֵן יִרְחָא, בְּיִרְחָא
 דְּאֲתַפְּסִיא בִּיהַ סִיְהָרָא, וּמֵאֵן הוּא דְּמַכְסִי עֲלֵהָ
 יְהוּ"ה, דְּכֹן סְלִיק א בְּחֻשְׁבֹּן, י' לְעִילָא י'
 לְתַתָּא ו' בְּאֲמַצְעֵיתָא, וְאִיהוּ נָטִיר לָהּ, הֲדָא
 הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מב י) אֲנִי יְהוּ"ה הוּא שְׁמִי
 וְכו'.

ב הֵיכְלָא לְנִקְוָדָה, גַּג דִּילָהּ אִיהוּ רְקִיעַ,
 וְאִיהוּ פִּתְחָא - עֲלֵיָה אֲתָמַר (תהלים קד ב) נוֹטָה
 שְׁמַיִם פִּירִיעָה, וְאִיהוּ ו' דְּמַכְסִי עַל נִקְוָדָה
 עֲלֵאָה וְתַתָּאָה וְאֲמַצְעֵיתָא, פְּגוּוֹנָא דָּא ו' (נ"א
 א) (נ"א ב).

צ תְּרִין נְצוּצוֹת דְּאֵת צ אֵינוֹן צַר"י, תְּרִי רֵאשִׁין
 דְּצ אֵינוֹן תְּרִין דְּע'.

ש אֵית לָהּ תְּלַת רֵאשִׁין, וְאֵינוֹן סְגוּ"ל, וְאֵינוֹן
 תְּלַת נִקְוֵי דִּין שַׁר"ק. ז (נ"א ו') רִישָׁא דִּילָהּ
 חֲל"ם חִיר"ק שׁוּר"ק בּו', קוּצָא מְלֻגָּאוּ
 חִיר"ק קוּצָא דְּאֵת ג', וְכֻלָּא אֲתַרְמִיז בְּאֵת א,
 נִקְוָדָה לְעִילָא חֲל"ם נִקְוָדָה לְתַתָּא חִיר"ק
 בְּאֲמַצְעֵיתָא שׁוּר"ק פְּגוּוֹנָא דָּא ו', וְעוֹד תְּרִין
 נִקְוֵי דִּין דְּאֵת א אֵינוֹן צַר"י, וְאֵינוֹן שְׁב"א,
 וְאֵינוֹן בְּדִיוֹקְנָא אֲחֵרָא א, פְּגוּן י' לְעִילָא, ו'
 בְּאֲמַצְעֵיתָא, ד' לְתַתָּא, א (נ"א ד) אִיהוּ קוּצָא לְעִילָא, קוּצָא לְתַתָּא, קוּצָא

וְצִיּוּרָא שְׁלוֹ פְּמוֹ זֶה: א. זוהי
 דְּמוּת הַקַּמְיָן, שֶׁהוּא נִיצוּץ
 וְרְקִיעַ. הַנִּיצוּץ הוּא פּוֹכֵב, וְעֵלְיוֹ
 נֶאֱמַר דְּרַךְ פּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב. רְקִיעַ -
 וְקַם שְׁבֵט מִיִּשְׂרָאֵל. נִיצוּץ הוּא
 פּוֹכֵב חֲמָה שְׁמַאִיר בְּרְקִיעַ,
 וְעֲטָרָה עַל רֵאשׁוֹ לְמִטָּה נִחְלַק א
 כּוּה: א, לְכַנֵּה שְׁמַתַּחַת הַרְקִיעַ,
 וְשְׁנֵיהֶם בְּצִיּוּרָא זֶה: **ו** (כְּשִׁיבָא
 סְמָא"ל לְהַסְתַּכֵּל בְּהָ לְמִטָּה,
 מְסַתְּפֵלַת לְמַעְלָה וּמַכְסֵה אֵת
 פְּנֵיהָ מִמְּנֹה, וּמַחֲזִירָה פְּנֵיהָ מִמְּנֹה
 לְמִטָּה, וְהִיא מִתְרַחֶקֶת מִמְּנֹה.
 בְּאֹתוֹ זְמַן, תַּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר
 בְּפֶסֶח לְיוֹם חֲגֻגְנוּ. בְּאִיָּה חֲדָשׁ?
 בַּחֲדָשׁ שְׁבוּ מִתְּפֶסֶח הַלְּבָנָה. וּמִי
 הוּא שְׁמַכְסֵה עֲלֵיהָ? יְהוּ"ה, שְׁכֵן
 עוֹלָה א בְּחֻשְׁבֹּן: י' לְמַעְלָה, י'
 לְמִטָּה, ו' בְּאֲמַצְעַ, וְהוּא שׁוֹמֵר
 אֹתָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב אֲנִי ה' הוּא
 שְׁמִי וְכו'.

ב - הֵיכַל לְנִקְוָדָה, הַגַּג שְׁלֵהּ הוּא
 רְקִיעַ, וְהִיא פִּתְחָא. - עֵלְיוֹ נֶאֱמַר נוֹטָה
 שְׁמַיִם פִּירִיעָה, וְהוּא ו' שְׁמַכְסֵה עַל
 הַנִּקְוָדָה הַעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה
 וְהֶאֱמַצְעִית, פְּמוֹ זֶה: ו' (א) (ב).

צ - שְׁנֵי נִיצוּצוֹת שֶׁל הָאוֹת צ'
 הֵם צִירִי. שְׁנֵי הָרֵאשִׁים שֶׁל צ'
 הֵם שְׁנַיִם שֶׁל ע'.

ש - יֵשׁ לָהּ שְׁלֹשָׁה רֵאשִׁים, וְהֵם
 סְגוּ"ל, וְהֵם שְׁלֹשׁ נִקְוֵי שַׁר"ק,
 ז' הָרֵאשׁ שְׁלֵהּ חֲל"ם חִיר"ק
 שׁוּר"ק בּו', קוּץ מִבְּפָנִים, חִיר"ק
 קוּץ שֶׁל אוֹת ג', וְהַכֵּל נִרְמָז
 בְּאוֹת א'. נִקְוָדָה לְמַעְלָה - חֲל"ם,
 נִקְוָדָה לְמִטָּה - חִיר"ק, בְּאֲמַצְעַ -
 שׁוּר"ק, פְּמוֹ זֶה: ו' וְעוֹד שְׁתֵּי
 נִקְוֵי שֶׁל אוֹת א', הֵם צִירִי
 וְהֵם שְׁב"א, וְהֵם בְּדְמוּת אֲחֵרַת
 א, פְּמוֹ י' לְמַעְלָה, ו' בְּאֲמַצְעַ, ד'
 לְמִטָּה. א (כ) הִיא קוּץ לְמַעְלָה,
 קוּץ לְמִטָּה, קוּץ בְּאֲמַצְעַ, וְהוּא

בְּאֲמַצְעֵיתָא, ד' לְתַתָּא, א (נ"א ד) אִיהוּ קוּצָא לְעִילָא, קוּצָא לְתַתָּא, קוּצָא

בְּאִמְצָעֵי תָא, וְאִיהוּ סְגוּל וְאִיהוּ שׁוּר"ק תִּלְתַּל
נְקוּדִין, כְּלָא אִיהוּ א, אַתְוּוֹן אַחֲרֵינִין הִיכְלִין
וְכַסְוִיין לְאֵלִין אַתְוּוֹן, וְכְלָא אִיהוּ מְרוּקָם (ד)
וּמְצוּיִיר בְּכֶרְסֵיא, ו' שִׁית דְּרֵגִין לְכֶרְסֵיא,
ס' שִׁתִּין גְּלַגְלוּי דְכֶרְסֵיא, דְאִתְוּוֹן דְאִוְרֵייתָא
אַתְמַר בְּהוֹן אִין מוּקְדָם וּמְאוּחַר בְּתוֹרָה, אָבֵל
בְּכֶרְסֵיא כְּלָהוּ מִתְפַּקְנָן כְּדָקָא יְאוּת, וְרָזָא דָא
לְחַפְיֵי לְבָא אַתְמַסֵּר.

דְּבַר אַחַר וְהַמְשָׁפְלִים יִזְהָרוּ, אֵלִין אִינוּן
אַתְוּוֹן, דְּהוּה לוֹן שְׁכַל לְאֶעְלָא קְדָם
מְלָפָא, כָּל חַד עַל תְּקוּנוּי, מְסֻטְרָא דְגְבוּרָה
עָאלוּ כְּלָהוּ לְמַפְרַע, בְּגִין דְאִיהִי דְרוּעָא
שְׁמַאלָא תְשַׁר"י, וְדָא אִיהוּ בְּרַאשֵׁי"ת בְּ"א
תְשַׁר"י, בְּגִין דְבִמְדַת הַדִּין אַתְבְּרִי עֲלֵמָא,
וּבְגִין דָּא עָאלוּ לְמַפְרַע, וְהָא אוּקְמוּהוּ
דְבִימִנָּא אַתְבְּרִי עֲלֵמָא, וּבִיָּה עָאלוּ אַתְוּוֹן
כְּסֻדְרָן, וְרָזָא דְמִלָּה אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד
יִבְנֶה (תהלים פט ג), וּבְגִין דָּא כַּד עָאלוּ אַתְוּוֹן
לְמַפְרַע, וּמְנִיָּהוּ כְּסֻדְרָן, לָא בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְמַבְרִי בְּהוֹן עֲלֵמָא, עַד דְשִׁתַּף לוֹן בִּימִינָא
וּשְׁמַאלָא וּבְרָא בְּהוֹן עֲלֵמָא.

נְטִיר א"ב מְכֻסְדְּרָן, וְנָטַל תְשַׁר"ר מְלִמְפְרַע,
וּשִׁתַּף בְּהוֹן אֵת י' מִן שְׁמִיָּה, וּבְרָא בְּהוֹן
עֲלֵמָא, בְּגִין דִּיתְקִיִּים בְּנִינָא, וְאִינוּן אב"י
תְשַׁר"ר, אב"י אַ"שְׁר בִּידוּ נְפֶשׁ כָּל ח"י, ת'
תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה, ש' שַׁבַּת, ר' רֵאשִׁית
חֲכֻמָּה יִרְאֵת יי', וּבְכֻלְהוּ לָא בְּעָא לְמִתְחַל
אַלָּא בְּאֵת ב', בְּגִין דְאִיהוּ בְּנִין אָב, בְּנִינָא
דְעֲלֵמָא, וּבָה שְׁאִרִי לְמִתְחַל, בְּגִין דְבָה עֵתִיד
לְמַבְי יְרוּשָׁלַם, כְּמָה דְאַתְ אֲמַר (תהלים קמד ב)
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהו"ה, דָּאִם יְהו"ה לָא יִבְנֶה
בֵּית שְׁוֹא עֲמְלוּ בּוֹנִיו בּו (שם קכז א), וּבְנִינָא
דְאִוְרֵייתָא וּדְעֲלֵמָא בְּאֵת ב' עֵתִידָה לְמַבְי,

סְגוּל וְהוּא שׁוּר"ק שֵׁלֶשׁ
נְקוּדוֹת, הַכַּל הוּא א. הַאוֹתִיּוֹת
הַחֲחֻרוֹת - הִיכְלוֹת וְכַסְוִיִּים
לְאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ, וְהַכַּל מְרַקָם
וּמְצִיר בְּכַסָּא. ו' - שֵׁשׁ דְּרֵגוֹת
לְכַסָּא. ס' - שְׁשִׁים גְּלַגְלֵי הַכַּסָּא.
שְׁאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה נֶאֱמַר בְּהוֹן, אִין
מְקַדָם וּמְאַחַר בְּתוֹרָה, אָבֵל
בְּכַסָּא - כָּלִם מְתַקְנִים כְּרַאוּי,
וְסוּד זֶה נִמְסַר לְחַכְמֵי לַב.

עֵינָן אַחַר, וְהַמְשָׁכְלִים יִזְהָרוּ -
אֵלוּ הֵם אוֹתִיּוֹת, שְׁהִיָּה לְהֵם
שְׁכַל לְהַכְנִס לְפָנֵי הַמְלַךְ כָּל
אַחַת עַל תְּקוּנָה. מְצַד שֶׁל גְבוּרָה
נִכְנָסוּ כְּלָן לְמַפְרַע, מְשׁוּם שְׁהִיא
זְרוּעַ שְׁמַאל תְשַׁר"י, וְזֶה
בְּרַאשֵׁי"ת - ב"א תְשַׁר"י, בְּגִלְל
שְׁבִמְדַת הַדִּין נִבְרָא הָעוֹלָם,
וּמְשׁוּם זֶה נִכְנָסוּ לְמַפְרַע, וְהָרִי
פְּרִשׁוּהָ שְׁבִימִין נִבְרָא הָעוֹלָם
וּבּו נִכְנָסוּ אוֹתִיּוֹת כְּסֻדְרָן, וְסוּד
הַדְּבַר - אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.
וְלָכֵן כְּשֶׁנִּכְנָסוּ הַאוֹתִיּוֹת לְמַפְרַע,
וּמִהֵם כְּסֻדְרָן, לָא רָצָה הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְבְרָא כְּהֵן אֵת
הָעוֹלָם, עַד שֶׁשִׁתַּף אוֹתָן בְּיָמִין
וּבְשְׁמַאל וּבְרָא כְּהֵן אֵת הָעוֹלָם.
נְטִיר א"ב מְכֻסְדְּרָן, וְנָטַל תְשַׁר"ר
מְלִמְפְרַע, וּשִׁתַּף כְּהֵן הַאוֹת י'
מְשָׁמוּ, וּבְרָא כְּהֵם אֵת הָעוֹלָם
כְּדִי שִׁיתְקִיִּים הַבְּנִין, וְהֵם אב"י
תְשַׁר"ר. אב"י - אַ"שְׁר בִּידוּ נְפֶשׁ
כָּל ח"י, ת' - תּוֹרַת ה' תְּמִימָה,
ש' - שַׁבַּת, ר' - רֵאשִׁית חֲכֻמָּה
יִרְאֵת ה'. וּבְכֻלָם לָא רָצָה
לְהִתְחִיל אֲלָא בְּאוֹת ב', מְשׁוּם
שְׁהוּא בְּנִין אָב, בְּנִין הָעוֹלָם,
וּבָה הִתְחִיל לְהִתְחִיל, מְשׁוּם
שְׁבָה עֵתִיד לְכַנּוֹת יְרוּשָׁלַם, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהו"ה.
שְׁאִם יְהו"ה לָא יִבְנֶה בֵּית שְׁוֹא
עֲמְלוּ בּוֹנִיו בּו. וּבְנִין הַתּוֹרָה
וְהָעוֹלָם בְּאוֹת ב' עֵתִיד לְהַכְנּוֹת,
וְעֲלֵיהָ קִיָּם הָעוֹלָם, וּבְאוֹתוֹ זְמַן

שנבנית, כאלו שבאותו זמן יברא העולם ויבנה. וזה בראשית ברא אלהים. אבל כשחרב בית ראשון, כאלו היה העולם תהו ובהו, וזהו והארץ היתה תהו מיד שנבנית, ויאמר אלהים יהי אור, משום שכל האותיות מאירות בה. ואף על גב שאור הוא א - האור שלו שמאיר בה ב' בחמשה אורות, שהם ה' עליונה של השם הקדוש.

ג - העמוד שתומך את הבית, שהוא גמילות חסדים טובים, הוא תומך את ד' שהוא דל"ת, ובאזנה מקום סומך אותו? בגלות. א' תומך ומאיר לב', ג' גומל חסד עם ד', ובמה? ג' היא גלגל, ובה כל האותיות מתגלגלות בכמה גלילי זהב. זהו שפתוב ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש. מה זה בתרשיש? אלא בתרי שש, והם בשתי זרועות - גדלה וגבורה, שבהן מתחילה התורה בב', ובהן שש פרקים, שהם שש אותיות בראשית שכלולות בעמוד האמצעי שהוא ו', ועליו נאמר ויבא ראשית לו, לו - לאות ו', כי שם חלקת מחוקק ספון.

ד' - הדלת של הבית של ירושלים, ו' - העמוד שסמוך לדלת (לב), והיא דלת של שני שערים, שנאמר בהם פתחו לי שערי צדק, ומשום זה יש לדלת שני גגות, והם שתי זרועות, בלא ו', שהם ששה פרקים, היא דלת, וזהו דלותי ולי יהושיע. ואות ד' היא זרוע שיש בה שתי אמות. ה' - שלמות של שתי זרועות וגוף, שהיא כלל של שלשת האבות. ו' - יחוד שלמות של אות ד', שהיא הלכנה.

ועלה קיימא עלמא, ובההוא זמנא דאתבניאת כאלו ביההוא זמנא יתברי עלמא ויתבני, ודא בראשית ברא אלהים, אבל כד חרב בית ראשון כאלו הוה עלמא תהו ובהו, ודא איהו והארץ היתה תהו מיד דאתבניאת ויאמר אלהים יהי אור, בגין דכל אתון נהירין בה, ואף על גב דאור הוא א, אור דיליה דנהרא בה ב בחמש נהורין דאינון ה' עלאה דשמא קדישא.

ג עמודא דסמיה ביתא, דאיהו גמילות חסדים טובים, איהו סמיה לד דאיהו דל"ת, ובאן אתר סמיה לה בגלותא, א' סמיה ונהיר לב', ג' גמיל חסד עם ד', ובמאי, ג' איהי גלגל, ובה כל אתון מתגלגלין בכמה גלילי דדהבא, הדא הוא דכתיב (שיר ה יד) ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש, מאי בתרשיש אלא בתרי שש, ואינון בתרין זרועין גדולה גבורה, דבהון שרי אורייתא בב', ובהון שית פרקין, דאינון ו' אתון בראשית, דכלילין בעמודא דאמצעיתא דאיהו ו', ועליה אתמר (דברים לג כא) ויבא ראשית לו, לו לאת ו', כי שם חלקת מחוקק ספון.

ד דלת דביתא דירושלם, ו עמודא דסמיה לדלת (ג"א לב), ואיהי דלת דתרין תרעין, דאתמר בהון (תהלים קיח יט) פתחו לי שערי צדק, ובגין דא אית לדלת תרין גגין, ואינון תרין זרועין, בלא ו' דאינון שית פרקין, איהי דלת ודא איהו (שם קיג ו) דלותי ולי יהושיע, ואת ד' איהי זרועא דאית ביה תרין אמינ, ה שלימו דתרין זרועין וגופא דאיהי כללא דתלת אבהן, ו' יחודא שלימו דאת ד' דאיהי סיהרא.

שהיא כלל של שלשת האבות. ו' - יחוד שלמות של אות ד', שהיא הלכנה.

כִּד נִהַיר בָּהּ אֶתְמַר בָּהּ (ישעיהו ל כו) וְהָיָה אֹר
הַלְבָּנָה כְּאֹר הַחֲמָה, וְאֹר הַחֲמָה יִהְיֶה
שְׁבַעַתִּים כְּאֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים, וְדָא שְׁלִימוּ
דְחֲמָה וְסִיְהָרָא דְאִינוּן ה"ה, בְּגִין דְאִיהוּ ז'
כְּלִיל י"ו, וּבְגִין דָּא אִיהוּ זְכוּר וְשְׁמוּר, זְכוּר
מִסְטָרָא דְה' עֲלָאָה, שְׁמוּר מִסְטָרָא דְה' תַּתְּאָה.

ח אֵית לָהּ תְּלַת גְּגִין, וְאִינוּן ו' ו' ו' דְכְּלִילָן
בְּח"י עֲלָמִין, ח' אִיהִי מִפְּשָׁר חֲלָמִין טְבִין
בְּט', וְהָא אֹוקְמוּהוּ חֲלָמָא טְבָא מִסְטָרָא דָּאָת
ט', דְאִיהִי סְחוּר לָהּ, כְּפָה דְאֹוקְמוּהוּ חֲלָמָא
טְבָא חֲזִיתָ, וְדָאִי מִתְּפִין קָא אֶתְיָא, בְּגִין דָּאָת
ט' אִיהִי סְפִירָה תְּשִׁיעָאָה מְעִילָא לְתַתָּא, ח'
סְפִירָה תְּמִינָאָה מִתְּתָא לְעִילָא, ח' (דף טו
ב) מִסְטָרָא דָּאָת א', י' סְפִירָה עֲשִׁירָאָה,
עֲשִׁירִית הָאִיפָה, כִּד נְחִית ח' לְגַבְהָ אֶתְעַבִּידָת
ח"י, וְאָת י' כִּד סְלָקָא בְּכ' אֶתְקִרִיאָת כְּתָר
עֲלָאָה, וְעֲלִיָה אֶתְמַר כְּתָר יִתְנֹו לָהּ, יְהו"ה
אֵלֵהִינ"ו אָבָא וְאִימָא, מְלָאָכִים הַמוֹנִי מְעֵלָה
אֵלִין נִשְׁמַתִּין דְאִינוּן מְלָאָכִים מִסְטָרָא
דְמְלָכוּת, יַחַד כְּלָם קְדוּשָׁה לָהּ יִשְׁלָשׁוּ, קְדוּשָׁה
וְדָאִי אִיהִי שְׁכִינְתָא, לָהּ יִשְׁלָשׁוּ אִינוּן תְּלַת
אַבְהָן דְאִינוּן קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ, יְהו"ה
צְבָאוֹת מְאִי צְבָאוֹת אֵלִין תְּרִין נְבִיאֵי קְשׁוּט,
מְלָא כָּל דָּא צְדִיק, הָאֶרְץ כְּבוֹדוֹ דָּא שְׁכִינְתָא
דְאִיהִי קְדוּשָׁה, דְעֵלָה אֶתְמַר אֵין קְדוּשָׁה פְּחוּת
מְעַשְׂרָה, וְדָא אִיהוּ כ' כְּתָר.

ו, וַיַּחְלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם מֵצֵב אֶרְצָה (בראשית כח
יב). דָּא שְׁכִינְתָא תַּתְּאָה, וְרָאִשׁוּ מְגִיעַ
הַשְּׁמַיְמָה דָּא שְׁכִינְתָא עֲלָאָה, וְהִנֵּה מְלָאָכִי
אַלְהִי"ם דָּא מ', עוֹלִים בְּל' וַיּוֹרְדִים בְּנ',
דְאֶתְמַר בָּהּ (ישעיהו יד יב) אֵיךְ נִפְלְתָ מִשְׁמַיִם הִילָל
בֶּן שָׁחַר, אֶתְמַר בֵּיהּ וַיּוֹרְדִים בּוּ.

כְּשִׁמְאִיר בָּהּ, נֶאֱמַר בָּהּ וְהָיָה
אֹר הַלְבָּנָה כְּאֹר הַחֲמָה, וְאֹר
הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַעַתִּים כְּאֹר
שְׁבַעַת הַיָּמִים. וְזוֹ שְׁלָמוֹת שֶׁל
חֲמָה וּלְבָנָה שְׁהִם ה"ה, מִשׁוּם
שֶׁהוּא ז' כּוֹלֵל י"ו, וּמִשׁוּם זָה
הוּא זְכוּר וְשְׁמוּר. זְכוּר - מִצַּד
שֶׁל ה' עֲלִיוֹנָה, שְׁמוּר - מִצַּד שֶׁל
ה' תַּתְּוֹנָה.

ח יֵשׁ לָהּ שְׁלֹשָׁה גְּגוֹת, וְהֵם ו' ו'
ו' שְׁכִלּוּלִים בְּח"י עוֹלָמוֹת. ח'
הִיא פּוֹתְרַת חֲלוּמוֹת טוֹבִים בְּט',
וְהִיא פְּרֻשׁוּהָ, שְׁחֲלוּם טוֹב מִצַּד
שֶׁל הָאוֹת ט', שֶׁהִיא סְכִיב לָהּ,
כְּמוֹ שְׁבָאָרוּהוּ, חֲלוּם טוֹב רְאִיתָ
- וְדָאִי מִשָּׁם זָה בָּא. מִשׁוּם
שְׁאוֹת ט' הִיא סְפִירָה תְּשִׁיעִית
מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה, ח' סְפִירָה
שְׁמִינִית מְמַטָּה לְמַעְלָה, ח' מִצַּד
שֶׁל אוֹת א', י' סְפִירָה עֲשִׁירִית,
עֲשִׁירִית הָאִיפָה. כְּשִׁיּוֹרְדָת ח'
אֵלֶיהָ, נְעֻשִׁית ח"י, וְהָאוֹת י'
כְּשִׁעוֹלָה עִם כ', נִקְרֵאת כְּתָר
עֲלִיוֹן, וְעֲלִיוֹ נֶאֱמַר כְּתָר יִתְנֹו לָהּ
יְהו"ה אֵלֵהִינ"ו, אָבָא וְאִמָּא,
מְלָאָכִים הַמוֹנִי מְעֵלָה - אֵלוֹ
נִשְׁמוֹת שֶׁהֵן מְלָאָכִים מִצַּד
הַמְּלָכוּת, יַחַד כְּלָם קְדוּשָׁה לָהּ
יִשְׁלָשׁוּ, קְדוּשָׁה וְדָאִי שֶׁהִיא
שְׁכִינָה, לָהּ יִשְׁלָשׁוּ - אֵלוֹ שְׁלֹשַׁת
הָאֲבוֹת שְׁהִם קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ.
יְהו"ה צְבָאוֹת, מֵה זָה
צְבָאוֹת? אֵלוֹ שְׁנֵי נְבִיאֵי אָמֵת.
מְלָא כָּל - זָה צְדִיק. הָאֶרְץ
כְּבוֹדוֹ - זוֹ שְׁכִינָה, שֶׁהִיא קְדוּשָׁה
שְׁעֲלֶיהָ נֶאֱמַר, אֵין קְדוּשָׁה פְּחוּת
מְעַשְׂרָה. וְהוּוּ כ' כְּתָר.

ו - וַיַּחְלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם מֵצֵב
אֶרְצָה - זוֹ הַשְּׁכִינָה הַתַּתְּוֹנָה,
וְרָאִשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׁמַיְמָה - זוֹ
הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיוֹנָה, וְהִנֵּה מְלָאָכִי
אַלְהִי"ם - זָה מ', עוֹלִים בְּל'
וַיּוֹרְדִים בְּנ', שְׁנֶאֱמַר בָּהּ אֵיךְ
נִפְלְתָ מִשְׁמַיִם הִילָל בֶּן שָׁחַר. נֶאֱמַר בּוּ וַיּוֹרְדִים בּוּ.

אב"ר בס', בַּה סְלִקִין, בְּגִין דְּאִיהִי ס' נָה, אִיהִי ס' לָם לְסִלְקָא בְּל', ע בַּה מִסְתַּכַּל וּבִיָּה מְצַפָּה, וְרָזָא דְמַלְאָה וְכַל עֵינִן לָךְ תְּצַפָּה, פ, בַּה כַּל לְשׁוֹן לָךְ תְּשַׁבַּח, בְּזִמְנָא שְׁעוּלָה לְמַקְוֵמוֹ. וְכִי כַעַת לֹא מְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ כַּל לְשׁוֹן? לֹא, עַד שְׂיִתְקַים הַכְּתוּב וְהִיָּה ה' לְמַלְךָ, לְמַלְךָ וְדַאי, בְּאוֹת ל', וּבְאוֹתוֹ זְמַן יִתְקַים כַּל פַּה וְכַל לְשׁוֹן יִתְנוּ הַדְּר לְמַלְכוּתָךְ.

צ - בַּה הוּא זְמַנָּא אֲתָמַר בַּה (מְשַׁלִּי יד לד) צְדָקָה תְּרוּמָם גּוֹי, וְלִית צְדָקָה אֲלֵא צְלוּתָא הָא אוּקְמוּהוּ, וְאִיהִי אִימָא עַלְמָא דְנַחְתָּא לְגַבִּי צְדָק וְאֲתַעֲבִידַת צְדָקָה, וְאֲתַפְּלִיל י"ה בְּתַרְוִיהוּ בְּצַדִּיק וְצְדָקָה, ק בַּה הוּא זְמַנָּא יְסַלְקוֹן לִיה קָלִין דְּצְלוּתִין קָלִין דְּאוּרִייתָא, וּבַה הוּא זְמַנָּא יְהֵא הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב.

ר - רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנֵּם וְלִירוּשָׁלַיִם מִבְּשַׁר אֲתָן. ש - בַּה שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלְקְרוֹב אָמַר יְהו"ה וְרַפְּאֲתִיו. לְרַחוּק שְׁנַתְקַרְב, דְּקְרוֹב קְרוֹב (ג"א דְּרַחוּק רַחוּק) הָוָה. ת בַּה (אִיכָה ד כב) תַּם עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן, לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתָךְ. (דף יז ע"א).

הַקְּדָמָה אַחֲרַת לְתַקּוּנֵי הַזּוּהַר בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִי"ם וְגוֹמַר. כְּתוּב הַמְשַׁכְּלִים זְהַרְוּ כְּזֵהר הַרְקִיעַ וְגו', אֵלוּ הֵם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְחִבְרִיו - רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, וְרַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יִצְחָק וְשָׂאֵר הַחִבְרִים, שְׁהִזְהִירוּ זֵהר לְמַעְלָה כְּזֵהר הַרְקִיעַ. מַה זֶה כְּזֵהר? אֵלֵא כְּשַׁעֲשׂוּ אֶת הַחִבּוּר הַזֶּה, הִסְפִּימוּ עֲלֵי לְמַעְלָה, וְקָרְאוּ לוֹ סֵפֶר הַזֵּהר. וּמְצַדִּיקֵי הַרְבִּים בּוּ יִהְיוּ רַבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֵד, שְׁלֵא יִחְשִׁיף הָאוּר שְׁלָהֶם לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן

אב"ר בס', בַּה סְלִקִין, בְּגִין דְּאִיהִי ס' נָה, אִיהִי ס' לָם לְסִלְקָא בְּל', ע בַּה מִסְתַּכַּל וּבִיָּה מְצַפָּה, וְרָזָא דְמַלְאָה וְכַל עֵינִן לָךְ תְּצַפָּה, פ, בַּה כַּל לְשׁוֹן לָךְ תְּשַׁבַּח, בְּזִמְנָא דְסִלְיָךְ לְאַתְרֵיהָ, וְכִי כַעַן לֹא מְשַׁבְּחִין לִיה כַּל לְשׁוֹן, לָא, עַד דִּיתְקַיִים קָרָא (זכריה יד ט) וְהִיָּה יְהו"ה לְמַלְךָ, לְמַלְךָ וְדַאי בְּאֵת ל', וּבַה הוּא זְמַנָּא יִתְקַיִים כַּל פַּה וְכַל לְשׁוֹן יִתְנוּ הַדְּר לְמַלְכוּתָךְ.

צ בַּה הוּא זְמַנָּא אֲתָמַר בַּה (מְשַׁלִּי יד לד) צְדָקָה תְּרוּמָם גּוֹי, וְלִית צְדָקָה אֲלֵא צְלוּתָא הָא אוּקְמוּהוּ, וְאִיהִי אִימָא עַלְמָא דְנַחְתָּא לְגַבִּי צְדָק וְאֲתַעֲבִידַת צְדָקָה, וְאֲתַפְּלִיל י"ה בְּתַרְוִיהוּ בְּצַדִּיק וְצְדָקָה, ק בַּה הוּא זְמַנָּא יְסַלְקוֹן לִיה קָלִין דְּצְלוּתִין קָלִין דְּאוּרִייתָא, וּבַה הוּא זְמַנָּא יְהֵא הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב.

ר - רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנֵּם וְלִירוּשָׁלַיִם מִבְּשַׁר אֲתָן (ישעיה מא כו). ש בַּה שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלְקְרוֹב אָמַר יְהו"ה וְרַפְּאֲתִיו (שם נז יט), לְרַחוּק שְׁנַתְקַרְב, דְּקְרוֹב קְרוֹב (ג"א דְּרַחוּק רַחוּק) הָוָה. ת בַּה (אִיכָה ד כב) תַּם עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן, לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתָךְ. (דף יז ע"א).

הַקְּדָמָה אַחֲרַת לְתַקּוּנֵי הַזּוּהַר בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִי"ם וְגוֹמַר, כְּתוּב הַמְשַׁכְּלִים זְהַרְוּ כְּזֵהר הַרְקִיעַ וְגו', אֵלוּ הֵם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְחִבְרִיו, רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, וְרַבִּי אַבָּא, וְרַבִּי יוֹסִי, וְרַבִּי חֲזִיָּא, וְרַבִּי יִצְחָק, וְשָׂאֵר חִבְרֵיא, דְּאֲזַדְהִירוּ זֵהירוּ לְעִילָא כְּזֵהר הַרְקִיעַ, מַאי כְּזֵהר, אֲלֵא כַּד עֲבָדוּ הָאִי חִבּוּרָא, אֲסַתְפְּמוּ עֲלֵיהָ לְעִילָא, וְקָרְאוּ לִיה סֵפֶר הַזֵּהר, וּמְצַדִּיקֵי הַרְבִּים בִּיה יְהוֹן נְפִישִׁין כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֵד, דְּלֹא אֲתַחְשִׁיף נְהוּרָא דְלְהוֹן לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עוֹלָמִין, בַּה הוּא זְמַנָּא דְאַתְחַבֵּר הָאִי חִבּוּרָא,

רְשׁוּתָא אַתְיָהִיב לְאַלְיָהוּ לְאַסְפְּמָא עִמְהוֹן בֵּיהּ, וְלִכְל מְאָרִי מְתִיבְתָא דְלַעִילָא וְתַתָּא, וְכָל חֵיילִין דְּמִלְאָכִין עֲלָאִין, וְנִשְׁמַתִּין עֲלָאִין, לְמַהוּי עִמְהוֹן בְּאַסְפְּמוּתָא וְרַעוּתָא בְּחָדָא. פְּתַח אַלְיָהוּ וְאָמַר, רַבּוֹן עֲלִמִין דְּאַנְתָּ הוּא חָד וְלֹא בְּחֻשְׁבֹן, אַנְתָּ הוּא עֲלָאָה עַל

כָּל עֲלָאִין, סְתִימָא עַל כָּל סְתִימִין, לִית מְחֻשְׁבָּה תְּפִיסָא בְּךָ כְּלָל, אַנְתָּ הוּא דְאַפִּיקַת עֶשֶׂר תְּקוּנִין, וְקָרִינָן לֹוֹן עֶשֶׂר סְפִירָן, לְאַנְהָגָא בְּהוֹן עֲלִמִין סְתִימִין דְּלֹא אַתְגַּלְיִין, וְעֲלִמִין דְּאַתְגַּלְיִין, וּבְהוֹן אַתְפְּסִיאת מְבַנֵי נְשָׂא, וְאַנְתָּ הוּא דְקָשִׁיר לֹוֹן, וּמִיחַד לֹוֹן, וּבְגִין דְּאַנְתָּ מְלַגָּאוּ, כָּל מָאן דְּאַפְרִישׁ חַד מִן חֲבֵרִיהּ מְאֵלִין עֶשֶׂר, אַתְחֻשִׁיב לִיהּ כְּאֵלוּ אַפְרִישׁ בְּךָ.

וְאַלְיִין עֶשֶׂר סְפִירָן אֵינוֹן אֲזִלִין כְּסֻדְרָן, חַד אַרְיָה, וְחַד קָצָר, וְחַד בֵּינוֹנִי, וְאַנְתָּ הוּא דְאַנְהִיג לֹוֹן, וְלִית מָאן דְּאַנְהִיג לָךְ, לֹא לַעִילָא וְלֹא לְתַתָּא וְלֹא מִכָּל סְטָרָא, לְבוּשִׁין תְּקִינַת לֹוֹן, דְּמַנְיָהוּ פְּרַחִין נִשְׁמַתִּין לְבַנֵי נְשָׂא, וְכַמְּה גּוֹפִין תְּקִינַת לֹוֹן, דְּאַתְקָרִיאוּ גּוֹפָא לְגַבֵי לְבוּשִׁין דְּמַכְסִיין עֲלִיהוֹן, וְאַתְקָרִיאוּ בְּתַקּוּנָא דָּא, חֻסְד דְּרוּעָא וְמִנָּא, גְּבוּרָה דְּרוּעָא שְׂמָאֵלָא, תְּפָאֲרַת גּוֹפָא, נְצַח וְהוּד תְּרִין שׁוֹקִין, וְיִסוּד סִיּוּמָא דְּגּוֹפָא אוּת בְּרִית קֹדֶשׁ, מְלַכּוּת פֶּה תּוֹרָה שְׂפַעַל פֶּה קָרִינָן לִיהּ.

חֲבֻמָּה מוּחָא אִיהוּ מְחֻשְׁבָּה מְלַגּוּ, בֵּינָה לְבָא וּבָה הֵלֵב מְבִין, וְעַל אֵלִין תְּרִין כְּתִיב (דְּבָרִים כֵּט כ"ח) הַנְּסֻתְרוֹת לִיהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ, כְּתָר עֲלִיוֹן אִיהוּ כְּתָר מְלַכּוּת, וְעֲלִיָּה אַתְמַר (יִשְׁעִיָּה מו' י') מְגִיד מְרֵאשִׁית אַחֲרִית, וְאִיהוּ קַרְקַפְתָּא דְּתַפְלִי, מְלַגּוּ אִיהוּ יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, דְּאִיהוּ אֲרַח אֲצִילוֹת, אִיהוּ שְׁקִיו דְּאֵילָנָא בְּדְרוּעוּי וְעַנְפוּי, כְּמִיָּא דְּאַשְׁקִי לְאֵילָנָא, וְאַתְרַבֵּי בְּהָהוּא שְׁקִיו.

רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, אַנְתָּ הוּא עֲלַת הָעֲלוֹת, סִבַּת הַסְּבוֹת, דְּאַשְׁקִי לְאֵילָנָא בְּהָהוּא נְבִיעוּ, וְהָהוּא נְבִיעוּ אִיהוּ כְּנִשְׁמַתָּא לְגּוֹפָא, דְּאִיהוּ חֵיִים לְגּוֹפָא, וּבְךָ לִית דְּמִיוֹן וְלִית דְּיוֹקְנָא מִכָּל מַה דְּלַגּוּ וּלְבָר, וּבְרַאת שְׂמִיָּא וְאַרְעָא, וְאַפִּיקַת מְנַהוֹן שְׂמִשָּׁא וְסִיחָרָא וְכַכְבֵּיא וּמְזֻלִי, וּבְאַרְעָא אֲלַנִין וְדִשְׂאִין וּגְנַתָּא דְּעֵדָן וְעֶשְׂבִין וְחִיוּוֹן וְעוֹפִין וְנוֹנִין וּבְנֵי נְשָׂא, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּהוֹן עֲלָאִין, וְאִיךָ יִתְנַהֲגוּן בְּהוֹן עֲלָאִין וְתַתָּאִין, וְאִיךָ אֲשְׁתְּמוּדְעָאן מְעֲלָאִי וְתַתָּאִי, וְלִית דְּיַדַּע בְּךָ כְּלָל. (דְּרַבִּי ע"ב) וְכֵר מִינְךָ לִית יַחֲדָא בְּעֲלָאִי וְתַתָּאִי, וְאַנְתָּ אֲשְׁתְּמוּדְעָא אָדוֹן עַל כָּלָא, וְכָל סְפִירָן כָּל חַד אִית לִיהּ שֵׁם יְדִיעַ, וּבְהוֹן אַתְקָרִיאוּ מְלַאכְיָא, וְאַנְתָּ לִית לָךְ שֵׁם יְדִיעַ, דְּאַנְתָּ הוּא מְמִילָא כָּל

שְׁמָהּ, וְאַנְתָּ הוּא שְׁלִימוֹ דְכְלָהוּ, וְכַד אַנְתָּ תַסְתַּלַּק מִנְהוּן, אֲשַׁתְּאֲרוּ כְלָהוּ
שְׁמָהּ כְּגוּפָא בְּלָא נִשְׁמַתָּא.

אַנְתָּ חֲפִים וְלֹאוּ בְּחֻכְמָה יְדִיעָא, אַנְתָּ הוּא מִבִּין וְלֹא מִבִּינָה יְדִיעָא, לִית
לָךְ אַתְר יְדִיעָא אֲלֵא לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא תּוּקְפָךְ וְחִילָךְ לְבַנֵּי נִשְׂא,
וְלֹאֲחֻזָּא לֹון אִיךְ אַתְנַהִיג עֲלֵמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי, דְאִינוּן צְדָק וּמִשְׁפָּט,
כְּפּוּם עוֹבְדֵיהוּן דְּבַנֵּי נִשְׂא, דִּין אִיהוּ גְבוּרָה, מִשְׁפָּט עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא,
צְדָק מְלָכוּתָא קְדִישָׁא, מֵאֲזִי צְדָק תְּרִין סְמִכֵי קְשׁוּט, הִין צְדָק אוֹת בְּרִית,
כְּלָא לְאֲחֻזָּא אִיךְ אַתְנַהִיג עֲלֵמָא, אֲבָל לֹאוּ דְאִית לָךְ צְדָק יְדִיעָא דְאִיהוּ
דִּין, וְלֹאוּ מִשְׁפָּט יְדִיעָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי, וְלֹאוּ מִכָּל אֲלִין מִדּוֹת כְּלָל.

קוּם רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְיִתְחַדְשׁוּן מְלִין עַל יְדֵךְ, דְּהָא רְשׁוּתָא אַתְיֵהִיב לָךְ לְגַלְעָה
רְזִין טְמִירִין עַל יְדֵךְ, מַה דְּלֹא אַתְיֵהִיב רְשׁוֹ לְגַלְעָה לְשׁוּם בְּרַשׁ
עַד כְּעַן, קָם רַבֵּי שְׁמַעוֹן פִּתַח וְאָמַר, לָךְ יְהוּ"ה הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְכו' (ד"ה
א כט יא), עֲלֵאִין שְׁמַעוֹן אִינוּן דְּמִיכִין דְּחֻכְרוּן, וְרַעֲיָא מְהֵימְנָא אַתְעָרוּ
מִשְׁנַתְכוּן, הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֲפָר (ישעיהו כו יט), אֲלִין אִינוּן צְדִיקָא דְאִינוּן
מִסְטָרָא דְהָהוּא דְאִתְמַר בְּהַ (שיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר, וְלֹאוּ אִינוּן מִתִּים,
וּבְגִין דָּא אַתְמַר בְּהוּן הַקִּיצוּ וְרַנְנוּ וְכו', הַקִּיצוּ אַנְתָּ וְאַבְהֵן, רַעֲיָא מְהֵימְנָא
אַתְעָר אַנְתָּ וְאַבְהֵן לְאַתְעָרוּתָא דְשְׁכִינְתָּא דְאִיהִי יִשְׁנָה בְּגִלוּתָא, דְעַד כְּעַן
צְדִיקָא כְּלָהוּ דְמִיכִין וְשִׁינְתָּא בְּחוּרֵיהוּן.

מִיָּד יְהִיבַת שְׁכִינְתָּא תְּלַת קְלִין לְגַבֵּי רַעֲיָא מְהֵימְנָא, וְיִימָא לִיהַ קוּם רַעֲיָא
מְהֵימְנָא, דְּהָא עֲלָךְ אַתְמַר (שיר ה ב) קוּל דוֹדֵי דוֹפֵק לְגַבֵּאי בְּאַרְבַּע
אַתּוּן דִּילִיָּה, וְיִימָא בְּהוּן, פִּתְחִי לִי אַחוּתֵי רַעֲיָתִי יוֹנְתֵי תַמְתִּי, דְּהָא תַם
עוֹנָךְ בֵּת צִיּוֹן, לֹא יוֹסִיף לְהַגְּלוֹתְךָ (איכה ד כב).

שְׂרָאֲשֵׁי נִמְלָא טַל (שיר ה ב), מֵאִי נִמְלָא טַל אֲלֵא אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אַנְתָּ חֲשִׁיבַת דְּמִיּוּמָא דְאַתְחַרְבַּ בִּי מִקְדְּשָׁא דְעֵאלָנָא בְּבֵיתָא דִּילִי,
וְעֵאלָנָא בִּישׁוּבָא, לֹאוּ הָכִי, דְּלֹא עֵאלָנָא כָּל זְמַנָּא דְאַנְתָּ בְּגִלוּתָא, הָרִי
לָךְ סִימְנָא שְׂרָאֲשֵׁי נִמְלָא טַל, ה"א שְׁכִינְתָּא בְּגִלוּתָא, שְׁלִימוֹ דִּילָהּ וְחִיִּים
דִּילָהּ אִיהוּ טַל, וְדָא אִיהוּ יו"ד ה"א וַא"ו, וְה"א אִיהִי שְׁכִינְתָּא דְלֹא
מְחוּשְׁבֵן ט"ל, אֲלֵא יו"ד ה"א וַא"ו, דְסִלִּיקוּ אַתּוּן לְחֻשְׁבֵן ט"ל, דְאִיהוּ
מְלִיא לְשְׁכִינְתָּא מִנְבִיעוֹ דְכָל מְקוּרִין עֲלֵאִין, מִיָּד קָם רַעֲיָא מְהֵימְנָא,
וְאַבְהֵן קְדִישִׁין עֲמִיָּה, עַד כְּפֵאן רְזָא דִּיחֻדָּא, מִכְּפֵאן וְאִילָךְ פְּרַשְׁתָּא קְדַמָּא
דְסַתְרֵי אוּרִיָּתָא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר:
בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, סוּד
יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לַהוֹדִיעִם.
סוּד אֱלוֹהִים שְׁבַעִים פְּנִים
שֶׁהַתְּפִרְשָׁה מִלֵּת בְּרֵאשִׁית
בְּפִרְשָׁה הַזֹּאת.

תקון ראשון

בְּרֵאשִׁית, ב' ראשית, זה השער
לה' צדיקים יבאו בו. זהו שער
הצדיקים שיש להם רשות
להפגס לשם, ואחרים ושאינם
צדיקים נדחים משם, בו
רשומים ומצוירים וחקוקים
דמיות של עליונים ותחתונים,
הציוור של אדם רשום שם, והוא
דמות אדם, הרשם של אריה שם
לזמן, ורשם של שור לשמאל,
ורשם של נשר באמצע, וסוד
הדבר - ודמות פניהם פני אדם,
ופני אריה אל הזמן לארבעתם
וכו'. לכל חיה ארבע פנים, אלו
ארבע אותיות של השם הקדוש
של יהו"ה שמאיר בהם. המלך
של כל החיות זה אדם, שהוא
יו"ד ה"א וא"ו ה"א שעולה
בחשבון אחד. דמות אדם זו
השכינה הקדושה, שהיא
דמותו.

היא חותם שלו, דמות שלו,
ועליה נאמר שימני כחותם על
לבך. שפך אמרה השכינה, שאף
על גב שאתה תסתלק למעלה
מהעולם, דמותך לא תזוז ממני
לעולם, כמו אותו חותם
שבאותו מקום שנדבק בו רשם
של בעל החותם, לא וזה ממנו
הדמות של החותם להיות ניכר,
ולכן אמרה כנסת ישראל בגלות,
שימני כחותם על לבך, כציוור
התפלין של יד שהן כנגד הלב.
כחותם על זרועך, כמו תפלין
של ראש שתלויים רצועות לכל
הצדדים על הלב והזרוע, ובהן

פְּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר, בְּרֵאשִׁית בְּרָא
אֱלֹהִים, סוּד יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ
לַהוֹדִיעִם (תהלים כה יד), סוּד אֱלִין אֵינוֹן שְׁבַעִין
אֲנָפִין, דַּאתְּפִרְשָׁה מִלֵּת בְּרֵאשִׁית בְּהַאי פְּרִשְׁתָּא.

תקוּנָא קַדְמָאָה

בְּרֵאשִׁית, ב' ראשית, זה השער ליהו"ה
צדיקים יבאו בו (תהלים קיח ט). דא
איהו תרעא דצדיקיא, דאית לון רשו לאעלא
תמן, ואחרנין ודלאו אינון (דריח ע"א) צדיקיא,
אתדחין מתמן, פה רשימין ומצוירין
ומתחקין דיוקנין דעלאין ותתאין, ציוורא
דאדם רשימא תמן, ואיהו דמות אדם, רשימא
דאריה תמן לימינא, ורשימא דשור לשמאלא,
ורשימא דנשרא באמצעיתא, ורזא דמלה
ודמות פניהם פני אדם, ופני אריה אל הזמן
לארבעתם וכו' (יחזקאל א ט), לכל חיותא ארבע
אנפין, אלין ארבע אתוון דשמא קדישא
דיהו"ה, דנהיר בהון, מלכא דכלהו חיוון דא
אדם, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דסליק
בחשבון חד, דמות אדם דא שכינתא קדישא,
דאיהי דיוקניה.

איהו חותם דיליה, ועלה אתמר (שיר ח
ו) שימני כחותם על לבך, דהכי אמרת
שכינתא, אף על גב דאנת תסתלק לעילא,
דיוקנך לא אתעדי מנאי לעלם, פההוא חותם
דבההוא אתר דאתדבק ביה רשימו דמארי
חותמא, לא אתעדי מניה דיוקנא דחותמא,
לאשתמודעא ביה, ובגין כך אמרה כנסת
ישראל בגלותא, שימני כחותם על לבך,
פרשימו דתפלין דיד דאינון לקבל לבא,
כחותם על זרועך, כתפלין דרישא דאינון
תליין רצועין לכל סטרין על לבא ודרועא,
ובהון אינון רשימין דאינון עמיה דקודשא

רְשׁוּמִים אֵלוֹ שֶׁהֵם עִמּוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעוֹד, שִׁמְנֵי
כַחוֹתֶם עַל לֶבָבְךָ, זֶהוּ חוֹתֶם שֶׁל
אוֹת בְּרִית קְדֹשׁ, וְהוּא אוֹת בְּרִית
שֶׁבֶת קְדֹשׁ וְיָמִים טוֹבִים.

כִּי עֲזָה כְמוֹת אֱהָבָה - חֲזָקָה
הִיא הַפְּרִדָּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְהַשְׂכִּינָה מִיִּשְׂרָאֵל כְּמוֹ הַפְּרִדָּת
הַנְּשֻׁמָּה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ מֵהַגּוּף.
וְעוֹד, כִּי עֲזָה כְמוֹת אֱהָבָה -
כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל מִיַּחַדִּים אֶת שֵׁם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֱהָבָה
וְאוֹמְרִים הַבּוֹחֵר בְּעִמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּאֱהָבָה, קָשָׁה כְּשֶׁאוֹל קְנָאָה שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מְקַנָּא
עֲלֵיהֶם בְּזִמְנֵי שִׁיִּצְאוּ מֵהַגְּלוּת,
שֶׁהוּא יִהְיֶה בְּאוֹתוֹ זִמְנֵי קְנָא
וְנוֹקֵם וּבַעַל חֲמָה, רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפֵי
אֵשׁ. בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן יִתְעוֹרֵר
הַשְּׂמָאל בְּשִׁלְהֵבּוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵם
רִשְׁפֵי אֵשׁ שִׁלְהֵבֶת י"ה, וְיִשְׂרָף
כְּמָה הַיְכָלוֹת שֶׁל בְּתֵי עֲבוּדָה
זָרָה וְיִטַּל נִקְמוֹת מֵעַמְלֵק, שֶׁהוּא
נִשְׁבַּע בְּשִׁפְתֵי הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהֵם י"ה, לְטַל נִקְמָה
מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְיִאֲמַר כִּי יָד
עַל כַּס י"ה, וְזֶהוּ רִשְׁפֵי אֵשׁ
שִׁלְהֵבֶת י"ה.

וְיִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים, רַבּוֹן הָעוֹלָם,
אֵף עַל גֵּב שְׂאֵנֵי בְּגָלוֹת רְחוּקָה
מִמֶּךָ, שִׁמְנֵי כַחוֹתֶם עַל לֶבָבְךָ,
וְלֹא תִזוֹן מֵאֲתַנּוּ דְמוֹתֶךָ, שֶׁהִיא
הַחוֹתֶם שְׁלֶךְ, הַשְׂכִּינָה שְׁלֶךְ,
שֶׁבְּגִלְגָּלָה הֵייתָ זוֹכֵר אוֹתָנוּ
בְּגָלוֹת, וְהַחוֹתֶם שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְדָאֵי הִיא הַשְׂכִּינָה.

בְּרִאשִׁית בְּרָא, ב' הִיא וְדָאֵי, בָּה
פְּתַחַה הַתּוֹרָה בְּב', וְזוֹ בְּרִאשִׁית,
ב' רִאשִׁית, ב' הִיא וְדָאֵי, הָאוֹצֵר
שֶׁל הַפֶּל, עֲלֶיהָ נִאֲמַר יְרָאת ה'
הִיא אוֹצְרוֹ.

זֶה תְּקוּן שְׁנֵי

(בְּרִאשִׁית, פְּעָמִים רַבּוֹת יֵשׁ בַּתּוֹרָה רִאשִׁית, וְכָל אֶחָד הַתְּפָרֵשׁ בְּמִקּוּמוֹ. הָרִאשׁוֹן הוּא - יְהו"ה

בְּרִיךְ הוּא, וְעוֹד שִׁמְנֵי כַחוֹתֶם דָּא חוֹתֶם דְּאוֹת
בְּרִית קְדֹשׁ, וְהוּא אוֹת בְּרִית שֶׁבֶת קְדֹשׁ וְיָמִים
טוֹבִים.

כִּי עֲזָה כְמוֹת אֱהָבָה, תְּקִיפָא אִיהִי אִפְרָשׁוּתָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָא מִיִּשְׂרָאֵל,
כְּפָרִישׁוֹ דְּנִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנֶפֶשָׁא מְגוּפָא, וְתוֹ
כִּי עֲזָה כְמוֹת אֱהָבָה, כְּדִ יִשְׂרָאֵל מִיַּחַדִּין שְׂמָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַחֲמֵימוֹ, וְאֹמְרֵי הַבּוֹחֵר
בְּעִמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאֱהָבָה, קָשָׁה כְּשֶׁאוֹל קְנָאָה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהִי יְקִנֵי עֲלֵיהֶוּ, בְּזִמְנָא
דִּיפְקוּן מִן גְּלוּתָא, דְּאִיהֶוּ יְהֵא בְּהֵוּא זְמַנָּא
קְנָא וְנוֹקֵם וּבַעַל חֲמָה, רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפֵי אֵשׁ,
כְּהֵוּא זְמַנָּא יִתְעַר שְׂמָאֵלָא בְּשִׁלְהוּבִין דִּילֵיהָ,
דְּאִנּוּן רִשְׁפֵי אֵשׁ, שִׁלְהֵבֶת י"ה, וְיִוְקִיד כְּמָה
הַיְכָלִין דְּבְתֵי עֲבוּדָה זָרָה, וְיִטוּל נוֹקְמִין
מֵעַמְלֵק, דְּאִיהֶוּ אוֹמֵי בְּתֵרִין אֲתָנוּן דְּשְׂמָא
קְדִישָׁא דְּאִנּוּן י"ה, לְנִטְלָא נוֹקְמָא מִנֵּיהָ, הָדָא
הוּא דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת י"ז טו) וְיִאֲמַר כִּי יָד עַל כַּס י"ה,
וְדָא אִיהֶוּ רִשְׁפֵי אֵשׁ שִׁלְהֵבֶת י"ה.

וְיִשְׂרָאֵל אֹמְרִין, רַבּוֹן עֲלֵמָא, אֵף עַל גֵּב דְּאִנָּא
בְּגָלוּתָא מְרַחֲקָא מִמֶּךָ, שִׁמְנֵי
כַחוֹתֶם עַל לֶבָבְךָ, וְלֹא יִתְעַדֵי מִינָן דִּיּוֹקְנָךְ,
דְּאִיהִי חוֹתֶם דִּילָךְ, שְׂכִינְתָא דִּילָךְ, דְּבְגִינָה
אֲנָתָ הוּיִת דְּכִיר לָן בְּגָלוּתָא, וְחוֹתְמָא דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְדָאֵי אִיהִי שְׂכִינְתָא.

בְּרִאשִׁית בְּרָא, ב' אִיהִי וְדָאֵי, בָּה פְּתַחַת
אוֹרִייתָא בְּב', וְדָא בְּרִאשִׁית ב'
רִאשִׁית, ב' אִיהֶוּ וְדָאֵי, אוֹצְרָא דְּכֵלָא, עֲלָה
אֲתַמַּר (ישעיהו לג ו) יְרָאת יי' הִיא אוֹצְרוֹ.

(וְדָא תְּקוּנָא תְּנִינָא)

(בְּרִאשִׁית, זְמַנִּין סְגִיאִין אִינּוּן בְּאוֹרִייתָא רִאשִׁית, וְכָל חַד אֲתַפְרֵשׁ

באתריה, קדמא איהו יהו"ה קנני ראשית דרכו (משלי ח כב), ורא
אורייתא, דאית בה טעמי ונקודי ואתוון, וכמה פקודין דעשה ולא
תעשה, דכלהו תליין בשם יהו"ה, הדרא הוא דכתיב (שמות ג טו)
זה שמי לעלם וכו', שמי עם י"ה שם"ה, זכר"י עם ו"ה רמ"ת,
שם"ה משמאלא מדחילו דגבורה אתיהיבו, פחד יצחק).

תקונא תליתאה (תקונא תניינא)

בראשית, תמן ירא"ת, מה אשתאר מאינון
אתוון, ש"ב, ורזא דמלה שב (דף
יחע"ב ביראתהו"ה, נאמליתהחילולית

חכמה, פמה דאוקמוה אם אין יראה אין
חכמה, בגין דיראה היא אוצרא לחכמה, איהי
גניזו דילה, איהי טמירו דילה, איהי ביתא
דמלפא.

ודא תקונא תליתאה בגוונא דא

בראשית, רא"ש פי"ת, ורזא דמלה בחכמה
יבנה בית (משלי כד ג), ומאן דבעי
למחזי למלפא, לית ליה רשו למחזייה אלא
בביתיה, ורזא דמלה חכמה לא אשתמודעא
אלא בביתיה.

בגוונא דא עמודא דאמצעיתא דאיהו יהו"ה,
לא אשתמודע לנביא וחזיה אלא
בהיכליה, דאיהו אדנ"י, ורזא דמלה ויי
בהיכל קדשו (חבקוק ב כ), ואיהי כלילא משבעה
היכלין, משבעה ארעין, ועלייהו אמר דוד (שם
קטז טו) אתהלך לפני יהו"ה בארצות החיים,
ועמודא דאמצעיתא איהו כליל שבע רקיעין,
ועלייהו אמר דוד (שם קטו טז) השמים שמים
ליהו"ה, ולית ידיעה כלל במלפא ובמלבושיה
ובתקונייה לבר נש בעלמא, עד דיעול לביתיה
ולהיכליה, דאיהי ב', ועלה אתמר (ישעיהו נד ז) פי
ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.

תקון שלישי (תקון שני)

בראשית, שם ירא"ת. מה נשאר
מאותן אותיות? ש"ב, וסוד
הדבר - שב ביראת ה', ואם אין
יראה אין חכמה, כמו שבארנה
אם אין יראה אין חכמה. משום
שיראה היא אוצר לחכמה, היא
הגניזה שלה, היא הטמנה שלה,
היא בית המלך.

וזת תקון שלישי כמו זה

בראשית רא"ש פי"ת, וסוד
הדבר - בחכמה יבנה בית. ומי
שרוצה לראות את המלך, אין לו
רשות לראותו אלא בביתו, וסוד
הדבר - החכמה לא נודעת אלא
בביתו.

כמו זה העמוד האמצעי, שהוא
יהו"ה, לא נודע לנביא וחזיה
אלא בהיכלו שהוא אדנ"י, וסוד
הדבר - וה' בהיכל קדשו, והיא
כלולה משבעה היכלות, משבע
ארצות, ועליהם אמר דוד
אתהלך לפני יהו"ה בארצות
החיים. ועמוד האמצעי הוא
כולל שבעה רקיעים, ועליהם
אמר דוד השמים שמים ליהו"ה,
ואין ידיעה כלל במלך
ובמלבושו ובתקונו לכן אדם
בעולם עד שיפגס לביתו
ולהיכלו, שהיא ב', ועליה נאמר כי
ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.

ומי שהוא אדם בדמות העמוד
האמצעי, עליו נאמר אין תפלתו
של אדם נשמעת אלא בבית
הכנסת, והרי פרשה בעלי
המשנה, ומי ששומר ברית נקרא
איש תמים, ושם בראשית
בריי"ת א"ש, ששומר אותו מאש
הגיהנם. אבל מי שמתעסק
בתורה ושומר אותה נקרא אדם,
בדמות של אותו שלמעלה, זהו
שכתוב כתפארת אדם לשבת
בית. בא ראה, כל מי ששומר
אות הברית, דמותו רשומה
בשכינה וצדיק, ומי שמשדל
בתורה, דמותו רשומה בעמוד
האמצעי.

תקון רביעי

בראשית, כתוב פתחו לי שערי
צדק אבא בם אוֹדה י"ה. פתחו
לי - אלו שני עפעפי העין שהם
פותחים וסוגרים, ועליהם נאמר
והיו הכרובים פרשי כנפים
למעלה. הכרובים, אלו שני
כרובי העין, פרשי כנפים -
עפעפי העין. ועוד, פתחו לי
שערי צדק, אלו הם שתי
העינים. בזמן שהן מסתפלות
בדרך ישרה, נאמר בהם ופניהם
איש אל אחיו, ובזמן שאינם
מסתפלים בדרך ישרה, הרי נחש
עקלתון שם, עליו נאמר פי
המות יפריד וגומר.

שרשת צבעי העין הם שלשת
האבות, שנאמר בהם אלה ראשי
בית אבותם. בת עין שהיא
דקיקה קטנה, זו שכינה
שמשותפת באבות, ועליה
נאמר שמרני פאישון בת עין,
והכל בסוד של בראשית, שם
ראש"י, שם ב"ת.

קם רבי שמעון על רגליו ואמר:

ומאן דאיהו אדם בדיוקנא דעמודא
דאמצעיתא, עליה נאמר אין תפלתו
של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת, והא
אוקמוה מארי מתניתין, ומאן דנטיר ברית,
אתקרי איש תמים, ותמן בראשית, ברי"ת
א"ש, דנטיר ליה מאשא דגיהנם, אבל מאן
דאתעסק באורייתא ונטיר לה, אתקרי אדם,
בדיוקנא דההוא דלעילא, הדא הוא דכתיב
(ישעיה מד יג) כתפארת אדם לשבת בית, תא חזי,
כל מאן דנטיר אות ברית, דיוקניה רשים
בשכינתא וצדיק, ומאן דאשדל באורייתא,
דיוקניה רשים בעמודא דאמצעיתא.

תקונא רביעאה

בראשית, כתיב (תהלים קיח יט) פתחו לי שערי
צדק אבא בם אוֹדה י"ה, פתחו
לי דא אינון תרין עפעפי עינא, דאינון פתחין
וסגרין, ועלייהו אתמר (שמות כה כ) והיו
הכרובים פרשי כנפים למעלה, אלן תרין
כרובי עינא, פרשי כנפים עפעפי עינא, ועוד
פתחו לי שערי צדק אלן אינון תרין עינין,
בזמנא דאינון מסתפלין בארץ מישר, אתמר
בהון ופניהם איש אל אחיו, ובזמנא דלאו
אנון מסתפלין בארץ מישר, הא נחש עקלתון
תמן, עליה אתמר (רות א יז) פי המות יפריד
וגומר.

תלת גוויי עינא אנון תלת אבהן, דאתמר
בהו (שמות ו יד) אלה ראשי בית אבותם,
בת עין דאיהי דקיקא זעירא, דא שכינתא
דאשתתפת באבהן, ועלה אתמר (תהלים יז
ח) שמרני פאישון בת עין, וכלא ברזא
דבראשית, תמן ראש"י תמן ב"ת.

קם רבי שמעון על רגליו ואמר, רבון עלמין אפתח עיני לאסתפלא בהון

לְעִילָא, אָבֵא בָּם בְּאַרְבַּעִים וּתְרִין אַתְוּן
 דְּשָׂמָא מְפָרֵשׁ, לְמַנְדַּע כָּל אֶת וְאֶת עַל (ד תי ט)
 (א"ו) תִּיקוּנִיָּה, בְּרֵאשִׁית וְכוּ', וְהָאֶרְץ הִיְתָה תְּהוֹ
 וְבָהּ, וְאִינוּן אַב"ג ית"ץ, קר"ע שט"ן, נג"ד
 יכ"ש, בט"ר צת"ג, חק"ב טנ"ע, יג"ל פז"ק,
 שק"ו צי"ת, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
 וָעֶד, כָּל אֶת וְאֶת אֵית לִיָּה מְאָמֵר וְאֵית לִיָּה
 נְתִיב, עֶשֶׂר אַמְרִין אִינוּן, וְל"ב שְׁבִילִין, וְכֻלְהוּ
 תְּלִיין מִן אִי"ה, וְדָא אִיהוּ אָבֵא בָּם אוּדָה
 י"ה (תהלים קיח יט) אִי"ה בְּחוּשְׁבַן אוּדָה י"ה,
 י"ה חֲכָמָה וּבִינָה, א' פְּתָר עֲלָאָה, וְאִינוּן שְׁבַע
 סְפִירָן פְּלִילָן בְּשַׁבַּע שְׁמָהָן.

וְכֻלְהוּ פְּלִילַת לֹוּן בַּת שְׁבַע, וְלִית סְפִירָה
 מְפֻלְּהוּ סְפִירָן דִּיהָא לָּהּ רְשׁוּ לְאַרְקָא
 בְּרַכְּאָן וְלֹא שְׁפַעָא לְתַתְּאִין, אֲלָא בְּבַת שְׁבַע,
 בְּגִין דִּיאֵיהִי קְשׁוּרָא דְכֻלְהוּ סְפִירָן, דְּאִי סְפִירָן
 הוּוּ מְרִיקִין לְבַר מִינָה הָוָה פְּרוּדָא, וּבְגִין דָּא
 לִית רְשׁוּ לְאַרְקָא סְפִירָה לְשׁוּם אֶתֵר בַּר מִינָה,
 לְגַבֵּי תַתְּאִין, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר בָּהּ (ירמיה ט כב) אֵל
 יִתְהַלֵּל חֲכָם בְּחֲכָמָתוֹ וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת,
 בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ (ויקרא טז א), דְּלִית רְשׁוּ
 לְנִבְיָא וְחַפְּיָמָא לְמַנְדַּע לְעִילָא שׁוּם מְדַע אֲלָא
 בָּהּ, וּבְגִינָה אֶתְמַר (שמות יט ג) וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל
 הָאֱלֹהִים, וְדוּד בְּגִינָה אָמַר (תהלים קלב ד) אִם
 אֶתָּן שְׁנַת לְעִינֵי לְעַפְּעַפֵּי תְּנוּמָה, עַד אֲמַצָּא
 מְקוּם לִיהו"ה, אִיהוּ שְׁלִימוּ דְאָדָם, שְׁלִימוּ
 דִּיחֻדָּא, שְׁלִימוּ דְשָׂמָא קַדִּישָׁא, שְׁלִימוּ דְכָל
 סְפִירָה וְסְפִירָה.

תקונא חמישאה.

בְּרֵאשִׁית, ב' רֵאשִׁית, נְקוּדָה בְּהִיכְלִיָּה, וְהֵא
 נְקוּדָה אִיהִי מִחְשְׁבָה סְתִימָא,
 אֲדַהְכִי הָא אֲלִיהוּ אֲזַדְמָן לְגַבֵּיהִי דְרַבֵּי שְׁמַעוֹן,
 בְּהִיכְלוֹ, וְהִנְקֵדָה הוּוּ הִיא מִחְשְׁבָה סְתוּמָה. בִּינְתִים הִנָּה אֲלִיהוּ מְזַדְמָן אֶל רַבֵּי שְׁמַעוֹן. אָמַר

רַבּוּן הַעוֹלָמִים, פְּתַח עִינֵי
 לְהַסְתַּפֵּל בְּהֵם לְמַעְלָה, אָבֵא
 בָּם בְּאַרְבַּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת
 שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, לְדַעַת כָּל
 אוֹת וְאוֹת עַל תְּקוּנָה, בְּרֵאשִׁית
 וְכוּ' וְהָאֶרְץ הִיְתָה תְּהוֹ וְבָהּ,
 וְהֵם: אַב"ג ית"ץ, קר"ע שט"ן,
 נג"ד יכ"ש, בט"ר צת"ג, חק"ב
 טנ"ע, יג"ל פז"ק, שק"ו צי"ת,
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
 וָעֶד. לְכָל אוֹת וְאוֹת יֵשׁ מְאָמֵר
 וְיֵשׁ לָּהּ נְתִיב. עֶשֶׂר אַמְרִוֹת הֵן
 וְל"ב שְׁבִילִים, וְכֻלָּם תְּלוּיִים מִן
 אִי"ה. וְזֵהוּ אָבֵא בָּם אוּדָה י"ה.
 אִי"ה בְּחוּשְׁבַן אוּדָה י"ה. י"ה
 חֲכָמָה וּבִינָה, א' פְּתָר עֲלִיוּן,
 וְאוֹתָן שְׁבַע סְפִירוֹת כְּלוּלוֹת
 בְּשַׁבַּעַה שְׁמוֹת.

וְאֶת כָּלֵם כּוֹלְלַת בַּת שְׁבַע, וְאִין
 סְפִירָה מְפֻלְּהוּ הַסְפִירוֹת שִׁיְהִיָּה לָּהּ
 רְשׁוֹת הַלוּרִיק בְּרֻכוֹת וְלֹהֲשָׁפִיעַ
 לְתַתְּוֹנִים אֲלָא בְּבַת שְׁבַע,
 מְשׁוּם שֶׁהִיא הַקָּשֶׁר שֶׁל כָּל
 הַסְפִירוֹת, שְׂאֵם הַסְפִירוֹת הִיוּ
 מְרִיקוֹת מִחוּץ לָּהּ, הִנָּה פְּרוּד.
 וּמְשׁוּם זֶה אִין רְשׁוֹת לְשׁוּם
 סְפִירָה לְהַרְיֵק לְשׁוּם מְקוּם פְּרֻט
 לָּהּ, אֶל הַתַּתְּוֹנִים, וּמְשׁוּם כִּף
 נְאֻמַר בָּהּ אֵל יִתְהַלֵּל חֲכָם
 בְּחֲכָמָתוֹ וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת.
 בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ,
 שְׂאִין רְשׁוֹת לְנִבְיָא וְחֲכָם לְדַעַת
 לְמַעְלָה שׁוּם מְדַע אֲלָא בָּהּ,
 וּבְשִׁבְלִיָּה נְאֻמַר וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל
 הָאֱלֹהִים, וְדוּד אָמַר בְּגִלְגָּלָה אִם
 אֶתָּן שְׁנַת לְעִינֵי לְעַפְּעַפֵּי תְּנוּמָה
 עַד אֲמַצָּא מְקוּם לִיהו"ה, הוּא
 שְׁלִמּוֹת הָאָדָם, שְׁלִמּוֹת הַיְחֻד,
 שְׁלִמּוֹת הַשֵּׁם הַקֹּדֶשׁ, שְׁלִמּוֹתָהּ
 שֶׁל כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה.

תקון חמישי

בְּרֵאשִׁית, ב' רֵאשִׁית, נְקֻדָּה
 אֲדַהְכִי הָא אֲלִיהוּ אֲזַדְמָן לְגַבֵּיהִי דְרַבֵּי שְׁמַעוֹן, בְּהִיכְלוֹ, וְהִנְקֵדָה הוּוּ הִיא מִחְשְׁבָה סְתוּמָה. בִּינְתִים הִנָּה אֲלִיהוּ מְזַדְמָן אֶל רַבֵּי שְׁמַעוֹן. אָמַר

לו: רבי רבי, וְהָיָה ב' הַיָּא פְּתוּחָה, אִם כֵּן, בְּמַה הַמְחֻשְׁבָּה סְתוּמָה בְּהָ? אֵלֶּא בְּתַחֲלַת שְׁלִטוֹן וּמְמַשְׁלַת הַמֶּלֶךְ, הַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה, כְּשֶׁמֶדֶד הַחֶבֶל, הַנִּקְדָּה הַזֶּה יֵצֵא מִמֶּנָּה קוֹ שֶׁהַסְתִּיר הַנִּיצוּץ אוֹתָהּ מִחֻשְׁבָּה כְּמוֹ זֶה: ס. בְּהַתְחַלָּה הַיָּא מ"ם סְתוּמָה, וּכְשֶׁהַתְּפִשֵּׁט הַקוֹ שֶׁהוּא ו' מִהִמְדָּה, הַיָּא נִפְתָּחָה וְנִעְשְׂתָה ב', וְזֶה בְּרֵאשִׁית, ב' רֵאשִׁית, נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ.

וּכְשֶׁהוּא ס סְתוּמָה, הַיָּא מ"ם גְּדוּלָּה מִלְּסַרְפָּה הַמְשֻׁרָה, וְנִעְשִׂית טַבְעַת, וּבְגִלְלָה נֶאֱמַר אֶל הַכֶּלֶה, תְּהֵא לִי מְקַדְּשֵׁת בְּטַבְעַת זוֹ ס, וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר, הַקָּשֶׁר בְּהַתְגַּלְמוֹתוֹ נִעוּץ בְּטַבְעַת, וְהַיָּא לֹא לְכַנָּה וְלֹא אֲדָמָה וְלֹא שְׁחָרָה וְלֹא יִרְקָה וְלֹלֵא שׁוּם צָבַע כֶּלֶל, וּכְשֶׁמִּתְּפִשֵּׁט לְהֵאִיר, הַיָּא עוֹשֶׂה גִּנְיָם לְהֵאִיר.

וְכוֹד הַדְּבָר - עוֹטָה אֹר פְּשֻׁלְמָה וְכו', כְּשֶׁהַיָּא אֹר מְעֻטָּף וְלֹא מִתְּפִשֵּׁט, וְהוּא נִסְתָּר, נִקְרָא אֹרִיר, אֹרִיר נִסְתָּר בְּאוֹת יו"ד, נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ, כְּשֶׁמוֹצִיא י' מְאֹרִיר נִתְּגַלָּה אֹרִיר, וְזֶהוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, וְחֻמֶּשׁ פְּעָמִים אֹר יֵשׁ בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְהֵם ה', וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר מִי מִדֶּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים, וְזוֹ זְרוּעַ יְמִין, וְהוּא גִּוֹן לְבָן, וְשָׁמַיִם בְּזֵרֵת תַּפְּן - זוֹ זְרוּעַ שְׁמַאל, שֶׁהוּא צָבַע אֲדָם, וְכֹל בְּשֻׁלֵשׁ עֶפְרָה הָאֶרֶץ - זֶה הַגּוֹף, הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְזֶה גִּוֹן יֶרֶק, וְשָׁקֶל בְּפִלְס הָרִים וּגְבָעוֹת בְּמֵאזְנָיִם - שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמָת, וְה' הַזֶּה מִתְּפִשֵּׁט לְהֵאִיר בְּחֻמֶּשׁה גִּנְיָם, שֶׁהֵם חֻמֶּשׁ פְּעָמִים אֹר, י' הַיָּא מִדָּה שְׁלָה, ה' עֲלִיוֹנָה חֻמֶּשׁה אֹר, ה' תַּחְתּוֹנָה חֻמֶּשׁה

אָמַר לִיָּה רְבִי רְבִי, וְהָא ב' פְּתִיחָא אִיָּה, אִם כֵּן בְּמֵאִי אִיָּה מִחֻשְׁבָּה סְתִימָא בְּהָ, אֵלֶּא בְּרִישׁ הוֹרְמְנוּתָא דְּמִלְכָּא, בּוֹצִינָא דְּקַרְדִּינוּתָא, כִּד מְדִיד מְשִׁיחָא, הַיָּא נְקוּדָה, נְפִיק מִינָּה קוֹ, דְּסְתִימִים נִיצוּצָא, הַיָּא מִחֻשְׁבָּה כְּגוֹוֹנָא דָּא ס, בְּקַדְמִיתָא אִיָּה מ"ם סְתִימָא, וְכִד אֲתַפְּשֵׁט קוֹ דְּאִיָּה ו' מִן הַמְדָּה, אִיָּה אֲתַפְּתַחַת וְאֲתַעְבִּידַת ב', וְדָא בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית, נְקוּדָה בְּהִיכְלִיָּה.

וְכִד אִיָּה ס סְתִימָא, אִיָּה מ"ם רְבִתָּא מִלְּסַרְפָּה הַמְשֻׁרָה ^(ישעיה ט ו), וְאֲתַעְבִּידַת עֲזָקָא, וּבְגִינָה אֲתַמַּר לְגַבִּי כֶּלֶה, תְּהֵא לִי מְקוּדְשֵׁת בְּטַבְעַת זוֹ ס, וְעֲלָה אֲתַמַּר קוֹטְרָא בְּגוֹלְמָא, נִעוּץ בְּעֲזָקָא, וְאִיָּה לֹא חוֹר וְלֹא סוּמָק וְלֹא אוֹכֶם וְלֹא יְרוּק וְלֹא גִוּוֹן כֶּלֶל, וְכִד אֲתַפְּשֵׁט לְאֲנַהְרָא, אִיָּה עֲבִידַת גִּוּוֹנִין לְאֲנַהְרָא.

וְרוּזָא דְּמִלְכָּה עוֹטָה אֹר פְּשֻׁלְמָה וְכו' ^(תהלים קד ב), כִּד אִיָּה אֹר מְעוּטָף וְלֹא אֲתַפְּשֵׁט, וְאִיָּהוּ סְתִימִים, אֲתַקְרִי אֹרִיר, אֹרִיר סְתִימִים בְּאֵת יו"ד, נְקוּדָה בְּהִיכְלִיָּה, כִּד אֲפִיק י' מְאֹרִיר, אֲתַגְלִיא אֹרִיר, וְדָא אִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר ^(בראשית א ג), וְחֻמֶּשׁ זְמַנִּין אֹר אִינוּן בְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, וְאִינוּן ה', וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר ^(ישעיה מ יב) מִי מִדֶּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים, וְדָא דְּרוּעָא יְמִינָא, וְאִיָּהוּ גִוּוֹן חוֹר, וְשָׁמַיִם בְּזֵרֵת תַּפְּן, דָּא דְּרוּעָא שְׁמַאלָא, דְּאִיָּהוּ גִוּוֹן סוּמָק, וְכֹל בְּשֻׁלֵשׁ עֶפְרָה הָאֶרֶץ, דָּא גּוֹפָא עֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, וְדָא גִוּוֹן יְרוּק, וְשָׁקֶל בְּפִלְס הָרִים ^(דף יש ע"ב) וּגְבָעוֹת בְּמֵאזְנָיִם, תְּרִי סְמְכֵי קְשׁוּט, וְהַיָּא ה' אִיָּה אֲתַפְּשֵׁט לְאֲנַהְרָא בְּחֻמֶּשׁ גִּוּוֹנִין, דְּאִינוּן חֻמֶּשׁ זְמַנִּין אֹר, י' אִיָּה מִדָּה דִּלְהָ, ה' עֲלָה חֻמֶּשׁ אֹר, ה' תַּתָּא חֻמֶּשׁ גִּוּוֹנִין דְּנַהְרִין בְּהוֹן חֻמֶּשׁ אֹר, וְכִד אֲתַפְּשֵׁט ה' עֲלָה לְאֲנַהְרָא בְּה'

גונים שמאירים בהם חמשה אור, וכשמתפשטת ה' העליונה להאיר בה' התחתונה בחמשת הגונים (שמאירים) שלה, מיד מתפשטת ו' אליה, וזהו נוטה שמים פריעה, שודאי כשהיא מאירה בגוניה, נאמר בה וראייתה לזכר ברית עולם, וראייתה בתכשיטיה, כמו כלה שמתקשטת לבעלה, ומיד נוטה שמים פריעה, שבא אליה בעלה.

וזהו סוד של קו המדה שהוא ו', מאותה מדה שהיא י', ואחר שהיא נוטלת את השם הקדוש, היא נעשית מדה ממטה למעלה. כמו שנקדה י' היא מדה לעשר יריעות, כף היא אמה מצד האות ו' כלולה מעשר אמות. זהו שכתוב עשר אמות ארץ הקרש, וזה י', ואמה ה' עליונה, וחצי האמה ה' תחתונה. ארץ היריעה האחת זו ו'. ולמה נקראת ה' התחתונה חצי האמה? משום שנקראת מצה פרוסה, לחם עני. וכשעוררה הנקדה הזו אל א' שהוא אור סתום, נקרא קמ"ץ, קמץ סתום, בגלל וקמץ הפהן משם מלא קמצו, והיא מחשבה סתומה, ם סתומה. מי הוא המפתח שלה? פת"ח, וזה ו', והוא נטוי כמו זה (ציור למעלה) כשנפרד מהנקדה, הוא רקיע פתוח ודאי.

נטוי על ראשי החיה, שהיא ניצוץ של קמ"ץ, זהו שכתוב ודמות על ראשי החיה רקיע. מי החיה? זו מלכות, שהיא ניצוץ למטה מן רקיע כמו זה א ם מי הרקיע? זה צדיק, וזהי החיה אשר פחת אלה"י ישראל. ראשי החיה שלמטה - נצח והוד.

ויש חיה עליונה כמו זה: ך וזה י', שהיא עליונה, שהיא על

תפאה, בחמש גוונים (דנהרין) דילה, מיד אתפשט ו' לגבה, ודא איהו נוטה שמים פריעה, דודאי פד איהי נהירא בגוונין דילה, אתמר בה (בראשית ט טז) וראייתה לזכור ברית עולם, וראייתה בתכשיטה, ככלה דמתקשטא לגבי בעלה, ומיד נוטה שמים פריעה, דאתי בעלה לגבה.

ודא איהו רזא דקו המדה דאיהו ו', מההיא מדה דאיהי י', ולבתר דאיהי נטלא שמא קדישא, אתעבידת איהי מדה מתתא לעילא. כמה דנקודה י' איהי מדה לעשר יריעו, כף איהי אמה מסטרא דאות ו', כלילא מעשר אמות, הדא הוא דכתיב (שמות כו טז) עשר אמות ארץ הקרש, ודא י', ואמה ה' עלאה, וחצי האמה ה' תפאה, ארץ היריעה האחת דא ו', ואמאי אתקרי ה' תפאה חצי האמה, בגין דאתקרי מצה פרוסה לחם עוני.

והאי נקודה פד סלקא לגבי א' דאיהו אוירא סתים, אתקרי קמ"ץ, קומץ סתים, בגין וקמץ הפהן משם מלא קמצו (ויקרא ב ב), ואיהי מחשבה סתימא, ם סתימא, מפתחא דילה מאי ניהו פת"ח, ודא ו', ואיהו נטוי פגוונא דא \ (ג"א), פד אתפריש מנקודה איהו רקיע פתוח ודאי.

נטוי על ראשי החיה דאיהי ניצוצא דקמ"ץ, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע, מאן חיה דא מלכות, דאיהי ניצוץ לתתא מן רקיע, פגוונא דא א (ג"א). מאן רקיע דא צדיק, והאי איהי חיה אשר פחת אלה"י ישראל, ראשי החיה דלתתא נצח והוד.

ואית חיה עלאה פגוונא דא ך ודא י' עלאה דאיהי על הרקיע, ואיהי מחשבה

הַרְקִיעַ, וְהִיא מְחַשְׁבָּה עֲלֵינוּהָ,
כְּתוּב בְּרֹאשׁ הַפְּלֵאָה. הַרְקִיעַ שְׁלָהּ
וְעֲלֵינוּהָ, וְזוֹ הִיא עֲטָרַת
תְּפָאֲרֹת. הַרְאִישִׁים שְׁלָהּ שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת.

וַיֵּשׁ עֲטָרָה בְּרֹאשׁ אָבָא וְאִמָּא,
וְהִיא כְּתוּב עֲלֵיוֹן וְדָאִי, וְהַרְאִישִׁים
שְׁלָהּ לְמַעְלָה הֵם אָבָא וְאִמָּא,
הִיא י' בְּכָל מְקוֹם, הַקּוֹץ שְׁלָהּ
לְמַעְלָה, וְגוּהָ בְּאֲמֻצָּע, וְסוּפָהָ
לְמַטָּה. הַכֹּלֵל שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם
הַמְּפָרֵשׁ.

הַרְאִישׁ שְׁלָהּ לְמַעְלָה בְּסוּד
הַטְּעָמִים, וְגוּהָ בְּאֲמֻצָּע בְּסוּד
(כֵּלֵל) הָאוֹתִיּוֹת, גּוּף לְשִׁנְיָהִם,
וְקוֹצָה לְמַטָּה בְּסוּד הַנְּקֻדּוֹת,
וְלְמַטָּה הַנְּקֻדָּה הַזֹּאת הִיא מִים
נְקֻבִים, וְלְמַעְלָה מִים זְכָרִים,
הַרְקִיעַ בְּאֲמֻצָּע כְּמוֹ זֶה: א. עֲלֵיהָ
נֶאֱמַר וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מִים
לְמִים.

וְזוֹדֵי מַחְלָקַת שְׁהִיא לְשֵׁם שְׁמִים,
שְׁהִיא סוּפָה לְהַתְקִיָּם וְלְהַכְנִיס
שְׁלוֹם וַיְחוּד בְּשִׁנְיָהֶם, וְלֹא
מַחְלָקַת שֶׁל פְּרוּד כְּמוֹ מַחְלָקַת
קֶרַח וְעֵדְתוֹ עִם אֶהְרֹן, וּמַחְלָקַת
הַזֶּה שְׁהִיא לְשֵׁם שְׁמִים, מִשּׁוּם
שְׁהַמִּים הַתְּחַתּוּנִים בּוֹכִים
וְאוֹמְרִים, אֲנִי רּוֹצִים לְהִיּוֹת לְפָנֶי
הַמְּלֹךְ עֲלֵת הָעֲלוֹת, וְרוֹצִים
לְעֲלוֹת לְמַעְלָה. הַרְקִיעַ מְפָרֵד
בִּינֵיהֶם, עַד שְׁעֲלַת הָעֲלוֹת שֶׁם
אוֹתָם שׁוֹיִם, י' מִצַּד זֶה, וְי' מִצַּד
זֶה, ו' בְּאֲמֻצָּע, כְּמוֹ זֶה: יו"י,
שְׁהִיא א. וְכָל אֵלוֹ קְרוֹבִים לְעֲלַת
הָעֲלוֹת, וְסוּד הַדְּבָר - וַיַּעַשׂ
אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת
הַגְּדוֹלִים, וְהֵם שְׁוֹיִם. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב וְהִיא אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר
הַחֲמָה.

תְּקוּנָא חֲמִישָׁאָה

בֵּא וּרְאָה, קַמִּי הוּא סְתוּם
בְּאוֹת י' מְפָלָה אֲמֻצָּע וּמַטָּה, וְזֶה הַקַּמִּץ סְתוּם בְּשִׁלְשׁ סְפִירוֹת. הַפְּתִיחָה שְׁלוֹ הוּא

עֲלָאָה, כְּתוּב בְּרִישָׁא דְכֻלָּהּ, רְקִיעַ דִּילָהּ ו'
עֲלָאָה, וְהִיא אִיהִי עֲטָרַת תְּפָאֲרֹת, רֵאשִׁין דִּילָהּ
תְּרִין דְרוּעִין.

וְאִיהִי עֲטָרָה בְּרֹאשׁ אָבָא וְאִמָּא, וְאִיהִי כְּתוּב
עֲלָאָה וְדָאִי, וְרִישִׁין דִּילָהּ לְעִילָא אֵינוֹן
אָבָא וְאִמָּא, אִיהִי י' בְּכָל אֶתְרָה, קוֹצָא דִּילָהּ
לְעִילָא, וְגִיּוֹ דִּילָהּ בְּאֲמֻצָּעִיתָא, וְסוּפָא דִּילָהּ
לְתַתָּא, כְּלָלָא דְאֶתְוּוֹן דְשְׁמָא מְפָרֵשׁ.

רִישָׁא דִּילָהּ לְעִילָא בְּרִזָּא דְטַעֲמִי, וְגִיּוֹ דִּילָהּ
בְּאֲמֻצָּעִיתָא בְּרִזָּא (נ"א כְּלָלָא) דְאֶתְוּוֹן,
גּוּפָא לְתַרְוִייהוּ, וְקוֹצָא דִּילָהּ לְתַתָּא בְּרִזָּא
דְנְקוּדֵי, וְלְתַתָּא אִיהִי הִיא נְקוּדָה מִים נוֹקְבִין,
וְלְעִילָא מִים דְכוּרִין, רְקִיעַ בְּאֲמֻצָּעִיתָא כְּגוּוֹנָא
דָּא א, עֲלָהּ אֶתְמַר (בְּרֹאשִׁית א' ו') וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין
מִים לְמִים.

וְהִיא אִיהִי מַחְלֻקַת שְׁהִיא לְשֵׁם שְׁמִים,
דְּאִיהִי סוּפָה לְהַתְקִיָּים, וְלֹא עֲלָא שְׁלָם
וַיְחוּדָא בְּתַרְוִייהוּ, וְלֹא מַחְלֻקַת דְּפְרוּדָא,
כְּגוֹן מַחְלֻקַת קֶרַח וְעֵדְתוֹ בְּאֶהְרֹן, וּמַחְלֻקַת
הִיא דְּאִיהִי לְשֵׁם שְׁמִים, בְּגִין דְּמִים תְּתַאֲוִין
אֵינוֹן בּוֹכִין וְאֹמְרִין אֲנִי בְּעִיִן לְמַהְוִי קְדָם
מְלָכָא עֲלַת הָעֲלוֹת, וּבְעֵין לְסִלְקָא לְעִילָא, רְקִיעַ
אֶפְרִישׁ בִּינֵיהוּ, עַד דְּעֲלַת הָעֲלוֹת שְׁוִי לּוֹן
שְׁוִין, י' מְסֻטְרָא דָּא, וְי' מְסֻטְרָא דָּא, ו'
בְּאֲמֻצָּעִיתָא, כְּגוּוֹנָא דָּא יו"י דְּאִיהִי א, וְאֶלִין
כְּלָהּ קְרַבִּין לְעֲלַת הָעֲלוֹת, וְרִזָּא דְּמִלָּה וַיַּעַשׂ
אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְאֵינוֹן
שְׁוִין, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ל' כא) וְהִיא אוֹר
הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה.

תְּקוּנָא חֲמִישָׁאָה

תָּא חֲזִי קַמִּי אִיהִי סְתוּם בְּאֶת י' מְפָלָה

בַּחֲמִשָּׁה אֹר, שְׁהֵם חֲמֵשׁ
הָאֲצָבָעוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, וְהֵם ה'
עֲלִיוְנָה, חֲמֵשׁ אָאָאָא, שְׁהֵם
אֹר אֹר אֹר אֹר אֹר, חֲמֵשׁ
פְּעָמִים, חֲמִשָּׁה אֹרֹת שֶׁל
מַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית, וְהִנְקִיד שְׁלֵהֶם
אָאָאָא, חֲמֵשׁ שְׁעוּלִים לְעֶשֶׂר.
וְסוּד הַדְּכָר - וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ
מְאֲלָמִים וְגוֹמֵר, וְהִנֵּה קָמָה
אֲלַמְתִּי וְגַם נִצְבָּה. זֶה א'
בַּחֲל"ם, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִכָּל
הַנְּקֻדוֹת, בְּקוּמָה זְקוּפָה, וְכוּ
הַתְּעֵלָה (הַסְתַּבֵּל) יוֹסֵף בַּחֲלוּם, וְכֵן
יַעֲקֹב. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיַּחֲלֵם וְהִנֵּה
סֵלִם מִצָּב אֲרֻצָּה וְרָאִשׁוּ מְגִיעַ
הַשְּׁמַיְמָה. זֶה א' שֶׁהוּא רֵאשׁ.
וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִי"ם עוֹלִים
וְיֹוֹרְדִים בּוֹ, אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
עוֹלִים שְׁנַיִם וְיֹוֹרְדִים שְׁנַיִם, וְהֵם
אָאָאָ.

וְהָאוֹת הַזֹּאת שֶׁהִיא אֶל"ף חֲל"ם
שֶׁהִיא בְּאֲמָצַע, הִיא כְּתוּב עַלְיוֹן
שְׁסוּבָב עַל רֵאשׁוֹ שֶׁל הָעַמּוּד
הָאֲמָצָעִי, וּמִשׁוּם כֶּף וְהִנֵּה
תְּסַבִּינָה אֲלַמְתִּיכֶם וּתְשַׁתְּחוּיָן
לְאֲלַמְתִּי. הַכְּתוּב הַזֶּה נֶאֱמַר בָּה
אֲבָן מְאֹסוֹ הַבּוֹנִים הַיְתֵה לְרֵאשׁ
פְּנֵיהֶ. וְהִיא אֲבָן שְׁנִגְזֶרֶת שְׁלֵא
בְיָדִים, זֶהוּ שְׁכָתוּב עַד דִּי
הַתְּגַזְרַת אֲבָן דִּי לֹא בִידִין וְגוֹמֵר,
וּמִשׁוּם שְׁלֵא מוֹצְאִים לָהּ אֵת
הַמְּקוֹם מְאִיפָה שְׁנִגְזֶרֶה,
שׁוֹאֲלִים הַמְּלֹאכִים הַקְּדוּשִׁים
אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, וְלֹא
מוֹצְאִים לָהּ מְקוֹם, עַד שְׁאוּמְרִים
כְּרוּף כְּבוֹד יְהו"ה מְמָקוֹמוֹ.

(בְּיָנַיִם חֲרִי הַזֶּקֶן אֲצִלוֹ וְאָמַר, רַבִּי רַבִּי, זֶה
בְּשִׁכְנֵיהֶ הַתְּחַתּוֹנָה שְׁאִין לָהּ שֵׁם אֱלֹא אֲצִילוֹת,
וְהוּוֹ הַתְּגַזְרַת אֲבָן, מִשׁוּם שֶׁהִיא גְּזֶרֶת מְלַכְקִי,
וְכֵה גּוֹזְרִים דִּין רַפְּה, זֶה דִּין אֲחֵרוֹן, וְכֵהר מְלַכּוֹת
נִקְרָא סְפִירָה, שְׁאִין סְפִירָה שְׁלֵמָה חוּץ מִמִּנְה
לְמִשְׁה).

סְטָרָא, עֵילָא וְאֲמָצְעִיתָא וְתַתָּא, וְדָא קוּמָן
סְתִים בְּתַלְתְּ סְפִירָן, פְּתִיחוּ דִלִּיָּה אִיְהוּ בַּחֲמֵשׁ
אֹר, דְּאִינוּן חֲמֵשׁ אֲצָבָעָן עֲלֵאִין וְאִינוּן ה'
עֲלָאָה, (דף כ ע"א) חֲמֵשׁ אָאָאָא, דְּאִנוּן אֹר
אֹר אֹר אֹר אֹר, חֲמֵשׁ זְמַנִּין, חֲמֵשׁ נְהוּרִין
דְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְנִקְוֵדָא דְּלֵהוּן אָאָאָא
חֲמֵשׁ דְּסִלְקִין לְעֶשֶׂר.

וְרָזָא דְּמִלָּה וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאֲלָמִים וְגוֹמֵר,
וְהִנֵּה קָמָה אֲלַמְתִּי וְגַם נִצְבָּה (בְּרָאשִׁית לו
(א) דָּא א' בַּחֲל"ם, דְּאִיְהוּ לְעֵילָא מִכָּל נְקוּדִין,
בְּקוּמָה זְקוּפָה, וּבִיָּה אֲסִתְּלַק (ג"א אֲסִתְּבֵל) יוֹסֵף
בַּחֲלָמָא, וְכֵן יַעֲקֹב, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שם כח
(ב) וַיַּחֲלֵם וְהִנֵּה סֵלִם מִצָּב אֲרֻצָּה וְרָאִשׁוֹ מְגִיעַ
הַשְּׁמַיְמָה, דָּא א' דְּאִיְהוּ רֵאשׁ, וְהִנֵּה מְלֹאכֵי
אֱלֹהִי"ם עוֹלִים וְיֹוֹרְדִים בּוֹ, אָמְרוּ מְאֲרִי
מִתְּנִיתִין, עוֹלִים תְּרִי, וְיֹוֹרְדִים תְּרִי, וְאִנוּן
אָאָאָ.

וְהִיא אֵת דְּאִיְהִי אֶל"ף חֲל"ם דְּאִיְהִי
בְּאֲמָצְעִיתָא, אִיְהִי כְּתוּב עֲלָאָה דְּאֲסַחַר
עַל רֵישָׁא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, וּבְגִין דָּא וְהִנֵּה
תְּסַבִּינָה אֲלַמְתִּיכֶם וּתְשַׁתְּחוּיָן לְאֲלַמְתִּי (שם
(ג) הִיא כְּתוּבָא אֲתָמַר בָּה (תְּהִלִּים קִיח כב) אֲבָן מְאֹסוֹ
הַבּוֹנִים הַיְתֵה לְרֵאשׁ פְּנֵיהֶ, וְאִיְהִי אֲבָנָא
דְּאֲתַגְזֶרֶת דְּלֹא בִידִין, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (דְּנִיָּאֵל
ב לד) עַד דִּי הַתְּגַזְרַת אֲבָן דִּי לֹא בִידִין וְגוֹמֵר,
וּבְגִין דְּלֹא אֲשַׁפְּחוּן לָהּ אֲתֵר מְאָן אֲתַגְזֶרֶה,
שְׁאֲלִין מְלֹאכֵיָא קְדִישִׁיא אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ
לְהַעֲרִיצוֹ, וְלֹא אֲשַׁפְּחוּן לָהּ אֲתֵר, עַד דְּאֲמְרִין
כְּרוּף כְּבוֹד יְי' מְמָקוֹמוֹ (ג"א אֲדִהֲכִי הָא סְבָא לְגַבִּיָּה
וְאָמַר רַבִּי רַבִּי הִיא בְּשִׁכְנֵיהֶ תְּתַאָּה דְּלִית לָהּ תְּמָן אֱלֹא אֲצִילוֹתָא,
וְדָא הוּא אֲתַגְזֶרֶת אֲבָן, בְּגִין דְּאִיְהִי גְּזֶרֶת מְלַכְקִי, וְכֵה גּוֹרִין דִּינָא
רַפְּיָא, דָּא דִּין בְּתַרְרָאָה, וְכֵהר מְלַכּוֹת אֲתַקְרִיאָת סְפִירָה דְּלִית סְפִירָה
שְׁלִימָה בַר מִינָה לְתַתָּא).

והאבן הזו היא סגלת מלכים, היא שיחת מלאכי השרת, שיחת חיות ושרפים ואופנים, שיחת כל העליונים והתחתונים, ידיעת השמש והלכנה בעתים, עת וזמן לכל.

כִּי הַטְעָמִים וְהַנְקֻדוֹת וְהָאוֹתוֹת כְּלוּלִים בָּהּ, קוֹל, דְּבוּר וּמַחְשָׁבָה כְּלוּלִים בָּהּ. הַיָּא כְּתָר תּוֹרָה וְכְתָר פְּהִיָּה וְכְתָר מְלָכוֹת, וְהַיָּא כְּתָר בְּרָאשׁ כָּל הָאוֹתוֹת, כְּמוֹ זֶה: ש, וְעַל הָאָבֶן הַזֶּה אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְחֻבְרִי, כְּשִׁתְּגִיעוּ שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים.

וְהַיָּא הַקּוּץ שֶׁל כָּל הָאוֹתוֹת. בְּכִמוֹ זֶה ד. קוּץ שֶׁל כָּל אוֹת וְאוֹת, שְׁעוֹר קוּמָה שְׁלֵהֵן ו' מִמְעֵלָה לְמִטָּה וּמִמְטָה לְמִעֵלָה, וְסוּד הַדְּבָר - מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קְצֵה הַשָּׁמַיִם, וְזֶה סוּד לָךְ יְהוּ"ה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְגוֹמַר. לָךְ יְהוּ"ה הַמְּמַלְכָה - זוֹ מְלָכוֹת, שְׁהִיא בְּכָל.

וְהַיָּא צְפָצוּף שֶׁל הַעוֹפוֹת הַקְּדוּשִׁים, שְׁנֹאמַר בָּהֶם כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל, הַצְּפָצוּף שֶׁל כָּל הַצְּפָרִים, שֶׁהֵן נְשׂוֹת קְדוּשׁוֹת שְׁמֻצְפָּצִים בְּכִמָּה תְּפִלוֹת, שִׁיחַת חַיּוֹת, שְׁהֵם תְּלַמְדֵי חֻכְמַיִם, וּבְגִלְלָה נֹאמַר וַיֵּצֵא יֵצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשָׂדֵה וכו', וְאֵין שִׁיחָה אֵלָּא תְּפִלָּה.

וּבְגִלְלָה נֹאמַר, תְּפִלַּת שְׁחֵרִית חוּבָה, תְּפִלַּת עֲרֻבִית רְשׁוֹת, שְׁהִיא רְשׁוֹת הַלִּילָה בְּפָנֶי עֲצָמָה, וּמִשׁוּם כִּךְ אֵין לָהּ קְבִיעוֹת בְּלִילָה, שְׁדוּמָה לְגִלּוֹת, אֵלָּא פְּעָמִים נִמְצָאת שֵׁם וּפְעָמִים אֵין נִמְצָאת.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׁפּוֹגֵשׁ אוֹתָהּ, כְּמוֹ יַעֲקֹב שְׁנֹאמַר בּוֹ וַיִּפְגַּע בְּמַקּוֹם וַיִּלֶּן שֵׁם עֲמָה כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ, עַד שֶׁבָּא בַעֲלָה וְשָׁמַר אוֹתָהּ וְלָן שֵׁם עֲמָה. מִשֵּׁם וְאֵילָף קְבִיעוֹת חוּבָה.

וְהַיָּא אָבֶן אִיהִי סְגוּלַת מְלָכִים, אִיהִי שִׁיחַת מְלָאכֵי הַשָּׁרֵת, שִׁיחַת חַיּוֹן וְשִׁרְפִים וְאוֹפְנִים, שִׁיחַת כָּל עֲלָאִין וְתַתְּאִין, יְדִיעַת שְׁמֵשׁ וְסִיחָרָא בְּעֵתִים, עַת וְזִמָּן לְכָלָּא.

כִּי טְעָמֵי וּנְקוּדֵי וְאַתּוּן כְּלִילָן בָּהּ, קְלָא דְבוּר וּמַחְשָׁבָה, כְּלִילָן בָּהּ, אִיהִי כְּתָר תּוֹרָה, וְכְתָר פְּהִיָּה, וְכְתָר מְלָכוֹת, וְאִיהִי תְּגָא בְּרִישׁ כָּל אַתּוּן, כְּפִגּוּנָא דָּא ש, וְעַל הַיָּא אָבֶן אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְחֻבְרִי, כְּשִׁתְּגִיעוּ לְאָבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים.

וְאִיהִי קוּצָא דְכָל אַתּוּן, בְּכְפִגּוּנָא דָּא ד, קוּץ דְכָל אֶת וְאֶת, שִׁיעוֹר קוּמָה דִּילְהוֹן ו', מִעִילָא לְתַתָּא וּמִתַּתָּא לְעִילָא, וְרָזָא דְמִלָּה מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קְצֵה הַשָּׁמַיִם (דְּבָרִים ד ג), וְרָזָא דָּא לָךְ יְי' הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְגוֹמַר (ד"ה א כח), לָךְ יְי' הַמְּמַלְכָה דָּא מְלָכוֹת, דְּאִיהִי בְּכָלָּא.

וְאִיהוּ צְפָצוּף עוֹפִין קְדִישִׁין, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (קְהֵלֵת י ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל, צְפָצוּפָא דְכָל צְפָרִין דְּאִינוּן נְשִׁמְתִין קְדִישִׁין, דְּמִצְפָּצִין בְּכִמָּה צְלוֹתִין, שִׁיחַת חַיּוֹן דְּאִינוּן תְּלַמְדֵי חֻכְמַיִם, וּבְגִינָה אַתְמַר (בְּרֵאשִׁית כד טג) וַיֵּצֵא יֵצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשָׂדֵה וכו', וְלִית שִׁיחָה אֵלָּא צְלוֹתָא.

וּבְגִינָה אַתְמַר תְּפִלַּת שְׁחֵרִית חוּבָה, תְּפִלַּת עֲרֻבִית רְשׁוֹת, דְּאִיהוּ רְשׁוֹ דְלִילָה בְּפָנֶי עֲצָמָה, וּבְגִינָן דָּא לִית לָהּ קְבִיעוֹת בְּלִילָא דְמִיָּא לְגִלוֹתָא, אֵלָּא זְמַנִּין אֲשִׁתְּפַחַת תְּפִן וְזְמַנִּין לָא אֲשִׁתְּפַחַת.

וּבָאָה אִיהוּ מָאן דְּפָגַע בָּהּ, כְּפִגּוֹן יַעֲקֹב דְּאַתְמַר בֵּיהּ (שם כח יא) וַיִּפְגַּע בְּמַקּוֹם וַיִּלֶּן שֵׁם עֲמָה כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ, עַד דְּאַתְא בַעֲלָה וְנָטִיר לָהּ, וּבֵת תְּפִן עֲמָה, מִתְּפִן וְאֵילָף קְבִיעוֹת חוּבָה.

אָבֵר בְּשֶׁבֶת אֵיהִי רְשׁוּת הַיְחִיד, דְּאֵיהִי בְּרִשׁוּתָא דְּבַעְלָהּ, וְלֹא פְּגוּנָא דְּלִילָיָא דְּהוּת יְחִידָה בְּרִשׁוּתָא דִּילָהּ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד.

וְיַעֲקֹב, מִשּׁוּם שְׁקָרְבָה לְבַעְלָהּ בְּפָגִיעָה שְׁלוֹ, וְדֹאֵי עָשָׂה אוֹתָהּ חוֹבָה, וְכִשְׁבָּא הַשְּׁמֵשׁ בְּשַׁחְרִית, שְׁנָאֵמַר בּוּ כִּי שְׁמֵשׁ וּמַגֵּן יְהוּ"ה אֱלֹהֵי"ם, נֹאֵמַר בּוּ וַיִּזְרַח לוֹ הַשְּׁמֵשׁ, מִשֶּׁם וְאֵילָךְ קָשָׁר אוֹתָהּ עֲמוּ, שְׁהוּא קָשָׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, קָשָׁר אוֹתָהּ עֲמוּ שְׁלֹא תִזּוּז מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. מִצַּד הַשְּׂמָאל קָשָׁר אוֹתָהּ עִם תְּפִלִּין שֶׁל יָד, שֶׁהֵן בְּזוּע שְׂמָאל, מִצַּד הַיְמִין שֵׁם אוֹתָהּ פְּתָר עַל רֵאשׁוֹ, תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ, וְזֶה בְּיוֹם שְׁהִיא קְשׁוּרָה עִם בְּעֵלָהּ, נֹאֵמַר בָּהּ יִשְׁחַרְוֵנִי וְאִזּוּ יִמְצְאוּנִי. אָבֵל בְּלִילָהּ, שְׁהִיא הַגְּלוּת, שְׁהִיא מְחוּץ לְבַעְלָהּ, וְהִיא רְשׁוּת בְּפָנֵי עֲצָמָהּ, נֹאֵמַר בָּהּ אֵל תִּתְּדַע לְרִשׁוּתָהּ, וּמִשּׁוּם כֶּף אָמַר דָּוִד אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי וְגוֹמַר עַד אֶמְצָא מְקוֹם לָהּ.

עַד פֶּאן רְזָא דְּקַמ"ץ, שְׁהוּא סוּד הַמְחַשְׁבָה הַעֲלִינָה וְהַתְּחַתּוּנָה (מַעֲלָה וּמַסָּה) שְׁהִיא נִקְדָּה בְּרִשׁוּת בְּעֵלָהּ שְׁהוּא ו' רְקִיעַ, וּפְתַח"ח בְּלִי נִקְדָּה רְשׁוּת בְּפָנֵי עֲצָמָהּ, וְנִקְדָּה בְּלִי פְתַח"ח רְשׁוּת בְּפָנֵי עֲצָמָהּ. שְׁכִמוּ שְׁהִיא אוֹתִיּוֹת הֵן זָכָר וְנִקְבָּה, כֶּף הַנְּקֻדוֹת הֵן זָכָר וְנִקְבָּה, אָבֵל הַאוֹתִיּוֹת הֵן לְנִקְדָּוֹת כְּמוֹ הַגּוֹרֵף לְרוּחַ, וְכֵן נִקְדָּה בּוֹ כְּמוֹ חֲל"ם אוֹ חִיר"ק אוֹ שׁוּר"ק. חֲל"ם לְמַעֲלָה מִן ו' נַעֲשֶׂה ז', חִיר"ק לְמַטָּה נַעֲשֶׂה זָנָב גִּימ"ל, שׁוּר"ק בְּאֶמְצַע הַקּוּץ שֶׁל הָאוֹת ד' קוּץ בְּאֶמְצַע, וְהַכֵּל אַחַד, אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים.

אָבֵר בְּשֶׁבֶת אֵיהִי רְשׁוּת הַיְחִיד, דְּאֵיהִי בְּרִשׁוּתָא דְּבַעְלָהּ, וְלֹא פְּגוּנָא דְּלִילָיָא דְּהוּת יְחִידָה בְּרִשׁוּתָא דִּילָהּ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד.

וְיַעֲקֹב בְּגִין דְּקָרִיב לָהּ לְבַעְלָהּ בְּפָגִיעָה דִּילָהּ, וְדֹאֵי עֲבִיד לָהּ חוֹבָה, וְכַד אֶתָּא שְׁמֵשׁא בְּשַׁחְרִית, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (תְּהִלִּים פֶּד יב) כִּי שְׁמֵשׁ וּמַגֵּן יְי' אֱלֹהֵי"ם, אֶתְמַר בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית ל"ב ל"ב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשְּׁמֵשׁ, מִתְּמָן וְאֵילָךְ קָשָׁר לָהּ עֲמִיָה, דְּאֵיהִי קָשָׁר דְּתְּפִלִּין דְּיָד, קָשִׁיר לָהּ עֲמִיָה דְּלֹא תִזּוּז מִיְמִינָהּ לְעֵלְמִין, מִסְּטָרָא דְּשְׂמָאלָא קָשִׁיר לָהּ בְּתְּפִלִּין דְּיָד, דְּאֵינוֹן בְּדְרוּעָא שְׂמָאלָא, מִסְּטָרָא דִּימִינָא שׁוּי לָהּ פְּתָרָא עַל רִישִׁיָהּ, תְּפִלִּין דְּרִישָׁא, וְהִיא בְּיוֹמָא דְּאֵיהִי קְשִׁירָא עִם (דף כ ע"ב) בְּעֵלָהּ, אֶתְמַר בָּהּ יִשְׁחַרְוֵנִי וְאִזּוּ יִמְצְאוּנִי, אָבֵל בְּלִילָיָא דְּאֵיהִי גְלוּתָא, דְּאֵיהִי לְבַר מִבְּעֵלָהּ, וְאֵיהִי רְשׁוּת בְּפָנֵי עֲצָמָהּ, אֶתְמַר בָּהּ אֵל תִּתְּדַע לְרִשׁוּתָהּ, וּבְגִין דָּא אָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים קל"ב ד) אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי וְגוֹמַר עַד אֶמְצָא מְקוֹם לִי.

עַד פֶּאן רְזָא דְּקַמ"ץ, דְּאֵיהִי רְזָא דְּמַחְשְׁבָה עֲלָאָה וְתַתָּאָה (ג"א עֵילָא וְתַתָּא), דְּאֵיהִי נִקְוּדָה בְּרִשׁוּת בְּעֵלָהּ דְּאֵיהִי ו' רְקִיעַ, וּפְתַח"ח בְּלֹא נִקְוּדָה רְשׁוּת בְּפָנֵי עֲצָמוּ, וְנִקְוּדָה בְּלֹא פְתַח"ח רְשׁוּת בְּפָנֵי עֲצָמָהּ, דְּפְתָמָה דְּאֶתְוּן אֵינוֹן דְּכַר וְנוֹקְבָא, הִכִּי נִקְוּדִין אֵינוֹן דְּכַר וְנוֹקְבָא, אָבֵל אֶתְוּן אֵנְהוּ לְגַבֵּי נִקְוּדֵי כְּגוֹן גּוֹפָא לְגַבֵּי רוּחָא, וְכֵן נִקְוּדָה בּוֹ, כְּגוֹן חֲל"ם אוֹ חִיר"ק אוֹ שׁוּר"ק, חֲל"ם לְעֵילָא מִן ו' אֶתְעֲבִיד ז', חִיר"ק לְתַתָּא אֶתְעֲבִיד זָנָב גִּימ"ל, שׁוּר"ק בְּאֶמְצַעִיתָא קוּצָא דָּאֵת ד' קוּצָא בְּאֶמְצַעִיתָא, וְכֵלָא חָד, אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים (יִשְׁעִיהוּ מִד ו').

שָׁב"א מֵאֵי הוּא? כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפֵן בְּתוֹךְ אוֹפֵן, וְהֵם אֵת הַמְּאוֹר הַגָּדֹל וְאֵת הַמְּאוֹר הַקָּטָן, וְהֵם גּוֹף וּבְרִית, וּכְנֻגָּדָם חִמָּה וּלְבָנָה, שֶׁהֵם כְּנֻגָּד הָאֵם הַעֲלִינָה וְהַתַּחְתּוֹנָה.

וְהֵנָּה, אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְץ אֶצֶל הַחַיִּוֹת, זֹו נִקְרָה שְׁפִתַת סְגוּ"ל הַנִּקְרָה שְׁלֹמֶטָה, אֶצֶל הַחַיִּוֹת שֶׁהֵן צִרְיִי, אֵת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגָּדֹלִים.

וְכֵן הוּא בְּתוֹךְ הָאוֹפְנִים שׁוֹר"ק, אוֹפֵן אֶחָד לְמַעְלָה וְאוֹפֵן אֶחָד לְמַטָּה, וְהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי בִּיְבִיחָם. וְהֵנָּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְץ זֶה חִירֶק, שֶׁהוּא לְמַטָּה. כָּל נִיצוּץ הוּא י', וְכָל רְקִיעַ הוּא ו'. יְהו"ה שְׁב"א הוּא דִין. קַמ"ץ רְחִמִים, שְׁמַאל וְיָמִין, שְׁמִשָּׁם נִתְּנָה תוֹרָה, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וּבִזְמַן שֶׁהֵם שְׁב"א קַמ"ץ חַל"ם, הוּא רְמוּז כִּי בִי חֲש"ק וְאַפְלָטָהוּ, רַק בְּאַבּוֹתֶיךָ חֲש"ק יְהו"ה.

מִצַּד זֶה שֶׁהוּא יו"י שְׁעוּלָה יְהו"ה, הִיָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁמוֹ לְחוּד בְּכֹתֵר לְפָנָי שְׁנֹבְרָא הָעוֹלָם, עַד שְׁעָלָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ לְבְרָא אָדָם, שֶׁהוּא י' בְּרֵאשׁ שֶׁל א'. כֹּתֵר לְמַעְלָה, וְלִמְטָה נִקְרָה, וּבְנֻקְדוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת נוֹדְעוֹת כָּל הַסְּפִירוֹת, שֶׁהֵם תִּשְׁעַ נֻקְדוֹת, וּבְהֵם י"ד נִיצוּצוֹת, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּי"ד רְמָה, וְהֵם כְּנֻגָּד הַפְּרָקִים שֶׁל חֲמֵשׁ הָאֲצִבְעוֹת שֶׁהֵם י"ד, וְשְׁנֵי רְקִיעִים שֵׁם - אֶחָד מִן קַמ"ץ וְאֶחָד מִן פִּתְח"ח, כְּנֻגָּד שְׁנֵי הַקְּנִיִּים שֶׁל הַזְּרוּעוֹת, וְכָל נִיצוּץ הוּא פְּרָק, וְהוּא מְדָה, וְרְקִיעַ אֲמָה, וְקָנָה, וְקוֹ הַמְּדָה.

הַטְּעָמִים הֵם מִן הַכֹּתֵר, וְהֵם בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. הַנֻּקְדוֹת מִן הַמַּחַ, וְהֵם בְּרֻכּוֹת

שְׁב"א מֵאֵי הוּא? כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפֵן בְּתוֹךְ הָאוֹפֵן, וְאֵינּוֹן אֵת הַמְּאוֹר הַגָּדֹל וְאֵת הַמְּאוֹר הַקָּטָן, וְאֵינּוֹן גּוֹף וּבְרִית, וּלְקַבְּלֵיהוּ חִמָּה וּלְבָנָה, דְּאֵינּוֹן לְקַבֵּל אִימָא עַלְאָה וְתַתְּאָה.

וְהֵנָּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְץ אֶצֶל הַחַיִּוֹת (יְחֻזְקָא ל א טו). דָּא נִקְוֵדָה דְּתַחֲתוֹת סְגוּ"ל נִקְוֵדָה דְּלַתְתָּא, אֶצֶל הַחַיִּוֹת דְּאֵינּוֹן צִרְיִי, אֵת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגָּדֹלִים.

וְכֵן אֵיִהוּ בְּתוֹךְ הָאוֹפְנִים שׁוֹר"ק, אוֹפֵן חַד לְעֵילָא וְאוֹפֵן חַד לְתַתְּא, וְאֵיִהוּ עַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא בִּיְבִיחָהּ, וְהֵנָּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְץ דָּא חִירֶק דְּאֵיִהוּ לְתַתְּא, כָּל נִיצוּץ אֵיִהוּ י', וְכָל רְקִיעַ ו'.

יְהו"ה שְׁב"א אֵיִהוּ דִינָא, קַמ"ץ רְחִמִי, שְׁמַאלָא וְיָמִינָא, דְּמַתְּמָן אוֹרִייתָא אֲתִיִּיִּיב דְּאֵיִהוּ עַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, וּבִזְמַנָּא דְּאֵינּוֹן שְׁב"א קַמ"ץ חַל"ם, אֵיִהוּ רְמוּז כִּי בִי חֲש"ק וְאַפְלָטָהוּ, רַק בְּאַבּוֹתֶיךָ חֲש"ק יי'.

מִסְטָרָא דְּחַד דְּאֵיִהוּ יו"י דְּסָלִיק יְהו"ה, הִוָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁמְיָהּ לְחוּד

בְּכַתְרָא, קְדָם דְּאַתְּבְּרִי עַלְמָא, עַד דְּסָלִיק בְּמַחְשַׁבְתִּיהָ לְמַבְרִי אָדָם, דְּאֵיִהוּ י' בְּרִישָׁא דָא, תְּגָא לְעֵילָא, וְלַתְּתָא נִקְוֵדָה, וּבְנֻקְוֵדֵי דְּאַתְּוּוֹן אֲשַׁתְּמוּדְעָאן כָּל סְפִירָן, דְּתִשְׁעַ נֻקְוֵדֵי אֵינּוֹן, וּבְהוּן י"ד נִיצוּצִין, וְעֲלֵיהוּ אֲתַמַּר (שְׁמוֹת

יד כח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּי"ד רְמָה, וְאֵינּוֹן לְקַבֵּל פְּרָקִין דְּה' אֲצִבְעָן דְּאֵינּוֹן י"ד, וְתַרִּין רְקִיעִין תְּמָן, חַד מִן קַמ"ץ וְחַד מִן פִּתְח"ח, לְקַבֵּל תַּרִּין קְנֵי דְּזְרוּעֵי, וְכָל נִיצוּץ אֵיִהוּ פְּרָק, וְאֵיִהוּ מְדָה, וְרְקִיעַ אֲמָה, וְקָנָה, וְקוֹ הַמְּדָה.

טַעְמֵי אֵינּוֹן מִן כְּתָרָא, וְאֵינּוֹן בְּרִישָׁא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, נִקְוֵדִין מִן

על ראש הצדיק, כמו שנאמר ברכות לראש צדיק, והם שלש הטפות שנמשכו מן המח אל ברית המילה. האותיות מצד האם העליונה, וכלן נכללו במלכות, והנקודות לאותיות כנשמה לגוף, שהגוף הוא כסוס לרוכב, והאותיות פתוחות לנקודות לקבל אותן, ועליהם נאמר וכנפיהם פרודות מלמעלה, לקבל עליהם נקודות, ונקודות בכל מקום בת קול.

הטעמים אלו הם בגדי הקרב, רפ"ה הוא למעלה מהאותיות, ועליהם נאמר ודמות על ראשי החיה רקיע, כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה. נטוי זהו רפ"ה, נטוי על ראשי החיות שהם יהו"ה, ארבע אותיות ודאי. דג"ש הוא מתוף האותיות, כמו זה: יהו"ה, רפ"ה מבחורץ כמו זה: יהו"ה, והם כמו מתג ורסן לאותיות, וכהן והחיות רצוא ושוב, רצוא בדג"ש, ושוב ב רפ"ה.

תקון ששי

בראשית, קם רבי שמעון, (פתח) ואמר לאלהיו: אלהיו אליהו, בשבועה עליך במלכות הקדושה, שהיא נפולה בגלות, טל רשות שלא תזוז מעמנו, שהרי השכינה וחילותיה שומרים אותך, מלאכי השרת, שנאמר בהם הן אראלם צעקו חצה, צועקים מחוץ להיכלות. אין שם מי שמקבל את תפלות ישראל, כמה צפרים מצפצפות בתפלות אל אמם, שהם מקננות על הארץ, ששומרים אותך, וכלם נקראו צפרים, על שם קן צפור, שהיא האם הקדושה, שנאמר בה פי יקרא קן צפור לפניך, ועליה נאמר

מוחא, ואינון ברכאן על רישא דצדיק, כמה דאת אמר (משלי יו) ברכות לראש צדיק, ואינון תלת טפין דאתמשכו מן מוחא לגבי ברית מילה, אתוון מסטרא דאימא עלאה, וכלהו אתפלילן במלכותא, ונקודי לאתוון פנשמתא לגופא, דגופא איהו כסוס לרוכב, ואתוון אינון פתיחין לנקודי לקבלא לון, ועלייהו אתמר (יחזקאל א יא) וכנפיהם פרודות מלמעלה, לקבלא עליהו נקודי, ונקודי בכל אתר בת קול.

טעמי אינון מאני קרבא, רפ"ה איהו לעילא מאתוון, ועליה אתמר (שם כב) ודמות על ראשי החיה רקיע, כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה, נטוי דא איהו רפ"ה, נטוי על ראשי חיון, דאינון יהו"ה ארבע אתוון ודאי, דג"ש איהו מלגאו דאתוון, פגוונא דא יהו"ה, רפ"ה מלבר פגוונא דא יהו"ה, ואינון פמתג ורסן לאותיות, ובהון והחיות רצוא ושוב, רצוא בדג"ש, ושוב ברפ"ה. (דף כא ע"א).

תקונא שתיתאה

בראשית, קם רבי שמעון, (פתח) ואמר לאלהיו, אלהיו אליהו באומאה עלן במלכות קדישא, דאיהי נפילא בגלותא, טול רשותא דלא תזוז מינן, דהא שכינתא וחילהא נטרין לך, מלאכי השרת דאתמר בהון (ישעיהו לג ז) הן אראלם צעקו חוצה, לבר מהיכלין, לא אית מאן דמקבל צלותין דישראל, כמה צפרין מצפצפין בצלותין לגבי אמהון, דאינון מקננן על ארעא, דנטרין לך, וכלהו אתקריאו צפרים, על שם קן צפור דאיהי אימא קדישא, דאתמר בה (דברים כב ו) פי יקרא קן צפור לפניך, ועלה אתמר (תהלים פד) גם צפור מצאה בית, ודא ב' מבראשית, דאתמר בה (משלי כד ג) בחכמה יבנה בית, ודרור

קֵן לָהּ דָּא אִימָא עֲלָאָה יוֹבֵל, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (ויקרא כה ט) וּקְרֵאתֶם דְּרוּר בְּאַרְץ, בְּזִמְנָא דְצִפּוּר מְצָאָה בֵּית דְּאִיהִי בִי מְקַדְשָׁא, וְאִתְבְּנִיאת וְאִתְתַּקְנַת, מִיַּד דְּרוּר דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא עֲלָאָה, אֲשַׁפַּחַת קֵן לָהּ לְעֵילָא.

וּמִיַּד אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה, אֲלִין שִׁית בְּנִין דִּילָהּ, שִׁית סְפִירָן, דְּאִינוּן שִׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, פְּלָהוּ פְּרַחִין לְגַבְהָ, בְּכַמָּה חֲגִין וּזְמַנִּין וְיוֹמִין טָבִין, וְאֶפְרוּחִים דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, פְּלָהוּ פְּרַחִין עִמָּה בְּגִלוּתָא, וּבְזִמְנָא דְּאִינוּן בִּיצִים, דְּלִית לֹון גְּדַפִּין בְּפַקוּדִין דְּעֵשָׂה לְפָרְחָא, אִתְמַר בֵּיהּ לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים. אִי הָכִי מֵאִי פִי יִקְרָא קֵן, אֲלָא בְּזִמְנָא דְלִית לָהּ לְשְׁכִינְתָא אֲתֵר לְשִׂרְיָא תַּמָּן בְּקָבִיעוּ, אִיהִי אֲזֵלַת בְּמַקְרָה, וְדָא אִיהוּ כָּל הַקּוֹבֵעַ מְקוּם לְתַפְלָתוּ וְכוּ', כְּמָה דְנִשְׁמַתִּין עֲבָדִין, הָכִי שִׂרְיָא שְׁכִינְתָא עִמָּהוּן, נִשְׁמַתָּא דְּאִיהִי קְבוּעָה בְּצִלוּתָא אוּ בְּאוּרִייתָא אִיהִי אֲתֵר קְבוּעַ לְשִׂרְיָא בֵּיהּ שְׁכִינְתָּא, אֲבָל נִשְׁמַתָּא דְלִית לָהּ קְבִיעוּ בְּצִלוּתָא אוּ בְּאוּרִייתָא, אֲלָא אִי אֲזִדְמַנַּת לָהּ בְּמַקְרָה, הָכִי אִיהִי שִׂרְיָא עֲלָהּ בְּמַקְרָה, וְדָא אִיהוּ פִי יִקְרָא קֵן צִפּוּר לְפִנְיָהּ וְכוּ'.

דְּוֵדָּאֵי נִשְׁמַתָּא, אִיהִי קֵן צִפּוּר וְכֵן הֵיִא נִשְׁמַתָּא דְבַר נֶשׂ אִתְקַרִיאת קֵן צִפּוּר, וְגוּפָא קֵן דְּנִשְׁמַתָּא, וְכֵן נִשְׁמַתִּין דְּאִינוּן עוֹלִימָאן דִּילָהּ, דְּאִתְקַרִיאוּ בְּתוּלוֹת אֲחֵרִיָּה רַעוּתִיָּה, יִתְבִּין בְּגוּפִין דְּאִינוּן קֵן דְּלֵהוּן בְּאַרְחַ מַקְרָה, בְּזִמְנָא דְּלֹאוּ אִינוּן קְבוּעִין בְּבִתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְבִתִּי מְדַרְשׁוֹת, וְדָא אִיהוּ פִי יִקְרָא קֵן צִפּוּר לְפִנְיָהּ.

וְעוֹד קֵן צִפּוּר לְעֵילָא, אִיהוּ פְּרִסְיָא, וְקֵן דִּילָהּ לְתַתָּא מִטְטְרוּ"ן, וְעֵלִיָּהּ אִתְמַר (במדבר יד

גַּם צִפּוּר מְצָאָה בֵּית, וְזוּ ב' מְבִרָאשִׁית, שְׁנַאֲמַר בֵּיהּ בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית. וְדְרוּר קֵן לָהּ - זוּ הָאֵם הַעֲלִינָה יוֹבֵל, שְׁנַאֲמַר בֵּיהּ וּקְרֵאתֶם דְּרוּר בְּאַרְץ. בְּזִמְן שְׁצִפּוּר מְצָאָה בֵּית, שְׁהִיא בֵּית הַמְקַדֵּשׁ, וְנִבְנְתָה וְנִתְתַּקְנָה, מִיַּד הַדְּרוּר, שְׁהִיא שְׁכִינָה עֲלִינָה, מְצָאָה קֵן לָהּ לְמַעְלָה.

וּמִיַּד אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה, אֲלוּ שִׁשֶּׁת בְּנֵיהּ, שֵׁשׁ סְפִירוֹת, שְׁהֵם שִׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, כָּלֶם פּוֹרְחִים אֲלֵיהּ, בְּכַמָּה חֲגִים וּזְמַנִּים וְיָמִים טוֹבִים. וְאֶפְרוּחִים, שְׁהֵם יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, כָּלֶם פּוֹרְחִים עִמָּה בְּגִלוּת, וּבְזִמְן שְׁהֵם בִּיצִים, שְׁאִין לָהֶם כְּנָפִים בְּמַצּוֹת עֵשָׂה לְפָרַח, נִאֲמַר בֵּיהּ לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

אִם כֵּן, מַה זֶה פִי יִקְרָא קֵן? אֲלָא בְּזִמְן שְׁאִין לְשְׁכִינָה מְקוּם לְשִׁרוֹת שֵׁם בְּקָבִיעוּת, הִיא הוֹלְכַת בְּמַקְרָה, וְזֵהוּ כָּל הַקּוֹבֵעַ מְקוּם לְתַפְלָתוּ. כְּמוּ שְׁנִשְׁמוֹת עוֹשׂוֹת, כִּף שׁוֹרָה עִמָּהֶם שְׁכִינָה. הַנִּשְׁמָה שְׁהִיא קְבוּעָה בְּתַפְלָה אוּ בְּתוֹרָה, הִיא מְקוּם קְבוּעַ לְשִׁרוֹת בּוּ שְׁכִינָה, אֲבָל נִשְׁמָה שְׁאִין לָהּ קְבִיעוּת בְּתַפְלָה אוּ בְּתוֹרָה, אֲלָא אִם מְזַדְמַנַּת לָהּ בְּמַקְרָה, כִּף הִיא שׁוֹרָה עֲלֶיהָ בְּמַקְרָה, וְזֵהוּ פִי יִקְרָא קֵן צִפּוּר לְפִנְיָהּ וְכוּ'.

שְׁוֵדָּאֵי נִשְׁמָה הִיא קֵן צִפּוּר, וְכֵן אוֹתָהּ נִשְׁמַת הָאָדָם נִקְרֵאת קֵן צִפּוּר, וְהַגּוּף הַקֵּן שֶׁל הַנִּשְׁמָה, וְכֵן הַנִּשְׁמוֹת שֶׁהֵן עֲלִמּוּתִיָּה, שְׁנִקְרָאוּ בְּתוּלוֹת אֲחֵרִיָּה רַעוּתִיָּה, יוֹשְׁבִים בְּגוּפּוֹת, שְׁהֵם קֵן שְׁלֵהֶם בְּדִרְךָ מַקְרָה, בְּזִמְן שְׁאִינֶם קְבוּעִים בְּבִתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְבִתִּי מְדַרְשׁוֹת, וְזֵהוּ פִי יִקְרָא קֵן צִפּוּר לְפִנְיָהּ.

וְעוֹד, קֵן צִפּוּר לְמַעְלָה הוּא כְּסָא, וְהַקֵּן שְׁלָהּ לְמַטָּה הוּא מִטְטְרוּ"ן,

וְעָלִיו נֶאֱמַר וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה, שְׁשֵׁם קִן, וְהוּא קִנָּא וְנוֹקֵם בְּזִמְן שְׁלֵא נִמְצָא קִין לְשִׁרְוֹת. בְּדִרְךָ, זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַ מְתוּ בַּמְדָּבָר בְּדִרְךָ בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרַיִם. וְעוֹד בְּדִרְךָ, זֶה קְבוּרַת רַחֵל, שֶׁהִיא בְּפִרְשַׁת דְּרָכִים, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר מִי יִתְנַנֵּי בַּמְדָּבָר מְלוֹן אֲרָחִים, וְהֵם שְׁנֵי מְשִׁיחִים, שְׁמֵשֵׁם עוֹבְרִים כְּשֶׁבָּאִים לְגַאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל.

בְּכָרְ עֵץ, זֶהוּ עֵץ הַחַיִּים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּהַ, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר פִּי הָאֲדָם עֵץ הַשְּׂדֵה. וְעוֹד בְּכָל עֵץ, זֶה צְדִיק, שֶׁהוּא עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ, וְזֶה יוֹם הַשִּׁבְתָּ, שְׁשֵׁם זְווגָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשֵׁם יֵשׁ לָהּ נַחַת, וְעָלִיו נֶאֱמַר וְהָיָה כְּעֵץ שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פְּרִיו יִתֵּן בְּעֵתוֹ. זֶה עֵתוֹ שֶׁל צְדִיק שֶׁהוּא לֵיל שְׁבֵת, שְׁמַהצְדִיק פּוֹרְחֹת נְשָׁמוֹת חֲדָשׁוֹת בְּיִשְׂרָאֵל עָרֵב שְׁבֵת, שֶׁנֶּקְרְאוּ פָּנִים חֲדָשׁוֹת.

אֲפָרוּחִים - אֵלּוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים, שֶׁבְּגִלְלָם שׁוֹרָה שְׂכִינָה עַל יִשְׂרָאֵל. אוֹ בִּיצִים, אֵלּוּ הֵם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שֶׁבְּגִלְלָם שׁוֹרָה שְׂכִינָה עַל יִשְׂרָאֵל, וְאֵלּוּ הֵם בְּעָלֵי מִקְרָא, וּבִזְמַן שֶׁהֵם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה אוֹ בַּמִּצְוָה, שֶׁהֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ, וְגוֹרְמִים לְחַבֵּר אוֹתָם יַחַד, יוֹרְשִׁים מִשֵּׁם נְשָׁמוֹת, וְנִקְרְאִים בָּנִים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשׁוּם שֶׁבְּעָלֵי מִקְרָא וּבְעָלֵי מִשְׁנָה הֵם מֵהַכְּנָפִים שְׁלָה, וּמִשׁוּם זֶה וְהָאֵם רִבְצַת עַל הָאֲפָרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, הִיא רוֹבְצַת עֲלֵיהֶם בְּאַרְבַּע הַכְּנָפִים שְׁלָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאַרְבַּע כְּנָפִים, יוֹנְקִים פָּנִים קְטַנוֹת, וְהֵם אַרְבַּע פָּנִים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד,

יח) וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה, דְּתַמָּן קִין, וְאִיהוּ קִנָּא וְנוֹקֵם, בְּזִמְנָא דְּלֹא אֲשַׁכַּחַת קִינָא לְשִׁרְיָא, בְּדִרְךָ, דָּא דְּאִתְּמַר בְּהַ (יְהוֹשֻׁעַ ה' ד') מְתוּ בַּמְדָּבָר בְּדִרְךָ בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרַיִם, וְעוֹד בְּדִרְךָ, דָּא קְבוּרַת רַחֵל, דְּאִיהִי בְּפִרְשַׁת אוֹרְחִין, וְעָלֶיהָ אִתְּמַר (יִרְמִיָּהוּ ט) מִי יִתְנַנֵּי בַּמְדָּבָר מְלוֹן אֲרָחִים, וְאִינוּן תְּרִין מְשִׁיחִין, דְּמַתְּמָן קָא עָבְרִין כַּד אֲתָאן לְמַפְרָק לְיִשְׂרָאֵל.

בְּכָרְ עֵץ דָּא אִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, דְּאִתְּמַר בֵּיהַ (מְשָׁלֵי ג' יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּהַ, וְעָלֶיהָ אִתְּמַר (דְּבָרִים כ' יט) פִּי הָאֲדָם עֵץ הַשְּׂדֵה, וְעוֹד בְּכָל עֵץ דָּא צְדִיק דְּאִתְּמַר בֵּיהַ (בְּרַאשִׁית א' יא) עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ, וְדָא יוֹם הַשִּׁבְתָּ דְּתַמָּן זְווגָא דְּשְׂכִינְתָא עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְתַמָּן אִית לָהּ נְיִיחָא, וְעָלֶיהָ אִתְּמַר (תְּהִלִּים א' ג) וְהָיָה כְּעֵץ שְׁתוּל עַל פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פְּרִיו יִתֵּן בְּעֵתוֹ, דָּא עֵתוֹ דְּצְדִיק דְּאִיהִי לֵיל שְׁבֵת, דְּצְדִיק מְנִיָּה פְּרַחִין נְשָׁמְתִין חֲדָתִין בְּיִשְׂרָאֵל עָרֵב שְׁבֵת דְּאִתְּקִרְיָאוּ פָּנִים חֲדָשׁוֹת. אֲפָרוּחִים אֵלּוּן תַלְמִידֵי חֲכָמִים, דְּבְּגִינְהוּן שְׂרִיא שְׂכִינְתָא עַל יִשְׂרָאֵל, אוֹ בִּיצִים אֵלּוּן אִינוּן תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, דְּבְּגִינְהוּן שְׂרִיא שְׂכִינְתָא עַל יִשְׂרָאֵל, וְאֵלּוּן אִינוּן מְאָרֵי מִקְרָא, וּבְזִמְנָא דְּאִינוּן עָסְקִין בְּאוֹרֵייתָא אוֹ בַּמִּצְוָה דְּאִינוּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָא, וְגִרְמֵי לְחַבְרָא לֹון כְּחָדָא, יִרְתִּין מַתְּמָן נְשָׁמְתִין, וְאִתְּקִרְיָאוּ בָּנִים דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְּמְאָרֵי מִקְרָא וּמְאָרֵי מִשְׁנָה אִינוּן מְגַדְפִין (דף כא ע"ב) דִּילָהּ, וּבְגִין דָּא וְהָאֵם רִבְצַת עַל הָאֲפָרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, אִיהִי רִבְעָא עֲלֵיהֶם בְּאַרְבַּע גְּדָפִין דִּילָהּ, דְּאִתְּמַר בְּהוּן (יחזקאל א' ו) וְאַרְבַּע כְּנָפִים, יוֹנְקִין אֲנָפֵי זְוִטְרֵי, וְאִינוּן אַרְבַּע אֲנָפִין לְכָל חַד וְחַד, וּבְהוּן

ובהם האם רוכצת עליהם, ולפעמים היא עליהם, ולפעמים מסתלקת מהם, אבל משום שהם מהמעעים שלה, (שנאמר בהם ירמיהו לא) המו מעי לו, משום אהבה שראו את מעיה עליהם, והם בעלי קבלה, נאמר בהם לא תקח האם על הבנים, שהאם לא זזה מהם לעולם.

שודאי הקדוש ברוך הוא הוא תורה, ושכינה היא מצוה. אשרי מי שמתעסק בהם ליחד אותם. וכן זכור ושמור הם הקדוש ברוך הוא ושכינתו. אשרי הוא מי שמיחד אותם ביום שבת, שהוא יסוד, ובאהבה ויראה של י"ה, שהם אבא ואמא. זכור ושמור, הם כנגד תפלין של ראש - י, ותפלין של יד - ה', זכר ונגבה, ואשרי הוא מי שמיחד אותם בקריאת שמע ביראה ואהבה, שבזמן שישראל מתעסקים בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה באהבה ויראה, נאמר בהם לא תקח האם על הבנים, ובזמן שלא מתעסקים בהם באהבה ויראה, נאמר בהם שלח תשלח את האם.

בזמן שישראל שומרים שבת בזכור ושמור ביראה ואהבה, נאמר בהם לא תקח האם על הבנים. ואם לא, פתוב בהם שלח תשלח וגו', שני גרושים. ובזמן שישראל מיחדים את הקדוש ברוך הוא בתפלין של יד ובתפלין של ראש ביראה ואהבה, נאמר בהם לא תקח האם על הבנים, ואם לא - שלח תשלח. ובזמן שמקיימים מצות ברית מילה ומעבירים מהם הערלה ועושים פריעה ביראה ואהבה, נאמר בהם לא תקח האם על הבנים, ואם לא - שלח

אימא רביעא עליהו, וזמנין אליהו, וזמנין אסתלקת מנייהו, אבל בגין דאינון מן מעוי, (נ"א דאתמר בהון ירמיהו לא יט) המו מעי לו), בגין דרחימו דחמו מייעהא עליהו ואינון מארי קבלה, אתמר בהון (דברים כב ו) לא תקח האם על הבנים, דאימא לא זזה מנייהו לעלם.

הנדאי קודשא בריך הוא איהו אורייתא, ושכינתא היא מצוה, זפאה מאן דמתעסק בהון ליחדא לון, וכן זכור ושמור אינון קודשא בריך הוא ושכינתיה, זפאה איהו מאן דמיחד לון ביום שבת, דאיהו יסוד, וברחימו ודחילו די"ה, דאינון אבא ואימא. זכור ושמור, אינון לקבל תפלין דרישא י, ותפלין דידא ה', דכר ונוקבא, וזפאה איהו מאן דמיחד לון בקריאת שמע בדחילו ורחימו, דבזמנא דישראל משתדלין באורייתא דבכתב ובאורייתא דבעל פה, ברחימו ודחילו, אתמר בהון לא תקח האם על הבנים, ובזמנא דלא משתדלין בהון ברחימו ודחילו, אתמר בהון שלח תשלח את האם.

בזמנא דישראל נטרין שבתא בזכור ושמור בדחילו ורחימו, אתמר בהון לא תקח האם על הבנים, ואם לאו פתיב בהון שלח תשלח וגומר, תרין תרוכין, ובזמנא דישראל מיחדין לקודשא בריך הוא בתפלין דיד ובתפלין דראש בדחילו ורחימו, אתמר בהון לא תקח האם על הבנים, ואם לאו שלח תשלח, ובזמנא דמקיימין מצות ברית מילה ואעברן מנייהו ערלה, ועבדין פריעה, בדחילו ורחימו, אתמר בהון לא תקח האם על הבנים, ואם לאו שלח תשלח את האם, בזמנא דמיחדין בזווגיהון בקדושין ושבע ברכאן,

תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. בְּזִמְנָא שְׁמִיחֵדִים
בְּזוּוּגָם בְּקִדּוּשֵׁין וְשַׁבַּע בְּרָכוֹת,
שְׁהֵם הִיחוד שְׁלֵהֶם בְּקִדְשָׁה
וּבְבִרְכָה, נֶאֱמַר בְּהֵם לֹא תִקַּח
הָאֵם עַל הַבְּנִים, וְאִם לֹא - שְׁלַח
תְּשַׁלַּח וְכוּ'.

וְיִשְׂרָאֵל הֵם בְּגִלוֹת בְּרִשׁוֹת
אֲחֵרָת, שְׁכַשְׁלֵא מִתִּיחֵדִים בְּזוּוּגָם
בְּקִדּוּשֵׁין וְשַׁבַּע בְּרָכוֹת, שְׁהֵם
הִיחוד שְׁלֵהֶם בְּקִדְשָׁה וּבְבִרְכָה,
בְּמִקּוּם הַקִּדְשָׁה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם
טְמֵאָה, וּבְמִקּוּם שַׁל בְּרָכָה שׁוֹרָה
עֲלֵיהֶם קִלְלָה, וּבְמִקּוּם שַׁל יחוד
שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם פְּרוּד, וְזֶה גוּרָם
גְלוֹת לְשִׁכְנָה, שְׁגַרְשָׁה מִמְּקוּמָה
וּמִקְנָה, שְׁהִיא יְרוּשָׁלַיִם. זֶהוּ
שְׁכַתוּב וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם,
שְׁנֵי שְׁלוּחִים, שְׁלַח תְּשַׁלַּח, אֶחָד
מִבֵּית רֵאשׁוֹן וְאֶחָד מִבֵּית שְׁנֵי.

וְאִם תֵּאמַר שְׁהַקִּדּוּשׁ בְּרוּף הוּא
לֹא גֵרֵשׁ עִמָּה - מִשׁוּם כִּף אֱמַר
הַכְּתוּב כְּצִפּוֹר נוֹדְדָת מִן קִנְיָה כִּן
אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוּמוֹ, כְּדִי לְשַׁמַּר
אוֹתָהּ בְּגִלוֹת מְרִשׁוֹת נְכָרֶיהָ. זֶהוּ
שְׁכַתוּב אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי
וּכְבוֹדִי לֹא אֲחֵר לֹא אֶתֵּן וְגוֹמֵר.
לֹא אֲחֵר - זֶה אֵל אֲחֵר, זֶה סַמְא"ל,
לְפָסִילִים - אֵלוֹ הַמִּמְנִים עַל
שְׁבָעִים אַמּוֹת.

וּבְשִׁבְיָהּ הַקִּדּוּשׁ בְּרוּף הוּא הוּא
מְלֵךְ אֲסוּר בְּרִהָטִים, הוּא אֲסוּר
עִמָּהֶם בְּתַפְלִין שַׁל רֵאשׁ, שְׁהֵם
הַפֶּאֶר שַׁל הַרֵאשׁ, שְׁתַּפְּלִין שַׁל
רֵאשׁ הֵם בְּמִקּוּם שַׁל הַרִהָטִים שַׁל
הַמַּח, וְזֶהוּ אֲסוּר בְּרִהָטִים, וְהוּא
חַבוּשׁ עִמָּהֶם בְּתַפְלִין שַׁל יָד
בְּקִשׁוֹר שַׁל יָד, וְזֶהוּ שְׁכַתוּב פֶּאֶרְךָ
חַבוּשׁ עֲלֶיךָ, וּמִשׁוּם שֶׁהוּא חַבוּשׁ
עִמָּהֶם בְּגִלוֹת, נֶאֱמַר בּוֹ אֵין חַבוּשׁ
מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִין,
וְהַשְׁכִּינָה הִיא בֵּית הָאֲסוּרִים שְׁלוֹ,
בְּגִלְלַת הָאֲהָבָה שְׁלָהּ הוּא אֲסוּר
בָּהּ, וְסוּד הַדְּבָר - צְרוּר הַמּוֹר
דוּדֵי לִי בֵּין שְׁדֵי יִלִּין.

דְּאִינוּן יְחוּדָא דְלֵהוּן בְּקִדּוּשָׁה וּבְבִרְכָתָא,
אֲתַמַּר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, וְאִם
לֹא שְׁלַח תְּשַׁלַּח וְכוּ'.

וְאִינוּן יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹתָא בְּרִשׁוֹתָא אֲחֵרָא, דְּכַד
לֹא מִתִּיחֵדִין בְּזוּוּגֵיהוּ בְּקִדּוּשֵׁין
וְשַׁבַּע בְּרָכָאן, דְּאִינוּן יְחוּדָא דְלֵהוּן בְּקִדּוּשָׁה
וּבְבִרְכָה, בְּאֲתַר דְּקִדּוּשָׁה שְׁרִיא עֲלֵיהֶו
מְסַאָבָא, וּבְאֲתַר דְּבִרְכָה שְׁרִיא עֲלֵיהֶו
לְטוֹתָא, וּבְאֲתַר דְּיְחוּדָא שְׁרִיא עֲלֵיהֶו פְּרוּדָא,
וְדָא גְרִים גְלוֹתָא לְשִׁכְנָתָא, דְּאֲתַתְרַכַּת
מֵאֲתַרְהָא וּמִקְנָהָא דְּאִיהִי יְרוּשָׁלַם, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (ישעיה נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם,
תְּרִין שְׁלוּחִין שְׁלַח תְּשַׁלַּח, חַד מִבֵּית רֵאשׁוֹן,
וְחַד מִבֵּית שְׁנֵי.

וְאִי תִימָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא אֲתַתְרַף
עִמָּהּ, בְּגִין דָּא אֱמַר קִרָא (משלי כז
ח) כְּצִפּוֹר נוֹדְדָת מִן קִנְיָה כִּן אִישׁ נוֹדֵד
מִמְּקוּמוֹ, בְּגִין לְנִטְרָא לָהּ בְּגִלוֹתָא מְרִשׁוֹ
נוֹכְרָאָה, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיה מב ח) אֲנִי יי'
הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹא אֲחֵר לֹא אֶתֵּן וְגוֹמֵר, לֹא אֲחֵר
דָּא אֵל אֲחֵר, דָּא סַמְא"ל, לְפָסִילִים אֵלִין
מִמֶּנּוּן דְּעַל שְׁבָעִין אוּמִין.

וּבְגִינָהּ, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אִיהוּ מְלֵךְ אֲסוּר
בְּרִהָטִים, אִיהוּ אֲסוּר עִמָּהוּן בְּתַפְלִין
דְּרִישָׁא, דְּאִינוּן פֶּאֶר דְּרִישָׁא, דְּתַפְלִין דְּרִישָׁא
אִינוּן בְּאֲתַר דְּרִהָטֵי דְּמוּחָא, וְדָא אִיהוּ אֲסוּר
בְּרִהָטִים, וְאִיהוּ חַבוּשׁ עִמָּהוּן בְּתַפְלִין דְּיָד
בְּקִשׁוֹר שַׁל יָד, וְדָא הוּא דְּכַתִּיב (יחזקאל כד יז) פֶּאֶרְךָ
חַבוּשׁ עֲלֶיךָ, וּבְגִין דְּאִיהוּ חַבוּשׁ עִמָּהוּן
בְּגִלוֹתָא, אֲתַמַּר בֵּיהּ אֵין חַבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית
הָאֲסוּרִין, וּשְׁכִינָתָא אִיהִי בֵּית הָאֲסוּרִין דְּיִלְיָהּ,
בְּגִין רַחֲמֵי דְּיִלְיָהּ אִיהוּ אֲסוּר בָּהּ, וְרִזָּא דְּמִלָּה
צְרוּר הַמּוֹר דוּדֵי לִי בֵּין שְׁדֵי יִלִּין (שיר א יג).

וּמְשׁוּם כֶּף, מִי שְׂרׁוּצָה לְהַשִּׁיג אֶת הַמֶּלֶךְ, אִין לֹו רְשׁוֹת לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ אֶלֶּא עִם הַשְּׂכִינָה. זְהוֹ שְׂפִתוֹב אֶל יִתְהַלֵּל וְכוּ', כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל וְגוּמַר. וְאַהֲרֹן כִּשְׂנֹכְנֵס לְקֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, בְּהֵ הָיָה נִכְנֵס, שְׂפִתוֹב בְּזֹאת יָבֵא אֶהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, שְׁהִיא עֵת לַעֲשׂוֹת לִיהוָה, וּמִשָּׁה בְּשִׁבִּילָה הַתְּקִים בְּעוֹלָם. זְהוֹ שְׂפִתוֹב וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בְּרַךְ וְגוּמַר, וּבְהֵ עֲשָׂה עֲשׂוֹר מַפּוֹת לַפְּרָעָה. זְהוֹ שְׂפִתוֹב וְאוּלָם בְּעֵבּוֹר זֹאת הַעֲמֻדָתִיךְ. וְיַעֲקֹב, מִשׁוּם שְׁהִיָּה יוֹדֵעַ שְׂכַל רְצוֹנוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ בְּהֵ, צָנָה אֶת בְּנָיו עֲלֶיהָ שְׁלֵא יִכְנָסוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אֶלֶּא בְּהֵ, וְכַל מִשְׁאַלּוֹתֵיהֶם בַּתְּפִלוֹת וּבַקְּשׁוֹת לְמֶלֶךְ שְׁהִיּוֹ בְּהֵ. זְהוֹ שְׂפִתוֹב וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וְגוּמַר. וְדוֹד, מִשׁוּם שְׁהִיָּה יוֹדֵעַ שְׂכַל הַרְצוֹן וְהַכַּחַח וְהַתְּקִיף שֶׁל הַמֶּלֶךְ הוּא בְּהֵ, אָמַר אִם תַּחֲנֶנּה וְגוּמַר, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ, שְׁנֹאֲמַר עֲלֶיהָ וּמְלִכּוֹתוֹ בְּכַל מְשָׁלָה, וּמִי שְׁלֵא שֵׁת לְבוֹ גַם לְזֹאת, עֲלִיו נֹאֲמַר וּכְסִיל לֹא יִבִּין אֶת זֹאת.

וּמְשׁוּם כֶּף, כִּשְׂיִשְׂרָאֵל מִבְּקָשִׁים בַּקְּשׁוֹת לְמֶלֶךְ, אוֹמְרִים לָהּ אֲנָה הִלֵּךְ דוֹדֶךְ, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ בְּרַח דוֹדִי, אֲנָה פְּנָה דוֹדֶךְ וּנְבַקְשְׁנוּ עִמָּךְ, בְּכַמְּהַ בַּקְּשׁוֹת שֶׁל תְּפִלוֹת וּבַקְּשׁוֹת, שְׂבִשְׂבִילֶךְ הוּא יִרַד עֲלֵינוּ, שְׁלֵא זֶו מְמַנּוּ אֶלֶּא מִשׁוּם שְׁלֵא נִהְגְּנוּ בְּךָ כְּבוֹד, שְׂבִשְׂבִילֶךְ הָיָה אֲסוּר עֲמָנוּ כֹּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים. זְהוֹ שְׂפִתוֹב יִהְיֶה סְגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשָׂה, וּבְיוֹם הַשְּׂבִת יִפְתַּח וּבְיוֹם הַשְּׂבִת יִפְתַּח וּבְיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, שְׂכַף הִיא הַשְּׂכִינָה נִסְתָּרֶת עִמּוֹ בִּימֵי הַחֹל, כְּמוֹ שׁוֹשְׁנָה שְׁהִיא אֲטוּמָה, וּבְיוֹם הַשְּׂבִת וּבְיוֹם הַחֲדָשׁ וּבְיוֹמִים טוֹבִים נִפְתַּח

וּבְגִין דָּא מָאן דְּבַעֲי לְאַשְׁגָּא לְמַלְכָּא, לִית לִיהֵ רְשׁוֹ לְאַשְׁגָּא לִיהֵ אֶלֶּא בְּשְׂכִינְתָּא, הִדָּא הוּא דְכֹתִיב (יִרְמִיָּה ט כב) אֶל יִתְהַלֵּל וְכוּ' כִּי אִם בְּזֹאת וְגוּמַר, וְאַהֲרֹן כַּד עָאֵל לְקֹדֶשׁ קֹדְשִׁין בְּיוֹמָא דְכַפּוּרִי, בְּהֵ הָוָה עָאֵל, דְכֹתִיב (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֶהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, דְּאִיְהִי עֵת לַעֲשׂוֹת לִי, וּמִשָּׁה בְּגִינָה אֶתְקִיִּים בְּעֶלְמָא, הִדָּא הוּא דְכֹתִיב (דברים לג א) וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר וְגוּמַר, וּבְהֵ עֲבִיד עֲשׂוֹר מַכְתְּשִׁין לַפְּרָעָה, הִדָּא הוּא דְכֹתִיב (שמות ט טז) וְאוּלָם בְּעֵבּוֹר זֹאת הַעֲמֻדָתִיךְ, וְיַעֲקֹב בְּגִין דְּהוּה יוֹדֵעַ דְּכַל רְעוּתָא דְּמַלְכָּא בְּהֵ, מִנֵּי לְבַנּוּי עֲלָהּ, דְּלֹא יַעֲלוּן קַדָּם מַלְכָּא אֶלֶּא בְּהֵ, וְכַל שְׂאֵלְתִין דְּלֵהוּן בְּצִלוֹתִין וּבְעוֹתִין לְמַלְכָּא דִּיהוּן בְּהֵ, הִדָּא הוּא דְכֹתִיב (בראשית מט כח) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם (ד' ט' כב) וְגוּמַר, וְדוֹד בְּגִין דְּהוּה יוֹדֵעַ דְּכַל רְעוּתָא וְחִילָא וְתוֹקְפָא דְּמַלְכָּא בְּהֵ, אָמַר (תהלים כז ג) אִם תַּחֲנֶנּה וְגוּמַר, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ, דְּאֶתְמַר עֲלָהּ (שם קג ט) וּמְלִכּוֹתוֹ בְּכַל מְשָׁלָה, וּמָאן דְּלֹא שֵׁת לְבִיָּה גַם לְזֹאת, עֲלִיָּה אֶתְמַר (שם צב ז) וּכְסִיל לֹא יִבִּין אֶת זֹאת.

וּבְגִין דָּא כַּד יִשְׂרָאֵל בְּעָאן בְּעוֹתִין לְמַלְכָּא, אָמְרִין לָהּ (שיר ו א) אֲנָה הִלֵּךְ דוֹדֶךְ, דְּאֶתְמַר בִּיָּה בְּרַח דוֹדִי, אֲנָה פְּנָה דוֹדֶךְ וּנְבַקְשְׁנוּ עִמָּךְ, בְּכַמְּהַ בַּקְּשׁוֹת דְּצִלוֹתִין וּבְעוֹתִין, דְּבְגִינָךְ אִיְהוּ נְחִית עֲלֵךְ, דְּלֹא זֶו מְנַנָּא אֶלֶּא בְּגִין דְּלֹא נִהְגְּנָא יְקָרָא בְּךָ, דְּבְגִינָךְ הָוָה אֲסִיר עֲמָנָא כֹּל שֵׁת יוֹמִין, הִדָּא הוּא דְכֹתִיב (יחזקאל מו א) יִהְיֶה סְגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשָׂה, וּבְיוֹם הַשְּׂבִת יִפְתַּח וּבְיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, דְּהִכִּי אִיְהִי שְׂכִינְתָּא סְתִימָא עִמִּיָּה בְּיוֹמָא דְּחוּלָא, כְּשׁוֹשְׁנָה דְּאִיְהִי אֲטִימָא, וּבְיוֹמָא דְּשַׁבְתָּא וּבְיוֹמָא דְּחֲדָשָׁא וּבְיוֹמִין טַבִּין

לְקַבֵּל רִיחוֹת וּבִשְׂמִים וְלִירֵשׁ
נִפְשׁוֹת וְעֲנוּגִים לְבִנְיָהֶם.
אוּי לְהֵם לְבַנְי אָדָם, שְׁהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אָסוּר עִמָּהֶם בְּגִלוֹת
וְהַשְׂכִּינָה אָסוּרָה עִמָּם, וְנֹאמַר
בָּהּ אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת עֲצָמוֹ
מִבֵּית הָאֲסוּרִים, וְהַגְּאֵלָה שְׁלָה,
שְׁהִיא תְּשׁוּבָה, הָאֵם הַעֲלִינָה
הִיא תְּלוּיָה בִּידֵיהֶם, שְׁחַמְשִׁים
שְׁעָרֵי חֲרוֹת עִמָּה, כְּנֶגֶד חַמְשִׁים
פְּעָמִים שְׁנֹכְרָה יִצְיֵאת מְצָרִים
בַּתּוֹרָה. זְהוּ וַיִּפֶן כ"ה וְכ"ה,
בְּחַמְשִׁים הָאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ
שְׁמֵיחָדִים אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם פְּעָמִים
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, שִׁישׁ בְּהֵן כ"ה
וְכ"ה אוֹתִיּוֹת, וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ
שְׁיַעֲזֹר אוֹתָהּ בְּתוֹכָם.

וְהוּא מְשַׁגֵּיחַ מִן הַחֲלֹנוֹת,
שְׁנֹאמַר בְּהֵם חֲלוּ נָא פְּנֵי א"ל
וַיִּחַנְנוּ, לְאוֹתָהּ שְׁנֹאמַר בָּהּ א"ל
נָא רְפָא נָא לָהּ, שְׁהַרְפוּאָה בִּירוּ,
שְׁהִיא יָד פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים,
וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ. וְהִיא בְּעַד
הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה וְתִנְיָב בַּתְּרוּעָה,
שְׁהִיא יְכָבָה, שְׁנֹאמַר בָּהּ וַיִּפְתַּח
נַח אֶת חֲלוֹן הַתְּכָה אֲשֶׁר עָשָׂה,
וְזֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁל תַּבַּת נַח,
הִיא הָאֵם הַעֲלִינָה, הַחֲלוֹן שְׁלָה
הוּא הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, שְׁבוּ אוּר,
וְתוֹרָה אוּר, וְהוּא הָאוּר הַגְּנוּז.
וַיִּפֶן כַּה וְכַה, מְצִיץ מִן הַתְּרַפִּים,
אֵלוֹ עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, וַיִּרְא כִּי
אֵין אִישׁ. וְעוֹד, מְשַׁגֵּיחַ מִן
הַחֲלֹנוֹת, אֵלוֹ הַחֲלֹנוֹת שֶׁל בֵּית
כְּנֶסֶת, שְׁהָאָב וּבְנוֹ הֵם בְּבֵית
(הַכְּנֶסֶת) אָסוּרִים, וְהוּא בְּכָל יוֹם
הַשְּׁגָחְתוּ עֲלֵיהֶם וְנֹתַן לְהֵם
מְזוֹן.

וַיִּפֶן כַּה וְכַה, אִם יֵשׁ מִי
שְׁיַעֲזֹר בַּתְּשׁוּבָה לְשִׁבְרָה אֶת
בֵּית הָאֲסוּרִים שְׁלָהֶם, זְהוּ
שְׁפָתוֹב לְאֹמַר לְאֲסוּרִים צְאוּ

אֶתְפַּתַּחַת, לְקַבֵּל רִיחוֹן וּבוֹסְמִין, וְלִירֵתָא
נִפְשֵׁין וְעֲנוּגִין לְבִנְיָהוּ.

וְוִי לֹון לְבַנְי נִשְׂא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָסִיר
עִמָּהוֹן בְּגִלוֹתָא, וְשְׁכִינְתָא אָסִירַת עִמָּהוֹן,
וְאֶתְמַר בָּהּ אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִבֵּית
הָאֲסוּרִים, וּפּוֹרְקָנָא דִּילָהּ דְּאִיהִי תְּשׁוּבָה אִימָא
עֲלָאָה, אִיהִי תְּלִיָא בִּידֵיהוֹן, דְּחַמְשֵׁין תְּרַעֲיָן
דְּחִירוֹ עִמָּה, לְקַבֵּל חַמְשֵׁין זְמַנִּין דְּאֶדְכַּר
יִצְיֵאת מְצָרִים בְּאוּרִייתָא, דָּא הוּא (שְׁמוֹת ב
יב) וַיִּפֶן כ"ה וְכ"ה, בְּאֵלִין חַמְשֵׁין אֶתּוּן
דְּמִיחָדִין לִיהּ בְּכָל יוֹמָא פְּעָמִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
דְּאִית בְּהוֹן כ"ה וְכ"ה אֶתּוּן, וַיִּרְא כִּי אֵין
אִישׁ דְּאֶתְעַר לָהּ בְּגוּיָהוּ.

וְאִיהִי מְשַׁגֵּיחַ מִן הַחֲלֹנוֹת, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן חֲלוּ
נָא פְּנֵי אֵל וַיִּחַנְנוּ, לְהֵהִיא דְּאֶתְמַר
בָּהּ (בְּמַדְבַּר יב יג) אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ, דְּאֶסְוּוֹתָא
בִּידֵיהּ, דְּאִיהִי יָד פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, (שְׁמוֹת
ב יב) וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ, וְאִיהִי (שׁוֹפְטִים ה כח) בְּעַד
הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה, וְתִנְיָב בַּתְּרוּעָה דְּאִיהִי יְכָבָא,
דְּאֶתְמַר בָּהּ (בְּרֵאשִׁית ח ו) וַיִּפְתַּח נַח אֶת חֲלוֹן
הַתְּכָה אֲשֶׁר עָשָׂה, וְדָא יוֹם הַכַּפּוּרִים דְּתִיבַת
נַח הִיא אִימָא עֲלָאָה, חֲלוֹן דִּילָהּ הוּא עֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא, דְּבִיהּ אוּר, וְתוֹרָה אוּר, וְאִיהִי
אוּר הַגְּנוּז.

וַיִּפֶן כַּה וְכַה, מְצִיץ מִן הַתְּרַפִּים, אֵלוֹ עֲשֶׂרֶת
יְמֵי תְּשׁוּבָה, וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ, וְעוֹד
מְשַׁגֵּיחַ מִן הַחֲלֹנוֹת אֵלִין חֲלֹנוֹת דְּבִי
כְּנִישְׁתָּא, דְּאָבָא וּבְנוֹי אֵינוּן
בְּבֵית (הַכְּנֶסֶת) אָסִירָן, וְאִיהִי בְּכָל יוֹמָא
אֲשַׁחֲחִיתִּיהּ עֲלֵיהּ, וַיְהִיב לֹון מְזוּנָא.

וַיִּפֶן כַּה וְכַה, אִם אִית מָאן דְּיַתְעַר בַּתְּיוֹבְתָא
לְתַבְּרָא בֵּית אָסוּרִין דְּלֵהוֹן, הָדָא הוּא

דְּכַתִּיב (ישעיה מט ט) לְאֹמַר לְאֲסוּרִים צְאוּ, וְלֹאֲשֶׁר בַּחֲשָׁךְ הַגְּלוּ, וַיִּפֶן כַּה וְכַה

וְיָרָא פִּי אֵין אִישׁ, אֶלָּא אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנוּ, בְּעֶסְקִין דְּלֵהוֹן, בְּאוֹרְחִין דְּלֵהוֹן, אִישׁ לְבַצְעוּ מְקַצְהוּ, בְּבַצְעָא דְהָאִי עֲלָמָא, לִירְתָא הָאִי עֲלָמָא, וְלֵאוּ אִינוּן מְסֻטְרָא דְאֵלִין דְּאִתְמַר בְּהוּן (שמות יח כא), אֲנָשֵׁי חֵיל, יִרְאִי אֱלֹהִיִּים, אֲנָשֵׁי אָמֶת, שְׁנָאִי בְּצַע, אֶלָּא כְּלֵהוּ צְוּוּחִין בְּצִלוֹתִין בְּיוֹמָא דְכַפּוּרִי כְּכֻלָּבִים, הֵב לָנָא מְזוּנָא, וְסִלִּיחָה וְכַפְּרָה וְחַיִּי, כְּתַבְנוּ לְחַיִּים, וְאִינוּן עֲזִי נֶפֶשׁ כְּכֻלָּבִים, דְּאִינוּן אוּמִין דְּעֲלָמָא דְצְוּוּחִי לְגַבְיָה וְלִית לֹוּן בִּשְׁתַּת אֲנַפִּין, דְּלֵא אִית מָאן דְּקָרָא לִיה בְּתִיּוּבְתָא, דִּיחֲזוֹר שְׂכִינְתָּיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהִי מְרַחֲקָא מִנִּיהּ, לְמַהְדֵּר לְגַבְיָה, וְאִדְמַיִין לְכֻלָּבִים, דְּאִתְמַר בְּהוּן (תהלים קו לה) וַיִּתְעַרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מֵעֲשִׂיהֶם, וְאִינוּן עַרְב רַב, דְּכָל חֶסֶד דְּעַבְדִּין לְגִרְמִיהוּ עַבְדִּין.

וְעוֹד אִינוּן שְׂאֵלִין מְזוּנָא וְכַסְיָא וְעוֹנָה, דְּאִיהִי עוֹנַת זְוַגְיָהוּ, דְּאִתְמַר בְּה (שמות כא ו) שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָהּ לֹא יִגְרַע, וְלֹא אִית מָאן דְּשְׂאִיל מְזוּנָא דְּאִיהִי תוֹרָה, שְׂאֲרָה דְּשְׂכִינְתָּא, וְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, דְּאִתְמַר בְּה (משלי א ח) וְאַל תִּטַּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ, כְּסוּתָהּ (דף כב ע"ב) דָּא כְּסוּיָא דְּצִיּוּצִית, וְעֵטִיפוּ דִּילִיהּ, וְתַפְלִין דִּיד, דְּאִתְמַר בְּה (תהלים קב א) תִּפְלָה לְעֵנִי כִּי יַעֲטֶף, וְעוֹנָתָהּ דָּא קְרִיאַת שְׁמַע בְּעוֹנָתָהּ, שְׂאֵם שְׁלֹשׁ אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ, לְשְׂכִינְתָּהּ, וְיִצְאָה חֲנָם אִין כְּסָף, אִין לֹוּ בּוּשָׁה מִן הַשְּׂכִינְתָּה, הוּא חֲצוּף. וְעוֹד אִין כְּסָף, לֹא יִהְיֶה לֹוּ כְּסוּפִים לְעוֹלָם הַבָּא.

וְהָן כָּל אֵלֶּה יַפְעַל א"ל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גְּבַר, וּמְשוּם כְּף פִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבִדְהָ - זֶה גְּלַגּוּל הַרְאִשׁוֹן, הִיא שְׂמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ - זֶה גְּלַגּוּל תַּנְיִינָא, בְּמָה יִשְׁכֵּב, דָּא גְּלַגּוּלָא

וְעוֹד אִינוּן שְׂאֵלִין מְזוּנָא וְכַסְיָא וְעוֹנָה, דְּאִיהִי עוֹנַת זְוַגְיָהוּ, דְּאִתְמַר בְּה (שמות כא ו) שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָהּ לֹא יִגְרַע, וְלֹא אִית מָאן דְּשְׂאִיל מְזוּנָא דְּאִיהִי תוֹרָה, שְׂאֲרָה דְּשְׂכִינְתָּא, וְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, דְּאִתְמַר בְּה (משלי א ח) וְאַל תִּטַּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ, כְּסוּתָהּ (דף כב ע"ב) דָּא כְּסוּיָא דְּצִיּוּצִית, וְעֵטִיפוּ דִּילִיהּ, וְתַפְלִין דִּיד, דְּאִתְמַר בְּה (תהלים קב א) תִּפְלָה לְעֵנִי כִּי יַעֲטֶף, וְעוֹנָתָהּ דָּא קְרִיאַת שְׁמַע בְּעוֹנָתָהּ, שְׂאֵם שְׁלֹשׁ אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ, לְשְׂכִינְתָּהּ, וְיִצְאָה חֲנָם אִין כְּסָף (שמות כא יא), לִית לִיה כְּסוּפָא מִן שְׂכִינְתָּא, חֲצִיף אִיהוּ, וְעוֹד אִין כְּסָף לֹא יִהְיֶה לִיה כְּסוּפָא לְעֲלָמָא דְּאִתִּי.

וְהָן כָּל אֵלֶּה יַפְעַל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר (איוב לג כט), וּבְגִין דָּא פִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבִדְהָ, דָּא גְּלַגּוּלָא קְדַמָּאָה, הִיא שְׂמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ, דָּא גְּלַגּוּלָא תַּנְיִינָא, בְּמָה יִשְׁכֵּב, דָּא גְּלַגּוּלָא

גלגול שלישי, ואלו הם שלשה לבושים של שלשה כסויים של שלשה צבעי העין, שהם לבושים לבת עין שהיא נשמה. ובשרשת אלה אמר, שלש פעמים בשנה יראה כל זכורף, וכנגד שלשת הצבעים, פעמים הם שלשת הצבעים של הנר, שנאמר בהם וירא מלאך יהו"ה אליו בלבת אש מתוף הסנה. וירא - הרי צבע אחד, בלבת אש מתוף הסנה - הרי צבע שני, וירא והנה הסנה בער באש - הרי שלשה, והם כנגד שלשת צבעי העין. בלבת אש זו בת עין, באותו זמן שיהיו מאירים שלשת צבעי העין, שהם כנגד שלשת צבעי הקשת, מיד וראיתיה לזכר ברית עולם, ובאותו הזמן - פי עין בעין יראו בשוב יהו"ה ציון.

אור העין הוא עמוד האמצעי, בת עין הבית שלה, באותו הזמן שיתפנה הענן מבת העין, שנאמר בה סכתה בענן לך וגומר, שהיא התבלול של העין, זו רומא רבתי, השכינה העליונה עתידה לומר לקדוש ברוך הוא, למה תעמוד בחוץ ואנכי פניתי הבית, אנכי של יציאת מצרים. ואף על גב דאין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים, שכינה, שהיא אסורה בגלות, שכינה העליונה תפדה אותה. זהו שפתוב אם יגאלך טוב יגאל, ואם לא יחפץ לגאלך ויגאלתיך אנכי, מי יהו"ה שכבי עד הבקר, שהיא ימין פשוטה לקבל שבים, שאין הדבר הזה תלוי אלא בתשובה, הימין העליונה של השכינה.

באותו זמן השכינה העליונה כנשר יעיר קנו, שהיא ירושלים, ק"ן ו', על גזליו ירחף, יפרוש

תליתאה, ואלין אינון תלת לבושין, דתלת כסויין, דתלת גוונין דעינא, דאינון לבושין לבת עין, דאיהי נשמתא.

ובאלין תלת אתמר (שמות כג יז) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורף, ולקבל תלת זמנין אינון תלת גוונין דשרגא, דאתמר בהון (שם ג ב) וירא מלאך יי' אליו בלבת אש מתוף הסנה, וירא הא גוון חד, בלבת אש מתוף הסנה הא גוון תניינא, וירא והנה הסנה בער באש הא תלתא, ואינון לקבל שלשה גוונין דעינא, בלבת אש דא בת עין, בההוא זמנא דיהון נהירין תלת גוונין דעינא, דאינון לקבל תלת גוונין דקשת, מיד וראיתיה לזכר ברית עולם (בראשית ט טז), ובההוא זמנא פי עין בעין יראו בשוב יי' ציון (ישעיה נב ח).

אור דעינא הוא עמודא דאמצעיתא, בת עין ביתא דילה, בההוא זמנא דיתפני עננא מן בת עינא, דאתמר בה (איכה ג מד) סכתה בענן לך וגומר, דאיהי תבלול דעינא, דא רומי רבתי, שכינתא עלאה עתידה למימר לקודשא בריך הוא, למה תעמוד בחוץ, ואנכי פניתי הבית (בראשית כד לא), אנכי דיציאת מצרים, ואף על גב דאין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים, דאיהי שכינתא, דאיהי אסורה בגלותא, שכינתא עלאה יפרוק לה, הדא הוא דכתיב (רות ג יג) אם יגאלך טוב יגאל, ואם לא יחפץ לגאלך ויגאלתיך אנכי, מי יי' שכבי עד הבקר, דאיהי ימינא פשוטה לקבל שבים, דלית מלתא דא תליא אלא בתויבתא, ימין עלאה דשכינתא.

בההוא זמנא שכינתא עלאה כנשר יעיר קנו (דברים לב יא), דאיהו ירושלים, ק"ן ו' על גזליו ירחף, יפרוש כנפיו יקחהו ישאהו על

כַּנְפֵי יִקְחֵהוּ יִשְׂאֵהוּ עַל אֲבָרְתוֹ.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאִשָּׁא אֲתַכֶּם עַל
כַּנְפֵי נְשָׂרִים וְאִבִּיא אֲתַכֶּם אֵלַי.
שְׁבֻזְמָן שֶׁהַשְּׂכִינָה בְּגִלוּת, נֹאמֵר
בָּהּ וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ
וְגוֹמֵר, אֲלֵא בַשַּׁבָּת וַיָּמִים
טוֹבִים. וּבְאוֹתוֹ זְמַן מִתְיַחֵדֵת עִם
בַּעֲלָהּ, וְכַמָּה נִפְשוֹת יִתְרוֹת
יִרְדּוּת עִמָּה לְדוֹר עִם יִשְׂרָאֵל.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתֵם. אֲשֶׁרִי הוּא
מִי שְׁמַתְקֵן לָהּ דִּירָה נְאֻה בְּלָבוֹ,
וְכִלִּים נְאִים בְּאִיבָרִים שְׁלוֹ,
וְאִשָּׁה נְאֻה, שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ,
שֶׁבִשְׂבִילָהּ שׁוֹרָה הַשְּׂכִינָה
הַעֲלִינָה שֶׁהִיא נִשְׁמַת כָּל חַי
עֲלָיו, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא
שׁוֹבֵת בְּאַחַד, וַיִּנְפֹשׁ בְּאַחַד,
בַּשְּׂכִינָה הַעֲלִינָה הוּא שׁוֹבֵת
עֲלֵיהֶם, וּבַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הוּא
וַיִּנְפֹשׁ עֲלֵיהֶם, וְנוֹתֵן לָהֶם
נִפְשׁוֹת יִתְרוֹת.

שְׁאוֹתָן בְּתוֹלוֹת אַחְרֵיהֶּ רַעוּתֵיהֶּ,
שְׁבָאוֹת עִמָּה, וְכַמָּה מְלֹאכִים
מְמַנִּים, וּמִשְׁרָתִים שְׁלֵהֶם בְּאִים
עִמָּם, שֶׁהֵם שְׁבָעִים, שְׁתַּלְוִיִּים
מִן זְכוֹר וְשָׁמּוֹר, וְזֶהוּ וַיְכַלֵּוּ,
כּוֹלֵל שְׁבָעִים וּשְׁתַּיִם, וְנִקְרְאוֹת
הַנִּפְשׁוֹת הַלְלוּ אֶשְׁפִּיזִין, מִכִּיּוֹן
שֶׁלֹּא שׁוֹרוֹת עִם יִשְׂרָאֵל אֲלֵא
בְיוֹם הַשַּׁבָּת, וּכְשִׁיזְצֵאת שַׁבָּת,
כֵּלְךָ חוֹזְרוֹת לְמִקּוֹמָן.

וְהַנְּשֻׁמוֹת שֶׁהֵם מִצָּדָה שֶׁל
הַשְּׂכִינָה הַעֲלִינָה נִקְרְאוּ
אֶפְרוֹחִים, וְנִפְשׁוֹת שְׁמַצַּד
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה נִקְרְאוּ
בִּיצִים, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל הַפּוֹרֵס
סַפַּת שְׁלוֹם עֲלֵינוּ, הָאֵם הַעֲלִינָה
שֶׁהִיא סַפַּת שְׁלוֹם שְׁסוֹכֶכֶת
עֲלֵיהֶם, וְשְׁלוֹם עִמָּה, שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ
הַנְּנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם,
וַיֵּשׁ סָפָה לְמִטָּה כ"ו ה"ס, שֶׁהוּא
יֵאֱהָדוּנָה"י, סַפַּת שְׁלוֹם, כּוֹס, ת'
שֶׁהוּא תַּפְאָרַת. בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן יֵהִי

אֲבָרְתוֹ, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שְׁמוֹת י"ט ד) וְאִשָּׁא
אֲתַכֶּם עַל כַּנְפֵי נְשָׂרִים וְאִבִּיא אֲתַכֶּם אֵלַי.

דְּבֻזְמָנָא דְשְׂכִינְתָא אִיהִי בְּגִלוּתָא, אֲתַמַּר בָּהּ
(בְּרַאשִׁית ח ט) וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ
וְגוֹמֵר, אֲלֵא בַשַּׁבָּת וַיּוֹמִין טְבִין, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא
אֲתִיַּיְחֵדֵת עִם בַּעֲלָהּ, וְכַמָּה נִפְשׁוֹת יִתְרִין קָא
נִתְתִין עִמָּה, לְדִירָא בְּיִשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא
דְכָתִיב (שְׁמוֹת ל"א טז) וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת
לְדֹרֹתֵם, זְפָאָה אִיהוּ מָאן דְּמִתְקֵן לָהּ דִּירָה
נְאֻה בְּלִפְיָהּ, וְכִלִּים נְאִים בְּאִיבָרִים דִּילֵיהּ,
וְאִשָּׁה נְאֻה דְאִיהִי נִשְׁמַתִּיהּ, דְּבִגִינָה שְׂרִיא
שְׂכִינְתָא עֲלָאָה דְאִיהִי נִשְׁמַת כָּל חַי עֲלֵיהּ,
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ שַׁבָּת בְּחֵד, וַיִּנְפֹשׁ
בְּחֵד, בַּשְּׂכִינְתָא עֲלָאָה אִיהוּ שַׁבָּת עֲלִיָּהּ,
וּבַשְּׂכִינְתָא תַּפְאָה אִיהוּ וַיִּנְפֹשׁ עֲלִיָּהּ, וַיְהִיב
לוֹן נִפְשָׁאן יִתְרִין.

דְּאִינוּן בְּתוֹלוֹת אַחְרֵיהֶּ רַעוּתֵיהֶּ, דְּקָא אֲתִיַּיאַן
עִמָּה, וְכַמָּה מְלֹאכִים מְמַנִּין וּמִשְׁמַשְׁשִׁין
דְּלֵהוּן קָא אֲתִיַּיאַן עִמָּהוּן, דְּאִינוּן שְׁבָעִין,
דְּתַלְוִין מִן זְכוֹר וְשָׁמּוֹר, וְדָא אִיהוּ וַיְכַלֵּוּ,
כָּלִיל שְׁבָעִין וְתִרִין, וְאֲתַקְרִיאוּ אֵלֶיךָ נִפְשׁוֹת
אוּשְׁפִיזִין, בְּגִין דְּלֹא שְׂרִיאַן בְּיִשְׂרָאֵל אֲלֵא
בְיוֹם הַשַּׁבָּת, וְכֵד נִפִּיק שַׁבָּת כְּלָהוּ חֲזָרִין
לְאֲתִרֵיהוּ.

וְנִשְׁמַתִּין דְּאִינוּן מְסֻטְרָא דְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה
אֲתַקְרִיאוּ אֶפְרוֹחִין, וְנִפְשִׁין מְסֻטְרָא
דְשְׂכִינְתָא תַּפְאָה אֶקְרוּן בִּיצִים, וְדָא אִיהוּ רִזָּא
דְּהַפּוֹרֵס סַפַּת שְׁלוֹם עֲלֵינוּ, אִימָא עֲלָאָה דְאִיהִי
סַפַּת שְׁלוֹם דְּמִסְכַּךְ עֲלִיָּהּ, וְשְׁלוֹם עִמָּה,
דְּאֲתַמַּר בִּיהּ (בְּמַדְבַּר כ"ה יב) הַנְּנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי
שְׁלוֹם, וְאִית סוּפָה לְתַתָּא כ"ו ה"ס דְּאִיהוּ
יֵאֱהָדוּנָה"י, סוּפַת שְׁלוֹם, כּוֹס, ת' דְּאִיהוּ
תַּפְאָרַת. (דף כג ע"א) בְּהֵהוּא זְמַנָּא יֵהוּן בְּנִין

הַבְּנִים בְּרִשְׁוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְקוֹל יֵצֵא וַיֹּאמֶר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים. מִיָּד שִׁיּוּצָא זְכוּר וְשִׁמּוּר שֶׁל שְׁבֵת וַיֵּבֵא הַלְּלִיָּהּ שֶׁל יוֹם הַרְאָשׁוֹן שֶׁל שְׁבֵת, קוֹל שְׁנֵי יוֹצֵא שְׁלַח תְּשַׁלַּח.

וְעוֹד, פִּי יִקְרָא קֵן צְפוּר לְפָנֶיךָ - זו סִפָּה, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה. בְּכָל עֵץ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְלִקְחָתֶם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְאָשׁוֹן פְּרִי עֵץ הַדֶּר. אֲפֻרְוּחִים, אֵלוֹ שְׁבַעַת יְמֵי הַסְּכוּת. אוֹ בִּיצִים, שְׁבָהֶם עוֹשִׂים שְׁבַע הַקְּפוּת, וְסוּד הַדְּבָר - נִקְבָּה תְּסוּבֵב גְּבָר.

פְּרִי עֵץ הַדֶּר, הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה. עֵץ הוּא לֹלֵב, לִ"ו לִ"ב נְתִיבוֹת, שֶׁהוּא אֲתְרוּג, וְצָרִיף לְנַעֲנַע בּוֹ לְשֵׁשֶׁה צְדָדִים - אַרְבַּע רוֹחוֹת, מַעְלָה וּמַטָּה, לְעוֹרֵר עָלָיו ו', וּשְׁלֹשָׁה נַעֲנוּעִים לְכָל צַד עוֹלָם שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר, וְצָרִיף אַרְבַּע פְּעָמִים שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר, אַחַד בְּנִטְלִית לֹלֵב, וְהַשְּׁנֵי בָּאָנָּה יְהוּ"ה, שְׁנֵי אַחֲרִים בַּהוֹדוֹ לַה' הַתַּחֲלָה וְסוּף, וּבְנַעֲנוּעִים הִלְלוּ הֵם מִשְׁפִּילִים מִמַּעְלָה לְמַטָּה אֶת שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם הָאֲמוֹת, וְאַחַר שְׁמַנְצָחִים אוֹתָם, אוֹמְרִים אֲנִי וְהָ"ו הוֹשִׁיעָה נָא פְּעָמִים, שֶׁהֵם וְאִ"ו מִן וְהָ"ו, אֲנִי וְהָ"ו מִן וְיִסָּע וְיִבִ"א וְיִ"ט, וּבְאֹתוֹ הַזְּמַן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים.

בִּיצִים הֵם מִצַּד שֶׁל אוֹפְנִים, הָאֲפֻרְוּחִים מִצַּד שֶׁל הַנְּעַר מַטְטְרוּ"ן, הַבְּנִים מִצַּד שֶׁל הַפְּסָא, שֶׁהִיא סֶפֶת שְׁלוֹם, שֶׁהִיא הַקֵּן שֶׁל הַשְּׁכִינָה, שֶׁהֵם הָעֲלִיוֹנָה מְקַנְנֵת בְּפִסָּא בְּשֵׁלשׁ הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, שְׁמַקְנָנוֹת בְּמַטְטְרוּ"ן, הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, מְקַנְנֵת בְּאוֹפֵן, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ וְהִנֵּה אוֹפֵן אַחַד בְּאַרְץ. וְעוֹד, שְׁכִינָה מִצַּד הַפְּסָא נִקְרֵאת

בְּרִשְׁוֹתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְקָלָא נְפִיק וַיִּימָא לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, מִיָּד דְנִפִּיק זְכוּר וְשִׁמּוּר דְשֵׁבֵת, וַיִּיתִי לִילָא דְיוֹמָא קָמָא דְשֵׁבֵתָא, קָלָא תְנַיִנָא נְפִיק שְׁלַח תְּשַׁלַּח.

וְתוֹ פִּי יִקְרָא קֵן צְפוּר לְפָנֶיךָ, דָּא סוּפָה דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, בְּכָל עֵץ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (וַיִּקְרָא כַּג מ) וְלִקְחָתֶם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְאָשׁוֹן פְּרִי עֵץ הַדֶּר, אֲפֻרְוּחִים אֲלֵיךְ שְׁבַעַת יְמֵי הַסְּכוּת, אוֹ בִּיצִים דְבַהוֹן עֲבָדִין שְׁבַע הַקְּפוּת, וְרִזָּא דְמַלְּהָ נִקְבָּה תְּסוּבֵב גְּבָר (יְרֵמִיָּה לֹא כֹא).

פְּרִי עֵץ הַדֶּר אִימָא תַּתְּאָה, עֵץ אִיהוּ לֹלֵב, לִ"ו לִ"ב נְתִיבוֹת, דְאִיהוּ אֲתְרוּג, וְצָרִיף לְנַעֲנַע בֵּיהּ לְשֵׁית סְטָרִין, אַרְבַּע רוֹחוֹת וְעִילָא וְתַתְּא, לְאֲתַעְרָא עָלֶיהָ ו', וְתַלֵּת נַעֲנוּעִין לְכָל סְטָרָא סְלָקִין ח"י, וְצָרִיף אַרְבַּע זְמַנִּין ח"י, חַד בְּנִטְלִית לֹלֵב, וְתַרִּין בָּאָנָּה יי', תַּרִּין אֲחֲרֵנִין בַּהוֹדוֹ לִי תַחֲלָה וְסוּף, וּבְאֵלֵין נַעֲנוּעִין אֵינוֹן מִשְׁפִּילִין מַעֲלָא לְתַתְּא לְשְׁבַעִין וְתַרִּין אוֹמִין, וְלִבְתַּר דְנִצְחִי לֹן אֲמַרִי אֲנִי וְהָ"ו הוֹשִׁיעָה נָא תַרִּין זְמַנִּין, דְאֵינוֹן וְאִ"ו מִן וְהָ"ו אֲנִי וְהָ"ו, מִן וְיִסָּע וְיִבִ"א וְיִ"ט, וּבַהוּא זְמַנָּא לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים.

בִּיצִים אֵינוֹן מַסְטְרָא דְאוֹפְנִים, אֲפֻרְוּחִים מַסְטְרָא דְנְעַר מַטְטְרוּ"ן, בְּנִים מַסְטְרָא דְכְרִסְיָא דְאִיהִי סֶפֶת שְׁלוֹם, דְאִיהִי קָנָא דְשְׁכִינָתָא, דְאִימָא עֲלָאָה מְקַנְנָא בְּכְרִסְיָא בְּתַלֵּת סְפִירָן עֲלָאִין, עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא כְּלִיל שֵׁית סְפִירָן, מְקַנְנֵן בְּמַטְטְרוּ"ן, אִימָא תַתְּאָה מְקַנְנָא בְּאוֹפֵן, דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (יְחֻזְקָל א טו) וְהִנֵּה אוֹפֵן אַחַד בְּאַרְץ.

וְעוֹד שְׁכִינָתָא מַסְטְרָא דְכְרִסְיָא אֲתַקְרִיאת

נָשֶׁר, וּמִסְטָרָא דְנַעַר יוֹנָה, וּמִסְטָרָא דְאֹפֶן צְפוּר, וְשְׁכִינְתָא דְמוֹת אָדָם לְהֵנָּה.

וְעוֹד שִׁלַּח תְּשַׁלַּח תָּא חֲזִי מִלְּאָכָא אֵית דְּמִמְנָא עַל עוֹפִין, דְּאִינוּן נְפִשִׁין דְּאֵתְקִרְיָאוּ צְפָרִין, וְסַנְדְּלָפוֹ"ן שְׁמִיָּה, וּבְזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל מְקִיָּמִי הָאֵי פְקוּדָא, וְאִזְלַת אִימָא מִתְתַּרְכָּא, וּבְנִין צְוּוּחִין, אִיהוּ אֹלִיף זְכוּ עַל עוֹפִין דִּילִיָּה, וְיִימָא לְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, וְהָא כְּתִיב בְּךָ (תהלים קמה ט) וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, אִמָּאֵי גְזִירִית עַל הָאֵי עוֹפָא דְאֵתְתַּרְכַּת מְקִינָה, וְכֵן מִטְטֵרוֹ"ן אֹלִיף זְכוּ עַל עוֹפִין דִּילִיָּה, דְּאִינוּן רוּחִין דְּפְרָחִין בְּבִנֵי נֶשָׂא, דְּמִפְרָסִיא אִינוּן נְשַׁמְתִּין, וּמֵהָאֵי חֲיָה רוּחִין, וּמֵאֹפֶן נְפִשִׁין, וְאִינוּן בְּכִרְיָאָה יִצִּירָה עֲשִׂיָּה.

בְּשַׁבַּת וְיוֹמִין טָבִין נַחְתִּין עַלִּיָּהוּ נְשַׁמְתִּין וְרוּחִין וְנְפִשִׁין בְּאַרְח אַצִּילוֹת, דְּאִינוּן רוּחָא דְקֻדְשָׁא מַעֲשֵׁר סְפִירָן, וְכָל מִמְנָא אֹלִיף זְכוּ עַל עוֹפִין דִּילִיָּה, דְּאִינוּן נְשַׁמְתִּין דְּפְרָחִין בְּבִנֵי נֶשָׂא, וּבְזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל מְקִימִין הָאֵי פְקוּדָא, כָּל מִמְנָא אֹלִיף זְכוּ עַל עוֹפִין דִּילִיָּה, וְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא מָה עֲבִיד, כְּנִיש לְכָל חִילִין דִּילִיָּה, וְיִימָא, וְכִי (ג"א ה"א) כָּל מִמְנָא דְעוֹפִי דְלִתְתָא אֹלִיף זְכוּ עַל עוֹפִין דִּילִיָּה דְמִמְנָא עַלִּיָּהוּ, וְלִית בְּכוּ מָאן דְּאֹלִיף זְכוּ עַל בְּנֵי דְאִינוּן יִשְׂרָאֵל, בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שְׁכִינְתָא דְאִיָּהֵי בְּגִלוֹתָא, דְקִנְא דִּילָה דְאִיָּהֵי יְרוּשָׁלַיִם חֲרֻבָּה, וּבְנוֹי בְּגִלוֹתָא תַּחוֹת יַד אֲדוּנִים קָשִׁין אוּמִין דְעַלְמָא, וְלִית מָאן דְּבַעֵי עַלִּיָּהוּ רַחֲמֵי, וְיֹלִיף זְכוּ עַלִּיָּהוּ, בְּהֵהוּא זְמַנָּא צְוּוּחַ קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא וְאָמַר (ישעיה מח יא) לְמַעְנֵי לְמַעְנֵי אַעֲשֵׂה, וְאַעֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמִי (יחזקאל כ יד), וּבְדָא יתְעַר רַחֲמֵי עַל שְׁכִינְתִּיהָ וְעַל בְּנוֹי בְּגִלוֹתָא.

נָשֶׁר, וּמִצַּד שֶׁל נַעַר יוֹנָה, וּמֵהַצַּד שֶׁל אֹפֶן צְפוּר, וְהַשְׁכִּינָה דְמוֹת אָדָם לְהֵנָּה.

וְעוֹד, שִׁלַּח תְּשַׁלַּח, בָּא וּרְאֵה, יֵשׁ מִלְּאָף מְמַנָּה עַל הָעוֹפוֹת, שֶׁהֵן נְפִשׁוֹת שְׁנִקְרְאוֹת צְפָרִים, וְסַנְדְּלָפוֹ"ן שְׁמוֹ. וּבְזִמְנָן שִׁישְׂרָאֵל מְקִימִים אֵת הַמְצָוָה הַזֶּה וְהָאֵם הַחֹלְכֶת מִגְרֶשֶׁת, וְהַבְּנִים צוֹעֲקִים, הוּא מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, וְיֹאמֵר לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהָרִי כְּתוּב כְּךָ וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, לְמָה גִּזְרַת עַל הָעוֹף הַזֶּה שְׁנִתְגַּרְשָׁה מִקְּנָה? וְכֵן מִטְטֵרוֹ"ן מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵן רוּחוֹת שְׁפוּרְחוֹת בְּבִנֵי הָאָדָם, שְׁמֵהֶםכֶּסֶף הֵם נְשָׁמוֹת, וּמֵהַחֲיָה הַזֶּה רוּחוֹת, וּמֵהָאֹפֶן נְפִשׁוֹת, וְהֵם בְּכִרְיָאָה יִצִּירָה עֲשִׂיָּה.

בְּשַׁבַּת וְיוֹמִים טוֹבִים יוֹרְדוֹת עַלִּיהֶם נְשָׁמוֹת וְרוּחוֹת וְנְפִשׁוֹת בְּדֶרֶךְ אַצִּילוֹת, שֶׁהֵם רוּחַ הַקֻּדְשׁ מַעֲשֵׁר סְפִירוֹת, וְכָל מְמַנָּה מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵם נְשָׁמוֹת שְׁפוּרְחוֹת בְּבִנֵי אָדָם. וּבְזִמְנָן שִׁישְׂרָאֵל מְקִימִים מְצוּה זו, כָּל מְמַנָּה מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ. וּמָה עוֹשֶׂה הַקֻּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא? הוּא מְכַנֵּס אֵת כָּל חִילוֹתָיו וְיֹאמֵר, וְכִי (ה"י) כָּל מְמַנָּה שֶׁל הָעוֹפוֹת שְׁלִמְטָה מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ שֶׁהוּא מְמַנָּה עַלִּיהֶם, וְאִין בְּכֶם מִי שִׁילְמֵד זְכוּת עַל בְּנֵי שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל הַשְׁכִּינָה שֶׁהִיא בְּגִלוֹת, שֶׁהֵקֵן שְׁלָה הוּא יְרוּשָׁלַיִם חֲרֻבָּה, וּבְנֵי בְּגִלוֹת תַּחַת יַד אֲדוּנִים קָשִׁים, אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְאִין מִי שְׁמַבְקֵשׁ עַלִּיהֶם רַחֲמִים וְיִלְמַד עַלִּיהֶם זְכוּת? בְּאוֹתוֹ זְמַן צוֹעֵק הַקֻּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאֹמֵר, לְמַעְנֵי לְמַעְנֵי אַעֲשֵׂה, וְאַעֲשֵׂה עַל שְׁכִינְתוֹ וְעַל בְּנֵי בְּגִלוֹת.

אַעֲשֵׂה, וְאַעֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמִי. וּבְזֶה יתְעוֹרְרוּ רַחֲמִים עַל שְׁכִינְתוֹ וְעַל בְּנֵי בְּגִלוֹת.

קם רבי אלעזר ואמר, והא קדם דגלו ישראל
ושכינתא, במאי הוה מקיימין שלוח הקן,
אמר ליה רבי שמעון, ברי, בגין לאתערא
רחמין על אינון נפשין ורוחין ונשמתין, דהו
אזלין בגלותא בגלגולא מתתרכין מגופיהון
דאתחברו, דעלייהו אתמר דקודשא בריך הוא
הוה בונה עלמין ומחריבן, דאשתארו חרבין
גופיהון מנייהו, ומניעו דברכאן לעילא גרים
ונהר יחרב ויבש, והכי אוקמוהו אתחרב בית
ראשון והארץ היתה תהו ובהו. (דף כג
ע"ב) אתחרב בית שני וחשף על פני תהום,
ובגין אלין נשמתין דאתבריו קדם דאתברי
עלמא ולית לון גופין, בגין לאתערא רחמי
עלייהו, הוה מקיימי האי פקודא, אמר ליה,
אבא, אם פן תלמיד חכם דאיהו מסטרא
דמחשבה, דאתמר ביה ישראל עלה במחשבה
ליבראות, האי אורייתא איהי פן לתלמיד
חכם, אם פן אתתא דילה אמאי צריכא יבום,
דהא לא שוה אפרשותא מארי מתניתין
לתלמידי חכמים משאר בני נשא, אמר ליה,
ברי, ודאי צריכה יבום, לאלין נשמתין דאזלין
ערטילאין משית יומי בראשית.

אמר ליה, והא פתיב (ויקרא כז) לא יחליפנו
ולא ימיר אתו וגומר, וכי האי אתתא
דאיהי קדש קדשין, תהא קינא למאן דלאו
איהו ממינה, דהא פתיב (בראשית א כד) תוצא
הארץ נפש חיה למינה, ולית לה הרפכה אלא
ממינה, אמר ליה, בני, גלגולין אינון רזא
דחרכבה, פגון מאן דמרפיב אילנא דלאו איהו
מיניה באילנא אחרא, פגון מאן דמרפיבין
אלנין דא בדא, אבל עקרא דאם המר ימירנו,
צריך דיהא קדש בקדש, דאילנא אית מסטרא
צריך שיהיה קדש בקדש, שיש עץ מצד הטמאה שהוא רע, ובשבילו נאמר לא ימיר אתו טוב

קם רבי אלעזר ואמר: והרי קדם
שגלו ישראל והשכינה, במה
היו מקיימים שלוח הקן? אמר
לו רבי שמעון: בני, כדי לעורר
רחמים על אותן נפשות ורוחות
ונשמות שהיו הולכות בגלות
בגלגול, מגרשות מגופיהם
שנחברו, שעליהם נאמר
שהקדוש ברוך הוא הנה בונה
עולמות ומחריבן, שנשארו
חרבות גופותיהם מהם, ומניעת
הפרכות למעלה גרמה, ונהר
יחרב ויבש. וכך פרשוהו, נחרב
בית ראשון - והארץ היתה תהו
ובהו. נחרב בית שני - וחשף על
פני תהום. ובשביל הנשמות
הללו שנבראו קדם שנברא
העולם ואין להם גופות, כדי
לעורר עליהם רחמים היו
מקיימים את המצוה הזו. אמר
לו: אבא, אם פן, תלמיד חכם
שהוא מצד המחשבה, שנאמר
בו ישראל עלה במחשבה
להבראת, התורה הזו היא בן
לתלמיד חכם, אם פן, למה
אשתו צריכה יבום, שהרי לא
שמו הבדל בעלי המשנה בין
תלמידי חכמים לשאר בני אדם?
אמר לו: בני, היא ודאי צריכה
יבום לנשמות הללו שהולכות
ערטילאיות מששת ימי
בראשית.

אמר לו: והרי כתוב לא יחליפנו
ולא ימיר אתו וגומר, וכי האשה
הזו, שהיא קדש קדשים, תהיה קן
למי שאינו ממינה, שהרי כתוב תוצא
הארץ נפש חיה למינה, ואין לה
הרפכה אלא ממינה? אמר לו:
בני, הגלגולים הם סוד של
הרפכה, כמו מי שמרפיב עץ
שאינו מינו בעץ אחר, כמו מי
שמרפיבים עצים זה עם זה,
אבל העקר של אם המר ימירנו,
ובשבילו נאמר לא ימיר אתו טוב

דְּמִסְאָבוּ דְאִיהוּ רַע, וּבְגִינִיָּה אֶתְמַר (ויקרא כז)
 לֹא יִמִּיר אֶתּוֹ טוֹב בְּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב, דְּהָאִי
 אִיהוּ רָזָא דְצַדִּיק וְרַע לֹו רָשַׁע וְטוֹב לֹו,
 אָבֵל (שם לג) אִם הֵמַר יְמִירְנֵוּ, וְהִיָּה הוּא
 וְתִמְוֶרְתּוֹ יְהִיָּה קֳדָשׁ, וּבְדָא מְרַפְיָבִין קֳדָשׁ
 בְּקֳדָשׁ, וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, וְרָזָא דְמַלְּהָ (שמות
 כו ה) מְקַבְּלִית הַלְּלָאֵת, וּמִין בְּמִינוּ הָאִי אִיהוּ
 צַדִּיק וְטוֹב לֹו, וְכַד הֵהִיא נִשְׁמַתָּא דְאִיהִי קֳדָשׁ
 לֹא אֲשַׁפַּחַת מִיָּנָה, אֶתְמַר בְּהָ (בראשית ח ט) וְלֹא
 מְצָאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ.

וְהָכִי רָזָא דְקִנְיָן צְפוּרָה, דְּאֶתְמַר בְּהָ (דברים כב)
 שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, וְאֶזְלָא מְנַדְדָּא
 מִן קִנְיָה, וְהֵן כָּל אֱלֹהִי יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ
 עִם גְּבֵר (איוב לג כט), לְקַבֵּל תְּלַת שְׁלוּחִים דִּינְיָה,
 וְכַד אֲשַׁפַּחַת אֶתְרָא לְשַׁרְיָא תַּמָּן, אֶתְמַר
 בְּהָ (בראשית ח יב) וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב אֶלְיוּ עוֹד, לְמִיתִי
 זְמַנָּא אַחְרָא בְּהִרְפָּכָה.

וּבְגִין דָּא שְׁלוּחַ הֵקֵן בְּכָל עוֹפִין קְדִישִׁין אִיהוּ,
 וְלֹא בְּמִסְאָבִין, דְּאֵנוּן נִשְׁמַתִּין דְּאֶזְלִין
 מִתְּתַרְכִין, לְאֶתְעָרָא רַחֲמֵי עַלְיֵיהוּ, וּמָה כְּתִיב
 בְּהוּ (תהלים פד ד) גַּם צְפוּרָה מְצָאָה בֵּיתָ דָּא גְּלַגּוּלָּא
 קְדָמָא דְאִיהִי נֶפֶשׁ, וְדָרוּר קֵן לָהּ דָּא גְּלַגּוּלָּא
 תְּנַיִנָּא דְרוּחָא, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה דָּא
 גְּלַגּוּלָּא תְּלִיתָאָה דְנִשְׁמַתָּא, וּבְגִין דָּא שְׁלַח
 תְּשַׁלַּח לְקַבֵּל נֶפֶשׁ וְרוּחַ, אֶת הָאֵם לְרַבּוֹת
 נִשְׁמַתָּא, דְּאֶתְמַר בְּהָ (ישעיה נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם
 שְׁלַחַה אִמְכֶם, אֶת הָאֵם, אֶת אֶתָּא לְרַבּוֹת
 גְּלַגּוּלָּא תְּלִיתָאָה.

וּבְגִין דָּא מָאן דְּמְקַבְּלִין אוֹשְׁפִיזִין, דְּאֵינוּן
 נִשְׁמַתִּין יְתִרִין, דְּאֵינוּן מְרַפְיָבִין עַלְיֵיהוּ
 בְּעָרְבִי שְׁבַת, בְּאִנְפִּין צְהוּבִין בְּחֻדְוָה בְּעֵנוּגָא
 בְּהָאִי עֲלָמָא, כַּד נִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא נִפִּיק
 מִן גּוֹפִיָּה מֵהָאִי עֲלָמָא, הָכִי מְקַבְּלִין לֹוּן בְּעֲלָמָא דְאֶתִּי, וְאֶתְמַר בְּהוּן גַּם

בְּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב, שְׁוָהוּ סוּד שֶׁל
 צַדִּיק וְרַע לֹו רָשַׁע וְטוֹב לֹו, אָבֵל
 אִם הֵמַר יְמִירְנֵוּ, וְהִיָּה הוּא
 וְתִמְוֶרְתּוֹ יְהִיָּה קֳדָשׁ, וּבְדָא
 מְרַפְיָבִים קֳדָשׁ בְּקֳדָשׁ וּמְקַבְּלִים
 זֶה מִזֶּה, וְסוּד הַדְּבָר - מְקַבְּלִית
 הַלְּלָאֵת, וּמִין בְּמִינוּ זֶהוּ צַדִּיק
 וְטוֹב לֹו, וּכְשִׁאוּתָהּ נִשְׁמָה,
 שְׁהִיא קֳדָשׁ, אִינָה מוֹצֵאת אֶת
 מִיָּנָה, נֹאמֵר בְּהָ וְלֹא מְצָאָה
 הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ.

וְכַד סוּד שֶׁל קִנְיָן צְפוּרָה, שְׁנֹאמֵר
 בְּהָ שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם,
 וְהוֹלֶכֶת נוֹדֶדֶת מְקַנְיָה, וְהֵן כָּל
 אֱלֹהִי יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלוּשׁ
 עִם גְּבֵר, כְּפִנְיָה שְׁלֹשָׁה שְׁלוּחִים
 שֶׁל הַיּוֹנָה, וּכְשִׁמוֹצֵאת מְקוּם
 לְשֵׁרוֹת שָׁם, נֹאמֵר בְּהָ וְלֹא יִסְפָּה
 שׁוֹב אֶלְיוּ עוֹד. לְהִבְיָא זְמַן אַחַר
 בְּהִרְפָּכָה.

וּמִשּׁוּם כִּף שְׁלוּחַ הֵקֵן הוּא כָּל
 הָעוֹפוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא
 בְּטַמְאִים, שְׁהֵם נִשְׁמוֹת
 שְׁהוֹלְכוֹת מְגִרְשׁוֹת, לְעוֹרֵר
 עַלְיֵיהֶם רַחֲמִים. וּמָה כְּתוּב
 בְּהֵם? גַּם צְפוּרָה מְצָאָה בֵּית - זֶהוּ
 גְּלַגּוּל רֵאוּן שְׁהוּא נֶפֶשׁ, וְדָרוּר
 קֵן לָהּ - זֶהוּ הַגְּלַגּוּל הַשֵּׁנִי שֶׁל
 הַרְיֹחַ, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה -
 זֶהוּ גְּלַגּוּל שְׁלִישִׁי שֶׁל הַנֶּפֶשׁ,
 וּמִשּׁוּם זֶה שְׁלַח תְּשַׁלַּח, כְּפִנְיָה
 נֶפֶשׁ וְרוּחַ. אֶת הָאֵם, לְרַבּוֹת
 הַנֶּפֶשׁ, שְׁנֹאמֵר בְּהָ וּבְפִשְׁעֵיכֶם
 שְׁלַחַה אִמְכֶם. אֶת הָאֵם, אֶת בְּאֵ
 לְרַבּוֹת גְּלַגּוּל שְׁלִישִׁי.

וּמִשּׁוּם זֶה, מִי שְׁמְקַבְּלִים
 אוֹרְחִים, שְׁהֵם נִשְׁמוֹת יְתִירוֹת
 שְׁהֵם מְרַפְיָבִים עַלְיֵיהֶם בְּעָרְבִי
 שְׁבַת, בְּפָנִים צְהוּבוֹת, בְּשִׁמְחָה
 וּבְעֵנֵג בְּעוֹלָם הַיָּד, כְּשִׁהֲנִשְׁמָה
 וְהַרְיֹחַ וְהַנֶּפֶשׁ יוֹצֵאוֹת מִן הַגּוֹף
 מֵהָעוֹלָם הַזֶּה, כִּף מְקַבְּלִים אוֹתָם

מִן גּוֹפִיָּה מֵהָאִי עֲלָמָא, הָכִי מְקַבְּלִין לֹוּן בְּעֲלָמָא דְאֶתִּי, וְאֶתְמַר בְּהוּן גַּם

בעולם הבא, ונאמר בהם גם צפור מצאה בית וכו'. אשרי הוא מי שמקבל אורחים ברצון שלם, כאלו מקבל פני שכינה, שבמדה שאדם מודד בה מודדים לו. בא רבי אלעזר בנו ונשק ידיו, והשתטחו לו כל החברים ואמרו לו: אלו לא באנו לעולם אלא לשמע

הדברים הללו - דיני.

בין כף הרי אליהו יורד מלמעלה עם כמה חילות של נשמות וכמה מלאכים סביבו, והשכינה העליונה מעטרת על פלם, כתר בראש של כל צדיק. באותו זמן התעורר קול בעץ שלמעלה בנגון, וכמה עופות של נשמות שורות שם בענפים שלו. זהו שכתוב גדל האילן ומתחזק וכו', ויאמר: כן, רבי רבי אתה, אתה הוא עץ שגדול ותקיף בתורה, בענפים שלך, שהם איברים קדושים, כמה עופות שורים שם, שנשמות קדושות כמו שלמעלה, שנאמר בו ובענפיו יקננו עופות השמים, וכמה בני אדם למטה יתפרנסו מהחפור הזה שלך, כשיתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים, ובגללו יקראתם דרור בארץ וגומר.

פתח אליהו ואמר: כשיוצאת שבת וימים טובים, וישראל הם תחת ממשלת סמאל ושבעים ממנים ודוחקים את ישראל, קול יוצא מהשמים אליו, ויאמר כך, יר"א בש"ת, וזה בראשית, תהיה לך בושא מן השמים, וזה

(בראשית).

תקון שביעי

בראשית יר"א בש"ת, אוי לו לסמאל, כשיבא הקדוש ברוך הוא לפדות את השכינה ואת ישראל בגיה, ותובע ממנו ומשבעים האמות ומהמנים שלהם

צפור מצאה בית וכו', זפאה איהו מאן דמקבל אורחין ברעו שלים, כאלו מקבל אנפי שכנתא, דבמדה דמדד בר נש בה מודדין ליה, אתא רבי אלעזר בריה ונשיק ידוי, ואשתטחו ליה כל חבריא, ואמרו ליה, אילו לא אתינא לעלמא אלא למשמע מלין אלין די.

אדרכי הא אליהו קא נחית מעילא, בכמה חיילין דנשמתיין, וכמה מלאכיא סוחרניה, ושכינתא עלאה עטרה על פלהו, כתר פריש כל צדיק, בההוא זמנא קלא אתער באילנא דלעילא בנגונא, וכמה עופין דנשמתיין שריין תמן בענפוי, הדא הוא דכתיב (דניאל ד ח) רבה אילנא ותקיף וכו', ויימא הכי, רבי רבי אנת הוא אילנא דרבה ותקיף באורייתא, בענפין דילך דאינון אברין קדישין, כמה עופין שריין תמן, דנשמתיין קדישין כגוונא דלעילא, דאתמר ביה (שם ט) ובענפיהו ידורן צפרי שמיא, וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי (דקד ע"א) חבורא דילך, פד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ וגומר. פתח אליהו ואמר, פד נפיק שבתא ויומין טבין, וישראל אינון תחות ממשלה דסמאל ושבעין ממנן, ודחקין לישראל, קלא נפיק מן שמיא לגביה, ויימא הכי, יר"א בש"ת, ודא בראשית, יהא לך פסופא מן שמיא, ודא (בראשית).

תקונא שביעאה

בראשית יר"א בש"ת, ווי ליה לסמאל, פד קודשא בריך הוא ייתי למפרק לשכינתא ולישראל בנהא, ותבע מגיה הוא לפדות את השכינה ואת ישראל בגיה, ותובע ממנו ומשבעים האמות ומהמנים שלהם

כל הצרות שהציקו לישראל בגלות, משום שלפניי שגלו ישראל גלה לו הקדוש ברוך הוא שיהיו עתידים ישראל להיות תחת שעבודם (לצאת מתחת שעבודם), והראה לו ולשבעים הממנים שתחת ידו את שכם, אם היו מכבדים ים את ישראל בגלות. זהו שכתוב ויברך יהוה את בית המצרי בגלל יוסף. והוא והממנים שלו לא עושים להם כבוד, אלא עושים בהם ובשכינה קלון, שאומרים להם כל היום איה אלהיך, ומשום זה יוצא קול אליו כל יום מן השמים ואומר יר"א בש"ת, תהיה לך בושה מן השכינה. יר"א שמים, תהיה לך בושה מהקדוש ברוך הוא שהוא שמים. זהו שכתוב ואתה תשמע השמים, וזה (בראשית).

תקון שמיני

בראשית, ש' שמים, (יר"א שמים), יר"א בי"ת שלו, שהוא רא"ש בי"ת, פחד ממנו בביתו, זהו בראשית. והוא והממנים שלו לא פחדו ממנו והחריבו ביתו, בית ראשון ובית שני, ומשום זה וחרפה הלכנה, שהיא נחש אשת זנונים, ובושה החמה, שהיא גיהנם, שנחש אשת זנונים החריבה את בית השכינה, וחרפה, שהיא גיהנם, סם המות, שרפה את ההיכל.

ובזמן שהקדוש ברוך הוא יבנה אותם כמו מקדם, זהו שכתוב בונה ירושלים יהוה, באותו זמן וחרפה הלכנה ובושה החמה, אימת? בזמן שפי מלך יהוה צבאו"ת, שהבנין הראשון נעשה על ידי אדם, ומשום כך שלטו עליהם, משום שאם יהוה לא יבנה בית שוא

ומשבעין אומין ומממנן דילהון, כל עאקו דעאקו לישראל בגלותא, בגין דקדם דגלו ישראל, גלי ליה קודשא בריך הוא, דהו עתידין ישראל למהוי תחות שעבודייהו, (ס"א למפק מתחות שעבודייהו), ואחזי ליה ולשבעין ממנן דתחות ידיה, אגרא דלהון אי הו אוקרין לישראל בגלותא, הדא הוא דכתיב (בראשית לט) ויברך יי את בית המצרי בגלל יוסף, ואיהו וממנן דיליה לא עבדין להון יקרא, אלא עבדין בהון ובשכינתא קלנא, דאמריין לון כל יומא איה אלהיך, ובגין דא קלא נפיק לגביה כל יומא מן שמיא, ואמר יר"א בש"ת, יהא לך פסופא מן שכינתא, יר"א שמים יהא לך פסופא מקודשא בריך הוא דאיהו שמים, הדא הוא דכתיב (מלכים א ח לב) ואתה תשמע השמים, ודא (בראשית).

תקונא תמינאה

בראשית, ש' שמי"ם, (יר"א שמי"ם), יר"א בי"ת דיליה, דאיהו רא"ש בי"ת, דחיל ליה בביתיה, דא הוא בראשית, ואיהו וממנן דיליה לא דחילו מניה, וחריבו ביתיה בית ראשון ובית שני, ובגין דא (ישעיהו כד כג) וחרפה הלכנה דאיהי נחש אשת זנונים, ובושה החמה דאיהי גיהנם, דנחש אשת זנונים חריבת ביתא דשכינתא, וחרפה דאיהי גיהנם סם המות אוקידת היכלא.

ובזמנא דקודשא בריך הוא בני לון פמלקדמין, הדא הוא דכתיב (תהלים קמז ב) בונה ירושלים יי, בההוא זמנא וחרפה הלכנה ובושה החמה (ישעיהו כד כג), אימתי, בזמנא דכי מלך יי צבאו"ת, דבנינא קדמאה אתעביד על ידא דבר נש, ובגין דא שליטו עליהו, בגין (תהלים קכו א) דאם יי לא יבנה בית

עמלו בוניו בו, ומשום שהבנין האחרון יהיה על ידי הקדוש ברוך הוא - יתקיים, ועל זה אמר הפתוב, גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון.

ובאותו זמן שיבנה הבנין על ידי הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה, נאמר בשכינה העליונה והתחתונה, והיה אור הלבנה כאור החמה, וחסרה הלבנה ובושה החמה, שהם הנקבות של סמא"ל, ומשום שלא פחד סמא"ל מהקדוש ברוך הוא, שהוא שמים, ובת זוגו לא פחדה משכינתו, שהיא הארץ, נאמר בהם, כי שמים פעשן נמלחו והארץ בפגד תבלה, הוא סמא"ל ובת זוגו.

תקון תשיעי

בראשית, יר"א שב"ת, שהיא שכינה, שעליה נאמר מחלליה מות יומת, שנכנסו אויבים בחלל שלה, שהוא קדש קדשים, ונאמר בהם את מקדש יהו"ה טמא, חלל ממלכה ושריה, ושפחה נכנסת במקום הגבירה, שהיא נדה שפחה גויה זונה, וטמאה את מקומה, ששם היתה מנוחת השכינה, וקול היה יורד ואומר, ירא שבת, והיא לא עשתה כן, אלא חלל ממלכה ושריה, וברחה השכינה משם. באותו זמן שחקו על משבתיה, ואמרה השפחה, לא זה כמו שעשתה שרי לשפחה. זהו שפתוב מפני שרי גברתי אנכי ברכת. אמר הקדוש ברוך הוא: בת הרשע החיב, והרי אף על גב ששרה גרשה אותה, אני רחמתי עליה ועל בנה, ואתם לא עשיתם כן, אלא גרמתם (ממלחם) רע תחת טוב, אני נשבעתי להעביר את מלכות הרשעה מן

שוא עמלו בוניו בו, ובגין דבנינא בתרא יהא על ידא דקודשא בריך הוא, יתקיים, ועל דא אמר קרא, (חגי ב ט) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון.

ובהוא זמנא דיתבני בנינא על ידא דקודשא בריך הוא לעילא ותתא, אתמר בשכינתא עלאה ותתאה, והיה אור הלבנה כאור החמה (ישעיהו ל כו), וחסרה הלבנה ובושה החמה, דאינון נוקבין דסמא"ל, ובגין דלא דחיל סמא"ל מן קודשא בריך הוא דאיהו שמים, ובת זוגיה לא דחילת משכינתיה דאיהי ארעיה, אתמר בהון (שם נא ו), כי שמים פעשן נמלחו, והארץ בפגד תבלה, הוא סמא"ל ובת זוגיה.

תקונא תשיעאה

בראשית, (דף כד ע"ב) יר"א שב"ת, דאיהי שכינתא, דעלה אתמר (שמות לא יד) מחלליה מות יומת, דעאלו אויבים בחלל דילה דאיהו קדש קדשים, ואתמר בהון (במדבר יט יג) את מקדש יי' טמא, חלל ממלכה ושריה (איכה ב ב), ושפחה עאלת באתר דגבירה, דאיהי נדה שפחה גויה זונה, וסאיבת אתרהא, דתמן הוה נייחא דשכינתא, וקלא הוה נחית ואמר, ירא שבת, ואיהי לא עבדת כן, אלא חלל ממלכה ושריה, וברחת שכינתא מתמן, בהוא זמנא שחקו על משבתיה, ואמרת שפחה, לאו האי פגוונא דעבדת שרי לשפחה דילה, הדא הוא דכתיב (בראשית טז ח) מפני שרי גברתי אנכי ברכת, אמר קודשא בריך הוא, ברפא דרשע חייבא, והא אף על גב דשרי תרכת לה, אנא רחימנא עליה ועל בנה, ואתון לא עבדתון הכי, אלא גרמתון (נ"א גמלתון) ביש תחות טב, אנא אומינא לאעברא מלכותא

העולם, ולא תהיה שמחה לפני עד שיאבדו מן העולם, ובאותו הזמן תהיה שמחה לפני. זהו שכתוב ובאבד רשעים רנה.

תקון עשירי

בראשית, שי"ר תא"ב, וזהו השיר המשבח מפל השירים, תאב מפל השירים, ועליו נאמר שיר השירים אשר לשלמה, למלך שהשלום שלו, כף פרושהו. ומתי יתעורר השיר הזה? בזמן שיאבדו סמא"ל והממנים שלו הרשעים מן העולם, ובאותו זמן אז ישיר משה, לא כתוב אז שר, אלא אז ישיר, ויהי פרושהו.

והשיר הזה באז, עולה בפה, אבל השיר הוא ודאי חכמת שלמה. באותו זמן ותרב חכמת שלמה.

וכי העלה אותה למקומה? זה משה, וסוד הדבר - אז ישיר משה. באיפה מעלה אותה? בתלשא. הכתר הזה של תלשא היא י' ישיר, ותקום מן ה' של משה, ושורה על הראש של ו', ונעשית ז' כתר, ומעלה אותה עד המקום שנגזרה משם.

בשעורה אל י' העליונה נקראת שיר זכר, וכשירדת אל ה' נקראת שירה. זהו שכתוב אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהו"ה וגומר, שעליה נאמר אכן מאסו הבונים וגומר, שהיא אכן שמפה את צלם העבודה זרה. באותו זמן שנמחה הצלם של העבודה זרה, הדמות הרעה, נאמר בה והאבן שהתנה את הצלם נהיתה להר גדול ומלאה את כל הארץ. זהו שכתוב מלא כל הארץ כבודו, וכך עולה עד שלא מוצאים לה מקום, ושואלים המלאכים

חייבא מעלמא, ולא יהא חדוה קדמי עד דיתאבדו מעלמא, ובההוא זמנא יהא חדוה קדמי, הדא הוא דכתיב (משלי י"א) ובאבד

רשעים רנה.

תקונא עשיראה

בראשית שי"ר תא"ב, והא איהו שיר משופח מפל השירים, תאב מפל השירים, ועליה אתמר שיר השירים אשר לשלמה, למלך שהשלום שלו, הכי אוקמוהו, והאי שיר מתי יתער, בזמנא דיתאבדון סמא"ל וממנן דיליה חייביא מן עלמא, ובההוא זמנא אז ישיר משה (שמות טו א), אז שר לא כתיב אלא ישיר, והא אוקמוהו.

והאי שיר באז, סליק בפומא, אבל שיר איהו ודאי חכמת שלמה, בההוא זמנא ותרב חכמת שלמה (מלכים א ה').

ומאן סליק לה לאתרה, דא משה, ורזא דמלה אז ישיר משה, באן סליק לה בתלשא, האי תגא דתלשא איהי י' ישיר, ותקום מן ה' דמשה ושריא על רישא דו', ואתעבידת תגא ז', וסליק לה עד אתר דאתגזרת מתמן.

כד סלקא לגבי י' עלאה אתקריאת שיר זכר, וכד נחתא לגבי ה' אתקריאת שירה, הדא הוא דכתיב אז ישיר משה ובני ישראל את

השירה הזאת ליי' וגומר, דעלה אתמר (תהלים

ק"ח כב) אכן מאסו הבונים וגומר, דאיהי אבנא די מחת לצלמא דעבודה זרה, בההיא זמנא דאתמחי צלמא דעבודה זרה דיוקנא בישא,

אתמר בה (דניאל ב לה) ואבנא די מחת לצלמא הות לטור רב ומלאת כל ארעא, הדא הוא

דכתיב (ישעיה ו ג) מלא כל הארץ כבודו, והכי סליקת עד דלא אשכחין לה אתר, ושאלין מלאכין בגינה איה מקום כבודו להעריצו,

בגללה, איה מקום כבודו להעריצו, ולא מוצאין לה שעור, עד שאומרים ברוף כבוד יהו"ה ממקומו, משום שמעלה אותו עד אין סוף, שהוא י' הראש של א'.

ואיפה עולה? בעמוד האמצעי שהוא ו', עטרה על ראשו. כשעולה העטרה על ראשו, נאמר בה אשת חיל עטרת בעלה, וכשיוֹרֶדֶת תחתי, נקראת בת זוגו יחודו, הוא כתר למעלה, הכתר של ספר תורה, בגללה נאמר ודאשתמש בתגא חלף, והיא נקדה של קמץ א' למטה, כמו זה א יחודו למעלה הוא כמו זה א תג על ספר תורה, למטה כמו זה א' נקדה של התורה, ובגללה נאמר מגיד מראשית אחרית.

כשהיא חיה ביניהם, אומרים ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו, כשהסתלקה מהם, שואלים איה מקום כבודו להעריצו. ובאותו זמן שעולה היא, כל החיות תרפינה כנפיהם. ומתי היא עולה למעלה? בעמדם ישראל בעמידה. זהו שכתוב בעמדם תרפינה כנפיהם, שעולה עד אין סוף לשאל מזון מעלת העלות, וכשיוֹרֶדֶת, יורדת מלאה מכל הטובות. באותו זמן החיות פותחות כנפיהן אליה בכמה שירות ותשבחות לקבל אותה בשמחה.

ובאיזה מקום יורדת? באות ו' שהיא באמצע של א' עמוד האמצעי, בו קוראים לו שמע ישראל, שי"ר א"ל, ובאותו זמן שיוֹרֶדֶת מה כתוב בחיות? ואשמע את קול כנפיהם.

קם אליהו ואמר: רבי רבי, חזר בך, בודאי כשהיא עולה, כל החיות מצפצפות אליה בכמה

ולא אשפחין לה שיעורא, עד דאמרין ברוף כבוד יי' ממקומו, בגין דסלקא ליה עד אין סוף דאיהו י' רישא דא'.

ובאן סליקת בעמודא דאמצעייתא דאיהו ו', עטרה על רישיה, כד סליקת עטרה על רישיה אתמר בה (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה, וכד נחיתת תחותיה אתקריאת בת זוגיה יחודיה. (דף כה ע"א) איהו תגא לעילא, תגא דספר תורה, בגינה אתמר ודאשתמש בתגא חלף, ואיהי נקודה דקמץ א' לתתא, פגוונא דא א יחודיה לעילא איהו פגוונא דא א תגא על ספר תורה, לתתא פגוונא דא א נקודה דאורייתא, ובגינה אתמר (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית.

כר איהי חיה ביניהו, אומרים ממקומו יפן ברחמיו לעמו, כד אסתליקת מיניהו, שואלים איה מקום כבודו להעריצו, ובההוא זמנא דסלקא איהי כלהו חיוון תרפינה כנפיהם (יחזקאל א כד). ואימתי סלקא איהי לעילא, בעמדם ישראל בעמידה, הדא הוא דכתיב (שם) בעמדם תרפינה כנפיהם, דסליקת עד אין סוף, למשאל מזונא מעלת העלות, וכד נחיתת נחיתת מליא מכל טבין, בההוא זמנא חיוון פתחין גדפייהו לגבה, בכמה שירות ותושבחות לקבלא לה בחדוה.

ובאן אתר נחתת באת ו' דאיהי באמצעייתא דא' עמודא דאמצעייתא, ביה קראן ליה שמע ישראל שי"ר א"ל, ובההוא זמנא דנחתת מה פתיב בחיוון (שם) ואשמע את קול כנפיהם.

קם אליהו ואמר רבי רבי חזור בך, בודאי כד איהי סליקת, כלהו חיוון מצפצפין לגבה בכמה שירין ותושבחות, ואיהי סלקא

שירים ותשבחות, והיא עולה על כלם עד אין סוף. זהו שפתוב רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה.

עד שקוראים לה ישראל למטה בקריאת שמע שתד אליתהם. ואיפה קוראים לה? עם בן זוגה שהוא ו', ישראל סבא, והוא ש"ר א"ל, השיר שלו, שאם לא קוראים לה בו, לא יורדת עליהם.

ובאותו זמן שיורדת, קושרים אותה בתפלה של יד למטה, שתהיה קשורה עמו, וסוד הדבר - ונפשו קשורה בנפשו, והקשר של שניהם הוא שור"ק למטה, ולמעלה שלשל"ת. תפלין על ראשו, בסוד הטעמים נקראת תנועה מהצד של הנקדה יחוד, וצריך להאריך אותה עם תנועה, שהיא רביע עד אין סוף למעלה, וצריך להוריד אותה בחיר"ק עד אין תכלית, להמליך אותה על התחתונים.

ובשור"ק צריך ליחד אותה עם בעלה, ובחל"ם היא כתר על ראשו, ובחיר"ק היא כסא תחתיו, ובשור"ק היא יחוד אליו, כגון ו, וכשהיא למעלה, כתר על ראשו, והיא בת (יורה) תחת רגליו, והיא ביחוד שלו בחיקו נעשית שור"ק הקשר שלו, וכשצריך לשבר הקלפות של אותם צלמים, כה נקראת שב"א תב"ר, וכה שבר תשבר מצבותיהם.

אבל היחוד שלה בנקדת שור"ק ו שהוא יסוד חי העולמים, שמונה עשרה הפרכות של התפלה בזמן שהם ביחוד אחד, צריכים ישראל לעמד בתפלה בחשאי, וסוד הדבר - הביאו לה בחשאי, ומשום זה, בעמדם להריק לה ברכות, נאמר בחיות

על פלהו עד אין סוף, הַדָּא הוּא דְכִתִּיב (משלי לא כט) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. עד דקראן לה ישראל לתתא בקריאת שמע דתיחות לגביהו, ובאן קראן לה בבן זוגה דאיהו ו', ישראל סבא, ואיהו שיר א"ל, שיר דיליה, דאם לא קראן לה ביה לא נחתא עליהו.

ובהוא זמנא דנחיתת קשרין לה בתפלה דיד לתתא, דתהא קשורה עמיה, ורזא דמלה ונפשו קשורה בנפשו (בראשית מד ז), וקשר דתרוייהו איהו שר"ק לתתא, ולעילא שלשל"ת תפלין על רישיה, פרזא דטעמי אתקריאת תנועה, מסטרא דנקודה יחודא, וצריך לארכא לה בתנועה דאיהו רביע עד אין סוף לעילא, וצריך לנחתא לה בחיר"ק עד אין תכלית, לאמלכא לה על תתאין.

ובשור"ק צריך ליחדא לה בבעלה, ובחל"ם איהי תגא על רישיה, ובחיר"ק איהי כרסיא תחותיה, ובשור"ק איהו יחודא לגביה, כגוונא דא ו, וכד איהי לעילא תגא על רישיה, ואיהי ברתיא (ג"א נחתא) תחות רגלוי, ואיהי ביחודא דיליה בחיקיה, אתעבידת שר"ק קשורא דיליה, וכד בעי לתברא קליפין דאינון צלמים, כה אתקרי שב"א תב"ר, וכה שבר תשבר מצבותיהם (שמות כג כד).

אבל יחודא דילה בנקודת שור"ק ו דאיהו יסוד ח"י עלמין, ח"י ברכאן דצלותא, בזמנא דאינון ביחודא חדא, צריכין ישראל למיקם בצלותא בחשאי, ורזא דמלה הביאו לה בחשאי, ובגין דא בעמדם ישראל בעמידה, לאתערא לגבה ח"י ברכאן בחשאי, לארקא לה ברכאן, אתמר בחיון בעמדם ישראל בעמידה לעורר אליה שמונה עשרה ברכות בחשאי

בְּעִמְדָם תִּרְפִּינָה כְּנִפְיָהֶם, שְׁלֵא צְרִיף לְשִׁמְעַע אֶת כְּנִפְיָהֶם (קול), כְּמוֹ שְׂבַחְנָה נֹאמֵר בְּהַ וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע.

וְכַךְ צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהִתְיַחַד עִם בֵּית זְוִיגָם בְּחֻשָׁאֵי, בְּעִנְוָה, בְּאִימָה, בְּרִתָּת וּבְזִיעַ, בְּבוֹשָׁה, כְּמוֹ שְׂבָאֵרוּ הִרְאִישׁוֹנִים כְּמִי שְׂכַפְּאוּ שַׁד, שְׁהִיא שַׁד מִן שַׁד"י, שְׂבָאוֹתוֹ הַזְּמַן נֶעְכָּר מִן הַשַּׁעַר, וְזֶה סוּד הַמְּזוּזָה, שְׁנֹאמֵר בְּהַ וְכַתְּבָתֶם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ. מְזוּזוֹת כְּתוּב, זֹו מוֹת. וְאִם הוּא נִשְׁמַע קוֹלוֹ, מִיָּד לְפִתַח חֻטָּאת רַבִּין, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁהוּא קִטְּוּן בְּאִמְוָנָה, וְלֹא לְחִנָּם פְּרֻשׁוֹהוּ הִרְאִישׁוֹנִים כֹּל הַמְּשִׁמִּיעַ קוֹלוֹ בְּתַפְּלוֹתוֹ הִרִי זֶה מְקִטְּוֵי אִמְוָנָה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁמִתְיַחַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינָתוֹ, כֹּל הַחַיּוֹת מְקַבְּלִים זֶה מִזֶּה בְּרִכּוֹת, וְכֹלָם בְּקִדְשָׁה, וּמִשׁוּם כִּף תְּקִנּוּ קִדּוּשִׁין וּבְרִכּוֹת לְכֹלָה, וּכְנִגְדַּ בְּרִכָּה וּקְדוּשָׁה וַיַּחֲוֵד שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּף צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל שְׁהִיַּחֲוֵד שְׁלֵהֶם יְהִיָּה בְּקִדְשָׁה וּבְרִכָּה. וְכֵן כֹּל מְזוּנָם בְּבְרִכָּה וּקְדוּשָׁה, וְאִין קְדוּשָׁה פְּחוֹת מִעֲשָׂרָה, שְׁהִיא י', וּמִשׁוּם שְׂטַבְעַת הִיא י', כְּמוֹ זֶה - ס, בְּהַ מִתְקַדְּשֵׁת כֹּלָה, וְצְרִיף לְהַכְנִיס אוֹתָהּ בְּאֶצְבַּע שְׁלֵה, שְׁהוּא דְיוֹקָן שֶׁל הָאוֹת ו', וְנִעֲשִׂית ז', וְצְרִיף שְׁנֵי עֲדִים, שְׁהִם כְּנִגְדַּ ה"ה. וְכִשְׁהִטְבַּעַת הִיא בְּרֹאשׁ הָאֶצְבַּע וְנִעֲשִׂית ז', בְּאוֹתוֹ זְמַן צְרִיף לְכַרֵּף אוֹתָהּ בְּשִׁבַע בְּרִכּוֹת שְׁיִרְשֵׁת הַפְּלָה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁמִתְיַחַדִּים, יִשְׁקִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ. מַה זֶה נְשִׁיקוֹת פִּיהוּ? שְׁתֵּי הַשְּׁפָתִים שְׁלוֹ וּשְׁתֵּים שְׁלֵה, הִם אַרְבַּע כְּנִפְיָהֶם

תִּרְפִּינָה כְּנִפְיָהֶם, דְּלֵא צְרִיף לְמִשְׁמַע גְּדַפְיָהוּ (ג"א קלא), כְּגוֹוֹנָא דְחִנְהָ דְאִתְמַר בְּהַ (שמואל א א א) וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע.

וְהָכִי צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְיַחַדָּא בְּבֵית זְוִיגֵיהוּ בְּחֻשָׁאֵי, בְּעִנְוָה בְּאִימָה בְּרִתָּת וּבְזִיעַ בְּכִסּוּפָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ קְדַמָּאִין כְּמִי שְׂכַפְּאוּ שַׁד, דְּאִיהִי שַׁד מִן שַׁד"י, דְּבַהּהוּא זְמַנָּא אִתְעֵבֵר מִתְרַעָא, וְדֵא רְזָא דְמְזוּזָה, דְאִתְמַר בְּהַ (דברים ו ט) וְכַתְּבָתֶם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, מְזוּזוֹת כְּתוּב זֹו מוֹת, וְאִם הוּא אֲשַׁתְּמַע קְלִיָּה, מִיָּד לְפִתַח חֻטָּאת רַבִּין (בראשית ד ז), וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאִיהוּ זְעִיר בְּמַהְמָנוּתָא, וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ קְדַמָּאִין כֹּל הַמְּשִׁמִּיעַ קוֹלוֹ בְּתַפְּלוֹתוֹ הִרִי זֶה מְקִטְּוֵי אִמְוָנָה.

בְּהַהוּא זְמַנָּא דְמִיַּחַד קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּשְׂכִינְתֵיהָ, כְּלֵהוּ חִיּוּן מְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין בְּרִכָּאֵן, וְכֹלָהוּ בְּקִדּוּשָׁה, וּבְגִין דְּאִ תְּקִינּוּ קִדּוּשִׁין וּבְרִכָּאֵן לְכֹלָה, וְלִקְבַל בְּרִכָּה וּקְדוּשָׁה וַיַּחֲוֵד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, הָכִי צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל דְּהִיא יַחֲוֵדָא דְלֵהוּן בְּקִדּוּשָׁה וּבְרִכָּה, וְהָכִי כֹּל מְזוּנֵיהוּ בְּבְרִכָּה וּקְדוּשָׁה, וְלִית קְדוּשָׁה בְּפְחוֹת מִעֲשָׂרָה דְאִיהִי י', (דף כה ע"ב) וּבְגִין דְּטַבְעַת אִיהִי י' כְּגוֹוֹנָא דָּא ס, בְּהַ אִתְקַדְּשֵׁת כֹּלָה, וְצְרִיף לְאֶעְלָא לָהּ בְּאֶצְבָּעָא דִּילָהּ, דְאִיהוּ דְיוֹקָנָא דָּאֵת ו', וְאִתְעֵבִידַת ז', וְצְרִיף תְּרִין סְהַדִּין דְאִינוּן לְקַבַּל הַ ה, וְכַד אִיהִי טַבְעַת בְּרִישָׁא דְאֶצְבָּעָא וְאִתְעֵבִידַת ז', בְּהַהוּא זְמַנָּא צְרִיף לְבְרִכָּא לָהּ בְּשִׁבַע בְּרִכָּאֵן דִּירְתָא כֹּלָה.

בְּהַהוּא זְמַנָּא דְמִתְיַחַדִּין יִשְׁקִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ (שיר א), מֵאִי נְשִׁיקוֹת פִּיהוּ, תְּרִין שְׁפָוּן דִּילִיָּה וְתְרִין דִּילָהּ, אִינוּן אַרְבַּע גְּדַפִּין דְחִיּוּן, דְאִתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א ו) וְאַרְבַּע כְּנִפְיָהֶם

לְאַחַת מֵהֶן, וְכַד אִתְפְּלִילִין

החיות, שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם וְאַרְבַּע
כְּנָפִים לְאַחַת מֵהֶן, וְכִשְׁנֹכְלָלִים
שְׁנֵי הַפָּנִים שְׁלוֹ וּשְׁנַיִם שְׁלָה,
וְאַרְבַּעַת הַזְרוּעוֹת שֶׁל שְׁנֵיהֶם,
נֹאֲמַר בָּהֶם וְאַרְבַּעַת פָּנִים לְאַחַת
וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת מֵהֶם. וְהֵם
אַרְבַּעַת פָּנִים יְהוּ"ה, אַרְבַּע
כְּנָפִים אֲדֹנָי, בְּחִבּוּר אֶחָד
יֵאֱהֹדוּנָה יי.

בְּשִׁמְתֵּיחֲבֵרוֹת הָאוֹתִיּוֹת נִקְרָא
חֲשֵׁמ"ל, חֵיּוֹת אֵשׁ מִמְלֹלוֹת,
לְפַעֲמִים חֵשׁוֹת לְפַעֲמִים
מִמְלֹלוֹת, וּבְגִלְגָּלִים נֹאֲמַר גְּדוּל
הָעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבֹרָךְ,
מִשׁוּם שִׁמְתֵּיחֲבֵרִים חֲתָן וְכֹלָה
שְׁמוֹנֵה אוֹתִיּוֹת כְּאַחַד.

אוֹתָן אַרְבַּע חֵיּוֹת, וְהֵם אֲרִיָּה
שׁוּר נֶשֶׁר אָדָם. אֲרִיָּה מִקְבֵּל עָלָיו
י' בַּמַּח, וּבִזְמַן שֶׁהוּא בִּזְמִין,
שְׁנֹאֲמַר בּוֹ וּפְנֵי אֲרִיָּה אֵל הַיָּמִין
לְאַרְבַּעַתֶּם, הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים. הַשׁוּר לְשִׁמְאֵל כְּנֶגֶד הַלֵּב,
ה' הֵבֵל הַלֵּב, שֶׁם ה' מִצְּפוֹן זָהָב
יֵאָתֶה. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁה' הִיא

כֵּלֵב, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין.
י"ה יִרְאֶה וְאַהֲבָה, אֶבֶא וְאֶמָּא,
זְרוּעַ יָמִין וּשְׁמָאל, וַיַּעֲבֹר חֶסֶד
וּגְבוּרָה, שְׁעוּלִים לְחֻשְׁבוֹן ע"ב
תְּבוֹת וְרִי"ו אוֹתִיּוֹת שֶׁל ע"ב
שְׁמוֹת, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל וַיַּעֲבֹר,
עֲבוּר הַכֶּלֶל שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

ו' זוֹ תוֹרַת שְׁשׁוּרָה בְּפֶה, וּבְרוּחַ
שֶׁל הַפֶּה פּוֹרַחַת עַל נֶשֶׁר, שְׁנֹשֶׁר
הוּא חֲטָם, שְׁנֵי הַכְּנָפִים שְׁלָה
שְׁתֵּי שְׁפָתַיִם, וְעָלֶיהָ נֹאֲמַר פִּי
עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל
וּבְעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבָר, וְזֶה
הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, שֶׁחֲכָמָה וּבִינָה
הֵם נִסְתָּרוֹת בְּמַחַ וְהַלֵּב בְּאַהֲבָה
וְיִרְאָה, וְתוֹרַת בְּלִי יִרְאֶה וְאַהֲבָה
לֹא פּוֹרַחַת לְמַעְלָה, וּבִכְתָּר
תְּלוּיִים בְּנִים חַיִּים וּמְזוֹנוֹת,
שֶׁהוּא הַמְזָל שֶׁל כֶּלֶם, וְהוּא לֹא
תְּלוּי בְּמַזָּל, וּמִשׁוּם זֶה פֶּרְשׁוּהוּ,

תְּרִין אֲנָפִין דִּילִיָּה וְתִרִין דִּילָה, וְאַרְבַּע דְרוּעִין
דְּתְרוּיָהוּ, אֲתֵמַר בְּהוּן (שם) וְאַרְבַּעַת פָּנִים
לְאַחַת, וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת מֵהֶם, וְאִינוּן
אַרְבַּע אֲנָפִין יְהוּ"ה, אַרְבַּע גְּדָפִין אֲדֹנָי,
בְּחִבּוּרָא חֲדָא יֵאֱהֹדוּנָה יי.

כֵּד מִתְחַבְּרֵן אֲתוּוֹן אֶקְרִי חֲשֵׁמ"ל, חֵיּוֹת אֵשׁ
מִמְלָלָן, זְמַנִּין חֵשׁוֹת, זְמַנִּין מִמְלֹלוֹת,
וּבְגִינָיָהוּ אֲתֵמַר גְּדוּל הָעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן
הַמְּבֹרָךְ, בְּגִין דְּמִתְחַבְּרִין חֲתָן וְכֹלָה, תְּמַנְיָא
אֲתוּוֹן בְּחֲדָא.

אִינוּן אַרְבַּע חֵיּוֹן, וְאִינוּן אֲרִיָּה שׁוּר נֶשֶׁר
אָדָם, אֲרִיָּה מִקְבֵּל עָלֶיהָ י' בְּמוֹחָא,
וּבְזִמְנָא דְאִיהוּ בִּימִינָא דְאֲתֵמַר בִּיה (שם) וּפְנֵי
אֲרִיָּה אֵל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתֶּם, הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים, שׁוּר לְשִׁמְאֵל לְקַבֵּל לְבָא, ה' הֵבֵל
דְּלְבָא, תְּמָן ה' (אִיּוֹב לו' כב) מִצְּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה,
בְּהִיוֹא זְמַנָּא דְאִיהִי ה' בְּלְבָא, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר
יִצְפִּין.

י"ה דְּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, אֶבֶא וְאֶמָּא, דְרוּעָא
יְמִינָא וּשְׁמָאלָא, וַיַּעֲבֹר חֶסֶד וּגְבוּרָה,
דְּסִלְקִין לְחוּשְׁבָן ע"ב תִּיבִין, וְרִי"ו אֲתוּוֹן
דְּע"ב שְׁמָהֶן, וְדָא רְזָא דְוַיַּעֲבֹר עִיבוּר כֶּלֶל
תְּרוּיָהוּ.

ו' דָּא אוֹרִיָּיתָא דְשְׂרִיָּא בְּפוּמָא, וּבְרוּחָא
דְּפוּמָא פְּרַחַת עַל נֶשֶׁר, דְּנֶשֶׁר אִיהוּ חוּטְמָא,
תְּרִין גְּדָפוּי דִּילָה תְּרִין שְׁפוּוֹן, וְעָלָה
אֲתֵמַר (קהלת י') פִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל
וּבְעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבָר, וְדָא עֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא, דְּחֲכָמָה וּבִינָה אִינוּן נִסְתָּרוֹת
בְּמוֹחָא וְלְבָא בְּרְחִימוֹ וּדְחִילוֹ, וְאוֹרִיָּיתָא בְּלָא
דְּחִילוֹ וּרְחִימוֹ לֹא פְּרַחַת לְעִילָא, וְכִתְרָ בִּיה
תְּלִיין בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי, דְאִיהוּ מְזָלָא דְכֹלָהוּ,
וְאִיהוּ לֹא תְּלִיא בְּמְזָלָא, וּבְגִין דָּא אוֹיְקְמוּהוּ

בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לָאוּ בְּזִכּוּתָא תְּלִיא מְלֵתָא, אֶלָּא
בְּמִזְלָא תְּלִיא מְלֵתָא, דְּחֶסֶד אִיהוּ זְכוּתָא.

ה' זְעִירָא דְּמוֹת אָדָם, בְּהָ אֲשֵׁתָלִים יְהוּ"ה,
וְהִיא מְלִכּוּתָא קְדִישָׁא, אִיהִי מְצוּהָ, עֲשִׂית
פְּקוּדֵינָ, דְּאִיהִי שְׂרִיא בְּרַמ"ח אַבְרָיִם, וְתוֹרָה
וּמְצוּהָ עֲלֵיהּוּ אֲתָמַר (דְּבָרִים כַּט כח) וְהַנְּגִלוֹת לָנוּ,
וּמְצוּהָ בְּלֹא דְחִילוּ וּרְחִימוּ לָא יְכִילֵת לְסַלְקָא
וְלְמִיקָם קָדָם י"ה.

אִיהוּ כְּלִילָא דְכֻלָּא, וְעַל פְּלֹא אַד"ם, יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, דָּא מְחַשְׁבָּה, דְּסַלְיָק
פְּלֹא עַד אֵין סוּף, בְּמְלִכּוּתָא אֲשֵׁתָלִים פְּלֹא
עֵילָא וְתַתָּא.

וְאִיהוּ כְּלִילָא מְאַרְבַּע פְּרָשְׁיִין דְּקָרִיאַת שְׁמַע,
דְּאֵינוּן רַמ"ח תִּיבִין עִם אֵל מְלַךְ נְאֻמָּן,
וּבְגִין דְּלֹא יַעֲבֹדוּן הַפְּסָקָה תְּקִינוּ לְמַהֲדֵר
שְׁלִיחָא דְּצַבּוּרָא י"י אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת, וְכַד
יִשְׂרָאֵל אָמְרִין שְׁמַע, מְאַרִי חִיוּן שְׁמַטִּין
גְּדַפֵּייהוּ, בְּאֵן אֲתַר, בְּכַנְפֵי מְצוּהָ דְּאֲתָמַר
בְּהוּן (דְּבָרִים כַּב יב) עַל אַרְבַּע כְּנָפּוֹת כְּסוּתָךְ אֲשֶׁר
תִּכְסֶּה בָּהּ, דְּאִיהוּ כְּגוּוּנָא דְּמַעִיל הָאֲפוּד,
דְּפַעְמוֹנִים וְרַמּוֹנִים אֵינוּן לְקַבֵּל חֲלִיין וְקִשְׁרִין,
שׁוּלֵי הַמַּעִיל אֵינוּן לְקַבֵּל כְּנָפֵי מְצוּהָ.

וְאֵינוּן ה' קִשְׁרִין, לְקַבֵּל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל י"י
אֱלֹהֵינוּ י"י (דְּבָרִים ו ד), דְּאֵינוּן לְקַבֵּל ה'
נִימִין דְּכַנוּר דְּדוּד דְּהֵיָה מְנַגֵּן מְאֵלִיו, י"ג
חֲלִיין כְּחַשְׁבִּין אַח"ד, דְּקָלָא דְּנִגּוּנָא סְלָקָא
בְּאַחַד, וְדָא ח"י בֵּין חֲלִיין וְקִשְׁרִין, לְכָל סֵטֶר,
סְלָקִין ע"ב, וְדָא אִיהוּ וְהוּכֵן בְּחֶסֶד
כְּס"א (יִשְׁעִיָה טז ה), חֶסֶד ע"ב, כָּל מְאֵן
דְּאֲתַעֲטַף בְּעֵטוּפָא דְּמְצוּהָ, כְּאֵלוּ אֲתַקִּין
כְּרַסִּיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֵינוּן
יֵאֱהֹדוּנָה"י, לְכָל חַד אַרְבַּע אַנְפִּין וְאַרְבַּע
כְּסָא לְקַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהֵם יֵאֱהֹדוּנָה"י, לְכָל אַחַד אַרְבַּע

וְהֵם חֲמֵשָׁה קִשְׁרִים, כְּנַגֵּד שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה,
שְׁהֵם כְּנַגֵּד חֲמֵשׁ נִימִין שֶׁל כְּנוֹר
דוּד שְׁהֵיָה מְנַגֵּן מְאֵלִיו. שְׁמוּנָה
עֲשָׂרָה חֲלִיּוֹת כְּחַשְׁבִּין אַח"ד,
שְׁקוּל הַנְּגוּן עוֹלָה בְּאַחַד, וְזֵה
שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה בֵּין חֲלִיּוֹת
וְקִשְׁרִים לְכָל צַד עוֹלָיִם שְׂבָעִים
וּשְׁתַּיִם, וְזֵהוּ וְהוּכֵן בְּחֶסֶד כְּס"א,
חֶסֶד ע"ב, כָּל מִי שְׁמַתְעֲטַף
בְּעֵטוּף שֶׁל מְצוּהָ כְּאֵלוּ תִקֵּן
פָּנִים וְאַרְבַּע כְּנָפִים, עוֹלָיִם ס"ד,

גְּדַפִּין סֶלְקִין ס"ד, וּתְמַנְיָא אַתְּוּן יֵאֵהוּדוּנָה י"י,
סֶלְקִין ע"ב, וּכְנַפֵּי מַצּוּהָ (דף כו ע"א) אֹלְפִין
רְזָא, דְּאִינוּן ח' חוּטִין לְכַל סֵטֵר, לְקַבֵּל אַרְבַּע
אֲנַפִּין וְאַרְבַּע גְּדַפִּין דְּכָל חִיָּה, וּבְחֻשְׁפִּין זְעִיר
דְּחֻנוּף אָז אִיהוּ שַׁד"י, אָז יִשִּׁיר בְּכָל אֶתֶר,
וְאָמְרוּ מְאִירי מִתְנִיתִין, כֹּל מָאן דְּפָחִית לָא
יִפְחֹת מִשְׁבַּע, וְכֹל מָאן דְּאוּסִיף לָא יוּסִיף עַל
י"ג, וְאִינוּן שְׁבַע לְקַבֵּל שְׁבַע יְמֵי בְּרֵאשִׁית,
דְּרַמִּיזִין לְשְׁבַע שְׁמֵהּ אֲבָגִית"ן וְכו', וְעַלִּייהוּ
אֲתָמֵר (ישעיהו ב) שְׁרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לֹו שֵׁשׁ
כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, דְּבַהוּן פְּרַחַת צְלוּתָא
לְעִילָא, וְאִינוּן תַּמָּן מ"ב, לְקַבֵּל מ"ב אֲזַפְרוֹת
דְּאִינוּן בְּתַפְלִין דִּיד וּתְפִלִּין דְּרִישָׁא, וְעַלִּייהוּ
אֲתָמֵר (דברים כח י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם
יְי' וְכו'.

וּשְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת יֵאֵהוּדוּנָה י"י
עוֹלָם ע"ב, וּכְנַפֵּי מַצּוּהָ
מְלַמְדִים סוּד, שְׁהֵם ח' חוּטִים
לְכָל צַד, כְּנַגְדֵי אַרְבַּע פְּנִים
וְאַרְבַּע כְּנָפִים שֶׁל כָּל חִיָּה,
וּבְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֻנוּף, אָז
הוּא שַׁד"י, אָז יִשִּׁיר בְּכָל מְקוֹם.
וְאָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמַּשְׁנָה, כֹּל מִי
שֶׁפּוֹחַת, לֹא יִפְחֹת מִשְׁבַּע, וְכֹל
מִי שֶׁמוּסִיף, אֵל יוּסִיף עַל שְׁלֹשׁ
עֲשָׂרָה, וְהֵם שְׁבַע כְּנַגְדֵי שְׁבַע
יְמֵי בְּרֵאשִׁית, שְׁרוּמִזִים לְשְׁבַע
שְׁמוֹת אֲבָגִית"ן וְכו', וְעַלִּיהֶם
נֹאמַר שְׁרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לֹו
שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד,
שֶׁבֶהֱן פּוֹרַחַת הַתְּפִלָּה לְמַעְלָה,
וְהֵם שֵׁם מ"ב, כְּנַגְדֵי מ"ב
אֲזַפְרוֹת שְׁהֵם בְּתַפְלִין שֶׁל יָד
וּתְפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ, וְעַלִּיהֶם נֹאמַר
וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם
יְהוָה וְכו'.

וְאוֹתָם תְּכַשִּׁיטֵי הַכְּלָה, תְּפִלִּין
שֶׁל רֵאשׁ עֲטֹרַת זָהָב בְּרֵאשׁ
הַכְּלָה, וּתְפִלִּין שֶׁל יָד טַבַּעַת
הַזְּרוּעַ, הֲרִי כְּלָה מְתַקְנַת
בְּתַכְשִׁיטִים שְׁלָה, צְרִיף לְקֵרָא
לְחַתֵּן שְׁלָה, זֶהוּ שְׁכַתוּב שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, וְהֲרִי הֵם בְּחֻפָּה, צְרִיכִים
הָעַם הַקְּדוּשׁ לְעַמְד בְּעַמִּידָה
בְּפִנְיֵיהֶם, עִם חֲזוֹן, לְבָרְכֶם בְּשְׁבַע
בְּרֻכּוֹת וּלְקַדֵּשׁ אֶת הַחֲתָן עִם
הַכְּלָה בְּרֵאשׁוֹנָה בְּקַדוּשִׁין,
וּבְעַמְדָם הָעַם הַקְּדוּשׁ וְהַחֲזוֹן
לְבָרֶךְ אוֹתָם, הַחִיּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת
שֶׁהֵיוּ מְנַגְנוֹת בְּכַנְפֵיהֶם, תְּרַפְּינָה
כְּנַפֵיהֶן.

שֶׁל תְּפִלִּין זֶה הָאֵם הַעֲלוּנָה,
עַלֶּיהָ נֹאמַר וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ
כִּי שָׁם יְהוָה נִקְרָא עֲלֵיךְ וְיָרָאוּ
מִמֶּךָ. שִׁי"ן עוֹלָה אוֹתִיּוֹתֵינוּ
ש"ס, ה' שֶׁל יָד כְּהָה - שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחַמְשָׁה, וּמֵאוֹתִים
אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה מֵאוֹת
בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הִנֵּה תְרַנֵּי"ג, עַלֶּיהֶם

וְאִינוּן תְּכַשִּׁיטִין דְּכְלָה, תְּפִלִּין דְּרִישָׁא עֲטֹרַת
זָהָב בְּרִישָׁא דְכְלָה, וּתְפִלִּין דִּיד טַבַּעַת
דְּזְרוּעָא, הָא כְּלָה מִתְתַקְנָא בְּתַכְשִׁיטִין דִּילָהּ,
צְרִיף לְקֵרָא לְחַתֵּן דִּילָהּ, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (שם)
וְיָרָאוּ יִשְׂרָאֵל, וְהָא אִינוּן בְּחֻפָּה, צְרִיכִין
עֲמָא קַדִּישָׁא לְמִיקָם בְּעַמִּידָה קְדָמִיהוּן, עִם
חֲזוֹן, לְבָרְכָא לֹוּן בְּשְׁבַע בְּרֻכָּאן, וּלְקַדֵּשׁ הַחֲתָן
לְכְלָה בְּקַדְמִיתָא בְּקַדוּשִׁין, וּבְעַמְדָם עֲמָא
קַדִּישָׁא וְחֲזוֹן לְבָרְכָא לֹוּן, חִיוּן קַדִּישִׁין דִּיהוּ
מְנַגְנִין בְּגַדְפֵיהוּ תְרַפְּינָה כְּנַפֵיהֶן.

שֶׁל תְּפִלִּין דָּא אֵימָא עֲלָהּ, עֲלָהּ
אֲתָמֵר (שם כח י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם
יְי' נִקְרָא עֲלֵיךְ וְיָרָאוּ מִמֶּךָ, שִׁי"ן סֶלִיק אֲתוּוֹי
ש"ס, ה' דִּיד כְּהָה שְׁס"ה, וְרַמ"ח פְּקוּדִין
דְּכְלִילֵן בְּרַמ"ח תִּיבִין דְּקִרְיַאת שְׁמַע בְּאַרְבַּע
פְּרָשִׁיּין, הָא תְרַנֵּי"ג, עַלִּייהוּ אֲתָמֵר (שמות ג טו) זֶה
שְׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זְכָרִי לְדוֹר דוֹר, שְׁמ"י עִם י"ה
שְׁכֻלּוֹת בְּמֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה תְּבוּת שֶׁל קְרִיַאת שְׁמַע בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הִנֵּה תְרַנֵּי"ג, עַלֶּיהֶם

נאמר זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר. שמ"י עם י"ה - שס"ה, זכר"י עם ו"ה - רמ"ח, והכל תר"ג, התורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא.

ועוד, ציצית היא כסא, התפלין הקדוש ברוך הוא יורד על הכסא, שקוראים אותו בקריאת שמע, הרי הקדוש ברוך הוא יושב על כסא - צריכים לעמד בשבילו בתפלת עמידה, שלשה חילות שלה באים עם זמירות שירות ותושבחות.

באותו זמן שהוא על כסאו, מה אומרים? אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות. התקון הזה הוא לצדיקים גמורים שמתקנים כסא לקדוש ברוך הוא בציצית ומורידים אותו בתפלין, ועומדים לפניו בתפלה. לבינוניים ציצית ותפלין הם כמו שור לעל וכחמור למשא, ובשבת נאמר בהם למען ינוח שורך וחמורך. לרשעים הם קשר לכל המקטרגים שלהם, שפך הם עשרה הכתרים התחתונים, שהרי זה כנגד זה ברא הקדוש ברוך הוא, אבל הכתרים התחתונים הם קלפות אל הכתרים העליונים, שמתלבשות בהן עשר אותיות בתפלה שיהיו כפותים תחתיו הכתרים התחתונים.

ובזמן שצדיקים מתקנים בכנפי מצוה ובתפלין, נכנעים תחתיהם הכתרים התחתונים. באותו זמן יכנס המלך להיכלו, שהוא אדנ"י, כמו זה: יאהדונה"י, הרי המלך בהיכלו, מי שרוצה לשאל את שאלותיו יכנס, ומשום זה אדנ"י שפתי תפתח. בשלש הראשונות יסדר אדם את שבחו, כמו עבד שמסדר את שבחו לפני רבו, ששלש אלה כותבים כל הזכיות, ושלש האחרונות

שס"ה, זכר"י עם ו"ה רמ"ח, וכלא תר"ג, אורייתא איהי שמא דקודשא בריך הוא.

ועוד ציצית איהי כרסיא, תפלין קודשא בריך הוא דנחית על כרסיא, דקראן ליה בקריאת שמע, הא קודשא בריך הוא יתיב על כרסיא, צריכין למיקם בגיניה בצלותא דעמידה, תלת חיילין דילה אתיין בזמירות שירות ותושבחות.

בהוא זמנא דאיהו על כרסייה, מה אמרין א"ל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות, האי תקונא איהו לגבי צדיקים גמורים, דמתקנין כרסיא לקודשא בריך הוא בציצית, ונחתין ליה בתפלין, וקיימין קדמוהי בצלותא, לבינוניים ציצית ותפלין אינון פשור לעול וכחמור למשאוי, ובשבת אתמר בהון (שמות כג יב) למען ינוח שורך וחמורך, לרשעים אינון קשורא לכל מקטרגין דלהון, דהכי אינון עשרה פתרין תתאין, דהא דא לקבל דא ברא קודשא בריך הוא, אבל פתרין תתאין אינון קליפין לגבי פתרין עלאין, דמתלבשין בהון עשר אתוון בצלותא, למהוי כפויין תחותוי פתרין תתאין.

ובזמנא דצדיקיא מתקנין בכנפי מצוה ובתפלין, אתכפייין תחותיהו פתרין תתאין, בהוא זמנא יעול מלפא בהיכליה דאיהו אדנ"י, כגוונא דא יאהדונה"י, הא מלפא בהיכליה, מאן דבעי למשאל שאלתוי יעול, ובגין דא (תהלים נא יז) אדנ"י שפתי תפתח, בתלת קדמאין יסדר בר נש שבחוי, פעבדא דמסדר שבחוי קדם רביה, דאלין תלת פתבין פל זכוון, ותלת בתראין חתמין, ובגין דא צריך בר נש למהוי בהון פעבדא דמקבל פרס כמו עבד שמסדר את שבחו לפני רבו, ששלש אלה כותבים כל הזכיות, ושלש האחרונות

חותמים, ומשום זה צריך אדם להיות בהם כעבד שמקבל פנס מרבו והולך לו, ששם הוא בית קבול החותם של הקשר, והיא המלכות הקדושה.

באמצעות צריך לשאל, ששם ו' ו', אחד בעלי הפתיכה ואחד בעלי החתימה, והם ו' עליונה ו' תחתונה, כוללים שנים עשר פרקים. שלש הראשונות - הראש ושתי זרועות, שלש האחרונות - הגוף ושתי שוקים, הרי נפטר מן המלך. משום זה צריך לתת שלש פסיעות לאחור, וסוד הדבר - ויאסוף רגליו אל המטה.

תקן אחר עשר

בראשית בר"א שי"ת, ומה הוא? ששה היכלות כנגד ששת ימי בראשית. אלהיים, האם העליונה עליהם, שהיא היכל השביעי, וכמו שהאם העליונה הוציאה שש, כך האם התחתונה הוציאה שש, ומה הם? את השמים ואת הארץ, והם ששה כלים, שנאמר בהם פי ששת ימים עשה יהו"ה את השמים ואת הארץ, וההיכלות התחתונים הם כלים להיכלות העליונים.

ובשישראל היו מתפללים, כל ההיכלות הללו היו נפתחים אליהם, וכעת בגלות נאמר בהם כל השערים ננעלו, והשכינה מחוץ להיכלה, והקדוש ברוך הוא מחוץ להיכלו, והמלאכים הממנים על התפלות מחוץ להיכליהם. זהו שכתוב הן אראלם צעקו חצה, ואין לתפלות מקום להכנס, וזהו כל השערים ננעלו, אבל שערי דמעה לא ננעלו, ואין מי שיפתח את השערים הללו ועל הדמעה, שנאמר

מרביה והלך ליה, דתמן איהי בית קבול חותמא דקשורא ואיהי מלכותא קדישא.

באמצעות צריך למשאל, דתמן ו' ו', חד מארי פתיכה וחד מארי חתימה, ואינון ו' עלאה ו' תתאה, פלילין תריין עשר פרקין, תלת קדמאין רישא ותריין דרועין, תלת בתראין גופא ותריין שוקין, הא אתפטור ממלפא, בגין דא צריך למיהב תלת פסיען לאחורא, ורזא דמלה (בראשית מט לג) ויאסוף רגליו אל המטה.

תקונא חד סר

בראשית (דף כו ע"ב) בר"א שי"ת, ומאי ניהו. שית היכלין לקבל שית יומי בראשית, אלהיים אימא עלאה עליהו, דאיהי היכלא שביעאה, וכמה דאימא עלאה אפיקת שית, הכי אימא תתאה אפיקת שית ומאי ניהו את השמים ואת הארץ, ואינון שית מאנין, דאתמר בהון (שמות כ יא) פי ששת ימים עשה יי' את השמים ואת הארץ, והיכלין תתאין אינון מאנין להיכלין עלאין.

וכד ישראל הוּו מצלאן, פל היכלין אלין הוּו מתפתחן לגבייהו, וכען בגלותא אתמר בהון פל השערים ננעלו, ושכינתא לבר מהיכלה, וקודשא בריך הוא לבר מהיכליה, ומלאכיא דממנן על צלותין לבר מהיכליהון, הדא הוא דכתיב (ישעיה לג ז) הן אראלם צעקו חוצה, ולא אית לון לצלותין אתר לאעלא, ודא איהו פל השערים ננעלו, אבל שערי דמעה לא ננעלו, ולית מאן דאפתח לון לאלין שערים, עד דיייתי מארי דדמעה, דאתמר ביה (שמות ב ו) ותפתח ותראהו את הילד והנה שיפתח את השערים הללו עד שיבא בעל הדמעה, שנאמר

נער בכּה, וְלִית הִיכְלָא מִתְפַּתְחָא אֶלָּא בֵּיה, וְדָא אִיהוּ וְתַפְתַּח, וְתַפְתַּח דְּאִתְפַּתַּח הָאִי הִיכְלָא לְגַבֵּיהּ, בְּמֵאֵי אִתְפַּתַּח לִיה בְּדַמְעָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָה, וּמִיָּד וְתַחְמַל עָלָיו.

נְעַר בְּכָה, וְעוֹד וְתַפְתַּח, כְּשִׁישְׂרָאֵל פּוֹתַחִים בְּתַשׁוּבָה בְּבִכְיָה, מִיָּד וְתַחְמַל עָלָיו, וְזֵהוּ בְּבִכְיָה יְבָאוּ, בְּזִכּוֹת הַבִּכְיָה שְׁלוֹ יִתְפַּסְסוּ מִן הַגְּלוּת. שִׁישׁ הִיכַל שֶׁל דְּמְעָה שְׂאִין לָהּ רְשׁוּת לְפַתַּח אֶלָּא בְּדַמְעָה, וְיֵשׁ הִיכַל הַנְּגוּן שְׂאִין לָהּ רְשׁוּת לְפַתַּח אֶלָּא בְּנְגוּן, וּמִשׁוּם זֶה דוֹר מִתְקָרֵב לְאוֹתוֹ הִיכְלָא בְּנְגוּן, זֵהוּ שְׁפָתוֹב וְהִיָּה כְּנִגְן הַמְּנַגֵּן. וְיֵשׁ הִיכַל שֶׁל אוֹר שְׁלֵא נִפְתַּח אֶלָּא לְאֲדָם שֶׁהִיָּה מִתְעַסֵּק בְּאוֹר הַתּוֹרָה.

וְיֵשׁ הִיכַל שֶׁל נְבוּאָה שְׁלֵא נִפְתַּח אֶלָּא לְאֲדָם שֶׁהוּא חָכֵם גְּבוּר וְעֹשֶׂיר, וְיֵשׁ הִיכַל שֶׁל יִרְאָה שְׁנִקְרָא הִיכַל הַיִּרְאָה, שְׁלֵא נִפְתַּח אֶלָּא לְמִי שִׁישׁ בּוֹ יִרְאָה, וְיֵשׁ הִיכַל שֶׁל עֲנִיִּים שְׁלֵא נִפְתַּח אֶלָּא לְעֲנִיִּים שֶׁהִיוּ מִתְעַטְּפִים לְפָנָיו יְהו"ה בְּתַפְלָה, בְּעִטּוּף שֶׁל מִצּוּה שֶׁל צִיצִית וְתַפְלִין, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר תַּפְלָה לְעֲנִי כִי יַעֲטֹף.

וְיֵשׁ שַׁעַר שֶׁל צְדִיקִים שְׁלֵא נִפְתַּח אֶלָּא לְצְדִיקִים. זֵהוּ שְׁפָתוֹב זֶה הַשַּׁעַר לִיהו"ה צְדִיקִים יְבָאוּ בּוֹ, וְזֵהוּ הַשַּׁעַר שֶׁל צְדִיק ח"י הַעוֹלָמִים, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וְלֹא רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב וְזָרְעוֹ מִבְּקֶשׁ לָחֵם, וְכַעַת בְּגִלוּת נֶאֱמַר בּוֹ הַצְדִיק אֶבֶד. מַה זֶה אֶבֶד? אֶבֶד לְגַבֵּירָה, וְנֶאֱמַר בּוֹ וְנִהְרַר יַחֲרַב וְיִבֶשׁ, יַחֲרַב בְּבֵית רֵאשׁוֹן, וְיִבֶשׁ בְּבֵית שְׁנִי. וּמִשׁוּם שְׂאִין לוֹ מִשְׁלוֹ, הַעֲנִיִּים צוֹעְקִים בְּח"י בְּרִכּוֹת הַתַּפְלָה אֶל ח"י הַעוֹלָמִים, וְהָרִי הַסְּתַלֵּק מִשֵּׁם הַנְּבִיעָה שֶׁל כָּל הַבְּרִכּוֹת וְאִין מִי שִׁיתֵּן לָהֶם, וְהַשַּׁעֲרִים הָאֲחֵרִים סְתוּמִים, וְשַׁעַר הַצְדִיק חָרַב

נְעַר בְּכָה, וְלִית הִיכְלָא מִתְפַּתְחָא אֶלָּא בֵּיה, וְדָא אִיהוּ וְתַפְתַּח, וְתַפְתַּח דְּאִתְפַּתַּח הָאִי הִיכְלָא לְגַבֵּיהּ, בְּמֵאֵי אִתְפַּתַּח לִיה בְּדַמְעָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָה, וּמִיָּד וְתַחְמַל עָלָיו.

וְעוֹד וְתַפְתַּח, כְּדִישְׂרָאֵל פְּתַחִין בְּתִיּוֹבְתָא בְּבִכְיָה, מִיָּד וְתַחְמַל עָלָיו, וְדָא אִיהוּ בְּבִכְיָה יְבָאוּ (ירמיה לא ח), בְּזִכּוֹת בְּכִיָּה דִּילִיָּה יִתְפַּנְשׁוּן מִן גְּלוּתָא.

דְּאִית הִיכְלָא דְּדַמְעָה, דְּלִית לָהּ רְשׁוּת לְמַפְתַּח אֶלָּא בְּדַמְעָה, וְאִית הִיכְלָא דְּנְגוּנָא, דְּלִית לָהּ רְשׁוּת לְמַפְתַּח אֶלָּא בְּנְגוּנָא, וּבְגִין דָּא דוֹר מִתְקָרֵב לְהֵהוּא הִיכְלָא בְּנְגוּנָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (מלכים ב ג טו) וְהִיָּה כְּנִגְן הַמְּנַגֵּן, וְאִית הִיכְלָא דְּנְהוּרָא, דְּלֹא מִתְפַּתְחָא אֶלָּא לְבַר נֶשׁ דִּהוּה מִתְעַסֵּק בְּנְהוּרָא דְּאוּרִיָּתָא.

וְאִית הִיכְלָא דְּנְבוּאָה, דְּלֹא מִתְפַּתְחָא אֶלָּא לְבַר נֶשׁ דִּהוּה חָכֵם גְּבוּר וְעֹשֶׂיר, וְאִית הִיכְלָא דִּירְאָה, דְּאִתְקָרִי הִיכַל הַיִּרְאָה, דְּלֹא מִתְפַּתְחָא אֶלָּא לְמֵאֵן דְּאִית בֵּיה דְּחִילוֹ, וְאִית הִיכְלָא דְּעֲנִיִּים, דְּלֹא מִתְפַּתְחָא אֶלָּא לְעֲנִיִּים דִּהוּוּ מִתְעַטְּפִים קָדָם יְהו"ה בְּצִלוֹתָא, בְּעִטּוּפָא דְּמִצּוּה דְּצִיצִית וְתַפְלִין וְעַלֵּיהוּ אִתְמַר (תהלים קב א) תַּפְלָה לְעֲנִי כִי יַעֲטֹף.

וְאִית תַּרְעָא דְּצְדִיקָא, דְּלֹא מִתְפַּתְחָא אֶלָּא לְצְדִיקָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם קיח ב) זֶה הַשַּׁעַר לְיִי צְדִיקִים יְבָאוּ בּוֹ, וְהָאִי אִיהוּ תַרְעָא דְּצְדִיק ח"י עֲלָמִין, דְּאִתְמַר בֵּיה (שם לו כה) וְלֹא רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב וְזָרְעוֹ מִבְּקֶשׁ לָחֵם, וְכַעַן בְּגִלוּתָא אִתְמַר בֵּיה (ישעיה נז א) הַצְדִיק אֶבֶד, מֵאִי אֶבֶד, אֶבֶד לְמִטְרוּנִיתָא, וְאִתְמַר בֵּיה (שם יט ה) וְנִהְרַר יַחֲרַב וְיִבֶשׁ, יַחֲרַב בְּבֵית רֵאשׁוֹן, וְיִבֶשׁ הַנְּבִיעָה שֶׁל כָּל הַבְּרִכּוֹת וְאִין מִי שִׁיתֵּן לָהֶם, וְהַשַּׁעֲרִים הָאֲחֵרִים סְתוּמִים, וְשַׁעַר הַצְדִיק חָרַב

וַיִּבֶשׁ, כְּמוֹ שְׁעֵנֵי חֶרֶב וַיִּבֶשׁ,
וְסוּד הַדְּבָר - יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה
הַיִּבְשָׁה.

וְאֵין שַׁעַר פְּתוּחַ אֲלָא שַׁעַר שֶׁל
דְּמַעָה, וּמָה הִיא בַת עֵינַי?
שְׁדַמְעָה יוֹצֵאת מִמְּנָה, וְעֲלִיָּה
נֹאמַר שְׁמַרְנֵי כְּאִישׁוֹן בַּת עֵינַי,
וּבָהּ וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָהּ, לְקַדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׂיִרְחַם עֲלֶיךָ בְּגָלוּת.
זֶהוּ שְׁכַתוֹב אֶתָּה תְּקוּם תְּרַחֵם
צִיּוֹן, מִשׁוּם שֶׁהִיא לַבַּת אֵשׁ
שֶׁנִּרְאָתָה לְמִשְׁהָ בַּסֵּנָה, שְׁכַתוֹב
וַיֵּרָא מִלְּאֲפֵי יְהוָה אֱלֹהֵי בְּלַבַּת
אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנָה, הִיא בַּת מִן
בְּרֵאשִׁי"ת, וְזֶה בְּרֵאשִׁי"ת.

תְּקוּן שְׁנַיִם עֶשֶׂר

בְּרֵאשִׁי"ת הוּא מְאֹד רֵאשׁוֹן שֶׁל
הַכֹּל, כְּלוּל מֵעֶשֶׂר אֲמִירוֹת, וְהִיא
ל"ב אֱלֹהִי"ם שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁי"ת וּמִצַּד שְׁמַאל נִתְּנָה,
שֶׁהִיא גְבוּרָה, אֵשׁ אֲדָמָה,
וּמִשׁוּם זֶה בְּלַבַּת אֵשׁ, וּמִשְׁהָ
הִיָּה מִצַּד הַלְוִיִּם מִהִצַּד שְׁלוֹ
מִמֶּשׁ, וְלָמָּה הִתְגַּלָּה לוֹ בַּסֵּנָה?
לְהִרְאוֹת שְׁהִיָּתָה בְּדַחַק בֵּין
הַקּוֹצִיִּם, וְעַם כָּל זֶה וְהַסֵּנָה אֵינְנוּ
אֶפְלָא, בְּשִׁבִיל הַשּׁוֹשְׁנִים, שֶׁהֵם
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵיוּ
עֲתִידִים לְהִיּוֹת בְּגָלוּת בֵּין הָעָרֵב
רַב שֶׁהֵם קוֹצִיִּם, וְזֶהוּ הַסּוּד כִּי
אֲעֲשֶׂה כָּלָּה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
הִדְחַתִּיךְ שָׁמָּה, וְאוֹתִיךְ לֹא אֲעֲשֶׂה
כָּלָּה.

הִרְאָה לוֹ שְׂכַר הַכֹּלָּה, וְהִיא לַבַּת
אֵשׁ בֵּין הַקּוֹצִיִּם, שֶׁהֵם הַרְשָׁעִים,
כְּשֶׁהֵם דוֹחֲקִים אֶת הַשְּׂכִינָה וְאֶת
יִשְׂרָאֵל, הַשְּׂכַר שֶׁלָּהֶם כֹּלָּה,
יוֹצֵאת הַשְּׂכִינָה הַכֹּלָּה מִבִּינֵיהֶם,
וַיִּבֶא הַחֲתָן בְּשִׁבִילָהּ, וְזֶהוּ שְׂכַר

בְּבֵית שְׁנֵי, וּבְגִין דְּלִית לִיהּ מְדִילִיָּהּ, עֲנִיִּין
צְוּוּחִין בְּח"י בְּרַכָּאָן דְּצִלוֹתָא, לְגַבֵּי ח"י
עֲלָמִין, וְהָא אֲסַתְּלַק מִתַּמָּן נְבִיעוּ דְּכָל בְּרַכָּאָן,
וְלִית מָאן דְּיַהִיב לוֹן, וְתִרְעִין אַחֲרֵנִין סְתִימִין,
וְתִרְעָא דְּצִדִּיק חֶרְבָא וַיִּבְשָׁה, כְּמָה דְּעֵנֵי חֶרֶב
וַיִּבֶשׁ, וְרָזָא דְּמָלָה (בְּרֵאשִׁי"ת א ט) יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיִּבְשָׁה.

וְלִית תִּרְעָא פְּתִיחָא אֲלָא תִרְעָא דְּדְמַעָה, וּמֵאֵי
אִיְהִי בַת עֵינַי, דְּדְמַעָה מִינָהּ נִפְקָא, וְעֲלִיָּה
אֲתַמַּר (תְּהִלִּים יז ח) שְׁמַרְנֵי כְּאִישׁוֹן בַּת עֵינַי, וּבָהּ
וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָהּ (שְׁמוֹת ב ו), לְגַבֵּי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא, דִּירְחַם עֲלֶיךָ בְּגָלוּתָא, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים קב יד) אֶתָּה תְּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן, בְּגִין
דְּאִיְהִי לַבַּת אֵשׁ דְּאֲתַחֲזִיֵּיא לְמִשְׁהָ בַּסֵּנָה,
דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת ג ב) וַיֵּרָא מִלְּאֲפֵי יְי' אֱלֹהֵי בְּלַבַּת אֵשׁ
מִתּוֹךְ הַסֵּנָה, אִיְהִי בַּת מִן בְּרֵאשִׁי"ת, וְדָא
בְּרֵאשִׁי"ת.

תְּקוּנָא תְּרִיסַר

בְּרֵאשִׁי"ת (דף כו ע"א) מְאֹד קַדְמָאָה דְּכֹלָּא,
כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר אֲמִירָן, וְאִיְהִי ל"ב
אֱלֹהִי"ם דְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁי"ת, וּמִסְטָרָא
דְּשְׁמַאלָא אֲתִיְהִיבַת, דְּאִיְהִי גְבוּרָה אֲשָׁא
סוּמְקָא, וּבְגִין דָּא בְּלַבַּת אֵשׁ (שְׁמוֹת ג ב), וּמִשְׁהָ
הוּא מִסְטָרָא דְּלִיּוּאֵי מִסְטָרָא דִּילִיָּהּ מִמֶּשׁ,
וְאֵמֵאֵי אֲתַגְלִיא לִיָּהּ בַּסֵּנָה, לְאַחֲזָאָה דְּהוֹת
בְּדוֹחֲקָא בֵּין הַקּוֹצִיִּם, וְעַם כָּל דָּא וְהַסֵּנָה אֵינְנוּ
אֶפְלָא, בְּגִין שׁוֹשְׁנִים דְּאֵינּוּן בְּנֵהָא, דְּאֵינּוּן
יִשְׂרָאֵל, דְּהוּוּ עֲתִידִין לְמַהוּי בְּגָלוּתָא בֵּין עָרֵב
רַב דְּאֵינּוּן קוֹצִיִּם, וְדָא אִיְהוּ רָזָא (יִרְמִיָּהוּ מו כח) כִּי
אֲעֲשֶׂה כָּלָּה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדְחַתִּיךְ שָׁמָּה,
וְאוֹתִיךְ לֹא אֲעֲשֶׂה כָּלָּה.

אֲחִוִּי לִיָּהּ אֲגָרָא דְּכֹלָּה, דְּאִיְהִי לַבַּת אֵשׁ בֵּין הַקּוֹצִיִּם דְּאֵינּוּן חִיבִיא, כִּד
דְּחֻקִּין לְשְׂכִינְתָא וַיִּשְׂרָאֵל, אֲגָרָא דְּלַהוֹן כֹּלָּה, נִפְקָא שְׂכִינְתָא כֹּלָּה

הפלה - הדחק, ויגאל אותם מן הגלות בשבילה, והדחק של הגלות של הערב רב את ישראל, ממחר להם את הגאולה, והרפיון שלהם מעכב לישראל את הגאולה, בגלל זה נראה למשה בלבת אש מתוך הסנה, מתוך הקוצים.

בשהתקרב לשם לראות המעשה הזה, אמר לו הקדוש ברוך הוא אל תקרב הלום, של נעליך. פאן רמז שהתפשט מן הגוף שלו, שהיא נעל, לגוף אחר שהתלבש פשהתקרב, ויש מי שיאמר שהיא אשתו, והכל אמת, זה וזה.

וכן נראה לו שבית המקדש, שהוא בנן של אדם, שעתידי להתקרב, ויבנה פעם אחרת על יד הקדוש ברוך הוא, זהו שפתוב גדול יהיה פבוד הבית הזה האחרון מן הראשון, משום שנאמר בו ואני אהיה לה נאם יהוה חומת אש סביב, נאמר בבית המקדש בונה ירושלם יהוה.

ונאמר שם אצל אדם ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם, זו חכמה, ויביאה אל האדם, זה עמוד האמצעי הדרגה של משה, והצלע הזו היא ודאי פלת משה, ועליה נאמר וירא אליו מלאך יהוה בלבת אש, שהיא בת יחידה שממנה יוצא אור התורה.

כמו זה נאמר ותפתח ותראהו את הילד, ותראהו זו השכינה, שהיה בוכה בשבילה, מיד ותחמל עליו, וזהו בככי יבאו ובתחנונים אוכילים. בתחנונים ודאי, לקים וברחמים גדולים אקבצך.

בזמן הזה כל החיות יתעוררו

מביניהו, וייתי חתן בגינה, ודא איהו אגרא דכלה דוחקא, ויפרוק לון מן גלותא בגינה, ודוחקא דגלותא דערב רב לישראל ממחר לון פורקנא, ורפיון דילהון מעכב לון לישראל פורקנא, בגין דא אתחזי ליה למשה בלבת אש מתוך הסנה, מגו כובין.

כד אתקריב תמן למחזי עובדא דא, אמר ליה הקדוש ברוך הוא, אל תקרב הלום, של נעליך (שמות ג ה), הכא רמז דאתפשט מן גופא דיליה, דאיהו נעל, לגבי גופא אחרא דאתלבש כד אתקריב, ואית מאן דיימא דאיהו אתתיה, וכלא קשוט דא ודא.

וכן אחזי ליה דבי מקדשא דאיהו בנינא דבר נש דעתידי לאתחרבא, ויתבני זמנא אחרא על ידא דקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב גדול יהיה פבוד הבית הזה האחרון מן הראשון (תגי ב ט), בגין דאתמר בו (זכריה ב ט) ואני אהיה לה נאם יי' חומת אש סביב, אתמר בכי מקדשא בונה ירושלם יי'.

ואתמר התם לגבי אדם (בראשית ב כב) ויבן יי' אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם, דא חכמה, ויביאה אל האדם, דא עמודא דאמצעיתא, דרגא דמשה, והאי צלע איהו ודאי פלת משה, ועלה אתמר וירא אליו מלאך יי' בלבת אש, דאיהי בת יחידה, דמנה נפיק נהורא דאורייתא.

בגוונא דא אתמר (שמות ב ו), ותפתח ותראהו את הילד, ותראהו דא שכינתא, דהוה בכי בגינה, מיד ותחמול עליו, ודא הוא בככי יבאו ובתחנונים אוכילים (ירמיהו לא ח), בתחנונים ודאי, לקיימא וברחמים גדולים אקבצך (ישעיהו

גד ז).

בהאי זמנא כל חיון יתעורון בקלא, ועופין

מִצְפָּצְפִין בְּשִׁיר, לְקַבְּלָא בְּרִתָּא בְּחֻדָּה בְּגוּנָא,
לְקַבְּלָא קְדוּשִׁין מִהֶחֱתָן, דְּאִינוּן קְדוּשׁ קְדוּשׁ
קְדוּשׁ וְכוּ' (שם ו' א), וְלִית קְדוּשָׁה פְּחוּת
מִעֲשָׂרָה, וְקְדוּשִׁין אִינוּן מִסְטָרָא דְחֻכְמָה
דְּאִיהוּ י', קְדֵשׁ יִשְׂרָאֵל לִי' רֵאשִׁית
תְּבוּאָתָה (ירמיהו ב' א), רֵאשִׁית וְדָאי, וּמִתְבָּרְכִין
בְּשֶׁבַע בְּרַכָּאן מִסְטָרָא דְאִמָּא עֲלָאָה דְאִיהִי
בְּרַכָּה, וְעֲלָה אֲתָמֵר (יחזקאל מד' ל) לְהַנִּיחַ בְּרַכָּה
אֶל בֵּיתָךְ, וְשֶׁבַע בְּרַכָּאן אִינוּן, בְּשַׁחֲרִית שְׁתַּיִם
לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבִית שְׁתַּיִם לְפָנֶיהָ
שְׁתַּיִם לְאַחֲרֶיהָ, וְאִינוּן שְׁבַע סְפִירָן דְּכִלְיָן
בְּחֻתָן וְכֻלָּה, וְדָא אִיהוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגוּמַר,
הָא הֵכָא קְדוּשָׁה וּבְרַכָּה וְיַחּוּד, בְּהֵהוּא זְמַנָּא
אֲתַעֲרַר דְּוָד בְּכַנּוּר דְּאִיהוּ מְנַגֵּן מְאֲלִיו, בְּעֲשָׂרָה
מִיָּנִי נִיגוּנִין: קְדָמָאָה בְּאַשְׁרֵי וְדָא בְּרֵאשִׁית.

תְּקוּנָא תְּלִיסַר

בְּרֵאשִׁית תְּמָן אֲשֶׁר־י, וְדָא אִיהוּ אֲשֶׁר־י
הָאִישׁ, וְאִיהוּ אַהֲי"ה אֲשֶׁר אַהֲי"ה,
רִישָׁא לְכָל (דף כו ע"ב) רִישִׁין, וְעֲלָה אֲתָמֵר (שיר ז'
ו) רֵאשֶׁף עָלֶיךָ כַּפְרָמֶל וְדָא תְּפִלִּין דְּרִישָׁא,
וְדִלַּת רֵאשֶׁף כַּאֲרַגְמָן דָּא תְּפִלִּין דִּיד, וּבִיָּה
מְשַׁבְּחִין לְבַת בְּהַאי אֲשֶׁר־י, הֵדָא הוּא
דְּכְתִיב (בראשית ל' יג) בְּאַשְׁרֵי כִּי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת.

מָאן זְכִי לְאַעְלָא תְּמָן, אֲשֶׁר לֹא הֵלֶךְ בְּעֵצַת
רְשָׁעִים (תהלים א), דְּאִיהִי עֵצָה בִּישָׁא
מִסְטָרָא דְעֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, וּבְדֶרֶךְ חֲטָאִים
לֹא עָמַד, מָאן דֶּרֶךְ חֲטָאִים הֵיכִיָּא דְאֲתָמֵר
בָּהּ (משלי ל' כ) כִּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֶת, אֲכָלָה
וּמְחַתָּה פִּיָּה וְגוּמַר, וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב,
מָאן מוֹשֵׁב לְצִים, דָּא לִילִי"ת אִימָן דְּעֶרְבֵי רַב,
דְּאִיהִי מְטַמְּאָה כְּנֻדָּה בְּמוֹשְׁבָּה, וְכֵן עֶרְבֵי רַב
מְטַמְּאִין בְּמוֹשְׁבָם לְצִדִּיקָיָא דִּיתְבִּין בִּינֵיהוּ
כְּנֻדָּה.

בְּקוּל, וְהַעוֹפּוֹת מְצַפְצָפִים
בְּשִׁיר, לְקַבְּלָא אֶת הַבַּת בְּשִׁמְחָה
בְּגוּזָן, לְקַבְּלָא קְדוּשִׁין מִהֶחֱתָן,
שְׁהֵם קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ וְכוּ',
וְאִין קְדוּשָׁה פְּחוּת מִעֲשָׂרָה,
וְהַקְדוּשִׁין הֵם מִצַּד שֶׁל הַחֻכְמָה
שְׁהִיא י', קְדֵשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה
רֵאשִׁית תְּבוּאָתָה, רֵאשִׁית וְדָאי,
וּמִתְבָּרְכִים בְּשֶׁבַע בְּרַכּוֹת מִצַּד
הָאֵם הַעֲלִינָה שְׁהִיא בְּרַכָּה,
וְעֲלִיָּה נְאֻמַּר לְהַנִּיחַ בְּרַכָּה אֶל
בֵּיתָךְ. וְשֶׁבַע בְּרַכּוֹת הֵן -
בְּשַׁחֲרִית שְׁתַּיִם לְפָנֶיהָ וְאַחַת
לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבִית שְׁתַּיִם לְפָנֶיהָ
שְׁתַּיִם לְאַחֲרֶיהָ, וְהֵם שְׁבַע
סְפִירוֹת שְׁכּוֹלוֹת בְּחֻתָן וְכֻלָּה,
וְזֵהוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגוּמַר, הָרִי
כְּאֵן קְדוּשָׁה וּבְרַכָּה וְיַחּוּד. בְּאוֹתוֹ
זְמַן מִתְעוֹרַר דְּוָד בְּכַנּוּר שְׁהוּא
מְנַגֵּן מְאֲלִיו בְּעֲשָׂרָה מִיָּנִי נִיגוּנִים,
רֵאשׁוֹן בְּאַשְׁרֵי, וְזֵה בְּרֵאשִׁית.

תְּקוּנָא שְׁלִשָּׁה עָשָׂר

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אֲשֶׁר־י, וְזֵהוּ
אֲשֶׁר־י הָאִישׁ, וְהוּא אַהֲי"ה אֲשֶׁר
אַהֲי"ה, רֵאשׁ לְכָל הָרֵאשִׁים,
וְעֲלִיָּה נְאֻמַּר רֵאשֶׁף עָלֶיךָ
כַּפְרָמֶל, וְזֵה תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ,
וְדִלַּת רֵאשֶׁף כַּאֲרַגְמָן זֵה תְּפִלִּין
שֶׁל זָד, וּבּוֹ מְשַׁבְּחִים אֶת הַבַּת
בְּאַשְׁרֵי הַזֶּה. זֵהוּ שְׁכָתוּב בְּאַשְׁרֵי
כִּי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת.

מִי זוֹכֵה לְהַכְּנֵס שֵׁם? אֲשֶׁר לֹא
הֵלֶךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים, שְׁהִיא עֵצָה
רְעָה מִצַּד שֶׁל עֵץ הַדְּעַת טוֹב
וְרַע, וּבְדֶרֶךְ חֲטָאִים לֹא עָמַד, מִי
זוֹ דֶּרֶךְ חֲטָאִים? אוֹתָהּ שְׁנַאֲמַר
בָּהּ (משלי ל' ל) כִּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֶת
אֲכָלָה וּמְחַתָּה פִּיָּה וְגוּמַר.
וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב, מִי זֵה
מוֹשֵׁב לְצִים? זוֹ לִילִית, אִמָּם שֶׁל
עֶרְבֵי רַב, שְׁמֻטְמַאת כְּנֻדָּה
בְּמוֹשְׁבָּה, וְכֵן עֶרְבֵי רַב מְטַמְּאִים
בְּמוֹשְׁבָם אֶת הַצְּדִיקִים שְׁיוֹשְׁבִים
בִּינֵיהֶם כְּנֻדָּה.

ומי שדבק באשרי הנה, שהוא כתר וראש של התורה, נאמר בו והיה כעץ שתול על פלגי מים, וזה עץ חיים, שנאמר בו ועלהו לא יבול, וזה תקון ראשון.

השני בשיר זה חכמה, שר י', ושלש יודיים הן י' י' י', והם ראש וסוף ואמצע של האות י', והם רמוזים בשם נסתר שהוא יו"ד ה"י וא"ו ה"י. באלו השלש שבח דוד המלך את בת המלך. זהו שכתוב שיר למעלות, ל' מעלות הן ודאי, אותן שלשים דרגות שבהם הבת עולה לאב. בחמשה נימין של פנור, שהם חמש אצפרות שהזכיר חמש פעמים יהו"ה במזמור הנה, אחד - עזרי מעם יהו"ה, ב' - יהו"ה שמרך, ג' - יהו"ה צלך, ד' - יהו"ה ישמרך מפל רע, ה' - יהו"ה ישמר צאתך ובוואך. ובהם המלך אומר לפלה, צהלי קולך בת גלים, בת עשרה גלגלים, שעולה בהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א בעשרה מיני נגונים. ובארבע חיות שעולה יהו"ה, בשיר פשוט, כפול, משלש, מרבע, שהוא יהו"ה, שקולו עולה כגלי הים, וגלי הים שלמעלה הם עשרה גלגלים, ועליהם נאמר ידיו גלילי זהב ממלאים בפרשיש, בשתי זרועות הבת.

ובהם ששה פרקים, והם שש דרגות של הכפא, שש מעלות לכפא, וכשעולה בהם ו', יתעוררו אליו לקבל אותו השרפים בכנפיהם. זהו שכתוב שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים וגומר, ומי שעולה על כנפיהם ופורח בהם הוא ו', כולל שש תבות היחוד של שמע

ומאן דאתדבק בהאי אשרי, דאיהו כתר אורישא דאורייתא, אתמר ביה (תהלים א) והיה כעץ שתול על פלגי מים, ודא עץ חיים, דאתמר ביה ועלהו לא יבול, והאי תקונא קדמאה.

התנינא בשיר דא חכמה, שר י', ותלת יודיים אנון י' י' י', ואינון רישא וסופא ואמצעיתא דאת י', ואינון רמיזין בשמא סתים דאיהו יו"ד ה"י וא"ו ה"י, באלין תלת שבח דוד מלפא לברתא דמלפא, הדא הוא דכתיב (תהלים קכא א) שיר למעלות, ל' מעלות אינון ודאי, אינון תלתין דרגין, דבהון ברתא סלקא לגבי אפא.

בכחוש נימין דכנור, דאינון חמש אצפרות דאדפיר חמש זמנין יהו"ה בהאי מזמור, חד עזרי מעם יי', ב' יי' שמרך, ג' יי' צלך, ד' יי' ישמרך מפל רע, ה' יי' ישמר צאתך ובוואך, ובהון מלפא אמר לגבי כלה, צהלי קולך בת גלים (ישעיהו י ל), בת עשרה גלגלים, דסליק בהון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, בעשרה מיני נגונין.

ובארבע חיון דסליק יהו"ה, בשיר פשוט, כפול, משולש, מרובע, דאיהו יהו"ה, דקולו סלקא כגלי ימא, וגלי ימא דלעילא אינון עשרה גלגלין, ועליהו אתמר (שיר ה יד) ידיו גלילי זהב ממלאים בפרשיש, בתרין זרועין דברתא.

ובהון שית פרקין, ואינון שית דרגין דכרסיא, שש מעלות לכפא, וכד סליק ו' בהון, יתערוך לגביה לקבלא ליה שרפים בגדפייהו, הדא הוא דכתיב (ישעיהו ב) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים וגומר, ומאן דסליק על גדפייהו ופרח בהון איהו ו', כליל שית תיבין דיחודא שמע ישראל,

ובגיניה אתמר (קהלת יב) כי עוף השמים וגומר. ובר סלקא ברפא סלקא בתרין דרועוי דאינון חסד וגבורה, דבהון שית פרקין דאיהו ו', ורזא דמלה שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני (שיר ב ו).

בר סלקא האי שיר, סלקא בשית תיבין דאינון שמע ישראל וגומר, וכד נחתא נחתא בשית, דאינון פרוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד, ונגוונא כד סליק סליק בשית, וכד מאיך מאיך בשית, ועלייהו אתמר (שם ה) שוקיו עמודי שש.

ועשרה גלגלין אינון י', דאינון לקבל עשר אצבעאן דבטשין בנגוונא, חמש בחמש, ואינון ה"ה, דסלקין בי' בשית דרגין דאיהו ו', ביה סלקין ונחתין, ואיהו פגוונא דסלם, דאתמר ביה (בראשית כח יב) והנה סלם מצב ארצה וגומר, והנה מלאכי אלהים עליון וירדו בו והנה סלם וירדו בו, וכלא יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, י"ד, ודוד מנגן ביד, ו' הוא גוף, כנפיו ה"ה, ראשו י', בו עולה קול הנגון.

ועשרה גלגלים הם י', שהם כנגד עשר אצבעות שמפכים בנגון, חמש בחמש, והם ה"ה, שעולים בי' בשש דרגות שהוא ו', בו עולים יורדים, והוא כמו הסלם שנאמר בו והנה סלם מצב ארצה וגומר, והנה מלאכי אלהים עליון וירדו בו, והכל יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, י"ד, ודוד מנגן ביד, ו' הוא גוף, כנפיו ה"ה, ראשו י', בו עולה קול הנגון.

ועוד ו' היא מנורה, שלשה קני מנורה מצדה האחת וגומר, ו' מנורה באמצע, נר על ראשו י', כששורה באות ו' נעשה ז', וסוד הדבר - יאירו שבעת הנרות. כנגד המנורה שהיא ו', וששה קני המנורה שהם ה' ה', שש ווי"ן, וסוד הדבר - שבעה ושבעה מוצקות, עד שעולים לי"ד, שהוא יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וזהו ודוד מנגן ביד, י"ד כנגד י"ד, ועולה ה' באות ו', ואתר כף עולה ו' בי' שש פעמים עשר, עד שעולה לששים, והם אותיות הדבקות בקריאת שמע, שבשבילם נאמר הדבקות בקריאת שמע,

ועוד ו' איהי מנרתא, ה' ה' שלשה קני מנורה מצדה האחת וגומר (שמות כה לב), ו' מנורה באמצע, נר על רישיה י', כד שרנא באת ו' אתעביד ז', ורזא דמלה יאירו שבעת הנרות (במדבר ח ב).

דקבר מנרתא דאיהי ו', ושית קני מנרתא דאינון ה' ה', שית ווי"ן, ורזא דמלה שבעה ושבעה מוצקות (זכריה ד ב), עד דסלקין לי"ד, דאיהו יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ודא איהו ודוד מנגן ביד, י"ד לקבל י"ד, וסלקא ה' באת ו', ולבתר סליק ו' בי', שית זמנין עשר, עד דסליק לשתין, ואינון אתון

דבְּגִינְיָהּוּ אֶתְמַר כָּל הַמְּשִׁים רִיחַ בֵּין הַדְּבָקִים
 מְצַנְנִים (דף כח ע"א) לִיָּה גִיְהֶנֶם, וּשְׁלֹמָה עֲלֵיָּהּוּ
 אָמַר (שיר ג ז) הִנֵּה מִטָּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה שְׁשִׁים
 גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ, וְאִינוּן נְטָרִין (ג"א
 נטליו) עֲרִסְיָהּ, וּלְקַבְּלֵיָּהּוּ (שם ו ח) שְׁשִׁים הֵמָּה
 מְלָכוֹת, אֲלִין דְּכוּרִין, וְאֲלִין נוֹקְבִין, אֲלִין
 דְּקִרְיָאֵת שְׁמַע דְּתַקִּין מִשָּׁה דְּכוּרִין, אֲלִין
 דְּשְׁלֹמָה נוֹקְבִין, וְאֲלִין בֵּית קְבוּל לְאֲלִין, דְּרַגִּין
 דְּשְׁלֹמָה אִינוּן בֵּית קְבוּל לְדְרַגִּין דְּמִשָּׁה, וְכֵד
 מִתְחַבְּרָן כֹּלָא כְּאֶחָד, שְׁלֹמָה אֶתְהַפֵּף
 לְמִשָּׁה.

בְּתִיקוּנֵין דְּאַרְבַּע אֶתְוּן אֶתְקַן שִׁיר, וְעֲלֵיָּהּוּ
 אֶתְמַר וְהִנֵּה מְלֶאכִי אֱלֹהִים וְגוֹמַר,
 סְלָקִין תְּרִין וְאִינוּן י"ה, וְנִחְתִּין תְּרִין וְאִינוּן
 ו"ה, וְכֵן גְּלַגְלִי נִמָּא סְלָקִין כְּעֶשֶׂר, וְאִינוּן יו"ד
 ה"א וַא"ו ה"א, וְאַרְבַּע חִיוּן, כֵּד סְלָקָא בְּרַתָּא
 בְּשִׁיר, נִשְׂרָא נְטִיל י' בְּפוּמָא וְעַל רִישָׁהּ, ו'
 בְּגוּפָא, ה"ה בְּגִדְפָהּ, אָדָם יו"ד ה"א וַא"ו
 ה"א רְכִיב עַל כֹּלָא, וְדַמוּת פְּנִיָּהּ פְּנִי אָדָם,
 דָּא סְלִיק עַל כֹּלָא, וּפְנִי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין
 לְאַרְבַּעַתָּם דָּא יְהו"ה, וּפְנִי שׁוּר, וּפְנִי נֶשֶׁר,
 אִינוּן מְרַבָּה לְשִׁמָּא דִּיהו"ה, וְאָדָם עַל כֹּלָא.
 בּוֹמְנָא דְאִיָּהּ סְלָקָא בְּכָל אֲלִין תְּקוּנֵין, אִיָּהּ
 מְשַׁבַּח לָהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב (שם ד
 א) כַּחוּט הַשָּׁנִי שִׁפְתוֹתַיָּךְ וּמִדְּבַרְךָ נְאוּהָ, הָא
 תְּרִין מִיָּנִי נְגוּנֵין דְּשַׁבַּח דְּוֹד מְלָכָא, בְּאַשְׁרֵי
 בְּשִׁיר.

תְּלִיתָאָה בְּבִרְכָה וְדָא שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה, וְעֲלָהּ
 אֶתְמַר (תהלים קג א) בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יי',
 מֵהֵאֵי אֶתִּיָּהִיבַת בְּכַר נֶשׁ נִשְׁמַת חַיִּים, דְּאֶתְמַר
 בְּהַ חֲמִשָּׁה תְּקוּנֵין, מֵהַ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֵן
 כָּל עֲלָמָא, הֵכִי נִשְׁמַתָּא זָנַת כָּל גּוּפָא, מֵהַ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּאָה וְאִינוּ נְרָאָה, הֵכִי נִשְׁמַתָּא רוּאָה וְאִינָה נְרָאִית

כָּל הַמְּשִׁים רִיחַ בֵּין הַדְּבָקִים
 מְצַנְנִים לוֹ גִיְהֶנֶם, וּשְׁלֹמָה אָמַר
 עֲלֵיהֶם, הִנֵּה מִטָּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה
 שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ, וְהֵם
 שׁוּמְרִים [ס"א נטלים] אֶת מִטָּתוֹ,
 וּכְנָגְדָם שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת, אֱלוֹ
 זְכָרִים - וְאֱלוֹ נְקֻבוֹת, אֱלוֹ שֵׁל
 קְרִיָּאֵת שְׁמַע שְׁתַּקֵּן מִשָּׁה -
 זְכָרִים, אֱלוֹ שֵׁל שְׁלֹמָה - נְקֻבוֹת,
 וְאֱלוֹ בֵּית קְבוּל לְאֵלָהּ, הַדְּרָגוֹת
 שֵׁל שְׁלֹמָה הֵן בֵּית קְבוּל לְדְרָגוֹת
 שֵׁל מִשָּׁה, וּכְשִׁמְתַּחְבְּרִים הַכֹּל
 כְּאֶחָד, שְׁלֹמָה מִתְהַפֵּף לְמִשָּׁה.
 בְּתִיקוּנֵים שֵׁל אַרְבַּע הָאוֹתוּת
 נִחְתֵּן הַשִּׁיר, וְעֲלֵיָּהּוּ נֶאֱמַר וְהִנֵּה
 מְלֶאכִי אֱלֹהִים וְגוֹמַר, עֲלִים -
 שְׁשִׁים, וְהֵן י"ה, וְיִרְדִים - שְׁשִׁים,
 וְהֵן ו"ה, וְכֵן גְּלַגְלִי הֵים עוֹלִים
 בְּעֶשֶׂר, וְהֵן יו"ד ה"א וַא"ו ה"א,
 וְאַרְבַּע חִיוֹת, כְּשַׁעוּלָה הַבַּת
 בְּשִׁיר, הַנֶּשֶׁר נוֹטֵל י' בְּפָהּ וְעַל
 רִאשָׁהּ, ו' בְּגוּפָהּ, ה"ה בְּכַנְפֶיהָ,
 אָדָם יו"ד ה"א וַא"ו ה"א רֹכֵב
 עַל הַכֹּל. וְדַמוּת פְּנִיָּהּ פְּנִי אָדָם,
 זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וּפְנִי אַרְיָה אֶל
 הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, זֶה יְהו"ה,
 וּפְנִי שׁוּר וּפְנִי נֶשֶׁר, הֵם מְרַבָּה
 לְשֵׁם שֵׁל יְהו"ה, וְאָדָם עַל הַכֹּל.
 בּוֹמְן שְׁהִיא עוֹלָה בְּכָל הַתְּקוּנֵים
 הַלְלוּ, הוּא מְשַׁבַּח אוֹתָהּ. זֶהוּ
 שִׁפְתוֹב כַּחוּט הַשָּׁנִי שִׁפְתוֹתַיָּךְ
 וּמִדְּבַרְךָ נְאוּהָ. הֵרִי שְׁנֵי מִיָּנִי
 נְגוּנֵים שִׁשְׁבַח דְּוֹד הַמְּלָךְ -
 בְּאַשְׁרֵי בְּשִׁיר.

שְׁרִישֵׁי בְּבִרְכָה, זֶוּ הַשְּׁכִינָה
 הַעֲלִינָהּ, וְעֲלֵיָּהּ נֶאֱמַר בְּרָכִי
 נַפְשִׁי אֶת יְהו"ה, מִזֹּו נִתְּנָה
 בְּאָדָם נִשְׁמַת חַיִּים שְׁנֶאֱמַר בְּהַ
 חֲמִשָּׁה תְּקוּנֵים. מֵהַ הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא זֵן אֶת כָּל הָעוֹלָם, כִּף
 הַנִּשְׁמָה זָנַת אֶת כָּל הַגּוּף. מֵהַ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּאָה וְאִינוּ

הֵכִי נִשְׁמַתָּא רוּאָה וְאִינָה נְרָאִית

נראה, כּף הנשמה רואה ואינה נראית. מה הקדוש ברוך הוא יושב בחדרי חדרים, כּף הנשמה יושבת בחדרי חדרים. מה הקדוש ברוך הוא מלא כל העולם, כּף הנשמה מלאה את כל הגוף. מה הקדוש ברוך הוא דן את כל העולם, כּף הנשמה דנה את הגוף. וסוד הנשמה שיהיא שוה לקדוש ברוך הוא, זו בינה, מ"י, ועליה נאמר ואל מי תדמיני ואשׁוה, אל מ"י ודאי, והרי פרשוהו בעלי המשנה חמשה דברים אלו, חמשה ודאי, משום שהם מצד ה' העליונה.

והם פלם תקונים בלב, כמו שבארוהו בעלי המשנה, הלב מבין, הלב רואה, הלב שומע - הרי שלש. ה' היא חמש, הבל ורוח הפה שעולה בו קול ואמירה ודבור, זה ו', עורקי הלב הם כמו חילים אחר מלפס, וסוד הדבר - אל אשר יהיה שמה הרוח ולכת ילכו, כּף מתנהגים עורקי הלב אל הרוח, הרי לך רוח בלב, שיוצא מאזן שמאל של הלב, והיא היתה הרוח הצפופית שהקתה בכנור דוד, וברוח הזו היה מכה בחמשת הנמים של הכנור, שהם חמש פנפי ראה, ובקנה עולה הקול ללב, והיא אש אוכלת, מאזן ימין של הלב שהיא פלפי כבד, וממנו יוצא הדבור, זהו שפתוב הלא כה דברי פאש, ואם לא פנפי הראה שנושבות על הלב, היה שורף כל הגוף. המחשבה בלב, וזה י', שה' ה' הם אמירה ודבור, ו' קול פולל הכל.

רביעי במזמור, וזהו הוא זרוע ימין. זהו שפתוב מזמור שירו נאמר הושיעה ימינך, והוא בגלות

מה הקדוש ברוך הוא יושב בחדרי חדרים, הכי נשמתא יושבת בחדרי חדרים, מה הקדוש ברוך הוא מלא כל העולם הכי נשמתא מלאה את כל הגוף, מה הקדוש ברוך הוא דן את כל העולם, הכי נשמתא דנה את גופא, ורזא דנשמתא דאיהי שוה לקודשא בריך הוא, דא בינה, מ"י, ועלה אתמר (ישעיה מ כה) ואל מי תדמיני ואשׁוה, אל מי ודאי, והא אוקמוהו מארי מתניתין, חמשה דברים אליו, חמשה ודאי, בגין דאינון מסטרא דה' עלאה.

ואינון פלהו תקונין בלב, כמה דאוקמוהו מארי מתניתין הלב מבין, הלב רואה, הלב שומע, הא תלת, ה' איהי חמש, ורוחא דפומא דסליק בה קלא ואמירה ודבורא דא ו', ערקין דלפא אינון פחיילין בטר מלכהון, ורזא דמלה (יחזקאל א יב) אל אשר יהיה שמה הרוח ולכת ילכו, הכי מתנהגין ערקין דלפא לגבי רוחא הרי לך רוח בלב, דנפיק מאזן שמאלא דלפא, ואיהו הוה רוח צפופית דבטש בכנור דדוד, ובהאי רוחא הוה בטש בחמש נימין דכנור, דאינון חמש פנפי ריאה, ובקנה סליק קול ללפא, ואיהו אש אוכלא, מאודנא ימינא דלפא דאיהי פלפי כבד, ומניה נפיק דבור, הדא הוא דכתיב (ירמיה כג כט) הלא כה דברי פאש, ואי לאו פנפי ריאה דנשבין על לפא, הוה אוקיד כל גופא, מחשבה בלבא ודא י', דה' ה' אנון אמירה ודבורא, ו' קלא כליל פלא.

רביעאה במזמור, ודא הוא דרועא ימינא, הדא הוא דכתיב (תהלים צח א) מזמור שירו ליי' שיר חדש פי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו, ועלה אתמר (ישעיה יט ט) הושיעה ימינך, ליהו"ה שיר חדש פי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו, ועליה

עם השכינה, והוא תומך אותה, וסוד הדבר - וזרוע יהו"ה על מי נגלתה, ובו שבועת הגאלה. זהו שפתוב נשבע יהו"ה בימינו וברזוע עזו, ועוד, חי יהו"ה שכבי עד הבקר.

וְלָמָּה נִקְרָאת זְרוּעַ יְהוָה? משום שכך היד בו י, חמש אצבעות ה', הקנה של הימין שהוא הזרוע, ו' הכתף, בו ה', וזה העמוד האמצעי שנקשר בימין, להקים בו שכינה בגלות, ומשה שהוא הדמות של העמוד האמצעי, נאמר בו (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו. והוא בוקע את מי התורה לזרע אברהם, שהוא ימין, להיות לו שם עולם, ונקשר בה' של אברהם, שהוא חמשה חמשי תורה, ובה השתלם משה, ומיד פשהשתלם נגלתה עליו הימין, וזהו זרוע יהו"ה על מי נגלתה.

החמישי בנגון, משום שהנגון הזה עולות ממנו כמה נגינות, עלמות מצד השמאל, שמשם רוח צפון היתה יורדת בכנור דוד והיה מנגן מאליו. זהו שפתוב והיה פנגן המנגן וגומר. ומשם יוצאים רעמים. זהו שפתוב ורעם גבורותיו מי יתבונן, ומשם רעה התרועעה הארץ בתרועעה, מצד של מטה כלפי חסד, מוט התמוטטה ארץ בתקיעה, פור התפוררה ארץ בשברים. באותו זמן שלשת האבות מתקשרים עם גבורה, ונצפים בה תרועה שברים תקיעה, ובהם רעה התרועעה וגומר, וזה יהיה בסוף הימים, וכל האותות הללו יהיו בארץ ישראל, משום ששם חברון, ששם קבורים האבות.

וְאִיהוּ בְּגִלוּתָא עִם שְׂכִינְתָא, וְאִיהוּ תְּמִיד לָהּ, וְרָזָא דְמְלָהּ (ישעיה נג א) וזרוע יי' על מי נגלתה, וביה אומאה דפורקנא, הדא הוא דכתיב (שם סב ח) נשבע יי' בימינו ובזרוע עזו, ועוד (רות ג א) חי יי' שכבי עד הבקר.

וְאִמְרֵי אֲתִקְרִי זְרוּעַ יְיָ, בְּגִין דְּכַף הַיָּד בִּיהּ י', חמש אצבעאן ה', קנה דימינא דאיהו דרועא ו', כתף ביה ה', ודא עמודא דאמצעיתא דאתקשר בימינא, לאקמא ביה שכינתא בגלותא, ומשה דאיהו דיוקנא דעמודא דאמצעיתא, אומר ביה (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ואיהו בוקע מיא דאורייתא לגפי זרע אברהם דאיהו ימינא, למְהוּי ליה שם עולם, (דף כח ע"ב) ואתקשר בה' דאברהם, דאיהו חמשה חמשי תורה, ובה אשתלם משה, ומיד דאשתלם אתגליא עליה ימינא, ודא הוא (ישעיה נג א) וזרוע יי' על מי נגלתה.

חֲמִשָּׁאָה בְּנִגּוּן, בְּגִין דְּהֵאֵי נִיגוּן סָלִיק מְנִיָּה כְּמָה נְגִינּוֹת, עוֹלִימָן מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, דְּמִתְמָן רִיחַ צְפוּן הוּהוּ נַחְתָּא בְּכִנּוּר דְּדוּד וְהוּהוּ מְנַגֵּן מְאֵלִיו, הַדָּא הוּא דְכָתִיב (מלכים ב ג טו) וְהָיָה פְּנֵגֶן הַמְּנַגֵּן וְגוֹמֵר.

וּמִתְמָן רְעָמִין נְפָקִין, הַדָּא הוּא דְכָתִיב (איוב כו יד) וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבּוֹנֵן, וּמִתְמָן (ישעיה כד יט) רְעָה הִתְרַעְעָה הָאָרֶץ בְּתַרְוּעָה, מִסְטָרָא דְמָטָה כְּלָפֵי חֶסֶד, מוֹט הִתְמוּטְטָה אָרֶץ בְּתַקִּיעָה, פּוֹר הִתְפּוֹרְרָה אָרֶץ בְּשִׁבְרִים, בְּהֵהוּא זְמַנָּא תְּלַת אַבְהֵן מִתְקַשְׁרִין בְּגְבוּרָה, וְאִתְעַבִּידוּ בְּהַ תְּרוּעָה שְׁבָרִים תְּקִיעָה, וּבְהוּן רְעָה הִתְרַעְעָה וְגוֹמֵר, וְדָא יְהֵא כְּסוּף יוֹמֵיָא, וְכָל אֲתִין אֵלִין בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל יְהוּן, בְּגִין דְּתַמָּן חֲבֵרוּן דְּאַבְהֵן תַּמָּן קְבוּרִים.

הששי הללויה הללויה וזוה
ה"ו, עליו נאמר ליל שמורים
הוא ליהו"ה, וזוהו העמוד
האמצעי, וסוד הדבר - השמיעו
הללו, ואמרו הושע יהו"ה את
עמך את שארית ישראל, לקיים
את הפתוב כימי צאתך מארץ
מצרים אראנו נפלאות.

וסוד הדבר - מ"ה ש"הנה ה"ווא
ש"יהיה, ובו מ"מכון ש"בתו
ה"שגית, משום שהוא הדמות
של העמוד האמצעי. באותו זמן
מתקיים סוד המשנה שאמר,
אוכלין כל ארבע ותולין כל
חמש, שהינו האלף החמישי,
ושורפים בתחלת שש, שהוא
האלף הששי.

וכדי שלא יפרידו בין שש,
שהוא העמוד האמצעי, ובין
שבע, שהיא בת זוגו, צריך
לבער שאור וחמץ, שהם ערב
רב, שלא יראו בין שש, שהוא
ו', ובין שבע, שנאמר בה שבע
ביום הללתיך, משום שערב רב
הפרידו בין שש לשבע במתן
תורה, כמו שנאמר וירא העם פי
בשש משה, ופרשוהו בשש,
בשש השעות הללו עשו את
העגל, והפרידו בין ו"ה, שהם
שש לשבע, כן יפריד אותם
הקדוש ברוך הוא בין שש
לשבע.

שבגדרים היתה מצה פרוסה
לחם עני, עני ודאי, ובאותו זמן
תהיה שלמה, כמו שחברתה
שהיא מצה שלמה. זהו שכתוב
והנה אור הלבנה כאור החמה,
ולמה היתה מצה פרוסה? משום
שהסתלק ממנה ו', הרגל שלה,
להיות בו כמו מצוה, ומצה
פרוסה נשארה ד', ומשום זה
מצה פרוסה ד', מצה שלמה ה',

פרוסה ד', מצה שלמה ה', ובגין דא אמרין הלל גמור והלל שאינו

שתיתתה הללויה הללויה ודא ה"ו, עליה
אתמר (שמות יב מב) ליל שמורים הוא

ליי', ודא איהו עמודא דאמצעיתא, ורזא
דמלה (ירמיה לא ו) השמיעו הללו, ואמרו הושע
יי' את עמך את שארית ישראל, לקיים
קרא (מלכה ז טו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו
נפלאות.

ורזא דמלה (קהלת א ט) מ"ה ש"היה ה"ווא
ש"יהיה, וביה (תהלים לג יד) מ"מכון
ש"בתו ה"שגית, בגין דאיהו דיוקנא דעמודא
דאמצעיתא, בההוא זמנא אתקיים רזא
דמתניתין דאמר אוכלין כל ארבע, ותולין כל
חמש דהיינו אלף חמשאה, ושורפין בתחלת
שש דאיהו אלף שתיתתה.

ובגין דלא יפרישו בין שש דאיהו עמודא
דאמצעיתא, ובין שבע דאיהו בת זוגיה,
צריך לבער שאור וחמץ דאינון ערב רב,
דלא יתחזיין בין שש דאיהו ו', ובין שבע
דאתמר בה (שם קיט קסד) שבע ביום הללתיך, בגין
דערב רב אפרישו בין שש לשבע במתן תורה,
כמה דאת אמר (שמות לב א) וירא העם פי בשש
משה, ואוקמוהו בשש, באלין שית שעתיין
עבדו ית עגלא, ואפרישו בין ו"ה דאינון שש
לשבע, הכי יפריש לון קודשא בריך הוא בין
שש לשבע.

דבגנייהו הות מצה פרוסה לחם עני עני
ודאי, ובההוא זמנא תהא שלימה
כגוונא דחברתה דאיהי מצה שלימה, הדא
הוא דכתיב (ישעיה ל כו) והנה אור הלבנה כאור
החמה, ואמאי הות מצה פרוסה, בגין
דאסתלק ממנה ו' רגל דילה למהוי ביה כמצוה,
ומצה פרוסה אשתארת ד', ובגין דא מצה

ומשום כף אומרים הלל גמור
והלל שאינו גמור בפסח, פנגד
מצה שלמה ומצה פרוסה.

ואומרים מרור, על שם ו'
שנפרד מה', וזה גרם לה
שויןמרו את חיייהם, הוא מרור
והיא מרה. זהו שכתוב קראן לי
מרה כי המר שד"י לי, בעבודה
קשה בקשיא, בחמר בקל
וחמר, בין אמות העולם.

וכי גרם זה? י' מן שד"י, הרשם
של הברית, שנתן משה בערב
רב, משום כף ירד משה
מדרגתו. זהו שכתוב לך רד כי
שחת עמך, עמך ולא עמי, ועל
ידו עתידה השכינה להתיחד עם
הקדוש ברוך הוא. משום שהוא
הפריד אותם, הוא צריך ליחד
אותם, לתקן במה שחטא. קמו
כל החברים ונשקו אותו,
ואמרו: אם לא באנו לעולם
אלא לשמע את זה - די.

השביעי בנצוח, שהוא נצח
ישראל, ועליו נאמר וגם נצח
ישראל לא ישקר, ועליו נאמר
למנצח על אילת השחר, למנצח
על השמינית. מי השמינית?
הוד, והוא נצח עליה.

השמיני בהודאה, ובו היה
משבח דוד הודו ליהו"ה, וזה
הוד ודאי, למנצח הודו, בהם
רמוזים נצח והוד, והם נסים,
וכו שבח משה אז, זהו שכתוב
אז ישיר משה, משום שהוא הוד
שנתן למשה, אז תקרא ויהו"ה
יענה, והוא שמונה ימי מילה,
ואחריו ברית שהוא יסוד צדיק
העולם, וכו התגלה י' של מילה,
עשירי לעשר ספירות, וההוד
הוא שמונה ימי החנוכה,
לארבעה ועשרים ימים, שהם
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם

גמור בפסח, לקבל מצה שלימה ומצה
פרוסה.

ואמרין מרור, על שם ו' דאתפרש מן ה',
ודא גרים לון דוימררו את חיייהם,
איהו מרור ואיהי מרה, הדא הוא דכתיב (רות
א כ) קראן לי מרה כי המר שד"י לי, בעבודה
קשה בקשיא, בחמר בקל וחמר, בין אומין
דעלמא.

ומאן גרים דא, י' מן שד"י רשימו דברית,
דיהיב משה בערב רב, בגין דא נחית
משה מדרגיה, הדא הוא דכתיב (שמות לב ז) לך
רד כי שחת עמך, עמך ולא עמי, ועל ידיה
עתידה שכינתא ליחדא עם קודשא בריך הוא,
בגין דאיהו אפריש לון, צריך ליחדא לון,
לתקנא במה דחאב, קמו כלהו חבריא ונשקו
ליה, ואמרו אי לא אתינא לעלמא אלא
למשמע דא די.

שביעאה בנצוח דאיהו נצח ישראל, ועליה
אתמר (שמואל א טו כט) וגם נצח ישראל
לא ישקר, ועליה אתמר (תהלים כב א) למנצח על
אילת השחר, למנצח על השמינית (שם יב
א). מאן שמינית הוד, ואיהו נצח עליה.

תמינאה בהודאה, וביה הוה משבח דוד
הודו ליי', ודא הוד ודאי, למנצח
הודו, בהון רמיזין נצח והוד, ואינון נסין,
וביה שבח משה אז, הדא הוא דכתיב (שמות טו
א) אז ישיר משה, בגין דאיהו הוד דיהיב
למשה, (ישעיה נח ז) אז תקרא ויי' יענה, ואיהו
תמינא יומין דמילה, ובתריה ברית דאיהו יסוד
צדיקא דעלמא, וביה אתגליא י' (דף כט
ב) דמילה, עשיראה לעשר ספירן, ואיהו
הוד תמינא יומי דחנוכה, לארבעה ועשרין
יומין, דאינון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ומיד דעלה זית טרף

בפיה, שרֵיא כ"ה על ישְרָאֵל בְּכ"ה בְּכסֵלוֹ, וְאַלֵּין אֵינוֹן כ"ה אֶתְוֹן דִּיחֻדָּא, דְּאֵינוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגוּמַר, וְדָא אֵיהוּ חֲנוּפָ"ה חֲנָ"ו פָּ"ה.

אַבְרָ נֶצַח אֶתְמַר בֵּיה (בראשית ח ד) וַתִּנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, בְּגִין דְּנֶצַח בֵּיה רְמִיז

נַח צְדִיק, וּבֵיה וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד (שם ז ט), כִּד לֹא נָטְרִין יִשְׂרָאֵל בְּרִית מִלָּה מִתְגַּבְּרִין אוֹמִין דְּעֵלְמָא דְּאֵינוֹן הַמִּים הַזְּדוֹנִים, וְכִד נָטְרִין לֵיה אֶתְמַר בְּהוֹן (שם ח ה) וְהַמִּים הָיוּ הַלוֹף וְחָסוֹר, עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי דָּא י' דְּמִלָּה, דְּאֵיהִי מְלָכוֹת, עֲשִׂירָאָה לְעֶשֶׂר סְפִירָן.

וְעֵקֶב בַּהֵיא יִרְכָּא אֶתְמַר בֵּיה (שם לב לב) וְהוּא צוֹלַע עַל יִרְכוֹ, דְּפָרַח מְנִיה י',

וְאַשְׁתָּאֵר עֵקֶב, וְרִזָּא דְּמָלָה הוּא יִשׁוּפְךָ רֵאשׁ וְאַתָּה תִּשׁוּפְנֵוּ עֵקֶב (שם ג טו), כִּד אֶשְׁתַּלִּימַת סוּפָה בִּירְךָ דִּילָהּ, אֶתְמַר בִּיעֵקֶב (שם לג יח) וַיִּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֹם, וַיַּעֲקֹב וַדָּאי אֵיהוּ דִּיוֹקְנָא דְּעַמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא מִסְטָרָא דְּלָבָר, וְהָא מִשָּׁה תַמָּן הָוָה, אֶלָּא מִסְטָרָא דְּלָגָאוּ הָוָה, דָּא מְגוּפָא, וְדָא מְנַשְׁמָתָא, וּבְגִין דָּא תְרִין יִרְכִין דְּעַמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא שְׁלִים אֵינוֹן נֶצַח וְהוּד.

וּמְתִי יֵהִיָּה עַמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא שְׁלִים, כִּד אֶתְחַבֵּר בְּשְׁכִינְתָּא, הָדָא הוּא

דְּכְתִיב (שם יז) וַיַּעֲקֹב נָסַע סַפְתָּה וַיִּכֶן לוֹ בַּיִת, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שם כ כב) וַיִּכֶן יִי' אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע, בַּהֵוּא זְמָנָא דְּאַתְחַבֵּר עִמָּה, וַיִּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֹם (שם לג יח), בַּהֵוּא זְמָנָא תְהָא סוּפָה שְׁלִימָתָא, כ"ו ה"ס, יֵאֵהֲדוּנָה י'.

קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, אַבָּא אַבָּא, אֲמַאי אֶתְמַר בְּיוֹמָא קְדָמָאָה דְּסַפּוֹת, וּלְקַחְתֶּם

לְכֶם בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר (ויקרא כג ג), אָמַר לֵיה בְּרִי מְאֵנִי קָרְבָּא בִּימִינָא נְטִלִין לוֹן, וּבְאַלֵּין הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר? אָמַר לוֹ: בְּנִי, אֶת כְּלֵי הַקָּרֵב נוֹטְלִים

וְעַד, וּמִיָּד שְׁעֵלָה זֵית טָרְף בְּפִיָּה, שׁוּרָה כ"ה עַל יִשְׂרָאֵל בְּכ"ה בְּכסֵלוֹ, וְאַלוּ הֵם כ"ה אוֹתִיוֹת הַיִּחּוּד, שְׁהֵם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגוּמַר, וְזָה הוּא חֲנוּפָ"ה, חֲנָ"ו כ"ה.

אַבְרָ בְּנֶצַח נְאָמַר וַתִּנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, מִשׁוּם שְׁנַצַּח בּוֹ רְמוּז נַח צְדִיק, וּבוֹ וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד, כְּשֵׁלָא שׁוּמְרִים יִשְׂרָאֵל בְּרִית מִלָּה, מִתְגַּבְּרִים אֲמוֹת הָעוֹלָם, שְׁהֵם הַמִּים הַזְּדוֹנִים, וּכְשׁוּמְרִים אוֹתוֹ, נְאָמַר בְּהֵם וְהַמִּים הָיוּ הַלוֹף וְחָסוֹר, עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי, זָה י' שֶׁל מִלָּה, שְׁהִיא מְלָכוֹת, הָעֲשִׂירִית לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת.

וְיַעֲקֹב בְּאוֹתָהּ יִרְךָ נְאָמַר בּוֹ, וְהוּא צוֹלַע עַל יִרְכוֹ, שְׁפָרְחָה מְמֵנוּ י', וְנִשְׂאָר עֵקֶב, וְסוּד הַדְּבָר - הוּא יִשׁוּפְךָ רֵאשׁ וְאַתָּה תִּשׁוּפְנֵוּ עֵקֶב. כְּשֵׁנְשַׁלְמָה סָפָה בִּירְךָ שְׁלָהּ, נְאָמַר בִּיעֵקֶב וַיִּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֹם, וַיַּעֲקֹב הוּא וַדָּאי דְּמוֹתוֹ שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמְצָעִי מִצַּד הַחִיצוֹנִי, וְהָרִי מִשָּׁה הָיָה שָׁם, אֶלָּא מֵהִצַּד שְׁלִפְנַיִם הוּא הָיָה, זָה מֵהַגּוּף - וְזָה מֵהַנְּשָׁמָה, וּמִשׁוּם זָה שְׁתֵּי הִירְכִים שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמְצָעִי שְׁלֹם הֵם נֶצַח וְהוּד.

וּמְתִי יֵהִיָּה הָעַמּוּד הָאֲמְצָעִי שְׁלֹם? כְּשֵׁמְתַחַבֵּר עִם הַשְּׁכִינָה. זְהוּ שְׁכָתוּב וַיַּעֲקֹב נָסַע סַפְתָּה וַיִּכֶן לוֹ בַּיִת. זְהוּ שְׁכָתוּב וַיִּכֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִתְחַבֵּר עִמָּה, וַיִּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֹם, בְּאוֹתוֹ זְמַן תְּהִיָּה הַסָּפָה שְׁלָמָה, כ"ו ה"ס, יֵאֵהֲדוּנָה י'.

קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר: אַבָּא אַבָּא, לְמָה נְאָמַר בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל סַפּוֹת, וּלְקַחְתֶּם לְכֶם בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר? אָמַר לוֹ: בְּנִי, אֶת כְּלֵי הַקָּרֵב נוֹטְלִים

ישראל שפנצחים בדין. משל
למלך שהיה לו דין וקרב עם
שבעים אמות, ולא היו יודעים
מי נצח בדין. ושואלים אותו, מי
נצח בדין? אמר, תסתכלו באלו
שרשומים עם כלי קרב בידיהם
ותדעו מי נצח בדין. ולקחתם
לכם ביום הראשון פרי עץ הדר,
זה אתרוג, שהיא שכניה, הלב,
שהוא העקר של כל האיברים
של הגוף, שהם שלשה הדסים,
ולולב, ושני בדי ערבה. הלב
באמצע, והאיברים סביב סביב
לו. ומשום כך אתרוג זו שכניה,
וכך פשוטה בעלי המשנה, אם
נטלה בוכנתו ואם עלה חזזית
על רבו, פסול, משום שהוא
דומה לשכניה, שנאמר בה פלך
יפה רעייתי ומום אין בך.

בפת תמרים זה לולב, ועליו
נאמר נפרצו עליו פסול, משום
שזה הוא מקצץ בנטיעות, מי
שמברך עליו ביום ראשון של
סכות, משום שהוא קשור ויחוד
של הכל, ח"י העולמים, שהוא
כנגד שמונה עשרה חליות של
השדרה, ומשום זה פשוטה
בעלי המשנה, לולב דומה
לשדרה, וסוד הלולב - צדיק
פתר יפחת, וזהו כי כל בשמים
ובארץ, ותרגם אונקלוס שאחוז
בשמים ובארץ.

וצריך לנענע שמונה עשר
נענועים לששה צדדים, שהם
חותם מזרח ביה"ו וכו', שש
היות שיש בהם שמונה עשרה
אותיות, וכלם רמוזים בספר
יצירה בששה צדדים, וכך
פשוטה בעלי המשנה, מולך
ומביא למי שארבע רוחות
העולם שלו, מעלה ומוריד למי
ששמים וארץ שלו.

שרשה הדסים - גוף עם שתי
זרועות, והם כנגד העין וכנפי

מאני קרבא אינון ישראל רשימין דנצחין
דינא, מתל למלכא דהיה ליה דינא וקרבא
בשבעין אומין, ולא הוו ידעין מאן נצח דינא,
ושאלין ליה מאן נצח דינא אמר תסתכלון
באלין דרשימין במאני קרבא בידיהו,
ותנדעון מאן נצח דינא, ולקחתם לכם ביום
הראשון פרי עץ הדר דא אתרוג, דאיהי
שכינתא, לבא, דאיהו עקרא דכל אברין
דגופא, דאינון תלת הדסים, ולולב ותרי בדי
ערבה, לבא באמצעיתא, ואברין סחור סחור
ליה, ובגין דא אתרוג דא שכינתא, והכי
אוקמוה מארי מתניתין, אי נטלה בוכנתו, ואי
עלה חזזית על רובו, פסול, בגין דאיהו דמי
לשכינתא, דאתמר בה (שיר דו) פלך יפה רעייתי
ומום אין בך.

בפת תמרים דא לולב, ועליה אתמר נפרצו
עליו פסול, בגין דדא איהו מקצץ
בנטיעות, מאן דמברך עליה ביום ראשון קדמא
דסכות, בגין דאיהו קשורא ויחודא דכלא,
ח"י עלמין, דאיהו לקבל ח"י חולין דשדרה,
ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, לולב דומה
לשדרה, ורזא דלולב צדיק פתח יפחת, ודא
איהו (דח"א כט"א) פי כל בשמים ובארץ, ותרגם
אונקלוס דאחיד בשמיא ובארעא.

וצריך לנענע ח"י נענועין בשית סטרין,
דאינון חותם מזרח ביה"ו וכו', שית
הוי"ת דאית בהון תמני סרי אתוון, וכלהו
רמיזין בספר יצירה בשית סטרין, והכי
אוקמוהו מארי מתניתין, מולין ומביא למאן
דארבע רוחות העולם דיליה, מעלה ומוריד
למאן דשמיא וארעא דיליה.

תלת הדסין גוף ותריין דרועין, ואינון לקבל
עינא וכנפי עינא, תרי בדי ערבות לקבל

הַעֲיִן, שְׁנֵי בְּדֵי עֲרֻבוֹת כְּנָגְד שְׁתֵּי שְׁוֹקִים וּכְנָגְד שְׁתֵּי שְׁפֹתִים, וּכְשֶׁהֵם כָּלֶם אֲגָדָה אַחַת עִם לֹלֵב, שֶׁהוּא שְׁדָרָה, מַה כְּתוּב? אֲמַרְתִּי אֲעֲלֶה בְּתַמָּר, א' אֲתָרוּג, ע' עֲרֻבָה, ל' לֹלֵב, ה' הַדָּס, כָּלֶם נַעֲשִׂים כְּנָגְד אֲרַבְּעַת מִיָּנִי הַמְּרַכְּבָה, הַרֹכֵב בָּהֶם הוּא יְהו"ה, וְצָרִיף לְסִדְר בָּהֶם בְּהַקְפָּה, כְּמוֹ הַמְזַבֵּחַ, וְלָמִי? לָגֵן שְׁנַטְטֵעוּ בּוֹ הַנְּטִיעוֹת הַלָּלוּ, וְסוּד הַדָּבָר - נִקְבָּה תְּסוּבֵב גָּבֵר, נִקְבָּה נ' מִן גֵּן, גָּבֵר ג' מִן גֵּן, גִּין הוּא כּוֹלֵל שְׁלֹשָׁה וַחֲמֻשִׁים סְדָרִים שֶׁל תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְשִׁבְעַת יָמֵי סְפוֹת - הָרִי שְׁשִׁים, כְּנָגְד שְׁשִׁים מְסַכְּתוֹת.

שְׁמִינֵי עֲצֵרֶת חַג בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, בּוֹ נִבְעֵת הַתּוֹרָה, לְהַשְׁקוֹת אֶת הָאֵילָן שֶׁהוּא נְטוּעַ בְּגֵן, וְשִׁרְשׁוֹ וְעֲנָפָיו הוּא כְּמוֹ חוּג הָאֲרֶז, שֶׁכָּל הַחֲגִים נִחְגְּגִים בּוֹ.

הַתְּשׁוּעָה בְּרִנָּה, וְזֶהוּ רִנְנוּ צְדִיקִים בִּיהו"ה, וְזוֹ דְרָגַת צְדִיק ח"י הַעוֹלָמִים, מִשֶּׁם רִנָּה, וּבּוֹ הִגָּאֵלָה. זֶהוּ שְׁפֹתוֹב (יִרְמִיָּה כג ה) צִמַּח צְדִיק וּמִתְחַתְּיוּ יִצְמַח, מִתְחַתְּיוּ וְדָאִי, אוֹתָהּ שֶׁהִיא עֲשִׁירִית לְכֹל, וְצְדִיק נוֹטֵל מִשְׁמָאל, וְהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי מִיָּמִין. זֶהוּ שְׁפֹתוֹב מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שִׁיְהִי שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת כְּאֶחָד, מִתְעוֹרְרֶת בַּת הַמֶּלֶךְ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים וּמִשְׁלֵי וּקְהֵלֶת, שֶׁהֵם שְׁלֹשַׁת אֲלָפִים מִשָּׁל, שְׁלֹשׁ יוֹדִי"ן, שֶׁהֵן שְׁלֹשׁ טְפוֹת הַמַּח, שְׁיִוְרָדוֹת מִן י'. וְלֹאֵן נִמְשָׁכוּ? אֵל הַצְּדִיק שֶׁהוּא קִשְׁת הַבְּרִית, וּמַה שֶׁהִיא קִטָּן נַעֲשֶׂה גְדוֹל, וְסוּד הַדָּבָר - שׁוֹפֵר הוֹלֵף פְּזֵר גְדוֹל. מִתִּי יִהְיֶה זֹרֵק חֵץ בְּדִיוֹקֵן זֶה:

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר:

תְּרִין שְׁוֹקִין, וְלִקְבֵּל תְּרִין שְׁפֹוֹן, וְכַד אֵינוֹן כְּלֵהוּ אֲגוּדָה חֲדָא בְּלוּלָב דְּאִיהוּ שְׁדָרָה, מַה כְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ז ט) אֲמַרְתִּי אֲעֲלֶה בְּתַמָּר, א' אֲתָרוּג ע' עֲרֻבָה ל' לֹלֵב ה' הַדָּס, כָּלֵהוּ אֲתַעְבִּידוּ לִקְבֵּל אֲרַבַּע מִיָּנִין דְּמַרְפְּכָתָא, הַרֹכֵב בְּהוֹן אִיהוּ יְהו"ה (דף כט ע"ב) וְצָרִיף לְסִדְרָא בְּהוֹן בְּהַקְפָּה, כְּגוֹנוֹנָא דְּמִזְבֵּחַ, וְלִמָּאן לָגֵן, דְּאֲתַנְטְעוּ אֵלֶיךָ נְטִיעֵין בִּיה, וְרִזָּא דְּמִלָּה נִקְבָּה תְּסוּבֵב גָּבֵר (יִרְמִיָּה לֹא כֹא), נִקְבָּה נ' מִן גֵּן, גָּבֵר ג' מִן גֵּן, גִּין הוּא כְּלִיל תְּלַת וַחֲמֻשִׁין סְדָרִין דְּאוֹרִייתָא דְּבַכְתָּב, וְשִׁבְעַת יוֹמִין דְּסוֹפּוֹת, הָא שְׁתִּין לִקְבֵּל שְׁתִּין מְסַכְּתוֹת.

שְׁמִינֵי עֲצֵרֶת חַג בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, בִּיה נִבְעֵינּוּ דְּאוֹרִייתָא, לְאַשְׁקָאָה אֵילָנָא, דְּאִיהוּ נְטוּעַ בְּגֵן, וְשִׁרְשׁוֹ וְעֲנָפָיו אִיהוּ, כְּגוֹנוֹנָא דְּחוּג הָאֲרֶז (יִשְׁעִיָּה מ כב), דְּכָל חֲגִין מִתְחַגְּגִין בִּיה.

תְּשׁוּעָה בְּרִנָּה וְדָא אִיהוּ רִנְנוּ צְדִיקִים בִּי"י (תְּהִלִּים לג א), וְדָא דְּרָגָא דְּצְדִיק ח"י

עֲלָמִין, מִתְמָן רִנָּה, וּבִיה פּוֹרְקָנָא, הִדָּא הוּא דְּכְתוּב (יִרְמִיָּה כג ה) צִמַּח צְדִיק, (זְכַרְיָה ו יב) וּמִתְחַתְּיוּ יִצְמַח, מִתְחַתְּיוּ וְדָאִי, הִהִיא דְּאִיהִי עֲשִׁירִית לְכֹלָא, וְצְדִיק נְטִיל מִשְׁמָאלָא, וְעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא מִיָּמִינָא, הִדָּא הוּא דְּכְתוּב (דְּבָרִים לג ב) מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ.

בְּהַהוּא זְמַנָּא דִּיהוֹן תְּרִין שְׁמָהֵן כְּחֲדָא, אֲתַעֲרָא בְּרִתָּא דְּמִלְפָּא, בְּשִׁיר הַשִּׁירִים וּמִשְׁלֵי וּקְהֵלֶת, דְּאֵינוֹן (מ"א ה"ב) שְׁלֹשַׁת אֲלָפִים מִשָּׁל, תְּלַת יוֹדִי"ן, דְּאֵינוֹן תְּלַת טְפוּן דְּמוֹחָא, דְּנִחְתִּין מִן י', וְלֹאֵן אֲתַמְשָׁכוּ לְגַבִּי צְדִיק, דְּאִיהוּ קִשְׁת הַבְּרִית וּמַה דִּיהוּה קִטָּן אֲתַעְבִּיד גְדוֹל, וְרִזָּא דְּמִלָּה שׁוֹפֵר הוֹלֵף פְּזֵר גְדוֹל, מִתִּי יִהְיֶה זֹרֵק חֵץ בְּדִיוֹקָנָא דָּא .

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, עֲלָאִין אֲתַתְּקֵנוּ

עליזונים, התפקנו והזדרזו בכלי קרב אל הנחש, שהוא מקנן בהרים הגדולים, והוא הרג את אדם הראשון, ואת כל הדורות שהיו אחריו, ומשום זה הפרז יוצא בכל יום: מי שהורג את אותו הנחש שמקנן בהרים הגדולים, נותנים לו את פת המלך, שהיא תפלה, שיושב על המגדל, שנאמר בה מגדל עז שם יהו"ה בו ירוץ צדיק ונשגב. בניתים בא הרועה הנאמן בכמה צאן ושורים ותלישים, ומטה בידו, העלה עיניו למגדל, וראה איש אחד, עלם צדיק שמו, שהיה יושב על המגדל, וקשת בידו, והיה זורק חצים לנחש, והוה פזר גדול, והנחש לא היה מחשיב אותם.

והקשת היא לשון הפה, אגוז הקשת של הפה חוט השני, חוט של קשת, שבו היה הצדיק זורק חצים, שהם דברי תפלה, אל הנחש, והנחש לא היה מחשיב אותם, ולא בגלל חלשתו של אותו צדיק ח"י העולמים, אלא בגלל חלשתו של אותו שזרק אותם, שהוא הצדיק שלמטה ממנו, כשאינו שלם, ומשום כך לא החשיב אותם.

עד שבא רועה הנאמן ונטל חץ אחד וזרק אליו זה אחר זה בתפלתו. עד יפליח חץ כבודו של הנחש, שהוא סמא"ל אל אחר, ששם יסודו ועקרו, ומשום כך הפכד פועס. במה הוא כועס? במרה שהיא דבוקה בו, וזה סם המות, הנקבה שלו. הנזב שלו יותרת הפכד, נקראת יותרת, שאחר שעשתה נאופין היא נותנת שירים לבעלה, והנזב היא שפחה שלו, במרה פועס, ובנזב הורג. המרה היא הפרצוף שלו, היותרת - זנב שלו, כמו

ואזדרזו במאני קרבא לגבי חו"א, דאיהו מקננא בטורין רברבין, ואיהו קטיל לאדם קדמאה, ולכל דרין דהו אבתריה, ובגין דא פרוזא נפיק בכל יומא, מאן דקטיל ההוא חו"א דאיהו מקננא בטורין רברבין, יהבין ליה ברמא דמלפא, דאיהי צלותא, דיתיב על מגדלא, דאתמר בה (משלי יח) מגדל עז שם יי בו ירוץ צדיק ונשגב.

אדהכי הא רעיא מהימנא קא אתי, בכמה עאנין ותורין ואמריין, וחוטרא בידיה, סליק עיניה למגדלא, וחמא חד בר נש עולימא צדיק שמייה, דהוה יתיב על מגדלא, קשתא בידוי, והוה זריק חצים לגבי חו"א, ודא איהו פזר גדול, וחויא לא הוה חשיב לון.

וקשתא איהו לישנא דפומא, אגוזא דקשתא דפומא, חוט השני חוט של קשת, דביה הוה צדיק זריק חצין, דאינון מלולין דצלותא, לגבי חו"א, וחויא לא הוה חשיב לון, ולא בגין חלישו דצדיק ח"י עלמין, אלא בגין חלישו דהוה דזריק לון דאיהו צדיק דלתתא מניה, פד לאו איהו שלים, ובגין דא לא חשיב לון.

עד דאתא רעיא מהימנא, ונטיל חץ חד וזריק לגביה, דא בתר דא בצלותיה, (שם זכג) עד יפליח חץ כבודו דחו"א, דאיהו סמא"ל אל אחר, דתמן יסודיה ועקרניה, ובגין דא הפכד פועס, במאי פועס, במרה דאיהי דבוקה ביה, ודא סם המות נוקבא דיליה, ונבא דיליה יותרת הפכד, יותרת אתקריאת, דבתר דעבידת נאופין יהיבת שיורין לבעלה, וזנבא איהי שפחה דיליה, במרה כעיס, ובזנבא קטיל, מרה איהי פרצוף דיליה, יותרת זנב דיליה,

פְּגוּוֹנָא דְאָדָם, דְּעֵבִיד לִיה פְּרָצוּף וּלְבַתֵּר זָנֵב,
דְּהָאִי אָדָם רַע אֲתַקְרִי, וְדָא פְּגוּוֹנָא דְדָא, דָּא
אָדָם דְּאֲתַנְטִיל מְאִילָנָא דְחַיִּי, וְדָא אָדָם
דְּאֲתַנְטִיל מְאִילָנָא דְמוֹתָא.

לְבַתֵּר דִּיפְלַח חִין פְּבִדוּ, זֶרַע יוֹרָה פּוּחִין לְגַבֵּי
כְּלָה, יו"ד זֶרַע דְּאֲתַמְשֵׁן מִינִיה וְדָא
ז', וְאֲתַמֵּר בְּה (שמואל א ב כ) לְשַׁלַּח לִי לְמַטְרָה,
וְדָא בַת עֵינ, בֵּית קְבוּל לְזֶרַע דְּאִיהוּ ז' וְדָאִי,
מְאִי מַטְרָה, דָּא יֵרַח בֶּן יוֹמוֹ, סִיְהֵרָא קְדִישָׁא,
מַטְרָה אִיְהִי וְדָאִי לְבַת עֵינ, נְקוּדָה זְעִירָא
מְלַגְיו, לְגַבְהָ הוּה שְׁלַח חֲצִים בְּרַחֲמֵי דְעֵינִין,
מַטְרָה וְדָאִי שְׁכִינְתָא, דְּאִיְהִי אַגִּינַת עַל יִשְׂרָאֵל
מְחוּיָא בִישָׁא סַמְא"ל.

וְרַמָּאן (דף ג ע"א) דְּאִיְהִי אַגִּינַת עֲלִיָה, אֲתַמֵּר
בֵּיה (תהלים צא ה) לֹא תִירָא מִפְּחַד לִילָה
מִחִין יַעֲוֹף יוֹמָם, בְּאַבְרָתוֹ יִסֹּף לָךְ, דָּא אֲבֵר
מִן חַחִי, צַדִּיק, וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה, אִינּוּן
ה"ה, דָּאֵת ז' אִיְהוּ אֲבָרְתוֹ כְּלוּל י"ו, גּוּפָא
דִּילִיָה ו', רִישָׁא דִּילִיָה י', גְּדַפּוּי ה"ה, וּבְגִין
דָּא וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צְנָה וְסוּחְרָה אֲמַתּוֹ,
צְנָה וְסוּחְרָה שְׁכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, אֲמַתּוֹ
דָּא עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, רִישָׁא דִּילִיָה חֲכָמָה
עֲלָאָה, צַדִּיק אִיְהוּ בְּצִלְמוֹ כְּדָמוֹתוֹ, זַפְּאָה אִיְהוּ
מָאן דְּנָטִיר בְּרִית מִילָה, וְאוּרִייתָא דְאִיְהוּ
עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, דְּתַרוּיָהוּ מְגִינִין עֲלִיָה,
חַד בְּעֲלָמָא דָּא, וְחַד בְּעֲלָמָא דְאֲתִי.

תְּקוּנָא אַרְבֵּיסֵר

בְּרֵאשִׁית, עֲלָה אֲתַמֵּר (שמות כג יט) רֵאשִׁית
בְּפוּרִי אֲדַמְתָּךְ תְּבִיא בֵּית י"י
אַלְהֵי"ךְ, לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בְּחֶלֶב אָמוֹ, תָּא חֲזִי
חֲכָמָה עֲלָאָה עֲלָה אֲתַמֵּר (שם יג כ) קִדְשׁ לִי כָּל
בְּכֹר, דְּכָל בְּפוּרִים עַל שְׁמָה אֲתַקְרִיאֻוּ,
וּשְׁכִינְתָא מִתְמָן אֲתַקְרִיאַת בְּכוּרָה, חֲכָמָה וְדָאִי

שְׂאָדָם שְׁעֵשָׂה לוֹ פְּרָצוּף וְאַחַר
כִּף זָנֵב, שְׁהָאָדָם הִזָּה נִקְרָא רַע,
וְזֶה כְּמוֹ זֶה, זֶה אָדָם הִרְאִשׁוּן
שְׁנַטְל מֵעֵץ הַחַיִּים, וְזֶה אָדָם
שְׁנַטְל מֵעֵץ הַמּוֹת.

אַחַר שִׁיפְלַח חִין פְּבִדוּ, זֶרַע יוֹרָה
פּוּחִין לְגַבֵּי כְּלָה, יו"ד זֶרַע
שְׁנַמְשֵׁן מִמֶּנּוּ, וְזֶה ז', וְנִאָמַר בְּה
לְשַׁלַּח לִי לְמַטְרָה, וְזוֹ בַת עֵינ,
בֵּית קְבוּל לְזֶרַע שְׁהוּא ז' וְדָאִי.
מַה זֶה מַטְרָה? זֶה יֵרַח בֶּן
יוֹמוֹ, הַלְבָנָה הַקְּדוּשָׁה, מַטְרָה
הִיא וְדָאִי לְבַת עֵינ, נְקוּדָה קְטַנָּה
מִבְּפָנִים, אֲלִיָה הוּא שׁוֹלַח חֲצִים
בְּאַהֲבַת הָעֵינִים, מַטְרָה וְדָאִי
הַשְׁכִּינָה, שְׁהִיא מְגַנָּה עַל יִשְׂרָאֵל
מְהַנְחֵשׁ הָרַע סַמְא"ל.

וְרַמָּי שְׁהִיא מְגַנָּה עֲלִיו, נִאָמַר בּו
לֹא תִירָא מִפְּחַד לִילָה מִחִין יַעֲוֹף
יוֹמָם, בְּאַבְרָתוֹ יִסֹּף לָךְ, זֶה אִיבֵר
מִן חַחִי, צַדִּיק, וְתַחַת כְּנָפָיו
תִּחְסֶה, הֵם ה"ה, שְׁאוֹת ז' הִיא
אֲבָרְתוֹ כְּלוּל י"ו, הַגּוּף שְׁלוֹ ו',
הִרְאִשׁ שְׁלוֹ י', כְּנָפָיו ה"ה,
וּמִשׁוּם זֶה וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה
צְנָה וְסוּחְרָה אֲמַתּוֹ. צְנָה וְסוּחְרָה
שְׁכִינָה עֲלִיונָה וְתַחַתוֹנָה, אֲמַתּוֹ
זֶה הָעֲמוּד הָאֲמַצְעִי, הִרְאִשׁ שְׁלוֹ
חֲכָמָה הָעֲלִיונָה, הַצַּדִּיק הוּא
בְּצִלְמוֹ כְּדָמוֹתוֹ, אֲשֶׁרִי הוּא מִי
שְׁשׁוּמֵר בְּרִית מִילָה, וְהַתּוֹרָה,
שְׁהִיא הָעֲמוּד הָאֲמַצְעִי,
שְׁשִׁנְהֵם מְגִנִים עֲלִיו, אֶחָד
בְּעוֹלָם הִזָּה וְאֶחָד בְּעוֹלָם הַבָּא.

תְּקוּנָא אַרְבַּעַה עָשָׂר

בְּרֵאשִׁית, עֲלָה נִאָמַר רֵאשִׁית
בְּפוּרִי אֲדַמְתָּךְ תְּבִיא בֵּית יו"ה
אַלְהֵי"ךְ, לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בְּחֶלֶב
אָמוֹ. בֹּא וּרְאֵה, הַחֲכָמָה
הָעֲלִיונָה, עֲלָה נִאָמַר קִדְשׁ לִי
כָּל בְּכֹר, שְׁכָל הַבְּפוּרִים נִקְרְאוּ
עַל שְׁמָה, וְהַשְׁכִּינָה נִקְרְאָת מִשֵּׁם
בְּכוּרָה, חֲכָמָה וְדָאִי, עֲלָה נִאָמַר

עֲלֵה אֶתְמָר (יחזקאל מד ל) רֵאשִׁית כָּל בְּפוּרֵי כָל, וּבָרָא בּוּכְרָא דִּילָהּ קְדָמָאָה דְכֻלָּא דָא ו' עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא.

רֵאשִׁית כָּל בְּפוּרֵי כָל, וּבָרָא בּוּכְרָא הָרֵאשִׁוֹן שֶׁל הַכֵּל, זֶהוּ ו' הָעֲמוּד הָאִמְצָעִי.

בְּפוּרֵי אֲדַמְתָּךְ, שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֶמֶת. מַה זֶה אֲדַמְתָּךְ? שְׂכִינָה תַחְתּוֹנָה, וְהֵם כָּל בְּפוּרֵי כָל מִצַּד צְדִיק שֶׁהוּא כָל, וְהַשְׂכִּינָה הִיא אֲרָץ שְׁבֵה גְדָלִים וְצוּמְחִים אֵילָנוֹת, שְׁעָלֶיהָ נֹאמַר צִמַּח צְדִיק, שֶׁהוּא עֵץ פְּרִי, אֵילָן גְּדוֹל וְחֹזֵק, הָעֲמוּד הָאִמְצָעִי, עֹשֵׁבִים וְדֹשָׁאִים שֶׁהֵם תִּלְמִידֵי חֻכְמִים, מִשֵּׁם צוּמְחִים בְּגֹן, מִשּׁוּם שֶׁהִיא תוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה.

בְּפוּרֵי אֲדַמְתָּךְ תְּרֵי סַמְכֵי קְשׁוּט, מֵאֵי אֲדַמְתָּךְ שְׂכִינְתָא תַתְּאָה, וְאֲנוּן כָּל בְּפוּרֵי כָל מִסְטָרָא דְצְדִיק דְאִיהוּ כָל, וְשְׂכִינְתָא אִיהִי אֲרַעָא דְבֵיהּ גְדָלִין וְצִמְחִין אֵלְנִין, דְעֲלֵה אֶתְמָר (יִרְמִיָהוּ כג ה) צִמַּח צְדִיק, דְאִיהוּ עֵץ פְּרִי, אֵילָנָא רַבָּא וְתַקִּיף עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, עֹשֵׁבִין וְדֹשָׁאִין דְאִינוּן תִּלְמִידֵי חֻכְמִים מִתְּמָן צִמְחִין בְּגֹן, בְּגִין דְאִיהִי אוּרִייתָא דְבַעַל פֶּה.

זְמוּ מִשְׁקָה וּמְרוּהָ (מגדל) בַּהּ אֵילָנוֹת וְעֹשֵׁבִים וְדֹשָׁאִים? מַעֲנִן גְּנִים, שֶׁהִיא חֻכְמָה, רֵאשִׁית כָּל בְּפוּרֵי כָל, וּמֵאֵין יוֹצֵא מַעֲנִן הַמַּיִם? מִבֵּית יְהו"ה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וּמַעֲנִן מִבֵּית יְהו"ה יֵצֵא, וּמִשּׁוּם זֶה רֵאשִׁית בְּפוּרֵי אֲדַמְתָּךְ תְּבִיא בֵּית יְהו"ה אֶלְהִי"ךְ, וְכֵן רֵאשִׁית הַצֵּאן וְהַכֹּפְשִׁים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְרֵאשִׁית גֹּז צִאנְךָ תַתָּן לוֹ.

וּמֵאֵן אֲשַׁקִּי וְרוּי (נ"א ורבי) בַּהּ אֵלְנִין וְעֹשֵׁבִין וְדֹשָׁאִין, מַעֲנִן גְּנִים, דְאִיהִי חֻכְמָה רֵאשִׁית כָּל בְּפוּרֵי כָל, וּמֵאֵין נִפְקָא מַעֲנִנָא דְמַיָא, מִבֵּית יי', הֵדָא הוּא דְכְתִיב (יזאל ד יח) וּמַעֲנִן מִבֵּית יי' יֵצֵא, וּבְגִין דָּא (שמות כג יט) רֵאשִׁית בְּפוּרֵי אֲדַמְתָּךְ תְּבִיא בֵּית יי' אֶלְהִי"ךְ, וְכֵן רֵאשִׁית דְעֵאנִי וְאִמְרִי, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (דברים יח ד) וְרֵאשִׁית גֹּז צִאנְךָ תַתָּן לוֹ.

וּסְמוּךְ לוֹ, לְרֵאשִׁית בְּפוּרֵי אֲדַמְתָּךְ וְכוּ', לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלָב אִמּוֹ. מַה זֶה אֵל זֶה? קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל רַגְלָיו, פִּתַּח בְּקוֹל גְּדוֹל וְאָמַר: אֵלְיָהוּ אֵלְיָהוּ, רַד לְכָאן בְּרִשׁוֹת רַבּוּנְךָ וְהֵאָר אֶת עֵינֵי הַזְּקֵנִים הַלְלוּ בְדִבְרֵי הַזֶּה, שְׁלֹא יִבְאוּ לְאֹכַל בֶּשֶׂר בַּחֲלָב.

וּסְמוּךְ לִיהָ לְרֵאשִׁית בְּפוּרֵי אֲדַמְתָּךְ וְכוּ', לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלָב אִמּוֹ, מֵאֵי הֵאֵי לְגַבֵּי הָאֵי, קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל רַגְלָיו, פִּתַּח בְּקוֹלָא סְגִיא וְאָמַר, אֵלְיָהוּ אֵלְיָהוּ נַחֲתִית הֵכָא בְרִשׁוֹתָא דְמֵאָרְךָ, וְאֲנָהִיר עֵינֵיהוּ דְאֵלִין סְבִין בְּהֵאֵי מְלָה, דְלֹא יִתּוּן לְמִיכַל בֶּשֶׂר בַּחֲלָב.

בֵּינְתוּם בָּא אֵלְיָהוּ, יָרַד וְלֹא הִתְעַפֵּב, אָמַר: מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, וְהֵרִי סוּד זֶה וְדָאֵי הוּא הַסּוּד שֶׁל לֹא תַחַרֵּשׁ בֶּשֶׂר וּבַחֲמור יַחְדוּ, כְּשֶׁבָכּוֹר שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, הָעֲמוּד הָאִמְצָעִי, לֹא מְבִיאִים אוֹתוֹ לְבֵית יְהו"ה, מִתְעַרֵּב חֲלָב עִם בֶּשֶׂר וְגוֹרְמִים לְעֵרֵב שׁוֹר בַּחֲמור, וְזֶהוּ כְּלָאִים, מִין בְּשִׁאִינוּ מִינוּ.

אֲדַהְכִי הָא אֵלְיָהוּ קָא נַחֲתִית וְלֹא אֶתְעַפֵּב, אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְהָא רְזָא דָא וְדָאֵי אִיהוּ רְזָא דְלֹא תַחְרוּשׁ בֶּשֶׂר וּבַחֲמור יַחְדוּ (דברים כב ו), כִּד בּוּכְרָא דְאִיהוּ יִשְׂרָאֵל עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, לֹא אֶתְיִין לִיהָ לְבֵית יי', חֲלָב אֶתְעַרֵּב בְּבִשְׂרָא, וְגִרְמִין לְאֶתְעַרְבָא שׁוֹר בַּחֲמור, וְדָא אִיהוּ כְּלָאִים מִין דְלֹא בְּמִינֵיהָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהָא שׁוֹר
אֵיהּ מִסְטָרָא דְדַכְיִו, וְחַמּוֹר מִסְטָרָא
דְּמִסְאַבוּ, דָּא אֵיהּ כְּלָאִים טַב וּבִישׁ, אָבֵל חֵלֵב
אֵיהּ מִסְטָרָא דְדַכְיִו, וּבִשְׂרָא מִסְטָרָא דְדַכְיִו,
אָמַר לִיה וּדְאִי הָכִי הוּא, אָבֵל הָאִי רָזָא
אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּקָרָא דָּא, תּוּצָא הָאָרְץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָה (בראשית א כד). דָּאָף עַל גַּב דְּאִינוּן מִסְטָרָא
דְדַכְיִו, כְּלָהּ אִינוּן דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְאִינוּן זּוּגִין,
וּמָאן דְּנָטִיל מִמָּה דְלָאוּ אֵיהּ מִינֵיהּ, הֵהוּא
בַּר דְּאֲתַרְכִּיב מִתְרוּוֵייהּ, עַלֵּיהּ אֲתַמַּר (שמות כג
ט) לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ.

אָמַר הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה: בְּיַדֵּי
כַּעַת הַדְּבַר הוּא בְּמִקּוּמוֹ, וְזֵהוּ
בְּרוּר הַדְּבַר, וְזֵהוּ מְלֹאֲתָךְ
וְדַמְעָךְ לֹא תֵאָחֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
שְׂמָא יִקְדַּמְנוּ אַחַר בְּרַחֲמִים,
חֲטָא זֶה שְׁעָרַב אָדָם טָפָה
בְּכוּרָה בְּזוּוּג גְּדָה שְׁפָחָה גוּיָה
זוּנָה, זֶה גוֹרֵם שְׁנוּטֵל אַחַר אֵת
בַּת זּוּגוֹ, וְהוּא מְדָה כְּגַד מְדָה,
וּמְשׁוּם כֶּף רֵאשִׁית בְּכוּרֵי
אֲדַמְתָּךְ תְּבִיא בֵּית יְהוּ"ה
אֱלֹהֵי"ךְ, וְלֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלֵב
אִמּוֹ, שְׂאוֹתוֹ בֵּן הוּא עֲרֹבוּבֵיא
שְׂיֹצָא כְּלָאִים, מֵאֲשֶׁה שְׂאִינָה
מִינוּ, שְׁהִיא כְּגַדוֹ, וּמְשׁוּם זֶה
זָכָה? עֶזֶר, בַּת זּוּגוֹ שְׁהִיא עֶזֶר
לוֹ בַּתּוֹרָה בְּמַצְוֵה בִּירְאָה
וּבְאֲהָבָה, עֶזֶר לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִם לֹא, אַחַר
שְׂאִינוּ מִינוּ הִיא כְּגַדוֹ לְאֲבָדוֹ
מְשַׁנֵּי הַעוֹלָמוֹת, וְכֹל זֶה גֵרֵם לוֹ
מְשׁוּם שְׂלֵא שְׁמַר טָפָה רֵאשׁוּנָה
לְבַת זּוּגוֹ.

וְעַם כָּל דָּא אִם חֲזַר בַּתְּשׁוּבָה,
עֲלִיו נֶאֱמַר וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, וְנוֹתֵן
לוֹ בַת זּוּגוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַ רְפָאוֹת
תְּהִי לְשִׁרְךָ, וְהִיא דְמוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה, שְׁהִיא רְפוּאָה וְהִיא
חַיִּים. זֵהוּ שְׁפָתוֹב עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בְּהַ, וְאֲשֶׁתוֹ הִיא

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֱלֹהֵיהּ אֱלֹהֵיהּ, וְהָא שׁוֹר
אֵיהּ מִסְטָרָא דְדַכְיִו, וְחַמּוֹר מִסְטָרָא
דְּמִסְאַבוּ, דָּא אֵיהּ כְּלָאִים טַב וּבִישׁ, אָבֵל חֵלֵב
אֵיהּ מִסְטָרָא דְדַכְיִו, וּבִשְׂרָא מִסְטָרָא דְדַכְיִו,
אָמַר לִיה וּדְאִי הָכִי הוּא, אָבֵל הָאִי רָזָא
אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּקָרָא דָּא, תּוּצָא הָאָרְץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָה (בראשית א כד). דָּאָף עַל גַּב דְּאִינוּן מִסְטָרָא
דְדַכְיִו, כְּלָהּ אִינוּן דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְאִינוּן זּוּגִין,
וּמָאן דְּנָטִיל מִמָּה דְלָאוּ אֵיהּ מִינֵיהּ, הֵהוּא
בַּר דְּאֲתַרְכִּיב מִתְרוּוֵייהּ, עַלֵּיהּ אֲתַמַּר (שמות כג
ט) לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא בְּיַדֵּי מְלָה
בְּדוּכְתָהּ, וְדָא אֵיהּ בְּרִירָא דְמְלָה, וְדָא
אֵיהּ, מְלֹאֲתָךְ וְדַמְעָךְ לֹא תֵאָחֵר (שם כב כח), כְּמָה
דְּאֲתַמַּר שְׂמָא יִקְדַּמְנוּ אַחַר בְּרַחֲמִי, חוֹבָא דָּא
דְּעָרַב בַּר נֶשׁ טָפָה בּוּכְרָא בְּזוּוּגָא גְּדָה שְׁפָחָה
גוּיָה זוּנָה, דָּא גְרִים דְּנָטִיל אַחַר בַּת זּוּגֵיהּ,
וְאֵיהּ מְדָה לְקַבֵּל מְדָה, (דף ל ע"ב) וּבְגִין דָּא
רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדַמְתָּךְ תְּבִיא בֵּית יְיָ אֱלֹהֵי"ךְ,
לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ, דֵּהֵהוּא בַּר אֵיהּ
עֲרֹבוּבֵיא דְנִפְיָךְ כְּלָאִים, מֵאֲתַתָּא דְלָאוּ מִינֵיהּ,
דְּאֵיהּ כְּגַדוֹ, וּבְגִין דָּא זָכָה עֶזֶר, בַּת זּוּגֵיהּ
דְּאֵיהּ עֶזֶר לִיה בְּאוּרִייתָא בְּפִקּוּדָא בְּדַחֲלוֹ
וּבְרַחֲמֵיהּ, עֶזֶר לוֹ בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי,
וְאִם לֹא, אַחְרָא דְלָאוּ אֵיהּ מִינֵיהּ, אֵיהּ
כְּגַדוֹ, לְאוּבְדָא לִיה מִתְרִין עֲלָמִין, וְכֹל דָּא
גְרִים לִיה בְּגִין דְּלֹא נָטִיר טָפָה קְדַמְאָה לְבַת
זּוּגֵיהּ.

וְעַם כָּל דָּא אִם חֲזַר בַּתְּשׁוּבָה, עַלֵּיהּ
אֲתַמַּר (ישעיהו ו') וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, וְיִהְיֶיב לִיה
בַּת זּוּגֵיהּ, דְּאֲתַמַּר בְּהַ (משלי ג ח) רְפָאוֹת תְּהִי
לְשִׁרְךָ, וְאֵיהּ דִּיוֹקְנָא דְאוּרִייתָא, דְּאֵיהּ
אֲסוּוֹתָא וְאֵיהּ חַיִּים, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (שם

בדמותה. זה שפתיב ראה חיים עם אשה אשר אהבת. התורה היא טוב. זהו שפתיב פי לקח טוב נתתי לכם, ואשתו היא בדמותה. זה שפתיב מצא אשה מצא טוב. סוף סוף עשרה דברים נאמרו בזה ועשרה בזה, והרי פרשוק החברים.

תקון חמשה עשר

בראשית זה ישראל, זהו שפתיב קדש ישראל ליהו"ה ראשית תבואתה, ראשית בלי ערבוניא אחרת, ומשום שהיא קדש, אין לו הרפכה ממין אחר, ומשום שהוא קדש, אין לו הרפכה שצריך בו שמירה אל פת זוגו שהיא ה', ומשום זה ראשית תבואת ה', אין בו פגם. זהו שפתיב ויעקב איש תם, אין בו פסלת, (צריך להיות שמור) פרי זה למלך ראוי, ומשום כך, כל אוכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם יהו"ה.

שזהו עץ החיים, שפריו סם חיים, בת זוגו שמורה לו בעולם הזה ובעולם הבא, עליה נאמר ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם - לרבות בת זוגו, סם החיים שלו, והוא שומר אותו בעולם הזה ובעולם הבא, ומי שרופה לטל את בת זוגו, כמו אורייה שהקדים את דוד, נאמר בו כל אוכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם יהו"ה.

שבת זוגו של צדיק היא מצה שמורה, לגבי מצה שלמה עשירה, ומי גרם את זה שתהיה בת זוגו מצה שמורה לגביו? משום ששמר הטפה שלו, ומי שפוגם הטפה שלו, נקראת בת

עץ חיים היא למחזיקים בה, ואתתיה איהי בדיוקנהא, הדא הוא דכתיב (קהלת ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת, אורייתא איהי טוב, הדא הוא דכתיב (משלי ד כב) פי לקח טוב נתתי לכם, ואתתיה איהי בדיוקנהא, הדא הוא דכתיב (שם יח ב) מצא אשה מצא טוב, סוף סוף עשר מלין אתמר בהאי, ועשר בהאי, והא אוקמוה חבריאי.

תקונא חמיסר

בראשית דא ישראל, הדא הוא דכתיב (ירמיה ב ג) קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה, ראשית בלא ערבוניא אחרא, ובגין דאיהו קדש, לא הוה ליה הרפכה ממין אחרא, ובגין דאיהו קדש, לית ליה הרפכה דצריך ביה נטירו לגבי פת זוגיה דאיהי ה', ובגין דא ראשית תבואת ה', לית ביה פגמו, הדא הוא דכתיב (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, לית ביה פסולת, (צריך למהו נטיר) איבא דא למלפא אתחזי, ובגין דא (ירמיהו ב ג) כל אוכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם יי'.

דדא איהו עץ החיים, דאיבא דיליה סם חיים בת זוגיה, נטירא ליה בעלמא דין ובעלמא דאתי, עלה אתמר (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם לרבות בת זוגיה, סם חיים דיליה, ואיהו נטיר ליה בעלמא דין ובעלמא דאתי, ומאן דבעי לנטלא בת זוגיה, פגון אורייה דאקדים לדוד, אתמר ביה (ירמיהו ב ג) כל אוכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם יי'.

רבת זוגיה דצדיק איהו מצה שמורה, לגבי מצה שלימה עשירה, ומאן גרים דא למיהוי בת זוגיה מצה שמורה לגביה, בגין דנטר טפה דיליה, ומאן דפגים טפה דיליה, אתקרי בת זוגו מצה פרוסה

אתקרי בת זוגו מצה פרוסה

זוגו מצה פרוסה, לחם עני, וסוד הדבר - כל מי שמזלזל בלחם או בפירוני לחם, שהם טפות בכזית, עניית רודפת אחריו, אלא צריך לשמר הטפות שלו שלא יזרק אותם במקום שלא צריך, ומשום זה פרושהו בעלי המושנה, כבדו את גשותיכם פי כן תתעשרו, והכבוד שלהן לשמר טפה ראשונה שלא יעשה בה פסולת.

שפסקת של אברהם ויצחק גרמו לאמה של עשו וישמעאל שהשתעבדו בבניהם בגלות, והנסיון שלהם באש וספין הציל אותם משרפה והרג שלהם.

יעקב, משום שלא היתה בו פסולת, נאמר בורעו בגלות, וישכן ישראל בטח בדרך עין יעקב. נאמר כאן בטח בדרך, ונאמר שם ביציאת הגלות יהו"ה בדרך נחננו ואין עמו אל נכר, לא התערבו בבניו ערובי של גרים, ומשום זה אין מקבלים גרים לימות המשיח, שעליהם, על זרע יעקב נאמר גפן ממצרים תסיע. מה גפן לא מקבלת הרפכה ממין אחר, כך זרעו היו שומרים אות ברית ולא מקבלים הרפכה ממין אחר, וכל מי ששומר אות הברית, זוכה למלכות, כמו שיוסף, וישראל בגלל ששומרים ברית זוכים למלכות, ונאמר בהם כל ישראל בני מלכים, ומשה משום ששמר את הברית, נאמר בו ויהי בישרון מלך. אשרי הוא מי ששומר הברית.

תקון ששה עשר

בראשית זו חלה, זהו שכתוב ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה, והרי פרושהו שאדם היה חלתו של עולם, ומנין לנו

לחם עני, ורזא דמלה כל מאן דמזלזל בנהמא, או בפירוני דנהמא, דאינון טפין בכזית, עניות קא רדיף אבתריה, אלא צריך לנטרא טפין דיליה, דלא יזריק לון באתר דלא אצטריך, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, אוקירו לנשייכו פי היכי דתתערתו, ואוקירו דלהון לנטרא טפה קדמאה, דלא יעביד בה פסולת.

דפסולת דאברהם ויצחק, גרים לאומה דעשו וישמעאל דאשתעבדון בבניהון בגלותא, ונסיונא דלהון באשא וספינא, שזיב לון משריפה והרג דלהון.

יעקב בגין דלא הוה ביה פסולת, אתמר בזרעיה בגלותא (דברים לג כח) וישכן ישראל בטח בדרך עין יעקב, אתמר הכא בטח בדרך, ואתמר התם במפקנו דגלותא (שם לב יב) יי' בדרך נחננו ואין עמו אל נכר, לא אתערבון בבנוי ערוביאי דגירי, ובגין דא אין מקבלים גרים לימות המשיח, דעלייהו דזרע יעקב אתמר (תהלים פ ט) גפן ממצרים תסיע, מה גפן לא מקבלא הרפכה ממין אחרא, כן זרעיה הו' נטרין אות ברית, ולא מקבלין הרפכה ממין אחרא, וכל מאן דנטיר אות ברית זכי למלכו, (ד' לא ע"א) כגוונא דיוסף, וישראל בגין דנטרין ברית זכו למלכותא, ואתמר בהון כל ישראל בני מלכים, ומשה בגין דנטר אות ברית, אתמר ביה (דברים לג ה) ויהי בישרון מלך, זכאה איהו מאן דנטר ברית.

תקוונא שיתסר

בראשית דא חלה, הדא הוא דכתיב (במדבר טו) ראשית עריסתיכם חלה תרימו תרומה, והא אוקמוהו דאדם חלתו של עולם

שְׁחֵלָה הִיא רְאִישִׁית? שְׁהַכְתוּב מוֹכִיחַ, זְהוּ שְׁפָתוּב רְאִישִׁית עֲרִיסְתִּיכֶם תְּרִימוּ תְרוּמָה לִיהו"ה. מַה זֶה חֵלָה? אֵלֶּא שְׁבַעַה מִיָּנִים הֵם - חֲטָה וּשְׁעוֹרָה וְגַפְּן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שְׁמֶן וּדְבַשׁ, שְׁהוּא דְבַשׁ תְּמָרִים.

חֲטָה הוּא הַעֵץ שְׁמַמְנוּ אֶכֶל אָדָם הֲרֵאשׁוֹן, וְהוּא לֹא הוֹצִיא מִשֵּׁם חֵלָה, וּמִשׁוּם זֶה לֹא חָל בּוֹ ה', וְשׁוֹרָה בּוֹ ח' ט' וְגָרִים לִיה מוֹתָא.

וְחֲחֻלָּה הִיא שְׁכִינָה, כְּלוּלָה מִשְׁבַּעַת הַמִּיָּנִים הַלְלוּ, וְכֵה חֲטָא אָדָם הֲרֵאשׁוֹן. טְפָה זוּ י'. עֲסָה צְרִיךְ לְהוֹצִיא מִמְּנָה חֵלָה, וּמְקִד חָל עַל אוֹתָה טְפָה, וְנוֹתֵן לוֹ זֶרַע כְּלוּל מִשְׁנֵיהֶם, שְׁהוּא ו', וְסוּד הַדְּבָר - ה"א לְכֶם זֶרַע.

וּמִשׁוּם זֶה חֵלָה הִיא וְדָאֵי מְצוּהָ שְׁנַצְטוּתָהּ לְאִשָּׁה, שְׁבַגְלָלָה מֵת אָדָם שְׁהוּא חֵלָתוֹ שֶׁל עוֹלָם, צְרִיכָה הִיא לְהַפְרִישׁ חֵלָה, וְלְהוֹצִיא אוֹתָה מֵעֲסָתָה, שְׁהִיא טְפָה שְׁלָה, לְהַחְזִירָה עַל הָאָדָם. וְהוּא כְּבָתָה אֵת גֵּרוֹ, שְׁנַאֲמַר בּוֹ גֵר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם, צְרִיכָה לְהַדְלִיק אוֹתוֹ בְּלִיל שַׁבַּת כְּהַתְעוֹרְרוֹת שְׁלֵהבוֹת שֶׁל אֱהָבָה לְכַעֲלָה, וְסוּד הַדְּבָר - מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֵת הָאֱהָבָה, וְהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁל חֵם שֶׁל לֵיל שַׁבַּת, מֵאֲשֶׁתוֹ צְרִיכָה בְּאֱהָבָה וְיִרְאָה, וְזֶהוּ אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר.

הִיא שְׁפָכָה אֵת הַדְּמִים שֶׁל אָדָם, נִזְרָק דָּמָה, וְעַל כֵּן זֶה צְרִיכָה לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ מִדָּם גְּדָה, וּמִשׁוּם זֶה עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ נְשִׁים זְהִירוֹת, בְּגֵדָה וּבְחֵלָה וּבְהַדְלָקַת הַגֵּר. עַד כָּאֵן סוּד הַחֲטָה, שְׁמִשֵּׁם חֵלָה, חֲטָ"ה הוּא סוּד שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה.

וּמִנָּא לָן דְּחֵלָה אִיהוּ רְאִישִׁית, דְּקָרָא אוּכַח הֲדָא הוּא דְכְּתִיב רְאִישִׁית עֲרִיסְתִּיכֶם חֵלָה תְּרִימוּ תְרוּמָה לִי, מֵאֵי חֵלָה, אֵלֶּא שְׁבַעַה מִיָּנִין אֵינּוּן, חֲטָה וּשְׁעוֹרָה וְגַפְּן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שְׁמֶן וּדְבַשׁ, דֵּהוּא דְבַשׁ תְּמָרִים. חֲטָה אֵילָנָא אִיהוּ דְאָכִיל מִנֵּיהּ אָדָם קַדְמָאָה, וְאִיהוּ לֹא אֶפִיק מִתְּמָן חֵלָה, וּבְגִין דָּא לֹא חָל בֵּיהּ ה', וְשְׂרִיא בֵּיהּ ח' ט', וְגָרִים לִיה מוֹתָא.

וְחֲחֻלָּה אִיהוּ שְׁכִינָתָא, כְּלִילָא מִשְׁבַּעַה מִיָּנִין אֵילִין, וְכֵה חָב אָדָם קַדְמָאָה, טְפָה דָא י', עֲסָה צְרִיךְ לְאֶפְקָא מִיָּנָה חֵלָה, וּמְקִד חָל עַל הֵהוּא טְפָה, וְיִהִיב לִיה זֶרַע כְּלִיל מִתְּרוּוֹיָהוּ דְאִיהוּ ו', וְרִזָּא דְמָלָה ה"א לְכֶם זֶרַע. (בראשית מז כז). וּבְגִין דָּא חֵלָה וְדָאֵי אִיהוּ פְּקוּדָא דְאִתְּמַנֵּי לְאִתְּתָא, דְּבְגִינָה מֵת אָדָם דְאִיהוּ חֵלָתוֹ שֶׁל עוֹלָם, צְרִיכָה אִיהוּ לְאֶפְרָשָׁא חֵלָה, וְלְאֶפְקָא לָהּ מֵעֲסָתָה, דְאִיהוּ טְפָה דִילָהּ, לְהַחְזִירָה עַל הָאָדָם.

אִיהוּ אֲטַפַּת שְׁרָגָא דִילֵיהּ, דְאִתְּמַר בֵּיהּ (משלי כ כז) גֵר יִי נִשְׁמַת אָדָם, צְרִיכָה לְאוּקְדָא לִיה בְּלִיל שַׁבַּת, בְּאִתְּעָרוֹ דְשְׁלֵהוּבִין דְאִשָּׁא דְרַחֲמִימוֹ לְגַבֵּי כְּעֵלָה, וְרִזָּא דְמָלָה מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֵת הָאֱהָבָה (שיר א ז), וְאִתְּעָרוֹ דְחֲמִימוֹתָא דְלִיל שַׁבַּת, מֵאִתְּתִיהּ צְרִיכָה בְרַחֲמִימוֹ וּדְחִילוֹ, וְדָא אִיהוּ אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר (ויקרא יב ב).

אִיהוּ שְׁפִיכַת דְמִים דְאָדָם, אֲזִדְרִיקַת דְמָה, וְעַל דָּא צְרִיכָה לְנִטְרָא לִיה מִדָּם גְּדָה, וּבְגִין דָּא עַל תְּלַת מְלִין אֵלִין נְשִׁים זְהִירוֹת, בְּגֵדָה וּבְחֵלָה וּבְהַדְלָקַת הַגֵּר, עַד כָּאֵן רִזָּא דְחֲטָה, דְמִתְּמָן חֵלָה, חֲטָ"ה אִיהוּ רִזָּא דְעֲשָׂרִין וְתָרִין אֲתוּוֹן דְאוּרִייתָא.

תקונא שיבסר

בראשית, עלה אתמר (ע"י דברים יח ד) ראשית מעשר דגנך, ודא מלכות דאיהו מעשר, ואיהי עשירית לעשר ספירות, ובגיןה מעשרין, ומוץ ותבן דאינון לבושין דחטה, בהאי עלמא פטורין ממעשר, ומאן דבעי לאפקא מעשר מחטה, בעי לנקייה מן מוץ ותבן דאינון ח"ט, ואשתארת איהי ה' נקיה, בההוא זמנא יהא זריק בה טפה דאיהי י'.

ובגוונא דא בזווגא דבר נש, צריך לנקאה טפה מחט"א דאיהו יצר הרע, למהוי זרעא נקיה בה, הדא הוא דכתיב (בראשית מז כז) ה"א לכם זרע.

אבר בעלמא דאתי חטה איהי נקיה, איהי ולבושה, ואיהי עשרין ותריין אתוון דאורייתא, ובגין דא בהמוציא, בעל הבית צריך לדקדק בה, למהוי איהי נקיה בלא פסולת, ותריין עשורין אינון, דאמר קרא (דברים יד כב) עשר תעשר, אמאי אלא בגין לקשרא לה בתריין דרועין, דאינון פהן לוי, דאינון מעשר ראשון ללוי, מעשר מן המעשר לפהן, דכל ספירן סלקין לעשר (בשכינתא), עד דסלקין למאה, ואיהי אתעבידת תרומה לכלהו מאה, ובגין דא שיעור (דף לא ע"ב) תרומה תרי ממאה, לקבל תריין לוחין דאורייתא, דאיהי תורה דאתיהיבת בארבעין יומין, ודא איהו תור"ה מ', ובה אתעבידו ספירן פלהו עשרונים, תלת אבהן תלת עשרונים, תרי נביאי קשוט אינון עשרון עשרון.

תקונא תמני סרי

בראשית בר"א שי"ת, אינון שית דרגין דנבואה, דאתמר בהון (שיר ה טו) שוקיו עמודי שש, וכמה דאינון שית

תקון שבעה עשר

בראשית, עליה נאמר ראשית מעשר דגנך, וזו מלכות שהיא מעשר, והיא עשירית לעשר ספירות, ובשבילה מעשרים, ומוץ ותבן שהם הלבושים של החטה, בעולם הזה פטורים ממעשר, ומי שרוצה להוציא מעשר מחטה, צריך לנקותו מן המוץ והתבן שהם ח"ט, והיא נשארת ה' נקיה. באותו זמן יהיה זורק בה טפה שהיא י'.

וכמו זה בזווגו של אדם, צריך לנקות טפה מחט"א, שהוא יצר הרע, להיות זרע נקי בה. זהו שכתוב ה"א לכם זרע.

אבר בעולם הבא, החטה היא נקיה, היא ולבושה, והיא עשרים ושפים האותיות של התורה, ומשום זה בהמוציא, בעל הבית צריך לדקדק בה, שהיא תהיה נקיה בלי פסולת, ושני עשורים הם, שאמר הכתוב עשר תעשר, למה? אלא בשביל לקשר אותה עם שתי זרועות, שהם פהן ולוי, שהם מעשר ראשון ללוי, מעשר מן המעשר לפהן, שכל הספירות עולות לעשר (בשכינה), עד שעולות למאה, והיא נעשית תרומה לכל המאה, ומשום זה שעור תרומה שנים ממאה, כנגד שני לוחות התורה, שהיא תורה שנתנה בארבעים ימים, וזהו תור"ה מ', ובה נעשו הספירות פלן עשרונים, שלשת האבות שלשה עשרונים, שני נביאי אמת הם עשרון עשרון.

תקון שמונה עשר

בראשית, בר"א שי"ת, הם שש דרגות של נבואה, שנאמר בהם שוקיו עמודי שש, וכמו שהם

לתתא, הָכִי אֵינּוֹן שִׁית לְעֵילָא, וְאֵינּוֹן שִׁית
סְלָקִין לְשִׁתִּין, בְּאֵן אֲתֵר, בִּיסוּד ח"י עֲלֵמִין,
אֲשִׁתָּאֵר י"ד מִן יְסוּד, דָּא שְׂכִינְתָּא תִּתָּאָה,
כְּלֵילָא מֵאַרְבַּע סְרֵי פְרָקִין דִּיד, דְּאֵינּוֹן בְּחַמְשׁ
אַצְבָּעָאן, וְאֵינּוֹן יְהוּ"ה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
אַרְבַּע סְרֵי אֲתוּוֹן דְּקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, דְּכְלִילָן
בְּה, וְדָא אִיהוּ וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה (הושע יב יא).

ס"ו מִן יְסוּד, אֲנּוֹן לְקַבֵּל שִׁית דְּרַגִּין דְּכְרִסְיָא,
דְּאֲתָמַר בֵּיה (מלכים א י יט) שִׁשׁ מַעְלוֹת
לְכַפְסָא, וְאֵת ו' סְלִיק בִּי דְּאִיהִי עֲטָרָה דְּבֵרִית
לְשִׁתִּין, שִׁית זְמַנִּין עֲשָׂר, וְסְלָקִין לְשִׁתִּין לְקַבֵּל
שִׁתִּין גְּלַגְלִין דְּסַחְרִין לְכְרִסְיָא, וְכְרִסְיָא תַּמָּן
שְׂכִינְתָּא.

דְּאִיהִי דְּמִיּוֹן וּמְרָאָה דְּכָלָא, דְּמִיּוֹן הָא
דְּאֲתָמַר וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה, וְעֵלָה
אַתָּמַר (במדבר יב ח) וּתְמוּנַת יְיָ יִבִּיט, עַל שֵׁם דְּכָל
פְּרָצוּפִין דְּנְבִיאֵי בְּה אֵינּוֹן רְשִׁימִין, אֲתִקְרִי
דְּמִיּוֹן, וְעַל שֵׁם דְּכָל נְהוּרִין דְּלְעֵילָא מִינָה,
בְּה אֲתַחְזִיין אֲתִקְרִיאַת מְרָאָה, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (שם י) יְיָ בְּמְרָאָה אֱלֹו אֲתוּדַע, בְּסִתִּימוּ
דְּעֵינִין, אֲתִקְרִיאַת מְרָאָה בְּחֵלוֹם, וְרָזָא דְּמִלָּה
אַנִּי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר (שיר ה ב), וּבְכַתְיַחוּ דְּעֵינִין
אִיהוּ מְרָאָה בְּהִקִּיץ, וּתְרִין מְמַנָּן תַּמָּן, חַד
סַגְרוּ"ן, וְחַד פִּתְחוּ"ן, וּמִטְטְרוּ"ן דְּאֲתִקְרִי
בְּשֵׁם תְּרוּוּיָהוּ, מְמַנָּא עַל תְּרִין מְפִתְחִין אֱלִין.
מִסְטָרָא דְּעַמּוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא אִיהִי שְׂכִינְתָּא
מְרָאָה בְּהִקִּיץ, וּמִשָּׁה בְּסִטְרִיהָ,
דְּכְתִיב בֵּיה (במדבר יב ח) פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ
וּמְרָאָה וְלֹא בְּחִידוֹת, וּתְמוּנַת יְיָ יִבִּיט.

מִסְטָרָא דְּצַדִּיק, דְּאִיהוּ אוּר הַגְּנוּז לְצַדִּיקִים
לְעֵלְמָא דְּאֲתִי (ג"א) לְעֵתִיד
לְבֵא), אֲתִקְרִיאַת מְרָאָה בְּחֵלוֹם, וְהוּא דְּאֲתַחְזִיא
לְעֵתִיד לְבֵא) נְקִרְאֵת מְרָאָה בְּחֵלוֹם, וְהוּא שְׁנַרְאָה בְּה מַצְד הַגּוֹף,

שִׁשׁ לְמַטָּה, כְּףֵהֶם שִׁשׁ לְמַעְלָה,
וְאוֹתָם שִׁשׁ עוֹלָיִם לְשִׁשִּׁים,
בְּאִיזָה מְקוּם? בִּיסוּד ח"י
הָעוֹלָמִיִּים, נְשִׁאָר י"ד מִן יְסוּד,
זוֹ שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה כְּלוּלָה
מֵאַרְבַּעַה עֲשָׂר פְּרָקִים שֶׁל הַיָּד
שֶׁהֵם בְּחַמְשׁ אַצְבָּעוֹת, וְהֵם
יְהוּ"ה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
אַרְבַּע עֲשָׂרָה אוֹתִיוֹת שֶׁל הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא שְׁכֻלוֹת בְּה, וְזֶהוּ
וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה.

ס"ו מִן יְסוּד, הֵם כְּנָגֵד שִׁשׁ
הַדְּרָגוֹת שֶׁל הַכַּפָּא, שְׁנַאָמַר בּוֹ
שִׁשׁ מַעְלוֹת לְכַפְסָא, וְאוֹת ו' עוֹלָה
בִּי, שֶׁהִיא עֲטָרָה שֶׁל הַבְּרִית
לְשִׁשִּׁים, שִׁשׁ פְּעָמִים עֲשָׂר,
וְעוֹלָיִם לְשִׁשִּׁים כְּנָגֵד שִׁשִּׁים
גְּלַגְלִים שְׁסוּכְבִּים אֶת הַכַּפָּא,
וְהַכַּפָּא שֶׁם הַשְּׂכִינָה.

שְׁהִיא הַדְּמִיּוֹן וּמְרָאָה שֶׁל הַכַּל,
הַדְּמִיּוֹן, הָרִי נְאָמַר וּבְיַד
הַנְּבִיאִים אֲדָמָה, וְעֵלָה נְאָמַר
וּתְמוּנַת יְהוּ"ה יִבִּיט. עַל שֵׁם
שְׁכָל הַפְּרָצוּפִים שֶׁל הַנְּבִיאִים
הֵם רְשׁוּמִים בְּה, נְקִרְאֵת דְּמִיּוֹן,
וְעַל שֵׁם שְׁכָל הָאוּרוֹת שְׁלֻמְעֵלָה
מְמַנָּה בְּה הֵם נְרָאִים, הִיא
נְקִרְאֵת מְרָאָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב
יְהוּ"ה בְּמְרָאָה אֱלֹו אֲתוּדַע,
בְּסִתִּימַת הָעֵינַיִם נְקִרְאֵת מְרָאָה
בְּחֵלוֹם, וְסוּד הַדְּבַר - אֲנִי יִשְׁנָה
וְלִבִּי עַר, וּבְכַתְיַחַת הָעֵינַיִם הוּא
מְרָאָה בְּהִקִּיץ, וּשְׁנֵי מְמַנִּים שֵׁם,
אַחַד סַגְרוּ"ן וְאַחַד פִּתְחוּ"ן,
וּמִטְטְרוּ"ן שְׁנִקְרָא בְּשֵׁם שְׁנֵיהֶם,
מְמַנָּה עַל שְׁנֵי הַמְּפִתְחוֹת הַלְלוּ.
מַצְד שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמַצְעִי,
הַשְּׂכִינָה הִיא מְרָאָה בְּהִקִּיץ,
וּמִשָּׁה כְּצֵדוֹ, שְׁכָתוּב בּוֹ פֶּה אֶל
פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמְרָאָה וְלֹא
בְּחִידוֹת, וּתְמוּנַת יְהוּ"ה יִבִּיט.

מִן הַצֵּד שֶׁל צַדִּיק, שֶׁהוּא אוּר
הַגְּנוּז לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא (ג"א
שְׁנַטְל

משני צדדים, והוא רוכב על ארבע חיות, שהם פני אדם, פני ארנה, פני שור, פני נשר. יו"ד ה"א וא"ו ה"א נקרא מלפנים של הגוף, והוא אדם לשבת על הפסא.

רמי שהוא אדם - נראה לו בדמות אדם, למי שהוא כשאר החיות - נראה לו בדמות חיות הפסא, לכל אחד כפי כחו, ואל יתהלל המתהלל השכל אותו, אלא בשכינתו, שלא יכול להשיג אותו שום נביא וחזוה אלא עם השכינה, ויש אדם למעלה מאדם מצד של חכמה, כ"ח מ"ה ודאי, ונאמר בו חכם עדיף מנביא.

קם רבי שמעון וכל החברים ואמר: רועה הנאמן, רבן של כל הנביאים, קום התעורר משנתך, שאתה הוא בכל הנביאים כמו השמש, שהלכנה והכוכבים מאירים ממנו, ואין להם אור מצד אחר, ובזמן שאתה נאספת מן העולם, נאמר בהם יחשכו ככבי נשפו, קום האר אורך.

ורא עוד, אלא בזמן שאתה נאספת מן העולם, בית הנבואה, שנאמר בה לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא, היא סתומה, קום פתח אותה, שהיא בית עליון גנוז, שכל הגנוזים שלמעלה סתומים, שהמלך העליון שם, ואתה היית פּבן בית, בנו של אותו הבית. פי"ת, ב' האם העליונה, י' חכמה, אבא, ת' תפארת, בן בית של מעלה, ואתה היית בדיוקנו, שבאותו בית לא הייתה רשות לנביא וחזוה להכנס לשם אלא ברשות, ואתה היית נכנס בלי רשות, כבן המלך שאין שם שער שסתום לו.

בה, מסטרא דגופא, איהו יהו"ה עמוּדא דאמצעייתא, דאתנטייל מתרין סטרין, ואיהו רכיב על ארבע חיוון דאינון פני אדם פני ארנה פני שור פני נשר, יו"ד ה"א וא"ו ה"א אתקרי מלגאו דגופא, ואיהו אדם לשבת על הפסא.

למאן דאיהו אדם אתחזיא ליה בדמות אדם, למאן דאיהו כשאר חיוון אתחזיא ליה בדמות חיוון דכרסיא, לכל חד פפום חיליה, ואל יתהלל המתהלל השכל ליה, אלא בשכינתיה, דלא יכיל לאשגא ליה שום נביא וחזוה אלא בשכינתא, ואית אדם לעילא מאדם, מסטרא דחכמה, כ"ח מ"ה ודאי, ואתמר ביה חכם עדיף מנביא.

קם רבי שמעון וכלהו חבריא, ואמר רעיא מזהימנא, רבן דכל נביאיא, קום אתער משנתך, דאנת איהו בכל נביאיא פגוונא דשמשא, דסיהרא וככביא מניה נהרין, ולית לון נהורא מסטרא אחרא, ובזמנא דאנת אתפנישת מעלמא, אתמר בהון (איוב ג ט) יחשכו ככבי נשפו, קום אנהיר נהורך.

ורא עוד, אלא בזמנא דאנת אתפניש מן עלמא, ביתא דנבואה, דאתמר בה (שם ט) לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא, איהי סתימא, קום אפתח לה, דאיהי ביתא עלאה גניזא, דכל גניזין דלעילא סתימין דמלפא עלאה תמן, ואנת הוית פבן בית, בן דההוא ביתא, פי"ת, ב' אימא (דף לב ע"א) עלאה, י' חכמה אבא, ת' תפארת, בן בית דלעילא, ואנת הוית בדיוקניה, דבההוא בית לא הוה רשו לנביא וחזוה לאעלא תמן אלא ברשו, ואנת הוית עאל בלא רשו, פברא דמלפא דלית תמן תרעא סתימא ליה.

וְרָא עוּד, אֶלָּא דְנִבְיָאֵי אַחֲרֵינִין, לָא הוּוּ
 עֵאלִין לְמַחְמֵי לְמַלְפָּא, אֶלָּא בְשַׁעֲתִין
 יְדִיעָאן, וּבִיוֹמִין יְדִיעָאן, כְּגוּוֹנָא דְאַשְׁפַּחְנָא
 בְּאַהֲרֵן דִּיהוּה עֲלָאָה מְפֻלְהוּ, דְאַתְמַר בֵּיה (ויקרא
 10 ב) וְאֵל יִבָּא בְכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, אֶלָּא בְזֹאת
 יִבָּא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, כָּל שַׁפְּן אַחֲרֵינִין, וְאַנְתָּ
 בְּכָל שַׁעֲתָא וְשַׁעֲתָא, וּבְכָל יוֹמָא דְאַנְתָּ בְּעֵי
 הַיּוֹת עֵייל לְמַחְזֵי לְמַלְפָּא.

וְרָא עוּד, אֶלָּא כָּל נְבִיאֵי, הוּוּ חֲזִיין נְבוּאָה
 דְּלֵהוּן בְּאַבְרִין דְּמַלְפָּא, כָּל חַד וְחַד
 בְּאַבְר יְדִיעָא וְלֹא יִתִיר, מְנַהוּן בְּרִישָׁא דְּמַלְפָּא,
 מְנַהוּן בְּנִימִין דְּרִישָׁא, דְּאַנוּן כְּכַבֵּיָא וּמְזֻלֵי
 דְּלִית לוּן חוּשְׁפָּנָא, מְנַהוּן בְּעֵינִין, מְנַהוּן
 בְּאוּדְנִין, מְנַהוּן בְּאַנְפִין, מְנַהוּן בְּחוּטְמָא,
 מְנַהוּן בְּפוּמָא מְנַהוּן בְּצוּאָר, מְנַהוּן בְּיַדִים,
 מְנַהוּן בְּקוּמָה דְּאִיהוּ גּוּפָא, מְנַהוּן בְּשׁוּקִין,
 מְנַהוּן בְּאוֹת בְּרִית, מְנַהוּן בְּלְבוּשֵׁין דְּמַלְפָּא,
 דְּלֹא הָוּה לוּן רִשׁוּ לְאַסְתַּכְּלָא יִתִיר.

אַבְרָ מִשָּׁה בְּכָל אַבְר, וּבְכָל אֲתֵר הָוּה מְשִׁיג
 נְבוּאָה דִּילֵיהּ, וּבְכָל אַבְר וְאַבְר אִיהִי
 הָוּה נְחֻתָא לְגַבִּיהּ, מַה דְּלֹא הָוּה הָכִי לְשִׁאָר
 כָּל נְבִיאֵי, דְּכָל חַד סְלִיק לְאַבְר דִּילֵיהּ,
 דְּנִשְׁמַתִּיהּ הָוּה אֲצִילוֹת מַהֲהוּא אַבְר, וְהֵהוּא
 אַבְר הָוּה לִיהּ אַבּוּי.

וּבְרַתָּא דְּמַלְפָּא אִיהִי הִיכְלָא דְּכָל אַבְר וְאַבְר,
 מְצוּה דְּכָל אַבְר וְאַבְר, אַדְנִי אִיהוּ
 כְּחַשְׁפֵּין הִיכְ"ל, וּבְגִין דָּא אַתְמַר (תהלים נא
 11) אַדְנִי שְׁפַתִי תִפְתָּח, יְהוּ"ה אִיהוּ בְּכָל אַבְר
 וְאַבְר, אַדְנִי הִיכְל, יְהוּ"ה בְּכָל אַבְר וְאַבְר
 וְאִיהִי נְבוּאָה דְּכָל אַבְר וְאַבְר, מְרָאָה דְּכָל אַבְר
 וְאַבְר אַתְקֵרִי, וְכָל אַבְר וְאַבְר אִית לִיהּ סְפִירָה
 יְדִיעָא, הִיכְלָא דְּכֻלְהוּ שְׁכִינְתָּא תִתָּא אַדְנִי,

וְרָא עוּד, אֶלָּא שְׁנִבְיָאִים אַחֲרֵים
 לֹא הָיוּ נִכְנְסִים לְרֵאוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ
 אֶלָּא בְשַׁעוֹת יְדוּעוֹת, וּבִקְדוּשָׁה
 יְדוּעִים, כְּמוֹ שְׁמַצְאָנוּ בְּאַהֲרֹן
 שֶׁהָיָה עֲלִיּוֹן מִכָּלם, שְׁנֵאמַר בּוֹ
 וְאֵל יִבָּא בְכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ,
 אֶלָּא בְזֹאת יִבָּא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ,
 כָּל שַׁפְּן אַחֲרֵים, וְאַתָּה בְּכָל שַׁעֲה
 וְשַׁעֲה וּבְכָל יוֹם שֶׁהֵיית רוּצָה,
 הֵיית נִכְנֵס לְרֵאוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ.

וְרָא עוּד, אֶלָּא כָּל הַנְּבִיאִים הָיוּ
 רוֹאִים אֶת נְבוּאָתָם בְּאִיבְרֵי
 הַמֶּלֶךְ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאִיבְר
 יְדוּע וְלֹא יוֹתֵר. מַהֵם בְּרֵאשׁ
 הַמֶּלֶךְ, מַהֵם בְּנִימִים שֶׁל הֵרֵאשׁ,
 שֶׁהֵם כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת שְׂאִין לָהֶם
 חֲשֻׁבוֹן, מַהֵם בְּעֵינִים, מַהֵם
 בְּאַזְנוֹים, מַהֵם בְּפִגְמוֹים, מַהֵם
 בְּחוּטָם, מַהֵם בְּפִה, מַהֵם בְּצוּאָר,
 מַהֵם בְּיַדִים, מַהֵם בְּקוּמָה שֶׁהוּא
 הַגּוּף, מַהֵם בְּשׁוּקִים, מַהֵם בְּאוֹת
 בְּרִית, מַהֵם בְּלְבוּשֵׁי הַמֶּלֶךְ,
 שְׁלֹא הֵיתָה לָהֶם רְשׁוּת לְהִסְתַּכֵּל
 יוֹתֵר.

אַבְרָ מִשָּׁה, בְּכָל אִיבְר וּבְכָל
 מְקוֹם הָיָה מְשִׁיג נְבוּאָתוֹ, וּבְכָל
 אִיבְר וְאִיבְר הִיא הֵיתָה יוֹרְדַת
 אֵלָיו, מַה שְׁלֹא הָיָה כִּף לְשִׁאָר
 כָּל הַנְּבִיאִים, שְׁכָל אֶחָד עוֹלָה
 לְאִיבְר שְׁלוֹ, וְנִשְׁמַתוּ הֵיתָה
 אֲצִילוֹת מֵאוֹתוֹ הָאִיבְר, וְאוֹתוֹ
 הָאִיבְר הָיָה לוֹ אַבּוּי.

וּבֵת הַמֶּלֶךְ הִיא הֵיכָל שֶׁל כָּל
 אִיבְר וְאִיבְר, הַמְצוּה שֶׁל כָּל
 אִיבְר וְאִיבְר, אַדְנִי הוּא
 כְּחַשְׁפֵּין הִיכְ"ל, וּמִשׁוּם זֶה
 נֵאמַר אַדְנִי שְׁפַתִי תִפְתָּח,
 יְהוּ"ה הוּא בְּכָל אִיבְר וְאִיבְר,
 אַדְנִי הִיכְל, יְהוּ"ה בְּכָל אִיבְר
 וְאִיבְר, וְהִיא נְבוּאָה שֶׁל כָּל אִיבְר
 וְאִיבְר, הַמְרָאָה שֶׁל כָּל אִיבְר
 וְאִיבְר נִקְרָא, וּלְכָל אִיבְר וְאִיבְר
 יֵשׁ לוֹ סְפִירָה יְדוּעָה, הֵיכָל שֶׁל

כלם, שכנינה התפתחונה אדנ"י,
וכמה ממנים שומרי שערם הם
להיכל שלא יפנסו שם נביאים
אלא ברשות.

קום רועה הנאמן, קום פתח
ההיכל, שהרי כמה בעלי נבואה
הם דופקים על השערים של
ההיכל, ואומרים אדנ"י שפתי
תפתח, והיא סתומה אליהם, עד
שאתה תבא לשם היא לא
נפתחת. למלך שהיו צריכים
אותו עבדיו והשרים והממנים
ושליטי הארץ להראות עמו, כל
אחד כפי צרכו, וכל אחד כפי
שלטונו, וכל אחד כפי עסקו.
מה עשה המלך? שם את הכל
בידי הגבירה, ואמר, כל מי
שרוצה לבקש בקשתו, יבא
לגבירה שהיא הבית שלי, הבית
של יי', ההיכל שלי. וזהו אל
יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי,
איתי, פי אם בזאת.

באותו זמן פלם דופקים לפתח,
ששם סגרו"ן שסוגר, ושם
פתחו"ן שפותח. מיד יבא רועה
הנאמן ויאמר, אדנ"י שפתי
תפתח, קמ"ץ פתח, זה סוגר
ונה פותח, שפתי שפתיים (שבא)
שערי צדק, עליהם נאמר פתחו
לי שערי צדק.

מבפנים היא סגולת"א, סגול",
הוא בעלה, והיא סגולת"א
עטרה על ראשו, חל"ם, עליו
נאמר אבוא בם אודה יי', אבוא
היא עשר, שהיא נקדת חל"ם,
ובו אודה יי', שהוא כתר על
כלם, זה - זה צרי, והם שני
עמודי אמת. צדיקים יבאו בו,
זה צדיק שהוא אות ברית
בשניהם, הוא חיר"ק פחת צר"י,
והוא שור"ק, הקשר של שניהם,
ומשום זה אורך פי עניתני ותהי
לי לישועה, זו שכנינה, שהיא
מצדו של הצדיק, שור"ק אל
בעלה, הקשר שלו.

וכמה ממנן נטורי תרעין אינון להיכלא, דלא
יעלוין תמן נביאיא אלא ברשו.

קום רעיא מהימנא, קום אפתח היכלא, דהא
כמה מארי דנבואה אינון דפקין לתרעין
דהיכלא, ואמריין אדנ"י שפתי תפתח, ואיהי
סתומא לגבייהו, עד דאנת תיתי תמן איהי לא
אתפתחת, למלכא דהו צריכין ליה עבדוי
ואפרכסוי וממנן ושלטני ארעא למחזי עמיה,
כל חד כפום צרכוי, וכל חד כפום שלטנותיה,
וכל חד כפום עסקוי, מה עבד מלכא, שוי
כלא בידא דמטרוניתא, ואמר כל מאן דבעי
למשאל שאלתוי, ייתי למטרוניתא, דאיהי
בית דילי בית יי', היכל דילי, והאי איהו (ירמיה
ט כג) אל יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי,
פי אם בזאת.

בההוא זמנא דפקין פלהו לפתחא, דתמן
סגרו"ן דסגיר, ותמן פתחו"ן דפתח,
מיד ייתי רעיא מהימנא, ויימא אדנ"י שפתי
תפתח, קמ"ץ פתח, דא סגיר ודא פתח, תרין
שפון (נ"א שבא) שערי צדק, עלייהו אתמר (שם)
קח יי' פתחו לי שערי צדק.

מלנאו איהי סגולת"א, סגול"ל איהו בעלה,
ואיהי סגולת"א, עטרה על רישיה,
חל"ם עליה אתמר (שם) אבוא בם אודה יי',
אבוא איהי עשר, דאיהי נקודת חל"ם,
וביה (דף לב ע"ב) אודה יי' דאיהו פתר על
פלהו, זה דא צרי, ואינון תרי סמכי קשוט,
צדיקים יבאו בו (תהלים קח כ), דא צדיק דאיהו
אות ברית, בתרוניהו, איהו חיר"ק תחות צר"י,
ואיהו שור"ק, קשורא דתרוניהו, ובגין דא
אורך פי עניתני ותהי לי לישועה (שם כא), דא
שכינתא, דאיהי מסטרא דצדיק שור"ק לגבי
בעלה, קשורא דיליה.

וְאִיהִי חַרְ"ק תַּחֲוֹת צַרְ"י, תְּרִי סַמְכֵי קָשׁוּט,
וְאִיהִי סַגּוּ"ל תַּחֲוֹת תְּרִין דְּרוּעִין, וְאִיהִי
חַל"ם לְעִילָא בְּכַתָּר, וּבְגִין דָּא אַבְן מְאָסוּ
הַבּוֹנִים הֵיִתָּה לְרֹאשׁ פְּנָה (שם), פְּלָהוּ אַמְרִין
מֵאֵת יִי' הֵיִתָּה זֹאת הִיא נַפְלָאת
בְּעִינֵינוּ (שם), בְּזַמְנָא דְאִיהִי לְרֹאשׁ פְּנָה
אֲתַקְרִיאת רִישָׁא, וְעֲלָה אֲתַמַּר (שיר 10) רֹאשֶׁךָ
עַלְיָךְ בְּפַרְמֶל.

בְּשַׁעֲרֵיךָ לְמַלְךְ, כְּמָה מְלָאכִים
וְכְמָה נְשָׁמוֹת עוֹלִים עִמָּה, שְׁהִם
הַנִּימִים שְׁלָה, שְׁתַּלּוּיִים מִמְּנָה
כְּמוֹ עֲנָבִים בְּאֶשְׁכּוֹל, וְכְמָה
מְלָאכִים וּנְשָׁמוֹת מְאִירִים
לְפָנֶיהָ, שְׁנַקְרָאִים עֵינֵי יְהוּ"ה,
וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר כִּי עֵינָיו עַל דְּרָכֵי
אִישׁ, וְכְמָה מַצּוֹת עוֹלוֹת
לְפָנֶיהָ, שְׁנַקְרָאת בְּכֻלָּם מַצּוֹת
יְהוּ"ה בְּרָה מְאִירַת עֵינָיִם.

וְכְמָה מְלָאכִים עוֹלִים עִמָּה,
שְׁנַקְרָאוּ אֲזַנֵּי יְהוּ"ה, שְׁמַמְנִים
עַל קוֹלוֹת הַתְּפִלוֹת וְעַל שִׁיחַת
בְּנֵי אָדָם, לְשַׁמֵּעַ הַתְּפִלוֹת, וְכְמָה
מְלָאכִים עוֹלִים עִמָּה, שְׁנַקְרָאִים
פְּנֵי יְהוּ"ה, שְׁנֹאמַר בְּהֶם וּדְמוֹת
פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמַר, מְאִירִים
בְּכְמָה גְּוִנִים, וְכְמָה מְלָאכִים
עוֹלִים עִמָּה שְׁנַקְרָאוּ רוּחוֹת
וְאֲשִׁים, שְׁנֹאמַר בְּהֶם עוֹשֶׂה
מְלָאכֵי רוּחוֹת מְשַׁרְתָּיו אֵשׁ
לְהַט, שְׁמַמְנִים עַל רִיחַ וְעֶשֶׂן
הַקְּרָבָנוֹת, וְהֵם בְּעֲלֵי הַחֹטֵם.

וְכְמָה בְּעֲלֵי קוֹלוֹת וּדְבוּרִים שֶׁל
הַפֶּה עוֹלִים עִמָּה, שְׁנֹאמַר בְּהֶם
כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל
וּבְעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבָר, וְכְמָה
בְּעֲלֵי צְוֹאֲרִים עוֹלִים עִמָּה, שְׁשֵׁם
קְנָה וְוֶשֶׁט, שְׁמַמְנִים עַל קְרָבָנוֹת
וּתְפִלוֹת, שְׁנֹאמַר בְּהֶם אֶת קְרָבָנֵי
לְחֵמֵי לְאִשִּׁי, וְאֵלוֹ נַקְרָאוּ
אֲשִׁי"ם, וְכְמָה מְלָאכִים עוֹלִים

בְּרַ סְלִיקַת לְגַבֵּי מְלָפָא, כְּמָה מְלָאכִין וְכְמָה
נְשָׁמְתִין סְלִקִין עִמָּה, דְּאֲנוּן נִימִין דִּילָה,
דְּתַלְיִין מֵינָה פְּעַנְבִין בְּאֲתַפְלָא, וְכְמָה מְלָאכִין
וּנְשָׁמְתִין נְהַרִין קְדָמָהא דְאֲתַקְרִאוּ עֵינֵי יִי',
וְעֲלֵיהֶוּ אֲתַמַּר (איוב לד כא) כִּי עֵינָיו עַל דְּרָכֵי
אִישׁ, וְכְמָה פְּקוּדִין סְלִקִין קְדָמָהא,
דְּאֲתַקְרִיאת בְּכֻלָּהוּ מַצּוֹת יִי' בְּרָה מְאִירַת
עֵינָיִם (תהלים יט ט).

וְכְמָה מְלָאכִין סְלִקִין עִמָּה, דְּאֲתַקְרִאוּ אֲזַנֵּי
יִי', דְּמַמְנָן עַל קָלִין דְּצִלוֹתִין, וְעַל
שִׁיחַת בְּנֵי הָאָדָם, לְמַשְׁמַע צִלוֹתִין, וְכְמָה
מְלָאכִין סְלִקִין עִמָּה דְאֲתַקְרִאוּ פְּנֵי יִי',
דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (יחזקאל א1) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם
וְגוֹמַר, נְהַרִין בְּכְמָה גְּוִנִין, וְכְמָה מְלָאכִין
סְלִקִין עִמָּה דְאֲתַקְרִאוּ רוּחִין וְאֲשִׁין, דְּאֲתַמַּר
בְּהוּן (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מְלָאכֵי רוּחוֹת מְשַׁרְתָּיו
אֵשׁ לְהַט, דְּמַמְנָן עַל רִיחָא וְתַנְנָא דְקְרָבָנִין,
וְאִינוּן מְאִירֵי דְחוּטְמָא.

וְכְמָה מְאִירֵי דְקָלִין וּדְבוּרִין דְּפוּמָא סְלִקִין
עִמָּה, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (קהלת י ב) כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבְעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבָר,
וְכְמָה מְאִירֵי דְצְוֹאֲרֵי סְלִקִין עִמָּה, דְּתַמְנָן קְנָה
וְוֶשֶׁט, דְּמַמְנָן עַל קְרָבָנִין וְצִלוֹתִין, דְּאֲתַמַּר
בְּהוּן (במדבר כח ב) אֶת קְרָבָנֵי לְחֵמֵי לְאִשִּׁי, וְאֵלִין

אֲתַקְרִיאוּ אֲשִׁי"ם, וְכְמָה מְלָאכִין סְלִקִין עִמָּה דְאֲתַקְרִאוּ מְאִירֵי דִידִין,

עֲמָה, שְׁנֹאֲמֵר בְּהֵם וְיָדִי אָדָם מִתַּחַת
שְׁנֹאֲמֵר בְּהֵם וְיָדִי אָדָם מִתַּחַת
כְּנִפְיָהֶם, וְכִמָּה בְּעֲלֵי גוֹף עוֹלָם
עֲמָה, שְׁנֹאֲמֵר בְּהֵם וְגוֹיָתוֹ
כְּתָרְשִׁישׁ, וְכִמָּה בְּעֲלֵי כְרִית
עוֹלָם עֲמָה, שְׁנֹאֲמֵר בְּהֵם
כְּמֵרָאָה הַקָּשֶׁת, וְהֵם בְּעֲלֵי
אוֹתוֹת, וְכִמָּה בְּעֲלֵי רַגְלִים
עוֹלָם עֲמָה, שְׁנֹאֲמֵר בְּהֵם
וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל.

וּכְשֶׁהוּא בְּהִיכְלָהָ, כָּל הַנְּבִיאִים
עוֹלָם שָׁם, וְדוֹפְקִים בַּשַּׁעַר,
וְאוֹמְרִים אֲדוּנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח.
שְׁלֶשֶׁת הָרָאשׁוֹנִים שֶׁל הַתְּפִלָּה
הֵם מְסֻדְרִים בְּקִשּׁוֹת עַל הַנֶּפֶשׁ,
לְהַפְנִס בְּהֵם לִפְנֵי עֶלְת הָעֲלוֹת,
שֶׁשָׁם חַיֵּי הַנֶּפֶשׁ. הָאֲמֻצְעִיּוֹת
מִמְנוֹת עַל שְׁאֵלוֹת לְבַקֵּשׁ
בְּקִשׁוֹתֵיהֶם עַל צְרֻכֵי הַגּוּף.
שְׁלֶשֶׁת הָאֲחֵרוֹנוֹת מְקַבְּלִים
תְּשׁוּבָה שֶׁל כָּל הַשְּׁאֵלוֹת מִן
הַמֶּלֶךְ.

וּמַעַל כָּלֵם יָד כּוֹתֶבֶת, וּמִתַּחַת
כָּלֵם יָד חוֹתֶמֶת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וּבְיַד כָּל אָדָם יַחְתּוּם, יָד כּוֹתֶבֶת
תּוֹרָה שְׁבֻכְתָּב שְׁהִיא לְיָמִין, יָד
חוֹתֶמֶת תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה שְׁהִיא
לְשִׁמְאֵל. תּוֹרָה שְׁבֻכְתָּב הִיא
לְיָמִין, עָלֶיו נֹאֲמֵר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
יֵצְאוּ בְּיַד רַמָּה, וְזֶה הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא תּוֹרָה שְׁנִתְּנָה
מִיָּמִין, שֶׁשָׁם חֻכְמָה.

תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה, שֶׁשָׁם שׁוֹכֵנָה
תְּחִתּוֹנָה, נִקְרָאת פֶּה מִצַּד
הַצַּדִּיק, שְׁכָף עוֹלָה פֶּה לְחֻשְׁבוֹן
מִלִּיָּה, שֶׁהוּא כָּל פֶּה, וּמִשּׁוּם
זֶה וּבְיַד כָּל אָדָם יַחְתּוּם, וְהִיא
לְשִׁמְאֵל, שֶׁשָׁם הִיא הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁנֹאֲמֵר בְּהֵם חֲתֻמָּנוּ
לְחַיִּים, וְצַדִּיק עַל שְׁמָה נִקְרָא
סֵפֶר חַיִּים, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ וּבִסְפֵר
חַיִּים וְגוֹמֵר. הָרִי נִפְתַּח הַהִיכָל,
וְהָרִי בָּאִים הַנְּבִיאִים בְּעֲלֵי
הַרְגָלִים שְׁדוֹפְקִים בַּשַּׁעַר,

דְּאֲתֵמֵר בְּהוֹן (יִחְזַקְאֵל א ח) וְיָדִי אָדָם מִתַּחַת
כְּנִפְיָהֶם, וְכִמָּה מְאִרֵי דְגוּפָא סְלָקִין עֲמָה
דְּאֲתֵמֵר בְּהוֹן (דְּנִיאֵל יו) וְגוֹיָתוֹ כְּתָרְשִׁישׁ, וְכִמָּה
מְאִרֵי דְכְרִית סְלָקִין עֲמָה דְאֲתֵמֵר בְּהוֹן (יִחְזַקְאֵל
א כח) כְּמֵרָאָה הַקָּשֶׁת, וְאֲנוּן מְאִרֵי דְאוֹתוֹת,
וְכִמָּה מְאִרֵי דְרַגְלִין סְלָקִין עֲמָה דְאֲתֵמֵר
בְּהוֹן (שם) וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל.

וְכִד אִיהוּ בְּהִיכְלָהָ, כְּלָהוּ נְבִיאֵי סְלָקִין
תְּמָן, וְדַפְקִין לְתַרְעָא וְאֲמַרִין אֲדוּנִי
שְׁפָתַי תִּפְתָּח (תְּהֵלִים נא יז), תִּלְתִּל קְדָמָאִין דְּעֲלוֹתָא
אִינוּן מְסֻדְרִין שְׁאֵלְתִין עַל נַפְשָׁא, לְאֲעֵלָא בְּהוֹן
קְדָם עֶלְת הָעֲלוֹת, דְּתְמָן חַיֵּי נַפְשָׁא, אֲמֻצְעִיּוֹת
מִמְנוֹן עַל שְׁאֵלְתִין לְמִשְׁאֵל בְּעוֹתְהוֹן עַל צְרֻכֵי
גוּפָא, תִּלְתִּל בְּתַרְאִין מְקַבְּלִין תִּיּוּבְתָא דְכָל
שְׁאֵלְתִין מִן מֶלֶךָ.

וְלַעֲיָרָא מְפֻלְהוּ יָד כּוֹתֶבֶת, וְלְתַתָּא מְפֻלְהוּ יָד
חוֹתֶמֶת, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (אִיּוֹב לו
ו) וּבְיַד כָּל אָדָם יַחְתּוּם, יָד כּוֹתֶבֶת אוֹרֵייתָא
דְּכְתִיב דְּאִיהִי לְיָמִינָא, יָד חוֹתֶמֶת אוֹרֵייתָא
דְּבַעֲל פֶּה דְּאִיהִי לְשִׁמְאֵלָא, אוֹרֵייתָא דְּכְתִיב
דְּאִיהִי לְיָמִינָא עֲלִיהִי אֲתֵמֵר (שְׁמוֹת יד ח) וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל יוֹצְאוּם בְּיַד רַמָּה, וְדָא עֲמוּדָא
דְּאֲמֻצְעִיתָא, דְּאִיהוּ אוֹרֵייתָא דְּאֲתִיָּהִיב
מִיָּמִינָא דְּתְמָן חֻכְמָה.

אוֹרֵייתָא דְּבַעֲל פֶּה דְּתְמָן שְׁכִינְתָּא תְּתַאָה, פֶּה
אֲתֵקְרִיאַת מְסֻטָּרָא דְּצַדִּיק, דְּהִכֵּי
סְלִיק פֶּה לְחוּשְׁבֹן מִלִּיָּה, דְּאִיהוּ כָּל פֶּה,
וּבְגִין דָּא (אִיּוֹב לו ז) וּבְיַד כָּל אָדָם יַחְתּוּם, וְאִיהִי
לְשִׁמְאֵלָא, דְּתְמָן אִיהִי אִימָא עֲלָאָה, דְּאֲתֵמֵר
בְּהֵם חֲתֻמָּנוּ לְחַיִּים, וְצַדִּיק עַל שְׁמָה אֲתֵקְרִי
סֵפֶר חַיִּים. (דף לג ע"א) כְּמָה דְּאֲמַרְיָן וּבִסְפֵר
חַיִּים וְגוֹמֵר, הָא אֲתֵפְתַח הַיְכָלָא, הָא קָא
אֲתֵיין נְבִיאֵי מְאִרֵי דְרַגְלִין דְּקָא דַּפְקִין

ואומרים לאותו שפוגר ההיכל, סגרו"ן, ונקרא אדנ"י, שמו פשם רבו, אומרים לו, אדנ"י שפתי תפתח, פתח שערי ההיכל. באותו זמן נכנסים שומרי השער למלך, ואומרים לו, רבון העולמים, הרי בעלי הרגלים דופקים בשער, שהם שלוחי מצוה, שעומדים בעמידה של תפלה לפניך.

באותו זמן נותן להם רשות להפגס, הגבירה שהיא מצות המלך, האפטרופוס של כל המצוות, מלמדת זכות לפני המלך בשבילם, ותאמר לו: רבון העולם, הרי אלו שעומדים לפניך בתפלות, צריך לתת להם את בקשותיהם. באותו זמן יוצא קול אל בעלי הרגלים, ואומר: בן אדם, עמד על רגליך ואדבר אתך, דבר עמי מה שאלתך באמצעות של התפלות, וינתן לך באחרונות. הגבירה מקבלת את בקשותיו, וצריך לשוב שלש פסיעות לאחור, שלא יחזיר כתפיו אל המלך. אלו יוצאים, וסגרו"ן סוגר את השער אחריהם.

והרי בעלי האותות דופקים בפתח, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח. תפתח זה פתחו"ן, ואלו הם בעלי שמונה עשרה ברכות של התפלה, מצד של ח"י העולמים שמיוחדים את הקדוש ברוך הוא ושכינתו שם, שהצדיק הוא תשיעי ממעלה למטה וממטה למעלה, תשע נקודות, תשעה טעמים, ועליהם נאמר ויתן אותם אלהיים ברקיע השמים, וזה צדיק שבו כל הנקודות. להאיר על הארץ, זו שכינה, שהיא כלולה מכל האותיות.

מִדְּ בַעֲלֵי הַשְּׂאֵלוֹת דּוֹפְקִים בַּשַּׁעַר, כַּמָּה שׁוֹמְרֵי הַשַּׁעַר נִכְנָסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וַיֹּאמְרוּ: רַבּוֹן

לְתַרְעָא, וְאֶמְרִין לְהָהוּא דְסָגִיר הַיְכָלָא, סַגְרוּ"ן וְאֶתְקַרֵי אֲדַנִּי שְׁמִיָּה כְּשֵׁם רַבִּיָּה, אֶמְרִין לִיָּה אֲדַנִּי שְׁפֹתַי תִּפְתָּח, אֶפְתַּח תְּרַעִין דְּהַיְכָלָא, בְּהָהוּא זְמַנָּא עָאֲלִין נְטוּרֵי תְרַעָא לְמַלְכָּא, וְאֶמְרֵי לִיָּה, רַבּוֹן עָלְמִין הָא מְאִרֵי דְרַגְלִין קָא דְפָקִין לְתַרְעָא, דְּאִינוּן שְׁלוּחֵי מְצוּהָ, דְקִיִּמִין בַּעֲמִידָה דְעָלוּתָא קַדְמָךְ.

בְּהָהוּא זְמַנָּא יָהֵב לֹוֹן רְשׁוֹ לְאַעְלָא, מְטְרוּנִיתָא דְאִיְהִי מְצוּהָ דְמַלְכָּא אֶפּוּטְרוּפּוּסָא דְכָל פְּקוּדִין, אֹוּלִיפֹת זְכוּ קַדָּם מַלְכָּא בְּגִינֵיָּהּ, וַיִּימָא לִיָּה רַבּוֹן עָלְמָא, הָא אֲלִין דְקִיִּמִין קַדְמָךְ בַּעֲלוּתִין, צְרִיךְ לְמִיָּהֵב לֹוֹן שְׂאֵלְתִין דְלֵהוֹן, בְּהָהוּא זְמַנָּא קָלָא נְפִיק לְגַבֵּי מְאִרֵי דְרַגְלִין, וְאָמַר (יְחֻזְקָאֵל ב א) בֶּן אָדָם עֲמוּד עַל רַגְלִיךָ וְאֲדַבֵּר אִתְךָ, מְלִיל עַמִּי מַה שְׂאֵלְתָךְ בְּאֶמְצָעִיּוֹת דְעָלוּתִין, וַיִּנְתֵּן לָךְ בְּבִתְרָאִין, מְטְרוּנִיתָא קַבְלַת שְׂאֵלְתוּי, וְצְרִיךְ לְמִיָּהֵב תְּלַת פְּסִיעָאן לְאַחֲרָא, דְלֹא יִתְחַזֵּר כַּתְפוּי לְגַבֵּי מַלְכָּא, אֲלִין נְפָקִין וְסַגְרוּ"ן סָגַר תְּרַעָא אַבְתְּרֵיָּהּ.

הָא מְאִרֵי דְאוּתוֹת קָא דְפָקִין לְפִתְחָא, וְאֶמְרִין אֲדַנִּי שְׁפֹתַי תִּפְתָּח, תִּפְתָּח דָּא פִתְחוּ"ן, וְאֲלִין אִינוּן מְאִרֵי דְח"י בְּרַכָּאן דְעָלוּתָא, מְסֻטְרָא דְח"י עָלְמִין, דְמִיְחַדִּין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָּיהָ תַמָּן, דְצְדִיק תְּשִׁיעָאָה אִיהוּ מְעִילָא לְתַתָּא וּמִתְתָּא לְעִילָא, תִשַׁע נְקוּדִין תִשַׁע טְעָמִי, וְעִלְיָהּ אֶתְמַר (כְּרַאשִׁית א יז) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִיִּם בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, וְדָא צְדִיק דְבִיָּה כָּל נְקוּדִין, לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ דָּא שְׁכִינְתָּא, דְאִיְהִי כְלִילָא מְכָל אֲתוּוֹן.

מִדְּ מְאִרֵי שְׂאֵלְתִין דְפָקִין לְתַרְעָא, כַּמָּה נְטוּרֵי תְרַעָא עָאֲלִין קַדָּם מַלְכָּא, וַיִּימְרוּן

העולם, הרי בעלי הצדיקים, בעלי התפלות שמברכים אותך בשמונה עשרה ברכות, רוצים להכנס לפניך. מיד מצוה לפתח להם ולתת את שאלותיו, ואלו הם בעלי האותות, מצד של אלו שנאמר בהם והיו לאתת ולמועדים ולימים ולשנים, ואלו הם שמשתחיים על ברכיהם בח"י עולמות, בשמונה עשרה ברכות אל השכינה.

אז יוצאים, הרי בעלי הקומה דופקים בפתח, שהם כורעים ומשתחיים למלך בתפלות, כמו שאמרו, כל הכורע כורע בכרוף, וכל הזוקף זוקף בשם. כורע אל אדנ"י בצדיק, שנאמר בו והמלך שלמה ברוף, וזוקף אל יהו"ה, לחבר אותם שניהם כמו זה: יאהדונה"י.

ועל פלם מלמדת השכינה זכות. והם, כשמעלים את נשמתם למעלה, כמה חיות מקבלות אותם על כנפיהם, ומעלים אותם עד לשער היכל המלך. מיד שאלה דופקים בפתח מלמדים זכות לפני המלך בשבילם, ומצוה המלך לפתח להם, ואלו הם שמדברים לפני המלך בחשאי, ושואלים ממנו את בקשותיהם בחשאי, יחידים לפני המלך, והמלך נותן להם את שאלותיהם.

מיד הרי הגבירה אוהבת בהם ומלמדת זכות בשבילם לפני שיצאו מן ההיכל, ואומרת: רבון העולמים, אלה הם שהיו, מכסים אותי בעטוף של מצוה של ציצית, בחמשה קשרים ושלש עשרה חליות לכל צד, ובשלשים ושנים ענפי מצוה. מיד מצוה הקדוש ברוף הוא למלאכי המרכבה של מעלה

רבון עלמא, הא מארי צדיקא מארי דצלותין דמברכין לך ב"י ברכאן, בעון לאעלא קמך, מיד מני למפתח לון, ולמהב שאלתוי, ואלין אינון מארי דאותות, מסטרא דאלין דאתמר בהון (שם יד) והיו לאתת ולמועדים ולימים ושנים, ואלין אינון דסגדין ב"י עלמין, ב"י ברכאן לגבי שכינתא.

אלין נפקין הא מארי דקומה דפקין לפתחא, דאינון פרעין וסגדין למלכא בצלותין, כמה דאמרו כל הכורע כורע בכרוף, וכל הזוקף זוקף בשם, כורע לגבי אדנ"י בצדיק, דאתמר ביה (מלכים א ב מה) והמלך שלמה ברוף, וזוקף לגבי יהו"ה, לחברא לון תרווייהו כגוונא דא יאהדונה"י.

ועל כלהו אוליפת שכינתא זכו, ואינון בד סלקין לעילא נשמתהון, כמה חיוון מקבלין לון על גדפייהו, וסלקין לון עד תרעא דהיכלא דמלכא, מיד דאלין דפקין לפתחא, אולפין זכו קדם מלכא בגינייהו, ומני מלכא למפתח לון, ואלין אינון דממללין קדם מלכא בחשאי, ושאלין מניה בעותהון בחשאי, יחידים קדם מלכא, ומלכא יהיב לון שאלתין דלהון.

מיד הא מטרוניתא אחידת בהון, ואוליפת זכו בגינייהו קדם דיפקון מן היכלא, ואמרת רבון עלמין, אלין אינון דהו, מכסיין לי בעטופא דמצוה דציצית, בחמש קשרין ותלת עשר חולייין לכל סטר, ובתלתין ותריין ענפי מצוה, מיד מני קודשא בריך הוא למלאכין דמרפכתא דלעילא, לנטלא לון בגדפייהו, ולפרחא בהון מאתר לאתר, ולכסאה עליהון מפל מזיקין ומלאכי חבלה.

לטל אותם בכנפיהם, ולפרח
עמם ממקום למקום, ולכסות
עליהם מפל המזיקים ומלאכי
החבלה.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים
דופקים בשער. מיד נכנסים
שומרי השערים, ואומרים: רבון
העולם, הרי בעלי הידים
שקושרים תפלה של יד על
זרועם השמאלית בתפלה,
ותפלין על הראש, נכנסים, ואלו
הם שנותנים דורון לך בימין,
שהיא צדקה, צ' תשעים אמנים,
ד' ארבע קדשות, ק' מאה
ברכות, ה' חמשה חמשי תורה.
ומיד מצוה אותם לפתח להם.
באותו זמן וידי אדם יוצאים,
שהן גדלה וגבורה ומקבלים את
הדורון שלהם. זהו שכתוב וידי
אדם מתחת פנפיהם. מה זה
אדם? אותו שנאמר בו פתפאת
אדם, ומהם מקבלים הדורון
ונותנים למלך. ואם הדורון אינו
פראוי, נמסר לכלב, ודוחים את
בקשתו החוצה, שיש שלא
פותחים להם שערים, ונאמר
בהם בחוץ תעמד, ומדבר המלך
עמם מבחוץ, ונותן להם
שאלותיהם מבחוץ, והולכים
להם.

שלא כלם נכנסים לבית המלך,
אלא אלו בעלי הבית, שנאמר
בהם ילדים אשר אין בהם כל
מום, לא בתפלתם ולא
בנשמתם, וטובי מראה בכל
מעשיהם, ומשפלים בכל חכמה,
ונאים למראה, ועליהם נאמר
הראיני את מראיך השמיעני את
קולך פי קולך ערב ומראיך
נאוה, וידעי דעת ומביני מדע,
שיודעים בחכמה ובתבונה
ודעת, שאין דורשים במעשה
בראשית, אלא אם הוא חכם
שלא העליונה, שהיא כ"ח אותיות של

הא אלין נפקין, והא אחרנין דפקין לתרעא,
מיד עאלין נטורי תרעין, ואמרין רבון
עלמא, הא מארי ידין דקשרין תפלה של יד
על דרועייהו שמאלא בצלותא, ותפלין על
רישא, קא עאלין, ואלין אינון דיהבין דורונא
לך בימינא, דאיהי צדקה, צ' תשעים אמנים,
ד' ארבע קדושות, ק' מאה ברכאן, ה' חמשה
חומשי אורייתא, ומיד מני לון, למפתח לון,
בהווא (דף ג ע"ב) זמנא וידי אדם נפקין,
דאינון גדולה גבורה, ומקבלין דורונא דלהון,
הדא הוא דכתיב (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת
פנפיהם, מאי אדם, ההוא דאתמר ביה (ישעיה
מד יג) פתפאת אדם, ומקבלין מנייהו דורונא
ויהבין ליה למלפא, ואם דורונא לאו איהו
כדקא יאות, לכלפא אתמסר, ודחיין לון לבר,
דאית דלא פתחין לון תרעין, ואתמר
בהון (דברים כד יא) בחוץ תעמד, וממלל מלפא
בהון מלבר, ויהיב לון שאלתוי מלבר, ואזלין
לון.

דלאו פלהו עאלין לבי מלפא, אלא אלין
מארי דביתא, דאתמר בהון (דניאל א
ד) ילדים אשר אין בהם כל מום, לא
בצלותהון, ולא בנשמתהון, וטובי מראה בכל
עובדיהון, ומשפלים בכל חכמה, ושפירן
למחזי, דעלייהו אתמר (שיר ב יד) הראיני את
מראיך השמיעני את קולך, פי קולך ערב
ומראיך נאוה, ויודעי דעת ומביני מדע (דניאל א
ד) דידעין בחכמה ובתבונה ודעת, דאין
דורשין במעשה בראשית, אלא אם הוא חכם
בחכמה ומבין בבינה ויודע בדעת, ואשר פח
בהם, דא שכינתא עלאה, דאיהי כ"ח אתוון
דעובדא דבראשית, לעמוד בכלהו בעמידה
בחכמה ומבין בבינה ויודע בדעת, ואשר פח בהם, זו שכינה

דְּצֻלוֹתָא, אֵלִין יַעֲלוּן לְהִיכְלָא דְמִלְפָּא, דְּאִינוּן צְדִיקִים גְּמוּרִים.

בִּינוּנִים יְהִיב לֹון שְׁאַלְתִּין דְּלֵהוּן מִלְבָּר, וְלֹא עֲאֵלִין לְגֹאוּ, רְשִׁיעֵיִיא אֲדַחֲיִין מִתְמָן, וְלֹא יְהִיב לֹון שְׁאַלְתִּין דְּלֵהוּן, אֶלָּא עֲלִיִּיהוּ אֲתָמַר (ישעיה א יב) מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיְדָכֶם רְמַס חֲצָרִי, וְאֵלִין אִינוּן רְשִׁיעֵיִיא, דְּהוּוּ מִבְּזִין לְמִלְפָּא בְּצֻלוֹתֵהוּן, דְּמִנְחָן לְמִשְׁמַע צֻלוֹתָא, וּפְסֻקִין לָהּ עַל שִׂיחָה בְּטִלָּה.

אֵלִין נְפָקִין, הָא אֲחֲרֵנִין עֲאֵלִין, אִינוּן מְאָרִי דְּצוּאָר, דְּהוּוּ מְבָרְכִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל מְאָכְלִין וּמִשְׁתִּיִין דְּקֶרְבָּנִין, דְּאֲמַרִין בְּכָל יוֹמָא צוּ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֲמַרְתְּ אֲלֵיהֶם אֵת קֶרְבָּנִי לְחֲמִי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִיחוּחִי (במדבר כח א). דְּהוּוּ מְקַרְבִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ, בְּכַמְהָ קֶרְבָּנִין דְּצֻלוֹתִין, וְאֵלִין אִינוּן דְּמֵהֲנִיִין בְּעֵנְג שַׁבַּת, וּמְבָרְכִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יְהִיב לֹון שְׁאַלְתִּין דְּלֵהוּן, וְלֹאֲחֲרֵנִין דְּהוּוּ אֶכְלִין בְּלֹא צֻלוֹתָא אֲתַדְחֲיִין מִתְמָן, וְיִהְיִין לֹון בִּידָא דְכַמְהָ מְלֹאכֵי חֲבֵלָה דְּאִינוּן מְזִיקִין.

הָא אֵלִין נְפָקִין, הָא מְאָרִי דְקָלִין וְדַבּוּרִין בְּזַמִּירוֹת וְתוֹשְׁבַחוֹת וְהוֹדָאוֹת דְּצֻלוֹתָא דְפָקִין, וּמְאָרִי דְקָלִין דְּקֶרְאֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקִרְיַאת שְׁמַע, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל תְּרִין זְמַנִּין עָרַב וּבְקָר.

אֲדַחֲבִי הָא מְאָרִי דְרַגְלִין קָא דְפָקִין לְפִתְחָא, מְאָרִי דְעַמִּידָה דְצֻלוֹתָא, דְאֲתָמַר בְּהוּן (דניאל א ד) וְאֲשֶׁר פַּח בְּהֶם לְעַמּוּד בְּהִיכַל הַמִּלְךְ, הַמִּלְךְ סָתַם דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הִיכַל הַמִּלְךְ דָּא אַדְנִי, דְאֲתָמַר בֵּיהּ (תהלים נא יז) אַדְנִי שְׁפַתִי תִפְתַּח, אַדְנִי סָלִיק לְחוּשְׁבָן הוּא, הִיכַל הַמִּלְךְ זֶה אַדְנִי, שְׁנַאֲמַר בּוּ אַדְנִי שְׁפַתִי תִפְתַּח,

מַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית לְעַמּוּד בְּכֻלָּם בְּעַמִּידָה בְּתַפְלָה, אֵלוּ יִכְנָסוּ לְהִיכַל הַמִּלְךְ, שְׁהֶם צְדִיקִים גְּמוּרִים.

לְבִינוּנִים נוֹתֵן לָהֶם אֵת בְּקֻשׁוֹתֵיהֶם מִבְּחוּץ, וְלֹא נִכְנָסִים פְּנִימָה. הַרְשָׁעִים נִדְחִים מִשָּׁם, וְלֹא נוֹתֵן לָהֶם אֵת בְּקֻשׁוֹתֵיהֶם, אֶלָּא עֲלֵיהֶם נֹאמַר, מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיְדָכֶם רְמַס חֲצָרִי, וְאֵלוּ הֵם הַרְשָׁעִים שְׁהִיוּ מְבִזִּים אֵת הַמִּלְךְ בְּתַפְלָתָם, שְׁמַנִּיחִים לְשִׁמְעַ עֵת הַתַּפְלָה וּמְפַסְקִים אוֹתָהּ עַל שִׂיחָה בְּטִלָּה.

אֵלִין יוֹצְאִים, וְהָרִי אַחֲרֵים נִכְנָסִים, אוֹתָם בְּעֵלִי צוּאָר שְׁהִיוּ מְבָרְכִים אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל מְאָכְלִים וּמִשְׁקִים שֶׁל הַקֶּרְבָּנוֹת, שְׁאוּמְרִים בְּכָל יוֹם צוּ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֲמַרְתְּ אֲלֵיהֶם אֵת קֶרְבָּנִי לְחֲמִי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִיחוּחִי, שְׁהִיוּ מְקַרְבִּים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִשְׂכִינְתוֹ בְּכַמְהָ קֶרְבָּנוֹת שֶׁל תַּפְלוֹת. וְאֵלוּ הֵם שְׁנֵהֲנִים בְּעֵנְג שַׁבַּת וּמְבָרְכִים אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לָהֶם שְׁאֵלוֹתֵיהֶם, וְלֹאֲחֲרֵים שְׁהִיוּ אוֹכְלִים בְּלִי תַפְלָה, נִדְחִים מִשָּׁם, וְנוֹתְנִים אוֹתָם בִּידֵי כַמְהָ מְלֹאכֵי חֲבֵלָה שְׁהֶם מְזִיקִים.

הָרִי אֵלוּ יוֹצְאִים, וְהָרִי בְּעֵלִי קוּלוֹת וְדַבּוּרִים בְּזַמִּירוֹת וְתוֹשְׁבַחוֹת וְהוֹדָאוֹת שֶׁל תַּפְלָה דּוֹפְקִים, וּבְעֵלִי הַקּוּלוֹת שְׁקוּרָאִים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקִרְיַאת שְׁמַע, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל פְּעַמִּים בְּיוֹם, עָרַב וּבְקָר.

בֵּין כֶּף הַנֶּהַב בְּעֵלִי הַרְגְלִים דּוֹפְקִים בְּפִתְחָא, בְּעֵלִי הַעַמִּידָה שֶׁל תַּפְלָה, שְׁנַאֲמַר בְּהֶם וְאֲשֶׁר פַּח בְּהֶם לְעַמּוּד בְּהִיכַל הַמִּלְךְ. הַמִּלְךְ סָתַם זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ אַדְנִי עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן הִיכַל, וְנֹאמַר

היכל, ואתמר (חבוקק א ט) ויני בהיכל קדשו הס מפניו כל הארץ.

זבאה איהו מאן דזכי לאעלאה להיכליה דקודשא בריה הוא, למחזי למלכא ומטרוניתא, זבאה פומא, דשריא ביה צלותא דאיהי אדנ"י, דאמרינן לה אדנ"י שפתי תפתח, וזכאין שפוון דאינון תרעין דהיכלא, פגוונא דאלין דאתמר בהון (שם קיח יט) פתחו לי שערי צדק, דכד פומיה פתח בצלותא בשכינתא, ויני יענה מיד, הדא הוא דכתיב (ישעיה נח ט) אז תקרא ויני יענה, א"ז תמניא אתוון יהו"ה אהי"ה, ויני יענה הוא ובית דינו, ודא יהו"ה אדנ"י יאהדונה"י, לקבל תמניא אתוון, אלין אינון חיוון דחשמ"ל, דאינון חיוון דאשא, פעם חשות ופעם ממללות, בצלותא מיושב ממללות, בצלותא דמעומד חשות.

ותא חזי, אם בר נש סליק במחשבתיה בצלותא דיליה לשכינתא, או בכל פקודא ופקודא דעביד, מיד דדפיק לפתחא דהיכלא דמלכא, נביא או חוזה או חכם או צדיק או חסיד, מיד דקרא לה לתרעא, אם שכינתא סליקת תמן, יי יענה מיד, ולא אמתינ לעבד או ממנא דאפתח ליה, אלא איהו ממש אפתח ליה, מחביבו ורחימו דאית ליה לגבה כחתן לגבי כלה, ואם שכינתא לא סליקת בהווא צלותא או פקודא, לא חשיב ליה קודשא בריה הוא למפתח ליה היכליה, ואפילו על ידי שלוחא. (דף טז ע"א) ולא איהו כדאי למיעאל להיכלא דמלכא, ועליה אתמר (דברים כד יא) בחוץ תעמד, ומלכר יהבין ליה בעותיה, על ידי שלוחא או ממנא, ואי לא סליק צלותיה פדקא גאות, דחיינ ליה לבר, וסגרינ תרעין באנפוי, ועליה אתמר (משלי א

ויהו"ה בהיכל קדשו הס מפניו כל הארץ.

אשרי הוא מי שזוכה להפגס להיכלו של הקדוש ברוך הוא לראות את המלך והגבירה, אשרי הפה ששורה בו תפלה שהיא אדנ"י, שאומרים לה אדנ"י שפתי תפתח, ואשרי השפתיים שהם שערי ההיכל, כמו שאלה שנאמר בהם פתחו לי שערי צדק, שכשפיו פותח בתפלה עם השכינה, ויהו"ה יענה מיד, זהו שכתוב אז תקרא ויהו"ה יענה. א"ז שמונה אותיות יהו"ה אהי"ה, ויהו"ה יענה, הוא ובית דינו, וזה יהו"ה אדנ"י יאהדונה"י כנגד שמונה אותיות, אלו הם האותיות של חשמ"ל, שהם חיות האש, פעם חשות ופעם ממללות, בתפלת מישב ממללות, בתפלת מעמד חשות.

ובא וראה, אם אדם מעלה במחשבתו בתפלתו לשכינה, או בכל מצוה ומצוה שעושה, מיד כשדופק לפתח היכל המלך, נביא או חוזה או חכם או צדיק או חסיד, מיד כשקורא לשער, אם שכינה עולה שם, יהו"ה יענה מיד, ולא ממתין לעבד או ממנא שיפתח לו, אלא הוא ממש פותח לו, מחביבות והאהבה שיש לו אליה, כמו חתן אל הכלה, ואם שכינה לא עולה באותה תפלה או מצוה, לא מחשיב אותו הקדוש ברוך הוא לפתח לו את היכלו, ואפלו על ידי שליח, ואינו כדאי להפגס להיכל המלך, ועליו נאמר בחוץ תעמד, ומבחוץ נותנים לו את בקשתו על ידי שליח או ממנא, ואם לא עולה תפלתו פראוי, דוחים אותו החוצה, וסוגרים את השערים בפניו, ועליו נאמר

אז יקראנני ולא אענה ישחרנני
ולא ימצאנני.

וכך פשקוראים ישראל כל אחד
ואחד לקדוש ברוך הוא,
בקריאת שמע או בתפלה או
בכל מצוה - אם שכינה אינה
שם, לא יורד לשם. זהו שכתוב
בכל מקום אשר אָפִיר את שמי
אבא אליך וברכתך, ותרגם
אוניקלוס, בכל מקום שאשרה
את שכינתי שם וגומר.
שפשאדם מעלה את השכינה
במצוות שלו לקדוש ברוך הוא,
הקדוש ברוך הוא יורד עליו
בשכינה, ומשום זה אמר הנביא
אל יתהלל וגומר, כי אם בזאת,
והרי פרשוהו.

וכך פשאדם מעלה את השכינה
בתפלתו לקדוש ברוך הוא,
הקדוש ברוך הוא יורד פנגד
תפלתו, ושכינתו מקדימה לפתח
לו. זהו שכתוב ויהי הוא טרם
פלה לדבר והנה רבקה יוצאת,
וזהו הסוד שבארוהו בעלי
המשנה, אם שגורה תפילתי בפי,
יודע אני שהוא מקבל, ואם לאו,
יודע אני שהוא מטורף, וטורפים
לו תפלתו בפניו, ומשום זה,
ויהי הוא טרם פלה לדבר,
ילדבר בתפלתו בשם יהוה,
מיד שכינה יוצאת אליו,
ובשבילו יורדת שכינה לרגלו.
זהו שכתוב צדק לפניו יהלך
וישם לדרך פעמיו.

ובששכינה עומדת על ישראל,
וישראל הם הרגלים שעומדת
עליהן בנלות, הקדוש ברוך הוא
משבח אותה בהן, מה יפו
פעמיה בנעלים וגומר. ועוד מה
יפו פעמיה, כשישראל היו
מקיימים שלש פעמים בשנה.
ועוד מה יפו פעמיה בנעלים,

ועמדו

דעליהו אתמר (זכריה יד ד) ועמדו

כח) אז יקראנני ולא אענה ישחרנני ולא
ימצאנני.

והכי כד קראן ישראל כל חד וחד לקודשא
ברוך הוא, בקריאת שמע או בצלותא
או בכל פקודא, אם שכינתא לאו איהי תמן
לא נחית תמן, הדא הוא דכתיב (שמות כ כד) בכל
מקום אשר אָפִיר את שמי אבא אליך
וברכתך, ותרגם אנקלוס בכל אתר דאשרי
שכינתי תמן וגומר, דכד בר נש סליק שכינתא
בפקודין דיליה לגבי קודשא ברוך הוא,
קודשא ברוך הוא נחית עליה בגינה, ובגין
דא אמר הנביא (ירמיה ט כב), אל יתהלל וגומר,
פי אם בזאת והא אוקמוהו.

והכי כד בר נש סליק שכינתא בצלותא דיליה
לגבי קודשא ברוך הוא, קודשא ברוך
הוא נחית לקבל צלותיה, ושכינתיה אקדימת,
לאפתחא ליה, הדא הוא דכתיב (בראשית כד
טו) ויהי הוא טרם פלה לדבר, והנה רבקה
יצאת, ודא איהו רזא דאוקמוה מארי מתניתין,
אם שגורה תפילתי בפי יודע אני שהוא מקובל,
ואם לאו יודע אני שהוא מטורף, וטורפין לו
צלותיה באנפוי, ובגין דא ויהי הוא טרם פלה
לדבר, ולמללא בצלותיה בשם יי, מיד
שכינתא נפקת לגביה ובגיניה נחתת שכינתא
לרגלוי, הדא הוא דכתיב (תהלים פה יד) צדק
לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו.

וכד שכינתא איהי עומדת על ישראל,
וישראל אינון רגלין דקמת עליהו
בגלותא, קודשא ברוך הוא משבח לה בהון,
מה יפו פעמיה בנעלים וגומר (שיר ז ב), ועוד
מה יפו פעמיה, כד ישראל הוו מקיימין שלש
פעמים בשנה, ועוד מה יפו פעמיה בנעלים,

ועמדו דעמרו ישראל על טורא דסיני, דעליהו אתמר

רְגְלֵיו בַּיּוֹם הַהוּא, וְעוֹד מָה יָפוּ פְעָמֶיךָ
בְּנֻעָלִים, כַּד קִיַּמִּין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּיוֹמָא דְדִינָא
בְּצִלוֹתָא, קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינְיֵיהּ עוֹמֵד
מִכְּסָא דִּין וְיוֹשֵׁב עַל כְּסֵא רַחֲמִים, בְּזַמְנָא
דְּאִינוּן קִיַּמִּין בְּשִׁכְנֵתָא בְּגִלוֹתָא, וְסִבְלִין
עַלְיֵיהּ כְּמָה דִּינִין וְכְמָה יְסוּרִין, דְּאֲמַרִּין כִּי
עָלִיךְ הוֹרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם נַחְשִׁבְנוּ כְּצֹאן
טְבַחָה (תהלים מד כג).

בְּזַמֵּן שְׁעֻמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר
סִינַי, שְׁעַלְיֵהֶם נֶאֱמַר וְעֻמְדוּ
רְגְלֵיו בַּיּוֹם הַהוּא. וְעוֹד מָה יָפוּ
פְעָמֶיךָ בְּנֻעָלִים, כְּשְׁעוֹמְדִים
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בַּיּוֹם הַדִּין בְּתַפְלָה,
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁבְלֵם
עוֹמֵד מִכְּסָא דִּין וְיוֹשֵׁב עַל כְּסֵא
רַחֲמִים, בְּזַמֵּן שְׁהִם עוֹמְדִים עִם
הַשְּׂכִינָה בְּגִלוֹת וְסוֹבְלִים עַלְיֵהֶם
כְּמָה דִּינִים וְכְמָה יְסוּרִים,
שְׂאוּמְרִים כִּי עָלִיךְ הוֹרְגָנוּ כָּל
הַיּוֹם נַחְשִׁבְנוּ כְּצֹאן טְבַחָה.

וְכַד בַּר נֶשׁ מְצַלִּי, צָרִיךְ בְּקִדְמִיתָא לְנַחְתָּא
קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ יְהו"ה בְּקִרְיָאָת
שְׁמַע, וְלִיָּה אֲמַרִּין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּכָל שַׁבְּתוֹת
וְיִמִּין טְבִין, בְּגִין דְּיוֹמִין דְּחוּל תַּרְעָא דְהִיכְלָא
פְּנִימָאָה אִיהִי סְתִימָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל
מו א) כֹּה אָמַר אֲדֹנָי אֱלֹהֵיִם שְׁעַר הַחֲצָר
הַפְּנִימִית הַפְּנֵה קָדִים יִהְיֶה סָגוּר שְׁשֶׁת יָמֵי
הַמַּעֲשָׂה, וְאַמַּי בְּגִין דְּמַטְטְרוּן שְׁלִיט עַלְיֵיהּ,
וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת דִּיִּיתִי בְּעֵלָה יַפְתַּח, וְכֵן בַּיּוֹם
הַחֲדָשׁ יַפְתַּח, וּבְגִין דָּא, כַּד נַחֲתִית בַּר נֶשׁ יְהו"ה
בְּקִרְיָאָת שְׁמַע, צָרִיךְ לְנַחְתָּא לִיָּה בְּאֲדַנְי,
דְּאִיהוּ בְּפוּמִיָּה, וּבְגִין דָּא אֲדַנְי שְׁפְתֵי תַפְתַּח
וּפִי יַגִּיד תְּהִלְתֶּךָ.

וּבְשִׁאָרָם מִתְפַּלֵּל, צָרִיךְ
בְּהַתְחַלָּה לְהוֹרִיד אֶת הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׁהוּא יְהו"ה,
בְּקִרְיָאָת שְׁמַע, וְאִין אֲוֹמְרִים
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל בְּכָל שַׁבְּתוֹת וְיָמִים
טוֹבִים, מְשׁוּם שְׁבִימִים שְׁל חַל,
שְׁעַר הַחֲצָר הַפְּנִימִי הוּא סְתוּם.
זְהוּ שְׁפְתוּב כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
אֱלֹהֵיִם שְׁעַר הַחֲצָר הַפְּנִימִית
הַפְּנֵה קָדִים יִהְיֶה סָגוּר שְׁשֶׁת יָמֵי
הַמַּעֲשָׂה, וְלָמָּה? מְשׁוּם
שְׁמַטְטְרוּן שׁוֹלֵט עַלְיֵהֶם, וּבַיּוֹם
הַשַּׁבָּת שְׁיַבֵּא בְּעֵלָה יַפְתַּח, וְכֵן
בַּיּוֹם הַחֲדָשׁ יַפְתַּח, וּמְשׁוּם זֶה,
כְּשִׁמוֹרִיד אָדָם יְהו"ה בְּקִרְיָאָת
שְׁמַע, צָרִיךְ לְהוֹרִיד אוֹתוֹ
בְּאֲדַנְי, שְׁהוּא כְּפִיּו, וּמְשׁוּם זֶה
אֲדַנְי שְׁפְתֵי תַפְתַּח וּפִי יַגִּיד
תְּהִלְתֶּךָ.

דְּתַלְתָּ צְלוֹתִין אִינוּן בְּשַׁבָּת, וּרְבִיעֵאָה צְלוֹתָא
דְּמוּסָף, צְלוֹתָא דְעַרְבִית אַתָּה קְדֻשָּׁתָא,
וְדָא שְׂכִינְתָּא תַתָּאָה, דְּאִיהִי מִסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא,
דְּתַמָּן לְיוֹאֵי, דְאַתְמַר בְּהוּן וְקְדֻשָּׁתָא אֶת הַלּוֹיִם,
צְלוֹתָא דְשַׁחֲרִית יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמַתְנַת חֶלְקוֹ,
וְדָא נְשִׁמַת כָּל חַי, דְּאִיהִי אִימָא עֵלְאָה, עֵלְאָה
אַתְמַר (תהלים סח יד) אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שַׁפְּתִים, אֵל
תִּקְרִי אִם אֶלָּא אִם, דְּעֵלְאָה אַתְמַר (בראשית כח
יא) וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא, בְּאַתְרֵי דִישׁ כ"ב אַתְוּוֹן
דְּאוּרִייתָא שְׂכִיבַת תַּמָּן, זַפְּאָה אִיהִי פּוּמָא,
דְּאוּרִייתָא דְהִיא שְׁעֵתָא שְׂכִיבַת תַּמָּן.

שְׁשַׁדֵּשׁ תַּפְלוֹת הֵן בְּשַׁבָּת,
וּרְבִיעִית תַּפְלַת מוּסָף, תַּפְלַת
עַרְבִית אַתָּה קְדֻשָּׁתָא, וְזוֹ שְׂכִינָה
תַּחְתּוֹנָה שְׁהִיא מְצַד הַשְּׂמָאל,
שְׁשֵׁם הַלּוֹיִם, שְׁנֹאֲמַר בְּהִם
וְקְדֻשָּׁתָא אֶת הַלּוֹיִם. תַּפְלַת
שַׁחֲרִית, יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמַתְנַת
חֶלְקוֹ, וְזֶה נְשִׁמַת כָּל חַי, שְׁהִיא
הָאִם הַעֲלִיּוֹנָה, עַלְיָהּ נֶאֱמַר אִם
תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שַׁפְּתִים, אֵל תִּקְרִי
אִם אֶלָּא אִם, שְׁעַלְיָהּ נֶאֱמַר
וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא, בְּמָקוֹם
שֵׁשׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שׁוֹכְבַת שֵׁם. אֲשֶׁרִי הוּא הַפֶּה שֶׁהַתּוֹרָה שֶׁל אוֹתָהּ שְׁעָה שׁוֹכְבַת שֵׁם.

הַתַּפְלָה הַשְּׁלִישִׁית, אַתָּה אָחַד
וְשִׁמְךָ אָחַד, זֶה יְהו"ה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי שְׂאוֹחֵז בְּשִׁנְיָהֶם, וְהֵן
נִשְׁמָה יְתֵרָה וְרוּחַ יְתֵרָה וְנִפְשׁ
יְתֵרָה. נִפְשׁ יְתֵרָה בְּעֶרְב־שַׁבַּת -
אַתָּה קִדְשָׁתָּ. נִשְׁמָה יְתֵרָה -
נִשְׁמַת כָּל חַי, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ יִשְׁמַח
מֹשֶׁה בְּמַתְנַת חֵלְקוֹ. רוּחַ יְתֵרָה -
אַתָּה אָחַד וְשִׁמְךָ אָחַד. אֲשֶׁר־
הוּא מִי שְׁפוֹתַח אֶת פִּי בְּשִׁלְשׁ
תַּפְלוֹת לְקַבֵּל אוֹתָם בְּשַׁבַּת.
תַּפְלוֹת מוֹסֵף זֶה צַדִּיק, שְׁפוֹלֵל
אֶת כָּל הַתַּפְלוֹת, וְכוּ אוֹמְרִים
בְּתַפְלוֹת מוֹסֵף כְּתָר יִתְנוּ לָךְ
יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְהַכְּתָר הוּא
כְּתָר עֲלִיוֹן, יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ -
אָבָא וְאִמָּא, וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
- שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, יְהו"ה
צְבָאוֹת - בְּרִית מִלָּה וְשִׁפְתֵי
יְרֻכִים שֶׁל אֲמַת, מְלֵא כָל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ זֹו שְׁכִינָה.

אֲשֶׁר־הַשְּׁפָתִים שֶׁהֵם שְׁעָרֵי
הַהִיכָל לְקַבֵּל בָּהֶם אֶת הַתַּפְלוֹת
הַלְלוּ, וּמְשׁוּם זֶה אֲדַנְיִי שְׁפָתֵי
תַּפְתָּח, פְּתָחוּ לִי שְׁעָרֵי צֶדֶק,
שִׁכְשְׂאֲדָם פּוֹתַח פִּי בְּתַפְלָה עִם
שְׁכִינָתוֹ, מִיָּד אֲזַ תִּקְרָא וְיְהו"ה
יַעֲנֶה, הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, אֲזִי שְׁמוֹנֶה
אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה אֱהִי"ה, אָבָא
וְאִמָּא, וְיְהו"ה יַעֲנֶה מִיָּד, הוּא
וּבֵית דִּינּוֹ, יְהו"ה אֲדַנְיִי.

בְּשֵׁהֶם בְּאָבָא וּבְאִמָּא, לִימִין
וּשְׂמָאל, כָּל אָחַד הוּא שֵׁם בְּפָנָי
עֲצָמוֹ, וְכִשְׁהֵם בְּכְתָר עֲלִיוֹן, הֵם
בְּיַחֲוֹד אָחַד כְּמוֹ זֶה:
יֵאָהוּיָה"ה, בְּחֻסָּד וּגְבוּרָה, הֵם
יְהו"ה אֱהִי"ה, הַעֲנִפִים נִפְרָדִים
לִימִין וּלְשִׂמְאֵל, בְּעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
הֵם שְׁנֵיהֶם בְּיַחֲוֹד אָחַד, וְכֵן
הַעֲנִפִים נִפְרָדִים בְּנִצּוּץ וְהוֹד,
יְהו"ה לִימִין, אֱהִי"ה לְשִׂמְאֵל,
בְּצַדִּיק מְתִיחָדִים. הָרִי פֶּאֶן סוּד
הָאֵילָן, שְׁמַתְפְּשֻׁטִים עֲנִפּוֹ
מִמְעָלָה וּמְתִיחָדִים לְמַטָּה
בְּשִׁרְשׁוֹ, וְזֶה עֵץ הַחַיִּים.

צְלוֹתָא תְּלִיתָאָה אַתָּה אָחַד וְשִׁמְךָ אָחַד, דָּא
יְהו"ה עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְאֲחִיד
בְּתְרוּיָהּ, וְאִינוּן נִשְׁמָה יְתֵרָה וְרוּחַ יְתֵרָה
וְנִפְשׁ יְתֵרָה, נִפְשׁ יְתֵרָה בְּעֶרְב־שַׁבַּת, אַתָּה
קִדְשָׁתָּ, נִשְׁמָה יְתֵרָה נִשְׁמַת כָּל חַי, דְאִתְמַר
בָּהּ יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמַתְנַת חֵלְקוֹ, רוּחַ יְתֵרָה אַתָּה
אָחַד וְשִׁמְךָ אָחַד, זַפְּאָה אִיהוּ מָאן דְאִפְתַּח
פּוּמוֹי בְּתַלְת צְלוֹתִין, לְקַבְּלָא (דף לד ע"ב) לוֹן
בְּשַׁבַּת, תַּפְלוֹת מוֹסֵף דָּא צַדִּיק, דְכָלִּיל כְּלָהוּ
צְלוֹתִין, וּבֵיהּ אֲמַרִין בְּצְלוֹתָא דְמוֹסֵף כְּתָר יִתְנוּ
לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְכְתָר אִיהוּ כְּתָר עֲלִיוֹן, יְיָ
אֱלֹהֵינוּ אָבָא וְאִמָּא, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ תַּלְת
אַבְהֵן, יְיָ צְבָאוֹת בְּרִית מִלָּה וְתִרִין יְרֻכֵי
קְשׁוּט, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ דָּא שְׁכִינָתָא.

זְבָאִין שְׁפוּן דְאִינוּן תְּרַעֲיוֹן דְהִיכְלָא, לְקַבְּלָא
בְּהוּן צְלוֹתִין אֵלִין, וּבְגִין דָּא אֲדַנְיִי
שְׁפָתֵי תַּפְתָּח (תהלים נא יז), פְּתָחוּ לִי שְׁעָרֵי
צֶדֶק (שם קיח יט), דְכַד בַּר נִשׁ אִפְתַּח פּוּמוֹי
בְּצְלוֹתָא בְּשְׁכִינָתֵיהּ, מִיָּד אֲזַ תִּקְרָא וְיְיָ
יַעֲנֶה (ישעיה נח ט), הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, אֲזִי תְּמַנְיָא
אַתּוּן דְאִינוּן יְהו"ה אֱהִי"ה, אָבָא וְאִמָּא, וְיְיָ
יַעֲנֶה מִיָּד הוּא וּבֵית דִּינּוֹ יְהו"ה אֲדַנְיִי.

בַּד אִינוּן בְּאָבָא וּבְאִמָּא, לִימִינָא וּשְׂמָאלָא,
כָּל חַד אִיהוּ שֵׁם בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְכַד אִינוּן
בְּכְתָר עֲלִיוֹן אִינוּן בְּיַחֲוֹדָא חֲדָא, כְּגוּוֹנָא דָּא
יֵאָהוּיָה"ה, בְּחֻסָּד וּגְבוּרָה אִינוּן יְהו"ה
אֱהִי"ה, עֲנִפִין מְתַפְרְדִין לִימִינָא וּשְׂמָאלָא,
בְּעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא אִינוּן תְּרוּיָהּ בְּיַחֲוֹדָא
חֲדָא, וְהִכֵּי אִינוּן עֲנִפִין מְתַפְרְדִין בְּנִצּוּץ וְהוֹד,
יְהו"ה לִימִינָא אֱהִי"ה לְשְׂמָאלָא, בְּצַדִּיק
מְתִיחָדִים, הָא הִכָּא רְזָא דְאֵילָנָא, דְאִתְפְּשֻׁטִין
עֲנִפּוֹי מְעִילָא, וּמְתִיחָדִין בְּשִׁרְשׁוֹי לְתַתָּא, וְדָא
עֵץ הַחַיִּים.

עין הדעת טוב, דלית ביה רע, מתתא לעילא, כגוונא דא, אדנ"י שכינתא תתאה, יהו"ה עמודא דאמצעייתא, ואינון בתרין ירכין ענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, והכי בתרין דרועין מתפרדין ענפין לימינא ולשמאלא, בצדיק אינון ביחודא חדא יאהדונה"י, ודא רזא דחשמ"ל, חיוון דאשא ממללן, פל הפורע פורע בברוך, דאיהי יאהדונה"י, וכל הזקף זוקף בשם, בתרין שמהן ודא יהו"ה אהי"ה.

ובהון הוה משבח שכינתא בשיר השירים מתתא לעילא, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ז ב) מה יפנו פעמיה בנעלים בת נדיב, חמוקי ירכיף כמו חלאים מעשה ידי אמן, שררף אגן הסהר, שגיי שדיף, צוארף, ראשף, הרי כאן ממשח למעלה.

והיא משבחת את הקדוש ברוך הוא ממעלה למטה, ראשו פתם פז, עיניו, לחיו, שפתותיו, שוקיו. אשריו מי שמעלה את התפלה בכל איבר ואיבר בתקון הנה.

בא וראה, יהו"ה אדנ"י הוא הקדוש ברוך הוא ושכינתו, בשתי שוקים, יהו"ה לימין, אדנ"י לשמאל, והם אספקלריה המאירה ואספקלריה שאינה מאירה, בצדיק שניהם אחד, יאהדונה"י. וכף בשתי זרועות, יהו"ה לימין, אדנ"י לשמאל, בעמוד האמצעי יאהדונה"י, שניהם ביחוד אחד, בסוד אמ"ן, ומשום זה גדול העונה אמן יותר מן המברך, זהו ממשח למעלה.

ממעלה למטה, יהו"ה אהי"ה שניהם אחד בכתר עליון, כמו זה: יאההויה"ה, בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה, בשתי זרועות

עין הדעת טוב, דלית ביה רע, מתתא לעילא, כגוונא דא, אדנ"י שכינתא תתאה, יהו"ה עמודא דאמצעייתא, ואינון בתרין ירכין ענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, והכי בתרין דרועין מתפרדין ענפין לימינא ולשמאלא, בצדיק אינון ביחודא חדא יאהדונה"י, ודא רזא דחשמ"ל, חיוון דאשא ממללן, פל הפורע פורע בברוך, דאיהי יאהדונה"י, וכל הזקף זוקף בשם, בתרין שמהן ודא יהו"ה אהי"ה.

ובהון הוה משבח שכינתא בשיר השירים מתתא לעילא, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ז ב) מה יפנו פעמיה בנעלים בת נדיב, חמוקי ירכיף כמו חלאים מעשה ידי אמן, שררף אגן הסהר, שגיי שדיף, צוארף, ראשף, הא הכא מתתא לעילא.

והיא משבחת לקודשא בריך הוא מעילא לתתא, ראשו פתם פז, עיניו, לחיו, שפתותיו, ידיו, שוקיו, זכאה איהו מאן דסליק צלותא בכל איבר ואיבר בתקונא דא.

תא חזי יהו"ה אדנ"י איהו קודשא בריך הוא ושכינתיה, בתרין שוקין יהו"ה לימינא אדנ"י לשמאלא, ואינון אספקלריאה המאירה ואספקלריאה שאינה מאירה, בצדיק תרוייהו חד יאהדונה"י, והכי בתרין דרועין יהו"ה לימינא אדנ"י לשמאלא, בעמודא דאמצעייתא יאהדונה"י תרוייהו ביחודא חדא, בסוד אמ"ן, ובגין דא גדול העונה אמן יותר מן המברך, הא איהו מתתא לעילא.

מעילא לתתא יהו"ה אהי"ה תרוייהו חד בכתר עליון, כגוונא דא יאההויה"ה, בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה, בתרין דרועין יהו"ה אהי"ה, בעמודא דאמצעייתא תרוייהו

יהו"ה אהי"ה, בעמוד האמצעי שניהם כאחד, בנצח והוד יהו"ה אהי"ה, זה לימין וזה לשמאל, בצדיק שניהם ביחוד כאחד, וכן במלכות שניהם ביחוד אחד כמו זה: יהו"ה אדנ"י, ובה מתחברים יהו"ה אהי"ה, ומשום זה היא קרית ארבע, החבור של ארבעה שמות, שהם בארבע פרשיות של תפלין של יד, ובארבעה בתי תפלין של הראש.

ובשנביא היה עולה למעלה ודופק בשער, אם היה עולה עם השכינה, היה פותח לו מיד, והיה אומר לו, בן אדם, עמד על רגליך ואדבר אותך, שאתה הוא השכינה סובל את השכינה בתפלת עמידה, עמד על רגליך, שנאמר בהם וכף רגליהם ככף רגל עגל, עגלים פנקדים שהם מנהיגים את האותיות, ומצד האותיות הם מרבעים. זהו שפתוב על ארבעת רבעיהם בלכתם לכו. ועוד על ארבעת רבעיהם, הם ארבע קדשות שאומר אדם בכל יום. ועוד עמד על רגליך - בראשונות, ומה שאלתך עד חצי המלכות - באמצעיות, ותעש - באחרונות, ששם אדם הוא כמו עבד המקבל פרס מרבו והולך לו. תפחת.

אשריהם ישראל שהם רגלי השכינה, שעומדת עליהם בתפלת העמידה, שהיא ודאי עליהם תפלה מעמד, ועומדת עליהם בגלות, ובמה עומדת עליהם? משום שמורידים אליה יהו"ה, שעליו נאמר כל הזוקף זוקף בשם, שבו צריך בן אדם לזקף את השכינה, ואלו שלא

פחדא, בנצח והוד יהו"ה אהי"ה דא לימינא ודא לשמאלא, בצדיק תרוייהו ביחודא פחדא, וכן במלכות תרוייהו ביחודא חדא פגוונא דא יהו"ה אדנ"י, ובה מתחברין יהו"ה אהי"ה, ובגין דא איהי קרית ארבע, חבורא דארבע שמחן, דאינון בארבע פרשיין דתפלין דייד, ובארבע בתי דתפלין דרישא.

וכד נביא הוה סליק לעילא, ודפיק לתרעא, אי הוה סליק בשכינתא, הוה פתח ליה מיד, והוה אמר ליה בן אדם עמד על רגליך ואדבר אתך (יחזקאל ב א), דאנת הוא דהוית סביל לשכינתא בצלותא בעמידה, עמוד על רגליך, דאתמר בהון (שם א י) וכף רגליהם ככף רגל עגל, עגולים פנקודים דאינון מנהיגים לאתוון, ומסטרטא דאתוון אינון מרובעין, הדא הוא דכתיב (שם יז) על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו, ועוד על ארבעת רבעיהם, אינון (דף נה ע"ב) ארבע קדושות דאומר בר נש בכל יומא, ועוד עמוד על רגליך בקדמאין, ומה שאלתך עד חצי המלכות באמצעיות, ותעש בבתראין, דתמן איהו בר נש פעבד המקבל פרס מרבו והולך לו, אלין נפקין דהיב לון מלפא בעותהון, הא אחרנין קא דפקי לתרעא, מארי דברית מילה, ואמרי אדנ"י שפתי תפתח.

זבאין אינון ישראל דאינון רגלין דשכינתא, דקמת עלייהו בצלותא בעמידה, דאיהו ודאי עלייהו תפלה מעומד, וקמת עלייהו בגלותא, ובמאי קמת עלייהו, בגין דנחתין לגבה יהו"ה, דעליה אתמר כל הזוקף זוקף בשם, דביה צריך בר נש לזקפא לשכינתא, ואלין דלא זקפין לה בשם יהו"ה בצלותהון, או בפקודין דאורייתא (ג"א

יהו"ה, שעליו נאמר כל הזוקף זוקף בשם, שבו צריך בן אדם לזקף את השכינה, ואלו שלא

דלחון), איהי צְווחת עֲלֵיהוּ, נְתַנְנִי יְיָ בִידֵי לֹא אוכל קום (איכה א יד), דְסָמִיכוּ דִלָּה אִיהוּ בְתַרִּין דְרוּעִין דְאִינוּן חֲסֵד וּגְבוּרָה, וְעַמִּידָה דִלָּה בְתַרִּין שׁוֹקִין דְאִינוּן נֶצַח וְהוּד, וְזָקִיפוּ דִלָּה בְגוּפָא דְאִיהוּ עַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, יְהו"ה שְׁמִיה, וּבְגִין דָּא כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, וַיַּחֲוֶדָא דִלָּה בְּצַדִּיק, וּבְגִין אֲלִין דִּלָּא יְכִילת לְמִיקָם בְּהוּן בְּצִלוֹתָא, וְלִית לָהּ סְמִיכוּ וְלֹא זָקִיפוּ בְּהוּן בְּגִלוֹתָא, אֲתַעְצִיבַת בְּהוּן, וְרָזָא דְמִלָּה בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אָב, וּבֵן כָּסִיל תּוֹגַת אִמּוֹ (משלי י א), וּבְגִינִיהּ וַיִּתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ (בראשית 17), וְאִמְאֵי כּוּלֵי הַאי לְאִמְיָהּ וְלֹא לְאַבוּהִי.

אֲלָא דָּא רָזָא עֲלָאָה אִיהוּ, פְּקוּדִין דְעֵשָׂה אִינוּן מִימִינָא דְתַמָּן חֲכָמָה, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, וּפְקוּדִין דִּלָּא תַעֲשֵׂה אִינוּן מְשֻׁמָּא לֹא דְתַמָּן אִימָא עֲלָאָה, דְכֵהוּן אֲדַנִּי שְׁמַעְה אֲדַנִּי סִלְחָה אֲדַנִּי הִקְשִׁיבָה וְעֵשָׂה אֵל תְּאַחַר (דניאל ט ט), בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, וְכַד לֹא חֲזָרִין בְּתִיּוּבְתָא אִינוּן דְעֵבְרִין עַל לֹא תַעֲשֵׂה דְאִינוּן מְשֻׁמָּא לֹא, אֲתַמַּר עֲלֵיהוּ (משלי י א) וּבֵן כָּסִיל תּוֹגַת אִמּוֹ, בְּגִין דְתַמָּן אִימָא לְשֻׁמָּא לֹא, וְלִבָּא אִיהוּ לְשֻׁמָּא לֹא, (וְרָזָא דְמִלָּה) וּבְגִין דָּא וַיִּתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ.

וְתַרִּין הַיּוֹי"ת אִינוּן לִימִינָא וְלְשֻׁמָּא לֹא, כְּגוּוּנָא דָּא יְהו"ו יְהו"ה, י' לִימִינָא וּבִיָּה יְהו"ה בְּחֲכָמָה יָסַד אֲרָץ (שם ג ט), אָב עִם בְּרַתָּא, ה' עֲלָאָה עִם בְּרָא דְאִיהוּ ו', תְּפִלִּין עַל רִישֵׁיהּ, הָדָא הוּא דְכְתִיב (ישעיה סב ח) וּבְזָרוּעַ עֲזוּ אֵלֹהֵי תְּפִלִּין דְרִישָׁא, דְבְּכָל אֲתַר דְאֵת ה' עַל ו' אִיהי אִימָא.

וְדָא רָזָא דְקָרְבַן עוֹלָה וַיּוֹרֵד, דְסָלִיק ה' לְגַבֵּי י', וְנַחֲתִית ה' לְגַבֵּי ו', וְאִם לֹא הַאי

זּוֹקֵפִים אוֹתָהּ עִם שֵׁם יְהו"ה בְּתַפְלָתָם, אוּ בְמִצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה (שְׁלַח), הִיא צוּעֵקַת עֲלֵיהֶם, נְתַנְנִי יְהו"ה בִּידֵי לֹא אוֹכַל קוּם, שְׁהִסְמִיכָה שְׁלָהּ הִיא בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵן חֲסֵד וּגְבוּרָה, וְהַעֲמִידָה שְׁלָהּ בְּשִׁתֵּי שׁוֹקִים, שֶׁהֵם נֶצַח וְהוּד, וְהַזְקִיפוֹת שְׁלָהּ בְּגוּף, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי, שְׁמוֹ יְהו"ה, וּמְשׁוּם כִּף כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, וְהַיַּחֲוֶד שְׁלָהּ עִם צַדִּיק, וּמְשׁוּם אֵלֹהֵי שְׁלָהּ יְכוּלָה לְעַמּוּד עִמָּהֶם בְּתַפְלָה, וְאִין לָהּ סְמִיכָה וְלֹא זָקִיפָה עִמָּהֶם בְּגִלוֹת, מִתְעַצֵּבַת בְּהֵם, וְסוּד הַדְּבָר - בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אָב וּבֵן כָּסִיל תּוֹגַת אִמּוֹ, וּבְגִלּוֹ וַיִּתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ, וְלָמָּה כָּל זֶה לְאִמּוֹ וְלֹא לְאַבִּיו?

אֲלָא זֶהוּ סוּד עֲלִיוֹן, מִצְוֹת עֵשָׂה הֵן מִימִין, שְׁשֵׁם חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, וּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֵׂה הֵן מְשֻׁמָּא, שְׁשֵׁם הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהֵם אֲדַנִּי שְׁמַעְה, אֲדַנִּי סִלְחָה, אֲדַנִּי הִקְשִׁיבָה וְעֵשָׂה אֵל תְּאַחַר, בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, וּכְשֶׁלֹּא חוֹזְרִים בְּתַשׁוּבָה אוֹתָם שְׁעוֹבְרִים עַל לֹא תַעֲשֵׂה שֶׁהֵם מְשֻׁמָּא, נֶאֱמַר עֲלֵיהֶם וּבֵן כָּסִיל תּוֹגַת אִמּוֹ, מְשׁוּם שְׁשֵׁם הָאֵם לְשֻׁמָּא, וְהֵלֵב הוּא לְשֻׁמָּא, (סוּד הַדְּבָר) וּמְשׁוּם זֶה וַיִּתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ.

וּשְׁתֵּי הַיּוֹי"ת הֵן, לִימִין וְלְשֻׁמָּא, כְּמוֹ זֶה: יְהו"ו יְהו"ה, י' לִימִין, וּבּוֹ יְהו"ה בְּחֲכָמָה יָסַד אֲרָץ, הָאָב עִם הַבַּת, ה' עֲלִיּוֹנָה עִם הַבֵּן שֶׁהוּא ו', תְּפִלִּין עַל רִאשׁוֹ. זֶהוּ שְׁכֻתוֹב וּבְזָרוּעַ עֲזוּ, אֵלֹהֵי תְּפִלִּין שֶׁל רִאשׁוֹ, שְׁבְכָל מְקוֹם שְׂאוֹת ה' עַל ו', הִיא אֵם. וְזֶהוּ הַסוּד שֶׁל קָרְבַן עוֹלָה וַיּוֹרֵד, שְׁעוֹלָה ה' אֵל י', וַיּוֹרְדַת ה' אֵל

ו', וְאִם לֹא הִתְקַוְּיָהּ יְהוָה הֲזֹו
שְׁנַרְמְזָה בְּפִתּוּב הַזֶּה, כִּי אִם
בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁפֶל
וְיִדְוֶע אוֹתִי, לֹא הִיוּ יוֹדְעִים בְּנֵי
אָדָם קִרְבֵּן עוֹלָה וְיֹרֵד, שֶׁשְּׁפֹלָא
הָיָה אָדָם מְקַרֵּיב אֶת אוֹת ה' עִם
י', וְה' עִם ו', וְכִי עוֹלָה וְיֹרֵד,
מִי הִנֵּה יוֹדֵעַ מִי הִיא ה' שֶׁהִיא
הַפֶּת שֵׁישׁ לוֹ לְהַעֲלוֹתָהּ אֶל
הָאֵב, וְה' שֶׁהִיא הָאֵם לְהוֹרֵד
אוֹתוֹ אֶל הַבֶּן? אֵלָּא בְּגִלּוֹל
הַתְּקוּיָהּ הֲזֹו שֶׁהִיא יְהוָה, שֶׁה'
שֶׁהִיא עַל ו' הִיא הָאֵם הַעֲלוּנָה,
וְכִּי נִשְׁמָע ה' תַּחֲתוֹנָה, שֶׁהִיא
תַּחַת י', שֶׁהִיא הַפֶּת, וְזֶה סוּד
הַקִּרְבֵּן, שֶׁצָּרִיף לְהַעֲלוֹת ה' לִי,
וְלִהְיוֹרֵד ה' אֶל ו'.

יֹוה"ה, י' הוּא לִימִין, חֲכָמָה, ו'
תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, מִימִינוֹ אֵשׁ דַּת
לָמוֹ, וְזֶהוּ שְׂאוּמְרִים מִחַ הַבֶּן
שְׁנַמְשָׁף מִמַּח הָאֵב. ה' עֲלוּנָה
לְשִׁמְאֵל, וּמִשֶּׁם נִתְּנָה תּוֹרָה
שֶׁבַעל פֶּה, שֶׁהִיא ה' תַּחֲתוֹנָה.
אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שִׁיּוֹדְעִים
סוּדוֹת עֲלוּנִים בְּהוּי"ת, שֶׁבָּהֶם
עוֹלִים וְיֹוֹרְדִים בְּהַבְלִים שֶׁל
פִּיקָה, וְיֹוֹרְדִים אוֹתָם הַחִילוֹת
בָּהֶם פְּרָאוּי, שֶׁשְּׁפֹאֲדָם מַעֲלָה
אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּתַפְלָתוֹ, הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד עָלָיו. זֶהוּ
שֶׁפִּתּוּב בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר
אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיף וּבְרַכְתִּיף.
אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהֶם רְגֵלִי
הַשְּׁכִינָה לְעַמּוֹד עִמָּה בֵּין בְּרוּחָהּ
בֵּין בְּצָרָה, שֶׁשְּׁשֶׁהֶם בְּדִין בְּיוֹם
הַדִּין, שֶׁהוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הִיא
עוֹמְדַת עִמָּהֶם לְדִין שֶׁמַּעֲמִידִים
אוֹתָהּ בְּתַפְלָתָם, שֶׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
בְּהַתְּהַלְכָךְ תִּנְחָה אִתְךָ, בְּשִׁכְבְּךָ
תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא
תְּשִׁיחָךְ. שֶׁבְּכָל מְקוֹם שֶׁעוֹמְדִים
יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַצְוָה וּמַצְוָה

הַתְּקוּיָהּ יְהוָה, דְּאֲתַרְמִיז בְּהַאי קָרָא (ירמיה ט
כג) כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁפֶל
וְיִדְוֶע אוֹתִי, לֹא הֲוֹ יִדְעִין בְּנֵי נֶשָׂא קִרְבֵּן
עוֹלָה וְיֹוֹרֵד, דְּכַד לֹא הָוּה בַּר נֶשׁ קַרִּיב אֶת ה'
עִם י', ה' עִם ו', וּמֵאֵן עוֹלָה וְיֹוֹרֵד, מֵאֵן הָוּה
יִדְעַ מְאִי נִיְהִי ה' דְּאִיְהִי בְּרַתָּא, דְּאִית לִיה
לְסַלְקָא לָהּ לְגַבֵּי אָבָא, וְה' דְּאִיְהִי אִימָא
לְנַחְתָּא לָהּ לְגַבֵּי בְּרָא, אֵלָּא בְּגִין הַאי הַתְּקוּיָהּ
דְּאִיְהִי יְהוָה, דְּה' דְּאִיְהִי עַל ו' אִיְהִי אִימָא
עֲלָאָה, וְכִּי אֲשַׁתְּמַע ה' תַּתָּאָה דְּאִיְהִי תַחֲתוֹת
י' דְּאִיְהִי בְּרַתָּא, וְדָא רְזָא דְקִרְבָּנָא, דְּצָרִיף
לְסַלְקָא ה' לְגַבֵּי י', וּלְנַחְתָּא ה' לְגַבֵּי ו'.

יֹוה"ה י' אִיְהוּ לִימִינָא חֲכָמָה, ו' תּוֹרָה
שֶׁבְּכַתָּב, מִימִינוֹ אֵשׁ דַּת לָמוֹ (דברים לג
ב). וְהַאי אִיְהוּ דְאֲמַרִּין מוֹחַ הַבֶּן דְּאֲתַמְשָׁף
מִמוֹחַ הָאֵב, ה' עֲלָאָה לְשִׁמְאֵלָא, וּמִתַּמָּן
אֲתִיְהִיבַת אוֹרִייתָא שֶׁבַעל פֶּה, דְּאִיְהִי ה'
תַּתָּאָה.

וּבְאֵין אִינּוֹן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין רְזִין עֲלָאִין
בְּהוּי"ת, דְּבַהוּן סְלִקִין צְלוֹתִין
בְּהַבְלִים דְּפּוֹמָהוּן, וְנַחְתִּין אִינּוֹן חִיילִין בְּהוּן
בְּדָקָא יָאוּת, דְּכַד בַּר נֶשׁ סְלִיק שְׁכִינְתָּיה
בְּצְלוֹתֵיהּ, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא נַחִית עָלֵיהּ, הַדָּא
הוּא דְכָתִיב (שמות כ כד) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר
אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיף וּבְרַכְתִּיף, זַכָּאִין אִינּוֹן
יִשְׂרָאֵל דְּאִינּוֹן רְגֵלִין לְשְׁכִינְתָּא, לְמִיקָם עִמָּה
בֵּין בְּרִיּוּחַ בֵּין בְּעָאקוּ, דְּכַד אֲנוּן בְּדִינָא (ד' טז
ע"ב) בְּיוֹמָא דְּדִינָא דְּאִיְהִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִיְהִי
קָמַת עִמָּהוּן לְדִינָא, דְּקִימִין לָהּ בְּצְלוֹתֵהוּן,
דְּעֲלִייהוּ אֲתַמַּר (משלי ו כב) בְּהַתְּהַלְכָךְ תִּנְחָה
אוֹתְךָ, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא
תְּשִׁיחָךְ, דְּבְכָל אֲתַר דְּקִימִין יִשְׂרָאֵל בְּכָל
פְּקוּדָא וּפְקוּדָא לְשְׁכִינְתָּא, אִיְהִי קִימַת בְּגִינְיֵיהוּ בְּכָל דּוּחְקָא וְצַעֲרָא, בֵּין

בְּאַרְחָא בִּין בְּיִשׁוּבָא בִּין בְּיַמָּא, וְדָא אִיהוּ
בְּהַתְּהַלְכָךְ בְּמַדְבְּרָא תַנְחָה אוֹתָךְ, הֲדָא הוּא
דְּכִתְיָב (תהלים פה יד) צֶדֶק לִפְנֵי יְהוָה וְיִשְׁם לְדַרְךָ
פְּעַמְיוֹ, בְּשִׁכְבְּךָ בְּיִשׁוּבָא תִשְׁמֹר עֲלֶיךָ,
וְהַקִּיצוֹת לְמִיזַל בְּיַמָּא הִיא תְּשִׁיחָךְ, וְעוֹד
בְּהַתְּהַלְכָךְ בְּהַאי עֲלָמָא תַנְחָה אוֹתָךְ, בְּשִׁכְבְּךָ
בְּקִבְר תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת בְּתַחֲתֵית הַמַּתִּים
הִיא תְּשִׁיחָךְ.

הָא אֲלִין נְפֻקִין, וְהָא אַחֲרֵינִין קָא דְּפֻקִין
לְפַתְחָא, וְאִינוּן מְאִרֵי רַגְלִין, מְסֻטְרָא
דְּרַגְלִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאַתְמַר בְּהוּן (זכריה
יד ד) וְעַמְדוֹ רַגְלָיו בַּיּוֹם הַהוּא, וְעַלְיֵיהּ
אַתְמַר (שמות יב לו) כָּשַׁשׁ מְאוֹת אֶלְף רַגְלֵי
הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף, אֲלִין נְפֻקִין הָא אַחֲרֵינִין
עֲאֲלִין, מְסֻטְרָא דְּאֲלִין דְּאַתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א ז)
וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל, רַגְלִין בְּעַגּוּלָא אִינוּן רַגְלֵי
יִשְׂרָאֵל, וְאִית רַגְלִין אַחֲרֵינִין מְרוּבְּעֵין דְּאוּפְנִים,
דְּאַתְמַר בְּהוּן (שם יז) עַל אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶם
בְּלַכְתָּם יִלְכוּ, דְּבְּהוּן וְהַחַיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב
כְּמִרְאָה הַבְּזֻק (שם יד), וְאִינוּן רַגְלִין בְּעַגּוּלָא,
אִינוּן כְּנֻקוּדִין לְאַתְוּוּן, דְּאִינוּן רַגְלִין בְּרַבּוּעָא.

וְנָבִיא דְּאִיהוּ מְסֻטְרָא דְּלְהוּן, תַּמָּן הוּא סָלִיק
רוּחֵיהּ, וּמִתַּמָּן הוּא שְׁמַע כָּל מַה דְּהוּא
לֵיהּ לְמִשְׁמַע, הֲדָא הוּא דְּכִתְיָב (יחזקאל ב
א) וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם עֲמֹד עַל רַגְלֶיךָ וְאָדְבֵר
אוֹתָךְ, וְעוֹד (שם ב) וַתְּבֹא בִי רוּחַ כְּאִשֶׁר דִּבֶּר
אֵלַי וַתַּעֲמִדְנִי עַל רַגְלֵי, וְאֶשְׁמַע אֶת מִדְּבַר
אֵלַי, וַתִּשְׁאַנֵי רוּחַ וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי וְגוֹמֵר (שם ג
יב), בְּגִין דְּדַרְגִין אִינוּן מְסֻטְרָא דְּשִׁכְיִנְתָּא,
דְּאַתְמַר בְּהּ (שמות לג כג) וְרָאִית אֶת אַחֲוָרֵי, אָמַר
וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי.

מְאִי קוּל רַעַשׁ גְּדוּל, דְּאִית רַעַשׁ וְאִית רַעַשׁ,
אִית רַעַשׁ דְּאַתְמַר בֵּיהּ (מלכים א יט יא) לֹא

לְשִׁכְיָנָה, הִיא עוֹמְדַת בְּשִׁבְלִים
כְּכָל דְּחַק וְצַעַר, בִּין בְּדַרְךָ בִּין
בְּיִשׁוּב בִּין בְּיָם. וְזֵהוּ בְּהַתְּהַלְכָךְ
- בְּמַדְבָּר - תַנְחָה אוֹתָךְ, זֵהוּ
שְׁכַתוּב צֶדֶק לִפְנֵי יְהוָה וְיִשְׁם
לְדַרְךָ פְּעַמְיוֹ. בְּשִׁכְבְּךָ - בְּיִשׁוּב,
תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת - לְרִדַת
לָיִם - הִיא תְּשִׁיחָךְ. וְעוֹד,
בְּהַתְּהַלְכָךְ - בְּעוֹלָם הַזֶּה - תַנְחָה
אוֹתָךְ, בְּשִׁכְבְּךָ - בְּקִבְר - תִּשְׁמֹר
עֲלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת - בְּתַחֲתֵית הַמַּתִּים
- הִיא תְּשִׁיחָךְ.

חֲרֵי אֵלוּ יוֹצְאִים, וְהִנֵּה אַחֲרֵים
דּוֹפְקִים בְּפַתַח, וְהֵם בְּעַלְי
הַרְגְלִים, מְהַצֵּד שֶׁל הַרְגְלִים שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנֹאמַר בְּהֵם
וְעַמְדוֹ רַגְלָיו בַּיּוֹם הַהוּא,
וְעַלְיֵיהֶם נֹאמַר כָּשַׁשׁ מְאוֹת אֶלְף
רַגְלֵי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף. אֵלוּ
יוֹצְאִים וְחֲרֵי אַחֲרֵים נִכְנָסִים,
מַצֵּד שֶׁל אֵלוּ שְׁנֹאמַר בְּהֵם
וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל, וְיֵשׁ רַגְלִים
אַחֲרוֹת מְרַבְּעִים שֶׁל אוּפְנִים,
שְׁנֹאמַר בְּהֵם עַל אַרְבַּעַת
רַבְעֵיהֶם בְּלַכְתָּם יִלְכוּ, שְׁבָהֶם
וְהַחַיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב כְּמִרְאָה
הַבְּזֻק, וְאוֹתָם רַגְלִים בְּעַגּוּל, הֵם
כְּמוֹ נִקְדוֹת לְאוֹתֵיהֶם, שֶׁהֵם
רַגְלִים בְּרַבּוּעַ.

וְהַנְּבִיא שְׁהוּא מְהַצֵּד שְׁלָהֶם,
שֵׁם הֵיחָד עוֹלָה רוּחוֹ, וּמִשָּׁם
הֵיחָד שׁוֹמַע כָּל מַה שֶׁהֵיחָד לוֹ
לְשִׁמְעַ. זֵהוּ שְׁכַתוּב וַיֹּאמֶר אֵלַי
בֶּן אָדָם עֲמֹד עַל רַגְלֶיךָ וְאָדְבֵר
אוֹתָךְ, וְעוֹד, וַתְּבֹא בִי רוּחַ
כְּאִשֶׁר דִּבֶּר אֵלַי וַתַּעֲמִדְנִי עַל
רַגְלֵי וְאֶשְׁמַע אֶת מִדְּבַר אֵלַי,
וַתִּשְׁאַנֵי רוּחַ וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי
וְגוֹמֵר, מִשׁוּם שֶׁהַדְּרָגוֹת הֵן מַצֵּד
הַשִּׁכְיָנָה, שְׁנֹאמַר בְּהּ וְרָאִית אֶת
אַחֲוָרֵי, אָמַר וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי.

מַה זֶה קוּל רַעַשׁ גְּדוּל? שִׁישׁ
רַעַשׁ וְיֵשׁ רַעַשׁ. יֵשׁ רַעַשׁ שְׁנֹאמַר
בוֹ לֹא כְרַעַשׁ יְהוּ"ה, שְׁלֹא יְבֹא

לְשֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְיֵשׁ
רַעַשׁ שִׁיבָא לְשָׁם, אֲלֵא רַעַשׁ
בַּהַפּוּךְ עַרְשׁ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר
יְהוּ"ה יִסְעֲדָנוּ עַל עַרְשׁ דְּוֵי, וְזֶהוּ
כָּל מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכַת בְּחֻלּוֹ,
שְׁנֵהֲפֹךְ רַעַשׁ לְעַרְשׁ, וְיֵי הוּא
עַרְשׁ? אֲלֵא הוּא עַשְׂרַּ בַּהַפּוּךְ
אוֹתִיּוֹת, וְזוֹ שְׂכִינָה שְׁהִיא הַכֶּלֶל
שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁעֲלִיהָ נֵאמַר
אֵין קְדוּשָׁה פְּחוֹת מֵעֶשְׂרָה.

שְׁהִיא שׁוּרָה עַל רֹאשׁ הַחֻלָּה,
וּבְגִלְלָה יְהוּ"ה יִסְעֲדָנוּ, וּבְמָה?
עַל עַרְשׁ דְּוֵי, עַל שְׂכִינָתוֹ וְדָאֵי,
וְאִם שְׂכִינָה לֹא שָׁם, רוּחַ סְעָרָה
שָׁם, שְׁמִסְעִירָה אֶת גּוּף הָאָדָם,
שְׁכַתוּב בּוֹ וְהָאֲנִיָּה חֲשֻׁבָה
לְהַשְׁבֵּר, שְׁהִיא גּוּף הַסְּפִינָה.
כְּשֵׁאִין הַשְׂכִּינָה סוֹמְכַת אוֹתָהּ,
רוּחַ סְעָרָה מֵהַפְּכַת אוֹתָהּ
וּמִשְׁבַּרְת אוֹתָהּ, וּבִזְמַן שֶׁשְׂכִּינָה
סוֹמְכַת אוֹתָהּ, מִיַּד יוֹצֵא קוֹל: בֵּן
אָדָם עֹמֵד עַל רַגְלֵיךָ, וְעוֹמֵד
מִמַּחְלָתוֹ, וְיוֹצֵא מֵהַדִּין שְׁלָם
בְּגוּפוֹ שְׁלָם בְּמִמוּנָהּ.

הָרִי אֵלֶּה יוֹצֵאִים, הִנֵּה אַחֲרֵים
דּוֹפְקִים בַּפֶּתַח, וְאוֹמְרִים אֲדִנִּי
שְׁפִתֵי תַפְתַּח, וְאוֹתָם שְׁסוּמְכִים
אֶת הַשְׂכִּינָה בְּכַמָּה רַגְלִים שֶׁל
מוֹעֲדִים וְיָמִים טוֹבִים, וּכְשֵׁאֵלֶּה
נִכְנָסִים, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְשַׁבַּח אוֹתָהּ בְּהֵם, מַה יָפוּ
פְּעֻמֶיךָ בְּנִעְלָים בַּת נְדִיב, שְׁאֵלוּ
הֵם שְׁנֵאמַר בְּהֵם שְׁלֹשׁ פְּעֻמִּים
בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל זְכוּרָךְ. אָמַר
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמָה אֶתְּ נֵאָה
בְּאֵלוּ הַנְּעֻלִים, שְׁהֵם נְעִילַת פֶּסַח
וְנְעִילַת עֲצָרַת וְנְעִילַת חַג. חֲמוּקֵי
יִרְכִיף - אֵלֶּה הֵם מִצַּד שֶׁל שְׁתֵּי
יִרְכֵי אֲמַת שְׁנֵאמַר בְּהֵן שׁוֹקִיו
עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְהֵן שֵׁשׁ דְּרָגוֹת
נְבוּאָה.

מִצַּד הָאוֹת ו', שְׁהוּא צְדִיק,
הַעֲמוּד שְׁסוּמָךְ אוֹתָם, וְהוּא
כְּנֵגֵד שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶף, וְעוֹלָה

בְּרַעַשׁ יֵי, דְּלֹא יֵיִתִי תַמָּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְאִית רַעַשׁ דֵּיִיִתִי תַמָּן, אֲלֵא רַעַשׁ בְּהַפּוּכָא
עַרְשׁ, כְּמָה דְּאֶתְמַר (תְּהֵלִים מֵא ד) יֵי יִסְעֲדָנוּ עַל
עַרְשׁ דְּוֵי, וְדָא אִיהוּ כָּל מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכַת בְּחֻלּוֹ,
דְּאֶתְהַפֵּךְ רַעַשׁ לְעַרְשׁ, וְיֵמָאֵי נִיהוּ עַרְשׁ,
אֲלֵא אִיהוּ עַשְׂרַּ בַּהַפּוּךְ אֲתוּוֹן, וְדָא שְׂכִינָתָא
דְּאִיהִי כְּלָלָא דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹן, דְּעֲלֵהָ אֶתְמַר אֵין
קְדוּשָׁה בְּפְחוֹת מֵעֶשְׂרָה.

דְּאוּהוּ שְׂרִיא לְרִישָׁא דְּחוּלָה, וּבְגִינָה יֵי
יִסְעֲדָנוּ, וּבְמָאֵי עַל עַרְשׁ דְּוֵי, עַל
שְׂכִינָתִיהָ וְדָאֵי, וְאִם שְׂכִינָתָא לֹאוּ תַמָּן, רוּחַ
סְעָרָה תַמָּן, דְּאֶסְעִיר גּוּפִיהָ דְּבַר נֵשׁ, דְּכַתִּיב
בִּיה (יִזְנָה א ד) וְהָאֲנִיָּה חֲשֻׁבָה לְהַשְׁבֵּר, דְּאִיהִי
גּוּפָא דְּסְפִינָה, כַּד לִית שְׂכִינָתָא סְמִיכַת לָהּ,
רוּחַ סְעָרָה מֵהַפֵּךְ לָהּ וְתַבַּר לָהּ, וּבְזִמְנָא
דְּשְׂכִינָתָא סְמִיכַת לָהּ, מִיַּד קָלָא נְפִיק בֵּן אָדָם
עֹמֵד עַל רַגְלֵיךָ (יִחֻזְקָל ב א), וְקָאִים מִמַּרְעָא
דִּילִיהָ, וְנְפִיק מֵהִינָא, שְׁלָים בְּגוּפִיהָ שְׁלָים
בְּמִמוּנָהּ.

הָא אֵלִין נְפִקִין, הָא אַחֲרֵנִין דְּפִקִין לְפַתְחָא,
וְאֶמְרִין אֲדִנִּי שְׁפִתֵי תַפְתַּח, וְאֵינּוֹן
דְּסְמִיכִין לְשְׂכִינָתָא בְּכַמָּה רַגְלִין דְּמוֹעֲדִים
וְיוֹמִין טְבִין, וְכַד אֵלִין עֲאֵלִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא מְשַׁבַּח לָהּ בְּהוֹן, מַה יָפוּ פְּעֻמֶיךָ בְּנִעְלָים
בַּת נְדִיב (שִׁיר ז ב), דְּאֵלִין אֵינּוֹן דְּאֶתְמַר
בְּהוֹן (דְּבָרִים טו טז) שְׁלֹשׁ פְּעֻמִּים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל
זְכוּרָךְ, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה אֲנִתְּ
שְׁפִירָא בְּאֵלִין נְעֻלִים דְּאֵינּוֹן נְעִילַת פֶּסַח
וְנְעִילַת עֲצָרַת וְנְעִילַת חַג, חֲמוּקֵי יִרְכִיף, אֵלִין
אֵינּוֹן מְסֻטְרָא דְּתָרֵי יִרְכֵי קְשׁוּט דְּאֶתְמַר בְּהוֹן
שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְאֵינּוֹן שִׁית דְּרָגִין דְּנְבוּאָה.
מְסֻטְרָא דָּאֵת ו' דְּאִיהוּ צְדִיק, עֲמוּד דְּסְמִיךְ
לוֹן, וְאִיהוּ שִׁית לְקַבֵּל (מַלְכִים א י

באות י' לששים, כמו הששים
וששה גלגלים שסוכבים את
הכפא, והם ס"ו מן יסוד, והרי
פרשוה, נשאר י"ד, בו ובניד
הנביאים אדמה, וזו שכניה, יד
חותמת מצד של הצדיק, יד
פותבת מצד העמוד האמצעי,
היא תמונת כל, ומשום זה ובניד
הנביאים אדמה.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים
דופקים בפתח, ואומרים אדנ"י
שפתי תפתח, והם בעלי
האות, שהוא ח"י העולמים,
שמתפללים בשמונה עשרה
ברכות של התפלות שמקריבים
בהן קרבן לקדוש ברוך הוא,
שחשוכה כנגד שבעה פרים
ושבעה אילים, וכנגד שני תורים
או שני בני יונה שמצד האות
הזה, אמר למשה וזה לך
האות, והוא כולל שנים עשר
מזלות, ושבעה כוכבי לכת מצד
הקדשה, שהיא בת שבע, ומצד
של ו"ו, שהוא ו' עליונה ו'
תחתונה, ועליהם נאמר ומאתות
השמים אל תחתו, פי יחתו
הגוים מהמה.

ה"א הם ששה כוכבי לכת, ה'
כוכב שביעי, ו"ו שנים עשר
מזלות, שכל מזל נקרא אות,
והוא ממנה על כל שעה של
שמים עשרה שעות, לכל נביא
יש מזלו ושעתו, וכפי אותו מזל
וכפי הפעלה שלו, כף מתגלה
לו אות מן וא"ו, ששנים עשר
מזלות ממנים על שמים עשרה
שעות ועל שנים עשר ירחים.

והכזרות הללו, משם היו
יורשים שנים עשר השבטים
את נשמותיהם, ויש מצד
אחר שנים עשר, שנאמר בהם
שנים עשר נשיאים לאמתם,
שהם נקראו טל"ה שו"ר
תאומים סרט"ן וגומר, זה

שש מעלות לכפא, וסליק באת י' לששים,
כגוונא דששים ושית גלגלים דסחרין
לכורספא, ואינון ס"ו מן יסוד, והא אוקמוה,
אשתאר י"ד, ביה ובניד הנביאים אדמה (הושע
יב יא), ודא שכנתא יד חותמת מסטרא דצדיק,
יד פותבת מסטרא (דף לו ע"א) דעמודא
דאמצעיתא, איהי תמונת כל, ובגין דא (הושע
יב יא) ובניד הנביאים אדמה.

הא אלין נפקין, הא אחרנין קא דפקין
לפתחא, ואמרין אדנ"י שפתי תפתח,
ואינון מארי דאות, דאיהו ח"י עלמין, דמצלין
בח"י ברכאן דצלותין, דמקרבין בהון קרבנא
לקודשא בריך הוא, דחשיבא לקבל שבעה
פרים ושבעה אלים, ולקבל שתי תורים או
שני בני יונה, דמסטרא דהאי אות אמר למשה
וזה לך האות (שמות ג יב), ואיהו כליל תרי עשר
מזלות, ושבעה כוכבי לכת, מסטרא דקדושה,
דאיהי בת שבע, ומסטרא דו' דאיהו ו' עלאה
ו' תתאה, ועליהו אתמר (ירמיה י ב) ומאתות
השמים אל תחתו, פי יחתו הגוים מהמה.

ה"א אינון שית כוכבי לכת, ה' ככבא
שביעאה, ו"ו תרין עשר מזלות, דכל
מזל אתקרי אות, ואיהו ממנא על כל שעתא
דתרין עשר שעתין, כל נביא אית ליה מזליה
ושעתיה, וכפום ההוא מזל, וכפום פעולה
דיליה, הכי אתגלייא ליה אות מן וא"ו, דתרין
עשר מזלות ממנן על תרין עשר שעתין, ועל
תרין עשר ירחין.

ואל"ן מזלות מתמן הוו ירתין תרין עשר
שבטין נשמתין דלהון, ואית מסטרא
אחרא תרין עשר, דאתמר בהון (בראשית כה
טו) שנים עשר נשיאים לאמתם, דאינון
אתקריאו טל"ה שו"ר תאומי"ם סרט"ן

כמו זה עשה הקדוש ברוך הוא. ששה מזלות הם ממעלה למטה מחסד עד יסוד, ויש ממטה מעלה מיסוד עד חסד. מצד המלכות נקראו שבעה כוכבי לכת, משכינה עד חסד, וכפי הפעולה של אותה הספירה כף התגלה אות. אות מצד של חסד הוא רחמים, אות מצד הגבורה הוא דין, ומראה על הרג הרשעים, וישפכות דם, ומראה בצדיקים דם בהמות, לאכל בשמחה, וענג של מאכלים בחתן וכלה, ובשפיכות של דמי הקרבנות. זהו שכתוב וזכתת את עלתיך וכו', ועליהם נאמר איזהו מקומן של זבחים שחיטתן בצפון. ועוד מראה בצדיקים דם ברית, שנאמר בה ואומר לך בדמיה חיי ואומר לך בדמיה חיי.

מצד העמוד האמצעי הוא אות תלוי ארף. אם זכיות המעשים של העולם - מטה כלפי חסד, ואם לא - כלפי דין, וכך הם שלשה האחרים כמו זה, ולחכם ברמז.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים דופקים בפתח מצד הקשת, שהוא אף כף אות ברית, שנאמר בו כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה סביב, הוא מראה דמות כבוד יהוה ואראה ואפל על פני ואשמע קול מדבר, ולמה הוא נפל על פניו? משום שאסור להביט בקשת.

אמר רבי אלעזר: אבא, ולמה אסור להסתכל בקשת? אמר לו רבי שמעון: בני, בגלל אותם הקלפות שמתלבשים בו, ושהם בו, שהם רוח סערה ענן גדול

וגומר, דא כגוונא דדא עבד קודשא בריך הוא.

שית מזלות אינון מעילא לתתא מחסד ועד יסוד, ושית מתתא לעילא מיסוד ועד חסד, מסטרא דמלכות אתקריאו שבעה כוכבי לכת, משכינתא עד חסד, וכפום פעולה דהיא ספירה הכי אתגלייא אות, אות מסטרא דחסד איהו רחמי, אות מסטרא דגבורה איהו דינא, ואחזי על קטולא דחייביא, וישפכו דדמא, ואחזי בצדיקייא דם דבעירן, למיכל בחדוה וענג דמאכלין בחתן וכלה, ובשפכו דדמא דקרפנין, הדא הוא דכתיב (שמות כ כד) וזכתת עליו את עלתיך וכו', ועלייהו אתמר איזהו מקומן של זבחים שחיטתן בצפון, ועוד אחזי בצדיקייא דם ברית, דאתמר בה (יחזקאל טו ט) ואומר לך בדמיה חיי ואומר לך בדמיה חיי.

מסטרא דעמודא דאמצעיתא איהו אות תלוי ארוף, אם זכוון עובדין דעלמא מטה כלפי חסד, ואם לאו כלפי דינא, והכי אינון תלת אחרנין כגוונא דא, ולחפימיא ברמיזא.

הא אלין נפקין, הא אחרנין דפקין לפתחא מסטרא דקשת, דאיהו אוף הכי אות ברית, דאתמר ביה (שם א כח) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם, כן מראה הנגה סביב, הוא מראה דמות כבוד יי' ואראה ואפל על פני, ואשמע קול מדבר, ואמאי הוא נפיל על אנפוי, בגין דאסיר לאסתכלא בקשת.

אמר רבי אלעזר, אבא ואמאי אסיר לאסתכלא בקשת, אמר ליה רבי שמעון, ברי בגין אינון קליפין דמתלבשין ביה ודאינון ביה, דאינון רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו

ביה ודאינון ביה, דאינון רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו

סביב, וְדָא אִיהוּ דְחָזָא יְחֻזְקָא לְעָלְיוּ הַשְּׁלוֹם, דְּאָמַר וְאָרָא וְהִנֵּה רִיחַ סַעְרָה בָּאָה מִן הַצְּפוֹן, דָּא קוּ תְהוּ קְלִיפָא יְרוּקָא דְאַגּוּזָא קוּ יְרוּק, עֲנֵן גְּדוּל קְלִיפָה תְנַיִנָא חוּרָא דְאַגּוּזָא, וְדָא בְהוּ, וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת קְלִיפָה תְלִיתָא דְאַגּוּזָא וְדָא חֲשֵׁךְ, וְנִגְהָ לּוּ סְבִיב דָּא קְלִיפָה רְבִיעָא דְאַגּוּזָא, דְאִיהִי אֲתֵאֲחָדָא בְּמוּחָא, וּמִתּוּכֵם כְּעִין הַחֲשְׁמַל דָּא מוּחָא דְאַגּוּזָא, וְדָא יֵאֵהֲדוּנָה"י.

וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת וְנִגְהָ לּוּ סְבִיב, וְהוּוּ שְׂרָאָה יְחֻזְקָא לְעָלְיוּ הַשְּׁלוֹם, שְׂאָמַר וְאָרָא וְהִנֵּה רִיחַ סַעְרָה בָּאָה מִן הַצְּפוֹן, זֶה קוּ תְהוּ, קְלִפָּה יְרוּקָה שֶׁל אַגּוּז, קוּ יְרוּק. עֲנֵן גְּדוּל, הַקְּלִפָּה הַשְּׂנִיָּה הַלְּבָנָה שֶׁל הַאֲגוּז, וְזֶה בְּהוּ. וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת, קְלִפָּה שְׁלִישִׁית שֶׁל הַאֲגוּז, וְזֶה חֲשֵׁךְ. וְנִגְהָ לּוּ סְבִיב, זֶה קְלִפָּה רְבִיעִית שֶׁל הַאֲגוּז, שְׁהִיא נֶאֱחָזָה בְּמִח, וּמִתּוּכֵם כְּעִין הַחֲשְׁמַל, זֶה מִח הַאֲגוּז, וְזֶה יֵאֵהֲדוּנָה"י.

וְכָרִי עַד דְּאֵלִין קְלִיפִין דְּאַגּוּזָא מִתְעַבְרִין, וּמִתְתַּבְּרִין, בְּתַקִּיעָה וּשְׂכָרִים וּתְרוּעָה, דְּבַהוּן שְׂכָרִים (שְׁמוֹת כג כד) שְׂבַר תְּשַׁבַּר מִצְּבוּתֵיהֶם, דְּאִינוּן קְלִיפִין דְּאַגּוּזָא, וּבְתְרוּעָה (תְּהִלִּים ב ט) תְּרוּעִים בְּשִׁבְט בְּרוּזַל, וּבְתַקִּיעָה וְהוֹקַע אוֹתָם לֵינִי, דְּאֵלִין גְּרָמוּ (בְּרֵאשִׁית לב כו) דִּוְתַקַּע כַּף יְרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנְּשֵׂה, דְּאִיהוּ צְדִיק, וְאֲתַפְּרֵשׁ מִינָהּ שְׂכִינְתָא, וְאִיהִי בְּגָלוּתָא, וְאֲתַדְּבַק בְּאַתְרָהּ א קְלִיפָה דְּעָרְלָה דְּאַפְרִיד בֵּין צְדִיק וּשְׂכִינְתָא, עַל כֵּן לֹא (ד' טז ע"ב) יֵאָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנְּשֵׂה (שם לב לג), עַד דְּאֲתַעְבְּרַת הַאי קְלִיפָה מִתְּמֵן.

וּבְנֵי, עַד שֶׁקְּלִפּוֹת הַאֲגוּז הִלְלוּ וְנִשְׁכָּרִים וְנִשְׂכָּרִים בְּתַקִּיעָה וּשְׂכָרִים וּתְרוּעָה, שְׂבָהֶם שְׂכָרִים - שְׂבַר תְּשַׁבַּר מִצְּבוּתֵיהֶם, שֶׁהֵם קְלִפּוֹת הַאֲגוּז, וּבְתְרוּעָה - תְּרוּעִים בְּשִׁבְט בְּרוּזַל, וּבְתַקִּיעָה - וְהוֹקַע אוֹתָם לִיהוּ"ה, שְׂאֵלָה גְּרָמוּ שְׁוֹתַקַּע כַּף יְרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנְּשֵׂה, שְׁהוּא צְדִיק, וְנִפְרִדָּה מִמֶּנּוּ שְׂכִינָה, וְהִיא בְּגָלוּת, וְנִדְּבַק בְּמִקוּמָהּ קְלִפָּה שֶׁל עָרְלָה שְׁמִפְרִידָה בֵּין צְדִיק וּשְׂכִינָה, עַל כֵּן לֹא יֵאָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנְּשֵׂה, עַד שְׁנַעֲבַרְתָּ הַקְּלִפָּה הַזֶּה מִשָּׁם.

וְכָרִי כָּל זְמַנָּא דְּאֵלִין קְלִיפִין לֹא מִתְעַבְּרִין מְקַשְׁת, לֹא יְהִי קַשְׁת בְּגוּוֹנוֹי נְהִירִין, וְסִימְנָא דָּא יְהִי בִידָךְ, עַד דְּתַחֲזִי קַשְׁתָּא בְּגוּוֹנוֹי נְהִירִין לֹא תַצְפִּי לְרַגְלֵי דְּמִשְׁיחָא, וּמִיָּד דִּיִּהִי נְהִיר בְּגוּוֹנֵין נְהִירִין, מִיָּד וְרֵאִיתִיהָ לְזִכְר בְּרִית עוֹלָם (שם ט טז), וּמִיָּד אֲתַגְּלִיָּא הַהוּא דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (שְׁמוֹת ג יב) וְזֶה לָךְ הָאוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ, לְקַיִּמָּא בֵּיהּ כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת (מִיכָה ז טו), בְּהַהוּא זְמַנָּא אֲתַגְּלִיָּא מ"ה שְׁ"הִיָּה ה"וֹא שְׁיִהִיָּה. הָא אֵלִין נִפְקִין, אֲחֵרִינִין דְּפִקִּין לְפִתְחָא,

וּבְנֵי, כָּל זְמַן שֶׁהַקְּלִפּוֹת הִלְלוּ לֹא עוֹבְרִים מִן הַקַּשְׁת, לֹא תִהְיֶה הַקַּשְׁת בְּגוּוֹנֵיהָ מְאִירִים, וְסִימֵן זֶה יְהִי בִידְךָ - עַד שֶׁתִּרְאֶה קַשְׁת בְּגוּוֹנֵיהָ מְאִירִים, אֵל תַּצְפֵּה לְרַגְלֵי הַמִּשְׁחָה, וּמִיָּד שֶׁתִּהְיֶה מְאִירָה בְּגוּוֹנֵים מְאִירִים, מִיָּד וְרֵאִיתִיהָ לְזִכְר בְּרִית עוֹלָם, וּמִיָּד מִתְגַּלֶּה אוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוּ וְזֶה לָךְ הָאוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ, לְקַיִּם בּוּ כִימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת, בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְגַּלֶּה מ"ה שְׁ"הִיָּה ה"וֹא שְׁיִהִיָּה. הָרִי אֵלּוּ יוֹצְאִים, אֲחֵרִים דּוֹפְקִים בִּפְתַּח וְאוֹמְרִים אֲדִנִּי

שפתי תפתח, והם בעלי הקומה, מצד האם העליונה נקראת השכינה בטן, זהו שכתוב מבטן מי יצא הקרח, כעין הקרח הנורא. הגוף שלה העמוד האמצעי, הבטן שעליו נאמר בטנך ערמת חטים.

שררף אגן הסהר אל יחסר המזג וגומר, שררף זה ציון, שהוא טבור העולם, הנקדה שממנה השפת העולם לארבעה צדדים, שהם מזרח ומערב צפון ודרום, וכנגדם ראש למזרח, גוף למערב, זרועות לדרום, רגלים לצפון, אות ברית נקדה באמצע, כמו שהטבור, אגן הסהר, זו נקדה של הלכנה כמו זה: פ, והיא ראשית נקדה באות ב, בת קול היא ודאי, הפלל של נקדות האותיות.

והיא פתוחה כלפי צדיקים וחסידים וחקמים בעלי התורה, ופתוחה לנביאים ולשומרי הברית, וכל אותם שתלויים בספירות, שהם שמו של הקדוש ברוך הוא, והיא סתומה מצד אחר כלפי הרשעים, שבזמן שבאים להסתפל בה, מחזירה פנים לאחור מהם, כמו זה: ט.

וכמו שיעקב שדיוקנו חקוק בלכנה שם, נאמר בו לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, יהו"ה אלהיו עמו ותרועת מלך בו, ועל אותם זרע של יעקב נאמר וישפן ישראל בטח בַּדְּ עֵין יַעֲקֹב. נאמר כאן בַּדְּ, ונאמר שם במקום אחר יהו"ה בַּדְּ יִנְחֶנּוּ וְאֵין עֲמוֹ אֵל נָכַר, זה יהיה בימי מלך המשיח שלא תהיה פסלת בישראל, אלא יהו"ה בַּדְּ יִנְחֶנּוּ, ומי הפסלת? אלו הגרים, ומשום כך פרשוה בעלי המשנה שאין מקבלים גרים לימות המשיח.

ואמרינן אדנ"י שפתי תפתח, ואינון מארי דקומה, מסטרא דאימא עלאה אתקריאת שכינתא בטן, הדא הוא דכתיב (איוב לח כט) מבטן מי יצא הקרח, (יחזקאל א כב) כעין הקרח הנורא, גוף דילה עמודא דאמצעיתא, בטן עליה אתמר (שיר ז ג) בטנך ערמת חטים.

שררף אגן הסהר אל יחסר המזג וגומר (שם), שררף דא ציון, דאיהו טבור עלמא, נקודה דמינה הושפת העולם, לארבע סטרין דאינון מזרח ומערב צפון ודרום, ולקבליהו, רישא למזרח, גופא למערב, זרועין לדרום, רגלין לצפון, אות ברית נקודה באמצעיתא, כגוונא דטבור, אגן הסהר, דא נקודה דסיהרא כגוונא דא פ, והיא ראשית נקודה באות ב, בת קול איהי ודאי, פללא דנקודין ואתון.

ואיהו פתוחה כלפי צדיקיא וחסידיא וחסמיא מארי דאורייתא, ופתיחא לגבי נביאיא, ולגבי נטרי ברית, וכל אינון דתליין בספירן, דאינון שמא קדישא דקודשא בריך הוא, ואיהי סתימא מסטרא אחרא כלפי רשיעיא, דבזמנא דאתיין לאסתכלא בה, חזרת אנפין לאחורא מנייהו, כגוונא דא ט.

ובגין דיעקב דאיהו דיוקניה חקוקה בסיהרא תמן, אתמר ביה (במדבר כג כא) לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, יי אלהיו עמו ותרועת מלך בו, ועל אינון דזרעא דיעקב אתמר (דברים לג כז) וישפן ישראל בטח בַּדְּ עֵין יַעֲקֹב, אתמר הכא בַּדְּ, ואתמר התם באתר אחרא (שם לב יב) יי בַּדְּ יִנְחֶנּוּ וְאֵין עֲמוֹ אֵל נָכַר, דא יהא ביומוי דמלכא משיחא, דלא יהא פסולת בישראל, אלא יי בַּדְּ יִנְחֶנּוּ, ומאן פסולת. אינון גרים, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, דאין מקבלים גרים לימות המשיח.

ובאותו זמן מתפשטת הלבנה מאותן קלפות חשוכות, ומתחדשת בלבושים יפים, וזהו חדוש הלבנה. זהו שכתוב ותסר בגדי אלמנותה מעליה, ונאמר בה תתחדש פנשר נעורייכי. ומיד שהיא מתחדשת, מיד מתקיים פסוק הנבואה בישראל: ואת רוחי אתן בקרבכם וגומר, ונתתי בכם לב חדש, ורוח חדשה אתן בקרבכם וגומר, ונבאו בניכם ובנותיכם.

הרי אלו יוצאים, והנה בעלי הקומה דופקים בפתח, שהוא הקומה של גוף המלך, שנאמר בו וגותו כתרשיש, וזהו שנקרא שמים שבו נפתחו חמשה אורות. זהו שכתוב נפתחו השמים וראה מראות אלהי"ם, והם חמשה אורות שהם חמשה ספרי התורה, משום שהוא ו', ובו נפתחים חמשה אורות של אות ה', שעולים לחמשים שערי חרות.

ובזמן שאלה דופקים לפתח ואומרים אדני" שפתי תפתח, נפתח להם שער ההיכל בכמה אורות מרקמים, מאירים מכל גוני העולם, ובזמן שאלה נכנסים להיכל, השכינה מלמדת עליהם זכות, ואומרת: רבון העולם, הרי בעלי הקומה האלה שמשפחים בתפלה אליך ארבע פעמים, ובשאל האחרונות שמים, כנגד ארבע האותיות שלך, וזוקפים ארבע זקיפות בהם לארבע האותיות שלי שהם אדני", להעלות ארבע שהם אדני", בארבע שהם יהו"ה, וצריך לכרע בכלם בשמונה עשרה חליות, שהם כנגד

ובהוא זמנא מתפשטא סיהרא מאלין קליפין חשוכין, ומתחדשא בלבושין שפירין, והאי איהו חדושא דסיהרא, הדא הוא דכתיב (בראשית לה יד) ותסר בגדי אלמנותה מעליה, ואתמר בה (תהלים קג ה) תתחדש פנשר נעורייכי, ומיד דאיהי מתחדשא, מיד אתקיים קרא (יחזקאל לו כז) דנבואה בישראל, ואת רוחי אתן בקרבכם וגומר (שם כז) ונתתי בכם לב חדש, ורוח חדשה אתן בקרבכם וגומר, ונבאו בניכם ובנותיכם (יזאל ג א).

הא אלין נפקין, הא מארי דקומה קא דפקין לפתחא, דאיהו קומה דגופא דמלכא, דאתמר ביה (דניאל יו) וגותו פתרשיש, והאי איהו דאתקרי שמים, דביה אתפתחון חמש נהורין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א א) נפתחו השמים וראה מראות אלהי"ם, ואינון חמש נהורין דאינון ה' ספרי דאורייתא, בגין דאיהו ו' וביה אתפתחון חמש נהורין דאת ה', דסלקין לחמשים תרעין דחירו.

ובזמנא דאלין דפקין לפתחא, ואמרין אדני" שפתי תפתח, אתפתחת לון תרעא דהיכלא בכמה נהורין מרקמן, נהרין מפל גוונין דעלמא, ובזמנא דאלין עאלין להיכלא, שכינתא אוליפת זכו עלייהו, ואמרת רבון עלמא, הא אלין מארי דקומה דקא סגדין בצלותא לגבך ארבע זמנין, בתלת קדמאין תרי, ובתלת בתראין תרי, לקבל ארבע אתוון דילך, וזקפין ארבע זקיפות בהון לארבע אתוון דילי דאינון אדני", לסלקא ארבע דאינון (דף טז ע"ב א) אדני", בארבע דאינון יהו"ה, וצריך למכרע בכלהו, ב"ח חולין, דאינון לקבל תמני סרי ברבאן, דכלילן ב"ח

עלמין, ודא איהו דתקיננו

שמונה עשרה ברכות שכלולות
בכ"י העולמים, וזהו שתקנו
בעלי המשנה עד שיתפקקו כל
החליות שבשדרה, והשדרה היא
לולב, אם נפרצו עליו פסול,
כמו זה צריך שלא יפסיק
בשמונה עשרה ברכות התפלה,
שהם כנגד שמונה עשר נענועים
של הלולב.

כמו שבארוהו בעלי המשנה,
אפלו נחש כרוף על עקבו לא
יפסיק, משום שח"י העולמים
הוא שאחוז בין יהו"ה אדנ"י,
כמו זה: יאהדונה"י, שעולה
לחשבון אמ"ן, ומשום זה, אפלו
נחש כרוף על עקבו לא יפסיק,
כשהוא כורע בכרוף, ומה
שנאמר אבל עקרב פוסק, משום
שהרי פרושהו וחי בהם, ולא
שימות בהם.

ועוד, כל הכורע כורע בכרוף,
הרי פרושהו שצריך לכלל בו
עשר ספירות, שהם יו"ד ה"א
וא"ו ה"א, שהם כ' מן כרוף
כתר, ר' ראשית חכמה, ב' שתי
הה"ן, שכינה עליונה ושכינה
תחתונה, ו' שש ספירות, הרי
עשר, ובשבילו נאמר וברוף א"ל
עליון וגומר, ויתן לו מעשר
מכל. יוסף משום שזכה לצדיק
ח"י העולמים, שבו צריך
להשתחוות בכל הספירות אל
השכינה, זכה לחלום הנה. זהו
שכתוב והנה השמש והירח
וגומר. ונביא שעולה לדרגה
הזו, השמש והלבנה והכוכבים
והמזלות, כלם נותנים בו נביעה
בנשמתו, ורוח של נבואה
להתנבא מכלם, וזהו משתחוים
לי, שמכלם יורדת לו נבואה,
ומכלם נכללת נשמתו, וזהו
שכרם של בעלי הקומה הללו.

הרי אלה יוצאים, והנה אחרים
דופקים בפתח, והם בעלי הזרועות, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח.

מארי מתניתין, עד דיתפקקו כל חליות
שבשדרה, ושדרה איהו לולב, אם נפרצו עליו
פסול, כגוונא דא צריך דלא יפסיק בתמני סרי
ברכאן דצלותא, דאינון לקבל ח"י נענועין
דלולב.

כמה דאוקמוהו מארי מתניתין, אפילו נחש
כרוף על עקבו לא יפסיק, בגין דח"י
עלמין איהו דאחיד בין יהו"ה אדנ"י, כגוונא
דא יאהדונה"י, דסליק לחשבון אמ"ן, ובגין
דא אפילו נחש כרוף על עקבו לא יפסיק,
כשהוא כורע בכרוף, ומה דאמר אבל עקרב
פוסק, בגין דהא אוקמוהו ^(ויקרא יח ה) וחי בהם,
ולא שימות בהם.

ועוד כל הכורע כורע בכרוף, הא אוקמוהו
דצריך לכלול ביה עשר ספירן, דאינון
יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאינון כ' מן כרוף כתת, ר'
ראשית חכמה, ב' תרין הה"ן שכינתא
עלאה ותתאה, ו' שית ספירן, הא עשר,
ובגיניה אתמר ^(בראשית יד כ) וברוף א"ל עליון
וגומר, ויתן לו מעשר מכל, יוסף בגין דזכה
לצדיק ח"י עלמין, דביה צריך למסגד בכל
ספירן לגבי שכינתא, זכה להאי חלמא, הדא
הוא דכתוב ^(שם לו ט) והנה השמש והירח
וגומר, ונביא דסליק להאי דרגא, שמשא
וסיגרא וככביא ומזלי, כלהו יהבין ביה נביעו
בנשמתיה, ורוח דנבואה לאתנבאה מפלהו,
והאי איהו משתחוים לי, דמפלהו נחית ליה
נבואה, ומפלהו אתפלילת נשמתיה, והאי
איהו אגרא דאלין מארי דקומה.

הא אלין נפקין, הא אתרנין דפקין לפתחא,
ואינון מארי דרועין, ואמרין אדנ"י
שפתי תפתח, מיד עאלין נטורי תרעין, ואמרין
דופקים בפתח, והם בעלי הזרועות, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח.

ואומרים, רבון העולם, הרי בעלי הזרועות דופקים בפתח. קול יוצא ואומר, הרי אותם בעלי הזרועות בקשר של תפלין ובעטוף של מצוה, שנאמר בהם וישמו על שכם שניהם, כמו ששם ויפת, שנאמר בהם ויקח שם ויפת את השמלה וגומר, וערות אביהם לא ראו. הערוה היא מהצד של חם, וזהו יצר הרע, שמחמם את גופו לדבר ערוה (עברה) ומגלה ערות בעולם, שהוא מצד של נחש הקדמוני, שנאמר בו ארוך אתה מפל הבהמה, ומשום שזהו מצדו, אמר ארוך כנען וגומר.

ועוד אלו בעלי המתנות, שעושים גמילות חסדים עם השכינה שהיא עניה, שהם פתוח תפתח, נתון תתן, העניק תעניק וכו', עשרה הם, והרי פרשהו החברים בעלי המסנה, ואלו הם ידי נדיבים מצד של האבות, שנאמר בהם נדיבי עמים וגומר, ידים פתוחות בותרנות לעניים, שהם צדיק וצדק שגומלים עמהם בגלות גמילות חסדים, בתורה שנתנה מימין ומשמאל. זהו שכתוב יומם יצנה יהו"ה חסדו ובלילה שירה עמי, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שמשניהם נתנו. זהו שכתוב מימינו אש דת למו.

ועוד, רבון העולם, קבל את הדורון שלהם, שהיא מתנה טובה שעולה עליהם, שנאמר בה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, אלו הם שהיו עושים צדקה עמה, שהיא צ' תשעים אמנים, ד' ארבע קדשות, ק' מאה ברכות, ה' חמשה חמשי תורה. מיד וידי

רבון עלמא הא מארי דדרועין קא דפקין לפתחא, קלא נפיק ויימא, הא אינון מארי דדרועין בקשורא דתפלין, ובעטיפו דמצוה, דאתמר בהון וישמו על שכם שניהם, כגוונא דשם ויפת, דאתמר בהון (שם ט כג) ויקח שם ויפת את השמלה וגומר, וערות אביהם לא ראו, ערוה איהי מסטרא דחם, ודא איהו יצר הרע, דמחמם גופיה לדבר ערוה (ג"א עבירה), וגלי ערין בעלמא, דאיהו מסטרא דנחש הקדמוני, דאתמר ביה (שם ג יד) ארוך אתה מפל הבהמה, ובגין דהאי איהו מסטרוי, אמר (שם ט כה) ארוך כנען וגומר.

ועוד אלן אינון מארי מתנן, דעבדין גמילות חסדים עם שכינתא דאיהי עניא, דאנון (דברים טו יא) פתוח תפתח, נתון תתן (שם י), העניק תעניק וכו' (שם יד), עשרה אינון, והא אוקמוהו חבריא מארי מתניתין, ואלין אינון ידי נדיבים מסטרא דאבהן, דאתמר בהון (תהלים מזו) נדיבי עמים וגומר, ידין פתיחן בותרנותא לגבי עניין, דאינון צדיק וצדק, דגמלין עמהון בגלותא גמילות חסדים, באורייתא דאתיהיבת מימינא ומשמאלא, הדא הוא דכתיב (שם מב ט) יומם יצנה יי' חסדו ובלילה שירה עמי, אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דמתרוייהו אתיהיבו, הדא הוא דכתיב (דברים לג ב) מימינו אש דת למו.

ועוד רבון עלמא, קבל דורונא דלהון, דאיהי מתנה טובה דסלקא עליהו, דאתמר בה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, אלן אינון דהו עבדין צדקה עמה, דאיהי צ' תשעים אמנים, ד' ארבע קדושות, ק' מאה ברכאן, ה' חמשה חמשי תורה, מיד וידי אדם (יחזקאל א ח) דאינון חסד וגבורה, הו נפקין מאדם דאיהו עמודא

אדם, שהם חסד וגבורה, היו יוצאים מאדם שהוא העמוד האמצעי לקבל את הדורון שלהם, ונותנים אותו למלך. שאלו שלא עושים גמילות חסדים עם שכנתו בגלות, והם קמצנים אליה, הדורון שלהם נמסר לכלב, ואת הדורון של השכינה צריך לעשות בשבילה מאתו חביב שיש לו, כמו שבארנו בעלי המשנה, ואהבת את יהו"ה וגומר, באותו שהוא חביב עליך. באותו זמן פמה חיות פותחות ידיהן, שנאמר בהם וידי אדם מתחת כנפיהם, נותנות דורון לנשמה של אותו אדם מפמה מתנות טובות, מפמה דרגות של גבוהה, ועל כלם נותנת לו השכינה מתנות, שנאמר בה ישמח משה במתנת חלקו, משום שמתת אלהים היא, ואותו שנאמר בו פותח את ידך וכו', נותן לו פמה מתנות טובות ופרנסה לנשמתו ולגופו, וכלם שנכנסים, כשיוצאים מבית המלך, נותנים שלש פסיעות לאחור, שלא מחזירים כתפיהם לקדוש ברוך הוא, שאין דורון חביב לפני הקדוש ברוך הוא פדורון של השכינה. אשרי אותן זרועות שמעלות אותה אליו, תפלין על ידיהם ועל ראשם. אשרי אותן רגלים וגוף וידיים וכל איבר ואיבר, שבו עולה דורון לקדוש ברוך הוא, שאין דורון חביב לפני הקדוש ברוך הוא כמו הדורון של השכינה. אשרי האיבר שעושה בו מצוה לקדוש ברוך הוא, שבגללה יורד הקדוש ברוך הוא לשרות בכל איבר שלו, ועל האיש הזה מכריזים

דאמצעיתא, לקבלא דורונא דלהון, ויהבין ליה למלכא, דאלין דלא עבדין גמילות חסדים עם שכנתיה בגלותא, ואינון קמצנין לגבה, דורונא דלהון לכלבא אתמסר, ודורונא דשכינתא צריך למעבד בגינה מההוא חביב דאית ליה, (דף לו ע"ב) פמה דאוקמוהו מארי מתניתין, ואהבת את יי' וגומר (דברים ו ה). בההוא דאיהו חביב עליך, בההוא זמנא פמה חיוון פתחין ידיהו, דאתמר בהון (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת כנפיהם, יהבי דורונא לנשמתא דההוא בר נש, מפמה מתנן טבין, מפמה דרגין דנבואה, ועל פלהו יהיבת ליה שכינתא מתנן, דאתמר בה ישמח משה במתנת חלקו, בגין (קהלת ג יג) דמתת אלהים היא, וההוא דאתמר ביה (תהלים קמה טז) פותח את ידך וכו', יהיב ליה פמה מתנן טבין, ופרנסה לנשמתיה ולגופיה, וכלהו דעאלין, כד נפקין מבי מלכא, יהבין תלת פסיען לאחורא, דלא חזרין פתפיהו לגבי קודשא בריך הוא, דלית דורונא חביבא קדם קודשא בריך הוא פדורונא דשכינתא.

זכאין אינון דרועין דסלקין לה לגביה, תפלין על ידיהו ועל רשייהו, זכאין אינון רגלין וגופא וידין וכל אבר ואבר, דביה סליק דורונא לקודשא בריך הוא, דלית דורונא חביבא קדם קודשא בריך הוא פדורונא דשכינתא, זכאיה איהו אבר דעביד ביה מצוה לקודשא בריך הוא, דבגינה נחית קודשא בריך הוא לשרייא בכל אבר דיליה, ועל האי בר נש מכריזין לעילא, הבו יקר לדיוקנא דמלכא. בריש הורמנו דמלכא, בוצינא דקרדינותא,

למעלה, תנו כבוד לדמות המלך. (כאן חסר וזוהו בתיקונים).

בראש רצון המלך, הניצוץ הקשה, לא לבן ולא אדם ולא ירק ולא שחר כלל, והמנוחה הזו

לא תוור ולא סומק ולא ירוק ולא אוּפּם כָּלֵל. והאי בוצינא איהו קו המדה, דאיהו אתלפש באוירא, וכד איהי באוירא. איהי סתימא ולא אתחזייא כָּלֵל, וכד אתפשטת לאתגליא, נפיק מהאי אוירא נקודה חדא, ומה דאשתאר איהו אור, והאי איהו אור קדמאה דעובדא דבראשית, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהי"ם יהי אור, יהי י' אויר, ורזא דא לחפמי לבא אתמסר. (דף 12 ע"ב).

היא קו המדה, שהוא מתלבש באויר, וכשהיא באויר, היא נסתרת ולא נראית כָּלֵל, וכשמתפשטת להתגלות, יוצאת מהאויר הזוה נקדה אחת, ומה שנשאָר הוא אור, וזהו האור הראשון של מעשה בראשית. זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם יהי אור. יהי י' אויר, וסוד זה נמסר לחכמי הלב.

תקונא תמני סרי

והנקדה הזו, אחר שהתפשטה מהאור הזה, התלבשה בארבעה גונים בהיכל העליון, ומה היא? ב, ועליה נאמר בחכמה יבנה בית. וסוד הנקדה הזו, היא מודדת חמשה גונים, ועליהם נאמר מי מדד בשעלו מים, וזה א, ושמים בזרת תכין, וזו א, וכל בשליש עפר הארץ, ודא א (נ"א א), ושקל בפלס הרים, וזו א, וגבעות במאזנים, וזה א. זה עולה באויר, וזה הולך לצפון וזה לדרום. זהו שכתוב הולך אל דרום וסובב אל צפון. שני אחרים סובב סובב אל מזרח ומערב, שכל הנקודות הן כמו גלי הים, זה עולה וזה יורד.

והם כחוט הלבן שבעין, שהוא סובב את העין, וכחוט ירק ושחר ואדם ותכלת, אלו הגלגלים, כלם סובבים את הנקדה הזו, והיא מדה לכלם, היא בארבע, ועולה בעשר, וסוד הדבר - יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אלו הם ארבעה גונים שעולים בעשר, והם כלם להביות אשיות, ועליהם נאמר פי יהו"ה אלהי"ך אש אכלה הוא. שבע הם מהעשר הזה, והם פנגד שבעה רקיעים, והם

חד וחד חמש מאה שנים, וביין כל שבעה רקיעין, ואינון שבע ספיראן, וביין כל

תקונא תמני סרי והאי נקודה בתר דאתפשט מהאי אור, אתלפשת בגוונין ארבע בהיכלא עלאה, ומאי איהי ב ועלה אתמר (משלי כד ג) בחכמה יבנה בית, ורזא דהאי נקודה איהי מדיד חמש גוונין, ועלייהו אתמר (ישעיה מ יב) מי מדד בשעלו מים ודא א, ושמים בזרת תכין ודא א, וכל בשליש עפר הארץ ודא א, (נ"א א), ושקל בפלס הרים ודא א, וגבעות במאזנים ודא א, דא סליק באוירא, ודא אזיל לצפונא, ודא לדרומא, הדא הוא דכתיב (קהלת א ו) הולך אל דרום וסובב אל צפון, תרין אחרנין סובב סובב לגבי מזרח ומערב, דאינון פלהו נקודי פגלי ימא, דא סליק ודא נחית.

ואינון כחוטא חוורא דעינא, דאיהו אסחר עינא, וכחוטא ירוקא ואוכמא וסומקא ותכלא, אלין גלגלין פלהו סחרין לההוא נקודה, ואיהי מדה לכלהו, איהי בארבע, וסלקא בעשר, ורזא דמלה יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אלין אינון ארבע גוונין דסלקין בעשר, ואנון פלהו להביות אשיות, ועליהון אתמר (דברים ד כד) פי יהו"ה אלהי"ך אש אכלה הוא, שבע אינון מהאי עשר, ואינון לקבל שבעה רקיעין, ואינון שבע ספיראן, וביין כל

שבע ספירות, וכן כל אחד ואחד
חמש מאות שנים, וכך הרחב
של כל רקיע ורקיע חמש מאות
שנים, עד שפלם עולים למדה
ידועה שהיא נקדה אחת,
לחשבון ידוע, וכך הוא סוד
החשבון, כמו זה:

תשע נקודות הן לכל צד,
שנכללים בנקדה
של החלל שלה, ובשבילה נאמר
מחלליה מות יומת וכו'.

קם אותו הזקן ואמר לו: רבי
רבי, בשבועה עליך, בנקדה
הטמירה הזו העליונה, רד לכאן
לגלות סוד טמיר, ולא לכבודי
עשיתי, אלא לכבוד השכינה,
להראות הכבוד של הנקדה
הטמירה והגנוזה הזו, שנאמר
בה ונעלמה מעיני כל חי, ועליה
נאמר נתיב לא ידעו עיט וגומר.
בינתיים הרי רבי עולה מעלה
באור לטל רשות מאותה נקדה
שגנוזה שם, והרי יורד בעמוד
האש שהיא הכל הפה, שבו
החיות רצות ושבות. זהו שכתוב
והחיות רצוא ושוב וגומר,
ואומר בראשית, שם ב"ת.

תקון תשעה עשר

בראשית, שם ב"ת, והבת הזו
נקדה שתומה באויר, עליה נאמר
שמרני פאישון בת עין, היא
ודאי גנוזה באור, ובה נעשה
אור, ובגללה נאמר וירא מלאך
יהוה אליו בלפת אש מתוף
הסנה. חמש פעמים הזכיר סנה
וחמש פעמים אור, הם פגגדם
במעשה בראשית, והם: יהי
אור, ויהי אור, את האור פי טוב,
ויבדל אלהים בין האור, ויקרא
אלהים לאור.

והם חמשה תקוני המדה, שהם
פגגדם א א א א א, ועליהם

והכי פותיא דכל רקיעא ורקיעא חמש מאה
שנין עד דסלקין כלא למדה ידיעא דאיהי
נקודה חדא, לחשבון ידיעא, והכי איהו רזא
דחושבנא פגוונא דא.

אינון לכל סטר, דאתפלילן בנקודה דחלל
דילה, ובגינה אתמר (שמות לא יד) מחלליה מות
יומת וכו'.

קם ההוא סבא ואמר לו רבי רבי באומא
עלך בהאי נקודה טמירא עלאה, נחית
הכא לגלאה רזא טמירא, ולא ליקרא דילי
עבידנא, אלא ליקרא דשכינתא, לאחזאה
יקרא דהאי נקודה טמירא גניזא, דאתמר
בה (איוב כח כא) ונעלמה מעיני כל חי, ועלה
אתמר נתיב לא ידעו עיט וגומר, אדהכי הא
רבי סליק לעילא באוירא לנטלא רשו מההיא
נקודה דאיהי גניזא תמן, והא קא נחית
בעמודא דאשא דאיהי הכל דפומא, דביה (דף
לח ע"א) חיוון רצין ושבין, הדא הוא דכתיב
(יחזקאל א ט) והחיות רצוא ושוב וגומר, ואמר
בראשית תמן ב"ת.

תקונא תשסרי

בראשית תמן ב"ת, והאי בת נקודה סתימא
באוירא, עלה אתמר (תהלים יז
ח) שמרני פאישון בת עין, איהי ודאי גניזא
באור, ובה אתעביד אויר, ובגינה אתמר (שמות
ג ב) וירא מלאך יהוה אליו בלפת אש מתוף
הסנה, חמש זמנין אדפיר סנה, וחמש זמנין
אור אינון לקבליהו בעובדא דבראשית,
ואינון (בראשית א ג ד) יהי אור, ויהי אור, את האור
פי טוב, ויבדל אלהים בין האור, ויקרא
אלהים לאור.

ואינון חמש תקונין דמדה, דאינון לקבליהו

נאמר מי מדד בשעלו מים - זה חסד, ושמים בנות תפן, מה זה זרת? זו גבורה, וכל בשליש - זה העמוד האמצעי שהוא שלישי, ושקל בפלס הרים - זה נצח, ונגבעות במאזנים - זה הוד, והם בסוד האות ה', שהנגדה זהו מודדת בהם ה' נקודה.

שחי' יוצאת מתוך אור זך, שהוא כתר עליון, ומשום שחמש הללו הם מודדים בסוד ה' העליונה, הוא הולך בהם חמש מאות שנים בין כל אחד ואחד, וסוד הדבר - עץ החיים מהלך חמש מאות שנה, ובין כל אחד ואחד חמש מאות שנה, ובעבי של כל אחד ואחד חמש מאות שנה, שפלים עולים במשקל של חמש חמש לכל צד.

וכוד הדבר - ועשית בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשפן האחד, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשפן השנית, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשפן לירכתים ימה. לירכתים אלו ירכי אמת. ימה, מה זה ים? זו שכינה עליונה, אותה שונאמר בה ודמות על ראשי החיה רקיע.

והוא שבארוהו אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימה, ועל הנימה הזאת נאמר, אין מלכות נוגעת בחברתה אפלו כמלא נימה, ובה הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים אפלו כחוט השערה, והחוט הזה הוא חוט שסובב את אות ברית המילה, והברית היא נימה. אוי למי שמפריד אות ברית בין מים למים ומונע ממנו זרע, שמחזיר את העולם לתהו ובהו, וסוד הדבר - לא תהו בראה, לשבת יצרה ודאי.

אאאאא, ועלייהו אתמר (ישעיהו מ יב) מי מדד בשעלו מים דא חסד, ושמים בנות תפן מאי זרת דא גבורה, וכל בשליש דא עמודא דאמצעיתא דאיהו תליתאי, ושקל בפלס הרים דא נצח, ונגבעות במאזנים דא הוד, ואינון ברזא דאת ה', דהאי נקודה מדיד בהון ה' נקודין.

דאיהו דנפיק מגו אורא דכ"א, דאיהו כתר עלאה, ובגין דאלין חמש מדידין אינון ברזא דה' עלאה, איהו אזיל בהון חמש מאה שנין בין כל חד וחד, ורזא דמלה עץ החיים מהלך חמש מאות שנה, ובין כל חד וחד חמש מאות שנה, ובעובי דכל חד וחד חמש מאות שנה, דכלהו סלקין במתקלא דחמש חמש לכל סטרא.

ורזא דמלה ועשית בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשפן האחד, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשפן השנית, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשפן לירכתים ימה (שמות כו כו), לירכתים אינון ירכי קשוט, ימה, מאי ימה דא שכינתא עלאה, ההוא דאתמר ביה (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע.

ואיהו דאוקמוהו אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימא, והאי נימא עליה אתמר אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא, ובה קודשא בריך הוא מדקדק עם צדיקנייא אפילו כחוט השערה, והאי חוט איהו חוט דסחיר לאות ברית מילה, וברית איהי נימא, ווי לון מאן דאפריש אות ברית בין מים למים, ומנע זרעא מניה, דאחזר עלמא לתהו ובהו, ורזא דמלה (ישעיהו מח יח) לא

תהו בראה לשבת יצרה ודאי, מים עליונים אורייתא דבכתב, מים תחתונים

מים עליונים תורה שבכתב, מים
תחתונים תורה שבעל פה, נימה
שהיא בין שניהם זה יסוד,
שהיא סוד התורה, והוא יסוד
ועקר של שתייהן.

וכי שמונע סוד העקר של שתי
תורות, כאלו החזיר את העולם
לתהו ובהו, ואלו אותם
שאומרים שאין תורה אלא
כפשטה, ואין בה סוד אחר. והם
הו פרצופים, הוא ג"ן סדרים,
שנאמר בו גן נעול אחותי כלה,
גן נעול מצד של ס' סתומה, ו'
הוא נעול בששת ימי המעשה
וביום השבת יפתח, ובשבת כדי
שלא תהיה כנועל דלת בפני
לוים, שנאמר בהם לוו עלי
ואני פורע, היא פתוחה אליהם,
שהם נשמות יתרות.

ובאלו שלא מלויים אותה ולא
מוסיפים לשבתות ולמים
טובים, היא סתומה להם,
ומשום זה כל המוסיף מוסיפים
לו, וזו תוספת נשמה יתרה,
והיא תוספת של רוח קדושה,
וכל הגורע, גורעים לו אותה
נשמה יתרה, ונשאר עני, ואם
הוא חכם, חכמתו מסתלקת
ממנו, ואם הוא עשיר במקומו,
מסתלק ממנו ונשאר עני יבש,
כמו שהוא מונע מלמעלה נשמה
יתרה, שהיא נשמת כל חי,
ונשאר יום השבת עני ושכינה
יבשה, כף נמנעות ממנו ברכות,
והוא מדה פנגד מדה, וכל מי
שמוסיף בשבת, אז וכגנה
זרועיה תצמיח. אף כף גם
אצמיח הטובה שלו, ומי זרועיה
של שכינה שלמעלה? אותן
נשמות יתרות שזרעים ממנו,
וישמחו את ישראל למטה מזיו
כבודה.

ובזמן שאותה ס' סתומה
נפתחת, לא נפתחת אלא בפיוס,

אורייתא דבעל פה, נימא דאיהו בין תרוייהו
דא יסוד, דאיהו רזא דאורייתא, ואיהו יסודא
ועקרא דתרוייהו.

ומאן דמנע רזא דעקרא דתרי תורות, כאלו
אהדר עלמא לתהו ובהו, ואלין אינון דאמרין
דלא אורייתא אלא כפשטה, ולית בה רזא
אחרא, ואינון הו פרצופין, איהו ג"ן סדרים
דאתמר בה (שיר ד יב) גן נעול אחותי כלה, גן
נעול מסטרא דס' סתומה, ו' איהו נעול בשית
יומי דשבווע, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה
סגור ששת ימי המעשה, וביום השבת יפתח,
ובשבת בגין דלא תהא כנועל דלת בפני לוין,
דאתמר בהו לוו עלי ואני פורע, איהי פתיחא
לגבייהו דאינון נשמתין יתירין.

ובאלין דלא מלווין לה ולא אוסיפין
לשבתות ולמים טובים, איהי סתימא
להון, ובגין דא כל המוסיף מוסיפין ליה, ודא
תוספת נשמתא יתרא, ואיהי תוספת רוחא
דקדושה, וכל הגורע גורעין ליה ההיא נשמה
יתרה, ואשתאר עני, ואם הוא חכם אסתלק
מניה חכמתיה, ואם הוא עשיר במקומו
אסתלק מניה, ואשתאר עני יבש, כמה
דאיהו (דף גז ע"ב) מנע מלעילא נשמתא יתרה
דאיהו נשמת כל חי, ואשתאר יום השבת עני
ושכינתא יבשה, הכי אתמנע ברכאן מניה,
ואיהו מדה פנגד מדה, וכל מאן דאוסף
בשבת, אז וכגנה זרועיה תצמיח (ישעיהו סא יא).
אוף הכי נמי אצמיח טובה דיליה, ומאן
זרועיה דשכינתא לעילא, אינון נשמות יתרות
דזרעין מניה, ויחדון לון לישראל לתתא מזיו
כבודה.

ובזמנא דההיא ס' סתימא אתפתחת, לא
אתפתחת אלא בפיוסא, כמה דאת

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר פִּתְחֵי לִי אַחוֹתֵי רַעֲיָתִי יוֹנְתֵי תַמְתֵּי שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא טַל, וְהַפִּיּוֹס הָיָה אֶל הוֹי, שֶׁהוּא מִפְתַּח שְׁסוּתָם אוֹתָהּ, וּמִשׁוּם זֶה פִּתְחֵי לִי בַיּוֹם רֵאשׁוֹן, לְמִי? לְאוֹת י' שְׁהִיא נִקְדָּה שֶׁל קַמְ"ץ, כְּשֶׁנִּפְתַּחְתָּ, נִפְתַּחְתָּ בִּפְתַּח, שֶׁהוּא ו'. כְּשֶׁסוּתָם, סוּתָם כְּקַמְ"ץ, וְהוּא י"ו, טְפָה וְזָרַע שֶׁנִּמְשָׁךְ מִנִּיָּה.

וּמִשׁוּם זֶה פִּתְחֵי לִי בַיּוֹם רֵאשׁוֹן אֶת אוֹת י' שְׁהִיא נִקְדָּה שֶׁל קַמְ"ץ, אַחוֹתֵי - בַיּוֹם הַשְּׁנִי, רַעֲיָתִי - בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהוּא הַרְעֵה הַנְּאָמָן, יוֹנְתֵי - בַיּוֹם הַרְבִּיעִי, תַמְתֵּי - בַיּוֹם הַחֲמִישִׁי, תַּם עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן, שְׂרָאשִׁי - בַיּוֹם הַשְּׁשִׁי, שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁתַּחֲוּ וַיִּשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמָּטָה דְאִיהוּ יוֹם הַשְּׁשִׁי, נִמְלֵא טַל בַיּוֹם הַשְּׁשִׁי, נִמְלֵא טַל בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, זֹו טְפָה י' וְדַאי, וְזוֹ הַנְּקָדָה שֶׁל הָאוֹת ב'.

וּמִשׁוּם זֶה הַזְּוִיג שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מִשְׁבַּת לְשַׁבַּת, לְיִרְשָׁה אוֹתָהּ טְפָה שֶׁהִיא חֲכָמָה, ט"ל תּוֹרָה לְכַנְיָהוּ, וְלֹא לְחִנָּם פִּרְשׁוּהוּ זְכוּרָנָם לְבָרְכָהּ, כֹּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה, טַל תּוֹרָה מְחִיָּהוּ.

גַּל נְעוּל (שיר ד יד) גַּל אִיהוּ כְּמוֹ גַּלְגַּל, אִיהוּ רְמִיז דְּבִיָּה מַעֲיָן חֲתוּם דְאִיהִי י', וּמִיַּד הַשְּׁקוֹ הַצֶּאֱן דְאִינוֹן אַבְרִין קַדִּישִׁין, דְאֶתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל לד לא) וְאֶתָּן צֶאֱנִי צֶאֱן מְרַעֲיָתִי אָדָם אֶתָּם, כֹּלְהוּ רוּעִים, וּמִשָּׁה עַל כֹּלְהוֹן, דְּכָתִיב (שמות ב טו) וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר, וְכָתוּב תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים וְכוּ', אִיהוּ שׁוֹלְטָנוּתִיהָ בְּשַׁבְּעָה רְקִיעִין.

צְדִיק הוּא רְקִיעַ שְׁמַחְלָק בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין הַיָּם הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה וּבֵין הַיָּם הַתַּחְתּוֹן, שֶׁהִיא הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, וְעַלֵּי נֶאֱמַר אֵין בֵּין מַיִם

אֶמַר (שיר ה ב) פִּתְחֵי לִי אַחוֹתֵי רַעֲיָתִי יוֹנְתֵי תַמְתֵּי שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא טַל, וְהִיא פִּיּוֹסָא לְגַבֵּי ו' דְאִיהוּ מִפְתַּח דְּסִתִּים לָהּ, וּבְגִין דָּא פִּתְחֵי לִי בַיּוֹמָא קַדְמָאָה, לְמֵאן לָאֵת י' דְאִיהִי נִקְוֵדָה דְקַמְ"ץ, כִּד אֶתְפַּתַּחְתָּ אֶתְפַּתַּח בִּפְתַּח דְאִיהוּ ו', כִּד סִתִּים סִתִּים בְּקַמְ"ץ, וְאִיהוּ י"ו טְפָה וְזָרַע דְאֶתְמַשָּׁךְ מִנִּיָּה.

וּבְגִין דָּא פִּתְחֵי לִי בַיּוֹמָא קַדְמָאָה לָאֵת י' דְאִיהִי נִקְוֵדָה דְקַמְ"ץ, אַחוֹתֵי בַיּוֹמָא תַנְיָנָא, רַעֲיָתִי בַיּוֹמָא תַלִּיתָאָה, דְאִיהוּ רַעֲיָא מְהִימָנָא, יוֹנְתֵי בַיּוֹמָא רְבִיעָאָה, תַמְתֵּי בַיּוֹמָא חֲמִשָּׁאָה, תַּם עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן, שְׂרָאשִׁי בַיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה, דְאֶתְמַר (בראשית מז לא) וַיִּשְׁתַּחֲוּ וַיִּשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמָּטָה דְאִיהוּ יוֹם הַשְּׁשִׁי, נִמְלֵא טַל בַיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה, דָּא טְפָה י' וְדַאי, וְדָא נִקְוֵדָה דָּאֵת ב'.

וּבְגִין דָּא זְוִיגָא דְתַלְמִידֵי חֲכָמִים מִשְׁבַּת לְשַׁבַּת, לְיִרְשָׁה הָיָה טְפָה דְאִיהִי חֲכָמָה, ט"ל תּוֹרָה לְכַנְיָהוּ, וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ זְכוּרָנָם לְבָרְכָהּ, כֹּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה טַל תּוֹרָה מְחִיָּהוּ.

גַּל נְעוּל (שיר ד יד) גַּל אִיהוּ כְּמוֹ גַּלְגַּל, אִיהוּ רְמִיז דְּבִיָּה מַעֲיָן חֲתוּם דְאִיהִי י', וּמִיַּד הַשְּׁקוֹ הַצֶּאֱן דְאִינוֹן אַבְרִין קַדִּישִׁין, דְאֶתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל לד לא) וְאֶתָּן צֶאֱנִי צֶאֱן מְרַעֲיָתִי אָדָם אֶתָּם, כֹּלְהוּ רוּעִים, וּמִשָּׁה עַל כֹּלְהוֹן, דְּכָתִיב (שמות ב טו) וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר, וְכָתִיב תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים וְכוּ', אִיהוּ שׁוֹלְטָנוּתִיהָ בְּשַׁבְּעָה רְקִיעִין.

צְדִיק אִיהִי רְקִיעַ דְּפִלְגֵי בֵּין מַיָּא לְמַיָּא, בֵּין יָם עַלְאָה דְאִיהִי אִימָא עַלְאָה, וּבֵין יָם תַּתָּאָה דְאִיהִי אִימָא תַתָּאָה, וְעַלֵּיהָ אֶתְמַר אֵין בֵּין מַיִם הָעֲלִיּוֹנִים לְמַיִם הַתַּחְתּוֹנִים אֶלָּא

העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימה, כמו שבארורהו בעלי המשנה, והנימה הזו היא צדיק, ולא לחנם פרושהו הראשונים שהקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים אפלו כחוט השערה.

ואין נימה ונימה של שערה של העתיק הקדוש שלא יוצאת ממעין עליון, והנימה הזו היא ו', מעינו היא י' שעולה באויר עד אין סוף ויורד עד אין תכלית.

והיא עשר, ובגללה נאמר עשר אמות ארך הקרש, אמו"ת הם מאו"ת בהפוך, ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד, זה סוד שעור הקומה, שהוא הולף על ק"ו המדה. מה זה ק"ו? זו האות י', שהיא מדה לכל שעור של הגוף.

היא מדה בין עין לעין, ועליה נאמר אצבע אלהי"ם היא, הוא שעור של ארך החטם, והיא שעור של כל אצבע ואצבע ושעור בין אצבע לאצבע ו' (נ"א).

י' היא מדה של שפה, ומדה של עין ועין בעגול, ומדה של פן ופן של פנים, ומדה של קמ"ץ סתום, וכשנפתח קמ"ץ, נפתח בחמש אצבעות בסוד של ה', שבהם תקו הנה הולף חמש מאות שנים.

ובאשר (פאשר) יורד למטה אל הצדיק, נקרא שעור, וכשעולה למעלה לאם העליונה, נקרא קומה, וסוד הדבר - וימדו בעמר, זו שכינה עליונה, שהיא עמר לגלגלת, שהיא גלגלת הראש, ושכינה התחתונה היא ספירת העמר, שבו מונה שבע ימים שהם שבע שבתות, שיש בהם ארבעים ושנים של ששה של כל שבוע, ושבע שבתות, הרי מ"ט (של מטטרון), שהם

כמלא נימא, כמה דאוקמוהו מארי מתניתין, והאי נימא איהו צדיק, ולא למגנא אוקמוהו קדמאין, דקודשא בריך הוא מדקדק עם הצדיקים אפילו כחוט השערה.

ולית נימא ונימא דשערה דעתיקא קדישא דלא נפקא ממבוועא עלאה, והאי נימא איהו ו', מבוועא דיליה י', דסלקא באוירא עד אין סוף ונחתא עד אין תכלית.

ואיהו עשר, ובגינה אתמר (שמות כו טז) עשר אמות ארך הקרש, אמו"ת אינון מאו"ת בהפוכא, ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד, דא רזא דשעור קומה, דאיהו אזיל על ק"ו המדה, מאי ק"ו דא את ו', דאיהו מדה לכל שעורא דגופא.

איהו מדה בין עינא לעינא, ועלה אתמר (שם ה טו) אצבע אלהי"ם היא, איהו שיעורא דאורכא דחוטמא ואיהו שעורא דכל אצבעא ואצבעא ושעורא בין אצבעא לאצבעא ו' (נ"א).

י' איהו מדה דשפה, ומדה דכל עינא ועינא בעגולא, ומדה דפן ופן דאנפין, ומדה דקמ"ץ סתים, וכד אתפתח קמ"ץ אתפתח בחמש אצבעין ברזא דה', דבהון האי קו אזיל חמש מאה שנין.

וכד (ס"א ו' כד) נחית לתתא לגבי צדיק אתקרי שיעור, וכד סליק לעילא לגבי אימא עלאה אתקרי קומה, ורזא דמלה (שם טז יח) וימדו בעמר דא שכונתא עלאה, דאיהו עמר לגלגלת, דאיהו גלגלתא דרישא, ושכונתא תתאה איהו ספירת העומר, דבה מני שבע יומין דאינון שבע שבתות, דאית בהון בהם ארבעים ושנים של ששה של כל שבוע, ושבע שבתות, הרי מ"ט (של מטטרון), שהם

ארבעים ותשע פנים טהור, ששמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שבהם נטהרת שכינה תחתונה אל בעלה במקוה שלה, שהוא מקוה ישראל יהו"ה, והוא שעור קומה, שפך הן אותיות מקוה - קומה, והם ס' סתומה בסוד זה: (ציור למעלה) של תשע נקודות לכל צד, בנקודה האמצעית נשלמו לארבעים סאים, הוא השעור של המקוה, שבו נטהרת אשה לבעלה.

ורפני שנטהרת, צריך למנות שבעה ימי טהרה, להשלים בהם ארבעים ותשע פנים טהרה של התורה, ובהם מתחברת תורה שפכתב עם תורה שבעל פה ביום השבועות, שהם דו פרוצופים של אדם, והחבור של שניהם רח"ס, שהוא מאתים ארבעים ושמונה מצוות עשה, וסוד הדבר - קדש לי כל בכור פטר כל רחם, בחבור הזה של שבועות מתקרבים כל מצוות עשה פעצמים בבטן המלאה. ובאותו זמן, כל אותם איברים מקבלים על ידי צנורות זה מזה. זהו שכתוב מקבילות הללאות אשה אל אחתה, וכשהם מקבלים, כל הספירות מקבלות זו מזו, והמלאכים למטה מקבלים זה מזה, כמו שנאמר ומקבלין דין מן דין, וכל אחד ואחד נותן רשות לחברו להפגס לתחום חברו, כמו שנאמר ונותנין רשות זה לזה.

וכי גורם זה? ישראל. כשמקבלים זה מזה, בין בתורה בין בממון, גורמים לקבל

ארבעין ותריין יומין דשיתא דכל שבוע, ושבע (דף לט ע"א) שבתות הא מ"ט (ג"א דמטטרוין), דאינון מ"ט אנפין טהור, ששמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, דבהון אתדפיאת שכינתא תתאה לגבי בעלה, במקוה דילה, דאיהו מקוה ישראל יהו"ה, ואיהו שיעור קומה, דהכי אינון אתוון דמקוה קומה, ואינון ם סתימא ברזא דא, דתשע נקודין לכל סטר, בנקודה דאמצעיתא אשתלימו לארבעים סאין, איהו שיעורא דמקוה, דביה אתדפיאת אתתא לבעלה.

וקדם דאתדפיאת, צריך למנאה שבעה יומין דדכיו, לאשלמא בהון מ"ט פנים דכיו דאורייתא, ובהון אתחברת אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה ביומא דשבועות, דאינון דו פרוצופין דאדם, וחבורא דתרווייהו רח"ס, דאיהו רמ"ח פקודין דעשה, ורזא דמלה (שמות י"ב) קדש לי כל בכור פטר כל רחם, בהאי חבורא דשבועות מתקרבין כל פקודין דעשה, פעצמים בבטן המלאה (קהלת יא ה).

ובהוא זמנא, כל אינון אברין מקבלין על ידי צנורין דא מן דא, הדא הוא דכתיב (שמות כו ה) מקבילות הללאות אשה אל אחתה, וכד אינון מקבלין, כל ספיראן מקבלין דא מן דא, ומלאכין לתתא מקבלין דין מן דין, כמה דאת אמר ומקבלין דין מן דין, וכל חד וחד זיהיב רשו לחבריה, לאעלא בתחומא דחבריה, כמה דאת אמר ונותנין רשות זה לזה.

ומאן גרים דא, ישראל כד מקבלין דא מן דא, בין באורייתא בין בממונא, גרמין

לקבלא לעילא דא מן דא,

למעלה זה מזה ולהשפיע זה לזה, והכל על ידי צנורות. זהו שכתוב תהום אל תקום קורא לקול צנוריה וגומר. ומה אומרים זה לזה? אבע מימיה, קול שני רעים אני שומע.

ובנגדם שתי שפתים שנקראים אפיקי מים, ומי הם? נצח והוד, שנקראים שקתות המים, ושניהם נשקים על ידי צנור שהוא העמוד האמצעי שכולל הכל, והוא ברית שכלולים בו כל האיברים של הגוף, כל הצנורות משקים מהאות ו', שהוא נהר ששופע ויוצא מעדן, והוא צנור שיוצא ממעין המים שהוא י', וממנו מתפשטת ה' שהיא הים העליון.

ובא וראה, תשע נקודות הן מן קמ"ץ עד שור"ק, וכלן נקראו צנורות ומעיינות לאותיות, שהן כלולות בקרקע, שהיא שכינה התחתונה שנקראת ג"ן, כלולה משלשה וחמשים סדרים של התורה, ועליה נאמר גן נעול אחותי כלה, גל נעול מעין חתום. חתום ודאי, משום שהיא בתולה ואיש לא ידעה, והיא חכמת שלמה, שעליה נאמר ותרב חכמת שלמה, מתגדלת מכל ההשקאה של כל ספירה וספירה על ידי אותו צנור, שהוא ו', עד שמגיעה לאותו המעין העליון, שהיא י' העליונה, חכמת כל בני קדם, ובאותו זמן היא נעשית פתח בראש האות ו'.

ובא וראה, שכינה תחתונה, כשהיא משקית מהנקודות, נקראת תר"ק חל"ם שור"ק, למי? לאותו צנור שהוא ו', שכולל ששה צנורות, שכלם משש אותיות שהן אבגית"ן וכי', ששה צנורות הם שתלויים ממנו, והוא כולל שש אחרים, וכלם עולים לארבעים ושנים,

ולאשפעה דא לדא, וכלא על ידי צנורין, הדא הוא דכתוב (תהלים מב ח) תהום אל תהום קורא לקול צנוריה וגומר, ומאי אמרי דא לדא, אבע מימיה. קול שני ריעים אני שומע.

ואינון לקבלייהו תרין שפוון דאתקרוין אפיקי מים, ומאן נינהו נצח והוד, דאתקרוין שקתות המים, ותרוייהו אתשקיין על ידא דצנורא דאיהו עמודא דאמצעייתא דכליל כלא, ואיהו ברית דכלילן ביה כל אברין דגופא, כל צנורין אינון אתשקיין מן את ו', דאיהו נהר דנגיד ונפיק מעדן, ואיהו צנור דנפיק ממעינא דמיא דאיהו י', ומניה אתפשטא ה' דאיהי ים עלאה.

ותא חזי תשע נקודין אינון מן קמ"ץ עד שור"ק, וכלהו אתקריאו צנורין ומבועין לאתוון, דאינון כלילן בקרקע, דאיהי שכינתא תתאה, דאתקריאת ג"ן, כלילא מתלת וחמשין סדרין דאורייתא, ועלה אתמר גן נעול אחתי כלה, גל נעול מעין חתום, חתום ודאי, בגין דאיהי בתולה ואיש לא ידעה, ואיהי חכמת שלמה, דעלה אתמר (מלכים א ה ו) ותרב חכמת שלמה, אתרביאת מכל שקיו דכל ספירה וספירה, על ידא דההוא צנורא דאיהו ו', עד דמטיאת לההוא מבועא עלאה דאיהי י' עלאה חכמת כל בני קדם, ובההוא זמנא אתעבידת איהי תגא ברישא דאת ו'.

ותא חזי, שכינתא תתאה פד איהי אתשקינא מן נקודין, אתקרי תר"ק חל"ם שור"ק, למאן לההוא צנור דאיהו ו', דכלילן שית צנורין, דכלהון משית אתוון, דאינון אבגית"ן וכי', שית צנורין אינון דתליין מגיה, ואיהו כליל שית אחרנין, וכלהו סלקין למ"ב, וכי', ששה צנורות הם שתלויים ממנו, והוא כולל שש אחרים, וכלם עולים לארבעים ושנים,

אתקריאת חר"ק חל"ם שור"ק דההוא צנור,
פגוונא דא ו'.

והכי אתקריאת לגבי י', והכי לגבי ה', ורזא
דמלה אני ראשון ואני אחרון וכו',
ולזמנין איהי עטרה על רישא דאת ו', פגוונא
דא ו' ורזא דמלה נוטה שמים פיריעה, ודא
רזא דרישא דאת א, ולזמנין נחית תחותי
פגוונא דא א קמ"ץ, פד סלקא על רישא
אתקריאת תגא זרק"א, ביהוא זמנא אתמר
בה (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה,
ואתקריאת חל"ם, וכד נחתת תחותיה
אתקריאת חיר"ק, ואיהי (דף לט ע"ב) לח"ם,
דהכי איהו חל"ם בהפוך אתוון לח"ם, ודא
איהו לחם אפירים אכל איש (תהלים עח

כה), דאתמר ביה (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה,
מסטרא דחכמה אתקריאת חל"ם, ומסטרא
דעמודא דאמצעייתא אתקרי שור"ק, פמה
דאת אמר (ירמיהו ג כא) ואנכי נטעתיך שור"ק
פלה זרע אמת, ההוא דאתמר ביה (מיכה ז ב) תתן
אמת ליצקב, מסטרא דיליה אתקריאת חר"ק,
ובהפוך אתוון חק"ר, ובגינה אתמר (איוב יא
ט) החקר אלוה תמצא, ואיהי קרח הנורא,
דאיהו שמא תליתאה דצלותא, דאתמר ביה
הא"ל הגדול הגבור והנורא, הנורא איהו
עמודא דאמצעייתא.

ושור"ק איהו טמיר וגניז, מסטרא דצדיק
דאיהו ברית, אור גנוז. דאיהו ר"ז
פחושפן אור, פמה דאוקמוהו מארי מתניתין,
אור זרוע לצדיק, ודא הוא אור הגנוז
לצדיקיא, דחמש אור דלעילא מגיה פלהון
אינון פאתגלייא.

ומאי ניהו, תלת אור סגו"ל, ותרין אור שב"א, פד סלקא על גדפייהו
דתרין נקודין דאינון שב"א, אתעבידת שור"ק, ורזא דמלה (שיר ב

נקראת חר"ק חל"ם שור"ק של
אותו הצנור, כמו זה: ו'.

וכך היא נקראת אל י', וכך אל
ה', וסוד הדבר - אני ראשון ואני אחרון
וכו', ולפעמים היא עטרה על ראשו של
האור ו', כמו זה: א, וסוד הדבר - נוטה
שמים פיריעה, והוה הסוד של הראש של
האור א. ולפעמים יורד תחתיו כמו זה:
א קמ"ץ, כשעולה על הראש נקראת
חקר ורק"א. באותו זמן נאמר בה אשת
חיל עטרת בעלה, ונקראת חל"ם,
וכשיורדת תחתיו נקראת חיר"ק,
והיא לח"ם, שפך הוא חל"ם
בהפוך אותיות לח"ם, וזהו לחם
אפירים אכל איש, שנאמר בו
יהו"ה איש מלחמה. מצד של
החכמה נקראת חל"ם, ומצד
העמוד האמצעי נקראת שור"ק,
כמו שנאמר ואנכי נטעתיך שורק
פלה זרע אמת, אותו שנאמר בו
תתן אמת ליצקב, מצד שלו
נקראת חר"ק, ובאותיות הפוכות
חק"ר, ובשבילה נאמר החקר
אלוה תמצא, והיא קרח הנורא,
שהוא השם השלישי של תפלה,
שנאמר בו הא"ל הגדול הגבור
והנורא, הנורא הוא העמוד
האמצעי.

ושור"ק הוא טמיר וגניז, מצד של
צדיק שהוא ברית, אור גנוז,
שהוא ר"ז פחושפן אור, כמו
שבארוהו בעלי המשנה, אור זרע
לצדיק, וזהו האור הגנוז
לצדיקים, שחמשה אור
שלמעלה ממנו הם כלם
בהתגלות.

ומי הוא? שלשה אור סגו"ל,
ושנים אור שב"א, כשעולה על
כנפיהם של שתי נקודות שהן
שב"א, נעשית שור"ק, וסוד
הדבר - סמכוני באשיות,

ומאי ניהו, תלת אור סגו"ל, ותרין אור שב"א, פד סלקא על גדפייהו
דתרין נקודין דאינון שב"א, אתעבידת שור"ק, ורזא דמלה (שיר ב

וכשהיא יורדת תחת צר"י, נעשית סגו"ל, ועליהם נאמר ופדוני בתפוחים, ומי הן האשיות הללו? הם שתי אשות, שהם איש ואשה, אש לבנה ואש אדמה ששם אב ואם, שהם י"ה, והם פני הדין ופני הרחמים.

למה רצתה להסתמך שם? משום שהם שני גונים של השושנה, לבן ואדם, רחמים ודין, שהם חסד וגבורה, ושם ריח השושנה, וזהו העמוד האמצעי, ומשום שמריחה בו, אומרת סמכוני באשיות, ובו נעשית סגו"ל, כשיוֹרדת - ופדוני בתפוחים, אלו הם שני עמודי אמת, שהם לבן ואדם, ומשום שמריחה באות ו', שהיא בכרית, אומרת ופדוני בתפוחים.

וכשמתחברת בו נעשית סגו"ל, מה שהיו צר"י נעשה ציר, זהו שכתוב ויצר יהו"ה אלהים את האדם עפר מן האדמה וגומר, ויצמח יהו"ה אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וגומר. צדיק זה הוא עץ פרי עושה פרי למינו, ובמקום הזה הוא האהבה שלה בחבור ויחוד של בעלה, ומשום זה אומרת כי חולת אהבה אני.

וכשישראל חוטאים בכרית מילה, נפסקת נביעת הנקדות מן האותיות שכלולות בשכינה התחתונה, ונשארת יבשה. באותו זמן מה כתוב בשור"ק חיר"ק? שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו, קמ"ץ פת"ח, זה סוגר וזה פותח, שני אלו הם שסוגרים ופותחים את המעיינות של אותן נקדות אל האותיות, והאות ו', כשהיא נטויה על ראשי אותיות

(ה) סמכוני באשיות, וכד נחתת איהי תחות צר"י אתעבידת סגו"ל ועליהו אתמר ופדוני בתפוחים, ומאי ניהו אלין אשיות, אינון תרי אשות, דאינון איש ואשה, אשא חוורא, ואשא סומקא, דתמן אב ואם, דאינון י"ה, ואינון אנפי דינא ואנפוי דרחמי.

אמאי בעאת לאסתמכא תמן, בגין דאינון תרין גוונין דשושנה, חוור וסומק, רחמי ודינא, דאינון חסד וגבורה, ותמן ריחא דשושנה, ודא איהו עמודא דאמצעיתא, ובגין דארכת ביה, אמרת סמכוני באשיות, וביה אתעבידת סגו"ל, כד נחתא ופדוני בתפוחים, אלין אינון תרי סמכי קשוט, דאינון חוור וסומק, ובגין דארכת באת ו' דאיהי בכרית, אמרת ופדוני בתפוחים.

וכד אתחברת ביה אתעבידת סגו"ל, מה דהו צר"י אתעביד ציר, הדא הוא דכתיב (בראשית ב ז) ויצר יהו"ה אלהים את האדם עפר מן האדמה וגומר, ויצמח יהו"ה אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וגומר, דא צדיק איהו עץ פרי עושה פרי למינו, ובהאי אתר איהו רחימו דילה בחבורא ויחודא דבעלה, ובגין דא אמרת (שיר ב ה) כי חולת אהבה אני.

וכד ישראל האבין בכרית מילה, אתפסיק נביעו דנקודין מאתוון, דכלילן בשכינתא תתאה, ואשתארת יבשה, בההוא זמנא מה פתיב בשור"ק חיר"ק, שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו (איכה ב טז), קמץ פת"ח דא סגיר ודא פתח, אלין תרין אינון דסגרין ופתחיין מבויעין דאינון נקודין, לגבי אתוון, ואת ו' כד איהו נטוי על רישי אתוון עלאין אתקרי

רפ"ה, וכד איהו במציעו דאתוון אתקרי דג"ש, אתוון אלין אינון חיוון,

דאָתמַר בַּהוֹן (יחזקאל א יד) וְהַחַיִּית רְצוּא וְשׁוֹב,
רְצוּא בְדַג"ש וְשׁוֹב בְּרַפ"ה.

בְּתַרְיִן דְּאַתְוּוֹן דְּאַיִנוֹן תְּלִיִין בְּמַחְשְׁבָה,
דְּאַיִנוֹן פְּגוּוֹנָא דְתַגִּין, נְקוּדִין תְּלִיִין
בְּדַבְרָא, אַתְוּוֹן תְּלִיִין בְּעוֹבְדָא, שְׁבַע זַיִינִין
אַיִנוֹן פְּגוּוֹנָא דָא אֱלֹהִי י"ו אִיהוּ ז', לֹא צְרִיכִין
תַּגִּין, דְּאַיִנוֹן אַתְוּוֹן אַתְקֵרוֹן תַּגִּין פְּגוּוֹנָא דָא
יְהו"ה.

תַּגִּין תְּלִיִין בְּמַחְשְׁבָה דְלַפָּא וּמוֹחָא, נְקוּדִין
בְּדַבְרָא דְפּוּמָא, אַתְוּוֹן בְּעוֹבְדָא
דְאַבְרִין, וּמֵאֲלִין נְקוּדִין וְטַעְמֵי וְאַתְוּוֹן, עֵבִיד
הֵהוּא סְתִים וְגַנְיז פְּרַסְיָא טְמִירָא עֲלָאָה,
וְעֲלִיָּה אַתְמַר (איכה ה יט) אַתָּה יְהו"ה לְעוֹלָם

תִּשָּׁב וּכו', מֵאֵי אַתָּה, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיהו
כה א) יְהו"ה אֱלֹהֵי אַתָּה אַרְוֹמְךָ, בַּהֵהוּא
דְאַתְמַר בֵּיה (חבקוק ג) רוּם יְדִיהוּ נָשָׂא, וּבְגִינֵיה
אַתְמַר לְמִי נוֹשְׂאִין כְּפַיִם לְרוּם הַשְּׁמַיִם, הָדָא
הוּא דְכַתִּיב רוּם יְדִיהוּ נָשָׂא, וּמֵאֵי נִיהוּ יו"ד

ה"א וּא"ו ה"א, דְאַיְהוּ חֲכָמָה כ"ח מ"ה,
וְעֲלִיָּה אַתְמַר (דף ע"א) (תהלים קיא) כ"ח מ"עֲשִׂיו
ה"גִיד לְעַמּוֹ, וְהֵאֵי אִיהוּ כ"ח פְּרָקִין דִּידִין
דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, דְאַיִנוֹן כּוּז"ו בּוּכַס"ז כּוּז"ו,
פְּנוּיִן דִּיחֻדָּא עֲלָאָה, דְאַיְהוּ יְהו"ה אֱלֹהֵינּוּ

יְהו"ה, וּבְגִין דְאַסְתַּלַּק הָאֵי חֵילָא מִיִּשְׂרָאֵל,
אַתְמַר בַּהוֹן (איכה א ו) וַיִּלְכּוּ בְלֹא כֹחַ לְפָנֵי רֹדְף.
יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, אִינּוֹן עֶשֶׂר אַצְבָּעָן,
דְאַתְמַר בַּהוֹן (שיר ח יד) יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב,

דְּבַהוֹן כ"ח פְּרָקִין, דְאַיִנוֹן כ"ח אַתְוּוֹן דְּעוֹבְדָא
דְּבְרָאשִׁית, וּבְגִין דָּא יְהו"ה אֱלֹהֵי אַתָּה, וּמֵאֵי
אַתָּה, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (תהלים צג ב) נִכּוֹן כְּסָאָךְ
מֵאֵז מְעוֹלָם אַתָּה, וּמֵאֵי נִכּוֹן, דָּא נְאָמֵן יוֹשֵׁב
וְנֹאמֵן עוֹמֵד בְּאַמְצַע, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (ישעיהו
כסאָךְ מֵאֵז מְעוֹלָם אַתָּה. וּמָה זֶה נִכּוֹן? זֶה נְאָמֵן יוֹשֵׁב וְנֹאמֵן עוֹמֵד בְּאַמְצַע. זֶהוּ שְׁכַתּוּב כְּתַפְּאַרְת

עֲלִינּוֹת, נְקָרָא רַפ"ה, וּכְשֶׁהוּא
בְּאַמְצַע הָאוֹתִיּוֹת נְקָרָא דַּג"ש,
הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ הֵן חַיִּית, שְׁנֹאמַר
בְּהֵן וְהַחַיִּית רְצוּא וְשׁוֹב. רְצוּא
בְּדַג"ש, וְשׁוֹב בְּרַפ"ה.

הַכְּתָרִים שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן
תְּלִיּוֹת בְּמַחְשְׁבָה, שֶׁהֵן כְּמוֹ
הַתְּגִים, הַנְּקֻדוֹת תְּלִיּוֹת בְּדַבְרָא,
הָאוֹתִיּוֹת תְּלִיּוֹת בְּמַעֲשֶׂה, שְׁבַע
זַיִינִים הֵם כְּמוֹ זֶה: אֱלֹהֵי י"ו, הוּא
ז', לֹא צְרִיכִים תְּגִים, שְׂאוֹתָן
אוֹתִיּוֹת נְקָרָאוֹת תְּגִים, כְּמוֹ זֶה:
יְהו"ה.

הַתְּגִים תְּלִיּוֹים בְּמַחְשְׁבָה שֶׁל
הַלֵּב וְהַמֶּחֶ, הַנְּקֻדוֹת בְּדַבְרָא הֵפָּה,
הָאוֹתִיּוֹת בְּמַעֲשֶׂה הָאֵיבָרִים,
וּמֵאֲלוֹ הַנְּקֻדוֹת וְטַעְמֵי הָאוֹתִיּוֹת
עוֹשֶׂה אוֹתוֹ סְתוּם וְגַנְיז כְּפֹא
טְמִיר עֲלִיּוֹן, וְעֲלִיו נֹאמַר אַתָּה
יְהו"ה לְעוֹלָם תִּשָּׁב וּכו'. מָה זֶה
אַתָּה? אוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוּ יְהו"ה
אֱלֹהֵי אַתָּה אַרְוֹמְךָ, בְּאוֹתוֹ
שְׁנֹאמַר בּוּ רוּם יְדִיהוּ נָשָׂא,
וּבְשִׁבְלֵי נֹאמַר לְמִי נוֹשְׂאִין
כְּפַיִם? לְרוּם הַשְּׁמַיִם. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
רוּם יְדִיהוּ נָשָׂא. וּמֵי הוּא? יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהוּא חֲכָמָה,
כ"ח מ"ה, וְעֲלִיו נֹאמַר כ"ח
מ"עֲשִׂיו ה"גִיד לְעַמּוֹ, וְזֶהוּ כ"ח
הַפְּרָקִים שֶׁל יְדֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן,
שֶׁהֵן כּוּז"ו בּוּכַס"ז כּוּז"ו,
הַכְּנוּיִים שֶׁל הַיְחודֵר הָעֲלִיּוֹן,
שֶׁהוּא יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה,
וּמִשּׁוּם שֶׁהִסְתַּלַּק הַכֹּחַ הַזֶּה
מִיִּשְׂרָאֵל, נֹאמַר בְּהֵם וַיִּלְכּוּ בְלֹא
כֹחַ לְפָנֵי רֹדְף.

יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, הֵן עֶשֶׂר
אַצְבָּעוֹת, שְׁנֹאמַר בְּהֵן יָדָיו גְּלִילֵי
זָהָב, שְׁבָהֶם עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה
פְּרָקִים, שֶׁהֵן עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה
אוֹתִיּוֹת שֶׁל מַעֲשֶׂה בְרָאשִׁית,
וּמִשּׁוּם זֶה יְהו"ה אֱלֹהֵי אַתָּה,
וּמָהוּ אַתָּה? אוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוּ נִכּוֹן
עוֹמֵד בְּאַמְצַע. זֶהוּ שְׁכַתּוּב כְּתַפְּאַרְת

אָדָם לְשִׁכְת בַּיִת. וּמָה זֶה מֵאָז?
אֲלֵא אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוּ אַז תִּקְרָא
וַיהו"ה יַעֲנֵה. וּמָה זֶה אָז? אֵלּוּ
שְׁמוֹנֵה הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל יֵאֱהוּדוֹנָה"
שְׁעוֹלוֹת לְחֻשְׁבּוֹן אִמ"ן.

וְזֵהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ, בְּאוֹתוֹ
כ"ח, וּמְשׁוֹם זֶה פְּרֻשָׁה בְּעֲלֵי
הַמְּשֻׁנָה, הַעוֹנָה אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ
קוֹרְעִין לוֹ גִּזְרֵי דֵינוֹ שֶׁל שְׁבַעִים
שָׁנָה, וּבְגִלְלוֹ נֶאֱמַר נִכּוֹן כִּסְאָךָ מֵאָז
מַעוֹלָם אָתָּה, וּבִיָּה (אִיכָה ה' יט) אָתָּה יְהו"ה
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב, אָתָּה, הֵהוּא דְאִתְּמַר בֵּיה אֲבִינוּ
מִלְּפָנֵינוּ אֲבִינוּ אָתָּה, וּמֵאֵי נִיהוּ אֲבִינוּ אֲב
הַרְחֵמֵן.

וְהוּא כּוֹלֵל אֶת כָּל אוֹתִיּוֹת
הַתּוֹרָה, וּמֵי הוּא? הַתּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב, הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְעֲלִיו
נֶאֱמַר בְּרוּךְ אָתָּה, וְכִשְׂיִשְׂרָאֵל
עוֹמְדִים בְּעַמֻּדָה שֶׁל תְּפִלָּה, הוּא
יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא, וּבְשִׁבְלוֹ נֶאֱמַר
בְּאוֹתוֹ זְמַן, אָתָּה יְהו"ה לְעוֹלָם
תֵּשֵׁב כִּסְאָךָ לְדוֹר וָדוֹר. וּמֵי הוּא
לְדוֹר וָדוֹר? אֲלֵא אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר
בּוּ דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהֶאֱרַךְ
לְעוֹלָם עַמְדָת, וְאֵין דוֹר פְּחוֹת
מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וּמֵיֵהוּ? מִשֶּׁה
שֶׁשְׁקוּל לְשִׁשִּׁים רַבּוּא מִיִּשְׂרָאֵל,
וְדַרְגָתוֹ הֵיא הָאֲסַפְקֵלְרֵיָה
הַמְאִירָה.

בְּזוֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ, בֵּא
וַיִּרְאֶה, אֵין אָדָם מִפִּיק רְצוֹנוֹ
מִיְהו"ה אֲלֵא בְּזוֹאת, שְׁעֲלִיָּה
נֶאֱמַר מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב וַיִּפְק
רְצוֹן מִיְהו"ה, וְזוֹ הֵיא עֵת לַעֲשׂוֹת
לִיְהו"ה, וְכַמָּה עֲתוֹת יֵשׁ, וְעֲלִיָּהֶם
נֶאֱמַר וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת, וְשִׁלְמָה
אֲמַר עֵת לְשַׁחֵק וְכוּ', שֶׁהֵן כ"ח
עֵת, וְעַל זֶה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֲמַר וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ,
שֶׁהוּא קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִיְהו"ה.

מֵד יג) כְּתִפְאָרַת אָדָם לְשִׁכְת בַּיִת, וּמֵאֵי מֵאָז,
אֲלֵא הֵהוּא דְאִתְּמַר בֵּיה (שֵׁם נח ט) אַז תִּקְרָא
וַיהו"ה יַעֲנֵה, וּמֵאֵי א"ז אֵלּוּן תִּמְנֵיָא אֲתוּוֹן
דְּאֵינוֹן יֵאֱהוּדוֹנָה"י דְּסִלְקִין לְחֻשְׁבּוֹן אִמ"ן.

וְדֵא אֵיֵהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ, בְּהֵהוּא כ"ח,
וּבְגִין דֵּא אוֹקְמוּהָ מֵאִרֵי מִתְנִיתִין, הַעוֹנָה
אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ קוֹרְעִין לוֹ גִּזְרֵי דֵינוֹ שֶׁל שְׁבַעִים
שָׁנָה, וּבְגִינֵיה אִתְּמַר (תְּהִלִּים צג ב) נִכּוֹן כִּסְאָךָ מֵאָז
מַעוֹלָם אָתָּה, וּבִיָּה (אִיכָה ה' יט) אָתָּה יְהו"ה
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב, אָתָּה, הֵהוּא דְאִתְּמַר בֵּיה אֲבִינוּ
מִלְּפָנֵינוּ אֲבִינוּ אָתָּה, וּמֵאֵי נִיהוּ אֲבִינוּ אֲב
הַרְחֵמֵן.

וְאֵיֵהוּ כְּלִיל כָּל אֲתוּוֹן דְּאוֹרֵיִתָּא, וּמֵאֵי נִיהוּ
אוֹרֵיִתָּא דְּבַכְתָּב עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא,
וְעֲלִיָּה אִתְּמַר בְּרוּךְ אָתָּה, וְכַד יִשְׂרָאֵל קִיַּיִמִין
בְּעַמֻּדָה דְּצִלוֹתָא, אֵיֵהוּ יְתִיב עַל כִּרְסֵיִיא,
וּבְגִינֵיה אִתְּמַר בְּהֵהוּא זְמַנָּא אָתָּה יְהו"ה
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאָךָ לְדוֹר וָדוֹר, וּמֵאֵי נִיהוּ
לְדוֹר וָדוֹר, אֲלֵא הֵהוּא דְּאִתְּמַר בֵּיה (קְהֵלֵת א
ד) דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהֶאֱרַךְ לְעוֹלָם עַמְדָת,
וְלִית דוֹר פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וּמֵאֵי נִיהוּ,
מִשֶּׁה דְּשְׁקוּל לְשִׁתִּין רַבּוּא מִיִּשְׂרָאֵל, וְדַרְגָּא
דִּילִיָּה אֲסַפְקֵלְרֵיָּה דְּנִהְרָא.

בְּזוֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ (ויקרא טז א), תָּא חֲזִי
אֵין אָדָם מִפִּיק רְצוֹנוֹ מִיְהו"ה אֲלֵא
בְּזוֹאת, דְּעֲלָה אִתְּמַר (משלי יח כב) מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא
טוֹב וַיִּפְק רְצוֹן מִיְהו"ה, וְדֵא הֵיא עֵת לַעֲשׂוֹת
לִיְהו"ה (תְּהִלִּים קיט קכו), וְכַמָּה עֲתוֹת יֵשׁ, וְעֲלִיָּהֶו
אִתְּמַר (ויקרא טז ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת, וְשִׁלְמָה
אֲמַר (קְהֵלֵת ג ד) עֵת לְשַׁחֵק וְכוּ', דְּאֵינוֹן כ"ח
עֵת, וְעַל דֵּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲמַר וְאֵל יָבֵא
בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, דְּאֵיֵהוּ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל
לִיְהו"ה.

וְכַד שְׁכִינְתָּא דְאַתְקְרִיאַת זֹאת עִם יִשְׂרָאֵל,
כְּמָה דְאַתְ אָמַר (ויקרא כו מד) וְאַף גַּם זֹאת
בְּהִיוֹתְם וְכוּ', מֵאִי אֵינֻן אֲמַרִין לָהּ (שירוא) אָנְהָ
הַלֵּךְ דְּוִדָּךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים, אָנְהָ פָּנְהָ דְּוִדָּךְ
וְנִבְקָשְׁנוּ עִמָּךְ, בְּכֻמָּה תַחְנוּנִים וְצְלוֹתִין,
בְּצִיצִית וּבַתְּפִלִּין, בְּשִׁבְתוֹת וּבִיוֹמִין טָבִין,
דְּעֲלִייהוּ אֲתָמַר (שמות לא יז) בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אוֹת הוּא לְעוֹלָם, אוֹת בְּרִית מִלָּה, אוֹת דְּשִׁבְת
וְיִמִּין טָבִין, וְאוֹת דְּתְּפִלִּין.

עֲלִיהָ אֲתָמַר (תהלים לב ו) עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל
חֲסִיד אֱלִיךָ לְעֵת מְצָא, מְצָא אִשָּׁה מְצָא
טוֹב וַיִּפְקֵךְ רְצוֹן מִיהו"ה (משלי יח כב), וַיַּעֲקֹב בְּרִיךְ
לְבָנוֹי בְּזֹאת, הֲדָא הוּא דְכֻתִּיב (בראשית מט
כח) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם, וְדוֹד בְּזֹאת
הִפִּיק רְצוֹנוּ מִיהו"ה כְּשִׁנְלָחֵם עִם אוֹיְבָיו,
כְּמָה דְאַתְ אָמַר (תהלים כז ג) אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה
וְכוּ', בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ, וְהַנְּבִיא כְּשִׁרְאָה אֶת
יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, לֹא רָאָה לָהֶם מְנוּחָה אֱלָא
בְּעֵבוֹר זֹאת, וּפּוֹרְקָנָא דִּישְׂרָאֵל לֹא יִיתִי אֱלָא
בְּזֹאת, הֲדָא הוּא דְכֻתִּיב (איכה ג כא) זֹאת אֲשִׁיב
אֶל לְבִי עַל כֵּן אוֹחִיל, וְיִהְיֶה לֹא אֲתַבְּרִיךְ
אֱלָא בְּזֹאת, הֲדָא הוּא דְכֻתִּיב (דברים לג ז) וְזֹאת
לִיִּהְיֶה, וּמִשָּׁה לֹא בְּרִיךְ יֵת יִשְׂרָאֵל אֱלָא
בְּזֹאת (שם א) וְזֹאת הַבְּרָכָה, וּמִי שְׁלֹא שָׁת לְבוֹ
גַּם לְזֹאת, עֲלִיהָ כְּתִיב (תהלים צב ז) אִישׁ בְּעַר לֹא
יִדַּע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת.

וְכִיּוֹן שְׁהָאֲדָם בְּהָ יִפִּיק רְצוֹנוּ, וְכִּהּ מְשִׁיג
הַשֵּׁם, שְׁזַהּוּ סוּד עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל
חֲסִיד, עַל זֹאת וְדָאִי, לְשֵׁם יְהו"ה שְׁהוּא עַל זֹאת, לְמָה
זֹאת, לְמָה תְּקִנּוּ בְּשַׁחֲרִית לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן
בְּמִנְחָה לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֶרְבִית לְמַדְהָ
יְדוּעָה, וְכֵן בְּשַׁחֲרִית לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן בְּיוֹם טוֹב
לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה לְמַדְהָ יְדוּעָה? אֱלָא מָה

וּבְשִׁבְתֵּיהָ שְׁנִקְרֵאת זֹאת עִם
יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר וְאַף גַּם זֹאת
בְּהִיוֹתְם וְכוּ', מָה הֵם אוֹמְרִים
לָהּ? אָנְהָ הַלֵּךְ דְּוִדָּךְ הִיפָּה
בְּנָשִׁים, אָנְהָ פָּנְהָ דְּוִדָּךְ וְנִבְקָשְׁנוּ
עִמָּךְ, בְּכֻמָּה תַחְנוּנִים וְתַפְלוֹת,
בְּצִיצִית וּבַתְּפִלִּין, בְּשִׁבְתוֹת
וּבְכִמִּים טוֹבִים, שְׁעֲלִיָּהֶם נֵאמַר
בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא
לְעוֹלָם, אוֹת בְּרִית מִלָּה, אוֹת שֶׁל
שִׁבְת וְיְמִים טוֹבִים, וְאוֹת שֶׁל
תְּפִלִּין.

עֲלִיהָ נֵאמַר עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל
חֲסִיד אֱלִיךָ לְעֵת מְצָא, מְצָא אִשָּׁה
מְצָא טוֹב וַיִּפְקֵךְ רְצוֹן מִיהו"ה,
וַיַּעֲקֹב בְּרִיךְ אֶת בְּנָיו בְּזֹאת, זְהוּ
שְׁפָתוֹב וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם
אֲבִיהֶם, וְדוֹד בְּזֹאת הִפִּיק רְצוֹנוּ
מִיהו"ה כְּשִׁנְלָחֵם עִם אוֹיְבָיו, כְּמוֹ
שְׁנִאָמַר אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה וְכוּ'
בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ, וְהַנְּבִיא,
כְּשִׁרְאָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, לֹא
רָאָה לָהֶם מְנוּחָה אֱלָא בְּעֵבוֹר
זֹאת, וּגְאֻלַּת יִשְׂרָאֵל לֹא תִבָּא אֱלָא
בְּזֹאת, זְהוּ שְׁפָתוֹב זֹאת אֲשִׁיב אֶל
לְבִי עַל כֵּן אוֹחִיל, וְיִהְיֶה לֹא
הַתְּבָרָךְ אֱלָא בְּזֹאת, זְהוּ שְׁפָתוֹב
וְזֹאת לִיִּהְיֶה, וּמִשָּׁה לֹא בְּרִיךְ אֶת
יִשְׂרָאֵל אֱלָא בְּזֹאת, וְזֹאת הַבְּרָכָה,
וּמִי שְׁלֹא שָׁת לְבוֹ גַּם לְזֹאת, עֲלִיו
כְּתוּב אִישׁ בְּעַר לֹא יִדַּע וּכְסִיל
לֹא יָבִין אֶת זֹאת.

וְכִיּוֹן שְׁהָאֲדָם בְּהָ יִפִּיק רְצוֹנוּ וְכִּהּ
מְשִׁיג הַשֵּׁם, שְׁזַהּוּ סוּד עַל זֹאת
יִתְפַּלֵּל כָּל חֲסִיד, עַל זֹאת וְדָאִי,
לְשֵׁם יְהו"ה שְׁהוּא עַל זֹאת, לְמָה
תְּקִנּוּ בְּשַׁחֲרִית לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן
בְּמִנְחָה לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֶרְבִית
לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן בְּיוֹם טוֹב
לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה לְמַדְהָ יְדוּעָה? אֱלָא מָה
יְדוּעָה, וְכֵן בְּשַׁחֲרִית יְמֵי תְּשׁוּבָה לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן בְּשַׁחֲרִית לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן בְּיוֹם טוֹב לְמַדְהָ יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה לְמַדְהָ יְדוּעָה?

שָׁאֵמַר עַל זֹאת, הוּא מוֹרָה שְׁהוֹיָהּ הַיָּא עַל כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה, כְּמוֹ שָׁאֵמַר דְּוֹד (ר"ה א כט יא) לָךְ יְהוּ"ה הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמַר, וְאִין לָךְ פְּעוּלָה בְּתַחְתּוּנִים אֲלָא עַל יְדֵי מַלְכוּת, שְׁנֵאֵמַר בְּהַ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, אֲבָל בְּזִמְן שְׁצַרְיָךְ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַצְדִּיק לְצַדִּיק וּלְעֲשׂוֹת עִמּוֹ צְדָקָה, שְׁהִיא מַלְכוּת, עִם הַתַּחְתּוּנִים, נִכְלָלִים בּוֹ כָּל הַסְּפִירוֹת, וְנִקְרְאִין צְדִיקִים עַל שְׁמוֹ. יְהוּ"ה נִקְרָא עַל שְׁמוֹ צְדִיק, שְׁנֵאֵמַר צְדִיק יְהוּ"ה בְּכָל דְּרָכָיו, וּמִרְחַם עַל בְּרִיּוֹתָיו בְּצְדָקָה, אִין צְדָקָה אֲלָא תַּפְּלָה, צ' אֲמָנִים, ד' קְדוּשׁוֹת, ק' בְּרָכוֹת, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, וְזֵהוּ צְדָקָה תְּרוּמַם גּוֹי, וְעַלְיוֹ נֵאֵמַר לְאַבְרָהָם וַיַּחֲשֹׁבֶנָּה לוֹ צְדָקָה, וּכְשֶׁהוּא רוֹצֵה בְּהַ, נֵאֵמַר בְּהַ וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כְּשֶׁרִין.

מִצַּד הַיָּא צְדָקָה, וּמִצַּד יְהוּ"ה כּוּבַע עַל רֵאשׁ צְדִיק אוֹת בְּרִית, עֲטָרָה בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק, וּמִצַּד וְנֵאֵמַר בְּהַ אֲרַכָּה מֵאַרְצָךְ מִדָּה, מִצַּד ה' הַעֲלִינָה, וּרְחֻבָה מִנִּי יָם.

וּבְשֶׁרֹצֵה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַמְשִׁיךְ נְבוּאָה, כְּלוּלִים בְּהֶם, וְנִקְרְאִים נְבִיאִים, וּמַלְכוּת הִיא דְמִיּוֹן כָּלָם, שְׁנֵאֵמַר (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, כְּמוֹ שָׁאֵמַר הַנְּבִיא (שם) וְדַבַּרְתִּי עַל הַנְּבִיאִים וְגוֹמַר, שְׁהִיא כְּמוֹ הָאֶסְפִּקְלָרִיאָה שְׁכָל הַפְּנִים נִרְאִין בְּהַ, כֵּן כָּל הַסְּפִירוֹת מִרְאִין בְּהַ כַּחַם וְדְמִיּוֹנָם וְצוּרְתָם, לְכָל נְבִיא כְּפִי הַשְּׁגָתוֹ לְמַעְלָה, וּכְמוֹ כֵּן לְמַטָּה הִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בְּכַסָּא הַכְּבוֹד, וּבְכָל הַמְּלָאכִים, וְהַאֲוִפְנִים וְחִיּוֹת הַקְּדוּשׁ, וּבְכָל הַרְקִיעִים, וְהַכְּסָאוֹת שְׁבָהֶם, וְהַמְּלָאכִים הַתְּלוּיִם מֵהֶם, שְׁיֵשׁ מְלָאכִים גְּבוּהִים עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאֵמַר (קהלת ה ז) כִּי גְבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ שׁוֹמֵר

זֹאת, הוּא מוֹרָה שְׁהוֹיָהּ הַיָּא עַל כָּל סְפִירָה (דף מ ע"ב) וְסְפִירָה, כְּמוֹ שָׁאֵמַר דְּוֹד (ר"ה א כט יא) לָךְ יְהוּ"ה הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמַר, וְאִין לָךְ פְּעוּלָה בְּתַחְתּוּנִים אֲלָא עַל יְדֵי מַלְכוּת, שְׁנֵאֵמַר בְּהַ (תהלים קג יט) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, אֲבָל בְּזִמְן שְׁצַרְיָךְ קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא לְהַצְדִּיק לְצַדִּיק, וּלְעֲשׂוֹת עִמּוֹ צְדָקָה שְׁהִיא מַלְכוּת, עִם הַתַּחְתּוּנִים, נִכְלָלִים בּוֹ כָּל הַסְּפִירוֹת, וְנִקְרְאִין צְדִיקִים עַל שְׁמוֹ, יְהוּ"ה נִקְרָא עַל שְׁמוֹ צְדִיק, שְׁנֵאֵמַר (תהלים קמה יז) צְדִיק יְהוּ"ה בְּכָל דְּרָכָיו, וּמִרְחַם עַל בְּרִיּוֹתָיו בְּצְדָקָה, אִין צְדָקָה אֲלָא תַּפְּלָה, צ' אֲמָנִים, ד' קְדוּשׁוֹת, ק' בְּרָכוֹת, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, וְזֵהוּ צְדָקָה תְּרוּמַם גּוֹי (משלי יד לד), וְעַלְיוֹ נֵאֵמַר לְאַבְרָהָם (בראשית טו ו) וַיַּחֲשֹׁבֶנָּה לוֹ צְדָקָה, וּכְשֶׁהוּא רוֹצֵה בְּהַ נֵאֵמַר בְּהַ (ישעיה נט יז) וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כְּשֶׁרִין.

מִצַּד הַיָּא צְדָקָה, וּמִצַּד יְהוּ"ה רֵאשׁ צְדִיק אוֹת בְּרִית, עֲטָרָה בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק, וּמִצַּד וְנֵאֵמַר בְּהַ (איוב יא ט) אֲרוּכָה מֵאַרְצָךְ מִדָּה, מִצַּד הַיָּא עֲלִיּוֹנָה וּרְחֻבָה מִנִּי יָם.

וּבְשֶׁרֹצֵה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַמְשִׁיךְ נְבוּאָה, כְּלוּלִים בְּהֶם, וְנִקְרְאִים נְבִיאִים, וּמַלְכוּת הִיא דְמִיּוֹן כָּלָם, שְׁנֵאֵמַר (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, כְּמוֹ שָׁאֵמַר הַנְּבִיא (שם) וְדַבַּרְתִּי עַל הַנְּבִיאִים וְגוֹמַר, שְׁהִיא כְּמוֹ הָאֶסְפִּקְלָרִיאָה שְׁכָל הַפְּנִים נִרְאִין בְּהַ, כֵּן כָּל הַסְּפִירוֹת מִרְאִין בְּהַ כַּחַם וְדְמִיּוֹנָם וְצוּרְתָם, לְכָל נְבִיא כְּפִי הַשְּׁגָתוֹ לְמַעְלָה, וּכְמוֹ כֵּן לְמַטָּה הִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בְּכַסָּא הַכְּבוֹד, וּבְכָל הַמְּלָאכִים, וְהַאֲוִפְנִים וְחִיּוֹת הַקְּדוּשׁ, וּבְכָל הַרְקִיעִים, וְהַכְּסָאוֹת שְׁבָהֶם, וְהַמְּלָאכִים הַתְּלוּיִם מֵהֶם, שְׁיֵשׁ מְלָאכִים גְּבוּהִים עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאֵמַר (קהלת ה ז) כִּי גְבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ שׁוֹמֵר

(קחלת ה' ז) פּי גְבוּהַ מַעַל גְבוּהַ שְׁמַר
וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם, וְכֵן בְּכָל פּוֹכֵב
וּמְזֵל, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תהלים קג יט)
וּמְלֻכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וְזֶהוּ וּבִיד
הַנְּבִיאִים אֲדָמָה (הושע יב יא), וְלִכְּל
אֶחָד נְדָמָה כְּפִי כָחוּ, שֶׁהִיא
נְשָׁמְתוֹ, וְהִבֵּן אֲמֵן בְּכָל כָּחוּ.

יהו"ה הוא בְּכַתָּר, שֶׁהִיָּה קוֹדֵם
שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם הוּא וְשָׁמוֹ לְבַד
בְּכַתָּר, כְּשִׁבְרָא הָעוֹלָם, בְּמִדַּת
רֵאשִׁית יָרַד עֲלָיו, וְלֹא הָיָה חֶסֶר
מִלְּמַעְלָה, וְכֵן בְּכָל סְפִירָה,
כְּמִדְּלִיק נֵר מִנֵּר וְאִינוּ חֶסֶר מִן
הָרֵאשׁוֹנָה וְלֹא מִחֻבְרָתָהּ, עַד אֵין
סוּף וְאֵין תְּכֵלִית.

וּמִי שֶׁמְפִיר אוֹתוֹ בְּזֹאת כְּמוֹ
שֶׁמְפִיר אוֹתוֹ בְּעֲלִיוֹנִים
וּבַתְּחִינּוּנִים, בְּעֵבֹר שֶׁהִיא כְּלוּלָה
מִהָעֲלִיוֹנִים, וְהִיא יְחִיד וְקָשֶׁר
כָּלָם, וְהִיא מִתְּלַבֶּשֶׁת בַּתְּחִינּוּנִים,
וְעַל זֶה אָמַר הַנְּבִיא (ירמיה יט כג) אֵל
יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל כִּי אִם בְּזֹאת,
הִיא נִקְרָאת נְבוּאָה מְצַד
הַנְּבִיאִים, חֻכְמָה מְצַד הַחֻכְמַיִם,
שֶׁכָּל הַסְּפִירוֹת נִקְרָאוּ חֻכְמַיִם.

וְעֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת הֵן לְכָל
מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְכֵלֵן הֵן בֵּין
לְכַתִּיבָה בֵּין לְכָל דְּבָר שֶׁיַּעֲשֶׂה
בְּיָדָיו, שֶׁמַּעֲשֵׂה שֶׁל עֲשָׂרִים
וּשְׁמוֹנֶה הַפְּרָקִים הֵם בְּעֶשֶׂר
אֲצָבָעוֹת, וְזֶהוּ הַסּוּד, מִהִפָּח אֵל
הַפְּעַל, וְהַכֵּל בְּחֻכְמָה, וְסוּד הַדְּבָר
- כָּלָם בְּחֻכְמָה עֲשִׂית.

יֵשׁ חֻכְמָה מְצַד שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת, וְיֵשׁ
חֻכְמָה מְצַד שֶׁל הַנִּקְדוֹת,
שֶׁהָאוֹתִיּוֹת הֵן בַּת קוֹל, וּבִהֵן סוּד
הַדְּבוּר לְדַרְשָׁה וְלִכְּל דְּבָר שֶׁתְּלוּי
בְּדַרְשָׁה. הַתְּגִינִים הֵם לְמַחֲשָׁבָה,
וְהֵם בְּסוּד הַפְּתוּב הַזֶּה וְלַחֲשֵׁב
מִחֻשְׁבַּת וְכוּ', וְכָלָם תְּלוּיִים
בְּשִׁכְנָה הַתְּחִינּוּנָה, וְהִיא הַפְּלֵל
שֶׁל כָּלָם.

וּבְסוּד זֶה תִּמְצָא אֶת הַטְּעָמִים
וּנְקֻדוֹת וְאוֹתִיּוֹת, וְכֵן בְּכָל אוֹת

וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם, וְכֵן בְּכָל פּוֹכֵב וּמְזֵל, כְּמוֹ
שִׁפְתוֹב (תהלים קג יט) וּמְלֻכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וְזֶהוּ
וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה (הושע יב יא), וְלִכְּל אֶחָד
נְדָמָה כְּפִי כָחוּ שֶׁהִיא נְשָׁמְתוֹ, וְהִבֵּן אֲמֵן בְּכָל
כָּחוּ.

יהו"ה הוא בְּכַתָּר, שֶׁהִיָּה קוֹדֵם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם
הוּא וְשָׁמוֹ לְבַד בְּכַתָּר, כְּשִׁבְרָא הָעוֹלָם
בְּמִדַּת רֵאשִׁית יָרַד עֲלָיו, וְלֹא הָיָה חֶסֶר
מִלְּמַעְלָה, וְכֵן בְּכָל סְפִירָה, כְּמִדְּלִיק נֵר מִנֵּר
וְאִינוּ חֶסֶר מִן הָרֵאשׁוֹנָה וְלֹא מִחֻבְרָתָהּ, עַד
אֵין סוּף וְאֵין תְּכֵלִית.

וּמִי שֶׁמְפִיר אוֹתוֹ בְּזֹאת, כְּמוֹ שֶׁמְפִיר אוֹתוֹ
בְּעֲלִיוֹנִים וּבַתְּחִינּוּנִים, בְּעֵבֹר שֶׁהִיא
כְּלוּלָה מִהָעֲלִיוֹנִים, וְאִיהִי יְחִיד וְקָשֶׁר כָּלָם,
וְהִיא מִתְּלַבֶּשֶׁת בַּתְּחִינּוּנִים, וְעַל זֶה אָמַר
הַנְּבִיא (ירמיה יט כג) אֵל יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל כִּי אִם
בְּזֹאת, הִיא אֶתְקָרִיאַת נְבוּאָה מְסֻטְרָא
דְּנְבִיאָיָא, חֻכְמָה מְסֻטְרָא דְּחִפְמִיָּא, דְּכָל
סְפִירָן אֶתְקָרִיאוּ חֻכְמַיִם.

זכ"ח אֶתּוּן אֵינוּן לְכָל עוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית,
וְכִלְהוּן אֵינוּן בֵּין לְכַתִּיבָה בֵּין לְכָל מְלָה
דִּיתְעֵבִיד בִּידִין, דְּעוֹבְדָא דְּכ"ח פְּרָקִין אֵינוּן
בְּעֶשֶׂר אֲצָבָעָן, וְדָא אִיהוּ רְזָא מִהִפָּח אֵל
הַפּוֹעַל, וְכִלְא בְּחֻכְמָה, וְרְזָא דְּמְלָה (תהלים קד
כד) כָּלָם בְּחֻכְמָה עֲשִׂית.

אִית חֻכְמָה מְסֻטְרָא דְּאֶתּוּן, וְאִית חֻכְמָה
מְסֻטְרָא דְּנִקְוִדִין, דְּאֶתּוּן אֵינוּן בַּת קוֹל,
וּבְהוּן רְזָא דְּדְבוּרָא לְדַרְשָׁא וְלִכְּל מְלָה דְּתְלוּיָא
בְּדַרְשָׁא, תְּגִין אֵינוּן לְמַחֲשָׁבָה, וְאֵינוּן בְּרְזָא
דְּהֵאִי קָרָא (שמות לא ד) וְלַחֲשׁוּב מִחֻשְׁבוֹת וְכוּ',
וְכִלְהוּן תְּלוּיִין בְּשִׁכְנָתָא תְּתָא, וְאִיהִי כְּלָלָא
דְּכִלְהוּ.

וּבְרְזָא דָא תְּשַׁפַּח טְעָמִין וּנְקֻדִין וְאֶתּוּן,

וְהָכִי בְּכָל אֶת וְאֶת, וְרָזָא דְמִלְּהָ **ש** תְּלַת תַּגִּין
 לְעִילָא כְּמוֹ זַיִינִין דְּסִפְרָ תוֹרָה, בְּהָ רִשִׁימִין
 (ס"א רמיוז) כְּתָרִין וּנְקוּדִין וְאֶתוּוֹן, וְהָכִי בְּכָל
 אֶת וְאֶת, שׁ שְׁבַת הַגְּדוֹל בִּינָה, שְׁבַת הַקָּטָן
 מִלְּכוּת, ב' תָּרִין דְּרוּעִין גְּדוֹלָה גְּבוּרָה, ת'
 תַּפְאָרַת, בִּיהָ שְׁקִיל שְׁבַת לְכָל אֹרִייתָא, תְּלַת
 כְּתָרִין דְּשׁ תְּלַת סְפִירָן עֲלָאִין, וְכִלְהוּ כְּלִילָן
 בְּתִיבְתָא. דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא עֲלָאָה, וְעֲלָהּ אֶתְמַר
 תַּפְּלַת כָּל פֶּה.

וְהָא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אֶתְקָרִי תַּפְּלַת כָּל
 פֶּה, אֲלָא (כָּל) אִיהוּ בְּ"ן י"ה מִן בִּינָ"ה,
 וְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, אִיהוּ מְמוּצָע בְּתַלְתַּת
 אֶתוּוֹן דְּאִינוּן יו"ו, דְּאֶתְכְּלִילָן בְּבִינָה, וְאִיהוּ
 מְמוּצָע פְּגוּפָא בֵּין תָּרִין דְּרוּעִין, וְאִיהוּ (דף מא
 ע"א) אוֹת בְּצַדִּיק, דְּאִיהוּ כְּלִיל בְּא"ת, דְּאִיהִי
 שְׁכִינְתָא תַּתָּאָה כְּלִילָא מֵא' וְעַד ת', וְאִיהוּ
 כְּלִיל תְּלַת בְּרַכָּאָן דְּעֲלוּתָא קְדָמָאִין, וְתַלְתַּת
 בְּתָרָאִין, וְאִיהוּ כְּלִיל תָּרִין ו'ו' דְּאֶתְמַר
 בְּהוּן (שמות כח ז) עַל שְׁתֵּי קְצוּתֵי וְחִבְר, דְּאִינוּן
 (נ"א וְאִינוּן) י"ב בְּרַכָּאָן דְּעֲלוּתָא דְּאֶתְקָרִיאוּ
 אִמְצָעִיּוֹת, וְכִלְהוּ ח"י בְּרַכָּאָן דְּאֶתְכְּלִילָן בִּיהָ
 דְּאִינוּן תְּלַת ווִי"ן, (נ"א דְּאֶתְמַר בְּהוּן יו"ד ה"א וּא"ו
 ה"א), דְּאִיהוּ דוּ פְּרָצוּפִין, וְדָא אִיהוּ שְׁעוֹר
 קוּמָה, דְּאֶתְמַר בִּיהָ (שם כו טז) עֶשֶׂר אַמּוֹת אַרְבֵּי
 הַקָּרֶשׁ, בְּמַאי סָלְקַת לְעֶשֶׂר בְּאֶת י'.

קָם סְבָא חַד פְּתַח וְאָמַר, וְדַאי ה' אֵית בְּהָ
 תְּלַת ווִי"ן, דְּאִינוּן ח"י בְּרַכָּאָן, פְּגוּוֹנָא
 דָּא רַחֲמֵי, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (משלי י ז) וּבְרַכּוֹת לְרֵאשׁ
 צַדִּיק, מַאי רֵאשׁ צַדִּיק דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא,
 דְּבִיהָ שְׁרִיין ח"י בְּרַכָּאָן דְּה' עֲלָאָה, וּמְנַיָּה
 אֶתְמַשְׁיכוּ לָהּ זְעִירָא עַל יְדָא דְּצַדִּיק, וּבְגִין
 דָּא גּוּף וּבְרִית חֲשְׁבִינָן חַד.

ו' דְּאִיהוּ בְּמַצִּיעוֹת ה"ה, אִיהוּ שְׁעוֹר קוּמָה, וְאִיהוּ אַמָּה, וְסָלִיק (נ"א

וְאוֹת, וְסוּד הַדָּבָר שׁ שְׁלֹשָׁה
 תַּגִּים לְמַעְלָה כְּמוֹ זַיִינִים שֶׁל סֵפֶר
 תוֹרָה, בְּהָ רְשׁוּמִים (רמזים) כְּתָרִים
 וּנְקוּדוֹת וְאוֹתִיּוֹת, וְכַךְ בְּכָל אוֹת
 וְאוֹת. שׁ שְׁבַת הַגְּדוֹל בִּינָה, שְׁבַת
 הַקָּטָן מִלְּכוּת, ב' שְׁתֵּי זְרוּעוֹת,
 גְּדוּלָה גְּבוּרָה, ת' תַּפְאָרַת. בּו
 שְׁקוּלָה שְׁבַת לְכָל הַתוֹרָה, שְׁלֹשָׁה
 כְּתָרִים שֶׁל שׁ, שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת
 עֲלִיוֹנוֹת, וְכֻלָּם כְּלוּלִים בְּתַשׁוּבָה,
 שְׁהִיא שְׁכִינָה הָעֲלִיוֹנָה, וְעֲלִיָּהּ
 נֶאמַר תַּפְּלַת כָּל פֶּה.

וְהַעֲמוּד הָאִמְצָעִי הַזֶּה נִקְרָא
 תַּפְּלַת כָּל פֶּה, אֲלָא (כָּל) הוּא בְּ"ן
 י"ה מִן בִּינָה, וְהוּא הָעֲמוּד
 הָאִמְצָעִי, הוּא מְמוּצָע בְּשֹׁלֶשׁ
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יו"ו, שְׁנִכְלָלוֹת
 בְּבִינָה, וְהִיא מְמוּצָע כְּמוֹ גּוּף בֵּין
 שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, וְהוּא אוֹת בְּצַדִּיק,
 שְׁהוּא כְּלוּל בְּא"ת, שְׁהִיא שְׁכִינָה
 תַּחְתּוֹנָה הַכְּלוּלָה מֵא' עַד ת',
 וְהוּא כּוֹלֵל שֹׁלֶשׁ בְּרַכּוֹת הַתַּפְּלָה
 הָרֵאשׁוֹנוֹת וְשֹׁלֶשׁ אַחֲרוֹנוֹת, וְהוּא
 כּוֹלֵל שְׁנֵי ו' ו', שְׁנֶאמַר בְּהֵן עַל
 שְׁתֵּי קְצוּתֵי וְחִבְר, שֶׁהֵן (יהו
 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה בְּרַכּוֹת שֶׁל הַתַּפְּלָה
 שְׁנִקְרָאוּ אִמְצָעִיּוֹת, וְכָל שְׁמוֹנָה
 עֶשְׂרֵה הַבְּרַכּוֹת שְׁנִכְלָלוּ בְּהָ, שֶׁהֵן
 שֹׁלֶשׁ ווִי"ם, שְׁהוּא דוּ פְּרָצוּפִים,
 וְהוּ שְׁעוֹר קוּמָה, שְׁנֶאמַר בּו
 עֶשֶׂר אַמּוֹת אַרְבֵּי הַקָּרֶשׁ, בְּמָה
 עוֹלוֹת לְעֶשֶׂר? בְּאוֹת י'.

קָם זְקַן אֶחָד, פְּתַח וְאָמַר: וְדַאי
 שְׁבַה' יֵשׁ לָהּ שֹׁלֶשׁ ווִי"ם, שֶׁהֵן שְׁמוֹנָה
 עֶשְׂרֵה בְּרַכּוֹת, כְּמוֹ זֶה: וְרַחֲמֵי, שְׁנֶאמַר בְּהֵן
 וּבְרַכּוֹת לְרֵאשׁ צַדִּיק. מַה זֶה רֵאשׁ צַדִּיק?
 זֶה הָעֲמוּד הָאִמְצָעִי שְׁבוּ שׁוֹרֹת שְׁמוֹנָה
 עֶשְׂרֵה בְּרַכּוֹת שֶׁל ה' הָעֲלִיוֹנָה,
 וּמִמֶּנּוּ נִמְשְׁכּוּ לָהּ תַּחְתּוֹנָה עַל
 יְדֵי הַצַּדִּיק, וּמִשּׁוּם זֶה גּוּף וּבְרִית
 נֶחֱשָׁבִים לְאֶחָד.

ו' שְׁהוּא בְּאִמְצָע ה"ה, הוּא שְׁעוֹר

ו' דְּאִיהוּ בְּמַצִּיעוֹת ה"ה, אִיהוּ שְׁעוֹר קוּמָה, וְאִיהוּ אַמָּה, וְסָלִיק (נ"א

קומה, והוא אמה, ועולה (שעולה)
באות י' לעשר אמות, שנאמר בו
עשר אמות ארך הקרש ואמה
וחצי האמה רחב הקרש האחד,
זה ו' י', שהוא בסוד של ז', שכל
התגים נקראים בו.

שתי כתפת חברת, זו כתף עליונה
וכתף תחתונה, שהן זמין
ושמאל, והן ה"ה. אל שני
קצותיו, הם ו' ו', ובהם נעשים
ה' ה' בחבור, ומשום זה אל שני
קצותיו וחבר.

בכל מקום אמה היא ו', ומשום
זה היא בת ששה טפחים, וחצי
האמה זו י', ששתי יודיין הן
שעור של אמה, והאות י' השעור
שלה שלשה טפחים, וזה ג',
ועשר אמות זהו שעור של גוף
אדם, כנגד עשרה דברים שנאמרו
בכוס של ברכה, ולא נשאר בזמן
הזה אלא ארבעה (שנתעלטהו ונשארה
ד' מדו פרצופים, ושעור של הכל ו', באות י' עולה
לעשר), כמו שבארוהו.

וכלם רמוזים בגוף כמו זה:
בזרוע זמין שתי אמות מפרק
לפרק, וכן בזרוע שמאל שתיים,
הרי ארבע, וכן בשתי שוקים
ארבע, הרי שמונה, ובגוף שתיים,
הרי עשר, זהו עשר אמות ארך
הקרש, הקש"ר הוא בהפוף
האותיות, בין קשר לקשר.

וחמשה בריחים לקרשי צלע
המשכן האחת, הם חמש
אצבעות של יד זמין, וחמשה
בריחים לקרשי צלע המשכן
השנית, חמש האצבעות של יד
שמאל, ואותן חמש אצבעות,
פלן מדה לבריחים, והן - מי מדר
בשעלו מים וגומר, והרי
פרשוהו, והם א א א א א. חמש
נקודות אלו, שהן קמ"ץ צר"י

נקודין אלין, דאנון קמ"ץ צר"י חל"ם חיר"ק שר"ק, אינון ברזא

דסליק) באת י' לעשר אמות, דאתמר ביה (שמות)
כו טו) עשר אמות ארך הקרש, ואמה וחצי
האמה רחב הקרש האחד, דא ו' י', דאיהו
ברזא דז', דכל תגין ביה אתקריאו.

שתי כתפת (שם כח ז) חברת דא כתף עלאה
וכתף תתאה, דאינון זמינא ושמאלא,
ואינון ה"ה, אל שני קצותיו אינון ו' ו', ובהון
אתעביד ה' ה' בחבורא, ובגין דא אל שני
קצותיו וחבר (שם).

בכל אתר אמה איהי ו', ובגין דא איהי בת
ששה טפחים, וחצי האמה דא י', דתריין
יודיין אינון שעורא דאמה, ואת י' שעורא
דילה תלת טפחים, ודא ג', ועשר אמות דא
איהו שעורא דגופא דבר נש, לקבל עשרה
דברים דאתמר בכוס של ברכה, ולא אשתאר
בזמנא דא אלא ארבע (ס"א דאסתלק ו' ואשתאר ד'
מן דו פרצופין, ושעורא דכלא ו', באת י' סליק לעשר), כמה
דאוקמוהו.

וברהו רמיזי בגופא פגוונא דא, בדרועא
זמינא תריין אמין מן פרקא לפרקא,
וכן בדרועא שמאלא תריין, הא ארבע, וכן
בתריין שוקין ד' הא ח', ובגופא תריין הא
עשר, דא איהו עשר אמות ארך הקרש,
הקש"ר איהו בהפוף אתוון, בין קשר לקשר.
וחמשה בריחים לקרשי צלע המשכן
האחת (שם כו כז), אינון חמש אצבעאן

דיד זמין, וחמשה בריחים לקרשי צלע
המשכן השנית חמש אצבעאן דיד שמאלא,
ואינון חמש אצבעאן פלהו מדה לבריחים,
ואינון מי מדר בשעלו מים וגומר (ישעיה מ
יב), והא אוקמוהו, ואינון א א א א א חמש

נקודין אלין, דאנון קמ"ץ צר"י חל"ם חיר"ק שר"ק, אינון ברזא

חל"ם חיר"ק שור"ק, הן בסוד של אלה"ם, שָׁכַף עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן, וְסוּד שֶׁל אֱלֹהִים מִלֵּא י"ה, וְזֶהוּ (יה"ו) בִּינָה וְדָאֵי.

וְכַךְ בְּסוּד ה' אֲלֵפִי"ן כְּלוּלִים בְּה' הַתְּחַתּוּנָה, וְהַאֲוִתִּיּוֹת הִלְלוּ הֵן שֶׁלֶשׁ, נִשְׁמָה רוּחַ וְנִפְשׁ. ה' זְעִירָה הַגּוֹף, בֵּית קַבּוּל שֶׁל כָּלֶם, הַפְּתִילָה (פְּתִיל ה') שְׁנֵאֲחֻזִּים בְּה' שְׁלֶשֶׁת צְבָעֵי הַנּוֹר, שֶׁהוּא נֵר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם. זֵית מְזִיתִים זֶה צַדִּיק, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ שְׁמֵן זֵית זָךְ, כְּתִית, שְׁכוּתֵשׁ כְּתִישָׁה בְּאוֹתָן הַאֲוִתוֹת (וִיתִים), שֶׁהֵן אֵיבָרֵי הַגּוֹף, וְזוֹ כְּרִית מִלָּה, אֶל הַשְּׂכִינָה שְׁנֵקְרָאת גֵּד.

וְסוּד הַדְּבָר - וְהֵמֵן כְּזָרַע גֵּד הוּא, בְּאוֹתָהּ יו"ד נֶעֱשִׂית גֵּיד, וְלָמָּה נִקְרָאת גֵּד? מִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִשְׁבַּע סְפִירוֹת שְׁעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן גֵּד, וְלָמָּה נִקְרָאת מֵן? מִשּׁוּם שֶׁהַכֹּל לֹא יָדְעוּ מַה הוּא, שֶׁהוֹרִיד לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵן שֶׁהוּא כְּזָרַע גֵּד לְכֵן וְעֵינּוּ כְּעֵין הַבְּדֻלַח, שֶׁהוּא לְכֵן מִצַּד הַיָּמִין, וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחִית בְּדָבָשׁ מִצַּד הַשְּׂמָאל. מַה הוּא, כְּלוּל מִעֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְזֶה הֵמֵן שֶׁל הַתּוֹרָה, וְעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן מ"ה, וְלֹא יָדְעוּ מ"ה הוּא.

וְעַרְב רַב כְּקִשׁוֹ בֶּשֶׂר, וְנִתְּנָה לָהֶם, וּמַה כְּתוּב? הַבֶּשֶׂר עוֹדְנֵנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרָם הַכֶּרֶת וְאֵף יְהו"ה כּו', וְהַבֶּשֶׂר הַזֶּה הָרִי פֶּרֶשׁוּהוּ בְּעֵלֵי הַמַּשְׁנָה, בְּבֶשֶׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם זֶה הֵמֵן שֶׁאֲכָלוּ עַרְב רַב, וְעַם כָּל זֶה אָמְרוּ עֲלָיו, אֵין דְּבָר טָמָא (רע) יוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם.

וְסוּד הַבֶּשֶׂר הַזֶּה מַה הוּא? אֵלֹא כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר בְּשִׁגְם הוּא בֶּשֶׂר, וְהַסוּד הַזֶּה נִמְסַר לְחַכְמֵי לֵב, וְזֶה הַבֶּשֶׂר בְּהַפּוֹף שְׁבָ"ר, וְעֲלָיו

דְּאֱלֹהִים, דְּהָכֵי סְלִיק בְּחֻשְׁבוֹן, וְרָזָא דְּאֱלֹהִים מִלֵּא י"ה, וְדָא אִיהוּ (נ"א י"ה) בִּינָה וְדָאֵי.

וְהָכֵי בְּרָזָא ה' אֲלֵפִי"ן כְּלוּלִין בְּה' תְּתָאָה, וְאֵלִין אֲתוּוֹן אֵינּוֹן תְּלַת נִשְׁמָה רוּחַ וְנִפְשׁ, ה' זְעִירָא גּוּפָא בֵּית קַבּוּל דְּכֻלָּהוּ, פְּתִילָה (ס"א פְּתִיל ה') דְּאֲתֵאֲחֻזֵּן בֵּיהַ תְּלַת גּוּוֹנִין דְּשַׂרְגָּא, דְּאִיהוּ נֵר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם (מִשְׁלֵי כ כז). זֵית מְזִיתִים דָּא צַדִּיק, דְּאֲתֵמַר בֵּיהַ שְׁמֵן זֵית זָךְ, כְּתִית דְּכְתִישׁ פְּתִישָׁא בְּאֵינּוֹן אֲתִין (ס"א וִיתִין) דְּאֵינּוֹן אֲבָרֵי גּוּפָא, וְדָא כְּרִית מִלָּה, לְגַבִּי שְׂכִינְתָא דְּאֲתֵקְרִיאַת גֵּד.

וְרָזָא דְּמִלָּה וְהֵמֵן כְּזָרַע גֵּד הוּא (בְּמַדְבַּר יא ט).

בְּהַהוּא יו"ד אֲתַעְבִּידַת גֵּיד, וְאֲמָאֵי אֲתֵקְרִיאַת גֵּד, בְּגִין דְּאִיהִי כְּלוּלָא מִז' סְפִירָאן דְּסִלְקִין לְחוּשְׁבוֹן גֵּד, וְאֲמָאֵי אֲתֵקְרִיאַת מֵן, בְּגִין דְּכֻלָּא לָא יָדְעוּ מַה הוּא, דְּנִחִית לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֵן דְּאִיהוּ כְּזָרַע גֵּד חַוּוֹר, וְעֵינּוּ כְּעֵין הַבְּדֻלַח (סו). דְּאִיהוּ חַוּוֹר מִסְטָרָא דִּימִינָא, וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחִית בְּדָבָשׁ (שְׁמוֹת טז לא) מִסְטָרָא דְּשְׂמָאֵלָא, מַה הוּא, כְּלוּל מִעֶשֶׂר אֲתוּוֹן דְּאֵינּוֹן (דף מא ע"ב) יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְדָא מִנָּא דְּאוּרִייתָא, וְסְלִיק לְחֻשְׁבוֹן מ"ה, וְלֹא יָדְעוּ מ"ה הוּא.

וְעַרְב רַב שְׂאִילוֹ בְּשָׂרָא וְיָהִיב לוֹן, וּמַה כְּתִיב (בְּמַדְבַּר יא לג) הַבֶּשֶׂר עוֹדְנֵנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרָם

יְכַרְת וְאֵף יְהו"ה כּו', וְהֵאֵי בֶּשֶׂר הָא אוּקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין בְּבֶשֶׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, דָּא מִנָּא דְּאֲכָלוּ עַרְב רַב, וְעַם כָּל דָּא אָמְרוּ עֲלָהּ אֵין דְּבָר טָמָא (ס"א רע) יוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם.

וְרָזָא דְּהֵאֵי בֶּשֶׂר מְאִי נִיהוּ, אֵלֹא כְּמַה דְּאֲתָא אָמַר (בְּרַאשִׁית ו ג) בְּשִׁגְם הוּא בֶּשֶׂר, וְרָזָא

דָּא לְחַכְמֵי לְבָא אֲתֵמַסַר, וְהֵאֵי בְּשָׂרָא בְּהַפּוֹכָא (שם) וְעֲלִיהָ אֲתֵמַר (שם)

מב יט) שְׁבַר רַעְבוֹן בְּתִיכֶם, אִם זָכוּ בְּשָׂר קָדֵשׁ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (איוב יט כו) וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזָה אֱלוֹהִים, וְאִם לֹא נְטַרְיִן בְּהָאֵי בְּשָׂר אֹת בְּרִייתָ, אֶתְהַפֵּךְ לֹזֵן בְּשִׁבְרִי.

נְאֻמַר שְׁבַר רַעְבוֹן בְּתִיכֶם, אִם זָכוּ - בְּשָׂר קָדֵשׁ, שְׁנַאֲמַר בּוּ מִבְּשָׂרִי אֶחְזָה אֱלוֹהִים, וְאִם לֹא שׁוֹמְרִים בְּבְשָׂר הַזֶּה אֹת בְּרִית, מִתְהַפֵּךְ לָהֶם לְשִׁבְרִי.

(ס"א מצאתי) וְתָא חֲזִי כָּל שְׂמָא דְאִיהִי מִן תְּרִין אֲתוּוֹן כְּגוֹן כִּי בִי"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים (ישעיה כו ד) תִּלְיָא מִן חֲכָמָה, וּמִן תְּלַת אֲתוּוֹן תְּלִיין מִן בִּינָה, וּמִן אַרְבַּע תְּלִין מִן שְׂכִינְתָא תְּתָאָה, וּמִן חֲמִשׁ תְּלִיין בְּחֲמִשׁ סְפִירָן, וּמִן שִׁית תְּלִיין מִן צְדִיק, וּמִן שְׁבַע וְתִשְׁעָה בֵּיהּ, מִן עֶשְׂרׁ בְּשְׂכִינְתָא תְּתָאָה, דְּאִיהִי עֲשִׂירִית הָאִיפָה סֵלֶת, וּבָהּ מְעַשְׂרִין, וּבְגִין דְּאִיהִי כְּלִילָא מְעַשְׂרׁ, אִתְמַר בְּהּ אֵין שְׂכִינָה שׁוּרָה בְּפָחוֹת מְעַשְׂרָה (כאן חסר).

וּבָא וּרְאָה, כָּל שֵׁם שְׁהוּא מְשַׁתִּי אוֹתִיּוֹת, כְּמוּ כִי בִי"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים, תְּלוּי מְחַכְמָה, וּמִשְׁלַשׁ אוֹתִיּוֹת תְּלוּיִים מִבִּינָה, וּמִאֲרַבַּע אוֹתִיּוֹת תְּלוּיִים מִבִּינָה מְשַׁכְּנָה הַתְּחַתּוּנָה, וּמִחֲמִשׁ תְּלוּיִים בְּחֲמִשׁ סְפִירוֹת, וּמִשְׁשׁ תְּלוּיִים מִצְדִּיק, וּמִשְׁבַּע וְתִשְׁעָה בּוּ, מִן עֶשְׂרׁ בְּשְׂכִינָה הַתְּחַתּוּנָה, שְׁהִיא עֲשִׂירִית הָאִיפָה סֵלֶת, וּבָהּ מְעַשְׂרִים, וּמִשׁוּם שְׁהִיא כְּלוּלָה מְעַשְׂרׁ, נְאֻמַר בְּהּ אֵין שׁוּרָה פָּחוֹת מְעַשְׂרָה.

וּרְק"א הָאֵי תִגָּא אִיהִי י', וְחוּטָא דִּילָהּ ו', וְהָא אוּקְמוּהוּ כּוּרְכִין אֶת שְׁמַע עִם וְאֶהְבֵּת אֶת וְלֹא הָיוּ מְפַסְיָקִים, מִשׁוּם שְׁהָאוּת י' הִיא אֲכַן מְרַגְלִית קְדוּשָׁה יְקָרָה, הַקְּלַע הִיא שְׁפָה, כְּלוּלָה מִחֲמִשָּׁה תְּקוּנִים, שְׁהִם אַחַה"ע בּוּמ"ף וְגוּמַר, וְזוּ ה' זְעִירָה, חֲמִשׁ אֲבָנִים שֶׁל הַקְּלַע זוּ ה' הַעֲלִיּוּנָה, שְׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, נַעֲשׂוּ ה' אֲבָנִים אַחַת. הַבְּרִיכָה שֶׁל כָּלָם ו', שְׁהוּא כּוּלָּל אֶת שֵׁשׁ תְּבוֹת הַיְחוד, שְׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד, וּבְאוֹתָהּ כְּרִיכָה צְרִיף לְסוּבְב אֶת הַקְּלַע וְלִהְאָרִיף בּוּ, הָאֲכַן הַזוּ כְּלוּלָה מִחֲמִשׁ (נ"א מְעַשְׂרׁ), עַד שְׁמַעְלָה אוֹתָהּ עַד אֵין סוּף, וְסוּד הַדְּבָר - לְמַעַן יִאָרִיף יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ.

וְהָא תִגָּא אִיהִי י', וְחוּטָא דִּילָהּ ו', וְהָא אוּקְמוּהוּ כּוּרְכִין אֶת שְׁמַע עִם וְאֶהְבֵּת אֶת וְלֹא הָיוּ מְפַסְיָקִין, בְּגִין דְּאֵת י' אִיהִי אֲבָנָא מְרַגְלִיתָא קְדִישָׁא יְקָרָא, קִירְטָא אִיהִי שְׁפָה, כְּלִילָא מִחֲמִשׁ תְּקוּנִין דְּאִינוּן אַחַה"ע בּוּמ"ף וְגוּמַר, וְדָא ה' זְעִירָא, חֲמִשׁ אֲבָנִין דְּקִירְטָא דָא ה' עֲלָאָה, דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, אֶתְעַבְדוּ ה' אֲבָנִין אַחַד. כְּרִיכּוּ דְכוּלְהוּ ו' דְּאִיהוּ כְּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד (דְּבָרִים ו ד), וּבְהִהוּא כְּרִיכּוּ צְרִיף לְסַחְרָא קִירְטָא וּלְאָרְכָא בְּהּ, הָאֵי אֲבָנָא כְּלִילָא מִחֲמִשׁ, (נ"א מְעַשְׂרׁ), עַד דְּסִלִּיק לָהּ עַד אֵין סוּף, וְרִזָּא דְמִלָּה לְמַעַן יִאָרִיף יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ (שם יז כ).

וּרְק"א הָאֵי תִגָּא אִיהִי י', וְחוּטָא דִּילָהּ ו', וְהָא אוּקְמוּהוּ כּוּרְכִין אֶת שְׁמַע עִם וְאֶהְבֵּת אֶת וְלֹא הָיוּ מְפַסְיָקִים, מִשׁוּם שְׁהָאוּת י' הִיא אֲכַן מְרַגְלִית קְדוּשָׁה יְקָרָה, הַקְּלַע הִיא שְׁפָה, כְּלוּלָה מִחֲמִשָּׁה תְּקוּנִים, שְׁהִם אַחַה"ע בּוּמ"ף וְגוּמַר, וְזוּ ה' זְעִירָה, חֲמִשׁ אֲבָנִים שֶׁל הַקְּלַע זוּ ה' הַעֲלִיּוּנָה, שְׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, נַעֲשׂוּ ה' אֲבָנִים אַחַת. הַבְּרִיכָה שֶׁל כָּלָם ו', שְׁהוּא כּוּלָּל אֶת שֵׁשׁ תְּבוֹת הַיְחוד, שְׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד, וּבְאוֹתָהּ כְּרִיכָה צְרִיף לְסוּבְב אֶת הַקְּלַע וְלִהְאָרִיף בּוּ, הָאֲכַן הַזוּ כְּלוּלָה מִחֲמִשׁ (נ"א מְעַשְׂרׁ), עַד שְׁמַעְלָה אוֹתָהּ עַד אֵין סוּף, וְסוּד הַדְּבָר - לְמַעַן יִאָרִיף יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ. כִּשְׁהָאֲכַן הַזוּ רוּצָה לַעֲשׂוֹת דִּין בְּעַמְלָק, אוּ בְצִדְדִים אַחֲרִים, וְכֵן בְּרִשְׁעִים, נוֹטְלַת מַגְבוּרָה, וְנִכְלָלִים בְּהּ כָּל הַסְפִירוֹת, וְכָלָם מַגְבוּרָה, וְאֶתְפְּלִילָן בְּהּ כָּל סְפִירָאן, וְאֶתְקִרְיָאוּ בְּהּ כְּלוּלָה גְבוּרָת, וְכַד

מַגְבוּרָה, וְאֶתְפְּלִילָן בְּהּ כָּל סְפִירָאן, וְאֶתְקִרְיָאוּ בְּהּ כְּלוּלָה גְבוּרָת, וְכַד

נקראים בה גבורות, וכשרוצה לעשות חן וחסד בעולם, נוטלת מחסד, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות חסדים, וכשרוצה לרחם על העולם, נוטלת מן העמוד האמצעי, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות רחמים.

והרי זהו היא ככל צד, גם כן במה נודעת כשנוטלת מן האבות? אלא בנקדה. כשהיא מנקדת מצד של הקמ"ץ היא נוטלת מחסד, וכשהיא מנקדת מצד של שב"א היא נוטלת (יונקת) מגבורה, וכשמנקדת מחל"ם היא מצד של העמוד האמצעי. שלש הנקודות הללו הן מים ואש ורוח.

ויאמר אי הבל אחיד, בא וראה, שתי אותיות אלו שהסתלקו ממנו, שבהן חטא, גרמו לו מיתה. א' אמוץ מפלא ומכסה, י' מחשבה. אמר לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה מחשבות הן; השכינה התחתונה נקראת מחשבה, חכמה העליונה נקראת מחשבה, ולמעלה למעלה מחשבה, ולמעלה מכלם מחשבה, שאין למעלה ממנה, והיא נסתרת של כל הנסתרים, עליונה של כל העליונים, אם תאמר שעולה מחשבתו של אדם לשם? לא, שהרי נאמר בו ואירא פי עירום אנכי ואחבא, שהרי עירום מראה שהתפשט מלבושו, ומשום זה נאמר באבא ואחבא, ובכך - ויסתר משה.

אמר לו: בני, בכל הוא חטא, במחשבה שהיא לבוש למחשבה הנסתרת, ובמחשבה הנסתרת, וזו היתה המיתה שלו, שהסתלקה המחשבה הנסתרת של כל הנסתרים ממנו, שהוא ח"י החי"ם, שבמקום שהוא שם אין שם מיתה, וחטא במחשבה הנסתרת ונשאר עירום ממנה.

בעאת למעבד חנא וחסדא בעלמא, נטלא מחסד, וכלהו ספירן אתפלילן בה ואתקריאו חסדים, וכד בעאת לרחמא על עלמא, נטלא מעמודא דאמצעייתא, וכלהו ספירן אתפלילו בה, ואתקריאו רחמי.

והאי י' איהי בכל סטרא, אם כן במאי אשתמודעת פד נטלא מאבהן, אלא בנקודה, פד איהי נקיда מסטרא דקמ"ץ נטלא מחסד, וכד איהי נקיда מסטרא דשב"א נטלא (ס"א ינקא) מגבורה, וכד נקיда מחל"ם איהו מסטרא דעמודא דאמצעייתא, דתלת נקודין אלין אינון מיא ואשא ורוחא (כאן חסר והוא בתקוו"ח דף כ"ד ע"ג).

ויאמר אי הבל אחיד (בראשית ד ט), תא חזי תרין אתוון אלין דאסתלקו מגייה, דבהוץ חב, גרמו ליה מיתה, א' אמוץ מופלא ומכוסה, י' מחשבה, אמר ליה רבי אלעזר, אבא, והא כמה מחשבין אינון, שכנינתא תתאה אתקרי מחשבה, חכמה עלאה אתקרי מחשבה, ולעילא לעילא מחשבה, ולעילא מפלהו מחשבה, דלית לעילא מנה, והיא סתימא דכל סתימין, עלאה דכל עלאין, אי תימא דסליק מחשבתיה דאדם תמן, לא, דהא אתמר ביה (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי ואחבא, דהאי ערום אחזי דאתפשט מלבושיה, ובגין דא אתמר באבא ואחבא, ובכך ויסתר משה (שמות ג ו).

אמר ליה פרי בכלא חאב, במחשבה דאיהי לבושא למחשבה סתימא, ובמחשבה סתימא, ודא הוה מיתה דיליה, דאסתלק מחשבה סתימא דכל סתימין מגייה, דאיהו ח"י החי"ם, דבאתר דאיהו תמן לית מיתה תמן, וחאב במחשבה סתימא ואשתאר (ד תב 10)

מפל מה שלמעלה מן האם העליונה, שהיא תשובה, הוא חטא, והסתלקו ממנו, ואם לא שעמדה עמו תשובה וגלתה עמו, היה נאכד מפל וכל, ומשום זה אם עונות תשמר יה אדנ"י מי יעמד, מי יעמד ודאי, ומשום זה ובפשעיכם שלחה אפכם, אותה שנאמר בה שלח תשלח את האם, את לרבות שכינה תחתונה עמה. האם העליונה עמדה עם אדם, והאם התחתונה עם הכל, שחטאו של אדם היה גדול משל הכל, ומשום זה, בני, א"י מן אהי"ה, הוא א"י שחטא בו הכל אחיד, והסתלקו, ונשארו מן ונסתלק (ונשארו) ה"ה, ומשום זה א"י הכל אחיד, והוא א"י מן אדנ"י, ונשארו ד"ן מן אדנ"י, החטא שגרם אדם שהסתלק י"ו מן יהו"ה, ונשארו ה"ה.

אמר לו: אבא, והרי י"ו היה לו להיות ו"י? אמר לו: בני, ודאי זה הסוד שחטא במחשבה העליונה, שהסתלק י" מן א' ונשארה ו"י, משום שהסתלק משם עלת העלות, שהוא מחשבה שתומה באות י" מן א', שאין יחוד (מחשבה) חוץ ממנו, וכאן סוד שלא התגלה עד עכשו, וזהו כי ידע שמי יקראני ואענהו, שם י' שאין למעלה ממנו כלל, אלא אותו שברא הכל, ואין מי שברא אותו, שיש בורא שנוכרא, כמו מים שהוא בורא את העשבים ומגדל אותם והוא נברא, אבל זה ברא ולא נברא, הוא שאין אלו"ה למעלה ממנו. אמר לו: אבא, מה זה או"י הו"י? אמר לו: בני, זהו כשהסתלק א מן אהי"ה, עם י"ו מן יהו"ה נעשה או"י. אמר לו:

ערום מינה, מפל מה דלעילא מן אימא עלאה דאיהי תשובה חאב, ואסתלקו מניה, ואי לאו דקמת עמיה תשובה וגלת עמיה, הוה אתאביד מפל וכל, ובגין דא (תהלים קל ג) אם עונות תשמר י"ה אדנ"י מי יעמוד, מי יעמוד ודאי, ובגין דא ובפשעיכם שלחה אפכם (ישעיהו ג א). ההיא דאתמר בה (דברים כב ז) שלח תשלח את האם, את לאסגאה שכינתא תתאה עמה. אימא עלאה קמת באדם, ואימא תתאה בהכל, דחובא דאדם רב הוה מדהכל, ובגין דא ברי א"י מן אהי"ה, איהו א"י דחב ביה הכל, ואסתלקו ואשתארת (נ"א מן ואסתלק ואשתארו), ה"ה, ובגין דא א"י הכל אחיד, ואיהו א"י מן אדנ"י, ואשתאר ד"ן מן אדנ"י, חובא דאדם גרם דאסתלק י"ו מן יהו"ה, ואשתאר ה"ה.

אמר ליה אבא והא י"ו הוה ליה למהוי ו"י, אמר ליה ברי ודאי דא רזא דחב במחשבה עלאה, דאסתלק י' מן א, ואשתארת ו"י, בגין דאסתלק מתמן עלת העלות דאיהו מחשבה סתימא באת י' מן א, דלית יחודא (ס"א מחשבה) בר מניה, והכא רזא דלא אתגלויי עד השתא, ודא איהו פי ידע שמי יקראני ואענהו (תהלים צא יד), שם י', דלית לעילא מניה כלל, אלא ההוא דברא כללא, ולית מאן דברא ליה, דאית בורא דאתברי, כגון מיא דאיהו ברא לעשבים וגדל לון ואיהו אתברי, אבל האי ברא ולא אתברי, איהו דלית אל"ה לעילא מניה.

אמר ליה אבא מאי או"י הו"י, אמר ליה ברי האי איהו פד אסתלק א מן אהי"ה, עם י"ו מן יהו"ה, אתעביד או"י, אמר ליה, אי הכי האי א דתמן ו"י לעילא מן א' מן אהי"ה איהי, ומפל שמקן,

אם כֵּן, הֵא' הַזֶּה שֵׁשׁ ו'י לְמַעַלָּה מִן א', מִן אַהֲיִיה הַיָּא, וּמִכָּל הַשְּׁמוֹת. אָמַר לוֹ: בְּנִי, יֵשׁ אֵשׁהִיא בְּדַמּוֹת זֶה: יוֹד, י' לְמַעַלָּה ו' בְּאֲמֻצֵּה ד' לְמַטָּה, וְזוֹ א' מִן אַהֲיִיָּה, א' מִן אַדְנִי, אֲכַל הֵא' הַזֶּה, סוֹפָה כַּתְּחִלָּתָהּ, וַתַּחֲלֶתָהּ כְּסוֹפָהּ, וּבָהּ אָמַר עֲלֵת הָעֲלוֹת אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן, וּבָאוֹת ו' שֶׁל הָאֲמֻצֵּה וּמִכָּל־עַדֵי אֵין אֱלֹהִים.

אָמַר לוֹ: הָרִי וְדַאי הַתְּגֵלָה לִי מַה שְּׁלֵא יִדְעָתִי עַד עֲכָשׁוּ וְלֹא עָתִיד לְהַתְּגַלּוֹת עַד הַיָּמִים שְׂבִיבָא מְלָךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, נוֹדַע שְׂיֵשׁ אָדָם קִדְמוֹן לְכָל קְדוּמִים, וְיֵשׁ אָדָם אַחֵר. אָמַר לוֹ: בְּנִי, כֵּן הוּא וְדַאי, הָאָדָם שְׂבִירָא אוֹתוֹ עֲלֵת הָעֲלוֹת בְּדַמּוֹתוֹ, סְתוּם וְגִנּוּז, זֶה גֵרָם שֶׁהִסְתַּלַּק עֲלֵת הָעֲלוֹת. אָדָם הַשְּׁנִי חֲטָא בְּמַחְשָׁבָה, וְאָדָם הַשְּׁלִישִׁי חֲטָא בְּמַעֲשֵׂה, שֶׁשְּׁלֶשָׁה אָדָם הֵם, אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יִצְרֵה, וְאָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה, שְׁאִין כָּל הַחֲטָאִים שׁוּיִם.

אָמַר לוֹ: בְּנִי, עִם כָּל זֶה הִיָּתָה ה' עוֹמְדָת לְפָנֵי אָדָם, אַחֵר שְׂבִיבָאו עָרַב רַב וְעָשׂוּ אֵת הָעֶגְל, גֵּרְמוֹ שֶׁתִּסְתַּלַּק ה' לוֹי וְנִעְשְׂתָה הוֹי, וּמִי גֵרָם אֵת זֶה? הוֹי גּוֹי חוּטָא, וְנִשְׁאַרָה ה' אַחֲרוֹנָה יְחִידָה. זֶהוּ שְׂכַתּוּב אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, שֶׁבַתְּחִלָּה וַתִּלְכְּנָה שְׂתִיָּהֵן, ה"ה, אַחֵר כֵּן הִסְתַּלַּקָה ה' הָעֲלִיּוֹנָה, וְנִשְׁאַרָה ה' הַתַּחְתּוֹנָה יְחִידָה. אַחֵר שֶׁהִתְעָרְבוּ טוֹב עִם רַע, מַה שֶׁהַפְּרִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶהוּ שְׂכַתּוּב וַיִּכְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר וּבֵין הַחֲשָׁף, גֵּרְמוֹ שֶׁגִּלְתָּה שְׂכִינָה וְהִתְעָרְבָה בֵּין הָאֲמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם (בֵּין אֲמוֹת הָעוֹלָם וּבְנִיָּה עֲמָה) וְשׁוּמְרַת אוֹתָם (לְשׁוּר אוֹתָם) בְּגִלוּת. בָּאוֹתוֹ

אָמַר לִיָּה בְּרִי אֵית א' דְּאִיָּהִי בְּדִיוֹקְנָא דָא יוֹד, י' לְעִילָא ו' בְּאֲמֻצֵּה ד' לְתַתָּא, וְדָא א' מִן אַהֲיִיָּה, א' מִן אַדְנִי, אֲכַל הֵאֵי א סוֹפָה כַּתְּחִלָּתָהּ וַתַּחֲלֶתָהּ כְּסוֹפָהּ, וּבָהּ אָמַר עֲלֵת הָעֲלוֹת אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן (יִשְׁעִיהוּ מִד

ו). וּבָאֵת ו' דְּאֲמֻצֵּיתָא וּמִכָּל־עַדֵי אֵין אֱלֹהִים. אָמַר לִיָּה הֵא וְדַאי אֲתַגְּלִיא לִי מַה דְּלָא יִדְעָנָא עַד הַשְּׁתָא, וְלֹא עָתִיד לְאֲתַגְּלִיא עַד יוֹמִין דִּיִּיתִי מִלְּפָא מְשִׁיחָא, אָמַר לִיָּה אֵי הָכִי אֲשַׁתְּמוּדַע דְּאֵית אָדָם קִדְמוֹן לְכָל קְדוּמִים, וְאֵית אָדָם אַחֲרָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי הָכִי הוּא וְדַאי, אָדָם דְּבִרָא לִיָּה עֲלֵת הָעֲלוֹת בְּדִיוֹקְנָא דִּלִּיָּה סְתִים וְגִנּוּז, הֵאֵי גֵרָם דְּאִסְתַּלַּק עֲלֵת הָעֲלוֹת, אָדָם תְּנִינָא חָאב בְּמַחְשָׁבָה, וְאָדָם תְּלִיתָאָה חָאב בְּמַעֲשֵׂה, דִּתְלַת אָדָם אֵינוֹן, אָדָם דְּבְרִיאָה, אָדָם דִּיִּצְרֵה, אָדָם דִּעֲשִׂיָּה, דִּלָּאוּ כָּל חוּבִין שׁוּיִן.

אָמַר לִיָּה בְּרִי עִם כָּל דָּא הוּוּה ה' קִיִּימָא קַמִּיָּה דְּאָדָם, בְּתֵר דְּאָתוּ עָרַב רַב וְעָבְדוּ יַת עֶגְלָא, גֵּרְמוֹ דְּאִסְתַּלַּק ה' לְגַבִּי ו'י, וְאֲתַעְבִּיד הוֹי, וּמֵאֵן גֵּרָם דָּא, הוֹי גּוֹי חוּטָא (יִשְׁעִיהוּ א ד). וְאֲשַׁתְּאַרְת ה' בְּתַרְאָה יְחִידָה, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, דְּבִקְדָמִיתָא וַתִּלְכְּנָה שְׂתִיָּהֵן (רוֹת א יט) ה"ה, לְבַתֵּר אִסְתַּלַּקְת ה' עֲלָאָה, אֲשַׁתְּאַרְת ה' תַּתָּאָה בְּתַרְאָה יְחִידָה, בְּתֵר דְּאֲתַעְרְבוּ טוֹב עִם רַע, מַה דְּאֲפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית א ד) וַיִּכְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר וּבֵין הַחֲשָׁף, גֵּרְמוֹ דְּגִלְתָּ שְׂכִינָתָא וְאֲתַעְרַבְתָּ בֵּין אוּמִין דְּעִלְמָא, (ס"א בֵּין אוּמִין דְּעִלְמָא וּבְנֵהָא עֲמָה) וּמִנְטַרָא לוֹן (ס"א לְנַטַרָא לָהּ) בְּגִלוּתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא נְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּכָל אֲתוּוֹי דְּאִסְתַּלְּקוּ בְּגִלוּתָא, הַדָּא

זמן יורד הקדוש ברוך הוא בכל
אותיותיו שהסתלקו בגלות. זהו
שפתוב אני יהו"ה הוא שמי
וכבודי לאחר לא אתן כו'.

תקון עשרים, ואחד ועשרים
בראשית ברא אלהים, אלהים
מ"י אל"ה, עליו נאמר שאו מרום
עיניכם וראו מ"י ברא אל"ה.

בראשית, ירדו שם שני זקנים,
ואומרים התעסקנו במה
שהייתם, ואנו לא היינו (ולא היינו),
וזה ב', שני ראשית.

הנה הזקן העליון ירד ביניהם.
אמר: הרי אנו אחד ושלוש היינו,
וכעת אנו אחד, אלהים ודאי,
מ"י ברא אל"ה, מי ברא באלו
השלוש, והיא רביעית ושביעית
(תחמישית) ותשיעית).

בראשית הם ששה זקנים, ומי
הם? את השמים ואת הארץ, הרי
אנו שבעה, ושלושה גנוזים
עליהם.

בשבעת הזקנים הללו ובת, שבת
יחידה כנגדם שבעה, ומשום זה
הרי אנו שבעה שבועות, עלם
אחד היה מזנב אחריהם.

ואלו הזקנים פגשו את המנורה
הקדושה וחבריו, אמרו לו: רבי
רבי, אתה וחברך מצאתם עלם
אחד שהוא בדרך מזנב אחרים?
אמר להם: פגשנו מחנות רבים
שהיו באים מהקרוב של הנחש,
והם מחנות המלאכים שיורדים
מזורים לקבל התפלות, מצד של
חמשים האותיות שבהן מיחדים
ישראל בכל יום, שבהם וחמשים
עלו בני ישראל מארץ מצרים,
שהמלאכים שיורדים לערוך
הקרב, שממנים על תפלות, כלם
היו יורדים (עולים) בתקף הגבורה,

הוא דכתיב (ישעיה מב ח) אני יהו"ה הוא שמי
וכבודי לאחר לא אתן וכו'. (דף מב ע"ב).

תקונא עשרין, אחד ועשרין
בראשית ברא אלהים, אלהים מ"י אל"ה,
עליה אתמר (ישעיהו מ כו) שאו מרום
עיניכם וראו מי ברא אל"ה.

בראשית, נחתו תמן תרין סבין, ואמרין
אתעסקנא במה דהויתון ואנן לא
הוינן (נ"א ולא הוינן), ודא ב' תרין ראשית.

הא סבא עלאה קא נחית ביניהו, אמר הא
אנן חד, ותלת הוינן וכען אנן חד,
אלהים ודאי מ"י ברא אלה, מ"י ברא באלין
תלת, ואיהי רביעאה, ושביעאה, (ס"א
וחמשאה), (וס"א ותשיעאה).

בראשית אינון שית סבין, ומאן נינהו את
השמים, ואת הארץ, הא אנן שבעה
ותלת גניזין עלייהו.

באלין שבעה סבין ובת שבת יחידה לקבליהו
שבעה, ובגין דא הא אנן שבעה
שבועות, חד עולימא הוה מזנב אפתייהו.

וארין סבין אערעו כבוצינא קדישא וחברוי,
אמרו ליה רבי רבי, אנת וחברך
אשפחתון חד עולימא דאיהו בארחא מזנב
אפתייכו.

אמר לון, אערענא במשריין סגי אין דהו קא
אתיין מקרבא דחויא, ואנון משריין
דמלאכין דנחתין מזרזן לקבלא צלותין,
מסטרא דחמשין אתוון דמיחדין ישראל בכל
יומא, דבהון וחמושים עלו בני ישראל מארץ
מצרים (שמות יג יט), דמלאכין דנחתין לאגחא
קרבא, דקא ממנן על צלותין, פלהו הוה נחתין
(ס"א סלקין) בתוקפא דגבורה, פד נצחין לחויא,

וכמה חילין דיליה דקא

כְּשֶׁמִנְצָחִים אֶת הַנְּחֹשׁ, וְכַמָּה חִילוֹת שְׁלוֹ שְׂרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם, בְּכַמָּה חֻטָּאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהֵם בְּעֵלֵי תַפְלוֹת, וּמִסְתַּכְּלִים בְּשֵׁם יְהוָה שֶׁהִיא בִּינָה, שְׂיִוְרְדַת עֲלֵיהֶם בְּתַקְףָּהּ הַגְּבוּרָה, כָּלֵם נוֹפְלִים מִקִּיּוּמָם, וּמִתְקַזֵּם בָּהֶם סוּס וְרִכְבוֹ רָמָה בַּיָּם, זֶה יָם, נ' שְׁעָרֵי בִּינָה, חֲמֵשִׁים הָאוֹתוּת שֶׁל קָרִיאַת שְׁמַע.

אָמְרוּ לוֹ וְלַחֲבָרִים: הִזֵּה לָכֶם לְעֵינַי לְהִסְתַּפֵּל אַחַר אוֹתוֹ שְׂמֻזַּב אַחַר הַתַּפְלוֹת שֶׁל אוֹתָם שֶׁהֵם חֲלָשׁוֹת, וְאֵין לָהֶן רְשׁוֹת לַעֲלוֹת עִם הָאֲחֵרוֹת וּלְפָרֹחַ עִמָּן לְמַעֲלָה, וּבִשְׂבִיל אוֹתָן תַּפְלוֹת הַחֲלָשׁוֹת, נֶאֱמַר וַיִּזְנַב בָּךְ כָּל הַנְּחֹשְׁלִים אַחֲרֶיךָ, שְׁנַעַר קָטָן נוֹהֵג בָּם.

שְׂאֵרוֹ הַעֲשׂוֹר עוֹלִים בְּיוֹד ה"א וּא"ו ה"י, וְלִכְל אֶחָד יֵשׁ אֶת תַּפְלוֹתוֹ, וְאֵם חֶסֶר אֶחָד מֵהֶם, אֶפְלוֹ אַחֲרוֹן, לֹא עוֹלָה הַתַּפְלָה שֶׁלוֹ עִמוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא עֲנִי וְאֵין לוֹ רְשׁוֹת לְהַעֲלוֹת תַּפְלוֹתוֹ עִם הָאֲחֵרִים, כָּל הַתַּפְלוֹת מִתְעַכְּבוֹת לַעֲלוֹת, עַד שְׂאוֹתָהּ תַּפְלָה שֶׁל הָעֲנִי עוֹלָה, וּמִשּׁוּם זֶה תַּפְלָה לְעֲנִי כִי יַעֲטֶף, שֶׁפֶלֶם מִתְעַטְטֹפֹת בְּגָלְלָהּ, עַד שֶׁהִיא עוֹלָה עִמָּהֶם, שְׂאֵין פְּרוּדָה בָּהּ מֵהֶם.

וְהַתַּפְלוֹת הָעֲנִי הִיא שְׂכִינָה, מִי הָעֲנִי? זֶה צְדִיק, וְהַתַּפְלָה הַזֹּאת נִקְרָאת עֶקֶב אֵל הַתַּפְלוֹת הָאֲחֵרוֹת, וּבְגָלְלָהּ נֶאֱמַר אֶפְלוֹ נְחֹשׁ פְּרוּף עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אֵף עַל גֵּב שְׂסוּכָב אֶת הַנִּקְדָּה הַזֹּאת שֶׁהִיא הַקּוֹץ שֶׁל אוֹת ד', בְּכַמָּה חֻטָּאִים לְלַמֵּד קְטִיגוּרְיָא עַל בְּנֵי הַשְּׂכִינָה, לֹא יִפְסִיק אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה, שְׂאֵם יִפְסִיק, בְּגָלְלוֹ מִסְתַּלַּק הַקּוֹץ מִן ד' מִן אֶחָד, וְנִשְׁאַר אַחַר, שֶׁהוּא נְחֹשׁ פְּרוּף בְּעֶקְבוֹ, שֶׁבְּגָלְלָהּ הַנְּחֹשׁ לֹא יִפְסִיק, וְלֹא מִסְתַּלַּק הַקּוֹץ שֶׁל הָאוֹת ד'

רְדָפִין אַבְתְּרִייהוּ, בְּכַמָּה חוּבִין דִּישְׂרָאֵל, וְאֵינוֹן מְאֲרֵי צְלוֹתִין, וּמִסְתַּפְּלִין בְּשֵׁם יְהוָה דְּאִיהֵי בִּינָה, דְּנַחְתָּא עֲלֵיהוּ בְּתוּקְפָא דְּגְבוּרָה, כְּלָהוּ נְפִלִין מִקִּיּוּמֵיהוּ, וְאִתְקַיֵּים בְּהוּ סוּס וְרִכְבוֹ רָמָה בַּיָּם (שם טו א), דָּא יָם נ' שְׁעָרֵי בִּינָה, חֲמֵשִׁין אֲתוּוֹן דְּקָרִיאַת שְׁמַע.

אָמְרוּ לֵיהּ וְלַחֲבָרְיָא הָוּה לָכוּ לְעֵינָא לְאַסְתַּפְּלָא בְּתַר הַהוּא דְּמִזְנַב בְּתַר צְלוֹתִין דְּאֵינוֹן חֲלָשִׁין, וְלִית לוֹן רְשׁוֹ לְסִלְקָא עִם אַחֲרָנִין וּלְפָרְחָא עִמָּהוֹן לְעֵילָא, וּבְגִין אֵינוֹן צְלוֹתִין חֲלָשִׁין אֲתַמַּר (דְּבָרִים כה יח) וַיִּזְנַב בָּךְ כָּל הַנְּחֹשְׁלִים אַחֲרֶיךָ, (ישעיה יא ו) דְּנַעַר קָטָן נוֹהֵג בָּם.

דְּאֵיִן עֲשׂוֹר סְלִקִין בְּיוֹד ה"א וּא"ו ה"י, וְכָל חַד אֵית לֵיהּ צְלוֹתִיה, וְאֵם חֶסֶר חַד מִנֵּיהּוּ אֶפְלוֹ בְּתַרְאָה, לֹא סְלִיק צְלוֹתָא דִּילֵיהּ עִמֵּיהּ, בְּגִין דְּאִיהּ עֲנִיָא, וְלִית לֵיהּ רְשׁוֹ לְסִלְקָא צְלוֹתִיה עִם אַחֲרָנִין, כְּלָהוּ צְלוֹתִין מִתְעַכְּבִין לְסִלְקָא, עַד דְּהִיא צְלוֹתָא דְּעֲנִיָא סְלִיקַת, וּבְגִין דָּא תַּפְלָה לְעֲנִי כִי יַעֲטוּף (תהלים קב א), דְּכְלָהוּ מִתְעַטְטִין בְּגִינָה, עַד דְּאִיהֵי סְלִקָא עִמָּהוֹן, דְּלִית פְּרוּדָא בָּהּ מִנֵּיהּוּ.

וְצְלוֹתָא דְּעֲנִי אִיהּוּ שְׂכִינְתָא, מָאן עֲנִי דָא צְדִיק, וְהֵאֵי צְלוֹתָא אֲתַקְרִיאַת עֶקֶב לְגַבֵּי צְלוֹתִין אַחֲרָנִין, וּבְגִינָה אֲתַמַּר אֶפְלוֹ נְחֹשׁ פְּרוּף עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אֵף עַל גֵּב דְּסַחִיר לָהּ לְהֵאֵי נִקְוֹדָה דְּאִיהֵי קוּצָא דָּאת ד', בְּכַמָּה חוּבִין לְאוּלְפָא קְטִיגוּרְיָא עַל בְּנוֹי דְּשְׂכִינְתָא, לֹא יִפְסִיק לְהֵאֵי נִקְוֹדָה, דָּאֵם יִפְסִיק, בְּגִינָה אֲסִתְלַק קוּצָא מִן ד' מִן אֶחָד, וְאֲשַׁתָּאר אַחַר, דְּאִיהּוּ נְחֹשׁ פְּרוּף בְּעֶקְבוֹ, דְּבְגִין חוּצָא לֹא יִפְסִיק, וְלֹא אֲסִתְלַק קוּצָא דָּאת ד' מִן אֶחָד, אֲבָל בְּגִין עֶקֶב אֲסִתְלַק,

מִן אָחַד, אֲבָל בְּשִׁבִיל עֲקָרָב מִסְתַּלַּק
וְהוּא פּוֹסֵק, וּבּוֹרַח מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וַיַּעֲזוֹב בְּגָדוֹ בִּידֵה וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
בֵּין כֶּף הָרִי עָלַם הַזְדַּמֵּן לָהֶם, מִחֲמַר
אֲחַר הַבְּהֵמוֹת. אָמַר לָהֶם: מַה זֶה וַיַּעֲזוֹב
בְּגָדוֹ בִּידֵה? אֲלָא עֲקָרָב הוּא עֲקָר ב',
שְׁעָקְרָה אֶת בֵּית הַשְּׂכִינָה, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ
שֶׁל הַנְּחֹשׁ, שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהַנְּחֹשׁ
כָּא לְהַתְּחַבֵּר עִם גּוֹף אָדָם יִשָּׁן,
שְׂאוּמֶרֶת שִׁכְבָּה עִמִּי, חֲצוּפָה זּוֹנָה,
נֹאמֵר בְּאוֹת בְּרִית וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
(כ"ג נ"א, וּמְשׁוּם זֶה, אֲפִלּוּ נְחֹשׁ כְּרוּף
עַל עֲקָרָב לֹא יִפְסִיק, אִף עַל גֹּב שְׂמֹסְתִיר
אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה שֶׁל אוֹת ד', לֹא יִפְסִיק,
שְׂאָם יִפְסִיק, בְּגִלְלוֹ מִסְתַּלַּק הַקּוֹץ מִד'
שֶׁל אָחַד, וְנִשְׂאָר אַחֲרָי, שֶׁהוּא נְחֹשׁ
כְּרוּף, מְשׁוּם שְׁנֹחֵשׁ לֹא יִפְסִיק וְלֹא
הַסְתַּלַּק, וְהוּא פּוֹסֵק וּבּוֹרַח מִמֶּנּוּ,
אֲבָל עֲקָרָב יִפְסִיק, כְּמוֹ שְׁעָשָׂה יוֹסֵף
הַצְדִּיק. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּנָּח בְּגָדוֹ אֲצִלָּה
וַיִּנָּס וכו'. בֵּין כֶּף הָרִי הַעֲלָם הַזְדַּמֵּן
אֲלֵיהֶם מִחֲמַר אַחֲרֵי הַבְּהֵמוֹת, אָמַר
לָהֶם: מַה זֶה וַיִּנָּח בְּגָדוֹ אֲצִלָּה וכו'?
אֲלָא עֲקָרָב עֲקָר ב', שְׁעָקָר אֶת בֵּית
הַשְּׂכִינָה. כְּשֶׁרוּצָה לְהַתְּחַבֵּר עִם
הַצְדִּיקִים, צְרִיף לְהַפְסִיק מִמֶּנּוּ וְלֹא
יִהְיֶה מִמֶּנּוּ, וְאֲפִלּוּ מִן הָעוֹר שְׁלוֹ. לֶךְ
לֶךְ, אוֹמְרִים לְנִזִּיר, סָבִיב סָבִיב, וְלִפְרָם
אֶל תִּקְרָב, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּנָּח בְּגָדוֹ
אֲצִלָּה, הָעוֹר שֶׁל יִצְרָר הָרַע, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ
שֶׁל הַנְּחֹשׁ עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהוּא כָּא
לְהַתְּחַבֵּר עִם הַצְדִּיקִים וְאִמְרָה שִׁכְבָּה
עִמִּי, חֲצוּפָה זּוֹנָה, נֹאמֵר בְּאוֹת בְּרִית
וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לוֹ: מִי אַתָּה? אָמַר לָהֶם: אֲנִי
הוּא בֶן שֶׁל דָּג אָחַד שֶׁשָּׂט בֵּינָם הַגְּדוֹל,
וּבוֹלַע כָּל דָּגֵי הַיָּם, וּמוֹצִיא אוֹתָם חַיִּים
הַחוּצָה, וְלִפְעָמִים הוּא יוֹצֵא בִּיבְשָׁה
לְקַיָּם בּוֹ, וַיִּדְגּוּ לְרַב בְּקָרָב הָאָרֶץ.
תְּמָהוּ. אָמְרוּ לוֹ: אַחֲרַי שְׂאִין בְּרִצּוֹנֶךָ
לְגִלוֹת מִי אַתָּה וּבְנֵי שֶׁל מִי אַתָּה, מִי
הוּא (מִמֶּה הוּא) אֶתֶר שֶׁל מְקוֹמֶךָ? אָמַר
לָהֶם: אֶתֶר מְקוֹמִי הוּא מְגִדֵּל אָחַד
שְׁפוֹרַח בְּאוֹרֵי. תְּמָהוּ.

וְאִיהוּ פּוֹסֵק, וּבּוֹרַח מִנֵּיהּ, הִדָּא הוּא
דְּכֹתִיב (בראשית לט יב) וַיַּעֲזוֹב בְּגָדוֹ בִּידֵה וַיִּנָּס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

אֲדַהְכִי הָא עוֹלִימָא דְקָא אַזְדַּמֵּן לְגַבְיֵיהוּ,
מִחֲמַר אַחֲרֵי בְעִירָן, אָמַר לוֹן מַהוּ
וַיַּעֲזוֹב בְּגָדוֹ בִּידֵה, אֲלָא עֲקָרָב אִיהִי עֲקָר
ב', דְּעָקְרַת בֵּיתָא דְשְׂכִינְתָא, וְדָא אִיהוּ בְּגָדוֹ
דְחוּיָא דְעֲבוּדָה זָרָה, כַּד חוּיָא אֲתֵיָא
לְאַתְחַבְרָא עִם גּוֹף אָדָם יִשָּׁן, דְאַמְרַת
שִׁכְבָּה עִמִּי, חֲצוּפָה זּוֹנָה, אֲתִמְרַת בְּאוֹת
בְּרִית וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

(נ"א כ"י וּבְגִין דָּא אֲפִילוּ נְחֹשׁ כְּרוּף עַל עֲקָרָב לֹא יִפְסִיק, אִף
עַל גֹּב דְסִתִּיר לָהּ לְהֵתִיא נְקוּדָה דְאֵת ד' לֹא יִפְסִיק,
דְאִי יִפְסִיק בְּגִינְהָ אִסְתַּלַּק קוּצָא מִן ד' דְאָחַד וְאִשְׁתַּאֲרַת אַחֲרֵי
דְאִיהוּ נְחֹשׁ כְּרוּף בְּגִין דְחוּיָא לֹא יִפְסִיק וְלֹא אִסְתַּלַּק, וְאִיהוּ
פּוֹסֵק וּבּוֹרַח מִנֵּיהּ, אֲבָל עֲקָרָב יִפְסִיק, כְּמוֹ דְעֵבֵד יוֹסֵף צְדִיקָא
הִדָּא הוּא דְכֹתִיב וַיִּנָּח בְּגָדוֹ אֲצִלָּה וַיִּנָּס וכו'. אֲדַהְכִי הָא
עוֹלִימָא קָא אַזְדַּמֵּן לְגַבְיֵיהוּ מִחֲמַר בְּתַר בְּעִירָן, אָמַר לוֹן מַאי
וַיִּנָּח בְּגָדוֹ אֲצִלָּה וכו', אֲלָא עֲקָרָב עֲקָר ב', דְעָקָר בֵּיתָא
דְשְׂכִינְתָא, כַּד בְּעִיָא לְאַתְחַבְרָא עִם צְדִיקוּיָא צְרִיף לְאַפְסָקָא
מִנֵּיהּ, וְלֹא יִתְהַי מִנֵּיהּ וְאֲפִילוּ (דף מג ע"א) מִמְשַׁכָּא דִילֵיהּ,
לֶךְ לֶךְ אֲמַרִי נִזִּירָא סְחוּר סְחוּר לְכִרְמָא לֹא תִקְרָב הִדָּא הוּא
דְכֹתִיב וַיִּנָּח בְּגָדוֹ אֲצִלָּה, מְשַׁכָּא דִיצְרָר הָרַע, וְדָא בְּגָדוֹ דְחוּיָא
עֲבוּדָה זָרָה, כַּד אִיהוּ קָא אֲתֵיָא לְאַתְחַבְרָא עִם צְדִיקוּיָא
וְאִמְרָה שִׁכְבָּה עִמִּי חֲצוּפָה זּוֹנָה, אִתְמַר בְּאוֹת בְּרִית וַיִּנָּס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לֵיהּ מָאן אַנְתָּ, אָמַר לוֹן אָנָא אִיהוּ
בְרָא דְנוֹנָא חֲדָא, דְשָׂט בִּימָא
רְבִרְבָא, וּבִלַּע כָּל נּוֹנִין דִּימָא וְאִפִּיק לְהוֹן
חַיִּים לְבָר, וְלִזְמַנִּין אִיהוּ נְפִיק בִּיבְשָׁתָא,
לְקִימָא בִיהּ (בראשית מח טז), וַיִּדְגּוּ לְרֹב בְּקָרָב
הָאָרֶץ, תְּוֹהוּ, אָמְרוּ לֵיהּ, כַּתֵּר דְלִית רְעוּתֶךָ
לְגַלְאָה מָאן אַנְתָּ וּבְרָא דְמָאן אַנְתָּ, מָאן
אִיהוּ (נ"א מַאי אִיהוּ) אֶתֶר דְדוּכְתָךְ, אָמַר לוֹן
אֶתֶר דְדוּכְתִי אִיהוּ מְגִדֵּלָא חֲדָא דְפָרַח
בְּאוֹרֵי תְוֹהוּ.

אָמְרוּ לוֹ: אֵל תֹּאמֶר לָנוּ דָבָר
(מלים) מִי הוּא אָבִיךָ? אָמַר לָהֶם:
אָבָא שְׁלִי הוּא דָּג גְּדוֹל אַחַד,
שְׁשַׁצְמָא, הוּא פּוֹתַח פִּיּוּ וּבּוֹלֵעַ
אֶת הַפִּיּוּם שֶׁל הַיָּם, וְעַד שְׂבָעִים
(שבע) שָׁנִים לֹא חוֹזֵר הַיָּם לְתַקְפוֹ,
וְסוּד הַדָּבָר - יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ יִרְדֵּן
אֵל פִּיהוּ, וְהוּא בּוֹלֵעַ כָּל כֶּף מִן
הַיָּם, וְאַתֶּם לֹא שְׂאֲבַתֶּם מִמֶּנּוּ
אֲלֵא כַּד אַחַד, שֶׁהוּא עֲשָׂרִים
וְאַרְבָּעָה סְפָרֵי הַתּוֹרָה, אֵיךְ לֹא
הַפְרַתֶּם אוֹתוֹ?

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִזְכָּר רַבִּי אֲלֵעָזָר
וְאָמַר: וְדָאִי אַתָּה הוּא כְּנֹו שֶׁל
רַב הַמְנוּנָא סָבָא. שְׁמַחוּ בּוֹ
וְאָמְרוּ: בּוֹדָאִי אִם אַתָּה הֵייתָ
בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵיינוּ יוֹרְדִים מִן
הַסּוּסִים שְׁלָנוּ, וְהֵיינוּ אָנוּ
מַחְמָרִים אַחַר בְּהִמּוּתֵיךָ.

אָמַר לָהֶם: אוֹתוֹ הִנָּחַשׁ שְׂאֲתֶם
עוֹרְכִים עִמּוֹ קָרַב, אֵיךְ נִצַּלְתֶּם
מִמֶּנּוּ? שֶׁהוּא בּוֹלֵעַ וְהוֹרֵג, וְלֹא
עוֹד, אֲלֵא שֶׁהוּא הִרְגָה אֶת אֲדָם
הַרְאִישׁוֹן וְאֶת כָּל הַדּוֹרוֹת שְׂבָאוּ
אֲחֵרָיו, וְהִבַּת הִיא עַל הַמַּגְדָּל
שְׁפוֹרַח בְּאוֹר, וּמְכַרְיִזִים בְּכָל יוֹם
בְּרַקִּיעַ, שְׁכָל מִי שֶׁהוֹרֵג אֶת הַנְּחֻשׁ
הַזֶּה, שְׁנוֹתָנִים לוֹ לְאִשָּׁה אֶת בֵּית
מִלָּךְ הַפְּנִימִית מִמְּשַׁבְּצוֹת זָהָב
לְבוֹשָׁה, וְהַזָּהָב הַזֶּה הוּא ז' יָמֵי
בְּרֵאשִׁית, ה' חֲמֵשׁה אוֹר, ב' הִיא
ב' מְבֹרָאשִׁית, עֲלִיָּה נֹאמַר זָפָה
כְּלַבְנָה, תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה קוֹרְאִים
אוֹתָהּ בִּישִׁיבָה.

וּמְשׁוּם זֶה הַפְּרוּז מְכַרְיִז: פְּמָה
גְּבוּרִים פְּמָה כְּעַלִּי מַגְנִים הַתְּפִנְסוּ
בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ לְעִרְךָ קָרַב עִם
הַנְּחֻשׁ בְּשִׁבְלֵהָ, וְכַמָּה מַגְנִים
נַעֲשׂוּ פְּסָקוֹת בְּשִׁבִיל בֵּית הַמִּלָּךְ,
וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיִּרְא פִּי אֵין אִישׁ
(שְׁמוֹת יב), אֵין בְּהֶם שֶׁהוֹרֵג אֶת
הַנְּחֻשׁ עַד שְׂיִבָּא הוּא שְׁנֹאמַר
בוּ וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיִּךְ אֶת הַמְּצָרִי,
וּמְשׁוּם זֶה נֹאמַר עַד פִּי יָבֵא

אָמְרוּ לִיָּה לָא תִימָא לָן מְדִי (ס"א מ"י), מֵאִי
אִיהוּ אָבוּךָ, אָמַר לוֹן אָבָא דִּילִי אִיהוּ
חַד נוּנָא רַבְרָבָא, דְּכַד צָחִי, אֲפַתַּח פּוּמִיָּה וּבָלַע
מִזָּא דִּימָא, וְעַד שְׂבָעִין (ס"א שְׂבָעָה) שָׁנִין לֹא
הִדַּר יִמָּא לְתוֹקִפִּיָּה, וְרִזָּא דְמַלְהָ יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ
יִרְדֵּן אֵל פִּיהוּ (אֵיבֵב מ כג), וְאִיהוּ בָלַע כָּל כֶּף מִן
יִמָּא, וְאַתּוֹן לֹא אֲשַׁתְּאַבְתּוֹן מִנִּיָּה אֲלֵא כַּד חַד,
דְּאִיהוּ כ"ד סְפָרֵי דְאוֹרִייתָא, אֵיךְ לֹא
אֲשַׁתְּמוּדְעַתּוֹן בִּיָּה.

בְּהוּא זְמַנָּא אֲדַפְרַר רַבִּי אֲלֵעָזָר וְאָמַר וְדָאִי
אַנְתָּ אִיהוּ בְּרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא,
חַדוּ בִיָּה, וְאָמְרוּ. בּוֹדָאִי אִי אַנְתָּ הוֹיִת בְּהָאִי
עֲלָמָא, הוֹיִנֵן קָא נְחַתִּין מִסּוּסָוּוֹן דִּילָן, וְהוֹיִנֵן
אַנֵן מַחְמָרִין בְּתַר בְּעִירְךָ.

אָמַר לוֹן, הַהוּא חוּיָא דְאַתּוֹן מַגִּיחִין קָרַבָּא
בִּיָּה אֵיךְ אֲשַׁתְּזַבְתּוֹן מִנִּיָּה, דְּאִיהוּ בָלַע
וְקָטִיל, וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאִיהוּ קָטִיל לְאָדָם
קְדָמָאָה, וְלִכְל דְרִין דְקָא אַתְיִין אַבְתָּרִיָּה,
וּבְרַתָּא אִיהִי עַל מַגְדָּלָא דְפָרַח בְּאוֹרָא,
וּמְכַרְיִזִין בְּכָל יוֹמָא בְּרַקִּיעָא, דְכָל מָאן דְקָטִיל
לְהָאִי חוּיָא, דִּיְהִבִין לִיָּה לְאַנְתּוֹ בֵּית מִלָּךְ
פְּנִימָאָה מִמְּשַׁבְּצוֹת זָהָב לְבוֹשָׁה, וְהָאִי זָהָב
אִיהוּ ז' יָמֵי בְּרֵאשִׁית, ה' חֲמֵשׁ אוֹר, ב' אִיהִי
ב' מִן בְּרֵאשִׁית, עֲלֵה אַתְמַר (שִׁיר ז י) יָפָה
כְּלַבְנָה, תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה קָרְאָן לָהּ בְּמַתִּיבָתָא.
וּבְגִין דָּא כְּרוּזָא כְּרִיז, פְּמָה גְּבַרִין, פְּמָה מְאָרִי
תְּרִיסִין, אַתְפְּנָשׁוּ בְּבִי מְדַרְשָׁא, לְאַגְחָא
קָרַבָּא עִם חוּיָא בְּגִינָה, וּכְמָה תְּרִיסִין אַתְעַבִּידוּ
פְּסָקוֹת בְּגִינָה דְבְּרַתָּא דְמִלְפָּא, וַיִּפֶן כַּה וְכַה
וַיִּרְא פִּי אֵין אִישׁ (שְׁמוֹת ב יב), לִית בְּהוֹן דְקָטִיל
לְחוּיָא, עַד דִּיִּיתִי הַהוּא דְאַתְמַר בִּיָּה וַיִּפֶן כַּה
וְכַה וַיִּךְ אֶת הַמְּצָרִי, וּבְגִין דָּא אַתְמַר (בְּרֵאשִׁית
מט י) עַד פִּי יָבֵא שִׁיל"ה, שִׁיל"ה מְש"ה, דְּאִיהִי

שיל"ה, שיל"ה מל"ה, שהיא המורשה שלו, ומשום זה נאמר בו עד כי יבא שיל"ה, שלו (שלה) ודאי, הוא הרג את הנחש.

ו"ו יקה"ת עמי"ם, משום שהוא בן יצהר בן קה"ת בן עמר"ם, בן עם רם, שנאמר בו ובני רחביה רבו למעלה, והרג את הנחש וחילו בים וביבשה וברקיע, וכמה בעלי קרבות ערכו עמו קרב על הים, כמו שנאמר שם אניות יהלכון, בים של התורה, שאותן אניות, העינים שמסתכלות בתורה, וכמה אניות מהם נשברו ונפלו לים.

עד שתבא מורשה שלו, וקורע את ים התורה, וסוס ורכבו רמה בים, שהוא הנחש וכת זוגו, שהיא הסוסה שלו, והוא העביר עליה את ישראל שלא טובעים בו. זהו שכתוב ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים.

בראשונה בים באותו חמר, בגאלה האחרונה הכל בים של התורה, המטה שלו שקרע בו את הים, זה קולמוס, משום שעליו התגלתה זרוע יהו"ה, שנאמר בה וזרוע יהו"ה על מי נגלתה.

באותו זמן שנעבר אותו הנחש הרע מן הים, שלט הנחש הקדוש, ובאותו זמן (שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות), הולכות האניות בהבטחה בים, שלא טובעות, שהרי רוח הסערה העבר שלטונה מהים של התורה, ובאותו זמן שם רמש ואין מספר וגומר, שם אניות יהלכון לויחן זה יצרף לשחק בו, ויהיה שמח עמהם. זהו שכתוב שיתו לבכם לחילה וגומר, לחולה פתיב, וכלם אליך שברון לתת אכלם בעתו, (שחן עתות התורה, כמו שאמר

בעתו, (דאינו עתותי דאורייתא

מורשה דיליה, ובגין דא בגיניה אתמר ביה עד כי יבא שיל"ה, דיליה (נ"א דילה) ודאי, איהו קטיל לחויא.

ו"ו יקה"ת עמי"ם (ס). בגין דאיהו בן יצהר בן קה"ת בן עמר"ם, בן עמא רמא, דאתמר ביה (דה"א כג יז) ובני רחביה רבו למעלה, וקטיל לחויא, וחיליה בימא וביבשתא וברקיעא, וכמה מארי קרבין אגחו עמיה קרבא על ימא, כמה דאת אמר (תהלים קד כו) שם אניות יהלכון בימא דאורייתא, דאינון אניות עיינין דמסתכלין באורייתא, וכמה אניות מנייהו אתברו ונפלו בימא.

עד דייתי מורשה דילה, וקרע ימא דאורייתא, וסוס ורכבו רמה בים, דאיהו חויא וכת זוגיה, דאיהי סוסיא דיליה, ואיהו אעבר עלה לישראל דלא טבעין בה, הדא הוא דכתיב (שמות יד כט) ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים.

בקדמותא בימא בההוא חמר, בפורקנא בתרייתא פלא בימא דאורייתא, מטה דיליה דקרע ביה ימא דא קולמוס, בגין דעליה אתגלייא זרוע יהו"ה, דאתמר ביה (ישעיה נג א) וזרוע יהו"ה על מי נגלתה.

בההוא זמנא דאתעבר ההוא חויא בישא מן ימא, שליט חויא קדישא, ובההוא זמנא (שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות), אזלין אניות בהבטחה בימא דלא טבעין, דהא רוח סערה אתעבר שלטנותיה מן ימא דאורייתא, ובההוא זמנא שם רמש ואין מספר וגומר, שם אניות יהלכון לויחן זה יצרף לשחק בו (תהלים קד כה-כו), ויהי חדי עמהון, הדא הוא דכתיב (תהלים מח יד) שיתו לבכם לחילה וגומר, לחולה פתיב, וכלם אליך שברון לתת אכלם

חכמינו וזכרונם לברכה, קבעת עתים לתורה (שהוא עתו של צדיק. תתן להם ילקוטין, זה הפן, שנאמר בו ששת ימים תלקטוהו וגומר, מצדו של העמוד האמצעי, שהוא כולל ששה צדדים. הלוינתן למעלה זה הצדיק, שהוא כדג קטן על חוף הים. נחש בריח זה אותו שנאמר בו הבריח התיכון בתוך הקרשים, וזה העמוד האמצעי שנקרא תיכון, בגלל שהוא העמוד האמצעי, שתי כנפיו ימין ושמאל, שמשם נתנה תורה. שתי קשקשותיו, שני עמודי אמת. שכינה העליונה היא הים, שכינה התחתונה היא דרך אגיה בלב ים, שהוא ל"ב אלהים של מעשה בראשית, שם רמש ואין מספר, כמו שנאמר ועלמות אין מספר וכו', והן הלכות פסוקות, שהן בתולות אחריה רעותיה של השכינה.

חיות קטנות - אלו אותיות אדנ"י, עם גדולות - הן אותיות יהו"ה, שהן המרכבות של הקדוש ברוך הוא ושכינתו. באו כל החברים לנשק אותו, פרח ולא ראו אותו ולא דבר.

פתח רבי אלעזר ואמר: אבא, והרי שבעה ימים הם, והים העליון הוא על פלם, ועליהם נאמר כי שפע ימים ינקו, את מי הם יונקים? אמר לו: בני, שבעה בשבעה הן מוצקות, וכך הם הרקיעים שבעה בשבעה, וכך הם ההרים שבעה בשבעה, וכך הן הארצות שבעה בשבעה, הישובים שבעה בשבעה, והראשים שלהם שנים, וסוד הדבר - שנים שנים שבעה שבעה, וכלם זכר ונקבה, ולמעלה אחד גנוז וטמיר, וכך

אינון שבע פרסיין שבעה

כמו שאמרו חכמינו וזכרונם לברכה קבעת עתים לתורה) דאיהו עתו דצדיק, תתן להם ילקוטין (שם קד כח) דא מנא, דאתמר ביה (שמות טו כו) ששת ימים תלקטוהו וגומר, מסטרא דעמודא דאמצעיתא דאיהו פליל שית סטריין, לוינתן לעילא דא צדיק דאיהו פדג (דף מג ע"ב) קטן על פיף ימא, נחש בריח, דא ההוא דאתמר ביה (שמות כו כח) הבריח התיכון בתוך הקרשים, ודא עמודא דאמצעיתא דאתקרי תיכון, בגין דאיהו עמודא דאמצעיתא, תריין גדפוי ימינא ושמאלא, דמתמן אורייתא אתיהיבת, תריין קשקשוי תריין סמכי קשוט, שכינתא עלאה איהי ימא, שכינתא תתאה איהי (משלי ל יט) דרך אגיה בלב ים, דאיהו ל"ב אלהים דעובדא דבראשית, שם רמש ואין מספר, כמה דאת אמר (שיר ו ח) ועלמות אין מספר וכו', ואינון הלכות פסוקות, דאינון (תהלים מה טו) בתולות אחריה רעותיה דשכינתא.

חיות קטנות אלין אתוון דאדנ"י, עם גדולות אינון אתוון דיהו"ה, דאינון מרכבות דקודשא בריהו הוא ושכינתיה, אתו פלהו חבריא לנשקא ליה, פרח ולא חזו ליה ולא מידי.

פתח רבי אלעזר ואמר, אבא, והא שבע ימים אינון, וים עלאה איהו על פלהו, ועלייהו אתמר (דברים לג יט) כי שפע ימים ינקו, למאן אינון יונקים, אמר ליה ברי שבעה בשבעה אינון מוצקות, והכי אינון רקיעים שבעה בשבעה, והכי אינון טורין שבעה בשבעה, והכי אינון ארעין שבעה בשבעה, ישובין שבעה בשבעה, וראשין דלהון תריין, ורזא דמלה שנים שנים שבעה שבעה, וכלהו זכר ונקבה, ולעילא חד גניז וטמיר, והכי

הם שבָּעָה כְּפִסְאוֹת שְׁבַעַה
בְּשִׁבְעָה, שְׁבַעַה הִכְלוֹת שְׁבַעַה
בְּשִׁבְעָה, וְכֹךְ הַמְּמַנִּים הֵם שְׁבַעַה
בְּשִׁבְעָה.

הַלְלוֹתֶיךָ שֶׁל הַיָּם זֶה צְדִיק, הָרֵאשׁ,
שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, מְגִיעַ עַד
הַיָּם הַשְּׂבִיעִי שֶׁהוּא הָרֵאשׁ שֶׁל
כָּלֶם, וְשִׁתִּי כִנְפֵיו וְשִׁנֵּי קֶשְׁקֵשִׁים
בְּאַרְבָּעָה יָמִים שְׁעוֹרִם, שְׁעוֹר
הַזָּנָב שֶׁל הַנְּחֹשׁ מְגִיעַ עַד הַיָּם
הַשְּׂבִיעִי הָאַחֲרוֹן, שֶׁהוּא כּוֹלָל
שְׁבַעַה יָמִים, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר שְׁבַע
בַּיּוֹם הַלְּלִיתִיךָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנֵי הָרִי בְּעֲלִי
הַמְּגַנִּים יוֹרְדִים מְלַמְעָלָה,
מְלַבְּשִׁים שְׂרִיזִין, קִשְׁתוֹתֵיהֶם
קִשְׁתוֹת אֵשׁ, וְרִמְחֵיהֶם אֵשׁ,
וְחִרְבוֹתֵיהֶם לְהִכָּה, כָּלֶם בְּעֲלִי
עֵינַיִם, בּוֹדָאֵי הָרִי בְּעֲלִי הַמְּגַנִּים
בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ, וְאֵלוּ בְּהֶם
יִתְעוֹדְרוּ לְעֶרְךָ קָרָב לְמַעְלָה.

וְדָא עוֹד, אֵלָא שְׁהָרִי הִדְג הַגְּדוֹל
בָּא, רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, וְדָאֵי בְּכַמָּה
דְּגִים חֲלוֹת קְדוּשִׁים שֶׁל תְּלַמִּידֵי
חֲכָמִים שְׁמַתְרַבִּים בֵּינֵם, כַּעַת
צְרִיף לְפָרֵשׁ לְהֵם רֶשֶׁת, לְהִיּוֹת
בְּרִשְׁתָּנּוּ, וְלִכְבְּעִי הַמְּגַנִּים כְּלִי
קָרָב, כַּעַת צְרִיף לְתַקֵּן בְּקֹלַע
בְּאַבְנֵי קֹלַע, בְּקִשְׁתַּת בְּחֻצִּים שֶׁל
הַקִּשְׁתַּת, בְּרִמְחָ, בְּסִיף, הַחֹזֵק מִגֵּן
וְצִנָּה, שֵׁישׁ בְּעֲלִי מְגַנִּים שֶׁהֵם
נְלַחְמִים עִם סוּסִים, וְיֵשׁ אַחֲרֵיהֶם
שֶׁהֵם רְגִלִים, שְׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר
בִּיצִיאַת גְּלוֹת מִצְרַיִם, כְּשֵׁשׁ
מֵאוֹת אֶלֶף רְגֵלֵי וְגוֹמֵר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר:
שְׁמַעוּ הָרִים אֵת רִיב יְהוָה, מִי
הָרִיב? זֶה שְׂכִינָה, שֶׁהִיא רִיב
יְהוָה, שֶׁהִיא רַבִּי גְדוֹל בְּשִׁבִיל
בְּנֵיהָ, הִיא רִיב בְּרַבִּי וְרַבֵּן וְרַבָּא,
רִיב וְדָאֵי עִם כָּל הַתְּנַאֲמִים
וְהָאֲמוּרָאִים, שֶׁהִיא מְרִיבָה
עִמָּהֶם בְּשֵׁשׁ סְדְרֵי מְשֻׁנָּה

בְּשִׁבְעָה, שְׁבַע הִיכְלוֹן שְׁבַעַה בְּשִׁבְעָה, וְהָכִי
מְמַנֵּן אֵינוֹן שְׁבַעַה וְשִׁבְעָה.

לְוִיתָן דִּימָא דָא צְדִיק, רִישָׁא דְאִיהוּ עֲמוּדָא
דְאֲמֻצְעִיתָא, מְטִי עַד יִמָּא שְׂבִיעָאָה
דְאִיהִי רִישָׁא דְכִלְהוּ, וְתַרִין גְּדַפּוּי וְתַרִין
קֶשְׁקֵשִׁין בְּאַרְבַּע יָמִים שְׁעוֹרִיָּהוּ, שְׁעוֹר דְזִנְבָא
דְחוּיָא מְטִי עַד יִמָּא שְׂבִיעָאָה בְּתַרְרָאָה, דְאִיהוּ
כְּלִילָא שְׁבַע יָמִים, דְעֲלִיהָ אֲתַמַּר (תהלים קיט
סד) שְׁבַע בַּיּוֹם הַלְּלִיתִיךָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, הָא מְאָרִי תְרִיסִין קָא
נְחַתִין מְלַעֲיָלָא, מְלוּבְּשִׁין שְׂרִיזִין,
קִשְׁתוֹתֵיהוֹן קִשְׁתֵּי אֵשׁ, וְרוּמְחֵיהוֹן אֲשָׁא,
וְסִיפֵיהוֹן לְהִכָּה, כָּלֶהוּ מְאָרִי עֵינַיִן, בּוֹדָאֵי
הָא מְאָרִי תְרִיסִין בְּבֵי מְדַרְשָׁא, וְאֵלִין בְּהוֹן
יִתְעוֹרוֹן לְאַגְחָא קָרָבָא לְעֲלִילָא.

וְדָא עוֹד אֵלָא דְהָא נִינָא רַבְרָבָא קָא אֲתַיָּא,
רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, וְדָאֵי בְּכַמָּה נִוּנִין
חֲזִילִין קְדִישִׁין דְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, דְמַתְרַבִּין
בְּיִמָּא, כַּעַן צְרִיף לְפָרֵשׁא לּוֹן רֶשֶׁת, לְמִיהוּי
בְרִשְׁוֹת דִּילָן, וְלִמְאָרִי תְרִיסִין מְאָנִי קָרָבָא, כַּעַן
צְרִיף לְאַתְקָנָא בְּקִירְטָא בְּאַבְנֵין דְקִירְטָא,
בְּקִשְׁתָּא בְּגִירִין דְקִשְׁתָּא, בְּרוּמְחָא, בְּסִיפָא,
הַחֹזֵק מִגֵּן וְצִנָּה (תהלים לה ב), דְאִית מְאָרִי תְרִיסִין
דְאֵינוֹן מְגִיחִין בְּסוּסוֹן, וְאִית אַחֲרַנִין דְאֵינוֹן
רְגִלִין, דְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר בְּמַפְקָנוּתָא דְגְלוּתָא
דְמִצְרָאֵי, כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רְגֵלֵי וְגוֹמֵר (שמות
יב לז).

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֵת
רִיב יְהוָה (מִיכָה ו ב), מְאָן רִיב, דָּא
שְׂכִינְתָּא, דְאִיהִי רִיב יְהוָה, דְאִיהִי רַבִּי רַב,
בְּגִין בְּנָהָא, אִיהִי רִיב בְּרַבִּי וְרַבֵּן וְרַבָּא, רִיב
וְדָאֵי בְּכִלְהוּ תְנַאֲמִים וְאַמוּרָאִים, דְאִיהִי מְרִיבָת

בשכיל בעלה, שהוא העמוד
האמצעי, כולל ששה סדרים.
ועליהם נאמר או יחזק במקווי
יעשה שלום לי, שלום יעשה לי
שני שלומות, אחד בעמוד
האמצעי ואחד בצדיק, שעליהם
נאמר שלום שלום לרחוק
ולקרוב, שבגלות נאמר בעמוד
האמצעי מרחוק יהו"ה נראה לי,
צדיק קרוב לה, ובגלות נאמר
טוב שכן קרוב מאח רחוק.
ומשום זה שמעו הרים - אלו
האבות, את ריב יהו"ה - זו
שכינה, שהיא ריב עם האבות,
משום שמרחיקים אותה מבעלה,
שהם נקראו אמוראים, והאיתנים
מוסדי ארץ - אלו הם התנאים,
ואלו תנאים איתנים בהפוך
אותיות, והם נצח והוד, (צדיקים)
איתני עולם, והרי איתן בהפוך
אותיות תנאי"א, שמסייע לו
בגלות, ועליה נאמר איתן מושבך
ושם בסלע קנף.

והסלע הזה (נאמר בה שלא יצא אלא
טפות טפות של מים של התורה בפסקות הללה,
ובשכיל וך משה את הסלע במטהו פעמים, זה
גרם שלא יוצא ממנו אלא טפות
טפות, מעט שם מעט שם, וכמה
מחלוקות על הטפות הללו, ומי
גרם את זה? המורים, שנאמר
בהם כל המורה הלכה בפני רבו
חייב מיתה, ומשום זה שמעו נא
המורים, ובשכילם, ויך משה את
הסלע במטהו פעמים, שאם לא
שהפה בו, לא היו טורחים
ישראל ותנאים ואמוראים בתורה
שבעל פה, שהיא סלע, אלא
נאמר בו ודברתם אל הסלע, ונתן
מימיו בלא טרח, ויהיה מתקיים
בהם ולא ילמדו עוד וגומר, והיה
יוצא מים בלי קשיה ומחלקת
ופסק, משום שבשכינה נאמר

בהון בשית סדרי משנה, בגין בעלה דאיהו
עמודא דאמצעיתא, כליל שית סדרין.

ועליהו אתמר (ישעיהו כז ה) או יחזק במקווי,
יעשה שלום לי, שלום יעשה לי, תרי
שלמי, חד בעמודא דאמצעיתא, וחד בצדיק,
דעליהו אתמר (שם נז ט) שלום שלום לרחוק
ולקרוב, דבגלותא אתמר בעמודא דאמצעיתא
מרחוק יהו"ה נראה לי (ירמיהו לא ב), צדיק קרוב
לה, ובגיניה אתמר (משלי כז לה) טוב שכן קרוב
מאח רחוק.

ובגין דא שמעו הרים אלין אבהן, את ריב
יהו"ה דא שכונתא, דאיהי ריב עם
אבהן, בגין דמרחקין לה מבעלה, דאינון
אתקריאו אמוראים, והאיתנים מוסדי ארץ
אלין אינון תנאים, ואלין תנאים איתני"ם
בהפוך (דף טז ע"א) אתוון, ואינון נצח והוד
(צדיקים) איתני עולם, והא אית"ן בהפוך אתוון
תנאי"א דמסייע ליה בגלותא, ועלה
אתמר (במדבר כד כא) איתן מושבך ושם בסלע
קנף.

והאי סלע (אתמר בה דלא נפיק אלא טפין טפין דמיא
דאורייתא באלין פסקות ובגין ויך משה את הסלע במטהו
פעמים (במדבר כ יא) דא גרים ד) לא נפיק מינה אלא
טפין טפין זעיר שם זעיר שם, וכמה מחלוקות
על אלין טפין, ומאן גרים דא, המורים,
דאתמר בהון כל המורה הלכה בפני רבו חייב
מיתה, ובגין דא שמעו נא המורים, ובגיניהו
ויך משה את הסלע במטהו פעמים, דאם לא
דמחא בה לא הו טרחין ישראל ותנאים
ואמוראין באורייתא דבעל פה דאיהי סלע,
אלא אתמר בו (שם ח) ודברתם אל הסלע ונתן
מימיו בלא טרח, ויהיה מתקיים בהון ולא
ילמדו עוד וגומר (ירמיה לא לג), והוה נפיק מיא בלא קשיא ומחלקת ופסק,

הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה,
היה שורה בפיהם של ישראל,
שהיא תורה שבכל פה, שהיא
סלע, ע"ל ס', שהם ששים
מסכתות, שפך הוא סל"ע, ע"ל
ס'.

ששכינה היתה נחה על סלע,
שבכל מקום שרצה הקדוש ברוך
הוא לעשות נס, שכינה הקדימה
לאותו מקום, וכיון ששכינה
היתה שם, לא היה לו להכות
בסלע, שקלון היה לשכינה
שהיתה שם שלא היה לו כח לתת
מים, וזהו על אשר לא קדשתם
אותי, יען לא האמנתם בי
להקדישני, ומשום זה הסתלקה
שכינה מן הסלע, שהיא י' מן
מיטטרו"ן, ונשאר מיטטרו"ן
יבשה, וסוד הדבר - יקוו המים
מתחת השמים אל מקום אחד
וגומר, אחד היא מלכות, ותראה
היבשה, זה סלע, מיטטרו"ן,
שבשבילו נאמר ויקח אחת
מצלעותיו ויסגור בשר תחתנה. מה
זה בשר? אותו שנאמר בו בשגם
הוא בשר, ועד שהוריד אותה,
לא עלה הסלע ולא נתן מימיו.
ואחר שהסתלק המעין הזה
משם, שלטה מרה במקומה, זהו
שכתוב ויבאו מרתה, וסוד הדבר
- ויקררו את חיייהם בעבודה
קשה וגומר, זו קשיה, בחמר, זה
קל וחמר, וקרי פרשוהו.

וכך היו ישראל עד שהראה להם
עץ. זהו שכתוב ויורהו יהו"ה עץ
וישלף אל המים וימתקו המים,
וזה עץ החיים, שהתגדל על אותו
המעין, שהיא השכינה, י' המעין
שמשקה את האילן שהוא ו',
והעץ הזה מהלך חמש מאות
שנה שהם ה', וימתקו המים זו
ה' אחרונה, שנאמר בה קראן לי

בגין דשכינתא דאתמר בה (שם כג ט) הלא כה
דברי פאש נאם יהו"ה הנה שרי בפומיהון
דישראל, דאיהי אורייתא דבעל פה, דאיהי
סלע ע"ל ס', דאינון שתין מסכתות, דהכי
איהו סל"ע ע"ל ס'.

דשכינתא הנה נח על טנרא, דבכל אתר דבעי
קודשא בריך הוא למעבד נס,
שכינתא אקדמת לה הוא אתר, וכיון דשכינתא
הנה תמן, לא הנה ליה למחאה בסלע, דקלנא
הוות לשכינתא דהות תמן דלא הנה ליה חילא
למיהב מיא, ודא איהו על אשר לא קדשתם
אותי (דברים לב נא), יען לא האמנתם בי
להקדישני (במדבר כ יב), ובגין דא אסתלק
שכינתא מן הסלע, דאיהי י' מן מיטטרו"ן,
ואשתאר מיטטרו"ן יבשה, ורזא דמלה יקוו
המים מתחת השמים אל מקום אחד וגומר
(בראשית א ט), אחד איהי מלכות, ותראה היבשה
דא סלע מיטטרו"ן, דבגיניה אתמר (שם כ
כא) ויקח אחת מצלעותיו ויסגור בשר תחתנה,
מאי בשר, ההוא דאתמר ביה (שם ו ג) בשגם
הוא בשר, ועד דנחית לה לא עלה הסלע ולא
יהיב מימיו.

ובתר דאסתלק האי מבושא מתמן, שליטת
מרה באתרהא, הדא הוא דכתיב (שמות
טו כג) ויבאו מרתה, ורזא דמלה ויקררו את
חיייהם בעבודה קשה וגומר (שם א יד), דא
קושיא, בחמר דא קל וחמר, והא אוקמוהו.
והבי הווי ישראל עד דאחזי לון עין, הדא
הוא דכתיב (שם טו כה) ויורהו יהו"ה עץ
וישלף אל המים וימתקו המים, ודא עין
החיים, דאתרבי על ההוא מבושא דאיהי
שכינתא, י' מבושא דאשקי לאילנא דאיהו ו',
והאי עין מהלך חמש מאות שנה דאינון ה', וימתקו המים דא ה' בתראה,

דַּאֲתַמַּר בָּהּ (רות א כ) קָרְאֵן לִי מָרָה, דְּשָׁכִינְתָּא
 תַּתְּאָה אִיהִי מַעֲיֵן גַּנְיָם דְּלִית לִיהּ פְּסָק, טַפְּהָ
 דַּאֲתַמְשַׁכָּא מִן מוֹחָא, וְכַמְּה טַפִּין אַתְּמַשְׁכָּאן
 מַנְיָה, דְּאִינוּן (תהלים מה טו) בַּתּוּלוֹת אַחְרֵיהּ
 יַעוֹתֵיהּ.

מָרָה, שְׁשָׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה הִיא מַעֲיֵן
 גַּנְיָם שְׁאִין לוֹ הַפְּסָק, טַפְּהָ
 שְׁנַמְשַׁכְתָּ מִן הַמַּח, וְכַמְּה טַפּוֹת
 נַמְשַׁכוֹת מִמֶּנּוּ, שְׁהֵן בַּתּוּלוֹת
 אַחְרֵיהּ יַעוֹתֵיהּ.

הַקְּרַקְפָּת הִיא סַלַע, וְהַמַּעֲיֵן
 מִבְּפָנִים זֶה מַח. עַל הַטַּפּוֹת הִלְלוּ
 נֹאמַר אֲשֶׁרֵי הִגְבַּר אֲשֶׁר מְלֵא אֶת
 אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם וְגוֹמַר, אֶת אוֹיְבִים
 בְּשֹׁעַר, שְׁהָיוּ שְׁעַר הַצַּדִּיק, אוֹת
 בְּרִית קֹדֶשׁ, שְׁעַלְיָהּ נֹאמַר זֶה
 הַשְּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.
 וְעוֹד שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוָה,
 אֲלוֹ שְׁלֹשׁ יוֹדִיִּים, וְהָאִיתְנִים
 מוֹסְדֵי אֶרֶץ, אֲלוֹ שְׁלֹשׁ וַיּוֹיֵן,
 שְׁכַלְמָם נִרְמְזוּ בּוֹיִסַע וַיָּבֵא וַיִּט.

קוּם אֲלַעְזָר וְטַל אֶת הַקְּלַע, שְׁהִיא
 שְׁכִינָה, (וְהַקָּף אוֹתָהּ בַּכְּתָר), וְזָרַק מִן
 הָאֶבֶן הַהִיא טַפְּהָ קְדוּשָׁה, שְׁעַלְיָהּ
 נֹאמַר וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאֶרֶץ, (וּמִשּׁוֹם
 זֶה) הַסְּתַלְקָה הַטַּבְּעַת מִן א' מִן
 זָרַק"א, לְקַבֵּל עָלֶיהָ אֶבֶן יְקָרָה
 שְׁהִיא טַפְּהָ, וּמִיָּד וְהִשְׁקָה אֶת כָּל
 פְּנֵי הָאֲדָמָה. כְּשֶׁעֲלָתָה, עֲלָתָה
 בָּאֵם, שְׁהוּא א' מִן אַדְנִי אֵהִי"ה,
 וְעַל מָה עֲלָתָה? עַל הַעֲמוּד
 הָאֲמָצְעִי שְׁהוּא ו', שְׁהִיא כְּרוּכָה
 בּוֹ כְּטַבְּעַת בְּאֲצָבַע, וְעוֹלָה בְּד'
 מִן אַדְנִי, שְׁהֵם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת
 וּשְׁתֵּי שׁוֹקִים, עַד שְׁעוֹלָה לְאוֹת
 י', שְׁהִיא אֲבָא חֲכָמָה י' עֲלִיוֹנָה,
 מִשּׁוֹם שְׁמִשְׁם גְּטָלָה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
 יְהוָה בְּחֲכָמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְנוֹטְלַת
 נְבִיעָה וְהִשְׁקָאָה מִמֶּנּוּ לְמַעְלָה,
 בְּקוּץ שְׁלוֹ לְמַעְלָה, וּבְאֲמָצַע,
 וּבְקוּץ שְׁלוֹ לְמַטָּה, וּכְשִׁינְרֵדָת,
 יוֹרְדָת כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ טַפּוֹת.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן נֹאמַר בָּהּ הוֹלֵךְ
 סְגוּלָת"א.

קְרַקְפָּתָא אִיהִי סַלַע, וּמִבּוּעָא מְלָגָאוּ דַּא
 מוֹחָא, עַל אֲלִין טַפִּין אַתְּמַר (תהלים
 קכז ה) אֲשֶׁרֵי הִגְבַּר אֲשֶׁר מְלֵא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם
 וְגוֹמַר, אֶת אוֹיְבִים בְּשֹׁעַר, דְּאִיהוּ תַרְעָא דְצַדִּיק
 אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, דְּעֲלָה אַתְּמַר (שם קיח ב) זֶה
 הַשְּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.
 וְעוֹד שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוָה (מיכה ו
 ב), אֲלִין תְּלַת יוֹדִיִּין, וְהָאִיתְנִים מוֹסְדֵי
 אֶרֶץ (שם) אֲלִין תְּלַת וַיּוֹיֵן, דְּכִלְהוּ אַתְּרֵימִיזוּ
 בּוֹיִסַע וַיָּבֵא וַיִּט.

קוּם אֲלַעְזָר וְנִטִּיל קִירְטָא דַּאִיהִי שְׁכִינְתָּא
 (וְאֲקוּף לָהּ תְּנָא), וְזָרִיק מַנְיָה אִיהִי אֶבֶן טַפְּהָ
 קְדִישָׁא, דְּעֲלָה אַתְּמַר (בראשית כו ו) וְאֵד יַעֲלֶה מִן
 הָאֶרֶץ, (וּבְגִין דַּא) (דף מד ע"ב) אֲסַתְּלַקַּת עֲזָקָא מִן
 א' מִן זָרַק"א, לְקַבֵּל עָלֶיהָ אֶבֶן יְקָרָה דַּאִיהִי
 טַפְּהָ, וּמִיָּד וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה, בְּד'
 סְלִיקַת, סְלִיקַת בְּאִימָא, דַּאִיהוּ א' מִן אַדְנִי
 אֵהִי"ה, וְעַל מָאן סְלִיקַת, עַל עֲמוּדָא
 דְּאֲמָצְעִיתָא דַּאִיהוּ ו', דַּאִיהִי פְּרִיכָא בֵּיהּ
 כְּעֲזָקָא בְּאֲצָבַעָא, וְסְלִיקַת בְּד' מִן אַדְנִי,
 דַּאִינוּן תְּרִין דְּרוּעִין וְתְרִין שׁוֹקִין, עַד דְּסְלִיק
 לְאֵת י' דַּאִיהִי אֲבָא חֲכָמָה י' עֲלָאָה, בְּגִין
 דְּמַתְּמָן אַתְּנְטִילַת, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (משלי ג
 ט) יְהוָה בְּחֲכָמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְנִטִּילַת נְבִיעוֹ
 וְשָׁקִיו מַנְיָה לְעֵילָא, בְּקוּצָא דִילִיָּה לְעֵילָא,

וּבְאֲמָצְעִיתָא, וּבְקוּצָא דִילִיָּה לְתַתָּא, וְכַד נְחִיתַת, נְחִיתַת פְּלִילָא מַתְּלַת
 טַפִּין, בְּהַהוּא זְמַנָּא אַתְּמַר בָּהּ הוֹלֵךְ סְגוּלָת"א.

וְאֶתְקַרְיָאת י' י' י' בְּתֵלַת יוּדִי'ן, י' עֲלָאָה
 אִיהִי עַל רִישָׁא דָא, דְּאִיהִי כְּתָר
 עֲלִיּוֹן עַל כָּל עֲלָאִין, וְלִבְתָּר נְחִיתַת בְּאַמְצָעִיתָא
 וְנִטְלָא מִתְמָן (בְּעִמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא) (ג"א
 בְּאַמְצָע), וְלִבְתָּר נְחִיתַת לְתַתָּא בְּאַתְרָהָא י' דְּאִיהִי
 לְתַתָּא מִן א.

וְנִקְרָאת י' י' י' בְּשֵׁלֶשׁ יוּדִי'ן, י'
 עֲלִיּוֹנָה הִיא עַל רִאשׁ הָא, שְׁהִיא
 כְּתָר עֲלִיּוֹן עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים,
 וְאַחַר כֵּן יוֹרְדַת בְּאַמְצָע, וְנוֹסַעַת
 מִשָּׁם (בְּעִמּוּד הָאֲמְצָעִי) (בְּאַמְצָע), וְאַחַר
 כֵּן יוֹרְדַת לְמִטָּה בְּמִקּוּמָה י'
 שְׁהִיא לְמִטָּה מִן א.

קָם עוֹלִימָא בְּתָר טוּלָא, אָמַר רַבִּי רַבִּי הָא
 טָפָה קָא נְחָתָא, טוּל קֶשֶׁת בִּידָךְ, דְּאִיהוּ
 כְּגוּוֹנָא דְאַצְבָּעָא וְעִזְקָא בֵּיה, טוּל לִיָּה וְדַרְךָ
 (ס"א וְנִרְקָה) לִיָּה לְגַבְהָ, דְקַבִּילַת לָה עֲלִיָּה, דְהָא
 פִּד סְלִיקַת מִתְתָּא לְעִילָא עַל רִישָׁא דָאֵת ו',
 אִיהוּ פְרוּמְחָא ו', אֶתְאַרְכַּת בֵּיה כְּשֶׁרְבִיטָא
 דְכַכְבָּא, וְכַד סְלִיקַת לְעִילָא שְׁרִינָא עֲלָה י'
 וְאַתְעֵבִידַת ז', וְדָאִי תְגָא עַל רִישָׁא דְסִפְרָ תוֹרָה,
 כִּיּוֹן דְנְחָתַת, צְרִיךְ לְמַדְרֵךְ קֶשֶׁת לְגַבְהָ דְאִיהוּ
 צְדִיק, וּמְגִיָּה נְחִיתַת וְאַזְדִּירִיקַת בְּאַתְרָהָא.

קָם עֲלָם מֵאַחַר הַצֵּל, וְאָמַר: רַבִּי
 רַבִּי, הָרִי טָפָה יוֹרְדָה, טַל קֶשֶׁת
 בְּיָדְךָ, שְׁהוּא כְמוֹ הָאֲצָבַע וְטַבְעַת
 בָּהּ, טַל אוֹתָהּ וְדַרְךָ (וּרְקָ) אוֹתָהּ
 אֵלֶיָּה, שְׁקַבְּלָה אוֹתָהּ עֲלִיו, שְׁהָרִי
 כְּשִׁעוּלָה מִמִּטָּה לְמַעְלָה עַל רִאשׁ
 הָאוֹת ו', הוּא כְמוֹ רִמַּח ו',
 הִתְאַרְכָּה בּוֹ כְמוֹ שְׁרִבִּיט שֶׁל
 הַכּוֹכָב, וְכִשְׁעוּלָה לְמַעְלָה, שׁוֹרְדָה
 עֲלֶיָּה י' וְנַעֲשִׂית ז', וְדָאִי כְּתָר עַל
 רִאשׁ סִפְרָ הַתּוֹרָה. כִּיּוֹן שִׁיּוֹרְדַת,
 צְרִיךְ לְדַרְךָ קֶשֶׁת אֵלֶיָּה, שְׁהוּא
 צְדִיק, וּמְמַנּוּ יוֹרְדַת וְנִרְקַת
 לְמִקּוּמָה.

וְחֶרְבָּא דְאִיהִי (דְהָאִי) טָפָה אִיהִי חֲתִיכַת לָה
 לְתֵלַת טַפִּין, בְּגִין דְּאִזִּילַת סְגוּלְתָא,
 כְּדִן נְחִיתַת עֲלָה הָוָה י', וְלִבְתָּר חֲתִיכַת לָה
 לְתֵלַת, לְמַהוּי תְגָא וְעֵטְרָה בְּרִישָׁא דְתֵלַת
 אֲבָהִין, דְתַהָא כְּתָר תּוֹרָה וְכְתָר כְּהוּנָה וְכְתָר
 מַלְכוּת, וְדָא רְזָא דְ **ש** תֵּלַת תְּגִין עֲלָה.

וְחֶרְבָּא שְׁהִיא שֶׁל הַטָּפָה (הוּא),
 הִיא חוֹתְכַת אוֹתָהּ לְשֵׁלֶשׁ טַפּוֹת,
 בְּגַלְל שְׁהוֹלְכַת סְגוּלְתָּא,
 שְׁכַשְׁיּוֹרְדַת עֲלֶיָּה הִיא י', וְאַחַר
 כֵּן חוֹתְכַת אוֹתָהּ לְשֵׁלֶשׁ, לְהִיּוֹת
 כְּתָר וְעֵטְרָה בְּרִאשׁ שְׁלֹשַׁת
 הָאֲבוֹת, שְׁתַּהֲיָה כְּתָר תּוֹרָה וְכְתָר
 כְּהוּנָה וְכְתָר מַלְכוּת, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל
ש שְׁלֹשָׁה תְּגִים עֲלֶיָּה.

דְּרִישָׁא דְחֶרְבָּא אִיהִי י', גּוּפָא דְחֶרְבָּא ו',
 תְּרִין פִּיפִיּוֹת דִּילָהּ ה"ה, נְרַתְקָא דִּילָהּ
 אַדְנִי, (וְחֶרְבָּא יְהו"ה), וְכַד אִיהִי יְהו"ה בַּר
 מְשַׁכְּנִיתִיָּה, אִיהוּ דִין דְחֲתִיף מְכָל סִטְרָא, כַּד
 עָאֵל בְּנִרְתְּקָה אֶתְעֵבִיד רַחְמִי וְלֹא חֲתִיף דִּינִין,
 וְרְזָא דְחֶרְבָּא בְּנִרְתְּקָה, יֵאֵהֱדוּנָה י' הָכִי וְדָאִי.
 וְכַד מְנָא דִּיהו"ה בַּר מְשַׁכְּנִיתִיָּה, אֶתְמַר
 בֵּיה (דְּבוּרִים ד' כג) כִּי יְהו"ה אֶלְהִי'ךָ אֵשׁ
 אֲכָלָה הוּא, דְנִטִּיל מְגַבּוּרָה לְאוּקְדָא עֲלִמָּא,
 י' אֶתְעֵבִיד גַּחְלַת, ו' שְׁלֵהוּבָא דְגַחְלַת, ה' ה'

שְׂרֵאשׁ הַחֶרֶב הִיא י', גּוּף הַחֶרֶב
 ו', שְׁתֵּי פִיפִיּוֹת שְׁלָהּ ה"ה,
 הַנִּרְתִּיק שְׁלָהּ אַדְנִי, (וְחֶרְבָּא יְהו"ה),
 וְכַשְׁהִיא יְהו"ה חוּץ מְשַׁכְּנִיתוֹ,
 הִיא דִין שְׁחוּתָהּ מְכָל צַד, כְּשִׁנְכַנְס
 בְּנִרְתִּיק נַעֲשֶׂה רַחֲמִים, וְלֹא חוֹתְף
 דִּינִים, וְסוּד הַחֶרֶב בְּנִרְתִּיקָה -
 יֵאֵהֱדוּנָה י' כֵּן וְדָאִי.
 וְכַד מְנָא שִׁיהו"ה מְחוּץ לְשַׁכְּנִיתוֹ,
 נֵאֶמַר בּוֹ כִּי יְהו"ה אֶלְהִי'ךָ אֵשׁ
 אֲכָלָה הוּא, שְׁנוּטֵל מְגַבּוּרָה
 לְשַׁרְף אֶת הָעוֹלָם. י' נַעֲשֶׂה
 גַּחְלַת, ו' שְׁלֵהֶבֶת הַגַּחְלַת, ה' ה'

הָאֶחָד חֲמֵשׁ גְּוֹנִים, הַשְּׁנֵי חֲמֵשׁ
אוֹרוֹת שְׁמַאֲרִים בָּהֶם, וּבִזְמַן שֶׁה'
עֲלוֹנָה הִסְתַּלְּקָה מֵה' תַּחְתּוֹנָה,
הִיא אוֹמֶרֶת אֶל תְּרַאוּנִי שְׂאֲנִי
שְׁחַרְחַרְתָּ, וּבִזְמַן שֶׁהִיא מְאִירָה
בַּגְּוִינָה, נֹאמֵר בַּה' וְרֵאִיתִיהָ לְזִכֹּר
בְּרִית עוֹלָם. קָמוּ תַנְאִים
וְאִמּוֹרָאִים שְׁלֹמְעֵלָה, וְאִמְרוּ: רַבִּי
רַבִּי, כִּמְהַ תְּקִיף הַקָּלֶעַ שְׁלֶךְ,
שֶׁהֶעֱלִיתָ אוֹתָהּ עַד אֵין סוּף,
וְהוֹרַדְתָּ אוֹתָהּ עַד אֵין תְּכֵלִית.

פְּתַח כְּמוֹ מִקְדָּם וְאָמַר: שְׁמַעוּ
הָרִים אֶת רִיב יְהוָה. אָמַר לָהֶם:
אֲבוֹת אֲבוֹת, הָרִים גְּדוֹלִים,
שְׁמַעוּ, שֶׁהָאֲבָן הַזֹּאת שֶׁנִּגְזְרָה
מִהָהָרִים הַלְלוּ שְׁלֹכֶם, שֶׁהִיא כְּתָר
בְּרֵאשׁ כָּלֶם, וְהָאִיתָנִים, שֶׁהִיא
כְּתָר עַל כָּלֶם, הִיא מַעֲלָה רִיב
עֲלֵיכֶם בְּשִׁבִיל בַּעֲלָהּ, שֶׁהִיא מַעֲזֵן
נִסְתָּר כְּסֹלֶעַ, עַד שִׁיבָא בַּעֲלָהּ לֹא
נוֹתֵן מִימֶיהָ, שֶׁהָרִי הַלְשׁוֹנוֹת הֵם
כְּמוֹ פְּטִישִׁים שְׁמַכִּים בְּאוֹתוֹ סֹלֶעַ,
וְאֵין אֶחָד מֵהֶם שְׁמוּצִיא מִמֶּנָּה
נְבִיעָה פְּרֹט לְבַעֲלָהּ שִׁיּוּדַע לְמִשְׁךָ
אוֹתָהּ.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֲשֶׁרִי
הוּא מִי שְׁמַתְפַּלֵּל וְיִדְעַע לְהַעֲלוֹת
רְצוֹנוֹ לְמַעֲלָה, שֶׁהָרִי פִּיּוּ מוּצִיא
שְׁמוֹת, וְאֶצְבְּעוֹתָיו כּוֹתְבוֹת
סוּדוֹת, וְכִשְׁעוֹלִים הַשְּׁמוֹת מִפִּיּוּ,
כִּמְהַ עוֹפוֹת פּוֹתְחִים כְּנִפְיָהֶם
לְמַעֲלָה לְקַבֵּל אוֹתָן, וְכִמְהַ חֵיוֹת
שֶׁל הַמְּרַכְבָּה, כָּלֶם מְזַדְּמָנִים
אֲלֵיהֶם כְּכַדִּי לְטַל אוֹתָם, כָּל שְׁפָן
אִם שְׁכִינָה שׁוֹרָה בְּתַפְלָתוֹ
וּמִתְעַלָּה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְסוּד
הַדְּבָר - אִם תִּשְׁכַּחוּ בֵּין שְׁפָתַיִם,
אֵל תִּקְרִי אִם אֶלֶא אִם, אֲשֶׁרִי הוּא
מִי שְׁמַעֲלָה אוֹתָהּ בְּתַפְלָתוֹ
שְׁמַתְפַּלֵּל בְּשְׁפָתָיו, לְמַעֲלָה אֶל
בַּעֲלָהּ.

בְּתַפְלַת הַשְּׁחַרְיִת עוֹלָה בְּשֵׁם
שְׁנַקְרָא א"ל, הָא"ל הַגְּדוֹל וְדָאִי.
בְּתַפְלַת הַמְּנַחָה עוֹלָה בְּשֵׁם

חַד חֲמֵשׁ גְּוֹנִין, תְּנַיֵּנָא חֲמֵשׁ נְהוֹרִין דְּנְהַרִין
בְּהוֹן, וּבִזְמַנָּא דְּה' עֲלָאָה אִסְתַּלְּקַת מֵה' תַּתְּאָה,
אִיהִי אֹמְרָה (שִׁיר א' ו') אֶל תְּרַאוּנִי שְׂאֲנִי
שְׁחַרְחַרְתָּ, וּבִזְמַנָּא דְּאִיהִי נְהַרָא בַּגְּוִוְנָהָא,
אִתְּמַר בַּה' (בְּרֵאשִׁית ט טז) וְרֵאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית
עוֹלָם, קָמוּ תַנְאִים וְאִמּוֹרָאִים דְּלַעֲיִלָא, וְאִמְרוּ
רַבִּי רַבִּי כִּמְהַ תְּקִיפָא קִירְטָא דִּילָךְ, דִּי סְלִיקַת
לָהּ עַד אֵין סוּף, וּנְחִיתַת לָהּ עַד אֵין תְּכֵלִית.

פְּתַח כְּמִלְקָדְמִין וְאָמַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב
יְהוָה (מִיכָה ו' ב'), אָמַר לוֹן אֲבָהֶן אֲבָהֶן
טוֹרִין רַבְרַבִּין, שְׁמַעוּ, דְּהֵאִי אֲבָן דְּאִתְּגַזְרַת
מֵאֲלִין טוֹרִין דְּלָכוֹן, דְּאִיהִי כְּתָרָא בְּרִישָׁא
דְּכִלְהוּ, וְהָאִיתָנִים דְּאִיהִי כְּתָרָא עַל כָּלְהוּ,
אִיהִי סְלִיקַת רִיב עֲלֵיכּוֹ, בְּגִין בַּעֲלָהּ, דְּאִיהִי
מְבוּעָא סְתִימָא כְּסֹלֶעַ, עַד דִּיִּיתִי בַּעֲלָהּ לֹא
יְהָבָא מִימּוּי, דְּהֵא לִישְׁנִין אֵינוֹן כְּפִטְיִשִׁין
דְּמִחְאָן בְּהַהוּא סֹלֶעַ, וְלִית חַד מְנַיִיהוּ דְּאִפִּיק
מִינָהּ נְבִיעָה, בַּר מְבַעֲלָהּ דִּידַע לְאִמְשָׁכָא לָהּ.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, זַכָּאָה אִיהוּ מָאן
דְּמַצְלִי וְיִדַע לְסַלְקָא רַעוּתִיהָ לַעֲיִלָא,
דְּהֵא פּוּמוּי אִפִּיק שְׁמָהֶן, וְאֶצְבְּעוּי כְּתַבִּין רְזִין,
וְכַד סְלִקִין שְׁמָהֶן (דף טח ע"א) מְפּוּמוּי, כִּמְהַ
עוֹפִין פְּתַחִין גְּדַפְיִיהוּ לַעֲיִלָא לְקַבְּלָא לוֹן,
וְכִמְהַ חֵיוֹן דְּמְרַכְבָּתָא, כִּלְהוּ מְזַדְּמָנִין
לְגַבְיִיהוּ לְנִטְלָא לוֹן, כָּל שְׁפָן אִם שְׁכִינְתָא
שְׂרִיא בְּצִלוֹתִיהָ, וְאִסְתַּלְּקַת לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְרִזָּא דְמִלָּה אִם תִּשְׁכַּחוּ בֵּין
שְׁפָתַיִם, (תְּהִלִּים סח יד), אֵל תִּקְרִי אִם אֶלֶא אִם,
זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְּסְלִיק לָהּ בְּצִלוֹתִיהָ דְּמַצְלִי
כְּשִׁפּוּי, לַעֲיִלָא לְגַבִּי בַּעֲלָהּ.

בְּצִלוֹתָא דְשְׁחַרְיִת סְלִקָא בְּשִׁמָּא דְאִתְּקַרִי
א"ל, הָא"ל הַגְּדוֹל וְדָאִי, בְּצִלוֹתָא
דְּמְנַחָה סְלִיקַת בְּשִׁמָּא דְאִתְּקַרִי אֱלֹהִים,

שְׁנִקְרָא אֱלֹהִיִּים. בְּתַפְלַת עֲרִבִית
עוֹלָה בְּשֵׁם שְׁנִקְרָא יְהוָה, וְסוּד
הַדְּבָר - א"ל אֱלֹהִיִּים יְהוָה דְּבָר
וַיִּקְרָא אֶרְץ.

וְאָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמְּשֵׁנָה, שְׁצַרְיָהּ
אָדָם בְּתַפְלָתוֹ לְשִׁהוּת שְׁעָה אַחַת
קָדָם שְׁמַתְפַּלֵּל, וְשְׁעָה אַחַת אַחַר
שְׁמַתְפַּלֵּל, וְסוּד הַדְּבָר - שְׁיִשְׁהָה
בְּתַפְלָתוֹ שְׁעָה אַחַת, מִשּׁוּם
שְׁנֹאֲמַר וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ
מִחְרִישׁ, אוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר בּוּ יְהוָה
אִישׁ מְלַחְמָה, וְאַחַר שְׁשָׁהה אוֹתוֹ
הָאִישׁ וְהַתְּפַלֵּל, אִם שְׁגוּרָה
תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ, וְדַאי הַתְּקַבְּלָה
תְּפַלְתּוֹ.

וְסוּד הַדְּבָר - אָדָם צַרְיָהּ לְשִׁהוּת
וְהָאִשָּׁה לְהַקְדִּים, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָה זָכָר. (וְסוּד
הַדְּבָר - אִשָּׁה מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדַת זָכָר, וְעוֹד,
שְׁבִשְׁפַלְנוּ זָכָר לְנוּ, וְסוּד הַדְּבָר - שְׁבִשְׁפַלְתּוֹ שֶׁל
אָדָם זָכָר וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה).

וְעוֹד, אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ,
הוּא סוּד וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה
לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יוֹצֵאת, וְסוּד
הַדְּבָר - וְהִנֵּה טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי
אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי
אֲשַׁמְעֵ. אֲשָׁרִי הוּא מִי שְׁלֵא מְעַכֵּב
אֶת הַגְּבִירָה מִלְעֲלוֹת לְמַלְךְ, שְׁכָל
מִי שְׁתַּפְּלָתוֹ שְׁגוּרָה בְּפִיּוֹ בְּלִי
עֲפוּב, הֵהוּא מְמַהֵר אֶת הַגְּבִירָה
לְמַלְךְ. אוֹי לְהֵם לְבַנְי אָדָם שְׁהֵם
אֲטוּמִי לֵב וְעֵינָיִם, שְׁלֵא
מִשְׁתַּדְּלִים לְהַפִּיר בְּכַבּוֹד רַבּוֹנָם,
לְרַצּוֹת אוֹתוֹ עִם שְׁכִינָתוֹ בְּכַמָּה
תַּחְנוּנִים וּפְיוּסִים לְהוֹרִיד אוֹתוֹ
לְשְׁכִינָה, כֹּל שְׁכֵן לְעוֹרֵר בּוּ אֶהְבֵּה
אֵלָיָה, כְּמוֹ שְׁתַּקְּנוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

וּבְשִׁעוּמֵרִים לְפָנָיו, צַרְיָהּ לְעַמֵּד
לְפָנָיו בְּיִרְאָה. אֲשָׁרִי הֵם יִשְׂרָאֵל
שְׁיֹדְעִים לְפִיִּס אֶת רַבּוֹנָם פְּרָאוֹי,
וּלְחַבֵּר בְּפִיהֶם בְּתַפְלוּתָם שְׁנֵי
הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ שְׁהֵם יֵאֱהוּדוּנָה"י,
שְׁבָאוֹת זְמַן א"ז תִּקְרָא וַיְהוָה

בְּצִלוֹתָא דְעֲרִבִית סְלִיקַת בְּשֵׁמָא דְאַתְקְרִי
יְהוָה, וְרָזָא דְמִלָּה אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דְּבָר
וַיִּקְרָא אֶרְץ (ש"ם נ א).

וְאָמְרוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין, דְּצַרְיָהּ בַּר נֶשׁ
בְּצִלוֹתֵיהָ לְשִׁהוּת שְׁעָה אַחַת קָדָם
דְּמַצְלִי, וְשְׁעָה אַחַת לְבִתְר דְּמַצְלִי, וְרָזָא דְמִלָּה
דִּישְׁהָא בְּצִלוֹתֵיהָ שְׁעָתָא חֲדָא, בְּגִין
דְּאַתְמַר (בְּרַאשִׁית כד כא) וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ
מִחְרִישׁ, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (שְׁמוֹת טו ג) יְהוָה
אִישׁ מְלַחְמָה, וּלְבִתְר דְּשָׁהָא לִיהּ בַּר נֶשׁ וְצִלִי,
אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ וְדַאי אֶתְקַבְּל צִלוֹתֵיהָ.

וְרָזָא דְמִלָּה בַּר נֶשׁ צַרְיָהּ לְמִשְׁהָא וְאַתְתָּא
לְאַקְדָּמָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (וַיִּקְרָא יב
ב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָה זָכָר, (וְרוּזָא דְמִלָּה אִשָּׁה
מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדַת זָכָר, וְעוֹד (תְּהִלִּים קלו כג) שְׁבִשְׁפַלְנוּ זָכָר לְנוּ,
וְרוּזָא דְמִלָּה שְׁבִשְׁפַלְתּוֹ שֶׁל אָדָם זָכָר וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה).

וְעוֹד אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ, אִיהוּ רָזָא וַיְהִי
הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יוֹצֵאת
(בְּרַאשִׁית כד טו), וְרָזָא דְמִלָּה וְהִנֵּה טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי
אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמְעֵ (יִשְׁעִיהוּ סה
כד), זְפָאָה אִיהוּ מָאן דְּלֵא מְעַכֵּב מִטְּרוּנִיתָא
לְסִלְקָא לְמַלְכָּא, דְּכָל מָאן דְּאִיהוּ צִלוֹתֵיהָ
שְׁגוּרָה בְּפּוּמוֹי בְּלֵא עֲפּוּבָא, הֵהוּא מְמַהֵר
מִטְּרוּנִיתָא לְמַלְכָּא, וְוִי לּוֹן לְבַנְי נֶשׂא דְאַיְנוּן
אֲטִימִין לְבָא וְעֵינָיִן, דְּלֵא מִשְׁתַּדְּלִין לְמַנְדַּע
בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיהוּן לְרַצּוּנֵי לִיהּ בְּשְׁכִינְתֵיהָ,
בְּכַמָּה תַּחְנוּנִים וּפְיוּסִים, לְנַחֲתָא לִיהּ לְגַבֵּי
שְׁכִינְתָּא, כֹּל שְׁכֵן לְאַתְעֲרָא בֵּיהּ רַחֲמֵי לְגַבֵּה,
כְּמָה דְתַקְּיָנוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

וְכַר קִימִין קְדָמֵיהָ, צַרְיָהּ לְמִיקָם קְדָמֵיהָ
בְּדַחֲלוֹ, זְפָאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין
לְפִיִּסָּא לְמֵאֲרִיהוּן כְּדָקָא יָאוּת, וּלְחַבְרָא
בְּפּוּמֵיהוּ בְּצִלוֹתֵהוּן תְּרִין שְׁמָהּ אֵלִין דְאַיְנוּן

יענה, ויהו"ה הוא ובית דינו, וזו שכינה (והו חכמה עליונה ושכינה) (חכמה) עליונה ותחתונה, וזהו סוד אם תשכבון בין שפתים, שהיא הקרבן של הקדוש ברוך הוא, שודאי השכינה היא הקרבן שלו, ומשום זה תקנו תפלה בקרבן. היא העולה, העולה ודאי. אשרי הוא מי שמעלה אותה אליו פראוי, שהוא שואל בשכילה מי זאת עולה, עולה ודאי, מן המדבר, מן המדבר ודאי, שפיו חושב הקדוש ברוך הוא כמו הר סיני, ומשום זה מי זאת עולה מן המדבר וגומר.

מקטרת מר, זו תפלת שחרית שתקן אברהם, שהוא מר, ועוד מקטרת מר, צרור המר דודי לי, וזה נצח, שמעלה אותה בימין. זהו שפתוב נעמות בימין נצח, ולבונה זה הוד, שמעלה אותה בגבוהה. מפל אבקת רוכל, זה צדיק שמעלה אותה בעמוד האמצעי, ואם לא עולה השכינה בתפלתו קרבן לקדוש ברוך הוא, הרי הפלב יורד לאכל את קרבנו, אוי לו, וטוב שלא נברא בעולם, ועליו נאמר גם בלא דעת נפש לא טוב.

ובשעורה שכינה בתפלתו, פמה חיות ומרפכה וגלגלי הכסא, כלם יתעוררו אליה בנגון בשמחה, וכלם פנפיהם פתוחות לקבל אותה, והרי פרושהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה.

ובשעורה, עולה כמו יונה, וכשירדת, יורדת פנשר, שהיא הגבירה, שלא פוחדת מפל העופות של העולם, ויורדת עם פמה מזונות לבניה. זהו שפתוב פנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף.

וכר סלקא סלקא פיונה, וכד נחתת נחתת פנשרא, דאיהי מטרוניתא,

יאהדונה"י, דבההוא זמנא א"ז תקרא ויהו"ה יענה (ישעיהו נח א), ויהו"ה הוא ובית דינו, ודא שכינתא (ג"א ודא חכמתא עלאה ושכינתא) (ג"א חכמה) עלאה ותתאה, ודא איהו רזא אם תשכבון בין שפתים (תהלים סח יד), דאיהי קרבנא דקודשא ברוך הוא, ודאי שכינתא איהי קרבנא דיליה, ובגין דא תקינו צלותא בקרבנא.

היא העולה, העולה ודאי, זפאה איהו מאן דסליק לה לגביה פדקא יאות, דאיהו שאיל בגינה (שיר ח ה) מי זאת עולה, עולה ודאי, מן המדבר, מן המדבר ודאי, דפומוי חשיב קודשא ברוך הוא פטורא דסיני, ובגין דא מי זאת עולה מן המדבר וגומר.

מקטרת מר (שם ג ו) דא צלותא דשחרית דתקין אברהם דהוא מר, ועוד מקטרת מר, (שם א יג) צרור המר דודי לי, ודא נצח דסליק לה בימנא, הדא הוא דכתיב (תהלים טו יא) נעימות בימין נצח, ולבונה דא הוד, דסליק לה בגבוהה, מפל אבקת רוכל דא צדיק, דסליק לה בעמודא דאמצעיתא, ואם לא סלקא שכינתא בצלותיה, קרבנא לקודשא ברוך הוא, הא פלבא קא נחית למיכל קרבנא דיליה, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא, ועליה אתמר (משלי יט כג) גם בלא דעת נפש לא טוב.

וכר סלקא שכינתא בצלותיה, פמה חיוון ומרפבתא וגלגלי דכורסייא, פלהו יתערוץ לגביה בנגונא פחדוה, וכלהו גדפיהו פתיחן לקבלא לה, והא אוקמוהו (יחזקאל א יא) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה.

וכר סלקא סלקא פיונה, וכד נחתת נחתת פנשרא, דאיהי מטרוניתא,

מי הם גוזליו? אלו הם ישראל, שהם כמו גוזלים שמצפצפים לה בכמה צפצופים של תפלה, ויורדת אליהם, לכל אחד מורידה לו מזון פראוי לו. למי מורידה מזון של התורה, שהוא מזון הנשמה, למי מורידה מזון הגוף, לכל אחד כפי רצונו.

דבר אחר אם תשפכו, זו האם העליונה, שהיא תפלת השבת, שצריכים שפתים לקבל אותה בערב שבת, שהיא נשמת כל חי, היא יורדת על ראש צדיק שהוא יום השביעי, לשון למודים קוראים אותו, והיא שורה עליו בין שתי שפתים, שהם נצח והוד. ושבת הוא פה, (פה) שנפתח בערב שבת לקבל אותה בתפלת השבת הזו, שהרי תפלת השבת נקראת קבלה, וממנה מקבלות כל הספירות זה מזה, ובה תפלתו של אדם מקבלת לפני יהו"ה, והיא תפלת עשרת ימי תשובה, והיא ה' עליונה שתקנו בה חמש תפלות ביום הכפורים.

אבל שבת היא שכינה תחתונה, כלולה משלשה אבות, שהם שלשת הענפים של ש' של שבת, ב"ת יחידה היא נקדה בחלל שלה, והיא חג של כל (שכולל כל) ימים טובים, עליה נאמר היושב על חוג הארץ.

אבל נשמה יתרה בשבת ובמים טובים ובכל המוספים, היא האם העליונה, תוספת רוח הקדש, תפלה של ששת ימי החל, שלש פעמים בכל יום, היא השכינה התחתונה, הכלל של שמונה עשרה תפלות, שלש פעמים ביום, עולים בששה ימים שמונה עשרה, ועל שמו נקראת תפלת כל פ"ה. בימי החל מביאים לה

דלא דחילת מפל עופין דעלמא, ונחתא בכמה מזונין לבנהא, הדא הוא דכתיב (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף, (דף טו ע"ב) מאן גוזליו, אליו אינון ישראל, דאינון כגוזלמיא מצפצפין לה בכמה צפצופין דצלותא, ונחתת לגבייהו, לכל חד נחתא ליה מזונא פדקא יאות ליה, למאן נחתא מזונא דאורייתא דאיהי מזונא דנשמתא, למאן נחתא מזונא דגופא, לכל חד פפום רעותיה.

דבר אחר אם תשפכו, דא אימא עלאה, דאיהי צלותא דשבת, דצריכין שפון לקבלא לה בערב שבת, דאיהי נשמת כל חי, איהי נחתא על ראש צדיק דאיהו יום השביעי, לשון למודים קרינן ליה, ואיהי שריא עליה בין תרין שפון דאינון נצח והוד.

ושבת איהי פה, (נ"א פתח) דאתפתחא בערב שבת לקבלא לה בהאי צלותא דשבת, דהא צלותא דשבת אתקריאת קבלה, ומינה מקבלין כל ספיראן דין מן דין, ובה צלותא דבר נש מקובלת קדם יהו"ה, ואיהי צלותא דעשרת ימי תשובה, ואיהי ה' עלאה, דתקיננו בה חמש צלותין ביומא דכפורי.

אבל שבת איהי שכינתא תתאה, פלילא מתלת אבהן, דאינון תלת ענפין דש' דשפ"ת, ב"ת יחידה איהי נקודה בחלל דילה, ואיהי חג דכל (נ"א דכליל כל) יומין טבין, עליה אתמר (ישעיהו מ כב) היושב על חוג הארץ.

אבל נשמתא יתירא בשבת וביומין טבין ובכל מוספין, איהי אימא עלאה, תוספת רוח הקדש, צלותא דשית יומין דחול תלת זמנין בכל יומא, איהי שכינתא תתאה, פללא דתמני סרי צלותין, תלת זמנין ביומא,

סלקין בשית יומין ח"י, ועל שמיה אתקרי תפלת כל פ"ה, ביומין דחול

אֵייתִי לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אַבְל בְּשַׁבַּת
 וַיּוֹמִין טְבִין אֵייתִי לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וְוִי לְאַתְתָּא דְאַתְפְּרַנְסַת עַל יְדֵי
 שְׁלִיחָא, וְהָא אוּקְמוּהוּ בִּיזְנָה, דְאַתְמַר (בראשית
 ח יא) וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֵף בְּפִיָּה, וְאַמְאֵי עֲלָה
 זֵית, אֶלְא אֲמַרְת יוֹנָה, רַבּוֹן עֲלַמִּין, תְּהֵא מְזוֹנָא
 דִּילִי מְסוּרָה בִּידָךְ וְתֵהא מְרִירָא כְּזֵית, וְלֹא
 תְּהֵא מְתוּקָה וּמְסוּרָה בִּיד שְׁלִיחַ, וּשְׁלִיחַ בְּהֵאֵי
 אֲתַר דָּא מְטַטְרוּ"ן, וְעוּד שְׁכִינְתָּא אֲתַקְרִיאַת
 צְלוּתָא דְפְסָחָא מְסַטְרָא דִּימִינָא, צְלוּתָא דְרֵאשׁ
 הַשָּׁנָה מְסַטְרָא דְשְׁמַאֲלָא, צְלוּתָא דְשְׁבוּעוֹת
 מְסַטְרָא דְאַמְצַעִיתָא, יְהוּ"ה אִיהִי בְּכָל אֲתַר
 לְקַבְּלָא לָהּ, (וּלְתַקּוּנֵי מְאֵי קַרְבָּא).

מְזוֹן עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אַבְל בְּשַׁבַּת
 וַיּוֹמִים טוֹבִים מְבִיאִים לָהּ מְזוֹן
 עַל יְדֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אוֹי
 לְאִשָּׁה שְׁמַתְפְּרַנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ,
 וְהָרִי פְרֻשׁוּהוּ בִּיזְנָה, שְׁנֵאמַר
 וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֵף בְּפִיָּה, וְלָמָּה
 עֲלָה זֵית? אֶלְא אֲמַרְהָ הַיּוֹנָה,
 רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, יְהִיָּה מְזוֹנֵי מְסוּר
 בִּידָךְ וְיִהְיֶה מְרוּר כְּזֵית, וְלֹא יִהְיֶה
 מְתוּק וּמְסוּר בִּיד שְׁלִיחַ, וְהַשְׁלִיחַ
 בְּמִקּוּם הַזֶּה זֶה מְטַטְרוּ"ן, וְעוּד,
 שְׁכִינָה נִקְרֵאת תְּפִלָּה שֶׁל פְּסַח
 מִצַּד הַיָּמִין, תְּפִלַּת רֵאשׁ הַשָּׁנָה
 מִצַּד הַשְּׂמָאל, תְּפִלַּת שְׁבוּעוֹת
 מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, יְהוּ"ה
 הוּא בְּכָל מְקוֹם לְקַבֵּל אוֹתָהּ (וּלְתַקּוּ
 אַת בְּלֵי הַקַּרְב).

דְּבַר אַחַר שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוּ"ה (מיכה
 ו ב) מָאן רִיב יְהוּ"ה וּמָאן הָרִים, רִיב
 יְהוּ"ה דָּא שְׁכִינְתָּא, הָרִים אֲלִין אַבְהֶן, רִיב
 אִיהִי קְטָטָה וּמְחַלְקַת לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל
 בְּנֵהָ דְאִינוּן בְּגֻלוּתָא, וּבְזַמְנָא דְלֹאוּ אִינוּן
 בְּגֻלוּתָא, אִיהִי רִיב לְגַבִּיָּה עַל אִינוּן מְסַכְנִין
 דְאַזְלִין מִתְתַּרְכִּין מְאַתְרִיהוּ, בְּגִין דִּי־רַחֵם
 עֲלֵיהוּ, וּקְרָא אוּכַח, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה כז
 ה) אוּ יַחֲזֵק בְּמַעוּזֵי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם
 יַעֲשֶׂה לִי, תְּרִי שְׁלָמֵי, חַד עִם שְׁכִינְתָּא דְאִיהִי
 רִיב לְגַבִּיָּה עַל מְסַכְנָא, וּמָאן אִיהוּ מְסַכְנָא
 דְעַבְדַּת רִיב בְּגִינֵיהּ, דָּא מְסַכְנָא דְאִיהוּ מְסַטְרָא
 דְצַדִּיק, וְכָל שְׁפָן פֶּד צַדִּיק דְאִיהוּ חֲרִב וְיָבֵשׁ
 בְּח"י בְּרַכָּאן דְצְלוּתָא, וְצוּוּחִין לְגַבִּי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְמַר לְגַבִּיָּהּ (משלי א כח) אַז
 יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

דְּבַר אַחַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב
 יְהוּ"ה, מַה זֶה רִיב יְהוּ"ה וּמַה זֶה
 הָרִים? רִיב יְהוּ"ה זו הַשְׁכִּינָה,
 הָרִים אֵלוּ הָאֲבוֹת, רִיב הִיא
 קְטָטָה וּמְחַלְקַת לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא עַל בְּנֵיהּ שְׁהֵם בְּגֻלוּת, וּבְזַמְן
 שְׁאִינֵם בְּגֻלוּת, הִיא רִיב אֲלִיו עַל
 אוֹתָם הָעֲנִיִּים שֶׁהוֹלְכִים מְגַרְשִׁים
 מִמִּקּוּמָם כְּדֵי שְׁיַרְחֵם עֲלֵיהֶם,
 וְהַכְּתוּב מוֹכִיחַ, זֶהוּ שְׁכִתוּב אוּ
 יַחֲזֵק בְּמַעוּזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי,
 שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי. שְׁנֵי שְׁלוֹמוֹת,
 אֶחָד עִם הַשְׁכִּינָה, שֶׁהִיא רִיב
 אֲצִלוּ עַל הָעֲנִי, וּמִי הוּא הָעֲנִי
 שְׁעוּשָׂה רִיב בְּשִׁבְלֵו? זֶהוּ הָעֲנִי
 שֶׁהוּא מִצַּד שֶׁל צַדִּיק, וְכָל שְׁפָן
 כְּשֶׁצַּדִּיק שֶׁהוּא חֲרִב וְיָבֵשׁ
 בְּשִׁמוּנָה עֲשֶׂרָה הַפְּרֻכּוֹת שֶׁל
 הַתְּפִלָּה, וְצוּעֵקִים לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְנֵאמַר אֲלֵיהֶם אַז יִקְרָאנִי
 וְלֹא אֶעֱנֶה.

וּבְכֹה דְשְׁכִינְתָּא תְּתַאֲה אִיהִי רִיב עַל צַדִּיק
 דְאִיהוּ ח"י עֲלַמִּין, חֲרִב וְיָבֵשׁ, (חֲרִב מִבֵּי
 מִקְדָּשָׁא וְיָבֵשׁ מִנְּסָכִים וְעוֹלוֹת), הֵכִי אִיהוּ רִיב שְׁכִינְתָּא
 עֲלָאָה בְּגִינֵיהּ עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (דברים יז ח) דְּבַרֵי רִיבוֹת

וּבְכֹה שְׁשְׁכִינָה הַתְּחַתּוּנָה הִיא רִיב
 עַל צַדִּיק שֶׁהוּא ח"י הָעוֹלָמִים,
 חֲרִב וְיָבֵשׁ, (חֲרִב מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְיָבֵשׁ
 מִנְּסָכִים וְעוֹלוֹת) כִּף הוּא רִיב הַשְׁכִּינָה

העליונה בשבילו עם הקדוש ברוך הוא, ועליהם נאמר דברי ריבות בשעריה, ובזמן ששתייהם הן ריבות בשבילו עם הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא צועק אל ישראל למטה, או יחזק במעוזי יעשה שלום לי, שלום יעשה לי. שני שלומים, כנגד שתי ריבות, וקשה היא לה מהכל הפרדת הקדוש ברוך הוא ממנה, וזו מחלקת לשם שמים.

ובשנפלת, נופלת לרגליו, זהו שפתינו ותגל מרגלותיו ותשכב, ונופלת לפניו בנפילת אפים, משום שצדיק שהוא ח"י העולמים עני בגלות, וצדיק כשהוא מחוץ למקומו, נאמר בו נשקו בר פן יאנף, וכששכינה מחוץ למקומה נקראת ברייתא, הוא בן והיא ברייתא, ששבת שנוספת לעני שהוא צדיק, יום השבת ודאי, שאין לו משלו אלא נשמה יתרה שנוספת אליו בשביל השכינה, הוא נקרא מוסף שבת.

ובאותו זמן היא נקראת תוספתא, מצד של יום שבת כמה תוספות יורדים עמה לתלמידי חכמים, שנקראו נשמות יתרות. זהו שכתוב נשמת כל חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלו (סג) שנוספים לעם הקדוש בערב שבת, יורשים אותם תלמידי חכמים בימי החל, ובהם נעשה חל קדש, ואלו הם תוספות שיורדים מתוספתא.

שודאי השכינה היא תקון הגוף של הקדוש ברוך הוא, היא ברייתא כשנאמר בה ותגל מרגלותיו, והיא תוספתא מצד של ח"י העולמים, שהוא מוסף שבת, והיא משנה מצד של גוף, משנה תורה ודאי, והיא התקפה מצד של זרוע ימין המלך. זהו

בשעריה, ובזמנא דתרוייהו אינון ריבות בגיניה עם קודשא בריך הוא, קודשא בריך הוא צווח לגבי ישראל לתתא, או יחזק במעוזי, יעשה שלום לי, שלום יעשה לי (ישעיהו כז ה), תרי שלומים, לקבל תרי ריבות, וקשיא איהי לה מפלא, אפרשותא דקודשא בריך הוא מינה, ודא איהו מחלוקת לשם שמים.

וכד נפילת, נפילת לרגלוי, הדא הוא דכתיב (רות ג ט) ותגל מרגלותיו ותשכב, ואתנפלת קדמיה בנפילת אפים, בגין צדיק דאיהו ח"י עלמין עני בגלותא, וצדיק כד איהו לבר מאתריה אתמר ביה (תהלים ב יב) נשקו בר פן יאנף, ושכינתא כד איהי לבר מאתריה אתקריאת ברייתא, איהו בר ואיהי ברייתא (דף טו ע"א) דשבת דאתוסף לעני דאיהו צדיק, יום השבת ודאי, דלית ליה מדיליה אלא נשמתא יתירה דאתוסף לגביה בגין שכינתא, אתקרי איהו מוסף שבת.

ובההוא זמנא אתקריאת איהי תוספתא, מסטרא דיום שבת כמה תוספות נחתין עמה לתלמידי חכמים, דאתקריאו נשמות יתירות, הדא הוא דכתיב נשמת כל חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלין (אינון) דמתוספאן לעמא קדישא בערב שבת ירתין לון תלמידי חכמים ביומין דחול, ובהון אתעביד חול קדש, ואלין אינון תוספות דקא נחתין מתוספתא.

דודאי שכינתא איהי תקונא דגופא דקודשא בריך הוא, איהי ברייתא כד אתמר בה (רות ג ט) ותגל מרגלותיו, ואיהי תוספתא מסטרא דח"י עלמין, דאיהו מוסף שבת, ואיהי משנה מסטרא דגופא, משנה תורה ודאי, ואיהי התקפא מסטרא דדרועא ימינא דמלכא, הדא

הוא דְּכָתִיב (שמות טו) יְמִינָהּ יְהו"ה נֶאֱדָרֵי בַפֶּחַ, בַּפֶּחַ תִּרְגֹּם בְּתוֹקְפָא, הַצֶּרְכָּה אִיהִי מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, וּבִדְרוּעָא שִׁמְאָלָא אַחִיד בָּהּ, וּבִדְרוּעָא יְמִינָא אַתְקֵן בָּהּ, וַיִּמָּא קוּמֵי שְׁבִי יְרוּשָׁלַם.

שְׁכַתוּב יְמִינָהּ יְהו"ה נֶאֱדָרֵי בַפֶּחַ, בַּפֶּחַ תִּרְגֹּם בְּתוֹקְפָא, הַצֶּרְכָּה אִיהִי מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, וּבִדְרוּעָא שִׁמְאָלָא אַחִיד בָּהּ, וּבִדְרוּעָא יְמִינָא אַתְקֵן בָּהּ, וַיִּמָּר קוּמֵי שְׁבִי יְרוּשָׁלַם.

וְעוֹד מִסְטָרָא דִימִינָא אִיהִי תוֹקְפָא לְבַר נֶשׁ, וּמִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא יְהִיב לֹוֹן צֶרְכִיחוֹן בְּאַרְע מְדַבְרָא, שְׁאֵלָה אִיהִי בְּפוּמָא דְמִלְפָא, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (דברים לב ז) שְׁאֵל אָבִיךָ, וַתִּיּוֹבְתָא לְגַבְיָהּ הִדָּא הוּא דְכָתִיב וַיִּגְדֶּךָ, וּבָהּ בַר נֶשׁ שׁוֹאֵל כְּעֻנְיָן וּמְשִׁיב כְּהִלְכָה.

וְעוֹד מִצַּד הַיְמִינָא הִיא חִזְק לְאָדָם, וּמִצַּד הַשְּׂמָאל נֹתֵן לְהֵם צֶרְכִיחֵם בְּמָקוֹם מְדַבְרָא, שְׁאֵלָה הִיא בְּפִי הַמְּלָךְ. זְהוּ שְׁכַתוּב שְׁאֵל אָבִיךָ, וַתִּשׁוּבָה אֵלָיו זְהוּ שְׁכַתוּב וַיִּגְדֶּךָ, וּבָהּ אָדָם שׁוֹאֵל כְּעֻנְיָן וּמְשִׁיב כְּהִלְכָה.

שְׁמַעְתָּתָא אִיהִי בְּלִבָּא דְתַמָּן מַחְשְׁבָהּ, תִּיקוּ אִיהִי כַד אֶסְתַּלַּק מִלְפָּא מִינָהּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (תהלים לט ג) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָהּ הַחֲשֵׁתִי מְטוּב, וּבָהּ צְלוֹתָא בַחֲשָׁאֵי, וְכַד אִיהוּ תִיקוּ אַתְמַר בָּהּ (משלי א כח) אַז יִקְרָאנְנִי וְלֹא אַעֲנֶה.

שְׁמַעְתָּתָא אִיהִי בְּלִבָּא בְּלִבָּא שְׁשֵׁם מַחְשְׁבָהּ, תִּיקוּ הִיא כְּשֶׁהַמְּלָךְ הֶסְתַּלַּק מִמֶּנָּה. זְהוּ שְׁכַתוּב נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָהּ הַחֲשֵׁתִי מְטוּב, וּבָהּ תְּפִלָּה בַחֲשָׁאֵי, וְכַשֶּׁהוּא תִיקוּ נֶאֱמַר בָּהּ אַז יִקְרָאנְנִי וְלֹא אַעֲנֶה.

בַּד שְׂרִיא בָּהּ יְהו"ה אַתְקֵרִיאַת הַגְּדָה, בָּהֵהוּא זְמַנָּא אַז תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, שְׁטָה אַתְקֵרִיאַת כַּד לֹא יְהִי קוּשְׁיָא וּמַחְלָקְתָּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מ ד) כָּל גִּיא יִנְשָׂא וְכָל הַר וּגְבֻעָה יִשְׁפְּלוּ, וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר, פְּסָק אַתְקֵרִיאַת מִכְּמָה גְּוֹוִינִין, אִית בְּנֵי נֶשָׂא דְמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא דְבַעַל פָּה לְשִׁמְיָהּ, וְאִינוּן בְּעַלֵּי אוּמְנוֹת לְגַבְיָהּ, אִית דְּפִסְקִין בָּהּ אַבְנִין פְּטוּרִין וְסִלְעִין תְּקִיפִין, וְלִבְתַּר דְּפִסְקִין לֹוֹן מְתַקְנִין לֹוֹן בְּכְמָה פְּרוּקִין, וְעַלְיָהּ אַתְמַר (דברים כז ו) אַבְנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, וְעַבְדִּין בְּהוֹן כְּמָה בְּנִינִין לְמִלְפָּא וְלְמִטְרוּנִיתָא לְדִיִּירָא בִּינִיָּהּ.

בְּשִׁשְׁרָה בָּהּ יְהו"ה נִקְרָאת הַגְּדָה, בְּאוֹתוֹ זְמַן אַז תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, שִׁיטָה נִקְרָאת כְּשֶׁלֹּא תִהְיֶה קְשִׁיָּה וּמַחְלָקְתָּ, זְהוּ שְׁכַתוּב כָּל גִּיא יִנְשָׂא וְכָל הַר וּגְבֻעָה יִשְׁפְּלוּ, וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר. פְּסָק נִקְרָאת מִכְּמָה גְּוֹוִינִים, יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׂמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה שְׂבַעַל פִּה לְשִׁמְיָהּ, וְהֵם בְּעַלֵּי אֲמֻנוֹת אֵלֵיהֶם, יֵשׁ שְׂפוּסְקִים בָּהּ אַבְנִים כְּהָרִים וְסִלְעִים חֲזֻקִים, וְאַחַר שְׂפוּסְקִים אוֹתָם, מְתַקְנִים אוֹתָם בְּכְמָה יְשׁוּבִים, וְעַלְיָהֶם נֶאֱמַר אַבְנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, וְעוֹשִׂים בְּהֵם כְּמָה בְּנִינִים לְמִלְפָּא וְלְגַבְיָהּ לְדוּר בִּינֵיהֶם.

אִית פְּסָקוֹת דְּאִינוּן לְבוּשִׁין דְּמִטְרוּנִיתָא, וְחֲתִכִּין לֹוֹן לְכְמָה סְטָרִין, וְלִבְתַּר מְתַקְנִין לֹוֹן בְּכְמָה פְּרוּקִין, לְאַתְחִזָּא בְּהוֹן מִטְרוּנִיתָא קָדָם מִלְפָּא, בָּהֵהוּא

וַיֵּשׁ פְּסָקוֹת שְׁהוּן לְבוּשֵׁי הַגְּבִירָה, וְחֲתִכִּים אוֹתָם לְכְמָה צְוּדִים, וְאַחַר כֵּן מְתַקְנִים אוֹתָם בְּכְמָה פְּרוּקִים, שְׂתַרְאָה בְּהֵם הַגְּבִירָה לְפָנֵי הַמְּלָךְ. בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּרְאִיתָהּ לְזָכַר בְּרִית עוֹלָם, וְאֵלּוּ הֵם

מְתַקְנִין לֹוֹן בְּכְמָה פְּרוּקִין, לְאַתְחִזָּא בְּהוֹן מִטְרוּנִיתָא קָדָם מִלְפָּא, בָּהֵהוּא

לבושי הפתח, שהם ארבע בגדי לכן וארבע בגדי זהב, ויש פסקות מבעלי המגנים הללו שבאים לבית המדרש, שפוסקים וחותכים בהם בלשונם, שהם פרמחים וחרבות, ואלו הם פרשים ותקיפים, כעורכי קרב בים וביבשה, שהם תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

אשריהם אם המלך ביניהם, שהוא העמוד האמצעי כולל שתי תורות, שהן תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנתנו מימין ומשמאל שבו מנצחים בקרב, אוי להם לאלו שיפנסו לערף קרב בשתי תורות בלי המלך, שעליהם נאמר אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי אמניות נמצאים בתורה שבעל פה, והיא מבפנים. זהו שכתוב כל פבודה בת מלך פנימה.

היא ההלכה של המלך, כשהיא הולכת אליו בשתי שוקים, שהם שני עמודי אמת, וכשעולה בגוף בשתי זרועות המלך נקראת קבלה, וכשנושקת אותו בפיו נקראת תורה שבעל פה. באותו זמן שעולה לפי המלך, מיד יתקיים ברועה הנאמן פה אל פה אדבר בו. כשעומדת על רגליה בגלות האחרונה נקראת הלכה למשה מסיני, וכששורה בזרועות המלך נקראת קבלה למשה מסיני, וכששורה בפני המלך, מיד פה אל פה אדבר בו, וכשהיא מרחקת - הלכה ממשה, השכינה היא ריב ליהו"ה למטה, וכשאינה בזרועו - קבלה, היא ריב למעלה.

ומשום זה שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלו שלשת האבות, מהו הריב שלהם? זו השכינה,

זמנא וראייתה לזפור ברית עולם (בראשית ט טז), ואלין אינון לבושין דכהנא, דאינון ארבע בגדי לכן וארבע בגדי זהב, ואית פסקות מאלין מארי תריסין דקא אתיין לבי מדרשא, דפסקין וחתכין בהון בלישנהון, דאינון פרומחין וסייפין, ואלין אינון פרשיין ותקיפין, פמגיחין קרבא בימא וביבשתא, דאינון אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה. זכאין אינון אם מלפא בינייהו דאיהו עמודא דאמצעיתא, כליל תרין תורות דאנון תורה שבכתב ותורה שבעל פה, דאתייהבו מימינא ומשמאלא, דביה נצחין קרבא, ווי לון לאלין דינעלון לאגחא קרבא בתרין תורות בלא מלפא, דעלייהו אתמר (תהלים יט ד) אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי אומניות משתפחין בתורה שבעל פה, ואיהי מלגאו, הדא הוא דכתיב (שם מה יד) כל פבודה בת מלך פנימה.

איהי הלכה דמלפא, פד איהי אזלת גביה בתרין שוקין דאינון תרי סמכי קשוט, וכד סליקת בגופא בתרין דרועוי דמלפא אתקריאת קבלה, וכד נשיקת ליה בפומיה אתקריאת אורייתא דבעל פה, בההוא זמנא דסלקא לפומא דמלפא, מיד יתקיים ברעיא מהימנא (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, פד קמת על רגלהא בגלותא בתראה, אתקריאת הלכה למשה מסיני, וכד שרייא בדרועוי (ד' טו ע"א) דמלפא, אתקריאת קבלה למשה מסיני, וכד שרייא בפומא דמלפא מיד פה אל פה אדבר בו, וכד איהי מרחקא הלכה ממשה, שכינתא איהי ריב ליהו"ה לתתא, וכד לאו איהי בדרועוי קבלה, איהי ריב לעילא.

ובגין דא שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלין תלת אבהן, מאי ריב דלהון,

ובהפוך אותיות רי"ב הוא רב"י,
שהוא רבי מארץ ישראל, ועמו
השכינה היא ריב, והאיתנים אלו
שני תנאים, איתני"ם בהפוך
אותיות תנאי"ם, מוסדי ארץ אלו
צדיק וצדק.

דבר אחר, שמעו הרים, מי
ההרים? אלו שלש נקודות שהן
סגו"ל, והאיתנים אלו שתי
נקודות שהן צר"י. ועוד שמעו
הרים, מי ההרים? אלו שלש
נקודות שניות שהן שור"ק,
ואיתנים הם שתי נקודות שניות
שהן שב"א.

מה זה ריב יהו"ה? זה חיר"ק,
ריב יהו"ה למעלה חל"ם, ריב
יהו"ה למטה חיר"ק, שתי ריבות
הם על שור"ק, שהוא צדיק (אחד),
הקשר של שניהם, (העמוד האמצעי),
כשהוא מתרחק מהם הוא ריב,
וכשנקשר בין שניהם הוא רבי,
והוא שלום, והוא קשר. זהו
שכתוב ונפשו קשורה בנפשו.

ועוד שתי ריבות הם, אחד צדיק
ואחד העמוד האמצעי, אחד הוא
ריב בין אבא ואמא, שהם קמ"ץ
ופת"ח, זה העמוד האמצעי הוא

ריב ביניהם, (שהוא ריב בין אבא ואמא,

שהם קמ"ץ ופת"ח. ולמה הם ריב ביניהם?)

משום שלשכינה אין מזון בגלות,

משום שהשער הוא פת"ח,

שנאמר בו פותח את ידך שהוא

" חכמה, קמ"ץ סתום, עליו

נאמר פותח את ידך ומשביע

לכל ח"י, וזה ח"י העולמים,

שהוא כולל שמונה עשרה

ברכות, הוא חרב ויבש בתפלה

שהוא שכינה, ומשום זה הוא

תפלה יבשה, בשבילם הוא ריב

בין אבא ואמא.

ובשנפתח קמ"ץ בפת"ח, שהוא

השער שלו, העמוד האמצעי

דא שכינתא, ובהפוך אתון רי"ב איהו רב"י,
דאיהו רבי מארץ ישראל, ועמיה איהי
שכינתא ריב, והאיתנים אלין תרי תנאי,
איתני"ם בהפוך אתון תנאי"ם, מוסדי ארץ
אלין צדיק וצדק.

דבר אחר שמעו הרים, מאן הרים אלין תלת
נקודין דאינון סגו"ל, והאיתנים אלין
תריין נקודין דאינון צר"י, ועוד שמעו הרים
מאן הרים אלין תלת נקודין תניינין דאינון
שור"ק, ואיתנים אינון תריין נקודין תניינין
דאינון שב"א.

מאי ריב יהו"ה דא חיר"ק, ריב יהו"ה
לעילא חול"ם, ריב יהו"ה לתתא

חיר"ק, תרי ריבות אינון על שור"ק, דאיהו
חיר"ק (חד) קשורא דתרוייהו, (עמודא

דאמצעייתא) פד איהו מתרחק מנייהו איהו ריב,
וכד מתקשר בין תרוייהו איהו רבי, ואיהו

שלום, ואיהו קשר, הדא הוא דכתיב (בראשית
מד ל) ונפשו קשורה בנפשו.

ועוד תרי ריבות אינון, חד צדיק, וחד עמודא
דאמצעייתא, חד איהו ריב בין אבא

ואמא, דאינון קמ"ץ ופת"ח, דא עמודא
דאמצעייתא איהו ריב ביניהו, (נ"א דאינון ריב בין

אבא ואמא דאינון קמ"ץ ופת"ח, ואמאי אינון ריב ביניהו), בגין

שכינתא דלית לה מזונא בגלותא, בגין דתרעא
איהו פת"ח, דאתמר ביה (תהלים קמה טז) פותח

את ידך, דאיהו י' חכמה, קמ"ץ סתום, עליה
אתמר פותח את ידך ומשביע לכל ח"י, ודא

ח"י עלמין, דאיהו פליל ח"י ברכאן, איהו
חרב ויבש בצלותא דאיהו שכינתא, ובגין דא

איהו צלותא יבשה, בגיניהו איהו ריב בין
אבא ואמא.

וכד אתפתח קמ"ץ בפת"ח דאיהו תרעא דיליה, עמודא דאמצעייתא

יורד מלא, ומהלך חמש מאה שנים עד דמטו לח"י עלמין (דאיהו כליל ח"י ברכאן), ואתמלא מנייהו, ומניה אתשקייא לשכינתא דאיהי צלותא, ומאי דהוה יבשה קרא ליה ארץ, הדא הוא דכתיב (בראשית א ו) ויקרא אלהי"ם ליבשה ארץ, למעבד פרין ואיבין, דאינון ארעא קדישא דישראל לתתא, הדא הוא דכתיב (שם יא) ויאמר אלהי"ם תדשא הארץ דשא.

ועמודא דאמצעייתא פד סליק לאבא ואימא לנחתא מזונא מתמן, קליה סלקא על פל אינון נחלין ומבועין, וכד נחתא קליה נחתא על פל אינון נחלין ומבועין דאורייתא, הדא הוא דכתיב (תהלים צג ג) נשאו נהרות יהו"ה, נשאו נהרות קולם, נשאו נהרות אלין אינון תרין נקודין דאינון צר"י, מאן איהו דסליק על גבייהו בתרין דרועין, דא חול"ם, וביה אתעבידו סגולת"א, ומאן איהו דנחית תחותיהו בתרין שוקין, דא חיר"ק, וביה אתעבידו סגול"ל. בהווא זמנא נשאו נהרות קולם, דאיהו קול יעקב, קול השופר, ולאן סלקין ליה לגבי אבא ואימא, וכד נחית נחית בתרין נקודין דאינון שב"א תרי ירכי קשוט, הדא הוא דכתיב (שם) ישאו נהרות דכים, כגון על פתף ישאו ישאו (במדבר ז ט).

ובשעוריה העמוד האמצעי לאבא ואמא להוריד מזון משם, קולו עולה על כל אותם נחלים ומעיינות, וכשיורד, קולו יורד על כל אותם נחלים ומעיינות התורה. זהו שכתוב נשאו נהרות יהו"ה, נשאו נהרות קולם. נשאו נהרות, אלו אותם שתי נקודות שהם צר"י, מי הוא שעולה על גביהן בשתי זרועות? זה חל"ם, ובו נעשים סגולת"א, ומי הוא שיורד תחתיהם בשתי שוקים? זה חיר"ק, ובו הם נעשים סגול"ל. באותו זמן נשאו נהרות קולם, שהוא קול יעקב, קול השופר, ולא יפה מעלים אותו? לאבא ואמא, וכשיורד, יורד בשתי נקודות שהן שב"א, שתי ירכים של אמת. זהו שכתוב ישאו נהרות דכים, כגון על פתף ישאו (ואבא יורד) בצדיק שהוא שור"ק, בנקודת (חיר"ק) אחת, כי שם חלקת מחוקק ספון, קשר של שתי ירכים של אמת, שהוא דכים, דף ים, דף שכולל כ"ד אותיות של היחוד השני, עליו נאמר אל ישב דף נכלם, ד"ף הוא בפעשרים וארבעה ספרים של התורה ושכינה, וכד"ה על שכמה, וכשצדיק מלא מן העמוד האמצעי, שנאמר בו ותמלא כדה ותעל.

ועמודא דאמצעייתא פד סליק לאבא ואימא לנחתא מזונא מתמן, קליה סלקא על פל אינון נחלין ומבועין, וכד נחתא קליה נחתא על פל אינון נחלין ומבועין דאורייתא, הדא הוא דכתיב (תהלים צג ג) נשאו נהרות יהו"ה, נשאו נהרות קולם, נשאו נהרות אלין אינון תרין נקודין דאינון צר"י, מאן איהו דסליק על גבייהו בתרין דרועין, דא חול"ם, וביה אתעבידו סגולת"א, ומאן איהו דנחית תחותיהו בתרין שוקין, דא חיר"ק, וביה אתעבידו סגול"ל.

בהווא זמנא נשאו נהרות קולם, דאיהו קול יעקב, קול השופר, ולאן סלקין ליה לגבי אבא ואימא, וכד נחית נחית בתרין נקודין דאינון שב"א תרי ירכי קשוט, הדא הוא דכתיב (שם) ישאו נהרות דכים, כגון על פתף ישאו ישאו (במדבר ז ט).

(ואבא נחית) בצדיק, דאיהו שור"ק בנקודת (חיר"ק) חדא, כי שם חלקת מחוקק ספון (דברים לג כא), קשורא דתרין ירכין דקשוט, דאיהו דכים, דף ים, ד"ף דכליל כ"ד אתוון דיהודא תניינא, עליה אתמר (תהלים עד כד) אל ישוב דף נכלם, ד"ף איהו בכ"ד ספרים דאורייתא, ושכינתא (בראשית כד טו) וכד"ה על שכמה, וכד צדיק איהו מלא מעמודא דאמצעייתא, דאתמר ביה (שם טו) ותמלא כדה ותעל.

סליקת האי נקודה דאיהו חד שור"ק על
 תרין דאינון שב"א, ואתעבידו
 שור"ק, בתר דאיהו מליא מסטרא דיליה
 ומסטרא דעמודא דאמצעיתא, אתמר
 בשכינתא ותמלא כדה ותעל, ותורד כדה מעל
 שכמה, כל הפורע פורע בברוך, ותמלא כדה
 ותעל, כל הזוקף זוקף בשם, סליקת ודאי
 מגלותא לגבי בעלה, בהאי שעתא (דף מו ע"א)
 איהי אומר לגבי צדיק (בראשית כד יח) ותאמר
 שתה אדוני, וגם גמליך אשקה, דאינון גמולי
 מחלב.

עולה הנקדה הזו, שהוא שור"ק
 אחד, על שנים שהם שב"א,
 ונעשים שור"ק. אחר שהוא מלא
 מצדו ומצד העמוד האמצעי,
 נאמר בשכינה ותמלא כדה ותעל,
 ותורד כדה מעל שכמה, כל
 הפורע פורע בברוך, ותמלא כדה
 ותעל, כל הזוקף זוקף בשם,
 עולה ודאי מן הגלות אל בעלה.
 בשעה הזו היא אומרת לצדיק,
 ותאמר שתה אדוני וגם גמליך
 אשקה, שהם גמולי חלב.

ועוד חל"ם נקרא העמוד
 האמצעי למח, וחיר"ק אל הלב,
 שור"ק נקרא בקשר של שניהם,
 ועוד חל"ם נקרא בכל צד הימין.
 זהו שכתוב על כל קרבנך תקריב
 מלח. וחיר"ק נקרא בכל צד
 השמאל, והוא שור"ק הקשר של
 שניהם. ועוד חל"ם נקרא באם
 העליונה יום הפורים שהוא
 עשור, ובו יהיה מוח"ל וסולח
 חטאי עמו, וחיר"ק נאמר באם
 התחתונה ובו חור"ק עליו שני
 על סמאל, שהשתעבד בכני
 השכינה בגלות.

ועוד חול"ם אתקרי עמודא דאמצעיתא לגבי
 מוחא, וחיר"ק לגבי לבא, שור"ק
 אתקרי בקשורא דתרוייהו, ועוד חול"ם
 אתקרי בכל סטרא דימינא, הדא הוא
 דכתיב (ויקרא ב יג) על כל קרבנך תקריב מלח,
 וחיר"ק אתקרי בכל סטרא דשמאלא, ואיהו
 שור"ק קשורא דתרוייהו, ועוד חל"ם אתקרי
 באימא עלאה, יום הפורים דאיהו עשור,
 וביה יהא מוח"ל וסולח חובין דעמיה,
 וחיר"ק אתמר באימא תתאה, וביה חור"ק
 עליו שני על סמאל, דאשתעביד בבנוי
 דשכינתא בגלותא.

דבר אחר, נשאו נהרות קולם,
 זה פעמים שמיוחדים ישראל את
 הקדוש ברוך הוא, ומעלים לו בו
 קול ערב ובקר וצהרים, שהם
 ימין ושמאל, בשניהם מעלים
 קול, שהוא העמוד האמצעי. למי
 מעלים אותו? לאם העליונה,
 שהוא עשרים וחמש בימין
 ועשרים וחמש בשמאל ערב
 ובקר, והם חמשים שערי בינה,
 קוראים לו בהם, שיורד אל צדיק
 וצדק.

דבר אחר נשאו נהרות קולם, דא תרין זמנין
 דמיוחדין ישראל לקודשא בריך הוא,
 וסלקין ליה ביה קלא ערב ובקר וצהרים,
 דאינון ימינא ושמאלא, בתרוייהו סלקין קלא
 דאיהו עמודא דאמצעיתא, לגבי מאן סלקאן
 ליה לגבי אימא עלאה, דאיהו כ"ה בימינא
 וכ"ה בשמאלא ערב ובקר, ואינון חמשין
 תרעין דבינה, קראן ליה בהון, דנחית לגבי
 צדיק וצדק.

שהיא ד"ף בשוק ימין, והיא כדה
 על שכמה בשוק שמאל, שהן שני
 עמודי אמת, ומשום זה ישאו
 נהרות דקלים, ד"ף י"ם, והוא ד"ף

דאיהו ד"ף בשוקא ימינא, ואיהי כדה על
 שכמה בשוקא שמאלא,

בְּעֶשְׂרִים וָאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל בְּרוּךְ
שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד שֶׁל
עֲרֻבִית, וְהוּא ד'ף בְּעֶשְׂרִים
וָאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל שַׁחֲרִית, וְסוּד
הַדָּבָר - וְשִׁמְתִי פ"דכ"ד
שֶׁמְשׁוֹתֵיךְ, וְהִיא כַּד"ה בְּשִׁנְיָהּ,
וְאֵל יֵשֵׁב ד'ף נְכַלָּם.

וְצִרִיךְ שְׁלֹא יִשְׁמַע קוֹל בְּהֵהוּא
דף, אֲלֵא יִשְׁאוּ נְהָרוֹת, לֹא כְּתוּב
נִשְׂאוּ אֲלֵא יִשְׂאוּ, בְּשִׁבְלִי, עַל
כַּתֵּף יִשְׂאוּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן וְתַמְלֵא
כַּדְה וְתַעַל, וְתֵאמֶר שְׂתֵה אֲדוֹנִי
וְגַם לְגַמְלִיךָ אֲשַׁקֶּה, אֵלֹהֵי הֵם
מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וְשִׁמּוֹנֵה תְּבוּת
שֶׁל אַרְבַּע הַפְּרָשׁוֹת שֶׁל הַיְחִוּד
שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁבְּכֻלָּם הֵם
מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וְשִׁמּוֹנֵה
הָאִיבָרִים שֶׁפְּלוּלִים בְּבְרִית שֶׁהוּא
צְדִיק, כָּלָם נִשְׁקִים עַל יְדֵי
הַשְּׂכִינָה, שֶׁהוּא כ"ד י"ם.

עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה הַסְּפָרִים שֶׁל
הַתּוֹרָה, וְדֹאֵי הֵם כ"ד שְׁנַתְּמֵלֵא
מִן הַיָּם הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא
כְּלוּת שֶׁל חֲמִשִּׁים אוֹתִיּוֹת
הַיְחִוּד, שֶׁהֵם עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ
וְעֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ שְׁמִינְדִים בְּהֵן
אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעֻמִּים,
וּכְשֶׁעוֹלֵה י"ם חֲמִשִּׁים, זֶהוּ יִשְׂאוּ
נְהָרוֹת דְּכָיִם, בְּהַפּוּךְ אוֹתִיּוֹת
ד'ף, וְהוּא כ"ד, וְדף הוּא צְדִיק
בְּכַד הַזֶּה, מִשּׁוּם שֶׁהוּא שְׁבוּר
בְּגִלוּת, הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא כַּד עֲלֵיהָ
נֶאֱמַר לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְּפָה אֱלֹהִים
לֹא תִבְזֶה, צְדִיק הוּא דף בְּמִים
שֶׁל הַתּוֹרָה.

וְהוּא כְּתִית בְּשִׁמְן שֶׁל הַתּוֹרָה.
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב שְׁמֵן כְּתִית. מִתִּי?
בְּזִמְנָה שֶׁהִסְתַּלַּק ו' מִן ה', וְנִשְׁאַרְה
ד', דְּלַת וְדֹאֵי, וּבְשִׁבְלִי זֶה שְׁמֵן
כְּתִית רְבִיעִית הַהֵין, רְבִיעִית ה"א
וְדֹאֵי, שַׁחֲזָרָה דְּל"ת, וְאוֹתוֹ כְּתִית
הוּא ו' זְעִירָה, הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל ה',
וְעֲלִיו נֶאֱמַר בִּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אוֹת הוּא לְעוֹלָם, אוֹת ה' וְדֹאֵי,

דְּאִינוּן תְּרִי סְמִכֵי קְשׁוּט, וּבְגִין דָּא יִשְׁאוּ נְהָרוֹת
דְּכָיִם, ד'ף י"ם, וְאִיהוּ ד"ף בְּכ"ד אֲתוּוֹן
דְּבְרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד דְּעֲרֻבִית,
וְאִיהוּ ד"ף בְּכ"ד אֲתוּוֹן דְּשַׁחֲרִית, וְרִזָּא דְּמִלְהָ
וְשִׁמְתִי פ"דכ"ד שֶׁמְשׁוֹתֵיךְ (יִשְׁעִיָּה נד יב), וְאִיהִי
כַּד"ה בְּתַרְוִיָּהּ, וְאֵל יִשׁוּב ד'ף נְכַלָּם.

וְצִרִיךְ דְּלֹא אֲשַׁתְּמַע קָלָא בְּהֵהוּא דף, אֲלֵא
יִשְׂאוּ נְהָרוֹת, נִשְׂאוּ לֹא כְּתוּב אֲלֵא
יִשְׂאוּ, בְּגִין עַל כַּתֵּף יִשְׂאוּ, בְּהֵהִיא זְמַנָּא (בְּרֵאשִׁית
כד טז) וְתַמְלֵא כַּדְה וְתַעַל, וְתֵאמֶר שְׂתֵה אֲדוֹנִי
וְגַם לְגַמְלִיךָ אֲשַׁקֶּה, אֵלִין אִינוּן רַמ"ח תִּיבִין
דְּאַרְבַּע פְּרָשָׁיִן דִּיחֻוּדָא דְּקְרִיאַת שְׁמַע,
דְּבְכַלְהוּ אִינוּן רַמ"ח אִבְרִים דְּכְלִילֵן בְּבְרִית
דְּאִיהוּ צְדִיק, כְּלָהוּ אֲתַשְׁקִיין עַל יְדֵי שְׂכִינְתָא,
דְּאִיהוּ כ"ד י"ם.

כ"ד סְפָרִין דְּאוּרִייתָא, וְדֹאֵי אִינוּן כ"ד
דְּאֲתַמְלִי מִן יִמָּא עֲלָאָה דְּאוּרִייתָא,
דְּאִיהִי כְּלִילָא דְּחֲמִשִּׁין אֲתוּוֹן דִּיחֻוּדָא, דְּאִינוּן
כ"ה וְכ"ה, דְּמִיחֻדִין בְּהוּן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
תְּרִין זְמַנִּין, וְכַד סְלִיק י"ם חֲמִשִּׁין, דָּא אִיהוּ
יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָיִם, בְּהַפּוּךְ אֲתוּוֹן דף וְאִיהוּ
כ"ד, וְדף אִיהוּ צְדִיק בְּהֵאֵי כַּד, בְּגִין דְּאִיהוּ
תְּבִירָא בְּגִלוּתָא, שְׂכִינְתָא דְּאִיהִי כַּד עֲלֵיהָ
אֲתַמֵּר (תְּהִלִּים נא יט) לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְּפָה אֱלֹהִים לֹא
תִבְזֶה, צְדִיק אִיהוּ דף בְּמִיא דְּאוּרִייתָא.

וְאִיהוּ כְּתִית בְּמִשְׁחָא דְּאוּרִייתָא, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (בְּמִדְבָר כח ה) שְׁמֵן כְּתִית, אִימְתִי,
בְּזִמְנָא דְּאִסְתַּלַּק ו' מִן ה', וְאֲשַׁתְּאַרְת ד',
דְּלַת וְדֹאֵי, וּבְגִין דָּא שְׁמֵן כְּתִית רְבִיעִית
הַהֵין, רְבִיעִית ה"א וְדֹאֵי, דְּאֲתַחֲזַרְת דְּל"ת,
וְהֵהוּא כְּתִית אִיהוּ ו' זְעִירָא, שְׁלִימוֹ דְּה',
וְעֲלֵיהָ אֲתַמֵּר (שְׁמוֹת לא יז) בִּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אוֹת הוּא לְעוֹלָם, אוֹת ה' וְדֹאֵי, וּבְגִין דָּא

אתקריאתה על שמי, יום הששי, ה"א דששי.
 מקולות מים רבים (תהלים צג ד). אלין שבע (קלון)
 שמהן, דמתפלגין לשבעה נהרות,
 וכלהון מתפלגין בההוא נהר דנפיק מעדן,
 ואינון בהבו ליהו"ה, שבע אינון דאזלין על
 שבע שמהן, דאינון אבגית"ץ וכו', ואינון
 שבע ספירן, (שם כט ג) קול יהו"ה על המים דא
 חס"ד ואיהו אבגית"ץ, דמתפן מיא
 דאורייתא, קול יהו"ה בפח דא קר"ע שט"ן
 ודא גבור"ה, קול יהו"ה בנהר דא נג"ד יכ"ש
 ודא תפאר"ת, פסאו פשמ"ש נגד"י (שם פט
 לו), וביה אתמר למשה (שמות לד י) נגד כל עמך
 אעשה נפלאות, קול יהו"ה שובר ארזים (תהלים
 כט ז) דא בט"ר צת"ג ודא נצ"ח, קול יהו"ה
 חוצב להבות אש דא חק"ב טנ"ע ודא הו"ד,
 קול יהו"ה יחיל מדבר דא יג"ל פז"ק דאיהו
 יסו"ד, הר סיני, קול יהו"ה יחולל אילות דא
 שק"ו צי"ת ודא מלכו"ת, דעלה אתמר (שם כב
 א) למנצח על אילת השחר, ודא איהו מקולות
 מים רבים.

אדירים משברי ים (שם צג ד). אלין טעמי
 דאורייתא, דאתמר בהו (שם מב ח) כל
 משבריה וגליף עלי עברו, ואלין אינון זרק"א
 מק"ף שופ"ר הול"ף סגולת"א. (דף מ
 ע"ב) זרק"א, קו דיוקנא דאת ו', רישא דיליה
 י', תלת גלגלים (נ"א אית) סלקין ביה בימא
 דאורייתא, ואינון סגו"ל (נ"א סגולתא), וכל גלגל
 סליק לי גלגלים לעילא, והאופנים ינשאו
 לעמתם (יחזקאל א כ), ולזמנא דינשאו האופנים
 לעומתם, מיד נשאו נהרות יהו"ה, תרין
 נקודין דאינון סגולת"א סלקין לההיא נקודה
 חדא על גדפוי, ואתעבידו י"ה, ודא איהו
 נשאו נהרות יהו"ה, אינון ב' נקודין דא, י'

ומשום זה נקראת ה' על שמו,
 יום הששי, ה"א של הששי.
 מקולות מים רבים, אלו שבעה
 (קולות) שמות, שנחלקים לשבעה
 נהרות, וכלם נחלקים באותו
 הנהר שיצא מעדן, והם בהבו
 ליהו"ה, שבעה הם שהולכים על
 שבעה שמות, שהם אבגית"ץ
 וכו', והם שבע ספירות. קול
 יהו"ה על המים זה חסד, והוא
 אבגית"ץ, שמשם המים של
 התורה. קול יהו"ה בפח, זה
 קר"ע שט"ן, וזו גבורה. קול
 יהו"ה בנהר, זה נג"ד יכ"ש, וזה
 תפארת, פסאו פשמ"ש נגד"י,
 ובו נאמר למשה נגד כל עמך
 אעשה נפלאות. קול יהו"ה שובר
 ארזים (תהלים כט), זה בט"ר צת"ג,
 וזה נצ"ח. קול יהו"ה חוצב
 להבות אש, זה חק"ב טנ"ע, וזה
 הו"ד. קול יהו"ה יחיל מדבר, זה
 יג"ל פז"ק, שהוא יסו"ד, הר
 סיני, קול יהו"ה יחולל אילות,
 זה שק"ו צי"ת, וזו מלכות,
 שעליה נאמר למנצח על אילת
 השחר, וזהו מקלות מים רבים.
 אדירים משברי ים, אלו טעמי
 התורה, שנאמר בהם כל משבריה
 וגליף עלי עברו, ואלו הם זרק"א
 מק"ף שופ"ר הול"ף סגולת"א.
 זרק"א, קו דמות של האות ו',
 הראש שלו י', שלשה גלגלים (ש
 עולים בו פים של התורה, והם
 סגו"ל (סגולתא), וכל גלגל עולה
 לי גלגלים למעלה, והאופנים
 ינשאו לעמתם, ובזמן שינשאו
 האופנים לעמתם, מיד נשאו
 נהרות יהו"ה, שתי נקודות שהן
 סגולת"א עולות לאותה נקודה
 אחת על כנפו, ונעשים י"ה, וזהו
 נשאו נהרות יהו"ה, הם שתי
 נקודות של א', י' למעלה וי'
 למטה, עולים וי' על (כנפיו)
 הכנפים, ולאן עולים? אלא

לְעִילָא וַי' לְתַתָּא, סְלִקִין ו' עַל (גְּרַפּוּי) גְּדַפִין,
וּלְאָן סְלִקִין, אֶלָּא חוּשְׁבָנָא דְלְהוֹן לְחוּשְׁבִין
שְׂמָא דִיהוּ"ה, וְכַד סְלִקִין לָהּ עַל גְּדַפִיָּהוּ,
לְקַבְלָא עַלִיָּהוּ עַלְת הָעִילוֹת, דְנַחֲתִית עַל
גַּבִיָּהוּ.

וְעוּד זַרְקָא אִיהוּ יִפָּה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל
הָאָרֶץ (תהלים מח ג), אִיהוּ ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי,
וְדָא צְדִיק, וְאִיהוּ עֲנַפָּא מְגוּפָא דְאִילָנָא, דְאִיהוּ
עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, הַר צִיּוֹן יִרְכְּתִי צְפוֹן דָּא
נְקוּדָה חֲדָא י' (נ"א א) זְעִירָא אוֹת הַכְּרִית, וְעַלָּה
אֲתָמַר (שם צג ג) נְשָׂאוּ נְהָרוֹת יְהוּ"ה, וּמֵאִי נִיהוּ
יִרְכְּתִי צְפוֹן (שם מח ג), דְסְלִקִין לָהּ לְגַבִיָּה
דִיהוּ"ה דְאִיהוּ בְּעַלָּה, וְכַד סְלִקִין לָהּ לְגַבִיָּה
אֲתָקְרִיאַת הֵיאָה נְקוּדָה קַרְיַת מְלֶךְ רַב.

בְּהֵיאָה זְמַנָּא דְסְלִקַת הֵיאָה נְקוּדָה בְּתַרִין
יִרְכִי, מְקַבְלִין לָהּ תַרִין דְרוּעִין,
דְאִינוּן ב' נְהָרוֹת עֶלְאִין, וְסְלִקִין לָהּ בְּעֲמוּדָא
דְאֲמַצְעִיתָא, וְדָא אִיהוּ נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קוּלָם (שם
צג ג), תַרִין יִרְכִין אֶזְלִין לָהּ לְגַבִי בְּעַלָּה, וְתַרִין
דְרוּעִין אִינוּן מְקַבְלִין לָהּ לְגַבִי בְּעַלָּה, וּבְגִין
דָּא תַרִין נְהָרוֹת אֲתָמַר בְּהוֹן נְשָׂאוּ נְהָרוֹת
יְהוּ"ה, וְתַרִין תַנְיִינִין יִשְׂאוּ נְהָרוֹת (שם).

וְעוּד אֲתָמַר בְּהַ סְלִיקוּ וּנְחִיתוּ, פְּגוּוֹנָא דָּא,
כַּד סְלִקִין לָהּ לְגַבִי עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא
אֲתָמַר בִּיהַ נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קוּלָם, אֲבָל כַּד נַחֲתִין
לָהּ לְגַבִי צְדִיק אֲתָמַר בִּיהַ יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְכִיָּם,
וּמַה דְהוּהוּ סְגוּלָה לְעִילָא פְּגוּוֹנָא דָּא כַּד נַחֲתָא
לְגַבִי צְדִיק אֲתַעְבִידַת סְגוּ"ל פְּגוּוֹנָא דָּא וּבְגִין
דָּא מַה דְהוֹת לְעִילָא אֲתַנְשַׁלַת (נ"א
אֲתַחֲזוֹרַת) לְתַתָּא, וּבְגִין דָּא אֲתָקְרִיאַת בְּצְדִיק
דְכִיָּם.

הַחֲשׁוּבִין שְׁלָהֶם לְחֲשׁוּבִין הַשֵּׁם
שֶׁל יְהוּ"ה, וְכַשְׂמַעְלִים אוֹתָהּ עַל
כְּנַפְיָהֶם, לְקַבֵּל עַלִיָּהֶם עַלְת
הָעִילוֹת שִׁיּוּרְד עַל גַּבִיָּהֶם.

וְעוּד זַרְקָא, הוּא יִפָּה נוֹף מְשׁוּשׁ
כָּל הָאָרֶץ, הוּא ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי,
וְזֵה צְדִיק, וְהוּא עֲנַף מְגוּפָה הָאִילָן,
שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמַצְעִי. הַר צִיּוֹן
יִרְכְּתִי צְפוֹן, זֹו נְקֻדָּה אַחַת, י' (כ)
זְעִירָה, אוֹת הַכְּרִית, וְעַלִיָּה נְאָמַר
נְשָׂאוּ נְהָרוֹת יְהוּ"ה, וּמַה הוּא?
יִרְכְּתִי צְפוֹן, שְׂמַעְלִים אוֹתָהּ אֶל
יְהוּ"ה שֶׁהוּא בְּעַלָּה, וְכַשְׂמַעְלִים
אוֹתָהּ אֵלָיו, נְקֻרָאֵת הַנְּקֻדָּה הַהִיא
קַרְיַת מְלֶךְ רַב.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁעוּלָה אוֹתָהּ נְקֻדָּה
בְּשְׁתֵי יִרְכִים, מְקַבְלִית אוֹתָהּ שְׁתֵי
זְרוּעוֹת, שְׁהֵן ב' נְהָרוֹת עֶלְיוֹנִים,
וּמַעְלִים אוֹתָהּ בְּעֲמוּד הָאֲמַצְעִי,
וְזֵהוּ נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קוּלָם, שְׁתֵי
יִרְכִים מוֹלִיכוֹת אוֹתָהּ לְבְּעַלָּה,
וּשְׁתֵי זְרוּעוֹת הֵן מְקַבְלוֹת אוֹתָהּ
אֶל בְּעַלָּה, וּמַשׁוּם זֵה שְׁנֵי נְהָרוֹת
נְאָמַר בְּהֶם נְשָׂאוּ נְהָרוֹת יְהוּ"ה,
וּשְׁנֵי הַשְּׁנַיִם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת.

וְעוּד נְאָמַר בְּהַ עַלִיָּה וְיִרְיָדָה, כְּמוֹ
זֵה, כְּשְׂמַעְלִים אוֹתָהּ לְעֲמוּד
הָאֲמַצְעִי נְאָמַר בּוּ נְשָׂאוּ נְהָרוֹת
קוּלָם, אֲבָל כְּשְׂמוּרִידִים אוֹתָהּ אֶל
הַצְדִיק, נְאָמַר בּוּ יִשְׂאוּ נְהָרוֹת
דְכִיָּם, וּמַה שְׁהִיָּה סְגוּלָה לְמַעְלָה
כְּמוֹ זֵה: ׀ כְּשִׁיּוּרְדַת אֶל הַצְדִיק
נַעֲשִׂית סְגוּלָה כְּמוֹ זֵה: ׀, וּמַשׁוּם
זֵה, מַה שְׁהִיָּתָה לְמַעְלָה נְטֻלָּה
(חֲזוּרָה) לְמַטָּה, וּמַשׁוּם זֵה נְקֻרָאֵת
בְּצְדִיק דְכִיָּם.

וּבְהַ הַמִּים הַתַּחְתּוֹנִים בּוֹכִים,
מַשׁוּם שְׁהֶם שְׁעָרֵי דְמַעְה,
וְעַלִיָּהֶם נְאָמַר שְׁעָרֵי דְמַעְה לֹא
נִנְעִלוּ, וּמַשׁוּם שְׁהִיא הַדְּמַעְה
שְׁלָהֶם, דְכִיָּם וּדְאִי, וְצְדִיק בְּהַ

וּבְהַ מִים הַתַּחְתּוֹנִים כְּכָאן, בְּגִין דְאִינוּן תַרְעִין דְדְמַעְה, וְעַלִיָּהוּ אֲתָמַר
שְׁעָרֵי דְמַעְה לֹא נִנְעִלוּ, וּבְגִין דְאִיהִי דְמַעְה דְלְהוֹן, דְכִיָּם וּדְאִי,

וְצַדִּיק בְּהַ דְּיָדָא יָ"ם, וְהָא אִוְקְמוּהוּ (שם עד כא) אֵל יֵשׁוּב דְּיָד נְכֻלָּם, וּבִיָּה אֵל דְּמַעְתִּי אֵל תַּחְרַשׁ (שם לט יג), וְעֲלֵה אֲתָמֵר (שמות ג ט) צַעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

תְּנוּעָה דְסָלִיק לָהּ לְגַבֵּי בַעֲלָה דָא רַבִּי"ע, וּבִהֵהוּא זְמַנָּא אֲתַקְרִי זְק"ף גְּדו"ל, וְאִיהִי אֲתַקְרִיאַת קַרְיַת מְלָךְ רַב, וּבְאֵן אִיהוּ זְקַפָּא לְגַבֵּיָהּ, בְּתַרִּין נְהַרְוֹת, דְּאֲתָמֵר בְּהוּן (שם טו ו) יְמִינָךְ יְהו"ה נְאֻדְרִי בְּפִתְחֵי יְמִינָךְ יְהו"ה תְּרַעֲץ אוֹיֵב, וְעֲלִיָּהּ אֲתָמֵר (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בִּימִינָךְ נֶצַח, מְאִי בִּימִינָךְ דָּא גְּדוּלָּה, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲתַקְרִי זְק"ף גְּדוּ"ל, וְכַד נִחְתַּת בְּצַדִּיק אֲתַקְרִיאַת זְקַף קָט"ן, וּמְאִי אִיהִי תְנוּעָה דְקָא נִחִית לָהּ, דָּא תְּבִי"ר, רַבִּי"ע לִימִינָא, אֲרַךְ אֲפִים עַל בֵּינוּנִים, וּבִיָּה אִיהוּ מְאָרִי"ךְ, תְּבִי"ר לְשִׁמְאֵלָא, תְּבִירוּ דְחַיִּיבֵיָא, חַד סָלִיק בְּתַקִּיעָ"ה וּמְאָרִיךְ בָּהּ, וְחַד נִחִית לָהּ בְּשִׁבְרִים, שְׁלִשְׁל"ת דָּא תְּרוּעָ"ה קְשׁוּרָא דְתַרְוִיָּהּ, דִּיּוֹקְנָא דְשׁוּר"ק דְלִתְתָא, בְּשִׁלְשִׁל"ת סָלְקָא, בְּשׁוּר"ק נִחְתָא, הָאִי אִיהוּ סָלָם (ג"א חל"ם) דְסָלְקָא לְעִילָא, וְהָאִי אִיהוּ סָלָם (ג"א חירק) דְנִחְתָא לְתַתָּא, וְהֵינּוּ דְרַגְ"א תְּרִי טַעַמִּי.

וְעַנּוּיָא דְשְׂכִינְתָא אַף עַל גַּב דְאִיהִי בְתַלַּת סְטָרִין, בְּתַקִּיעָ"ה דְאִיהִי דִינָא רַפִּיָּא רַפ"ה, וּבְשִׁבְרִים דְאִיהוּ דִינָא קְשִׁיא דְג"ש גְּבוּרָה, לִית לָהּ עַנּוּיָא כְּעַנּוּיָא דְבַעֲלָה דְאִיהוּ תְרוּעָ"ה, שְׁלִשְׁל"ת, וְרַזָּא דְמְלָה אִין קוּל עַנּוֹת גְּבוּרָה (שמות לב יח) דָּא שְׁבָרִים, וְאִין קוּל עַנּוֹת חִלוּשָׁה דָּא תְקִיעָ"ה, אֲלָא קוּל עַנּוֹת אֲנָכִי שׁוּמַע דָּא תְרוּעָ"ה, דְסָלְקָא כְּעַנּוּיָא דָּא בְתַר דָּא כְתְרוּעָה, וּבְגִין דָּא אֲשֵׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה (תהלים פט טז), אַף עַל גַּב דְשְׂכִינְתָא אִיהִי כְּעַנּוּיָא מִימִינָא וּמְשִׁמְאֵלָא,

דְ"ף י"ם, וְהָרִי פְרָשׁוּהוּ אֵל יֵשׁוּב דְיָד נְכֻלָּם, וּבִוּוּ אֵל דְמַעְתִּי אֵל תַּחְרַשׁ, וְעֲלֵיהּ נְאָמֵר צַעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

תְּנוּעָה שְׁמַעְלָה אוֹתָהּ לְבַעֲלָה זֶה רַבִּי"ע, וּבְאִוְתוּ זְמַן נְקָרָא זְק"ף גְּדו"ל, וְהִיא נְקָרַת קַרְיַת מְלָךְ רַב, וְאִיפָּהּ הוּא זְקַף אֵלִיו? בְּשַׁנֵּי נְהַרְוֹת, שְׁנַאֲמֵר בְּהֵם יְמִינָךְ יְהו"ה נְאֻדְרִי בְּפִתְחֵי יְמִינָךְ יְהו"ה תְּרַעֲץ אוֹיֵב, וְעֲלֵיהֶם נְאָמֵר נְעִימוֹת בִּימִינָךְ נֶצַח. מַה זֶה בִּימִינָךְ? זֶה גְּדוּלָּה, בְּאִוְתוּ זְמַן נְקָרָא זְק"ף גְּדו"ל, וּכְשִׁיּוֹרְדַת בְּצַדִּיק נְקָרַת זְק"ף קָט"ן. וְמַה הִיא תְּנוּעָה שְׁמוּרִידָה אוֹתָהּ? זֶה תְּבִי"ר, רַבִּי"ע לִימִין, אֲרַךְ אֲפִים עַל בֵּינוּנִים, וּבִוּוּ הוּא מְאָרִי"ךְ. תְּבִי"ר לְשִׁמְאֵל, שְׁבָרוּן הַרְשָׁעִים, אַחַד עוֹלָה בְּתַקִּיעָ"ה וּמְאָרִיךְ בָּהּ, וְאַחַד מוֹרִיד אוֹתָהּ בְּשִׁבְרִים. שְׁלִשְׁל"ת זֶה תְּרוּעָ"ה, הַקְשֵׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, דִּיּוֹקְנֵוּ שֶׁל שׁוּר"ק שְׁלִמְטָה, בְּשִׁלְשִׁל"ת עוֹלָה, בְּשׁוּר"ק יוֹרֵד, זֶהוּ סָלָם (חל"ם) שְׁעוֹלָה לְמַעְלָה, וְזֶהוּ סָלָם (חירק) שְׁיוֹרֵד לְמַטָּה, וְהֵינּוּ דְרַגְ"א שְׁנַיִ טַעַמִּים.

וְעַנּוּיָא שֶׁל הַשְּׂכִינָה, אַף עַל גַּב שְׁהִיא בְשִׁלְשָׁה צְדָדִים, בְּתַקִּיעָ"ה שְׁהִיא דִין הַרְפָּה רַפ"ה, וּבְשִׁבְרִים שְׁהוּא דִין הַקְשָׁה דְג"ש גְּבוּרָה, אִין לָהּ עַנּוּיָא כְּעַנּוּיָא שֶׁל בַּעֲלָה שְׁהִיא תְרוּעָ"ה, שְׁלִשְׁל"ת, וְסוּד הַדְּבָר - אִין קוּל עַנּוֹת גְּבוּרָה, זֶה שְׁבָרִים, וְאִין קוּל עַנּוֹת חִלוּשָׁה, זֶה תְקִיעָ"ה, אֲלָא קוּל עַנּוֹת אֲנָכִי שְׁמַע, זֶה תְרוּעָ"ה, שְׁעוֹלָה כְּעַנּוּיָא, זֶה אַחַר זֶה כְתְרוּעָה, וּמִשּׁוּם זֶה אֲשֵׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, אַף עַל גַּב שְׁהִשְׂכִינָה הִיא כְּעַנּוּיָא מִימִין

וּמְשִׁמְאֵלָא,

ומשמאל, אין ענוי כענוי של בעלה, תרועה שהיא תור"ה עי"ן פנים, והיא התרועה שלו, ומשום זה אשרי העם יודעי תרועה.

דבר אחר, קול ענות אנכי שמע, זהו ענוי של אנכי שמע, שהיא צועקת בכל יום למעלה, היא ובניה, וקוראים לו פעמים ערב ובקר שמע ישראל, וכל אדם שיש לו ענוי מהשכינה, שהיא עניה בגלות, רחוקה מבעלה, וקורא לו בכל יום שמע ישראל, שירד אליה, ודאי עליו נאמר קול ענות אנכי שמע, קול של הענוי של העניה אנכי שמע.

קם אחד בקירטא ודא שכונתא תתאה, וחד בקשתא דא ברית צדיק, עליה אתמר שופ"ר הול"ף פז"ר גדו"ל, החצים שלה הם הצדיקים של ישראל שקבלו ברית, שבזכותו יוצאים מן הגלות, וסוד הדבר - הא לכם זרע, שהם טפות, וזו זרק"א.

קמו תנאים ואמוראים שלמעלה וברכו אותו, נאמרו: מטרה (עטרה) תהא מגנה עליך מהחצים בגלות, עליך נאמר לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם, וקשת וחץ של צד הקדשה יגן עליך, ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו, צנה - זו שכניה תחתונה, וסחרה - זו שכניה עליונה, אמתו - זה העמוד האמצעי.

קם הוא ואמר: תנאים תנאים, משנה תהיה בעזרתכם ולא תשתנו מרחמים לדין, ההלכה הולכת לימינכם להתגבר בה על שונאיכם, קבלה תתקבל תפלתכם, בריאת מוציאה אתכם ואת בניכם מן הגלות ומשעבוד ודין של אותו הממנה על הגלות על בניכם. מיד שברך אותם עלה למקומו.

לית ענויאי כענויאי דבעלה, תרועה דאיהי תור"ה עי"ן אנפין, ואיהי תרועה דיליה, ובגין דא (דף מח ע"א) אשרי העם יודעי תרועה.

דבר אחר קול ענות אנכי שמע (שמות לב יח). דא איהו ענויאי דאנכי שומע, דאיהי צווחת בכל יומא למעלה, היא ובנהא, וקראן ליה תרין זמנין ערב ובקר שמע ישראל, וכל בר נש דאית ליה ענוי משכינתא, דאיהי עניא בגלותא, רחיקא מן בעלה, וקרא ליה בכל יומא שמע ישראל, דיהא נחית לגבה, ודאי עליה אתמר קול ענות אנכי שמע, קול דענויאי דהאי עניא אנכי שמע.

קם אחד בקירטא ודא שכונתא תתאה, וחד בקשתא דא ברית צדיק, עליה אתמר שופ"ר הול"ף פז"ר גדו"ל, גירין דילה אינון צדיקים דישאל דקבילו ברית, דבזכותיה נפקין מגלותא, ורזא דמלה (בראשית מז כג) הא להם זרע, דאינון טיפין ודא זרק"א.

קמו תנאים ואמוראים דלעילא וברכו ליה, ואמרו מטרה (נ"א עטרה) תהא אגנת עלך מחצים בגלותא, עלך אתמר (תהלים צא ה) לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם, וקשתא וחצא דסטרא דקדושה יגן עלך, ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו, צנה דא שכונתא תתאה, וסחרה דא שכונתא עלאה, אמתו דא עמודא דאמצעיתא.

קם איהו ואמר תנאים תנאים משנה תהא בעזרייכו, ולא תשתניאו מרחמי לדינא, ההלכה אזלת לימינא דלכון, לאתגברא בה על שונאיכו, קבלה תתקבל צלותכו, ברייתא אפיקת לכון ולבנייכו מגלותא, ומשעבודא ודינא דההוא דממנא על גלותא על בנייכו, מיד דבריה לון סליק לאתריה.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּקִדְמִיתָא פִּתַּח וְאָמַר, תִּנָּא תִנָּא אֶסְתַּמַּר לָךְ, דְּהָא קִירְטָא לְגַבְךָ, וְדָא שְׂכִינְתָא, וּבָה אֲזִדְרִיקוּ תְּלַת אַבְנִין, דְּאִינוּן תְּלַת טַפִּין דְּמוּחָא עֲלָאִין, דְּאִינוּן י"י, וְאִתְּכַלִּילוּ בְּחֻכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת.

אָמַר לוֹ: רַבִּי, שִׁים בְּסַלְע קַנְיָךְ, שְׁתַּרִּי הַקֶּשֶׁת לְגַבְיָךְ, שֶׁהִיא אוֹת הַבְּרִית, הַשְּׁמֵר מֵהַחֲצִים שְׁלוֹ, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ ו' ו' ו', שְׁעוּלִים שְׁמוּנָה עֶשְׂרֵה בְּחֻשְׁבוֹן, וְזֶה ח"י הָעוֹלָמִים.

קָם הַתִּנָּא הַשְּׁנִי וְאָמַר לוֹ: הַרִי תִנָּא שְׁמַסִּיעַ לָךְ, בְּרַמַּח, שֶׁהוּא כְּלוּל מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, וְזֶה ו' שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי כּוֹלֵל שֵׁשׁ תְּבוֹת הַיְחוד, וּמֵאַתִּים אַרְבָּעִים וּשְׁמוּנָה תְּבוֹת שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וְשִׁים בְּסַלְע קַנְיָךְ.

שְׁתַּרִּי קַרְנֵי פְּרָה אֲצִלְךָ, שֶׁהֵם שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר אֲצַמִּיחַ קַרְן לְדוֹד, וּמְצַמִּיחַ קַרְן יִשׁוּעָה. מֵצַד שֶׁל הַשְּׂכִינָה נִקְרָא קַרְנֵי פְּרָה, מֵצַד שֶׁל הַשּׁוֹר - וְקַרְנֵי רֵאִם קַרְנֵי, וְהֵם מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי י' ו', בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי ה"ה.

וּשְׂכִינָה נוֹטֶלֶת בְּגַד מַלְכוּת מֵאֵשׁ אֲדָמָה וְנֹצְבַעַת בָּהּ, וְנִקְרָאת אֲדָם פְּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה, אֲדָמָה וְדָאֵי מֵצַד הַגְּבוּרָה, תְּמִימָה מֵהַצַּד שֶׁל אוֹתוֹ שְׁנֶאֱמַר בּוֹ הַתְּהִלָּךְ לְפָנַי וְהִיא תְּמִים, אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם מֵצַד שֶׁל יַעֲקֹב שְׁאִין בּוֹ פְּסֻלַּת, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, יַעֲקֹב שְׁלֹמַעֲלָה, וּבְדַמּוֹתוֹ יַעֲקֹב שְׁלֹמַטָּה. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עֲלֶיהָ עַל, מִשְׁעֵבוֹד הַגְּלוּת, בְּגִלְלָה שֶׁהִיא נִקְרָאת שְׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהִיא נִקְרָאת שְׂבַת, שֶׁהִיא אֶסוּרָה בְּמִלְאָכָה, מִשּׁוּם שְׁנִקְרָאת חֲרוּת.

בְּגִין דְּאִתְקַרִּיאת חֲרוּת.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּקִדְמִיתָא פִּתַּח וְאָמַר, תִּנָּא תִנָּא אֶסְתַּמַּר לָךְ, דְּהָא קִירְטָא לְגַבְךָ, וְדָא שְׂכִינְתָא, וּבָה אֲזִדְרִיקוּ תְּלַת אַבְנִין, דְּאִינוּן תְּלַת טַפִּין דְּמוּחָא עֲלָאִין, דְּאִינוּן י"י, וְאִתְּכַלִּילוּ בְּחֻכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת.

אָמַר לִיה רַבִּי שִׁים בְּסַלְע קַנְיָךְ, דְּהָא קֶשֶׁתָא לְגַבְךָ דְּאִיהוּ אוֹת הַבְּרִית, אֶסְתַּמַּר מְגִירִין דִּילֵיהּ, דְּאִינוּן תְּלַת ו'ו'ו', דְּסַלְקִין ח"י בְּחֻשְׁבוֹן, וְדָא ח"י עֲלָמִין.

קָם תִּנָּא תִנָּיִנָא וְאָמַר לִיה, הָא תִנָּא דְמַסִּיעַ לָךְ, בְּרוּמַחָא דְאִיהוּ כְּלִילָא מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּין, וְדָא ו' דְאִיהוּ עַמּוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, כְּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחַוּדָא, וְרַמ"ח תִּיבִין דְּאִתְמַר בֵּיה (בַּמְדַּבֵּר כֹּד כ"א) וְשִׁים בְּסַלְע קַנְיָךְ.

דְּהָא קַרְנֵי פְּרָה לְגַבְךָ, דְאִינוּן תְּרִין נְבִיאֵי קְשׁוּט, עֲלֵיהוּ אִתְמַר (תְּהִלִּים קִלְב י"ז) אֲצַמִּיחַ קַרְן לְדוֹד, וּמְצַמִּיחַ קַרְן יִשׁוּעָה מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא אִתְקַרִּי קַרְנֵי פְּרָה, מִסְטָרָא דְשׁוֹר (דְּבָרִים ל"ג י"ז) וְקַרְנֵי רֵאִם קַרְנֵי, וְאִינוּן מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי י' ו', בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי ה"ה.

וּשְׂכִינְתָא נְטֹלָא פּוֹרְפִירָא מֵאֲשָׁא סוּמְקָא וְאַצְטַבְעַת בָּהּ, וְאִתְקַרִּיאת סוּמְקָא פְּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה (בַּמְדַּבֵּר י"ט ב), אֲדוּמָה וְדָאֵי מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, תְּמִימָה מִסְטָרָא דְהִהוּא דְאִתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית י"א) הַתְּהִלָּךְ לְפָנַי וְהִיא תְּמִים, אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם מִסְטָרָא דִיעֲקֹב דְלִית בֵּיה פְּסוּלַת, דְּאִתְמַר בֵּיה (שִׁם כ"ה כ"ז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, יַעֲקֹב דְלֵעִילָא, וּבְדִיוֹקְנֵיהּ יַעֲקֹב דְלִתְתָא, אֲשֶׁר לֹא עָלָה עֲלֶיהָ עַל (בַּמְדַּבֵּר י"ט

ב), מִשְׁעֵבוֹדָא דְגְלוּתָא, בְּגִין דְאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה אִתְקַרִּיאת, וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאִיהִי אִתְקַרִּיאת שְׂבַת, דְאִיהִי אֶסוּרָה בְּמִלְאָכָה,

וְשִׁלְמָה בְּגִינָה אָמַר (קהלת ז כג) אָמַרְתִּי אַחְכָּמָה
וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי, בְּגִין פְּרָה אֲדוּמָה
דְּאִיְהִי מְטַהֲרַת אֶת הַטָּמֵא וּמְטַמְּאָה אֶת הַטָּהוֹר
דְּאִתְעַסֵּק בֵּהּ, וְרָזָא דְמַלְהָ מִי יִתֵּן טְהוֹר מְטַמְּא
לֹא אַחַד (אייב יד ד), מְטַהֲרַת אֶת הַטָּמֵא מִסְטָרָא
דִּימִינָא, דְּכִהְנָא מִסְטָרָא דִּימִינָא אֶתְקָרִי אִישׁ
טְהוֹר, בְּגִין דְּלִסְטָרָא (ג"א דִּסְטָרָא) דִּימִינָא אִיְהִי
מִיָּא דְּאוּרִייתָא, אַף עַל גַּב דִּיהָא טָמֵא אֶתְדַפֵּי
בֵּהּ, וּמְטַמְּאֵת אֶת הַטְּהוֹר דָּא גְבוּרָה, דְּלִסְטָרָא
סמא"ל דְּנַפְל מְקוּדוּשְׁתִּיהּ, וּמַה דִּהוּה טְהוֹר
סְאִיב לִיָּה, בְּגִין דְּשִׁלְט (דף מח ע"ב) עַל חֵיילִין
דְּמִסְאָבוּ, וְכִהְנָא דְּאִיְהוּ טְהוֹר כַּד הוּה מְשַׁתְּדַל
לְקִרְבָּא לִיָּה לְעֻזְאֹל, הוּה מְטַהֵר לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל
חוּבִין דְּלֵהוֹן, כְּמַה דְּאֵת אָמַר (ויקרא טז ל) כִּי בְיוֹם
הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם וְכוּ', וְאִיְהוּ
דְּהוּה טְהוֹר הוּה מְטַמְּא כִּיהוּה עֻזְאֹל, וְהָכִי
לְמִי נְדָה הוּה כִּהְנָא מְטַהֵר לָהּ, וְאִיְהוּ הוּה
מִסְתָּאב עַד עַדן רַמְשָׂא דְּהוּה מְתַדְפֵּי.

וְעוֹד מְטַהֲרַת אֶת הַטָּמֵא, כַּד נוֹלַד מִשָּׂה
אֶתְמַר בִּיָּה (לְגַבֵּי בַת פְּרָעָה) (שמות ב ב) וְתָרָא
אוּתוּ כִּי טוֹב הוּא, דְּחֻמַּאת עֲמִיָּה שְׂכִינְתָּה,
וּמִיָּד דְּנִגְעָה (אִיְהִי) בִּיָּה בַת פְּרָעָה אֶתְדַפֵּיֵת
וְאֶתְסִיֵּאת מְצַרְעָתָא דִּילָהּ, וּמִשָּׂה אֶתְדַבְּקַת בִּיָּה
צְרַעַת, כְּמַה דְּאֵת אָמַר (שם ד ו) וְהִנֵּה יָדוֹ מְצוֹרְעַת
כְּשִׁלְג, דְּכִיהוּה זְמַנָּא דְּנִגְעָה בִּיָּה בַת פְּרָעָה,
פְּרַחַת שְׂכִינְתָּא מִנִּיָּה, וּבְגִין דָּא כַּד בְּעָא
לְאֶתְקִרְבָּא לְגַבֵּה בְּסַנְהָ, אָמְרָה לִיָּה אַל תִּקְרַב
הַלּוֹם שֶׁל נִעְלִיף מֵעַל רִגְלֶיךָ (שם ג ה) עַד
דִּיתְפַּשְׁט מַהוּה גּוּפָא דְּנִגְעַת בִּיָּה בַת פְּרָעָה,
תַּמָּן אַחְזִי לִיָּה, דְּגוּפָא דְּבַר נֶשׁ כִּיהִי עֲלָמָא,
אִיְהוּ צְרַעַת מִמְשָׁכָא דְּחוּיָא.

לְבַתָּר דְּאֶתְפַּשְׁט מִנִּיָּה, וְהַדְר לְגִנְתָּא דְּעַדָּן,
אֶתְלַבֵּשׁ בְּגוּפָא קְדִישָׁא דִּילִיָּה, וְדָא

וְשִׁלְמָה אָמַר בְּגִלְלָהּ, אָמַרְתִּי
אַחְכָּמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי,
בְּשִׁבִיל פְּרָה אֲדַמָּה, שְׁהִיא
מְטַהֲרַת אֶת הַטָּמֵא וּמְטַמְּאָה אֶת
הַטְּהוֹר שְׁהֵתְעַסֵּק בֵּהּ, וְסוּד הַדְּבַר
- מִי יִתֵּן טְהוֹר מְטַמְּא לֹא אַחַד,
מְטַהֲרַת אֶת הַטָּמֵא מִן הַצַּד שֶׁל
הַיָּמִין, שְׁהַכְּהֵן מְצַד הַיָּמִין נִקְרָא
אִישׁ טְהוֹר, מִשּׁוּם שְׁלֻצַד (שצד)
הַיָּמִין הִיא מִיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה, אַף
עַל גַּב שְׁיִהִיָּה טָמֵא, נְטָהַר בֵּהּ,
וּמְטַמְּאֵת אֶת הַטְּהוֹר זֶו גְבוּרָה,
שְׁלֻצַד סמא"ל שְׁנַפְל מְקוּדוּשְׁתּוֹ,
וּמַה שְׁהִיָּה טְהוֹר טָמֵא אוּתוּ
מִשּׁוּם שְׁשׁוּלְט עַל חֵילוֹת
הַטָּמֵא, וְהַכְּהֵן שְׁהוּה טְהוֹר,
כְּשִׁהִיָּה מְתַעַסֵּק לְקִרְבוֹ לְעֻזְאֹל,
הִיָּה מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל
חֻטְאֵיהֶם, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר כִּי בְיוֹם
הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם
וְכוּ', וְהוּא, שְׁהִיָּה טְהוֹר, הִיָּה
מְתַטְמֵא בְּאוּתוֹ עֻזְאֹל, וְכַף לְמִי
נְדָה הִיָּה הַכְּהֵן מְטַהֵר אוּתָהּ,
וְהוּא הִיָּה נְטָמָא עַד עַת עָרַב
שְׁהִיָּה נְטָהַר.

וְעוֹד מְטַהֲרַת אֶת הַטָּמֵא, כְּשִׁנּוּלַד
מִשָּׂה נֵאֲמַר בּוֹ (אֵצֶל בַּת פְּרָעָה), וְתָרָא
אוּתוּ כִּי טוֹב הוּא, שְׁרָאֲתָה עִמּוֹ
שְׂכִינָה, וּמִיָּד שְׁנִגְעָה (הִיא) בּוֹ,
נְטָהֲרָה וּנְרַפְּאָה מְצַרְעָתָה,
וּבְמִשָּׂה נְדַבְּקָה צְרַעַת, כְּמוֹ
שְׁנֵאֲמַר וְהִנֵּה יָדוֹ מְצַרְעַת כְּשִׁלְג.
שְׂבָאוֹתוֹ זְמַן שְׁנִגְעָה בּוֹ בַת
פְּרָעָה, פְּרַחַת מִמְּנִי הַשְּׂכִינָה,
וּמִשּׁוּם זֶה, כְּשִׁרְצָה לְהַתְקַרֵּב
אֵלֶיהָ בְּסַנְהָ, אָמְרָה לוֹ אַל תִּקְרַב
הַלּוֹם שֶׁל נִעְלִיף מֵעַל רִגְלֶיךָ, עַד
שִׁיתְפַּשְׁט מֵאוּתוֹ הַגּוּף שְׁנִגְעָה בּוֹ
בַת פְּרָעָה, שֵׁם הָרָאָה לוֹ שְׁגוּף
הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא צְרַעַת
מֵעוֹר הַנְּחָשׁ.

אַחַר שְׁהֵתְפַשְׁט מִמְּנִי וְחֹזֵר לְגִן
עַדָּן, הַתְלַבֵּשׁ בְּגוּף קְדוֹשׁ לוֹ, וְזֵהוּ
וְהִנֵּה שְׂבָה כְּבִשְׂרוֹ, וְכַף מִשָּׂה

אִיהוּ וְהִנֵּה שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ (שם ד ה), וְהָכִי אֶתְלַבֵּשׁ
 מִשֶּׁה בָּהּ, וְדָא אִיהוּ וְהִנֵּה שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ,
 כְּדִמִּיתָא דְאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית ב כג) עֵצִים מִעֵצָמִי
 וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי, וּבִגְיִן דָּא אָמַר לִיהּ שֶׁל נְעֻלְיָךְ
 מִעַל רַגְלֶיךָ (שמות ג ה), דָּא גּוֹפָא דְהוּה לִיהּ
 כְּנַעַל, הֵהוּא דְנִגְעָה בֵיהּ בַּת פְּרַעָה, וְאַתְלַבֵּשׁ
 בְּאַחְרָא, וּבִהֵהוּא זְמַנָּא אַהֲדַרַת עֲלֵיהּ שְׂכִינְתָּא.
 וּבִגְיִן דָּא אֶתְחַזִּי (נ"א אחזי) לִיהּ בְּאַתִּין דְעֵבֵד
 בְּאַת קַדְמָאָה, וְאַמַּר לִיהּ הֵבֵא נָא יָדְךָ
 בְּחִיקָךְ וְכוּ' (שם ד ו), וְאַמַּי בְּחִיקָךְ, הֵכָא רְמִיז
 מִשְׁכַּבַּת חִיקָךְ שְׁמוֹר פְּתַחֵי פִיךָ (מִיכָה ז ו), וְהִנֵּה
 מְצוֹרַעַת כְּשִׁלְג (שמות ד ו), וּלְבַתֵּר אַחְזִי לִיהּ
 דְאַתְדַּכְּיָא בְּאוֹרֵייתָא, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב
 בָּהּ (שם) וְהִנֵּה שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ.

וְעוֹד שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה אִיהִי עֲגֻלָּה עֲרוּפָה,
 וּמִסְטָרָא דְפָרָה שׁוֹר, וְדָא אִיהוּ וּפְנִי
 שׁוֹר מִהַשְׂמָאל (יחזקאל א ט), וּמִסְטָרָא דְעֲגֻלָּה,
 יַעֲגַל בֶּן בָּקָר לְחַטָּאת (ויקרא ט ב), וּפָרָה וְדָאִי
 אֶתְקַרִּיאת שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה כַּד נָטְלַת מִן גְּבוּרָה,
 וּשְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה עֲגֻלָּה כַּד נָטְלַת מִנִּיהּ.

וְעוֹד קַרְנֵי פָרָה נִצַּח וְהוֹד, בְּהֵם עַמִּים יִנְגַח
 יַחְדָּיו (דברים לג יז), קַרְנֵי רֵאִם חֲסֵד גְּבוּרָה,
 דִּיעֵבֵיד בְּהוֹן קַרְבָּא בַעֲמָלְק, וַיִּמְחִי לִיהּ
 וַיִּזְרַעֶיהָ מִן עֲלָמָא.

וְעוֹד קַרְנֵי פָרָה אֵלִין תַּלְמִידֵי חֲכָמִים
 דְּמִתּוֹפְחִין דָּא עִם דָּא בְּאוֹרֵייתָא,
 וּמִתְנַגְּחִין כְּשׁוֹרִים דָּא עִם דָּא, בְּגִין דְּאוֹרֵייתָא
 דְעַל פֶּה אִיהִי מִסְטָרָא דְגְבוּרָה דְאַתְקַרִּי
 אֱלֹהִי"ם, וּבִיהּ פְּתַחַת אוֹרֵייתָא בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
 אֱלֹהִי"ם, בְּגִין דָּא תַּלְמִידֵי חֲכָמִים אֵינּוּן
 מִתְנַגְּחִין בְּאוֹרֵייתָא כְּשׁוֹרִים דָּא עִם דָּא, וּבִגְיִן
 דָּא יְהו"ה כְּגְבוּר יֵצֵא (ישעיה מב יג) מִסְטָרָא

הַתְּלַבֵּשׁ בָּהּ, וְזִהוּ וְהִנֵּה שָׁבָה
 כְּבָשָׂרוֹ, כְּרֵאשׁוֹנָה, שְׁנֵאמַר בּו
 עֵצִים מִעֵצָמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי,
 וּמִשׁוּם זֶה אָמַר לוֹ שֶׁל נְעֻלְיָךְ מִעַל
 רַגְלֶיךָ, זֶה הַגּוֹף שֶׁהִיָּה לוֹ כְּנַעַל,
 אוֹתוֹ שְׁנִיגְעָה בּוֹ בַּת פְּרַעָה
 וְהַתְּלַבֵּשׁ בְּאַחַר, וּבְאוֹתוֹ זְמַן
 חֲזָרָה עֲלָיו הַשְׂכִּינָה.

וּמִשׁוּם זֶה נִרְאָה (הַרְאָה) לוֹ בְּאוֹתוֹת
 שְׁעֵשָׂה בְּאוֹת הַרְאשׁוֹנָה, וְאַמַּר לוֹ
 הֵבֵא נָא יָדְךָ בְּחִיקָךְ וְכוּ', וְלָמָּה
 בְּחִיקָךְ? כַּאֲן רִמֵּז, מִשְׁכַּבַּת חִיקָךְ
 שְׁמוֹר פְּתַחֵי פִיךָ, וְהִנֵּה מְצַרַעַת
 כְּשִׁלְג, וְאַחַר כֵּךְ הַרְאָה לוֹ שְׁנִטְהַר
 בַּתּוֹרָה, זִהוּ שְׂפָתוֹב בָּהּ וְהִנֵּה
 שָׁבָה כְּבָשָׂרוֹ.

וְעוֹד, שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה הִיא עֲגֻלָּה
 עֲרוּפָה, וּמִצַּד שֶׁל פָּרָה - שׁוֹר,
 וְזִהוּ וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְׂמָאל, וּמִצַּד
 שֶׁל עֲגֻלָּה - יַעֲגַל בֶּן בָּקָר לְחַטָּאת,
 וּפָרָה וְדָאִי נִקְרֵאת שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה
 כְּשִׁנּוּטְלַת מִגְּבוּרָה, וּשְׂכִינָה
 תַּחְתּוֹנָה עֲגֻלָּה כְּשִׁנּוּטְלַת מִמְּנוּ.
 וְעוֹד קַרְנֵי פָרָה - נִצַּח וְהוֹד, בְּהֵם
 עַמִּים יִנְגַח יַחְדָּו, קַרְנֵי רֵאִם -
 חֲסֵד גְּבוּרָה, שְׁיַעֲשֶׂה בְּהֵם קָרֵב
 עִם עַמְלָק, וַיִּמְחָה אוֹתוֹ וְאֵת זֵרְעוֹ
 מִהָעוֹלָם.

וְעוֹד קַרְנֵי פָרָה, אֵלוֹ תַּלְמִידֵי
 חֲכָמִים שְׂמִתּוֹפְחִים זֶה עִם זֶה
 בַּתּוֹרָה וּמִתְנַגְּחִים כְּמוֹ שׁוֹרִים זֶה
 עִם זֶה, מִשׁוּם שֶׁתּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה
 הִיא מִצַּד הַגְּבוּרָה, שְׁנִקְרֵאת
 אֱלֹהִי"ם, וְכוּ פּוֹתַחַת הַתּוֹרָה
 בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִי"ם, בְּגִלְלָה זֶה
 תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מִתְנַגְּחִים בַּתּוֹרָה
 כְּמוֹ שׁוֹרִים זֶה עִם זֶה, וּמִשׁוּם זֶה
 יְהו"ה כְּגְבוּר יֵצֵא - מִצַּד הַגְּבוּרָה,
 יֵרִיעַ - בַּתּוֹרָעָה, יִצְרִיחַ -
 בְּשִׁבְרִים, עַל אוֹיְבָיו יִתְגַּבֵּר -
 בַּתְּקִיעָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן כָּל הַסְּפִירוֹת

דְּגְבוּרָה, יֵרִיעַ בַּתּוֹרָעָה, יִצְרִיחַ בְּשִׁבְרִים, עַל אוֹיְבָיו יִתְגַּבֵּר בַּתְּקִיעָה בְּהֵהוּא

זמנא כל ספירן נטלין מגבורה, ושמא דיו"ד
ה"א וא"ו ה"א, ואפילו מלאכים דלעילא,
וישראל דלתתא.

ולבבתר דנטיל נוקמא מנייהו, יתמלא רחמין
על ישראל, וקדם דיהא נטיל נוקמא
מעמלק, לא יתיב בכרסיא, ובההוא זמנא
דנטיל נוקמא מבני עשו, ייתי לפייסא
לאילתא, ואיהי געיי"א ובוכה, הדא הוא
דכתיב (ירמיה לא יד) רחל מבכה על בנייה, עד
דאומי לה קודשא בריה הוא לאעברא לון
מעלמא, ויקטול בהון, עד דיצטבע ימא מן
דמהון, ויקטול בהון עד דיתפרנסון מנהון
חיוון פרא תרי עשר שנין, ועופין דשמאי
שבע שנין.

ועוד געיי"א, תלש"א, אזל"א גרי"ש, געיי"א
בתרועה, ויהיב בהון סקילה, הדא הוא
דכתיב (ישעיה לד יא) ונטה עליה קו תהו ואבני
בהו, תלש"א בשברים ת"ל א"ש (ודא
שריפה), ת"ל דא חנק, פגוונא דא א"ש שריפה,
אזל"א גרי"ש בתקיעה, דאיהו פרומחא
לקטלא לון בהרג.

שריש"ת תרועה למתפש לון אסורין בבית
אסורין דמלפא, פמה דאת
אמר (תהלים קמט ה) לאסור מלכיהם בזיקים וכו',
שופ"ר הול"ף, פס"ק, מק"ף, קלא דשופרא
סלקא בתרועה (דף מט ע"א) כרומחא, לעורר
עלייהו קול תרועת מלחמה, ודא שופ"ר
הול"ף, פסק דא שברים דעביד לון פסקות
וקטריין (נ"א וקרטין או וקרעין), ודא מפת חרב ונהרג
ואבדן, מקף תרועה דא חנק, ודא איהו הולף
וחזק מאד (שמות יט ט), מאד דא מות דאתתקף
עלייהו, פגוונא דמתן תורה.

נוטלות מגבורה, והשם של יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, ואפלו המלאכים
שלמעלה, וישראל שלמטה.
ואחר שנוטל מהם נקמה, יתמלא
רחמים על ישראל, ולפני שיהיה
נוטל נקמה מעמלק לא יושב
בכסא, ובאותו זמן שנוטל נקמה
מבני עשו, יבא לפייס את האילת,
והיא גועי"ה ובוכה. זהו שכתוב
רחל מבכה על בניה, עד שנשבע
לה הקדוש ברוך הוא להעבירם
מהעולם, וינהרג בהם עד
שיצטבע הים מדמם, וינהרג בהם
עד שיתפרנסו מהם חיות הבר
שנים עשר שנים, ועופות השמים
שבע שנים.

ועוד געיי"א, תלש"א, אזל"א
גרי"ש, געיי"א בתרועה, ונותן
בהם סקילה, זהו שכתוב ונטה
עליה קו תהו ואבני בהו. תלש"א
בשברים, ת"ל א"ש, (וזה שרפה),
ת"ל זה חנק, כמו זה א"ש שרפה.
אזל"א גרי"ש בתקיעה, שהוא
כמו רמח להרג אותם בהרג.

שריש"ת, תרועה, לתפס אותם
אסורים בבית האסורים של
המלך, כמו שנאמר לאסר
מלכיהם בזקים וכו'. שופ"ר
הול"ף, פס"ק, מק"ף, קול
השופר עולה בתרועה כמו רמח,
לעורר עליהם קול תרועת
מלחמה, וזה שופ"ר הול"ף.
פס"ק זה שברים, שעושה להם
פסקות וקטריים (וקרטין או וקרעין), וזו
מפת חרב ונהרג ואבדן. מק"ף
תרועה, זה חנק, וזהו הולף וחזק
מאד. מאד, זה מות שהתחזק
עליהם, כמו שמתן תורה.

ועוד אזל"א גרי"ש, השכינה
אומרת לקדוש ברוך הוא, גרש
האמה הזאת ואת בנה, אלו הערב

ועוד אזל"א גרי"ש, שכינתא אמרת לקודשא בריה הוא, גרש האמה

הזאת ואת בנה (בראשית כא י) אלין ערב רב, (ש"א כו יט) דגרושוי מהסתפח בנחלת יהו"ה, גריש לון מן עלמא דין ומעלמא דאתי, דלא יהא לון חולקא עם ישראל, שופ"ר הול"ך, רבי"ע, שני"י גרישי"ן, שלשל"ת, בההוא זמנא נטיל קודשא בריך הוא רמ"ח, דאיהי רמ"ח תיבין דאית בקריאת שמע ושית תיבין דיחודא, ובה (במדבר כה ח) וידקר את שניהם, דכר ונוקבא, דא סמא"ל ונחש, ורבי"ע דיוקנא דומיא דרומ"ח.

רב, שגרושוי מהסתפח בנחלת יהו"ה, גרש אותם מן העולם הזה ומן העולם הבא, שלא יהיה להם חלק עם ישראל. שופ"ר הול"ך, רבי"ע, שני"י גרישי"ן, שלשל"ת, באותו זמן נוטל הקדוש ברוך הוא רמ"ח, שהוא מאתים ארבעים ושמונה תבות שיש בקריאת שמע ושש תבות היחוד, ובה, וידקר את שניהם, זכר ונקבה, זה סמא"ל ונחש, ורבי"ע דמות דומה של רמ"ח. שני"י גרישי"ן, גרש אותם הקדוש ברוך הוא מן השמים והארץ. באותו זמן, שקר הסוס לתשועה וכו', שהקדוש ברוך הוא רודף אתריהם, ונוטל אותם בשלשל"ת על צוארם, ואחר כך הורג אותם ברמח, שהוא רבי"ע. בראשונה גרש אותם, ואחר כך רדף אתריהם ותפס אותם, ואחר כך הרג אותם. ורבי"ע ושני"י גרישי"ן ושלשל"ת, הם תקיע"ה שבכרי"ם תרוע"ה. שבכרי"ם, שבר תשבר מצבותיהם, אלו שנאמר בהם ויבאו בני האלהים להתיצב על יהו"ה, בדין על השכינה וישראל, שנאמר בו ויבא גם השטן בתוכם, זה סמא"ל שבא לקטרג על בני ישראל ולדון את השכינה, וכיון שהוא מבקש דין על השכינה ובניה, פאלו עומדים עליו. תרוע"ה, בה תרועם בשבט ברזל, והוקע אותם ליהו"ה נגד השמש, ושופר הוא קול, ממנו יוצא קול בתקיעה שבכרי"ם תרועה. תקיעה מן המוח, שבכרי"ם מהלב, כמו שנאמר לב נשבר ונדכה וגומר, זהו זבחי אלהי"ם ריח נשברה, הקול בתרועה מכנפי ראה, וכלם נכללו בקנה וראה, ונעשו קול, ובפה דבור.

שני"י גרישי"ן, תריך לון קודשא בריך הוא מן שמיא וארעא, בההוא זמנא שקר הסוס לתשועה וכו' (תהלים לג יז), דקודשא בריך הוא רדיף אפתרייהו, ונטיל לון בשלשל"ת על צואריהון, ולבתר קטיל לון ברומחא דאיהו רבי"ע, בקדמיתא תריך לון, ולבתר רדיף אפתרייהו ותפיס לון, ולבתר קטיל לון. ורבי"ע, ושני"י גרישי"ן, ושלשל"ת, אינון תקיע"ה שבכרי"ם תרוע"ה, שבכרי"ם שבר (שמות כג כד) תשבר מצבותיהם, אלין דאתמר בהון (איוב א ו) ויבאו בני האלהי"ם להתיצב על יהו"ה, בדינא על שכינתא וישראל, דאתמר ביה ויבא גם השטן בתוכם, דא סמא"ל דאתא לקטרג על בנוי דישראל, ולדון לשכינתא, וכיון דהוא בעי דינא על שכינתא ובנוי, פאלו קיימין עליה, תרוע"ה בה (תהלים ב ט) תרועם בשבט ברזל, תקיע"ה והוקע אותם ליהו"ה נגד השמש (במדבר כה ד), ושופר איהו קלא, מניה נפיק קלא בתקיעה שבכרי"ם תרועה, תקיעה מן מוחא, שבכרי"ם מלפא, פמה דאת אמר (תהלים נא יט) לב נשבר ונדכה וגומר, דא איהו זבחי אלהי"ם ריח נשברה, קלא בתרועה מפנפי ריאה, וכלהו אתפלילו בקנה וריאה, ואתעבידו קול, ובפומא דבור.

וְעוֹד נִשְׁמָה רוּחַ וְנִפְשׁ שֶׁל אָדָם,
חַן תְּקִיעָה תְּרוּעָה שְׁבָרִים. הַנֶּפֶשׁ
בְּלֵב, וְזֶה שְׁבָרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
לֵב נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה. הַנִּשְׁמָה בְּמִחַ,
וְזוֹ תְקִיעָה. הַרוּחַ בְּכִנְפֵי רֵאָה,
שֶׁנוֹשְׁבִים עַל הַלֵּב שֶׁהוּא אֵשׁ
דּוֹלֶקֶת, וְאִם לֹא, הִיָּה דוֹלֵק כֹּל
הַגּוֹף, וְסוּד הַדְּבָר - כְּנִפְי יוֹנָה
נִחְפָּה בְּכֶסֶף וְגוֹמֵר, וְהַרוּחַ כְּלוּלָה
מֵאֵשׁ וּמִיָּם, וּמְשׁוּם זֶה הוּא
תְּרוּעָה, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר אֲשֶׁרֵי הָעַם
יִדְעֵי תְרוּעָה, מְשׁוּם שֶׁהַנִּשְׁמָה
הִיא נִשְׁמַת חַיִּים, בֵּינָה שֶׁנוֹטְלָת
מִחֻכְמָה, נֶפֶשׁ מַלְכוּת תְּבוּנָה, רוּחַ
תְּפָאֲרַת, וְהוּא הַדַּעַת שְׂכוּלָל אֶת
שְׁנֵיהֶם, עָלְיוֹ נֶאֱמַר וּבִדְעַת
חֲדָרִים יִמְלֹאוּ.

וּמִבְּיָנָה הַנְּבִיאִים, וְהֵם נִצַּח וְהוֹד,
וּמִמַּלְכוּת כְּתוּבִים, וְהֵם חֶסֶד
וְגִבּוּרָה תְּפָאֲרַת, תּוֹרָה כּוֹלֵל כָּלֶם,
וְהַכֹּל עוֹמֵד עַל עֲמוּד אֶחָד, וְזֶה
צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.

כְּבֵד וּטְחוּל זֶה סְמַא"ל וְנַחֲשׁ.
הַכְּבֵד אֵשׁ אֲדָמָה, הַמְּרָה אֵשׁ
יִרְקָה, טְחוּל אֵשׁ שְׁחָרָה, יוֹתֵרֵת
כְּלוּלָה שֶׁל כָּלֶם. כְּבֵד וּטְחוּל -
סְמַא"ל וְנַחֲשׁ"ש, כְּבֵד - אֵל אַחֵר,
מְרָה - סֵם הַמּוֹת שְׁלוֹ, טְחוּל -
נַחֲשׁ הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ, חֵלֶב טְמֵא,
וּמְרָה הִיא חֲרָבּוֹ שֶׁל מֵלֶאֱךָ הַמּוֹת,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה
כִּלְעֵנָה חֲדָה כְּחֲרָב פִּיּוֹת. וּבַתּוֹרָה
שְׁהִיא סֵם חַיִּים, אִם הַנִּשְׁמָה
טְמֵאָה, נֶעְכָּר מִן הָעוֹלָם. (כְּבֵד וּטְחוּל
זֶה סְמַא"ל וְנַחֲשׁ, שְׁהֵם אֵל אַחֵר) וְכְּבֵד
שֶׁהוּא אֵל אַחֵר בַּתְּרוּעָה שֶׁהוּא
רוּחַ, נֶעְכָּר מִן הָעוֹלָם, טְחוּל
שֶׁהוּא נַחֲשׁ בְּשְׁבָרִים שֶׁהוּא נֶפֶשׁ,
נֶעְכָּר מִן הָעוֹלָם, מְרָה שֶׁהוּא סֵם
הַמּוֹת בַּתְּקִיעָה, נֶעְכָּרֵת מִן
הָעוֹלָם.

אֲשֶׁרֵי הוּא מִי שְׂכוּלָל נִשְׁמָה וְרוּחַ
עִם הַנֶּפֶשׁ בְּקוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה,
שֶׁבַתּוֹרָה הַתְּחִינָה, שְׁכַל מִי שְׁאִינוֹ

וְעוֹד נִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא דְבַר נֶשׁ, אִינוּן
תְּקִיעָה תְּרוּעָה שְׁבָרִים, נִפְשָׁא בְּלֵבָא וְדָא
שְׁבָרִים, כְּמָה דָּאֵת אָמַר לֵב נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה,
נִשְׁמָתָא בְּמוּחָא וְדָא תְּקִיעָה, רוּחָא בְּכִנְפֵי
רֵיָּאָה, דְנִשְׁיֵב עַל לֵבָא דְאִיהוּ נוֹר דְלִיק, וְאִם
לֹאוּ הָוָה דְלִיק כָּל גּוּפָא, וְרִזָּא דְמִלָּה כְּנִפְי
יוֹנָה נִחְפָּה בְּכֶסֶף וְגוֹמֵר (ש"ס סח יד), וְרוּחָא כְּלוּל
מֵאֲשָׁא וּמִיָּא, וּבְגִין דָּא אִיהוּ תְרוּעָה, וְעָלִיָּה
אֲתָמַר (ש"ס פט טז) אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה, בְּגִין
דְנִשְׁמָתָא אִיהִי נִשְׁמַת חַיִּים, בֵּינָה דְנִטְלָה
מִחֻכְמָה, נֶפֶשׁ מַלְכוּת תְּבוּנָה, רוּחַ תְּפָאֲרַת,
וְאִיהוּ דַּעַת כְּלוּל תְּרוּיָּהוּ, עָלִיָּה אֲתָמַר (משלי
כד ד) וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלֹאוּ.

וּמִבְּיָנָה נְבִיאִים, וְאִינוּן נִצַּח וְהוֹד, וּמִמַּלְכוּת
כְּתוּבִים וְאִינוּן חֶסֶד וְגִבּוּרָה, תְּפָאֲרַת
תּוֹרָה כְּלוּל כָּלֶהוּ, וְכֹלָא עַל עֲמוּדָא חַד קִיָּמָא
וְדָא (משלי י כה) צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.

כְּבֵד וּטְחוּל דָּא סְמַא"ל וְנַחֲשׁ"ש, כְּבֵד אֲשָׁא
סוּמְקָא, מְרָה אֲשָׁא יְרוּקָא, טְחוּל אֲשָׁא
אוּכְמָא, יוֹתֵרֵת כְּלוּלָה דְכֹלֶהוּ, כְּבֵד וּטְחוּל
סְמַא"ל וְנַחֲשׁ"ש, כְּבֵד אֵל אַחֵר, מְרָה סֵם מוֹת
דִּילִיָּה, טְחוּל נַחֲשׁ נוּקְבָא דִּילִיָּה, חֵלֶב טְמֵא,
וּמְרָה אִיהוּ חֲרָבּא דְמֵלֶאֱךָ הַמּוֹת, כְּמָה דָּאֵת
אָמַר (ש"ס ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כִּלְעֵנָה חֲדָה כְּחֲרָב
פִּיּוֹת, וּבְאוּרִיָּתָא דְאִיהִי סֵם חַיִּים אִי נִשְׁמָתָא
טְמֵא אֲתַעְבְּרָא מִן עֲלְמָא, (כְּבֵד וּטְחוּל דָּא סְמַא"ל
וְנַחֲשׁ"ש, דְאִיָּהוּ אֵל אַחֵר), וְכְּבֵד דְהוּא אֵל אַחֵר
בַּתְּרוּעָה דְאִיהוּ רוּחָא מִתְעַבְּרָא מִן עֲלְמָא,
טְחוּל דְהוּא נַחֲשׁ בְּשְׁבָרִים דְאִיהוּ נֶפֶשׁ
מִתְעַבְּרָא מִן עֲלְמָא, מְרָה דְהוּא סֵם הַמּוֹת
בַּתְּקִיעָה מִתְעַבְּרָא מִן עֲלְמָא.

וּבָאָה אִיהוּ דְכְּלוּל נִשְׁמָתָא וְרוּחָא עִם
נִפְשָׁא בְּקָלָא דְאוּרִיָּתָא, דְבְּאוּרִיָּתָא

עוסק בתורה מחליש נשמתו, רוחו ונפשו מעלה ומטה, ויותרת הפכד היא זונה, ששירים היא, לכל אלהים אחרים מחזקת, ולמה נקראת יותרת הפכד? אלא אחר שעושה נאוף עם כלם, נותנת ששירים לבעלה, ועליה נאמר כי בעד אשה זונה עד כפר לחם, שהיא מתחממת מפכד, וטחול הוא שחוק הפסיל, ועליו נאמר אם ראית רשע שהשעה משחקת לו, אל תתגרה בו, משום שהוא שאל תחתית, שנאמר בו צדיק ממנו בולע, אבל צדיק גמור אינו בולע, הפכד פועס והורג.

רב מבין, לב יודע, לב רואה, הלב הוא שכניה, שלא נוטלת אלא דם צח, שהיא קרפן של תפלה נקיה בלי חטאים ובלי פסלות, ומקריבה לבעלה את היפה שבכל.

אבר יותרת הפכד לא נותנת לבעלה אלא ששירים ופסלות, ומי הוא בעלה? (טחול) פכד אל אחר, ומששירים הללו שנוטל ממנה, נעשה דם טחול חשוף ושחר, הוא הנחש הרמאי שפתה את חנה, שהיא הלב, וגרם לה מות. והרי שני בתי הלב הם, את מי מהם הוא פתה? אלא אותו של שמאל, שנאמר בו לב פסיל לשמאלו, ועליו נאמר ומוצא אני מר ממות את האשה. לב חכם לימינו, זו אשת חיל עטרת בעלה, עליה נאמר מצא אשה מצא טוב, שהיא יצר הטוב מזלו של אדם, עליה נאמר להניח ברכה אל ביתך, ברכת יהו"ה היא תעשיר, עליה נאמר ראה חיים עם אשה אשר אהבת.

היא בדיוקן השכינה המתחננה

אתתקפון, דכל מאן דלא אתעסק באורייתא חליש נשמתיה רוחיה ונפשיה עילא ותתא, ויותרת הפכד איהו זונה, ששירין איהו לכל אלהים אחרים מתתקפא, ואמאי אתקריאת יותרת הפכד, אלא פתר דעביד נאופא עם פלהו, יהיבת ששירין לבעלה, ועלה אתמר (שם ד כו) כי בעד אשה זונה עד כפר לחם, דאיהי אתחממת מפכד, וטחול (דף מט ע"ב) איהו שחוק הפסיל, ועליה אתמר אם ראית רשע שהשעה משחקת לו אל תתגרה בו, בגין דאיהו שאל תחתית, דאתמר ביה צדיק ממנו בולע, אבל צדיק גמור אינו בולע, פכד פועס וקטיל.

רב מבין, לב יודע, לב רואה, לב איהו שכנינתא, דלא נטלא אלא דמא צח, דאיהי קרפנא דצלותא נקיה בלא חובין ובלא פסולת, וקריבת לגבי בעלה שופרא דכלא.

אבר יותרת הפכד לא יהיבת לבעלה אלא ששירין ופסולת, ומאי ניהו בעלה (טחול) (ס"א כבד) אל אחר, ומאלין ששירין דנטיל מנה אתעביד דם טחול חשוף ואוכמא, הוא נחש רמאי דפתי לחנה דאיהי לבא, וגרם לה מותא. והא תרי בתי לבא אינון למאן פתי מנייהו,

אלא ההוא דשמאלא דאתמר בה (קהלת

י ב) לב פסיל לשמאלו, ועליה אתמר (שם ז

כ) ומוצא אני מר ממות את האשה, לב חכם לימינו דא אשת חיל עטרת בעלה, עליה אתמר (משלי יח כב) מצא אשה מצא טוב, דאיהי יצר הטוב מזליה דבר נש, עליה אתמר (יחזקאל

מד ל) להניח ברכה אל ביתך, ברכת יהו"ה היא

תעשיר, ועלה אתמר (קהלת ט ט) ראה חיים עם

אשה אשר אהבת.

איהו בדיוקנא דשכינתא תתאה כלילא מעשר, ואיהי נר מצוה, ורוחא

דְּנָשִׁיב בְּהַ תְּפַאֲרַת יִשְׂרָאֵל אִיהִי בְּכַנְפֵי רִיאָה,
וְדָא אִיהוּ וְתוֹרָה אֹר, דְּנָהִיר בְּהַ דָּא שְׂכִינְתָּא
עֲלָאָה נְשֻׁמַּת חַיִּים, דְּנַחְתָּא מִן מוֹחָא לְאַנְהָרָא
לוֹן בְּלַבָּא.

מאי נ"ר נפשא רוחא, דנפשא איהי פתילה
(נ"א על שם דאיהי שותפא דגופא), רוחא דא
זיתא, נשמתא נר יהו"ה נשמת אדם (משלי ב
כז). אדם דאיהו אור נר, נהיר ביה אוריותא דבכתב, ונשמתא
דאיהי נר נהיר בה מצוה, ובזמנא דלא נהירין בה אור ונר אתמר
בנשמתא אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א ו), ואתמר
באדם (ישעיה נג) אלביש שמים קדרות), ומאי נ"ר נפשא
רוחא, נ' נפשא ר' רוחא, לְקַבֵּל תִּלְת קִטְרִין
אֵלִין, אֵינֻן תִּלְת גְּוֹנִין, אֶשָּׁא אוֹכְמָא חוּרָא
וְתַכְלֵתָא, מָאן דְּנָטִיר נֵר יְהוּ"ה נְשֻׁמַּת אָדָם
בְּאוֹרֵייתָא, בְּפִקוּדֵין דְּעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, לֹא
שְׁלִיט עָלֶיהָ נִירָא דְגִיּהָנָם, וְדָא אִיהוּ כְּבִד
וּמְרָה וּטְחוּל, כְּבִד אֶשָּׁא סוּמְקָא, מְרָה אֶשָּׁא
יְרוּקָא, טְחוּל אֶשָּׁא אוֹכְמָא, יוֹתֵרַת הַכְּבִד
כְּלָלָא דְכָלְהוּ, תַּכְלֵת חֲשׂוּדָא.

וְתַכְלֵת דְּצִיצִית מְצוּהָ, וְתַכְלֵת לִית בְּסִטְרָא
אֲחֵרָא, בְּגִין דְּאִיהוּ דוּמָה לְכֶרְסִיא
יְקִירָא, גְּוֹנִין דְּשִׁרְגָא אֵינֻן לְבוּשִׁין לְנֵר יְהוּ"ה
נְשֻׁמַּת אָדָם, גְּוֹן אוֹכְם דְּאִיהוּ טְחוּל, כִּד
מִתְלַבֶּשֶׁת תַּמָּן נִפְשָׁא בְּחוּבִין, אִיהִי אֲמַרַת (שיר
א ו) אֵל תְּרַאוּנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחֲרֵת, שְׁחַרְחֲרֵת
בְּקִדְרוּתָא דְּבָנִי, בְּדוּחְקָא דְּלֵהוֹן בְּעֵנִיוֹתָא
דְּלֵהוֹן, קִדְרוּתָא וְלִיצְנוּתָא וְעֵנִיוֹתָא מִטְחוּל
נִפְקָא, כִּד נְשֻׁמַּתָּא אֲסִירָא בְּהַ בְּגֻלְיוֹתָא, וְדָא
אִיהוּ (משלי ל כג) וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירָתָהּ,
וּבִהּ הוּא זְמָנָא טְחוּל שׁוּחַק, וְלִזְמָנָא דִּיִּיתִי
מִלְּכָא מְשִׁיחָא לְנִטְלָא נוֹקְמָא מִטְחוּל דְּאִיהִי
שִׁפְחָה, (תהלים ב ד) יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק, יִשְׁחַק
אִיהוּ בְּאִבּוּדָא דְּלֵהוֹן, כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (משלי יא
ו) וּבְאִבּוּד רְשָׁעִים רְנָה.

כְּלוּלָה מְעֵשֶׁר, וְהִיא נֵר מְצוּהָ,
וְהַרְוִחַ שְׁנוּשְׁבַת בְּהַ תְּפַאֲרַת
יִשְׂרָאֵל, הִיא בְּכַנְפֵי רִאָה, וְזֵהוּ
וְתוֹרָה אֹר, שְׂמֵאִירָה בְּהַ, זֵו
הַשְׂכִּינָה הַעֲלִינָה נְשֻׁמַּת חַיִּים,
שְׁיֹרְדַת מִן הַמָּחַ לְהֵאִיר אוֹתָם
בְּלַב.

מה זה נ"ר? נ'פש רוח. שהנפש
היא פתילה, (על שם שהיא שותפה בגוף)
והרוח זה הניח. הנשמה, נר
יהו"ה נשמת אדם. (אדם שהוא אור
נר, מאירה בו תורה שבכתב, והנשמה שהיא נר,
מאירה בה מצוה, ובזמן שאין מאירים בה אור
ונר, נאמר בנשמה אל תראני שאני שחרחרת,
ונאמר באדם אלביש שמים קדרות). ומה זה
נ"ר? נפש רוח, נ' נפש, ר' רוח,
כנגד שלשת הקשרים הללו הם
שלשה גוונים, אש שחורה, לכנה
ותכלת. מי ששומר את נר יהו"ה
נשמת אדם בתורה, במצוות
עשה ולא תעשה, לא שולטת
עליו אש הגיהנם, וזהו כבד ומרה
וטחול. הכבד אש אדמה, המרה
אש ירקה, טחול אש שחורה,
יותרת הכבד הכלל של כלם,
תכלת חשוכה.

וְתַכְלֵת שֶׁל צִיצִית - מְצוּהָ,
וְתַכְלֵת, אֵין בְּצַד הָאֲחֵר, מִשׁוּם
שֶׁהִיא דוּמָה לְפֶסַע הַנִּכְבֵּד, צְבָעִי
הַנֵּר הֵם לְבוּשִׁים לְנֵר יְהוּ"ה
נְשֻׁמַּת אָדָם. צְבָע שְׁחֹר, שֶׁהוּא
טְחוּל, כְּשִׁמְתֻלְבֶּשֶׁת שֵׁם הַנִּפְשָׁא
בְּחֻטָּאִים, הִיא אוֹמַרַת אֵל תְּרַאוּנִי
שְׂאֲנִי שְׁחַרְחֲרֵת, שְׁחַרְחֲרֵת
בְּקִדְרוּת שֶׁל בְּנֵי, בְּדַחַק שְׁלָהֶם,
בְּעֵנֵי שְׁלָהֶם. קִדְרוּת וְלִיצְנוּת
וְעֵנִיוֹת יוֹצְאִים מִטְחוּל, כְּשִׁנְשֻׁמָּה
אֲסוּרָה בְּהַ בְּגֻלוֹת, וְזֵהוּ וְשִׁפְחָה
כִּי תִירַשׁ גְּבִירָתָהּ, וּבְאוֹתוֹ זְמָן
טְחוּל שׁוּחַק, וְלַעֲתִיד שְׂיָבֵא
הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ לְטַל נִקְמָה
מִהַטְטְחוּל, שֶׁהִיא שִׁפְחָה, יוֹשֵׁב
בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק, הוּא יִשְׁחַק בְּאִבּוּד
שְׁלָהֶם, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר וּבְאִבּוּד
רְשָׁעִים רְנָה.

רנ"ה איהו הנ"ר, איהו נה"ר יוצא מעדן, ומאי ניהו מצות עשה ומצות לא תעשה פחושפון נה"ר, נו"ן ה"א רי"ש, ואיהי הנר המאיר לאדם, ועל דא באבד רשעים רנ"ה, ובההוא זמנא הטחול דשוחק אתאביד, ואז יתקיים (תהלים קכו ב) אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה ודאי, ואז (משלי לא יח) לא יכפה בלילה נרה, בגין (שם) דטעמה כי טוב סחרה, ובההיא זמנא מתתקנא ירושלם דאיהי לבא, לבא איהו לה"ב המזבח, יכפה בחושפון הל"ב, לה"ב, לה"ב הב"ל, לא יכפה בגלות שהוא לילה, ונכנית על ידי הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר בונה ירושלם יהו"ה. (מי ששומר נר יהו"ה נשמט אדם במצוות עשה ולא תעשה, לא שולטת עליו אש הגיהנם, שהוא כבד מרה וטחול).

ועוד מרה טחול כבד, אינון גלותא לנשמתא ורוחא ונפשא, דאיהי שכינתא פד גלת בכבד, אתמר באברים דאינון עמא קדישא חילקא דילה, תכבד העבודה על האנשים (שמות ה ט), פד גלת במרה אתמר בה (שם א יד) וימררו את חייהם, פד גלת בטחול אתמר בה (שם ו ט) ולא שמעו אל משה מקצור רוח (דברה בבטנה, ומעבודה קשה דנהו בטחול), ונהו צווחין לקודשא בריך הוא מנה, הדא הוא דכתיב (יונה ג) מבטן שאול שועתי שמעת קולי, ואתמר בהון (שמות ב כג) ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה, ונשמתא בגלותא בתראה (דף נ ע"א) אתמר בה (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב, שכיבת לעפרא, ווי ליה לבר נש דנשמתי נחיתת תחות רגלוי, דבההוא זמנא אתמר במזליה (עמוס ה ב) נפלה לא תוסיף קום, ולית ליה עלוי וסלוק אלא בידי דקודשא בריך הוא, דאזיל שמא קדישא לימינא ואוקים לה.

רנ"ה הוא הנ"ר, הוא נה"ר יוצא מעדן, ומה היא? מצוות עשה ומצוות לא תעשה, פחושפון נה"ר, נו"ן ה"א רי"ש, והיא הנר המאיר לאדם, ועל זה, באבד רשעים רנ"ה, ובאותו זמן הטחול ששוחק נאבד, ואז יתקיים אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה ודאי, ואז לא יכפה בלילה נרה, בגלל שטעמה כי טוב סחרה, ובאותו זמן מתתקנת ירושלם שיהיא הלב, הלב הוא לה"ב המזבח, יכפה בחושפון הל"ב, לה"ב הב"ל, לא יכפה בגלות שהוא לילה, ונכנית על ידי הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר בונה ירושלם יהו"ה. (מי ששומר נר יהו"ה נשמט אדם במצוות עשה ולא תעשה, לא שולטת עליו אש הגיהנם, שהוא כבד מרה וטחול).

ועוד, מרה טחול וכבד, הן גלות לנשמה ורוח ונפש, שהיא שכינה, כשגלתה בכבד, נאמר באברים, שהן העם הקדוש, החיל שלה, תכבד העבודה על האנשים. כשגולה במרה נאמר בה וימררו את חייהם. כשגולה בטחול נאמר בה ולא שמעו אל משה מקצור רוח, (שהיה בבטנה, ומעבודה קשה שהיתה בטחול), והיו צועקים לקדוש ברוך הוא ממנה, זהו שפתוב מבטן שאול שועתי שמעת קולי, ונאמר בהם ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. והנשמה בגלות האחרונה נאמר בה ותגל מרגלותיו ותשכב, שוכבת לעפר. אוי לאדם שנשמתו יורדת תחת רגליו, שפאותו זמן נאמר במזלו נפלה לא תוסיף קום, ואין לו עלוי והתעלות אלא כיד הקדוש ברוך הוא, שהולך השם הקדוש לימין ומקים אותה.

וְרָזָא דְמַלְהָ לַיְנִי הַלְיָלָה וְהִיָּה בְבַקָּר אַם
 יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל (רות ג יג), טוֹב דְאִיהוּ
 בְרִית יִגְאָל, וְאַם לֹא יִחְפּוּץ לְגְאָלְךָ וּגְאָלְתִּיךָ
 אָנְכִי, חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר, אָנְכִי דְאִיהִי
 אִימָא עֲלָאָה, אָנְכִי דִיִּצְיָאת מְצָרִים, חִי יְהוּ"ה
 שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר דְאִיהִי יְמִינָא, דְבִיָּה תוֹקְפָא
 דְאֹרִייתָא דְבִכְתָּב דְאִיהִי עַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא,
 דְמִימִינָא אֲתִיְהִיבַת אֹרִייתָא דְבִכְתָּב,
 וּמְשָׁמְאֵלָא אֲתִיְהִיבַת אֹרִייתָא דְעַל פְּהַ דְאִיהִי
 נּוֹקְבָא.

וּבְגִין דָּא טוֹב צְדִיק ח"י עַלְמִין אִיהוּ מְסֻטְרָא
 דְשְׁמַאלָא, דְאִיהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת
 יְצִרוֹ, דְאִיהוּ סַמְא"ל, וּבְגִין דָּא שְׁמַאל דּוּחָה,
 וּבִימִינָא יְקוּם, דְמָאן דְנִפְּלִיל לָא צְרִיךְ לְאַקְמָא
 אֲלָא בִידָא יְמִינָא, וּבְגִין דָּא חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי
 עַד הַבֶּקֶר.

וּשְׁמַאלָא אִיהִי רֵאשׁ הַשְּׁנָה, וְיְמִינָא פְּסַח,
 וּבִיָּה הָוָה אֹמְרָה בִי"ד יוֹמִין, וְדָא
 אִיהוּ כִּי יָד עַל כֶּסֶף י"ה (שמות יז טז), וְעַל הַהוּא
 זְמַנָּא אִיהִי אֲמַרַת (שיר א ו) אֵל תְּרַאוּנִי שְׁאֲנִי
 שְׁחַרְחַרְתָּ, אֵל תְּרַאוּנִי מְסֻטְרָא דְשְׁמַאלָא
 דִּיִּצְחָק, דְאֲנָא בְּקַדְרוּתָא בִיָּה, הָדָא הוּא
 דְכְּתִיב (בראשית כו א) וַתִּכְהַיֵּן עֵינָיו מִרְאוֹת,
 מִרְאוֹת וְדָאִי בְּפוּרְקָנָא, דְאִיהִי אֹר מִרְאוֹת
 דְנְבוּאָה, דְאֲתַמַּר בְּהוּן (יחזקאל א א) נִפְתָּחוּ
 הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מִרְאוֹת אֱלֹהִים, וְדָא אִיהוּ
 וַתִּכְהַיֵּן עֵינָיו מִרְאוֹת מְסֻטְרָא דְשְׁמַאלָא,
 וְאֲתַמַּר בְּהוּא זְמַנָּא בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 אֲלַבִּישׁ שְׁמַיִם קְדְרוֹת (ישעיהו נ ג).

גַּר אִיהִי ה', חֲמֵשׁ גְּוֹוִינִין נְהִירִין בְּהַ, וְאִינוּן
 חַוּוּר סוּמַק יְרוּק וְאוּכְם וַתְּכַלַּת, ו' אֹר
 הַנֵּר מְלַגָּאוּ, סַמְא"ל חֲשֵׁךְ, נְחֵשׁ קְדְרוֹת, וְעֲלָה
 אֲתַמַּר אֲלַבִּישׁ שְׁמַיִם קְדְרוֹת נּוֹקְבָא דִילִיָּה,

וְסוּד הַדְּבָר - לַיְנִי הַלְיָלָה וְהִיָּה
 בְבַקָּר אַם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל, טוֹב
 שְׁהוּא הַבְּרִית, יִגְאָל, וְאַם לֹא
 יִחְפּוּץ לְגְאָלְךָ וּגְאָלְתִּיךָ אָנְכִי, חִי
 יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר. אָנְכִי
 שְׁהִיא הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, אָנְכִי שֶׁל
 יִצְיָאת מְצָרִים, חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי
 עַד הַבֶּקֶר שְׁהוּא יְמִין, שְׂבוּ פַח
 הַתּוֹרָה שְׂבִכְתָּב שְׁהִיא הַעַמּוּד
 הָאִמְצָעִי, שְׂמִימִין נְתִנָּה תּוֹרָה
 שְׂבִכְתָּב, וּמְשָׁמְאֵל נְתִנָּה תּוֹרָה
 שְׂבִעַל פְּהַ, שְׁהִיא נְקֻבָּה.

וּמְשׁוּם זֶה, טוֹב צְדִיק ח"י
 הַעוֹלָמִים הוּא מְצַד הַשְּׁמַאל,
 שְׁהוּא גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצִרוֹ,
 שְׁהוּא סַמְא"ל, וּמְשׁוּם זֶה שְׁמַאל
 דּוּחָה וּבִימִין יְקוּם, שְׂמִי שְׁנוּפֵל
 לֹא צְרִיךְ לְהִקָּים אֲלָא בְּיַד יְמִין,
 וּמְשׁוּם זֶה חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד
 הַבֶּקֶר.

וְהַשְּׁמַאלָא הִיא רֵאשׁ הַשְּׁנָה, וְיְמִין
 פְּסַח, וְכוּ הִתְהַ שְׂבוּעָה בִי"ד
 יָמִים, וְזֶהוּ כִּי יָד עַל כֶּסֶף י"ה, וְעַל
 אוֹתוֹ זְמַן הִיא אוֹמַרַת אֵל תְּרַאוּנִי
 שְׁאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, וְאֵל תְּרַאוּנִי מְצַד
 הַשְּׁמַאל שֶׁל יִצְחָק שְׁאֲנִי בּוֹ
 בְּקַדְרוֹת, זֶהוּ שְׂכָתוּב וַתִּכְהַיֵּן
 עֵינָיו מִרְאוֹת, מִרְאוֹת וְדָאִי
 בְּגְאָלָה, שְׁהִיא אֹר מִרְאוֹת שֶׁל
 נְבוּאָה, שְׁנַאֲמַר בְּהֵם נִפְתָּחוּ
 הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מִרְאוֹת אֱלֹהִים,
 וְזֶהוּ וַתִּכְהַיֵּן עֵינָיו מִרְאוֹת, מְצַד
 הַשְּׁמַאל, וְנַאֲמַר בְּאוֹתוֹ זְמַן
 בְּקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלַבִּישׁ שְׁמַיִם
 קְדְרוֹת.

גַּר הוּא ה', חֲמֵשׁ גְּוִינִים מְאִירִים
 בּוֹ, וְהֵם: לְבָן, אֲדָם, יְרוּק, וְשַׁחַד
 וַתְּכַלַּת. ו' אֹר הַנֵּר מְבַפְּנִים,
 סַמְא"ל חֲשֵׁךְ, נְחֵשׁ קְדְרוֹת,
 וְעֲלָיָה נַאֲמַר אֲלַבִּישׁ שְׁמַיִם
 קְדְרוֹת, הַנְּקֻבָּה שֶׁלּוֹ, וְשַׁק אֲשִׁים
 פְּסוּתָם, אוֹי לְנִשְׁמָה כְּשִׁמְתְּלַבְּשַׁת
 וְשַׁק אֲשִׁים פְּסוּתָם, וְוִי

בקדרות שלהם, ועליה נאמר ותכהין עיניו מראות, והם החשכים שמכסים על העינים, שאין להם רשות להסתכל בקדוש ברוך הוא ושכינתו.

ואור ונר שמאירים (שחשכו) בהם, נאמר בהם וחשכו הרואות בארבות, כמו שאמר קהלת עד אשר לא תחשף השמש והאור וגומר, ואור ונר, עליהם נאמר פי גר מצוה ותורה אור, ולמה נחשכים בהם? משום שלא היו עוסקים בתורה ובמצוה, ביראה ואהבה שהם י"ה, ומיד כשמשפדלים בהם ביראה ואהבה, שבועה היא לקדוש ברוך הוא בי"ה, שהם יראה ואהבה, להעביר אותם מעולם הנשמה, משום שאותם החשכים מפרידים בין י"ה ובין ו"ה, כמו שבארנוהו, שפתיב כי יד על פס י"ה, ובאותו זמן נאמר באדם לבשו [אלביש] שמים קדרות וגומר, ובאותו זמן שמעברים הקדרות והחשכה מן הנשמה, מיד כל הנשמה תהלל י"ה.

ומי הם החשכים הללו? אלו סמא"ל ונחש, ומי גרם להם לשלט עליהם? אלא סוד הכתוב מלמד, כי אם עונתיכם היו מבדלים ביניכם לבין אלהיכם, ודוד אמר בשבילם, גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, ובאותו זמן, מה שהיו שולטים החשכים על אורות העינים, מתהפכים האורות ושולטים על החשכות, וסוד הדבר - שופ"ר מהפ"ף קדמ"א זק"ף קט"ן. אותו שנאמר בו קטנתי מכל החסדים ומכל האמת, הנדקף ונקרא זקף גדול, ואין אמת אלא תורה. זהו שפתיב תורת אמת היתה בפיהו. ובאותו זמן מתהפך הכסא מדין לרחמים, וזהו הסוד שבארנוהו

לנשמתא פד אתלבשת בקדרותא דלהון, ועליה אתמר ותכהין עיניו מראות, ואינון חשוכין ומכסין על עינין, דלית לון רשו לאסתכלא בקודשא בריה הוא ושכינתיה.

ואור ונר דנהרין (נ"א דחשכו) בהון, אתמר בהון (קהלת יב ג) וחשכו הרואות בארבות, כמה דאמר קהלת (שם ב) עד אשר לא תחשף השמש והאור וגומר, ואור ונר עליהו אתמר (משלי ו כג) פי גר מצוה ותורה אור, ואמאי אתחשכן בהון, בגין דלא הוו משפדלין באורייתא ומצוה, בדחילו וברחימו דאינון י"ה, ומיד דמשפדלין בהון בדחילו ורחימו, אומאה איהו לקודשא בריה הוא פי"ה דאינון דחילו ורחימו, לאעפרא לון מעלמא דנשמתא, בגין דאינון חשוכין אפרישין בין י"ה ובין ו"ה, כמה דאוקמוהו דכתיב (שמות יז טז) כי יד על פס י"ה, ובההוא זמנא אתמר באדם לבשו שמים קדרות וגומר, ובההוא זמנא דמתעברין קדרותא וחשוכא מנשמתא, מיד כל הנשמה תהלל י"ה (תהלים קנ ו).

ומאן אינון אלין חשוכין אלין סמא"ל ונחש, ומאן גרים לון לשלטאה עליהו, אלא רזא דקרא אוליה פי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם (ישעיה נט ב). ודוד בגיניהו אמר (תהלים קיט יח) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, ובההוא זמנא מה דהו שולטין חשוכין על נהורין דעינין, מתהפכין נהורין ושולטין על חשוכין, ורזא דמלה שופ"ר מהופ"ף קדמ"א זק"ף קט"ן, ההוא דאתמר ביה (בראשית לב יא) קטנתי מכל החסדים ומכל האמת, אזדקף ואקרי זקף גדול, ואין אמת אלא תורה, הדא הוא דכתיב (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו,

בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, צְדִיקִים מִהַפְּכִים
מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרְחָמִים.
וּבְאוֹתוֹ זְמַן נִחְשָׁב כְּאִלוֹ נִבְרָא
הָעוֹלָם, וַיְסַדֵּר אֶת הָאוֹרוֹת
כְּרְאוּי, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא
לַיְלָה. וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם,
זֶה יִשְׂרָאֵל שְׁשֵׁלְטוֹנָם יְהִי בְּזִמְן
הַגְּאֻלָּה, וְהַרְשָׁעִים יִשְׁאָרוּ (לכח)
בַּחֹשֶׁךְ. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא
לַיְלָה, וְנֶאֱמַר בְּיָמַי וּשְׂמַאל וַיְהִי
עָרֵב וַיְהִי בִקְר יוֹם אֶחָד, שֶׁהוּא
עָרֵב שֶׁל יִצְחָק וּבִקְר שֶׁל אַבְרָהָם.
בְּאוֹתוֹ זְמַן, מֵה שְׁהִיתָה הַנְּשֻׁמָּה
מִהַדְּקָת בֵּין הַרְגְּלִים, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב
וְתַגְל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכָּב, שְׁחִזְרָה
לְלֵב, שֶׁהִיא כְּמוֹ שְׁרִירוֹשְׁלִים,
בְּאוֹתוֹ זְמַן הֵלֵב רוֹאֶה. זֶהוּ
שְׁכֵתוֹב וְלֹא יִפְנֶף עוֹד מוֹרִיף וְהָיוּ
עֵינָיִךְ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיף. הֵלֵב
שׁוֹמֵעַ, שְׁחִזְרוּ עֲבוּדָה וְכְרוֹבִים
לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם
וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹוֹ מֵעַל
הַפְּפֶרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַפְּרוֹבִים, וְכֹל
הָעֲנָנִים (שֶׁהֵם רוּמֵי רִבְתֵי וְרוּמֵי הַקְּטָנָה),
שֶׁהֵם מְכַסִּים אֶת הַתְּפִלוֹת, זֶהוּ
שְׁכֵתוֹב סְפוֹת בְּעֲנַן לֶךְ מַעְבוֹר
תְּפִלָּה, נְעַבְרִים, וּמְאִירִים
הָעֲנָנִים, שֶׁהֵם בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית
שְׁנֵי, שְׁבָהֶם עוֹלוֹת הַתְּפִלוֹת.
שְׁבֻזְמָן שִׁישְׂרָאֵל מְלַכְלָכִים
בְּטַנּוּפִים שֶׁל שְׂאָר הָעַמִּים,
הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁהִיא שְׂכִינָה, אוֹמְרָת,
אֵל תְּרַאנִי שְׂאֲנִי שְׁחִרְחֶרֶת,
וְתַפְלָה נּוֹפְלָת. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב נְפִלָה
לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל,
וּכְשֶׁנוֹפְלָת, שׁוֹכְכַת שְׂכִינָה לְעַפְר
בֵּין הַרְגְּלִים, וְהָרִי פֶרְשׁוּהוּ וְתַגְל
מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכָּב, וְהִיא
מִתְּפַלְלַת לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

וּבִהְיוֹת זְמַנָּא מִתְּהַפְּכָא כְּרַסְיָא מְדִינָא לְרַחְמֵי,
וְדָא הִיא רְזָא דְאוּקְמוּיָהּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין צְדִיקִים
מִהַפְּכִין מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת רַחֲמִים.

וּבִהְיוֹת זְמַנָּא אֶתְחַשִּׁיב כְּאִלוֹ אֶתְבְּרִי עַלְמָא,
וַיְסַדֵּר נְהוֹרִין כְּדָקָא יָאוֹת, הָדָא הוּא
דְכֵתִיב (בראשית א א) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם
וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם
דָּא יִשְׂרָאֵל, דְשֵׁלְטָנוּתְהוֹן יְהִי לְזְמַנָּא
דְפוּרְקָנָא, וְרִשְׁיַעֲיָא יִשְׁתְּאַרוֹן (ג"א
אוֹלִי) בְּחֹשֶׁךְ, הָדָא הוּא דְכֵתִיב וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא
לַיְלָה, וְאֶתְמַר בִּימֵינָא (דף נ ע"ב) וּשְׂמַאלָא וַיְהִי
עָרֵב וַיְהִי בִקְר יוֹם אֶחָד (שם א ה), דְאִיהוּ עָרֵב
דְיִצְחָק, וּבִקְר דְאַבְרָהָם. בִּהְיוֹת זְמַנָּא מֵה
דְהוֹת נִשְׁמַתָּא מִהַדְּקָא בֵּין רַגְלִין, הָדָא הוּא
דְכֵתִיב (רות ג ז) וְתַגְל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכָּב,
דְאֶתְחִזְרָת לְלֵבָא, דְאִיהִי כְּגוּוֹנָא דִירוֹשְׁלָם,
בִּהְיוֹת זְמַנָּא הֵלֵב רוֹאֶה, הָדָא הוּא
דְכֵתִיב (ישעיה ל כ) וְלֹא יִפְנֶף עוֹד מוֹרִיף וְהָיוּ
עֵינָיִךְ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיף, הֵלֵב שׁוֹמֵעַ דְאֶתְחִזְרָת
עֲבוּדָה וְכְרוֹבִים לְבֵי מְקַדְשָׁא, דְאֶתְמַר
בְּהוֹן (במדבר ז פט) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹוֹ
מֵעַל הַפְּפֶרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַפְּרוֹבִים, וְכֹל עֲנָנִין
(דְאֵינּוֹן רוּמֵי רִבְתָּא וְרוּמֵי זַעֲרָא) דְאֵינּוֹן מְכַסְּיִין עַל
צְלוֹתִין, הָדָא הוּא דְכֵתִיב (איכה ג מד) סְפוֹת בְּעֲנַן
לֶךְ מַעְבוֹר תְּפִלָּה מִתְּעַבְרִין, וְנְהַרִין עֵינִין
דְאֵינּוֹן בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי, דְבַהוֹן סְלָקִין
צְלוֹתִין.

דְּבִזְמַנָּא דְאֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל מְלוֹכְלָכִין בְּטַנּוּפִין
דְשְׂאָר עַמִּין, נִשְׁמַתָּא דְאִיהִי
שְׂכִינְתָּא אֶמְרָת, (שיר א ו) אֵל תְּרַאנִי שְׂאֲנִי
שְׁחִרְחֶרֶת, וְצְלוֹתָא נְפִלָת, הָדָא הוּא

דְכֵתִיב (עמוס ה ב) נְפִלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, וְכֹד נְפִלַת שְׂכִיבַת
לְעַפְרָא בֵּין רַגְלִין, וְהָא אוּקְמוּהוּ (רות ג ז) וְתַגְל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכָּב, וְאִיהִי

שְׂיָקִימָה מִהַעֲפָר. זֶהוּ שְׂכָתוּב
וּפְרֻשָׁתְךָ כְּנִפְךָ עַל אֲמַתְךָ כִּי גֹאֵל
אָתָּה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּחַרְדַּר הָאִישׁ וַיִּלְפַּת,
הֵהוּא שְׁנֵאֲמַר בּוּ יְהו"ה אִישׁ
מִלְחָמָה. מַה זֶה וַיִּלְפַּת? כְּמוֹ
שְׁנֵאֲמַר יִלְפְתוּ אֲרַחוֹת דְּרַבָּם.
בְּאוֹתוֹ זְמַן יָבֵא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וַיֹּאמֶר לָהּ לִינִי הַלִּילָה וְהִנֵּה בִבְקָר
(רות א). לִינִי הַלִּילָה, שֶׁהוּא
הַשְּׂמָאל. וְהִנֵּה הַבְּקָר, שֶׁהוּא
רַחֲמִים, זְמִין, שְׂמֻשָּׁם מֵאִיר
הָאוֹר. זֶהוּ שְׂכָתוּב הַבְּקָר אוֹר, אִם
יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאֵל, אִם יַעֲשֶׂה כָּךְ
יִשְׂרָאֵל מַעֲשִׂים טוֹבִים לְהַעֲלוֹתְךָ
מִבֵּין הַרְגָלִים - יָפָה, תִּגְאֵל עַל
יְדֵי יִשְׂרָאֵל הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא כַעֲלָךְ,
טוֹב וְדָאִי, וְאִם לֹא יַעֲשֶׂה כָּךְ
מַעֲשִׂים טוֹבִים, וַיִּגְאֵלְתִּיךָ אֲנִכִי.
וְהָרִי פְרֻשׁוֹהוּ חֵי יְהו"ה שְׂכָבִי עַד
הַבְּקָר, הַשְּׂבוּעָה בַח"י, שְׂכּוֹלֵל
שְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת הַתְּפִלָּה,
שְׂכָבִי עַד הַבְּקָר, עַד אוֹתוֹ הָאוֹר,
שְׂבָאוֹתוֹ זְמַן הַתְּפִלָּה תִּהְיֶה
מֵאִירָה בְּלֵב וּבְעֵינַיִם, וּמִשׁוּם
שְׂבִשְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה הַבְּרָכוֹת שֶׁל
הַתְּפִלָּה תְלוּיָה הַגְּאֵלָה, וְבוֹ
מִתְגַּלְגֵּל, שֶׁהוּא יְסוּד ח"י
הַעוֹלָמִים, נֶאֱמַר בּוּ וְהָיוּ עֵינֵי
וְלִבִּי שָׁם כָּל הַיָּמִים.

וְהָיוּ עֵינֵי וְלִבִּי, הַזְּכִיר עֵינַיִם וְלֵב,
מִשׁוּם שְׂצָרִיךָ אָדָם בְּתְפִלָּתוֹ
שִׂיחֵיו עֵינָיו לְמִטָּה אֶל הַנְּשָׂמָה,
שֶׁהִיא שְׂכִינָה, שֶׁהִיא אֲסוּרָה
בְּגִלוּת, וְלִבּוֹ לְמַעְלָה בְּקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְסוּד הַדְּבָר - עֵינֵי
תְּמִיד אֶל יְהו"ה כִּי הוּא יוֹצֵא
מִרְשַׁת רַגְלִי, וְלִבּוֹ לְמַעְלָה לְטַל
נְקָמָה מִעֲמָלְךָ. זֶהוּ שְׂכָתוּב כִּי יוֹם
נָקָם בְּלִבִּי, בְּלִבִּי וְדָאִי, בּוּ עֲתִיד
לְטַל נְקָמָה, כְּמוֹ שְׂנַטְל בּוּ נְקָמָה
מִהַמְצָרִים.

וְדָאִי, בֵּיה עֲתִיד לְנַטְלָא נּוֹקְמָא, כְּמָה דְנַטְלִי בֵּיה נּוֹקְמָא מִמְצָרָאִי.

מִצְלִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְיוֹקִים לָהּ מִעֲפָרָא,
הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם ט) וּפְרֻשָׁתְךָ כְּנִפְךָ עַל אֲמַתְךָ
כִּי גֹאֵל אָתָּה.

בְּהֵהוּא זְמַנָּא (שם ח) וַיִּחַרְדַּר הָאִישׁ וַיִּלְפַּת,
הֵהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיה (שמות טו ג) יְהו"ה
אִישׁ מִלְחָמָה, מֵאִי וַיִּלְפַּת כְּמָה דְאֲתַמַּר אֲמַר (אויב
ו יח) יִלְפְתוּ אֲרַחוֹת דְּרַבָּם, בְּהֵהוּא זְמַנָּא יִתִּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וַיִּימָא לָהּ, לִינִי הַלִּילָה וְהִנֵּה
בִבְקָר (רות ג ג), לִינִי הַלִּילָה דְאִיהִי שְׂמָאֲלָא,
וְהִנֵּה בִבְקָר דְאִיהִי רַחֲמֵי יִמִּינָא, דְמַתְּמָן נְהִיר
אוֹר, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית מד ג) הַבְּקָר אוֹר,
אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאֵל, אִם יַעֲבִיד כָּךְ יִשְׂרָאֵל
עוֹבְדִין טְבִין לְסַלְקָא לָךְ מִבֵּין רַגְלִין שְׂפִיר,
תִּגְאֵל עַל יְדֵי דִישְׂרָאֵל עֲלָאָה דְאִיהוּ בַעֲלָךְ,
טוֹב וְדָאִי, וְאִם לֹא יַעֲבִידוֹן כָּךְ עוֹבְדִין טְבִין,
וַיִּגְאֵלְתִּיךָ אֲנִכִי.

וְהָא אוֹקְמוּהוּ (רות ג ג) חֵי יְהו"ה שְׂכָבִי עַד
הַבְּקָר, אוֹמְרָאָה בַח"י, דְאִיהוּ כָלִיל ח"י
בְּרַכָּאן דְצִלוֹתָא, שְׂכָבִי עַד הַבְּקָר, עַד הֵהוּא
נְהָרָא, דְבֵההוּא זְמַנָּא צִלוֹתָא תְהֵא נְהָרָא בְּלָבָא
וּבְעֵינַיִן, וּבְגִין דְבַח"י בְּרַכָּאן דְצִלוֹתָא תְלִיא
פּוֹרְקָנָא, וּבֵיה אֲתַגְלִיא, דְאִיהוּ יְסוּד ח"י
עֲלָמִין, אֲתַמַּר בֵּיה (ד"ה ב ז טו) וְהָיוּ עֵינֵי וְלִבִּי
שָׁם כָּל הַיָּמִים.

וְהָיוּ עֵינֵי וְלִבִּי אֲדַפִּיר עֵינַיִן וְלָבָא, בְּגִין
דְצָרִיךָ בַר נֶשׁ בְּצִלוֹתֵיהּ לְמַהוּ עֵינוֹי
לְתַתָּא לְגַבֵּי נְשָׂמָתָא, דְאִיהִי שְׂכִינְתָא דְאִיהִי
אֲסִירָא בְּגִלוֹתָא, וְלִבִּיהּ לְעִילָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְרָזָא דְמַלְאָה עֵינֵי תְּמִיד אֶל יְהו"ה
כִּי הוּא יוֹצֵא מִרְשַׁת רַגְלִי (תהלים כה טו), וְלִבִּיהּ
לְעִילָא לְנַטְלָא נּוֹקְמָא מִעֲמָלְךָ, הָדָא הוּא
דְכְתִיב (ישעיה סג ד) כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי, בְּלִבִּי

דאיהו לב"י שם בן ארבעים ותריין, אבגית"ן ביה אפיק לישראל מגלותא, קר"ע שט"ן דאיהו שמא תניינא דיומא תניינא, ביה קרע ימא, ובהאי שמא אתמר (בראשית א ו) יהי רקיע בתוך המים וגומר, נג"ד יכ"ש נגד כל עמך אעשה נפלאות, (שמות לד י), בכל שמא נטל נוקמא במצרים.

דאיהו לב"י שם בן ארבעים ותריין, אבגית"ן ביה אפיק לישראל מגלותא, קר"ע שט"ן דאיהו שמא תניינא דיומא תניינא, ביה קרע ימא, ובהאי שמא אתמר (בראשית א ו) יהי רקיע בתוך המים וגומר, נג"ד יכ"ש נגד כל עמך אעשה נפלאות (שמות לד י), בכל שמא נטל נוקמא במצרים.

והוא א"ל בלב תלויה, שנאמר בו הלב רואה, ומשום זה פי יום נקם בלבי, נקמה במה? בלבי, בל"ה, שנאמר בו כל הנשמה תהלל י"ה, ועליו נאמר פי יד על פס י"ה, והנאלה תלויה בלב, שבו נאמר הלב רואה, ומשום זה פרושהו בעלי המשנה, ללב"י גליתי ולא יכרי לא גליתי. מה זה ללבי? אלא תורה שבכתב נקראת לבי, ותורה שבעל פה נקראת פה, ופרושהו בעלי המשנה, מלב לפה לא גלה, ללב"י גליתי, זהו השם של ע"ב שמות, והם שבעים פנים לתורה שתלויים מן ב'.

ופורקנא בלבא תליא, דאתמר ביה הלב רואה, ובגין דא פי יום נקם בלבי (ישעיה סג ד), נקמה במאי בלבי ב"ה, דאתמר ביה (תהלים קן ו) כל הנשמה תהלל י"ה, ועליה אתמר (שמות יז טז) פי יד על פס י"ה, ופורקנא בלבא תליא, דביה אתמר הלב רואה, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין ללב"י גליתי ולאברי לא גליתי, מאי ללבי, אלא אורייתא דבכתב אתקריאת לבי, ואורייתא דעל פה אתקריאת פומא ואוקמוהו מארי מתניתין מלבא לפומא לא גלי, ללב"י גליתי דא שמא דע"ב שמען, ואינון שבעין אנפין לאורייתא, דתליין מן ב'.

ולתורה יש ראש וגוף ולב ופה ואיברים, כמו שיש בישראל, שהם ראשים, ראשי העם, ומהם עינים, זה שכתוב והיה אם מעיני העדה. ויש מהם לב, שהם פנגד שבעים סנהדרין, ומשה ואהרן על גביהן, שלא חסרים מעולם פמותם, וזהו ללבי גליתי, אבל אחרים שהם פשאר איברים, נאמר בהם ולאברי לא גליתי, וכן בתורה שבעים פנים תלויים משתי תורות, תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

ואורייתא אית לה רישא וגופא ולבא ופומא ואברין, פגוונא דאית בישראל, דאינון רישין רישי עמא, ומנהון עינין הדא הוא דכתיב (במדבר טו כד) והיה אם מעיני העדה, ואית מנהון לבא, דאינון לקבל שבעין סנהדרין ומשה ואהרן על גביהו, דלא חסרין מעלמא פותיהו, ודא איהו ללבי גליתי, אבל אחרנין דאינון פשאר אברין אתמר בהון ולאברי לא גליתי, וכן באורייתא שבעין אנפין תליין מתריין תורות, אורייתא דבכתב לאורייתא דבעל פה.

ובגרות חלק לב"ם, שהם שבעים ושנים צדיקים שהם כמו הסנהדרין, וסוד הדבר - אשרי צדיקים דאינון פגוונא

ובגרותא חלק לב"ם (הושע י ב), דאינון ע"ב

כל חוכי לו, ל"ו בחשבון עולה שלשים וּשש, והם שלשים וּשש בארץ ישראל, ושלשים וּשש מחוץ לארץ ישראל, וזהו חלק לב"ם. ומי חלק לב"ם? השאור וחמץ שהם ערב רב, וסוד הדבר - ויהי מבדיל בין מים למים, שעליהם נאמר אף ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם, אף חלק, ושבועה שימחו בי"ד, שהם ארבעה עשר ימי פסח, לקיים כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, (וזה שבועה ימי הפסח של הגלות הראשונה ושבועה ימי הפסח של גלות האחרונה) זהו שפתיב חג שבועת ימים מצות יאכל.

ומשום זה, אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר, וזה אור הנר שהיא תורה ומצוות, שנאמר בהם כי נר מצוה ותורה אור, נר בלב, ואור בעינים, שהוא אור הנר, ביראה ואהבה בי"ה, נעברים החשכה והקדרות מהם, ומשום זה כי יום נקם בלבי.

ועוד בלבי, זה שלשים וּשנים אלהיים של מעשה בראשית, ועשר אמירות שהן י' מן לבי, והלב זה הוא הלב שבו מאיר אותו שנאמר בו ותרא אותו כי טוב הוא, ובו עתיד להתגלות הקדוש ברוך הוא למשה בתורה בגלות האחרונה כמו שבגאולה הראשונה, שנאמר בו וירא מלאך יהוה אליו בלפת אש, בראשונה בלפת אש של נבואה, ובגלות האחרונה בלפת אש של התורה. וזו ב"ת מן בראשית, שהיא כלולה מעשר אמירות ושלשים וּשנים אלהיים של מעשה בראשית, הבת הכלולה מעשר

דסנהדרין, ורזא דמלה (ישעיה ל יח) אשרי כל חוכי לו, ל"ו בחושבנא סליק תלתין ושית, ואינון ל"ו בארעא דישראל, ול"ו לבר מארעא דישראל, ודא איהו חלק לב"ם, ומאן חלק לב"ם. (דף נא ע"א) שאור וחמץ דאינון ערב רב, ורזא דמלתא ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית 18), דעלייהו אתמר (שמות יב טו) אף ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם, אף חלק, ואומאה דיתמחון בי"ד, דאינון ארבע סרי יומי דפסחא, לקיימא כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז טו), (ודא שבועה יומי דפסחא דגלותא בתראה), הדא הוא דכתיב (יחזקאל מה כא) חג שבועת ימים מצות יאכל.

ובגין דא אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר, ודא אור הנר דאיהי אורייתא ופקודיא, דאתמר בהון (משלי ו כג) כי נר מצוה ותורה אור, נר בלבא, אור בעינין, דאיהו אור הנר, בדחילו ורחימו בי"ה, מתעברין חשוכא וקדרותא מנייהו, ובגין דא כי יום נקם בלבי (ישעיה סג ד).

ועוד בלבי דא ל"ב אלהיים דעובדא דבראשית, ועשר אמירן דאינון י' מן לבי, ולב האי איהו לב, דביה נהיר ההוא דאתמר ביה (שמות כ ב) ותרא אותו כי טוב הוא, וביה עתיד לאתגלייא קודשא בריך הוא למשה באורייתא בגלותא בתראה, פגוונא דפורקנא קדמאה, דאתמר ביה (שם ג ב) וירא מלאך יהוה אליו בלפת אש, בקדמיתא בלפת אש דנבואה, ובגלותא בתראה בלפת אש דאורייתא.

ודא ב"ת מן בראשית, דאיהי כלילא מעשר אמירן ול"ב אלהיים דעובדא דבראשית, בת כלילא מעשר אמירן איהי בת עין אויבמא,

דַּאֲתַמַּר בְּהַ שְׁחֹרְהָ אֲנִי וְנֶאֱוָה, וּבִיּה נְהִיר אֹר, הַדָּא הוּא דְכְתִיב (משלי ו כג) וְתוֹרָה אֹר, ל"ב אֱלֹהִים בִּיּה נְהִיר מְצוּה, דַּאֲתַמַּר בִּיּה (שם כ כו) נִר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם וְכו': (כאן חסר והוא בתיקונים זוהר חדש).

וְנִרְפוּ דְשְׁכִינְתָא אֵינוֹן פְּסוּי דָם חַיָּה וְעוֹף, דְּמַכְסִי עַלְיֵיהוּ בְּרַחֲמֵי, וְכַד מַכְסִי עַלְיֵיהוּ בְּרַחֲמֵי דַאֲהֲבָה, מִי טוֹפְנָא לֹא שְׁלֵטָא עַלְיֵיהוּ, מִים רַבִּים דְּמִי טוֹפְנָא לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהֲבָה דִּישְׂרָאֵל בְּאַבּוּהוֹן דְּבִשְׁמִיא, בְּהֵוּא זְמַנָּא פְּרִסְיָא יְהָא עַל אַרְבַּע חִיוּוֹן, וְדָא אֵיהוּ שׁוֹפֵר הוֹל"ף רַבִּי"ע מְרוֹבַע, דְּרַג"א בְּשִׁית דְּרַגִּין, דְּאֵינוֹן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכַפָּא (מלכים א י ט), הָא אֵיהוּ מְלַפָּא עַל פְּרִסְיָא. בְּהֵוּא זְמַנָּא וְעֵשָׂה לִי מְטַעְמִים כַּאֲשֶׁר אֲהֲבֵתִי (בראשית כו ד) מִפְּקוּדִין דְּעֵשָׂה דַּאֲתִיּהִיבוּ מֵאֲהֲבָה, וְלֹא מִפְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, דְּהוּא אֶקְרִיב לִיָּה מְמַנָּא דְעֵשׂו, לְקַטְרָגָא בְּהוֹן לִישְׂרָאֵל, דְּבִגִּינֵיּיהוּ אֲתַמַּר (מלאכי א ג) וְאֵת עֵשׂו שָׁנֵאתִי.

וְדָא אֵיהוּ דְּרַג"א תְּרִי טַעְמִי, דְּמַסְטְרָא דְּפְקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה מְמַנָּא דְעֵשׂו אֵיהוּ רַבִּי"ע עַל יִשְׂרָאֵל, וְאֵיהִי דְּרַג"א עַלְיֵיהוּ, וְאִי תִימָא דְשְׁלֵטָא עַל שְׁכִינְתָא דְּאֵיהִי עַמְהוֹן בְּגִלוֹתָא, הָא אֲמַר קְרָא (ישעיה מ"ח) אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וְכַבּוּדִי לְאַחַר לֹא אֲתֵן וְתַהֲלֵתִי לְפָסִילִים, וְכַבּוּדִי שְׁכִינְתָא עַלְאָה, לְאַחַר לֹא אֲתֵן אֶל אַחַר, וְתַהֲלֵתִי לְפָסִילִים דָּא שְׁכִינְתָא תַתְּאָה, וּבִגִּין דָּא בְּשִׁית יוֹמִין דְּשְׁלֵטָא סַם הַמּוֹת, אֶל אַחַר, אֲתַמַּר בְּשְׁכִינְתָא (יחזקאל מו א) יְהִיָּה סַגּוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, בְּשַׁבַּת וּבְרָאשֵׁי חַדָּשִׁים שְׁלֹשָׁא שׁוֹלְטִים הַמְּמַנִּים הַרְעִים, נְאָמַר בְּהֵם וּבִיוֹם הַשַּׁבַּת יַפְתַּח וּבִיוֹם הַחֹדֶשׁ יַפְתַּח.

אֲמִירוֹת, הִיא בַת עֵין שְׁחוֹרָה, שְׁנֵאֲמַר בְּהַ שְׁחֹרְהָ אֲנִי וְנֶאֱוָה, וּבּוּ מְאִיר אֹר. זְהוּ שְׁפָתוּב וְתוֹרָה אֹר, שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים, בּוּ מְאִירָה מְצוּה, שְׁנֵאֲמַר בְּהַ נִר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם.

וְכַנְפֵי הַשְּׁכִינָה הֵם פְּסוּי דָם חַיָּה וְעוֹף, שְׁמַכְסָה עַלְיֵהֶם בְּאֲהֲבָה, וְכַשְׁמַכְסָה עַלְיֵהֶם בְּאֲהֲבָה שֶׁל אֲהֲבָה, מִי הַמְּבּוּל לֹא שׁוֹלְטִים עַלְיֵהֶם, מִים רַבִּים שֶׁל מִי הַמְּבּוּל לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהֲבָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַפְּסָא יְהִיָּה עַל אַרְבַּע חִיוּוֹת, וְזֵהוּ שׁוֹפֵר הוֹל"ף רַבִּי"ע מְרוֹבַע, דְּרַג"א בְּשֵׁשׁ דְּרַגּוֹת, שְׁהֵן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכַפָּא, הַרִי הוּא מְלַף עַל הַכַּפָּא.

בְּאוֹתוֹ זְמַן - וְעֵשָׂה לִי מְטַעְמִים כַּאֲשֶׁר אֲהֲבֵתִי, מִמְּצוֹת עֵשָׂה שְׁנֵתְנוּ מֵאֲהֲבָה, וְלֹא מִמְּצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, שְׁהוּא אֶקְרִיב לוֹ הַמְּמַנָּה שֶׁל עֵשׂו לְקַטְרָג עַל יִשְׂרָאֵל, שְׁבַשְׁבִּילֵם נְאָמַר וְאֵת עֵשׂו שָׁנֵאתִי.

וְזֵהוּ דְּרַג"א תְּרִי טַעְמִי, שְׁמַצַּד שֶׁל מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, הַמְּמַנָּה שֶׁל עֵשׂו הוּא רַב"ץ עַל יִשְׂרָאֵל, וְהִיא דְּרַג"א עַלְיֵהֶם, וְאֵם תֵּאֲמַר שְׁהִיא שׁוֹלְטַת עַל הַשְּׁכִינָה, שְׁהִיא עַמְהֵם בְּגִלוֹת, הַרִי אֲמַר הַכְּתוּב אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וְכַבּוּדִי לְאַחַר לֹא אֲתֵן וְתַהֲלֵתִי לְפָסִילִים. וְכַבּוּדִי - שְׁכִינָה עַלְיוֹנָה, לְאַחַר לֹא אֲתֵן - אֶל אַחַר, וְתַהֲלֵתִי לְפָסִילִים - זוֹ שְׁכִינָה תַחְתּוֹנָה, וּמִשּׁוּם זֶה בְּשַׁשָּׁה יָמִים שְׁשׁוֹלֵט סַם הַמּוֹת, אֶל אַחַר, נְאָמַר בְּשְׁכִינָה יְהִיָּה סַגּוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, בְּשַׁבַּת וּבְרָאשֵׁי חַדָּשִׁים שְׁלֹשָׁא שׁוֹלְטִים הַמְּמַנִּים הַרְעִים, נְאָמַר בְּהֵם וּבִיוֹם הַשַּׁבַּת יַפְתַּח וּבִיוֹם הַחֹדֶשׁ יַפְתַּח.

יַפְתַּח וּבִיוֹם הַחֹדֶשׁ יַפְתַּח.

ועוד רבי"ע איהו פגוונא דא פ, ולזמנין
פגוונא דא ב בת מלך פנימה סגירא
בביתא, ואיהי סיהרא קדישא לעולם לא
אסתפלת בה חמה בישא, גיהנם סם המות
נוקבא בישא, כל שפן אל אחר, דהכי
אוקמוהו קדמאין, לעולם לא חזא חמה
פגימותא דסיהרא, דבזמנא דחמה נפקא
(נפקא) ממזרח, סיהרא חזרת אנפאה מיניה
פגוונא דא ב ובגין דא אמר בלעם הרשע לא
הביט און ביעקב ולא ראה עמל
בישראל (במדבר כג כא), עמל ואון סמא"ל ונחש.
ובזמנא דדחקין לה לאסתפלא בה, אתפסיא
מפל וכל, ואימתי בירחא שביעאה,
הדא הוא דכתיב (תהלים פא ג) תקעו בחדש שופר
בכסה ליום חגנו, מאי בכסה בירחא דאתפסיא
ביה סיהרא, בההוא זמנא דאתפסיאת מיניה,
איהי אמרת לישראל דיתקנון צלותין במאכלין
טבין, מפקודין דעשה, דצלותא שקילא ככל
פקודין, (דף נא ע"ב) בההוא זמנא יימא קודשא
ברוך הוא לישראל, ועשה לי מטעמים (בראשית
כד) ברעותא דשכינתא, פאשר אהבתי מפקודין
דעשה, ותקינת שכינתא עם ישראל מאכלין
דצלותין דאינון קרבינין, ובזמנא דאיהי תקינת
מזונא למלפא, יהיבת לון עיטא לאתערא
בשופר, דביה עתיד קודשא בריך הוא לאכנשא
ביה לישראל מן גלותא מארבע סטרין, הדא
הוא דכתיב תקע בשופר גדול לחירותינו ושא
גס לקבץ גליותינו, ואיהו חשיב דאיהו יומא
דינא דיליה וברח (ס"א ובר"ה).

עד ההוא זמנא קודשא בריך הוא מאריך
עליהו דחייביא, ולבסוף אפסיק לון
וחרב לון מעלמא, ודא איהו מארי"ך טרח"א
סוף פסוק.

ועוד רבי"ע הוא כמו זה: פ,
ולפעמים כמו זה: ב בת מלך
פנימה, סגורה בביתה, והיא
הלכנה הקדושה לא מסתפלת בה
החמה הרעה לעולם, גיהנם סם
המות, נקבה רעה, כל שפן אל
אחר, שכף פרושהו הראשונים,
לעולם לא ראתה חמה את פגימת
הלכנה, שבזמן שחמה יצאת
(יצאת) ממזרח, הלכנה מחזירה
פניה ממנו כמו זה: ב, ומשום
זה אמר בלעם הרשע לא הביט
און ביעקב ולא ראה עמל
בישראל, עמל ואון סמא"ל
ונחש.

ובזמן שדוחקים אותה להסתפל
בה, נכסית מפל וכל, ואימתי?
בחדש השביעי. זהו שכתוב
תקעו בחדש שופר בכסה ליום
חגנו. מה זה בכסה? בחדש שבו
מתפסה הלכנה. באותו זמן
שמתכסית ממנו, היא אומרת
לישראל שיתקנו תפלות
במאכלים טובים, ממצוות עשה,
שתפלה שקולה ככל המצוות.
באותו זמן יאמר הקדוש ברוך
הוא לישראל, ועשה לי מטעמים
ברצון השכינה, פאשר אהבתי
ממצוות עשה, ומתקינה השכינה
עם ישראל מאכלים של תפלות,
שהן קרבינות, ובזמן שמתקינה
מזון למלך, נותנת להם עצה
להתעורר בשופר, שבו עתיד
הקדוש ברוך הוא לכנס בו את
ישראל מן הגלות מארבעה
צדדים. זהו שכתוב תקע בשופר
גדול לחרותנו ושא גס לקבץ
גליותינו, והוא חושב שהוא יום
הדין שלו וברח.

עד אותו זמן הקדוש ברוך הוא
מאריך לרשעים, ובסוף מפסיק
אותם ומחריב אותם מן העולם,
וזהו מארי"ך טרח"א סוף פסוק.

ועוד שופ"ר הולך רבי"ע דרג"א
תרי טעמ"י, באותו זמן שימחו
הרשעים מן העולם, עולה תפלה
בנגון בארבעה מינים, שהם שיר
פשוט, וזה י', שיר כפול וזה י"ה,
שיר משלש וזה יה"ו, שיר מרבע
וזה יהו"ה. בשם של יהו"ה עולה
התפלה שהיא השכינה, התורה
בנגון, השכינה בנגון, ישראל
עולים מתוך הגלות בנגון, זהו
שכתוב אז ישיר משה ובני
ישראל את השירה הזאת

ליהו"ה.

התפלה שהיא שכינה, עולה למלך
בעשרה זכרונות ובעשר מלכיות
ובעשרה שופרות, שהם י"י י'
ועשר כתות של מלאכים יתעוררו
אליהם, ומעלה אותם לעשר
ספירות, והנגונים עולים מהם
מרבעים מצד של רבי"ע בארבע
חיות, ואותן חיות קטנות עם
גדולות הן שמונה, והן
יאהדונה"י, ועליהן נאמר אז
ישיר משה. כשיהיה הקדוש
ברוך הוא עם שכינתו בשמונה
חיות, שהן חיות אש, עתים
חשות עתים ממללות, וכלם
מכות בכנייהן בנגון, והנגון
(עולה) בהם בארבע פנים, לכל צד
מרבעים. זהו שכתוב וארבעה
פנים לאחת וארבע כנפים לאחת
מהם, לכל חיה שמונה הם בין
פנים לכנפים, כנגד השמונה
שבהם שבח משה א"ז.

ודוד בגלל זה תקן כלי בשמונה
נימים, ושבח את הקדוש ברוך
הוא בשמונה. זהו שכתוב למנצח
על השמינית, ושמונה אותיות,
לכל אחת שמונה, עולות פלן
לשבעים ושפים, יאהדונה"י
שמונה, ותלויות מהן ששים
וארבע, שמונה לכל אחת, עולות
פלן לשבעים ושפים, זהו סוד של
חשמל.

ועוד שופ"ר הולך רבי"ע דרג"א תרי
טעמ"י, בההוא זמנא דיתמחון חיביא
מעלמא, סלקא צלותא בנגונא בארבע מינין,
דאינון שיר פשוט ודא י', שיר כפול ודא י"ה,
שיר משולש ודא יה"ו, שיר מרובע ודא
יהו"ה, בשמא דיהו"ה סלקא צלותא דאיהי
שכינתא, אורייתא בנגונא, שכינתא בנגונא,
ישראל סלקין מגו גלותא בנגונא, הדא הוא
דכתיב (שמות טו א) אז ישיר משה ובני ישראל
את השירה הזאת ליהו"ה.

צלותא דאיהי שכינתא, סלקא לגביה דמלכא
בעשרה זכרונות ובעשרה מלכיות
ובעשרה שופרות, דאינון י"י י'
דמלאכים יתערוך לגביהו, וסלקא לון לגבי
עשר ספירן, ונגונין סלקין מנייהו מרובעים
מסטרא דרבי"ע בארבע חיוון, ואינון חיות
קטנות עם גדולות אינון תמניא, ואינון
יאהדונה"י, ועלייהו אתמר (שם) אז ישיר
משה, כד יהא קודשא בריך הוא בשכינתיה
בחיון תמניא, דאינון חיון דאשא עתים חשות
עתים ממללות, וכלהו מחאן בגדפייהו
בנגונא, ונגונא בהון (סלקא) בארבע אנפיין,
לכל סטרא מרובעין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל
א) וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת
מהם, לכל חיה תמניא אינון בין אנפיין וגדפיין,
לקבל תמניא די בהון שבח משה א"ז.

ודוד בגין דא תקין מנא בתמניא נימין, ושבח
לקודשא בריך הוא בתמניא, הדא הוא
דכתיב (תהלים יב א) למנצח על השמינית, ותמניא
אתוון, לכל חד תמניא, סלקין פלהו ע"ב,
יאהדונה"י תמניא, ותליין מנייהו ס"ד תמניא
לכל חד, סלקין פלהו ע"ב, דא איהו רזא
דחשמל.

וְהוּא נִגְוֵן שְׁעוֹלָה בְּעֶשֶׂר, וְזֶהוּ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר יָדְיוֹ גְלִילֵי זָהָב, וְיֵשׁ נִגְוֵן שְׁעוֹלָה בְּשֵׁשׁ, זֶהוּ שְׁכָתוּב שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, י"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים, י"ה י"ה י"ה אֲדָם.

אַרְבַּע כְּנָפִים אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר, מְרַכְבָּה, שְׁנֵי י"ה יְהו"ה י"ה יְהו"ה י"ה יְהו"ה, לְמַעַלָּה מִכֻּלָּם י"ה יְהו"ה חֲכַמ"ה בִּינ"ה, כְּתָר אַהֲי"ה אֲשֶׁר אַהֲי"ה, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר שְׂרָפִים עֲמוּדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, וְזֶה אַבְגִּית"ן, בְּשִׁתִּים יְכֶסֶה כְּנֻוֹ לְיִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יִסְתַּכְּלוּ בָהֶם שׁוֹנְאֵיהֶם, וּבְשִׁתִּים יְכֶסֶה רַגְלָיו, שְׁלֹא הַזְכִּיר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂה הָעֶגְל, וּבְשִׁתִּים יַעֲוֹף מִן הַגְּלוּת, זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאֵשׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי.

וְיֵשׁ נִגְוֵן שְׁעוֹלָה בְּשָׁנִים כְּמוֹ הַלְלוּיָהּ, וְיֵשׁ נִגְוֵן שְׁעוֹלָה בְּאוֹת אַחַת כְּגוֹן הַלְלֵי בִי, וְיֵשׁ נִגְוֵן שְׁעוֹלָה בְּחֻמֶשׁ כְּמוֹ ה', וְהָרִי נִתְבָּאָר בְּכַנּוּר שֶׁל חֲמֵשׁ נֵימִים, אָבָל הַנִּגְוֵן שְׁעוֹלָה בְּשֵׁשׁ, שֶׁהֵם אַבְגִּית"ן, מִן ו' הוּא. וְיֵשׁ שְׁמַעְלָה אוֹתוֹ בְּשֵׁשׁ, וְזֶה יְהו"ו, שֶׁהוּא אַהֲי"ה, וְעוֹלָה בּוֹ הַנִּגְוֵן בְּתַקִּיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה.

בְּתַקִּיעָה הוּא קוֹל אֲרֶךְ בְּנִגְוֵן, עַד שֶׁהִיָּה מַעֲלָה אוֹתוֹ אֶת הַיָּמִין שֶׁהוּא חֶסֶד, בְּשְׁבָרִים הִיָּה מַעֲלָה קוֹל הַנִּגְוֵן אֶל הַגְּבוּרָה, שְׁשֵׁם י"ה בְּיָמִין וּשְׁמָאֵל, וְהִיָּה יוֹרֵד מִמֶּנּוּ עִם שְׁמָחָה חֲכַמָּה וְעֶשֶׂר, כְּמוֹ שְׁבָאֲרוּהוּ, הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, לְהַעֲשִׂיר יְצָפִין. בְּתַרוּעָה הִיָּה עוֹלָה קוֹל הַנִּגְוֵן אֶל הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְהִיָּה יוֹרֵד מִמֶּנּוּ הַמְּלָךְ לְפָלָה, שֶׁהִיא קוֹל דְּמָמָה דְקָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן יִתְעוֹרֵר כָּל מֵינֵי נִגְוֵן, זֶהוּ שְׁכָתוּב הַלְלוּהוּ בְּתַקֵּעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר, הַלְלוּהוּ

וְאִית נִגְוֵנָא דְסֻלְקָא בְּעֶשֶׂר, וְדָא אִיהוּ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְעֲלֵייהוּ אִתְמַר (שיר ה

י) יָדְיוֹ גְלִילֵי זָהָב, וְאִית נִגְוֵנָא דְסֻלְקֵי בְּשִׁית, הָדָא הוּא דְכְּתִיב שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, י"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים, י"ה י"ה י"ה אֲדָם.

אַרְבַּע כְּנָפִים אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר, מְרַכְבָּה, תְּנִינָא י"ה יְהו"ה י"ה יְהו"ה י"ה יְהו"ה, לְעֵילָא מִכְּלָהוּ י"ה יְהו"ה חֲכַמ"ה

בִּינ"ה, כְּתָר אַהֲי"ה אֲשֶׁר אַהֲי"ה, וְעֲלֵייהוּ אִתְמַר (ישעיהו ב)

שְׂרָפִים עֲמוּדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, וְדָא אַבְגִּית"ן, בְּשִׁתִּים יְכֶסֶה כְּנֻוֹ לְיִשְׂרָאֵל דְלֹא יִסְתַּכְּלוּן בְּהוֹן

שְׁנֹאִיהוֹן, וּבְשִׁתִּים יְכֶסֶה רַגְלָיו דְלֹא אֲדַכִּיר לוֹן עוֹבְדָא דְעֶגְלָא, וּבְשִׁתִּים יַעֲוֹף מִן גְּלוּתָא,

הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שמות יט ד) וְאֵשׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי.

וְאִית נִגְוֵנָא דְסֻלְקָא בְּתַרִּין כְּגוֹן הַלְלוּיָהּ, וְאִית נִגְוֵנָא דְסֻלְקֵי בְּאַת חַד כְּגוֹן הַלְלֵי בִי,

וְאִית נִגְוֵנָא דְסֻלְקֵי בְּחֻמֶשׁ כְּגוֹן ה', וְהָא אִתְמַר בְּכַנּוּר דְחֲמֵשׁ נֵימִין, אָבָל נִגְוֵנָא דְסֻלְקֵי בְּשִׁית

דְּאִינוֹן אַבְגִּית"ן מִן ו' אִיהִי, וְאִית דְסֻלְקֵי לִיָּה בְּתַלַּת וְדָא יְהו"ו, דְּאִיהוּ אַהֲי"ה, וְסֻלְקֵי נִגְוֵנָא

בִּיָּה בְּתַקִּיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה.

בְּתַקִּיעָה הוּא קָלָא אֲרוּךְ בְּנִגְוֵנָא, עַד דִּהְוָה סֻלְקֵי לִיָּה לְגַבֵּי יְמִינָא דְאִיהוּ חֶסֶד,

בְּשְׁבָרִים הָוָה סֻלְקֵי קָלָא דְנִגְוֵנָא לְגַבֵּי גְבוּרָה, דְתַמֵּן י"ה בִּימִינָא וּשְׁמָאֵלָא, וְהָוָה נְחִית מְנִיָּה

בְּחֻדָּה חֲכַמְתָּא וְעוֹתְרָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, לְהַעֲשִׂיר יְצָפִין,

בְּתַרוּעָה הָוָה סֻלְקֵי קָלָא דְנִגְוֵנָא לְגַבֵּי עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, וְהָוָה נְחִית מְנִיָּה מְלָכָא לְגַבֵּי (ד

נב ע"א) כְּלָה דְאִיהִי קוֹל דְּמָמָה דְקָה, בְּהִהוּא זְמַנָּא יִתְעוֹרוּן כָּל מֵינֵי נִגְוֵנָא, הָדָא הוּא

דְּכַתִּיב (תהלים קג ג) הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר,
הַלְלוּהוּ בְּנֶבֶל וְכַנּוּר, הַלְלוּהוּ בְּתוֹף וּמַחֲוֹל,
הַלְלוּהוּ בְּמִינִים וְעוּגָב, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
שְׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה.

שׁוֹפָר אִיהִי שְׁכִינְתָא עֲלָאָה, תְּקַע דִּילָה
שְׁכִינְתָא תַּתָּאָה, דְּאַתְמַר בְּהַ (בראשית לב
טו) וּתְקַע בְּף יֵרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִלּוּתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא
סְלָקָא מִן גְּלוּתָא בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל, וְאַתְקְרִיאַת
תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתְנוּ.

בְּנֶבֶל ר', בְּ"ן ל"ב, בְּהֵהוּא זְמַנָּא בְּ"ן יַעוּל
לְהִיכְלִיָּה דְּאִיהוּ ל"ב, וְאַתְמַר
בִּיהַ (משלי טו טו) וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד, וּמַה
דְּאַתְמַר בְּקִדְמִיתָא (בראשית ו ו) וַיִּתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ
בְּגִין חַיִּיבָא, מִיַּד דְּאַתְאָבִידוּ אַתְקִיִּים בִּיהַ
וּבְאָבֹד רְשָׁעִים רָנָה (משלי יא י), כְּנֹר, כ"ו נ"ר,
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ יְהו"ה, דְּאַתְמַר בִּיהַ
(תהלים כז א) יְהו"ה אֹרִי וַיִּשְׁעִי, נְהִיר בְּנ"ר דְּאִיהִי
שְׁכִינְתָא, מַצְוָה דִּילִיָּה, וְחֲדֵי בְּהַ.

צִלְצְרֵי שְׁמַע חֲסֵד גְּבוּרָה, צִלְצְלֵי תְרוּעָה נְצַח
וְהוּד, וּבְכֻלְהוּ כָּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל י"ה,
דְּאִיהוּ חֲכָמָה וּבִינָה, דִּי בְּהוּן יְהֵא פּוֹרְקָנָא
ל"ו וְל"ה דְּאִינוּן בֵּן וּבַת, וּבְהוּן יְתַמְחוּן
עַמְלָקִים מַעְלָמָא, וְדָא אִיהוּ סוּף פְּסוּק.

דְּבַר אַחַר וְעֵשָׂה לִי מִטְעָמִים כְּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי
(בראשית כז ד) מִפְּקוּדֵינִי דְעֵשָׂה, וְלֹא כְּאֲשֶׁר
שְׁנֵאתִי מִפְּקוּדֵינִי דְלֹא תַעֲשֶׂה, פְּקוּדֵינִי דְלֹא
תַעֲשֶׂה תְלִיִן מְדַחִילוּ דִּירְאָה, וְאִינוּן לְרַחֲקָא
הַשְׁטָן מְנִיָּהוּ, דְלֹא יְתַקְרִיב לְגַבִּי כְּרַסְיָא
דְּאִיהוּ לְבָא, לְתַבְעָא דִּינִין עַל אַבְרִין קִדְיִשִּׁין
דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, וְלְבָא שְׁכִינְתָא בִּינִיָּהוּ.

הַשְׁטָן אִיהוּ סַמְא"ל, שְׁלֹטְנִיתָא דִּילִיָּה בְּכַבֵּד,
דְּעֲלִיָּה אַתְמַר (בראשית לו א) עֲשׂו הוּא
אַדוּם, עֲרִקִין דְּכַבְּדָא חֲיִילִין וּמְשָׁרְיִין דִּילִיָּה,

בְּתוֹף וּמַחֲוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִינִים
וְעוּגָב, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שְׁמַע,
הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה.

שׁוֹפָר הִיא שְׁכִינָה עֲלִינוּה, תְּקַע
שְׁלָה שְׁכִינָה תַּחְתּוּנָה, שְׁנַאֲמַר בְּהַ
וּתְקַע בְּף יֵרֶךְ יַעֲקֹב, בְּגִלּוּת.
בְּאוּתוּ זְמַן עוֹלָה מִן הַגְּלוּת
בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל, וְנִקְרֵאת תְּקַע
בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתְנוּ.

בְּנֶבֶל ר', בְּ"ן ל"ב. בְּאוּתוּ זְמַן בְּ"ן
יְכַנְס לְהִיכְלוֹ, שְׁהוּא ל"ב, וְנַאֲמַר
בוּ וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד, וּמַה
שְׁנַאֲמַר בְּרַאשׁוּנָה וַיִּתְעַצֵּב אֵל
לְבוֹ בְּשִׁבִיל הַרְשָׁעִים, מִיַּד
שְׁנַאֲבִידוּ הַתְּקִיִּים בוּ וּבְאָבֹד
רְשָׁעִים רָנָה. כְּנֹר, כ"ו נ"ר,
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהוּא יְהו"ה,
שְׁנַאֲמַר בוּ יְהו"ה אֹרִי וַיִּשְׁעִי,
מֵאִיר בְּנ"ר שְׁהִיא הַשְׁכִּינָה,
הַמַּצְוָה שְׁלוֹ, וַיִּשְׁמַח בְּהַ.

צִלְצְרֵי שְׁמַע - חֲסֵד גְּבוּרָה,
צִלְצְלֵי תְרוּעָה - נְצַח וְהוּד,
וּבְכֻלְם - כָּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל י"ה,
שְׁהוּא חֲכָמָה וּבִינָה, שְׁפָהִם תְּהִיָּה
גְּאֻלָּה ל"ו וְל"ה, שְׁהִם בֵּן וּבַת,
וּבְהִם יַמְחוּ הַעַמְלָקִים מִן הָעוֹלָם,
וְזֵהוּ סוּף פְּסוּק.

דְּבַר אַחַר וְעֵשָׂה לִי מִטְעָמִים
כְּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי, מִמַּצּוֹת עֵשָׂה,
וְלֹא כְּאֲשֶׁר שְׁנֵאתִי מִמַּצּוֹת לֹא
תַעֲשֶׂה. מַצּוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה
תְּלוּיּוֹת מִפְּחַד שֶׁל יְרָאָה, וְהִם
לְהִרְחִיק הַשְׁטָן מִקָּדְשׁ שֶׁלֹּא יְתַקְרַב
לְפָסָא, שְׁהוּא הַלֵּב, לְבַקֵּשׁ דִּינִים
עַל הָאִיבָרִים הַקְּדוּשִׁים שְׁהִם
יִשְׂרָאֵל, וְהַלֵּב שְׁכִינָה בִּינִיָּהִם.

הַשְׁטָן הוּא סַמְא"ל, שְׁלֹטְנוֹ
בְּכַבֵּד, שְׁעֲלִיו נַאֲמַר עֲשׂו הוּא
אַדוּם. עוֹרְקֵי הַכְּבֵד, הַחֲיִלוּת
וְהַמַּחְנוּת שְׁלוֹ, וְהַכְּבֵד נוֹטֵל כָּל
הַלְּכֻלִּיכִים וְהַחֲטָאִים שֶׁל
הָעוֹרְקִים. זֵהוּ שְׁכַתּוֹב וְנִשָּׂא

וּכְבֵד נְטִיל כָּל לְכֻלּוּכִין

השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה, עונות תם, של אותו איש תם, אל ארץ גזרה, מקום גזרת המלאכים.

המרה חרבו, עליה נאמר ועל חרבך תחיה, ומנין לנו שמרה היא חרבו של מלאך המות? שכתוב ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות, היא חיים לכבד, וסם המות ללב. המרה היא גיהנם, ויש לה שתי פיות שאומרים הב הב, זהו שכתוב לעלוקה שתי בנות הב הב, שתי בנות שאומרות הב רשעים לגיהנם.

שבעים עורקים הם בכבד, כנוד שבעים ממנים, כבד ויותרת ע"ב, יותרת שלו היא נחש אשת זנונים, משום שאת השיורים שלו (שלה) נוטל הטחול שהוא חשף, ועליה נאמר ולחשף קרא לילה, ששלטונה בגלות שהוא הלילה, ובגלות עומדת לו השעיה, שהיא לילי"ת, אפם של ערב רב, והיא שחוק הפסיל (הטחול), ובגללה נאמר פלה ענן וילך בן יורד שאול לא יעלה.

וזהו צדיק ממנו בולע, שרשע ודאי שהוא כסיל, עליו נאמר למה תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו, ופרשוהו בעלי המשנה, צדיק ממנו בולע, אבל צדיק גמור אינו בולע, ובגללו נאמר מוריד שאול ויעל. אוי לנשמה כשפולע אותה הטחול, אוי לישראל כשנבלעו בערב רב, שעליהם נאמר ולא נודע פי באו אל קרבנה ומראיהן רע פאשר בתחלה.

בזמן הגלות, כל הממנים של אמות העולם וערב רב, נאמר בהם היו צריה לראש אויביה

צריה לראש אויביה שלו,

וחובין דערקין, הדא הוא דכתיב (ויקרא טז כב) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה, עונות תם, דההוא איש תם, אל ארץ גזרה, אתר דגזרת עירין.

מרה חרבא דיליה, עלה אתמר (בראשית כז מ) ועל חרבך תחיה, ומנא לן דמרה

איהי חרבא דמלאך המות, דכתיב (משלי ה ד) ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות, איהי חיים לכבד, וסם המות ללבא, מרה איהי גיהנם, ואית לה תרי פיות דאמרין הב הב, הדא הוא דכתיב (שם ל טו) לעלוקה שתי בנות הב הב, שתי בנות דאמרין הב חייבין לגיהנם.

שבעין ערקין אינון בכבדא, לקבל שבעין ממנו, כבד ויותרת ע"ב, יותרת דיליה

איהי נחש אשת זנונים, בגין דשיורין דיליה (נ"א דילה) נטלא טחול דאיהו חשף, ועלה

אתמר (בראשית א ד) ולחשף קרא לילה, דשלטנותה בגלותא דאיהו לילה, ובגלותא

שעתא קיימא ליה, דאיהי לילי"ת אימא דערב רב, ואיהי שחוק הפסיל (ס"א הטחול), ובגיינה

אתמר (איוב ז ט) פלה ענן וילך בן יורד שאול לא יעלה.

ודא איהו צדיק ממנו בולע, דרשע ודאי דאיהו פסיל, עליה אתמר (חבקוק א יג) למה

תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו, ואוקמוהו מארי מתניתין, צדיק ממנו בולע

אבל צדיק גמור אינו בולע, ובגיניה אתמר (ש"א כ ו) מוריד שאול ויעל, ווי לנשמתא כד

בלע לה טחול, ווי לישראל כד אתבלעו בערב רב, דעליהו אתמר (בראשית מא כא) ולא נודע פי

באו אל קרבנה, ומראיהן רע פאשר בתחלה. בזמנא דגלותא פל ממנו דאומין דעלמא

וערב רב, אתמר בהון (איכה א ה) היו

צָרִיחַ וְדָאֵי אֵינּוֹן עָרְבִי רַב, עֲלֵייהוּ אֲתָמֵר (ישעיה
א כג) שְׂרִיף סוֹרְרִים וְחִבְרֵי גִנְבִים כְּלוּ, אוֹהֵב
שְׁחָד וְגוֹמֵר, אוֹיְבֵיהּ שְׁלוּ אֵלַיִן עֲשׂוּ וְיִשְׁמַעְאֵל
וְשִׁבְעִין מְמַנָּן, דְּאֵינּוֹן כְּלָהוּ בְּשִׁלּוּהָ בְּעוֹתָרָא,
וְיִשְׂרָאֵל בְּדוּחְקָא בְּעֵנִיּוֹתָא, וּבְגִין דָּא וּוִי
לְעֵלְמָא כּד אֲתַבְּלְעוּ בְּעַרְבוּבֵיָא בִישָׂא, וּמֵאֵן
גְּרַם דְּאֲתַבְּלְעוּ בְּמַעֲיִיהוּ וְלֹא נִדְעָ פִי כָּאוּ אֶל
קִרְבָּנָה, בְּגִין דְּעוֹבְדֵיהוֹן בִּישִׁין בִּידֵיהוֹן, הָדָא
הוּא דְכֻתִּיב (תהלים קו לה) וַיִּתְעַרְבוּ בַּגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ
מִעֲשֵׂיהֶם, כְּגוֹנוֹנָא דָּא נִשְׁמַתָּא אִיהִי כְּנִסְתָּ
יִשְׂרָאֵל, כּד (דף נב ע"ב) אִיהִי שְׁלִימָא בְּפִקּוּדֵין
דְּעֵשָׂה, אֲתָמֵר בְּהָ (שירדו) כְּלָף יִפְהָ רַעֲיָתִי וּמוֹם
אֵין בָּךְ, בְּהֵהוּא זְמַנָּא שְׂרִיא שֵׁם יְהו"ה עֲלָה,
וְאֲתָמֵר בְּהָ (דברים כח י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי
שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא עֲלֵיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ, וּמִמְּנָן
דְּכָבֵד וְעַרְקִין דִּילִיָּה וּמִמְּנָן דְּטַחֲלוּ וְעַרְבוּבֵיָא
בִישָׂא דִּילִיָּה, מִתְּפַפִּיִן תַּחוֹת לְבָא דְתַמָּן
נִשְׁמַתָּא.

שְׁלוּ, צָרִיחַ וְדָאֵי הֵם עָרְבִי רַב,
עֲלֵיהֶם נֵאמַר שְׂרִיף סוֹרְרִים וְחִבְרֵי
גִנְבִים, כְּלוּ אוֹהֵב שְׁחָד וְגוֹמֵר.
אוֹיְבֵיהּ שְׁלוּ, אֵלוּ עֲשׂוּ וְיִשְׁמַעְאֵל
וְשִׁבְעִים הַמְּמַנִּים, שֶׁהֵם כֻּלָּם
בְּשִׁלּוּהָ וּבְעֵשֶׂר, וְיִשְׂרָאֵל בְּדוּחַ
בְּעֵנִיּוֹת, וּמִשּׁוּם זֶה אוֹי לְעוֹלָם
כְּשֶׁנִּבְלְעוּ בְּעַרְבוּבֵי רַע, וּמִי גְרַם
שֶׁנִּבְלְעוּ בְּמַעֲיָהֶם וְלֹא נִדְעָ פִי
כָּאוּ אֶל קִרְבָּנָה? מִשּׁוּם
שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם הִרְעִים בִּידֵיהֶם, זֶהוּ
שְׁכִתוֹב וַיִּתְעַרְבוּ בַּגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ
מִעֲשֵׂיהֶם, כְּמוֹ כֵן הִנְשַׁמָּה, הִיא
כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁהִיא שְׁלָמָה
בְּמִצְוֹת עֲשָׂה, נֵאמַר בְּהָ כְּלָף יִפְהָ
רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ. בְּאוֹתוֹ זְמַן
שׁוֹרָה שֵׁם יְהו"ה עֲלֶיהָ, וְנֵאמַר
בְּהָ וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
יְהו"ה נִקְרָא עֲלֵיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ,
וְהַמְּמַנִּים שֶׁל הַכְּבֹד וְהַעוֹרָקִים
שְׁלוּ וְהַמְּמַנִּים שֶׁל הַטַּחֲלוּ
וְהַעַרְבוּבֵי הִרְעוּ שְׁלוּ, וְכַנְעִים תַּחַת
הַלֵּב שֶׁשֵׁם הִנְשַׁמָּה.

וְאִם הִנְשַׁמָּה מְטַנְפָּת (פגומה)
בְּחֻטָּאִים אוּ חֹסֵר מְמַנָּה אֶפְלוּ
מִצְוָה אַחַת מֵאוֹתָן מִצְוֹת, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְוָה בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה עֲבָרָה
מְכַבָּה מִצְוָה, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם (איבר)
שֶׁשׁוֹרָה עֲבָרָה וְהַסְתַּלְקָה מִצְוָה
מְמַנָּי, אוֹתוֹ אֵיבֵר הוּא פְּגוּם,
וְהוּא מוֹם הִנְשַׁמָּה, בְּגִלְלוּ לֹא
שׁוֹרָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא עַל
הִנְשַׁמָּה. זֶהוּ שְׁכִתוֹב כָּל אֲשֶׁר בּוֹ
מוֹם לֹא יִקְרַב, נִשְׁמָה שֵׁישׁ בְּהָ
מוֹם בְּאֲחַד מִרְמ"ח מִצְוֹת שְׁלָה,
לֹא נִקְרַבְתָּ בְּגִלְלוּ אֶל הַקְּדוּשׁ
בְּרוּף הוּא.

אֲבָל הִנְשַׁמָּה מִצַּד הַשְּׂכִינָה אֵין
בְּהָ מוֹם. זֶהוּ שְׁכִתוֹב כְּלָף יִפְהָ
רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ. אִם יִצֵּר הִרְעָה
רוּצָה לְקַרְבֵּי לְאוֹתוֹ מְקוֹם, פִּינּוֹן
שֶׁשְׂכִינָה שׁוֹרָה שֵׁם, שְׁהִיא

וְאִם נִשְׁמַתָּא אִיהִי מִתְּטַנְפָּא (ס"א
פגומה) בְּחוּבִין, אוּ גֵרַע מִינָה אֶפְלוּ
פִּקּוּדָא חֲדָא מֵאֵינּוֹן פִּקּוּדֵין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ
מֵאֵרִי מִתְּנִיתִין עֲבִירָה מְכַבָּה מִצְוָה, בְּהֵהוּא
אֲתֵר (נ"א אבר) דְּשְׂרִיא עֲבִירָה וְאֶסְתַּלַּק מִצְוָה
מִנִּיָּה, הֵהוּא אֲבֵר אִיהוּ פְּגוּם, וְאִיהוּ מוֹם
דְּנִשְׁמַתָּא, בְּגִינִיָּה לֹא שְׂרִיא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
עַל נִשְׁמַתָּא, הָדָא הוּא דְכֻתִּיב (ויקרא כא יח) כָּל
אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב, נִשְׁמַתָּא דְאִיתָ בְּהָ מוֹם
בְּחַד מִרְמ"ח פִּקּוּדֵין דִּילָהּ לֹא אֲתַקְרִיבְתָּ
בְּגִינִיָּה לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא.

אֲבָל נִשְׁמַתָּא מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָּא לִית בְּהָ מוֹם,
הָדָא הוּא דְכֻתִּיב (שירדו) כְּלָף יִפְהָ רַעֲיָתִי
וּמוֹם אֵין בָּךְ, אִם יִצֵּר הִרְעָה בְּעֵי לְקַרְבָּא לְהֵהוּא
אֲתֵר, פִּינּוֹן דְשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא תַמָּן דְאִיהִי נִשְׁמַתָּא,

אֲתָמֵר בְּהָ (במדבר א נא) וְהִזְרֵר

הַקָּרֵב יוֹמֵת, בְּגִין דְּעֵלָה אֲתָמֵר (ישעיה מב ח) אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן, דְּהֵיִינוּ אֶל אַחַר אֵל זָר, דְּנִשְׁמַתָּא אִיהִי יְקָרְיָה, וְאִיהִי תוֹשְׁבַחְתִּיהָ, דְּבָהּ מְשַׁבַּח בַּר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֻלּוֹתָא בְּכָל יוֹמָא בְּכַמְּהָ תוֹשְׁבַחְתָּן וְהוֹדָאָן, וּבְגִין דָּא אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן וְתַהֲלִיתִי לְפִסְיִלִים, אֵלִין שְׂבָעִין מִמֵּנָן, דְּלֹא יְהִיב לֹוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְשׁוּ לְשִׁלְטָאָה עֲלָהּ, דְּאִינוּן עֲרֻקִין דְּכַבֵּד דְּאִיהוּ אֶל אַחַר, טְחוּל נְחֹשׁ יוֹתֵרַת הַפְּכָד אֲשֶׁת זְנוּנִים, בְּתֵר דְּעֵבִידַת זִיּוּפָא (נ"א גאופא) עִם אֱלֹהִים אַחֲרִים, וּפְלִיגַת דְּמָא דִּילָהּ דְּאִיהִי תַמְצִית דִּילָהּ לְכָל עֲרֻקִין, שִׁיּוּרָא קָרִיבַת לְגַבֵּי טְחוּל דְּאִיהוּ בְּעֵלָה פְּסִיל, דְּלֹא נְטִיל טְחוּל אֲלֵא תַמְצִית (נ"א שְׁמֵרִים) דְּדְמָא, וְלֹא יְהִיב לִיהּ מְדְמָא אַחֲרָא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת יוֹתֵרַת הַפְּכָד, בְּגִין דְּלֹא יְהִיב לִיהּ אֲלֵא שִׁיּוּרִין, וּכְבֹד אִיהוּ קְטְרוּגָא דְּרִיאָה, דְּסִלִּיק לְגַבֵּי לְבָא נוּרָא מְגִיָּה, וְאִי לֹאוּ דְנִשְׁיב בֵּיהּ כְּנַפֵּי רִיאָה, הִוָּה אוּקִיד לְלְבָא (וְהוּהוּ אוּקִיד כָּל גּוּפָא נוּרָא דְלְבָא), הַדְּרָא דְכִנְתָּא לְוִיתָן, לְקַבֵּל חֵלֶב טָמֵא, וְעֲלִיָּה אֲתָמֵר אֲפִילוּ נְחֹשׁ כְּרוּף עַל עֲקָבוּ לֹא יַפְסִיק, אֲבָל עַקְרֵב פּוּסְקָא, שְׂרָף אִיהוּ מְרָה קְטְרוּגָא דְּרִיאָה, בְּגִין דְּמְרָה אִיהִי שְׂרִיפַת כָּל גּוּפָא.

בְּגִין דָּא תַקִּיעָה שְׂבָרִים וְתַרוּעָה אִינוּן תְּבִירוּ דְלַהוּן, וְעֲלִיָּהוּ אֲתָמֵר (תהלים פט טז) אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תַרוּעָה יְהו"ה בְּאוּר פְּנִיף יְהִלְכוּן, מֵאִי פְּנִיף אֵלִין תַקִּיעָה שְׂבָרִים וְתַרוּעָה, דְּאִינוּן תַקִּיעָה חוּרוּ דְאַנְפִין, שְׂבָרִים סוּמְקוּ דְאַנְפִין, תַרוּעָה יְרוּקָא דְאַנְפִין, וּבָהּ נְפָקִין יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא, בְּזִמְנָא דְמַתְהַפְּכִין אַנְפִין דִּישְׂרָאֵל לִירוּקָא כְּאֲתָתָא עוּבְרָא.

ירקת הפנים, ובה יוצאים ישראל מן הגלות בזמן שמתהפכים

הַנְּשֻׁמָּה, נְאָמֵר בָּהּ וְהִזְר הַקָּרֵב יוֹמֵת, מִשּׁוּם שְׁעֲלִיָּה נְאָמֵר אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן, דְּהֵיִינוּ אֶל אַחַר אֵל זָר, שְׁהַנְּשֻׁמָּה הִיא כְבוֹדוֹ וְהִיא תוֹשְׁבַחְתּוּ, שְׂבָה מְשַׁבַּח הָאָדָם אֵת הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא בְּתַפְלָה בְּכָל יוֹם בְּכַמְּהָ תוֹשְׁבַחְתּוּ וְהוֹדָאֹת, וּמִשּׁוּם זֶה אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן וְתַהֲלִיתִי לְפִסְיִלִים, אֵלֵּהּ שְׂבָעִים הַמְּמַנִּים שְׁלֹא נִתְּן לָהֶם הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא רְשׁוּת לְשִׁלְטָא עֲלָיָה, שְׂהֵם עוֹרְקֵי הַפְּכָד שְׂהוּא אֶל אַחַר, טְחוּל - נְחֹשׁ, יוֹתֵרַת הַפְּכָד - אֲשֶׁת זְנוּנִים, אַחַר שְׁעֲשֻׁתָּה זִיּוּף (נאוף) עִם אֱלֹהִים אַחֲרִים, וְחִלְקָה אֵת הַדָּם שְׁלָהּ, שְׂהוּא תַמְצִית שְׁלָהּ, לְכָל הָעוֹרְקִים, מְקַרִּיבָה אֵת הַשִּׁיּוּר לְטְחוּל שְׂהוּא בְּעֵלָה הַכְּסִיל, שְׂהַטְחוּל אִינוּ נוּטֵל אֲלֵא אֵת תַמְצִית (שְׁמֵרִים) הַדָּם, וְלֹא נוֹתֵן לוֹ מְדָם אַחַר, וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרֵאת יוֹתֵרַת הַפְּכָד, מִשּׁוּם שְׁלֹא נוֹתֵנת לוֹ אֲלֵא שִׁיּוּרִים, וְהַכְּבֹד הוּא קְטְרוּגָא שֶׁל הַרְּאָה, שְׁעוּלָה לְלֵב אִשׁ מְמַנּוּ, וְאִם לֹא שְׁנוּשְׁבִים בּוֹ כְּנַפֵּי רִאָּה, הִיָּה שׁוֹרֵף אֵת הַלֵּב (וְהִיָּה שׁוֹרֵף אֵת כָּל הַגּוּף הָאִשׁ שֶׁל הַלֵּב). הַדְּקִים שְׂסָבִיב הַכְּנֵתָא לְוִיתָן, כְּנִגְדַּת חֵלֶב טָמֵא, וְעֲלִיו נְאָמֵר אֲפִילוּ נְחֹשׁ כְּרוּף עַל עֲקָבוּ לֹא יַפְסִיק, אֲבָל עַקְרֵב פּוּסְקָא, שְׂרָף הוּא מְרָה, הַקְּטְרוּגָא שֶׁל הַרְּאָה, מִשּׁוּם שְׂמְרָה הִיא שְׂרַפַת כָּל הַגּוּף.

בְּגִילָּהּ זֶה תַקִּיעָה שְׂבָרִים תַרוּעָה הֵם הַשְׂבָר שְׁלָהֶם, וְעֲלִיָּהֶם נְאָמֵר אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תַרוּעָה יְהו"ה בְּאוּר פְּנִיף יְהִלְכוּן. מַה זֶה פְּנִיף? אֵלוּ תַקִּיעָה שְׂבָרִים וְתַרוּעָה, שְׂאוּתֶם תַקִּיעָה - לְכֹן הַפְּנִים, שְׂבָרִים - אֲדָם הַפְּנִים, וְתַרוּעָה - פְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִירֵק כְּאִשָּׁה מְעַבְרַת.

ובשלישת הגונים הללו מאיר הנר, שהוא נר יהו"ה נשמת אדם. מה זה אדם? יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שלשת צבעי הנר, ושלשת הגונים הללו הם לבושים לשלשת האבות, שהם לבן אדם וירק. גון שחר הוא הקדרות שלהם, ועליה נאמר אלביש שמים קדרות, ובהם מתלבשים הו"ה. התכלת, הלבוש של אות י' שהוא תכלית הכל, נר הוא י', השלכת שעולה ממנו ו', והנענוע שלו כאן וכאן זה ה"ה. ויצד האחר יש נר חשוף של גיהנם, ויש לו שלשה גונים, גון אדם זה כבד, עשו הוא אדום, מרה גון ירק, טחול גון שחר, ועליה נאמר ותכהין עיניו מראות, וסימנך בגונים הללו, שקערורת ירקרקת או אדמדמת ומראיהן שפל מן הקיר. שפל הוא גון שחר, שנאמר בו ושפלה איננה מן העור והיא כהה, והיא השפלות של הנשמה בגוף, נ"ר, (באשר) נשמה ורוח ונפש מתגלים בכבד מרה וטחול, כל אותם איברי הגוף, שהם העם הקדוש, פלם דחוקים במרירות, משום שהנשמה, המקום שלה במח, יונה קדושה, נשמה, נשר, שפיונה הזו מתפרנסת בכמה תפלות ועבודות. הספינה של הינה קרקפת, וכמה ממנים יש בספינה הזו שמנהיגים אותה, והם אונים עינים חטם ופה, שבעה ממנים הם, ועולים לשבעים לשון שהיו בספינה של יונה.

ויונה היא תפלה, שכינה תחתונה, הנשר שמתפרנס בה זו שכינה עליונה. אם ישראל לא משתדלים בתפלות ובקשות ועבודות, של הנשר שהוא ראה, מיד ויהו"ה הטיל רוח גדולה אל

ובאל"ן תלת גוונין נהרא שרגא דאיהי נר יהו"ה נשמת אדם (משלי כז), מאי אדם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, תלת גוונין דשרגא, ותלת גוונין אלין אינון לבושין לתלת אבהן, דאינון תור סומק ירוק, גוון אוכמא איהי קדרותא דלהון, ועלה אתמר (ישעיה ג) אלביש שמים קדרות, ובהון מתלבשין הו"ה, תכלת לבושא דאת י' דאיהו תכלית דכלא, נר איהו י', שלהובא דסליק מגיה ו', ונענועא דיליה הכא והכא דא ה"ה.

ולכטרא אחרא אית נר חשוכא דגיהנם, ואית ליה תלת גוונין, גוון סומק דא פבד, עשו הוא אדום (בראשית לו א), מרה גוון ירוק, טחול גוון שחר, ועליה אתמר (שם כז א) ותכהין עיניו מראות, וסימנך באלין גוונין שקערורת (ויקרא יד לו) ירקרקות או אדמדמות ומראיהן שפל מן הקיר, שפל הוא גוון אוכמ, דאתמר (דן נ"ב א) ביה (שם יג כא), ושפלה איננה מן העור והיא כהה, ואיהי שפלות דנשמתא בגופא נ"ר (ג"א פד) נשמתא ורוחא ונפשא אתגליין בכבד מרה וטחול, פל אינון אברי דגופא דאינון עמא קדישא, פלהו דחקן במרירו, בגין דנשמתא אתרא דילה מוחא, יונה קדישא, נשמתא נשרא, דבהאי יונה אתפרנסת, בכמה צלותין ופולחנין, ספינה דיונה קרקפתא, וכמה ממנן אית בהאי ספינה דמנהיגין לה, ואינון אודנין עיינין חוטמא פומא, שבע ממנן אינון, וסלקין לשבעים לשון דהו בספינה דיונה.

ויונה איהי צלותא שכינתא תפאה, נשרא דאתפרנסת בה דא שכינתא עלאה, אם ישראל לא משתדלין בצלותין ובעותין ופולחנין דנשרא דאיהי ריאה, מיד ויהו"ה

הטיל רוח גדולה אל הים (יונה א ד), דַּאִיְהִי רוח סְעָרָה, רוח יהו"ה תְּנִיחָהוּ בְּקִדְמִיתָא, רוח דְּנָשִׁיב בְּכַנְפֵי נִשְׂרָ"א דַּאִיְהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, דְּבִיָּה פָּרַח נִשְׂרָא בְּאִינוּן תְּרִין שְׁפוּוֹן, רוח דְּנָשִׁיב בְּכֻלָּהוּ דָא רוח דְּחוּטְטָמָא. הַאִי רוח בְּכָל אַתְר דַּאִיְהוּ שְׁכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה תַּמָּן אֲשַׁתְּכַחוּ, אִיְהוּ ו' דְּנָשִׁיב בְּכַנְפֵי רִיאָה, וְעַל לְבָא דְתַמָּן נֵר יְהו"ה, דָא נִשְׁמַתָּא בְּמוּחָא, רוח בְּכַנְפֵי רִיאָה, נֶפֶשׁ בְּלִבָּא, וּלְזַמְנִין תְּלַת בְּתַלַּת מוּחִין, וּמַחְשְׁבָה רְכִיב עֲלֵיהּ דַּאִיְהוּ אָדָם, וְהָכִי תְּלַת בְּלָב, גִּ"ר גִּ"שְׁמָה ר"וח.

רוחא דְּנָשִׁיב בְּהוּן גִּ"ר בְּתַרִי בְּתִי לְבָא, וְאִינוּן גִּפ"ש וְרו"ח, סִימָן גִּ"ר, וְהָאִי ו' אִיְהוּ דְנָשִׁיב בְּדְרוּעִין בְּשִׁית פְּרָקִין דְּלֵהוּן, וְאִיְהוּ נָשִׁיב בְּתַרִין שׁוּקִין בְּשִׁית פְּרָקִין, דַּאֲתַמַּר בְּהוּן (שיר ה טו) שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (ישעיה יא ב) וְנָחָה עֲלֵיו רוח יהו"ה.

בְּד אֲבָרִין דְּגוּפָא מִתְּנַהֲגִין בְּהָאִי רוּחָא בְּאוּרִיתָא קְדִישָׁא בְּפִקּוּדֵין דְּאוּרִיתָא, סְפִינָה מִתְּנַהֲגָא לְכָל סְטָרָא דְּבַעֵי בֵּר נֶשׁ, כְּמָה דַּאֲתַאֲמַר (יחזקאל א יב) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ, דְּסְפִינָה אִיְהִי רִישָׁא וְאִיְהִי לְבָא וְאִיְהִי גוּפָא.

וְאִם אֲבָרִין דְּגוּפָא דַּאִינוּן מְאָרִי סְפִינָה דַּאִינוּן עֲמָא קְדִישָׁא, לָא מִתְּנַהֲגִין בְּאוּרִיתָא דַּאִיְהִי נִשְׁמַתָּא וּבְמִצּוּה דַּאִיְהִי נִפְשָׁא, פָּרַח רוּחָא מִבִּינֵיהּ, בְּהֵוָה זְמָנָא (יונה א ד) וַיְהו"ה הטיל רוח גדולה על הים, דַּאִיְהִי רוח סְעָרָה, דַּאִיְהִי גִזְרַת דִּינָא קְשִׁיא, דְּסְעָרָה גוּפִיָּה דְּבֵר נֶשׁ דַּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׂרָאֵל אִינוּן בְּסְעָרָה, וְהָאֲנִיָּה דַּאִיְהִי גוּפָא חֲשֻׁבָה לְהַשְׁבֵּר.

הַיָּם, שְׁהִיא רוח סְעָרָה, רוח יהו"ה תְּנִיחָהוּ בְּרֵאשׁוֹנָה, רוח שְׁנוּשְׁבַת בְּכַנְפֵי הַנֶּשֶׁ"ר שְׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי, שְׁבוּ פוּרְחַ הַנֶּשֶׁ"ר בְּאוּתָם שְׁתֵּי שְׁפָתִים, הַרוּחַ שְׁנוּשֵׁב בְּכָלֵם זֹו רוח הַחֲטָם.

הַרוּחַ הַזֶּה, בְּכָל מְקוּם שְׁהַשְׁכִּינָה הַעֲלִינָה וְהַתַּחֲתוּנָה שְׁם נִמְצְאוּת, הו' נוֹשֵׁב בְּכַנְפֵי רִאָה, וְעַל הַלֵּב שְׁשֵׁם נֵר יְהו"ה, זֹו הַנֶּשְׁמָה בְּמַחַ, הַרוּחַ בְּכַנְפֵי רִאָה, הַנֶּפֶשׁ בְּלֵב, וְלִפְעָמִים שְׁלֹשׁ בְּשִׁלְשֵׁת הַמַּחֲוֹת, וְהַמַּחְשְׁבָה רוֹכֶכֶת עֲלֵיהֶם, שְׁהוּא אָדָם, וְכַף שְׁלֹשׁ בְּלָב, גִּ"ר גִּ"שְׁמָה ר"וח.

הַרוּחַ שְׁנוּשֵׁב בְּהֶם גִּ"ר בְּשַׁנֵּי בְּתִי הַלֵּב, וְהֶם נִפְ"ש וְרו"ח, סִימָן גִּ"ר, וְהו' הַזֶּה הוּא שְׁנוּשֵׁב בְּדְרוּעוֹת, בְּשִׁשֶׁת הַפְּרָקִים שְׁלֵהֶם, וְהוּא נוֹשֵׁב בְּשְׁתֵּי הַשׁוּקִים בְּשִׁשֶׁת הַפְּרָקִים, שְׁנֹאֲמַר בְּהֶם שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְעֲלִיו נֹאֲמַר וְנָחָה עֲלֵיו רוח יהו"ה.

בְּשִׁאֲבָרֵי הַגּוּף מִתְּנַהֲגִים בְּרוּחַ הַזֶּה שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה, הַסְּפִינָה מִתְּנַהֲגַת לְכָל צֵד שְׁרוּצָה הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ, שְׁהַסְּפִינָה הִיא הָרֵאשׁ וְהִיא לֵב וְהִיא הַגּוּף.

וְאִם אֲבָרֵי הַגּוּף, שְׁהֶם בְּעֲלֵי הַסְּפִינָה, שְׁהֶם הָעַם הַקְּדוֹשׁ, לֹא מִתְּנַהֲגִים בְּתוֹרָה שְׁהִיא נִשְׁמָה, וּבְמִצְוָה שְׁהִיא הַנֶּפֶשׁ, פוּרְחַ הַרוּחַ מִבִּינֵיהֶם, וּבְאוּתוֹ זְמַן וַיְהו"ה הטיל רוח גדולה על הים, שְׁהִיא רוח סְעָרָה, שְׁהִיא גִזְרַת הַדִּין הַקָּשָׁה, שְׁמַסְעִירָה אֶת גּוּף הָאָדָם, שְׁהֶם יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׂרָאֵל הֶם בְּסְעָרָה, וְהָאֲנִיָּה, שְׁהִיא הַגּוּף, חֲשֻׁבָה לְהַשְׁבֵּר.

בְּאוּתוֹ זְמַן - וַיּוֹנֶה יַרְדְּ אֶל יִרְכַּתִּי

בִּיה זְמָנָא וַיּוֹנֶה יַרְדְּ אֶל יִרְכַּתִּי הַסְּפִינָה (שם ה) דָא שְׁכִינְתָא תַתָּאָה, דַּאֲתַמַּר

בְּהַ (רות ג ז) וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, שְׁכִיבַת
לְעַפְרָא, וְדָא אִיהוּ (יונה א ה) וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרָדֵם,
וְאִמַּי נָפְלַת, בְּגִין דְּפָרַח מִינָהּ רוּחָא דְאִיהוּ
עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְסַמִּיךְ לָהּ, וְאִיהִי נָפְלַת,
וּבְהֵהוּא זִמְנָא אֲתָמַר בְּהַ (איכה א א) אֵיכָה יִשְׁבָּה
בְּדָד, וּמֵאֵן גְּרִים נָחִיתוּ דִילָהּ, בְּגִין דְּבִטְלִי
יִשְׂרָאֵל אוֹרֵייתָא וּמְצוּהָ, בְּהֵהוּא זִמְנָא דְאִיהִי
נָחַתַת בֵּין רַגְלִין, יִשְׂרָאֵל בְּנֵהָא אֵינוּן מְהוּדְקִין
בֵּין רַגְלִין, וְאֵינוּן בְּמַרְעִין בְּמַכְתְּשִׁין, בְּהֵהוּא
זִמְנָא דְגוּפָא בְּבִי מַרְעִין דְאֵינוּן יִשְׂרָאֵל,
וּשְׁכִינְתָא עֲמַהוּן דְאִיהִי יוֹנָה, מַה כְּתִיב
בֵּיהַ (יונה א ו) וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחוּבֵל, הֵהוּא
דְחָבִיל בַּשָּׂרָא בְּבִי מַרְעָא.

וְעוּד מֵאֵן רַב הַחוּבֵל הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהַ (שמות

כב כה) אִם חָבֹל תַּחְבּוּל שְׁלֹמַת רַעְדָּה,
חָבֹל בְּבֵית רֵאשׁוֹן, תַּחְבּוּל בְּבֵית שְׁנִי, וְאִיהוּ
רַב דְּכָל מְנַהֲיָגֵי סְפִינָה, וּמַה אָמַר לֵיהַ (יונה א
ו) קוּם קְרָא אֶל אֱלֹהֵיִךְ, דְּהָא דִּינִין קָא אֲתִיִּין
עֲלֶיךָ וְעַל בְּנֵיךָ, הָא מְאִרֵי דְחוּבִין מִתְכַּנְשִׁין,
דְאֵינוּן סַחְרִין לְסְפִינָה דִילְךָ דְאֵינוּן רוּחִין
בִּישׁוּן, אֲסַתְפַּל בְּזַכּוּן דִּילְךָ, בְּאֵלִין אַבְרָם
דְמַשְׁתַּדְלִין בְּאוֹרֵייתָא וּבְפַקוּדִין טְבִין,
וַיַּחְזִירוּן שְׁכִינְתָא עֲלָאָה דְאִיהִי תִיּוּבְתָא עֲלֶיךָ,
וְאִיהִי אֲגִינַת עֲלֶיךָ, דְעֲלָהּ אֲתָמַר (דברים לב
יא) כְּנָשֶׁר יַעִיר קִנּוּ דָא יְרוּשָׁלַם, עַל גּוֹזְלֵיו
יִרְחַף (שם) דְאֵינוּן יִשְׂרָאֵל, יִפְרוּשׁ כְּנָפָיו
עַלֵייהוּ בְּשַׁבְתָּא וַיִּמִּין טְבִין, וּבְגִינָה מְבָרְכִין
בְּהוּן (דף נג ע"ב) בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַפּוֹרֵס סִפְתֵי
שְׁלוֹם, וּבְזִמְנָא דְפְרִישַׁת גְּדַפְהָא עַל יִשְׂרָאֵל
אֲתָמַר (דברים לב יא) יִקְחָהוּ יִשְׂאָהוּ עַל אַבְרָתוֹ,
כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ (שמות יט ד) וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל
כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְכוּ', וּבְגִין דָּא קוּם קְרָא אֶל
קְרָא אֶל אֱלֹהֵיִךְ, שְׁהִיא שְׁכִינָה עֲלִיוֹנָה, שְׁהִיא תַשׁוּבָה שְׁלֶךְ, וְשׁוּב בְּהַ לְרַבּוּנְךָ שְׁהוּא הַקְדוּשׁ

הַסְפִינָה, זו שְׁכִינָה תַתְּחַתוֹנָה,
שְׁנֵאמַר בְּהַ וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתָיו
וַתִּשְׁכַּב, שׁוֹכְבַת לְעַפְרָא, וְזֵהוּ
וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרָדֵם. וְלָמָּה נָפְלָה?
מִשׁוּם שְׁפָרְחָה מִמְּנָה הַרוּחַ,
שְׁהִיא הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי שְׁסוּמָךְ
אוֹתָהּ, וְהִיא נָפְלָה, וּבְאוֹתוֹ זִמְן
נֵאמַר בְּהַ אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, וּמִי
גְרַם אֶת הִירִידָה שְׁלָהּ? מִשׁוּם
שְׁבִטְלוּ יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה וּמְצוּהָ.
בְּאוֹתוֹ הַזִּמְן שְׁהִיא יוֹרְדַת בֵּין
הַרְגְלִים, יִשְׂרָאֵל בְּנֵיהַ לְחוּצִים
בֵּין הַרְגְלִים, וְהֵם בְּמַחְלוֹת
וּבְכַסּוֹת, בְּאוֹתוֹ הַזִּמְן שְׁהַגּוֹף
בְּבֵית הַמַּחְלוֹת שְׁהֵם יִשְׂרָאֵל,
וְהַשְׁכִּינָה עֲמָהֶם שְׁהִיא יוֹנָה, מַה
כְּתוּב בּוּ? וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחוּבֵל,
אוֹתוֹ שְׁמַחְבֵּל בְּכַשֵּׁר בְּבֵית
הַמַּחְלָה.

וְעוּד, מִי הוּא רַב הַחוּבֵל? אוֹתוֹ
שְׁנֵאמַר בּוּ אִם חָבֹל תַּחְבּוּל שְׁלֹמַת
רַעְדָּה, חָבֹל בְּבֵית רֵאשׁוֹן, תַּחְבּוּל
בְּבֵית שְׁנִי, וְהוּא גְדוֹל כָּל מְנַהֲיָגֵי
הַסְפִינָה, וּמַה אוֹמַר לוּ? קוּם קְרָא
אֶל אֱלֹהֵיִךְ, שְׁהֵרֵי הַדִּינִים בְּאִים
עֲלֶיךָ וְעַל בְּנֵיךָ. הֵרֵי בְעֲלִי
הַחוּבוֹת מִתְכַּנְסִים, שְׁהֵם סוֹבְבִים
אֶת הַסְפִינָה שְׁלֶךְ, שְׁהֵם הַרוּחוֹת
הַרְעוֹת, הַסְתַּפַּל בְּזַכּוּתֶיךָ,
בְּאוֹתָם אֵיבָרִים שְׁמַתְעַסְקִים
בְּתוֹרָה וּבְמַצְוֹת טוֹבוֹת, וַיַּחְזִירוּ
אֶת הַשְׁכִּינָה הַעֲלִיוֹנָה, שְׁהִיא
תַשׁוּבָה, עֲלֶיךָ, וְהִיא הַגְּנָה עֲלֶיךָ,
שְׁעֲלֵיהָ נֵאמַר כְּנָשֶׁר יַעִיר קִנּוּ, זו
יְרוּשָׁלַם, עַל גּוֹזְלֵיו יִרְחַף, שְׁהֵם
יִשְׂרָאֵל, יִפְרוּשׁ כְּנָפָיו עַלֵיהֶם,
בְּשַׁבַּת יוֹמִים טוֹבִים, וּבְגִלְלָה
מְבָרְכִים בְּהֶם, בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַפּוֹרֵס סִפְתֵי שְׁלוֹם. וּבְזִמְן
שְׁפוּרְשַׁת כְּנָפֶיהָ עַל יִשְׂרָאֵל,
נֵאמַר יִקְחָהוּ יִשְׂאָהוּ עַל אַבְרָתוֹ,
כְּמוֹ שְׁבָאָרוֹהוּ וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל
כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְכוּ', וּמִשׁוּם זֵה קוּם
קְרָא אֶל אֱלֹהֵיִךְ, שְׁהִיא תַשׁוּבָה שְׁלֶךְ, וְשׁוּב בְּהַ לְרַבּוּנְךָ שְׁהוּא הַקְדוּשׁ

ברוך הוא, הסתפל ששפחה רעה שולטת עליך, שהיא טפה סרוחה, ועליה נאמר (איוב א) ויאמר ה' אל השטן מאין תבא. שכל החטאים הם מאיברים של טפה סרוחה, שבגללה נאמר לרשעים מאין באת? מטפה סרוחה. ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה, בתשובה, ולא יכלו, כי הם, שהוא גזרת הדין, הולך וסער עליהם.

באותו זמן וימן יהו"ה דג גדול לבלע את יונה, זו גלות ראשונה, שנאמר בו ויונה ירד אל ירפתי הספינה, וזהו אנכי ארד עמך מצרימה, כמו שבארונהו, בכל מקום שגלו ישראל - שכינה עמם, קלקלו ישראל מעשיהם, באותו זמן נאמר בהם ויקם מלך חדש על מצרים, וזה פרעה, שעליו נאמן וימן יהו"ה דג גדול לבלע את יונה, שרצה לבטל את ישראל מן העולם, זהו שכתוב כל הבהן הילוד היאורה תשליכהו, כנגדו וימן יהו"ה דג גדול לבלע את יונה, להרגו. לא כתוב לבלע יונה, אלא לבלע את יונה. את, בא לרבות את הרועה הנאמן שעתידה להנתן תורה על ידו, שהיא מאל"ף עד תי"ו, כל הגלגולים הקלו היו על ידו, וזהו דג גדול, שנאמר בו התנין הגדול, הוא דג מצרים, ובת זוגו דגה, ויתפלל יונה אל יהו"ה אלהיו ממעי הדגה. מי הם מעי הדגה? אלו המצרים.

ועוד, וימן יהו"ה דג גדול, זהו טחול, לילית, שהיא ערב רב, מאותו רב החובל (זה סמא"ל. דגה, זה נח"ש לילית, בת זוגו של אותו רב החובל, טחול, שהוא ערב רב) שנאמר בו וגם ערב רב עלה אתם וכו', וטחול הוא

אלהי"ף דאיהי שכינתא עלאה, דאיהי תיובתא דילך, ותוב בה למארך דאיהו קודשא בריך הוא, אסתפל דשפחה בישא שלטא עלך דאיהי טפה סרוחה, ועלה אתמר (איוב א) ויאמר יהו"ה אל השטן מאין תבא, דכל חובין אינון מאברין דטפה סרוחה, דבגינה אתמר לגבי חייביא מאין באת מטפה סרוחה, ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה (יונה א יג) בתיובתא, ולא יכלו כי הם, דאיהו גזרת דינא, הולך וסוער עליהם.

בההוא זמנא וימן יהו"ה דג גדול לבלוע את יונה (שם ב א), דא גלותא קדמאה, דאתמר ביה ויונה ירד אל ירפתי הספינה, ודא הוא (בראשית מו ד) אנכי ארד עמך מצרימה, כמה דאוקמוהו בכל אתר דגלו ישראל שכינתא עמהון, קלקלו ישראל עובדיהון, ביה זמנא אתמר בהון (שמות א ח) ויקם מלך חדש על מצרים, ודא פרעה, עליה אתמר וימן יהו"ה דג גדול לבלוע את יונה, דבעא לבטלא ישראל מעלמא, הדא הוא דכתיב (שם כב) כל הבהן הילוד היאורה תשליכהו, לקבליה וימן יהו"ה דג גדול לבלוע את יונה, לקטליה, לבלוע יונה לא פתיב, אלא לבלוע את יונה, את אתא לרבות רעיא מהימנא דעתיד לאתיהבא אורייתא על ידיה, דאיהי מאל"ף ועד תי"ו, כל אלין גלגולין על ידיה הוו, ודא איהו דג גדול, דאתמר ביה (יחזקאל כט ג) התנין הגדול, איהו דג מצרים, ובת זוגיה דגה (יונה ב ב) ויתפלל יונה אל יהו"ה אלהיו ממעי הדגה, מאן מעי הדגה אלין מצראי.

ועוד וימן יהו"ה דג גדול, דא טחול לילית דאיהי ערב רב מההוא רב החובל (ג"א

דא סמא"ל, דגה דא נח"ש לילית בת זוגיה מההוא רב החובל

שְׁחוֹק הַפְּסִיל, עָלְיוּ נֶאֱמַר פִּי
הַפְּעֵס בְּחִיק פְּסִילִים יְנוּחַ. לְבַלַּע
אֶת יוֹנָה, זֹה הַנֶּפֶשׁ, מֵהֶצֵד שְׁלוּ -
וְלֹא שְׁמַעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקְצֹר רוּחַ,
וּמַעֲבֹדָה קָשָׁה - מִצַּד הַכְּבֹד,
שְׁנֹאמַר בּוֹ כְּבֹד לֵב פְּרָעָה, תְּכַבֵּד
הַעֲבוּדָה. מִצַּד שֶׁל הַמָּרָה -
וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם.

דָּג גָּדוֹל הוּא עֶרֶב רֵב, שְׁהֵם (שְׁהוּא)
רֵב הַחוּבֵל, מִי חוּבֵל? אֵלֶּא גָדוֹל
מִכָּל מִלְּאָכֵי חֻבְלָה, הוּא חוּבֵל
וְהֵיא חֻבְלָה, עֶרֶב רֵב הֵם פְּנֵי
לִילִי"ת הַרְשָׁעָה, שְׁבָהֶם חֲטָאוּ
יִשְׂרָאֵל וְחָבְלוּ אֶת בְּשָׂרָם בְּאוֹת
הַבְּרִית, הֵם גָּדוֹלִים עֲלֵיהֶם
בְּגִלוּת, וְהֵם דָּגָה לְיִשְׂרָאֵל,
וּמִשּׁוּם זֶה אָמְרוּ וְזָכְרָנוּ אֶת הַדָּגָה
וְכו'.

וּבִזְמַן שֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם,
הֵרַג מֵהֶם רַבִּים, וּבְגִלוּת
הָאֲחֵרוֹנָה עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְהַרְגֵם אוֹתָם, וְזֶהוּ וְהַדָּגָה
אֲשֶׁר בִּיאֹר מֵתָה, וַיִּכְאַשׁ הַיָּאֹר,
זֹה הַתּוֹרָה, שְׁנֹאמַר בָּהּ וְתוֹרָה
אוֹר, סָרַחָה אֲלֵיהֶם, וַנֶּאֱמַר
בְּיִשְׂרָאֵל כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד הַיָּאוֹרָה
תִּשְׁלִיכֶהוּ. אוֹר הוּא ר"ז.
הַיָּאוֹר"ה, בַּת זִוְגוּ שֶׁל אוֹתוֹ
הַיָּאוֹר, שְׁנֹאמַר בּוֹ וּלְכָל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל הִיָּה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם, כְּמוֹ
כֵּן בְּגִלוּת הָאֲחֵרוֹנָה (הַיָּאוֹרָה) הַזֹּהֶר
בּוֹ הִיָּה ר"ז, שֶׁהוּא אוֹר הַגְּאֻלָּה
הָאֲחֵרוֹנָה, לְקַיֵּם פִּימִי צֵאתְךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת,
וְזֶהוּ כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד הַיָּאוֹרָה
תִּשְׁלִיכֶהוּ, וְכָל הַבַּת תִּחְיֶינָה, אֵלֶּה
שְׁמֵשֶׁתִּדְלִים בַּתּוֹרָה שְׁבַעֲלָ פָה.
דְּבָר אַחַר, וַיִּמְנַח יְהו"ה דָּג גָּדוֹל
לְבַלַּע אֶת יוֹנָה, זֹה עֲנִיּוֹת שֶׁהִיא
עֶצֶב, וְהַנִּקְבָה שֶׁלּוֹ עֶצֶבוֹן. הַזָּכֵר
דָּג, הַנִּקְבָה דָּגָה. זֶהוּ וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה
אֶל יְהו"ה אֱלֹהֵי"ו מִמַּעַי הַדָּגָה,

בֵּיה (שְׁמוֹת יב לוח) וְגַם עֶרֶב רֵב וכו', וְטָחוֹל אִיהוּ
שְׁחוֹק הַפְּסִיל, עָלֶיהָ אֶתְמַר (קֹהֶלֶת ז ט) כִּי הַפְּעֵס
בְּחִיק פְּסִילִים יְנוּחַ, לְבַלּוֹעַ אֶת יוֹנָה דָּא נִפְשָׁא,
מִסְטָרָא דִילֵיהָ (שְׁמוֹת ו ט) וְלֹא שְׁמַעוּ אֶל מֹשֶׁה
מִקְצֹר רוּחַ, וּמַעֲבֹדָה קָשָׁה מִסְטָרָא דְכְּבֹד,
דְּאֶתְמַר בֵּיה (שֵׁם ז יד) כְּבֹד לֵב פְּרָעָה, תְּכַבֵּד
הַעֲבוּדָה, (שֵׁם ה ט) מִסְטָרָא דְמָרָה (שֵׁם א
יד) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם.

דָּג גָּדוֹל אִיהוּ עֶרֶב רֵב, דְּאֵינוֹן (ג"א דִּיאֵהוּ) רֵב
הַחוּבֵל, מֵאֵן חוּבֵל אֵלֶּא רֵב מִכָּל מִלְּאָכֵי
חֻבְלָה, אִיהוּ חוּבֵל, וְאִיהִי חֻבְלָה, עֶרֶב רֵב פְּנֵי
דְלִילִית חַיִּיבָא, דְּבָהוֹן חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְחָבְלוּ
יָת בְּשָׂרֵיהֶוּ בְּאֵת פְּרִית, אֵינוֹן רֵב עֲלֵיהֶוּ
בְּגִלוּתָא, וְאֵינוֹן דָּגָה לְיִשְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא
אָמְרוּ (בַּמְדַּבֵּר יא ה) וְזָכְרָנוּ אֶת הַדָּגָה וכו'.

וּבִזְמַנָּא דְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָטִיל מִנֵּיהֶוּ
סְגִיאיִן, וּבְגִלוּתָא בַּתְּרָאָה עֲתִיד
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַטְלָא לֹזֵן, וְדָא אִיהוּ (שְׁמוֹת
ז יח) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מֵתָה, וַיִּכְאַשׁ הַיָּאֹר
דָּא אוֹרֵייתָא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (מְשַׁלִּי ו כג) וְתוֹרָה אוֹר,
סָרַחַת לְגַבְיֵיהֶוּ, וְאֶתְמַר בְּיִשְׂרָאֵל (שְׁמוֹת א כב) כָּל
הַבֵּן הַיְלֹוד הַיָּאוֹרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ, אוֹר אִיהוּ ר"ז,
הַיָּאוֹרָה בַּת זִוְגִיָּה דְהַהוּא אוֹר, דְּאֶתְמַר בָּהּ (שֵׁם
י כג) וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם,
כְּגִוּוֹנָא דָּא בְּגִלוּתָא בַּתְּרָאָה (הַיָּאוֹרָה) הַזֹּהֶר בֵּיה
הָהּ ר"ז, דְּאִיהוּ אוֹר דְּפוֹרְקָנָא בַּתְּרִייתָא,
לְקַיֵּים (מִיכָה ז טו) פִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת, וְדָא אִיהוּ כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד
הַיָּאוֹרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ, וְכָל הַבַּת תִּחְיֶינָה, אֵלֶּיִן
דְּמִשְׁתַּדְלִין בְּאוֹרֵייתָא דְבַעֲלָ פָה.

דְּבָר אַחַר וַיִּמְנַח יְהו"ה דָּג גָּדוֹל לְבַלּוֹעַ אֶת
יוֹנָה (יוֹנָה ב א), דָּא עֲנִיּוֹתָא, דְּאִיהוּ עֶצֶב,

וְנוֹקְבָא דִילֵיהָ עֶצֶבוֹן, דְּכוּרָא דָּג נוֹקְבָא דָּגָה, דָּא הוּא (שֵׁם ב) וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה

אֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִמְּעֵי הַדָּגָה, מִכִּפְּנֵי
דְּעֲנִיּוּתָא דְּמִטֵּי לְמַעוּי דִּישְׂרָאֵל, בְּהֵוּא זְמַנָּא
וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג וַיִּקְא אֶת יוֹנָה וְגוֹמֵר (שם)
י^(א). בְּדוּחְקָא דְדָאגָה דְלֵהוֹן דְדוֹאגִין מִן
עֲנִיּוּתָא, מְדוּחְקָא יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא, הֵדָא הוּא
דְכִתִּיב (שמואל ב' כב כח) וְאֵת עִם עֲנִי תוֹשִׁיעַ, דָּא
נְבוֹאָה דִּיוֹנָה דְנִתְנַבָּא דִּיִּפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן
גְּלוּתָא בְּדָאגָה (ס"א בְּדוּחְקָא) דְעֲנִיּוּתָא, וּבִימִינָא
יִפְקוּן, (דף נד ע"א) בְּגִין דְצַדִּיק ח"י עֲלָמִין אִיהוּ
עֲנִי דְאֵתְקִשֵׁר בִּימִינָא, דְאִיהוּ פִּסְחָא, כְּגוֹוֹנָא
דִּישְׂרָאֵל דְאֵתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל טו ז) וְאֵת עֲרוֹם
וְעָרְיָה, וְהֵאֵי יוֹנָה אִיהֵי יוֹנָה דְתִיבַת נַח.

דְּכָר אַחַר (יונה ב יא) וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג וַיִּקְא
אֶת הַיּוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה, קָם סָבָא מִבִּתְרָא
טוּלָא פִּתַח וְאָמַר, וְהֵמֶן כְּזָרַע גֵּד הוּא (במדבר
י"א ז), מֵאֵי כְזָרַע גֵּד, אֶלָּא גֵּד אִיהוּ יְמִינָא
וּשְׂמָאֵלָא, גְּמוּ"ל דְלִי"ם, כְּזָרַע גֵּד דָּא יוֹנָה
י' וְדָאֵי, טְפָה חֲנוּרְתָא, דְבִיָּה אֲשַׁתְלִים גֵּד
וְאֵתְעִבִיד גֵּיד, וְעַל דָּא הָאֵי זָרַעָא דְאִיהֵי יו"ד
דְאִיהֵי טְפָה קְדִישָׁא, אֵתְמַר (יונה ב יא) וַיִּקְא אֶת
יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה דְאִיהֵי נוֹקְבָא, וּמִמָּה דִּיהוּת
יַבְשָׁה ה' אֵתְקִרִיאַת אַרְץ, לְאִפְקָא זָרַעִין
וְאִיבִין, הֵדָא הוּא דְכִתִּיב (בראשית א י) וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אַרְץ, וּלְמַקְוֵה הַמַּיִם קָרָא
יַמִּים, דָּא מַקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוּ בְּעֵת
צָרָה (ירמיה יד ח).

מִקְוֵא דְנִבְיעוּ מֵהוּא זָרַע דְאֵתְמַשְׁף
מִמוּחָא עֲלָאָה, וְהֵאֵי (נ"א וְהֵיא) טְפָה
אִיהֵי י' זְעִירָא, כִּד נִפְקַת א מִן מוּחָא דְאִיהֵי
חֲכָמָה, כִּל סְפִירָה נְטִלַת חֲלֻקָּהָ, עַד
דְאֵתְפִלִּיגַת לְתַשַׁע נְקוּדִין, וְכִד נְטִיל כִּל חַד
חוּלְקִיָּה אֲשַׁתְּאֵרַת עֲשׂוּרָא מִכְּלֵהוּ טְפִין,
דְנִטִּילַת הֵהִיא יַבְשָׁה דְאִיהֵי עֲשִׂירִית הָאִיפָה סֵלַת, וּבְגִינָה מְעֲשָׂרִין.

מִרְעֵב הַעֲנִי שְׂמֻגִיעַ לְמַעֵי יִשְׂרָאֵל.
בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג
וַיִּקְא אֶת יוֹנָה וְגוֹמֵר, בְּדַחַק שֶׁל
הַדָּאגָה שֶׁלָּהֶם שְׂדוּאָגִים מִן
הַעֲנִיּוּת, מֵהִדַּחַק יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת,
זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְאֵת עִם עֲנִי תוֹשִׁיעַ,
זוֹ הַנְּבוּאָה שֶׁל יוֹנָה שֶׁהִתְנַבֵּא
שֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת בְּדָאגָה
(דח"ק) שֶׁל עֲנִי, וּבְכִימִין יֵצְאוּ,
מִשׁוּם שֶׁצַּדִּיק ח"י הַעוֹלָמִים הוּא
עֲנִי שְׂנֵקֶשֶׁר בְּכִימִין, שֶׁהוּא פִּסְחָא,
כְּמוֹ שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׂנֵאֲמַר בְּהֵם וְאֵת
עֲרוֹם וְעָרְיָה, וְהַיּוֹנָה הַזֹּאת הִיא
הַיּוֹנָה שֶׁל תְּבַת נַח.

דְּכָר אַחַר, וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג
וַיִּקְא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה, קָם
זְקַן מְאַחַר הַצָּל, פִּתַח וְאָמַר:
וְהֵמֶן כְּזָרַע גֵּד הוּא, מֵה זֶה כְּזָרַע
גֵּד? אֶלָּא גֵּד הוּא יְמִין וּשְׂמָאֵל,
גְּמוּ"ל דְלִי"ם, כְּזָרַע גֵּד זֶה יוֹנָה,
י' וְדָאֵי, טְפָה לְבָנָה, שְׂבוּ נִשְׁתַּלֵּם
גֵּד וְנַעֲשֶׂה גֵיד, וְעַל כֵּן הַזָּרַע הַזֶּה
שֶׁהוּא יו"ד, שֶׁהִיא טְפָה קְדוּשָׁה,
נֹאֲמַר וַיִּקְא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה,
שֶׁהִיא נְקֻבָּה, וּמִמָּה שֶׁהִיָּתָה
יַבְשָׁה ה', נִקְרָאת אַרְץ, לְהוֹצִיא
זָרַעִים וּפְרוֹת. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אַרְץ וּלְמַקְוֵה
הַמַּיִם קָרָא יַמִּים, זֶה מַקְוֵה
יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוּ בְּעֵת צָרָה.

מִקְוֵא הַמַּעֲזֵן מְאוֹתוֹ הַזָּרַע
שְׂנֵמֶשֶׁף מֵהַמַּחַם הַעֲלִיּוֹן, וְהַטְּפָה
(הֵיא) הַזֹּאת הִיא י' קְטָנָה, כְּשִׁינְצֵאת
א מִן הַמַּחַ שֶׁהִיא חֲכָמָה, כִּל
סְפִירָה נְטִלַת חֲלֻקָּהָ, עַד
שְׂנַחֲלַקַת לְתַשַׁע נְקוּדוֹת, וּכְשֶׁכֵּל
אֶחָד נוֹטֵל חֲלָקוֹ, נִשְׁאָרַת עֲשִׂירִית
מִכֵּל הַטְּפוֹת, שְׂנוֹטֵלַת אוֹתָהּ
הַיַּבְשָׁה שֶׁהִיא עֲשִׂירִית הָאִיפָה
סֵלַת, וּבְשִׁבְלֵהָ מְעֲשָׂרִים.

וְהָיָא טַפְּהָ בְּעַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אֲתֵאָרְכַת,
וְאֲתַעְבִּידַת זְרַע ו', דְּכִלִּיל שִׁית סְטָרִין,
וּכְמָה דְּכָל סְפִירָן נְטִלִין חוֹלְקִיהוּן מִהֵהוּא
טַפְּהָ, הָכִי נְטִלִין מִזְרַע (ג"א מִהֵהוּא זְרַע) דְּאִיהוּ
ו', כַּד אִיהוּ זְעִיר אֲתַעְבִּיד שִׁית, כַּד נְטִיל
בְּיו"ד סְלִיק לְשִׁתִּין, שִׁית זְמַנִּין עֶשֶׂר, אֲבָל כָּל
סְפִירָן כָּל חַד אִיהוּ תִשְׁעָ, וּמַלְכוּת בְּהָ אֲשַׁתְּלִים
כָּל חַד לְעֶשֶׂר, וּכְלָא אֲתַמְשֵׁךְ לְגַבִּיָּה דְגִיד
דְּאִיהוּ צְדִיק, וּמַנְיָה לְהֵהוּא יִבְשָׁה, וּבְהֵהוּא
זְמַנָּא דְאָרִיק בְּהָ כְּלָא אֲתַקְרִיאַת תִּיבַת נַח,
וְרָזָא דְמַלְהָ וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי (כְּרֵאשִׁית
ח יג). מַה דְּהוּת ה' יִבְשָׁה, אֲתַעְבִּידַת ה"א
הַשְּׁבִיעִי, וְדָא אִיהוּ וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, וְתַנַּח וְדָאִי בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְדָא אִיהוּ
גִיד צְדִיק ח"י עֲלָמִין, בְּגִין דְּמַנְיָה נְפִיק זְרַע
לְהָאִי יִבְשָׁה.

וְכֵרִי מָאן דְּאִפִּיק הָאִי זְרַע דְּאִיהוּ נְבִיעוּ
מְלַעֲיָלָא דְלָא בְּהָאִי יִבְשָׁה, גְרִים פְּרוּדָא
בְּהֵהוּא נְבִיעוּ, כְּבִיכּוּל כְּאֵלוּ אֲתַפְסֵק נְבִיעוּ
דְשְׁכִינְתָא, וְיִתְרַבְּהָ נְבִיעוּ דְסֵטְרָא אֲחֵרָא,
דְּאִינוּן מִי טוֹפְנָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (כְּרֵאשִׁית ז
ט) וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד עַל הָאָרֶץ, בְּהֵהוּא
זְמַנָּא דְלִית נְבִיעוּ בְּהֵהוּא יִבְשָׁה דְהִיא כְּבֹדָה,
אֲתַעְבִּידַת קִלְהָ, לְאִסְתַּלְקָא מֵעַל יִשְׂרָאֵל,
וְאֲתַמְרָ בְּהָ (שם יז) וְתָרַם מֵעַל הָאָרֶץ, וְלָא נַחַתַת
עַד יִרְחָא שְׁבִיעָאָה, דְּאֲתַמְלִיאַת בְּזַכּוּן דִּילָהּ
וְאִיהִי כְּבֹדָה נַחַתַת, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (שם ח
ד) וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, דְּאִיהוּ תְּשֻׁרִי
דְרוּעָא שְׁמַאֲלָא, דְּאִי הוּוּ נְפָקִין בִּיהָ יִפְקוּן
בְּמִיתָה, וְלָא יִשְׁתַּאֲרוּן אֶלָּא חַד מְעִיר וּשְׁנַיִם
מִמְשַׁפְּחָה, חַד מְעִיר כְּגוֹן נַח, וּשְׁנַיִם
מִמְשַׁפְּחָה כְּגוֹן שָׁם וַיִּפֹּת, וּמֵאֲחֵרֵינִין שְׁנַיִם
שְׁנַיִם שְׁבַעָה שְׁבַעָה, מְאִינוּן עַמֵּי הָאָרֶץ דְּדַמְיִין

וְאוֹתָהּ הַטַּפְּהָ מִתְאָרְכַת בְּעַמּוּד
הָאִמְצָעִי וְנַעֲשִׂית זְרַע ו', שְׁפּוֹלֵל
כָּל שִׁשַׁת הַצְּדִידִים, וּכְמוּ שְׁכַל
הַסְּפִירוֹת נוֹטְלוֹת חֶלְקֵם מֵאוֹתָהּ
טַפְּהָ, כְּפִי נוֹטְלִים מִהַזְרַע (מֵאוֹתוֹ
זרע) שֶׁהוּא ו', כְּשֶׁהוּא קָטָן נַעֲשֶׂה
שֵׁשׁ, כְּשֶׁנוֹסֵעַ בְּיו"ד עוֹלָה
לְשֵׁשִׁים, שֵׁשׁ פְּעָמִים עֶשֶׂר, אֲבָל
כָּל הַסְּפִירוֹת, כָּל אַחַת הִיא תִשְׁעָ,
וּבְמַלְכוּת מְשַׁתְּלֶמֶת כָּל אַחַת
לְעֶשֶׂר, וְהַכֹּל נִמְשָׁךְ לְגִיד שֶׁהוּא
צְדִיק, וּמִמְנוֹ לְאוֹתָהּ יִבְשָׁה,
וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׁמֵרִיק בְּהָ הַכֹּל,
נִקְרֵאת תִּבַת נַח, וְסוּד הַדְּבָר -
וְתַנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. מַה
שְׁהִיתָה ה' יִבְשָׁה, נַעֲשִׂית ה"א
הַשְּׁבִיעִי, וְזֶהוּ וְתַנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, וְתַנַּח וְדָאִי בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, וְזֶהוּ גִיד צְדִיק ח"י
הַעוֹלָמִים, בְּגִלְלֵ שְׁמִמְנוּ יוֹצֵא זְרַע
לְיִבְשָׁה הַזֹּה.

וְכֵרִי מִי שְׁמוּצִיא הַזְרַע הַזֶּה שֶׁהוּא
הַמְעֵזֵן מְלַמְעֵלָה שְׁלָא בְּיִבְשָׁה
הַזֹּה, גוֹרֵם פְּרוּד בְּאוֹתוֹ מְעֵזֵן,
כְּבִיכּוּל כְּאֵלוּ נִפְסֵק מְעֵזֵן
הַשְּׁכִינָה, וְיִתְרַבְּהָ הַמְעֵזֵן שֶׁל הַצֵּד
הָאֲחֵר שֶׁהֵם מִי הַמְּבּוּל. זֶהוּ
שְׁכָתוּב וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד
עַל הָאָרֶץ, בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁאִין
נְבִיעָה בְּאוֹתָהּ יִבְשָׁה שֶׁהִיא
כְּבֹדָה, נַעֲשִׂית קִלְהָ, לְהִסְתַּלֵּק
מֵעַל יִשְׂרָאֵל, וְנֶאֱמַר בְּהָ וְתָרַם
מֵעַל הָאָרֶץ, וְלֹא יוֹרֶדַת עַד לַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, כְּשֶׁנִּתְמַלְאֵת בְּזַכּוּת
שְׁלָהּ, וְהִיא כְּבֹדָה יוֹרֶדַת. זֶהוּ
שְׁכָתוּב וְתַנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, שֶׁהוּא תְּשֻׁרִי, זְרוּעַ
שְׁמַאֲלָא, שְׁאֵם הִיוּ יוֹצֵאִים בּוֹ,
יֹצֵאוּ בְּמִיתָה, וְלֹא יִשְׁאָרוּ אֶלָּא
אַחַד מְעִיר וּשְׁנַיִם מִמְשַׁפְּחָה.
אַחַד מְעִיר כְּמוֹ נַח, וּשְׁנַיִם
מִמְשַׁפְּחָה כְּמוֹ שָׁם וַיִּפֹּת,
וּמֵאֲחֵרֵים שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׁבַעָה
שְׁבַעָה, מֵאוֹתָם עַמֵּי הָאָרֶץ

שדומים לכהמות וחיית ועופות,
ואלו הם שמוקירים ימים טובים
וחגים, שהם שנים שנים, שני
ימים, אחד של ראש השנה ואחד
של שבועות, שני ימים של
פורים. שבועה שבועה, אלו שבועה
ימים של פסח, ושבועה ימים של
סכות, או שמתפללים שמונה
עשרה ברכות של התפלה בכל
יום שעולות לחשבון שנים שנים
שבועה שבועה - שמונה עשר.

או אלו שהיו שומרים י' שהוא
אות ברית מילה, שהוא לשמונה,
שהכל שמונה עשר, או אלו
שמניחים תפלין בכל יום שהם
אות י', כמו שנאמר והיה לאות
כו', והיו קושרים אותו בח' בתי
תפלין, שהם ד' בתי התפלין של
ראש, וארבע פרשיות של תפלין
של יד, או אותם ששומרים האות
י' שבת בתחום שלו שהוא ח',
אלפים אמה לכל צד, והכל
שמונה עשר, את אלו הם
מקבלים בתשובה, שהיא תבת
נח יום הכפורים.

אבר את האחרים לא יקבל
בתשובה, ואם יצאו ביום הדין,
אלו שלא היו שומרים, נאמר
בהם ויגוע כל בשר הרמש על
הארץ, ואלו נקראים רשעים
גמורים שגדונים לאלתר למיתה,
שבהם בששה ימים היתה שכינה
מגרשת. זהו שכתוב ולא מצאה
היונה מנוח לכף רגלה, ואלו הם
ימים של חל.

צדיקים גמורים אלו הם
ששומרים ח"י ושבחות וימים
טובים, עליהם נאמר ותשב אליו
היונה לעת ערב, וזה ערבי
שבחות וימים טובים, ששכינה
באה לשרות עליהם משום שהם
קדש, כמו שנאמר קדש ישראל
ליהו"ה, ואתם הדבקים ביהו"ה
אלהיכם חיים כלכם היום.

לבערן ועופין וחיוון, ואלין אינון דאוקרין
ימים טובים וחגין, דאינון שנים שנים תרין
יומין חד דראש השנה וחד דשבועות, תרין
יומין דפורים, שבועה שבועה אלין שבועה יומין
דפסחא, ושבועה יומין דסכות, או דמתפללין
ח"י ברכאן דצלותא בכל יומא. (דף נד
נ"ב) דסלקין לחושבן שנים שנים שבועה שבועה
ח"י.

או אלין דהוו נטרין י' דאיהו אות ברית מילה
דאיהו לשמונה דכלא ח"י, או אלין דמנחן
תפלי בכל יומא דאינון אות י', כמה דאת
אמר (שמות יג טז) והיה לאות וכו', והוו קשרין
ליה בח' בתי דתפלי, דאינון ד' בתי דתפלין
דרישא, וארבע פרשין דתפלין דיד, או אינון
דנטרין אות י' שבת בתחומא דיליה דאיהו
ח', תרי אלפי אמין לכל סטרא, וכלא ח"י,
לאלין אינון מקבלין בתשובה, דאיהי תיבת
נח יום הכפורים.

אבר לאתרינין לא יקבל לון בתיובתא, ואם
יפקון ביומא דדינא, אלין דלא הוו
נטרין, אתמר בהון (בראשית ז כא) ויגוע כל בשר
הרמש על הארץ, ואלין אתקריאו רשעים
גמורים דגדונים לאלתר למיתה, דבהון בשית
יומין הות שכינתא מתתרכא הדא הוא
דכתיב (שם ח ט) ולא מצאה היונה מנוח לכף
רגלה, ואלין אינון יומין דחול.

צדיקים גמורים אלין אינון דנטרין ח"י
ושבחות וימין טבין, עלייהו אתמר
ותשב אליו היונה לעת ערב ודא ערבי שבחות
וימין טבין, דשכינתא קא אתיא לשריא
עלייהו בגין דאינון קדש, כמה דאת אמר (ירמיה
ב א) קדש ישראל ליהו"ה, ואתם הדבקים
ביהו"ה אלהיכם חיים כלכם היום. (דברים ד ד).

ואינון צדיקים גמורים דנכתבין ונחתמין
לאלתר לחיים, וכתובין בספרא דחיי,
כמה דאת אמר ובספר חיים ברכה וכו',
בינוננים דפלילין מחול וקדש תליין עד יום
הכפורים דאיהו פגוונא דתיבת נח, אם תייבין
בתיובתא יקבל לון ויפתבון לחיי, ואם לאו
יפתבון למיתה עם אחרנין, דאתמר
בהון (בראשית ז כא) ויגוע כל בשר וכו', ובינוננים
בגין דאית בהון פקודין וחובין, אתמר
בהון (שם ו ט) ומפל החי מפל בשר וכו', מפל
החי מסטרא דזכוון, מפל בשר מסטרא
דחובין.

והם צדיקים גמורים שנכתבים
ונחתמים לאלתר לחיים,
וכתובים בספר החיים, כמו
שנאמר ובספר חיים ברכה וכו'.
הבינוננים שכלולים מחול וקדש,
תלויים עד יום הכפורים, שהוא
כמו תבת נח, ואם שבים
בתשובה, יקבל אותם ויפתבו
לחיים, ואם לא, יפתבו למיתה
עם האחרים, שנאמר בהם ויגוע
כל בשר וכו', והבינוננים, משום
שיש בהם מצוות ועברות, נאמר
בהם ומפל החי מפל בשר וכו',
מפל החי - מצד של הזכיות, מפל
בשר - מצד העברות.

ועוד, שבזמן שיבא המשיח, כל
אלו ששמרו אות הברית, יציל
אותם ממגפה, שבאותו זמן
תתבטל המגפה, שהיו מתנבאים
אותם נביאים של האספקלריה
שלא מאירה, שלא ישארו אלא
אחד מעיר ושנים ממשפחה, כמו
אותו שפתוב שנים שנים באו אל
נח, ויש מי שאומר שבעה שבעה,
מצד של בת שבע, ואלו הם אחד
מעיר. נח זה שבת, שבו מניחה
שירוש אותה הצדיק, שנים
שנים, שני ימים, אחד של ראש
השנה ואחד של יום הדין,
שהשני הוא מספק, ויום אחד של
יום הכפורים, ויום אחד של
שבועות, ושבעה שבעה הם
שבעה ימי ספוט ושבעת ימי
פסח, שמי ששומר אותם ימים
עתיד להנצל בגלות.

(ועוד דבזמנא דייטי משיחא כל אינון דנטרו אות ברית ישוב
יתהון ממותנא, דבההוא זמנא יתבטל מותנא, דהו
מתנבאין אינון נביאיא דאספקלריא דלא נהרא דלא ישתארו אלא
חד מעיר ושנים ממשפחה, כגון ההוא דכתיב (שם ז ט) שנים
שנים באו אל נח, ואית מאן דאמר שבעה שבעה מסטרא דבת
שבוע, ואלין אינון חד מעיר, נח דא שבת, דביה גיחא דרית לה
צדיק, שנים שנים תרין יומין חד דראש השנה וחד דיום הדין,
דתניינא איהו מספק ויומא חדא דיום הכפורים, ויומא חדא
דשבועות, ושבעה שבעה אינון שבעה יומי דסכות ושבעה יומי
דפסחא, דמאן דנטיר אינון יומין עתיד לאשתובא בגלותא).

ובגין דגלי כל דא קודשא בריך הוא למשה,
שאל רחמי עליהו, ומסר גרמיה
למיתה, הדא הוא דכתיב (שמות לב לב) ואם אין
מחני נא מספרך, ובפיוסא דיליה אדבק
במלכא, ואחיד בדרועא דימינא ואמר (שם
יג) זכור לאברהם, ולבתר אחיד בשמאלא
ואמר זכור ליצחק, ולבתר אחיד בגופא
ואמר (שם) ולישראל, ואמר קודשא בריך הוא
לאלין בינוננים לגבייהו תמה זכות אבות, פיון

ומשום שגלה כל זה הקדוש ברוך
הוא למשה, בקש עליהם רחמים
ומסר עצמו למיתה, זהו שפתוב
ואם אין מחני נא מספרך, ובפיוס
שלו נדבק במלך, ואחז ברוע
ימין, ואמר זכר לאברהם, ואחר
כך אחז בשמאל ואמר זכר
ליצחק, ואחר כך אחז בגוף ואמר
תמה זכות אבות, פיון שלא שבו

ואמר הקדוש ברוך הוא לבינוננים הללו, אליהם

בתשובה, הרי הם פרשעים
גמורים, ואם שבים בתשובה,
נאמר אליהם חלה זכות אבות,
וכדי שלא יאבדו הבינוניים
הללו, אמר משה, וכי יאמרו בני
העולם שאני כמו נח שלא בקש
רחמים על דורו? באותו זמן מסר
עצמו עליהם, זהו שפתיב ואם
אין מחני נא.

ובמושם זה עתיד הרועה הנאמן
להיות בגלות האחרונה, ובו
יתקיים והוא מחולל מפשעינו,
נעשה חל בגללם, מדכא
בעונותינו, במכות של יסורים
של עניות, בכמה דתקים שסובל
עליהם, ובגללו וינחם יהוה על
הרעה וגומר, וזהו שפתיב
ובחבורתו נרפא לנו, ובגללו
שמאל דוחה את הבינוניים,
שהיא ראש השנה, וימין מקרבת
אותם בתשובה, שהוא פסח,
זרוע ימין לקבל שבים, וימין
אותם מנפילתם ואוחז בידיהם,
ויאמר להם קומי שבי ירושלים,
ובשבעות יצאו בזכות משה,
שמתן תורה הוא רחמים, ומגלה
להם ספר תורה, ויתכנסו
לירושלים, ותראה היבשה,
מלכות הרשעה, ורחמים על
בניו, ובו פנשר יעיר קנו. מי זה
קנו? ירושלים קנו (לשכינה).

באותו זמן שופר מהפ"ף
קדמ"א זק"ף קט"ן, מתהפכת
ממשלת אמות העולם, וישראל
שהם מזרע אותו שנאמר בו
קטנתי מכל החסדים, מתעלה
ומזדקף, ונאמר בו זק"ף גדו"ל,
בימין התעלו מן הגלות, בגלל
שמוליק לימין משה, שדרגתו
העמוד האמצעי, שהוא שבעות.
ובו מארי"ף טר"ח"א, בו מארי"ף
הקדוש ברוך הוא, שהוא אר"ף

דלא תאבו בתיובתא הא אינון פרשעים
גמורים ואם תאבין בתיובתא אתמר לגבייהו
חלה זכות אבות, ובגין דלא יתאבדו אלין
בינוניים אמר משה וכי ימרוני בני עלמא דאנא
פנח דלא בעא רחמי על דריה, בההוא זמנא
מסר גרמיה עלייהו, הדא הוא דכתיב ואם
אין מחני נא.

ובגין דא עתיד רעיא מהימנא למהוי בגלותא
בתראה, וביה יתקיים (ישעיה נג ה) והוא
מחולל מפשעינו, אתעביד חול בגינייהו,
מדופא בעונותינו במכתשין דיסורין דעניותא,
בכמה דוחקין דסביל עלייהו, ובגיניה (שמות לב
ד) וינחם יהוה על הרעה וגומר, והדא הוא
דכתיב (ישעיה נג ה) ובחבורתו נרפא לנו, ובגיניה
שמאל דוחה לבינוניים דאיהי ראש השנה,
וימין מקרב לון בתיובתא דאיהו פסח, (דף נה
ע"א) דרועא ימינא לקבל שבים, וימין לון
מנפילו דלהון ואחיד בידיהון, וימי לון קומי
שבי ירושלים, ובשבעות יפקון בזכותא
דמשה דאיהו מתן תורה רחמי, וגלי לון ספר
תורה, ויתפנשון לירושלים, ותראה היבשה
מלכות הרשעה, ורחמי על בנוי, וביה (דברים
לב יא) פנשר יעיר קנו, מאן קנו ירושלים קנו
(לשכינתא).

בההוא זמנא שופר מהופ"ף קדמ"א זקף
קט"ן, אתהפף ממשלה דאומין
דעלמא, וישראל דאינון מזרעא דההוא
דאתמר ביה (בראשית לב יא) קטנתי מכל החסדים
אסתלק ואזדקף, ואתמר ביה זק"ף גדו"ל,
בימינא אסתלקו מן גלותא, בגין דמוליק
לימין משה דדרגיה עמודא דאמצעיתא דאיהו
שבעות.

וביה מארי"ף טר"ח"א, ביה מארי"ף קודשא ברי"ף הוא דאיהו אר"ף אפים

על בינוניים, וטרח בגינייהו, לקיימא
 וברחמים גדולים אקבצן (ישעיה נד ז), וביה
 יפקון על ידא דההוא דאתייהיב אורייתא על
 ידיה בשבועות, דאזיל לימנא דהיינו פסח,
 בהיא זמנא אז ישיר משה (שמות טו א), ובספות
 ויבא יעקב שלם (בראשית לג יח), שלם בגופיה,
 שלם בממוניה, ואסתחר בשבעה ענני יקר
 בגוונא דקדמיתא פד נפקו ישראל ממצרים,
 לקיים כימי צאתך מארץ מצרים וגומר (מיכה
 ז טו).

אפים על הבינוניים וטרח
 בשבילם, לקיים וברחמים גדולים
 אקבצן, וכו' יצאו על יד אותו
 שנתנה תורה על ידו בשבועות,
 שהולך לימין שהינו פסח. באותו
 זמן אז ישיר משה, ובספות ויבא
 יעקב שלם, שלם בגופו, שלם
 בממונו, ומקף בשבעה ענני
 כבוד כבראשונה כשיצאו ישראל
 ממצרים, לקיים כימי צאתך
 מארץ מצרים וגומר.

והרשעים, שהם ערב רב, נאמר
 בהם סוף פסוק, שהם מזרעו
 של עמלק, שנאמר בו ויאמר כי
 יד על פס י"ה, והם חמשה מינים:
 עמלקים, גבורים, נפילים,
 ענקים, רפאים, שכלם מתעלים
 ומתגברים על ישראל בגלות. זהו
 שכתוב ויגברו המים וירבו מאד
 על הארץ. ארבע פעמים כתוב
 ויגברו ויגברו, כנגד ארבע גליות,
 ועליהם נאמר סוף פסוק,
 שמפסיק אותם הקדוש ברוך הוא
 לסוף הימים מן העולם.

תקונא עשרין, וחד ועשרין

ובאותו זמן הקטן יהיה לאלף -
 מצד השמאל, והצעיר לגוי עצום
 - מצד הימין, אני יהו"ה בעתה
 אחישנה - מצד העמוד האמצעי,
 ומיד יפסקו העמלקים מן
 העולם, והקדוש ברוך הוא ישב
 על פסאו, וזהו שופ"ר הול"ף
 אתנ"ח יתי"ב, באותו זמן שימחו
 עמלקים מן העולם, יהיה הקדוש
 ברוך הוא נח מנוחה לישראל
 ויושב על פסאו, כמו שנאמר בו,
 ועתיק הימים יושב, לבושו כשגלג
 לבן. לקיים אם יהיו חטאיכם
 כשנים כשגלג ילבינו.

ורשיעיא דאינון ערב רב אתמר בהון סוף
 פסוק, דאינון מזרעא דעמלק
 דאתמר ביה (שמות יז טו) ויאמר כי יד על פס
 י"ה, ואינון חמש מינים עמלקים גבורים
 נפילים ענקים רפאים, דכלהו מסתלקין
 ומתגברין על ישראל בגלותא, הדא הוא
 דכתיב (בראשית ז יח) ויגברו המים וירבו מאד על
 הארץ, ארבע זמנין פתיב ויגברו ויגברו, לקבל
 ארבע גלוון, ועלייהו אתמר סוף פסוק,
 דפסיק לון קודשא בריך הוא לסוף יומיא
 מעלמא. (דף נה ע"א).

תקונא עשרין, וחד ועשרין

ובההוא זמנא הקטן יהיה לאלף (ישעיה ס כב)
 מסטרא דשמאלא, והצעיר לגוי
 עצום (שם) מסטרא דימינא, אני יהו"ה בעתה
 אחישנה (שם) מסטרא דעמודא דאמצעיתא,
 ומיד יתפסקון עמלקים מן עלמא, וקודשא
 בריך הוא יתיב על פרסייה, ודא איהו שופ"ר
 הול"ף אתנ"ח יתי"ב, בההוא זמנא דיתמחוון
 עמלקים מעלמא, יהא קודשא בריך הוא נח
 נייחא לישראל, ויתיב על פרסייה, כמה
 דאתמר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב, לבושה פתלג חור, לקיימא אם
 יהיו חטאיכם כשנים כשגלג ילבינו (ישעיה א יח).

דאתמר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב, לבושה פתלג חור, לקיימא אם
 יהיו חטאיכם כשנים כשגלג ילבינו (ישעיה א יח).

וְלִגְבֵי עֵשׂוֹ וַיִּשְׁמָעֵאל כְּתִיב (דניאל ז ט) כְּרִסְיִיהָ
שְׂבִיבִין דִּי נֹר, (ס"א רומי) וּמְאִינוּן
שְׂבִיבִין דְּכְרִסְיִיהָ אוּקְדוּן כֹּל טַעוּן דִּילְהוּן,
גְּלַגְלוּהֵי נֹר דְּלִיק, דְּנַחְתִּין מְנִיהָ עֵשׂוֹר גְּלַגְלִין
מִסְטָרָא דָּאָת י', וּשְׂבִיבִין מִסְטָרָא דָּאָת ה',
תְּרִין אַתְרוּן יתְעָרוּן בְּנוֹרָא לְאוּקְדָא טַעוּן
דִּלְהוּן, בְּהֵוּא זְמָנָא (ישעיה א לא) וְהָיָה הַחֹסֶן
לְנַעֲוֶרֶת וְכוּ'.

וְלִגְבֵי עֵשׂוֹ וַיִּשְׁמָעֵאל כְּתוּב,
כְּסֹאוֹתָיו שְׂבִיבֵי אֵשׁ, (רומי)
וּמְאוֹתָם שְׂבִיבִים שֶׁל כְּסֹאוֹ
יִשְׂרָפוּ כָּל גְּלוּלֵיהֶם, גְּלַגְלֵי אֵשׁ
בּוֹעֲרָת, שִׁיּוּרְדִים מְמַנּוּ עֲשָׂרָה
גְּלַגְלִים מִצַּד שֶׁל הָאוֹת י',
וּשְׂבִיבִים מִצַּד שֶׁל הָאוֹת ה', שְׁתֵּי
אוֹתִיּוֹת יתְעוֹרְרוּ בְּאֵשׁ לְשֶׁרֶף אֵת
גְּלוּלֵיהֶם. בְּאוֹתוֹ זְמַן וְהָיָה הַחֹסֶן
לְנַעֲוֶרֶת וְכוּ'.

בְּאוֹתוֹ זְמַן עוֹלָה ו' עַל דְּרַגְתּוֹ
שְׁהִיא שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכִפְסָא, זוּוְהִי
דְרַגָּ"א, תְּרֵי טַעַמִּי, מַה זֶה תְּרֵי
טַעַמִּי? אֵלֶּא אַחַר שְׁעוֹלָה
לְדְרַגְתּוֹ, יֹאמֵר לְיִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה לִי
מִטַּעַמִּים כְּאֲשֶׁר אֶהְבְּתִי, מִמְצוֹת
עֲשֵׂה שְׁפִלוּלוֹת בְּה' שֶׁל אֲבָרְהָם,
שְׁפִלוּל רַמ"ח מְצוֹת שְׂבָהֶם
מִתְקַרְבֶּת ה' אֵל ו', וְקִרְבָּן זֶה הוּא
קְרוּב שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם
שְׂכִינְתּוֹ.

בְּכָרְ מְקוּם וּמְקוּם (איבר ואיבר)
קְרוּב שֶׁל י"ה, ה' חֲמִשָּׁת אֲלָפִים
לְבְרִיאַת עוֹלָם, ו' אֶלֶף הַשְּׁשִׁי
בְּרַמ"ח, וּבְשִׁמְאֵל, שְׁשֵׁם הַלֵּב,
יִטַּל נְקֻמוֹת מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם, וְסוּד
הַדְּבָר - פִּי יוֹם נֶקֶם בְּלִבִּי, וְדֹאֵי
נְכַלְלִים בְּעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי,
שְׁמֻצוֹת עֲשֵׂה נִתְּנוּ מִיְמִין,
וּמְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִשְׁמָאל, וְאֵלוֹ
הֵם תְּרֵי טַעַמִּי, וּמְצוֹת עֲשֵׂה הֵן
מֵאֲכִלֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּמְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה פְרֻנְסָה
לְסַמָּא"ל מִי שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם.

(ואלו היה מקריב) (מקדים) (ובאלו מתקרב)
עֵשׂוֹ לְיִצְחָק, וְאָמַר לוֹ יִקָּם אָבִי
וְיֹאכַל מִצֵּיד בְּנֹו, וְסַמָּא"ל בְּגֻלְלָם
הָיָה מְקַדִּים (מקריב) לְשִׁמְאֵל,
לְהַטְעִים אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִחֻטְאֵי בְּנֵי, שְׁהֵם מְאָכְלִים
מְרִים, שְׂבִשְׂבִילָם נֹאמַר וְאֵת עֵשׂוֹ
שְׁנֵאֲתִי. מִהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי מִשֵּׁם

בְּהֵוּא זְמָנָא סָלִיק ו' עַל דְּרַגָּא דִּילִיָּה דְאִיהוּ
שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכִפְסָא, וְדָא אִיהוּ דְרַגָּ"א,
תְּרֵי טַעַמִּי, מְאִי תְּרֵי טַעַמִּי, אֵלֶּא כְּתֵר
דְּסָלִיק לְדְרַגְיָה יִימַר לְיִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה לִי
מִטַּעַמִּים כְּאֲשֶׁר אֶהְבְּתִי (בראשית כז ד), מִפְּקוּדִין
דְּעֲשֵׂה דְכְּלִילָן בְּה' דְּאֲבָרְהָם, דְּכְלִיל רַמ"ח
פְּקוּדִין, דְּבְהוּן אֶתְקַרִּיב ה' לְגַבֵּי ו', וְקִרְבָּנָא
דָּא אִיהוּ קְרִיבּוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם
שְׂכִינְתִּיהָ.

בְּכָרְ אֶתֶר וְאֶתֶר (נ"א אבר ואבר) קְרִיבּוֹ י"ה, ה'
חֲמִשָּׁת אֲלָפִים לְבְרִיאַת עוֹלָם, ו' אֶלֶף
הַשְּׁשִׁי בְּרַמ"ח, וּבְשִׁמְאֵל דְּתַמָּן לְכָא יִטוּל
נּוֹקְמִין מֵאוּמִין דְּעַלְמָא, וְרִזָּא דְמָלָה (ישעיה
סג) פִּי יוֹם נֶקֶם בְּלִבִּי, וְדֹאֵי אֶתְפְּלִילָן בְּעַמּוּדָא
דְּאֲמֻצְעִיתָא, דְּפְקוּדִין דְּעֲשֵׂה אֶתְיִיְהִיבּוֹ
מִיְמִנָא, וּפְקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה מִשְׁמָאלָא,
וְאֵלִין אִינוּן תְּרֵי טַעַמִּי, וּפְקוּדִין דְּעֲשֵׂה
אִינוּן מְאָכְלִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּפְקוּדִין
דְּלֹא תַעֲשֶׂה פְרֻנְסָה לְסַמָּא"ל לְמָאן דְּעֵבֵר
עֲלֵיהוּ.

(ואלן הוה קריב) (נ"א אקדים) (נ"א ובאלין מתקרב) עֵשׂוֹ
לְיִצְחָק וְאָמַר לִיָּה יִקָּם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד
בְּנֹו (בראשית כז לא), וְסַמָּא"ל בְּגִינְיָהוּ הָוָה אֶקְדִּים
(נ"א קריב) לְשִׁמְאֵלָא, לְאֲטַעְמָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוּא מְחוּבִּין דְּבְנוֹי דְּאִינוּן מְאָכְלִין מְרִירָן, דְּבְגִינְיָהוּ אֶתְמַר (מלאכי א ג) וְאֵת

נתנה תורה, שהיא כללות של
ימין ושמאל, באותו זמן עשן
יתעורר לשמאל להעביר משם
סמא"ל, ומיד עולה עשן אחר,
שהוא עשן הקטרת, (הוא כללה של
התורה, הקשר שלו מצוות עשה), לקשר
ולקרב ימין לשמאל, שעמוד
העשן הוא העמוד האמצעי
(באהבה, ומצוות לא תעשה ביראה), עמוד
הקטרת.

מהו הקטרת שלו? שכינה
תחתונה, שהיא עולה בכמה
ריחות ובשמים טובים, וכשעולה
אליו, נאמר בה מי זאת עולה מן
המדבר וכו', שעולה בהם, זו ה'
תחתונה, זאת עולה במ"י,
מקטרת מר ולבונה, שתי ירכים
של אמת, מכל אבקת רוכל, זה
צדיק, שהוא כולל הכל, הוא
רוכל, והיא אבקה שלו, זהו
שפתוב ודבק באשתו, וכו' עולה
לבעלה.

שכינה תחתונה היא הקטרת של
הקדוש ברוך הוא, והיא הקרבן
שלו, המזבח שלו, שבה מתקנים
ישראל מאכלים של קרבנות של
תפלות לקדוש ברוך הוא, שהם
כנגד קרבן השחר וקרבן של בין
הערבים, וקרבן של אמורים
ופדרים שמתאכלים כל הלילה,
והוא קרבן מוסף שהוא צדיק,
והוא קרבן שפתות וימים טובים,
שאין קרבן, (קרוב של העם הקדוש לקדוש
ברוך הוא בשבת יום טוב) אלא בה. זהו
שפתוב בזאת יבא אהרן אל
הקדש, ואל יתהלל המתהלל פי
אם בזאת.

היא המשכון שלו שבשכילה
הוא שורה בתוכם, זהו שפתוב
ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם
וגומר, היא הארון שלו, והוא

עשו שנאתי, עמודא דאמצעיתא מתמן
אתייהיבת אורייתא, דאיהי כלילא (דף נה
ע"ב) דימינא ושמאלא, בההוא זמנא עשן יתער
לגבי שמאלא לאעברא מתמן סמא"ל, ומיד
סליק עשן אחרא דאיהו עשן הקטרת, (איהו
כללא דאורייתא קשורא דיליה פקודין דעשה) לקשרא
ולקרבא ימינא בשמאלא, דעמודא דעשן
איהו עמודא דאמצעיתא (ברחימו, ופקודין דלא תעשה
ברחילו) עמוד הקטרת.

מאי קטרת דיליה שכינתא תתאה, דאיהי
סלקא בכמה ריחין ובוסמין טבין, וכד
סלקא לגביה אתמר בה (שיר ג' ו) מי זאת עולה
מן המדבר וכו' דסלקא בהון, דא ה' תתאה,
זאת סלקא במ"י, מקטרת מר ולבנה (שם) תרי
ירכי קשוט, מכל אבקת רוכל (שם) דא צדיק,
דאיהו כליל כלא, איהו רוכל, ואיהי אבקת
דיליה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב כד) ודבק
באשתו, וביה סליקת לגבי בעלה.

שכינתא תתאה איהי קטרת דקודשא בריך
הוא, ואיהי קרבן דיליה, מזבח
דיליה, דבה מתקנין ישראל מאכלים דקרבנין
דצלותין לקודשא בריך הוא, דאינון לקבל
קרבן השחר, וקרבן דבין הערבים, וקרבנא
דאמורים ופדרים דמתאכלין כל ליליא, ואיהו
קרבן מוסף דאיהו צדיק, ואיהו קרבנא
דשפתות וימים טובים דלית קרבנא (קריבו לעמא
קדישא לקודשא בריך הוא בשבת ויום טוב) אלא בה, הדא
הוא דכתיב (ויקרא טז א) בזאת יבא אהרן אל
הקדש, ואל יתהלל המתהלל פי אם
בזאת (ירמיהו ט כג).

איהו משכונא דיליה, דבגינה איהו שארי
בגווייהו, הדא הוא דכתיב (שמות כה

ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וגומר, איהי ארון דיליה, ואיהו ספר

תורה גניז בגווה, איהי מנרתא דיליה, ומנורת
המאור מההוא דאתמר ביה (משלי ו כג) ותורה
אור, ואיהי נר הדליק קדמיה, כמה דאת
אמר (ויקרא כד ב) להעלות נר תמיד, ואיהי בת
שבע מנרתא כלילא משבעה בוצינין, איהי
נר לגביה מסטרא דשמאלא, ואיהו אור לגבה
מסטרא דימינא, ועל תרוייהו אתמר (משלי ו
כג) כי נר מצוה ותורה אור.

ספר תורה גנוז בתוכה, היא
מנורה שלו, ומנורת המאור
מאותו שנאמר בו ותורה אור,
והיא נר שדולק לפניו, כמו
שנאמר להעלות נר תמיד, והיא
בת שבע, המנורה הפלולה
משבעה גרות, היא נר אצלו מצד
השמאל, והוא אור אצלה מצד
הימין, ועל שניהם נאמר פי נר
מצוה ותורה אור.

היא הקדושין שלו מצד השמאל,
משום שקדשה מצד הלויים, כמו
שנאמר וקדשת את הלויים, ועליה
נאמר תהא לי מקדשת בטבעת
זו, והיא הכרכה שלו מצד הימין,
שהיא כהנה, זהו שכתוב כה
תברכו את בני ישראל.

ונקראת הפלה שלו מצד הצדיק
שהוא כ"ל, וזהו פל"ה, כ"ל ה',
משום שהוא הכרית שאוחז
בשניהם, ומצד הצדיק הוא
היחוד שלה, שהוא קוץ של
האות ד' מן אחד, שקושר בין
א"ח לבין ד', והיא תפלה שלו
מצד ח"י העולמים, שהוא
שמונה עשרה ברכות התפלה.
היא אות של שבתות וימים
טובים, שבת היא הפלל של
שלשת האבות, משום שהיא בת
פלולה בשלשת ענפי האבות
שהם ש, היא התחום שלו והיא
הרשות שלו, רשות היחיד
שגבהו עשרה, וזה יו"ד ה"א
וא"ו ה"א, ורחבו ארבעה שהם
יהו"ה, הוא הערוב שלה מצד
ימין ושמאל, שהם ע"ב רי"ו,
שהינו חסד וגבורה, והיא ערבית
שלו, העבור שלו.

היא טלית של הקדוש ברוך הוא,
ובה מתעטף הקדוש ברוך הוא,
כמו שנאמר עוטה אור כשלמה,
והיא ציצית של צדיק שהוא עני

איהו קדושין דיליה מסטרא דשמאלא, בגין
דקדושה מסטרא דלויים, כמה דאת
אמר וקדשת את הלויים, ועלה אתמר תהא לי
מקודשת בטבעת זאת, ואיהי ברכה דיליה
מסטרא דימינא, דאיהי כהונה, הדא הוא
דכתיב (במדבר ו כג) כה תברכו את בני ישראל.

ואתקריאת פלה דיליה מסטרא דצדיק
דאיהו כ"ל, ודא איהו כל"ה,
כ"ל ה', בגין דאיהו ברית דאחיד בתרוייהו,
ומסטרא דצדיק איהו יחוד דילה, דאיהו קוצא
דאת ד' מן אחד, דקשיר בין א"ח ובין ד',
ואיהי צלותא דיליה מסטרא דחי עלמין,
דאיהו ח"י ברכאן דצלותא.

איהו אות דשבתות וימין טבין, שבת איהי
פלל דתלת אבהן, בגין דאיהי בת פלילא
בתלת ענפי אבהן דאינון ש, איהי תחום דיליה
ואיהי רשות דיליה, רשות היחיד דגבהו
עשרה, ודא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ורחבו
ארבעה דאינון יהו"ה, איהו עירוב דילה
מסטרא דימינא ושמאלא, דאינון ע"ב רי"ו
דהינו חסד וגבורה, ואיהי ערבית דיליה
עיבור דיליה.

איהו טלית דקודשא בריך הוא, ובה אתעטף
קודשא בריך הוא, כמה דאת

אמר (תהלים קד ב) עוטה אור כשלמה, ואיהי ציצית דצדיק דאיהו עני

בגלותא, זהו שפתיב תפלה לעני כי
לעטף, עני ודאי, שבו מתעטף, משום
שהיא כסותה לבדה היא שמלתו
לעורו, זה עור התפלין, שנאמר בהם
ויצעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו
כתנות עור וילבשם.

ארבעת פתי הראש הם אהי"ה,
ארבע פרשיות שהן קדש לי, והיה
פי יביאך, שמע ישראל, והיה אם
שמע, זה יהו"ה. ארבעת פתי היד
זה אדנ"י, ארבע פרשיות זה יהו"ה,
ובהם מ"ב אזכרות בשמונה
פרשיות, שנאמר בהם אדנ"י כם,
זהו פי היא שמלתו לעורו, והיא
תכלת שבפיצית, היא סוד היבום,
היבמה שלו בגלות, י"ב מ"ה ב"י
מ"ה, שלשת הגלגולים שלה הם
שלשת האבות, שעליהם נאמר הן
כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש
עם גבר, היא הישועה שלו, הגאולה
שלו, משום שהקדוש ברוך הוא אין
לו רשות לצאת מן הגלות עד שהיא
יוצאת עמו, היא הנבואה שלו,
הנבואה כלולה שש דרגות מצד של
האות ו' שהיא העמוד האמצעי,
והיא חלום אחד מששים של נבואה,
ומה זה ששים? אלא אין שיב"ה
(שנה) פחותה מששים, וזה ישראל
סבא שעולה באות ו', שש פעמים
עשר שהוא ששים.

והיא יראה מצד השמאל, אהבה
מצד הימין, והיא תורה מצד העמוד
האמצעי, והיא אנכי מצד האם
העליונה שאחוזת בימין, משום
שאנכ"י הוא כס"א בחדשון, ונאמר
בו והוכן בחדס פסא, ועליה נאמר
לא יהיה אלהים אחרים על פני,
מהצד של סמא"ל ונחש, שהם
אלהים אחרים.

בגלותא, הדא הוא דכתיב (שם קב א) תפלה
לעני כי יעטף, עני ודאי, דביה אתעטף, בגין
דאיהי כסותה לבדה היא שמלתו לעורו
(שמות כב כו). דא משכא דתפלי, דאתמר בהון
ג (כא) ויצעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו
כתנות עור וילבשם.

ארבע פתי דרישא אינון אהי"ה, ארבע
פרשיין דאינון קדש לי (שמות יג
ב). והיה פי יביאך (שם יא), שמע ישראל (דברים ו
ד). והיה אם שמע (שם יא ג). דא יהו"ה, ארבעה
פתי דיד דא אדנ"י, ארבעה פרשיין דא
יהו"ה, ובהון מ"ב אזכרות בתמניא פרשיין,
דאתמר בהון (תהלים סה יח) אדנ"י כם, דא איהו
פי היא שמלתו לעורו (שמות כב כו), ואיהי תכלת
שבפיצית, איהי סוד היבום, יבמה דיליה
בגלותא, י"ב מ"ה ב"י מ"ה. (דף נו ע"א) תלת
גלגולין דילה אינון תלת אבהן, דעלייהו
אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל
פעמים שלש עם גבר, איהי ישועה דיליה,
גאולה דיליה, בגין דקודשא בריך הוא לית
ליה רשותא לאפקא מן גלותא, עד דאיהי
נפקת עמיה, היא נבואה דיליה, נבואה
כלילא שית דרגין מסטרא דאת ו' דאיהי
עמודא דאמצעיתא, ואיהי חלום אחד משתיין
בנבואה, ומאי שתין אלא לית שיב"ה (ג"א
שינה) פחותה משתיין, ודא ישראל סבא,
דסליק באת ו' שית זמנין עשר דאיהו שתין.
ואיהו יראה מסטרא דשמאלא, אהבה
מסטרא דימינא, ואיהי תורה מסטרא
דעמודא דאמצעיתא, ואיהי אנכי מסטרא

דאימא עלאה דאחידא בימינא, בגין דאנכ"י
ביה (ישעיה טז ה) והוכן בחדס פסא, ועלה אתמר
(שמות כ ג) לא יהיה לך אלהים
אחרים על פני, מסטרא דסמא"ל ונחש דאינון אלהים אחרים.

וְהָיָה פֶסַח מִצַּד הַיָּמִין, וְהָיָה רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְהָיָה מִצָּה פְרוּסָה מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְהָיָה מִצָּה שְׁלֵמָה מִצַּד הַיָּמִין, מִשּׁוּם שֶׁצֶד הַצָּפוֹן אֵינוֹ שָׁלֵם, וּמִשּׁוּם זֶה מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הָרָעָה, וְהָיָה (מִצָּה) מִצָּה בְּאוֹת ו' מִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמֻצְעִי.

וְהָיָה שְׁבוּעוֹת מִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁבַע שְׁבוּעוֹת וְדָא יֵשׁ בָּהֶם שְׁבַע שְׁבֻתוֹת, וּבָהֶם אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע יָמִים כְּחֻשְׁבוֹן אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע הָאוֹתוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ' בְּרוּךְ שֵׁם וְכוּ'. בְּיוֹם הַחֲמִשִּׁים שׁוֹרֵה הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה בָּהּ, וְנִקְרָאת מִתֵּן תּוֹרָה, וְהָעֵמוּד הָאֲמֻצְעִי הוּא תּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה בְּחֻמְשֵׁים הַיָּמִים שֶׁל שְׁבוּעוֹת, וְעָלִיו נֶאֱמַר בֶּן חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה (לְבִינָה), בְּאוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כִּי זִקְנָה אִמְךָ, וְעָלֶיךָ נֶאֱמַר כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, מִשּׁוּם שֶׁהִיא ה', וְעוֹלָה בְּאוֹת י' לְחֻמְשֵׁים, חֲמִשׁ פְּעֻמִּים עֶשֶׂר, וְעָלֶיךָ נֶאֱמַר בֶּן חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה, בְּאוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר אֵל תְּבוּז כִּי זִקְנָה אִמְךָ, (ו' בן י"ה). וְלְפָעִמִּים נִקְרָאת ס' סְתוּמָה, וְנֶאֱמַר בָּהּ בֶּן אַרְבָּעִים לְבִינָה, (בְּשֵׁאִינָה) בְּשִׁתְּפוֹת שֶׁל הָאוֹת י' נִקְרָאת אַרְבָּעִים, וְהִיא הָעוֹלָם הַבָּא שְׂאִין בּוֹ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, וּכְשֶׁעוֹלָה מִשָּׁה אֶלֶיךָ, נֶאֱמַר בּוֹ וַיְהִי מִשָּׁה בָּהֶר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וְגוֹמֵר.

מִתֵּן תּוֹרָה זוֹ שְׂכִינָה תַחַתוֹנָה, וְעָלֶיךָ נֶאֱמַר יִשְׂמַח מִשָּׁה בְּמִתְּנַת חֶלְקוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהִיא דְגָמָא שֶׁל הָעֵמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְעוֹד שְׁבוּעוֹת עַל שֵׁם מְלֵא שְׁבַע זֹאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם אֵת זֹאת. מְלֵא שְׁבַע זֹאת - זוֹ שְׂכִינָה עֲלִיּוֹנָה, (מְלֵא שְׁבַע ה' מְלֵא י"ה), שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי יָד עַל כַּ"ס י"ה, וְנִתְּנָה לָךְ גַּם אֵת זֹאת - זוֹ שְׂכִינָה

וְאִיהִי פֶסַח מִסְטָרָא דִּימִינָא, וְאִיהִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִסְטָרָא דְשְׂמָאֵלָא, וְאִיהִי מִצָּה פְרוּסָה מִסְטָרָא דְשְׂמָאֵלָא, וְאִיהִי מִצָּה שְׁלֵמָה מִסְטָרָא דִּימִינָא, בְּגִין דְּסְטָרָא דְצָפוֹן לֹאוּ אִיהִי שְׁלֵים, וּבְגִין דָּא מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הָרָעָה (יִרְמִיָּה א יד). וְהָיָה (מִצָּה) מִצָּה בְּאוֹת ו' מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא.

וְאִיהִי שְׁבוּעוֹת מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, שְׁבַע שְׁבוּעוֹת וְדָא אֵית בְּהוֹן שְׁבַע שְׁבֻתוֹת, וּבְהוֹן מ"ט יוֹמִין, כְּחוּשְׁבֵּן מ"ט אֲתוּוֹן דְקְרִיאַת שְׁמַע, דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ', בְּרוּךְ שֵׁם וְכוּ'. בְּיוֹמָא דְחֻמְשִׁין שְׂרִיא שְׂכִינְתָא עֲלָאָה בָּהּ, וְאִתְקְרִיאַת מִתֵּן תּוֹרָה, וְעֵמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא אִיהִי תּוֹרָה דְאִתִּיְהִיבַת בְּחֻמְשִׁין יוֹמִין דְשְׁבוּעוֹת, וְעָלֶיךָ אִתְמַר בֶּן חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה (ג"א לְבִינָה), בְּהִיא דְאִתְמַר בָּהּ כִּי זִקְנָה אִמְךָ, וְעָלֶיךָ אִתְמַר (מְשִׁלִּי ב ג) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, בְּגִין דְאִיהִי ה' וְסָלְקָא בְּאוֹת י' לְחֻמְשִׁין חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשֶׂר, וְעָלֶיךָ אִתְמַר בֶּן חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה, בְּהִיא דְאִתְמַר (שֵׁם כג כב) אֵל תְּבוּז כִּי זִקְנָה אִמְךָ, (ו' בן י"ה).

וְזַמְנִין אִתְקְרִיאַת ס' סְתִימָא, וְאִתְמַר בָּהּ בֶּן אַרְבָּעִים לְבִינָה, (כִּד לֹא אִיהִי) בְּשׁוֹתְפָא דָּאֵת י' אִתְקְרִיאַת אַרְבָּעִים, וְאִיהִי עֲלָמָא דְאִתִּי דְלִית בֵּיה אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, וְכִד סָלִיק מִשָּׁה לְגַבָּה אִתְמַר בֵּיה (שְׁמוֹת כד יח) וַיְהִי מִשָּׁה בָּהֶר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וְגוֹמֵר.

מִתֵּן תּוֹרָה דָּא שְׂכִינְתָא תִתְּאָה, וְעָלֶיךָ אִתְמַר יִשְׂמַח מִשָּׁה בְּמִתְּנַת חֶלְקוֹ, בְּגִין דְאִיהִי דוּגְמָא דְעֵמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְעוֹד שְׁבוּעוֹת עַל שֵׁם מְלֵא שְׁבַע זֹאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם אֵת זֹאת (בְּרֵאשִׁית כט כז), מְלֵא שְׁבוּעַ זֹאת דָּא שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, (מְלֵא שְׁבוּעַ ה' מְלֵא י"ה), דְאִתְמַר בֵּיה (שְׁמוֹת

תחתונה, ה' זעירה, מלא שהכל
עליונה ותחתונה זו ו', הוא מלא
י"ה למעלה, שהיא מליא"ה
אלהים, ועליה נאמר אני מלאה
הלכתי, מלאה הלכתי להר סיני,
ובגלות ריקם השיבני יהו"ה,
והוא מלא ה', ובה (וב) מלאה
הארץ קנינה.

ושכינה התחתונה היא סופ"ה,
כ"ו ה"ס, שהיא יהו"ה אדנ"י,
כלולה משני השמות, סופה חבור
של שניהם כמו זה: יאהדונה"י,
משום שהיא הפלה שלו, והיא
בת שבע, הפלל של שבע ימי
ספה, וכשנוטלת מהאם
העליונה, שהיא שמחת תורה,
שמחת בית השואבה, והיא
החפה שלו, נקראת שמיני חג
עצרת.

באותו זמן של שמחת תורה,
שמים (שורה) עטרה בראשו של
כל צדיק למעלה, כמו שנאמר
בעטרה שעטרה לו אמו ביום
חתנתו וביום שמחת לבו. ביום
חתנתו זו שכינה תחתונה, וביום
שמחת לבו זו שכינה העליונה,
וכף צריכים ישראל להתעטר
בכל (בלם) בעטרה על ראשם ביום
של שמחת תורה. ולקחתם לכם
ביום הראשון פרי עץ הדר פת
תמרים וכו', אתרוג היא שכינה
תחתונה, ודומה ללב, שהוא
לשמאל, שהוא גבורה, ומשום
כף צריך אדם לטל אתרוג ביד
שמאל, וצריך להיות אתרוג
שדומה ללב, שלם בתיומת שלו,
בגלל אותו שנאמר בו ויעקב איש
תם, להיות שלם עמו, וכמו שאין
פסול ביעקב שלמעלה, כף צריך
שלא יהיה פסול באתרוג, לקיים
את הפסוק כלף יפה רעיתי ומום
אין כף, ואם היא ירקה, היא יותר

יז טז) פי יד על פ"ס י"ה, ונתנה לך גם את זאת
דא שכינתא תתאה ה' זעירא, מלא דכלא
עלאה ותתאה דא ו', איהו מלא י"ה לעילא,
דאיהי מליא"ה אלהים, ועלה אתמר (רות א
כא) אני מלאה הלכתי, מלאה הלכתי לטורא
דסיני, ובגלותא ריקם השיבני יהו"ה (שם)
ואיהו מלא ה', ובה (ג"א וביה) (תהלים קד כד) מלאה
הארץ קנינה.

ושכינתא תתאה איהי סופ"ה, כ"ו ה"ס,
דאיהי יהו"ה אדנ"י, פלילא מתרין
שמחן, סופה חבורא דתרויהו פגוונא דא
יאהדונה"י, בגין דאיהי פלה דיליה, ואיהי
בת שבע פללא דשבע ימי סופה, וכד נטלא
מאימא עלאה דאיהי שמחת תורה שמחת בית
השואבה, ואיהי חופה דיליה, אתקריאת
שמיני חג עצרת.

בהוא זמנא דשמחת תורה שויין (ג"א שריא)
עטרה בריש כל צדיק לעילא, כמה
דאת אמר (שיר ג יא) בעטרה שעטרה לו אמו,
ביום חתונתו וביום שמחת לבו, ביום חתונתו
דא שכינתא תתאה, וביום שמחת לבו דא
שכינתא עלאה, והכי צריכין ישראל
לאתעטרא בכלא (ג"א כלהו) בעטרא על
רישיהו (דף נו ע"ב) ביומא דשמחת תורה.
ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר פפות
תמרים וכו' (ויקרא כג מ), אתרוג איהי שכינתא
תתאה, ודמיא ללבא דאיהו לשמאלא דאיהו
גבורה, ובגין כף צריך בר נש לנטלא אתרוג
בידא שמאלא וצריכא למהוי אתרוג דדמיא
ללבא שלימא בתיומת דילה, בגין ההוא
דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, למהוי
שלימא עמיה, וכמה דלית פסול ביעקב
דלעילא, כן צריך דלא יהא פסול באתרוג, לקיימא קרא (שיר ד ז) כלף יפה

משפחת, פדמות שהיתה אסתר
ירקרת, שנאמר בה ותלבש
אסתר מלכות.

ונקראת הדסה על שם הדס,
ולדדס יש שלשה הדסים,
להתתקן בשלשת האבות,
ונקראת ערבה מהצד של שתי
השפתים, שהם למודי יהו"ה,
ונקראת לולב מצד של ח"י
העולמים, שהוא כולל שמונה
עשרה ברכות של התפלה,
וכנגדם עושים שמונה עשר
נענועים בלולב בששה צדדים,
שלשה לכל צד וצד, ששה צדדים
שכוללים בגוף שהוא העמוד
האמצעי, שלולב על שמו נקרא
ל"ו ל"ב.

ואותם נענועים שמונה עשר ד'
פעמים, שעולים שבעים ושנים,
והם שמונה עשר בהודו ליהו"ה
תחלה וסוף, שמונה עשר באנא
יהו"ה הושיעה נא, הרי שבעים
ושנים, והם תלויים מן דלת
שהיא שכינה, וצדיק נקרא בה ד'
פעמים ח"י ח"י ח"י ח"י שעולה
שבעים ושנים, מהצד של שלשה
אבות והשכינה שמשתתפת
עמהם, שהם שמונה עשר (פרקים)
בזרוע ימין, ושמונה עשר
בשמאל, ושמונה עשר בגוף אל
השדרה, ושמונה עשר בבגדית
מילה, והם ו' צדדים. שתי
זרועות המלך, ושתי שוקי המלך,
שהם שני נביאי אמת, וגוף וברית
- הרי שש. שמונה עשר נענועים
כנגדם שמונה עשרה חליות של
השדרה מצד הגוף, וכל זה מצד
עץ החיים, ומצד העץ של טוב
ורע.

האתרוג דומה לצדיקים, והדס
לבינוניים, וערבה לרשעים,
והשכינה נאמר בה ומלכותו בכל
משלה, אף על גב שנאמר בה עץ
חיים היא למחזיקים בה, היא שולטת על עץ הדעת טוב ורע, מהצד שלו היא קרובה למלך.

רעיתי ומום אין בך, ואם היא ירוקא היא
משופחת יתיר, כדיוקנא דהות אסתר ירקרקת,
דאתמר בה (אסתר ה א) ותלבש אסתר מלכות.

ואתקריאת הדסה על שם הדס, והדס אית
ליה תלת הדסין, לאשתכללא
בתלת אבהן, ואתקריאת ערבה מסטרא דתריין
שפוון דאינון למודי יהו"ה, ואתקריאת לולב
מסטרא דח"י עלמין, דאיהו כליל ח"י ברכאן
דצלותא, ולקבליהו עבדין ח"י נענועין
בלולב בשית סטריין, תלת לכל סטרא וסטרא,
שית סטריין דכלילן בגופא דאיהו עמודא
דאמצעיתא, דלולב על שמה אתקרי ל"ו
ל"ב.

ואינון נענועין ח"י ד' זמנין, דסלקין ע"ב,
ואינון ח"י נענועין בהודו ליהו"ה
תחלה וסוף, ח"י באנא יהו"ה הושיעה נא,
הא ע"ב, ואינון תליין מן ד' דאיהי שכינתא,
וצדיק בה אתקרי ד' זמנין ח"י ח"י ח"י ח"י
דסליק ע"ב, מסטרא דתלת אבהן, ושכינתא
דאשתתפת עמהון, דאינון ח"י (פרקין) בדרועא
ימינא, וח"י בשמאלא, וח"י בגופא לגבי
שדרה, וח"י בבגדית מילה, ואינון ו' סטריין
תריין דרועין דמלפא, ותריין שוקין דמלפא,
דאינון תרי נביאי קשוט, וגופא וברית הא
שית, ח"י נענועין לקבל ח"י חולייין דשדרה
מסטרא דגופא, וכל דא מסטרא דאילנא דח"י,
ומסטרא דאילנא דטוב ורע.

אתרוג דמי לצדיקייא, והדס לבינוניים,
וערבה לרשעים, ואתמר
בה (תהלים קג ט) ומלכותו בכל משלה, אף על
גב דאתמר בה (משלי ג יח) עץ חיים היא
למחזיקים בה, איהי שלטא על עץ הדעת טוב
חיים היא למחזיקים בה, היא שולטת על עץ הדעת טוב ורע, מהצד שלו היא קרובה למלך.

וְרַע, מִסְטָרָא דִּילִיָּהּ הִיא קְרִיבָא לְמַלְכָּא, (ג"א
 וּמִסְטָרִין אַלִּין לְזַמְנִין אִיהִי נִקְבָּא קְרִיבָא לְמַלְכָּא), הִדָּא הוּא
 דְכֻתִּיב (ויקרא טו א) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ
 מִסְטָרָא דִּימִינָא, לְזַמְנִין אִיהִי רְחִיקָא מִגְּנִיה
 מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא, וְאֵל יָבֵא בְּכָל יַעַת אֶל
 הַקֹּדֶשׁ, מִסְטָרָא דִּימִינָא אִיהִי לֹא מְקַבְּלָא
 טוּמְאָה, טוֹב הוּא יְמִינָא, אֲבָל אֶתְרָהּ טוֹב
 מְקַבְּלָא טוּמְאָה מֵרַע וּמָוֶת, הוּא אֶתְרָ לִית לִיה
 קְרִיבֹ, (ג"א אֵל הַקֹּדֶשׁ אִיהִי לֹא מְקַבְּלָא טוּמְאָה, אֲבָל אֶתְרָהּ
 טוֹב מְקַבְּלָא טוּמְאָה מֵרַע וּמִהוּא אֶתְרָ דְלִית לִיה קְרִיבֹ), וְתַמָּן
 צָרִיךְ קוֹרְבָנָא לְקִרְבָּא, וּקְטֹרֶת לְרַחֲקָא רוּחַ
 הַטוּמְאָה מִהוּא אֶתְרָ, וּלְקִרְבָּא זְכוּתָא
 לְשְׂמָאֲלָא גְבִירְתָּא, וּלְרַחֲקָא שְׂפָחָה מִתַּמָּן,
 וּבְגִין דָּא פֻּל שְׂמָהֵן אֵית בֵּיה.

וְאֶתְקַרֵּי שְׂדֵרָה אַחֲוֹר מִסְטָרָא דְסִיְהָרָא,
 וּמִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא
 אֶתְקַרֵּי קָדָם, וְרִזָּא דְמִלָּה אַחֲוֹר וְקָדָם
 צְרַתְנִי (תהלים קלט ה), וּבְגִלוּתָא הַשִּׁיב אַחֲוֹר יְמִינוּ
 מִפְּנֵי אוֹיִב (איכה ב ג), מֵאִי אוֹיִב דָּא סְמָא"ל,
 דְכָל אֱלֹהִים אַחֲרִים אֵינּוּן לְאַחֲוֹר, וּבְגִין דְלֹא
 יִסְתַּפְּלוּן בְּשִׁכְיִנְתָּא דְאִיהִי לְמַעַרְבַּ דְאִיהִי
 אַחֲוֹר, שְׁוִי לָהּ בִּימִינָא, וּבְגִין דָּא אָסוּר לְצִלְאָה
 לְמַעַרְבַּ דְאִיהִי אַחֲוֹר, בְּגִין דְתַמָּן אֱלֹהִים
 אַחֲרִים, וְתַמָּן סַם הַמָּוֶת שְׁבִתָּא"י, וּבְגִין דְהוּת
 בְּקַדְמִיתָא לְמַעַרְבַּ וְחִזְרַת לִימִינָא, שְׂאֵלִין עֲלֵהּ
 אֱלֹהִים אַחֲרִים שְׁבִתָּא"י אִי שְׁבִ"ת, שְׁבִתָּא"י
 אַתּוּוֹן דִּילִיָּהּ אִי שְׁבִתָּא.

וְצְרִיבִין יִשְׂרָאֵל לְשָׁנֵי לָהּ אֶתְרָ וּשְׂמָא וְעוּבָדָא,
 וְדָא אִיהִי שְׁנַיִן מְקוּם וְשְׁנַיִן הַשֵּׁם
 וְשְׁנַיִן מַעֲשָׂה, בְּגִין דְלֹא אֲשַׁתְּמוּדַע בֵּיה אוֹיִב
 דְאִיהִי סְמָא"ל, וְדָא אִיהִי הַשִּׁיב אַחֲוֹר יְמִינוּ
 וְכוּ', אִם זִפְאָן (ד' טו ע"א) לְנִטְרָא שְׁבִתָּא, צָרִיךְ
 לְשְׁנוּיִי לִיה מִיּוּמִין דְחוּלָא בְּלִבוּשֵׁין וּמִיכְלִין דְאֵינּוּן עֲנָג שְׁבִתָּא, דָּאִם הָוָה

(וּמִהַצְדִּיקִים הָאֵלוּ פְעָמִים הִיא נִקְבָּה קְרוּבָה
 לְמַלְכָּה) זָהוּ שְׁכֵתוֹב בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן
 אֶל הַקֹּדֶשׁ, מֵצֵד הַיְמִין, לְפַעְמִים
 הִיא רְחוּקָה מִמֶּנּוּ מֵצֵד הַשְּׂמָאל,
 וְאֵל יָבֵא בְּכָל יַעַת אֶל הַקֹּדֶשׁ, מֵצֵד
 הַיְמִין הִיא לֹא מְקַבְּלַת טְמָאָה.
 טוֹב הוּא יְמִין, אֲבָל מְקוּמָה טוֹב
 מְקַבְּלַת טְמָאָה מֵרַע וּמָוֶת, הוּא
 מְקוּם אֵין לוֹ קְרִיבָה (ג"א אֵל הַקֹּדֶשׁ
 הִיא לֹא מְקַבְּלַת טְמָאָה, אֲבָל מְקוּמָה טוֹב מְקַבְּלַת
 טְמָאָה מֵרַע, וּמֵאוּתוֹ מְקוּם שְׂאֵין לוֹ קְרִיבָה),
 וְשֵׁם צָרִיךְ קְרִיבָן לְהַקְרִיב, וּקְטֹרֶת
 לְהַרְחִיק רוּחַ הַטְּמָאָה מֵאוּתוֹ
 מְקוּם, וּלְקִרְבַּ זְכוּת לְשְׂמָאל
 הַגְּבִירָה וְלְהַרְחִיק מִשֵּׁם הַשְּׂפָחָה,
 וּמִשּׁוּם זֶה כָּל הַשְּׂמוֹת יֵשׁ בֵּיה.
 וְנִקְרָאת הַשְּׂדֵרָה אַחֲוֹר מֵצֵד
 הַלְבָנָה, וּמֵצֵד הַעַמּוּד הָאֲמִצְעִי
 נִקְרָאת קָדָם, וְסוּד הַדְּבָר - אַחֲוֹר
 וְקָדָם צְרַתְנִי, וּבְגִלוּתָא הַשִּׁיב אַחֲוֹר
 יְמִינוּ מִפְּנֵי אוֹיִב. מִי הָאוֹיִב? זֶה
 סְמָא"ל, שְׂכָל אֱלֹהִים אַחֲרִים הֵם
 לְאַחֲוֹר, וּכְדִי שְׂלֹא יִסְתַּפְּלוּ
 בְּשִׁכְיִנְהָ שְׁהִיא לְמַעַרְבַּ, שְׁהוּא
 אַחֲוֹר, שֵׁם אוּתָהּ בְּיְמִין, וּמִשּׁוּם
 כִּךְ אָסוּר לְהִתְפַּלֵּל לְמַעַרְבַּ, שְׁהוּא
 אַחֲוֹר, מִשּׁוּם שְׂשֵׁם אֱלֹהִים
 אַחֲרִים, וְשֵׁם סַם הַמָּוֶת שְׁבִתָּא"י,
 וּמִשּׁוּם שְׁהִיתָה בְּרֵאשׁוֹנָה לְמַעַרְבַּ
 וְחִזְרָה לְיְמִין, שׂוֹאֲלִים עֲלֵיהּ
 אֱלֹהִים אַחֲרִים שְׁבִתָּא"י, אִי
 שְׁבִ"ת, שְׁבִתָּא"י - הָאוּתִיּוֹת שְׁלוֹ
 אִי שְׁבִתָּא.

וְצְרִיבִים יִשְׂרָאֵל לְשָׁנוֹת לָהּ מְקוּם
 וְשֵׁם וּמַעֲשָׂה, וְזֶה שְׁנַיִן מְקוּם
 וְשְׁנַיִן הַשֵּׁם וְשְׁנַיִן מַעֲשָׂה, כְּדִי
 שְׂלֹא יִכִּיר בּוֹ הָאוֹיִב שְׁהוּא
 סְמָא"ל, וְזֶהוּ הַשִּׁיב אַחֲוֹר יְמִינוּ
 וְכוּ'. אִם זֹכִים לְשַׁמֵּר שְׁבִתָּא, צָרִיךְ
 לְשָׁנוֹתוֹ מִיּוֹת הַחַל בְּלִבוּשֵׁים
 וּמֵאֲכָלִים שְׁהֵם עֲנָג שְׁבִתָּא, שְׂאֵם
 הָיָה רְגִיל לְאָכַל שְׂתֵי סְעוּדוֹת

דְאֵם הָוָה

ביום חל, בשבת אוכל שלש, שכתוב ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה, היום לא תמצאוהו בשדה, ובכל צריך לעשות בשבת תוספת, שאם היה רגיל לאכל ביום חל להם ויין, יוסיף בשבת בשר, זו תוספת שבת.

שנוי מעשה - שאם היה רגיל לעשות מעשה בחל, לא יעשה בשבת, זהו שכתוב ששת ימים תעבד וכו'. שנוי השם - לכל יום קורא לו מעשה, כמו שנאמר ששת ימי המעשה, וליום השביעי הוא קורא לו שבת, שהוא השבתת מעשה, בטול המעשה. שנוי מקום - אם הוא רגיל להבעיר אש בחל, שישנה ולא יבעיר אותה בשבת, זהו שכתוב לא תבערו אש בכל משבתכם ביום השבת.

ועוד יש שנוי, שצריך לשנות מעבד לגבירה, שלא יהיו שוים, שגבירה היא מקומו של הקדוש ברוך הוא, צריך לשנות למלך. זהו שכתוב וישנה ואת נערותיה, ביום השבת, שמשפחה יום השבת מיום של חל ששולט בו העבד של המלך.

ועוד משבתים, מושב של אדם הוא המקום שלו. ועוד שנוי מקום - לתקן את הבית בשבת תוספת מבחל. ועוד שנוי מעשה - אם הוא עצוב בחל, שיהיה שמח בשבת, ואם יש לו קטטה בחל עם אדם או עם אשתו, שיהיה לו שלום עמה בשבת, ובזה אין רשות לקרב לסם המות חללה, ולבעלה שהוא אל אחר חלול שבת, (אין להם רשות להתקרב), ומשום זה אמרו קדמאי, אם

רגיל למיכל תרי סעודות ביומא דחולא, בשבת אכיל תלת, דכתיב (שמות טו כה) ויאמר משה אכלוהו היום, כי שבת היום ליהו"ה היום לא תמצאוהו בשדה, ובכלא צריך למעבד בשבת תוספת, דאם הוה רגיל למיכל ביומא דחולא נהמא וחרמא, יוסיף בשבת בשרא, דא תוספת שבת.

שנוי מעשה, דאם הוה רגיל למעבד עובדא בחול, לא יעביד בשבת, הדא הוא דכתיב (שם כ ט) ששת ימים תעבד וכו', שנוי השם לכל יומא קארי ליה מעשה, כמה דאת אמר (יחזקאל מו א) ששת ימי המעשה, וליום השביעי קארי ליה שבת, דאיהו השבתת מעשה, ביטולא דעובדא, שנוי מקום, אם הוא רגיל לאוקדא נורא בחולא, דישני ולא יוקיד ליה בשבתא, הדא הוא דכתיב (שם לה ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת.

ועוד אית שינוי, דצריך לשנות מעבדא למטרוניתא, דלא יהון שוין, דמטרוניתא איהי מקומו דקודשא בריך הוא, צריך לשנות למלכא, הדא הוא דכתיב (אסתר ב ט) וישנה ואת נערותיה, ביום השבת, דאשתני יומא דשבתא מיומא דחול דשלטא ביה עבדא דמלכא.

ועוד מושבותיכם מושב דבר נש איהו מקום דיליה, ועוד שנוי מקום, לתקנא ביתא בשבתא תוספת מבחול, ועוד שנוי מעשה אם הוא עצוב בחולא, דיהא חדי בשבתא, ואם אית ליה קטטה בחולא עם בר נש או עם אתתיה, דיהא ליה שלמא עמה בשבתא, ובדא לית רשו לקרבא לסם המות חללה, ולבעלה דאיהו אל אחר חלול שבת, (לית לון רשו לקרבא), ובגין דא אמרו קדמאי, אם ישראל הו

מקיימין שבת אחת פהלכתה (ג"א שתי שבתות פהלכתון), מיד הו' נגאלין.

ישאל היו מקימים שבת אחת פהלכתה (שתי שבתות פהלכתון), מיד היו נגאלים.

וכך צריך לשנויי בנר דלוק, ובמטה מוצעת, ובפתורא, פגוונא דא אם הוה רגיל ביומי דחול לאדלקא שרגא בפתילה חד יוסיף בשבת תניינא, ובפתורא אם רגיל לברכא המוציא על נהמא חדא, בשבת יוסיף תניינא, דאינון פגוונא דלחם משנה, מטה הא אתמר דאם הוה רגיל לשמש ביומא דחולא בקטטה עם אתתיה ובפרודא, לא ידווג לאתתיה בשבתא אלא בשלמא, ובגין דא תלמידי חכמים עונתן מליל שבת לליל שבת, וצריך לשנויי שבת מיומא דחולא פכלא, ואם אית לון שלמא בכל שית יומין דחולא, יעבדון תוספת בשבתא בפיוסא דא לדא ברחימו סגי, פגוונא דלעילא, דאתמר לגבי שכינתא (שיר ה) פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי, בתוספת מלין דפיוסא, פגוונא דא צריך בר נש לפייסא לאתתיה בשבת בתוספת מלין דפיוסא.

וכך צריך לשנות בנר דולק ובמטה מוצעת ובשלחן, כמו זה: אם היה רגיל בימי החל להדליק נר עם פתילה אחת, יוסיף בשבת שניה. ובשלחן, אם רגיל לברך המוציא על לחם אחד, בשבת יוסיף שני, שהם כמו שלחם משנה. מטה, הרי נאמר שאם היה רגיל לשמש ביום חל בקטטה עם אשתו ובפרוד, לא ידווג עם אשתו בשבת אלא בשלום, ומשום זה תלמידי חכמים עונתן מליל שבת לליל שבת, וצריך לשנות שבת מיום חל בכל, ואם יש להם שלום בכל ששת ימות החל, יעשו תוספת בשבת בפיוס זה לזו באהבה רבה, כמו שלמעלה, שנאמר לשכינה פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי, בתוספת דברי פיוס, כמו זה צריך אדם לפייס את אשתו בשבת בתוספת דברי פיוס.

ובזמנא דאלהים אחרים חזיין בשבת שנויאי פכלא, לית לון רשו לקרבא, הדא הוא דכתיב (במדבר א נא) והזר הקרב יומת, בגין דקדש היא לכם מחלליה מות יומת, ובגין דא אתמר בקרא (ויקרא יט ג) את שבתותי תשמורו וגומר, ובאלין תוספת אתקריאת שכינתא מוסף שבת, וכד מתרחקין מינה פל דרגין דחול, ולא אית רשו נוכראה בשבת, לאעלא בין קודשא בריך הוא ושכינתיה, איהי אתקריאת קדושה דיליה, וכד מברכין לה בברכת מזונא אתקריאת ברכה דיליה, ובתרויהו איהי יחוד דיליה, פלה דיליה, פההוא זמנא איהי שבת שקולה פכל אורייתא.

ובזמן שאלהים אחרים רואים בשבת שנוי בכל, אין להם רשות לקרב. זהו שכתוב והזר הקרב יומת, משום שקדש היא לכם מחלליה מות יומת, ומשום זה נאמר בכתוב את שבתתי תשמורו וגומר, ובתוספות הללו נקראת השכינה מוסף שבת, וכשמרחקים ממנה פל דרגות החל, ואין רשות זרה בשבת להפגס בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו, היא נקראת הקדושה שלו, וכשמברכים אותה בברכת המזון, נקראת ברכה שלו, ובשניהם היא היחוד שלו, הפלה שלו. באותו הזמן, השבת היא שקולה לכל התורה.

וזהר הוא צורת המנוחה, וצריך להיות למין, ועליה נאמר הרוצה להחכים ידרים, ושלחן השבת צריך להיות לשמאל, ועליו נאמר הרוצה להעשיר יצפין. המטה בין צפון לדרום, ושבת היא אות ברית מילה, אות התפלין, מי שמחלל את זה כאלו מחלל את זה. תפלין של ראש כנגד זכור, תפלין של יד כנגד שמור, מה רשות הרבים הוא חלול שבת, אף כף אות ברית היא חלול שלו זונה, וזו רשות נכריה, אין מצות עשה ולא תעשה שלא נמצאת בשבת, ומשום זה, השבת היא שקולה ככל התורה כלה.

וכן שכינה תחתונה נקראת שופר מצד השכינה העליונה שהיא שופר גדול, תקע בשופר גדול לחרותנו, תקע שופר לשון תקיעה, שודאי שכינה תחתונה היא תקיעה של הקדוש ברוך הוא מצד המין, ונקראת שברים שלו מצד השמאל, ונקראת תרועה שלו מצד העמוד האמצעי, שהוא דעת, ומשום זה נאמר אשרי העם יודעי תרועה, יודעי בדעת, שנאמר בו בדעתו תהומות נבקעו. ובדעת חדרים ימלאו, היא שופר, והקדוש ברוך הוא הוא קול השופר, ובזמן שהיא עולה אליו בשלשת הקשרים הללו, נאמר בו ויהי קול השופר הולך וחזק מאד, הולך בתקיעה, וחזק בשברים, מאד בתרועה.

והיא יום הכפורים, וכשמתקשטת לפניו בלבושים יפים, שהם לבושי כפרה, היא נקראת הציץ שלו, המצנפת שלו, האבנט שלו. היא כלולה מארבעה בגדי לבן מצד המין, ומארבעה בגדי זהב מצד

ושרגא איהי דיוקנא דמנרתא, וצריך למהוי לימינא, ועלה אתמר הרוצה להחכים ידרים, ופתורא דשבת צריך למהוי לשמאלא, ועלה אתמר הרוצה להעשיר יצפין, מטה בין צפון לדרום, ושבת איהו אות ברית מילה, מאן דמחלל דא כאלו מחלל דא, תפלין דרישא לקבל זכור, תפלין דיד לקבל שמור, מה רשות הרבים איהו חלול שבת, אוף הכי אות ברית איהי חלול דיליה זונה, ודא רשו נוכראה, לית פקודא דעשה ולא תעשה דלא (דף נז ע"ב) אשתכח בשבת, ובגין דא שבת היא שקולה ככל אורייתא כלה.

וכן שכינתא תתאה אתקריאת שופר, מסטרא דשכינתא עלאה דאיהי שופר גדול, תקע בשופר גדול לחירותנו, תקע שופר איהו לשון תקיעה דודאי שכינתא תתאה איהי תקיעה דקודשא בריך הוא מסטרא דימינא, ואתקריאת שברים דיליה מסטרא דשמאלא, ואתקריאת תרועה דיליה מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דאיהו דעת, ובגין דא אתמר (תהלים פט טז) אשרי העם יודעי תרועה, יודעי בדעת, דאתמר ביה (משלי ג כ) בדעתו תהומות נבקעו, ובדעת חדרים ימלאו (שם כד ד). איהי שופר, וקודשא בריך הוא קול השופר, ובזמנא דהיא סלקא לגביה בתלת קטרין אלין, אתמר ביה (שמות יט יט) ויהי קול השופר הולך וחזק מאד, הולך בתקיעה, וחזק בשברים, מאד בתרועה.

ואיהי יום הכפורים, וכד אתקשטת קדמיה בלבושין שפירין דאינון לבושי כפרה, אתקריאת ציץ דיליה, מצנפת דיליה, אבנט דיליה, איהי כלילא מארבע בגדי לבן מסטרא דימינא, ומארבע בגדי

השמואל. באותו זמן שמתקשטת בלבושים הללו של כפרה, נאמר בה ותלבש אסתר מלכות, ובהם נכנסת לפני ולפנים. זהו שכתוב ותעמד בחצר בית המלך הפנימית, ובהם נשאה חן בעיניו, וסוד הדבר - וראייתה לזכר ברית עולם, ומיד אדנ"י שמעה אדנ"י סלחה אדנ"י הקשיבה ועשה אל תאחר.

פורים נקראת על שם יום הפורים, שעתידים להתענג בו, ולשנות אותו מענוי לענג, ומה שהיא שכינה אסור בו נעילת הסנדל, באותו זמן נאמר בה מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, וענג ושמחה, וכמה טובות מזמנות אליה, וזה יהיה בזמן הגאולה במהרה.

ומי גרם ענוי לשכינה בגלות? אלא סוד הדבר, ובכן אבא אל המלך אשר לא כדת, משום שנכנסת בלי בעלה, שנאמר בו מימינו אש דת למו, שפטלו בה תורה, וזה גרם אכדן של בית ראשון ושני, זהו שכתוב וכאשר אבדתי אבדתי. ועם כל זה, אף על גב שנכנסה בלי בעלה, שהוא דברי תורה, עם כל זה נכנסה עם האבות, שהם שלשת ימים לילה ויום שהתענתה בהם, והם עדים שהעלמה נכנסה עמו למלך. זהו שכתוב ובה הנערה באה אל המלך, נערה ודאי באה אל המלך, שאיש לא ידעה אלא בעלה, וכמו שפערב היא באה נערה בתולה ודאי, כך גם בפקר היא שבה נערה בתולה ודאי, ובה ערב ובקר פעמים קורין לישראל בעלה, ומעידים עליה שלא החליפה אותו היא ובניה באחר, ומשום זה ישראל אומרים בכל

זהב מסטרא דשמאלא, בההוא זמנא דאתקשטת באלין לבושין דכפרה אתמר בה (אסתר ה א) ותלבש אסתר מלכות, ובהון עאלת לפני ולפנים, הדא הוא דכתיב (שם) ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית, ובהון נשאה חן בעיניו, ורזא דמלה וראייתה לזכור ברית עולם (בראשית ט טז), ומיד אדנ"י שמעה אדנ"י סלחה אדנ"י הקשיבה ועשה אל תאחר (דניאל ט ט).

פורים אתקריאת על שם יום הפורים, דעתידין לאתענגא ביה, ולשנווי ליה מענוי לענג, ומה דאיהי ושכינתא אסור ביה נעילת הסנדל, בההוא זמנא אתמר בה (שיר ז ב) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, וענוגא וחדוה וכמה טבין מזומנין לגבה, ודא יהא בזמנא דפורקנא בעגלא.

ומאן גרם ענוי לשכינתא בגלותא, אלא רזא דמלה ובכן אבא אל המלך אשר לא כדת (אסתר ד טז), בגין דעאלת בלא בעלה, דאתמר ביה (דברים לג) מימינו אש דת למו, דבטילו בה אורייתא, ודא גרם אבודא דבית ראשון ושני, הדא הוא דכתיב (אסתר ד טז) וכאשר אבדתי אבדתי, ועם כל דא אף על גב דעאלת בלא בעלה דאיהו דברי תורה, עם כל דא עאלת באבהן, דאינון שלשת ימים לילה ויום דאתענת בהון, ואינון סהדין דעולימתא עאלת ביה למלכא, הדא הוא דכתיב (שם ב יג) ובזה הנערה באה אל המלך, נערה ודאי באה אל המלך דאיש לא ידעה אלא בעלה, וכמה דפערב היא באה נערה בתולה ודאי, הכי נמי בפקר היא שבה נערה בתולה ודאי, ובה ערב ובקר פעמים קורין לישראל בעלה, וסהדין עלה דלא חליפת ליה היא ובנהא באחרא, ובגין דא ישראל אמרין בכל

יוֹמָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 יְהוָה אֶחָד, שְׁמַע אֶחָד, שְׁמַע אֶחָד, שְׁמַע
 אֶחָד עַד, אֶחָד שׁוֹמֵר אוֹתָהּ,
 מִשׁוֹם שְׂאֵח לְצַרָּה יוֹלֵד, וְעָלִיו
 נֶאֱמַר אֶתָּה סֹתֵר לִי, בְּרוּךְ אַתָּה
 בְּבֹאֶךָ, יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחִיךָ,
 מִשׁוֹם שְׁבוּ יְהוָה וְבוּ ד', בּוּ הִיא
 שְׁמוּרָה.

וְעָלִיו נֶאֱמַר וַיְהִי אֲמֵן אֶת הַדְּסָה,
 הוּא אוֹמֵן שְׁלָה וְהִיא אֲמוּנָה שְׁלוּ,
 וְזֶהוּ שְׁנֶאֱמַר כְּאֲשֶׁר הִיְתָה בְּאֲמֵנָה
 אֲתוּ, וְלֹא נִגַע בָּהּ הַנְּכָרִי שֶׁהוּא
 אַחְשׁוּרוּ"ש, מִשׁוֹם שְׂאֵח עֲמָה
 וְדַאי, וְהוּא הַסֹּתֵר אוֹתָהּ מִמֶּנּוּ.
 בְּמָה הַסֹּתֵר אוֹתָהּ מִמֶּנּוּ? בְּנִקְדָּה
 שֶׁהִיא הַקּוֹץ שֶׁל הָאוֹת ד' מִן
 אֶחָד, אֶחָד שׁוֹמֵר ד' שְׁלֹא יִקְרַב
 אַחֵר אֵלֶיהָ. זֶהוּ שְׁכַתּוּב אֲנִי
 יְהוָה הוּא שְׁמִי וְכַבֹּדִי לְאַחֵר
 לֹא אֶתֵּן, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא אוֹת
 בְּרִית, שְׁבָה וְנִשְׁתַּלֵּם אֶחָד לְעֶשֶׂר,
 וְכֵה נַעֲשֶׂה י', וְיָמִי שְׁמִשְׁקֵר בְּבְרִית
 מִלָּה, גֹּרֵם שֶׁתִּסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ
 שְׁכִינָה, שֶׁהִיא הַיְחוּד שֶׁל הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וְשׁוֹלֵט עָלָיו שׁ"ד
 שֶׁהוּא אַחֵר.

וְדַאי י' שֶׁל שְׁדִי, הִיא קוֹץ מִן ד'
 שֶׁל אֶחָד, וְאֵם מִשְׁקֵר, הַעֲבִיר קוֹץ
 מִן ד' מִן אֶחָד וְנִשְׁאָר אַחֵר,
 וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר הַכְּתוּב לֹא
 תִּשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר וְגוֹמֵר,
 וּבְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁשׁוֹלֵט עַל אָדָם שֶׁד
 שֶׁהוּא אֵל אַחֵר, הוּא מִשְׁתַּעֲבֵד
 בּוּ בְּכָל מִינֵי עַנּוּיִים, וְחֻטָּא זֶה
 גֵּרָם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁיִּשְׁתַּעֲבְדוּ בָהֶם
 אֲמוֹת הָעוֹלָם.

וְכִי שְׁשׁוֹמֵר אוֹת הַבְּרִית בְּכָל
 מְקוֹם שֶׁהוּא, בֵּין בְּבְרִית מִלָּה
 בֵּין בְּשִׁבְת וְיָמִים טוֹבִים, הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ בְּגִלְלָה
 בְּכָל מְקוֹם, וּמְכַסֶּה עָלָיו
 מִשׁוֹנְאָיו, כְּמוֹ שְׁמִשָּׂה נֶאֱמַר בּוּ

בִּיה (תהלים צא א) **בְּצֵל שְׁדִי**

יוֹמָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה
 אֶחָד, שְׁמַע אֶחָד, שְׁמַע אֶחָד עַד, אֶחָד
 נְטִיר לָהּ, בְּגִין דְּאֵח לְצַרָּה יוֹלֵד (משלי יז)
 (י). וְעָלִיהּ אֶתְמַר (תהלים לב ז) אַתָּה סֹתֵר לִי, בְּרוּךְ
 אַתָּה בְּבֹאֶךָ (דברים כח ו), יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ
 אַחִיךָ (בראשית מט כח), בְּגִין דְּבִיהּ יְהוָה וְבִיהּ ד',
 בִּיהּ אִיהִי נְטִירָא.

וְעָלִיהּ אֶתְמַר (אסתר ב ז) וַיְהִי אֲמֵן אֶת הַדְּסָה,
 הוּא אוֹמֵן דִּילָהּ וְאִיהִי אֲמוּנָה דִּילִיהּ,
 וְדַא אִיהוּ דְּאֶתְמַר (שם כ) כְּאֲשֶׁר הִיְתָה בְּאֲמֵנָה
 אֲתוּ, וְלֹא נִגַע בָּהּ נוֹכְרָא דְּאִיהוּ אַחְשׁוּרוּ"ש,
 בְּגִין דְּאֵח עֲמָה וְדַאי, וְאִיהוּ סֹתֵר לָהּ מִגִּיָּה,
 בְּמֵאֵי סֹתֵר לָהּ מִגִּיָּה בְּנִקְוֵדָה דְּאִיהִי קוֹצָא
 דְּאֵת ד' מִן אֶחָד, אֶחָד נְטִיר ד', דְּלֹא יִתְקַרֵּב
 לְגַבְהּ אַחֵר, הַדַּא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיה מב ח) אֲנִי
 יְהוָה הוּא שְׁמִי וְכַבֹּדִי לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן, וְהִיא
 נִקְוֵדָה אִיהִי אוֹת בְּרִית, דְּבָהּ אֲשֵׁתִלִּים אֶחָד
 לְעֶשֶׂר, וְכֵה אֶתְעַבֵּד י', וּמֵאֵן דְּמִשְׁקֵר בְּבְרִית
 מִלָּה גֵּרִים לְאֶסְתַּלְקָא מִינִיהּ (דף נח
 ר"ט) שְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי יְחוּדָא דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וְשְׁלִיט עָלֶיהּ שׁ"ד דְּאִיהוּ אַחֵר.

וְדַאי י' דְּשְׁדִי, אִיהִי קוֹצָא מִן ד' דְּאֶחָד, וְאֵם
 מִשְׁקֵר אַעֲבֵר קוֹצָא מִן ד' מִן אֶחָד
 וְאֶשְׁתַּאֲר אַחֵר, וּבְגִין דָּא אָמַר קָרָא (שמות לד)
 (י) לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר וְגוֹמֵר, וּבִהּ הוּא
 זְמַנָּא דְּשְׁלִטָּא עַל בַּר נֶשׁ שֶׁד דְּאִיהוּ אֵל אַחֵר,
 אִיהוּ מִשְׁתַּעֲבֵד בִּיהּ בְּכָל מִינֵי עַנּוּיִין, וְחוּבָא
 דָּא גֵּרָם לְיִשְׂרָאֵל לְאֶשְׁתַּעֲבָדָא בְּהוּן אוֹמִין
 דְּעֻלְמָא.

וּמֵאֵן דְּנְטִיר אוֹת בְּרִית בְּכָל אֶתְר דְּאִיהִי, בֵּין
 בְּבְרִית מִלָּה, בֵּין בְּשִׁבְת וְיָמִין טְבִין,
 קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיר לִיהּ בְּגִינָה בְּכָל אֶתְר,
 וּמְכַסֵּי עָלָיו מִשְׁנְאָיו, כְּגוֹנוֹנָא דְּמִשָּׂה דְּאֶתְמַר

בְּצֶל שַׁד"י יתְלוֹנֵן, וּכְמוֹ שְׂאֵסְתֵר
שֶׁהִסְתִּיר אוֹתָהּ מֵאֲחַשְׁוֹרֵשׁ
שֶׁהוּא עֶרְל וְטָמֵא, וְשֵׁם בְּמִקּוּמָהּ
שְׁנִית (שְׁדִית) בְּדַמּוֹת שְׁלֵה. זְהוּ
שְׁכַתּוֹב כּל אֲשֶׁר תֹּאמַר וּגּוֹמֵר,
כְּעֶרְבּ הִיא כְּאֵה וּבִבְקָר הִיא שְׁבָה
אֶל בֵּית הַנְּשִׁים שְׁנִי, וְהוּא שְׁמֵר
אוֹתָהּ מִהֶמֶן הַרְשָׁע. זְהוּ שְׁכַתּוֹב
מִצַּר תִּצְרֹנִי, שֶׁהוּא צָר וְאוֹיֵב.

וּמִשּׁוּם הַקְּנָאָה הַזֹּו שְׁכֶסֶה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹת שְׁלוֹ עַל אֶסְתֵר,
שֶׁהִיא הַקְּדוּשָׁה שְׁלוֹ, שְׂאִין
הַקְּדוּשָׁה פְּחוֹת מֵעֶשְׂרָה, הַתְּלַבְּשׁוּ
עֶשְׂרָה כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים בְּעֶשְׂרָה
בָּנִים שֶׁל הֶמֶן, שְׁשָׁם אֵל אַחֵר,
שֶׁהֶמֶן אָמַר וְעֶשְׂרַת אֲלֵפִים כֶּפֶר
כֶּסֶף אֲשַׁקֵּל וּגּוֹמֵר, וְהַכֵּל לִטַּל
נִקְמָה מֵאֶסְתֵר וְאִמְתָּהּ, שְׁנֹאֲמַר
בָּהּ וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵר מְלָכוֹת,
וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַר אוֹתָם
בְּיָדוֹ וּבִיָּד אִמְתָּהּ, וְתָלוּ אוֹתוֹ
וְאֵת בְּנָיו עַל הָעֵץ, וְהוּא עֹשֶׂה עֵץ
גְּבוּהַ חֲמִשִּׁים אַמָּה, וְהַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נִטַּל מִמֶּנּוּ נִקְמָה וּמִבְּנָיו
בְּשִׁכְנִינָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִפְתָּה אֵת
הַמְּצָרִים חֲמִשִּׁים מְכוֹת.

וְעוֹד, שְׁכִינָה נִקְרֵאת צְדָקָה,
וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעַל צְדָקָה,
וּבְגִלוֹת הִיא עֲנִיָּה וּבְנִיָּה עֲנִיִּים,
וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּבִיכּוֹל הוּא
עָנִי, כִּשְׁהוּא מִחוּץ לְמִקּוּמוֹ,
וּבְגִלְלָה נֹאמַר הֵן אֲרָאֵלִם צְעָקוֹ
חֲצָה וְכוּ', וּבְאִינָה מְקוּם הוּא עָנִי
וְהִיא עֲנִיָּה? בְּצַדִּיק שֶׁהוּא בְּרִית,
וּמִשּׁוּם שֶׁחָטְאוּ בּוֹ יִשְׂרָאֵל
לְמַטָּה, הִנְהָר הַהוּא יַחֲרֵב וְיִבֵּשׁ
בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי, וְהַשְׁכִּינָה בּוֹ
הִיא חֲרָבָה וְיִבְשָׁה, מִשּׁוּם שֶׁהֵן
גֵּרְמוֹ שִׁיתְכַּנְסוּ מִמֶּנּוּ הַמַּיִם
הָעֲלִיוֹנִים, וְהַשְׁכִּינָה נִשְׁאַרְת
יִבְשָׁה. זְהוּ שְׁכַתּוֹב יִקְוּ הַמַּיִם
מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוּם אֶחָד
וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה.

יתְלוֹנֵן, וּכְגוֹוֹנָא דְאֶסְתֵר דְּסִתִּיר לָהּ
מֵאֲחַשְׁוֹרֵשׁ דְּאִיהוּ עֶרְל וְטָמֵא, וְשׁוֹי בְּאַתְרֵיהּ
שְׁנִית (ג"א שְׁדִית) בְּדִיוֹקְנָא דִּילָהּ, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (אֶסְתֵר ב יג) כָּל אֲשֶׁר תֹּאמַר וּגּוֹמֵר, בְּעֶרְבּ
הִיא כְּאֵה וּבִבְקָר הִיא שְׁבָה אֶל בֵּית הַנְּשִׁים
שְׁנִי, וְאִיהוּ נָטִיר לָהּ מִהֶמֶן הַרְשָׁע, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (תהלים לב ז) מִצַּר תִּצְרֹנִי, דְּאִיהוּ צָר וְאוֹיֵב.

וּבְגִין הֵאִי קְנָאָה דְּכִסִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּאוֹת דִּילֵיהּ עַל אֶסְתֵר, דְּאִיהִי קְדוּשָׁה
דִּילֵיהּ, דְּלֹא אִיהִי קְדוּשָׁה פְּחוֹת מֵעֶשְׂרָה,
אֲתְלַבְּשׁוּ עֶשְׂרָה כְּתָרִין תַּתְּאִין בְּעֶשְׂרָה בְּנִין
דְּהֶמֶן, דְּתַמְנָן אֵל אַחֵר, דְּהֶמֶן אָמַר וְעֶשְׂרַת
אֲלֵפִים כֶּפֶר כֶּסֶף אֲשַׁקֵּול וּגּוֹמֵר (אֶסְתֵר ג ט), וְכֹלֵא
לְנִטְלָא נּוֹקְמָא מֵאֶסְתֵר וְאִוְמְתָהּ, דְּאִתְּמַר
בָּהּ (שם ה א) וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵר מְלָכוֹת, וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מְסַר לוֹן בִּידְהָא וּבִידְא דְאִוְמְתָהּ,
וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֵת בְּנָיו עַל הָעֵץ (שם ט כה), וְאִיהוּ
עֶבֶד עֵץ גְּבוּהַ חֲמִשִּׁים אַמָּה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא נִטִּיל נּוֹקְמָא מִנֵּיהּ וּמִבְּנָיו בְּשִׁכְנִינְתָּא
עֲלָאָה, דְּמַחֲתַת לְמַצְרָאֵי חֲמִשִּׁים מְכוֹת.

וְעוֹד שְׁכִינְתָּא אֲתַקְרִיאַת צְדָקָה, וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּעַל צְדָקָה, וּבְגִלוֹתָא אִיהִי
עֲנִיָּה, וּבְנָהָא עֲנִיִּים, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
כְּבִיכּוֹל אִיהוּ עָנִי כִּד אִיהוּ בַר מֵאֲתֵרִיהּ, וּבְגִינָה
אֲתְמַר (ישעיה לג ז) הֵן אֲרָאֵלִם צְעָקוֹ חוּצָה וְכוּ',
וּבְאֵן אֲתֵר אִיהוּ עָנִי וְאִיהִי עֲנִיָּה בְּצַדִּיק דְּאִיהוּ
בְּרִית, וּבְגִין דְּחָאבוּ בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא אִיהוּ
נְהָר יַחֲרֵב וְיִבֵּשׁ (איוב יד יא) בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי,
וְשְׁכִינְתָּא אִיהִי בֵּיהּ חֲרָבָה וְיִבְשָׁה, בְּגִין דְּאִינוֹן
גֵּרְמֵי דִיתְכַּנְשׁוֹן מִנֵּיהּ מִיִּין עֲלָאִין, וְשְׁכִינְתָּא
אֲשַׁתְּאַרְת יִבְשָׁה, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית א
ט) יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוּם אֶחָד
וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה.

וְכַרְמֵי מֵאֵן דְּעֵבִיד צְדָקָה בְּמִסְכָּנָא גָרִים הֵהוּא
נְהָר דִּיתְמַשְׁף מַעְדָן דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה,
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן דְּאִיהִי ד' דְּלָה מִסְכָּנָא, וְעֵנִי
אִיהוּ יוֹם שַׁבָּת, וּמֵאֵן דְּמִקְיִים בְּהָ עֲנַג שַׁבָּת
גָרִים לְאַשְׁקָאָה הֵהִיא ד', וְהֵהוּא עֵנִי אֶתְמַלִּי
וְאֶתְקַרִי נְהָר, וּמֵאֵן דְּאִית לִיה רִשׁוּ לְמַעְבַּד
עֲנַג שַׁבָּת וְלֹא עֵבִיד, אֶתְהַפֵּף לִיה עֲנַג לְנַגַע
צָרַעַת, וְחָרִיב בֵּיתִיה וּמְמוֹנִיה, וְכֵן עֲנִיָּה אִיהִי
אוֹרִייתָא דְעַל פֶּה וְדָאִי, וְאִיהִי קִבְלָה בְּד
מְקַבְּלָא מְבַעַל צְדָקָה, דְּאִיהוּ אוֹרִייתָא דְבִכְתָּב,
בְּד אֲזֵלַת לְגַבִּיָּה לְקִבְלָה אֶתְקַרִיאת הֶלְכָה, בְּד
מְקַבְּלָא מִנִּיה אֶתְקַרִיאת קִבְלָה, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא
אִיהִי פְּלִיגַת מַה דִּיהֵבִין לָהּ לְעֵבִידִין דִּילָהּ
וְלִבְנִין וְלְעוֹלָמִין דִּילָהּ, פְּמָה דְּאֵת אָמַר (משלי
לא טו) וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק לְנַעֲרוֹתֶיהָ,
וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, מַהֵהוּא דְּמְקַבְּלִין מִנִּיה.
בְּעַרְלָה קִבְלָה אִיהוּ עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, וְאִיהִי
קִבְלִית מִנִּיה, וּבְאֵן אֶתְר קִבְלִית מִנִּיה
בִּימִינָא, בְּגִין דְּעֲלִיָּה אֶתְמַר כִּי יְמִינָךְ פְּשׁוּטָה
לְקַבֵּל שְׁבִים, הֶלְכָה אִיהִי מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא,
קִבְלָה (דף נח ע"ב) הִיא מִסְטָרָא דִּימִינָא, הֶלְכָה
בְּשְׂמָאֲלָא לְגַבִּי בַּעֲלָה, וְקִבְלִית מִנִּיה בִּימִינָא
וְנַחְתָּא מְלִיא לְגַבִּי צְדִיק, וּבְגִין דָּא (תהלים לו
כה) לֹא רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזָב וְכוּ', (ובבבאי) וְכֵד
נַחְתָּא מְלִיא לְגַבִּי בַּעֲלָה דְּאִיהוּ ו', נְהָר
דְּאֶתְמַשְׁף מַעְדָן, ו' עָאֵל בְּד' וְאֶתְעִבִידַת ה',
וּמַה דִּיהוּ צְדָק אֶתְעִבִידַת צְדָקָה לְגַבִּי עֵנִי
דְּאִיהוּ צְדִיק.

וְהֵהוּא נְהָר עֲלִיָּה אֶתְמַר שְׂמַשׁ בְּשַׁבָּת צְדָקָה
לְעֵנִים, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (משלי יד לד) צְדָקָה
תְּרוּמָם גּוֹי, וּמַה דִּיהוּ צְדָק דִּינָא, אֶתְעִבִידַת
רַחֲמִי, וְכָל סְפִירָן עַל שְׂמָה אֶתְקַרִיאוּ, מֵאֲזֵנִי
צְדָק אֲבָנֵי צְדָק אִיפַת צְדָק וְהִין צְדָק (ויקרא יט

וְכַרְמֵי מֵאֵן דְּעֵבִיד צְדָקָה עִם הַעֲנִי,
גוֹרָם לְאוֹתוֹ נְהָר שְׂמַשְׁף מַעְדָן,
שְׁהוּא הָאֵם הַעֲלִיוֹנָה. לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֶּן, שְׁהִיא דְּל"ת, דְּלָה עֲנִיָּה,
וְעֵנִי הוּא יוֹם שַׁבָּת, וּמִי שְׂמַקְיִים
בְּהָ עֲנַג שַׁבָּת, גוֹרָם לְהַשְׁקוֹת
אוֹתָהּ הַדְּל"ת, וְאוֹתוֹ עֵנִי מְתַמְלָא
וְנִקְרָא נְהָר, וּמִי שִׁישׁ לוֹ רְשׁוּת
לְעֲשׂוֹת עֲנַג שַׁבָּת וְלֹא עוֹשֶׂה,
מִתְהַפֵּף לוֹ עֲנַג לְנַגַע צָרַעַת,
וּמְחָרִיב בֵּיתוֹ וּמְמוֹנוֹ, וְכֵן עֲנִיָּה
הִיא הַתּוֹרָה בְּעַל פֶּה וְדָאִי, וְהִיא
קִבְלָה כְּשִׂמְקַבְּלַת מְבַעַל צְדָקָה,
שְׁהִיא תּוֹרָה שְׂבִכְתָּב, כְּשִׁהוּלְכַת
אֵלָיו לְקִבְלָה נִקְרָאת הֶלְכָה,
כְּשִׂמְקַבְּלַת מִמֶּנּוּ נִקְרָאת קִבְלָה,
וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא מְחַלְקַת מַה
שְׁנוֹתָנִים לָהּ לְעֵבִידִים שְׁלָהּ
וְלִבְנִים וְלְעַלְמִים שְׁלָהּ, כְּמוֹ
שְׁנַאֲמַר וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק
לְנַעֲרוֹתֶיהָ, וּמְקַבְּלִים זֶה מִזֶּה,
מֵאוֹתוֹ שְׂמַקְבָּלִים מִמֶּנּוּ.

בְּעַרְלָה קִבְלָה הוּא הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי,
וְהִיא קִבְלָה מִמֶּנּוּ, וּבְאִיזָה מְקוּם
קִבְלָה מִמֶּנּוּ? בְּיָמִין, מִשׁוּם
שְׁעֲלִיו נֵאֲמַר כִּי יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה
לְקַבֵּל שְׁבִים. הֶהֱלַכָה הִיא מִצַּד
הַשְּׂמָאל, קִבְלָה הִיא מִצַּד הַיָּמִין,
הֶלְכָה בְּשְׂמָאל אֶל בַּעֲלָה,
וּמְקַבְּלַת מִמֶּנּוּ בְּיָמִין וְיוֹרְדַת
מִלְּאָה אֶל הַצְּדִיק, וּמִשׁוּם זֶה לֹא
רְאִיתִי צְדִיק נֶעְזָב וְכוּ', (ובבבבאי)
וּכְשִׁיּוֹרְדַת מִלְּאָה אֶל בַּעֲלָה
שְׁהוּא ו', הֵנְהָר שְׂנַמְשְׁף מַעְדָן, ו'
נִכְנַס לְד' וְנַעֲשִׂית ה', וּמַה שְׁהִיָּה
צְדָק נַעֲשֶׂה צְדָקָה לְעֵנִי שְׁהוּא
צְדִיק.

וְעַל אוֹתוֹ הֵנְהָר נֵאֲמַר שְׂמַשׁ
בְּשַׁבָּת צְדָקָה לְעֵנִים, וְעֲלִיו נֵאֲמַר
צְדָקָה תְּרוּמָם גּוֹי, וּמַה שְׁהִיָּתָה
צְדָק דִּין, נַעֲשִׂית רַחֲמִים, וְכָל
הַסְפִירוֹת נִקְרָאוּ עַל שְׂמָה מֵאֲזֵנִי
צְדָק, אֲבָנֵי צְדָק, אִיפַת צְדָק וְהִין
צְדָק, כְּשִׁהֲתַרְחַק מִמֶּנּוּ בַּעֲלָה,

לו) פד אתרחק מינה בעלה דאיהו רחמי,
 מאזני צדק תרין דרועין, אבני צדק תרין
 סמכי קשוט, הין צדק צדיק, וכד עמודא
 דאמצעייתא מרחק מינה איהו משפט, וביה
 פתיב (תהלים עה ח) כי אלהי"ם שופט זה ישפיל
 וזה ירים, זה ישפיל מאן דגרים לאשפלא
 לשכינתא מאתרהא, וזה ירים מאן דגרים
 לסלקא לה מאתרהא, דחובין דישראל אינון
 אשפילן לה לתתא, וזכוון דלהון סלקין לה
 לאתרהא, הא זפאה איהו מאן דעביד זכוון
 לסלקא לה לאתרהא.

ועוד שכינתא איהי שלוח הקן, מאן קן דילה
 דא ירושלם, ולעילא קן דילה ההוא
 דאתמר ביה (שמות לד ז) ונקה לא ינקה, ודא
 מטטרו"ן, עליה אתמר אל תסתפל בקנקן
 אלא במה דאית ביה, ודא איהו כי יקרא קן
 צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ (דברים
 כב ו), בכל עץ דא גוף וברית, צדיק איהו ברית
 ואיהו פ"ל, עץ דא עמודא דאמצעייתא, או
 על הארץ דא אימא תתאה, אפרוחים תרין
 דרועין, או ביצים תרין שוקין, והאם רבצת
 דא אימא עלאה, שלח תשלח את האם דא
 אימא תתאה את ודאי.

שלח תשלח, הדא הוא דכתיב (בראשית ח
 ח) וישלח את היונה מאתו, ואתמר
 ביצקב (שם כו ל) ויהי אף יצא יצא, לקבל שלח
 תשלח, ואינון תרין דרועין שני גרישי"ן
 ואינון תרין תרוכין, ודא איהו שלח תשלח
 את האם, ואת הבנים תקח לה, אלין שית
 פרקין דאינון בתרי דרועין, אשתארת ה' ד'
 בלא ו', מאן גרים לה תרי תרוכין, אלא
 בגין דעברין בנהא על פקודי אורייתא עשה
 ולא תעשה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ יח) ובפשעיהם שלחה אמהם.

שהוא רחמים. מאזני צדק שתי
 זרועות, אבני צדק שני עמודי
 אמת, הין צדק צדיק, וכשהעמוד
 האמצעי מרחק ממנה, הוא
 משפט, וכו' כתוב כי אלהי"ם
 שופט זה ישפיל וזה ירים. זה
 ישפיל - מי שגורם להשפיל את
 השכינה ממקומה, וזה ירים - מי
 שגורם להעלותה ממקומה,
 שחטאי ישראל משפילים אותה
 למטה, וזכויותיהם מעלים אותה
 למקומה, הרי צדיק הוא מי
 שעושה זכויות להעלותה
 למקומה.

ועוד שכינה, היא שלוח הקן. מי
 הקן שלה? זו ירושלים, ולמעלה
 הקן שלה, אותו שנאמר בו ונקה
 לא ינקה, וזה מטטרו"ן, עליו
 נאמר אל תסתפל בקנקן אלא
 במה שיש בו, וזהו כי יקרא קן
 צפור לפניך בדרך בכל עץ או על
 הארץ. בכל עץ - זה גוף וברית,
 צדיק הוא ברית והוא כ"ל, עץ -
 זה העמוד האמצעי, או על הארץ
 - זו האם התחתונה, האפרוחים -
 שתי זרועות, או ביצים - שתי
 שוקים, והאם רבצת - זו האם
 העליונה, שלח תשלח את האם
 - זו האם התחתונה, את ודאי.
 שלח תשלח, זהו שכתוב וישלח
 את היונה מאתו, ונאמר ביצקב
 ויהי אף יצא יצא, כנגד שלח
 תשלח, והם שתי זרועות, שני
 גרישי"ן, והם שני גרושים. וזהו
 שלח תשלח את האם, ואת הבנים
 תקח לה, אלו ששת הפרקים
 שהם בשתי זרועות, נשתארת ה'
 ד' בלי ו'. מי גרם לה שני
 גרושין? אלא בגלל שעוברים
 בניה על מצוות התורה, עשה
 ולא תעשה, זהו שכתוב
 ובפשעיהם שלחה אמהם.

ובפשעיהם שלחה אמהם.

וַיִּזְכֹּף שֶׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ, זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, מִי גֵרָם זֶה שֶׁהִתְגַּרְשָׁה מִמֶּנּוּ? מִשׁוּם שֶׁיִּשְׂרָאֵל עָבְרוּ עַל הַתּוֹרָה. וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵים (וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב), זֶה ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁכֹלֵל שְׁבַע שַׁבְּתוֹת, וּמִי גֵרָם שֶׁהִתְגַּרְשָׁה מִמֶּנּוּ? מִשׁוּם שֶׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹת שַׁבַּת יָמִים טוֹבִים וְאוֹת בְּרִית.

מִהֲצַד שֶׁל יִצְחָק שֶׁהוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נֶאֱמַר בּוֹ וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעֲת עָרֹב, וְזֶה עָרֹב שֶׁל יִצְחָק, וּמִצַּד שֶׁל הַצַּדִּיק נֶאֱמַר בָּהּ וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיהָ, וַיִּדַע נֹחַ כִּי קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁלֹּא מִצָּאָה לְמַטָּה דְמוּתוֹ שֶׁל בַּעֲלָה בַתּוֹרָה, לֹא הִיָּתָה שׁוֹרָה עֲלָיו, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ, בְּגִלוֹת, מִיָּד שֶׁמִּצָּאָה בַּעֲלָה אֶת הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, שֶׁרְתָה עֲלָיו וְלֹא חֲזָרָה לְתַכָּהּ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב אֵלָיו עוֹד, וְעַל זֶה נֶאֱמַר עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר, הִיא נִדְבָקָה בּוֹ, וְהוּא בָּהּ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן, וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חַלּוֹן הַתֵּיבָה אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּצְאוּ כָל־וְהִלְכוּ לַיּוֹנָה וּבַעֲלָה, וְנֶאֱמַר לְגַבֵּי נֹחַ וַיִּפְתַּח נֹחַ. מֵה זֶה וַיִּפְתַּח נֹחַ? אֵלֶּא רֹמֵז, וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת הַיָּלֵד, אֲדֹנָי שְׁפִתַי תִּפְתַּח, וְזֶה יִשְׂרָאֵל שְׁפֹתַיִם בַּתְּשׁוּבָה בְּבִכְיָה, וּמִיָּד וַתַּחֲמַל עָלָיו.

וְעוֹד, שְׁכִינָה נִקְרָאת חַג, בְּכָל הַזְּמַנִּים וְיָמִים טוֹבִים, חַג שֶׁל שְׁלֹשׁ רַגְלִים, שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם שְׁלֹשׁ רַגְלִים תַּחַג לִי בַשָּׁנָה, וּבַשְּׁבִילָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ, לְקַיֵּם זְכוּר וְשְׁמוֹר, זְכוּר לְזָכֵר, וְשְׁמוֹר לְנִקְבָּה. כָּל אֵלֶּוּ שֶׁהוֹלְכִים

וַיִּזְכֹּף שֶׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ (בְּרִאשִׁית ח ט) דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, מָאן גְּרָיִם דָּא דְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל עָבְרוּ עַל אוֹרֵייתָא, וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵים (ס) (ג"א וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב), דָּא ז', יוֹמָא שְׁבִיעָאָה דְכָלִּיל שְׁבַע שַׁבְּתוֹת, וּמָאן גֵּרָם דְאִתְתַּרְכַּת מִינֵיהּ, בְּגִין דְּעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹת שַׁבַּת וַיּוֹמִין טְבִין וְאוֹת בְּרִית.

מִסְטָרָא דִּיצְחָק דְאִיהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִתְמַר בֵּיה (ס) וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעֲת עָרֹב, וְדָא עָרֹב דִּיצְחָק, וּמִסְטָרָא דְצַדִּיק אִתְמַר בָּהּ (ס) וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיהָ, וַיִּדַע נֹחַ כִּי קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ, וּבְכָל אֲתַר דְּלֹא אֲשַׁכַּחַת לְתַתָּא דִּיוֹקְנָא דְבַעֲלָה בְּאוֹרֵייתָא, לֹא הוּת שְׂרִיָּא עֲלָהּ, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (שם ט) וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ בְּגִלוֹתָא, מִיָּד דְאֲשַׁכַּחַת בַּעֲלָה לְרַעֲיָא מְהִימְנָא, שְׂרִיָּא עֲלֵיהּ וְלֹא חֲזָרַת לְתִיבָהּ, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (שם יב) וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב אֵלָיו עוֹד, וְעַל דָּא אִתְמַר (שם כ) עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר, אִיהִי אִתְדַבְּקַת בֵּיה וְאִיהוּ בָּהּ.

בְּהוּא זְמַנָּא וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חַלּוֹן הַתֵּיבָה אֲשֶׁר עָשָׂה (שם ח טו), וּנְפָקוּ כָל־וְהִלְכוּ לַיּוֹנָה וּבַעֲלָה, וְאִתְמַר לְגַבֵּי נֹחַ וַיִּפְתַּח נֹחַ, מֵאִי וַיִּפְתַּח נֹחַ, אֵלֶּא רְמִיז וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת הַיָּלֵד (שְׁמוֹת ב כד), אֲדֹנָי שְׁפִתַי תִּפְתַּח, וְדָא יִשְׂרָאֵל דְּפִתַּחִין בַּתְּשׁוּבָתָא בְּבִכְיָה, וּמִיָּד וַתַּחֲמַל עָלָיו.

וְעוֹד שְׁכִינָתָא אִתְקַרִּיאת חַג, בְּכָל זְמַנִּין וַיּוֹמִין טְבִין, חַג דְּתַלְת רַגְלִין, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שְׁמוֹת כג יד) שְׁלֹשׁ (דף נט ע"א) רַגְלִים תַּחַוּג לִי בַשָּׁנָה, וּבְגִינָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ, לְקַיֵּמָא זְכוּר וְשְׁמוֹר זְכוּר לְזָכֵר וְשְׁמוֹר לְנִקְבָּה, כָּל־וְהִלְכוּ לַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ דְאִתְתַּרְכַּת (ג"א

לאתפללא) בשכינתא, צריכין למיהב לה דורונא, הדא הוא דכתיב (דברים טז טז) ולא יראה את פני יהו"ה ריקם, וצריך למחדי בה, הדא הוא דכתיב (שם) ושמחת בתגף, דאיהי חדוּא דקודשא בריך הוא אתקריאת, ומאן דאזיל למחמי לה צריך לנטרא גרמיה מעציבו, דאיהי לילי"ת חשוכא עצבון שאול טחול, דאיהי מום, ועליה אתמר (ויקרא כא יח) כל אשר בו מום לא יקרב.

להסתפל (להכלל) בשכינה צריכים לתת לה דורון, זהו שכתוב ולא יראה את פני יהו"ה ריקם, וצריך לשמח בה. זהו שכתוב ושמחת בתגף, שהיא נקראת שמחת הקדוש ברנך הוא, ומי שהולך לראות אותה, צריך לשמח את עצמו מעצב, שהיא לילית חשוכה, עצבון, שאול, טחול, שהיא מום, ועליה נאמר כל אשר בו מום לא יקרב.

איש פמתנת ידו דא שכינתא עלאה, דעלה אתמר (משלי כא יד) מתן בפתר יכפה אף, בגין דאיהי סתימא, עולם הבא קרינן לה מתנה, ועלה אתמר ישמח משה במתנת חלקו, בגין דמתת אלהי"ם היא, ככרפת יהו"ה אלהי"ך אשר נתן לך, דא שכינה תחתונה, אחת מצד ימין - ברכה, ואחת מצד שמאל - מתנה.

איש פמתנת ידו, זו שכינה העליונה, שעליה נאמר מתן בפתר יכפה אף, משום שהיא נסתרת, עולם הבא קוראים לה מתנה, ועליה נאמר ישמח משה במתנת חלקו, משום שמתת אלהי"ם היא, ככרפת יהו"ה אלהי"ך אשר נתן לך, זו שכינה תחתונה, אחת מצד ימין - ברכה, ואחת מצד שמאל - מתנה.

ועוד שכינתא איהי חשבון תקופות ומזלות ומולדות ועבורין, ארבע תקופות ומוקראו ארבע תקופות, ולכל תקופה שלשה חדשים, ובהם שנים עשר מזלות, והם כנגד שנים עשר שבטי ישראל, והכל נקשר בשם הזה אדנ"י, השכינה התחתונה היא חזקה בארבע תקופות, שהם מצד השמאל, חזק תקיף, והם אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד, וכל שנים עשר המזלות קשים מצד הדין, ומשום שהמוזן בא מהם, אמרו בעלי המשנה קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, שנקרע בהם לשנים עשר קרעים.

ועוד, שכינה היא חשבון תקופות ומזלות ומולדות ועבורים, ארבע תקופות שנקראו ארבע תקופות, ולכל תקופה שלשה חדשים, ובהם שנים עשר מזלות, והם כנגד שנים עשר שבטי ישראל, והכל נקשר בשם הזה אדנ"י, השכינה התחתונה היא חזקה בארבע תקופות, שהם מצד השמאל, חזק תקיף, והם אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד, וכל שנים עשר המזלות קשים מצד הדין, ומשום שהמוזן בא מהם, אמרו בעלי המשנה קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, שנקרע בהם לשנים עשר קרעים.

ואתן ארבע תקופות, שתי זרועות ושתי שוקים, שנים עשר מזלות, שנים עשר פרקים שיש בהם, וכנגדם שנים עשר חדשי השנה, והם ו' ו' סוד העבור, וזה

ואינן ארבע תקופות תרין דרועין ותריין שוקין, תרין עשר מזלות תרין עשר פרקין דאית בהון, ולקבליהו תרין עשר ירחי שתא, ואינן ו' ו' רזא

ואינן ארבע תקופות תרין דרועין ותריין שוקין, תרין עשר מזלות תרין עשר פרקין דאית בהון, ולקבליהו תרין עשר ירחי שתא, ואינן ו' ו' רזא

החדש השלשה עשר, זה א, וזה וא"ו, שנה של שלשה עשר ירחים, ובה צריך להשוות שנת החמה עם שנת הלכנה, וליחד אותם במהלך האמצעי שהוא העמוד האמצעי, ואם אדם יודע למנות ולהשוות שנת החמה עם שנת הלכנה וליחד אותם, הוא יודע מתי יהיה פסח בחדש האביב, וכזה ישווי האב והאם הבן והבת. זהו שפתיב ושמתם ועשיתם פי היא חכמתכם ובינתכם. ושמתם ועשיתם - זה ו"ה. פי היא חכמתכם ובינתכם - זה י"ה. ובמה יהיו שוים האב והאם, הבן והבת? בא' שהוא כתר עליון, שאמרת הלכנה עליה, אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, ובגלינה אומרים בשפת וימים טובים ובראשי חדשים, כתר יתנו לך יהו"ה אלהינו מלאכים המוני מעלה, מלך ומלכות.

ועוד היא מצות שחיטה הפשרה בזרים (בנשים), שהם בני אדם שדומים לבהמות, שאלו שלא מתעסקים בתורה, צריך לעשות בהם קרבנות של תפלות שיתקרכו לקדוש ברוך הוא, ואם מתקרבם בתפלות לקדוש ברוך הוא וסובלים פמה מפות, זהו שפתיב פי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה, נראה כאלו וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך וגומר, שזה מציל אותם ממיתה של מלאך המות. זהו שפתיב אדם ובהמה תושיע יהו"ה.

ואלו שמעשיהם כבהמות השדה, שאוכלים בלי תפלות, מיתתם תהיה כבהמות השדה, ושוחט אותם מלאך המות מדה פנגד, ואתקריאו נבלה,

דעבורא ודא ירחא תלת עשר, דא א, ודא וא"ו, שתא מתלת עשר ירחין, וביה צריך להשוות שנת החמה עם שנת הלכנה, וליחד לון במהלך האמצעי דאיהו עמודא דאמצעיתא, ואם בר נש ידע לממני ולהשוות שנת החמה עם שנת הלכנה ולייחד לון, איהו ידע מתי יהא פסח בחדש האביב, ובדא ישוין אבא ואמא ברא וברתא, הדא הוא דכתיב (דברים ד ו) ושמתם ועשיתם פי היא חכמתכם ובינתכם, ושמתם ועשיתם דא ו"ה, פי היא חכמתכם ובינתכם דא י"ה ובמה יהוין שוין אבא ואמא ברא וברתא, בא' דהוא כתרא עלאה, דאמרה סיהרא עלה, אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, ובגלינה אמרין בשפת ויומין טבין וברישי ירחין, פתר יתנו לך יהו"ה אלהינו מלאכים המוני מעלה, מלך ומלכות.

ועוד איהי מצות שחיטה פשרה בזרים (ג"א בנשים), דאינון בני נשא דדמין לבעירן, דאלין דלא משתדלי באורייתא צריך למעבד בהון קרבנין דצלותין, דיתקריבו לקודשא בריך הוא, ואם מתקרבין בצלותין לקודשא בריך הוא, וסבלין פמה מכתשין, הדא הוא דכתיב (תהלים מד כג) פי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה, אתחזי פאלו וזבחת עליו את עלותיך ואת שלמיך וגומר (שמות כ ד). דדא שזיב לון ממיתה דמלאך המות, הדא הוא דכתיב (תהלים לו ז) אדם ובהמה תושיע יהו"ה.

ואלין דעובדיהו כבעירן דחקלא דאכלין בלא צלותין, מיתתהון יהא כבעירן דחקלא, ושחייט לון מלאך המות מדה פנגד מדה, ולא עוד אלא בספין פגום קא שחייט לון, ואתקריאו נבלה,

וְעַלֵּיהוּ אֲתָמַר ^(ישעיה כו יט) נִבְלַתִּי יְקוּמוּן, מֵאִי
 סַפִּין פְּגוּם דָּא סַמְא"ל אֵל אַחַר, סַפִּין פְּגוּם
 וְדַאי אֲתַקְרִי, וְאִיהִי פְּגִימָה סַם הַמּוֹת, טְרִיפָה
 וְנִבְלָה. ^(דף נט ע"ב) וְכִיּוֹן דְּאֲתִייהִבוּ בִּידֵיהוֹן
 כְּבָר קַבִּילוּ עֲנֻשְׁיָהוּ, וּבְגִין דָּא נִבְלַתִּי יְקוּמוּן,
 וְכָל סִירְכָאן דְּסַם הַמּוֹת אֵינוּן רַגְלִין דִּילָהּ,
 וְעַלֵּיהוּ אֲתָמַר ^(משלי ה ה) רַגְלֵיָהּ יוֹרְדוֹת מְוֹת
 וְגוֹמֵר, וְאֵינוּן ח"י סְרֻכּוֹת, עַלֵּייהוּ
 פְּתִיב ^(בראשית ח כא) וְלֹא אוֹסִיף עוֹד לְהַפּוֹת אֶת
 כָּל ח"י פֶּאֶשֶׁר עֲשִׂיתִי, לְאֵינוּן דְּמִצְלִין ח"י
 בְּרַכָּאן דְּצְלוֹתִין, ^{(ומאן גרים דמי טופנא מתגברין, מאן}
 דְּאֵרִיק מֵיא דְּזַרְע בְּרִית מִלְּחָה בְּנֵדָה שְׁפַחָה גּוֹיָה זּוֹנָה) וְלַעוֹלָם
 וּוּרְדָא בְּכָל אֲתַר דְּתַתְּסַרְף טְרַפָּה וְאִינָה חֲזִיָּה,
 דְּבְכָל אֲתַר דְּתַתְּסַרְף בְּבַר נֶשׁ בַּחוּבִין דִּילָהּ
 קְטִילַת.

וְעוֹד שְׂכִינְתָא אִיהִי מְצוֹת אָסִיפַת נוּנֵי יַמָּא
 דְּאוּרִייתָא, דְּאֲתָמַר בְּהוֹן דְּגִים וַחֲגָבִים
 אֵינָן טְעוּנִין שְׁחִיטָה, וְאֵינוּן תַּלְמִידֵי דְבִי רַב
 דְּמַתְּרַבִּין בִּימָא דְּאוּרִייתָא, דְּעַלֵּייהוּ אֲתָמַר
 אָסִיפַתָּן הִיא הַמַּתְּרַת אוֹתָן, הֵדָּא הוּא
 דְּכִתִּיב ^(במדבר יא כב) יֵאָסֶף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם, הִיא
 הַמַּתְּרַת אוֹתָם מִשְׁחִיטָה וְדַאי.

וְגַרְפוּ דְשְׂכִינְתָא אֵינוּן פְּסוּי דַם חֲזִיָּה אוּ עוֹף,
 דְּאֵינוּן כְּנָפֵי יוֹנָה, וְאֵלִין אֵינוּן כְּנָפֵי
 מְצוּהָ, דְּמַכְסִין עַל דְּמִיהוֹן, דְּלֹא שְׁלֹטִין עַלֵּיהוּ
 כְּלָפִין דְּאֵנוּן חֲצִיפִין, דְּאֵינוּן מְלֹאכֵי חַבְלָה
 (וְכַלְהוּ), וְדִלָּא אֲשַׁתְּמוּדְעוּן בְּהוֹן מְאֵרֵי חוּבִין,
 (הֲרִי) הָכִי הֵדֶם הוּא הַנְּפֶשׁ, וְעַפְרָא דְּמַכְסִיָּא
 עֲלִיו רָמִיז ^(דברים לב מג) וְכִפֵּר אֲדָמְתוּ עֲמוּ.

וְעוֹד שְׂכִינְתָא אִיהִי בְּדִיקַת סִימְנֵי חֲזִיָּה אוּ עוֹף,
 מְבַנֵּי נֶשֶׁא דְּדַמְיִין לְחִיּוֹן וּבְעֵרִין וְעוֹפִין,
 דְּעַלֵּייהוּ אֲתָמַר ^(שמואל א יד לד) וְשַׁחַטְתֶּם בָּזָה,

מְדָה, וְלֹא עוֹד, אֵלָא בְּסַפִּין פְּגוּם
 שׁוֹחֵט אוֹתָם, וְנִקְרְאוּ נִבְלָה,
 וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר נִבְלַתִּי יְקוּמוּן. מַה
 זֶה סַפִּין פְּגוּם? זֶה סַמְא"ל אֵל
 אַחַר, וְדַאי נִקְרָא סַפִּין פְּגוּם,
 וּפְגִימָה הִיא סַם הַמּוֹת, טְרַפָּה
 וְנִבְלָה, וְכִיּוֹן שְׁנַתְּנוּ בִּידֵיהֶם, כְּבָר
 קַבִּילוּ עֲנֻשָׁם, וּמִשּׁוּם זֶה נִבְלַתִּי
 יְקוּמוּן, כָּל הַסְּרֻכּוֹת שֶׁל סַם הַמּוֹת
 הֵן הַרְגָלִים שְׁלָהּ, וְעַלֵּיהֶן נֶאֱמַר
 רַגְלֵיָהּ יוֹרְדוֹת מְוֹת וְגוֹמֵר, וְהֵן
 שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה סְרֻכּוֹת, עַלֵּיהֶן
 פְּתוּב וְלֹא אוֹסִיף עוֹד לְהַפּוֹת אֶת
 כָּל ח"י פֶּאֶשֶׁר עֲשִׂיתִי, לְאוֹתָם
 שְׁמַתְפַּלְלִים שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה
 בְּרֻכּוֹת שֶׁל הַתְּפִלוֹת. ^{(ומי גרם שמי}
 הַמְּבּוּל מִתְּגַבְּרִים? מִי שְׁמִירִק מִי הִזְרַע שֶׁל בְּרִית
 מִלְּחָה בְּנֵדָה שְׁפַחָה גּוֹיָה זּוֹנָה) וְלַעוֹלָם
 הַוּוּרְדָא, בְּכָל מְקוֹם שְׁתַּסְתַּרְף -
 טְרַפָּה, וְאִינָה חֲזִיָּה, שְׁבְכָל מְקוֹם
 שְׁתַּסְתַּרְף בְּאֲדָם בַּחֲטָאָה -
 הוֹרְגַת.

וְעוֹד, שְׂכִינָה הִיא מְצוֹת אָסִיפַת
 דְּגֵי הַיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁנֶאֱמַר בְּהֶם
 דְּגִים וַחֲגָבִים אֵינָן טְעוּנִין
 שְׁחִיטָה, וְהֵם תַּלְמִידֵי בֵית רַב
 שְׁמַתְרַבִּים בְּיַם הַתּוֹרָה, שְׁעַלֵּיהֶם
 נֶאֱמַר אָסִיפַתָּן הִיא הַמַּתְּרַת אוֹתָן.
 זֶהוּ שְׁפַתּוֹב יֵאָסֶף לָהֶם וּמָצָא
 לָהֶם, הִיא הַמַּתְּרַת אוֹתָם
 מִשְׁחִיטָה וְדַאי.

וְכַנְפֵי הַשְּׂכִינָה הֵם פְּסוּי דַם חֲזִיָּה
 אוּ עוֹף, שְׁהֶם כְּנָפֵי יוֹנָה, וְאֵלוּ
 הֵם כְּנָפֵי מְצוּהָ, שְׁמַכְסִים עַל
 דְּמִיהֶם, שְׁלֹא שׁוֹלְטִים עַלֵּיהֶם
 כְּלָבִים שְׁהֶם חֲצוּפִים, שְׁהֶם
 מְלֹאכֵי חַבְלָה (וְכַלְהוּ), וְשְׁלֹא
 מְפִירִים בְּהֶם בְּעַלֵּי הַחוּבוֹת, (הֲרִי)
 כְּףֵי הַדָּם הוּא הַנְּפֶשׁ, וְהַעֲפָר
 שְׁמַכְסָה עֲלִיו רוּמוֹ וְכִפֵּר אֲדָמְתוּ
 עֲמוּ.

וְעוֹד, שְׂכִינָה הִיא בּוֹדְקַת סִימְנֵי
 חֲזִיָּה אוּ עוֹף מְבַנֵּי אֲדָם שְׁדוּמִים
 כְּמוֹ זֶה, שְׁהֶם סוֹבְלִים מַפּוֹת, כְּמוֹ

לְחִיּוֹת וּבַהֲמוֹת וְעוֹפּוֹת, שְׁעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר וְשַׁחַטְתֶּם בָּזָה, בְּדַק כְּמוֹ זֶה, שְׁהֶם סוֹבְלִים מַפּוֹת, כְּמוֹ

בְּדוֹק כְּמוֹ זֶה, דְּאִינוּן סְבָלִין מְכַתְּשִׁין, כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהוּ פִּי עַלְיָה הוֹרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם (תהלים מד
 כג), וּבְכָל יוֹמָא לָא מְנַיְחִין צְלוֹתֵין, וּבְדִיק לֹון
 קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא בְכַמָּה מְכַתְּשִׁין, וְאִמְרִין זֶה
 לְזֶה בְצְלוֹתֵין, קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא פְרִיק לָן
 מְדִינָא דְבַעֲרִין וְחִיוֹן דְּאַרְעָא, וְאַעִיל לָן לְמַהוּי
 לָן חוּלְקָא בְּמִלְאַכְיָא, דְּאִינוּן חֵיות הַקְדֵּשׁ,
 דְּקָרְאן זֶה לְזֶה וְאִמְרִין קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ,
 דָּא אִיהוּ (קְדוּשׁ) דְּאַתְקַדְּשׁ שְׁמִיהּ דְּקוּדְשָא בְרִיךְ
 הוּא עַל יְדִיהּ, וַיְהִי לִיהּ חוּלְקָא בֵּיהּ.

וְעוּד וּשְׁחַטְתֶּם בְּזֶה דָּא אַל"ף דַּל"ת נו"ן
 יו"ד, דְּבִיהּ דָּן קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא כָּל
 גְּזִיקִין, וְעַל כָּל אַלִּין דְּקֻטְלִין חַד לְחַבְרִיהּ,
 וְעַל כָּל אַלִּין דְּגֻזְלִין יְהו"ה אִיהוּ דָּן, דְּאַתְלַבֵּשׁ
 בְּתַהוּ וְבַהוּ וְחַשְׁףּ וְתַהוּם, וְדָן בְּהוּן אַרְבַּע
 מֵיתוֹת בֵּית דִּין, וְהָא אוּקְמוּהוּ כְּלַהוּ בְּאַתְנוּן,
 י" גַּחְלַת, ו' שְׁלַהּוּבָא, ה"ה גְּוֹנִין וְנַהוּרִין
 דְּנוּרָא דָּא אִיהוּ שְׁרַפָּה, (דברים ד כד) כִּי יְהו"ה
 אֶלְהִי"ף אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא, סְקִילָה בְּתַלַּת אַבְנִין
 י" י"י, וְאִינוּן יְהו"ה כ"ו, וְד' אַתְנוּן י" י"י,
 הֶרֶג בְּחַרְבָּא, י' רִישָא דְחַרְבָּא, ו' גּוּפָא
 דְחַרְבָּא, ה"ה תְּרִין פְּפִיּוֹת דִּילָהּ, חֲנֻק ו' (ס"א
 ג) אַתְעֵבִיד חוּט כְּגוּוּנָא דָּא זְרַקָא וְעַלָּה י'
 דְעַזְקָא בְּחוּטָא לְמַהוּי בְרִיךְ לָהּ עַל צוּאֵר,
 וְרַזָּא דְמַלְּהָ (במדבר כו ג) אָבִינוּ מֵת בְּמַדְבָּר, מִק"ף
 וְהוּל"ף אִינוּן ה"ה, חַד מִקְּרָא לִיהּ וְחַד הוּלְף,
 עַד דְּחֻנְקִין לִיהּ, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָא בְרִיךְ
 הוּא, רָאוּ עַתָּה כִּי אָנִי אָנִי הוּא, אָנִי אָמִית
 וְאַחֲיָהּ, מְחַצְתִּי וְאָנִי אָרְפָא וְאִין מִיַּדִּי
 מְצִיל (דברים לב לט).

ו' עֵץ, גְּבוּהַ חֲמֻשִׁים אָמָה דָּא ה' דְּסֻלִיקַת בֵּי
 לְחֲמֻשִׁין, זְרַקָא קוּ דְּחֻנְיקַת בְּתַלַּת אַתְנוּן,
 דְשְׁכִינְתָא תַּתָּאָה אִיהִי דָּן אַרְבַּע מֵיתוֹת בֵּית דִּין, אִיהִי חֲנִיקַת לְחִיבְיָא,

שְׁבַאֲרוּהוּ פִּי עַלְיָה הוֹרְגָנוּ כָּל
 הַיּוֹם, וּבְכָל יוֹם לָא מְנַיְחִים אֶת
 הַתְּפִלוֹת, וּבוּדֵק אוֹתָם הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְכַמָּה מְכוֹת, וְאוּמְרִים
 זֶה לְזֶה בְּתַפְלוֹת: הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא גָּאֵל אוֹתָנוּ מִדִּין הַבְּהֻמוֹת
 וְהַחַיּוֹת שֶׁל הָאָרֶץ, וְהַכְּנִיס אוֹתָנוּ
 שְׂיֵהֶיָה לָנוּ חֵלֶק עִם הַמְּלָאכִים,
 שֶׁהֵן חַיּוֹת הַקְדֵּשׁ, שְׁקוּרָאִים זֶה
 לְזֶה וְאוּמְרִים קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ,
 זֶהוּ (קְדוּשׁ), שְׁמַתְקַדְּשׁ שְׁמוֹ שֶׁל
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדוּ וְיֵהֶיָה
 לוֹ חֵלֶק בּוֹ.

וְעוּד, וּשְׁחַטְתֶּם בְּזֶה, זֶה אַל"ף
 דַּל"ת נו"ן יו"ד, שְׁבּוּ דָּן הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת כָּל הַגְּזִיקִין, וְעַל
 כָּל אֵלוּ שֶׁהוֹרְגִים אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ,
 וְעַל כָּל אֵלֶּה שְׁגוּזָלִים יְהו"ה הוּא
 דָּן, שְׁמַתְלַבֵּשׁ בְּתַהוּ וְבַהוּ וְחַשְׁףּ
 וְתַהוּם, וְדָן בְּהֵם אַרְבַּע מֵיתוֹת
 בֵּית דִּין, וְהָרִי בְּאֵרוֹ אֶת כָּלֵם
 בְּאוֹתִיוֹת, י" גַּחְלַת, ו' שְׁלַהּבַת,
 ה"ה הַגְּוֹנִים וְהָאוּרוֹת שֶׁל הָאֵשׁ,
 זוֹהִי שְׁרַפָּה, כִּי יְהו"ה אֶלְהִי"ף
 אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא. סְקִילָה בְּשִׁלֵּשׁ
 אַבְנִים י" י"י, וְהֵם יְהו"ה כ"ו,
 וְאַרְבַּע אוֹתִיוֹת י" י"י הֶרֶג בְּחַרְבַּ.
 י' רִאשׁ הַחַרְבַּ, ו' גּוּף הַחַרְבַּ, ה"ה
 שְׁתֵּי פִּיפּוֹת שְׁלָהּ. חֲנֻק ו' (כ),
 נַעֲשֶׂה חוּט כְּמוֹ זֶה זְרַקָא, וְעַלְיָה
 י' שֶׁל טַבַּעַת, בְּחוּט לְהִיוֹת כְּרוּף
 לָהּ עַל צוּאֲרָהּ, וְסוּד הַדְּבָר -
 אָבִינוּ מֵת בְּמַדְבָּר. מִק"ף וְהוּל"ף
 הֵם ה"ה, אֶחָד מִקְּרָא אוֹתוֹ וְאֶחָד
 הוּלְף, עַד שְׁחוּנְקִים אוֹתוֹ, וּמִשׁוּם
 זֶה אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָאוּ
 עַתָּה כִּי אָנִי אָנִי הוּא, אָנִי אָמִית
 וְאַחֲיָהּ, מְחַצְתִּי וְאָנִי אָרְפָא וְאִין
 מִיַּדִּי מְצִיל.

ו' עֵץ, גְּבוּהַ חֲמֻשִׁים אָמָה, זוֹ ה'
 שְׁעוּלָה בֵּי לְחֲמֻשִׁים. זְרַקָא קוּ
 שְׁחוּנְקַת בְּשִׁלֵּשׁ אוֹתִיוֹת,
 דְשְׁכִינְתָא תַּתָּאָה אִיהִי דָּן אַרְבַּע מֵיתוֹת בֵּית דִּין, אִיהִי חֲנִיקַת לְחִיבְיָא,

והרג לון, בשרפה וסקילה, ובגין דא ראו עתה
פי אני אני הוא, הדא הוא דכתיב (ויקרא כו
כח) ויסרתי אתכם אף אני וגומר, וכמה
דבשמיה קטיל למאן דאעבר על פרייתות
ומיתות בית דין דאורייתא, הכי מסי ומחיה
בשמיה למאן דמקיים לון.

ועוד מצות גזלת העני בבתיכם דא שכנינתא,
דמאן דגזיל צלותא דאיהי צדקה לצדיק
ח"י עלמין, פליל ח"י ברכאן, פאלו גזיל ליה
חיים דיליה דאיהו שכנינתא, דאתמר בה (קהלת
ט ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת, וכן מאן
דגרע מענג שבת, פאלו גזיל ליה שכנינתיה
דאיהי שבת פת יחידה, ודא גרם דאתגזילת
מניה בגלותא, הדא הוא דכתיב (ישעיה ג
א) ובפשעיכם שלחה אמכם, ותיובתא מאי
ניהו והשיב (דף ט ו"א) את הגזלה אשר
גזל (ויקרא ה כג), דיחזיר שכנינתא לאתרה, או את
העשק אשר עשק (שם) דא קודשא בריך הוא
דאתפרש מינה, דשכנינתא אתקריאת מצות
עשה מסטרא דימינא, ומצות לא תעשה
מסטרא דשמאלא, ותורה אתקריאת מסטרא
דעמודא דאמצעיתא, וכל מאן דגזיל או עשק
באורייתא, ובמצות עשה ולא תעשה, פאלו
גזל שכנינתא מדרועוי דקודשא בריך הוא.

וכן מסטרא דיסוד ח"י עלמין, אתקריאת
מצות ברית מילה, מאן דגזל בברית
ואפיק זרעא מיניה לרשו נוכראה, פאלו אפיק
מרשות היחיד לרשות הרבים, וגרם למהוי
שכנינתא נפקא מאתרה דאיהי ארץ ישראל
רשות היחיד, וגלה אותה בין אומין דעלמא
דאינון רשות הרבים, הדא הוא דכתיב (ישעיה
נ"א) ובפשעיכם שלחה אמכם, ובגין דא לא
תשא את שם יהו"ה אלהיך לשוא (שמות כ

שהשכינה התפתחה היא דנה
ארבע מיתות בית דין, היא
חונקת את הרשעים והורגת
אותם בשרפה ובסקילה, ומשום
זה ראו עתה פי אני אני הוא. זהו
שפתיב ויסרתי אתכם אף אני
וגומר, וכמו שבשמו הורג את מי
שעובר על פרייתות ומיתות בית
דין של התורה, כן מרפא ומחיה
בשמו את מי שמקיים אותם.

ועוד, מצות גזלת העני בבתיכם
זו שכנינה, שמי שגזל תפלה,
שהיא צדקה לצדיק ח"י
העולמים, כולל שמונה עשרה
ברכות, פאלו גזל לו את החיים
שלו שהיא שכנינה, שנאמר בה
ראה חיים עם אשה אשר אהבת,
וכן מי שגורע מענג שבת פאלו
גזל לו את שכנינתו, שהיא שבת
פת יחידה, וזה גרם שנגזלת
ממנו בגלות. זהו שפתיב
ובפשעיכם שלחה אמכם,
ותשובה מה היא? והשיב את
הגזלה אשר גזל, שיחזיר השכינה
למקומה, או את העשק אשר
עשק, זה הקדוש ברוך הוא
שנפרד ממנה, ששכנינה נקראת
מצות עשה מצד הימין, ומצות
לא תעשה מצד השמאל, והתורה
נקראת מצד העמוד האמצעי,
וכל מי שגזל או עושק בתורה,
ובמצות עשה ולא תעשה, פאלו
גזל שכנינה מדרועות הקדוש ברוך
הוא.

וכן מצד של יסוד ח"י העולמים
נקראת מצות ברית מילה, מי
שגזל בברית ומוציא זרע ממנו
לרשות זרה, פאלו הוציא מרשות
היחיד לרשות הרבים, וגרם
שתייה שכנינה יוצאת ממקומה,
שהיא ארץ ישראל, רשות היחיד,
והגלה אותה בין אמות העולם,
שהם רשות הרבים. זהו שפתיב
ובפשעיכם שלחה אמכם, ומשום

זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה
אֱלֹהֵיךָ לְשׂוֹא. מִה זֶה שֵׁם
יְהוָה? זו שְׂכִינָה, לְשׂוֹא - זו
עֲבוּדָה זָרָה שְׁגָלְתָה לְשֵׁם.

וְעוֹד, הִיא תְּשׁוּבָה יוֹם הַכַּפּוּרִים,
כְּלוּלָה מֵעֲשֶׂרֶת יָמֵי תְּשׁוּבָה שֶׁהֵן
י"ה, יוֹם הַכַּפּוּרִים זֶה ה' כְּלוּלָה
מִחֲמַשׁ תְּפִלוֹת, עֲשֶׂרֶת יָמֵי
תְּשׁוּבָה זוּ י', לְקַבֵּל שְׁבִים זֶה
ו"ה. כֹּל מִי שֶׁחֲזָר בְּתְּשׁוּבָה
כְּאֵלֶּיךָ הַחֲזִיר ו"ה עִם י"ה, וְהַעֲקָר
- לְהַעֲלוֹת הַכֹּל בְּמַחְשָׁבָה שֶׁהִיא
יור"ד ה"א וא"ו ה"א.

וְגִבּוּרָה שֵׁם סמא"ל, שֶׁהוּא יִצְרַח
הָרַע, וְכֹל מִי שֶׁיִּתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ
כְּאֵלֶּיךָ הִנֵּה מִתְגַּבֵּר בְּגִבּוּרָה עַל
סמא"ל בְּדִין לְגַבֵּי בְּנֵי, וּמִשׁוֹם
זֶה אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵיזְהוּ
גִבּוּר? הַפּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ. מִה זֶה
הַפּוֹבֵשׁ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּכְבַשְׁתָּהּ,
שֶׁתְּהִיָּה כְּבוֹשָׁה תַּחַת יְדוֹ כְּכֹל
שֶׁהוּא כְּבוֹשׁ וְקָשׁוּר תַּחַת יְדֵי
הָאָדָם.

וְצָרִיךְ אָדָם לְקַבֵּל עָלָיו חֲמֵשֶׁה
עֲנׁוּיִים, בְּשִׁבִיל הַעֲנׁוּי שְׁגָרָם לֵה'
הַקְּטָנָה שְׁגָלְתָה בְּגִלוֹת, וְנִקְרָאת
עֲנִיָּה סַעֲרָה לֹא נִחְמָה, וְהָאֵב
וְהָאֵם הֵם יוֹרְדִים בְּקִמִּין וּשְׂמַאל
לְקַבֵּל בָּהֶם ו"ה, שֶׁהֵם תּוֹרָה
וּמִצְוָה, וְסוּד הַדְּבָר - וְשֵׁב וְרַפָּא
לוֹ, וְזֶה הוּא שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד
יְהוָה אֱלֹהֵיךָ.

וְעוֹד, מִצְוַת פְּרִיָּה וְרִבְיָה זו
שְׂכִינָה, לֹא תִהְיֶה כְּרָאָה לְשִׁבְתָּ
יִצְרָה, כֹּל תִּלְמִיד חָכֵם שְׂמוּנָע
מִמֶּנָּה עֹנֵת קְרִיאַת שְׁמַע, כְּאֵלֶּיךָ
מוּנָע מִמֶּנָּה בְּרִכוֹת מִלְּמַעְלָה.
שֶׁשָּׂה צְדָדִים הֵם שְׂפִלוּלִים בְּאוֹת
ו', שֶׁהוּא עֵץ פְּרִי עֲשֶׂה פְּרִי, מִהוּ
הַפְּרִי שֶׁלוֹ? י', שְׂאוֹת ו' הִיא עֲנָף
שֶׁל הָאֵילָן, שֶׁנִּפְרַד לְשֶׁשֶׁה
עֲנָפִים, וּמִשָּׁשׁ לְעֲנָפִים שְׂאִין לָהֶם
חֲשׁוֹבוֹן, י' הִיא פְּרִי עַל כֹּל עֲנָף
וְעֲנָף שֶׁהוּא ו'.

מֵאֵן שֵׁם יְהוָה דָּא שְׂכִינְתָא, לְשׂוֹא דָּא
עֲבוּדָה זָרָה דְגָלַת תַּמָּן.

וְעוֹד אֵיחֵי תְּשׁוּבָה יוֹם הַכַּפּוּרִים, כְּלוּלָה
מֵעֲשֶׂרֶת יָמֵי תְּשׁוּבָה דְאֵינוֹן י"ה, יוֹם
הַכַּפּוּרִים דָּא ה' כְּלוּלָה מִחֲמַשׁ צְלוֹתִין, עֲשֶׂרֶת
יָמֵי תְּשׁוּבָה דָּא י', לְקַבֵּל שְׁבִים דָּא ו"ה, כֹּל
מֵאֵן דְּחֲזָר בְּתִיּוּבְתָא כְּאֵלֶּיךָ חֲזָר ו"ה עִם י"ה,
וְעִקְרָא לְסַלְקָא כְּלָא בְּמַחְשָׁבָה דְאֵיחֵי יוֹרְדִי
ה"א וא"ו ה"א.

וְגִבּוּרָה תַּמָּן סמא"ל דְאֵיחֵי יִצְרַח הָרַע, וְכֹל מֵאֵן
דִּיתְגַּבֵּר עַל יִצְרֵיהּ כְּאֵלֶּיךָ הִנֵּה מִתְגַּבֵּר
גִּבּוּרָה עַל סמא"ל בְּדִין לְגַבֵּי בְּנֵי, וְכִינֵן דָּא
אָמְרוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, אֵיזְהוּ גִבּוּר הַפּוֹבֵשׁ אֶת
יִצְרוֹ, מֵאֵי הַפּוֹבֵשׁ, כְּמָה דְאֵת אָמַר (בראשית א
כח) וּכְבַשְׁתָּהּ, דִּיחֵא כְּבוֹשָׁה תַּחַת יְדֵיהּ, כְּכֹל כְּאֵל
דְאֵיחֵי כְּבוֹשׁ וְקָשׁוּר תַּחַת יְדֵי דְבַר נֶשׁ.

וְצָרִיךְ בַּר נֶשׁ לְקַבֵּל עָלָיו חֲמֵשׁ עֲנׁוּיִין, בְּגִין
עֲנׁוּי דְגָרִים לֵה' זְעִירָא דְגָלַת בְּגִלוֹתָא,
וְאֵתְקִרִיאַת עֲנִיָּה סוּעֲרָה לֹא נִחְמָה, וְאָבָא
וְאָמָא אֵינוֹן נִחְתִי בִימִנָא וּשְׂמַאלָא, לְקַבֵּלָא
בְּהוֹן ו"ה, דְאֵינוֹן תּוֹרָה וּמִצְוָה, וְרַזָּא דְמִלָּה
וְשֵׁב וְרַפָּא לוֹ (ישעיה ו'). וְדָא אֵיחֵי שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל
עַד יְהוָה אֱלֹהֵיךָ (הושע יד ב).

וְעוֹד מִצְוַת פְּרִיָּה וְרִבְיָה דָּא שְׂכִינְתָא, לֹא תִהְיֶה
כְּרָאָה לְשִׁבְתָּ יִצְרָה (ישעיה מה יח), כֹּל
תִּלְמִיד חָכֵם דְּמִנְע מִינָה עֹנֵת קְרִיאַת שְׁמַע
כְּאֵלֶּיךָ מִנְע מִינָה בְּרִכָּאָן מְלַעֲלָא.

שִׁית סְטָרִין אֵינוֹן דְכְּלִילֵן בְּאֵת ו',
דְאֵיחֵי (בראשית א יא) עֵץ פְּרִי עֲשֶׂה פְּרִי,
מֵאֵן פְּרִי דִילִיָּה י', דְאֵת ו' אֵיחֵי עֲנָפָא דְאֵילָנָא,
דְאֵתְפָּרֶשׁ לְשִׁית עֲנָפִין, וּמִשִׁית לְעֲנָפִין דִּלִּית
לוֹן חוּשְׁבֵן, י' אֵיחֵי אֵיבָא עַל כֹּל עֲנָפָא וְעֲנָפָא
דְאֵיחֵי ו'.

קם זקן ואמר: רבי רבי, חזר בך, האילן הוא ו', והפרי שלו י', כף הוא ודאי. אבל ענפיו למעלה הוא ה' עליונה, ושרשו ה' התחתונה, ומי שמפריד הענף ממנו, זהו מקצץ בנטיעות, וכך הוא נקצץ מהעולם הזה ומן העולם הבא.

ועוד מצוה להתעסק בתורה יומם ולילה, זהו שכתוב והגית בו יומם ולילה, וכי יכול אדם להתעסק בתורה בכל הימים והלילות כל ימיו, והרי הקדוש ברוך הוא לא בא בטרוניא עם בריותיו? אלא כל מי שקורא קריאת שמע בכל יום ערב ובקר, כאלו מקים בו והגית בו יומם ולילה, כל המצוות יש מהם שתלויות בפרי האילן, מהם בענפים, מהם בשרשים, מהם באילן, ומשום זה נקראת התורה עץ חיים, וכל מי שאוכל ממנו, ואכל וחי לעלם.

ויש אילן למטה שענפיו ושרשיו והגוף והפרי שלו, כלם סם המות, וזה סמא"ל. מי שעובר על התורה, נשקה מאותו אילן ומתפרנס ממנו, ועליו נאמר כי ביום אכלך ממנו מות תמות, ומחצד שלו חיי צער.

ועוד, שכונה היא מצות העמדת מלך, זהו שכתוב שום תשים עליך מלך, וכביכול, כל זמן שאין שכונה במקומה אין מלך, ומשום ששכינה היא מלכות על אדם, נאמר בו שום תשים עליך מלך, להיות ישראל בה כלם בני מלכים. שאין מלך בלי מלכות, שבגלות שפחה תירש גברתה, ובזמן שיבא המשיח נאמר ומלכותה? תן המלך לרעותה הטובה ממנה, היא מלכותו, היא

קם סבא ואמר רבי רבי חזור בך, אילנא הוא ו', איבא דיליה י' הקי הוא ודאי, אבל ענפוי לעילא איהו ה' עלאה ושרשוי ה' תתאה, ומאן דאפריש ענפא מיניה דא איהו מקצץ בנטיעות, והכי אתקצץ איהו מעלמא דין ומעלמא דאתי.

ועוד מצוה להתעסק באורייתא יומם ולילה, הדא הוא דכתיב (יהושע א ח) והגית בו יומם ולילה, וכי יכול בר נש לאתעסקא באורייתא בכל יומי ולילי כל יומי, והא קודשא בריך הוא לית בא בטרוניא עם בריותיו, אלא כל מאן דקרא קריאת שמע בכל יום ערב ובקר, כאלו מקיים בו והגית בו יומם ולילה, כל פקודין אית מנייהו דתליין בפרי אילנא, מנייהו בענפין, מנהון בשרשין, מנהון באילנא, ובגין דא אתקריאת אורייתא עץ חיים, וכל מאן דאכל מניה ואכל וחי לעולם.

ואית אילנא לתתא, דענפוי ושרשוי וגופא ואיבא דיליה, כלהו סם המות ודא סמא"ל, מאן דאעבר על אורייתא, אתשקיא מההוא אילנא ואתפרנס מיניה, ועליה אתמר (בראשית ב יז) כי ביום אכלך ממנו מות תמות, ומסטרדא דיליה חיי צער.

ועוד שכינתא איהי מצות העמדת מלפא, הדא הוא דכתיב (דברים יז טו) שום תשים עליך מלך, וכביכול כל זמנא דלית שכינתא באתרהא לית מלפא, ובגין דשכינתא איהי מלכות על בר נש, אתמר ביה שום תשים עליך מלך, למהוי ישראל בה כלהו בני מלכים. (דף ט ע"ב) דלית מלך בלא מלכות, דבגלותא שפחה תירש גברתה, ובזמנא דייתי משיחא אתמר (אסתר א יט) ומלכותה יתן המלך לרעותה הטובה ממנה, איהי

כסאו, היא עֲטָרָתוֹ. מִשָּׁל לְמֶלֶךְ
שִׁישׁ לוֹ כְּלֵי יָקָר וְהוּא חָבִיב אֵלָיו,
לְפַעֲמִים שֵׁם אוֹתוֹ עֲטָרָה עַל
רִאשׁוֹ, זֶה תַּפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ,
לְפַעֲמִים קוֹשֶׁר אוֹתוֹ בְּאַצְבָּע, וְזֶה
תַּפְּלִין שֶׁל יָד, לְפַעֲמִים שֵׁם אוֹתוֹ
תַּחְתּוֹ וְנִקְרָא כֶּסֶא, לְפַעֲמִים
עוֹשֶׂה מִמֶּנּוּ לְבוּשׁ.

וְכַעַת שֶׁהִיא מְרַחֶקֶת מִן הַמֶּלֶךְ,
נֹאמַר בְּמֶלֶךְ אֲלֹכֵי שָׁמַיִם
קְדוֹת, וְהִשְׁכִּינָה אוֹמֶרֶת אֶל
תְּרַאנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, וּבְנֵי אָדָם
שֶׁהֵם שׁוֹטִים מִסְתַּפְּלִים בְּלְבוּשׁ,
וְאַחֲרֵים כֶּף מִסְתַּפְּלִים בְּגוּף,
וּבְגָלוֹת כָּלֶם שׁוֹטִים, אָבֵל הַפֶּקֶח
הַחֶכֶם מִסְתַּפֵּל פְּנִימָה, וּכְשֶׁתֵּבֵא
גְּאֻלָּה, מִתְפַּשֵּׁט מִלְבוּשֵׁי הַקְּדוֹת
וְזוֹרֵק אוֹתָם עַל אַמּוֹת הָעוֹלָם,
זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיְהִי חֲשָׁף אֶפְלָה
וְגוֹמֵר, וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אוֹר
בְּמוֹשְׁבֹתָם.

שְׁבֹאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִתְלַבֵּשׁ
בְּלְבוּשֵׁים הֶלְלוּ, נֹאמַר בּוֹ וַיֹּאמֶר
אֶסְתִּירָה פְּנֵי מֶהֱם. אַחַר
שֶׁהִתְפַּשֵּׁט מֵהֶם, וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת
יְהוָה, וְכָל הַתִּינּוֹקוֹת הִרְאוּ אוֹתוֹ
בְּאַצְבָּע, זֶהוּ שְׁפָתוֹב זֶה אֵלֵי
וְאַנְהוּ, וּבְגָלוֹת יֵשֶׁת חֲשָׁף סְתוּר,
וּמִשׁוּם זֶה אָמַר דְּנִיָּאל, יוֹדֵעַ מַה
בְּחֲשָׁף וְהָאֹר עֲמוֹ שׁוֹרָה. וּבִאוֹתוֹ
זְמַן שֶׁהוּא בְּחֲשֵׁכָה, מִתְלַבֵּשׁ
בְּתַהוֹ וְבַהוֹ וּבְחֲשָׁף וּתְהוֹם,
כְּכִיכּוֹל הָאוֹתִיּוֹת הֵן בְּפְרוּד וְלֹא
מִתְיַחֲדוֹת שָׁם, וְאַחַר שִׁיּוּצָא
מֵהֶם, וְהִיָּה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה
אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.

בְּאוֹתוֹ זְמַן כָּל הַחַיּוֹת יִתְעוֹרְרוּ
בְּנִגּוֹן, וּכְנִפְיֵיהֶן פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה
לְקַבְּלוֹ בְּשִׂמְחָה, וְכָלֶם יִהְיוּ רְצִים
וְשָׁבִים בְּנִגּוֹן וּשְׁלִיחוֹת אֵלָיו, זֶהוּ
שְׁפָתוֹב וְהַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב

מִלְכוּתִיָּה, אִיהִי כְּרִסְיָיָה, אִיהִי עֲטָרַת דִּילִיָּה,
לְמֶלֶכָּא דְאִית לִיָּה מְאֵנָא דִיקָר וְאִיהִי מְחַבְּבָא
לְגַבְיָה, לְזִמְנִין שׁוּי לִיָּה עֲטָרָה עַל רִישֵׁיהָ דָא
תַּפְּלִין דְרִישָׁא, לְזִמְנִין קְשִׁיר לִיָּה בְּאַצְבָּעָא
וְדָא תַּפְּלִין דִיד, לְזִמְנִין שׁוּי לִיָּה תַּחוֹתֵיהָ
וְאַתְקִירי כְּרִסְיָא דִילִיָּה, לְזִמְנִין עֲבִיד מִינָה
לְבוּשָׁא.

וּבְעֵן דְאִיהִי מְרַחֶקָא מִן מְלָכָא, אֶתְמַר בְּמֶלֶכָּא
(יִשְׁעִיָּה נ ג)
אֲמַרְתָּ אֶל תְּרַאוּנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ (שִׁיר א ו), וּבְנֵי
נְשָׂא דְאִינוּן שְׁטִיין מִסְתַּפְּלִין בְּלְבוּשָׁא,
וְאַחֲרֵנִין הִכִּי מִסְתַּפְּלִין בְּגוּפָא, וּבְגָלוֹתָא
כְּלַהוֹן שְׁטִיין, אָבֵל פֶּקֶחָא חִפְיָמָא אֶסְתַּפֵּל
מִלְגָּאו, וְכַד יִתִּי פּוֹרְקָנָא אֶתְפַּשֵּׁט מִלְבוּשֵׁין
דְקְדוּתָא, וְזִרִיק לוֹן עַל אוֹמִין דְעֶלְמָא, הִדָּא
הוּא דְכְּתִיב (שְׁמוֹת י כב) וַיְהִי חֲשָׁף אֶפְלָה וְגוֹמֵר,
וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם.

דְּבַחְהוּא זְמַנָּא דְאַתְלַבֵּשׁ בְּאַלִּין לְבוּשֵׁין,
אֶתְמַר בֵּיה (דְּבָרִים לב כ) וַיֹּאמֶר
אֶסְתִּירָה פְּנֵי מֶהֱם, לְכַתֵּר דְאַתְפַּשֵּׁט מִנִּיָּהוּ
וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת יְהוָה (שְׁמוֹת יד לא), וְכָל יְנוּקֵין
אַחֲזִין לִיָּה בְּאַצְבָּע, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שִׁם טו
ב) זֶה אֵלֵי וְאַנְהוּ, וּבְגָלוֹתָא יֵשֶׁת חֲשָׁף
סְתוּר (תְּהִלִּים יח יב), וּבְגִין דָּא אָמַר דְּנִיָּאל (דְּנִיָּאל ב
כב), יוֹדֵעַ מַה בְּחֲשׁוּכָא וְנִהוּרָא עֲמִיָּה שְׁרִיָּה,
וּבַחְהוּא זְמַנָּא דְאִיהוּ בְּחֲשׁוּכָא מִתְלַבֵּשׁ בְּתַהוֹ
וְבַהוֹ וּבְחֲשָׁף וּתְהוֹם, כְּכִיכּוֹל אֶתּוּן אִינוּן
בְּפְרוּדָא וְלֹא מִתְיַחֲדִין תַּמָּן, וְלְכַתֵּר דְנִפְיָק
מִנִּיָּהוּ, וְהִיָּה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם
הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד (זְכוּרִיָּה יד ט).

בְּתַהוּא זְמַנָּא כָּל חַיּוֹן יִתְעוֹרוּן בְּנִגּוֹנָא,
וּכְנִפְיָהֶם פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה לְקַבְּלָא

לִיָּה בְּחֻדָּה, וְכְּלַהוֹן יְהוֹן רְצִין וְשָׁבִין בְּנִגּוֹנָא, וּשְׁלִיחוֹתָא לְגַבְיָה, הִדָּא

כּמראַה הַבְּזֻק, לְבִשָׁר לְיִשְׂרָאֵל,
וּבְאוּתוֹ זְמַן הִלְלוּ אֶת יְהוָה מִן
הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת וּגּוֹמֵר,
כָּלֶם לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, מֵה שְׁנִבְרָא
עַד הִתְּוֹשׁ הַקָּטָן, כָּלֶם מִשְׁבָּחִים
אוֹתוֹ, כִּי מְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת
יְהוָה כְּמֵים לַיִם מְכֹסִים. בְּאוּתוֹ
זְמַן יִתְקַיֵּם הַכְּתוּב, כִּי אֲז אֶהְפֹּךְ
אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקֹרֵא כָלֶם
בְּשֵׁם יְהוָה וּגּוֹמֵר.

בְּאוּתוֹ זְמַן נִבְנְה בֵּית הַשְּׂכִינָה,
שְׁהִיא בֵּית הַבְּחִירָה, עַל יַד
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנֹאֲמַר בְּה
וְאֵנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר יְהוָה חוֹמַת
אֵשׁ סָבִיב, וְאֵנִי אֶבְנֶה אוֹתָן
אֲבָנִים טוֹבוֹת שְׁנִבְנְה מִמֶּנֶּה. זְהוּ
שְׂכֵתוֹב וְאֶבְנֶה גַם אֲנִכִּי מִמֶּנֶּה,
נְטִיעוֹת קְדוּשׁוֹת, זְהוּ שְׂכֵתוֹב נְצַר
מְטַעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי הַתְּפֹאֵר. וּבְנִין
בֵּית הַמְּקַדָּשׁ יִהְיֶה בְנוֵי מְכֹסֶף
וְזֶהָב וְאֲבָנִים יְקָרוֹת, וְתִהְיֶה
מְרַקְמַת מְכָל צִיּוֹר שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, וְעֲלִיָּה מְאִירָה יְרוּשָׁלַיִם
שֶׁל מַעֲלָה, לְמַעַלָּה מְרַקְמַת מְכָל
מִינֵי גִּזְיִים שֶׁל אוֹר, וְסוּד הַדְּבָר
- יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁחִבְרָה
לָּהּ יַחְדוֹ, לְהֵאִיר עַל גְּבוּ.

בְּאוּתוֹ זְמַן יִתְקַיֵּם בְּיִשְׂרָאֵל לֹא
יָבֵא עוֹד שְׂמֵשֶׁךְ וִירְחָף לֹא יֵאָסֵף
וּגּוֹמֵר, וּמִתְעוֹרֵר שִׁיר הַשִּׁירִים
בְּעוֹלָם, וּמְדַלֵּק אוֹר עַל זֵית וְנֵר,
שְׂיִשְׂרָאֵל הֵם פְּתִילָה, הַתּוֹרָה
שְׁמֵן, וְהַשְּׂכִינָה נֵר, זְהוּ שְׂכֵתוֹב
בְּהֵלוּ נְרוֹ עֲלֵי רֹאשֵׁי. בְּאוּתוֹ זְמַן
נֹאֲמַר בְּשְׂכִינָה וְחֻלְצָה נְעֵלוּ, נְעֵלוּ
שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְקַיֵּם בּוֹ
שֶׁל נְעֻלָּךְ, וּמִתְיַחַד עִם הַשְּׂכִינָה
שְׁלוֹ, שְׁנֹקְרֵאת חֲלִיצָה, וְהוּא
חֲלוּץ הַנְּעֵל, וְלֹא צְרִיכִים
לְהַתְּחַבֵּר בְּדֶרֶךְ יְבוּס לְעוֹלָם,
שְׁנֹאֲמַר בְּה וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל
וּגּוֹמֵר, שְׁלַף אִישׁ נְעֵלוּ וְנָתַן

הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב
כּמראַה הַבְּזֻק, לְבִשָׁרָא לְיִשְׂרָאֵל, וּבְהֵהוּא
זְמַנָּא הִלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל
תְּהוֹמוֹת וּגּוֹמֵר (תהלים קמח ז), כְּלָהּ לְעִילָא
וּלְתַתָּא מֵה דְאַתְבְּרִי עַד יְתוּשׁ זְעִירָא, כְּלָהּ
מִשְׁבָּחִין לֵיהּ, כִּי מְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת יְהוָה
כְּמֵים לַיִם מְכֹסִים (ישעיה יא ט), בְּהֵהוּא זְמַנָּא
יִתְקַיֵּים קְרָא, (צפניה ג ט) כִּי אֲז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים
שְׂפָה בְרוּרָה לְקֹרֵא כָלֶם בְּשֵׁם יְהוָה וּגּוֹמֵר.

בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְבְּנִי בֵּיתָא דְשְׂכִינְתָא דְאִיהִי
בֵּית הַבְּחִירָה עַל יַד דְקוּדְשָׁא בְּרִין
הוּא, דְאַתְמַר בְּה (זכריה ב ט) וְאֵנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר
יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וְאֵנִי אֶבְנֶה אֵינוֹן אֲבָנִין
טְבִין דְאַתְבְּנִי מִינָהּ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית
ל א) וְאֶבְנֶה גַם אֲנִכִּי מִמֶּנֶּה, נְטִיעִין קְדִישִׁין,
הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ס כא) נְצַר מְטַעֵי מַעֲשֵׂה
יְדֵי לְהַתְּפֹאֵר, וּבְנִינָא דְבִי מְקַדְשָׁא תְהֵא בְנוּיָה
מְכֹסֶפָא וְדִהָבָא וְאֲבָנִין יְקִירִין, וְתֵהֵא מְרַקְמָא
מְכָל צִיּוֹרָא דְעוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, וְעֲלֵה נְהָרָא
יְרוּשָׁלַם דְלְעִילָא, לְעִילָא מְרַקְמָא מְכָל מִינֵי
גְּיוּנִין דְנְהוּרָא, וְרְזָא דְמִלָּה יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה
כְּעִיר שְׁחִבְרָה לָּהּ יַחְדוֹ (תהלים קכב ג), דְאַנְהָרָא
עַל גְּבוּי.

בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְקַיֵּים בְּיִשְׂרָאֵל (ישעיה ס כ) לֹא
יָבֵא עוֹד שְׂמֵשֶׁךְ, וִירְחָף לֹא יֵאָסֵף
וּגּוֹמֵר, וְאַתְעַר שִׁיר הַשִּׁירִים בְּעֵלְמָא, וְאַדְלִיק
נְהוּרָא עַל זֵיתָא וּשְׂרָגָא, דְיִשְׂרָאֵל אֵינוֹן
פְּתִילָה, אוֹרִייתָא מְשָׁחָא, שְׂכִינְתָא שְׂרָגָא, הֵדָא
הוּא דְכְּתִיב (איוב כט ג) בְּהֵלוּ נְרוֹ עֲלֵי רֹאשֵׁי,
בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְמַר בְּשְׂכִינְתָא, וְחֻלְצָה
נְעֵלוּ (דברים כח ט), נְעֵלוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא,
לְקַיֵּים בֵּיה שֶׁל נְעֻלָּךְ (שמות ג ה), וְאַתְיַיְחַד

בְּשְׂכִינְתִיהּ, דְאַתְקַרִיאת חֲלִיצָה, וְאִיהוּ חֲלוּץ הַנְּעֵל, וְלֹא צְרִיכִין לְאַתְחַבְּרָא

לרעהו. מה זה נעלו, זה פנוי?
אותו שנאמר בו גן נעול, נפתח
אותו נעול המפתח, משום
שלפתח חטאת רבץ, נעבר אותו
חטאת ונפתח השער, זהו שכתוב
זה השער ליהו"ה, ויראו שם
שכינה, שנאמר בה וזאת לפני
בישראל.

דבר אחר, וזאת לפני בישראל,
על הגאולה ועל התמורה. על
הגאולה - זו שכינה העליונה, ה'
העליונה, ועל התמורה - זו
שכינה התחתונה, שהיא תמורה
באותו שנאמר בו אל תמירני בו,
והם ה"ה, וזאת זה בן ובת,
ישראל זה אב, ומשום זה למטה
הוא תמורות האותיות יהו"ה
באדנ"י, אבל לעולם הבא אין
תמורה, כמו שבארנו בעלי
המשנה, לא כשאני נכתב אני
נקרא, בעולם הזה נכתב ביהו"ה
ונקרא באדנ"י, ובעולם הבא
נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה.

ועוד שלף איש נעלו, זהו הגוף,
שהיא אשה, הפלי שלו, וזה
מטרו"ן, ונתן לרעהו,
שלפעמים נמצא בו העמוד
האמצעי, ולפעמים צדיק,
ולפעמים השכינה העליונה היא
תעודה בו, ולפעמים השכינה
התחתונה היא תמורה בו, וזהו
גן נעול, ובו מעין חתום, שהיא
שכינה, י' פלולה מעשר ספירות,
" מן מיטרו"ן.

כר הספירות פועלות בעולם
השפל הזה, ובו יבום וחליצה
וגט פטורין, וכל האותיות בו, הן
תמורות, כמו מצפ"ן, והוא
נעילת חגין וזמנים וימים טובים,
נעילת דלת בפני לווים, ביום
הפטורים שהוא העולם הבא, לא
נקרא יהו"ה באדנ"י שהוא דין,

לא אתקרי יהו"ה באדנ"י

בארך יבום לעולם, דאתמר בה (רות ד ז) וזאת
לפנים בישראל וגומר, שלף איש נעלו ונתן
לרעהו, מאי נעלו דא פנוי, ההוא דאתמר
ביה (שיר ד יב) גן נעול, אתפתח ההוא נעול
מפתחא, בגין דלפתח חטאת רובץ (בראשית ד ז),
אתעבר ההוא חטאת ואתפתח תרעא, הדא
הוא דכתיב (תהלים קיח כ) זה השער ליהו"ה,
ויחזון תמן שכינתא, דאתמר בה וזאת לפני
בישראל.

דבר אחר וזאת לפני בישראל על הגאולה
ועל התמורה, על הגאולה דא שכינתא
עלאה ה' עלאה, ועל התמורה דא שכינתא (ד)
טא ט"א) תתאה, דאיהי תמורה בההוא דאתמר
ביה אל תמירני בו, ואינון ה"ה, וזאת דא בן
ובת, ישראל דא אב, ובגין דא לתתא איהו
תמורות אתון יהו"ה באדנ"י, אבל לעלמא
דאתי לית תמורה, פמה דאוקמוהו מארי
מתניתין לא כשאני נכתב אני נקרא, בעולם
הזה נכתב ביהו"ה ונקרא באדנ"י, ובעולם
הבא נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה.

ועוד שלף איש נעלו, דא גופא דאיהי אתתא
פלי דיליה, ודא מטרו"ן, ונתן לרעהו,
דלזמנין אשתפח ביה עמודא דאמצעיתא,
ולזמנין צדיק, ולזמנין שכינתא עלאה איהי
תעודה ביה, ולזמנין שכינתא תתאה היא
תמורה ביה, ודא איהו גן נעול, וביה מעין
חתום, דאיהי שכינתא, י' פלילא מעשר
ספירן, י' מן מיטרו"ן.

כר ספירן פועלים ביה בהאי עלמא שפלה,
וביה יבום וחליצה וגט פטורין, וכל
אתון ביה אינון תמורת, כגון מצפ"ן, ואיהו
נעילת חגין וזמנין ויומין טבין, נעילת דלת
בפני לווין, ביום הפטורים דאיהי עלמא דאתי

והוא נעל, נעילת דלת, ואינו נועל הדלת, אלא היא פתוחה לקבל שבים, ומשום זה יום הכפורים אסור בנעילת הסנדל, שאין בו יחוד לקדוש ברוך הוא והשכינה, ולפעמים היא השכינה ומסתלק הקדוש ברוך הוא, ולפעמים הקדוש ברוך הוא, ומסתלק השכינה.

וכמו שזה עונת תלמידי חכמים בשבת, שבימי חל כששולט מטטרו"ן, נאמר יהיה סגור ששת ימי המעשה, בו היא סוגרת השער, וכיום השבת יפתח, יפתח השער ותצא ממנו השכינה להתיחד עם בעלה, ובאותו זמן נקראת כוס מלא. זהו שכתוב ומלא ברפת יהו"ה ים ודרום ירשה, שבימות החל נקראת יבשה במטטרו"ן. זהו שכתוב ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה.

ובזמן שנתמלאת, נאמר עליה כוס ישועות אשא ובשם יהו"ה אקרא, כו"ס היא אלהים בחשבון, שעולה לחשבון פנו"י, במה מתמלאת? באות י, ונעשית כוס רויה, ומשום זה כוס צריך עשרה דברים וכו'.

קם רבי שמעון ואמר: אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח, בזאת ודאי אני רוצה להתחזק, בפסוק הנה של דוד, קום דוד, הרי זאת שלך אצלנו. אהרן הכהן, קום משנתך, הרי זאת שלך אצלנו, שנאמר בה בזאת יבא אהרן אל הקדש. קום הרועה הנאמן להגן על זאת שלך, שנאמר בה וזאת התורה אשר שם משה, שהרי כמה עורכי

דאיהי דין, ואיהו נעל, נעילת דלת, ואינו נועל הדלת, אלא איהי פתיחא לקבל שבים, ובגין דא יום הכפורים אסור בנעילת הסנדל, דלית יחודא ביה לקודשא בריך הוא ושכינתא, דלזמנין איהי שכינתא, ואסתלק קודשא בריך הוא, ולזמנין קודשא בריך הוא, ואסתלק שכינתא.

ובגין דא עונת תלמידי חכמים בשבת, דביומין דחול דשליט מטטרו"ן אתמר (יחזקאל מד ב) יהיה סגור ששת ימי המעשה, ביה איהי סגירא תרעא, וביום השבת יפתח, יפתח תרעא, ותפיק מינה שכינתא לאתייחדא עם בעלה, ובההוא זמנא אתקריאת כוס מלא, הדא הוא דכתיב (דברים לג כג) ומלא ברפת יהו"ה ים ודרום ירשה, דביומין דחול אתקריאת יבשה במטטרו"ן, הדא הוא דכתיב (בראשית א ט) ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה.

ובזמנא דאתמליאת אתמר עליה (תהלים קטז ג) כוס ישועות אשא ובשם יהו"ה אקרא, כו"ס איהי אלהים בחשבון, דסליק לחשבון פנו"י, במאי אתמליאת באת י, ואתעבדת כוסי רויה, ובגין דא כוס צריך עשרה דברים וכו'.

קם רבי שמעון ואמר, אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח (תהלים כז ג), בזאת בודאי אנא בעינא לאתתקפא, בהאי קרא דדוד, קום דוד הא זאת דילך לגבן, אהרן פהנא קום משנתך הא זאת דילך לגבן, דאתמר בה (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, קום רעיא מהימנא לאגנא על זאת דילך, דאתמר בה (דברים ד

מד) וזאת התורה אשר שם משה, דהא כמה מארי מגיחי קרבא קא אתיין

לְאַגָּחָא עֲלֵהּ, קוּמוּ נְבִיאֵי קְשׁוּט דְּהָא זֵאת
 דִּילְכוּן לְגַבְזָן, דְּקָא הוּיְתוּן מִתְנַבְּאִין, עֲלֵהּ
 אֲתָמֵר (יִרְמִיָּה ט כב) אַל יִתְהַלֵּל חָכֵם בְּחֻכְמָתוֹ וְאֵל
 יִתְהַלֵּל הַגְּבוּר בְּגִבּוּרְתוֹ וְגוֹמֵר פִּי אִם בְּזֵאת,
 זֵאת אָשִׁיב אֶל לְבִי עַל פֶּן אוֹחִיל לוֹ (אֵיכָה ג כא).
 קוּמוּ אֲבָהֵן מְאִרֵי דְבְרִית, דְּהָא זֵאת הַבְּרִית
 דְּלְכוּן בִּינְנָא, דְּאֲתָמֵר בְּהַ (ויקרא כו מד) וְאָף
 גַּם זֵאת בְּהִיוּתָם בְּאַרְץ אוֹיְבֵיהֶם וְגוֹמֵר, וּבְגִינְהָ
 אָמֵר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (שם יב) וְזִכְרְתִי אֶת
 בְּרִיתִי יַעֲקֹב, קוּם שְׁלֵמָה מִלְפָּא דְּאַנְתָּ שְׁלָם
 דִּילְהּ, קוּמוּ לְמַהוּי עֵזֵר לְגַבְהָ בְּהַאי קַרְבָּא,
 נַעַר נַעַר דְּאַנְתָּ מְאִרֵי מִפְתָּחֵן דְּאוּצְרִין דְּמִלְפָּא,
 דְּכָל מְאִנֵי קַרְבָּא דְּמִלְפָּא בְּהוּן, קוּם אֲפִתַח
 הַיִּכְלָא, אַדְנִי שְׁפִתֵי תִפְתַּח, וּפִי יַגִּיד שְׁבַחוּי
 דְּמִלְפָּא עֲלָאָה, דְּהָא הַיִּכְלָא (עֲלָאָה) דִּילִיהּ
 אִיהוּ, טוֹל רְשׁוֹ וְאַפְתַּח הַיִּכְלָא בְּגִין יִקְרָא
 דְּשְׁכִינְתָּא.

פְּתַח וְאָמֵר זִרְקָא מְקִיף שׁוֹפְרֵי הוֹלִיף
 סְגוּלַתָּא, אַדְהֵכִי הָא עוֹלִימָא קָא נַחִית
 (רַעֲיָא מְהִימְנָא פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן) וְאָמֵר, רַעֲיָא מְהִימְנָא
 אַנְתָּ אִיהוּ מְאִרֵי דְּקִירְטָא, דְּרַעֲיָא דְּאֲזִיל
 בְּעָאנָא, בְּגִין הוּבִין זְאֲבִין וְחִיוּן בִּישׁוּן דְּקָא
 אַתִּיין לְמִיכַל עָאנָא. (דף סא ע"ב) אַרְחָא דִּילִיהּ
 לְמַהוּי קִירְטָא בְּהַדִּיהּ לְזִרְקָא אַבְנִין לְגַבְיֵיהוּ,
 לְמַהוּי עָאנָא נְטִיר מְחִיוּן בִּישׁוּן קוּם נְטִיל
 קִירְטָא בִּידְךָ, פְּתַח וְאָמֵר זִרְקָא, שְׁכִינְתָּא
 קְדִישָׁא, אַנְתָּ הוּא קִירְטָא קְדִישָׁא דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא דְּבָךְ, אַזְדַּרִּיקוּ תִלַּת אַבְנִין דְּאִינוּן
 סְגוּלַתָּא, תִּלַּת אַבְנִין יִקְרִין דְּאִינוּן תִּלַּת
 אֲבָהֵן, וְאַנְתָּ אַבְן יִקְרָא עַל פְּלָהוּ, תַּגָּא בְּרִישָׁא
 דְּכִלְהוּ, עֲלֵךְ אֲתָמֵר (תהלים קיח כב) אַבְן מְאִסוּ
 הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה, וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר
 שְׁמַתִּי מַצְבֵּה יְהִיה בֵּית אֱלֹהִים (בראשית כח

קְרַבּוֹת בָּאִים לְהַלְחֵם עֲלֵיהּ. קוּמוּ
 נְבִיאֵי אֲמַת, שְׁהֲרֵי זֵאת שְׁלָכֶם
 אֲצִלְנוּ, שְׁהִייתֶם מִתְנַבְּאִים, עֲלֵיהּ
 נְאֻמֵר אֵל יִתְהַלֵּל חָכֵם בְּחֻכְמָתוֹ
 וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגְּבוּר בְּגִבּוּרְתוֹ
 וְגוֹמֵר, פִּי אִם בְּזֵאת, זֵאת אָשִׁיב
 אֶל לְבִי עַל פֶּן אוֹחִיל לוֹ.
 קוּמוּ הָאֲבוֹת בְּעֲלֵי הַבְּרִית, שְׁהֲרֵי
 זֵאת אוֹת הַבְּרִית שְׁלָכֶם בִּינְיָנוּ,
 שְׁנֹאמֵר בְּהַ וְאָף גַּם זֵאת בְּהִיוּתָם
 בְּאַרְץ אוֹיְבֵיהֶם וְגוֹמֵר, וּבְגִלְלָהּ
 אָמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְזִכְרְתִי
 אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב. קוּם שְׁלֵמָה
 הַמְּלֵךְ, שְׁאַתָּה הוּא הַשְּׁלוֹם שְׁלָהּ,
 קוּם לְהִיוֹת לְעֵזֵר לָהּ בְּקַרְבַּ הַיְהוּ.
 נַעַר נַעַר, שְׁאַתָּה בַעַל הַמִּפְתָּחוֹת
 שֶׁל אוּצְרוֹת הַמְּלֵךְ, שְׁפָל כְּלֵי
 הַקְּרַב שֶׁל הַמְּלֵךְ בְּהֵם, קוּם פְּתַח
 הַיִּכְלָל, אַדְנִי שְׁפִתֵי תִפְתַּח, וּפִי
 יַגִּיד שְׁבַחֵי הַמְּלֵךְ הַעֲלִיוּן, שְׁהֲרֵי
 הַיִּכְלָל (הַעֲלִיוּן) שְׁלוֹ הוּא, טַל רְשׁוֹת
 וּפְתַח אֶת הַיִּכְלָל בְּשִׁבִיל כְּבוֹד
 הַשְּׁכִינָה.

פְּתַח וְאָמֵר, זִרְקָא מְקִיף שׁוֹפְרֵי
 הוֹלִיף סְגוּלַתָּא. בִּינְתִים הֵנָּה
 הַעֲלִים יָרֵד (הַרְעֵה הַנְּאֻמָּן. פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן)
 וְאָמֵר: רוּעָה הַנְּאֻמָּן, אַתָּה הוּא
 בַעַל הַקְּלַע שֶׁל רוּעָה שְׁהֵלְךָ עִם
 הַצֹּאן, בְּשִׁבִיל דְּבִים, זְאֲבִים
 וְחִיוֹת רַעוֹת שְׁבָאִים לְאָכַל אֶת
 הַצֹּאן, דְּרַכּוּ לְהִיוֹת הַקְּלַע עִמּוֹ
 כְּדֵי לְזַרֵק אַבְנִים עֲלֵיהֶם, שְׁיִהוּ
 הַצֹּאן שְׁמוּרִים מִחִיוֹת רַעוֹת, קוּם
 קַח אֶת הַקְּלַע בְּיָדְךָ. פְּתַח וְאָמֵר:
 זִרְקָא, שְׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, אַתָּה הִיא
 הַקְּלַע הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, שְׁבָךְ נְזַרְקוּ שְׁלֹשׁ אַבְנִים
 שֶׁהֵן סְגוּלַתָּא, שְׁלֹשׁ אַבְנִים
 יִקְרוּת שֶׁהֵן שְׁלֹשׁ הָאֲבוֹת, וְאַתָּה
 אַבְן יִקְרָה עַל כָּלָם, כְּתָר בְּרֵאשׁ
 כָּלָם, עֲלִיךָ נְאֻמֵר אַבְן מְאִסוּ
 הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה, וְהָאֲבָן
 הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמַתִּי מַצְבֵּה יְהִיה
 בֵּית אֱלֹהִים. אַתָּה הִיא שְׁנֹאמֵר

עליך, האבן שהקתה את הצלם
והיתה להר גדול, ומלאה כל
הארץ.

והיא כתר כמו זה ס בראש החוט
של זרק"א, אבן פלולה
ומתעטרת (פלולה ומעטרת) כמו אבן
בראש הטבעת, וכשישראל
משפילים בחכמה, שהיא י'
המחשבה העליונה, יודעים לזרק
אותה את האבן הזו, שהיא בת
יחידה, לאותו מקום שנגזרה,
משום שהבת נעשית באב. זהו
שפתוב יהו"ה בחכמה יסד ארץ,
בחכמה שהוא האב, יסד את הבת
שהיא ארץ הדום רגליו.

ואותו החוט שלה הוא ו', שאבן,
שהיא כתר, עטרה על ראשו,
עטרה של ספר תורה, ובשבילה
נאמר, והמשפמש בכתר - יעבר,
הוא כתר תורה ודאי, ששלשה
כתרים הם, כתר תורה וכתר
כהנה וכתר מלכות, וכתר תורה
(וכתר שם טוב) על גביהן, והאבן הזו
היא י' בראש א', והיא י' בסופה,
עליה נאמר מגיד מראשית
אחרית, והיא יו"ד ה"א וא"ו ה"א
(יו"ד ה"א ו"א י"ו ה"ה), כולל עשר ספירות,
שתן (שהוא) נעוץ סופן בתחלתן,
ותחלתן בסופן.

קמו כל ראשי הישיבה ואמרו:
רועה הנאמן, כמה אתה חזק
לזרק אבן, שהרי הגיעה למקום
שאין מי שיודע מקומה,
ומלאכים הקדושים שואלים
בשבילה איה מקום כבודו
להעריצו, שאין מי שיודע
מקומו. כשעלתה למעלה,
למקום שזרקת אותה, עד שכלם
אומרים ברוך כבוד יהו"ה
ממקומו, ואף על גב שהיא קטנה
למטה, למעלה אין לה סוף.
מי יכול לערף קרב במקום שאתה

כב), אנת הוא דאתמר עלך (דניאל ב לה) אבנא די
מחת לצלמא והות לטור רב ומלאת כל ארעא.
ואיהו תגא פגוונא דא ס ברישא דחוטא
דזרק"א, אבנא פלילא ומתעטרא (ג"א
מוכללת ומעוטרת) פאבנא בריש עזקא, וכד אית
בישראל משפילים בחכמה דאיהי י' מחשבה
עלאה, ידעין לזרקא לה להאי אבנא דאיהי
בת יחידה, לההוא אתר דאתגזרת, בגין
דברתא באפא אתעבידת, הדא הוא
דכתיב (משלי ג יט) יהו"ה בחכמה יסד ארץ,
בחכמה דאיהו אפא יסד ברתא דאיהי ארץ
הדום רגליו.

וההוא חוט דילה איהו ו', דאבנא דאיהי תגא
עטרה על רישיה, עטרה דספר תורה,
ובגינה אתמר ודאשתמש בתגא חלף, איהו
כתר תורה ודאי, דתלת כתרין אינון, כתר תורה
וכתר כהונה וכתר מלכות, וכתר תורה (ג"א
וכתר שם טוב) על גביהו, והאי אבנא איהי י'
ברישא, ואיהי י' בסופה, עלה אתמר (ישעיה
מו י) מגיד מראשית אחרית, ואיהי (ג"א
ואיהו) יו"ד ה"א וא"ו ה"א (ג"א יו"ד ה"א וא"ו
ה"י), כליל עשר ספירן, דאינון (ס"א דאיהו) נעוץ
סופן בתחלתן ותחלתן בסופן.

קמו פלהו מארי מתיבתא ואמרו, רעיא
מהימנא כמה אנת תקיף לזרקא אבנא,
דהא מטא לאתר דלית מאן דיודע אתרהא,
ומלאכין קדישין שאלין בגינהא איה מקום
כבודו להעריצו, דלית מאן דיודע מקומו, פד
סלקא לעילא באתר דזריקת לה, עד דאמרין
פלהו (יחזקאל ג יב) ברוך כבוד יהו"ה ממקומו,
ואף על גב דאיהי זעירא לתתא, לעילא לית
לה סוף.

מאן יכיל לאגהא קרבא באתר דאנת תמן, באבנא זעירא דזריקת אזדעזעו

שם, באבן קטנה שזרקת
הזדעזעו רקיעים עד אין סוף,
ומלאכים עד אין תכלית, וכל
ראשי הישיבה פלם הזדעזעו
ונפלו בנפילת אפים מקיימם
לפניה, ואמרו, וכי באבן קטנה
זו, כל שפן מי ילחם עמך בסוף,
שנאמר בו רוממות א"ל בגרונם
וחרב פיפיות בידם, שהיא
קריאת שמע, החרב שלך שאתה
התקנת לך (אותה), שבה הרגת את
המצרי, זהו שכתוב ויפן פה וכה
וגומר ויף את המצרי. כ"ה וכ"ה
עולים לחמשים אותיות,
שמיוחדים בהם את הקדוש ברוך
הוא פעמים, שמע ישראל יהו"ה
אלהינו יהו"ה אחד, שיש בהן
עשרים וחמש אותיות פעמים,
ועולים לחמשים שערי בינה,
שהוא ח', שמנית מעשר
הספירות ממטה ולמעלה.

ראש החרב, ו' גוף החרב, שתי
פיפיות שלה ה"ה, נרתיק החרב
אהי"ה, וכף למטה נרתיק החרב
הזו אדנ"י, והוא יאהדונה"י
למטה, יאההויה"ה למעלה, (יהו"
הזו יהו"ה), וסוד הדבר - אז ישיר
משה, שמונה אותיות בחבור
למעלה, א"ז תקרא ויהו"ה יענה,
למטה, ומי יכול ברמח שלך
שהוא מאתים אךבעים וחמש
תבות של קריאת שמע, הלחם
קרב לרבי שמעון וחרביו, נראה
מהו הכח והתקף שלו, שהרי הוא
מעורר עליונים ותחתונים,
וזדעזעו כל העולמות העליונים
והתחתונים, ובשבועה לכל
החילות למעלה ולמטה להיות
בעזרו, הלחם לו. קום רבי
שמעון, זרו עצמך בכלי הקרב
שלה, ונראה מה החזק והגבורה
שלה.

קם רבי שמעון, פתח ואמר:
זרק"א מק"ף שופ"ר הול"ף

רקיעין עד אין סוף, ומלאכין עד אין תכלית,
וכל מארי מתיבתא פלהו אזדעזעו ונפלו
בנפילת אפים, מקיימיהו קדמך, ואמרו וכי
באבנא זעירא האי, כל שפן מאן גיח עמך
בסייפא, דאתמר בה (תהלים קמט ו) רוממות א"ל
בגרונם וחרב פיפיות בידם, דאיהי קריאת
שמע, חרבא דילך דאנת תקינת לך (ג"א
לה), דבה קטילת למצרי, הדא הוא
דכתיב (שמות ב יב) ויפן פה וכה וגומר ויף את
המצרי, פ"ה וכ"ה סלקין לחמשים אתוון,
דמיוחדין בהון לקודשא בריך הוא פעמים,
שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד,
דאית בהון כ"ה אתוון תרין זמנין, וסלקין
לחמשים תרעין דבינה, דאיהי ח' תמינאה
מעשר ספירן מתתאה ולעילא.

רישא דחרבא, ו' גופא דחרבא, תרין פפיות
דילה ה"ה, נרתקא דחרבא אהי"ה, והכי
לתתא נרתקא דהאי חרבא אדנ"י, ואיהו
יאהדונה"י לתתא, יאההויה"ה לעילא, (ג"א
יהו"ה יהו"ה יהו"ה), ורזא דמלה (שמות טו א) אז ישיר
משה תמינא אתוון בחיבורא לעילא, (ישעיה נח
ט) א"ז תקרא ויהו"ה יענה לתתא, ומאן יכול
ברומחא דילך דאיהו רמ"ח תיבין דקריאת
שמע, אגח קרבא לרבי שמעון וחרבוי, נחזי
מאי ניהו חילא ותקיפו דיליה, דהא איהו
אתער עלאין ותתאין, ויזדעזעו כל עלמין
עלאין ותתאין ובאומאה לכל חיילין לעילא
ותתא למהוי בעזריה, אגח ליה. קום רבי
שמעון זריז גרמך במאני קרבא דילך, נחזי
מאי תקיפו וגבורה דילך.

קם רבי שמעון פתח ואמר, זרק"א מק"ף
שופ"ר הול"ף סגולת"א, קם ונטיל תלת
אבנין דאינון יי"י, ואבנא עלאה דאיהי

סגולת"א. קם ונטל שלש אבנים
שהן " י " י, ואבן עליונה שהיא
בקלע, תג בחוט הרי ארבע שהן
ארבעים, וחוט של הלכנה
(שסובבת) עליה הינו ב', וסוד הדבר
- בראשית, ב' ראשית. על הנקדה
הזו נאמר בעשרה מאמרות נברא
העולם. מה זה ב'? אותו החוט
שסובב אותה, ולנקדה הזו יש
ראש ואמצע וסוף, ונעשית שלש
יודיים " י " י, שעולות לשלשים,
ואותו חוט ב' - שלשים ושפים.
התג שעל החוט י, והרי ארבעים
ושפים, כנגד שלשים ושנים
אלהיים ועשר האמירות שבהן
נבראו שמים וארץ וכל צבאם.

ונרא אלהים את כל אשר עשה, שהוא סוד של
נרא מלאך יהוה אליו בלבת אש, בלבת התורה,
וזו כי יום נקם בלב", ובהם פועלות ארבעים
ושפים האותיות של יהוה. וסוד הדבר - פתחו לי
שערי צדק אב"א ב"ם אודה יה, וכלם נכללים
בכאר שבע, זה אב"ג ית"ן וחקריו).

אמרו לו בעלי המשנה: רבי רבי,
כמה חזקות האבנים שזרקת,
שהודעונו בהן שמים וארץ, וכל
החיות והבהמות והעופות ברחו,
ומהם נפלו לארץ, והכפסא הנכבד
ומלאכים ואופנים כלם הודעונו
מהאבנים שלך, ואלו הם ארבעה
טורי אבן, שכלם אחד.

אשרי מי שמוציא את האבנים
השלמות הללו בתפלותו, בארבע
תפלות עם תפלת מוסף, שעליהן
נאמר אבנים שלמות תבנה, ויש
אבן של התורה, שנאמר בה
והאבן הזאת אשר שמתי מצבה
יהיה בית אלהיים, שהיא מצד
העמוד האמצעי, שנאמר בו
וזאת התורה אשר שם משה,
שהוא הדמות שלו.

והאבנים הללו כלן אחת.
המלכות הקדושה היא מצד

בקירטא, תגא בחוטא הא ארבע, דאנון
ארבעין, וחוט דסיהרא (נ"א דסחרא) עלה היינו
ב', ורזא דמלה בראשית ב' ראשית, האי
נקודה (דקסב ע"א) עלה אתמר בעשרה מאמרות
נברא העולם מאי ב' ההוא חוט דאסחר עלה,
והאי נקודה אית לה רישא ואמצעיתא וסופא,
ואתעבידת תלת יודיים " י " י, דסלקין לתלתין,
וההוא חוט ב' תלתין ותריין, תגא דעל חוט
י, והא ארבעין ותריין, לקבל ל"ב אלהיים,
ועשר אמירן דאתברי בהון שמיא וארעא וכל
חיליהון, (נרא אלהים את כל אשר עשה, דאיהו רוא ונרא
מלאך יהוה אליו בלבת אש, בלבת דאורייתא ודא איהו כי יום
נקם בלב", ובהון פועלים ארבעין ותריין אתון דיהוה, ורזא דמלה
פתחו לי שערי צדק אב"א ב"ם אודה יה, וכלהון אתכלילן בכאר
שבע, דא אב"ג ית"ן וחקריו).

אמרו ליה מארי מתניתין, רבי רבי כמה
תקיפין אבנין דזריקת, דאזדעזעו בהון
שמיא וארעא, וחיוון ובערין ועופין בלהו
ברחו, ומנהון נפלו לארעא, וכרסייא יקירא
ומלאכין ואופנים בלהו אזדעזעו מאבנין
דילך, ואלין אינון ארבעה טורי אבן, דכלהו
חד.

זבאה איהו מאן דאפיק אבנין אלין שלמין
בצלותיה, בארבע צלותין עם צלותא
דמוסף, דעלייהו אתמר (דברים כו ו) אבנים
שלמות תבנה, ואית אבן דאורייתא, דאתמר
בה (בראשית כח כב) והאבן הזאת אשר שמתי
מצבה יהיה בית אלהיים, דאיהי מסטרא
דעמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (דברים ד
מד) וזאת התורה אשר שם משה, דאיהו דיוקנא
דיליה.

וארין אבנין בלהו חד, מלכות קדישא איהי
מסטרא דשמאלא, אתמר בה (שם כה א)

אבן שלמה וצדק יהיה לך,

השומאל, נאמר בה אבן שלמה וצדק יהיה לך, והאבן הזו היא שהפתה את הצלם, שהיתה להר גדול ומלאה כל הארץ. מה זה ומלאה כל הארץ? אלא בשבילה נאמר מלא כל הארץ כבודו, ועליה נאמר על אבן אחת שבעה עינים, שהם שבעה רועים קדושים, והם שבעה זכרים ושבע נקבות, וכלם פלולים בה, וסוד הדבר - שבעה ושבעה מוצקות.

והאבן הזו היא חמש אבנים ששם דוד בקלע ונעשו כלן אחת. זהו שכתוב ויקח דוד חמשה חלקי אבנים מן הנחל, והן גדלה וגבורה, תפארת, נצח, הוד, שבהן שבח דוד את הקדוש ברוך הוא, ונאמר לך יהו"ה הגדלה והגבורה וגומר, ואלו חמשה חלוקי האבנים, נטל אותם מן הנחל שהוא יסוד ח"י העולמים, וכששם אותם בקלע, שהיא המלכות הקדושה, נעשו בה אחת, והטביע במצח הפלשתי וקרג אותו.

והם חמש האבנים שהם שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה, וכששם אותם בקלע, שהיא השפה של הפה, צריך לעשות אותם בה כלם אחד, שבזמן שינצח הקדוש ברוך הוא את כל אמות העולם, יתקיים בהם פי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד (צפניה ג ט), והא שפ"ה ודאי דא שכנינ"ה, דהכי סליקת בחושפן שפ"ה, בגין הכי כל אומין דעלמא עתידין לאשתעבדא תחות ידהא, ולאמלכא לה עלייהו ביומין דמלכא משיחא, לקיים מה דאתמר בה (תהלים קג ט) ומלכותו בכל משלה.

ובאה איהו מאן דנטיר האי אמונה בלביה ובפומיה דודאי איהי אמונה דישראל,

והאי איהי (דניאל ב לה) אבנא די מחת לצלמא דהות לטור רב ומלאת כל ארעא, מאי ומלאת כל ארעא, אלא בגינה אתמר (ישעיה וג) מלא כל הארץ כבודו, ועלה אתמר (זכריה ג ט) על אבן אחת שבעה עינים, דאינון שבעה רועין קדישין, ואינון שבע דכורין ושבע נוקבין, פלהו פלילן בה ורזא דמלה שבעה ושבעה מוצקות.

והאי אבן איהי חמשה אבנין דשוי דוד בקירטא ואתעבידו פלהו חד, הדא הוא דכתיב (שומאל א ו יז) ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל, ואינון גדולה גבורה תפארת נצח הוד, דבהון שבח דוד לקודשא בריהו הוא ונאמר (דה"א א כט) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר, ואלין חמשה חלוקי אבנים נטיל לון מן הנחל דאיהו יסוד ח"י עלמין, וכד שוי לון בקירטא דאיהי מלכות קדישא, אתעבידו בה חד, וטבע במצחא דפלשתאה וקטיל ליה.

ואינון חמש אבנין דאינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה, וכד שוי לון בקירטא דאיהי שפה דפומא צריך למעבד לון בה פלהו אחד, דבזמנא דינצח בה קודשא בריהו הוא כל אומין דעלמא יתקיים בהון פי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד (צפניה ג ט), והא שפ"ה ודאי דא שכנינ"ה, דהכי סליקת בחושפן שפ"ה, בגין הכי כל אומין דעלמא עתידין לאשתעבדא תחות ידהא, ולאמלכא לה עלייהו ביומין דמלכא משיחא, לקיים מה דאתמר בה (תהלים קג ט) ומלכותו בכל משלה.

ובאה איהו מאן דנטיר האי אמונה בלביה ובפומיה דודאי איהי אמונה דישראל,

בלבו ובפיו, שודאי היא אמונת ישראל, והיא היחוד של הקדוש ברוך הוא, ובה מיחדים ישראל

את הקדוש ברוך הוא פעמים בכל יום, ואשרי הוא מי שהוא באמנה אתו בגלות, שלא פוחד מעליונים ותחתונים, שבגולה נאמר לאדם וינחחו כגן עדן לעבדה ולשמרה, לעבדה במצוות עשה, ולשמרה במצוות לא תעשה, משום שהיא חמשים ושלשה סדרים של התורה, והיא העדן של התורה. מה זה התורה? העמוד האמצעי, היא הגן שלו, ועדן שלו.

רבי רבי, קום סובב את הקלע הזה, והקף וסובב אותו בשפה שלך, עם האבן הזו שפלוה (מקל ומעטר) מפל אבני הבנין של התורה, (והתפלה) היא אבן יקרה מכללת ומעטרת באות ברית, ובאות שבת, ובאות ימים טובים, ובאות תפלין, והחוט שלה ברוך באצבע, וזו פריכת הרצועה של תפלה של יד, שבה היו הראשונים פורכים את שמע עם ואהבת באהבה של אהבה שהינו ואהבת את יהו"ה אלהיך, כדי שתהיה אהובה על בעלה, ולא מפסיקים, ואחר שבא יעקב, שהוא כולל שלשת האבות, התיר אותה הפריכה שלה, ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

משום שהיא רוצה להיות היא סגלת מלכים, באותו זמן נאמר שופ"ר הול"ף סגולת"א, ואזל"א לשרות כתר על ישראל, שהוא העמוד האמצעי, שהוא ספר תורה הכולל חמשה חמשי תורה, ונעשית כתר על ראשו בכל אות ואות שלו מאלו האותיות הידועות של ספר תורה, כמו זה: ש ע ט נ ז ג ג, כל התגים הם אחת ועשרים, כנגד עשרים

ואיהי יחודא דקודשא בריך הוא, ובה מיחדין ישראל לקודשא בריך הוא זמנין בכל יומא, וזכאה איהו מאן דאיהי באמנה אתו בגלותא, דלא דחיל מעלאין ותפאין, דבגינה אתמר לאדם (בראשית ב טו) ויניחהו כגן עדן לעבדה ולשמרה, לעבדה בפקודין דעשה, ולשמרה בפקודין דלא תעשה, בגין דאיהי ג"ן סדרים דאורייתא, ואיהי עדונא דאורייתא, מאי אורייתא עמודא דאמצעיתא, איהי גן דיליה, ועדן דיליה.

רבי רבי קום אסחר להאי קירטא, ואקף ואסחר לה בשפה דילך, בהאי אבנא דאיהי פלילא (נ"א מוכלל ומעוטר) מפל אבנין דבניינא דאורייתא, (וצלותא) איהי אבן יקרה (דף טב ע"ב) מוכללת ומעוטרת באות ברית, ובאות דשבת, ובאות דימין טבין, ובאות תפלין, וחוט דילה פרוכה באצבעא, ודא פריכו דרצועה דתפלה דיד, דבה הו קדמאין פורכין את שמע עם ואהבת ברחימו דאהבה, דהיינו ואהבת את יהו"ה אלהיך, בגין דתהא רחימא לגבי בעלה, ולא מפסיקין, ולבתר דאתא יעקב דאיהו פליל תלת אבהן, התיר ההוא פריכו דילה, ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

בגין דאיהי בעי למהוי איהי סגולת מלכים, בההוא זמנא אתמר שופ"ר הול"ף סגולת"א, ואזל"א לשריא פתרא על ישראל דאיהו עמודא דאמצעיתא, דאיהו ספר תורה פליל חמשה חמשי תורה, ואתעבידת תגא על רישיה, בכל את ואת דיליה, מאלין אתוון ידיעאן דספר תורה, כגוונא דא ש ע ט נ ז ג ג, פלהו זיינין אינון חד ועשרין, לקבל חד ועשרין אזכרות דתפלין דרישא, ולקבלייהו חד ועשרין אזכרות דתפלין

ואחת אזכרות של תפלין של ראש, וכןגנן עשרים ואחת אזכרות של תפלין של יד, שפלן עולות ארבעים ושנים, כנגד השם של מ"ב, כתר היא י' על ראש הז', הגוף שלו ו', וספר תורה העמוד האמצעי, כולל שש ספירות מחסד עד יסוד, מלכות י' זעירה, בזה נעשית שביעי יום שבת, והיא אות תפלין, אות שבת, אות ברית, והוא כתר כהנה וכתר מלכות. מצד הימין שנתנה תורה נקראת כתר תורה, וימין הוא הפה, מצדו הוא כתר כהנה, והעמוד האמצעי הוא מלך, ומצד הגבורה בית דין הגדול, יוצאת משם אש ושורפת אותו, וכשהפה יוצא בשלום מן ההיכל, באותו זמן יתעוררו הלויים בנגון.

ועוד, יש תקון חמישי בתפלה, התפלה היא כקרן, כמו שבארנוהו הראשונים, תפלות כנגד תמידים תקנום. בא וראה, הקרבנות הם מארבעה מינים, שהם כנגד ארנה שור נשר אדם, שהם מצירים בפסא. יש קרן שהיו מקריבים ישראל, והפיה היה מקריב את הקרבן שלהם. הקרבן הראשון - הקרבן שהיה מקריב לימין, זו תפלת השחרית, ואם היו זוכים, היה יורד דיוקן של ארנה והיה מקבל את הקרבן, וזה מיכאל שדרגתו חסד, הוא היה מקבל תפלת שחרית, ואם לא זכו, מה כתוב בקרבן? לכלב תשליכון אותו, שחושב אותו כטרפה, וכשביל זה היה יורד דמות כלב לקבל אותו דורן והקרן, והיה הכלב שאמר דוד, עליו השלום, הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי, וכל מלאכי חבלה שהם כלבים, ואומרים הב הב, משום שהם מצד

דיד, דסלקין פלהו ארבעין ותריין, לקבל שמה דמ"ב, תגא איהי י' על רישא דז', גופא דיליה ו', וספר תורה עמודא דאמצעייתא כליל שית ספירן מחסד עד יסוד, מלכות י' זעירא, בה אתעבידת שביעי יום שבת, ואיהי אות תפלין, אות שבת, אות ברית, ואיהו כתר כהנה וכתר מלכות, מסטרא דימינא דאתייהיבת אורייתא אתקריאת כתר תורה וימינא איהו כהנא, מסטריה איהו כתר כהנה, ועמודא דאמצעייתא איהו מלך, ומסטרא דגבורה בית דין הגדול, נפיק מתמן אשא ואוקיד ליה, וכד כהנא נפיק בשלם מהיכלא, בההוא זמנא יתערוך לויים בנגונא (כאן חסר והוא בתקוני זהר חדש).

ועוד אית תקונא חמשאה בצלותא, צלותא איהי כקרפנא, כמה דאוקמוהו קדמאין תפלות כנגד תמידין תקנום, תא חזי קרבנין אינון מארבע מינין, דאינון לקבל ארנה שור נשר אדם, דאינון מצויירים בכרסניא, אית קרבנא דהו מקרבין ישראל, וכהנא הוה קריב קרבנא דלהוין.

קרפנא קדמאה, קרבנא דהוה קריב לימינא, דא צלותא דשחרית, ואם הו זכין הוה נחית דיוקנא דארנה והוה מקבל קרבנא, ודא מיכאל דדרגיה חס"ד, איהו הוה מקבל צלותא דשחרית, ואם לא זכו מה פתיב בקרבנא (שמות כב ל) לכלב תשליכון אותו, דחשיב ליה כפריפה, ובגין דא הוה נחית דיוקנא דכלב לקבל ההוא דורונא, וקרפנא, ודא איהו כלב דאמר דוד עליו השלום (תהלים כב כב), הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי, וכל מלאכי חבלה דאינון כלבים צועקים צועקים במשמרת השניה של הלילה, הם צוחים ונובחים

בְּמִשְׁמְרָה תִּנְיִינָא דְלִילָא, אִינוּן צְוּוּחִין וְנִבְחִין
וְאִמְרִין הֵב הֵב, בְּגִין דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְגִיְהִנָּם
סַם הַמּוֹת, דְּאִתְּמַר בֵּיה (משלי ל טו) לְעִלּוּקָה שְׂתִי
בְּנוֹת הֵב הֵב.

קְרַבְנָא תִּנְיִינָא לְקַבֵּל שׁו"ר, דְּאִתְּמַר
בֵּיה (ויקרא כב כז) שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עֵז
וְגוּמַר, וְלְקַבְלִיהַ צְלוֹתָא דְּמִנְחָה, דְּאִמַר דְּוֹד
עָלָה (תהלים קד יד) מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבִהְמָה וְעֵשֶׁב
לְעִבּוֹדַת הָאָדָם, מֵאֵי עֵשֶׁב, ע"ב ש', וְאִנוּן
ע"ב שְׂמֵהָן, דְּאִינוּן לְבוּשִׁין לְע"ב שְׂמֵהָן
עֲלֵאִין, כְּגוּוֹנָא דְעֵשֶׁב דְּאִיהוּ לְבוּשָׁא דְחֻטָּה,
וּבְגִין דָּא לְהוּצִיא לְחַם מִן הָאָרֶץ, וְהִינּוּ לְחַם
אֲפִירִים אֲכָל אִישׁ (שם עח כ), וְדָא נְהֵמָא
דְּאוּרִייתָא.

וְלִעּוּלָם כָּל קְרַבְנִין שְׂחִיטָתָן בְּצַפּוֹן, בְּגִין
דְּמִצְפּוֹן תִּפְתַּח הָרְעָה (ירמיה א יד), (ס"א
וְדָא יַצֵּר הַרְעָה, וּבְגִין דְּלֹא יְהִי צְרִיד מִנְשִׁמְתָא דִּילָךְ) (ס"א דְּלֹא
יִסְרִיד גְּשִׁמְתָא דִּילָךְ הֵאֱכִילְהוּ קְרַבְנָא, לְקִיּוּמָא בֵּיה (משלי כה כא)
אִם רָעַב שׁוֹנְאָךְ הֵאֱכִילְהוּ לְחֵם, וְאִם צָמָא הִשְׁקָהוּ מַיִם, וּלְבַתֵּר
דְּאִיהוּ נְטִיל דְּמָא דְקְרַבְנָא, לֹא יִטּוֹל מִדִּילָךְ) דְּמִתְמַן הֵהוּא
דְּאוּשִׁיד דְּמָא, מְלַחֵף הֵהוּא דְּמָא דְּבַעֲרִין וּבְגִין
דָּא לֹא צְרִיד לְכַסְאָה לָהּ מַנְיָה, לְקִיּוּמָא בֵּיה
אִם רָעַב שׁוֹנְאָךְ הֵאֱכִילְהוּ לְחֵם וְאִם צָמָא
הִשְׁקָהוּ מַיִם וּלְבַתֵּר דְּאִיהוּ (דף טג ע"א) נְטִיל
דְּמָא, קְרַבִּין קְרַבְנָא לְעִילָא, דְּאִתְּמַר בֵּיה (במדבר
אֶת קְרַבְנֵי לְחִמֵי לְאִשִּׁי, וְלְקַבְלִיהַ דְּשׁוֹר כח ב)
אִיהוּ חֲמוֹר נוֹעַר, אִם זָכוּ הָא שׁו"ר מְקַבֵּל
קְרַבְנָא, וְאִם לֹאוּ הָא חֲמוֹר נוֹעַר, וּבְגִין דָּא
אִתְּמַר (דברים כב י) לֹא תַחְרוֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר
יַחְדוֹ, יַחְדוֹ כְּלוֹמַר לֹא תַגְרוֹם דִּיאֲכָל חֲמוֹר
קְרַבְנָא דְשׁוֹר.

הַגִּיְהִנָּם, סַם הַמּוֹת, שְׁנֹאֲמַר בֵּיה
לְעִלּוּקָה שְׂתִי בְּנוֹת הֵב הֵב.
הַקְּרָבָן הַשְּׁנִי - כְּנַגְדֵי שׁו"ר,
שְׁנֹאֲמַר בּו שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עֵז
וְגוּמַר, וּכְנַגְדוֹ תִּפְלַת מִנְחָה,
שְׁאֲמַר עָלֶיהָ דְּוֹד, מִצְמִיחַ חֲצִיר
לְבִהְמָה וְעֵשֶׁב לְעִבּוֹדַת הָאָדָם.
מָה זֶה עֵשֶׁב? ע"ב ש', וְהֵם
שְׂבָעִים וּשְׁנַיִם שְׂמוֹת שֶׁהֵם
לְבוּשִׁים לְשְׂבָעִים וּשְׁנַיִם שְׂמוֹת
עֲלִיוֹנִים, כְּמוֹ הָעֵשֶׁב שֶׁהוּא לְבוּשׁ
לְחֻטָּה, וּמִשּׁוּם זֶה, לְהוּצִיא לְחַם
מִן הָאָרֶץ, וְהִינּוּ לְחַם אֲפִירִים
אֲכָל אִישׁ, וְזֶהוּ הַלְחָם שֶׁל
הַתּוֹרָה.

וְלִעּוּלָם כָּל הַקְּרַבְנוֹת שְׂחִיטָתָן
בְּצַפּוֹן, מִשּׁוּם שְׂמִצְפּוֹן תִּפְתַּח
הָרְעָה, (וְזֶה יַצֵּר הַרְעָה, וּמִשּׁוּם שְׁלֹא יִהְיֶה צְרִיד
מִנְשִׁמְתָא) [שְׁלֹא יִסְרִיד אֶת גְּשִׁמְתָא, הֵאֱכִילְהוּ קְרַבְנָא,
לְקַם בּו אִם רָעַב שׁוֹנְאָךְ הֵאֱכִילְהוּ לְחֵם וְאִם צָמָא
הִשְׁקָהוּ מַיִם, וְאַחַר שֶׁהוּא נוֹטֵל אֶת דָּם הַקְּרַבָּן, לֹא
יִטּוֹל מִשְׁלָךְ] שְׂמִשְׁם, אוֹתוֹ שְׁשׁוּפָךְ
דָּם, מְלַחֵף אוֹתוֹ דָּם שֶׁל בְּהֵמוֹת,
וּמִשּׁוּם זֶה לֹא צְרִיד לְכַסּוֹת אוֹתוֹ
מִכְּנוֹ, לְקַם בּו אִם רָעַב שׁוֹנְאָךְ
הֵאֱכִילְהוּ לְחֵם וְאִם צָמָא הִשְׁקָהוּ
מַיִם. וְאַחַר שֶׁהוּא נוֹטֵל אֶת הַדָּם,
מְקַרִּיבִים אֶת הַקְּרַבָּן לְמַעַלָּה,
שְׁנֹאֲמַר בּו אֶת קְרַבְנֵי לְחִמֵי
לְאִשִּׁי, וּכְנַגְדֵי הַשׁוֹר הוּא חֲמוֹר
נוֹעַר. אִם זָכוּ, הָרִי הַשׁו"ר מְקַבֵּל
אֶת הַקְּרַבָּן, וְאִם לֹא, הָרִי חֲמוֹר
נוֹעַר, וּמִשּׁוּם זֶה נֹאֲמַר לֹא תַחְרוֹשׁ
בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחְדוֹ. יַחְדוֹ כְּלוֹמַר,
אֵל תַּגְרוֹם שִׂיאֲכָל הַחֲמוֹר אֶת
קְרַבְנֵי הַשׁוֹר.

הַקְּרָבָן הַשְּׁלִישִׁי - שֶׁל עֲרֻכִית,
קְרַבָּן הַעוֹף, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם שְׂתִי
תּוֹרִים אוֹ שְׁנֵי כְּנֵי יוֹנָה וְגוּמַר,
שְׂאֵם זָכוּ, הַנְּשׁו"ר שֶׁל יַעֲקֹב יוֹרֵד

קְרַבְנָא תְּלִיתָא דְּעֲרֻכִית, קְרַבְנָא דְּעוֹפִין, דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (ויקרא ה ז) שְׂתִי
תּוֹרִים אוֹ שְׁנֵי כְּנֵי יוֹנָה וְגוּמַר, דְּאִי זָכוּ נְשׁו"ר אִי יַעֲקֹב נַחֲתַת

לְקַבֵּל אוֹתָם, וְאִם לֹא, הַנֶּשֶׁר שֶׁל צַד הַטְּמֵאָה נֶץ לַיוֹנָה, וְכַפִּי הַקֶּרֶן כֶּן יתְגַדֵּל אוֹ יתְקַטֵּן.

הַקֶּרֶן הַרְבִּיעִי - אָדָם, זֶהוּ שֶׁמְקַבֵּל קֶרֶן שֶׁל אֲדָם, שֶׁהוּא מַחְשְׁבָה שֶׁמְקַרֵּיב וּמִיחַד הַפֶּל, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם וְגוֹמֵר, זֶהוּ שֶׁמְקַרֵּיב קֶרֶן לַיהוָה, וְזוֹ הַתּוֹרָה, וּמִשּׁוֹם זֶה תִּקְנֶה בַתְּפִלָּה לְשִׁמְעַת סֵפֶר תּוֹרָה, לְהִיּוֹת בּוֹ קֶרֶן שֶׁלֶם בְּאָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם, וּמִשּׁוֹם זֶה, מִסִּיר אֲזוֹנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה גַם תִּפְלְתוּ תוֹעֵבָה.

וְכִי הַקֶּרֶנוֹת הִלְלוּ רְמוּזִים בְּגוֹפּוֹ שֶׁל הָאָדָם, מִ"ח וְל"ב וְרֵא"ה, הֵם אַרְבֵּי שׁו"ר נֶשֶׁר, הַיְרִיבִים שֶׁלֵּהֶם כָּלֵב חֲמוּר נֶץ, טַחו"ל מְר"ה וְכַב"ד, שֶׁהֵם מִשְׁחִיית א"ף וְחַמ"ה. מַחְשְׁבָה זֶה אָדָם. יֵשׁ מַחְשְׁבָה טוֹבָה שֶׁל חַיּוֹת טוֹבוֹת, וְיֵשׁ מַחְשְׁבָה רָעָה שֶׁל חַיּוֹת רָעוֹת, וּמַחְשְׁבָה טוֹבָה הִיא אָדָם טוֹב, וּמַחְשְׁבָה רָעָה זֶה אָדָם רָע, בְּלִיעֵל, אָדָם לְהַבֵּל דְּמָה.

בְּנֵגֶד הַמִּטָּה הוּא הָאֲרִי"ה שִׁיּוֹרֵד לְאֶחָל קֶרֶנוֹת, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם. הַל"ב לְשִׁמְאֵל, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר וּפְנֵי שׁו"ר מִהִשְׁמַאל לְאַרְבַּעַתָּם. רֵא"ה זֶה נֶשֶׁר, שֵׁישׁ לֵה כְּנָפִים שְׁפוּרַחַת בְּהֵן, וְעַלֵּיהָ נֶאֱמַר וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם. הַמַּחְשְׁבָה שֶׁהוּא אָדָם וּכְבַעַל פֶּלֶם, וְהֵם הַמְּרַכְּבָה שֶׁלּוֹ, כְּסוּסִים לְכַנֵּי הָאָדָם.

חַיּוֹת הַמַּחְ - עֲצָמוֹת בְּקֶרֶן, וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ. חַיּוֹת הָרֵאָה וְהַלֵּב - עוֹרְקִים, קֶשֶׁר וְחַבּוּר, וְהַתְּנוּעָה שֶׁלֵּהֶם הַרוּחַ שֶׁל כְּנָפֵי רֵאָה, וְהוּא רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,

לְקַבֵּל לוֹן, וְאִם לֹא נֶשֶׁר דְּסִטְרָא דְּמִסְאָבוּ נֶץ לְגַבֵּי יוֹנָה, וְכַפּוּם קֶרֶנָּא הַכִּי יִתְרַבֵּי אוֹ יִתְזַעַר.

קֶרֶנָּא רְבִיעֵאָה אָדָם, הַאי אִיהוּ דְּמִקְבֵּל קֶרֶנָּא דְּאָדָם, דְּאִיהוּ מַחְשְׁבָה דְּקַרִּיב וּמִיחַד כְּלָא, וְעַלֵּיהָ אִתְמַר (שם א ב) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם וְגוֹמֵר, הַאי אִיהוּ דְּמִקְרַב קֶרֶן לַיהוָה, וְדָא אֲרִייתָא, וּבְגִין דָּא תִּקְיֵנוּ בְּצִלוֹתָא לְמִשְׁמַע בְּהָ סֵפֶר תּוֹרָה, לְמַהוּי בֵּיהָ קֶרֶנָּא שְׁלִים בְּאָדָם, דְּאִתְמַר בֵּיהָ (שם י טו) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם, וּבְגִין דָּא מִסִּיר אֲזוֹנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה גַם תִּפְלְתוּ תוֹעֵבָה (משלי כח ט).

וְכִי קֶרֶנִּין אֶלִּין רְמִיזִין בְּגוֹפָא דְּבַר נֶשֶׁ, מוֹח"א וְלִיב"א וְרִיא"ה, אִינוּן אַרְיֵי"ה שׁו"ר נֶשֶׁר, קֶטְרוּגָא דְּלְהוֹן כָּלֵב חֲמוּר נֶץ, טַחו"ל מְר"ה וְכַב"ד, דְּאִינוּן מִשְׁחִיית א"ף וְחַמ"ה, מַחְשְׁבָה דָּא אָדָם, אִית מַחְשְׁבָה טְבָא דְּחִינוּן טְבִין, וְאִית מַחְשְׁבָה בִּישָׂא דְּחִינוּן בִּישִׁין, וּמַחְשְׁבָה טְבָא אִיהוּ אָדָם טוֹב, וּמַחְשְׁבָה בִּישָׂא דָּא אָדָם רָע בְּלִיעֵל, אָדָם לְהַבֵּל דְּמָה.

לְקַבֵּל מוֹח"א אִיהוּ אַרְיֵי"ה דְּנַחִית לְמִיכַל קֶרֶנִּין, וְעַלֵּיהָ אִתְמַר (יחזקאל א ו) וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, לְב"א לְשִׁמְאֵל וְעַלֵּיהָ אִתְמַר וּפְנֵי שׁו"ר מִהִשְׁמַאל לְאַרְבַּעַתָּם, רִיא"ה דָּא נֶשֶׁר דְּאִית לָהּ גְּדַפִּין דְּפִרַח בְּהוֹן, וְעַלֵּיהָ אִתְמַר וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם, מַחְשְׁבָה דְּאִיהוּ אָדָם רְכִיב עַל כְּלֵהוֹן, וְאִינוּן מְרַכְּבָה דִּילֵיהָ, כְּסוּסוֹנוֹן לְכַנֵּי נֶשֶׁא.

חַיּוֹת דְּמוֹחָא גְּרַמִּין בְּקֶרֶנָּא, וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ (יחזקאל לו

וְחַבּוּרָא, וְהַתְּנוּעָה דְּלְהוֹן רוּחָא דְּכְנָפֵי רֵאָה, וְאִיהוּ רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת

(שחוא המח), משום שראָה (שקראש)
כלולה משניהם, כמו שעוף
ממים וארץ, והם כלולים
משניהם.

על המח שורה ברכה, על הלב
שורה קדשה, על הראה שורה
היחוד, והמחשבה כלולה
מכלם, והם: יברכה יהו"ה, יאר
יהו"ה, ישא יהו"ה. יברכה במח,
יאר בלב, שם אור העינים, כמו
שבארוה הלב רואה, ישא
בראה, שהוא שלום, זהו שכתוב
וישם לך שלום.

והם שמיע"ה רא"ה רי"ח.
שמיע"ה במוח, והוא בהפוף
חונים, ששורה בלחות וקרירות
של המח לחמם אותו, מצד
הגבורה, והוא אריה מצד הגוף,
שור מצד הנפש, שהם אש ומים,
אש שכלית מים יסודית, רא"ה
בל"ב, שהוא אש, רא"ה
ארי"ה, מים שכלית לקרר אש
יסודי של הלב, שלא ישרף את
כל הגוף.

רי"ח בראה, שיוצא לחטם, עליו
נאמר ויפח באפיו נשמת חיים,
וראה היא מצד המח קרירה,
ומצד הלב יבשה, והוא חציו
מים יסודית וחציו יבשה
יסודית, בגלל זה שורה עליה
רוח שכלית, שהוא חם ולח. חם
לחמם את הקרירות, לח
להרטיב את היבש, זה שכלי וזה
יסודי.

דבור זה אדם, שכלול מכלם,
מי מוציא אותו? מחשבה,
ומשום אלו השכליים היו
יורדים בקרבן להקריב קרבן
וליחד הכל, ואלה הם בתחית
המתים, שבהם יהיה הקדוש
ברוך הוא מקרב עצם אל עצמו,
וגידים ועורקים, כלם לחבר זה
עם זה, ויקבלו אלו באלו,

על פני המים (בראשית א ב) (נ"א דאיהו מוחא), בגין
דריאה (נ"א דרישא) פלילא מתרוייהו, פגוונא
דעופא ממיא וארעא, ואינון פלילן מתרוייהו.
על מוחא שריא ברכה, על לבא שריא
קדושה, על ריאה שריא יחוד, מחשבה
כלילא מפלהו, ואינון יברכה יהו"ה יאר
יהו"ה ישא יהו"ה (במדבר כד ו), יברכה במוחא,
יאר בלבא דתמן נהורא דעינין, כמה
דאוקמוה הלב רואה, ישא בריאה דאיהו
שלום, הדא הוא דכתיב וישם לך שלום.

ואינון שמיע"ה רא"ה רי"ח"א, שמיע"ה
במוח, ואיהו בהפוכא חו"ם, דשריא
בלחותא וקרירותא דמוחא לחממא ליה,
מסטרא דגבורה, ואיהו אריה מסטרא דגופא,
שור מסטרא דנפשא, דאינון אש ומים, אש
שכלית מים יסודית, רא"ה בלב"א, דאיהו
אש, רא"ה ארי"ה, מים שכלית לקרר אש
יסודי דלבא, דלא יוקיד כל גופא.

ריחא בריאה דנפיק לחוטמא, עליה אתמר
(בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים,
וריאה איהי מסטרא דמוחא קרירא, ומסטרא
דלבא יבישה, ואיהו חציו מים יסודית, וחציו
יבשה יסודית, בגין דא שריא עליה רוחא
שכלית, דאיהו חם ולח, חם לחממא
קרירותא, לח לרטבא יבשותא, דא שכלי ודא
יסודי.

דבור דא אדם, דפליל מפלהו, ומאן אפיק
ליה מחשבה, ובגין אליו שכליים הוון נחתין
בקרבנא לקרבא קרבנא וליחדא כללא, ואליו
אינון בתחית המתים, דבהוון יהא קודשא
ברוך הוא מקרב עצם אל עצמו, וגידין וערקין
פלהוון לחברא דא בדא, ויקבלוין אליו באליו.

וּמְשַׁלְבִין אֵלַיִן בְּאֵלַיִן, הֲדָא הוּא דְכִתְיִב (שמות לו ה) מְקַבִּילַת הַלְלָאֵת וְגוֹמֵר, בְּהֵהוּא זְמַנָּא יְהֵא חֲדוּה וְנִגְוֵנָא, בְּקָרִיבוּ דְלְהוּן.

תקון עשרים ושנים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית אֶחָד הוּא שְׁלֵא הִתְגַּלָּה, וּבְרָא שְׁנַיִם, שְׁנַיִם הֵם, וְהֵם ב', וְהֵם שְׁנַיִ עוֹלָמוֹת נְסִתְרִים, וּבְמָה בְּרָא אוֹתָם? בְּנִקְדָּה נְסִתְרַת אַחַת שְׁנִקְרֵאת רֵאשִׁית, וְעֲלִיָּה נְאָמַר כָּלֶם בְּחֻכְמָה עֲשִׂית, וְשְׁנַיִ עוֹלָמוֹת נְסִתְרִים לֹא הָיוּ מִתְגַּלִּים, עַד שְׁעָשָׂה לָהֶם שְׁנַיִ לְבוּשִׁים, וּמָה? אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. אֵת הַשָּׁמַיִם, לְבוּשׁ לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, שְׁנִבְרָא בְּנִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, וְאֵת הָאָרֶץ, לְבוּשׁ לְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, שְׁנִבְרָא בְּאֱלֹהִים, שְׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה.

ו' נִקְרָא רֵאשִׁית, וְהִיא אָב לְכָל, ה' אֱלֹהִים, וְהִיא אֵם שֶׁל הַפֶּל, אֵם כָּל חַי, וְהַחֻכְמָה, שְׁהִיא אָב, לֹא נִודַעַת אֶלָּא בְּבִינָה שְׁהִיא אֱלֹהִים, וְשֵׁם י"ה אָבָא וְאָמָא כְּאַחַד, שְׁנַיִ עוֹלָמוֹת נְסִתְרִים, ו' הֵם שְׁנַיִ בְּנִים, וְהֵם הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. ו' הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁהוּא עוֹלָם אַרְךָ, ה' הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׁאִינוּ אַרְךָ.

ב' שְׁנַיִ הִיכְלוֹת לְשְׁתֵי אוֹתִיּוֹת שְׁהֵן י"ה, וְעֲלִיו נְאָמַר אֱלֹהִים הַבִּין דְרָכָה וְהוּא יָדַע אֵת מְקוֹמָה. וְמִי הֵם ב' הִיכְלוֹת הַלְלוּ? אֶלָּא אֶחָד הוּא אֱהִיָּה, וְהַשְּׁנַיִ אַדְנִי, וְשְׁנֵיהֶם הֵם פְּנוּיִים לְשְׁתֵי אוֹתִיּוֹת י"ה, אָב וְאֵם, וְכָךְ עוֹלָה חֲשׁוֹבֵן אֱהִיָּה אַדְנִי (חֲשׁוֹבֵן אֱלֹהִים) לְחֲשׁוֹבֵן פְּנוּי, וְכֵה גְנוּזִים הָאָב וְהָאֵם, וְזֵהוּ הַנְּסִתְרַת לִיהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ, י"ה, וְאֵלּוּ הֵם סִתְרִים

תקונא עשרין ותריין

(דף טג ע"ב)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית חַד אִיהוּ דְלֹא אֲתַגְלִיָּא, וּבְרָא תְרִין, תְרִין אִינוּן, וְאִינוּן ב', וְאִינוּן תְרִין עֲלָמִין סְתִימִין, וּבְמָה בְרָא לֹון בְּנִקְוֹדָא חֲדָא סְתִימָא, רֵאשִׁית אֲתַקְרִי, וְעֲלִיָּה אֲתַמֵּר (תהלים קד כד) כָּלֶם בְּחֻכְמָה עֲשִׂית, וְתְרִין עֲלָמִין סְתִימִין לֹא הָווּ אֲתַגְלִיָּין, עַד דְעָבִיד לֹון תְרִין לְבוּשִׁין, וּמֵאִי נִינְהוּ אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, אֵת הַשָּׁמַיִם לְבוּשָׂא לְעֲלָמָא עֲלָאָה דְאֲתַבְרִי בְּנִקְוֹדָה עֲלָאָה, וְאֵת הָאָרֶץ לְבוּשָׂא לְעֲלָמָא תַתָּאָה דְאֲתַבְרִי בְּאֱלֹהִים דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה.

ו' רֵאשִׁית אֲתַקְרִי וְאִיהוּ אָבָא דְכָלָא, ה' אֱלֹהִים וְאִיהִי אָמָא דְכָלָא אֵם כָּל חַי, וְחֻכְמָה דְאִיהוּ אָבָא לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע אֶלָּא בְּבִינָה דְאִיהִי אֱלֹהִים, וְתַמָּן י"ה אָבָא וְאִימָא כְּחֲדָא, תְרִין עֲלָמִין סְתִימִין, ו"ה אִינוּן תְרִין בְּנִין, וְאִינוּן עֲלָמָא דִין וְעֲלָמָא דְאֲתִי, ו' עֲלָמָא דְאֲתִי דְאִיהוּ עֲלָמָא אַרִיכָא, ה' עֲלָמָא דִין דְלֹאוּ אִיהוּ אַרִיךְ.

ב' תְרִין הִיכְלִין לְתְרִין אַתְוֹון דְאִינוּן י"ה, וְעֲלִיָּה אֲתַמֵּר (איוב כח יג) אֱלֹהִים הַבִּין דְרָכָה וְהוּא יָדַע אֵת מְקוֹמָה, וּמֵאִי נִינְהוּ ב' הִיכְלִין אֵלַיִן, אֶלָּא חַד אִיהוּ אֱהִיָּה, וְתַנְיִנָּא אַדְנִי, וְתַרְוִיָּהוּ אִינוּן פְּנוּיִין לְתְרִין אַתְוֹון י"ה אָבָא וְאִימָא, וְהַכִּי סְלִיק חוּשְׁבֵן אֱהִיָּה אַדְנִי (ס"א וְחוּשְׁבֵן אֱלֹהִים) לְחוּשְׁבֵן פְּנוּי, וְכֵה

גְנִיזִין אָבָא וְאִימָא, וְדָא אִיהוּ הַנְּסִתְרַת לִיהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ (דברים כט כח) י"ה,

וגנזים, והם סתרי תורה ממש, ומשום שהם סתרים, צריך שלא לגלותם, וזהו סוד העריות, שנאמר בהם ערות אביך וערות אמה לא תגלה, לא תגלה ודאי מהפסוי שלהם.

קם זקן, פתח ואמר: רבי רבי, רד לכאן, שאמה המנורה הקדושה, שהרי השכינה הקדושה ממתינה לך ולחברך, בשבועה עליכם, אל תתעכבו שם לרדת לכאן אתם, וכך אמרתי לכל אותם ראשי הישיבה העליונה והתחתונה, שפלים יהיו יורדים עמכם, וכן אני השבעתי לאותם מלאכים וחילות קדושים שממנים לשמר אתכם, ולא לכבודי עשיתי ולא לכבוד אבי ואמי, אלא לכבוד השכינה.

מיד קול התעורר בענפי האילנות של גן העדן, עליונים ירדו, (ומלאכים) (תחתונים) התכנסו לרדת עם ראשי הישיבה העליונה והתחתונה הללו, שהרי רשות נתנה לכם מלמעלה. מיד כלם התפשטו מדיוקניהם, והתלבשו באוירים של העולם הזה, שהוא כנוי וסתירה לאותיות הקדושות. בין כך הרי אליהו הקדים לתקן להם את מושבם, פתח ואמר: רבי רבי, מנורה הקדושה, שפיך מדבר גדולות בתורה, ממנו מזדעזעים עליונים ותחתונים, ובפיך נאמר והר סיני עשן פלו וכו', משום שהאות י' שורה במחך, ה' בלבך, שהיא בינה, ובה הלב מבין, ו' בפיך, וממנו וכל העם ראים את הקולת, שהוא באותם הבלים שיוצאים מפיך, שעליהם נאמר קול יהו"ה חוצב להבות אש.

יהו"ה חוצב להבות אש.

ודא אינון סתירין וגנזין, ואינון סתרי דאורייתא ממש, ובגין דאינון סתירין, צריך דלא לגלגא לון, ודא איהו רזא דעריין, דאתמר בהון (ויקרא יח ז) ערות אביך וערות אמה לא תגלה, לא תגלה ודאי מן פסויא דלהון.

קם סבא פתח ואמר, רבי רבי נחית הכא, דאת בוצינא קדישא, דהא שכינתא קדישא קא נטירת לך ולחברך, באומא עלייכו לא תתעכבון התם לנחתא הכא אתון, והכי אומינא לכל אינון מארי מתיבתא עלאה ותתאה, דיהון פלהון נחתין עמכון, וכן אנא אומינא לאינון מלאכין וחיילין קדישין די ממנן לנטרא לכו, ולא וליקרא דידי עבידנא ולא וליקרא דאבא ואמא, אלא ליקרא דשכינתא.

מיד קלא אתער בענפי אלנין דגנתא דעדן, עלאין נחתו, (מלאכין) (ג"א תפאין) אתפנשו לנחתא, באלין מארי מתיבתא עלאה ותתאה, דהא רשותא אתייהיב לכו מלעילא, מיד פלהו אתפשטו מדיוקניהון, ואתלבשו באוירין דהאי עלמא דאיהו פנוי וסתירה לאתוון קדישין.

אדרכי הא אליהו קא אקדים לתקנא לון מותביהו, פתח ואמר רבי רבי בוצינא קדישא, דפומא דילך איהו ממלל רברבן באורייתא, מגיה מזדעזעין עלאין ותתאין, ופומא דילך אתמר בה (שמות יט ז) והר סיני עשן פלו וכו', בגין דאת י' שריא במוחא דילך, ה' בלבך דאיהי בינה, ובה לב מבין, ו' בפומא דילך, ומגיה וכל העם רואים את הקולות (שם כ יח), דאיהו באינון הבלים דנפקין מפומך, דעליהו אתמר (תהלים כט ז) קול

שש טבעות הן בקנה, שבהן
עולה ו', והן ו' דרגות לפסא, ה'
בלב היא הב"ל, ה' ל"ב, שודאי
ה' היא בלב, ו' (הקול), בקול
שיוצא ממנו, והוה הקול שיוצא
מהבל.

ושני בתים יש בלב, אחד מוציא
הבל, ואחד מוציא הבל, והם ה'
עליונה וה' תחתונה, בשני בתי
הלב, שהם כנגד בית ראשון
ושני, ו' הקול שיוצא משניהם,
י' הדבור ששורה בפה, ועליו
נאמר בדבר יהו"ה שמים נעשו,
והוא דבור אחד שכולל עשר
אמירות, וסוד הדבר - אחת דבר
אלהים שמים זו שמעתי,
להראות בה שעשרת הדברות
נאמרו בדבור אחד, שמים זו, אלו
אנכי ולא יהיה לך, והוא אחד,
אחד ביניהם, והוה שאמרנו
שבשניהם תלויות מצוות עשה
ולא תעשה, והקדוש ברוך הוא
משניהם דבר לתת כבוד לתורה,
שהרי הוא בדבור אחד אמר הכל,
ולמה אמר שמים זו שמעתי? ז"ו
אחד בקשבון, ששתי תורות
היו, והקדוש ברוך הוא אחד
ביניהם ושמו אחד, ומשני
דבורים יצא הקול ונחלק
לשבעים קולות, כנגד שבעים
פנים, והרג בהם שבעים אמות
על שלא קבלו את התורה, ובשני
דבורים הרג שתי אמות, שהן
עשו וישמעאל, שלא רצו לקבל
את התורה.

שהרי הקדוש ברוך הוא הוא
אחד, והוא לא היה מדבר באלו
הקולות והדבורים של אנכי, אלא
להראות ששמו וכבודו היו
בתורה, ומשום זה הקדוש ברוך
הוא דבר ממנה (בדין), כדי
שידעו כל אמות העולם
מאותם שמשתדלים בה, ומשום
זה אמר הקדוש ברוך הוא למשה

שית עזקאן אינון בקנה, דבהון סליק ו',
ואינון ו' דרגין לכרסיא, ה' בלבא איהי
הב"ל ה' ל"ב, דודאי איהי ה' בלבא, ו'
בקול דנפיק מניה, והאי איהו קול דנפק
מהבל.

ותרין בתין אית בלבא, חד אפיק הבל, וחד
אפיק הבל ואינון ה' עלאה ה' תתאה,
בתרי בתי לבא, דאנון לקבל בית ראשון ושני,
ו' קול דנפיק מתרוייהו, י' דבור דשריא
בפומא, ועליה אתמר (תהלים לג ו) בדבר יהו"ה
שמים נעשו, ואיהו דבור חד דכליל עשר
אמירן, ורזא דמלה אחת דבר אלהים שמים
זו שמעתי (שם סב יב), לאחזאה בה דעשר דברן
בדבור חד אתאמרו, שמים זו אלין אנכי ולא
יהיה לך, ואיהו אחד חד בינייהו, ודא איהו
דאמרן דבתרוייהו (דף טו ע"א) תליין פקודין
דעשה ולא תעשה, וקודשא בריך הוא
מתרוייהו מליל למיהב יקרא לאורייתא, דהא
איהו בדבורא חד אמר כלא, ולמה אמר שמים
זו שמעתי, ז"ו אח"ד, הוי בחושבן, דתרי
תורות הוו, וקודשא בריך הוא חד בינייהו
ושמיה חד, ומתרין דבורין נפק קלא ואתפלג
לשבעין קלין, לקבל שבעין אנפין, וקטל בהון
שבעין אומין על דלא קבילו אורייתא, ובתרין
דבורין קטיל לתרין אומין, דאינון עשו
וישמעאל דלא בעו לקבלא אורייתא.

דהא קודשא בריך הוא חד איהו, ואיהו לא
הוה ממלל באלין קלין ודבורין דאנכי,
אלא לאחזאה דשמיה ויקריה הוה באורייתא,
ובגין דא קודשא בריך הוא מליל מינה (ג"א
בדינא), בגין דיתועזעון כל אומין דעלמא
מאלין דמשתדלין בה, ובגין דא אמר קודשא
ברוך הוא למשה (שמות ג טו) זה שמי לעלם וזה

זָה שְׁמִי לְעֵלָם וְזֶה זְכָרִי לְדוֹר דּוֹר.
שְׁמִי עִם י"ה - שְׁס"ה מְצוֹת שֶׁל
לֹא תַעֲשֶׂה, זְכָרִי עִם ו"ה - רַמ"ח
מְצוֹת עֲשֵׂה, לְהִרְאוֹת שֶׁהַתּוֹרָה
נִבְרָאָה בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָאת. זֶהוּ שְׁכָתוּב כֹּל
הַנִּקְרָא בְּשְׁמֵי וְכו', וּבִה שׁוֹרָה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמְמַנֶּה דְבַר
בְּסִינֵי.

וַיֵּשׁ תּוֹרָה עֲלֵינוּהָ שְׁלֹא נִקְרָאת
בִּה בְּרִיאָה אֱלֹא הָאֲצִילוֹת שְׁלוֹ,
וְהִיא וְהוּא - הַכֹּל אֶחָד, וְכֹל אָדָם
שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, שְׁמוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם, כֹּל שֶׁפֶן
וְכֹל שֶׁפֶן בְּמִנּוּרָה הַקְּדוֹשָׁה,
וְהַמְּנוּרָה הַקְּדוֹשָׁה וְדַאי פִּיךָ הוּא
סִינֵי, שְׁבַעַת הַהֶבְלִים שְׁיוּצְאִים
מִפִּיךָ, הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם,
שְׁהִיא בַת שְׁבַע, שֶׁהֵם שְׁבַעַת
שְׁמוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, שֶׁהוּא
הַשֵּׁם שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת.

וּמְמַנֶּה עוֹלָה קוֹל שֶׁהוּא הַעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, וּמִתְעַלָּה לְשְׁבַעִים
קוֹלוֹת, שֶׁהִיא וְדַאי עוֹלָה בּוֹ
לְשְׁבַע, שֶׁהִיא ה' הַעֲלִינוּהָ, אוֹר
וְ, אוֹר שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא
מַחְפָּים, מִצַּד שֶׁל הַחֲכָמָה שֶׁהִיא
י', וּבִה עוֹלָה ו' לְעֶשֶׂר ו' פְּעָמִים,
וּב' הַהִי"ן הֵם, ה' הֶבֶל מִבְּפָנִים,
ה' הֶבֶל מִבַּחוּץ, וּשְׁנֵיהֶם הֵם בְּלִב
וּבִפֶּה, הֵם עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבָהֶם הֶלֶב
וְהַפֶּה שְׁוִים, וּמִי שֶׁמִּתְעַסֵּק
בַּתּוֹרָה, אִזְ צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה הַפֶּה
וְהֶלֶב שְׁוִים, וְלֹא לְחַנֵּם פְּרֻשׁוֹהוּ
בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, כֹּל מִי שֶׁאֵין תּוֹכוֹ
כְּבָרוֹ אֵל יִפְגַּס לְבַיִת הַמְּדַרְשׁ.

שְׁנֵי הַהִי"ן וְדַאי הֵם שְׁנֵי דְבוּרִים,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי,
ו' הַקּוֹל שְׁיוּצָא מִמֶּה, וְעָלִיו נֶאֱמַר
קוֹל דְּבָרִים אֲתָם שְׁמַעִים, וְהַקּוֹל
הַזֶּה יוּצָא מִשְׁנֵי דְבוּרִים שֶׁהוּא
ה"ה, שְׁכּוֹלְלִים עֲשֶׂרֶה דְבָרוֹת, ה'

זְכָרִי לְדוֹר דּוֹר, שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה פְּקוּדִין
דְּלֹא תַעֲשֶׂה, זְכָרִי עִם ו"ה רַמ"ח פְּקוּדִין
דְּעֲשֵׂה, לְאַחֲזָאָה דְאוּרֵייתָא בְּשֵׁמָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אַתְּבְּרִיאַת, וְעַל שְׁמִיהָ אַתְּקְרִיאַת,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיהו מג ז) כֹּל הַנִּקְרָא בְּשְׁמֵי
וְכו', וּבִה שְׁרִיאָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִינָהּ
מְלִיל בְּסִינֵי.

וְאִית דְאוּרֵייתָא עֲלָאָה דְלֹא אַתְקְרִי בִּה בְּרִיאָה
אֱלֹא אֲצִילוֹתָא דִּילֵיהָ, וְהִיא וְהוּא כְּלֹא
חַד, וְכֹל בַּר נֵשׁ דְּאֲשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵייתָא שְׁמִיהָ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תַּמָּן, כֹּל שֶׁפֶן וְכֹל שֶׁפֶן
בְּבוּצִינָא קְדִישָׁא, וּבוּצִינָא קְדִישָׁא וְדַאי פִּימְךָ
אִיהִי סִינֵי, שְׁבַע הַבְּלִים דְנִפְקִין מִפּוּמְךָ
שְׁכִינְתָא שְׁרִיאָא עֲלֵיהֶוּ, דְאִיהִי בַת שְׁבַע,
דְאִינוּן שְׁבַע שְׁמֵהֶן דְשְׁמָא מְפָרֵשׁ, דְאִיהִו שְׁמָא
דְאַרְבָּעִין וְתַרְיַן אַתְוּוֹן.

וּבְמִנָּה סְלִיק קוֹל דְאִיהִו עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא,
וְאֲסַתְלַק לְשְׁבַעִין קָלִין, דְאִיהִי וְדַאי
בִּיה סְלָקָא לְשְׁבַע, דְאִיהִי ה' עֲלָאָה, אוֹרָא
דְכִנָּא, אוֹרָא דְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דְאִיהִי מַחְפָּים,
מַסְטָרָא דְחֲכָמָה דְאִיהִי י', וּבִה סְלִיק ו' לְעֶשֶׂר
ו' זְמַנִּין, וּב' הַהִי"ן אִינוּן ה' הֶבֶל מְלָגָאוּ ה'
הֶבֶל מְלָבַר, וְתַרְוֵיהֶוּ אִינוּן בְּלָבָא וּבְפּוּמָא,
אִינוּן עֲשֶׂר דְבָרֵן דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבַהוּן
אִינוּן לָבָא וּפּוּמָא שְׁוִין, וּמָאן דְאַתְעַסֵּק
בְּאוּרֵייתָא כְּדִין צָרִיךְ דִּיהָא פּוּמָא וְלָבָא שְׁוִין,
וְלֹאוּ לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְנִיתִין, כֹּל מִי
שְׁאִין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ אֵל יִפְגַּס לְבַיִת הַמְּדַרְשׁ.

תַּרְיַן הַהִי"ן וְדַאי אִינוּן תַּרְיַן דְבוּרִין, דְאַתְמַר
בַּהוּן (תהלים סב יב) שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי, ו'
קָלָא דְנִפְיָק מְנִיְהֶוּ, וְעֲלִיהָ אַתְמַר (דברים ד
יב) קוֹל דְּבָרִים אֲתָם שְׁמַעִים, וְהִיא קוֹל נְפִיק
מִתַּרְיַן דְבוּרִין דְאִיהִו ה"ה, דְכְּלִילָן עֲשֶׂר דְבָרֵן,

בלוח אחד, והיו מסדרים אליהם, ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל, הרי חמשה בלוח הראשון. בלוח השני היו מסדרים אליהם חמשה תקונים אחרים, שהם טפכם נשיכם וגרף מחטב עציף עד שאב מימיה, אלה הם ה', הרי שני דבורים שכלולים בהם עשרה, והקול שהיה יוצא מהם היה כולל אותם, וזה ו', כולל ו' פעמים, שכתוב טוב בששת ימי בראשית, והיא היתה עולה מהם באות י', ו' פעמים י' הם ששים, נמצא שהיא י' אמירות, (שלא היה

עולה לע"ב שמות).

ה' שני דבורים, ובהם עשרה - הרי שנים עשר. ו' עולה באות י', ו' פעמים י' שהם ששים - הרי שבעים ושנים. ואם תאמר שבתורה דבר ולא יותר, לא נמצא מקום למעלה ולמטה שלא דבר ממנו, אפלו במלאכים, שלא נמצא שאלו"ה אחר יש בעולם, ודבר בפסא, זהו שכתוב אנכי, וכך עולה אנכי לחשבון פס"א, ואחר דבר במלאכים. זהו שכתוב וכל העם ראים את הקולת, שעליהם נאמר כי עוף השמים יוליף את הקול כו'.

משום שפשהקדוש ברוך הוא רצה לדבר במלאכים, ירד שמו עליהם, כמו זה: יהו"ה, י' בחיה אחת שהיא ארז"ה, וכו' נאמר ארז"ה שאג מי לא יירא, ובאיה מקום? י' בראש, ה' על כנפיו, ו' בפיו, וה' בזנבו, ובגללה נאמר הוי זנב לאריות וכו', וזהו ופני ארז"ה אל הימין לארבעתם, ואחר כך היה יורד בחיה ששמה שור, כמו זה: הוה"י, ה' בראשו, ו' בפיו, ה' בכנפיו, י' בזנבו, וזהו ופני שור מהשמאל, ואחר כך היה יורד על חיה ששמה נשר,

ה' בלוחא חדא, והוּוּ מסְדֵרִין לְגַבְיֵיהוּ (דברים כט ט) ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל, הא חמש בלוחא קדמאה, בלוחא תניינא הוּוּ מסְדֵרִין לְגַבְיֵיהוּ חמש תקונין אחרנין, דאינון טפכם נשיכם וגרף מחטב עציף עד שאב מימיה, דא אינון ה', הא תרין דבורין דכלילן בהון עשר, וקלא דהוה נפיק מנייהו הוה כליל לון ודא ו', כליל ו' זמנין דכתיב טוב בששת ימי בראשית, (כאן חסר) ואיהי הוה סלקא מנייהו באת י', ו' זמנין י' אינון שתין, אשתפח דאיהי י' אמירן, (דלא הוה סליק לע"ב שמהו).

ה' תרין דבורין ובהון עשר הא תריסר, ו' הוא סליק באת י', ו' זמנין י' דאינון שתין הא ע"ב, ואי תימא דבאורייתא מליל ולא יתיר, לא אשתפח אתר לעילא ותתא דלא מליל מניה, אפילו במלאכין, דלא אשתפח דאלו"ה אחרא אית בעלמא, ומליל בפרסייא, הדא הוא דכתיב אנכי, והכי סליק אנכי"י לחשבון פס"א, ולבתר מליל במלאכין, הדא הוא דכתיב (שמות כ יח) וכל העם ראים את הקולת, דעלייהו אתמר (קהלת י ט) כי עוף השמים יוליף את הקול וכו'.

בגין דכד קודשא בריך הוא בעא למלא במלאכיא נחת שמייה עלייהו, פגוונא דא יהו"ה, י' בחיה חדא דאיהי ארז"ה, וביה אתמר (עמוס ג ח) ארז"ה שאג מי לא יירא, ובאן אתר י' ברישא ה' על גדפוי ו' בפומיה ה' בזנביה, ובגינה אתמר הוי זנב לאריות (דף טו ע"ב) וכו', ודא הוא ופני ארז"ה אל הימין לארבעתם (יחזקאל א י), ולבתר הוה נחית בחיה דשמה שור, פגוונא דא הוה"י, ה' ברישיה ו' בפומוי ה' בגדפוי י' בזנביה, ודא איהו

כמו זה: והי"ה, ו' בראשו, ה' בפיו, י' בכנפיו, ה' על זנבו, וזהו ופני נשר לארבעתם, הם שנים עשר פנים, לכל אחד שש, עולים לשבעים ושנים, וזהו וכל העם ראים את הקולות.

ואדם רוכב על גביהן, זה מטטרו"ן, שהוא כולל שם של ארבעים ושנים אותיות, והם (שש אותיות, ולכל אות עולים שש), שבע תבות, ובכל תבה שש אותיות, ועולות לארבעים ושנים, וזהו שרפים עומדים ממעל לו, שש כנפים שש כנפים לאחד, בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף.

שכמו ששמו של הקדוש ברוך הוא של ארבעים ושנים ושבעים ושנים למעלה, כך הוא השם של ארבעים ושנים ושבעים ושנים למטה. זהו שכתוב בשם אלהי"ם כן תהלתך על קצוי ארץ, וזהו וכל העם ראים את הקולות, והם היו המלאכים, שכל אחד היה נעשה קול ופורה באויר, וכל אחד מישראל שהיה אומר נעשה ונשמע, היה שורה בפיו, והיה מלמדו את כל התורה.

ואחר כך דבר עמם משמים וארץ, זהו שכתוב מן השמים השמייעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה וכו'. באותו זמן שאמרו ישראל נעשה ונשמע, מיד ישמחו השמים ותגל הארץ, אחר כך היה מדבר עמהם מארבעה צדדים, והיו מסתכלים אל המזרח והיו שומעים את הקול, ולמערב ודרום וצפון היו שומעים את הקול, להראות שמכל מקום דבר עמם, ולא היה מקום למעלה ומטה שלא דבר

ופני שור מהשמאל, ולבתר הנה נחית על חנה ששמה נשר, פגוונא דא והי"ה, ו' ברישיה ה' בפומיה י' בגדפוי ה' על זנביה, ודא איהו ופני נשר לארבעתם, ואינון תרי עשר אנפין, לכל חד שית, סלקין לע"ב, ודא איהו וכל העם רואים את הקולות (שמות כ יח).

ואדם רכיב על גבייהו דא מטטרו"ן, דאיהו פליל שמא דארבעין ותריין אתוון, ואינון (שית אתוון, ולכל את סלקין שית), ז' תיבין ובכל תיבה שית אתוון וסלקין למ"ב, ודא איהו שרפים עומדים ממעל לו, שש פנפים שש פנפים לאחד, בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף (ישעיהו ו ב).

דכמה דאיהו שמא דקודשא בריך הוא דמ"ב וע"ב לעילא, כך איהו שמא דמ"ב וע"ב לתתא, הדא הוא דכתיב (תהלים מח) פשמך אלהי"ם כן תהלתך על קצוי ארץ, ודא איהו וכל העם רואים את הקולות, ואינון הוו מלאכין, דכל חד הנה אתעביד קול ופרח באוירא, וכל חד מישראל דהנה אמר נעשה ונשמע הנה שרין בפומיה, והנה אוליה ליה אורייתא פלה.

ולבתר מליל עמהון מן שמיא וארעא, הדא הוא דכתיב (דברים ד לו) מן השמים השמייעך את קולו ליסרך, ועל הארץ הראך את אשו הגדולה וכו', בההוא זמנא דאמרו ישראל נעשה ונשמע מיד ישמחו השמים ותגל הארץ (ד"ה א מו), לבתר הנה ממלל עמהון מארבע סטרין, והוו מסתכלין לגבי מזרח והוו שמעין ית קלא, ולגבי מערב ודרום וצפון הוו שמעין ית קלא, לאחזאה דמפל אתר מליל עמהון, ולא הנה אתר לעילא ותתא דלא מליל עמהון, לאחזאה דמלא כל הארץ פבורו, דאיהו סביל עלאין ותתאין,

עמם, להראות שמלא כל הארץ כבודו, שהוא סובל עליונים ותחתונים, והוא סומך מעלה ומטה וכסא הכבוד, ומלאכים ונשמות, הוא סובל הכל וקושר הכל ומיחד הכל, ואין מי שסומך אותו.

והוא נקרא בכל השמות, להודיע תקפו בכל שם ושם, מאותה דרגה וממנה ששורה עליו, ואין לו שם ידוע, והוא נקרא אחד בחשבון, כששורה בדרגה של אותם (אחרים) (אחדים) משאר הדרגות, והוא אין לו חשבון. כששורה על כל העולמות (העליונים) ועל כל ממנה שלהם, נקרא על שמו, להראות לכל אחד מישראל ממקום שקוראים לו לפי צרכיהם, כמו שבארנוהו, הרוצה להעשיר יצפין, להחכים ידרים.

קם המנורה הקדושה וכל ראשי הישיבות, והשתטחו לפני הזקן וברכו אותו. אמר המנורה הקדושה: ודאי הזקן הזה בא ממקום עתיק הימים ושם התגדל, אשרי חלקנו שזכינו לשמע דברים עתיקים מהמקום של עתיק הימים, אשרי חלקנו שזכינו לזה.

קם רבי שמעון, פתח ואמר: בראשיית בריית א"ש, שהוא אות ורשם שעליונים ותחתונים עומדים בו, הוא האות של הצבא שלמעלה, שבהם נקרא הקדוש ברוך הוא יהו"ה צבאו"ת, והוא האות של הצבא שלמטה, הוא אות וברית שבו קיימים שמים וארץ, כמו שנאמר אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת, הוא אות ודאי, שהוא רשם של חותם המלך.

ואיהו סמיך עילא ותתא וכרסיא יקרא, ומלאכין ונשמתין, איהו סביל כלא, וקשיר כלא, ומיחד כלא, ולית מאן דסמיך ליה.

ואיהו אתקרי בכל שמהן, לאשתמודעא תוקפיה בכל שמה ושמה, מההוא דרגא וממנא דשריא עליה, וליה לית שמה ידיעא, ואיהו אתקרי חד בחושבן פד שריא בדרגא דאינון (אחריו) (ג"א אחריו) משאר דרגין, ואיהו לית ליה חושבן, פד שריא על כל עלמין (ס"א עלאין) ועל כל ממנא דלהון, אתקרי על שמה, לאחזאה לכל חד מישראל מאתר דקראן ליה לפום צרכיהו, פמה דאוקמוהו הרוצה להעשיר יצפין להחכים ידרים.

קם בוצינא קדישא וכל מארי מתיבתאן, ואשתטחו קמי סבא, וברוכו ליה, אמר בוצינא קדישא ודאי האי סבא מאתר דעתיק יומין קא אתי, ותמן אתרבי, זפאה חולקנא דזכינא למשמע מלין עתיקין, מאתר דעתיק יומין, זפאה חולקנא דזכינא להאי.

קם רבי שמעון פתח ואמר, בראשיית בריית א"ש, דאיהו אות ורשימו דעלאין ותתאין ביה קיימין, איהו אות דצבא דלעילא, דבהון אתקרי קודשא בריך הוא יהו"ה צבאו"ת, ואיהו אות דצבא דלתתא, איהו אות וברית דביה קיימין שמיא וארעא, פמה דאת אמר (ירמיה לג כה) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת, איהו אות ודאי, דאיהו רשימו דחותמא דמלפא.

אדהכי הא סבא קא נחית לגביה כמלקדמין פתח ואמר רבי רבי (י) ברית איהו ודאי צדיק ח"י עלמין, דאיהו י' זעירא

בין כך הגה הזקן הזה ירד אליו כמו מקדם, פתח ואמר: רבי רבי, (י) הברית הוא ודאי צדיק ח"י העולמים, שהוא י' זעירה מצד החכמה העליונה שכשירדת י' אליו, אף על גב שבמקומו

י' עליונה נקראת, כשיוֹרֶדֶת לצדיק נקראת י' זעירה, והאות ו', אף על גב שהיא ו' העליונה במקומה בעמוד האמצעי, כשיוֹרֶדֶת לצדיק להתחבר עם ה', נקראת ו' זעירה. הא"ב של האותיות הקטנות הם בו, וה' העליונה, כשיוֹרֶדֶת אל הצדיק נקראת זעירה. ואף על גב שאותיות השם הקדוש כלולים בו, הם נסתרים בו, ובגללו נאמר סוד יהו"ה ליראיו ובכריתו להודיעם, ואם הם נסתרים בו, במה הם נודעים? בשכינה, שהיא האספקלריה שמאירה כשיוֹרֶדֶת יהו"ה לצדיק להאיר בו ודאי, וממנה נודעים, והו שכתוב פה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו. אם הוא שם, נקראת אספקלריה המאירה, ובאותו זמן, פי אם בזאת יתהלל המ'תהלל השכל הידוע, ואם יסתלק מצדיק והוא נשאר חרב ויבש, מיד נקראת אספקלריה שאינה מאירה. באותו זמן, אל יתהלל חכם בחכמתו.

ומי גרם להאיר לה ולהודיע בה לקדוש ברוך הוא? מי ששומר ברית, וסוד הדבר - זה השער ליהו"ה צדיקים יבאו בו, זה שער הצדיקים, ויש להם רשות להפגס לשם. וזהו מי שהוא צדיק, ובו יהו"ה, הוא זוכה בשכינה ויורש אותה, ועולה עמה למלך, שהוא העמוד האמצעי, שהוא המלך, והיא המלכות שלו, וסוד הדבר - ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ, וזהו השכינה שנאמר בה והארץ הדום רגלי. והשכינה היא ציור של העליונים והתחתונים, כל דמיות הספירות וכל שמותיקם הם מצירים בה,

מסטרא דחכמה דלעילא, דכד נחתא י' לגביה, אף על גב דבאתריה י' עלאה אתקרי, פד נחית לגבי צדיק י' זעירא אתקרי, ואת ו' אף על גב דאיהו ו' עלאה באתריה בעמודא דאמצעייתא, פד נחית לגבי צדיק לאתחברא בה', ו' זעירא אתקרי, אלפא ביתא דאתוון זעירן (דף טו ע"א) ביה אינון, וה' עלאה כד נחתא לגבי צדיק, זעירא אתקריאת, ואף על גב דאתוון דשמא קדישא ביה כלילן, סתימין אינון ביה, ובגניניה אתמר (תהלים כה יד) סוד יהו"ה ליריאיו ובכריתו להודיעם, ואי סתימין אינון ביה, במאי אשתמודעאן, בשכינתא, דאיהי אספקלריאה דנהרא פד נחית יהו"ה לגבי צדיק לנהרא בה ודאי, ומנה אשתמודען, הדא הוא דכתיב (ירמיה ט כב) פה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, אי איהו תמן אתקריאת אספקלריאה דנהרא, ובההוא זמנא פי אם בזאת יתהלל המ'תהלל השכל הידוע (שם כג), ואם יסתלק מצדיק ואשתאר איהו חרב ויבש, מיד אתקריאת אספקלריאה דלא נהרא, בההוא זמנא אל יתהלל חכם בחכמתו.

ומאן גרים לאנהרא לה, ולאשתמודעא בה לקודשא בריך הוא, מאן דנטיר ברית, ורזא דמלה זה השער ליהו"ה צדיקים יבאו בו (תהלים קיח כ), דא איהי תרעא דצדיקייא, ואית לון רשו לאעלא תמן, ודא איהו מאן דאיהו צדיק, וביה יהו"ה, איהו זכי בשכינתא וירית לה, וסליק בה למלפא דאיהו עמודא דאמצעייתא, דאיהו מלך, ואיהי מלכות דיליה, ורזא דמלה ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ (ישעיה ס כא), ודא איהו שכינתא דאתמר בה (שם טו א) והארץ הדום רגלי.

ושכינתא איהי ציורא דעלאין ותתאין, כל דיוקנין דספירן וכל שמיהן

ובה חקוקות נשמות ומלאכים
וחיות קדושות, ובה חקוקים מה
שנאמר בהם ודמות פניהם פני
אדם וכו'.

קם רבי שמעון ואמר: זקן זקן,
והרי השכינה היא היחוד של
הקדוש ברוך הוא, איך חקוקים
בה דמיות שלמטה שאינם
מציאותה? אמר לו: רבי, למלך
שיושב בהיכלו, וכמה אנשים
נכנסים לראותו, מהם מסתכלים
בלבושו, ומהם בגופו, ומהם
מסתכלים במעשיו, ובודאי
שפמעשיו נודע מי הוא המלך,
שבלבושים הוא משתנה בהם
לכמה שנויים, ובלבושים שהוא
לבוש בפקר לא לובש בערב,
והלבושים שלובש יום אחד לא
לובש יום שני, וכך בכל יום
וחדש ושנה ושפת וימים טובים
משתנה בלבושים.

כמו כן השכינה יש לה כמה
לבושים, שמהם ברא הקדוש
ברוך הוא פסאות (פסא), ומלאכים
וחיות ושרפים, ושמים וארץ,
וכל מה שברא בהם, וכל הבריות
שברא מהלבושים הללו שלה,
רשם את כלם וחקקם בלבושיה,
כדי להסתכל ממנה בכל הבריות
לרחם עליהם, וסוד הדבר -
וראיתה לזכר ברית עולם,
וראיתה בלבושים הללו שהם
מאירים בכל (הבריות), לפעמים
שישראל מאירים להם במעשים
טובים, ובגללם הקדוש ברוך
הוא מרחם עליהם.

ואם עושים מעשים רעים, היא
מתלבשת לבושים אחרים
שחורים, שבהם רשומים כל
אותם פעלי הדינים שנקראים
לילות, לדון בהם את העולם,
ובאותו זמן היא אומרת, אל

דלהון בה אינון מצוירים, ובה אינון גליפין
נשמתי ומלאכין וחיוון קדישין, ובה גליפין
מה דאתמר בהון (יחזקאל א' כ') ודמות פניהם פני
אדם וכו'.

קם רבי שמעון ואמר, סבא סבא, והא
שכינתא איהי יחודא דקודשא בריה הוא,
איך גליפין בה דיוקנין דלתתא דלאו אינון
מציאותה, אמר ליה רבי, למלכא דאיהו יתיב
בהיכליה, וכמה בני נשא עאלין למחזייה,
מנהון מסתכלין בלבושו, ומנהון בגופוי,
ומנהון מסתכלין בעובדוי, ובודאי בעובדוי
אשתמודע מאי ניהו מלכא, דלבושין איהו
משתני בהון לכמה שנויין, ולבושין דאיהו
לבוש בצפרא לא לביש ברמשא, ולבושין
דלביש יומא חדא לא לביש יומא תננא, והכי
בכל יומא וירחא ושטא ושבתא וימין טבין
אשתני בלבושין.

בגוונא דא שכינתא פמה לבושין אית לה,
דמנהון ברא קודשא בריה הוא כרסיין
(ג"א כרסיא), ומלאכין וחיוון ושרפים, ושמיא
וארעא, וכל מה דברא בהון, וכל בריין דברא
מאלין לבושין דילה, רשים לון פלהו וגליף
לון בלבושהא, בגין לאסתכלא מינה בכל
בריין לרחמא עליהו, ורזא דמלה וראיתה
לזכור ברית עולם (בראשית ט טז), וראיתה באלין
לבושין דאינון נהירין בכל (ברין) זמנין
דישראל נהירין לון בעובדין טבין, ובגינייהו
קודשא בריה הוא רחים עלייהו.

ואי עבדין עובדין פישין, איהי אתלבשת
לבושין אחרנין אוכמין, דבהון רשימין
כל אינון מארי דינין דאתקריאו לילות,
למידן בהו לעלמא, ובההוא זמנא איהי
אמרת (שיר א' י)

אל תראוני שאני שחרחרת, ובגין דא אלין מסטרא דלבושין

תראני שאני שתרחרת, ומשום זה, אלו מצד הלבושים הם חקוקים בה, העליונים שהם מלכים ושליטים על התחתונים, והמלאכים (והמלכים) נקראו מצד המלכות, ומצד הגוף נקרא חסד זרוע ימין, גבורה זרוע שמאל, הגוף העמוד האמצעי, נצח והוד שתי שוקים, הצדיק אות ברית, והרי פרשה.

והיא הציוור של כלם, ולפנים ממנה, שהיא תקון הגוף, מאיר הקדוש ברוך הוא שהוא יהו"ה, כמו נשמה בגוף, לפנים מהפל, אותו שאוחז הפל וקושר הפל, שלא נרמז בשום רמז, והפל נרמז בשכינה, שמתלבשת בלבושים שבהם מצירים כל הבריות, היא נקראת בכל השמות, והיא דמות ארבע החיות בלבושיה, שבכל אחד ואחד רשום ארבע אותיות, ודמות אדם להנה, זה הרשם של עשר אותיות שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שעולה לחשבון אדם, דמות אדם ודאי זו שכינה, שהיא דמותו (דמות של אדם), ועליה נאמר ותמונת יהו"ה יביט, וזה מצד הלבוש, אבל מצד הגוף היא היחוד של העמוד האמצעי, הוא (היא) חותם מצד הגוף, ומשום שהוא חותם, אומרת השכינה ליהו"ה, שהוא מבפנים, שימנו כחותם על לבך, שאף על גב שאפה תסתלק ממני בגלות, חותמך נשאר עמי ולא יסור ממני לעולם.

קם רבי שמעון ואמר: יקן יקן, אמר לך פסוק שלמדתי כמו זה, שימני כחותם על לבך. שימני חותם לא כתוב, אלא כחותם. אמרה השכינה, רבון העולמים, שימני כחותם, פאותו רשם של חותמך, שאף על גב שהחותם נשאר בידך, הרשם שלו הוא

אינון גלפינין בה, עלאינין דאינון מלכין ושלטיין על תתאין, ומלאכין (ג"א ומלכין) אתקריאו מסטרא דמלכות, ומסטרא דגופא אתקרי חסד דרועא ימינא, גבורה דרועא שמאלא, גופא עמודא דאמצעיתא, נצח והוד תרין שוקין, צדיק אות ברית, והא אוקמוה.

ואהו ציורא דכלהו, ומלגאו מינה דאהו תקונא דגופא נהיר קודשא בריה הוא דאהו יהו"ה, פנשמתא בגופא, לגו מפלא ההוא דאחיד פלא וקשיר פלא, דלא אתרמיז בשום רמיזו, וכלא אתרמיז בשכינתא, דאתלבישת בלבושיין דבהון מצויירין כל בריין, איהי אתקריאת בכל שמהן, ואיהי דמות ארבע חיוון בלבושהא, דבכל חד וחד רשים ארבע אתוון, ודמות אדם להנה, דא רשימו (דף טו ע"ב) דעשר אתוון, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דסליק לחושפן אדם, דמות אדם ודאי דא שכינתא דאיהי דיוקניה (ג"א דיוקנא דאדם) ועלה אתמר (במדבר יב ח) ותמונת יהו"ה יביט, והאי מסטרא דלבושא, אבל מסטרא דגופא איהי יחודא דעמודא דאמצעיתא, איהו (ג"א איהו) חותמא מסטרא דגופא, ובגין דאהו חותמא, אמרת שכינתא לגבי יהו"ה דאהו מלגאו, (שיר ח ו) שימני כחותם על לבך, דאף על גב דאנת תסתלק מני בגלותא, חותמא דילך אשתאר עמי, ולא אתעדי מני לעלם.

קם רבי שמעון ואמר, סבא סבא, אימא לך קרא דאוליפנא פגוונא דא שימני כחותם על לבך, שימני חותם לא פתיב אלא כחותם, אמרת שכינתא רבון עלמין, שימני כחותם, פההיא רשימו דחותמא דילך, דאף על גב דחותמא אשתאר בידך, רשימו דיליה בפתקא

בפתקה, ומאותו הרשם
מזדעזעים עליונים ותחתונים
כמו שפלוף שהוא בשר ודם, מה
שרושם בפתק, הרשם שלו של
החותם בידו הוא, ואף על גב
שהחותם נשאר בידו, כף פוחדים
מרשם החותם כאלו היה מלף,
על אחת כמה וכמה אם היה
חותם.

שימני כחותם על לבך, וכי מי
ראה (ש) חותם על הלב? אלא
אלו תפלין, שאותם רצועות
שלהן תלויות על הלב, ואלו
תפלין של ראש, ותפלה של יד
שהיא בשמאל, פנגד הלב, וזהו
כחותם על לבך, וכחותם על
זרועך - תפלה של יד, שהם
הרשם של השם הקדוש, שהוא
י' קדש לי כל בכור, ה' והיה פי
יביאך, ו' שמע ישראל, ה' והיה
אם שמע, ומאותו הרשם
מזדעזעים אמות העולם. זהו
שכתוב וראו כל עמי הארץ פי
שם יהוה נקרא עליך ויראו
מפני, וכן פרשוהו, שם יהוה -
אלו תפלין של ראש.

שימני כחותם, זו אות ברית
מילה, ואות של ימים טובים,
שהוא הרשם של השם הקדוש
כמו זה, מי יעלה לינו
ה'שממה, ראשי האותיות (תבות)
- מילה, וסופי האותיות - יהוה.
מי ששומר את הרשם הזה כאלו
שמר את השם הקדוש, ומי
שמשקר ברשם הזה כאלו משקר
בשם הקדוש, שזה נקרא חותם
של הגושפנקה של המלך.

שבר אדם ששומר את הרשם
הזה למטה, שהוא אות הברית,
אות שבת, אות תפלין, אות של
ימים טובים, הוא רשום וחקוק
למעלה, ומאיר למעלה, וממנו
מזדעזעים עליונים ותחתונים,
כמו שנאמר וראו כל עמי הארץ

איהו, ומההוא רשימו מזדעזעין עלאין
ותתאין, פגוונא דמלכא דאיהו בשרא ודמא,
מאי דרשים בפתקא, רשימו דיליה דחותמא
בידיה הוא, ואף על גב דחותמא בידיה
אשתאר, הכי דחילין מרשימו דחותמא, כאלו
היה מלכא, על אחת כמה וכמה אי היה
חותמא.

שימני כחותם על לבך, וכי מאן חמא (ג"א
ש) חותמא על לבא, אלא אלין תפלין,
דאינון רצועין דלהון תליין על לבא, ואלין
תפלין דרישא, ותפלה דיד דאיהו בשמאלא
לקבל לבא, ודא איהו כחותם על לבך,
וכחותם על זרועך, תפלה דיד, דאינון רשימו
דשמא קדישא, דאיהו י' קדש לי כל בכור,
ה' והיה פי יביאך, ו' שמע ישראל, ה' והיה
אם שמע, ומההוא רשימו מזדעזעין אומין
דעלמא, הדא הוא דכתיב (דברים כח) וראו כל
עמי הארץ פי שם יהוה נקרא עליך ויראו
מפני, והכי אוקמוהו שם יהוה אלין תפלין
דרישא.

שימני כחותם דא אות ברית מילה, ואות
דימין טבין, דאיהו רשימו דשמא
קדישא, פגוונא דא (שם ל יב), מי יעלה לינו
ה'שממה, רישי אתוון (ג"א תיבין) מילה, וסופי
אתוון יהוה, מאן דנטיר האי רשימו, כאלו
נטיר שמא קדישא, ומאן דמשקר בהאי
רשימו, כאלו משקר בשמא קדישא, דהאי
אתקרי חותמא דגושפנקה דמלכא.

דבר בר נש דנטיר האי רשימו לתתא, דאיהו
אות ברית, אות שבת, אות תפלין, אות
דימין טבין, איהו רשים וחקיק לעילא, ונהיר
לעילא, ומניה מזדעזעין עלאין ותתאין, כמה
דאת אמר (שם כח) וראו כל עמי הארץ פי שם

פי שם יהו"ה נקרא עליך, שם יהו"ה ודאי, וזהו אותו הרשם של ברית מילה, ואות התפלין, ואות של שבת וימים טובים, ומי שמשקר בו למטה, נעברת חקיקתו למעלה, ובאותו זמן שולטים עליו כל המקטרגים העליונים והתחתונים.

שימני כחותם, זו הנשמה, שהרשם שלה חקוק למעלה, כמו שבארוהו בעקב, דיוקנו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד, שכל הנשמות שגזירות משם, חקיקתם חקוקה למעלה, והרשם שלהם למטה, ואותה חקיקה שלמעלה היא החותם, והרשם שלמטה הוא הרשם של החותם, ומיד שהרשם של החקיקה של הנשמה היא למעלה, והרשם שלה למטה, נאמר בה והנה מלאכי אלהי"ם עלים וירדים בו, עולים למעלה ומסתכלים ברשם של הנשמה שמאירה באותה החקיקה ומזדעזעים ממנה, יורדים למטה ומסתכלים ברשם של אותו דמות של מטה, ורואים שלא השתנה מהדיוקן של למעלה ופחדים ממנו.

שימני כחותם, זו התפלה, שבה חקוק ורשום ח"י העולמים בשמונה עשרה הברכות של התפלה, וזהו הרשם של החותם בפתקה, שהיא התורה, חקיקת האותיות של החותם, זהו צדיק ח"י העולמים. חותם זה העמוד האמצעי, שהיא קריאת שמע. והנה מלאכי אלהי"ם עלים, בזמן שהוא זוקף בשם, עולים עמו, בזמן שהוא מנמיך וכורע בכרופ, יורדים עמו, ודאי הוא והנה מלאכי אלהי"ם עלים וירדים בו. מלאכי אלהי"ם עלים, בזמן שהוא עומד בדין, כלם עומדים ומלמדים עליו זכות. וירדים,

יהו"ה נקרא עליך שם יהו"ה ודאי, דא ההוא רשימו דאות ברית מילה, ואות התפלין, ואות דשבת וימין טבין, ומאן דמשקר לתתא ביה, אתעבר גליפו דיליה מלעילא, ביהוה זמנא שלטין עליה כל מקטרגין עלאין ותתאין.

שימני כחותם דא נשמתא, דאיהו רשימו דילה גליפא לעילא, כמה דאוקמיהו בעקב, דיוקנו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד, דכל נשמתין דאינון גזירין מתמן, גליפו דלהון איהו חקוק לעילא, ורשימו דלהון לתתא, וההוא גליפו דלעילא איהו חותם, ורשימו דלתתא רשימו דחותם, ומיד דרשימו דגליפו דנשמתא איהו לעילא,

ורשימו דילה לתתא, אתמר בה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהי"ם עולים וירדים בו, סלקין לעילא ומסתפלין בדיוקנא דנשמתא דנהרא ביהוה גליפו ומזדעזעין מניה, נחתין לתתא ומסתפלין ברשימו דההוא דיוקנא דלתתא, וחדאן דלא אשתני מדיוקנא דלעילא ודחלין מניה.

שימני כחותם דא צלותא, דבה איהו חקיק ורשים ח"י עלמין, בתמני סרי ברכאן דצלותא, ודא איהו רשימו דחותמא בפתקא, דאיהו אורייתא, גליפו דאתון דחותמא דא צדיק ח"י עלמין, חותמא דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו קריאת שמע, והנה מלאכי אלהי"ם עולים, בזמנא דאיהו זוקף בשם סלקין עמיה. (דף טו ע"א) בזמנא דאיהו מאיף וכורע בכרופ נחתין עמיה, ודאי איהו והנה מלאכי אלהי"ם עלים וירדים בו, מלאכי אלהי"ם עלים, בזמנא דאיהו קאים בדינא קיימין פלהו ומוליפין עליה זכות, וירדים בזמנא דנצחין ליה בדינא ונחית לתתא, פלהו

בזמן שִׁמְנָצְחִים אוֹתוֹ בְּדִין וְיִוָּרֵד לְמִטָּה, כָּלֶם יִוָּרְדִים עִמּוֹ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ בְּעֵקֶב, אָנְכִי אֶרְדֶּה עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאֶנְכִי אֶעֱלֶךְ גַּם עִלָּה.

שִׁמְנֵי כְחוֹתֶם, זוֹ הַנְּשִׂמָה, שֶׁהִיא חֻקֵּי בִּפְסָא. בְּזִמְנָה שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת לְמִטָּה בְּתַפְלָה, הַפְּסָא מִתְעוֹרֶר לְמַעְלָה. כְּחוֹתֶם, זוֹ רוּחַ, שֶׁהִיא צִיּוֹר (שֶׁל יֵשׁ) (שֶׁל שׁ) הַחֻקֵּי בְּמִלְאָכִים. בְּזִמְנָה שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת לְמִטָּה בְּתַפְלָה, הַמִּלְאָכִים מִתְעוֹרְרִים עִמָּךְ לְמַעְלָה. עַל זֶרְעֶךָ, זוֹ הַנְּפֶשׁ, שֶׁהִיא חֻקֵּי בְּאַרְבַּעַת הַצְּדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם, בְּזִמְנָה שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת בְּתַפְלָה לְמִטָּה, אַרְבַּעַת הַצְּדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם מִתְעוֹרְרִים עִמָּךְ.

הַנְּשִׂמָה הִיא חוֹתֶם, רוּחַ - צִיּוֹר שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁחֻקֵּי בְּחוֹתֶם, הַנְּפֶשׁ - הַרְשָׁם שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת בְּחוֹתֶם, שֶׁהֵם רְשׁוּמִים בְּצִיּוֹרִים שֶׁל כֹּן הָאָדָם כְּמוֹ רְשָׁם שֶׁל חוֹתֶם בְּתַק, וּבְאוֹתוֹ רְשׁוּם שֶׁל הַנְּפֶשׁ נוֹדַע הַפְּרָצוּף בְּגוּף הָאָדָם מְאִיזָה מְקוֹם הוּא, וּמְשׁוּם זֶה פְּרִשׁוּהוּ שֶׁבְּחוֹתֶם הִזָּה כְּמוֹ רְשׁוּמִים יֵשׁ בּוֹ? אַרְבַּעַת. רְשָׁם שֶׁל אֲרִיָּה שָׁם, רְשָׁם שֶׁל שׁוֹר שָׁם, וְרְשָׁם שֶׁל דְּמוֹת אָדָם שָׁם. וּמִיָּהוּ שְׂרוּשָׁם אוֹתֶם בְּחוֹתֶם? יְהוּ"ה אֶמֶת, שֶׁבְּאַרְבַּעַת הַלָּלוּ רְשׁוּמִים הֵם, כָּל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם. אֲבָרָה אֶמֶת הָעוֹלָם שֶׁשֶׁקְרוּ בּוֹ, אֵינָם רְשׁוּמִים בּוֹ, אֲלָא בְּחוֹתֶם שֶׁל שֶׁקֶר, וְהוּא הַנְּחֹשׁ שֶׁדְּבַר שֶׁקֶר עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְגִלְלוּ נְאֻמַּר בְּדֶרֶךְ מִשָּׁל, לְשֶׁקֶר אֵין רְגִלִים, וְכֵן לְנֹחַשׁ אֵין רְגִלִים, עַל גַּחְנֶךָ תֵּלֵךְ, וְעַתִּיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַחֲוֹת הַשֶּׁקֶר מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנְּאֻמַּר וּמַחֲוֵה יְהוּ"ה אֱלֹהִים דְּמַעְוָה מַעַל כָּל פְּנִים וְכוּ', שֶׁנְּדַאי הַנְּחֹשׁ הִזָּה הוּא אֶל אַחֵר, וּבְכַמָּה הוֹרֵג? בְּסֵם הַמּוֹת

נְחֹתִין עִמִּיהָ, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ בְּעֵקֶב (בְּרֵאשִׁית כו) דְּאֶנְכִי אֶרְדֶּה עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאֶנְכִי אֶעֱלֶךְ גַּם עִלָּה.

שִׁמְנֵי כְחוֹתֶם דָּא נְשִׂמָתָא דְּאִיהִי חֻקֵּי בְּכוֹרְסִיָּא, בְּזִמְנָה דְּאִיהִי אֶתְעָרָא לְתַתָּא בְּצִלּוֹתָא, פְּרִסִּיָּא אֶתְעָר לְעִילָא, כְּחוֹתֶם דָּא רוּחַ, דְּאִיהוּ צִיּוֹרָא (רִישׁ) (נ"א דִּשׁ) חֻקֵּי בְּמִלְאָכִיא, בְּזִמְנָה דְּאִיהִי אֶתְעָרָא לְתַתָּא בְּצִלּוֹתָא, מִלְאָכִיא אֶתְעָרוּן עִמִּיהָ לְעִילָא, עַל זֶרְעֶךָ דָּא נְפֶשׁא, דְּאִיהִי חֻקֵּי בְּאַרְבַּעַת סְטָרִין דְּעִלְמָא, בְּזִמְנָה דְּאֶתְעָרָא אִיהִי בְּצִלּוֹתָא לְתַתָּא, אַרְבַּע סְטָרִין דְּעִלְמָא מִתְעָרִין עִמָּךְ.

נְשִׂמָה אִיהִי חוֹתְמָא, רוּחָא צִיּוֹרָא דְּאֶתְוֹן דְּאֶנּוּן חֻקֵּי בְּחוֹתְמָא, נְפֶשׁא רְשִׁימוּ דְּאֶתְוֹן בְּחוֹתְמָא, דְּאֵינּוּן רְשִׁימִין בְּצִיּוֹרִין דְּבַר נֶשׁ, כְּרְשִׁימוּ דְּחוֹתְמָא בְּתַקָּא, וּבְהֵהוּא רְשׁוּמָא דְּנְפֶשׁא אֶשְׁתְּמוּדַע פְּרָצוּפָא בְּגוּפָא דְּבַר נֶשׁ, מְאָן אֶתְר אִיהוּ, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ, בְּהֵאי חוֹתְמָא כְּמָה רְשִׁימִין אִית בֵּיה, אַרְבַּע, רְשִׁימוּ דְּאֲרִיָּה תְּמָן, רְשִׁימוּ דְּשׁוֹר תְּמָן, רְשִׁימוּ דְּנֶשֶׁר תְּמָן, רְשִׁימוּ דְּדְמוֹת אָדָם תְּמָן, וּמְאָן אִיהוּ דְּרְשִׁים לֹון בְּחוֹתְמָא, יְהוּ"ה אֶמֶת, דְּבְּהֵאי אַרְבַּע רְשִׁימִין אֵינּוּן כָּל בְּרִיִּין דְּעִלְמָא. אֲבָרָה אוּמִין דְּעִלְמָא דְּשֶׁקְרוּ בֵּיה, לֹאוּ אֵינּוּן רְשִׁימִין בֵּיה, אֲלָא בְּחוֹתְמָא דְּשֶׁקְרָא, וְאִיהוּ נְחֹשׁ דְּמִלִּיל שֶׁקְרָא עַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִינֵיה אֶתְמַר בְּאַרְחַ מִתְלָא, שֶׁקְרָא לִית לָהּ רְגִלִין, וְכֹף חוּיָא לִית לֵיה רְגִלִין, עַל גַּחְנֶךָ תֵּלֵךְ, וְעַתִּיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַחֲוָה שֶׁקְרָא מַעְלָמָא, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמַר (יִשְׁעִיָּה כה ח) וּמַחֲוֵה יְהוּ"ה אֱלֹהִים דְּמַעְוָה מַעַל כָּל פְּנִים וְכוּ', דְּוַדַּאי הֵאי חוּיָא אִיהוּ מִלְאָךְ הַמּוֹת דְּקִטִּיל מִלְאָךְ הַמּוֹת שֶׁהוֹרֵג אֶת בְּנֵי הָאָדָם וְגוֹרֵם לְדַמְעָה, שֶׁהוּא

שלו, שהיא גיהנם, וזהו סמא"ל. ובפרצופי הנחשים הללו הוא מתגלה לאנשים בדרך שקר לפתותם, וסוד הדבר - אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ואין להם קיום, אבל ציורי החיות הם רשומים בשמו של הקדוש ברוך הוא, ברשם הזה של המזוזה, שהוא שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים, וזהו הרשם של ברית מילה, שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים. שד"י הרי פרושהו ש שלשת האבות, שהם שתי זרועות וגוף, אלו הם שלשת ענפי הש', ד שכינה, י צדיק, אות ברית מילה, ועל השד"י הזה נאמר וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, בשד"י הזה, שהוא מחוץ למזוזה, אבל ושמי יהו"ה, שהוא בפנים המזוזה, שהיא השער של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בה זה השער ליהו"ה, לא נודעתי להם.

ובכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, אלו שני עמודי אמת, זו מות מן הבית, שהיא השכינה, ולא מתקרב אליה. זהו שפתוב והזר הקרב יומת, והאותיות של מזוזות הן ממש ז"ז מן"ת, ובשביל זה, מי ששומר ברית מילה, שהוא החותם שלו, זו מות ממנו, שהוא השטן, יצר הרע, רע, טמא, צפוני, מלאך המות, שלא יתקרב אליו ולא ימות על ידו.

ומי שמשקר בברית מילה, הוא משקר בחותם המלך, שהוא רשום בו, שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים. מנין לנו? מהכתוב הזה משמע, מ"י יעל"ה לנ"ו השמימ"ה - ראשי תבות מיל"ה, סופי תבות יהו"ה, ובנדאי מי

לבני נשא, וגרים דמעה, דאיהו אל אחר, ובמאי קטיל בסם המות דיליה, דאיהי גיהנם, ודא איהו סמא"ל.

ובאל"ן פרצופין דחויין, אתגלייא איהו לבני נשא בארץ שקרא לפתאה לון,

ורזא דמלה (תהלים קכז א) אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ולית לון קיומא, אבל ציורין דחיון אינון רשימין בשמא דקודשא בריך הוא, בהאי רשימו דמזוזה, דאיהו שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, והאי איהו רשימו דברית מילה, שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, שד"י הא אוקמוהא ש תלת אבהן, דאינון תרין דרועין וגופא, אל"ן אינון תלת ענפין דש', ד שכינתא, י צדיק אות ברית מילה, ועל האי שד"י אתמר (שמות ג) וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, בהאי שד"י, דאיהו מלבר במזוזה, אבל ושמי יהו"ה דאיהו מלגאו במזוזה, דאיהי תרעא דקודשא בריך הוא, דאתמר בה (תהלים קיח ט) זה השער ליהו"ה, לא נודעתי להם, (דברים ו ח).

ובכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, אל"ן תרין סמכי קשוט, זו מות מן ביתא

דאיהי שכינתא, ולא אתקריב לגבה, הדא הוא דכתיב (במדבר א יח) והזר הקרב יומת, ואתוון דמזוזות אינון ממש ז"ז מן"ת, ובגין דא מאן דנטיר ברית מילה דאיהו חותמא דיליה, זו מות מניה, דאיהו שטן, יצר הרע, רע, טמא, צפוני, מלאך המות, ולא יתקריב לגביה, ולא ימות על ידיה.

ומאן דמשקר בברית מילה, הוא משקר בחותמא דמלכא, דאיהו רשים ביה שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, מנא לן מהאי

קרא משמע (דברים ל יב) מ"י יעל"ה לנ"ו השמימ"ה, רישי תיבות מיל"ה,

שְׁמִשְׁקָר בְּבְרִית מִלָּה, מִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ יְהו"ה וְשִׁדְיָי, וְשׁוֹרָה עָלָיו שְׁטָן שֶׁהוּא אֵל אַחֵר, הַנְּחַשׁ שׁוֹרָה בְּמִקּוֹם שֶׁל יְהו"ה מִבְּפָנָיִם, וְסֵם הַמּוֹת שׁוֹרָה בְּמִקּוֹם שֶׁל שִׁדְיָי מִבְּחוּץ, וְזֶהוּ שְׁאֵמֵר הַפְּתוּב אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טָמֵא וְכו', אִם לֹא שָׁב בְּתִשׁוּבָה וְסוּבַל כִּמְהָ יִסּוּרִים לְהַעֲבִיר אוֹתוֹ הַנְּחַשׁ מִשֵּׁם וְאֶת סֵם הַמּוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהִיא צְרַעַת מִמְאָרֶת, עִם כִּמְהָ מַחְלוֹת וּמְכוֹת, עַד שֶׁלֹּא נִשְׁאָר בּוֹ בִּשְׂרָה שֶׁהוּא עֶפְרוֹ, וְסוּד הַדְּבָר - וְעֶפְרוֹ אַחֵר יִקַּח וְטַח אֶת הַבֵּית, מִשׁוּם שֶׁנְּחַשׁ עֶפְרוֹ לַחֲמוֹ, עַד שֶׁיִּתְפָּרֵס מֵאוֹתוֹ בִּשְׂרָה לֹא יִזוּז מִמֶּנּוּ, וְעֵנִי חֲשׂוֹב כִּמְהָ. מַה בְּמִיתָה פָּנָיו מִשְׁתַּנּוֹת, כִּמּוֹ זֶה הָעֵנִי פָּנָיו מִשְׁתַּנּוֹת. וְהָרִי פָּרְשׁוּהוּ כִּרְם זֶלֶת לְבָנֵי אָדָם, מַה זֶה כִּרְם זֶלֶת? אֵלֶּא מִי שֶׁצָּרִיף לְבְרִיּוֹת פָּנָיו מִשְׁתַּנּוֹת כְּכִרוּם, וְכִמְהָ נְשִׁיכוֹת שֶׁל יִסּוּרִים נוֹשֵׁף אוֹתוֹ הַנְּחַשׁ הַהוּא.

וְרֹא עוֹד, אֵלֶּא שְׁעֵנִי חֲשׂוֹב כִּמְצַרְע, מַה מְצַרְע וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פְרוּעַ וְכו', כִּף עֵנִי. מַה מְצַרְע מַחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ, כִּף עֵנִי עָרוֹם וְיַחֲף. וְעֵנִיּוֹת לְיִשְׂרָאֵל הִיא לְיִשְׂרָאֵל בְּמִקּוֹם צְרַעַת, וְאַרְבַּעַת דְּיוֹקְנָאוֹת הֵם (גִּנְיִן) כְּאַרְבַּעַת צְבָעֵי הַצְּרַעַת, וְהֵם נִגְעַת לְבָן אֲדָמָדָם יִרְקַק בְּהֶרֶת שְׁחוּרָה, הָרִי אֲרַבְעָה, וְלִכְלֵם יֵשׁ מִקּוֹמוֹת יְדוּעִים בְּגוֹף, וּמֵהֵם בָּאִים לְבָנֵי אָדָם כִּמְהָ מַחְלוֹת. לְבָן וְאֲדָמָדָם - חֵלֶב טָמֵא וְכִבְד, יִרְקַק - מְרָה, בְּהֶרֶת שְׁחוּרָה - טְחוּל, וּמֵהֵם נוֹבְעִים אֲרַבְעָה מִיַּגִּי מַחְלוֹת, וְהֵן מְרָה לְבָנָה, מְרָה אֲדָמָה, מְרָה יִרְקָה, מְרָה שְׁחוּרָה.

וְאִם שָׁב בְּתִשׁוּבָה, יוֹרֵד עָלָיו סֵם חַיִּים שֶׁהִיא שְׂכִינָה, וְנִאֶמֶר כֹּה

סוֹפֵי תִיבוֹת יְהו"ה, וּבְיָדָי מָאֵן דְּמִשְׁקָר בְּבְרִית מִלָּה, אִסְתַּלַּק מִיְהו"ה וְשִׁדְיָי, וְשִׁרְיָא עָלֵיהּ שְׁטָן דְּאִיהוּ אֵל אַחֵר, חוּיָא שְׂרִיא בְּאַתְרֵהּ דִּיהו"ה מְלָגָאוּ, וְסֵם מוֹת שְׂרִיא בְּאַתְרֵהּ דְּשִׁדְיָי מְלָבָר, וְדָא אִיהוּ דְּאֵמֵר קָרָא (במִדְבָר יט) אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טָמֵא וְכו', אִם לֹא תָב בְּתִיּוּבְתָא, וְסָבִיל כִּמְהָ יִסּוּרִין (דף טו ע"ב) לְאַעֲבָרָא הַהוּא חוּיָא מִתְפָּן, וְלִסֵּם הַמּוֹת דִּילֵיהּ, דְּאִיהִי צְרַעַת מִמְאָרֶת, בְּכִמְהָ מְרַעִין וּמְכַתְּשִׁין, עַד דְּלֹא אֲשַׁתָּאֵר בֵּיהּ בְּשִׂרָא דְּאִיהִי עֶפְרָא, וְרֹזָא דְּמִלָּה (ויקרא יד מב) וְעֶפְרוֹ אַחֵר יִקַּח וְטַח אֶת הַבֵּית, בְּגִין דְּנְחַשׁ עֶפְרוֹ לַחֲמוֹ, עַד דִּיתְפָּרֵס מֵהוּא בְּשִׂרָא לֹא יִזוּז מִיְהוּ, וְעֵנִי חֲשׂוֹב כִּמְהָ, מַה מִּיתָה אֲנַפּוּי מִשְׁתַּנּוּיִן, כְּגוֹנוֹנָא דְּאֵנִי אֲנַפּוּי מִשְׁתַּנּוּיִן, וְהָא אוּקְמוּהוּ (תהלים יב ט) כִּרְם זֶלֶת לְבָנֵי אָדָם, מֵאִי כְרוּם זֶלֶת, אֵלֶּא מָאֵן דְּאֲצִטְרִיף לְבְרִיּוֹתָא אֲנַפּוּי מִשְׁתַּנּוּיִן כְּכִרוּם, וְכִמְהָ נְשׁוּכִין דִּיִּסּוּרִין נְשִׁיף לִיהּ הַהוּא חוּיָא.

וְרֹא עוֹד אֵלֶּא דְּעֵנִי חֲשׂוֹב כִּמְצוֹרְע, מַה מְצוֹרְע (ויקרא יג מה) וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פְרוּעַ וְכו', כִּף עֵנִי, מַה מְצוֹרְע מַחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ, כִּף עֵנִי עָרוֹם וְיַחֲף, וְעֵנִיּוֹתָא אִיהִי לְיִשְׂרָאֵל בְּאַתְרֵהּ דְּצְרַעַתָא, וְאַרְבַּע דְּיוֹקְנִין אֵינּוּן (ס"א גִּנְיִן), כְּאַרְבַּע גִּוּוֹנִין דְּצְרַעַת, וְאֵינּוּן נִגְעַת לְבָן אֲדָמָדָם יִרְקַק בְּהֶרֶת שְׁחוּרָה, הָא אֲרַבְעַת וְכִלְהוּ אִית לוֹן אַתְרִין דִּיעָאֵן בְּגוּפָא, וּמְנַהוּן אַתְרִין לְבָנֵי נְשָׂא כִּמְהָ מְרַעִין, לְבָן וְאֲדָמָדָם חֵלֶב טָמֵא וְכִבְד, יִרְקַק מְרָה, בְּהֶרֶת שְׁחוּרָה טְחוּל, וּמְנַהוּן נְבַעִין אֲרַבְעַת מִיַּגִּי מְרַעִין, וְאֵינּוּן מְרָה חוּרָא, מְרָה סוּמְקָא, מְרָה יְרוּקָא, מְרָה אוּפְמָא.

וְאִם תָּב בְּתִיּוּבְתָא, נְחִית עָלֵיהּ סֵם חַיִּים דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא, וְאִתְמַר בֵּהּ (ישעיה

וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, מְאֵלוּ מִיַּי
הַמְחִלּוֹת, וּמְחִיָּה אוֹתוֹ מִמִּיתָה
שֶׁל עֲנִיּוֹת, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר וְהַשִּׁיבוּ
וּחְיֵי, שְׁבֻזְמֵן שִׁישְׂרָאֵל עֲנִיִּים הֵם
קְרוּיִים מְתִים, וּבִשְׂבִילֵם נֹאֲמַר
שׁוּבוּ וּחְיֵי, וְאִין עֲנִיּוֹת כְּעֲנִיּוֹת
הַתּוֹרָה, שְׁמִי שְׂאִין בּוֹ תוֹרָה נִקְרָא
מֵת, מְהֵי רְפוּאָתוֹ לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם?
הַתּוֹרָה, שְׁנֹאֲמַר בְּהָ עֵץ חַיִּים הִיא
וְגוֹמַר, וְהִיא רְפוּאָה לְכָל
הַמְחִלּוֹת, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר רְפָאוֹת
תְּהֵי לְשַׁרְף וְכוּ'.

שִׁימְנֵי כַחוּתָם, מָה הַחוּתָם
בְּמִקּוּם הֵזֶה? זֶה אוֹת שְׁבַת יוֹם
טוֹב, שֶׁהוּא שְׁקוּל לְכַרִּית מִלָּה,
כְּמוֹ כֵן שְׁבַת, ש' כְּנֶגֶד שִׁי"ן שֶׁל
שֵׁם שַׁד"י, כְּלוּל מְשַׁלֵּשׁ חִיּוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת, מְשַׁלֵּשָׁה אֲבוֹת, ב' זֶה
ד' שְׁהִיא רְבִיעִית לְאֲבוֹת וּרְבִיעִית
לְשַׁלֵּשׁ חִיּוֹת, וְהִיא דְמוּת אָדָם,
וְלֹא אָדָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וּדְמוּת
פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, אֲלֹא מָה זֶה
אָדָם? יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. שְׁבַת
בּוֹ שַׁד"י, יְהוּ"ה הוּא רְשׁוֹת
הַיְחִיד, רְחִיבוּ אַרְבְּעָה וְגָבְהוּ
עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, י'
שֶׁל שַׁד"י כְּנֶגֶד אוֹת שֶׁל שְׁבַת
וְיָמִים טוֹבִים, י' נְרַמְזוּ בּוֹ עֲשָׂר
סְפִירוֹת.

הַרְשָׁם הֵזֶה הוּא לְכֵן הַמְלִיךְ, אֲבָל
לְעֵבֶד שֶׁל הַמְלִיךְ הַרְשָׁם שֶׁלוֹ
שַׁד"י, מֵהַצַּד שֶׁל אוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר
בּוֹ כָל הַנִּקְרָא בְּשִׁמִּי וְכוּ', וּמִי
הוּא? מַטְטְרוּ"ן, שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן
שַׁד"י, וְהוּא אָדָם קֶטַן בְּדְמוּת שֶׁל
מַעֲלָה, וְזֶהוּ אִם כְּבָנִים אִם
כְּעֲבָדִים וְכוּ'.

מִי שְׂרָשָׁם שֶׁל אַרְיָה בְּחוּתָמוֹ,
הוּא לְכֵן בְּפָנָיו. מִי שֶׁהוּא בְּחוּתָם
שֶׁל שׁוֹר, הוּא אָדָם בְּפָנָיו. מִי
שֶׁהוּא בְּחוּתָם שֶׁל נֶשֶׁר, הוּא יֶרֶק

בְּחוּתָמָא דְנֶשֶׁר אִיהוּ יְרוּקָא בְּאַנְפוּי, מָאן דְּאִיהוּ בְּחוּתָמָא דְדְמוּת אָדָם

וְשָׁב וּרְפָא לוֹ מְאֵלִין מִיַּי מְרַעִין, וּמְחִיָּה
לִיָּה מִמִּיתָה דְעֲנִיּוֹתָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יחזקאל
יא לב) וְהַשִּׁיבוּ וּחְיֵי, דִּישְׂרָאֵל בְּזִמְנָא דְאִינוּן
עֲנִיִּים קְרוּיִים מְתִים, וּבְגִינִיָּהוּ אֲתַמַּר שׁוּבוּ
וּחְיֵי, וְלִית עֲנִיּוֹתָא כְּעֲנִיּוֹתָא דְאוּרִיָּתָא, דְמָאן
דְלֹא אִית בֵּיה אוּרִיָּתָא אֲתַקְרִי מֵת, אֲסוּוֹתָא
דִּילִיָּה מְאִי הוּא לְהֵהוּא עֲלֵמָא, אוּרִיָּתָא,
דְאַתְמַר בֵּיה (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא וְגוֹמַר,
וְאִיהִי אֲסוּוֹתָא לְכָל מְרַעִין, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שם
ח) רְפָאוֹת תְּהֵי לְשַׁרְף וְכוּ'.

שִׁימְנֵי כַחוּתָם (שיר ח ו), מְאִי חוּתָם בְּהִיא אֲתַר,
דָּא אוֹת שְׁבַת יוֹם טוֹב, דְּאִיהוּ שְׁקִיל
לְכַרִּית מִלָּה, כְּנֶגְוֹנָא דָּא שְׁבַת, ש' לְקַבֵּל
שִׁי"ן דְשֵׁם שַׁד"י, כְּלִילָא מִתְּלַת חִיּוּן עֲלֵאִין,
מִתְּלַת אֲבָהֵן, ב' דָּא ד', דְּאִיהִי רְבִיעֵאָה
לְאֲבָהֵן, וּרְבִיעֵאָה לְתַלַּת חִיּוּן, וְאִיהִי דְמוּת
אָדָם, וְלֹאוּ אָדָם, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (יחזקאל א
ו) וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, אֲלֹא מְאִי אָדָם יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, שְׁבַת בֵּיה שַׁד"י, יְהוּ"ה הוּא
רְשׁוֹת הַיְחִיד רְחִיבוּ אַרְבְּעָה וְגָבְהוּ עֲשָׂרָה יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, י' דְשַׁד"י לְקַבֵּל אוֹת דְשְׁבַת
וְיוֹמִין טְבִין, י' בֵּיה אֲתַרְמִיזוּ עֲשָׂר סְפִירָן.

הֵאִי רְשִׁימוֹ אִיהוּ לְבָרָא דְמִלְכָּא, אֲבָל לְעַבְדָּא
דְמִלְכָּא רְשִׁימוֹ דִּילִיָּה שַׁד"י, מְסֻטְרָא
דְהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיה מג ז) כָּל הַנִּקְרָא בְּשִׁמִּי
וְכוּ', וּמְאִי נִיְהוּ מַטְטְרוּ"ן, דְסִלִּיק לְחֻשְׁבוֹן
שַׁד"י, וְאִיהוּ אָדָם זְעִירָא בְּדִיוּקְנָא דְלְעִילָא,
וְדָא אִיהוּ אִם כְּבָנִים אִם כְּעַבְדִּים וְכוּ'.

מָאן דְּאִיהוּ רְשִׁימוֹ דְאַרְיָה בְּחוּתָמָא דִּילִיָּה
אִיהוּ חַוּוֹר בְּאַנְפוּי, מָאן דְּאִיהוּ בְּחוּתָמָא
דְשׁוֹר אִיהוּ סוּמְקָא בְּאַנְפוּי, מָאן דְּאִיהוּ

בְּחוּתָמָא דְנֶשֶׁר אִיהוּ יְרוּקָא בְּאַנְפוּי, מָאן דְּאִיהוּ בְּחוּתָמָא דְדְמוּת אָדָם

בפניו. מי שהוא כחותם של דמות אדם, הוא שחר בפניו, כמו שהתורה שנאמר בה שחורה אני ונאווה.

שימני כחותם, זו התורה, שנאמר בה תורת אמת היתה בפיהו, והיא כלולה מעשר אמירות שהם י, ומעשרה דברות שהן ה"ה, ומה זה תורה? ו' הכולל ששת ימי בראשית, על לבך - זה שלשים ושנים אלהיים בחשבון ל"ב, שתלויים מו', שהוא ו' פעמים טוב, ובה נשתלם (ה) השם של ארבעים ושתים אותיות שבהם נבראו שמים וארץ וכל מה שיש בהם, וזהו הסוד של פי יום נקם בלבי, לבי עולה ארבעים ושתים. ויכלו, שבעים ושנים שמות של השם המפורש, ועליו נאמר ללבי גליתי, ולא יברתי, שהם מאתים ארבעים ושמונה מצוות התורה, לא גליתי, ובייכלו הנה, (ה' בששי שהוא

בו, וזהו ויהי ערב ויהי בקר יום הששי, שזו) ה' של הששי היא המלכות השביעית, והיא נקראת ע"ב, ובה רוכב ו' לגאל את ישראל. זהו שפתויב הנה יהו"ה רוכב על ע"ב קל, משום שהיא הפלל של שלשת האבות שתלויים מהם שבעים ושנים שמות ונכללים בה, ונגד שלשת האבות נאמר בויכלו שלש פעמים שביעי, וזהו הסוד של שב"ת, ב"ת ש, שהם ויסע ויבא ויט שנכללים בב"ת, באותו זמן חלה זכות אבות, שמיום שנחרב בית המקדש, העולם נקרא תהו ובהו, משם ואילך התקיים הכתוב אמרתי עולם חסד יבנה, חסד עולה לחשבון שבעים ושנים שמות. וזה הסוד שנקשר השביעי ביום

הראשון, ומי השביעי? זה צדיק האות של שבת וימים טובים, וסוד הדבר - חי יהו"ה שכבי עד הבקר, וזה הבקר של אברהם, אותו שנאמר בו וישכם אברהם בבקר, והוא החסד שלו,

איהו אופם באנפוי, כגוונא דאורייתא דאתמר (שיר א ה) שחורה אני ונאווה.

שימני כחותם, דא אורייתא, דאתמר בה (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו, ואיהי כלילא מעשר אמירן דאנון י, ומעשר דברן דאינון ה"ה, ומאי תורה ו' כליל שית ימי בראשית, על לבך דא ל"ב אלהיים בחושבון ל"ב, דתליין מן ו', דאיהו ו' זמנין טוב, ובה אשתלים (ג"א ו') שמא דארבעין ותריין אתוון, דבהון אתבריאו שמיא וארעא וכל מה דאית בהון, ודא איהו רזא פי יום נקם בלבי (ישעיה סג ד), לבי סליק מ"ב, ויכלו ע"ב שמקן דשמא מפרש, ועליה אתמר ללבי גליתי, וילאברי דאנון רמ"ח פקודין דאורייתא לא גליתי, ובהאי ויכלו (ה' בששי דאיהו בו, ודא איהו ויהי (דף טו ע"א) ערב ויהי בקר יום הששי, דהאי) ה' דהששי איהו מלכות שביעאה, ואיהי אתקריאת ע"ב, ובה רכיב ו' למפרק לישראל, הדא הוא דכתיב (ישעיה יט א) הנה יהו"ה רוכב על ע"ב קל, בגין דאיהי פללא דתלת אבהן, דתליין מנהון ע"ב שמקן, ואתפלילן בה, ולקבל תלת אבהן אתמר בויכלו תלת זמנין שביעי, ודא איהו רזא דשב"ת, ב"ת ש, דאינון ויסע ויבא ויט דאתפלילן בב"ת, בההיא זמנא חלה זכות אבהן, דמיומא דאתחריב בי מקדשא עלמא אתקרי תהו ובהו, מתמן ואילך אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, חס"ד סליק לחושבון ע"ב שמקן.

ודא רזא דאתקשר שביעי ביומא קדמאה, ומאן שביעי דא צדיק אות דשפת וימין טבין, ורזא דמלה חי יהו"ה שכבי עד

משום שבחסד הנה נתקן הפסא, שהיא נפילה, זהו שכתוב והוכן בחסד פסא, וכו' תקום, וסוד הדבר - ובחסד עולם רחמתיך, וכל הספירות נקשרות בימין, משום שעליו נאמר מימינו אש דת למו, מימין נתנה תורה, בגלל זה מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ובקע המים של התורה משם, מה' של אברהם, להיות לו בה שם עולם, ובה השתלמה ה' של משה, שהיא במשכון לגבי אברהם במשה, שהביא את התורה, עד שיפדה את בניו, וסוד הדבר - כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

וכוד הגאולה הוא בחותם הנה, שעליו נאמר פי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, בשמחה עולה לחשבון אד"ן שהיא אדנ"י, ארון הברית, אדון כל הארץ נקרא, פרט לאות ש' שהוא שלש מאות, והם שלשת האבות שהתחברו עמה, ואותיות בשמחה הן מחשבה, ש שלשה אבות, בחמ"ה ה"ן, והיא השכינה שאין לה יחוד אלא במינה, כמו שאותיות ה"ן, ונעשו עשרה ונעשו מאה, כמו שהשכינה כלולה כל העשרה וכל המאה, והינו מה שכתוב הן ליהו"ה אלהי"ך השמים ושמי השמים, וסוד הדבר - הן אדנ"י.

ובשרום תוכלון, ש שלשת האבות, ו"ו שני משיחין, מ' ל"ב של ובשלו"ם עולים לע"ב, וזהו שנאמר ושבתי בשלום אל בית אבי, שמחה היא, שנאמר בה לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך, זה יין המשמר בענביו, ועליו נאמר סוד יהו"ה ליראיו.

הבקר (רות ג יג), ודא בקר דאברהם, ההוא דאתמר ביה (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, ואיהו חסד דיליה, בגין דבהאי חסד אתתקן פרסייא דאיהי נפילה, הדא הוא דכתיב (ישעיה טז) והוכן בחסד פסא, וביה תקום, ורזא דמלה ובחסד עולם רחמתיך (שם נד ח), וכל ספירן מתקשרין בימינא, בגין דעליה אתמר (דברים לג ב) מימינו אש דת למו, מימינא אתייהיב אורייתא, בגין דא מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ובקע מים (ישעיהו סג יב) דאורייתא מתמן, מה' דאברהם, למהוי ליה בה שם עולם, ובה אשתלים ה' דמשה, דאיהי במשפונא לגביה דאברהם במשה, דאייתי אורייתא, עד דיפרוק לבנוי, ורזא דמלה כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז טו).

ורזא דפורקנא בהאי חותמא איהו, דעליה אתמר (ישעיהו נה יב) פי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, בשמחה סליק לחושפן אד"ן דאיהו אדנ"י, ארון הברית אדון כל הארץ אתקרי, פר מאת ש' דאיהו תלת מאה, ואינון תלת אבהן דאתחברו בה, ואתוון בשמחה איהי מחשבה, ש תלת אבהן בחמה ה"ן, ואיהי שכינתא דלית לה יחודא אלא במינה, כמה דאתותא דה"ן, ואתעבידו עשרה ואתעבידו מאה, כמה דשכינתא פלילא פלהו עשרה וכלהו מאה, והינו דכתיב (דברים יד) הן ליהו"ה אלהי"ך השמים ושמי השמים, ורזא דמלה הן אדנ"י.

ובשרום תוכלון (ישעיהו נה יב), ש תלת אבהן, ו"ו תרין משיחין, מ' ל"ב דובשלו"ם סליק ע"ב, ודא איהו דאתמר (בראשית כח כא) ושבתי בשלום אל בית אבי, שמחה איהו דאתמר ביה (קהלת ט ז)

לך אכול בשמחה לחמך ושתה

זין טוב זה צדיק, שנאמר בו הצדיק אבד, ומה זה אבד? אבד אותו המעצן, ונשארו נחרב ויבש, בבית ראשון ושני.

קם הנזקן ואמר: אדנ"י עולה במחשבה ולא בחשבון, ועליו נאמר ה"ס כל בשר מפני יהו"ה כי נעור ממעון קדשו, יתעורר בו כמו שהתעורר משנתו, וחזר לשנתו עד שיתעורר יהו"ה שהוא רחמים, לקיים בו וברחמים גדולים אקבצו, גדולים נקראת מצד של הא"ל הגדול שהוא חסד, והשכינה עולה בו להקרא גדולה, ובו ודאי סוד הגאולה, כמו זה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה, וא"ו בו סוד הגאולה, שהוא רשום בשם של ע"ב, שהם וה"ו אנ"י וה"ו, ראשי תבות וא"ו, שלש עשרה מדות של רחמים של התורה, שנתנה מימין.

נשאר יו"ד ה"א ה"א שעולה לחשבון שלשים ושפים, והוא ב' מן בראשית, ל' לעיני כל ישראל. ועוד, היא שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, שעליו נאמר כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה, והשם של ע"ב הוא ויכל"ו, בו נשלם סוד הגאולה, ועליו נאמר ללבי גליתי, שהוא חשבון ויכל"ו, ובו התקיים הכתוב אמרתי עולם חסד יבנה, וכמו שיצאו ממצרים בסוד של שבעים ושנים שמות, כף יצאו בהם פשיגאלו באחרונה, באותו זמן חסד יהו"ה מלאה הארץ, ועליו נאמר וחסדי מאתך לא ימוש ובהסוד עולם רחמתיך, ומשום זה שבח דוד את הקדוש ברוך הוא בגלות, שהיא שאול, בחסד הנה, כמו שנאמר כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

בית ראשון ושני, קם סבא ואמר אדנ"י במחשבה סלקא, ולא בחשבון, ועליה אתמר (זכריה ב ה"ס כל בשר מפני יהו"ה כי נעור ממעון קדשו, יתער ביה כמה דאתער משנתיה וחזר לשנתיה, עד דיתער יהו"ה דאיהו רחמי, לקיימא ביה וברחמים גדולים אקבצו (ישעיה נד ז), גדולים אתקריאת מסטרא דהא"ל הגדול דאיהו חסד, ושכינתא ביה סלקא לאתקרי גדולה, וביה ודאי רזא דפורקנא, פגוונא דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה, וא"ו ביה רזא דפורקנא, דאיהו רשים בשמא דע"ב, דאינון וה"ו אנ"י וה"ו רישי תיבין וא"ו, תלת עשר מכילן דרחמי דאורייתא, דאתייהיבת מימינא.

כלב טוב יינה, דא זין המשומר בענביו, ועליה אתמר (תהלים כה יד) סוד יהו"ה ליריאו, זין טוב דא צדיק, דאתמר ביה (ישעיה נד א) הצדיק אבד, ומאי אבד אבד ההוא נביעו, ואשתאר נחרב ויבש בבית ראשון ושני.

אתקריאת מסטרא דהא"ל הגדול דאיהו חסד, ושכינתא ביה סלקא לאתקרי גדולה, וביה ודאי רזא דפורקנא, פגוונא דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה, וא"ו ביה רזא דפורקנא, דאיהו רשים בשמא דע"ב, דאינון וה"ו אנ"י וה"ו רישי תיבין וא"ו, תלת עשר מכילן דרחמי דאורייתא, דאתייהיבת מימינא.

אשתאר יו"ד ה"א ה"א דסליק לחשבון ל"ב, ואיהו ב' מן בראשית ל' לעיני כל ישראל, ועוד איהו ל"ב אלהיים דעובדא דבראשית, דעליה אתמר (ישעיהו סג ד) כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה, ושמא דע"ב איהו ויכל"ו,

בית ראשון ושני, קם סבא ואמר אדנ"י במחשבה סלקא, ולא בחשבון, ועליה אתמר (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, וכמה דנפקו ממצרים ברזא דע"ב שמעון, כף יפקון בהון כד יפקון בבתרייתא, בההוא זמנא חסד יהו"ה מלאה הארץ (שם לג ה), ועליה אתמר (ישעיהו נד ח) וחסדי מאתך לא ימוש, ובהסוד עולם רחמתיך, ובגין דא שבח דוד לקודשא בריך הוא בגלותא דאיהו שאול בהאי חסד, כמה דאת אמר (תהלים פו יג) כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

וְאִם אַמּוֹת הַעוֹלָם דּוֹחֲקִים אֶת
יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִדְּאִי, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא חָס עַל ד' מִן חֶסֶד, שְׁהִיא
דְּל"ת בְּגִלוּת, וּמְתַקֵּים בּוֹ הַכְּתוּב
בְּטָרִם תַּחֲלִיל יְלָדָה, וְשִׁבְעִים תְּבוּת
שֶׁל הַמְזֻמּוֹר יַעֲנֵךְ יְהו"ה בְּיוֹם
צָרָה, הֵם כְּנִגְדֵי שִׁבְעִים שָׁרִים,
שֶׁהֵם הַצִּירִים וְהַחֲכָלִים שֶׁל
הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה,
שְׁאוֹתִיּוֹת ב' נִקְרָאִים בּוֹ פְּלִטְרִין
גְּדוֹלִים, זֶהוּ שְׁכִתּוּב גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי
יְהו"ה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא
בּוֹ גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גְּדוֹל
אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כַּח, וּבּוֹ עוֹלָם
יִשְׂרָאֵל לִגְדֻלָּה.

וּבְשִׁכְנֵיהָ נֶאֱמַר הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי.
בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּקִים בְּהַ הַכְּתוּב
גְּדִלוֹ לַיהו"ה אֲתִי, וּבְהַ (וב) נֶאֱמַר
בַּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתוֹ זְמַן פִּי
גְּדוֹל אֶתָּה וְגוֹמֵר, וּבּוֹ עוֹשֶׂה
גְּדוֹלוֹת עַד אֵין חֶקֶר, וְזֶהוּ חֶסֶד,
בּוֹ וַיְכַלּוּ, ה' בְּשִׁשִּׁי (ובו וַיְכַלּוּ בַּהֲשִׁשִּׁי),
מִשּׁוּם שֶׁבּוֹ ה' שֶׁל אֲבִרְהֵם הוֹלֵךְ
אֵלֶיהָ ו', מִיַּד יַתְעוֹרֵר י"ה לִקְרָב.
זֶהוּ שְׁכִתּוּב פִּי יָד עַל כֶּסֶף י"ה,
וְשִׁשִּׁי הוּא הָאֵלֶף הַשְּׁשִׁי, שְׁבִיעִי
יְסוֹד, בּוֹ נִכְלָלוּ וְהַתִּיחַדוֹ שֶׁשׁ
סְפִירוֹת. זֶהוּ שְׁכִתּוּב וַיְכַלּוּ
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְהַשְּׂכִינָה שֶׁהֵם ו"ה, יוֹם
הַשְּׁשִׁי, מִשּׁוּם שֶׁעֲלִיו נֶאֱמַר פִּי כֹל
בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְתַרְגּוּמוֹ שְׁאוּחַז
בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְזֶהוּ כ"ל, וְעֲלִיו
נֶאֱמַר וְכֹל צָבָא, מַה זֶה צָבָא?
שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמֵת.

וּבּוֹ נִקְרָאוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת
שְׁבִיעִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיְכַל
אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיִּשְׁבּוּת
בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת
יוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ מִצַּד

וְאִי אוֹמְרִין (דף טו ע"ב) דְּעֲלָמָא דְּחֶקֶן לְהוּ
לְיִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִדְּאִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
חָס עַל ד' מִן חֶסֶד דְּאִיהִי דְּל"ת בְּגִלוּתָא,
וְאֶתְקִיִּים קָרָא בֵּיה (ישעיה סו ז) בְּטָרִם תַּחֲלִיל
יְלָדָה, וְשִׁבְעִין תִּיבִין דְּמִזְמוֹר יַעֲנֵךְ יְהו"ה בְּיוֹם
צָרָה (תהלים כ ב) אֵינוֹן לִקְבַל שִׁבְעִים שָׁרִים,
דְּאֵינוֹן צִירִים וְחֲכָלִים דְּשִׁכְנֵתָא עֲלָאָה
וְתַתָּאָה, דְּאֵתְוּוֹן ב' בֵּיה אֶתְקִרִיאָן פְּלִטְרִין
גְּדוֹלִים, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (תהלים קיא ב) גְּדוֹלִים
מַעֲשֵׂי יְהו"ה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיה אֶתְקִרִי
גְּדוֹל, כְּמָה דְּאֵתְ אֲמַר (שם קמז ה) גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ
וְרַב כַּח, וּבֵיה סְלֶקֶן יִשְׂרָאֵל לִגְדוּלָה.

וּשְׁכִינֵתָא בְּהַ אֶתְמַר (שמות לג כא) הִנֵּה מְקוֹם
אֲתִי, בְּהַהוּא זְמַנָּא אֶתְקִיִּים בְּהַ
קָרָא (תהלים לד ד) גְּדִלוֹ לַיהו"ה אֲתִי, וּבְהַ (נ"א
ובֵיה) אֶתְמַר בַּקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַהוּא זְמַנָּא
פִּי גְּדוֹל אֶתָּה וְגוֹמֵר (שם פו ט) וּבֵיה עוֹשֶׂה
גְּדוֹלוֹת עַד אֵין חֶקֶר (איוב ט ט) וְדָא אִיהוּ חֶסֶד,
בֵּיה וַיְכַלּוּ, ה' בְּשִׁשִּׁי (נ"א ובֵיה וַיְכַלּוּ בַּהֲשִׁשִּׁי), בְּגִין
דְּבֵיה ה' דְּאֲבִרְהֵם אָזִיל ו' לְגַבְהַ, מִיַּד יַתְעַר
י"ה לִקְרָבָא, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (שמות יז טז) פִּי יָד
עַל כֶּסֶף י"ה, וְשִׁשִּׁי אִיהוּ אֵלֶף שְׁתִּיתָאָה, שְׁבִיעִי
יְסוֹד, בֵּיה אֶתְפְּלִילוּ וְאֶתְיַחַדוּ שִׁית סְפִירָן,
הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (בראשית ב א) וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתָא,
דְּאֵינוֹן ו"ה, יוֹם הַשְּׁשִׁי בְּגִין דְּעֲלִיהַ אֶתְמַר (ד"ה
א כט יא) פִּי כֹל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְתַרְגּוּמוֹ דְּאֶחִיד
בְּשָׁמַיָא וּבָאָרְעָא, וְדָא אִיהוּ כ"ל, וְעֲלִיהַ
אֶתְמַר (בראשית ב א) וְכֹל צָבָא, מַאי צָבָא תְּרִי
סְמִכֵי קְשׁוּט.

וּבֵיה אֶתְקִרִיאוּ תְּלַת אַבְהָן שְׁבִיעִיּוֹת, כְּמָה
דְּאֵתְ אֲמַר (שם) וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיִּשְׁבּוּת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי,
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ מִסְּטָרָא דְּבִרְכָה, וַיְקַדְּשׁ

אותו מסטרא דקדושה, וישבות בו מסטרא
 דיחוד, ודא איהו ויכלו, דאתכלילו ביה תלת
 אבהן, דאינון ברזא דשמא דע"ב, כגוונא דא
 חסד אתקרי גדול, בגין דאיהו פללא דע"ב
 תיבין, כגוונא דע"ב תיבין, גבור"ה פללא
 דרי"ו אתון דאית בשמא דע"ב, עמודא
 דאמצעיטא דאיהו ו' פליל פלא, ודא איהו
 רזא (שמות לדו) ויעבר יהו"ה על פניו, ע"ב רי"ו
 יהו"ה, על פניו מאי פניו, אנפוי דא וא"ו
 י"ג מכילן דרחמי, דאתמר בהון (ישעיהו נד
 ו) וברחמים גדולים אקבצך, גדולים ודאי
 מסטרא דחסד, דאיהו הא"ל הגדול.

וברזא אתפליל בשביעית דאיהי מלכות,
 ה'שביעי ה' ודאי בכל שביעיות
 פלילא, ואיהי ה' דיום הששי, יום דא צדיק,
 עליה אתמר (זכריה יד ט) והיה יהו"ה למלך על
 כל הארץ וגומר, איהו יום הששי, ויום
 השביעי יום דכלהו יומין, ועליה אתמר (רות
 ג יג) שכבי עד הבקר, ודא הוא בקר דאברהם,
 דכתיב (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר,
 וישכם לפורקנא, וביה הבקר אור, דאתמר
 ביה (משלי ו כג) ותורה אור, והאי איהו אור
 דאתמר ביה (שמות י כג) ולכל בני ישראל היה
 אור, ואיהו פסח דרועא ימינא, וביה עתידין
 ליגאל.

דבר אחר שימני כחותם על לבך (שיר ח ו), האי
 קרא על שכינתא אתמר דאיהי בגלותא,
 חותם לא פתיב, אלא כחותם, פההוא חותם
 דגושפנקה דאיהי חותם אמת, ובה (ג"א
 ודא) חתמנו לחיים, ומאי ניהו האי חותם דבה
 חיים, אלא דא עץ החיים, דביה בני חיי ומזוני
 נפקין, עץ ודאי ההוא דאתמר ביה עץ החיים
 מהלך חמש מאות שנה, והאי עץ איהו ו', מהלך חמש מאות שנים דא

של ברכה, ויקדש אותו מצד של
 קדושה, וישבות בו מצד של
 היחוד, וזהו ויכלו, שנגללו בו
 שלשת האבות, שהם בסוד השם
 של ע"ב, כמו כן חסד נקרא גדול,
 משום שהוא הפלל של ע"ב
 תבות, גבור"ה הפלל של רי"ו
 אותיות שיש בשם של ע"ב,
 העמוד האמצעי, שהוא ו' כולל
 הפל, וזהו סוד ויעבר יהו"ה על
 פניו, ע"ב רי"ו יהו"ה, על פניו,
 מה זה פניו? פניו זה וא"ו, י"ג
 מדות הרחמים, שנאמר בהם
 וברחמים גדולים אקבצך,
 גדולים ודאי מצד של החסד,
 שהוא הא"ל הגדול.

והכ"ל נכלל בשביעית שהיא
 מלכות, ה'שביעי ה' ודאי, בכל
 השביעיות פלולה, והיא ה' של
 יום הששי, יום זה צדיק, עליו
 נאמר והיה יהו"ה למלך על כל
 הארץ וגומר, הוא יום הששי,
 ויום השביעי היום של כל הימים,
 ועליו נאמר שכבי עד הבקר, וזהו
 בקר של אברהם, שכתוב וישכם
 אברהם בבקר, וישכם לגאלה,
 ובו הבקר אור, שנאמר בו ותורה
 אור, וזהו האור שנאמר בו ולכל
 בני ישראל היה אור, והוא פסח
 זרוע ימין, ובו עתידים להגאל.

דבר אחר, שימני כחותם על
 לבך, הפסוק הזה נאמר על
 השכינה שהיא בגלות. לא כתוב
 חותם, אלא כחותם, באותו חותם
 של הגושפנקה, שהיא חותם
 אמת, ובה (יה) חתמנו לחיים,
 ומיהו החותם הזה שבו יש
 חיים? אלא זהו עץ החיים שבו
 בנים חיים ומזונות יוצאים, עץ
 ודאי, אותו שנאמר בו עץ החיים
 מהלך חמש מאות שנה, והעץ
 הזה היא ו', מהלך חמש מאות

מהלך חמש מאות שנה, והאי עץ איהו ו', מהלך חמש מאות שנים דא

שנים זה ה', החיים הם אב ואם שהם י"ה, י' היא חכמה, ומנין לנו שנקרא חיים? כמו שנאמר והחכמה תחיה בעליה, ה' בו האם העליונה. מנין לנו שנקראת חיים? כמו שנאמר עץ חיים היא ודאי, ושניהם פי חיים הם למצאיהם.

והשכינה התפתחה רשומה בחותם הזה, שהוא חותם אמת, וכל ציורי החותם הזה הם רשומים בה, להודיע שהיא הציור של העמוד האמצעי שהוא אמת, אדם (אמת) החותם שלו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, הוא חותם בו לחיים, וממנו יורשים בני ישראל בנים חיים ומזונות, חיים מצד של האב והאם שהם י"ה, בנים מצד של העמוד האמצעי, שעל (ועל) שמו נקראו ישראל למטה בני בכרי ישראל, והוא ו'. מזונות מהצד של ה', שהיא המוציא לחם מן הארץ, ובזמן שישורשים ממנו שלש (שתי) הדרגות הללו שפלולות בשמו, נקראים למטה ישראל בני הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר בנים אתם ליהו"ה אלהיכם, ובזמן שישורשים ישראל משמו של הקדוש ברוך הוא שלשת אלה, בנים חיים ומזונות, נאמר בהם פי עזה כמות אהבה, קשה היא ממיתה הפרדת הקדוש ברוך הוא מבניו. ומנין לנו שיש הפרדה בין הקדוש ברוך הוא ובניו? פאן מוכיח, פי אם עונותיכם היו מבדלים וכו', וקשה היא ממיתה, ועליה נאמר פי המות יפריד ביני ובינך.

ובזמן שישאל מקימים את מצוות התורה באהבה, קשה כשאל קנאה, שמקנא הקדוש ברוך הוא על סמא"ל ועל נקבתו,

ה' החיים אינון אבא ואימא דאינון י"ה, י' איהו חכמה, ומנלן דאתקרי חיים, כמה דאת אמר (קהלת י"ב) והחכמה תחיה בעליה, ה' ביה אימא עלאה, מנא לן דאתקרי חיים, כמה דאת אמר (משלי ג יא) עץ חיים היא ודאי, ותרוייהו (שם ד כב) פי חיים הם למוצאיהם.

ושכינתא תתאה איהו רישומא בהאי חותמא דאיהו חותם אמת, וכל ציורין דהאי חותמא אינון רשימין בה, לאשתמודעא דאיהו ציורא דעמודא דאמצעיתא, דאיהו אמת, אדם (ס"א דא איהו) חותם דיליה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, איהו חתים ביה לחיים, ומניה ירתין בני ישראל בני חיי ומזוני, חיי מסטרא דאבא ואימא דאינון י"ה, בני מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דעל (נ"א ועל) שמייה אתקריאו ישראל לתתא בני בכרי ישראל, ואיהו ו', מזוני, מסטרא דה' דאיהו המוציא לחם מן הארץ, ובזמנא דירתין מניה אלין תלת (נ"א תרין) דרגין דכלילין בשמייה, אתקריאו ישראל לתתא בנוי דקודשא בריך הוא, כמה דאת אמר (דברים י"א) בנים אתם ליהו"ה אלהיכם, ובזמנא דירתין ישראל משמוי דקודשא בריך הוא אלין תלת בני חיי ומזוני, אתמר בהון (שיר ח ו) פי עזה כמות אהבה, תקיפא איהי ממיתה אפרשותא דקודשא בריך הוא מבנוי, ומנלן דאפרשותא אית בין קודשא בריך הוא ובנוי, הקא אוכח, (ישעיה נט ב) פי אם עונותיכם היו מבדילים וכו', וקשה איהי ממיתה, ועלה אתמר (רות א י"ז) פי המות יפריד ביני ובינך.

ובזמנא דישאל מקיימין פקודיא דאורייתא ברחימו, קשה כשאל קנאה (שיר ח

ו), דמקנא קודשא בריך הוא על סמא"ל ועל נוקביה, דאינון גרמין לבר

שְׁהֵם גּוֹרְמִים לְאָדָם מִיְתָה
בְּחֻטְאֵיהֶם וְגוֹרְמִים לוֹ לְחֻטְאֵהוּ,
וּמְשׁוּם זֶה עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְטַל מֵהֶם נְקָמָה וּלְהַעֲבִירָם
מִן הָעוֹלָם, שְׁסַמְא"ל וְנִקְבָתוֹ הֵיא
מִיְתָה, שְׁהֵיא לִילִי"ת, מְלֶאֱךָ
הַמְּוֹת, יֵצֵר הָרַע, שְׁנִקְבָה הֵיא עִם
הַזְכָּר, וְזָכַר עִם הַנְּקָבָה, וְזֶה מִנִּין
לָנוּ? הַפְּתוּב מוֹכִיחַ, שְׁפְתוּב
בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלָנָה. אָדָם חֻטָּא עִם
נְקָבָה, גִּתָּן לוֹ יֵצֵר הָרַע נְקָבָה,
חֲוָה חֻטָּאָה עִם זָכַר, גִּתָּן לָהּ יֵצֵר
הָרַע מְזָכֵר, וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר בְּעֶצֶב
תְּלָדִי בָּנִים, וְזֶהוּ כִּי עֲזָה כְּמוֹת
אֶהְבֶּה וְכוּ'.

וְעוֹד כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה, אִם
יִשְׂרָאֵל יַעֲרֹו אֶת הָאֶהְבָּה הַזֹּו
קָדָם הַזְּמָן, צְרִיכִים לְהַעֲרִיָּה
כְּרֵאוּי, וְאִם לֹא, אַל יַעֲזְרֵרוּ אוֹתָהּ.
זֶהוּ שְׁפְתוּב הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת
יְרוּשָׁלַם בְּצַבְאוֹ"ת אוֹ בְּאֵילוֹת
הַשָּׂדֶה וְגוֹמֵר, שְׁשִׁבְעָה הֵיא
שְׁלֹא שׁוֹרָה עַל הַפֶּסֶא עַד שְׁנוּטֵל
נְקָמָה מֵעַמְלָק, שְׁחָלַל שְׁתֵּי
אוֹתוֹת שְׁהֵן י"ה, שְׁיִצְא מִן מִלְּה
מ"ל י"ה, וּמְשׁוּם זֶה כִּי יָד עַל פֶּס
י"ה, וְזוֹ א'.

וּבְשִׁמְנֵיִע הַזְּמָן לְנִקְם מִמְּנוּ,
וְשִׁלְהַבּוֹת אֲשׁ יוֹצְאוֹת מִי"ה הַזֹּו,
כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר רְשָׁפִיָּה רְשָׁפִי אֲשׁ
שְׁלֶהְבֵת י"ה, וְהֵן הַשְּׁלֶהְבּוֹת שֶׁל
אִישׁ וְאִשָּׁה, שְׁשֵׁם א"ש א"ש,
וְשֵׁם י"ה. אִישׁ כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר
יְהו"ה אִישׁ מְלַחְמָה, שְׁנוּטֵל
נְקָמוֹת מִפְּרַעַה וּמַעֲמוֹ, אִשָּׁה זֹו
שְׁכִינָה, שְׁנֶאֱמַר בְּהַ מְצָא אִשָּׁה
מְצָא טוֹב וְגוֹמֵר.

דְּבָר אַחַר שִׁמְנֵי כַחוֹתִם, כ"ח
ת"ם, כ"ח זֹו הַשְּׁכִינָה הַעֲלִינָה,
כ"ח מ"ה מִן חֻקְמָה, וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר
וְעַתָּה יִגְדַל נָא כַח אַדְנִי, ת"ם
זֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִמְעֵלָה, שְׁעַל שְׁמוֹ

נִשׁ מִיְתָה בְּחוּבֵיִיהוּ, וְגִרְמִין לוֹן לְמַחֲטִי, וּבִגִּין
דָּא עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנִטְלָא נּוֹקְמָא
מִנֵּיִהוּ, וּלְאַעֲבָרָא לוֹן מִן עֲלָמָא, דְּסַמְא"ל
וְנוֹקְבָא דִּילִיָּה אִיְהִי מִיְתָה, דְּאִיְהִי לִילִי"ת
מְלֶאֱךָ הַמְּוֹת יֵצֵר הָרַע, דְּנוֹקְבָא אִיְהִי עִם
דְּכוּרָא, וְדְכוּרָא עִם נּוֹקְבָא, וְהֵאִי מְנַלְן, קְרָא
אוֹכַח דְּכְתִיב (בְּרַאשִׁית ג' יז) בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלָנָה, אָדָם
חָאֵב בְּנוֹקְבָא אֲתִיְהִיב לִיָּה יֵצֵר הָרַע נּוֹקְבָא,
חֲוָה חֲבַת בְּדְכוּרָא אֲתִיְהִיב לָהּ יֵצֵר הָרַע
מְדְכוּרָא, וְעֲלָה אֲתִמֵּר (ש"ם טז) בְּעֶצֶב תְּלָדִי
בָּנִים, וְדָא אִיְהוּ כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה וְכוּ' (שִׁיר

ח ט).

וְעוֹד כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה, אִם יִשְׂרָאֵל יַתְעֲרוּן
לָהּ לְהֵאִי אֶהְבֶּה קָדָם זְמָנָא, צְרִיכִין
לְאַתְעָרָא לָהּ פְּדָקָא יָאוֹת, וְאִי לֹאוֹ לֹא יַתְעֲרוּן
לָהּ, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג' ה) הַשְּׁבַעְתִּי
אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבְאוֹ"ת אוֹ בְּאֵילוֹת
הַשָּׂדֶה וְגוֹמֵר, דְּאוֹמְרָה אִיְהִי דְּלֹא שְׁרִיָּא עַל
כְּרַסִּיָּא עַד דְּנִטִּיל נּוֹקְמָא מֵעַמְלָק, דְּחָלַל תְּרִין
אַתְוֹן דְּאִינוּן י"ה, דְּנִפְיָק מִן מִלְּ"ה מ"ל
י"ה, וּבִגִּין דָּא (שְׁמוֹת יז טז) כִּי יָד עַל פֶּס י"ה וְדָא
א'.

זְכַר מְטָא זְמָנָא לְנִקְמָא מִנֵּיהּ, וְשִׁלְהוּבִין
דְּאִשָּׁא נְפָקִין מֵהֵאִי י"ה, כְּמָה דְּאִתְּ
אָמַר (שִׁיר ח' ט) רְשָׁפִיָּה רְשָׁפִי אֲשׁ שְׁלֶהְבֵתִי"ה,
וְאִינוּן שְׁלֶהוּבִין דְּאִישׁ וְאִשָּׁה, דְּתִמְן א"ש
א"ש, וְתִמְן י"ה, אִישׁ כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (שְׁמוֹת
טו ג) יְהו"ה אִישׁ מְלַחְמָה, דְּנִטִּיל נּוֹקְמִין
מִפְּרַעַה וּמַעֲמִיָּה, אִשָּׁה דָּא שְׁכִינְתָּא דְּאֲתִמֵּר
בְּהַ (מְשִׁלֵּי יח כב) מְצָא אִשָּׁה מְצָא טוֹב וְגוֹמֵר.

דְּבָר אַחַר שִׁמְנֵי כַחוֹתִם, כ"ח ת"ם, כ"ח
דָּא שְׁכִינְתָּא עֲלָה, כ"ח מ"ה מִן

חֻקְמָה, וְעֲלָה אֲתִמֵּר (בְּמִדְבָר יד יז) וְעַתָּה יִגְדַל נָא כַח אַדְנִי, ת"ם דָּא יִשְׂרָאֵל

דלעילא, דעל שמייה אתקרי יעקב תם, כמה דאת אמר (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ובגין דאיהו דיוקנא דחותם אמת דלעילא, אתמר ביה (מלכה ז כ) תתן אמת ליעקב, ומאן דאשתדל באורייתא דאתקרי תורת אמת, דיוקניה חקיקא לעילא ביה הוא חותם אמת, ומאן דמשקר ביה פאלו אפיל אורייתא לתתא, הדא הוא דכתיב (דניאל ח יב) ותשלף אמת ארצה, ובההוא זמנא נפיל דיוקניה וחותמיה לתתא, ונפיל מזליה, ואסתלק ההוא פח מגייה, בההוא זמנא סמאל וחיליה דאינון חיוון ובעירן ועופין מסאבין רדפין אבתריה, הדא הוא דכתיב (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

אם תב בתיובתא תב ההוא פח לגביה דאיהו שכינתא עלאה, בההוא זמנא אתקיים ביה (ישעיה מג ד) ואתן אדם תחתיה ולאמים תחת נפשך, מאי אדם הא אוקמוהו אל תקרי אדם אלא אדום, ולאומים ולאם מלאום יאמץ (בראשית כה כג), בההוא זמנא אומה דישראל יתקפון (ג"א יתגברון) על אומה דעשו, בחילא דהאי פח דאתלבש בשבע תיבין דעובדא דבראשית, כ"ח אתון שכינתא עלאה, שבע תיבין כלילן בשכינתא תתאה.

והאי כ"ח איהו רזא דכ"ח פרקין דעשר אצבעות, דבהון והיה פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל (שמות יז יא), ובגין דא אוקמוהו זכרונם לברכה למי נושאים פפים לרום השמים, דצריך האי פח לסלקא ליה לגבי חכמה, ודא איהו רום שמים, ואיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דשארי בעשר אצבען, על האי פח, ואיהו חכמה כ"ח מ"ה, והאי פח עליה אתמר (דניאל א ד) ואשר פח בהם לעמוד בהיכל המלך, לעמוד בצלותא דעמידה, בהיכל

נקרא יעקב תם, כמו שנאמר ויעקב איש תם, ומשום שהוא דמות של חותם האמת של מעלה, נאמר בו תתן אמת ליעקב, ומי שמשתדל בתורה שנקראת תורת אמת, דיוקנו חקיק למעלה באותו חותם אמת, ומי שמשקר ביה, פאלו הפיל את התורה למטה. זהו שפתיב ותשלף אמת ארצה, ובאותו זמן נופל דיוקנו וחותמו למטה, ונפיל מזלו, ומסתלק אותו כח ממנו. באותו זמן סמאל וכחו, שהם חיות ובהמות ועופות טמאים, רודפים אחריו. זהו שפתיב וילכו בלא כח לפני רודף. אם שב בתשובה, שב אליו אותו פח, שהיא השכינה העליונה, באותו זמן מתקיים בו ואתן אדם תחתיה ולאמים תחת נפשך. מה זה אדם? הרי פרשוהו אל תקרי אדם אלא אדום, ולאמים - ולאם מלאם יאמץ. באותו זמן האמה של ישראל יתחזקו (יתגברו) על האמה של עשו בחיל של הכח שהתלבש בשבע תבות של מעשה בראשית, עשרים ושמונה אותיות השכינה העליונה, שבע תבות כלולות בשכינה התחתונה.

והכ"ח הזה הוא סוד של עשרים ושמונה פרקים של עשר אצבעות, שבהם והיה פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, ומשום זה פרשוהו זכרונם לברכה, למי נושאים פפים? לרום השמים, שצריך להעלות הפח הזה לחכמה, וזהו רום השמים, וזהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א ששורה בעשר אצבעות על הכח הזה, והוא חכמה, כ"ח מ"ה, והכח הזה נאמר עליו ואשר פח בהם לעמוד בהיכל המלך, לעמוד בתפלת העמידה. בהיכל המלך

סָתֵם זֶה אֲדַנִּי שְׁעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן הַיְכָל, וְהַכֹּחַ הַזֶּה הוּא הַסּוּד שֶׁל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה, כּוֹזֵר בְּמוֹכַסֵּי כּוֹזֵר, וְעָלִיו נֶאֱמַר כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כַּחוֹ, שֶׁהוּא כַח שְׁהַתְּלַבֵּשׁ בִּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵן חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְצָרִיף לְהַעֲלוֹתוֹ לֵי, שֶׁהוּא רוּם הַשָּׁמַיִם, וְלִהְיוֹרִידוֹ לְו, שֶׁהוּא שָׁמַיִם, שְׁעָלִיו נֶאֱמַר וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, כְּשִׁמּוֹרִידוֹ אֶל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי לְגֵאל בּוֹ אֵת יִשְׂרָאֵל בְּנֵי, כְּשִׁמְעָלָה אוֹתָהּ לְרוּם הַשָּׁמַיִם שֶׁהִיא י', לְטַל נְקָמָה מֵעֲמָלֵק.

וְזֶהוּ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יָדוֹ, וְהִיא יָד ו', וְהוּא יוֹד, וְהוּא י"ה, וְאַחַר כֵּן יוֹרֵד הַכֹּחַ הַזֶּה לְוָא, ו' שֶׁהוּא י"ג מִדּוֹת הַרְחָמִים, לְגֵאל אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבִרְחָמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶךָ, וְכ"ח כְּוָא י' הַזֶּה הַשְׁתַּלֵּם וְנַעֲשֶׂה א"ם, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן כִּי הִיא הֵיטָה א"ם כָּל ח"י, וְזֶהוּ ח"י הַעוֹלָמִים, שְׁבוֹ הַתְּמַלָּא וְהַשְׁתַּלֵּם בְּח"י בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה.

ה"א ה"א תְּלוּיִים מִן שְׁנַיִם ה"ה, שְׁהֵם ה"א ה"א בְּחֻשְׁבוֹן י"ב, וּמֵהֶם תְּלוּיּוֹת אוֹתִיּוֹת כְּפוּלוֹת, וְהֵם תְּלוּיִים מִשְׁנַיִם ה"ה פְּשוּטוֹת, וּבְהֵם עוֹלִים לְחֻשְׁבוֹן י"ד, וְזֶהוּ כִּי י"ד עַל פֶּס י"ה, וְכֵן וָא י"ג מִדּוֹת שְׁתַּלּוּיּוֹת מִן ו"ו פְּשוּטוֹת, וּבְהַ שְׁתַּלֵּם י"ד, וְזֶהוּ יָד לֵיד לֹא יִנְקָה רַע, זֶה עֲמָלֵק, לְמַעַלָּה וְלִמְטָה נוֹטֵל נְקָמָה מִמֶּנּוּ, נוֹטֵל נְקָמָה לְמַעַלָּה בְּי"ד, וְלִמְטָה בְּי"ד, וְזֶהוּ הַנְּהָה י"ד יְהוָה הַזֶּה, ו' ו' ה"א (ו' וְה"א עִם ו') וְה"ה הֵם כ"ח, יוֹד כ' וְתְלוּיִים מִן יוֹד פְּשוּטָה - הָרִי עֲשָׂרִים וְאַחַת, כְּחֻשְׁבוֹן אַהֲיָה, וְהַכֹּל עוֹלָה

הַמְּלֶךְ סָתֵם דָּא אֲדַנִּי דְסָלִיק לְחוֹשְׁבֵין הַיְכָל, וְהֵאֵי כ"ח אֵיהוּ רְזָא (דְּבָרִים ו' ד') דִּיהו"ה אֱלֹהֵינוּ (דְּט' ט"ז ע"ב) יְהוָה, כּוֹזֵר בְּמוֹכַסֵּי כּוֹזֵר, וְעָלִיָּה אֲתֵמַר כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כַּחוֹ, דְּאֵיהוּ כַח דְּאֲתְּלַבֵּשׁ בְּתָרִין דְּרוּעִין דְּאֵינוֹן חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְצָרִיף לְסָלְקָא לֵיה לְגַבֵּי י' דְּאֵיהוּ רוּם שְׁמַיִם, וְלִנְחֵתָא לֵיה לְגַבֵּי ו' דְּאֵיהוּ שְׁמַיִם, דְּעָלִיָּה אֲתֵמַר (מַלְכִים א א לב) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, כִּד נְחֵתָא לֵיה לְגַבֵּי עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, לְמַפְרָק בְּהַ לְיִשְׂרָאֵל בְּנוֹי, וְכִד סָלִיק לָה לְגַבֵּי רוּם הַשָּׁמַיִם דְּאֵיהִי י', לְמִיטַל נוֹקְמָא מֵעֲמָלֵק.

וְדָא אֵיהוּ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יָדוֹ (שְׁמוֹת י' י"א), וְאֵיהוּ יָד ו', וְאֵיהוּ יוֹד, וְאֵיהוּ י"ה, וְלִבְתֵּר נְחִית הָאֵי כ"ח לְגַבֵּי וָא, ו' דְּאֵיהוּ י"ג מְכִילֵן דְּרְחָמֵי, לְמַפְרָק לְבְנוֹי דְיִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְאֵתָּ אֲמַר (יִשְׁעִיָּה נְד' ז') וּבִרְחָמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶךָ, וְכ"ח בְּהֵאֵי וָא י' אֲשִׁתְּלִים וְאַתְּעַבִּיד א"ם, בְּהֵהוּא זְמַנָּא (בְּרַאשִׁית ג' כ') כִּי הִיא הֵיטָה א"ם כָּל ח"י, וְדָא ח"י עֲלָמִין, דְּבָהּ אֲתַמְלִי וְאַשְׁתְּלִים בְּח"י בְּרַכָּאָן דְּצִלוֹתָא.

ה"א ה"א תְּלוּיִין מִן תְּרִין ה"ה, דְּאֵינוֹן ה"א ה"א בְּחוֹשְׁבְּנָא י"ב, וּמִנֵּיהוּ תְּלוּיִין אֲתוּוֹן כְּפוּלוֹים, וְאֵינוֹן תְּלוּיִין מִן תְּרִין ה"ה פְּשוּטוֹת, וּבְהוֹן סָלְקִין לְחוֹשְׁבֵין י"ד, וְדָא אֵיהִי כִּי י"ד עַל פֶּס י"ה (שְׁמוֹת י' טז), וְכֵן וָא י"ג מְכִילִין דְּתְלוּיִין מִן ו"ו פְּשוּטָה, וּבְהַ אֲשִׁתְּלִים י"ד, וְדָא אֵיהוּ יָד לֵיד לֹא יִנְקָה רַע (מְשַׁלֵּי י"א כ"א), דָּא עֲמָלֵק, לְעִילָא וְתַתָּא נְטִיל נוֹקְמָא מִיְנִיָּה, נְטִיל נוֹקְמָא לְעִילָא בְּי"ד, וְלִתַּתָּא בְּי"ד, וְדָא אֵיהוּ הַנְּהָה י"ד יְהוָה הַזֶּה (שְׁמוֹת ג' ט), ו' ו' ה"א (נ"א ו' וְה"א עִם ו') וְה"ה אֵינוֹן כ"ח,

יוֹד כ' וְתְלוּיִין מִן י' פְּשוּטָה הָרִי כ"א, כְּחוֹשְׁבֵין אַהֲיָה, וְסָלִיק כְּלָא

לאַרְבַּעִים וְתֵשַׁע פְּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּמוֹ כֵן כ"ח שֶׁהִיא שְׁמוֹנֶה וְעֶשְׂרִים, אַה"ה שֶׁהוּא עֶשְׂרִים וְאַחַת - הָרִי אַרְבַּעִים וְתֵשַׁע, וְהַכֵּל יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, יְהו"ה יו"ד ה"א וַא"ו ה"א מ"ה, יְהו"ה ד' עוֹלָה לְאַרְבַּעִים וְתֵשַׁע. הַרְבּוּשׁ שֶׁל יו"ד - חֶסֶד, הַלְבּוּשׁ שֶׁל ה"א - גְּבוּרָה, הַלְבּוּשׁ שֶׁל וַא"ו - תְּפָאֶרֶת, הַלְבּוּשׁ שֶׁל ה"א - מַלְכוּת, נֶצַח הוּא הַקָּשֶׁר שֶׁלֹּו עִם חֶסֶד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב נְעֻמּוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח. הוֹד, הַקָּשֶׁר שֶׁלֹּו גְבוּרָה, הַצַּדִּיק, הַקָּשֶׁר שֶׁלֹּו הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שְׁגוּף וּבְרִית נֶחֱשָׁבִים לְאַחַד. הַמַּלְכוּת הִיא הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁלָּהֶם, הִיא שְׁלֹמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים.

בְּתָר עֲלִיּוֹן זוֹהִי שְׁלֹמוֹת שֶׁל חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בִינָה, וְזֶהוּ שְׁלֹא נִתַּן לְמֹשֶׁה, שְׁעָלֵי נְאֻמַּר נִתִּיב לֹא יָדְעוּ עֵיט, וְעָלֵי אֲמָרוּ זְכוּרִים לְבִרְכָה, בְּמַפְלֵא מִמֶּךָ אֵל תְּדַרְשׁ וְכו', מִשׁוּם שֶׁהוּא מְקוֹר שְׂאִין לוֹ סוּף, וּבְמִקּוֹר שְׂאִין לוֹ סוּף מִי יְכוּל לְהַשִּׁיג וּלְמַצֵּא לוֹ (סוּף)?

קָם הַזֶּקֶן וְשָׂאֵל: וְלָמָּה נִקְשַׁר נֶצַח עִם חֶסֶד כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ נְעֻמּוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח, וְכֵן הוֹד עִם גְּבוּרָה? אֵלֶּא שְׁמִשׁוּם שֶׁבְּזִרְעֵי הַיָּמִין, אֵין בָּהּ אֵלֶּא שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים, וְכֵן בְּשִׂמְאֵל, וּמִשׁוּם כִּף נִקְשַׁר שׁוֹק יָמִין, שִׁישׁ בָּהּ שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים עִם זִרְעֵי יָמִין לְהַשְׁרוֹת בּוֹ ה"א, וְכֵן זִרְעֵי שְׂמָאל עִם שׁוֹק שְׂמָאל לְהַשְׁרוֹת בּוֹ ה"א, וְכֵן גּוּף וּבְרִית הֵם ו' ו', וְשׁוֹרָה בָּהֶם אֵ שֶׁהִיא הָאֵם, וְנִנְעָשׂוּ י"ג, וַא"ו, יו"ד שׁוֹרִים בְּעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת שֶׁל הַיָּדִים וּבְעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת שֶׁל הַרְגְּלַיִם, מִשׁוּם שֶׁתַּחֲלַת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ מִתְחִילָה מְחַכְמָה שֶׁהִיא בְּאֲצַבְעוֹת.

בְּתָר עֲלִיּוֹן שׁוֹרָה כְּרֹאשׁ הָאָדָם,

מ"ט אֲנַפִּין דְּאֹרִייתָא, כְּגוֹנוֹנָא דָּא כ"ח דְּאִיהוּ תְּמַנְיָא וְעֶשְׂרִין, אַה"ה דְּאִיהוּ כ"א, הָרִי מ"ט, וְכֵלָּא יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, יְהו"ה, יו"ד ה"א וַא"ו ה"א מ"ה, יְהו"ה ד', סְלִיק מ"ט.

לְבוּשָׁא דִּיּו"ד חֶסֶד, לְבוּשָׁא דְה"א גְבוּרָה, לְבוּשָׁא דְוַא"ו תְּפָאֶרֶת, לְבוּשָׁא דְה"א מַלְכוּת, נֶצַח קְשׁוּרָא דִּילִיָּה חֶסֶד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים טז יא) נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח, הוֹד קְשׁוּרָא דִּילִיָּה גְבוּרָה, צַדִּיק קְשׁוּרָא דִּילִיָּה עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּגוּף וּבְרִית חֲשִׁבִינָן חָד, מַלְכוּת שְׁלִימוֹ דְּלַהוֹן, אִיהִי שְׁלִימוֹ דְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין.

בְּתָר עֲלִיּוֹן דָּא אִיהוּ שְׁלִימוֹ דְּחֲמִשִּׁין שְׁעָרֵי בִינָה, וְדָא אִיהוּ דְּלָא אֲתִיְהִיב לְמֹשֶׁה, דְּעֲלִיָּה אֲתַמַּר (איוב כא ז) נִתִּיב לֹא יָדְעוּ עֵיט, וְעֲלִיָּה אֲמָרוּ זְכוּרִים לְבִרְכָה בְּמוֹפְלֵא מִמֶּךָ אֵל תְּדַרְשׁ וְכו', בְּגִין דְּאִיהוּ מְקוֹר דְּלִית לִיָּה סוּף, וּבְמִקּוֹרָא דְּלִית לִיָּה סוּף מִאֵן יְכִיל לְאַשְׁגָּא וּלְאַשְׁכָּחָא לִיָּה (סוּפָא).

קָם סְבָא וְשָׂאֵל וְאֲמַאי אֲתַקְשַׁר נֶצַח עִם חֶסֶד כְּמָה דְּאוּקִימְנָא נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח (תְּהִלִּים טז יא), וְכֵן הוֹד עִם גְּבוּרָה, אֵלֶּא בְּגִין דְּזִרְעָא יָמִינָא לֹא אִית בִּיהּ אֵלֶּא תַּלְת פְּרָקִין, וְכֵן בְּשִׂמְאֵלֶּא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְשַׁר שׁוֹקָא יָמִינָא דְּאִית בָּהּ תַּלְת פְּרָקִין עִם זִרְעָא יָמִינָא לְשָׂרְיָא בִּיהּ ה"א, וְכֵן זִרְעָא שְׂמָאלֶּא עִם שׁוֹקָא שְׂמָאלֶּא לְשָׂרְיָא בִּיהּ ה"א, וְכֵן גּוּף וּבְרִית אֵינּוֹן ו' ו', וְשָׂרְיָא בְּהוֹן אֵ דְּאִיהִי אֵימָא, וְאַתְעֲבִידוּ י"ג וַא"ו, יו"ד שְׂרִיין בְּעֶשֶׂר אֲצַבְעָאן דִּיָּדִין וּבְעֶשֶׂר אֲצַבְעָאן דְּרַגְלִין, מִשׁוּם דְּאֲתַחֲלַתָּא דְּשִׂמָּא קְדִישָׁא מְחַכְמָה שְׂרְיָא דְּאִיהִי בְּאֲצַבְעוֹן.

בְּתָר עֲלָאָה שְׂרְיָא כְּרִישָׁא דְּבַר נֶשׁ, דְּתַמָּן

ששם המחשבה הנסתרת, וכמו שמחשבה היא סתומה, כף הוא נסתר, אין סוף נקרא מבפנים, כתר עליון מבחוץ, כתר הראש העליון, ארבע יסודות הגוף שבהם שורה יהו"ה, וזהו כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וצרתיו אף עשיתיו, בראתיו זו הנשמה הקדושה, שהיא עולם המחשבה, וצרתיו זו רוח מדברת שממנה החיות (החיים) מדברות, עשיתיו זו הנפש, ששם עשיה, ששורה במקומים ארבעים ושמונה מצוות.

תקון עשרים ושש

בראשית, ברי"ת א"ש, ברית זה צדיק שנקרא כל, הקשר של כל איברי הגוף, ח' שהיא שמונה ימים, הם שעור של שבת, שהוא אלפים אמות לכל צד, לשמר בהם אות שבת. כמו כן הם שמונה ימים, התחום לקבל בהם אות ברית ולשמר אותו בהם, שלא נעשה באות הברית חלול. אמר רבי אלעזר: אבא, יום אחד הייתי הולך אני ורבי יוסי, וכא בנו של רב המנוח הנקן מאותו העולם בדמות של העולם הזה, והודפן לנו בדרך כמו שמחמר עם שני חמורים, ושאלנו, מה זה את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו? ואמר הוא דברים פנים, אבל עם כל זה רציתי לשמע מפיו. אמר לו: בני, ודאי שברית שקולה לשבת, ומשום זה (בראשית ירא שבת וכו').

תקון עשרים וארבעה

בראשית, יר"א שב"ת, (ובה) שבתותי תהיה ירא, יר"א תור"ה, יר"א ברי"ת, כמו שצריך שמירת הברית, שלא יכניסנה לרשות זרה, כמו כן צריך אדם שמירת

מחשבה סתימאה, וכמה דמחשבה איה סתימא, כן איהו סתים, אין סוף אתקרי מלגאו, כתר עלאה מלבר, כתרא דרישא עלאה, ארבע יסודין דגופא בהון שריא יהו"ה, ודא איהו כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וצרתיו אף עשיתיו (ישעיה מג ז), בראתיו דא נשמתא קדישא דאיהי עולם המחשבה, וצרתיו דא רוח ממלא דמיניה חיוון (ג"א חיון) ממלליו, עשיתיו דא נפש דתמן עשייה, דשריא ברמ"ח פקודין. (דף טט ע"א).

תקונא עשרין ותלת

בראשית ברי"ת א"ש, ברית דא צדיק, כל אתקרי, קשורא דכל אברין דגופא, ח' דאיהו תמניא יומין, אינון שעורא דשבת, דאיהו תרין אלפין אמין לכל סטר, לנטרא בהון אות שבת, כגוונא דא אינון תמניא יומין תחום לקבלא בהון אות ברית, ולנטרא ליה בהון, דלא אתעביד באות ברית חלול.

אמר רבי אלעזר אבא יומא חד הוינא אזלי אנא ורבי יוסי, ואתא בריה דרב המנוחא סבא מההוא עלמא, בדיוקנא דהאי עלמא ואזדמן לן בארחא כגוונא דמחמר בתרין חמרין, ושאיילנא (ג"א ושאל לן) מאי את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו (ויקרא יט ג), ואמר איהו מילין שפירין, אבל עם כל דא בעינא למשמע מפומך, אמר ליה ברי בודאי ברית איהו שקיל לשבת, ובגין דא (בראשית ירא שבת וכו').

תקונא עשרין וארבע

בראשית יר"א שב"ת, (ובה) שבתותי תהא דחיל, יר"א תור"ה, יר"א ברי"ת, כמה דצריך נטירו דברית, דלא יעול ליה ברשו נוכראה, כגוונא דא צריך בר נש נטירו דשבת, דלא לאפקא מרשות היחיד ויעול ברשות

שבת, שלא להוציא מרשות היחיד ויכניס לרשות הרבים. רשות היחיד היא השכינה, רחבו ד' והם יהו"ה, וגבהו עשרה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, רשות הרבים נחש אשת זנונים, סם של אל אחר שהוא סמא"ל, והוא הפלל של שבעים אמות, והיא חללה זונה, ובעלה הוא חלול שבת, ומשום זה מי שמוציא מרשות היחיד לרשות הרבים חייב סקילה.

הערוך הוא העמוד האמצעי, ובו מטלטלים מבית לבית, שהם שכינה עליונה ותחתונה, ועליהם נאמר את שבתתי תשמרו, ומקדשי תיראו זה מקדש יו"ד, אות שבת, (ו בריית), שצריך לשמר אותו בכת זוגו, שהיא הקדשה שלו, הברכה שלו, שעליה נאמר ויברך אלהי"ם את יום השביעי ויקדש אותו. ויברך זו ברכה, ויקדש זו קדשה, ולשניהם היו יוצאים הראשונים לפני הכלה והיו אומרים פעמים באי כלה באי כלה, באותו זמן קול חתן וקול כלה.

ועוד מקדשי באות יו"ד, משום שאין קדשה פחות מעשרה, וצריך לברכם ולקדש אותם בקדוש על היין בשבעים תבות של קדוש, וויכל"ו כחשבון בני"ן, וצריך לומר סברי מרנן, ואותם שאומרים ועונים לחיים, משום שנקשרו בעץ החיים, ולא בעץ המות, שהוא גפן שבו חטא אדם הראשון, ואחד אמר חטה היתה, ואחד אמר גפן, והכל אמת. שבעה מינים הם, חטה ושעורה גפן ותאנה ורמון זית שמן ודבש. חטה ושעורה והרי נתבאר, וצריך לחזר אחריהם, חטה הרי נתבאר, שעורה שמוציא ה' מהשעור שלה, גפן סחטה ענבים ברשו אחר, ועשה יין נסך, ונעשה העץ של טוב ורע. תאנה לוקט

הרבים, רשות היחיד איהי שכינתא, רחבו ד' ואינון יהו"ה, וגבהו עשרה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, רשות הרבים נחש אשת זנונים, סם דאל אחר דאיהו סמא"ל, ואיהו פללא דשבעין אומין, ואיהי חללה זונה, ובעלה חלול שבת איהו, ובגין דא מאן דאפיק מרשות היחיד לרשות הרבים חייב סקילה.

ערוך איהו עמודא דאמצעיתא, וביה מטלטלין מבית לבית, דאנון שכינה עלאה ותתאה, ועלייהו אתמר את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו, דא מקדש יו"ד, אות שבת (דא בריית) דצריך לנטרא ליה בכת זוגיה, דאיהי קדושה דיליה, ברכה דיליה, דעלה אתמר (בראשית ב ג) ויברך אלהי"ם את יום השביעי ויקדש אותו, ויברך דא ברכה, ויקדש דא קדושה, ולגבי תרוייהו הו' נפקי קדמאי לקדמות כלה, והו' אמרי תרי זמני באי כלה באי כלה, בההוא זמנא קול חתן וקול כלה. ועוד מקדשי באת יו"ד, בגין דלית קדושה פחות מעשרה, וצריך לברכא לון ולקדש לון בקדוש על היין, בשבעין תיבין דקדוש וויכל"ו כחושבון בני"ן, וצריך למימר סברי מרנן, ואינון דאמרין וענו לחיי, בגין דאתקשרו באילנא דחיי, ולא באילנא דמותא, דאיהו גפן דחב ביה אדם קדמאה, דחד אמר חטה היתה, וחד אמר גפן, וכלא קשוט.

שבע מינין אינון חטה ושעורה גפן ותאנה ורמון זית שמן ודבש, חטה ושעורה והא אתמר, וצריך לאחזרא עלייהו, חטה הא אתמר, שעור"ה דאפיק ה' משעור דילה, גפן סחטה ענבים ברשו אחר, ועבד יין נסך, שלה, גפן סחטה ענבים ברשות אחר, ועשה יין נסך, ונעשה העץ של טוב ורע. תאנה לוקט

וְאֶתְעֵבִיד אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, תְּאָנְהָ לְקִיט תְּאִינִי
 קָדָם זְמַנֵּיהּוּ קָדָם דְּאֶתְבְּשְׁלוּ, כִּן לְקִיט הוּא
 מְעַלְמָא קוּדָם זְמַנֵּיהּ, וְדָא אִיהוּ רְזָא מָאן
 דְּגָרִים דִּי יְמוּתוֹן בְּנוֹי קָדָם זְמַנֵּיהּוּ, הֵדָא הוּא
 דְכֶתִיב (קהלת ה ה) לָמָּה יִקְצוּף הָאֱלֹהִים עַל
 קוֹלְךָ וְחִבַּל אֶת מַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וְרְזָא דְמִלְהָ (ירמיהו
 כ ל) לִשְׂוֹא הַפִּיתִי אֶת בְּנֵיכֶם וְגוֹמֵר, וּבְגִין
 דָּא (שמות כ ז) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיךָ
 לִשְׂוֹא. רְמוּן, בֶּן זוּמָא בֵּיה חֵב, אֲבָל רַבִּי מְאִיר
 תּוֹכוֹ אֲבָל קְלִיפְתּוֹ זָרַק, דְּקְלִיפִין אֵינוֹן אוּמוֹת
 הָעוֹלָם, יִשְׂרָאֵל מוֹחָא בִּינֵיהּוּ, בֶּן כְּגוֹוְנָא דָּא
 שְׂכִינְתָּא אִיהִי פְרֻדָּס (דף טט ע"ב) בְּגִלּוֹתָא, וְאִיהִי
 מוֹחָא מְלַגְו, אֲגוּז קָרִינָן לֵיהּ, כִּמְה דְאָמַר
 שְׁלֹמֹה מְלָפָא, אֶל גִּנַּת אֲגוּז יִרְדְּתִי (שיר ו
 יא), וְאִיהִי שְׂכִינְתָּא אִיבָא מְלַגְאוּ, הֵדָא הוּא
 דְכֶתִיב (תהלים מה יד) כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה
 מִמַּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, וְקְלִיפִין הֵן כִּמְה
 רְשׁוּיּוֹת נוֹכְרָאִין, וּבְשִׁבְתָּ מְכַלָּא אֶתְפִּשְׁטָת,
 וְאֶתְלַבֶּשֶׁת בְּלְבוּשֵׁין שְׂפִירָאן, וְכֵן צְרִיכִין
 יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְאֶתְחַדְּשָׁא בְּשִׁבְתָּ בְּלְבוּשֵׁין
 שְׂפִירָאן, וְכֵן לְאֶטְעָמָא בְּשִׁבְתָּ מְכַלָּא מְאֲכַלִּין
 טְבִין, בְּגִין לְקִשְׂרָא וּלְאַרְקָא בְּרַכָּאן לְגַבְהָ מְכַלָּא
 סְפִירָן, וּלְמַהּוּי אֶשְׁתַּקֵּיָא מְכַלְהוּ.

וְצָרִיךְ לְקַיֵּמָא בְּה עֲנַג, דְּאִיהוּ צְדִיק דְּנַפִּיק
 מְעַדָן, דְּאִיהִי בִינָה עֲלָמָא דְאֶתִי,
 לְהִשְׁקוּתָ אֶת הַגָּן דָּא שְׂכִינְתָּא תַתָּא, וְנִהְרָא
 אִיהוּ ו' דְּנַפִּיק מִן י"ה, וְאִזִּיל חֲמֵשׁ מְאָה שְׁנִין,
 דְּאֵינוֹן חֲמֵשׁ סְפִירָאן, וּמְטִי לְצַדִּיק, לְאֶשְׁקָא
 מְנִיָּה גִנַּתָּא דְאִיהִי ה', וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת
 אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְגוֹמֵר (בראשית ב
 כב).

תְּאִינִים קָדָם זְמַנָּם קָדָם
 שְׁהִבְשִׁילוּ, כִּן נִלְקֵט הוּא מִן
 הָעוֹלָם קָדָם זְמַנּוֹ, וְזִהוּ סוּד מִי
 שְׂגוּרָם שְׂיָמוּתוֹ בְּנִים קָדָם זְמַנָּם.
 זֵהוּ שְׁכַתּוֹב לָמָּה יִקְצַף הָאֱלֹהִים
 עַל קוֹלְךָ וְחִבַּל אֶת מַעֲשֵׂה יְדִיךָ,
 וְסוּד הַדְּבָר - לִשְׂוֹא הַפִּיתִי אֶת
 בְּנֵיכֶם וְגוֹמֵר, וּמִשּׁוּם זֵה לֹא תִשָּׂא
 אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיךָ לִשְׂוֹא.
 רְמוּן, בֶּן זוּמָא חֲטָא בּוּ, אֲבָל רַבִּי
 מְאִיר, תּוֹכוֹ אֲבָל קְלִיפְתּוֹ זָרַק,
 שְׁהִקְלִפּוֹת הֵן אֲמוֹת הָעוֹלָם,
 יִשְׂרָאֵל הַמַּח בִּינֵיהֶם. כֵּן כְּמוֹ זֵה,
 הַשְּׂכִינָה הִיא פְרֻדָּס בְּגִלּוֹת, וְהִיא
 מַח מִבְּפָנִים, אֲגוּז קוֹרְאִים לָהּ,
 כְּמוֹ שְׂאֵמֵר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אֶל גִּנַּת
 אֲגוּז יִרְדְּתִי, וְהַשְּׂכִינָה הִיא פְרִי
 מִבְּפָנִים. זֵהוּ שְׁכַתּוֹב כָּל כְּבוֹדָה
 בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה מִמַּשְׁבְּצוֹת זָהָב
 לְבוּשָׁה, וְהַקְלִפּוֹת הֵן כִּמְה רְשׁוּיּוֹת
 נְכֹרִיּוֹת, וּבְשִׁבְתָּ הִיא מִתְפַּשְׁטָת
 מִן הַכֹּל וּמִתְלַבֶּשֶׁת בְּלְבוּשִׁים
 יְפִים, וְכֵן צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה,
 לְהִתְחַדֵּשׁ בְּשִׁבְתָּ בְּלְבוּשִׁים יְפִים,
 וְכֵן לְטַעַם בְּשִׁבְתָּ מְכַלָּא הַמְּאֲכִלִים
 הַטְּוִבִים, כְּדִי לְקַשֵּׁר וּלְהַרְיֵק
 בְּרַכּוֹת אֵלֶיהָ מְכַלָּא הַסְּפִירוֹת,
 וּשְׁתַּהֵיָּה מְשַׁקֵּיָת מְכַלָּם.

וְצָרִיךְ לְקַיֵּם בְּה עֲנַג, שֶׁהוּא צְדִיק
 שְׂיִוצֵא מְעַדָן, שֶׁהִיא בִינָה,
 הָעוֹלָם הַבָּא, לְהִשְׁקוּתָ אֶת הַגָּן,
 זֵה הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהָאוֹר הוּא
 ו' שְׂיִוצֵא מִן י"ה, וְהוֹלֵךְ חֲמֵשׁ
 מְאוֹת שָׁנִים, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ סְפִירוֹת,
 וּמִגִּיעַ לְצַדִּיק לְהִשְׁקוּתָ מִמְּנוֹ אֶת
 הַגָּן שֶׁהוּא ה', וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ
 אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ
 וְגוֹמֵר.

וְכֵן בְּרִית מִלְּהָ הִיא כְּמוֹ אֲגוּז,
 צְרִיךְ לְשַׁבֵּר אֶת קְלִפּוֹת הָעוֹלָה
 וְהַפְרִיעָה, וּלְהַעֲבִירָם מִשָּׁם

וְכֵן בְּרִית מִלְּהָ אִיהִי כְּגוֹוְנָא דְאֲגוּז, צְרִיךְ
 לְתַבְרָא קְלִיפִין דְּעוֹרְלָה וּפְרִיעָה, וּלְאֶעֱבְרָא לוֹן מִתְמָן, וּלְאֶתְגַּלְיָא

וּלְגַלוֹת אֶת הַמַּחַם מִבְּפָנַי, וְזוֹ אוֹת בְּרִית, וְזֶה עֵץ חַיִּים, אֲבָל הַבְּרִית שֶׁהִיא בְּעַרְלָתוֹ וְאֵין בּוֹ פְּרִיעָה, עָלָיו נֶאֱמַר וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, כִּי בַיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, - בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת - בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד הַלֵּב הוּא אֲגוּז, וּמִי שֶׁשׁוֹבֵר קַלְפָּתוֹ, שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע, עָלָיו נֶאֱמַר לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה, וְגִסּוֹת הַלֵּב שֶׁהוּא שָׁלֵם בְּקַלְפוֹתָיו וְלֹא נִשְׁבֵּר, עָלָיו נֶאֱמַר תּוֹעֵבֶת יְהוָה כָּל גִּבְהַת לֵב, וְהַשְׂכִּינָה לֹא שׁוֹרָה עָלָיו, וּמִצַּד הַקַּלְפוֹת נִקְרְאוּ כְּנִי אָדָם עַרְלֵי לֵב.

וּבִשְׁבֻת, גִּיהֶנָם לֹא שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם וְלֹא הַמְּמַנִּים שָׁלוֹ, בְּגַלְל זֶה צִוְּה לְיִשְׂרָאֵל לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבֻת, וְאִם אָדָם מִבְּעִיר בְּשֻׁבָת, אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי הֵייתִי מְכַבֵּה אֶת הָאֵשׁ שֶׁלֹּא תִשְׂרֹף, וְאַתֶּם מִבְּעִירִים אוֹתָהּ? אַתֶּם תִּשְׂרְפוּ בְּגִיהֶנָם, בְּגַלְל זֶה לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם, וְאִפְלוּ בְּגוֹף, וּמָה הוּא הַגִּיהֶנָם בְּגוֹף? הַכְּבֵד שֶׁבּוֹ הַמְּרָה, שֶׁהוּא גִיהֶנָם, סֵם הַמְּוֹת, סֵם שֶׁל אֵל אַחֵר, חֲרָבוֹ שֶׁל מַלְאָךְ הַמְּוֹת, וְעָלָיו נֶאֱמַר וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כְּלַעֲנָה, חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת.

וְצָרִיךְ דְּלֹא יִתְעַר (ג"א לְאַתְעָרָא) עֲצִיבוּ וּקְטֹטָה מִסְטָרָא דְטַחוּל, אֲלֵא דְתַהֵא לֵב נְטִיר מִכְּלָהוּ, דְּאִיהוּ שְׁבַת שְׁמוֹר, וּמוֹחָא זְכוֹר, וְצָרִיךְ לְקַבְּלָא אוֹשְׁפִיזִין דְּאִינוּן מְלֹאכִין, עוֹלִימָן דְּנִשְׁמָה יִתְרָה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, וְנַפְשׁ יִתְרָה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה, וְאוֹשְׁפִיזִין דְּנַחְתִּין עֲמָה.

וְהַאֲרוּחִים שִׁיּוֹרְדִים עֲמָה. וְצָרִיכָה הָאֵשׁ לְתַקֵּן נֵר בְּלִיל שְׁבַת לְיָמִין, וְנַחֲשֵׁב לָהּ כְּאֵלוֹ

מוֹחָא מְלָגוּ, וְדָא אוֹת בְּרִית, וְדָא עֵץ חַיִּים, אֲבָל בְּרִית דְּאִיהוּ בְּעַרְלָתִיהּ וְלֹא אִית בִּיהּ פְּרִיעָה, עָלֶיהּ אִתְמַר (שם י') וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, כִּי בַיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד לְבָא הוּא אֲגוּז, וּמֵאֵן דְּתִבְר קַלְיָפָה דִּילִיָּה דְּאִיהוּ יֵצֵר הָרַע, עָלֶיהּ אִתְמַר (תהלים נא יט) לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה וְגִסּוֹת לְבָא דְּהוּא שְׁלִים בְּקַלְיָפִין דִּילִיָּה וְלֹא אִתְבַּר, עָלֶיהּ אִתְמַר (משלי טז ה) תּוֹעֵבֶת יְהוָה כָּל גִּבְהַת לֵב, וְשְׂכִינְתָא לֹא שְׂרִיא עָלֶיהּ, וּמִסְטָרָא דְקַלְיָפִין אִתְקִרְיָאוּ כְּנִי נִשְׂא עַרְלֵי לֵב.

וּבִשְׁבֻת גִּיהֶנָם לֹא שֶׁלְטָא בְּעֵלְמָא, וְלֹא מְמַנֵּן דִּילִיָּה, בְּגִין דָּא מְנִי לְיִשְׂרָאֵל לֹא

תִּבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבֻת (שמות לה א), וְאִי פִר נִשׁ אוֹקִיד בְּשֻׁבָת, אִמֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲנָא הָיִיתִי מְכַבֵּה לְנוֹרָא דְלֵא אוֹקִיד, וְאַתּוֹן מוֹקְדִין לִיָּה, אַתּוֹן תִּתּוֹקְדוּן בְּגִיהֶנָם, בְּגִין דָּא לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם, וְאִפְלוּ בְּגוֹפָא, וּמֵאֵי נִיהוּ גִיהֶנָם בְּגוֹפָא, כְּבֵד דְּבִיָּה מְרָה דְּאִיהוּ גִיהֶנָם, סֵם הַמְּוֹת סֵם דְּאֵל אַחֵר, חֲרָבָא דְמַלְאָךְ הַמְּוֹת, וְעָלֶיהּ אִתְמַר (משלי ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כְּלַעֲנָה, חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת.

וְצָרִיךְ דְּלֹא יִתְעַר (ג"א לְאַתְעָרָא) עֲצִיבוּ וּקְטֹטָה מִסְטָרָא דְטַחוּל, אֲלֵא דְתַהֵא לֵב נְטִיר מִכְּלָהוּ, דְּאִיהוּ שְׁבַת שְׁמוֹר, וּמוֹחָא זְכוֹר, וְצָרִיךְ לְקַבְּלָא אוֹשְׁפִיזִין דְּאִינוּן מְלֹאכִין, עוֹלִימָן דְּנִשְׁמָה יִתְרָה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, וְנַפְשׁ יִתְרָה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה, וְאוֹשְׁפִיזִין דְּנַחְתִּין עֲמָה.

וְצָרִיךְ אִתְתָּא לְתַקֵּנָא שְׂרָגָא בְּלִיל שְׁבַת לְיָמִינָא, וְאַתְחַשִּׁיב לָהּ כְּאֵלוֹ תַקְנָה

תקנה מנוחה בדרום ושלחן בצפון, ועליהם נאמר הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפין, והן שכינה עליונה ותחתונה, השכינה העליונה מנוחה לדרום, צריך לתקנה, משום ששם חכמה, ומשום זה הרוצה להחכים ידרים.

ובאותו בית שמוצאים דירה זו מתקנת בסדור הזה, מנוחה בדרום ושלחן בצפון, ומטה בין צפון לדרום, אומרים המלאכים הללו שיודרים עם השכינה, שהיא הנשמה היתרה, אין זה מקום הדיוט של עם הארץ, אלא הן מקום של רצון בו מלפני יהו"ה.

השלחן צריך לתקנו לצפון, והשלחן היא שכינה התחתונה, שנאמר בה כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. מה זה זהב? זו גבורה, שנאמר בה מצפון זהב יאתה. ממשבצות זהב, שני עמודי אמת. מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנה אל העמוד האמצעי, שנאמר בו בני בכרי ישראל, ובבית שלא מתקנים התקונים הללו בליל שבת, האורחים אומרים, זו לא דירה של ישראל, שנאמר בה ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם, לדרתם פתוב חסר, מלשון דירה, וכל התקונים הללו צריך לתקן בליל שבת, שהיא ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר: וכי ברית המילה לכל בני האדם היא שוה? אמר לו: לא, שברית מילה לרשעים, העפר שתקן בפלי הוא מזון לנחש שהפריד ממנו, זהו שפתוב ונחש עפר לחמו, ודם הברית הוא המזון של סמא"ל, שהוא רוצח, שהפריד ממנו,

מנרתא בדרום, ופתורא בצפון, ועליהו אתמר הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפין, ואינון שכינתא עלאה ותתאה, שכינתא עלאה מנרתא לדרום, צריכא לאתקנא לה, בגין דתמן חכמה, ובגין דא הרוצה להחכים ידרים.

ובהוא ביתא דאשפחין דירה דא מתקנא בהאי סדורא, מנרתא בדרום ושלחן בצפון ומטה בין צפון לדרום, אמרין אלין מלאכין דקא נחתין עם שכינתא דאיהי נשמה יתירה, לית דין אתר הדיוט דעם הארץ, אלהין אתר דרענא ביה מן גדם יהו"ה.

פתורא צריכא לתקנא לה לגבי צפון, ופתורא איהי שכינתא תתאה, דאתמר בה (תהלים מה ד) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה, מאי זהב דא גבורה, דאתמר בה (איוב לזכב) מצפון זהב יאתה, ממשבצות זהב תרי סמכי קשוט, מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנא ליה לגבי עמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (שמות ד כב) בני בכורי ישראל, ובביתא דלאו אינון מתתקנין אלין תקונין בליל שבת, אושפיזין אמרין לאו איהי דא דירה דישראל, דאתמר בה (שם לא טז) ושמרו בני ישראל את (דף ע"א) השבת, לעשות את השבת, לדרתם, לדרתם פתיב חסר, מלשון דירה, וכל אלין תקונין צריכין לתקנא בליל שבת דאיהי ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר, וכי ברית מילה לכל בני נשא איהו שוה, אמר ליה, לא, דברית מילה לחיביא, עפרא דתקין במנא איהו מזונא לחווא, דאפריש מגיה, הדא הוא דכתיב (ישעיהו סה כה) ונחש עפר לחמו, ודם ברית איהו מזונא לסמא"ל דאיהו רוצח, דאפריש

וסוד הדבר - אם רעב שונאך
האכילהו לחם ואם צמא השקהו
מים.

רבינוניים נחשב ברית המילה
העברת דם ובשר כקרבן, זהו
שכתוב וזבחתי עליו את עלתיך
ואת שלמיך, לצדיקים ודאי,
במקום המילה והפריעה שורה
יהו"ה, וזהו ומבשרי אחזה
אלו"ה, ועליהם נאמר ואמר לך
בדמיך חיי, לצדיקים (וכתוב גם את
בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור, שהוא
גיהנם).

תקון עשרים וחמשה

בראשית זו התורה, זהו שכתוב
יהו"ה קנני ראשית דרכו קדם
מפעליו מאז, מאותו מקום
שנאמר בו נכון כסאך מאז,
ובתורה יש שתי מצוות, אחת
והגית בו יומם ולילה, והשנית
שיהיה למלך ספר תורה, שהולך
עמו בכל מקום. זהו שכתוב
והיתה עמו וקרא בו כל ימי חיי.
למה ספר תורה למלך? משום
שהוא אינו מלך אלא מצד
המלכות, וצריך שיהיה לו עמו
בכל מקום ספר תורה, שהוא
העמוד האמצעי לקשר בו את
הקדוש ברוך הוא עם שכינתו,
וספר התורה הוא הדרך של
יעקב, שנאמר בו ויעקב איש
תם, וספר תורה כן צריך להיות
תם בלא פסלות, ואם ספר התורה
חסר במקום של מלא, או מלא
במקום של חסר, או אות אחת
חסרה או יתרה או מחלפת, ספר
התורה פסול, הוא אינו כדמות
ספר התורה של מעלה.

כמו זה הם חמשה פנפי ראה,
כמו שחמשה חמשי תורה,
והנרדא כמו שזה הספר שהוא
ספר ישרים, אם אונות חסר או
יתר או מחלף, הוא כבש פסול,

מניה, ורזא דמלה אם רעב שונאך האכילהו
לחם ואם צמא השקהו מים (משלי כה כא).

רבינוניים אתחשיב ברית מילה אעברו דדמא
ובשרא כקרבנא, הדא הוא דכתיב
(שמות כ כד) וזבחתי עליו את עלתיך ואת שלמיך,
לצדיקיא ודאי באתר דמילה ופריעה שריא
יהו"ה, ודא איהו ומבשרי אחזה אלו"ה (איוב
יט כב), ועלייהו אתמר (יחזקאל טו ו) ואמר לך
בדמיך חיי לצדיקיא, (וכתיב (זכריה ט יא), גם את בדם
בריתך שלחתי אסיריך מבור, דאיהו גיהנם).

תקונא עשרין וחמשה

בראשית דא אורייתא, הדא הוא
דכתיב (משלי ח כב) יהו"ה קנני
ראשית דרכו קדם מפעליו מאז, מההוא אתר
דאתמר ביה (תהלים צג ב) נכון כסאך מאז,
ואורייתא תרין פקודין אית בה, חד והגית בו
יומם ולילה (יהושע א ח), תננינא למהוי למלכא
ספר תורה, דאזיל עמיה בכל אתר, הדא הוא
דכתיב (דברים יז יט) והיתה עמו וקרא בו כל ימי
חיי, ספר תורה אמאי למלך, בגין דאיהו לאו
איהו מלכא אלא מסטרא דמלכות, וצריך
למהוי ליה עמה בכל אתר ספר תורה דאיהו
עמודא דאמצעיתא, לאתקשרא ביה קודשא
ברוך הוא עם שכינתיה, וספר תורה היא דרגא
דיעקב, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש
תם, וספר תורה כן צריך למהוי תם בלא
פסולת, ואם ספר תורה איהו חסר באתר
דמלא, או מלא באתר דחסר, או אות חד
חסיר, או יתיר, או חליף, ספר תורה פסול,
לאו איהו פדיוקנא דספר תורה דלעילא.

בגוונא דא אינון חמש פנפי ריאה, בגוונא
דחמשה חומשי תורה, ונרדא בגוונא
דזה ספר דאיהו ספר ישרים, אי אוני חסיר

ומי שעובר עליהם כאלו עבר על התורה וחמשה החמשים שלה, שחמשה כנפי ראה והורדא הם שש, זה ו', כל מי שעובר (על זה) כאלו עבר) על זה.

וחמשה דברים המפסידים את השחיטה, (כל מי שעובר עליהם), כאלו עבר בה' מן יהו"ה, בכנפי הראה צריך שלא יהיה בהם סרכות, שמונה עשרה סרכות הן, מי שעובר עליהם כאלו עבר על ברית שהוא ח"י העולמים, והסרכה היא סם המות, הסם של אל אחר, שהוא סמא"ל, עליה נאמר וְגַלְיָה יִרְדּוֹת מוֹת, בכל מקום שנסרכת, הורגת, וכנפי ראה הם כנפי החיות, וצריכות להיות פרודות מלמעלה. זהו שכתוב ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, אם הם בחבור, טרפה, ושתי אמות (אונות) הן בראה, ובהן שש כנפים, חמש אונות וורדא, ועליהם נאמר שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד, ששה הם מהצד של האות ו', שהוא ספר התורה.

הארון של ספר התורה זה הפיס של הלב, והיא אש בוערת, ואם לא כנפי הראה שנושבים עליו, היה הלב שורף את כל הגוף, ואותה האש שהיא דם העורקים של הלב, הרוח נושבת אחריו בעורקי הדם, וכלם מתנהגים אחריו, וזהו שכתוב אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגומר, וכשעולה הרוח מן הלב (ונפרדת מן הנפש, שהיא ו'), על הדם האש בוערת, נאמר בנפש אני ישנה, וכשיבא הרוח אליו נאמר ולבי ער, וזהו נפשי אוייתיך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך.

בלילה, אף רוחי בקרבי

או יתיר או חליף, איהו אמרא פסול, ומאן דעבר עליהו כאלו עבר על אורייתא וחמשה חומשי דילה, דחמשה כנפי ריאה וורדא אינון שית, דא ו', כל מאן דעבר (על דא, כאלו עבר) על דא.

וחמשה דברים המפסידין את השחיטה, (כל מאן דאעבר עליהו) כאלו אעבר בה' מן יהו"ה, כנפי ריאה צריך דלא יהא בהון סרכות, תמני סרי סרכות אינון, מאן דאעבר עליהו כאלו אעבר ברית דאיהו ח"י עלמין, וסירכא איהו סם המות, סם דאל אחר, דאיהו סמא"ל, עלה אתמר (משלי ה) וְגַלְיָה יִרְדּוֹת מוֹת, בכל אתר דאסתריך קטילת, וכנפי ריאה אינון כנפי חיוון, וצריכין למהוי פרודות מלמעלה, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א יא) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, אם אינון בחבור טריפה, ותרי אומות אינון בריאה, ובהון שית גדפין, חמש אונות וורדא, ועליהו נאמר (ישעיהו ו) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד, שיתא אינון מסטרא דאת ו', דאיהו ספר תורה.

ארנא דספר תורה דא פיסא דלבא, ואיהו נור דליק, ואי לא כנפי ריאה דאינון נשבין עליה, הוה לבא אוקיד כל גופא, וההוא נורא דאיהו דדם דערקין דלבא, רוחא נשיב אבתריה בערקין דדמא, וכלהו מתנהגין אבתריה, ודא הוא דכתיב (יחזקאל א יב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגומר, ולבא פד סליק מניה רוחא (ואתפרש מן נפשא דאיהו) על דמא נור דליק, אתמר בנפשא (שיר ה) אני ישנה, וכד ייתי רוחא לגביה אתמר ולבי ער, ודא איהו (ישעיהו כו ט) נפשי אוייתיך

וּכְשֶׁתִּבְאֵה הַרוּחַ לְלֵב שְׁשֵׁם הַנְּפֶשׁ,
נֶאֱמַר בּוֹ קוֹל דְּדוּדֵי דוּפְקָ, דוּפְקָ
עַל שְׁעַר הַלֵּב שֶׁשׁ דְּפִיקוֹת,
לְהוֹדִיעַ שְׁהוּ הוּא שְׂבִיבָ אֵל ה'
(ד'), שְׁהִיא הַנְּפֶשׁ, וּבֵהּ הִם עֲשָׂרָה,
וּכְלָם בְּפִיּוּס. זְהוּ שְׁכַתוּב פְּתַחֵי לִי
אֲחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי שְׂרָאשִׁי
נִמְלָא טַל.

וּבְתַקּוּן שְׁמוֹנָה עָשָׂר, (וּבְתַקּוּן זֶה שֶׁשׁ
אוּתִיּוֹת) שְׁהוּא בְּר"א שִׁי"ת, הִם
רְמוּזִים כְּמוֹ זֶה: פְּתַחֵי לִי בְּאוֹת
ב' שְׁהִיא הַשְּׁעַר, אֲחוּתִי בְּאוֹת א',
רַעֲיָתִי בְּאוֹת ר', יוֹנְתִי בְּאוֹת י',
תַמְתִּי בְּאוֹת ת', שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל
זֶה יו"ד, הַנְּקֻדָּה שֶׁל אוֹת ב',
קְרוּצוֹתָיו אֵלָיו שֶׁשֶׁת הַצְּדָדִים,
שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ,
וְהֵם הַדְּפִיקוֹת, בְּמוֹלִיךְ וּמְבִיא אֶת
מִי שְׂאֲרַבְעַת הַצְּדָדִים שְׁלוֹ,
וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד אֶת מִי שְׁהַשְּׁמִים
וְהָאֲרֶץ שְׁלוֹ, וְשֶׁשֶׁת הַצְּדָדִים הִם
שֶׁשׁ הַסְּפִירוֹת, וְהַדְּפַק עוֹלָה וְיוֹרֵד
בָּהֶם בְּאֲרִיכוֹת שֶׁל חֶסֶד כְּמוֹ זֶה
הַתְּקִיעוֹת, בְּשִׁבְרָ שֶׁל הַגְּבוּרָה
שְׁהֵם שְׁבָרִים, בְּמַהֲירוֹת שֶׁל
הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שְׁהוּא תְּרוּעָה,
בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת הִם עוֹלִים,
בְּנֻצָח וְהוּד יְסוּד הִם יוֹרְדִים.

וּבְכֵּם דוּפְקִים לְשִׁכְנֵיהָ שְׁהִיא
סֵלֶם, שְׁבּוֹ שֶׁשׁ דְּרָגוֹת, וְזֶה הַלֵּב,
וּבוֹ מִלְּאָכִי אֱלֹהִים עוֹלִים
וְיוֹרְדִים, שְׁהֵם הַדְּפִיקוֹת שֶׁל
הַרוּחַ, וְאוֹתָם הִשֵּׁשׁ עוֹלִים לְעֶשֶׂר,
וְזֶה י', הֵן קִשְׂר"ק קִשְׂר"ק קִשְׂר"ק,
עַד שֶׁנִּכְלְלוּ בְּעֲשָׂרָה זְכוּרוֹת
וּבְעֶשֶׂר מַלְכוּיּוֹת וּבְעֶשֶׂר שׁוֹפְרוֹת,
שְׁלוּשִׁים עוֹלִים מִמְטָה לְמַעְלָה,
וּשְׁלוּשִׁים יוֹרְדִים מִמַּעְלָה לְמַטָּה,
וּכְלָם עוֹלִים לְשִׁשִּׁים, שֶׁשׁ פְּעֻמִּים
עֶשֶׂר, כְּשֶׁעוֹלָה הַדְּפַק בְּחֻזֵק שֶׁל
הַגְּבוּרָה בְּהַתְּגַבְּרוּת, הוּא הַדִּין
הַקָּשָׁה, כְּשֶׁעוֹלָה הַדְּפַק וּמִתְרַפֵּא,
הַחֲלִי יִתְרַפֵּא, שְׁהָרִי מְטָה כְּלָפִי
חֶסֶד.

אַשְׁחַרְךָ, וְכַד יִיְתִי רוּחָא לְגַבִּי לְבָא דְתַמָּן
נְפֶשָׁא, אֲתַמַּר בֵּיה (שִׁיר ה' ב') קוֹל דְּדוּדֵי דוּפְקָ,
דְּפִיק לְתַרְעָא דְלְבָא שִׁית דְּפִיקִין, לְאַשְׁתַּמוּדְעַ
דְּאִיהוּ ו' דִּיִּיְתִי לְגַבִּי ה' (ג"א ד'), דְּאִיהִי נְפֶשׁ,
וּבֵהּ אֵינּוּן עֲשָׂרָה, וּכְלָהוּ בְּפִיּוּסָא, הִדָּא הוּא
דְכַתִּיב (שֵׁם ה' ב') פְּתַחֵי לִי אֲחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנְתִי
תַמְתִּי שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל.

וּבְתַקּוּנָא תַמְנֵי סְרִי, (ג"א וּבְתַקּוּנָא דָא שִׁית אֲתוּנוּ),
דְּאִיהוּ בְּר"א שִׁי"ת, אֵינּוּן רְמִיזִין
כְּגוּוּנָא דָא, פְּתַחֵי לִי בְּאֶת ב' דְּאִיהִי תְּרַעָא,
אֲחוּתִי בְּאֶת א', רַעֲיָתִי בְּאֶת ר', יוֹנְתִי בְּאֶת י',
תַמְתִּי בְּאֶת ת', שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל דָּא יו"ד
נְקוּדָה דְּאֶת ב', קְרוּצוֹתָיו אֵלָיִן שִׁית סְטְרִין,
דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (שֵׁם טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, וְאֵינּוּן
דְּפִיקִין בְּמוֹלִיךְ וּמְבִיא לְמָאן דְּאַרְבַּע סְטְרִין
דִּילֵיהּ, וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד לְמָאן דְּשְׁמִיא וְאַרְעָא
דִּילֵיהּ, וְשִׁית סְטְרִין אֵינּוּן שִׁית סְפִירָן, וּדְפִיקוּ
סְלִיק וְנַחֲתִית בְּהוּ, בְּאַרְיִכוֹ דְּחֶסֶד כְּגוּוּנָא דָא
תְּקִיעוֹת, בְּתַבִּירוֹ דְּגְבוּרָה דְּאֵינּוּן שְׁבָרִים,
בְּמַהֲירוֹ דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא דְּאִיהוּ תְּרוּעָה,
בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת סְלִקִין, בְּנֻצָח וְהוּד יְסוּד
נַחֲתִין.

וּבְרַחֵו דְּפִקִין לְגַבִּי שְׁכִינְתָא דְּאִיהִי סֵלֶם, דְּבִיה
שִׁית דְּרָגִין, וְדָא לְבָא, וּבִיה מִלְּאָכִי
אֱלֹהִים סְלִקִין וְנַחֲתִין, דְּאֵינּוּן דְּפִיקִין דְּרוּחָא,
וְאֵינּוּן שִׁית סְלִקִין לְעֶשֶׂר, וְדָא י', וְאֵינּוּן
קִשְׂר"ק קִשְׂר"ק קִשְׂר"ק, עַד דְּאֲתַפְלִילוּ בְּעֲשָׂרָה
זְכוּרוֹת וּבְעֶשֶׂר מַלְכוּיּוֹת וּבְעֶשֶׂר שׁוֹפְרוֹת,
תְּלַתִין סְלִקִין מִתְּתָא לְעֵילָא, וְתַלְתִין נַחֲתִין
מִעֵילָא לְתַתָּא, וְסְלִקִין כְּלָהוּ לְשִׁתִּין, שִׁית זְמַנִּין
עֶשֶׂר, כַּד סְלִיק דְּפִיקוּ בְּתַקִּיפּוֹ דְּגְבוּרָה בְּגְבִירוֹ
אִיהוּ דִּינָא תְּקִיפָא, כַּד סְלִיק דְּפִיקוּ וְאַתְאַרְךָ,
מַרְעָא אֲתַאָרְךָ דְּהָא מְטָה כְּלָפִי חֶסֶד.

קָם סָבָא מֵאִינוּן מְאָרִי מְתִיבְתָא, וְאָמַר
בוֹצִינָא קְדִישָׁא, הָא סַמְנִין אֵלִין אִינוּן
דְּמַרְעָא בְּגֻלוּתָא, כַּד דְּפִיקוּ אֶתְקַצְרֵי וְגֻלוּתָא
אֶתְקַצְרֵי, הָא מְטָה פְּלִפִּי גְבוּרָה בִּי דִינָא רְבִרְבָּא,
וּמִוֹתְנָא קָא אַחֲזִי לְמַשִּׁיחַ וְשִׁבְטִין, וּבְגִין דָּא
אוּמִיָּאת הֵהִיא חוּלָה בְּגֻלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל (שם ב'
) אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ, דִּלְא יְהֵא בְּמַהִירוּ,
אֶלָּא עַד שְׁתַּחֲפִץ.

וְאִם הִדְפַק מִתְאַרְף, הָרִי מְטָה
פְּלִפִּי חֶסֶד, וְעַם כָּל זֶה הַחֲלִי
בְּגֻלוּת מִתְאַרְף, וְאִם הִדְפַק לֹא
אַרְף וְלֹא קָצַר, הָרִי מִתְעוֹרְרִים
רַחֲמִים לַחוּלָה בְּגֻלוּת, שְׁהִיא
הַלֵּב, וְלְעוֹרְקִים שְׁלָה שְׁהִם בְּנֵיהּ,
יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי,
עֲלִיו נְאֻמַר וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים
אֶקְבָּצֵךְ.

וְעוֹד, כְּשֶׁהִדְפַק הוּא כְּמוֹ תְרוּעָה
בְּמַהִירוּת, דַּחַק אַחַר דַּחַק, מִיַּד
תְּבֵא הַנְּאֻלָּה. וְעוֹד, אוֹתָהּ חוּלָה,
שְׁהִיא הַלֵּב, כְּשֶׁהָרוּחַ אֵינָה
נוֹשֶׁבֶת אֵלֶיהָ, שְׁנֵאמַר בּוֹ וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
הִיא לֹא דוֹפַקֶת בְּעוֹרְקִים שְׁלָה,
וְכֹלֶם חֲשׂוּבִים בְּגֻלוּת כְּמוֹ מֵתִים,
וְנֵאמַר בָּהֶם בְּמַחְשָׁכִים הוֹשִׁיבֵנִי
כְּמֵתִי עוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה בְּגֻלוּת
אֲנִי יִשְׁנָה, וְהִיא חוּלָה בְּגֻלוּת,
וְכַמָּה רוּפָאִים תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
מִשְׁתַּדְּלִים עֲלֶיהָ עִם כְּמָה כְּשָׁמִים
וְרִיחוֹת שֶׁל שׁוֹשְׁנִים, תְּפּוּחִים
וְאֶגְזִיזִים וְרַמְזוּנִים, וְלֹא חוֹזֶרֶת
אֵלֶיהָ הָרוּחַ בָּהֶם בְּגֻלוּת בְּחֲלִי
שְׁלָה, וְהִדְפַק לֹא חוֹזֵר אֵלֶיהָ, עַד
שְׁיָבֵא הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן הָאֵהוּב
שְׁלָה, שְׁנֵאמַר בּוֹ הָרוּעָה
בְּשׁוֹשְׁנִים, וּמְכִיא לָהּ תְּפּוּחַ וְשִׁם
בְּחֻטְמָה, וּמְרִיחָהּ בּוֹ, וְנוֹדַעַת
אֵלָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב מְנַחֵם מְשִׁיב
נֶפְשֵׁי מִיַּד חוֹזֶרֶת הָרוּחַ וְהִדְפַק
אֵלֶיהָ.

וְאִם דְּפִיקוּ אֶתְאַרְף, הָא מְטָה פְּלִפִּי חֶסֶד,
וְעַם כָּל דָּא מְרַעָא בְּגֻלוּתָא אֶתְאַרְף, וְאִי
דְּפִיקוּ אִיהוּ לֹא אַרְיָךְ וְלֹא קָצַר, הָא אֶתְעַר
רַחֲמֵי לְגַבִּי חוּלָה בְּגֻלוּתָא דְאִיהִי לְפָא, וּלְגַבִּי
עַרְקִין דִּילָהּ דְאִינוּן בְּנֵהָא יִשְׂרָאֵל, וְדָא אִיהוּ
עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, עֲלִיהּ אֶתְמַר (ישעיהו נד'
) וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבָּצֵךְ.

וְעוֹד כַּד דְּפִיקוּ אִיהוּ בְּתְרוּעָה בְּמַהִירוּ,
דוּחַקָא בְּתַר דוּחַקָא, יִיתִי פּוֹרְקָנָא, וְעוֹד
הֵהִיא חוּלָה דְאִיהוּ לְפָא, כַּד רוּחָא לֹא נָשִׁיב
לְגַבִּיהּ, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית א' ב') וְרוּחַ אֱלֹהִים
מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, אִיהִי לֹא דְפִיקַת בְּעַרְקִין
דִּילָהּ, וְכִלְהוּ חֲשִׁיבִין בְּגֻלוּתָא פְּמֵתִים, וְאֶתְמַר
בְּהוּ (איכה ג' ט') בְּמַחְשָׁכִים הוֹשִׁיבֵנִי עוֹלָם,
וּבְגִין דָּא בְּגֻלוּתָא אֲנִי יִשְׁנָה, וְאִיהִי חוּלָה
בְּגֻלוּתָא, וְכַמָּה אֶסְיִין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים קָא
מִשְׁתַּדְּלִין לְגַבִּיהּ, בְּכַמָּה בּוֹסְמִין וְרִיחִין
דְּשׁוֹשְׁנִים תְּפּוּחִים וְאֶגְזִיזִים וְרַמְזוּנִים, וְלֹא
אֶתְחַזֶּרֶת רוּחָא לְגַבִּיהּ בְּהוּן בְּגֻלוּתָא בְּמַרְעָא
דִּילָהּ, וְלֹא דְפִיקוּ אֶתְחַזֶּרֶת לְגַבִּיהּ, עַד דְיִיתִי
רַעִיא מְהִימָנָא רַחֲמֵי דִילָהּ, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שיר
ב' טז) הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, וְאִיתִי לָהּ תְּפּוּחַ, וְשׁוּי
לְחוֹטְמָא, וְאַרְחָא בֵּיהּ, וְאֶשְׁתַּמּוּדַעַת לְגַבִּיהּ,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (איכה א' טז) מְנַחֵם מְשִׁיב נֶפְשֵׁי,
מִיַּד חוֹזֶרֶת רוּחָא וּדְפִיקוּ לְגַבִּיהּ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן מִשְׁבַּחַת אוֹתוֹ,
כְּתוּבָה בְּעֵצֵי הַיַּעַר כִּן דְּוִדִּי בֵּין
הַבְּנִים וְכוּ', וְאַחַר כֵּן יִכְנָס לְגַן
וּמוֹצֵיא מִשָּׁם רְמוֹנִים, וְנוֹתֵן לָהּ
מַעְסִים הַרְמוֹנִים, וְלוֹקֵט אֶגּוֹז
וְשׁוֹבֵר הַקְּלָפוֹת, וְנוֹתֵן לָהּ הַמַּחַ
מִבְּפָנִים, וְהִיא אוֹכֵלֶת וְשׁוֹתָה
מַעְסִים הַרְמוֹנִים וְנִרְפָּאת, וְזֶהוּ
שְׁאֵמֵר הַכְּתוּב אֵל גִּנַּת אֶגּוֹז
יְרֻדְתִּי. בֵּינְתִים הִנֵּה בָּא הַנָּשֵׁר,
הַנָּשֵׁר הַגָּדוֹל בְּעַל הַכְּנָפִים, וְנוֹתֵן
שְׁלֵשָׁה קוֹלוֹת, וְעוֹלָה לְהָרִים.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרָיו: בּוֹדָאי
שְׁנַמְצָא רְצוֹן לְמַעְלָה, וְרַחֲמִים
נִמְצָאִים לְשִׁכְנֵיהּ וְיִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת,
שׁוֹדָאי שְׁלֹשׁ חִיוֹת הֵן בְּמִרְכָּבָה,
אַרְיֵה שׁוֹר נָשֵׁר, וּבְכֻלָּם אֵין
רַחֲמִים כְּבַנְשֵׁר, וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר
לְיִשְׂרָאֵל וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי
נְשָׁרִים וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי. בֵּינְתִים
הִנֵּה הַנָּשֵׁר בָּא אֵלֵיהֶם פְּעַם
אַחֲרָת, וְהִפֵּה בְּכַנְפָיו עֲלֵיהֶם,
וְהָרִים קוֹלוֹת וְעָלָה לְהָר. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן: בּוֹדָאי שֶׁהוּא מִכָּה
בְּכַנְפָיו עֲלֵינוּ וְעוֹלָה שָׁם. אָמְרוּ
לוֹ: עָלָה, וְהָרִי אֲנַחְנוּ אַחֲרֶיךָ. עָלוּ
כֻלָּם אַחֲרָיו לְהָר, וְהוּא עָלָה
לְמַעְלָה עַד שְׁלֹא נִרְאָה.

רַבִּי שְׁעָה הָרִי הַנָּשֵׁר בָּא, וְשָׁתִי
שׁוֹשְׁנִים בְּפִיו, וְזָרַק אוֹתָם עַל
(דִּיהֶם) רֹאשָׁם (עַל יְדֵיו). מִיָּד שְׁמַח
רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁמַחָה רַבָּה. אָמַר
לָהֶם: חֻבְרִים, בּוֹדָאי שְׁמַחָה
הַזְּדַמְנָה לְשִׁכְנֵיהּ שֶׁהִיא חוֹלָה,
שְׁהָרִי אִם שׁוֹשְׁנָה אַחַת נִתֵּן
בֵּינֵינוּ, לֹא הִיָּתָה זֹר רְפוּאָה,
מִשׁוֹם שְׁשׁוֹשְׁנִים רְמוּזִים כְּנִגְד
בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי, שְׁנִשְׁבַּע הַקְּדוֹשׁ
כְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא יִכְנָס זֶה בְּלֵי זֶה,
וּמִשׁוֹם שְׁזָרַק שְׁנַיִם, זֶה רוּמְזוּ עַל
שְׁנֵי שׁוֹשְׁנִים, כְּעַת זֹהִי רְפוּאָה
שְׁלֵמָה, וְאִז צְרִיךְ לְפַתַּח עֲלֵיהֶם
כְּמוֹ שֶׁהֵינּוּ.

בְּהוֹרָא זְמַנָּא שְׁבַחַת לִיה (שִׁיר ב ג) כְּתוּבָה
בְּעֵצֵי הַיַּעַר כִּן דְּוִדִּי בֵּין הַבְּנִים וְכוּ',
וּלְבַתֵּר יַעוּל לְגִנְתָּא וְאַפִּיק מִתְּמָן רְמוֹנִים,
וְיַהִיב לָהּ מַעְסִים רְמוֹנִים, וְלוֹקֵט אֶגּוֹז
וְתַבֵּר (ד ט ז ע א"ע) קְלִיפִין, וְיַהִיב לָהּ מוֹחָא
מְלַגָּאוּ, וְאַיְהִי אַכְלָה, וְשִׁתִּית מַעְסִים הַרְמוֹנִים,
וְאַתְסִיאַת, וְדָא הוּא דְאָמַר קָרָא (שִׁיר ו יא) אֵל גִּנַּת
אֶגּוֹז יְרֻדְתִּי, אַדְהִכִּי הָא נִשְׂרָא קָא אַתִּיא, הַנָּשֵׁר
הַגָּדוֹל בְּעַל הַכְּנָפִים, וְיַהִיבַת תֵּלַת קְלִין,
וּסְלִיקַת לְטוּרִין, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרָיו
בּוֹדָאי רַעוּא אֲשַׁתְּפַח לְעֵילָא, וְרַחֲמִים
אֲשַׁתְּפַחוּ לְגַבֵּי שְׁכִינְתָּא וְיִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹתָא,
דְּוֹדָאי תֵּלַת חִיוּן אֵינוֹן בְּמִרְכָּבָתָא, אַרְיֵה שׁוֹר
נָשֵׁר, וּבְכֻלָּהוּ לִית רַחֲמִים כְּנִשְׂרָא, וּבְגִין דָּא
אָמַר לְיִשְׂרָאֵל וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׁרִים
וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי (שְׁמוֹת י ט ד), אַדְהִכִּי הָא נִשְׂרָא
קָא אַתִּיא לְגַבֵּייהוּ זְמַנָּא אַחֲרָא, וּבְטָשַׁת
בְּגַדְפָּהָא עֲלֵייהוּ, וְרַמַּת קְלִין וּסְלִיק לְטוּרָא,
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בּוֹדָאי אֵיְהִי דְקָא כְּטָשַׁת
בְּגַדְפָּהָא עֲלֵנָא וּסְלִיק הָתָם, אָמְרוּ לִיה סְלִיק
וְהָא אֲנִן אַבְתְּרֵךְ, סְלִיקוּ כְּלָהוּ אַבְתְּרֵיהּ לְטוּרָא,
וְאַיְהִי סְלִיקַת לְעֵילָא, עַד דְּלָא אַתְחַזִּיאַת.

לְפִי שְׁעָתָא הָא נִשְׂרָא קָא אַתִּיא, וְיִתְרִין
שׁוֹשְׁנִים בְּפוּמְקָהָא, וְזָרִיק לֹזֵן עַל (יְדָהָא)
רִישֵׁייהוּ (נ"א עַל יְדֵיו) מִיָּד חֲדָא רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲדוּה
סְגִיא, אָמַר לֹזֵן חֻבְרָיא בּוֹדָאי חֲדוּה אֲזַדְמַנַּת
לְגַבֵּי שְׁכִינְתָּא דְאֵיְהִי חוֹלָה, דְּהָא אִם שׁוֹשְׁנָה
חֲדָא יַהִיב בֵּינָנָא לָא הוּה אֶסְוּוֹתָא, בְּגִין
דְּשׁוֹשְׁנִים אֵינוֹן רְמִיזִין לְקַבֵּל בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי,
דְּאוּמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְלֹא יַעוּל דָּא בְּלָא
דָּא, וּבְגִין דְּזָרִיקַת תְּרִין, רְמִיזַת דָּא תְּרִי
שׁוֹשְׁנִים, כְּעַן אֵיְהִי אֶסְוּוֹתָא שְׁלִמְתָּא, וּכְדִין
צְרִיךְ לְמַפְתַּח עֲלֵייהוּ כְּמָה דְּהוּיִנֵן.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר: אֲנִי לְדוּדֵי הַרְוֵעָה בְּשׁוֹשְׁנִים (שיר ו ג), מֵאֵי שׁוֹשְׁנִים אֶלֶּא שׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה שְׂכִינְתָּא וְאִיהִי קְרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית, וְשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא קְרִיאַת שְׁמַע דְּעֲרַבִּית שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה, דָּא לִימִנָא, וְדָא לְשִׁמְאֵלָא, הַרְוֵעָה בְּשׁוֹשְׁנִים דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, וְשׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה דְקְרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית, דְּאִיהוּ בְּקָר יִמִּנָא דְאַבְרָהָם, אֵית לִיה חֲמֵשׁ טְרַפִּין, וְאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה (דברים ו ד). וְתַלְתַּת עֶשְׂרַ עֲלִין מְלָגוּ אַח"ד, שִׁית סוּמְקִי, וְשִׁית חוּרִי, וְשׁוֹשְׁנָה דְאַתְפְּלִילַת בְּהוּן הָא תַלְתַּת עֶשְׂרַ בְּחוּשְׁבַּן אַח"ד, וְכֵן שׁוֹשְׁנָה בְּהַ"ה גְּרַעֲיִנִין בְּתַפּוּחַ דִּילָהּ, בְּחֻשְׁבַּן כ"ה אֲתוּוֹן דִּיחֻדָּא, וְכֵן בְּשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא כ"ה גְּרַעֲיִנִין, וְסֻלְקִין פְּלָהוּ לְחַמְשִׁים, שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים דָּא בְּרֵאשִׁית בְּרָא, וְדָא (בראשית ב' שושנה י').

תְּקוּנָא עֶשְׂרִין וְשִׁית

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמֵשׁ עֲלִין דִּילָהּ רֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית לְחֻשְׁבַּן זְעִיר דְחֲנוּךְ תַלְתַּת עֶשְׂרַ, חוּחִים דִּילָהּ תַלְתַּת עֶשְׂרַ תִּיבִין מִן אֱלֹהִי"ם וְעַד אֱלֹהִי"ם, וְאֵלִין אִינוּן. אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ וְחֻשְׁףָּה עַל פְּנֵי תְּהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם (בראשית א א), חֲמֵשׁ חוּחִים אַחְרָנִין, מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

מֵאֵי אִיהִי בֵּין הַחוּחִים, אֶלֶּא מִדְּחֶרֶב בֵּי מִקְדָּשָׁא וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ, וְנִפְלַת שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, כַּד יִיְתִי פּוּרְקָנָא תְּהִיָּה בְּשׁוֹשְׁנָה דְשַׁחְרִית, דְּאֲתָמַר בְּהַ"ה (בראשית מד ג) הַבְּקָר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְאִינוּן חֲמֵשׁ אֹר חֲמֵשׁ עֲלִין דְּשׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה, חַד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אֹר, תְּנִינָא וַיְהִי אֹר, תַלְתַּת וַיֵּרָא

תְּקוּן עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמֵשׁ הָעֲלִים שְׁלָה רֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית לְחֻשְׁבַּן קֶטֶן שֶׁל חֲנוּךְ שְׁלָה עֶשְׂרַ, הַחוּחִים שְׁלָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה תְּבוֹת מִן אֱלֹהִי"ם וְעַד אֱלֹהִי"ם, וְאֵלֶּה הֵם: אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ וְחֻשְׁףָּה עַל פְּנֵי תְּהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם, חֲמֵשׁ חוּחִים אַחְרִים - מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

כַּהּ הִיא בֵּין הַחוּחִים? אֶלֶּא מִשְׁחֶרֶב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ, וְנִפְלָה הַשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים. כְּשֶׁתְּבֹא הַגְּאֻלָּה, תְּהִיָּה בְּשׁוֹשְׁנָה שְׁלֵשׁ שַׁחְרִית, שְׁנֵאמַר בְּהַ"ה הַבְּקָר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְהֵם חֲמֵשׁ אֹר, חֲמֵשׁ עֲלִים שְׁלֵשׁ הַשׁוֹשְׁנָה הַעֲלִינָה, אַחַד - וַיֹּאמֶר

אלהי"ם את האור, ארבע ויבדל אלהי"ם בין האור, חמש ויקרא אלהי"ם לאור יום, תלת עשר עלין מלגו, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, אחד אחד בתרין שושנים, דא יהו"ה, עליה אתמר (זכריה יד ט) ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, ואיהו עמודא (ד) טו א
 דאמצעיתא הרועה בשושנים, וחושבניה אח"ד, שושנה תפאה בה דחילו ואיהו יראה, שושנה עלאה רחימו דאהבה, ובה אתמר (שיר ג ה) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ.

במה יתון לאתערא לה בימינא, ואיהי לא רעית בהו, עד דיייתי רענא מהימנא, דאתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהי"ם מרחפת, דאיהו רוח דמשיח, דאתמר ביה (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה, ברוחא דא ארחת ההיא חולה ואתסיאת, ובגין דא השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ (שיר ג ה), ואיהו ארח ריח בתרין תפוחין (ג"א ואיהו ריח דתרין תפוחין), דאתמר (ביה) בהו (שם ז ט) וריח אפך כתפוחים, ומאי נינהו תרי סמכי קשוט ואינון תרי רמונים, אגוז דא צדיק גנת אגוז דא שכונתא, ודא איהו דאמר שלמה (שם ו יא) אל גנת אגוז ירדתי.

גנת ג' גימטריאות (אדנ"י ביהו"ה), דאינון פרפראות לחכמה, נ' נוטריקון, ת' תמורה, גימטריאות דא אדנ"י יהו"ה, סליק בחשבון אמ"ן, אהי"ה אדנ"י סליק בחושבון פ"ו אלהי"ם, דאיהו פנו"י, מ"ה מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בגימטריא אלהי"ם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגימטריא מ"ה, ודא איהו עשר ספירות בלימ"ה, ואיהו מעיד על

אלהי"ם יהי אור, השני - ויהי אור, שלשה - וירא אלהי"ם את האור, ארבעה - ויבדל אלהי"ם בין האור, חמשה - ויקרא אלהי"ם לאור יום. שלשה עשר עלים מבפנים, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, אחד אחד בשתי שושנים, זה יהו"ה, עליו נאמר ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, והוא העמוד האמצעי, הרועה בשושנים, וחשבונו אח"ד, השושנה המתחננה, בה פחד והוא יראה, השושנה העליונה אהבת האהבה, ובה נאמר אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ.

במה יבאו להעירה? בימין, והיא לא רוצה בהם, עד שיבא הרועה הנאמן, שנאמר בו ורוח אלהי"ם מרחפת, שהוא רוחו של משיח, שנאמר בו ונחה עליו רוח יהו"ה, ברוח זו מריחה אותה חולה ונרפאת, ומשום זה השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, והוא מריח ריח בשני תפוחים (והוא ריח של שני תפוחים), שנאמר (בו) בהם וריח אפך כתפוחים, ומה הם? שני עמודי אמת, והם שני רמונים, האגוז זה הצדיק, גנת אגוז זו השכינה, וזהו שאמר שלמה אל גנת אגוז ירדתי.

גנת ג' גימטריאות (אדנ"י ביהו"ה), שהן פרפראות לחכמה, נ' נוטריקון, ת' תמורה, גימטריאות זה אדנ"י יהו"ה, עולה בחשבון אמ"ן, אהי"ה אדנ"י עולה בחשבון שמונים וששה אלהי"ם, שהוא פנו"י, מ"ה - מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בגימטריא אלהי"ם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגימטריא מ"ה, וזהו עשר ספירות בלימ"ה,

והוא מעיד על היחוד הקדוש, ומשום זה מ"ה אַעֲיֹדָךְ.

דָּבָר אַחֵר, א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בגימטריא שְׁכִינָה, כמו זה: א' פעם אחת, ב' פעמים, ג' שלש פעמים, ד' ארבע פעמים, ה' חמש פעמים, ו' שש פעמים, ז' שבע פעמים, ח' שמונה פעמים, ט' תשע פעמים, י' עשר פעמים, כלם עולים לחשבון שְׁכִינָה, וסוד החשבון, לקיים שאין שְׁכִינָה יורדת פחות מעשרה, ולא עולה למעלה מעשר.

ועוד, הקדוש ברוך הוא מקומו של עולם, והמלאכים לא יודעים, ושואלים איה מקום כבודו להעריצו, ומצאנו אותו בגימטריא מקום נוטריקון כמו זה: י' עשר פעמים - מאה, ה' חמש פעמים - עשרים וחמש, ו' שש פעמים - שלשים ושש, ה' חמש פעמים - עשרים וחמש בגימטריא מקום, ועליו אמרו המלאכים ברוך כבוד יהו"ה ממקומו, יש אחרים בגימטריאות שאין להם חשבון, משום שהם פרפראות לחכמה שאין לה סוף, התמורות אלו אלפא ביתות, כמו כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, שהן תמורות יהו"ה אלהינו יהו"ה, ויש תמורות אחרות מכמה מינים.

אמר רבי אלעזר: והרי כתוב אני יהו"ה לא שנית? אמר לו: בני, אוי לבני העולם שהם אטומי לב, שחושבים שיודעים ולא יודעים, ודאי אני, היא השכינה. זהו שכתוב ויסרתי אתכם אף אני, היא לא משתנה ואינה תמורה ממנו באחר, והוא לא משתנה ולא מסתתר ממנה, אבל אל הרשעים משתנה הקדוש ברוך הוא ומסתתר מהם. זהו שכתוב אסתירה פני מהם אראה מה

יחודא קדישא, ובגין דא מ"ה אַעֲיֹדָךְ. (איכה ב יג).
דָּבָר אַחֵר א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בגימטריא שְׁכִינָה, פְּגוּוֹנָא דָא, א' זְמַנָּא חָדָא, ב' תְּרֵי זְמַנִּין, ג' תְּלַת זְמַנִּין, ד' אַרְבַּעַה זְמַנִּין, ה' חֲמִשׁ זְמַנִּין, ו' שִׁית זְמַנִּין, ז' שְׁבַעַה זְמַנִּין, ח' תְּמַנְיָא זְמַנִּין, ט' תְּשַׁעַה זְמַנִּין, י' עֶשֶׂר זְמַנִּין, פְּלִהוּ סְלָקִין לְחוּשְׁבֹן שְׁכִינָה. וְרָזָא דְחוּשְׁבֹנָא, לְקִיּוּמָא דְלִית שְׁכִינָה נַחְתָּא פְּחוּת מְעַשְׂרָה, וְלֹא סְלָקָא לְמַעְלָה מְעַשְׂרָה.

ועוד קודשא בריך הוא הוא אַתְרִיהָ דְעֻלְמָא, ומְלֹאכִין לֹא יִדְעִין וְשֹׁאֲלִין אִיהָ מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ וְאֲשַׁכְּחִנּוּ לִיהָ בְּגִימְטְרִיָּא מְקוּם נוֹטְרִיקוֹן פְּגוּוֹנָא דָא, י' עֶשֶׂר זְמַנִּין מְאָה, ה' חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ, ו' שִׁית זְמַנִּין תְּלַתִּין וְשִׁית ה' חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ, בְּגִימְטְרִיָּא מְקוּם, וְעֲלִיהָ אָמְרוּ מְלֹאכִיָּא בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוּמוֹ (יחזקאל ג יב). אִית אַחְרָנִין בְּגִימְטְרִיָּאות דְלִית לוֹן חוּשְׁבֹן, בְּגִין דְּאִינוּן פְּרַפְרָאות לְחַכְמָה דְלִית לָהּ סוּף, תְּמוּרוֹת אֵלִין אֲלֵפָא בֵּיתוֹת פְּגוּן כּוּז"ו בְּמוֹכְס"ז כּוּז"ו, דְּאִינוּן תְּמוּרוֹת (דברים ו ד) יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְאִית תְּמוּרוֹת אַחְרָנִין מִכְּמָה מִינִין.

אמר רבי אלעזר והא כתיב (מלאכי ג ו) אני יהו"ה לא שנית, אמר ליה ברי, ווי לבני עלמא דאינון אטימין לפא, דחשבין דידיעין ולא ידעין, ודאי אני איהי שכינתא, הדא הוא דכתיב (ויקרא כו כא) ויסרתי אתכם אף אני, איהי לא אשתני ולא איהי תמורה מיניה באחרא, ואיהו לא אשתני ולא אסתתר מינה, אבל לגבי חייביא אשתני קודשא בריך הוא ואסתתר מנייהו, הדא הוא דכתיב (דברים לב כ) אסתירה פני מהם אראה מה אחריתם,

אחרייתם, ולמה? בגלל פי דור
תהפוכות המה בנים לא אמוז
בם.

מיד קמו כל החברים ששמעו
את הדברים הללו, ונשקו אותו
על ראשו, ואמרו, אלו לא באנו
לעולם אלא לשמע את זה - דינו,
שודאי הקדוש ברוך הוא
ושכינתו לא משתנים זה מזה,
אבל לאחרים משתנה ומסתתר
בכמה לבושים, ובכמה פסויים,
ובכמה קלפות, ומשום זה אמר
שלמה, עליו השלום, אל גנת
אגוז ירדתי, שהוא היה יודע את
כל הקלפות, ומשום זה לא
השאיר אפלו מיני כשוף שלא
ידע, משום שידע (לדעת) את
הקלפות, והרועה הנאמן ישבר
את כל הקלפות, ומוציא משם
המת, שהוא יהו"ה, לארבעת
צדדי האגוז, (שהם תהו ובהו וחשך
ותהום), ומפרנס ממנו את אותה
חולה שהיא אדנ"י, שבקלפות
הללו שבאגוז, שהם תהו ובהו
וחשך ותהום, אמר אסתירה פני
מהם, ויש שנויים אחרים לטוב
לכל אחד כפי מעשיו. לפעמים
מתגלה להם בדמות אריה, זהו
שפתוב אריה שאג מי לא ירא,
לפעמים בדמות שור, זהו שפתוב
בכור שורו הדר לו וקרני ראם
קרניו, ולפעמים בדמות נשר, זהו
שפתוב כנשר יעיר קנו, ופעמים
בדמות אדם זקן, כמו שנדמה
לאלו, שאמרו זה אלי ואנוהו,
שהוא היה מתדמה להם בדמות
זקן, ונאמר בהם (ב) ויניקו דבש
מסלע ושמן מחלמיש צור, אבל
לאלו שתלויים ממנו ומשכינתו,
לא משתנה לעולם.

ואתן התמורות הן סוד היבום,
שנאמר בה ביבמה על הגאלה
ועל התמורה, לקיים כל דבר,
שלף איש נעלו ונתן לרעהו,

ואמאי בגין פי דור תהפוכות המה בנים לא
אמוז בם.

מיד קמו פלהו חבריא דשמעו מלין אלין,
ונשקו ליה על רישיה, ואמרו אלו לא
אתינא לעלמא אלא למשמע דא דינו, דודאי
קודשא בריך הוא ושכינתיה לא אשתני דא
מן דא, אבל לגבי אתרנין אשתני ואסתתר,
בכמה לבושין, ובכמה פסויין, ובכמה קליפין,
ובגין דא אמר שלמה עליו השלום (שירויא) אל
גנת אגוז ירדתי, דאיהו הוה ידע בקליפין
פלהו, ובגין דא לא שביק אפילו מיני דכשוף
דלא ידע, בגין דיידע (ג"א למידע) בקליפין. ורעיא
מהימנא איהו תבר פל קליפין, ונפיק מתמן
מוחא דאיהו יהו"ה לארבע סטרי דאגוזא,
(דאינון תהו ובהו וחשך ותהום), ומפרנס מגיה לההיא
חולה דאיהי אדנ"י, דבאלין קליפין די באגוז
דאינון תהו ובהו וחשך ותהום אמר (דברים לב
ב) אסתירה פני מהם, ואית שנויין אוחרנין
לטב לכל חד פנים עובדיה. (דף עב ע"א) זמנין
אתגליא לון בדמות אריה, הדא הוא
דכתיב (עמוס ג ח) אריה שאג מי לא ירא, זמנין
בדיוקנא דשור, הדא הוא דכתיב (דברים לג
י) בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו, וזמנין
בדיוקנא דנשר, הדא הוא דכתיב (שם לב
יא) כנשר יעיר קנו, וזמנין בדיוקנא דאדם
סבא, כמה דאתדמיא לאלין דאמרי זה אלי
ואנוהו (שמות טו ב). דאיהו הוה אתדמיין לון
בדמות סבא, ואתמר בהו (ג"א ביה) (דברים לב
יא) ויניקו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור,
אבל לאלין דתליין מגיה ומשכינתיה לא
אשתני לעולם.

ואינון תמורות אינון רזא דיבום, דאתמר בה
ביבמה (רות ד ז) על הגאלה ועל

באותה נעל שנתן לרעהו יש תמונה ושנוי רצון, ושם צריך שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל דבר, הנעל הוא הגוף.

ולמה בחליצת נעל שנתן לרעהו יש תמונה ושנוי? אמר זקן אחד: רבי רבי, אל תאמר כך, אלא למה חליצה בנעל? אלא היא הקלפה להסתתר בה להנצל ממנו, ולא נודע אל המקטרגים שלו, ובחליצה של נעל חולץ לו י"ה, ומשום זה שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', גן נעל, שהוא בן י"ה, להפנס בין ו"ה, וזהו חלץ י"ה.

ובמשה נאמר של נעליך מעל רגליך, זה בהפך של אחרים, שלא צריך להראות לפני השכינה עם קלפה, וסוד הדבר - פי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק, ולאבות לא נראה אלא בנעלים, זהו שכתוב מה יפנו פעמיך בנעלים בת נדיב, אבל למשה בלי כסוי כלל, וסוד הדבר - וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, ובמשה נאמר ואמרתי ל"י מה שמ"ו מ"ה אומר אליהם.

ועוד, למה צריך חליצה בנעל באשה? משום שמי שימות בלי בן, הוא קשור ברגלו ליבם, וסוד הדבר - הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב, וכדי שלא ימית אותו הנחש שהוא כרוך על עקבו, צריך לחלץ לגבי נעל של אשה, ונפטר ממנו אותו הנחש. והכל על אותה טפה, שהיא י', שפרחה מיצקב למקומו, ויצקב בגלל זה קנה ממנו את הבכורה, להחזיר י' למקומו, שהיא טפה בכורה, שבה חטא אדם ופרחה ממנו, ונשאר יחיד בלי עזר,

התמונה, לקיים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו, בההוא נעל דנתן לרעהו אית תמונה, ושנוי רצון, ותמן צריך שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל דבר, נעל איהו גופא. ואמאי בחליצת נעל דנתן לרעהו אית תמונה ושנוי, אמר סבא חדא, רבי רבי, לא תימא הכי, אלא אמאי חליצה בנעל, אלא איהו קליפה לאתטמרא בה לאשתזבא מניה, ולא אשתמודע לגבי מקטרגין דיליה, ובחליצה דנעל חלץ ליה י"ה, ובגין דא שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', גן נעל, דאיהו בן י"ה, לאעלא בין ו"ה, ודא איהו חלץ י"ה.

ובמשה אתמר ביה (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, דא בהפוכא דאחרנין, דלא צריך לאתחזיא קדם שכינתא בקליפה, ורזא דמלה פי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק (אסתר ד ב), ולגבי אבהן לא אתחזיא אלא בנעלים, הדא הוא דכתיב (שיר ז ב) מה יפנו פעמיך בנעלים בת נדיב, אבל לגבי משה בלא פסויה כלל, ורזא דמלה וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, ושמי יהו"ה לא נודעתי להם (שמות ג א), ומשה אתמר ביה (שם ג יג) ואמרתי ל"י מ"ה שמ"ו מ"ה אומר אליהם.

ועוד אמאי צריך חליצה בנעל באשה, בגין דמאן דימות בלא בר איהו קשיר ברגליה דיבם, ורזא דמלה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב (בראשית ג יד), ובגין דלא ימית ליה חו"א דאיהו פרוך על עקבו, צריך לחלוץ לגבי נעל דאתתא, ואתפטר ההוא חו"א מניה. וכדא על ההיא טפה דאיהי י' דפרח מן יצקב לאתריה, ויצקב בגין דא קנה מניה בכרותא, לאחזרא י' לאתריה, דאיהי טפה בוכרא, דבה חטא אדם, ופרח מניה ואשתאר

ומשום זה אָמר לָמה איִראַ בימי
רַע עוֹן עֲקָבִי יְסוּפְנִי, ומשום זה
הביא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם
הַרְאִשׁוֹן שֶׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּגִלְגּוּל.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעַל אֲלֵי
פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר, וְזֶהוּ שְׁנוֹי
מְקוֹם וְשְׁנוֹי הַשֵּׁם וְשְׁנוֹי מַעֲשֵׂה.
וְעַל אוֹתָהּ טָפָה נֶאֱמַר בְּהַּ מַה יָּפוֹ
פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים בַּת נְדִיב, וְנִדְבָקָה
בְּיַעֲקֹב, וְהוֹצִיאָהּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם
עֶשֶׂר שְׁבָטִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב שְׁבָטִי
י"ה עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
אָדָם יִשְׂרָאֵל, וּבִאֲוֹתוֹ זְמַן הַרְוִיחַ
יַעֲקֹב מַה שְׂאֵבֵד, שֶׁהוּא י'
מִיַּעֲקֹב. זֶהוּ שְׁפָתוֹב לֹא יַעֲקֹב
יֶאֱמַר עוֹד שְׂמֶךְ פִּי אִם יִשְׂרָאֵל.
בְּאַבְרָהָם הִצִּיל מִסַּם מוֹת, חֲטָאוּ
שֶׁל אָדָם, גִּיהֶנֶם, נַחֲשׁ, אֶשֶׁת
זְנוּנִים שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַּ לֹא תִנָּאֵף.
בְּיַצְחָק הִצִּיל מֵאֵל אַחַר שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ לֹא תִרְצַח. בְּיַעֲקֹב מִצָּא מְקוֹם
לְהִינָיִק (לְנִקּוּת) בְּנִיּוֹ, וְזֶה שְׁנוֹי
מְקוֹם, וְאֵין אַחַד מֵהֶם שְׁלֹא נִכְלָל
בְּשִׁלְשָׁה, לְקַיֵּם הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעַל
אֲלֵי פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר.

קָם זֶקֶן וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, בְּמַה
הִקְיַמְתָּ הַסּוּד שֶׁל יְבוּם וְחִלְיָצָה,
שְׁתֵּרֵי בְרוּר הַדְּבָר שֶׁמַּעֲתִי? אָמַר
לוֹ: מַה שֶּׁשְּׂמַעְתָּ אָמַר. אָמַר:
וַדַּאי בְּסוּד הַיְבוּם מִצָּאָה מְקוֹם
אוֹתָהּ נִשְׁמָה עֲרִטִילֵאִית, זֶהוּ
שְׁפָתוֹב גַּם צְפוּר מִצָּאָה בֵּית, וְזוֹ
הַנֶּפֶשׁ שֶׁבָאָה בְּגִלְגּוּל פְּעַם
רִאשׁוֹנָה, וְדָרוּר קֵן לָהּ - זוֹ רוּחַ
שֶׁבָאָה בְּגִלְגּוּל פְּעַם שְׁנִיָּה, אֲשֶׁר
שָׂתָה אֶפְרוּחֶיהָ - זוֹ נִשְׁמָה שֶׁבָאָה
בְּגִלְגּוּל פְּעַם שְׁלִישִׁית, וּמִמֶּנָּה
יּוֹצְאִים אֶפְרוּחִים שֶׁהֵם בְּנָיִם,
וּבְסוּד הַיְבוּם כָּל הַשֵּׁלֶשׁ יוֹרְדִים
בְּכַת אַחַת, זֶהוּ שְׁפָתוֹב אִם לְשִׁים
אֵלֶיּוּ לְבוֹ, רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלֶיּוּ

וּמִיָּנָה נִפְקִין

יַחֲדֵי בְּלֹא עֶזֶר, וּבִגְיִן דָּא אָמַר (תהלים מט ו) לָמָּה
איִראַ בִּימֵי רַע עוֹן עֲקָבִי יְסוּפְנִי, וּבִגְיִן דָּא
אַיְתִי לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תִלַּת זְמַנִּין לְאָדָם
קְדָמָאָה בְּגִלְגּוּלָא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (איוב לג
כט) הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעַל אֲלֵי פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם
גָּבֵר, וְדָא אִיהוּ שְׁנוֹי מְקוֹם וְשְׁנוֹי הַשֵּׁם וְשְׁנוֹי
מַעֲשֵׂה.

וְעַל הַהִיא טָפָה אֶתְמַר בְּהַּ (שיר ז ב) מַה יָּפוֹ
פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים בַּת נְדִיב, וְאַתְדַּבְּקַת
בְּיַעֲקֹב, וְאַפִּיקַת מִנִּיָּה י"ב שְׁבָטִין, הִדָּא הוּא
דְכַתִּיב (תהלים קכב ד) שְׁבָטִי י"ה עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל,
דְּאַתְמַר בֵּיהַּ אָדָם יִשְׂרָאֵל, וּבְהַהוּא זְמַנָּא רְוּוּחַ
יַעֲקֹב מַה דְּאָבִיד דְּאִיהוּ י' מִיַּעֲקֹב, הִדָּא הוּא
דְכַתִּיב (בראשית לב כט) לֹא יַעֲקֹב יֶאֱמַר עוֹד שְׂמֶךְ
פִּי אִם יִשְׂרָאֵל.

בְּאַבְרָהָם שְׂזִיב מִסַּם הַמּוֹת, חוֹבָא דְאָדָם,
גִּיהֶנֶם, נַחֲשׁ, אֶשֶׁת זְנוּנִים דְּאַתְמַר
בֵּיהַּ (שמות כ"ד) לֹא תִנָּאֵף. בְּיַצְחָק שְׂזִיב מֵאֵל אַחַר
דְּאַתְמַר בֵּיהַּ (שם יג) לֹא תִרְצַח. בְּיַעֲקֹב אֶשְׂפַח
אַתְרַ לְיִנְקָא (ג"א לְנִקְאָה) בְּנוֹי, וְדָא שְׁנוֹי מְקוֹם,
וְלִית חַד מִנִּיָּהוּ דְלֹא אֶתְפְּלִיל בְּתִלְתָא, לְקִיַּיְמָא
הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעַל אֲלֵי פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם
גָּבֵר (איוב לג כט).

קָם סָבָא וְאָמַר רַבִּי רַבִּי בְּמַאי אוֹקִימְתָא סוּד
יְבוּם וְחִלְיָצָה, דְּהָא בְּרִירָא דְמִלָּה
שְׂמַעְנָא, אָמַר לִיָּה מַה דְּשְׂמַעְתָּ אִימָא, אָמַר
וַדַּאי בְּרִיזָא דִיבּוּם אֶשְׂפַח אֶתְרָא הִיא נִשְׁמָתָא
עֲרִטִילֵאָה, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (תהלים פד ד) גַּם
צְפוּר מִצָּאָה בֵּית, וְדָא נֶפֶשׁ דְּאַתְיָא בְּגִלְגּוּל
זְמַנָּא קְדָמָאָה, וְדָרוּר קֵן לָהּ (שם), דָּא רוּחָא
דְּאַתְיָא בְּגִלְגּוּלָא זְמַנָּא תְנִינָא, אֲשֶׁר שָׂתָה
אֶפְרוּחֶיהָ (שם), דָּא נִשְׁמָתָא דְּאַתְיָא בְּגִלְגּוּלָא זְמַנָּא תְלִיתָאָה, וּמִיָּנָה נִפְקִין

יֵאָסֶף. לְבוּ שְׁשֵׁם הַנְּפֹשׁ, הַרוּחַ
בְּכַנְפֵי רֵאָה, הַנְּשָׁמָה בְּמַח, וְכֻלָּם
אֶחָד בְּקֶשֶׁר אֶחָד, אֲבָל הַחֲלִיצָה
מִצִּילָה אוֹתָהּ נְשָׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ,
שֶׁהֵם קְשׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁה קְשָׁרִים
שֶׁל הַנְּחֹשׁ, וְסוּד הַדְּבָר - נִפְשָׁנוּ
כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַח יוֹקְשִׁים הַפֶּחַח
נִשְׁבֵּר וְאֶנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ. קָם רַבִּי
שִׁמְעוֹן כְּדֵי לְנַשֵּׁק אוֹתוֹ, פָּרַח מִיַּד
וְלֹא נִרְאָה.

תקון עשרים ושמונה

בְּרֵאשִׁית, בּוּ שְׁלֹשׁ מִצְוֹת,
הָאֶחָת - יִרְאֵת יְהו"ה כְּמוֹ זֶה:
בְּרֵאשִׁית יִרְאֵת בְּשִׁית, וְהִרִי
פִּרְשׁוּהוּ. הַשְּׁנִיָּה - בְּרִית כְּמוֹ זֶה:
בְּרֵאשִׁית בְּרִית א"ש. שְׁלִישִׁית
- שֶׁבֶת כְּמוֹ זֶה: שְׁבִית יִרְאֵת.

מִצְוָה רֵאשׁוֹנָה יִרְאֵת יְהו"ה,
עָלֶיהָ נֶאֱמַר יִרְאֵת יְהו"ה הִיא
אוֹצְרוֹ, וְעוֹד נֶאֱמַר בָּהּ יִרְאֵת
יְהו"ה רֵאשִׁית דְּעַת, רֵאשִׁית
חֲכָמָה יִרְאֵת יְהו"ה, וּבְיָדָי מִי
שֶׁאֵין בּוֹ יִרְאָה, שֶׁהִיא אוֹצֵר, אֵין
שֵׁם חֲכָמָה. הָאוֹצֵר שֶׁל הַחֲכָמָה
הַזֶּה הִיא ב'. וּבִתְקוּן אֶחָד,
בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית, נִקְדָּה
בְּהִיכְלוֹ, עָלֶיהָ נֶאֱמַר גֵּן נְעוּל
אֲחוּתִי כֻלָּה גֵל נְעוּל מְעִין חֲתוּם,
הַגֵּן הוּא תוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, שֶׁהוּא
גֵּן סְדָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, גֵּל הוּא
תוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּה, וְשִׁנְיָהם ב'
מִבְּרֵאשִׁית, מְעִין חֲתוּם זֶה רֵאשִׁית
נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ.

וּבְמָה הוּא חֲתוּם? בְּאוֹת ו',
וְנִעֲשִׂית ב' עִם הַחֲתִימָה שֶׁל ו'
ם, מַה שֶׁהִיא ב' נִעֲשֶׂתָה ם, יֵין
סְתוּם וְחֲתוּם, יֵינָה שֶׁל תּוֹרָה
סְתוּם וְחֲתוּם שֶׁלֹּא יִכְנָס נְכָרִי
לְשֵׁם, וְזֶה יֵין הַמְּשֻׁר בְּעֶנְבֵי

אֶפְרוּחִין דְּאִינוּן בְּנִין, וּבְרָזָא דִּיבּוּם כְּלָהוּ תְּלַת
נְחֻתִין בְּבַת אַחַת, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (איוב לד
י) אִם יִשִּׁים אֱלֹוֹ לְבוּ רִחוּ וְנִשְׁמָתוּ (דף עב
ב) אֱלֹוֹ יֵאָסוּף, לְבוּ דְתַמָּן נֶפֶשׁ, רוּחַ בְּכַנְפֵי
רֵיָאָה, נִשְׁמָתָא בְּמוֹחָא, וְכֻלָּהוּ חַד בְּקֶשֶׁר
הֵדָא, אֲבָל חֲלִיצָה אִיהִי שְׁזַבַת הִיא נִשְׁמָתָא
וְרוּחָא וְנֶפֶשָׁא דְאִינוּן קְטִירִין בְּתַלַת קְשׁוּרִין
דְּחוּזָא, וְרָזָא דְמַלְתָּה נִפְשָׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַח
יוֹקְשִׁים הַפֶּחַח נִשְׁבֵּר וְאֶנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ (תהלים קכד
ז), קָם רַבִּי שִׁמְעוֹן כְּדֵי לְנַשֵּׁקָא לִיה, פָּרַח מִיַּד
וְלֹא אֶתְחַזִּי.

(תקון כ"ז גרפס בהקדמה כי שם ביתו).

תקוּנָא עֲשָׂרִין וְתַמְנִיא

בְּרֵאשִׁית בִּיה תְּלַת פְּקוּדִין, חַד יִרְאֵת יְהו"ה
כְּגוּוֹנָא דָא בְּרֵאשִׁית יִרְאֵת בְּשִׁית
וְהָא אוּקְמוּהוּ, תְּנַיִנָא בְּרִית כְּגוּוֹנָא דָא
בְּרֵאשִׁית בְּרִית א"ש, תְּלִיתָאָה שֶׁבֶת כְּגוּוֹנָא
דָא שְׁבִית יִרְאֵת.

פְּקוּדָא קְדָמָאָה יִרְאֵת יְהו"ה, עָלֶיהָ
אֶתְמַר (ישעיה לג ז) יִרְאֵת יְהו"ה הִיא
אוֹצְרוֹ, וְעוֹד אֶתְמַר בָּהּ (משלי א ז) יִרְאֵת יְהו"ה
רֵאשִׁית דְּעַת, רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת
יְהו"ה (תהלים קיא ז). וּבְיָדָי מִי
דְּאִיהוּ אוֹצֵר, לִית תַּמָּן חֲכָמָה, אוֹצְרָא דְהָאִי
חֲכָמָה אִיהִי ב', וּבִתְקוּנָא אֶתְרָא בְּרֵאשִׁית ב'
רֵאשִׁית, נִקְוּדָה בְּהִיכְלִיהָ, עָלֶיהָ אֶתְמַר (שיר ד
י) גֵּן נְעוּל אֲחוּתִי כֻלָּה גֵל נְעוּל מְעִין חֲתוּם,
גֵּן אִיהוּ אוּרִייתָא דְבְּכַתָּב, דְּאִיהוּ גֵן סְדָרִים
דְּאוּרִייתָא, גֵל אִיהוּ אוּרִייתָא דְבְּעַל פִּה,
וְתוֹרִיהוּ ב' מִבְּרֵאשִׁית, מְעִין חֲתוּם דָא רֵאשִׁית
נִקְוּדָה בְּהִיכְלִיהָ.

וּבְמָאִי אִיהוּ חֲתוּם, בְּאוֹת ו', וְאֶתְעַבִּידַת ב' עִם חֲתִימוֹ דו', ם, מַה דְּהִנְהוּ
ב' אֶתְעַבִּידַת ם, יֵין סְתוּם וְחֲתוּם, יֵינָא דְאוּרִייתָא סְתִים וְחֲתִים

מִשְׁשֶׁת יְמֵי בְרֵאשִׁית, וְלֹא לְחִנָּם
תְּקַנְנוּ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, חֲתִימַת יַיִן
שְׁלֹא הִתְנַסֵּף וַיִּתְעַרֵּב בְּצַד הָאֲחֵר,
וְעַל הַיַּיִן הַזֶּה נֶאֱמַר לֹא עָשָׂה כֵּן
לְכָל גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל יִדְעוּם, כִּי
וַדַּאי יַיִן, שְׁבַעִים הַפָּנִים שֶׁל
הַתּוֹרָה, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר סוּד יְהו"ה
לִירְאִיו.

הַקְּנָן שֶׁל הַיַּיִן הַזֶּה זֶה לְבוֹ שֶׁל
אָדָם, שָׂאָם הוּא קְנָן חֲדָשׁ
וְהַתְּנַסֵּף בֵּינָן נִסָּף, שֶׁהוּא יֵצֵר
הָרַע, צָרִיף שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים הַדְּחָה,
וְהֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל א"ל פְּעָמִים
שְׁלוֹשׁ עִם גְּבֹר, וְלֹא לְחִנָּם תְּקַנְנוּ
כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה אֲף כִּף הַדְּחָה
וּשְׁטִיפָה, הַדְּחָה מִבְּפָנִים
וּשְׁטִיפָה מִבְּחוּץ, לְהִיּוֹת תּוֹכוֹ
כְּבוֹד, וְסוּד הַדְּבָר - וְטִהְרוּ
וְקִדְּשׁוּ, וְכֹאֲשֶׁר הַקְּנָן, שֶׁהוּא לֵב
זָךְ מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ, שׁוֹרֵה שֵׁם
חֲכָמָה, שְׁנֶאֱמַר בֵּה יְהו"ה קִנְיִ
רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ, קִנְיִ הוּא קְנָן
וַדַּאי, וְאִם הַקְּנָן הַזֶּה הוּא זָךְ,
נֶאֱמַר בּוֹ וְנִקְּה, וְאִם לֹא, לֹא יִנְקָה
כָּל הַנּוֹגֵעַ בֵּה.

וְקִנְיִ שֶׁל אָדָם זֶה הָאִשָּׁה, וְהוּא
כּוֹס, כִּי צָרִיכָה שְׁטִיפָה וְהַדְּחָה,
אִם הִיא כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, וְעַלֵּיהָ
נֶאֱמַר, לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ,
וְאִם לֹא, נִקְרָאת כּוֹס הַתְּרַעְלָה,
וְעַל הַיַּיִן שֶׁלָּה נֶאֱמַר תִּנּוּ שְׂכָר
לְאוֹבֵד וַיַּיִן לְמָרִי נִפְשׁ וְכוּ'.
הַשְּׂדִים שֶׁלָּה הֵן אֲשַׁכּוּלוֹת
מְרוּרוֹת, אֲבָל הַיַּיִן שֶׁל כּוֹס שֶׁל
בְּרָכָה עֲלֵיו נֶאֱמַר וַיַּיִן יִשְׂמַח לְבַב
אָנוּשׁ, שֶׁשֵּׁם פְּקוּדֵי יְהו"ה יִשְׂרִים
מְשֻׁמְחֵי לֵב, שֶׁהֵם הָאֲשַׁכּוּלוֹת
שֶׁלָּה.

תְּקוּנַת עֶשְׂרִים וְתִשְׁעִים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, ב' נִקְּדָה
בְּהִיכְלוֹ, עַלֵּיהָ נֶאֱמַר גֵּן נְעוּל

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, ב' נִקְּדָה בְּהִיכְלִיהָ, עַלֵּיהָ אֶתְמַר (שִׁיר ד' יב) גֵּן

דְּלֹא יַעוּל נּוֹכְרָאָה תְּמָן, וְדָא יַיִן הַמְּשׁוּמָר
בְּעֲנָבֵיו מִשְׁשֶׁת יְמֵי בְרֵאשִׁית, וְלֹא לְמַגְנָא
תְּקִינּוּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, חֲתִימַת יַיִן דְּלֹא יִתְנַסֵּף
וַיִּתְעַרֵּב בְּסִטְרָא אַחְרָא, וְעַל הָאִי יַיִן
אֶתְמַר (תְּהֵלִים קמ"ז יב) לֹא עָשָׂה כֵּן לְכָל גּוֹי
וּמִשְׁפָּטִים בַּל יִדְעוּם, כִּי וַדַּאי יַיִן שְׁבַעִין
אֲנָפִין דְּאוּרִייתָא, וְעַלֵּיהֶוּ אֶתְמַר (שֵׁם כ"ה יד) סוּד
יְהו"ה לִירְאִיו.

קְנָן דֵּהֵאִי יַיִן דָּא לְבָא דְּבַר נֶשׁ, אִם הוּא
קְנָנָא חֲדָתָא וְאֶתְנַסֵּף בֵּינָן נִסָּף דֵּאִיהוּ
יֵצֵרָא בִישָׂא, צָרִיף תְּלַתָּא זְמַנִּין הַדְּחָה, וְהֵן
כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל א"ל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גְּבֹר (א"י"ב
לג כט), וְלֹא לְמַגְנָא תְּקִינּוּ כּוֹס דְּבְרָכָה אוּף
הָכִי הַדְּחָה וּשְׁטִיפָה, הַדְּחָה מִבְּפָנִים שְׁטִיפָה
מִבְּחוּץ, לְמַהוּי תּוֹכוֹ כְּבוֹד, וְרִזָּא דְּמַלְּהָ וְטִהְרוּ
וְקִדְּשׁוּ (ויקרא ט"ז יט), וְכַד אִיהוּ קְנָן דֵּאִיהוּ לְבָא
דְּכִיָּא מְלֻגָּאוּ וּמְלֻבְּרָא, שְׂרִיָּא תְּמָן חֲכָמָה,
דֵּאֶתְמַר בֵּה (משלי ח כב) יְהו"ה קִנְיִ רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ
קִנְיִ אִיהוּ קְנָן וַדַּאי, וְאִם הִיא קְנָן אִיהוּ
דְּכִיָּא, אֶתְמַר בֵּיה וְנִקְּה, וְאִם לֹא לֹא יִנְקָה
כָּל הַנּוֹגֵעַ בֵּה (שֵׁם ו' כט).

וְקִנְיִ דְּבַר נֶשׁ דָּא אֶתְתָּא, וְאִיהוּ כּוֹס, הָכִי
צָרִיכָה שְׁטִיפָה וְהַדְּחָה, אִם הִיא כּוֹס
דְּבְרָכָה, וְעַלֵּיהָ אֶתְמַר (יחזקאל מד' ל) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה
אֶל בֵּיתְךָ, וְאִם לֹא אֶתְקִרִיאַת כּוֹס הַתְּרַעְלָה,
וַיַּיִן דִּילָּה עַלֵּיהָ אֶתְמַר (משלי לא' ו) תִּנּוּ שְׂכָר
לְאוֹבֵד וַיַּיִן לְמָרִי נִפְשׁ וְכוּ', שְׂדִים דִּילָּה אִינוּן
אֲשַׁכּוּלוֹת מְרוּרוֹת, אֲבָל יַיִן דְּכּוֹס דְּבְרָכָה עַלֵּיהָ
אֶתְמַר (תְּהֵלִים קד' טו) וַיַּיִן יִשְׂמַח לְבַב אָנוּשׁ דִּתְמָן
פְּקוּדֵי יְהו"ה יִשְׂרִים מְשֻׁמְחֵי לֵב (שֵׁם יט)

תְּקוּנַת עֶשְׂרִים וְתִשְׁעִים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, ב' נִקְּדָה בְּהִיכְלִיהָ, עַלֵּיהָ אֶתְמַר (שִׁיר ד' יב) גֵּן

אֲחוֹתֵי כָּלָה גַּל נְעוּל מְעִיָן חֲתוּם, מֵאֵן
מֵי הַמְעִיָן הַחֲתוּם? זֶה נִקְדָּה. מִי
הוּא הַנְּעוּל שְׁלָה? זֶה ו' שְׁפֹתוּם
לְהִיכָל, וּבֹו נְעֻשִׁית ם סְתוּמָה,
הִיא ם גְּדוּלָה מִלְסָרְבָה הַמְשֻׁרָה,
וְעַל הַנִּקְדָּה הַזֶּה נֶאֱמַר וְנִעְלָמָה
מְעִינֵי כָל חֵי וּמְעוֹף הַשָּׁמַיִם
נִסְתָּרָה, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה מֵצַד הַיָּמִין
נִקְרָאת אַחְבָּה, וּמֵצַד הַשְּׂמָאל
נִקְרָאת יִרְאָה, וּמֵצַד הָעַמּוּד
הָאֲמֻצְעֵי נִקְרָאת תּוֹרָה, וְהִיא
מִצְוָה, שֶׁהַעַמּוּד הָאֲמֻצְעֵי כּוֹלֵל
אֶת שְׁנֵיהֶם, מִשׁוּם שֶׁהוּ כּוֹלֵל אֶת
י"ה, שֶׁהֵם לְיָמִין וְלְשְׂמָאל, וְהוּ
בְּאֲמֻצֵּי כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם,
וְהַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה מִצְוָה
הַכּוֹלֵלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, הִיא
נִקְרָאת י' מֵצַד הַחֲכָמָה, ה' מֵצַד
הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, וְנִקְרָאת תּוֹרָה
מֵהַצַּד שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעֵי. זֶהוּ
שְׁפָתוּב יְהו"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ,
דְּרָכּוֹ דְּרָךְ ו', קִנְיֵי שֶׁהוּא הַקֵּץ
שְׁלָה, וּמִשׁוּם שֶׁהִיא כּוֹלֵלָה מִכָּל
הָאַרְבַּע, נִקְרָאת מִצְוָה. מ"ץ
בְּאוֹתִיּוֹת א"ת ב"ש הוּא י"ה, י"ם
ה"ץ, וּבִה כּוֹלֵלִים מִצְוֹת עֲשֵׂה
וְלֹא תַעֲשֶׂה. הַמִּצְוֹת שֶׁל לֹא
תַעֲשֶׂה מֵצַד הַדִּין שֶׁהוּא אֱלֹהִים,
שְׁשֵׁם י"ה, וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר זֶה שְׁמִי,
וְהָרִי פְּרֻשׁוּהוּ. מִצְוֹת עֲשֵׂה מֵצַד
הַיָּמִין שֶׁהוּא רַחֲמִים, שְׁכּוֹלֵלִים
בְּאַבְרָהָם, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר בְּרוּךְ
רַחֵם תִּזְכּוֹר.

קָם זָקֵן אֶחָד מֵאַחַר הַצַּל (הַכְּתָל)
וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה,
קוּם הַדֶּלֶק נֵר שֶׁהִיא מִצְוָה,
הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁעֲלִיָּה נֶאֱמַר
אֵשׁ תְּמִיד תִּוָּקֵד עַל הַמְּזַבֵּחַ לֹא
תִכָּבֵה, וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר לְהַעֲלֹת נֵר
תְּמִיד, נֵר יְהו"ה נִקְרָאת וְדָאֵי,
הָאוֹר שְׁמַאֲרָה בּוֹ נִשְׁמַת אָדָם,
קוּם הַדֶּלֶק בֵּה.

נֵר יְהו"ה אֲתִקְרִיאַת וְדָאֵי, אוֹר דְּנִהִיר בֵּיה נִשְׁמַת אָדָם, קוּם אֲדִלִיק בֵּה.

נְעוּל אֲחוֹתֵי כָּלָה גַּל נְעוּל מְעִיָן חֲתוּם, מֵאֵן
מְעִיָן חֲתוּם דָּא נִקְוֵדָה, מֵאֵן נִהִיּוּ נְעוּל (ד' ט עג
ו"א) דִּילָהּ, דָּא ו' דְּסִתִּים לְהִיכָלָא וּבִה אֲתַעְבִּיד
ם סְתִימָא, אִיהִי ם רַבְתָּא מִלְסָרְבָה
הַמְשֻׁרָה (יִשְׁעִיָּה טו), וְהִיא נִקְוֵדָה עֲלָה אֲתַמַּר (אִיּוֹב
כח כא) וְנִעְלָמָה מְעִינֵי כָל חֵי וּמְעוֹף הַשָּׁמַיִם
נִסְתָּרָה, וְהִיא נִקְוֵדָה מִסְטָרָא דִּימִינָא
אֲתִקְרִיאַת אַחְבָּה, וּמִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא
אֲתִקְרִיאַת יִרְאָה, וּמִסְטָרָא דְעַמּוּדָא
דְאֲמֻצְעִיתָא אֲתִקְרִיאַת תּוֹרָה, וְאִיהִי מִצְוָה,
דְעַמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהּ, בְּגִין
דְאִיהוּ ו' פְּלִיל י"ה דְאִינוּן לִימִינָא וְשְׂמָאלָא,
וְאִיהוּ ו' בְּאֲמֻצְעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהּ, וְשְׂכִינְתָּא
תַּתָּא מִצְוָה פְּלִילָא מֵאַרְבַּע אֲתוּוּן, אִיהִי
אֲתִקְרִיאַת י' מִסְטָרָא דְחֲכָמָה, ה' מִסְטָרָא
דְאִימָא עֲלָא, וְאֲתִקְרִיאַת תּוֹרָה מִסְטָרָא
דְעַמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, הַדָּא הוּא דְכִתִּיב (מְשֻׁלִי
ח כב) יְהו"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ, דְּרָכּוֹ דְּרָךְ ו',
קִנְיֵי דְאִיהוּ קֵן דִּילָהּ, וּבְגִין דְאִיהִי כְּלִילָא
מִכָּלְהוּ אַרְבַּע אֲתִקְרִיאַת מִצְוָה, מ"ץ בְּאוֹתִיּוֹת
א"ת פ"ש אִיהוּ י"ה, י"ם ה"ץ, וּבִה פְּלִילָן
פְּקוּדִין דְעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, פְּקוּדִין דְלֹא תַעֲשֶׂה
מִסְטָרָא דְדִין דְאִיהוּ אֱלֹהִים דְתַמָּן י"ה, וְעֲלָה
אֲתַמַּר (שְׁמוֹת ג טו) זֶה שְׁמִי וְהִיא אוּקְמוּהוּ,
פְּקוּדִין דְעֲשֵׂה מִסְטָרָא דִימִינָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי
דְכְּלִילָן בְּאַבְרָהָם, וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (חֲבִקוּק ג
ב) בְּרוּךְ רַחֵם תִּזְכּוֹר.

קָם סָבָא חַד מִבְּתַר טוּלָא (כּוֹתְלָא), וְאָמַר רַבִּי
רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, קוּם אֲדִלִיק שְׂרָגָא
דְאִיהִי מִצְוָה, שְׂכִינְתָּא קְדִישָׁא, דְעֲלָה
אֲתַמַּר (וִיקְרָא וו) אֵשׁ תְּמִיד תִּוָּקֵד עַל הַמְּזַבֵּחַ לֹא
תִכָּבֵה, וְעֲלָה אֲתַמַּר (שְׁמוֹת כו כ) לְהַעֲלֹת נֵר תְּמִיד,

נֵר יְהו"ה אֲתִקְרִיאַת וְדָאֵי, אוֹר דְּנִהִיר בֵּיה נִשְׁמַת אָדָם, קוּם אֲדִלִיק בֵּה.

קָם רבִי שְׁמַעוֹן עַל רִגְלוֹי, וַיִּשֶׁב
רַגְעֵי אֶחָד וַאֲמַר: רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,
שְׂאֵתָה הוּא בַעַל הַמְּלָכִים וּמַגְלָה
רוּזִים, יְהִי רַצוֹנְךָ לְסֹדֵר דְּבָרִים
בְּפִי, לְקַיֵּם בִּי אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה,
וְאֲנִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ, שְׁלֵא אֶפְסֵס
בְּבוֹשָׁה לְפָנֶיךָ, פֶּתַח וְאָמַר.

תקון שְׂרָשִׁים

בְּרֵאשִׁית, מִי הִרְאֵשִׁית? זו
חֻכְמָה, זו נִקְדָּה שֶׁל בְּפָנִים,
שְׁנֵאמַר בַּהּ כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶכֶךְ
פְּנִימָה, וְזו יִרְאֶה שֶׁהִיא מְצוּה
רֵאשׁוֹנָה, וְעֲלֶיהָ נֵאמַר יִרְאֵת
יְהוָה רֵאשִׁית דַּעַת, וְהִיא רְמוּזָה
בְּמֵלֶת בְּרֵאשִׁית, וַיֵּשׁ יִרְאֶה רַעָה,
רְצוּעָה לְהִלְקוֹת אֶת הַרְשָׁעִים,
וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא אוֹת שֶׁבַת יוֹמִים
טוֹבִים, וְאוֹת שֶׁל תְּפִלִּין וְאוֹת שֶׁל
בְּרִית מִלָּה. אוֹתָהּ הִרְצוּעָה הִיא
יִרְאֶה רַעָה, הִיא עֲרָלָה. אֲשֶׁרִי הוּא
מִי שְׁמַעְבִּיר אוֹתָהּ מִמְּנוּ, שְׂאִין
רְשׁוֹת לְרְצוּעָה לְהִלְקוֹת אוֹתוֹ,
וְעַל הַנִּקְדָּה הַזֶּה נֵאמַר מַחְלִלָּהּ
מוֹת יוֹמֵת. מַה זֶה מַחְלִלָּהּ? אֵלֶּא
מִי שְׁמַכְנִיס רְשׁוֹת זָרָה בְּחִלְל
שְׁלָה, שֶׁהִיא רְשׁוֹת הַיְחִיד,
שְׁעֲלֶיהָ נֵאמַר וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הַהִיא מִתּוֹךְ הַקְּהָל, כִּי אֵת מִקְדָּשׁ
יְהוָה טַמֵּא.

וְהַבֵּל נִרְמָז בְּתַבְּהָ הַזֶּה, יִרְאֵה
בְּרִי"ת שְׁב"ת, כְּמוֹ זֶה: יִרְאֵת
בְּרֵאשִׁי"ת, בְּרִי"ת בְּרֵאשִׁית,
שְׁב"ת בְּרֵאשִׁי"ת, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה
הִיא רֵאשִׁית, יְהוָה קִנְיֵי רֵאשִׁית
דְּרַפּוֹ, כְּמוֹ זֶה בְּרֵאשִׁית, הַכֹּל הִיא
נִקְדָּה אַחַת, הִיא רֵאשִׁית, וְהִיא
אוֹת בְּרִית, וְהִיא אוֹת שְׁבַת, וְהִיא
יִרְאֵת יְהוָה.

מִי הַחֲלֵל שְׁלָה? ב', ו' הוּא
בְּעֵלָה, בּוּ הִיא שְׁמוּרָה וְנִסְתָּרָה
בְּגִלוּת, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב הֶיְהִי סְגוּר
שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, כְּמוֹ זֶה ם
סְתוּמָה, וְהָרִי נִתְבָּאָר, וְהַנִּקְדָּה

קָם רבִי שְׁמַעוֹן עַל רִגְלוֹי וַיִּתִּיב רַגְעָא חֲדָא
וַאֲמַר, רַבּוֹן עַלְמִין דְּאַנְתָּ אִיהוּ מְאָרִי
מְלַכִּין וְגַלִּי רִזִּין, יְהִי רַעָא דִּילְךָ לְסֹדְרָא מְלִין
בְּפּוּמָאִי, לְקִיּוּמָא בִּי הֵאֵי קָרָא (שם ד' יב) וְאֲנִכִּי
אַהִיָּה עִם פִּיךָ, דְּלֵא אַעוּל בְּכַסּוּפָא קְדָמְךָ,
פֶּתַח וְאָמַר.

תקונא תְּלָתִין

בְּרֵאשִׁית מָאן רֵאשִׁית דָּא חֻכְמָה, דָּא נִקְוֵדָה
דְּלִגְאוּ, דְּאִתְמַר בַּהּ (תהלים מה יד) כָּל
כְּבוֹדָה בַּת מְלֶכֶךְ פְּנִימָה, וְדָא יִרְאֶה דְּאִיהִי
פְּקוּדָא קְדָמָא, וְעֲלֶיהָ אִתְמַר (משלי א י) יִרְאֵת
יְהוָה רֵאשִׁית דַּעַת, וְאִיהִי רְמִיזָא בְּמֵלֶת
בְּרֵאשִׁית, וְאִית יִרְאֶה רַעָה רְצוּעָה לְאַלְקָאָה
לְחִיבִיבָא, וְהֵאֵי נִקְוֵדָה אִיהִי אוֹת שֶׁבַת וַיּוֹמִין
טְבִין וְאוֹת דְּתְפִלִּין וְאוֹת דְּבְרִית מִלָּה, הַהִיא
רְצוּעָה אִיהִי יִרְאֶה רַעָה אִיהִי עֲרָלָה, זְכָאָה
אִיהִי מָאן דְּאֵעְבֵּר לָהּ מַנְיָה, דְּלִית לָהּ רְשׁוּ
לְרְצוּעָה לְאַלְקָאָה לִיָּה, וְהֵאֵי נִקְוֵדָה עֲלֶיהָ
אִתְמַר (שְׁמַת לֹא יִד) מַחְלִלָּהּ מוֹת יוֹמֵת, מְאִי
מַחְלִלָּהּ אֵלֶּא מָאן דְּאֵעִיל רְשׁוּ נּוֹכְרָאָה בְּחִלְל
דִּילָהּ דְּאִיהִי רְשׁוֹת הַיְחִיד, דְּעֲלֶיהָ אִתְמַר (במדבר
יט כ) וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִתּוֹךְ הַקְּהָל כִּי אֵת
מִקְדָּשׁ יְהוָה טַמֵּא.

זְכָרָא אִתְרְמִיז בְּהֵאֵי תִיבָה יִרְאֵה בְּרִי"ת
שְׁב"ת, כְּגוֹוֵנָא דָּא יִרְאֵת בְּרֵאשִׁי"ת,
בְּרִי"ת בְּרֵאשִׁי"ת, שְׁב"ת בְּרֵאשִׁי"ת, וְהֵאֵי
נִקְוֵדָה אִיהִי רֵאשִׁית, יְהוָה קִנְיֵי רֵאשִׁית
דְּרַפּוֹ (משלי א כב), כְּגוֹוֵנָא דָּא בְּרֵאשִׁית, כְּלֵא אִיהִי
נִקְוֵדָה חֲדָא, אִיהִי רֵאשִׁית, וְאִיהִי אוֹת בְּרִית,
וְאִיהִי אוֹת שְׁבַת, וְאִיהִי יִרְאֵת יְהוָה.

מָאן חֲלֵל דִּילָהּ ב', ו' אִיהוּ בְּעֵלָה, בִּיָּה אִיהִי
נְטִירָא וְסִתִּימָא בְּגִלוּתָא, הַדָּא הוּא
דְּכֵתִיב (יחזקאל מז א) יְהִיָּה סְגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה,

היא השביעית פתח על ראשו, וכתב של ספר תורה העטרה על הברית, זו שהיא היום השביעי, יום השבת, שביעי ודאי, ועליו נאמר וביום השבת פתח, אבל בימות החל גן נעול אחותי כלה. נקראת סתומה באות ו'.

והערצה והפריעה הזו הן כמוץ ותבן של החטה, בימות החל נקראת ה"א, שהוא הכ"ל לה"ב המזבח, להדליק מוץ ותבן, והיא נשארת סלת נקיה, אבל בימים של שבת וימים טובים נקראת י' עטרה על הכל, והבית (והפסא) שלה שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, והב' היא כלולה מעשר אמירות בכל צד, ה' הזו נקראת יראה, בין בשבת בין בברית מילה ובין בדין, וכך בכל מצוה.

אלהיים זה הנתיב הראשון, עליו נאמר נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה. מה זה עין איה? אלא מאותם מלאכים שאומרים איה מקום פבודו להעריצו, פשהיא בנתיב הזה, אין להם בה ידיעה, שהיא נסתרת מחיות המרפבה.

והארץ היתה תהו ובהו, מה זה והארץ היתה תהו ובהו? אלא מי שמוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, גורם לשכינה להיות תהו ובהו חשך ותהום, שמתלבשת באותן קלפות, שהן ארבע גליות, ולא עוד, אלא שגורם לה להיות יבשה, תהו, שמתלקת הנקודה מהחלל שלה, שהיא ב', ונשארת יבשה.

הנתיב השני, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים. מה זה ורוח? אלא בודאי בזמן שהשכינה יורדת לגלות, הרוח

פגוונא דא ם סתימא, והא אתמר, ונקודה איהי שביעאה תגא על רישיה, תגא דספר תורה, עטרה על ברית, זו דאיהי יום שביעי יום השבת, שביעי ודאי, ועליה אתמר וביום השבת פתח, אבל ביומין דחול גן נעול אחותי כלה (שיר דים). (דף עג ע"ב) אתקריאת סתימא באות ו'.

והאי ערלה ופריעה אינון כמוץ ותבן דחטה, ביומין דחול אתקריאת ה"א, דאיהו הכ"ל לה"ב המזבח, לאדלקא מוץ ותבן, ואשתארת איהי סלת נקיה, אבל ביומין דשבת ויומין טבין אתקריאת י' עטרה על פלא, וביתא, (נ"א וכסא) דילה, ל"ב אלהיים דעובדא דבראשית, ואיהי ב' פלילא מעשר אמירן בכל סטרא, האי י' אתקריאת יראה, בין בשבת בין בברית מילה בין בדינא והכי בכל פקודא.

אלהיים דא נתיב קדמאה, עליה אתמר (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה, מאי עין איה, אלא מאינון מלאכין דאמירן איה מקום פבודו להעריצו, פד איהי בהאי נתיב לית לון ידיעה בה, דאיהי סתירא מחיון דמרפבתא.

והארץ היתה תהו ובהו (בראשית א ב), מאי והארץ היתה תהו ובהו, אלא מאן דאפיק מרשות היחיד לרשות הרבים גרים לשכינתא, למהוי תהו ובהו חשך ותהום, דאתלבשת באינון קליפין, דאינון ארבע גליות, ולא עוד אלא דגרים לה למהוי יבשה תהו, דאסתלקת נקודה מחלל דילה דאיהי ב', ואשתארת יבישה.

נתיב תננינא, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים (שם), מאי ורוח, אלא בודאי

בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח

נשיב על אינון דמתעסקי

הזו נושבת על אותם שמתעסקים בתורה, משום שהשכינה נמצאת ביניהם, והרוח הזו נעשית קול, ותאמר כף: אותם ישנים ששנה בנחיריהם, סתומי העינים ואתומי הלב, קומו והתעוררו אל השכינה, שיש לכם לב בלי השכל לרעת אותה, והיא ביניכם.

וסוד הדבר - קול אומר קרא, כמו קרא נא ה'יש עונף ואל מי מקדושים תפנה, והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר חציר, הכל הם כבהמות שאוכלות חציר, וכל חסדו כציון השדה, כל החסד שעושים, עושים לעצמם. ואפלו כל אלו שמשתדלים בתורה, כל חסד שעושים - לעצמם עושים. באותו זמן ויזכר פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, וזוהי רוחו של משיח, אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה בפשה, ולא רוצים להשתדל בחכמת הקבלה, וגורמים שמסתלק מעין החכמה, שהיא "מננה, ונשאת ב' יבשה, אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדן בעולם, והרוח הזו שמסתלקת היא רוח המשיח, כמו שנתבאר, והיא רוח הקדש, והיא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה.

מצוה שניה, ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, וזו אהבה שהיא אהבת חסד. זהו שפתיב ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועליה נאמר אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ. יראה נקראת מצד השמאל, ואהבה נקראת מצד הימין. יש יראה ויש יראה, יש אהבה

באורייתא, בגין שכינתא דאשתפחת בינייהו, והאי רוח אתעביד קלא, ויימא הכי אינון דמיכין דשינתא בחוריהון, סתימין עיינין אטימין דלפא, קומו ואתערו לגבי שכינתא, דאית לכוין לפא בלא סכלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו.

ורזא דמלה קול אומר קרא (ישעיה מ ו), פגון קרא נא ה'יש עונף ואל מי מקדושים תפנה (איוב ח א), והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר חציר, כלא אינון כבעירן דאכלין חציר, וכל חסדו כציון השדה (שם), כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, ואפילו כל אינון דמשתדלין באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, כההוא זמנא ויזכור פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב (תהלים עח ט) לעלמא, ודא איהו רוחא דמשיח, וי לון מאן דגרמין דיזיל ליה מן עלמא ולא יתוב לעלמא, דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת ב' יבישה, וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג ואבדן בעלמא, והאי רוח דאסתלק איהו רוח דמשיח כמה דאתמר, ואיהו רוח הקדש, ואיהו רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהו"ה (ישעיה יא ב).

פקודא תננינא ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (בראשית א ג), ודא אהבה דאיהו אהבת חסד, הדא הוא דכתיב (ירמיה לא ב) ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועלה אתמר (שיר ב ז) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, יראה אתקריאת מסטרא דשמאלא, ואהבה אתקריאת דימינא.

אית יראה ואית יראה, אית אהבה ואית אהבה, יראה דדחיל בר נש

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּלֹא נְחִית מְנַכְסוּי, אוּ בְּגִין דְּלֹא יְמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיִּינֵי, אֲשֶׁתַּפַּח דְּאִם הָוָה נְחִית מְנַכְסוּי אוּ אִם יְמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיִּינֵי דְּלֹא הָוָה דְּחִיל לֵיהּ, וּבְגִין דָּא הָוָה רַחִים לֵיהּ, הַאי יִרְאֵה וְאַהֲבֵה לָא שׁוּי לְיִרְאֵת יְהוּ"ה וְלֹאֲהֲבֵה דִּילֵיהּ לְעִקְרָא, אֲבָל רַחִימוּ וּדְחִילוּ עִיקְרָא דִּילֵיהּ בֵּין טַב וּבֵין בִּישׁ, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת הַאי יִרְאֵה וְאַהֲבֵה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרְס.

וְיֵשׁ אַהֲבָה. יִרְאֵה, שְׂרָא אָדָם מִהֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׂלֵא יוֹד מְנַכְסוּי אוּ כְּדִי שְׂלֵא יְמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיִּינֵי. נִמְצָא שְׂאִם הִיָּה יוֹרֵד מְנַכְסוּי אוּ אִם יְמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיִּינֵי, הוּא לֹא הִיָּה יִרְאֵה מִמְּנֵו, וּמִשׁוּם זֶה הִיָּה אוֹהֵב אוֹתוֹ, הִיָּרְאֵה וְהֶאֱהָבֵה הַלְלוּ לֹא שְׁם אֵת יִרְאֵת יְהוּ"ה וְאֵת הֶאֱהָבֵה שְׁלוּ לְעִקְרָא, אֲבָל אַהֲבֵה וְיִרְאֵה הָעִקְרָא שְׁלוּ בֵּין טוֹב וּבֵין רַע, וּמִשׁוּם זֶה נִקְרְאוּת הִיָּרְאֵה וְהֶאֱהָבֵה הַלְלוּ עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרְס.

וּבְגִין דָּא אָמַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (שם), הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בַּצְּבֹאוֹ"ת אוּ בְּאֵילוֹת הַשְּׂדֵה, אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזוּרוּ אֵת הֶאֱהָבֵה עַד שְׁתַּחֲפִץ, דְּאִיהוּ רַחִימוּ (ג"א דְּאִיהוּ רַחִמֵי) בְּלֹאוּ פָּרְס, (עַד דְּאִיהוּ יַחֲפִץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרְס, דִּירְאֵה וְאַהֲבֵה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרְס (דף טו ע"א) אִיהִי שְׁלֵשׁ שְׁפָחָה, וְתַחַת שְׁלֵשׁ רַגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר (משלי ל לא) תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשְׁפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בַּצְּבֹאוֹ"ת אוּ בְּאֵילוֹת הַשְּׂדֵה אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזוּרוּ אֵת הֶאֱהָבֵה עַד שְׁתַּחֲפִץ, שְׁהִיא אַהֲבֵה (שְׁהִיא רַחִמִים) כְּלִי פָּרְס, (עַד שְׁהִיא יַחֲפִץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרְס, שְׂרָאֵה וְאַהֲבֵה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרְס הִיא שְׁלֵשׁ שְׁפָחָה, וְתַחַת שְׁלֹשׁ רַגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְשְׁפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אַלְהִי"ם דָּא מִן וַיֵּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אֹר, אִיהוּ נְתִיב תְּלִיתָא, יְהִי אֹר י"ה אֲנִי"ר, אֲנִי"ר י', וְכַד הַאי נִקּוּדָה אֲתַעֲטַפַת (ג"א אֲתַפְשַׁמַת) בְּהַאי אֹר וְאֲתַעֲבִידַת אֲנִי"ר, מִהֲכָא אֲתַמְשְׁכוּ כָּל הַהוּיּוֹת.

אַלְהִי"ם זֶה מִן וַיֵּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אֹר, הוּא הַנְּתִיב הַשְּׁלִישִׁי, יְהִי אֹר י"ה אֲנִי"ר, אֲנִי"ר י', וְכַשֶּׁהֲנִקְדָה הִזוּ מִתַּעֲטַפַת (מִתַּפְשַׁמַת) בְּאֹר הַזֶּה וְנַעֲשִׂית אֲנִי"ר, מִכָּאן נִמְשְׁכוּ כָּל הַהוּיּוֹת.

קָם סְבֵא חַד פְּתַח וְאָמַר, יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר, יְהִי אֹר דָּא יְמִינָא, וְיְהִי אֹר דָּא שְׂמֵאלָא, דְּבְּכָל אֲתֵר וְיְהִי אִיהוּ לְשׁוֹן צַעַר, וְיְהִי הַיּוֹם דְּדָא אִיהוּ רֵאשׁ הַשְּׁנָה דְּאִיהוּ שְׂמֵאלָא, דְּאִיהוּ דָן דִּינָא דְּכָל עֲלָמָא, וּבְגִינָה אֲתַמֵּר (בְּרֵאשִׁית א) וְיְהִי אֹר, וַיִּרְא אֱלֹהִי"ם אֵת הָאֹר כִּי טוֹב, דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא דְּאִיהוּ טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאֹר וּבֵין חַחְשָׁךְ (שם), בֵּין הָאֹר דָּא אֲהֵרֵן פְּהֵנָא, וּבֵין חַחְשָׁךְ דָּא קִרְחָא, אָמַר מִשָּׁה

קָם זְקַן אֲחֵד, פְּתַח וְאָמַר: יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר, יְהִי אֹר זֶה הַיְמִין, וְיְהִי אֹר זֶה הַשְּׂמֵאל, שְׁבְכָל מְקוֹם וְיְהִי הוּא לְשׁוֹן צַעַר, וּמִשׁוּם כֶּף וְיְהִי הַיּוֹם, שְׁנֵהוּ רֵאשׁ הַשְּׁנָה, שְׁהוּא שְׂמֵאל שְׁהוּא דָן אֵת דִּין כָּל הָעוֹלָם, וּבְגִלְגָּלָה נֵאמַר וְיְהִי אֹר. וַיִּרְא אֱלֹהִי"ם אֵת הָאֹר כִּי טוֹב, זֶה הָעֲמוּדָא הָאֲמַצְעִי שְׁהוּא טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאֹר וּבֵין חַחְשָׁךְ, בֵּין הָאֹר - זֶה

אָהָרָן הַכֹּהֵן, וּבֵין הַחֹשֶׁף - זֶה קָרַח. אָמַר מִשָּׁה, לִי רְאוּי לְהַפְרִיד הַמַּחְלֶקֶת, שְׁאֵנִי הוּא דְמוּת שֶׁל הַטּוֹב שֶׁל מַעְלָה. רָאָה שְׁנֵיבֶק קָרַח בַּחֲשֵׁכָה שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר וְהַכְחִישׁ אֶת מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, שְׁלֵא רְצָה לְהַדְבִּיק בְּשִׂמְאֵל שֶׁהוּא לֵוִי, אָמַר הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת (במדבר טז כא).

וְרָזָא דְמִלְהַ וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר וּבֵין הַחֹשֶׁף (בראשית א ד), וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוּר יוֹם וְלַחֹשֶׁף קָרָא לַיְלָה (שם ה), שׁוּקָא דִימִינָא דְהוּא אוּר, דְאִתְמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר אִיהוּ שׁוּקָא יְמִינָא פְהֵנָא, דְאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים טז יא) נְעֻמוֹת בִּימִינְךָ נָצַח, וּכְמָה דְנָצַח אֲתִקְשֵׁר בִּימִינָא, הֲכִי הוּד אֲתִקְשֵׁר בְּשִׂמְאֵל, וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, עֶרֶב זֶה הָעֶרֶב שֶׁל יִצְחָק, בֹּקֶר זֶה הַבֹּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, יוֹם אֶחָד הָעֵמוּד הָאֲמֻצְעִי וְצַדִּיק, שְׁחוּשְׁבִים אוֹתָם כְּאֶחָד, וְאִין יוֹם בְּלִי לַיְלָה, שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

בֵּין כָּף, הָרִי קוֹל עוֹלָה וּמִתְפּוֹצֵץ בְּרוּמֵי הַרְקִיעִים וְהָיָה אוֹמֵר: מַחְנוֹת קְדוּשִׁים שֶׁל יְשִׁיבַת הַרְקִיעַ שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה, הַזְדָּרְזוּ וְהִתְתַּקְּנוּ לִפְנֵי הַגְּבִירָה שְׂפָאָה לְהַכְנִס לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכַמָּה קְשׁוּטִים שֶׁל מַצּוֹת עֲשֵׂה, קוּמוּ מַחְנוֹת לְקִרְאָתָהּ. בֵּינְתִים הָרִי קוֹל שְׁנֵי הָיָה מִתְעוֹרֵר אֶל בְּעֵלֵי הַמַּפְתָּחוֹת, הָרִי הַשְּׂכִינָה בָּאָה לְהַכְנִס לְהִיכְלָהּ, אַדְנִי שְׁפִתֵי תַפְתַּח.

בְּהוּא זְמַנָּא מְטְרוּנִיתָא עֲלָאָה קָא נַחַת לְגַבְהָ, לְקַבְלָא לָהּ בְּפִקוּדָא קְדָמָאָה, בְּכַמָּה קָלִין וְשׁוּפְרוֹת, וְסָלְקִין תְּרוּוִייהוּ לְגַבֵּי מַלְכָא, וְכִלְהוּ הוּוּ שְׁאֲלִין (שיר ה) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמַּדְבָּר, מִי דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, בְּזֹא"ת עוֹלָה, וְכַד סָלִיקַת לְעֵילָא אֲתַעְבִּידַת כְּסָא לְמַלְכָא עֲלָאָה, וּבָה פִתַח אַנְכִי, דְהֲכִי סָלִיק

לִי אֲתַחֲזִי לְאַפְרָשָׁא מַחְלֶקֶת, דְאָנָא אִיהוּ דִיּוֹקְנָא דְטוֹב דְלְעֵילָא, חָזָא דְאֲתַדְבֵּק קָרַח בַּחֲשׁוּכָא דְסִטְרָא אַחְרָא, וְאַכְחִישׁ עוּבְדָא דְבְרֵאשִׁית, דְלָא בַעָא לְאֲתַדְבֵּקָא בְּשִׂמְאֵל דְאִיהוּ לֵוִי, אָמַר הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת (במדבר טז כא).

וְרָזָא דְמִלְהַ וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר וּבֵין הַחֹשֶׁף (בראשית א ד), וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוּר יוֹם וְלַחֹשֶׁף קָרָא לַיְלָה (שם ה), שׁוּקָא דִימִינָא דְהוּא אוּר, דְאִתְמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר אִיהוּ שׁוּקָא יְמִינָא פְהֵנָא, דְאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים טז יא) נְעֻמוֹת בִּימִינְךָ נָצַח, וּכְמָה דְנָצַח אֲתִקְשֵׁר בִּימִינָא, הֲכִי הוּד אֲתִקְשֵׁר בְּשִׂמְאֵל, וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, עֶרֶב זֶה הָעֶרֶב שֶׁל יִצְחָק, בֹּקֶר זֶה הַבֹּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, יוֹם אֶחָד הָעֵמוּד הָאֲמֻצְעִי וְצַדִּיק, שְׁחוּשְׁבִים אוֹתָם כְּאֶחָד, וְאִין יוֹם בְּלִי לַיְלָה, שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

אֲדַהְכִי הָא קָלָא סָלִיק וּמִתְפּוֹצֵץ בְּרוּמֵי רְקִיעִין, וְהָיָה אָמַר, מִשְׁרַיִין קְדִישָׁאן דְמִתִּיבְתָא דְרְקִיעָא דְלְעֵילָא וְתַתָּא, אַזְדָּרְזוּ וְאִתְקַנּוּ לְקַדְמוֹת מְטְרוּנִיתָא, דְקָא אֲתִנָּא לְמִיעָאל קָדָם מַלְכָא, בְּכַמָּה קְשׁוּטִין דְפִקוּדִין דְעֲשֵׂה, קוּמוּ מִשְׁרַיִין לְקַדְמוֹתָהּ, אֲדַהְכִי הָא קָלָא תְנִינָא הוּוּ מִתְעָרָא לְגַבֵּי מְאָרֵי מַפְתָּחָן, הָא שְׂכִינְתָא קָא אֲתִנָּא לְמִיעָאל לְהִיכְלָא דִילָהּ, אַדְנִי שְׁפִתֵי תַפְתַּח.

בְּהוּא זְמַנָּא מְטְרוּנִיתָא עֲלָאָה קָא נַחַת לְגַבְהָ, לְקַבְלָא לָהּ בְּפִקוּדָא קְדָמָאָה, בְּכַמָּה קָלִין וְשׁוּפְרוֹת, וְסָלְקִין תְּרוּוִייהוּ לְגַבֵּי מַלְכָא, וְכִלְהוּ הוּוּ שְׁאֲלִין (שיר ה) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמַּדְבָּר, מִי דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, בְּזֹא"ת עוֹלָה, וְכַד סָלִיקַת לְעֵילָא אֲתַעְבִּידַת כְּסָא לְמַלְכָא עֲלָאָה, וּבָה פִתַח אַנְכִי, דְהֲכִי סָלִיק

עולה לחשבון כפ"א, וכששניהם התחברו, נאמר בהם אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אשר, רמז הוא במלת בראשית. אשר, זו האם, שהיא אשר אהי"ה, אשר קדשנו במצותיו, אשר קדש ידיד מבטן, שהיא הבטן שנאמר בה מבטן מי יצא הקרח, הקרח הנורא. מה זה נורא? זה העמוד האמצעי. מה זה קדש ידיד מבטן? הבטן שנאמר בו זה צדיק, אשר, שהיא האם העליונה, קדשנו, בעמוד האמצעי, וצוננו, בצדיק על כל מצוה ומצוה, משום שאחד הוא מצוה ואחד עושה, אחד מצוה על המצוה שהיא שכינה, מצות יהו"ה ברה מאירת עינים, ואחד עושה עשייתה שהיא מעשה של מצוה, שכך פרושהו בעלי המשנה, גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה.

ועוד מצוה זה העמוד האמצעי, שהוא מצוה מצד האב שהוא רא"ש, ומצד האם שהיא אש"ר, וכך צדיק מצוה ועושה משניהם, ומשום כך נאמר על שניהם אשר קדשנו. האם - קדשנו, והאב - צוננו. על מי? על השכינה התחתונה שהיא פטר כל רחם, פתיחת הרחם, שהוא מאתים ארבעים ושמונה מצוות, היא מצות יהו"ה בכל איבר ואיבר של המלך, היא מצוה, ועוד אשר קדשנו, מצד האב והאם. זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, ויאמר - מצד האב שהוא י', יהי - מצד האם שהיא ה', אמירה אחת והנה אחת, עשייתה של שניהם - יהי אור. ועוד אשר, על שם באשרי פי

לחשבון כפ"א, וכד אתחברו תרוייהו אתמר בהו (שמות כ ב) אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אשר איהו רמיז במלת בראשית, אשר דא אימא, דאיהי אשר אהי"ה, אשר קדשנו במצותיו, אשר קדש ידיד מבטן, דאיהי בטן דאתמר ביה (איוב לט כט) מבטן מי יצא הקרח, הקרח הנורא (יחזקאל א כב), מאי נורא דא עמודא דאמצעיתא, מאי קדש ידיד מבטן, בטן דאתמר ביה דא צדיק, אשר דאיהי אימא עלאה, קדשנו בעמודא דאמצעיתא, וצוננו בצדיק, על כל פקודא ופקודא, בגין דחד איהו מצוה וחד עושה, חד מצוה על המצוה דאיהי שכינתא, מצות יהו"ה ברה מאירת עינים (תהלים יט ט), וחד עושה עשייתה דאיהו מעשה דפקודא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה.

ועוד מצוה דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו מצוה מסטרא דאבא דאיהו רא"ש, ומסטרא דאימא דאיהי אש"ר, והכי צדיק מצוה ועושה מתרוייהו, ובגין דא אתמר על תרוייהו אשר קדשנו, אמא קדשנו ואבא צוננו, על מאן על שכינתא תתאה, דאיהי פטר כל רחם, פתיחו דרחם, דאיהו רמ"ח פקודין, איהי מצות יהו"ה בכל אבר ואבר דמלכא, איהי מצוה, ועוד אשר קדשנו מסטרא דאבא (דף עד ע"ב) ואימא, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, ויאמר מסטרא דאבא דאיהו י', יהי מסטרא דאימא דאיהי ה', חד אמירה וחד הויה, עשייתה דתרוייהו יהי אור.

ועוד אשר על שם באשרי פי אשר הוצאתיך

ועוד אשר על שם באשרי פי אשר הוצאתיך

אשרוני בנות, אשר הוצאתיך מארץ מצרים, וכי עבד שהוא בבית אסורי המלך, והבטיח לו המלך להוציאו מבית האסורים, יש לו למלך לשבח את עצמו אשר הוצאתיך מארץ מצרים כמה פעמים? אלא חמשים פעמים הזכיר בתורה יציאת מצרים כנגד חמשים שערי בינה, להודיע להם מאיזה מקום הוציאתם מן הגלות.

ובשירדה אליהם, ירדה לגאל אותם בכמה קולות וברקים, זהו שפיתוב ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגומר, ועליהם נאמר וכל העם ראים את הקולת. את, זו השכינה התחתונה שהיתה עולה בכל קול וקול מאותם שבע קולות, והיא היתה בת קול של כל אחד ואחד, קול דברים אתם שמעים, זה הקול העליון הפלול משלשה קולות עליונים שהם שלש הספירות העליונות, ועל האם העליונה נאמר, ותמונה אינכם רואים זולתי קול, אבל על בת קול נאמר וכל העם רואים את הקולת ואת, ואת ודאי, שנאמר בה ותמונת יהו"ה יביט. קולות הם מצדו של העמוד האמצעי, הוא קול השופר השביעי באם העליונה, ולמטה ששה קולות.

ברקים מצד הצדיק, שנאמר בו ויצא כפרק חצו, ענן זו השכינה הפלולה משבעה ענני כבוד, שבו מתפסים קולות וברקים, ומצד הימין נקראת ענן, ומצד השמאל ערפל. זהו שפיתוב ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ועוד, אנכי זו שכינה התחתונה, וסוד הדבר - אנכי אנכי הוא מנחמכם. האם העליונה אנכי למעלה, אנכי האם התחתונה למטה, על שפיתון נאמר ראו עתה

מארץ מצרים (שמות כ ב), וכי עבד דאיהו בבי אסירי דמלכא, ואבטח ליה מלכא לאפקא ליה מבי אסירי, אית ליה למלכא לשבחא גרמיה, אשר הוצאתיך מארץ מצרים כמה זמנין, אלא חמשיין זמנין אדפיר באורייתא יציאת מצרים, לקבל חמשיין תרעין דבינה, לאשתמודעא לון מאן אתר אפיק לון מן גלותא.

וכד נחתת לגבייהו נחתת למפרק לון בכמה קלין וברקין, הדא הוא דכתיב (שמות יט טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגומר, ועלייהו אתמר (שם כ יח) וכל העם ראים את הקולת, את דא שכינתא תתאה, דהות סלקא בכל קלא וקלא מאינון שבע קלין, ואיהי הות בת קול דכל חד וחד, קול דברים אתם שמעים (דברים דיב), דא קלא עלאה פלילא מתלת קלין עלאין, דאינון תלת ספירן עלאין, ועל אימא עלאה אתמר (שם) ותמונה אינכם רואים זולתי קול, אבל בת קול עלה אתמר וכל העם רואים את הקולת, ואת ודאי, דאתמר בה (במדבר יב ח) ותמונת יהו"ה יביט, קולות אינון מסטרא דעמודא דאמצעיתא, איהו קול השופר שביעאה באימא עלאה, ולתתא שית קלין.

ברקים מסטרא דצדיק, דאתמר ביה (זכריה ט יד) ויצא כפרק חצו, ענן דא שכינתא פלילא משבעה ענני כבוד, דבה מתפסין קלין וברקין, ומסטרא דימינא אתקריאת עננא, ומסטרא דשמאלא ערפל, הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ועוד אנכי דא שכינתא תתאה, ורזא דמלה אנכי הוא מנחמכם (ישעיה נא יב), אימא עלאה אנכי לעילא, אנכי אימא

תִּתְּנָה לְתַתָּא וְעַל תְּרוּיָהּוּ אֲתַמֵּר (דברים לב ט)
רְאוּ עֲתָה כִּי אָנִי אֲנִי הוּא, כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן
תְּהַלְתֶּךָ עַל קְצוּי אֶרֶץ (תהלים מח כא).

הָא הֶכָא פְּקוּדָא קְדָמָאָה, וְלִית פְּקוּדָא דְלָא
אֲתִיָּהִיב בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ דְאִיהוּ ב', וְדָא
ב' מִן בְּרֵאשִׁית דְּחִילוֹ דִּירָאָה וּרְחִימוֹ, דְאִינוּן
ב' עֲלָאָה ב' תִּתְּנָה, ב' עֲלָאָה הָא אֲתַמֵּר דְאִיהוּ
דְּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, ב' בְּתַרְאָה (ג"א תִּתְּנָה) תּוֹרָה
וּמְצוּהָ, וְאִיְהִי ב' מְבַרְא, בְּהַפּוּךְ אֲתוּוֹן אֲבָר,
אִיְהִי מְצוּהָ בְּכָל (ג"א דְכָל) אֲבָר וְאֲבָר, פְּקוּדָא
קְדָמָאָה אִיהוּ אֲנָכִי יְהוּ"ה אֱלֹהֵיךָ (שמות כ
ב). וְאִיהוּ ב', דְּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו
תִּירָאוּ (ויקרא יט ג) מְסֻטְרָא דְּדַחִילוֹ, כְּפִד אֲת
אָבִיךָ וְאֲת אִמְךָ (שמות כ יב) מְסֻטְרָא דְּרְחִימוֹ,
וְתַרוּיָהּוּ אִינוּן זְכוּר וְשִׁמּוֹר.

תְּפַלִּין דְּרֵאשׁ וְתְּפַלִּין דְּיָד, אָבָא תְּפַלִּין
דְּרִישָׁא (ג"א עַל רִישָׁא) דְאִיהוּ רֵאשׁ דְּבִרְךָ
אֲמַת (תהלים קיט קס) עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, אִימָא
תְּפַלִּין דְּיָד דְאִיְהִי שְׁכִינְתָא תִּתְּנָה, אָבָא וְאִימָא
תְּפַלִּין דְּמֵאֲרִי עֲלָמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְשְׁכִינְתָּיה דְאִינוּן בְּרָא וּבְרַתָּא אִינוּן תְּפַלִּין
דִּילָן.

וְעוֹד נְתִיב תְּלִיתָאָה, בֵּיה פְּקוּדָא תְּלִיתָאָה
דְאִיהוּ נְבוּאָה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית
א א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, חֲמֵשׁ
אוֹר אִינוּן, וְעַלִּיָּהּוּ אֲתַמֵּר (יחזקאל א א) נִפְתָּחוּ
הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מֵרָאוֹת אֱלֹהִים, אִימָא עֲלָאָה
מֵרְאָה סְתִימָא דְלִית בָּהּ דְּמִיּוֹן, אִימָא תִּתְּנָה
מֵרְאָה בְּאֲתַגְלִיָּא דְאִית בָּהּ דְּמִיּוֹן, וְעַלָּה
אֲתַמֵּר (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה, אֲדָמָה
אִיְהִי דְמִיּוֹן לְכָל נְבִיאָא, וְלְכָל חַד כְּפּוּם
חִילִיָּה, וּבְגִין דְאִיְהִי שְׁלֻטָא עַל כָּל מְרַכְבּוֹת
דְּלִתְתָא, וְעַל כָּל כְּכַבְיָא וּמְזֻלִי, וְאֲלָנִין וּדְשָׁאִין, וְעַל כָּל עוֹפֵי שְׁמַיָא וְחִיוּן

כִּי אָנִי אֲנִי הוּא, כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים
כֵּן תְּהַלְתֶּךָ עַל קְצוּי אֶרֶץ.

חֲרִי כְּאֵן מְצוּהָ רֵאשׁוּנָה, וְאִין
מְצוּהָ שְׁלָא נִתְּנָה בִּירָאָה וְאֲהֶבָה
שְׁהוּא ב', וְזָה ב' מְבַרְאשִׁית
הַפּוּדָא שֶׁל הִירָאָה וְאֲהֶבָה, שְׁהֵן
ב' עֲלִיּוּנָה וּב' תַּחְתּוּנָה, ב'
הַעֲלִיּוּנָה חֲרִי נִתְּבָאָר שְׁהִיא יִרָאָה
וְאֲהֶבָה, ב' אַחַרְזוּנָה (תַּחְתּוּנָה) תּוֹרָה
וּמְצוּהָ, וְהִיא ב' מְבַרְא, בְּהַפּוּךְ
אוֹתִיּוֹת אֲבָר, הִיא מְצוּהָ בְּכָל
(שֶׁל כָּל) אִיבָר וְאִיבָר, הַמְצוּהָ
הַרֵאשׁוּנָה הִיא אֲנָכִי יְהוּ"ה
אֱלֹהֵיךָ, וְהוּא ב', יִרָאָה וְאֲהֶבָה,
אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ מִצַּד שֶׁל
הִירָאָה, כְּפִד אֲת אָבִיךָ וְאֲת אִמְךָ
מִצַּד שֶׁל הַאֲהֶבָה, וּשְׁנִיָּהֶם הֵם
זְכוּר וְשִׁמּוֹר.

הַפְּלִין שֶׁל רֵאשׁ וְתְּפַלִּין שֶׁל יָד,
הָאָב תְּפַלִּין שֶׁל רֵאשׁ (עַל הַרֵאשׁ),
שְׁהוּא רֵאשׁ דְּבִרְךָ אֲמַת, הַעֲמוּד
הָאֲמַצְעִי, וְהָאֵם תְּפַלִּין שֶׁל יָד,
שְׁהִיא הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוּנָה. הָאָב
וְאֵם תְּפַלִּין שֶׁל רַבּוֹן הַעוֹלָם,
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׁכִינְתּוֹ, שְׁהֵם
כֵּן וּבֵת, הֵם הַתְּפַלִּין שְׁלָנוּ.

וְעוֹד נְתִיב הַשְּׁלִישִׁי, בּוֹ הַמְצוּהָ
הַשְּׁלִישִׁית, שְׁהִיא נְבוּאָה, זְהוּ
שְׁכַתּוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
וַיְהִי אוֹר, חֲמֵשׁ אוֹר הֵם,
וְעַלִּיהֶם נֹאמַר נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם
וְאֶרְאָה מֵרָאוֹת אֱלֹהִים, הָאֵם
הַעֲלִיּוּנָה הַמֵּרְאָה הַנְּסֻתָּר שְׁאִין בּוֹ
דְּמִיּוֹן, הָאֵם הַתַּחְתּוּנָה מֵרְאָה
בְּגֻלּוּי שֵׁישׁ בְּהַ דְּמִיּוֹן, וְעַלִּיָּהּ
נֹאמַר וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה,
אֲדָמָה הִיא דְּמִיּוֹן לְכָל הַנְּבִיאִים,
וְלְכָל אַחַד כְּפִי כַחוֹ, וּמִשׁוּם
שְׁהִיא שׁוֹלְטַת עַל כָּל הַמְרַכְבּוֹת
שְׁלֻטָּה, וְעַל כָּל כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת
וְאִילָנוֹת וּדְשָׁאִים, וְעַל כָּל עוֹפּוֹת
הַשָּׁמַיִם וְחִיוֹת הָאֶרֶץ וְדַגֵּי הַיָּם,

וְעַל כָּל עוֹפֵי שְׁמַיָא וְחִיוּן

בגלל זה נקראת בשם של כלם.
מצד החיות היא נקראת חיה,
ומצד העופות - נשר יונה צפור,
ומצד הדגים - הדג. צד (שפחה)
הרע בהפוך דגה, ומצד
העשבים נקראת שכינה
שושנה.

הנתיב הרביעי - ויבדל אלהים
בין האור ובין החושך, וזכר
ונקבה הם, חשך לילה, זהו
שפתוב ולחשך קרא לילה, ויש
חשך מצד הטהר ולילה מצד
הטהר, זהו שפתוב גם חשך לא
יחשיף ממך ולילה פיוס יאיר
פחשכה כאורה, והחשך היא
נקבה שמקבלת מהאור שהוא
אור זכר, כמו שהלכנה
שמקבלת מן השמש, ושניהם
הם האספקלריה המאירה
והאספקלריה שאינה מאירה,
ויש חשך של הצד האחר שיש
בו הבדלה ולא חבור, ואותו
האור הוא כמח באגוז.

בינתיים הנה קול נשמע ברומי
הרקיעים: בעלי האוצרות,
בעלי ההיכלות, פתחו את
ההיכלות, הרי הגבירה רוצה
להפגס להיכלו. באותו זמן
אדני שפתי תפתח, ההיכל
כלול משבעה היכלות. באותו
זמן פמה נביאים עולים עמה
ומתפנסים עמה, שיש נביאים
יש נביאים, יש נביאים שהם
בעלי הבית של הגבירה, ויש
נביאים שהם בעלי הבית של
המלך, אלו מהאספקלריה
המאירה, ואלו מהאספקלריה
שאינה מאירה. הנביאים של
האספקלריה המאירה הם מצד
של יהו"ה, והנביאים של
האספקלריה שאינה מאירה הם
מצד של אדני, והם שקולים
לתורה שבכתב ולתורה שבעל
פה. הנביאים מצדו של אדני

וארעא, ונוני זמא, בגין דא אתקריאת בשמא
דכלהו, מסטרא דחיוון אתקריאת חיה,
ומסטרא דעופין נשר יונה צפור,
דנונין הדג, סטרא (ג"א שפחה) בישא בהפוכא
דגה, ומסטרא דעשבין אתקריאת שכינתא
שושנה. (דף עה ע"א).

נתיב רביעאה ויבדל אלהים בין האור ובין
החשך (בראשית א ד), דכר ונוקבא אינון,
חשך לילה, הדא הוא דכתיב (שם ה) ולחשך
קרא לילה, ואית חשך מסטרא דדכיו ולילה
מסטרא דדכיו, הדא הוא דכתיב (תהלים קלט
יב) גם חשך לא יחשיף ממך ולילה פיוס יאיר
פחשכה כאורה, וחשך איהי נוקבא דמקבל
מנהורא דאיהו אור דכר, פגוונא דסיהרא
דמקבלת מן שמשא, ותרוייהו אינון
אספקלריאה דנהרא ואספקלריאה דלא נהרא,
ואית חשך דסטרא אחרא דאית בה הבדלה
ולאו חבורא, וההוא אור איהו כמוחא
באגוזא.

אדרכי הא קלא אשתמע ברומי רקיעין,
מארי דאוצרין מארי דהיכלין,
אפתחו היכלין הא מטרוניתא קא בעיא
לאעלא בהיכליה, בההוא זמנא אדני שפתי
תפתח, היכלא פלילא משבעה היכלין, בההוא
זמנא פמה נביאים סלקין עמה ומתפנסים
עמה, דאית נביאים ואית נביאים, אית נביאים
דאינון מארי דביתא דמטרוניתא, ואית נביאים
דאינון מארי דביתא דמלכא, אלין
מאספקלריא דנהרא ואלין מאספקלריא דלא
נהרא, נביאים דאספקלריא דנהרא אינון
מסטרא דיהו"ה, ונביאים דאספקלריא דלא
נהרא אינון מסטרא דאדני, ואינון שקילין
לאורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, נביאים

- מצד הִירָאָה, וְהַנְּבִיאִים שֶׁהֵם מצדוֹ של יְהוָה הֵם מצד של האֱהָבָה.

באותו זמן כִּמְהָ בְּעֵלֵי שְׁעָרִים מִזְדַּעְזָעִים וּמִזְדַּמְנִים לְהִיכֵל, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי חוֹתְמוֹת, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי שְׁאֵלוֹת, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי תְּשׁוּבוֹת, שֶׁבָּהֶם נִבְיָא שׁוֹאֵל וּמְשִׁיב, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי עֲתִידוֹת, מֵה שֶׁהִיָּה וּמֵה שֶׁעֲתִיד לְהִיּוֹת, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי עֵינַיִם שֶׁהֵם מֵרְאוֹת וְחוֹזִים שֶׁל נְבִיאִים, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי אֲזַנַיִם שֶׁהֵם בְּעֵלֵי כַּנְפַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל כַּנְּפֵיהֶם, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי חוֹטֵם שֶׁשֵׁם רִיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם אֵשׁ רִיחַ נִיחַח, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי פְּנִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאַרְבָּעָה פְּנִים לְאַחַת, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי קוֹלוֹת וּבְעֵלֵי דְבוּרִים וּבְעֵלֵי הַבָּלִים שֶׁהֵם לְהַבּוֹת אֵשׁ, זֶהוּ שֶׁפְּתוּב קוֹל יְהוָה חֲצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי יָדַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיְדִי אֶדְם מִפֶּתַח כַּנְּפֵיהֶם, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי קוֹמָה, וְהֵם שְׁעוֹר הַקּוֹמָה שֶׁל הַכֶּסֶף, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי אוֹת בְּרִית, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְזֶה לָךְ הָאוֹת, וְכִמְהָ בְּעֵלֵי רַגְלַיִם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְהַחִיּוֹת רָצוּ וְשׁוּב.

כִּי תִקְוִי הַנְּבִיאִים מִבְּחוּץ (מִבְּפָנִים) בְּגוֹף, בְּאִיבְרֵי הַגּוֹף, בְּעֵלֵי הַחֲכֵמָה הֵם מִבְּפָנִים בְּמַחַ, וּמִשׁוּם זֶה חָכַם עֲדִיף מִנְּבִיא, וּמִן הַמַּחַ תְּלוּיִים ל"ב נְתִיבוֹת, וְזֶה ל"ב, שֶׁנֶּאֱמַר לֹב מִבֵּין, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, כִּאֵן הַסּוּד שֶׁל הַנְּתִיב הַרְבִּיעִי, מֵה הַהִבְדָּלָה כִּאֵן בְּנִבְוָאָה? אֵלֹא כִּמְהָ נְבִיאִי שֶׁקֹּר הֵם מִצַּד הַחֹשֶׁךְ, שֶׁהוֹלְכִים בְּאוֹר לְהַטְעוֹת בְּנֵי אָדָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִיָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

כִּי תִקְוִי הַנְּבִיאִים מִבְּחוּץ (מִבְּפָנִים) בְּגוֹף, בְּאִיבְרֵי הַגּוֹף, בְּעֵלֵי הַחֲכֵמָה הֵם מִבְּפָנִים בְּמַחַ, וּמִשׁוּם זֶה חָכַם עֲדִיף מִנְּבִיא, וּמִן הַמַּחַ תְּלוּיִים ל"ב נְתִיבוֹת, וְזֶה ל"ב, שֶׁנֶּאֱמַר לֹב מִבֵּין, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, כִּאֵן הַסּוּד שֶׁל הַנְּתִיב הַרְבִּיעִי, מֵה הַהִבְדָּלָה כִּאֵן בְּנִבְוָאָה? אֵלֹא כִּמְהָ נְבִיאִי שֶׁקֹּר הֵם מִצַּד הַחֹשֶׁךְ, שֶׁהוֹלְכִים בְּאוֹר לְהַטְעוֹת בְּנֵי אָדָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִיָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

מִסְטָרָא דְאֲדַנִּי מִסְטָרָא דִּירָאָה, וּנְבִיאִים דְּאִינוּן מִסְטָרָא דִּיהוָה אִינוּן מִסְטָרָא דְאֱהָבָה. בְּהוּא זְמַנָּא כִּמְהָ מְאָרֵי תְרַעֲיָן מִזְדַּעְזָעִין וּמִזְדַּמְנִין לְהִיכְלָא, וְכִמְהָ מְאָרֵי חוֹתְמוֹת, וְכִמְהָ מְאָרֵי שְׁאֵלְתִין, וְכִמְהָ מְאָרֵי תְשׁוּבוֹת, דְּבַהוּן נְבִיא שׁוֹאֵל וּמְשִׁיב, וְכִמְהָ מְאָרֵי עֲתִידוֹת, מֵה דִּהְוָה וּמֵה דְעֲתִיד לְמַהוּי, וְכִמְהָ מְאָרֵי דְעֵינַיִן דְּאִינוּן מֵרְאוֹת וְחוֹזִין דְּנְבִיאִים, וְכִמְהָ מְאָרֵי דְאוֹדְנִין דְּאִינוּן מְאָרֵי דְגַדְפִין, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א כד) וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל כַּנְּפֵיהֶם, וְכִמְהָ מְאָרֵי דְחוֹטְמָא דְתַמָּן רִיחַ, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (ויקרא א יג) אֵשׁ רִיחַ נִיחַח, וְכִמְהָ מְאָרֵי דְאַנְפִין דְּאֶתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א י) וְאַרְבָּעָה פְּנִים לְאַחַת, וְכִמְהָ מְאָרֵי דְקָלִין וּמְאָרֵי דְדְבוּרִין, וּמְאָרֵי דְהַבָּלִים דְּאִינוּן לְהַבּוֹת אֵשׁ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים כט ז) קוֹל יְהוָה חֲצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְכִמְהָ מְאָרֵי דִידִין, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א ח) וַיְדִי אֶדְם מִפֶּתַח כַּנְּפֵיהֶם, וְכִמְהָ מְאָרֵי דְקוֹמָה וְאִינוּן שְׁעוֹר קוֹמָה דְכַרְסֵיָא, וְכִמְהָ מְאָרֵי דְאוֹת בְּרִית דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שמות ג יב) וְזֶה לָךְ הָאוֹת, וְכִמְהָ מְאָרֵי דְרַגְלִין דְּאֶתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת רָצוּ וְשׁוּב.

כִּי תִקְוִי הַנְּבִיאִים מִבְּחוּץ (מִבְּפָנִים) בְּגוֹף, בְּאִיבְרֵי הַגּוֹף, בְּעֵלֵי הַחֲכֵמָה הֵם מִבְּפָנִים בְּמַחַ, וּמִשׁוּם זֶה חָכַם עֲדִיף מִנְּבִיא, וּמִן הַמַּחַ תְּלוּיִים ל"ב נְתִיבוֹת, וְזֶה ל"ב, שֶׁנֶּאֱמַר לֹב מִבֵּין, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, כִּאֵן הַסּוּד שֶׁל הַנְּתִיב הַרְבִּיעִי, מֵה הַהִבְדָּלָה כִּאֵן בְּנִבְוָאָה? אֵלֹא כִּמְהָ נְבִיאִי שֶׁקֹּר הֵם מִצַּד הַחֹשֶׁךְ, שֶׁהוֹלְכִים בְּאוֹר לְהַטְעוֹת בְּנֵי אָדָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִיָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

נְתִיב חֲמִשָּׁאָה, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם (שם)
(ה), אֲלִין מְאָרִי מְקָרָא, דְּמְאָרִי מְקָרָא
אִינוּן פְּתִילָה, וּמְאָרִי מְשֻׁנָּה זֵית, וּמְאָרִי תַלְמוּד
דְּאִיהוּ קְבֻלָּה לְמִשָּׁה מְסִינִי נֵר.

פְּקוּדָא רְבִיעָאָה לְאַתְעֶסְקָא בְּאוּרִייתָא דְבַעַל
פְּהָ, וּלְאַפְרָשָׁא בְּהָ בְּשִׂית דְּרִגְיִן,
בְּאֶסוּר וְהֵתֵר טוּמְאָה וּטְהָרָה כְּשֵׁר וּפְסוּל, הֵדָא
הוּא דְכְּתִיב (שם ו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ
בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וַיְהִי מְבַדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין
מַיִם דְּדִכְּוִי דְטְהָרָה הֵתֵר כְּשֵׁר, וּבֵין מַיִם
דְּמְסָאָבוּ דְאִינוּן אֶסוּר טְמָא פְּסוּל, דְּאִינוּן מִי
בּוֹרוֹת נְשַׁבְּרִים מַיִם סְרוּחִים מַיִם מְטוּנְפִין,
וְעַלִּייהוּ אֲתָמֵר (שמות כ א) לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים
אַחֲרַיִם עַל פְּנֵי, וְהָאִי רְקִיעַ דְּאַפְרִישׁ בִּינֵיהוּ
דָּא רְקִיעַ דְּעַל רִישֵׁי חִיוּן, וְדָא מְטוּרִין,
דְּעַלִּיהָ אֲתָמֵר (יחזקאל א כב) וּדְמוֹת עַל רִאשֵׁי (ד) 1
עַה ע"ב) הַחִיָּה רְקִיעַ, וְעַלִּיהָ אֲתָמֵר (בראשית א
ו) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים וְגוֹמֵר, וְדָא נְתִיב שְׁתִּיתָאָה,
וְאִית רְקִיעַ לְעִילָא מְרְקִיעַ, וְדָא צְדִיק דְּאַפְרִישׁ
בֵּין מִיזֵן נוֹקְבִין לְמִיזֵן דְּכוּרִין, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא
בֵּיהָ, וְעַלִּיהָ אֲתָמֵר (שם) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת
הָרְקִיעַ, וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרְקִיעַ
וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרְקִיעַ, וְדָא נְתִיב
שְׁבִיעָאָה צְדִיק.

נְתִיב תְּמִינָאָה וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרְקִיעַ
שְׁמַיִם (שם), וַיִּקְרָא אֱלֹהִים דָּא אִימָא
עֲלָאָה, לָרְקִיעַ דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא דְאִיהוּ
בֵּין יְמִינָא וּשְׁמָאלָא וּכְלִיל תְּרוּוִייהוּ, הֵדָא הוּא
דְכְּתִיב (שם) וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד,
וְאִינוּן עֶרֶב דְּיִצְחָק וּבֹקֶר דְּאַבְרָהָם.

תקונא תלתין וחד

בְּרֵאשִׁית בְּר"א שְׁת"י, וְעַלִּייהוּ אֲתָמֵר (רות א
ט) וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם וְגוֹמֵר, וְאִינוּן

הַנְּתִיב הַחֲמִישִׁי, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
לְאֹר יוֹם, אֵלוּ בְּעַלִּי מְקָרָא,
שְׁבַעֲלִי מְקָרָא הֵם פְּתִילָה, וּבְעַלִּי
הַמְשֻׁנָּה - זֵית, וּבְעַלִּי תַלְמוּד
שְׁהוּא קְבֻלָּה לְמִשָּׁה מְסִינִי - נֵר.
מְצוּדָה רְבִיעִית - לְהַתְעַסֵּק בְּתוֹרָה
שְׁבַעֲלִי פְּהָ וּלְהַפְרִיד בְּהֵם בְּשֵׁשׁ
דְּרִגּוֹת, בְּאֶסוּר וְהֵתֵר, טְמָאָה
וּטְהָרָה, כְּשֵׁר וּפְסוּל. זְהוּ שְׁכַתּוּב
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם וַיְהִי מְבַדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם,
בֵּין מַיִם שֶׁל טְהָרָה הֵתֵר כְּשֵׁר,
וּבֵין מַיִם שֶׁל טְמָאָה, שֶׁהֵם אֶסוּר
טְמָא פְּסוּל, שֶׁהֵם מִי בּוֹרוֹת
נְשַׁבְּרִים, מַיִם סְרוּחִים, מַיִם
מְטוּנְפִים, וְעַלִּיהֶם נֹאמֵר לֹא יִהְיֶה
לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פְּנֵי,
וְהִרְקִיעַ הַזֶּה שֶׁמְבַדִּיל בֵּינֵיהֶם, זֶה
הָרְקִיעַ שֶׁעַל רִאשֵׁי הַחַיּוֹת, וְזֶה
מְטוּרִין, שֶׁעַלִּיו נֹאמֵר וּדְמוֹת
עַל רִאשֵׁי הַחִיָּה רְקִיעַ, וְעַלִּיו
נֹאמֵר וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים וְגוֹמֵר, וְזֶה
הַנְּתִיב הַשְּׁשִׁי, וַיֵּשׁ רְקִיעַ מֵעַל
לָרְקִיעַ, וְזֶה הַצְּדִיק שֶׁמְפָרִיד בֵּין
מַיִם נְקֻבִיִּים לְמַיִם זְכָרִיִּים לְהוֹדֵעַ
בוֹ, וְעַלִּיו נֹאמֵר וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים
אֶת הָרְקִיעַ, וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר
מִתַּחַת לָרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר
מֵעַל לָרְקִיעַ, וְזֶה הַנְּתִיב הַשְּׁבִיעִי
- צְדִיק.

הַנְּתִיב הַשְּׁמִינִי, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
לָרְקִיעַ שְׁמַיִם. וַיִּקְרָא אֱלֹהִים -
זוֹ הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, לָרְקִיעַ - זֶה
הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁהוּא בֵּין יְמִין
וּשְׁמָאל וּכּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם. זְהוּ
שְׁכַתּוּב וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם
אֶחָד, וְהֵם הָעֶרֶב שֶׁל יִצְחָק
וְהַבֹּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם.

תקון שרשים ואחד

בְּרֵאשִׁית, בְּר"א שְׁת"י, וְעַלִּיהֶן
נֹאמֵר וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם וְגוֹמֵר, וְהֵן
שְׁתֵּי תוֹרוֹת, תּוֹרָה שְׁכַתּוּב וְתוֹרָה
שְׁבַעֲלִי פְּהָ, וְעוֹד, שְׁנֵי לוֹחוֹת

הִלְכוּ לְהַר סִינִי, מִיַּד וְתַהֵם כָּל
הָעִיר עֲלֵיהֶן, הַזְדַּעְזוּעַ כָּל הָעוֹלָם.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת
הַקִּלְת וְכוּ' וַיֵּרָא הָעַם וַיִּנְוְעוּ,
וְאָמְרוּ הַזֹּאת נַעֲמִי, זֹהִי הַנְּעִימוֹת
שֶׁל הַתּוֹרָה? ! מִיַּד נֹאֲמַר וַיִּשְׁבֵּר
אוֹתָם תַּחַת הָהָר. פְּרָחָה הַתּוֹרָה
מִשָּׁם וְאָמְרָה, אֲנִי מְלֵאָה הַלְכָתִי
לְהַר סִינִי, וְכַעַת רִיקָם הִשְׁיִבֵנִי
יְהו"ה, מְלֵיאָ"ה מְלֵא י"ה, וְכַעַת
פָּרַח מִמֶּנִּי מְלֵא" י"ה, שֶׁהוּא
יְהו"ו, וְנִשְׁאַרְהָ ה' יַחֲדָה אֶל"ם,
נֶאֱלַמְתִּי דוּמִי"ה, דו"ם י"ה,
הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב שֶׁהוּא ו'.

דְּבַר אַחַר וּתְלַכְנָה שְׁתִּיחֶן, הַגּוֹף
וְהַנֶּפֶשׁ, לְאַיִזָּה מְקוֹם הַלְכוּ?
לְבֵית הַקְּבָרוֹת, הַגּוֹף גְּדוֹן וְנִרְקָב,
וּבְנֶפֶשׁ נֹאֲמַר וְתַגַּל מְרַגְלוֹתָיו
וּתְשַׁכֵּב.

קָם זְקֵן אֶחָד וְאָמַר: מְנוּחָה
הַקְּדוּשָׁה חֲזוֹר בָּךְ, עֲרַפָּה הִיא
הַגּוֹף, רוּת הִיא הַנֶּפֶשׁ, הַשְׁתַּפָּה
שְׁלָה נַעֲמִי, נִשְׁמַת חַיִּים, מַחְלוּן
הַרוּחַ, הַגּוֹף שֶׁהִיא עֲרַפָּה הַחֲזוּרָה
עֲרַף אֶל הַנֶּשְׁמָה (הַשְׁכִּינָה), הַנֶּפֶשׁ
נִדְבָקָה בְּנִשְׁמָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב
בְּאֲשֶׁר תִּלְכִי אֶלְךָ - בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה,
וּבְאֲשֶׁר תִּלְיִנִי אֶלֶיךָ - בְּמַצּוֹת לֹא
תַעֲשֶׂה.

דְּבַר אַחַר, בְּאֲשֶׁר תִּלְכִי אֶלְךָ -
בְּגִלוֹת, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ וּבְפִשְׁעֵיכֶם
שְׁלַחָה אִמְכֶם, וּבְאֲשֶׁר תִּלְיִנִי
אֶלֶיךָ, שְׁמִשְׁכְּבֶךָ בְּגִלוֹת, זֶהוּ
שְׁפָתוֹב עַל מִשְׁכְּבֵי בְלִילוֹת. עַמְּךָ
עִמִּי - אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֵלֵהֶי"ף
אֵלֵהֶי"י - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
אֵלֵימְלֶךְ זֶה י', נַעֲמִי זו ה', מַחְלוּן
ו', רוּת בָּהּ נִדְבָקָה ה' וְנִנְעֲשֶׂתָה
תּוֹרָה, וְעֲלִיָּה נֹאֲמַר וְקוֹל הַתּוֹרָה
נִשְׁמַע בְּאַרְצָנוּ.

ה', מַחְלוּן ו', רוּת בָּהּ אֶתְדַבְּקָתָהּ וְאֶתְעַבְּדִתָּהּ תּוֹרָה, וְעֲלָה אֶתְמַר (שִׁיר ב'
יב) וְקוֹל הַתּוֹרָה נִשְׁמַע בְּאַרְצָנוּ.

תְּרִי תּוֹרוֹת אוֹרִייתָא דְּבַכְתָּב וְאוֹרִייתָא דְּבַעַל
פָּה, וְעוֹד תְּרִי לַיְחוּת אֲזָלוּ לְטוֹרָא דְּסִינִי, מִיַּד
וְתַהֵם כָּל הָעִיר עֲלֵיהֶן (ש"ם) אֲזַדְעַזוּעַ כָּל עַלְמָא,
הַדָּא הוּא דְּכְתִיב (שְׁמוֹת כ' יח) וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת
הַקִּלְת וְכוּ' וַיֵּרָא הָעַם וַיִּנְוְעוּ, וְאָמְרוּ הַזֹּאת
נַעֲמִי, דָּא אִיהוּ נַעֲמִי דְּאוֹרִייתָא, מִיַּד
אֶתְמַר (ש"ם לב יט) וַיִּשְׁבֵּר אוֹתָם תַּחַת הָהָר, פְּרָחַת
אוֹרִייתָא מִתַּמָּן, וְאֶמְרַת (רוּת א' כא) אֲנִי מְלֵאָה
הַלְכָתִי לְטוֹרָא דְּסִינִי, וְכַעַן וְרִיקָם הִשְׁיִבֵנִי
יְהו"ה, מְלֵיאָ"ה מְלֵא י"ה, וְכַעַן פָּרַח מִמֶּנִּי
מְלֵא" י"ה דְּאִיהוּ יְהו"ו, וְאֶשְׁתַּאֲרַת ה' יַחֲדָה
אֶל"ם, נֶאֱלַמְתִּי דוּמִי"ה (תְּהִלִּים לט ג), דו"ם י"ה,
הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב דְּאִיהוּ ו'.

דְּבַר אַחַר וּתְלַכְנָה שְׁתִּיחֶן גּוֹף וְנֶפֶשׁ, לְאֵן
אֶתְר אֲזָלִי, לְבִי קְבֵרָא, גּוֹף אֶתְדִן
וְאֶתְרַקֵּב, נֶפֶשׁ אֶתְמַר בָּהּ (רוּת ג' ז) וְתַגַּל
מְרַגְלוֹתָיו וּתְשַׁכֵּב.

קָם סְבָא חַד וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא חֲזוֹר בָּךְ,
עֲרַפָּה אִיהִי גּוֹף, רוּת אִיהִי נֶפֶשׁ, שׁוֹתַפּוּ
דִּילָהּ נַעֲמִי נִשְׁמַת חַיִּים, מַחְלוּן רוּחָא, גּוֹפָא
דְּאִיהִי עֲרַפָּה חֲזָרָה עוֹרְף לְגַבִּי נִשְׁמָה (ג"א
שְׁכִינְתָא), נֶפֶשׁ אֶתְדַבֵּק בָּהּ בְּנִשְׁמָתָא, הַדָּא הוּא
דְּכְתִיב (רוּת א' טז) בְּאֲשֶׁר תִּלְכִי אֶלְךָ בְּפִקּוּדֵיךָ
דַּעֲשֵׂה, וּבְאֲשֶׁר תִּלְיִנִי אֶלֶיךָ בְּפִקּוּדֵיךָ דִּלָּא
תַעֲשֶׂה.

דְּבַר אַחַר בְּאֲשֶׁר תִּלְכִי אֶלְךָ בְּגִלוֹתָא, דְּאֶתְמַר
בָּהּ (יִשְׁעִיָּה נ' א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם,
וּבְאֲשֶׁר תִּלְיִנִי אֶלֶיךָ דְּמִשְׁכְּבָא דִּילְךָ בְּגִלוֹתָא,
הַדָּא הוּא דְּכְתִיב (שִׁיר ג' א) עַל מִשְׁכְּבֵי בְלִילוֹת,
עַמְּךָ עִמִּי אֶלֶיךָ יִשְׂרָאֵל, וְאֵלֵהֶי"ךְ אֵלֵהֶי"י דָּא
קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלֵימְלֶךְ דָּא י', נַעֲמִי דָּא

עֲרַפָּה אִימָא דְעַרְב רַב, דְּאִתְמַר בְּהוּן (שמות לד) כִּי עִם קָשָׁה עוֹרְףָּה הוּא, דְּחִזְרַת לְסַרְחָנָה, וְחִזְרַת עוֹרְףָּה לְגַבֵּי חֲמוּתָהּ, כְּלִיּוֹן בְּעֵלָה דְעַרְפָּה, יִצַר הָרַע דְּאִתְיָא כְּלִיָּיה מְנִיָּה לְעֵלְמָא, וְאִיהוּ כְּלִיּוֹן, וְאִתְתִּיָּה לִילִית כְּלִיָּיה. נִשְׁמָה וְנַפְשָׁה כַּד בַּר נִשְׁ אִיהוּ מְחֻוּיָּב בְּחֻבְיָן וּמִתְגַּבְרִין עַל אַבְרַיִם, נִשְׁמַת חַיִּים אֲסַתְלַקַת מִן גּוּפָא, וְנַפְשָׁה אֲשַׁתְאַרַת תַּמָּן, וְאִתְמַר בְּה (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרְגְלוֹתָיו, לְגַבֵּי מְאֵן לְגַבֵּי צַדִּיק וְדָא בְרִית מִיָּלָה, דְּאִיהוּ בּוּעִז ב"ו ע"ז תְּקִיף עַל יִצְרֵיהּ, וַיִּמַּד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וַיִּשֶׁת עֲלֶיהָ (שם טז), שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ (שיר ה טז), שׁוּאִית לֹוֹן עֲלָהָ לְאֲגָא עֲלָהּ, וְאוּקְמוּהָ וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם בְּשַׁכִּינְתָא עֲלָהָ וַתַּתְּאָה, וְעֲלִיָּיהוּ אִתְמַר (רות ד יז) וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכֵנֹת שֵׁם, לְאִמְרָ יֵלֶד בֶּן לְנַעֲמִי, דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא דְאִתְמַר בֵּיהּ (שמות ד כב) בְּנֵי כְּרִי יִשְׂרָאֵל, כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְגֵרְמוּ לְאֲסַתְלַקָּא שְׁכִינְתָא, עֲלָהּ אִתְמַר בְּשַׁכִּינְתָא תַּתְּאָה וַתִּגַּל מְרְגְלוֹתָיו (רות ג ז).

דְּכַר אַחַר וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם, אִיהוּ מְמַלְל בְּגוּפָא וְנַפְשָׁה, וּמִרְחִימוּ דְגוּפָא כַּד אִיהוּ בְּעַל תְּשׁוּבָה, יִימָא נַפְשָׁה לְגַבֵּהּ בְּאֲשֵׁר תְּמוּתֵי אָמוּת וְשֵׁם אַקְבַּר, וְלֹא תִזְוִי הַנְּפֹשׁ בְּקַבְרָה מְמַנּוּ, וְעֲלִיו נְאָמַר בְּהַתְּהַלְכָּהּ תִּנְחָה אוֹתָךְ - בְּעוֹלָם הַיָּהּ, בְּשַׁכְבָּךְ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ - בְּקַבְרָה, וְהִקִּיצוֹת - לְתַחֲתֵי הַמַּתִּים (לְעוֹלָם הַבָּא), הִיא תְּשִׁיחָךְ - זֹו הַנְּפֹשׁ לַגּוּף, וּמְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, אִם הַגּוּף לֹא חִזַּר בְּתְּשׁוּבָה וְהִחְזִיר עוֹרְףָּה לְתְּשׁוּבָה, הַנְּפֹשׁ נִפְרַדַת מְמַנּוּ וְנִקְרָאת עַרְפָּ"ה, וְהַגּוּף הַיָּהּ נְאָכַד מְשַׁנֵּי הָעוֹלָמוֹת.

אָמַר לוֹ: זְקוּן זְקוּן, וְהָרִי כְּמָה קְבָרִים לְחַנְּסִים, וְהָרִי אִם הַגּוּף

עֲרַפָּה הִיא הָאֵם שֶׁל הָעַרְב רַב, שְׁנֵאמַר בְּהֵם כִּי עִם קָשָׁה עוֹרְףָּה הוּא, שְׁחִזְרָה לְסַרְחָנָה וְהִחְזִירָה עוֹרְףָּה לְחֲמוּתָהּ, כְּלִיּוֹן בְּעֵלָה שֶׁל עֲרַפָּה, יִצַר הָרַע, שְׁבָאָה כְּלִיָּה מְמַנּוּ לְעוֹלָם, וְהוּא כְּלִיּוֹן, וְאִשְׁתּוּ לִילִית כְּלִיָּיה.

נִשְׁמָה וְנַפְשָׁה, כְּשֶׁאֲדָם מְחֻיָּב בְּחֻבְיָם וְהֵם מִתְגַּבְרִים עַל הָאִבְרַיִם, נִשְׁמַת חַיִּים מְסַתְלַקַת מִהַגּוּף, וְהַנְּפֹשׁ נִשְׁאָרַת שָׁם, וְנְאָמַר בְּה וַתִּגַּל מְרְגְלוֹתָיו, לְמִי? לְצַדִּיק, וְזוֹ בְרִית מִיָּלָה, שֶׁהוּא בּוּעִז ב"ו ע"ז, תְּקִיף עַל יִצְרוֹ, וַיִּמַּד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וַיִּשֶׁת עֲלֶיהָ, שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, שְׁמָה אוֹתָם עֲלֶיהָ לְהַגֵּן עֲלֶיהָ, וּפְרֻשׁוּהָ וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם, עִם הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה, וְעֲלִיָּהֶם נְאָמַר וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכֵנֹת שֵׁם, לְאִמְרָ יֵלֶד בֶּן לְנַעֲמִי, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שְׁנֵאמַר בּוֹ בְנֵי כְּרִי יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל וְגֵרְמוּ לְהִסְתַּלְקוֹת הַשְּׂכִינָה, עַל הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה נְאָמַר וַתִּגַּל מְרְגְלוֹתָיו. דְּכַר אַחַר וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם, הוּא מְדַבֵּר בְּגוּף וְנַפְשָׁה, וְאִתְּבַחַת הַגּוּף כְּשֶׁהוּא בְּעַל תְּשׁוּבָה, תֵּאמַר הַנְּפֹשׁ אֵלֵינוּ בְּאֲשֵׁר תְּמוּתֵי אָמוּת וְשֵׁם אַקְבַּר, וְלֹא תִזְוִי הַנְּפֹשׁ בְּקַבְרָה מְמַנּוּ, וְעֲלִיו נְאָמַר בְּהַתְּהַלְכָּהּ תִּנְחָה אוֹתָךְ - בְּעוֹלָם הַיָּהּ, בְּשַׁכְבָּךְ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ - בְּקַבְרָה, וְהִקִּיצוֹת - לְתַחֲתֵי הַמַּתִּים (לְעוֹלָם הַבָּא), הִיא תְּשִׁיחָךְ - זֹו הַנְּפֹשׁ לַגּוּף, וּמְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, אִם הַגּוּף לֹא חִזַּר בְּתְּשׁוּבָה וְהִחְזִיר עוֹרְףָּה לְתְּשׁוּבָה, הַנְּפֹשׁ נִפְרַדַת מְמַנּוּ וְנִקְרָאת עַרְפָּ"ה, וְהַגּוּף הַיָּהּ נְאָכַד מְשַׁנֵּי הָעוֹלָמוֹת.

אָמַר לוֹ: זְקוּן זְקוּן, וְהָרִי כְּמָה קְבָרִים לְחַנְּסִים, וְהָרִי אִם הַגּוּף

אָמַר לִיָּה סְבָא סְבָא, וְהָא כְּמָה קְבָרִין לְמַגְנָא, וְהָא אִם גּוּפָא אִתְאַבִּיד

נֶאֱבָד, עַל מַה תִּקְוֶה הַנֶּפֶשׁ לְתַחִית
הַמֵּתִים? שְׁהֵרִי וְדַאי הַגּוֹף נֶאֱבָד,
וְנִתְבָּאָר שְׁנֵאֱבָד מִשְׁנֵי עוֹלְמוֹת,
וְהֵרִי יֵרֵד לְנִשְׁיָהּ שְׁשֵׁם נִשְׁכַּח
לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, אִם כֵּן, כַּמָּה קְבָרִים
לְחַנּוּם?

אֲלֵא וְדַאי שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
יִשְׁנֶה אֶת מַעֲשֵׂי יְדֵיו, שְׁוֹדַאי
הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהֵם
שְׁמַיִם וָאָרֶץ, הֵם שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְעֲלֵיהֶם אָמַר דָּוִד הַשְּׁמַיִם
שְׁמַיִם לַיהוָה, הָאָרֶץ - אֶתְהַלֵּךְ
לְפָנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים,
עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם
הַבָּא בְשֵׁם יְהוָה. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
יִשְׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ,
מִתִּי? בְּזִמְנָן שְׁנֵאֱמַר לְשְׁמַיִם
וְהָאָרֶץ, שֶׁל סַמְא"ל וְנִחַשׁ, כִּי
שְׁמַיִם כַּעֲשֵׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבְּגָד
תִּבְלָה, וְאַחֵר שְׁיִמְחָה אוֹתָם
וְיִשְׁמִיד אֶת אוֹתָם הַמִּמְנִים
שְׁעֲלֵיהֶם, מִיַּד יַחַדְשׁ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ,
שְׁיִמְחוּ בְּגִלְלַת הַמִּמְנִים הַרְעִים
הַלְלוּ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב כִּי כֹאֲשֶׁר
הַשְּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה
אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְגוֹמֵר, וְהַכֹּל כְּדִי
שֶׁלֹּא יִכְלוּ מַעֲשֵׂי יְדֵיו, שֶׁהֵם
הַנִּשְׁמוֹת וְהַגּוֹפּוֹת שְׁנֵאֱבָדוּ מִשְׁנֵי
הָעוֹלְמוֹת, וְאֵלוּ הַעֲשִׂירִים
שֶׁבְּגִלוֹת, בְּגִלְלַת שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא
שְׁלֵהֶם.

אֲבָל הַעֲנִיִּים שֶׁהֵם צְדִיקִים, הַטּוֹב
שְׁלֵהֶם לְאוֹתָם הָעוֹלְמוֹת הַטּוֹכִים,
שֶׁבָהֶם נִבְרָאוּ שְׁתֵּי תוֹרוֹת, תּוֹרַת
שֶׁבְכַתֵּב וְתּוֹרַת שְׁכַעַל פֶּה,
שְׁשִׁכְרָם שֵׁם, וּבִשְׁבִיל שְׁלֵמֻטָּה שֶׁל
אָרֶץ הַחַיִּים, שֵׁם הַגּוֹפּוֹת לְנִשְׁמוֹת
קְדוּשׁוֹת שְׁנִבְרָאוּ בְשֵׁם יְהוָה,
וְהַגּוֹף שֶׁל מִשָּׁה, שְׁנֵאֱמַר בּוֹ לֹא
כִּהְתָּה עֵינֹו וְלֹא נָס לַיְחָה, מִשֵּׁם
הָיָה, וּבִשְׁבִילֹו הוּא הָיָה מְבַקֵּשׁ
רַחֲמִים שֶׁלֹּא יָמוּת וַיֵּצֵא מִמֶּנּוּ, וְלֹא
עַל הַגּוֹף שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה שְׁנִקְרָא

עַל מַה תִּקְוֶה נִפְשָׁא לְתַחִית הַמֵּתִים, דְּהָא
וְדַאי גּוֹפָא אֶתְאֱבִיד, וְאֶתְמַר דְּאֶתְאֱבִיד מִתְרִין
עַלְמִין, וְהָא נְחִית לְנִשְׁיָהּ דְּתַמְנָן אֶתְנַשִּׁי לְדַרְי
דְּרִין, אִם כֵּן כַּמָּה קְבָרִין לְמַגְנָא.

אֲלֵא וְדַאי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא יִשְׁנֵי עוֹבְדֵי
יְדוּי, דְּוְדַאי עַלְמָא דִּין וְעַלְמָא דְאֶתִי
דְּאִינוּן שְׁמַיָּא וְאַרְעָא דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
אִינוּן, וְעַלְיֵיהּוּ אָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים קטו טז) הַשְּׁמַיִם
שְׁמַיִם לַיהוָה, אַרְעָא אֶתְהַלֵּךְ לְפָנֵי יְהוָה
בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים (שֵׁם קטו טז), עַלְיֵיהּוּ אֶתְמַר
עַלְמָא דִּין וְעַלְמָא דְאֶתִי בְשֵׁמָא דִּיהוָה, הַדָּא
הוּא דְכְּתִיב (שֵׁם צו יא) יִשְׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל
הָאָרֶץ, אִימְתִי בְּזִמְנָא דְאֶתְמַר לְגַבֵּי שְׁמַיִם
וְהָאָרֶץ דְּסַמְא"ל וְנִחַשׁ, כִּי שְׁמַיִם כַּעֲשֵׂן
נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבְּגָד תִּבְלָה (ישעיה נא ו), וְלִכְתֵּר
דִּימְחִי לוֹן וְיִשְׁעִי לְאֵלִין מִמֶּנּוּ דְעַלְיֵיהּוּ, מִיַּד
יַחַדְשׁ לוֹן קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְשְׁמַיָּא וְאַרְעָא,
דִּיתְמַחוּן בְּגִין אֵלִין מִמֶּנּוּ בִישִׁין, הַדָּא הוּא
דְכְּתִיב (שֵׁם טו כב) כִּי כֹאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים
וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְגוֹמֵר, וְכֹלְא
בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּצוּן עוֹבְדֵי יְדוּי, דְּאִינוּן נִשְׁמַתִּין
וְגוֹפִין דְּאֶתְאֱבִידוּ מִתְרִין עַלְמִין, וְאֵלִין
עַתִּירִין דְּכַבְּלוּתָא, בְּגִין דְּהָאִי עַלְמָא אִיהוּ
דְּלַהוּן.

אֲבָל מִסְפְּנֵי דְאִינוּן צְדִיקָא, טוֹבָא דְּלַהוּן
לְאִינוּן עַלְמִין טְבִין, דִּי בַהוּן אֶתְבְּרִיאוּ
תְּרֵי תוֹרוֹת אוֹרִייתָא דְּבְכַתֵּב וְאוֹרִייתָא דְּכַעַל
פֶּה, דְּאַגְרָא דְּלַהוּן תַּמְנָן וּבְגִין דְּלִתְתָא דְּאָרֶץ
הַחַיִּים, תַּמְנָן גּוֹפִין לְנִשְׁמַתִּין קְדִישִׁין
דְּאֶתְבְּרִיאוּ בְשֵׁמָא דִּיהוָה, וְגוֹפָא דְּמִשָּׁה
דְּאֶתְמַר בִּיהּ (דְּבָרִים לד ז) לֹא כִּהְתָּה עֵינֹו וְלֹא נָס
לַיְחָה מִתַּמְנָן הָיָה, וּבְגִינֵיהּ הָיָה אִיהוּ בְּעָא
רַחֲמֵי דְּלֹא יָמוּת וַיִּפּוּק מִנֵּיהּ, וְלֹא עַל גּוֹפָא

אָצְלוּ סַנְדָּל, שְׁעָלִיו נֹאמֵר לוֹ שֶׁל
נְעֻלָיִךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּיתוֹ וּבְהֵמֹת וְעוֹפּוֹת שֶׁל
שָׁם הֵם מַעֲשֵׂי בְּרֵאשִׁית, וְהֵם
בְּדַמּוֹת עֲלִיּוֹן שֶׁל אֵלֶּה שֶׁנֹּאמֵר
בָּהֶם בְּמִרְכָּבָה וּדְמוּת פְּנִיָּהם פְּנֵי
אָדָם וְגוֹמֵר, שֶׁהֵם בְּהֵמֹת
עֲלִיּוֹנוֹת, עֲלֵיהֶן נֹאמֵר יַעֲשֶׂה
לְמַחֲכָה לוֹ, וְשֵׁם עֵץ הַחַיִּים, שְׁמִי
שְׂאוּכַל מִמֶּנּוּ נֹאמֵר בּוֹ וְאָכַל וְחַי
לְעוֹלָם.

וְשֵׁם פְּסָאוֹת שֶׁל זֶהָב וְכֶסֶף
וְאַבְנֵים יְקָרוֹת, וּמִטּוֹת שֶׁל זֶהָב
וְכֶסֶף, וּרְמ"ח מִצְוֹת שְׁצִוָּה אוֹתָן
מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְטַהֵר
אֶת מַאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה
אֵיבָרִים שֶׁל אוֹתוֹ הַגּוֹף, וְהַגּוֹף
שֶׁל הָעוֹלָם הַשֶּׁפֶל הַזֶּה הוּא סַנְדָּל
לְנִשְׁמָה, שְׁמַתְטַנֵּף (וּמַתְטַנֵּפֶת)
בְּזִהְמַת הָעוֹלָם הַזֶּה. הָרִי כָּאֵן
שְׁלֵשִׁים וְאַחַת פְּעֻמִּים שֶׁהַתְּפֹרֶשׁ
בְּרֵאשִׁית, וְעֶשֶׂר אַמִּירוֹת,
וּשְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים, הָרִי
שִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, וְצָרִיף לְפָרֶשׁ
אוֹתָם. פֶּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית.

תקון שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם

בְּרֵאשִׁית, הַמֹּאמֵר הַרְאִשׁוֹן לְכָל,
וְהוּא כּוֹלֵל שְׁנֵי דְבוּרִים, אֲנָכִי וְלֹא
יְהִי לְךָ, שֶׁנֹּאמְרוּ בְּדְבוּר אַחַד,
וּשְׁנֵיהֶם רְמוּזִים בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית,
בְּגִלְל זֶה בְּרֵאשִׁית, א"ב רְשִׁית,
א"ב א' אֲנָכִי ב' לֹא יְהִי לְךָ,
וְהַכֹּל בְּאוֹת אַחַת ב', וְהִיא ב'
מִבְּרֵאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי מִי שֵׁישׁ
לוֹ עֶבֶד וְהוֹצִיא אוֹתוֹ לְחֵרוֹת
מִשְׁעֶבְדוֹ, יֵשׁ לְרַבּוֹנוֹ לְשַׁבַּח אֶת
עֲצָמוֹ בְּהוֹצָאָה לְחֵרוֹת שֶׁל עֶבְדוֹ?
וְכִי הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁאָמַר
לְאַבְרָהָם כִּי גֵר יְהִי זֶרְעֶךָ וְכוּ',
יֵשׁ לְשַׁבַּח עֲצָמוֹ כְּמָה פְּעֻמִּים
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם?
אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְדַאי כִּף

דְּהָאֵי עֲלָמָא דְאַתְקָרִי סַנְדָּל לְגַבְיָה, דְּעֲלִיָּה
אֶתְמַר לִיָּה (שְׁמוֹת ג' ה) שֶׁל נְעֻלָיִךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּוֹן וּבְעִירָן וְעוֹפִין דְּתַמָּן אֵינוֹן
עוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, וְאֵינוֹן בְּדִיוֹקְנָא
עֲלָאָה דְּאֵלִין דְּאַתְמַר בְּהוֹן בְּמִרְכָּבָתָא (יַחזְקֵאל א'
וּדְמוּת פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמֵר, דְּאֵינוֹן בְּעִירָן
עֲלָאִין עֲלֵיָּהוּ אֶתְמַר (יְשִׁעִיה ס' ד) יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה
לוֹ, וְתַמָּן עֵץ חַיִּים דְּמָאֵן דְּאָכִיל מִנֵּיהּ אֶתְמַר
בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית ג' יב) וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם.

וְתַמָּן פְּרִסְיִין דִּי דְּהָבָא וְכֶסֶף וְאַבְנֵין יְקִירִין,
וְעֶרְשִׁין דְּכֶסֶף וְדְּהָבָא, וְרְמ"ח פְּקוּדִין
דְּמַנֵּי לוֹן מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּהָאֵי עֲלָמָא, לְדַכְּאָה
רְמ"ח אֵבָרִים דְּהָהוּא גּוֹפָא, וְגוֹפָא דְּהָאֵי
עֲלָמָא שְׁפֵלָא אִיהוּ סַנְדָּל לְנִשְׁמַתָּא, דְּאַתְטַנֵּף
(ג"א וְאַתְטַנֵּפֶת) בְּזוּהָמָא דְּהָאֵי עֲלָמָא. הָא הִכָּא
תְּלַתִּין וְחַד זְמַנִּין דְּאַתְפָּרֶשׁ בְּרֵאשִׁית, וְעֶשֶׂר
אַמִּירָן וְתְּלַתִּין וְתַרְיִן שְׁבִילִין הָא שְׁבַעִין וְתַרְיִן,
וְצָרִיף לְפָרֶשׁא לוֹן. פֶּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית.

תקונא תלתין ותריין

בְּרֵאשִׁית מֹאמֵר קְדַמָּא לְכָלָא, וְאִיהוּ כְּלִיל
תְּרִין דְּבוּרִין אֲנָכִי וְלֹא יְהִיָּה
לְךָ (שְׁמוֹת כ' ב) דְּאַתְמַרוּ בְּדְבוּרָא חַדָּא, וְתַרְוֵיָּהּ
אֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, בְּגִין דָּא
בְּרֵאשִׁית א"ב רְשִׁית, א"ב א' אֲנָכִי ב' לֹא
יְהִיָּה לְךָ, וְכָלָא בְּאֵת אַחַד ב', וְאִיהִי ב'
מִבְּרֵאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי מָאֵן דְּאִית לִיָּה עֶבְדָּא
וְאַפִּיק לִיָּה לְחֵירוֹ מִשְׁעֶבְדֵּיהּ, אִית לִיָּה
לְרַבּוּנֵיהּ לְשַׁבַּחָא גְרַמִּיָּה בְּמִפְקָנוּתָא לְחֵירוֹ
לְעֶבְדֵּיהּ, וְכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאָמַר
לְאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית טו' יג) כִּי גֵר יְהִי זֶרְעֶךָ וְכוּ' אִית
לְשַׁבַּחָא גְרַמִּיָּה כְּמָה (דף עו ע"ב) זְמַנִּין אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שְׁמוֹת כ' ג), אָמַר לִיָּה רַבִּי

הוא, אֲבָל כָּאֵן לֹא מִשְׁפַּח הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוֹצִיא אוֹתָם מִן הַגְּלוּת, אֲלֵא חֲמִשִּׁים פְּעַם הַזְכִּיר בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְהוֹדִיעַ הַדְרָגָה שֶׁהוֹצִיאָה אוֹתָם, שֶׁהִיא הַיּוֹבֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יוֹבֵל הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה שֶׁנִּמְסְרוּ לְמִשֶּׁה בְּסִינַי, פָּרָט לְאֶחָד שְׁלֹא נִמְסַר לוֹ, וְלָכֵן הַזְכִּיר חֲמִשִּׁים פְּעַם בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר, הָרִי וְדַאי הַתִּישְׁבָה דַעְתִּי.

מִי זֶה אֱלֹהִים אַחֲרִים? אֵלֹו הַמְּמַנִּים שֶׁל שְׁבַעִים אַמּוֹת, וְסַמָּא"ל וְנַח"שׁ הָרִי שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם, בְּגַלְלֵל זֶה נִתֵּן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה מִמֵּיִן, שֶׁהוּא חֹסֵד, וּמִשְׁמָאל שֶׁהוּא גְבוּרָה, שִׁישׁ בָּהּ שְׁבַעִים פָּנִים לְהַנְצִל מִשְׁבַּעִים אַמּוֹת, וְהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִמֵּים וְאֵשׁ, שֶׁהֵם שְׁנַיִם, לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל מִסַּמָּא"ל וְנַחֲשׁ, שֶׁהֵם מִמֵּים וְאֵשׁ, וּבְגַלְלֵם נֶאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרִים עַל פָּנָי, וּכְנִגְדֵּי שְׁבַעִים אַמּוֹת שְׁבַעִים נֶפֶשׁ, וּמִי שְׁעוֹבֵר עַל שְׁבַעִים פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרִים עַל פָּנָי, שׁוֹלְטִים שְׁבַעִים מְמַנִּים וְאַמּוֹת שֶׁל יֵצֵר הָרַע עַל שְׁבַעִים נֶפֶשׁ.

וְכַמּוֹה גְּלוּלִין יִתּוֹן לְבַר נֶשׁ עַל חוֹבִין אֱלִין, וְאִם לֹא חֲזַר בַּר נֶשׁ בְּתִיּוּבְתָא בְּאֱלִין גְּלוּלִין, הֵהוּא גּוּפָא נְחִית בְּאַבְדּוֹן, גְּלוּלָא קְדַמָּא אֲצַטְבַּע בְּגוּוֹן תּוֹר, וְרָכִיב נֶפֶשָׁא בְּסוּסִיא חוּוּרָא דְאִיהוּ גּוּפָא, אִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בֵּיהּ (יִשְׁעִיהּ אִיח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים פְּשָׁלְג יַלְבִּינוּ, וְאִם לֹא יִתִּי בְּגְלוּלָא תַנְיִנָא, וְרָכִיב בְּסוּסִיא סוּמָקָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בְּחוּבָא דִּילִיהּ (שׁ) אִם יֶאֱדִימוּ כְּתוּלַע פְּצָמֵר יִהְיוּ, וְאִם לֹא, אֲתַחֲזַר אֲתַגְלַגֵּל בְּגְלוּלָא

שְׁמַעוֹן הָכִי הוּא וְדַאי, אֲבָל הָכָא לֹא מִשְׁפַּח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְרַמִּיהּ דְאֲפִיק לִוְן מִן גְּלוּתָא, אֲלֵא חֲמִשִּׁין זְמַנִּין אֲדַפִּיר בְּאוּרִייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא בְּדַרְגָּא דְאֲפִיק לִוְן דְאִיהוּ יוֹבֵלָא, דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (וַיִּקְרָא כֹה יֵא) יוֹבֵל הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְאִינוּן חֲמִשִּׁין תְּרַעֲיָן דְּבֵינָה דְאֲתַמְסְרוּ לְמִשֶּׁה בְּסִינַי בַּר חַד דְּלֵא אֲתַמְסַר לִיהּ, וּבְגִין דָּא אֲדַפִּיר חֲמִשִּׁין זְמַנִּין בְּאוּרִייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר הָא וְדַאי אֲתִישְׁב דַּעְתָּאִי.

מִאֵן אֱלֹהִים אַחֲרִים, אֱלִין מְמַנֵּן דְשַׁבְּעִין אוּמִין, וְסַמָּא"ל וְנַח"שׁ הָא ע"ב, בְּגִין דָּא יְהִיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוּרִייתָא מִימִינָא דְאִיהוּ חֹסֵד וּמִשְׁמָאלָא דְאִיהוּ גְבוּרָה, דְאִית בָּהּ שְׁבַעִין אַנְפִּין לְשׁוּבָא מִשְׁבַּעִין אוּמִין, וְאוּרִייתָא אֲתִיְהִיבַת מִמֵּיָא וְאֲשָׁא דְאִינוּן תְּרִין, לְשׁוּבָא לְיִשְׂרָאֵל מִסַּמָּא"ל וְנַחֲשׁ דְאִינוּן מִמֵּיָא וְאֲשָׁא, וּבְגִינֵיהּ אֲתַמַּר (שְׁמוֹת כ ג) לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרִים עַל פָּנָי, וְלִקְבֹּל שְׁבַעִין אוּמִין שְׁבַעִין נֶפֶשׁ, וּמִאֵן דְעֵבֵר עַל שְׁבַעִין אַנְפִּין דְאוּרִייתָא דְאֲתַמַּר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרִים עַל פָּנָי, שְׁלֹטִין שְׁבַעִין מְמַנֵּן וְאוּמִין דִּיֵּצֵר הָרַע עַל שְׁבַעִין נֶפֶשׁ.

וְכַמּוֹה גְּלוּלִין יִתּוֹן לְבַר נֶשׁ עַל חוֹבִין אֱלִין, וְאִם לֹא חֲזַר בַּר נֶשׁ בְּתִיּוּבְתָא בְּאֱלִין גְּלוּלִין, הֵהוּא גּוּפָא נְחִית בְּאַבְדּוֹן, גְּלוּלָא קְדַמָּא אֲצַטְבַּע בְּגוּוֹן תּוֹר, וְרָכִיב נֶפֶשָׁא בְּסוּסִיא חוּוּרָא דְאִיהוּ גּוּפָא, אִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בֵּיהּ (יִשְׁעִיהּ אִיח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים פְּשָׁלְג יַלְבִּינוּ, וְאִם לֹא יִתִּי בְּגְלוּלָא תַנְיִנָא, וְרָכִיב בְּסוּסִיא סוּמָקָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בְּחוּבָא דִּילִיהּ (שׁ) אִם יֶאֱדִימוּ כְּתוּלַע פְּצָמֵר יִהְיוּ, וְאִם לֹא, אֲתַחֲזַר אֲתַגְלַגֵּל בְּגְלוּלָא

תְּלִיתָאָה, וְרַכִּיב בְּסוּסֵיָא יְרוּקָא וְדָא גּוּפָא.
 וְאִינוּן מְזֵל אַרְיָה מְזֵל שׁוּר מְזֵל נֶשֶׁר, דְּעֲלִייהוּ
 אֲתָמֵר (איוב לג כט) הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל א"ל
 פְּעֻמִּים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר, וְאִם שְׁלֹשׁ אֱלֹהִים לֹא
 יַעֲשֶׂה לָּהּ (שמות כא יא) לְנַפְשָׁא בְּתֵלַת גְּלִגּוּלִין,
 דְּעֵבִיד לָהּ שְׂאֵר כְּסוּת וְעוֹנָה, וְיִצְאָה חֲנָם אִין
 כְּסָף (שם), וְעַל שְׁלֹשָׁה פְּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל
 אַרְבַּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ (עמוס ב א), וְעַל אַרְבַּעָה
 דְּאִיהוּ מְזֵל אָדָם לֹא אָשִׁיבֶנּוּ, דְּלֹא יִקְלְקְלוּ
 לִיָּהּ.

בְּגִלְגּוּל שְׁלִישִׁי, וְרוֹכֵב עַל סוּס
 יִרְק, וְזֶה הַגּוּף.
 וְהֵם מְזֵל אַרְיָה, מְזֵל שׁוּר, מְזֵל
 נֶשֶׁר, שְׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר הֵן כָּל אֱלֹהִים
 יַפְעֵל א"ל פְּעֻמִּים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר,
 וְאִם שְׁלֹשׁ אֱלֹהִים לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ,
 לְנַפְשָׁא בְּשִׁלְשָׁה גְּלִגּוּלִים, שְׁעוּשָׁה
 לָהּ שְׂאֵר כְּסוּת וְעוֹנָה, וְיִצְאָה חֲנָם
 אִין כְּסָף, וְעַל שְׁלֹשָׁה פְּשְׁעֵי
 יִשְׂרָאֵל וְעַל אַרְבַּעָה לֹא אָשִׁיבֶנּוּ,
 וְעַל אַרְבַּעָה, שֶׁהוּא מְזֵל אָדָם, לֹא
 אָשִׁיבֶנּוּ, שְׁלֹא יִקְלְקְלוּ אוֹתוֹ.

אֲבָרָ לְצַדִּיקִים, וְעֵשָׂה חֶסֶד
 לְאֲלָפִים, אֲלָפִים וְדָאִי, שְׁלֹשָׁה
 גְּלִגּוּלִים בְּהֵם הוּא מְרוּיִחַ שְׁלֹשֶׁת
 אֲלָפִים, שְׁהֵם עוֹלְמוֹת שֶׁל
 כְּסוּפִים, וְלָמִי? לְאֶהְבּוּ וְלִשְׁמְרֵי
 מְצוּתָיו. לְרִשְׁעִים שְׁהֵם לֹא יַחְזְרוּ
 בְּתִשׁוּבָה בְּשִׁלְשֶׁת הַגְּלִגּוּלִים
 הַלְלוּ, נֶאֱמַר בְּהֵם וְהֶאֱבֹדְתִי אֶת
 הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִקְרֵב עִמָּה. אָמַר:
 רַבִּי, אִם כֵּן אֲנִי יוֹרֵד, אֲלֹא שְׁבַע
 אַרְצוֹת הֵן, וְעוֹלָם לְשִׁבְעִים כְּנָגֵד
 שְׁבַעִים נֶפֶשׁ, וְשְׁבַע אַרְצוֹת הֵן:
 אֶרֶץ, אֲדָמָה, אַרְקָא, גֵּיא, צִיָּה,
 נְשִׂיָה, תַּבַּל, וְהֵם שְׁבַעִים מְדוּרֵי
 גֵּיהֶנָם. אוֹתָהּ נֶפֶשׁ שְׁלֹא חֲזָרָה
 בְּתִשׁוּבָה בְּשִׁלְשֶׁת אֱלֹהִים, מוֹרִיד
 אוֹתָהּ הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא לְמְדוּרֵי
 הַגֵּיהֶנָם הַלְלוּ, וְשֵׁם נִשְׁכַּחַת
 לְדוּרֵי דוֹרוֹת.

וְאִם הוּא צַדִּיק, נֶאֱמַר בּוּ כִי שְׁבַע
 יְפוּל צַדִּיק וְקָם. אָמַר לוֹ רַבִּי
 אֲלַעְזָר: וְאִם הוּא צַדִּיק, לָמָּה יֵרֵד
 לְשֵׁם? אֲלֹא כְּדִי לְהוֹצִיא מִשֵּׁם כָּל
 נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ שֶׁהִרְהוּרָה תִּשׁוּבָה וּמְתוּ
 בְּקִצּוֹר שְׁנַיִם, וְהוּא טוֹרַח
 בְּשִׁבְלֵו, זֶהוּ מֵאֲמַר רַאשׁוֹן שֶׁהוּא
 בְּרֵאשִׁית.

תקון שלשים וששה

בְּרֵאשִׁית, זוּ מְצוּהָ רֵאשׁוֹנָה,
 שְׁנַרְמָזָה בְּשִׁלְשִׁים וּשְׁנַיִם
 שְׁבִילִים, שְׁהֵם שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם

אֲבָרָ לְצַדִּיקָיָא וְעֵשָׂה חֶסֶד לְאֲלָפִים (שמות כ ה),
 אֲלָפִים וְדָאִי, תֵּלַת גְּלִגּוּלִין בְּהוֹן אִיהוּ
 רְיוּחַ תֵּלַת אֲלָפִין דְּאִינוּן עֲלָמִין דְּכְסוּפִין,
 וְלָמָן לְאֶהְבּוּ וְלִשְׁמְרֵי מְצוּתָיו (שם)
 לְחֵיבֵיָא דְּאִינְהוּ לֹא יַחְזְרוּן בְּתִיּוּבְתָא בְּתֵלַת
 גְּלִגּוּלִין אֲלִין, אֲתָמֵר בְּהוֹן (ויקרא כג לא) וְהֶאֱבֹדְתִי
 אֶת הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִקְרֵב עִמָּה, אָמַר רַבִּי אִם כֵּן
 אָנָּה נְחִית, אֲלֹא שְׁבַע אַרְעִין אִינוּן, וְסִלְקִין
 לְשְׁבַעִין לְקַבֵּל שְׁבַעִים נֶפֶשׁ, וְשְׁבַע אַרְעִין
 אִינוּן אֶרֶץ אֲדָמָה אַרְקָא גֵּיא צִיָּה נְשִׂיָה תַּבַּל,
 וְאִינוּן שְׁבַע מְדוּרִין דְּגֵיהֶנָם, הַהִיא נֶפֶשׁ אֲדָא
 חֲזָרָה בְּתִיּוּבְתָא בְּאֲלִין תֵּלַת, נְחִית לָהּ קוּדְשָׁא
 בְּרִיף הוּא בְּמְדוּרִין דְּגֵיהֶנָם אֲלִין, וְתַמָּן אֲתַנְשִׁי
 לְדְרֵי דְרִין.

וְאִם הוּא צַדִּיק אֲתָמֵר בֵּיהּ (משלי כד טז) כִּי שְׁבַע
 יְפוּל צַדִּיק וְקָם, אָמַר לִיָּה רַבִּי אֲלַעְזָר,
 וְאִם הוּא צַדִּיק אֲמַאי נְחִית תַּמָּן, אֲלֹא בְּגִין
 לְאֶפְקָא מִתַּמָּן כָּל נֶפֶשׁ אֲוִנְפָשָׁא מֵאֲלִין
 דְּהִרְהוּרָה בְּתִיּוּבְתָא וּמְתוּ בְּקִצּוֹרֵת שְׁנַיִן, וְאִיהוּ
 טַרַח בְּגִינְיָה, דָּא אִיהוּ מֵאֲמַר קְדָמָא דְּאִיהוּ
 בְּרֵאשִׁית.

תקונא תלתין ותלת

בְּרֵאשִׁית דָּא פְּקוּדָא קְדָמָא, דְּאֲתַרְמִיז

אלהי"ם של מעשה בראשית,
עשרים ושנים אותיות ועשר
אמירות שנקללו בהם. התקון
הראשון יראה, ועליה נאמר
ראשית חכמה יראת יהו"ה, שיש
יראה ויש יראה. יראת יהו"ה זו
השכינה, המלכות הקדושה,
יראה רעה זו רצועה להלקות את
הרשעים, ומי הוא? סם המות
של סמאל, הנקבה שלו, יראת
יהו"ה היא שכר למי ששומר
מצוות לא תעשה, יראה רעה היא
רצועה להלקות את מי שעובר
עליהן.

קם רבי שמעון ואמר: אלעזר
בני, יש מי שירא מהקדוש ברוך
הוא כדי שייחיו את בניו ויגדלו
עשרו בעולם הזה, ואם חסר
מזה, אינו ירא ממנו, זה לא שם
לו את יראת יהו"ה לעקר, אבל
מי שירא את הקדוש ברוך הוא
בין בטוב בין בצרה, זהו מי ששם
את יראת יהו"ה בו לעקר, ששלוש
דרגות הן של יראה, יש יראה בין
בטוב בין בצרה, ויש יראה שירא
את הקדוש ברוך הוא בטוב ולא
בצרה, ויש יראה שלא שם אותה
עליו לעקר, בין לטוב בין לצרה.
צדיק גמור שם אותה עליו לעקר
בין לטוב בין לדין, הבינוני שם
אותה עליו לטוב ולא לדין,
הרשע הגמור לא שם אותה עקר,
לא בטוב ולא בדין.

ורכמה השכינה נקראת יראה?
שקרי היא נטלה מצד העמוד
האמצעי. אלא כמו שהעמוד
האמצעי נוטל מרחמים ודין,
שם ימין ושמאל, כך היא
נוטלת משניהם, מצד השמאל זו
נקראת יראה, פחד יצחק, שמצד
הימין נקרא אהב"ה, וזו המצוה
השניה שנאמר בה ואהבת עולם
אהבתיך על פן משכתיך חסד.
ומצד שני הצדדים הללו נקרא

בל"ב שבילין, דאינון ל"ב אלהי"ם דעובדא
דבראשית, כ"ב אתוון ועשר אמירן דאתפלילן
בהו, תקינא קדמא יראה, ועלה אתמר (תהלים
קיא) ראשית חכמה יראת יהו"ה, דאית דחילו
ואית דחילו, (דף ע"ג א) יראת יהו"ה דא
שכינתא מלכות קדישא, יראה רעה דא רצועה
לאלקאה לחייביא, ומאי ניהו סם המות
דסמאל, נוקבא דיליה, יראת יהו"ה איהי
אגרא למאן דנטיר פקודין דלא תעשה, יראה
רעה איהי רצועה לאלקאה למאן דאעבר
עלייהו.

קם רבי שמעון ואמר אלעזר ברי, אית מאן
דדחיל לקודשא בריה הוא בגין דייחון
בנוי ויסגי עותריה בהאי עלמא, ואי חסר
מהאי לא דחיל ליה, האי לא שוי ליה יראת
יהו"ה לעקרא, אבל מאן דדחיל לקודשא
בריה הוא בין בטיבו בין בעאקו, הא דא שוי
יראת יהו"ה ביה לעקרא, דתלת דרגין אינון
דיראה, אית יראה בין בטיבו בין בעאקו, ואית
יראה דדחיל לקודשא בריה הוא בטיבו ולא
בעאקו, ואית יראה דלא עליה לעקרא
בין לטיבו בין לעאקו, צדיק גמור שוי לה
עליה לעקרא בין לטיבו בין לדינא, בינוני
שוי ליה עליה לטיבו ולא לדינא, רשע גמור
לא שוי ליה עקרא לא בטיבו ולא בדינא.

ושכינתא אמאי אתקריאת יראה, דהא
היא מסטרא דעמודא דאמצעיתא
אתנטילת, אלא כמה דעמודא דאמצעיתא
נטיל מרחמי ודינא דאינון ימינא ושמאלא,
הכי איהי נטלא מתרוייהו, מסטרא
דשמאלא דא אתקריאת יראה פחד יצחק,
דמסטרא דימינא אהב"ה אתקרי, ודא
פקודא תנינא דאתמר בה (ירמיה לא ב) ואהבת

עולם אֶהְבֵּתִיךָ עַל כֵּן מְשַׁכְּתִיךָ חֶסֶד.
 וּמִתְרִין סְטָרִין אֵלֶיךָ אֶתְקָרִי עֲמוּדָא
 דְּאֶמְצָעִיתָא אֹרַח וְנָר, וְשִׁכְנִיתָא אֹרַח
 אֲבוּקָה, אֹרַח, לְיִהוּדִים הִיתָה אֹרַח (אסתר ה'
 טו). אֲבוּקָה הָכִי אֹקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין
 דְּצִדִּיקִים קְיִימִין קִמְי שְׁכִינְתָא כְּנָר לְפָנֵי
 הָאֲבוּקָה. מְסֻטָּא דִּימִינָא יְהו"ה, וּמְסֻטָּא
 דְּשְׁמַאלָא אֲדִנִּי דְתַמְנִין דִּין, וּבְגִין דָּא בְּיוֹמָא
 קְדָמָא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר (בראשית א'
 ג). בְּגִין דְּחֲמֵשׁ אֹר אֵינוֹן בְּיוֹמָא קְדָמָא,
 וְאֵינוֹן ה' עֲלָא וּמִתְפָּן נְהָרִין, י' בְּשְׁמַאלָא
 וְדָא נָר, וְדָא ה"י מִן אֱלֹהִים ה' לִימִינָא י'
 לְשְׁמַאלָא, (ו' מְלִ"א מִתְרַוְוִיחוּ עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, בֵּן י"ה,
 וְדָא אִיהוּ רִזָּא אֱלֹהִים מְלִ"א ה"י, דָּא כְּתִיבַת קְדָמָא. וְרִזָּא דְּמִלְּהָ
 ה"א, אֱלֹהִים דָּא מְלִי"א בְּהַפּוּד אֲתוּוֹן, וְדָא ה' וְעִירָא, דְּאִיהִי
 מְלִי"א מִתְלַת אֲתוּוֹן, וְאֲתַעְבִּידַת הַיּוֹ"ה, לְעִילָא אִיהוּ הַיּוֹ"ה, וּבְהָ
 מִתְחִילִין אֲתוּוֹן דְּאֹרְיִיתָא ה"ו וּלְכַתֵּר ט"י, וְאִנָּה אֲשַׁתְּכַח ה'
 בְּתַרְרָא, אֵלָא ד' הוֹת לְמַהוּ ה', אֵלָא מֵאֵן גְּרַם דְּפִרַח מִינָה ו'
 דְּאִיהוּ יֶרֶךְ דִּילָהּ, אֵלָא נְתַנְנִי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דְּנָה (איכה א' יג),
 דָּא הוּד דְּאִיהוּ יֶרֶךְ דִּילָהּ דְּאֲתַחֲזַרַת אִיהוּ דְּנָה בְּאֵלְפֵי חֲמִשָּׁא,
 בְּגִין דְּפִרַח מְנִיָּה יֶרֶךְ, דְּעֲלִיָּה אֲתַמֵּר (בראשית לב כג) וְתַקַּע כַּף יֶרֶךְ
 יַעֲקֹב, אֲשַׁתְּמוּדַע דְּמִימִינָא קָא מִתְחַלַּת לְמַמְנֵי אֵת ד' עַד נִצַּח,
 וְהוּד אִיהוּ יֶרֶךְ שְׁלִימוֹ דִּילָהּ, וְדָא אִיהוּ דְּאֲתַתְּיָהִב לְמִשְׁהָ, הָרָא
 הוּא דְּאֲתַמֵּר וְנָתַן הוּד לְמִשְׁהָ).

תקונא תלתין וארבע

בְּרֵאשִׁית, ב' נוֹקְבָא פְּתִיחָא לְקַבְּלָא מִימִינָא,
 לְהֵהוּא (נ"א מֵהֵוּא) דְּגַמִּיל חֶסֶד
 עֲמָה, וְאֲמַאי דָּאֵת י' עַל רִישִׁיָּה פְּגוּוֹנָא דָּא
 ג', וּבְגִין דָּא הַרְוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, אִם כֵּן
 אֲמַאי ג' אַחֲזֵר לְב', אֵלָא רִזָּא דְּמִלְּה וְאִישׁ
 אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֶחָתוֹ בֵּת אֲבִיו אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְרָאָה
 אֶת עֵרוֹתָהּ וְהִיא תִרְאֶה אֶת עֵרוֹתָהּ חֶסֶד הוּא,
 ב' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מֵא', ג' הַחֲזִירָה
 פְּנִיָּה מִב', ד' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מִג',
 ה' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מִד', כָּל
 הָאוֹתִיּוֹת הַחֲזִירוּ פְּנִיָּהֶן זֹו מִזֹּו,
 הוּא (ויקרא כ' יז), ב' חֲזַרְתָּ אֲנִפּוּי מֵא', ג' אַחֲזַרְתָּ
 אֲנִפּוּי מִב', ד' חֲזַרְתָּ אֲנִפּוּי

הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי אֹר וְנָר,
 וְהַשְׁכִּינָה אֹרַח, אֲבוּקָה. אֹרַח -
 לְיִהוּדִים הִיתָה אֹרַח, אֲבוּקָה -
 כֶּךָ פְּרָשׁוּהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
 שְׁצִדִּיקִים עוֹמְדִים לְפָנֵי הַשְׁכִּינָה
 כְּנָר לְפָנֵי הָאֲבוּקָה, מְצַד הַיָּמִין
 יְהו"ה, וּמְצַד הַשְּׁמַאל אֲדִנִּי,
 שְׁשֵׁם הַדִּין, וּמִשׁוּם זֶה בְּיוֹם
 הָרֵאשׁוֹן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר,
 מִשׁוּם שְׁחַמְשָׁה אֹר הֵם בְּיוֹם
 הָרֵאשׁוֹן, וְהֵם ה' הַעֲלִינָהּ, וּמִשְׁם
 מְאִירִים, י' בְּשְׁמַאל, וְזֶה נָר, וְזֶה
 ה"י מִן אֱלֹהִים, ה' לִימִין י'
 לְשְׁמַאל, (ו' מְלִ"א מְשַׁנְיָהֶם הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי,
 בֵּן י"ה וְנָהוּ סוּד אֱלֹהִים מְלִ"א ה"י, זֹו כְּתוּבָה
 רֵאשׁוּנָה. וְסוּד הַדְּבָר - ה"א, אֱלֹהִים זֶה מְלִי"א ה'
 בְּהַפּוּד אוֹתִיּוֹת, וְזֹו ה' וְעִירָה, שְׁהִיא מְלָאָה
 מְשֻׁלֵּשׁ אוֹתִיּוֹת, וְנַעֲשִׂית הַיּוֹ"ה, לְמַעֲלָה הוּא
 הַיּוֹ"ה, וּבְהָ מִתְחִילִים אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה ה"ו אַחֲרֵי
 כֶּךָ ט"י, וְאִנָּה נִמְצָאֵת ה' אַחֲרוֹנָה? אֵלָא ד' הִיתָה
 לְהִיּוֹת ה', אֵלָא מִי גְרַם שְׁפָרַח מִמְנָה ו' שְׁהוּא
 הַיֶּרֶךְ שְׁלָה? אֵלָא נְתַנְנִי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דְּנָה,
 וְזֹו הוּד שְׁהוּא הַיֶּרֶךְ שְׁלָה, שְׁהוּא חוֹר דְּנָה בְּאֵלְפֵי
 הַחֲמִישִׁי, מִשׁוּם שְׁפָרַח מִמְנָה יֶרֶךְ, שְׁעֲלִיו וַיֹּאמֶר
 וְתַקַּע כַּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב, נֹדַע שְׁמִימִין מִתְחִילָה לְמַנּוֹת
 הָאוֹתִיּוֹת עַד נִצַּח, וְהוּד הוּא הַיֶּרֶךְ, הַשְּׁלֵמוֹת שְׁלָה,
 וְזֹו שְׁנַתן לְמִשְׁהָ, וְזֹו שְׁנָאֲמַר וְנָתַן הוּד לְמִשְׁהָ).

תקון שלשים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, ב' נְקֻבָּה פְּתוּחָה לְקַבְּלָא
 מִימִין, לְאוֹתוֹ (מֵאוֹתוֹ) שְׁגוּמֵל עֲמָה
 חֶסֶד, וְלָמָּה? שְׁהָאוֹת י' עַל רֵאשׁוֹ
 כְּמוֹ זֶה ג', וּמִשׁוּם זֶה הַרְוּצָה
 לְהַחֲפִים יְדָרִים, אִם כֵּן, לָמָּה ג'
 אַחֲזֵר לְב'? אֵלָא סוּד הַדְּבָר -
 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֶחָתוֹ בֵּת
 אֲבִיו אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְרָאָה אֶת עֵרוֹתָהּ
 וְהִיא תִרְאֶה אֶת עֵרוֹתָהּ חֶסֶד הוּא,
 ב' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מֵא', ג' הַחֲזִירָה
 פְּנִיָּה מִב', ד' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מִג',
 ה' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מִד', כָּל
 הָאוֹתִיּוֹת הַחֲזִירוּ פְּנִיָּהֶן זֹו מִזֹּו,
 ב' חֲזַרְתָּ אֲנִפּוּי מֵא', ג' אַחֲזַרְתָּ
 אֲנִפּוּי מִב', ד' חֲזַרְתָּ אֲנִפּוּי

וְאִינּוּן פְּנִים בְּפָנִים, וְלָמָּה? אֵלֶּא
סוּד הַדְּבָר - וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרֵי וְכוּ',
וְלָמָּה מַחֲזִירוֹת פְּנִים זֶה מִזֶּה?
בְּשִׁבִיל הַעֲרִיּוֹת שֶׁהֵן פְּנִינָדָם, א'
כְּנִגְדֵּי אֲרוּר שֶׁהוּא עֲרוּהָ, וְעֲלִיו
נֶאֱמַר אֲרוּר שֶׁכָּב עִם אַחֲתוֹ,
שֶׁהַעֲרִיּוֹת הִלְלוּ, כֹּל אֶחָד שׁוֹכֵב
עִם אִמּוֹ וְעִם אַחֲתוֹ וְעִם בִּתּוֹ,
וּמַחֲזִירִים פְּנִים אֵלֵיהֶם, שְׂאִין
לָהֶם בִּשְׁת פְּנִים, אֲבָל הָאוֹתִיּוֹת
הַקְדוּשׁוֹת מַחֲזִירוֹת פְּנִינָהּ בְּבִשְׁת
בַּעֲנוּהָ, עֲרִיָּה תְעוּר, וּבִגְלִילָה
נֶאֱמַר וּלְפָנַי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל,
עוֹר שֶׁהוּא עוֹר, וְסוּד הַדְּבָר -
עֲרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר.

וְאַחַר כֵּן כְּשִׁמְתַּפְּשָׁטִים מֵהֶם,
כֹּלָם מִתְיַחֲדִים וְלֹא יִתְבַּשְּׁשׁוּ,
וּמִתְיַחֲדִים אָב עִם אִם, אֵח עִם
אַחֲתוֹ. כַּעֲת שֶׁעֲרוּהָ בִּינֵיהֶם, יֵשׁ
פְּרוּד בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה, זֶהוּ
שְׁכֵתוֹב כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד (בֵּין אַחִים)
בִּינֵי וּבִינָהּ. אַחַר שֶׁהַעֲרִיּוֹת
עוֹבְרוֹת מֵהֵן, יִהְיֶה יְהו"ה אֶחָד
וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְהַסוּד שֶׁל אֶחָד - אֵח
ד', הַעֲרוּהָ שֶׁל שְׁנֵיהֶם אַחַר. בְּזִמְן
שֶׁמִּסְתַּלַּק הַקּוֹץ מִד' שֶׁל אֶחָד
נִשְׁאָר אַחַר, וְעֲלִיו נֶאֱמַר וְסוּד
אַחַר אֵל תִּגְל.

תקון שְׁרֵשִׁים וְחִמְשָׁה

בְּרֵאשִׁית, בְּתִשְׁרִי נִבְרָא הָעוֹלָם,
חֲסֵר א' לְהִיּוֹת בְּרֵאשִׁית, זֶה אָדָם
שֶׁנִּבְרָא בְּתִשְׁרִי, וּמִשׁוּם שֶׁעֲתִידָה
הָאָרֶץ לְהִתְקַלֵּל בְּגִלְלוֹ, זֶהוּ
אֲרוּרָה הָאָדָמָה בְּעִבּוּרָהּ. הַסְתַּלַּק
מִן תִּשְׁרִי וּפְתַח בְּב' שֶׁהִיא בְּרָכָה
שֶׁתִּבְרַךְ הָאָרֶץ, וְלִהְיוֹצִיא אוֹתָהּ
מִן הַקְּלָלָה, וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא מִשׁוּם
שֶׁתִּשְׁרִי הוּא דִין, לֹא נִזְכָּר שֵׁם
בְּתִשְׁרִי, שְׁלֹא יִתְכַן בּוֹ פַּעַם
אַחֲרָת. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב נֵר יְהו"ה
נִשְׁמַת אָדָם.

אִיהוּ דִין, לֹא אֲדַפֵּר תִּמְן בְּתִשְׁרִי, דְּלֹא יִתְכַן בֵּיה זְמַנָּא אַחְרָא, הִדָּא הוּא
דְּכִתִּיב (מִשְׁלִי כ כו) נֵר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם. (כך מִצְאָתוֹ).

מַג', ה' חֲזַרְתָּ אֲנַפּוּי מִד', כֹּל אַתּוּן חֲזַרְיִן
אֲנַפִּין (דף עו ע"ב) דָּא מִן דָּא, וְלֹאֵו אִינוּן אֲנַפִּין
בְּאֲנַפִּין, וְאַמְאִי אֵלֶּא רָזָא דְמִלָּה וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרֵי
וְכוּ' (שְׁמוֹת לג כג), וְאַמְאִי חֲזַרְיִן אֲנַפִּין דָּא מִן דָּא,
בְּגִין עֲרִיִין דְּאִינוּן לְקַבְּלֵיהוּ, א' לְקַבְּלֵיהָ אֲרוּר
דְּאִיהוּ עֲרוּהָ, וְעֲלִיהָ אִתְמַר (דְּבָרִים כז כב) אֲרוּר
שֶׁכָּב עִם אַחֲתוֹ, דְּאֵלִין עֲרִיִין כֹּל חַד שְׁכִיב עִם
אִמִּיהָ וְעִם אַחֲתֶיהָ וְעִם בְּרַתֶּיהָ, וְחֲזַרְיִן אֲנַפִּין
לְגַבְיֵיהוּ דְלִית לוֹן בִּשְׁת פְּנִים, אֲבָל אַתּוּן
קְדִישִׁין חֲזַרְיִן אֲנַפִּיֵיהוּ בְּבִשְׁת בַּעֲנוּהָ, עֲרִיָּה
תְעוּר, וּבְגִינָהּ אִתְמַר (וִיקְרָא יט יד) וּלְפָנַי עוֹר לֹא
תִתֵּן מִכְשׁוֹל, עוֹר דְּאִיהוּ עוֹר, וְרָזָא דְמִלָּה עֲרוּם
רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר (מִשְׁלִי כב ג).

וְלִבְתָּר דְּמִתְפַּשְּׁטִין מִנֵּיהוּ מִתְיַחֲדִין כְּלָהוּ
וְלֹא יִתְבַּשְּׁשׁוּ, וּמִתְיַחֲדִין אֲבָא עִם
אִמָּא, אֵח עִם אַחֲתֶיהָ, כְּעַן דְּעֲרוּהָ בִּינֵיהוּ
אִית פְּרוּדָא בְּאַתּוּן דְּאִינוּן יְהו"ה, הִדָּא הוּא
דְּכִתִּיב (רוֹת א יז) כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד (בֵּין אַחִים) בִּינֵי
וּבִינָהּ, לְבָתָר דְּאִתְעַבֵּר עֲרִיּוֹת מִנֵּיהוּ, יִהָא
יְהו"ה אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְרָזָא דְאֶחָד אֵח ד',
עֲרוּהָ דְתַרְוֵיהוּ אַחַר, בְּזִמְנָא דְאִסְתַּלַּק קוֹצָא
מִן ד' מִן אֶחָד אִשְׁתָּאָר אַחַר, וְעֲלִיהָ
אִתְמַר (מִשְׁלִי כה ט) וְסוּד אַחַר אֵל תִּגְל.

תקוּנָא תְּלָתִין וְחִמְשָׁא

בְּרֵאשִׁית, בְּתִשְׁרִי אִתְבְּרִי עֲלָמָא, חֲסֵר א'
לְמַהוּי בְּרֵאשִׁית, דָּא אָדָם דְּאִתְבְּרִי
בְּתִשְׁרִי, וּבְגִין דְּעֲתִידָה אֲרַעָא לְאִתְלַטֵּיא
בְּגִינָהּ, דָּא הוּא אֲרוּרָה הָאָדָמָה
בְּעִבּוּרָהּ (בְּרֵאשִׁית ג יז), אִסְתַּלַּק מִן תִּשְׁרִי, וּפְתַח
בְּב' דְּאִיהוּ בְּרָכָה לְאִתְבְּרָא אֲרַעָא, וְלֹאֲפִקָא
לָהּ מִן לְוִטִיא, וְלֹא עוֹד אֵלֶּא בְּגִין דְּתִשְׁרִי

דְּכִתִּיב (מִשְׁלִי כ כו) נֵר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם. (כך מִצְאָתוֹ).

תקונא תלתין ושתא

בראשית, דאיהו שבת בראשית, דהא שבע שבתות אינון, ולכל חד אית ליה שית ימי המעשה, וכל יומא דקודשא בריה הוא אלה שנים, הדא הוא דכתיב (תהלים צד) כי אלה שנים בעיניך וכו', ושבת בראשית שית יומין דיליה אינון שני אלפים תהו, שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח.

שני אלפים תהו והארץ היתה תהו, שני אלפים תורה ורוח אלהים מרחפת על פני המים (בראשית א ב), ולית מים אלא אורייתא, פני המים תרין אנפין דילה, דאינון מצות עשה ומצות לא תעשה, חוור וסומק, ימינא ושמאלא, ואלין אינון שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח, ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (שם ג), עלייהו אתמר (ישעיה כד טו) על פן באורים כפדו יהוה, על פן ודאי דאתמר ביה ויהי כ"ן, ואינון שבעין, ועל תרין מאורות אלין אתמר דו פרצופין דכר ונוקבא, יהי אור דא פסח, אור לארבעה עשר, ויהי אור ראש השנה, דאתמר ביה ויהי היום, הכא ויהי והתם ויהי, ובכל אתר ויהי לישנא דצערא.

שבת בראשית נקודה בחלל דילה, (דאיהי שבת בריח), י' שבת חלל, חלל למאן, לההיא נקודה, מחלליה מות יומת (שמות לא יד), למאן דעאל נוכראה בחלל דילה, דאיהי רשות הרבים יין נסוף זונה, ובגין דא הכא צריך דחילו, ודא איהו בראשית גר"א שפ"ת, הדא הוא דכתיב (ויקרא יג א) איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, ומאן דעאל רשו נוכראה בחלל (דף עח ע"א) דילה, דאיהי רשות הרבים יין נסוף זונה, עליה אתמר (במדבר יט יג) את מקדש יהוה טמא ונכרתה וכו', והאי נקודה

תקון שרשים ושישה

בראשית, שהוא שבת בראשית, שתי שבע שבתות הן, ולכל אחת יש לו שישה ימי המעשה, וכל יום של הקדוש ברוך הוא הוא אלה שנים, זהו שפתיב פי אלה שנים בעיניך וכו'. ושבת בראשית ששת הימים שלו הם שני אלפים תהו, שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח. שני אלפים תהו - והארץ היתה תהו, שני אלפים תורה - ורוח אלהים מרחפת על פני המים, ואין מים אלא תורה, פני המים - שני הפנים שלה, שהן מצוות עשה ומצוות לא תעשה, לבן ואדם, זמין ושמאל, ואלה הם שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח. ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, עליהם נאמר על פן באורים כפדו יהוה, על פן ודאי, שנאמר בו ויהי כ"ן, והם שבעים, ועל שני המאורות הללו נאמר דו פרצופים זכר ונקבה. יהי אור - זה פסח, אור לארבעה עשר, ויהי אור - ראש השנה, שנאמר בו ויהי היום, כאן ויהי ושם ויהי, ובכל מקום ויהי לשון צער.

שבת בראשית נקודה בחלל שלה, (שהיא שבת בריח), י' שבת חלל, חלל את מי? את אותה נקודה, מחלליה מות יומת, למי שמכניס נכריה בחלל שלה, שהיא רשות הרבים, יין נסוף זונה, ומשום זה כאן צריך יראה, וזהו בראשית גר"א שפ"ת. זהו שפתיב איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, ומי שמכניס רשות נכריה בחלל שלה, שהיא רשות הרבים, יין נסוף זונה, עליו נאמר את מקדש יהוה טמא ונכרתה וכו', והנקודה הזו היא אות של שבת,

אות של ימים טובים, אות של תפלין, אות של ברית מילה, עטרת הברית, כתר של ספר תורה קוראים לו, כתר בראש כל צדיק, הנקדה שעליה נאמר אדם וחוה שהיו דו פרצופים, ועליה אמרה הלבנה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד.

הסוד הזה נמסר לחכמי הלב, (ח) (ד' ו') היא ה' אחרונה, ששניהם י', ובה נעשו אחד, והנקדה הזו היא סתומה וחתומה בששת ימי החל. זהו שפתיב יהיה סגור בששת ימי המעשה, במה? באות ו', (ב) סתומה באות ו', ב' ימות החל, וביום השביעי נפתחת לקבל את בעלה, ומשום זה הזווג של תלמידי חכמים משבת לשבת, ויורשים נשמות קדושות חדשות לבניהם.

ומשום זה הנקדה נקראת בתולה, ואיש לא ידעה, כשהיא גל (ג) נעול מעין חתום, עד שנפתחת לבעלה, וכשהיא סתומה, נקראת יראה, בכל ששת ימי החל שהיא סגורה ושמונה בעשר אמירות ושלושים ושנים אלהיים, שהם ארבעים ושנים אותיות הגבורה, ששם בינה, בשבת ויכלו השמים, ויכל'ו החסד של הזמין כולל שבעים ושנים שמות, ששם חכמה, כמו שאמרנו הרוצה להחפים ידריים. יראה בששת ימי החל, איש אמו ואביו תיראו, אהבה בשבת, כפד את אביך ואת אמך. כשנפתחת לבעלה נקראת אהבה, ומראה ואהבה נתנו מצוות עשה ולא תעשה.

תקון שבעה ושרשים

בראשית הוא ברי"ת, ודאי כשהוא בלבושים של הקלפות הללו שהן עולה ופריעה, שם צריך יראה, ועליהם נאמר לא

איהי אות דשבת אות דימין טבין אות דתפלין אות דברית מילה, עטרת דברית, תגא דספר תורה קרינן ליה, כתר בראש כל צדיק, נקודה דעלה אתמר אדם וחוה דהו דו פרצופים, ועלה אמרה סיהרא אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד.

רוא דא לחפיימי לבא אתמסר, (דא) (נ"א ד' ו') איהו ה' בתראה, דתרוייהו י', ובה אתעבידו חד, והאי נקודה איהי סתימא וחתומה בשית יומין דחול, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה במאי באת ו', (ב) סתים באת ו' ב' יומי דחול, וביומא שביעאה אתפתחת לקבלא לבעלה, ובגין דא זווגא דתלמידי חכמים משבת לשבת, וירתין נשמתין קדישין חדתין לבנייהו.

ובגין דא איהי נקודה אתקריאת בתולה ואיש לא ידעה (בראשית כד טז), פד איהי גל (נ"א ג) נעול מעין חתום (שיר ד יב), עד דאתפתחת לבעלה, וכד איהי סתימא אתקריאת יראה, בכל ו' יומי דחול דאיהי סגירא ונטירא, בעשר אמירן ול"ב אלהיים דאינון מ"ב אתון דגבורה, דתמן בינה, בשבת ויכלו השמים, ויכל'ו חס"ד דימינא כליל ע"ב שמען, דתמן חכמה, פמה דאמרן הרוצה להחפים ידריים, דחילו בשית יומין דחול איש אמו ואביו תיראו (ויקרא יט ג), רחימו בשבת כפד את אביך ואת אמך (שמות כ יב), פד אתפתחת לגבי בעלה אתקריאת אהבה, ומדחילו ורחימו אתייהבו פקודין דעשה ולא תעשה.

תקונא שבע ותלתין

בראשית איהו ברי"ת, ודאי פד איהו בלבושין דאלין קליפין דאינון

יהיה לך אלהים אחרים על פני,
והאות הזו אין יודשים אותה
אלא ישראל, שאין אות ברית עד
שמעבירים את הקלפות הללו
מהם, שהן ערלה ופריעה עם
הטפת דם.

שרש קלפות הן בערלה פנגד
שלש קלפות האגוז, ועליהם
נאמר והארץ היתה תהו ובהו
וחשך. תהו - קו ירק, קלפה
ראשונה, בהו - קלפה שניה,
חשך - קלפה שלישית, ושלש
אלו זו על גב זו, כנגד שלשת
צבעי העין, שנאמר בהם ולא
תתורו אחרי לבבכם ואחרי
עיניכם וכו', כנגדם שלשת צבעי
הקשת שבהם נקרא בת עין,
שהיא נקדה אות ברית, עליה
נאמר וראיתיה לזכר ברית עולם,
ועליהם נאמר שלש פעמים כל
גוים וכו' כי אמילם, ומתי יעביר
הקדוש ברוך הוא את הקלפות
הללו מן העולם ויזכר ברית
עולם? בזמן הגאולה. זהו שכתוב
ולא יפנה עוד מוריד, מתי? אחר
שיעבירו שלש הקלפות הרעות
ממנה, ובזמן שהיא מתלבשת
בקלפות הללו, היא אומרת אל
תראני שאני שחרחרת,
שבקלפות הללו היא מתחללת,
ומשום זה מחלליה מות יומת.
תהו"ם היא המו"ת, אליו צריך
פריעה עם הטפת דם, ועד
שנפרעת הפריעה הזו, היא לא
מתגלה בעולם ולא תהיה אות
בעולם, וסוד הדבר, כשעוברים
ממנה ערלה ופריעה, רומא
וקושטאנדינא, מיד מתגלה
האות בעולם לאותו שנאמר בו
וזה לך האות פי אנכי שלחתיך,
לקים בו הפתוב פימי צאתך
מארץ מצרים אראנו נפלאות.

לקיימא ביה קרא (מיכה ז טו) פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

ערלה ופריעה, צריך תמן דחילו, ועלייהו
אתמר (שמות כג) לא יהיה לך אלהים אחרים על
פני, והאי אות לא ירתין ליה אלא ישראל,
דלית אות ברית עד דעברין מנייהו אלין
קליפין, דאינון ערלה ופריעה באטיפו דדמא.
תלת קליפין אינון בערלה לקבל תלת קליפין
דאגוזא, ועלייהו אתמר (בראשית א

ב) והארץ היתה תהו ובהו וחשך, תהו קו ירוק
קליפה קדמאה, בהו קליפה תניינא, חשך
קליפה תליתאה, ותלת אלין דא על גב דא,
לקבל תלת גוונין דעינא, דאתמר בהון (במדבר
טו לט) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
וכו', לקבליהו תלת גוונין דקשת, דבהון
נקרא בת עין דאיהי נקודה אות ברית, עליה
אתמר (בראשית ט טז) וראיתיה לזכור ברית עולם,
ועלייהו אתמר תלת זמנין כל גוים וכו' פי
אמילם (תהלים קיח יט), ואימתי יעבור קודשא
ברוך הוא הני קליפין מעלמא ויזכור ברית
עולם, בזמנא דפורקנא, הדא הוא
דכתיב (ישעיה ל ב) ולא יפנה עוד מוריד, אימתי
לבתר דמתעברין תלת קליפין בישין מינה,
ובזמנא דאיהי מתלבשא באלין קליפין איהי
אמרת אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א
ו) דבאלין קליפין איהי מתחללת, ובגין דא
מחלליה מות יומת (שמות לא יד).

תהו"ם איהו המו"ת, לגביה צריך פריעה
באטיפו דדמא, ועד דאתפרע האי
פריעה איהי לא אתגלייא בעלמא, ולא יהא
אות בעלמא, ורזא דמלה פד אתעבר מינה
ערלה ופריעה רומי וקושטאנדינא, מיד
אתגלייא אות בעלמא, להווא דאתמר
ביה (שם ג יב) וזה לך האות פי אנכי שלחתיך,

לקיימא ביה קרא (מיכה ז טו) פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

ומשום זה, אֲלֶעָזֶר בְּנֵי, אֵל תִּצְפֶּה לְרַגְלֵי מִשִּׁיחַ, עַד שֶׁתִּרְאֶה אֶת הַקֶּשֶׁת בַּגּוֹנִיָּה הַמְּאִירִים, או עַד שֶׁיִּתְגַּלֶּה אוֹת בְּעוֹלָם. מֵה זֶה אוֹת? אֵלָּא דְרַף כִּכְב מִיַּעֲקֹב, זוֹ הָאוֹת י', אוֹת בְּרִית. וּמִיָּד וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל אֵלֶיהָ, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְהִי בִישְׂרוֹן מִלֶּךְ.

בֵּא וּרְאֵה, יוֹם אַחַד שְׂאֵלְתִי אֶת אֱלֹהֵינוּ, לָמָּה שְׁמִים הָעֵרְלָה בְּכָלִי עֶפְרָ? אָמַר לִי, שְׁמַעְתִּי בִישִׁיבָה, שְׁעֵרְלָה הוּא נְחֹשׁ, וְכִיּוֹן שְׁמַעְבִּירִים אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ, צָרִיף לָתֵת לוֹ מְזוֹנוֹ, זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְנִחַשׁ עֶפְרָ לְחִמּוֹ, וּבְיָדָיו, בְּנֵי, בְּזֶה נִצָּל אָדָם מִדִּין חֲבוּט הַקֶּבֶר, וְהִדָּם שְׁמִטְפִים מִהַפְרִיעָה, לָתֵת מְזוֹן לְאוֹתוֹ הַפֶּלֶב שֶׁהוּא רוֹצֵחַ, וּבְזֶה נִצָּל אָדָם מִחֲרָבוֹ שֶׁל מִלְּאָף הַמּוֹת.

וְעַל פֶּן אָמַר אָדָם הִרְאֵשׁוֹן לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִי מִצִּיל בְּנֵי מִחֲרָב הַמֵּתֶהֶפֶכֶת? אָמַר לוֹ, חֲרָב הַמִּילָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עֲשֵׂה לָךְ חֲרָבוֹת צוּרִים, וְחֲרָבוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשׁ עֲשָׂרָה פִּיפּוּת, כְּנֶגֶד מִילָה וּפְרִיעָה וּמִצִּיעָה וּשְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה בְּרִיתוֹת שֶׁנִּכְרְתוּ עֲלֶיהָ, וְכֵן הַתּוֹרָה מִצִּילָה אֶת הָאָדָם מִשֶׁשׁ עֲשָׂרָה פִּיּוֹת הַחֲרָב, כְּמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה עַץ חַיִּים הִיא, שְׁעוֹלָה לְשֵׁשׁ עֲשָׂרָה.

וּבְכֶנֶד שְׁנֵי אֵלֶּה אָמְרָה תּוֹרָה לֹא תִרְצַח וְלֹא תִנְאַף. לֹא תִנְאַף כְּנֶגֶד נְחֹשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, לֹא תִרְצַח כְּנֶגֶד סַמָּא"ל, וְאָמַר דּוֹד עֲלִיו, הַצִּילָה מִחֲרָב נְפִשִׁי מִיָּד פֶּלֶב יְחִידָתִי. שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת הָעֵרְלָה הֵן מִשְׁחִי"ת א"ף וְחִמ"ה, כְּנֶגֶד הָעֵרְלָה, הוּא הָעוֹן. וְהִינּוּ מֵה שֶׁתִּקְנּוּ בַתְּפִלָּה אֲצִלְס, וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עוֹן - זֶה עוֹן, וְלֹא יִשְׁחִית - זֶה מִשְׁחִית,

(שם עח לח) וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר

וּבְנֵין דָּא אֲלֶעָזֶר בְּרִי לָא תִצְפִּי לְרַגְלָא דְמִשִּׁיחָא עַד דְתַחֲזִי קֶשֶׁת בַּגּוֹנוֹנֵי נְהִירִין, או עַד דְאִתְגַּלְיָא אוֹת בְּעֵלְמָא, מֵאִי אוֹת. אֵלָּא דְרַף כִּכְב מִיַּעֲקֹב (במדבר כד יז), דָּא אֶת י' אוֹת בְּרִית, וּמִיָּד וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל לְגַבְהָ, הֵהוּא דְאִתְמַר בֵּיה (דברים לג ה) וַיְהִי בִישְׂרוֹן מִלֶּךְ (חסר).

הָא תַחֲזִי יוֹמָא חָדָא שְׂאִילְנָא (דף עח ע"ב) לְאֱלֹהֵינוּ, עֵרְלָה אֲמֵאִי שׁוֹינֵן בְּמֵאנָא בְּעֶפְרָא, אָמַר לִי שְׁמַעְנָא בְּמִתִּיבְתָא, דְעֵרְלָה אִיהוּ נְחֹשׁ, וְכִיּוֹן דְאֶעְפְּרִינֵן לִיה מֵאִתְרִיה צָרִיף לְמִיָּהֵב לִיה מְזוֹנִיָּה, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (ישעיה סה לה) וְנִחַשׁ עֶפְרָ לְחִמּוֹ, וּבְיָדָיו בְּרִי בְּדָא אֲשֶׁתִּזִּיב בַּר נֶשׁ מִדִּינָא דְחֲבוּט הַקֶּבֶר, וְדָמָא דְאֲטִיפִין מִפְרִיעָה לְמִיָּהֵב מְזוֹנָא לְהֵהוּא פֶלֶבָא דְאִיהוּ רוֹצֵחַ, וּבְדָא אֲשֶׁתִּזִּיב בַּר נֶשׁ מִחֲרָבָא דְמִלְּאָף הַמּוֹת.

וְעַל דָּא אָמַר אָדָם קְדַמָּה קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מִי מִצִּיל בְּנֵי מִחֲרָב הַמֵּתֶהֶפֶכֶת, אָמַר לִיה חֲרָבָא דְמִילָה, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (יהושע ח ב) עֲשֵׂה לָךְ חֲרָבוֹת צוּרִים, וְחֲרָבָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא י"ו פִּיפּוּת, לְקַבֵּל מִילָה וּפְרִיעָה וּמִצִּיעָה וְי"ג בְּרִיתוֹת שֶׁנִּכְרְתוּ עֲלֶיהָ, וְכֵן אוּרִייתָא שְׁזִיב לְבַר נֶשׁ מִי"ו פִּיּוֹת דְחֲרָבָא, כְּמָה דְאָמַר שְׁלֹמֹה (משלי ג יב) עַץ חַיִּים הִיא דְסָלִיק לִי"ו.

וְלְקַבֵּל אֵלִין תְּרִין אָמְרַת אוּרִייתָא לֹא תִרְצַח וְלֹא תִנְאַף (שמות כ יג-יד), לֹא תִנְאַף לְקַבֵּל נְחֹשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, לֹא תִרְצַח לְקַבֵּל סַמָּא"ל, וְאָמַר דּוֹד עֲלִיהָ (תהלים כב כא) הַצִּילָה מִחֲרָב נְפִשִׁי מִיָּד פֶּלֶב יְחִידָתִי, תֵּלֵת קְלִיפִין דְעֵרְלָה אִינוּן מִשְׁחִי"ת א"ף וְחִימ"ה, לְקַבֵּל עֵרְלָה אִיהוּ עוֹן, וְהִינּוּ דְתִקְנּוּ בְּצִלוֹתָא לְגַבְיֵיהוּ,

עון דא עון, ולא ישחית דא משחית, והרבה להשיב אפו דא אף, ולא יעיר כל חמתו דא חמה, ומאן דאעיל אות ברית ברשו נוכראה אלין ארבעה שלטין עליה, הדא הוא דכתיב (בראשית ז יט) והמים גברו מאד על הארץ, על הארץ דא גופא דיליה, וארבע זמנין אתמר בפרשת נח (שם יח) ויגברו המים, גברו, לקבלייהו, והא אוקמוהו.

עררה ופריעה שמענא דאינון רומי רבתא ורומי זעירתא, בזמנא דמתעברין מעלמא אתגליא אות הברית, דאיהו בת עין ציון דאיהי נקודת עלמא, דבזמנא דאלין קליפין שלטין בעלמא אתחזר עלמא לתהו ובהו, הדא הוא דכתיב (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו, בזמנא דיתי פורקנא מיד ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור (שם ג) היתה אור לא פתיב אלא יהי (ויהי אור) אור, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד (שם ד), ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד (זכריה יד ט).

והרבה להשיב אפו - זה אף, ולא יעיר כל חמתו - זו חמה, ומי שמכניס את הברית לרשות נכריה, ארבעה הללו שולטים עליו. זהו שכתוב והמים גברו מאד מאד על הארץ. על הארץ - זה הגוף שלו, וארבע פעמים נאמר בפרשת נח ויגברו המים, גברו, כנגדם, והרי פרושהו.

עררה ופריעה, שמעתי שהן רומי רבתי ורומי הקטנה, בזמן שפעברנה מן העולם, מתגלה אות הברית, שהיא בת עין, ציון, שהיא נקודת העולם, שבזמן שהקלפות הללו שולטות בעולם, חוזר העולם לתהו ובהו. זהו שכתוב והארץ היתה תהו ובהו, בזמן שכתב הגאולה, מיד ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור. היתה אור לא כתיב, אלא יהי (ויהי אור) אור, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד.

תקון שמונה ושלשים

בראשית ברא אלהי"ם, פתח ואמר פשושנה בין החוחים וכו', פשושנה לש חמשה עלים מבפנים וחמשה עלים מבחוץ, והם ה"ה, השרביט שלה ו', התפוח שלה י', והכל אלהי"ם. חמש האותיות שלו ה' חמשה עלים מבחוץ, ה' חמשה עלים מבפנים, י' תפוח, ו' מל"א שרביט.

בזמן שהשושנה הזו היא בגלות, היא אטומה. בזמן שתהיה גולה בעולם, נפתחת בחמשה אור. זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם יהי אור, ובאותו הזמן שנגפתחת, מתלבשת בכמה לבושים של אורות התורה, ומתקשטת בכמה

לבושין דנהורין דאורייתא, ואתקשטת בכמה קשוטין דפקודין דעשה,

תקונא תמניא ותלתין
בראשית ברא אלהי"ם, פתח ואמר פשושנה בין החוחים וכו' (שיר ב ב), שושנה אית בה חמש עלין מלגו וחמש עלין מלבר, ואינון ה"ה, שרביט דילה ו', תפוח דילה י', וכלא אלהי"ם, חמש אתוון דיליה ה' חמש עלין מלבר, ה' חמש עלין מלגאו, י' תפוח, ו' מל"א שרביט.

בזמנא דהאי שושנה איהי בגלותא איהי אטומא, בזמנא דיהא פורקנא בעלמא אתפתחת בחמש אור, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהי"ם יהי אור, ובההוא זמנא דאתפתחת אתלבשת בכמה לבושין דנהורין דאורייתא, ואתקשטת בכמה

קשויטים של מצוות עשה, ובזמן שנפתחת ומתקשטת בקשויטיה, בארבעה בגדי לכן שהם יהו"ה, ובארבעה בגדי זהב שהם אדני", בארבעת בתי תפלין של יד ובארבעת בתי תפלין של ראש שהם כנגדם. ארבעה לבושי פהן הדיוט, הם כנגד ארבע פנפות כסותף אשר תכסה בה.

ובשמותהקנת בלבושים הללו, מיד נפתח ההיכל אליה. זהו שכתוב אדני"י שפתי תפתח, ולקול נעימות הרמונים והפעמונים של לבושה, נאמר בחיות ואשמע את קול כנפיהם, וכשישראל אומרים קריאת שמע, מה כתוב בה? וישמע את הקול מדבר אליו, הקול נשמע אליה מבין שני הכרובים, שהם דו פרצופים, וכשמתיחד הדבור עם הקול, נעשים קול דממה דקה, וזו תפלה בחשאי, ובאותו זמן, מי שרוצה לבקש בקשתו יבקש, שבאותו זמן יהיה עת רצון, שהרי שני השמות כאחד - יאהדונה", אז תקרא ויהו"ה יענה, מיד א"ז יאהדונה", שני שמות ושמונה אותיות שבהם, הרי עשר, (וזה סוד ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת וכו', וזה החבור של חמן וכלה, כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה וכו', וזה סוד ואמר כל העם אמין).

ועד שיצאו בני ישראל מן הגלות, לא יהיו בזווה אחד, ובזמן שיצאו ישראל מן הגלות, יתחברו כאחד. באותו זמן א"ז ישיר משה, ומיד ויאמר אלהים יהי אור, שהוא יציאת הגלות. באותו זמן שהגבירה רוצה להפגס להיכלה, קול עולה ברומי הרקיעים ויאמר כף: המחנות הרבים של הישיבה העליונה

ובזמנא דאתפתחת ואתקשטת בקשויטהא, בארבעה בגדי לכן דאינון יהו"ה, ובארבעה בגדי זהב דאינון אדני", בארבע בתי תפלין דיד, ובארבע בתי תפלין דרישא, דאינון לקבלייהו, ארבע לבושין דכהן הדיוט אינון לקבל ארבע פנפות כסותף אשר תכסה בה (דברים כב יב).

וכד אתתקנת באלין לבושין, מיד אתפתח היכלא לגבה, הדא הוא דכתיב (תהלים נא יז) אדני"י שפתי תפתח, ולקול נעימו דרמונים וזוגין דלבושא דילה, אתמר בחיוון (יחזקאל א כד) ואשמע את קול כנפיהם, וכד אמרין ישראל קריאת שמע, מה פתיב בה (במדבר ז פט) וישמע את הקול מדבר אליו, קלא אשתמע לגבה מבין תרין פרוביאי דאינון דו פרצופין, וכד מתיחדא דבור בקלא אתעבידו קול דממה דקה, ודא צלותא בחשאי, ובההוא זמנא מאן דבעי למשאל שאלתוי ישאל, דבההיא זמנא יהא עת רצון, דהא תרין שמהן פחדא יאהדונה", אז תקרא ויהו"ה יענה (ישעיה נח ט). מיד א"ז יאהדונה", תרין שמהן ותמנא אתון דבהון הא עשר, (ודא רוא ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת וכו' (דברים כז כו), דא חבורא דחמן (דף עט ע"א) וכלה כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה וכו' (צפניה ג ט), ודא רוא ואמר כל העם אמין) (דברים כז כו).

ועד דיפקון ישראל מן גלותא לא יהון בזווגא חדא, ובזמנא דיפקון ישראל מן גלותא יתחברון פחדא, בההוא זמנא א"ז ישיר משה (שמות טו א), ומיד ויאמר אלהים יהי אור דאיהו מפקנו דגלותא, בההוא זמנא דמטרוניתא בעאת לאעלא בהיכלא דילה, קלא סליק ברומי רקיעין ויימא הכי, משריין סגיאין דמתיבתא עלאה ותתאה דנשמתיין קדישיין, אתתקנו לקדמות

מטרוניתא דקא אתיא לאתתקנא, למפרק
בנהא מן גלותא, בההוא זמנא פמה מארי
שופרות ומארי דקלין ומארי דברקים, דאתמר
בהון (שמות יט טז) ויהי קולות וברקים וענן כבד
על ההר וקול שופר חזק מאד וכו', משה
ידבר והאלהים יעננו בקול, בההוא זמנא
משה ימלל בשכינתא, הדא הוא דכתיב (במדבר
יב ח) פה אל פה אדבר בו, והאלהים דאיהי
אימא עלאה, יעננו בקול דאיהו עמודא
דאמצעיתא, והא אוקמוהו מארי מתניתין
בקולו של משה.

ובההוא זמנא שכינתא עלאה ותתאה סלקין
דא על גב דא, פגוונא דאתמר
בטורא דסיני, דאתמר תמן (שיר ג ו) מי זאת
עולה מן המדבר, מי בזאת עולה, מ"י אימא
עלאה דבה פתח קודשא בריך הוא בטורא
דסיני אנכ"י.

קם סבא חדא מבתר טולא דרבי שמעון ואמר
רבי רבי, הא חזינא דאתמר (דברים ד לו) מן
השמים השמיעך את קולו ליסרך וכו', ובאתר
אחרא שמענא דמליל עם ישראל מסטרא
דמלאכיא, דהכי אוקמוהו דכל דבור ודבור
דנפיק מפומוי אתעביד מלאך, ודא איהו וכל
העם ראים את הקולות ואת הלפידים (שמות כ
יח), ובאתר אחרא אמר קרא (תהלים סב יב) אחת
דבר אלהים שפתיים זו שמעתי, מאי האי.

אמר רבי שמעון סבא סבא, שמענא דבר נש
יהיב ביה קודשא בריך הוא תלת
קטירין, נשמתא ורוחא ונפשא, נשמתא
מפורסא יקרא, תמן נחיתת שכינתא עלאה
פלילא מתלת ספירן עלאין, ועלייהו אתמר
אחת דבר אלהים שפתיים זו שמעתי, אחת
ושפתיים הא תלת ספירן עלאין, דאתמר בהון

והתחתונה של נשמות קדושות,
התתקנו למול הגבירה שבאה
להתתקן, לגאל את בניה מן
הגלות. באותו זמן פמה בעלי
שופרות ובעלי קולות ובעלי
ברקים, שנאמר בהם ויהי קולות
וברקים וענן כבד על ההר וקול
שופר חזק מאד וכו', משה ידבר
והאלהים יעננו בקול, באותו
זמן משה ידבר עם השכינה. זהו
שכתוב פה אל פה אדבר בו,
והאלהים, שהיא האם העליונה,
יעננו בקול, שהוא העמוד
האמצעי, והרי פרשוהו בעלי
המשנה בקולו של משה.

ובאותו הזמן, השכינה העליונה
והתחתונה עולות זו על גב זו,
כמו שנאמר בהר סיני, שנאמר
שם מי זאת עולה מן המדבר, מי
בזאת עולה, מ"י - האם
העליונה, שבה פתח הקדוש
ברוך הוא בהר סיני אנכ"י.

קם זקן אחד מאחר הצל של רבי
שמעון ואמר: רבי רבי, הרי
ראיתי שנאמר מן השמים
השמיעך את קלו ליסרך וכו',
ובמקום אחר שמעתי שדבר עם
ישראל מצד של המלאכים, שפך
פרשוהו, שכל דבור ודבור שצא
מפיו נעשה מלאך, וזהו וכל העם
ראים את הקולות ואת הלפידים,
ובמקום אחר אמר הכתוב אחת
דבר אלהים שפתיים זו שמעתי.
מה זה?

אמר רבי שמעון: זקן זקן,
שמעתי שבאדם נתן הקדוש
ברוך הוא שלשה קשרים, נשמה
ורוח ונפש, הנשמה מכסא
הכבוד, שם יורדת השכינה
העליונה כולה משלש ספירות
עליונות, ועליהן נאמר אחת דבר
אלהים שפתיים זו שמעתי, אחת
ושפתיים - הרי שלש ספירות
עליונות, שנאמר בהן אחת, אחת

ואחת, שלשה אַחַדִּים, וְזֶהוּ אַחַת
דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי,
ז"ו - בַּה עוֹשֶׂה אוֹתָם אַחַד.
ואַחַר כִּף דְּבַר עֲמוּ מֵהַרְיָח, שֶׁהוּא
מִטְטְרוֹן, כּוֹלָל כָּל צָבָא הַשָּׁמַיִם
שְׁלֵמְטָה, מְשׁוּם שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בּוֹ
וְרוֹכֵב עָלָיו הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
הַכּוֹלָל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְלִכְנָן בְּכָל
דְּבוּר וְדְבוּר שִׁצָּא מִמֶּנּוּ, הִיָּה
יוֹצֵא מִמֶּנּוּ מְלֶאכֶּה, וְזֶהוּ וְכָל הָעַם
רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. אַחַר כִּף יִרְדֶּה
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה עֲשִׁירִית
בְּאוֹפֵן, שֶׁהוּא נֶפֶשׁ הָאָדָם מִשָּׁם,
וְנֶאֱמַר בּוֹ וְעַל הָאָרֶץ הִרְאָה אֶת
אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה, מְשׁוּם שֶׁעָלָיו
נֶאֱמַר וְהִנֵּה אוֹפֵן אַחַד בְּאָרֶץ, כְּדִי
שִׁשְׁמַע קוֹלוֹ וְדְבוּרוֹ מִן הַכֶּסֶף
וְהַמְּלָאכִים וְשָׁמַיִם וְאָרֶץ, שִׁיִּכְרוּ
בּוֹ בְּכָל מַעֲלָה וּמִטָּה כִּנְשֻׁמָּה
שְׁשֻׁלְטוֹנָה בְּכָל הַגּוֹף וְאֶפְלוֹ
בְּאִיבֵר קֶטֶן, וְאִין אִיבֵר פְּנוּי
מִמֶּנּוּ.

תקון השערה ושלשים

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אֲשֶׁר, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְכוּ', אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה, אֲשֶׁר בְּאֲשֶׁרִי כִי אֲשֶׁרוּנִי
בְּנוֹת, וְזוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוּנוּ, עַל כָּל
מִצְוָה וּמִצְוָה, שֶׁהֵן פֶּטֶר כָּל רַחֵם,
שֶׁהֵם מְאֵתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה,
שְׁכָלָן קְשׁוּרוֹת בְּצַדִּיק שֶׁהוּא כָּל,
שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, שְׁנִפְתַּח (פֶּטֶר כָּל)
רַחֵם, שֶׁהֵן מְאֵתִים אַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹת עֲשֶׂה, וְעָלָיו
נֶאֱמַר אֲשֶׁר קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבְּטָן, וְזוֹ
הָאֵם שְׁנֶאֱמַר בַּה מִבְּטָן מִי יֵצֵא
הַקְּרָח, (וְזֶהוּ הַקְּרָח הַנּוֹרָא). אֲשֶׁר -
שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו - בְּצַדִּיק, שֶׁהוּא קִדַּשׁ
יָדֶיךָ מִבְּטָן. וְצִוּנוּ - עָלֶיהֶם,
מְשׁוּם שֶׁהוּא מִצְוָה וְעוֹשֶׂה. וְעוֹד
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ - זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
שְׁנֶאֱמַר בּוֹ קִדַּשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה,

אַחַת, אַחַת וְאַחַת, תְּלַת אַחַדִּין, וְדָא אִיהוּ אַחַת
דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי, ז"ו בִּיה עֶבֶד
לוֹן אַחַד.

וְלִבְתָּר מְלִיל עֲמִיָּה מְרוּחָא דְאִיהוּ מִטְטְרוֹן,
כְּלִיל כָּל צָבָא הַשָּׁמַיִם דְּלִתְתָא, בְּגִין
דְּאִתְלַבֵּשׁ בִּיה וְרִכִּיב בִּיה עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא
כְּלִיל שִׁית סְפִירוֹן, וּבְגִין דָּא בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר
דְּנִפְק מִנִּיה הוּא נִפִּיק מִנִּיה מְלֶאכֶּה, וְדָא אִיהוּ
וְכָל הָעַם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. לְבַתָּר נַחֲת
שְׂכִינְתָא תַּתָּא עֲשִׁירִית בְּאוֹפֵן, דְּאִיהוּ נֶפֶשׁ
דְּבַר נֶשׁ מִתְּמָן, וְאִתְמַר בִּיה (דְּבוּרִים דְּלוֹ) וְעַל הָאָרֶץ
הִרְאָה אֶת אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה בְּגִין דְּעָלָיָה
אִתְמַר (יִחְזַקְאֵל א טו) וְהִנֵּה אוֹפֵן אַחַד בְּאָרֶץ, בְּגִין
דִּישְׁתַּמַּע קְלִיָּה וְדְבוּרִיָּה מִן פְּרִסְיָא וּמְלֶאכְיָא
וּשְׁמִיָּא וְאַרְעָא, דִּישְׁתַּמוּדְעוֹן לִיָּה בְּכָלָא עֵילָא
וְתַתָּא, כְּנִשְׁמַתָּא דְשְׁלֻטְנוּתָה בְּכָל גּוֹפָא אֶפְלוֹ
בְּאִבֵּר זַעִירָא וְלִית אִבֵּר פְּנוּי מִנִּיה.

תקונא תשע ותלתין

בְּרֵאשִׁית תְּמָן אֲשֶׁר דְּאִתְמַר בִּיה (שְׁמוֹת כ)
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְכוּ', אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה, אֲשֶׁר בְּאֲשֶׁרִי כִי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת (בְּרֵאשִׁית ל)
וְדָא אִימָא עֲלָאָה, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוּנוּ, עַל כָּל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, דְּאִינוּן פֶּטֶר כָּל
רַחֵם דְּאִינוּן רַמ"ח, דְּכֻלְהוּ קְטִירִין בְּצַדִּיק
דְּאִיהוּ כָּל דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית, דְּאִפְתַּח (פֶּטֶר
כָּל) רַחֵם דְּאִינוּן רַמ"ח פְּקוּדִין דְּעֲשֶׂה, וְעָלָיָה
אִתְמַר אֲשֶׁר קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבְּטָן, וְדָא אִימָא
דְּאִתְמַר בַּה (אִיּוֹב לח כט) מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקְּרָח,
(וְדָא אִיהוּ הַקְּרָח הַנּוֹרָא) (יִחְזַקְאֵל א כב), אֲשֶׁר דְּאִיָּה
אִימָא עֲלָאָה, (דף עט ע"ב) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
בְּצַדִּיק, דְּאִיהוּ קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבְּטָן. וְצִוּנוּ עָלֶיהוּ,
בְּגִין דְּאִיהוּ מִצְוָה וְעוֹשֶׂה, וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּאִתְמַר בִּיה (ירמיה ב

וצָנוּנוּ - שְׁכַףּ הוּא מְצוּהָ וְעוֹשָׂהּ.
וְעוֹד קְדָשְׁנוּ - מִצַּד הַשְּׂמָאל,
שְׁנֹאֲמַר בּוּ וְקִדְשַׁת אֶת הַלְוִיִּם,
וְאִין קְדָשָׁה פְּחוּת מְעַשְׂרָה, וְאֵלוּ
עֲשֶׂרָה מְאָמְרוֹת, (שְׁהִיא קְדֵשׁ לִי כֹל
בְּכוֹר, שְׁהוּא כְּתָר עֲלִיוֹן וְחֻקְמָה שְׁהִיא יִשְׂרָאֵל
עֲלָה בְּמַחֲשָׁבָה), שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם וַיֹּאמֶר
אֱלֹהֵיִם יְהִי אוֹר.

וצָנוּנוּ עַל, מִצַּד הַיְמִין שְׁנֹאֲמַר בּוּ
הוּקַם עַל, שְׁשֵׁם כֹּל הַבְּרֻכּוֹת
לְיָמִין, שְׁהֵם מְאָה בְּרֻכּוֹת
כְּחֻשְׁבוֹן עַל, שְׁאוֹת י' עִם ק'
עוֹלָה לְמֵאָה, שְׁהִיא הַקְּרָבָן שֶׁל
הַכֹּל, מִצַּד הָאֵב - רֵאשׁ, מִצַּד הָאֵם
- אֲשֶׁר, מִצַּד הָאֵב - מְצוּהָ, מִצַּד
הָאֵם - עוֹשָׂה, וּמְצוּהָ זֶה עֵץ פְּרִי,
וְעוֹשָׂה זֶה עוֹשָׂה פְּרִי, וְשִׁמְעֵנוּ
שְׁהֵם גּוֹף וּבְרִית שְׁמַחֲשִׁיבִים
אֶחָד, עֲלֵיהֶם נֹאמַר שְׁתִּי כְּתַפַּת
חֻבְרוֹת. כְּמוֹ שֶׁהֵן חוּבְרוֹת, כִּף
הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה
חוּבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ.

עוֹד אֲשֶׁר קְדָשְׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ וְצָנוּנוּ,
וְלֹא אָמַר קְדָשְׁתָּנוּ וְצוֹיְתָנוּ, אֲשֶׁר
הוּא אֲשֶׁר אֵהִיָּה וְדָאִי, וְזֶה כְּתָר
עֲלִיוֹן, מִצַּד הַנְּקֻבָּה נִקְרָא אֲשֶׁר,
וּמִצַּד הַזָּכָר נִקְרָא רֵאשׁ, הַרֵאשׁ
שֶׁל כֹּל הַרֵאשִׁים. קְדָשְׁנוּ זֶה אֲבָא
(סְבָא), שְׁנֹאֲמַר בּוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵיִם
יְהִי אוֹר. וְצָנוּנוּ - זֶה הָאֵם, שְׁנֹאֲמַר
בְּהָ וַיְהִי אוֹר, וְאִין הַגְּוִיָּה אֶלָּא
עַל יְדֵי עֲשִׂיָּה, וּשְׁנִיָּהֶם לְיָמִין
וְלִשְׂמָאל.

וְכִי מְצוּהָ וְעוֹשָׂה עַל הַמְצוּהָ
שְׁהִיא שְׂכִינָה? זֶה הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, וְכִף צְדִיק בְּצֻלְמוֹ
וְכַדְמוֹתוֹ, וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל
בְּנֵי כְּכָרִי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם הַצְּדִיק
נִקְרָאוּ צְדִיקִים, זֶהוּ שְׁכַתוּב וְעַמְּךָ
כֻּלָּם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ.

צְדִיק אֶתְקֵרוֹן צְדִיקִים, (יִשְׁעִיָּה ס כ"א) וְעַמְּךָ כֻּלָּם צְדִיקִים

א) קְדָשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה, וְצָנוּנוּ דְאִיהוּ הַכִּי
מְצוּהָ וְעוֹשָׂה, וְעוֹד קְדָשְׁנוּ מִסְטְרָא דְשְׂמָאלָא,
דְּאֶתְמַר בֵּיהּ וְקִדְשַׁת אֶת הַלְוִיִּם, וְלִית קְדוּשָׁה
פְּחוּת מְעַשְׂרָה, וְאֵלִין עֲשֶׂרָה מְאָמְרוֹת, (דְּאִיהִי
קְדֵשׁ לִי כֹל בְּכוֹר (שְׁמוֹת יג ב) דְּאִיהוּ כְּתָר עֲלָהָה וְחֻקְמָה דְּאִיהִי
יִשְׂרָאֵל עֲלָה בְּמַחֲשָׁבָה) דְּאֶתְמַר בְּהוּן (בְּרֵאשִׁית א
א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵיִם יְהִי אוֹר.

וצָנוּנוּ עַל, מִסְטְרָא דִימִינָא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שְׁמוּאֵל
ב כג א) הוּקַם עַל, דְּתַמְּן כֹּל בְּרֻכָּאֵן
לִימִינָא, דְּאִינוּן מְאָה בְּרֻכָּאֵן פְּחוּשְׁבָן עַל,
דְּאֵת י' בְּק' אֶסְתְּלִיק לְמֵאָה, דְּאִיהִי קְרָבָנָא
דְּכֻלָּא, מִסְטְרָא דְאֲבָא רֵאשׁ, מִסְטְרָא דְאִימָא
אֲשֶׁר, מִסְטְרָא דְאֲבָא מְצוּהָ, וּמִסְטְרָא דְאִימָא
עוֹשָׂה, וּמְצוּהָ דָא עֵץ פְּרִי, וְעוֹשָׂה דָא עוֹשָׂה
פְּרִי, וְשִׁמְעֵינָן דְּאִינוּן גּוֹף וּבְרִית דְּחֻשְׁבִּינָן חָד,
עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (שְׁמוֹת כח ז) שְׁתִּי כְּתַפַּת חֻבְרוֹת,
כְּמָה דְּאִינוּן חוּבְרוֹת, הַכִּי שְׂכִינְתָא עֲלָהָה
וְתַתָּאָה חוּבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ.

עוֹד אֲשֶׁר קְדָשְׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ וְצָנוּנוּ, וְלֹא אָמַר
קְדָשְׁתָּנוּ וְצוֹיְתָנוּ, אֲשֶׁר אִיהוּ אֲשֶׁר
אֵהִיָּה וְדָאִי, וְדָא כְּתָר עֲלָהָה, מִסְטְרָא
דְּנוּקְבָא אֶתְקָרִי אֲשֶׁר, וּמִסְטְרָא דְּדְכוּרָא אֶתְקָרִי
רֵאשׁ, רֵישָׁא דְכָל רֵישִׁין, קְדָשְׁנוּ דָא אֲבָא
(סְבָא), דְּאֶתְמַר בֵּיהּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵיִם יְהִי אוֹר,
וְצָנוּנוּ דָא אִימָא, דְּאֶתְמַר בְּהָ וַיְהִי אוֹר, וְלִית
הוּוּיָהּ אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשִׂיָּה, וְתַרוּוּיָהּ לִימִינָא
וּשְׂמָאלָא.

וּמָאֵן מְצוּהָ וְעוֹשָׂה עַל הַמְצוּהָ דְאִיהִי
שְׂכִינְתָא, דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְהַכִּי
צְדִיק בְּצֻלְמִיָּה וְכַדְמוֹתִיָּה, וְעַל שְׁמִיָּה
אֶתְקָרִיאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי כְּכָרִי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם
צְדִיק אֶתְקֵרוֹן צְדִיקִים, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (יִשְׁעִיָּה ס כ"א) וְעַמְּךָ כֻּלָּם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ.

ועוד אנכי יהו"ה אלהיך אשר
הוצאתיך מארץ מצרים, אמר רבי
אלעזר: אבא, וכי מי שהוא תחת
שעבוד אדונו, ורבונו הבטיח לו
להוציאו לחרות והוציא אותו,
יש לו לשבח את עצמו שהוציאו
מתוך השעבוד? והרי הקדוש
ברוך הוא אמר לאברהם כי גר
יהיה זרעך בארץ לא להם, והרי
הוא הבטיח להוציא את בניו מן
הגלות, זהו שכתוב ואחרי כן
יצאו ברכש גדול, והוא משבח
את עצמו כמה פעמים אשר
הוצאתיך מארץ מצרים?

אמר לו: בני, יפה אמרת, אבל
זה לא לשבח את עצמו, אלא כל
ספירה וספירה נקראת ראש
לחברתה, וכדי להודיע להם
מאיזה מקום הוציא אותם מתוך
השעבוד, פתח באנכי, והזכיר
אשר הוצאתיך מארץ מצרים
וגומר חמשים פעמים, כנגד
חמשים שערי בינה.

ועוד אשר קדשנו, אמר רבי
אלעזר: אבא, הרי אם העמוד
האמצעי הוא מצוה ועושה, הנה
לו לומר בשבילו אשר קדשני
וצנני, מה זה אשר קדשנו וצננו?
אמר לו: ודאי, יפה אמרת, בודאי
על העמוד האמצעי וצדיק נאמר
על שניהם אשר קדשנו במצותיו
וצננו, אשר ודאי, שהיא אשר
אהי"ה, האם העליונה, צוה
אותם על השכינה שהיא מצוה,
לכל אחד מהם, והם למעלה
שנים כענפי האילן שנופרשו
לימין ולשמאל, ולמטה הם נעשו
בה אגדה אחת, ומשום זה הם
למעלה שנים ולמטה אחד, שאין
היחוד בכל ענפי האילן אלא בה,
שהיא אוגדת של כלם, היא אגדה
של כל איבר ואיבר, ובה כלם
נעשים אחד.

ועוד אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך
מארץ מצרים (שמות כב), אמר רבי אלעזר
אבא וכי מאן דאיהו תחות שעבודא דרבוניה,
ורבוניה אכטח ליה לאפקא ליה לחירו ואפיק
ליה, אית ליה לשבחא גרמיה דאפיק ליה מגו
שעבודא, והא קודשא בריך הוא אמר
לאברהם (בראשית טו יג) כי גר יהיה זרעך בארץ
לא להם, והא איהו אכטח לאפקא לבנוי
מגלותא, הדא הוא דכתיב (שם יד) ואחרי כן
יצאו ברכוש גדול, ואיהו משבח גרמיה כמה
זמנין אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אמר ליה פרי שפיר קאמרת אבל לאו איהו
דא לשבחא גרמיה, אלא כל ספירה
וספירה אתקריאת ראש לחברתה, ובגין
לאשתמודעא לון מאן אתר אפיק לון מגו
שעבודא, פתח באנכי, ואדכיר ביה אשר
הוצאתיך מארץ מצרים וגומר, חמשין זמנין
לקבל חמשין תרעין דבינה.

ועוד אשר קדשנו, אמר רבי אלעזר אבא, הא
אם עמודא דאמצעייתא איהו מצוה
ועושה, הנה ליה למימר בגיניה אשר קדשני
וצנני, מאי אשר קדשנו וצננו, אמר ליה ודאי
שפיר קאמרת, בודאי על עמודא דאמצעייתא
וצדיק אתמר על תרוייהו אשר קדשנו
במצותיו וצננו, אשר ודאי דאיהו אשר אהי"ה
אימא עלאה, מני לון על שכניתא דאיהו
מצוה, לכל חד מנייהו, ואינון לעילא תרין
כענפין דאילנא דאתפרשו לימינא ולשמאלא,
ולתתא אתעבידו בה אגודה חדא, ובגין דא
אינון לעילא תרין, ולתתא חד, דיחודא לא
אית בכל ענפין דאילנא אלא בה, דאיהו אגד
דכלהו, איהו אגודה דכל אבר ואבר, ובה
אתעבידו פלהו חד.

ועוד, ויאמר אלהי"ם יהי אור, זו
נבואה במראה, שנאמר בה
במראה אליו אתודע, והיא חזון
הנביאים, היא חזון והקדוש
ברוך הוא חוזה, שהוא יהו"ה
אדנ"י, שפך עולה חזן חסר ו'
ששים וחמש כחשבון אדנ"י,
בנבואה ס"ו, ס"ה כחשבון
אדנ"י, ותבה הרי ס"ו, ובמה היא
חזון? באות ו', בו נעשית
אספקלריה המאירה האדון שלה.

תקון ארבעים

בראשית, שמעי בת וראי והטי
אזנך וגומר, בראשית שם
שמע"י, שם ב"ת, שם רא"י,
שמע"י ש' מן בראשית, ב"ת שם
נודע בראש וסוף התבה, רא"י
שם נודע באמצע, כמו זה
בראשית, וכשתהיה עמו בחבור
כמו זה: יאהדונה"י, הוא אומר
לה ושכחי עמך ובית אביך, שעל
כן יעזב איש את אביו ואת אמו
ודבק באשתו והיו לבשר אחד,
פי הוא אדוניך והשתחוי לו, אדון
כל הארץ ודאי.

ומשום זה מצד של יהו"ה נקראת
האספקלריה המאירה,
וכשאדנ"י היא, בלי בעלה,
נקראת אספקלריה שאינה
מאירה, והנביאים מצד של
יהו"ה הם אספקלריה שמאירה,
ונביאים מצד של אדנ"י הם מן
האספקלריה שאינה מאירה,
שאלו מתנבאים רחמים, ואלו
מתנבאים דין, שהנבואה שקולה
לתורה שבכתב ולתורה שבעל
פה.

ובאותו זמן שנפתחים היכלות
הנבואה, כמה בעלי צתידות
יתעוררו בעולם, זהו שכתוב
ונבאו בניכם ובנותיכם וכו',

בעלמא, הדא הוא דכתיב (יואל ג א) ונבאו בניכם ובנותיכם וכו', וכמה

ועוד ויאמר אלהי"ם יהי אור דא נבואה
במראה, דאתמר בה (במדבר יב ו) במראה
אליו אתודע, ואיהי חזון דנביאיא, איהי חזון
וקודשא בריך הוא חוזה, דאיהו יהו"ה
אדנ"י, דהכי סליק חזון חסר ו' חמש ושתין
כחשבון אדנ"י, בנבואה ס"ו, ס"ה כחשבון
אדנ"י, ותיבה הא ס"ו, (דף פ ע"א) ובמאי היא
חזון באת ו', ביה אתעבידת אספקלריאה
דנהרא אדון דילה.

תקונא ארבעין

בראשית, שמעי בת וראי והטי אזנך וגומר
(תהלים מה יא), בראשית תמן שמע"י,
תמן ב"ת, תמן רא"י, שמע"י ש' מן בראשית,
ב"ת תמן אשתמודע ברישא וסופא דתיבה,
רא"י תמן אשתמודע באמצעיתא, כגוונא דא
בר"אשית, וכד תהא בחבורא עמיה כגוונא
דא יאהדונה"י, איהו אמר לגבה ושכחי עמך
ובית אביך (שם), דעל כן יעזב איש את אביו
ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד (בראשית
ב כד), פי הוא אדוניך והשתחוי לו (תהלים מה
יב), אדון כל הארץ ודאי.

ובגין דא מסטרא דיהו"ה אתקריאת
אספקלריאה דנהרא, וכד איהי אדנ"י
בלא בעלה אתקריאת אספקלריאה דלא נהרא,
ונביאיא מסטרא דיהו"ה אינון מאספקלריאה
דנהרא, ונביאיא מסטרא דאדנ"י אינון
מאספקלריאה דלא נהרא, דאלין מתנבאין
רחמי, ואלין מתנבאין דינא, דנבואה איהי
שקילא לאורייתא דבכתב ולאורייתא דבעל
פה.

ובההוא זמנא דמתפתחין היכלין דנבואה,
כמה מארי דצתידות יתעורון

וְכַמָּה בְּעֵלֵי אוֹתוֹת וּבְעֵלֵי עֲתִידוֹת
מִמָּה שֶׁהָיוּ וְעֲתִידִים לֵהָיוֹת, מִמָּה
שֶׁהָיוּ מִצַּד הַמַּחְשָׁבָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
וַיִּשְׁרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, וּמָה
שֶׁעֲתִיד לֵהָיוֹת מִצַּד הָאֵם
הַעֲלִינָהּ, וְסוּד הַדְּבָר - מָה שֶׁהָיָה
כְּבָר הוּא, וְאֲשֶׁר לֵהָיוֹת כְּבָר הָיָה.
וְכַמָּה בְּעֵלֵי עֵינַיִם, שֶׁהֵם חוֹזִים
וְנִבְיָאִים, יִתְעוֹרְרוּ בְּעוֹלָם, שֶׁהֵם
עֵינֵי יְהו"ה, וְכַמָּה בְּעֵלֵי אָזְנוֹיִם,
שֶׁשֶׁם שְׁמִיעָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְאֲשַׁמְעֵ אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם, וּבְעֵלֵי
פָּנִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאַרְבָּעָה פָּנִים
וְגוֹמֵר, וּבְעֵלֵי קוֹלוֹת, וּבְעֵלֵי
דְבוּרִים, וּבְעֵלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
וּבְעֵלֵי יָדַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיְדִי
אֶדָם וְגוֹמֵר, וּבְעֵלֵי קוֹמָה, וּבְעֵלֵי
אוֹת וּבְעֵלֵי רְגָלִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְהַחֲיִיתָ רְצוּא וְשׁוֹב, בְּאוֹתוֹ זְמַן
וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאוֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ, אֵלּוּ הֵם נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם
חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְגוֹמֵר, שֶׁהִפְרִידֵם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִנְּבִיאֵי הָאֱמֶת.
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם וַיְהִי מְבַדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם,
כְּאֵן הַסּוּד לְהַתְּעַסֵּק בַּתּוֹרָה
שֶׁבְּעַל פֶּה וּלְהַפְרִיד בֵּין אֶסוּר
וְהֵתֵר, שֶׁהֵם מַיִם מְתוֹקִים, וּמַיִם
מְרִים מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְלֹא יִכְלוּ
לְשִׁתּוֹת מַיִם כִּי מְרִים הֵם, וּמִצַּד
הַיָּמִין וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, וְהֵם כְּמוֹ
שָׂדֵם טְהוֹר וְדָם נֹדֵה שְׁצִרְיָה
לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, מִשּׁוּם שְׂאוֹתָהּ
זְהֵמָה שֶׁהִטִּיל נֶחֶשׁ בְּחוּהָ, גְרָמָה
לְעַרְב מִי טְהוֹרָה עִם מִי הַטְּמָאָה,
וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנֵנוּ תִּקְנָה זֹאת כְּחוּבָה
לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, וְאוֹתוֹ שֶׁהִפְרִיד
בֵּינֵיהֶם, זֶה הִרְקִיעַ שְׁעַל רֹאשֵׁי
הַחֲיִוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַדְּמוֹת עַל
רֹאשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ, זֶה מִטְּטְרוּן.

לְאֶפְרָשָׁא בִּינֵיהוּ, וְהָהוּא דְאֶפְרָשָׁא בִּינֵיהוּ דָּא רְקִיעַ דְעַל רֹאשֵׁי חֲיוֹן,
דְאֶתְמַר בֵּיהּ (יַחְזַקְאֵל א' כב) וַדְּמוֹת עַל רֹאשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ דָּא מִטְּטְרוּן.

מֵאֲרֵי דְאוֹתוֹת, וּמֵאֲרֵי דְעֲתִידוֹת, מִמָּה דְהָיוּ
וְעֲתִידִין לְמָהוּי, מִמָּה דְהָיוּ מִסְטָרָא דְמַחְשָׁבָה
דְאֶתְמַר בָּהּ יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, וּמָה
דְעֲתִיד לְמָהוּי מִסְטָרָא דְאִמָּא עֲלָאָה, וְרִזָּא
דְמִלָּה (קַהֲלַת ג' טו) מָה שֶׁהָיָה כְּבָר הוּא, וְאֲשֶׁר
לֵהָיוֹת כְּבָר הָיָה.

וְכַמָּה מֵאֲרֵי דְעֵינַיִן דְאִינוּן חוֹזִים וְנִבְיָאֵי
יִתְעוֹרוּן בְּעֵלְמָא דְאִינוּן עֵינֵי יְהו"ה,
וְכַמָּה מֵאֲרֵי דְאוּדְנִין דְתַמְן שְׁמִיעָה דְאֶתְמַר
בְּהוּן (יַחְזַקְאֵל א' כד) וְאֲשַׁמְעֵ אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם,
וּמֵאֲרֵי דְאַנְפִּין דְאֶתְמַר בְּהוּן (ש"ס 1) וְאַרְבָּעָה
פָּנִים וְגוֹמֵר, וּמֵאֲרֵי דְקָלִין, וּמֵאֲרֵי דְדְבוּרִין,
וּמֵאֲרֵי דְרוּחָא דְקוּדְשָׁא, וּמֵאֲרֵי דִידִין דְאֶתְמַר
בְּהוּן (ש"ס ח) וַיְדִי אֶדָם וְגוֹמֵר, וּמֵאֲרֵי דְקוֹמָה,
וּמֵאֲרֵי דְאוֹת, וּמֵאֲרֵי דְרְגָלִין דְאֶתְמַר בְּהוּן (ש"ס יד)
וְהַחֲיִיתָ רְצוּא וְשׁוֹב, בְּהָהוּא זְמַנָּא וַיַּבְדֵּל
אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (בְּרֵאשִׁית א' ד), אֵלִין
אִינוּן נְבִיאֵי דְשֶׁקֶרָא, דְאֶתְמַר בְּהוּן (שְׁמוֹת ז'
יא) וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטְוִימֵי מִצְרַיִם וְגוֹמֵר,
דְאֶפְרָשָׁא לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִנְּבִיאֵי קְשׁוּט.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי
מְבַדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם (בְּרֵאשִׁית א' ז), הָכָא
רִזָּא לְאַתְעַסְקָא בְּאוּרִייתָא דְבְּעַל פֶּה,
וְלֹאֶפְרָשָׁא בֵּין אֶסוּר וְהֵתֵר, דְאִינוּן מֵיין מְתִיקָן,
וּמֵיין מְרִירָן מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, וְלֹא יִכְלוּ
לְשִׁתּוֹת מַיִם מִמְרָה כִּי מְרִים הֵם (שְׁמוֹת טו'
כג), וּמִסְטָרָא דִימִינָא וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם (ש"ס כד).
וַאִינוּן פְּגוּוּנָא דְדָם טְהוֹר וְדָם נֹדֵה דְצִרְיָה
לְאֶפְרָשָׁא בִּינֵיהוּ, בְּגִין דְהָהוּא זְהֵמָא דְהִטִּיל
נֶחֶשׁ בְּחוּהָ גְרִים לְעַרְבָא מֵיין דְדְכִיו עִם מֵיין
דְמִסְאָבוּ, וּבְגִין דָּא תִקְנֵנוּ תִקְנָה דָּא לְחוּבָה

לְאֶפְרָשָׁא בִּינֵיהוּ, וְהָהוּא דְאֶפְרָשָׁא בִּינֵיהוּ דָּא רְקִיעַ דְעַל רֹאשֵׁי חֲיוֹן,
דְאֶתְמַר בֵּיהּ (יַחְזַקְאֵל א' כב) וַדְּמוֹת עַל רֹאשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ דָּא מִטְּטְרוּן.

ויעש אלהי"ם את הרקיע ויבדל וכו' (בראשית א'^ט), הכא לית מיא מסטרא דמסאבו, אלא מיין מסטרא דשמאלא הוו בעאן לאתגברא, ומיין מסטרא דימינא הוו בעאן לאסתלקא עלייהו, עד דאלין אמרין אנן בעינן למהוי קדם מלפא, ואלין אמרין אנן בעינן למהוי קדם מלפא, עד דאתא עמודא דאמצעיתא ואעיל שלם בינייהו, וקשיר לון ואתעביד שקל (ג"א שלום) בינייהו, ודא מחלוקת לשם שמים, פגון לאה ורחל, דדא בעא לאתחברא בבעלה, ודא בעא לאתחברא בבעלה, ונטיל לון יעקב וקשיר לון ביה (ד'^ט 9 ע"ב) לתרוייהו, פגין דהוה קא מחשבת לאה בלפה אם יעקב נטיל לאחתי נטיל לי עשו חייבא, והכי קא חשיבת רחל פגוונא דא, פגין דא קודשא בריך הוא יהיב לון ליעקב תרוייהו, ושזיב לון מההוא חייבא, ואתחברו בצדיקא.

ויעש אלהי"ם את הרקיע ויבדל וכו', כאן אין מים מצד השמאל היו אלא שהמים שמצד השמאל היו רוצים להתגבר, והמים שמצד הימין היו רוצים להתעלות עליהם, עד שאלו אומרים אנו רוצים להיות לפני המלך, ואלו אומרים אנו רוצים להיות לפני המלך, עד שבא העמוד האמצעי והכניס שלום ביניהם, וקשר אותם ונעשה שקל (שלום) ביניהם, וזו מחלוקת לשם שמים, כמו לאה ורחל, שזו רוצה להתחבר עם בעלה וזו רוצה להתחבר עם בעלה, ונטל אותן יעקב וקשר אותן בו את שתיהן, משום שהיתה מחשבת לאה בלפה, אם יעקב נושא את אחותי, נושא אותי עשו הרשע, וכך רחל חשבה כמו כן, משום זה הקדוש ברוך הוא נתן את שתיהן ליעקב, והציל אותו מאותו הרשע, והתחברו עם הצדיק.

אמר רבי אלעזר: אבא, יום אחד הייתי בבית המדרש, ושאלו החברים, מה זה שאמר רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו לאבני שיש טהור, אל תאמרו מים מים, שמא תסכנו עצמכם, שנאמר דבר שקרים לא יפון לנגד עיני? [ג"א. קם זקן הזקנים, עתיק העתיקים, ואמר: רבי רבי, מה הוא שאמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסכנו בעצמכם, זהו שכתוב דבר שקרים לא יפון לנגד עיני, הרי כתוב (בראשית א' 1) יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, ועוד מים עליונים ומים תחתונים יש שם, למה אמר אל תאמרו מים מים? אמר לו המנורה הקדושה: זקן הזקנים, לך נאה לגלות הסוד הזה, שאין החברים יכולים לעמוד בו על בריו. אמר לו זקן הזקנים: רבי רבי, מנורה הקדושה, בודאי אבני שיש טהור ה' י' שהן אחר יו"ד עליונים מן א, והשניה יו"ד תחתונה ממנה, וכאן אין טמאה אלא אבני שיש טהור, ואין הפרשה בין מים למים, שהכל יחוד אחד, שאלו הם

אמר רבי אלעזר אבא, יומא חדא הוינן בבי מדרשא, ושאלו חבריא מאי ניהו דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסכנו עצמכם, שנאמר (תהלים קא ז') דובר שקרים לא יפון לנגד עיני, (ג"א קם סבא דסבין עתיקא דעתיקין, ואמר רבי רבי מאי ניהו דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסכנו בעצמכם, חדא הוא דכתיב דובר שקרים לא יפון לנגד עיני, הא כתיב (בראשית א' 1) יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, ועוד מים עליונים ומים תחתונים אית תקון, למה אמר אל תאמרו מים מים, אמר ליה בוצינא קדישא, סבא דסבין לך יאות לגלאה רזא דא, דלית חבריא יכלין לקוימא ביה על בורייה, אמר ליה סבא דסבין, רבי רבי בוצינא קדישא, בודאי אבני שיש טהור אינון י' י', דאינון חד יו"ד עלאה מן א, ותנינא יו"ד תתאה מינה,

והבא לית טומאה אלא אבני שיש טהור, ולית הפרשה בין מים למים, הכלא יחודא חדא, דאלין אינון מסטרא דאילנא דחיי דאיהו ו באמצעייתא דא, דאתמר ביה ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל אילנא דעץ הדעת לתתא). אדדכי הא סבא דסבין עתיקא דעתיקין קא נחית ואמר לון, רבנן במאי עסקיתו, אמרו ליה ודאי בהאי דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, ואמר לון ודאי רזא עלאה אית הכא, והא אוקמוה במתיבתא עלאה, ובגין דלא תטעון נחיתנא לכון, בגין דיתגלי רזא דא ביניכו דאיהו רזא עלאה טמירא מבני נשא (נ"א דרא).

בנדאי אבני שיש טהור אינון י' י', דמנהון מיין דכין נפקין, ואינון רמיזין פאת א רישא וסופא י' י', ו' דאיהו נטוי בינייהו איהו עץ חיים, מאן דאכל מגיה וחי לעולם. ואלין תרין יודיין אינון רמיזין בוייצר, ואינון תרין יצירות יצירה דעלאין ויצירה דתתאין, ואינון חכמה בראש וחכמה בסוף, תעלומות חכמה, ודאי אינון תעלומות מחכמה עלאה (דאיהו) דתחות פתר עלאה. ואינון לקבל תרין עינין, דבהון תרין דמעין נחתין בימא רבא ואמאי נחתו, בגין דאורייתא מתרין לוחין אלין הוה משה נחית לון לישראל, ולא זכו ואתברו ונפלו, ודא גרים אבודא דבית ראשון ובית שני, ואמאי נפלו, בגין דפרח ו' מינייהו דאיהו ו' מן וייצר.

ויהיב לון אחרנין מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, דמתמן אתייהיבת אורייתא באסור והתר, מימינא חיי ומשמאלא מיתה, ובגין דא אמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, ולא

מצד של עץ החיים, שהוא באמצע של א, שנאמר בו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל האילן של עץ הדעת למטה. בין כך הגיה זקן הזקנים, עתיק העתיקים, יורד ואומר להם: חכמים, כמה עסקתם? אמרו לו: ודאי בזה שאמר רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים. ואמר להם: ודאי סוד עליון יש כאן, והרי פרושה בלשיבה העליונה, וכדי שלא תטעו ירדתי אליכם, כדי שיתגלה הסוד הזה ביניכם, שהוא סוד עליון טמיר מבני האדם (הדור).

בנדאי אבני שיש טהור הן י' י', שמהם יוצאים מים זפים, והם רמוזים באות א, בראש ובסוף י' י', שהיא נטוי ביניהם, הוא עץ החיים, מי שאוכל ממנו, וחי לעולם.

ואלין שני היודיים הם רמוזים בוייצר, והם שתי יצירות, יצירה של עליונים ויצירה של תחתונים, והם חכמה בראש וחכמה בסוף, תעלומות חכמה, ודאי הם תעלומות מהחכמה העליונה (שהיא) תחת הפתר העליון.

והם כנגד שתי עינים, שבהם שתי דמעות יורדות לים הגדול, ולמה ירדו? משום שהתורה, משני לוחות הללו היה מוריד משה לישראל, ולא זכו, ונשברו ונפלו, וזה גרם לאבדן של בית ראשון ושני, ולמה נפלו? משום שפרח מהם ו', שהיא ו' מן וייצר.

ונתן להם אחרים מצד של עץ הדעת טוב ורע, שמשם נתנה תורה באסור והתר, מימין חיים ומשמאל מיתה, ומשום זה אמר רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו לאבני שיש אל תגידו מים מים, ואל תהיו שוקלים אבני שיש

טהור לאַבנים אַחרות, שְׁהֵן חַיִּים וּמִיתָה, שְׁשֵׁם לֵב חֶכֶם לִימִינוּ שֶׁל אָדָם, וְלֵב כְּסִיל לְשִׂמְלוֹ, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אַתֶּם תְּסַכְּנוּ עֲצַמְכֶם, מִשּׁוּם שֶׁהָאֲבִיבִים הִלְלוּ שֶׁל עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע הֵן בְּפִרּוֹד, וְאֲבִיבֵי הַשִּׁישׁ טְהוֹר הִלְלוּ הֵן בְּיַחְדוֹד, בְּלִי פִרּוֹד כָּלֵל, וְאִם תֹּאמְרוּ שֶׁהָרִי הִסְתַּלַּק מֵהֶם עֵץ הַחַיִּים וּנְפְלוּ וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶן פִּרּוֹד - דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינַי, שֶׁהָרִי אֵין שֵׁם פִּרּוֹד לְמַעְלָה, וְאֵלוֹ שְׁנֹשְׁבָרוּ, מֵאוֹתָם (כַּלִּים) הָיוּ. כֵּאוּ לְנִשְׁק אוֹתוֹ, פִּרַח וְהִסְתַּלַּק מֵהֶם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּל אוֹתָם הַמְתִּים שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יַחֲיוּ וַיִּקּוּמוּ כְּרֵאשׁוֹנָה לְזִמְנֵי שְׁיִחְיֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמְתִּים, מִשּׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַתְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יַחֲיוּ מִתִּיד וְנִבְלְתִי יְקוּמוּן, יַחֲיוּ מִתִּיד - אֵלוֹ הֵם שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְנִבְלְתִי יְקוּמוּן - אֵלוֹ שֶׁבְּאֶרֶץ נִכְרְיָה, שֶׁלֹּא כְּתוּב בָּהֶם תַּחֲיָה אֲלֵא קִימָה, שֶׁהָרִי רוּחַ הַחַיִּים לֹא תִשְׁרָה עֲלֵיהֶם אֲלֵא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוּם כִּף כְּתוּב בָּהֶם יַחֲיוּ. וְנִבְלְתִי יְקוּמוּן, אֵלוֹ שֶׁבְּחוּץ, יִבְרָא הַגּוֹף שֶׁלֹּהֶם וַיִּקּוּמוּ, גּוֹף בְּלִי רוּחַ, וְאַחַר כֵּן יִתְגַּלְּגְלוּ מִתַּחַת הָעֶפֶר עַד שֶׁיִּגְיִעוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם יִקְבְּלוּ נִשְׁמָה, וְלֹא כְּרוּשׁוֹת אַחֲרָת, כְּדִי שִׁיתְקַיְמוּ בְּעוֹלָם כְּרֵאוּי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: בֵּא וּרְאֵה, בְּשִׁעָה שְׁעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחֲיוֹת אֶת הַמְתִּים, כָּל אוֹתָן וְנִשְׁמוֹת שִׁיתְעוֹרְרוּ, כֹּלֶם יְקוּמוּ בְּאוֹתוֹ דְמוּת מִמֶּשׁ שֶׁהָיוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִזְרִיד אוֹתָן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְקוֹרָא לֵהֶם בְּשִׁמוֹת, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב לְכֹלֶם בְּשֵׁם יִקְרָא. וְכָל

תְּהוֹוֹן שְׁקִילִין אֲבִיבֵי שִׁישׁ טְהוֹר לְאֲבִיבִים אַחֲרֵינִין, דְּאֵינּוּן חַיִּי וּמִיתָה, דְּתַמְן לֵב חֶכֶם לִימִינוּ (קַהֲלַת י' ב) דְּבַר נֶשׁ, וְלֵב כְּסִיל לְשִׂמְלוֹ (שם), וְלֹא עוֹד אֲלֵא אַתֶּם תְּסַכְּנוּ עֲצַמְכֶם, בְּגִין דְּאֵלִין אֲבִיבִין דְּעֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע אֵינּוּן בְּפִרּוֹדָא, וְאֵלִין אֲבִיבֵי שִׁישׁ טְהוֹר אֵינּוּן בְּיַחְדוֹדָא בְּלֵא פִּרּוֹדָא כָּלֵל, וְאִם תֹּאמְרוּ דְּהָא אִסְתַּלַּק עֵץ הַחַיִּים מִנֵּייהוּ וּנְפְלוּ וְאֵית פִּרּוֹדָא בִּינֵיהוּ, דְּוֵיבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינַי (תְּהֵלִים ק"א ז), דְּהָא לֵית תַּמְן פִּרּוֹדָא לְעֵילָא, וְאֵלִין דְּאִתְבְּרוּ מֵאֵינּוּן (מְאֵינּוּן) הָווּ, אַתּוּ לְנִשְׁקָא לִיה פִּרַח וְאִסְתַּלַּק מִנֵּייהוּ.

אָמַר (דף פ"א ע"א) רַבִּי יִצְחָק כָּל אֵינּוּן מְתִים דְּאֶרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, יַחֲיוּן וַיִּקּוּמוּן בְּקִדְמִיתָא לְעֵידָן דִּיחֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִיִּתְיָא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַתְעַר עֲלֵיהוּ, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה כו יט) יַחֲיוּ מִתִּיד וְנִבְלְתִי יְקוּמוּן, יַחֲיוּ מִתִּיד אֵלִין אֵינּוּן דְּאֶרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, וְנִבְלְתִי יְקוּמוּן אֵלִין אֵינּוּן דְּבְּאֶרְעָא נּוֹכְרָאָה, דְּלֹא כְּתִיב בְּהוּ תַּחֲיָה אֲלֵא קִימָה, דְּהָא רוּחָא דְּחַיִּי לֹא תִשְׁרִי עֲלֵיהוּ אֲלֵא בְּאֶרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, וּבְגִין כִּף כְּתִיב בְּהוּ יַחֲיוּ, וְנִבְלְתִי יְקוּמוּן אֵלִין דְּלִבְר, יִתְבְּרִי גּוּפָא דְּלַהוּן וַיִּקּוּמוּן גּוּפָא בְּלֵא רוּחָא, וְלִבְתַּר יִתְגַּלְּגְלוּן מִתַּחַת עֶפְרָא עַד דְּמָטוּ לְאֶרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, וְתַמְן יִקְבְּלוּן נִשְׁמָתָא וְלֹא בְּרִשׁוֹ אַחֲרָא, בְּגִין דִּיִתְקַיְמוּן בְּעֶלְמָא כְּדָקָא חֲזִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, תָּא חֲזִי, בְּשִׁעָתָא דְּזִמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲיָא מִיִּתְיָא, כָּל אֵינּוּן נִשְׁמָתִין דִּיִתְעוֹרוּן, כְּלַהוּן יְקוּמוּן בְּהוּא דִּיִּקְנָא מִמֶּשׁ דְּהוּוּ בְּהָאֵי עֶלְמָא, וְנַחֲתִית לּוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְקָרָא לּוֹן בְּשִׁמְהוֹן, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה מ כו) לְכֹלֶם בְּשֵׁם יִקְרָא, וְכָל

נִשְׁמָתָא תִיעוּל לְדוּכְתָהָא,

נשמה תפנס למקומה, ויעמדו בקיום בעולם כראוי, ואז יהיה העולם שלם, ועל אותו זמן כתוב וחרפת עמו יסיר, זה יצר הרע שמחשיף פני האדם ושולט בו.

אמר רבי חזקיה: אם תאמר שכל הגופות של העולם יקומו ויתעוררו מן העפר, אותם גופים שנגטעו בנשמה אחת מה יהיה מהם? אמר רבי יוסי, אותם גופים שלא זכו ולא הצליחו, הרי הם כלא היו, כמו שהיו עץ יבש בעולם הזה, כף גם באתו הזמן, והגוף האחרון יקום, אותו שנגטע והצליח ונטע שרשיו כראוי, ועל אותו הגוף האחרון כתוב והיה כעץ שתול על פלגי מים, שעשה פרות ונטע שרשים והצליח כראוי, ועל אותו הגוף בראשון כתוב והיה כערער בערבה ולא יראה פי יבא טוב. פי יבא טוב, זו תחית המתים.

ומאיר אותו האור שעתיד להאיר לצדיקים, שהיה גנוז לפניו מיום שנברא העולם, זהו שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב, בו עתיד הקדוש ברוך הוא להחיות מתים, זהו שכתוב וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא, ואז יתגבר הטוב בעולם, ואותו שנקרא רע יעבר מן העולם, ואז אותם גופות ראשונים יהיו כלא היו.

אמר רבי יצחק: עתיד הקדוש ברוך הוא להריק על אותם גופות רוחות. אם זכו בהם, יקומו לעולם כראוי, ואם לא, יהיו אפר תחת רגלי הצדיקים. זהו שכתוב ורבים מישני אדמת עפר קיצו וגומר.

אמר רבי אלעזר: וזה מי שהסתלק מן העולם טרם שהגיעו ימיו לעשרים שנים,

ויקומו בקיומא בעלמא כדקא חזי, וכדין יהא עלמא שלים, ועל ההוא זמנא פתיב (שם כה ח) וחרפת עמו יסיר, דא יצר הרע דאחשיף אפי דבר נש ושליט ביה.

אמר רבי חזקיה, אי תימא דכל גופין דעלמא יקומו ויתעורון מעפרא, אינון גופין דאתנטעו בנשמתא חדא מה תהא מנייהו, אמר רבי יוסי אינון גופין דלא זכו ולא אצלחו הרי אינון כלא הוו, כמה דהו עץ יבש בהאי עלמא, הכי נמי בההוא זמנא, וגופא בתראה יקום, ההוא דאתנטע ואצלח ונטע שרשוי כדקא יאות, ועל ההוא גופא בתראה פתיב (תהלים א ג) והיה כעץ שתול על פלגי מים, דעבד אפין ונטע שרשין ואצלח כדקא יאות, ועל ההוא גופא קדמאה פתיב (ירמיה יז ו) והיה כערער בערבה ולא יראה פי יבא טוב, פי יבא טוב דא תחית המתים.

ואתנהיר ההוא נהורא דזמין לאנהרא לצדיקיא, דהוה קמיה גניז מיומא

דאתברי עלמא, הדא הוא דכתיב (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב, ביה זמין קודשא בריך הוא לאחיא מיתיא, הדא הוא דכתיב (מלאכי ג ב) וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא, וכדין יתגבר טוב בעלמא, וההוא דאתקרי רע יתעבר מעלמא, וכדין אינון גופין קדמאין ליהו כלא הוו.

אמר רבי יצחק זמין קודשא בריך הוא לארקא על אינון גופין רוחין, אי זכו בהו יקומו לעלמא כדקא יאות, ואם לאו יהו קטמא תחות רגליהון דצדיקיא, הדא הוא דכתיב (דניאל יב ב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו וגומר.

אמר רבי אלעזר והאי מאן דאסתלק מעלמא עד לא מטון יומוי לעשרין

מאיזה מקום נענש? משום (שהיה משלש עשרה שנים ומעלה), שהרי משלש עשרה ומטה אינו בר ענש, אלא בחטאו של אביו, אבל משלש עשרה ומעלה מה הוא? אמר לו הקדוש ברוך הוא, חס עליו שימות זכאי, ונותן לו שכר טוב באותו העולם, ולא ימות חייב שיענש באותו העולם, והרי פרושה.

אמר לו: אם הוא רשע ולא הגיע ימיו לעשרים שנים מה הוא? כיון שהסתלק מן העולם במה הוא ענשו? אמר לו: בזה התקיים - ויש נספה בלא משפט, שפענש יורד לעולם, אותו שפוגש באותו המשחית נענש, שלא השגיחו עליו מלמעלה, ועליו כתוב עונותיו ולפדונו את הרשע. את - לרבות מי שלא הגיעו ימיו להענש, עונותיו ולפדונו, ולא בית הדין שלמעלה, ובחבלי חטאתו יתמד, ולא בית הדין שלמטה.

תקון אחר וארבעים

בראשית, שם תשר"י, וזו זרוע שניה, יום השני, יש"ת חשף סתרו. נשארה ר', היא ראש השנה, ושם הבדלה בין טוב ורע, ובראש השנה המלך הוא דין, וכל הספירות נקראו דינים ומשפטים מצדו, וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו, אלו מימינים לכף זכות, ואלו משמאילים לכף חובה, וכשיתעוררו ישראל עם שופרות, ומעלים לשם את השכינה, שהיא תרועת מלך כעשרה שופרות, משום שהיא אינה עולה פחות מעשרה, באותו זמן ויהי מבדיל בין מים למים, מפריד הקדוש ברוך הוא בין אלו שמימינים לכף זכות, ובין אלו

שנין, מאן אתר אתענש, בגין (דהוי מתליסר שנין ולעילא) דהא מתליסר ולתתא לאו בר ענשא הוא אלא בחטאה דאבוי, אבל מתליסר ולעילא מהו, אמר ליה, קודשא בריך הוא חס עליה דלימות זכאה, ויהיב ליה אגר טב בההוא עלמא, ולא ימות חייב דיתענש בההוא עלמא, והא אוקמוה.

אמר ליה אי חייבא הוא ולא מטון יומי לעשרין שנין מהו, כיון דאסתלק מעלמא במאי הוא עונשיה, אמר ליה ברא אתקיים ויש נספה בלא משפט (משלי יג כג), דכד ענשא נחית לעלמא איהו דאערע בההוא מחבלא אתענש, דלא אשגחו עליה מלעילא, ועליה פתיב (משלי ה כב) עונותיו ולפדונו את הרשע, את לאסגאה מאן דלא מטון יומי לאתענשא, עונותיו ולפדונו ולא בי דינא דלעילא, ובחבלי חטאתו יתמד (שם) ולא בי דינא דלתתא.

תקונא חד וארבעין

בראשית תמן תשר"י, ודא דרועא תניינא יום תניינא, יש"ת חשף סתרו (תהלים יח יב). (דף פא ע"ב) אשתאר ר' איהי רא"ש השנה ותמן הבדלה בין טוב לרע, ובראש השנה מלכא איהו דין, וכל ספירן אתקריאו דינין ומשפטין מסטריה, וכל צבא השמים קיימין עליה מימיניה ומשמאליה, אלין מימינין לכף זכות, ואלין משמאילין לכף חובה, וכד ישראל יתערוך בשופרות, וסלקין תמן לשכינתא דאיהי תרועת מלך בעשרה שופרות, בגין דאיהי לא סלקא פחות מעשרה, בההוא זמנא ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ו), אפריש קודשא בריך הוא בין אלין דמימינים לכף זכות, ובין אלין דמשמאילים

שמשמאילים לכף חוכה, ונאמר
הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה
אותם פרגע.

וער התשרי הזה נאמר בתשרי
נברא העולם, ושם שבת שניה
מאותן שבע שבתות, (ושם בת שש,
בת מאלו השש), וחמשה רקיעים,
וששי שמים, הם כנגד ששת ימי
בראשית, ובכלם אמר טוב, פרט
ליום השני, משום שאין בתשרי
א' להשלים לבראשית, משום
שהסתלק בחטאו של אדם,
ומשום כף הצפון הוא פגום,
ומשום זה מצפון תפתח הרעה,
עד שמשתלם, וכמו שאברהם
שהוא ימין, יום הראשון שבו
כלולות ותלויות מאתים ארבעים
ושמונה מצוות עשה, כף גם
מיצחק, שהוא כמו היום השני,
תלויות בו שלש מאות ששים
וחמש מצוות לא תעשה, יום
השלישי בו הכל כלול, וממנו
תלויות מצוות עשה ולא תעשה
כענבים באשכול.

תקון ארבעים ושנים

בראשית, שם איש, שנאמר בו
ויעקב איש תם, וזה היום
השלישי, שהרי שלשה אפנים
היו עד כאן. היום הראשון והיום
השני והיום השלישי, כל אחד
הוציא את אפנותו. היום הראשון
אמר לו אותו אפון מפלא
ומכסה, שהוא אי"ן, הכולל שלש
ספירות, א' פתור, י' חכמה, ו'
פינה, וה' אותיות מנצפ"ך
מהעולם הבא הם כנגד ה'
העליונה.

אמר לכל אחד משלשת הימים
שיוציא אפנותו, אמר ליום
הראשון יהי אור, מיד הוציא
אפנותו ועשה אותה, זהו שכתוב
ויהי אור, והרי פרשהו שאין
היה אלא על ידי עשיה, א' מן אי"ן פורח באור הוציא אור, י' הוציא רקיע, ו' מן אי"ן

לכף חוכה, ואתמר (במדבר יז כב) הבדלו מתוך
העדה הזאת ואכלה אותם פרגע.

וער האי תשרי אתמר בתשרי נברא העולם,
ותמן שבת תניינא מאלין שבע שבתות,
(נ"א ותמן בת שית בת מאלין שית), וחמשה רקיעין,
ושתיתאה שמים, אינון לקבל שית יומי
בראשית, ובכלהו אמר טוב, בר מיומא
תניינא, בגין דלית בתשרי א' לאשלמא
בראשית, בגין דאסתלק בחוכה דאדם, ובגין
דא צפון איהו פגים, ובגין דא מצפון תפתח
הרעה (ירמיה א יד), עד דאשתלים, וכמה
דאברהם דאיהו ימינא יומא קדמאה ביה
פלילן ותליין מאתן וארבעין ותמנא פקודין
דעשה, הכי נמי מיצחק דאיהו פגוונא דיומא
תניינא תליין ביה שס"ה מצות לא תעשה,
יומא תליתאה ביה פליל פלא, מגיה תליין
פקודין דעשה ולא תעשה, כענבין באתפלא.
תקונא ארבעין ותריין

בראשית תמן איש, דאתמר ביה (בראשית כה כז)

ויעקב איש תם, ודא יומא
תליתאה, דהא תלת אומנין הוו עד הכא, יומא
קדמאה ויומא תניינא ויומא תליתאה, כל חד
אפיק אומנותיה, יומא קדמאה אמר ליה ההוא
אפון מופלא ומכוסה דאיהו אי"ן, פליל תלת
ספירן א' פתור י' חכמה ו' פינה, וה' אתוון
מנצפ"ך מעלמא דאתי אינון לקבל ה' עלאה.
אמר לכל אחד מתלת יומין דיפיק
אומנותיה, אמר ליומא קדמאה יהי אור
מיד אפיק אומנותיה ועביד ליה, הדא הוא
דכתיב (שם א ג) ויהי אור, והא אוקמוהו דלית
הויה אלא על ידי עשיה, א' מן אי"ן דהויה
פרח באור אפיק אור, י' אפיק רקיע, ו' מן
הויה אלא על ידי עשיה, א' מן אי"ן שהיה פורח באור הוציא אור, י' הוציא רקיע, ו' מן אי"ן

הוציא יבֿשָׁה. זְהוּ שְׁכַתּוּב וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה
הַיַּבֿשָׁה. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ
הַמַּיִם, כָּאֵן כַּמָּה מַצּוֹת, מַצּוֹת
הַיַּחֲדוּד וּמַצּוֹת פְּרִיָּה וְרִבְיָה. מַצּוֹת
הַיַּחֲדוּד שְׁהִיא יְקוּוּ הַמַּיִם,
מִתְּפַנְסִים הַיַּחֲדוּד שֶׁל כָּל סְפִירָה
וּסְפִירָה לְמְקוֹם אֶחָד, שְׁהִיא
הַכּוּנִס שֶׁל הַכּל, אֶל מְקוֹם אֶחָד,
שְׁהוּא מְקוּוּה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה.

הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד,
וְיְהו"ה הוּא נִקְרָא מְקוֹם, וְהָרִי
פְּרֻשָׁה בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם,
וְאֵין הָעוֹלָם מְקוּמוֹ, כְּמוֹ כֵּן י'
עֶשֶׂר פְּעֻמִּים הוּא ק' מִן מְקוֹם,
ה"ה חֲמֵשׁ פְּעֻמִּים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד
עוֹלָם עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ עֶשְׂרִים
וְחֲמֵשׁ, כְּחֻשְׁבוֹן אוֹתוֹת הַיַּחֲדוּד,
שְׁתֵּי הַפְּעֻמִּים שְׁמִינְדִים שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם שֵׁשׁ תְּבוּת, שְׁבִהָן
עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ
אוֹתוֹת. אִם כֵּן, מַה זֶה ק'? מַאֲה
כְּרֻכּוֹת שְׁחִיב אָדָם לְכַרֵּךְ אֶת
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם, נִשְׁאָר
ו', שֵׁשׁ פְּעֻמִּים שֵׁשׁ עוֹלָם
שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, כְּחֻשְׁבוֹן כְּנָפֵי
הַשְּׂרָפִים, שְׁנֹאמֶר בְּהֵם שְׂרָפִים
עֲמָדִים מִמַּעַל ל"ו, וְהַכְּנָפִים
הַלְלוּ תְּלוּיוֹת מו', שְׁהוּא שֵׁשׁ
הַתְּבוּת שֶׁל הַיַּחֲדוּד, וְבוֹ עוֹלָם
אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת שְׁבִהָן
נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ. תְּמַצָּא
שְׁמִקוּ"ם עוֹלָה יְהו"ה כְּחֻשְׁבוֹן
כְּמוֹ זֶה: י' ק', ה"ה כ"ה כ"ה, ו'
ל"ו, עוֹלָה הַכּל מַאֲה שְׁמוֹנִים
וְשֵׁשׁ כְּחֻשְׁבוֹן מְקוּ"ם, וְבוֹ פְּק"ו
פְּלִילִיָּה, וְבוֹ קפ"ו תְּהוּמוֹת בְּלָב
יָם.

בְּשֵׁם הַזֶּה שְׁהוּא יְהו"ה, צְרִיף
לְכַנֵּס אֶת דְּרָגוֹת הַיַּחֲדוּד וְלִהְיוֹת לְכִל
בוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שְׁהֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, יְהו"ה מְקוֹם לְיו"ד

אֵין אֲפִיק יַבֿשָׁה, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (שם) וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם
אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבֿשָׁה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ
הַמַּיִם, הֲכָא כַּמָּה פְּקוּדִין, פְּקוּדָא דִּיחֻדָּא
וּפְקוּדָא דְפְרִיָּה וְרִבְיָה, פְּקוּדָא דִּיחֻדָּא דְאִיהוּ
יְקוּוּ הַמַּיִם, מִתְּפַנְשִׁין יַחֲדָא דְכָל סְפִירָא
וּסְפִירָא לְאַתֵּר חַד דְאִיהוּ כְּנִישׁוֹ דְכָלָא, אֶל
מְקוֹם אֶחָד, דְאִיהוּ מְקוּוּה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה.

וַיֹּאמֶר תְּלִיתָאָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
יְהו"ה אֶחָד (דְּבָרִים ו' ד), וְאִיהוּ יְהו"ה
מְקוֹם אֲתְקָרִי, וְהָא אוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין,
דְּקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא אֲתְקָרִי מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם
וְאֵין הָעוֹלָם מְקוּמוֹ, כְּגוּוֹנָא דָא י' עֶשֶׂר זְמַנִּין
אִיהוּ ק' מִן מְקוֹם, ה"ה חֲמֵשׁ זְמַנִּין כָּל חַד
וְחַד סְלָקֵן כ"ה כ"ה, כְּחֻשְׁבוֹן אֲתוּוֹן דִּיחֻדָּא
תְּרִין זְמַנִּין דְּמִיחֻדִּין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל דְאֵינוֹן שִׁית
תִּיבִין, דְּבַהוֹן כ"ה כ"ה אֲתוּוֹן, אִם בְּן מְאִי
ק', מַאֲה בְּרַכָּאָן דְּחִיב בְּר נֶשׁ לְבָרְכָא לְקוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא בְּכָל יוֹמָא, אֲשַׁתָּאָר ו', שִׁית זְמַנִּין
שִׁית סְלָקִין תְּלַתִּין וְשִׁית, כְּחֻשְׁבוֹן גְּדַפִּין
דְּשְׂרָפִים דְאֲתָמַר בְּהוֹן (ישעיהו ו' ב) שְׂרָפִים
עוֹמְדִים מִמַּעַל ל"ו, וְאֵלִין גְּדַפִּין תְּלַיִין מִן ו'
דְאִיהוּ שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וּבַה סְלָקִין אַרְבַּעִין
וְתִרִין אֲתוּוֹן, דְּבַהוֹן אֲתְבְּרִיאֵוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא,
תְּשַׁכַּח (ד' ט' פ' ע"א) מְקוּ"ם דְּסְלִיק יְהו"ה
בְּחֻשְׁבוֹנָא כְּגוּוֹנָא דָא, י' ק', ה"ה כ"ה כ"ה,
ו' ל"ו, סְלִיק כְּפ"ו כְּפ"ו כְּחֻשְׁבוֹן מְקוּ"ם,
וּבִיָּה (ישעיהו כח ז) פְּק"ו פְּלִילִיָּה, וּבִיָּה קפ"ו
תְּהוּמֵי בְּלָבָא דִּימָא.

בְּהַאי שְׁמָא דְאִיהוּ יְהו"ה צְרִיף לְאַתְּפַנְשָׁא
דְרָגִין דִּיחֻדָּא, וְלֹאכְלָלָא בִיָּה עֶשֶׂר
סְפִירָן כְּגוּוֹנָא דָא, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
בוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שְׁהֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, יְהו"ה מְקוֹם לְיו"ד

ה"א וא"ו ה"א, שהוא סתום ונעלם, ומשום זה נקרא עולם עלם, צריך להעלים אותו מפל העולם, שהוא עלם, והשכינה נעלמה, זהו שפתוב ונעלמה מעיני כל חי.

אין ספירה שאין שם יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וכך צריך לכנס בו הכל בכל מקום, שכל השמות הן פנויים לו, ושכינתו היא יהו"ה, היא כלולה מארבע אותיות, והוא לא נקרא מקום אלא בה, מקום אחד ודאי, הוא לא נקרא אדם (אחד) אלא בה, כמו שהאדם שלמטה שברא בדמותו, שנאמר בו זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.

ועוד, כי אחד קראתיו, כמו שעשר הספירות, שהן א' פתח עליון, ח' שמונה ספירות מחכמה עד צדיק, ד' המלכות הקדושה, עליה נאמר למען יאריך ימים על ממלכתו, ואם חס ושלוש פוחת אדם מעשר ליחד בה, מסתלק הקוץ מן ד' מן אחד ונשארת יבשה, וסוד הדבר - יקווי הפנים מתחת השמים, שהיא תחת השמים, שהוא הקדוש ברוך הוא, שנאמר בו ואתה תשמע השמים, שהנקבה היא תחת בעלה.

וכך כל מי שפוגם את אות הברית, באותה הטפה שהיא היחוד, וזורק אותה במקום אחר, גורם לה להיות יבשה מצדו, שהסתלק המעין והיחוד ממנה, והיא נשארת יבשה, וזה גורם חרבן העולם, ומיד נאמר ונהר יחרב ויבש, שהוא הנהר שיוצא מעדן, שמשקה את הגן, שהיא תורה שבכל פה שנושקית מתורה שבכתב, שכוללת

דאינון עשר ספירות בלימה, יהו"ה מקום ליו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו סתים ונעלם, ובגין דא אתקרי עולם עלם, דצריך לאעלמא ליה מפולי עלמא, דאיהו עלם, ושכינתא נעלמה, הדא הוא דכתיב (איוב כח כא) ונעלמה מעיני כל חי.

לא ספירה דלית תמן יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, והכי צריך לאתפנשא פלא ביה בכל אתר, דכל שמחן אינון פנויין ליה, ושכינתיה איהי יהו"ה איהי פלילא מארבע אתוון, ולא אתקרי איהו מקום אלא בה, מקום אחד ודאי, איהו לא אתקרי אדם (ג"א אחד) אלא בה, כגוונא דאדם דלתתא דברא בדיוקניה, דאתמר ביה (בראשית ה ב) זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.

ועוד פי אחד קראתיו (ישעיה נא ב), כגוונא דעשר ספירות, דאינון א' פתח עלאה, ח' תמניא ספירן מחכמה עד צדיק, ד' מלכותא קדישא, עליה אתמר (דברים יז כ) למען יאריך ימים על ממלכתו, ואם חס ושלוש פחית בר נש מעשר ליחדא בה, אסתלק קוצא מן ד' מן אחד ואשתארת יבשה, ורזא דמלה (בראשית א ט) יקווי הפנים מתחת השמים, דאיהי תחת השמים דאיהו קודשא בריך הוא, דאתמר ביה (מלכים א ב לב) ואתה תשמע השמים, דנוקבא איהי תחות בעלה.

והכי כל מאן דפגים אות ברית, בההיא טפה דאיהי יחודא, וזריק לה באתר אחרא, גרים לה למהוי יבשה מסטריה, דאסתלק נביעו ויחודא מינה, ואשתארת איהי יבשה, ודא גרים חרבן עלמא, ומיד אתמר (ישעיה יט ה) ונהר יחרב ויבש, דאיהו נהר דנפיק מעדן, דאשקי ליה לגן דאיהי אורייתא שבכל פה,

חמשים ושלשה סדרים של
התורה.

תקון ארבעים ושלשה

בראשית, שם את"ר יב"ש, וזהו
נהר יחב ויבש, באותו זמן
שהוא יבש והיא יבשה, צווחים
הבנים למטה ביחוד ואומרים
שמע ישראל, ואין קול ואין
עונה. זהו שכתוב אז יקראנני ולא
אענה.

וכך מי שגורם שתסתלק קבלה
וחכמה מתורה שבעל פה
ומתורה שבכתב, וגורם שלא
ישתדלו בהן, ואומרים שאין
אלא פשט בתורה ובתלמוד,
בודאי פאלו הוא יסלק את המעין
מאותו נהר ומאותו גן. אזי לו,
טוב שלא נברא בעולם ולא ילמד
אותה תורה שבכתב ותורה
שבעל פה, שנחשב לו פאלו
החזיר העולם לתהו ובהו, וגורם
עני בעולם וארץ הגלות.

ויאמר אלהים תדשא הארץ
דשא וכו', אמר רבי אלעזר:
אבא, והרי קרא לו יבשה, מאיפה
תדשא הארץ? אמר לו: בני, כף
למד תשובה לכל בני העולם,
שאם אדם יחזור בתשובה, מוריד
לה המעין שהסתלק, ומה
שהיתה יבשה קורא לה ארץ,
ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו
מקנה הפנים וימים, זהו שכתוב
ויקרא אלהים ליבשה ארץ
ולמקנה הפנים קרא ימים. באותו
זמן שנקראת ארץ, מה פתוב בו?
ויאמר אלהים תדשא הארץ,
להוציא זרעים ופרות שהן
נשמות, כל אחד למינהו, אלו
הנשמות שנגזרו מפסא כבודו,
ואלו רוחות שנגזרו ממלאכים,
ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים,

דאיהי מתשקיא מאורייתא דבכתב, דכלילא
ג"ן סדרים דאורייתא.

תקונא ארבעין ותלת

בראשית תמן את"ר יב"ש, ודא איהו ונהר
יחב ויבש (שם ה), בההוא זמנא
דאיהו יבש ואיהי יבשה, צווחין לתתא
ביחודא ואמריין שמע ישראל, ואין קול ואין
עונה, הדא הוא דכתיב (משלי א כח) אז יקראנני
ולא אענה.

והכי מאן דגרים דאסתלק קבלה וחקמתא
מאורייתא דבעל פה ומאורייתא
דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמריין
דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא,
בודאי פאלו הוא יסלק נביעו מההוא נהר
ומההוא גן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי
בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב
ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה פאלו
אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא
בעלמא וארץ גלותא.

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא
וכו' (בראשית א יא), אמר רבי אלעזר אבא

והא קרא ליה יבשה, מאן תדשא הארץ, אמר
ליה ברי הכי אוליף תיובתא לכל בני עלמא,
דאם בר נש יחזור בתשובתא, נחית לה נביעו
דאסתלק, ומה דהוה יבשה קרא לה ארץ,
ונהר דהוה חרב ויבש קרא ליה מקנה הפנים
וימים, הדא הוא דכתיב (שם י) ויקרא אלהים
ליבשה ארץ ולמקנה הפנים קרא ימים, בההוא
זמנא דאתקרי ארץ מה פתיב ביה (שם יא) ויאמר
אלהים תדשא הארץ, לאפקא זרעין ואיבין
דאינון נשמתין (דף פב ע"ב) כל חד לזניהו, אלין
נשמתין דאתגזרו מפורסי יקריה, ואלין רוחין
דאתגזרו ממלאכים, ואלין נפשין דאתגזרו מאופנים, ואלין

דאתגזרו ממלאכים, ואלין נפשין דאתגזרו מאופנים, כל חד אפיק לזנייהו

כָּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינֵהוּ אֶת כָּל
אֶחָד כְּרֹאיוּי. עֵץ פְּרִי - זֶה תַלְמִיד
חֶכֶם, עֵשֶׂה פְּרִי - זוּ בֵּת זּוּגוּ, לְכָל
אֶחָד כְּרֹאיוּי, (כָּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינוֹ).

וְעוֹד, עֵץ פְּרִי - זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, עֵשֶׂה פְּרִי - זֶה צְדִיק,
אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ - זוּ
הַשְּׂכִינָה, שְׁכַל הַזְרָעִים נִכְלָלִים
בָּהּ, וְכֵאן הַמְצוּהָ שֶׁל פְּרִיָה
וְרִבְיָה, לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְזָרְעִים, זֶהוּ
שְׁפָתוֹב לֹא תִהְיֶה בְרָאָה לְשִׁבְתָּ
יִצְרָה, וּמִי שֶׁמִּתְבַּטֵּל מִפְּרִיָה
וְרִבְיָה, כְּאֵלוֹ הַחֲזִיר אֶת אוֹתָהּ
אָרֶץ יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה בְּרִכּוֹת,
כָּל אֶחָד לְפִי דוֹגְתוֹ, מִי שְׁפוּגִם
לְמַטָּה פּוֹגֵם לְמַעְלָה אֶת הַמְּקוֹם
שֶׁנִּגְזְרָה נִשְׁמָתוֹ.

תקון ארבעים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם תְּרֹ"י, שָׁם א"ש,
וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם. מְאֹרֶת
כְּתִיב, חֶסֶד ו', זוּ תוֹרָה שְׁבַכְתָּב.
מַה זֶה מְאֹרֶת? זוּ תוֹרָה שְׁבַעַל
פֶּה, וְאֵף עַל גִּב שְׁבַארוּהָ מְאֹרֶת
חֶסֶד זוּ לִילִית, שְׁבַעִים פְּנִים
לְתוֹרָה, וּמִשׁוֹם זֶה מְאֹרֶת בְּמִקְוֹם
הַזֶּה, אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כִּי נִרְ
מְצוּהָ, וְתוֹרָה אוֹר זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר אֶת
הַמְּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשַׁלֵּת הַיּוֹם וְאֶת
הַמְּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלֵּת הַלַּיְלָה.
כֵּאן מְצוּהָ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה, אֶת
הַמְּאֹר הַגָּדוֹל - סוּד הַעֲשִׂירִים,
וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן - סוּד הַעֲנִיִּים,
וּכְמוֹ שֶׁהִלְבְּנָה לוֹוֶה מִן הַשֶּׁמֶשׁ
וְאֵין לָהּ אוֹר אֶלָּא מִמֶּה דִּיהֵיב לָהּ
נוֹתְנָת לָהּ, כִּף הַשְּׂכִינָה אוֹמֶרֶת
לוֹוֶה עֲלֵי וְאֵין פּוֹרֵעַ, שְׁכַף צְרִיף
אָדָם לִהְיוֹת מְלוּוֶה לְעֵנִי, וּכְמוֹ כֵּן
לוֹוִים הַפּוֹכְכִים וְהַמְזֻלּוֹת זֶה מְזָה,
וְהַמְּלֹאכִים זֶה מְזָה. וְסוּד הַדְּבָר
- וּמְקַבְּלִים זֶה מְזָה, כִּף לוֹוֶה
הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה,

לְכָל חֵד כְּדָקָא יָאוּת, עֵץ פְּרִי דָא תַלְמִיד חֶכֶם,
עוֹשֶׂה פְּרִי דָא בֵּת זּוּגִיָה, לְכָל חֵד כְּדָקָא יָאוּת,
(כָּל חֵד אֲפִיק לְזוּגִי).

וְעוֹד עֵץ פְּרִי דָא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, עוֹשֶׂה
פְּרִי דָא צְדִיק, אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ
דָא שְׂכִינְתָא, דְכָל זָרְעִין אֲתַכְלִילֵן בָּהּ, וְהִכָּא
פְּקוּדָא דְפְרִיָה וְרִבְיָה לְמַעַבְד אֲפִין וְזָרְעִין,
הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מה יח) לֹא תִהְיֶה בְרָאָה
לְשִׁבְתָּ יִצְרָה, וּמֵאֵן דְאֲתַבְטֵל מִפְּרִיָה וְרִבְיָה,
כְּאֵלוֹ אֲחִזֵּר לְהֵיָא אָרֶץ יִבְשָׁה, וּמִנַּע בְּרִכְאָן
מִינָהּ, כָּל חֵד לְפּוֹם דְרִגְיָה, מֵאֵן דְפָגִים לְתַתָּא
פָּגִים לְעֵילָא, לְאַתֵּר דְאֲתַגְזֵר נִשְׁמָתִיהּ.

תקונא ארבעין וארבע

בְּרֵאשִׁית, תַּמָּן תְּרֹ"י תַּמָּן א"ש, וְעַלֵּיהֶוּ
אֲתַמָּר (בראשית א יד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם, מְאֹרֶת כְּתִיב חֶסֶד
ו' דָא אוֹרִיָתָא דְבְכְתָב, מֵאֵי מְאֹרֶת דָא
אוֹרִיָתָא דְבַעַל פֶּה, וְאֵף עַל גִּב דְאוּקְמוּהָ
מְאֹרֶת חֶסֶד דָא לִילִית, שְׁבַעִין אֲנַפִּין
לְאוֹרִיָתָא, וּבְגִין דָא מְאֹרֶת בְּהֵאֵי אֲתֵר, הֵיָא
דְאֲתַמָּר בָּהּ (משלי ו כג) כִּי נִרְ מְצוּהָ, וְתוֹרָה אוֹר
עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְעַלֵּיהֶוּ אֲתַמָּר (בראשית א
טז) אֶת הַמְּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשַׁלֵּת הַיּוֹם וְאֶת
הַמְּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלֵּת הַלַּיְלָה.

הִכָּא פְּקוּדָא לְמַעַבְד צְדָקָה, אֶת הַמְּאֹר
הַגָּדוֹל רְזָא דְעֵתִירִין, וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן
רְזָא דְמִסְפְּנִין, וּכְמָה דְסִיְהֵרָא לוֹוֶה מִן שְׁמֵשָׁא,
וְלֹא אֵית לָהּ נְהוּרָא אֶלָּא מִמֶּה דִּיהֵיב לָהּ
שְׁמֵשָׁא, הִכִּי שְׂכִינְתָא אֲמֶרֶת לוֹוֶה עֲלֵי וְאֵין
פּוֹרֵעַ, דִּהִכִּי צְרִיף בְּרִ נֶשׁ לְמַהוּי מְלוּוֶה
לְמִסְפְּנָא, וּכְגוּוֹנָא דָא לוֹוִין כְּכִבְיָא וּמְזֻלִי דָא
מִן דָא, וּמְלֹאכְיָא דָא מִן דָא, וְרְזָא דְמַלְהָ
וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, הִכִּי לוֹוֶה שְׂכִינְתָא דְאֵיהִי

מן הקדוש ברוך הוא, ומקבלת ממנו, שנאמר בו פי שמש ומגן יהו"ה אלהי"ם, וכן היה מקבל יהושע ממש, כמו שבארוהו פני משה בפני חמה ופני יהושע בפני לבנה, וכך היו כל הנביאים לפני משה כמו הלבנה והפוככים לפני השמש, שאין להם אור אלא מן השמש.

תקון ארבעים וחמשה

בראשית ברא אלהי"ם, א"ל הי"ם, הי"ם של התורה, ועליו נאמר ויאמר אלהי"ם ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על הארץ. פאן מצוה לעסק בתורה, שנאמר בה הוי כל צמא לכו למים, ואלו שעוסקים בתורה יורשים נפש מהשכינה. זהו שכתוב ישרצו המים שרץ נפש חיה, ועוף יעופף - זו רוח, שנאמר בו פי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, וזהו יהו"ה, העמוד האמצעי.

בגדרו מטרו"ן ששמו כשם רבו, ו' הראש של העוף, ו' הגוף שלו, ה"ה שני כנפיו, שבהם פורח למעלה ויורד למטה, ואלו שני הכנפים הם שני הכלים ה"ה, שבהם נאמר והחיות רצוא ושוב, שהם י"ו, הכל עולה ב', הכל יורד בו, כהכל שיוצא מפי הכפזן, וכך הי"ם עולה ויורד וגליו רצים ושבים, ורוצים להחזיר את העולם לתהו ובהו, ובוזמן שמסתכלים בשכינה, שהיא תחום הי"ם, חוזרים למקומם. בא וראה, ו' היא אמירה ודבור וקריאה, ו' קול, ה"ה הכל שיורד בדבור, הכל עולה בקול, הקול עולה, דבור יורד, וכשהוא עולה ויורד, מלאכי אלהי"ם עולים ויורדים בו, שהם המחוות והחילות שלו,

סיהרא קדישא מקודשא ברוך הוא, ומקבלת מניה, דאתמר ביה (תהלים פד יב) פי שמש ומגן יהו"ה אלהי"ם, והכי הוה מקבל יהושע מן משה, כמה דאוקמוהו פני משה בפני חמה ופני יהושע בפני לבנה, והכי הוה כל נביאי קדם משה פגון סיהרא וככביא קדם שמשא, דלא אית לון נהורא אלא משמשא.

תקונא ארבעין וחמשה

בראשית ברא אלהי"ם, א"ל הי"ם, ימא דאורייתא, ועליה אתמר (בראשית א כ) ויאמר אלהי"ם ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על הארץ, הכא פקודא למלעי באורייתא, דאתמר בה (ישעיה נה א) הוי כל צמא לכו למים, ואלין דעסקין באורייתא ירתין נפש חיה משכינתא, הדא הוא דכתיב ישרצו המים שרץ נפש חיה, ועוף יעופף דא רוח דאתמר ביה (קהלת יב) פי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, והאי איהו יהו"ה עמודא דאמצעיתא.

דקבריה מטרו"ן דשמיה כשם רביה, ו' רישא דעופא, ו' גופא דיליה, ה"ה תרי גדפוי דבהון פרח לעילא ונחית לתתא, ואלין תרין גדפין אינון תרין הכלים ה"ה, דבהון אתמר (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב, דאינון י"ו, הכל סליק ב' הכל נחית בו, כהכל דנפיק מפומא דכבשן, והכי ימא סליק ונחית, וגלגלוי רצים ושבים. (דף פג ע"א) ובעאן לאחזרא עלמא לתהו ובהו, ובזמנא דמסתפלין בשכינתא דאיהי תחום ימא חזרין לאתריהו, תא חזי ו' איהי אמירה ודבור וקריאה, ו' קול, ה"ה הכל נחית בדבור, הכל סליק בקול, קול סליק, דבור נחית, וכד איהו סליק ונחית מלאכי אלהי"ם סלקין ונחתיין

וזה סוד מי עלה שמים וירד.
אשרי מי שמעלה בו תפלות,
שהרי התפלה היא סלם שבה
מעלים ומורידים אותה מלאכי
אלהים.

יש מי שמעלים אותה למעלה,
ויש מי שמורידים אותה למטה.
כשמעלים אותה למעלה, מעלים
אותה בזכיות, וכשורידת, יורדת
בזכיות, זה לצדיק גמור עולה
ממנו בזכיות ויורדת בו בזכיות.
לבינוני שזכיותיו שקולים
לחובותיו, היא תלויה באויר, אם
החובות רבים על הזכיות (כחוט
השערה), היא מעלה אותו בחובות
ומורידה אותו בזכיות, ונוטל בה
שכרו בעולם הזה. לרשע גמור,
שאין לו זכות בעולם לא למעלה
ולא למטה, עולה ממנו בחובות
ויורדת עליו בחובות.

הרי פאן פי עוף השמים יוליך
את הקול, שנאמר בו ועוף
יעופף, כמו מועף ביעף. על פני
רקיע השמים, זו הנשמה, שאלו
שזוכים בתורה נאמר בהם ישרצו
המים שרץ נפש חיה וגומר,
שיורשים נשמות מן התורה,
לאחרים - כל אחד למינו כפי
מעשיו. זהו שכתוב ביום הששי
ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש
חיה למינה בהמה ורמש וגומר.
בהמה - אלו עמי הארץ
שמעשיהם כבהמות, עליהם
נאמר תוצא הארץ נפש חיה
למינה בהמה ורמש.

תקון ששה וארבעים

בראשית, ברא שית, והן שש
הנפשים של חיה, שנאמר בה
ועוף יעופף על הארץ על פני
רקיע השמים, הן שש ספירות
שכולל העוף הזה, שהוא העמוד
האמצעי, יש מי שירש רוח
הקדש בדרך אצילות מן העוף

ביה, דאינון משריין וחיילין דיליה, ודא איהו
רזא מי עלה שמים וירד (משלי ל ד), זפאה איהו
מאן דסליק צלותין ביה, דהא צלותא איהו
סלם, דבה מלאכי אלהים סלקין ונחתין לה.
אית למאן דסלקין לה לעילא, ואית למאן
דנחתין לה לתתא, כד סלקין לה לעילא
סלקין לה בזכוון, וכד נחתת נחתת בזכוון,
האי לצדיק גמור סליקת מגיה בזכוון ונחיתת
ביה בזכוון, לבינוני דזכוון דיליה שקילין
לחובין, איהי תליא באוירא, אם חובין
מתרבין על זכוון (כחוט השערה), איהי סלקא ליה
בחובין ונחתא ליה בזכוון, ונטיל בה אגריה
בהאי עלמא, לרשע גמור דלית ליה זכו
בעלמא לא לעילא ולא לתתא, סלקא מגיה
בחובין ונחית עליה בחובין.

הא הכא פי עוף השמים יוליך את הקול (קהלת
י ב). דאתמר ביה ועוף יעופף, כגון מועף
ביעף (דניאל ט א), על פני רקיע השמים דא נשמה,
דאלין דזפאן באורייתא אתמר בהון ישרצו
המים שרץ נפש חיה וגומר, דירתין נשמתין
מאורייתא, לאחרנין כל חד לזנוי כפום
עובדוי, הדא הוא דכתיב ביומא
שתיתאה (בראשית א כד) ויאמר אלהים תוצא
הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וגומר,
בהמה אלו עמי הארץ דעובדהון כבעירן,
עלייהו אתמר תוצא הארץ נפש חיה למינה
בהמה ורמש.

תקונא שית וארבעין

בראשית ברא שית, ואינון שית גדפין דחיה,
דאתמר בה (שם ב) ועוף יעופף על
הארץ על פני רקיע השמים, אינון שית ספירן
דכליל האי עוף דאיהו עמודא דאמצעיתא,
אית מאן דירית רוחא דקודשא בארץ אצילות

הָזֶה, וַיֵּשׁ מִי שְׂיִוְרֵשׁ רוּחַ מְאוֹתוֹ הַעֲוֹף
שֶׁהוּא נֶעַר, שְׁשָׂמוּ כְּשֵׁם רַבּוֹ, וַיֵּשׁ מִי
שְׂיִוְרֵשׁ רוּחַ מִלְמֻטָּה שֶׁל הָאָרֶץ, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר קִהְלֵת מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם
הַעֲלָה הִיא לְמַעְלָה, וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ.

תקון שבעה וארבעים

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵא שִׁית, וְזֶה הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי,
שְׁנֵאמַר בּוֹ וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם
הַשְּׁשִׁי, כִּאֲן שְׁלֹשָׁה אָמְנִים שְׁנַיִם. אֲמֵן
אֶחָד הוֹצִיא מְאוֹרוֹת בְּיוֹם הַרְבִּיעִי,
שֶׁהָיוּ תְלוּיִים בְּיוֹם הַרְאֵשׁוֹן שְׁנֵאמַר
בּוֹ אוֹר, הָאֲמֵן הַשְּׁנִי הוֹצִיא אֶת שְׂרָץ
הַמַּיִם, זֶהוּ שְׁכַתוּב יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם, וְזֶה
הָיָה תְלוּי בְּיוֹם הַשְּׁנִי שְׁנֵאמַר בּוֹ מַיִם,
זֶהוּ שְׁכַתוּב יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. כִּאֲן
מַיִם וְכִאֲן מַיִם. הָאֲמֵן הַשְּׁלִישִׁי (הוֹצִיא
עֲשִׂיבִים וְרִיעִים) כְּנֶגֶד הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי,
שְׁנֵאמַר בּוֹ תִדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב
מְזִרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ, וְנֵאמַר בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי
פָּרוּ וּרְבּוּ וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ. מֵה זֶה
וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ? אֵלֶּא אוֹתָהּ שֶׁהִיֵּתָה
יְבֻשָׁה בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, נֵאמַר כִּאֲן וּמִלְאוּ
אֶת הָאָרֶץ, זֶהוּ שְׁכַתוּב מְלֵא כָּל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, וְזֶה בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד. קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה
צְבָאוֹת כְּנֶגֶד יְקוּוֹ הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה
הַיְבֻשָׁה, כְּנֶגֶד מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי הִתְמַקְּנוּ שֵׁשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל
הַכֶּסֶּא, וּכְּבוֹ נִבְרָא אָדָם בְּצַלְמוֹ, שֶׁהוּא
מוֹכֵן לְשִׁבְתָּהּ עַל הַכֶּסֶּא. זֶהוּ שְׁכַתוּב
וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ,
וְכִאֲן שְׁמֵי מְצוּוֹת, אַחַת - נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, וְהַשְּׁנִיָּה - וַיִּבְרָא
אֱלֹהִיִּם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

מֵהָאֵי עוֹף, וְאֵית מְאֵן דְּיָרִית רִוְחָא מֵהֵהוּא
עוֹף דְּאִיהוּ נֶעַר, שְׁמִיָּה כְּשֵׁם רַבִּיָּה, וְאֵית
מְאֵן דְּיָרִית רִוְחָא מִלְתַּתָּא דְּאַרְעָא, כְּמָה
דְּאָמַר קִהְלֵת (קִהְלֵת ג' כ"א) מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי
הָאָדָם הַעֲלָה הִיא לְמַעְלָה, וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ.

תקונא שבע וארבעין

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא שִׁית, וְדָא יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה,
דְּאִתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית א' ל"א) וַיְהִי
עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי, הֵכָא תִּלְת אוֹמְנִין
תְּנַיִנִין, אוֹמְן חַד אֲפִיק נְהוּרִין בְּיוֹמָא
רְבִיעָאָה, דְּהוּוּ תְלוּיִן בְּיוֹמָא קְדָמָאָה
דְּאִתְמַר בֵּיה אוֹר, אוֹמְנָא תְּנַיִנָא אֲפִיק
רִיחְשָׂא מְמִיא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ש"ס)
יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם, וְדָא הוּוּ תְלוּיָא בְּיוֹמָא
תְּנַיִנָא, דְּאִתְמַר בֵּיה מַיִם, הֵדָא הוּא
דְכְּתִיב (ש"ס ו') יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, הֵכָא
מִיא וְהֵכָא מִיא, אוֹמְנָא תְּלִיתָאָה (אֲפִיק עֲשִׂבִין
וְרִיעִין) לְקַבְּל יוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאִתְמַר
בֵּיה (ש"ס י"א) תִדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מְזִרִיעַ
זֶרַע לְמִינֵהוּ, וְאִתְמַר בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה (ש"ס)
פָּרוּ וּרְבּוּ וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ, מֵאֵי וּמִלְאוּ
אֶת הָאָרֶץ אֵלֶּא הֵהִיא דְּהוֹת יְבֻשָׁה בְּיוֹמָא
תְּלִיתָאָה, אִתְמַר הֵכָא וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ,
הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (יִשְׁעִיהוּ ו' ג') מְלֵא כָּל הָאָרֶץ
(דף פג ע"ב) כְּבוֹדוֹ, וְדָא בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת (יִשְׁעִיהוּ ו' ג'), לְקַבְּל יְקוּוֹ הַמַּיִם

מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד (בְּרֵאשִׁית א' ט') וְתִרְאֶה הַיְבֻשָׁה, לְקַבְּל מְלֵא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה אִתְמַקְּנוּ שִׁית דְּרָגִין דְּכְרִסְיָא, וּבֵיה אִתְבְּרִי
אָדָם בְּצַלְמוֹ, דְּאִיהוּ מוֹכֵן לְשִׁבְתָּהּ עַל הַכֶּסֶּא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ש"ס כ"ו) וַיִּבְרָא
אֱלֹהִיִּם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְהֵכָא תְּרִין פְּקוּדִין, חַד נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדַמוֹתֵנוּ (ש"ס כ"ו), וְתְּנַיִנָא וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

נעשה אדם, זו מצוה למול את הגר, להיות בצלמנו במילת הערלה, כדמותנו בפריצה, ואם שומר אות הברית בשניהם, הוא בצלמנו כדמותנו, ואם לא - לא. ואם מקים זכור ושמור בשבת, הוא בצלמנו כדמותנו, ואם לא - לא, ואין לו חלק בזרע ישראל, ואם מיחד את הקדוש ברוך הוא פעמים בכל יום בקריאת שמע ביום ובליילה, הוא בצלמנו כדמותנו, ואם לא - לא, ואם הוא מניח תפלין של יד ותפלין של ראש בכל יום, שהם כנגד זכור ושמור, הוא בצלמנו כדמותנו, ואם לא - לא, ואם הוא מקים יבום וחליצה הוא בצלמנו כדמותנו, ואם לא - לא, והכל באהבה ויראה של הקדוש ברוך הוא.

ועוד, נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, למי אמר את זה (למעלה)? לאותם המלאכים שמברכים ומקדשים את הקדוש ברוך הוא למעלה בכל יום בברוך וקדוש קדוש קדוש. זהו שפתוב וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש. ומנין לנו שמברכים אותו? אלא כששואלים איה מקום פבודו להעריצו, אומרים ברוך פבוד יהו"ה ממקומו, ואנו כנגדם מקדשים אותו בקדוש קדוש קדוש, ומברכים אותו ברוך פבוד יהו"ה ממקומו.

והם אומרים על ישראל נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. בצלמנו, שמקדשים את הקדוש ברוך הוא כמו שבארנו, וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש, כדמותנו כדמותנו, לעמתם משבחים וקראים יהו"ה ממקומו, ועוד למעלה נעשה אדם, כאן נכללו כל הספירות,

נעשה אדם, דא פקודא למגזר ית גיורא, למהוי בצלמנו בגזירו דערלה, כדמותנו בפריצה, ואם נטיר אות ברית בתרוייהו איהו בצלמנו כדמותנו ואם לאו לאו, ואי מקיים זכור ושמור בשבת איהו בצלמנו כדמותנו ואם לאו לאו, ולא אית ליה חולקא בזרעא דישראל, ואם מיחד לקודשא בריך הוא תריין זמנין בכל יומא בקריאת שמע ביממא ובלייליא איהו בצלמנו כדמותנו ואם לאו לאו, ואם הוא מנח תפלין דיד ותפלין דרישא בכל יומא דאינון לקבל זכור ושמור איהו בצלמנו כדמותנו ואם לאו לאו, ואי איהו מקיים יבום וחליצה איהו בצלמנו כדמותנו ואי לאו לאו, וכלא ברחימו ודחילו דקודשא בריך הוא.

ועוד נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, למאן אמר דא (לעילא), לאינון מלאכיא דמברכין ומקדשין לקודשא בריך הוא לעילא בכל יומא בברוך וקדוש קדוש קדוש, הדא הוא דכתיב (ישעיהו יג) וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש, ומנלן דמברכין ליה, אלא כד שאלין איה מקום פבודו להעריצו, אמרין ברוך פבוד יהו"ה ממקומו (יחזקאל ג יב), ואנן לקבליהון מקדשין ליה בקדוש קדוש קדוש, ומברכין ליה ברוך פבוד יהו"ה ממקומו.

ואינון אמרין על ישראל נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א כו) בצלמנו דמקדשין לקודשא בריך הוא פמה דאוקימנא, וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש, כדמותנו לעומתם משבחים ואומרים ברוך פבוד יהו"ה ממקומו, ועוד לעילא נעשה אדם, הכא אתפלילו כל ספירן, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאינון עשר, וסלקין לחושפן אדם,

וְאָמְרוּ בְּגִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדַמוֹתֵנוּ, וַיְרִדוּ בְּדַגַּת הַיָּם (שם) אֵלַיִן תְּלַמְיָדֵי
 חֲכָמִים דְּמַתְּרַבִּין בִּימָא דְאוּרִייתָא, דִּירְתִין
 מִתַּמָּן נֶפֶשׁ חַיָּה, וּבַעוּף הַשָּׁמַיִם אֵלַיִן מְאִרֵי
 דְּזַכּוּוֹן, דְּבִזְכוּתֵהוֹן (דְּזִכּוּתֵהוֹן) פְּרַחִין לְעֵילָא
 וַיְרִתִין מִתַּמָּן רוּחָא, דְּאִיהוּ עוּף יַעֲוֹפֵף בְּגַדְפִין
 דְּפִקוּדִין דַּעֲשָׂה, וּבִבְהֵמָה אֵלַיִן עַמֵי הָאָרֶץ
 דְּאִתְמַר בְּהוֹן (במדבר יד ט) אַל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ
 כִּי לְחַמְנוּ הֵם.

וְעוֹד נַעֲשֵׂה אָדָם, שְׂכִינְתָא תַתָּא נְטִילַת עֲצָה
 מְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (ישעיה
 מד יג) כְּתַפְאֲרַת אָדָם לְשַׁבַּת בֵּית, דְּעַמּוּדָא
 דְּאִמְצָעִיתָא וּשְׂכִינְתָא עֲלֵיהּ אִתְמַר (בראשית ה
 ב) זָכַר וַיִּנְקְבֵהּ בְּרֵאֵם, וְאִתְקְרִיאוּ אָדָם, וּכְגוּוֹנָא
 דִּילֵיהּ אָמַר לְתַתָּא בְּאָדָם וַחַוָּה, זָכַר וַיִּנְקְבֵהּ
 בְּרֵאֵם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, וּכְמָה דְקוּדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ אִתְקְרִי אֶחָד, הֵכִי קָרָא
 לוֹן אֶחָד לְאָדָם וּלְאִתְתֵיהּ, הָדָא הוּא
 דְכְתִיב (ישעיה נא ב) כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, דְּתַפְאֲרַת
 אִיהוּ א"ח כְּלִיל תִּשְׁע סְפִירָן, מְלַכּוּת ד'
 עֲשִׂירִית לֵיהּ, כְּלִילָא מַעֲשָׂר דְּאִינוּן יו"ד ה"א
 וְא"ו ה"א, וְאִיהִי ד' כְּלִילָא מְאַרְבַּע אֲתוּוֹן
 דְּאִינוּן יְהו"ה, קוּצָא דְאֵת ד' מוֹרָה עַל עֲשָׂר,
 וְד' עַל אַרְבַּעָה, דְּהֵכִי רְשׁוּת הַיְחִיד רְחִבּוּ
 אַרְבַּעָה וּגְבָהוּ עֲשָׂרָה וְהָא אוּקְמוּהָ.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵם
 אֱלֹהִיִּים בְּרָא אוֹתוֹ (בראשית ה ב), הֵכָא
 פְּקוּדָא דְתַפְלִין, תָּא חֲזִי כַּל מָאן דְּאַנַח תַּפְלִין
 עַל רִישֵׁיהּ וְעַל דְּרוּעֵיהּ, קָלָא סְלִיק בְּכַל יוּמָא
 לְכַל חִינוּן מְרַכְבוֹת, וְאוּפְנִים וּשְׂרָפִים
 וּמְלָאכִים דְּמַמְנָן עַל צְלוֹתִין, הָבוּ יִקְר לְדִיוקְנָא
 דְּמִלְפָא דְאִיהוּ מָאן דְּאַנַח תַּפְלִין, דַּעֲלֵיהּ
 אִתְמַר (שם) וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ

שְׁהַן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, שְׁהַן
 עֲשָׂר, וְעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן אָדָם,
 וְאוּמְרִים בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה,
 נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ.
 וַיְרִדוּ בְּדַגַּת הַיָּם - אֵלוּ תְלַמְיָדֵי
 חֲכָמִים שְׂמַתְגַּדְלִים בֵּינֵם הַתּוֹרָה,
 שְׂיִוְרָשִׁים מִשֵּׁם נֶפֶשׁ חַיָּה, וּבַעוּף
 הַשָּׁמַיִם - אֵלוּ בַעֲלֵי הַזְּכִיּוֹת
 שְׂבִזְכוּתָם (שְׂזִכּוּתָם) פּוֹרְחִים
 לְמַעְלָה וַיִּוְרָשִׁים מִשֵּׁם רוּחַ,
 שְׁהוּא עוּף יַעֲוֹפֵף בְּכַנְפֵים שֶׁל
 מַצּוֹת עֲשָׂה, וּבִבְהֵמָה - אֵלוּ עַמֵי
 הָאָרֶץ, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם אַל תִּירָאוּ
 אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לְחַמְנוּ הֵם.

וְעוֹד נַעֲשֵׂה אָדָם, הַשְׂכִּינָה
 הַתַּחְתּוֹנָה נְטִילַת עֲצָה מִן הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שְׁנֹאֲמַר בּו כְּתַפְאֲרַת
 אָדָם לְשַׁבַּת בֵּית, שְׁעַל הַעַמּוּד
 הָאִמְצָעִי וְהַשְׂכִּינָה נֹאֲמַר זָכַר
 וַיִּנְקְבֵהּ בְּרֵאֵם, וַיִּקְרָאוּ אָדָם,
 וּכְמוֹתוֹ אָמַר לְמִטָּה בְּאָדָם וַחַוָּה,
 זָכַר וַיִּנְקְבֵהּ בְּרֵאֵם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם
 אָדָם, וּכְמוֹ שְׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וּשְׂכִינְתוֹ נִקְרָא אֶחָד, כֶּף קָרָא
 לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ אֶחָד. זְהוּ שְׂכִינְתוֹ
 כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, שְׂתַפְאֲרַת הוּא
 א"ח כּוֹלֵל תִּשְׁע סְפִירוֹת,
 הַמְּלַכּוּת ד' עֲשִׂירִית לוֹ, כְּלוּלָה
 מַעֲשָׂר שְׁהֵם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א,
 וְהַד' כְּלוּלָה מְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שְׁהַן
 יְהו"ה. הַקּוּץ שֶׁל הָאוֹת ד' מוֹרָה
 עַל עֲשָׂר, וְד' עַל אַרְבַּעָה, שְׂכַף
 רְשׁוּת הַיְחִיד - רְחִבּוּ אַרְבַּעָה
 וּגְבָהוּ עֲשָׂרָה, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
 בְּצַלְמֵם אֱלֹהִיִּים בְּרָא אוֹתוֹ, כְּאֵן
 מַצּוֹת תַּפְלִין. בֵּא וְרָאָה, כַּל מִי
 שְׂמַנִּיחַ תַּפְלִין עַל רִאשׁוֹ וְעַל
 זְרוּעוֹ, קוֹל עוֹלָה בְּכַל יוֹם לְכַל
 הַחַיּוֹת, מְרַכְבוֹת, וְאוּפְנִים
 וּשְׂרָפִים וּמְלָאכִים שְׂמַמְנִים עַל
 הַתַּפְלוֹת: תְּנוּ כְבוֹד לְדַמוֹת
 הַמְּלַךְ, שְׁהוּא מִי שְׂמַנִּיחַ תַּפְלִין,
 שְׁעָלִיו נֹאֲמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת

הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים
בָּרָא אֹתוֹ. בְּצַלְמוֹ - בתְּפִלִּין שֶׁל
רֹאשׁ, כְּמוֹ הַתְּפִלִּין שֶׁל רַבּוֹן
הָעוֹלָם, שֶׁהֵן הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה,
תְּפִלִּין עַל הָרֹאשׁ (שְׁהוּא) הָעֵמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהִיא הַכֶּלֶל שֶׁל שְׁלֹשׁ
הַסְּפִירוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת, וְהָעֵמוּד
הָאֲמֻצָּעִי כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת,
וְהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה תְּפִלִּין עַל רֹאשׁוֹ,
הוּא הַתְּפִלִּין שֶׁמְנַיֵחַ הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם. בְּצַלְמֵ
אֱלֹהִים - תְּפִלִּין שֶׁל יָד, זֶה
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא
קְשׁוּרָה לוֹ, וְעֲלֶיהָ נֹאמֵר וְנִפְשׁוֹ
קְשׁוּרָה כְּנִפְשׁוֹ, שְׁנֵיהֶם בְּיַחַד
אֶחָד, בְּקֶשֶׁר אֶחָד, הַרְצוּעָה
כְּרוּכָה בְּאֲצְבָע שְׂמָאל, זֶה
הַקְּדוּשִׁין שֶׁלָּהּ, שֶׁהִיא הַטְּבַעַת
כְּרוּכָה בְּאֲצְבָע שְׁלָהּ, וְכֵהָ הִיא
קְשׁוּרָה עִמּוֹ וְהוּא עִמָּה, הָרִי
קְדוּשָׁה.

בְּרַכָּה, הַכֶּלֶל שֶׁל שֶׁבַע סְפִירוֹת,
וְהֵן שֶׁבַע הַבְּרָכוֹת שֶׁל חֲתָן, שֶׁהֵן
ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי צְדִיק, עֲלֵיו נֹאמֵר
וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, שְׁיִירֵשׁ
מֵהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, וְהָאוֹת י' עַל
רֹאשׁוֹ הִיא חֲכָמָה י', כֵּה נַעֲשֶׂה
ז', שֶׁבַע בְּרָכוֹת שְׁיִירֵשׁ חֲתָן
וְכֵלָה, וְכַלּוּלִים בְּצְדִיק יוֹם
הַשְּׁבִיעִי, שְׁבוּ מַתִּיחָדִים חֲתָן
וְכֵלָה, שֶׁהוּא יֵאֱהָדוּנָה י', וְהָרִי
פָּרְשׁוּהוּ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאֲרָץ,
וְתִרְגוּם - שְׂאֲחוֹז בְּשָׂמִים וּבְאֲרָץ,
וְהוּא אוֹת הַבְּרִית, שְׂאִין יַחַד
לְחַתֵּן וְכֵלָה חוּץ מִמֶּנּוּ.

וְיִכְלוּ הַשָּׂמִים וְהָאֲרָץ וְכָל צְבָאָם.
וְיִכְלוּ, בְּצְדִיק נְכַלְלִים כָּל
הָאִיבָרִים וְכָל הַסְּפִירוֹת, כָּל
הָאִיבָרִים שֶׁהֵם מְצוּוֹת עֲשֶׂה, שְׁבוּ
אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוֹת, שְׁכ"ל
כּוֹלֵל הַכֶּל, וְהוּא הַכֶּל, וּמִמֶּנּוּ
תִּלְוֵי הַכֶּל, הָעֵמוּד שְׁנוּשָׂא שָׂמִים
וְאֲרָץ עֲלָיו, וְכֵה נַעֲשׂוּ כָלֵל וּפְרָט וְכָלֵל, וּמִשׁוּם זֶה וְיִכְלוּ, כּוֹלֵל שָׂמִים וְאֲרָץ, שָׂמִים אֵשׁ וּמִים,

בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ. (דף ט"ז ע"א) בְּצַלְמוֹ
בְּתְּפִלִּין דְּרִישָׁא, כְּגוֹנוּא דְּתְּפִלִּין דְּמֵאֲרִי
עֲלָמָא, דְּאִינוּן שְׂכִינְתָא עֲלָאָה תְּפִלִּין עַל רִישָׁא
(דְּאִיהוּ) דְּעֵמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, דְּאִיהִי כְּלָלָא
דְּתַלְתַּ סְפִירָן קְדָמָאִין, וְעֵמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא
כְּלִיל שִׁית סְפִירָן, וְאִימָא עֲלָאָה תְּפִלִּין עַל
רִישִׁיהָ, אִיהוּ תְּפִלִּין דְּאַנְחָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּכָל יוֹמָא, בְּצַלְמֵ אֱלֹהִים תְּפִלִּין דִּיד, דָּא
שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה דְּאִיהִי קְשִׁירָא לִיהָ, וְעֲלָהּ
אֲתָמֵר (בְּרֵאשִׁית מֵד ל) וְנִפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ,
תְּרוּיְהוּ בְּיַחַדָּא חֲדָא בְּקְשׁוּרָא חֲדָא, רְצוּעָה
כְּרִיכָא בְּאֲצְבָעָא שְׂמָאלָא דָּא קְדוּשִׁין דִּילָהּ,
דְּאִיהִי טְבַעַת כְּרוּכָא בְּאֲצְבָעָא דִּילָהּ, וְכֵהָ אִיהִי
קְשִׁירָא עִמָּיהָ וְאִיהוּ עִמָּה, דָּא קְדוּשָׁה.

בְּרַכָּה כְּלָלָא דְּשֶׁבַע סְפִירָן, וְאִינוּן שֶׁבַע
בְּרַכָּאָן דְּחֲתָן, דְּאִינוּן ז' יוֹם הַשְּׁבִיעִי
צְדִיק, עֲלֵיהָ אֲתָמֵר (משלי י' ו) וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ
צְדִיק, דְּיִרִית מֵאִימָא עֲלָאָה, וְאַת י' עַל רִישִׁיהָ
אִיהוּ חֲכָמָה י', כֵּה אֲתַעֲבִיד ז', שֶׁבַע בְּרַכָּאָן
דְּיִרִית חֲתָן וְכֵלָה, וְכַלּוּלִין בְּצְדִיק יוֹם הַשְּׁבִיעִי,
דְּבִיהָ מַתִּיחָדִין חֲתָן וְכֵלָה, דְּאִיהוּ יֵאֱהָדוּנָה י',
וְהָא אוּקְמוּהוּ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאֲרָץ (ר"ה א כ"ט
א) וְתִרְגוּם דְּאֲחִיד בְּשָׂמִיא וּבְאֲרַעָא, וְאִיהוּ
אוֹת בְּרִית, דְּלִית יַחַדָּא לְחֲתָן וְכֵלָה בְּרַ מְנִיהָ.

וְיִכְלוּ הַשָּׂמִים וְהָאֲרָץ וְכָל צְבָאָם (בְּרֵאשִׁית ב'
א). וְיִכְלוּ בְּצְדִיק אֲתַפְלִילֵן כָּל אֲבָרִין
וְכָל סְפִירָן, כָּל אֲבָרִין דְּאִינוּן פְּקוּדִין דְּעֲשֶׂה,
דְּבִיהָ אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְמַעֲבַד כָּל
פְּקוּדִין, דְּאִיהוּ כְּ"ל כְּלִיל כָּלָא וְאִיהוּ כָּלָא
וּמְנִיהָ תִּלְוֵי כָּלָא, עֵמוּדָא דְּאִיהוּ סְבִיל שְׂמִיא
וְאֲרַעָא עֲלֵיהָ, וְכֵה אֲתַעֲבִידוּ כָּלֵל וּפְרָט וְכָלֵל,
וּבְגִין דָּא וְיִכְלוּ כְּלִיל שְׂמִיא וְאֲרַעָא, שָׂמִים
וְאֲרָץ עֲלָיו, וְכֵה נַעֲשׂוּ כָלֵל וּפְרָט וְכָלֵל, וּמִשׁוּם זֶה וְיִכְלוּ, כּוֹלֵל שָׂמִים וְאֲרָץ, שָׂמִים אֵשׁ וּמִים,

וְזֶה שְׂמַאל וְיָמִין, שְׁמַיִם - הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, הָאֲרִץ
- הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְכָל צְבָאָם
- נִצַּח וְהוּד, שֶׁהֵם צְבָא הַשְּׁמַיִם,
מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁבַע סְפִירוֹת
שְׂדוּד שְׁבַח בָּהֶם אֶת הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב לֶךְ יְהו"ה
הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמֵר. בְּגִלְל זֶה
נִקְרָא יוֹם הַשְּׁבִיעִי כָּלֵל שְׁבַע,
וְעוֹלָיִם לְשַׁבְעִים שֶׁל חֻשְׁבוֹן
הַתְּבוֹת שֶׁל קְדוּשׁ וְיִכְלוּ.

וְיִכְרַ אֱלֹהִיִּים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, זֶה
הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא אֱלֹהִיִּים.
אֲחֵר שְׁכָלֵל בּוֹ שְׁבַע סְפִירוֹת,
נִקְרָאוּ עַל שְׁמוֹ כָּל הַשְּׁפָתוֹת שְׁבַע
שְׁפָתוֹת, אֲחֵר כֶּף כּוֹלֵל בּוֹ שֶׁלֹּשׁ
סְפִירוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שְׁכָלוֹלוֹת בְּאֵם
הַעֲלִיּוֹנָה, וְקוֹרָא לָהֶם שְׁבִיעִי
שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי עַל שְׁמוֹ. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב וְיִכַל אֱלֹהִיִּים בְּיוֹם
הַשְּׁבִיעִי, הִנֵּה אֲחָד שְׁכָלוֹל בּוֹ,
וַיִּשְׁבּוֹת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי - זֶה הַשְּׁנִי,
וְיִכְרַף אֱלֹהִיִּים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
- הָרִי שֶׁלֹּשׁ, לְהַפְלֵל בְּעֶשֶׂר
סְפִירוֹת, שְׁאִין סְפִירָה שְׁלֹא
נִכְלַלֵּת בְּעֶשֶׂר, כָּל אַחַת
בְּמַמְשָׁלְתָהּ, אֲבָל מְמַשְׁלֵת הַצְּדִיק
הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, בּוֹ נִקְרָאוּ כָּל
הַסְפִירוֹת הַשְּׁבִיעִיּוֹת, שְׁבַעִים
תְּבוֹת הֵן בְּקְדוּשׁ וְיִכְלוּ, וְזָכוּר
וְשְׁמוֹר הָרִי שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם
כְּחֻשְׁבוֹן וְיִכְלוּ.

וּבְשַׁבַּת צְרִיף לְתַקֵּן שְׁלַחַן עִם
אַרְבַּע רַגְלִים, כְּמוֹ הַשְּׁלַחַן
שֶׁלְמַעֲלָה, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ זֶה הַשְּׁלַחַן
אֲשֶׁר לְפָנֵי יְהו"ה, וְעֲלֶיהָ נֹאֲמַר
תַּעֲרוֹף לְפָנֵי שְׁלַחַן, שְׁלַחַנּוֹ שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זֶה הַשְּׂכִינָה,
הִיא מִצַּד הַצְּפוֹן שֶׁהוּא גְבוּרָה,
וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנּוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה
שְׁלַחַן בְּצָפוֹן, וְגַר דּוֹלֵק לְיָמִין
כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ מְנוּרָה
בְּדָרוֹם, מִטָּה בְּאֲמֻצְעֵי מִצַּד
הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי.

אֲשׁ וּמִיָּם וְדָא שְׂמַאֲלָא וְיָמִינָא, שְׁמַיִם עֲמוּדָא
דְאֲמֻצְעִיתָא כְּלִיל תְּרוּיָהוּ, הָאֲרִץ שְׂכִינְתָא
תַּתָּאָה, וְכָל צְבָאָם נִצַּח וְהוּד דְאִינוּן צְבָא
הַשְּׁמַיִם, בְּגִין דְאִיהוּ כְּלִיל שְׁבַע סְפִירָן דְשַׁבַּח
דְּיָד בְּהוּן לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא הָדָא הוּא, דְכְּתִיב
(ד"ה א כט יא) לֶךְ יְהו"ה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמֵר,
בְּגִין דָּא אֲתִקְרִי יוֹם הַשְּׁבִיעִי כָּלֵל שְׁבַע, וְסִלְקִין
לְשַׁבְעִין דְחֻשְׁבוֹן תִּיבִין דְקְדוּשׁ וְיִכְלוּ.

וְיִכְרַ אֱלֹהִיִּים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי (בראשית ב ב), דָּא
אִימָא עֲלָאָה דְאִיהִי אֱלֹהִיִּים בְּתַר דְכְּלִיל
בִּיהַ שְׁבַע סְפִירָן, אֲתִקְרִיאוּ עַל שְׁמִיהַ כְּלִיהוּ
שְׁפָתוֹת שְׁבַע שְׁפָתוֹת, לְבַתַּר כְּלִיל בִּיהַ תְּלַת
סְפִירָן עֲלִאִין דְכְּלִיל בְּאִימָא עֲלָאָה, וְקָרָא לּוֹן
שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי עַל שְׁמִיהַ, הָדָא הוּא
דְכְּתִיב (שם) וְיִכַל אֱלֹהִיִּים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי הָא
חַד דְכְּלִיל בִּיהַ, וַיִּשְׁבּוֹת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי דָּא
תְּנִינָא, וְיִכְרַף אֱלֹהִיִּים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הָא
תְּלַת לְאֲתַכְּלָלָא בְּעֶשֶׂר סְפִירָן, דְלִית סְפִירָה
דְלָא אֲתַכְּלִילֵת בְּעֶשֶׂר, כָּל חַדָּא בְּמַמְשָׁלָה
דִּילָהּ, אֲבָל מְמַשְׁלָה דְצְדִיק יוֹם הַשְּׁבִיעִי בִּיהַ
אֲתִקְרִיאוּ כָּל סְפִירָן שְׁבִיעִיּוֹת, שְׁבַעִין תִּיבִין
אִינוּן בְּקְדוּשׁ וְיִכְלוּ, וְזָכוּר וְשְׁמוֹר הָא שְׁבַעִין
וְתִרִין כְּחֻשְׁבוֹן וְיִכְלוּ.

וּשְׁבַת צְרִיף לְתַקֵּנָא בִּיהַ פְּתוּרָא בְּאַרְבַּע
רַגְלִין, כְּגוּוֹנָא דְפְתוּרָא דְלְעִילָא
דְאֲתַמַּר בִּיהַ (יחזקאל מא כב) זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנֵי
יְהו"ה, וְעֲלָהּ אֲתַמַּר (תהלים כג ה) תַּעֲרוֹף לְפָנֵי
שְׁלַחַן, פְּתוּרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דָּא
שְׂכִינְתָא, אִיהִי מְסֻטְרָא דְצָפוֹן דְאִיהוּ גְבוּרָה,
וּבְגִין דָּא תִקְנּוּ מְאִרִי מְתִנִּיתִין שְׁלַחַן בְּצָפוֹן,
וְגַר דְלִיק לְיָמִינָא כְּגוּוֹנָא דְלְעִילָא, דְאֲתַמַּר
בִּיהַ מְנוּרָה בְּדָרוֹם, מִטָּה בְּאֲמֻצְעִיתָא מְסֻטְרָא
דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא.

בא וְדָא, שְׂכִינָה נְקִרָתָא שְׁלַחַן מצד השמאל, וְהַמְנוּרָה מצד הימין, ומטָה מְמַצְעַת מצדו של העמוד האמצעי, ומשום זה זווגוּ בְּאִמְצַע בין צפון לדרום, וְהָרִי פְּרֻשָׁיָה חֲכָמִים, כָּל הַנוֹתֵן מִטָּתוֹ בֵּין צְפוֹן לְדְרוֹם יִהְיֶה לוֹ בָּנִים זְכָרִים וְכוּ'. הַשְּׁלַחַן סְמוּךְ עַל אַרְבַּעָה עֲמוּדִים, שֶׁהוּא כְּמוֹ שֶׁהַגּוֹף שְׂתוּמְכִים בּוֹ הַזְרוּעוֹת וְהַשּׁוֹקִים שֶׁהֵם אַרְבַּע, וְצָרִיף שֶׁשָּׂה לְחֻמִּים מִצַּד זֶה, וְשֶׁשָּׂה לְחֻמִּים מִצַּד זֶה.

וְכוֹד הַדְּבָר - זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנֵי יְהו"ה, ז"ה בְּחֻשְׁבוֹן ו' ו', שֶׁהֵם שֶׁשָּׂה פְּרָקִים שֶׁל שְׂתֵי הַזְרוּעוֹת וְשֶׁשָּׂה הַפְּרָקִים שֶׁל שְׂתֵי הַשּׁוֹקִים, שֶׁהָרִי הַשְּׂכִינָה נַעֲשִׂית גּוּף לְמַלְךְ בְּכָל תְּקוּנָה, וּבְאֵלוֹ שָׁנִים עֶשֶׂר הַפְּרָקִים שֶׁל הַנְּקִבָה וְשָׁנִים עֶשֶׂר הַפְּרָקִים שֶׁל הַזְכָּר, הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ וְגוֹמֵר. ז"ה עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא אֶחָד, ז"ה עִם הַשְּׂכִינָה אֶחָד, וְהַכֹּל יְהו"ה אֶחָד, מֵיַחַד אֶת שְׁנֵיהֶם, וּכְנֻגַד זֶה אֵל זֶה אָמַר דּוֹד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע רְנָנוֹת, וְהֵם כְּנֻגַד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע סְפָרֵי הַתּוֹרָה.

זֶה הוּא כְּנֻגַד אַרְבַּעָה פָּנִים לְכָל חֵיהַ לְשֵׁלֵשׁ חֵיּוֹת, זֶה הַשְּׁנַי כְּנֻגַד אַרְבַּעָה כְּנָפִים לְכָל חֵיהַ לְשֵׁלֵשׁ חֵיּוֹת, וְזֶהוּ סוּד הַדְּבָר - וְאַרְבַּעָה פָּנִים לְאַחַת וְאַרְבַּעָה כְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם, שְׁכָלָם פּוֹרְחִים בְּשְׁלַחַן לְפָנֵי יְהו"ה בְּכִמְהָ רְנָנוֹת, וְצָרִיף לְחַבֵּר לְשְׁלַחַן הַזֶּה תּוֹרָה, שֶׁהִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשּׁוּם זֶה פְּרֻשָׁהוּ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, שְׁנַיִם שְׂאוּכְלִים עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְכוּ', וְאֵם הוּא אֶחָד אֶחָד וְאֶחָד בְּעַל הַבַּיִת, בְּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְבָרַךְ, בְּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ זֶה

תָּא חֲזִי שְׂכִינְתָא אַתְקִרִיאת פְּתוּרָא מְסֻטָּרָא דְשְׂמַאלָא, וּמְנִרְתָּא מְסֻטָּרָא דִּימִינָא, וּמִטָּה מְמוּצְעַת מְסֻטָּרָא דְעִמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, וּבִגִּין דָּא זְוּגָא דִּילֵיהּ בְּאִמְצָעִיתָא בֵּין צְפוֹן לְדְרוֹם, וְהָא אוֹקְמוּהָ רַבְּנֵי כָּל הַנוֹתֵן מִטָּתוֹ בֵּין צְפוֹן לְדְרוֹם הוֹיִין לֵיהּ בָּנִים זְכָרִים וְכוּ', פְּתוּרָא אִיהִי סְמִיכָא עַל אַרְבַּעָה סְמִיכִין, דְּאִיהִי כְּגוּוּנָא דְגוּפָא דְסְמִיכִין לֵיהּ דְרוּעִין וְשׁוֹקִין דְּאִינוּן אַרְבַּע, וְצָרִיף שִׁית נְהֻמִין מֵהֵאִי סְטָרָא וְשִׁית נְהֻמִין מֵהֵאִי סְטָרָא. (דף ט"ז ע"ב).

וְרָזָא דְמַלְהָ זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנֵי יְהו"ה (יחזקאל מא כב), ז"ה בְּחֻשְׁבוֹן ו' ו', דְּאִינוּן שִׁית פְּרָקִין דְּתָרִין דְרוּעִין וְשִׁית פְּרָקִין דְּתָרִין שׁוֹקִין, דְּהָא שְׂכִינְתָא אַתְעֵבִידַת גּוּפָא לְמַלְכָּא בְּכָל תְּקוּנָא דִּילָהּ, וּבְאֵלִין תָּרִין עֲשָׂר פְּרָקִין דְּנוֹקְבָא, וְתָרִין עֲשָׂר פְּרָקִין דְּדְכוּרָא, מְלָאכִיא אֲמָרִי וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ וְגוֹמֵר, ז"ה עִם קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֶחָד, ז"ה עִם שְׂכִינְתָא אֶחָד, וְכֹלָא יְהו"ה אֶחָד, מֵיַחַד תְּרוּוִיָּהוּ, וְלִקְבַל זֶה אֵל זֶה אָמַר דּוֹד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע רְנָנוֹת, וְאִינוּן לְקַבֵּל עֲשָׂרִין וְאַרְבַּע סְפָרֵי אוֹרִייתָא.

זֶה אִיהוּ לְקַבֵּל אַרְבַּע אַנְפִּין לְכָל חֵיהַ לְתַלַּת חֵיּוּן, זֶה תְּנִינָא לְקַבֵּל אַרְבַּע גְּדָפִין לְכָל חֵיּוֹא לְתַלַּת חֵיּוּן, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְמַלְהָ וְאַרְבַּעָה פָּנִים לְאַחַת וְאַרְבַּעָה כְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם (יחזקאל א' ו'), דְּכִלְהוּ פְּרַחִין בְּפְתוּרָא קְדָם יְהו"ה בְּכִמְהָ רְנָנוֹת, וְצָרִיף לְחַבֵּרָא לְהֵאִי פְּתוּרָא אוֹרִייתָא דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וּבִגִּין דָּא אוֹקְמוּהוּ מְאָרִי מְתַנִּיתִין, שְׁנַיִם שְׂאוּכְלִין עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְכוּ', וְאֵם הוּא חַד אוֹרַח וְחַד בְּעַל הַבַּיִת, בְּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְבָרַךְ, בְּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ זֶה דָּא עִמּוּדָא

העמוד האמצעי למעלה, ואורח
מברוך זה הצדיק, שנאמר בו
וארח צדיקים כאור נגה וגומר,
והצדיק הוא בשבת כאורח שבא
והולך בכל שבת ושבת.

השבת שכינה, בעל הבית שלה
- העמוד האמצעי, והוא בוצע
ופורס פרוסת לחם שהיא טפה,
ונותן לאורח שהוא צדיק ועני,
ואורח מברוך לבעל הבית בכל
מכל כל, שהם שלשת האבות,
בפרכות שהם התברכו,
שהפרכות על ידי הצדיק יורדות
לעמוד האמצעי. זהו שכתוב
וברכות לראש צדיק. מי זה ראש
הצדיק? זה העמוד האמצעי.
תשע ברכות הן ממעלה למטה,
מכתר עד צדיק, ותשע הן ממטה
למעלה, מצדיק עד כתר עליון,
וכלן עולות לשמונה עשרה,
והפלה כלולה מהם.

הפלה למשה, תפלה לדוד, בית
הכנסת הוא כנוס של כל
הפרכות, התפלה היא משום
שהוא סוס לקדוש ברוך הוא,
והיא נעשית טפלה לרוכב, כף
פרשהו בעלי המשנה, אין
הרוכב טפל לסוס אלא הסוס
טפלה לרוכב. יש טפל בט' ויש
תפל בת', כמו היאכל תפל מבלי
מלח?! והתפלה הזו כף היא
בת'.

והיא פוס של יין, שהוא יין
חשובון סו"ד מן יסוד, וצריך בו
עשרה דברים, כמו שבארוהו
בעלי המשנה, והן כחשובון י' מן
יסוד, והם עטור ועטוף, הדחה
ושטיפה, ח"י ומלא, מקבלו
בשתי ידיו ונותנו בימין, ונותן
עניו בו, ומסלקו מן הקרקע
טפח, ומשגרו במתנה לאנשי
ביתו, עטור מצד של עטרה של
ברית מילה, עטוף, עטה אור
כשלמה, ואם הוא עני שאין לו

דאמצעיתא לעילא, ואורח מברוך דא צדיק
דאתמר ביה (משלי ד יח) וארח צדיקים כאור נגה
וגומר, וצדיק איהו בשבת כאורח דאתי ואזיל
בכל שבת ושבת.

שבת שכינתא, בעל הבית דילה עמודא
דאמצעיתא, ואיהו בוצע ופריס פרוסא
דנהמא דאיהי טפה, ויהיב לאורח דאיהו צדיק
ועני, ואורח מברוך לבעל הבית בכל מכל כל
דאינון תלת אבהון, בברכן דאתברכו אינון,
דברכאן על ידי דצדיק נחתין לעמודא
דאמצעיתא, הדא הוא דכתיב (משלי יו) וברכות
לראש צדיק, מאן ראש צדיק דא עמודא
דאמצעיתא, תשע ברכאן אינון מעילא לתתא
מכתר עד צדיק, ותשע אינון מתתא לעילא
מצדיק עד כתר עלאה, וכלהו סלקין ח"י,
וכלה כלילא מנייהו.

תפלה למשה תפלה לדוד, בית הכנסת איהו
פנוסא דכלהו ברכאן, תפלה איהי
בגין דאיהו סוס לקודשא בריך הוא, ואיהי
אתעבדת טפלה לרוכב, הכי אוקמוהו מארי
מתניתין אין הרוכב טפל לסוס אלא הסוס
טפלה לרוכב, אית טפל בט' ואית תפל בת',
כגון היאכל תפל מבלי מלח (איוב ו ט), והאי
תפלה הכי איהי בת'.

ואיהי פוס דיין, דאיהו יין חושפן סו"ד מן
יסוד, וצריך ביה עשרה דברים כמה
דאוקמוהו מארי מתניתין, ואינון כחושפן י'
מן יסוד, ואינון עטור ועטוף הדחה ושטיפה
ח"י ומלא, מקבלו בתרי ידוי ונותנו בימין,
ויהיב עינוי ביה, ומסלקו מן הקרקע טפח,
ומשגריה במתנה לאנשי ביתיה, עטור מסטרא
דעטרה דברית מילה, עטוף עוטה אור
כשלמה (תהלים קד ב), ואם הוא עני דלית ביה

אַלָּא רביעית לוג דְּאִיהִי שְׁעוּרָא דְּאֵת ד', אַתְּמַר
שְׁל הָאוֹת ד', נְאֻמַּר תְּפִלָּה לְעֵנִי
כִּי יַעֲטֹף, הִדְחָה וּשְׁטִיפָה, הִדְחָה
מִבְּפָנִים וּשְׁטִיפָה מִבְּחוּץ, וְסוּד
הַדְּבָר - וְטַהְרוּ וְקַדְּשׁוּ.

קָם וְזָן אַחַד מֵאַחַר הִצֵּל שֶׁל רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
יָפָה אִמְרַתְךָ, אָבָל אֵת הַכּוֹס הַזֶּה
צָרִיף לְהַעֲלוֹתָהּ בְּדַרְגוֹתֶיהָ, עֲטוּר
- מִצַּד שֶׁל עֲטָרָה, שֶׁהִיא כְּתֹר
עֲלִיּוֹן עַל רֹאשׁ הַצַּדִּיק, עֲטוּף -
כְּמוֹ עֲטָה אֹר כְּשֶׁלְמָה. מַה זֶה
עֲטוּהָ? זֶה י' שֶׁהִתְעַטֵּף בְּאוּר
וְנִעְשָׂה אֹרִי, וְזֶה שֶׁהִתְעַטֵּף הוּא
חֲכָמָה, הִדְחָה וּשְׁטִיפָה, שֶׁהוּא
וְטַהְרוּ וְקַדְּשׁוּ, טַהְרָה מִצַּד הַכֶּהֱן,
שֶׁנֶּאֱמַר בַּכֶּהֱן טָבַל וְעָלָה, נִטְהַר
לְאַכֵּל בְּתְרוּמָה, וְקַדְּשׁוּ מִצַּד
הַשְּׂמֹאל. זֶהוּ שְׁכַתוּב וְקַדְּשֵׁת אֵת
הַלְוִיִּם, ח"י מִצַּד שֶׁל צַדִּיק ח"י
הַעוֹלָמִים כּוֹלֵל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
בְּרֻכּוֹת שֶׁל תְּפִלָּה, וּמְלֵא מִצַּד
שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וּמְקַבְּלוֹ
בְּשֵׁתֵי יָדָיו וְנוֹתְנוֹ בְּיָמִין, זֶהוּ
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מִימֵינוּ אֵשׁ דֵּת לְמוֹ,
כִּי יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים,
וְהוּא יְמִינְךָ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַח,
שְׁתֵּי יָדַי הֵן ה"ה, אַחַת שְׂמֹאל
וְאַחַת יָמִין, וּמִשׁוּם כֶּף צָרִיף
לְהַנְתֵּן בְּחֻמֵּשׁ אֲצַבְעוֹת, מִשׁוּם
כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא, וְנוֹתֵן עֵינָיו
בּוֹ, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר עֵינֵי כָל אֱלֹהִים
יִשְׁבְּרוּ, וְהֵם שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמַת
שְׁהֵם י' י', שְׁהֵם בַּת עֵין יָמִין וּבַת
עֵין שְׂמֹאל, וּבִינֵיהֶם ו' קִטְנָה,
זְעִיר אֲנָפִין, שֶׁהוּא שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
שׁ.

וּמִסְלֵק מִן הַקֶּרְקַע טַפַּח מִצַּד שֶׁל
י' קִטְנָה חֲכָמַת שְׁלָמָה, וּמִשְׁגָּרוֹ
בְּמַתְנָה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, זֶה הָאֵם
הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יִשְׁמַח מִשָּׁה
בְּמַתְנַת חֵלְקוֹ, וּבְגִלוֹת אֵין לָנוּ

אַלָּא אַרְבָּעָה, ח"י מ"לָּא

אַלָּא רביעית לוג דְּאִיהִי שְׁעוּרָא דְּאֵת ד', אַתְּמַר
(שם קב א) תְּפִלָּה לְעֵנִי כִּי יַעֲטֹף, הִדְחָה וּשְׁטִיפָה,
הִדְחָה מִלְּגָאוֹ וּשְׁטִיפָה מִלְּבָר, וְרִזָּא דְּמִלָּה
וְטַהְרוּ וְקַדְּשׁוּ (ויקרא טו יט).

קָם סְבָא חֲדָא מִבְּתַר טוּלָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
יוֹחָאי, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי שְׁפִיר קְאָמְרַתְךָ, אָבָל
הָאִי כּוֹס צָרִיף לְסַלְקָא לִיהַּ בְּדַרְגוּי, עֲטוּר
מִסְטָרָא דְּעֲטָרָה דְּאִיהִי כְּתֹר עֲלִיּוֹן עַל רִישָׁא
דְּצַדִּיק, עֲטוּף כְּגוֹן עוֹטָה אֹר כְּשֶׁלְמָה, מַאי
עוֹטָה דָּא י' דְּאִתְעַטֵּף בְּאוּר וְאִתְעַבִּיד אֹרִי,
וְהָאִי דְּאִתְעַטֵּף אִיהוּ חֲכָמָה, הִדְחָה וּשְׁטִיפָה
דְּאִיהוּ וְטַהְרוּ וְקַדְּשׁוּ, טַהְרָה מִסְטָרָא דְּכֶהֱנָא,
דְּאִתְמַר בְּכֶהֱנָא טָבַל וְעָלָה אִתְדַפֵּי לְמִיכַל
בְּתְרוּמָה, וְקַדְּשׁוּ מִסְטָרָא דְּשְׂמֹאלָא, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב וְקַדְּשֵׁת אֵת הַלְוִיִּם, ח"י מִסְטָרָא דְּצַדִּיק
ח"י עֲלִמִין כְּלִיל ח"י בְּרַכָּאָן דְּצִלוֹתָא, וּמְלֵא
מִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, וּמְקַבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי
יָדָיו וְנוֹתְנוֹ בְּיָמִין, דָּא הֵהוּא דְּאִתְמַר בֵּיהַּ (דברים
לג ב) מִימֵינוּ אֵשׁ דֵּת לְמוֹ, כִּי יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה
לְקַבֵּל שְׁבִים, וְאִיהוּ יְמִינְךָ יְהו"ה (דף פה
ע"א) נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַח (שמות טו ו), תְּרִין יָדִין אֵינּוֹן
ה"ה, חַד שְׂמֹאלָא וְחַד יְמִינָא, וּבְגִין דָּא צָרִיף
לְאִתִּיחָבָא בְּחֻמֵּשׁ אֲצַבְעָאן, מִשׁוּם כּוֹס
יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא (תהלים קיז יג), וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ,
עֲלִיּוֹהִי אַתְּמַר (שם קמה טו) עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ,
וְאֵינּוֹן תְּרֵי סְמִכֵי קְשׁוּט דְּאֵינּוֹן י' י', דְּאֵינּוֹן
בַּת עֵינָא יְמִינָא וּבַת עֵינָא שְׂמֹאלָא, וּבִינֵיהוּ
ו' זְעִירָא זְעִיר אֲנָפִין, דְּאִיהוּ שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
שׁ (שיר ה טו).

וּמִסְלֵק מִן הַקֶּרְקַע טַפַּח מִסְטָרָא דִּי זְעִירָא
חֲכָמַת שְׁלָמָה, וּמִשְׁגָּרוֹ בְּמַתְנָה
לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ דָּא אֵימָא עֲלָאָה, דְּאִתְמַר בָּהּ
יִשְׁמַח מִשָּׁה בְּמַתְנַת חֵלְקוֹ, וּבְגִלוֹתָא לִית לָן

אַלֵּא אַרְבַּעַה, ח"י מ"לֵּא ש"טִיפֵה
ה"דְּחָה, וְסִימְנִיד חֲמֶשֶׁה, וְהֵן מִצַּד
שֶׁל הָאוֹת ה' שְׁהִיא רְבִיעִית
לְחֻשְׁבוֹן, וְהִיא דְל"ת עֲנִיָּה,
מִשּׁוּם שֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה ו' שֶׁהוּא
שֵׁשׁ הַדְּרָגוֹת, הַפּוֹס הוּא בְּסוּד שֶׁל
יֵאֵהֲדוּנָה"י, שֶׁהוּא כ"ו ה"ס, כּוֹס
בְּחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִים.

ש"טִיפֵה ה"דְּחָה, וְסִימְנִיד חֲמֶשֶׁה, וְאִינוֹן
מִסְטָרָא דָּאֵת ה' דְּאִיְהִי רְבִיעִית לְחֻשְׁבְּנָא,
וְאִיְהִי דְל"ת עֲנִיָּה, בְּגִין דְּאִסְתַּלַּק מִיָּנָה ו'
דְּאִיְהוּ שִׁית דְּרָגִין, הַפּוֹס אִיְהוּ בְּרִזָּא
דִּיאֵהֲדוּנָה"י דְּאִיְהוּ כ"ו ה"ס, כּוֹס בְּחֻשְׁבְּנָא
אֱלֹהִים.

תקון שמונה וארבעים

תקונא תמניא וארבעין

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תְּרִ"י, שֵׁם שְׁבַת,
כְּמוֹ כֵן ב' רֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית, שֵׁם שְׁבַת,
וְהֵן שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת הַשַּׁבָּת
לַעֲשׂוֹת אֵת הַשַּׁבָּת וְגוֹמַר. פְּעַמִּים
הַזְכִּיר פָּאן שַׁבָּת, כְּנֶגֶד הַשְּׂכִינָה
הַעֲלִינָה וְהַתַּחְתּוּנָה. לְדַרְתֶּם, מַה
זֶה לְדַרְתֶּם? אֵלֵּא אֲשֶׁרִי הוּא מִי
שְׁעוֹשֶׂה אוֹתָם דִּירָה בְּשַׁבָּת בְּשֵׁנִי
בְּתִי הֵלֵב, וּמִפְּנֵי מִשְׁם יֵצֵר הָרַע
שֶׁהוּא חֲלוּל שַׁבָּת. בְּרִית עוֹלָם,
זֶה צְדִיק, שֶׁשְּׂגִיָּהֶם שׁוֹרִים עֲלָיו,
אֶחָד לְמִלְאֵת אוֹתוֹ וְאֶחָד
לְהַתְּמֵלֵא מִמֶּנּוּ.

בְּרֵאשִׁית תְּמַן תְּרִ"י תְּמַן שְׁבַת, כְּגוֹוֹנָא דָּא
ב' רֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית, וְאִינוֹן
תְּרֵי שַׁבָּתוֹת, עֲלֵיהֶם אֶתְמַר (שמות לא טו) וְשָׁמְרוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֵת הַשַּׁבָּת
וְגוֹמַר, תְּרִין זְמַנִּין אֲדַפִּיר הַכָּא שַׁבָּת, לְקַבֵּל
שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה וְתַתְּאָה, לְדַרְתֶּם מֵאִי לְדַרְתֶּם,
אֵלֵּא זַכָּאָה אִיְהוּ מָאן דְּעֵבִיד לֹון דִּירָה בְּשַׁבָּת
בְּתֵרִי בְּתִי לְבָא, וְאֶתְפְּנִי מִתְּמַן יֵצֵר הָרַע דְּאִיְהוּ
חֲלוּל שַׁבָּת, בְּרִית עוֹלָם דָּא צְדִיק, דְּשָׁרְיִין
תְּרוּיְהוּ עֲלֵיהּ, חַד לְאִמְלָאָה לִיהּ וְחַד
לְאִתְמֵלֵא מִיָּנָה.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם שְׁתֵּי כְלִיּוֹת - נֶצַח
וְהוֹד, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סְבָא - הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, שְׁלֹשׁ שְׂבִיעֵי שְׂבִיעֵי
שְׂבִיעֵי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנַג
שַׁבָּת וְנִ"הָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֵת הַגִּזָּן. וְנִהָר, יֵשׁ נִהָר
וְיֵשׁ נִהָר, יֵשׁ נִהָר שְׁנַקְרָא נִהָר
פְּלָגִיו, וְיֵשׁ נִהָר שְׁנַקְרָא נַחַל
קְדוּמִים, עַל הַעֵדֶן הַעֲלִיּוֹן נֶאֱמַר
עַיִן לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זּוֹלָתָךְ,
הַנִּהָר הַזֶּה הוּא ו', שְׁיוֹצֵא מֵהַעֵדֶן
הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא א', וְעוֹבֵר בֵּין
הָאֲבָא וְהָאֲמָא וְהוֹלֵךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת
שָׁנָה, וּמְגִיעַ עַד צְדִיק שְׂבִיעֵי,
וּמִשְׁם מְשַׁקָּה אֵת הַגִּזָּן, שְׁהִיא
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוּנָה.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִינוֹן תְּרִין פְּלִיין נֶצַח וְהוֹד, בְּנוֹי
דִּישְׂרָאֵל סְבָא עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, תְּלַת
שְׂבִיעֵי שְׂבִיעֵי שְׂבִיעֵי אֵלִין תְּלַת אֲבָהוֹן, עֲנַג
שַׁבָּת וְנִ"הָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֵת
הַגִּזָּן (בראשית ב' ט), וְנִהָר, אִית נִהָר וְאִית נִהָר, אִית
נִהָר דְּאֶתְקָרִי נִהָר פְּלָגִיו, וְאִית נִהָר דְּאֶתְקָרִי
נַחַל קְדוּמִים, עֵדֶן עֲלָאָה עֲלֵיהּ אֶתְמַר (ישעיה סד
א) עַיִן לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זּוֹלָתָךְ, הֵאִי נִהָר
אִיְהוּ ו', דְּנִפְיֵק מֵעֵדֶן עֲלָאָה דְּאִיְהוּ א', וְאֶעְבֵּר
בֵּין אֲבָא וְאִמָּא, וְאִזִּיל חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּמִטִּי
עַד צְדִיק שְׂבִיעֵי, וּמִתְּמַן אֲשַׁקִּי לְגַנְתָּא דְּאִיְהִי
שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה.

אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁשׁוּמַר דִּירָה
לְשַׁבָּת, שֶׁהוּא הֵלֵב, שְׁלֹא מִתְקַרֵּב
לְשֵׁם עֶצֶב הַטְּחוּל וְכַעַס הַמְּרָה
שֶׁהִיא אֵשׁ הַגִּיְהֶנֶם, שְׁעֲלִיָּה נֶאֱמַר

זַכָּאָה אִיְהוּ מָאן דְּנָטִיר דִּירָה לְשַׁבָּת דְּאִיְהוּ
לְבָא, דְּלֹא אֶתְקָרִיב תְּמַן עֲצִיבוּ דְטְחוּל,
וְכַעַס דְּמְרָה דְּאִיְהוּ נוֹרָא דְּגִיְהֶנֶם, דְּעֲלָה אֶתְמַר

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, והכי הוא ודאי דכל מאן דכעיס כאלו אוקיד נזרא דגיהנם, ארבעים מלאכות חסר חד אינון לקבל ארבעים מלקיות חסר חד בשבת, ואינון עשרה דלקה אדם ועשרה לחוה ועשרה לנחש ותשעה לארעא, ובגין דא אמרו מארי מתניתין אין לוקין בשבת, דאלין מלאכות אינון חשיבין לישראל לקבל מלקיות.

יצאות השבת שמים. אינון עקירה והנחה, דעביד לון בבת אחת, מאן דאעקר חפץ מאתריה ואנח ליה לבר מאתריה ומרשותיה, כאלו אעקר אילנא דחיי דאיהו אות ברית, ואנח ליה ברשו נוכראה, מאן דעביד דא גרים דאעקר נשמתיה מרשות דילה, ואנח לה ברשו אחרא דאיהי מרה וטחול, ודא גרם לישראל דאתעקרו מארעא דישראל, ואתגליאו בארעא נוכראה דאיהי רשות הרבים, והכי איהו מאן דאעיל אות ברית קדש דיליה ברשו נוכראה, שבתא"י איהו טחול חמ"ה, אתתא בישא מרה, שבתא"י עליה אתמר (בראשית לו כד) והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, והוא רעב וצמאון וקינה והספד וחשכה וערפל, והיא גלות לישראל, וצריכים ישראל לעשות לה שנוי בכל, והרי פרשוה, והוא דבור של חל שהוא אסור בשבת, וכשאניח מוצאת מקום לשרות שם, היא בורחת, כמו השפחה של אברהם שנאמר בה מפני שרי גברתי אנכי ברחת.

ער הטחול נאמר של נעליך מעל רגליך, נעל מטנף של טפה סרוחה, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא, זה שבת, ועליו אומרת השכינה

שמות לה ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, והכי הוא ודאי דכל מאן דכעיס כאלו אוקיד נזרא דגיהנם, ארבעים מלאכות חסר חד אינון לקבל ארבעים מלקיות חסר חד בשבת, ואינון עשרה דלקה אדם ועשרה לחוה ועשרה לנחש ותשעה לארעא, ובגין דא אמרו מארי מתניתין אין לוקין בשבת, דאלין מלאכות אינון חשיבין לישראל לקבל מלקיות.

יצאות השבת שמים. אינון עקירה והנחה, דעביד לון בבת אחת, מאן דאעקר חפץ מאתריה ואנח ליה לבר מאתריה ומרשותיה, כאלו אעקר אילנא דחיי דאיהו אות ברית, ואנח ליה ברשו נוכראה, מאן דעביד דא גרים דאעקר נשמתיה מרשות דילה, ואנח לה ברשו אחרא דאיהי מרה וטחול, ודא גרם לישראל דאתעקרו מארעא דישראל, ואתגליאו בארעא נוכראה דאיהי רשות הרבים, והכי איהו מאן דאעיל אות ברית קדש דיליה ברשו נוכראה, שבתא"י איהו טחול חמ"ה, אתתא בישא מרה, שבתא"י עליה אתמר (בראשית לו כד) והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, ואיהו רעב וצמאון וקינה והספד (דף פ"ב ע"ב) וחשוכא וקבלא, ואיהי גלותא לישראל, וצריכין ישראל למעבד לה שנוי בכלא והא אוקמוה, ואיהו דבור דחול דאיהו אסור בשבת, וכד לא אשפחת אתר לשריא תמן, איהי ברחת, פגוונא דשפחה דאברהם דאתמר בה (בראשית טז ח) מפני שרי גברתי אנכי ברחת.

טחול עליה אתמר (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, נעל מטנף דטפה סרוחה, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש

פִּשְׁטָתִי אֶת פִּתְנָתִי אֵיכָכָה
אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָכָה
אֶטְנַפֵּם, וּמְשֹׁם זֶה צָרִיף אָדָם
בְּשֶׁבֶת לִשְׁנוֹת בְּלִבוֹשִׁים, בְּנֹר
וּבמֶאֱכָלִים, וְצָרִיף לְהִיֹּת מוֹסִיף
מִחַל עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל הַמוֹסִיף,
מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת,
וְכָל הַגּוֹרֵעַ, גּוֹרֵעִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ
יִתְּרָה חֵס וְשָׁלוֹם.

תקון תשעה וארבעים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. שְׂאוּ
מְרוֹם עֵינֵיהֶם וְרֹאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים,
מִי אֱלֹהִים - הוּא אֱלֹהֵינוּ, מִי בְּרָא
לְאֱלֹהֵינוּ. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם - זוֹ
קְרִיאַת שְׁמַע, רֵאשִׁי תְּבוֹת שְׁמַע
שְׁמִינִידִים יִשְׂרָאֵל אֶת הַקֹּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא פְּעֻמִּים, וְתִמְצְאוּ שֵׁם
מִי שֶׁהוּא כָּלֵל שֶׁל חֲמֻשִׁים
אוֹתִיּוֹת. וּבִמְהַר צָרִיף לִיחַדוֹ
בְּשִׁחְרִית? בְּאוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוֹ רוּם
יְדִיהוּ נָשָׂא, שֶׁהוּא מְרוֹם, מְשֹׁם
שֶׁהוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן, וְרֵא"ו
שְׁשֵׁם או"ר, וְזֶה אוֹר הַפְּכָכִים,
שְׁבָהֶם הַשְּׂכִינָה יוֹצֵאת. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם,
וּמְשֹׁם זֶה קְרִיאַת שְׁמַע בְּלִילָה,
כְּמוֹ שְׁבָאֲרוֹהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה
בִּיצִיאַת הַפְּכָכִים, עָרַב וּבִקֵּר
צְרִיכִים לִיחַד אוֹתָהּ עִם הַמְּלָךְ,
מְשֹׁם שְׁבָעָרַב הִיא בָּאָה עִמוֹ
וּבִבְקָר הִיא שְׂבָה אֵלָיו, וְזֶה הָעָרַב
שֶׁל יִצְחָק וּבִקֵּר שֶׁל אַבְרָהָם,
שְׁשֵׁם בְּעֵלָה בֵּין יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד הַמוֹצֵיא, זֶה הַמוֹצֵיא לְחַם
מִן הָאָרֶץ, בְּשִׁבְלָה נֶאֱמַר לְחֻמוֹ
נִתָּן וְכו'. וְעוֹד הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר
צְבָאָם, אֵלּוּ מֵאֲתֵים אַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנֵה תְּבוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע,
לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וּיִקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת וְגוֹמֵר, זֶה
אוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוֹ כְּתִפְאָרַת אָדָם

הוּא, דָּא שְׂבֵת, וְעֵלִיָּה אֶמְרַת שְׂכִינְתָּא פִּשְׁטָתִי
אֶת פִּתְנָתִי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רַגְלֵי
אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם (שִׁיר הַג), וּבְגִין דָּא צָרִיף בַּר נֶשׁ
בְּשֶׁבֶת לְשְׁנוֹי בְּלִבוֹשִׁין בְּשִׂרְגָא בְּמֶאֱכָלִין,
וְצָרִיף לְמַהוּי מוֹסִיף מִחֹול עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל
הַמוֹסִיף מוֹסִיפִין לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת, וְכָל
הַגּוֹרֵעַ גּוֹרֵעִין לִיה הִיא נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵס
וְשָׁלוֹם.

תקונא תשע וארבעין

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם
וְרֹאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים (ישעיה מ לו), מִי
אֱלֹהִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ, מִי בְּרָא לְאֱלֹהֵינוּ, שְׂאוּ
מְרוֹם עֵינֵיכֶם דָּא קְרִיאַת שְׁמַע, רֵאשִׁי תִיבִין
שְׁמַע דְּמִינִידִין יִשְׂרָאֵל לְקוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא
פְּעֻמִּים, וְתִשְׁכַּחוּ תִמְן מִי דְאִיהוּ כָּלֵל
דְּחֲמֻשִׁין אֲתוּוּן, וּבְמֵאֵי צָרִיף לִיחַדָּא לִיה
בְּשִׁחְרִין, בְּהֵהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיה (חֲבִקוּק ג י) רוּם
יְדִיהוּ נָשָׂא, דְאִיהוּ מְרוֹם, בְּגִין דְאִיהוּ מְרוֹמִים
יִשְׁכֹּן. וְרֵא"ו דְתִמְן או"ר, וְדָא אוֹר הַפְּכָכִים,
דְּבִהוּן שְׂכִינְתָּא נִפְקַת הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה
מ כו) הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, וּבְגִין דָּא קְרִיאַת
שְׁמַע בְּלִילָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ מְאֵרֵי מִתְנִיתִין
בִּיצִיאַת הַפְּכָכִים, עָרַב וּבִקֵּר צְרִיכִין לִיחַדָּא
לָה עִם מְלָכָא, בְּגִין דְבְּעָרַב הִיא בָּאָה עִמָּיה,
וּבִבְקָר הִיא שְׂבָה לְגַבֵּיהָ (אֶסְתֵר ב יד), וְדָא עָרַב
דְּיִצְחָק וּבִקֵּר דְאַבְרָהָם, דְתִמְן בְּעֵלָה בֵּינֵיהוּ
יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד הַמוֹצֵיא, דָּא הַמוֹצֵיא לְחַם מִן הָאָרֶץ,
בְּגִינָה אֲתַמַּר (ישעיה לג טז) לְחֻמוֹ נִתָּן וְכו',
וְעוֹד הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, אֵלּוּן רַמ"ח
תִּיבִין דְקְרִיאַת שְׁמַע, לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא, הִדָּא
הוּא דְכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ב כ) וּיִקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת

וְגוֹמֵר, דָּא הֵהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיה (ישעיה מד יג) כְּתִפְאָרַת אָדָם לְשֶׁבֶת פִּית, דְקָרָא

לשכת בית, שקרא שמות לכל חיות הקדש ולכל השרפים והאופנים והצבא שלמעלה, לכל אחד קרא לו בשם ידוע ובדרגה ידועה, להודיע לכל אחד ממקום שנטל, כמו שנחלי הם שחוזרים למקום שנטלו בשליחות. זהו שכתוב כל הנחלים הולכים אל הם וגומר, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת. ממקום שהולכים, לשם חוזרים בשליחות.

מרב אונים - זה כתר עליון, ואמין כח - זו חכמה, מהו כחו? האם העליונה, איש לא נעדר - זהו כלל של שלש ספירות. מה זה איש, יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו? איש - א' כתר עליון, י' חכמה, ש' שרש האילן, שהם האם העליונה תשובה ודאי. ועוד, מרב אונים - זה העמוד האמצעי, האונים שלו נצח והוד, ואמין כח - זה צדיק, איש לא נעדר - יהו"ה איש מלחמה, והרי נתבאר.

קם הוצן מאחר צלו של רבי שמעון, ואמר: רבי רבי, כף שמעתי את הפסוק הזה, שאו מרום עיניכם, שאו כמו שאו ידיכם קדש, וזה קדש ישראל ליהו"ה ראשית, המרום שלו כתר עליון. מי - האם העליונה שברא העולם באלה. מי הם אלה? אלה ראשי בית אבותם, והם שלשת האבות. המוציא במספר צבאם, אלו צבא השמים שהם נצח והוד, מה מספר שלהם? אלא מספר וחשבון שפכל, זה השכינה העליונה. לכלם בשם יקרא, זו השכינה התחתונה, שנאמר למשה בשבילה ואדעך בשם. מרב אונים, אותו שנאמר בו וידגו לרב בקרב הארץ, וזה צדיק, והוא אמין כח, איש צדיק,

שמהן לכל חיות הקודש ולכל שרפים ואופנים וצבא דלעילא, לכל חד קרא ליה בשם ידוע ובדרגא ידיעא, לאשתמודע לכל חד מאתר דאתנטיל, כגוויי דנחלי ימא דאתחזרו לאתר דאתנטילו בשליחותא, הדא הוא דכתיב (קהלת א ז) כל הנחלים הולכים אל הם וגומר, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת, מאתר דאזלין תמן חזרין בשליחותא.

מרום אונים (ישעיה מ כו) דא כתר עלאה, ואמין כח דא חכמה, מאי כח דיליה אימא עלאה, איש לא נעדר איהו כללא דתלת ספירן, מאי איש יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו (שמות טו א), איש א' פתר עלאה י' חכמה ש' שרשא דאילנא דאיהי אימא עלאה תשובה ודאי, ועוד מרום אונים דא עמודא דאמצעיתא, אונים דיליה נצח והוד, ואמין כח דא צדיק, איש לא נעדר יהו"ה איש מלחמה, והא אתמר.

קם סבא כתר טולא דרבי שמעון, ואמר רבי רבי, האי קרא הכי שמענא ליה, שאו מרום עיניכם, שאו כמו שאו ידיכם קדש (תהלים קלד ב), ודא קדש ישראל ליהו"ה ראשית (ירמיה ב ג), מרום דיליה פתר עלאה, מי אימא עלאה דברא עלמא באלה, מאן אלה אלה ראשי בית אבותם (שמות ו יד), ואינון תלת אבהן, המוציא במספר צבאם (ישעיה מ כו) אלין צבא השמים דאינון נצח והוד, מאי מספר דלהון, אלא מספר וחשבון דכלא דא שכינתא עלאה, לכלם בשם יקרא (שם) דא שכינתא תתאה, דאתמר למשה בגינה (שמות לג

יז) ואדעך (דף פ"א ע"א) בשם, מרום אונים (ישעיה מ כו), ההוא דאתמר ביה (בראשית מח טז) וידגו לרום

הפח שלו הוא הפח של מעשה בראשית, שנאמר בו ועתה יגדל נא פח אדנ"י, לא נעדר מהשכינה לעולם, וזה וזה הכל אמת, שבעים פנים לתורה.

אמר לו: זקן זקן, מרב אונים ואמיץ פח, שם אדם הראשון, שם אברהם יצחק ויעקב, שם משה ואהרן, שם דוד ושלמה וישנים עשר שבטים, וכל הנשמות של ששים רבוא של ישראל ושל כל הדורות העליונים והתחתונים, שנאמר בהם פי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום וגומר, כלם שם, איש לא נעדר, לא חסר מהם אחד מהחשבון, כמו צבא השמים.

ועוד מרב אונים - זה הפה, שנאמר בו פה און, ואמיץ פח - זה אלהים, שהיא האם העליונה שמתלבשת בגבורה, וברא העולם במדת הדין, ומשום כן הוא גבור אמיץ פח. איש לא נעדר - זה יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם. מה שנאמר בשלש אלה, נאמר בשלש העליונים ונאמר בשלש התחתונים, המספר של כלם, השכינה היא מספר הימים.

תקון חמשים

בראשית ברא אלהים, פתח רבי שמעון ואמר: שאו מרום עיניהם וראו מי ברא אלה, ראשי תבות שאו מרום עיניכם - שחרית מנחה ערבית, שלש תפלות, עליהן נאמר הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבור, משום שהם המרכבה של שלשת האבות, ועליהם נאמר אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אלה פסל את הראשונים, אלה ודאי פסל את הראשונים שאמרו אלה אלהי"ך

בקרוב הארץ ודא צדיק, ואיהו אמיץ פח איש צדיק, פח דיליה איהי פח דעובדא דבראשית, דאתמר בה (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא פח אדנ"י, לא נעדר משכינתא לעלם, והאי והאי פלא קשוט, שבעים אנפין לאורייתא.

אמר ליה סבא סבא, מרוב אונים ואמיץ פח תמן אדם קדמאה, תמן אברהם יצחק ויעקב, תמן משה ואהרן, תמן דוד ושלמה, ותריין עשר שבטין, וכל נשמתין דשתין רבוא דישראל, ודכל דרין עלאין ותתאין, דאתמר בהון (דברים כט יד) פי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום וגומר, פלהו תמן, איש לא נעדר לא חסר מנייהו חד מחשבנא, פגוונא דצבא השמים.

ועוד מרוב אונים דא כהנא, דאתמר ביה פה און, ואמיץ פח דא אלהים דאיהי אימא עלאה, דאתלבשת בגבורה וברא עלמא במדת הדין, ובגין דא איהו גבור אמיץ פח, איש לא נעדר דא יעקב, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, מה דאתמר בתלת אלין, אתמר בתלת עלאין, ואתמר בתלת תתאין, מספר דכלהו שכינתא איהי מספר הימים.

תקונא חמשים

בראשית ברא אלהים, פתח רבי שמעון ואמר: שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה (בראשית כה כז), ראשי תיבין שאו מרום עיניכם שחרית מנחה ערבית, תלת עלותין, עלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבור, בגין דאינון מרפכה דתלת אבהון, ועלייהו אתמר (בראשית ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אלה פסל את הראשונים, אלה ודאי פסיל לקדמאין דאמרו (שמות לב ד) אלה אלהי"ך ישראל, דאנון

ישראל, שהם תולדות של תהו, שגרמו בראשי תבות תולדות השמים והארץ תה"ו, והם חמשה מינים שנאמר בהם בה' בראם, והם צמלקים, גבורים, נפילים, ענקים, רפאים, ומשום כך טרחה ה' בשבילם, משום שבה' בראם, ה' של אברהם, ועליה נאמר לא תהו בראה, לשכת ביניהם, לשכת יצרה, לעשות מהם ישוב.

ומשום הה' הזו, אלה, שהם שלשת אבות, תקנו שלש תפלות, להוריד בהם את הקדוש ברוך הוא ולהעלות בהם את השכינה שהיא ה' קטנה, שעמוד האמצעי הוא הגוף, ושתי זרועותיו זמין ושמאל, שבהם אוחו בה, ועל הגוף היא עולה, ומי מעלה אותה על הגוף? מ"י, האם העליונה, מי ברא אלה, וכשעולה, עולים עמה כל הצבא שלמעלה. זהו שכתוב המוציא במספר צבאם, וכל ישראל, שהם ששים רבוא, מתיחסים בצבא שלמעלה, לכלם בשם יקרא, כלם נקראו על שם הצבא שלמעלה, איש לא נעדר מהחשבון.

והשכינה בגלות, בזמן שמרחק בעלה ממנה, לפעמים מתפרנסת על ידי שליח, לפעמים על ידי האבות, לפעמים על ידי האמא, לפעמים על ידי האבא, לפעמים על ידי הבנים, לפעמים על ידי הצדיק, והכל נותן בעלה שהוא ו', הוא בין אבא ואמא בן י"ה, וכשהוא בין האב והאם, הוא מוריד לה פרנסתה על ידי האב והאם, וכשיורד בין שתי הזרועות שיש בהם ששה פרקים, מוריד לה פרנסה בשתי זרועות, וכשמוריד בגוף שהוא יעקב, מוריד לה מזון על ידו, וכשמוריד בשתי השוקים, שהם שוקיו

תולדין דתהו, דאתרמיז בראשי תיבין תולדות השמים והארץ תה"ו, ואינון חמש מינין דאתמר בהון בה' בראם, ואינון צמלקים גבורים נפילים ענקים רפאים, ובגין דא טרחת ה' בגינייהו בגין דבה' בראם ה' דאברהם, ועלה אתמר ^(ישעיה מה יח) לא תהו בראה למיתב בינייהו, לשבת יצרה למעבד ישובא מנייהו. ובגין האי ה', אלה דאינון תלת אבהן תקינו תלת צלותין, לנחתא בהון לקודשא בריך הוא, לסלקא לשכינתא בהון דאיהי ה' זעירא, דעמודא דאמצעיתא איהו גופא, ותרין דרועין דיליה מינא ושמאלא, דבהון אחיד בה, ועל גופא אסתלקת, ומאן סליק לה על גופא מ"י אימא עלאה, מי ברא אלה, וכד סלקת סלקין עמה כל צבא דלעילא, הדא הוא דכתיב ^(שם מ כו) המוציא במספר צבאם, וכל ישראל דאינון שתיין רבוא מתיחסין בצבא דלעילא, לכלם בשם יקרא, בלהו אתקריאו על שם צבא דלעילא, איש לא נעדר מחושבנא.

ושכינתא בגלותא בזמנא דאיהו מרחקא בעלה מינה, לזמנין אתפרנסת על ידי שליח, לזמנין על ידי אבהן, לזמנין על ידי אימא, לזמנין על ידי אבא, לזמנין על ידי בנין, לזמנין על ידי דצדיק, וכלא יהיב בעלה דאיהו ו', איהו בין אבא ואימא בן י"ה, וכד איהו בין אבא ואימא, נחית לה פרנסהא על ידי אבא ואימא, וכד נחית בין תרין דרועין דאית בהון שית פרקין, נחית לה פרנסה בתרין דרועין, וכד נחית בגופא דאיהו יעקב, נחית לה מזונא על ידיה, וכד נחית בתרין שוקין דאינון ^(שיר ה טו) שוקיו עמודי שש דאית בהון ו' פרקין, נחית לה מזונא על ידיהו, וכד נחית

בְּצַדִּיק נְחִית לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵיהּ, וְכַד נְחִית בְּהַ (ד' פ' ע"ב) דְּאַתְחַבְרוּ בְּהַ, לֹא צָרִיף לְנְחִיתָא מְזוֹנָא לָהּ עַל יְדֵי שְׁלִיחָא בְּעֶלְמָא, אֲלֵא עַל יְדֵיהּ, וְכַד נְפִיק בְּהַ, אֲסַתְלַק עַד אֵין סוּף דְּאִיהוּ א', מְזוֹנָא דִּילָהּ לֹאוּ בְּזִכּוּתָא תְּלִיא מְלֵתָא, וְלֹא בְּחַיִּים דְּאִינוּן אַבָּא וְאִמָּא, וְלֹא בְּבָנֵי דְּאִינוּן נְצַח וְהוּד, אֲלֵא בְּמַזְלָא תְּלִיא מְלֵתָא, וְכַד נְחִיתת מְאַתְרָהּ וְנְחִיתת קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְדִיִּירָא עֲמָה, אֲתַמַּר בֵּיהּ וּבְבִנְהָא אֵין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל, אֲלֵא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא רְכִיב עַל כְּרוּ"ב דְּאִיהוּ מִטְטְרוּ"ן וְאִיהוּ כְּרוּ"ף, וּמְתַפְרִנְסַת עַל יְדֵיהּ, דְּאִיהוּ עֶבֶד עוֹלָם עֶבֶד דִּילָהּ, וּבְהֵוּא זְמָנָא אִיהִי אֲתַפְרִנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְכַל דָּא פְּפּוּם עוּבְדֵיהוּן דְּיִשְׂרָאֵל הַכִּי אֲתַפְרִנְסַת.

זַבְּאָה אִיהוּ מָאן דְּסָלִיק לָהּ לְאַתְרָהּ, וְלִקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאַתְרֵיהּ, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (ישעיה יט א) (הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל עֵבֶק קַל), הִנֵּה יְהוָה יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ (שם כו כא), אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא, וְכִי יָכוֹל בְּרַ נֶשׁ לְאַחְזָרָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאַתְרֵיהּ, אָמַר לִיהּ אֵין, כְּמָה דְּאַשְׁכַּחְנָא בְּדוּד דְּאָמַר (תהלים קלב ד) אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפֵּי תְּנוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לִיהוּ"ה וְכוּ', בְּהֵוּא זְמָנָא דְּבַר נֶשׁ אַחְזָר לִיהּ לְאַתְרֵיהּ, מַה כְּתִיב בֵּיהּ מִמְּקוֹמוֹ יַפֵּן בְּרַחֲמֵי לְעָמוֹ, וּבְמֵאֵי חֲזָרִין לִיהּ לְאַתְרֵיהּ, אֲלֵא בְּשְׁלִימוֹ דְּתַקוּנָא דְּתַקִּינוּ בְּצִלוֹתָא, וְאוּכַח דְּבַתֵּר דְּאָמַר מִמְּקוֹמוֹ יַפֵּן בְּרַחֲמֵי לְעָמוֹ, אָמַר הַמְּיַחֲדִים אֶת שְׁמוֹ עָרַב וּבִקֵּר תְּמִיד בְּכָל יוֹם אוֹמְרִים פְּעַמִּים, וְאִינוּן ה"ה, דְּצָרִיף לְאַחְזָרָא י' לְגַבֵּי ה' דְּאִיהוּ מְקוֹם דְּלְעִילָא, וְלְאַחְזָרָא ו' לְגַבֵּי ה' דְּאִיהִי מְקוֹם דְּלְתַתָּא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אוּמֵי לָהּ, שְׁהִיא מְקוֹם שְׁלֵמָטָה, מִשּׁוּם שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא נִשְׁבַּע

עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, שֵׁשׁ בְּהֵם שְׁשָׁה פְּרָקִים, מוֹרִיד לָהּ מְזוֹן עַל יְדָם, וּכְשִׁמוֹרִיד לָהּ בְּצַדִּיק, מוֹרִיד לָהּ מְזוֹן עַל יְדוֹ, וּכְשִׁמוֹרִיד בְּהַ, כְּשִׁמְתַחַבְרוּ ו' בְּהַ, לֹא צָרִיף לְהוֹרִיד לָהּ מְזוֹן עַל יְדֵי שְׁלִיחַ בְּעוֹלָם אֲלֵא עַל יְדוֹ, וּכְשִׁיוֹצֵא בְּהַ, מִתְעֵלָה עַד אֵין סוּף שְׁהוּא א'. מְזוֹנָה לֹא בְּזִכּוּת הַדְּבָר תְּלוּי, וְלֹא בְּחַיִּים שְׁהֵם הָאֵב וְהָאֵם, וְלֹא בְּבָנִים, שְׁהֵם נְצַח וְהוּד, אֲלֵא הַדְּבָר תְּלוּי בְּמַזְל, וּכְשִׁיּוֹרְדַת מִמְּקוֹמָהּ יוֹרֵד הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא לְדוּר עֲמָה, נְאָמַר בְּהַ וְעַל בְּנֵיהּ, אֵין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל, אֲלֵא הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא רוֹכֵב עַל כְּרוּ"ב, שְׁהוּא מִטְטְרוּ"ן, וְהוּא כְּרוּ"ף, וּמְתַפְרִנְסַת עַל יְדוֹ, שְׁהוּא עֶבֶד עוֹלָם, עֶבֶד שְׁלָהּ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא מְתַפְרִנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְכַל זֶה כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל כִּף מְתַפְרִנְסַת.

אַשְׁרֵי מִי שְׁמַעְלָה אוֹתָהּ לְמִקּוּמָה וְאֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא לְמִקּוּמוֹ, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ (הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל עֵבֶק קַל) הִנֵּה יְהוָה יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אַבָּא, וְכִי יָכוֹל אָדָם לְהַחְזִיר אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא לְמִקּוּמוֹ? אָמַר לוֹ: כֵּן, כְּמוֹ שְׁמַצָּאנוּ בְּדוּד שְׁאָמַר, אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפֵּי תְּנוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לִיהוּ"ה כו'. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁאָדָם מַחְזִיר אוֹתוֹ לְמִקּוּמוֹ, מַה כְּתוּב בּוֹ? מִמְּקוֹמוֹ הוּא יַפֵּן בְּרַחֲמֵי לְעָמוֹ, וּבְמָה מַחְזִירִים אוֹתוֹ לְמִקּוּמוֹ? אֲלֵא בְּשִׁלְמוֹת הַתְּקוּן שְׁתַּקְּנוּ בַתְּפִלָּה, וּמוֹכִיחַ, שְׁאָחַר שְׁאָמַר מִמְּקוֹמוֹ יַפֵּן בְּרַחֲמֵי לְעָמוֹ, אָמַר, הַמְּיַחֲדִים אֶת שְׁמוֹ עָרַב וּבִקֵּר תְּמִיד בְּכָל יוֹם אוֹמְרִים פְּעַמִּים, וְהֵם ה"ה, שְׁצָרִיף לְהַחְזִיר י' לָהּ, שְׁהוּא הַמְּקוֹם שְׁלֵמָעֵלָה, וּלְהַחְזִיר ו' שְׁלֵא יַחְזִיר אֶת ה' שְׁלֵמָעֵלָה עַד

שִׁיחֲזִיר אֶת ה' שְׁלֹמֹה, וְסוּד
הַדָּבָר - לֹא אָבֵא בְעִיר וְגוֹמֵר,
וְהָרִי פִרְשִׁיהָ.

תקון אחד וחמשים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, מִה זֶה אֵת?
אֵלָּא כִּף פִּרְשִׁיהָ הַקְּדֻמוֹנִים, כָּל
הָאֵתִים הֵם לְרִבּוּי, וְאֵת הַזֶּה
הַתּוֹרָה כְּלוּלָה מֵא' עַד ת', שְׁבֵה
נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וְאָרֶץ. וְעוֹד אֵת
הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם זֶה הַקְּדוּשׁ כְּרוּף
הוּא, זֶהוּ שְׁכִתּוּב וְאֵתָה תִּשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם, וְאֵת בַּת זּוּגוּ עֲמוֹ, וְאֵת
- זֶה צְדִיק וְבַת זּוּגוּ, הָאָרֶץ -
הַכְּלִי שֶׁל כָּלֵם לְהוֹצִיא בַּה זְרַעִים
וּפְרוֹת, וְסוּד הַדָּבָר - וְכָל שִׁיחַ
הַשְּׂדֵה טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְגוֹמֵר.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי, סוּד עֲלִיּוֹן
יֵשׁ כָּאן, אִף עַל גִּב שֶׁהַכָּל נִבְרָא
וְנִתְקַן בְּשֵׁם שֶׁל יְהוָה, שֶׁהֵם אֵת
הַשָּׁמַיִם, וְסוּד הַדָּבָר - י"ה
בְּשָׁמַיִם, ו"ה בְּאָרֶץ. זֶהוּ שְׁכִתּוּב
י' שְׁמַחוּ ה' שָׁמַיִם וְתִגַּל ה' אָרֶץ.
עִם כָּל זֶה שֶׁהַכָּל נִתְקַן בְּאָרְבַּע
אוֹתוֹת, אֵין יוֹרְדַת נִבְיָעָה
מִלְמַעְלָה עַל הַזְּרַעִים וְהַפְּרוֹת
שֶׁהֵם שִׁיחַ הַשְּׂדֵה שֶׁהוּא צְדִיק,
וְעֵשֶׁב הַשְּׂדֵה שֶׁהוּא הַעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, וְלָמָּה? מִשּׁוּם שְׂאֵדֵם
אֵין, שֶׁהוּא יוֹרְד ה"א וּא"ו ה"א,
לְעַבֵּד אֶת הָאֲדָמָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבֵא,
הַשִּׁיחַ, מִנֵּינ לָנוּ שֶׁהוּא צְדִיק?
אָמַר לוֹ: בְּנִי, בּוֹ תִמְצָא ח"י ש',
הוּא כּוֹלֵל שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֶאֱן,
שֶׁהֵם שָׂרֵשׁ הָאֵילָן, וְזֶה ח"י
הַעוֹלָמִים, שֶׁהוּא אוֹת בְּצִבָּא
שְׁלוֹ, צְבָאוֹת הוּא עִמָּהֶם, כּוֹלֵל
שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת כְּנֶגֶד שְׁלֹשַׁת הַעֲנָפִים
שֶׁל ש'.

וְהָרִי ש' שֶׁל שְׁלֹשַׁת הָאֲבוֹת הֵם,
אֵלָּא ש' הַעֲלִיּוֹנָה - עֲנָפֵי הָאֵילָן,
ש' הַתְּחַתּוֹנָה - שְׂרָשֵׁי הָאֵילָן,

דְּלֹא יִחֲזִיר לָהּ דְּלַעֲיִלָּא, עַד דִּיִּחֲזִיר לָהּ
דְּלַתְתָּא, וְרָזָא דְּמִלָּה לֹא אָבֵא בְעִיר
וְגוֹמֵר (הוֹשַׁע י"א ט) וְהָא אוֹקְמוּהָ.

תקונא חד וחמשים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ, מֵאֵי אֵת, אֵלָּא הֵכִי אוֹקְמוּהָ
קְדֻמָּאִין, כָּל אֵתִין לְרִבּוּיָא, וְדָא אֵת אוֹרִיִּיתָא
כְּלִילָא מֵא' וְעַד ת', דְּבַה אֲתַבְּרִיאוּ שְׁמִיָּא
וְאָרְעָא, וְעוֹד אֵת הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם דָּא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (מַלְכִים א ח)
וְאֵתָה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, וְאֵת בַּת זּוּגִיָּה עֲמִיָּה, וְאֵת דָּא
צְדִיק וְבַת זּוּגִיָּה, הָאָרֶץ מֵאֲנָא דְּכְלָהוּ לֹאֲפִקָּא
בַּה זְרַעִין וְאֵבִיין, וְרָזָא דְּמִלָּה וְכָל שִׁיחַ הַשְּׂדֵה
טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְגוֹמֵר (בְּרֵאשִׁית ב ה).

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי, רָזָא עֲלָאָה הַכָּא, אִף
עַל גִּב דְּכָלָא אֲתַבְּרִי וְאֲתַקֵּן בְּשִׁמָּא
דִּיהו"ה, דְּאֵינּוֹן אֵת הַשָּׁמַיִם, וְרָזָא דְּמִלָּה י"ה
בְּשָׁמַיִם, ו"ה בְּאָרֶץ, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (תְּהִלִּים צו
א) י' שְׁמַחוּ ה' שָׁמַיִם וְתִגַּל ה' אָרֶץ, עִם כָּל דָּא
דְּכָלָא אֲתַקֵּן בְּד' אֲתוּוֹן, לֹא נְחִית נִבְיָעוּ
מִלַּעֲיִלָּא עַל זְרַעִין וְאֵיבִין דְּאֵינּוֹן שִׁיחַ הַשְּׂדֵה
דְּאֵיהוּ צְדִיק, וְעֵשֶׁב הַשְּׂדֵה דְּאֵיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא, וְלָמָּה בְּגִין דְּאָדֵם אֵין, דְּאֵיהוּ
יוֹרְד ה"א וּא"ו ה"א לְעַבֵּד אֶת הָאֲדָמָה.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר אָבֵא, שִׁיחַ מֵנָּא לָן
דְּאֵיהוּ צְדִיק, אָמַר לִיה בְּרִי בִּיה תִּשְׁכַּח
ח"י ש', אֵיהוּ כְּלִיל תְּלַת עֲדָרֵי צֶאֱן, דְּאֵינּוֹן
שְׂרָשָׁא דְּאֵילָנָא, וְדָא חֵי עֲלָמִין, דְּאֵיהוּ אוֹת
בְּצִבָּא דִּילִיָּה, צְבָאוֹת אֵיהוּ עִמָּהוֹן, כְּלִיל
תְּלַת דְּרָגִין לְקַבֵּל תְּלַת עֲנָפִין דְּש'.

וְהָא ש' דְּתְּלַת אֲבָהֵן אֵינּוֹן, אֵלָּא ש' עֲלָאָה
עֲנָפֵי אֵילָנָא, ש' תְּתָאָה שְׂרָשֵׁי אֵילָנָא,
וּבְגִין דָּא וְכָל שִׁיחַ דָּא צְדִיק, וְכָל עֵשֶׁב ע"ב

ש' דא יעקב פליל תלת אבהן, דאינון ענפי
אילנא, וסלקין לשבעין ותריין שממן דויסע
ויבא ויט, דבהאי שמא אתבריאו עשבין
ואילנין דאינון נשמתיין דצדיקיא, והאי עשב
עליה אתמר (תהלים קד יד) ועשב לעבודת האדם
להוציא לחם מן הארץ, לחם אפירים אכל
איש (שם עח כו), ואיהו נהמא דאורייתא. (ד' 19
ו"א) דאתמר ביה (קהלת ט ז) לך אכול בשמחה
לחמך, ואיהו לעבודת האדם, ה' דאדם
דאתמר בה המוציא לחם מן הארץ, מאי
לעבודת האדם, לית עבודה הכא אלא צלותא,
דאיהי פולחנא דשכינתא, עבודת יהו"ה ודאי,
ועלה אתמר (תהלים קד כג) יצא אדם לפעלו
ולעבודתו עדי ערב, יצא אדם לפעלו דא
צלותא דשחרית, ולעבודתו עדי ערב דא
צלותא דמנחה, דאתמר בה (בראשית כד טג) ויצא
יצחק לשוח בשדה לפנות ערב.

תקונא תריין וחמשיין

בראשית פרא אלהי"ם אלהי"ם. חמש
אתון פחושבן ה', א"ד מן אדנ"י
הכי סליק לחמש, ורזא דמלה ואד יעלה מן
הארץ והשקה את כל פני האדמה (בראשית ב
1). תא חזי אתערותא צריכא מתתא לעילא,
ולבתר והשקה את כל פני האדמה, והשקה
ו' איהו שקיו מעילא לתתא, דאיהו נחל
קדומים דאתמשך מן מוחא, והכי צריף
לאתערא אתערותא בקדמיתא מאתתא, ורזא
דמלה אשה פי תזריע (ויקרא יב ב) ומיד וילדה
זכר, נוקבא אדנ"י, דכר יהו"ה, פד אקדימת
ברתא שליט דכורא ואתעביד יאהדונה"י,
ורזא דמלה יהו"ה אדנ"י חילי (חבקוק ג יט), ועל
במותי ידריכני (שם) אלין אבהן, למנצח
בגנינותי (שם) אמה ותריין שוקין, מאי חילי

ומשום זה, וכל שיח - זה צדיק,
וכל עשב - ע"ב ש', זה יעקב
הכולל שלשת האבות, שהם ענפי
האילן, ועולים לשבעים ושנים
שמות של ויסע ויבא ויט, שפשמ
הזה נבראו עשבים ואילנות שהם
נשמות הצדיקים, והעשב הזה
נאמר עליו ועשב לעבודת האדם
להוציא לחם מן הארץ, לחם
אפירים אכל איש, והוא לחם
התורה, שנאמר בו לך אכל
בשמחה לחמך, והוא לעבודת
האדם, ה' של אדם שנאמר בה
המוציא לחם מן הארץ. מה זה
לעבודת האדם? אין עבודה כאן
אלא תפלה, שהיא עבודת
השכינה, עבודת יהו"ה ודאי,
ועליה נאמר יצא אדם לפעלו
ולעבודתו עדי ערב. יצא אדם
לפעלו - זו תפלת שחרית.
ולעבודתו עדי ערב - זו תפלת
מנחה, שנאמר בה ויצא יצחק
לשוח בשדה לפנות ערב.

תקון שנים וחמשים

בראשית פרא אלהי"ם. אלהי"ם
חמש אותיות פחושבון ה', א"ד
מן אדנ"י כף עולה לחמש, וסוד
הדבר - ואד יעלה מן הארץ
והשקה את כל פני האדמה. בא
וראה, התעוררות צריכה ממטה
למעלה, ואחר כף והשקה את כל
פני האדמה, והשקה ו' היא
השקאה ממעלה למטה, שהיא
נחל קדומים שנמשך מן המוח,
וכף צריף להעיר התעוררות
בראשונה מהאשה, וסוד הדבר -
אשה פי תזריע, ומיד וילדה זכר.
הנקבה אדנ"י, הנזכר יהו"ה,
כשפקדימה הפת, שולט הנזכר
ונעשה יאהדונה"י, וסוד הדבר -
יהוה אדנ"י חילי, ועל במותי
ידריכני - אלו האבות, למנצח
בגנינותי - האמה ושתי השוקים.

מה זה חילי? התקף של הכל
מלמעלה, חילי - חיל י', וזה
האב, תקפו - הנביעה שאין לה
סוף.

אמר רבי אלעזר: אבא, והרי
פרשוהו בעלי המשנה, שעד
ארבעים ימים יכולה לחזור
הנקבה לזכר, ומתהפך מדין
לרחמים, ופרשוהו משום שעד
כעת אין שם דמות, שנאמר בו
וייצר יהו"ה אלהי"ם, אם כן,
למה נטל שעור במ', משום
שהיא שעור הנקודה שהיא י'
טפה, (השעור) שפה נעשית י"ם
מ"י, ודאי נחל קדומים זה ו'
שנמשך מ' (ס). והשקה את כל
פני האדמה, מה זה פני האדמה?
אלא אלו הם הפנים, שהם אדם
ולכן וירק ושחר, בפגונים הללו
מאיר אותו המעין, שהפגונים הם
מהיבשה הזו, נביעת האורה
שלה (של פחה), שכף הנביעה לארץ
כמו הנשמה לגוף, כמו שהאילן
לא מתגדל אלא במים, כך ישראל
שהם ענפי האילן לא מתגדלים
אלא בנביעת התורה.

וכוד הדבר - מעין גנים באר מים
חיים ונזלים מן לבנון. מעין זה
חכמה פתור, הוא ארון מפלא,
שרצה לנטע אילנות בגן, הסתכל
בכל הגן ולא מצא שם מעין מים,
מה עשה? אמר, אוציא מעין
ואחר כך אטע גן ומתגדל האילן,
ומשום כך מעין גנים, בראשונה
הזכיר מעין ואחר כך גנים, וזה
חמשים ושלשה הסדרים של
התורה, וכמו שיש גן למטה, כך
יש גן למעלה, והמעין הזה הוא
במח, האילן - הגוף, ענפיו -
הזרועות והרגלים, ונזלים מן
לבנון - זה הלב (לבנה), שהיא
דל"ת, דלה בגלות, ועליה נאמר
יזל מים מדליו.

אוי להם לבני אדם שלא

תוקפא דכלא מלעילא, חילי חילי י' ודא אבא,
תוקפא דיליה נביעו דלית ליה סוף.

אמר רבי אלעזר אבא והא אוקמוהו מארי
מתניתין, דעד ארבעין יומין יכיל
לאחזרא נוקבא דכורא, ואתהפך מדינא
לרחמי, ואוקמוהו בגין דעד כעין לית תמן
דיוקנא, דאתמר ביה (בראשית ב' ו) וייצר יהו"ה
אלהי"ם, אם כן אמאי נטיל שעורא במ', בגין
דאיהי שעורא דנקודה דאיהי י' טפה,
(שעורא) דבה אתעביד י"ם מ"י, ודאי נחל
קדומים דא ו' דאתמשך מן י' (ס"א ים), והשקה
את כל פני האדמה, מאי פני האדמה, אלא
אלין אנפין דאינון סומק וחרור וירוק ואופם,
באלין גוונין נהירא ההיא מבושא, דגוונין
אינון מהאי יבשה, נביעו נהורא דילה (ס"א
דחילא), דהכי איהו נביעו לארעא פנשמתא
לגופא, כמה דאילנא לא מתרבי אלא במיא,
הכי ישראל דאינון ענפין דאילנא לא מתרבי
אלא בנביעו דאורייתא.

ורזא דמלה מעין גנים באר מים חיים ונזלים
מן לבנון (שיר ד' טו). מעין דא חכמה פתור
איהו ארון מופלא, דבעא לנטעא אילנין
בגנתא, אסתכל בכל גנתא ולא אשפח תמן
מבושא דמיא, מה עבד, אמר אפיק מעין,
ולבתר אטע גן, ואתרבי אילנא, ובגין דא מעין
גנים, בקדמיתא אדפיר מעין ולבתר גנים, ודא
ג"ן סדרים דאורייתא, וכמה דאית גן לתתא
הכי אית ג"ן לעילא, והאי מעין איהו במוחא,
אילנא גופא, ענפין דיליה דרועין ורגלין,
ונוזלים מן לבנון דא לבא (ג"א לבנה) דאיהי
דל"ת דלה בגלותא, ועלה אתמר (במדבר כד' ו) יזל
מים מדליו.

וי לון לבני נשא דלא משתדלין באורייתא,

מתעסקים בתורה, שנקראו עציים
יבשים, שהם עתידים להשרף
באש הגיהנום, ולא לחנם אמרו
בעלי המשנה שהם עמלים
ויורשים גיהנום, ואף על גב
שמתגדל האילן, שהוא גוף
התורה, ואין לו פרי, שהם מצוות
עשה, מה כתוב בו? רק עץ אשר
תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו
תשחית וכרף, ומשום זה אמרו
בעלי המשנה שלא המדרש עקר,
אלא המעשה הוא העקר.

תקון חמשים ושלשה

בראשית ברא אלהים שם ב"ת,
שם א"ם, שהוא א"ם מאלהי"ם,
והם הגן העליון והגן התחתון.
פתח רבי שמעון ואמר: ויטע
יהו"ה אלהי"ם גן בעדן מקדם
וישם שם את האדם אשר יצר.
ויטע יהו"ה אלהי"ם גן - זו
השכינה, בעדן - זו האם
העליונה, מקדם - האב העליון,
וישם שם את האדם אשר יצר -
זה העמוד האמצעי, ועליו נאמר
וייצר יהו"ה אלהי"ם את האדם
עפר מן האדמה ויפח באפיו
נשמת חיים וגומר. וייצר, ציר
אותו בשני עולמות, בעולם הזה
ובעולם הבא, ויפח באפיו נשמת
חיים - זו נשמת כל חי, ויהי
האדם - זו רוח החיים, לנפש חיה
- זו השכינה התחתונה.

ועוד, ויטע יהו"ה אלהי"ם גן -
זו תורה שבכתב, עדן - זה עדון
התורה, ושם שם את האדם של
בריאה, ומה כתוב בו? ביום
נטעף תשגשגי. ויצמח יהו"ה
אלהי"ם וכו', יהו"ה אלהי"ם -
אב ואם, כל עץ נחמד למראה -
זה העמוד האמצעי, שכל הגונים
היפים נראים בו, ומשום זה
נחמד למראה, תפארת - היפי של
כל הגונים, וטוב למאכל - זה
צדיק.

דאתקריאו עציים יבשים דאינון עתידין
לאתוקדא בנורא דגיהנום, ולא לומגנא אמרו
מארי מתניתין דאינון עמלין וירתין גיהנום,
ואף על גב דמתרבי אילנא דאיהו גופא
דאורייתא, ולית ליה איבא דאינון פקודין
דעשה, מה פתיב ביה (דברים פ ב) רק עץ אשר
תדע פי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וכרף,
ובגין דא אמרו מארי מתניתין דלית מדרשא
עקר אלא המעשה איהו עקר. (דף טו ע"ב).

תקונא חמשיין ותלת

בראשית ברא אלהי"ם תמן ב"ת, תמן א"ם
דהוא א"ם מאלהי"ם, ואינון גן
עלאה גן תתאה. פתח רבי שמעון ואמר (בראשית
ב ל). ויטע יהו"ה אלהי"ם גן בעדן מקדם וישם
שם את האדם אשר יצר, ויטע יהו"ה אלהי"ם
גן דא שכינתא, בעדן דא אימא עלאה, מקדם
אבא עלאה, וישם שם את האדם אשר יצר
דא עמודא דאמצעיתא, ועליה אתמר (שם ב
ט) וייצר יהו"ה אלהי"ם את האדם עפר מן
האדמה ויפח באפיו נשמת חיים וגומר, וייצר
ציר ליה בתרין עלמין בעלמא דין ובעלמא
דאתי, ויפח באפיו נשמת חיים דא נשמת כל
חי, ויהי האדם דא רוחא דחיי, לנפש חיה
דא שכינתא תתאה.

ועוד ויטע יהו"ה אלהי"ם גן דא אורייתא
דבכתב, עדן דא עדונא דאורייתא, ושוי
תמן את האדם דבריאה, ומה פתיב ביה (ישעיה
י"א) ביום נטעף תשגשגי. ויצמח יהו"ה
אלהי"ם וכו' (בראשית ב ט), יהו"ה אלהי"ם אבא
ואימא, כל עץ נחמד למראה (שם) דא עמודא
דאמצעיתא, דכל גוונין שפירין ביה אתחזיין,
ובגין דא נחמד למראה, תפארת שפירו דכל
גוונין, וטוב למאכל דא צדיק.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה: וְהָרִי כְּתוּב כָּל עֵץ, אִם הָיָה אוֹמֵר עֵץ - יָפֵה, אֲבָל כְּתוּב כָּל עֵץ? אָמַר לוֹ: וְדַאי כִּף זֶה, שְׁבָכַל מְקוּם, כ"ל הוּא צַדִּיק, אֲבָל הַכֹּל אֶחָד. כֹּל זֶה צַדִּיק, עֵץ זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁגוּף וּבְרִית נְחֻשְׁבִים לְאַחַד, אֲבָל בְּכַתוּב הָזֶה כֹּל עֵץ נְחֻמֵּד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמֵאֲכָל - זֶה צַדִּיק, לְמִרְאָה - זֶה הַשְּׂכִינָה, שְׁנֵאֲמַר בָּהּ בְּמִרְאָה אֱלֹהֵי אֲתוּדָע, וְעֵץ הַחַיִּים - זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים שְׁלֹמְעֵלָה, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְעֵלְיָהּ.

אָמַר לוֹ: הָרִי הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא הַגֶּן, שְׁמֵשׁ עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הַגֶּן. מַה זֶה מִן הָאֲדָמָה? אֵלֶּא זֶה הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה שְׁמִמְנָה נְטוּעַ כָּל עֵץ, שֶׁהוּא צַדִּיק. כ"ל הוּא מֵצֵד שֶׁל מ"י, שְׁכָף עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן כ"ל מ"י, וּבְשִׁבְלֵה נֵאֲמַר מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וְגוֹמֵר, שֶׁהוּא הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא.

וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, הוּא לְמִטָּה, עֵץ הַדַּעַת טוֹב - זֶה מִטְטְרוּן, וְרַע - זֶה סְמַא"ל, וּמְשוּם זֶה וְעֵץ הַדַּעַת, ו' פֶּא לְרִבּוּת, שֶׁהוּא כֹּא מְקוּם אַחַר, וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְעוֹד, וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ, זֶהוּ צִמַּח צַדִּיק וּמִתַּחְתּוֹ יֵצֵא. בֵּא תִרְאֶה, כֹּל מִי שְׁשׂוּמֵר בְּרִית, אוֹתוֹ הַבֵּן שְׁנוֹתָן לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא עֲלָיו נֵאֲמַר וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהִים כָּל עֵץ נְחֻמֵּד לְמִרְאָה - בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְטוֹב לְמֵאֲכָל - בְּמִצּוֹת הַתּוֹרָה, אֲבָל בֵּן אַחַר שֶׁלֹּא נִעְשֶׂה בִּירְאָה וְאֶהְבָּה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא, מַה כְּתוּב בּוֹ? וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְזוֹ עֲרֻבוּכְיָה שֶׁל טוֹב וְרַע, מְעַרְבַּ מְמַצֶּה וּשְׂאוֹר.

מְעוֹרְבַּ מְמַצֶּה וּשְׂאוֹר.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָה, וְהָא כָּל עֵץ פְּתִיב, אִי הָיָה אָמַר עֵץ שְׁפִיר, אֲבָל כָּל עֵץ פְּתִיב, אָמַר לִיָּה וְדַאי הָכִי הוּא, דְּבָכַל אֶתֶר. כ"ל צַדִּיק אִיהוּ, אֲבָל כֹּלֵא חַד, כָּל דָּא צַדִּיק, עֵץ דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּגוּף וּבְרִית חֻשְׁבִּינָן חַד, אֲבָל בְּהָאֵי קָרָא כָּל עֵץ נְחֻמֵּד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמֵאֲכָל דָּא צַדִּיק, לְמִרְאָה דָּא שְׂכִינְתָא דְאֲתַמֵּר בָּהּ (במדבר יב ו) בְּמִרְאָה אֱלֹהֵי אֲתוּדָע, וְעֵץ הַחַיִּים דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים דְלְעִילָא דְאֲתַמֵּר בָּהּ (קהלת יב) הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְעֵלְיָהּ.

אָמַר לִיָּה הָא שְׂכִינְתָא תַּתָּא אִיהִי גֵן, דְמִתַּמָּן עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, כְּמָה דְאֲתַמֵּר (בראשית ב ט) וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הַגֶּן, מֵאִי מִן הָאֲדָמָה, אֵלֶּא דָּא שְׂכִינְתָא עֲלָא, דְמִינָה אֲתַנְטַע כָּל עֵץ דְאִיהוּ צַדִּיק, כ"ל אִיהוּ מִסְטְרָא דְמ"י, דְהָכִי סְלִיק לְחֻשְׁבוֹן כ"ל מ"י, וּבְגִינָה אֲתַמֵּר (איוב לח כט) מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וְגוֹמֵר, דְאִיהוּ הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא.

וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אִיהוּ לְתַתָּא, עֵץ הַדַּעַת טוֹב דָּא מִטְטְרוּן, וְרַע דָּא סְמַא"ל וּבְגִין דָּא וְעֵץ הַדַּעַת ו' אֶתָּא לְרִבּוּיָא, דְאִיהוּ אֲתִי מֵאַתֵּר אַחֲרָא, עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְעוֹד וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ, דָּא אִיהוּ צִמַּח צַדִּיק (ירמיה כג ה) וּמִתַּחְתּוֹ יֵצֵא (זכריה ו יב). תָּא חֲזִי כָּל מֵאֵן דְנִטְיֵר בְּרִית, הֵהוּא בַר דְיִהִיב לִיָּה קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, עֲלִיָּה אֲתַמֵּר (בראשית ב ט) וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהִים כָּל עֵץ נְחֻמֵּד לְמִרְאָה בְּרִיזִין דְאוֹרִייתָא, וְטוֹב לְמֵאֲכָל בְּפִקּוּדֵין דְאוֹרִייתָא, אֲבָל בְּרָא אַחֲרָא דְלֹא אֲתַעֲבִיד בְּדַחִילוֹ וְרַחֲמֵי דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, מַה פְּתִיב בִּיָּה (שם) וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְדָא עֲרֻבוּכְיָא דְטוֹב וְרַע,

וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל
 לְנִטְרָא גְרַמְיָה בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה, הָדָא הוּא
 דְּכִתְיִב (שם יז) וּמַעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל
 מִמֶּנּוּ, טוֹב מִסְטָרָא דְדָם טְהוֹר, וְרַע מִסְטָרָא
 דְדָם נְדוּת, דִּהְאִי בַר גְּרִים אַבּוּדָא דְתַרְיִן
 עֲלָמִין, הָדָא הוּא דְכִתְיִב (שם) כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ
 מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעֲלָמָא דִין, תָּמוּת
 בְּעֲלָמָא דְאִתִּי.

תקונא חמשין וארבע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֵת הַשָּׁמַיִם עֵץ
 הַחַיִּים, וְאֵת הָאָרֶץ כָּל עֵץ נִחְמַד
 לְמַרְאֵה, וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְהוֹ וְכִהוּ דָא עֵץ הַדְּעַת
 טוֹב וְרַע, וְדָא רְזָא תְהוֹ עֲמָק רַע, בְּהוּ עֲמָק
 טוֹב, וְדָא עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, כִּי שָׁם בְּלָל
 יְהו"ה שְׁפַת כָּל הָאָרֶץ (שם יא ט), וּמִהֲכָא נִפְקַ כָּל
 עֲרֻבּוּבָא דְטוֹב וְרַע, דְּאִיהוּ רְזָא דְצַדִּיק וְרַע
 לוֹ רְשָׁע וְטוֹב לוֹ. (דף 99 ע"א).

תקונא חמשין וחסמש

בְּרֵאשִׁית בְּרָא בִּי"ת רֵא"ש, וְאִינוּן אַבָּא
 וְאִימָא, בְּרָא תְרַגּוּם בְּרָא. אִיְהִי
 עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, וְעֲלִיָּה אֲתָמַר (בראשית ב'
 ו) וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, אִית עֵדֶן וְאִית עֵדֶן, הָדָא
 הוּא דְכִתְיִב (תהלים לו ט) וְנִחַל עֲדֵנִיף תִּשְׁקֶם,
 עֲדֵנִיף וְדָאִי, דָּא עֵדֶן עֲלָאָה כְּתָר עֲלָאָה, עֵדֶן
 דְלִתְתָא דָא י', וְאִית עֵדֶן דְלִתְתָא וְדָא אִימָא
 עֲלָאָה דְאִיְהִי ד', אִיְהִי עֵדֶן לְגַבִּי נְהַר דְלִתְתָא
 מִינָהּ, הָדָא הוּא דְכִתְיִב וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן
 לְהַשְׁקוֹת אֵת הַגֶּן.

תָּא חֲזִי כְּמָה נְהָרוֹת אִינוּן מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא,
 אִית נְהַר וְאִית נְהַר, אִית נְהַר מְנַהֲוֹרָא
 דְלַעִילָא דְאֲתַקְרִי נְהָרָא דְמִיָּא דְאוּרִיָּיתָא,
 דְאֲתַמַּר בְּהַ (משלי יג יד) תּוֹרַת חֲכָם מְקוֹר חַיִּים,
 וְאִית נְהַר דְאֲתַקְרִי נְהַר פְּלִגְיוֹ, דְכְּמָה פְּלִגְיִן

וּלְכֹן צִנְהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת
 יִשְׂרָאֵל לְשֹׁמֵר אֵת עֲצָמוּ בְּפִרְיָה
 וּרְבִיָּה. זְהוּ שְׁכִתּוּב וּמַעַץ הַדְּעַת
 טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, טוֹב -
 מִצַּד שֶׁל דָּם טְהוֹר, וְרַע - מִצַּד
 שֶׁל דָּם נְדוּת, שְׁהַבֵּן הִנֵּה גוֹרֵם
 אֲבָדֵן שֶׁל שְׁנֵי עוֹלָמוֹת, זְהוּ
 שְׁכִתּוּב כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
 תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת
 - בְּעוֹלָם הַבָּא.

תקון חמשים וארבעה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֵת
 הַשָּׁמַיִם - עֵץ הַחַיִּים, וְאֵת הָאָרֶץ
 - כָּל עֵץ נִחְמַד לְמַרְאֵה, וְהָאָרֶץ
 הִיְתָה תְהוֹ וְכִהוּ זֶה עֵץ הַדְּעַת
 טוֹב וְרַע, וְזֶהוּ סוּד תְהוֹ, עֲמָק רַע,
 בְּהוּ - עֲמָק טוֹב, וְזֶה עֵץ הַדְּעַת
 טוֹב וְרַע, כִּי שָׁם בְּלָל יְהו"ה שְׁפַת
 כָּל הָאָרֶץ, וּמִכָּאן יֵצֵא כָּל
 הָעֲרֻבּוּבָה שֶׁל טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא
 הַסּוּד שֶׁל צַדִּיק וְרַע לוֹ רְשָׁע וְטוֹב
 לוֹ.

תקון חמשים וחמשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא, בִּי"ת רֵא"ש, וְהֵם
 אָב וְאֵם. בְּרָא תְרַגּוּם בֵּן, הוּא
 הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי, וְעֲלִיו נְאָמַר
 וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, יֵשׁ עֵדֶן וְיֵשׁ
 עֵדֶן, זְהוּ שְׁכִתּוּב וְנִחַל עֲדֵנִיף
 תִּשְׁקֶם, עֲדֵנִיף וְדָאִי, זְהוּ עֵדֶן
 עֲלִיוֹן, כְּתָר עֲלִיוֹן, הַעֲדֵן שְׁלֻמְטָה
 זֶה י', וְיֵשׁ עֵדֶן שְׁלֻמְטָה, וְזוֹ הָאֵם
 הַעֲלִיּוֹנָה שְׁהִיא ד', הִיא עֵדֶן אֶל
 הַנְּהַר שְׁלֻמְטָה מִמֶּנּוּ, זְהוּ שְׁכִתּוּב
 וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֵת
 הַגֶּן.

בָּא וּרְאֵה כְּמָה נְהָרוֹת הֵם
 שְׁמַשְׁנִים זֶה מִזֶּה, יֵשׁ נְהַר וְיֵשׁ
 נְהַר. יֵשׁ נְהַר מְהֹאוֹר שְׁלֻמְעֵלָה,
 שְׁנַקְרָא הַנְּהַר שֶׁל הַמַּיִם שֶׁל
 הַתּוֹרָה, שְׁנַאֲמַר בְּהַ תּוֹרַת חֲכָם
 מְקוֹר חַיִּים, וְיֵשׁ נְהַר שְׁנַקְרָא נְהַר
 פְּלִגְיוֹ, שְׁכְּמָה פְּלִגְיִים עֲמָקִים

עמיקין תליין מניה, דאתמר בהון (שם כא
 א) פלגי מים לב מלך וגומר, ואית נהר דאתקרי
 נחל קדומים, דאתמשך מעלאין, ומניה תליין
 שבעה נהרות, דאתמר בהון (תהלים צח ח) נהרות
 ימחאו כף יחד הרים ירננו, ואית נהר דאתקרי
 נהר דינור מסטרא דשמאלא, דאתמר
 ביה (דניאל ז י) נהר דינור נגיד ונפק מן וגומר,
 ונהר בכל אתר איהו ו', מסטרא דאבא ואימא
 אתקרי נחל קדומים, ומסטרא דעדן עלאה
 אתמר ביה (תהלים לו ט) ונחל עדניך תשקם.

ומסטרא דימינא אתקרי נהר פלגיו, ומסטרא
 דשמאלא אתקרי נהר דינור, ומניה
 תליין שתין ענפין דנורא דאתקריאו ששים
 גבורים, ואינון שתין פולסין דנורא דמחיוה
 למטטרו"ן, ומסטרא דימינא ושמאלא אתמר
 בכל נחלין דתליין מנייהו, נהרי נחלי דבש
 וחקמאה, ונחל עדניך דא נהר דנפיק מעדן,
 דאתמר ביה (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן, והאי
 איהו עדן דעין לא ראתה אלהי"ם וכו' (ישעיה
 סד ג), סתים וגניז, דאיהו כתר עלאה, ומשם
 יפרד והיה לארבעה ראשים (א דאיהו ד' אתון דשם
 בן ד'), אלין יהו"ה דאינון אבא ואימא ברא
 וברתא. תא חזי קרקפתא דא אל"ף, פגוונא
 דא ארבע סטרין דיליה בהון הוה יהו"ה
 הוא ושמייה חד, (דברים ד לה) אין עוד מלבדו

בלא פרוד ובלא שתוף פלל.
 ועוד ונהר דא ו', יוצא מעדן דא י', ומשם
 יפרד והיה לארבעה ראשים דא ד', (אלין
 ארבע אתון). ועוד ונהר יוצא מעדן דא אימא
 עלאה דאיהי א' תנינא, פמה דאוקמוהו מארי
 מתניתין מאי אל"ף אלף בינה, ולאן אתמשך

תלויים ממנו, שנאמר בהם פלגי
 מים לב מלך וגומר, ויש נהר
 שנקרא נחל קדומים, שנמשך
 מהעליונים, וממנו תלויים שבעה
 נהרות, שנאמר בהם נהרות
 ימחאו כף יחד הרים ירננו, ויש
 נהר שנקרא נהר דינור מצד
 השמאל, שנאמר בו נהר די-נור
 נגד ונפק מן וגומר, ונהר בכל
 מקום הוא ו'. מהצד של אב ואם
 נקרא נחל קדומים, ומצד של
 העדן העליון נאמר בו ונחל
 עדניך תשקם.

ומצד הימין נקרא נהר פלגיו,
 ומצד השמאל נקרא נהר דינור,
 וממנו תלויים ששים ענפים של
 אש שנקראו ששים גבורים, והם
 ששים מכות של אש שהכו את
 מטטרו"ן, ומצד הימין והשמאל
 נאמר בכל הנחלים שתלויים
 מהם, נהרי נחלי דבש וחקמאה.
 ונחל עדניך, זה הנהר שיוצא
 מעדן, שנאמר בו ונהר יוצא
 מעדן, וזהו העדן שעין לא ראתה
 אלהי"ם וכו', סתים וגנוז, שהוא
 כתר עליון, ומשם יפרד והיה
 לארבעה ראשים (א, שהוא ד' אותיות
 של שם בן ד'), אליו יהו"ה שהם האב
 והאם, הבן והבת. בא וראה,
 הקרקפת זו אל"ף כמו זה: (ציור
 למעלה), ארבעת הצדדים שלו בהן
 היה יהו"ה הוא ושמו אחד, אין
 עוד מלבדו, בלי פרוד ובלי שתוף
 פלל (ציור למעלה).

ועוד, ונהר - זה ו', יוצא מעדן -
 זה י', ומשם יפרד והיה לארבעה
 ראשים - זה ד', (אלו ארבע האותיות).
 ועוד, ונהר יוצא מעדן - זו האם
 העליונה, שהיא א' השניה, כמו
 שבארוהו בעלי המשנה מה זה
 אל"ף? אלף בינה, ולאן נמשך

בגוף? ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, אלו שתי זרועות ושתי שוקים. מי הגן שנשקה מפנו למטה? זו השכינה, ששני גנים הם, אחד למעלה ואחד למטה. זהו שכתוב היושבת בגנים, והרי פרשה.

ויש נהר למטה שהיא מטטרו"ן, שנפרד לארבעה צדדים, שהם מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הנהב, והנהב הוא לצפון, זהו שכתוב מצפון זהב יאתה, וסוד הדבר - הולף אל צפון, זה גבריאל"ל, ואחר כך הולף אל דרום, וזה גיחון ששם מיכא"ל, ההפך מלמעלה, שאמר עליו הכתוב הולף אל דרום בראשונה, ואחר כך סובב אל צפון, סובב לשיני צדדים שהם מזרח ומערב, שהם חדקל ופרת, ופרת, ששם אוריא"ל רפא"ל. פישון כנגד התורה שבעל פה, ומשם פישון - פי שונה הלכות. ג"יחון"ן - ג' ג"ומל חסד, ושם החיות שנקראו חיות הקדש מהצד של אריה מצד הימין, מצד השמאל נחש, שנאמר בו כל הולף על גחון, להעניש בו את מי שעובר על התורה שנתנה מימין. פישון - שם שפיפון, להעניש את מי שעובר על התורה שבעל פה. חדקל - ח"ד ק"ל, זה חרף בלשונו, ואחד מצד ימין, ק"ל מצד השמאל, ללמד שניהם, ח"ד בשנים וק"ל בשפתים, ומשום זה, פישון - פי שונה הלכות, גיחון - גיחון, אותו שנאמר בו ויקבר אתו בני, שם שרוי לצד ימין, פרת פולל את כלם, זה פרה ורביה, עליו

בגופא, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אלין תרין דרועין ותרין שוקין, מאן גן דאתשקייא מניה לתפא דא שכונתא, דתרין גנין אינון חד לעילא וחד לתפא, הדא הוא דכתיב (שיר ח יג) היושבת בגנים והיא אוקמוה.

ואית נהר לתפא דאיהו מטטרו"ן, דאתפרש לארבע סטרין דאינון מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הנהב (בראשית ב יא), וזהב איהו לצפון, הדא הוא דכתיב (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה, ורזא דמלה הולף אל צפון דא גבריאל"ל, ולבתר הולף אל דרום (קהלת א י) ודא גיחון דתמן מיכא"ל, הפוכא מלעילא, דאמר קרא עליה הולף אל דרום בקדמיתא, ולבתר סובב אל צפון, סובב לתרין סטרין דאינון מזרח ומערב, דאינון חדקל ופרת, דתמן אוריא"ל רפא"ל.

פישון לקבל אורייתא דבעל פה, ומתמן פישון, פי שונה הלכות, ג"יחון"ן ג' ג"ומל חסד, ותמן חיוון דאתקריאו חיות הקדש מסטרא דאריה מסטרא דימינא, מסטרא דשמאלא נחש, דאתמר ביה (ויקרא יא מב) כל הולף על גחון, לאענשא ביה למאן דאעבר על אורייתא דאתיהיבת מימינא, פישון (דף פח ע"ב) תמן שפיפון, לאענשא למאן דאעבר על אורייתא דבעל פה, חדקל ח"ד ק"ל, דא חריפא בלישניה וחד מסטרא דימינא, ק"ל מסטרא דשמאלא, לאולפא תרוייהו, ח"ד בשנים, וק"ל בשפון, ובגין דא פישון פי שונה הלכות, גיחון גיחון ההוא דאתמר ביה (דברים לד ו) ויקבור אותו בגי, תמן שריא לסטרא דימינא, פרת פליל פלהו, האי

נֶאֱמַר אִם תִּשְׁכַּחוּ בֵּין שְׁפָתַיִם,
אִם וּדְאֵי לְעִשׂוֹת שְׁם פְּרִיָה וְרִכְיָה.
וּבְאֵלֶּה הָאֲרַבְעָה נִכְנְסוּ לְפִרְדֵּס
הָאֲרַבְעָה הֵלְלוּ. אֵלּוּ שְׁנִכְנְסוּ עִם
קְלָפוֹת, אֶחָד הִצִּיץ וּמַת, אֶחָד
הִצִּיץ וּנְפָגַע, וְאֶחָד יָצָא לְשִׁמּוֹד
(יָצָא לְתַרְבוּת רַעָה), הַרְבִּיעֵי שְׁנִכְנְסוּ
לְמַח הָאֲגוּז, נִכְנְסוּ בְּשִׁלּוּם וְיָצָא
בְּשִׁלּוּם. זֶה שְׁנֵאֱמַר בּוֹ הִצִּיץ
וּנְפָגַע, נִכְנְסוּ בְּעִנְיָן וְלֹא נִכְנְסוּ בּוֹ
כְּרֵאוּי, הַתְּהַפֵּף לוֹ לִנְגַע, וְזֶה נִהַר
שִׁיּוּצָא מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא סִימָן עֲנִי"ג,
עֵדֶן נִהַר גִּזְן, כִּי אֲסוּר וְהִתַּר,
טְמֵאָה וְטִהָרָה, כְּשֶׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם
וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָּהּ
וּלְשִׁמְרָהּ. בֹּא וְרֵא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְמַד אֶת הָאָדָם תּוֹרָה, זֶהוּ
שְׁפָתוֹב אֲז רֵאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה
וְגַם חֲקָרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם, וְזֶהוּ
וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן, זֶה הֵגֶן שֶׁל
הַתּוֹרָה, לְעִבְדָּהּ - בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה
שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא זְכוּר, הַזְכָּר,
וּלְשִׁמְרָהּ - בְּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה,
שֶׁהוּא שְׁמוֹר, הַנִּקְבָּה. אֶת הָאָדָם,
שֶׁהִיָּה כְּדִיּוֹקָן שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁאֵ"ת
לְרַבּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה לְאָדָם מֵא'
עַד ת', שֶׁנִּתְּנָה מִמִּיָּן וּמִשְׂמָאל,
שֶׁשֶׁם מִצְוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה,
מִצְוֹת שֶׁל עֲשֵׂה מִמִּיָּן כְּנֶגֶד ר"ה
זְכָר"י, וְזֶה זְכוּרֹנוֹת, מִצְוֹת שֶׁל
לֹא תַעֲשֶׂה מִשְׂמָאל כְּנֶגֶד י"ה
שְׁמ"י, הַעֲמוּד הָאֲמִצְעֵי כּוֹלֵל
שְׁנֵיהֶם, יְהוָה שְׁמוֹ, וְהוּא קוֹל
הַשׁוֹפָר מִצַּד הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא
שׁוֹפֵר. הַתְּקִיעָה הִיא מִצַּד הַיָּמִין,
וּשְׁבָרִים מִצַּד הַשְּׂמָאל,
הַשְּׁלִשְׁלִ"ת שֶׁהִיא תְּרוּעָה מִצַּד
שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

בְּרֵאשִׁית, (בְּרֵא ש"ת), בְּרֵא
אֱלֹהִי"ם. הָאֱלֹהִי"ם הֵנָּה הִיא
הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שְׁרוּכְכַת וְעוֹלָה

פְּרִיָה וְרִכְיָה, עֲלִיָּה אֲתָמַר (תְּהִלִּים סח יד) אִם
תִּשְׁכַּחוּ בֵּין שְׁפָתַיִם, אִם וּדְאֵי לְמַעֲבַד תַּמָּן
פְּרִיָה וְרִכְיָה.

וּבְאֵלֶּיךָ אֲרַבְעָה עֲאֵלוּ לְפִרְדֵּס אֵלֶיךָ אֲרַבְעָה,
אֵלֶיךָ דְּעֵאלוּ בְּקִלְפִינֵיךָ חַד הִצִּיץ וּמַת,
חַד הִצִּיץ וּנְפָגַע, וְחַד אֲשַׁתְּמַד (נ"א נֶפֶק לְתַרְבוּת
רַעָה), רְבִיעֵאָה דְּעֵאל בְּמוֹחָא דְּאֲגוּזָא עֵאל
בְּשִׁלּוּם וּנְפָק בְּשִׁלּוּם, הֵאֵי דְּאֲתָמַר בֵּיה הִצִּיץ
וּנְפָגַע, עֵאל בְּעִנְיָן וְלֹא עֵאל בֵּיה פְּדִקָּא יָאוּת,
אֲתַהֲפֵף לִיָּה לִנְגַע, וְדֵא נִהַר דִּיּוּצָא מֵעֵדֶן,
דְּאִיהוּ סִימָן עֲנִי"ג עֵדֶן נִהַר גִּזְן, הִכָּא אֲסוּר
וְהִתַּר טוּמְאָה וְטִהָרָה כְּשֶׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן
עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ (בְּרֵאשִׁית ב טו), תָּא
חֲזִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹלִיף לְאָדָם אוֹרִייתָא,
הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב (אִיּוֹב כח כז) אֲז רֵאָה וַיִּסְפְּרָה
הַכִּינָה וְגַם חֲקָרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם, וְדֵא אִיהוּ
וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן, דֵּא גֵן דְּאוֹרִייתָא, לְעִבְדָּהּ
בְּפִקּוּדֵיךָ דְּאוֹרִייתָא דְּעֵשֶׂה דְּאִיהוּ זְכוּר דְּכַר,
וּלְשִׁמְרָהּ בְּפִקּוּדֵיךָ דְּלֹא תַעֲשֶׂה דְּאִיהוּ שְׁמוֹר
נּוֹקְבָא, אֶת הָאָדָם דִּהְוָה בְּדִיּוֹקְנָא דְּאוֹרִייתָא,
דְּאֵ"ת לְרַבּוֹת אוֹרִייתָא דְּאֲתִיָּהִיבַת לְאָדָם מֵא'
וְעַד ת', דְּאֲתִיָּהִיבַת מִימִינָא וּמִשְׂמָאלָא, דְּתַמָּן
פִּקּוּדֵיךָ דְּעֵשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, פִּקּוּדֵיךָ דְּעֵשֶׂה
מִימִינָא לְקַבֵּל ו"ה זְכָר"י וְדֵא זְכוּרֹנוֹת, פִּקּוּדֵיךָ
דְּלֹא תַעֲשֶׂה מִשְׂמָאלָא לְקַבֵּל י"ה שְׁמ"י,
עֲמוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהוּ יְהוָה
שְׁמִיָּה, וְאִיהוּ קוֹל הַשׁוֹפָר מִסְּטְרָא דְּאִימָא
עֲלָאָה דְּאִיהִי שׁוֹפֵר, תְּקִיעָה אִיהִי מִסְּטְרָא
דִּימִינָא, וּשְׁבָרִים מִסְּטְרָא דְּשְׂמָאלָא, שְׁלִשְׁלִ"ת
דְּאִיהִי תְּרוּעָה מִסְּטְרָא דְּתְּרוּיָהוּ.

בְּרֵאשִׁית (בְּרֵא ש"ת) בְּרֵא אֱלֹהִי"ם, הֵאֵי

אֱלֹהִי"ם אִיהִי אִימָא עֲלָאָה, דְּרִכְיָבַת וּסְלִיקַת בְּתְּרוּעָה (דְּאִיהִי

בתרועעה [שהיא ראש השנה, והו שכתוב עלה
אלהים בתרועה], שְׁנָאֲמַר בּוּ לֹא הִבִּיט
אֲוֹן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֲמֹל
בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ
וּתְרוּעַת מְלֶךְ בּוּ, הָרִי לָךְ שְׁתְרוּעָה
הִיא בְּיַעֲקֹב, וְנֹאֲמַר בּוּ עֲלֵה
אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה, יְהוָה בְּקוֹל
שׁוֹפָר עוֹלָה. תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר
זוּ תְקִיעָה, וְזֶה הַחֲדָשׁ שְׁמַתְפָּסָה
הַלְבָנָה. הַמְלָכִיּוֹת מִצַּד הַמְלָכוֹת,
שֶׁהוּא זֶה שָׁמַי, שְׁשֵׁם הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נוֹדַע לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ, וּבָהּ הוּא הַמְלֶךְ הַקְדוּשׁ,
הַמְלֶךְ הַמְשֻׁפָּט מִצַּד הַשְּׁמַאל,
מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, וְזֶה
הַלֵּב לְשִׁמְאֵל הַמְלָכוֹת. זְכוֹרוֹנוֹת,
זְכוֹר לְזָכֹר, וְזֶה הַמַּח לְיָמִין, וְשֵׁם
זְכוֹרוֹנוֹת. שׁוֹפְרוֹת זֶה קִנְיָה שֶׁהוּא
שׁוֹפָר, וּמִשָּׁם יוֹצֵא קוֹל הַשׁוֹפָר,
שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהוּא
יְהוָה, בְּמַח בְּלֵב וּבַגּוֹף.

וּפְרֻשָׁה בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, שְׁאִין
פּוֹחֲתִין בּוּ מִעֲשָׂרָה מְלָכִיּוֹת
וּמִעֲשָׂרָה זְכוֹרוֹנוֹת וּמִעֲשָׂרָה
שׁוֹפְרוֹת, זֶה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
(י"ד ה"י וּא"ו ה"י). מְלָכִיּוֹת - וְתִמְלֹךְ
אִתָּהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
זְכוֹרוֹנוֹת - אִתָּהּ זוֹכֵר, זְכָרְנוּ
לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת - תְּקַע בְּשׁוֹפָר
גְּדוֹל.

וְעוֹד, תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה
לְיוֹם חַגְנוּ, מַה זֶה בְּכֶסֶה? זוּ
שְׂכִינָה תַחְתּוֹנָה, וּבָהּ כְּתוּבָה
לְחַיִּים, שֶׁהִיא כְּתִיבָה מִצַּד הַיָּמִין
וּמִצַּד הַשְּׁמַאל, וּמִשׁוּם שְׁנֹאֲחֹז
בוּ, הַזְכִּיר פְּעָמִים כְּתִיבָה (שֶׁהִיא יָד
עֲלִינוּהָ יָד תַּחְתּוֹנָה) (הָאִם הַתַּחְתּוֹנָה הִיא מִצַּד
הַשְּׁמַאל). בְּכֶסֶה, בְּאוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר בּוּ
בְּמַכְסָה מִמֶּךָ אֵל תַּחְקוּר, כְּתוּבָה
לְחַיִּים הוּא בְּכֶסֶה הַזֶּה, וְהַלְחוֹת
מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְּכַתֵּב
מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוֹת עַל
הַלְחַת, מַה זֶה חֲרוֹת? זוּ ה',
שְׁנֹאֲמַר בָּהּ וּקְרֵאתֶם דְּרוֹר בְּאָרֶץ,

לֹאשׁ הַשָּׁנָה הָרְאָה הוּא דְכָתִיב (תְּהִלִּים מִד ו) עֲלֵה אֱלֹהִים
בְּתְרוּעָה), דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (בַּמְדַּבֵּר כַּג כֵּא) לֹא הִבִּיט אֲוֹן
בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֲמֹל בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
עִמּוֹ וּתְרוּעַת מְלֶךְ בּוּ, הָרִי לָךְ דְּתְרוּעָה אִיהִי
בְּיַעֲקֹב, וְאִתְּמַר בֵּיהּ עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה,
יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר סְלִיק. תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ
שׁוֹפָר (תְּהִלִּים פֵּא ד) דָּא תְקִיעָה, וְדָא יְרַחֵא
דְּסִיְהָרָא אֲתַפְסִיָּא, מְלָכִיּוֹת מְסֻטְרָא דְּמְלָכוֹת
דְּאִיהוּ זֶה שָׁמַי (שְׁמוֹת ג טו), דְּתַמְזֵן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲשֶׁתְּמוּדַע לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, וּבָהּ אִיהוּ
הַמְלֶךְ הַקְדוּשׁ הַמְלֶךְ הַמְשֻׁפָּט מְסֻטְרָא
דְּשְׁמַאלָא, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, וְדָא
לְבָא לְשְׁמַאלָא מְלָכוֹת, זְכוֹרוֹנוֹת זְכוֹר לְזָכֹר
וְדָא מוֹחָא לְיָמִינָא וְתַמְזֵן זְכוֹרוֹנוֹת, שׁוֹפְרוֹת דָּא
קִנְיָה דְּאִיהוּ שׁוֹפָר, וּמִתַּמְזֵן נְפִיק קוֹל הַשׁוֹפָר
דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, וְאִיהוּ יְהוָה,
בְּמוֹחָא בְּלְבָא בְּגוֹפָא.

וְאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְּלִית פּוֹחֲתִין בֵּיהּ
מִעֲשָׂרָה מְלָכִיּוֹת וּמִעֲשָׂרָה זְכוֹרוֹנוֹת
וּמִעֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת, דָּא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
(ג"א יו"ד ה"י וּא"ו ה"י), מְלָכִיּוֹת וְתִמְלוֹךְ אִתָּהּ הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, זְכוֹרוֹנוֹת אִתָּהּ זוֹכֵר זְכָרְנוּ
לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת תְּקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל.

וְעוֹד תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ,
מְאִי בְּכֶסֶה דָּא שְׂכִינְתָא תַתָּא, וּבָהּ
כְּתוּבָה לְחַיִּים, דְּאִיהִי כְּתִיבָה מְסֻטְרָא דִּימִינָא
וּמְסֻטְרָא דְּשְׁמַאלָא, וּבְגִין דְּאִתְּאַחַד בֵּיהּ
אֲדַפִּיר תְּרִין זְמַנִּין כְּתִיבָה (ג"א דְּאִיהוּ יָד עֲלָהָה יָד
תַּתָּא), (ג"א אֲמָא תַתָּא מְסֻטְרָא דְּשְׁמַאלָא אִיהִי) בְּכֶסֶה
בְּהוּא דְּאִתְּמַר בֵּיהּ בְּמַכּוּסָה מִמֶּךָ אֵל תַּחְקוּר,
כְּתוּבָה לְחַיִּים אִיהוּ בְּקֵרָא דָּא (שְׁמוֹת לֵב) וְהַלְחוֹת
מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים
הוּא חֲרוֹת עַל הַלְחַת (שְׁמוֹת לֵב טו), מְאִי חֲרוֹת דָּא

ה', דְּאֶתְמַר בָּהּ (ויקרא כה י) וּקְרֵאתֶם דְּרוֹר בְּאֶרֶץ,
 דְּרוֹר אִיהִי חֲרוּת, וְ"הִלְחוּ"ת אֵינוֹן ו"ה בְּרֵא
 וּבִרְתָּא, וְאֵינוֹן מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים דְּאִיהִי אֵימָא
 עֲלָאָה, מַעֲשֵׂה אִיהוּ בְּתָרִין יָדִין דְּתַמְן עֲשִׂיָּה,
 וּמְכַתֵּב אֱלֹהִים בְּתָרִין יָדִין (דף פט ע"א) דְּתַמְן
 כְּתִיבָה, וְאִיהִי חֲרוּת עַל הִלְחַת, יָד פּוֹתְכַת וְיָד
 חוֹתְמַת, וְאִיהִי חַד יָד הַגְּדוּלָּה דְּאֶתְמַר
 בָּהּ (שמות יד לא) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוּלָּה,
 וְתַנְיִנָּא יָד הַחֲזָקָה הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים ד
 לד) וּבִיד חֲזָקָה וְכוּ', וְרָזָא דְמִלָּה יְהוּ"ה
 אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה יָד הַגְּדוּלָּה. כּוּז'וּ בְּמוֹכְס'וּ
 כּוּז'וּ יָד הַחֲזָקָה, וְאֵינוֹן, יָד עֲלָאָה מְסֻטְרָא
 דִּימִינָא, יָד תַּתָּאָה מְסֻטְרָא דְשְׂמַאלָא, וְכֹלָא
 כ"ח פְּרָקִין, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (במדבר יד יז) וְעַתָּה יִגְדֵּל
 נָא כַח אַדְנִי, וְדָא כַח מַעֲשִׂיו הַגִּיד
 לְעַמּוֹ (תהלים קיא ו), כַּח מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

דְּרוֹר הִיא חֲרוּת, וְ"הִלְחַת" הֵם
 ו"ה, הַבֵּן וְהַפֶּת, וְהֵם מַעֲשֵׂה
 אֱלֹהִים, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה,
 הַמַּעֲשֵׂה הוּא בְּשִׁתֵּי יָדִים שְׁשֵׁם
 עֲשִׂיָּה, וּמְכַתֵּב אֱלֹהִים בְּשִׁתֵּי
 יָדִים שְׁשֵׁם כְּתִיבָה, וְהִיא חֲרוּת
 עַל הִלְחַת, יָד פּוֹתְכַת וְיָד חוֹתְמַת,
 וְהִיא יָד הַגְּדוּלָּה אַחַת שְׁנֵאֲמַר בָּהּ
 וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוּלָּה,
 וְהַשְּׁנִית יָד הַחֲזָקָה, זֶהוּ שְׁכַתּוּב
 וּבִיד חֲזָקָה וְכוּ', וְסוּד הַדְּבָר -
 יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ, יְהוּ"ה יָד
 הַגְּדוּלָּה. כּוּז'וּ בְּמוֹכְס'וּ כּוּז'וּ.
 יָד הַחֲזָקָה, וְהֵם, יָד עֲלִיוֹנָה מַצַּד
 הַיָּמִין, יָד תַּחְתּוֹנָה מַצַּד שְׂמַאל,
 וְהַכֹּל כ"ח פְּרָקִים, שְׁנֵאֲמַר בְּהֵם
 וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא כַח אַדְנִי, וְזֶה כַח
 מַעֲשִׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ, כַּח מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד, יֵשׁ יָד שְׁנֵאֲרַת יָד רְמָה,
 וְזֶה יְהוּ"ה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
 וְיֵשׁ יָד שְׁנֵיָה לְקַבְּלָהּ, וְזוֹ אִיהִי
 אֶל"ף ה"א יו"ד ה"א, וְזֶה כ"ח.
 בְּזַמֵּן שְׁחֻטָּאוּ יִשְׂרָאֵל, הִסְתַּלַּק
 הַכַּח הַזֶּה מֵהֵם, וְנֵאֲמַר בְּהֵם וַיִּלְכוּ
 בְּלֹא כַח לְפָנֵי רוּדְף.

וּבְמִלְרָאבִים כְּתִיבָא ל"ל הַמְּמַנָּה עַל
 הַכְּתִיבָה, חַתְמִיָּא ל"ל עַל הַחֲתִימָה.
 כְּתִיבָא ל"ל כְּת"ב אֶל"י, אֶל"י הוּא
 א"ם בְּחֻשְׁבוֹן, זֶה אֱלִי וְאַנְוָהוּ,
 כְּתִב - כ' פְּתֵר, ת' תּוֹרָה, ב' בְּרָכָה,
 וְהַכֹּל הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, הִיא כְּתֵר
 בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק, וְהִיא תּוֹרַת
 יְהוּ"ה תְּמִימָה, וְהִיא בְּרַפְתּוּ יְהוּ"ה
 הִיא תַעֲשִׂיר. חַתְמִיָּא ל"ל מַצַּד
 הַחֲכָמָה, וְשְׁנֵיָהם חַיִּים. חֲכָמָה,
 שְׁכַתּוּב הַחֲכָמָה תַּחְיָה בְּעֲלִיָּה,
 הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה עֵץ חַיִּים הִיא
 לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְשְׁנֵיָהם לְיָמִין
 וְלְשְׂמַאל.

וְעוֹד אֵית יָד דְּאֶתְקָרֵי יָד רְמָה, וְדָא יְהוּ"ה
 יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְאֵית יָד תַּנְיִנָּא
 לְקַבְּלָהּ וְדָא אִיהִי אֶל"ף ה"א יו"ד ה"א,
 וְדָא כ"ח, בְּזַמֵּנָא דְחָאבוּ יִשְׂרָאֵל אֶסְתַּלַּק הָאִי
 כַּח מְנַיְיָהוּ וְאֶתְמַר בְּהוֹן (איכה א ו) וַיִּלְכוּ בְּלֹא
 כַח לְפָנֵי רוּדְף.

וּבְמִלְרָאבִים כְּתִבִיָּאֵל מְמַנָּא עַל הַכְּתִיבָה,
 חַתְמִיָּאֵל עַל הַחֲתִימָה,
 כְּתִבִיָּאֵל כְּת"ב אֶל"י, אֶל"י אִיהוּ א"ם
 בְּחוֹשְׁבוֹן, זֶה אֱלִי וְאַנְוָהוּ (שמות טו ב), כְּתִב כ' פְּתֵר
 ת' תּוֹרָה ב' בְּרָכָה, וְכֹלָא אֵימָא עֲלָאָה, אִיהִי
 פְּתֵר בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק, וְאִיהִי תּוֹרַת יְהוּ"ה
 תְּמִימָה (תהלים יט ח), וְאִיהִי בְּרַפְתּוּ יְהוּ"ה הִיא
 תַעֲשִׂיר (משלי י כב), חַתְמִיָּאֵל מְסֻטְרָא דְחֲכָמָה,
 וְתַרוּיְיָהוּ חַיִּים, חֲכָמָה דְכְּתִיב (קהלת ז

(ב) הַחֲכָמָה תַּחְיָה בְּעֲלִיָּה, אֵימָא עֲלָאָה עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ (משלי ג יח).

תִּלְתָּ אַצְבָּעִין מְתִיחְדִין בְּקוֹלְמוֹס לְפְתִיבָה, וְעַלִייהו אָמַר בֶּן זֹמָא, אֵין בֵּין מִים הָעֲלִיוֹנִים לְמִים הַתַּחְתּוֹנִים, אֶלָּא כְּשֶׁלֶשׁ אַצְבָּעוֹת, וְתֵרִין אַצְבָּעָאן אֵינוֹן דְּסַמְכִין לוֹן, וְאֵינוֹן פְּתָרִי גְלִימִי דְסַחֲיפִי אֶהְדְּדִי, רְזִי"אֵל אִיהו אוריא"ל, וְעַלִיה אֶתְמַר (שמות ג טו) וְזֶה זְכַרְיָי עִם ו'ה רַמ"ח, וְדָא רְזִיא"ל, שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה שִׁמוּעָא"ל מִיִּטְרוּן י'הוּא"ל רַאשֵׁי תִיבִין שְׁמִי, חֲסֵדִיא"ל מְסַטְרָא דְחֶסֶד, גְּבַרְיָא"ל מְסַטְרָא דְגְבוּרָה, אוריא"ל מְסַטְרָא דְעֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, בְּכָל סְטָרָא אֵלִי אִיהו מְסַטְרָא דָאם, וְאֵינוֹן אֵלִי"א א' פְּתָר י' חֲכָמָה ה' אִימָא עֲלָאָה, דְאִיהו מְגַדֵּל עֹזו שְׁם יְהו"ה (משלי יח י).

שְׁרֵשׁ אַצְבָּעוֹת מְתִיחְדוֹת בְּקוֹלְמוֹס לְפְתִיבָה, וְעַלִיהֶם אָמַר בֶּן זֹמָא, אֵין בֵּין מִים הָעֲלִיוֹנִים לְמִים הַתַּחְתּוֹנִים אֶלָּא כְּשֶׁלֶשׁ אַצְבָּעוֹת, וְשִׁנֵּי אַצְבָּעוֹת הֵם שְׁסוּמְכִים אוֹתָם, וְהֵם כְּשִׁנֵּי לְבוּשִׁים שְׁפְרוּסִים זֶה אֶצֶל זֶה, רְזִיא"ל הוּא אוריא"ל, וְעַלִיו נְאָמַר וְזֶה זְכַרְיָי, עִם ו'ה - מֵאֲתָתִים אַרְבָּעִים וְשִׁמּוֹנָה, וְזֶה רְזִיא"ל, שְׁמִי עִם י"ה - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמֵשׁ. שִׁמוּעָא"ל מִיִּטְרוּן י'הוּא"ל רַאשֵׁי תְבוֹת שְׁמִי. חֲסֵדִיא"ל מְצַד הַחֶסֶד, גְּבַרְיָא"ל מְצַד הַגְּבוּרָה, אוריא"ל מְצַד הָעֻמּוּד הָאִמְצָעִי, בְּכָל צַד אֵלִי הוּא מְצַד הָאֵם, וְהֵם אֵלִי"א א' פְּתָר, י' חֲכָמָה, ה' הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, שְׁהִיא מְגַדֵּל עֹז שְׁם יְהו"ה.

וְעוֹד אָמַר הֵהוּא סְבָא רַבִּי רַבִּי, וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִי"ם הוּא (שמות לב טז), תֵּרִין יְדִין פּוֹתְבוֹת מִימִינָא וּמִשְׁמַאלָא, אֲבָל חֲרוֹת עַל הַלּוּחוֹת עֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, (נ"א בן י"ה אִיהו ודא"), כַּמָּה מְלֶאכְיָא סְפָרְיָא אֵית לְעִילָא דְכְּתָבִין זְכוּוֹן דִּישְׂרָאֵל, וְכַמָּה מְלֶאכְיָא דְחוֹתְמָא דְמִלְפָּא בִּידֵיהוֹן דְּחֶתְמִין זְכוּוֹן דִּישְׂרָאֵל, וְכַמָּה מְלֶאכְיָא אֵינוֹן שְׁקָלִין קְלִין וְחֻמוּרִין דְאוריא"ל, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה לג יח) אֵיה סוֹפֵר אֵיה שׁוֹקֵל, וְכַד אִיהו חֲתִים בְּטַבְעַת הַמֶּלֶךְ דְאִיהו ו' (נ"א י) אֵין לְהַשִּׁיב, חוֹתָם אִיהו ו' חוֹתָם אָמַת, יָד פּוֹתֵב וְיָד חוֹתָם ה' תַּפְאָה פּוֹתֵב ה' עֲלָאָה חוֹתָם, דְאֵינוֹן ה' אַצְבָּעָאן דִּיד יְמִינָא וְה' אַצְבָּעָאן דִּיד שְׁמַאלָא, ה' תַּפְאָה פּוֹתֵב בָּאת ו' דְאִיהו קוֹלְמוֹס, קְנָה דְרוּעָא ה' עֲלָאָה חוֹתָם בָּאת י' דְאִיהו כַּף הַיָּד.

וְעוֹד אָמַר אוֹתוֹ זְקֵן: רַבִּי רַבִּי, וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִי"ם הוּא, שְׁתֵּי יָדִים פּוֹתְבוֹת מִימִין וּמִשְׁמַאל, אֲבָל חֲרוֹת עַל הַלּוּחַת, הָעֻמּוּד הָאִמְצָעִי, (בן י"ה הוּא ודא"). כַּמָּה מְלֶאכְיָא סוֹפְרִים יֵשׁ לְמַעֲלָה שְׁפּוֹתְבִים אֵת זְכוּיֹת יִשְׂרָאֵל, וְכַמָּה מְלֶאכְיָא שְׁחוֹתָם הַמֶּלֶךְ בִּידֵיהֶם שְׁחוֹתְמִים אֵת זְכוּיֹת יִשְׂרָאֵל, וְכַמָּה מְלֶאכְיָא שְׁשׁוֹקְלִים קְלוֹת וְחֻמוּרוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, זְהוּ שְׁכַתּוּב אֵיה סוֹפֵר אֵיה שׁוֹקֵל, וְכַשְׁהוּא חוֹתָם בְּטַבְעַת הַמֶּלֶךְ שְׁהוּא ו' (י), אֵין לְהַשִּׁיב. חוֹתָם הוּא ו' חוֹתָם אָמַת, יָד פּוֹתֵב וְיָד חוֹתָם. ה' תַּחְתּוֹנָה פּוֹתְבַת, ה' עֲלִיוֹנָה חוֹתְמַת, שְׁהֵם ה' אַצְבָּעוֹת שֶׁל יָד יְמִין וְה' אַצְבָּעוֹת שֶׁל יָד שְׁמַאל. ה' תַּחְתּוֹנָה פּוֹתְבַת בָּאוֹת ו', שְׁהוּא קוֹלְמוֹס, קְנָה שֶׁל דְרוּעָ, ה' הָעֲלִיוֹנָה חוֹתְמַת בָּאוֹת י', שְׁהוּא כַּף הַיָּד.

ש"ם הַדּוּר"ש אִיהו צְדִיק, עֲלִיה אֶתְמַר (ישעיה נד) יְהו"ה אֱלֹהִי"ם נָתַן לִי לְשׁוֹן לְמוּדִים,

ש"ם הַדּוּר"ש הוּא צְדִיק, עֲלִיו נְאָמַר יְהו"ה אֱלֹהִי"ם נָתַן לִי לְשׁוֹן

למודים, וזה (ד) יו"ד זעירה, לדעת לענות את יעף דבר, הם ה"ה שבהם, ועוף יעופף על הארץ, ונקדה של שם הכותב, והמכתב מכתב אלהי"ם הוא זה יהוה, ש"ם הדור"ש, יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים לדעת לענות את יעף דבר, וזה יהוה, ידיעת הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, בנקדה הזו יתהלל המתהלל השכל וידוע, וזה יהוה.

כל הנקודות הללו צריך לנקד אותם מפסוקי התורה, כמו שהם כתובים בדרך אמת, וכל הוי"ה יש לה משמש שרוב עליה, והיא המרפכה שלו, ואותה הוי"ה יש לה מנהיג ששולט עליה, כמו זכר על נקבה, ואין רשות לנקבה או לשליחה לעשות דבר בלי רשות בעלה, שכל מי שמקבל, היא הנקבה, מהמקום שהיא מקבלת, וסוד הדבר - פי גבוה מעל גבוה שומר, וכגון זה השליח למעלה מטטרו"ן, וכמה ממנים שפתח ידיו שהם שליחי השכינה, והשכינה, היא נקבה, אין לה רשות ללכת לשום מקום בלי רשות בעלה, וסוד הדבר - ויקחו לי תרומה. אם אתם רוצים שתשרה שכינתי ביניכם - ויקחו לי, קחו ממני רשות בראשונה להתגלות.

תקון חמשים וששה

בראשית ברא אלהי"ם, אלהי"ם הרי פשוטה שם יראה, פחד מצד האות ה' (ה"ה), שהיא לשמאל, שאף על גב שהאות י היא רחמים, במקום ששולטת ה' עליה היא נקראת נקבה, כמו זה ה"י, וסוד זה התגלה (ב"ה ה"א וא"ו ה"א) יו"ד ה"י וא"ו ה"י (ב"ה ה"א

ודא (ו) יו"ד זעירא, לדעת לענות את יעף דבר (שם), אינון ה"ה, דבהון ועוף יעופף על הארץ (בראשית א כ), ונקודה דשם הכותב, והמכתב מכתב אלהי"ם הוא דא יהוה, ש"ם הדור"ש, יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים, לדעת לענות את יעף דבר ודא יהוה, ידיעת קודשא ברוך הוא בשכינתיה, בהאי נקודה יתהלל המתהלל השכל וידוע (ירמיה ט כג), ודא יהוה.

כל אליו נקודין צריך לנקדא לון מקראין דאורייתא, כמה דאינון פתיבין בארץ קשוט, וכל הוי"ה אית לה משמשא דרכיב עליה, ואיהי מרפכה ליה, וההיא הוי"ה אית לה מנהיגא דשליט עליה, כגון דכורא על נוקבא, ולית רשו לנוקבא ולא לשליחה דילה למעבר מדעם בלא רשות בעלה, דכל מאן דמקבל (דף פט ע"ב) איהי נוקבא, מאתר דאיהו מקבל, ורזא דמלה (קהלת ה) פי גבוה מעל גבוה שומר, וכגוונא דא שליחא לעילא מטטרו"ן, וכמה ממנן דתחות ידיה דאינון שליחן דשכינתא, ושכינתא איהי נוקבא, לית לה רשו לאזלא לשום אתר בלא רשו בעלה, ורזא דמלה ויקחו לי תרומה (שמות כה ב), אם אתון בעיתון דשריא שכנתי ביניכון, ויקחו לי, נסיבו מני רשו בקדמיתא לאתגלגלא.

תקונא חמשים וששה

בראשית ברא אלהי"ם, אלהי"ם הא אוקמוה תמן דחילו מסטרא דאת ה' (נ"א ה"), דאיהי לשמאלא, דאף על גב דאת י איהו רחמי, באתר דשלטא ה' עלה נוקבא אתקריאת, כגוונא דא ה"י, ורזא דא אתגלגליא (ב"ה ה"א וא"ו ה"א) יו"ד ה"י וא"ו ה"י (ס"א ב"ו"ד ה"א וא"ו ה"א) דלית בריה בלא דבר ונוקבא,

וא"ו ה"א), שאין בריה בלי זכר ונקבה, ששני שפתים הם בבן ובבת, האב והאם, אחד נותן טפה זכר ואחד נקבה, וכששולט הזכר על הנקבה הוא זכר, וכששולטת הנקבה על הזכר היא נקבה, והרי פרושהו בסוד של אשה פי תזריע וילדה זכר.

וסוד עליון פאן, לפעמים נזרקו שתי טפות, לפעמים שלש, לפעמים ארבע, לפעמים ה', לפעמים ו', לפעמים ז', וזה הסוד שעלו למטה שנים וירדו שבעה, שתי טפות הן לפעמים צר"י ולפעמים שב"א, שלש לפעמים הן סגו"ל ולפעמים שור"ק, לפעמים שבע כמו זה ז' מן זרע, ושלוש טפות צריכות שמירה מן כב"ד טחו"ל מר"ה, שנאמר בהם ויצו יהו"ה אלהי"ם על האדם, ופרושהו, אין צו אלא עבודה זרה, וזה הכבד, שנאמר בו כל הכועס פאלו עובד עבודה זרה, ומשום זה לא צריך להריק טפות אלא באהבה, ולא בכעס ובקטטה, וכשזורק אדם שלש טפות באהבה, נקראו סגולת"א, וסוד הדבר - זרק"א מק"ף שופר הולך סגולת"א.

על האדם, זו שפיכות דמים, זהו שפתיב באדם דמו ישפך, זו התעוררות של הטפה של הנקבה שהיא מלחה אדמה, ואם היא סגו"ל, נקדה למטה היא נקבה, נקדה שלמעלה היא זכר, וכשזורק אותה במר"ה, שהיא גיהנם, הורגת (אותה).

לאמר, זה גלוי עריות, וזה טחו"ל, מי שזורק באשתו בעצב ובקטטה, התגלתה בו ערוה, ולכן ערות אביד וערות אמך לא תגלה. טחול היא לילית, מרה שחרה, ערות הכל (של הכלה).

אמר רבי אלעזר: אבא, השעור

דתרין שותפין אינון בכרא וברתא, אבא ואימא, חד זיהיב טפה דכורא וחד נוקבא, וכד שליט דכורא על נוקבא איהו דכר, וכד שליט נוקבא על דכורא איהו נוקבא, והא אוקמוהו ברזא דאשה פי תזריע וילדה זכר (ויקרא יב ב).

ורזא עלאה הכא, לזמנין אזדריקו תרין טפין, לזמנין תלת, לזמנין ארבע, לזמנין ה',

לזמנין ו', לזמנין ז', ודא רזא דסליקו למטה תרין ונחתו שבעה, תרין טפין אינון לזמנין צר"י ולזמנין שב"א, תלת לזמנין אינון סגו"ל ולזמנין שור"ק, לזמנין שבע פגוונא דא ז' מן זרע, ותלת טפין צריכין נטירו מן כב"ד טחו"ל מר"ה, דאתמר בהון (בראשית ב טו) ויצו

יהו"ה אלהי"ם על האדם, ואוקמוהו לית צו אלא עבודה זרה, ודא כבד, דאתמר בה כל הכועס פאלו עובד עבודה זרה, ובגין דא לא צריך לארקא טפין אלא ברחימו, ולא בכעסא ובקטטה, וכד זריק בר נש אלין תלת טפין ברחימו אתקריאו סגולת"א, ורזא דמלה זרק"א מק"ף שופר הולך סגולת"א.

על האדם דא שפיכות דמים, הדא הוא דכתיב (שם ט ו) באדם דמו ישפך, דא אתערוותא דטפה דנוקבא דאיהי מליחה סומקא, ואי איהי סגו"ל נקודה לתתא איהי נוקבא, נקודה דלעילא דכר, וכד זריק לה במר"ה דאיהי גיהנם קטילת (לה).

לאמר (בראשית ב טז) דא גלוי עריות, ודא טחו"ל, מאן דזריק טפה פאתתיה בעציבו ובקטטה, אתגליאת ביה ערייתא, ובגין דא ערות אביד וערות אמך לא תגלה (ויקרא יח ט).

איהי טחול לילית, מרה אוכמא ערוה דכלא (ג"א דבלה).

אמר רבי אלעזר, אבא, שעורא דעריות אינון

של עריות הם במקום ידוע או לא? אמר לו: בני, יהו"ה הוא י' אב, ה' אם, ו' בן, ה' בת, ה"ה הם אשה ובתה, כלה וחתונה, כפי ענפי האילן כן נקראו. ענפי האילן נפרדים למעלה באילן, כמו שבארנוהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, ועליהם נאמר ולא יגלה פנף אביו, והם מתיוחדים למטה.

כמו לולב, שהוא אגדה אחת למטה בכל אלו הפינים של הדס וערבה, שהם שלשה הדסים ושתי ערבות, והוא בפרוד למעלה, שהענפים נפרדים לימין ולשמאל, ומשום זה, נפרצו עליו - פסול, נפרדו עליו - פשר, והפרץ הזה הוא פרוץ בערוה בין ענף לענף, ולכן נאמר שם לא תקרבו לגלות ערוה, לא צריך לקרב את האותיות שהן יהו"ה למקום ערוה, וסוד הערוה נרמז בשתי (עב) אותיות ע"ר ו"ה ע"ר ו"ע בעיני יהו"ה, והענפים הללו (לא) נפרדו שתהיה ערוה ביניהם, אינו אלא חוץ ממקומו של הקדוש ברוך הוא שהוא אדני". זהו שכתוב לא יגרף רע, שבספירות תמצא אב ואם ובן כאחד בבינה, ב"ן י"ה, ואין שם ערוה, ותמצא אותם למטה, אח ואחות שניהם ביחוד, האח הוא העמוד האמצעי, ד' - אחותו, ושניהם הם אחד בלי פרוד, אף על גב שצדיק הוא היחוד של כלם.

בנתיים הגה אליהו הזדמן לרבי שמעון, ואמר לו: רבי רבי, שעור העריות כן הוא ודאי, בכל הספירות אין יחוד של אחת עם חברתה כמו של זכר ונקבה, אלא רק בצדיק, שהיחוד של שניהם אינו בכל האיברים שלהם, אלא רק בברית מילה, בשאר האיברים

באתר ידיע או לא, אמר ליה ברי, יהו"ה איהו י' אב ה' אם ו' בן ה' בת, ה"ה אינון אשה ובתה כלה וחתונה, כפום ענפין דאילנא הכי אתקריאו, ענפין דאילנא מתפרשין לעילא באילנא, כמה דאוקמוהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, ועליהן אתמר (דברים כג א) ולא יגלה פנף אביו, ואינון מתחדין לתתא. בגון לולב דאיהו אגודה חדא לתתא בכל אלין מינין דהדס וערבה, דאינון תלת הדסין, ותרין ערבות, ואיהו בפרודא לעילא, דענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, ובגין דא נפרצו עליו פסול, נפרדו עליו פשר, והאי פרוץ איהו פרוץ בערוה דאיהו בין ענפא וענפא, ובגין דא אתמר תמן (ויקרא יח ז) לא תקרבו לגלות ערוה, לאו צריך לקרבא אתוון דאינון יהו"ה באתר (דף ז ע"א) דערוה, ורזא דערוה אתרמיז בתרין (כתבי) אתוון ע"ר ו"ה ע"ר ר"ע בעיני יהו"ה (בראשית לח ז), ואלין ענפין (לא) אתפרשו דיהא ערוה ביניהו, לאו איהו אלא בר מאתריה דקודשא בריה הוא דאיהו אדני, הדא הוא דכתיב (תהלים ה ה) לא יגורף רע, דבספירן תשפח אב ואם ובן כחדא, בבינ"ה ב"ן י"ה, ולית תמן ערוה, ותשפח לון לתתא אח ואחות תרוייהו ביחודא, אח איהו עמודא דאמצעיתא ד' אחות דיליה, ותרוייהו אינון חד בלא פרודא, אף על גב דצדיק איהו יחודא דכלהו.

אדהכי הא אליהו קא אזדמן ליה לרבי שמעון, ואמר ליה רבי רבי, שעורא דעריין הכי איהו ודאי, בכל ספירן לית יחודא חד בחברתה כגוונא דדכר ונוקבא אלא בצדיק, דייחודא דתרוייהו לאו איהו בכל אברין דלהון אלא בברית מילה, בשאר אברין

קרבא של אחוה יש שם ולא של יחוד, וזהו סוד האילן שענפיו נפרדים למעלה בכל צד, וסוד הדבר - ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרעי ידיו, אבל למטה כלם אגדה אחת, יחוד אחד, ומשום זה למטה בצדיק צריך לקרב את אותיות יהו"ה עם שכינתו, שהיא קרבא שלה קרבן ליהו"ה.

וכך השכינה העליונה עם חכמה, צריך לקרבם לצדיק וכל הענפים שם מתחדדים ונקשרים ומשלבים, ומקבלים זה מזה, והכל על ידי הצדיק, ובלי צדיק אין קרבת היחוד אלא אחוה, ומשום זה חסד שם נקרא ו' אח וזה אחות, מצד הימין, ובמקום הזה נאמר ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגומר, חסד הוא, ועם כל זה שחסד הוא, ונקרתו לעיני בני עמם. מי שמחבר אותיות במקום של פרוד, כאלו הפריד ביניהן, ומשום כך ונקרתו, מדה פנגד מדה.

וכך י"ה בימין הם באחוה, ואין יחוד אלא על ידי צדיק, ומשום זה במקום הזה לא תקרבו לגלות ערוה, וכך בשוק ימין ושמאל שם אלהים אחרים, ולא צריך לקרב שם אותיות בזמן שאלהים אחרים שם, שהם מצד של עבודה זרה, וסוד הדבר - ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה.

וכך אותם העריות הם סמא"ל ונחש, שתובעים לעשות דינים ומגלים אותם לפני יהו"ה, ומשום זה נקראו עריות, וזהו סוד, וסוד אחר אל תגל, שזה גורם גלות וגולה בין העמים, מי שמגלה ערותו שם, כך הוא מתגלה בין העריות, שהם אלהים אחרים, ומי שמכסה עליהם, כך הוא מתכסה ביניהם, ומשום זה

קורבא דאחוה אית תמן ולא דייחודא, ודא איהו רזא דאילנא דענפוי מתפרשין לעילא בכל סטרא, ורזא דמלה ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי ידיו (בראשית מט כד), אבל לתתא פלהו אגודה אחת יחודא חדא, ובגין דא לתתא בצדיק צריך לקרבא אתוון דיהו"ה עם שכינתיה, דאיהי קורבא דילה קרבן ליהו"ה.

והכי שכינתא עלאה עם חכמה צריך לקרבא לון בצדיק, וכל ענפין תמן מתחדדין ומתקשרין ומשלבין, ומקבלין דא מן דא, וכלא על ידא דצדיק, ובכלא צדיק לית קורבא דייחודא, אלא אחוה, ובגין דא חסד תמן אתקרי ו' אח וזה אחות. מסטרא דימינא, ובהאי אתר אתמר (ויקרא כ יז) ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגומר חסד הוא, ועם כל דא דחסד הוא ונקרתו לעיני בני עמם, מאן דמחבר אתוון באתר דפרודא פאלו אפריש ביניהו, ובגין דא ונקרתו מדה לקבל מדה.

והכי י"ה בימינא אינון באחוה, ולית יחודא אלא על ידי דצדיק, ובגין דא בהאי אתר לא תקרבו לגלות ערוה (שם יח ו), והכי בשוקא ימינא ושמאלא תמן אלהים אחרים, ולא צריך לקרבא תמן אתוון, בזמנא דאלהים אחרים תמן דאינון מסטרא דעבודה זרה, ורזא דמלה ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה (שם יא).

וכך אינון עריין אינון סמא"ל ונחש, דתבעין למעבד דינין ומגלין לון קדם יהו"ה, ובגין דא אתקריאו עריות, ודא איהו רזא וסוד אחר אל תגל (משלי כה ט), דדא גרים גלות ואתגלי בין עממיא, מאן דגלי עריתיה תמן הכי איהו אתגלי בין עריין דאינון אלהים אחרים, ומאן דמכסי עליהו הכי איהו אתפסי

וְלֹא יִגְלֶה פָּנָי אֲבִיו, זֹו שְׂכִינָה
שְׂגָלְתָהּ בֵּין הַעַמִּים בְּגִלְלַת הַחֲטָא
הַזֶּה, כְּמוֹ שְׂנֹאֲמֵר וּבְפִשְׁעֵיכֶם
שְׁלַחַה אִמְכֶם.

וְאַרְבַּע פְּעָמִים גָּלְתָה שְׂכִינָה
לְגִלְלוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהִכְנִיסוּ עֲרוּהָ בֵּין
אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת, וְאַף עַל גַּב
שְׂנֹאֲמֵר כָּל הַעֲרִיּוֹת הִלְלוּ
בְּסִפִּירוֹת וּבִשְׁם שֶׁל יְהוָה, לֹא
בְּמִקוּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה, אֲלֹא
כְּשִׁשְׂכִינָה גָּלְתָה, כָּל הַסִּפִּירוֹת
יָרְדוּ עִמָּהּ, וְאֵין פְּרוּד בָּהּ וּבֵין
עֶשֶׂר הַסִּפִּירוֹת, וּכְשִׁיִּרְדוּ,
הִתְלַבְּשׁוּ בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁשֶׁה
עֲנָפִים, חֹסֵד בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן,
גְּבוּרָה בְּיוֹם הַשֵּׁנִי, הַעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁלֹּשׁ
סִפִּירוֹת שְׁנִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה יָמִים
אַחֲרֵיהֶם, שֶׁהֵם רְבִיעֵי חֲמִישִׁי
וְשִׁשִּׁי.

וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת זֶה י' הָאֲבָא,
חֲמִשָּׁה אֹרֶז זֶה ה' הָאֲמָא, שֵׁשׁ
פְּעָמִים טוֹב ו' שֵׁשׁ בְּשֵׁשֶׁת יָמֹת
הַחֹל, ה' שֶׁל הַשְּׁשִׁי ה' שֶׁל יְהוָה,
רֵאשִׁי שֶׁל בְּרֵאשִׁי"ת זֶה כְּתוּב,
הָרֵאשִׁי לְכָל הָרֵאשִׁים.

וְכִמָּה יֵשׁ פְּרוּד? מִשּׁוּם שְׂאֵין
צְדִיק, אוֹת הַבְּרִית, שֵׁם, וְסוּד
הַדְּבָר - אֵין אָדָם צְדִיק בְּאֶרֶץ,
שֶׁהוּא אוֹת הַבְּרִית שֵׁם, וּבִשְׁבַת
שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, שֵׁם קְרִיבָה
וְהַיְחוד שֶׁל שֵׁם יְהוָה וְכָל
הַסִּפִּירוֹת, וּמִשּׁוּם כִּף זְווגָם שֶׁל
תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים מְלִילֵי שְׁבַת
לְלִילֵי שְׁבַת, הַעֲרִיּוֹת הִלְלוּ הֵם
וְדֹאֵי לְמִטָּה, אֲבָל לְמַעְלָה נֹאֲמֵר
לֹא יִגְרָף רָע, וְצְדִיק שְׁקֹרֵב
לְאִשְׁתּוֹ בִּימֹת הַחֹל, אוֹתוֹ הַבֵּן
שְׁעוֹשֶׂה, נֹאֲמֵר עָלָיו צְדִיק וְרַע
לוֹ, שְׁגוֹרָם שְׁנַעֲשֶׂה קֹדֶשׁ חַל,
שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, וּבְאוֹתוֹ זְמַן
הוּא הַסּוּד שֶׁל צְדִיק וְרַע לוֹ רָשָׁע
וְטוֹב לוֹ, אֲבָל לְמַעְלָה אֵין עֲרוּהָ
וּקְצוּץ וּפְרוּד וּפְרוּץ, וּמִשּׁוּם זֶה

בִּינְיָהוּ, וּבִגְיִן דָּא וְלֹא יִגְלֶה פָּנָי אֲבִיו, דָּא
שְׂכִינְתָא דְגָלְתָּ בֵּין עַמְמֵיָא בְּגִין חוּבָא דָּא,
כְּמָה דָּאֲתָ אֲמֵר (ישעיה נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַה
אִמְכֶם.

וְאַרְבַּע זְמַנִּין גָּלְתָּ שְׂכִינְתָא בְּגִלְלוֹתָא, בְּגִין
דְּאֵעִילוּ עֲרוּהָ בֵּין אַרְבַּע אֲתוּוֹן, וְאַף
עַל גַּב דְּאֲתָמֵר כָּל אֲלִין עֲרִיין בְּסִפִּירָן וּבְשִׁמְאָ
דִּיהוָה, לֹאוּ בְּאֲתָרֵיהָ דְלֵעִילָא, אֲלֹא כַּד
שְׂכִינְתָא גָּלְתָּ, כָּל סִפִּירָן נִחְתּוּ עִמָּהּ, וְלִית
פְּרוּדָא בָּהּ וּבֵין עֶשֶׂר סִפִּירָן, וְכַד נִחְתּוּ
אֲתַלְבְּשׁוּ בְּשֵׁית יוֹמִין דְּחוּל שֵׁית עֲנָפִין, חֹסֵד
בְּיוֹמָא קְדָמָא, גְּבוּרָה בְּיוֹמָא תְּנִינָא, עֲמוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא בְּיוֹמָא תְּלִיתָא, תְּלַת סִפִּירָן
תְּנִינִין בְּתַלְתָּ יוֹמִין אַחְרָנִין, דְּאֵינוּן רְבִיעָא
חֲמִשָּׁא וּשְׁתִּיתָא.

וְעֶשֶׂר אֲמִירָן דָּא י' אֲבָא, חֲמִשׁ אֹרֶז דָּא ה'
אִימָא, שֵׁית זְמַנִּין טוֹב ו' דָּאִית בְּשֵׁית
יוֹמֵי דְחוּל, ה' דְּהַשְּׁשִׁי ה' דִּיהוָה, רֵאשִׁי
דְּבְרֵאשִׁי"ת דָּא כְּתוּב רֵישָׁא דְכָל רֵישִׁין.

וְאֲמָאי אִית פְּרוּדָא, בְּגִין דְּלִית צְדִיק אוֹת
בְּרִית תְּמָן, וְרָזָא דְמִלָּה אֵין אָדָם צְדִיק
בְּאֶרֶץ דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית תְּמָן, וּבִשְׁבַת דְּאִיהוּ
יוֹמָא שְׁבִיעָא תְּמָן קְרִיבוּ וְיַחְוּדָא דְשִׁמְאָ
דִּיהוָה וְכָל סִפִּירָן, וּבִגְיִן דָּא תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים
זְווגִייהוּ מְלִילֵי שְׁבַת לְלִילֵי שְׁבַת, הָאֵי עֲרִיין
אֵינוּן וְדֹאֵי לְתַתָּא, אֲבָל לְעִילָא (דף טז)
אֲתָמֵר (תהלים ה ה) לֹא יִגְוֹרֵךְ רָע, וְצְדִיק
דְּקָרִיב לְאֲתָתִיהָ בְּיוֹמִין דְּחוּלָא, הֵהוּא בֵּן
דְּעֵבִיד עָלֶיהָ אֲתָמֵר צְדִיק וְרַע לוֹ, דְּגָרִים
דְּאֲתַעְבִּיד קֹדֶשׁ חוּל דְּאִיהוּ יוֹם הַשְּׁבִיעִי,
וּבְהֵהוּא זְמַנָּא אִיהוּ רָזָא דְּצְדִיק וְרַע לוֹ רָשָׁע
וְטוֹב לוֹ, אֲבָל לְעִילָא לִית עֲרוּהָ וּקְצוּץ וּפְרוּד
וּפְרוּץ, וּבִגְיִן דָּא לְעִילָא (לית לך לידמה ליוצרה, דתימא

לְמַעַלָּה (איין לך לדמָה ליוצְרָה, שתאמר בך, שלמעַלָּה) יש יחוד בְּאֶח וְאֶחֻת, וּבְכֵן וּבְכַת, בְּאֶם עִם בֶּן. אִם בֶּן, אִין לך לדְמוֹת ליוצְרָה, שְׁאִתָּה הֵיית גּוֹרֵם שְׁלָא תְהִיָּה בְדְמוּתוֹ לְמַעַלָּה, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר כִּי אִם עֲנוּתִיכֶם הֵיוּ מְבַדְּלִים בֵּינְכֶם לְבִין אֱלֹהֵיכֶם.

וּבֵא וּרְאָה, בְּשַׁעָּה שְׂרָצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרָא אָדָם, כֶּף הִיָּה רוּצָה לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ כְּמוֹ דְמוּתוֹ, בְּלִי עֲרוּה וּבְלִי פֶרֶץ וּפְרוּד, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר נַעֲשָׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, שְׁיִהְיֵי כָל הַסְּפִירוֹת כְּלוּלוֹת בּוֹ, בְּלִי פְרוּד וְקִצּוּץ, וְלִהְתַּיְחַד בֶּן עִם בַּת שְׁהֵם אַחִים, שְׁעַלְיָהֶם נֹאֲמַר אַחִים תְּאוּמִים, זְהוּ שְׁכַתּוּב וַיְהִי תְאוּמִים מִלְּמִטָּה וַיַּחֲדוּ יָהִיו תְּמִים עַל רֵאשׁוֹ, בְּאִיזָה מְקוֹם? אֵל הַטְּבַעַת, זוֹ הַטְּבַעַת שֶׁל אוֹת בְּרִית מִילָה, שֶׁהוּא שְׁעוֹר לְכָל הַעֲרִיּוֹת לְמִטָּה, וְשְׁעוֹר שֶׁל הַיְחָדוּד לְמַעַלָּה, וְלְמַעַלָּה נֹאֲמַר בּוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחָי לְעוֹלָם, אֲבָל לְמִטָּה נֹאֲמַר בּוֹ וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, אֵל תֵּעָרֵב בַּיְחֻדָּא טוֹב עִם רַע, וְאִם לֹא (שם ב' יז) מוֹת תָּמוּת, אֲתָמַר הַכָּא מוֹת תָּמוּת וְאֲתָמַר בְּשַׁבַּת (שמות לא יד) מְחַלְלִיָּה מוֹת יוּמַת.

וְאָדָם וְדָאִי אֲתַעְבִּיד בְּדִיוֹקְנָא דְלַעֲלִיא, וְעַבֵּד תַּמָּן פְּרוּדָא, וְאֲתַפְרִישׁ מִתַּמָּן, אֲמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא אֵיךְ אֲתַעְבִּיד בְּדִיוֹקְנָא דְלַעֲלִיא, דְּהָא שְׁמַעְנָא כְּמָה דְעוֹת תַּמָּן, אֲמַר לִיָּה בְרִי, כִּד אֲתַעְבִּיד, כִּלְהוּ סְפִירָן אֲתַפְּלִילוּ בְּדִיוֹקְנָא דְנִשְׁמַתִּיה, וְנִשְׁמַתִּיה הוּהּ מְרַפְּכָה לֹון כְּגוֹוָנָא דְנִשְׁמַתִּיה, דְעַלָּה אֲתָמַר (בראשית א' כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, כְּגוֹוָנָא דְעֵשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, וְכִלְהוּ גְווּנִין דְנִשְׁמַתִּין הוּוּ נְהַרִין בְּנִשְׁמַתִּיה, וְהוּוּ נְהַרִין עַל אֲנַפּוּי,

הַכִּי דְלַעֲלִיא) אֵית יְחֻדָּא בְּאֶח וְאֶחֻת וּבְכֵן וּבְכַת בְּאֶם עִם בֶּן, אִם בֶּן לִית לך לִידְמָה ליוצְרָה, דְּאֲנָתְ הוּיָת גְּרִים דְלֹא תְהִיא בְּדִיוֹקְנָא דִילִיָּה לַעֲלִיא, כְּמָה דְאִתְ אֲמַר (ישעיה נט ב) כִּי אִם עֲנוּתִיכֶם הֵיוּ מְבַדְּלִים בֵּינְכֶם לְבִין אֱלֹהֵיכֶם. וְהָא חֲזִי בְּשַׁעָּתָא דְבַעָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמַבְרִי אָדָם, הַכִּי הוּהּ בְּעֵי לְמַעְבֵּד לִיָּה כְּגוֹוָנָא דְדִיוֹקְנָא דִילִיָּה, בְּלֹא עֲרוּה וּבְלֹא פֶרֶץ וּפְרוּד, כְּמָה דְאִתְ אֲמַר (בראשית א' כז) נַעֲשָׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, לְמַהוּי כָּל סְפִירָן כְּלִילָן בִּיָּה, בְּלֹא פְרוּד וְקִצּוּץ, וְלֹא תִיַּחְדָּא בֶּן עִם בַּת דְאִינוּן אַחִים, דְעַלְיָהוּ אֲתָמַר אַחִים תְּאוּמִים, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב (שמות כו כד) וַיְהִי תְאוּמִים מִלְּמִטָּה וַיַּחֲדוּ וַיְהִי תְמִים עַל רֵאשׁוֹ, בְּאֵן אֲתַר, אֵל הַטְּבַעַת (שם), דְּא טְבַעַת דְאוֹת בְּרִית מִילָה, דְאִיהוּ שְׁעוֹר לְכָל עֲרִיין לְתַתָּא, וְשְׁעוֹר דִּיחֻדָּא לַעֲלִיא, וְלַעֲלִיא אֲתָמַר בִּיָּה (בראשית ג' כב) וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחָי לְעוֹלָם, אֲבָל לְתַתָּא אֲתָמַר בִּיָּה וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, לֹא תֵעָרֵב בַּיְחֻדָּא טוֹב עִם רַע, וְאִם לֹא (שם ב' יז) מוֹת תָּמוּת, אֲתָמַר הַכָּא מוֹת תָּמוּת וְאֲתָמַר בְּשַׁבַּת (שמות לא יד) מְחַלְלִיָּה מוֹת יוּמַת.

וְאָדָם וְדָאִי אֲתַעְבִּיד בְּדִיוֹקְנָא דְלַעֲלִיא, וְעַבֵּד תַּמָּן פְּרוּדָא, וְאֲתַפְרִישׁ מִתַּמָּן, אֲמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא אֵיךְ אֲתַעְבִּיד בְּדִיוֹקְנָא דְלַעֲלִיא, דְּהָא שְׁמַעְנָא כְּמָה דְעוֹת תַּמָּן, אֲמַר לִיָּה בְרִי, כִּד אֲתַעְבִּיד, כִּלְהוּ סְפִירָן אֲתַפְּלִילוּ בְּדִיוֹקְנָא דְנִשְׁמַתִּיה, וְנִשְׁמַתִּיה הוּהּ מְרַפְּכָה לֹון כְּגוֹוָנָא דְנִשְׁמַתִּיה, דְעַלָּה אֲתָמַר (בראשית א' כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, כְּגוֹוָנָא דְעֵשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, וְכִלְהוּ גְווּנִין דְנִשְׁמַתִּין הוּוּ נְהַרִין בְּנִשְׁמַתִּיה, וְהוּוּ נְהַרִין עַל אֲנַפּוּי,

מאירים על פניו, וממנו היו מזדעזעים עליונים ותחתונים, והיו משתחווים לו בגלל המאורות הללו שהיו מאירים בו. כמו שהאדם שלמעלה שהיו משתחווים לו, כך היו משתחווים לאדם שלמטה, עד שהוא היה אומר בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יהו"ה עוֹשֵׁנו, ובאותו זמן הוא היה שולט על כל ההמונים של מעלה ומטה. הגון השחר של העין, ושעריו שחורות, וכל הגונים שחורים יפים נתנו בו מצד האם. לכן העין ולכן הפנים ולכן המוח ולכן העצמות נתנו בו מצד האב, שהיו פרושהו בעלי המשנה שהלכן שבעין והמוח והעצמות נתנו מהאב, ושחר העין והשער נתנו מהאם, והלכן והשחר, שניהם נמצאו מכּתּר עליון, השחר מבחוץ והלכן מבפנים, ועליו נאמר ועתה לא ראו אור כהיר הוא בשחקים, וכתוב אחר אומר ישת חשך סתרו.

והרי פרושהו החברים, שחר נקבה ללכן, והתורה משם היא לכן מבפנים ושחר מבחוץ, ולמעלה האב והאם אמרו על העמוד האמצעי ושכינתו נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, העמוד האמצעי בלכן והשכינה בשחר, זהו שכתוב שחורה אני ונאנה. ובה תראה, האם העליונה היתה שחורה לפני אותו אור שלפנים ממנה, אבל כשיוֹרדת למטה נראים גוניה בחמש ספירות, שהם חמשת ענפי האילן, זרוע ימין ושמאל והגוף ושתי שוקים, הצדיק נוטל כל הגוניה. זהו שכתוב וראיתה לזכר ברית עולם, וראיתה בגוניה מאירים, וכך השכינה התחתונה נראית בחמשה גוניה ממש למעלה,

ומניה הוּ מְזַדְעָזְעִין עֲלָיִן וְתַתָּאִין, וְהוּ סַגְדִּין לִיהּ בְּגִין אֲלֵין נְהוּרִין דְּהוּ נְהִירִין בֵּיהּ, כְּגוּנָא דְאָדָם דְּלַעִילָא דְהוּ סַגְדִּין לִיהּ, הֲכִי הוּ סַגְדִּין לְאָדָם דְּלַתְתָּא, עַד דְּהוּ אָמַר אִיהוּ בּוֹאוּ נְשַׁתְחוּהּ וְנִכְרְעוּהּ נִבְרְכָה לְפָנֵי יְהוּ"ה עוֹשֵׁנוּ (תהלים צה ו). ובההוא זמנא הוה איהו שליט על כל המוני עילא ותתא.

גוֹן אוּכְמִין דְּעֵינָא וְשַׁעְרוֹי אוּכְמִין וְכָל גּוּוֹנִין אוּכְמִין שְׁפִירִין, אַתְיִיהִיבֵן בֵּיהּ מְסֻטְרָא דְאִימָא, חוּרוֹ דְּעֵינָא וְחוּרוֹ דְּאַנְפִּין וְחוּרוֹ דְּמוּחָא וְחוּרוֹ דְּגַרְמִין, אַתְיִיהִיבֵת בֵּיהּ מְסֻטְרָא דְאַבָּא, דְּהֲכִי אוּקְמוּהוּ מְאִרֵי מְתִנִיתִין, דְּלוּבֵן שְׁבַעִין וּמוּחָא וְעַצְמוֹת אַתְיִיהִיבוּ מְאַבָּא, וְאוּכְמוּ דְּעֵינָא וְשַׁעְרָא אַתְיִיהִיבוּ מְאִימָא, וְחוּרוֹ וְאוּכְמוּ תְרוּוֹיְהוּ אֲשַׁתְּכַחוּ מִכְתָּרָא עֲלָאָה, אוּכְמוּ מְלַבֵּר וְחוּרוֹ מְלַגּוּ, וְעֲלִיהּ אַתְמַר (איוב לז כא) וְעַתָּה לֹא רָאוּ אֹר כְּהִיר הוּא בְּשַׁחְקִים, וְכַתּוּב אַחַר אֹמֵר (תהלים יח יב) יִשֶׁת חֲשָׁךְ סַתְרוּ.

וְהָא אוּקְמוּהוּ חֲבַרְיָא, אוּכְמוּ נוּקְבָא לְחוּרוֹ, וְאוּרִייתָא מִתְמָן אִיהִי חוּרוֹ מְלַגָּאוּ אוּכְמוּ מְלַבֵּר, וְלַעִילָא אַבָּא וְאִימָא אִמְרוּ עַל עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא וְשַׁכִּינְתָּיה נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ (בראשית א כו), עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא בְּחוּרוֹ, וְשַׁכִּינְתָּא בְּאוּכְמוּ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (שיר א ה) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנָאוֹה, וְתָא חֲזִי אִימָא עֲלָאָה הוּת אוּכְמָא קָדָם הוּא נְהוּרָא דְלַגָּאוּ מִינָהּ, אַבְל כִּד נַחְתָּא לְתַתָּא אַתְחַזִּית גּוּוֹנְהָא בְּחֲמֵשׁ סְפִירִין, דְּאִינּוּן ה' עֲנִפִין דְּאִילָנָא, דְּרוּעָא יְמִינָא וְשְׁמָאלָא וְגוּף וְתִרִין שׁוּקִין, צְדִיק נְטִיל כָּל גּוּוֹנִין, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (בראשית ט טז) וְרָאִיתִיהּ לְזָכוֹר בְּרִית עוֹלָם, וְרָאִיתִיהּ בְּגוּוֹנִין נְהִירִין, וְהֲכִי שַׁכִּינְתָּא תַתָּאָה

ואלו הגונים של שש הספירות,
ועליהם נאמר ותכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים, וכמו
שנכללים כל הגונים ממעלה
למטה בצדיק, כך נכללים כל
הגונים ממטה למעלה בעמוד
האמצעי.

בא וראה, ארבעה ענפים גדולים
היו באילן, והם היו שתי זרועות
ושתי שוקים, וכלם בשעור של
האות ו' העליונה, ובכל אמה
חמשה ענפים קטנים שהם זרת,
שנאמר בו ושמים בזרת תפן, והם
השעור של ה', ועל ה' ענפים
היה י' שהוא כף היד, וזה פרי
האילן, וכמה שרטוטים מרקמים
בכף היד, שהם הגונים היפים
של הפרי, שבהם נפתחת
השושנה, שנעשה ממנה פרי,
והם כפתור ופרח לששת הקנים
היצאים מן המנרה, ואלו שלש
עצמות בזרוע ימין ושלש בזרוע
שמאל. המנורה, הגוף של
האמצע.

בני, בכל התקונים הללו ברא את
האדם ובת זוגו, (ואם) הוא עשה
פרוד למעלה בין הקדוש ברוך
הוא ושכינתו, שגם לסלוק
השכינה מהקדוש ברוך הוא, כך
הקדוש ברוך הוא מסלק ממנו
בת זוגו ומסתלק הקדוש ברוך
הוא ממנו, שבמקום שאין שורה
שכינה, אין הקדוש ברוך הוא
שורה שם, ומנין לנו שהסתלקה
בת זוגו ממנו? כמו שנאמר
ויאמר יהו"ה לא טוב היות האדם
לבדו, וזה גרם לייעקב שנאמר בו
ויותר יעקב לבדו, ובאותו זמן
נצח את סמאל, ויגע בכף ירכו,
באיזה מקום פורח? בגיד הנשה,
שפרחה י' מגיד הנשה, שהיא י'
של יעקב, והוא נשאר יעקב,

דאייהי י' דייעקב, ודא רזא וידו

אתחזיית בחמש גוונין מתתא לעילא, ואלין
גוונין דשית ספירן, ועלייהו אתמר (שמות כה)
ותכלת וארגמן ותולעת שני (דף צא ע"א) ושש
ועזים, וכמה דאתפלילן כל גוונין מעילא
לתתא בצדיק, הכי אתפלילן כל גוונין מתתא
לעילא בעמודא דאמצעיתא.

תא חזי ארבע ענפין רברבין הוו באילנא,
ואינן הוו תרין דרועין ותריין שוקין,
וכלהו בשעורא דאת ו' עלאה, ובכל אמה ה'
ענפין זעירין דאינן זרת, דאתמר ביה (ישעיה מ)
ושמים בזרת תפן, ואינן שעורא דה', ועל
ה' ענפין הוה י' דאיהו כף היד, ודא איבא
דאילנא, וכמה שרטוטין מרקמן בכף היד,
דאינן גוונין שפירין דאיבא, דבהון אתפתחת
שושנה דאתעבידת מינה איבא, ואינן כפתור
ופרח, לששת הקנים היוצאים מן
המנורה (שמות כה לג), ואלין תלת גרמין בדרועא
ימינא, ותלת בדרועא שמאלא, מנרתא גופא
דאמצעיתא.

ברי בכל אלין תקונין ברא לאדם ובת זוגיה,
(ואי) ואיהו עבד פרודא לעילא בין
קודשא בריה הוא ושכינתיה, דגרים לסלקא
שכינתא מקודשא בריה הוא, הכי קודשא
בריה הוא סליק מגיה בת זוגיה, ואסתלק
קודשא בריה הוא מגיה, דבאתר דלא שריא
שכינתא תמן, קודשא בריה הוא לא שריא
תמן, ומנלן דאסתליק בת זוגיה מגיה, כמה
דאת אמר (בראשית ב יח) ויאמר יהו"ה לא טוב
היות האדם לבדו, ודא גרים לייעקב דאתמר
ביה (שם לב כה) ויותר יעקב לבדו, ובכהווא זמנא
נצח ליה סמאל, ויגע בכף ירכו (שם כו), באן
אתר פרח בגיד הנשה, דפרח י' מגיד הנשה
דאיהי י' דייעקב, ואשתאר איהו יעקב, דאיהו

שְׁהוּא דִּשׁ בְּעֵקֶב, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל
וְיָדוּ אוֹחֲזוֹת בְּעֵקֶב עֲשׂוֹ, (שְׁהוּא דִּשׁ
בְּעֵקֶב בְּגִלוֹת וּבְעַל שֶׁל מַלְכוּת שְׁבַעִים אַמּוֹת,
שְׁהוּא לְזָנֵב וְלֹא לְרֹאשׁ).

כְּמוֹ שֶׁגָּרַם אָדָם שֶׁהִשְׁכִּינָה
נִפְרָדָה מִן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וּבְכַפְשֵׁיכֶם שִׁלְחָה
אִמְכֶם, וְנִשְׁאַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
יְחִידִי בְּלִי הַגְּבִירָה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
הַצְּדִיק אָבֵד, מִה זֶה אָבֵד? אָבֵד
לְגַבִּירָה, וּמִשּׁוֹם זֶה לֹא טוֹב הָיִיתָ
הָאָדָם לְבַדּוֹ אֲעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנִגְדּוֹ,
זֶה אַחֲרָת, שְׁאִינָה בַת זִוְגוֹ, מִצַּד
שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, בְּאֶסּוּר
וְהַתֵּר, טִמְאָה וְטִהָרָה, כִּשֶׁר
וּפְסוּל, דָּם טָהוֹר וְדָם נִדֵּה,
וּמִשּׁוֹם זֶה פְּרִשׁוּהָ, זָכָה - נִעְשֶׂה
לוֹ עֶזֶר, לֹא זָכָה - כְּנִגְדּוֹ,
שֶׁהִסְתַּלַּקָה מִמֶּנּוּ אִשָּׁה שֶׁהִיא עֵץ
הַחַיִּים, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהָ עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בָּהּ, רְאֵה חַיִּים עִם
אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת, שֶׁעֲלִיהָ נֶאֱמַר
וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחֲיִי
לְעַלְמִם, שֶׁהוּא הִיָּה חֲרוֹת עַל
הַלּוֹחֹת, חֲרוֹת מִמְּלֶאכֶה הַמְּנוֹת,
חֲרוֹת מִשְׁעַבּוּד מַלְכִּיּוֹת, חֲרוֹת
מִכָּל הַמַּחְלוֹת הַרְעוֹת, מַעֲנִיּוֹת
וְטַפְשׁוֹת וְצַעַר וְדַחֵק וְרָעֵב,
וְעֲלִיהָ נֶאֱמַר, אֲרֵץ אֲשֶׁר לֹא
בְּמִסְפְּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם וְכוּ'.
הַסְתַּלַּקָה מִמֶּנּוּ, וְנִתְּנָה לוֹ אַחֲרָת
מִצַּד הַלְּבָנָה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהָ עַת
לְלֶדֶת וְעַת לְמוֹת וְכוּ', שֶׁחֲצִיָּה
חַיִּים וְעֲשׂוֹ, וְחֲצִיָּה מוֹת וְעוֹנִי,
כְּמוֹ שֶׁהֵלֵב שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֵב חָכֶם
לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, שְׁנַיִם
בְּשִׁתְּפוֹת, וְלִכְן אִם זָכָה - עֶזֶר,
בְּמַלּוּי הַלְּבָנָה, וְאִם לֹא זָכָה -
כְּנִגְדּוֹ, בְּחִסְרוֹן הַלְּבָנָה.

הַעֲרִיּוֹת מִצַּד שֶׁל י"ה, ע"ר ז"ה
תַּעֲזוֹר קִשְׁתְּךָ, עֲרִיּוֹת מִהַצַּד שֶׁל
ו"ה, לֹא תִקְרְבוּ לְגִלוֹת ע"ר ו"ה,

אוֹחֲזוֹת בְּעֵקֶב עֲשׂוֹ (שֵׁם כַּה כו) (דְּאִיהוּ דִּשׁ בְּעֵקֶב בְּגִלוֹתָא
וּבְעוּלָא דְמַלְכוּתָא דְשְׁבַעִין אוּמִין דְּהוּא לְזָנֵב וְלֹא לְרֹאשׁ).

בְּמָה דְגָרִים אָדָם דְשִׁכְנִתָּא אַתְּפִרְשֵׁת
מְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּמָה דְאֵת
אָמַר (יִשְׁעִיָּה נ א) וּבְכַפְשֵׁיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם,
וְאִשְׁתָּאֵר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְחִידִאי בְּלֹא
מְטְרוּנִיתָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (יִשְׁעִיָּה נו א) הַצְּדִיק
אָבֵד, מֵאִי אָבֵד, אָבֵד לְמְטְרוּנִיתָא, וּבְגִין דָּא
לֹא טוֹב הָיִיתָ אָדָם לְבַדּוֹ (בְּרֵאשִׁית ב יח) אֲעֲשֶׂה לוֹ
עֶזֶר כְּנִגְדּוֹ (שֵׁם), דָּא אַחֲרָא, דְלִית אִיהִי בַת
זִוְגִיָּה, מְסֻטְרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, בְּאֶסּוּר
וְהַתֵּר טוֹמְאָה וְטִהָרָה כִּשֶׁר וּפְסוּל דָּם טָהוֹר
וְדָם נִדֵּה, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ זָכָה נִעְשֶׂה לוֹ
עֶזֶר, לֹא זָכָה כְּנִגְדּוֹ, דְאִסְתַּלַּק מִגְּוִיָּה אַתְתָּא
דְאִיהִי עֵץ הַחַיִּים, דְאִתְּמַר בָּהּ (מְשִׁלִּי ג יח) עֵץ
חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, רְאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה
אֲשֶׁר אֶהְבֵּת (קֹהֶלֶת ט ט), דְעֲלָה אַתְּמַר (בְּרֵאשִׁית ג
כב) וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחֲיִי לְעוֹלָם,
דְאִיהוּ הָיָה חֲרוֹת עַל הַלּוֹחֹת, חֲרִיּוֹ מִמְּלֶאכֶה
הַמְּנוֹת, חֲרִיּוֹ מִשְׁעַבּוּד מַלְכִּיּוֹת, חֲרִיּוֹ מִכָּל
מְרַעִין בִּישׂוּן, מַעֲנִיּוֹתָא וְטַפְשׁוֹתָא וְצַעֲרָא
וְדוּחֻקָא וְכַפְנָא, וְעֲלָה אַתְּמַר (דְּבָרִים ח ט) אֲרֵץ
אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְפְּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם וְכוּ'.

אִסְתַּלַּק מִיָּנִיָּה, וְאִתְּיַהֵב לִיהָ אַחֲרָא מְסֻטְרָא
דְסִיְהָרָא, דְאִתְּמַר בָּהּ (קֹהֶלֶת ג ב) עַת
לְלֶדֶת וְעַת לְמוֹת וְכוּ', דְאִיהִי פִלְגוּ דִילָהּ חַיִּים
עוֹתְרָא, וּפִלְגוּ דִילָהּ מוֹת עֲנִיּוֹתָא, כְּגוֹוְנָא
דְלִבָּא דְאִתְּמַר בֵּיהּ (שֵׁם י ב) לֵב חָכֶם לִימִינוֹ וְלֵב
כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, תְרִין בְּשׁוֹתְפוֹ, וּבְגִין דָּא אִם
זָכָה עֶזֶר בְּמַלּוּיָא דְסִיְהָרָא, וְאִם לֹא זָכָה כְּנִגְדּוֹ
בְּחִסְרוֹנָה דְסִיְהָרָא.

עֲרִיּוֹת מְסֻטְרָא דִי"ה, ע"ר ז"ה תַּעֲזוֹר
קִשְׁתְּךָ (חֲבִיקוֹק ג ט), עֲרִיּוֹת מְסֻטְרָא דו"ה

לֹא תִקְרְבוּ לְגִלוֹת ע"ר

וְזו ליליית שהיא ערות אשה
ובתה, שהן ה"ה, ערות פלתך זו
י קטנה של אדני, שהיא הכלה
האמורה בשיר השירים. בא
וראה, השכינה הפתוחה נקראת
בתה מהצד של האם העליונה,
והכלה מהצד של כ"ל כ"ל ה',
אחות מהצד של העמוד
האמצעי, שאר בשרו מהצד של
אותו שנאמר בו בשגם הוא כשר,
מצד של דרגתו.

ו"ה (ויקרא יח ו), וְדָא ליליית דְּאִיהִי עֲרוֹת אִשָּׁה
ובתה (שם יז), דְּאִינוּן ה"ה, עֲרוֹת פִּלְתְּךָ (שם טו)
דָּא י' זְעִירָא דְּאֲדָנִי, דְּאִיהִי כֹלָה הָאֲמוּרָה
בְּשִׁיר הַשִּׁירִים. תָּא חֲזִי שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה
אֲתַקְרִיאת בְּתָה מִסְטָרָא דְּאִמָּא עֲלָאָה, כֹּלָה
מִסְטָרָא דְּכ"ל כ"ל ה', אַחוֹת מִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא, שְׂאָר בְּשָׂרוֹ (שם ו) מִסְטָרָא דְּהִיא
דְּאֲתַמַּר בֵּיה (בראשית ו ג) בְּשָׂגָם הוּא כְּשָׂר,
מִסְטָרָא דְּדִרְגִיָּה. (דף צא ע"ב).

תקונא שבע וחמשין

תקון שבעה וחמשים

בראשית, תר"י שב"א, והם שתי
נקודות שתי יצירות, שנאמר בהן
וייצר יהו"ה אלהים מן האדמה
כל חית השדה ואת כל עוף
השמים, ויבא אל האדם לראות
מה יקרא לו וכו'. בא וראה כמה
נשמות וכמה ציורים ציר הקדוש
ברוך הוא בדמות המרפכות של
מעלה, שהן חיות הקדש, שבני
אדם יורשים מהם נשמות, ומביא
הקדוש ברוך הוא את האדם
בגלגול על פלם לראות מה יקרא
לו, ולא מצא בהם עזר. זהו
שפתוב ולאדם לא מצא עזר
כנגדו, והוא קרא להם לכל אחד
שמות כפי הכח שלמעלה,
שנאמר בהם המוציא במספר
צבאם לכלם שמות יקרא, לכל
חיה ומלאך ואופן קרא לו בשם
ידוע, לכל אחד על מתנתו
בעבודתו ובמשמרתו.

בראשית תרי שב"א, ואינון תרין נקודין תרי
יצירות, דאתמר בהון (בראשית ב
יט) וייצר יהו"ה אלהים מן האדמה כל חית
השדה ואת כל עוף השמים, ויבא אל האדם
לראות מה יקרא לו וכו'. תא חזי כמה נשמתין
וכמה ציורין צייר קודשא בריך הוא בדיוקנא
דמרפכות דלעילא, דאינון חיות הקדש,
דירתין בני נשא נשמתין מנייהו, ואייתי
קודשא בריך הוא לאדם בגלגולא על פלהו,
לראות מה יקרא לו, ולא אשפח עזר בהון,
הדא הוא דכתיב (שם יח) ולאדם לא מצא עזר
כנגדו, ואיהו קרא לון לכל חד שמהן כפום
חילא דלעילא, דאתמר בהון (ישעיה מ
כו) המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא,
לכל חיה ומלאך ואופן קרא לון בשם ידוע,
לכל חד על מתפונתו בעבודתו ובמשמרתו.
תא חזי אדם הוה ידע כל מלאך ואופן וחיה
ושרף, כל חד דהוה ממנא על
שליחותיה, והוה ידע כל שמה דכל חד דהוה
כפום שליחותיה, והכי הוה קרי ליה, דהכי
אשפחנא בספר רזיא"ל דאתיהיב לאדם
קדמא, דמטטרו"ן קרא ליה קודשא בריך
הוא שמהן סגיאין, לזמנין אתקרי מיטטור"ר

בא וראה, אדם היה מכיר כל
מלאך ואופן וחיה ושרף, כל אחד
שהיה ממנה על שליחותו, והיה
ידע כל שם של כל אחד שהיה
כפי שליחותו, וכך היה קורא לו,
שכך מצאנו בספר רזיא"ל שנתן
לאדם הראשון, שמטטרו"ן קרא
לו הקדוש ברוך הוא שמות
רבים, לפעמים נקרא מיטטור"ר

(מ"מטור) בְּזִמְנָא דְּמִמְנָא עַל מְטָרָא וּלְזִמְנִין
 וְלַפְעָמִים נִקְרָא פְתַחוּן סַגְרוּן
 (אטמו"ן) (אטמו"ן), אטמו"ן בְּזִמְנָא שְׁהוּא
 אוּטִם אֶת חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל. סַגְרוּן
 בְּזִמְנָא שְׁסוּגְרָ שְׁעָרֵי הַתְּפִלָּה,
 פְתַחוּן בְּזִמְנָא שְׁפּוֹתַח שְׁעַר
 הַתְּפִלָּה, (פסקו"ן) (פסקו"ן) בְּזִמְנָא
 שְׁפּוֹסֵק הַלְכוֹת שֶׁל הַמְּשָׁנָה
 בְּיִשְׁבֵּה הַתְּחַתּוּנָה, וְכֹף כָּל
 הַשְּׂמוֹת כְּפִי שְׁלִיחוֹתוֹ, וְכֹף כָּל
 מְלֶאכֶּה מְשַׁתְּנָה שְׁמוֹ כְּפִי
 שְׁלִיחוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוּב לְמַה זֶה
 תִּשְׁאַל לְשָׁמַי וְהוּא פְּלֵאֵי, וְכִפִּי
 הַנֵּס שְׁעוֹשִׂים - כֹּף הַשֵּׁם שְׁלֵהֶם.
 וְכִכְרָ שְׁלִיחוֹת וְשְׁלִיחוֹת שְׁלֵהֶם
 יֵשׁ רַגַע וְשַׁעָה יְדוּעָה, וּמְזַל יְדוּעָה
 וְיוֹם יְדוּעָה וְכּוֹכָב יְדוּעָה וְשֵׁם
 מְשַׁתְּנָה, הַמְּלֶאכֶּה הַזֶּה נִקְרָא
 בְּשֵׁמִים רַבּוֹא שְׂמוֹת שֶׁל
 מְלֶאכִים, הוּא נִקְרָא חַסְדִּיא"ל
 בְּזִמְנָא שְׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הָעוֹלָם,
 גְּבִרִיא"ל בְּזִמְנָא שְׁעוֹשֶׂה גְבוּרָה
 בְּעוֹלָם, סְתוּרִיא"ל בְּזִמְנָא
 שְׁמַסְתִּיר אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם בְּכַנְפֵי
 מְמַלְאֲכֵי הַחֲפָלָה הַלְלוּ, זֶהוּ
 שְׁכַתוּב וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צְנָה,
 וְנִקְרָא חַתְמִיא"ל בְּזִמְנָא שְׁחוֹתֶם
 זְכוֹת וְחֻבּוֹת עַל בְּנֵי הָעוֹלָם,
 כְּתוּבִיא"ל בְּזִמְנָא שְׁפּוֹתַב חוּבוֹת
 וְזְכוֹת.

וְכִכְרָ מְלֶאכֶּה כְּפִי שְׁמוֹ יֵשׁ פְּסוּק
 בְּתוֹרָה. כְּתוּבִיא"ל עַל שֵׁם
 וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא
 וְגוֹמֵר, זְכַרִּיא"ל עַל שֵׁם זוֹכֵר
 בְּרִית אָבוֹת, וְיֵשׁ לוֹ כְּתוּב זְכַרְנוּ
 לְחַיִּים, וְנִכְנַע בְּזְכוֹר, שְׁמַרִיא"ל
 בְּשִׁמּוֹר, חַסְדִּיא"ל בְּחֶסֶד,
 גְּבִרִיא"ל בְּגְבוּרָה, צְדַקִּיא"ל
 בְּצִדְקָה, רְפָא"ל (בְּרַפּוּאָה, יְתוּא"ל)
 בְּתַפְאָרַת, מְלַכִּיא"ל בְּמַלְכוּת.
 אִין מְלֶאכֶּה שְׂאִין לוֹ עֵקֶר וְיִסוּד
 בְּסַפִּירוֹת, וְלִכְל סַפִּירָה יֵשׁ שֵׁם
 יְדוּעָה וְהוּנִיָּה יְדוּעָה, וְלִכְל
 הַשְּׂמוֹת שֵׁם יֵשׁ לָהֶם עֵקֶר וְיִסוּד.

בְּזִמְנָא דְּמִמְנָא עַל מְטָרָא וּלְזִמְנִין
 אֶתְקַרֵּי פְתַחוּן סַגְרוּן (אטמו"ן) (ג"א אטמו"ן),
 אטמו"ן בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ אוּטִם חוּבִין דְּיִשְׂרָאֵל,
 סַגְרוּן בְּזִמְנָא דְּסַגְרָ תְּרַעִין דְּצִלוֹתָא, פְתַחוּן
 בְּזִמְנָא דְּפְתַח תְּרַעָא דְּצִלוֹתָא, (פסקו"ן) (ג"א
 פסקו"ן) בְּזִמְנָא דְּפּוֹסֵק הַלְכוֹת דְּמִתְּנִיתִין
 בְּמִתְּיבְתָא תְּתָא, וְהָכִי כָּל שְׁמָהָן כְּפּוּם
 שְׁלִיחוֹתֵיהּ, וְהָכִי כָּל מְלֶאכֶּה אֲשַׁתְּנִי שְׁמִיהּ
 כְּפּוּם שְׁלִיחוֹתֵיהּ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שופטים יג
 יח) לְמַה זֶה תִּשְׁאַל לְשָׁמַי וְהוּא פְּלֵאֵי, וְכְפּוּם
 נִיָּסָא דְּעַבְדִּין הָכִי אִיהוּ שְׁמִיָּהּ.

וְכִכְרָ שְׁלִיחוֹתָא וְשְׁלִיחוֹתָא דְּלַהוּן אִית רַגַעָא
 וְשַׁעָתָא יְדוּעָא, וּמְזַל יְדוּעָה, וְיוֹם יְדוּעָה,
 וְכּוֹכָב יְדוּעָה, וְתַמְן אֲשַׁתְּנִי, הָאֵי מְלֶאכֶּה אֶתְקַרֵּי
 בְּשֵׁמִים רַבּוֹא שְׁמָהָן דְּמְלֶאכִיא, הוּא אֶתְקַרֵּי
 חַסְדִּיא"ל בְּזִמְנָא דְּעַבִּיד חֶסֶד עִם עֲלָמָא,
 גְּבִרִיא"ל בְּזִמְנָא דְּעַבִּיד גְבוּרָה בְּעֲלָמָא,
 סְתוּרִיא"ל בְּזִמְנָא דְּסַתִּיר בְּנֵי עֲלָמָא בְּגַדְפּוּי
 מְאֲלִין מְלֶאכִי חֲפָלָה, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (תהלים
 צא ד) וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צְנָה, וְאֶתְקַרֵּי
 חַתְמִיא"ל בְּזִמְנָא דְּחַתִּים זְכוּן וְחוּבִין עַל בְּנֵי
 עֲלָמָא, כְּתוּבִיא"ל בְּזִמְנָא דְּכְתִב חוּבִין וְזְכוּן.
 זְכַר מְלֶאכֶּה כְּפּוּם שְׁמִיהּ אִית לִיה קָרָא
 בְּאוּרִיָּתָא, כְּתוּבִיא"ל עַל שֵׁם (שמות לב טז)
 וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא וְגוֹמֵר, זְכַרִּיא"ל
 עַל שֵׁם זוֹכֵר בְּרִית אָבוֹת, וְאִית לִיה קָרָא זְכַרְנוּ
 לְחַיִּים, וְאֶתְפְּיָא בְּזְכוֹר, שְׁמַרִיא"ל בְּשִׁמּוֹר,
 חַסְדִּיא"ל בְּחֶסֶד, גְּבִרִיא"ל בְּגְבוּרָה,
 צְדַקִּיא"ל בְּצִדְקָה, רְפָא"ל (בְּרַפּוּאָה,
 יְתוּא"ל) בְּתַפְאָרַת, מְלַכִּיא"ל בְּמַלְכוּת, לִית
 מְלֶאכֶּה דְּלִית לִיה עֵקֶרָא וְיִסוּדָא בְּסַפִּירוֹן, וְכָל
 סַפִּירָה אִית לָהּ שֵׁם יְדוּעָה וְהוּנִיָּה יְדוּעָה, וְכָל
 שְׁמָהָן תַּמְן אִית לוֹן עֵקֶרָא וְיִסוּדָא.

והבדל הזה נקט בידך, שכל הממנים שלעיל, שמותם תלויים בפסירות, ולשמותיהם יש לכל אחד פסוק על שמו.

וכך המלאכים שפוסקיהם סוסי אש, ומרכבותיהם אש, וקשתותיהם אש, ורמחיהם אש, וכל כלי הקרב שלהם אש - יסודם בגבורה, ומלאכי החבלה שהם אש - יסודם בגיהנום, ויש מלאכים שנאמר בהם עושה מלאכיו רוחות - יסודם בעמוד האמצעי, ויש מלאכים שהם מהמים של הרקיע, שנאמר בהם והמים אשר מעל השמים, מצד הימין - כלם עקרו למעלה, ואין מלאך שלא נמצא בו שם יהו"ה, שנמצא בכל מקום, כמו שהנשמה שנמצאת בכל איבר ואיבר, ומשום זה יש לאדם להמליך את יהו"ה בכל הפסירות ובכל הכסאות ובכל המלאכים ובכל איבר ואיבר של האדם, שאין מקום פנוי ממנו, לא בעליונים ולא בתחתונים, יהו"ה לא נקרא ביחוד של ארבע האותיות, אלא בעלת העלות שמיחד אותם, ומשום שהוא מיחד ארבע אותיות, נקראו בו יהו"ה ביחוד אחד יהו"ה אחד ושמו אחד, ומשום זה שם את אמונת ישראל בארבע האותיות הללו, ואת כל השמות שם פנויים לשם הזה, אין שם עד אין סוף ועד אין תכלית גדול ושליט מזה, למעלה עד אין סוף, ולמטה עד אין תכלית, כל החילות והמחנות ממנו פחדים ומזדעזעין.

תקון שמונה וחמשים

בראשית ברא אלהיים, (דיא) את, בת יחידה היא בת מלך פנימה, (דיא) את האמה שלה, ועליה נאמר ויפל יהו"ה אלהיים

והאי פללא נקוט בידך דכל ממנן דלעיל שמהן דלהון תליין בספירן ושממהתהון כל חד את ליה קרא על שם שמא דיליה.

וכך מלאכיא דסוסייהון סוסי אשא, ומרכבותיהן אשא וקשתותיהון אשא ורומחיהון אשא, וכל מאני קרבא דלהון אשא, יסודיהון בגבורה, ומלאכי חבלה דאנון אשא, יסודא דלהון בגיהנום, ואית מלאכיא דאתמר בהון (תהלים קד ד) עושה מלאכיו רוחות, יסודא דלהון בעמודא דאמצעיתא, ואית מלאכיא דאינון מפיא דרקיעא, דאתמר בהון (שם קמח ד) והמים אשר מעל השמים, מסטרא דימינא, פלהון עקריהון לעילא, ולית מלאכא דלא אשתפח ביה שם יהו"ה, דאשתפח בכל אתר, כגוונא דנשמטא דאשתפחת בכל אבר ואבר, ובגין דא אית לבר נש לאמלכא יהו"ה בכל ספירן, ובכל פרסין, ובכל מלאכין, ובכל אבר ואבר דבר נש, דלית אתר פנוי מניה לא בעלאין ולא בתתאין, יהו"ה לא אתקרי ביחודא דארבע אתוון אלא בעלת העלות דמיחד לון, ובגין דאיהו מיחד (דף צב ע"א) ארבע אתוון, ביה אתקריאו יהו"ה ביחודא חדא יהו"ה אחד ושמו אחד, ובגין דא שוי אמונה דישראל בארבע אתוון אלין, וכל שמהן שוי פנויין לשמא דא, לית שמא עד אין סוף ועד אין תכלית רברבא ושלטנא מן דא, לעילא עד אין סוף, ולתתא עד אין תכלית, וכל חיילין ומשריין מניה דחלין ומזדעזעין.

תקונא תמינא וחמשיין

בראשית ברא אלהיים (איהו) את, בת יחידה איהי בת מלך פנימה, (איהו) את אמתא דילה, ועלה אתמר (בראשית ב כא) ויפל

תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן וְכוּ', מֵה זֶה וַיִּסְגֹּר? פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וַאֲמַר: וַיִּרְיַחוּ סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת, מֵה זֶה וַיִּרְיַחוּ? זֶה הַיִּרְחַח שֶׁהוּא הַגּוֹף שְׁלָה, הָאָמָה מִבַּת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִיא הַנְּקֻדָּה שְׁלָה, סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת מִבְּפָנִים כְּמוֹ זֶה: פ.

וּבְשִׁבְיָה נֹאמֵר לְעַמַּת הַמִּסְגֵּרָת תְּהִיָּין הַטְּבַעַת וְגוֹמֵר, מֵה זֶה הַטְּבַעַת? אֵלּוּ שְׁנֵי הָאֲזָנִים שֶׁל הַלֵּב, שֶׁהֵם עֲגָלִים כְּטְבַעוֹת, וְהַלֵּב הוּא לְשִׁמְאֵל, כִּף הַשְּׁלֶחָן צָרִיף לְשִׁמְאֵל, שְׁלַחַן בְּצַפּוֹן. לְבַתִּים לְבָדִים, מֵה זֶה לְבַתִּים? אֵלּוּ שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב. מֵה זֶה לְבָדִים? אֵלּוּ שְׁתֵּי הַכְּלִיֹּת, שְׁנֵיהֶם בַּחוּץ, עֲלֵיהֶם נֹאמֵר וְהָיוּ תוֹאֲמִם מִלְּמַטָּה, שְׁנֵי כְּפָי רֵאָה, וַיַּחֲדוּ וְהָיוּ תְּמִים עַל רֵאשׁוֹ, וּמְשׁוּם שֶׁשְׁמִיעָה תְּלוּיָה בַלֵּב, פֶּרְשׁוּהָ בְּעַלֵּי הַמְּשָׁנָה הַלֵּב שׁוֹמֵעַ.

בֵּא וְרֵאָה, נֹאמֵר בְּצַלַע הַזֶּה וַיִּקַּח, וְאַחֵר כִּף וַיִּכֶן יְהו"ה אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלַע. מֵה זֶה וַיִּכֶן? אֵלּוּ בְּנֵי בְּתֵי בֵּית זָבֵל לֶךְ וְגוֹמֵר, וְהַבֵּית בְּהַבְּנוֹתוֹ אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְּנָה. שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב, הֵם שְׁנֵי בְּנֵינִים שֶׁל הַכְּתוּב הַזֶּה, זֶהוּ שְׁכָתוּב וְהַבֵּית בְּהַבְּנוֹתוֹ - זֶה בֵּית רֵאשׁוֹ, אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְּנָה - זֶה בֵּית שְׁנֵי, וְכַנְּגָדָם אָמַר בְּנֵי בְּתֵי - שְׁנֵי בְּנֵינִים, אֶחָד נִקְרָא הַבְּנֵן שֶׁל הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, וְהַשֵּׁנִי הַבְּנֵן שֶׁל הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה.

וְעוֹד וַיִּכֶן, לְשׁוֹן וְאֲבָנָה גַם אֲנֹכִי מִמְּנָה, הַבְּנֵן שֶׁל יְבוּס, וְכִמוֹ שֶׁהַנְּקֻדָּה הַזֶּה הִיא סְגוּרָה וּמִסְגֵּרָת, כִּף צָרִיכָה הַבַּת, שֶׁהִיא כְּתוּלָה, לְהִיּוֹת סְגוּרָה וּמִסְגֵּרָת בְּבֵית אֲבִיהָ, כְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה. וְתִרְדַּע הַעֲיֵנָה, זֶה בַּת הַעֵיִן, סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת בְּעֵיִן, וְשִׁלְשָׁה גּוֹנִים סוֹבְבִים אוֹתָהּ, וְעֲלֵיהֶם

יְהו"ה אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן וְכוּ', מֵאֵי וַיִּסְגֹּר, פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וַאֲמַר, וַיִּרְיַחוּ סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת (יְהוֹשֻׁעַ טו), מֵאֵי וַיִּרְיַחוּ, דָּא אִיהִי יִרְח דְּאִיהִי גּוֹפָא דִּילָהּ, אֲמַתָּא מִבְּרַתָּא דְּמִלְכָּא, דְּאִיהִי נְקוּדָה דִּילָהּ, סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת מְלָגָאוּ, פְּגוּוֹנָא דָּא פ.

וּבְגִינָה אֲתַמֵּר (שְׁמוֹת כה כז) לְעַמַּת הַמִּסְגֵּרָת תְּהִיָּינָה הַטְּבַעוֹת וְגוֹמֵר, מֵאֵי הַטְּבַעוֹת אֵלֶיךָ תִּרְיַן אֲוֹדְנִין דְּלָבָא דְּאִינוֹן עֲגוּלִין כְּטְבַעוֹת, וְלָבָא אִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא, הֵכִי פְּתוּרָא צָרִיף לְשִׁמְאֵלָא, שְׁלַחַן בְּצַפּוֹן, לְבַתִּים לְבָדִים (שם), מֵאֵי לְבַתִּים אִינוֹן תְּרִי בְּתֵי לָבָא, מֵאֵי לְבָדִים אִינוֹן תְּרִינן כְּלִיִּין, תְּרוּיָהוּ לְבָר, עֲלִיָּהוּ אֲתַמֵּר (שם כו כד) וְהָיוּ תְּאֲמִם מִלְּמַטָּה, תְּרִי כְּפָי רֵאָה, וַיַּחֲדוּ וְהָיוּ תְּמִים עַל רֵאשׁוֹ, וּבְגִין דְּשְׁמִיעָה תְּלִיָּא בְּלָבָא, אֲוִקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין הַלֵּב שׁוֹמֵעַ.

תָּא חֲזִי, אֲתַמֵּר בְּהֵאֵי צֶלַע (בְּרַאשִׁית ב כב) וַיִּקַּח, וְלָבָתֵר וַיִּכֶן יְהו"ה אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלַע, מֵאֵי וַיִּכֶן, אֵלּוּ (מַלְכִים א ח יג) בְּנֵי בְּתֵי בֵּית זָבֵל לֶךְ וְגוֹמֵר, וְהַבֵּית בְּהַבְּנוֹתוֹ אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְּנָה, תְּרִי בְּתֵי לָבָא אִינוֹן תְּרִי בְּנֵינִין דְּהֵאֵי קָרָא, הֵדָּא הוּא דְּכָתִיב (שם ו ז) וְהַבֵּית בְּהַבְּנוֹתוֹ דָּא בֵּית רֵאשׁוֹ, אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְּנָה דָּא בֵּית שְׁנֵי, וְלָקְבְּלִיָּהוּ אָמַר בְּנֵי בְּתֵי תְּרִינן בְּנֵינִין, חַד אֲתַקְרִיאַת בְּנֵינָא דְּאִימָא עֲלָאָה, וְתַנְיִנָּא בְּנֵינָא דְּאִימָא תַּתָּאָה.

וְעוֹד וַיִּכֶן, לִישְׁנָא וְאֲבָנָה גַם אֲנֹכִי מִמְּנָה (בְּרַאשִׁית ל א), בְּנֵינָא דִּיבוּס, וְכִמָּה דְּהֵאֵי נְקוּדָה אִיהִי סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת, הֵכִי צָרִיכָה בְּרַתָּא דְּאִיהִי כְּתוּלָה, לְמִיָּהוּי סְגוּרָה וּמִסְגֵּרָת בְּבֵית אֲבִיהָ, (שם כד) כְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה (שם כד טז), וְתִרְדַּע הַעֲיֵנָה דָּא בַּת עֵינָא,

נאמר הן כל אלה יפעל א"ל
פעמים שלוש עם גבר, וכשהוריד
להם משה תורה לישראל ממנה,
אמר, היו נכנים לשלשת ימים אל
תגשו אל אשה, שלשת ימים
כנגד שלשת הגונים של העין,
והיא טמירה ונסתרת בהם, ואיש
לא ידעה בהם, עד שהתפשטה
מהם.

ובאותו זמן שהתפשטה
מהלבושים הללו, מתחדת עם
בעלה בקרוב בשר. זהו שכתוב
עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת
יקרא אשה פי מאיש לקחה זאת,
על פן יעזב איש את אביו ואת
אמו וידבק באשתו והיו לבשר
אחד. שפך הדרוך להתחד זכר
ונקבה, בקרוב בשר, וזה הדבוק
(הקרבה) של היחוד שלמעלה, שלא
יהיה דבר חוצץ, ומשום זה
פרשוהו בעלי המשנה, שפשאדם
מתפלל ומיחד את הקדוש ברוך
הוא עם שכינתו שלא יהיה דבר
חוצץ בינו לבין הקיר, שכינתו,
(קרונו של הקיר, קירות הלב), שלא
יעשה פרוי וקצוץ בין הקדוש
ברוך הוא ושכינתו, וסוד הדבר
- ויהיו שניהם ערומים האדם
ואשתו, ערמים בקרוב בשר בלי
לבוש כלל, ובאותו הזמן
שהקדוש ברוך הוא ושכינתו
כאחד בלי לבוש כלל, נאמר בו
ולא יפנה עוד מוריף והיו עיניך
רואות את מוריף.

אמר לו רבי אלעזר: אבא, מהו
סיום הפתוח ולא יתבששו? אמר
לו: בני, במקום שיש ערוה יש
בשת, וזהו ירא בשת, ומי שאין
לו בשת, בודאי לא עמדו רגלי
אבותיו על הר סיני, והבשת הוא
בשלשה גונים, לבן אדם וירק
בפנים, שנאמר בהם ולא עתה

סוגרת ומסוגרת בעינא, ותלת גוונין סחרין
לה, ועלייהו אתמר (איוב לג כד) הן כל אלה יפעל
א"ל פעמים שלוש עם גבר. וכד נחית לון
משה אורייתא לישראל מינה, אמר היו נכונים
לשלשת ימים אל תגשו אל אשה (שמות יט
טו), שלשת ימים לקבל תלת גוונין דעינא,
ואיהי טמירא וסתירא בהון, ואיש לא ידעה
בהון, עד דאתפשטת מנייהו.

ובהוא זמנא דאתפשטת מאלין לבושין,
אתחדת עם בעלה בקרוב בשרא,
הדא הוא דכתיב (בראשית כג)
עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת
יקרא אשה פי מאיש לקחה
זאת, על פן יעזב איש את אביו ואת
אמו וידבק באשתו והיו לבשר
אחד, דכף דרפא
לאתחדא דכר ונוקבא בקרוב בשר, ודא
דבוקא (נ"א קורבא) דיחודא דלעילא, דלא יהא
דבר חוצץ, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין,
דכד בר נש מצלי ומיחד קודשא בריך הוא
בשכינתיה דלא יהא דבר חוצץ בינו לבין
הקיר, שכינתיה (קרוניה דקיר קירות הלב), דלא
יעביד פרוי וקצוץ בין קודשא בריך הוא
ושכינתיה, ורזא דמלה ויהיו שניהם ערומים
האדם ואשתו (שם כה), ערומים בקרוב בשרא
בלא לבושא כלל, ובהוא זמנא דקודשא
ברוך הוא ושכינתיה פחדא בלא לבושא כלל,
אתמר ביה (ישעיה ל ב) ולא יפנה עוד מוריף, והיו
עיניך רואות את מוריף.

אמר ליה רבי אלעזר, אבא, מאי סיומא
דקרא (בראשית ב כה) ולא (דף צב

ע"ב) יתבששו, אמר ליה ברי באתר דאית ערוה
אית בשת, ודא איהו ירא בשת, ומאן דלית
ליה בשת בודאי לא עמדו רגלי אבתותי על

טורא דסיני, ובשת איהו בתלת גוונין חוור וסומק וירוק באנפין, דאתמר

יבוש יעקב, בגנון אדם וירק, ולא עתה פניו יחורו, בגנון לבן, ושלשת הגונים הללו שיש בהם בשת, אלו הם שלשת הגונים של שלש קלפות האגוז, שהם עריות, שבהם מתלבשת הקשת ונראית בהם.

ומשום שאותן עריות - שלש קלפות, נאמר בהם אין דורשים בעריות בשלשה, ואסור להסתכל בהן, ומשום זה אסור לעם הקדוש להסתכל בגוני הקשת, וזה סוד הערלה שיש לה שלש קלפות שצריך להעבירם מאות ברית הקדש, ומיד וראייתה לזכר ברית עולם, ועל שלשת הקלפות הללו נאמר של נעליך מעל רגליך, ומיד וראייתה, ובזמן שמשנה היה מתלבש בהם, מה פתוב בו? אל תקרב הלום, מיד שהתפשט מהם, התקרב לשם.

וזה סוד הקרבן, שהיתה יורדת אש להדליק את שלש הקלפות הללו, והיו שפתוב זאת תורת העולה היא העלה על מוקדה וגומר, הרי שלשה גונים של אש, שהיו יורדים בשלש תפלות להדליק ולשרף את הקלפות הללו, ובאותו הזמן היה הקדוש ברוך הוא מתקרב לשכינתו, והיו מתקרבים אותויותיו " עם ה' ו' עם ה', ובזמן שהיו מתלבשים בקלפות הללו, נאמר בהם לא תקרבו לגלות ערוה, ולא צריך לקרב אותיות " עם ה', ו' עם ה'.

ורבן תקנו שלש תפלות בכל יום, להעביר את שלש הקלפות הללו של ערלה מאות הברית, שהיא השכינה, ובזה שורה בשלשה גונים מאירים, שהם כהנים לויים וישראל, שעליהם נאמר מה יפו פעמיה בנעלים בת נדיב, והם נעילת חגים וזמנים ומועדים,

בהון (ישעיה כט כב) לא עתה יבוש יעקב בגנון סומק וירוק, ולא עתה פניו יחורו (שם) בגנון חנור, ואלין תלת גוונין דאית בהון בשת אלין אינון תלת גוונין דתלת קליפין דאגוזא, דאינון עריין דבהון אתלבשת קשת ואתחזייתא בהון. ובגין דאינון עריות תלת קליפין, אתמר בהון אין דורשין בעריות בשלשה, ואסיר לאסתפלא בהון, ובגין דא אסיר לעמא קדישא לאסתפלא בגוונין דקשת, ודא רזא דערלה דאית לה תלת קליפין, דצריך לאעברא לון מאות ברית קדש, ומיד וראייתה לזכור ברית עולם (בראשית ט טז), ועל אלין תלת קליפין אתמר (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, ומיד וראייתה, ובזמנא דמשנה הוה מתלבש בהון, מה פתיב ביה (שם) אל תקרב הלום, מיד דאתפשט מנייהו אתקריב תמן.

ודא רזא דקרפנא, דהוה נחית אשא לאדלקא אלין תלת קליפין, הדא הוא דכתיב (ויקרא יב) זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה וגומר, הא תלת גוונין דאשא, דהוה נחתין בתלת צלותין לאדלקא ולאוקדא אלין קליפין, ובהוה זמנא הוה קודשא בריה הוא מתקרב בשכינתיה, והוה מתקרבין אתוון דיליה " בה' ו' בה', ובזמנא דהוה מתלבשין באלין קליפין, אתמר בהון (שם יב) לא תקרבו לגלות ערוה, ולא צריך לקרבא אתוון " בה' ו' בה'.

ובגין דא תקינו תלת צלותין בכל יומא, לאעברא תלת קליפין אלין דערלה מאות ברית דאיהי שכינתא, ובדא שריא בתלת גוונין נהירין, דאינון כהנים לויים וישראל, דעליהו אתמר (שיר זב) מה יפו פעמיה בנעלים בת נדיב, ואינון נעילת חגין וזמנין ומועדין,

דְּעַלְיִיהוּ אֶתְמַר (שמות כג יד) שְׁלֹשׁ רִגְלִים תַּחַג
 לִי בַשָּׁנָה, תֵּלֶת קָלִיפִין עַלְיִיהוּ אֶתְמַר (בראשית
 ג כא) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ
 כְּתָנוּת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם, בְּקִדְמִיתָא כְּתָנוּת אֹר, וְאַחַר
 וּלְבָתֵּר דְּהָאבוּ כְּתָנוּת עוֹר, מֵעוֹר דְּאִיהוּ מִשְׁכָּא
 דְּחוּיָא, וּלְשַׁבְעִין שָׁנִין אֶתְפֹּשֵׁט הֵהוּא (חו"א)
 (ג"א מִשְׁכָּא) מַגִּיחַ.

שְׁעַלְיָהּ נֶאֱמַר שְׁלֹשׁ רִגְלִים תַּחַג
 לִי בַשָּׁנָה, שְׁלֹשׁ הַקְּלָפוֹת, עַלְיָהּ
 נֶאֱמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם
 וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם,
 בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתָנוּת אֹר, וְאַחַר
 שְׁחָטָאוּ - כְּתָנוּת עוֹר, מֵעוֹר
 שֶׁהוּא עוֹר הַנְּחֹשׁ, וּלְשַׁבְעִים
 שָׁנִים מִתְפֹּשֵׁט אוֹתוֹ (הַנְּחֹשׁ) (העוֹר)
 מִמְּנוּ.

דְּתֵלֶת גְּוונִין דְּלְבוּשִׁין דְּשְׁכִינְתָא אֵינוֹן תֵּלֶת
 וַיִּי"ן דְּוִיסַע וַיִּבֵּא וַיִּט, בְּזַמְנָא
 דְּמִתְעַבְרִין כְּתָנוּת עוֹר דְּחוּיָא, נְהַרִין תֵּלֶת
 גְּוונִין דְּנְהוּרָא דְּשְׁכִינְתָא, וּמִיד וּרְאִיתִיהּ לְזָפוּר
 בְּרִית עוֹלָם, וְאֵינוֹן תֵּלֶת וַיִּי"ן אֵינוֹן תֵּלֶת
 גְּגִין דְּאֵת ב, חַד לְשִׁמְיָא וְחַד לְאַרְעָא וְחַד
 לְיָמָא, וּמַהֲאֵי ב' תְּלִיין שַׁבְעִין גְּוונִין, וְאֵינוֹן
 שַׁבְעִין וְתִרִין, דְּעַלְיִיהוּ אֶתְמַר (ישעיה יט א) הִנֵּה
 יְהוָה רוֹכֵב עַל עֵב קַל וּבָא מִצְרַיִם, עַל ע"ב
 בְּשַׁבְעִין וְתִרִין גְּוונִין נְהִירִין, וּמִיד (שם) וְנָעוּ
 אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפְּנֵיו.

שְׁשִׁדְשָׁה גְּוונִים שֶׁל לְבוּשִׁים שֶׁל
 הַשְּׁכִינָה הֵם, שְׁלֹשׁ וַיִּי"ם שֶׁל
 וִיסַע וַיִּבֵּא וַיִּט, בְּזַמֵּן שְׁמַעְבְּרִים
 כְּתָנוּת עוֹר הַנְּחֹשׁ, מְאִירִים
 שְׁלֹשָׁה גְּוונִים שֶׁל אֹר הַשְּׁכִינָה,
 וּמִיד וּרְאִיתִיהּ לְזָפוּר בְּרִית עוֹלָם,
 וְאוֹתָם שְׁלֹשׁ וַיִּי"ם הֵם שְׁלֹשָׁה
 גְּגוֹת שֶׁל הָאוֹת ב, אֶחָד לְשָׁמַיִם,
 אֶחָד לְאַרְץ וְאֶחָד לְיָם, וּמַהֲב' הַזֶּה
 תְּלוּיִים שַׁבְעִים גְּוונִים, וְהֵם
 שַׁבְעִים וּשְׁנַיִם, שְׁעַלְיָהּ נֶאֱמַר
 הִנֵּה יְהוָה רוֹכֵב עַל עֵב קַל וּבָא
 מִצְרַיִם, עַל ע"ב, בְּשַׁבְעִים וּשְׁנַיִם
 גְּוונִים מְאִירִים, וּמִיד וְנָעוּ אֱלִילֵי
 מִצְרַיִם מִפְּנֵיו.

וְאֵינוֹן תֵּלֶת גְּוונִין רְמִיזִין בְּה', ה' תֵּלֶת גְּגִין
 דִּילָה אֵינוֹן לְבוּשִׁין נְהִירִין דְּבִרְתָא
 דְּמִלְכָא, דְּאִיהִי י' בַת עֵין, וְאִיהִי חֲמֵשׁ אֶלְפִין
 שָׁנִין דְּבְרִיאַת עֲלָמָא, וְאִיהִי ה' זַעֲרִיא דְּאַבְרָהָם
 דְּדִרְגִיחַ חֲס"ד, דְּסָלִיק לְשַׁבְעִין וְתִרִין, ה' י'
 מִן אֱלֹהִים. ה"י מִן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.
 (ג"א יו"ד ה"י וְא"ו ה"י). ה' לְבוּשָׁא דְכִסִּי עַל י'.

וְאוֹתָם שְׁלֹשָׁה גְּוונִים רְמוּזִים בְּה',
 ה', שְׁלֹשָׁה גְּגוֹת שְׁלָה הֵם
 מִלְבוּשִׁים מְאִירִים שֶׁל בַּת הַמֶּלֶךְ,
 שְׁהִיא י' בַּת עֵין, וְהִיא חֲמֵשֶׁת
 אֶלְפֵי שָׁנִים שֶׁל בְּרִיאַת הָעוֹלָם,
 וְהִיא ה' קִטְנָה שֶׁל אַבְרָהָם
 שְׁדַרְגָּתוֹ חֲס"ד, שְׁעוֹלָה לְשַׁבְעִים
 וּשְׁתַּיִם, ה' י' מִן אֱלֹהִים, ה"י
 מִן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. (יו"ד ה"י
 וְא"ו ה"י). ה' לְבוּשָׁא דְכִסִּי עַל י'.

תקונא תשעה וחמשין

בְּרֵאשִׁית פִּי בְּאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט (שם כו
 טז), דְּאֵינוֹן כְּתָנוּת עוֹר דְּצִרְיָה בְּהוֹן
 הַבְּדֵלָה, פֶּד אֶמְרִין יִשְׂרָאֵל בּוֹרָא מְאוּרִי
 הָאֵשׁ, וְאַמְרִין הַמְּבַדִּיל בֵּין אֹר לְחֻשְׁךָ. (ד' טג
 ט"ו). חֻשְׁךָ אוּכְמִין, כְּתָנוּת עוֹר דִּילְיָה אוּכְמִין,
 דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (שיר ה"א) שְׁחוֹרוֹת כְּעוֹרֵב, (בראשית ג

תקון תשעה וחמשים

בְּרֵאשִׁית, כִּי בְּאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט,
 שֶׁהֵם כְּתָנוּת עוֹר שְׁצִרְיָה בְּהֵם
 הַבְּדֵלָה, כְּשִׂאוּמְרִים יִשְׂרָאֵל בּוֹרָא
 מְאוּרִי הָאֵשׁ, וְאוּמְרִים הַמְּבַדִּיל
 בֵּין אֹר לְחֻשְׁךָ. חֻשְׁךָ שְׁחוֹר,
 כְּתָנוּת הָעוֹר שְׁלוֹ שְׁחוֹרִים,
 שְׁנֶאֱמַר בְּהֵם שְׁחוֹרוֹת כְּעוֹרֵב,
 וְהַנְּחֹשׁ הָיָה עָרִם מֵהֵם, שְׁלִכְל

חיה ברא מלבושים ולכל הבריות שנבראו בששת ימי בראשית, ונשארו הגופים של המזיקים לעשות ולא עשה אותם, משום שהיה ערב שבת, וזהו אשר ברא אלהים לעשות, ומשום זה והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה ה' אלהים, שלכלם עשה לבושים, ולו לא עשה, משום שהיו המזיקים של העולם.

ורמא לא עשה אותם? משום שהיה לו לברא אדם בערב שבת, ובגללו לא ברא אותם, ומשום זה נכנסה קנאה ללבו של הנחש עם אדם, משום שנשאר ערום בגללו ללא מלבושים, והוא גרם אחר כך שהתפשט אדם מלבושיו, וירש אותם נמרוד ועשו, שעשו היה דמות הנחש, ומשום זה והנחש היה ערום, ערום לרע, שגרם בערמתו לנזקה רעה, סם המות, מיתה לאדם ולאשתו, וערמתו היתה שפתה את חוה, משום שדעתן של נשים קלה, ומה אמר לה? ויאמר הנחש אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, והקדוש ברוך הוא לא אמר, אלא מכל עץ הגן אכל תאכל, שהוא לא צוה אותו שלא לאכל, אלא מעץ הדעת טוב ורע, שהוא ערפוביזה של טוב ורע, אילן השקר, אחד בפה ואחד בלב, לבו מלא שקר, ופיה בפיו בדברי אמת.

והנחש הרע פאן עבר על לא תענה ברעך עד שקר, ועל לא תרצח, ועל לא תנאף, ועל לא תגנב, ולא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא, על לא תענה ברעך, שהעיד שקר שאמר (אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, ועל לא תגנב, שגנב דעת חוה, כמו זה שאמר אף כי אמר

א) והנחש היה ערום מנייהו, דלכל חיה ברא לבושין, ולכל ברין דאתבריאוי בשית יומי בראשית, ואשתארו גופין דמזיקין למעבד ולא עביד לון, בגין דהוה ערב שבת, ודא איהו (בראשית ב ג) אשר ברא אלהים לעשות, ובגין דא והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה יהוה אלהים (בראשית ג א), דלכלהו עבד לבושין, וליה לא עבד, בגין דהוה מזיקין דעלמא.

ואמאי לא עביד לון, בגין דהוה ליה למברי לאדם ערב שבת, ובגיניה לא ברא לון, ובגין דא עאל קנאה בלביה דחויא עם אדם, בגין דאשתאר ערום בגיניה פלא לבושין, ואיהו גרם לבתר דאתפשט אדם מלבושוי, וירית לון נמרוד ועשו, דהוה עשו דיוקניה דחויא, ובגין דא והנחש היה ערום, ערום לביש, דגרם בערמה דיליה נוקבא בישא סם המות מיתה לאדם ולאשתיה, וערמה דיליה הוה דפתי לחוה, בגין דדעתן של נשים קלה, ומה אמר לה (שם) ויאמר הנחש אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, וקודשא בריך הוא לא אמר, אלא מכל עץ הגן אכל תאכל, דאיהו לא מני ליה דלא למיכל אלא מעץ הדעת טוב ורע, דאיהו ערפוביזא דטוב ורע, אילנא דשקרא, חד בלב וחד בפה, לביה מלי שקרא, ופתי בפומיה במלין דקשוט.

וחויא בישא אעבר הכא על לא תענה ברעך עד שקר (שמות כ ג), ועל לא תרצח, ועל לא תנאף, ועל לא תגנוב, ולא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא, על לא תענה ברעך דסהיד שקרא דאמר (אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן ועל לא תגנוב דגנב דעת חוה כגוונא דא דאמר אף

כִּי אָמַר אֱלֹהִים וְגוֹמַר), כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים כִּי
בְּיוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ
עֵינֵיכֶם וְהֵייתֶם כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי
טוֹב וְרָע, כְּדִי שְׁלֹא תִהְיֶה בְדַמּוֹתוֹ,
וְעֵבֶר עַל לֹא תִנְאָף שֶׁהֵטִיל זְהֵמָה
בְּחַוְיָה, וְעֵבֶר עַל לֹא תִרְצַח שֶׁהֵרַג
אֶת אָדָם וְאֶת חַוְיָה, שֶׁכָּף דְרָכּוֹ
שֶׁל הַיָּצָר הָרָע - מִפְתָּה בְּנֵי אָדָם,
וְאַחַר כֵּן עוֹלָה וּמְלֻשִׁין עֲלָיו,
וְנוֹטֵל רְשׁוֹת וַיִּרְדּוּ וְנוֹטֵל הַנְּשָׁמָה.

תקון ששים

בְּרֵאשִׁית זֶה בְּרִי"ת, שְׁנֵאמַר בְּהַ
עֵץ הַחַיִּים, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ, וּבַהֲפֹךְ
תְּבִי"ר, שְׁגָרַם שְׂכָר לְאָדָם
הִרְאֵשׁוּן, וְזֶה עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע,
טוֹב הוּא הָאֵילָן, אוֹתוֹ שְׁכַתּוֹב
וְתִרְאָה הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל
וְכִי תֵאָדָה הוּא לְעֵינַיִם, וּפְרִיּוֹ רָע,
כְּפִי הַמְרָאָה שְׁלֵהָ כֵּן הִיָּה (הוֹא)
נִרְאָה לָהּ מִבְּחוּץ, כְּמוֹ שֶׁבִפְנֵיהָ,
מְלִים יָפוֹת מִבְּחוּץ וְלֵב מְלֹא
בְּטַנְנָפִים מִבְּפְנִים, וְזוֹ לֹא הִיָּתָה
יוֹדַעַת שֶׁסֶם הַמּוֹת הִיָּה בְּפְנִים
הַפְּרִי. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וְתִקַּח מִ"פְּרִי
וַיִּתְאָכֵל וַתִּתֵּן גַּם לְאִשְׁתּוֹ וְגוֹמַר,
הָרִי פְרִי הָאֵילָן, שְׁשֶׁם מְוִ"ת

(מִבְּפְנִים, גָּרַם לָהּ שְׂאֵבְלָה).

וַיֵּשׁ קַלְפּוֹת שֶׁל הַפְּרִי שֶׁהֵן תֵּהוּ
וְכֵהוּ וְחֻשְׁף וְתֵהוּם, שֶׁהִקְלַפּוֹת
הִלְלוּ הֵן רָע, הַמַּח מִבְּפְנִים טוֹב,
עֵץ הַחַיִּים, קַלְפּוֹתָיו יָפוֹת וְהַמַּח
שֶׁלוֹ יָפָה, וְזֶהוּ עֲנַפּוֹ נָאָה וּפְרִי
רֵב, וַיֵּשׁ אֵילָן שֶׁכֵּלוּ רָע, הַמַּח
וְהִקְלַפָּה כָּלֶם מְרִים, וְהַמִּים
שֶׁלָּהֶם מְרִים, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וַיִּבְאוּ
מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת מִים
מִמֶּרָה כִּי מְרִים הֵם וְגוֹמַר, וַיִּזְרְהוּ
יְהוָה עֵץ וְגוֹמַר, וְכִי וַיִּמְתְּקוּ
הַמִּים, עֵץ מְתוֹק שֶׁמֶמֶנּוּ יוֹצְאִים
עֲנָפִים וְשִׂרְשִׁים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם
וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנִפְתַּח צוּפִים,
וּמְשׁוּם זֶה יֵשׁ עֵץ שֶׁעֲנַפּוֹ
מְתוֹקִים וְעֵץ שֶׁעֲנַפּוֹ מְרִים, וַיֵּשׁ

כִּי אָמַר אֱלֹהִים וְגוֹמַר) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם
אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהֵייתֶם
כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי טוֹב וְרָע (בְּרֵאשִׁית ג' ה'), בְּגִין דְּלֹא
תִּהְיוּן בְּדִיּוֹקְנֵיהָ, וְעֵבֶר עַל לֹא תִנְאָף, דֵּהֵטִיל
זְהֵמָה בְּחַוְיָה, וְעֵבֶר עַל לֹא תִרְצַח, דֵּקֵטֵל
לְאָדָם וְלְחַוְיָה, דֵּהֲכִי אֶרְחָא דִּי צְרָא בִישָׁא מִפְתִּי
לְבַנֵי נְשָׂא, וְלִבְתֵּר סְלִיק וְאֲלֻשִׁין לִיהָ, וְנִטִּיל
רְשׁוֹ וְנִחִית וְנִטִּיל נְשָׁמָה.

תקונא שתיין

בְּרֵאשִׁית דָּא בְּרִי"ת, דְּאִתְמַר בֵּיה עֵץ הַחַיִּים,
וְהָא אוֹקְמוּהָ, וּבַהֲפֹכָא תְּבִי"ר,
דְּגָרַם תְּבִירוֹ לְאָדָם הִרְאֵשׁוּן, וְדָא עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרָע, טוֹב אִיהוּ אֵילָנָא, הֵהוּא
דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית ג' ו') וְתִרְאָה הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ
לְמַאֲכָל וְכִי תֵאָדָה הוּא לְעֵינַיִם, וְאִיבָא דִּילֵיהָ
רָע, כְּפּוֹם חִיזוּ דִּילָהּ הֲכִי הוּהוּ (ג"א
אִיהוּ) אִתְחַזְיָא לָהּ מְלָבָר, כְּגוֹוֹנָא דְּפוּמָא מְלִין
שְׁפִירִין מְלָבָר, וְלָבָא מְלִיָּא טְנוּפִין מְלָגָאוּ,
וְדָא לָא הוֹת יוֹדַעַת דְּסֶם הַמּוֹת הוּהוּ מְלָגָאוּ
דְּאִיבָא, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב וַיִּתְקַח מִ"פְּרִי
וַיִּתְאָכֵל, וַתִּתֵּן גַּם לְאִשְׁתּוֹ וְגוֹמַר (שם), הָרִי
אִיבָא דְּאֵילָנָא דְּתַמָּן מְוִ"ת (מְלָגָאוּ גָרַם לָהּ דְּאֵבְלָה).
זֵאִית קְלִיפִין דְּאִיבָא דְּאֵינוֹן תֵּהוּ וְכֵהוּ וְחֻשְׁף
וְתֵהוּם, דְּקְלִיפִין אֵלִין אֵינוֹן רָע, מוֹחָא
מְלָגָאוּ טוֹב, אֵילָנָא דְּחֵי קְלִיפִין דִּילֵיהָ שְׁפִירִין
וּמוֹחָא דִּילֵיהָ שְׁפִיר, וְדָא אִיהוּ עֲפִיָּה שְׁפִיר
וְאַנְבָּה שְׂגִיָּא (דְּנִיָּאֵל ד' ט), וְאִית אֵילָנָא דְּכוּלֵיהָ
בִישׁ, מוֹחָא וְקְלִיפָה כְּלֵהוּ מְרִירָן, וּמִיָּין דִּלְהוֹן
מְרִירָן, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת טו' כג) וַיִּבְאוּ
מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת מִים מִמֶּרָה כִּי מְרִים
הֵם וְגוֹמַר, וַיִּזְרְהוּ יְהוָה עֵץ וְגוֹמַר, וְכִי
וַיִּמְתְּקוּ הַמִּים, עֵץ מְתוֹק דְּמַנְיָה נְפִקִין עֲנָפִין
וְשִׂרְשִׁין, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (תְּהִלִּים י"ט יא) וּמְתוֹקִים

מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת (דף צג ע"ב) צוֹפִים, וּבְגִין דָּא אֵית
 עֵץ דְּעִנְפִין דִּילִיָּה מְתִיקָן, וְעֵץ דְּעִנְפִין דִּילִיָּה
 מְרִירָן, וְאֵית מֵיִן מְתִיקָן וּמֵיִן מְרִירָן, דְּדָא
 לְקַבֵּל דָּא עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, וְאֵית דְּאִיהוּ
 פְּלָגוּ דִּילִיָּה מְתִיקָא וּפְלָגוּ דִּילִיָּה מְרִירָא, וְדָא
 עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, פְּגוּנָא דְּכִסְפָּא מְעוּרָב
 בְּעוֹפְרָת, וְאֵית אֵילָנָא דְּקְלִיפִין דִּילִיָּה בִישׁוּן
 מְלָכָר וּמוּחָא מְתִיקָא מְלָגָא, הָכִי תִשְׁכַּח בַּר
 נִשׁ בִּישׁ בְּמַלְי פּוּמוּי (ג"א וּבְפּוּמוּי מִפִּיק בִּישׁ
 מְלָכָר) וְטַב בְּלַבִּיָּה מְלָגָא, וְאֵית מְפּוּמוּי טַב
 וְלַבִּיָּה בִישׁ, הַאי אִיהוּ עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע,
 הָכָא מְקַנְן נְחֹשׁ רַמְאֵי.

הָכִי אִיהוּ בַר נִשׁ דְּתִשְׁכַּח לִיָּה גּוֹפִיָּה שְׁפִיר,
 וְסִימְנִין דִּילִיָּה פְּלָהוּ שְׁפִירָן, וְנִשְׁמְתִיָּה
 נְפִשׁ חֲיִיבָא מְלָגָא, וְתִשְׁכַּח בַּר נִשׁ גּוֹפִיָּה בִישׁ
 בְּכָל סִימְנִין דִּילִיָּה, וְנִשְׁמְתִיָּה מְלָגָא שְׁפִירָא,
 דָּא אִיהוּ צְדִיק וְרַע לוֹ, אֲבָל מָאן דְּאִיהוּ טַב
 מְלָכָר וְרַע מְלָגָא, אִיהוּ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, בְּגִין
 דְּלֹא יְהֵא לִיָּה חוּלְקָא בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי, טוֹב
 מְלָכָר וּמְלָגָא צְדִיק וְטוֹב לוֹ, בִּישׁ מְלָגָא
 וּמְלָכָר רָשָׁע וְרַע לוֹ, וְהֵא אוּקְמוּהָ.

טַב מְלָגָא וּלְבוּשָׁא דִּילִיָּה בִישׁ, דָּא אִיהוּ
 עֲנִי וְרוּכְבַּ עַל חֲמוֹר (זכריה ט ט), רַע מְלָגָא
 וּלְבוּשָׁא דִּילִיָּה שְׁפִיר מְלָכָר, עַל הַאי
 אֲתָמַר (קהלת יז) רְאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים, וְכֹלָא
 אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּעוֹבְדוּי דְּבַר נִשׁ, מָאן דְּאִיהוּ
 מְלָגָא, וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּ קַדְמָאִין לֹא
 הַמְדָּרֵשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֵא הַמְעֵשָׂה הוּא הָעֵקֶר,
 דְּשִׁטְיִין מְסַתְּפְלִין בְּגוּפָא דְּאִיהוּ לְבוּשָׁא, הָדָא
 הוּא דְּכִתִּיב (איוב י יא) עוֹר וּבָשָׂר תְּלַבִּישְׁנִי,
 וְצִדִּיקָא בְּעוֹבְדִין טָבִין.

מִים מְתוּקִים וּמִים מְרִים, שְׁזָה
 לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְיֵשׁ שֶׁהוּא חֲצִיו מְתוּק
 וְחֲצִיו מֶר, וְזֶה עֵץ הַדְּעַת טוֹב
 וְרַע, כְּמוֹ שֶׁהַכֶּסֶף הַמְעֻרָב
 בְּעוֹפְרָת, וְיֵשׁ עֵץ שֶׁקְּלֹפְתּוֹ רַעִים
 מִבְּחוּץ וְהַמֶּחַ מְתוּק מִבְּפְנִים. כִּךְ
 תִּמְצָא אָדָם רַע בְּדַבְרֵי פִּיו (ובפיו
 מוֹצֵא רַע מִבְּחוּץ) וְטוֹב בְּלָבוֹ מִבְּפְנִים,
 וְיֵשׁ מִפּוֹ טוֹב וְלָבוֹ רַע, זֶהוּ עֵץ
 הַדְּעַת טוֹב וְרַע, כֵּאֵן מְקַנְן נְחֹשׁ
 רַמְאֵי.

כִּךְ הוּא אָדָם שֶׁתִּמְצָא אוֹתוֹ גּוֹפּוֹ
 יָפֵה, וְסִימְנֵי פִלְסִים בְּמִדָּה,
 וְנִשְׁמָתוֹ נְפִשׁ רָשָׁע מִבְּפְנִים,
 וְתִמְצָא אָדָם גּוֹפּוֹ רַע בְּכָל סִימְנֵי
 וְנִשְׁמָתוֹ מִבְּפְנִים יָפֵה, זֶהוּ צְדִיק
 וְרַע לוֹ, אֲבָל מִי שֶׁהוּא טוֹב
 מִבְּחוּץ וְרַע מִבְּפְנִים, הוּא רָשָׁע
 וְטוֹב לוֹ, כִּדִּי שְׁלֵא יְהִיָּה לוֹ חֵלֶק
 בְּעוֹלָם הַבָּא, טוֹב מִבְּחוּץ
 וּמִבְּפְנִים - צְדִיק וְטוֹב לוֹ, רַע
 מִבְּחוּץ וּמִבְּפְנִים - רָשָׁע וְרַע לוֹ,
 וְהֵרִי פְּרִשׁוּהָ.

טוֹב מִבְּפְנִים וּלְבוּשׁוֹ רַע, זֶהוּ עֲנִי
 וְרוּכְבַּ עַל חֲמוֹר, רַע מִבְּפְנִים
 וּלְבוּשׁוֹ יָפֵה מִבְּחוּץ, עַל זֶה נֶאֱמַר
 רְאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים, וְהַכֵּל
 נוֹדַע בְּמַעֲשֵׂי הָאָדָם מִי שֶׁהוּא
 מִבְּחוּץ, וְלֹא לְחֻנָּם בְּאֵרוֹ
 הַרְאִישׁוֹנִים לֹא הַמְדָּרֵשׁ עֵקֶר אֲלֵא
 הַמְעֵשָׂה הוּא הָעֵקֶר, שֶׁהַשּׁוֹטִים
 מְסַתְּפְלִים בְּגוּפָא שֶׁהוּא הִלְבוּשׁ,
 זֶהוּ שֶׁתּוֹב עוֹד וּבָשָׂר תְּלַבִּישְׁנִי,
 וְהַצְדִּיקִים בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים.

וְעוֹד וַיִּזְרְהוּ יְהוָה עֵץ, זֶה הַמָּטָה
 שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁהָיָה מִתְּהַפֵּף מִמָּטָה
 לְנֶחֱשׁ וּמִנְחֹשׁ לְמָטָה, כְּמוֹ לְהֵט
 הַחֶרֶב הַמִּתְּהַפֵּכֶת, וְזֶה מִטְטְרוּן,
 שְׁבוּ הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ מִשָּׂה רַבְנוּ,
 כְּמוֹ שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי שֶׁהוּא

וְעוֹד (שמות טו כה) וַיִּזְרְהוּ יְהוָה עֵץ, דָּא מָטָה דְּמֹשֶׁה, דְּהוּא מִתְּהַפֵּף מִמָּטָה
 לְנֶחֱשׁ וּמִנְחֹשׁ לְמָטָה, כְּגוֹן לְהֵט הַחֶרֶב הַמִּתְּהַפֵּכֶת (בראשית ג כד), וְדָא

משתמש בו וְהִיָּה מְנַהֵג בוּ אַתְּ
הַתְּחַתּוֹנִים, אִף כִּף מְשֵׁה, שְׁהִיָּה
כְּמוֹהוּ, הִיָּה מְשַׁתְּמֵשׁ בְּמִטָּה.
וְלָמָּה נִקְרָא מִטְטֵרוּ"ן מִטָּה?
שְׁלַפְעָמִים מִטָּה כְּלָפֵי זְכוֹת
לְצַדִּיקִים, וְלַפְעָמִים מִטָּה חוֹבָה
לְרָשָׁעִים, וְלִכֵּן הַתְּהַפֵּף מִמִּטָּה
לְנַחֵשׁ, לְרָשָׁעִים לְהִלְקוֹתָם בוּ,
וּמִנְחֵשׁ לְמִטָּה לְצַדִּיקִים, לְתַת
לָהֶם בוּ שְׂכָר.

שְׂכָרְךָ הוּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
הַמְּלֵאכָה הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁהִנְשָׂמָה
שְׂרוּכְכַת עַל הַגּוֹף, וְצַדִּיק,
בְּמִקּוֹם הַזֶּה נֹאמַר בוּ צַדִּיק מוֹשֵׁל
יִרְאֵת אֱלֹהִי"ם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
מְהַפֵּף דִּין לְרַחֲמִים, וּבְמִקּוֹם הַזֶּה
צָרִיךְ שְׁנוֵי מַעֲשֵׂה כְּדֵי שְׁיִתְהַפֵּף
מִדִּין לְרַחֲמִים, וְשְׁנוֵי הַשֵּׁם וְשְׁנוֵי
מִקּוֹם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא
מְבַפְּנִים, נֹאמַר בוּ אֲנִי יְהו"ה לֹא
שְׁנִיתִי, שֶׁהוּא רַחוּם וְחַנוּן, אֵין
בוּ דִין כָּלֵל וְלֹא שְׁנוּיִים.

וּבְשֵׁאֲדָם שׁוֹלֵט עַל יְצֵרוֹ, נִהְפֵף
הַנְּחָשׁ לְמִטָּה, וְאִם יְצֵרוֹ שׁוֹלֵט
עָלָיו, נִהְפֵף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, וּמִדִּין
וַיִּנָּס מִשֵּׁה מִפְּנֵיו. מַה זֶה וַיִּנָּס?
אֵלֶּא כִּאֵן רוּמֵז שְׁנוֵי מִקּוֹם, שְׂבָרַח
מִמִּקּוּמוֹ וּמִלְפָּנָיו, וְזֶהוּ סוּד
וּתְפִקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם, וּבִמָּה
נִפְקָחוּ? לְדַעַת טוֹב וְרָע, שֶׁהוּא
הַמִּטָּה הַכּוֹלֵל מְשַׁנְּיָהֶם.
כְּשֶׁהַתְּהַפֵּף מִנְחָשׁ לְמִטָּה, נֹאמַר
בוּ צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, וּכְשֶׁהַתְּהַפֵּף
מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, נֹאמַר בוּ רָשָׁע
וְטוֹב לוֹ.

תקון אחד וששים

בְּרֵאשִׁית - זוּ מַחְשְׁבָה, אֱלֹהִי"ם
- זוּ הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, מַעֲשֵׂה,
שְׁשֻׁנֵיהֶם יִרְאֶה וְאֵהָבָה, אֵת
הַשָּׂמִים - זֶה הַקּוֹל, וְאֵת הָאָרֶץ -
זֶה הַדְּבִיר, וּבְכָל חֲטָאוֹ אָדָם

וּרְחִימוּ, אֵת הַשָּׁמַיִם דָּא קָלָא, וְאֵת הָאָרֶץ דָּא דְּבוּרָא, וּבְכָלֵּא חָאבוּ אָדָם

מִטְטֵרוּ"ן, דְּבִיָּה הָוָה מְשַׁתְּמֵשׁ מְשֵׁה רַבִּינוּ,
כְּגוּוֹנָא דְּעַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא דְּהוּא מְשַׁתְּמֵשׁ
בִּיה, וְהָוָה מְנַהֵג תְּפִאִין בִּיה, אוּף הָכִי מְשֵׁה
דְּהָוָה כְּגוּוֹנָא דִּילֵיה, הָוָה מְשַׁתְּמֵשׁ בְּמִטָּה,
וְאִמָּאֵי אֲתִקְרִי מִטְטֵרוּ"ן מִטָּה, דְּלִזְמִנִּין מִטָּה
כְּלָפֵי זְכוּ לְצַדִּיקָא, וְלִזְמִנִּין מִטָּה כְּלָפֵי חוֹבָא
לְרָשִׁיעֵיָא, וּבְגִין דָּא אֲתִהַפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ
לְרָשִׁיעֵיָא לְאִלְקָאָה לוֹן בִּיה, וּמִנְחָשׁ לְמִטָּה
לְצַדִּיקָא לְמִיָּהב לוֹן בִּיה אֲגָרָא.

דְּהָכִי אִיהוּ עַל הָאֵי מְלֵאכָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, כְּגוּוֹנָא דְּנִשְׁמָתָא דְּרָכִיב עַל גּוּפָא,
וְצַדִּיק כְּהָאֵי אֲתֵר אֲתֵמַר בִּיה (שְׁמוּאֵל ב כג) צַדִּיק
מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִי"ם, בְּגִין דְּאִיהוּ מְהַפֵּף דִּינָא
לְרַחֲמֵי, וּבִהָאֵי אֲתֵר צָרִיךְ שְׁנוֵי מַעֲשֵׂה, בְּגִין
דִּיתְהַפֵּף מִדִּינָא לְרַחֲמֵי, וְשְׁנוֵי הַשֵּׁם וְשְׁנוֵי
מִקּוֹם, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ מְלַגְּאוּ,
אֲתֵמַר בִּיה (מְלֵאכִי ג ו) אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי,
דְּאִיהוּ רַחוּם וְחַנוּן, לִית בִּיה דִּינָא כָּלֵל וְלֹא
שְׁנוּיִין.

וְכַד בַּר נִשׁ שְׁלִיט עַל יְצֵרֵיה, נִהְפֵף נַחֵשׁ
לְמִטָּה, וְאִם יְצֵרֵיה שְׁלִיט עָלֵיה, נִהְפֵף
מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, וּמִדִּין וַיִּנָּס מִשֵּׁה מִפְּנֵיו (שְׁמוֹת ד
א). מֵאֵי וַיִּנָּס, אֵלֶּא הָכֵא רְמִיז שְׁנוֵי מִקּוֹם, דְּבָרַח
מֵאֲתֵרֵיה וּמִקְמֵיה, וְדָא אִיהוּ רָזָא וּתְפִקְחָנָה
עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בְּרֵאשִׁית ג י), וּבְמֵאֵי אֲתִפְקָחוּ, לְמַנְדַּע
טוֹב וְרָע, דְּאִיהוּ מִטָּה כָּלִיל מִתְרוּוִיָּהוּ, כְּד
אֲתִהַפֵּף מִנְחָשׁ לְמִטָּה אֲתֵמַר בִּיה צַדִּיק וְטוֹב
לוֹ, וְכַד אֲתִהַפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ אֲתֵמַר בִּיה רָשָׁע
וְטוֹב לוֹ.

תקונא חד ושתין

בְּרֵאשִׁית דָּא מַחְשְׁבָה, אֱלֹהִי"ם דָּא אִימָא
עֲלָאָה עוּבְדָא, דְּתִרְוִיָּהוּ דְּחִילוֹ

וְחָהָה, אֶפְרִישׁוּ בֵּין אָבָא וְאִמָּא דְאִינוּן
מִחֻשְׁבָּה וְעוֹבְדָא, וּבֵין קוּל וְדְבוּר דְאִינוּן בְּרָא
וּבְרֵתָא, וּבְגִין דָּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה
אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם (שם), אֶת
קוּל דָּא (דף צד ע"א) עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא,
וּשְׂכִינְתָא עֲמִיה, יְהוָה אֱלֹהִים אָבָא וְאִמָּא,
וְאִינוּן אַרְבַּע אֲתוּוֹן יְהוָה, י' אָבָא ה' אִמָּא
ו' בְּרָא ה' בְּרֵתָא, דְאִינוּן מִחֻשְׁבָּה וּמַעֲשֵׂה
קָלָא וְדְבוּרָא, (וְרוּא דְמִלָּה מִחֻשְׁבָּה מִצְטַרְפָּא לְמַעֲשֵׂה וְדָא
רוּא יו"ד דְהִיא י' וְקָלָא וְדְבוּר דְאִיהוּ שְׁמִים וְאָרְץ וְכֹל
צָבָאם), קוּל דְהוּה אָזִיל בְּגֵן דָּא עֲמוּדָא
דְאִמְצָעִיתָא, שְׁמַע קָלִיה דְהוּה אָזִיל בְּגִנְתָא
בְּעַנְפֵי אֵילָנָא, מֵהֵוּא אֵילָנָא דְחָאב בִּיה אָדָם
קְדָמָא, דְהוּה אָמַר אֵילָנָא לְסַמְא"ל חַיִּיבָא
נַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי, רִשָּׁע אַל תִּגַּע בִּי, וּבָאֵן אֲתֵר
הוּה אָזִיל קָלָא בְּגִנְתָא דְאִיהִי אֲדִנִי דִינִי"א,
לְסַטְרָא דְשְׁמַאֲלָא, דְאֲתַמַּר בִּיה (אֵיבֹב א' ו') וַיְהִי
הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה,
וְדָא אִיהוּ לְרוּחַ הַיּוֹם, וּמַה הוּוּ אָמְרִין בְּנֵי
הָאֱלֹהִים, אָלָא אַתּוּ לְהִתְיַצֵּב עַל מֵימְרָא
דְיְהוָה, דְכַד אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (בְּרֵאשִׁית
א' כו) נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, אָמְרוּ אִינוּן
מַה אָדָם וַתִּדְעֵהוּ (תְהִלִּים קַמֵּד ג'), (ס"א אָמְרוּ אִינוּן מַה

אָנוּשׁ כִּי תוֹכְרֵנוּ וְגוֹמַר) (שם ח ה).

וְעוֹד, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה אֱלֹהִים, הוּא
קָלָא הוּה בְּגִנְתָא דְאִיהִי שְׂכִינְתָא, דְתַמָּן
עַץ הַחַיִּים נְטוּעַ, חוּה גְרַמַת דְאֲתַעֲקֵר אֵילָנָא
מִגִּנְתָא, וְאָדָם גָּרִים בְּמִחֻשְׁבָּתָא דִּילִיה
דְאֲסַתְלִיק נְבִיעוּ דְאֵילָנָא, דְהוּה נַחִית לְגִנְתָא,
וְאֲשַׁתְאַרַת יִבְשָׁה, יְהוָה דָּא אֵילָנָא, ה"ה
עַנְפוּי וְשְׂרֻשׁוּי, ו' גּוּפָא דְאֵילָנָא, י' אֵיבָא
דִּילִיה, נְבִיעוּ דִּילִיה, נְקוּדָה דִּילִיה כְּגוּוֹנָא דָּא
יְהוָה, דְאִיהוּ אָחַד וְשְׁמוּ אָחַד, וּמְנַלְן

וְחָהָה, הַפְרִידוּ בֵּין הָאָב וְהָאֵם,
שְׁהֵן מִחֻשְׁבָּה וּמַעֲשֵׂה, וּבֵין קוּל
וְדְבוּר שְׁהֵם הֵבֵן וְהִבְתּוּ, וּמִשׁוּם
זֶה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה
אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם.
אֶת קוּל - זֶה הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי
וְהַשְׂכִּינָה עִמּוֹ, יְהוָה אֱלֹהִים -
הָאָב וְהָאֵם, וְהֵם אַרְבַּע אוֹתוֹת
יְהוָה, י' אָב, ה' אֵם, ו' בֵּן, ה'
בֵּת, שְׁהֵם מִחֻשְׁבָּה וּמַעֲשֵׂה, קוּל
וְדְבוּר, (וְסוּד הַדְּבָר - מִחֻשְׁבָּה מִצְטַרְפָּת
לְמַעֲשֵׂה, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל יו"ד, שְׁהִיא י' וְקוּל וְדְבוּר
שְׁהוּא שְׁמִים וְאָרְץ וְכֹל צָבָאם), קוּל
שְׁהִיה הוּלֵךְ בְּגֵן זֶה הַעֲמוּד
הָאִמְצָעִי, שְׁמַע קוּלוּ שְׁהִיה הוּלֵךְ
בְּגֵן בְּעַנְפֵי הָעֵץ, מֵאוֹתוֹ עַץ
שְׁחָטָא בּוֹ אָדָם הִרְאִישׁוּן, שְׁהִיה
אוֹמַר הָאֵילָן לְסַמְא"ל הַרְשָׁע,
הַנַּחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי: רִשָּׁע, אַל תִּגַּע
בִּי. וּבָאִינוּ מְקוּם הִיה הוּלֵךְ
הַקּוּל? בְּגֵן, שְׁהוּא אֲדִנִי דִינִי"א,
לְצַד הַשְׁמָאֵל, שְׁנַאֲמַר בּוֹ וַיְהִי
הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים
לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה, וְהוּוּ לְרוּחַ
הַיּוֹם, וּמַה הִיוּ אוֹמְרִים בְּנֵי
הָאֱלֹהִים? אָלָא כָּאוּ לְהִתְיַצֵּב עַל
מֵאֲמַר יְהוָה, שְׁכַשְׂאֲמַר הַקְדָּוִשׁ
בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדְמוּתֵנוּ, אָמְרוּ הֵם, מַה אָדָם
וַתִּדְעֵהוּ. (אָמְרוּ הֵם, מַה אָנוּשׁ כִּי תוֹכְרֵנוּ
וְגוֹמַר).

וְעוֹד, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה
אֱלֹהִים, אוֹתוֹ קוּל הִיה בְּגֵן,
שְׁהִיא הַשְׂכִּינָה, שְׁשֵׁם עַץ הַחַיִּים
נְטוּעַ, חוּה גְרַמַה שְׁנַעֲקֵר הָאֵילָן
מִן הַגֵּן, וְאָדָם גָּרַם בְּמִחֻשְׁבָּתוֹ
שְׁהַסְתַּלְקָה נְבִיעַת הָאֵילָן,
שְׁהִיתָה יוֹרְדַת לְגֵן, וְנִשְׁאַרָה
יִבְשָׁה. יְהוָה זֶה הָאֵילָן, ה"ה
עַנְפוּי וְשְׂרֻשׁוּי, ו' גּוּפָא הָאֵילָן, י'
פְרִי, מַעֲנִינוּ, וְהַנְקֻדָה שְׁלוֹ כְּמוֹ
זֶה: יְהוָה, שְׁהוּא אָחַד וְשְׁמוּ
אָחַד. וּמְנַלְן לְנוּ שְׁנַקְרָאת הַנְּבִיעָה
אֲחַת? כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר יְקוּוּ הַפְּמִים

מתחת השמים אל מקום אחד
ותראה היבשה, אדניי.

וכשום זה ויתחבא אדם ואשתו
מפני יהוה אלהי"ם. וכי יכול
אדם להתכסות ממנו, והרי כתוב
אם יסתר איש במסתרים ואני לא
אראנו נאם יהוה? אלא כסו פניו
חרלים, התכסו פניו מבשת,
שנפקחו עיניהם וראו מה שעשו
למעלה, שגרמו לעקר את האילן
ממקומו והמעצן לסלק משם,
וזהו ויתחבא האדם וגומר, שם
התכסו פניו מבשת, ששם חטאו,
במה שהיה בתוך עץ הגן, שם
התכסו פניו. יש מי שאומר, בתוך
עץ - זה צדיק, ובמקום זה ויסתר
משה פניו, שזכור מה שארע לו
בראשונה, הזכיר חטאו והתכסה
מבשת, ומשום זה זכה להתמונת
יהוה יביט, וזה " שהוא החכמה
המתחוננה, והוא פרי האילן,
שהיה בראש צדיק, ו' - גוף
הברית, ה"ה זה מקום הערלה
ופריעה, ארבע אותיות היו על
צדיק שהוא עץ פרי, הוא גרם
שהסתלקו ממנו, והוא נעקר מן
הגן, כף עקר הקדוש ברוך הוא
את האדם מגופו וגרשו מגנו,
כמו שנאמר ויגרש את האדם.

תקון ששים ושנים

בראשית, שם ב"ת, שם א"ש (שם
אשרי). באותו זמן הסתלק הקדוש
ברוך הוא משכינתו ונשארה בת
יחידה, זהו שכתוב איכה ישבה
בדד, וסוד הדבר - ויקרא יהוה
אלהי"ם אל האדם ויאמר לו
איכה, איכה כ"ה? אמר לו, אף על
גב שגרמת לכל זה ועשית פרוז
באותיות שהסתלק י' מה', ו'
מה', ונשארה השכינה למעלה
יחידה, והשכינה למטה יחידה,

על גב דגרמת פולי האי,

דאתקרי נביעו אחד, כמה דאתמר
(בראשית א ט) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד,
ותראה היבשה אדניי.

ובגין דא ויתחבא האדם ואשתו מפני יהוה
אלהי"ם (שם ג ח), וכי יכול בר נש
לאתכסיא מניה, והא פתיב (ירמיה כג כד) אם יסתר
איש במסתרים ואני לא אראנו נאם יהוה,
אלא כסו פניו חרלים (משלי כד לא), אתכסיאו
אנפוי מבשת, דאתפקחו עיניהו וחזו מה
דעבדו לעילא, דגרימו לאעקרא אילנא
מאתריה, ונביעו לסלקא מתפן, ודא איהו
ויתחבא האדם וגומר, תפן אתכסיאו אנפוהי,
מן בשת, דתפן חאבו, במה דהוה בתוך עץ
הגן, תפן אתכסיאו אנפוהי, אית מאן דאמר
בתוך עץ דא צדיק, ובאתר דא ויסתר משה
פניו (שמות ג ו), דאדכר מה דאירע ליה
בקדמיתא, אדפיר חוביה ואתכסי מבשת,
ובגין דא זכה ותמונת יהוה יביט (במדבר יב
ה). ודא י' דאיהו חכמה תתאה, ואיהו איבא
דאילנא, דהוה פריש צדיק, ו' גופא דברית,
ה"ה דא אתר דערלה ופריעה, ארבע אתוון
הוו על צדיק דאיהו עץ פרי, איהו גרים
דאסתלקו מניה, ואתעקר איהו מגנתא, הכי
אעקר קודשא בריך הוא לאדם מגופיה, ותריף
ליה מגנתייה, כמה דאת אמר (בראשית ג כד) ויגרש
את האדם.

תקונא שתין ותריין

בראשית תפן ב"ת, תפן א"ש (נ"א תפן אשרי),
בהווא זמנא אסתלק קודשא בריך
הוא משכינתיה, ואשתארת בת יחידה, הדא
הוא דכתיב (איכה א א) איכה ישבה בדד, ורזא
דמלה ויקרא יהוה אלהי"ם אל האדם ויאמר
לו איכה (בראשית ג ט), איכה כ"ה, אף

משום כך ויאמר לו איפה, איפה כ"ה, ויאמר את קולך שמעתי בגן, בגלל זה ואירא פי עירם אנכי ואחבא. ועוד ואחבא, סוד הדבר - ערום ראה רעה ונסתר, מה הסתירה של האדם? אלא בא תראה, בזמן שיש רשות למשחית להשחית, נאמר בו פי תצא אש ומצאה קוצים וכו', ובאותו זמן והיה כצדיק פרשע, ומשום זה יש לאדם באותו הזמן להסתתר ולהתכסות, שלא ימצא ביניהם, שבאותו הזמן יש נספה בלא משפט, ומשום זה ואירא פי עירם אנכי ואחבא, ובמה נסתר אדם מאלו הדינים והקטרוגים שלא ישלטו עליו? בתשובה. זהו שכתוב ישב בסתר עליון, זו האם שהיא סתר, עליון מפנה זו חכמה שלא נודעת אלא בה'. בצל שד"י יתלונן, זו האם התפתונה (העליונה), הצל של שד"י שהוא אות ברית קדש, שנאמר בו אף בצלם יתהלך איש, וזו השכינה התפתונה, שהיא צלמו של הקדוש ברוך הוא, ועליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בצלמו ממש, זו שכינה, צלמו של הקדוש ברוך הוא, במדה שלו, בשעור שלו, שלא הוסיף ולא גרע. מה זה האדם?

זו שכינה. (זה העמוד האמצעי)

אמר רבי אלעזר: והרי בשכינה לא כתוב בה בריאה אלא אצילות, ועוד, שהיה לו לומר ויברא יהו"ה את האדם, מה זה אלהים? אלא שכינה נקראת אלהים, ועל אותה נשמה שנתנה באדם, נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו,

ועבדת פרוּדָא בַּאתוּוֹן דְּאַסְתִּילַק י' מִן ה' ו' מִן ה', וְאַשְׁתַּאֲרַת שְׁכִינְתָא לְעִילָא יְחִידָאָה, וְשְׁכִינְתָא לְתַתָּא יְחִידָאָה, בְּגִין דָּא וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיפָה, אֵי"ה כ"ה, וַיֹּאמֶר אֶת קוֹלְךָ שְׁמַעְתִּי בְּגִין דָּא וַיֹּאירָא פִּי עִירוּם אֲנֹכִי וְאַחְבָּא, וְעוֹד וְאַחְבָּא, רָזָא דְמַלְאָה, עָרוּם רָאָה רְעָה וְנִסְתָּר (משלי כג ב), מַאי סְתִירָה דְבַר נֶשׁ, אֲלֵא תָא חֲזִי בְּזַמְנָא דְאִית רִשׁוֹ לְמַחְבְּלָא לְחַבְל, (דף טז ע"ב) אֲתַמַּר בֵּיה (שמות כב ה) כִּי תֵצֵא אֵשׁ וּמִצָּאָה קוֹצִים וְכוּ', וּבִהְיוּ זַמְנָא וְהָיָה כְּצַדִּיק כְּרָשָׁע (בראשית יח כה), וּבְגִין דָּא אִית לֵיה לְבַר נֶשׁ בְּהִיּוּא זַמְנָא לְאַתְּטַמְרָא וּלְאַתְּפַסְיָא, דְּלֵא יִשְׁתַּפַּח בִּינֵיהוּ, דְּבִהְיוּ זַמְנָא יֵשׁ נִסְפָּה בְּלֵא מְשַׁפֵּט, וּבְגִין דָּא (שם) וַיֹּאירָא פִּי עִירוּם אֲנֹכִי וְאַחְבָּא, וּבְמַאי נִסְתָּר בַּר נֶשׁ מֵאֵלִין דִּינִים וְקַטְרוּגִין דְּלֵא שְׁלִטִין עֲלֵיהּ, בְּתִיּוּבְתָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים צא א) יוֹשֵׁב בְּסִתְרֵי עֲלִיּוֹן, דָּא אֵימָא דְאִיְהִי סִתְרֵי, עֲלִיּוֹן מְנָה דָּא חֲכֻמָּה, דְּלֵא אֲשַׁתְּמוּדַע אֲלֵא בַּה', בְּצֵל שְׁד"י יִתְלוֹנֵן (שם) דָּא אֵימָא תַתָּאָה, (ג"א עלאה) צֵל דְּשְׁד"י דְאִיְהוּ אוֹת בְּרִית קְדֻשׁ, דְּאַתְּמַר בֵּיה (שם לט ז) אַף בְּצֵלִים יִתְהַלֵּךְ אִישׁ, וְדָא שְׁכִינְתָא תַתָּאָה, דְאִיְהִי צֵלְמוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעֲלֵיהּ אֲתַמַּר (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצֵלְמוֹ בְּצֵלְמוֹ מִמֶּשׁ דָּא שְׁכִינְתָא, צֵלְמוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּמִדָּה דִּילֵיהּ בְּשַׁעוֹר דִּילֵיהּ דְּלֵא אוֹסִיף וְלֵא גֵרַע, מַאי הָאָדָם דָּא שְׁכִינְתָא, (ג"א דא עמודא דאמצעייתא).

אמר רבי אלעזר והא בשכינתא לא כתיב בה בריאה אלא אצילות, ועוד דהוה ליה למימר ויברא יהו"ה את האדם, מאי אלהים

אלא שכינתא אתקרי אלהים, ועל ההיא נשמתא דאתיהיבת בבר נש אתמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בדיוקנא דשכינתא, ועל ההיא

בדמות השכינה, ועל אותה נשמה נאמר אך בצלם יתהלך איש, שהרי בזמן שמסתלקת הנשמה מן האדם, אינו יכול להתנענע. אמר לו: ברוך בני לעתיק הימים, ובני, כל מי שפוגם בדמות הזו כאלו ממעט את הדמות, והשכינה לא שורה שם. ובאותו הזמן שולטים עליו כל המקטרגים מהצד של אותו הפגם, וסוד הדבר - על פי אין אלה"י בקרבי מצאוני הרעות האלה, הרעות מצאוני שכינתא מני דאיהי אלה"י.

תקונא שתין ותלת

בראשית ברא אלהי"ם, מאי אלהי"ם מי אלה, ועל האי מי אתמר (בראשית ג

י) מי הגיד לך פי עירום אָתָּה וגומר, אֲשֶׁר צויתִיךָ (שם). ההיא דאתמר בה אֲשֶׁר קדִשְׁנוּ בַמְצוֹתֶיךָ, וְהִיא דאתמר בה (תהלים א א) אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים, דְּהִיא רְשׁוֹת הַרְבִּים אֲשֶׁת זְנוּנִים, מאי רְשָׁעִים דָּא סמא"ל וְנָחַשׁ, הִיא דְאָמַר עַלֶּה פְרָעָה (שמות ה ב) מִי יְהוֹ"ה אֲשֶׁר אֲשַׁמֵּעַ בְּקוֹלוֹ, אֲשֶׁר דְּאתמר בֵּיה (שם ב ב) אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִי וְדָאִי, דְּאִיהִי תִּיּוּבְתָא, אֲסוּוֹתָא לְכָל מְרַעִין וּמְכַתְשִׁין, הָדָא הוּא דְכְתִיב (איכה ב י) מִי יִרְפָּא לָךְ, וְעַלֶּה אֶתְמַר (ישעיה ו י) וְשָׁב וְרָפָא לוֹ, רְפָאוֹת תְּהִי לְשִׁרְךָ (משלי ג ח), זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּתֵב לְגַבֵּי בַעֲלָה דִּידָהּ אִיהוּ רְזָא דְתִיּוּבְתָא, דִּיחֲזִיר וְיִתּוּב הֵוּא דְרָגָא דְרַחֲקִי לִיהּ מֵאֲתָרִיהּ, דִּיחֲזִיר לָהּ לְאֲתָרָהּ וְיִקְרַב לָהּ תַמָּן, בְּהֵוּא זְמַנָּא דְשְׂכִינְתָא מְרַחֲקָא מִבַּעֲלָהּ, אֶתְמַר בְּבֵר נֶשׁ (דברים כח ב) וְהָיוּ חֲיִיךָ תְלוּאִים, לָךְ מִנְגֵד, חֲיִיךָ אֶתְקַרִיאת, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ב ז) וַיִּפַּח בְּאָפָיו נִשְׁמַת חַיִּים, נִשְׁמַת חַיִּים, אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁמֵקֵרֵב אוֹתָהּ לְבַעֲלָהּ. מַה זֶה (ומד)

תקון ששים ושלשה

בראשית ברא אלהי"ם, מה זה אלהי"ם? מי אלה, ועל זה מי נאמר, מי הגיד לך פי עירם אָתָּה וגומר, אֲשֶׁר צויתִיךָ. אותה שנאמר בה אֲשֶׁר קדִשְׁנוּ בַמְצוֹתֶיךָ, וְהִיא דְאֶתְמַר בֵּיה אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים, שְׂהִיא רְשׁוֹת הַרְבִּים, אֲשֶׁת זְנוּנִים. מַה זֶה רְשָׁעִים? זֶה סמא"ל וְנָחַשׁ, אוֹתָהּ שְׁאָמַר עַלֶּיהּ פְרָעָה מִי יְהוֹ"ה אֲשֶׁר אֲשַׁמֵּעַ בְּקוֹלוֹ, אֲשֶׁר שְׁנָאֵמַר בּוֹ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִ"י וְדָאִי, שְׂהִיא תְשׁוּבָה, הִרְפּוּאָה לְכָל הַחֲלָאִים וְהַמְכּוֹת. זְהוּ שְׂפָתוֹב מִ"י יִרְפָּא לָךְ, וְעַלֶּיהּ נְאֻמַּר וְשָׁב וְרָפָא לוֹ, רְפָאוֹת תְּהִי לְשִׁרְךָ. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁשָׁב לְבַעֲלָהּ שְׁלָהּ, הִיא סוּד הַתְּשׁוּבָה, שְׂיַחְזִיר וְיִשׁוּב אוֹתָהּ דְרָגָה שְׁהִרְחִיק אוֹתָהּ מִמְּקוֹמָהּ, שְׂיַחְזִיר אוֹתָהּ לְמְקוֹמָהּ וְיִקְרַב אוֹתָהּ לְשָׁם. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׂשְׂכִינָה מְרַחֲקַת מִבַּעֲלָהּ, נְאֻמַּר בְּאֶדָם וְהָיוּ חֲיִיךָ תְלוּאִים לָךְ מִנְגֵד, חֲיִיךָ נִקְרָאת, זְהוּ שְׂפָתוֹב וַיִּפַּח בְּאָפָיו קְרוֹב יְהוֹ"ה לְכָל קוֹרְאֵיו וְכוּ'?

זכאָה איהו מאן דקריב לה לגבי בעלה, מאי
(נ"א ומ"ד) קרוב יהו"ה לכל קוראיו וכו' (תהלים
קמה יח), דמאן דקרא ליה בשקרא רחוק הוא
מניה.

אַמַת א' ברישא דאלפא ביתא, מ'
באמצעיתא, ת' בסופיה, (נ"א ד'
אתון) עשורא דיליה יו"ד ה"א וא"ו ה"א
אַמַת, דאיהו עישור דארבע מאה וארבעין
וחד, הא רזא דחמשא וארבעין מ"ה, בזמנא
דישראל משקרין בתורת אמת, באומא
דשקרא, אתמר ביה (דניאל ח יב) ותשלך אמת
ארצה, מאי ארצה דא שכנתא, ובזמנא
דישראל מקיימין תורת אמת באומא
דקשוט, אתמר ביה (תהלים פה יב) אמת מארץ
תצמח, ובגלותא אתמר (ישעיה נט טו) (דף צה ע"א).
ותהי האמת נעדרת, ושקרא שלטא בעלמא,
(ובזמנא דאתתקן אמת ואסתלק לאתריה אתמחי שקרא מעלמא,
הדא הוא דכתיב (משלי יב יט) שפת אמת תכון לעד, כוננת לא
כתיב אלא תכון לעד (אמת), ועד ארגיעה לשון שקר (שם), מאי
אמת עמודא דאמצעיתא, שכנתא דיליה תורת אמת, היתה
בפיהו (מלאכי ב ו), ומאן שקר דא סמא"ל, בזמנא
דאמת שלטא אתעבר שקרא מעלמא.

אַמַת איהו בסוף תיבין, ואינון בריא אלהים
לעשוית, בריא אלהים אית, ביה ברא
עלמא, ועליה אתקרי וקיימא כל עלמא, וכל
מאן דאומי בשקרא פאלו ותשלך אמת ארצה,
ושקרא שלטא כביכול באתר (נ"א אתרד
מאתר) דיליה דאיהו ירושלם, ודא גרים
דאתחרב ביתא, ואתחזר עלמא לתהו ובהו,
דהכי אוקמוהו תרב בית ראשון והארץ היתה
תהו, תרב בית שני וחשף על פני תהום, דאמת

שמי שקורא לו בשקר, רחוק הוא
ממנו.

אַמַת, א' בראש האלף בית, מ'
באמצע, ת' בסופו. (ד' אותיות)
העשור שלו יו"ד ה"א וא"ו ה"א
אַמַת, שהוא עשור של ארבע
מאות וארבעים ואחד, הרי הסוד
של חמשה וארבעים מ"ה. בזמן
שישראל משקרים בתורת אמת
בשבועה של שקר, נאמר בו
ותשלך אמת ארצה. מה זה
ארצה? זו השכינה, ובזמן
שישראל מקימים תורת אמת
בשבועת אמת, נאמר בו אמת
מארץ תצמח, ובגלות נאמר ותהי
האמת נעדרת, והשקר שולט
בעולם, (ובזמן שמתקן האמת ומתעלה
למקומו, נמחה השקר מן העולם. זהו שכתוב
שפת אמת תכון לעד, כוננת לא כתוב, אלא תכון
לעד (אמת). ועד ארגיעה לשון שקר, מה זה
אמת? העמוד האמצעי, שכנתו - תורת אמת
היתה בפיהו), ומי השקר? זה
סמא"ל, בזמן ששולט האמת,
עובר השקר מן העולם.

אַמַת הוא בסופי התבות של
בריא אלהים לעשוית, בריא
אלהים אית, בו ברא את העולם,
ועליו נקרא ועומד כל העולם,
וכל מי שנשבע בשקר, פאלו
ותשלך אמת ארצה, והשקר
שולט כביכול במקום (גרש ממקום)
שלו, שהוא ירושלים, וזה גרם
שנחרב הבית וחרו העולם לתהו
ובהו. שפך פרושהו, חרב בית
ראשון - והארץ היתה תהו, חרב
בית שני - וחשף על פני תהום,
שאמת נושאת עליונים
ותחתונים, ובזמן שנעשה שקר
יתהרס הבנין. באותו זמן נאמר
בשכינה, נפלה לא תוסיף קום,

הוא סביל עלאין ותתאין, ובזמנא דאתעביד שקרא יתהרס הבנין, בההוא
זמנא אתמר בשכינתא (עמוס ה ב) נפלה לא תוסיף קום, הדא הוא

דכתיב (ישעיה יד יב) איך נפלת משמים הילל בן שחר, נפלה עטרת ראשנו (איכה ה טז), דאינון ה' עלאה ה' תתא, ו' עמודא דאמצעיתא סביל תרוייהו, יסודא דכלא י', דא ברית, כל מאן דמשקר ועבר ביה, פאלו אעקר פלא ואפיל ליה, והאי י' היא אבן השתיה דמינה הושבת עלמא, ועליה אתמר (תהלים קיח כב) אבן מאסו הבונים וכו', ואיהי יסודא דכלא, ועלה אתבני, ווי ליה למאן דחאב באות שבת ובאות תפלין ובאות יומין טבין ובאות ברית מילה, פאלו אעקר ליה מאתריה, ואהדר עלמא לתהו ובהו.

אמר רבי אלעזר אבא והא י' לעילא איהי, אמאי איהי לתתא הכא, אמר ליה פרי, דא רזא עלאה, מארבע אתוון תליין ארבע שמהן, מן י' יהו"ה, מן ה' הוי"ה (נ"א הוי"ה), מן ו' והי"ה, מן ה' הוה"י (נ"א והי"ה הוה"י), עלייהו אתמר ודאי וראית את אחורי, (ופני לא יראו) (שמות לג כג), ומסטרא דאחורים איהי י' לתתא, ומסטרא דפנים לעילא, ודא איהו רזא דאתהפך שמא מדינא לרחמי ומרחמי לדינא, פד אתהפך לדינא איהו הוה"י י' לתתא, דאתמר ביה אבן מאסו הבונים, מאסו יסורין דילה, ואלין דחביבין יסורין אתהפך לון מדינא לרחמי יהו"ה, ובההוא זמנא אבן מאסו וכו', מה דהות י' לתתא אתחזרת לעילא, ומסטרא דוהי"ה איהי י' באמצע, בההוא זמנא אשתטח לגביה, ואמר זכאה חולקי דזכינא להאי, דדא עיקרא ויסודא דכלא.

תקונא שתין וארבע

בראשית ברא אלהי"ם, תמן איש תמן אשה עם ה' דאלהי"ם, ועלייהו

זהו שכתוב איך נפלת משמים הילל בן שחר, נפלה עטרת ראשנו, שהם ה' עליונה וה' תחתונה, ו' העמוד האמצעי נושא את שניהם, היסוד של הכל י', זו הברית, כל מי שמשקר ועובר בה, פאלו עקר הפל והפיל אותו, והי' הזו, היא אבן השתיה שממנה השפת העולם, ועליה נאמר אבן מאסו הבונים וכו', והיא היסוד של הכל, ועליה נבנה. אוי למי שחוטא באות שבת, ובאות תפלין, ובאות ימים טובים, ובאות ברית מילה, פאלו עקר אותו ממקומו והחזיר את העולם לתהו ובהו.

אמר רבי אלעזר: אבא, והרי י' היא למעלה, למה פאן היא למטה? אמר לו: בני, זה סוד עליון, מארבע אותיות תלויות ארבעה שמות. מן י' יהו"ה, מן ה' הוי"ה, ומן ו' והי"ה, מן ה' הוה"י (והי"ה הוה"י), עליהם נאמר ודאי וראית את אחורי (ופני לא יראו), ומצד של אחורים הי' היא למטה, ומצד של הפנים - למעלה, וזהו הסוד שמתהפך השם מדין לרחמים ומרחמים לדין. בשמתהפך לדין, הוא הוה"י, י' למטה, שנאמר בה אבן מאסו הבונים, מאסו את היסורים שלה, ואלו שחביבים היסורים, מתהפך להם מדין לרחמים יהו"ה, ובאותו זמן אבן מאסו וכו', מה שהיתה י' למטה, חזרה למעלה, ומתצד של והי"ה הי' היא באמצע. באותו הזמן השתטח אצלו ואמר: אשרי חלקי שזכיתי לזה, שנה עקר ויסוד הכל.

תמן ששים וארבעה

בראשית ברא אלהי"ם, שם אי"ש, שם אשה עם ה' של

אֱלֹהִים, וְעֲלֵיהֶם נֹאמֵר סִמְכוּנֵי
בְּאִישׁוֹת, בְּאִישׁ וְאִשָּׁה, וּמִי גֵרָם
אֵת זֶה? מִשׁוּם שֶׁהִתְפַּשְׁטוּ
מִכְתָּנוֹת אוֹר אָדָם וְחֻהָה, וּמִשׁוּם
זֶה, סִמְכוּנֵי בְּאִישׁוֹת - בְּכַתְּנוֹת
עוֹר, שֶׁהֵם כְּנָגֵד וְעֵרַת אֵילָם
מֵאֲדָמִים וְכוּ'.

וְכִי אָדָם גֵּרָם? וְהֲרִי כְּתוּב וַיֹּאמֶר
הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי
וְגוֹמֵר, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְאִשָּׁה מֶה עֲשִׂית? כְּמוֹ
שֶׁנֹּאמֵר וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶל
הָאִשָּׁה מֶה זֹאת עֲשִׂית? כָּל חֲטָא
שֶׁעֲשִׂית לְשִׁכְנֵהָ, שְׁהִיא זֹאת,
עֲשִׂית, וּמִשׁוּם זֶה מֶה זֹאת עֲשִׂית,
שְׁהִיא מֶה שָׁמוּ, מֶה זֹאת וְדָאִי,
מֶה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁאֵל מֵעִמָּךְ
כִּי אִם לִירָאָה, וְאֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא
אִם, (וְהוּא שְׁכָתוּב אִישׁ אִמּוֹ וְאִבּוֹ תִּירָא, שְׁהוּא
יְהוָה, הָאֵב וְהָאֵם הַעֲלִינָה), וְאֵת לֹא פָחַדְתָּ
מִן הָאֵם הַעֲלִינָה, לְזֹאת עֲשִׂית
כָּל זֶה וְדָאִי, שֶׁנֹּאמֵר בְּהַ זֹאת אוֹת
הַכְּבָרִית.

שְׁאֲדָם וְאִשְׁתּוֹ נִכְרָאוּ בְּדִיּוּקְנֵוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ,
וּמִשׁוּם זֶה חֲטָא הָאָדָם הִיָּה תְלוּי
בְּעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְהַחֲטָא שֶׁל
חֻהָה בְּשִׁכְנֵהָ, וּמִשׁוּם זֶה מֶה זֹאת
עֲשִׂית, לְזֹאת עֲשִׂית וְדָאִי, וְהַחֲטָא
הַזֶּה גֵרָם שִׁירְדָה הַשְׁכִּינָה לְגִלּוֹת,
שְׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה
אֲבוֹתֵיהֶם, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר וְאָף
גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אִיִּבֵיהֶם
לֹא מֵאֲסִתִּים וְלֹא גַעְלָתִים וְכוּ',
וּבְהַ זֶה אָמַר דָּוִד אִם תִּחַנֶּה עָלַי
מִחַנֶּה לֹא יִירָא לְבִי וְגוֹמֵר,
בְּ"זֹאת" אֲנִי בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, זֶה
נֹאמֵר בְּמִלְחָמַת גּוֹג וּמְגוּג, וּמִי
גֵרָם שְׁהוּא יְהִיָּה שְׁמוֹר בְּהַ?
מִשׁוּם שֶׁעָלְיוֹ נֹאמֵר אִם אֶתֵּן שְׁנַת
לְעֵינַי לְעַפְעַפֵי תְנוּמָה עַד אֲמַצָּא
מְקוֹם לִיהוָה וְגוֹמֵר.

אֲתֹמֵר (שִׁיר ב' ה') סִמְכוּנֵי בְּאִישׁוֹת, בְּאִישׁ
וְאִשָּׁה, וּמֵאֵן גֵּרִים דָּא, בְּגִין דְּאֵתְפַשְׁטוּ
מִכְתָּנוֹת אוֹר אָדָם וְחֻהָה, וּבְגִין דָּא סִמְכוּנֵי
בְּאִישׁוֹת, בְּכַתְּנוֹת עוֹר דְּאִינוּן לְקַבֵּל וְעוֹרוֹת
אֵילָם מֵאֲדָמִים וְכוּ' (שְׁמוֹת כה ה').

וְכִי אָדָם גֵּרִים, וְהֵא כְתִיב (בְּרֵאשִׁית ג' ב') וַיֹּאמֶר
הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי וְגוֹמֵר,
וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֵתְתָא מֶה
עֲבַדְתָּ, כְּמֶה דְאֵתְתָא אָמַר (שם יג') וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֶל הָאִשָּׁה מֶה זֹאת עֲשִׂית, כָּל חוּבָה
דְּעֲבַדְתָּ לְשִׁכְנָתָא דְאִיָּהִי זֹאת עֲבַדְתָּ, וּבְגִין דָּא
מֶה זֹאת עֲשִׂית, דְאִיָּהִי מֶה שָׁמוּ, מֶה זֹאת וְדָאִי,
מֶה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם
לִירָאָה (דְּבָרִים י"ב), וְאֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם (הֲדָא
הוּא דְכְתִיב (וַיִּקְרָא י"ג) אִישׁ אִמּוֹ וְאִבּוֹ תִירָאוּ דְאִיָּהוּ יְהוָה אֲבָא
וְאִמָּא עֲלָאָה), וְאֵת לֹא דְחִילְתָּ מֵאִימָא עֲלָאָה,
לְזֹאת עֲבַדְתָּ כָּל דָּא וְדָאִי, דְאֵתְתָא בְּהַ (בְּרֵאשִׁית
ט"ו) זֹאת אוֹת הַכְּבָרִית.

דְּאָדָם (דף צה ע"ב) וְאֵתְתִיָּה אֲתְבְּרִיאֵוּ בְּדִיּוּקְנָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינָתִיָּה, וּבְגִין
דָּא חוּבָא דְאָדָם הָוָה תְּלִיא בְּעַמּוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, וְחוּבָה דְחֻהָה בְּשִׁכְנָתָא, וּבְגִין דָּא
מֶה זֹאת עֲשִׂית, לְזֹאת עֲשִׂית וְדָאִי, וְחוּבָא דָּא
גֵרָם דְּנַחַתְתָּ שְׁכִינָתָא בְּגִלּוֹתָא, דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל
עֲבַדִּין מַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם, וּבְגִין דָּא אָמַר (וַיִּקְרָא
כו מד') וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אִיִּבֵיהֶם לֹא
מֵאֲסִתִּים וְלֹא גַעְלָתִים וְכוּ', וּבְהַ זֶה אָמַר
דָּוִד (תְּהִלִּים כו ג') אִם תִּחַנֶּה עָלַי מִחַנֶּה לֹא יִירָא
לְבִי וְגוֹמֵר, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, דָּא אֲתֹמֵר
בְּמִלְחָמַת גּוֹג וּמְגוּג, וּמֵאֵן גֵּרִים לְמַהְוִי אִיָּהוּ
נְטִיר בְּהַ, בְּגִין דְּעָלְיָה אֲתֹמֵר (שם קלב ד') אִם אֶתֵּן
שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפֵי תְנוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם
לִיהוָה וְגוֹמֵר.

וְזוּרֵי חֲכַמַת שְׁלֹמֹה, וְעַלְיָה נֶאֱמַר
וְחֲכַמַת הַמִּסְכָּן בְּזוּיָהּ, וְעַלְיָה
נֶאֱמַר פִּי מִכְבְּדֵי אֲכַבֵּד וּבְזוּי יִקְלוּ.
כְּשִׁירֵד שְׁלֹמֹה מִמְּלָכוּתוֹ, הִיָּתָה
חֲכַמְתוֹ בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי הַשּׁוֹטִים,
וּכְשֶׁהִתְעַלָּה מִמְּלָכוּתוֹ נֶאֱמַר בּוֹ
וַתֵּרֵב חֲכַמַת שְׁלֹמֹה, שֶׁהִתְגַּדְּלָה
עַד שֶׁהִגִּיעָה לְמָקוֹם הַזֶּה שְׁנֵטְלָה
מִשָּׁם, לְמָקוֹם הַחֲכַמָּה הָעֲלִיּוֹנָה,
שֶׁהִיא חֲכַמָּה בְּרֵאשׁ, וְהִיא חֲכַמָּה
בְּסוּף, וְהִיא תוֹרָה בְּאֲמִצָּע,
בְּעַמּוּד הָאֲמִצְעִי, תוֹרַת אָמֶת,
לְמַעַלָּה תוֹרַת חֶכֶם, לְמִטָּה חֲכַמַת
שְׁלֹמֹה, וּמִשּׁוּם זֶה מֵהֵצֵד שֶׁל
שְׁלֹמֹה נֶאֱמַר וְחֲכַמַת הַמִּסְכָּן
בְּזוּיָהּ, שִׁירְדָּהּ בּוֹ וְעַלְתָּהּ בּוֹ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַתֵּרֵב חֲכַמַת שְׁלֹמֹה
מִחֲכַמַת כָּל בְּנֵי קָדָם.

אֲבָרָה בְּרִשְׁעִים מַה כְּתוּב בְּהֵם?
נִתְנַנֵּי יְהו"ה בְּיַדִּי לֹא אוֹכֵל קוּם,
נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, וְאִיךָ עַל
פִּי שְׁאִינִן לָהּ רְשׁוּת לַעֲמֹד
מִעֲצָמָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִקְיֵם
אוֹתָהּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בַּיּוֹם הַהוּא
אֶקְיֵם אֶת סִפְתֵי דָוִד הַנִּפְלֵת, וּמִי
גֵרָם שִׁירְדָּה לָהּ מִמְּקוֹמָהּ? זֶה
הַנְּחָשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר יְהו"ה
אֱלֹהֵיִם אֵל הַנְּחָשׁ פִּי עֲשִׂיתָ זֹאת,
שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, שֶׁגֵרְמָה שֶׁנִּמְצְאָת
יְבִשָּׁה וְנִפְלָה מִמְּקוֹמָהּ, אֲרוּר
אֲתָה מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגוֹמֵר, קָלַל
אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ מְלָכִים
וְשְׁלִיטִים עַל מַה שְּׁסוּמָהּ, שֶׁהֵם
רְגִלָּיו וַיִּדְּיוּ שֶׁקֶצֶץ אוֹתָם, כְּמוֹ
שֶׁהוּא גֵרָם קֶצֶץ וּפְרוּד לְמַעַלָּה,
וּמִשּׁוּם זֶה עַל גַּחֲוֹנָה תִלְךְ וְעֶפֶר
תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְזֶהוּ שֶׁאֲמַר
יִצְחָק לַעֲשׂוֹ מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה
מוֹשֶׁבֶךְ.

עֶשֶׂר קָלָלוֹת קָלַל אֶת הַנְּחָשׁ,
מִשּׁוּם שֶׁגֵרָם שֶׁנִּפְרְדָּה הַשְּׂכִינָה
שֶׁהִיא עֲשִׂירִית מִבְּעֵלָה, וְעֶשֶׂר

וְהֵאָרְ אִיהִי חֲכַמַת שְׁלֹמֹה, וְעַלְיָה אֲתָמַר (קִהֲלַת טו טז)
וְחֲכַמַת הַמִּסְכָּן בְּזוּיָהּ, וְעַלְיָה
אֲתָמַר (שְׁמוּאֵל א ב ל) פִּי מִכְבְּדֵי אֲכַבֵּד וּבְזוּי יִקְלוּ,
כִּד נִחִית שְׁלֹמֹה מִמְּלָכוּתֶיהָ הָיָה חֲכַמָּה דִּילִיָּה
בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי שְׁטִיִּין, וְכִד אֲסִתְלַק בְּמִלְכוּתֶיהָ
אֲתָמַר בֵּיהָ (מְלָכִים א ה י) וַתֵּרֵב חֲכַמַת שְׁלֹמֹה,
דְּאֲתַרְבִּיאַת עַד דְּמִטָּאֵת לְהֵאִי אֲתַר דְּאֲתַנְטִילַת
מִתְמָן, לְאַתַּר דְּחֲכַמָּה עֲלָאָה, דְּאִיהִי חֲכַמָּה
בְּרִישָׁא, וְאִיהִי חֲכַמָּה בְּסוּף, וְאִיהִי תוֹרָה
בְּאֲמִצְעִיתָא, בְּעַמּוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא תוֹרַת אָמֶת,
לְעִילָא תוֹרַת חֶכֶם, לְתַתָּא חֲכַמַת שְׁלֹמֹה, וּבְגִין
דָּא מִסְטָרָא דְּשְׁלֹמֹה אֲתָמַר וְחֲכַמַת הַמִּסְכָּן
בְּזוּיָהּ, דְּנִחִיתַת בֵּיהָ, וְסִלִּיקַת בֵּיהָ, כְּמָה
דְּאֲתָמַר בֵּיהָ וַתֵּרֵב חֲכַמַת שְׁלֹמֹה מִחֲכַמַת כָּל
בְּנֵי קָדָם.

אֲבָרָה בְּחִיבִיבָא מַה כְּתוּב בְּהוּ, (אִיכָה א יד) נִתְנַנֵּי
יְהו"ה בְּיַדִּי לֹא אוֹכֵל קוּם, (עֲמוֹס
ה) נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, (עֲמוֹס ה ב) וְאִיךָ עַל פִּי
דְּלִית לָהּ רְשׁוּת לְמִיָּקָם מִגֵּרְמָהּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא יוֹקִים לָהּ, כְּמָה דְּאֲתָ אֲמַר (שִׁם ט יא) בַּיּוֹם
הַהוּא אֶקְיֵם אֶת סִפְתֵי דָוִד הַנִּפְלֵת, וּמֵאֵן גֵּרִים
דְּנִחֲתַת לָהּ מֵאֲתַרְתָּהּ דָּא נִחָשׁ, כְּמָה דְּאֲתָ
אֲמַר (בְּרֵאשִׁית ג יד) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֱלֹהֵיִם אֵל
הַנְּחָשׁ פִּי עֲשִׂיתָ זֹאת, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא, דְּגֵרְמַת
דְּאֲשַׁתְּפַחַת יְבִשָּׁה וְנִפְלַת מֵאֲתַרְתָּהּ, אֲרוּר אֲתָה
מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגוֹמֵר (שִׁם). לִיִּיט לִיָּה דְּלֹא יְהֵא
לִיָּה מְלָכִין וְשְׁלִיטִין עַל מַה דְּסִמְיָהּ, דְּאִינוּן
רְגִלָּיו וַיִּדְּוִי דְּקֶצֶץ לוֹן, כְּמָה דְּאִיהוּ גֵרִים
קֶצֶץ וּפְרוּד לְעִילָא, וּבְגִין דָּא עַל גַּחֲוֹנָה תִלְךְ
וְעֶפֶר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ (שִׁם), וְדָא אִיהוּ דְּאֲמַר
יִצְחָק לַעֲשׂוֹ (שִׁם כו לט) מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה
מוֹשֶׁבֶךְ.

עֶשֶׂר לוֹטִיָּא לִיִּיט לְחַוּיָא, בְּגִין דְּגֵרִים דְּאֲתַפְרֵשׁ שְׂכִינְתָא דְּאִיהִי עֲשִׂירָאָה

מבעלה, ועשר לאדם, ועשר לחנה, ותשע לארץ, לארעא, דחבאת לצדיק דאיהו תשיעאה, פלהו חאבו לעשיראה, וארעא לצדיק, וממאי (ג"א ואמאי) חאבת לצדיק, דהא בעבורך אמר לאדם, ועוד בגין אדם לייט לארעא דאתנטיל מינה, הדא הוא דכתיב (שם ב ז) וייצר יהו"ה אלהי"ם את האדם עפר מן האדמה, אם פן מה חבאת לצדיק דאיהו תשיעאה.

לאדם, ועשר לחנה, ותשע לארץ, שחטאה לצדיק שהוא התשיעי. כלם חטאו לעשירית, והארץ לצדיק, וממה (ולמה) חטאה לצדיק? שהרי בעבורך אמר לאדם, ועוד, בגלל האדם קלל את הארץ שנטל ממנה, זהו שכתוב וייצר יהו"ה אלהי"ם את האדם עפר מן האדמה, אם פן, מה חטאה לצדיק שהוא התשיעי?

אמא בגין דאתמר בה (שם ט) ויצמח יהו"ה אלהי"ם מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע, והיה לו רשות למחות בידי אדם שלא יאכל מעץ המות ולא מחתה, בגלל זה אמר בעבורך. אמר לו רבי אלעזר: וכי יש דעת בארץ לכל זה? אמר לו: פן, זהו שכתוב יהו"ה ברחמיה יסד ארץ. אמר לו: והרי ברחמיה עליונה ובארץ של הקדוש ברוך הוא נאמר הכתוב הזה. אמר לו: בני, זה פנגד זה עשה הקדוש ברוך הוא, יש חכמה ויש חכמה, יש ארץ ויש ארץ.

אמא בגין דאתמר בה (שם ט) ויצמח יהו"ה אלהי"ם מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע, והיה לו רשות למחות בידי אדם שלא יאכל מעץ המות ולא מחתה, בגלל זה אמר בעבורך. אמר לו רבי אלעזר: וכי יש דעת בארץ לכל זה? אמר לו: פן, זהו שכתוב יהו"ה ברחמיה יסד ארץ. אמר לו: והרי ברחמיה עליונה ובארץ של הקדוש ברוך הוא נאמר הכתוב הזה. אמר לו: בני, זה פנגד זה עשה הקדוש ברוך הוא, יש חכמה ויש חכמה, יש ארץ ויש ארץ.

אמר ליה אם פן מה חבאת ארעא לצדיק דלקתה תשעה, אמר ליה בגין דעץ הדעת טוב ורע איהו פגוונא דברית, אות ברית מלגאו טוב ערלה רע, דא מלגאו ודא מלבר, ובגין דחובא דעץ הדעת גרים פרוודא בין צדיק ושכינתא, בגין דא לקאת ארעא תשעה, ואינון דחאבו בשכינתא דאיהי עשירית לקו עשר עשר. ותא חזי שבעה ארעין אינון ארץ אדמה ארקא גיא נשיה ציה תבל, ואדם חאב (דף צו ע"א) בבת שבע, ואתמר ביה (משלי כד טז) פי שבע יפול צדיק, הרהר תיובתא ואתמר ביה (שם) וקם, והיה סליק, וכד נחית תמן הוה

אמר לו: אם פן, מה חטאה הארץ לצדיק שלקתה תשעה? אמר לו: משום שעץ הדעת טוב ורע הוא כמו הברית, אות הברית מבפנים טוב, וערלה רע, זה מבפנים וזה מבחוץ, ומשום שהחטא של עץ הדעת גרם פרווד בין הצדיק לשכינה, בגלל זה לקתה הארץ תשעה, ואותם שחטאו בשכינה, שהיא עשירית לקו עשר עשר. ובא וראה, שבע ארצות הן: ארץ, אדמה, ארקא, גיא, נשיה, ציה, תבל, ואדם חטא בבת שבע, ונאמר בו פי שבע יפול צדיק, הרהר תשובה ונאמר בו וקם, והיה עולה, וכשירד לשם הנה עושה מעשים ותולדות

עבדי עובדין ותולדין בכל ארעא וארעא, מנהון הוּ צמחין ומנהון לא הוּ צמחין, ואית תמן ברין מנהון בתרין רישין ואית מנהון בתלת עד שבע, ואית תמן אתר דנהרא שמשא וסיהרא וככביא ומזלי, ואית אתר דלית ביה נהורא פלל אלא חשוכא וקבלא.

הבי אינון אלין דנחתין לשבעה מיני עניותא, אית מנהון דלית לון נהורא פלל, דכל יומיהון אינון בעניותא, ואית מנהון דאית להון נהורא פל יומיהון ואינון בעותרא, ואית מנהון דלזמנין אית לון נהורא ולזמנין חשוכא, אלין אינון דאתילידו באמצעיתא דסיהרא בינוניים, לזמנין אית לון עותרא וסלקין, ולזמנין עניותא ונחתין, ואית אחרנין דעבדין תולדין ומצליחין, ואית מנהון דלא מצליחין, ואית מנהון דמצליחין (נ"א צמחין) עד פלגו יומיהון ומייתין בקצרות יומין, אלין דאתילידו במלויא דסיהרא אינון צמחין וחיין ומשלימין כל יומיהון, ואינון דאתילידו בחסרונא דסיהרא לא צמחין ומייתין מיד, ואינון דאתילידו באמצעיתא דסיהרא מתקצרין בפלגות יומיהון.

ואית ארעין דאתמר בהון (בראשית לז כד) והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים אית ביה, אוף הכי אית ברין דאינון עמי הארץ, דבתיהון מליין מלאכי חבלה, דאינון נחשים ועקרבים ונשכין לון בכמה נשוכין דיסורין, דאינון גרמו קדם דייתון לעלמא, (בגין דייח) בגלגולא באלין גופים ובאלין פתים, וכד נשכין לון אינון נחשים ועקרבים בכמה יסורין אינון צווחין ווי ווי, ואית לון קטטה לכלהו בביתא, וצווחין באלין מארי דגיהנם דנדונין בו, ואית אחרנין דכל

בכל ארץ וארץ, מהם היו צומחים ומהם לא היו צומחים, ויש שם בריות, מהן בשני ראשים, ויש מהם בשלשה עד שבעה, ויש שם מקום שהשמש מאירה והלבנה והכוכבים והמזלות, ויש מקום שאין בו אור כלל, אלא חשכה וערפל.

בד הם אלו שיורדים לשבעה מיני עניות, יש מהם שאין להם אור כלל, שכל ימיהם הם בעניות, ויש מהם שיש להם אור כל ימיהם והם בעשר, ויש מהם שלפעמים יש להם אור ולפעמים חשכה. אלו אותם שנולדו באמצע הלבנה, בינוניים, לפעמים יש להם עשר ועולים, ולפעמים עניות ויורדים, ויש אחרים שעושים תולדות ומצליחים, ויש מהם שלא מצליחים, ויש מהם שמצליחים (צומחים) עד מחצית ימיהם ומתים בקצור ימים. אלו שנולדו במלוי הלבנה, הם צומחים וחיים ומשלימים את כל ימיהם, ואלו שנולדו בחסרון הלבנה לא צומחים ומתים מיד, ואלו שנולדו באמצע הלבנה מתקצרים במחצית ימיהם.

ויש ארצות שנאמר בהן והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, אף כף יש בריות שהם עמי הארץ, שבתיהם מלאים מלאכי חבלה, שהם נחשים ועקרבים, ונושכים אותם בכמה נשיכות של יסורים, שהם גרמו לפני שיבאו לעולם, (כדי שיבאו) בגלגול בגופים הללו ובפתים הללו, וכשנושכים אותם אותם הנחשים והעקרבים בכמה יסורים, הם צווחים וי וי, ויש לכלם קטטה בפית, וצווחים עם אלו בעלי הגיהנם שנדונים בו, ויש אחרים שכל ימיהם בחדוה

יומיהון בְּחֻדָּהּ וּבְשִׁלּוֹהּ בְּלֹא עֲצִיבוּ כָּלֵל, מְפָל
 מֵה דְאִתְרַבִּי בְּשִׁבְעָה אֲרַעִין, וְאִתְדַנּוּ בְּשִׁבְעָה
 מְדוּרֵי גֵיהֶנֶם, וְאִית בְּבִנֵי נֶשָׂא כְּגוּוֹנָא דָא,
 וְחִפְיֵי דְרִזִּין אֵלִין לֹון אִתְמַסֵּר לְמַנְדַּע.

תְּקוּנָא שְׁתִּין וְחִמְשׁ

בְּרֵאשִׁית בְּרִיא אֱלֹהִים (רִישֵׁי תִיבִין וְסוֹפֵי תִיבִין
 א"ב וא"ם תְּמָן דְּאִינוּן י"ה), תְּמָן אִם, וְרִזָּא
 דְּמִלָּה (שם ג ב) וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תְּוָה פִּי
 הִיא הִיְתָה אִם כָּל חֵי, כְּגוּוֹנָא דְהִיָּא דְאִתְמַר
 בָּהּ (משלי ג א) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, הֵאִי אִם כָּל
 חֵי לֹאוּ אִיהִי כְּאִתְתָּא קְדָמָא, דְאִתְמַר
 בָּהּ (בראשית ג יב) הָאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, דְגֵרְמַת
 מִיְתָהּ לְכָל עֲלָמָא, דְהָא אִם כָּל חֵי פְתִיב בָּהּ,
 דְאִתְמַר בָּהּ (קהלת ט ט) רְאֵה חַיִּים עִם אֵשָׁה אֲשֶׁר

אֶהְבֵּת.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי תְרִין נָשִׁין הוּוּ
 לִיה, אָמַר לִיה אִין, חַד יִצֵּר הַטּוֹב וְחַד
 יִצֵּר הָרַע, חַדָּא מְסֻטְרָא דְעֵצִים תְּקִיפָא דִינָא
 קְשִׁיא, וְחַדָּא מְסֻטְרָא דְבִשְׂרָא, מִתְמָן אִינוּן
 רַפִּיכֵי לְבָא, וְאִינוּן דְגֵרְמָא אִינוּן קְשִׁי קְדָל,
 וְעַל אִתְתָּא דְאִתְנַטִּילַת מְגֵרְמָא אָמַר בֶּן סִירָא,
 גֵּרְמָא דְנַפִּיל בְּחוּלְקֵי טַב אוּ בִישׁ גֵּרְרִיה, וְעַל
 אִתְתָּא דְגֵרְמָא אָמַר אָדָם הָאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ
 עִמָּדִי, לָא קָרָא לָהּ אִתְתִּיה, כְּגוּוֹנָא דְחֻוָּהּ
 דְאִתְמַר בָּהּ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תְּוָה,
 דְאִתְרָא שְׂפָחָה הוּוּ דְמְסֻטְרָא דְעֵץ הַדְּעַת טוֹב
 וְרַע, חַדָּא רַע וְחַדָּא טוֹב, וּמְסֻטְרָא דְעֵץ הַחַיִּים
 תְּרוּוִיְהוּ חַיִּים.

וּבְסִתְרֵי תוֹרָה תוֹרָה ח' ו"ה ח' חֲכָמָה כ"ח
 מ"ה, כָּלֵלָא דְשְׂמָא קְדִישָׁא, ח' אִיהִי
 כְּגוּוֹנָא דְאִימָא עֲלָאָה דְאִיהִי תְּמִינָאָה לְעֵשֶׂר
 סְפִירָן מִתְתָּא לְעִילָא, וְחֲכָמָה בָּהּ אִשְׁתְּמוּדַע,
 וְעִלָּה אִתְמַר (משלי ג א) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים

וּבְשִׁלּוֹהּ בְּלֵי עֲצִב כָּלֵל מְפָל מֵה
 שְׂמִתְגַּדֵּל בְּשִׁבְעָ אֲרַצוֹת, וְנִדְוֹנוּ
 בְּשִׁבְעָ מְדוּרֵי גֵיהֶנֶם, וַיֵּשׁ בְּבִנֵי
 אָדָם כְּמוֹ זֶה, וְחֲכָמֵי הַרְזִים הִלְלוּ,
 לְהֵם נְמַסֵּר לְדַעַת.

תְּקוּן שְׁשִׁים וְחִמְשֵׁי

בְּרֵאשִׁית בְּרִיא אֱלֹהִים (רִישֵׁי תִיבִין וְסוֹפֵי תִיבִין
 תְּבֹת וְסוֹפֵי תְבֹת א"ב וא"ם שֵׁם, שְׂהֵם י"ה),
 שֵׁם אִם, וְסוֹד הַדְּבָר - וַיִּקְרָא
 הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תְּוָה כִּי הִיא
 הִיְתָה אִם כָּל חֵי, כְּמוֹ שְׂאוּתָהּ
 שְׂנֵאֲמַר בָּהּ כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא,
 הָאִם כָּל חֵי הַזֶּה אִינָה כְּאֵשָׁה
 הִרְאִשׁוּנָה, שְׂנֵאֲמַר בָּהּ הָאֵשָׁה
 אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, שְׂגֵרְמָה מִיְתָה
 לְכָל הָעוֹלָם, שְׂהֵרִי כְּתוּב בָּהּ אִם
 כָּל חֵי, שְׂנֵאֲמַר בָּהּ רְאֵה חַיִּים עִם
 אֵשָׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי שְׁתִּי
 נָשִׁים הִיוּ לוֹ? אָמַר לוֹ: כֵּן, אֶחָד
 יִצֵּר הַטּוֹב וְאֶחָד יִצֵּר הָרַע, אֶחָד
 מְצַד הָעֵצִים הַקְּשָׁה, הַדִּין הַקְּשָׁה,
 וְאֶחָד מְצַד הַבִּשְׂרָא, מִשֵּׁם הֵם רַבִּי
 הַלֵּב, וְאֵלּוּ שְׂמֵצַד הָעֵצִים הֵם קְשִׁי
 עֵרֶף, וְעַל הָאֵשָׁה שְׂנֵטְלָה מִהָעֵצִים
 אָמַר בֶּן סִירָא, עֵצִים שְׂנַפְּל
 בְּחֻלְקֵי, טוֹב אוּ רַע, גֵּרְדוּ אוֹתוֹ.
 וְעַל הָאֵשָׁה שְׂמֵצַד הָעֵצִים, אָמַר
 אָדָם הָאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי. לֹא
 קָרָא לָהּ אִשְׁתּוֹ, כְּמוֹ שְׂחֻוָּהּ
 שְׂנֵאֲמַר בָּהּ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם
 אִשְׁתּוֹ תְּוָה, שְׂהֵאֲחֻרַת הִיְתָה
 שְׂפָחָה שְׂמֵצַד עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע,
 אֶחָד רַע וְאֶחָד טוֹב, וּמְצַד שֵׁל
 עֵץ הַחַיִּים שְׂנֵיֵהֶם חַיִּים.

וּבְסִתְרֵי תוֹרָה תוֹרָה ח' ו"ה, ח'
 חֲכָמָה, כ"ח מ"ה, הַכָּלֵל שֵׁל הַשֵּׁם
 הַקְּדוּשׁ, ח' הִיא כְּמוֹ הָאִם
 הָעֲלִינָה שְׂהִיא הַשְּׂמִינִית לְעֵשֶׂר
 הַסְּפִירוֹת מִמְטָה לְמַעְלָה,
 וְהַחֲכָמָה נוֹדַעַת בָּהּ, וְעִלָּיָה נֵאֲמַר

בָּהּ, וּמְסֻטְרָא דִילָהּ וַיִּפְחַ

עץ חיים היא למחזיקים בה,
ומהצד שלה ויפח באפיו נשמת
חיים, ועליה נאמר לזאת יקרא
אשה כי מאיש לקחה זאת, ולא
האחרת שנטלה מן העצם,
שגרמה לו מות, שהרי השפחה
גרמה, וידעו כי עירמם הם,
ומשום זה ויעש יהו"ה אלהי"ם
לאדם ולאשתו פתנות עור
וילבשם.

אמר לו רבי אלעזר: למה אמר
בשכילה פי מאיש לקחה זאת?
היה לו לומר פי מאדם, למה
מאיש? אלא מאיש, שם א"ם
ושם י"ש. שם י"ש, זהו שכתוב
להנחיל אהבי יש. שם אם, פי
אם לבינה תקרא, והם אב ואם,
חכמה ובינה, שמשם נטלה,
ומשום זה פי מאיש לקחה זאת.
ויש לו אחרת שנקראת בת זוגו,
זהו שכתוב זכר ונקבה בראם
ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.
בא וראה, אדם הראשון בדמותו
של יהו"ה הוא נברא, ובדמות
של עשר ספירות שהן יו"ד ה"א
ואו"ו ה"א מהצד של יהו"ה, מצד
של י' נקרא איש, ומצד של ה'
העליונה אשתו נקראת אשה, אם
כל חי, ומהצד של ו"ה חנה
אשתו, ומהצד של יו"ד ה"א ואו"ו
ה"א חנה נקראת אדם, ובכל מה
שהיה בדמותו - לקה.

תקון ששים וששה

בראשית, ברא שית, זה אדם
שכולל שש, והם שתי שפחות
מהצד של העץ של טוב ורע,
עצם ובשר, איש ואשה, שנאמר
בה פי מאיש לקחה זאת, הרי
ארבע, אדם זכר ונקבה, זהו
שכתוב זכר ונקבה בראם וגומר,
הרי שש, ומשום זה ויאמר יהו"ה

באפיו נשמת חיים (בראשית ב ז), ועלה אתמר (שם
כג) לזאת יקרא אשה פי מאיש לקחה זאת,
ולא אחרא דאתנטילת מגרמא, דגרימת ליה
מיתה, דהא שפחה גרמת וידעו פי עירמם
הם (שם ג ז), ובגין דא (שם כא) ויעש יהו"ה
אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם.
(דף צו ע"ב)

אמר ליה רבי אלעזר אמאי אמר, בגינה פי
מאיש לקחה זאת (בראשית ב כג), פי מאדם
היה ליה למימר, אמאי מאיש, אלא מאיש
תמן א"ם ותמן י"ש, תמן י"ש הדא הוא
דכתיב (משלי ח כא) להנחיל אהבי יש, תמן אם
פי אם לבינה תקרא (שם ב ג), ואינון אבא ואימא
חכמה ובינה, דמתמן אתנטילת, ובגין דא פי
מאיש לקחה זאת.

ואית ליה אחרא דאתקריאת בת זוגיה, הדא
הוא דכתיב (בראשית ה ב) זכר ונקבה בראם
ויברך אתם ויקרא את שמם אדם. תא חזי
אדם הראשון בדיוקנא דיהו"ה אתברי,
ובדיוקנא דעשר ספיראן דאינון יו"ד ה"א
ואו"ו ה"א, מסטרא דיהו"ה, מסטרא די'
אתקרי איש, ומסטרא דה' עלאה אתתיה
אתקריאת אשה אם כל חי, ומסטרא דו"ה
חנה אתתיה, ומסטרא דיו"ד ה"א ואו"ו ה"א
חנה אתקרי אדם, ובכל מה דהוה בדיוקניה
לקה.

תקונא שתין ושתיא

בראשית ברא שית, דא אדם דכליל שית,
ואינון תרין שפחות מסטרא
דאילנא דטוב ורע עצם ובשר, איש ואשה
דאתמר בה (בראשית ב כג) פי מאיש לקחה זאת,
הא ארבע, אדם זכר ונקבה, הדא הוא דכתיב
זכר ונקבה בראם וגומר, הא שית, ובגין דא (שם ג כב) ויאמר יהו"ה אלהי"ם

זכר ונקבה בראם וגומר, הא שית, ובגין דא (שם ג כב) ויאמר יהו"ה אלהי"ם

אַלְהִיִּים הֵן הָאָדָם הֵיחָד כְּאֶחָד
מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרַע וְגוֹמֵר,
וּפְרֻשֵׁהוּ הֵרָא שׁוֹנִים, כְּאֶחָד
מִמֶּלְאֲכֵי הַשָּׁרָת.

בֵּין כֶּף בֶּא אֲלִיָּהוּ וְהַזְדַּמֵּן אֲלִיּוֹ,
וְאָמַר: רַבִּי, כְּאֶחָד מֵהֶם הֵיחָד לֹא
לֹמֵר, אִם עַל מִלְאֲכֵי הַשָּׁרָת הֵיחָד
אוֹמֵר, מַה זֶה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ? וְעוֹד,
הֵיחָד לֹא לֹמֵר הֵן אָדָם, מַה זֶה
הָאָדָם בְּתוֹסַפֶּת ה' ? אֲלֵא ה' שֶׁל
הָאָדָם הֵיחָד כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, לֹא כְּתוּב
יְהֵא (ג"א הווא) לֹא כְּתִיב אֲלֵא הֵיחָד, אַחַת מֵאַרְבַּע
אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה, כְּאַחַת
מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵיא ו'.

וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יְדוֹ, זֹו י', אִם
זָכָה וְלִקַּח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים, זֹו ו'
(ה), וְאָכַל וְחֵי לְעֵלָם זֶה ו', חֵי
וְדֹאֵי, כְּשֶׁה' הֵיחָד יְחִידָה מִמֶּנּוּ,
נִכְנָסָה בֵּין טוֹב לְרַע, זֶהוּ שְׁכַתּוּב
וַיִּצְרַר יְהו"ה אֲלֵהִי"ם אֶת הָאָדָם,
שְׁתֵּי יִצְרִיּוֹת, טוֹב וְרַע, לְדַעַת
(וְנֹאמַר בְּהֶם וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים, וְזוֹ ה' לְדַעַת
טוֹב וְרַע, לְדַעַת) מַה שֶּׁהֵי גוֹרְמִים
לְעֵשׂוֹת, וּמִשׁוֹם זֶה נִכְנָסָה
בֵּינֵיהֶם.

אַחַר שְׁחֻטָּא הָאָדָם שֶׁל הַיִּצְרִיָּה,
נִפְרְדָּה ה' הַעֲלִיּוֹנָה וְהַסְתַּלְקָה
מִמֶּנּוּ, וּמִשׁוֹם שְׁלֵא חֲזָרָה אֲלִיּוֹ
אָמַר, אִם זָכָה וְלִקַּח גַּם מֵעַץ
הַחַיִּים, וְאָכַל וְחֵי לְעֵלָם, וְעַץ
הַחַיִּים הַזֶּה הֵיחָד נְטוּעַ בְּעֵץ הַגֶּן,
וּמִשׁוֹם שְׁלֵא זָכָה לְאָכַל מִמֶּנּוּ,
מַה כְּתוּב בּוֹ? וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהו"ה
אֲלֵהִי"ם מִגֶּן עֵדֵן לְעַבְדֵּי אֶת
הָאָדָמָה אֲשֶׁר לִקַּח מִשָּׁם, אוֹתוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיִּצְרַר יְהו"ה אֲלֵהִי"ם
אֶת הָאָדָם עֵפֶר מִן הָאָדָמָה, שְׁלֵא
הֵיחָד כְּדֹאֵי לְהֵיחָד בְּגֵן הַתּוֹרָה, כִּיּוֹן
שְׁלֵא שְׁמַר בָּהּ אֶת עֵץ הַדַּעַת טוֹב
וְרַע בְּאִסּוּר וְהַתֵּר, וְעֵבֶר עַל
מֵאֵמֶר רְבוּנוֹ, שְׁאִם הֵיחָד שׁוֹמֵר
שְׁלֵא יַעֲבֹר עַל מֵאֵמֶר רְבוּנוֹ,

דְּאִתְמַר בָּהּ (מִשְׁלֵי יג יד) תּוֹרַת

הֵן הָאָדָם הֵיחָד כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרַע
וְגוֹמֵר, וְאוֹקְמוּהוּ קַדְמָאִין כְּאֶחָד מִמֶּלְאֲכֵי
הַשָּׁרָת.

אֲדַהְבִּי הָא אֲלִיָּהוּ אֲזַדְמֵן לְגַבְיָהּ וְאָמַר רַבִּי
כְּאֶחָד מֵהֶם הֵיחָד לִיָּה לְמִימַר אִם עַל
מִלְאֲכֵי הַשָּׁרָת הֵיחָד אָמַר, מֵאִי כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ,
וְעוֹד הֵן אָדָם הֵיחָד לִיָּה לְמִימַר, מֵאִי הָאָדָם
בְּתוֹסַפֶּת ה', אֲלֵא ה' דְּהָאָדָם הֵיחָד כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ,
יְהֵא (ג"א הווא) לֹא כְּתִיב אֲלֵא הֵיחָד, חַד מֵאַרְבַּע
אֲתוּוֹן דְּאִינוּן יְהו"ה פְּחַד מִן אַרְבַּע אֲתוּוֹן
דְּאִיָּהוּ ו'.

וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יְדוֹ (שם) דָּא י', אִם זָכָה וְלִקַּח
גַּם מֵעַץ הַחַיִּים (שם) דָּא ו' (ג"א
(ה), וְאָכַל וְחֵי לְעוֹלָם (שם) דָּא ו', חֵי וְדֹאֵי, כְּד
ה' הֵיחָד יְחִידָה מִנִּיהָ עֲאֵלֵת בֵּין טוֹב לְרַע, הֵדָא
הווא דְּכְתִיב (שם ב ד) וַיִּצְרַר יְהו"ה אֲלֵהִי"ם אֶת
הָאָדָם תְּרִין יִצְרִיּוֹת טוֹב וְרַע, לְמַנְדַּע (וְאִתְמַר
בְּהוֹן (שם) וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים וְדָא ה' לְדַעַת טוֹב וְרַע
לְמַנְדַּע) מַה דְּהוּוֹ גְרַמִּין לְמַעֲבַד, וּבְגִין דָּא עֲאֵלֵת
בֵּינֵיהוּ.

כְּתַר דְּחָאָב אָדָם דִּיִּצְרִיָּה, אֲתַפְרֶשֶׁת ה' עֲלָאָה
וְאִסְתַּלְקַת מִנִּיהָ, וּבְגִין דְּלֹא אֲתַחֲזַרַת
לְגַבְיָהּ, אָמַר אִם זָכָה וְלִקַּח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים
וְאָכַל וְחֵי לְעוֹלָם, וְהֵאִי עֵץ הַחַיִּים הֵיחָד נְטוּעַ
בְּעֵץ הַגֶּן, וּבְגִין דְּלֹא זָכָה לְמִיכַל מִנִּיהָ, מַה
כְּתִיב בִּיהָ וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהו"ה אֲלֵהִי"ם מִגֶּן
עֵדֵן (שם ג כג) לְעַבְדֵּי אֶת הָאָדָמָה אֲשֶׁר לִקַּח
מִשָּׁם, הֵהוּא דְּאִתְמַר בִּיהָ (שם ב ד) וַיִּצְרַר יְהו"ה
אֲלֵהִי"ם אֶת הָאָדָם עֵפֶר מִן הָאָדָמָה דְּלֹא הֵיחָד
כְּדֹאֵי לְמַהוּי כְּגַנְתָּא דְּאוֹרִיָּתָא, כִּיּוֹן דְּלֹא נְטִיר
בָּהּ עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע בְּאִסּוּר וְהַתֵּר, וְעֵבֶר
עַל מִימְרָא דְּמֵאֲרִיָּה, דָּאִם הֵיחָד נְטִיר דְּלֹא עֵבֶר
עַל מִימְרָא דְּמֵאֲרִיָּה, וְלִקַּח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים

ולקח גם מעץ החיים, שנאמר בו תורת חכם מקור חיים לסור ממקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה, וזהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם, גם - לרבות הנקבה, פרי האילן, פרי צדיק.

ועוד, הן האדם היה כאחד ממנו, אמרו המלאכים הקדושים, כדי שיהיה הוא כאחד ממנו, כמו שאמר הנחש והייתם כאלהיים ידעי טוב ורע, וזהו לדעת טוב ורע, זה גרם לו את המות, שאם זכה לאכל מעץ החיים, שהוא עץ חיים היא למחזיקים בה, מה כתוב בו? ולקח גם מעץ החיים וגומר.

אמר רבי שמעון: אוי להם לאותם שמניחים מלעסק בתורה, שנאמר בה ולקח גם מעץ החיים, ובמזויתיה שהן פרי האילן, שנאמר בו ואכל וחי לעלם, והולכים אחר אלו שמפתים אותם מצד הנחש הקדמוני, שאומרים להם, השתדלו במלאכים שממנים על הכוכבים והשמש והלבנה, ועל אלו שממנים על רוחות ושרים, להיות כאלהיים ידעי טוב ורע, ועליהם נאמר פה אמר יהו"ה למזבחים ולמקטרים לפככים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר לא צויתי, וזהו שצוה הקדוש ברוך הוא את האדם, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגומר, ובלעם הרשע היה מתעסק עם זה, ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, והקדוש ברוך הוא עקר אותם מהעולם הזה ומהעולם הבא, וזהו פי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות - בעולם הזה, ותמות - בעולם הבא, והחטא הזה גרם את חרבן בית המקדש וגלות ישראל בין אמות העולם ונהרגו מהם.

חכם מקור חיים לסור ממוקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה (שם ג יח), ודא איהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם לרבות נוקבא, איבא דאילנא פרי צדיק.

ועוד הן האדם היה כאחד ממנו, אמרו מלאכין קדישין בגין למהוי איהו כאחד מיננא כמא דאמר חו"א (בראשית ג ה) והייתם כאלהיים יודעי טוב ורע, ודא איהו לדעת טוב ורע, דא גרים ליה מותא, דאם זכה למיכל מאילנא דחיי דאיהו עץ חיים היא למחזיקים בה, מה פתיב בה ולקח גם מעץ החיים וגומר. אמר רבי שמעון ווי לון לאינון דמניחין לאשתדלא באורייתא דאתמר בה ולקח

גם מעץ החיים, ובפקודין דילה דאינון איבא דאילנא דאתמר ביה ואכל וחי לעולם, ואזלין בתר אלין דמפתי לון מסטרא דנחש הקדמוני, דאמרי לון השתדלון במלאכיא דממנן על ככביא ושמשא וסיהרא, ועל אלין דממנן על רוחין ושרין, למהוי כאלהיים יודעי טוב ורע, ועלייהו (דף צ"ב ע"א) אתמר, (ע"י מ"ב כג, ורמיה מר), פה אמר יהו"ה למזבחים ולמקטרים לפככים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר לא צויתי, ודא איהו דמני קודשא בריך הוא לאדם ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגומר, ובלעם חייבא בהאי הוה משתדל, ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, וקודשא בריך הוא אעקר לון מעלמא דין ומעלמא דאתי, ודא איהו (בראשית ב יז) פי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות בעלמא דין ותמות בעלמא דאתי, וחובא דא גרים חרבן בי מקדשא וגלות ישראל בין אומין דעלמא ואתקטילו מנייהו.

את חרבן בית המקדש וגלות ישראל

שָׁבַר אֶחָד הָיָה מְזַבַּח וּמִקְטָר, וְהָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת שְׁלֹמֶעֱלָה, וּכְשֶׁהָיָה הַנְּבִיא מִיִּסֵּר אוֹתָם, מָה כְּתוּב בָּהֶם? וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל נְבִיא וְחוֹזָה, וּבִמָּה הָיָה מִיִּסֵּר אוֹתָם הַנְּבִיא? הֲיָיָה אוֹמֵר לָהֶם שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְאִם לֹא - וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהֶאֱדָמָה לֹא תִפֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְהֵם הָיוּ מְזוֹלְזָלִים בּוֹ, וְהָיוּ אוֹמְרִים, אָנוּ הַשִּׁבְעָנוּ אֶת אֱלֹהֵי שָׁמַיִם עַל הַמָּטָר וְכַפִּינוּ אוֹתָם לְהוֹרִיד מָטָר, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַחֲלִיף לָהֶם אֶת הַמְּמַנִּים בְּשִׁלְחוֹתָם בְּשִׁבְלִים, וְהָרַג אוֹתָם, וְהַחֲרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּשִׁבְלִים, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל לְבֵין אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְזֶהוּ הַחֲטָא שֶׁל אָדָם שֶׁגָּרַם לוֹ הַנְּחֹשׁ מִיתָה לוֹ וְלֹאֲשֵׁתוֹ, שֶׁפָּתָה אוֹתָם בְּאוֹתוֹ הָעֵץ. זֶהוּ שְׁכַתוּב כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים וְכוּ', וּמִשּׁוּם זֶה צִוָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם. בְּמָה שֶׁהֲרִשִׁית הַתְּבוּנָה, אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: בְּמָה הָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת הַלְלוּ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מָה אִתָּה חוֹשֵׁב, שֶׁהָיוּ יוֹרְדִים? וְדָא זֶהוּ סוּד הָעֵץ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁלֹא עֲתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַלּוֹתוֹ מִפְּרֶסֶם לְעוֹלָם, אֲלֵא בֵין הַחֲבָרִים, עַד שֶׁבָּא הַדּוֹר שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: בֵּינָן שֶׁהוּא הַתְּגָלָה בֵּין הַחֲבָרִים מָה הוּא? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַעְלָה הָיָה טוֹב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה הָיָה רַע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָיָה מִכִּיר בּוֹ, וְכַף עֲשָׂה אֶת הַצֶּלֶם שְׁלוֹ, וְבוֹ נוֹדַע הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, זֶהוּ שְׁכַתוּב רֹאשֶׁה רֹאשׁוֹ שֶׁל זָהָב טוֹב, תְּזַהוּ וְזוֹרְעוֹתָיו שֶׁל כֶּסֶף. עַד כָּאן מִצַּד הַטּוֹב, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר שֶׁל זָהָב טוֹב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה רַע, זֶהוּ שְׁכַתוּב מְעִיו וְיִכְרַתוּי שֶׁל נַחֲשׁ, מִצַּד שֶׁל הַנְּחֹשׁ הַקְּדָמוֹנִי.

דְּכָר חַד הָיָה מְזַבַּח וּמִקְטָר, וְהָיוּ נִחְתִּין חֲיִילִין דְּלְעִילָא, וְכַד הָיָה נְבִיא מִיִּסֵּר לוֹן, מָה כְּתִיב בְּהוֹן (ע"י ירמיה מד ח) וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל נְבִיא וְחוֹזָה, וּבִמָּה הָיָה מִיִּסֵּר לוֹן נְבִיא, הָיָה אוֹמֵר לְהוֹן דִּיהוֹן חֲזָרִין בְּתִיבְתָא, וְאֵי לֹאוּ וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהֶאֱדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ (דברים יא יז), וְאֵינוֹן הוּוּ מְזוֹלְזָלִין בֵּיהּ, וְהָיוּ אֹמְרִין אָנָּן אוֹמִינָן לְאֵלִין דְּמִמְּנָן עַל מְטָרָא, וְכַפִּינָן לְהוֹן לְנַחְתָּא מְטָרָא, וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחֲלִיף לְהוֹן לְמִמְּנָן בְּשִׁלְחוֹתֵיהוּ בְּגִינֵיהוּ, וְקָטִיל לוֹן וְחָרִיב בֵּי מִקְדָּשָׁא בְּגִינֵיהוּ, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל בֵּין אוֹמִין דְּעִלְמָא, וְדָא אִיהוּ חוֹבָא דְּאָדָם דְּגָרַם לִיהּ חוֹיָא מִיתָה לִיהּ וְלֹאֲתַתִּיהּ, דְּפִתִּי לוֹן בְּהוּא אֵילְנָא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית ג ה) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים וְכוּ', וּבְגִין דָּא מְנִי קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ בְּמָה שֶׁהֲרִשִׁת הַתְּבוּנָה אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּמָה הָיוּ נִחְתִּין אֵלִין חֲיִילִין, אָמַר לִיהּ בְּרִי מָה אִתָּה חֲשִׁיב דִּיהוּ נִחְתִּין, וְדָא הָא רְזָא דְּאֵילְנָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּלֹא עֲתִיד קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלְיָא לִיהּ מְפּוֹרְסָם לְעִלְמָא אֲלֵא בֵינֵי חֲבָרִיא, עַד דִּיִּיתִי דָּרָא דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא, אָמַר לִיהּ בֵּינָן דְּאִיהוּ אַתְּגַלְיָא בֵינֵי חֲבָרִיא מֵאֵי נִיהוּ, אָמַר לִיהּ בְּנִי מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַעְלָה הָיָה טוֹב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה הָיָה רַע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָיָה יוֹדַע בֵּיהּ, וְהָכִי עֶבֶד צִלְמָא דִּילִיהּ, וּבֵיהּ אֲשַׁתְּמוּדַע אֵילְנָא דְּטוֹב וְרַע, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (דניאל ב ב) רִישִׁיָּה דִּי דְּהַב טַב, חֲדוּהִי וְדִרְעוּהִי דִּי כֶסֶף, עַד הָכָא הָיָה מְסֻטָּרָא דְּטוֹב, וּבְגִין דָּא אָמַר דִּי דְּהַב טַב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה רַע, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (שם) מְעוּהִי וְיִרְכַתִּיהּ דִּי נַחֲשׁ מְסֻטָּרָא דְּנַחֲשׁ הַקְּדָמוֹנִי.

וּמַהֲאֵין אֵילָנָא נַחְתִּין נִשְׁמַתִּין דְּעַרְבֵי רַב דְּאֵינוּן
 דְּעַרְבֵיבֵיא דְטוֹב וְרַע, וְכַמְּה נִימִין
 תְּלִיין מַהֲאֵי אֵילָנָא דְאֵינוּן צְבֵא הַשְּׁמַיִם, דִּי
 מִמֶּנּוּן עַל כְּכַבֵּיא וּמְזֵלִי, וְכִלְהוּ מְעוֹרְבִין טוֹב
 וְרַע, וְהוּוּ עֲנַפִּין תְּלִיין מַהֲאֵי סְטָרָא וּמַהֲאֵי
 סְטָרָא, אֵלִין מְמִיתִין וְאֵלִין מַחִיִּין, אֵלִין שְׂדִים
 מִסְטָרָא דְשְׂמַאֲלָא, וְאֵלִין מְלֵאכִים מִסְטָרָא
 דִּימִינָא, וְהוּוּ יְדַעִין כָּל גְּוֹנוֹיִן דְּעֲנַפִּין דְּאֵילָנָא
 דְּאֵינוּן מְזֵלוֹת וְכַכְּבִים, וְהוּוּ לְקַטִּין עֲשְׂבִין
 כְּגוֹנוֹנָא דְּאֵלִין גְּוֹנוֹיִן, וְהוּוּ עֲבָדִין דִּיּוֹקְנִין כְּפּוּם
 הֵהוּא מְזֵל דְּהוּוּ בְּעָאן לְנַחְתָּא לִיָּה, כְּגוֹן טְלָה
 או שור או בתולה או תאומים דאיהו צורת
 אָדָם דו פֶּרְצוּפִין, דְּאֵיָּהִי דִּיּוֹקְנָא דְנוֹקְבָא, או
 סְרִטָן או אַרְיָה או מֵאֲזֹנִים או עַקְרָב או קֶשֶׁת
 או גְּדִי או דְּלִי או דָּגִים, וְהוּוּ מְקַטְרִין לֹון
 בְּאֵלִין עֲשְׂבִין בְּכָל גְּוֹן, לְכָל חַד כְּפּוּם גְּוֹן
 דִּילִיָּה לְעִילָא, וְהָכִי הוּוּ עֲבָדִין דִּיּוֹקְנִין דְּצוֹרֶת
 חֲמָה וּלְבַנָּה וּשְׂבַעָה כְּכַבֵּי לְכַת, וְהוּוּ מְקַטְרִין
 לְכָל צוּרָה דְּהוּוּ בְּעָאן לְנַחְתָּא לְעֵלְמָא, וּבְגִין
 דָּא אַתְּמַר עֲלִיָּהוּ כַּה אָמַר יְהוּ"ה לְמַקְטָרִים
 וְלַמְזַבְּחִים לְכַכְּבִים וְלַמְזֵלוֹת וְלַשְּׂמֶשׁ או לִירַח
 או לְכָל צְבֵא הַשְּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צוּיָתִי.

אָמַר לִיָּה מַאי לְמַזְבְּחִים, אָמַר לִיָּה לְכָל
 דִּיּוֹקְנָא הוּוּ עֲבָדִין, דְּנִטְלִין בְּעֵרָן או
 עוֹפִין כְּפּוּם הֵהוּא מְזֵל, וְהוּוּ דְּבַחִין עֲלִיָּהוּ,
 וְדָא אֵיָּהוּ לְמַזְבְּחִים, וְהוּוּ נַחְתִּין לֹון וּמְמַלְלִין
 עֲמַהוּן וְהוּוּ עֲבָדִי רְעוּתַהוּן, וְהוּוּ סְגָדִין לֹון
 וְהַמְנִין בְּהוּן, אָמַר לִיָּה בְּמַאי הוּוּ נַחְתִּין לֹון,
 אָמַר לִיָּה בְּרִי הוּוּ יְדַעִין כָּל שְׂמַהָן דְּשְׂמַא
 מְפָרֶשׁ, וְהוּוּ מְשַׁבְּעִין לֹון, וּלְבַתֵּר עֲאֵלִין שְׂמַא
 מְפָרֶשׁ (ד' צו ז"ב) בְּפּוּמִיהוּן דְּאֵלִין דִּיּוֹקְנִין וְהוּוּ
 מְמַלְלִין, וְדָא אֵיָּהוּ רְזָא דְקָרָא (ירמיה נא מד)

וּמַהֲאֵין הִנָּה יוֹרְדוֹת נִשְׁמוֹת
 הָעַרְבֵי רַב, שְׁהִם עַרְבּוּבֵיהּ שְׁל
 טוֹב וְרַע, וְכַמְּה נִימִים תְּלוּיּוֹת
 מִהַעֲפֵן הִנָּה, שְׁהִם צְבֵא הַשְּׁמַיִם,
 שְׂמַמִּינִים עַל הַפּוֹכְבִים וְהַמְזֵלוֹת,
 וְכִלְם מְעַרְבִים טוֹב וְרַע, וְהִיוּ
 הָעֲנַפִּים תְּלוּיִים מִהַצַּד הִנָּה
 וּמִהַצַּד הִנָּה, אֵלוּ מְמִיתִים וְאֵלוּ
 מַחִיִּים, אֵלוּ שְׂדִים מִצַּד הַשְּׂמַאל,
 וְאֵלוּ מְלֵאכִים מִצַּד הַיְמִין, וְהִיוּ
 יוֹדְעִים כָּל הַגְּוֹנִים שְׁל עֲנַפֵּי
 הָאֵילָן שְׁהִם מְזֵלוֹת וְכּוֹכְבִים,
 וְהִיוּ לוֹקְטִים עֲשְׂבִים כְּמוֹ שְׁל
 הַגְּוֹנִים הַלְלוּ, וְהִיוּ עוֹשִׂים דְּמִיּוֹת
 כְּפִי אוֹתוֹ הַמְזֵל שְׁהִיוּ רוּצִים
 לְהוֹרִיד אוֹתוֹ, כְּמוֹ טְלָה או שור
 או בתולה או תאומים, שְׁהוּא
 צוֹרֶת אָדָם דו פֶּרְצוּפִים, שְׁהִיא
 דְּמוּת שְׁל נְקֵבָה, או סְרִטָן או
 אַרְיָה או מֵאֲזֹנִים או עַקְרָב או
 קֶשֶׁת או גְּדִי או דְּלִי או דָּגִים,
 וְהִיוּ מְקַטְרִים לְהֵם בְּעֲשְׂבִים
 הַלְלוּ בְּכָל צוּרָה, לְכָל אֲחַד כְּפִי
 הַצּוּרָה שְׁלו לְמַעְלָה, וְכַךְ הִיוּ
 דְּמִיּוֹת שְׁל צוֹרֶת חֲמָה וּלְבַנָּה
 וּשְׂבַעָה כּוֹכְבֵי לְכַת, וְהִיוּ
 מְקַטְרִים לְכָל צוּרָה שְׁהִיוּ רוּצִים
 לְהוֹרִיד לְעוֹלָם, וּמַשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר
 עֲלִיָּהֶם כַּה אָמַר יְהוּ"ה לְמַקְטָרִים
 וְלַמְזַבְּחִים לְכַכְּבִים וְלַמְזֵלוֹת
 וְלַשְּׂמֶשׁ או לִירַח או לְכָל צְבֵא
 הַשְּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צוּיָתִי.

אָמַר לוֹ: מַה זֶה לְמַזְבְּחִים? אָמַר
 לוֹ: לְכָל דְּמוּת הִיוּ עוֹשִׂים,
 שְׁנוּטְלִים בְּהַמוֹת או עוֹפוֹת כְּפִי
 אוֹתוֹ הַמְזֵל וְהִיוּ זוֹכְחִים עֲלֵיהֶם,
 וְזֵהוּ לְמַזְבְּחִים, וְהִיוּ מוֹרִידִים
 אוֹתָם וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם, וְהִיוּ
 עוֹשִׂים רְצוֹנָם, וְהִיוּ מְשַׁתְּחוּיִם
 לְהֵם וּמֵאֲמִינִים בְּהֵם. אָמַר לוֹ:
 בְּמַה הִיוּ מוֹרִידִים אוֹתָם? אָמַר
 לוֹ: בְּנִי, הִיוּ יוֹדְעִים אֵת כָּל
 הַשְּׂמוֹת שְׁל הַשֶּׁם הַמְפָּרֶשׁ וְהִיוּ
 שְׁל הַדְּמִיּוֹת הַלְלוּ וְהִיוּ מְדַבְּרִים,

מְשַׁבְּעִים אוֹתָם, וְאַחַר כֵּךְ מְכַנִּיסִים אֵת הַשֶּׁם הַמְפָּרֶשׁ בְּפִיהֶם

וזהו סוד הפתוב והוצאתי את בלעז מפיו. נפל השם המפרש, ומיד נפל הצלם על פניו. אמר לו רבי אלעזר: וכי איך היה שם הקדוש ברוך הוא מדבר בהם? אמר לו: בני, על זה נאמר לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה וכו', אמר לו: וכי יכול אדם ללמד את שם הקדוש ברוך הוא לחנם? אמר לו בן.

וכגון זה מי שמוציא מרשות היחיד ומכניס ברשות הרבים, או שמוציא זרע ממנו מאות ברית קדש ומכניס לרשות נכריה, כאלו זה נטע האילן של טוב ורע, ומשום זה בן שנטע בזונה או שפחה או גויה או נדה, נאמר לא תעשה לך פסל, ועל בת שנעשתה בגון זה נקראת מסכה, ועליהם נאמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגומר, ושם בסתר. מה זה בסתר? בסתרו של עולם, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב, וכך פשוטו החברים, לא תעשון אתי כדמות שמשי שמשמשים אותי (לפני) במרום לציר בסתר שלי שום ציור או דמיון, שכל מי שציר למעלה את הקדוש ברוך הוא בסתר (שהיא שכינתו הכלולה מעשר ספירות) שום ציור וצלם ודמות כמו שמציירים בשמשים שלו, נשמתו מתלבשת באותו צלם כשיוצאת מן העולם הזה, וקול יוצא אליה: את הצלם הזה תשרפו באש, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא, ואל מי תדמיוני ואשורה יאמר קדוש, ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו.

ובני, ודאי כל מי שמוציא מרשות הרבים ומכניס לרשות היחיד או מרשות היחיד ומכניס

והוצאתי את בלעז מפיו, נפל שמא מפרש ומיד נפלת צלמא על אנפוהי, אמר ליה רבי אלעזר וכי איך היה שמא דקודשא בריך הוא מליל בהון, אמר ליה ברי על האי אתמר (שמות כז) לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה וכו', אמר ליה וכי יכול בר נש לאוליה שמא דקודשא בריך הוא למגנא, אמר ליה אין.

וכגוןא דא מאן דנפיק מרשות היחיד ואעיל ברשות הרבים, או דאפיק זרע מגיה מאות ברית קדש ואעיל ברשות נוכראה, כאלו האי נטע אילנא דטוב ורע, ובגין האי בר דנטע בזונה או שפחה או גויה או נדה, אתמר (שם ד) לא תעשה לך פסל, ועל ברתא דאתעבידת בגוונא דא אתקריאת מסכה, ועליהו אתמר (דברים כז טו) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגומר, ושם בסתר, מאי בסתר בסתרו דעלמא, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא (שמות כג) לא תעשון (אתי) אלהי כסף ואלהי זהב, והכי אוקמוהו חבריא לא תעשון אתי כדמות שמשי שמשמשים אותי (ג"א לפני) במרום, לצירא בסתר דילי שום ציור או דמיון, דכל מאן דצייר לעיל לקודשא בריך הוא, בסתר (דאיהו שכינתיה, כלילא מעשר ספיראן), שום ציור וצלם ודמות פגוונא דמציירין בשמשים דיליה, נשמתיה אתלבשת בההוא צלמא, כד נפקת מהאי עלמא, קלא נפקת לגבה לצלמא תוקדון בנורא, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא (ישעיה מ כה) ואל מי תדמיוני ואשורה יאמר קדוש, ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו (שם יח).

וברי ודאי כל מאן דנפיק מרשות הרבים ואעיל ברשות היחיד או מרשות היחיד

לְרִשּׁוֹת הָרְבִיּוֹת, כְּאֵלוֹ עֶרֶב אֶת
שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעִבּוּדָה
זָרָה וְעֵשָׂה עֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, וְזֶהוּ
הַסּוּד שֶׁל הִיָּה מוֹצֵיא בְלָעוֹ מִפִּי,
שְׁבוּ הִיָּה אוֹמֵר צִלְמוֹ שֶׁל
נְבוֹכַדְנֶצַּר אֲנִכִי יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ,
וּבִשְׂבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם
יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ לְשׂוֹא, וְעֵתִיד
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעַקֵּר אֶת הָעֵץ
הַזֶּה מִן הָעוֹלָם וּלְשַׂרְף אוֹתוֹ
בְּגִיהֶנָם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְהִיָּה הַחֲסָן
לְנַעֲרַת וְגוֹמֵר.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אִם כֵּן, אִסּוּר
לָעֵם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוֹם מְלֶאךָ וְלֹא
בְּשֵׁם בְּעוֹלָם אַחֵר שֵׁישׁ עֲרֻבוּכֵיהָ.
אָמַר לוֹ: בְּנִי, לֹא כֵּן, שֶׁהָרִי אָמַר
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם, מְכַל
עֵץ הֶגְן אֲכוֹל תֹּאכַל, מִעֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר: זֶה הִיָּה קֹדֶם שֶׁחֲטָא,
אַחֵר שֶׁחֲטָא וַיֵּרֵד מִמְּקוֹמוֹ
וְהִתְעַרֵב בְּעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע. אָמַר
לוֹ: וְדַאי כֵּן הוּא, וּבִזְמַן שִׁישְׂרָאֵל
הֵם בְּגִלוּת, כְּאֵלוֹ הֵם מְעַרְבִים
בְּאֵילָן שֶׁל טוֹב וְרָע, וּמִשׁוֹם זֶה
פִּרְשׁוּהוּ הַקְּדָמוֹנִים, יִשְׂרָאֵל
בְּגִלוּת עוֹבְדִים עִבּוּדָה זָרָה,
בְּטַהֲרָה הֵם.

אָבְרָם אֵלּוֹ שִׁינְדָעִים אֶת הָאֵילָן
שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא עֵץ
הַחַיִּים הַנְּטוּעַ בְּגֶן שְׁלוֹ שֶׁהִיא
שְׂכִינְתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ לֹא יִגְרַף רָע,
יְכוּלִים לְהוֹרִיד כַּח מִשָּׁם
לְשְׂכִינְתוֹ בְּלִי עֲרֻבוּכֵיהָ כִּלְל בְּכָל
מִצְוָה וּמִצְוָה, הוּא עֵץ פְּרִי עֵשָׂה
פְּרִי לְמִינוֹ, נְטוּעַ בְּגֶן בְּלִי
עֲרֻבוּכֵיהָ כִּלְל, וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר
לְמִינוֹ, אֲבָל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע
לֹא נֶאֱמַר בּוֹ לְמִינוֹ, אֲבָל מְעַרְב
מִין בְּשִׂאֵינוֹ מִינוֹ, וּבִשְׂבִילֵהוּ נֶאֱמַר
שְׂדָךְ לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכוּ',
שֶׁעֲטָנוֹ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

וְאֵעִיל בְּרִשּׁוֹת הָרְבִיּוֹת, כְּאֵלוֹ עֶרֶב שְׂמָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִבּוּדָה זָרָה, וְעִבִּיד אֵילְנָא
דְּטוֹב וְרָע, וְדָא הוּא רְזָא דְהָוָה נְפִיק בְּלָעוֹ
מִפִּי, דְּבִיָּה הָוָה אָמַר צִלְמָא דְנְבוֹכַדְנֶצַּר אֲנִכִי
יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ, וּבְגִין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם
יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ לְשׂוֹא, וְעֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְאַעְקָרָא הָאֵי אֵילְנָא מִעֲלָמָא וּלְאַוּקְדָּא
לִיָּה בְּגִיְהֶנָם, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שם א א) וְהִיָּה
הַחֲסָן לְנַעֲרַת וְגוֹמֵר.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֵּן אִסּוּר לְעַמָּא
לְאַשְׁתַּמֵּשׂא בְּשׁוֹם מְלֶאךָ וְלֹא בְּשְׂמָא
בְּעֲלָמָא בְּתַר דְּאִית עֲרֻבוּכֵיָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי
לֹאוּ הָכִי, דְּהָא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאָדָם (בראשית ב טז) מְכַל עֵץ הֶגְן אֲכוֹל תֹּאכַל,
מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר הָאֵי הָוָה קֹדֶם דְּחָאב, בְּתַר דְּחָב וְנַחֲת
מֵאַתְרֵיהּ וְאַתְעַרֵב בְּאֵילְנָא דְטוֹב וְרָע, אָמַר
לִיָּה וְדַאי הָכִי הוּא, וּבִזְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל אֵינוֹן
בְּגִלוּתָא, כְּאֵלוֹ הָווּ מְעוֹרְבִין בְּאֵילְנָא דְטוֹב
וְרָע, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין, יִשְׂרָאֵל
בְּגִלוּתָא עוֹבְדִין עִבּוּדָה זָרָה בְּטַהֲרָה הֵם.

אָבְרָם אֵלּוֹ דִּידְעִין אֵילְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, נְטוּעַ בְּגֶן דִּילִיָּה
דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא דִּילִיָּה, דְּאַתְמַר בָּהּ (תהלים ה
ה) לֹא יִגּוֹרֶף רָע, יְכַלִּין לְנַחֲתָא חֵילָא מִתַּמָּן
לְגַבֵּי שְׂכִינְתֵיהּ בְּלֹא עֲרֻבוּכֵיָא כִּלְל, בְּכָל
פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, אִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשָׂה פְּרִי
לְמִינוֹ (בראשית יא א), נְטוּעַ בְּגֶן בְּלֹא עֲרֻבוּכֵיָא
כִּלְל, וּבְגִין דָּא אָמַר לְמִינוֹ, אֲבָל עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרָע לֹא אָתְמַר בֵּיהּ לְמִינוֹ, אֲבָל מְעוֹרֵב
מִין דְּלֹא בְּמִינֵיהּ, וּבְגִינֵיהּ אָתְמַר (ויקרא יט
ט) שְׂדָךְ לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכוּ', שֶׁעֲטָנוֹ לֹא
יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

אשרי הוא שמעלה את האמונה של הקדוש ברוך הוא, שהיא שכנתו הפלולה מעשר אמירות, במחשבה אחת, בראון אחד בלי ערבוביה כלל, שכל ספירה וספירה נטועה בו, והיא הגן שכל הספירות בה, הן אחד, וכל אחד עושה בה פרי למינו, היא מין שכל אחד ואחד לא מוציא ממנה זרעים החוצה, כף צריך אדם שלא יוציא זרע מחוץ לבת זוגו, שהיא המין שלו והיחוד שלו, ובאותו זמן שצריך אדם ליחד את הקדוש ברוך הוא עם שכנתו, צריך להפשיט ממנו כל המחשבות שהן קלפות, שנאמר בהן רבות מחשבות בלב איש, ולהעלות את השכינה במחשבה אחת. זהו שכתוב ועצת יהו"ה היא תקום, כמו שאדם שמתיחד עם בת זוגו ומתפשט מלבושיו להיות עמה אחד, זהו שכתוב והיו לבשר אחד, כף צריך להפשיט ממנו כל המחשבות האחרות בזמן שמתיחד את הקדוש ברוך הוא בכל יום פעמים שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד.

תקון ששים ושבעה

בראשית ברא אלהים, זה מטטרוין, שברא אותו הקדוש ברוך הוא קדמון וראשית לכל צבא השמים שלמטה, וזהו אדם הקטן, שהקדוש ברוך הוא עשה אותו בדמות וציור של מעלה בלי ערבוביה, ועליו נאמר תוצא הארץ נפש חיה למינה, והוא עץ פרי עשה פרי למינו, כמו שלמעלה. אוי למי שעושה ערבוביה למעלה ולמטה, שזהו אילן של ערבוביה, ערבוביה מעץ המות, בגלל זה נקרא מטה, שמתהפך לנחש להלקות בו את

זבאה איהו מאן דסליק אמונה דקודשא בריך הוא דאיהי שכנתיה פלילא מעשר אמירן, במחשבתא חדא ברעותא חדא בלא ערבוביא כלל, דכל ספירה וספירה נטועה ביה, ואיהי גן דכלהו ספירן בה אינון חד, וכל חד עביד בה פרי למינו, איהי מין דכל חד וחד לא נפיק מניה זרעין לבר, הכי צריך בר נש דלא אפיק זרעא לבר מבת זוגיה, דאיהי מין דיליה יחודא דיליה, ובבהווא זמנא דצריך בר נש ליחדא לקודשא בריך הוא בשכנתיה, צריך להפשיט מניה כל מחשבין דאינון קליפין, דאתמר בהון (משלי יט כא) רבות מחשבות בלב איש, ולסלקא שכנתיה לגביה במחשבתא חדא, הדא הוא דכתיב (שם) ועצת יהו"ה היא תקום, פגוונא דבר נש דמתיחד בבת זוגיה, ואתפשט מלבושוי למהוי עמה חד, הדא הוא דכתיב (בראשית ב כא) והיו לבשר אחד, הכי צריך לאפשטא מניה כל מחשבין אחרנין, בזמנא דמיחד לקודשא בריך הוא בכל יומא תרין זמנין, שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד. (דף צח ע"א).

תקונא שתין ושבע

בראשית ברא אלהים דא מטטרוין, דברא ליה קודשא בריך הוא קדמון וראשית לכל צבא השמים דלתתא, ודא איהו אדם הקטן, דקודשא בריך הוא עבד ליה בדיוקנא וציורא דלעילא בלא ערבוביא, ועליה אתמר (בראשית א כד) תוצא הארץ נפש חיה למינה, ואיהו עץ פרי עושה פרי למינו (שם יא). פגוונא דלעילא וי מאן דעביד ערבוביא לעילא ולתתא, דהאי אילנא דערבוביא ערבוביא מאילנא דמותא, בגין דא אתקרי מטה, דאתהפך לנחש לאלקאה ביה לחיבא,

הַרְשָׁעִים, וּמִיָּהוּ שֶׁהוֹפֵךְ אוֹתוֹ?
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשׁוֹלֵט עָלָיו,
וְהָרִי פִּרְשֵׁיהָ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבֵא, כִּיּוֹן
שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵיךְ יוֹדֵעַ
שֶׁהָאֵילָן הֵזָה הֵיךְ עֲתִיד לִגְרֹם
מִיתָה לְאָדָם (וּלְכָל הַבְּרִיּוֹת שֶׁעֲתִידוֹת
לְהֵיוֹת אַחֲרָיו), לְמָה בְּרָא אֶת הָאָדָם
שֶׁעֲתִיד לַחֲטֹא לְפָנָיו? אָמַר לוֹ:
בְּנֵי הַדְּמוּת שֶׁלְמַעֲלָה לֹא הֵיטָה
שֶׁלְמָה עַד שֶׁבְּרָא אֶת הָאָדָם, שֶׁכָּף
הֵיךְ הָאָדָם שֶׁלְמַעֲלָה (כִּלְפֵי הָאָדָם
שֶׁלְמִטָּה), כְּמוֹ שֶׁהִנְשָׂמָה כִּלְפֵי
הַגּוֹף. וְכִמוֹ שֶׁאֵין מַעֲשֵׂה לְנִשְׁמָה
לְלֹא הַגּוֹף, כִּף הֵיךְ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
דְּמוּת לְמִטָּה לְהוֹצִיא בּוֹ מַעֲשֵׂה,
וְהַכֹּל כְּמוֹ (בְּמַעֲשֵׂה) שֶׁלְמַעֲלָה,
אָדָם הוּא לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל
חֲנוּ"ף תִּשְׁעֵי נִקְדוּת, הַפְּעֵלָה שְׁלוֹ,
הַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה בְּכָל (מִכָּל) אוֹתוֹת
הַתּוֹרָה, וְהַכֹּל כְּמוֹ שֶׁלְמַעֲלָה.

הָאָדָם שֶׁלְמַעֲלָה לֹא הֵיךְ שֶׁלֵּם
בְּלֵי נִקְבָה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב זָכַר וְנִקְבָה
בְּרָאִים וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, אָדָם
זָכַר וְאָדָם נִקְבָה, וְכִשְׁנִבְרָא הָאָדָם
שֶׁלְמִטָּה שֶׁהוּא נִקְבָה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, הַשְּׁתֵּלֵם הַדְּמוּת
שֶׁלְמַעֲלָה, וְזֶהוּ סוּד כִּי לֹא הִמְטִיר
יְהוָה אֱלֹהִים וְכוּ', וְלְמָה?
מִשׁוּם שֶׁאָדָם אֵין, וּמִשׁוּם זֶה
מִכְרַח הֵיךְ אָדָם לְבָרָא אוֹתוֹ,
לְהַשְׁלִים בּוֹ אֶת הַדְּמוּת
שֶׁלְמַעֲלָה, וְהַנִּקְבָה בְּאָדָם הֵיךְ
הֵיטָה אַחַת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כִּי אֶחָד
קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְזֶה סוּד הַנְּשָׂמָה.
אַחַר כֵּן אָמַר לֹא טוֹב הֵיכָּתוּב הָאָדָם
לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ, זֶה
הַגּוֹף, שֶׁהוּא עֶבֶד שֶׁפָּחָה כְּלוּל
מִטוֹב וְרָע, כְּדִי שִׁיחִיָּה לוֹ שֶׁכָּר
וְעָנָשׁ, וּבִשְׂכִיבֵלוֹ אָמַר רָאָה נִתְּתִי
לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטוֹב
אֶת הַמּוֹת וְאֶת הַרָע, וְאָמַר לוֹ
וּבְחַרְתָּ בַחַיִּים, שֶׁאִם לֹא נִתְּנָה

וּמֵאֵן אִיהוּ דְאַפִּיךָ לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְשִׁלִּיט עָלֵיהּ וְהָא אוּקְמוּהָ.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר אָבֵא, כִּיּוֹן דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא הֵיךְ יוֹדֵעַ דְאֵילָנָא דָּא הוּא
עֲתִיד לִגְרֹמָא מִיתָה לְאָדָם (וּלְכָל בְּרִיּוֹן דְעֲתִידִין לְמַהוּ
אַבְתְּרִיהּ) אֲמַאי בְּרָא לִיָּה לְאָדָם דְעֲתִיד לְמַחְטִי
קַמִּיהּ, אָמַר לִיָּה בְּרִי דִיּוּקְנָא דְלַעֲיִלָּא לָּא הוּא
שְׁלִים עַד דְבְּרָא לְאָדָם, דְהִכִּי הוּא אָדָם
דְלַעֲיִלָּא (כ"ו לְנַבִּי אָדָם דְלַתְתָּא), כְּגוֹנוּנָא דְנִשְׁמָתָא
לְגַבֵּי גּוּפָא, וְכִמָּה דְלָא אִית עוּבְדָא לְנִשְׁמָתָא
בְּלֹא גּוּפָא, הִכִּי הוּא צָרִיךְ לְמַעֲבַד דִּיּוּקְנָא
לְתַתָּא לְאַפְקָא בֵּיה עוּבְדָא, וְכִלָּא כְּגוֹנוּנָא
(כְּעוּבְדָא) דְלַעֲיִלָּא, אָדָם אִיהוּ לְחֻשְׁפִּין זַעִיר
דְחֲנוּ"ף תִּשְׁעֵי נִקְדוּתִין, פְּעוּלָה דִילִיָּה שְׂכִינְתָּא
כְּלִילָא בְּכָל (מִכָּל) אַתְוּוֹן דְאוּרִייתָא, וְכִלָּא
כְּגוֹנוּנָא דְלַעֲיִלָּא.

אָדָם דְלַעֲיִלָּא לָּא הוּא שְׁלִים בְּלֹא נוּקְבָא,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שֵׁם ה' ב') זָכַר וְנִקְבָה
בְּרָאִים וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, אָדָם דְכַר, וְאָדָם
נוּקְבָא, וְכַד אַתְבְּרִי אָדָם דְלַתְתָּא דְאִיהוּ נוּקְבָא,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שֵׁם א' כו') וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, אֲשֶׁתֵּלִים דִּיּוּקְנָא דְלַעֲיִלָּא, וְדָא
אִיהוּ רְזָא כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים
וְכוּ' (שֵׁם ב' ה'), וְאֲמַאי בְּגִין דְאָדָם אֵין, וּבְגִין דָּא
מוּכְרַח הוּא אָדָם לְמַבְרִי לִיָּה, לְאַשְׁתֵּלִים בֵּיה
דִּיּוּקְנָא דְלַעֲיִלָּא, וְנוּקְבָא בְּהֵאֵי אָדָם בְּהַ הוּא
חַד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (יִשְׁעִיָּה נ"א ב') כִּי אֶחָד
קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְדָא רְזָא דְנִשְׁמָתָא.

לְבַתֵּר אָמַר (בְּרַאשִׁית ב' יח) לֹא טוֹב הֵיכָּתוּב הָאָדָם
לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ, דָּא גּוּפָא
דְאִיהוּ עֶבֶד שֶׁפָּחָה כְּלִיל מִטוֹב וְרָע, בְּגִין
לְמַהוּ לִיָּה אֲגֵרָא וְעוּבְדָא, וּבְגִינָה אָמַר (דְּבָרִים
ל' א') רָאָה נִתְּתִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת

בְּיָדוֹ, לֹא הָיָה לוֹ שְׂכָר וְעִנְשׁ וְהָיָה כַּבְּהֵמָה, וְעַם כָּל זֶה הִרְאָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל מָה שְׂאָרַע לוֹ, אִם הָיָה מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד, שֶׁהוּא כְּלָפֵי זְכוּת, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בְּהַ כְּלָפֵי חוּבָה, שְׂאֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה בְּמִיתָתוֹ, לֹא הָיָה מִרְאָה לוֹ שְׁנֵי הַדְּרָכִים שְׁלוֹ, שֶׁהֵם מוֹת וַחַיִּים בִּיד לְשׁוֹן. וְהִרְאָה לוֹ שְׁלֹא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרַע, שֶׁהַפְּרִידִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאָדָם וּבֵין הַחַשְׁפָּה, וְסוּד הַדְּבָר - וְהַבְּדִילָה הַפְּרִכָת לָכֵם, וְכַף עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגוּף הָאָדָם שְׂרַעְפָת, שֶׁהַפְּרִיד בֵּין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הַעֵץ הַטוֹב וּבֵין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הַעֵץ הָרַע, וְצוּהוֹ אוֹתוֹ שְׁלֹא לַעְרַב טוֹב עִם רַע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צוּהוֹ אוֹתוֹ לְהִשְׁמַר מִמֶּנּוּ, וְאַחַר כֵּף אָמַר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַת עִמָּדִי וּגְוֹמַר.

בִּינְתַיִם הִנֵּה זָקֵן אֶחָד הַיּוֹדֵמֵן לוֹ, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, הֲרִי רְאִיתִי פְסוּק שְׂאוֹמֵר בַּתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל, וְהֲרִי הַתּוֹרָה הֵיחָה קָדֵם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, וְרְאִיתִי שֶׁהָעוֹלָם קָדֵם לְאָדָם, שֶׁכָּל הָעוֹלָם וְצָרְכָיו נִבְרָאוּ קָדֵם שֶׁנִּבְרָא אָדָם, אִם כֵּן, מָה הַתְּקֵנָה שֶׁיֵּשׁ כָּאֵן? אָמַר לוֹ: זָקֵן, וְהֲרִי כְּתוּב שֶׁנִּשְׁמָוֹת הַצְּדִיקִים נִקְרָאוּ קָדֵם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, וְאֵין רֵאשִׁית אֶלָּא נִשְׁמָה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַ נֵר יְהוּ"ה נִשְׁמָת אָדָם, הִיא הַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאָדָם שְׁלֵמָעֵלָה. אֶלָּא יֵשׁ אָדָם וְיֵשׁ אָדָם, יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל הַנִּשְׁמָה, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁל הַגּוּף, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אָדָם לְהִבָּל דְּמָה,

הַטוֹב אֶת הַמּוֹת וְאֶת הָרַע, וְאָמַר לִיָּה וּבַחֲרַתְּ בַחַיִּים, דָּאֵם לֹא יִהְבָּה בִּידֵיהַ, לֹא הָיָה לִיָּה אֲגָרָא וְעוֹנֶשָׁא, וְהָיָה כַּבְּעִירָא, וְעַם כָּל דָּא אַחֲזִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיָּה, כָּל מָה דְּאִירַע לִיָּה, אִם הָיָה מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד דִּהוּא כְּלָפֵי זְכוּ, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בְּהַ כְּלָפֵי חוּבָא, דְּאִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא בְּמִיתָתֵיהַ לֹא הָיָה אַחֲזִי לִיָּה תְרִין אוֹרְחִין דִּילֵיהַ, דְּאִינוּן מוֹת וַחַיִּים בִּיד לְשׁוֹן.

וְאַחֲזִי לִיָּה דְלֹא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרַע, דְּאִפְרִישׁ לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאָדָם וּבֵין הַחַשְׁפָּה, וְרָזָא דְּמִלָּה וְהַבְּדִילָה הַפְּרִכָת לָכֵם (שְׁמוֹת כו לג), וְהָכִי עֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגוּפָא דְּבַר נֵשׁ טְרַפְשָׁא, דְּאִפְרִישׁ בֵּין דְּרַגְיִן דְּאִילָנָא דְּטוֹב, וּבֵין דְּרַגְיִן דְּאִילָנָא דְּרַע, וּמִנֵּי לוֹן דְּלֹא לַעְרַבָא טוֹב עִם רַע, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית ב יז) וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִנֵּי לִיָּה לְאַסְתְּמָרָא מִנֵּיהַ, וּלְבַתֵּר אָמַר אִיהוֹ (שם ג יב) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַת עִמָּדִי וּגְוֹמַר.

אֲדַהְבִּי הָא סְבָא חַד אַזְדֵּמֵן לִיָּה, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָא חֲזִינָא קָרָא דְּאָמַר בְּאוֹרֵייתָא (בְּמִדְבַר יט ד) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל, וְהָא אוֹרֵייתָא קָדֵם דְּאִתְּבְּרִי עֲלֵמָא הוֹת, וְחֲזִינָא דְּעֲלֵמָא אֲקָדִים לְאָדָם, דְּכָל עֲלֵמָא וְצָרְכוּי אִתְּבְּרִיאוּ קָדֵם דְּאִתְּבְּרִי אָדָם, אִי הָכִי מְאִי תְקַנְתָּא אִית הַכָּא, אָמַר לִיָּה סְבָא וְהָא כְּתִיב דְּנִשְׁמָתִין דְּצְדִיקֵי יֵא אִתְּבְּרִיאוּ קָדֵם דְּאִתְּבְּרִי עֲלֵמָא, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית א א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְלִית רֵאשִׁית אֶלָּא נִשְׁמָה, דְּאִתְּמַר בֵּיהַ (מְשָׁלִי כ כז) נֵר יְהוּ"ה נִשְׁמָת אָדָם, אִיהִי נִשְׁמָתָא דְּאָדָם דְּלַעֲלִילָא, אֶלָּא אִית אָדָם וְאִית אָדָם, אִית אָדָם דְּאִיהוֹ

אָדָם דְּנִשְׁמָתָא, וְאִית אָדָם דְּגוּפָא, דְּאִתְמַר
 בֵּיה (תהלים קמד ד) אָדָם לְהַכֵּל דְּמָה, וְעַלֵּיהּ
 אִתְמַר (במדבר יט יד) אָדָם פִּי יְמוֹת בְּאֵהֶל, וְעַלֵּיהּ
 אִתְמַר (ירמיה יז ה) אָרוּר הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִכְטַח (דף צח
 ע"ב) בְּאָדָם וְשֵׁם בְּשׂוֹר זְרוּעוֹ, וְדָא סמא"ל אָדָם
 בְּלִיעֵל אִישׁ אָוֶן, וְאִית לֵיהּ תְרִין נוֹקְבִין בִּישִׁין,
 וְעַלֵּיהּ אִתְמַר (ויקרא כא יא) עַל כָּל נַפְשוֹת מֵת
 לֹא יָבֵא, לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא, וְלִית אָבִיו
 אֶלְא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלִית אִמּוֹ אֶלְא
 שְׂכִינְתָא, וְכִי לֹא אִתְמַר בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 וּבְשְׂכִינְתָּיהּ (ירמיה כג כט) הֲלֹא כֹה דִּבְרִי כְּאִשׁ נְאֻם
 יְהוָה, מָה אִשׁ אֵינוֹ מְקַבֵּל טְמֵאָה הֲכִי אִיהוּ
 לֹא מְקַבֵּל טְמֵאָה, אָמַר לֵיהּ וְהָא פְתִיב (במדבר
 יט כ) אֶת מְקַדְּשׁ יְהוָה טְמֵא וְדָא שְׂכִינְתָּיהּ,
 אָמַר לֵיהּ וְדָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּיהּ
 לֹא מְקַבֵּל טוּמְאָה, אָבֵל כָּל מָאן דְּסָאִיב אֶתְר
 דְּאִיהִי שְׂרִיָא בֵּיה, אִתְחַשֵּׁיב לֵיהּ כְּאִלוֹ עֶבֶד
 לֵיהּ, וּבְגִין דָּא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא, וְלִית
 אָבִיו אֶלְא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלִית אִמּוֹ אֶלְא
 שְׂכִינְתָא, וְדָא אִיהוּ רְזָא מָאן דְּאֵעִיל מְרֻשּׁוֹת
 הַרְבִּים לְרֻשּׁוֹת הַיְחִיד, וּבְגִין דָּא אָמַר (ויקרא כב
 לב) וְלֹא תַחֲלָלוּ אֶת שֵׁם קֹדֶשׁי, וְדָא אַדְנִי,
 דְּאִיהוּ רֻשּׁוֹת הַיְחִיד דְּאִיהוּ יְהוָה יְחִידוֹ
 דְּעַלְמָא, וְדָא אִיהוּ אָדָם.

וְעַלֵּיו נְאָמַר אָדָם פִּי יְמוֹת בְּאֵהֶל,
 וְעַלֵּיו נְאָמַר אָרוּר הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר
 יִכְטַח בְּאָדָם וְשֵׁם בְּשׂוֹר זְרוּעוֹ, וְזֵה
 סמא"ל, אָדָם בְּלִיעֵל אִישׁ אָוֶן,
 וְיֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי נִקְבוֹת רְעוּת, וְעַלֵּיהּ
 נְאָמַר וְעַל כָּל נַפְשוֹת מֵת לֹא יָבֵא
 לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא, וְאִין
 אָבִיו אֶלְא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 וְאִין אִמּוֹ אֶלְא הַשְׂכִּינָה, וְכִי לֹא
 נְאָמַר בְּקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ
 הֲלֹא כֹה דִּבְרִי כְּאִשׁ נְאֻם יְהוָה,
 מָה אִשׁ אֵינוֹ מְקַבֵּל טְמֵאָה, כִּי
 הוּא לֹא מְקַבֵּל טְמֵאָה. אָמַר לוֹ:
 וְהֲרִי פְתוּב אֶת מְקַדְּשׁ יְהוָה
 טְמֵא, וְזוֹ שְׂכִינְתּוֹ? אָמַר לוֹ: וְדָאִי
 שְׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ לֹא
 מְקַבְּלִים טְמֵאָה, אָבֵל כָּל מָה
 שְׁמֵטמָא אֶת הַמְקוֹם שֶׁהִיא שׁוֹרָה
 בּוֹ, נִחְשָׁב לוֹ כְּאִלוֹ עֶשֶׂה אוֹתוֹ,
 וּמְשׁוּם זֵה לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא
 יִטְמָא, וְאִין אָבִיו אֶלְא הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְאִין אִמּוֹ אֶלְא שְׂכִינָה,
 וְזֵה סוּד מִי שְׂמִכְנִים מְרֻשּׁוֹת
 הַרְבִּים לְרֻשּׁוֹת הַיְחִיד, וּמְשׁוּם זֵה
 אָמַר וְלֹא תַחֲלָלוּ אֶת שֵׁם קֹדֶשׁי,
 וְזֵה אַדְנִי, שֶׁהוּא רֻשּׁוֹת הַיְחִיד,
 שֶׁהוּא יְהוָה יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם,
 וְזֵהוּ אָדָם.

(ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, וזהו סוד מי
 שמכניס מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום
 זה אמר) אָדָם פִּי יְמוֹת בְּאֵהֶל, זֵה
 אָדָם בְּלִיעֵל, וּמְצַד זֵה אָדָם רְשַׁע
 קְרוֹי מֵת מְעַקְרוֹ, לִפְנֵי שְׁנַבְרָא
 הָעוֹלָם, אָבֵל לֹא נְאָמַר עַל אָדָם
 שֶׁהוּא מְצַד הַקְדוֹשָׁה, וְכַמָּה
 טְפִשִׁים הֵם בְּעוֹלָם שְׂאוּמְרִים,
 הַרִי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גִזַּר עַל
 אָדָם שְׂיָמוֹת, וְזֵהוּ שְׂכֵתוֹב אָדָם פִּי
 יְמוֹת, וְאִיךָ אוֹמְרִים שְׁלֹא תִהְיֶה
 מִיתָה מִמֶּנּוּ? אוֹי לְהֵם, טוֹב שְׁלֹא
 נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם, שְׂאֵלוּ הֵם
 שְׂמִשׁוּיִם אוֹתָם, מְשׁוּיִם אֶת

וּבְגִין דָּא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא, וְדָא אִיהוּ רְזָא מָאן דְּאֵעִיל
 מְרֻשּׁוֹת הַרְבִּים לְרֻשּׁוֹת הַיְחִיד, וּבְגִין דָּא אָמַר (במדבר יט
 יד) אָדָם פִּי יְמוֹת בְּאֵהֶל, דָּא אָדָם בְּלִיעֵל,
 וּמְסֻטְרָא דָּא בַר נִשׁ רְשַׁע קְרוֹי מֵת מְעִיקְרָא
 מְקַמֵּי דְּאִתְבְּרִי עַלְמָא, אָבֵל לֹא אִתְמַר עַל אָדָם
 דְּאִיהוּ מְסֻטְרָא דְקוּדְשָׁא, וְכַמָּה טְפִשִׁין אֵינוֹן
 בְּעַלְמָא דְּאִמְרִין הָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גִזַּר עַל
 בַּר נִשׁ דְּיָמוֹת, הֲדָא הוּא דְכִתְיֵב אָדָם פִּי יְמוֹת,
 וְאִיךָ אִמְרִין דְּלֹא יְהֵא מִיתָה מִיְגִיָה, וְי לִוֵן דְּטַב לִוֵן דְּלֹא אִתְבְּרִיאוּ בְּעַלְמָא,

הָאָדָם שֶׁנִּקְרָא יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאָדָם בְּלִיעֵל, וְאוֹמְרִים כְּאָדָם טוֹב כַּחוּטָא, כְּלוֹמַר שְׂוִים, יִהְיֶה כְמוֹן לִפְנֵי רוּחַ אֱלֹהֵי הַרְשָׁעִים שְׂאוֹמְרִים כֵּן, וּמִלֶּאֱךָ יְהוָה דְּחָהּ מֵהֶם. שִׁישׁ אָדָם שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא מִלֶּאֱךָ, וְזֶה מִטְטְרוּן, וְיֵשׁ אָדָם בְּדַמּוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא אֲצִילוּתוֹ, וְזֶה יוֹד ה"א וּא"ו ה"א, וְאֵין לוֹ בְּרִיאָה וְיִצְיָרָה וְעֵשִׂיָה, אֲלֵא אֲצִילוּת, וּבִמְקוֹם הַזֶּה אֵין חֲטָא וְלֹא מוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב לֹא יִגְרַךְ רַע, וְעַל הָאָדָם הַבְּלִיעֵל הַזֶּה צְוָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא לֵאכֹל מִמֶּנּוּ וְשְׁלֹא לְעַרְב אוֹתוֹ עִם טוֹב, שְׁזָהוּ כְּמִי שֶׁמְעַרְב כֶּסֶף עִם עֲפָרָת, וְזֶה גוֹרֵם בְּלִבּוֹל בְּפַמְלִיא שֶׁל מַעְלָה, וּמְעַרְב חֲשֻׁכָה עִם אוֹר, מַה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִפְרִיד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְרָא עוֹד, אֲלֵא מִי שֶׁמְכַנִּים אֵת זְרַעוֹ בְּנִדָה אוֹ שֶׁפָּחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ זוֹנָה, כְּאֵלוֹ מְעַרְב מַה שֶׁהִפְרִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוּב וַיְהִי מְבַדֵּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, שֶׁהֵם מִי נִדָה לְמִי טְהוֹרָה, שְׁזָה אֲסוּר וְזֶה מִתָּר, וְזֶה כְּשֹׁר וְזֶה פְסוּל, זֶה טְמֵאָה וְזֶה טְהוֹרָה, אֵלוֹ הֵם שֵׁשׁ הַסְּדָרִים שֶׁנִּתְּנָה (בְּדָם מִשְׁנָה) (לְמַשְׁה) לְהִפְרִיד בֵּין טוֹב לְרַע, שֶׁעַרְב אוֹתָם אָדָם וְהַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו.

תקון שמונה ישימים

בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מַה זֶה אֱלֹהִים? לַהֵט הַחֲרִב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֵת דְּרָךְ הַחַיִּים, מִטָּה הָאֱלֹהִים וְדָא, וְזֶה מִטְטְרוּן, וְהָרִי בְּאֲרֹנוֹ שֶׁמִּתְהַפֵּךְ מִדִּין לְרַחֲמִים, וּבֹו הִשְׁתַּנּוּ (נִמְצָאוּ) כָּל הַדְּמִיוֹת שֶׁלֹא דָמוּ זו לְזוֹ. כְּשֶׁמִּתְהַפֵּךְ מִיָּמִין לְשִׁמְאֵל, הוּא

דְּאֵלִין אֵינוֹן דְּשׁוֹן לֹון, שׁוֹן לְאָדָם דְּאֵתְקֵרִי יִשְׂרָאֵל וּלְאָדָם בְּלִיעֵל, וְאֵמְרִין כְּאָדָם טוֹב כַּחוּטָא כּוּלְהוֹן שׁוֹן, יִהְיֶה כְמוֹן לִפְנֵי רוּחַ אֵלִין חֲיִיבִיא דְּאֵמְרִי הָכִי, וּמִלֶּאֱךָ יְהוָה דְּחָהּ מִנֵּיהּוּ.

דְּאֵית אָדָם דְּאֵיהּוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֵית אָדָם דְּאֵיהּוּ מִלֶּאֱךָ וְדָא מִטְטְרוּן, וְאֵית אָדָם בְּדִיּוֹקְנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאֵיהּוּ אֲצִילוּתִיהּ, וְדָא יוֹד ה"א וּא"ו ה"א, וְלִית לִיהּ בְּרִיאָה וְיִצְיָרָה וְעֵשִׂיָה אֲלֵא אֲצִילוּתָא, וּבְאַתְרֵהּ דָּא לִית חֲטָא וְלֹא מוֹת, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב (תהלים ה ה) לֹא יִגְרַךְ רַע, וְעַל הָאֵי אָדָם בְּלִיעֵל מִנֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּלֹא לְמִיכָל מְנִיָּה, וְדְלֹא לְעַרְבָא לִיהּ עִם טוֹב, דְּהָאֵי אֵיהּוּ כְּמָאן דְּעַרְיב כְּסָפָא עִם עוֹפְרָת, וְדָא גְרִים בְּלִבּוֹלָא בְּפַמְלִיא דְּלַעֲיִלָא, וְעַרְב חֲשׁוּכָא בְּנְהוּרָא מַה דְּאֵפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמַה דְּאֵתְ אֵמֵר (בראשית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְרָא עוֹד אֲלֵא מָאן דְּאֵעִיל זְרַעִיהּ בְּנִדָה אוֹ שֶׁפָּחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ זוֹנָה, כְּאֵלוֹ מְעַרְב מַה דְּאֵפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכַתִּיב (שם) וַיְהִי מְבַדֵּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, דְּאֵינוֹן מִי נִדָה לְמִי דְּכִיא, דְּדָא אֲסוּר וְדָא מוֹתָר, וְדָא כְּשֹׁר וְדָא פְסוּל, דָּא טוֹמֵאָה וְדָא טְהוֹרָה, אֵלִין אֵינוֹן שֵׁיט סְדָרִין דְּאֵתְיְהִיבֵת (בְּהוֹן מִשְׁנָה) (ס"א לְמַשְׁה), לְאֵפְרִישׁ בֵּין טוֹב לְרַע, דְּעַרְב לֹון אָדָם וְדָרִין דְּאֵתּוֹ אֲבַתְרִיהּ.

תקוּנָא תְּמַנְיָא וְשִׁתִּין

בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מַאי אֱלֹהִים, לַהֵט הַחֲרִב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֵת דְּרָךְ עֵץ הַחַיִּים (בראשית ג כד), מִטָּה הָאֱלֹהִים וְדָא, וְדָא מִטְטְרוּן, וְהָא אוֹקִימָנָא לִיהּ דְּאֵתְהַפֵּךְ

מראָה פּרצוף של שור.
וכשמתהפך משמאל לימין,
מראָה פרצוף של אריה.
וכשמתהפך משניהם למערב,
מחזיר פניו ומתהפך לנשר (לאדם).
וכשמתהפך משניהם למזרח,
שהוא באמצע, מתהפך לאדם
(לנשר), מלמטה לנשר, אין דמות
בעולם שלא נודעת בו.

שנים עשר מזלות נראים בו, וכל
הדמיות של המלאכים, והדמיות
של הנשמות, והדמיות של כל
מה שנברא בשמים ובארץ, (אינו
דמות של אדם שלם בכל תקוניו, אלא אם
הוא) (בלא היה) כלול בשמים ובארץ
ושמש ירח וכוכבים ומזלות
והכסא והמלאכים וגן עדן
וגיהנם, מהצד של שניהם נתן
היצר הטוב והיצר הרע. גן עדן -
מצא אשה מצא טוב, גיהנם -
ומוצא אני מר ממות את האשה,
ושניהם בלב, לב חכם לימינו ולב
פסיל לשמאלו.

תקון ששים ותשעה

בראשית, ב' שנים, חכמה
ותבונה (ובינה), השלישית, יראת
יהוה ראשית דעת, ובדעת הזו
נאמר והאדם ידע את חוה אשתו,
שאין זווג אלא בדעת, שהוא
העמוד האמצעי, היחוד של האב
והאם, כך הוא למטה הצדיק
היחוד של העמוד האמצעי עם
השכינה שלמטה, ועל הגוף
והברית נאמר פי א"ל דעות
יהוה וגומר, ושניהם עדות,
שאין עדות פחות משנים.

והבן הזה הוא היחוד של האב
והאם, הוא העמוד האמצעי
שנושא הכל, כמו ששמים וארץ
נאמר בהם שהעולם עומד על
עמוד אחד, כמו שנאמר וצדיק

מדינא לרחמי, וביה אשתניו (ג"א אשתכחו) כל
דיוקנין דלא דמו דא לדא, כד אתהפך מימינא
לשמאלא אחזי פרצופא דשור, וכד אתהפך
משמאלא לימינא אחזי פרצופא דאריה, וכד
אתהפך מתרוייהו למערב אחזיר אנפוי
ואתהפך לנשר (ג"א לאדם), וכד אתהפך
מתרוייהו למזרח דאיהו באמצעיתא אתהפך
לאדם (ג"א לנשר), מלמטה לנשר, לית דיוקנא
בעלמא דלא אשתמודע ביה.

תרון עשר מזלות אתחזיין ביה, וכל דיוקנין
דמלאכייא ודיוקנין דנשמתין ודיוקנין
דכל מה דאתברי בשמיא ובארעא, (לאו איהו
דיוקנא דאדם שלים בכל תקוניו, אלא אם הוא) (ג"א כלא
הוה) כליל בשמיא וארעא ושמשא וסיהרא
וככביא ומזליא וכרסיא ומלאכיא וגן עדן
וגיהנם, מסטרא דתרוייהו אתיהיב יצר הטוב
ויצר הרע, גן עדן מצא אשה מצא טוב (משלי
יח כב), גיהנם ומוצא אני מר ממות את
האשה (קהלת ז כו), ותרוייהו בלבא, לב חכם
לימינו, ולב פסיל לשמאלו (שם יב). (דף צט ע"א).

תקונא שתין ותשעה

בראשית ב' תרון חכמה ותבונה
(ובינה), תליתאה יראת יהוה
ראשית דעת (משלי א ז), ובהאי דעת
אתמר (בראשית ד א) והאדם ידע את חוה אשתו,
דלית זווג אלא בדעת דאיהו עמודא
דאמצעיתא. יחודא דאבא ואימא. הכי איהו
לתפא צדיק יחודא דעמודא דאמצעיתא
ושכינתא דלתפא, וגוף וברית עלייהו
אתמר (שמואל א ב ג) פי א"ל דעות יהוה וגומר,
ותרוייהו עדות, דלית עדות פחות מתרין.
והאי בן איהו יחוד דאבא ואימא, איהו עמוד

סביל פלא, כגוונא דשמיא וארעא דאתמר בהון דעלמא על חד

יסוד עולם, כף האב והאם סמוכים על העמוד האמצעי, והוא היחוד בין אם ובת כמו זה: הו"ה ובו נעשו ה"ה אחד אחד, שלש עשרה כפאן ושלש עשרה כפאן, והו"ו הוא יחוד של שתי אחיות, כמו זה: וייצר יהו"ה, זה הסוד של א' - י' למעלה, י' למטה, ו' באמצע.

היחוד של שניהם כלה וחמותה, (ה' מן אלה"ם ו') (ה"י מן אלה"ם ו' מלא), הפלל של שניהם ה"ה, אם ובת, ו' בין שתיהן, למעלה אין ערוה, ובמקום הזה אמר לא תדמה ליוצרך, למטה חוץ למקומו אמר לא תקרבו לגלות, והרי בארנו לעיל. ועוד מצאנו סוד עליון, ערו"ה ע"ר ו"ה, כשו' בין ער, שהוא רע, נעשה עור, זהו שכתוב ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם, ועליהם נאמר ולפני עור לא תתן מכשול, שהרי רע מן עור, הוא ערוה שמפרידה בין ו"ה שהם אח ואחות, כשמתלבש עץ החיים בעץ של טוב ורע, זהו שכתוב ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע, בזמן שהיא (שה) ער, בין הבן והבת לא תקרבו לגלות ערוה, לא תקרבו ו' לה, שלא יתגלה רע ביניהם, שהוא אחר, שעליו נאמר וסוד אחר אל תגל, ערו"ה תעור קשתך, ער יה, רע בזמן שהוא בין י"ה, אותו הרע לא תקרב י' עם ה'.

וזוהר קלפה של ערלה, ע"ר מן ערלה ר"ע, אדם חטא בזה, כמו שבארנו בעלי המונה, אדם הראשון מושך בערלתו היה, וזה גרם עריות בעולם, ומשום זה ערנה תעור קשתך, תעור הוא ערות בהפוך אותיות, באיזה

סמכא קיימא, כמה דאת אמר (משלי יכה) וצדיק יסוד עולם, הכי אבא ואימא סמכין על עמודא דאמצעייתא, ואיהו יחוד בין אם ובת כגוונא דא הו"ה, וביה אתעבידו ה"ה אחד אחד י"ג הכא וי"ג הכא, ואיהו ו' יחוד דתרי אחיות, כגוונא דא וייצר יהו"ה, דא רזא דא' י' לעילא י' לתתא ו' באמצעייתא.

יחודא דתרוייהו כלה וחמותה, (ה' מן אלה"ם ו') (נ"א ה"י מן אלה"ם ו' מלא), פללא דתרוייהו ה"ה אמא וברתא, ו' בין תרוייהו, לעילא לית ערוה, ובאתר דא אמר לא תדמה ליוצריך, לתתא פר מאתריה אמר (ויקרא יח ו') לא תקרבו לגלות, והא אוקימנא לעיל. ועוד אשפחנא רזא עלאה, ערו"ה ע"ר ו"ה, כד ו' בין ער דאיהו רע אתעביד עור, הדא הוא דכתיב (בראשית ג כא) ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם, ועלליהו אתמר (ויקרא יט יד) ולפני עור לא תתן מכשול, דהא רע מן עור, איהו ערוה דאפריש בין ו"ה דאינון אח ואחות, כד אתלבש אילנא דחיי באילנא דטוב ורע, הדא הוא דכתיב (בראשית ב ט) ועץ החיים בתוך הגן, ועץ הדעת טוב ורע, בזמנא דאיהי (ס"א דהאי) ער בין ברא וברתא לא תקרבו לגלות ערוה, לא תקרבו ו' לה' דלא אתגליא רע בינייהו דאיהו אחר, דעליה אתמר (משלי כה ט) וסוד אחר אל תגל, ערו"ה תעור קשתך (חבקוק ג ט), ער יה, רע בזמנא דאיהו בין י"ה, ההוא רע לא תקרב י' בה'.

והאי איהו קליפה דערלה, ע"ר מן ערלה ר"ע, אדם בהאי חאב, כמה דאוקמוה מארי מתניתין אדם הראשון מושך בערלתו הוה, ודא גרים עריין בעלמא, ובגין דא עריה תעור קשתך, תעור איהו ערות בהפוך אתוון, כפאן אתר קשתך דאיהו

כפאן אתר קשתך דאיהו

מקום? קשתך, שהוא קשת הברית, שעליה נאמר ותלד רחל ותקש בלדתה, תק"ש הוא קש"ת, (וסוד הדבר - בעצב תלדי בנים), ומשם אמרה חנה אשה קש"ת רוח אנכי.

וזה סוד את קשתי נתתי בענן, ופרשוהו החברים, דבר שמקיש לי כתוב בו מוקש, שבו היה מוקש לאדם הראשון, כמו שבארוהו אדם הראשון היה מושף בערלתו, ומה ששמר אותו הוא בהקש בשתפות עמי, בדיוקן שלי, עליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, משום שמי ששומר את הברית זוכה למלכות, הרי הוא בהקש לי בשתפות עמי, ואם לא שמר אותו, חוזר ק"ש, קשה לו, קשה לאות ה', ועל הקש הזה נאמר ובית עשו לקש, והוא לק"ש בהפוך אותיות שק"ל, והוא שקל לצדיקים ששומרים ברית שקל הקדש. אוי לו למי שלא שומר אותו, ואשריו מי ששומר אותו. ומי ששומר את הברית הזו, היא עד עליו - ע' מן שמע, ד' מן אחד. ואם לא שומר את הברית, פורת ממנו הקוץ של ד' מן אחד ונשאר אחר, (עד ער).

והאדם ידע וכו', קם זקן פתח ואמר: רבי רבי, ועד פאן לא היה אדם יודע את אשתו? אלא בזמן שחטא הסתלקה השכינה ממקומו, וכך פרשוהו בעלי המשנה, שבזמן שאין שכינה במקומה, אסור בתשמיש המטה, משום שעליה נאמר וישתחו ישראל על ראש המטה, ומאיזה מקום הסתלקה? מימין ושמאל ששם היתה, וזהו סוד העבור (ס"א ויעבור) ע"ב רי"ו, חסד וגבורה, ולא לחנם פרשוהו בעלי המשנה הנותן מטתו בין צפון לדרום? היו

קשת הברית, דעליה אתמר (בראשית לה טז) ותלד רחל ותקש בלדתה, תק"ש איהו קש"ת, (ורחא ומלה בעצב תלדי בנים), (שם ג טז) ומתמן אמרה חנה (שמאל א א טו) אשה קש"ת רוח אנכי.

ודא רזא את קשתי נתתי בענן, ואוקמוהו חבריא מלה דאקיש לי, מוקש פתיב ביה, דביה הוה מוקש לאדם קדמאה, כמה דאוקמוהו אדם הראשון מושף בערלתו הוה, ומה דנטיר ליה איהו בהקש בשותפיו עמי, בדיוקנא דילי, עלה אתמר (שם א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, בגין דמאן דנטיר ברית זכה למלכות, הרי איהו בהקש לי בשותפיו עמי, ואם לא נטיר ליה אתחזר ק"ש, קשה ליה קשה לאת ה', ועל האי קש אתמר (עובדיה א יח) ובית עשו לקש, ואיהו לק"ש בהפוך אתוון שק"ל, ואיהו שקל לצדיקים דנטירין ברית שקל הקדש, ווי למאן דלא נטיר ליה, וזכאה איהו מאן דנטיר ליה, ומאן דנטיר ברית האי איהו עד עליה ע' מן שמע ד' מן אחד, ואי לא נטיר ברית פרח מניה קוצא מן ד' מן אחד, ואשתאר אחר (עד ער). (כאן חסר).

והאדם ידע וכו' (בראשית ד ד), קם סבא פתח ואמר רבי רבי ועד הכא לא הוה ידע אדם לאנתתיה, אלא בזמנא דחאב אסתלק שכינתא מאתריה, והכי אוקמוהו מארי מתניתין, דבזמנא דלית שכינתא באתרה אסור בתשמיש המטה, בגין דעלה אתמר (שם מז לא) וישתחו ישראל על (דף צט ע"ב) ראש המטה, ומאן אתר אסתלקת מימינא ומשמאלא דתמן הוה, ודא הוא רזא דעיבור (ס"א ויעבור) ע"ב רי"ו, חסד וגבורה, ולא למגנא אוקמוהו מארי מתניתין, הנותן מטתו בין צפון לדרום הויין ליה בנים זכרים, ואיהו גרים דאסתלק ההיא

לו בנים זכרים, והוא גרם
שתסתלק אותה מטה משם, כף
הוא מסתלק מתשמיש המטה,
ואחר שקבל עגשו, חוזרת המטה
למקומה. באותו זמן, והאדם ידע
את חנה אשתו.

ועוד והאדם ידע את חנה אשתו,
יש ידיעה לטוב ויש ידיעה לרע,
כמו וידעו פי עירמם הם, וכמו
ואת ערום ועריה, ערום מתורה
שבכתב, ועריה מתורה שבכל
פה.

ועוד והאדם ידע, כמו ומרדכי
ידע את כל אשר נעשה, כף אדם
ידע שגורם הפרדה בין הקדוש
ברוך הוא ושכינתו, שאדם חטא
במחשבה, וחנה חטאה במעשה,
באותו מקום שנאמר בו ישראל
עלה במחשבה, באותו מקום
שנטלה נשמתו בדרך אצילות
שם חטא, וחנה במעשה שלו,
שהיא הפח שלו, כ"ח האותיות
של מעשה בראשית, והכל
חכמ"ה, כ"ח מ"ה.

ועוד והאדם ידע, ידע חטאו
במה? בקין, כמו שנאמר ותהר
ותלד את קין, משום שעליה
נאמר כי משרש נחש יצא צפע,
וזה הזקמה שהטיל הנחש בחנה,
והנה יודע זהמתו שהתפשטה עד
קני חותן משה, וכשראה את
הגלגול והתשובה שלו שם, אמר
קניתי איש את יהו"ה, אז ידעתי
אותו שקניתי אותו בקני חותן
משה, והרוחתי אותו שם, ומשום
זה נאמר קניתי איש את יהו"ה,
וזהו סוד של ובכן ראיתי רשעים
קברים וכאו וכו'.

אמר לו רבי שמעון: זקן זקן,
ולמה טרח הקדוש ברוך הוא
בהם להביא אותם בגלגול? אמר
לו: בשביל כבוד הצדיקים,
שיעבר החטא מבניהם, שעד
שקין שב בתשובה, הפגם של

מטה מתמן, הכי אסתליק איהו מתשמיש
המטה, ובתר דקביל עונשיה אתחזר מטה
לאתרהא, בההוא זמנא והאדם ידע את חנה
אשתו.

ועוד והאדם ידע את חנה אשתו, אית ידיעה
לטב ואית ידיעה לביש, כגון (שם ג'
(ז) וידעו פי ערומים הם, וכגון ואת ערום
ועריה (יחזקאל טז ז'), ערום מאורייתא דבכתב,
ועריה מאורייתא דבעל פה.

ועוד והאדם ידע, כגון (אסתר ד א') ומרדכי ידע
את כל אשר נעשה, הכי אדם ידע דגרים
אפרשותא בין קודשא בריך הוא ובין
שכינתיה, דאדם חאב במחשבה, וחנה חאבת
במעשה, בההוא אתר דאתמר ביה ישראל
עלה במחשבה, בההוא אתר דאתנטל נשמתיה
בארח אצילות תמן חאב, וחנה במעשה
דיליה, דאיהי פח דיליה כ"ח אתון דמעשה
בראשית, וכלא חכמ"ה כ"ח מ"ה.

ועוד והאדם ידע, ידע חובא דיליה במאי
בקין, כמה דאת אמר (בראשית ד א') ותהר
ותלד את קין, בגין דעליה אתמר (ישעיה יד כט) פי
משרש נחש יצא צפע, דאיהו זוהמא דאטיל
נחש בחנה, והנה ידע זוהמא דיליה דאתפשט
עד קני חותן משה, וכד חמא גלגולא ותיובתא
דיליה תמן, אמר (בראשית ד א') קניתי איש את
יהו"ה, פען ידענא ליה דקניתי ליה בקני חותן
משה, ורווחנא ליה תמן, ובגין דא אתמר
קניתי איש את יהו"ה, ודא איהו רזא (קהלת ח'
ע) ובכן ראיתי רשעים קבורים וכאו וכו'.

אמר ליה רבי שמעון, סבא סבא, ואמאי טרח
קודשא בריך הוא בהון, לאייתאה לון
בגלגולא, אמר ליה בגין יקרא דצדיקיא
לאעברא חובא מבנייהו, דעד דקין תב

אדם לא השתלם, ולכן לכבודו
טרח הקדוש ברוך הוא בקין, וכן
בכל הרשעים שהם בני צדיקים.
אמר לו: מה הזהמה שהטיל
נחש בחנה? אמר לו: זו לילית
טפה סרוחה, היא הזהמה, והיא
שאור שבפסה, שעליו נאמר מי
מעכב? שאור שבפסה, והוא
הפרי של סמא"ל, שנאמר בו
ותקח מפריו ותאכל, זה מרות,
שנאמר עליה רגליה ירדות מות,
והיא טפה רעה, זהמה של אל
אחר, סם המות זהמה וערלה של
עץ המות, ובגללה פרשוה בעלי
המשנה אדם היה מושף בערלתו.
ותוסף ללדת את אחיו את הבל.
פתח ואמר: תסף רוחם יגועון
ואל עפרם ישובון. כאן רמוז
הגלגול של הצדיקים, והראה לו
הקדוש ברוך הוא את הגלגול
שלו בכל דור ודור, איך היה
הולך מצדיק לצדיק, עד ששים
רבוא, עד שהגיע לאותו שנאמר
בו בשגם הוא בשור, בשגם זה
הבל, ופרשוה הראשונים בשגם
זה משה, ומיד שראה שעתידה
תורה להנתן על ידו, הוסיפה
בגללו כמה קרבתות לקדוש ברוך
הוא וכמה תפלות ובקשות, וזהו
ותוסף ללדת.

וכשום זה נאמר בו דור הולך
ודור בא, ואין דור פחות מששים
רבוא, ולמעלה דור הולך זה ו',
שעולה לששים רבוא בשש
ספירות, והארץ לעולם עומדת, זו
שכינה, שהיא עומדת לו, והיא
השעה שעומדת לו, ובשבילה
נאמר אין מזל היום גורם, אלא
מזל השעה גורם, ולא לכל אדם
עומדת השעה, שהרי יש אדם
צדיק שאין השעה עומדת לו,
שלא עומדת השעה אלא לבעלה,

בתיובתא פגימו דאדם לא אשתלים, ובגין דא
ליקרא דיליה טרח קודשא בריך הוא בקין,
והכי בכל רשיעיא דאינון בני צדיקיא.

אמר ליה מאי איהו זוהמא דאטיל נחש
בחנה, אמר ליה דא לילית טפה
סרוחה איהו זוהמא, ואיהי שאור שבפיסה
דאתמר עלה מי מעכב שאור שבפיסה, ואיהו
איבא דסמא"ל, דאתמר ביה (בראשית ג ו) ותקח
מפריו ותאכל, דא מרות דאתמר עלה (משלי ה
ה) רגליה ירדות מות, ואיהי טפה בישא
זוהמא דאל אחר, סם מות זוהמא וערלה
דאילנא דמותא, ובגינה אוקמוה מארי
מתניתין אדם מושף בערלתו הוה.

ותוסף ללדת את אחיו את הבל, פתח ואמר
(תהלים קד כט) תוסף רוחם יגועון ואל
עפרם ישובון, הכא רמיז גלגולא דצדיקיא,
ואחזי ליה קודשא בריך הוא גלגולא דיליה
בכל דרא ודרא, איך הוה אזיל מצדיק לצדיק,
עד שתין רבוא, עד דמטי לההוא דאתמר
ביה (בראשית ו) בשגם הוא בשור, בשגם זה הבל,
ואוקמוה קדמאי בשגם דא משה, ומיד דחמא
דעתידה אורייתא לאתניהבא על ידיה,
אוספת בגיניה כמה קרבתות לקודשא בריך
הוא, וכמה צלותין ובעותין, ודא איהו ותוסף
ללדת.

ובגין דא אתמר ביה (קהלת א ד) דור הולך ודור
בא, ולית דור פחות מששים רבוא,
ולעילא דור הולך דא ו', דסליק לשתין רבוא
בשית ספירן. (שם) והארץ לעולם עומדת דא
שכינתא, דאיהי עומדת ליה, ואיהי שענתא
דקיימא ליה, ובגינה אתמר לית מזל יומא
גרים אלא מזל שענתא גרים, ולית לכל בר נש

קיימא שענתא, דהא אית בר נש צדיק דלא קיימא ליה שענתא, דלא קיימא

שַׁעֲתָא אָלָא לְבַעְלָהּ, וְהָאִי שַׁעֲתָא מִינָה בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לְבַר נֶשׁ, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לְאוּ בְזִכּוּתָא תְּלִיא מְלֵתָא אָלָא בְּמִזְלָא תְּלִיא מְלֵתָא אָלָא בְּמִזְלָא מְלֵתָא, מְאִי מְזִלָּא דִּילָהּ בַּעְלָהּ, וְלְבַעְלָהּ לִית מְזִל, כְּמָה דְאוּקִימָנָא אִין מְזִל לְיִשְׂרָאֵל, וְאַף עַל גַּב דְכֵלָּא תְּלִיא בְּמִזְלָא אִפִּילוּ סִפְר תּוֹרָה שְׁבִהִיכֵל, הִיכֵל שְׁכִינְתָא תַּתְּאָה, סִפְר תּוֹרָה צְדִיק.

וּמִהַשְׁעָה הַזֹּו בְּנֵים חַיִּים וּמְזוּנוֹת לְאָדָם, וּמְשׁוּם זֶה פְּרִשׁוּהָ בַּעְלֵי הַמְשֻׁנָּה, בְּנֵים חַיִּים וּמְזוּנוֹת לֹא בְזִכּוּת הֵם תְּלוּיִים, אָלָא בְּמִזְל תְּלוּי הַדְּבַר. מָה הַמְזִל שְׁלָהּ? בַּעְלָהּ, וְלְבַעְלָהּ אִין מְזִל, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ אִין מְזִל לְיִשְׂרָאֵל, וְאַף עַל גַּב שֶׁהַכֵּל תְּלוּי בְּמִזְל, אִפִּילוּ סִפְר תּוֹרָה שְׁבִהִיכֵל, הִיכֵל - שְׁכִינָה הַתַּתְּתוֹנָה, סִפְר תּוֹרָה - צְדִיק.

וּתְרִיסַר מְזִלוֹת אִינוּן וְאִינוּן ו"ו (דְּאִשְׁתַּכַּח ו')

וּשְׁנַיִם עָשָׂר מְזִלוֹת הֵם, וְהֵם ו"ו,

(ג"ל דְּאִשְׁתַּכַּחוּ מֵאָת א' וְדָא רוּזָא דְּרֹא"ו, וְא' תַּמָּן

(שְׁנַמְצָא מִקְאוּת א' וְזֶה הַסּוּד שֶׁל

ו' עֲלָאָה דְּאִיהוּ מְזִלָּא עֲלָאָה דְּסָלִיק בְּמַחְשְׁבָהּ) (ד' ק' ק'

וְא"ו, וְא' שֶׁם ו' עֲלִיוֹנָה שְׁהוּא הַמְזִל הַעֲלִיּוֹן

ע"א) דְּאִיהוּ א תַּמָּן, ו' דְּאִמְצָעִיתָא דְּאָת א,

שְׁעוּלָה בְּמַחְשְׁבָהּ, שְׁהוּא א שֶׁם, ו' שֶׁל

אִיהוּ מְזִלָּא דְכֵלָּא, דְּסָלִיק בְּאָת י' עֲלָאָה דְּאִיהי

הָאִמְצָע שֶׁל אוֹת א הוּא הַמְזִל

בְּרִישָׁא דְּאָת א, וְכַד סָלִיק בְּמַחְשְׁבָהּ אִתְּמַר

שֶׁל הַכֵּל, שְׁעוּלָה בְּאוּת י'

יִשְׂרָאֵל עֲלָהּ בְּמַחְשְׁבָהּ, דְּאִיהי י' דְּעַל רִישָׁא

הַעֲלִיוֹנָה, שְׁהִיא בְּרִאשׁ הָאוּת א,

דָּא', וּבְגִין דָּא לִית מְזִל לְיִשְׂרָאֵל (דְּהָא בְּמַחְשְׁבָהּ

וּכְשֶׁעוּלָה בְּמַחְשְׁבָהּ, נֶאֱמַר

סָלִיק, וְכַל מְזִלָּא אִיהוּ מְמַנָּא עַל שַׁעֲתָא מִתְרִין עֶשֶׂר מְזִלוֹת),

יִשְׂרָאֵל עֲלָהּ בְּמַחְשְׁבָהּ, שְׁהִיא י'

דְּאִיהוּ מְזִלָּא דְכֵלָּא, וְכַל מְזִלוֹת מְגִיָּה תְּלִיִין

מִזֵּל הוּא מְמַנָּא עַל שְׁעָה מְשֻׁנָּה עֶשֶׂר מְזִלוֹת),

דְּאִינוּן ו' ו', דִּי מְמַנָּן עַל תְּרִיסַר שַׁעֲתֵי, דְּאִינוּן

הַמְזִלוֹת תְּלוּיִים מְמַנּוּ שְׁהֵם ו' ו',

ה"א ה"א, זַפְּאָה אִיהוּ מָאן דְּקִימָא לִיה

שְׁמִמְנִים עַל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שַׁעֲוֹת,

שַׁעֲוֹת לֹא הִיא מִן דְּקִימָא לִיה

שְׁהֵם ה"א ה"א. אֲשֶׁרִי הוּא מִי

שַׁעֲוֹת לֹא הִיא מִן דְּקִימָא לִיה

שַׁעֲוֹת לֹא הִיא מִן דְּקִימָא לִיה

דְּאִיהוּ גִלְגוּל דְּכֵלְהוּ דָּא י' דְּאִיהוּ גִלְגֵּל, וְעַם

שְׁהוּא גִלְגוּל שֶׁל כָּלֵם, זֶה י'

ו' אִתְּעַבִּיד גִלְגוּל, דְּאִיהוּ בְּרֹזָא דְּס"ו

שְׁהוּא גִלְגֵּל, וְעַם ו' נַעֲשֶׂה גִלְגוּל,

מִן יְסוּד. דְּאִתְּמַר בִּיה (בְּרִאשִׁית מו כו) כָּל הַנֶּפֶשׁ

שְׁהוּא בְּסוּד שֶׁל ס"ו מִן יְסוּד,

הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מְצָרִימָה שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ,

שְׁנֶאֱמַר בּוּ כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה

לְאִתְּעוּרוּתָא דְּעַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא שְׁשִׁים,

לְיַעֲקֹב מְצָרִימָה שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ,

לְאִתְּעוּרוּתָא דְּצְדִיק וְשֵׁשׁ, וְכֵלָּא אִתְּרַמִּיז בְּצְדִיק

לְהַתְּעוּרוּתָא הָעַמּוּד הָאִמְצָעִי

דְּבִיה גִלְגוּל, וְעוּד יְסוּד תַּמָּן יו"ד, דְּאִתְּגַלְגַּל

שְׁשִׁים, לְהַתְּעוּרוּתָא שֶׁל הַצְּדִיק

בִּיה וְנָח בִּיה מְכַל גִלְגוּלִין דְּאִתְּגַלְגַּל, וּבְגִין

וְהַכֵּל נְרַמְזוּ בְּצְדִיק שְׁבוּ

דָּא (שֵׁם ב ב) וְיִכָּל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי

גִלְגוּל. וְעוּד יְסוּד, שֵׁם יו"ד,

מְלֵאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וְאוּת ו' דְּגִלְגוּל בִּיה סָלִיק

שְׁמַתְגַּלְגַּל בּוּ וְנָח בּוּ מְכַל

צְדִיק לְשִׁתִּין רַבּוּא, בְּצְדִיק אִינוּן שִׁית,

הַגִּלְגוּלִים שֶׁהַתְּגַלְגַּל, וּמְשׁוּם זֶה

וּבְעַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא סָלִיק לְשִׁתִּין, וּבְכַתֵּר

וְיִכָּל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי

מְלֵאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וְאוּת ו' שֶׁל

גִלְגוּל בּוּ עוּלָה הַצְּדִיק לְשְׁשִׁים

רַבּוּא, בְּצְדִיק הֵם שֵׁשׁ, וּבְעַמּוּד

הָאִמְצָעִי עוּלָה לְשְׁשִׁים, וּבְכַתֵּר

עלאה דאיהו א סליק לשתיין רבוא, ודא איהו
דור הולך ודור בא.

אמר ליה רבי שמעון והא סבא אמר דאיהו
גלגול ביסוד איהו, ותמן י' דמתגלגל
ביה ושריא עליה ונח ביה מההוא טרחא
דגלגולא דטרח בשית יומי, דסלקין לשית
באת ו', ולשתיין ביי' שית זמנין עשר,
ולשית אלפין באלף, ולשתיין רבוא בכתר
עלאה, ודא איהו דור הולך ודור בא והארץ
לעולם עומדת.

עלין שהווא א עולה לששים
רבוא, ונהו דור הולך ודור בא.
אמר לו רבי שמעון: והרי הזקן
אמר שהגלגול הוא ביסוד, ושם
י' שמתגלגל בו ושורה עליו ונח
בו מאותה טרחת הגלגול שטרח
בששה ימים, שעולים לשש
באותו, ולששים ביי' שש פעמים
עשר, ולששת אלפים באלף,
ולששים רבוא בכתר עליון, וזהו
דור הולך ודור בא והארץ לעולם
עומדת.

ובכר זמן שבא והולך, השעה
עומדת לו, זהו שפתיב והארץ
לעולם עומדת, שלזה בת זוגו
עומדת לו בכל מקום ובכל גלגול
ובכל שעה, אף על גב שהולך
ובא בכמה גלגולים, זהו צדיק
וטוב לו, ולמי ששעתו לא עומדת
לו, אלא שעה אחת שאינה בת
זוגו עומדת לו, וזהו צדיק ורע
לו, כמו שבארנו בעלי המשנה,
כל מי שדוחק את השעה, השעה
דוחקתו.

אמר לו רבי אלעזר: והרי רבי
פדת צדיק גמור היה, ולמה לא
נפל בשעה שלו שהיא בת זוגו
בן גילו? אמר לו: בני, יש גלגול
שמחייב אותו שנופל במזלו
שהוא בן גילו, שנאמר בו ארץ
אשר לא במספנת תאכל בה לחם,
שהיא שעת המזון, שעת החיים
והבנים, ויש גלגול שמחייב אותו
שלא נופל בשעה של המזונות
שהיא בת גילו, אף על גב שעשה
כמה זכיות בעולם, ומשום זה
פרשוה בעלי המשנה, בנים חיים
ומזונות, הדבר לא תלוי בזכות,
אלא הדבר תלוי במזל, שהגלגול
גורם לו כאלו שהדבר תלוי
במזל.

במזלא תליא מלתא, דגלגולא גרים ליה כאלו במזלא תליא מלתא.

ובכר זמנא דאתי ואזיל שעפא קיימא ליה,
הדא הוא דכתיב והארץ לעולם עומדת,
דלהאי בת זוגיה קיימא ליה בכל אתר ובכל
גלגולא ובכל שעפא, אף על גב דאזיל ואתי
בכמה גלגולין, האי איהו צדיק וטוב לו,
ולמאן דשעפא דיליה לא קיימא ליה אלא
שעפא אחרא דלאו בת זוגיה קיימא ליה,
והאי איהו צדיק ורע לו, כמה דאוקמוה
מארי מתניתין כל מי שדוחק את השעה
השעה דוחקתו.

אמר ליה רבי אלעזר, והא ר' פדת צדיק
גמור הוה, ואמאי לא נפל בשעפא
דיליה דאיהי בת זוגיה בן גילו, אמר ליה
ברי אית גלגולא דמחייב ליה דנפיל במזליה
דאיהו בן גילו, דאתמר ביה (דברים ח ט)
אשר לא במספנת תאכל בה לחם, דאיהי
שעפא דמזוני ושעפא דחיי ובני, ואית גלגולא
דמחייב ליה דלא נפיל בשעפא דמזוני דאיהי
בת גילו, אף על גב דעביד כמה זכוון
בעלמא, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין בני
חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא
במזלא תליא מלתא, דגלגולא גרים ליה כאלו במזלא תליא מלתא.

וְמָה דְאָמַר אִי בְעִית דְאֶחָרִיב לְעֶלְמָא וְהָדַר
אֲבָרִיָּה וְאֶפְשָׁר דְנִפְלֵת בְּשַׁעְתָּא דְמִזְוֵנִי,
הָכִי שְׂמַעְנָא בְּוֹדָאֵי דְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק יֵשׁ לוֹ
עוֹלָם בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, דָּא גּוֹפָא דְכַר נִשׁ דְאֶתְקַרִּי
עוֹלָם קָטָן, וּבִגְיִן כְּךָ אֶתְמַר אִי בְעִית דְאֶחָרִיב
לְעֶלְמָא, וְאִיִּיתִי לִיָּה בְּגִלְגוּלָא אֶחָרָא, וְאוּלֵי
דְנִפְלֵת בְּשַׁעְתָּא דְמִזְוֵנִי.

אֲדַהְכִּי הָא סְבָא דְסָבִין עֲתִיקָא דְעֲתִיקִין קָא
נְחִית לְגַבְיָהּ, וְאָמַר עוֹלָם דְכָל צַדִּיק
דָּא שְׂכִינְתָּא, כִּד אֶסְתַּלַּק מִיָּנָה עֲמוּדָא
דְאֶמְצַעִיתָא וְאֶשְׁתַּאֲרַת חֲרִיבָהּ, וּבִגְיָנָה אֶתְמַר
תְּבַעֵי דְאֶחָרִיב עֶלְמָא, דְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה
אֶתְקַרִּיאת גִּלְגַּל, וְעַם ו' אִיהוּ גִלְגוּל, וְשִׁית
סְפִירָן בְּאַתְנוּן סְלִקִין לְשִׁתִּין רַבּוּא, וְדָא אִיהוּ
דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְלִית דוֹר פְּחוּת מִשִּׁתִּין
רַבּוּא, וְהָאֶרֶץ לְעוֹלָם עֲמֻדַת דָּא שְׂכִינְתָּא.

דְאִיהוּ אֶתְקַרִּיאת אוּלֵי, וְעֵלָה אֶתְמַר כּוּלֵי הָאִי
וְאוּלֵי דְזָכִי לְשַׁעְתָּא דְמִזְוֵנִי, וְעֵלָה
אֶתְמַר ^(דניאל ח ב) עַל אוּבַל אוּלֵי, דְכָבַר אֶתְחַיִּיב
קָדָם דְיִיתִי לְעֶלְמָא דְאִיהוּ שְׂכִינְתָּא תְּתָאָה,
וְהָא אֶתְחַיִּיב בְּסְפִירָה דְאִיהוּ לְעֵילָא מְנִיָּה, עַד
דְאֶתְתַּקֵּן לְהָהוּא אֶתְר דְאֶתְנַטִּיל בְּר נִשׁ
נִשְׁמַתִּיָּה, לִית לִיָּה תְקֻנָּה בְּשְׂכִינְתָּא תְּתָאָה,
דְאִיהוּ שַׁעְתָּא דְכֻלְהוּ, וּבִגְיִן דָּא שַׁעְתָּא לָא
קִיַּמָּא לִיָּה, וְאִם תְּלִיא בְּמִזְלָא עֵלָאָה אֶפִּילוּ
דְיַעֲבִיד כְּמָה זְכוּוֹן לָאוּ בְּזָכוּתָא תְּלִיא מְלֵתָא,
דְהָא מְחוּיִיב אִיהוּ מְלַעֲיָלָא, אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן
מְהֻכָּא מְשִׁמַּע גִּלְגוּלָא דְתְּלִיא ^(דף ק ע"ב)
בְּשְׂכִינְתָּא דְאִיהוּ בְּמִיָּנָה, אֲבַל אִם אַחֲרַת יִקַּח
לוֹ ^(שמות כא ו), אִם הָהוּא רוּחָא יִיתִי בְּגוֹפָא אֶחָרָא,
דְהָא לָאו אִיהוּ מִיָּנָה, מָה כְּתִיב בֵּיה קִיַּמָּא
לִיָּה שַׁעְתָּא תְּמָן וְאִיהוּ בַת זוּגִיָּה, אָמַר, וְוֹדָאֵי
עוֹמְדַת לוֹ שֵׁם הַשָּׁעָה, וְהִיא בַת זוּגִיָּה. אָמַר: וְוֹדָאֵי שֶׁהַשָּׁעָה עוֹמְדַת לוֹ, שְׁהִיא בַת זוּגִיָּה שֶׁהִתְגַּלְגְּלָה

בְּשַׁעְתָּא הַמְּזוֹנוֹת.
בִּינְתִים הָרִי זְקָן הַזְּקִינִים, עֲתִיק
הַעֲתִיקִים, יוֹרֵד אֵלָיו וְאוֹמֵר,
הָעוֹלָם שְׁלָל צַדִּיק זוֹ הַשְּׂכִינָה,
כְּשֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה הָעֲמוּד
הָאֶמְצָעִי וְנִשְׁאָרַת חֲרִיבָהּ,
וּבְשִׁבְלִיָּה נֹאֲמַר תְּרַצָּה שְׂאֶחָרִיב
אֶת הָעוֹלָם? שְׁפַל סְפִירָה וְסְפִירָה
נִקְרָאת גִּלְגַּל, וְעַם ו' הוּא גִלְגוּל,
וְשֵׁשׁ סְפִירוֹת בְּאוֹתִיּוֹת עוֹלָם
לְשִׁשִּׁים רַבּוּא, וְזֶהוּ דוֹר הוֹלֵךְ
וְדוֹר בָּא, וְאִין דוֹר פְּחוּת מִשִּׁשִּׁים
רַבּוּא, וְהָאֶרֶץ לְעוֹלָם עֲמֻדַת, זוֹ
הַשְּׂכִינָה.

שְׁהִיא נִקְרָאת אוּלֵי, וְעֵלָיָה נֹאֲמַר
כָּל זֶה וְאוּלֵי שְׁזוּכָה לְשַׁעָה שֶׁל
הַמְּזוֹנוֹת, וְעֵלָיָה נֹאֲמַר עַל אוּבַל
אוּלֵי, שְׁכָבַר הַתְּחִיב קָדָם שְׂיַבָּא
לְעוֹלָם, שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה
הַתְּחוּנָה, וְזֶה הַתְּחִיב בְּסְפִירָה
שְׁהִיא לְמַעְלָה מִמֶּנָּה. עַד
שֶׁהִתְתַּקֵּן לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנַטְלָה
נִשְׁמַת הָאָדָם, אִין לוֹ תְקֻנָּה
בְּשְׂכִינָה הַתְּחוּנָה, שְׁהִיא הַשָּׁעָה
שֶׁל כָּלָם, וּמִשׁוּם זֶה הַשָּׁעָה לָא
עוֹמְדַת לוֹ, וְאִם תְּלוּי בְּמִזְלָ
הָעֵלְיוֹן, אֶפִּילוּ שְׂיַעֲשֶׂה כְּמָה
זְכוּת, לָא בְּזָכוּת הַדְּבָר תְּלוּי,
שְׁהִי הוּא מְחִיב מְלַמְעֵלָה. אָמַר
רַבִּי שְׂמַעוֹן: מִכָּאן מִשְׁמַע
הַגִּלְגוּל תְּלוּי בְּשְׂכִינָה, שְׁהִיא
בְּמִינוֹ, אֲבַל אִם אַחֲרַת יִקַּח לוֹ,
אִם אוֹתָהּ רוּחַ תְּבֵא בְּגוֹף אַחֵר,
שְׁהִי אִינוּ מִמֶּנּוּ, מָה כְּתוּב בּוֹ?
שְׁהִיא בַת זוּגִיָּה שֶׁהִתְגַּלְגְּלָה

קיימא ליה שעפא דאיהי בת זוגיה דאתגלגל עמיה, אם לא קיימא ביה שארה כסותה ועונתה לא יגרע, שארה דא גלגולא קדמאה, שאר בשרו, כסותה פי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו (שם כב כו) דא גלגולא תניינא, ועונתה אדם יחודא דיליה דאיהו גלגולא תליתאה.

עמו, אם לא עומד בו, שארה כסותה וענתה לא יגרע. שארה - זה הגלגול הראשון, שאר בשרו, כסותה - פי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, זה הגלגול השני, וענתה - האדם היחוד שלו, שהוא הגלגול השלישי. אמר רבי שמעון: זקן זקן, פתח בדברים יותר, שהרי דברך סתומים. אמר לו אותו זקן: שארה זה המזון מצד הימין, שמשם כל המזון בא, וזה שכתוב פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון.

אמר רבי שמעון סבא סבא פתח מלין יתיר דהא סתימין מלין דילך, אמר ליה ההוא סבא, שארה דא מזונא מסטרא דימינא דמתמן כל מזונא קא אתיא, הדא הוא דכתיב (תהלים קמה טז) פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון.

כסותה מצד השמאל, שהיא כסות עינים, שמשם העריות לשמאל, משום שצד השמאל שם הפגם, זהו שכתוב מצפון תפתח הרעה, ומשום זה נאמר ביצחק ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות, ושם צריך פסוי, ומשה באותו שנאמר בו ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, ומשום זה ציצית ותפלין הם הכסוי שלה. זהו שכתוב פי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, (ובעור של תפלין כסותה לבדה היא שמלתו לעורו), בעור של תפלין כסותה על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה.

כסותה מסטרא דשמאלא דאיהו כסות עינים, דמתמן עריין לשמאלא, בגין דסטרא שמאלא תמן פגימו, הדא הוא דכתיב (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה, ובגין דא אתמר ביצחק (בראשית כז א) ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות, ותמן צריך פסויא, ומשה בההוא אתמר ביה (שמות ג ו) ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, ובגין דא ציצית ותפלין אינון פסויא דילה, הדא הוא דכתיב פי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, (ובעור ותפלין, כסותה לבדה היא שמלתו לעורו), בעור ותפלין, כסותה על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה (דברים כב יב).

וענתה מצדו של העמוד האמצעי, שהוא ישראל שמע ישראל, לשם היחוד שלה. זהו שכתוב ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף, שהן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר.

ועונתה מסטרא דעמודא דאמצעיתא דאיהו ישראל שמע ישראל, לתמן יחודא דילה, הדא הוא דכתיב (שמות כא יא) ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף, דהן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר (איוב לג כט).

האב, שהוא חכמה, בשלשת אלה יורד בגלגול, והרי כתוב באדם וחוה שעלו למטה שנים וירדו שבע. אמר, ודאי כף הוא, שהם אדם וחוה, קנין ותאומתו,

אבא דאיהו חכמה באלין תלת נחית בגלגול, והא כתיב באדם וחוה

הַבֵּל וּשְׁתֵּי תְאוּמוֹתָיו. וְקִיָּן, מִשּׁוּם שֶׁלְּהַבֵּל הָיוּ שְׁתֵּי תְאוּמוֹת וְלוֹ לֹא הָיְתָה אֵלָּא אַחַת, קָנָא לְהַבֵּל, וְזֶה גֵרַם לוֹ, כִּי שֶׁבַע יְפוּל צִדִּיק וְקָם, שִׁחַטָּא בְּשִׁכְיֵנָה שֶׁהִיא בַּת שֶׁבַע, וּמִשּׁוּם זֶה נִפְּל בְּשֶׁבַע, שֶׁהָאִשָּׁה גֵרְמָה לוֹ מִיְתָה, וְזוֹ הִירִידָה שְׁלוֹ שִׁירְדָה הַשִּׁכְיֵנָה הַתַּחְתּוֹנָה מִמְּקוֹמָהּ.

וְאַחַר שֶׁנִּשְׁרַשׁ בָּהּ (שֶׁהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ) הָאֵילָן, וְיִרְדָה לְשֵׁם הַנְּבִיעָה לְעֵשׂוֹת פְּרִי, שֶׁהוּא פְּרִיָה וְרִבְיָה, זֶה גֵרַם אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְּדַמּוּתוֹ, שֶׁהִסְתַּלַּקָה הַנְּבִיעָה מִן הַשִּׁכְיֵנָה הַתַּחְתּוֹנָה וּמִשֶּׁבַע הַדְּרָגוֹת שֶׁלָּהּ. לְאַחַר שִׁירְדוֹ לְשֵׁם, הִכַל עָלָה לְמִקּוּמוֹ, וְזֶהוּ סוּד וְקָם.

וְכֵּן הָיְתָה הַנְּבִיעָה שֶׁהִסְתַּלַּקָה מִמֶּנּוּ? הוּא שֶׁהִסְתַּלַּק עַד אֵין סוּף, שֶׁהוּא הַמְּזֵל הַעֲלִיּוֹן, שִׁירְד לוֹ ר' שֶׁהוּא הָאָבָא לְמִקּוּמוֹ, וְלְאַחַר כֵּן הַעֲלָה הָאָב כָּל בְּנָו לְמִקּוּמוֹ.

(שְׁהוּרִידִים שֶׁהוּא הָאָב לְבָנָו, וְאַחַר כֵּן עָלָה הָאָב מִבְּנָו לְמִקּוּמוֹ).

(כִּי זֶה מִיּוֹתֵר) (שֶׁהִיא הַשְּׁעָה שְׁעוּמְדָת לוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוּמְדָת לוֹ וְלֹא דְחוּקָה לוֹ הַשְּׁעָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהָ, כָּל הַדּוּחַק אֶת הַשְּׁעָה, הַשְּׁעָה דוּחַקְתּוֹ. וְהָרִי רַבִּי פְּדָת שְׁדַחְקָה לוֹ הַשְּׁעָה, אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: הָאֵם תִּרְצָה שְׁאַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם, וְאֶפְשֶׁר שֶׁתִּפְּל בְּשְׁעָה שֶׁל מְזוֹנוֹת? אָמַר לוֹ הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה: לְמָה כָּל זֶה? אָמַר לוֹ: זֶה סוּד גְּדוּל שְׁמַעֲתִי, שְׁאָדָם שֶׁבָּא בְּגִלְגוּל וְהִתְחַיֵּב לְרַבּוֹנוֹ לְפָנָי שֶׁיָּבֵא לְעוֹלָם, אִף עַל גַּב שִׁיעֲשֶׂה כְּמָה זְכוּיֹת, לֹא בְּזִכּוֹתוֹ הַדְּבָר תְּלוּי, שֶׁהָרִי מְזֵלוֹ גֵרַם לוֹ, וְכֵּן שְׁאָמַר הָאֵם תִּרְצָה שְׁאַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם וְאֶפְשֶׁר שֶׁתִּפְּל בְּשְׁעָה שֶׁל מְזוֹנוֹת - בְּיָדָי כֵּן שְׁמַעֲתִי, שֶׁלְּכָל צִדִּיק וְצִדִּיק יֵשׁ עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְזֶה

דְּסִלְקִין בְּמִטָּה שְׁנַיִם וְיִרְדוּ שֶׁבַע, אָמַר, וְדָא הָכִי אִיהוּ דְּאִינּוּן אָדָם וְחַיָּה, קִיָּן וְתְאוּמָתוֹ, הַבֵּל וְתִרְיָן תְּאוּמוֹתָיו, וְקִיָּן בְּגִין דְּהוּוּ לְהַבֵּל תִּרְיָן תְּאוּמוֹת וְלִיָּה לָא הָוָה אֵלָּא חַד, קִנְי לְהַבֵּל, וְדָא גָרִים לִיָּה פִי שֶׁבַע יְפוּל צִדִּיק וְקָם (מִשְׁלִי כִּד טז), דְּחַב בְּשִׁכְיֵנָתָא דְּאִיהוּ בַּת שֶׁבַע, וּבְגִין דָּא נִפְּל בְּשֶׁבַע, דְּאַתְתָּא גָרִים לָהּ מִיְתָה, וְדָא יִרְדָה דִּילִיָּה דְּנַחֲיִתָּת שִׁכְיֵנָתָא תַּתְּאָה מְאַתְרָהּ.

וְלִבְתֵּר דְּאַשְׁתְּרֵשׁ בָּהּ (ג"א) דְּאַשְׁתַּמֵּשׁ בְּהָאִי) אֵילָנָא, וְנַחֲיִת תְּמָן נְבִיעוֹ לְמַעַבְד אֵיבָא דְּאִיהוּ פְּרִיָה וְרִבְיָה, דָּא גָרִים אָדָם דְּאַתְבְּרִי בְּדִיוֹקְנֵיהָ, דְּאַסְתַּלַּק נְבִיעוֹ מִשִּׁכְיֵנָתָא תַּתְּאָה וּמִשֶּׁבַע דְּרָגִין דִּילָהּ, לְבְּתֵר דְּנַחֲיִתוֹ תְּמָן, כִּלְאָ סְלִיק לְאַתְרֵיהָ, וְרָזָא אִיהוּ וְקָם.

וְכֵּן הָוָה נְבִיעוֹ דְּאַסְתַּלַּק מִנֵּיהָ, ו' דְּאַסְתַּלַּק עַד אֵין סוּף דְּאִיהוּ מְזֵלָא עֲלָאָה, דְּנַחֲיִת לִיָּה ו' דְּאִיהוּ אָבָא לְאַתְרֵיהָ, וְלִבְתֵּר סְלִיק אָבָא כָּל בְּרִיָּה לְאַתְרֵיהָ. (ג"א) דְּנַחֲיִת לוֹן דְּאִיהוּ אָבָא לְבְּרִיָּה, וְלִבְתֵּר סְלִיק אָבָא מִבְּרִיָּה לְאַתְרֵיהָ).

(כִּל זֶה מִיּוֹתֵר) (דְּאִיהוּ שְׁעָתָא דְּקִיָּימָא לִיָּה וְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּקִיָּימָא לִיָּה וְלֹא דְחוּקָא לִיָּה שְׁעָתָא כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ כָּל הַדּוּחַק אֶת הַשְּׁעָה שְׁעָה דוּחַקְתּוֹ וְהָא רַבִּי פְּדָת דְּדְחִיקָא לִיָּה שְׁעָתָא אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִי בְּעִית דְּאַחְרִיב עֲלֵמָא וְאֶפְשֶׁר דְּנִפְּלָת בְּשְׁעָתָא דְּמִזּוּנֵי אָמַר לִיָּה בּוֹצִינָא קְרִישָׁא כּוּלִי הָאִי אִמְאִי אָמַר לִיָּה דָּא רָזָא רִבְרָבָא שְׁמַעְנָא דְּבֵר נִשׁ דְּאִתִּי בְּגִלְגוּלָא וְאַתְחַיֵּיב לְמִאֲרִיָּה קְדָם דִּיִּיתִי לְעֲלֵמָא אִף עַל גַּב דִּיעֵבִיד כְּמָה וְכוּן לֹאוּ בְּזִכּוֹתֵיהָ תְּלִיָּא מִלְתָּא דְּהָא מְזִילָה גָרִים לִיָּה וְכֵּן דְּאָמַר אִי בְּעִית דְּאַחְרִיב לְעֲלֵמָא וְאֶפְשֶׁר דְּנִפְּלָת בְּשְׁעָתָא דְּמִזּוּנֵי בּוּדָאִי הָכִי שְׁמַעְנָא דְּכָל צִדִּיקָא וְצִדִּיקָא אִית לִיָּה עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוֹ וְדָא גּוּפָא דְּבֵר נִשׁ דְּאַתְקִרִי עוֹלָם קָטָן וּבְגִין דָּא אָמַר אִי בְּעִית דְּאַחְרִיבִיהָ לְעֲלֵמָא וְאִיִּיתִי לִיָּה בְּגוּפָא אַחְרָא וְאֶפְשֶׁר דְּנִפְּלָת בְּשְׁעָתָא דְּמִזּוּנֵי אָמַר לִיָּה

גויף האדם שנקרא עולם קטן, ומשום זה אמר, האם תרצה שאחריב את העולם ואביא אותו בגויף אחר, ואפשר שתפל בשעה של מזונות? אמר לו: והרי כתוב, אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע והן כל אלה יפעל א"ל וכו' ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף. אמר לו: ודאי התגלה כאן סוד עליון, כמו שבארוהו בעלי המשנה אשתו דומה לגופו, ונמצא שהיא החיים שלו. זהו שכתוב ראה חיים עם אשה אשר אהבת, עץ חיים היא למחזיקים בה, והיא פרנסתו, זהו שכתוב ארץ אשר לא במספנות תאכל בה לחם וכו', וממנה בנים חיים ומזונות. ע"כ.

ובגנדר הגלגולים האלו, שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, שנוי כמו שהקדוש ברוך הוא, שבו נאמר הנה יהו"ה יוצא ממקומו, וכשיוצא, משתנה מדין לרחמים ומרחמים לדין, כמו שבארוהו בעלי המשנה, לא כשאני נכתב אני נקרא. בעולם הבא, שהוא מקומו, נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה. בעולם הזה נכתב ביהו"ה ונקרא באדנ"י. זה שנוי מקום מחוץ למקומו, שהוא העולם הבא. בעולם הבא אין שנוי, זהו שכתוב אני יהו"ה לא שנית, נכתב בשם יהו"ה ונקרא בשם יהו"ה, יהו"ה נקרא רחמים, מחוץ למקומו משתנה ונקרא אדנ"י ונקרא דין, וזה סוד עומד מכפס רחמים ויושב על כפס דין. שנוי השם זה מצפ"ץ, שהוא בא"ת ב"ש - יהו"ה. שנוי מעשה זה שבת, שצריך כל פלאחר יד, ובזמן שהוא פלאחר יד אין שם השתחויה, שנאמר בו כל הפורע פורע בברוך. השועל בזמנו, פלאחר יד אתעביד זנב,

והא פתיב (שמות כא י) אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע והן כל אלה יפעל א"ל וכו' ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף (שם). אמר ליה ודאי אתגלי הכא רזא עלאה כמה דאוקמוהו מארי מתניתין אשתו כגופו דמאי ואשתבח דאיהו חיים דיליה דרא הוא דכתיב (קהלת ט ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), (דף קא ע"א) ואיהו פרנסה דיליה דרא הוא דכתיב (דברים ח ט) ארץ אשר לא במספנות תאכל בה לחם וכו' ומינה בני חיי ומזוני ע"כ.

וְרַחֲבֵר אֵלַיִן גַּלְגּוּלִין שְׁנוּי מְקוֹם וְשְׁנוּי הַשֵּׁם וְשְׁנוּי מַעֲשֵׂה, שְׁנוּי מְקוֹם פְּגוּוֹנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (ישעיה כו כא) הִנֵּה יְהוָה יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ, וְכַד נִפְיֵק אֶשְׁתַּנִּי מְדִינָא לְרַחֲמֵי וּמְרַחֲמֵי לְדִינָא, כְּמָה דְּאִוקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין לֹא כְּשֹׂאֲנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא, בְּעוֹלָם הַבָּא דְּאִיהוּ אִתְרִיָּה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בִּיהו"ה, בְּעוֹלָם הַזֶּה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בְּאֲדִנ"י, דָּא שְׁנוּי מְקוֹם לְבָר מְאִתְרִיָּה, דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּאִתִּי, עֲלָמָא דְּאִתִּי לִית בֵּיהּ שְׁנוּיָא, הֵדָּא הוּא דְּכִתְיֵב (מלאכי ג ו) אֲנִי יְהוָה לֹא שְׁנִיתִי, נִכְתָּב בְּשֵׁם יְהוָה וְנִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה, אִתְקַרֵּי יְהוָה רַחֲמֵי, לְבָר מְאִתְרִיָּה אֶשְׁתַּנִּי וְאִתְקַרֵּי אֲדִנ"י וְאִתְקַרֵּי דִין, וְדָא רְזָא עוֹמֵד מִכְּפַס רַחֲמִים וְיוֹשֵׁב עַל כְּפַס דִּין.

שנוי השם דא מצפ"ץ, דאיהו בא"ת ב"ש יהו"ה, שנוי מעשה דא שבת, דצריך כל פלאחר יד, כל דאיהו צדיק, אחר יד דאיהו שכינתא, דא שנוי מעשה, ובזמנא דאיהו פלאחר יד לית תמן סגידו, דאיתמר ביה כל הפורע פורע בברוך, תעלא בעידניה סגיד ליה, דבזמנא דאיהו כלאחר יד אתעביד זנב, כל שהוא צדיק, אחר יד שהיא השכינה, זה שנוי מעשה, השתחויה, שנאמר בו כל הפורע פורע בברוך. השועל בזמנו, פלאחר יד אתעביד זנב,

יְד, נַעֲשֶׂה זָנָב, וְעַם כָּל זֶה שְׂאֵמֵר
כְּשֶׁהַשּׁוֹעֵל בְּזַמְנוֹ, הַשְּׁתַחֲוֶה לוֹ
בְּמִקְוֵמוֹ, אֲבָל מִחוּץ לְמִקְוֵמוֹ הָיִי
זָנָב לְאֲרִיּוֹת וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ
לְשׁוֹעֲלִים.

שְׁהָרִי צְדִיק גָּמֹר, אִף עַל גַּב
שְׂיֹרֵד מִדְּרָגָתוֹ וְנַעֲשֶׂה זָנָב
לְאֲרִיּוֹת, עָלָיו נֹאמֵר לֹא רֵאִיתִי
צְדִיק נֶעְזֵב, מִה זֶה הַזָּנָב שְׁלוֹ?
הַקּוֹץ הַהוּא שֶׁל הָאוֹת ד' מִן
אָח"ד, שְׁהִיא י' קִטְנָה, הַשְּׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, עָלָיו נֹאמֵר כִּי שֶׁבַע
יְפֹל צְדִיק וְקָם.

בֹּא וְרֵא, גִּלְגּוּל הָאוֹת ו' הוּא
שְׂיֹצֵא בְשַׁעְתּוֹ, שְׁעָלָיו נֹאמֵר מִזֵּל
שַׁעַת גֹּרֶם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּחַ אֵין מִזֵּל
יּוֹם גֹּרֶם אֵלֹא מִזֵּל שַׁעַת גֹּרֶם.
מִה פְּתוּב בְּאֲבָרָהֶם כְּשֶׁבֹא
בְּגִלְגּוּל? וַיִּשְׁכַּם אֲבָרָהֶם בְּבִקֵּר
אֵל הַמְּקוֹם. וּבִשְׂבִיל לְהַקְדִּים אֶת
יִצְחָק, מִה פְּתוּב בְּגִלְגּוּל? וַיִּצֵּא
יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשֹׁדָה לְפָנוֹת עָרֵב,
יֵצֵא אֵל הַשְּׁדָה, מִשּׁוּם שְׁנֹאמֵר בּוֹ
מִי יִתְנַנֵּי בַמְּדָבָר מְלוֹן אוֹרְחִים.
הָאֶחָד הַקְּדִים לְחַפֵּשׁ בָּהּ בְּבִקֵּר,
וְהַשְּׁנִי הַקְּדִים לְחַפֵּשׁ בָּהּ בְּעָרֵב.
מִה פְּתוּב בְּעֵקֶב? וַיִּפְגַּע בְּמִקְוֶם,
פָּגַע בָּהּ. אֲשֶׁרִי מִי שְׁפֹגַע כְּמוֹ
יֵעֻקֵב, שְׁעָלָיו נֹאמֵר וַיִּלָּן שָׁם,
וְאוֹתָהּ לִינָה הִיא לְוִיָּה, מִיָּד
שְׁפָגַשׁ בָּהּ, וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי
אֱלֹהִים, וְעַם כָּל זֶה שְׁפֹגַע בָּהּ,
הִיָּה שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וְלֹא הִתְאַחַד
עִמָּה עַד שֶׁבֹא בְעֵלָה, וְזֶהוּ וַיִּלָּן
שָׁם כִּי בֹא הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁבִשְׂבִילוֹ
וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא מִשֶּׁה
שֶׁבֹא בּוֹ בְּגִלְגּוּל רוּחוֹ שֶׁל מִשֶּׁה,
וּמִשּׁוּם זֶה יֵעֻקֵב וּמִשֶּׁה הָיִי
עוֹמְדִים בְּדִרְגָּה אַחַת בְּעַמּוּד
הָאֲמֻצָּעִי, אֲבָל זֶה בְּגוֹף וְזֶה
בְּנִשְׁמָה, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין הַשַּׁעַת
עוֹמְדָת לְכָל אָדָם, שְׁהִיא שְׂכִינָה
בְּלִי בְעֵלָה.

וְעַם כָּל דָּא דְאָמֵר תַּעֲלֵא בְּעַדְנִיָּה סְגִיד לִיָּה
בְּאֲתָרֶיהָ, אֲבָל חוּץ מֵאֲתָרֶיהָ הָיִי זָנָב לְאֲרִיּוֹת
וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ לְשׁוֹעֲלִים.

דְּהֵא צְדִיק גָּמֹר אִף עַל גַּב דְּנַחֲת מִדְּרָגָה
וְאֵתְעֵבִיד זָנָב לְאֲרִיּוֹת, עָלֶיהָ
אֲתָמֵר (תְּהִלִּים לוֹ כ"ח) לֹא רֵאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב, מֵאִי
זָנָב דִּילִיָּה הִיא קוֹצֵא דְאֵת ד' מִן אָח"ד
דְּאִיָּה י' זְעִירָא שְׂכִינְתָא תַּתָּא, עָלֶיהָ
אֲתָמֵר (מְשָׁלִי כ"ד טז) כִּי שֶׁבַע יְפֹל צְדִיק וְקָם.

תָּא חֲזִי גִלְגּוּל דְאֵת ו' אִיָּהוּ דְנַפִּיק בְּשַׁעְתִּיהָ,
דְּעָלֶיהָ אֲתָמֵר מִזֵּל שַׁעַת גֹּרֶם, כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ אֵין מִזֵּל יּוֹם גֹּרֶם אֵלֹא מִזֵּל שַׁעַת
גֹּרֶם, בְּאֲבָרָהֶם מִה פְּתוּב בִּיה פֶּד אֲתִיָּא
בְּגִלְגּוּלָא, (בְּרֵאשִׁית י"ט כ"ו) וַיִּשְׁכַּם אֲבָרָהֶם בְּבִקֵּר אֵל
הַמְּקוֹם, וּבְגִין לְאֲקַדְמָא לָהּ יִצְחָק מִה פְּתוּב
בִּיה בְּגִלְגּוּלָא, (שֵׁם כ"ד ט"ג) וַיִּצֵּא יִצְחָק לְשׁוּחַ
בְּשֹׁדָה לְפָנוֹת עָרֵב, נָפַק לְגַבָּהּ לְחַקְלָא, בְּגִין
דְּאֲתָמֵר בִּיה (יִרְמִיָּה ט ט"ז) מִי יִתְנַנֵּי בַמְּדָבָר מְלוֹן
אוֹרְחִים, חַד אֲקַדִּים לְפִשְׁפִּשָּׂא בָּהּ בְּצַפְרָא,
וְתַנְיָנָא לְפִשְׁפִּשָּׂא בָּהּ בְּרַמְשָׂא, יֵעֻקֵב מִה פְּתוּב
בִּיה (בְּרֵאשִׁית כ"ח י"א) וַיִּפְגַּע בְּמִקְוֶם, פָּגַע בָּהּ, זַכָּאָה
אִיָּהוּ מֵאֵן דְּפָגַע כְּגוֹן יֵעֻקֵב, דְּעָלֶיהָ
אֲתָמֵר (שֵׁם) וַיִּלָּן שָׁם, וְהִיא לִינָה הִיא לְוִיָּה,
מִיָּד דְּאֲעֲרַע בָּהּ (שֵׁם ל"ב ב') וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי
אֱלֹהִים, וְעַם כָּל דָּא דְּפָגַע בָּהּ הָוּה נָטִיר לָהּ,
וְלֹא אֲתַאחַד עִמָּה עַד דְּאֲתָא בְעֵלָה, וְדָא
אִיָּהוּ (שֵׁם כ"ח י"א) וַיִּלָּן שָׁם כִּי בֹא הַשֶּׁמֶשׁ, דְּבְגִינִיָּה
(שֵׁם ל"ב ל"ב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, דְּאִיָּהוּ מִשֶּׁה דְאֲתָא
בִּיה בְּגִלְגּוּלָא רוּחִיָּה דְמִשֶּׁה, וּבְגִין דָּא יֵעֻקֵב
וּמִשֶּׁה הָוּוּ קִיָּמִי בְּדִרְגָּא חֲדָא בְּעַמּוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, אֲבָל דָּא בְּגוֹפָא וְדָא בְּנִשְׁמָתָא,
וּבְגִין דָּא לִית שַׁעְתָּא קִיָּמָא לְכָל בַּר נִשׁ דְּאִיָּהּ
שְׂכִינְתָא בְּלֵא בְעֵלָה.

ומשום זה פשדחקה השעה לרפי פדת, ואמר אם תרצה שאחריב את העולם, ואפשר שתפל בשעה של מזונות, ואולי שתפל, מה זה ואולי? אלא ואולי אם רוצה הקדוש ברוך הוא שתפל בשעה של מזונות, שהרי אשתו עשתה, ואולי אם רוצה בעלה שהיה עומד מה שהיא עושה בלי רשות של בעלה.

וכגון זה אין השעה עומדת, שהיא השכינה, לאותו אדם, אלא אם יבא בגלגול באותו האיש של אותה שעה, וסוד הדבר - בזאת יבא אהרן אל הקדש, ובלי בעלה נאמר ואל יבא בכל עת אל הקדש, והזר הקרב יומת, ואין מיתה אלא עניות, והזר הזה אינו בזר אחר של מום זר, אלא זר מבעלה.

אשרי מי שפוגש בשעה שנבראה מששת ימי בראשית, שלכל נשמה יש עת וזמן בגלגול, כמו שאמר קהלת לפל זמן ועת לכל חפץ פחת השמים, וזו שכינה פחתונה שהיא זמן ועת לכל ספירה וספירה ולכל גלגול וגלגול, והיא עדין ועדנים וחצי עדין. עדין של כל העדנים? יפה, אבל מה זה וחצי עדין? אלא כמו פלג המנחה, בשמאל נחלקת לדין ובמיזן לרחמים, ונשלמת בעמוד האמצעי, וכשנחלקת למיזן ולשמאל נאמר בה לאסתר מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, והוא כ"ח יהו"ה, חצי שלמה יד ימין, וחצי שלמה יד שמאל, וכנגד שניהם הזכיר בה קהלת עשרים ושמונה פעמים עת. זהו שכתוב עת ללדת ועת למות עת לטעת וכו', והן ארבע עשרה ארבע עשרה, יד ימין ורחמים: ללדת, לטעת, לרפוא, לבנות, לשחוק, לרקוד, פנוס

ובגין דא פד דחיקת ליה שעפתא לרפי פדת, ואמר אי בעית דאחרביה לעלמא ואפשר דנפלת בשעתא דמזוני, ואולי דנפלת מאי ואולי, אלא ואולי אי בעי קודשא בריך הוא דנפלת בשעתא דמזוני, דהא אתתיה עביד, ואולי אי בעי בעלה דהוי קיימא מה דאיהי עבידת בלא רשותא דבעלה.

וכגוןא דא לית שעפתא קיימא דאיהי שכינתא ליהוא בר נש, אלא אם ייתי בגלגולא בהוא בר נש דההיא שעפתא, ורזא דמלה (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, ובלא בעלה אתמר (שם ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש (במדבר א נא), והזר הקרב יומת, ולית מיתה אלא עניותא, והאי זר לאו בזר אחרא דמום זר, אלא זר מבעלה.

זבאה מאן דאייערע בשעתא דאתברי משית ימי בראשית, דכל נשמתא אית לה עת וזמן בגלגולא, כמה דאמר קהלת (קהלת א) לכל זמן ועת לכל חפץ פחת השמים, ודא שכינתא תתאה דאיהי זמן ועדין לכל ספירה וספירה, ולכל גלגולא וגלגולא, ואיהי עדין ועדנים ופלג עידן, עידן דכל עדנים שפיר, מאי ופלג עידן, אלא כגון פלג המנחה, בשמאלא אתפלגת לדינא, ובמינא לרחמי, בעמודא דאמצעיתא אשתלימת, וכד אתפליגת בימינא ושמאלא אתמר בה לאסתר (אסתר ה ג) מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, ואיהו כ"ח יהו"ה, פלגו דילה יד ימין, ופלגו דילה יד שמאל, ולקבל תרוייהו אדפר קהלת בה כ"ח זמנין עת. (דף קא ע"ב) הדא הוא דכתיב (קהלת ג) עת ללדת ועת למות עת לטעת וכו', ואינון י"ד י"ד, יד ימינא רחמי, ללדת לטעת לרפוא לבנות לשחוק לרקוד פנוס

אֲבָנִים, לְחִבּוּק, לְבִקֵּשׁ לְשִׁמּוֹר, לְתַפּוֹר, לְדַבֵּר, לְאַהֵב שְׁלוֹם. יד שְׁמַאל לְדוֹן דִּין: לְמוֹת, לְעִקּוֹר, לְהַרְוֵג, לְפָרוֹץ, לְכַפּוֹת, סְפוּד, לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים, לְרַחֵק, לְאֵבֵד, לְהַשְׁלִיךְ, לְקַרְוֵעַ, לְחַשׂוֹת, לְשִׁנְא, מְלַחֵמָה. יד יָמִין הִיא פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, שְׁכַתוֹב וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּיַד רַמָּה, יְמִינָךְ יְהוּ"ה נְאֻדְרֵי בַּכַּח, יד יָמִין - רַחֲמִים, יד שְׁמַאל - דִּין, שְׁכַתוֹב הֵנָּה יד יְהוּ"ה הוֹנָה, יד יְהוּ"ה הֵיטָה בָּם לְהַמֵּם.

וּמִשׁוּם זֶה יֵשׁ עֵת רְצוֹן, וְנֶאֱמַר בָּהּ בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ, וְיֵשׁ עֵת שֶׁל דִּין שְׁנֶאֱמַר בָּהּ וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקִּדְשׁ, וּמִשׁוּם זֶה הֵם עֹשְׂרִים וּשְׁמוֹנֵה יָמִים שֶׁל הַלְּבָנָה, אַרְבַּעַת עֶשֶׂר יָמִים הִיא שְׁלֵמָה, וְאַרְבַּעַת עֶשֶׂר חֲסֵרָה, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּיָמֵי הַשְּׁלֵמוֹת הוּא שְׁלֵם בְּכִנּוּיָם בְּחַיִּים וּבְעֶשֶׂר, בְּמִזְוֹנוֹת בְּשִׁמְחָה בְּשִׁלְוָה בְּבִנְיָן, בְּכָל אַרְבַּע עֶשֶׂר עֲתוֹת - טוֹב, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּזָמַן שֶׁהִיא חֲסֵרָה בְּכָל אַרְבַּעַת עֶשֶׂר יָמִים אֱלוֹ, הוּא חֲסֵר בְּכָלֵם, הוּא עֲנִי מִסְכֵּן, בְּלֵי מִזְוֹנוֹת וּבְלֵי חַיִּים, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּאֻמְצָע, יִהְיֶה בִּינוּנִי.

וְכֵן זֶה מִי גוֹרֵם שְׁנוֹלֵד בְּרֹאשׁ אוֹ בְּסוֹף אוֹ בְּאֻמְצָע? זֶה גִּלְגּוּלוֹ שֶׁמְחִיב אוֹתוֹ, (וּמִי גוֹרֵם זֶה שְׁנוֹלֵד שָׁם? מִשׁוּם שְׁמֻלּוֹ גֵּרֵם שֶׁהַמְּחִיב מְלַמְּעֵלָה) לְפָנָי שְׂבָא לְעוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר לְרַבֵּי פֶדֶת, שָׂאֵם תִּרְצָה שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם? (וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּחֶסֶר הַלְּבָנָה בְּכָל אַרְבַּעַת עֶשֶׂר הַיָּמִים, הוּא חֲסֵר, שְׁמֻלּוֹ גוֹרֵם, וְלֹאֲדָם הַזֶּה קָשִׁים לוֹ מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף) (אֲפָשֶׁר שֶׁתַּפֵּל בְּשַׁעַת מִזְוֹנוֹת, שְׂלֹאֲדָם הַזֶּה שְׁנוֹלֵד בִּי"ד שְׁמַאל, קָשִׁים מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף, שְׁמֻלּוֹ הַנְּשֻׁמָה - תּוֹרָה, מִזְוֵן הַגּוֹף - לְחָם. בֵּין הַזֶּה וּבֵין הַזֶּה קָשִׁים מִזְוֹנוֹתָיו, מִשׁוּם שֶׁהֵם מִצַּד הַדִּין שְׁנִבְרָא בְּדִין שֶׁהוּא אֲדֻנִי, וּמִי שְׁנִבְרָא

אֲבָנִים לְחִבּוּק לְבִקֵּשׁ לְשִׁמּוֹר לְתַפּוֹר לְדַבֵּר לְאַהֵב שְׁלוֹם. יד שְׁמַאלָא דִּינָא לְמִדֵּן, לְמוֹת לְעִקּוֹר לְהַרְוֵג לְפָרוֹץ לְכַפּוֹת סְפוּד לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים לְרַחֵק לְאֵבֵד לְהַשְׁלִיךְ לְקַרְוֵעַ לְחַשׂוֹת לְשִׁנְא מְלַחֵמָה, יד יְמִינָא אִיהִי פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת יד ח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רַמָּה, (שֵׁם טו ו) יְמִינָךְ יְהוּ"ה נְאֻדְרֵי בַּכַּח, יד יְמִינָא רַחֲמֵי. יד שְׁמַאלָא דִּינָא, דְּכַתִּיב (שֵׁם ט א) הֵנָּה יד יְהוּ"ה הוֹיָה, (דְּבָרִים ב טו) יד יְהוּ"ה הֵיטָה בָּם לְהַמֵּם.

וּבְנִין דָּא אֵית עֵת רְצוֹן וְאַתְמַר בָּהּ (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ, וְאֵית עֵת דִּינָא דְאַתְמַר בָּהּ (שֵׁם ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקִּדְשׁ, וּבְנִין דָּא אֵינוֹן כ"ח יוֹמֵי דְסִיְהֵרָא, י"ד יוֹמִין אִיהִי שְׁלִימְתָא, וְי"ד חֲסֵרָה, וּמִאֵן דְאַתְיִילִיד בְּיוֹמֵי שְׁלִימוֹתָא אִיהוּ שְׁלִים בְּבִנְיָן בְּחַיִּי וּבְעוֹתָרָא בְּמִזְוִנֵי בְּחִדּוֹה בְּשִׁלְוָה בְּבִנְיָנָא, בְּכָל י"ד עֲתוֹת טב. וּמִאֵן דְאַתְיִילִיד בְּזָמַנָא דְאִיהִי חֲסֵרָה, בְּכָל י"ד יוֹמִין אֵלִין אִיהוּ חֲסֵר בְּכִלְהוּ, אִיהוּ עֲנִיָא מִסְכֵּנָא בְּלֵא מִזְוִנֵי וּבְלֵא חַיִּי. וּמִאֵן דְאַתְיִילִיד בְּאֻמְצָעִיתָא יְהֵא בִּינוּנֵי וְכֵן דָּא מָאֵן גֵּרִים דְאַתְיִילִיד בְּרִישָׁא אוֹ בְּסוֹפָא אוֹ בְּאֻמְצָעִיתָא, דָּא גִלְגּוּל דִּילִיָה דְמְחִיב לִיָה, (וּמִאֵן גֵּרֵם דָּא דְאַתְיִילִיד תַּמָּן בְּגִין דְּמִזְוִלִיָה גֵּרִים דְאַתְחִיב מְלַעֲלֵא) קָדָם דְאַתְיִיא לְעֵלְמָא, וּבְגִין דָּא אָמַר לְרַבֵּי פֶדֶת דָּאי בְּעֵי דְאַחְרִיב לְעֵלְמָא וְכו', (וּמִאֵן דְאַתְיִילִיד בְּחֶסֶרָא דְסִיְהֵרָא בְּכָל י"ד יוֹמִין אִיהוּ חֲסֵר דְּמִזְוִלִיָה גֵּרִים וְלְהֵא בְּרֵשׁ קָשִׁין לוֹ מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף), (ג"א אֲפָשֶׁר דְּנִפְלֵת בְּשַׁעַתָּא דְּמִזְוֹנָא, לְהֵא בְּרֵשׁ דְאַתְיִילִיד בִּי"ד שְׁמַאלָא קָשִׁין מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף, דְּמִזְוֹנָא דְנִשְׁמָתָא אוֹרִייתָא, מִזְוֹנָא דְגּוֹפָא נְהֵמָא, בֵּין בְּהֵא וּבֵין בְּהֵא קָשִׁין מִזְוֹנוֹתָיו), בְּגִין דְאֵינוֹן מִסְטָרָא דִּינָא דְאַתְבְּרֵי בְּדִינָא דְאִיהוּ אֲדֻנִי, וּמִאֵן דְאַתְבְּרֵי בְּרַחֲמֵי

בְּרַחֲמִים שְׁהוּא יְהוּה, אֵין מְזוֹנְתִיו קְשִׁים, וּמְזוֹן הַנְּשֻׁמָּה - תּוֹרָה, מְזוֹן הַגּוֹף - לְחֵם מִחֻמְשַׁת הַמִּינִים.

וְכוּי שְׁהוּא מְצַד שֶׁל אָדָם שְׁהוּא יו"ד ה"א וּרְאוּ ה"א, נֶאֱמַר בּו וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וְכוּי, שׁוּלֵט בְּכָל כְּמוֹ שְׁנִבְרָא בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ וּבָיִם, וְעֲלִיו נֶאֱמַר מַה שְׁהִיָּה כְּבֹר הוּא, מַה שְׁהִיָּה קְדָם שְׁיָבֵא לְעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ, כְּבֹר הוּא מְחִיב לְהִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר בְּטָרָם אֶצְרֵךְ בְּבִטָּן יְדַעְתִּיד. וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת כְּבֹר הִיָּה, וְאֲשֶׁר הוּא לְהִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּבֹר הוּא מְחִיב לְהִיּוֹת קְדָם שְׁיָבֵא לְעוֹלָם לְכַאן בְּגִלְגּוּל.

וְהַאֲרַחֲוּם יְבַקֵּשׁ אֶת נִרְדָּף, זֶה הֶבֶל שְׁהוּא נִרְדָּף מִקִּינ, וְקָם קִינ וְהִרְגֵּ אֹתוֹ, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְיָקָם קִינ אֶל הֶבֶל אַחִיו וַיְהַרְגֵהוּ, וְיָקָם וַדַּאי, שְׁהִיָּה הֶבֶל עֲלִיו, וְקָם קִינ וַיְהַרְגֵהוּ. קִינ נִקְרָא עַל שֵׁם שְׁקָנָא לְאַחִיו, מְשׁוּם שְׁרָאָה כְּבוֹדוֹ וְכַחוֹ לְמַעְלָה, שְׁקָרְבָנוּ הַתַּעֲלָה לְמִקּוּם שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים, שְׁנֶאֱמַר בּו וְעֵתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב וְכוּי, וְקָרְבָנוּ הִיָּה מִבְּכוֹרוֹת צֶאֱנוּ וְהַתְּקַבֵּל לוֹ בְּרַצוֹן.

אָמַר לוּ, אִם כֵּן שְׁקָרְבָנוּ הַתְּקַבֵּל, לְמַה נִּתֵּן כַּח לְקִינ לְהַרְגוֹ? (בגלל זה יש הבל אשר נעשה על הארץ וגומר, למה?) אָמַר לוּ, כְּאֵין וַדַּאי יֵשׁ סוּד עֲלִיוֹן, שְׁהוּא הִיָּה בְּדַרְגָּה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שְׁחֻטָּא בּו, וּבְמַה שְׁחֻטָּא בּו קֶבֶל עֲנָשׁוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְאוֹתוֹ קָרְבָן שְׁהַתְּקַבֵּל מִמְּנוּ, נִצַּל מְעַנְשׁ שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם, שְׁשָׁנֵי עֲנָשִׁים הִיָּה מְחִיב, אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב פִּי בְיוֹם אֶכְלֵךְ מִמְּנוּ מוֹת תָּמוּת.

דְּאִיהוּ יְהוּה, לְאוּ אֵינוֹן קְשִׁין מְזוֹנְתִיו, וּמְזוֹנָא דְנִשְׁמַתָּא אוֹרִיִּיתָא, מְזוֹנָא דְגּוּפָא נִהְמָא מִחֻמְשַׁת הַמִּינִין.

וְכַאן דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְאָדָם דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וּרְאוּ ה"א, אֶתְמַר בֵּיה (בראשית א כו) וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וְכוּי, בְּכֻלָּא שְׁלִיט כְּמַה דְּאֶתְבְּרִי בְּשָׂמִיא וּבְאֶרְעָא וּבְיָמָא, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (קהלת ג טו) מַה שְׁהִיָּה כְּבֹר הוּא, מַה שְׁהִיָּה קְדָם דֵּיִיִּתִי לְהֵאֵי עֲלָמָא, כְּמַה דְּאֶתְ אָמַר (שם א ט) אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ, כְּבֹר הוּא מְחִוּיִב לְמַהוּי בְּהֵאֵי עֲלָמָא, כְּמַה דְּאֶתְ אָמַר (ירמיה א ה) בְּטָרָם אֶצְרֵךְ בְּבִטָּן יְדַעְתִּיד, וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת כְּבֹר הִיָּה (קהלת ג טו), וְאֲשֶׁר אִיהוּ לְמִיָּהוּי בְּהֵאֵי עֲלָמָא, כְּבֹר הוּא מְחִוּיִב לְמִיָּהוּי קְדָם דֵּיִיִּתִי לְעֲלָמָא הֶכָּא בְּגִלְגּוּלָא.

וְהַאֲרַחֲוּם יְבַקֵּשׁ אֶת נִרְדָּף (שם), זֶה הֶבֶל דְּאִיהוּ נִרְדָּף מִקִּינ, וְקָם קִינ וְקִטַּל לִיָּה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בראשית ד ח) וְיָקָם קִינ אֶל הֶבֶל אַחִיו וַיְהַרְגֵהוּ, וְיָקָם וַדַּאי, דִּהְוָה הֶבֶל עֲלִיָּה, וְקָם קִינ וַיְהַרְגֵהוּ, קִינ אֶתְקָרִי עַל שֵׁם דְּקָנִי עַל אַחֵוָה, בְּגִין דִּחְזָא יְקָרִיָּה וְתוֹקְפִיָּה לְעִילָא, דְּקָרְבָנִיָּה אֶסְתַּלַּק לְאַתֵּר דַּעֲתִיק יוֹמִין, דְּאֶתְמַר בֵּיה (דניאל ז ט) וְעֵתִיק יוֹמִין יְתִיב וְכוּי, וְקָרְבָנִיָּה הָוָה מִבְּכוֹרוֹת צֶאֱנוּ, וְאֶתְקַבֵּל לִיָּה בְּרַצוֹא.

אָמַר לִיָּה, אִם כֵּן דְּקָרְבָנָא דִּילִיָּה אֶתְקַבֵּל, אֲמַאי אֶתְיָהִיב חִילָא לְקִינ לְמִקְטָלִיָּה, (בגין דא יש הבל אשר נעשה על הארץ וגומר (קהלת ח יד) אֲמַאי.) אָמַר לִיָּה הֶכָּא וַדַּאי רַזָּא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ הָוָה דְּרַגָּא דַּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע דְּחָאב בֵּיה, וּבְמַה דְּחָאב בֵּיה קֶבֶל עֲנָשִׁיָּה בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וּבְהֵוּא קָרְבָנָא דְּאֶתְקַבֵּל מִנִּיָּה אֶשְׁתַּזִּיב מְעַנְשָׁא דִּהְוּא עֲלָמָא, דְּתָרִי עֲנָשִׁי הָוָה מְחִוּיִב חַד לְעִילָא וְחַד לְתַתָּא,

אמר לו, והרי אדם היה שחטא בעץ הזה? אמר לו, מעשה אביו היה לו ומת. אמר לו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות כתוב. אמר לו, באותו היום הציץ ומת. אמר רבי שמעון: בשביל זה כתוב יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, וכאן נרמז צדיק ורע לו רשע וטוב לו. צדיק ורע לו כאן נרמז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, וזה הסוד של צדיק שקורה לו כמעשה הרשעים, לא שהוא רשע ולא בן רשע, אלא כמעשה הרשעים, שחטא כמעשה הרשעים, שהם סמא"ל ונחש, קרה לו מעשה שלקחם, וזהו הסוד של פקד עון אבות על בנים, משום שמעשה אבותיהם בידיהם, זה גרם להכל מיתה, ומת בלי בן, ומשום זה הלך בגלגול. שיי"ן של משה הוא ש"ת, משם הרויח שיי"ן (ש"ת), זהו שכתוב כי שת לי אלהי"ם ורע אחר פחת הכל כי הרגו קין, פחת הכל ודאי, שהכל רכב עליו, ונעשה שת הרפכה לו, והיא הסיום של אלפא ביתא, ומשום זה פחת הכל.

הכל הלב, ועליו נאמר הלב רואה, והוא ה' ממש, והלב הוא לשמאל, שהוא אלהי"ם, הלב מכין, והוא סתר הבנין ונפלה בגלגול, ומשום זה ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהי"ם, משום ששם היה שחטא באלהי"ם, שהוא אלהי"ם של מעשה בראשית, וזהו שחטא כמעשה. לפת אש, פת המלך שחטא בה, והתבייש, כסה אותו בשלו (בכח) בשת, ומה שהיה שת,

הדא הוא דכתיב (בראשית ב יז) כי ביום אכלך ממנו מות תמות. (דף קב ע"א) אמר ליה, והא אדם הוה דחאב בהאי אילנא, אמר ליה עובדא דאבוה הוה ליה ומת, אמר ליה כי ביום אכלך ממנו כתיב, אמר ליה בההוא יום הציץ ומת. אמר רבי שמעון בגין דא כתיב (קהלת ח יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, והכא אתרמיז צדיק ורע לו רשע וטוב לו, צדיק ורע לו הכא אתרמיז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, ודא רזא דצדיק דאערע ליה כמעשה הרשעים, לאו דאיהו רשע ולאו בן רשע אלא כמעשה הרשעים דחב בעובדא דחייביא, דאינון סמא"ל ונחש, אירע ליה עובדא דלהון, והאי איהו רזא פוקד עון אבות על בנים (שמות כ

ה). בגין דמעשה אבותיהם בידיהם, דא גרים להכל מיתה, ומת בלא בן, ובגין דא אזיל בגלגולא, שיי"ן דמשה איהו ש"ת מתמן רווח שיי"ן (ס"א ש"ת), הדא הוא דכתיב (בראשית ד כה) כי שת לי אלהי"ם ורע אחר פחת הכל כי הרגו קין, פחת הכל ודאי, דהכל רכיב עליה, ואתעביד שת הרפכה ליה, ואיהי סיומא דאלפא ביתא, ובגין דא פחת הכל. הבל הלב, ועליה אתמר הלב רואה, ואיהו ה' ממש, והלב איהו לשמאלא דאיהו אלהי"ם, הלב מבין, ואיהו סתיר בניינא ונפלת בגיניה, ובגין דא ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהי"ם (שמות ג ו), בגין דתמן הוה דחב באלהי"ם, דאיהו אלהי"ם דעובדא דבראשית, ודא איהו דחב כמעשה, לפת אש ברטא דמלפא דחב ביה, ואתבייש כפי ליה בדיליה (ס"א בחיליה) בשת, ומה דהוה שת אתחבר עמיה ב' ואתעביד בשת,

בדיליה (ס"א בחיליה) בשת, ומה דהוה שת אתחבר עמיה ב' ואתעביד בשת,

התחבר עמו ב' ונעשה בש"ת, וזהו יר"א בש"ת. ועוד שת בא"ת כ"ש הם אב, ש"ת לאחר שזכה באות יו"ד, ברא שית, והיא יו"ד שנאמר בה יהו"ה קנני ראשית דרכו, שהיא עשרה דורות, והשיב אותה למקומה, נקראת בראשית, ומשם זכה לתורה שנתנה על ידו.

והרי זהו היא מיעקב וי' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, שי"ן ממשוה היא משת, שם הרויח אותה, וכשהלך לשם הרויח שם שתי אותיות ש"ם, וכשהלך עשרה דורות עד אברהם, הרויח שם ה' שלו, ונקרא מש"ה, וסוד הדבר - מולך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם, ובה הוציא את בניו מן הגלות, ובה הפה את המצרים. זהו שפתוב הנה יד יהו"ה הויה, ה' חמש אצבעות, ובה בקע את הים, וזהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד להיות בוקע את ים התורה מימין. אותו הזמן, מה שהיה לשמאל בלב היה הבל, שהוא הלב, הבל התעלה לימין, ומשם עלה למח שהוא חכמה, שהרי הלב הוא האם העליונה, שעליה נאמר הלב מבין, ולאחר כך ירד על הארץ להוריד תורה על הארץ. ומשום זה יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, זה אדם והבל, שנה חטא במחשבה ובמעשה, וזה חטא במחשבה ובמעשה, במחשבה היא י', עליה נאמר וינסו אותי זה עשר פעמים, ומשום זה, כשבא אדם בגלגול באברהם, התנסה בו בעשרה נסיונות, ומשום שחטא במעשה כשהתגלגל ביצחק, נתנסה במעשה. באברהם נתנסה במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כולל

ודא איהו יר"א בש"ת, ועוד שת בא"ת ב"ש אינון אב, ש"ת לבתר דזכה באת יו"ד, ברא שית, ואיהי יו"ד דאתמר ביה (משלי ח כה) יהו"ה קנני ראשית דרכו, דאיהי עשרה דורות, ותב לה לאתרה, אתקרי בראשית, ומתמן זכה לאורייתא דאתיהיבת על ידיה.

והאי י' איהי מיעקב וי' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, שי"ן ממשוה איהי משת תמן רווח לה, וכד אזל לשם רווח תמן תרין אתוון ש"ם, וכד אזל עשרה דורות עד אברהם תמן רווח ה' דיליה, ואתקרי מש"ה, ורזא דמלה מולך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם (ישעיה סג יב). ובה אפיק לבנוי מגלותא, ובה מחא למצראי, הדא הוא דכתיב (שמות ט א) הנה יד יהו"ה הויה, ה' חמש אצבעין, ובה בקע ימא, ודא איהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד למהוי בוקע ימא דאורייתא מימינא, ההוא זמנא מה דהוה לשמאלא בלבא הוה הבל דאיהו הלב, הבל אסתלק לימינא, ומתמן סליק למוחא דאיהו חכמה, דהא לבא איהו אימא עלאה, עלה אתמר הלב מבין, ולבתר נחית על ארעא לנחתא אורייתא על ארעא.

ובגין דא יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, דא אדם והבל, דדא חב במחשבה ובעובדא, ודא חאב במחשבה ובעובדא, במחשבה איהי י', עליה אתמר (כמדבר יד כב) וינסו אותי זה עשר פעמים, ובגין דא כד אתא אדם בגלגול באברהם, אתנסי ביה בעשר נסיונין, ובגין דחאב במעשה כד אתגלגל ביצחק נתנסה במעשה, באברהם נתנסה במחשבה, וביצחק במעשה, וביצחק במעשה, יעקב כולל

במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כליל תרוייהו, מסטרא דיצחק קרא ליה יעקב, מסטרא דאברהם דתמן מחשבה קרא ליה ישראל, דאבא אתגלגל באברהם דאיהו לימינא, ואמא ביצחק דאיהו לשמאלא, יעקב בגין דאיהו כליל תרוייהו אבא ואמא, אתמר ביה ישראל עלה במחשבה בכתר עליון דאיהו מחשבה סתימא, וכד אתא אדם אצטרף באברהם, ואתפשטו שרשוי בארעא, ורזא דמלה (משלי יז) מצרף לכסף וכור לזהב (משלי יז) , מצרף לכסף דא אברהם, וכור לזהב (דף קב ע"ב) דא יצחק, ובוחן לבות יהו"ה (שם) דא יעקב, לית ספירה דלא אתגלגל אדם עלאה, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, פ"ח מ"ה חכמה ודאי, בגין לצרפא וללבנא לאדם דברא בדיוקניה לתתא, ואציל ביה אצילותיה, וכל טרחא דלעילא לא הוה באדם אלא בגין אצילות דאדם דלעילא, דדא בדא תליא.

אמר רבי אלעזר אם פן מאי וישוב לימי עלומיו (איוב לג כה) (ובגין דא ישראל עלה במחשבה, אמר ליה מנלן דאברהם תמן במחשבה, אמר ליה לאו למננא תקינו מארי מתניתין הרוצה להחכים ידרים דאיהי חכמה ואיהי מחשבה, באברהם אתלבן אדם, וביצחק אצטרף, ורזא דמלה מצרף לכסף וכור לזהב, מצרף לכסף דא אברהם, וכור לזהב דא יצחק, ובוחן לבות יהו"ה דא יעקב, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר (שם כט), אמר ליה אם פן מאי וישוב לימי עלומיו).

אמר ליה לאילנא דהוה קשיש יומין ואתייבשו ענפין דיליה, קציצו ליה ואצמח בשרשוי, דקמו מניה ענפין חדתיין פקדמיתא, פגוונא דהוה בעולמוי, ודא איהו וישוב לימי עלומיו, ודא הוה חלמא דחזא נבוכדנצר בחלמיה, אילנא רבא ותקיף (דניאל ד ט), ובסוף חלמיה הוה אמר (שם יא) גדיו אילנא

את שניהם. מהצד של יצחק קרא לו יעקב, ומהצד של אברהם, ששם המחשבה, קרא לו ישראל, שהאב התגלגל באברהם שהוא לימין, והאם ביצחק שהוא לשמאל, ויעקב משום שהוא כולל את שניהם, את האב ואת האם, נאמר בו ישראל עלה במחשבה בכתר עליון, שהוא המחשבה הסתומה, וכשבא אדם, הצטרף באברהם, והתפשטו שרשיו בארץ, וסוד הדבר - מצרף לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור לזהב - זה יצחק, ובוחן לבות יהו"ה - זה יעקב, אין ספירה שלא התגלגל אדם עליון, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, פ"ח מ"ה, חכמה ודאי, כדי לצרף וללבן את האדם שברא בדמותו למטה והאציל בו את אצילותו, וכל הטרחה שלמעלה לא היתה באדם אלא בגלל האצילות שלמעלה, שזה תלוי בזה.

אמר רבי אלעזר: אם פן, מה זה וישוב לימי עלומיו, (ומשום זה ישראל עלה במחשבה? אמר לו: מנין לנו שאברהם שם במחשבה? אמר לו: לא לחנם תקנו בעלי המשנה הרוצה להחכים ידרים, שהיא חכמה והיא מחשבה, באברהם התלבן אדם, וביצחק הצטרף, וסוד הדבר - מצרף לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור לזהב - זה יצחק, ובוחן לבות יהו"ה - זה יעקב, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר. אמר לו: אם פן, מה זה וישוב לימי עלומיו?).

אמר לו: לאילן קשיש ימים והתיבשו ענפיו, קציצו אותו והצמיח בשרשיו, שקמו ממנו ענפים חדשים פבראשונה, כמו שהיה בעלומיו, וזהו וישוב לימי עלומיו, וזה היה החלום שראה נבוכדנצר בחלומו, עץ גדול ותקיף, ובסוף חלמו היה אומר גדיו האילן וקציצו את ענפיו,

ואחר אמר, ברם עקר שרשיו
בארץ השאירו, ואין אילן כאן
אלא אדם עליון, שנאמר בו כי
האדם עץ השדה, ואת העץ הזה
נטע הקדוש ברנך הוא בכמה
דורות ולא הצליח.

עד שנטע אותו בארץ ישראל,
והרכיב אותו בשלשת האבות
והצליח שם, ומשום זה הן כל
אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם
גבר. מיד שהצליח שם ואחז שם,
התפשטו שרשיו על הארץ,
שהיא השכינה, והתעלו ענפים
בכל הרקיעים ובכל המרפבות
של הנשמות והמלאכים וחיות
ושרפים ואופנים, עד שחזר
בבראשונה (עד אין סוף), והרי
פרשה שעץ החיים מהלך ת"ק
שנה, גדול האילן ותקיף ורומו
מגיע לשמים, וחזותו לסוף כל
הארץ, תחתיו תצלל כל חית
הבר, ובענפיו ידורו צפרי
השמים, שהם נשמות קדושות,
וממנו יזון כל בשר.

והרכיב אותו עד אלה דור, כמו
שהשכינה שהיא עולה לאלה דור
בעשר ספירות, שבהם עולה עשר
פעמים מאה, עד שעולה בהם
לאלה דור, ומיד שהצליח האילן
בארץ, ירד האילן מלמעלה,
שרשיו בארץ שהיא השכינה,
והתגדלו שם ענפיו עד אין סוף,
והתפשטו בה שרשיו עד אין
תכלית. באותו זמן התגדל האילן
כמו מקדם, זהו שכתוב גדול
האילן ותקיף, ורומו מגיע
לשמים, וחזותו לסוף כל הארץ,
וממנו יזון כל בשר. כל בני האדם
שלמטה. באותו זמן התגדל
האילן כמו מקדם, זהו שכתוב
גדול האילן ותקיף וכו'. חית הבר
אלו חיות הקדש, צפרי השמים
אלו הנשמות, וממנו יזון כל בשר
למטה, שבזמן שחטא אדם והיה מקצץ בנטיעות, כבכול עקר ומלאכים ושרפים

וקציצו ענפיהי, ולכתר אמר (שם יב) ברם עקר
שרשוהי בארעא שבוקו, ולית אילן הָכָא אֵלָא
אָדָם עֲלָאָה, דַּאֲתַמַּר בֵּיה (דברים כ יט) כִּי הָאָדָם
עֵץ הַשָּׂדֶה, וְהָאֵי אֵילָנָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
אֲנִטַּע לֵיה בְּכַמָּה דְרִין וְלֹא אֲצַלַּח.

(עד דנטע ליה בארעא דישראל, וארכיב ליה בתלת אבהו ואצלח
תמן, ובגין דא הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר,
מיד דאצלח תמן ואחיד תמן, אתפשטו שרשיו על ארעא דאיהו
שכינתא, ואסתלקו ענפיו בכל רקיעו, ובכל מרכבין דגשמתין
ומלאכיא וחיוון ושרפים ואופנים, עד דאתחזר בקדמיתא (ס"א
עד אין סוף), והא אוקמוה עץ החיים מהלך ת"ק שנה, (דניאל ד
ט) רבא אילנא ותקיף ורומיה ימטו לשמיא, וחזותיה לסוף כל
ארעא, תחותיה תצלל כל חיות ברא, ובענפיו ידורו צפרי שמיא,
דאינון נשמתין קדישין, ומניה יתון כל בשרא).

וארכיב ליה עד אלה דור, כגוונא דשכינתא
דאיהי סליקת לאלה דור בעשר
ספירן, דבהון סליקא עשר זמנין מאה, עד
דסליקת בהון לאלה דור, ומיד דאצלח אילנא
בארעא נחית אילנא מלעילא, שרשוי בארעא
דאיהי שכינתא, ואתרביאו תמן ענפוי עד אין
סוף, ואתפשטו בה שרשוי עד אין תכלית,
בההוא זמנא אתרבי אילנא כמלקדמין, הדא
הוא דכתיב רבא אילנא ותקיף ורומיה מטי
לשמיא, וחזותיה לסוף כל ארעא, ומניה יתון
כל בשרא, כל בני אדם דלתתא, בההוא זמנא
אתרבי אילנא כמלקדמין, הדא הוא דכתיב
רבא אילנא ותקיף וכו', חיות ברא אלין חיות
הקדש, צפרי שמיא אלין נשמתין, ומניה יתון
כל בשרא לתתא. דבזמנא דחב אדם והיה
מקצץ בנטיעות, כבכול פאלו אעקר חיוון
ומלאכים ושרפים ואופנים מאתריהון, ולא

למטה, שבזמן שחטא אדם והיה מקצץ בנטיעות, כבכול פאלו אעקר חיות ומלאכים ושרפים

ואופנים ממקומם, ולא היה מי שמקבל תפלות, שנאמר בהם פי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר. מה זה יגיד דבר? בתפלות והזכיות של ישראל.

אמר לו רבי אלעזר: בודאי שעליונים ותחתונים היו תלויים באדם הראשון, ולא לחנם פרושה בעלי המשנה לעולם יראה האדם על עצמו פאלו כל העולם תלוי עליו, אבל אדם שטרח עליו הקדוש ברוך הוא בגלגול ולא הצליח במקומו, עוקר אותו ממקומו ושם אותו במקום אחר ומשנה לו מקום, וסוד הדבר - ועפר אחר יקח וטח את הבית, וזה שנוי מקום (כאן חסר). אם הצליח, מוטב, ואם לא הצליח, עוקר אותו ומרפיב אותו במקום אחר ומשנה את שמו, וזה שנוי השם. אם הצליח, מוטב, ואם לא הצליח, עוקר אותו משם, וזהו ונתן את הבית את אבניו ואת עציו, ונטע אותו במקום אחר, ומשנה מעשיו מכל מה שהיה בראשונה, ומכל הציורים שלו משנה פניו ותשלחהו.

הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, הקרקע שנטע אותו שם והצליח, ומתפשט ענפיו ושרשיו עד אלף דור, זו השכינה, וזה שנוי מעשה, ועד כמה פעמים? עד אלף, כמו שנאמר דבר צנה לאלף דור, ועליו נאמר האלף לך שלמה, והם אלף עולמות, שנטע אותו עד שמצליח ומרפיב אותו שם, וסוד הדבר - ועשה חסד לאלפים, למי? לאהביו, ולשמרי מצותיו לאלף דור.

אמר לו: ומה לרשעים? שהרי פתיב ובכנ ראיתי רשעים קבורים

היה מאן דמקבל צלותין, דאתמר בהון (קהלת י ב) כי עוף השמים יוליך את הקול, ובעל הכנפים יגיד דבר, מאי יגיד דבר, בצלותין וזכוון דישראל.

אמר ליה רבי אלעזר, בודאי עלאין ותתאין הון תליין באדם קדמאה, ולא למגנא אוקמוה מארי מתניתין, לעולם יראה האדם על עצמו פאלו כל העולם תלוי עליו, אבל בר נש דטרח עליה קודשא בריה הוא בגלגולא ולא אצלח באתריה, אעקר ליה מאתריה ושוי ליה באתר אחרא, ושני ליה אתר, ורזא דמלה (דף קג ע"א) ועפר אחר יקח וטח את הבית (ויקרא יד מה), ודא שנוי מקום, (כאן חסר והוא בתיקוני ז"ח) אם אצלח מוטב, ואם לא אצלח אעקר ליה מתמן וארפיב ליה באתר אחרא, ושני שמייה ודא שנוי השם, אם אצלח מוטב ואי לא אצלח אעקר ליה מתמן, ודא ונתן את הבית את אבניו ואת עציו (שם מח ז), ונטע ליה באתר אחרא, ושני עובדוי מפל מה דהיה בקדמיתא, ומפל ציורין דיליה, משנה פניו ותשלחהו (איוב יד כ).

הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר (שם לג כט), קרקע דנטע ליה תמן ואצלח ומתפשט ענפוי ושרשוי עד אלף דור דא שכונתא, ודא שנוי מעשה, ועד כמה זמנין עד אלף, כמה דאת אמר (תהלים קה ח) דבר צנה לאלף דור, ועליה אתמר (שיר ח יב) האלף לך שלמה, ואינון אלף עלמין, דנטע ליה עד דאצלח וארפיב ליה תמן, ורזא דמלה ועשה חסד לאלפים (שמות כו), למאן לאהביו, ולשמרי מצותיו לאלף דור (דברים ו ט).

אמר ליה, ולרשיעיא מאי, דהא פתיב (קהלת א ב) ובכנ ראיתי רשעים קבורים ובאו

וכו', מה תימא בהון, אמר ליה שמענא בהון
 רזא יפול מצדך אלף וגומר (תהלים צא ז), הכי
 אמרו לי ברמיזא, אמר ליה אי הכי מאי אשר
 קומטו בלא עת וגומר (איוב כב טז), אמר ליה אלין
 תשע מאה ושבעים וארבעה דרין דאתקמטו
 ואסתלקו קדם זמנייהו, ודא איהו אשר קומטו
 בלא עת, דאסתלקו קדם זמנייהו, וזריק לון
 קודשא בריך הוא על כל דרא ודרא, דא איהו
 נהר יוצק יסודם (ס), ודא הוא רזא, דאין בן
 דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, וכדין
 חזיתין עתידין למיתי, אדהכי אסתלק סבא,
 אמר רבי שמעון לחבריא, חבריא, ודאי האי
 סבא דסבין אדם עלאה, זפאה דרא דהאי רזא
 אתגלייא ביה.

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד).

עובדא הנה, דחד בר נש חגר בלא רגליו, אשבח לתרין חכימין
 דלא היו בכל דרא חכימין פנותייהו, אערע בהו ההוא
 חגר, אמר לון שלמא עלייכו רבנו, (שמענא עלייכו דאתון חכימי
 דרא), אנה אתון אזלין, אמרו ליה לדוד פלו, וערב שבת הנה,
 אמר לון אף על גב דאתון רכיבין בבטירין דרהטי סגי ואנא חגר
 בלא רגליו, אי אתון בעיתו אנא אקדם לכו לתקנא לכו שבתא,
 תוהו אמרו ליה והלא את חגר ואיך אתי יכיל לאקדמא לבעירן
 דרהטי טובא, אמר לון שמא דמ"ב אתון ודליג לון ת"ק פרסי
 ברגעא חדא.

אשבחו גרמיהו לפום מערתא חדא, ופתורא לשמאלא, בכל
 מעדני עלמא עלהא, ומנרתא לדרום בשבעה גרין עלהא,
 ומטה דכספא ודהבא ואבנין יקירין למערב בין צפון לדרום, וכרסייא
 למזרח, ותלת מאה תלמידין על ההוא פתורא, בתר דאכלו בלהו
 ואינון חכימי עמהון, קם ההוא חגר ופשט גרמיה מההוא גופא
 בלא רגליו, ואתלבש בגופא דאנפוי זהירין כוזהרא דאתמר
 ביה (דניאל יב ג) ותמשכלים וזהרו וכו', ואנפי תלמידוי זהירין
 במערב בין צפון לדרום, וכסא במזרח, ושלש מאות תלמידים על אותו השלחן. אחר שכלם
 אכלו, ואותם החכמים עם, קם אותו חבר ופשט את עצמו מאותו הגוף בלי הרגלים, והתלבש

ובאו וכו', מה תאמר בהם? אמר
 לו: שמעתי בהם סוד, יפול מצדך
 אלף וגומר, כך אמרו לי ברמז.
 אמר לו: אם כך, מה זה אשר
 קמטו ולא עת וגומר? אמר לו:
 אלו תשע מאות ושבעים
 וארבעה דורות שהתקמטו
 והסתלקו קדם זמנם, וזהו אשר
 קמטו ולא עת, שהסתלקו קדם
 זמנם וזרק אותם הקדוש ברוך
 הוא על כל דור ודור, זהו נהר
 יוצק יסודם, וזהו הסוד שאין בן
 דוד בא עד שיכלו כל הנשמות
 שבגוף, ואז עתידים חדשים
 לבא. בינתיים הסתלק הנקן, ואמר
 רבי שמעון לחבריים: חבריים,
 ודאי זהו זקן הזקנים, האדם
 העליון. אשרי הדור שהסוד הזה
 התגלה בו.

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד)

מעשה היה, שאדם אחד חגר בלי
 רגלים מצא שני חכמים שלא היו
 בכל הדור חכמים כמותם. פגש
 בהם אותו חגר, אמר להם: שלום
 עליכם חכמים, (שמעתי עליכם שאתם
 חכמי הדור), לאן אתם הולכים?
 אמרו לו: למקום פלוני. וערב
 שבת היה. אמר להם: אף על גב
 שאתם רוכבים על בהמות
 שרצות הרבה, ואני חגר בלי
 רגלים, אם אתם רוצים, אני
 אקדים לתקן לכם את השבת.
 תמהו. אמרו לו: והלא אתה חגר,
 ואיך אתה יכול להשיג את
 הבהמות שרצות הרבה? אמר
 להם השם של מ"ב אותיות ודלג
 להם ת"ק פרסה ברגע אחד.
 מצאו את עצמם על פי מערה
 אחת, ושלחן לשמאל עם כל
 מעדני העולם עליו, ומנוחה
 בדרום עם שבעה גרות עליה,
 ומטת פסף וזהב ואבנים יקרות

בכבדים לעולם ועד, והוון פתחין ספרא דקהלת, וקריון ביה (קהלת
 א ב) הבל הבלים אמר קהלת וכו', והוון חזרון כמה זמנין, אמרו
 ליה אינון חכימי דרא וכי שלמה לא עבד קרא אחרא בקהלת,
 על להו ההוא דאתחזי חגר בארחא, לשבעה היכלין מכספא
 ודחבא ואבנין יקירין, ובחיקלא שבעה פרסיין דארבע חיוון, ויונה
 תמן דכספא ועטרה דדחבא על רישה, וכתוב בה כל מאן דלא
 ידע באלין הבלים עליה כתיב (במדבר א נא) והזר הקרב יומת,
 אינון חכימי דרא מיד דחזו הכי דתוה כתיב בתהיא עטרה חזרו
 לאחורא. אמר לון ההוא דאתחזי עליהו בחגר, וכי עליכו אתמר
 דאתון חכימי דרא, לית אתון אלא טפשי דרא, ולא חזיתון בכל
 למודייכו כי בי חשק (תהלים צא יד) עד אורף ימים אשביעהו
 לעלמא דכלא אריה, אלין הבלים דקהלת אינון ברזא דשבע שמחה,
 דבהו מ"ב אתון, לקבל שבעה יומי בראשית דאית בהו עשר
 אמירן ול"ב אלהי"ם ואינון מ"ב, ועליהו לב דאתמר בהו אלהי"ם
 האלהי"ם, והיינו (קהלת ה ז) וגבוהים עליהם, אלין שבע תיבין
 אבגית"ן, עליהו אתמר (ישעיה ו ב) שרפים וגומר. והאי שמא
 איהו סגולתא דיליה לכספא דגשמתא כד סליקת לעילא בכל
 ליליא, לאסהדא על עובדין טבין דבר נש, ממלאכי חבלה ומכל
 מזיקין ורוחין ולילין ושרין, ובהון פרחת לעילא, בתרין אתון מכל
 שם תכסה אנפחא מנהון, ובתרין אתון תכסה רגלהא, ובתרין
 אתון פרחת לעילא, ואוף הכי לרוחא, ואוף הכי לנפשא, ואית
 שם בן מ"ב בצורת חותמא דשענה נכתב, ואית שם מ"ב בציר
 דיוקנא דמלכא, חקיק על חותמא, ואית שם מ"ב דאיהו דיוקניה
 ממש, שם מ"ב דאיהו דיוקניה איהו יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
 יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף, שם
 מ"ב דאיהו חותמא, איהו אהי"ה אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשענה
 דא אבגית"ן.

בגוף שפניו זוהרים זוהר שגאמר
 בו והמשפלים יזהרו וכו', ופני
 תלמידיו מאירים פכוכבים
 לעולם ועד, והיו פותחים ספר
 קהלת, וקוראים בו הבל הבלים
 אמר קהלת וכו', והיו חוזרים כמה
 פעמים. אמרו לו אותם חכמי
 הדור: וכי שלמה לא עשה פסוק
 אחר בקהלת? הכניס אותם אותו
 שגראה חגר בדרף, לשבעה
 היכלות מכסף וזהב ואבנים
 יקרות, ובחיקל שבעה כסאות של
 ארבע חיות, ושם יונה של כסף
 ועטרת זהב על ראשה, וכתוב בה
 כל מי שלא מכיר את ההבלים
 הללו, עליו כתוב והזר הקרב
 יומת. מיד שראו כף אותם חכמי
 הדור את שכתוב באותה העטרה,
 חזרו לאחור. אמר להם אותו
 שגראה עליהם כחגר: וכי עליכם
 נאמר שאתם חכמי הדור? אינכם
 אלא טפשי הדור, ולא ראיתם
 בכל למודיכם כי בי חשק
 ואפלטוהו, עד ארף ימים
 אשביעהו, לעולם שכלו ארף,
 אלו ההבלים של קהלת הם בסוד
 של שבעה שמות, שבהם
 ארבעים ושתיים אותיות, פנגד
 שבעה ימי בראשית שיש בהם
 עשר אמירות ושלישים ושנים
 אלהי"ם, והם ארבעים ושתיים,
 ועליהם לב, שגאמר בהם
 אלהי"ם האלהי"ם, והיינו
 וגבוהים עליהם, אלו שבע תבות
 אבגית"ן, עליהם נאמר שרפים
 וגומר. והשם הזה הוא סגלתו
 לכסות את הנשמה, בשעולה למעלה בכל לילה להעיד על המעשים הטובים של אדם, ממלאכי
 חבלה ומכל המזיקים והרוחות ולילין ושרין, ובהם פורחת למעלה, בשפתי אותיות מכל שם
 תכסה פניה מהם, ובשפתי אותיות תכסה רגליה, ובשפתי אותיות פורחת למעלה, ואף כף לרוח,
 ואף כף לנפש, ויש שם בן מ"ב בצורת חותם שענה נכתב, ויש שם מ"ב בציר של דמות המלך
 חקוק על החותם, ויש שם מ"ב שהוא דמותו ממש, שם מ"ב שהוא דמותו, הוא יהו"ה, יו"ד
 ה"א וא"ו ה"א, יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף, שם מ"ב שהוא
 החותם הוא אהי"ה אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשענה זה אבגית"ן.

והרשעים נשמתם של השדים ומהמזיקים, ולא פועלים בהם אלא כשוף ועובדי שדים פמותם, משום שהרשעים כל השמות וכל ההגיו"ת של הקדוש ברוך הוא וכל המלאכים שונאים אותם, ומשום כף לא מועיל לא קמיע ולא שמות קדושים ולא מלאכים, שלא תופס אלא מין במינו, ומשום זה לא תזרע פרמך כלאים, שנאמר בהם כי כרם יהו"ה צבאו"ת וגומר, צבאו"ת הנקדה שלו יהו"ה, עליו נאמר רק באבותיך חש"ק, חל"ם שב"א קמ"ץ, והם זרע אברהם יצחק ויעקב, דרגתם חסד, הפהן הגדול, גבורה - לוי, ישראל - העמוד האמצעי, משום שחל"ם פתר על תפארת, קמ"ץ חכמה על חסד, ובו הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחפה לתחית המתים, חכמה מחכ"ה. קמו כלם והשתטחו לפניו וכו'.

פתח כמקדם ואמר, יש הבל אשר נעשה על הארץ וכו'. בא וראה, שמעתי שהיה מעשה באיש אחד מאותם בעלי קבים שהיה הולך בדרך, פגש בשני חכמים בעלי הדור, בעלי חכמת התורה. אמר להם: שלום עליכם חכמים, שמעתי עליכם שאתם חכמי הדור, לאן אתם הולכים? אמרו לו: למקום פלוני. וערב שבת היה. אמר להם: אני הולך לשם, (אלף) ואסדר לכם מקום בית מושבכם, אם אתם רוצים. אמרו לו: והרי אנו עם סוסים ואתה בלי רגלים, ואיך יתכן שיהיה זה? אמר להם: אף על גב שאתם רוכבים על בהמות שרצות הרבה, ואני חגר בלי רגלים, אם תרצו, אני אקדים לסדר לכם את השבת. תמהו. בינתיים החזירו ראשיהם אליו וראו אותו שהיה רץ כמו כוכב שביט. עשה להם קפיצה, ומצאו את עצמם על פי מערה כהרף עין. [אמר להם השם של מי"ב אותיות, דלג להם חמש

ורשיעיא נשמתהון דשרין ומזיקין ולא פועלין בהון אלא כישוף ועובדי שדין פותיהו, בגין דרשיעיא כל שמהן וכל תנו"ן דקודשא בריך הוא וכל מלאכים שנאין לון, ובגין כף לא מועיל לא קמיע ולא שמהן קדישין ולא מלאכיא, דלא תפים אלא מין במינו, ובגין דא (דברים כב ט) לא תזרע פרמך בלאים, דאתמר בהון (ישעיה ה ז) כי כרם יהו"ה צבאו"ת וגומר, צבאו"ת נקודה דיליה יהו"ה, עליה אתמר (דברים י טו) רק באבותיך חש"ק, חול"ם שב"א קמ"ץ, ואינון זרע אברהם יצחק ויעקב, דרגא דלהון חסד כהנא רבא, גבורה לוי, ישראל עמודא דאמצעייתא, בגין דחול"ם פתר על תפארת, קמץ חכמה על חסד, וביה הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחפה לתחית המתים, חכמה מחכ"ה קמו כלהו ואשתטחו קמיה וכו'.

פתח כמלקדמין ואמר, (קהלת ח יד) יש הבל אשר נעשה על הארץ וכו', תא חזי שמענא דעובדא הוה פחד בר נש מאינון בעלי קבין, דהוה אזיל בארחה, אערע בתרין חפימין מארי דדרא מארי דחכמתא דאורייתא, אמר לון שלמא עלייכו רבנן, שמענא עלייכו דאתון חפימי דרא, לאן אתר אזילתון, אמרו ליה לדודן פלן וערב שבת הוה, אמר לון אנא אזילנא תמן (איזיל) ואתקין לכו אתר פי מותביכו, אי אתון בעיתון, אמרו ליה והא אנן בסוסון ואנת בלא רגלין, איך יתכן למהוי האי, אמר לון אף על גב דאתון רכיבין בבעיירי דרהיטי סגי, ואנא חגר בלא רגלין, אי אתון בעיתו אנא אקדם לתקנא לכו שבתא, תוהו, אדהכי אחזרו רישיהו לגביה וקמו ליה (דף קג ע"ב) דהוה רהיט פשרביטא דככבא, עבד לון קפיצה ואשפחו גרמייהו לפום מערתא כהרף עין (ס"א, אמר לון שמא דמ"ב אתון, דליג לון חמש מאה פרסי ברגעא חדא, אשפחו וכו').

אָמַר לֹאן רַבָּנָן עוֹלוּ, עָאלוּ אַבְתְּרִיה מְעַרְתָּא
 גוּ מְעַרְתָּא, עַד דְּעָאלוּ לְחַד פְּרֻדְסָא
 וְהָוָה תַּמָּן הָהוּא בְּעַל קַבִּין מִתְּפַשֵּׁט מֵהָהוּא
 גּוּפָא, וְהָוָה מִתְּלַבֵּשׁ בְּגוּפָא אַחְרָא דְאַנְפוּי הוּוּ
 נְהָרִין כְּשִׁמְשָׁא, וְהָוָה יְתִיב עַל כְּרִסְיָא
 דְּמַלְכוּתָא, וְתִלַּת מָאָה תְּלַמִּידוּי תַּחֲוֹת כְּרִסְיָא
 לְרַגְלוּי, וְהוּוּ קָרָאן ^(קהלת א ב) הֶבֶל הֶבְלִים אָמַר
 קֵהֶלֶת, וְהוּוּ קָרָאן הָאִי קָרָא זְמַנִּין בְּלֵא
 חוֹשְׁבָנָא, אָמְרוּ לֹאן אֵינוֹן חֲפִימִין מְאִרֵי דְדָרָא,
 מְאִי הָאִי, וְכִי לִית קָרָא אַחְרָא בְּסִפְר קֵהֶלֶת,
 מִיָּד קָם הָהוּא מְאִרֵי קַבִּין דְּהָוָה יְתִיב עַל
 כְּרִסְיָא, וְאַחִיד בִּידִיהוֹן, וְאַעִיל לֹאן לְשִׁבְעָה
 הֵיכְלִין, וּבְכָל הֵיכְלָא וְהֵיכְלָא הָוָה כְּתִיב הֶבֶל
 הֶבְלִים, וּבְהֵיכְלָא שְׂבִיעָא הָוָה נִשְׂרָא וְעֵטְרָה
 בְּפוּמָהָא, וּדְמוּת יוֹנָה בְּהֵיא עֵטְרָה, וְהָוָה
 כְּתִיב בְּעֵטְרָה כָּל מָאן דְּלֵא יַדַּע בְּאַלִּין הֶבְלִים
 וּבְרִזָּא דְלֵהוֹן, עָלִיה אַתְּמַר ^(במדבר א נא) וְהָזַר
 הַקָּרֵב יוֹמָת, מִיָּד אַתְחַזְרוּ אֵינוֹן לְאַחֲוָרָא, אָמַר
 לֹאן הָהוּא בְּעַל קַבִּין אַתְוֹן חֲפִימִין מְאִרֵי דְדָרָא,
 דְאַזְלִית אַבְתְּרִיכוּ עַד כְּעַן לְמַנְדַּע יַת
 חֲכַמְתִּיכוּ, וּבּוֹדָאֵי לֵאוּ אַתְוֹן חֲפִימִין, דְּוּדָאֵי
 בְּהֵאִי קָרָא עֲבִידְנָא כָּל בְּנִינָא דָא, וּבִיהַ הָוִינָא
 טָס עֲלֵמָא בְּטִיסָה חֲדָא, וּבְזַמְנָא בְּתָרִין,
 וּבְזַמְנָא בְּתִלַּת, וּבְזַמְנָא בְּאַרְבַּע, וּבְזַמְנָא
 בְּחַמְשָׁא, וּבְזַמְנָא בְּשִׁית, וּבְזַמְנָא בְּשִׁבְעָה, וְאַנְן
 בְּהֵאִי אַרְעָא כְּלָהוּ אֲזַלִּינוּן בְּעֵלֵי קַבִּין, וְהֵאִי
 קָרָא יְרִיתְנָא מֵאַבָּא, וְאַבָּא מֵאַבּוּי, עַד דְּרָא
 כְּלָהוּ, יְהֵב לֹאן מְמוֹנָא סְגִיא וְשׁוּי לֹאן
 בְּאַתְרֵיהוּ כְּהֵרֵף עֵין.

אָמַר לָהֶם: חֲכָמִים, הַכְּנִסוּ. וְכַנְסוּ
 אַחְרֵיוּ לְמַעְרָה בְּתוֹךְ מְעָרָה, עַד
 שְׁנַכְנְסוּ לְפְרֻדְסָא אַחַד, וְהָיָה שָׁם
 אוֹתוֹ בְּעַל קַבִּים מִתְּפַשֵּׁט מֵאוֹתוֹ
 הַגּוּף, וְהָיָה מִתְּלַבֵּשׁ בְּגוּף אַחַר
 שְׁפָנָיו הָיוּ מְאִירִים כְּשִׁמְשׁ, וְהָיָה
 יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא שֶׁל מַלְכוּת, וְשִׁלַּשׁ
 מֵאוֹת תְּלַמִּידָיו תַּחַת הַכִּסֵּא
 לְרַגְלָיו, וְהָיוּ קוֹרְאִים הֶבֶל הֶבְלִים
 אָמַר קֵהֶלֶת, וְהָיוּ קוֹרְאִים פְּסוּק
 זֶה פְּעָמִים בְּלֵי חֹשְׁבוֹן. אָמְרוּ
 לָהֶם אוֹתָם חֲכָמִים בְּעֵלֵי הַדּוֹר:
 מַה זֶה, וְכִי אֵין פְּסוּק אַחַר בְּסִפְר
 קֵהֶלֶת? מִיָּד קָם אוֹתוֹ בְּעַל
 הַקַּבִּים שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא,
 וְאַחַז בִּידֵיהֶם, וְהַכְּנִיס אוֹתָם
 לְשִׁבְעָה הֵיכָלוֹת, וּבְכָל הֵיכָל
 וְהֵיכָל הָיָה כְּתוּב הֶבֶל הֶבְלִים,
 וּבְהֵיכָל הַשְּׂבִיעִי הָיָה נִשְׂרָא וְעֵטְרָה
 בְּפִיו, וּדְמוּת יוֹנָה בְּאוֹתָהּ עֵטְרָה,
 וְהָיָה כְּתוּב בְּעֵטְרָה: כָּל מִי שֶׁלֹּא
 מִפִּיר אֵת הַהֶבְלִים הִלְלוּ וּבִסְוֹד
 שְׁלָהֶם, עָלָיו נֶאֱמַר וְהָזַר הַקָּרֵב
 יוֹמָת. מִיָּד הֵם חֲזָרוּ לְאַחֲוֹר. אָמַר
 לָהֶם אוֹתוֹ בְּעַל הַקַּבִּים: אַתֶּם
 חֲכָמִים בְּעֵלֵי הַדּוֹר? שֶׁהֲלַכְתִּי
 אַחֲרֵיכֶם עַד כְּעַת לְדַעַת אֵת
 חֲכַמְתְּכֶם, וּבּוֹדָאֵי שְׂאִינְכֶם
 חֲכָמִים, שְׂוֹדָאֵי שְׂבַפְסוּק הָזֶה
 עֲשִׂיתִי כָּל הַבְּנִין הָזֶה, וּבּוֹ הֵייתִי
 טָס אֵת הָעוֹלָם בְּטִיסָה אַחַת,
 וּפְעַם אַחַת בְּשִׁתִּים, וּפְעַם
 בְּשִׁלֹּשׁ, וּפְעַם בְּאַרְבַּע, וּפְעַם
 בְּחַמֵּשׁ, וּפְעַם בְּשֵׁשׁ, וּפְעַם
 בְּשִׁבְעָה, וְאַנּוּן בְּאַרְץ הַזֹּאת כְּלָנוּ
 הוֹלְכִים עַל קַבִּים, וְהַפְּסוּק הָזֶה
 יְרַשְׁתִּי מֵאַבָּא, וְאַבִּי מֵאַבּוּי, עַד
 כָּל הַדְּוָרוֹת. נִתֵּן לָהֶם מְמוֹן רַב
 וְשֵׁם אוֹתָם בְּמִקּוֹמָם כְּהֵרֵף עֵין.
 וּמוֹשִׁים זֶה יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה
 עַל הָאָרֶץ. אָמְרוּ לוֹ הַחֲבָרִים:
 רַבִּי, אָמַר לָנוּ שׁוֹם רָמֹז בְּפְסוּק
 הָזֶה, שֶׁלֹּא הִתְפַּסְתָּה הַחֲכָמָה הַזֹּאת
 מִן הַחֲכָמִים. אָמַר לָהֶם: חֲכָמִים,

וּבְגִין דָּא יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ,
 אָמְרוּ לִיה חֲבַרְיָא רַבִּי אֵימָא לָן שׁוֹם
 רְמִיזָא בְּהֵאִי קָרָא, דְּלֵא אַתְּפַסְיָא חֲכַמְתָּא דָּא
 מִן חֲבַרְיָא, אָמַר לֹאן רַבָּנָן בּוֹדָאֵי רִזָּא עֲלָאָה

אית תמן, אבל אימא לכו ברמיזא, שבע
הבלים אינון, וזפאה מאן דלא נטיל לאגרייהו
בהאי עלמא, ואינון דכלילן בבת שבע, ואינון
בהאי קרא, הבל (דק ע"א) חד, הבלים תרין
הא תלת, הבל הבלים תלת הרי שית, הפל
הבל הא שבע, ולקבלייהו שבע שמהן
אבגית"ץ וכו', אלו שבע הבלים אינון
כפולים, לקבל שבע שרגין דמנרתא, כפולים,
דאתמר בהון (זכריה ד ב) שבעה ושבעה מוצקות,
(ואינון) שבע הויות, דאתמר בהון באמירה יהי
אור, והוי מיד, ולבושין דאינון שבע הויות
אינון שבע שמהן אבגית"ץ וחברוי, הבל איהו
להב, הבלים להבים, ועלייהו אתמר (תהלים כט
ו) קול יהו"ה חוצב להבות אש, ומאן דידע
באלין הבלים, פד אפיק לון מפומוי ומלביה
ידע לכוונא בשכינתא עלאה, דכל הבלים
מינה תליין, ומתלבשן בשכינתא תתאה,
דכליל שבע שמהן אבגית"ץ וחברוי, דאינון
אתוון דבהון אתבריאוי שמיא וארעא, דאלין
תליין באמירה ואלין בעשיה, ברזא דאומר
ועושה מיד, ואלין שבע הבלים אינון כפולים,
לקבל שבע שרגין דמנרתא, כפולים, דאתמר
בהו (זכריה ד ב) שבעה ושבעה מוצקות לגרות
וגו', (אלין באמירה ואלין בעשיה, ואינון י"ה יו"ד ה"א, ו"ה
וא"ו ה"א אלין אינון שבעה ושבעה מוצקות).

(זפאה עמא דידעין לסלקא צלותין באמירה ועובדא ועליה אתמר
(ישעיה נא טז) ואשים דברי כפיד וכו', והא אוקמוה אל
תקרי עמי, אלא עמי בשותפו, כמה דאתמר ביה (תהלים לג ו)
בדבר יהו"ה שמים נעשו כו', הכי אנת בשותפו עמי, דכמלוך
אתעבירו שמיא וארעא.

ועוד הבל ה' לב, ה' אתפלג לד"ו פרצופין, ד"ה ד' ארבע רגלין
ועוד, הבל ה' לב, ה' מתחלק לד"ו פרצופים, ד"ו, ד' ארבעת רגלי הפסא, ו' שש מעלות לכפסא.

בודאי שסוד עליון יש שם, אבל
אמר לכם ברמז. שבעה הבלים
הם, ואשרי מי שלא נוטל את
שכרם בעולם הזה, והם
שפלוילים בבת שבע, והם בפסוק
הזה, הבל אחד, הבלים שנים,
הבל הבלים שלשה, הרי ששה,
הפל הבל - הרי שבעה, וכןגדס
שבעה שמות אבגית"ץ, אלו
שבעת ההבלים הם כפולים, כנגד
שבעת הנרות של המנורה,
כפולים, שנאמר בהם שבעה
שבעה מוצקות, (יהם) שבע
הויות שנאמר בהן באמירה יהי
אור, והיה מיד, והלבושים של
אותם שבע הויות הם שבעה
שמות אבגית"ץ וחברוי, הבל
הוא להב, הבלים להבים,
ועליהם נאמר קול יהו"ה חוצב
להבות אש, ומי שמכיר את
ההבלים הללו, פשמוציא אותם
מפיו ומלבו, יודע לכוון בשכינה
העליונה, שכל ההבלים יוצאים
ממנה ומתלבשים בשכינה
התחתונה, שכוללת שבעה
שמות אבגית"ץ וחברוי, שהם
האותיות שבהן נבראו שמים
וארץ, שאלו תלויים באמירה
ואלו בעשיה, בסוד של אומר
ועושה מיד, ושבעת ההבלים
הללו הם כפולים, כנגד שבעה
נרות המנורה, כפולים, שנאמר
בהם שבעה ושבעה מוצקות
לגרות וגומר, (אלו באמירה ואלו בעשיה,
יהם י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, אלו הם שבעה
ושבעה מוצקות).

(אשרי העם שיודעים להעלות
תפלות באמירה ובמעשה, ועליו
נאמר ואשים דברי כפיד וכו',
והרי פרשוה אל תקרי עמי אלא
עמי, בשתפות, כמו שנאמר בו
בדבר יהו"ה שמים נעשו כו', כף
אתה בשתפות עמי, שדברוריק נעשו שמים וארץ.
ועוד, הבל ה' לב, ה' מתחלק לד"ו פרצופים, ד"ו, ד' ארבעת רגלי הפסא, ו' שש מעלות לכפסא.

אשרי הוא מי שיורש נשמה מפסא הכבוד הכלול מעשרה התקונים הללו, ועושה אותה פסא ליהו"ה, שהשם של יהו"ה שהוא בדרך אצילות, לתקן לו האדם פסא לנשמתו, שפך פרשוהו הקדמונים, כל הנשמות גזורות מפסא הכבוד, ושם שורה השכינה העליונה, ואין ה' בלי י, ומשום כך פי יד על פס י"ה.

ו' שורה במטטרו"ן, וזהו רוח השכלי שהוא אצילות, ה' שורה באופן, וזו נפש השכלית בדרך אצילות, שיש נשמה ורוח ונפש שכלית ולא בדרך אצילות, אלא נאמר בהן גזורות, והם פסא ומלאך ואופן, אשריהם ישראל שמעלים ההכלים של התפלות בהם אל האותיות של הקדוש ברוך הוא והשכינה העליונה והתחתונה, ומשום זה יש הכל אשר נעשה על הארץ, ויש הכל של רשעים, שהם הכלים של שקר, ונוטלים אותם מלאכי חבלה, ונוטעים בהם רקיעים וארצות של שקר, ועליהם נאמר הכל המה מעשה תפתעים. קמו כלם והשתטחו לפניו, ואמרו, אלו לא באנו לעולם אלא לשמע את זה - די.)

לגרות אשר על ראשה, והן י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, והשבע כפולות בג"ד כפר"ת הם לבושים להם, וכלם עולים מהלב לפה, שבעה הכלים עולים, שבעה יורדים להשקות אותם, ומשום זה שבעה ושבעה מוצקות, שלשה הם גנוזים למעלה, שהלבושים שלהם אמ"ש, שהם אש מים רוח, הרי הם עשרה שעולים משלשים ושתים נתיבות, וינגדם הם עשר

אמירות, ושלשים ושנים אלהים של בראשית - הרי ארבעים ושתים. מהלב יוצאת אש, מכנפי הראה - רוח, מן המם - מים, והרוח אחוזה במים ואש ונעשה קול. כשאוחז במים נאמר בו

דכרסייא, ו' (מלכים א י ט) שש מעלות לפסא, ופאה איהו מאן דירית נשמתא מכרסייא יקירא, כלילא מעשר תקונין אליו, ועבד לה כרסייא ליהו"ה, דשמא דיהו"ה דאיהו בארע אצילות, לתקנא ליה כורסייא בר נש לנשמתיה, דהכי אוקמוהו קדמאין, כל הנשמות גזורות מפסא הכבוד, ותמן שריא שכינתא עלאה, ולית ה' בלא י, ובגין דא (שמות יז טז) כי יד על כס י"ה.

ו' שריא במטטרו"ן, ודא איהו רוח השכלי דאיהו אצילות, ה' שריא באופן, ודא נפש השכלית בארע אצילות, דאית נשמה ורוח ונפש שכלית ולא בארע אצילות, אלא אתמר בהן גזורות, ואינון פסא ומלאך ואופן, וכאין אינון ישראל דסלקין הכלים דצלותין בהון, לגבי אתוון דקודשא בריך הוא ושכינתא עלאה ותתאה, ובגין דא (קהלת ה יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ, ויש הכל דרשיעיא, דאינון הכלים דשקרא, ונטלון לון מלאכי חבלה, ונטעין בהון רקיעין וארעין דשקרא, ועליהו אתמר (ירמיה י טו) הכל המה מעשה תפתעים, (כאן חסר), קמו כלהו ואשתטחו קמיה, ואמרו אלו לא אתינא לעלמא, אלא למשמע דא די.)

(זכריה ד) לגרות אשר על ראשה, ואינון י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, ואינון שבע כפולות בג"ד כפר"ת (דף קד ע"ב) לבושין לון, וכלהו סלקין מלבא לפומא, שבע הכלים סלקין, שבע נחתין לאשקאה לון, ובגין דא (זכריה ד) שבעה ושבעה מוצקות, תלת אינון גניזין לעילא, דלבושין דלהון אמ"ש, דאינון אש מים רוח, הא אינון עשר דסלקין מל"ב נתיבות, ואינון לקבליהו עשר אמירן, ול"ב אלהים דבראשית, הא מ"ב, מלבא נפיק אשא, מכנפי ריאה רוחא, ממוחא מיא, ורוחא אחיד במיא ואשא ואתעביד קול, כד אחיד במיא אתמר ביה (תהלים כט ג) קול יהו"ה על המים, כד אחיד באשא אתמר ביה (שם) קול

אמירות, ושלשים ושנים אלהים של בראשית - הרי ארבעים ושתים. מהלב יוצאת אש, מכנפי הראה - רוח, מן המם - מים, והרוח אחוזה במים ואש ונעשה קול. כשאוחז במים נאמר בו

קול יהו"ה על המים, פֿשאוּחוּ
בְּאֵשׁ נֶאֱמַר בּוּ קוֹל יְהוּ"ה חֲצַב
לְהַבּוֹת אֵשׁ, פֿשאוּחוּ בְּרוּחַ הוּא
רוּחַ חֲזַק מִפְּרַק הָרִים וּמִשְׁבַּר
סְלָעִים, וְעַלּוּ נֶאֱמַר קוֹל יְהוּ"ה
שׁוֹבֵר אַרְזִים.

וְשִׁרְשׁ נִקְדוּת הֵן פֿנְגַד אִמ"ש,
וְהֵם חֲשִׁ"ק, זְהוּ שְׁכַתּוֹב רַק
בְּאֲבִתֶּיךָ חֲשַׁק יְהוּ"ה, וְהוּא
חֲל"ם שְׁב"א קַמ"ץ, קַמ"ץ לִימִין,
קוֹל יְהוּ"ה עַל הַמַּיִם, וּכְשֵׁרִיחַ
אוּחוּ בּוּ, שְׁהוּא חֲל"ם, נֶאֱמַר בּוּ
וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
הַמַּיִם. הַשְׁב"א הוּא בְּאֵשׁ,
וּכְשֵׁאוּחוּת בּוּ הַרוּחַ, הוּא רוּחַ
חֲזַק מִפְּרַק הָרִים וּמִשְׁבַּר סְלָעִים.
מִצַּד הַגְּבוּרָה שְׁהוּא קֶשֶׁה,
פֿשאוּחוּת בּוּ הַרוּחַ, שְׁהוּא חֲל"ם
בֵּין קַמ"ץ שְׁב"א, שְׁהֵם מַיִם וְאֵשׁ,
שְׁהֵם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת שֵׁשׁ בְּהֵם יָד
יָמִין יָד שְׁמַאל, שְׁהֵם עֲשָׂרִים
וּשְׁמוֹנֶה פְּרָקִים, נֶאֱמַר בְּהֵם קוֹל
יְהוּ"ה בִּפְתַח. כְּשֵׁהָרוּחַ הַזֶּה אוּחוּת
בְּעַמּוּד שֶׁל הָאֶמְצַע, נֶאֱמַר בּוּ קוֹל
יְהוּ"ה בְּהֶדֶר. כְּשֵׁאוּחוּת בְּשְׁתֵּי
שׁוֹקִים שְׁהֵם צַר"י, נֶאֱמַר בְּהֵם
קוֹל יְהוּ"ה יְחוּלֵל אֵילוֹת, שְׁהֵם
שְׁנֵי עֶפְרַי הָאֵילָה, שְׁנַיִם אַחִים,
אִישׁ בְּאַחִיהוּ יִדְבְּקוּ.

וְכַאן סוּד הַיְבוּם, שְׁאֵם יַפֵּל אַחִיו,
הָרִי הַשְּׁנַי שְׁיָקִים אוֹתוֹ, וְסוּד
הַדְּבָר - נִתְנַנֵּי שְׁמֵמָה כָּל הַיּוֹם
דְּר"ה, וְזֶה הוּ"ד, שְׁנֶאֱמַר בּוּ פִי
נִגַע בְּכַף יָרֵךְ יַעֲקֹב, בְּכַף שְׁלוֹ,
הַשְׁכִּינָה הִיא דָוָה בְּגִלוֹת, מִשׁוּם
שְׁפָרַח מִמֶּנָּה הִירָף שְׁהוּא ו' מִן
ה', וְהִיא נִשְׁאַרָה ד' שְׁלָה (דְּלָה).
קוֹל יְהוּ"ה יְחוּלֵל מִדְּבָר, זֶה חִיר"ק
וְזֶה צַדִּיק, כְּשֵׁהָרוּחַ אוּחוּת בּוּ,
הוּא יְחוּלֵל מִדְּבָר, שְׁבַעָה קוּלוֹת
פֿנְגַד שְׁבַעָה שְׁמוֹת אַבְגִּית"ץ
וְכו'.

הַרוּחַ עוֹלָה בְּאוֹר שְׁהוּא כְּתָר
עֲלִיזָן, אוֹר קְדָמוֹן, הָאֵשׁ עוֹלָה

יְהוּ"ה חֲצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ, כַּד אֶחִיד בְּרוּחָא
אִיהוּ (מ"א י"א) רוּחַ חֲזַק מִפְּרַק הָרִים וּמִשְׁבַּר
סְלָעִים, וְעַלִּיהָ אֶתְמַר קוֹל יְהוּ"ה שׁוֹבֵר אַרְזִים.

וְתַרְתֵּי נִקְוֵדִין אֵינּוֹן לְקַבֵּל אִמ"ש, וְאֵינּוֹן
חֲשִׁ"ק, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב (דְּבָרִים י טו) רַק
בְּאֲבִתֶּיךָ חֲשַׁק יְהוּ"ה, וְאֵינּוֹן חֲל"ם שְׁב"א
קַמ"ץ, קַמ"ץ לִימִנָא קוֹל יְהוּ"ה עַל הַמַּיִם,
וְכַד רוּחָא אֶחִיד בֵּיה דְאִיהוּ חֲל"ם, אֶתְמַר
בֵּיה (בְּרַאשִׁית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
הַמַּיִם, שְׁב"א אִיהוּ בְּאֵשׁ, וְכַד אֶחִיד בֵּיה רוּחַ,
אִיהוּ רוּחַ חֲזַק מִפְּרַק הָרִים וּמִשְׁבַּר סְלָעִים,
מִסְטָרָא דְגְבוּרָה דְאִיהוּ תְּקִיף, כַּד אֶחִיד בֵּיה
רוּחָא דְאִיהוּ חֲל"ם בֵּין קַמ"ץ שְׁב"א דְאֵינּוֹן
מִיָּא וְאֶשָׁא, דְאֵינּוֹן תְּרִין דְרוּעִין, דְאִית בְּהוּן
יָד יָמִין יָד שְׁמַאל דְאֵינּוֹן כ"ח פְּרָקִין, אֶתְמַר
בְּהוּ קוֹל יְהוּ"ה בִּפְתַח, כַּד הָאִי רוּחָא אֶחִיד
בְּעַמּוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא, אֶתְמַר בֵּיה קוֹל יְהוּ"ה
בְּהֶדֶר, כַּד אֶחִיד בְּתִרִין שׁוֹקִין דְאֵינּוֹן צַר"י,
אֶתְמַר בְּהוּן קוֹל יְהוּ"ה יְחוּלֵל אֵילוֹת, דְאֵינּוֹן
תְּרֵי עוֹזְלֵי דְאֵיִלְתָּא, תְּרִין אַחִים אִישׁ בְּאַחִיהוּ
יִדְבְּקוּ.

וְהָכָא רְזָא דִיבוּם, דְאֵם יַפּוֹל אַחִיו הָא תְּנַיִנָא
דִיּוֹקִים לִיָּה, וְרְזָא דְמִלָּה (אִיכָה א יג) נִתְנַנֵּי
שׁוֹמֵמָה כָּל הַיּוֹם דְר"ה, וְדָא הוּ"ד, דְאֶתְמַר
בֵּיה (בְּרַאשִׁית לֵב לג) פִּי נִגַע בְּכַף יָרֵךְ יַעֲקֹב, בְּכַף
דִּילָיָה, שְׁכִינְתָא דָוָה אִיהִי בְּגִלוֹתָא, בְּגִין דְפָרַח
מִנִּיהָ יָרֵךְ דְאִיהוּ ו' מִן ה', וְאֶשְׁתַּאֲרַת אִיהִי ד'
דִּילָה (דְּלָה), קוֹל יְהוּ"ה יְחוּלֵל מִדְּבָר דָּא חִיר"ק
וְדָא צַדִּיק, כַּד רוּחַ אֶחִיד בֵּיה אִיהוּ יְחוּלֵל
מִדְּבָר, שְׁבַע קָלִין לְקַבֵּל שְׁבַע שְׁמֵהֶן אַבְגִּית"ץ
כו'.

רוּחַ סְלִיק בְּאוֹר דְאִיהוּ פְתָר עֲלָאָה אוֹר
קְדָמוֹן, אֵשׁ סְלִיק לְגַבֵּי ה' דְאִיהוּ אִימָא

אל ה' שהו' אשה, המים עולה אל ה' ונעשה אשה, וזו חכמה, וכך יורדים אל הנצח והוד יסוד, המלכות היא הפלי של כלם, והיא הפלל של הפלולה מכלם, והיא הפלל של כל האותיות שהם פלי לנקודות, ועל שבעת הקולות הללו נאמר וכל העם ראים את הקולות, ועל שלשה גנוזים אמר קול דברים אתם שומעים, בת קול שכלם שכינה תחתונה.

בא וראה, שלש נקודות הן, חיר"ק חל"ם שור"ק, חל"ם, קוצו של י' למעלה הוא חל"ם, הקוץ של האות י' למטה הוא חיר"ק, בתוך האמצע הוא שור"ק, פשהם שלש כאחד, הן סגולתא, והם שלשלת, והם שור"ק והם סגול"ל.

בתר על חכמה ובינה הוא סגולת"א, חל"ם על צר"י, סגול"ל הוא נקדה תחת צר"י, חסד גבורה, תפארת למטה, נצח הוד, היסוד באמצע הוא שור"ק, וכך פשתפארת באמצע, הוא שלשלת. השב"א הוא שתי נקודות, פשמתגברים מים על אש או אש על מים, או פשהם יסוד על מלכות, כל ספירה זו על גבי זו בכל מקום הוא שב"א, וסוד הדבר - את המאור הגדל ואת המאור הקטן, פשהם שוים הם היו צר"י, את שני המארת הגדלים, וכל הנקודות הן דבור, והאותיות הבל הכלים, שתלויים מה"ה, והן אותיות גדולות ואותיות קטנות, (הנקודות מ' בת קול ודאי, הקולות הם מן ו' והם אותיות ונקודות), והטעמים כלולים בהן, (הנקודות מתלבשות במים בימין, שנאמר הרוצה להחכים ידרים), האותיות מן ה' ה', הנקודות מן י', הטעמים מן ו', הנקודות מתלבשות במים בימין, שנאמר בו הרוצה להחכים ידרים,

ואתעביד אשה, מים סליק לגבי י' ואתעביד ימים, ודא חכמה, והכי נחתין לגבי נצח והוד יסוד, מלכות מאנא דכלהו, ואיהי עפר כלילא מכלהו, ואיהי כללא דכל אתון דאינון מאנא לנקודין, ועל אלין שבע קלין אתמר (שמות כ יח) וכל העם ראים את הקולות, ועל תלת גניזין אמר (דברים ד יב) קול דברים אתם שומעים, בת קול דכלהו שכינתא תתאה.

תא תזי תלת נקודין אינון, חירק חל"ם שרק, חל"ם, קוצא ד'י לעילא איהו חל"ם, קוצא דאת י' לתתא איהי חירק, גו אמצעיתא איהו שורק, פד אינון תלת פחדא, אינון סגולתא ואינון שלשלת ואינון שר"ק ואינון סגול"ל.

בתר על חכמה ובינה איהו סגולת"א חל"ם על צר"י, סגול"ל איהו נקודה תחות צר"י, חסד גבורה, תפארת לתתא, נצח הוד, יסוד באמצעיתא איהו שרק, והכי כד תפארת באמצעיתא איהו שלשלת, שב"א איהו תרין נקודין, פד אתגבר מיא על אשא או אשא על מיא, או פד אינון יסוד על מלכות, כל ספירה דא על גבי דא בכל אתר איהו שב"א, ורזא דמלה, את המאור הגדול ואת המאור הקטן, פד אינון שוין הוו צר"י, את שני המאורות הגדולים, וכל נקודין אינון דבור ואתון הבל הכלים, דתליין מן ה"ה, ואינון אתון רברבן, ואתון זעירן, (נקודין מ' בת קול ודאי, קלין אינון מן ו' ואינון אתון ונקודין), וטעמי כלילן בהו, (נ"א נקודין מתלבשין במינא בימינא, דאתמר הרוצה להחכים ידרים), אתון מן ה' ה', נקודין מן י', טעמי מן ו', נקודין (דף קה ע"א) מתלבשין במינא בימינא, דאתמר ביה הרוצה להחכים ידרים, אתון מתלבשין באשא בשמאלא, ועלייהו מתלבשות במים בימין, שנאמר בו הרוצה להחכים ידרים,

וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר קוֹל יְהוָה חֹצֵב
לְהַבּוֹת אֵשׁ, שֶׁהֵם הַבָּלִים,
הַטְּעָמִים מִתְּלַבְּשִׁים בְּאֹר
בְּאִמְצַע, וְהַטְּעָמִים הֵם מִצַּד
הַפְּתָר, וְהַנְּקֻדּוֹת מִצַּד הַחֲכָמָה,
וְהָאוֹתִיּוֹת מִצַּד הַבִּינָה, (שִׁבְשִׁבִּילָה)
וּמִתְּלַבְּשִׁים בְּמִים אֵשׁ וְרוּחַ, שֶׁהֵם
חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֲרַת, וְכֹף
מִתְּלַבְּשִׁים בְּנִצּוּחַ הוֹד יְסוּד,
הַמְּלָכוֹת הַכְּלִי שֶׁל פֶּלֶם, פְּלוּלָה
מִפֶּלֶם.

היא הפה שממנו יוצאים
ההבליים והקולות והדבורים,
וכלם נכללים בה, והיא הלב
שכלם בו נכללים, וממנה יוצאים
הדפק של הרוח לכל העורקים
של הירוע. כשהרוח דופק במים
שהוא לימין, נאמר בו קול דודי
דופק פתחי לי אחותי, לאותה
שנאמר בה אמור לחכמה אחותי
את, וכשדופק לשמאל שהיא
אש, נאמר בה רעיתי, שבו נשרף
בכמה רשפיים שהם שרפיים,
שנאמר בהם רשפיה רשפי אש
שלהבת י"ה.

מצד העמוד האמצעי יונתי
תמתי, משום שהיא הדרגה של
יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם,
והדפק שלה שם במשקל, לא
עולה ולא יורד, שבמים יורד אל
הצדיק המעין אליו באריכות,
ועולה בו באריכות של תקיעה.
באש הוא הדפק בשברים בשבר,
ובעמוד האמצעי יורד (אוח)
בשניהם שלשל"ת, בינוני, וזו
תרועה, קול דממה דקה אל
השכינה הפחתונה. תמתי, תם
אותו הדפק, משום שהביאו לה
בחשאי.

וכשהשכינה בגלות, נאמר בה
אני ישנה ולבי ער, כשהיא ישנה
אין בה דפק, משום שהקדוש
ברוך הוא שהוא הקול, הדפק
שלה, התרחק ממנה. זהו שכתוב

אֶתְמַר קוֹל יְהוָה חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ דְּאִינוּן
הַבָּלִים, טְעָמִי מִתְּלַבְּשֵׁן בְּאֹרָא בְּאִמְצַעִיתָא,
וְטְעָמִי אִינוּן מִסְטָרָא דְכֶתֶר, וְנִקְוּדִין מִסְטָרָא
דְּחֲכָמָה, וְאִתּוּן מִסְטָרָא דְבִינָה,
(דְּבִינָה) וּמִתְּלַבְּשִׁין בְּמִיָּא אֶשָּׁא וְרוּחָא, דְּאִינוּן
חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֲרַת, וְהִכִּי מִתְּלַבְּשִׁין בְּנִצּוּחַ
הוֹד יְסוּד, מְלָכוֹת מְאֵנָא דְכְּלָהוּ, כְּלִילָא
מִפֶּלֶהוּ.

איהי פה דמינה הבליים נפקין וקלין ודבורין,
פלהו אתפלילין בה, ואיהי לב דכלהו
בה אתפלילין, ומינה נפקין דפיקו דרוחא לכל
ערקין דדרועא, כד רוחא דפיק במיא דאיהו
לימינא, אתמר ביה (שיר ה ב) קול דודי דופק
פתחי לי אחותי, לההיא דאתמר בה (משלי ז
ד) אמור לחכמה אחותי את, וכד דפיק
לשמאלא דאיהי אשא, אתמר בה רעיתי, דביה
אתוקד בכמה רשפיים דאינון שרפיים,
דאתמר בהון (שיר ח ה) רשפיה רשפי אש
שלהבת י"ה.

מסטרָא דעמודא דאמצעיתא יונתי תמתי,
בגין דאיהי דרגא דיעקב דאתמר
ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ודפיקו דיליה
תמן במשקל, לא סליק ולא נחית, די במיא
נחית לגבי צדיק נביעו לגביה באריכו, וסליק
ביה באריכו דתקיעה, באשא איהו דפיקו
בשברים בתבירו, ובעמודא דאמצעיתא נחית
(נ"א אחיד) בתרוייהו שלשל"ת, בינוני ודא
תרועה, קול דממה דקה לגבי שכינתא תתאה,
תמתי, תם ההוא דפיקו בגין דהביאו לה
בחשאי.

וכד שכינתא איהי בגלותא אתמר בה (שיר ה
ב) אני ישנה ולבי ער, כד איהי ישנה לית
בה דפיקו, בגין דקודשא בריך הוא דאיהו

נְאֻלְמְתֵי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוּב,
לְמָה נְאֻלְמְתִי? מִיָּה, שְׂהִיא
דוּמְיָה שְׁנַרְמֵז בְּאֵלֵהִיִּם, שְׂהוּא
שְׁלִשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, שְׂרוּחַ הַקֹּדֶשׁ דּוֹפֵק,
שְׁנֵאמַר בּוּ וְרוּחַ אֱלֹהִיִּם, מִשּׁוּם
שְׂהַחֲשִׁיתִי מְטוּב, שְׂהוּא קוּל.
בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן נִשְׁאַרְתַּ בַּת יְחִידָה
בְּלִי קוּל, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין בַּת קוּל
בְּגִלוּת, וּמִשּׁוּם שְׂאֵין בַּת קוּל
בְּגִלוּת, הִבִּיאוּ לָהּ בַּחֲשָׂאֵי,
וּמִשּׁוּם זֶה הִתְפַּלְּהָ הִיא בַּחֲשָׂאֵי.
אִף עַל גַּב שְׂפֹדוֹת גְּדוּלִים יֵשׁ
כְּאֵז, שְׂבָעִים פְּנִים יֵשׁ לְתוֹרָה.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן אֵין לָהּ דֹפֵק, שְׂהוּא
כְּמוֹ שְׂהַנְקָדוֹת שְׂמִנְקָדִים בְּדֹפֵק
הָאֲצָבָעוֹת שְׂהֵן עֶשֶׂר, שְׂבָהֶם
מִנְקָדִים בְּדֹפֵק הַרוּחַ, וְהֵם
מִנְקָדִים בְּנִימִים שֶׁל כְּנֹר דָּוִד,
הַדֹּפֵק הוּא כְּמוֹ הַקּוּל שְׂעוֹלָה
בְּגוּזָן, כְּנִגְדַּי עֲשֶׂרָה דְּפָקִים
שְׂמִסְתַּכַּל הַרּוֹפֵא בְּדֹפֵק, עֲשֵׂה
דָּוִד עֲשֶׂרָה מִינֵי נְגוּנִים בְּתַהֲלִים.
אֲרַבְעָה הֵם, אַחֲוֵתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי
תְּמַתִּי, כְּנִגְדַּי יְהוּ"ה, וְעֲשֶׂרָה
דְּפָקִים כְּנִגְדַּי יו"ד ה"א וְא"ו ה"א,
הַדֹּפֵק יוֹצֵא מֵאֲזֵן שְׂמֵאל שֶׁל
הַלֵּב, וְזוֹהֵי רוּחַ צְפוֹנִית שְׂהִיָּתָהּ
מִנְשַׁכַּת בְּכְנֹר דָּוִד שְׂהִיָּה מְנַגֵּן
מֵאֲלִיו, וְכָל הַעוֹרְקִים וְהַוְרִידִים
שֶׁל הַגּוּף שְׂהֵם דְּפָקִים, הֵם (הִיו)
דּוֹפְקִים מִן הַלֵּב, וְסוּד הַדְּבָר -
אֵל אֲשֶׁר יְהִיָּה שְׂמָה הַרוּחַ לְלַכַּת
יֵלְכוּ.

הַכְּבֵד הוּא סְמֵאל, הוּא עֶשׂוֹ,
שְׂאֵין בּוּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, הַעוֹרְקִים
שְׂלוֹ לֹא דּוֹפְקִים, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין
שְׂכִינָה שׁוֹרָה בְּאֲמוֹת הָעוֹלָם,
וּבְגִלוּת שְׂהִסְתַּלְּקָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
שְׁנֵאמַר בּוּ וְנִחָה עָלָיו רוּחַ יְהוּ"ה
וְגוֹמַר, אֵין דֹּפֵק בְּלֵב שְׂהִיא
הַשְׂכִּינָה, וּמִשּׁוּם זֶה נְאָמַר בְּהָ אֲנִי
יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר, וְאֵין בַּת קוּל בְּפִה
(שְׂהִיָּה עוֹלָה), (שְׂבָה עוֹלָה) הַקּוּל בְּרוּחַ

קוּל דְּפִיקוּ דִּילָהּ אַתְרַחֵק מִיָּנָה, הִדָּא הוּא
דְּכְתִיב (תַּהֲלִים ל ט ג) נְאֻלְמְתֵי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי
מְטוּב, לְמָה נְאֻלְמְתִי, מִיָּה דְּאִיהוּ דוּמְיָה
דְּאַתְרַמִּיז בְּאֵלֵהִיִּם, דְּאִיהוּ ל"ב אֱלֹהִיִּם
דְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, דְּדֹפִיק רוּחָא דְּקוּדְשָׁא
דְּאַתְמַר בִּיהַ (בְּרֵאשִׁית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִיִּם, בְּגִין
דְּהַחֲשִׁיתִי מְטוּב דְּאִיהוּ קוּל, בְּהַהוּא זְמַנָּא
אַשְׁתַּאַרְתַּ בַּת יְחִידָה בְּלֵא קוּל, וּבְגִין דָּא לִית
בַּת קוּל בְּגִלוּתָא, וּבְגִין דְּלִית בַּת קוּל בְּגִלוּתָא
הִבִּיאוּ לָהּ בַּחֲשָׂאֵי, וּבְגִין דָּא צְלוּתָא אִיהִי
בַּחֲשָׂאֵי, אִף עַל גַּב דְּרִזִּין סְגִיאֵין אִית הַכָּא,
שְׂבָעִין אֲנַפִּין אִית לְאוּרִיָּתָא.

וּבְהַהוּא זְמַנָּא לִית לָהּ דְּפִיקוּ דְּאִיהוּ כְּגוּוֹנָא
דְּנִקוּדֵי דְּמִנְקָדִין בְּדֹפִיקוּ דְּאֲצָבָעָאן
דְּאִינוּן עֶשֶׂר, דְּבַהוּן מִנְקָדִין בְּדֹפִיקוּ דְּרוּחָא,
וְאִינוּן מִנְקָדִין בְּנִימִין דְּכְנֹר דָּוִד, דְּפִיקוּ אִיהוּ
כְּגוּוֹנָא דְּקֵלָא דְּסִלִּיק בְּנְגוּוֹנָא, לְקַבַּל עֲשֶׂרָה
דְּפִיקִין דְּאַסְתַּפַּל אֲסִיא בְּדֹפִיקוּ, עַבְד דָּוִד
עֲשֶׂרָה מִינֵי נְגוּנִים בְּתַלִּים, אֲרַבְעָה אִינוּן (שִׁיר
ה ב) אַחֲוֵתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תְּמַתִּי לְקַבַּל יְהוּ"ה,
עֲשֶׂרָה דְּפִיקִין לְקַבַּל יוֹד הָא וְאוּ הָא, דְּפִיקוּ
נְפִיק מֵאֲדָנָא שְׂמֵאלָא דְּלֵבָא, וְדָא הוּא רוּחַ
צְפוֹנִי דְּהוּא מְנַשֵּׁב בְּכְנֹר דְּדָוִד דְּהוּא מְנַגֵּן
מֵאֲלִיו, וְכָל עַרְקִין וְוְרִידֵי גּוֹפָא דְּאִינוּן דְּפָקִין,
מִלֵּבָא אִינוּן (ג"א הוּרָה) דְּפָקִין, וְרִזָּא דְּמִלָּה (יַחֲזַקֵּאל
א יב) אֵל אֲשֶׁר יְהִיָּה שְׂמָה הַרוּחַ לְלַכַּת יֵלְכוּ.

כְּבֵד הוּא סְמֵאל הוּא עֶשׂוֹ, דְּלִית בִּיהַ רוּחָא
דְּקוּדְשָׁא, לֹא דְּפָקִין עַרְקִין דִּילִיָּה, וּבְגִין
דָּא לֹא שְׂרִיא שְׂכִינָתָא בְּאוּמִין דְּעֵלְמָא,
וּבְגִלוּתָא דְּאַסְתַּלַּק רוּחַ דְּקוּדְשָׁא, דְּאַתְמַר
בִּיהַ (יִשְׁעִיָּה יא ב) וְנִחָה עָלָיו רוּחַ יְהוּ"ה וְגו', לִית
דְּפִיקוּ בְּלֵבָא דְּאִיהִי שְׂכִינָתָא, וּבְגִין דָּא אַתְמַר
בְּהַ (שִׁיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר, וְלִית בַּת קוּל

בְּפוּמָא (דְּהוּהוּ סְלָמָא), (ג"א דְּבַה סְלִיק) **קָלָא בְּרוּחָא**
בְּתַקִּיעָה בְּאַרְיִכוֹ, וּבְשִׁבְרִים בְּתַבִּירוֹ, וּבְתַרוּעָה
שְׁלִשְׁלֹ"ת קָלָא בִּינוּנִית לָא בְּאַרְיִכוֹ וְלָא
בְּקִצְירוֹ, בַּת קוֹל אִיהִי קוֹל דְּמָמָה דְּקָה זְעִירָא,
קָלָא נְמוּכָה בְּחִשָּׂאֵי, דְּהָא קוֹל בְּאִשָּׁה עֶרְוָה.
וְכַד יִיְתִי מְשִׁיחָא נְחִית רוּחָא דְּקוּדְשָׁא עֲלֵיהָ,
וּמְיָד אִיהִי אֲמַרְת קוֹל דּוּדֵי דּוּפֶק, דְּפִיקוּ סְלִיק
וְנַחֲתִית, סְלִיק ה' עֲלָאָה (דף קה ע"ב) לְגַבֵּי י',
וְנַחֲתִית ה' תַּתְּאָה לְגַבֵּי ו', דְּאִיהוּ קָרְבַּן לִיהוּ"ה,
קָרְבַּן עוֹלָה וַיּוֹרֵד.

בְּתַקִּיעָה בְּאַרְךָ, וּבְשִׁבְרִים בְּשִׁבְרָא,
 וּבְתַרוּעָה שְׁלִשְׁלֹ"ת, קוֹל בִּינוּנִית,
 לָא בְּאַרְיִכוֹת וְלָא בְּקִצְרָה, בַּת
 קוֹל הִיא קוֹל דְּמָמָה דְּקָה קִטְנָה,
 קוֹל נְמוּךְ בְּחִשָּׂאֵי, שְׁהִרֵי קוֹל
 בְּאִשָּׁה עֶרְוָה, וּכְשִׁיבָא הַמְּשִׁיחַ,
 יוֹרְדַת עֲלֵיו רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וּמְיָד הִיא
 אוֹמַרְת קוֹל דּוּדֵי דּוּפֶק, הַדְּפֶק
 עוֹלָה וַיּוֹרֵד, עוֹלָה ה' הַעֲלִינוּנָה
 אֶל הַי', וַיּוֹרְדַת ה' הַתַּחְתּוֹנָה אֶל
 ו', שְׁהוּא קָרְבַּן לִיהוּ"ה, קָרְבַּן
 עוֹלָה וַיּוֹרֵד.

וְסוּד הַדְּבַר - יְהוּ"ה בְּחֻמְהָ יִסַּד
 אֶרְץ כּוֹנֵן שְׁמַיִם בְּתַבּוּנָה, בְּאַבָּא
 שְׁהוּא י' יִסַּד הַבַּת, שְׁהִיא ה'
 קִטְנָה, שְׁעֲלִיָּה נְאָמַר וְאָבִיו שְׁמַר
 אֶת הַדְּבַר, בְּאִם שְׁהִיא ה'
 הַעֲלִינוּנָה כּוֹנֵן שְׁמַיִם, שְׁהוּא ו',
 וְהוּא כֵּן י"ה, וּכְשִׁיחֵיו מִתְקַרְבִּים
 הָאוֹתִיּוֹת אָב עִם אָם, בֵּין עִם בַּת,
 כָּל אֶחָד עִם בַּת זּוּגוֹ, ה' הַעֲלִינוּנָה
 (עוֹלָה) לִי, ה' (הַתַּחְתּוֹנָה) יוֹרְדַת לוֹ.
 זְהוּ קָרְבַּן עוֹלָה וַיּוֹרֵד. בְּאוֹתוֹ
 הַזְּמַן וּתְקַרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל
 עֲצָמוֹ, וְסוּד הַדְּבַר - עֲצָם מִעֲצָמֵי
 וּבְשָׂר מִבְּשָׂרֵי, עֲצָם מִעֲצָמֵי זוֹ י'
 עִם ה', וּבְשָׂר מִבְּשָׂרֵי זוֹ ו' עִם
 ה', וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו
 וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמַר.

וְרָזָא דְּמַלְהָ (מְשַׁלְּי גִיט) **יְהוּ"ה בְּחֻמְהָ יִסַּד אֶרְץ**
כוֹנֵן שְׁמַיִם בְּתַבּוּנָה, בְּאַבָּא דְּאִיהוּ י'
יִסַּד בְּרַתָּא דְּאִיהִי ה' זְעִירָא, דְּעֲלָהָ
אֲתַמַּר (בְּרַאשִׁית לוֹ יא) וְאָבִיו שְׁמַר אֶת הַדְּבַר,
בְּאִימָא דְּאִיהִי ה' עֲלָאָה כּוֹנֵן שְׁמַיִם דְּאִיהוּ ו',
וְאִיהוּ כֵּן י"ה, וְכַד יְהוֹן מִתְקַרְבִּין אֲתַנוּן אָב
עִם אָם בֵּין עִם בַּת כָּל חַד בְּבַת זּוּגִיָּה, ה' עֲלָאָה
(סְלִיק) לְגַבֵּי י', ה' (תַּתְּאָה) נְחִית לְגַבֵּי ו', הַאי
אִיהוּ קָרְבַּן עוֹלָה וַיּוֹרֵד, בְּהַהוּא זְמַנָּא (יִחְזַקְאֵל
לוֹז) וּתְקַרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ, וְרָזָא דְּמַלְהָ
(בְּרַאשִׁית ב כג) עֲצָם מִעֲצָמֵי וּבְשָׂר מִבְּשָׂרֵי, עֲצָם
מִעֲצָמֵי דָא י' עִם ה', וּבְשָׂר מִבְּשָׂרֵי דָא ו' עִם
ה', (שֵׁם כד) וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת
אִמּוֹ וְגוֹמַר.

וּמְשׁוּם זֶה כְּשִׁעוֹלָה ה' אֶל י',
 נְאָמַר בְּהָ זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה הִיא
 הָעוֹלָה, שְׁהִיא (שְׁהִיָּתָה) עוֹלָה אֶל
 הָאָב, וּכְשִׁיּוֹרְדַת לְבָן, נְאָמַר בְּהָ
 וְאִשׁ הַמְּזַבַּח תּוֹקֵד בּוֹ, נִשְׂרַפַת בּוֹ
 בְּשִׁלְהֻבוֹת שֶׁל אֶהְבָּה, וְכַף
 כְּשִׁיּוֹרְדַת ו' אֶל הַה' שְׁלָה, וַי'
 עוֹלָה אֶל הַה' שְׁלָה, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן
 וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִיִּים עֹלִים
 וַיּוֹרְדִים בּוֹ. כָּל הַדְּפֻקִים הִלְלוּ שֶׁל
 שְׂאָר הָעוֹרְקִים, וְכַף פְּרֻשִׁיהוּ,
 עוֹלִים שְׁנַיִם וַיּוֹרְדִים שְׁנַיִם,
 עוֹלִים שְׁנַיִם י"ה זֶה לְזוֹ, וַיּוֹרְדִים
 שְׁנַיִם ו"ה זֶה לְזוֹ.

וּבְגִין דָּא פִּד סְלִיק ה' לְגַבֵּי י' אֲתַמַּר בְּהָ (וַיִּקְרָא
 וּב) **זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה הִיא הָעוֹלָה, דְּהִיא**
סְלִיקַת לְגַבֵּי אַבָּא, וְכַד נְחִיתַת לְגַבֵּי בְּרָא
אֲתַמַּר בְּהָ (שֵׁם ה) וְאִשׁ הַמְּזַבַּח תּוֹקֵד בּוֹ, אֲתוֹקֵד
בִּיהָ בְּשִׁלְהוּבֵין דְּרַחֲמֵי, וְהִכִּי כַד נְחִית ו' לְגַבֵּי
ה' דִּילִיָּה, וַי' סְלִיק לְגַבֵּי ה' דִּילִיָּה, בְּהַהוּא
זְמַנָּא (בְּרַאשִׁית כח יב) וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִיִּים עוֹלִים

וַיּוֹרְדִים בּוֹ, כָּל אֵלִין דְּפִיקִין דְּשְׂאָר עֲרַקִין, וְהִכִּי אוּקְמוּהוּ סְלִקִין תְּרִין
 וְנַחְתִין תְּרִין, סְלִקִין תְּרִי י"ה דָּא לְגַבֵּי דָא, וְנַחְתִין תְּרִי ו"ה דָּא לְגַבֵּי דָא.

ועוד עולים שנים - רוח ואש, שהם קולות, ועולים בדפק, ויורדים שנים - מים ועפר, שהם כבדים בדפק, והם מיכא"ל גבריאל נוריא"ל רפא"ל. מיכא"ל מים, גבריאל"ל אש, נוריא"ל רוח, רפא"ל עפר, י' בראש, ה"ה בידי, ו' בגוף, ה"ה ההכל עולה וההכל יורד, ההכל עולה זו ה' עליונה שעולה ל"י, שהוא עשר אמירות, ובמה עולה? בקול שהוא ו'.

וההכל יורד זו ה' התחתונה שיורדת אליו ונעשית דבור, הקרבה של כל ההכלים וקול ודבור הוא פ"ה, שהוא בחשבון מיל"ה, פולל הכל, הוא קרבה של אדנ"י בעמוד האמצעי קרפן ליהו"ה, וזו השכינה התחתונה, והיא (והוא) היחוד של האותיות יהו"ה עם צדיק, שהוא אות הברית, ואשרי הוא מי שמקריב את האותיות הללו בתפלות, שהוא הקרפן של הקדוש ברוך הוא, שכינתו, בפיו, אשרי הוא מי שמיוחד אותם בקריאת שמע ובתפלתו, שהקרבה שלהם ודאי בעמוד האמצעי, היחוד שלהם בצדיק, ומי הוא שמיוחד הכל ומקרב הכל? עלת העלות.

בינתיים הגה זקן מודמן לו שהיה מאיר העולמות, רבי פנחס בן יאיר שמו, ואמר: רבי רבי, ודאי שקרבת ארבעת האותיות ויחודם בעמוד האמצעי, והקרבה והיחוד שלהם, כף הוא בצדיק, ובשתי דרגות מיוחדים אותם ישראל, בקריאת שמע של ערבית ושחרית, ומקרבים אותם בתפלת שחרית וערבית, וזה קרפן עולה ויורד, ה' עולה בעמוד האמצעי, ו' יורד בצדיק, אף על גב שהכל אמת, עולה ויורד ה' עם אות י', ה' עם אות ו'. מיד שאמר ההדרים הללו, פרח.

ועוד סלקין תרי רוחא ואשא, דאינון קלין וסלקין בדפיקו, ונחתין תרי מיא ועפרא, דאינון כבדין בדפיקו, ואינון מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, מיכא"ל מיא, גבריאל"ל אשא, נוריא"ל רוחא, רפא"ל עפרא, י' ברישא, ה"ה בידין, ו' בגופא, ה"ה ההכל סליק ההכל נחית, ההכל סליק דא ה' עלאה דסליק לגבי י' דאיהו עשר אמירן, ובמאי סליק בקלא דאיהו ו'.

והכל נחית דא ה' תתאה נחית לגביה ואתעבידת דבור, קריבו דכל ההכלים וקלא ודבורא איהו פ"ה, דאיהו בחושפן מיל"ה, כליל פלא, איהו קריבו דאדנ"י בעמודא דאמצעיתא קרפן ליהו"ה, ודא שכינתא תתאה, ואיהי (ואיהו) יחודא דאתון יהו"ה בצדיק, דאיהו אות ברית, וזפאה איהו מאן דקריב אתון אלין בצלותין, דאיהי קרפנא דקודשא בריך הוא שכינתא דיליה בפומי, זפאה איהו מאן דמיוחד לון בקריאת שמע ובצלותיה, דקריבו דלהון ודאי בעמודא דאמצעיתא, יחודא דלהון בצדיק, ומאן איהו דמיוחד פלא ומקרב פלא עלת העלות.

אדהכי הא סבא קא אזדמן ליה דהוה נהיר עלמין רבי פנחס בן יאיר שמיה, ואמר רבי רבי, ודאי קריבו דארבע אתון ויחודא דלהון בעמודא דאמצעיתא, וקריבו ויחודא דלהון הכי הוא בצדיק, ובתרין דרגין מיוחדין לון ישראל, בקריאת שמע דערבית ושחרית, ומקרבין לון בצלותא דשחרית וערבית, ודא קרפן עולה ויורד, ה' עולה בעמודא דאמצעיתא, ו' יורד בצדיק, אף על גב דכלא קשוט, עולה ויורד ה' באת י', ה' באת ו', מיד דאמר מלין אלין פרח.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרַיָּא, זַפְּאָה חוּלְקָנָא
 חֲלַקְנוּ שְׁעָלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים הֵם
 בְּהַסְפָּמָה לְסִיעַ לָנוּ. זֶהוּ
 שֶׁבְּאַרְוֵהוּ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, שְׁאָדָם
 שְׁמַשְׁתַּדֵּל בְּעַבּוּדַת רַבּוֹנוּ, שְׁכַל
 הַבְּרִיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הֵם בְּסִיעוּעוֹ,
 כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ לֹא
 נִבְרָא אֱלֹא לְצִוּוֹת לְזֶה, וְאֶפְלוּ
 שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפָנִים לֹא נִבְרָאוּ
 אֱלֹא לְסִיעוּעוֹ, וּכְשֶׁאָדָם מוֹצִיא
 הַבָּלִים וְדַבּוּרִים בְּתַפְלָתוֹ, כְּמָה
 עוֹפּוֹת פּוֹתְחִים כְּנִפְיָהֶם וּפִיָּהֶם
 לְקַבֵּל אוֹתָם, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב כִּי עוֹף
 הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל וּבַעַל
 כְּנָפַיִם יַגִּיד דְּבָר, וְנוֹטֵל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא הַדְּבָרִים הִלְלוּ וּבּוֹנֵה
 מֵהֶם עוֹלָמוֹת, שְׁנֵאֲמַר בְּהֵם כִּי
 כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ
 הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה, וְסוּד
 הַדְּבָר - וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבַצֵּל
 יָדִי כְּפִיתִיךָ לְנִטְע שְׁמַיִם וְלִיסַד
 אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה, אֵל
 תִּקְרֵי עֲמִי אֱלֹא עֲמִי, בְּשִׁתְּפוּת.
 בִּינְיָתִים הָרִי הַזֶּקֶן יוֹרֵד, פִּתַּח
 וְאָמַר: אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר, אֲנִי
 יִשְׁנָה מֵאַהֲוִי שֶׁהַתְּרַחֵק מִמֶּנִּי,
 וְלִבִּי עָר כְּשָׁבָא אֵלַי. לְכֻלָּה
 שֶׁהִיָּתָה נְשׂוּאָה לְחַתָּן וְהַתְּרַחֵק
 מִמֶּנָּה, נִפְלָה בְּבֵית חֲלִיָּה,
 וְהַתְּקַבְּצוּ אֵלֶיהָ כָּל הַרוֹפְאִים,
 וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לְדַעַת אֶת
 הַמַּחְלָה שֶׁלָּהּ. רוֹפֵא הַקְּרִטְנִי הָיָה
 שֵׁם שֶׁהָיָה מִפִּיר בְּדַפֵּק, בְּעֶשְׂרָה
 מִיָּנִי דְּפָקִים שְׁצָרִיף לְהַתְּבוֹנֵן
 בְּהֵם רוֹפֵא, כְּנִגְדַּ עֶשֶׂר אֲצַבְּעוֹת,
 וְלֹא הָיוּ מִפִּירִים בְּחֲלִיָּה אֱלֹא
 הוּא, שֶׁכְּמָה מִשְׁקִים וְרִיחוֹת
 טוֹבִים מִתְּפוּחִים, שְׁנֵאֲמַר בְּהֵם
 וְרִיחַ אַפֵּךָ כְּתַפּוּחִים, וְכְמָה
 מִשְׁקִים מִעֵסִים רְמוֹנִים הָיוּ
 מִשְׁקִים אוֹתָהּ רוֹפְאִים אַחֲרֵים,
 וְלֹא הָיוּ מוֹעִילִים לָהּ, עַד שֶׁבָּא

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרַיָּא, זַפְּאָה חוּלְקָנָא
 דְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין אֵינוֹן בְּאַסְפָּמוֹתָא
 לְסִיעַ לָךְ, הָאִי אִיהוּ דְּאוּקְמוּהוּ מֵאַרִי מִתְּנִיתִין
 דְּבַר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּפוּלְחָנָא דְּמֵאַרְיָה דְּכָל
 בְּרִיין דְּעֲלָמָא אֵינוֹן בְּסִיעָתָא דִּילֵיהּ, כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהָ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ לֹא נִבְרָא אֱלֹא לְצִוּוֹת
 לְזֶה, וְאֶפְלוּ שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפָנִים לֹא
 אֲתַבְּרִיאוּ אֱלֹא לְסִיעָתֵיהּ, וְכַד בַּר נֶשׁ אֶפִּיק
 הַבָּלִים וְדַבּוּרִים בְּצִלוֹתֵיהּ, כְּמָה עוֹפִין פִּתְחִין
 גְּדַפְיָהּ וּפִימִיָּהּ לְקַבֵּל לוֹן, הִדָּא הוּא
 דְּכָתִיב (קהלת י') כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל
 וּבַעַל כְּנָפַיִם יַגִּיד דְּבָר, וְנוֹטֵל קוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא אֱלִין מְלִין וּבְנֵי בְּהוֹן עֲלָמִין, דְּאֲתַמַּר
 בְּהוֹן (ישעיה טו כב) כִּי כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים
 וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה, וְרוּא
 דְּמִלָּה (שם נא טז) וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבַצֵּל יָדִי
 כְּפִיתִיךָ, לְנִטְע שְׁמַיִם וְלִיסַד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן
 עֲמִי אֲתָה. (דף קו ע"א) אֵל תִּקְרֵי עֲמִי אֱלֹא עֲמִי
 בְּשׂוֹתְפוּ.

אֲדַהְבִּי הָא סְבָא קָא נְחִית פִּתַּח וְאָמַר (שיר ה'
 ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר, אֲנִי יִשְׁנָה
 מִרְחִימָאֵי דְּאַתְרַחֵק מִנִּי, וְלִבִּי עָר כַּד אֲתִנָּא
 לְגַבִּי, לְכֻלָּה דְּהוֹת נְשׂוּאָה לְחַתָּן, וְאַתְרַחֵק
 מִיָּנָה, נִפְלָת בְּבִי מִרְעָא, וְאַתְפַּנְשׁוּ כָּל אֲסִיין
 לְגַבִּיהּ, וְלֹא הוּוּ יְכַלִּין לְמַנְדַּע מִרְעָא דִּילָהּ,
 אֲסִיא קְרִטְנָא הוּוּ תַמָּן דְּהוּוּ אֲשִׁתְּמוּדַע
 בְּדַפִּיקוֹ, בְּעֶשְׂרָה מִיָּנִי דְּפִיקִין דְּבַעֵי לְאַסְתְּפֵלָא
 בְּהוֹן אֲסִיא, לְקַבֵּל עֶשֶׂר אֲצַבְּעָאן, וְלֹא הוּוּ
 אֲשִׁתְּמוּדַעָאן בְּמִרְעָא דִּילָהּ אֱלֹא הוּא, דְּכְמָה
 מִשְׁקִין וְרִיחִין טְבִין מִתְּפוּחִין, דְּאֲתַמַּר
 בְּהוֹן (שם טז) וְרִיחַ אַפֵּךָ כְּתַפּוּחִים, וְכְמָה מִשְׁקִין
 מִעֵסִים רְמוֹנִים הוּוּ מִשְׁקִין לָהּ אֲסִיין אַחֲרִינִין,
 וְלֹא הוּוּ מוֹעִילִין לָהּ, עַד דְּאֲתָא (דְּהֵא)

ש(ז)ה הַרְּפָא הַקְּרַטְנִי וְהַסְּתַפְּל
בְּדַפְּק שְׁלָה, וְהִיא נִפְרָה לְרֹפֵא,
וְאָמְרָה קוֹל דְּוֹדֵי דוֹפְק, וְהוּא
אָמַר פְּתַחֵי לִי, פְּתַחֵי אֶת הָאוֹת
י', שְׁהִיא עֲשֶׂרָה מִינֵי דַפְּק, קוֹל
דְּוֹדֵי דוֹפְק זֶה ו', דוֹפְק בְּשַׁעַר,
בְּשֵׁשֶׁת (הַדְּפָקִים) הַפְּרָקִים שֶׁל
הַזְּרוּעוֹת, וְסוּד הַדְּבַר - יָדִיו גְּלִילֵי
זָהָב מְמַלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַרְשִׁי
ש"ש, בְּשֵׁשֶׁת זְרוּעוֹת שֶׁשָּׁה
פְּרָקִים, וְכֻלָּם רְמוּזִים בְּמֵלֶת
בְּרֵאשִׁית, שְׁהוּא בְּר"א שִׁי"ת.

וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר פְּתַחֵי לִי בְּאוֹת ב',
פְּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק, שְׁאוּ שַׁעֲרִים
רְאשִׁיכֶם וְהַנְּשִׂאוּ פְּתַחֵי עוֹלָם
וְיִבֵּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וּמְשׁוּם זֶה
פְּתַחֵי לִי בְּאוֹת ב', זֶה הַשַּׁעַר
לִיהו"ה, וְזוֹ הָאוֹת ב' מִן
בְּרֵאשִׁית. אַחוּתֵי - בְּאוֹת א' מִן
בְּרֵאשִׁית. רַעֲיָתִי - בְּאוֹת ר' מִן
בְּרֵאשִׁית. יוֹנְתִי - בְּאוֹת י'
מִבְּרֵאשִׁית. תַּמְתִּי - בְּאוֹת ת' מִן
בְּרֵאשִׁית. שְׂרָאשִׁי - בְּאוֹת ש' מִן
בְּרֵאשִׁית. (מִמְלֵא טַל, סוּד הַדְּבַר - יְהו"ה
אֲחִיהַּ, שְׁעוּלָה לְחִשְׁבוֹן ט"ל). דְּבַר אַחַר
נְמֵלָא ט"ל, בְּאַלְהִי"ם, וְכוּ הִיא
מְלֵא"ה, בְּאַיְנָה מְקוּם? בְּיוֹם
הַשְּׁבִיעִי שְׁהוּא הַשְּׁשִׁי, וְעַל רֵאשׁוּ
י', הַעֲטָרָה הַכְּלוּלָה מֵעֲשֶׂרָה, י'
הִיא טְפָה שְׁנַמְשַׁכְתָּ מִן הַמֶּמֶךְ אֶל
ה' אֲפִיקֵי מַיִם, ו' הַרוּחַ שְׁיוֹצֵאת
מֵאֲזֵן שְׁמַאל, רוּחַ צְפוֹנִית שְׁהִיְתָה
יוֹצֵאת מֵאֲזֵן שְׁמַאל שֶׁל הַלֵּב,
וְהִיְתָה מְנַשְׁבֶּת בְּכַנּוֹר דָּוִד, וְהִיא
מְנַגֵּן מְאֵלִיו, וְעֲלִיו נֶאֱמַר קוֹל
דְּוֹדֵי דוֹפְק, שְׁבְרֵאשׁוּנָה אָמְרָה ה'
קְטָנָה אֲנִי יְשֵׁנָה מִן י"ה, עַד
שְׁהַתְּעוֹרֵר ו' אֲלֵי שְׁהוּא רוּחַ,
וּמִיָּד קוֹל דְּוֹדֵי דוֹפְק בְּשֵׁשׁ
אוֹתִיּוֹת מִבְּרֵאשִׁית, שְׁהֵם כְּנֻגָד
שֵׁשׁ הַתְּבוֹת שֶׁל הַיְחִיד, וְהֵן כְּנֻגָד
שֵׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד, פְּתַחֵי לִי בְּיוֹם הַרְּאשׁוֹן,
שְׁהוּא יְמִין, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ
וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, גְּדִיךָ יוֹדִיךָ, זו י' שְׁהִיא לְיָמִין,

וְאִיהִי אֲשַׁתְּמוּדְעָא בְּאַסְיָא, וְאָמְרַת (שם ה ב) קוֹל
דְּוֹדֵי דוֹפְק, וְאִיהוּ אָמַר פְּתַחֵי לִי, פְּתַחֵי לְאֶת
י' דְּאִיהִי עֲשֶׂרָה מִינֵי דְּפִיקוּ, קוֹל דְּוֹדֵי דוֹפְק
דָּא ו' דְּפִיק לְתַרְעָא, בְּשִׁית (דְּפִיקוֹן) פְּרָקִין
דְּדְרוּעִין, וְרָזָא דְּמֵלָה (שם יד) יָדִיו גְּלִילֵי זָהָב
מְמוּלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַרְשִׁי ש"ש, בְּתַרְשִׁין
דְּרוּעִין שִׁית פְּרָקִין, וְכֻלְהוּ רְמִיזוּן בְּמֵלֶת
בְּרֵאשִׁית דְּאִיהוּ בְּר"א שִׁי"ת.

וְעֲלִיהוּ אֲתַמַּר פְּתַחֵי לִי בְּאֶת ב', (תהלים קיח
ט) פְּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק, (שם כד ז) שְׁאוּ
שַׁעֲרִים רְאשִׁיכֶם וְהַנְּשִׂאוּ פְּתַחֵי עוֹלָם וְיִבֵּא
מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וּבְגִין דָּא פְּתַחֵי לִי בְּאֶת ב', (שם
קיח כ) זֶה הַשַּׁעַר לִיהו"ה, וְדָא אֶת ב' מִן
בְּרֵאשִׁית, אַחוּתִי בְּאֶת א' מִן בְּרֵאשִׁית, רַעֲיָתִי
בְּאֶת ר' מִן בְּרֵאשִׁית, יוֹנְתִי בְּאֶת י' מִבְּרֵאשִׁית,
תַּמְתִּי בְּאֶת ת' מִן בְּרֵאשִׁית, שְׂרָאשִׁי בְּאֶת ש'
מִן בְּרֵאשִׁית, (נְמֵלָא טַל, רִזָּא דְּמֵלָה יְהו"ה אֲחִיהַּ דְּפִלִּיק
לְחִשְׁבוֹן ט"ל). דְּבַר אַחַר נְמֵלָא ט"ל בְּאַלְהִי"ם,
וְבִיהִי אִיהִי מְלִיא"ה, בְּאֵן אֶתְר בְּיוֹמָא שְׁבִיעֵאָה
דְּאִיהוּ שְׁתִּיתָאָה, וְעַל רִישִׁיהָ י' עֲטָרָה כְּלִילָא
מֵעֲשֶׂרָה, י' אִיהִי טְפָה דְּאַתְמְשַׁכְתָּ מִן מוֹחָא
לְגַבֵּי ה' אֲפִיקֵי מַיִם, ו' רוּחָא דְּנְפִיק מֵאֲזֵן
שְׁמַאלָא, רוּחַ צְפוֹנִית דְּהוּה נְפִיק מֵאֲזֵן
שְׁמַאלָא דְּלְבָא, וְהוּה מְנַשֵּׁב בְּכַנּוֹר דְּדוֹד וְהוּה
מְנַגֵּן מְאֵלִיו, וְעֲלִיהֵ אֲתַמַּר קוֹל דְּוֹדֵי דוֹפְק,
דְּבִקְדָמִיתָא אָמְרַת ה' זְעִירָא אֲנִי יְשֵׁנָה מִן י"ה,
עַד דְּאַתְעַר ו' לְגַבֵּי דְּאִיהוּ רוּחַ, וּמִיָּד קוֹל דְּוֹדֵי
דוֹפְק בְּשִׁית אֲתוּוֹן מִן בְּרֵאשִׁית, דְּאַיְנוּן לְקַבֵּל
שִׁית תִּיבִין דְּיְחֻדָּא, וְאַיְנוּן לְקַבֵּל שִׁית יוֹמֵי
בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד פְּתַחֵי לִי בְּיוֹמָא קְדָמָאָה דְּאִיהִי יְמִינָא,
דְּעֲלִיהֵ אֲתַמַּר (שם קמה טז) פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ

שְׁהוּא יְמִין, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, גְּדִיךָ יוֹדִיךָ, זו י' שְׁהִיא לְיָמִין,

אחותי ביום השני, ששם ה',
יונתי ביום השלישי, ששם ו',
שראשי נמלא טל ביום הרביעי
(השלישי), שהוא הכלל של יו"ד
ה"א וא"ו, שהוא חושבון ט"ל,
וזהו גוף וברית שנחשבים אחד
בחשבון, שהוא וא"ו שעולה
אח"ד, ו' העליונה - העמוד
האמצעי, ו' התחתונה - צדיק,
א' מראה על שניהם שהם אחד.
קצוותיו, אלו שש קצוות שהן
ה"א, ששה פרקים שכלולים
בשתי שוקים, שהם יום חמישי
ויום ששי, שעליהם נאמר שוקיו
עמודי שש, רסיסי לילה - זו
השכינה התחתונה הכלולה
מיו"ד ה"א וא"ו ה"א, ולמה
נקראת לילה? שהיא ליל שבת
ליל שמורים, שהיא ודאי
ליהו"ה, בהוציאו אותם מארץ
מצרים. ועוד, אני ישנה -
במשנה, ולפי ער - בתורה,
שנאמר בה התאנה חנטה פגיה,
שהם תלמידי חכמים בשלשים
ושתיים נתיבות פליאות חכמה,
בשלשים ושנים אלהיים של
מעשה בראשית, בל"ב שהוא ב'
מן בראשית ול' מלעיני כל
ישראל. והגפנים סמדר נתנו ריח
- אלו בעלי מצוות. קומי לך
רעיתי יפתי ולכי לך - בתורה
שבכתב, יפתי ולכי לך - בהלכה
בתורה שבעל פה. ועוד, אני
ישנה - בשלש מאות וששים
וחמש מצוות של לא תעשה
בחשבון אותיות ישנ"ה, ולפי ער
- במאתים ארבעים ושמונה
מצוות עשה בחשבון ולב"י ור'
מער, רמז שנתנו מימין ומשמאל.
מה זה ע' מן ער שהוא בתוספת?
זה העמוד האמצעי שנאמר בו
עין יעקב, שהוא העמוד האמצעי

ומשביע לכל חי רצון, ידוך יודוך, דא י'
דאיהו לימינא, אחותי ביומא תננינא דתמן
ה', יונתי ביומא תליתאה דתמן ו', שראשי
נמלא טל ביומא רביעאה (ג"א תליתאה), דאיהו
פללא דיו"ד ה"א וא"ו דאיהו חושבון ט"ל,
ודא איהו גופא וברית דחשבינן חד בחשבון,
דאיהו וא"ו דסליק אח"ד, ו' עלאה עמודא
דאמצעיתא, ו' תתאה צדיק, א' אחזי על
תרוייהו דאינון חד.

קצוותיו אלן שית קצוות דאינון ה"א, שית
פרקין דכלילן בתרין שוקין, דאינון
יום חמישי ויום ששי, דעלייהו אתמר (שיר
ח טו) שוקיו עמודי שש, רסיסי לילה דא
שכינתא תתאה פלילא מיו"ד ה"א וא"ו
ה"א, ואמאי אתקריאת לילה, דאיהי ליל
שבת ליל שמורים, דאיהי ודאי ליהו"ה,
בהוציאו אותם מארץ מצרים. ועוד אני
ישנה במשנה, ולפי ער באורייתא, דאתמר
בה (שם ב ג) התאנה חנטה פגיה, דאינון
תלמידי חכמים בל"ב נתיבות פליאות חכמה,
בל"ב אלהיים דעובדא (דק קו ע"ב) דבראשית,
בל"ב דאיהו ב' מן בראשית ל' מן לעיני
כל ישראל, (שיר ב ג) והגפנים סמדר נתנו
ריח אלן בעלי מצוות, קומי לך רעיתי
יפתי ולכי לך קומי לך באורייתא דבכתב,
יפתי ולכי לך בהלכה אורייתא דבעל פה,
ועוד אני ישנה בתלת מאה ושתיים וחמש
פקודין דלא תעשה, בחושבון אתוון ישנ"ה,
ולפי ער ברמ"ח פקודין דעשה בחשבון
ולב"י ור' מער, רמז דאתיהיבו מימינא
ומשמאלא, מאי ע' מן ער דאיהו בתוספת,
דא עמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (דברים לג

כח) עין יעקב, דאיהו עמודא דאמצעיתא דכליל פקודין דעשה ולא

תַּעֲשֶׂה. דַּאֲתִיְהִיבּוּ מִימִינָא וּמִשְׂמַאלָא מִצּוּרֵי שְׁמַיָּהּ וְלֹא בְּמִלְּוָהּ.

שְׁנַתְנוּ מִימִין וּמִשְׂמַאל בּוּ הֵם כְּלוּלִים.

וְעוֹד, קוּל דְּדוּדֵי דּוּפֶק, זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא תוֹרָה פּוֹלֵל תְּרִי"א, שְׁנַתְנָן מִשְׁתֵּי זְרוּעוֹת, שְׁשִׁים הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהֵם י"ה, וּבְהֵם הַשְּׁתֵּלִם תּוֹרָה שֶׁהוּא ו' פּוֹלֵל תְּרִי"ג, ה' תַּחְתּוּנָה, תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה כְּלוּלָה מְכַל הָאוֹתִיּוֹת, וּבְהַ הַשְּׁתֵּלִם יְהו"ה.

וְעוֹד, אֲנִי יִשְׁנָה, שְׁנִיָּה וְדַאי לַחֲכָמָה שֶׁהִיא י', כְּשֶׁהִתְרַחַק מִמֶּנִּי אֶהוּבִי שֶׁהוּא ו', וְסוּד הַדְּבָר - יְהו"ה בְּחֻמְכָּה יִסַּד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתִבּוּנָה. בְּחֻמְכָּה, שֶׁהוּא אֵב י', יִסַּד הַבַּת שֶׁהִיא אֶרֶץ, ה' קִטְנָה - הָאֶרֶץ וְדַאי, כּוֹנֵן שָׁמַיִם זֶה ו', בְּתִבּוּנָה - זֶה הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שְׁבִינָה נִקְרָאת לְמַעְלָה כְּשֶׁהִיא עִם בְּעֵלָה, וְתִבּוּנָה נִקְרָאת לְמַטָּה כְּשֶׁהִיא עִם ו' שֶׁהוּא בֵּן, ו' וְת' שֶׁהוּא תַּפְאָרֶת, נִשְׁאָרֶת הִיא ה' עִמוּ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהָאוֹת י' הִיא עִם הָאֵם וְהִיא מְרַחֶקֶת מִמֶּנָּה, נֶאֱמַר בַּהּ אֲנִי יִשְׁנָה (וְהִיא שְׁנִיָּה לָהּ).

וְעוֹד יִשְׁנָה, בְּגִלוֹת, שְׁלֹא דּוּפֶק בַּהּ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׁיָבֵא בְּעֵלָה, קוּל דְּדוּדֵי דּוּפֶק, שֶׁהוּא ו', הָאֶהוּבִי שְׁלָה, רוּחַ צְפוֹנִית יוֹצֵאת אֵלֶיהָ שְׁנוֹשֶׁבֶת בְּכַנּוּר דָּוִד, וְרוּחַ דְּרוּמִית מִצַּד הַיָּמִין, וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שֶׁהֵם מַיִם מִצַּד הַחֹסֶד שְׁשִׁים חֻמְכָּה.

וּבְזִמְנָן שְׁתַּבֵּא הַגְּאֹלָה, הַדְּפֶק עוֹלָה וְיוֹרֵד כְּמוֹ שֶׁהִקְרַבְנָן עוֹלָה וְיוֹרֵד, עוֹלָה ה' הַעֲלִיּוֹנָה לִי, וְיוֹרֵדֶת ה' תַּחְתּוּנָה לְו', וְמָה שְׁהִיָּה יְהו"ו חוֹזֵר לְהִיּוֹת יְהו"ה, הָאֵב עִם הָאֵם, הַבֵּן עִם הַבַּת, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הַנְּבִיא כֹּה אָמַר יְהו"ה אֵל יִתְהַלֵּל חֻכְּם בְּחֻמְכָּתוֹ, שֶׁהוּא לְיָמִין בְּזִמְנָן שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵק מִשְׁכִּינָתוֹ, וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגְּבוּר בְּגִבּוֹרָתוֹ, שְׁשִׁים

וְעוֹד קוּל דְּדוּדֵי דּוּפֶק דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דַּאֲתִיְהִיבּוּ תוֹרָה פּוֹלֵל תְּרִי"א, מְתִרִין דְּרוּעִין דְּתַמָּן אַבָּא וְאִימָא דַּאֲינוּן י"ה, וּבְהוֹן אֲשְׁתֵּלִים תוֹרָה דַּאֲתִיְהוּ ו' פּוֹלֵל תְּרִי"ג, ה' תַּתְּאָה אוֹרִייתָא דְּבַעַל פֶּה פּוֹלֵלָא מְכַלָּהוּ אַתּוּוֹן, וּבְהַ אֲשְׁתֵּלִים יְהו"ה.

וְעוֹד אֲנִי יִשְׁנָה, שְׁנִיָּה וְדַאי לַחֲכָמָה דַּאֲתִיְהִי י', כִּד אֲתַרְחַק מִיָּנִי רַחֲמֵי דַּאֲתִיְהוּ ו', וְרִזָּא דְמִלָּא (מְשַׁלֵּי ג יט) יְהו"ה בְּחֻמְכָּה יִסַּד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתִבּוּנָה, בְּחֻמְכָּה דַּאֲתִיְהוּ אַבָּא י', יִסַּד בְּרֵתָא דַּאֲתִיְהִי אֶרֶץ, ה' זְעִירָא הָאֶרֶץ וְדַאי, כּוֹנֵן שָׁמַיִם דָּא ו', בְּתִבּוּנָה דָּא אִימָא עֲלָאָה, דְּבִינָה אֲתַקְרִיאת לְעִילָא כִּד אִיְהִי עִם בְּעֵלָה, תִּבּוּנָה אֲתַקְרִיאת לְתַתָּא כִּד אִיְהִי עִם ו', דַּאֲתִיְהוּ בֵּן, ו' וְת' דַּאֲתִיְהוּ תַּפְאָרֶת, אֲשְׁתַּאֲרֶת אִיְהִי ה' עַמִּיָּה, וּבְהַהוּא זְמַנָּא דָּאֲת י' אִיְהוּ עִם אִימָא, וְאִיְהוּ מְרַחֵק מִיָּנִי, אֲתַמַּר בַּהּ אֲנִי יִשְׁנָה (וְאִיְהִי שְׁנִיָּה לָהּ).

וְעוֹד יִשְׁנָה בְּגִלוֹתָא, דְּלֹא דְּפִיק בַּהּ, וּבְהַהוּא זְמַנָּא דִּיִּתִּי בְּעֵלָה, קוּל דְּדוּדֵי דּוּפֶק דַּאֲתִיְהוּ ו' רַחֲמֵי דִּילָהּ, רוּחַ צְפוֹנִית נְפִיק לְגַבְהַ דְּנִשְׁיב בְּכַנּוּר דָּוִד, וְרוּחַ דְּרוּמִית מְסַטְרָא דִּימִינָא, וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, דַּאֲינוּן מַיִם מְסַטְרָא דְּחֹסֶד דְּתַמָּן חֻמְכָּה.

וּבְזִמְנָא דִּיִּתִּי פּוֹרְקָנָא, דְּפִיקוּ סְלִיק וְנַחֲתִית כְּגִוּוֹנָא דְּקֶרְבֵּן עוֹלָה וְיוֹרֵד, סְלִיק ה' עֲלָאָה לְגַבֵּי י', וְנַחֲתִית ה' תַּתְּאָה לְגַבֵּי ו', וְמָה דְּהוּא יְהו"ו, אֲתַחְזֵר יְהו"ה, אַבָּא עִם אִימָא, בְּרָא עִם בְּרֵתָא, וּבְגִין דָּא אָמַר נְבִיאָה (יְרַמְיָה ט כב) כֹּה אָמַר יְהו"ה אֵל יִתְהַלֵּל חֻכְּם בְּחֻמְכָּתוֹ, דַּאֲתִיְהוּ לִימִינָא בְּזִמְנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שֶׁהוּא לְיָמִין בְּזִמְנָן שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵק מִשְׁכִּינָתוֹ, וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגְּבוּר בְּגִבּוֹרָתוֹ, שְׁשִׁים

גבורה בצפון ושם העשר, זהו שכתוב מצפון זהב יאתה, ובשכיל זה אל יתהלל עשיר בעשרו, (שם לצפון, שנאמר מצפון זהב יאתה), בזמן שהאות ו' מרחקת מה' שלה, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי כי אני יהו"ה וגומר, כשיהיה יהו"ה כראוי, כל אות עם חכרתה, זהו שכתוב עצם מעצמי וכשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת.

על פן יעזב איש את אביו ואת אמו, זו חכמה, אביו, וכינה - האם, זהו שכתוב כי אם לכינה תקרא, ודבק באשתו זה ו' הבן, ואחר שנדבק באשתו שהיא ה', והיו לכשר אחד, וזהו קרבן עולה ויורד, קרבן - קרבת האותיות שמתקרבות י' עם ה', ו' עם ה', ומשום זה קרבן ליהו"ה, שמתקרבת אשה לבעלה. זהו שכתוב אדם כי יקריב מכם קרבן ליהו"ה, מה זה אדם? זה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהיא התקרבות האותיות, ומי קרב לאותיות? זה עלת על כל העלות. באותו זמן הדפק עולה ויורד מארבעה דפקים לעשרה, הדפק של ארבע אותיות עולה באש רוח ויורד במים ועפר, וסוד הדבר - והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, עולים שנים ויורדים שנים, והם מים קמ"ץ, שב"א אש, חל"ם רוח, שור"ק עפר, הפלי של פלם, משום שקמ"ץ שהוא מים י', בו עולה ה' שהיא לשמאל, שהיא שב"א אש, ולמה עולה ה' בקמ"ץ? משום ששם י' שהיא חכמה, כמו שבארוהו הרוצה להחפים ידרים, והיו י"ה בימין. ה' היא עם האב, והיא ארץ,

מרחקא משכינתיה, ואל יתהלל הגבור בגבורתו, דתמן גבורה בצפון ותמן עותרא, הדא הוא דכתיב (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה, ובגין דא ואל יתהלל עשיר בעשרו, (תמן לצפון שנאמר מצפון זהב יאתה), בזמנא דאת ו' מרחקא מה' דיליה, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי כי אני יהו"ה וגומר, כד יהא יהו"ה כדקא יאות כל אות בחברתה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב כג) עצם מעצמי וכשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת.

על פן יעזב איש את אביו ואת אמו, דא חכמה אביו, וכינה אמה, הדא הוא דכתיב (משלי ב ג) כי אם לכינה תקרא, ודבק באשתו דא ו' בן, ולבתר דאתדבק באתתיה דאיהו ה' והיו לכשר אחד, ודא איהו קרבן עולה ויורד, קרבן קריבו דאתון דמתקרבין י' עם ה' ו' עם ה', ובגין דא קרבן ליהו"ה, דאתקריבת אתתא לבעלה, הדא הוא דכתיב (ויקרא א ב) אדם כי יקריב מכם קרבן ליהו"ה, מאי אדם דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאיהו קריבו דאתון, ומאן קריב (דף קו ע"א) לגבי אתון, דא עלת על כל העלות. בהוא זמנא דפיקו נחית וסליק מארבע דפיקין לעשר, דפיקו בארבע אתון, סליק באשא ורוחא, ונחית במיא ועפרא, ורזא דמלה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו, עולים תרי ויורדים תרי, ואינון מים קמ"ץ, שב"א אש, חל"ם רוח, שור"ק עפר מאנא דכלהו, בגין דקמ"ץ דאיהו מים י', ביה סליק ה' דאיהי לשמאלא דאיהי שב"א אש, ואמאי סליק ה' בקמ"ץ, בגין דתמן י' דאיהי חכמה, כמה דאוקמוהו הרוצה להחפים ידרים, ויהוון י"ה

יורדת לשמאל ששם הרוח שהוא חל"ם, שהוא רוח שנושב באזן שמאל של הלב, ויהיו ו"ה בשמאל כנגד הלב. באותו זמן, אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

כ"ה הנביאים מתנהגים אחריו, כעורקי הלב שכלם מתנהגים אחר רוח הלב, ומה הוא שמ"ה? זה מש"ה, שנאמר בו הולך אל דרום וסובב אל צפון וגומר. ואחר שעולים שנים ויורדים שנים, עולים (ארבעה) דפקים לעשרה, כמו זה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א. באות י' עולה ה', ובאות ו', ה' השניה בא' עולה י', שהוא בעשר אצבעות הידים ובעשר אצבעות הרגלים, כל האותיות עולות בוא"ו שהוא אח"ד, כחשבון אר"ן, שהיא שכניה, עולה לנקודות לחשבון קטן של חנוך, קמץ י"ד, פתח כ', צרי י"ב, שבא ו', סגול ח"י, חלם ט"ו, חרק י"א, חירק ב"י י"ב, שרק ו', שורק עם ו' י"ב, (מהו שורק? הוא אר"ן) לחשבון קטן של חנוך, וזהו החשבון לכל הנקודות לחשבון קטן.

אמר לו: והרי האותיות של יהו"ה, שהן קרבן עולה ויורד, מי עולה בראשונה ומי יורד? ו' יורדת בראשונה אל ה', ואחר כך עולה י' אל ה' העליונה, שפך פרשוה בעלי המשנה, לא אבא בירושלים של מעלה וכו', לא יכנס י' בה' העליונה, שהיא ירושלים של מעלה, עד שתכנס ו' בה', שהיא ירושלים של מטה. בינתיים הנה זמן הזקנים יורד, ואמר: רבי רבי, הרי הפלה היא בבית חליה מאהובה, צריך להעיר בדיקן שלה יותר, שהרי קול דודי דופק, קול אהובה דופק אליה בתוך רב לארבעה צדדים,

בימינא, ה' איה עם אבא, ואיהי אר"ן, נחית לשמאלא דתמן רוחא דאיהו חל"ם, דאיהו רוח דנשיב באזן שמאלא דלבא, ויהו ו"ה בשמאלא לקבל לבא, ביהו זמנא (יחזקאל א'
ב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

כ"ה נביאיא מתנהגין אבתריה, כעורקין דלבא דמתנהגין פלהו בתר רוחא דלבא, ומאי ניהו שמ"ה דא מש"ה, דאתמר ביה (קהלת א'
ו) הולך אל דרום וסובב אל צפון וגומר, ולבתר דסלקין תרין ונחתין תרין, סלקין (ארבע) דפיקין לעשרה, כגוונא דא יוד הא ואו הא, באת י' סליק ה', ובאת ו' ה' תניינא, בא' סליק י', דאיהו בעשר אצבעאן דידין ובעשר אצבעאן דרגלין, כל אתוון סלקין בוא"ו דאיהו אח"ד, כחשבון אר"ן, דאיהי שכנתא, סליקת לנקודי לחושפון זעיר דחנוך, קמץ י"ד, פתח כ', צרי י"ב, שבא ו', סגול ח"י, חלם ט"ו, חרק י"א, חירק ב"י י"ב, שרק ו', שורק עם ו' י"ב, (נ"א מאי ניהו שורק איהו אר"ן), לחשבון זעיר דחנוך, והאי איהו חשבון לכל נקודין לחשבון זעיר.

אמר ליה והא אתוון דיהו"ה דאינון קרבן עולה ויורד, מאן סליק בקדמיתא ומאן נחית, ו' נחית בקדמיתא לגבי ה', ולבתר סליק י' לגבי ה' עלאה, דהכי אוקמוה מארי מתניתין, לא אבא בירושלים של מעלה וכו', לא ייעול י' בה' עלאה דאיהי ירושלים דלעילא, עד דיעול ו' בה' דאיהי ירושלים דלתתא.

אדהכי הא סבא דסבין קא נחית, ואמר רבי רבי, הא פלה איהי בבי מרעא מרחימא, צריך לאתערא בדפיקו דילה יתיר, דהא קול דודי דופק, קול רחימא, דפיק

לגבה בתקיפו סגי לארבע סטריין, הדא הוא דכתיב פה (יחזקאל לז ט) אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח, מסטרא דאזיר קדמאה דאיהו קדמון על פלא, דפיקו דרוחא איהו לח, מסטרא דחכמה איהו קר, מסטרא דאימא איהו בחמימו סגי, בגין דאזיר קדמאה נטיל בעמודא דאמצעייתא ונטיל בצדיק, וחכמה דאיהו קר נטיל בחסד ונצח, ואימא דאיהו חמימא נטילת בגבורה ויהוד, ומסטרא דשכינתא תתאה איהי יבש, דאיהי ארץ, דאתמר בה (בראשית א י) ויקרא אלהי"ם ליבשה ארץ, והא אינון ארבע וסלקין לעשר, פגוונא דארבע אתוון דאינון יהו"ה, דסלקין לעשר יוד הא ואו הא.

ולתתא מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, אינון לבושין לארבע רוחין, דאתמר בהו (ישעיה יא ב) רוח יהו"ה, רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה, רוח יהו"ה דא אזיר קדמאה, רוח חכמה ובינה תרין ספירן אפתריה, רוח עצה וגבורה ימינא ושמאלא, רוח דעת ויראת יהו"ה דא עמודא דאמצעייתא ומלכות.

והריחו ביראת יהו"ה דא ריח ניחח, ומאי ניהו ריח ניחח דא צדיק דביה נייחא, דנח איש צדיק, אשה ליהוה דא נצח ויהוד, עלייהו אתמר (במדבר כח ב) את קרבני לחמי לאשי, אשי יהו"ה אתקריאו, עלייהו אתמר (שיר ב ה) סמכוני באשיות, (ישעיה כד טו) על פן באורים פבדו יהו"ה, (שיר ז ט) וריח אפך פתפוחים, (משלי כה יא) תפוחי זהב במשפיות פסף, ואינון תרי אופני המרפכה, דתלת דרגין אינון, שרפים וחיית ואופני קדש, שרפים תרין דרועין ימינא ושמאלא, חיות גופא וברית, אופנים תרין

זהו שפתוב פה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח. מצד האזיר הראשון שהוא קדמון על הכל, דפק הרוח הוא לח, מצד החכמה הוא קר, מצד האם הוא בחם רב, משום שהאזיר הראשון נוסע בעמוד האמצעי ונוסע בצדיק, וחכמה, שהוא קר, נוסע בחסד ונצח, והאם, שהיא חמה, נוסעת בגבורה ויהוד, ומצד השכינה הפתוחה היא יבש, שהיא ארץ, שנאמר בה ויקרא אלהי"ם ליבשה ארץ, והרי הם ארבע ועולים לעשר, כמו ארבע האותיות שהן יהו"ה שעולות לעשר יוד ה"א וא"ו ה"א.

והכמה מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, הם לבושים לארבע הרוחות, שנאמר בהם רוח יהו"ה, רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה. רוח יהו"ה - זה האזיר הראשון, רוח חכמה ובינה - שתי ספירות אחריו, רוח עצה וגבורה - ימין ושמאל, רוח דעת ויראת יהו"ה - זה העמוד האמצעי ומלכות.

והריחו ביראת יהו"ה, זה ריח הניחח, ומהו ריח ניחח? זה צדיק שבו מנוחה, שגח איש צדיק. אשה ליהו"ה, זה נצח ויהוד, עליהם נאמר את קרבני לחמי לאשי, אשי יהו"ה נקראו, עליהם נאמר סמכוני באשיות, על פן באורים פבדו יהו"ה, וריח אפך פתפוחים, תפוחי זהב במשפיות פסף, והם שני אופני המרפכה, ששלוש דרגות הן: שרפים וחיית ואופני הקדש. השרפים - שתי זרועות ימין ושמאל, החיות - הגוף וברית, האופנים שתי שוקים, המרפכה של פלם,

שְׂכִינָה, מְשׁוּם שֶׁהֵם שֵׁשׁ תְּקוּנִים
מִצַּד הָאוֹת ו', שֶׁהוּא רוּחַ קִדְשָׁה
(שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא), שְׂדוּפְקֵת
וּמְנַשֵּׁב בְּכָלֶם.

הַמְלָכוֹת, הַמְרַכְבֵּה שְׁלֵה פְלוּלָה
מֵאַרְבַּע רוּחוֹת, וְזֵהוּ סוּד דּוֹ
פְּרָצוּפִים, שֶׁהֵם עֶשֶׂר דְּפִיקוֹת,
שֶׁהֵם ה' שְׂיֹצְאָת מֵהַלֵּב, שֶׁהוּא
הַבֵּל ה' ל"ב, ד' אַרְבַּע מַחְנוֹת,
ד' חֵיוֹת לִפְסָא, ו' שֵׁשׁ דְּרָגוֹת,
שֶׁהֵם שֵׁשׁ מַעְלוֹת לִפְסָא, שְׁמִשֵּׁם
כָּל הַנְּשֻׁמוֹת בְּדֶרֶךְ אֲצִילוּת, וְאֵין
הַפְּסָא הַזֶּה בְּדֶרֶךְ בְּרִיאָה, אֲלֵא
בְּדֶרֶךְ אֲצִילוּת, שֶׁהַשְּׂכִינָה
הַעֲלִינָה הִיא פְּסָא כְבוֹד מְרוֹם
מֵרָאשׁוֹן, שֶׁהוּא מְלָכוֹת.

וּבְהֵם יִהְיֶה"ו הַהִי"ו (הַהִי"ו)
מִתְלַבֵּשׁ בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת, שֶׁהֵן שֵׁשׁ
מַעְלוֹת לִפְסָא, י' הַתְּלַבֵּשׁ בְּחֻמְהָ
וְעוֹלָה לַעֲשָׂרָה, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה
גְּלָגְלִים שֶׁל הַפְּסָא, א לְמַעְלָה
דְּמוּת כְּמֵרָאָה אָדָם עָלָיו
מְלַמְעָלָה, וְזֵה אֲוִיר קְדָמוֹן, ה'
קְטָנָה הִיא לְיָמִין, וְחֻמְהָ לְיָמִין
שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וּבְמִקוֹם הַזֶּה יִהְיֶה
בְּחֻמְהָ יֶסֶד אֶרֶץ, ה' לְשִׁמְאֵל אֵשׁ
עַל הַלֵּב, ו' הַרוּחַ שְׁנוֹשֶׁבֶת אֵלֶיהָ,
וּמְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ שְׁלֵא תִשְׂרַף
הָעוֹלָם, מְשׁוּם שֶׁגוֹרְמִים לָהּ
שֶׁהַתְּרַחֲקָה מִבְּעָלָהּ וּמֵאַרְיָה
רְגוּזָה.

וּבְזִמְנֵן שֶׁתְּבֵא הַגְּאֵלָה, נֹאמֵר אֵל
הו"י שֶׁהִיא דְרָגַת מִשָּׁה, מוֹלִיף
לְיָמִין מִשָּׁה, לְסִמְךָ ה' שְׁלוֹ בְיָמִין,
וְזֵהוּ חֵי יִהו"ה שְׂכָבִי עַד הַבְּקָר,
הַבְּקָר שֶׁל אֲבָרָהִם, י' הוֹלֵף
לְשִׁמְאֵל וְזוֹקֵף אֵת ה' שְׁלוֹ, וְזֵהוּ
קֶרֶפֶן עוֹלָה וְיֹרֵד, וְסוּד הַדְּבָר -
יַעֲקֹב בְּמִקוֹם הַזֶּה שֶׁכָּל אֵת יָדָיו,
וּלְחֻכְסָם בְּרָמֵז.

חֹזֵר י"ה לְשִׁמְאֵל, שֶׁהֵם שְׁמוֹר,
ו"ה לְיָמִין שֶׁהֵם זְכוֹר, וְזֵהוּ זֵה

ע"ב) שׁוֹקִין, מְרַכְבֵּה דְכֻלְהוּ שְׂכִינָה, בְּגִין
דְּאֵינוֹן שֵׁיט תִּיקוּנִין מִסְטָרָא דְאֵת ו', דְּאֵיהוּ
רוּחָא קְדִישָׁא (ג"א דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא). דְדְפִיק
וּמְנַשֵּׁב בְּכָלְהוּ.

מְלָכוֹת מְרַכְבֵּה דִילָה פְּלִילָא מֵאַרְבַּע רוּחוֹת,
וְדָא אֵיהוּ רְזָא דּוֹ פְּרָצוּפִין, דְּאֵינוֹן
עֲשָׂרָה דְפִיקִין, דְּאֵינוֹן ה' דְנְפִיק מְלָבָא, דְּאֵיהוּ
הַבֵּל ה' ל"ב, ד' אַרְבַּע מַחְנוֹת, ד' חֵיוֹת לִפְסָא,
ו' שֵׁיט דְרָגִין, דְּאֵינוֹן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לִפְסָא,
דְּמִתְמָן כָּל נְשֻׁמְתִין בְּאַרְח אֲצִילוּת, וְלֹאוֹ אֵיהוּ
הָאֵי פְּרָסְיָא בְּאַרְח בְּרִיאָה, אֲלֵא בְּאַרְח
אֲצִילוּת, דְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה אֵיהִי פְּסָא כְבוֹד
מְרוֹם מֵרָאשׁוֹן (יִרְמִיָה יז יב) דְּאֵיהוּ מְלָכוֹת.

וּבְהוֹן יִהְיֶה"ו הַהִי"ו (ס"א הַהו"י) אֶתְלַבֵּשׁ בְּשֵׁיט
סְפִירָן, דְּאֵינוֹן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לִפְסָא, י'
אֶתְלַבֵּשׁ בְּחֻמְהָ וְסָלִיק לַעֲשָׂרָה, דְּאֵינוֹן עֶשֶׂר
גְּלָגְלִים דְּכְרִסְיָא, א לְעִילָא דְמוֹת כְּמֵרָאָה
אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה, וְדָא אֲוִיר קְדָמוֹן, ה'
זְעִירָא אֵיהִי לְיָמִינָא, וְחֻמְהָ לְיָמִינָא נְטִיר לָהּ,
וּבְהָאֵי אֶתֵר יִהו"ה בְּחֻמְהָ יֶסֶד אֶרֶץ, (מְשֻׁלֵּי ג'
ט) ה' לְשִׁמְאֵל אֵשׁ עַל לְבָא, ו' רוּחָא דְנִשְׁבִּיב
לְגַבְיָהּ, וּבְעֵי רַחֲמֵי מִינָהּ דְלֵא אוּקִידַת עֲלִמָא,
בְּגִין דְגְרָמֵי לָהּ דְאֶתְרַחֲקָא מִבְּעָלָהּ, וּמֵאַרְיָה
רוּגְזָהָא.

וּלְזִמְנִין דִּיִּיתֵי פּוּרְקָנָא, אֶתְמַר לְגַבֵּי ו' דְּאֵיהוּ
דְרָגָא דְמִשָּׁה, מוֹלִיף לְיָמִין
מִשָּׁה (יִשְׁעִיָה סג יב), לְסִמְכָא ה' דִּילִיָה בְיָמִינָא,
וְדָא אֵיהוּ חֵי יִהו"ה שְׂכָבִי עַד הַבְּקָר, בְּקָר
דְּאֲבָרָהִם, י' אֲזִיל לְשִׁמְאֵל אֵל וְזִקִיף לָהּ דִּילִיָה,
וְדָא אֵיהוּ קֶרֶפֶן עוֹלָה וְיֹרֵד, וְרְזָא דְמְלָה,
יַעֲקֹב בְּהָאֵי אֶתֵר שְׁכָל אֵת יָדָיו, וּלְחֻפְיָמָא
בְּרָמִיזָא.

אֶתְחֹזֵר י"ה לְשִׁמְאֵל אֵל, דְּאֵינוֹן שְׁמוֹר, ו"ה לְיָמִינָא דְאֵינוֹן זְכוֹר, וְדָא

איהו זה שמי וזה זכרי (שמות ג טו) י"ה עם שמי"י
שס"ה לשמאלא, ו"ה עם זכר"י רמ"ח
לימינא, בפסח יהוץ ו"ה לימינא, בראש השנה
י"ה לשמאלא, שבועות אחיד בתרוייהו ודא
עמודא דאמצעינתא, הדא הוא דכתיב (בראשית
כט כז) מלא שבוע זאת ונתנה לך גם את זאת,
ביה אשתלים יהו"ה, ועם כל דא לא יהא
שלם אלא בבית זוגיה דאיהי אדנ"י, ובאן אתר
בסופה, דאיהו כ"ו ה"ס דאיהי יאהדונה"י,
ורזא דמלה ויבא יעקב שלם (שם לג יח) ביהו"ה,
מיד ויבן לו בית דא סופה, כמה דאת אמר (שם
יז) ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית.

בהווא זמנא, מה דהוה אני ישנה בגלותא,
דאסתלק דפיקו דילה שלימו דילה,
בהווא זמנא אתמר בשכינתא ולבי ער,
לאתערוותא דפורקנא, ובההוא זמנא נשיב
רוחא דקודשא ביה, דבזמנא דרוחא דקודשא
לא נשיב רוח סערה נשיב, באודנא שמאלא
דלפא, ויכיל למטעי עלמא.

והאי איהו דאתמר ביה (יחזקאל א ד) והנה רוח
סערה באה מן הצפון, דסעיר גופיה
דבר נש, דאתמר ביה (ירמיה א יד) מצפון תפתח
הרעה, ובההוא זמנא שליטין בעלמא כל רוחין
ושדין ומזיקין בישין דמחבלין עלמא דאינון
מלאכי חבלה, ודא דפיקו דמרעא דסליק
באשא דגיהנם דאיהי מרה, ומחמם לגופיה
דבר נש, וביה וימררו את חייהם, (שמות א יד)
דאברין דאינון ישראל, בעבודה קשה דא
פבד, דאיהו פבד על ערקין (דמרה) דדמא,
בחמר ובלבנים דא ליחא חוורא, דאיהי פבדה
על בר נש, ומינה יתון ליה כמה מרעין בישין,
דאינון מים הידונים דמתגברין על אברין
דיליה.

שמי וזה זכרי, י"ה עם שמי"י -
שלוש מאות ששים וחמשה
לשמאל, ו"ה עם זכר"י - מאתים
ארבעים ושמונה לימין. בפסח
יהו"ה לימין, בראש השנה י"ה
לשמאל, שבועות אחוז בשניהם,
וזה העמוד האמצעי. זהו שכתוב
מלא שבוע זאת ונתנה לך גם את
זאת, בו השתלם יהו"ה, ועם כל
זה לא יהיה שלם אלא עם בת
זוגו, שהיא אדנ"י, ובאיזה
מקום? בסופה, שהוא כ"ו ה"ס,
שהיא יאהדונה"י, וסוד הדבר -
ויבא יעקב שלם ביהו"ה, מיד
ויבן לו בית, זו ספה, כמו שנאמר
ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית.
באותו זמן, מה שהיה אני ישנה
בגלות, שהתעלה הדפק שלה,
השלמות שלה, באותו זמן נאמר
על השכינה ולבי ער,
להתעוררות הגאולה, ובאותו זמן
נושבת בה רוח הקדש, שבזמן
שאין נושבת רוח הקדש, נושבת
רוח סערה באזן שמאל של הלב,
ויכול להטעות את העולם.

וזהו שנאמר בו והנה רוח סערה
באה מן הצפון, שמסעירה את
גופו של האדם, שנאמר בו
מצפון תפתח הרעה, ובאותו זמן
שולטים בעולם כל הרוחות
והשדים והמזיקים הרעים
שמשחיתים את העולם, שהם
מלאכי חבלה, וזה הדפק של
המחלה שעולה באש הגיהנם
שהיא מרה, ומחמם את גוף
האדם, ובו וימררו את חייהם,
שהאיברים, שהם ישראל,
בעבודה קשה, זה הפבד, שהוא
כבד על העורקים (של מרה) של
הדם, בחמר ובלבנים, זו לתה
לבנה, שהיא כבדה על האדם,
וממנה באו לו כמה חלאים
רעים, שהם מים הידונים
שמתגברים על האיברים שלו.

וּבְכֹל עֲבוּדָה בַשָּׂדֶה דָּא דְפִיקוּ דְדָמָא,
שֶׁל הַדָּם, שְׁנֵאמַר בּוֹ אִישׁ יוֹדֵעַ
צִיד אִישׁ שָׂדֶה, וּמָה הוּא הַדְּפֵק
שֶׁל הַדָּם? רוּחַ סַעְרָה, שְׁמַתְגַּבֵּר
בּוֹ דָם עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד, שֶׁהוּא עֲשׂוֹ
הוּא אָדוּם, שְׁעוֹרְקֵיו - כִּי רִגְלֵיהֶם
לָרַע יְרוּצוּ וַיִּמְהָרוּ לְשַׁפֵּף דָּם.
אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפֶרֶךְ, דּוֹפֵק
בְּמִרְהַ הַשְּׁחוּרָה, שֶׁהוּא יָבֵשׁ
בְּרִיקְנוּת, וּמִשּׁוֹם זֶה נֶאמַר בּוֹ
בְּפֶרֶךְ.

וּבְשַׁעוּבְרַת רוּחַ הַסַּעְרָה, כְּמוֹ
שְׁנֵאמַר וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אַעֲבִיר
מִן הָאָרֶץ, מִתְעוֹרֵר הַדְּפֵק בְּאוֹתוֹ
הַרוּחַ, עָלָיו נֶאמַר בְּדִבְרֵי יְהוָה
שָׁמַיִם נִעְשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל צְבָאָם.
בְּאוֹתוֹ זְמַן הַהִבְלִים שֶׁל הַתְּפִלוֹת
עוֹלִים בּוֹ בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ לְמַעְלָה,
וַיִּתְעוֹרְרוּ אֲלֵיהֶם הַבְּלִים
עָלְיוֹנִים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם כִּי לֹא עַל
הַלְחָם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם וְכוּ',
שֶׁהוּא הֶבֶל הַלֵּב שֶׁל הַשְּׂכִינָה
הַקְּדוּשָׁה, לְהֵב הַמְּזַבֵּחַ, וּמִיָּד
שְׁעוּלָה בַּהִבְלִים שֶׁל פִּיהֶם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל בַּתְּפִלוֹת, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שׂוֹאֵל בְּשִׁבְלָהּ, מִי זֹאת
עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר? מִי בְּזֹאת עוֹלָה
וַדַּי.

וּמִשּׁוֹם זֶה יֵשׁ הֶבֶל וַיֵּשׁ הֶבֶל, יֵשׁ
הֶבֶל שְׁנֵאמַר בּוֹ וַתּוֹסֶף לְלֶדֶת אֶת
אָחִיו אֶת הֶבֶל, וַיֵּשׁ הֶבֶל שֶׁל
תְּפִלוֹת וְעֲבוּדוֹת טוֹבוֹת, וַיֵּשׁ הֶבֶל
שֶׁל דְּבָרִים בְּטָלִים, דְּבָרִים
רִיקָנִים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם הֶבֶל הֵמָּה
מַעֲשֵׂה תַעְתּוּעִים בַּעַת פְּקֻדָּתָם
יֵאבְדוּ. מָה זֶה בַּעַת פְּקֻדָּתָם?
אֵלָּא בְּזִמְנָן שְׁבָאָה גְּאֻלָּה וּפְקֻדָּה
לְיִשְׂרָאֵל, יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם. הֶבֶל
תַּעְתּוּעִים, שְׁמַתְעִים אֶת בְּנֵי
הָאָדָם, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שׂוֹלֵט
בְּעוֹלָם שֶׁהוּא הַדְּפֵק, שְׁנֵאמַר בָּהּ
קוֹל דּוֹדֵי דּוֹפֵק, הַדְּפֵק שְׁעוּלָה

וּבְכֹל עֲבוּדָה בַשָּׂדֶה דָּא דְפִיקוּ דְדָמָא,
דְּאִתְמַר בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית כה כז) אִישׁ יוֹדֵעַ צִיד
אִישׁ שָׂדֶה, וּמֵאִי נִיהוּ דְפִיקוּ דְדָמָא רוּחַ סַעְרָה,
דְּאִתְגַּבֵּר בֵּיהּ דְמָא דְעָרְקִין דְכֶבֶד, דְּאִיהוּ עֲשׂוֹ
הוּא אָדוּם (שם לו א), דְעָרְקִין דִּילִיָּה כִּי רִגְלֵיהֶם
לָרַע יְרוּצוּ וַיִּמְהָרוּ לְשַׁפֵּף דָּם (משלי א טז), אֲשֶׁר
עָבְדוּ בָהֶם בְּפֶרֶךְ (שמות א יד), דְפִיקוּ בְּמִרְהַ
אוּכְמָא, דְּאִיהוּ יָבֵשׁ בְּרִיקְנוּתָא, וּבְגִין דָּא אִתְמַר
בֵּיהּ בְּפֶרֶךְ.

וְכֹר אִתְעֵבֵר רוּחַ סַעְרָה, כְּמָה דְאִתְ אָמַר (זכריה
יג ב) וְאֵת רוּחַ הַטְּוֵמָאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ,
אִתְעַר דְפִיקוּ בְּהֵוּא רוּחָא, עָלִיָּה אִתְמַר (תהלים
לג ו) בְּדִבְרֵי יְהוָה שָׁמַיִם נִעְשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל
צְבָאָם, בְּהֵוּא זְמַנָּא הַבְּלִים דְצִלוֹתִין סְלָקִין
בֵּיהּ בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא לְגַבֵּי עֵילָא, וַיִּתְעַרְוּ
לְגַבֵּיָּיהוּ הַבְּלִים עֵלְאִין, דְּאִתְמַר בְּהוּ (דף קח
ע"א) (דברים ח ג) כִּי לֹא עַל הַלְחָם לְבַדּוֹ יִחְיֶה
הָאָדָם וְכוּ', דְּאִיהוּ הֶבֶל דְלִבָּא דְשְׂכִינְתָא
קְדִישָׁא, לְהֵב הַמְּזַבֵּחַ, וּמִיָּד דְסְלִיקַת בְּהַבְּלִים
דְפּוּמִיָּיהוּ דְיִשְׂרָאֵל בְּצִלוֹתִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא שְׂאִיל בְּגִינָה מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר (שיר
ג) מִי בְּזֹאת עוֹלָה וַדַּי.

וּבְגִין דָּא אִית הֶבֶל וְאִית הֶבֶל, אִית הֶבֶל
דְּאִתְמַר בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית ד ב) וַתּוֹסֶף לְלֶדֶת אֶת
אָחִיו אֶת הֶבֶל, וְאִית הֶבֶל דְצִלוֹתִין וּפּוֹלְחָנִין
טָבִין, וְאִית הֶבֶל דְמִלִּין בְּטָלִין מִלִּין רִיקָנִין,
דְּאִתְמַר בְּהוּן (ירמיה י טו) הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה
תַּעְתּוּעִים בַּעַת פְּקוּדָתָם יֵאבְדוּ, מֵאִי בַּעַת
פְּקוּדָתָם, אֵלָּא בְּזִמְנָא דְאִתִּי פּוּרְקָנָא וּפְקוּדָה
לְיִשְׂרָאֵל, יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם, הֶבֶל תַּעְתּוּעִים
דְתוּעִים לְבְנֵי נִשָּׂא, וְרוּחָא דְקוּדְשָׁא שְׁלִיט
בְּעֵלְמָא, דְּאִיהוּ דְפִיקוּ דְאִתְמַר בֵּיהּ (שיר ה

ה) קוֹל דּוֹדֵי דּוֹפֵק, דְפִיקוּ דְסְלִיק בְּגִלְגְלֵי יַמָּא, וְכֹל

בגלי הים, שהספינה שהיא הלב,
ועל כל הגלים נאמר אל אשר
יהיה שמה הרוח ללכת לכו,
ובהם החיות רצוא ושוב, רצוא
שנים, ושוב שנים, והם יהו"ה,
שנאמר בהם כה אמר יהו"ה
מארבע רוחות באי הרוח.

ער השכינה נאמר, אשר שמתי
חול גבול לים, והוא התחום של
פלם, פמו שתחום שבת,
וכשרצים הגלים בארבע רוחות,
מיד שרואים שכינה שהוא חול
לב (ל"ט), שהיא החול שמקיף את
הים, נאמר בהם ושוב, חוזרים
למקומם, וארבע הרוחות הללו,
כשיוצאות מן הלב, התנועה
שלהן היא לארבעת צדדי
הספינה, שמים בשתי פנפי ראה,
ושמים בשני פתי הלב, והתנועה
של הדפק של הרוח עושה
תנועתו, ודופק בנקדה אחת או
שמים או שלש, וחוזר למקומו,
ובנקודות שדופק נודע הדפק,
לפעמים דופק פעם אחת וחוזר
למקומו, והדפק הזה נודע
בנקודות של התורה. באותו זמן
שדופק בנקדה אחת למטה, היא
חיר"ק, ואם היא למעלה היא
חל"ם, כשהיא באמצע הוא
שור"ק. אם היא למעלה, מראה
שמתגברת האש שהוא חם ויבש
והוא קל, שעליו נאמר זאת תורת
העלה, ואם הוא דופק נקדה
למטה, הוא חר"ק, ויורד במים
שהוא קר ולח והוא כבד, ואם
דופק הנקדה באמצע שר"ק,
שנושב (שירה) ברוח על המים
ואוחז בשניהם, והוא חם ולח.
וזהו שנקוד פעם אחת למעלה
ומתעלה הדפק, או דופק פעם
אחת למטה ומתעלה הדפק, או
דופק פעם אחת באמצע ומתעלה
הדפק, ואם דופק פעמים זה אחר
דופק נקדה אחת למעלה ונקדה

גלייא עליהו אתמר, (יחזקאל א ב) אל אשר יהיה
שמה הרוח ללכת לכו, ובהון החיות רצוא
ושוב, רצוא תרין ושוב תרין, ואינון יהו"ה,
דאתמר בהון (שם לו ט) כה אמר יהו"ה מארבע
רוחות באי הרוח.

שכינתא עלה אתמר (ירמיה ה כב) אשר שמתי
חול גבול לים, ואיהו תחומא
דכלהו, פגוונא דתחום שבת, וכד רצין גלין
בארבע רוחין, מיד דחזיין שכינתא דאיהו
חול לב (נ"א ל"ט), דאיהי חול דאסתר לימא,
אתמר בהון ושוב, חזראן לאתרייהו, ואלין
ארבע רוחין פד נפקי מן לבא, תנועה דלהון
איהו לארבע סטרין דספינה, תרין בתרין פנפי
ריאה, ותרין בתרי פתי לבא, ותנועה דדפיקו
דרוחא עביד תנועתיה, ודפיק בנקודה אחת
או תרין או תלת, ואתחזר לאתריה, ובנקודין
דדפיק אשתמודע דפיקו, לזמנין דפיק זמנא
חדא ואתחזר לאתריה, ודפיקו דא אשתמודע
בנקודין דאורייתא, בההוא זמנא דדפיק
בנקודה חדא לתתא איהי חיר"ק, ואם היא
לעילא איהי חל"ם, פד איהי באמצעיתא איהו
שור"ק, אם היא לעילא אחזי דאתגבר אשא
דאיהו חם ויבש ואיהו קל, דעליה אתמר (ויקרא
ו ב) זאת תורת העולה, ואם הוא דפיק נקודה
לתתא איהו חר"ק, ונחית במיא דאיהו קר
ולח ואיהו כבד, ואי דפיק נקודה באמצעיתא
שר"ק דנשיב (נ"א דנחית) ברוחא על מיא,
ואחיד בתרוייהו ואיהו חם ולח.

והאי איהו דנקיד זמנא חדא לעילא ואסתלק
דפיקו, או דפיק זמנא חדא לתתא
ואסתלק דפיקו, או דפיק זמנא חדא
באמצעיתא ואסתלק דפיקו, ואם דפיק תרי
זמני דא בתר דא ואסתלק דפיקו, הא אינון
זה ומתעלה הדפק, תרי הם צר"י שהדפק שלהם שוים, אבל

אחת למטה זו אחר זו, הם שב"א, ושתי נקודות הן אש ומים, לפעמים זה עולה וזה יורד, כגון את המאור הגדול (לממשלת היום) ואת המאור הקטן (לממשלת הלילה), ולפעמים הם שוים, והם שמים, אש ומים, ולפעמים דופק שלשה דפקים, אחד למעלה, ואחריו שני באמצע, ואחריו שלישי למטה, הרי שלשה יסודות יתעוררו בו, שהם אש ומים ורוח באמצע, וזה שר"ק, ואם דופק שתי דפיקות שוות זו אחר זו ונקדה אחר שמים למטה, הרי הם סגו"ל, שהם מים ואש ורוח למטה, ולפעמים דופק ברחב, באריכות, זה פת"ח, ולפעמים דופק באריכות ונקוד נקדה אחריו, זה קמ"ץ, באריכות מראה רחמים.

אם זכו, הדפק דופק פתשע הנקודות הללו, השכינה כלי לכלם, עשירית להם, משום שבה כלולות כל האותיות, והאותיות הן לנקודות כגוף אל הרוח, ובין כל דפק ודפק (י' שעורו, שהוא שעור קומה), ו' שעורו, שהוא שעור קומה. וכשהנקודות דופקות בו, הם כלם דופקים דפיקות בנחת ברחמים, וכשאין שם ו', דופקים במהירות, ואותם דינים דפיקות של החק אחר החק, והם עת צרה היא ליצקב וממנה יושע.

והכ"י של הנקודות הוא הנפש, הנשמה היא כתר על כלם, וממנה הפתרים, שהם טעמי התנועה של הנקודות והאותיות, והיא תלויה במחשבה, והנקודות תלויות באמירה, האותיות בעשיה, וזהו אומר ועושה, מצד הימין אמירה, ומצד השמאל עשיה, העמוד האמצעי כולל את שניהם, אומר

צר"י דדפיקו דלהון שוין, אבל דפיק נקודה חדא לעילא ונקודה חדא לתתא דא בתר דא אינון שב"א, ותרין נקודין, אינון אש ומים, לזמנין דא סליק ודא נחית, כגון את המאור הגדול (לממשלת היום) ואת המאור הקטן (לממשלת הלילה), (בראשית א טז) ולזמנין אינון שוין ואינון שמים אש ומים, ולזמנין דפיק תלת דפיקין חד לעילא ובתריה תניינא באמצעיתא ובתריה תליתאה לתתא, הא תלת יסודין יתערוך ביה דאינון אש ומים ורוח באמצעיתא ודא שר"ק, ואם דפיק תרין דפיקין שוין דא בתר דא ונקודה בתר תרין לתתא הא אינון סגו"ל, דאינון מים ואש ורוח לתתא, ולזמנין דפיקו בפותיא באריכו דא פת"ח, ולזמנין דפיק באריכו ונקיד נקודה אפתייה דא קמ"ץ, באריכו אחזי רחמי.

אם זכו דפיקו דפיק באלין נקודין תשע, שכינתא מאנא לכלהו עשירית לון, בגין דבה כלילין כל אתוון, ואתוון אינון לגבי נקודין כגופא לגבי רוחא, ובין כל דפיקו ודפיקו (י' שעוריה דאיהו שעור קומה), ו' שעוריה דאיהו שיעור קומה. (דף קז ע"ב) וכד נקודין דפיקין ביה, אינון דפיקין כלהו דפיקין בנייחא ברחמי, וכד לית תמן ו' דפיקין במהירו, ואינון דינין דפיקין דדוחקא בתר דוחקא, ואנון (ירמיה

ל ט) עת צרה היא ליצקב וממנה יושע.

ומאנא דנקודין איהו נפש, נשמתא איהי כתר על כלהו, ומינה בתרין, דאינון טעמי תנועה דנקודין ואתוון, ואיהי תליא במחשבתא, ונקודין תליין באמירה, אתוון בעשייה, ודא איהו אומר ועושה, מסטרא דימינא אמירה, מסטרא דשמאלא עשייה, עמודא דאמצעיתא כליל תרוייהו אומר ועושה, ובמאי אומר ועושה,

ועושה, ובמה אומר ועושה?
בהוי"ה, שנאמר בה' יהי אור, ויהי
אור. יהי אור, יהי י' באור, ונעשה
אור, שאוחז בשניהם בעמוד
האמצעי.

יש דפק של עץ הדעת טוב ורע,
שמהמקום הזה יצר טוב ויצר רע,
והוא הסוד של להט החרב
המתהפכת, שמתהפכת ממטה
לנחש ומנחש למטה, הדפק של
יצר הטוב מראה בריאות ורפואה
של כל האיברים, והדפק של יצר
הרע מראה מחלה של כל איברי
הגוף, וכל מי שאלים - גובר. אם
מתגברות הזכויות, מתהפך מנחש
למטה, ומיד מטה כלפי חסד וכל
הגוף נרפא, ואם מתגברים
החטאים, מתהפך ממטה לנחש,
ונושף את כל האיברים בכמה
נשיכות של כאבים ומחלות.
באותו זמן נאמר על הדפק, אין
קול ענות גבורה ואין קול ענות
חלושה קול ענות אנכי שמע,
הקול של הענוי, הקול של הדפק
בבית החלי של הגלות אנכי שמע.

יש דפק מן האילן שהוא רע, ואין
בו טוב כלל, שממנו יוצאת רוח
סערה שמסעירה בו את גוף
האדם, ונאמר בו רוח חזק מפרק
הרים, שהם עצמות הגוף, ומשבר
סלעים, שהם צלעות הגוף, שהם
כמו הסלעים, וזהו שיוצא בודון
ואין לו משקל ושעור, ובו
והאנפה, שהיא הגוף, חשבה
להשבר, וזה הדפק שעולה ויורד
בגלי הים, שהם עשרה כתרים
תחתונים. כמו שהמלכות
הקדושה - כף היא מלכות
הרשעה, כמו שהמילה - כף
הערלה, ששם סמא"ל ערל, וכת
זוגו ערלה, נחש ואשת זנונים.

כנגד שני ירכי האמת מצד
הטמאה תאומיא"ל תומיא"ל,
וכנגדם נאמר תהמת כסימו ירדו

בהויה, דאתמר בה (בראשית א ג) יהי אור ויהי
אור, יהי אור יהי י' באור ואתעביד אור
דאחיד בתרוייהו בעמודא דאמצעיתא.

ואית דפיקו דעץ הדעת טוב ורע, דמהאי
אתר יצר טוב ויצר רע, ואיהו רזא
דלהט החרב המתהפכת (שם ג כד), דאתהפך
ממטה לנחש ומנחש למטה, דפיקו דיצר
הטוב אחזי בריאותא ואסוותא דכל אברין,
ודפיקו דיצר הרע אחזי מרעא דכל אברין
דגופא, וכל מאן דאלים גבר, אי מתגברין
זכוון אתהפך מנחש למטה, ומיד מטה כלפי
חסד וכל גופא אתסי, ואם מתגברין חובין
אתהפך ממטה לנחש ונשיף כל אברין בכמה
נשיכין דכאיבין ומרעין, בההוא זמנא אתמר
בדפיקו, אין קול ענות גבורה ואין קול ענות
חלושה קול ענות אנכי שמע (שמות לב יח), קול
דענויא קול דדפיקו דבי מרעא דגלותא אנכי
שמע.

ואית דפיקו מאילנא דאיהו ביש, לית ביה
טב כלל, דמניה נפיק רוח סערה,
דאסעיר ביה גופיה דבר נש, ואתמר ביה (מלכים
א יט יא) רוח חזק מפרק הרים, דאינון גרמין
דגופא, ומשבר סלעים, דאינון צלעות דגופא
דאינון פגוונא דסלעים, והאי איהו נפיק בזדון
ולית ליה משקל ושעור, וביה (יונה א ד) והאנפה
דאיהו גופא חשבה להשבר, והאי דפיקו סליק
ונחית בגלי ימא, דאינון עשר פתרין תתאין,
פגוונא דאיהי מלכות קדישא הכי איהו מלכות
חייבא, פגוונא דמילה הכי איהי ערלה, דתמן
סמא"ל ערל, וכת זוגיה ערלה, נחש ואשת
זנונים.

דקבר תרי ירכי קשוט מסטרא דמסאבו
תאומיא"ל תומיא"ל, ולקבליהו

אֶתְמַר (שמות טו ה) תְּהִמַּת יִכְסִימוּ יִרְדּוּ בְּמִצּוֹלוֹת
כְּמוֹ אָבֶן, לִקְבֵּל עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אִיהוּ
עוּגִיא"ל דְּמִתְמָן עוּג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן, מִסְטָרָא
דְּתֵרִין דְּרוּעֵין אֵינוֹן (אגניא"ל) עוּזִיאַל, אֲגִיאל
מִתְמָן אָגֵג, וְיִבִּיה פִּי גָאָה גָאָה סוּס וּרְכָבוּ רָמָה
בֵּימָם (שם א), עוּזִיאַל"ל, מִתְמָן עֲזָאזֵל, וּמִתְמָן
עוּזִיאַל וְעוּזִיאַל"ל, וְאִיהוּ חֲזִרִיאַל"ל, יִכְרַסְמִנְהָ
חֲזִיר מִיַּעַר (תהלים פ יד), וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (בראשית כז
מ) וְעַל חֲרָבָה תַחֲיָה, וְאִיהוּ שְׁעִרִיאַל"ל, דְּמִתְמָן
רוּחַ סְעָרָה, וְאִיהוּ עֲשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר, וּמִתְמָן
שְׁעַר בְּאִשָּׁה עֲרוּהָ, וְעֲלִיָּה אֶתְקַף הָהוּא דְאֶתְמַר
בִּיהָ (שמות טו ב) עֲזִי וְזִמְרַת י"ה וְיִהִי לִי לִישׁוּעָה,
יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה יְהו"ה שְׁמוֹ וְגוֹמַר.

לְקַבֵּל בִּינָה דְאֶתְמַר בְּהָ אֶלְף בִּינָה, אֶלִין
אֶלּוּפִי עֲשׂוּ, לִקְבֵּל חֲכָמָה אָדָם בְּלִיעֵל
אִישׁ אָוֹן, לְעִילָא כְתִרִיאַל"ל (נ"א כרתיא"ל) לִקְבֵּל
פְתָר עֲלִיוֹן, וּמִתְמָן פְּרַת לְכָל אֶלִין דְּעִבְרִין עַל
אוּרִיָּיתָא, וְאֵינוֹן פְּתָרִין תְּתַאֲזִין אֵינוֹן קְלִיפִין
לְעֲשֵׂר סְפִירָן, וְעֲשֵׂר סְפִירָן מוּחָא בְּגוּיָיְהוּ,
וְאֶלִין קְלִיפִין אֵינוֹן מְחִיצָה בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים, בְּאֶלִין קְלִיפִין מִתְלַבֵּשׁ
קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּשְׂכִינְתִּיהָ, לְקִיָּמָא
בְּשְׂכִינְתִּיהָ (תהלים קג ט) וּמְלִכּוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה,
וְלְקִיָּמָא בִּיהָ (שם מז ח) כִּי מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
אֵלֵהִי"ם, אֲבָל לְעִילָא בְּאַתְרִיהָ אֶתְמַר (שם ח
ה) לֹא יִגְוֹרֵף רָע, אֶלָּא קְלִיפִין דִּילִיָּה לְעִילָא
אֵינוֹן לְבוּשֵׁין מְכַמָּה גְּוֹוִנִין שְׁפִירִין דְּנִהוּרָא,
דְּמִנְהוֹן אֶתְפֹּשֵׁט קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּגָלוּתָא,
וְאֶתְלַבֵּשׁ בְּאֶלִין אֶתְרַנִּין, בְּגִין לְנִטְרָא לְיִשְׂרָאֵל,
דְּאֵינוֹן מִתְלַבְּשִׁין בְּאֶלִין קְלִיפִין, וְדָא
אִיהוּ (ישעיה סג ט) בְּכָל צָרְתֶם לוֹ צָר (דף קט
ע"א) וְכוּ', בְּקִדְמִיתָא יְהִי לֹוֹן בִּידָא דְשְׁלִיחַ
בְּגַלְל הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא הֶתְלַבֵּשׁ בָּהֶם, וְכִבְיָכוֹל בָּא

בְּמִצּוֹלוֹת כְּמוֹ אָבֶן, כְּנִגְדָה הַעֲמוּד
הָאֶמְצְעִי הוּא עוּגִיא"ל, שְׁמִשְׁם
עוּג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן, מִצָּד שְׁתֵּי
הַזְרוּעוֹת הֵם (אגניא"ל) עוּזִיאַל"ל,
אֲגִיאל"ל מִשְׁם אָגֵג, וְכוּ כִּי גָאָה
גָאָה סוּס וּרְכָבוּ רָמָה בֵּימָם.
עוּזִיאַל"ל מִשְׁם עֲזָאזֵל, וּמִשְׁם
עוּזִיאַל וְעוּזִיאַל"ל, וְהוּא חֲזִרִיאַל"ל,
יִכְרַסְמִנְהָ חֲזִיר מִיַּעַר, וְעֲלִיוֹ גָאָה
וְעַל חֲרָבָה תַחֲיָה, וְהוּא
שְׁעִרִיאַל"ל, שְׁמִשְׁם רוּחַ סְעָרָה,
וְהוּא עֲשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר, וּמִשְׁם
שְׁעַר בְּאִשָּׁה עֲרוּהָ, וְעֲלִיוֹ הַתְּגַבֵּר
אוֹתוֹ שְׁנָאָמַר כּוּ עֲזִי וְזִמְרַת י"ה
וְיִהִי לִי לִישׁוּעָה, יְהו"ה אִישׁ
מִלְחָמָה יְהו"ה שְׁמוֹ וְגוֹמַר.
כְּנִגְדָה בִּינָה שְׁנָאָמַר בְּהָ אֶלְף בִּינָה
- אֵלָה אֶלּוּפִי עֲשׂוּ, כְּנִגְדָה חֲכָמָה
- אָדָם בְּלִיעֵל אִישׁ אָוֹן, לְמַעְלָה
כְּתִרִיאַל"ל (כרתיא"ל) כְּנִגְדָה כְּתָר
עֲלִיוֹן, וּמִשְׁם פְּרַת לְכָל אֶלּוּ
שְׁעוּבָרִים עַל הַתּוֹרָה, וְאוֹתָם
כְּתָרִים הַתְּחַתּוּנִים הֵם קְלִפּוֹת
לְעֲשֵׂר הַסְּפִירוֹת, וְעֲשֵׂר סְפִירוֹת
בְּתוֹכָן הַמַּח, וְאֶלּוּ הַקְּלִפּוֹת הֵן
מְחִיצָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם
שְׁבַשְׁמִים. בְּקְלִפּוֹת הֶלְלוּ
מִתְלַבֵּשׁ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּף הוּא
וּשְׂכִינְתּוֹ, לְקִיָּם בְּשְׂכִינְתּוֹ
וּמְלִכּוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וְלְקִיָּם כּוּ
כִּי מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֵלֵהִי"ם,
אֲבָל לְמַעְלָה בְּמִקּוּמוֹ גָאָה לֹא
יִגְרָף רָע, אֶלָּא הַקְּלִפּוֹת שְׁלוֹ
לְמַעְלָה הֵן לְבוּשֵׁים מְכַמָּה גְּוִנִים
יְפִים שֶׁל אוֹר, שְׁמֵהֶם הַתְּפֹשֵׁט
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּף הוּא בְּגָלוּתָא,
וְהֶתְלַבֵּשׁ בְּאַחֲרֵים הֶלְלוּ כְּדִי
לְשַׁמַּר אֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם
מִתְלַבְּשִׁים בְּקְלִפּוֹת הֶלְלוּ, וְזֶהוּ
בְּכָל צָרְתֶם לוֹ צָר וְכוּ'. בְּהַתְּחִלָּה
נִתֵּן אוֹתָם בִּיַּד הַשְּׁלִיחַ שְׁהוּא
גְּבָרִיאַל, וְלֹא הָיָה מְזוֹן לְסַמָּא"ל
וְלְמַחְנֹנֹת שְׁלוֹ אֶלָּא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ,
לוֹ עַל יְדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּף הוּא, וְזֶה

דאיהו גבריאל, ולא הוה מזונא לסמאל
 ולמשריין דיליה אלא על ידי שליחא, בגין
 חובין דישראל אתלבש הוא בהון, וכביכול
 אתי ליה על ידי דקודשא בריה הוא, להאי
 אם ישראל אזלין בארץ מישר ומקיימין
 אורייתא ופקודין דיליה, ואם חס ושלום לא
 מקיימין אורייתא ופקודין דיליה, יהיב עשר
 פתרין בידי דסמאל, ולא צריך מזונא לא
 מידי דקודשא בריה הוא, כל שפן משליחא
 דיליה, ודא לפרעה דאמר (יחזקאל כט ג) לי יאורי
 ואני עשיתני, בגין דחזא פתרין נוכראין בידי
 דסמאל, דבבדמיתא פד הוה פתרין תתאין
 בידי דקודשא בריה הוא, מה פתיב
 בישראל (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם
 יהוה נקרא עליך, ובזמנא דאינון פתרין
 נוכראין בידי דסמאל, לא דחלין אומין
 דעלמא מישראל, ועבדין בהו פרעותיהו, עד
 שעתא דפורקנא דיתקיים בהו (זכריה יג ב) ואת
 רוח הטומאה אעביר וכו', דאלין קליפין
 גרמין אפרשותא בין קודשא בריה הוא ובין
 ישראל, ודא איהו רזא כי אם עונותיכם היו
 מבדלים בינכם לבין אלהיכם (ישעיה נט ב), ועתיד
 קודשא בריה הוא לאעברא אלין קליפין,
 ולא תחזא לישראל במוחא מלגאו, הדא הוא
 דכתיב (שם ל ט) ולא יפגף עוד מוריך והיו עיניך
 רואות את מוריך, ולא יהיה מחיצה בין
 קודשא בריה הוא ושכינתיה ובין ישראל.

אם ישראל הולכים בדרך הישרה
 ומקיימים את התורה ואת מצוותיו, ואם חס ושלום לא
 מקיימים את התורה ואת מצוותיו, נותן עשרה כתרים בידי
 סמאל, ולא צריך מזון לא מיד
 הקדוש ברוך הוא, כל שפן משלוחו,
 וזה לפרעה שאמר לי יאורי ואני עשיתני,
 משום שראה כתרים נכרים ביד סמאל,
 שפתחלה, כשהיו הכתרים
 הפתחונים בידי הקדוש ברוך
 הוא, מה פתוב בישראל? וראו
 כל עמי הארץ כי שם יהוה נקרא
 עליך, ובזמן שאותם כתרים
 נכרים ביד סמאל, לא פוחדים
 אמות העולם מישראל ועושים
 בהם כרצונם, עד שעת הגלות
 שיתקיים בהם ואת רוח הטמאה
 אעביר וכו', שאלו הקלפות
 גורמות להפרדה בין הקדוש
 ברוך הוא ובין ישראל, וזהו
 הסוד של כי אם עונותיכם היו
 מבדלים בינכם ובין אלהיכם,
 ועתיד הקדוש ברוך הוא להעביר
 את הקלפות הללו ולהראות
 לישראל במח שמבפנים, זהו
 שפתוב ולא יפגף עוד מוריך והיו
 עיניך רואות את מוריך, ולא
 תהיה מחיצה בין הקדוש ברוך
 הוא ושכינתו ובין ישראל.

ובזמן שעשר הספירות
 מתלבשות בקלפות הללו, אלו
 שמכירים את הקלפות עושים
 שבועה בשמות ובהיוו"ת של
 הקדוש ברוך הוא לקלפות הללו
 ומבטלים את הגזרה, ועל
 הקלפות הללו אמרו שצריך
 הבדלה, שהקדוש ברוך הוא
 התלבש בהם בימות החל,
 ובשבת מתפשט מהם ומתלבש
 בלבושי הקדש, ועשרה לבושים

מנהון ואתלבש בלבושין ובשבת פיומין דחול, ובשבת אתפשט

הם של קדש, שנאמר בהם יהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאֵין עֲמוֹ אֵל נֹכַר. בְּדָד עֶשֶׂר, כְּחֻשְׁבוֹן עֶשֶׂר קְלֹפֹת הַחֵל, כְּשִׁמְתֻלְבֵּשׁ בָּהֶם, נֹאמַר בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לְמַחְנֵה מוֹשְׁבוֹ, בְּאוֹתָהּ קִלְפָה שְׁגוּרָם אָדָם לְהִתְלַבֵּשׁ בָּהּ שֵׁם ה', בּוֹ נוֹטֵל נִקְמָה, וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ לְשׂוּא, וּבְשִׁבִיל זֶה תִקְנֶנּוּ בְהִבְדָּלָה הַמְבַדֵּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחַל וּבֵין אֹר לְחֻשְׁף, שְׁלֹא יַחְבֵּר קְלֹפֹת הַחֵל אֶל קְלֹפֹת הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא יַעֲשֶׂה לָהֶם תְּעֻרְבָת.

וְזֶהוּ שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע כְּלֵאִים, וּבְגָד כְּלֵאִים שֶׁעֲטָנֶנּוּ, וְכֹל מִי שֶׁמְעַרֵב אוֹתָם, נֹאמַר בּוֹ אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טִמָּא וְגוֹמַר, שֶׁבְשִׁבְתָּ שְׁמַתְפַּשֵּׁט הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאֲלוֹ הַלְבוּשִׁים וּמִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי קֹדֶשׁ, לֹא צָרִיךְ לְקָרֵב לְפָנָיו (לְפָנֵיהֶם) לְבוּשֵׁי חַל, שֶׁהֵמַח לֹא מְקַבֵּל טִמְאָה. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב הָלֹא כֹה דְבָרֵי כְּאֵשׁ נֶאֱמַר יְהו"ה, שְׁבוּ לֹא יְכוּל לְהִתְעַרֵב שׁוֹם עָרוֹב, אֲלֵא בְלְבוּשִׁים שְׁמַתְלַבֵּשׁ בְּשִׁבְתָּ וְיוֹם טוֹב יְכוּל לְהִתְעַרֵב, וּבְשִׁבִילָם צְיָה לַעֲשׂוֹת הַבְּדָלָה, שֶׁלְמַטָּה יֵשׁ עֵץ מְעַרֵב טוֹב וְרַע כְּלֵאִים, וְעֲלֵיו נֹאמַר וּמַעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, מִשׁוֹם שְׁאוֹתוֹ הֵמַח שְׁלוֹ בְּפִרְיָהּ יְכוּלָה לְהִתְעַרֵב עֲמוֹ קִלְפָה, אֲכַל הֵמַח שֶׁהוּא אֹר בְּדָרְךְ אֲצִילוֹת, לֹא יְכוּלָה לְהִתְעַרֵב עֲמוֹ (ב) שׁוֹם תְּעֻרְבָת.

וְיֵשׁ אֵילָן שֶׁל טוֹב וְרַע שֶׁל הַקְּלֹפֹת, שְׁאוֹתָם גְּרַעֲיָנִים הֵם מִבְּפָנִים רַע, וְהֵמַח דִּק מִבְּחוּץ טוֹב, וְיֵשׁ שְׁמַח דִּק מִבְּחוּץ טוֹב, וּמַח גְּדוֹל רַע מִבְּפָנִים, כְּמוֹ זָהָב וְכֶסֶף מְעַט מְצַפֵּה מִבְּחוּץ וְעַפְרָת סִיגִים מִבְּפָנִים, זֶה מוֹנִיטִין שֶׁל שְׁקָר, פִּיּו טוֹב וְלְבוֹ רַע, וְיֵשׁ

דְּקֹדֶשׁ, וְעֶשְׂרָה לְבוּשִׁין אֵינוֹן דְּקֹדֶשׁ, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (דְּבָרִים לִב יב) יְהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאֵין עֲמוֹ אֵל נֹכַר, בְּדָד עֶשֶׂר, כְּחֻשְׁבֹּן עֶשֶׂר קְלִיפֹת דְּחוּל, כִּד אִתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן אִתְמַר (ויקרא יג מו) בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לְמַחְנֵה מוֹשְׁבוֹ, בְּהֵיָא קְלִיפָה דְּגָרִים בְּרַ נִשׁ לְאִתְלַבֵּשׁ שֵׁם ה' בֵּיה נְטִיל נִיקְמָא, וּבְגִין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ לְשׂוּא (שמות כ ז), וּבְגִין דָּא תִקְיִנוּ בְהִבְדָּלָה הַמְבַדֵּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחַל וּבֵין אֹר לְחֻשְׁף, דְּלֹא יַחְבֵּר קְלִיפִין דְּחוּל לְקְלִיפִין דְּקֹדֶשׁ, וְלֹא יַעֲבִיד לֹון תְּעֻרְבָת.

וְדָא אִיהוּ (ויקרא יט יט) שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע כְּלֵאִים וּבְגָד כְּלֵאִים שֶׁעֲטָנֶנּוּ, וְכֹל מִן דְּעַרְב לֹון אִתְמַר בֵּיה (במדבר יט כ) אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טִמָּא וְגוֹמַר, דְּכְשִׁבְתָּ דְּאִתְפַּשֵּׁט קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֵאֲלוֹ לְבוּשִׁין וְאִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁין דְּקוּדְשָׁא, לֹא צָרִיךְ לְקָרֵב אֶתְמוּהֵי (ג"א קְדֻמִּיהוֹן) לְבוּשִׁין דְּחוּל, דְּמוּחָא לֹא מְקַבֵּל טוּמְאָה, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (ירמיה כג כט) הָלֹא כֹה דְבָרֵי כְּאֵשׁ נֶאֱמַר יְהו"ה, דְּבִיה לֹא יְכִיל לְאִתְעַרְבָא שׁוֹם עָרוֹב, אֲלֵא בְלְבוּשִׁין דְּאִתְלַבֵּשׁ בְּשִׁבְתָּ וְיוֹם טוֹב יְכִיל לְאִתְעַרְבָא, וּבְגִינֵיהוּ מְנִי לְמַעַבְד הַבְּדָלָה, דְּלִתְתָא אִית אֵילָנָא מְעוֹרֵב טוֹב וְרַע כְּלֵאִים, וְעֲלִיה אִתְמַר (בראשית ב יז) וּמַעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, בְּגִין דְּהוּא מוּחָא דִּילִיה בְּפִרְיָהּ, יְכִיל לְאִתְעַרְבָא עַמִּיה קְלִיפָה, אֲכַל מוּחָא דְאִיהוּ נְהוּרָא בְּאַרְח אֲצִילוֹת לֹא יְכִיל לְאִתְעַרְבָא עַמִּיה (ג"א בִּיה) שׁוֹם תְּעֻרְבָת.

זֵאת אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע דְקְלִיפִין, דְאֵינוֹן גְּרַעֲיָנִין אֵינוֹן מְלָגָאו רַע, וּמוּחָא דְקִיק מְלָבֵר טוֹב, וְזֵאת דְמוּחָא דְקִיקָא מְלָבֵר טוֹב וּמוּחָא סְגִי בִיש מְלָגָאו, כְּגוֹן דְהִבָּא וְכֶסֶפָא זְעִיר מְצוּפָה מְלָבֵר, וְעוּפְרָת סִיגִים מְלָגָאו,

דא מוניטא דשקרא, פומיה טב ולביה ביש,
ואית דאיהו קליפה מלכר ומוחא מלגאו,
ועליהו אתמר גולל אור מפני חשך וחשך
מפני אור.

ואית אילנא לתתא דעבודה זרה, דלית ליה
מוחא אלא קליפה מלגאו ומלכר,
ועליה אתמר (תהלים א ד) לא כן הרשעים פי אם
כמוץ אשר תדפנו רוח, ואיהי אשרה דנטעין
אומין דעלמא קדם עבודה זרה, דאיבא דיליה
מוץ אשר תדפנו רוח, בזמנא דייתי מלפא
משיחא (דף קט ע"ב) עתיד קודשא בריך הוא
לאעברא כל אלין קליפין לעילא ואמצעיתא
ותתא, ולא יהא ערבוביא בפמליא דלעילא,
בההוא זמנא (דברים לב יב) יהו"ה בדרך ינחנו
לישראל ואין עמו אל נכר, בההוא
זמנא (בראשית ד ב) ותוסף ללדת, איתוסף רוחא
דקודשא על ישראל, הךא הוא דכתיב (יחזקאל
לו כו) ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן
בקרבכם.

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א).

רבי אלעזר ורבי יוסי הוו אזלי בארחה, אזדמן רבי אלעאי עמהון,
אמר רבי יוסי לרבי אלעזר שמעת בהאי קרא אמאי אתמר
ביה את את תרי זמני, בתר דאמר ותוסף ללדת את אחיו, מאי
את הבל, והא תלת רבוין הכא, תרין אתין רבוין, ותוסף ללדת
רבוניא, הא תלת רבוין, אמר ליה שמענא דתלת רבוין אליו אינון
תלת טפין דאזדריקו מאדם קדמא (נ"א קדמא דאתמר בהון
אלה), אמר ליה והא אנא שמענא (בראשית ב ד) אלה תולדות
השמים והארץ תמן תה"ו, אמר ליה ודאי הכי הוא, דמתמן הוה
קין יסודיה ועקריה קדם דאתא לעלמא, אמר ודאי רוא עלאה
אתגליא דלא שמענא עד השתא.

אמר ליה אם כן אליו טפין דאתוספו הכא מאי יגהו, אמר ודאי
על אליו תלת טפין שריון תלת חכמות, חד איהו חכמת
המחשבה, ותניינא חכמת הדבור, ותליתאה חכמת המעשה, ואינון
תלת עלמין סתימין, תלת טפין דתליון מן מוחא עלאה סגו"ל
על שלש הטפות הללו שורות שלש חכמות, אחת היא חכמת הדבור,

שהוא קלפה מבחוץ ומח
מבפנים, ועליהם נאמר גולל אור
מפני חשך וחשך מפני אור.
ויש עץ למטה של עבודה זרה
שאין לו מח, אלא קלפה מבפנים
ומבחוץ, ועליו נאמר לא כן
הרשעים פי אם כמוץ אשר תדפנו
רוח, והיא האשרה שנוטעים
אמות העולם לפני עבודה זרה,
שפריה מוץ אשר תדפנו רוח.
בזמן שיבא מלך המשיח, עתיד
הקדוש ברוך הוא להעביר את
כל הקלפות הללו למעלה
ובאמצע ולמטה, ולא תהיה
ערבוביה בפמליה של מעלה,
באותו זמן יהו"ה בדרך ינחנו,
לישראל, ואין עמו אל נכר,
באותו זמן ותוסף ללדת, נוספת
רוח של קדש על ישראל. זהו
שכתוב ונתתי לכם לב חדש ורוח
חדשה אתן בקרבכם.

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א)

רבי אלעזר ורבי יוסי היו הולכים
בדרך, הזדמן רבי אלעאי עמהם.
אמר רבי יוסי לרבי אלעזר,
שמעת בפסוק הזה למה נאמר
בו את את פעמים, אחר שאמר
ותוסף ללדת את אחיו, מה זה
את הבל? והרי שלשה רבוים יש
כאן: שני אתים - רבוים, ותוסף
ללדת - רבוי, הרי שלשה
רבוים? אמר לו, שמעתי
ששלשה רבוים אלו הם שלש
טפות שנוזקו מאדם הראשון
(הראשון שנאמר בן אלה). אמר לו, והרי
אני שמעתי, אלה תולדות
השמים והארץ - שם תה"ו.
אמר לו, ודאי כף הוא, שמשם
היה קין יסודו ועקרו לפני שבא
לעולם. אמר, ודאי סוד עליון
התגלה שלא שמענו עד עתה.
אמר לו, אם כן, הטפות הללו
שנוספו כאן מה הן? אמר, ודאי

והשלשית חכמת המעשה, והן שלשה עולמות נסתרים, שלש טפות שתלויות מן המוח העליון שקוראים לו סגול"ל. ויש שלש עליונות מעליהם שתלויות מהמח הסתום של עתיק העתיקים, והן סגולת"א, שלש העליונות נרמזו בי' העליונה שיש לה קוץ למעלה וקוץ למטה וגוף באמצע, ושלש טפות שניות שהן סגול"ל מי' התחתונה, וסוד הדבר בראשית, שלש מאדם הראשון, ושלש מאדם התחתון, ובשלש הנקודות הללו נאמר אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים, ואלו הם שלשת הגלגולים של אדם הראשון, ששלש טפות שנוקרו בשלשת האבות, שבהם.

וּבְרַבְרָךְ יְהו"ה, יָאֵר יְהו"ה, יֵשָׁא יְהו"ה, וּשְׁלֹשָׁה שְׁנָיִם בְּבְרִית וּשְׁנֵי עֲמוּדֵי הָאֲמַת, שְׁנַח שֵׁם וְיִפֶּת הָיוּ מִשָּׁם, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ נָח אִישׁ צַדִּיק, מִצַּד שֶׁל צַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים, שֵׁם וְיִפֶּת מֵהַצַּד שֶׁל שְׁנֵי עֲמוּדֵי הָאֲמַת, וְסוּד הַדְּבָר כָּאֵן - מַה שָּׁמוּ וּמַה שֵׁם בְּנוֹ פִי תִדְעַ. מַה שָּׁמוּ, בְּאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֵׁשֶׁם חֲכָמָה, וּמַה שֵׁם בְּנוֹ, בְּאֵם הַתְּחַתּוֹנָה, הוּא נוֹדֵעַ, אֲבָל שְׁלֹשָׁה גִלְגוּלִים בְּשֵׁלֶשֶׁה אָבוֹת, וּשְׁלֹשָׁה בְּשֵׁלֶשֶׁת הָעֲמוּדִים שְׁלֹשָׁה, וְאֵלּוּ הַשָּׁשָׁה הָיוּ עֲתִידִים לְהִיּוֹת שְׁלֹשָׁה בְּשֵׁת וּשְׁלֹשָׁה בְּהֶבֶל, אֲלֵא שְׁפָרְחָה מִשָּׁם י' מִשֶּׁת שְׁהִיא נִקְדָּה כּו'.

תקון ששים ותשעה

וְעוֹד וַתּוֹסֵף לְלָדֵת אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. הַזְדַּמֵּן רַבִּי אֶלְעָזָר עִמָּהֶם. אָמְרוּ: וְדָאִי עֲלִידָא נְאָמַר וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם, שְׁפָגְשׁוּנוּ בְּשִׁכְנִינָה. אָמַר לָהֶם: עֲלִיכֶם נְאָמַר וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאָכִי אֱלֹהִים. מַה זֶה מִלְּאָכִי אֱלֹהִים? אֵלּוּ שְׁנֵאֲמַר בְּהֶם עוֹשֶׂה מִלְּאָכִיו רִחוּת, שְׁרִחוּתִיכֶם מְרוּחוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שֶׁל הַקְדוֹשׁ). שְׁמַחוּ כֻלָּם בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר: מַה זֶה וַתּוֹסֵף לְלָדֵת אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל? וְעוֹד, מַה בָּא לְרַבּוֹת וַתּוֹסֵף, וּשְׁתֵּי אֲתִים - אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל?

קָרִינָן לִיה, וְאִית תְּלַת עֲלָאִין עֲלִייהוּ דְתַלְיִין מִמוּחָא סְתִימָא דְעֵתִיקָא דְעֵתִיקוֹ, וְאִינוּן סְגוּלָתָא, תְּלַת עֲלָאִין אֲתֶרְמִיזוּ בִי' עֲלָאָה דְאִית לָהּ קוּצָא וְקוּצָא לְתַתָּא וְגוּ בְּאֲמַצְעֵיתָא, וְתְלַת טְפִין תְּנִינִין דְאִינוּן סְגוּ"ל מִן י' תְּתָאָה, וְרִזָּא דְמִלָּה בְּרֵאשִׁית, תְּלַת מְאָדָם קְדָמָאָה, וְתְלַת מְאָדָם תְּתָאָה, וּבְאֵלִין תְּלַת נְקוּדִין אֲתֶמֶר (ישעיה מד ו) אָנִי רֵאשׁוֹן וְאִנִּי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדֵי אִין אֱלֹהִים, וְאֵלִין אִינוּן תְּלַת גִּלְגוּלִין דְאָדָם קְדָמָאָה, דְתְלַת טְפִין דְאֲזַדְרִיקוּ בְתְלַת אֲבָהוֹן, דְבַחֵן.

וּבְרַבְרָךְ יְהו"ה יָאֵר יְהו"ה יֵשָׁא יְהו"ה, וְתְלַת תְּנִינִין בְּבְרִית וְתִרִי סְמִכֵי קְשׁוּמִ, דְנַח שֵׁם וְיִפֶּת מִתְמָן הוּו, דְאֲתֶמֶר בִּיה נַח אִישׁ צַדִּיק מִסְטָרָא דְצַדִּיק חַי עֲלָמִין, שֵׁם וְיִפֶּת, מִסְטָרָא דְתִרִין סְמִכֵי קְשׁוּמִ, וְרִזָּא דְמִלָּה הַכָּא, (משלי ל ד) מַה שָּׁמוּ וּמַה שֵׁם בְּנוֹ כִּי תִדְעַ, מַה שָּׁמוּ בְּאִימָא עֲלָאָה דְתְמָן חֲכָמָה, וּמַה שֵׁם בְּנוֹ בְּאִימָא תְתָאָה אֲשֶׁתְמוּדָעָא, אֲבָל תְּלַת גִּלְגוּלִין בְּתְלַת אֲבָהוֹן, וְתְלַת בְּתְלַת סְמִכִין דְלְתַתָּא, וְאֵלִין שִׁית הוּוּ עֲתִידִין לְמַהוּי תְלַת בְּשֵׁת וְתְלַת בְּהֶבֶל, אֲלֵא דְפָרַח י' מִשֶּׁת דְאִיהִי נִקְדָּה וְכו'. (ע"כ מס"א).

תוספת לתקונא שתין ותשעה.

וְעוֹד וַתּוֹסֵף לְלָדֵת אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאִי הָיוּ אֶזְלֵי בְּאַרְחָא, אֲזַדַּמֵּן רַבִּי אֶלְעָזָר עִמָּהוֹן, אָמְרוּ וְדָאִי עֲלִידָא אֲתֶמֶר (בראשית כח יא) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם דְאֶעֱרַעְנָא בְּשִׁכְנֵתָא, אָמַר לוֹן עֲלִיכֶם אֲתֶמֶר (שם לב) וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאָכִי אֱלֹהִים, מַאי מִלְּאָכִי אֱלֹהִים, אֵלִין דְאֲתֶמֶר בְּהוֹן (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מִלְּאָכִיו רִחוּת, דְרוּחִין דִּילְכוֹן מְרוּחָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, (נ"א דְקוּדְשָׁא) חֲדוּ כְּלָהוּ בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר מַאי וַתּוֹסֵף לְלָדֵת אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל, וְעוֹד מַאי אֲתָא לְרַבּוֹת וַתּוֹסֵף, וְתִרִין אֲתִין אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל.

הבבל

אמר ליה ודאי ותוסף דא תוספת רוחא דקודשא דאיהו עמודא דאמצעייתא, מתמן אתוסף ליה רוחא דקודשא, תרין אתין לרבות ביה נשמתא ונפשא משכינתא עלאה ותתאה, ומאי הוה תוספת על רוחא דא חכמה מאדם עלאה.

אמר רבי יוסי שמענא דתלת רבויין אלין, אינון תלת טפין דאזדריקו ממוחא סתימא דכל סתימין, ואלין אינון תלת גלגולין, ואלין תלת טפין, שמענא דאינון לקבל תלת נשים, דאתמר בהון (משלי יד) חכמות נשים בנתה ביתה, דחד אופה וחד עורכת וחד מקטפת, לההיא דאתמר בה (במדבר טו כ) ראשית עריסתיכם חלה, ודא חלה דפסח דאיהי סגולת"א, איהי טפה קדמאה ומינה אזדריקו תלת טפין, ואינון תלת יודין י י י דאינון סגולת"א ודאי, ואינון י יברכה י יאר י ישא, ובאן אתר אזדריקו בתלת אבהן, דתמן נחית אדם בתלת גלגולין, ומאן אתר אזדריקו מההוא דנחית בהון (דא יח"ו) מסטרא דחכמה עלאה.

ולקבל תלת טפין אלין תקינו תלת מצות בפסח, חד (דף קי ע"א) מצה דלעילא לברכא בה המוציא, תננינא לחם משנה, תליתאה לחם עוני בלא מלחא, דהא אתמר (ויקרא ב יג) על פל קרבנך תקריב מלח, בגין דאיהי מצה פרוסה, פגוונא (דניאל ה כח) דפריס פריסת מלכותך, עד דתהא שלימה לא צריך לקרבא עליה מלח, דאיהו חל"ם, ומאי ניהו חל"ם אמצעי (דכלהו תלת), תלת טפין עלאין אינון סגולת"א, דתליין ממוחא סתימא עתיקא דעתיקין.

תלת טפין אזדריקו בגולגלתא ממוחא

אמר לו: ודאי ותוסף זו תוספת של רוח הקדש, שהוא העמוד האמצעי, משם נוספה לו רוח הקדש, שני אתים לרבות בו נשמה ונפש מצד של השכינה העליונה והתחתונה, ומה היתה תוספת על הרוח? זו החכמה מאדם הראשון.

אמר רבי יוסי: שמעתי ששלשת הרבויים הללו הם שלש הטפות שזרקו מהמח הנסתר של כל הנסתרים, ואלו הם שלשה גלגולים, ואלו שלש הטפות, שמעתי שהן כנגד שלש נשים שנאמר בהן חכמות נשים בנתה ביתה, שאחת אופה, ואחת עורכת, ואחת מקטפת, אל אותה שנאמר בה ראשית עריסתיכם חלה, וזו חלה של פסח שהיא סגולת"א, היא טפה ראשונה, וממנה נזרקו שלש טפות, והם שלשה יודין י י י שהם סגולת"א ודאי, והם י יברכה, י יאר, י ישא, ובאיזה מקום נזרקו? בשלשת האבות, שלשם ירד אדם בשלשה גלגולים, ומאיזה מקום נזרקו? מאותו שירד בהם (וח יח"ו) מצד החכמה העליונה.

וכנגד שלש הטפות הללו תקנו שלש מצות בפסח, אחת המצה שלמעלה לברך בה המוציא, השנייה לחם משנה, השלישית לחם עני בלי מלח, שהרי נאמר על קרבנך תקריב מלח, משום שהיא מצה פרוסה, כמו שפורס פריסת מלכותך, עד שתהיה שלמה לא צריך להקריב עליה מלח, שהוא חל"ם, ומה הוא חל"ם? שהוא אמצעי (של כל השלש). שלש הטפות העליונות הן סגולת"א, שתלויות מהמח הנסתר העתיק של העתיקים. שרש טפות נזרקו בגולגלת מן

תַּנְיִנָּא וְאִינוּן סְגוּ"ל, בְּאֵן אֶזְדְּרִיקוּ, בְּתַרִי סַמְכֵי קְשׁוּט וּבְרִית, דְּאִינוּן לְקַבְלֵייהוּ נַח שֵׁם וְיִפְתָּ, נַח אֶזְדְּרִיק בְּצַדִּיק, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ו ט) נַח אִישׁ צַדִּיק, שֵׁם וְיִפְתָּ בְּתַרִי סַמְכֵי קְשׁוּט, וְעַלֵּייהוּ אֶתְמַר בְּרָא שֵׁית, תְּלַת טַפִּין עֲלָאִין דְּאִינוּן סְגוּלַת"א, דְּאֶזְדְּרִיקוּ מְמוּחָא סְתִימָא, אִינוּן קוּצָא דָּאֵת י' לְעֵילָא וְקוּצָא דִילָה לְתַתָּא, וְגוּ בְּאֶמְצָעֵיתָא דִילָה, מוּחָא דְּאֶזְדְּרִיקוּ תְּלַת טַפִּין אֲלִין מִינָה, אִיהִי י', וְדָא י' דְּאִיהִי לְעֵילָא מֵאֵת א, י' לְתַתָּא מִן א מוּחָא תַּנְיִנָּא, וְתַלַת טַפִּין דְּאֶזְדְּרִיקוּ מִינָה אִינוּן סְגוּ"ל, תְּלַת טַפִּין דְּאָדָם קַדְמָאָה דְּאִינוּן תְּלַת גְּלַגּוּלִים, וְתַלַת דְּאָדָם תַּנְיִנָּא תְּלַת גְּלַגּוּלִין.

מֵאֵן אָדָם עֲלָאָה וְאָדָם תַּנְיִנָּא, אֶלָּא (משלי ל ד) מָה שְׁמוּ וּמָה שֵׁם בְּנוּ, מָה שְׁמוּ אָדָם עֲלָאָה, מָה שֵׁם בְּנוּ אָדָם תַּתָּאָה, וְתַרְוֵייהוּ אֶתְרַמִּיזוּ בַּהֵוּא קָרָא דְּאֶמַר מִשָּׁה, (שמות ג א) וְאֶמְרוּ לִי מָה שְׁמוּ מָה אֶמַר, תְּלַת טַפִּין חַד אֹפָה בְּמוּחָא דְּאִיהוּ לְקַבֵּל יְמִינָא, דְּאִיהוּ אֹפָה דְּאִיהוּ שַׁר הָאֹפִים, וְחַד עוֹרְכַת דָּא מוּחָא דְּאִיהוּ מַסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא, דְּאֶתְמַר בַּה (משלי ט ב) אַף עֲרֻכָה שְׁלַחְנָה, וְהָא אוּקְמוּהוּ שְׁלַחֲזוּ בְּצַפּוֹן לְקַבֵּל לְבָא, וְחַד מְקַטְפַת לְקַבֵּל מוּחָא דְּאִיהוּ לְאַחֲרָא פְּלִפִּי כְּתָף, וְלְקַבֵּל אֵילִין תְּלַת טַפִּין אִינוּן תְּלַת יוּדִין דְּאִינוּן בְּיוּ"ד ה"י וְאוּ ה"י, דְּמַעֲיִדִין עַל עֵלַת כָּל הָעֲלוֹת, דְּעַלִּיהָ אֶתְמַר (ישעיה מד ו) אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִים, דְּאִיהוּ רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִים.

וּמִשִׁית תְּקוּנִין אֲלִין בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְמַבְרִי לְשַׁת, לְמַהֲוִי שְׁמִיהָ שֵׁית, לְמַהֲוִי בִּיהָ תְּלַת גְּלַגּוּלִין דְּאָדָם וְתַלַת דְּהַבֵּל,

הַמַּחַשׁ הַשְּׁנִי, וְהֵן סְגוּ"ל, אִיפָה נְזַרְקוּ? בְּשַׁנִּי עֲמוּדֵי אֲמַת וּבְרִית, שְׁהֵם כְּנַגְדַּ נַח שֵׁם וְיִפְתָּ. נַח נְזַרְק בְּצַדִּיק, זְהוּ שְׁכַתוּב נַח אִישׁ צַדִּיק, שֵׁם וְיִפְתָּ בְּשַׁנִּי עֲמוּדֵי אֲמַת, וְעַלֵּיהֶם נְאֻמַר בְּרָא שֵׁית. שְׁלַשׁ טַפּוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁהֵן סְגוּלַת"א, שְׁנְזַרְקוּ מִהַמַּחַשׁ הַנְּסַפֵּר, הֵן הַקּוּץ שֶׁל הָאוֹת י' לְמַעְלָה, וְהַקּוּץ שֶׁלָּה לְמַטָּה, וְהַגּוּ בְּאֶמְצָעֵיתָהּ, הַמַּחַשׁ שְׁנְזַרְקוּ שְׁלַשׁ הַטַּפּוֹת הַלְלוּ מִמֶּנּוּ, הוּא י', וְזוּ י' שְׁהִיא מַעַל לְאוֹת א, י' לְמַטָּה מִן א - הַמַּחַשׁ הַשְּׁנִי, וְשְׁלַשׁ הַטַּפּוֹת שְׁנְזַרְקוּ מִמֶּנּוּ הֵן סְגוּ"ל, שְׁלַשׁ הַטַּפּוֹת שֶׁל אָדָם הֵרֵאשׁוֹן שְׁהֵם שְׁלַשָּׁה גְּלַגּוּלִים, וְשְׁלַשׁ שֶׁל הָאָדָם הַשְּׁנִי שְׁלַשָּׁה גְּלַגּוּלִים.

מִי הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן וְהָאָדָם הַשְּׁנִי? אֶלָּא מָה שְׁמוּ וּמָה שֵׁם בְּנוּ. מָה שְׁמוּ? אָדָם עֲלִיּוֹן, מָה שֵׁם בְּנוּ? אָדָם תַּחְתּוֹן, וְשְׁנֵיהֶם נְרַמְזוּ בְּאוֹתוֹ פְּסוּק שְׁאֶמַר מִשָּׁה, וְאֶמְרוּ לִי מָה שְׁמוּ מָה אֶמַר? שְׁלַשׁ טַפּוֹת, אַחַת אֹפָה בְּמַחַ שְׁהוּא כְּנַגְדַּ יְמִין, שְׁהוּא הָאֹפָה, שְׁהוּא שַׁר הָאֹפִים, וְאַחַת עוֹרְכַת זֶה הַמַּחַשׁ, שְׁהוּא מְצַד הַשְּׁמָאל, שְׁנַמַּר בַּה אַף עֲרֻכָה שְׁלַחְנָה, וְהִרִי פְּרֻשְׁהוּ שְׁלַחֲזוּ בְּצַפּוֹן כְּנַגְדַּ הַלֵּב, וְאַחַת מְקַטְפַת כְּנַגְדַּ הַמַּחַשׁ, שְׁהוּא לְאַחֲזוֹר כְּלַפֵּי הַכְּתָף, וְכְנַגְדַּ שְׁלַשׁ הַטַּפּוֹת הַלְלוּ הֵם שְׁלַשׁ יוּדִים, שְׁהֵם בְּיוּ"ד ה"י וְאוּ ה"י, שְׁמַעֲיִדִין עַל עֵלַת כָּל הָעֲלוֹת, שְׁעַלִּיו נְאֻמַר אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִים, שְׁהוּא רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִים.

וּמִשִׁשַּׁת הַתְּקוּנִים הַלְלוּ רְצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרָא אֶת שֵׁת, שְׁיִהִיהָ שְׁמוּ שֵׁית, שְׁיִהִיוּ בּוֹ שְׁלַשָּׁה גְּלַגּוּלִים שֶׁל אָדָם וְשְׁלַשָּׁה שֶׁל הַבֵּל, אֶלָּא שְׁפָרְחָה י' מִשִׁת,

אָלא דַּפְּרַח יי מַשֶּׁת דְּאִיהִי נְקוּדָה אַבְּן שְׁתִּיָּה
דְּמַתְּמָן הוֹשַׁתַּת עַלְמָא.

וּבְהַאי יי חֵב יוֹסֵף, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית
מט כד) וּתְשֹׁב בְּאִיתָן קְשָׁתוּ וַיִּפְּזוּ זְרוּעֵי
יָדָיו, מַאי וַיִּפְּזוּ, דְּאִזְדְּרִיקַת טִיפָּה דְּאִיהִי יי
בֵּין עֶשֶׂר אַצְבָּעָאן, וְאִתְּפַלִּיגַת לְעֶשֶׂר נִיצוּצִין
דְּאִזְדְּרִיקוּ מְקַשְׁת דְּאִיהוּ בְּרִית, וּבְאָן אַתְר
אִזְדְּרִיקוּ בְּעֶשְׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת, אָמַר לִיה, **וְהָא שְׂמַעְנָא דְעֶשְׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת בְּנֵי יַעֲקֹב הוּוּ, אָמַר לִיה חֶס וְשָׁלוֹם, אָלָא בְּדִיּוֹקְנֵיהוּ הוּוּ.**

אָמַר לִיה וּמָאן גְּרִים דְּאִזְדְּרִיקוּ תְּמָן, אָמַר
לִיה דִּיּוֹקְנָא דְאַבוּהָ דְּאִזְדְּמָן לְגַבִּיָּה,
דְּהוּהוּ דִּיּוֹקְנָא דְאַדָּם קְדַמָּאָה, דָּא גְרִים
דְּאִזְדְּרִיקוּ לוֹן, וַנְּעֵץ צְפַרְנֵנוּ בְּקַרְקַע וּבְרַח
גְּרַמִּיָּה, וְלָא אִזְדְּרִיקוּ (בְּהַהִיא זוּנָה, דָּאי לָאו דְּאִתְּחַזִּיאַת
לִיה דִּיּוֹקְנָא דְאַבוּהָ לָא הוּוּ אִזְדְּרִיקוּ הַכִּי, וְדִיּוֹקְנָא דְאַבוּהָ גְרַם
דְּהַהִיא טִפָּה וַיִּנְס וַיִּצָא הַחוּצָה, וְלָאו בְּעִבְרִית, וּבִשְׂכַר וַיִּנְס), (ג"א
בְּהַאי זוּנָה, דָּאי הוּוּ זְרִיק לוֹן בְּהַאי זוּנָה, הוּוּ יִשְׂרָאֵל טַבְּעִין בִּימָא,
וְלָאו לְמַנְנָא אֻמְקוּמָה קְדַמָּאִין, בִּשְׂכַר וַיִּנְס). (דף קי ע"ב) הַיָּם
רָאָה וַיִּנְס (תהלים קיד ג), וְאִי לָא, לָא הוּוּ נְפַקִּין
יִשְׂרָאֵל מִן יַמָּא, וְאִיהוּ קַבִּיל עוֹנֵשִׁיָּה בְּאֵלִין
עֶשְׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת, דְּהוּוּ עֲתִידִין לְמִיפַק
מִינֵיהּ עֶשְׂרָה שַׁבְּטִין, וּבְגִין דָּא הוּוּ עֶשְׂרָה
הַרוּגֵי מַלְכוּת כְּגוּוֹנָא דְעֶשְׂרָה שַׁבְּטִין דְּהוּוּ
עֲתִידִין לְמִיפַק מִנֵּיהּ, וְהוּוּ חֲשַׁבִּין חֲבַרְיָא
דְּעֶשְׂרָה בְּנֵי יַעֲקֹב הוּוּ.

אָמַר לִיה אַם פֶּן מָאן יְהִיב רְזָא דָּא בְּשַׁת,
(אָמַר לִיה נִשְׁמַתְהוּן דְּצַדִּיקָא אַתְּבְּרִאוּ קְדָם דְּאַתְּבְּרִי
עַלְמָא כְּמָה דְּאֻמְקוּמָה קְדַמָּאִין), (ג"א כמ"ש בְּרַאשִׁית, אִין רַאשִׁית
אָלָא נִשְׁמָה, וּכְוִי עִי לְקַמְן קִיב ע"א), אָמַר לִיה בְּגִין דָּא
אָמַר קְרָא (ישעיהו מו י) מְגִיד מְרַאשִׁית אַחְרִית,

שְׁהִיא נְקוּדָה, אַבְּן שְׁתִּיָּה, שְׂמֶשֶׁם
הַשְּׁתַת הַעוֹלָם.

וּכְוִי הַזו חֲטָא יוֹסֵף, זְהוּ שְׁכַתוּב
וּתְשֹׁב בְּאִיתָן קְשָׁתוּ וַיִּפְּזוּ זְרוּעֵי
יָדָיו. מַה זְה וַיִּפְּזוּ? שְׁנַזְרָקָה
הַטִּפָּה שְׁהִיא יי בֵּין עֶשֶׂר אַצְבָּעוֹת
וַנְּחַלְקָה לְעֶשְׂרָה נִיצוּצוֹת שְׁנַזְרָקוּ
מִהַקְשָׁת, שְׁהִיא הַבְּרִית, וּבְאִיָּה
מְקוּם נַזְרָקוּ? בְּעֶשְׂרָה הַרוּגֵי
מַלְכוּת. אָמַר לוּ, וְהִרִי שְׂמַעְתִּי
שְׁעֶשְׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת הִיוּ בְּנֵי
יַעֲקֹב? אָמַר לוּ: חֶס וְשָׁלוֹם, אָלָא
בְּדַמּוּתָם הִיוּ.

אָמַר לוּ, וּמִי גְרַם שְׁנַזְרָקוּ לְשֶׁם?
אָמַר לוּ, דְּמוּת אָבִיו שְׁהַזְדַּמְנָה
אֵלָיו, שְׁהִיָּתָה בְּדַמוּתוֹ שֶׁל אָדָם
הַרַאשׁוֹן, זְה גְרַם שְׁנַזְרָקוּ לְהָן,
וַנְּעֵץ צְפַרְנֵנוּ בְּקַרְקַע וְהַבְּרִית אַתְּ
עַצְמוֹ, וְלָא נַזְרָקוּ (בְּאוּתָה הַזוּנָה, שָׂאם
לָא שְׁנַרְאָתָה לוּ דְמוּת אָבִיו, לָא הִיוּ נַזְרָקוּת כְּךָ,
וְדַמוּת אָבִיו גְּרַמָּה שְׂאוּתָה הַטִּפָּה וַיִּנְס וַיִּצָא
הַחוּצָה, וְלָא בְּעִבְרִית, וּבִשְׂכַר וַיִּנְס) (בַּזוּנָה הַזוּ.
שָׂאם הִיָּה זוּרְק אוּתָן בַּזוּנָה הַזוּ, הִיוּ יִשְׂרָאֵל
טוֹבְעִים בַּיָּם, וְלָא לְחַסּוֹם בְּאַרְזָה הַקְּדַמוּנִים, בִּשְׂכַר
וַיִּנְס) - הַיָּם רָאָה וַיִּנְס, וְאִם לָא,
לָא הִיוּ יוֹצְאִים יִשְׂרָאֵל מִן הַיָּם,
וְהוּא קַבִּיל עֲנָשׁוּ בְּאֵלוּ עֶשְׂרָה
הַרוּגֵי הַמַּלְכוּת, שְׁהִיוּ עֲתִידִים
לְצַאת מִמֶּנּוּ עֶשְׂרָה שַׁבְּטִים,
וּמִשׁוּם זְה הִיוּ עֶשְׂרָה הַרוּגֵי
מַלְכוּת כְּמוֹ שְׁעֶשְׂרַת הַשַּׁבְּטִים
שְׁהִיוּ עֲתִידִים לְצַאת מִמֶּנּוּ, וְהִיוּ
חוֹשְׁבִים חֲחַבְרִים שְׁעֶשְׂרָה בְּנֵי
יַעֲקֹב הִיוּ.

אָמַר לוּ, אַם פֶּן, מִי נָתַן סוּד זְה
בְּשַׁת? (אָמַר לוּ, נִשְׁמוּת הַצַּדִּיקִים נִבְרָאוּ קְדָם
שְׁבַרְבָּא הַעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁבַרְבָּא הַרַאשׁוֹנִים) (כמ"ש
בְּרַאשִׁית, אִין רַאשִׁית אָלָא נִשְׁמָה, וּכְוִי עִין לְקַמְן
קִיב ע"א). אָמַר לוּ, בְּגִלְל זְה אָמַר
הַכְּתוּב מְגִיד מְרַאשִׁית אַחְרִית,
וּמִשׁוּם זְה שְׁ"ת הוּא סִיּוּם
הָאוּתִיּוֹת, וּמִקָּדָם נוֹדְעִים רַאשׁ

וּבְגִין דָּא שַׁת אִיהוּ סִיּוּמָא דְאַתְוּוֹן, וּמִינֵיהּ רִישָׁא דְאַתְוּוֹן

דַּאִיהוּ א"ב בַּא"ת ב"ש, וְעוֹד שֵׁת, ש' דִּילִיָּה
אִינוּן תְּלַת עֲנַפֵּי אֵילָנָא לְעֵילָא, וְאִיהִי שְׂרַשׁ
לְתַתָּא, וְאַחֲזִי בְּהוּן תְּלַת גְּלִגּוּלִין לְעֵילָא, וְתַלְתַּת
לְתַתָּא.

ת' תַּפְאָרַת [ש'] שְׁלוֹם, כְּלִיל שֵׁית סְטָרִין,
וְדָא דְרָגָא דְמֹשֶׁה, כְּלִיל תְּלַת אַבְהֵן וְתַלְתַּת
דְּרָגִין תַּחוּתֵיהוּ, וְאִינוּן גְּלִגּוּלָא דְאָדָם, שֵׁת
אָנוּשׁ הֶבֶל, נֹחַ שֵׁם יַפֶּת, וּמִשֵּׁת וְאָנוּשׁ אֲתִיחְסוּ
כָּל דְרִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ד כו) אִז הוּחַל
לְקִרָא בְּשֵׁם יְהו"ה, אִז הוּא דְאֲתָמַר בֵּיה (שמות
ב י) (כִּי מִן הַפְּמִים מְשִׁיתָהוּ), אִז הוּחַל לְמִיתִי בְּגְלִגּוּלָא,
הוּא דְאֲתָמַר בֵּיה (שם טו א) אִז יִשִּׁיר מֹשֶׁה.

וּבְגִין דָּא שֵׁת מִתְּמָן הוֹשַׁתַּת עֲלֵמָא, וּבְגִין דָּא
כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר תַּחַת
הֶבֶל, (בראשית ד כה) דְּאֲתָמַר בֵּיה בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל,
וְאִיּוֹב עָלִיָּה אָמַר (איוב לח לו) מִי שֵׁת בְּטוּחַת
חֲכָמָה, חֲכָמָה מִי"ם עֲלִיוֹנִים, מִתְּמָן אֲתַמְשַׁךְ,
וּבְגִין דָּא כִּי מִן הַפְּמִים מְשִׁיתָהוּ, ש תְּלַת אַבְהֵן,
וְדָא מ"ש מִן מֹשֶׁה, ה' שְׁכִינְתָא תַּתָּא, הֶבֶל
ה' ל"ב.

וּכְפַל שְׁמִיָּה תְרִין זְמַנִּין מֹשֶׁה מֹשֶׁה (שמות ג ד),
לְאַחְדָּא בְּתִרִין הַהִי"ן ה' עֲלָאָה ה'
תַּתָּא, וְלְאַחְדָּא בְּתַלְתַּת עֲנַפֵּין וּבְתַלְתַּת שְׂרַשֵּׁין
דַּאִינוּן שֵׁית, תְּרִי זְמַנִּין מ"ה מְמֹשֶׁה אִיהוּ אַחֲזִי
רְזָא (משלי ל ד) מַה שְׁמוֹ וּמַה שֵּׁם בְּנוֹ, דְּבַתְלַת
אַבְהֵן אֲתַלְבֵּשׁ מ"ה דְלְעֵילָא, וּבְתַלְתַּת דְּרָגִין
דְלְתַתָּא מ"ה דְלְתַתָּא, וּמֹשֶׁה כְּלִיל תְּרוּוִיָּהוּ,
אִיהוּ מְרַכְבְּתָא שְׁלִימְתָא עֲלָאָה וְתַתָּא,
כְּגִוּוֹנָא דָּא ש מִן מֹשֶׁה תְּלַת אַבְהֵן, דְּאֲתָמַר
בֵּיה (יחזקאל א י) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיְמִין וּפְנֵי שׁוּר
וּפְנֵי נֶשֶׁר וְכו', מ"ה דְמֹשֶׁה וּדְמוּת פְּנִיָּהּ פְּנֵי
אַד"ם, וּבְגִין דַּאִיהוּ מְרַכְבְּתָא לְעֵילָא וְתַתָּא,
אָמַר (שמות ג יג) וְאָמְרוּ לִי מַה שְׁמוֹ מַה אָמַר אֲלֵיהֶם, אֲדַהְכִּי הָא רַבִּי יִצְחָק

הַאוֹתִיּוֹת שֶׁהוּא א"ב בַּא"ת ב"ש,
וְעוֹד שֵׁת, הַש' שְׁלוֹ הֵם שְׁלֹשֶׁת
עֲנַפֵּי הָאֵילָן לְמַעְלָה, וְהִיא הַשְּׂרַשׁ
לְמַטָּה, וְהִרְאָה בָּהֶם שְׁלֹשֶׁה
גְּלִגּוּלִים לְמַעְלָה וּשְׁלֹשֶׁה לְמַטָּה.
ת' תַּפְאָרַת (ש) שְׁלוֹם, כּוֹלֵל שֵׁשׁ
צְדָדִים, וְזוֹ דְרָגַת מֹשֶׁה, כּוֹלֵל
שְׁלֹשֶׁה אַבּוֹת, וְשֹׁלֵשׁ דְרָגוֹת
תַּחְתֵּיהֶן, וְהֵם הַגְּלִגּוּל שֶׁל אָדָם,
שֵׁת אָנוּשׁ הֶבֶל נֹחַ שֵׁם יַפֶּת, וּמִשֵּׁת
וְאָנוּשׁ הַתִּיחְסוּ כָּל הַדּוֹרוֹת, זֶהוּ
שְׁכַתּוֹב אִז הוּחַל לְקִרָא בְּשֵׁם
יְהו"ה, אִז, אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ (כִּי מִן
הַפְּמִים מְשִׁיתָהוּ), אִז הוּחַל לְבַא בְּגְלִגּוּל
אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ אִז יִשִּׁיר מֹשֶׁה.
וּמִשׁוֹם זֶה שֵׁת, מִשֵּׁם הַשֵּׁת
הָעוֹלָם, וּמִשׁוֹם זֶה כִּי שֵׁת לִי
אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל,
שְׁנָאֵמַר בּוֹ בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, וְאִיּוֹב
אָמַר עָלָיו מִי שֵׁת בְּטוּחַת חֲכָמָה.
חֲכָמָה - מִי"ם עֲלִיוֹנִים, מִשֵּׁם
נְמִשְׁךְ, וּמִשׁוֹם זֶה כִּי מִן הַפְּמִים
מְשִׁיתָהוּ, ש שְׁלֹשֶׁת הָאַבּוֹת, וְזֶה
מ"ש מִן מֹשֶׁה, ה' שְׁכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, הֶבֶל ה' ל"ב.

וּכְפַל שְׁמוֹ פְּעַמִּים מֹשֶׁה מֹשֶׁה,
לְאַחַז בְּשַׁנֵּי הַהִי"ן, הַה' הָעֲלִיוֹנָה
וְהַה' הַתַּחְתּוֹנָה, וְלְאַחַז בְּשְׁלֹשֶׁה
עֲנַפֵּים וּבְשְׁלֹשֶׁה שְׂרַשֵּׁים שֶׁהֵם
שׁ, פְּעַמִּים מ"ה מְמֹשֶׁה, הוּא
מִרְאָה הַסּוּד מַה שְׁמוֹ מַה שֵּׁם
בְּנוֹ, שְׁבִשְׁלֹשֶׁת הָאַבּוֹת הַתַּלְבֵּשׁ
מ"ה שְׁלִמְעָלָה, וּמִשְׁלֵשׁ הַדְּרָגוֹת
שְׁלִמְטָה מ"ה שְׁלִמְטָה, וּמֹשֶׁה
כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, הוּא מְרַכְבֵּה
שְׁלִמָה עֲלִיוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה, כְּמוֹ זֶה
ש מִן מֹשֶׁה, שְׁלֹשֶׁת הָאַבּוֹת,
שְׁנָאֵמַר בֵּיה וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיְמִין
וּפְנֵי שׁוּר וּפְנֵי נֶשֶׁר כּו', מ"ה שֶׁל
מֹשֶׁה וּדְמוּת פְּנִיָּהּ פְּנֵי אַד"ם,
וּמִשׁוֹם שֶׁהוּא מְרַכְבֵּה לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה, אָמַר וְאָמְרוּ לִי מַה שְׁמוֹ

וְאָמְרוּ לִי מַה שְׁמוֹ מַה אָמַר אֲלֵיהֶם, אֲדַהְכִּי הָא רַבִּי יִצְחָק

ורבי יודאי ורבי יהודה ושאר חבריא קאָתו, אָמר להו רבי שמעון במאי עסקיתו, אָמרו ליה שמענא בך ואתינא לגבך, דשאילנא עלך לְכַל חֲבֵרִיָּא וְלֹא אֲשַׁפְחֵנָּא מָאן דְּאוֹדַע לָךְ מִינָךְ, עַד דְּאַעְרַעְנָא בְּרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֲלַעָאִי וְרַבִּי אֲלַעְזָר דִּהּוּ מִתְעַסְקִין בְּרִזָּא דְהַבֵּל בְּכָל גְּלַגּוּלִין דִּילֵיהּ.

אָמר רבי שמעון ודאי עובדא דצדיקיא לעילא תליא, ותמן אשתמודע פלא, ואתערותא דלתתא גרים אתערותא דלעילא, בודאי רזא דגלגולא באַתר חד איהו, וְכָל גְּלַגּוּלִים אֵינוֹן כְּגוֹנוֹנָא דְגְּלַגּוּלִים דְּסִלְקִין וְנַחְתִּין, וְגַלְגַּל חַד אִיהוּ קְבוּעַ בְּאַמְצְעִיתָא בִּינֵיהוּ, וְאִיהוּ לֹא מִתְנַעֲנַע הֵכָּא וְהֵכָּא.

וְרִזָּא דְמִלְּהָ הָא אוֹקְמוּהָ, (קהלת א ד) דוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא וְהָאֲרִץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת, דְּאִיְהִי קְבִיעָא בִּינֵיהוּ (כְּגוֹנוֹנָא דָּא, נֶפֶשׁ אִיהוּ בְּקִבְעוּ דְּגוּפָא, וְרוּחָא סְלָקָא וְנַחְתָּא כְּגוּפָא וּמִתְפַּשְׁטָא בְּכָל וְרִידֵי דְלָבָא, כְּבַר אֲמַרְנָא דְגְּלַגּוּלִים אֵינוֹן כְּגוֹנוֹנָא דְגְּלַגּוּלִים דְּסִלְקִין וְנַחְתִּין בְּגְלַגּוּל חַד), כְּגוֹנוֹנָא דָּא נֶפֶשׁ אִיְהִי בְּקִבְעוּ דְּגוּפָא, וְרוּחָא נַחְתָּא וְסִלְקָא בְּגוּפָא, וּמִתְפַּשְׁטָא בְּכָל וְרִידֵי דְלָבָא דְּמִתְנַעֲנַעִין, הֵדָּא הוּא דְכֹתִיב (יחזקאל א כ) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ, אֲבָל נֶפֶשׁ אִיְהִי קְבִיעָא בְּלָבָא, כְּאִתְתָּא דְּאִיְהִי קְבִיעָא בְּבֵיתָא, הֵדָּא הוּא דְכֹתִיב (תהלים קיג ט) מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת, וּבַעֲלָה (בראשית ח ז) וַיֵּצֵא יֵצוּא וְשׁוֹב, הֵכִי דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, אִיהוּ אֲזִיל וְאֲתִי בְּגְלַגּוּלָא, אֲבָל שְׂכִינְתָּא לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת, אִיְהִי לֹא אֲזִילָא בְּגְלַגּוּלָא, וְלֹא אֲתַרְכִּיבַת בְּאַתְר אַחְרָא, וּבְגִין (דף קיא ע"א) דָּא אֲתַמַּר בֵּיהּ, (תהלים קכח ג) אֲשַׁתֵּךְ כְּגַפְּן פְּרִיָּה, מַה גַּפְּן לֹא קְבִילַת הַרְפָּבָה מִמִּין אַחְרָא מְפֹל אֵילָנָא דְעֵלְמָא, הֵכִי

מַה אָמַר אֲלֵיהֶם. בִּינְתַיִם הָרִי רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאי וְרַבִּי יְהוּדָה וּשְׂאֵר הַחֲבֵרִים בָּאוּ. אָמַר לְהֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּמַה עֹסְקִתֶם? אָמְרוּ לוֹ: שְׁמַעְנוּ עֲלֵיךְ וּבִאֲנוּ אֵלֶיךָ, שְׂשַׁאלְנוּ עֲלֵיךְ אֶת כָּל הַחֲבֵרִים וְלֹא מִצָּאֵנוּ מִי שְׂמוּדִיעַ לָנוּ עֲלֵיךְ, עַד שֶׁפָּגְשָׁנוּ אֶת רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֲלַעָאִי וְרַבִּי אֲלַעְזָר שֶׁהִיוּ מִתְעַסְקִים בְּסוּד שֶׁל הַבֵּל בְּכָל גְּלַגּוּלָיו.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְדָאִי שְׁמַעְשָׁה הַצְּדִיקִים תְּלוּי לְמַעְלָה, וְשֵׁם הַכֹּל נוֹדַע, וְהַהֲתַעֲוֲרוּת שְׁלֵמֶטָה גוֹרְמַת לְהַתַּעֲוֲרוּת שְׁלֵמֶעְלָה, בּוֹדָאִי שְׁסוּד הַגְּלַגּוּל הוּא בְּמִקּוּם אֶחָד, וְכָל הַגְּלַגּוּלִים הֵם כְּמוֹ הַגְּלַגּוּלִים שְׁעוֹלִים וְיוֹרְדִים, וְגַלְגַּל אֶחָד הוּא קְבוּעַ בְּאַמְצַע בִּינֵיהֶם, וְהוּא לֹא מִתְנַעֲנַע לְכָאן וּלְכָאן.

וְסוּד הַדְּבָר הָרִי פְּרִשׁוּהָ, דוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא וְהָאֲרִץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת, שְׁהִיא קְבוּעָה בִּינֵיהֶם (כְּמוֹ וְהַ נֶפֶשׁ הִיא בְּקִבְעוּת שֶׁל הַגּוּף, וְהַרוּחַ עוֹלָה וְיוֹרֶדֶת בְּגוּף וּמִתְפַּשְׁטָת בְּכָל וְרִידֵי הַלֵּב, כְּבַר אֲמַרְנָו שְׁהַגְּלַגּוּלִים הֵם כְּמוֹ הַגְּלִים שְׁעוֹלִים וְיוֹרְדִים בְּגַלְגּוּל אֶחָד), כְּמוֹ זֶה הַנֶּפֶשׁ הִיא בְּקִבְעוּת בְּגוּף, וְהַרוּחַ יוֹרֶדֶת וְעוֹלָה בְּגוּף, וּמִתְפַּשְׁטָת בְּכָל וְרִידֵי הַלֵּב שְׁמִתְנַעֲנַעִים, זֶהוּ שְׁכִתּוּב אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ, אֲבָל הַנֶּפֶשׁ קְבוּעָה בְּלָב כְּאִשָּׁה שְׁהִיא קְבוּעָה בְּבֵית, זֶהוּ שְׁכִתּוּב מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת, וּבַעֲלָה וַיֵּצֵא יֵצוּא וְשׁוֹב, כֵּף דוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמַצְעִי, הוּא הוֹלֵךְ וּבֹא בְּגַלְגּוּל, אֲבָל הַשְּׂכִינָה לְעוֹלָם עֹמֶדֶת, הִיא לֹא הוֹלְכַת בְּגַלְגּוּל וְלֹא מְרַכֶּבֶת בְּמִקּוּם אַחֵר, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בֵּיהּ אֲשַׁתֵּךְ כְּגַפְּן פְּרִיָּה, מַה גַּפְּן לֹא מְקַבְּלַת עֲלֶיהָ הַרְפָּבָה מִמִּין אַחֵר מְפֹל עַץ שְׁבַע עוֹלָם, כֵּף הַשְּׂכִינָה לֹא מְקַבְּלַת עֲלֶיהָ

הִרְכַּבָּה אַחֲרַת בְּעוֹלָם אֶלָּא
מִבְּעֻלָּה.

קָמוּ כָּל הַחֲבָרִים וְהִשְׁתַּטְּחוּ לְפָנָיו
וְאָמְרוּ: אֵלֹהֵינוּ לֹא בָּאֵנוּ לְעוֹלָם אֶלָּא
לְשִׁמְעַת זֶה - דִּי. פֶּתַח וְאָמַר:
וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, וּזְרַח
הַשֶּׁמֶשׁ זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
שֶׁהוּא מִשֶּׁה בְּדַמּוֹתָיו. וּזְרַח, זֶהוּ
שְׁכֵנְתוֹב יְהוּ"ה מְסִינִי בְּאֵי וּזְרַח
מִשְׁעִיר לָמוֹ. וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ,
כְּשֶׁהִתְכַּנַּס מִשֶּׁה, וְעַם כָּל זֶה,
שֶׁהִתְכַּנַּס אֶל מְקוֹמוֹ, שׂוֹאֵף זְרַח
הוּא שֵׁם, וְזֶה יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהָיָה כְּמוֹ
הַלְּבָנָה, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

וְעוֹד, וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ זֶה מִשֶּׁה,
כְּשִׁיבָא בְּגִלְגּוּל בְּצַדִּיק גָּמוּר,
וּכְשֶׁהוּא לֹא בְּצַדִּיק גָּמוּר - וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ, מִתְכַּנַּס מִמֶּנּוּ וְהוֹלֵךְ וּבָא
בְּגִלְגּוּל, עַד שְׂמוּצָא אֶת מְקוֹמוֹ,
וּמְשׁוּם זֶה אֶל מְקוֹמוֹ שׂוֹאֵף זְרַח
הוּא שֵׁם.

וְעוֹד, וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ זֶה הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, בְּאֵיזָה מְקוֹם? בְּאֵדָם
שֶׁהַשְּׂכִינָה עִמוֹ, כְּמוֹ שְׂנֹאֲמַר בְּכָל
מְקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי וְגוֹמַר,
וְתִרְגַּם אֲוִינְקְלוֹס, בְּמְקוֹם שֶׁתִּשְׁרָה
שְׂכִינְתוֹ שֵׁם, וְאִם אֵין שֵׁם שְׂכִינָה
- וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, מִתְכַּנַּס מִמֶּנּוּ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִשְׂאָר
בְּחֻשְׁכָּה, וְשׁוֹלְטִים עָלָיו כְּמָה
מִחֻבְּלִים וְכְמָה יְסוּרִים רַעִים
שְׂאֵינָם יְסוּרִים שֶׁל אֶהְבֵּה. זֶהוּ
שְׁכֵנְתוֹב עַל פִּי אֵין אֱלֹהִי בְּקַרְבִּי
מִצְאוּנֵי הַרְעוֹת הָאֵלֶּה, שֶׁהַרְעוֹת
הֵלְלוּ מִמְּנוֹת עַל כָּל הַעֲתִים
וְהַרְגָּעִים, שֶׁעֲלֵיהֶם נֹאמַר
וּתְפַקְדְּנוּ לְבַקְרִים לְרַגְעִים
תְּבַחְדְּנוּ, וְזֶהוּ שְׂאֲמַר דָּוִד בִּינְדָף
עֲתוֹתַי וְגוֹמַר, וּמֵי גוֹרָם שְׁלֹא
שׁוֹרָה עָלָיו שְׂכִינָה וְלֹא מֵאִיר
עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ? בְּגִלְגַל הַהֶבֶל שֶׁל
שְׁקַר וְדַבְרֵי שְׁקַר שִׁיּוּצָאִים מִפִּי,

שְׂכִינְתָא לָא קְבִילַת עֲלֵיהּ הִרְכַּבָּה אַחֲרָא
בְּעֻלָּמָא אֶלָּא מִבְּעֻלָּה.

קָמוּ כָּלֵהוּ חֲבָרִיאַ וְאִשְׁתַּטְּחוּ קַמֵּיהּ, וְאָמְרוּ
אֵלֹהֵינוּ לֹא אִתְיַנָּא לְעֻלְמָא אֶלָּא לְמִשְׁמַע
דָּא דִּי, פֶּתַח וְאָמַר וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ (קהלת א ה), וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא עֲמוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, דָּאִיהוּ מִשֶּׁה בְּדִיּוֹקְנֵיהּ, וּזְרַח
הַדָּא הוּא דְכֹתִיב (דברים לג ב) יְהוּ"ה מְסִינִי בְּאֵי
וּזְרַח מִשְׁעִיר לָמוֹ, וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ כְּדֵי אֲתַכְּנִישׁ
מִשֶּׁה, וְעַם כָּל דָּא דְאֲתַכְּנִישׁ אֶל מְקוֹמוֹ שׂוֹאֵף
זְרַח הוּא שֵׁם, וְדָא יְהוֹשֻׁעַ דִּיהוּהּ פְּגוּוֹנָא
דְּסִיְהָרָא דָּאִיהִי שְׂכִינְתָא.

וְעוֹד וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא מִשֶּׁה, כְּדֵי יִיתִי בְּגִלְגּוּלָא
בְּצַדִּיק גָּמוּר, וְכֵד לֹא אִיהוּ בְּצַדִּיק גָּמוּר
וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, אֲתַכְּנִישׁ מִנֵּיהּ, וְאֶזְל וְאִתִּי
בְּגִלְגּוּלָא עַד דְּאֲשַׁכַּח אֲתֵרִיָּהּ, וּבְגִין דָּא אֶל
מְקוֹמוֹ שׂוֹאֵף זְרַח הוּא שֵׁם.

וְעוֹד וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאֵן
אַתְרַ, בְּבַר נֶשׁ דְּשְׂכִינְתָא עִמֵּיהּ, כְּמָה
דָּאֵת אָמַר (שמות כא) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר
אֶת שְׁמִי וְגוֹמַר, וְתִרְגַּם אֲנְקְלוֹס בְּאַתְרַ דְּתִשְׁרִי
שְׂכִינְתֵיהּ תְּמָן, וְאִי לִית שְׂכִינְתָא תְּמָן וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ, אֲתַכְּנִישׁ מִנֵּיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְאִשְׁתַּאֲרַ בְּחֻשְׁכָּא וְשְׁלִטִין עֲלֵיהּ כְּמָה מְחַבְּלִין
וְכְמָה יְסוּרִין בִּישׁוּן, דְּלֹאוּ אֵינּוּן יְסוּרִין שֶׁל
אַהְבָּה, הַדָּא הוּא דְכֹתִיב (דברים לא יז) עַל פִּי אֵין
אֱלֹהִי בְּקַרְבִּי מִצְאוּנֵי הַרְעוֹת הָאֵלֶּה, דְּאֵלִין
רַעוֹת מְמַנְן עַל כָּל עֲתִין וְרַגְעִין, דְּעֲלֵייהוּ
אֲתַמַּר (איוב ז יח) וּתְפַקְדְּנוּ לְבַקְרִים לְרַגְעִים
תְּבַחְדְּנוּ, וְזֶהוּ שְׂאֲמַר דָּוִד (תהלים לא טז) בִּינְדָף
עֲתוֹתַי וְגוֹמַר, וּמֵאֵן גְּרִים דְּלֹא שְׂרִיא שְׂכִינְתָא
עֲלֵיהּ, וְלֹא נְהִיר שְׂמִשָּׁא עֲלֵיהּ, בְּגִין הֶבֶל
דְּשְׁקָרָא וּמְלִין דְּשְׁקָרָא דְנִפְקִין מִפּוֹמוֹי, וּבְגִין דָּא

דָּא (קהלת ח יד) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר

ומשום זה - יש הבל אשר נעשה על הארץ. יש הבל ויש הבל. יש הבל מבעלי השקר שנאמר בהם הבל המה מעשה תעתועים, שהם תועים במעשה של שקר. ויש הבל שנאמר בו כי על כל מוצא פי יהו"ה יחיה האדם, וזה ההבל של התורה, שהוא חמשה חמשי תורה, מן ב' של בראשית עד ל' של לעיני כל ישראל, וזהו הבל, והרי שש הם עם זה ספר? אלא זה ו' שהוא הקול, שעולה בהבל שהוא ה'. אשרי הוא מי שמחבר אותם כאחד ומוציא אותם מפיו באהבה ויראה של י"ה, ומשום זה יש הבל וכו', אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים.

אמרו לו החברים: רבי רבי אם כן שהם צדיקים, למה מגיע אליהם כמעשה הרשעים? אמר להם: הגלגול גרם להם שביא להם כמעשה הרשעים, כאלו היו רשעים, כן יבאו להם יסורים ודחק, ואלו הם שנשמותיהם מהצד של אדם והבל, שזה חטא במחשבה ומעשה, ומשום זה אמר עליהם הכתוב בשגם, זה הבל, גם - לרבות אדם.

אמרו לו: ידענו שמחשבה היא אדם קדמון, מ"ה שלמעלה, מ"ה שמו, מעשה כ"ח שלו, עשרים ושמונה אותיות של מעשה של בראשית ברא וכו', והכל חכמה, פח מה, אם כן במה היו יכולים לחטא כן? אמר להם: בודאי כל מי שחטא בגופו ששם המעשה, ובנשמתו ששם המחשבה, כאלו חטא באותו שהוא נברא בדמותו. זהו שכתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו וכו'.

ויש רשעים שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים, שיש להם

נעשה על הארץ, אית הבל ואית הבל, אית הבל ממארי דשקרא דאתמר בהון (ירמיה י טו) הבל המה מעשה תעתועים, דאינון תועים בעובדא דשקרא.

ויש הבל דאתמר ביה, (דברים ח ג) כי על כל מוצא פי יהו"ה יחיה האדם, ודא הבל דאורייתא, דאיהו חמשה חמשי תורה, מן ב' דבראשית עד ל' לעיני כל ישראל, ודא הוא הבל, והא שית אינון עם זה ספר, אלא דא ו' דאיהו קול דסליק בהבל דאיהו ה', זפאה איהו מאן דמחבר לון פחדא, ואפיק לון מפומוי ברחימו ודחילו די"ה, ובגין דא (קהלת ח יד) יש הבל וכו', אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים.

אמרו ליה חבריא רבי רבי אי הכי דאינון צדיקיא אמאי מגיע אליהם כמעשה הרשעים, אמר לון גלגולא גרים לון דייתי לון פעובדא דרשיעיא, כאלו הוו רשיעיא הכי ייתי לון יסורין ודחקין, והאי אינון דנשמתינ דלהון מסטרא דאדם והבל, דדא חאב במחשבה ועובדא, ובגין דא אמר עלייהו קרא (קהלת א טו) בשגם זה הבל, גם לרבות אדם. אמרו ליה ידענא דמחשבה איהי אדם קדמאה, מ"ה דלעילא, מ"ה שמו, עובדא כ"ח דיליה, כ"ח אתוון דעובדא דבראשית ברא וכו', וכלא חכמה פח מה, אם כן במאי הוו יכלי למחטי הכא, אמר לון בודאי כל מאן דחב בגופיה דתמן עובדא, ובנשמתייה דתמן מחשבה, כאלו חאב ביהוה דאתברי איהו בדיוקניה, הדא הוא דכתיב (בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו וכו'.

ויש רשעים שמגיע אליהם כמעשה

עֲשֵׂר וְשָׁלוֹם וְאַרְיִכוֹת יָמִים
בְּעוֹלָם הַזֶּה. אָמְרוּ לוֹ: מֵאַחַר
שֶׁהֵם רָשָׁעִים, לָמָּה יֵשׁ לָהֶם אֶת
כָּל הַכְּבוֹד הַזֶּה? אָמַר לָהֶם:
הַטּוֹבָה הַזֹּאת שֶׁלָּהֶם הִיא הַכֵּל
וְרַעוּת רִיחַ, שֶׁהַגְּלוּל שֶׁלָּהֶם גָּרַם
לָהֶם שְׂיָהוּי רָשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעָשׂוּ

(זכיות כְּמָה מֵהֶם, וְהַתְּקָרוּ בְּקֶצֶר שָׁנִים וְלֹא
הִשְׁתַּלֵּם לָהֶם) כְּמָה מִיְּנֵי טוֹבוֹת,
הֵבִיא אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּגִלְגּוּל לְהַשְׁלִים לָהֶם שְׂכָרָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה, זֶהוּ שֶׁפְּתוּב וּמְשֻׁלָּם
לְשִׁנְאָיו אֶל פְּנֵיו כּו', וְעָלִיהֶם
נֶאֱמַר וּבִכָּן רֵאִיתִי רָשָׁעִים קְבוּרִים
וּבָאוּ כּו'. בִּינְיָתִים הִנֵּה רַבִּי פִּנְחָס
שִׁירָד מְהִישִׁיבָה הָעֲלִינָה,
וְנִרְאָה תַּחַת צֵלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן,
וְאָמַר לוֹ: מַה זֶה הַכֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה
עַל הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ נַעֲשֶׂה
הַכֵּל? אֲלָא כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵד
יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, שִׁישׁ הַכֵּל אֲשֶׁר
נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, הַהַכֵּל שֶׁל
תְּפִלוֹת וְהַהַכֵּל שֶׁל הַתּוֹרָה נַעֲשֶׂה
עַל הָאָרֶץ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁהִיא שְׂכִינָתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַ
וְהָאָרֶץ הַדָּם רִגְלֵי, וּמֵהוּ הַהַכֵּל
שֶׁנַּעֲשֶׂה עָלֶיהָ? אֲלָא הַפֶּךָ הַכֵּל
וְתַמְצָא הַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַכֵּל,
וְזוֹ הַנֶּפֶשׁ, וְכֵן עוֹלָה הַדְּבוּר,
הַרוּחַ יוֹצֵאת מֵאֶזְן שְׁמַאל שֶׁל
הַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַקּוֹל, וְהַקּוֹל
הוּא הָאֵילָן, שֶׁנִּחְלַק לְכַמָּה קוֹלוֹת
שֶׁהֵם עֲנָפֵי הָאֵילָן, וְהַפְּרִי שֶׁלוֹ
הוּא הַדְּבוּר, וְשִׁנְיָהֶם עֵץ פְּרִי, וְהֵם
גוֹף וּבְרִית, הָעֵץ זֶה ו', וְהַפְּרִי זֶה
י', אוֹת הַבְּרִית.

ה' הַתְּחַתּוֹנָה שְׂרָשׁ הָאֵילָן, שִׁישׁ
בוֹ שְׁלֹשָׁה וָיִי"ם פְּנִגְדֵי שְׁלֹשָׁה
הָעֲנָפִים שֶׁל ש, ה' הָעֲלִינָה
שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים, וְהֵם שְׁלֹשֶׁת
הַיְּוִי"ם מִן וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, זֶהוּ
עֵץ הַחַיִּים שֶׁעָקַר עֲנָפוֹ, שֶׁקָּצַץ
בְּנִטְיָעוֹת וְאֶסְתַּלַּק אִיבָא, וְהַתְּמַר בְּאֵילָנָא

הַצְּדִיקִים, דְּאִית לוֹן עוֹתָרָא וּשְׁלָם וְאַרְיִכוֹ
דְּיוֹמִין בְּהַאי עֲלָמָא, אָמְרוּ לִיה בְּתַר דְּאִינוּן
רָשָׁעִים אֲמַאי אִית לוֹן כָּל הַאי יָקָר, אָמַר לוֹן
הַאי טוֹבָה דְּלֵהוֹן אִיהוּ הַכֵּל וְרַעוּת רִיחַ,
דְּגִלְגּוּלָא דְּלֵהוֹן גָּרַם לוֹן דְּהוּוּ רָשָׁעִים
גְּמוּרִים, וְעָבְדוּ (זְכוּוֹן כְּמָה מִנְיָהוּ, וְאֶתְקָצְרוּ בְּקֶצֶר שָׁנִים
וְלֹא אִשְׁתַּלֵּם לוֹן), כְּמָה מִיְּנֵי טָבִין, אִיִּיתִי לְהוֹן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִלְגּוּלָא לְאַשְׁלָמָא לוֹן
אֲגִרִיִּיהוּ בְּהַאי עֲלָמָא, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (דְּבָרִים
י' וּמְשֻׁלָּם לְשִׁנְאָיו אֶל פְּנֵיו וכו', וְעָלִיִּיהוּ
אֲתָמַר (קֵהֶלֶת ח' י') וּבִכָּן רֵאִיתִי רָשָׁעִים קְבוּרִים
וּבָאוּ וכו'. (דף קיא ע"ב) אֲדַהֲכִי הָא רַבִּי פִּנְחָס
קָא נְחִית מִמְּתִיבְתָא עֲלָאָה, וְאֶתְחַזִּי תַּחַת
טוֹלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לִיה מַאי הַכֵּל אֲשֶׁר
נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ אֲתַעְבִּיד הַכֵּל,
אֲלָא כְּמָה דָּאת אָמַר (בְּרַאשִׁית ב' ו') וְאֵד יַעֲלֶה מִן
הָאָרֶץ, דְּאִית הַכֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, הַכֵּל
דְּצִלוֹתִין וְהַכֵּל דְּאוּרִיִּיתָא אֲתַעְבִּיד עַל אַרְעָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהִי שְׂכִינְתִּיהָ, דְּאֶתְמַר
בְּהַ (יִשְׁעִיָּה טו א') וְהָאָרֶץ הַדָּם רִגְלֵי, וּמַאי נִיהוּ הַכֵּל
דְּאֶתְעָבִיד עָלֶיהָ, אֲלָא הַפּוֹךְ הַכֵּל וְתַשְׁכַּחִיָּה
הַלֵּב, וּמִנְיָה נְפִיק הַכֵּל וְדָא נֶפֶשׁ וּבִיָּה סָלִיק
דְּבוּר, רוּחָא נְפִיק מֵאוּדְנָא שְׁמַאלָא דְלִבָּא,
וּמִנְיָה נְפִיק קָלָא, וְקָלָא אִיהוּ אֵילָנָא, דְּאֶתְפִּלַּג
לְכַמָּה קָלִין דְּאִינוּן עֲנָפִין דְּאֵילָנָא, וְאִיבָא
דִּילִיָּה דְּבוּר, וְתַרְוִיָּהוּ עֵץ פְּרִי, וְאִינוּן גּוֹף
וּבְרִית, דָּא עֵץ ו', וְדָא פְּרִי י' אוֹת הַבְּרִית.

ה' תַּתָּאָה שְׂרָשָׁא דְאֵילָנָא, דְּאִית בִּיה תַּלְתַּת
וָיִי"ן לְקַבֵּל תַּלְתַּת עֲנָפִין דְּש, הַ עֲלָאָה תַּלְתַּת
עֲנָפִין, וְאִינוּן תַּלְתַּת וָיִי"ן מִן וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט,
הַאי אִיהוּ עֵץ הַחַיִּים דְּאֶעְקַר עֲנָפוֹ דְּקָצַץ
בְּנִטְיָעוֹת וְאֶסְתַּלַּק אִיבָא, וְהַתְּמַר בְּאֵילָנָא (דְּנִיָּאֵל
ד' יא) גִּדּוּ אֵילָנָא וְקַצְצוּ עֲנָפוֹהִי וכו', בְּרַם עַקַר

בְּאֵילָן גִּדְדוּ הָאֵילָן וְקִצְצוּ עֲנָפָיו
וְכוּ'. בְּרַם, עֵקֶר שְׂרָשָׁיו בְּאַרְצָן
הַשְּׂאִירוּ, שְׁהִיא ה' הַתְּחַתּוּנָה,
הַסְּתַלְק הַרְו"י וְנִשְׂאָרָה ה', וּמִשׁוּם
זֶה שְׁלֵשׁ מִשְׁמְרוֹת הַרְו"י הַלְלִילָה,
וּבְכָל מִשְׁמֵר וּמִשְׁמֵר יוֹשֵׁב
הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וְשׂוֹאֵג כְּאַרְי
וְכוּ', ה' שֶׁל הַלְלִילָה עֲלֶיהָ שׂוֹאֵג
הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא בְּשִׁלְשׁ
מִשְׁמְרוֹת שְׁשֵׁם הַרְו"י, שֵׁם הַרְו"י
הוּא וְדַאי.

וּמִנֵּיין לָנוּ שְׁעֵקֶר אָדָם אֶת הָאֵילָן
וְהַפְּרִי וְהַעֲנַפִּים שְׁלוֹ, וְלֹא נִשְׂאָר
שֵׁם אֶלָּא הַשְּׂרֵשׁ שְׁהִיא ה'
הַתְּחַתּוּנָה? זֶהוּ שְׁכַתּוּב וַיֹּאמֶר לוֹ
אֵיכָּה, כְּמוֹ שְׂאִיכָה שְׁנֹאמֵר בֵּה
אֵיכָּה יִשְׁבֶּה בְּדָד, אֵיךְ ה' יִשְׁבֶּה
בְּדָד? בְּגִלְל זֶה הַתְּגַלְגַּל אָדָם
בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת, שְׁהֵם עֲנָפֵי
הָאֵילָן וְהַגּוֹף וְהַפְּרִי שֶׁל הָאֵילָן,
וְהַתְּפָקֵן מִה שְׁעֵקֶר, יֵרֵד בְּאַבְרָם
וְנִטְע בּוֹ ה', שְׁהִיא עֲנָפֵי הָאֵילָן,
יֵרֵד בְּיִצְחָק וְעֵשָׂה פְרִי שְׁהוּא י'
מִן יִצְחָק, יֵרֵד בְּיַעֲקֹב וְנִטְע בּוֹ ו'
שְׁהוּא הָאֵילָן, שְׁנֹאמֵר בּוֹ וְאַלְהֵי
יַעֲקֹב.

אַחַר כֵּן בָּא מֹשֶׁה שְׁנֹאמֵר בּוֹ
בְּשִׁגְם הוּא בְּשֵׁר, שִׁגְם זֶה הַבָּל,
וְהוֹרִיד חֲמֹשֶׁה חֲמִשֵׁי תוֹרָה,
שְׁהִיא שְׂרֵשׁ הָאֵילָן, וְהַשְּׁלִים אֶת
הָאֵילָן בְּשֵׁם שֶׁל יְהו"ה, וּמִשׁוּם
זֶה הַשְּׁתַלֵּם בּוֹ שֵׁם יְהו"ה, כְּמוֹ
שְׁנֹאמֵר וַאֲמָרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מַה
אָמַר אֲלֵיהֶם, כִּי יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה
אֲלֵיךְ יְהו"ה, שְׁלֵאָבוֹת לֹא הַתְּגַלָּה
לָהֶם, מִשׁוּם שְׁהֵשֵׁם לֹא הָיָה
שְׁלֵם, בְּאֲבוֹת לֹא הַתְּגַלָּה לָהֶם,
זֶהוּ שְׁכַתּוּב וּשְׁמִי יְהו"ה לֹא
נִוְדַעְתִּי לָהֶם, בְּמַה שְּׁחֲטָא אָדָם
הַתְּפָקֵן, וּבְמַה שְּׁחֲטָא הַבָּל
הַתְּפָקֵן, וְחִזּוּר הַכָּל בְּתַקּוּנֵנוּ
בְּעֲנָפָיו, בְּשְׂרָשָׁיו, בְּגוֹפּוֹ, בְּפְרִיּוֹ,
וְהַכָּל הַשְּׁתַלֵּם בְּכ"ר שְׁהוּא מֹשֶׁה,
וּמִתְחִיל בְּכ"ר שְׁהִיא בְּרַכָּה לְהוֹצִיא

שְׂרָשׁוּהֵי בְּאַרְעָא שְׁבָקוּ, דְּאִיהוּ ה' תְּתַאָּה,
אֶסְתַּלַּק הו"י וְאַשְׁתַּאֲר ה', וּבְגִין דָּא שְׁלֵשׁ
מִשְׁמְרוֹת הַרְו"י הַלְלִילָה, וּבְכָל מִשְׁמֵר וּמִשְׁמֵר
יוֹשֵׁב הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וְשׂוֹאֵג כְּאַרְי וְכוּ', ה'
דְּהַלְלִילָה עֲלֶיהָ קוּדְשָׁא בְּרוּף הוּא שׂוֹאֵג בְּשִׁלְשׁ
מִשְׁמְרוֹת דְּתַמָּן הַרְו"י, תַּמָּן הַרְו"י אִיהוּ וְדַאי.

וּמִנָּא לָן דְּאֵעֲקֵר אָדָם אֵילָנָא וְאֵיבָא וְעֲנָפִין
דִּילֵיהָ, וְלֹא אֶשְׁתַּאֲר תַּמָּן אֶלָּא שְׂרָשָׁא

דְּאִיהֵי ה' תְּתַאָּה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ג'
ט) וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָּה, כְּגוֹוֹנָא דְּאֵיכָה דְּאֶתְמַר
בֵּיהָ (אֵיכָה א א) אֵיכָה יִשְׁבֶּה בְּדָד, אֵיךְ ה' יִשְׁבֶּה
בְּדָד, בְּגִין דָּא אֶתְגַּלְגַּל אָדָם בְּתַלְתָּ אֲבָהֵן,
דְּאֵינוּן עֲנָפִין דְּאֵילָנָא וְגוֹפָא וְאֵיבָא דְּאֵילָנָא,
וְאֶתְתַּפְּקֵן מִה דְּאֵעֲקֵר, נְחִית בְּאַבְרָם וְנִטְע בֵּיהָ
ה' דְּאִיהֵי עֲנָפִין דְּאֵילָנָא, נְחִית בְּיִצְחָק וְעַבְיֵד
אֵיבָא דְּאִיהוּ י' מִן יִצְחָק, נְחִית בְּיַעֲקֹב וְנִטְע
בֵּיהָ ו' דְּאִיהוּ אֵילָנָא, דְּאֶתְמַר בֵּיהָ וְאַלְהֵי
יַעֲקֹב.

דְּכַתֵּר אֶתָּא מֹשֶׁה דְּאֶתְמַר בֵּיהָ (בראשית ו'
א) בְּשִׁגְם הוּא בְּשֵׁר, שִׁגְם זֶה הַבָּל,
וְנְחִית חֲמֹשֶׁה חֲמִשֵׁי תוֹרָה, דְּאִיהֵי שְׂרָשָׁא
דְּאֵילָנָא, וְאַשְׁלִים אֵילָנָא בְּשְׁמָא דִּיהו"ה, וּבְגִין
דָּא אֶשְׁתַּלֵּים בֵּיהָ שֵׁם יְהו"ה, כְּמַה דְּאֶתְ
אָמַר (שמות ג יג) וַאֲמָרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מַה אָמַר
אֲלֵיהֶם, (שם ד א) כִּי יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה אֲלֵיךְ
יְהו"ה, דְּלֹאֲבָהֵן לָא אֶתְגַּלִּי לוֹן, בְּגִין דְּלֹא
הָוָה שְׁלִים שְׁמָא, בְּאַבְהֵן לָא אֶתְגַּלִּיא לוֹן,
הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (שם ו ג) וּשְׁמִי יְהו"ה לֹא
נִוְדַעְתִּי לָהֶם, בְּמַה דְּחָב אָדָם אֶתְתַּפְּקֵן, וּבְמַה
דְּחָב הַבָּל אֶתְתַּפְּקֵן, וְאַתְחִזּוּר כְּלָא בְּתַקּוּנֵיהָ
בְּעֲנָפָיו בְּשְׂרָשׁוּי בְּגוֹפֵיהָ בְּאֵיבֵיהָ, וְכָלָא
אֶשְׁתַּלֵּים בְּכ"ר דְּאִיהוּ מֹשֶׁה, בְּכ"ר מִן
בְּכ"ר מִן בְּרֵאשִׁית, מַה שְּׁהָיָה שֶׁת יְרֵדָה לְשֵׁם י' וְנַעֲשֶׂה שִׁי"ת,

את הארץ מקללתה, שנאמר ב' ארוה האדמה בעבורך, ואחר ירדה ר' עליה, שהיא ראשית חכמה, וכשקרב להר סיני, ירדה א' מן בראשית, שהיא אנכי, וירד עליה הכתר, שהן האותיות של עשר אמירות, והשתלם האילן בכל התקונים שלו.

אמרו לו: רבי רבי, הרי האילן שלם ביהו"ה, למה ירדה א' מן בראשית? אלא משום שהוא מעין להשקות את האילן, שמשם אלהי"ם מליא"ה מכל תשע הספירות, שהם בכראשית, שש הן שש הספירות, ברא, שלש ספירות העליונות, אלהי"ם היא העשירית מליאה מכל התשע, השלמות של כלם, ומשום זה בראשית ברא אלהי"ם, בראשית ברא עם אלהי"ם, את השמים ואת הארץ. באו לנשק אותו ופרח למעלה.

אמר רבי שמעון: חברים, בודאי שהקדוש ברוך הוא הסכים עמנו, שעליונים ותחתונים להיות עמנו בחבור הזה, אשרי הדור שזה התגלה בו, שעתיד כל זה להתחדש על ידי משה בסוף הימים בדור האחרון, לקיים את הפתוב מ"ה ש"היה ה"וא שיהיה, ובו מ'מכון ש'בתו ה'שגית, אשרי העם שפכ"ה לו בגימטריא מש"ה, אשרי העם שיהו"ה אלהיו, שעליו נאמר דור הלך ודור בא, ואין דור פחות מששים רבוא, ועליו נאמר דבר צנה לאלף דור, והתפשטותו היא בכל דור ודור ובכל צדיק וחסם שמתעסק בתורה, עד ששים רבוא, להשלים את כלם מהפגם שלהם, וסוד הדבר - והוא מחלל מפשעונו, שהוא שקול לכלם,

בראשית, מה דהיה שת נחית תמן י' ואתעביד שי"ת, ומתחיל בב' דאיהי ברכה לאפקא ארעא מלוטאיא, דאתמר בה (בראשית ג יז) ארוה האדמה בעבורך, ולבתר נחית ר' עליה דאיהי ראשית חכמה, וכד קריב לטורא דסיני נחית א' מן בראשית דאיהי אנכי, ונחית עליה פתר, דאינון אתוון דעשר אמירן, ואשתלים אילנא בכל תקונין דיליה.

אמרו ליה רבי רבי, הא אילנא שלים ביהו"ה, אמאי נחית א' מן בראשית, אלא בגין דאיהו נביעו לאשקאה אילנא, דמתמן אלהי"ם מליא"ה מכל תשע ספיראן, דאינון בבראשית, שית אינון שית ספיראן, ברא תלת ספיראן עלאין, אלהי"ם איהו עשיראה מליאה מפלהו תשע, שלימו דכלהו, ובגין דא בראשית ברא אלהי"ם, בראשית ברא עם אלהי"ם, את השמים ואת הארץ, אתו לנשקא ליה פרח לעילא.

אמר רבי שמעון חבריא בודאי קודשא בריך הוא אסתפם עמנא, עלאין ותתאין למהוי בהאי חבורא, זפאה דרא דהאי אתגלייא ביה, דעתיד פוליי האי לאתחדשא על ידא דמשה בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ"ה ש"היה ה"וא שיהיה, וביה (דף קיב ע"א) (תהלים לג יד) מ'מכון ש'בתו ה'שגית, (שם קמד טו) אשרי העם שפכ"ה לו בגימטריא מש"ה, אשרי העם שיהו"ה אלהיו, דעליה אתמר (קהלת א ד) דור הולך ודור בא, ולית דור פחות מששים רבוא, ועליה אתמר (תהלים קה ה) דבר צנה לאלף דור, ואתפשטותיה הוא בכל דרא ודרא, בכל צדיק וחסם דמתעסק באורייתא, עד שתין רבוא, לאשלמא לכלהו מפגימו דלהון, ורזא דמלה (ישעיה נג ה) והוא מחולל

מפֿשענו, דאיהו שקיל לְכֹהֵן, כְּמָה דְאִוְקְמוּהָ
מֵאִרֵי מִתְנִיתִין אִשָּׁה אַחַת יִלְדָה שְׁשִׁים רַבּוּא,
וּמְנֹו מִשָּׁה דְשָׁקִיל כְּשְׁשִׁים רַבּוּא, וּבְגִין דָּא
אִתְמַר עֲלֵיהּ דְדוּר הוּלְךָ (דְדוּר בָּא) לְהֵוּא עֲלֵמָא,
וְדוּר בָּא אִיהוּ יִיתִי כְּמִלְקָדְמִין.

וְעוּד (בראשית ד כה) כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר,
שֵׁת אִתְפְּשׁוּתִיהּ הָוָה עַד יַעֲקֹב, דְפָרַח
בֵּיהּ י' מִן שֵׁת וְאִשְׁתָּאָר שֵׁת, וְאִשְׁתָּאָר יַעֲקֹב
עָקֹב, דִּיעָקֹב דִּיּוֹקְנִיהּ דְאָדָם קְדָמָא הָוָה,
כְּמָה דְאִוְקְמוּהָ שׁוּפְרִיהּ דִּיעָקֹב כְּעִין שׁוּפְרִיהּ
דְאָדָם הִרְאִשׁוּן, וּבְגִין הָאֵי י' אִתְמַר (תהלים קיח
כא) אֲבָן מְאָסוּ הַבּוֹנִים, דְאִינוּן אֲבָרְהָם וַיִּצְחָק,
דְאִתְמַר בְּהַ לְגַבֵּי אָדָם (בראשית ג טו) הוּא יְשׁוּפָף
רֵאשׁ וְאִתְהַ תְּשׁוּפְנֵוּ עָקֹב, דְהוּוּ יִדְעִין דְהָוָה
עֲתִידָה לְאִלְקָאָה מַחוּיָא, וּבְגִין דָּא אִתְמַר בְּהַ
אֲבָן מְאָסוּ הַבּוֹנִים.

אָמְרוּ לִיָּה חֲבָרְיָא, וְהָא אָמַר רַבִּי פְנַחֶס דָּאֵת
י' אִיהִי בִיִצְחָק, אָמַר וְדָאֵי י' עֲלָאָה
אִיהִי מִן חֲכָמָה, וְהָאֵי אִיהִי י' זְעִירָא, וּבְגִין
דָּא אִתְמַר בְּהַ עָקֹב, הָדָא הוּא דְכֹתִיב וְאִתְהַ
תְּשׁוּפְנֵוּ עָקֹב, וְדָא כְּפָ יִרְךָ יַעֲקֹב, דְאִתְמַר
בְּהַ (בראשית לב כו) וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ, וְאִתְמַר בֵּיהּ
וְהוּא צִלַּע עַל יָרְכוֹ, וְדָא י' מִן אֲדָנִי, וְאִיהוּ
י' מִן הוּוּהִי, דְבְּהַ (שמות ג ו) וַיִּסְתַּר מִשָּׁה פָנָיו כִּי
יִרְא מֵהַבֵּיט לְאַתֵּר דְחָב בְּדִקְדָּמִיתָא, קְדָם
דִּיִיתִי בְּגִלְגּוּלָא, כִּיּוֹן דְאִתָּא יַעֲקֹב תְּמָן,
מִיָּד (בראשית לג יז) וַיַּעֲקֹב נָסַע סַפְתָּהּ וַיִּבֶן לֹו בַּיִת,
בַּת י', מִיָּד אִשְׁתַּלִּים י' בְּעָקֹב וְאִתְעֵבִיד יַעֲקֹב,
וְדָא אִיהוּ דְאָמַר קָרָא (שם טו) וַיִּבֹא יַעֲקֹב שְׁלָם,
וּלְבַתֵּר אִתָּא מִשָּׁה וְהַפְּךָ הוּוּהִי מְדִינָא לְרַחֲמֵי
וְאִתְחַזַּר יְהו"ה, וְדָא אִיהוּ רְזָא אֲבָן מְאָסוּ
הַבּוֹנִים, בְּהֵוּא זְמָנָא אָמְרוּ כְּלָהוּ מֵאֵת יְהו"ה
הִיתָה זֹאת וְכו'.

כְּמֹו שְׁבָאָרוּהוּ בְעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
אִשָּׁה אַחַת יִלְדָה שְׁשִׁים רַבּוּא,
וּמִיָּהוּ? מִשָּׁה שְׁשָׁקוּל כְּשְׁשִׁים
רַבּוּא, וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר עֲלֵיו דְדוּר
הַלְךָ (דְדוּר בָּא), לְאוּתוּ הָעוֹלָם, וְדוּר
בָּא הוּא יִבָּא כְּמֹו מְקָדָם.

וְעוּד, כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע
אַחֵר, הַתְּפַשְׁטוּתוֹ שֶׁל שֵׁת הִיָּתָה
עַד יַעֲקֹב, שְׁפָרַח בּוֹ י' מִן שֵׁת
וּנְשָׂאָר שֵׁת, וּנְשָׂאָר יַעֲקֹב עָקֹב,
שְׁיַעֲקֹב הִיָּה דִיּוֹקְנֵוּ שֶׁל אָדָם
הִרְאִשׁוּן, כְּמֹו שְׁבָאָרוּהָ, יִפְיֹו שֶׁל
יַעֲקֹב כְּעִין יִפְיֹו שֶׁל אָדָם
הִרְאִשׁוּן, וּכְשִׁבִיל הִיָּה הַזֶּוּ נֶאֱמַר
אֲבָן מְאָסוּ הַבּוֹנִים, שְׁהֵם אֲבָרְהָם
וַיִּצְחָק, שְׁנֶאֱמַר בְּהַ לְאָדָם, הוּא
יְשׁוּפָף רֵאשׁ וְאִתְהַ תְּשׁוּפְנֵוּ עָקֹב,
שְׁהִיּוּ יוֹדְעִים שְׁהִיָּה עֲתִיד לְלַקּוֹת
מֵהַנְּחֹשׁ, וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בְּהַ אֲבָן
מְאָסוּ הַבּוֹנִים.

אָמְרוּ לוֹ הַחֲבָרִים: וְהָרִי אָמַר רַבִּי
פְנַחֶס שְׂאוֹת י' הִיא בִיִצְחָק?
אָמַר: וְדָאֵי י' עֲלִיוֹנָה הִיא מִן
חֲכָמָה, וְזֹו הִיא י' קְטַנָּה, וּמִשׁוּם
זֶה נֶאֱמַר בְּהַ עָקֹב, זֶהוּ שְׁכַתּוּב
וְאִתְהַ תְּשׁוּפְנֵוּ עָקֹב, וְזֹו כְּפָ יִרְךָ
יַעֲקֹב שְׁנֶאֱמַר בְּהַ וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ,
וּנֶאֱמַר בּוֹ וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוֹ, וּנֶאֱמַר
בּוֹ וְהוּא צִלַּע עַל יָרְכוֹ, וְזֶה י' מִן
אֲדָנִי, וְהוּא י' מִן הוּוּהִי, שְׁבְּהַ
וַיִּסְתַּר מִשָּׁה פָנָיו כִּי יִרְא מֵהַבֵּיט
לְמַקּוּם שְׁחִטָּא בְּרֵאשׁוֹנָה, לְפָנֵי
שְׁיִבָא בְּגִלְגּוּל. כִּיּוֹן שְׁבָא יַעֲקֹב
לְשָׁם, מִיָּד - וַיַּעֲקֹב נָסַע סַפְתָּהּ
וַיִּבֶן לֹו בַּיִת, בַּת י', מִיָּד הַשְׁתַּלְמָה
י' עִם עָקֹב וּנְעֻשָׁה יַעֲקֹב, וְזֶהוּ
שְׁאִמַר הַכְּתוּב וַיִּבֹא יַעֲקֹב שְׁלָם,
וְאַחַר כֶּךָ בָּא מִשָּׁה וְהַפְּךָ הוּוּהִי
מְדִין לְרַחֲמִים, וְחַזַּר יְהו"ה, וְזֶהוּ
הַסּוּד שֶׁל אֲבָן מְאָסוּ הַבּוֹנִים.
בְּאוּתוֹ זְמַן כְּלָם אָמְרוּ מֵאֵת
יְהו"ה הִיתָה זֹאת כו'.

(אמר המגיה: זה הלשון מצאתי בספר אחר)

בְּרֵאשִׁית, אין ראשית אלא נְשֵׁמָה. אמר לו, מִכָּאן נִוֹדַע שְׂבָאוֹת בְּרֵית הַמִּלָּה הַזֶּה חָטָא אָדָם וְכָל הַדּוֹרוֹת שְׂבָאוֹ אַחֲרָיו, וְזֶהוּ שֶׁאֵמַר הַפְּתוּב פֶּקֶד עֲוֹן אָבוֹת עַל בְּנִים, מִשּׁוּם שֶׁמַּעֲשֶׂה אָבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם. אמר לו, נִמְצָא שֵׁשֶׁת גְּלָגוּל שֶׁל אָדָם וְהֶבֶל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשֵׁם הוּא בְּשֵׁר, בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, וְסוּד הַדָּבָר - אִזּוֹ הוֹחֵל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה, וְאֵדְעֶךָ בְּשֵׁם, אִזּוֹ אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אִזּוֹ יִשִּׁיר מִשָּׁה, בְּשֵׁם יְהוָה וְאֵדְעֶךָ בְּשֵׁם, בְּשֵׁנֵי שְׁמוֹת, מַה שְּׁמוֹ וּמַה שֵּׁם בְּנוֹ, וְנֶאֱמַר בּוֹ הוֹחֵל, שֶׁמִּשְׁם הַשֵּׁת הַעוֹלָם. בִּנְיָתִים הִנֵּה רַבִּי שֶׁמַּעוֹן וְרַבִּי יֵצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאי וְרַבִּי יְהוֹדָה וְשָׂר הַחֲבָרִים פִּגְשׁוּ אֶת רַבִּי אֶלְעָזָר וְחֲבָרָיו שֶׁהָיוּ עִמּוֹ. אמר לָהֶם, בַּמָּה עֲסַקְתֶּם? אָמְרוּ לוֹ, בְּסוּד הַגְּלָגוּל שֶׁל אָדָם וְהֶבֶל. אמר, וְדָאי בְּסוּד הַעֲלִיּוֹן שֶׁהָיְינוּ מִתְּעַסְקִים אַתֶּם הֵייתֶם מִתְּעַסְקִים.

פְּתַח כְּמוֹ מִקְדָּם וְאָמַר, יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נֶעֱשֶׂה עַל הָאָרֶץ וְכוּ', זֶה אָדָם וְהֶבֶל, בְּמַחְשְׁבָה וּבְמַעֲשֶׂה חָטָאוּ, כְּמוֹ שֶׁבְּאָרְנוֹ לְמַעֲלָה, וּמָהֶם מִחְשְׁבָה וּמַעֲשֶׂה? הָאֵב וְהָאֵם, חֲכָמָה וּבִינָה, שֶׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר כָּלֶם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ, הָרִי

עֲשִׂיהָ, מִשּׁוּם שֶׁשֶׁם כַּח מָה, זֶה הַחֲכָמָה שֶׁהִתְחַלְקָה לְשֵׁנֵי צִדִּים, מ"ה הוּא אָדָם, מִחְשְׁבָה - חֲשָׁב מ"ה, מ"ה - אָדָם, תִּמְצָא שֶׁאָדָם הוּא מִחְשְׁבָה, בִּינָה שֶׁם י"ה, הָאֵב וְהָאֵם, וְהִבֵּן בְּתוֹכָם הַעֲמוּד שְׁסוּמָךְ אוֹתָם, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשֵׁם הוּא בְּשֵׁר, בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, שֶׁהוּא מִשָּׁה, מִשְׁם הִיָּה, וְכַף פְּרִשׁוּהוּ הָרְאשׁוֹנִים בְּשֵׁם זֶה מִשָּׁה, הֶבֶל נִקְרָא עַל שֵׁם ב' מִן בְּרֵאשִׁית, ל' לְעִינֵי כָל יִשְׂרָאֵל, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה דְּעֵתִיד לְאֵתִיחָבָא עַל פִּי יְהוָה, וְדָאי אִיחָבָא ל' דָּא אִיחָבָא בִּיהּ כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי יְהוָה יְחִיהַ הָאָדָם.

וַיֵּשׁ הֶבֶל שֶׁל הַצֵּד הָאֲחֵר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הֶבֶל הָמָה מַעֲשֶׂה תַעֲתוּעִים, וְזֶהוּ הֶבֶל שֶׁל נְבִלוֹת הַפֶּה וְדָבָרִים בְּטָלִים, שְׂאִין בָּהֶם תּוֹעֲלֵת כֹּלֶל, וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ הֶבֶל כּוּ' שֶׁמִּגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֶׂה הַרְשָׁעִים וַיֵּשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֶׂה הַצִּדִּיקִים. מִי זֶה הַרְשָׁעִים? זֶה סַמְא"ל וְנַחֲשׁ, שֶׁל מִשָּׁה

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בספר אחר).

בְּרֵאשִׁית לִית רֵאשִׁית אֶלָּא נְשֵׁמָה, אָמַר לִיה מִהֲכָא אֲשֶׁתְמוּדַע דְּבַהֲאֵי אוֹת דְּבָרִית מִלָּה חָאב אָדָם וְכָל דְּרִין דָּאָתוּ אַבְתְּרִיהּ וְדָא אִיחָו דָּאֵמַר קָרָא פֶּקֶד עֲוֹן אָבוֹת עַל בְּנִים בְּגִין דְּמַעֲשֶׂה אָבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם, אָמַר לִיה אֲשֶׁתְכַח דִּשֵׁת אִיחָו גְּלָגוּלָא דָּאָדָם וְהֶבֶל דָּאֲתַמְר בִּיהּ בְּשֵׁם הוּא בְּשֵׁר בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל וְרִזָּא דְּמִלָּה אִזּוֹ הוֹחֵל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה, וְאֵדְעֶךָ בְּשֵׁם, אִזּוֹ הוּא דָּאֲתַמְר בִּיהּ אִזּוֹ יִשִּׁיר מִשָּׁה, בְּשֵׁם יְהוָה וְאֵדְעֶךָ בְּשֵׁם, בְּתָרִין שְׁמֵהֶן מַה שְּׁמוֹ וּמַה שֵּׁם בְּנוֹ וְאֲתַמְר בִּיהּ הוֹחֵל דְּמַתְּמֵן הוֹשֵׁתָת עֲלֵמָא.

אֲדִהֲכִי הָא רַבִּי שֶׁמַּעוֹן וְרַבִּי יֵצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאי וְרַבִּי יְהוֹדָה וְשָׂר חֲבָרָא, פִּגְשׁוּ בְּרַבִּי אֶלְעָזָר וְחֲבָרָיו דְּהוּוּ עִמֵּיהּ, אָמַר לוֹן בְּמַאי עֲסַקְתוּ אָמְרוּ לִיה בְּרִזָּא דְּגִלְגוּלָא דָּאָדָם וְהֶבֶל, אָמַר וְדָאי בְּרִזָּא עֲלָאָה דְּתוּנָא מִשְׁתַּדְּלוּ, הוֹיָתוּן אַתּוּן מִשְׁתַּדְּלוּן.

פְּתַח בְּמִלְקָדְמִין וְאָמַר יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נֶעֱשֶׂה עַל הָאָרֶץ וְכוּ', דָּא אָדָם וְהֶבֶל, בְּמַחְשְׁבָה וּבְמַעֲשֶׂה חָאבוּ, כְּמַה דְּאוּקְמוּנָא לְעִילָא, וּמַאי נִיחָו מִחְשְׁבָה וּמַעֲשֶׂה, אֲבָא וְאִמָּא חֲכָמָה וּבִינָה עֲלִיהוּ אַתַּמְר כָּלֶם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ הָרִי עֲשִׂיהָ בְּגִין דְּתִמְן כַּח מַה, דָּא חֲכָמָה דָּאֲתַפְלַג לְתָרִין סִטְרִין, מ"ה אִיחָו אָדָם מִחְשְׁבָה חֲשָׁב מ"ה, מ"ה אָדָם, תַּשְׁכַּח דְּאִיחָו אָדָם מִחְשְׁבָה, בִּינָה, תִּמְן י"ה אֲבָא וְאִמָּא וּבִן בְּנִיּוּיָהוּ עֲמוּד דְּסְמִיד לוֹן, תְּהוּא דָּאֲתַמְר בִּיהּ בְּשֵׁם הוּא בְּשֵׁר, בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, דְּאִיחָו מִשָּׁה, מִתְּמֵן הוּוּ, וְהִכִּי אוּקְמוּהוּ קְדָמָיוּן בְּשֵׁם זֶה מִשָּׁה, הֶבֶל אֲתַקְרִי עַל שֵׁם ב' מִן בְּרֵאשִׁית, ל' לְעִינֵי כָל יִשְׂרָאֵל, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה דְּעֵתִיד לְאֵתִיחָבָא עַל יְדֵיהּ, וְדָא אִיחָבָא ל' דָּא אִיחָבָא בִּיהּ כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי יְהוָה יְחִיהַ הָאָדָם.

וְאִית הֶבֶל דְּסַטְרָא אַחֲרָא דָּאֲתַמְר בִּיהּ הֶבֶל הָמָה מַעֲשֶׂה תַעֲתוּעִים וְדָא הוּא הֶבֶל דְּנְבִלוֹת הַפֶּה וּפְתִיגְמִין בְּטָלִין דְּלִית בְּהוֹ תּוֹעֲלֵת כֹּלֶל, וּבְגִין דָּא יֵשׁ הֶבֶל וְכוּ' שֶׁמִּגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֶׂה הַרְשָׁעִים וַיֵּשׁ

פִּי יְהוָה? יְחִיהַ הָאָדָם.

היא שלשה ענפים של שרש האילן, וזו ש מן שת, מ"ה מן משה זה אדם, שהוא בדמות האדם שלמעלה, וזהו מה שמו ומה שם בנו, וזה המ"ה, (ה) תורת יהו"ה ית"ה תמימה, ה' חמשה חמשי תורה, שנתנו לו בארבעים ימים וארבעים לילות שלחם לא אכל וימים לא שטה.

ומשום שעקר ש, שהיא שרש האילן, ממקומה, ונעשתה שלשה ענפים שהם שלשה זינים כמו זה: ש, של זרע שהוא יורה כחץ, נעשה ז', ששלש טפות התפשטו ונעשו שרביטים, ומשום שעקר אותם ממקומם, ומה שהיה שרש אחד, עקר אחד, התחלקו לשלשה, כף הוא גזק בשלשה גלגולים, אחד בנח, ושנים בשם ויפת, ומשום שפשבא נח, לא בקש רחמים על אנשי המבול, התבייש אחר כף ואמר, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ושם, לא לחנם היה קובע מדרשות, וכיפת נאמר יפת אלהי"ם ליפת וישכן באהלי שם, בשלשת אלה היה צריך להשתרש בשרשיו. ראה שלא הצליח, עקר אותו משם ונטע אותו אחר כף יחידי.

אבל אדם ננטע בשלשת האבות, והצטרף והתלבן בהם והשתרש בשרשיו והצליח, מיד בא משה שהוא בנו של אדם, ונתן הקדוש ברנף הוא תורה על ידו להשקות את האילן להתגדל בשרשיו וענפיו. באותו זמן התפקן האילן שעקר, החטא שחטא בעץ כאן תקן הכל, אחר שהתכנס משה מן העולם נאמר בו וזרח השמש ובא השמש, ונאמר בו הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב הולך הרוח, שלש פעמים סובב כנגד שלשה גלגולים שרוחו סובבה שם. מיד כשמצא שם לשרות, מה כתוב? ועל סביבותיו שב הרוח.

אמר לו רבי אלעזר: כאן נודע סוד עליון מרוח הקדש שלמעלה, שהוא בן י"ה, שסובב לימין ושמאל והעמוד האמצעי, ואחר כף לשלשת התחתונים, שהם צדיק ושני עמודי האמת, וכף אדם העליון אף כף בששה צדדים, וזה הסוד של בראשית ברא שית למעלה, ברא שית למטה, שפרחה.

הכל אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים, מאי הרשעים דא סמאל"ל ונחש ש דמשה איהי תלת ענפין דשרשא דאילנא ודא ש מן שת, מ"ה מן משה דא אדם, דאיהו בדיוקנא דאדם דלעילא, ודא איהו מה שמו ומה שם בנו ויהי מ"ה, (ה) תורת יהו"ה תמימה, ה' חמשה חומשי תורה דאתייהבו ליה בארבעין יומין וארבעין לילון דלחם לא אכל וימים לא שטה.

ובגין דעקר ש דאיהי שרשא דאילנא מאתרה ואתעבדת תלת ענפין דאינון תלת זינין כגוונא דא ש, דזרע דאיהו יורה כחץ, אתעבד ז', דתלת טפין אתפשטו ואתעבדו שרביטין, ובגין דאעקר לון מאתרייהו ומה דהיה שרשא חדא עקרא חדא, אתפלגו לתלת, הכי איהו אודריק בתלת גלגולין, חד בנח, ותרין בשם ויפת, ובגין דכד אתא נח לא בעא רחמי על אילין גוברין דטופנא אתבייש לבתר ואמר ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ושם לאו למננא הוה קבע מדרשות, ויפת אתמר ביה יפת אלהי"ם ליפת וישכון באהלי שם, באילן תלת הוה בעי לאשתרשא בשרשוי חמא דלא אצלח, אעקר ליה מתמן ונטע ליה לבתר יחידא.

אבל אדם אתנטע בתלת אבהו ואצטרף ואתלבן בהו ואשתרש בשרשוי ואצלח, מיד אתא משה דאיהו בריה דאדם ויהיב קודשא בריך הוא אורייתא על ידו לאשקאה אילנא לאתגדלא בשרשוי וענפוי בהווא זמנא אתפקן אילנא דעקר, חוכא דחאב באילנא הכא תקין בלא, לבתר דאתפניש משה מעלמא אתמר ביה וזרח השמש ובא השמש ואתמר ביה הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב הולך הרוח תלת זמנין סובב לקבל תלת גלגולין דרוחיה אסחיר תמן, מיד דאשכח תמן לשריא, מה בתיב ועל סביבותיו שב הרוח.

אמר ליה רבי אלעזר אשתמודע הכא רזא עלאה, מרוחא דקודשא דלעילא דאיהו בן י"ה, דאסחר לימינא ושמאלא ועמודא דאמצעייתא ולבתר לתלת תתאין דאינון צדיק ותרי סמכי קשוט, והכי אדם עלאה אוף הכי בשית סטרין, ודא רזא דבראשית, ברא שית לעילא, ברא שית לתתא, י' דפרח.

באותו זמן התפקן האילן שעקר, החטא שחטא בעץ כאן תקן הכל, אחר שהתכנס משה מן העולם נאמר בו וזרח השמש ובא השמש, ונאמר בו הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב הולך הרוח, שלש פעמים סובב כנגד שלשה גלגולים שרוחו סובבה שם. מיד כשמצא שם לשרות, מה כתוב? ועל סביבותיו שב הרוח. אמר לו רבי אלעזר: כאן נודע סוד עליון מרוח הקדש שלמעלה, שהוא בן י"ה, שסובב לימין ושמאל והעמוד האמצעי, ואחר כף לשלשת התחתונים, שהם צדיק ושני עמודי האמת, וכף אדם העליון אף כף בששה צדדים, וזה הסוד של בראשית ברא שית למעלה, ברא שית למטה, שפרחה.

מן שת איהו י' דיעקב, דפרח ו' מיגיה ואשתאר עקב, ודא איהו ר' זא דהוא ישופד ראש ואתה תשופנו עקב, ובגין דא כד פרח ו' מן שת מה כתיב ביה כי שת לי אלהי"ם זרע אחר, אחר גרים דאתאבד ו' דאיהו זרע מן שת, ור' זא דשת כל שתה תחת רגליו, כל ודאי דאיהו זרע אות ברית קדש, בההוא זמנא אתא משה בתרין לוחין דאינון ב' מן בראשית וכסי על שת ואתעביד בשת, ובאן אתר כפי ב' על שת בזמנא דאמר ויסתר משה פניו ואת ו' איהו תמונת יהו"ה, בשכר ויסתר משה פניו כי ירא מהביט, ותמונת יהו"ה יביט, ואשתלים שת.

והיינו בראשית ברא אשתלים בשית, שת סיומא דאלפא ביתא, אב רישא דאלפא ביתא, ודא הוא ר' זא דא"ת ב"ש, הכא אתתקן אב עם בן תרוייהו דא על גב דא, בכל אתר דאזלו לא אתפרשו דא מן דא, בראשית תמן א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, אשתאר ר' ו' מן בראשית, עליה אתמר וירא ראשית לו, דאיהו ראשית חכמה וראת יהו"ה, בגוונא דא בן בגו אבא, וירא ראשית לו, מתמן ירית לו נשמתא ואתקרי ראשית לו בשמיה, ואתקרי אדם בשמיה בתלת אבהן דאינון ש, אתא אדם במשה, ובמשה כליל בלא, ובגין דא ש מן משה שקיל ש' לתלת אבהן, מ"ה דיליה בגוונא דאדם קדמאה, מרכבתא שלימתא הות במשה בלחודו, כמה דההו בתלת אבהן, ואדם עלאה הוה במשה, תלת ענפין דש אריה שור נשר, מ"ה ודמות פניהם פני אדם, ואתמר ביה משה משה תרין זמנין לקיימא ביה מה שהיה הוא שיהיה ואשר להיות כבר היה דא אדם הראשון, אשתמחו בלהו קמיה ואמרו זכאה חולקנא דאערענא כד למנדע רזין עלאין טמירין דעתיק יומין.

והיינו בראשית ברא, השתלים בשית, שת הוא סיום של אלפא ביתא, אב הראש של אלפא ביתא, וזהו הסוד של א"ת ב"ש, כאן התתקן האב עם הבן, שנייהם זה על גב זה, בכל מקום שהלכו לא נפרדו זה מזה. בראשית, שם א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, נשארו ר' ו' מן בראשית, עליו נאמר וירא ראשית לו, שהוא ראשית חכמה וראת יהו"ה, כמו זה בן בתוך האב, וירא ראשית לו, משם הוריש לו נשמה ונקרא ראשית לו כשמו, ונקרא אדם כשמו בשלשת האבות שהם ש, בא

אמר רבי אלעזר אשתמודע מהכא דמשה מאתווי משמע דאיהו הבל ואיהו שת ואיהו משה, ואתפשטותיה דמשה בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק, ואיהו אזיל בתלת תלת, ובכל תלת דאיהו רכיב אתמר בהון לא ימושו מפיד ומפי זרע ומפי זרע זרע, מהכא אשתמודע דאיהו לא אשתכח אלא באתר דאית ביה אורייתא, ובגין דא זכרו תורת משה עבדי.

אדם במשה, ובמשה כולל הפל, ומשום זה ש מן משה שקול ש לשלשת האבות, מ"ה שלו כמו של אדם הראשון, מרכבה שלמה היתה במשה לכדו, כמו שהיתה בשלשת האבות, ואדם העליון היה במשה. שלשת הענפים של ש - אריה שור נשר, מ"ה ודמות פניהם פני אדם, ונאמר בו משה משה פעמים, לקים בו מה שהיה הוא שיהיה ואשר להיות כבר היה, זה אדם הראשון. השתמחו כלם לפניו ואמרו: אשרי חלקנו שפגשנו כד לדעת סודות עליונים טמירים של עתיק הימים.

אמר רבי אלעזר: נודע מפאן, שמשה מאותיותיו משמע שהוא הבל והוא שת והוא משה, והתפשטותו של משה בכל דור ודור ובכל צדיק וצדיק, והוא הולך בשלש שלש, ובכל שלש שהוא רוכב נאמר בהם לא ימושו מפיד ומפי זרע ומפי זרע. מפאן נודע שהוא לא נמצא אלא במקום שיש בו תורה, ומשום זה זכרו תורת משה עבדי.

אמר רבי אלעזר אשתמודע מהכא דמשה מאתווי משמע דאיהו הבל ואיהו שת ואיהו משה, ואתפשטותיה דמשה בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק, ואיהו אזיל בתלת תלת, ובכל תלת דאיהו רכיב אתמר בהון לא ימושו מפיד ומפי זרע ומפי זרע זרע, מהכא אשתמודע דאיהו לא אשתכח אלא באתר דאית ביה אורייתא, ובגין דא זכרו תורת משה עבדי.

אמר רבי אלעזר אשתמודע מהכא דמשה מאתווי משמע דאיהו הבל ואיהו שת ואיהו משה, ואתפשטותיה דמשה בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק, ואיהו אזיל בתלת תלת, ובכל תלת דאיהו רכיב אתמר בהון לא ימושו מפיד ומפי זרע ומפי זרע זרע, מהכא אשתמודע דאיהו לא אשתכח אלא באתר דאית ביה אורייתא, ובגין דא זכרו תורת משה עבדי.

אמר רבי אלעזר אשתמודע מהכא דמשה מאתווי משמע דאיהו הבל ואיהו שת ואיהו משה, ואתפשטותיה דמשה בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק, ואיהו אזיל בתלת תלת, ובכל תלת דאיהו רכיב אתמר בהון לא ימושו מפיד ומפי זרע ומפי זרע זרע, מהכא אשתמודע דאיהו לא אשתכח אלא באתר דאית ביה אורייתא, ובגין דא זכרו תורת משה עבדי.

אדם במשה, ובמשה כולל הפל, ומשום זה ש מן משה שקול ש לשלשת האבות, מ"ה שלו כמו של אדם הראשון, מרכבה שלמה היתה במשה לכדו, כמו שהיתה בשלשת האבות, ואדם העליון היה במשה. שלשת הענפים של ש - אריה שור נשר, מ"ה ודמות פניהם פני אדם, ונאמר בו משה משה פעמים, לקים בו מה שהיה הוא שיהיה ואשר להיות כבר היה, זה אדם הראשון. השתמחו כלם לפניו ואמרו: אשרי חלקנו שפגשנו כד לדעת סודות עליונים טמירים של עתיק הימים.

אמר רבי אלעזר: נודע מפאן, שמשה מאותיותיו משמע שהוא הבל והוא שת והוא משה, והתפשטותו של משה בכל דור ודור ובכל צדיק וצדיק, והוא הולך בשלש שלש, ובכל שלש שהוא רוכב נאמר בהם לא ימושו מפיד ומפי זרע ומפי זרע. מפאן נודע שהוא לא נמצא אלא במקום שיש בו תורה, ומשום זה זכרו תורת משה עבדי.

אמר ליה רבי יהודה: התפשטותו
בבני אדם יש לה שעור? אמר
לו: כן, עד ששים רבוא, וסוד
הדבר - דור הלך ודור בא,
ופרשה הקדמונים, אין דור
פחות משישים רבוא, ומשום זה
נאמר בו אשה אחת ילדה
במצרים ששים רבוא בכרס אחד,
ומיהו? זה משה שהוא שקול
כששים רבוא מישראל. אמר לו
רבי שמעון: ברוך בני לעתיק
הימים.

ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי
האדמה מנחה ליהו"ה, מיהו
מקום הביא אותה? מק"ץ ימ"ם,
מהשירים שלו, כמו אדם שבסוף
ימיו חוזר בתשובה כשאין לו כח
לעשות טוב ורע, ובעלומיו,
כשהוא בכחו, לא שב, כמו
שבארוהו מפני שיבה תקום,
ומשום זה ואל קין ואל מנחתו
לא שעה, אבל הכל מבכורות
צאנו הביא לו קרבן, מהיפה
שלו, ומשום זה וישע יהו"ה אל
הכל. ועוד, אל קין ואל מנחתו
לא שעה, משום שקרבנו היה
מאותו מקום שנקרא ערוה, ומה
היה? פשתים, שנאמר בו ועשה
להם מכנסי בד לכסות בשר
ערוה.

אמר לו רבי אלעזר: שהתכסה
בו בשר ערוה - טוב הוא. אמר
לו: בני, לא כל העריות שוים,
זה לא הקריב קרבן זה אלא לקרב
את ערותו לה, שנאמר בו איש
איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו
לגלות ערוה אני יהו"ה, ומה
ערותו? הזמה, הערלה הרעה,
הנקבה של ערלה, אותה שנאמר
בה אדם הראשון היה מושף
בערלתו, ומה היא האם של
הערבוביה הרעה? הפרי של העץ
של טוב ורע, שנאמר בה ותקח
באים ערב רב שהם מערכים עם

אמר ליה רבי יהודה אתפשטותא דיליה בבני נשא אית ליה
שעורא, אמר ליה אין, עד שתין רבוא, ורוא דמלה דור
הולך ודור בא, ואוקמוה קדמאין דלית דור פחות משישים רבוא,
ובגין דא אתמר ביה אשה אחת ילדה במצרים ששים רבוא בכרס
אחד, ומנו דא משה דאיהו שקול כששים רבוא מישראל, אמר
ליה רבי שמעון ברוך בני לעתיק יומין.

ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה
ליהו"ה (בראשית ד ג), מאן אתר אייתי ליה,
מקץ ימים, משיוירין דיליה, כגון בר נש דאיהו
בסוף יומיו חוזר בתשובתא, בד לא אית ליה
חילא למעבד טב וביש, ובעולמוי בתוקפיה
לא תב, כמה דאוקמוהו (ויקרא יט לב) מפני שיבה
תקום, ובגין דא ואל קין ואל מנחתו לא שעה,
אבל הכל מבכורות צאנו אייתי ליה קרבנא
משפירו דיליה, ובגין דא וישע יהו"ה אל
הכל. ועוד אל קין ואל מנחתו לא שעה, בגין
דקרנא דיליה הוה מההוא אתר דאקרי ערוה.

ומאי הוה פשתים, דאתמר ביה (שמות כח
מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה.
אמר ליה רבי אלעזר, דאתכסי ביה בשר
ערוה טב איהו, אמר ליה רבי לאו
כל (דף קיב ע"ב) עריות שוין, האי לא קריב
קרנא דא אלא לקרבא ערוה דיליה לה,
דאתמר ביה (ויקרא יח ו) איש איש אל כל שאר
בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהו"ה,
ומאי ערוה דיליה זוהמא בישא ערלה, ניקבא
דערלה, ההיא דאתמר בה אדם הראשון מושף
בערלתו הוה, ומאי ניהי אימא דערבוביא
בישא, איבא דאלנא דטוב ורע, דאתמר
בה (בראשית ג ו) ותקח מפריו ותתן גם לאישה
עמה, ומאי ניהי לילית, מתמן קא אתיין ערב
רב דאנון מעורבין בישראל, דאתמר
בהון (ישעיה א ד) הוי גוי הוטא, דאינון זרע
מפריו ותתן גם לאישה עמה, ומי היא? לילית, שמשם

מַרְעִים בְּנִים מְשַׁחֲתִים וְכוּ', וְאָמְרוּ אֵלֶּה
אֵלֶּהי"ךָ יִשְׂרָאֵל לְעַגְלָא, וּבְגִין דָּא (בראשית ד ה)
וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה.

וְהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתָמַר בֵּיה (תהלים קמה)
וְרַחֲמֵיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְאֲתָמַר
בֵּיה (יחזקאל יח לב) כִּי לֹא אֲחַפּוּץ בְּמוֹת הַמֵּת,
וְקַבִּיל לֹוֹן, כָּל שֶׁפֶן לְקַרְבְּנָא דְקִין, אֶלָּא דְהוּהוּ
רְעוּתִיהָ לְבִישׁ כְּמָה דְאֲתָמַר, אֲבָל הֶבֶל הוּהוּ
רְעוּתִיהָ בְּקַרְבְּנָא דִילִיָּה, לְקַרְבָּא שְׂכִינְתָּא
לְהוּוּא דְאֲתָמַר בֵּיה (דניאל ו ט) וְעַתִּיק יוֹמִין יִתִּיב
לְבוּשִׁיהָ כְּתֻלְגַּ חוּר וּשְׁעָר רִישִׁיהָ כְּעֵמֶר נְקִי,
בְּמָאִי, בְּהוּוּא דְקָרִיב מִכְּכוּרוֹת צֶאֱנוּ
וּמִחֻלְבְּהוֹן, וּבְגִין דָּא וְיִשְׁעָ יְהוּ"ה אֵל הֶבֶל וְהָא
אֲתָמַר.

וּמִיָּד דְלֹא אֲתַקְבַּל קַרְבְּנָא דְקִין, וְיִסַּח לְקִין
מָאד, וְיֵאמֶר יְהוּ"ה לְקִין לְמָה חָרָה לָךְ
דְלֹא מִתְקַבַּל קַרְבְּנֵךְ, אִם תִּטִּיב עוֹבְדֵךְ
בְּגִלְגוּלָא, שְׂאֵת לָךְ בְּעֵלְמָא, וְתִתְקַבַּל
בְּתִיבְתָא, וְאִם לֹאוּ לִפְתַּח חֲטָאת רֹבְכֵךְ, אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר הֶכָּא לֹא צְרִיךְ לְאֲתַכְסִּיא רְזָא, מָאִי
שְׂא"ת, וְלֹא אֲתִינָא לְדַרְשָׁא בְּהָאִי קָרָא, אֶלָּא
דְּהָא שְׂאֵת מִשְׂאֵא אִיהוּ וּבְהַפּוּךְ אֲתוּוֹן, שְׂא"ת
אִיהוּ אֲש"ת, הֶכָּא רַמְזֵי דְעֵבֶר עַל (ויקרא יח כ) וְאֵל
אֲשֶׁת עַמִּיתְךָ לֹא תִתֵּן שְׂכַבְתָּךְ וְכוּ', דְאֲתָא עַל
תְּאוּמָתוֹ שֶׁל הֶבֶל, וְדָא אִיהוּ (בראשית ד ח) וַיִּקָּם
קִין אֶל הֶבֶל, קָם עַל תְּאוּמָתוֹ, וּלְבַתֵּר קָטִיל
לְבַעֲלָהּ, כְּגוּוֹנָא דְמַצְרִי, וְרְזָא דְמִלְהָ (שמות ב
יב) וַיִּפֶן כַּה וְכַה, וְאָמְרוּ קַדְמָאִין מָאִי וַיִּפֶן כַּה
וְכַה, אֶלָּא רָאָה מַה עָשָׂה בְּבֵית (דף קיג ע"א) וּמַה
עָשָׂה בְּשָׂדֵה, וְלִית שְׂדֵה אֶלָּא אִשָּׁה, כְּמָה דְאֲתָ
אָמַר (דברים כב כז) כִּי בְשָׂדֵה מִצְאָהּ, הִדָּא הוּא
דְכַתִּיב (בראשית ד ח) וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם בְּשָׂדֵה, וַיִּפֶן
כַּה וְכַה, אֲסַתְפַּל אִם הוּהוּ בֵּיה מְסַטְרָא דְטוֹב,

יִשְׂרָאֵל, שְׂנֵאֲמַר בְּהֵם הוּי גוֹי
חוּטָא, שְׁהֵם זֹרַע מַרְעִים בְּנִים
מְשַׁחֲתִים וְכוּ', וְאָמְרוּ אֵלֶּה
אֵלֶּהי"ךָ יִשְׂרָאֵל לְעַגְלָא, וּמִשּׁוּם זֶה
וְאֵל קִין וְאֵת מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה.
וְהָרִי נִתְבָּאָר בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
עֲלֵיהֶם וְרַחֲמֵיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו,
וְנֵאמַר בּוּ כִי לֹא אֲחַפּוּץ בְּמוֹת
הַמֵּת, וְקַבֵּל אוֹתָם, כָּל שֶׁפֶן אֵת
קַרְבֵּן קִין? אֶלָּא שְׁהִיָּה רְצוּנוֹ לְרַע
כְּמוֹ שְׂנֵאֲמַר, אֲבָל הֶבֶל הִיָּה רְצוּנוֹ
בְּקַרְבְּנוֹ לְקָרֵב הַשְּׂכִינָה, לְאוֹתוֹ
שְׂנֵאֲמַר בּוּ וְעַתִּיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב
לְבוּשׁוֹ כְּשֶׁלֶג לְבָן וּשְׁעָר רִאשׁוֹ
כְּצֵמֶר נְקִי. כְּמָה? בְּאוֹתוֹ שְׁהַקְרִיב
מִכְּכוּרוֹת צֶאֱנוּ וּמִחֻלְבְּהוֹן, וּמִשּׁוּם
זֶה וַיִּשְׁעָ יְהוּ"ה אֵל הֶבֶל, וְהָרִי
נִתְבָּאָר.

וּמִיָּד שְׂלֵא הִתְקַבַּל קַרְבְּנוֹ שֶׁל קִין,
וַיִּסַּח לְקִין מָאד, וַיֵּאמֶר יְהוּ"ה
לְקִין לְמָה חָרָה לָךְ שְׂלֵא מִתְקַבַּל
קַרְבְּנֵךְ? אִם תִּטִּיב מַעֲשִׂיךָ
בְּגִלְגוּל - שְׂאֵת לָךְ בְּעוֹלָם
וְתִתְקַבַּל בְּתִשׁוּבָה, וְאִם לֹא -
לְפַתַּח חֲטָאת רֹבְכֵךְ. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר: כָּאֵן לֹא צְרִיךְ לְכַסּוֹת אֵת
הַסּוּד מַה זֶה שְׂא"ת, וְלֹא כָּאֵנוּ
לְדַרְשׁ בְּפִסּוּק הַזֶּה, אֶלָּא שְׂשֵׂאֵת
זֶה הוּא מִשְׂאֵא, וּבְהַפּוּךְ אוֹתִיּוֹת
שְׂא"ת הוּא אֲש"ת. כָּאֵן רַמְזֵי
שְׁעֵבֶר עַל וְאֵל אֲשֶׁת עַמִּיתְךָ לֹא
תִתֵּן שְׂכַבְתָּךְ כו', שְׂבָא עַל
תְּאוּמָתוֹ שֶׁל הֶבֶל, וְזֶהוּ וַיִּקָּם קִין
אֶל הֶבֶל, קָם עַל תְּאוּמָתוֹ, וְאַחַר
כֵּךְ הִרְגַּ אֵת בְּעֵלָהּ, כְּמוֹ הַמַּצְרִי,
וְסוּד הַדְּבָר - וַיִּפֶן כַּה וְכַה, וְאָמְרוּ
הִרְאשׁוּנִים מַה זֶה וַיִּפֶן כַּה וְכַה?
אֶלָּא רָאָה מַה עָשָׂה בְּבֵית וּמַה
עָשָׂה בְּשָׂדֵה, וְאִין שְׂדֵה אֶלָּא
אִשָּׁה, כְּמוֹ שְׂנֵאֲמַר כִּי בְשָׂדֵה
מִצְאָהּ, זֶהוּ שְׂכַתוּב וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם
בְּשָׂדֵה. וַיִּפֶן כַּה וְכַה, הִסְתַּפַּל אִם

דְלִזְמִנִּין אֲתַפְרֵשׁ טוֹב מִן

רע ומתמן אינון גרים, ובגין דא אסתפל מפל
סטרא עד שתין רבוא, ולא חזא תמן גיורא
דנפיק מניה, ויך את המצרי.

ולבבתר מה פתיב ואם לא תיטיב, אל תקרי
ואם אלא ואם, דאיהו (שם מט ג) יתר
שאת ויתר עז, לפתח חטאת רבין, מאי רובין,
אלא (שמות כג ה) כי תראה חמור שנאף רובין
וכו', דאיהו לא יכיל למסבל על פתפוי חמרא
דאורייתא, לא יכיל למסבל עליה עול מלכות
בגלותא, וחדלת מעזוב לו, הכא אחזי לקין
דעתידין למהוי ישראל בדוחקא בגלותא, עני
ורוכב על חמור, דיהון פחמור משאוי על
פתפוי, מעול המס בגלותא ומכובד המלאכה,
ודא איהו רובין תחת משאוי בגלותא, ובנוי
דקין דהוו עתירין ותקיפין במלכים בתוקפא
סגיא, ובגין דא אמר הלא אם תטיב שאת,
הלא אם תטיב למהוי שאת לעניי ישראל
דאינון כבדים במשא כבד (יכבדו ממנו), אנא
אסביל לבריה בעלמא, ומאריה עלייהו, ואם
לאו, לפתח חטאת רבין, לתרעא דגיהנם
אתפתחת, לנטלא נוקמא מנה ומברך.

אמר רבי שמעון, בריה ברי לעתיק יומין,
דהא רוח קדשא אתער לגבך, לגלאה
הכא חדושים דלא אשתמודעו עד השתא,
אמר ודאי דא איהו (בראשית ד י) קול דמי אחיה
צועקים אלי, אינון דמים דישראל, דעתידין
למגזל לון בנוי דקין ערב רב רשיעייא חייביא
בגלותא, ודא איהו (שם ו יג) כי מלאה הארץ
חמס מפניהם, ודא הוא קטולא דקין להבל
דעני חשוב פמת.

ויהי (דף קיג ע"ב) מקץ ימים וגומר, פתח רבי
שמעון ואמר מאי מקץ ימים, אלא

היה בו מצד הטוב, שלפעמים
נפרד טוב מרע, ומשם הם הגרים,
ומשום זה הסתפל מפל צד עד
ששים רבוא ולא ראה שם גר
שיוצא ממנו, ויך את המצרי.

אחר כך מה פתיב? ואם לא
תיטיב, אל תקרי ואם אלא ואם,
שהוא יתר שאת ויתר עז. לפתח
חטאת רבין, מה זה רבין? אלא
כי תראה חמור שנאף רבין וכו',
שהוא לא יכול לשאת על כתפו
חמרת התורה, לא יכול לשאת
על המלכות בגלות, וחדלת מעזוב
לו, כאן הראה לקין שעתידים
ישראל להיות בדחוק בגלות, עני
ורכב על חמור, שיהיו פחמור,
שמשאוי על כתפו מעל המס
בגלות ומכבד המלאכה, וזהו
רבין תחת משאו - בגלות, ובני
קין שהיו עשירים וחזקים
במלכים בחזק רב, ומשום זה
אמר אם תטיב שאת, הלא אם
תיטיב להיות שאת לעניי ישראל,
שהם כבדים במשא כבד (יכבדו
ממנו), אני אסבל את בניה בעולם
ומאריה עליהם, ואם לא - לפתח
חטאת רבין, לשער הגיהנם
נפתחה, לטל נקמה מקך ומבניך.
אמר רבי שמעון: ברוך בני
לעתיק הימים, שהרי רוח הקדש
התעוררה אליך לגלות כאן
חדושים שלא נודעו עד עתה.
אמר: ודאי זהו קול דמי אחיה
צועקים אלי, אותם דמים של
ישראל, שעתידים לגזל אותם בני
קין, ערב רב, החיבים הרשעים
בגלות, וזהו כי מלאה הארץ חמס
מפניהם, וזהו ההרג של קין אל
הבל, שעני חשוב פמת.

ויהי מקץ ימים וגו', פתח רבי
שמעון ואמר: מה זה מקץ ימים?
אלא מאותו מקום שעתידי לומר

מההוא אתר דעתיד למימר ביה (שם ו יג) קץ כל
בבשר בא לפני, (איוב כח ג) קץ

שם לחשך, ותרגם יונתן בן עוזיאל קץ כל
בשר, חבילו דכל בשרא, מלאכי חבלה, חמא
דעתידין למיפק מניה מחבלים פרמים, דאינון
ישראל דאתמר בהון (ישעיה ד ז) כי כרם יהו"ה
צבאו"ת בית ישראל, בגין כף ואל קין ואל
מנחתו לא שעה, וחמא דעתידין למיפק מהבל
כמה צדיקיא, בגין דא וישע יהו"ה אל הבל
ואל מנחתו.

בו קץ כל בשר בא לפני, קץ שם
לחשך, ותרגם יונתן בן עזיאל,
קץ כל בשר - המחבל של כל
בשר, מלאכי חבלה. ראה
שעתידים לצאת ממנו מחבלים
פרמים, שהם ישראל, שנאמר
בהם כי כרם יהו"ה צבאו"ת בית
ישראל, בגלל כף ואל קין ואל
מנחתו לא שעה, וראה שעתידים
לצאת מהבל כמה צדיקים, בגלל
זה וישע יהו"ה אל הבל ואל
מנחתו.

והא בשעתא דאתיליד קין אתמר ביה קניתי
איש את יהו"ה, ולא הוה הכי, משום
דלא אתבסמת, וחויא תקיפא אטיל בה זוהמא
דדינא קשיא, ובגין דא לא הוה אתבסמת,
וכד קין מסטרא דנוקבא נפק תקיפא קשיא
בדינוי, פיון דנפק דא אתחלשת איהי
ואתבסמת, בתר דא ואפיקת אחרא בסימא
נתיר, וסליק קדמא דהוה תקיף קשיא על
אחרא, דהא כל דינון אתערו עמיה.

והרי בשעה שנולד קין, נאמר בו
קניתי איש את יהו"ה, ולא היה
כך, משום שלא התבסמה,
והנחש הקשה הטיל בה זמה
של הדין הקשה, ומשום זה לא
התבסמה, וכשקין מצד הנקבה
יצא תקיף קשה בדינו, פיון שזה
יצא, היא נחלשה ונתבסמה
אחרי זה, והוציאה אחר יותר
מבשם, ועלה הראשון שהיה
תקיף קשה על האחר, שהרי כל
הדינים התעוררו עמו.

תא חזי, מה פתיב (בראשית ד ח) ויהי בהיותם
בשדה, בשדה דאשתמודע לעילא,
בשדה דאקרי שדה של תפוחים, ונצח האי
דינא לאחוי משום דהוה קשיא מניה,
ואכפיה ואתמריה תחותוי, עד דאתער בהאי
קודשא בריך הוא, ואעבריה מקמיה ושקעיה
בנוקבא דתהומא רבא, וכליל לאחוי בשקועא
דימא רבא דמבסם דמעין עלאין.

בא וראה מה פתוב? ויהי
בהיותם בשדה, בשדה שנודע
למעלה, שנקרא שדה של
תפוחים, ונצח הדין הזה את
אחיו, משום שהיה קשה ממנו,
והכניע אותו והטמין אותו
תחתיו, עד שהתעורר הקדוש
ברוך הוא והעבירו מלפניו,
ושקע אותו בנקב תהום רבה,
וכלל את אחיו בשקוע של הים
הגדול שמבשם את הדמעות
העליונות.

ומנהון נחתין נשמתין לעלמא, אינש פפום
ארחיה, ואף על גב דטמירין אינון,
מתפשטן דא בדא ואעבדו חד גופא, ומהאי
גופא נחתין נשמתהון דרשיעיא תקיפי רוחא,
מתרויהון סלקא דעתך פחדא, לא אלא חד
לסטרוי וחד לסטרוי, זכאין אינון צדיקיא,
דמשלפי נשמתהון מהאי גופא קדישא דאקרי
לצדו ואחד לצדו. אשרי הם הצדיקים ששולפים נשמותיהם

ומהם יורדות הנשמות לעולם,
איש כפי דרכו, ואף על גב שהם
טמירים, מתפשטים זה עם זה
ונעשים גוף אחד, ומהגוף הזה
יורדות נשמות של הרשעים עזי
הרוח, האם עולה בדעתך
משניהם יחד? לא, אלא אחד
מהגוף הקדוש הזה שנקרא אדם,

**אָדָם דְּכָלִּיל כְּלָא, אָתָר דְּכַתְרִין וְעַטְרִין
קְדִישִׁין** (ד קיד ע"א) **מִתַּחְבְּרִין תַּמָּן בְּצִרְרָא
דְּאַתְכְּלָא.**

שְׂכּוֹלָל הַכֵּל, הַמְקוּם שֶׁהַפְתָּרִים
וְהַעֲטוּת הַקְדוּשׁוֹת מִתַּחְבְּרִים
שֵׁם בְּצִרּוֹר הָאֶשְׁכּוֹל.

(נ"א) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִין מֵהָאָדָם
דְּהַמְקָן יָמִים? אֵלֵא מֵאוֹתוֹ
שְׁעָתִיד לְהֵאמֵר בּוֹ קִין כָּל בֶּשֶׂר
בָּא לְפָנַי, וּמִשּׁוּם זֶה וְאֵל קִין וְאֵל
מִנְחָתוֹ לֹא שְׁעָה. וְעוֹד מִקֵּץ יָמִים,
וְלֹא אָמַר מֵרֵאשִׁית יָמִים, אֵלֵא
מֵהַשִּׁירִים שֶׁלּוֹ וְלֹא מִן הַיְפָה,
כְּאֵדָם שָׁבָא עֲנִי לְשַׁעַר שְׁלוֹ וּבְזִמְנָן
שֶׁהוּא תָּאֵב לְאֵכֵל, כְּדִי שְׁלֵא לְתַת
לוֹ מִהַיְפָה שְׁבַמְאֲכָלִים, לֹא רוּצָה
לְתַת לוֹ דְּבָר אַחַר שְׁאֲכַל אֶת
הַיְפָה מִהַכֵּל, כְּנִס אֶת אוֹתוֹ שֶׁהוּא
בְּסוּף וְנִתְּן לְעֲנִי הַזֶּה שֶׁהִתְיַאֲשַׁר
מִמֶּנּוּ. אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
לְכָלֵב תִּזְרְקוּ אוֹתוֹ, וּמִשּׁוּם זֶה
וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שְׁעָה,
אֲבָל הֵכֵל לֹא הִקְרִיב אֵלֵא מִהַיְפָה
שֶׁל הַכֵּל, זֶהוּ שְׁכַתוּב וְהֵכֵל הִבִּיא
גַּם הוּא מִבְּכּוֹרוֹת צֹאנוּ.

(נ"א) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִין מֵהָאָדָם
דְּעָתִיד לְאִתְּמַר בִּיהַ קִין כָּל בֶּשֶׂר בָּא לְפָנַי, וּבְגִין דָּא
וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שְׁעָה, וְעוֹד מִקֵּץ יָמִים וְלֹא אָמַר מֵרֵאשִׁית
יָמִים, אֵלֵא מִשִּׁירֵין דִּילִיה וְלֹא מִשִּׁירוֹ, כְּבַר נִשְׁ דְּאִתִּי מִסְבְּנָא
לְתַרְעִיה וּבְזִמְנָא דִּאִיהוּ תָּאִיב לְמִיכָל. בְּגִין דְּלֵא לְמִיחַב לִיה מִשִּׁירוֹ
דְּמֵאֲכָל, לֹא כְּעִי לְמִיחַב לִיה מְדִי בְּתַר דְּאֲכִיל שִׁירוֹ דְּכָלֵא, כְּנִיף
הֵהוּא דִּאִיהוּ בְּסוּפָא וְהִיב לְמִסְבְּנָא דָּא דִּאִתְיַאֲשַׁר מִנִּיה, אָמַר לִיה
קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְכָלֵבֵא תְרַמוּן לִיה, וּבְגִין דָּא וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ
לֹא שְׁעָה, אֲבָל הֵכֵל לֹא אִקְרִיב אֵלֵא מִשִּׁירוֹ דְּכָלֵא תְרָא הוּא
דְּכַתִּיב וְהֵכֵל הִבִּיא גַּם הוּא מִבְּכּוֹרוֹת צֹאנוּ.

וּמִחְלָבִיחָן לֹא קָרִיב לְגַבִּיהַ שִׁירֵין, וּבְגִין דָּא וַיִּשַׁע יְהו"ה אֶל הֵכֵל
וְאֵל מִנְחָתוֹ וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שְׁעָה, וַיֹּאמֶר
יְהו"ה לְקִין לְמָה חָרָה לְךָ וְלָמָּה נָפְלוּ פְנֵיךָ, הֲלֹא אִם תִּטִּיב שְׂאֵת,
אָמַר לִיה אִם אֲנִתְּ תִטִּיב עוֹבְדֵךָ, שְׂאֵת יִסְתַּלַּק קְרַבְנֵךָ, וְאִם לֹא
תִטִּיב עוֹבְדֵךָ לְפַתַּח חֲטָאֵת רַבִּין דִּיתְפַרַע מִינֵךָ, אִתְּמַר הֵכָא רוּבִין
וּבְאַתְרַ אַחְרָא כְּתִיב כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שֶׁנֶּאֱדָר רוּבִין תַּחַת מִשְׁאוֹ וְכו'
לֹא תִרְאֶה אֶת חֲמוֹר אַחִידָה דָּא קִין דִּאִיהוּ רַבִּין מְכּוּבַד עוֹנוֹי, וְאִי
לֹא כְּעִי לְאַהֲדָרָא בְּתִיּוּבָתָא, וְחֲדַלְתָּ מִעֲזוּב לוֹ דְּלֵא עֲבִיד עוֹבְדוֹי
דְּאַחוּד, וְאִי חֲדַר בְּתִיּוּבָתָא עֲזוּב תַעֲזוּב עִמוּ, מַה עֲבַד הֵכֵל, קָם
עֲלִיה וְאַפְלִיָּה לְאַרְעָא וּלְבַתֵּר קָם קִין וְקַטְלִיה דְּכֵן כְּתִיב וַיִּקָּם קִין
אֶל הֵכֵל אַחִיו וַיְהַרְגֵהוּ, וּבְגִין דָּא אָמַר בֶּן סִירָא טַב לְכִישׁ לֹא
תַעֲבִיד וּבִישָׁא לֹא מְטִי לְךָ.

וּמִחְלָבִיחָן, לֹא הִקְרִיב אֵלֵא
שִׁירִים, וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּשַׁע יְהו"ה
אֶל הֵכֵל וְאֵל מִנְחָתוֹ וְאֵל קִין וְאֵל
מִנְחָתוֹ לֹא שְׁעָה, וַיֹּאמֶר יְהו"ה
לְקִין לְמָה חָרָה לְךָ וְלָמָּה נָפְלוּ
פְנֵיךָ, הֲלֹא אִם תִּטִּיב שְׂאֵת.
אָמַר לוֹ, אִם אֲתָה תִטִּיב מִעֲשִׂיךָ
- שְׂאֵת, יִתְעַלֶּה קְרַבְנֵךָ, וְאִם לֹא
תִטִּיב מִעֲשִׂיךָ - לְפַתַּח חֲטָאֵת
רַבִּין, שְׁיִפְרַע מִמֶּךָ. נֹאמַר כְּאֵן
רַבִּין, וּבְמִקְוִם אַחַר כְּתוּב כִּי
תִרְאֶה חֲמוֹר שֶׁנֶּאֱדָר רַבִּין תַּחַת
מִשְׁאוֹ כִּי לֹא תִרְאֶה אֶת חֲמוֹר
אַחִידָה, זֶה קִין שֶׁהוּא רוּבִין מְכּוּבַד
עוֹנוֹ, וְאִם לֹא רוּצָה לְחַזֵּר
בְּתַשׁוּבָה, וְחֲדַלְתָּ מִעֲזוּב לוֹ, שְׁלֵא
עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה אַחִידָה, וְאִם חוֹזֵר
בְּתַשׁוּבָה, עֲזוּב תַעֲזוּב עִמוּ. מַה עֲבַד הֵכֵל, קָם
עֲלִיה וְאַפְלִיָּה לְאַרְעָא וּלְבַתֵּר קָם קִין וְקַטְלִיה דְּכֵן כְּתִיב וַיִּקָּם קִין
אֶל הֵכֵל אַחִיו וַיְהַרְגֵהוּ, וּבְגִין דָּא אָמַר בֶּן סִירָא טַב לְכִישׁ לֹא
תַעֲבִיד וּבִישָׁא לֹא מְטִי לְךָ.

**וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְקִין אֵי הֵכֵל אַחִידָה וְכו' (בראשית
ד ט), אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכִי לֹא הָיָה יוֹדַע
קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא אֵן הָיָה הֵכֵל דְּשְׂאִיל לִיה,**

וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְקִין אֵי הֵכֵל אַחִידָה כִּי, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְכִי לֹא הָיָה יוֹדַע הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
אִיפֹה הָיָה הֵכֵל שְׁשׂוּאֵל אוֹתוֹ, וְהָרִי אֵין מְכַסֶּה מִמֶּנּוּ דְּבָר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים

וְהָא לָא אַתְּפְסִי מַנְיָה מְלָה, כְּמָה דְאַתְּ
אָמַר (ירמיה כג כד) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים וְכוּ',
אֶלֶּא וּוִי לֹוֹן לְבַנֵּי נִשְׂא טַפְּשֵׁי אַטְימִין לְבַא
סְתִימֵי עֵינָא, דְעֵלְיֵיהּ אַתְּמַר (תהלים קטו ה) עֵינַיִם
לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ בְּנֵהוּרָא דְאוּרִייתָא, אֲלִין אֵינֹוֹן
בְּעֵירָן דְלֹא מַסְתְּפְלִין וְלֹא יִדְעִין אֶלֶּא בְּתַבְנָא
דְאוּרִייתָא, דְאִיהִי קְלִיפָה מְלָבָר וּמוֹץ דִּילָהּ,
דְאַתְּמַר בְּהוֹן מוֹץ וְתַבְּנָן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר,
דְּחַפְימִין דְאוּרִייתָא מְאִרֵי דְרִזִין זְרַקִין תַּבְנָא
וּמוֹץ דְלָבָר, וְאֶכְלִין חֲטָה דְאוּרִייתָא דְאִיהִי
מְלָגָאוּ, כ"ב אַתְּוֹוֹן דְאוּרִייתָא דְסְלָקִין לְחוּשְׁבָן
חֲטָ"ה.

תָּא חֲזִי אֲלִין בְּעֵירָן חֲשְׁבִין דְשָׂאִיל לִיה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא א"י הֶבֶל אַחִיךְ כְּמָאן
דְלֹא יִדַּע אָן הוּא, אֶלֶּא א"י אִיהוּ דְאַסְתְּלַק
מִן אַדְנָ"י, דְאִיהוּ א' אַהִי"ה אֵימָא עֲלָאָה
אַנְכִי, י' יְהוּ"ה דְסְלִיק עִמָּה לְמַדְן לְקִין, בְּגִין
דָּא כַּד אַסְתְּלַק א"י מִן אַדְנָ"י אַשְׁתָּאַר ד"ן,
וּבְגִין דָּא א"י הֶבֶל אַחִיךְ, (בראשית ד ג) וַיֹּאמֶר לֹא
יִדְעֵתִי הַשׁוֹמֵר אַחִי אַנְכִי, לֹא יִדְעָנָא דְשְׁכִינְתָּא
דְאִיהִי אַנְכִי, עִמָּיָה תַמָּן, א"י דְאַסְתְּלַק אֵימָא
וּבְרָא לְגַבֵּי חֲכָמָה לְמִיטְל נְיֻקְמָא מִינְיָה,
וְאַמָּאֵי לְגַבֵּי חֲכָמָה, בְּגִין דְאִיהוּ אָדָם עֲלָאָה
דְאַתְּבְרֵי אָדָם תַּתָּאָה בְּדִיּוּקְנִיָּה.

וַיֹּאמֶר קוּל דְמִי אַחִיךְ צוּעֻקִים אֲלִי, מְאִי דְמִי,
דָּם מְבַעֵי לִיָּה, אֶלֶּא מְאִי דְמִי ד"ן
כְּחֻשְׁבָן דְמ"י, וְדָא אִיהוּ (שם טו יד) דִּין אַנְכִי
וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרֻכּוֹשׁ גְּדוּל. וְעוּד מְאִי קוּל
דְמִי, קוּל דָּם מְבַעֵי לִיָּה, אֶלֶּא תַרְגָּם אַנְקְלוֹס,
קַל זְרַעִין דְעֵתִידִין לְמִיפְקָא מִן אַחוּף, אֵינֹוֹן
שְׁתִין רַבּוּא דְעֵתִידִין לְמִיפְקָא מֵהֶבֶל, בְּהֵהוּא
דְאַתְּמַר בֵּיהּ בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, כְּלָהּוּ צְוּוּחִין מִן
אַרְעָא, הֲכָא רְמִיז עֲנוּי הַדִּין וְעוּוֹת (ד' ק"ד

כו' ? אֶלֶּא אוֹי לְבַנֵּי אָדָם
הַטְּפָשִׁים, אַטְוִמֵי הֶלֶב, סְתוּמֵי
הָעֵינַיִם, שְׁעֲלֵיהֶם נֹאמַר עֵינַיִם
לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ, בְּאוּרָא שֶׁל הַתּוֹרָה,
אֲלוֹ אוֹתָם בְּהַמּוֹת שְׁלֹא
מַסְתְּפְלִים וְלֹא יוֹדְעִים אֶלֶּא בְּתַבְּנָן
שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁהִיא קְלִפָּה מְבַחוּץ
וְהַמוֹץ שְׁלֵה, שְׁנֹאמַר בְּהֶם מוֹץ
וְתַבְּנָן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר,
שְׁתַּחֲכָמִים שֶׁל הַתּוֹרָה, בְּעֵלֵי
הַסּוּדוֹת, זוֹרְקִים הַתַּבְּנָן וְהַמוֹץ
הַחֵיצוֹנִים, וְאוֹכְלִים אֶת הַחֲטָה
שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁהִיא מְבַפְּנִים,
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם הָאוֹתִיוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה שְׁעוֹלוֹת לְחֻשְׁבּוֹן חֲטָ"ה.
בֹּא וִרְאֵה, אֲלוֹ הַבְּהֵמוֹת חוֹשְׁבִים
שְׁשָׂאֵל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
א"י הֶבֶל אַחִיךְ, כְּמִי שְׁלֹא יִדַּע
אֵיפֹה הוּא, אֶלֶּא א"י, הוּא
שְׁהַסְתְּלַק מִן אַדְנָ"י, שְׁהוּא א'
אַהִי"ה הָאֵם הָעֲלִינָה אַנְכִי, י'
יְהוּ"ה שְׁעוֹלָה עִמָּה לְדוֹן אֶת קִין.
בְּגִלְלָה זֶה כְּשֶׁהַסְתְּלָקָה א"י מִן
אַדְנָ"י, נִשְׁאַר ד"ן, בְּגִלְלָה זֶה א"י
הֶבֶל אַחִיךְ, וַיֹּאמֶר לֹא יִדְעֵתִי
הַשׁוֹמֵר אַחִי אַנְכִי ! לֹא יִדְעֵתִי
שְׁשְׁכִינָה, שְׁהִיא אַנְכִי, עִמּוֹ שָׁם,
א"י שְׁהַתְּעֵלָה הָאֵם וְהַבְּנָן אֶל
הַחֲכָמָה לְטַל מְמַנּוּ נְקָמָה, וְלָמָּה
אֶל הַחֲכָמָה ? מִשּׁוּם שְׁהָאָדָם
הָעֲלִיּוֹן הוּא שְׁנַבְּרָא אָדָם תַּחְתּוֹן
בְּדַמּוֹתוֹ.

וַיֹּאמֶר קוּל דְמִי אַחִיךְ צַעֲקִים
אֲלִי, מַה זֶה דְמִי ? דָּם הִנֵּה צָרִיךְ
לְהִיּוֹת ! אֶלֶּא מַה זֶה דְמִי ? ד"ן
כְּחֻשְׁבּוֹן דְמ"י, וְזֶהוּ דִין אַנְכִי
וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרֻכּוֹשׁ גְּדוּל. וְעוּד,
מַה זֶה קוּל דְמִי ? קוּל דָּם הִנֵּה
צָרִיךְ לְהִיּוֹת ! אֶלֶּא תַרְגָּם
אוּנְקְלוֹס, קוּל זְרַעִיוֹתֵינוּ שְׁעֵתִידִים
לְצֵאת מֵאַחִיךְ, אוֹתָם שְׁשִׁים רַבּוּא
שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מֵהֶבֶל, בְּאוֹתוֹ
שְׁנֹאמַר בּוֹ בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, כְּלָם
צוּעֻקִים מִן הָאֲדָמָה. כֹּאן רְמַז

ענוי הדין ועוונת הדין וחקם ושוד
ושבר שעתידים בני קנן לעשות
בכני הקדוש ברוך הוא, וזהו קול
דמי אחיד, אחיד נקרא מצד
אותם שנאמר בהם הרגו איש את
אחיו.

(א"א) ויאמר יהו"ה אל קנן אי הכל
אחיד, אמר רבי שמעון, וכי לא
היה יודע הקדוש ברוך הוא איפה
הכל שהיה שואל איה הכל
אחיד? וכי הוא לא היה יודע
שהקדוש ברוך הוא אין דבר
מכסה ממנו, אפלו מחשבת הלב,
כל שכן דבר של העולם, שאמר
לא ידעתי השמר אחי אנכי?
אלא, אוי לטפשים אטומי הלב,
ועינים להם ולא מסתפלים אלא
בתבן לאכל ממנו כבהמות,
שחקמים שפפירים בחטה של
התורה, שהיא עשרים ושתים
אותיות כחשבון חט"ה, אלו
זורקים התבן מן התורה,
ואוכלים את החטה של התורה
מבפנים. עוד אראה לכם סודות
טמירים בפסוק זה, בזמן שהרג
קנן את הכל, עלה א"י מן אדני
ונשאר ד"ן, א' הוא אנכי, האם
העליונה, י' יהו"ה של יודיין
אבא, שעלו לתבע דין על בנם
שהוא הכל, ומשום זה אמר
הקדוש ברוך הוא אי הכל אחיד.
באותו הזמן הוא אמר לא ידעתי
השמר אחי אנכי. ראה הקדוש
ברוך הוא שלא הזכיר י', אלא
א' שהוא אנכי, אמר לו קול דמי
אחיד צעקים אלי, דם אחיד היה
צריך להיות, מה זה דמי? אלא זה דם י'. ועוד דמי הוא ד"ן כחשבון שנשאר מן אדני, והכל
אמת, ששלשה שמות כלולים באותו שם, האב האם והבת, שהם יהו"ה אהי"ה אדני, משום
שהכל היה דמות של אדם שלמעלה שהוא העמוד האמצעי, והוא הקול שנאמר בו קול דמי
אחיד. ויש סוד אחר, קול דמי? קול דם היה צריך להיות, אלא תרגם אונקלוס, קול דם ורעיות
שעתידים לצאת מאחיד, והם ששים רבוא.

ע"ב) הדין וחקם ושוד ושבר דעתידין בנוי דקין
למעבד לבנוי דקודשא בריך הוא, ודא איהו
קול דמי אחיד, אחיד אתקרי מסטרא דאנון
דאתמר בהון (שמות לב כז) הרגו איש את אחיו.

(נ"א) ויאמר יהו"ה אל קנן אי הכל אחיד, אמר רבי שמעון וכי
לא היה ידע קודשא בריך הוא אי הכל דהוה שאיל
אי הכל אחיד, וכי איהו לא הוה ידע דקודשא בריך הוא לית
מלה דיתכסי מניה אפילו מחשבה דלכא כל שפן מלה דעלמא,
דאמר לא ידעתי השומר אחי אנכי, אלא ווי לון למפשיין אטימין
דלכא ועיינין לון ולא מסתכלין אלא בתבן למיכל מניה כבעירן,
דחסימין דידעין בחטה דאורייתא דאיהו שנים ועשרים אתון
כחשבון חט"ה, אלו ורקין תבנא מדאורייתא ואכלין חטה דאורייתא
מלגו, תו אחיו לכוון ריון טמירין בהאי קרא בזמנא דקטל קנן להכל,
סליק א"י מן אדני ואשתאר ד"ן, א' איהו אנכי אימא עלאה, י'
יהוה דיודין אבא, דסליקו למתבע דינא על בנייהו דאיהו הכל
ובגין דא אמר קודשא בריך הוא אי הכל אחיד.

בתהוא זמנא אמר איהו לא ידעתי השומר אחי אנכי, חמא
קודשא בריך הוא דלא אדכור י', אלא א' דאיהו אנכי,
אמר ליה קול דמי אחיד צעקים אלי, דם אחיד מבעי ליה, מאי
דמי, אלא דא דם י', ועוד דמי איהו ד"ן כחשבון דאשתאר מן
אדני, וכלא קשומ, דתלת שמיהן כלילין בתהוא שמא, אבא ואימא
וברתא, דאנון יהו"ה אהי"ה אדני, בגין דהכל הוה דיוקנא דאדם
דלעילא דאיהו עמודא דאמצעייתא ואיהו קול דאתמר ביה קול
דמי אחיד, ואית רזא אחרא, קול דמי, קול דם מבעי ליה, אלא
תרגם אונקלוס קל דם ורעין דעתידין למיפק מן אחוד, ואנון שתינ
רבוא.

בתהוא זמנא דחמא דחובא דא באתר עלאה הוה תליא, הרהר
בתובתא ואמר גדול עוני מנשוא, הן גרשת אותי היום
מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונר בארץ וכו', הכא
אתרמז גלגולא דרשיעיא דאתמר בהון ובכך ראיתי רשעים קברים
צריך להיות, מה זה דמי? אלא זה דם י'. ועוד דמי הוא ד"ן כחשבון שנשאר מן אדני, והם ששים רבוא.
באותו זמן שראה שהחטא הזה היה תלוי במקום עליון, הרהר בתשובה, ואמר גדול עוני
מנשוא, הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונר בארץ וכו'. כאן
נרמז גלגולא דרשיעיא שנאמר בהם ובכך ראיתי רשעים קברים וכו'. וזהו הן גרשת אתי

באותו זמן שראה שהחטא הזה היה תלוי במקום עליון, הרהר בתשובה, ואמר גדול עוני
מנשוא, הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונר בארץ וכו'. כאן
נרמז גלגולא דרשיעיא שנאמר בהם ובכך ראיתי רשעים קברים וכו'. וזהו הן גרשת אתי

היום - זה גלגול ראשון, והייתי נע - זה גלגול שני, ונד - זה גלגול שלישי, וזהו סוד על שלשה פשעי ישראל, אם שב בתשובה בשלשה גלגולים - יפה, ואם לא - פתוב בו ועל ארבעה לא אשיבנו, לא מחזיר אותו בגוף אחר, אלא יד ליד לא ינקה רע, וכף הולך נע ונד עד ששים רבוא, ולכל אחד כפי לחו, של אותו שהורג כף, הקדוש ברוך הוא נוטל ממנו נקמה. (ע"כ)

בספר אחר.

אמר רבי אלעזר: אם כן, כשנודע שכל הצרות הללו יהיו בגלות האחרונה, למה נאמר קניתי איש את יהו"ה? אם תאמר בשביל קניי שיצא ממנו זרע מעלה, אחר שהוא יתפנס, יתעוררו בני קין להחריב את העולם, ומהם קול דמי אחיך צועקים, זהו שכתוב משוד עניים מאנקת אביונים כו'. אמר לו רבי שמעון: בני, קין היה מצד העץ של טוב ורע, והתפשטות הטוב היתה בגלגול עד קניי חותן משה, משם ואילך התפשטות הרע, ומשום שהראה לו הקדוש ברוך הוא מה שעתידים לעשות בניו לישראל בכל דור ודור, שהכל הוא הראה לו, הוא אמר גדול עוני מנשוא, ומנין לנו שהראה לו את גלגולו בכל דור ודור? זהו שכתוב הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתור והייתי נע ונד בארץ, נע ונד ודאי, כאן רומז את גלגולו ושל בניו. זהו שכתוב וכך ראיתי רשעים קברים וכאו, והרי בארנו אותם ומשלם לשנאיו וכו'. הן גרשתי אותי - זה גלגול ראשון, היום - כמו אותו שנאמר בו היום אם בקלו תשמעו, והייתי נע ונד - שני גלגולים אחרים, אסתור - כאן רמז ויאמר אסתירה פני מהם וכו', והן כל אלה יפעל אל פעמים

וכאו וכו', ודא איהו הן גרשת אותי היום דא גלגולא קדמאה, והייתי נע דא גלגולא תניינא, ונד דא גלגולא תליתאה, דא איהו רוא על שלשה פשעי ישראל, אם תב בתויבתא בתלת גלגולין שפיר, ואם לא, כתיב ביה ועל ארבעה לא אשיבנו, לא אהדר ליה בגופא אחרא, אלא יד ליד לא ינקה רע והכי אויל נע ונד עד שתין רבוא, ולכל חר כפום חיליה, דההוא דקטיל הכי נטיל קודשא בריך הוא נוקמא מניה.

אמר רבי אלעזר אם כן אשתמודע דכל עאקו דא יהא בגלותא בתראה, אמאי אתמר (בראשית ד ב) קניתי איש את יהו"ה, אי תימא בגין קני דנפיק מניה זרעא מעליא, פתר דיתכניש איהו יתערוו בני דקין לחרבא עלמא, ומנייהו קול דמי אחיך צועקים, הדא הוא דכתיב (תהלים יג ו) משוד עניים מאנקת אביונים וכו'.

אמר ליה רבי שמעון, ברי, קין מסטרא דאילנא טוב ורע הוה, ואתפשטותא דטוב הוה בגלגולא עד קני חותן משה, מתמן ואילך אתפשטותא דרע, ובגין דאחזי ליה קודשא בריך הוא מה דעתידין למעבד בניו לישראל בכל דרא ודרא, דכלא אחזי ליה, אמר גדול עוני מנשוא, ומנא לן דאחזי ליה גלגולא דיליה בכל דרא ודרא, הדא הוא דכתיב (בראשית ד יד) הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתור והייתי נע ונד בארץ, נע ונד ודאי, הכא רמיז גלגולא דיליה ובנוי, הדא הוא דכתיב (קהלת ח ט) ובכן ראיתי רשעים קברים וכאו, והא אוקימנא לון (דברים ז ט) ומשלם לשנאיו וכו', הן גרשת אותי דא גלגולא קדמאה, היום פההוא דאתמר ביה (תהלים צה ז) היום אם בקולו תשמעו, והייתי נע ונד תרין גלגולין אחרנין, אסתור הכא רמיז (דברים לב ט) ויאמר אסתירה פני מהם וכו', גלגולים אחרים, אסתור - כאן רמז ויאמר אסתירה פני מהם וכו', והן כל אלה יפעל אל פעמים

שלוש עם גבר, ועליהם נאמר על
שלושה פשעי ישראל, ועל
ארבעה לא אשיכנו, שלא מחזיר
אותם לגוף רביעי ולא בגאולה
רביעית, אלא נאמר בישראל
יהו"ה בדרך נחננו ואין עמו אל
נכר, בגלל זה פרשה בעלי
המשנה אין מקבלים גרים לימות
המשית.

ועוד אי הבל אחיד, בא וראה,
שתי האותיות הללו שמעתי
שלמקום עליון היו עולות, א"י
א' אמון מפלא ומכסה, י'
מחשבה, שבמקום הזה חטאו
אדם והבל, ונאמר שהם א' פתר
עליון, י' מחשבה, למעלה
למעלה התעלה החטא הזה. אמר
לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה
מחשבות הן; השכינה נקראת
מחשבה, והיא י' מן אדנ"י
וחכמה מחשבה, וכתר שהיא א'
מן אדנ"י מחשבה, וכמה
מחשבות הן זו למעלה מזו וזו
על גב זו, זהו שפתוב פי גבה
מעל גבה שמר וגבהים עליהם,
ולמעלה מפלג המחשבה
הנסתרת של כל הנסתרים,
עליונה על כל העליונים, שאין
מחשבה אחרת למעלה ממנה,
וכמה מחשבות הן לבושים זו
לזו, והוא נודע שלא חטא אלא
במחשבה שהיא לבוש, זהו
שפתוב ואירא פי עירום אנכי
ואחבא. נאמר באדם ואחבא,
ונאמר במשה ויסתר משה פניו.
אמר רבי שמעון: בני, בודאי
בכל חטא אדם, במחשבה שהיא
לבוש, ובמחשבה שהיא
מבפנים, ומשום זה אמר למשה
בזמן שאמר הראני נא את פכדך,
אמר, פי לא יראני האדם וחי,
שאם זכה שיראני, וחי לעולם,

זכה שיראני, וחי לעולם,

והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש
עם גבר, ועליהו אתמר (עמוס ב ו) על שלשה
פשעי ישראל, ועל ארבעה לא אשיכנו, דלא
אחדר לון בגופא רביעאה, ולא בפורקנא
רביעאה, אלא אתמר בישראל (דברים לב
יב) יהו"ה בדרך נחננו ואין עמו אל נכר, בגין
דא אוקמוה מארי מתניתין אין מקבלים גרים
לימות המשית.

ועוד (דף קטו ע"א) אי הבל אחיד, תא חזי תרין
אתוון אלין שמענא דלאתר עלאה הוו
סלקין, א"י, א' אמון מפלא ומכסה, י'
מחשבה, דבהאי אתר חאבו אדם והבל,
ואתמר דאינון א' פתר עליון, י' מחשבה,
לעילא לעילא אסתלק האי חובה, אמר ליה
רבי אלעזר, אבא, והא כמה מחשבות אינון,
שכינתא אתקרי מחשבה, ואיהי י' מן אדנ"י,
וחכמה מחשבה, וכתר דאיהי א' מן אדנ"י
מחשבה, וכמה מחשבין אינון דא לעילא מן
דא, ודא על גב דא, הדא הוא דכתיב (קהלת ה
ו) פי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם,
ולעילא מפלהו מחשבה סתימא דכל סתימין,
עלאה על כל עלאין, דלית מחשבה אחרא
לעילא מינה, וכמה מחשבין אינון לבושין
דא לדא, ואיהו אשתמודע דלא חאב אלא
במחשבה דאיהי לבושא, הדא הוא
דכתיב (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי
ואחבא, אתמר באדם ואחבא ואתמר במשה
(שמות ג ו) ויסתר משה פניו.

אמר רבי שמעון, ברי, בודאי בכלא חאב
אדם, במחשבה דאיהי לבושא,
ובמחשבה דאיהי מלגאו, ובגין דא אמר
למשה בזמנא דאמר (שמות לג יח) הראני נא את
פכדך, אמר, פי לא יראני האדם וחי, דאם

ומשום זה אמר לו לא תוכל לראות את פני, ולא את פני, ואינם הפנים כאן, אלא הפנים שלא נראים, במקום שנודע עלת העלות ובמקום שהתגלה, וחסאו של אדם גרם שלא יכל משה להסתפל בו, כל שפן אחר, שעלת העלות הסתלק מהמחשבה שחטא בה אדם, ומשום זה עין לא תשורהו, ומחשבה לא תכילהו, ולא יכולה להשיג אותו, שהוא חי החיים, ובמקום שהוא שורה אין שם מיתה, והמחשבה שהסתלק ממנה בודאי היא חכמה. הלבוש לחכמה הסתומה, בודאי בה חטא אדם, ומשום זה נאמר בו כי עירום ואחבא.

אמר רבי אלעזר: והרי מפאן משמע שלא חטא במחשבה העליונה, אלא באותה שהיא לבוש ממנה, והוא נשאר באותה שהיא מבפנים, במח בלי קרקפת, ומשום זה ואירא, שהודיע מאותה שלפנים מהמחשבה הסתומה שהיא עלת העלות. אמר לו רבי שמעון: בני, במחשבה שהיא המח אף כף חטא, שזרע יצא משם, שהוא המעין של עץ החיים, שהוא אור קדמון ואור צח ואור מצחצח, שלש טפות שנוקמו ב' העליונה, הקוץ שלמעלה והקוץ שלמטה, ועצם ה' באמצע, וערב שם חשף שהפסיק בין עלת העלות למח הנסתר, ומשום זה פי לא יראני האדם וחי, עד שאותו החשף יעבר משם, וזהו הסוד פי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם ובין אלהיכם, ומשום אותו חשף, אין המחשבה יכולה להשיג שם, כל שפן העין, עד שעובר משם אותו החשף, וכמותו למטה יש ענן חשכה, שנאמר בה סכתה בענן לך כו'.

ובגין דא אמר ליה לא (שמורת לג כ) תוכל לראות את פני, ולא אינון פנים הכא אלא פנים דלא נראין, באתר דאשתמודע עלת העלות, ובאתר דאתגלויא, וחוכא דאדם גרים דלא יכיל משה לאסתפלא ביה, כל שפן אחרא, דעלת העלות אסתלק ממחשבה דחאב בה אדם, ובגין דא עין לא תשורהו, ומחשבה לא תכילהו, לא יכיל לאשגא ליה, דאיהו חי החיים, ובאתר דאיהו שריא לית מיתה תמן, ומחשבה דאסתלק מניה, בודאי איהו חכמה לבושא לחכמה סתימאה, בודאי בה חאב אדם, ובגין דא אתמר ביה (בראשית ג') ואירא פי עירום אנכי ואחבא.

אמר רבי אלעזר, והא מהכא משמע דלא חאב במחשבה עלאה אלא בההיא דאיהי לבושא מניה, ואשתאר איהו (דף קטו ע"ב) בההיא דאיהי מלגאו, במוחא בלא קרקפתא, ובגין דא ואירא, דאזדעזע מההיא דלגו מן מחשבה סתימא דאיהו עלת העלות, אמר ליה רבי שמעון, ברי, במחשבה דאיהו מוחא אוף הכי חב דזרעא מתמן נפיק, דאיהו נביעו דאילנא דחיי דאיהו אור קדמון ואור צח ואור מצחצח, תלת טפין דאתרמיזו ב' עלאה, קוצא דלעילא וקוצא דלתתא וגיו באמצעיתא, וערב תמן חשף דאפסיק בין עלת העלות למוחא סתימא, ובגין דא (שמורת לג כ) פי לא יראני האדם וחי עד דההוא חשף אתעבר מתמן, ודא איהו רזא (ישעיה נט כ) פי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם ובין אלהיכם, והוא חשף, לית מחשבה יכילא לאשגא תמן, כל שפן עין, עד דאתעבר מתמן ההוא חשף, וכגוונא דיליה לתתא אית עננא חשוכא דאתמר בה (איכה ג מד) סכתה בענן לך וכו'.

אִדְעֻעוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְכַלְהוּ חֲבָרְיָא וְאִדְעֻעֻעוּ
 סָבִין מֵאֲרִי דְמִתִּיבְתָא, אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר עַד כְּעַן לָא יִדְעָנָא דְחוּבָא דְאָדָם הָכִי
 הָוֵה עֲלָאָה, דְמֵטָא לְאַתֵּר עֲלָאָה דְכָל עֲלָאִין,
 אָמַר, אָבָא, הֵב לִי רִשּׁוֹ לְמִשְׁאֵל אָף עַל גַּב
 דְּלָא אֲתִייהִיב רִשּׁוֹ לְכָל בֵּר נִשׁ לְמִשְׁאֵל כָּל
 שְׁכַן לְמַנְדַּע, אָמַר לִיה אִימָא בְרִי דְהָא רַעְוָא
 אֲשַׁתְּפַח וְרִשּׁוֹתָא אֲתִייהִיב לְגַלְאָה כָּל מַה
 דִּיכִילְנָא לְמַנְדַּע, אָמַר לִיה, אָבָא, אֲשַׁתְּמוּדַע
 בְּגִין הֵוֵוּ חֲשֵׁף דְאֲפָסִיק בֵּין עֲלַת הָעֲלוֹת
 לְמַחֲשָׁבָה סְתִימָא, דְעֲלַת עַל כָּל הָעֲלוֹת לָא
 אֲשַׁתְּפַח בְּשׁוּם מַחֲשָׁבָה סְתִימָא כָּל שְׁכַן גְּלִיא,
 וְלֹאוּ בְשׁוּם אֹר גְּנִיז וְטָמִיר וְקִדְמוֹן וְצַח
 וּמְצוּחְצַח, אָמַר וְדָאִי הָכִי הוּא דָאֵם אֲלִין
 נְהוּרִין וּמַחֲשָׁבִין הוּוּ מַגְיָה לָא הָוֵה יְכִיל חֲשֵׁף
 לְאַפְרָשָׂא, אָבָל עֲלַת עַל כָּל הָעֲלוֹת אִיהוּ עַל
 כָּל נְהוּרִין גְּנִיזִין וְסְתִימִין כְּנִשְׁמָתָא בְּגוּפָא,
 וְאֹר קִדְמוֹן אָף עַל גַּב דְּאִיהוּ סְתִים וְגְנִיז
 וְאִיהוּ קִדְמוֹן לְכָל סְפִירָן וּלְכָל אֲתוּוֹן וְנִקְוֵי
 וְטַעְמִי, הָכִי אִיהוּ לְגַבִּי עֲלַת עַל כָּל הָעֲלוֹת,
 כְּגוּפָא לְגַבִּי נִשְׁמָתָא, דְבַעֲלַת הָעֲלוֹת לִית בֵּיה
 גְּוֹן וְלָא צוּרָה וְלָא דְיוֹקְנָא וְלָא שׁוּתְפוּ, וּבְאַתֵּר
 דְעִין לָא שְׁלִיט מָאן יְכִיל לְמַעְבַּד דְמִיּוּן.

בְּתַר דְהִרְהַר תְּשׁוּבָה אָדָם לְתַתָּא, הִדְרָא
 לְבוּשָׂא לְגַבִּי מוּחָא דְאִיהוּ אָבָא
 קַרְקַפְתָּא דְתַפְלִי, וְאַתְחַבֵּר מוּחָא דְאִיהוּ חֲכָמָה
 בְּאִימָא, מִיָּד (בְּרֵאשִׁית ג' כ"א) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים
 לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם, וְאִינוּן
 תַּפְלִין דְּאִינוּן מְעוֹר, בְּהֵוֵוּ זְמַנָּא קָמַת
 תְּשׁוּבָה דְאִיהוּ אִימָא קַרְקַפְתָּא דְתַפְלִי עִם אָדָם
 לְאַגְנָא עֲלִיהּ וּלְכִסְיָא עֲלִיהּ דְהָוֵה עָרוּם,
 כְּגוּוֹנָא דְאִיהוּ כְּסִי עַל מוּחָא עֲלָאָה, וּבְרִי, כָּל
 הָעֲלוֹת. וּבְנִי, כָּל מִי שְׁמַנִּיחַ תַּפְלִין כְּאֵלוּ כְּסָה עַל הַמַּח הָעֲלוֹת, וּמִשׁוּם זֶה הִשְׁכִּינָה הָעֲלוֹת.

הַדְּעֻעוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְכַלְהוּ חֲבָרְיָא וְאִדְעֻעֻעוּ
 וְהַדְּעֻעוּ הַזְּקֵנִים בְּעֲלֵי הַיְשִׁיבָה.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: עַד עַכְשָׁיו לֹא
 יָדַעְתִּי שְׁחָטְאוּ שֶׁל אָדָם כִּף הָיָה
 עֲלוּיָן, שֶׁהֵגִיעַ לְמַקּוֹם הָעֲלוּיָן שֶׁל
 כָּל הָעֲלוּיָנִים. אָמַר: אָבָא, תָּן לִי
 רְשׁוּת לְשַׂאֵל אָף עַל גַּב שְׁלֹא
 נִתְּנָה רְשׁוּת לְכָל אָדָם לְשַׂאֵל, כָּל
 שְׁכַן לְדַעַת. אָמַר לוֹ: אָמַר בְּנִי,
 שְׁתֵּרֵי רְצוֹן נִמְצָא, וְהַרְשׁוּת נִתְּנָה
 לְגַלוּת כָּל מַה שְׁיִכְלְנוּ לְדַעַת.
 אָמַר לוֹ: אָבָא, נוֹדַע בְּשִׁבְלֵי אוֹתוֹ
 הַחֲשֵׁף שֶׁהַפְּסִיק בֵּין עֲלַת הָעֲלוֹת
 לְבֵין הַמַּחֲשָׁבָה הַנְּסַתְּרָת, שְׁעֲלַת
 עַל כָּל הָעֲלוֹת לֹא הִשְׁתַּתְּףָ בְּשׁוּם
 מַחֲשָׁבָה נְסַתְּרָת, כָּל שְׁכַן גְּלוּיָה,
 וְלֹא בְשׁוּם אֹר גְּנִיז וְטָמִיר
 וְקִדְמוֹן וְצַח וּמְצוּחְצַח. אָמַר:
 וְדָאִי כִּף הוּא, שְׁאֵם הָאוֹרוֹת הִלְלוּ
 וְהַמַּחֲשָׁבוֹת הֵיוּ מִמֶּנּוּ, לֹא הָיָה
 יְכוּל הַחֲשֵׁף לְהַפְרֹד, אָבָל עֲלַת
 עַל כָּל הָעֲלוֹת הוּא עַל כָּל הָאוֹרוֹת
 הַגְּנוּזִים וְהַנְּסַתְּרִים כְּנִשְׁמָה בְּגוּף,
 וְהָאֹר הַקִּדְמוֹן, אָף עַל גַּב שֶׁהוּא
 נְסַתְּרָת וְגְנִיז וְהוּא קִדְמוֹן לְכָל
 הַסְּפִירוֹת וּלְכָל הָאוֹתִיּוֹת
 וְהַנְּקֻדּוֹת וְהַטַּעְמִים, כִּף הוּא לְגַבִּי
 עֲלַת עַל כָּל הָעֲלוֹת כְּמוֹ גוּף
 לְנִשְׁמָה, שְׂבַעֲלַת הָעֲלוֹת אֵין בּוֹ
 גְּוֹן וְלֹא צוּרָה וְלֹא דְמוּת וְלֹא
 שְׁתַּפוּת, וּבְמַקּוֹם שֶׁהָעִין לֹא
 שׁוֹלְטַת, מִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת דְמִיּוּן?
 אַחֲרַי שֶׁהִרְהַר תְּשׁוּבָה אָדָם
 לְמַטָּה, חָזַר הַלְבוּשׁ לְמַח, שֶׁהוּא
 הָאֵב, הַקַּרְקַפְתָּ שֶׁל הַתַּפְלִין,
 וְהַתְּחַבֵּר הַמַּח, שֶׁהוּא הַחֲכָמָה,
 כְּאֵם, מִיָּד וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים
 לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר
 וַיִּלְבִּישֵׁם, וְהֵם הַתַּפְלִין שֶׁהֵם
 מְעוֹר. בְּאוֹתוֹ זְמַן עָמְדָה תְּשׁוּבָה,
 שֶׁהִיא הָאֵם, קַרְקַפְתָּ הַתַּפְלִין, עִם
 אָדָם לְהִגֹּן וּלְכַסּוֹת עֲלָיו, שֶׁהָיָה
 עָרוּם, כְּמוֹ שֶׁהוּא כְּסָה עַל הַמַּח

לא זזה ממנו, וסוד הדבר - אם עונות תשמר יה אדניי מי יעמד, מ"י יעמד ודאי, שהיא האם העליונה, התשובה, הרי עמדה עם האדם העליון, והשכינה שהיא תפלה של יד עם האדם התחתון, השכינה העליונה ירדה עם אדם, והשכינה התחתונה עם הכל, ועם כל (ה) בעלי הטירה שפאים מהם, ומשום זה ותלכנה שפיהן.

מיד שחטאו ישראל בעגל מה פתוב? ובפשעכם שלחה אמכם, שנאמר בה כי אם לפנינה תקרא, השתלחה (והסתלקה) מהם, ותרם מעל הארץ, שלא יורדת עליהם אלא בשפלות וימים טובים, ונשאת השכינה התחתונה יחידה למטה, והשכינה העליונה יחידה למעלה, והרי פרשוה איכה ישבה בך, שבהתחלה לא היתה השכינה העליונה זזה מהם, כמו שהשכינה התחתונה. אשרי הם בעלי התשובה שמורידים אותה עליהם בכל יום ושעה ורגע, ולא זזה מהם בכל מקום, שעליהם נאמר בהתהלךך תנחה אותך כו', ואין לה עליהם יום ידוע כמו שאחרים, שלא יורדת עליהם אלא בשפלות וימים טובים, אבל בעלי תשובה לא זזה מהם לעולם.

ומשום זה, בני, א"י הכל אחיד, אם יכלנו לומר א' י' מן אהי"ה האם העליונה, ונשארו ה' ה', ונאמר עליהן ותלכנה שפיהן, כאן חטא הכל, אדם חטא ב"ו מן יהו"ה והסתלק י"ו ונעשה ו' י'. אמר רפי אלעזר: והרי י' ו' הם י' למעלה ו' למטה, מה זה ו' י' אמר: בני, כף זה ודאי,

מאי ו' י', אמר ברי הכי

מאן דאנח תפלין פאלו פסי על מוחא עלאה, ובגין דא שכינתא עלאה לא זזה מניה, ורזא דמלה (תהלים קל ז) אם עונות תשמר י"ה אדניי מי יעמוד, מ"י יעמוד ודאי דאיהי אימא עלאה תשובה הא קמת באדם עלאה, ושכינתא דאיהי תפלה של יד באדם תתאה, שכינתא עלאה נחתת עם אדם, ושכינתא תתאה עם הכל, ועם כל (דא) מארי דדכיו דקא אתיין מנייהו, ובגין דא (רות א יט) ותלכנה שפיהן.

מיד דחאבו ישראל בעובדא דעגלא מה פתיב (ישעיה ג ב) ובפשעיעכם שלחה אמכם דאתמר בה (משלי ב ג) כי אם לפנינה תקרא, אשתלחת (נ"א ואסתלקת) מנייהו ותרם מעל הארץ, דלא נחתת עלייהו אלא (ד קטז טז) בשפלות וימין טבין, ואשתארת שכינתא תתאה יחידאה לתתא, ושכינתא עלאה יחידאה לעילא, והא אוקמוה איכה ישבה בך, דבקדמיתא לא הות שכינתא עלאה זזה מנייהו פגוונא דשכינתא תתאה, זכאין אינון מארי דתיובתא דנחתת לה עלייהו בכל יומא ושעתא ורגעא ולא זזת מנייהו בכל אתר, דעלייהו אתמר (שם ו כב) בהתהלךך תנחה אותך וכו', ולא אית לה עלייהו יומא ידוע פגוונא דאחרנין דלא נחתת עלייהו אלא בשפלות וימין טבין, אבל מארי תיובתא לא זזת מנייהו לעלם.

ובגין דא ברי, א"י הכל אחיד, אי יכלינן למימר א' י' מן אהי"ה אימא עלאה, ואשתארו ה' ה', ואתמר עלייהו ותלכנה שפיהן, הכא חאב הכל, אדם חב ב"ו מן יהו"ה ואסתלק י"ו ואתעביד ו' י', אמר רפי אלעזר והא י' ו', אינון, י' לעילא ו' לתתא,

שחטא הנה הוא למעלה באות א
שהתעלטה במחשבה, שהיא י'
העליונה, ששם עלת העלות,
ונשארה ו' י' כמו זה: א, ועל ה'
העליונה נאמר כי ידע שמי שם י',
יקראני ואענהו. אשרי הוא מי
שמוריד אותו במחשבתו
למקומו, שעל המחשבה הזו
נאמר זאת התורה לעלה למנחה
ולחטאת ולאשם ולמלוואים
ולזבח השלמים.

ורכח נאמר באות י' כי ידע שמי?
אלא, כמו שאין באות י' שתפוח
של אות אחרת, כך אין בו
שתפוח, שהוא אחד ואין שני לו,
אחד בלי חשבון, הוא כרא את
הכל ואין בורא עליו, וכי יש מי
שיכול לברא אפלו יתוש קטן,
אלא הוא? אלא למים יש כח
לברא אילנות ועשבים, והם
נבראו, אבל בורא העולמים ברא,
ואין עליו מי שברא אותו ודי
לחכם ברמו, שבמקום הנה אין
לגלות יותר.

אמר רבי אלעזר: מכאן משמע
שיש בורא בשתפוח של
האותיות, כמו ב' מן בראשית,
שהיא האם, ר' מן ראשית שהיא
חכמה, ו' מן בורא שהוא העמוד
האמצעי, א' מן בראשית שהוא
כתר, שי"ת, שש ספירות, הרי
כלן עשר, אם אחד חסר לא
השתלמה הבריאה, אבל עלת על
כל העלות הוא ברא הכל, בלי
שתפוח כלל.

אמר רבי אלעזר: וכמו זה שמענו
שבפעשר ספירות לא נאמר שם
אלא אצילות ולא בריאה. אמר
רבי שמעון: ומי אמר שיש בהם
בריאה? אלא כל העשר בשתפוח
זו עם זו עושות בריאה בעולם,
ואני אומר, שאם היה חסר אחד
מן המנין, לא השתלמה אותה
בריאה, אבל עלת על כל העלות

איהו ודאי, דחובה דא איהו לעילא באת א
דאסתלקת במחשבה דאיהי י' עלאה דתמן
עלת העלות, ואשתאר ו' י' כגוונא דא א,
ועל י' עלאה אתמר (תהלים צא יד) כי ידע שמי,
שם י', יקראני ואענהו, זכאה איהו מאן דנחית
ליה במחשבתיה לאתריה, דהאי מחשבה עלה
אתמר (ויקרא ז לו) זאת התורה לעלה למנחה
ולחטאת ולאשם ולמלוואים ולזבח השלמים.

ואמאי אתמר באת י' כי ידע שמי, אלא, כמה
דלית באת י' שותפו דאת אחרא, הכי
לית ביה שותפו דאיהו אחד ואין שני לו,
אחד בלא חשבון, הוא ברא בלא ולית בורא
עליה, וכי אית דיכיל למברי אפילו יתוש זעיר
אלא הוא, אלא, מים אית לון חילא למברי
אילנין ועשבין, ואינון אתבריא, אבל בורא
עלמין ברא ולית עליה מאן דברא ליה
ולחפימא ברמיזא דבאתר דא לית לגלאה
יתיר.

אמר רבי אלעזר מהכא משמע דאית בורא
בשותפו דאתון, כגון ב' מן בראשית
דאיהי אימא, ר' מן ראשית דאיהי חכמה, ו'
מן בורא דאיהו עמודא דאמצעיתא, א' מן
בראשית דאיהו כתר, שי"ת, שית ספירן, הא
כלהו עשר, אם חסר חד לא אשתלים בריאה,
אבל עלת על כל העלות איהו ברא כלא בלא
שותפו כלל.

אמר רבי אלעזר וכי הא שמענא, דבעשר
ספירן לא אתמר תמן אלא אצילות ולא
בריאה, אמר רבי שמעון ומאן אמר דאית
בהון בריאה אלא כלהו עשר בשותפו דא עם
דא עבדין בריאה בעלמא, ואנא אימא דאם
היה חסר חד מן מנינא לא אשתלים ההיא
בריאה, אבל עלת על כל העלות איהו בורא

הוא בורא בלי שתפוח אחרת, שהוא אחד בלי שתף כלל, לא למעלה ולא למטה ולא באמצע ולא מכל צד כלל. אמר, ודאי בעת התגלה מה שלא נמסר לגלות אפלו מהלב לפה, וסוד זה צריך לכסות מפל אדם, שאין כל מח יכול לסבל את זה, אלא אלו שיודעים בסודות אלו שחכמתם עולה על כל הנביאים והחכמים.

אמר רבי אלעזר: אבא, הרי התגלתי א' בסוד עליון כשהסתלק עלת העלות באות י' ונשאר וי, אלא מה זה אוי? אמר לו: (א העליונה) (ש א) למעלה מן א', שיש א' מהאותיות הגדולות, ויש א' מן האותיות הקטנות, ויש א' מן האותיות הבינוניות, הם אדם של בריאה, אדם של יצירה, אדם של עשיה, ועליהם נאמר כי גבה מעל גבה שמר, ויש שלשה עליונים עליהם בדרך אצילות, ועליהם נאמר וגבהים עליהם.

ואותם של בריאה הם לבושים לאותם של אצילות, וזהו אור לבוש עליון, ואותם עשרה מתלבשים בעשר, ואלו של אצילות אמרו לאותם של בריאה שמתלבשים בהם, נעשה אדם בצלמנו פדמותנו, כל ספירה נתנה בו חלקו מבפנים ומבחוץ, ואם חסרה אחת מעשר ספירות שלא היתה נותנת בו חלקה, לא היה משתלם בנינו של אדם, ובזמן שחטא אדם, כל ספירה וספירה נטלה חלקה ממנו, ונשאר אין, וסוד הדבר - ומותר האדם מן הבהמה אין, ומשום זה אמרו בעלי המשנה, ואדם ביקר כל ילין נמשל בפמהות נדמו. אדם שהיה לן בכבוד שלמעלה ולא שמר אותו, נמשל בפמהות הדמות שלו, שהן חיות

בלא שותפו אחרת דאיהו חד בלא שותפא כלל לא לעילא ולא לתתא ולא באמצעיתא ולא מפל סטרא כלל, אמר ודאי פען אתגליא מה דלא אתמסר לגלאה אפילו מלבא לפומא, ורזא דא צריך לאתכסיא מפל בר נש, דלאו כל מוחא יכיל למסבל האי, אלא אלין דידיעין ברזין, אלין דחכמתא דלהון סליק על כל נביאיא וחכמיא.

אמר רבי אלעזר אבא, הא אתגליא א' ברזא עלאה פד אסתלק עלת העלות באת י' ואשתאר וי אלא מאי אוי, אמר ליה (א' עלאה) (נ"א אית א') לעילא מן א', דאית א' מאתוון רברבן, ואית א' מאתוון זוטון, ואית א' מאתוון בינוניים, אינון אדם דבריאה אדם דיצירה אדם דעשיה, ועלייהו אתמר (קהלת ה) פי גבוה מעל גבוה שומר, ואית תלת עלאין עלייהו בארץ אצילות, ועליהם אתמר וגבהים עליהם.

ואינון דבריאה אינון לבושין לאינון דאצילות, והאי איהו אור לבוש עליון, ואינון עשר מתלבשין בעשר, ואלין דאצילות אמרו לאינון דבריאה דמתלבשין בהון, (בראשית א כו) נעשה אדם בצלמנו פדמותינו, כל ספירה יהיב ביה חולקיה מלגאו ומלבר, ואם חסר חד מעשר ספירן דלא הוה יהיב ביה חולקיה לא הוה אשתלים בניינא דאדם, ובזמנא דחב אדם כל ספירה וספירה נטיל חולקיה מגיה ואשתאר אין, ורזא דמלה (קהלת ג יט) ומותר האדם מן הבהמה אין, ובגין דא אמרו מארי מתניתין (תהלים מט יג) ואדם ביקר כל ילין נמשל בפמהות נדמו, אדם דהוה לן ביקר דלעילא ולא נטיר ליה, נמשל בפמהות דמות דיליה, דאינון חיות הקדש,

אָבֵל עֶלְת הָעֵלּוֹת פֶּד בְּרָא לִיָּה כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
(ג"א הָדָא הוּא דְכְתִיב) (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, אִיהוּ נְטִיל כְּלָא מִיָּנִיָּה,
וַיְהִיב בֵּיה בְּלָא שׁוֹתְפוֹ דְאַחְרָא, דְאַבָּא וְאִמָּא
עֲבָדוּ לִיָּה בְּצִיּוּרֵיָּהוּ (דף קטז ע"ב) בְּתַרִּין צִיּוּרִין,
הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ב ד) וַיִּצְרַח יְהוָה
אֱלֹהִים וַיִּצְרַח בְּתַרִּין צִיּוּרִין, צִיּוּרָא דְאַבָּא
דְאִיהוּ יְהוָה, וְצִיּוּרָא דְאֱלֹהִים דְאִיהוּ אִמָּא,
וְדָא אִיהוּ וַיִּצְרַח יְהוָה אֱלֹהִים, וּלְבַתֵּר עֲבַד
לִיָּה מְאָנָא הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם) עֶפֶר מִן
הָאֲדָמָה, מִן הָאֲדָמָה לָא כְתִיב, אֶלָּא עֶפֶר מִן
הָאֲדָמָה, וְדָא שְׂכִינְתָּא תַּתְּאָה דְאַתְמַר בֵּיה (איוב
לד טו) וְאָדָם עַל עֶפֶר יָשׁוּב דְאִיהוּ גִלְגּוּלָא
דִּילִיָּה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, בְּתַר דְרַעְוָא אֲשַׁתְּפַח
צְרִיף לְמַפְתַּח מְלִין בְּאַתְגְּלִיא, מְאִי אָדָם
דְּבָרָא עֶלְת הָעֵלּוֹת בְּדִיּוּקְנִיָּה, דְהָא כְתִיב דְלִית
בֵּיה דְמוּת, אָמַר לִיָּה, בְּרִי, הֲכָא לָא אָמַר
בְּצַלְמֵנוּ, דְאִית בֵּיה דִּיּוּקְנָא, אֶלָּא בְּצַלְמוֹ רוּצָה
לוֹמַר כְּגוֹוְנָא דְאִיהוּ רוּצָה וְאִינוּ נְרָאָה, דִּיהָא
אִיהוּ הָכִי, וּכְגוֹוְנָא דְלִית בֵּיה דִּיּוּקְנָא, דִּיהָא
אִיהוּ הָכִי, וּכְגוֹוְנָא דְלִית קְדָמוֹן עֲלִיָּה דִּיהָא
אִיהוּ הָכִי, וּכְגוֹוְנָא דְאִיהוּ עֶלְת הָעֵלּוֹת חַד
בְּלָא שׁוֹתְפוֹ וּבְלָא חֲשַׁבָּן, דִּיהָא אִיהוּ הָכִי,
כְּלָא כְּגוֹוְנָא דִּילִיָּה.

וְאִית אָדָם דְּבְרִיאָה וַיִּצְרַח וַעֲשִׂיה בְּגוֹוְנָא
אַחְרָא בְּלָבוּשִׁין וְגוּפָא (דלְכָר) (ג"א
בלְכָר), דְּבַאֲצִילוֹת הָא אַתְמַר דְלִית בֵּיה בְּרִיאָה
וַיִּצְרַח וַעֲשִׂיה כְּלָל, אִית בְּרִיאָה דְבָרָא הוּא
לְתַתָּא בְּדִיּוּקְנִיָּה, אָבֵל לָאו דְאַתְבְּרִי אִיהוּ.
וְתָא חֲזִי אָף עַל גַּב דְאַתְמַר בְּסַפִּירִין בְּרִיאָה,
בְּלָבוּשָׁא מְלָכָר אִיהוּ, וְלָאו אִיהוּ
מְלָגָאוּ, וּבְגִיִן דָּא כְתִיב (בראשית א כז) וַיִּבְרָא

הַקֹּדֶשׁ, אָבֵל עֶלְת הָעֵלּוֹת כְּשִׁבְרָא
אוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (וְהוּ שְׁכָתוּב)
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, הוּא נְטִיל מִמְּנוּ הַכֹּל, וְנָתַן
בוּ בְּלִי שְׁתַּפּוֹת שֶׁל אַחַר, שְׁהָאָב
וְהָאָם עֲשׂוּ אוֹתוֹ בְּצִיּוּרֵיהֶם בְּשָׁנֵי
צִיּוּרִים, זְהוּ שְׁכָתוּב וַיִּצְרַח יְהוָה
אֱלֹהִים, וַיִּצְרַח בְּשָׁנֵי צִיּוּרִים,
הַצִּיּוּר שֶׁל הָאָב שֶׁהוּא יְהוָה,
וְהַצִּיּוּר שֶׁל אֱלֹהִים שֶׁהוּא הָאָם,
וְזֶהוּ וַיִּצְרַח יְהוָה אֱלֹהִים, וְאַחַר
כֶּף עֲשָׂה אוֹתוֹ כְּלִי, זְהוּ שְׁכָתוּב
עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה, לָא כְתוּב מִן
הָאֲדָמָה, אֶלָּא עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה,
וְזוֹ הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שְׁנַאֲמַר
בֵּיה וְאָדָם עַל עֶפֶר יָשׁוּב, שְׁהִיא
הַגִּלְגּוּל שֶׁלוֹ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אַבָּא, אַחַר
שְׁנַמְצָא רְצוֹן, צְרִיף לְפַתַּח
בְּדַבְרִים בְּגִלוּי, מַה הָאָדָם שְׁבָרָא
עֶלְת הָעֵלּוֹת בְּדָמוֹתוֹ, שְׁהֲרִי כְתוּב
שְׂאִין בוּ דְמוּת? אָמַר לוֹ: בְּנִי,
כָּאֵן לָא אָמַר בְּצַלְמֵנוּ, שְׂיֵשׁ בוּ
דְמוּת, אֶלָּא בְּצַלְמוֹ, רוּצָה לוֹמַר,
כְּמוֹ שֶׁהוּא רוּצָה וְאִינוּ נְרָאָה,
שְׁהוּא יְהִיָּה כְּף, וּכְמוֹ שְׂאִין בוּ
דְמוּת, שֶׁהוּא יְהִיָּה כְּף, וּכְמוֹ
שְׂאִין קְדָמוֹן עֲלִיו, שֶׁהוּא יְהִיָּה
כְּף, וּכְמוֹ שֶׁהוּא עֶלְת הָעֵלּוֹת אַחַד
בְּלִי שְׁתַּפּוֹת וּבְלִי חֲשַׁבָּן, שֶׁהוּא
יְהִיָּה כְּף, הַכֹּל כְּמוֹתוֹ.

וַיֵּשׁ אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה וַיִּצְרַח
וַעֲשִׂיה בְּגוֹן אַחַר בְּלָבוּשׁ וְגוּפָא (שֶׁל
חַוִּי) (בלְכָר), שְׁבַאֲצִילוֹת הָרִי נַאֲמַר
שְׂאִין בוּ בְרִיאָה וַיִּצְרַח וַעֲשִׂיה
כְּלָל. יֵשׁ בְּרִיאָה שֶׁהוּא בְּרָא
לְמַטָּה בְּדָמוֹתוֹ, אָבֵל לָא שֶׁהוּא
נְבָרָא.

וְכַא וְרָאָה, אָף עַל גַּב שְׁנַאֲמַר
בְּסַפִּירוֹת בְּרִיאָה, הוּא בְּלָבוּשׁ
מִבְּחוּץ, וְלָא מִבְּפָנִים, וּמִשׁוּם זֶה
כְּתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, כָּאֵן סוּד אַחַר בְּגוּפָא, יֵשׁ
סַפִּירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה, וַיֵּשׁ סַפִּירוֹת

שֶׁל אֲצִילוֹת, וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, זֶה הַעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּע, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כְּתַפְאֶרֶת
 אָדָם לְשֹׁכֵת בֵּית. בְּצַלְמוֹ - שְׂכִינָה
 תַּחְתּוֹנָה, בְּצַלֵּם אֱלֹהִים - שְׂכִינָה
 עֲלִיוֹנָה, וַיִּצְרֵר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת
 הָאָדָם - זֶה צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים,
 יִצְרוּ בִּיצִירָה עֲלִיוֹנָה וּבִיצִירָה
 תַּחְתּוֹנָה שֶׁהֵם " מִן א, ו' מִן
 וַיִּצְרֵר הוּא הו' שֶׁבְּאֲמֻצָּע, שֶׁהוּא
 בְּשְׁנֵי יוֹדֵי"ן בְּאוֹת א, וְעַל שְׁנֵי
 יוֹדֵי"ם נֶאֱמַר חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה
 בֵּיתָה, וְהֵם חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה
 תַּחְתּוֹנָה.

וְאָדָם מֵצַד שֶׁל אוֹת הַבְּרִית י'
 נוֹלָד מֵהוּל, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַתֵּרָא
 אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, אֲמָרוּ צְדִיק כִּי
 טוֹב, שֶׁשֵּׁם אֵין קִלְפָּה שֶׁל עֲרֵלָה
 כָּלֵל, וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר אָדָם הִרְאִישׁוֹן
 מוֹשֵׁף בְּעֲרַלְתוֹ הִיָּה, זֶה אָדָם שֶׁל
 עֲשִׂיָּה, וּמָה הוּא? זוֹ הַקִּלְפָּה
 שֶׁהַתְּלַבְּשָׁה בּוֹ (בַּה) לְשֵׁלֵט עַל
 הַכֵּל, זֶה שֶׁכְּתוּב וּמְלַכּוֹתוֹ בְּכָל
 מְשָׁלָה, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בָּה
 נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ,
 לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּכָל הַדְּיוֹקְנָאוֹת
 וְהַקִּלְפּוֹת.

וְעוֹד נֶאֱמַר בְּשִׂכְנָה הַתַּחְתּוֹנָה
 נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ,
 שֶׁתִּהְיֶה כְּלוּלָה מִכָּל הַסְּפִירוֹת,
 שֶׁכָּל עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת כָּל אַחַת
 נִתְּנָה בּוֹ חִלְקָה, וּמָה חִלְקָה? אֵלֶּא
 כָּל סְפִירָה נִתְּנָה בּוֹ עֲשׂוֹר שְׁלָה,
 שֶׁכָּל סְפִירָה עוֹלָה לַעֲשָׂרָה, וְנִתְּנָה
 לוֹ כָּל אַחַת וְאַחַת הָעֲשׂוֹר שְׁלָה,
 נִשְׂאָרוֹ הֵן תִּשְׁעֵי תִשְׁעֵי, וְכָל אַחַת
 וְאַחַת הַשְּׁתַּלְּמִים בָּה לַעֲשָׂרָה,
 וּמִשּׁוּם כֵּן מְעַשְׂרִים אֶחָד
 מְעַשְׂרָה, וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה
 מִכָּלֵם, נֶאֱמַר בָּה אֶהְבֵּת
 כְּלוּלוֹתֶיךָ, כְּלוּלָה מִן הַכֵּל, וְאַחַר
 שֶׁנִּקְלְלָה מִן הָעֲלִיוֹנִים נֶאֱמַר בָּה

אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ הִכָּא רָזָא אֶחְרָא
 בְּגוּפָא, אֵית סְפִירָן דְּבְרִיאָה וְאֵית סְפִירָן
 דְּאֲצִילוֹת, וּבְגִין דָּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם,
 דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא דְּאִתְמַר בֵּיה (ישעיה מד
 כ) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשֹׁכֵת בֵּית, בְּצַלְמוֹ שְׂכִינְתָּא
 תַּתְּאָה, בְּצַלֵּם אֱלֹהִים שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, וַיִּצְרֵר
 יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם דָּא צְדִיק חַי עֲלַמִּין,
 יִצְרוּ בִּיצִירָה עֲלָאָה וּבִיצִירָה תַּתְּאָה, דְּאִינוּן
 " מִן א, ו' מִן וַיִּצְרֵר אִיהוּ ו' דְּאֲמֻצָּעִיתָא,
 דְּאִיהוּ בְּתַרִּין יוֹדִין בְּאֵת א, וְתַרִּין יוֹדֵי"ן
 עֲלִיָּהוּ אִתְמַר (משלי יד א) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה
 בֵּיתָה וְאִינוּן חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה תַּתְּאָה.

וְאָדָם מִסְטָרָא דְאוֹת בְּרִית י' אֶתְלִיד מֵהוּל,
 הִדָּא הוּא דְכִתְיִב (שמות ב ב) וַתֵּרָא אוֹתוֹ
 כִּי טוֹב הוּא, (ישעיה ג י) אֲמָרוּ צְדִיק כִּי טוֹב,
 דְּתַמֵּן לֹאוֹ קְלִיפָּה דְּעֲרֵלָה כָּלֵל, וְהָא דְּאִתְמַר
 אָדָם הִרְאִישׁוֹן מוֹשֵׁף בְּעֲרַלְתוֹ הִיָּה, דָּא אָדָם
 דְּעֲשִׂיָּה, וּמֵאִי נִיְהוּ דָּא קְלִיפָּה דְּאֶתְלַבְּשָׂא בֵּיה
 (ג"א דְּאֶתְלַבְּשֵׁת בַּה) לְשֵׁלֵטָאָה עַל כָּלָא, הִדָּא הוּא
 דְכִתְיִב (תהלים קג יט) וּמְלַכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְגִין
 דָּא אִתְמַר בָּה (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדַמוֹתֵנוּ לְאֶתְלַבְּשָׂא בְּכָל דְּיוֹקְנִין וּקְלִיפִין.

וְעוֹד אִתְמַר בָּה בְּשִׂכְנְתָא תַּתְּאָה, נַעֲשֶׂה אָדָם
 בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, דְּתֵהּא כְּלִילָא מִכָּל
 סְפִירָן, דְּכָל עֶשֶׂר סְפִירָן יְהִיבוּ בָּה כָּל חַד
 חוּלְקִיָּה, וּמֵאִי חוּלְקִיָּה, אֵלֶּא כָּל סְפִירָה יְהִיב
 בָּה עֲשׂוֹר דִּילִיָּה, דְּכָל סְפִירָה סְלִיק לַעֲשָׂרָה,
 וַיְהִיבוּ לִיָּה כָּל חַד וְחַד עֲשׂוֹר דִּילִיָּה אֶשְׁתְּאָרוּ
 אִינוּן תִּשְׁעֵי תִשְׁעֵי, וְכָל חַד וְחַד אֶשְׁתַּלְּמִים בָּה
 לַעֲשָׂרָה, וּבְגִין דָּא מְעַשְׂרִין חַד מְעַשְׂרָה, וּבְגִין
 דְּאִיְהִי כְּלִילָא מִכָּלָהוּ אִתְמַר בָּה (ירמיה ב
 ב) אֶהְבֵּת כְּלוּלוֹתֶיךָ, כְּלִילָא מִכָּלָא, וְלִבְתַּר

דְּאֶתְכִלִּילֵת מְעַלְאִין אִתְמַר בָּה (בראשית א כו) וַיְרֵדוּ

ובבִּהְמָה וּבְכָל הָאָרֶץ, אֲתַלְלִילת בְּתַתְּאִין,
וְאֶפִּילוּ בְּכָל קְלִיפִין דְּסִטְרָא אַחְרָא אֲתַלְבְּשֵׁת,
לְקִימָא בָּהּ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְכָל מָה
דְּאֲתַלְבְּשֵׁת אֲתַלְלִילת (ג"א אֲתַקְרִיאַת) בְּשִׁמְיָהּ,

הָא הֵכָא אָדָם דְּעֵשְׂיָה וַיִּצְרָה.

אָדָם דְּבְרִיאָה אוּקְמוּהוּ עַל תְּפִאָרַת, מְאִי
בְּצַלְמוֹ, בְּצַלְמֵם, תְּרִין דִּיּוֹקְנִין דִּי־לִיָּה
לְעִילָא, אֱלָא (ס"א אלון) אֵינּוּן וְא"ו תְּרִין וַי"ן,
אֵינּוּן תְּרִין דִּיּוֹקְנִין דָּא דִּיאִהוּ אָדָם
דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּשִׁכְנִיתָא עַלְאָה אִיְהִי דְמוֹת אָדָם
עַלְאָה דִּיאִהוּ חֲכָמָה עַלְאָה, וְשִׁכְנִיתָא תְּתָאָה
דְמוֹת אָדָם דִּיאִהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא.

וְעוּד, עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא בְּדִיּוֹקְנָא דְכֶתֶר
וְדָא אָדָם דְּבְרִיאָה, וְאָדָם דִּי־צִרְיָה צְדִיק
בְּדִיּוֹקְנָא דְחֲכָמָה, וּבְגִין דָּא (מלכים א ה כו) וַיְהִי
נִתֵּן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה דִּיאִהוּ צְדִיק בְּרִית שְׁלוֹם
שְׁלוֹם ה', וְשִׁכְנִיתָא תְּתָאָה אָדָם דְּעֵשְׂיָה דְמוֹת
דְּשִׁכְנִיתָא עַלְאָה וְכֹלָא קְשׁוּט, (וְשִׁכְנִיתָא וְדָא
אֲתַלְלִילת בְּכֹלָא), וּבְגִין דָּא זְמַנִּין אֲתַקְרִיאַת נֶשֶׁר,
זְמַנִּין חֲפָה. (ד' ק"ז ע"א) זְמַנִּין יוֹנָה, זְמַנִּין צְפוּר,
בְּכָל מָה דְּשִׁלְיֻטָּא אֲתַקְרִיאַת בְּשִׁמְיָהּ,
וּבְעֵשְׂבִין אֲתַקְרִיאַת שׁוֹשְׁנָה, עֵץ פְּרִי עוֹשָׂה
פְּרִי, וְכַד שְׁלֻטָּא עַל אַרְעָא אֲתַקְרִיאַת אַרְץ,
וְכַד שְׁלֻטָּא עַל יַמָּא אֲתַקְרִיאַת יָם עַל שְׁמִיָּהּ,
וְכַד שְׁלֻטָּא עַל טוּרִין אֲתַקְרִיאַת סְלַע, לִית
בְּרִיָּה בְּעַלְמָא דְּשִׁלְיֻטָּא עַלִּיהּ דְּלָא אֲתַקְרִיאַת
בְּשִׁמְיָהּ, אֲבָל עִם כָּל דָּא דְּשִׁלְיֻטָּא עַל כֹּלָא,
עֲבִידַת אַפְרָשׁוּתָא בֵּין דְּרִגִין דִּיאֵינּוּן מוּחָא
וְאֵיבָא, לְקְלִיפִין דְּסִטְרָא אַחְרָא דִּיאֵינּוּן
כְּקְלִיפִין דְּאַגּוּזָא דְּמַכְסִיִּין עַל מוּחָא, וְרִזָּא
דְּמִלָּה (בראשית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וַיְהִי לַיָּה לְמָאן דְּמַעְרַב קְלִיפִין
דְּסִטְרָא אַחְרָא עִם דְּרִגִין דְּסִטְרָא דְּדְכִיּוֹ.

וּרְדוּ בְּדִגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּבְבִהְמָה וּבְכָל הָאָרֶץ, נְכַלְלָה
בְּתַתְּוֹנִים, וְאֶפִּילוּ בְּכָל הַקְּלָפּוֹת
שֶׁל הַצֶּדֶד הָאֲחֵר הַתְּלַבְּשָׁה, לְקַיֵּם
בָּהּ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְכָל
מָה שֶׁהַתְּלַבְּשָׁה נְכַלְלָה (נְקָרָא)
בְּשֵׁמוֹ, הֲרִי כָּאֵן אָדָם שֶׁל עֵשְׂיָה
וַיִּצְרָה.

הָאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה פְּרָשׁוּהוּ עַל
תְּפִאָרַת. מָה זֶה בְּצַלְמוֹ? בְּצַלְמֵם,
שְׁתֵּי דְמוֹת שְׁלוֹ לְמַעְלָה, אֱלָא (אלא)
הֵן וְא"ו, שְׁתֵּי וַי"ן, הֵם שְׁתֵּי
דְמוֹת שֶׁל א שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל
הָאֲמַצְעִי, שֶׁשִּׁכְנָה הָעֲלִיּוֹנָה הִיא
דְמוֹת אָדָם עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא חֲכָמָה
עֲלִיּוֹנָה, וְשִׁכְנָה הַתְּתָוֹנָה - דְמוֹת
אָדָם, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי.

וְעוּד, הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי בְּדְמוֹת
הַכֶּתֶר, וְזֶה אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, וְאָדָם
שֶׁל יִצְרָה - צְדִיק בְּדְמוֹת שֶׁל
חֲכָמָה, וּמִשּׁוּם זֶה וַיְהוּרָה נִתֵּן
חֲכָמָה לְשִׁלְמָה, שֶׁהוּא צְדִיק בְּרִית
שְׁלוֹם שְׁלוֹם ה', וְשִׁכְנָה תְּתָוֹנָה
- אָדָם שֶׁל עֵשְׂיָה, הַדְּמוֹת שֶׁל
הַשִּׁכְנָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְהַכָּל אֲמַת,
(וְהַשִּׁכְנָה וְדָא נְכַלְלַת בְּכָל), וּמִשּׁוּם זֶה
לְפַעְמִים נְקָרָא נֶשֶׁר לְפַעְמִים
חֲפָה. לְפַעְמִים יוֹנָה, לְפַעְמִים
צְפוּר, בְּכָל מָה שֶׁשׁוּלְטַת נְקָרָא
בְּשִׁמְיָהּ, וּבְעֵשְׂבִים נְקָרָא שׁוֹשְׁנָה,
עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי, וּכְשׁוּלְטַת עַל
הָאָרֶץ נְקָרָא אַרְץ, וּכְשׁוּלְטַת
עַל הַיָּם נְקָרָא יָם עַל שְׁמוֹ,
וּכְשׁוּלְטַת עַל הַהָרִים נְקָרָא
סְלַע, אֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם שֶׁשׁוּלְטַת
עֲלֶיהָ שְׁלָא נְקָרָא בְּשִׁמְיָהּ, אֲבָל
עִם כָּל זֶה שֶׁשׁוּלְטַת עַל הַכָּל,
עוֹשֶׂה הַפְּרָדָה בֵּין הַדְּרָגוֹת שֶׁהֵן
מִזָּה וּפְרִי, לְבֵין הַקְּלָפּוֹת שֶׁל הַצֶּדֶד
הָאֲחֵר שֶׁהֵן כְּקְלָפּוֹת הָאֲגוּז
שֶׁמְכַסּוֹת עַל הַמַּח, וְסוּד הַדְּבָר -
וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ. אוֹי לְמִי שֶׁמַּעְרַב אֶת
קְלָפּוֹת הַצֶּדֶד הָאֲחֵר עִם הַדְּרָגוֹת
שֶׁל צַד הַטְּהָרָה.

(כאן חסר) (אמר המגיה עוד מצאתי בס"א זה הלשון).

(כאן חסר) (אמר המגיה עוד מצאתי בס"א זה

הלשון)

והאדם ידע את חוה אשתו וכו', וכי לא ידע אותה עד אותו הזמן? אלא מיום שנחרב בית המקדש, הקדוש ברוך הוא לא התיחד עם שכנתו בימות החל, ולא היו ישראל מכירים את כחו בימות החל, משום שממשלת העבד והשפחה בהם, אחר שיעברו מן העולם, מיד וידע אדם עוד את אשתו, ובאותו הזמן, פי מלאה הארץ דעה את יהו"ה, ובאותו זמן יתקנם הפתוב כי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, וכיום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד.

דבר אחר, והאדם ידע את חוה אשתו ופתה ותלד את קין, ידע ודאי, כמו ומרדכי ידע. יש ידיעה לטוב ויש ידיעה לרע. בזמן שהולידה את קין, ידע את כל אשר נעשה, אותה זקמה, ועד אותו מקום שמגיעה ומתפשטת אותה זקמה בכל הדורות. ושלשה גלגולים, עליהם נאמר הן כל אלה יפעל א"ל פפעמים שלוש עם גבר, אחר שיתגבר ביצרו, שלא עושה חטא, והידיעה הזו של קין היא שהתגלתה לו עד אותו מקום שהתפשטה, שעליו נאמר כי משרש נחש יצא צפע, שהוא משרש נחש שהטיל זקמה בחוה, מלאך המות שגרם מיתה לאדם ולכל הדורות שלו, כך זה דרכו להרג, ומשום זה הרג את הבל.

והזקמה הזו שנטלה ממנו היא לילי"ת, אפם של הערב רב, עליה נאמר רגליה ירדות מות וכו', שהיא סם המות של אל אחר שהוא סמא"ל, והיא הפרי שלו, גם - לרבות אל אחר,

והאדם ידע את חוה אשתו וכו' (שם ד א), וכי לא אשתמודע בה עד ההיא זמנא, אלא מיזמא דאתחרב בי מקדשא קודשא בריך הוא לא אתיחד בשכינתיה ביומין דחול, ולא הווי ישראל אשתמודעין תוקפיה ביומין דחול, בגין דממשלה דעבד ושפחה בהון, בתר דיתעברון מעלמא מיד וידע אדם עוד את אשתו ובההיא זמנא (ישעיה יא ט) פי מלאה הארץ דעה את יהו"ה, ובההיא זמנא אתקניי קרא (ירמיה לא לג) פי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, (זכריה יד ט) וביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד.

דבר אחר והאדם ידע את חוה אשתו ופתה ותלד את קין, ידע ודאי כגון (אסתר ד א) ומרדכי ידע, אית ידיעה לטב ואית ידיעה לביש, בזמנא דאולידת לקין ידע את כל אשר נעשה ההוא וזקמה, ועד ההוא אתר דמטי ואתפשט ההוא וזקמה בכל דרין, ותלת גלגולי, עלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פפעמים שלש עם גבר, בתר דיתגבר ביצריה דלא עביד חטאה, והאי ידיעה דקין איהו דאתגלי ליה עד ההוא אתר דאתפשט, דעליה אתמר (ישעיה יד כט) פי משרש נחש יצא צפע, בגין דאיהו משרש נחש דאטיל וזקמה בחוה, מלאך המות דגרים מיתה לאדם ולכל דרין דיליה, הכי, האי דרפיה לקטלא, ובגין דא קטיל להבל.

והאי זקמה דאתנטיל מגיה איהי לילי"ת אימא דערב רב, עלה אתמר (משלי ה ה) רגליה ירדות מות וכו', דאיהי סם מות דאל אחר דאיהו סמא"ל, ואיהי איבא דיליה, גם לרבות אל אחר, נחש בגינה אתמר (בראשית

וּתְתַקַּח מִפְּרִי וּתְאָכַל, הֲכֵא רִזָּא דְחִוְהָ וּתְתַן
גַּם לְאִישָׁה עֲמָה וַיֹּאכַל גַּם לְרַבּוֹת, וּלְכַתֵּר חָזָא
לִיה דְּאִתְחַרַּט כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (שם ד יג) גְּדוּל עֲוֹנֵי
מִנְשׂוּא, וּבְגִין דָּא (שם ב) קִנִּיתִי אִישׁ אֵת יְהוָה,
הֲכֵא רְמִיז קִנִּי חוֹתֵן מִשָּׁה, דְּעֵתִיד לְאַהֲדָרָא
בְּתֻשׁבָּה וּלְקַבְּלָא אֵת בְּרִית, הֲדָא הוּא
דְּכֵתִיב (שם טו) וַיֵּשֶׁם יְהוָה לְקִינן אוֹת, אוֹת
בְּרִית מִיְלָה לְאַגְנָא עֲלֵיהּ.

וּבְגִין דָּא וּתּוֹסֵף לְלָדַת אֵת אָחִיו אֵת הֶבֶל,
מֵאֵי וּתּוֹסֵף אֲלָא רִזָּא דְמִלָּה וְלֹא יִסַּף
עוֹד לְדַעְתָּהּ (שם לח כו), בְּגִין הֵהוּא זוֹהֵמָא דְנַפְיָק
מִגִּינָה, וְחֵמָא אֲתַפְּשׁוּתִיָּה בְּכָל דְרָא, פִּינּוֹן
דְּחֵמָא לְהֶבֶל דְּאֲתַפְּשׁוּתִיָּה בְּכָל דְרָא לְטַב,
אָמֵר וּתּוֹסֵף לְלָדַת, אוֹסִיפַת אִיְהִי כְּמָה קְרַבְּנִין
וּכְמָה תַּחְנוּנִין וּכְמָה בְּכִינן בְּגִינָה, פִּינּוֹן דְּאִיְהוּ
הוּוּ עֵתִיד לְדַפְּאָה זוֹהֵמָא דִּילִיָּה מְעַלְמָא, וְהָא
קִהֲלַת אָמֵר (קהלת ח יד) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, הֲכֵא אֲתַגְּלִי צַדִּיק וְרַע לוֹ
רְשָׁע וְטוֹב לוֹ, אִית הֶבֶל, וְאִית הֶבֶל וְעַלְיָהוּ
אֲתַמֵּר (שם י ב) לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל
לְשִׁמְאֵלוֹ, בְּשַׁגְּם זֶה הֶבֶל, וְהָא אוֹקְמוּהוּ בְּשַׁגְּם
זֶה מִשָּׁה, מִשָּׁה זֶה שֵׁת, וְאִיְהוּ שֵׁם, וְאִיְהוּ
הֶבֶל, וְהֵן כָּל אֵלֵהּ יַפְעַל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ
עַם גְּבַר.

וְרִזָּא דְמִלָּה (ישעיה סג יא) אִיָּה הַשֵּׁם בְּקִרְבוֹ,
דְּאִיְהוּ (שמות ג יג) מָה שְׁמוֹ, וְדָא אָדָם
דְּאִיְהוּ רְבִיעָאָה, וּבְגִינָה אֲתַמֵּר (עמוס ב ו) וְעַל
אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבְנוּ, לֹא אֲשִׁיבְנוּ בְּגִלְגוּלָא
יְתִיר, פִּינּוֹן דְּנַח בֵּיה אָבוּי דְּאִיְהוּ אָדָם, בְּהֵהוּא
זְמַנָּא אֲשַׁתְּמוּדַע (משלי ל ד) מָה שְׁמוֹ וּמָה שֵׁם
בְּנוֹ פִי תִדַע, וְדָא אִיְהוּ רִזָּא מָה שְׁמוֹ מָה אוֹמֵר
אֲלֵיהֶם, וְדָא אִיְהוּ מְרַכְבְּתָא שְׁלִימָא, ש תִּלַּת

הַנְּחָשׁ, בְּגִלְלָה נֶאֱמַר וּתְתַקַּח מִפְּרִי
וּתְאָכַל. כְּאֵן הַסּוּד שֶׁל חֲוָה, וּתְתַן
גַּם לְאִישָׁה עֲמָה וַיֹּאכַל, גַּם -
לְרַבּוֹת, וְאֲחֵר כִּף רָאָה אוֹתוֹ
שֶׁהִתְחַרַּט, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גְּדוּל עֲוֹנֵי
מִנְשׂוּא, וּבִשְׁבִיל זֶה קִנִּיתִי אִישׁ
אֵת יְהוָה. כְּאֵן רְמִז קִנִּי חוֹתֵן
מִשָּׁה שֶׁעֵתִיד לְחַזֵּר בְּתֻשׁבָּה
וּלְקַבֵּל אוֹת הַבְּרִית. זֶהוּ שְׁכַתוּב
וַיֵּשֶׁם יְהוָה לְקִינן אוֹת, אוֹת בְּרִית
מִיְלָה לְהִגֵּן עֲלָיו.

וּמִשּׁוּם זֶה וּתּוֹסֵף לְלָדַת אֵת אָחִיו
אֵת הֶבֶל, מָה זֶה וּתּוֹסֵף? אֲלֹא
סוּד הַדְּבָר - וְלֹא יִסַּף עוֹד לְדַעְתָּהּ,
בְּגִלְל אוֹתָהּ וְזֵהמָה שֶׁיִּצְאָה מִמֶּנּוּ,
וְרָאָה הַתַּפְּשׁוּתוֹ בְּכָל דּוֹר. פִּינּוֹן
שֶׁרָאָה אֵת הֶבֶל, שֶׁהִתַּפְּשׁוּתוֹ
בְּכָל דּוֹר לְטוֹב, אָמֵר וּתּוֹסֵף
לְלָדַת, הִיא הוֹסִיפָה כְּמָה קְרַבְּנוֹת
וּכְמָה תַּחְנוּנִים וּכְמָה בְּכִינן
בִּשְׁבִילוֹ, פִּינּוֹן שֶׁהוּא הָיָה עֵתִיד
לְטַהֵר אֵת הַזֵּהמָה שְׁלוֹ מִן
הָעוֹלָם, וְהָרִי קִהֲלַת אָמֵר יֵשׁ הֶבֶל
אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ
צַדִּיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים. כְּאֵן הַתַּגְּלָה
צַדִּיק וְרַע לוֹ רְשָׁע וְטוֹב לוֹ, יֵשׁ
הֶבֶל וַיֵּשׁ הֶבֶל, וְעַלְיָהֶם נֶאֱמַר לֵב
חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ,
בְּשַׁגְּם זֶה הֶבֶל, וְהָרִי פְּרֻשׁוּהוּ
בְּשַׁגְּם זֶה מִשָּׁה, מִשָּׁה זֶה שֵׁת,
וְהוּא שֵׁם, וְהוּא הֶבֶל, וְהֵן כָּל אֵלֵהּ
יַפְעַל א"ל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עַם גְּבַר.
וְסוּד הַדְּבָר - אִיָּה הַשֵּׁם בְּקִרְבוֹ,
שֶׁהוּא מָה שְׁמוֹ, וְזֵה הָאָדָם שֶׁהוּא
רְבִיעִי, וּבִשְׁבִילוֹ נֶאֱמַר וְעַל
אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבְנוּ, לֹא אֲשִׁיבְנוּ
יֹתֵר בְּגִלְגוּל. פִּינּוֹן שֶׁנַּח בּוֹ אָבִיו
שֶׁהוּא אָדָם, בְּאוֹתוֹ זְמַן נוֹדַע מָה
שְׁמוֹ וּמָה שֵׁם בְּנוֹ כִּי תִדַע, וְזֵהוּ
הַסּוּד שֶׁל מָה שְׁמוֹ מָה אָמֵר
אֲלֵיהֶם, וְזוֹהִי מְרַכְבְּתָא שְׁלָמָה, ש
שְׁלֹשׁ חִיּוֹת שְׂרוּכְבַת עֲלֵיהֶם מ"ה,

ועליהם נאמר הן כל אלה יפעל
א"ל פּעֵמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: וְתוֹסֵף
לְלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הַבֵּל, אוֹי
לְעוֹלָם שֵׁישׁ לָהֶם עֵינַיִם וְלֹא
רוֹאִים, אֲזַנַּיִם וְלֹא שׁוֹמְעִים אֶת
סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְהוֹלְכִים אַחַר
הַבְּצַע שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה. בֹּא וּרְאֵה,
קִינָן הוּא יֵצֵר הָרַע, הַבֵּל יֵצֵר
הַטּוֹב, הַבֵּל הוּא הַלֵּב, וְהֵם שְׁנֵי
בְּתֵי הַלֵּב, זֶהוּ שֶׁפְּתוּב לֵב חֲכָם
לִימִינוֹ לֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, לֵב
חֲכָם לִימִינוֹ זֶה הַבֵּל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הַבֵּל,
הוּא תוֹסֵפֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, קִינָן הוּא
רוּחַ הַטְּמֵאָה, שֶׁהוּא גוֹרֵעַ וְלֹא
מוֹסִיף, קִינָן הַגּוֹיִף, קִינָן לְשִׁנְיָהִם,
וּבְשִׁבִילָהּ נֶאֱמַר אֵל תִּסְתַּפֵּן
בְּקִנְיָן אֶלָּא בְּמָה שֵׁישׁ בּוֹ. וְדַאי
קִינָן הוּא הַלֵּב, שֶׁהוּא קִלְפַת
הָאֵגוֹז, לֹא אוֹתוֹ שֶׁלְמַעַלָּה שֶׁהוּא
פְּרִי עֵץ הַחַיִּים, וּמְשׁוּם שֶׁהִקִּין
הַזֶּה יֵשׁ בּוֹ טוֹב וְרַע, נֶאֱמַר בּוֹ
וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל
מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁעוֹבְרַת אוֹתָהּ הִקְלִיפָהּ
מִהָאֵגוֹז, הַפְּרִי שֶׁנִּקְרָא מִיָּתֵהּ
וְחַיִּים, אוֹר וְחֹשֶׁךְ, הַבֵּל טוֹב
וְהַבֵּל רַע, הַהַבֵּל שֶׁל הַתּוֹרָה
שֶׁהוּא לְהַב, עָלָיו נֶאֱמַר קוֹל
יְהוָה חֲצֹב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְזוֹ הִ'
שֶׁל מֹשֶׁה, מ' מֹשֶׁה, ש' שֵׁת,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי מִן הַפְּמִים מְשִׁיתָהוּ,
ש' שֵׁם, וְלֹא לְחִנָּם הִיָּה שֵׁם קוֹבֵעַ
מְדַרְשׁוֹת בַּתּוֹרָה, וְהִיָּה שֵׁת,
הַסִּיּוּם שֶׁל אֶלְפָּא בֵּיתָא, שֵׁת
בְּגִלָּל כֹּל שֶׁתָּה תַחַת רִגְלָיו.

וְהַבֵּל מִצַּד הַיָּמִין הוּא כוֹלָל
שְׁבַעַת הַבְּלִים, וְהֵם אַבְגִּית"ן
וְכוּ', שֵׁשׁ עוֹלָיִם, שֶׁהֵם לְהַבִּים
בְּשֵׁשׁ טַבְעוֹת הַקְּנָה, וְהַבֵּל שֶׁל
הַפָּה שְׁבִיעִי, וּכְנֻגָדָם אָמַר דּוֹד
שְׁבַעַת קוֹלוֹת שֶׁל הַבּוֹ לִיהוּ"ה
בְּנֵי אֱלִים, וְעַל שְׁבַע הַלָּלוֹ נֶאֱמַר
(תהלים

חִיוּן, דְּרָכִיב עֲלֵייהוּ מ"ה, וְעֲלֵייהוּ אֶתְמַר הֵן
כֹּל אֵלֶּה יִפְעַל א"ל (דף קיז ע"ב) פְּעֵמִים שְׁלֹשׁ
עִם גָּבֵר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית ד ב)
אֶת אָחִיו אֶת הַבֵּל, וְוִי לְעֶלְמָא דְאִית לּוֹן
עֵינַיִן וְלֹא חֲזָאן, אוֹדְנִין וְלֹא שְׁמַעִין בְּרִזִין
דְּאוּרִייתָא, וְאֲזִלִין בְּתַר בְּצַעִין דְּהַאי עֶלְמָא,
תָּא חֲזִי קִינָן אִיהוּ יֵצֵר הָרַע, הַבֵּל יֵצֵר הַטּוֹב,
הַבֵּל אִיהוּ הַלֵּב, וְאִינוּן תְּרִי בְּתֵי לְבָא, הַדָּא
הוּא דְכְּתִיב (קהלת יב)
לֵב חֲכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל
לְשִׁמְאֵלוֹ, לֵב חֲכָם לִימִינוֹ דָּא הַבֵּל, דְּאֶתְמַר
בֵּיהּ וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הַבֵּל, אִיהוּ
תוֹסֵפֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, קִינָן אִיהוּ רוּחַ הַטְּמֵאָה
דְּאִיהוּ גֹרֵעַ וְלֹא אוֹסִיף, קִינָן גּוֹפָא, קִינָן
לְתַרוּייהוּ, וּבְגִינָה אֶתְמַר אֵל תִּסְתַּפֵּל בְּקִנְיָן
אֶלָּא בְּמָה דְאִית בֵּיהּ, וְדַאי קִינָן אִיהוּ לְבָא,
דְּאִיהוּ קְלִיפָה דְּאֵגוֹזָא, לֹא הוּא דְלַעִילָא
דְּאִיהוּ אִיבָא דְאִילָנָא דְחַיִּי, וּבְגִינָן דְּהַאי קִינָן
אִית בֵּיהּ טַב וּבִישׁ, אֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית ב יז) וּמַעַץ
הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, עַד דְּאֶתְעַבֵּר
הִיָּא קְלִיפָה מְנִיָּה דְּאֵגוֹזָא, אִיבָא אֶתְקַרֵּי
מִיָּתֵהּ וְחַיִּי אוֹר וְחֹשֶׁךְ, הַבֵּל טַב וְהַבֵּל בִּישׁ,
הַבֵּל דְּאוּרִייתָא דְאִיהוּ לְהַב, עֲלָה אֶתְמַר (תהלים
כט ז) קוֹל יְהוָה חֲצֹב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְדָא הִ'
דְּמֹשֶׁה, מ' מֹשֶׁה, ש' שֵׁת, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (שמות
כ) כִּי מִן הַפְּמִים מְשִׁיתָהוּ, ש' שֵׁם, וְלֹא לְמַגְנָא
הָזֶה שֵׁם קוֹבֵעַ מְדַרְשׁוֹת בְּאוּרִייתָא, וְהוּא שֵׁת
סִיּוּמָא דְּאֶלְפָּא בֵּיתָא, שֵׁת בְּגִינָן (תהלים ח ז) כֹּל
שֶׁתָּה תַחַת רִגְלָיו.

וְהַבֵּל מִסְטָרָא דִימִינָא אִיהוּ כְּלִיל ז' הַבְּלִים,
וְאִינוּן אַבְגִּית"ן וְכוּ', שֵׁת סְלִקִין,
דְּאִינוּן לְהַבִּים בְּשֵׁת עֲזָקָאן דְּקִנְיָה, וְהַבֵּל דְּפָה
שְׁבִיעָאָה, וְלִקְבִלֵיהוּ אָמַר דּוֹד שְׁבַע קִלִּין דְּהַבּוֹ לִיהוּ"ה בְּנֵי אֱלִים (תהלים

כט) וְעַל אֵלֶיךָ שָׁבַע אֲתָמֵר (דברים ח ג) כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדוֹ יִחְיֶה אָדָם כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי יִחְיֶה הָאָדָם, וְשִׁבְעָה הַקּוֹלוֹת הַלְלוּ עוֹלָם בְּשִׁבְעָה רִקְיעִים, וְיֵשׁ שִׁבְעַת שָׁל הַשָּׁמַיִם שְׁיִוְרָדִים בְּשִׁבְעַת אַרְצוֹת, וְעַלֵּיהֶם אָמַר קִהְלַת כִּי מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה וְכוּ'. שִׁבְעָה הַבָּלִים טָבִין אֵלֶיךָ אֵינֹנְךָ שִׁבְעַת שְׁנֵי הַשָּׁבַע, וְלִקְבֻלְיָהּוּ אֲחִירָנִין לְקַבֵּל שִׁבְעַת שְׁנֵי הָרָעַב, אֵלֶיךָ הַבָּלִים דְּחֵי, וְאֵלֶיךָ הַבָּלִים דְּמִיתָה, וּבְגִין דָּא יֵשׁ הַבֵּל וְיֵשׁ הַבָּלִים, ה' לֵב, ד' אַרְבַּע חִיּוֹן דְּכִרְסִיָּא, ו' שֵׁית דְּרִגְיִן דְּכִרְסִיָּא, וְעַלֵּיהּוּ שְׁרִיין עֶשֶׂר אֲמִירָן דְּאֵינֹנְךָ י', ו' דְּנִפְיָךְ מִהַבֵּל אִיהוּ קוֹל דְּאִיהוּ פּוֹרְחַ בְּאֹרִיר, דְּאִיהוּ אֹרִיר חֲמֵשׁ אֹרִיר וְדָאִי אֵינֹנְךָ ה' עֲלָאָה, י' דְּבוֹר וְאֲמִירָה, וְאֵינֹנְךָ הַבָּל סָלִיק בְּה' עֲלָאָה, וְהַבֵּל נְחִית בְּה' תַּתְּאָה, נְחִית דְּבוֹר, וּבְאֵלֶיךָ הַבָּלִים סָלִיק בְּחַד קָלָא סָלִיק, וּבְדָא נְחִית, בְּה' תַּתְּאָה סָלִיק קָלָא דְּאִיהוּ ו', בְּה' עֲלָאָה נְחִית דְּבוֹר דְּאִיהוּ י'.

כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדוֹ יִחְיֶה אָדָם כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי יִחְיֶה הָאָדָם, וְשִׁבְעָה הַקּוֹלוֹת הַלְלוּ עוֹלָם בְּשִׁבְעָה רִקְיעִים, וְיֵשׁ שִׁבְעַת שָׁל הַשָּׁמַיִם שְׁיִוְרָדִים בְּשִׁבְעַת אַרְצוֹת, וְעַלֵּיהֶם אָמַר קִהְלַת כִּי מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה וְכוּ'.

שִׁבְעָה הַבָּלִים טוֹבִים אֵלֶיךָ הֵם שִׁבְעַת שְׁנוֹת הַשָּׁבַע, וּכְנֻגְדָם אַחֲרֵיהֶם כְּנֻגְדָ שִׁבְעַת שְׁנֵי הָרָעַב, אֵלֶיךָ הַבָּלִים שָׁל חַיִּים, וְאֵלֶיךָ הַבָּלִים שָׁל מִיתָה, וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ הַבֵּל וְיֵשׁ הַבָּלִים, ה' לֵב, ד' אַרְבַּע חִיּוֹת הַפֶּסָא, ו' שֵׁשׁ הַמְדְרָגוֹת שָׁל הַפֶּסָא, וְעַלֵּיהֶם שְׁוֹרִים עֶשֶׂר אֲמִירוֹת שְׁהֵן י', ו' שְׁיֹצֵא מִהַבֵּל הוּא קוֹל שְׁהוּא פּוֹרְחַ בְּאֹרִיר, שְׁהוּא אֹרִיר, חֲמֵשָׁה אֹרִיר וְדָאִי הֵם ה' הַעֲלִיּוֹנָה, י' דְּבוֹר וְאֲמִירָה, וְאוֹתָם הַבָּלִים, הַבֵּל עוֹלָה בְּה' הַעֲלִיּוֹנָה, וְהַבֵּל יוֹרֵד בְּה' תַּתְּוֹנָה, הַדְּבוֹר יוֹרֵד, וּבְהַבָּלִים הַלְלוּ עוֹלָה בְּאֲחַד, הַקּוֹל עוֹלָה, וּבְנָה יוֹרֵד, בְּה' תַּתְּוֹנָה עוֹלָה הַקּוֹל שְׁהוּא ו', בְּה' הַעֲלִיּוֹנָה יוֹרֵד הַדְּבוֹר שְׁהוּא י'.

וְהַבָּלִים סָלְקִין וְנִחְתִין בְּלַבָּא, וְהֵנָּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים סָלְקִין וְנִחְתִין תַּמָּן וְאֵינֹנְךָ י"ו, ה' תַּתְּאָה מוֹצֵב אַרְצָה, וְרֵאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׁמַיְמָה דָּא ה' עֲלָאָה דְּאֲתַקְרִי הַשְּׁמַיְמָה, וְאִם לָא סָלְקִין בְּמַחְשְׁבָה דְּאִיהִי יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, לָא מְסַתְּפִלִין בְּצִלוֹתֵיךָ, אֵלֶיךָ הַבָּלִים דְּלֹא אֵינֹנְךָ מְסַטְרָא דִּיחֻדָּא, וְהַבָּלִים אֲחִירָנִין אֵינֹנְךָ בְּפִירוּדָא, וְסָלְקִין בְּמַחְשְׁבָה בִּישָׂא, וּבְגִין דְּאִיתַּת תַּמָּן פִּירוּדָא אֲתָמֵר בְּמַחְשְׁבָה דְּלֵהוֹן מַחְשְׁבָה בִּישָׂא מְצַטְרָפָא לְמַעְשָׂה, (וְהַבָּלִים דְּלִית בְּהוֹן פִּירוּדָא מַחְשְׁבָה דְּלֵהוֹן מְצַטְרָפָא לְמַעְשָׂה).

וְהַבָּלִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בְּלֵב, וְהֵנָּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וְיִרְדִים שֵׁם וְהֵם י"ו, ה' תַּתְּוֹנָה מְצַב אַרְצָה, וְרֵאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׁמַיְמָה - זו ה' עֲלִיּוֹנָה שְׁנִקְרָאת הַשְּׁמַיְמָה, וְאִם לֹא עוֹלִים בְּמַחְשְׁבָה שְׁהִיא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, לֹא מְסַתְּפִלִים בְּתַפְלוֹת, אֵלֶיךָ הַבָּלִים שְׁאֵינֶם מְצַד שָׁל הַיְחֻד, וְהַבָּלִים הָאֲחֵרִים הֵם בְּפִירוּד, וְעוֹלִים בְּמַחְשְׁבָה רְעָה, וּמִשּׁוּם שְׁיֵשׁ שֵׁם פִּירוּד, נִאָּמַר בְּמַחְשְׁבָה שְׁלֵהֶם מַחְשְׁבָה רְעָה מְצַטְרָפָא לְמַעְשָׂה, (וְהַבָּלִים שְׁאִין בְּהֵם פִּירוּד, הַמַּחְשְׁבָה שְׁלֵהֶם מְצַטְרָפָא לְמַעְשָׂה).

וְעַקְרָא דְּאַרְבַּע אַתְוֹן וְעֶשֶׂר אַתְוֹן אִיהִי מְלֻכּוֹתָא, דְּאִיהִי כְּלִילָא מְכָל עֶשֶׂר

וְהַעֲקָרָא שָׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת וְעֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת הִיא הַמְלֻכּוֹת, שְׁהִיא

כלולה מכל עשר הספירות, ובה צריך הכל להכליל, שכל מי שנוטל מלכות בלי תשע ספירות, הוא מקצץ בנטיעות, וכל מי שנוטל תשע ספירות בלי מלכות, הוא כופר בעקר.

ההבדלים של הצד האחר, עליהם נאמר הכל המה מעשה תעוועים, שאותם הבלים עולים בנבלות הפה ובשקרות, וכלם עולים למח, יש חמה ולבנה וכוכבים ומזלות ברקיעים שהם קלפות, שעליהם נאמר הוי מושכי העון בחבלי השוא, ועליהם נאמר פי שמים פעשן נמלחו, וחפרה הלבנה ובושה החמה וכו', וכמה הבלים יש להם שפלים מלאים שקר ושוא, וכל מי שמוציא דברי שקר, פמה מלאכי חבלה פותחים פנפיהם פנגדם. זהו שכתוב פי עוף השמים יוליך את הקול וכו', והדבורים הללו הם בונים פמה בנינים.

ספירן, וביה צריך פלא לאכללא, דכל מאן דנטיל מלכות בלא תשע ספירן איהו מקצץ בנטיעון, וכל מאן דנטיל תשע ספירן בלא מלכות איהו כופר בעיקר.

הבדלים דסטרא אחרא עלייהו אתמר (ירמיה י טו) הבל המה מעשה תעוועים, דאינון הבלים סלקין בנבלות הפה ובשקרות, וכלהו סלקין לגבי מוחא אית חמה ולבנה וככביא ומזליא ברקיעין דאינון קליפין, דעלייהו אתמר (ישעיה ה יח) הוי מושכי העון בחבלי השוא, ועלייהו אתמר (שם נא ו) פי שמים פעשן נמלחו, וחפרה הלבנה ובושה החמה וכו' (שם כד כג), וכמה הבלים אית לון דכלהו מליין שקר ושוא, וכל מאן דאפיק מלין דשקרא פמה מלאכי חבלה פתחין גדפיהו לקבלון, הדא הוא דכתיב (קהלת י כ) פי עוף השמים יוליך את הקול וכו', ואלין מלולין אינון בנין פמה בניינין. (דף קיח ע"א).

אמר המגיה, הנמשך אחר זה כבר נדפס ברף ק"ד ע"א, אמנם אחר כך מצאתי זאת הנסחא מדוייקת יותר מהאחרת, וכדי שלא לכפול הדברים ארמוז לך החלופ שיש ביניהם בלבד, בואת הנסחא לא מצאתי או אשא על מיא בשורה ל', ובשורה ל"ד נקודין מן ו' טעמים מן ו' איהי בת קול, וברף ק"ה ע"א שורה ז' צ"ל ואיהי לב דכלהו בה אתכלילן ומינה נפיק דפיקו, ובשורה ט' וכד דפיק, ובשורה י' צ"ל רשפים ובשורה י"ב נחית צ"ל אחיד, דף ק"ד ע"ב בשורה י"ו דא צ"ל דמלה, בשורה י"ח ד' דילה צ"ל ד' דלה, שורה י' אויר קדמון צ"ל אוירא קדמאה.

אמר המגיה זה התקון מצאתיהו מפוזר ומפורד ומוטעה, והרכה עמלתי וטרחתי להגיהו ולסדר הדברים על אופניהם, ובמקומות ממנו כתבתי הדברים פעמים מפני חלופ הנסחאות. עוד ראה זה מצאתי.

ותוסף ללדת את אחיו את הבל (בראשית ד ב), תא חזי הבל איהו הלב, ואית ב' פתים בלבא, (קהלת י א) לב חכם לימינו הבל, לב פסיל לשמאלו דא הבל, קין איהו יניק מתרוייהו,

קין הוא יונק משניהם, והוא עץ

טוב ורע, וקין הוא הנחמה
שהנחש הטיל בחוה, ועליו
נאמר כי משרש נחש יצא צפע.
מה דרכו של הנחש להרג, כף
זה הרג ואחר כף התחרט, ומשום
זה וישם יהו"ה לקין אות, אות
ברית מילה, ומשום זה אמר
קניתי איש את יהו"ה, ואף על
פי שקיין הוא זחמה, יכול
לעשות נק"י, כמו יתרו שנאמר
בו ובני קיני חתן משה.

וסוד הדבר - הבל הבלים אמר
קהלת, ואמרו הראשונים, יש
הבל ויש הבל, יש צדיקים
שמגיע אליהם כמעשה הרשעים
וכו', אמרתי שגם זה הבל, הבל
של הימין, ה' הפסא, ו' שש
מעלות לפסא, ד' ארבע חיות,
אלו ההבלים הם לבוש לתפארת
ומלכות שהן ו"ה, י"ה פלולים,
י' באויר, ה' תחתונה דבור
שעולה בהבל, והכל נכלל בשם
של האדם שמתפלל תפלה או
שעוסק בתורה, אבל הבלים
אחרים שנעשים בארץ, עולים
באויר של העולם הזה בקול
ודבור של חל, וישראל
מתפללים בהם המבדיל בין
קדש לחל, ויש אחרים שנאמר
בהם הבל המה מעשה
תענועים, ואותם הבלים וקול
ודבור של נבלות הפה, הם מצד
של אלהים אחרים, הממנים של
שאר העמים שהם סמאל ונחש,
עליהם נאמר בהבדלה ובין
ישראל לגוים, כל אחד כפי
מעשיו כף בונה בנן, שזה לעמת
זה עשה האלהיים.

ובא וראה, מי שבנינו למעלה
בצד הטהרה, עם כל ההבלים
הללו של תורה ותפלה, עליו
אמר הכתוב ואשים דברי בפיך
וכו', ולאמר לציון עמי אתה,
והרי פרשוהו אל תקרי עמי אלא

ואיהו עץ טוב ורע, וקין איהו זיהמא דנחש
דאטיל בחוה, ועליה אתמר (ישעיה יד כט) כי
משרש נחש יצא צפע, מה ארחה דחויא
למקטל, כן דא קטל, ולבתר אתחרט, ובגין
דא (בראשית ד טו) וישם יהו"ה לקין אות, אות
ברית מילה, ובגין דא אמר (סם) קניתי איש
את יהו"ה, ואף על גב דקיין איהו זיהמא,
יכיל למעבד נק"י, כגון יתרו דאתמר
ביה (שופטים א טז) ובני קיני חותן משה.

ורוא דמלה הבל הבלים אמר קהלת, ואמרו
קדמאין אית הבל ואית הבל, יש
צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים
וכו', (קהלת ח יד) אמרתי שגם זה הבל, הבל
דימינא ה' פרסיא, ו' שש מעלות לפסא, ד'
ארבע חיוון, אלין הבלים אינון לבושא
לתפארת ומלכות דאינון ו"ה, י"ה פלילן, י'
באויר, ה' תתאה דבור דסליק בהבל, וכלא
אתפליל בשמא דבר נש דצלי צלותא או
דעסיק באורייתא, אבל הבלים אחרנין
דאתעבידן בארעא, סלקין באויר דהאי עלמא
בקול ודבור דחול, וישראל מצלין בהון
המבדיל בין קדש לחול, ואית אחרנין דאתמר
בהון (ירמיה י טו) הבל המה מעשה תענועים,
ואינון הבלים וקול ודבור דנבלות הפה, אינון
מסטרא דאלהים אחרים ממנן דשאר עמין
דאינון סמאל ונחש, עליהו אתמר בהבדלה
ובין ישראל לגוים, כל חד כפום עובדוי כן
בני בנינא, (קהלת ז יד) דזה לעמת זה עשה
האלהיים.

ותא חזי מאן דבנינא דיליה לעילא בסטרא
דדכיו, בכל אלין הבלים דאורייתא
וצלותא, עליה אמר קרא (ישעיה לו טז) ואשים
דברי בפיך וכו' ולאמר לציון עמי אתה, והא

אוקמוהו אל תקרי עמי, אלא עמי, מה אנא במלווא דילי עבדית שמיא וארעא כמה דאת אמר (תהלים לג ו) בדבר יהו"ה שמים נעשו, כף אנת בשותפו עמי תעביד במלווא, אבל אחרנין דמפקין מפומייהו הכלים השבועה, עלייהו אתמר (משלי ז כז) פי רבים חללים הפילה, ואלין אתקריאו חללים, דמחללין שם יהו"ה, ונפקין הכלים מפומייהו וקלא ודבורא לשקרא ואומא לשקרא, ודכרין שמייה למגנא ולשקרא, בההוא שמא דנפקין לבטלא ולשקרא בנין לון בנינין דבטלין לון מעלמא, הדא הוא דכתיב (ירמיה ב ז) לשוא הפתי את בניכם, ווי לון לבני נשא דנפקין מפומייהו מלולין ואומאין דשקרא, טב לון דלא יתון לעלמא, קמו חבריא פלהו ואמרו רחמנא לשזבן רחמנא לשזבן.

אמר רבי שמעון, רבנן, כל אלין בנינין תליין במחשבה, כמה דאשפחנא בקין והבל, קין הנה עובד אדמה ומייתי בקרבנא פשתים, מההוא סטרא דערוה, הנה מחשבה לקרבא קמי קודשא בריה הוא ערוה, ומנין דפשתים איהו מסטרא דערוה שנאמר (שמות כח מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה, הכל הנה רועה צאן, קריב קרבנא מבכרות צאנו, הדא הוא דכתיב (בראשית ד ד) והכל הביא גם הוא מבכרות צאנו, (דף קיח ע"ב) מחשבתיה הנה בההוא אתר דאתמר ביה, (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב לבושה פתלג חוור ושער ראשה פעמר נקא, וקודשא בריה הוא מחשבתיה טבא צרפה למעשה, ובגין דא קביל ליה, ומחשבה רעה לא מצרפה למעשה, ודא הוא קרבנא דקין, ובגין דא חרה לו, מיד ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך וכו', הלא אם תטיב

עמי, מה אני בדבור שלי עשיתי שמים וארץ, כמו שנאמר בדבר יהו"ה שמים נעשו, כף אתה בשתפות עמי תעשה בדבור, אבל אחרים שמוציאים מפיהם הכלים של שבועה, עליהם נאמר פי רבים חללים הפילה, ואלה נקראו חללים, שמחללים שם יהו"ה ומוציאים הכלים מפיהם, וקול ודבור לשקר ושבועה לשקר, ומזכירים שמו לחנם ולשקר. באותו שם שמוציאים לבטלה ולשקר, בונים להם בנינים שמבטלים אותם מן העולם, זהו שכתוב לשוא הכיתי את בניכם. אוי להם לבני אדם שמוציאים מפיהם דבורים ושבועות שקר, טוב להם שלא יבאו לעולם. קמו כל החברים ואמרו, הרחמן יצילנו, הרחמן יצילנו.

אמר רבי שמעון: חכמים, כל הבנינים הללו תלויים במחשבה, כמו שמצאנו בקין והבל, קין הנה עובד אדמה והביא קרבן פשתים, מאותו הצד של ערוה, היתה מחשבה להקריב לפני הקדוש ברוך הוא ערוה, ומנין שפשתים הוא מצד הערוה? שנאמר ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה, הכל הנה רועה צאן, הקריב קרבן מבכורות צאנו, זהו שכתוב והכל הביא גם הוא מבכרות צאנו, מחשבתו היתה באותו מקום שנאמר בו ועתיק הימים יושב, לבושו כשלג לבן, ושער ראשו כצמר נקי, והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה, ומשום זה קבל אותו, ומחשבה רעה אינו מצרפה למעשה, וזהו קרבנו של קין, ומשום זה חרה לו. מיד ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך וכו', הלא אם תטיב

שָׁאת (בראשית ד ו), אִם תְּטִיב עוֹבְדֶךָ שְׁאֵת, אָנָּה
מֵאַרְיֵךְ לָךְ וְאֶטוּל מִטּוּלְךָ עָלַי, וּמִנְלָן דְּשְׁאֵת
מִטּוּלָא דְחוּבִין הוּא, דְּכִתִּיב (ישעיה א יד) נְלֵאתִי
נְשׂוּא, וְאִם לֹא תְטִיב עוֹבְדֶךָ לְפִתַּח חֲטָאת
רוּבִץ, וְדָא פִתַּח דְּגִיּהֲנָם, דְּתַמְזַן חוּבִין דִּילָךְ
שְׁלִטִין עֲלֶךָ, וְאִם תְּטִיב עוֹבְדֶךָ אַתָּה תִּמְשׁוּל
בו.

תִּיטִיב מִעֲשִׂיךָ - שְׁאֵת, אֲנִי מִחֲבָה
לָךְ וְאֶטֹּל מִשְׁאָךְ עָלַי, וּמִנְזִין לְנוּ
שְׁשֵׁאת הוּא מִשְׁאֵה הַעֲוֹנוֹת?
שְׁכַתוּב נְלֵאתִי נְשׂוּא, וְאִם לֹא
תִיטִיב מִעֲשִׂיךָ - לְפִתַּח חֲטָאת
רוּבִץ, וְזֵה פִתַּח הַגִּיּהֲנָם, שְׁשֵׁם
הַחֲטָאִים שְׁלָךְ שׁוֹלְטִים עָלֶיךָ,
וְאִם תִּיטִיב מִעֲשִׂיךָ, אַתָּה תִּמְשׁוּל
בו.

רְשִׁיעִיא לָא שְׁלִיט בְּהוּן מוּסַר אָלָא נְטָרִין
דְּכַבוּ, כְּגוּוֹנָא דְעֵשׂו וַיִּשְׁטֵם עֵשׂו אֶת
יַעֲקֹב (בראשית כז מא), יַעֲקֹב כְּגוּוֹנָא דְהָבֵל וְעֵשׂו
כְּגוּוֹנָא דְקִינ, וַיֹּאמֶר מָה עָשִׂיתָ וְכוּ' (שם ד
ו) חוּבָא דָּא דְקִטְלַת לְאַחוּךָ לָא עֲבַדְתָּ לִּיה
אָלָא לְשִׂמְא דְאַתְקִרִי מ"ה, מ"ה אֲעִידֶךָ
וְאַסְהִיד עֲלֶךָ, וְאִיהִי תְּבַעָה לָךְ, וְלֹא עוּד אָלָא
מ"ה דְּאִיהוּ אָדָם דְּעֵבִיד לָךְ, גְּרָם דָּא דְאַפִּיק
מִלְּאָךְ הַמְּוֹת בְּךָ לְעֲלָמָא, וְדָא אִיהוּ פּוֹקֵד עוֹן
אָבוֹת עַל בְּנִים (שמות כה), וְהָא אַתְּמַר אִם אוֹחֲזִין
מִעֲשֵׂה אָבוֹתֵיהֶם בִּיּוֹדֵיהֶם, אָלָא כְּךָ הוּוּ עוֹבְדֵי
אָבוֹהַ הוּוּ בִּיּוֹדֵיהֶם, עַל סִבְהָ דְאַשָּׁה הוּוּ, כְּמָה
דְּאַתְמַר וַיְהִי בְּהִיוֹתָם בְּשָׂדֵה, וְאִין שְׂדֵה אָלָא
אַתְתָּא, אַתְתָּא גְרַמַת מִיְתָה לְאָדָם, וְגְרַמַת
מִיְתָה לְהָבֵל, כְּמָה דְאַתְמַר בִּיעֲקֹב עִם מִמְנָא
דְעֵשׂו וַיֹּאבֵק אִישׁ עִמּוֹ (בראשית לב כה), כְּגוּוֹנָא דָּא
הוּוּ קִין וְהָבֵל, וְנִצַּח הָבֵל לְקִין, וְאִיהוּ מִסְטָרָא
דְרַחֲמֵי דְחִיִּים עֲלוּי וְלֹא בַעַא לְמַקְטִלִּיהָ, וְקָם
הוּא וְקִטְלִיהָ, וְאַתְתָּא גְרַמָּא דָּא, עֲלָה
אַתְמַר (משלי ה ה) רְגֵלֶיהָ יוֹרְדוֹת מְוֹת, וּבִקְנָאָה
דִּילִיהָ קָטִיל לִיהָ.

הַרְשָׁעִים לֹא שׁוֹלֵט בְּהֶם מוּסַר
אָלָא שׁוֹמְרִים שְׁנָאָה, כְּמוֹ שְׁעֵשׂו
- וַיִּשְׁטֵם עֵשׂו אֶת יַעֲקֹב, יַעֲקֹב
כְּמוֹ שְׁהָבֵל, וְעֵשׂו כְּמוֹ שְׁקִינ.
וַיֹּאמֶר מָה עָשִׂיתָ וְכוּ', הַחֲטָא הַזֶּה
שְׁהַרְגַתְּ אֶת אַחִיךָ לֹא עָשִׂיתָ אוֹתוֹ
אָלָא לְשֵׁם שְׁנִקְרָא מ"ה, מ"ה
אֲעִידֶךָ וְאֲעִיד עָלֶיךָ, וְהִיא תוֹבְעַת
אוֹתְךָ, וְלֹא עוּד, אָלָא מ"ה שֶׁהוּא
אָדָם שְׁעֵשָׂה אוֹתְךָ, גְרָם אֶת זֶה
שְׁמִלְאָךְ הַמְּוֹת הוֹצִיא אוֹתְךָ
לְעוֹלָם, וְזֵהוּ פְקֹד עוֹן אָבוֹת עַל
בְּנִים, וְהָרִי נִתְבָּאֵר אִם אוֹחֲזִים
מִעֲשֵׂה אָבוֹתֵיהֶם בִּיּוֹדֵיהֶם, אָלָא
כְּךָ הִיָּה, מִעֲשִׂי אָבִיו הִיָּה בִּידּוֹ,
וְעַל סִבְהָ שֶׁל אִשָּׁה זֶה הִיָּה, כְּמוֹ
שְׁנֹאֲמַר וַיְהִי בְּהִיוֹתָם בְּשָׂדֵה, וְאִין
שְׂדֵה אָלָא אִשָּׁה, הָאִשָּׁה גְרַמָּה
מִיְתָה לְאָדָם וְגְרַמָּה מִיְתָה לְהָבֵל,
כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר בִּיעֲקֹב עִם הַמְּמֻנָּה
שֶׁל עֵשׂו וַיֹּאבֵק אִישׁ עִמּוֹ, כְּמוֹ
זֶה הִיָּה קִין וְהָבֵל, וְנִצַּח הָבֵל אֶת
קִין, וְהוּא מִצַּד הַרְחֻמִּים, שְׁחָס
עָלָיו וְלֹא רִצָּה לְהַרְגּוֹ, וְקָם הוּא
וְהַרְגוֹ, וְהָאִשָּׁה גְרַמָּה אֶת זֶה,
עָלֶיהָ נֹאֲמַר רְגֵלֶיהָ יוֹרְדוֹת מְוֹת,
וּבִקְנָאָתוֹ הִרְגָה אוֹתוֹ.

וַיֹּאמֶר קוּל דְּמִי אַחִיךָ צוּעֲקִים אֵלִי מִן
הָאָדָמָה (בראשית ד ו), אַנְתָּ הוּא בְרִיה
דְּחוּנָא דְגְרָם מִיְתָה לְאָדָם, דְּאַתְמַר בִּיה (שם ג
י) אָרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה, כְּךָ אִית לָךְ לִירְתָא
מְנִיָּה, דְּעוֹבְדָא דִּילִיהָ בִּידְךָ, כְּגִין דָּא אָרוּר אַתָּה מִן הָאָדָמָה אֲשֶׁר פְּצַתָּה

וַיֹּאמֶר קוּל דְּמִי אַחִיךָ צוּעֲקִים אֵלִי
מִן הָאָדָמָה, אַתָּה הוּא כְּנוּ שֶׁל
הַנְּחֻשׁ שְׁגָרָם מִיְתָה לְאָדָם,
שְׁנֹאֲמַר בוּ אָרוּר אַתָּה מִכָּל
הַבְּהֵמָה, כְּךָ יֵשׁ לָךְ לִירֵשׁ מִמְּנוּ,
שְׁמַעְשֵׂהוּ בִּידְךָ, כְּגִילָל זֶה אָרוּר

אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה, זו היתה הארץ שקלל אותה הקדוש ברוך הוא תשע קללות, וקלל את קין אחת להשלים לעשרה, ומשום זה אמר ארור אתה מן האדמה וכו', כי תעבד את האדמה וכו', שפחה יהיה תשוש אליך, ולא יצאו ממך מלכים ושליטים.

נע ונד תהיה בארץ, שאני אמרתי לאדם וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה, שהם בני אדם שתלויים במזלות, שדומים לחיות ובהמות ועופות, כלם הולכים אליך להרג אותך, ואתה תלך נע ונד מהראשונים, נ"ע ונ"ד עו"ן ד"ן, ועוד נע ונד, משום שאתה עו"ן של נד"ה, ובנדה נעשית, שהיא הנדהמה שהטיל הנחש בחנה, בגלל זה נע ונד תהיה. ועוד נע, משום שאתה מהצד של סמא"ל, נד משום שאתה מצד הנחש, נע בעולם הזה, נד בעולם הבא, שהם שכינה עליונה ושכינה תחתונה, שיקחו שתיהן ממך נקמות.

ומשום זה, כששמע שבמקום העליון הנה היה תלוי הכל, מיד ויאמר קין אל יהו"ה גדול עוני מנשוא, כאן שב בתשובה והתחרט, בגלל זה וישם יהו"ה לקין אות, כאן רמז אות ברית מילה שקבל יתרו, שנאמר בו ובני קיני חתן משה, שנפרד מקין, (והכר הקיני נפרד מקין), וביתרו התפקן קין מחטאו, ועוד באותו זמן קבל אותו, משום שהראה לו בני קיני חתן משה שהיו עתידים להיות בלשפת הגזית, וכי את הרשעים קבל הקדוש ברוך הוא בתשובה, על אחת כמה וכמה את הצדיקים, מיד ויצא קין מלפני יהו"ה, בזה יצא מן

את פיה, דא הוה ארעא דלייט לה קודשא בריך הוא תשע לוטין, לייט לקין חד לאשלמא לעשרה, ובגין דא אמר (שם י"א) ארור אתה מן האדמה וכו', כי תעבוד את האדמה וכו' דתהא תשש חילהא לגבך, ולא יפקון מינך מלכין ושליטין.

נע ונד תהיה בארץ, דאנא אמרית לאדם וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה (שם א טו), דאנון בני נשא דתליין במזלות, דדמיין לחיוון ובעירן ועופות, פלהו אזלו לגבך לקטלא לך, ואנת תזיל נע ונד מקדמאי, נ"ע ונ"ד עו"ן ד"ן, ועוד נע ונד בגין דאנת עו"ן דנד"ה, ובנדה אתעבידת דאיהי זוהמא דהטיל נחש לחנה, בגין דא נע ונד תהיה, ועוד נע בגין דאנת מסטרא דסמא"ל, נד בגין דאנת מסטרא דנחש, נע בעלמא דין, נד בעלמא דאתי, דאינון שכינתא עלאה ושכינתא תתאה, דנטלין תרוייהו נוקמא מינך.

ובגין דא פד שמע דבאתר עלאה דא הוה תליא הכל, מיד ויאמר קין אל יהו"ה גדול עוני מנשוא (בראשית ד יג), הכא תב בתויבתא ואתחרט, בגין דא וישם יהו"ה לקין אות (שם טו), הכא רמז אות ברית מילה דקביל יתרו, דאתמר ביה (שופטים א טז) ובני קיני חותן משה שנפרד מקין, (צ"ל) (שם ד יא) ויחבר הקיני נפרד מקין), וביתרו אתתקן קין מחוביה, ועוד בבהוא זמנא קביל ליה, בגין דאחזי ליה בנוי דקני חותן משה דהו עתידין למהוי בלשפת הגזית, אמר וכי לחייבא קביל קודשא בריך הוא בתשובה, על אחת כמה וכמה לצדיקייא, מיד ויצא קין מלפני יהו"ה (בראשית ד טז), בהאי נפק מן דינא, וקביל עליה כל מה דאתגזר ביה,

הדין וקבל עליו כל מה שנגזר בו, שפתיב וישב בארץ נוד. מה שאמר לו נד, שם עליו ו' ונעשה נוד, וזהו שנאמר בו וישם יהו"ה לקנן אות לבלתי הכות אותו, שאם היה נד, נאמר בו והיה כל מוצאי יהרגני, ומשום ששב בתשובה וקבל עליו אות ברית, שם עליו האות ו' להצילו, ולא עוד, אלא ששם אותו קדמת עדן, שבגללו זכה לגן עדן.

וידע קין את אשתו ופתה ותלד את חנוף. כל אלו התולדות מונעים אותו להתרצות בהם, והם חנוף ועירד ומחויאל ומתושאל ולמך, ולמך נטל שתי נשים, עדה וצלה, עדה - חנוף לטוב, חנוף לנער על פי דרכו, צלה - חנוף של רע, וזה מלאך המות שמחנף את האדם בחנוכים רעים, עירד לאחר מפן הכניס ועדה באדם באיכריו, ואחר שמפיל את האדם לחטאים, מלשין עליו ומראה לא"ל כל מה שעשה, וזהו מחויאל - מראה א"ל, ואחר כך יורד ומתיש פחו והורג אותו, וזהו מתושאל, ששם מות שאל, ואין מות אלא עניות, ואחר מולך עליו, וזהו למך, שמתהפף עליו למלך, ושתי נשותיו, אחת עדה שמעיד על חטאי האדם, והשניה צלה, שהולך עליו כצל, כמו שנאמר פי צל ימינו עלי ארץ, וכתוב ימיו כצל עובר.

והתד עדה את יבל, אחר שהורג אותו בעניות ושולטים עליו עדה וצלה, יבל, כמו שמים וארץ שנאמר בהם כי שמים פעשן נמלחו והארץ כפגד תבלה, ויבל הוא אבי יושב אהל ומקנה, שפנס ממוז, ואחר כך נאמר בו לא יועיל הון, והרי נתבאר ששולטת עליו עניות שהוא מות, ואין

דכתיב וישב בארץ נוד, מה דאמר ליה נד, שוי עליה ו' ואתעביד נוד, ודא איהו דאתמר ביה וישם יהו"ה לקנן אות לבלתי הכות אותו, דאם הוה נד אתמר ביה (שם) והיה כל מוצאי יהרגני, ובגין דתב בתיובתא וקביל עליה אות ברית, שוי עליה אות ו' לשזבא ליה, ולא עוד אלא דשוי ליה קדמת עדן, דבגיניה זכה לגן עדן.

וידע (דף קיט ע"א) קין את אשתו ופתה ותלד את חנוף (בראשית ד יז), כל אלין תולדין מנעין ליה לאתרעא בהון, ואינון חנוף ועירד ומחויאל ומתושאל ולמך, ולמך נטיל תרי נשין עדה וצלה, עדה חנוף לטב, חנוף לנער על פי דרכו, צלה חנוכא דביש, ודא מלאך המות דמחנף לבר נש בחנוכין בישין, עירד לבתר אעיל ועדה כבר נש באברין דיליה, ולבתר דאפיל לבר נש בחוכין, אלשין עליה ואחזי לא"ל כל מה דעביד, ודא איהו מחויאל מחוי א"ל, ולבתר נחית ותשש חיליה וקטיל ליה, ודא איהו מתושאל דתמן מות שאל, ואין מות אלא עניות, ולבתר אמליך עליה ודא איהו למך אתהפף עליה למלך, ותרינ נשין דיליה חד עדה דמעיד על חוכוי דבר נש, ותנינא צלה דאזיל עליה כצל, כמה דאת אמר (איוב ח ט) פי צל ימינו עלי ארץ, וכתיב (תהלים קמד ד) ימיו כצל עובר.

והתד עדה את יבל (בראשית ד כ), בתר דקטיל ליה בעניותא, ושלטין עליה עדה וצלה, יבל, כגוונא דשמיא וארעא דאתמר בהון (ישעיה נא ו) פי שמים פעשן נמלחו והארץ כפגד תבלה, ויבל איהו אבי יושב אהל ומקנה, דכניש ממונא, ולבתר אתמר ביה (משלי יא ד) לא יועיל הון, והא אתמר דשליט עליה עניותא

עניות לפני הקדוש ברוך הוא
פעניות של התורה, ואין מות כמו
אותם שעוברים על דברי התורה,
שנקראו מתים, ומשום זה אמר
הכתוב שובו וחיו, ואחי יכל היה
אבי כל תפש פנור ועגב,
שמנגנים בו בכל מיני נגונים,
והאדם ששמח בהם ומתעסק
בהכלי העולם, עליו אמר קהלת
שמח בחור בילדותך וכו', ואחר
כך מה אמר לו? ודע כי על כל
אלה יביאך האלהים במשפט,
שעליהם אמרו בעלי המשנה,
זמר בבית - חרב בבית, אלא
ושמחתם לפני יהו"ה אלהיכם,
כמו (שודר) שנאמר (וב) והיה כנגן
המנגן ותהי עליו יד יהו"ה.

וצ"ה גם היא ילדה את תובל קין
לט"ש כל חרש נחשת וברזל זה
יצר הרע, שנאמר בו אם יצרך
מתגבר עליך משכהו לבית
המדרש וכו'. ואחות תובל קין
נעמה, זו אם השדים, ולמך,
בשעה ששולט על האדם ומחזיק
בו כאבן וכברזל ולא עוסק
בתורה, שולט עליו והורג אותו,
ועושה בו פצע וחבורה, כמו
שנאמר כי איש הרגתי לפצעי
וילד לחברתי. באותו זמן עתיד
לטל הקדוש ברוך הוא משניהם
נקמה, זהו שכתוב כי שבעתים
יוקם קין ולמך שבעים ושבעה,
זהו שכתוב בלע המות לנצח.

וידע אדם עוד את אשתו ותלד
בן ותקרא את שמו ש"ת, הסיוס
של אלפא ביתא, ועליו אמר איוב
מי שת בטחות חכמה, מה
החכמה? זו שחסר ממנה י',
שבה היה שית, שהוא ברא שית
והוא ראשית, והיה נאמר בו מגיד
מראשית אחרית, היה משמש
שת במקום הכל, ומשום שחסר
ממנו י' נקרא אחר, משום
שכאשר חטא אדם פרחה ממנו

דאיהו מות, ולית עניותא קמי קודשא בריך
הוא פעניותא דאורייתא, ולית מות פאינון
דעברין על פתגמי אורייתא דאתקריאו מתים,
ובגין דא אמר קרא (יחזקאל יא לב) שובו וחיו,
ואחי יכל היה אבי כל תופש פנור ועגב,
המנגנים בכל מיני נגונים, ובר נש דחדי בהו
ואשתדל בהכלי עלמא, עליה אמר
קהלת (קהלת יא ט) שמח בחור בילדותך וכו',
ולבתר מה אמר ליה (שם) ודע כי על כל אלה
יביאך האלהים במשפט, דעליהו אמרו
מארי מתניתין, זמרא בביתא חרבא בביתא,
אלא ושמחתם לפני יהו"ה אלהיכם (ויקרא כג
ט), פגוונא (דדוד) דאתמר (ביה) (מלכים ב ג טו) והיה
כנגן המנגן ותהי עליו יד יהו"ה.

וצ"ה גם היא ילדה את תובל קין, לוטש כל
חרש נחשת וברזל (בראשית ד כב), דא יצר
הרע, דאתמר ביה אם יצרך מתגבר עלך
משכהו לבית המדרש וכו', ואחות תובל קין
נעמ"ה דא אימן של שדים, ולמך בשעתא
דשליט על בר נש ואיהי ביה תקיף כאבנא
וכפרזלא, ולא עסיק באורייתא, שליט עליה
וקטיל ליה, ועביד ביה פצע וחבורה, כמה
דאת אמר (שם כג) כי איש הרגתי לפצעי וילד
לחברתי, בהווא זמנא עתיד לנטלא קודשא
ברוך הוא נוקמא מתרוייהו, הדא הוא
דכתיב (שם) כי שבעתים יוקם קין ולמך
שבעים ושבעה, הדא הוא דכתיב (ישעיה כה
ח) בלע המות לנצח.

וידע אדם עוד את אשתו ותלד בן ותקרא את
שמו ש"ת, סיומא דאלפא ביתא, ועליה
אמר איוב (איוב לח לו) מי שת בטחות חכמה,
מאי חכמה דא דחסר מגיה י', דבה הוה שית,
דאיהו ברא שית, ואיהו ראשית, והוה אתמר

בִּיה (ישעיה מו י) מַגִּיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית, הָיָה
 מִשְׁמַשׁ שֵׁת בְּאַתֵּר דְּהֶבֶל, וּבִגִּין דְּחֶסֶר מַנְיָה
 י' אֲתִקְרִי אַחַר, בְּגִין דְּכַד חָב אָדָם פָּרַח מַנְיָה
 י', וְעַבְד שֵׁת בְּלֹא י' דְּאִיְהִי חֲכָמָה, וּבִגִּין דָּא
 שִׁירוּתָא הָוָה מִן ח', דְּאִינּוּן ח' יוֹמִין דְּבְרִית
 מִלָּה, כְּמָה דְּאַתָּ אָמַר (בראשית ד כו) אָז הוּחַל
 לְקִרְא בְּשֵׁם יְהו"ה, וּמִתְמָן עֲבָרוּ בְרִית מִלָּה,
 וְאֶעְבְּרוּ מַנְיָה עֲרָלָה וּפְרִיעָה לְמַעְלָה בְּד' וְלֹא
 בַּח', דְּשִׁירוּתָא דַּח' אִיְהִי בִּינָה, לְמַנְצַח עַל
 הַשְּׂמִינִית (תהלים יב א), וְעֵלָה אֲתַמַּר אָז הוּחַל, וְעוּד
 אָז הוּחַל לִישָׁנָא דְּצִלוּתָא, כְּמָה דְּאַתָּ
 אָמַר (ישעיה נח ט) אָז תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, דָּא
 הוּא נְטוּרָא טָבָא, דְּאַף עַל גַּב דְּהֶבֶל קָטִיל
 לִיָּה קִינ, דְּמַנְיָה הָוָה נְפִיק מֵאֵן דְּנוֹקִים לִיָּה,
 הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (שמות טו א) אָז יִשִׁיר מֹשֶׁה,
 רוּעָה נוֹקִים לְרוּעָה, וְלִבְתַּר אָז אֶהְפּוּף אֶל
 עַמִּים שְׂפָה כְּרוּרָה לְקִרְא כְּלָם בְּשֵׁם
 יְהו"ה (צפניה ג ט), אֲבָל כַּד עֲמַלְק דְּאִינּוּן (דף קיט
 ע"ב) בְּכוּרֵי מִצְרַיִם עֵרַב רַב מְעוֹרְבִין בִּישְׂרָאֵל,
 עֲלִיֵּהוּ אֲתַמַּר (דברים כה יט) תִּמְחָה אֶת זִכֵּר
 עַמְלֶק, דְּלֹא אֲשַׁתְּאֵר מִנְהוּן שְׂרִיד, דְּאֵלִין אִינּוּן
 עֵרַבּוּבָא מְכַל אוּמִין וְאֶפִּילוּ מְקִינ, וּמִיָּד
 דִּיתְמַחוּן מַעְלָמָא אָז הוּחַל לְקִרְא בְּשֵׁם
 יְהו"ה (בראשית ד כו).

תקונא שבועין

בְּרִאשִׁית בְּרָא שֵׁת, וְדָא מִטְטְרוּ"ן, אוֹת
 בְּצֻבָא דִּילִיָּה, וּבִגִּינָה אֲתַמַּר (שם
 טו) וַיִּשֶׂם יְהו"ה לְקִינ אוֹת לְאֲגָנָא עֲלִיָּה, וּמָה
 דְּהָוָה אָזִיל נַע וְנָד בְּגִלְגּוּלָא, אֲתַעְבִּיד נוּד,
 מִיָּד וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוּד קְדַמַת עֲדָן, וְדָא אוֹת
 דְּבְרִית מִלָּה דְּקִנְיָה עֲלִיָּה בְּאַחוּיָה בְּגִין דְּנוּלֵד
 מְהוּל, וּבְאֵן אֲתַר זְכִי לִיָּה, בְּקִנְיָה, בְּגִין דְּחֶזֶר
 מִינְיָה דְּעָאלוּ לְגַן עֲדָן, וּבִגִּין דָּא וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוּד קְדַמַת עֲדָן.

י', וְעֵשָׂה אֶת שֵׁת בְּלִי י', שְׁהִיא
 חֲכָמָה, וּמְשוּם זֶה הִרְאשִׁית הִיָּתָה
 מִן ח', שְׁהֵם שְׂמוּנָה יָמִים שֶׁל
 בְּרִית מִלָּה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר אָז
 הוּחַל לְקִרְא בְּשֵׁם יְהו"ה, וּמְשֵׁם
 עֲבָרוּ בְרִית מִלָּה, וְהַעֲבִירוּ מִמְּנוּ
 עֲרָלָה וּפְרִיעָה לְמַעְלָה בְּד' וְלֹא
 בַּח', שְׁהִרְאשִׁית שֶׁל ח' הִיא בִּינָה,
 לְמַנְצַח עַל הַשְּׂמִינִית, וְעֵלָּה
 נֶאמַר אָז הוּחַל וְעוּד, אָז הוּחַל
 לְשׁוֹן תְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר אָז
 תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, זֹהִי שְׂמִירָה
 טוֹבָה, שְׂאָף עַל גַּב שְׁהֶבֶל הֶרְגוּ
 קִינ, שְׂמִמְנוּ הִיָּה יוֹצֵא מִי שְׂיִנְקוּם
 בְּשִׁבְלוֹ, זֹהוּ שְׂכַתוּב אָז יִשִׁיר
 מֹשֶׁה, רוּעָה יִנְקוּם לְרוּעָה, וְאַחַר
 כֶּף אָז אֶהְפּוּף אֶל עַמִּים שְׂפָה
 כְּרוּרָה לְקִרְא כְּלָם בְּשֵׁם יְהו"ה,
 אֲבָל כְּשַׁעְמַלְק, שְׁהֵם בְּכוּרֵי
 מִצְרַיִם, עֵרַב רַב הַמְעַרְבִים עִם
 יִשְׂרָאֵל, עֲלִיָּהֶם נֶאמַר תִּמְחָה אֶת
 זִכֵּר עַמְלֶק, שְׁלֹא יִשְׂאֵר מֵהֶם
 שְׂרִיד, שְׂאֵלוּ הֵם עֵרַבּוּבָה מְכַל
 הָאֻמוֹת וְאֶפִּילוּ מְקִינ, וּמִיָּד
 כְּשִׁימְחוּ מִן הָעוֹלָם, אָז הוּחַל
 לְקִרְא בְּשֵׁם ה'.

תקון שבועים

בְּרִאשִׁית, בְּרָא שֵׁת, וְזֶה
 מִטְטְרוּ"ן, אוֹת בְּצֻבָא שְׁלוּ,
 וּבְשִׁבְלוֹ נֶאמַר וַיִּשֶׂם יְהו"ה לְקִינ
 אוֹת, לְהִגֵּן עֲלָיו, וּמָה שְׁהִיָּה הוּלְף
 נַע וְנָד בְּגִלְגּוּל, נַעֲשֵׂה נוּד, מִיָּד
 וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוּד קְדַמַת עֲדָן, וְזֶה
 אוֹת בְּרִית מִלָּה שְׂקִנָּא עֲלָיו
 בְּאַחוּיָה מְשׁוּם שְׁנוּלֵד מְהוּל,
 וּבְאִיָּה מְקוּם זְכָה לוֹ? בְּקִינְיָה,
 מְשׁוּם שְׁחֹזֵר שֵׁם בְּתִשׁוּבָה, וַיִּצְאוּ
 מִמְּנוּ בְנָיו שְׁנִכְנְסוּ לְגַן עֲדָן,
 וּמְשׁוּם זֶה וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוּד קְדַמַת
 עֲדָן.

תְּמָן בְּתִיּוּבְתָא, וְנִפְקוּ בְּנוֹי
 מִינְיָה דְּעָאלוּ לְגַן עֲדָן, וּבִגִּין דָּא וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוּד קְדַמַת עֲדָן.

לְבַתֵּר עֶבֶד תּוֹלְדִין מִסְטָרָא דְרַע, וְאַתְפְּשֻׁטוּ
בְּגִלְגּוּלִין בְּעֶלְמָא, וְעַלֵּיהּוּ אִתְמַר (שם)
(י) וַיֵּדַע קִינ אֶת אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת חֲנוּךְ,
חֲנוּךְ מִסְטָרָא דְקִינ, וְדָא יֵצֵר הָרַע חֲנוּכָא
לְבִישׁ, וְאִית חֲנוּךְ מִסְטָרָא דְאַנוּשׁ, דְּאִיהּוּ יֵצֵר
הַטּוֹב חֲנוּכָא לְטָב, וְאַתְמַר בֵּיהּ (שם ה)
(כ) וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנוּ כִּי לָקַח
אוֹתוֹ אֱלֹהִים, וְדָא חֲנוּךְ דְּאַתְהַפֵּךְ בְּשָׂרִיהּ
לְלִפִּיד אִשׁ.

וַתִּלְתָּא אֵינוּן אָדָם שֵׁת אָנוּשׁ, אָנוּשׁ דְּמִתְמַן
אֲתִיחְסוּ כָּל דְרִין, הֵדָא הוּא
דְכִתִּיב (שם ד כו) אֲזִי הוֹחֵל לְקִרְוֹא בְּשֵׁם יְהוָה,
מִתְמַן נִתְפְּשֻׁטוּ כָּל גִּלְגּוּלִין דְּצַדִּיקֵינָא, חֲנוּךְ
דְּנִפְק מֵאַנוּשׁ אִיהּוּ מִטְטְרוּן דְּנִהְפֵךְ בְּשָׂרוֹ
לְלִפִּיד אִשׁ, וְאִיהּוּ נִרְיָא"ל, וְעַל תְּרוּיֵיהּ
אִתְמַר (יחזקאל א יד) וְהַחַיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, רָצוּא
דָּא נִרְיָא"ל, וְשׁוֹב דָּא מִטְטְרוּן, הֵכִי סְלָקִין
בְּחוּשְׁבֹן, כְּמִרְא"ה הַבְּזֵק, אֲלָא אִיהּוּ כְּמִרְאֵה
הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנָן (שם כח). דְּאַתְמַר
בֵּיהּ (בראשית ט יד) וְהִיָּה בְּעֵנַי עֵנָן עַל הָאָרֶץ
וְנִרְאֲתָה הַקֶּשֶׁת בְּעֵנָן, וּבְגִינִיָּה אִתְמַר (שם)
(טו) וְלֹא יִהְיֶה מִבּוּל לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר, בְּגִין
דְּאַתְהַפֵּךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפִּיד אִשׁ, וְכָל מְלֹאכִין
דְּמִמְנָן עַל נִשְׁמַתִּין דְּגִלְגּוּלִין מִתְמַן הוּוּ.

וְעוֹד כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת, עֲלִיָּה אִתְמַר
לְמִשָּׁה (שמות כה מ) וְרָאָה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם
אֲשֶׁר אִתְּהָ מִרְאֵה בְּהָר, כְּמִרְאֵה אֲשֶׁר הִרְאָה
יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כִּי עָשָׂה אֶת הַמְּנוֹרָה (במדבר ח
ד). וְדָא מִטְטְרוּן, מ' דִּילִיָּה מְנוֹרָה, נִרְיָא"ל
נִו"ר דִּילִיָּה, וְהוּא ט"ט, וְהִי לְטִטְפוּ"ת בִּין
עֵינֵיךְ, וְכֹלָא אִתְפְּשֻׁט מֵאַנוּשׁ, וּבְגִין דָּא אֲזִי
הוֹחֵל לְקִרְוֹא בְּשֵׁם יְהוָה.

אֲחֵר כִּף עֲשֵׂה תוֹלְדוֹת מִצַּד הָרַע,
וְהַתְּפִשְׁטוּ בְּגִלְגּוּלִים בְּעוֹלָם,
וְעַלֵּיהֶם נֵאמַר וַיֵּדַע קִינ אֶת אִשְׁתּוֹ
וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת חֲנוּךְ, חֲנוּךְ מִצַּד
קִינ, וְזֵה יֵצֵר הָרַע, הַחֲנוּךְ לְרַע,
וְיֵשׁ חֲנוּךְ מִצַּד שֶׁל אָנוּשׁ, שֶׁהוּא
יֵצֵר הַטּוֹב, הַחֲנוּךְ לְטוֹב, וְנֵאמַר
כּו וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים
וַאֲיַנְנוּ כִּי לָקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים, וְזֵה
חֲנוּךְ שֶׁהַתְּפִיף בְּשָׂרוֹ לְלִפִּיד אִשׁ.
וְשִׂרְשָׁהּ הֵם, אָדָם שֵׁת אָנוּשׁ.
אָנוּשׁ, שְׁמִשָּׁם הַתִּיחְסוּ כָּל
הַדּוֹרוֹת, זֵהוּ שְׁכָתוּב אֲזִי הוֹחֵל
לְקִרְוֹא בְּשֵׁם יְהוָה, מִשָּׁם
הַתְּפִשְׁטוּ כָּל גִּלְגּוּלֵי הַצַּדִּיקִים.
חֲנוּךְ שְׂעִיָּא מֵאַנוּשׁ הוּא
מִטְטְרוּן שְׁנֵהֵפֵךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפִּיד
אִשׁ, וְהוּא נִרְיָא"ל, וְעַל שְׁנֵיָהֶם
נֵאמַר וְהַחַיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, רָצוּא
זֵה נִרְיָא"ל, וְשׁוֹב זֵה מִטְטְרוּן,
כִּף עוֹלִים בְּחוּשְׁבוֹן כְּמִרְא"ה
הַבְּזֵק, אֲלָא הוּא כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת
אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנָן, שְׁנֵאמַר כּו וְהִיָּה
בְּעֵנַי עֵנָן עַל הָאָרֶץ וְנִרְאֲתָה
הַקֶּשֶׁת בְּעֵנָן, וּבְשִׁבִילוֹ נֵאמַר וְלֹא
יִהְיֶה מִבּוּל לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר,
מִשּׁוּם שֶׁהַתְּפִיף בְּשָׂרוֹ לְלִפִּיד
אִשׁ, וְכָל הַמְּלֹאכִים הַמְּמַנִּים עַל
נִשְׁמוֹת הַגִּלְגּוּלִים, מִשָּׁם הִיּוּ.

וְעוֹד כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת, עֲלִיּוֹ נֵאמַר
לְמִשָּׁה וְרָאָה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם
אֲשֶׁר אִתְּהָ מִרְאֵה בְּהָר, כְּמִרְאֵה
אֲשֶׁר הִרְאָה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כִּי
עָשָׂה אֶת הַמְּנוֹרָה, וְזֵה מִטְטְרוּן,
מ' מְנוֹרָה שְׁלוֹ, נִרְיָא"ל הַנּוֹר"ר
שְׁלוֹ, וְהוּא ט"ט, וְהִי לְטִטְפוּ"ת
בִּין עֵינֵיךְ, וְהַכֹּל הַתְּפִשְׁט מֵאַנוּשׁ,
וּמִשּׁוּם זֵה אֲזִי הוֹחֵל לְקִרְוֹא בְּשֵׁם
יְהוָה.

בְּרִאשִׁית בְּרָא שֵׁת, וְאֵינוּן שֵׁת הִיכְלִין, אִימָא עֲלָאָה שְׁבִיעָאָה, וּבְאֵלִין

שית ויַדע אָדם עוד אַת אַשתוּ וּתְלַד בֵּן וּתְקַרָא
אֶת שְׁמוֹ שֵׁת וְכוּ' (בראשית ד כה), שֵׁת סִיּוּמָא
דְּאַתְוּוֹן, תַּחַת הֶבֶל, הָדָא הוּא דְכָתִיב (תהלים ח
ו) כָּל שֵׁתָה תַּחַת רִגְלֵיו, אֶסְתַּלֵּק י' מִן שֵׁת
וְנַחֲיִתָּה בֵּיהּ ה' מִן הֶבֶל וְאַתְעֵבִיד שֵׁתָה, כָּל
שֵׁתָה תַּחַת רִגְלֵיו.

אָדָם עוד אַת אַשתוּ וּתְלַד בֵּן
וּתְקַרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת וְכוּ', שֵׁת
סִיּוֹם הָאוֹתִיּוֹת, תַּחַת הֶבֶל, זֶהוּ
שְׁכָתוּב כָּל שֵׁתָה תַּחַת רִגְלֵיו.
הַסְתַּלְקָה י' מִן שֵׁת וְיִרְדֶּה בּוֹ ה'
מִן הֶבֶל, וְנַעֲשֶׂה שֵׁתָה, כָּל שֵׁתָה
תַּחַת רִגְלֵיו.

וְעוֹד שֵׁת עַל שֵׁם (שמות ב ו) כִּי מִן הַמִּים
מְשִׁיתָהוּ, וְעוֹד שֵׁת עָלֶיהָ אָמַר אִיּוֹב (איוב
לח לו) מִי שֵׁת בִּטְחוֹת חֲכָמָה, וְדָא י' דְבָהּ הָוּה
שֵׁת, אוֹ מִי נָתַן לְשִׁכּוּי בִּינָה (שם) דָּא ה' מִן
הֶבֶל, וְשֵׁת אִיהוּ גִלְגּוּלָא קְדָמָא דְהֶבֶל,
לְהוּוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, בְּשֵׁם זֶה
מֹשֶׁה, וְהָא אוּקִימָנָא הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (שמות
טו א) אֲזַי שִׁיר מֹשֶׁה, וּבִגִּין דָּא אֲזַי הוּחַל לְקִרְוֵא
בְּשֵׁם יְהו"ה (בראשית ד כו), הוּחַל תַּמָּן הַתַּחֲלָה
דְּגִלְגּוּלָא קְדָמָא.

וְעוֹד שֵׁת, עַל שֵׁם כִּי מִן הַמִּים
מְשִׁיתָהוּ, וְעוֹד שֵׁת, עָלֵיו אָמַר
אִיּוֹב מִי שֵׁת בִּטְחוֹת חֲכָמָה, וְזוֹ
י' שְׁבָה הִיָּה שֵׁת, אוֹ מִי נָתַן
לְשִׁכּוּי בִּינָה, זוֹ ה' מִן הֶבֶל, וְשֵׁת
הוּא הַגִּלְגּוּל הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הֶבֶל,
לְאוֹתוֹ שְׁנָאֻמַר בּוֹ בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל,
בְּשֵׁם זֶה מֹשֶׁה, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אוֹתוֹ
שְׁנָאֻמַר בּוֹ אֲזַי שִׁיר מֹשֶׁה, וּמִשׁוּם
זֶה אֲזַי הוּחַל לְקִרְוֵא בְּשֵׁם יְהו"ה.
הוּחַל, שֵׁם הַהַתַּחֲלָה שֶׁל הַגִּלְגּוּל
הָרֵאשׁוֹן.

וְאַתְפְּשׁוּתָא דָּאת י' לְעֵילָא מִשֵׁת (ג"א משית),
אַתְפְּשׁוּת עַד סְפִירָה שְׁתִּיתָא
דְּרִגְיָה דִיעֵקֵב, וְדָא אָבְן הַשְּׁתִּיָּה דְּמַתְמָן
הוּשְׁתַּת עֲלֵמָא, דְּאַתְמַר בָּהּ (שם מט כד) מִשֵׁם
רוּעָה אָבְן יִשְׂרָאֵל, וְאַבְתְּרִיָּה אֲזַי, וְדָא מִשֵׁה
דְּמִדְפְּרִין לִיָּה בְּתַר יַעֲקֹב, וּבִגִּין דָּא אֲזַי הוּחַל
לְקִרְוֵא בְּשֵׁם יְהו"ה, מַתְמָן וְאַיְלָף אֲזַי תְּקַרָא
וְיְהו"ה יַעֲנֶה (ישעיה נה ט), וּבִגִּין דָּא שֵׁתָה, בְּתַר
שֵׁת ה', וְאַיְנוּן י"ה, י' מִן שֵׁת ה' מִן הֶבֶל,
וְאַיְנוּן אָבָא וְאַיְמָא, שֵׁת ו' בְּרָא בְּאַמְצַעִיתָא,
וּתְלַתָא אַתְוּוֹן אַתְפְּלִילוּ בִיעֵקֵב, כַּד אַתָּא מִשֵׁה
בְּתַר יַעֲקֹב אֶשְׁתַּלִּים בֵּיהּ ה' בְּתַרְאָה,
וְשִׂרְיָא (דף קכ ע"א) עָלֶיהָ יְהו"ו, וְאַשְׁתַּלִּים בֵּיהּ
יְהו"ה, וּבִגִּין דָּא וְשְׁמֵי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי
לְהֵם (שמות ו ג), אָבָל לְמִשֵׁה וְאַמְרוּ ל"י מ"ה
שְׁמ"ו מ"ה אוֹמַר אֲלֵיהֶם (שם ג יג), בִּגִּין
דְּאַשְׁתַּלִּים יְהו"ה בְּמִשֵׁה, אָמַר אֲזַי הוּחַל לְקִרְוֵא בְּשֵׁם יְהו"ה, דְּבִקְדָמִיתָא

וְהַתְפַּשְׁטוּתָהּ שֶׁל הָאוֹת י'
לְמַעַלָּה מִשֵׁת (משית), הַתְפַּשְׁטָה
עַד הַסְפִּירָה הַשְּׁשִׁית, דְּרִגְתוֹ שֶׁל
יַעֲקֹב, וְזוֹ אָבְן הַשְּׁתִּיָּה שְׁמִשֵׁם
הַשְּׁתַּת הַעוֹלָם, שְׁנָאֻמַר בָּהּ מִשֵׁם
רוּעָה אָבְן יִשְׂרָאֵל, וְאַחֲרֵיו אֲזַי,
וְזֶהוּ מִשֵׁה שְׁמוֹזְכִירִים אַחַר יַעֲקֹב,
וּמִשׁוּם זֶה הוּחַל לְקִרְוֵא בְּשֵׁם
יְהו"ה. מִשֵׁם וְאַיְלָף, אֲזַי תְּקַרָא
וְיְהו"ה יַעֲנֶה, וּמִשׁוּם זֶה שֵׁתָה,
אַחַר שֵׁת ה', וְהֵם י"ה, י' מִן שֵׁת
ה' מִן הֶבֶל, וְהֵם אָב וְאֵם, שֵׁת
ו' הַבֵּן בְּאַמְצַע, וְשִׁלַּשׁ אוֹתִיּוֹת
נִכְלְלוּ בִיעֵקֵב. כְּשָׁבָא מִשֵׁה אַחַר
יַעֲקֹב, הַשְּׁתַּלְמָה בּוֹ ה' אַחֲרוּנָה
וְשׁוּרָה עָלָיו יְהו"ו, וְנִשְׁתַּלֵּם בּוֹ
יְהו"ה, וּמִשׁוּם זֶה וְשְׁמֵי יְהו"ה
לֹא נוֹדַעְתִּי לְהֵם, אָבָל לְמִשֵׁה
וְאַמְרוּ ל"י מ"ה שְׁמ"ו מ"ה אָמַר
אֲלֵיהֶם, מִשׁוּם שְׁהַשְּׁתַּלֵּם יְהו"ה
בְּמִשֵׁה, אָמַר אֲזַי הוּחַל לְקִרְוֵא בְּשֵׁם
יְהו"ה, שְׁבִרְאִשׁוּנָה, וְשְׁמֵי יְהו"ה
לֹא נוֹדַעְתִּי לְהֵם, וְאַחַר שְׁהַשְּׁתַּלֵּם

בְּשֵׁם יְהו"ה, דְּבִקְדָמִיתָא

בְּמִשְׁהַ יְהוָה יְהוּ"ה, שָׁרָה עָלָיו יו"ד
ה"א וא"ו ה"א וּנְקָרָא מ"ה.
בְּאוֹתוֹ זְמַן, מֵה שְׁהִסְתַּלַּק
בְּרֵאשׁוֹנָה הַחֲזִירוּ לְמִקְוָמוֹ, וְהַכֵּל
הַתַּפְקָן.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא פְעָמִים נֹאמַר
בְּפִסּוּק הַזֶּה מֵה, זֶהוּ שְׁכַתּוּב
וְאָמְרוּ לִי מֵה שָׁמוּ מֵה אָמַר
אֲלֵיהֶם, שֶׁהַכֵּל חֲזַר לְמִקְוָמוֹ, מֵה
שְׁלַמְעֵלָה וּמֵה שְׁלַמְטָה, שֶׁהֵם מֵה
שָׁמוּ וּמֵה שֵׁם בְּנוֹ, וְחֲזַר הַכֵּל עַל
תְּקוּנָו, וְעַלֹת הַעֲלוֹת יָרַד עַל הַכֵּל.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שִׁחֲזָרָה אַמוּנָה (מְמוּנָה)
לְמִקְוָמָהּ, אָמַר מִלְּשָׁה שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה
אֶחָד, שֶׁהָרִי הַכֵּל בְּיַחְדּוֹ אֶחָד, אֵין
שֵׁם קְצוּץ וּפְרוּד, וְאִם חֶטָּא אָבִיו
וְאֵין וְעִשְׂתִּי הַפְּרָדָה, הָרִי קְבֻלָּתִי
עֲנֵשׁ, וְהַחֲזִירְתִּי הַכֵּל לְמִקְוָמוֹ
בְּיַחְדּוֹ שְׁלֵם בְּלִי קְצוּץ וּפְרוּד.

וְעוֹד בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהֵינוּ, בְּרֵא
שִׁית, שֶׁשָׁה הֵיכְלוֹת, הָאֵם
הַעֲלִינָה הַהֵיכַל הַשְּׁבִיעִי. בֹּא
וּרְאֵה, שֶׁבְעָה הֵיכְלוֹת הֵם שְׁבַענִים
בְּשַׁבְעָה שְׁמוֹת אֲבָגִית"ץ וְכוּ'.

הַהֵיכָל הַרְאֵשׁוֹן מְרַקֵּם בְּכֵל מֵה
שֵׁשׁ בַּיּוֹם הַרְאֵשׁוֹן שֶׁל בְּרֵאשִׁית,
א' מִן אֲבָגִית"ץ הוּא פֶתֶר אֲמוֹן
מִפְּלֵא וּמְכֻסָּה, הָאוֹת ב' הִיא שְׁנֵי
אֲלָפִים (י"ם) שֶׁהִיָּתָה תוֹרָה טְמוּנָה
בְּחִיקוֹ, שֶׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם, ג'
גּוֹמְלֹת וּמְגַדְּלוֹת, וְהִיא הָאֵם
הַעֲלִינָה, גּוֹמְלֹת חֶסֶד עִם
הַסְּפִירָה הַרְבִּיעִית שֶׁהִיא ד',
י"ת"ץ י' חֲכָמָה, ה' תְּפָאֶרֶת, צ'
צְדִיק, וּמֵי הוּא חֲכָמָה י' כָּאֵן? זוֹ
חֲכָמַת שְׁלֵמָה.

א' אֲמוֹן מִפְּלֵא, רִקֵּם וְצִיר צִיּוֹר
בְּהֵיכַל שֶׁל אָדָם הַרְאֵשׁוֹן שֶׁל כֵּל
הַקְּדוּמִים, שֵׁשׁ אָדָם וְיֵשׁ אָדָם,
יֵשׁ אָדָם שְׁאֵין סְפִירָה שְׁלֵא
נִקְרָאת אָדָם, אֲבָל אָדָם הַרְאֵשׁוֹן,

אֲתִקְרִיאת אָדָם, אֲבָל אָדָם קְדָמָה עַלֹּא דְכֻלְּהוּ, כְּתָר עֲלִיּוֹן, סְתִים

וְשָׁמִי יְהוּ"ה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, וּבְתָר דְּאֲשַׁתְּלִים
בְּמִשְׁהַ יְהוּ"ה שְׁרִיָּא עָלֵיהּ יו"ד ה"א וא"ו
ה"א, וְאֲתִקְרִי מ"ה, בְּהֵוּא זְמַנָּא מֵה דְּאֲסַתְּלַק
בְּקְדָמִיתָא אֶהְדַּר לִיָּה לְאַתְרֵיהּ, וְאַתְתַּפְקָן כְּלֵא.

וְלֹא עוֹד אֲלֵא תְרִין זְמַנִּין אֲתָמַר בְּהֵאֵי קְרֵא
מֵה, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב וְאָמְרוּ לִי מֵה שָׁמוּ

מֵה אוֹמַר אֲלֵיהֶם, דְּכֻלָּא חֲזַר לְאַתְרֵיהּ, מֵה
דְּלַעֲיָלָא מֵה דְּלַתְתָּא, דְּאֵינוֹן מֵה שָׁמוּ וּמֵה
שֵׁם בְּנוֹ (מְשַׁלִּיל ד'), וְחֲזַר כְּלֵא עַל תְּקוּנֵיהּ, וְעַלֹת
הַעֲלוֹת נְחִית עַל כְּלֵא, בְּהֵוּא זְמַנָּא דְּהָדַר

אַמוּנָה (ס"א מְמוּנָה) לְאַתְרָהּ, אָמַר מִלְּשָׁה (דְּבָרִים ו'
ד') שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ יְהוּ"ה אֶחָד,

דְּהֵא כְלֵא בְּיַחְדּוֹא חֲדָא לִית תְּמָן קְצוּץ וּפְרוּד,
וְאֵי חֵאב אָבִיו וְאֵנָא וְעַבִּידְנָא הַפְּרָשָׁה הָא
קְבִילְנָא עוֹנֵשָׁא, וְחֲזַרְנָא כְּלֵא לְאַתְרֵיהּ בְּיַחְדּוֹא
שְׁלֵם כְּלֵא קְצוּץ וּפְרוּד.

וְעוֹד בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהֵינוּ, בְּרֵא שִׁית, שִׁית
הֵיכְלִין, אֵימָא עַלֹּא הֵיכְלָא שְׁבִיעָאָה, תָּא
חֲזִי שְׁבַע הֵיכְלִין אֵינוֹן דְּבַנְיָנָא דְּלֵהוֹן בְּשַׁבַּע
שְׁמָהֶן אֲבָגִית"ץ וְכוּ'.

הֵיכְלָא קְדָמָה מְרַקֵּמָא בְּכֵל מֵה דְּאִית בְּיוֹמָא
קְדָמָה דְּבְרֵאשִׁית, א' מִן אֲבָגִית"ץ

אִיהוּ פֶתֶר אֲמוֹן מוּפְלָא וּמְכֻסָּה, אֵת ב אִיהוּ
שְׁנֵי אֲלָפִים (י"ם) דְּהוּה אוֹרִייתָא טְמִירָא
בְּחִיקוֹ, שֶׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם, ג'
גּוֹמְלֹת וּמְגַדְּלוֹת, וְאִיהִי אֵימָא עַלֹּא גּוֹמְלֹת חֶסֶד עִם סְפִירָה
רְבִיעָאָה דְּאִיהִי ד', י"ת"ץ י' חֲכָמָה, ת' תְּפָאֶרֶת,
צ' צְדִיק, וּמֵאֵן אִיהוּ חֲכָמָה י' הָכָא, דְּא חֲכָמַת
שְׁלֵמָה.

א' אֲמוֹן מוּפְלָא, רִקֵּם וְצִיר צִיּוֹרָא בְּהֵיכְלָא
דְּאָדָם קְדָמָה דְּכֵל קְדוּמִים, דְּאִית אָדָם
וְאִית אָדָם, אִית אָדָם דְּלִית סְפִירָה דְּלֵא

אֲתִקְרִיאת אָדָם, אֲבָל אָדָם קְדָמָה עַלֹּא דְכֻלְּהוּ, כְּתָר עֲלִיּוֹן, סְתִים

וּטְמִיר, סְתִים דְּכָל סְתִימִין, עֵלֶת הָעֵלֹת, קְדָמוֹן לְכָל קְדוּמִים, בְּגִין הָאִי אָדָם קְדָמוֹן אֲתָמֵר בְּעֵלֶת הָעֵלֹת, וְאֵהִיָּה אֲצִלוֹ אָמוֹן, וְלֵהֱהוּא קְדָמוֹן אָמֵר (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, אֲנִתָּ יְהִיב כָּל צִיּוּרִין וְכָל דִּיּוֹקְנִין וְכָל תְּקוּנִין סְתִימִין, וְכָל אֲבָרִין דְּכָל מִינִין, וְאֲנִתָּ (ג"א וּאָנָא) יְהִיב חֵילָא בִּיהַ דְּאֲשַׁתְּמוּדְעָנָא (דִּישְׁתְּמוּדַע) בִּיהַ, דָּאָם לָא יְהִיב לִיהַ שְׁכָל הָא לָא יְכִיל לְמַנְדַּע אָמוּנָה דִּילִי, וּבְדָא יְהִי שְׁלִיט עַל כָּל חֵילִי שְׁמִיא וְאַרְעָא וַיִּמָּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם) וַיִּרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם וַגּוֹמֵר.

הָעֵלֹת שֶׁל כָּלָם, כְּתוּר עֵלִיוֹן, סְתִים וְגַנּוּז, נִסְתֵּר כָּל הַנִּסְתָּרִים, עֵלֶת הָעֵלֹת, קְדָמוֹן לְכָל קְדוּמִים, בְּשִׁבִיל הָאָדָם הַקְּדָמוֹן הַזֶּה נֵאֱמָר בְּעֵלֶת הָעֵלֹת וְאֵהִיָּה אֲצִלוֹ אָמוֹן, וְלֵאֲתוֹ קְדָמוֹן אָמֵר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, אֲתָהּ נִתְּתָ אֶת כָּל הַצִּיּוּרִים וְכָל הַדְּמִיּוֹת וְכָל הַתְּקוּנִים הַנִּסְתָּרִים וְכָל אִיבָרֵי כָּל הַמִּינִים, וְאֲתָהּ (וּאָנָא) נִתְּתָ כּוּ כֹחַ שְׂדֵדְעָנוּ (שְׂדֵדַע) כּוּ, שְׂאָם לֹא נִתְּתָן לּוֹ שְׁכָל, הָרִי אֵינּוּ יְכוּל לְדַעַת אֶת אָמוּנָתִי, וּבְזֵה יְהִיָּה שׁוֹלֵט עַל כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַיָּם, זֵהוּ שְׁכַתּוּב וַיִּרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם וַגּוֹמֵר.

וּמֵאִי נִיהוּ הָאִי אָדָם דְּאָמֵר עֲלֵיהַ נַעֲשֶׂה אָדָם, דָּא חֲכָמָה עֲלָאָה דְּאִיהִי בְּדִיּוֹקְנָא דְכְתָר, וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, בְּצַלְמֵנוּ דָּא חֲכָמָה, כְּדְמוּתֵנוּ דָּא אִימָא עֲלָאָה, דְּכָמָה דְּאִיהוּ אָדָם דְּבְרִיאָה אָדָם דִּיצִירָה אָדָם דַּעֲשִׂיָּה, בְּדִיּוֹקְנָא דְכְתָר עֵלִיוֹן חֲכָמָה וּבִינָה, הֲכִי אִיהוּ בְּדִיּוֹקְנָא דְעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא וְצַדִּיק וּשְׁכִינְתָא תְּתָאָה, דְּבִסְפִירָן כָּלָא אִיהוּ אֲצִילוֹת. וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם, עֵלֶת הָעֵלֹת לְמָאן אָמֵר הָאִי, אָלָא עֵלֶת הָעֵלֹת אָמֵר לְיוֹד ה"א וְא"ו ה"א דְּאִיהוּ לְגוֹ מַעֲשֵׁר סְפִירָן, וּמֵאִי נִיהוּ עֲשֵׁר סְפִירָן אֵל"ף ה"א יו"ד ה"א, וְהֵהוּא דְּאָמֵר נַעֲשֶׂה אָדָם אִיהוּ יו"ד ה"י וְא"ו ה"י, אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן וּמַבְלַעְדִי אֵין אֱלֹהִים (יִשְׁעִיָּה מִדּו), תְּלַת יוֹדִין מְעִידִין עֲלֵיהַ דְּלִית לְעֵילָא מְגִיָּה וְלִית לְתַתָּא מְגִיָּה וְלֹא בְּאֲמַצְעִיתָא, לִית אֱלוֹהַּ בְּכָל צַד בְּרַ מִינֵיהַ, בְּהָאִי שְׁמָא אֲשַׁתְּמוּדַע הוּא בְּלָא חוּשְׁבָן.

זכור הוא האדם הזה שאמר עליו נַעֲשֶׂה אָדָם? זו חֲכָמָה הָעֵלִיוֹנָה שְׁהִיא בְּדְמוּת הַכְּתָר. וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם - זֵה הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי, בְּצַלְמֵנוּ - זו חֲכָמָה, כְּדְמוּתֵנוּ - זו הָאָם הָעֵלִיוֹנָה, שְׁכָמוּ שְׂאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יְצִירָה, אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה, בְּדְמוּת שֶׁל כְּתוּר עֵלִיוֹן חֲכָמָה וּבִינָה, כִּף הוּא בְּדְמוּת הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי וְצַדִּיק וּשְׁכִינָה תְּחַתּוּנָה, שְׁבִסְפִירוֹת הַכָּל הוּא אֲצִילוֹת.

וְעוּד נַעֲשֶׂה אָדָם, לְמִי אָמֵר אֶת זֵה עֵלֶת הָעֵלֹת? אָלָא עֵלֶת הָעֵלֹת אָמֵר לְיוֹד ה"א וְא"ו ה"א שֶׁהוּא לְפָנִים מַעֲשֵׁר הַסְּפִירוֹת, וּמָה הוּא עֲשֵׁר הַסְּפִירוֹת? אֵל"ף ה"א יו"ד ה"א, וְאוֹתוֹ שְׂאָמֵר נַעֲשֶׂה אָדָם הוּא יו"ד ה"י וְא"ו ה"י, אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן וּמַבְלַעְדִי אֵין אֱלֹהִים. שְׁלֹשׁ יוֹדִים מְעִידוֹת עֲלֵי שְׂאִין לְמַעְלָה מִמֵּנוּ וְאֵין לְמַטָּה מִמֵּנוּ וְאֵין בְּאֲמַצְעֵי אֵין אֱלוֹהַּ בְּכָל צַד פֶּרֶט לּוֹ, בְּשֵׁם הַזֶּה הוּא נוֹדַע בְּלִי חֲשׁוּבָן.

וְצִיּוּרָא דְּהָאִי הִיכָל, אֵינּוֹן עֲשֵׁר סְפִירָן דְּמַתְּלַבְּשָׁן בְּעֲשָׂרָה דְּבָרִים דְּאֲתַבְּרִיאֵוּ בְּיוֹמָא קְדָמָאָה, וְאֵינּוֹן שְׁמַיִם וְאַרְצָן, אוֹר

וְצִיּוּר הַהִיכָל הַזֶּה הֵן עֲשֵׁר סְפִירוֹת שְׁמַתְּלַבְּשוֹת בְּעֲשָׂרָה

וְחֶשֶׁף, תְּהוּ וְבֵהוּ, רוּחַ וּמִים, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה, שָׁמַיִם אֵיךְ לְעֵילָא מִן שָׁמַיִם דְּאִיהוּ שְׁמַי הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים, וְאֵיךְ אִיהוּ לְעֵילָא דְּאִתְקַרֵי אִיהוּ הַגְּנוּז לְצַדִּיקֵי אֵילָא דְּאִתִּי, דְּעֵינָא לָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ, וְאֵיךְ חֶשֶׁף סְתֵרִים דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים יח יב) יֵשֶׁת חֶשֶׁף סְתֵרוֹ, וְאֵיךְ תְּהוּ וְבֵהוּ לְעֵילָא, דְּאִתְמַר בְּהוּן (ישעיה לד יא) קוֹ תְּהוּ וְאִתְמַר בְּהוּ. (דף קכ ע"ב) וְאֵיךְ רוּחָא דְּקוֹדֵשׁ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ רוּחוֹ הַקָּדוֹשׁ הַמְּרַחֵף עַל אַנְפֵי מֵיָא דְּאוֹרֵייתָא, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה, מִדַּת יוֹם שְׁכִינְתָא עֲלָא, מֵאֵי יוֹם עֲמוּדָא דְּאִתְמַר, דְּמִנֵּיהּ יוֹמִין אֲרוּכִין, הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב (משלי ג ב) אֲרֹךְ יָמִים בְּיַמִּינָהּ, הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב (תהלים מב ט) יוֹמִים יִצְוֶה יְהוָה חֲסֵדוֹ, יוֹמִין זְעִירִין מִסְטָרָא דְּזְעִיר אַנְפִּין צַדִּיק, מִדַּת לַיְלָה אִימָא תַתָּא, עַד הֵכָא א' מִן אב"ג.

מֵאֵי ב' (בִּינָה), בְּהּ אִתְמַר דְּעֵין דִּי פְּרָצוּפִין דְּאָדָם עֲלָא, ג' תֵּלַת דִּיּוֹקְנִין, פְּגִיוֹנָא דְּאָדָם דְּבְרִיאָה וְאָדָם דִּי צִירָה וְאָדָם דְּעֵשִׂיָה, ג' אֵיךְ לָהּ רִישָׁא וְגוּפָא וְזִנְבָא, רִישָׁא דָא י', גוּפָא פְּרָצוּפָא, קוּצָא דְּלַתְתָּא זִנְבָא, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מְאֵרִי מִתְנִיתִין, אָדָם הִרְאֵשׁוֹן עֲשֵׂה לֹו פְּרָצוּף וּלְכַסּוּף זִנְבָא, זִנְבָא עֲלֵיהּ אִתְמַר (בראשית כא ח) וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל, עַד דִּיתְעַבֵּיד פְּרָצוּף. וְעוֹד אַבְגִּית"ן, א' אִיהוּ מוֹרָה עַל א"ל מִסְתַּתֵּר מֵעֵינֵי כָּל חַי וְנִעְלָם מִכָּל הַיְצוֹרִים כָּלָם, אִדִּירִירוּן עֲלֵיהּ אִתְמַר קוּמָה אִדִּיר יְרוּן, וְאֵיךְ מִמְנָא תַּחֲוֹת יְדֵיהּ דְּאִתְקַרֵי אִדִּיר אִדִּירִים, וְתַחֲוֹת מְמַשְׁלֵתִיהּ אִתְנִי"ה, וְאִיהוּ נְפִיק מֵהַאי פְּסוּק (במדבר כד כא) אִית"ן מוֹשְׁבֵךְ וְשִׁים בְּסַלַע קַנְז"ד, תַּמְן אִית"ן וְאִיהוּ תַנְז"א, ק' קַנְז"ד, קַנְז"ה חֲכָמָה קַנְז"ה בִּינָה (משלי ד ראשית דְּרָכּוֹ לְמַעְלָה מִחֶפֶל, קָדָם מִפְּעֻלֵי מְאֹז, מַעֲוֵלָם נִסְכְּתִי מֵרָאשׁ מְקַדְמֵי אַרְצָא. מַה זֶה

דְּכָרִים שְׁנַבְרָאוּ בְּיוֹם הִרְאֵשׁוֹן, וְהֵם שְׁמַיִם וְאַרְצָא, אִדִּיר וְחֶשֶׁף, תְּהוּ וְבֵהוּ, רוּחַ וּמִים, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה. שְׁמַיִם יֵשׁ לְמַעְלָה מִשְׁמַיִם, שְׁהוּא שְׁמַי הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים, וְיֵשׁ אִדִּיר לְמַעְלָה לְמַעְלָה שְׁנַבְרָאוּ אִדִּיר הַגְּנוּז לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁעִינָא לָא שׁוֹלְטָת עֲלֵיו, וְיֵשׁ חֶשֶׁף נִסְתָּר שְׁנַבְרָאוּ בּוֹ יֵשֶׁת חֶשֶׁף סְתֵרוֹ, וְיֵשׁ תְּהוּ וְבֵהוּ לְמַעְלָה, שְׁנַבְרָאוּ בְּהֵם קוֹ תְּהוּ וְאִתְמַר בְּהוּ. וְיֵשׁ רוּחַ הַקָּדוֹשׁ שְׁנַבְרָאוּ בְּהּ רוּחוֹ הַקָּדוֹשׁ הַמְּרַחֵף עַל פְּנֵי מֵי הַתּוֹרָה, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה, מִדַּת יוֹם - הַשְׁכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה, מַה זֶה יוֹם? הַעֲמוּד הָאִתְמַר שְׁמַמְנוּ יָמִים אֲרַפִּים, זֶהוּ שְׁכַתּוּב אֲרֹךְ יָמִים בְּיַמִּינָהּ, זֶהוּ שְׁכַתּוּב יוֹמִים יִצְוֶה יְהוָה חֲסֵדוֹ, יָמִים קְטָנִים מְצַד שְׁל זְעִיר אַנְפִּין צַדִּיק, מִדַּת לַיְלָה - הָאֵם הַתַּחֲוֹנָה. עַד פֶּאן א' מִן אב"ג.

מַה זֶה ב' (בִּינָה)? בְּהּ נִדְעִים דִּי הַפְּרָצוּפִים שְׁל הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן, ג' שְׁלֵשׁ דְּמִיּוֹת, כְּמוֹ שְׁאָדָם שְׁל בְּרִיאָה וְאָדָם שְׁל צִירָה וְאָדָם שְׁל עֵשִׂיָה, ג' יֵשׁ לָהּ רִישָׁא וְגוּף וְזִנְבָא, הִרְאֵשׁ זֶה י', הַגּוּף הַפְּרָצוּף, הַקּוּץ שְׁלִמְטָה זִנְבָא, וּמִשּׁוּם זֶה אָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, אָדָם הִרְאֵשׁוֹן עֲשֵׂה לֹו פְּרָצוּף וּלְכַסּוּף זִנְבָא. עַל הַזִּנְבָא נִבְרָאוּ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל, עַד שְׁעֵשֶׂה פְּרָצוּף. וְעוֹד אַבְגִּית"ן, א' מוֹרָה עַל א"ל מִסְתַּתֵּר מֵעֵינֵי כָּל חַי וְנִעְלָם מִכָּל הַיְצוֹרִים כָּלָם, עַל אִדִּירִירוּן נִבְרָאוּ מִקוּמָה אִדִּיר יְרוּן, וְיֵשׁ מִמְנָה תַּחֲוֹת יְדֵי אִדִּירִים, וְתַחֲוֹת מִשְׁלָתוֹ אִתְנִי"ה, וְהוּא יוֹצֵא מִפְּסוּק הַזֶּה, אִית"ן מוֹשְׁבֵךְ וְשִׁים בְּסַלַע קַנְז"ד, שֵׁם אִית"ן וְהוּא תַנְז"א. ק' קַנְז"ד, קַנְז"ה חֲכָמָה קַנְז"ה בִּינָה, יְהוָה קַנְז"ה זֶה

מראש? אלא כף אַמְרָה תּוֹרָה
שְׁהִיא רֵאשִׁית, אָנִי הַקְדַּמְתִּי
לְהִיּוֹת רֵאשׁ לְעוֹלָם.

ב' ביהרירוין (ביהירורין), פי בַּי"ה
יהו"ה צור עולמים, והוא ב'
ברוך, וסימן ברוך ראשי אותיות
- ר' ראש, ו' ומקור, ך' פל, ב'
בְּרֻכּוֹת, שְׁזָהוּ רֵאשׁ וּמְקוֹר לְכָל
הַבְּרֻכּוֹת, וּמְשׁוּם זֶה ב' הִיא
חֻכְמָה, וּמוֹרָה עַל הַפֶּתֶר שֶׁהוּא
רֵאשׁ וּמַעֲיָן לְכָל הַבְּרֻכּוֹת, וּמְשׁוּם
זֶה ב' שְׁנַיִם לְחֻשְׁבוֹן.

ג' גיהרירוין, והוא שלישי, וזו
השכינה הספירה השלישית,
(ומשום זה ב' היא חכמה, ומורה על הפתח שהוא
ראש של מעין כל הברכות), ועליה נאמר
כל גיא ינשא, והוא גימטריאות
פרפראות לחכמה.

ועוד, ברוך ב' מראה שנים,
שכינה עליונה ותחתונה, ר'
ראשית חכמה, ו' מראה שש
ספירות, ך' מראה על פתח עליון,
וזוהו סוד כל הפורע פורע בברוך
ממעלה למטה, לכרע בו לאותו
(לדעת בו באותו) שכל המענינות
והמקורות של הברכות בידו,
שהוא עלת העלות, וכל הזקף
זקף בשם, צריך לזקף אותו
ביו"ד ה"א וא"ו ה"א שהוא
מבפנים של עשר הספירות,
שהוא עליון וזקוף על הכל ואין
אלו"ה למעלה ממנו, ומשום זה
ב' מראה על הפריעה, שכל
הפורע פורע בברוך, שנאמר בו
וברוך א"ל עליון. ג' מראה על
הזקיפה, שהוא גאה גאה על
הכל, ואין מי שיתגאה עליו,
ובמה הוא מתגאה על הכל?
באות י' מן אבגית"ץ, וזה
יגבי"ה. ועוד מצאנו בגון אחר
יגבי"ה (יגביהיה), ואותיותיו גפי
היה (גבוה היה), עליון של כל
העליונים.

י' מן אבגית"ץ, ודא יגבי"ה, ועוד אשפחנא בגוונא אחרא יגבי"ה (ג"א
יגביהיה), ואתוון דיליה גפי היה (ג"א גבוה היה), עלאה דכל עלאי.

ה). יהו"ה קנני ראשית דרפו (שם ח כב) לעילא
מפלא, קדם מפעליו מאז, מעולם נסכתי
מראש מקדמי ארץ (שם), מאי מראש, אלא
הכי אמרת אורייתא דאיהי ראשית, אנא
אקדימת למהוי רישא לעלם.

ב' ביהרירוין (ג"א ביהרירוין) פי בַּי"ה יהו"ה
צור עולמים (ישעיה כו ד), ואיהו ב' ברוך,
וסימן ברוך ראשי אתוון, ר' ראש, ו' ומקור,
ך' פל, ב' בְּרֻכּוֹת, דְּדָא הוּא רֵאשׁ וּמְקוֹר לְכָל
הַבְּרֻכּוֹת, וּבְגִין דָּא ב' אִיהִי חֻכְמָה, וּמוֹרָה עַל
הַפֶּתֶר דְּאִיהוּ רֵישׁא וּמְבוּעָא דְכָל בְּרַכָּאן, וּבְגִין
דָּא ב' תְּרִין לְחֻשְׁבָּנָא.

ג' גיהרירוין, ואיהו תליתאה, ודא שכינתא
ספירה תליתאה, (ובגין דא ב' איהי חכמה, ומורה
על הפתח דאיהו רישא דמבועא דכל ברכאן), ועלה
אתמר (ישעיה מ ד) כל גיא ינשא, ואיהו
גימטריאות פרפראות לחכמה.

ועוד ברוך ב' אחזי תרין, שכינתא עלאה
ותתאה, ר' ראשית חכמה, ו' אחזי שית
ספירן, ך' אחזי על פתח עלאה, ודא איהו
רזא פל הפורע פורע בברוך מעילא לתתאה,
למכרע ביה לההוא (למנדע ביה בההוא) דכל
מבועין ומקורין דברכאן בידיה, דאיהו עלת
העלות, וכל הזקף זקף בשם, צריך לזקפא
ליה ביו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו מלגאן
דעשר ספירן, דאיהו עלאה וזקיף על פלא,
ולית אלו"ה לעיל מגיה, ובגין דא ב' אחזי
על הפריעה, דכל הפורע פורע בברוך, דאתמר
ביה (בראשית יד כ) וברוך א"ל עליון, ג' אחזי על
הזקיפה דאיהו גאה גאה על פלא, ולית מאן
דיתגאה עליה, ובמאי אתגאה על פלא, באת

ת' תלמי"ה, ת' תל שהכל פונים בו, דתמן
 איהו ההוא דכל עיינין ומחשבתין סלקין
 לגביה, בגין דא ת' תורה קדומה דכל קדומין,
 תורת חכם מקור חיים (משלי יג יד), תורת יהו"ה
 תמימה (תהלים יט ח), ועוד תלמי"ה, תלמיה ריה
 נחת גדודיה וגומר (שם סה יא), בהאי שמא
 אתעביד ימא תלמים תלמים, ועוד תלמיה דא
 אורייתא, דתליין מינה פמה תלי תלין דהלכות
 פסוקות דלית לון חושפן.

צ' (צתני"ה) צתני"ה דא צדיק, עמוד סביל פלא,
 וביה אשתמודע מאן דאיהו לעילא מפלא,
 בגין דצדיק איהו כליל כל ספירן, וביה
 מתירין פלהו, ואתעבידו אגודה אחת, איהו
 לולב אגד דכלהו ספירן, ואת צ' ביה מצויירין
 כל ציורין דהיכלין דסחרין לגנתא דעדן
 דלעילא, בכמה ציורין דכל עובדא דפראשית,
 דירתין לון צדיקיא וביה (דק קכא ע"א) נקודין
 פל נקודין דאורייתא, דאינון נקודין בהיכלא
 דאיהי שכינתא תתאה, ונהרין פלהו על
 ציורין, פאבני מרגלאן דנהרין על רישא
 דכתרא, וכגוונא דככביא נהרין ברקיעא,
 ובגין דכל נקודין דככביא ביה, אתמר (בראשית
 א יז) ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר
 על הארץ, דא שכינתא תתאה (ס"א דא נשמתהון
 דצדיקיא דמשתדלין באורייתא להוציא לאור כל תעלומה, דא
 הוא דכתיב (דניאל יב ג) והמשכלים יזרחו בזהר הרקיע וגומר).
 היכלא תנינא, מרקמא מפמה ציורין גלידין
 במיא, אבנין מרגלן פלהו מליין מיא,
 ואינון אבני שיש טהור, דהיכלא תנינא בגייה,
 מנייהו איהו פנוי, בשמא דא קר"ע שט"ן,
 ואיהו רקיע קרע, דביה קרע ימא, ואפריש
 מתמן השטן דאיהו מיין מסאבין, ובגין דא
 קרע, שבו קרע את הגם, והפריד משם את השטן, שהוא

ת' תלמי"ה, ת' תל שהכל פונים בו, ששם הוא אותו שכל העינים
 והמחשבות עולים אליו, בגלל
 זה ת' תורה קדומה של כל
 הקדומים, תורת חכם מקור חיים,
 תורת יהו"ה תמימה. ועוד
 תלמי"ה, תלמיה ריה נחת
 גדודיה וגומר, בשם הזה נעשה
 הגם תלמים תלמים. ועוד
 תלמיה, זו התורה, שתלויים
 ממנה כמה תלי תלים של הלכות
 פסוקות שאין להן חושפן.

צ' צתני"ה זה צדיק, העמוד
 שנושא הכל, ובו נודע מי שהוא
 למעלה מן הכל, משום שצדיק
 כולל את כל הספירות, ובו
 מתירדים פלם ונעשים אגדה
 אחת, הוא הלולב שאוגד את כל
 הספירות, ובאות צ' מצירים כל
 הציורים של ההיכלות שמקיפים
 את גן העדן שלמעלה, בכמה
 ציורים של כל מעשה בראשית
 שיושרים אותם הצדיקים, ובו
 נקודים כל הנקודים של התורה,
 שהם נקודים בהיכל שהוא
 השכינה התחתונה, וכלם
 מאירים על הציורים כמו אבני
 מרגליות שמאירים על ראש
 הכתר, וכמו שהכוכבים
 שמאירים ברקיע, ומשום שכל
 הנקודים של הכוכבים בו, נאמר
 ויתן אתם אלהים ברקיע
 השמים להאיר על הארץ, זו
 השכינה התחתונה. (זה נשמות
 הצדיקים שעוסקים בתורה להוציא לאור כל
 תעלומה. זהו שכתוב והמשכלים יזרחו בזהר
 הרקיע וגומר).

החיכל השני מרקם מפמה
 ציורים קפואים במים, אבני
 המרגליות פלם מלאים מים, והם
 אבני שיש טהור, שההיכל השני
 בתוכו, הוא בניי מהם, בשם
 הזה: קר"ע שט"ן, והוא רקיע
 מים טמאים, ומשום זה יהי רקיע

בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, זהו השם שעקר השטן מים התורה, והפרידו משם, משום שהוא עקר האמונה של ישראל העליונה של כל העליונים. (סמוך של ישראל, וביום השני אין שם טוב, משום שבו נברא גיהנום).

יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ו), דא הוא שמא דעקר שטן מן ימא דאורייתא, ואפריש ליה מתמן, בגין דאיהו עקר האמונה דישראל עלאה דכל עלאין, (ס"א מצאתי, סמוך דישראל וביומא תגנא לית תמן טוב בגין דביה אתברי גיהנום, כאן חסר).

זה ספר תולדות אדם (שם ה א), פתח רבי שמעון ואמר, סליקנא ידין למאן דברא עלמא, דיגלי לן רזין עלאין סתימין גניזין טמירין, למימר קמי שכינתא, ושתין רבוא דחיילין דיליה דמלאכין קדישין דלעילא, ושתין רבוא דמלאכין קדישין דלתתא דלא איעול בכסופא קדמך.

פתח ואמר, זה ספר תולדות אדם, זה ודאי כליל תרין עשר מזלות דאדם דלעילא, דאתמר עליהו (תהלים קכב ד) שבטי י"ה עדות לישראל, זה ודאי אינון ארבע אנפין דאריה, ארבע אנפין דשור, ארבע אנפין דנשר, דבהון אשתמודעין פרצופין דבני נשא, וכלהו אנפין אינון רשימין בארבע אתוון דאינון יהו"ה, מאי אדם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ועליה אתמר (ישעיה מד יג) כתפארת אדם לשבת בית, מאן בית דיליה, דא שכינתא דאתקריאת דמות אדם, דכל דמיונן ופרצופין דבני נשא בה אשתמודעו, וכל ציורין דעלאין ותתאין, ובגינה אתמר (הושע יב יא) וכיד הנביאים אדמה.

(אמר המגיה, אתה בן אדם קודם שתכנס בעיון זה, להזהירך באתי שתעמד על רגליך על במותי האמונה האמתית, ותקעת יתד במקום נאמן, פן יפתוך רעיונים זדונים, ויעלו דברים על לבבך, ומלין לצד עלאה תמולל, בראותך בתיקון זה שידובר בו משערא ומצחא ואודנין ואנפין ושאר אברים גשמיים, השמר אל תפן אל און ליחס ולתאר לעלאה על כל עלאין סתימא על כל סתימין שמין דבר מזה אפילו בהרהור, כי לעלת העלות לית מחשבה תפיסא ביה כלל, לית ביה לא דיוקן ולא דמיון ולא צורה ולא אברים גשמיים ולית ליה שם ידיע, אבל הוא ממלא כל שמהן, והוא שלימו דכלהו, ראה גם ראה מה שכתב התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, כשרצה לגלות סתרי התורה באדרא, פתח ואמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה (דברים כז טו), וזה להסיר מלב כל המעיינים כל דבר עתק, פן ח"ו יכשלו ונפלו, ועברו ממשכיות לבב, ימיקו וידברו ברע, מאחר שהיה רוצה לדבר מראש ועין ואון ושאר אברים גשמיים, היה ירא שמא ישעו ליחס ולתאר לבורא יתברך גוף ותמונה, ומשה אמר כי לא ראיתם כל תמונה (דברים ד טו), וישעיה אמר (ישעיה מ יח) ואל מי תדמיון א"ל ומה דמות תערכו לו, ואל מי תדמיוני ואשוע יאמר קדוש (שם כה), ודומיהם, שכלם יעידון יגידון שאין דמיון בינו יתברך וכינינו מצד (דף קכא ע"ב) העצם

והתבנית, אלא שהאברים שבנו הם עשויים כסימנים לדברים עליונים סתומים וחתומים שאין כח השכלי שבאדם יכול להשיגם, ואין שיח ואין שיוג לו להבינם, וקצר מצע דעתו לדרת לעמקם, ואינו רשאי להכניס ראשי בין ההרים הרמים הלא הם בעלי הקבלה אשר העמיקו הרחיבו דבריהם על הדרוש הזה, רק מעי רתחו ולא דמו, מיראתי פן עובדי פשתים שריקות וארנים חורי קורי עכביש יארגו, בדעות כוזבות יאריכו למעניתם, לך נא ראה מה שכתב על זה ר' יוסף בן גיקיטיליא בהקדמת שערי אורה, ובמה שכתב בעל החנוך בהקדמתו לפירוש התורה, והאלקי ר' מנחם מריקנאטי ז"ל בפרשת ויחי בפסוק בן פורת יוסף, ובמה שכתב ר' יהודה חייט בפירוש מערכת האלקות (ד' לד), וזה לשונו, סוף דבר כל מקום שתראה שידברו בענין הספירות, דברים שאין ראוי לאמרם בבורא יתברך, כגון שעור וקומה והדומים להם, הכל נאמר על הספירות, וכשתראה שידברו על דרך שבח והודאה הכל נאמר על הבורא שבתוכו, וכן בחוצה להן, כי אין דבר שיוגבלוהו, ועל כן אין לומר בבורא יתברך לא ימין ולא שמאל ולא פנים ואחור ומעלה ומטה וכו' עיין שם.

עוד כתב (בדף לה ע"ב) כי אף על פי ששעור הקומה מהפרסאות הוא במדות ולא בבורא, אפילו הכי אין לחשוב חלילה שהפרסאות הללו הם שעור כמותי, אלא הם מלשון (דניאל ה כח) פרס פריסת מלכותך, וכל הפרסאות הללו שבשעור קומה הם אותיות, שכל אחת נקראת פרסה, על כי נחתכו מהעיסה, כאבנים הנחתכים מההר, ואמר שרבווי הפרסאות שהזכיר ככאן, רומז לניצוצות המתפוצצות מהכאת הפטיש בקורנם, והם השמות הנעשים מחבור האותיות והצורפים הנעשים מהאלפא ביתות דספר יצירה, שעמהם נבראו הדברים וכו', ואם תדקדק היטב בדברי רבי שמעון בענין זה, תשכיל ותדע כי דברי רבי יהודה חייט ז"ל ואשר במסלתו ילכון, הם נכוחים למכין וישרים למוצאי דעת, ולא יעכטון ארחותיהם.

פְּתַח וְאָמַר, וְאֵתָהּ תַחֲזֶה מִכָּל הָעַם אֲנָשֵׁי חֵיל יִרְאִי אֱלֹהִים אֲנָשֵׁי אֲמַת שְׁנָאֵי בְּצַע (שמות יח כא), אֲנָשֵׁי חֵיל מִסְטָרָא דְחֶסֶד דְתַמָּן י', וּבְגִינְיָה אֲתַמַּר הַרְוֹצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, יִרְאִי אֱלֹהִים מִסְטָרָא דְגְבוּרָה דְתַמָּן ה', וּבָהּ אֲתַמַּר הַרְוֹצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין, אֲנָשֵׁי אֲמַת מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא דְתַמָּן ו' וְתַמָּן אֲמַת, שְׁוֹנָאֵי בְּצַע מִסְטָרָא דְמַלְכוּת דְתַמָּן ה', הָא הָכָא אַרְבַּע תְּקוּנֵין דְאֵינּוּן פְּרָצוּפִין דְבְּנֵי נָשָׂא, אֵלִין אֵינּוּן מְרָאָה (ס"א מְרָאִין).

וְאֵית אַרְבַּע דְּמַתְּלִבְשִׁין בְּהוּן דְאֵינּוּן דְמִיּוּן וְאֵינּוּן אַדְנִי, וְעַלְיָהּ אֲתַמַּר (שם) וְשִׁמְתָ עֲלֵיהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים מִסְטָרָא דָא, שְׂרֵי מְאוֹת מִסְטָרָא דָאֵת ד', דְאֵיהּ אַרְבַּע מְאוֹת דְאֲשַׁתְעֲבִידוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּגִין דְבָהּ חָאבוּ, הָא דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (בראשית כג טו) אַרְבַּע מְאוֹת שְׁקָל כֶּסֶף, וְשְׂרֵי חֲמָשִׁים מִסְטָרָא דָאֵת נ', וְשְׂרֵי עֶשְׂרֹת מִסְטָרָא דָאֵת י'.

אֲשַׁתְּאָרוּ עֶשְׂרֵי תְקוּנֵין, עַלְיָהּ אֲתַמַּר וְאֵתָהּ תַחֲזֶה מִכָּל הָעַם, בְּשַׁעְרָא

בגוונין דיליה באריכו דיליה בקמיטו דיליה, במצחא בקמיטו דמצחא
באריכו דמצחא בפותיא דמצחא בשרטוטין דמצחא, באודנין (בס"א באודנין
שערא דנחית עליהו או תחומיהו), באלין אדרין דאודנין בשערא דתחות אודנין,
באנפין בדיוקנין דאנפין בפרצופא דאנפין, בעיינין בגוונין דעיינין
בקרציין דעל עיינין, בחוטמא באריכו דילה בפותיא דילה בקמיטו דילה,
בפומא בפתיחו דילה בזעירו דילה, בצואר באריכו דיליה (דף קכב
ו"א) בקמיטו דיליה, בידין בשרטוטין דידין בפתיחו דלהון בסתימו דלהון,
בגופא בקומה דיליה באריכו דיליה בקמיטו דיליה.

בשערא בגוונין דשערא, שערא חוורא איהו מאלין אנשי חיל, דאתמר
ביה (דניאל ט) ועתיק יומין יתיב לבושיה פתלג חוור ושער ראשה
פעמר נקא, שערא סומקא מאלין דאתקריאו יראי אלהי"ם, שערא ירוקא
מאלין דאתקריאו אנשי אמת, ואינון מסטרא דיעקב דאתמר ביה (מלכה ז
ב) תתן אמת ליעקב, ותלת גוונין, עלייהו אתמר תתן אמת ליעקב חסד
לאברהם, תליתאה פחד יצחק, גוון אוכמא מסטרא דההוא דאתמר
בה (שיר א ה) שחורה אני ונאווה, מסטרא דאלין דאתקריאו שונאי בצע,
ואיהי שערא דילה אוכמא, ואיהי שעורא דאתוון דאורייתא, פל נימא
ונימא דיליה, דאתמר עלייהו (שם ה יא) קוצותיו תלתלים שחורות פעורב,
וכל נימא אית ליה מבושא דאיהי י', ונימא שעורא דאת ר'.

שערא קמיטא ברזא דה' זעירא דנטלת מאת י', שערא אריכא מסטרא
דה' עלאה דנטלא מאת ר', עשר תקונין אלין, פל תקוונא ותקוונא
אית ליה (ג"א ביה) ארבע שעורין דסלקין לעשר, בגוונא דרשות היחיד
דרחבו ארבעה וגבהו עשרה, ארבעה יהו"ה עשרה יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
לית נימא דשערא דלא אחזי עלמא עלאה סתימא, דעלייהו אתמר (שם
ו ח) ועלמות אין מספר, פל אלין עלמין תליין מפתרא דרישא, כגוונא
דאבנין ומרגלן דנהרין בכתרא דספר תורה או בעטרה דמלפא, והכי
אינון נהרין פככביא ברקיעא וביה קבועין.

והכי תליין צבא השמים מימינא ומשמאלא דקודשא בריך הוא, כגוונא
דשערא דתליין מעל אודנין מימינא ומשמאלא, הדא הוא דכתיב
(מלכים א כב יט) וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו, ובגין דא
צריך לבערא שערא מעל (ס"א מגו) אודנין, דלא יהון סתימין תרעין
דשמיעה דצלותא, דבהון שמע צלותין ההוא דאתמר ביה (תהלים סה ג) שומע
תפלה עדיף פל בשר נבאו.

דארבע תקונין אינון, ראיה שמיעה ריחא דבור, ראיה איהי למזרח (ג"א

לְדָרוּם), וְעַלִּיָּה אֶתְמַר (שמות יח כא) וְאַתָּה תַחֲזֶה מִכָּל הָעַם אֲנָשֵׁי חֵיל, וְכַמָּה נְטוּרֵי תִרְעִין תִּפְּזֵן דְּאַתְקָרִיאוּ עֵינַי יְהוֹ"ה, וְעַלִּיָּהּ אֶתְמַר (דניאל ט יח) פִּקְחַ עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמֵתֵינוּ, שְׂמִיעָה יִרְאֵי אֱלֹהִים, וְעַלִּיָּה אֶתְמַר (שם) הִטָּה יְהוֹ"ה אֲזַנְּךָ וּשְׁמָע, וְתִפְּזֵן דְּחִילוֹ וּפְחַד יִצְחָק, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (חבקוק ג ב) יְהוֹ"ה שְׂמַעְתִּי שְׂמַעְךָ יִרְאַתִּי, וּמֵאֵן דִּי מְשַׁתְּמַע תִּפְּזֵן קְלִיָּה בֵּין בְּאוּרִיָּתָא בֵּין בְּצִלוֹתָא בֵּין בְּצַעְקָה בְּלֹא דְחִילוֹ, מִיָּד (במדבר יא א) וַיִּשְׁמַע יְהוֹ"ה וַיַּחֲרֹ אַפּוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוֹ"ה, וְכַמָּה נְטוּרֵי תִרְעִין תִּפְּזֵן דְּאַתְקָרִיאוּ אֲזַנֵּי יְהוֹ"ה.

רִיחָא תִפְּזֵן אֲנָשֵׁי אֲמַת, וְתִפְּזֵן סְלִקִּין כָּל רִיחִין וּקְטוּרִין וְעֲשֵׁנִין דְּקָרְבָּנִין, וְצִלוֹתֵין דְּאַתְחַשְׁבּוּ כְּקָרְבָּנִין, וְאִם לֹא סְלִיק לֹזֵן בַּר נֶשׁ בְּדְחִילוֹ וּרְחִימוּ, מַה כְּתִיב בֵּיה (דברים כט יט) כִּי אֲזַ יַעֲשֶׂן אִף יְהוֹ"ה וְקִנְאַתּוֹ בְּאִישׁ הַהוּא, דְּבוּר לְקַבֵּל שׁוֹנְאֵי בְּצַע, תִּפְּזֵן סְלִקִּין קְלִין וְדְבוּרִין דְּאוּרִיָּתָא וְצִלוֹתָא, אֲלִין דְּאַתְמַר עַלִּיָּהּ (קהלת י כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבַר, לֹא אֵית תְּקוּנָא מְאֲלִין, אַרְבַּע דְּלִית תִּפְּזֵן יְהוֹ"ה, וְאִיהוּ י אֶסְתַּכַּל, ה וּשְׁמָע, ו וּמְרִיחַ, ה וּמְמַלְל, בְּאֲלִין אַרְבַּע תְּקוּנִין. אַרְיָה דָּא רְאִיָּה, וְאַתְמַר בֵּיה (יחזקאל א י) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, בְּכָל אֶתֶר אַרְבַּעַתָּם דָּא יְהוֹ"ה, אַרְבַּע אַתְּוּן דִּילִיָּה דְּשִׁלְטִין עַל כָּלָא, וְהַפּוּךְ אַרְיָה וְתִשְׁכַּח לִיָּה רְאִיָּה, וְאִיהוּ לִימִנָא דְּחֶסֶד, דְּאִיהוּ יוֹמָא קְדָמָא, דְּתִפְּזֵן א' (נ"א י) אור, וְאוּבָן דְּאִיהוּ לִימִנָא עַל שְׁמִיָּה אֶתְקָרִי אור בּוֹן, שְׂמִיעָה לְשִׁמְאָלָא, וְעַלִּיָּה אֶתְמַר (שם) וּפְנֵי שׁוּר מַהֲשִׁמְאָל, נֶשֶׁר רִיחָא בְּאֶמְצַעִיתָא, עַלִּיָּה אֶתְמַר (משלי ל ד) מִי אֶסֶף רוּחַ בְּחַפְּזֵינוּ, דְּאִינוּן תִּרְיִין נוֹקְבִין דְּחוּטָמָא, פּוּמָא דְּבוּרָא, דָּא אָדָם כָּלִיל אַרְבַּע אַתְּוּן וְכָלִיל עֶשֶׂר אַתְּוּן, וְדָא שְׂכִינְתָא, בְּאֲלִין (דף קכב ע"ב) אַרְבַּע תְּקוּנִין אָמַר לְמֹשֶׁה וְאַתָּה תַחֲזֶה מִכָּל הָעַם וּגּוֹמֵר וְצָרִיךְ לְאַחֲזָרָא עַלִּיָּהּ.

וְאַתָּה תַחֲזֶה בְּשַׁעְרָא, עַלִּיָּה אֶתְמַר (שיר ה יא) רֵאשׁוּ כְּתָם פּוֹ דָּא כְּתַר עֲלָאָה, וּמְלָגָאוּ מוּחָא, דְּמִנְיָה נְפִקִּין מְבוּעִין לְכָל סְטָרָא, לְאַשְׁקָאָה לְכָל נִימָא וְנִימָא דְּאִיָּה עֲלָמָא סְתִימָאָה, וְכָל מְבוּעָא אֶתְעֵבִיד נִיצוּץ, וְכָל נִימָא אֶתְעֵבִיד שְׂרָבִיט, מוּחָא סְתִימָא אֶתְקָרִי אִין סוּף, דְּאַתְפַּלֵּג לְתַלַּת מוּחִין דְּאִינוּן י' י' י', דְּאַתְרַמִּיזוּ בְּהַאי שְׁמָא (י"ד ה"א ו"ו ה"א נ"א י"ד ה"י ו"ו ה"י).

(קם) סְכָא דְּסָבִין עֲתִיקָא דְּעֲתִיקוֹן, וְאָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְדָא שְׁמָא דְּאַתְרַמִּיזוּ תַלַּת יוּדִי"ן (דא) יו"ד ה"י ו"ו ה"י וְדָא אִיהוּ מְלָגָאוּ, אָבַל שְׁמָא דְּאִיהוּ יו"ד ה"א ו"ו ה"א, אִיהוּ כָּלִיל תַלַּת אֲלָפִין א' א' א', אִינוּן תַלַּת אוּרִין.

דמתלבשין בהון תלת מוחין י' י' י', שְׁמָא חד איהו גופא, ושְׁמָא תנינא מוחא, דא מלגא, ודא מלבר.

תלת ווי"ן אית בהאי שְׁמָא, דאנון שרביטין, שְׁעַר אתקרי על שם שעור קומתיה דקודשא בריהּ הוא, וכל נימא ונימא אתקרי נשמתא, ואית נימין דאתקריאו מלאכין, וכל ניצוץ אתקרי אופן ואתקרי גלגל, ואית מנייהו דאינון נימין מאשא חוורא כלהו רחמי, ואית מנייהו דאינון נימין דאינון מאשא סומקא וכלהו דין, ואית נימין כלהו ירוקין מאשא ירוקא, ואית נימין כלהו מאשא אוכמא, אלין אתקריאו שְׁעַר דקודשא בריהּ הוא.

כר ניצוץ שעור מהלך דיליה עֶשֶׂר אלפין, וכל נימא איהי שעורא דאצבעא דקודשא בריהּ הוא, וכל אצבע איהו פרסה זעירא, וכל פרסה אית בה תלת מיל, לקבל תלת פרקין דאצבעא, וכל מיל איהו עשרת אלפים, אבל מיל דפרסה עלאה איהו עשרת אלפים רבוא, והכי דרועא תשפח בה תלת פרקין, וכל פרק איהו י', וכל אמה איהו ו', אבל אצבע ואמה דא שעוריה זעיר מסטרא דזעיר אנפין, ודא שעוריה רב מסטרא דאריה אנפין.

ובכר אבר ואבר איהו יהו"ה, ואיהו שעורא דכל אבר ואבר, בגבהא בארפא עילא ותתא, ולארבע סטרין, ואיהו בין כל אבר ואבר, לית אתר פנוי מניה, כנשמתא דאשתפחת בכל אבר ואבר דגופא, ואית אבר עלאה דאתקרי יהו"ה על שמייה, דשלטנותיה באתר ידיעא, הדא הוא דכתיב (זכריה יד ט) והיה יהו"ה למלך על כל הארץ.

ואית תרין אברין עלאין מניה, דאתקריאו יהו"ה אלהי"ם דשלטנותהון בשמיא ובארעא, הדא הוא דכתיב (דברים ד לה) פי יהו"ה הוא האלהי"ם בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, ואית אבר דאתקרי אלהי"ם, ושלטנותיה בכל ארעא, הדא הוא דכתיב (תהלים מ"ז) מלך כל הארץ אלהי"ם, ואית אחרא דשלטנותיה איהו בתרין אברין במוחא ובלבא, ועליה אתמר (דברים ד) פי יהו"ה הוא האלהי"ם אין עוד מלבדו, ואף על גב דהאי קרא על קודשא בריהּ הוא אתמר דאין עוד מלבדו, עם כל דא הקא רזא דדיוקנא עלאה דיליה, לאחזאה בכל אבר ואבר דגופיה שולטנותיה, לאשתמודעא לבר נש איך אתנהיג עלמא, וינדע למקרי ליה בכל אבר פדקא יאות ליה, ואיך אשתני שמייה לפום ההוא אבר.

ואית אבר דאתקרי ביה יהו"ה רחמי, ואית אבר דאתקרי ביה אלהי"ם, ואית אבר דאתקרי ביה אהי"ה, ואית אבר דאתקרי ביה צבאו"ת,

וְאִית אַבְר דְּאַתְקְרִי בֵּיה א"ל, וְאִית אַבְר דְּאַתְקְרִי בֵּיה שד"י, וְאִית אַבְר
 דְּאַתְקְרִי בֵּיה אַדנ"י, יְהו"ה מְמַנָּא עַל קְלָא, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (תהלים כט
 ה) קוֹל יְהו"ה בַּפֶּחַח, אַהֲי"ה עַל הַיּוֹהָה וְהַבֵּל דְּלִפְא, הַהוּא דְרָכִיב עַל קְלָא
 דִּיהו"ה אִיהוּ עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת, סְתִים וְטָמִיר וְלֹא אַתְגְּלִיא, וְאִיהוּ רָכִיב
 וְשִׁלִּיט עַל כָּלָא, אַהֲי"ה אַחְזִי עַל עֲלֵת הָעֲלוֹת דְּאִיהוּ הִזְה (דף קכג ע"א) הוֹה
 וְיִהִיה, וְאִיהוּ הַבֵּל דְּסִלִּיק עַד אֵין סוּף, וּבִיה רָכִיב עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת.
 א"ל אַחְזִי עַל אֱלֹהוֹת דְּעֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת, וְעֲלִיה אָמַר אִיּוֹב (איוב ה ח)
 אֲנִי אֲדַרְוֶשׁ אֶל א"ל, אֶל אֱלֹהֵי"י הָאֱלֹהִי"ם, וְכַד רָכִיב עַל א"ל אֲשַׁתְּמוּדְעִין
 לִיה כָּל אֱלֹהִי"ם, וּמְזַדְּעִין מְנִיה, וְכָל מְלֹאכְיָא דְאַתְקְרִיאוּ בְּהֵאֵי א"ל
 כְּגוֹן מִיכָאֵל גְּבַרִיא"ל, כְּלָהוּ מְזַדְּעִין מְהֵאֵי א"ל דְּאִיהוּ אֱלֹהֵי"י
 הָאֱלֹהִי"ם, וּמָאן דְּקָרָא לֹוֹן בֵּיה, מִיַּד עוֹנִין לִיה בְּכָל שְׁעָתָא, וְהָכִי כָּל
 מְלֹאכְיָא דְאַתְקְרִיאוּ קְלִין בְּשִׁמָּא דִּיהו"ה, כָּל מָאן דְּקָרָא לֹוֹן בִּיהו"ה
 בְּעֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת מִיַּד עוֹנִין לִיה בְּקִלְיָה, דְּעֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת אִיהוּ
 חַד בְּכָל שְׁמָהָן וְלֹא אֲשַׁתְּנִי בְּכָלְהוּ, דְּשְׁנוּיִין בְּשְׁמָהָן אֵינֹון וְלֹא בֵּיה,
 דְּאִיהוּ בְּכָלְהוּ כְּנִשְׁמָתָא בְּכָל אַבְר וְאַבְר, אִית אַבְר דְּשָׁמַע בֵּיה כְּגוֹן אוּדְנִין,
 וְאִית אַבְר דְּמִסְתַּפֵּל מְנִיה (נ"א ביה) עַל עֲלָמָא, וְאִית אַבְר דְּאַרְח בֵּיה כָּל
 רִיחִין וּבוֹסְמִין דְּצִלוֹתִין, וְרִיחִין טְבִין דְּהַבְּלִים דְּנִפְקִין מְאוּרִייתָא מְפוּמָּא
 דְּבְנֵי נֶשָׂא, וְדָא רִיחָא דְּחוּטְמָא, וְאִית אַבְר דְּמִלִּיל בֵּיה, וּבְאֵלִין אַבְרִין
 אִית שְׁנוּיָא, אָבַל בֵּיה לִית שְׁנוּיָא, וְאִית אַבְר דְּמְמַנָּא עַל דְּבוּרָא וְדָא
 אַדנ"י, וְאַבְר דְּמְמַנָּא עַל מַחְשְׁבָה, וְאַבְרִין אֵלִין כְּלָהוּ בְּסַפִּירָן.

רִישָׁא כְּתָר עֲלִיּוֹן, מוֹחָא חֲכָמָה, בִּינָה לְפָא וּבָה לֵב מְבִין, תְּרִין דְּרוּעִין
 חֲסֵד גְּבוּרָה, גּוּפָא עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, תְּרִין שׁוֹקִין נֶצַח וְהוֹד,
 יְסוּד אָמָה, שְׁכִינְתָּא אוֹת דִּילִיה. כְּתָר אַתְקְרִי א"ל עֲלִיּוֹן, קוֹנֵה הַכֹּל,
 (חֲכָמָה וּבִינָה) אֱלֹהֵינָו בִּינָה, וְאַלְהֵי"י אַבוֹתֵינוּ חֲכָמָה, וְאִיהוּ אֱלֹהֵי"י אַבְרָהָם
 אֱלֹהֵי"י יִצְחָק וְאַלְהֵי"י יַעֲקֹב, הָא"ל הַגְּדוֹל מְסֻטְרָא דְּגְדוּלָה, וְהַגְּבוּר
 מְסֻטְרָא דְּגְבוּרָה, וְהַנּוֹרָא מְסֻטְרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא.

אַדְרָכִי הָא אֵלִיהוּ קָא נְחִית, וְאַמַּר רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, שְׁמַעְנָא לְעִילָא
 תְּקוּנָא דִּילָךְ בְּשְׁמָהָן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְצִלוֹתָא דִּילִיה, חֲזוֹר
 בְּךָ, דְּאַתְּ צְרִיךְ לְתַקְנָא שְׁמָהָן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָא יָאוּת, דְּהָא כְּלָהוּ
 אֲזִלִּין בְּתַלְתַּת תַּלְת, מְסֻטְרָא דְּרַחֲמֵי אַתְקְרִיאוּ יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה תַּלְת
 אַבְהָן, וְאֵינֹון אֲשֵׁ דְּלֹא אִיהוּ שׁוּרָף, וְאַתְקְרִיאוּ בְּתַלְתַּת שְׁמָהָן אַהֲי"ה אַהֲי"ה
 אַהֲי"ה, וְהֵאֵי אִיהוּ אֲשֵׁ דְּלֹא אִיהוּ שׁוּרָף וְלֹא אָכִיל, וְאִית שְׁמָהָן דְּאַתְקְרִיאוּ
 אַדנ"י אַדנ"י אַדנ"י, וְדָא אֲשֵׁ דְּאִיהוּ שׁוּרָף וְאָכִיל וְשִׁצִי כְּלָא, הִדָּא הוּא

דְּכַתִּיב (ויקרא ט כד) וַתֹּאכַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת הָעוֹלָה וְאֶת הַחֲלָבִים.
 א' אִיהוּ פֶּתֶר עַל פְּלֵהוּ שְׁמָהָן, וְאִיהוּ אֶתְקָרִי א"ל, אֵהִי"ה, אֵדְנִי"י,
 אֵלֵהִי"ם, אֵלֵה"י, אָלוֹ"ה, אֵלֵהִינֵנו אִי"ה, אֵו"ה, (וְרוּא דְמִלָּה א"ל אֵלֵהִי"ם
 יְהו"ה דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרְץ) (תהלים נ א). י' בֵּיהּ אֶתְקָרִי י"ה, יְהו"ו, יְהו"ה, יְהו"י, יְהִי"ה,
 פְּלֵהוּ שְׁמָהָן דְּפִתְחִין בְּהוֹי"וֹת בֵּי', עֶקְרָא דְלֵהוֹן בְּחֻכְמָה, וְכִלְהוּ שְׁמָהָן
 דְּפִתְחִין בְּא', עֶקְרָא דְלֵהוֹן אֵימָא עֲלָאָה, וְכֻמָּה דְעֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אִיהוּ
 פְּלִיל מִימִינָא וּמְשֻמְאֵלָא, הֵכִי פֶּתֶר עֲלָאָה פְּלִיל תְּרִין שְׁמָהָן אֲלִין דְּאִבָּא
 וְאֵימָא, וְאִיהוּ פֶּתֶר עַל רִישֵׁיהוּ, וְאִשְׁפַּחְתָּא תְּקוּנָא פְּגוּוּנָא דָא, אֵהִי"ה
 פֶּתֶר עֲלָאָה, יְהו"ה עֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, אֵדְנִי"י שְׁכִינְתָּא תְּתָאָה.
 וּמִסְטָרָא דְכֶתֶר אֶתְקָרִיאוּ תְּלַת סְפִירָן אֵהִי"ה אֲשֶׁר אֵהִי"ה, חֶסֶד א"ל,
 גְּבוּרָה אֵלֵהִי"ם, עֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא יְהו"ה, וְרוּא דְמִלָּה א"ל
 אֵלֵהִי"ם יְהו"ה דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרְץ, נֶצַח וְהוּד צְבָאוֹת, צְדִיק שֵׁד"י, מְלָכוֹת
 אֵדְנִי"י.

וּבְצִלוֹתָא בְּרוּךְ אַתָּה יְהו"ה, כָּל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּבְרוּךְ, וְדָא צְדִיק חַי
 עֲלָמִין, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (מכילים א ב מה) וְהַמְּלֹךְ שְׁלֹמֹה בְּרוּךְ, אַתָּה
 אַתְּ ה' זְעִירָא, בְּהַ צְרִיף לְנַחְתָּא בְּרַכָּאן, וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם דָּא יְהו"ה
 עֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, אֵלֵהִינֵנו אֵימָא עֲלָאָה, וְאֵלֵה"י אֲבוֹתֵינוּ אִבָּא, הָא"ל
 הַגְּדוֹל חֶסֶד, הַגְּבוּר גְּבוּרָה, וְהַנּוֹרָא עֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דְּבֵיהּ אֶתְפְּלִילָן
 מִתְּתָא לְעִילָא וּמְעִילָא לְתַתָּא, כָּל סְפִירָאן בְּעֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, וּבְגִין (דף
 קכג ע"ב) דָּא צְרִיף לְאֶכְלָלָא בֵּיהּ תְּתָאִין בְּהַכְרַעָה, וְלִבְתַּר עֲלָאִין בְּזַקִּיפָה.
 א"ל עֲלִיוֹן, גּוּמַל חֶסְדִים טוֹבִים קוּנָה הַפֵּל, וְזוֹכֵר חֶסְדֵי אֲבוֹת, דָּא פֶּתֶר
 עֲלִיוֹן עַל פְּלֵהוּ, וּמְבִיא גּוּאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם דְּאִבְהֵן, אֲלִין נֶצַח וְהוּד, לְמַעַן
 שְׂמוּ בְּאַהֲבָה דָּא שְׁכִינְתָּא תְּתָאָה, וְעֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אִיהוּ פְּלִיל תְּלַת
 בְּרַכָּאן קְדָמָאִין, דְּאֵינּוּן אֲבָהֵן וּגְבוּרוֹת וּקְדוּשַׁת הַשֵּׁם, וְאִיהוּ פְּלִיל תְּלַת
 בְּתָרָאִין בְּעֻבּוּדָה, וְאִיהוּ פְּלִיל אִמְצָעִיּוֹת, לְקִיּוּמָא בֵּיהּ אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי
 אַחֲרוֹן וּמְבַלְעֵדִי אֵין אֵלֵהִי"ם (ישעיה מד ו), זְפָאָה אִיהוּ מָאן דִּידַע לְצִלָּאָה
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּכָל תְּקוּנָא דִּילִיָּה פְּדָקָא יָאוּת, וְלִמְשָׁאֵל מְגִיָּה בְּכָל
 דְּרָגָא וְדְרָגָא פְּדָקָא יָאוּת.

חַבִּימוּן פְּלֵהוּ אֵינּוּן רְשִׁימִין דִּיוֹקְנֵיהוֹן בְּחֻכְמָה, וּנְבוּנִין רְשִׁימִין דִּיוֹקְנֵיהוֹן
 בְּבִינָה, וּמְאָרִי גְּמִילוֹת חֶסְדִים דִּיוֹקְנֵיהוֹן רְשִׁימִין בְּחֶסֶד, וּגְבָרִין
 בְּיִצְרֵיהוֹן פְּלֵהוּ רְשִׁימִין בְּגְבוּרָה, וּמְאָרִי תוֹרָה פְּלֵהוּ רְשִׁימִין דִּיוֹקְנֵיהוֹן
 בְּעֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, וּנְבִיאִים פְּלֵהוּ רְשִׁימִין דִּיוֹקְנֵיהוֹן בְּנֶצַח וְהוּד דְּאֵינּוּן
 תְּרִי סְמִכֵי קְשׁוּט, וְצְדִיקִים נְטָרִי בְּרִית פְּלֵהוּ רְשִׁימִין דִּיוֹקְנֵיהוֹן בְּצְדִיק,

ומארי מלכותא פלהו רשימין במלכות, ומארי יחודא פלהו רשימין בכתר
עלאה דאיהו מחשבה, דתמן צריך לסלקא יחודא במחשבה סתימא,
ובכלהו תקונין אלין צריך לשבחה לעלת על כל העלות, דאיהו מלגאו
פנשמתא בגופא, ובגין דבני נשא רשימין באלין דיוקנין, אמר למשה
ואתה תחזה וגומר.

ואתה תחזה בשערא, אי אריך, או קמוט, או עגול, שערא שעיע אריך,
ארחא מתפלג ביה לכמה אורחין, עלה אתמר (ישעיה מג טו) הנותן
ביום דרף, וארחין אחרנין דמתפרשין מינה, אינון נתיבין, הדא הוא
דכתיב (שם) ובמים עזים נתיבה, תלתין ותרין שבילין מתפרשין מהאי
ארחא.

אדחבי הא אליהו אתי לגביה, ואמר ליה, והא דיוקנין אלין צריך לתקנא
לון באתר דלהון, אמר רבי שמעון בודאי, אף על גב דבעלמא
דפירוודא, דיוקנין אית סגיאין דאכחשין עובדא דבראשית, דלאו אינון
אורח מישור, ואינון חשוכין, מגו חשוכא אשתמודע נהורא, דיוקנין
דגנתא דאנהרן בציורא דעובדא דבראשית, מרקמי בכמה גוונין נהירין,
ואינון פלהו בקו ובמדה, ואלין דעלמא דפירוודא אינון פקליפין דאגוזא
לגבייהו, דאינון מוחא מלגאו, ועם פל דא מגו חשוכא אשתמודע נהורא,
ומגו אלין קליפין דאינון דיוקנין חשוכין, אשתמודען ציורין דגנתא
דעדן דלתתא, דאינון דיוקנא דמאני משפנא, אמר ודאי הכי הוא.

פתח ואמר, שערא שעיע אריך איהו רחמי מסטרא דאריך אנפין, דאיהו
א, תרין אנפין דיליה ו' ו', פגוונא דא ואו א בינייהו, ואיהו סבא
דסבין עתיק דעתיקין, ואיהו (ס"א ואתקרי) ארך אפים. שערא קמיטא ולא
שעיע אלא קמיט וחריש (נ"א וחריש) איהו דינא, דא רחמי ודא דינא, דא
אריך אנפין מסטרא דו', ודא זעיר אנפין מסטרא דו', שערא לא קמיט
ולא אריך איהו בינוני.

ואיהו שערא דאריך אנפין פגוונא דתקיעה, וקמיט וחריש (נ"א
ואריך) פגוונא דשברים ו' ו' ו', לא אריך ולא קמיט איהו פגוונא
דתרועה, שלשל"ת דתרווייהו, שערא בעגולא פליל פלא, ואיהו כמין
פיפה דרקיעא דאסחר פלא.

בגוונא דא יהו"ה דא מלכותא קדישא, אנשי חיל שערא שעיע אריך,
יראי אלהי"ם שערא חריש (נ"א אריך) וקמיט, אנשי אמת שערא
לא אריך ולא קמיט, שלשלת דכלהו, שונאי בצע שערא בעגולא.
דוד שבעה מיני דהבא הוה בשערוי, זהב ירקרק, זהב אופז, זהב אופיר,

זָהָב פְּרוּיִם, זָהָב סָגוּר, זָהָב תְּרָשִׁישׁ, זָהָב כְּלִיל כָּל גְּוֹנוֹנִים, וְאִיהוּ (ד) קכד
 זָהָב שְׂבָא, וְהֵאֵי אִיהוּ זָהָב מְזוּקָק שְׂבַעְתִּים, וְהֵכִי אֵינוֹן שְׂבַעָה מִינֵי
 חוּרוֹ, וְשְׂבַע מִינֵי סוּמָקוֹ, כָּל סְפִירָן אֲתַקְרִיאָו שְׂבִיעִיּוֹת מְסֻטָּרָא דְצַדִּיק,
 עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אִיהוּ כְּלִיל כָּל גְּוֹנוֹנִין, שְׁעָרָא חוּרָא אִיהוּ מְסֻטָּרָא
 דִּימִינָא, סוּמָקָא מְסֻטָּרָא דְשְׂמָאֲלָא, יְרוּקָא מְסֻטָּרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא,
 וְכֻלְהוּ שְׂבַעָה שְׂבַעָה, שְׁעָרָא אוּכְמָא מְסֻטָּרָא דְשְׂכִינְתָא, דְאֲתַמַּר בָּהּ (שיר
 א ה) שְׁחוּרָה אָנִי וְנָאוּה, גְּוֹן יְחִידָה (ג"א יְחִידָאִית) דְּלָא תְּפִיס בָּהּ גְּוֹן כְּלָל,
 מְלַגְּאוּ דִּילָהּ גְּוֹן חוּרוֹ, וְרִזָּא דְמַלְּהָ יִשֶׁת חֻשְׁףָּ סִתְרוֹ (תהלים יח יב).

שְׁעָרָא סוּמָקָא צְרִיף לְבַעָרָא לִיהּ מְכַל וְכַל, בְּגִין דְאִיהוּ בִי דִינָא, וְלוֹוִיִּם
 בְּגִין דִּהוּוּ מְסֻטָּרָא דְדִינָא, אֲתַמַּר בְּהוֹן (במדבר ח ז) וְהֵעֲבִירוּ תַעֲרַר עַל
 כָּל בְּשָׂרָם, וְאֲתַתָּא בְּגִין דְאִיהֵי מְסֻטָּרָא דְשְׂמָאֲלָא, לֹא צְרִיף לְאֲתַגְלִיאָ בָּהּ
 שְׁעָרָא, דְּלֹא יִשְׁתַּמּוּדְעִין בָּהּ מְאָרִי דְדִינָא, וְשְׁעָרִין אֲחֻרְנִין דְּכַר נֶשׁ צְרִיף
 לְבַעָרָא לִיהּ תַּחוּת אוּדְנִין, בְּגִין דְּלֹא יִתְקַרִיבוּ בֵּיהּ מְאָרִי דְדִינִין לְגַבֵּי
 תַרְעִין דְשְׂמַעִין בְּהוֹן צְלוֹתִין, (ס"א וְשְׁעָרָא דְאִיהוּ תַּחוּת אוּדְנִין צְרִיף לְבַעָרָא, דְאֲתַקְרִי
 מְאָרִי דְדִינָא לְגַבֵּיכוֹ) שְׁעָרָא שְׁעִיעַ עָלֶיהָ אֲתַמַּר (במדבר ו ה) גִּדְל פָּרַע שְׁעַר רֵאשׁוֹ,
 וְצְרִיף לְגִדְלָא לִיהּ, דְּלֹא צְרִיף לְאֲכַחְשָׂא סְדוּרָא דְעוּבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, אֲבַל
 שְׁעָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא צְרִיף דְּלֹא יִהְיֵא לָא אַרְיָה וְלֹא קָצַר, וְוִי לִיהּ
 לְמָאן דְשַׁנֵּי בֵּיהּ סְדָרֵי בְּרֵאשִׁית.

שְׁעָרָא אוּכְמָא, וְעֵינִין אוּכְמִין, וְאַנְפוּי אוּכְמִין, וְגוֹפִיָּה אוּכְמָא, אִם הוּא
 זַכָּאָה אִיהוּ מְסֻטָּרָא דְשְׂכִינְתָא, דְאֲתַמַּר בָּהּ שְׁחוּרָה אָנִי וְנָאוּה,
 דְּכָל גְּוֹנוֹנִין דְּסֻטָּרָא דִדְכִּיּוּ הֵכִי אֵינוֹן פְּגוּוֹנָא דָּא, וְאִם הוּא חֲזִיבָא הוּא
 מְסֻטָּרָא דְשְׂבַתָּא"י, פְּתִיָּא אוּכְמָא, מְצַד נוּקְבָא דְקְלִיפָּה, דְתַמֵּן כָּל קְסָמִין
 דְעוּרְבִין אוּכְמִין וְעוֹפִין אוּכְמִין מְסֻטָּרָא דְמְסַאָבוּ, דְאִית עָלֶיהָ פְּמָה
 מְמַנָּן דְאֲתַקְרִיאָו לִילוֹת, דְעָלֶיהָ אָמַר דָּוִד (תהלים טו ו) אֵף לִילוֹת יִסְרוּנִי
 כְּלִיּוֹתֵי, מִפְּחַד בְּלִילוֹת (שיר ג ח).

וְכֻלְהוּ נְחַתִּין תַּחוּת גְּדַפּוּי דְעוּרְבִין, וְאַחֲזִי לֹון בְּתַנּוּעָה דְלֵהוֹן פְּמָה דִינִין
 דְנְחַתִּין עַל עֲלָמָא, וְאִית אֲחֻרְנִין דְמְמַנָּן עַל קְלִין דְלֵהוֹן, וְצְוּוּחִין
 קָלָא בְּתַר קָלָא פְּלֵהוּ בְּשַׁבְּרִים, לְאֲחַזְזָאָה תְּבִירוֹ עַל בְּנֵי נֶשׂא, וְלוֹזְמָנִין
 צְוּוּחִין בְּתַלַּת סִימָנִין דְאֵינוֹן קר"ק, דְאִיהוּ תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה, לְאֲחַזְזָאָה
 דִינָא רְפִיָּא בְּרִישָׂא וּבְסִיפָּא, וּבְאֲמַצְעִיתָא תְּבִירָא סְגִי, בְּתַרוּעָה דְחַקָּא בְּתַר
 דְחַקָּא בְּמַהִירוֹ, וְרִזָּא דְמַלְּהָ וּבְחַדְרֵי מְשַׁכְּבָּד אֵל תְּקַלְל עֲשִׂיר, פִּי עוֹף
 הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל (קהלת י ט), נַחֲשׁ רָכִיב עַל קָלָא דְעוּרְבָא אֵל אַחַר,
 בַּת זוגִיָּה קָסָם סָם הַמּוֹת, דְּבָהּ אֲשַׁתְּלִים סַמָּא"ל אֵל אַחַר.

רְבוּבַת אִיהִי עַל תְּנוּעֵינָ דְגּוּפָא דְעוֹרְב, וְאִיהִי תְנוּעָה דְכֻלְהוּ, דְנִפְקַת
לְאַסְטָאָה לְבְנֵי נָשָׂא בְּפָרְשַׁת אֹרְחִין, תְּנוּעָה דִילָהּ בְּרִישָׁא
דְעוֹרְבָא, וּבְזַנְבָא וּבְגוּפָא וּבְגַדְפִין דְעוֹרְבָא, נָחַשׁ שְׂרִיָא בְקַרְיָאָה וְאַמִּירָה
וְקָלָא וְדַבּוּר דְעוֹרְבָא, וּבְאֵלִין תְּנוּעֵינָ שְׂרִיָין כָּל הוּלְךְ עַל גַּחוּן וְכָל הוּלְךְ
עַל אַרְבַּע מַסְטָרָא דְמַסְאָבוּ.

וּמָנָא יִדְעִין פּוּלֵי הָאֵי, בְּגִין דְסַמָּא"ל וְנָחַשׁ מְמַנָּן עַל חוּבִין דְבְנֵי נָשָׂא,
דְאַתְדַּנּוּ מַסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא דְאִיהוּ גְבוּרָה, וְכַד בַּר נֶשׁ עֶבֶיד חוּבִין,
כְּפוּם הֵהוּא בַר נֶשׁ הָכִי סְלִיק חוּבִיָּה לְאַתֵּר דְאַתְגְּזֵר נְשֻׁמְתִיָּה, וְלֹא זִז
מִתְמָן הֵהוּא חוּבָא עַד דְאַתְפָּרַע מֵהֵהוּא בַר נֶשׁ, וְאִם בַּר נֶשׁ אִיהוּ נְשֻׁמְתִיָּה
בְּאַרְחָ אַצִּילוֹת, אִם חָאב, חוּבִיָּה מְטִי עַד סְפִירָן, וְעוֹנֵשָׂא אִיהוּ סְגִי כְּפוּם
דְרַגְיָה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא וְכִי חוּבָא אִיהוּ בְּבַר נֶשׁ דְתִלְיָא נְשֻׁמְתִיָּה מֵהֵהוּא
אֵתֵר, וְכִי אֵית לִיה חוּבִין, וְהָא כְּתִיב (משלי יב כא) לֹא יֵאָנֶה לְצַדִּיק כָּל
אֹן, אָמַר לִיה אֵין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נט ב) כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִיוּ
מִבְּדִילִים בִּינֵיכֶם לְבִין אֱלֹהֵיכֶם, מֵאִי מִבְּדִילִים, אֶלָּא דְסְלִיק הֵהוּא
נְשֻׁמְתָא דְאַצִּילוֹתָא מְנִיָּה וְאַתְפָּרַשׁ מְנִיָּה. (דף קכד ע"ב) וְרָזָא דְמִלָּה, וְיֵאמַר
אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוּם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה
וְגוּמַר (בראשית א ו) אֶסְתַּלַּק נְשֻׁמְתִיָּה מְנִיָּה וְאַשְׁתָּאֵר גּוּפָא יְבִשָׁא, מָאן גּוּפָא
הָכָא, דָּא נְשֻׁמְתָא דְכָרְסִיָּא יִקְרָא (ג"א דקב"ה יהו"ה) דְאַשְׁתָּאֵרַת יְבִשָׁה, בְּגִין
דְאַסְתַּלַּקַת מְנִיָּה נְשֻׁמְתָא בְּאַרְחָ אַצִּילוֹת, דְהָאֵי נְשֻׁמְתָא אִיהִי גּוּפָא
לְנְשֻׁמְתָא עֲלָאָה, וְאִי בְעֵי דְתַחְזוֹר לְגַבִּי הֵהוּא נְשֻׁמְתָא, לִית לָהּ רִשׁוּ
לְאַחְזָרָא לְגַבִּיָּה, עַד דְהֵהוּא חוּבָא אֶתְעַבְרַת מְנִיָּה, וְרָזָא דְמִלָּה שׁוּבוּ אֵלַי
וְאַשׁוּבָה אֵלֵיכֶם (מלאכי ג ז).

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי, אָבָא אֵלִין תְּנוּעֵינָ דְעוֹרְבָא מֵאִי
לְאַשְׁתַּמוּדַע בְּהוּ בַר נֶשׁ בְּגִין דִּיחְזוֹר בְּתִיּוּבְתָא, אָמַר לִיה בְּרִי וְדָאֵי
אָסִיר לְאַסְתַּפְּלָא בְּהוּן לְעַמָּא קְדִישָׁא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (במדבר כג כג) כִּי לֹא
נָחַשׁ בַּיַּעֲקֹב וְלֹא קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל, אָבָל אִם יִזְדַּמֵּן לְבַר נֶשׁ לְפוּם שְׁעָתָא
וְיַדַע בְּהוּן, יִסְתַּפַּל בְּהוּן בְּגִין דִּיחְזוֹר מֵחוּבוּי בְּתִיּוּבְתָא, וְהָאֵי לְבַר נֶשׁ
דְכָל (ג"א דלא) עוּבְדוּי פְּיַעֲקֹב וּכְיִשְׂרָאֵל, דְבַר נֶשׁ דִּיעֶבֶיד עֶבְדֵי דִיעֲקֹב
דְאַתְמַר בֵּיה (בראשית כה כג) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, מֵה כְּתִיב בֵּיה (ירמיה יטז) לֹא כָאֵלָהּ
חִלַּק יַעֲקֹב.

דְמַסְטָרָא דִיעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּעָא בְלַעַם חֲיִיבָא לְאַסְתַּפְּלָא בְּנַחְשׁוּי
וּבְקַסְמוּי, וְלֹא אֲשַׁפַּח אֵתֵר לְאַעְלָא לְגַבִּיָּה, וּבְגִין דָּא אָמַר כִּי

לא נחש ביַעקב ולא קסם בישראל. אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהָא בְּלָזָן פְּתִיב (בראשית ל כז) נחשתי ויברכני יהו"ה בגלגלה, אם פן אמאי אערב ביה, אָמַר בְּרִי הָכָא רָזָא עֲלָאָה, דְּלִזְמִינִין שׁוֹשְׁנָה אֲשַׁתְּפַחַת בֵּין קוֹצִים, וְהָכָא רָזָא דְגִלְגּוּלָא, אָמַר לִיה יַדְעָנָא, וְעַם כָּל דָּא בְּרִי, אָף עַל גַּב דְּאִתְמַר פִּי לֹא נחש ביַעקב ולא קסם בישראל, בַּר נֶשׁ צְרִיף לְמַנְדַּע כְּלָא וְאֶפִּילוּ חֲרָשִׁין, כְּמָה דְּאוּקְמוּוּהוּ מְאִרֵּי מִתְנִיתִין, לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת (דברים יח ט), אָבֵל אַתָּה לָמַד לְהַבִּין וּלְהוֹרֹת.

וּבְגִין דָּא תְּנוּעִין דְּעוֹרְבָא, אִית תְּנוּעָה דְּסָלִיק בְּרַבִּי"ע, וְאֲחִזִּי דְּחוּבָא דִּילִיה תְּלִיא לְעִילָא בְּעֲלָמָא דְאַתִּי, וְאִית תְּנוּעָה דְנַחֲתִית לָהּ בְּתַבִּי"ר בְּשַׁבְּרִים, וְאֲחִזִּי דְּחוּבָא דִּילִיה נַחֲתִית לְתַתָּא בְּעֲלָמָא דִּין, לְמַהוּי לִיה תְּבִירוּ בְּגִינִיה, וְכָל אֲלִין סִימָנִין אִיהִי אֲחִזִּי בְּאַרְחָא, כְּגוּוֹנָא דְעַמְלָק דְּאָמַר בְּגִינִיה (שם כה יח) אֲשֶׁר קָרָה בְּדֶרֶךְ, דְּסֻטְרִין אֲחֲרָנִין אֵינוֹן כְּלַסְטִים דְּנַפְקִין בְּאַרְחִין, וּבְגִין דָּא עוֹרְבִין חִילָא דְּלַהוֹן בְּאוֹרְחִין.

וְאֵינוֹן דְּמִזְלָהוֹן תְּלִיא בְּשַׁבְּת"י, אֵינוֹן עֲצִיבִין, וְאֵינוֹן דְּיֻחְקִין רַגְלֵי שְׂכִינְתָא בְּגִלּוּתָא, דְּבִזְמָנָא דְּאֲלִין אֲתַפְּשֻׁטוּ בְּעֲלָמָא, אֲתַמַּר בְּרַגְלֵי שְׂכִינְתָא וַיֵּאסוּף רַגְלֵיו אֶל הַמָּטָה (בראשית מט לג), אֲתַכְנִישַׁת לְגַבֵּי זְרַעִיה דְּיַעֲקֹב מִטָּה שְׁלָמָה, וּבְגִין דָּא וַיִּשְׁפּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב (דברים לג כח), דְּלֹא זֹזַת שְׂכִינְתָא מִיִּנְיֵיהּ בְּגִלּוּתָא, בְּגִין דְּלִית בְּהוּ פְּסוּלָא, וְשַׁבְּתָא"י אִית לִיה תְּרִין בְּתִין, חַד שְׁפַל רֵאשׁ, וְתַנְיִנָא בֵּית הַסֵּהַר, דְּאִסִּירֵי מְלָכָא אֲסִירִין תַּמָּן בְּגִלּוּתָא, וְאֵינוֹן דְּחֻקִּין שְׂכִינְתָא וַיִּשְׂרָאֵל (ג"א שַׁתָּא לְיִשְׂרָאֵל) בְּגִלּוּתָא, וּבְשַׁפַּל רֵאשׁ יִשְׂרָאֵל אֵינוֹן שְׁפַלִּין לְתַתָּא, וּמַהֲאֵי כְּכָא יִיתִי כְּפִנָּא וְעַנְיוּתָא לְיִשְׂרָאֵל, וּמֵאֵן דְּבָעֵי לְאַסְתְּמָרָא מִנִּיהּ, צְרִיף לְשִׁנּוּיֵי שְׁמִיה וּלְשִׁנּוּיֵי אֲתַרִּיה וּלְשִׁנּוּיֵי עוּבְדוּי, וְדָא אִיהוּ שְׁנַיִ מְקוּם שְׁנַיִ הַשָּׁם וְשְׁנַיִ מַעֲשֵׂה, וְהָא אוּקְמוּוּהוּ הֵן כָּל אֵלָה יַפְעַל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עַם גָּבַר (איוב לג כט).

שַׁעְרָא חוּרָא וְעֵינוּי חוּרִין וְאַנְפוּי חוּרִין וְגוּפָא חוּרָא, אִי אִית בֵּיה עוּבְדִין טְבִין דָּא אִיהוּ מְסֻטְרָא דִּימִינָא, מְסֻטְרָא דְּרַחֲמֵי דְּאִיהוּ אֲהַבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיהָ עַל פְּן מְשַׁכְּתִיהָ חֲסֵד (ירמיה לא ב). שַׁעְרָא חוּרָא וְעֵינוּי חוּרִין וְאַנְפִּין חוּרִין וְגוּפָא חוּרָא, דְּלִית בֵּיה גְּמִילוּת חֲסָדִים בְּרַחֲמֵי דְּאֲהַבָּה, הָאֵי הוּא רַמְאֵי מְסֻטְרָא דְּלָבָן הָאַרְמֵי, אֲסַתְּמַר מִנִּיהּ, בְּהֶרַת לְבָנָה הִיא, וְלִילִי"ת הִיא בְּהֶרַת לְבָנָה אוּכְמָא סוּמְקָא יְרוּקָא, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב (ויקרא יג ד) וְאִם בְּהֶרַת לְבָנָה הִיא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעַמּוּק אֵין מְרַאֲהוּ מִן הָעוֹר, בְּהֶרַת שְׁחוּרָה וּשְׁפָלָה אֵינְנָה מִן הָעוֹר וְהִיא כְּהָהּ, תְּרִין (ד' קכח)

ע"א) גוונין תננינן אינון ירקרק או אדמדם, פלהו מתהפכין עינוי בכעסא לחוורו ואוכמו וסומקו וירוקא, וכל דא במאי אשתמודע, דלית בר נש דלא אתפלילין ביה אלין ארבע גוונין, אלא ההוא גוון דשליט על פלהו אחרנין, ביה אתקרי, וביה אשתמודע לאתקרי חוור או אוכם או סומק או ירוק, ואלין ארבע גוונין בישין אינון ארבע קליפין דאגוזא, תהו ובהו וחשף ותהום, ואלין אינון (דברים ח טו) נחש שרף ועקרב וצמאון, נחש גוון חוור בהרת לבנה, שרף ועקרב, אדמדם שרף, או ירקרק עקרב, וצמאון שחורה, אלין אינון ארבע גוונין דאשא דגיהנם.

ואתתא בישא מתמן קא אתיא, עלה אתמר (ויקרא יד מה) ונתן את הפית את אבניו ואת עציו בעניותא, דלא אשתאר בביתא, ובגין דא חכמות נשים פנתה ביתה, ואולת פידיה תהרסנו (משלי יד א), אלין אינון ארבע גוונין דאשא דגיהנם, דמסתלקי בעיינין באנפין בשערא, ומאן אתר מסתלקי, ממרה אוכמא דטחול, וממרה סומקא דכבד, וממרה ירוקא דמרה, וממרה חוורא דריאה, אלין אינון ארבע גוונין חשוכין דמלאכי חבלה, וכלהו פלילין בלילי"ת סם המות, מאדי"ם איהו במרה אדומה למשפף דמא, ואיהו מפת חרב והרג ואפדן.

והכי שכינתא אשתמודעת בארבע גוונין שפירין נהירין, גוון חוור מסטרא דחסד, סומק מסטרא דגבורה, ירוק מסטרא דעמודא דאמצעיתא, אוכם מסטרא דאימא עלאה, דאתמר בה (משלי א ח) שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אבך, ואתמר בה (שיר א ה) שחורה אני ונאווה, אימא תתאה נטילת גוון מאימא עלאה, שוקא ימינא נטיל גוון מדרועא ימינא, הדא הוא דכתיב (תהלים טז יא) נעימות בימינך נצח, שוקא שמאלא נטיל גוון מדרועא שמאלא, אות ברית נטיל גוון מגופא, עמודא דאמצעיתא נטיל חכמה, אדם דרכיב על פלא, עלה אתמר (קהלת ח א) חכמת אדם תאיר פניו, ועליה אתמר (תהלים קד כד) יהו"ה פלם בחכמה עשית, פתר עלאה איהו סתים לא אשתמודע ביה גוון פלל לעילא, ובעמודא דאמצעיתא אחזי כל גוונין.

הא הקא רזא דשערא, דביה אשתמודעאן אנשי חיל בגוון חוור, יראי אלהי"ם בגוון סומק, אנשי אמת בגוון ירוק, שונאי בצע בגוון אוכם, ארבע אתוון מתלבשין בארבע גוונין אלין, י בגוון חוור, ה' בגוון סומק, ו' בגוון ירוק, ה' בגוון אוכם, האי שמא איהו דרקים גוונין בכל אתר, ואיהו דצייר שרטוטין במצחא, פגוונא דא יהו"ה, ואינון ארבע רשימין דשרטוטין, דאינון עמק רום ועמק תחת ועמק מזרח ועמק

מְעָרַב, שְׁרֵטוּטִין זְעִירִין דְּקָרִיצִין דְּעִינָא מִסְטָרָא דָּאֵת י', שְׁרֵטוּטִין בְּאוּרְכָא
בְּפוּתִיא בְּגָבְהָא מִסְטָרָא דְתַלְתַּת אַתּוּון דְּאִינוּן הו"ה, כְּלֵהוּן אֲשַׁתְּמוּדְעִין
בְּשַׁעוּר קוּמָה דְּבַר נֶשׁ, בְּאוּרְכָא מִסְטָרָא דְאַרְיָה קוּמָה, דְּאִינוּן אַנְשֵׁי חֵיל,
בְּפוּתִיא קָצֵר קוּמָה וּרְחָבָא דְקוּמָה, וְאִינוּן יִרְאֵי אֱלֹהִים, בְּגָבְהָא גְבֵהָ
קוּמָה וְאִינוּן אַנְשֵׁי אָמֶת, זְעִירִין בְּעַגּוּלָא שׁוֹנְאֵי בְּצַע מִסְטָרָא דָּאֵת י',
וְדוּד מִסְטָרָא דָּאֵת י' אֲתַמַּר בֵּיהּ (שְׁמוּאֵל א יז יד) וְדוּד הוּא הַקָּטָן, וְאֵלִין אִינוּן
שׁוֹנְאֵי בְּצַע, שְׁרֵטוּטִין אֵלִין בְּאַרְחַ מִישַׁר, כְּשְׁרֵטוּטִין דְּגִט פְּטוּרִין דְּצָרִיף
שְׁרֵטוּטִי, אוּ אֵלִין דְּמַחֲיִבָא אוּרִייתָא, וְעַל אֵלִין שְׁרֵטוּטִין אֲתַמַּר (תְּהִלִּים כה
כ) כָּל אַרְחוֹת יְהו"ה חֶסֶד וְאֶמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעִדּוּתוֹ.

שְׁרֵטוּטִין בְּאַרְיִכוֹ מִסְטָרָא דְרַבִּי"ע כְּגוּוֹנָא דְתַקִּיעָה, וְאֵלִין אִינוּן אַרְיִכִין
דְּקוּמָה מִסְטָרָא דִימִינָא, אַרְיָ אַפִּים, אַרְיִכִין בְּקָלָא בְּצִלּוֹתִין
בְּאוּרִייתָא, אַרְיִכִין בְּרוּגְזָא, אַרְיִכִין בְּשַׁעְרָא בְּעֵינִין בְּאַנְפִּין בְּחוּטְמָא
בְּשַׁפוּן בְּדִיקְנָא בְּגוּפָא בְּדְרוּעִין בְּרַגְלִין בְּאַצְבָּעֵן (דף קכה ע"ב) רְשִׁימוֹ דְלֵהוּן
חַוּוּר, וְוִי לֹון לְאֵלִין דְּמַכְחִישִׁין דִּיּוֹקְנִיהוּן לְעֵילָא, כְּאֵלוֹ מַכְחִישִׁין סְדְרֵי
בְּרֵאשִׁית, וּכְאֵלוֹ מְמַעֲטִין אֶת הַדְּמוּת, דְּאִיהוּ שִׁיעוּר קוּמָה דְלְעֵילָא, דְּאֵלִין
דְּשְׁרֵטוּטִיהוּן אַרְיִכִין, וְקוּמָה דְלֵהוּן וְאַבְרִים דְלֵהוּן, צְרִיכִין לְמַהוּי מְאָרִי
דְּחֶסֶד, אַרְיִכִין דְּרוּגְזָא, מְאָרִי דְרַחֲמִינוּ, הֵהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (ישעיה מא ח) זֶרַע
אַבְרָהָם אוּהָבִי.

שְׁרֵטוּטִין בְּרַחְבָּא, כְּגוּוֹנָא דְשָׁבְרִים, תְּנוּעָה דְלֵהוּן תְּבִי"ר, וְאִינוּן רַחְבִּים
וְקָצְרִים דְּקוּמָה, וְאַנְפִּין רַחְבִּין וְקָצְרִין, וְעֵינֹוֹי רַחְבִּים, וְחוּטְמוֹי
רַחְבִּים, וְשַׁפוּן רַחְבִּים, אֵלִין אִינוּן יִרְאֵי אֱלֹהִים, מְאָרִי דִירְאָה מִסְטָרָא
דִּיצְחָק, וְוִי לְמָאן דְּאַכְחִישׁ קוּמְתִיהָ בְּעוֹבְדִין בִּישִׁין, דִּירִית נִשְׁמָתָא בִּישָׂא
דְרַכִּיב עַל דִּיּוֹקְנִיהָ, דְּאַכְחִישׁ פְּמִלְיָא לְעֵילָא. שְׁרֵטוּטִין גְּבוּהִין, וְאַנְפִּין
גְּבוּהִין, וְעֵינֹוֹי גְּבוּהִין, וְחוּטְמָא וְשַׁפוּן גְּבוּהִין, וְגוּפָא גְּבוּהָ, אֵלִין אִינוּן
מְאָרִי דְקָשׁוּט זֶרַע אָמֶת, מֵהֵהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (מִיכָה ז כ) תַּתְּן אָמֶת לִיעֶקֶב.
וְאֵלִין אִינוּן אַדְנִי, א' אַרְיָ אַנְפִּין וְעֵלִיהָ שְׁרִיא י', ד' רַחְבָּא דְאַנְפִּין
וְעֵלִיהָ שְׁרִיא ה', נ' גְּבוּהָ דְאַנְפִּין וְעֵלִיהָ שְׁרִיא ו', י' רַחְבָּא דְאַנְפִּין
וְעֵלִיהָ שְׁרִיא ה', שְׁרֵטוּטִין זְעִירִין מִסְטָרָא דְתְרוּעָה בְּעַגּוּלָא בְּדִיקְנָא דָּאֵת
י', שׁוֹנְאֵי בְּצַע, מִסְטָרָא דְדוּד דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (שְׁמוּאֵל א יז יד) וְדוּד הוּא הַקָּטָן,
וְאִינוּן עֵינִין זְעִירִין שְׁפִירִין בְּעַגּוּלָא, אַנְפִּין זְעִירִין בְּעַגּוּלָא שְׁפִירִין,
חוּטְמָא זְעִירָא פּוּמָא זְעִירָא גּוּפָא דִילִיהָ זְעִירָא, שְׁפִיר בְּכָלָא, וְעֵלִיהָ
שְׁרִיא ה'.

שְׁרֵטוּטִין גְּבוּהִין מִסְטָרָא דְתְרוּעָה, שְׁלִשְׁלָא"ה דְתַקִּיעָה וּשְׁבָרִים, דָּא

סליק קלא בתרועעה, ודא תבר לה בשברים, ודא בינוני בקליה, שלשלאה דתקיעה ושברים, לא אריף ולא קצר, מאן דאיהו בדיוקנא דאת יו"ד איהו קול דממה דקה, ודא מדה לכל אברין דאנפין לעילא, מתתא לעילא, איהי מדה לכל ספירה וספירה מעשר ספיראן, ובה סליקת כל ספירה לעשרת אלפים רבי רבבות, ו' שעוריה בכל ספירה וספירה ששת אלפים רבי רבבות, ה' ה' אינון מהלף בכל ספירה וספירה ה' אלפים רבי רבבות, מעילא לתתא, ומתתא לעילא.

שרטוטין עקימין דלאו אינון רשימין בארז מישר, אנון רשימין דנחש עקלתון, דשרטוטין פשלשלאה פגוונא דא $\text{W} \text{M}$ (אינון מהלף דנונין דימא), (נ"א מהלף דלחון פנונין בימא), דאינון פגוונא דתלמידי חכמים דמתרבין בימא, ואינון רזא דתרועעה, ξ ושלשלת והכי מהלף דנוניא פגוונא דתרועעה, ואינון דרג"א לתתא, שלשלת לעילא, פגוונא דקדושה הכי אינון רשימין מסטרא דמסאבו, דהכי אוקמוה מארי מתניתין (קהלת ד' ז) זה לעמת זה עשה האלהים.

שרטוטין אינון פגוונא דלולב, דאתמר ביה נפרצו עליו פסול, הכי שרטוטין דאית בהו פרידו ופריצו, דא אחזי בגלגולא דיליה קדם דאתיא לעלמא, דהוה מקצץ פנטיעות ועביד פרודא באילנא דחיי, באתר דאתגזרת נשמתיה, ובמאי אשתמודע, אלא שרטוטין דאינון אריכין פגוונא דא - (נ"א) לית בהו פסק שלמין אינון, האי בר נש לא אכחיש דיוקניה, ולא עבד פרודא באילנא דחיי.

ואם אית בהו פסק פגוונא דא - (נ"א) - האי בר נש אכחיש דיוקניה, ועבד פגם ומום, ובההוא פגם שריא מום, פפום מום דסיהרא, פריץ איהו, מצח אשה זונה (ירמיה ג א), שריא ביה פריצו במצחו, מההוא אתר איהו פגים, וצריף לכסאה מצחו דלא יתגלי עריתיה למארי דינא, ואם חזר בתשובתא, יהא פגימו דיליה נחית לתתא, לקבל בה ענשא, ואם לאו איהו חוזר בתשובתא, מסתלקת לעילא לתבעא ליה דינא בעלמא דאתי, בההוא אתר דפגים, עליה אתמר (שמות כא ט) מעם מזבחי תקחנו למוות, ולא למגנא אמרו קדמאין, במקום שאמרו להאריף אינו רשאי לקצר, לקצר אינו רשאי להאריף, דלא נכחיש דיוקניה ויעביד (ד' קכז ע"א) פריצו בדיוקנא דלעילא.

באורייתא דלעילא מאן דרשים וציר אלין שרטוטין, איהו אמון מופלא ומכוסה, מאן דאסתכל בשפולי משפנא, אשתמודע באלין רשימין וצירין, דאתמר בהון (תהלים קלט טו) רקמתי בתחתיות ארץ, ציורא

דארבע שרטוטין אלין, אינון אריה שור נשר אדם, בכלהו ארבע רשימין,
הדא הוא דכתיב (יחזקאל א') ופני אריה אל הימין לארבעתם, ודא מיכא"ל
שר החסד לימינא, ופני שור מהשמאל לארבעתן, דא גבריא"ל שר
הגבורה, ופני נשר לארבעתן דא נוריא"ל (ג"א אוריא"ל) שר שלום עמודא
דאמצעיתא, ודמות פניהם פני אדם, רפא"ל שר שכינתא, דתמן פאר,
דאתמר בה (יחזקאל כד יז) פארך חבוש עליך.

מאן דלא אתחזיין שרטוטין ביה, לית ליה דיוקנא כלל לעילא, זכותיה
נחית לתתא, עליה אתמר (תהלים סט כט) ימחו מספר חיים, אלא אם
תב בתיובתא, דדא אשתפח דלית ליה בפה דייתי בגלגולא, מאן
דשרטוטין דיליה רכיבין פגוונא דא // (ג"א 11) דא אחזי דקא אתיא
בגלגולא חדא, ואם תרין שרטוטין מורפכין פגוונא דא > (ג"א =), אחזי
תרין גלגולין, ואם תלת שרטוטין במצחיה מורפכין, הא אשלים (איוב לג
כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, ואם לית ליה שרטוטין
במצחיה, ואית שרטוטין על קריצין דעיינין, דא אחזי על ארבעה לא
אשיכנו (עמוס ב א).

שרטוטין אינון באתון דאינון יהו"ה, ציורין בנקודין דאינון יו"ד ה"י
וא"ו ה"י, וציורין אינון בעיינין באודנין באנפין בנוקבין
דחוטמא בפומא, קמ"ץ שרטוט וציור, שרטוט לעילא ונקודה לתתא,
דא אחזי על גלגולא קדמאה, דקא נחית לתתא.

ניצוץ איהו חיה תחות רקיע, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי
החיה רקיע, רקיע ודאי על רישא דחיה, איהו קמ"ץ, ניצוץ חיה,
רקיע לעילא מינה, ניצוץ איהו י' סליק באת ו' דאיהו רקיע, שית זמנין
עשר ואתעבדת ס, ובה (תהלים קמה יד) סומך יהו"ה לכל הנופלים, וחיה איהו
סמך (ג"א איהו י' סמוך) לרקיע.

רקיע עם ניצוץ איהו גלגול, רקיע בלא ניצוץ איהו גלגל, כמה דאוקמוהו
גלגל הוא שחוזר בעולם, דאחזיר לעלמא, ודא פתח, ולא אית
ליה הרפכה בגלגול, דלית ליה חיה דרכיב עליה, ודא שרביט הפכב,
דאתמר ביה (במדבר כד יז) דרך פכב מיעקב, דרך בין שתי חיות דאינון צר"י,
ואתעביד וייצר, ובהון קא אתיא בתרין גלגולין, ודא אדם דיצירה,
דקמ"ץ איהו אדם דבריאה, וכד אתא בתלת גלגולין דאינון סגו"ל,
אתעביד שלשל"ת משולש בהון, ודא אדם דעשיה.

והכי איהו שרביט דככב, כד איהו עובר בין שתי אופנים דאינון שב"א,
אתעביד שור"ק, דרג"א, ואינון שלשל"ת לעילא, בסגו"ל,

בְּסִגְלוּתָא, דְּרִגָּא לְתַתָּא בְּשׁוּרִיק, שְׁבָא צְרִי, חֲלִים פִּד אֶסְתְּלִיק
 בְּצָרִי אֶתְעֵבִיד סִגְלוּתָא, חֲרִיק דְּנַחְתָּא בְּצָרִי אֶתְעֵבִיד סִגְלוּל, וְכַד
 עָאֵל בְּשָׁבָא אֶתְעֵבִיד שׁוּרִיק, וְכֻלָּא נִקְדָּה חֲדָא, חֲלִים אִיהוּ לְעִילָא
 בְּסִגְלוּתָא, חֲרִיק אִיהוּ לְתַתָּא בְּסִגְלוּל, שׁוּרִיק אִיהוּ בְּאֶמְצָעִיתָא פְּגִוּנָא
 דָּא ו, הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל אִל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבֵר (אייוב לב כט).

אֲחִזִּי גִלְגּוּלָא קְדַמָּא יהו"ה, אֲחִזִּי גִלְגּוּלָא תַנִּינָא יהו"ה (נ"א וי"ה
 וי"ה), אֲחִזִּי גִלְגּוּלָא תְּלִיתָא יהו וו הו, (נ"א אֲתַנְגְּלִיא וְאֲחִזִּי גִלְגּוּלָא קְדַמָּא
 יהו"ה גִלְגּוּלָא תַנִּינָא תְּלִית י' י' י'), הֲרַפְּבָה דְכֻלְּהוּ תְּלִית אֲדַנִּי, וְרָזָא דָא י' י' י',
 חֲלִים חֲרִיק שׁוּרִיק, תְּלִית יוֹדִיין, אָמוֹן מוּפְלָא אָמוֹן נִסְתָּר אָמוֹן מְכוּסָה,
 דְּאֶתְרַמִּיזוּ בְּהַאי שְׁמָא יו"ד ה"י וּא"ו ה"י, אָמוֹן מוּפְלָא דְאֶשְׁתַּמוּדַע
 בְּכֻלְּהוּ, חֲדָ שְׁרִיא בְּנַפְשׁ הַזְּכָרוֹן, וְתַנִּינָא בְּנַפְשׁ הַמַּחְשָׁבָה, וְתְּלִיתָא בְּנַפְשׁ
 הַמַּצּוּיִיר, דְּאִינֻן תְּלִית מוֹחִין י' י' י', רִיחָטָא (דף קכו ע"ב) דְּסַחִיר לֹון פְּגִוּנָא
 דָּא ☉ אִיהִי קְרַקְפָּתָא דְתַפְלִין, שְׁרִטוּטִין פְּגִוּנָא דָּא יְהו"ה, יהו"ה בְּהוֹן
 מְלֹךְ הָא הָכָא שְׁרִטוּטִין דְּמַצְחָא. עֵינִין, בְּהוֹן וְאַתָּה תַחֲזֶה מִכָּל הָעַם,
 אֲנָשִׁי חֵיל בְּגוּוֹן חַוּוֹר יִרְאִי אֱלֹהִים בְּגוּוֹן סוּמַק, אֲנָשִׁי אָמֶת בְּגוּוֹן יְרוּק,
 שׁוֹנְאִי בְּצַע בְּבַת עֵין דְּאִיהִי אוֹכְמָא, וְדָא רָזָא דְשַׁבַּת, שׁ תְּלִית עֲנִפִי תְּלִית
 גְּוּוֹנִין דְּעִינָא, בִּ"ת דְּשַׁבַּת דָּא בַת עֵין, וְעֵלְיִיהוּ אֶתְמַר (שְׁמוֹת ל"א טז) וְשְׁמֵרוּ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבַּת וּגְוַמַר, וְהָא אוֹקְמוּהוּ דְּאִינֻן תְּרִין שַׁבְּתוֹת, אִימָא
 עֲלָאָה בְּתִלַּת דְּרִגִין, וְאִימָא תַתָּאָה בְּתִלַּת דְּרִגִין, עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא כְּלִיל
 שִׁית סְטְרִין דְּאִינֻן שִׁית דְּרִגִין, עֵינִין דְּמִסְתַּפְלִין בְּאַרְח מִיִּשְׁר בְּחַוּוֹרוּ,
 אֲלִין אִינֻן עֵינִין דְּרַחִימוּ, וּבְהוֹן שְׁכִינְתָּא אִיהִי יָפָה כְּלַבְנָה דְּלִית בָּהּ
 פְּגִימוּ, דְּאֶתְמַר בָּהּ (שִׁיר א' טו) הִנֵּה יָפָה רַעֲיָתִי הִנֵּה יָפָה עֵינֵיהָ יוֹנִים.

וְאִית עֵינִין דְּהִהוּא חוּיָא אִיהוּ כְּרוּף בְּהוֹן, נַחֲשׁ הַקְדַּמוּנִי, וְלֹאוּ מִסְתַּפְלִין
 בְּאַרְח מִיִּשְׁר, בְּכָל מָה דְּאֶסְתַּפֵּל אֶתְלַטְיָא. עֵינָא אִיהוּ כְּגִלְגֵּל, גְּוּוֹן
 חַוּוֹר פְּגִוּנָא דִּימָא דְּאֶסְחָר כָּל עֲלָמָא, וְתַנִּינָא פְּגִוּנָא דְּאַרְעָא, תְּלִיתָאָה
 פְּגִוּנָא דְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, נְקוּדָה זְעִירָא דְּבַת עֵין אִיהִי פְּגִוּנָא דְּצִיּוֹן,
 דְּאִיהִי נְקוּדָה דְּעֲלָמָא דְּמִתְמָן הוֹשַׁתָּת עֲלָמָא.

וְאִית בַּר נֶשׁ דְּגִוּוֹן דִּילִיָּה תְּכֻלַּת דְּאִיהוּ דוּמָה לְרַקִּיעַ, כְּמָה דְּאוֹקְמוּהָ
 מְאִרִי מִתְנִיתִין תְּכֻלַּת דוּמָה לַיָּם, וְיָם דוּמָה לְרַקִּיעַ, וְרַקִּיעַ דוּמָה
 לְכַסָּא הַכְּבוֹד. וְתִלַּת גְּוּוֹנִין אִינֻן בְּעִינָא חַוּוֹר אוֹכְם תְּכֻלַּת, לְקַבֵּל אֵשׁ
 דְּלֹאוּ אִיהוּ שׁוּרְף, וְאֵשׁ דְּאִיהוּ שׁוּרְף וְלֹא אָכִיל, תְּלִיתָאָה דְּאִיהוּ תְּכֻלַּת
 לְקַבֵּל אֵשׁ דְּאִיהוּ שׁוּרְף וְאָכִיל, רְבִיעָאָה לְבַת אֵשׁ וְדָא שְׁכִינְתָּא בַת עֵין,
 וְעֲלָהּ אֶתְמַר (שְׁמוֹת ג' ב) וַיֵּרָא מִלְּאֻךְ יְהו"ה אֵלָיו בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה דָּא

בת עין, וירא והנה הסנה בוער באש דא גיון דעל פת עין דאיהו גיון תנינא, והסנה איננו אפל גיון תליתאה, ויאמר משה אסרה נא ואראה וגומר (שם ג) גיון חוור דשרגא עלאה, ובתלת גיונין אלין אתאחדת (ג"א אתחברת) פת עין דאיהי שכינתא.

ובהון סלקא בתלת צלותין קדם יהו"ה, הדא הוא דכתיב (ויקרא ו ב) זאת תורת העולה וגומר, זאת תורת דא בת עין שכינתא דסלקא בתלת אבהן דתקיננו תלת צלותין, ובגין דא זאת תורת העולה וגומר, זאת תורת העולה בימינא דאיהו אש דלא שורף, דתמן חכמה דאיהו מבוועא דמיא, דאתמר ביה הרוצה להחפים ידרים, דתשש חילא דאשא, דאיהו גיון חוור דשרגא דלא יהא שורף, ונקודה דילה קמ"ץ, דאתמר ביה וקמץ הפהן (ויקרא ה יב), וכהנא איהו לימינא, קמ"ץ נקודה דאת י' מסטרא דימינא לא אתחייב נקודה אחרא.

היא העולה גיון תנינא דאתאחיד בצלותא דמנחה, ביה סלקא ברפא לגבי שמאלא דתמן ה' עלאה, ובה הרוצה להעשיר יצפין, ובגין דאתתא מתמן, אמרו מארי מתניתין אוקירו נשיכו פי היכי דתתעטרון, בגין דמצפון אינון, (איוב לו כב) ומצפון זהב יאתה, ונקודה דאיהו מחייבא לאת ה' מסטרא דשמאלא שב"א, ועליה אתמר (ישעיה סו טז) פי בא"ש יהו"ה נשפט, על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר (ויקרא ו ב) דא גיון תכלת, דאיהו אחיד בצלותא דערבית, וביה סלקא שכינתא לגבי עמודא דאמצעיתא, וצלותא דערבית לקבל אמורין ופדרין דמתאכלין כל הלילה, ובגין דא תכלת דומה לרקיע, דאתמר (בראשית א ו) יהי רקיע בתוך המים, דאפריש מחלוקת בין ימינא ושמאלא, ונקודה דרקיע חל"ם, ומאן רקיע דא ו' דאיהו כגוונא דא רקיע, וההוא ניצוץ חל"ם עליה, והאי נקודה איהי מחייבת לאת ו', ורזא דנקודה יהוה, ורזא דמלה רק באבותיה חש"ק יהו"ה, (דברים י טו) פי בי חש"ק ואפלטתהו (תהלים צד יד), פ"י ב"י רזא דשמא דארבעין ותריין, פ"י ב"י ירבו ימיה וגומר (משלי ט יא).

ואית מאן דאיהו מפרש אלין (דף קכו ע"א) תלת גיונין ברקיעא, דאינון חוור ואוכם ותכלת, חד חוור לעילא מן שרגא, וחד תכלת לתתא, אוכם באמצעיתא אפריש בתרווייהו, ולא אשתמודעו בקדרותא דילה, ורזא דא מארי מתניתין אוקמוהו כגוונא דא, מאימתי קורין את שמע בשחרית, פדי שפיר בין תכלת ללבן, מיד דאתעבר קדרותא דשמיא, דאתמר בה (ישעיה ג) אלביש שמים קדרות, מיד נהיר שמיא ואשתמודע איהו בין תכלת ללבן, ואשתמודע הכא תכלת מסטרא דשמאלא, לבן

מִסְטָרָא דִּימִנָא, עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אַחִיד בְּתַרְוֵיהוּ, וּבִיהּ קוֹרִין קְרִיאַת שְׁמַע בְּשַׁחְרִית, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא בַת עֵין.

וְהָכִי קְרִיאַת שְׁמַע דְּעַרְבִית צְרִיכִין לְיִיחָדָא לָהּ בְּעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, כְּמָה דְתַקִּינוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, לְקִרּוֹת קְרִיאַת שְׁמַע בְּפִכְכְּבִים דְּאִינוּן בִּינוּנִים (כְּנוּיִים), דְּהָכִי אִוְקְמוּהוּ, לֹא מִן הַפִּכְכְּבִים הַנִּרְאִים בַּיּוֹם, וְלֹא מִן הַפִּכְכְּבִים הַנִּרְאִים בְּלֵילָה, אֲלֵא מִן הַבִּינוּנִים, דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, הָא הָכָא תֵּלַת גְּוֹוִין בְּשַׁרְגָא, שְׁכִינְתָא נֵר דְּאֲתַאחַדַת בְּהוּן, (מְשַׁלִּי ו' כג) כִּי נֵר מְצוּה וְתוֹרָה אִוּר, אִוּר דָּא אִוְרֵייתָא דְבִכְתָּב, דְּאִיהִי נְשִׁמַת אָדָם, דְּנִהִירַת עַל נֵר, עַל תְּרוּוֵיהוּ אֲתָמֵר, (בְּרֵאשִׁית א טז) אֵת הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשַׁלַת הַיּוֹם, וְאֵת הַמָּאוֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלַת הַלַּיְלָה.

גְּוֹוִן חַוּוֹר בִּיהּ א"ל מְלָךְ יוֹשֵׁב עַל פְּסָא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחִסִּידוּת, גְּוֹוִן תְּכַלַת פְּרִסְיָא דְדִין, דְּאִינוּן אִימָא עֲלָאָה אִימָא תַּתָּאָה, אִהִי"ה אֲדַנִּי, מְלָךְ דְּאַחִיד בְּתַרְוֵיהוּ יְהו"ה יְהו"ה, עֲלִיהּ אֲתָמֵר (מְשַׁלִּי ל' ד) מַה שְּׁמוֹ וּמַה שְּׁם בְּנוֹ כִּי תִדַע, וְאִינוּן חֲכָמָה וְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, מִסְטָרָא דְדִין אָמֵר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָנִי אֲמִית (דְּבָרִים ל"ב ט), וּמִסְטָרָא דְכְרִסְיָא דְרַחֲמֵי אָמֵר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַחִיָּה, וּבְגִין דָּא תְּלַמִּידי חֲכָמִים כַּד הוּוּ מִסְתַּפְּלִין בְּגְוֹוִן תְּכַלַת דְּעִינָא הוּוּ מְעַנִּישִׁין בִּיהּ, כְּמָה דְּאִוְקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, בְּכָל מְקוֹם שְׁנַתְנוּ חֲכָמִים עֵינֵיהֶם אוּ מִיתָה אוּ עוֹנֵי.

דְּבַגְוֹוִן חַוּוֹר מִתְלַבֵּשׁ א"ל מִן מִיכָא"ל שֵׁר הַחֲסֵד, וְתַחֲוֹתִיהּ נַחֵשׁ, וּפּוֹרֶץ גְּדֵר יִשְׁכְּנוּ נַחֵשׁ, בְּגְוֹוִן סוּמַק אֲתַלְבֵּשׁ גְּבֵרִיא"ל שֵׁר הַגְּבוּרָה, וְתַחֲוֹתִיהּ שָׂרָף, בְּגְוֹוִן יְרוּק אֲתַלְבֵּשׁ אִוְרִיא"ל נִוְרִיא"ל שֵׁר שְׁלוֹם, וְתַחֲוֹתִיהּ עַקְרָב, בְּגְוֹוִן אוּכַם אֲתַלְבֵּשׁ רְפָא"ל שֵׁר דְּשְׁכִינְתָא, וְתַחֲוֹתִיהּ צְמָאוּן.

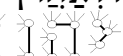
וּבְכָל אֲתַר דְּהוּוּ מִסְתַּפְּלִין בְּגְוֹוִן חַוּוֹר הוּוּ מְחִי, וּבְזַמְנָא דְאֲסַתְלַק יְהו"ה מִפְּרִסְיָא דְדִין וּמִפְּרִסְיָא דְרַחֲמֵי, לִית תַּמָּן עוֹנֵשָׁא וְלֹא אַגְרָא, וּבְגִין דִּיהו"ה אֲסַתְלַק בְּמִזְלָא קוּדְשָׁא עֲלָאָה דְאִיהוּ פִתֵר עֲלָאָה, בְּהָהוּא זְמַנָּא בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לָאוּ בְּזַכּוּתָא תְּלִיא מְלִתָּא, אֲלֵא בְּמִזְלָא תְּלִיא מְלִתָּא, וּבְהָהוּא זְמַנָּא הַכֵּל תְּלוּי בְּמִזְלָא וְאַפִּילוּ סִפְר תוֹרָה בְּהִיכָל, מַה דְּהוּוּ קְרוּב יְהו"ה לְכָל קוֹרְאִיו, בְּהָהוּא זְמַנָּא אֲתָמֵר בִּיהּ (קִהְלַת ז' כד) רַחוּק מַה שְּׁהָיָה, וְעַמֵּק עַמֵּק מִי יִמְצְאוּנֵי, לִית מְאֵן דְּאִשְׁיג לִיהּ אֲלֵא בְּחֲכָמָה וּבְבִינָה, וּבְגִין דָּא כַּד אֲסַתְלַק לְהָהוּא אֲתַר לָא מְשִׁיגִין לִיהּ בְּכָל סְפִירָן, אֲלֵא בְּחֲכָמָה וּבְבִינָה, דְּאִינוּן י"ם י' חֲכָמָה מ' בִּינָה, וּבְגִין דָּא רַחוּק מַה שְּׁהָיָה, וְעַמֵּק עַמֵּק מ"י יִמְצְאוּנֵי, וְרָזָא דְמִלָּה (מְלָכִים א' ה ט) קְרוּבִים אֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ. וְכַד אֲסַתְפַל דוּד בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא, וְחִזָּא דְאֲסַתְלַק לְאִי"ן בְּגִלוּתָא בְּתַרָּאָה,

אָמַר עֲלֵייהוּ (תהלים קכד א) אָשָׂא עֵינַי אֶל הַהָרִים מֵאֵין יבֵּא עֲזָרִי, אֵי"ן א' פִּתְרַת עֲלָאָה י' חֲכָמָה ו' בִּינָה, חֲזָא דְלֹא הוּוּ מִשְׁיַגִּין לֵיהּ, אֶלְא בְתַלְתָּת צְלוֹתֵין דְתַקִּינוּ אַבְהָן, דְאֶתְקֵרִיאוּ הָרִי יְהוּ"ה, אָמַר עֲלֵייהוּ אָשָׂא עֵינַי אֶל הַהָרִים מֵאֵין יבֵּא עֲזָרִי, עֲזָרִי מֵעַם יְהוּ"ה, דָּא מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כְּסֵא רַחֲמִים, וְכִסֵּא דִין אֶסְתַּלַּק מִתַּמְנָן, וְדָא יְהוּ"ה דְאִיהוּ מְלַגְאָו דְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה, עֲלֵיהּ אֶתְמַר (ד"ה א כט) לָךְ יְהוּ"ה הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמַר, בְּעֵשֶׂר סְפִירָן שִׁבַּח לֵיהּ דְּוָד, בְּגִין דְאִיהוּ לְגוּ מְפֻלְהוּ, וְאִיהוּ מְלַכְר דְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה, וְאִיהוּ בֵּין כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה, לָא אֶשְׁתַּנִּי בְכָל אֶתְרַ.

אִית עֵינַיִן מִפְּמָה גְּוֹנִין, פְּגוּן אַרְגָּמָן רְגָמָן, ר' רְפָא"ל, ג' גְּבֵרִיא"ל, מ' מִיכָא"ל, ו' נוּרִיא"ל, וְרִזָּא דְמְלָה מְרַפְכוּ אַרְגָּמָן (שיר ה ו), א' אור דְנְהִיר בְּאֵלִין אַרְבַּע גְּוֹנִין, א' אורפניא"ל וְאִיהוּ (דף קכז ע"ב) מִטְטְרוּ"ן, אור פְּנִיא"ל, וּבְגִין דָּא אֶתְקֵרִי שַׁר הַפְּנִים, וְאִיהוּ רִזִּיא"ל וְאִיהוּ אורִיא"ל, דְהִכִּי סְלִיק לְחַשְׁבֵּן רִזִּיא"ל, וְאִיהוּ סְלִיק לְחַשְׁבֵּן רַמ"ח פְּקוּדֵין דְאורִייתָא, פְּחַשְׁבֵּן אַבְרָהָם, וְדָא מְלֶאךְ הַחֲסֵד, דְמִתַּמְנָן, אורִייתָא אֶתְיִיהִבַת, הָדָא הוּא דְכְתִיב (דברים לג ב) מִימֵינוּ אֵשׁ דֵּת לָמוּ, וְאִיהוּ מְמוּנָה עַל רִזִּי אורִייתָא, וְהוּא גְּלִי עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְרָתָא, יַדַּע מָה בְּחַשׁוּכָא, בְּגִין דְחַשְׁףָּ אִיהוּ לְבוּשָׁא דְאור, וּבִיה אֵל"י דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שמות טו ב) זֶה אֵל"י וְאֲנֹהוּ, אור הוּא רִזִּי, וְכָל מָאן דְיַדַּע בְּהוּ עֲלֵיהּ אֶתְמַר (דניאל ד ו) וְכָל רִזִּי לָא אָגִיס לָךְ, וְאִיהוּ נְהִיר בְּגוּן חוּר דְעֵינָא, וְאִיהוּ נוּרִיא"ל נוּר דְלִיק מְסַטְרָא דְשְׁמָאֲלָא, דְתַמְנָן רִי"ו גְבוּרָה, וּמִתַּמְנָן פְּקוּדֵין דְלֹא תַעֲשֶׂה, פְּרַסְיָא דְרַחֲמֵי לִימִינָא פְּרַסְיָא דְרִינָא לְשְׁמָאֲלָא, עֲמוּדָא דְאֶמְצַעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהוּ וּבִיה יְהוּ"ה, דְכַפַּל שְׁמִיה תְּרִין זְמַנִּין יְהוּ"ה יְהוּ"ה, וּמִשָּׁה דְאֶתְאַחִיד בֵּיהּ כְּפַל שְׁמִיה מִשָּׁה מִשָּׁה, וּבְגִין דָּא וְאֲדַעַף בִּישׁ"ם (שמות לג יז) בְּתִרִין שְׁמָהָן.

עֵינַיִן מְרַקְמָן נְקִידֵין בְּנְקוּדֵין חוּרִין, פְּגוּן נְקוּדֵין דְעַל לוּל"א, אֶסְתַּמַּר מְנִיה רַמְאֵי אִיהוּ, וּמְאֵי דְאִיהוּ בְּנְקוּדֵין סוּמְקִין אוּשִׁיד דְמָא אִיהוּ, בְּנְקוּדֵין יְרוּקִין כְּעֶסֶן אִיהוּ מְסַטְרָא דְמָרָה, בְּנְקוּדֵין אוּכְמִין גְּזֻלָּן אִיהוּ גְּנָב, כָּל בִּישִׁין דְעֲלָמָא אִית בֵּיהּ, עֵינַיִן עֲמִיקִין אִית בְּהוּן עוּמְק טוֹב וְעוּמְק רַע, הָאִי לָא יַדַּע בְּרַשׁ לְבִיה, לְבִיה עֲמוּק עֲמוּק מִי יִמְצְאָנוּ, אִם הוּא עוּמְק טוֹב לָא יִכִּיל בְּרַשׁ לְמַנְדַּע חֲכָמְתִּיה, וְאִם הוּא עִם הָאָרְץ כְּמָה עֲמוּקִין מִחֻשְׁבְּתִין דִּילִיה בִּישִׁין, הָאִי אִיהוּ קְבֵר פְּתוּחַ, הָדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים ה ט) קְבֵר פְּתוּחַ גְּרוֹנָם וְכוּ', לְשׁוֹנָם עֲמַל וְאוּן, אֶסְתַּמַּר מְעֵינָא דָּא, בְּכָל מָה דְאֶסְתַּפַּל אֶתְלַטֵּיא, אִיהוּ מְסַתַּפַּל לְתַתָּא לְמַחֲשָׁב כָּל מַחֲשָׁבִין בִּישִׁין, לִית סוּפָא לְרַשִׁיעוּתִיה.

עֵינַיִן גְּבִיהֵן בְּהַפּוֹכָא, עֲלִייהוּ אַתְמַר (יחזקאל א יח) וּגְבִיהֵן וּגְבִיהַ לְהֵם וְיִרְאֶה לְהֵם, וּגְבוּתֵם מְלֹאוֹת עֵינַיִם וְגוֹמֵר, כְּמָה דְעֵינַיִן עֲמִיקֵין אֵינוֹן דִּינָא וּמוֹתָא, הֵכִי עֵינַיִן גְּבִיהֵן אֵינוֹן חִי וְרַחֲמֵי, וְאֵית עֵינַיִן גְּבִיהֵן מְסֻטְרָא דְהֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (שמות טו א) כִּי גָאָה גָאָה, סוּס וּרְכָבוֹ רָמָה בָּיָם, וְאֵית מְנַהוּן דְאַתְחַזְיִין גְּבִיהַ (ג"א דְאֵיחַזְיִין עַל גְּבִי) רוּחָא, וְאַחֲרֵינֵן דְאַתְקֵרִיאֵי גְאוּנִים בְּאוּרֵייתָא, וְכִלְהוּ אֵית לֹון עֲקֵרָא לְעִילָא, וּבְגִין דָּא וּגְבִיהֵן וּגְבִיהַ לְהֵם וְיִרְאֶה לְהֵם, מְסֻטְרָא דְהֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (קהלת ה ז) כִּי גְבִיהַ מְעַל גְּבִיהַ שְׁמַר, וְדָא מְרַפְכָּה לְעִילָא מִן מְרַפְכָּה, וּגְבִיהֵם עֲלֵיהֵם, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה כב א) מִשָּׂא גֵיא חֲזִיוֹן מַה לָּךְ אֵיפֵה כִּי עֲלִית כְּלָךְ לַגְּגוֹת, וְאֵלִין אֵינוֹן דְרַכְבִּין עַל מְרַפְכוֹת.

וְעוֹד וּגְבִיהֵן אֵלִין אֵינוֹן אוֹפְנִים, דְאֵינוֹן כְּגוּוֹנָא דְאַתּוּן, וּגְבִיהַ לְהֵם אֵלִין אֵינוֹן שְׂרָפִים דְאֵינוֹן לְקַבֵּל טַעֲמֵי דְלְעִילָא, כְּתָרִין עַל אַתּוּן, וּגְבוּתֵם מְלֹאוֹת עֵינַיִם אֵלִין נְקוּדִין, דְאַתּוּן מְלֹאוֹת עֵינַיִם מְנַיִהוּ, כְּמָה דְאַתְ אַמַר (זכריה ד י) עֵינֵי יְהוָה הֵמָּה מְשׁוּטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ, מֵאֵי לְאַרְבַּעַתֵם, אֵלִין תְּלַת חִיוּן, אֵינוֹן דְאַתְקֵרִיאֵי בְשִׁמָּא דִּיהוָה, תְּלַת זְמַנִּין כְּגוּוֹנָא דָּא יְהוָה יְהוָה יְהוָה, אֵלִין אֵינוֹן אַרְבַּע אַנְפִּין לְכָל סֵטֵר לְכָל חִיָּה, וּגְבוּתֵם מְלֹאוֹת עֵינַיִם כְּגוּוֹנָא דָּא הָא הֵכָּא שְׁבַעִים וּתְרִין עֵינַיִן דְאֵינוֹן לְקַבֵּל שְׁבַעִים סְנֵהֲדָרִין, וּמִשָּׂה וְאַהֲרֹן עַל גְּבִיהוֹן, אֵלִין אֵינוֹן וּגְבִיהֵן וּגְבִיהַ לְהֵם. (דף קכח ע"א) כְּגוּוֹנָא דָּא הָא הֵכָּא חֲמֵשׁ וְאַרְבַּעִין עֵינַיִן כְּחֻשְׁבַּן אָדָם וְאֵינוֹן יְהוָה הו"ו הו"ו וְהו"ו. וְעוֹד וּגְבִיהֵן דָּא שְׁכִינְתָּא דְאֵיהִי עַל גְּבֵי חִיוּן וּמְשַׁרְיִין כְּלָהוּ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קג יט) וּמְלַכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּגְבִיהַ לְהֵם דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, דְשְׁכִינְתָּא אֵיהִי עַל גְּבֵי אוֹפְנִים, וְעֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא דְאֵיהִי כְּלִיל שִׁית סְפִירָן עַל גְּבֵי חִיוּן, דְאֵיהִי כְּלִיל לֹון מְטַטְרוּן, וְדָא אֵיהִי כִּי גְבִיהַ מְעַל גְּבִיהַ שְׁמַר וּגְבוּהֵם עֲלֵיהֵם (קהלת ה ז) אֵלִין אֵינוֹן אַבָּא וְאֵימָא, כְּתָרָא עַל רְאֵשֵׁהוֹן, דְאֵינוֹן עַל גְּבֵי שְׂרָפִים דְתַלְיִין מְכַרְסֵיא.

וְעוֹד וּגְבִיהֵן דָּא אֵימָא עֲלָאָה, דְאֵיהִי עַל גְּבֵי סְפִירָן דְאֵינוֹן תְּחוּתָהּ, דְמֵינָה כָּל אַתּוּן, וּגְבִיהַ לְהֵם דָּא חֲכָמָה, דְמִתְמַן נְקוּדִין, וְיִרְאֶה לְהֵם דָּא כְּתָרָא דְתַמָּן טַעֲמֵי, וּגְבוּתֵם מְלֹאוֹת עֵינַיִם, אֵינוֹן אֹר צַח אֹר מְצוּחָצַח אֹר קְדָמוֹן, וְכְמָה נְהוּרִין דְתַלְיִין מְנַיִהוּ דְנְהַרִין מְלָגָאוּ, כְּנִשְׁמָתָא כְּגוּפָא.

וְעוֹד וּגְבִיהֵן אֵלִין אֵינוֹן שְׁבַעִה גְלָדֵי עֵינָא, דְאֵינוֹן דָּא עַל גֵּב דָּא כְּגִלְדֵי כְּצִלִים, וּגְבִיהַ לְהֵם דָּא עֵינָא דְאֵיהִי כְּלִיל כָּל גְּוֹוִינֵן, וּגְבוּתֵם מְלֹאוֹת

עֵינִים אֵלַיִן פְּנֵי עֵינָא וְעַפְעָפִי וְכְרוּבֵי עֵינָא, דְּאַרְבַּע גְּוֹוִינִין אֵית בְּעֵינָא
לְקַבֵּל אַרְבַּע אַנְפִּין דְּכָל חֲזִיה, וְתַרְיִן פְּנֵי עֵינָא דְּאִינוּן עַפְעָפִים, וְתַרִי
פְּרוּבֵי עֵינָא, אִינוּן לְקַבֵּל אַרְבַּע גְּדַפִּין דְּכָל חֲזִיה, וּבְאֵלִין אַרְבַּע גְּוֹוִינִין
דְּעֵינָא נְהַרִין אַרְבַּע אַתְוּן יְהוּ"ה, וּבְאַרְבַּע פְּנֵי עֵינָא נְהִיר אַדְנִי, דָּא
אִיהוּ פִי גְבוּהָ מַעַל גְבוּהָ שְׁמֵר, וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם (שם) אֵלִין אִינוּן יְהוּ"ה
אֵהִי"ה אָבָא וְאִמָּא.

וְעוּד עֵינִין גְבוּהִין מְסֻטְרָא דִימִינָא, וְעֵינִין עֲמִיקִין מְסֻטְרָא דְשְׁמַא לָא,
דָּא עָנוּ וְדָא בִיּוּשָׁן, מְסֻטְרָא אַתְרָא דָּא גַס רִיחַ וְדָא עֲזוּ פְּנִים, פְּרוּבֵי
עֵינָא וְעַפְעָפִי עֵינָא עֲלֵיהוּ אַתְמֵר (שמות כה כ) וְהָיוּ הַפְּרוּבִים פּוֹרְשֵׁי כְּנָפֵים
לְמַעַלָּה, סוּכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַפְּפֹרֶת, דָּא פְּפּוֹרְתָא דְעֵינָא, תִּלְת גְּוֹוִינִין
דְעֵינָא אִינוּן אֵהִי"ה יְהוּ"ה אַדְנִי, פְּלָל וּפְרָט וּכְלָל, וְאִינוּן יְחוּדָא בְּרַכָּה
קְדוּשָׁה, וְסִימָן יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קִרְאָנוּ (תהלים כ י), דְּהָכִי סְלִיק חֲשַׁבְּן תִּלְת
שְׁמֵהֶן אֵלִין פְּחוּשְׁבִין יב"ק, אֵהִי"ה פְתֵר עֲלָאָה, יְהוּ"ה עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא,
אַדְנִי שְׁכִינְתָא תַתָּאָה, אַדְנִי פְלָל (נ"א יְהוּ"ה), אֵהִי"ה פְרָט, יְהוּ"ה (נ"א
אַדְנִי) וּכְלָל.

וְעוּד עֵינָא פְּגוּוּנָא דְגוּפָא, תְרִין פְּרוּבִין דִּילִיָּה פְּגוּוּנָא דְתַרִין שׁוּקִין, תְרִין
עַפְעָפִי עֵינָא לְקַבֵּל תְרִין דְרוּעִין, אֵלִין מְסַפְכִין וְאֵלִין פְּרַחִין, וְאֵית
פְּרוּבֵי עֵינָא רְבֻרְבִין וְעֵינָא זְעִירָא וְאֵית פְּרוּבֵי עֵינָא זְעִירִין וְעֵינָא רְבֻרְבָא,
בְּגִין דָּא אָמַר לְאַתְרָן וְלְבַשׁ הַפֶּהֶן מְדוּ בַד (ויקרא ו ג), וְאִוְקְמוּהוּ מְאַרִי
מִתְנִיתִין, מְאִי מְדוּ פְּמַדְתוּ, הָכִי צְרִיכִין לְבוּשֵׁי עֵינָא דְאִינוּן פְּרוּבֵי עֵינָא,
דְּאִינוּן הוּ פְּרַצוּפִין פְתַנּוּת עוּר, דִּיהוּן פְּמַדָּה דְעֵינָא.

וּבְגִין דָּא (דברים כה יג) לֹא יִהְיֶה לָךְ בְּבֵיתְךָ אֶבֶן וְאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה גְדוּלָּה
וְקִטְנָה, דְּגוּדְלָא אִיהוּ מְדָה לְעֵינִין לְחוּטְמָא לְשַׁפּוּן לְאוּדְנִין לְפוּמָא,
הָאִי אִיהוּ מְדָה דְכֵלָא, וּבְגִין דָּא אָמַר קָרָא (שמות כו ב) מְדָה אַחַת לְכָל
הִירִיעוֹת, וְעַל פְּנֵי עֵינָא אַתְמֵר (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מְלֹאכְיוֹ רוּחוֹת מְשַׁרְתִּיו
אֵשׁ לוֹהֵט, אֵלִין אִינוּן גְּוֹוִי עֵינָא, וְלְקַבֵּל תְרִין פְּנֵי עֵינָא אִינוּן תְרִין
שַׁפּוּן דְּפְתַחִין וְסַגְרִין, וְלְקַבֵּלֵיהוּ תְרִין פְּנֵי רִיאָה, וְעֵינָא לְקַבֵּל לְפָא
דְּאִיהוּ אֵשׁ לוֹהֵט, וּבְכַנְפֵי רִיאָה רוּחָא דְנְשִׁיב בְּהוּן, עֲלֵיהוּ אַתְמֵר עוֹשֶׂה
מְלֹאכְיוֹ רוּחוֹת.

וְכֵרְ אַבְרָם וְאַבְרָם בְּרָא לִיהַּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּמַדָּה בְּמִשְׁקָל, וְאִם תְּשַׁבַּח
עֵינִין חַד זְעִיר וְחַד רְבֻרְבָא, לֹאוּ אִיהוּ דָּא בְּמִשְׁקָל וּבְמַדָּה, שְׁקִרָן
אִיהוּ, אַסְתְּמֵר מִינִיָּה, אוּ אִם עֵינִין רְבֻרְבִין וּפוּמָא זְעִירָא, וְחוּטְמָא אַרִיכָא
וְאַנְפִין זְעִירִין, (נ"א עֲקִימִין) דְּלֹא אֲזִלִין פְּלַהוּן בְּמַדָּה, עֵינִין וְחוּטְמָא וְאַנְפִין

ופומא, עולן איהו דא, ובגין דא לא תעשו עול במשפט במדה וגומר (ויקרא יט לה). במדה דא מדה דשיעור קומה. (דף קכח ע"ב) דכל מאן דלא איהו בעל מדות, אכחיש שעור קומה דלעילא, ולא אתנטיל מתמן, דעשר ספירן דלעילא פלהו אזלין במדה מסטרא דאת י', ובמשקל מסטרא דאת ו', תרי מאזני השקל אינון ה' ה', מדה אחת.

תא חזי י' איהו רישא, ואיהו מדה דעיינין דאודנין דאנפין דתרין נוקבין דחוטמא, מדה דפומא, שקל הקדש דא ו', שקל דגופא, פנפי השקל ה' אצבען דימינא וה' דשמאלא, ובגין דשמא דיהו"ה איהו מדה ושעור ומשקל, אמר קרא (ויקרא יט לה) לא תעשו עול במשפט במדה במשקל ובמשורה, וכגוונא דא לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה (דברים כה יג), מאי פיס הכא דא פומא. (דף קכח ע"ב).

אדהכי הא סבא עלאה אודמן לגביה, ואמר והא אם עיינין שקילין הא אינון במדה, אבל אם אינון עיינין רכרבן ושפוןן זעירין לא אכחיש מדה, אלא אם עיינין דא רב ודא קצר, דא עב ודא פחוש, או אנפין דא אריף ודא קצר, דא עב ודא פחוש, אלא פתר דזיווגין שקילין כל חד למיניה, ודאי לא אכחיש עובדא דפראשית.

ב' בתוספת, תרין פיסות פומא ולבא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין עלייהו, מי שאין תוכו פברו אל פנס לבית המדרש, דודאי איהו מאילנא דטוב ורע, דאיהו יימא חד בלב וחד בפה, מאן דאיהו מאילנא דחיי איהו תוכו פברו, פומא ולבא שוים, ועלייהו אתמר (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל אחרא דאין תוכו פברו דלאו פימיה ולביה שוין, עליה אתמר (שם ב יז) ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, דודאי דא איהו ערבוביא בישא, דמשקר מונייטא דמלפא, דמערב פספא בעופרת. ודא הוה חטא דחיה דהטיל בה גחש זוהמא, דאיהו עופרת דאתערב בטפה (נ"א בכספא) חוורא כספא מזוקק, ולא אתדפי זוהמא מגיה עד דאתא אברהם ועאל פנורא ואתלבן פספא, ונפיק עופרת לבר דאיהו ישמעאל, ואתמר באדם מושף בערלתו הוה, אתערב ערבוביא בדהבא, אצטריף ביצחק, ואפיק זוהמא לבר ודא עשו, ביצקב נח ואשתרש ואפיק תולדין, ואתרבי עץ החיים בענפוי ושרשוי.

עיינין בעגולא מסטרא דאת י', באריכו מסטרא דאת ו', פנפי עינא אינון ה"ה, בארבע אתון אלין איהו עינא במדה במשקל ובמשורה, והכי כל אבר ואבר ביה תשפח יהו"ה, דאזיל במדה ובמשקל, ואיהו

במדה ובמשקל דדבורא, קלא איהו שקל, מדה דבור, פנפי תקלא תרין
הבלין דאינון אמירה וקריאה.

גוונין דעינא, תוור לבנ"ה סומק מאדי"ם, ירוק חמ"ה, אופם שבתא"י,
תכלת צד"ק, ואינון פגוונא דחסד גבורה תפארת יסוד ומלכות,
תרי פרוכי עינא נצח והוד לקבלייהו נג"ה פכ"ב, פגוונא דסטרא דדכיו,
הכי אינון מסטרא אחרא.

שבעה פכבי לכת אינון שבע פפולות ביגד כפיר'ת פגוונא דא ב ב ג
ג ד ד כ כ פ פ ר ת ת, דינא רפיא ודינא קשיא, ובהון והחיות
רצוא ושוב (יחזקאל א יד), רצוא בדג"ש ושוב ברפ"ה, ואינון דינא ורחמי,
והכי אינון מסטרא אחרא שבע פפולות, לקבלייהו שבע רקיעין שבע
ארעין, ואינון שבעה ושבעה מוצקות (זכריה ד ב), והכי אינון שבע תרעין
דגיהנם ושבע היכלין, מליין נחשים ועקרבים וחסוכא, דמתמן הוה
מתנבא בלעם חייבא, ועלייהו אתמר (ישעיה נא ו) פי שמים פעשן נמלחו
והארץ בפגד תבלה, וככביא דלהון עלייהו אתמר (שם לד ד) ונמקו כל צבא
השמים (תהלים קב כז), המה יאבדו ואתה תעמוד, ובאבודא דלהון (שם צו
יד) ישמחו השמים ותגל הארץ דאתפריאו בשמא דיהו"ה.

אנפין אינון בארבע גוונין, אית בר נש (דף קכט ע"א) דאנפוי חורין מסטרא
דאנשי חיל, ואית בר נש דאנפוי סומקא מסטרא דיראי אלהי"ם,
ואית בר נש דאנפוי ירוקין מסטרא דאנשי אמת, ואית בר נש דאנפוי
אוכמין מסטרא דשונאי בצע, לקבלייהו ארבע אחרנין מסטרא דמסאבו
פלהו חשוכין, אנפין מסטרא דימינא בישא עופרת, דמתרפין מליחה
חוורא, אינון עבים וגסים, ועינוי גסים ועבים, וגופיה עב וגס, מסטרא
דימינא מוחא, חוורא פכספא, זרע אברהם אוהבי (ישעיה מא ה), ומאן דאיהו
אנפוי וגופיה וכל אברין דיליה גסין ועבים, איהו עצל פכד חשוף,
ומסטרא דהאי ליחה אתמר באברהם (בראשית טו יב) ותדמה נפלה על אברם,
והנה אימה חשכה גדולה נפלת עליו, והאי ליחה איהי זוהמא דהטיל
נחש בתוה, ומסטרא דיליה תכבד העבדה (שמות ה ט), ומסטרא ולא שמעו
אל משה מקצור רוח ומעבודה קשה (שמות ה ט), ומסטרא ויכבד לב
פרעה (שם טו ז) ועבדיו, ואיהי כובד המס וכובד המלאכה.

אנפין ירוקין, אינון מסטרא דמרה, ירוקין חשוכין, והאי בר נש איהי
קל, בהפוכא דליחה דאיהי פכדה, האי קל והאי פכד, האי פתי
לביש והאי פקחא לביש, האי מזקין במהירו ואקדים פסיבו, והאי קשיש
פסיבו, ואיהו מאוחר פסיבו, האי אתעבד פתי למפתי בני נשא ברמאות,

בגין דאיהו מסטרא דנחש הקדמוני דמפתי לבני נשא, אסתמר מניה, והאי ירוקא פקיחא לביש, האי פל מה דאית בלביה שפיך לבר, והאי גניז לון לגאו, האי פל עובדוי בעפובא, ודא כל עובדוי במהירו, ואיהו יבש גופא ואנפין וכל אברין דיליה, בהפוכא דאחרא, בגין דגיהנם דאיהי מרה ירוקא אוקיד ביה דאיהי פלעס, פעסן איהו ודאי, דאוקיד ביה נוהא לפום שעפתא ומיד שכיך, הכי פל עובדוי בעי למעבד במהירו, ואחרא דאיהו פכד בנחת, דא בהפוכא דדא, דא נחש ודא שרף, דא מיא ודא אשא, מיא דמי טופנא דחביל פל בשרא, האי אחרא מניה גפרית ואש. אנפין סומקין מסטרא אחרא, האי אתחזי בינוני לא גס ולא יבש, האי אתאדם מסטרא דמאדים, אושיד דמא איהו, אסתמר מניה, ותרין אינון בהפוכא סומק ואופם, דא בינוני במתקלא, ודא בהפוכא מסטרא אחרא, דא שמחן ודא עציב, שמחן מסטרא דדם, שחוק הפסיל, ודא עציב מסטרא דמרה אוקמא, דא גזיל ושפיך דמא, ואיהו וותרן, ודא פניש קובץ על יד.

מסטרא דדכיו בהפוכא, אנשי חיל אנפין חורין מסטרא דמוחא, יראי אלהי"ם מסטרא דלבא, אנשי אמת מסטרא דפומא, שונאי בצע מסטרא דגופא, והא אוקמוה אנשי חיל יראי אלהי"ם אנשי אמת שונאי בצע מסטרא דאדני, שעור ומדה דלהון יהו"ה מלגאו ומלבר, י אתלבש באנשי חיל ודא מוחא דתמן חכמה, ה' ביראי אלהי"ם דאיהו לבא, ותמן דחילו ורחימו דאינון י"ה בימינא ובשמאלא, ואינון נסתרות במוחא ובלבא, ו' אתלבש בפומא מסטרא דאלין דאינון אנשי אמת, ה' אתלבש בגופא מסטרא דאלין שונאי בצע, ואינון תורה ומצוה, ועלייהו אתמר וה'נגלות.

אנפין עגולין מסטרא דנקודי, דאינון קמ"ץ פת"ח צר"י סגו"ל שב"א חל"ם חר"ק שר"ק שור"ק, מלכות עגולא דכלהו. תא חזי תשע זמנין יהו"ה, בכל ספירה וספירה נקודה דיליה, ואיהו יהו"ה במלכות בלא נקודה, ואלין אינון נקודין דמחייבין פל ספירה וספירה, תשע נקודין אינון חד יהו"ה בקמ"ץ, תניינא יהו"ה בפפתח, תליתאה יהו"ה בציר"י, רביעאה יהו"ה בסגו"ל חמשאה יהו"ה בשב"א, (ד) קכט ע"ב) שתיתאה יהו"ה בחל"ם, שביעאה יהו"ה בחיר"ק, תמינאה יהו"ה בשלש נקודות, תשיעאה יהו"ה בשור"ק, מלכות יהו"ה פלילא מפלהו. קמ"ץ אתקרי בנקודה דא מסטרא דכתר עלאה דאיהו סתים בקמ"ץ, דאיהו סתים במחשבה, דלא ידע בר נש מה דאית בגויה,

ומאן דאיהו לגו סתים במחשבה, עלת העלות קרינן ליה.
ואתקרי פת"ח פנקודה דא — מסטרא דחכמה, דבה אתפתח ואתגלויא
מחשבה סתימא, כגוונא דא לעילא פדיוקנא דא, לתתא
פדיוקנא דא ותרין נקודין אתגליאו באימא, בכתרא עלאה סתימין
אינון, ואתעבידו צרי יהוה, עלליהו אתמר (בראשית ב ז) ויצר יהו"ה, פי
בי"ה יהו"ה צור עולמים (ישעיה כו ד), צייר תרין עלמין עלמא דין ועלמא
דאתי.

כגו"ר דא חסד, ביה שכינתא איהו סגולת"א לעילא, סגו"ל לתתא, ::
סגולתא ורחימא מסטרא דימינא, שב"א פגוונא דא : מסטרא
דשמאלא, פי בא"ש יהו"ה נשפט (שם סו טז), ותפול שבא ותקחם (איוב א
טו), שבה עמדי (בראשית כט יט) דאיהי שכינתא דאתקרי שב"א מסטרא
דשמאלא. ואתקרי חל"ם פגוונא דא מסטרא דעמודא דאמצעיתא, משם
רועה אבן ישראל (שם מט כד), אבן מאסו הפונים היתה לראש פנה (תהלים קיח
כב), כל מרגליתא יקרא איהי בחל"ם, הדא הוא דכתיב (שמות כח יט) לשם
שבו ואחלמה, וביה ונחלמה חלום (בראשית מא מא).

חר"ק אתקרי מסטרא דשוקא ימינא פגוונא דא. ביה חקירה, החקר
אלו"ה תמצא (איוב יא ז), ואיהו קרח הנורא, קרח מההוא נורא (יחזקאל
א כב) דאיהו עמודא דאמצעיתא. שר"ק הוד אתקרי, פגוונא דא יהוה,
מתמן אתקריאת שכינתא שר"ק, קשר המרפכה, ואיהו הוד דמשה, ביה
אשתלימו חמשה בריחים לקרשי צלע המשפן השנית (שמות כו כז), כחושפן
ה' דיליה, אשתאר ו"ד דו פרצופין, עליה אתמר (שם טו) עשר אמות ארף
הקרש, קרש, קשר.

שורק יוהוודהו, דא צדיק, דאיהו קושר המרפכה, דאיהי שכינתא עם
קודשא פריף הוא, הדא הוא דכתיב (ד"ה א כט יא) פי כל בשמים
ובארץ, ודא דמתרגמינן דאחיד בשמיא ובארעא, ועליה אתמר (ירמיה ב
כא) ואנכי נטעתיה שורק כלה זרע אמת, זרע אמת הוא ודאי, דאתמר ביה
(מכה ז כ) תתן אמת ליעקב, איהו זרע, ושכינתא עזר, הדא הוא דכתיב (בראשית
ב יח) אעשה לו עזר כנגדו, כל אלין נקודין אתחייבו בשמא (נ"א אתחייב
שמא) קדישא מסטרא דתשע ספירן, ומלכות כלילא דכלהו, אהבת
כלולתיה (ירמיה ב ב), הא הכא אנפין עגולין דלעילא, נקידין בנקודין.

ואית אנפי רב רבי, ואנפי זוטרי, אנפין דרחמי, ואנפין דזעם, דבהוץ
וא"ל זועם בכל יום (תהלים ז יב), ובגין דא אמר למשה המתן לי עד
שיעברו פנים של זעם, ומיד ויעבור יהו"ה על פניו ויקרא, יהו"ה יהו"ה

א"ל רחום וחנון (שמות לד ו). דַּאיִנוּן בְּרָזָא דָּאֵת וְא"ו, תִּלְתַּת עֶשֶׂר מְכִילָן, א' דְּבִקְמָצְעִיתָא דְּוֹא"ו אַרְךָ אַפִּים מֵאֵי אַפִּים דִּילִיָּה ו"ו, דְּבִהוּן מְאָרִיף אַנְפִּין עַל חֵיבִיָּא, וּמְרַחֵם עַל עַלְמָא, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (במדבר ו כה) יָאֵר יְהו"ה פְּנֵי אֱלִיָּהּ וַיַּחַנֶּךָ, יִשָּׂא יְהו"ה פְּנֵי אֱלִיָּהּ, ה' ה' אִינוּן גְּוֹנִין דְּאַנְפִּין חָוֵר וְסוּמָק, וְחוּטְמָא אִיהוּ אַרְיָף אַנְפִּין, יו"ד פּוּמָא פְּלָלָא דְתִלְתַּת דְּרַגְיָן, י' חוּט בְּעַגּוּלָא, ו' לְשׁוֹן, ד' פְּלָלָא דְאַרְבַּע תְּקוּנִין שְׁפוּן וְשִׁינִים וְחָף וְגֵרוּן. תָּא חֲזִי אֲתַמַּר בְּאָדָם (איוב יד כ) מְשַׁנָּה פְּנֵי וַתְּשַׁלַּחֵהוּ, וּמָאן גְּרִים לִיָּה שְׁנוּיָא דְאַנְפִּין, לְשַׁנְאָה לִיָּה דְלֹא יִשְׁתַּמּוּדְעָן בִּיָּה מְאָרִי דְדִינָא, הַאי אִיהוּ שְׁנוּי מְקוּם שְׁנוּי הַשֵּׁם שְׁנוּי מַעֲשֵׂה. וְעוּד נְקוּדִין אִינוּן סְגוּלִין נְהָרִין (ג"א בְּהָרִין) נְקוּדָה דְאֹרִייתָא, וְאִינוּן נַעֲנוּעִין דְאַתְוּוֹן, לְקַבֵּל פְּרָקִין וְעַרְקִין, דְּאִינוּן נַעֲנוּעִין דְאַבְרִין דְגּוּפָא. וְאַתְקִרִיאוּ בְּאַלִּין שְׁמָהּ, ק"דוּמִיָּאל (ג"א ק"דוּמִיָּאל) (ס"י קְמוּאל) מ"לכִּיָּאל צ"ורִיָּאל הָא קָמִין בְּאַתְוּוֹי, פ"דָּאל ת"וּמִיָּאל ח"סִדִּיָּאל הָא פְּתַח, צ"ורִיָּאל ר"זִיָּאל י"וּפִיָּאל הָא צְרִי, ס"מִטוּרִיָּה (ד' קל ע"א) ג"זִרִיָּאל (ג"א ג"בִּרִיָּאל) ו"עֲנָאל ל"מוּאל הָא סְגוּל, ש"מִעִיָּאל ב"רִכִּיָּאל א"הִנִּיָּאל הָא שְׁבָא, ח"נִיָּאל ל"הִרִיָּאל (ג"א ל"הִדִּיָּאל) מ"חִנִּיָּאל הָא חֵלֶם, ח"זִקִיָּאל ר"הִטִּיָּאל ק"רִשִּׁיָּאל (ג"א ק"דוּשִׁיָּאל) הָא חֵרֶק, ש"מוּעָאל ר"עִמִּיָּאל ק"נִיָּאל הָא שֶׁרֶק, ש"מִשִּׁיָּאל ר"פָּאל ק"דִשִּׁיָּאל הָא שֶׁרֶק, הָא תְּמַנְיָא וְעֶשְׂרִין שְׁמָהּ, דְאַתְמַר בְּהוּן (תהלים קיא ו) פַּח מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ, זַפְּאִין אַנְפִּין דְנְהָרִין בְּהוּן אֲלִין שְׁמָהּ, וְאִינוּן לְקַבֵּל י"ד פְּרָקִין דִּיד יְמִינָא וְלְקַבֵּל י"ד פְּרָקִין דִּיד שְׁמָלָא, יְהו"ה אֱלֹהֵינּוּ יְהו"ה, כּוּז"ו בְּמוֹכְס"ז כּוּז"ו, עַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (שמות כ ג) לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פְּנֵי, וְאִם לֹאוּ עַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (משלי יא כא) יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רַע.

חֻטְמָא אַרִּיכָא, דָּא הוּא בַר נֶשׁ דְּאִית בִּיָּה רַחֲמֵי, חוּטְמָא קְמִיטָא מְאָרִי דְרוּגְזָא אִיהוּ, חוּטְמָא עֶקִימָא מְסַטְרָא דְחוּיָא אִיהוּ בְּכָל אַבְר דְּחַב בַּר נֶשׁ הֵהוּא חוּיָא אִיהוּ כְּרִיכָא תַמְן וְעַקִּים לִיָּה, בֵּין בְּאוּדְנִין בֵּין בְּעֵינִין בֵּין בְּחוּטְמָא בֵּין בְּפוּמָא, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (קהלת א טו) מְעוֹת לֹא יוּכַל לְתַקּוּן וְגוּמַר, וְכָל כְּאֲבִין דְּבַנֵּי נֶשׂא דְאִינוּן תְּקִיפִין, דְאַתְמַר בְּהוּן (דברים כח נט) וְחֲלִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים, הוּא דְנִשְׁיָף לֹון הֵהוּא חוּיָא בְּכַמָּה נִשְׁיכִין בְּהֵהוּא אַבְר דְּחַב, עַד דְאַתְפְּרַע מֵהֵהוּא חוּבָא, וּבְגִינִיָּה אֲתַמַּר אֲפִילוּ נְחַשׁ פְּרוּף עַל עֶקְבוֹ לֹא יַפְסִיק, לֹא יַפְסִיק בִּיחֻדָּא בְּצִלוּתִיָּה, וְהָא כְּתִיב בְּכָל פְּקוּדִין (ויקרא יח ה) וְחִי בְּהֵם, וְלֹא שְׁיִמוֹת בְּהֵם, אֲמַר לְהֵם בְּגִין דָּא אֲמַרוּ אֲבָל עֶקְרֵב פּוּסֶק בְּגִין דְקָטִיל. תָּא חֲזִי בְּחוּטְמָא אִית תְּרִין נוּקְבִין, מִחַד נְפִיק רוּחָא, וּמִחַד נְפִיק תְּנָנָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים כט יט) כִּי אֲזַ יַעֲשֶׂן

אף יהו"ה וְקִנְיָתוֹ בְּאִישׁ הָהוּא, בְּרוּחָא קָרִיר אָמַר (שמות טו ח) וּבְרוּחַ אַפְיָךְ נִעְרַמוּ מִיָּם, בְּתַנְנָא דְסָלִיק כְּעֵשֶׂן אָמַר (שם) נִשְׁפְּתָ בְּרוּחְךָ כְּסָמוּ יָם.
 אַוּדְנִין אֵית בְּהוּן אַדְרִין וְאַכְסְדְרִין, וְעֲלִייהוּ אָמַר דְּוֹד שִׁיר לְמַעְלוֹת,
 דְּאִינוּן כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ שְׁמַר, וּגְבוּהִים עֲלִיהֶם (קהלת ה ז), אִי אִינוּן
 אָטִימִין אַוּדְנִין לְתַתָּא, הָכִי אִינוּן אָטִימִין תְּרַעֲיָן דְּשְׁמִיעָה לְעִילָא לְגַבְיָהּ,
 וְאִינוּן תְּרַעֲיָן דְּאִתְמַר בְּהוּן (תהלים סה ג) שׁוֹמְעַ תְּפִלָּה, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דברים ו ד).
 מִתְּמָן צְרִיךְ לְכוּנָא בְּשְׁמִיעָה. אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, וְהָא שְׁמִיעָה
 בְּאֵן אַתְר תְּלִיא לְעִילָא.

אָמַר לִיה בְּרִי רְאִיָּה הוּא כְּפִסָּא לְמַזְרַח, דְּמִתְּמָן נְהוּרָא נְפִיק לְעוֹלָם, כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְּנִיתִין, מְזַרְחָ מִשָּׁם הָאוּר יוֹצֵא לְעוֹלָם, יְהוּדָה
 אִיהוּ לְמַזְרַח, וְאִתְמַר בֵּיה (בראשית מט ט) גּוֹר אַרְיָה יְהוּדָה. מְעַרְבָ דָּא פּוּמָא
 דְּתַמָּן עֵרוּב דְּכָלָא, וְתַמָּן מִתְעַרְבִין כָּל חֲיִילִין וְכָל דְּרָגִין, וּמַחְנָה אֶפְרַיִם
 לְמַעַרְב, וּמִטָּה לְמַעַרְב בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. שְׁמִיעָה לְקַבֵּל שְׁלַחַן בְּצָפוֹן,
 וְתַמָּן דְּחִילוֹ, הֵדָּא הוּא דְּכִתִּיב (חבקוק ג ב) יְהו"ה שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאֵתִי,
 וּמַחְנָה דָן לְצָפוֹן, וְאֵזֶן דְּמוֹת אֶל"ף, דְּאִתְמַר בֵּיה אֶלְף בֵּינָה, דְּאִיהִי נְמִי
 עוֹז לְצָפוֹן. רִיחָא לְדָרוֹם, רִיחַ נִיחַח לִיהו"ה (ויקרא א ט). וְאִית לְחוּטְמָא תְרִין
 נוֹקְבִין, כְּלִילָן מְדִינָא וְרַחֲמִי, וְאִינוּן י' י', חוּטְמָא ו' בְּאִמְצָעִיתָא, תְרִין
 צְנוּרוֹת אִינוּן דִּילִיָּה, וְאִתְמַר לְגַבֵּי מַחְנָה רְאוּבֵן לְדָרוֹם רְאוּ בֵן, תְרִין
 נוֹקְבִין דְּחוּטְמָא אִינוּן לְקַבֵּל לְאָה וְרַחֵל, חוּטְמָא בְּאַרְחַ מִישׁוֹר בֵּינֵיהוּ
 דָּא יַעֲקֹב.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, מָנָא לָךְ דְּאִימָא (ג"א רבינה) אִיהִי לְצָפוֹן, וּבָה
 תְּלִיא שְׁמִיעָה, אָמַר לִיה בְּרִי חֲמִשִּׁין תְּרַעֲיָן אַנּוּן דְּבִינָה, וּבָה
 מִיִּיחָדִין כ"ה כ"ה אַתּוּן תְרִין זְמַנִּין בְּכָל יוֹמָא, וְיִשְׂרָאֵל אִיהוּ בֵן י"ה,
 בִּינָה וְדָאִי פְּלָלָא דְתִלְתַּת אַתּוּן אַבָּא וְאִימָא וּבְרָא, וּבְגִין דָּא שְׁמִיעָה בָּה
 תְּלִיא, לִית תְּקוּנָא מְאֵלִין אַרְבַּע אַתּוּן דְּלֵא אַתְּפִלִּין בָּה עֶשֶׂר סְפִירָן,
 דְּאִינוּן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְאַרְבַּע אַתּוּן דְּאִינוּן יְהו"ה אִיהוּ לָא אֲשַׁתְּנִי
 בְּכָל אַתְר, אִיהוּ שְׁמַע דְּשְׁמָאֵלָא (דף ק"ג ע"ב) לְיִשְׂרָאֵל, וְאַסְתַּפֵּל בִּימִינָא
 עֲלִייהוּ, וּבְדָרוֹם אִיהוּ מְרַחֵף עֲלִייהוּ, הֵדָּא הוּא דְּכִתִּיב (בראשית א ב) וְרוּחַ
 אֱלֹהִים מְרַחֵף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וּבְמַעַרְב אִיהוּ מְמַלֵּל עִמָּהוּן, שְׁנוּיִין אִינוּן
 בְּמֵאנֵי דְּגוּפָא, אַבְל בֵּיה לִית שְׁנוּיָא כְּלָל, הֵדָּא הוּא דְּכִתִּיב (מלאכי ג ו) אֲנִי
 יְהו"ה לֹא שִׁנִּיתִי.

וּבְכָרְ אַבְר וְאַבְר (דְּאִיהוּ גְרָא דְכָל פְּקוּדָא) בְּעֵי בַר נִשׁ לְאַמְלָכָא לְקוּדְשָא בְּרִיךְ
 הוּא, וּלְתַקְנָא לִיה אַתְר דְּכִנְיָא וְנִקְיָא לְשְׂרִיָּא לִיה תַּמָּן, וּבְגִין דָּא

צָרִיף בַּר נֶשׁ לְבַעֲרָא מַנְיָה מִכָּל אַבְר וְאַבְר, כָּל מַחְשְׁבֵינּוּ וְכָל הִרְהוּרֵינּוּ
 בִישׁוּי דְטַנּוּפִין דְאִינוּן קְלִיפִין, וְצָרִיף לְאוּקְדָא לֹון בְּכָל פְּקוּדֵין כְּשָׂרִין,
 דְשָׂרִיין עַל כָּל אַבְר וְאַבְר דְאִינוּן גְּרוּת, דְכָל פְּקוּדָא גַר אֲתַקְרִיאַת, הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב (משלי ו כג) כִּי גַר מִצְוָה, גַר יְהוּ"ה נִשְׁמַת אָדָם (שם כ כז), וּבָה צָרִיף
 לְמַהוּי (שם) חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי בֵטֶן, וְלְבַעֲרָא מַנְיָהוּ שְׂאוּר וְחִמְץ מוּץ וְתַבְּנָן,
 שְׂאוּר וְחִמְץ מִן הָעֶסֶה (ג"א הַטְּפָה), מוּץ וְתַבְּנָן מִן הַחֲטָה, לְשָׂרִיא תַמָּן י"ה,
 י' בְּעֶסֶה דְאִיהִי טְפָה, ה' בְּחֲטָה, דְאִיהִי לְבַעֲרָא חֵט מִן ה' דְאֲשַׁתְּאֲרַת
 סֶלֶת נְקִיָּה.

דְּכָר פְּקוּדָא דְשָׂרִיא עַל כָּל אַבְר וְאַבְר אֵית לָהּ שֵׁם יְדִיעַ, וְכָל חֲיִילֵין
 וּמְשָׂרִיין דְמִלְאָכִין דְתִלְיִין מַנְיָה, כְּלָהוּ אֲתַפְנָשׁוּ לְהֵהוּא אַבְר, וְנִטְרִין
 לִיָּה מִכָּל מְרַעִין בִישׁוּי, וּמָאן דְחָלִיף לֹון אוּ קָרָא לֹון בְּאַבְר דְלָאוּ דְלָהוּן,
 וְלָאוּ אִינוּן מִמָּנָן עַלִיָּהוּ, אִיָּהוּ אֲכַחִישׁ סְדוּרָא דְעוּבְדָא דְבְּרָאשִׁית, וְלָאוּ
 מִתַּפְנָשׁוּ לְגַבִּיָּה, לְמִלְפָּא דְשׁוּי מִמָּנָן עַל מַלְכוּתִיָּה, וּפְלִיג לֹון עַל כָּל
 אֲתַר וְאַתַּר, וְאָמַר לֹון אֲנִתְ תְּהָא מִמָּנָא עַל אֲתַר כְּדָ וְכָד, וְאַנְתְּ כְּדָ וְכָד,
 וְלְכָל חַד שׁוּי לִיָּה בְּאַתַּר יְדִיעַ, וּבְמַלְאָה יְדִיעַ, לִית לִיָּה חִלוּף בְּאַתַּר אֲחֵרָא.
 אַבְרָ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְשִׁלְטָנוּתִיָּה בְּכָל אֲתַר כְּנִשְׁמַתָּא דְשִׁלְטָנוּתִיָּה עַל
 כָּל אַבְר וְאַבְר, מְלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוּ, בְּכָל אֲתַר דְקָרִי לִיָּה בַר נֶשׁ
 עֲנִי לִיָּה, אֶלָּא אִם הֵהוּא אֲתַר דִּהֵהוּא אַבְר אִיָּהוּ פְּגוּם כְּחוּבָה דְעֵבִיד בַּר
 נֶשׁ, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לָא שְׂרִיא בְּהֵהוּא אַבְר, דְעַלִּיָּה אֲתַמַּר (ויקרא כא יח) כָּל
 אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרַב.

וְאַבְרִין דְבַר נֶשׁ כְּלָהוּ אִינוּן מְסוּדְרִין עַל סְדְרֵי בְּרָאשִׁית, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִי
 בַר נֶשׁ עוֹלָם קֶטֶן, וּמָאן דְאֲמַלִּיף לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא עַל כָּל
 אַבְר וְאַבְר, כְּאֵלוּ אֲמַלִּיף לִיָּה עַל כָּל עֲלָמָא, וְאַגְרָא דְבַר נֶשׁ דְאֲמַלִּיף לִיָּה
 עַל כָּל אַבְר וְאַבְר לָא אֲתִיָּהִיב רְשׁוּ לְגַלְאָה, דְאֵלִין אִינוּן טַעֲמֵי מְצוּוֹת
 דְלָא אֲתִיָּהִיבוּ לְגַלְאָה, בְּגִין דְלָא יְהָא בַר נֶשׁ עוּבִיד לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
 עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרִס, אֲבָל בְּרִי מְלִין אֵלִין דְלָא צְרִיכִין לְאֲתַגְלִיא, יְהוּן
 טְמִירִין בְּלַבָּף, עַלִיָּהוּ אֲתַמַּר (ישעיה כג יח) לְאֲכוּל לְשִׁבְעָה וְלִמְכֹסָה עֲתִיק,
 מְלִין עֲתִיקִין דְלָא אֲתַמְסְרוּ לְגַלְאָה יְהוּן טְמִירִין בְּלַבָּף.

תָּא חֲזִי כְּדָ בַר נֶשׁ מִתְעַטֵּף בְּעִטּוּפָא דְמְצוּוֹה, וּמְנַח תַּפְלִין, וְקָרִי לִיָּה
 בְּקָרִיאַת שְׁמַע, הָא תַקִּין לִיָּה כְּרִסְיָא בְּעִטּוּפָא דְמְצוּוֹה, וְהָא אוּקְמוּהוּ
 וְהוּכַן בְּחֶסֶד כְּסָא (שם טז ה), וּבְתַפְלִין אִיָּהוּ מְעַטֵּר לִיָּה, הָדָא הוּא
 דְכְּתִיב (יחזקאל כד יז) פְּאָרְף חֲבוּשׁ עֲלִיָּה, וְקָרָא לִיָּה בְּקָרָא לְשָׂרִיא עַל כְּרִסְיָא
 דְתַקִּין לִיָּה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְתַקֵּן לִיָּה בְּהֵהוּא עֲלָמָא

פְּרַסְיָא וְעֵטְרָה, וּכְמָה דְּאִיהוּ נְחִית לִיה תַּמָּן, וְיָקוּם פְּרַסְיָא בְּגִינְיָה, וְאַמְלִיךְ לִיה עַל כָּל מְלָאכִין (נ"א חִיּוּלִין) וּמְשַׁרְיִין דְּתַמָּן, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית א כו) וַיְרִדוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּגְזֵמֵר, וְרָזָא דְמִלָּה (שמואל א ב ז) כִּי מִכְּבֹדִי אֶכְבֵּד וּבוֹזֵי יִקְלוּ.

וּכְמָה דְּנְחִית (ס"א דְּמִגְנִין) לִיה בְּכַמְה נְגוּנִין דְּשִׁירוֹת תּוֹשְׁבָחוֹת וְהוֹדָאוֹת, הָכִי כַד סְלִיק לְעֵילָא פְּלָהוּ חִיוּן דְּמִרְפָּבוֹת, וּמְשַׁרְיִין דְּמְלָאכִין קַדִּישִׁין, דְּחִיוֹת וְאוֹפְנִים וּשְׁרָפִים, פְּתַחֲיִן לִיה (נ"א פְּרִישֵׁן) גְּדַפִּיּהוּ בְּחַדְוָא בְּנִגּוּנָא לְקַבְּלָא לִיה, הָא הָכָא אַגְרָא דְּצִלוֹתָא וְתַקּוּנִין דִּילָּה דְּאִיהִי פְּקוּדָא חֲדָא.

פְּקוּדָא דְּבְרִית מִילָּה, בְּגִזִּירוֹ דְּעֵרְלָה וּפְרִיעָה, פְּמָה דְּאִיהוּ אֲעֵבֵר מַהֲהוּא אֶבֶר כָּל אֱלִין קְלִיפִין דְּאַלְהִים אַחֲרִים, וְתַקִּין בֵּיה אֲתֵר לְשַׁרְיָא בֵּיה שְׂכִינְתָא תַּמָּן, דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית מִילָּה, הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פַּד נְשַׁמְתִּיָּה (דף קלא ע"א) סְלִיקַת לְעֵילָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (דברים ל יב) מִי יַעֲלֶה לְנֹו ה' שְׁמִימָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲעֵבֵר מִנִּיה כָּל מְלָאכִי חַבְלָה וּמְקַטְרֵגִין דְּלֹא יִקְרְבוּ לְגַבִּיָּה בְּגִין דְּשָׂמָא דִּיהו"ה שַׁרְיָא עֲלִיה דְּתַשְׁפַּח לִיה בְּאֱלִין תִּיבִין מִי יַעֲלֶה לְנֹו ה' שְׁמִימָה, רֵאשִׁי תִיבוֹת מִילָּה, וְסוֹפִי תִיבוֹת יְהו"ה, בְּשָׂמִיָּה סְלִיק לְעֵילָא נְשַׁמְתִּיָּה, וּבִבְהוּא זְמַנָּא יִתְקַיֵּים בֵּיה (שם כח ט) וְרֵאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא עֲלֶיהָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ, וּכְמָא דְּאִיהוּ מְקַבֵּל עֲלִיה כָּל פְּקוּדֵין דְּעֵשָׂה, בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ, הָכִי אֲמַלִּיכִין לִיה לְעֵילָא חִיּוּלִין וּמְשַׁרְיִין, עַל אֱלִין עֲלִמִין דְּתַקִּין לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא, וּמְקַבְּלִין לִיה עֲלִיּהוּ בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ דְּמֵאֲרִיָּהוּן.

וּבְזְמַנָּא דְּבֵר נִשְׁ אֲשַׁתְּדַל בְּאוּרִייתָא דְּאִיהוּ אוּר, וּבְמַצְוָה דְּאִיהוּ נֵר, כְּפֹאֵלוּ נְהִיר עֲמוּדָא דְּעֻנָּא בִּימָמָא קָדָם יְהו"ה, וְעֲמוּדָא דְּאֲשַׁתָּא בְּלִילָא, הָכִי פְּגוּוּנָא דָּא כַד אָזִיל לְהֵהוּא עֲלָמָא, מַה פְּתִיב בֵּיה (שמות יג כא) וַיְהו"ה הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲוֹתָם הַדְרֹךְ, וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם, לְמָאן לְנַשְׂמָה וְרוּחָא וּנְפִשָׁא דִּילִיה, דְּאִינוּן לְקַבְּל כְּהֵן לֹוי וְיִשְׂרָאֵל, וְכֹלָא בְּזַכּוֹ דְּאוּרִייתָא דְּאִיהִי אוּר וְנֵר.

וְכֵר מָאן דְּנָטִיר שַׁבַּת וְאוּקִיר לִיה וּמְעַנְג לִיה בְּגִין יִקְרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לִיה אֲתֵר לְעֵילָא בְּנִיחָא דְּלֹא טַרַח בֵּיה, וְנַח תַּמָּן מְכַל טַרַחָא דְּהֵאִי עֲלָמָא דְּטַרַח בְּכַמְה גְּלַגּוּלִין וְעוּבָדִין, בְּרִי תָא חֲזִי, כָּל פְּקוּדֵין אֱלִין תַּלְיִין בְּדִיוּקָנָא דְּמִלְכָּא, וְאִית פְּקוּדֵין דְּאִינוּן עַל מְנַת לְקַבְּל פֶּרֶס, וְתַלְיִין מְדִיוּקָנָא דְּהֵהוּא נַעַר דְּלְעֵילָא, וְצִרִיךְ לְפִרְשָׁא כָּל פְּקוּדֵין דְּאִינוּן בְּדִיוּקָנָא דְּמִלְכָּא.

אִית (אלין) דְתִלְיִין מְרִישָא, וְאִית (ואלין) דְתִלְיִין בְּעֵינֵינוּ, וְכִמְה מְלֶאכֵין
 וּמְשָרְיִין עֲלֵאֵין דְאֵינוּן עֵינֵי יְהו"ה מִמֶּנּוּן עֲלֵייהוּ, וְאִית פְּקוּדֵין
 דְתִלְיִין מִן אוֹדְנִין, וְכִמְה מְלֶאכֵין דְאֵתְקֵרִיאוּ אֲזַנֵי יְהו"ה מִמֶּנּוּן עֲלֵייהוּ,
 וְאִית פְּקוּדֵין דְתִלְיִין מֵאַנְפִין, וְכִמְה מְלֶאכֵין דְאֵתְקֵרִיאוּ פְּנֵי יְהו"ה מִמֶּנּוּן
 עֲלֵייהוּ, דְאֵתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א' ו') וְאַרְבַּעַה פְּנִים לְאַחַד, וְאִית פְּקוּדֵין דְתִלְיִין
 מְחוּטְמָא, וְכִמְה מְלֶאכֵין דְאֵתְמַר בְּהוּן (תהלים קד ד') עוֹשֶׂה מְלֶאכֵיו רִחוּת
 מִמֶּנּוּן עֲלֵייהוּ, וְאִית פְּקוּדֵין דְתִלְיִין מִפּוּמָא, וְכִמְה מְלֶאכֵים דְמִמֶּנּוּן עַל
 קָלִין דְאוֹרֵייתָא וְעַל דְבוּרִין, דְאֵתְמַר בְּהוּן (קהלת י"ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף
 אֶת הַקּוֹל וּבַעַל פְּנָפִים יִגִּיד דְבָר, וְאִית פְּקוּדֵין דְתִלְיִין מִיּוֹדֵי דְמִלְכָא,
 וְכִמְה מְלֶאכֵין מִמֶּנּוּן עֲלֵייהוּ דְאֵתְקֵרִיאוּ יְדִין, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (יחזקאל א'
 ח') וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת פְּנֵייהֶם, וְאִית פְּקוּדֵין דְתִלְיִין מִגּוּפָא פְּעֻנְבִין דְאֵתְפֶּלָא.
 אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, וְהָא לְעֵילָא הָא אוּקְמוּהָ דְלִית גּוּף וְלִית
 גּוּיָה, אָמַר לִיה בְּרִי, לְעֵלְמָא דְאֵתִי אֵתְמַר דְאֵיהִי אֵימָא עֲלֵאָה,
 אָבַל לְתַתָּא אֵית גּוּפָא בְּעֵלְמָא דִין דְאֵיהִי שְׂכִינְתָא תַתָּאָה, וְגוּפָא אֵיהִי
 אוֹרֵייתָא, דְמִינָה תִלְיִין כָּל פְּקוּדֵין, וְאִית פְּקוּדֵין דְתִלְיִין מֵאוֹת בְּרִית,
 וְכִמְה מְלֶאכֵין מִמֶּנּוּן עֲלֵייהוּ דְאֵתְקֵרִיאוּ מֵאַרְי דְאוֹתוֹת, דְאֵתְמַר בְּהוּן (בראשית
 א' ט') וְהָיוּ לְאוֹתוֹת, וְעֲלֵייהוּ אֵתְמַר לְמֹשֶׁה (שמות ג' יב) וְזֶה לְךָ הָאוֹת, וְהָאִי
 אֵיהִי אוֹת דְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם מִמֶּנּוּן עֲלֵיהִי, וְאִית פְּקוּדֵין דְתִלְיִין בְּרַגְלִין,
 וְכִמְה מְלֶאכֵין מִמֶּנּוּן עֲלֵייהוּ, דְאֵתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א' ט') וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב,
 וְאֵתְמַר בְּהוּן (שם ז') וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָכִי תִלְיִין כְּלָהוּ מִגּוּפָא, בְּשַׁעְרָא
 דְתִלְיָא מְרִישָא, וְכָל נִימָא וְנִימָא אַחְזִי דְאֵיהִי מְלֶאכֵין דְתִלְיָא מְרִישָא.
 וְכָרְ מָאן דְפִשַׁע בְּפְקוּדָא, כְּאֵלוּ פִשַׁע בְּדִיוּקְנָא דְמִלְכָא, זַפְּאָה נִשְׁמַתָּא
 דְאֵיהִי בְּדִיוּקְנָא דְמֵאַרְיָה, דְמִקְיִים פְּקוּדֵין אֵלִין, דְמִינָה תִלְיִין כָּל
 מְלֶאכֵין אֵלִין דְאֵתְקֵרִיאוּ עֵינֵי יְהו"ה אֲזַנֵי יְהו"ה, וְכָל תְּקוּנִין וְחִיילִין
 וּמְשָרְיִין דְגּוּפָא דְלְעֵילָא, וְכַד סְלֶקְתָּ נִשְׁמַתָּא כָּל אֵלִין חִיילִין סְלֶקִין עִמָּה,
 וְכַד נִחְתָּא כָּל אֵלִין חִיילִין נִחְתִין עִמָּה, אֵיהִי סְלָם, וְהִנֵּה מְלֶאכֵי
 אֱלֹהִים (בראשית כח יב) סְלֶקִין וְנִחְתִין בְּהָ, בְּהָ מִמֶּשׁ, וְכַד סְלֶקָא, קָלָא נִחִית
 בְּרוּמֵי רְקִיעִין לְכָל חִיילִין וּמְשָרְיִין, הָבּוּ יְקֵרָא לְדִיוּקְנָא דְמִלְכָא.
 מְצוּה (דף קלא ע"ב) דְכָל פְּקוּדָא, בִּיה שְׂרִיא יְהו"ה, הוּא אֲשַׁתְּפַח בְּכָל אָבַר
 וְאָבַר, הוּא אֲשַׁתְּפַח בְּאַרְבַּע גְּוֹנִין דְשַׁעְרָא וּבְאַרְבַּע גְּוֹנִין דְעֵינָא,
 וּבְאַרְבַּע אֲדָרִין דְאוֹדְנָא, וּבְאַרְבַּע גְּוֹנֵי דְאַנְפִין, וּבְקָלָא וּבְדְבוּרָא וּבְקֵרִיָּאָה
 וְאַמִּירָה, (ובעשיה דידן) וּבְכָל אָבַר וְאָבַר דְגּוּפָא אֵיהִי יְהו"ה, מִמֶּנָּא עַל כָּל
 מְצוּה וּמְצוּה, דְבִיה מְצוּה בְּאֵת ב"ש, מ"צ י"ה, פ"ץ ו"ה, הָא מְצוּה

יהו"ה, מצפץ, יהו"ה בא"ת ב"ש מצפ"ץ. וברי, כל אברין אתקריאו פנויין לשמא דיהו"ה, וכל מלאכין דתליין מההוא אבר פלהו סלקין ונחתין בשליחותיה, וכל מאן דקרא למלאכין ולכנויין ולא בההוא אבר דממנא עליה, לית סליק פעולה בידוי.

רישא איהו פנויאי דשם אהי"ה, וכל מלאכין, וממנן דהויות, מהכא תליין, וביה שאלין מלאכין איה מקום כבודו להעריצו, אי"ה רשים באהי"ה, ותמן הי"ה דסליק בחושפן כ' דאיהו פתר, איהו רשים בא"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י, (אהי"ה) אל"ף ה"א יו"ד ה"א איהו רזא דעשר אתוון מעילא לתתא, האי איהו פתר בריש פלהו שמהן, ולעילא מגיה יו"ד ה"י וא"ו (ג"א ו"ו) ה"י, אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד, לעילא מגיה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וכלהו סלקין לארבעין ותריין אתוון, ואלין אינון אתוון דאתבריאו בהון שמיא עלאין, וארצות החיים, דאלין אתקריאו שמי השמים, ומאן דברא בהון פלא, אומנא דכלא, עלת העלות מתעלה על פלא, הוא בריך לכלא, ולעילא מפל ברכאן, הדא הוא דכתיב (נחמיה ט ה) ומרום על כל ברכה ותהלה, ולא צריך איהו ברכאן מאחרא, דלית עליה מאן דאשפע ליה.

ברי אית פקודין דתליין ברגלין, דאתמר בהון (יחזקאל א ז) ורגליהם רגל ישרה, (שם יז) על ארבעת רבעיהם, בלכתם ילכו, דא אדנ"י, דעליה אתמר (תהלים פה יד) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו, ואינון מאת אדנים למאת הכפר, דנחתין למאה ברכאן, ודא ק' מן צדקה דאיהי צלותא, צ' תשעים אמנים, ד' ארבע קדושות, ק' מאה ברכות, ה' חמשה חומשי תורה, והאי צדקה איהי אימא עלאה, צדק אימא תתאה, דאתמר בה (שם) צדק לפניו יהלך, (ישעיה מא ב) צדק יקראהו לרגלו, דא דינא ודא רחמי, צדק אימא תתאה, צדקה אימא עלאה.

כל פקודין דהליכה תליין ברגלין, פגון הליכה לבי פנישתא, הליכה לברית מילה, הליכה למת מצוה, או לכל הליכה דמצוה, והאי פקודא דברית מילה תליא בצדיק, וצדקה בידין מן נתן תתן, כל פקודין אינון משולבין אלין עם אלין הדא הוא דכתיב (שמות כו יז) משולבות וכו', וכן תפלין תליין ברישא ובידא שמאלא, ציצית על כתפא, מצות ללמוד וללמד בפומא, וכן צלותין תליין בפומא, והכי מצות שופר ברוחא דנשיב ביה בפומא, וההוא רוחא אתעביד קלא, וכן קרבנין דאינון ריח ניחח ליהו"ה תליין בחוטמא, ואעי בוסמין דאבדלתא, וכל דינין תליין בדבורא,

וְכֵן בְּעֵינַיִן, כִּמְהָ דְאוֹקְמוּהוּ מְאִירֵי מִתְנִיתִין אֵין לְדִיִּין אֶלְא מַה שְּׁעִינֵי רֹאוֹת.

וְאִית פְּקוּדֵין דְתִלְיִין בְּשִׁמְעָה כְּגוֹן קְרִיאַת שְׁמַע, אוּ פְקוּדֵין אֶחָרֵינִין, דְּאִתְמַר בְּהוֹן אִם הַשְּׁמִיעַ לְאֲזֵנוּ יֵצֵא, וְדָא תְקִיעַת שׁוֹפֵר, סוּף סוּף בְּאֵלִין אַבְרִין תִּלְיִין כָּל פְּקוּדֵין, אֶלְא פְקוּדָא דִירָאָה וְאֶהְבָּה אֵלוּ תִלְיִין בְּמוֹחָא וְלִבָּא, וְכָל פְּקוּדֵין דְעֵשְׂיָה כְּגוֹן סוּפָה וְלוּלָב תִּלְיִין בִּידֵין, וּבְאֵלִין תְּקוּנֵין (כ"א פְקוּדֵין) צְרִיף בְּרַ נֶשׁ לְאִשְׁתְּמוּדְעָא כָּל מְלֶאכְיָא דְאִתְקְרִיאוּ עֵינֵי יְהו"ה אֲזַנֵי יְהו"ה, וְאִינוּן דְאִתְמַר בְּהוֹן (תְּהֵלִים קד"ד) עוֹשֶׂה מְלֶאכְיוֹ רוּחוֹת (מְשֻׁרְתֵי אֵשׁ לוֹהֵט), דְתִלְיִין בְּחוּטְמָא, וּמְלֶאכְיָין דְאִתְמַר בְּהוֹן (קִהֲלֵת י"ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל דְתִלְיִין בְּקֶלָא, וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְבָר (ש"ם) דְתִלְיִין בְּדַבְרָא, וּמְלֶאכְיָים דְתִלְיִין בְּעֵשְׂיָה, כְּגוֹן וִידֵי אָדָם (יִחְזַקָּאל א' ד'), וּמְלֶאכְיָין דְאִתְקְרִיאוּ אוֹתוֹת, דְתִלְיִין בְּצַדִּיק (דף קלב ע"א) דְאִתְמַר בְּהוֹן (יִרְמִיָּה י' ב) וּמְאוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אֵל תִּחְתּוּ, וּמְלֶאכְיָין דְתִלְיִין בְּרַגְלֵין, דְאִתְמַר בְּהוֹן (יִחְזַקָּאל א' יד) וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב, וְנַעֲנוּעָא דְכִלְהוּ יְהו"ה, וְצְרִיף לְמַנְדַּע נְקוּדָה דִּילִיָּה, בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר נְקוּדָה דְאִתְחַיֵּיב לְמְלֶאכְיָא דְאִיהוּ (אוּר) מַיִם, וּלְמְלֶאכְיָא דְאִיהוּ אֵשׁ, וּלְמְלֶאכְיָא דְאִיהוּ רוּחַ, דְכָל נְקוּדֵין אִינוּן אִשָּׁא וְרוּחָא וּמַיָּא, מְלָכוֹת עֶפְר מְאָנָא דְכִלְהוּ עֲלָיִן דְתִלְיִין מְסַפִּירָן, וְלִתְתָא הָכִי אִית מְלֶאכְיָין דְתִלְיִין מְכַסָּא וּמְלֶאכְיָין וְאוּפָן, דְמִתְמָן נִשְׁמָה וְרוּחָא וּנְפִשָּׁא, גּוּפָא מְאָנָא דְכִלְהוּ, מִיכָא"ל אִיהוּ מַיָּא, וְאִיהוּ מְמוּנָה עַל יִמָּא, וּבְגִין דָּא פִד אַעֲבַר מִשָּׂה לְיִשְׂרָאֵל בְּיִמָּא, בִּיה שִׁבַּח לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, הִדָּא הוּא דְכִתִּיב (שְׁמוֹת טו יא) מִי כִּימוֹף בְּאֵלִים יְהו"ה, גְּבִרְיָא"ל מְמוּנָה עַל אִשָּׁא, אוּרִיָּא"ל עַל רוּחָא, רְפָא"ל עַל עֶפְרָא, מְאֵלִין תִּלְיִין כִּמְהָ רַבִּי רַבּוּן דְמְלֶאכְיָא דְתִלְיִין מְנִיָּהוּ.

בְּרִי, אֶגְרָא דְאֵלִין פְּקוּדֵין דְתִלְיִין בְּאֵלִין אַבְרִים, הוּא דְמָאן דְמִיחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, בְּשִׁכְיִנְתִּיהָ בְּהַאי עֲלֵמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְזוּוּג לִיה בְּבֵת זוּגִיָּה לְהַהוּא עֲלֵמָא, וּמָאן דְקָרִיב לִיה לְשִׁכְיִנְתִּיהָ קָרְבָּנָא, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְקָרֵב לִיה בְּבֵת זוּגִיָּה, וּמָאן דְעֵבִיד לִיה בִּי מְקַדְשָׁא, הִדָּא הוּא דְכִתִּיב (ש"ם כ"ח) וַעֲשׂוּ לִי מְקַדָּשׁ, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא עֵבִיד לִיה בְּהַהוּא עֲלֵמָא בֵּית לְדִיִּירָא (לִיה) תִּמָּן דְאִיהוּ קִדְשׁ קִדְשִׁין, וּמָאן דְעֵבִיד לִיה סָפָה, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְסַכֵּף עֲלִיה בְּהַהוּא עֲלֵמָא, וְאֶגֶן עֲלִיה מְכָל מְלֶאכְיָי חַבְלָה פִד נְפִיק מְהַאי עֲלֵמָא וְאֲזִיל לְהַהוּא עֲלֵמָא.

וְכָרְ מָאן דְמְבַרֵךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וּמְקַדֵּשׁ לִיה בְּצִלוֹתִיהָ בְּהַאי עֲלֵמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְבַרֵךְ לִיה בְּהַהוּא עֲלֵמָא, וּמְקַדֵּשׁ לִיה, וְלִית

קדושה פחות מעשרה, אוף הכי עביד ליה קודשא בריה הוא עשרה חופות בגן עדן, דקדושין דקודשא בריה הוא עם שכונתיה, אינון קדוש קדוש קדוש, ושבע ברכאן דיליה אינון בקריאת שמע, בשחר שתיים לפניה ואחת לאחריה, ובערב שתיים לפניה ושתיים לאחריה, הא שבע, ויחוד דיליה שמע ישראל, והכי קודשא בריה הוא מברך ליה ולכלה דיליה, ומקדש ליה עמה בקדושה, ומייחד תרוניהו, וכלא מדה פנגד מדה.

סוף בכל מה דאשתדל בר נש בפקודוי דקודשא בריה הוא, בגיניה ובגין שכונתיה, הכי אשתדל קודשא בריה הוא בגין בר נש ובת זוגיה בהוא עלמא, זפאה חולקיה מאן דישתדל למעבד רעותיה, דלית פומא יכיל למימר אגרא דיליה בהוא עלמא דאיהי לדרי דרין, בר נש עביד לקודשא בריה הוא רעותיה דאיהו לפום שעמא בהאי עלמא, ובגי ליה בגינא ביה, קודשא בריה הוא בני ליה לבר נש בעלמא דיליה בגינא לדרי דרין, זפאה מאן דשריא ליה בכל אבר ואבר דיליה למעבד ליה אתר לשריא תמן, ולאמלקא ליה בכל אבר ואבר, דלא יהא ביה אבר פנוי מניה, דאם חסר אבר חד דלא שריא עליה קודשא בריה הוא, בגין ההוא אבר אתחזר לעלמא בגלגולא, עד דאשתלים באברין דיליה, למיהוי כלהו שלמין בדיוקנא דקודשא בריה הוא, דאם חסר חד לאו איהו בצלמו דקודשא בריה הוא.

פומא עקימא לא שריא ביה קודשא בריה הוא דאיהו מום, כל שפן אם דבורא דיליה עקים, עליה אתמר (קהלת א טו) מעות לא יוכל לתקון, פומא ולבא אינון לקבל אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, קלא ודבור דנפיק מתרוניהו איהו ו"ה, צריך לאפקא ליה בדחילו ורחימו די"ה, ואם לאו, לא שריא תמן יהו"ה.

שפון אריכין מסטרא דאנשי חיל, רחבין מסטרא דיראי אלהים, שפון פינוניים מסטרא דאנשי אמת, זעירן בעגולא מסטרא דשונאי בצע, פמה קלין ודבורין נפקין מפומא מיד דנפקין מפומוי פמה מלאכים דאתקריאו עופין נטלין מלולין הפומא. חמש תקונין אינון בפומא, דאתמר בספר יצירה, אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ, ובהון (דברים כו) אבנים (דף קלב ע"ב) שלמות תבנה לקודשא בריה הוא בכמה צלותין ופולחנין, ועלייהו אמר יעקב וישכב במקום ההוא (בראשית כח יא), וישכב וי"ש כ"ב אתון במקום ההוא, ו"ש (משלי ח כא) להנחיל אוהבי יש, כ"ב בך יברך ישראל (בראשית מח כ), בך בטחו אבותינו (תהלים כב ה), כי בך

אָרוֹץ גְּדוּד (שם יח ל), וּבֶךְ בַּחַר יְהוּ"ה (דברים ז ו), אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ (שמות לב יג), נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בְּךָ (שיר א ד), בְּהוֹן בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוּ"ה מִמְקוֹמוֹ (יחזקאל ג יב).

דִּיקָנָא, בְּסִפְר בֶּן סִירָא, קָלִיל דְּקָן קוֹרֵטְמָן, עַב דְּקָן אִיהוּ בְּרַבּוּיָא דְּלִיחָא בְּלַחוּתָא דִּילִיָּה, וּבְגִין דָּא אִיהוּ פְּתִיָּא שְׁטִיָּא, (אמר רבי שמעון) מָאן דְּלִית לֵיהּ דִּיקָנָא בְּאַנְפוּי וּבְפוּמוּי אֶלָּא זְעִיר, הוּא פְּקִיָּא (פְּקִיָּא), דְּמָרָה יְרוּקָא אִיהִי אֲתַגְבַּרְתָּ עָלֶיהָ, וְלִית בֵּיהּ לַחוּתָא כָּלֵל, דִּיקָנָא בִּינוּנִית דָּא אִיהוּ אִישׁ תָּם, דְּעִתִּיהָ שְׁלִים, מָאן דְּלִית לֵיהּ דִּיקָנָא בְּאַנְפוּי כָּלֵל, מָרָה קְרִירָא וַיִּבְשָׁתָא אֲתַגְבַּרְתָּ עָלוּי, לִית בֵּיהּ לַחוּת וְחַמִּימוֹת כָּלֵל, מְאִרִי דְּעַצִּיבוּ אִיהוּ, עוֹבְדוּי פְּאַתְתָּא.

תָּא חֲזִי אִית בְּנֵי נֶשֶׁא דְּמַמְלָלָן בְּנַעֲנוּעָא דְּעֵינִין, וְאַחֲרָנִין בְּנַעֲנוּעָא דִּידִין, וְאַחֲרָנִין בְּנַעֲנוּעָא דְּרִישָׁא, וְאַחֲרָנִין בְּנַעֲנוּעָא דְּגוּפָא, וְאַחֲרָנִין בְּנַעֲנוּעָא דְּרַגְלִין, דָּא אִיהוּ דְּכָל אֲתֵר דְּנִשְׁמָתִיהָ בֵּיהּ, תַּמָּן עָבִיד נַעֲנוּעָא יִתִּיר בְּהָהוּא אֲתֵר.

אָמַר לֵיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא, וְכִי נִשְׁמָתָא לָא אִיהִי בְּאַתֵּר יְדִיעָא בְּלָבָא, וְאַתְפְּשֻׁטוּתָהּ בְּכָל אַבְרִין דְּלָבָא, אָמַר לֵיהּ בְּרִי, וְהָא כְּתִיב בְּהָ (רות ג ז) וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, כְּפֹהֵם עוֹבְדוּי דְּבַר נֶשׁ הָכִי נִפְיָא לָהּ מֵאַתְרָהָא, וְנַחֲתִית לָהּ לְבַר מֵאַתְרָהָא, כְּגוֹוָנָא דְּשְׁכִינְתָּא דְּאַתְמַר בְּהָ (ישעיה נא) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם, וַתְּיַבֶּבְתָּא שְׁלִימְתָא, מָאן דְּאַתִּיב לָהּ לְאַתְרָהָא דְּהוֹת בְּקַדְמִיתָא, דְּבִזְמָנָא דְּנִשְׁמָתָא אִיהִי בְּלָבָא אֲתַקְרִיאַת מְטְרוֹנִיתָא, כַּד נִפְקַת מִלָּבָא לָא אֲתַקְרִיאַת מְטְרוֹנִיתָא, כְּפֹהֵם חוּבוּי דְּבַר נֶשׁ הָכִי נַחֲתִית לָהּ מִדְּרָגָא לְדְרָגָא וּמֵאֶבֶר לְאֶבֶר, עַד דְּנַחֲתִית לָהּ לְרַגְלוּי, וְכְפֹהֵם זְכוּוֹן דִּילִיָּה הָכִי סְלִיקַת, עַד דְּסְלִיקַת לְאַתְרָהּ, וּבְגִין דָּא בְּכָל אֲתֵר דְּנַחֲתַת, תַּמָּן עָבַדַת תְּנוּעָה יִתְרָה בְּהָהוּא אֶבֶר יִתִּיר מֵאַחֲרָנִין.

שְׂרַטוּטִין דִּידִין אֲשַׁבְּחָנָא דְּאִינוּן כְּעַנְפִין דְּאִילָנָא, מְנַהוֹן אֲרִיכִין, מְנַהוֹן קְצָרִין, מְנַהוֹן מְשֻׁלְבִין, מְנַהוֹן בְּעַגּוּלָא זְעִירִין.

אֲשַׁבְּחָנָא בְּרָזָא דְּמַתְנִיתָא, דְּטוּרִין רַמְאִין עֲמִיקִין, גּוֹ סוּסְפִיתָא, קוֹנְטְרָא, קְטָרָא דְּקְטָרִין, תַּמָּן הָוָה חַד אוֹכְמָא בְּלָא רַגְלִין, מְפַכְכְּףֵהּ הַפּוּכִין, גּוּף טְרִיף, כַּד הָוָה יְתִיב אָזִיל, כַּד הָוָה אָזִיל יְתִיב, כַּד הָוָה אָזִיל מִהַפֵּךְ טוּרִין, כַּד הָוָה יְתִיב מְעַקֵּר טְנָרִין, מָאן דְּאַעֲרַע בֵּיהּ טְרִיף לֵיהּ וְקָטִיל לֵיהּ, וְלָא אֲהַנִּי, זְפָאָה אִיהוּ מָאן דְּאַסְתַּמַּר מַנְיָה.

כֵּךְ דִּיוֹקָנִין דְּבָנֵי עֲלָמָא בֵּיהּ רְשִׁימִין, כֵּךְ צִינּוּרִין בֵּיהּ מְצוּיָרִין, כֵּךְ גְּוֹוִנִין בֵּיהּ מְרַקְמָן, דְּסְטָרִין אַחֲרָנִין כְּמָה עַנְפִין תְּלִיין מַנְיָה, דְּשְׂרַבִּיטִין

דנורא מלהטא דזריק, פמה גלגלין סחרין ליה, פלהו מליין עיינין דגומריין
דנורא מלהטין, מנהון מזדעזעאן חזילין ומשריין, לית בהון רחמנותא
כלל, זכאה איהו מאן דאסתמר מניה.

ביה רשומין דיוקנין דחיוון בישין, דאינון מזל אריה, מזל שור מועד,
מזל נשר, מזל אדם, כל נוני ימא מסאבין ביה מצויירין, ועופין
וחיוון דסטרא דמסאבו ביה רשימין ומצויירין, דכלהו מועדין לקלקל,
פמה שרביטין ונצוצין אזדריקו מניה על בני נשא, ואינון נשמתין
דחייביא, דקא מרפיבין על בני נשא, מנהון דכורין מנהון נוקבין, לזמנין
מרפיבין נוקבין על דכורין, לזמנין דכורין על נוקבין, פד אזדריקו לא
אזדריקו לאתר ידיעא, אלא כל חד באתר דלא (דף קלג ע"א) מיניה. ווי לון
לאינון טיפין, דאינון נצוצין ושרביטין אערעו בינייהו, אלין שטיין דלא
מסתמין גרמייהו בזווגא דלהון, מרפיבין לון בהון, ואתעביד אילנא
דעץ הדעת טוב ורע.

נוקבא אית ליה דאתקריאת להט החרב המתהפכת, דכל גלגולין
דנשמתין ביה מתהפכין, לזמנין מטה לנחש, לזמנין נחש למטה,
והכי מתהפכא דכורא לנוקבא, נוקבא לדכורא, ואלין דהפכין לשלחנם
גרמין הפוכין אלין. הפכפך דכלהו להט החרב המתהפכת מרע לטוב
ומטב לביש, והכא רזא דצדיק ורע לו רשע וטוב לו, ודא איהו גולל
אור מפני חשך וחשך מפני אור, מאן דאליים גבר, פד אליים נוקבא על
דכורא בגלגולא דיליה לית ליה דיקנא, עקר הוא, עובדוי פבעירא,
תועבה איהו.

והכי אינון מתהפכין דרגין מדינא לרחמי ומרחמי לדינא, פגוונא דסטרא
דדכיו הכי מתהפכין מסטרא דמסאבו, אם אליים גבר, והוא יהיה
פרא אדם ידו בכל (בראשית טז ב), ואם אלימא נוקבא יד כל בו, אית שלטנותא
לביש ואית שלטנותא לטב, אית שלטנותא דשליט (סליק) דא על דא,
ואית שלטנותא דניאופין, פד שליט זונה עליה, פלהו בעירן אתנין עליה,
פמה דאשפחנא פנבוכדנאצר, דאתמר ביה (דניאל ד כב) ומפני אנשא טריד
ועשבא כתורין ליה יטעמון עד דשבעה עדנין יחלפון עלוהי, דאינון
שבעה פכבי דיליה, יתחלפון עלוהי מדכורין לנוקבין, ובגין דא פד
גלגולא דנוקבא קא רכיבת עליה, עובדוי איהו פאתתא, פד מליל מליל
פפתיחו דידין, וקליה ודבוריה וכל עובדוי פאתתא, תועבה איהו, ובגין
דא מברכין ישראל עמא קדישא, ברוך אתה יהו"ה אלהינו מלך העולם
שלא עשני אשה.

אמר ליה רבי אלעזר, אבא, שמענא דאית נפשא דמרקיבין לה בכלפא, ובגין דא אמר דוד (תהלים כב כא) הצילה מחרב נפשי מיד פלב יחידתי, מאי יחידתי דא נשמתא, וכי נשמתא אתרכיבת בכלב, אמר ליה ברי אין, בההוא ערל נחש הקדמוני דפתי לחוה ולבני נשא, דא איהו פלב, ודא יצר הרע דאתא בההוא עלמא מורכב עליה לקבלא עונשיה.

ואית נשמתינ אחרנין דקא אתיין בגלגולא בכמה חיון, דאתקריאו מזל אריה, מזל שור, מזל נשר, מזל בתולה, מזל עקרב, מזל טלה, מזל מאדים, מזל נחש, מזל דגים, פמה דאשפחנא בתרין עשר שבטין דאתמתילו לחיוון, דא לאריה גור אריה יהודה (בראשית מט ט), יוסף בכור שורו, יששכר חמור גרם, יהי דן נחש עלי דרף, בנימין זאב יטרף, וברי פל דא רזא דגלגולא דיצר הרע, אית למאן דאיהו דמיא לאריה, ואית למאן דאיהו דמיא לחווא, ואית למאן דאיהו דמיא פחמור, לכל בריין אשתני פפום עובדיהון, וכפום שעתא דאתעבידו בה.

ועם כל דא זפאה נשמתא דשליט עליה ורכיב עליה, פבר נש דרכיב על סוסיא או על חמריה, ווי ליה למאן דחווא שליט עליה, האי אתקרי רשע גמור, ומאן דאיהו שליט עליה איהו אתקרי צדיק גמור, ועליה אתמר (ישעיה מג ד) ואתן אדם תחתך, אדם בליעל איש און, ולאמים תחת נפשך (שם), דכד בר נש איהו שליט על יצריה, הכי איהו שליט על כל שנאוי, ואם יצריה שליט עליה שנאוי שלטין עליה.

וברי אשפחנא במתניתין, ברזא דשרטוטין וציורין וגוונין, בסתרא דרזין טמירא דטמירין, דאדם דבריאה דאיהו קדמון לכל קדומים רכיב באריה, סטא לימינא, ועביד שרטוטין, דאינון אורחין ושבילין דימא דאורייתא, דעלייהו אתמר (שם מג טז) הנותן בים דרף ובמים עזה נתיבה, אדם דיצירה רכיב בשור וסטא לשמאלא, ונטיל אשא בפמייה (דף קלג ע"ב) וצייר ציורין, אדם דעשיה רכיב בנשר ונטיל רוחא בפומוי וסטא למזרח באנפוי, ועבד גוונין בעיינין באנפין. אמר ליה מאן אדם דבריאה ויצירה ועשיה הכא, אמר ליה ברי האי איהו דאתמר ביה ואדם אין, ומותר האדם מן הבהמה אין (קהלת ג יט), ואיהו אדם דבריאה, דבהאי פרא עלת העלות כל בריין, אדם דיצירה חכמה, עליה אתמר (איוב כח כ) והחכמה מאין תמצא, דאיהו י' מאין, דביה צייר כל ציורין דעלמא, ביה צייר עיינין וחוטמא נוקבין דחוטמא נוקבין דאודנין ופומא, פל נקודין וציורין דאינון עזקא לאת י', ואיהי בהון פאכנא בריש עזקא, אדם דעשיה דא

ו' מאינן, בינה, איהי אם כל חי, מעשה בראשית, בה אתעבידו כל עובדין דעובדא דבראשית, וגוונין.

אריה דביה עביד שרטוטין, דא חסד ימינא, שור דביה צייר ציורין, דא גבורה, נשר באמצעיתא, דבה אשתמודעו כל גוונין, ודא תפארת, שפירו דכלא, דכל גוונין נהרין ביה, ונצח הוד יסוד אינון לקבל תלת אבהן.

בר שרטוטין וציורין ועובדין, אינון אתחזיין בשכינתא תתאה, דאיהי דמות אדם, ועלה אתמר (הושע יב יא) וביד הנביאים אדמה, פלא אתחזי בה לתתאה, ולית בר נש יכיל למנדע ולאסתפלא בשרטוטין וציורין וגוונין דלעילא אלא בה, ובגינה אתמר (שמות לג כג) וראית את אחורי, אבל לעילא מינה ופני לא יראו (שם), דלית בריה דיקילא לאסתפלא תמן, בתקיפו דצחצוחים, ונהורא דגוונין, דעלייהו אתמר (שם כ) פי לא יראני האדם וחי, וכי באנפוי דמשה לא הווי יכלין לאסתפלא, כל שפן בעמודא דאמצעיתא, דאיהו כליל כל שרטוטין וציורין וגוונין, וביה נהרין בלהו, ואיהו כליל בכלהו (בלל דבלהו).

ובגין דא אתקרי ש, כליל תלת ענפין דאינון תלת אבהן, ודא איהו רזא ושכבתי עם אבותי (בראשית מז ל), ובגין דא מלכות איהי ב"ת יחידה, שב"ת, דבה אתגליין כל גוונין ושרטוטין וציורין לבני נשא, ובה יכלין למנדע כל מה דלעילא, ולא באתר אחרא, דאיהי פגוונא דאספקלריאה, דאשתמודע בה פרוצופין דאנפין. שרטוטין דידין אינון אילנא דחיי, פד אינון פתיחן למעבד טיבו, כשושנה דאיהי פתיחא לקבלא, ולארקא ריחא טבא.

ואית עובדין טבין דאינון איפא לאילנא, פגון צדקה, וכמה פקודין דתליין בידין למעבד בהון טיבו, ידין דלא אתחזיין בהון שרטוטין, לאו איהו דיוקנא מאילנא דחיי, ואית שרטוטין בארז מישר מסטרא דיצרא טבא, ואחרנין מסטרא דיצרא בישא, דאלין פתיחין לטיבו, ואלין פתיחין לביש, ואית דמורכבין אלין באלין, אילנא דטוב עם רע, ורע עם טוב, אלין אינון דידיהון זמנין עבדין טב וזמנין עבדין ביש, ידין דעבדין טיבו כל יומוי, אלין אינון מאילנא דחיי, ואלין דעבדין טוב ורע, אלין אינון מאילנא דטוב ורע, וידין דכל יומוי עבדין בהון עובדין בישין, דא איהו מאילנא דאתמר ביה (ישעיה ה ב) ויקו לעשות ענבים ויעש באושים, ואית אילנא דלא עביד פירין, ואיהו עקר, אלין אינון דלית בהון עובדין טבין, ובגין דא אמרו מארי מתניתין לא המדרש עקר אלא

הַמַּעֲשֶׂה הוּא הָעֵקֶר, וּבְגִין דָּא עֵקְרָא דְשִׁרְטוּטִין וְצִיּוּרִין וְגוֹנוּנִין אִיהוּ עוֹבְדָא.

בת עין איהי אספקלריאה, אף על גב דאיהי אוכמא, בה אתחזיין כל פּרצופין וגונונן דאנפוי דבר נש, כד סתים בר נש עינא איהו מחשבה סתימא, א קמ"ץ איהו, קמ"ץ סתים, עינא איהו י' בעגולא דיליה, ו' באורכא דיליה, כד אתפתח אתפתח בה' תתאה, כד נהיר נהיר בה' עלאה, בההוא זמנא דאתפתח בה' עלאה אתמר (דף קלד ע"א) בעינא (יחזקאל א א) נפתחו השמים ואראה מראות אלהי"ם, דאינון חמש אור דעובדא דבראשית, דכלילן בה' עלאה, חמש אור דנהרין בחמש גונונן, שבתא"י פתיא אוכמא, כל גונונן אתחשכאן ביה, איהו גוון גחון דחויא, דאתמר ביה (בראשית ג יד) על גחונה תלך ועפר תאכל כל ימי חייה, עפר איהו קר ויבש, הכי טחול קר ויבש, ובגין דא ועפר תאכל כל ימי חייה.

תא חזי לאו למגנא אמרו קדמאין, אין הרוכב טפלה לסוס אלא הסוס טפלה לרוכב, דסוס איהו נוקבא, לרוכב דאיהו אדם, אם זכה אתמר ביה (שם ב יח) אעשה לו עזר, ואם לאו כנגדו יצר הרע, עליה אתמר (קהלת ז כו) ומוצא אני מר ממות את האשה, ודא טחול שבתא"י, עזר דא שכנתא, עלה אתמר (משלי יח כב) מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מיהו"ה, ובגין דא הו' אמרי מארי מתניתין, מצא או מוצא.

לזמנין תשפח סוסיא דאתגאה ואפיל לרוכבו תחותיה, דא אתתא בישא, לזמנין תשפח אדם רכיב על סוסיא, לזמנין איש, לזמנין עבד, כגוונא דא תשפח לזמנין דאית גוף דאיהו סוס שפיר בכל תקונוי, ועביד עובדין בישין, בגין דאית ליה ההוא נפש דרכיב עליה, דאיהו אדם רע עבד או ממזר, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, לא המדרש עקר אלא המעשה הוא העקר, ולזמנין תשפח סוסיא בישא דאיהו גופא, דאית ליה דיוקנא בישא, ומאן דרכיב עליה איהו טב, וסטי ליה למעבד עובדין טבין, ודא איהו מטה כלפי חסד, ומאן דאית ליה דיוקנא שפירא ועובדין טבין, דא צדיק וטוב לו.

והכי איהו מאן דאיהו צדיק ובת זוגיה צדקת, מאן דאיהו דיוקניה בישא ואיהו שפיר בעובדוי, דא צדיק ורע לו, והכי איהו מאן דאיהו צדיק ובת זוגיה בישא, ומאן דאיהו דיוקנא בישא ועובדוי בישין, דא איהו רשע ורע לו, והכי איהו מאן דאיהו רע ואתתיה רעה, הכא אשתמודעין תלת גלגולין, רשע וטוב לו מאן דעובדוי בישין ודיוקניה שפירא, ואתתיה צדקת שפירתא בעובדאה.

דגלגולא גרים דא למיהוי פר נש צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו רשע וטוב לו רשע ורע לו, דגופא בישא ואתתא בישא לצדיק איהו עונשא דיליה, דגלגולא מחייב ליה, אמר רבי אלעזר, אפא, אם בן מאי תקנתיה למאן דאיהו צדיק ואית ליה אתתא בישא, אמר ליה ברי, יעביד ליה שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, ואי לא אתתקנת יתרוך לה מניה בגט ויתסי, ואתנטע באתר אחרא (איוב לג כט), והן כל אלה יפעל א"ל פפעמים שלש עם גבר, עד הכא בשרטוטין דידין.

בקומה בצואר, פתח רבי שמעון ואמר, אליהו אליהו, הא שכנתא הכא, וכלהו חבריאי עמה נטרין לך הכא, טול רשו מקודשא בריך הוא לנחתא הכא ליקרא דמלפא קדישא, אנת וכל מארי מתיבתאן דלעילא ותתא עמך, לתקנא שעור קומה דקודשא בריך הוא פדקא יאות ליה, אדהכי הא אליהו קא נחת וכל מארי מתיבתאן דלעילא ותתא עמיה, וקודשא בריך הוא על כלהו.

פתח אליהו ואמר, רבון עלמא יהא רעוא דילך דאימא מלין בארח מישור פדקא יאות, כלהו במדה במשקל בשעור קומה דשכינתך. פתח ואמר, (שיר ז ח) זאת קומתך דמתה לתמר ושדך לאשכלות, מאי לתמר, אלא לההוא דאתמר ביה (תהלים צב יד) צדיק פתמר יפרח, פפת תמרים, קומתך ודאי דמאי לולב דלית ביה קצוץ ופרוד, ולא לומגנא אוקמוהו מארי מתניתין נפרצו עליו פסול, לולב איהו דומה לשדרה דגופא, דאיהו ו, קומה דכלא, ואיהו שית בחושבן, וחמש ענפין מתפשטין מניה, ואיהו גופא (דף קלד ע"ב) דאילנא באמצעיתא, וחמש ענפין אינון תרין מהאי סטרא, ותלת מהאי סטרא, ועלייהו אתמר (ויקרא כג מ) וענף עץ עבות וערבי נחל, ענף לשמאלא, עבות לימינא, עץ באמצעיתא, ערבי נחל תרין, עבות תלת, וכלהו חמש, ואינון לקבל תרין שוקין וברית, ותרין דרועין, אתרוג לב באמצעיתא, עקרא דאילנא וענפוי, ואיהו איבא דאילנא, וביה איהו עץ פרי עושה פרי למינו.

צואר על כלהו אימא עלאה, מוחא אפא, וביה נביעו דאילנא, דמקורא דיליה אתקרי אין סוף, עלין דאילנא אינון קווצותיו, עלייהו אתמר (שיר ז י) ראשך עליך כפרמל, כלהו ירוקין, דהכי צריכא שערא דאתתא דאיהי בריתא דמלפא למיהוי ירוק כשבעה מיני דהבא, ואתרוג איהי ירוקא, ואסתר מתמן הות ירקרוקת.

שעורא דרצועין דתפלין אינון עד לבא, והכי שערו לון מארי מתניתין, והכי שעורא דשערא דברתא דמלפא עד לבא, וכל ענפא וענפא

דְּאִילָנָא דִּילָהּ, דְּאִינוּן קְנֵי מְנוּרָה, כְּלָהּוּ צְרִיכִין בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל וּבְמִדָּה
חֲדָא, דְּלֹא יְהֵא דְרוּעָא חֲדָא אַרְיָה מַחְבְּרִיה, וְלֹא שׁוּקָא חֲדָא אַרְיָה
מַחְבְּרִיה, אֲלֵא כְּלָהּוּ בְּמִדָּה בְּמִשְׁקָל דָּא בְּדָא, וְהָכִי עֵינִין דִּילֵיהּ שְׁקִילִין
דָּא לְדָא, וְהָכִי אֹדְנִין, וְהָכִי נֹקְבָא דְחוּטְמָא דִּילָהּ, וְהָכִי אֲנַפִּין דִּילָהּ,
וְהָכִי שְׁפוּון דִּילָהּ, דְּלֹא יְהֵא חַד אַרְיָה וְחַד קְצִיר, אֲלֵא כְּלָהּוּ בְּשִׁקּוּלָא
חֲדָא.

מְבוּעָא דְמֵיא הָכִי צְרִיף לְאַשְׁקָאָה וּלְדַכְפָּאָה לְכָל גּוּפָא, וּכְלָא אֲצִטְרִיף
בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל כְּמְבוּעָא דְמֵיא, וּלְכָל אֲבָר וְאֲבָר דְּאִיהוּ עֲנַפָּא
דְּאִילָנָא, בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל, וְסִימְנָא (ישעיה מ מ) מִי מְדַד בְּשַׁעְלוּ מַיִם, וְשָׁמַיִם
בְּזֶרֶת תִּפְּן (איוב כח כה), וּמַיִם תִּפְּן בְּמִדָּה, מִי וְדָא, מִדָּה דְנִבְיָעוּ כְּגִוּוֹנָא דָּא
ם, מִם בְּרִיבוּעָא, נְקוּדָה בְּעִגּוּלָא, (מְרוּבַעַת) בְּרִבוּעָא.

וְרִזָּא דְמִקּוּוָה אַרְבַּעִים סָאָה כְּגִוּוֹנָא דָּא תִּשְׁעֵי נְקוּדִין לְכָל סֵטֶר,
וּבְנְקוּדָה דְמִלְגָּאוּ בַּהּ אֲשַׁתְּלִימוּ לְעֶשֶׂר כָּל תִּשְׁעָה, עַד דְּאֲתַעְבְּדוּ
אַרְבַּעִין, וְאַלִין אִינוּן אַרְבַּעִים סָאָה, וְאִינוּן ם' עֲלָאָה, מ' תַּתָּאָה, דָּא
בְּרִבוּעָא וְדָא בְּעִגּוּלָא, י' נְבִיעוּ דְתֵרוּוְיָהּ, וְרִזָּא דָּא מַיִם חַיִּים.

וְאִית עֲנַפִּין עֲלָאִין, וְעֲנַפִּין בִּינוּנִיִּים, וְעֲנַפִּין תַּתָּאִין, וְכְלָהּוּ בְּמִדָּה
בְּמִשְׁקָל, עֲלָאִין בְּמִשְׁקָל דָּא בְּדָא, בִּינוּנִיִּים בְּמִשְׁקָל דָּא בְּדָא, תַּתָּאִין
בְּמִשְׁקָל דָּא בְּדָא, עֲלָאִין אִינוּן אֲבָהּוּן, בִּינוּנִיִּים מְמַנְן, וְתַתָּאִין שְׁלִיחִין
דְּלָהוּן, וְכְלָהּוּ אִית לֹון שְׁמָהּן יְדִיעָאן, לְאַשְׁתְּמוּדְעָאן שְׁלִיחָאן וְרֵאשִׁין
וּמְמַנְן דְּתַחוּתֵיהוּ, וְכָל חַד אִית לֵיהּ נְקוּדָה, וּבִיָּה אֲשַׁתְּמוּדְעָא כָּל עֲנַפָּא
וְעֲנַפָּא דְאִיהוּ אֲבָר דְּגוּפָא.

רֵאשִׁין יְהוּ"ה מְלֶךְ יְהוּ"ה מְלֶךְ יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה
יְהוּ"ה מְלֶךְ יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה
וּבְגִין דָּא כָּפַל לֹון תְּרִין זְמַנִּין יְהוּ"ה מְלֶךְ יְהוּ"ה מְלֶךְ יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה יְהוּ"ה
לְעוֹלָם וָעֶד שְׁכִינְתָּא, וְנְקוּדָה דִּילָהּ יְהוּ"ה, וְדָא רִזָּא (תהלים צא יא) כִּי בִי
חֲשׂ"ק וְאַפְלִטָהּ, דְּרֵאשִׁי רֵאשִׁין (תהלים) דְּאִינוּן כְּתָר עֲלָאָה חֲכָמָה
בִּינָה, (זכריה יד ט) וְהִנֵּה יְהוּ"ה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהוּ"ה אֶחָד
וּשְׁמוֹ אֶחָד, וְהִיָּה יְהוּ"ה אֲבָא וְאֲמָא, יְהִיָּה יְהוּ"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד כְּתָר
עֲלָאָה.

יְדִין אִינוּן מְשֻׁמְשִׁין דְּגוּפָא, רְגִלִין שְׁלִיחִין דְּגוּפָא, וְעֲלִיָּהּ אֲתָמֶר (תהלים
קד ד) עוֹשֶׂה מְלֶאכְיוֹ רִחוּת, מְשַׁרְתִּיו אֵשׁ לוֹהֵט, וּמְשֻׁמְשִׁין דְּגוּפָא
תְּרִין דְּרוּעִין, אִינוּן ע"ב עֲנַפִּין דְּוִיסַע וְיִבְא וַיֵּט, אֲלִין אִינוּן עֲנַפִּי דְּאִילָנָא,

שָׁרְשָׁא דְאִילָנָא אִינוּן שְׁלִיחָן, וְאִינוּן שְׁבַעֲיָן וְתַרְיָן ע"ב עֲלָאִין לְקַבְּלָא שְׁבַעֲיָן וְתַרְיָן תִּיבִין, דְאִינוּן מִן וְהִיָּה (דף קלה ע"א) אִם שָׁמַעַ עַד וְשִׁמְתָם, וְשְׁבַעִים וְתַרְיָן אַחְרָנִין אִינוּן דְפָרְשַׁת צִיצִית, רִישָׁא דְאִילָנָא, מְשַׁמְשִׁין דִּילִיָּה דְאִינוּן שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים, אִינוּן מ"ב תִּיבִין מִן וְאֶהְבַּת עַד וְהִיָּה, גּוֹפָא (ג"א גופא) דְאִילָנָא מְמַנָּן וְשְׁלִיחָאן דִּילִיָּה, חֲמִשִּׁין תִּיבִין דְאִינוּן מִן וְשִׁמְתָם אֶת עַד וַיֹּאמֶר.

שְׁבַעֲיָה שְׁמָהּן דְרִישָׁא דְסֻלְקִין לַמ"ב, אִינוּן אֲבָגְיַתָן וְכוּ', רְקִיעָא קְדָמָאָה אֲבָגִית"ץ, וְנִקּוּדָה דִּילִיָּה יְהוָה, דְנִפְקִין מֵאֲלִין רֵאשִׁי תִיבִין בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת, וְאִית תַּמָּן תַּמְנִיָּא מְבוּעִין, דְנִפְקִין מְצַנּוּרָא חָדָא, דְאִיהוּ רְקִיעַ, וְאִינוּן תַּמְנִיָּא נְצוּצִין, וְרְקִיעַ תַּנְיִינָא קֶרַע שְׁטָן, וְנִקּוּדָה דְלֵהוּן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ וְדָא יְהו"ה, תְּלִיתָאָה נְגַדִיכֶשׁ נִקּוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם, וְדָא יְהו"ה, רְבִיעָאָה בְּט"ר צֶת"ג, נִקּוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת, וְדָא יְהו"ה, חֲמִשָּׁאָה חֶק"ב טַנ"ע, וְנִקּוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם, וְדָא יְהו"ה, שְׁתִּיתָאָה נְגַל פְּזֶק, נִקּוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ, וְדָא נִקּוּדָה יְהוָה, שְׁק"ו צִנ"ת, דָּא נִקּוּדָה שְׁבִיעָאָה פְּלִיל בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נִתְתִּי, וְדָא יְהו"ה.

תָּא חֲזִי אִית שְׁמָהּן דְאֹרְיִיתָא דְנִפְקִין מֵרִישֵׁי תִיבִין דְכָל פְּסוּקָא וּפְסוּקָא דְאֹרְיִיתָא, וְאִית שְׁמָהּן דְנִפְקִין מְסוּף תִּיבִין, וְאִית דְנִפְקִין מֵאֲמָצְעִיתָא, וְרָזָא דְמִלָּה (ג"א דְבִלָּא) (ישעיה מד ו) אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחְרֹון וּמִבְּלַעֲדִי אֵין אֱלֹהִים, וְאִית שְׁמָהּן דְנִפְקִין מִתַּרְיָן אֲתוּון פֶּל חַד וְחַד, וְאִית מִתְּלַת תְּלַת, וְאִית מְאַרְבַּע, וְאִית מְחֻמֶּשׁ, עַד עֶשְׂרָה, אִינוּן מְעַשֵּׂר סְפִירָאן תְּלִיין, מִתַּרְיָן עֶשֶׂר אִינוּן תְּלִיין מִפְתֵּר עֲלָאָה, פְּגוּן יוֹאֲחָזֶ"צ צִבִירוֹן, בְּהֵאִי שְׁמָא תַּמָּן אַח, תַּמָּן צִיץ, תַּמָּן אֲבִיר, תַּמָּן יְרוּן, דָּא שְׁמָא דְתִלְיָא מִפְתֵּרָא עֲלָאָה, פֶּל שְׁמָא דְאִיהוּ מִתַּרְיָן עֶשֶׂר אֲתוּון, אִיהוּ בְּרָזָא דְאֶל"ף, דְאִיהוּ פֶּל"א, וְעֲלִיָּה אֲתַמֶּר (תהלים קלט יד) אוֹדֶךָ עַל פִּי נִוְרָאוֹת נִפְלְאוֹתֵי נִפְלְאוֹתֵי מְעַשִּׂיךָ, וְתַרְיָן עֶשֶׂר שְׁמָהּן אֲנוּן אַחְצַצְבִּיהִירוֹן, (ס"א יוֹאֲחָזֶ"צ צִבִירוֹן), (ס"א אַהֲצַצְבִּיהִירוֹן), (ג"א אַהֲהַ נַצַּב הִירוֹן), פֶּל חַד מִתַּרְיָן עֶשֶׂר אֲתוּון, וְאִינוּן מְמַנָּן עַל תַּרְיָן עֶשֶׂר צִנּוּרִין, דְנִפְקִין מִמְּקוֹר עֲלָאָה דְלִית לֵיה סוּף, וְאִינוּן מְסֻטְרָא דְאַרְיָךְ אֲנַפִּין דְאִיהוּ וְא"ו, וְאִינוּן ה"א ה"א, יו"ד אִיהוּ כ' כֶּתֶר בְּרִישָׁא דָא' (ג"א דָא) דְאִיהוּ אַרְךָ אֲפִים, דְאִיהוּ וְא"ו, א' אִיהוּ אֹרְיִיתָא, דְאִיהוּ אֲתִיָּהִיבַת בְּתַרְיָן לֹחֲחִין דְאִינוּן ו' ו', וְאִית כֶּתֶרָא

דְּזַעֲרֵי אַנְפִּין דְּאַתְמַר בֵּיה (איוב ל"ב) פֶּתֶר לִי זַעֲרֵי וְאַתְחֹנֶךָ, וְכַמְּה פֶּתְרִין אִינוּן,
פֶּתֶר תּוֹרָה וְכַתֵּר פְּהוּנְהָ וְכַתֵּר מַלְכוּת.

מֵאִי אֵית בֵּין פֶּתֶר לְעֵטְרָת, אֶלְא כְּתֵר אִיהוּ מִסְטָרָא דָא', דְּאִיהוּ בְּדִיוֹקְנָא
דְּאֵת יו"ד, דְּסֻלִּיק כ', וְדָא א' מִן אַהֲי"ה, דְּאִיהוּ פֶּתֶר דְּאֲרִיךְ אַנְפִּין,
א' מִן אַדְנִי פֶּתֶר דְּזַעֲרֵי אַנְפִּין, י' מִן יְהו"ה אִיהִי עֵטְרָה עַל סֵפֶר תּוֹרָה
דְּאִיהוּ ו', וְאִית י' לְתַתָּא וְאִיהִי י' מִן אַדְנִי, דְּאִיהִי עֵטְרָה בְּרִישָׁא דְכָל
צְדִיק, לִית סְפִירָה דְלָא אֵית לָהּ עֵטְרָה עַל רִישָׁא וְכַתֵּר, וְעֵטְרָה דְּאִיהִי י'
אִיהִי עֵטְרָה דְּבְרִית מִלְּהָ, דְּסֻלִּיק לְמֵאָה, עֶשֶׂר זְמַנִּין עֶשֶׂר מֵאָה, וְאִיהִי
עַל כָּל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, וְכַמְּה עֲלוֹת אִינוּן עַל עֲלוֹת דְּסֻלְקִין עַל כָּל בְּרַכָּאָן
וּפְקוּדִין.

וְכֹרֵ סְפִירָן סֻלְקִין כָּל חַד וְחַד לְמֵאָה בָּאֵת י', וּבָאֵת א' סֻלְקִין לְעֵשְׂרָת
אַלְפִים, וְאִית לְעֵילָא מְנִייהו הֵהוּא דְאַתְקָרִי עֲלַת עַל כָּל הָעֲלוֹת,
דְּסֻלִּיק עַל כָּל עֲלָאִין, וְלִית מֵאֵן דְּסֻלִּיק עֲלֵיהָ, וְכַמְּה אַתְנוּן אֵית בְּאֲוֲרִיתָא
מְעוּטָרִים וּמְכוּתָרִים, וּמֵאֲלִין עֲלָאִין נְחַתִּין בְּרַכָּאָן וּמְבוּעֵין לְכָל סְפִירָה
וּסְפִירָה (דף קל"ה ע"ב) דְּאִינוּן י"א, עַל כָּל סְפִירָה וּסְפִירָה, וְאִינוּן י"א א'
מִן (דברים ו' ה') י'הֲנָה אֲלֵהֵינוּ י'הֲנָה אֲחֵד, בְּא' אַתְקָרִי א"ל עֲלִיוֹן, בְּי'
יְהו"ה, וְכֵן בְּא' אַתְקָרִי אֱלֹהֵינוּ אֱהִי"ה אֱלֹהִים אַדְנִי וְהָא אוּקְמוּהָ.
וְעוּד פֶּתֶר עֲלָאָה אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ אוּר קְדָמוֹן אוּר צַח וְאוּר מְצוּחָצַח,
אִיהוּ אוּכְסִים קְדָם עֲלַת הָעֲלוֹת, וְכָל חֲזִילִין דְּתַלְיִין מְנִיָּה אַתְמַר בְּהוּן (שיר
ה' י"א) קוּוּצוּתֵינוּ תַלְתְּלִים שְׁחֹרוֹת פְּעוּרָב, לִית נְהוּרָא קְיִימָא קְמִי נְהוּרִיָּה,
דְּכִלְהוּ נְהוּרִין אַתְחַשְׁכָּאן קְמִיָּה.

תָּא חֲזִי כַּמְּה עֲלוֹת סְתִימִין, דְּאִינוּן מִתְלַבְּשִׁין וְאִינוּן מוּרְפְּבִין בְּסְפִירָן,
וּסְפִירָן מְרַפְּבָה לְגַבִּיָּהוּ, דְּאִינוּן טְמִירִין מִמְּחַשְׁבוֹת בְּנֵי אָדָם, וְעֲלִיָּהוּ
אַתְמַר (קהלת ח' ח) כִּי גִבְהָ מֵעַל גִּבְהָ שְׁמֵר וּגְבֵהִים עֲלֵיהֶם, נְהוּרִין מְצוּחָצַחִין
אֲלִין עַל אֲלִין, וְאֲלִין דְּמַקְבְּלִין אִינוּן פְּחֻשׁוּכִין מְאַחְרָנִין דְּעֲלִיָּהוּ דְּמַקְבְּלִין
מְנִיָּהוּ, וְעֲלַת עַל כָּל הָעֲלוֹת, לִית נְהוּרָא קְיִימָא קְמִיָּה, כָּל נְהוּרִין
מְצוּחָצַחִין מִתְחַשְׁכָּאן קְמִיָּה.

וְכֹרֵ נְהוּרִין דְּאִינוּן לְעֵילָא מְנִהוּרִין אִינוּן פֶּתְרִין עַל רִישִׁיָּהוּ, וְרָזָא דְמִלְּהָ
א"ל"ף ה"א יו"ד ה"א, דָּא רָזָא דְעֵשְׂרָה פֶּתְרִין דְּאִינוּן מוּרְפְּבִין עַל
עֶשֶׂר סְפִירָן, וְדָא אִיהוּ כִּי גִבְהָ מֵעַל גִּבְהָ שְׁמֵר, וּגְבֵהִים עֲלֵיהֶם יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א, יו"ד ה"י וּא"ו ה"י, אֲלִין עַל אֲלִין, עֶשֶׂר נְהוּרִין בְּעֶשֶׂר, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב (במדבר ז') עֵשְׂרָה עֵשְׂרָה הַפָּף בְּשֻׁקֵל הַקֹּדֶשׁ, לְעֵילָא עַל כָּלְהוּ
עֲלַת הָעֲלוֹת דְּרַכִּיב עַל כָּלָא וְשְׁלִיט עַל כָּלָא, וְכִלְהוּ שְׁמֵהֶן אִינוּן מְרַפְּבָה

דיליה, ולית דרכיב עליה, דלית לעילא מניה, ובגין דא אתקרי עלת על
פל עלאין.

ושמתן אלין אינון צנורין, ושמתן דעלייהו מבוועין דנחתין לצנורין, וכל
צנורין אינון פאברין דשעור קומה, דאזלין בשעור ובמדה
ובתקלא, הדא הוא דכתיב (איוב כח כה) ומים תפן במדה, והא אוקמוה פל
חד איהו מקבל כפי שעוריה, וכפי מדה דיליה, ואית נביעו לעילא דלית
ליה מדה ושעור ומשקל, והא אוקמוה, (ויקרא יט לה) לא תעשו עול במשפט
במדה במשקל ובמשורה, במדה בחמש תקונין דה' עלאה, במשקל דא
ו', במשורה דא ה', משפט דכלא דא י', הדא הוא דכתיב (ישעיה ה טז) ויגבה
יהו"ה צבאו"ת במשפט, דאיהו גבה מעל גבה שמר.

חמש זמנין פגוונא דא אאאא וסימנך (שמות כח יח) פתוחי חותם. אמר
ליה רבי אלעזר, והא הכא שור"ק בנקודה חדא בפתוחי חותם,
והכא בתלת נקודין באתריה, אמר ליה, באתר דאית ו' איהו שור"ק
בנקודה חדא, באתר דלית ו' איהו שור"ק בתלת נקודין באתריה, עלאה
ואמצעיתא ותתאה.

חמש נקודין אינון אלהי"ם, פגוונא דא אאאא, תמניא נצוצין אינון
תמניא יודי"ן דסלקין תמנין, רקיע דאיהו דיוקנא דו' דאיהו רמיזא
בקמ"ץ, הא פ"ו כחשבון אלהי"ם, ואלין נקודין עלייהו אתמר פתוחי
חותם, פתוחי דאימא עלאה, דאיהי חותם, פלהון פתוחין בה וכלהו
מצויירין בה ומתגלפאן בה, ואיהי חותם דכלהו, תשע נקודין אינון
גליפין בה, תמניא ניצוצות ורקיע, ואיהו עשירית לון, תשע נקודין עד
צדיק, ואיהי חותם דכלהון, כמה דאת אמר וצאצאיו חתם באות ברית
קדש, והני אינון תשע מתתא לעילא, ואימא עלאה חותם דכלהו, פתר
על פלהו, ובה נהרין פמרגלאן דנהרין בכתרא.

ומסטרא דאלין נקודין אתקריאת שכינתא שיחה דכלא, שיחה דמלאכי
השרת, שיחת דקלים, שיחת הרוחות, שיחת עופין, שיחת פל
בריין דעלמא, אלהי"ם בלא נקודין אתקרי אלם, ודא רזא דמלה (שם ד
א) או מי ישום אלם, או מי, מ"י ודאי, אימא עלאה, מאן שוי אלם
לאימא עלאה, עלת העלות דחילא דכלא בידיה.

דבר (דף קלז ע"א) אחר זה ספר תולדות אדם, זה ספר, דהא כמה ספרין
אינון, ספרא דרב המנונא סבא, ספרא דחננוך, ספרא דרבי
פרוספדאי, תא חזי, יומא חד אערענא באתר דרבי פרוספדאי, אנא
וחבריאי, ותקינת לן אמיה דרבי פרוספדאי מנרתא בשבעה בוצינין,

ואפקת ספרא דרבי פרוספדאי, פי הוּו קראן בספרא דא הכי הוּו נחתין
 חיילא דמלאכיא לסחרא לון, כבני נשא דמתקבצין לחופה במזמוטי
 חתן וכלה, וקודשא בריך הוא הוה נחית בכל משריין דיליה, למשמע
 מלין מההוא ספרא, ואבוי דרבי פרוספדאי הוה נחית ליה קודשא בריך
 הוא עמיה, למשמע מלין דבריה רבי פרוספדאי, וליליא דא ליל דשבועות
 הוה, והכי הוה חדי קודשא בריך הוא באלין מלין פיומא דאתייהבת
 אורייתא בטורא דסיני.

ליליא חדא אזדמן לן למיהוי אושפיזין בבית אמיה דרבי פרוספדאי,
 ותקינת לן פתורא ומנרתא, והוה רבי פרוספדאי אתפנש להווא
 עלמא, אמרת אמיה רבנן, והא לא הויתון שריין לפתורא דא בלא
 אורייתא, מאי אשפני זמנא דא משאר זמנין, אמינא לחבריא נפתח במילי
 דאורייתא, דלא ייתי תקלה להאי עניא על ידנא, דאם ידעת דברה איהו
 מת, ייתי תקלה על ידנא ותמות קדם זמנה, אפתח באורייתא.

פתח ואמר, בראשית ברא אלהי"ם דא נשמטא, כד נפיק ממעי אמיה
 אתמר ביה (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום,
 דנפיק עינוי סתימין, אפתח עינוי מיד (שם א) ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי
 אור, בטר דאתפניש מהאי עלמא נשמתייה, מה כתיב ביה (שם א ט) ויאמר
 אלהי"ם יקווי המים מפתח השמים אל מקום אחד ותראה היבשה, פיון
 דאסתלקת נשמטא מניה גופא אשתארת (דף קלו ע"ב) יבשה, אמרת לון,
 רבנן, מלין אלין לאו אינון אלא מההוא עלמא, אזלת לההוא שרגא
 דהוה לה סימנא ביה, דכד רבי פרוספדאי הוה חי הוה שרגא מתנענעא
 ונהרא בכמה נהורין מרקמן, חזתה לנהורא דאתחשכת, מיד אמרת, רבנן
 רבנן, אבדה קא אתאבידת לי, ואנא בעינא למיזל לפשפשא בגינה, אמרו
 ודאי הא אשתמודעאת לה, אזלו לארחייהו, ואייהי נפקת לפרשת אורחין,
 ואשפחת יונה נוקבא, אמרת לה יונה יונה אנת דהות שליחא מהימנא
 למארך, הדא הוא דכתיב (שם ח) וישלח את היונה מאתו, ואתמר בך (שם
 יא) ותשב אליו היונה לעת ערב, תבת ליה בשליחותה, באומאה עלך
 בההיא יונה קדישא, דתיזיל בשליחות דילי, ותדע אי ברי חי או מת,
 מיד לעידן רמשא חזרה בשליחותה, דהכי חזרת לנח לעת ערב, הדא
 הוא דכתיב ותבא אליו היונה לעת ערב, והות ממרטת גדפהא, וחפרת
 פוכא, מיד יתבת קלא ואתפנשת לההוא עלמא.

לבתר דהוּו אזלין בארמא רבי שמעון וחברוי, שאילו ליה, אמאי כד
 נפיק ינוקא ממעי אמיה איהו עינוי סתימין, אמר לון ודאי דא

איהו רְזָא (שם כז א) וּתְכַהֲנָן עֵינָיו מְרֵאוֹת, בְּאֵלֶיךָ מְרֵאוֹת דְּאַחֲזִיאוּ לֵיהּ בְּמַעֲי אַמְיָה פְּמָה נְהוּרִין, פְּמָה דְחָמָא יַחֲזִקְאֵל בְּמִרְכְּבָה, לְכָל יְנוּקָא אַחֲזִיין לֵיהּ כְּפּוּם דְרַגְיָה, אַחֲזִיין לֵיהּ מֵאַתְר דְּאִיהוּ נְשַׁמְתִּיה, דְּאִי יִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא וּבְפִקּוּדִין, דִּינְהִיר הֵהוּא אַתְר דְּאַתְנַטִּילת נְשַׁמְתִּיה, בְּכַמָּה נְשַׁמְתִּין.

וְאִין נְחַתִּין בְּגִינְיָה פְּמָה מְרַכְבוֹת, וְאוֹלְפִין לֵיהּ כָּל אוּרֵייתָא, וְאִי אֲשַׁתְּדַל בָּהּ אֲדַפִּיר לֵיהּ כָּל מָה דְהוּוּ אוֹלְפִין לֵיהּ בְּמַעֲי אַמְיָה, לְבַתְר אַחֲזִיין לֵיהּ גִּיהֶנָם, דְּאָם עֶבֶר עַל פִּקּוּדֵי אוּרֵייתָא מְהוּ עוֹנָשָׁא דִילֵיהּ, פְּמָה דְאַחֲזִיאוּ לֵיהּ אַגְרִיָּה, לְבַתְר דְּנַפְיָק מְמַעֲי אַמְיָה סְתִים (דף קלז ע"א) עֵינָיו מִכָּל אֵינּוֹן נְהוּרִין, פְּמָה דְאַתְמַר וּתְכַהֲנָן עֵינָיו מְרֵאוֹת, וְאֵלֶיךָ תְהוּוּ וְבַה"ו, הֵדָא הוּא דְכְתִיב וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְהוּוּ וְבַהוּ וְחֶשֶׁךְ וְכו', וְהִכִּי אִיהוּ מָאן דְלֹא אֲשַׁתְּדַל בְּאוּרֵייתָא, עֵינָיו סְתִים מְעַלְמָא דְאַתִּי, בְּתַר דְאַשְׁתְּדַל בְּאוּרֵייתָא, מִיָּד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, דְּנְהַרִין לֵיהּ בְּנְהוּרָא דְהֵהוּא עַלְמָא, מִיָּד דְאַזִּיל לְהֵהוּא עַלְמָא, מִיָּד יָקוּוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, אֲתַפְנִישַׁת נְשַׁמְתָּא לְאַתְר חַד, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (קהלת יב ו) וְהַרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה, וְגוֹפָא אֲשַׁתְּאָר יַבְשָׁה, הֵדָא הוּא דְכְתִיב וְתִרְאֶה הַיַּבְשָׁה, לְבַתְר דְאַתְפְּנִישַׁת נְשַׁמְתִּיה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִימָא לְשַׁכְּנִיתָא, תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, מָאן חַיָּה אֵלֶיךָ חַיִּית הַקֹּדֶשׁ, וְנְהַרִין לֵיהּ, דְנְחַתִּין לֵיהּ לְקַבְּלָא לֵיהּ, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים צא ב) עַל כַּפַּיִם יִשְׁאוּנֶה וְכו'.

וְעוּד תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְקַבְּלָא לֵיהּ, לְמִינָהּ דָּא בַת זוּגִיָּה דְאַתִּיְהִיבַת לֵיהּ בְּהֵהוּא עַלְמָא, בְּהֵמָה וּרְמֶשׂ וְחַיִּיתוּ אַרְץ לְמִינָהּ, פְּמָה חַיִּילִין וּמִשְׁרִיין לִיקְרִיָּה, וּלְבַתְר אֲפִיק לֵיהּ אֵילָנִין וְעֶשְׂבִין בְּגִנְתָּא דְעַדן, הֵדָא הוּא דְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ וְכו', כָּל מָה דְאַתְבְּרִי בְּשִׁית יָמֵי בְּרֵאשִׁית כְּלָהוּ מְזוּמָן לֵיהּ בְּהֵהוּא עַלְמָא, בְּגַן עֵדֶן עַלְאָה וְתַתְּאָה. דְבַר אַחַר זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם, דָּא סִפְרָא דְחֲנוּךְ נְעוּר, דְעַלִּיהּ אַתְמַר (בראשית ח כב) וַיִּתְּהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וְאֵינְנוּ כִּי לָקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים, וְאַמְאֵי קְאָרִי לֵיהּ תּוֹלְדוֹת אָדָם, אֲלֵא הֵכָא רְזָא דְגִלְגּוּלָא, תּוֹלְדוֹת אָדָם אַתְקַרִּי, דְמַגְיָה נֶפֶק, וְאִיהוּ הוּוּ תּוֹלְדָה דִילֵיהּ, וְאַמְאֵי אַתְקַרִּי נְעוּר, אֲלֵא הֵכָא רְזָא (איוב לג כה) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִיו, פְּמָה דְהוּוּ בְּקַדְמִיתָא לְעֵילָא, וּלְבַתְר נְחִית בְּהֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית לו ב) וְהוּא נְעוּר אֶת בְּנֵי כְלָהָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו, וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתְּם רָעָה, מֵאִי דְבַתְּם רָעָה אֲלֵא דְהוּוּ מַגְזָעָא (דף קלז ע"ב) דְאַלִּין דְאַמְרוּ (תהלים ח ה) מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ וּבָן

אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ וְתַחֲסְרֶהוּ מֵעַט מְאֹלֵהִי"ם, דִּי־הִבַּת לִיהַּ כָּל גְּנֹזֵי שְׁמִיָּא, וְכָל מִפְתָּחֵן דִּילִיהּ בִּידֵיהּ, וְאַשְׁלֹטִיהּ בְּכָל דִּילִיהּ, כְּגֹוֹנָא דְמִלְכָּא דְאָמַר לְיוֹסֵף (בראשית מא מ) רַק הַכֶּסֶף אֶגְדֵּל מִמֶּךָ.

אָמַר לִיהַּ וְהָא עֲזִ"א וְעֲזֹא"ל הוּוּ אֱלִין, אָמַר לִיהַּ וְהָא אַחֲרֵנִין הוּוּ מִתְּפַנְשִׁין עִמֵּיהּ, אָמַר לִיהַּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ עַד דְּאֲתִיעֵץ בַּחֲיִילִין דִּילִיהּ לָא הוּוּ עֶבֶד לְאָדָם, דְּאָמַר נַעֲשֵׂה אָדָם, אָמַר לִיהַּ לְאוּלְפָּא דְרַךְ אַרְץ לְבְנֵי נֶשָׂא, דְנִטִּיל רַבְרָבָא עֲצָה מְדֻזְעִיר מִנֵּיהּ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא רִזָּא אַחֲרָא אִית הַכָּא, לְמִלְכָּא דְהוּוּ לִיהַּ שְׁלִיחָא מְהִימְנָא, וְהוּוּ בְּעֵי לְמִיֵּהֵב לִיהַּ אַגְרִיהּ, אָמַר לְחֲיִילוֹי אֲנָא בְּעִינָא לְשִׁלְטָאָה הָאִי שְׁלִיחָא דִּילִי עֲלִיכּוֹ, בְּגִין דְּהוּוּ מְהִימְנָא, אִי אִית מָאן דְּיַדַּע בֵּיהּ מְלָה אַחֲרָא יִימָא, בְּזִמְנָא דְלָא אֲשַׁפַּח מְקַטְרָגָא עֲלֵיהּ, אָמַר נַעֲשֵׂה אָדָם.

וְתוֹ נַעֲשֵׂה אָדָם, בְּעִינָא אָדָם דִּיעֲבִיד פְּקוּדֵי אוּרִייתָא, וְיִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא, לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ, וִיֵּהָא לִיהַּ אַגְרָא טָבָא, וְשׁוּלְטָנוֹ עֲלִיכּוֹ, וְדָא אִיהוּ (ישעיה ס כא) נֶצֶר מִטְּעֵי מַעֲשֵׂה יַדֵּי לְהַתְּפָאֵר, דְּהָא מְלֹאכֵי עֲלֵאֵי אַף עַל גַּב דְּאִינוּן גְּבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ, לָא עֲבָדֵי גְבוּרָה בְּפוּלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ, דְּאִינוּן פְּלַחִין בְּהַכְרַח, וְלִית לוֹן עֲרוּבָא דְבִשְׂרָא וְיִצְרָא בִישָׂא, וּבְגִין דָּא נַעֲשֵׂה אָדָם, וְיִשְׁלוּט בְּכוֹ, הָדָא הוּוּ דְכְתִיב (בראשית א כו) וַיְרִדְהוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּגְוַמְר.

וְתוֹ נַעֲשֵׂה אָדָם אֲנָא יְהִיב בֵּיהּ נִשְׁמָתָא, דְכְתִיב בְּצִלְמִינוּ, וְכְתִיב (תהלים לט ט) אַף בְּצִלְמֵי יְתֵהֵלֶךְ אִישׁ, וְאַתּוּן יִהְיִו בֵּיהּ רוּחָא וְנַפְשָׁא, וְאַרְעָא אַרְבַּע יְסוּדִין, וְיִדְמָה לְכֹלָא עֲלֵאִין וְתַתְּאִין, וּמָה דְרַעֲינָא דְלַהוּי שְׁלִיט וּמְמַנָּא עֲלִיכּוֹ, אֲצַדִּיקוּ דִּינָא דִּילִי, וִיֵּהָא בְרַעוּ דְלִכּוֹן, דְּאֲנָא אֲשֶׁרִי שְׁמִי עֲלֵיהּ, וְחֻתְמָא דִּילִי בִּידֵיהּ, דְּאִיהוּ חוּתְמֵי הַבְּרִית, מְלֹאכֵיָא דְסִטְרָא יְמִינָא בְּרַכּוֹ לִיהַּ, וְאַמְרוּ נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע, הָדָא הוּוּ דְכְתִיב (שם קג כ) בְּרַכּוֹ יְהו"ה מְלֹאכֵי גְבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ, וְדָא מִטְטְרוּ"ן, לְקַבְלִיהּ יוֹסֵף לְתַתָּא, וְהוּוּ אַחֲרֵנִין דְּהוּוּ שְׁנֵאִין לִיהַּ וְאַמְרוּ (שם ח ה) מָה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ, וּבְגִין דָּא יִבְא יוֹסֵף אֶת דְּבַתְּם רַעָה, וְיִשְׁנָאוּ אֹתוֹ וְלֹא יִכְלוּ דְבָרוֹ לְשִׁלוֹם, וְלֹא דְאִינוּן אֱלִין עֲזִ"א וְעֲזֹא"ל, אֶלָּא אִינוּן אַחֲרֵנִין דְּאֲתַפְּנְשׁוּ (ס"א דִּאתְכַלְלוּ) עִמְהוּן.

(אמר המניה זה מצאתי בס"א וטוב לשומו כאן).

דְּבַר אַחַר (בראשית ה א) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם וְכוּ', זֶה תְּרִין עֶשְׂרֵי אֲנָפִין, דְּאֲתַמְר בְּהוּן (יחזקאל א ט) וּפְנֵי אֲרִיֵּה אֵל תִּמְנוֹן לְאַרְבַּעַתְּם, וּפְנֵי שׁוּר וּגְוַמְר, וּפְנֵי נֶשֶׁר וּגְוַמְר, בְּיוֹם בְּרָא אֱלֹהִי"ם אָדָם חַיָּה רַבִּיעָאָה,

תקונא שבועין - קלו ע"ב

וְצִרְיָד לְאַסְתַּקְלָא בְהוּן, בְּאַנְפִין בְּאַרְבַּע גְּוֹנוֹן דְּנִהְרִין בְּהוּן אַרְבַּע חֵיות, דְּאַתְמַר בְּהוּן (דבריים ה ד) פְּנִים בְּפְנִים דְּבַר יְהו"ה עִמָּכֶם, וּבְמִשְׁחָה נְאָמַר (שמות לג יא) וְדַבֵּר יְהו"ה אֶל מֹשֶׁה פְּנִים אֶל פְּנִים, בְּתַר דְּאַהֲדַרוּ לְאַחוּרָא, קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא הֵדֵר לֹון אַחוּרֵי, וְדָא אִיהוּ (שם כג) וְרֵאתִי אֶת אַחוּרֵי וּפְנֵי לֹא יֵרְאוּ, וְאַלִין אֵינוֹן פְּנִים דְּנֵרְאִין וּפְנִים דְּאֵינוֹן גְּרֵאִין.

אַנְפִין חוּרְוִין בַּעֲנוּה, אֵינוֹן אַנְשֵי חֵיל, אַנְפִין סוּמְקִין בְּבִשְׂת, דְּאִית לֹון כְּסוּפֵא מִן שְׁמֵיא, אֵינוֹן יֵרְאִי אֱלֹהִים, אַנְפִין יְרוּקִין בְּאוּרִייתָא, אֵינוֹן אַנְשֵי אַמַת, אַנְפִין אוּכְמִין בְּמִצְוֹה, דְּאִיהִי תְפִלָּה דִיד, וְתַפְלִין בְּמִשְׁכָּא אוּכְמֵא, אֵינוֹן שְׁנָאי בַּעַז, אַבְל אַנְפִין בְּלֵא עָנוּה וּבְלֵא בִשְׂת וּבְלֵא תוֹרָה וּמִצְוֹה, אֵינוֹן תְּהוּ וְבְהוּ וְחֻשְׁדָּ וְרוּחַ, דְּאַתְמַר בְּהוּן (בראשית א ב) וְהָאֵרֶץ הָיְתָה תְּהוּ וּבְהוּ וּכְוֹ, דְּאֵינוֹן אַחוּרִין עֲלִמָּא לְתֵהוּ וְבְהוּ, אַנְשֵי חֵיל מוֹרְעָא דְאַבְרָהָם, דְּבִיהַ שְׂכִינְתָא תְּתַתָּא, יֵרְאִי אֱלֹהִים מוֹרְעָא דִיצְחָק, דְּבִיהַ שְׂכִינְתָא עֲלָא, דְּהִיא אוּצְרָא לְחֻכְמָה, אַנְשֵי אַמַת מוֹרְעָא דִיעֶקֶב דְּאַתְמַר בִּיהַ (מִיכָה ז ט) תִּתֵּן אַמַת לִיעֶקֶב, וְבִיהַ ו' דְּאִיהוּ תְּפִאֲרַת, שְׁנָאי בַּעַז מַסְטְרָא דְדוֹד דְּאִיהוּ גְּלָא רְבִיעָאָה וְבִיהַ י', דְּאַתְמַר בִּיהַ בְּגִינָה (שמואל א יז יד) וְדוֹד הוּא הַקָּטָן, הֵאִי אִיהוּ שְׁמָא הַהוּ", וּבְגוּנָא אַחְרָא אַתְפְּרִישׁ לְזִמְנִין הוּהוּ", שְׂכִינְתָא עֲלָא וְתַתָּא, עִמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא בִּינֵיהוּ, וּבְגוּנָא אַחְרָא יְהו"ה מַסְטְרָא (דְּמִשְׁחָה) דְּמַטְטְרוּן, גְּוֹנוֹן מִתְּהַפְּכִין לְשִׁית סְרִי בְּשְׂכִינְתָא כַּד אִיהִי צְרִיכָא לְתַתָּאִין, וְדָא אִיהוּ דְאַמְרוּ מְאֻרֵי מִתְּנִיתִין, דְּכַר נִשׁ דְּצִרְיָד לְכַרִּית אַנְפוּי מוֹשְׁתַּנִּין בְּכַרוּם, דְּאַתְהַפֵּד לְכַמָּה גְּוֹנוֹם, וְאִית הַפּוּכָא דְגוּנוֹם לְטַב דְּנִהְרִין בְּנְהוּרָא, וְאֵינוֹן מַרְקָמִן מַכְמָה גְּוֹנוֹן, וְכַל הֵאִי בְּגוּפֵא, כְּגוּנָא (דְּגִינְתָא) דְּעַדן דְּאַתְבְּרִי בְּשְׁמָא דִיהו"ה.

כָּל גְּוֹנוֹן וְצִוְרִין דְּאַלִין גּוּפִין, וְאֵינוֹן כְּגוּנָא דְנוּבְלַת אוּרָה דְלַעֲלֵא גְלָגַל חַמָּה, וְעֲלִייהוּ אַתְמַר פְּנֵי מִשְׁחָה כְּפְנֵי חַמָּה וּפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפְנֵי לְבָנָה, וְכַד דִּיוּקְנָא אִית לִיהַ אַרְבַּע גְּוֹנוֹן, דְּאִית גְּוֹנָא חוּרָא סוּמְקָא יְרוּקָא אוּכְמָא, גִּמְיוֹן אֵינוֹן כְּכַבְיָא וּמְלֵאכֵיא וּמְמֻנָן דְּתַלְיִין מְאַנְפִין כְּחוּשְׁבֵן גִּמְיוֹן, וְכַלְהוּ מִשְׁמֵשֵׁי לְאַנְפִין.

פּוּמָא (במדבר יב יח) פָּה אֶל פֶּה אַדְבֵר בּוּ וּמְרָאָה וְלֹא בְּחִידוֹת, פֶּה אִיהוּ בְּרֹא דְכְרוּבִים, דְּאַתְמַר בְּהוּן (שמות כה כ) וְהָיוּ הַכְּרוּבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה, אֲלִין שְׁפוּן כַּד אַתְּפַתְחוּ אַתְּפַתְחוּ בְּאַדְנִי"י (יהו"ה), כְּמָה דְאַתְ אַמַר (תהלים נא יז) אַדְנִי"י שְׁפַתִּי תַפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהַלְתֶּךָ.

וְאַמְרוּ מְאֻרֵי מִתְּנִיתִין, כָּל הַכּוֹרַע כּוֹרַע בְּכּוֹרַד, וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם יְהו"ה, כַּד אִיהוּ כּוֹרַע כְּרוּבִים סוּכְכִים בְּכְנַפְיָהֶם, וְדָא אִיהוּ סְכוּד דְסוּבָה, דְּאִיהוּ כ"ו ה"ס, וְסִימְנָא יְהו"ה אַדְנִי", פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה אִיהוּ רַמ"ח, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, בְּתַרִּין שְׁמֵהוּ דְאֵינוֹן אֱהִי"ה יְהו"ה, וְסִימְנָא י"א י"א, (דבריים ו ד) יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד, חַכְמָה וּכְבִּינָה עֲלִייהוּ אַתְמַר וְהָיוּ הַכְּרִבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה, יְהו"ה אַחַד עֲלִייהוּ אַתְמַר סְכָכִים בְּכְנַפְיָהֶם עַל הַכַּפְרֹת וְאֵינוֹן ו"ה.

דְּכַר אַחַר וְהָיוּ הַכְּרִבִים, אֵינוֹן צוֹרַת אַדָּם, דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, פּוּרְשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה י"ה, סְכָכִים בְּכְנַפְיָהֶם ו"ה, דְּאֵינוֹן אַרְבַּע גְּדָפִין, וְעֲלִייהוּ אַתְמַר (שמות יט ד) וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׁרִים, וְכְרוּבִים תְּרֵי שְׁפוּן, עַל גַּם הָיוּ עוֹמְדִים, דָּא לִישְׁנָא, וְיִשְׁמַע אֶת הַקּוֹל, קָלָא דְנִפְיָא מְגֻרָן, וְיִדְבֵר אֲלֵיוּ דְבוּר דְּפוּמָא, וְקָלָא וְדְבוּר תְּפִאֲרַת וּמְלֻכוֹת, וְעִשְׂרֵי אַמּוֹת אַנְדָּה הַקְּרֵשׁ, וְעֲלִיהַ אַתְמַר (מלאכי ב ו) תּוֹרַת אַמַת הִיתָה בְּפִיהוּ, דָּא פּוּמָא הֵיכַל, וְעֲלִיהַ אַתְמַר אַדְנִי"י שְׁפַתִּי תַפְתַּח.

מְלָנְאוּ מְנִיחָה קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים וְדָא לְבָא, כְּרוּבִים כְּנָפֵי רִיאָה, עֲלִייהוּ אַתְמַר וְהָיוּ הַכְּרִבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה סְכָכִים בְּכְנַפְיָהֶם עַל הַכַּפְרֹת, דָּא כַּפְרֹת הַלֵּב, דְּתַמְזֵן (משלי כ טז) גַּר יְהו"ה נִשְׁמַת אַדָּם, וּפְנִינְהֶם אִישׁ אֶל אַחֵיו תַרְוִין כְּלִיִּין.

בְּלָבָא דְּאִיהוּ קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים אִית תְּרֵי בְּתִי, בְּחַד סַם חַיִּים, וּבְחַד סַם מוֹת דְּאִיהוּ אִשׁ, כְּהֵנָּא רַבָּא דְעָאֵל

לקדש הקדשים, אם זכה סם חיים הוה נפקא מתמן ונהירא באנפוי, וקלא ודבור הוה נפיק מתמן מקודשא בריך הוא ושכינתיה, ואם לא זכה סם מות הוה נפיק מסטרא דשמאלא, והוה קטיל ליה, ומאי ניהו כהנא בגופא, אלא נשמה ורוח ונפש, אינון לקבל פתגים לויים וישראלים, תלת צלותין לקבל תלת קרבנין, ואינון מאכלין דקודשא בריך הוא ושכינתיה.

אם הוה עאל בשכינתא דאיהי סם חיים, סם חיים הוה נפיק לקדמותיה, ואם לאו הא סם הפנות לקבליה, דאיהי מרה אוכמא, ומינה ימות בר נש בעניות, ואיהי לסטרא שמאלא דלבא, ודא טחול.

בני אהרן רוח ונפש, דאהרן איהו נשמה, תרין בנוי נצח והוד, אם יעלון קרבנא כדקא יאות, הא סם חיים, ואי לאו הא סם מות, דאיהי מרה, אש זרה אוקיד לון, דכתיב (ויקרא י א) ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה וגומר, ותצא אש וגומר, אינון סליקו לה מאתרתה, ועאלו לה קמי מלכא דלבא, וקלא הוה לחו רשו למיעאל לתמן, בה קודשא בריך הוא נטיל דינא בהון.

שפון עקימין, לית רשו לכהנא לקרבא בהון קרבנא, דעאל קדם יהו"ה, דעלייהו אתמר (קהלת א טו) מעות לא יוכל לתקון וכו', וכן עיינין עקימין פטורין מן הראייה, דנחש עקלתון תמן, דאיהו נטיל גהורייהו, ופומא אטימא אתקרי טומטום, ואנדרוגינוס איהו דיוקנא דזכר ונקבה, כגוונא דא איהו בר נש דקליה ודבוריה כנוקבא, ומאן דאיהו חציו עבד וחציו בן חורין, חציו עבד דיצר הרע, וחציו בן חורין דיצר הטוב, כל אלין פטורין מן הראיה, בזמנא דנפקין מן גופא, נפשא דאיהי כגוונא דא, לית לה רשו לאסתכלא בשכינתא, ולא תחזיין קדמיה בשעת פטירתה מן גופא.

פומא דאטימא בדבור, אבן דאיהו יצר הרע שליט עליה, ואתקרי טומטום, כגין דא פטור מן הראייה, דנשמתא ורוחא ונפשא כגין דא ייתון בגלגולא, עד דאתחזרן שלמין לאתרייהו כמה דאתייהבו, כמה דאת אמר (קהלת יב ז) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה, ומינה אוליפנא קל וחומר באחרנין דאינון נשמתא ונפשא, ולא עוד אלא דקרא אסחיד עלייהו (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר.

ומאן דייתי בגלגולא ומנא קדמאה אם ייתי חוור, אתקנים ביה קרא (ישעיה א יח) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו, וכמה יתדע בר נש דאיהו בגלגולא קדמאה, אם הוא קליה (דף קלז ע"א) כשברים או כתרועה, וגופיה ואנפוי חוורין, אם הוא קליה כשברים איהו מזמנא קדמאה, ואם קליה כתרועה איהו מזמנא תננא, ואם גופיה ירוקא ואנפוי ירוקין וקליה תקיעה איהו מזמנא תליתאה, ואם תדר לגוניה, קליה בתקיעה וגופיה חוור ואנפוי חוורין, דא איהו כגוניה קדמאה, כמו דאוקמוהו כגין דהתמיץ דחור לגוניה קדמאה, כגוונא דא בהפוכא לטב, וכן אנפוי סומקין וקליה כשברים, ואנפוי ירוקין וקליה תרועה, הא אתתקן.

ועוד אשכחנא, בר נש דכל ציורין דיליה בארז מישר, שקילין בתקלא, ולמנין שפון אינון עבים, ונפקין מתקונא דציורין ודיוקנין אחרנין, או אינון ארוכין או אינון קצרים, תא חזי ואתה תחזה מכל העם, הך אוקימנא למנדע תקונין אליו, אנשי חיל עיינין, וראי אלהים אונין, הך הוא דכתיב (חבקוק ג א) יהו"ה שמעתי שמעך וראתי, אנשי אמת חוטמא, שונאי בצע פומא, אם חוטמא לאו איהו בשוה עם תקונין אחרנין, דעיינין אריכין, ואנפין אריכין, ואודנין אריכין, ופומא אריכא, וחוטמא עבה, תמן אתגליא גלגולא דנפשא, ואם עיינין לא בשוה מאחרנין, תמן אתגליא גלגולא דנשמתא, ואם אודנין לא בשוה, תמן אתגליא גלגולא דרוחא, פומא כגין דאיהי כללא דכלא, אם לאו איהו בשוה, הא אתמר ביה (שמות כ ה) פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים, ואם על ארבע גלגולין לא אתתקנת, אתמר ביה היא שעתא (עמוס ב א) ועל ארבעה לא אשיבנו.

תקונא שבעיין - קלח ע"א

וְכָל נִשְׁמָתִין דְּאִתְּיִין תַּלְתָּ זְמַנִּין וְלֹא מִתְתַקְּנִין, אֲתַקְרִיאוּ פּוּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל עֲרֵב רֵב, אֲבָל צְדִיקָא דְבִבְלָא זְמַנָּא דִּיִּיתוּן מִתְתַקְּנִין, יִיתוּן עַד אַרְבַּעָה, אֲפִילוּ עַד שְׁתַּיִן דּוֹר, וְדָא אִיהוּ (קהלת א ד) דּוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְדָא נִשְׁמָתָא דְאִיהִי מוֹשֶׁה רַבֵּינוּ, כְּלִילָא מִשְׁתַּיִן רַבּוּא, וּשְׂכִינְתָּא עַלְמָה דְאִיהִי נִשְׁמַת חַיִּים כַּד שְׂרִיא בְּמוֹשֶׁה, אֲתַחֲשֵׁב לִיה כְּאֵלוּ אֲתָא בְּשַׁתַּיִן רַבּוּא, וּבְגִינְיָה אֲתַמַּר אֲשֶׁה אַחַת יְלִדָה שְׁשִׁים רַבּוּא בְּכֶרֶם אַחַד.

וְאִינוּן מַרְעִין דְּבְנֵי נִשְׂא, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (דברים כח טז) וְחִלְוִים רַעִים, (משלי ג ח) רַפְאוֹת תְּהִי לְשֹׂרֵךְ, כַּד אִינוּן בְּרִישָׁא דְצְדִיקָא, אֲבָל כַּד אִינוּן בְּרִישָׁא דְרִשְׁוִיעִיא, כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל אֲמַרַת לְגַבְיִיהוּ (שיר א ו) אַל תִּרְאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, דְּאֵלִין שְׂרִיִין לֹון לְפַתָּחָה לְבְנֵי נִשְׂא, כְּמַה דְּהוּוּ מִפְתִּי לְיִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא בְּשִׁית שְׁעַתִּין, הָדָא הוּא דְכִתְיִב (שמות לב א) וַיִּרְא הָעָם כִּי בָשַׁשׁ מוֹשֶׁה, הָא אוֹקְמוּהָ בְּשִׁית שְׁעַתִּין עֲבָדוּ יַת עַגְלָא, בֵּין שֵׁשׁ לְשַׁבַּע, אֲפִרְישׁוּ בֵּין עַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא לְשַׁבַּע, דְּגוּפָא וּשְׂכִינְתָּא, וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְרָשָׁא לֹון מִשַׁבַּע, הָדָא הוּא דְכִתְיִב (שם יב טו) אַךְ בְּיוֹם הָרֵאוּשׁוֹן, אַךְ חִלַּק בֵּין שִׁית לְשַׁבַּע, בְּגִין דָּא אֲמַרַה כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל (שיר א) שִׁשְׁזַפְתָּנִי הַשְּׁמֶשׁ, שֵׁשׁ זַפְתָּנִי הַשְּׁמֶשׁ, דְּאַסְתַּלַּק מְנִי ו' דְאִיהוּ הַשְּׁמֶשׁ, דְּנִהוּר בְּשִׁית תִּיבִין דְּאִינוּן (דברים ו ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אַחַד, וְהָא אֲתַמַּר. (עד כאן הַהֲג'ה מִסְפָּרִים אַחֲרִים).

דְּבַר אַחַר זֶה סִפְר תּוֹלְדוֹת אָדָם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: זֶה סִפְר - צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים שֶׁהוּא מוֹצִיא תּוֹלְדוֹת, זֶה סִפְר וְדָאִי, וְלֹא אַחַר, וְהֵם תּוֹלְדוֹת אָדָם, אוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוּ כְּתַפְאֲרַת אָדָם לְשַׁבַּת בֵּית. מִי הַבֵּית שְׁלוֹ? זוֹ הַשְּׂכִינָה, וְרוּעָה הַנְּאָמֵן אֲתָה הוּא כְדָמוֹתוֹ, וְלֵךְ כַּח לְהַסְתַּפֵּל בְּדִיוקְנֵי בְנֵי אָדָם, בְּצִיּוּרִים שֶׁל אוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוּ בְּדָמוֹת אֱלֹהִים כִּי בָּרָא אוֹתוֹ, שְׁכַל הַצִּיּוּרִים שֶׁל בְנֵי אָדָם רְשׁוּמִים בְּכַפְסָא, וּמְשׁוּם שְׁכַל כְּפָא וּמְרַכְבָּה שְׂאֲתָה זְקוּק, אֲתָה יֵשׁ לֵךְ כַּח לְהַסְתַּפֵּל, בְּגִלְל כֶּף וְאֲתָה תַחֲזֶה מְכַל הָעָם וְגוֹמַר.

וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, שֵׁ שְׁלֹשׁ חַיּוֹת שֶׁל הַמְּרַכְבָּה, ת הוּא גַר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם, שְׁנַאֲמַר בַּהּ וּדְמוֹת פְּנִיָהֶם פְּנֵי אָדָם, וְזֶהוּ וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ. וַיְהִי כֹל יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר חַי תִּשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיִּמָּוֶת, מֵאֵי וַיִּמָּוֶת, אֲלֵא כֹל יוֹמִין דִּתְהוּהּ חַי הָוָה תִּשְׁעַ

דְּבַר אַחַר זֶה סִפְר תּוֹלְדוֹת אָדָם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זֶה סִפְר דָּא צְדִיק חַי עַלְמִין, דְּאִיהוּ אֲפִיק תּוֹלְדִין, זֶה סִפְר וְדָאִי וְלֹא אַחֲרָא, וְאִינוּן תּוֹלְדוֹת אָדָם, הֵהוּא דְאֲתַמַּר בִּיה (ישעיה מד ג) כְּתַפְאֲרַת אָדָם לְשַׁבַּת בֵּית, מָאן בֵּית דִּילִיה, דָּא שְׂכִינְתָּא, וְרַעֲיָא מְהֵימְנָא אֲנַתְּ הוּא כְּדִיוקְנֵיהּ, וְלֵךְ חִילָא לְאַסְתַּפְּלָא בְּדִיוקְנֵין דְּבְנֵי נִשְׂא, בְּצִיּוּרִין דִּיהוּא דְאֲתַמַּר בִּיה (בראשית ה א) בְּדָמוֹת אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ, דְּכָל צִיּוּרִין דְּבְנֵי נִשְׂא אִינוּן רְשִׁימִין בְּכַרְסִיא, וּבְגִין דְּכָל פְּרַסִּיא וּמְרַכְבָּתָא דְּאֲנַתְּ זְקִיקָא, אֲנַתְּ אִית לֵךְ חִילָא לְאַסְתַּפְּלָא, בְּגִין כֶּף וְאֲתָה תַחֲזֶה מְכַל הָעָם וְגוֹמַר.

וַיְחִי (דף קלח ע"ב) אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת (בראשית ה ג), שֵׁ תַלְתָּ חַיּוּן דִּמְרַכְבָּתָא, ת אִיהִי (משלי כ כח) גַר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם, דְּאֲתַמַּר בַּהּ (יחזקאל א ע) וּדְמוֹת פְּנִיָהֶם פְּנֵי אָדָם, וְדָא אִיהוּ וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ. וַיְהִי כֹל יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר חַי תִּשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיִּמָּוֶת, מֵאֵי וַיִּמָּוֶת, אֲלֵא כֹל יוֹמִין דִּתְהוּהּ חַי הָוָה תִּשְׁעַ

וימת. מה זה וימת? אלא כל הימים שהיה חי היה תשע מאות ושלושים שנים, ושאר השנים בתוספת היה מת, והשבעים שחסרו מאלף, נתן לדוד משנותיו, משום שהיה עתיד להשלים אותם בו, וכאן סוד הגאלה.

עשרה דורות היו מאדם ועד נח, ויחי למך שנים ושמונים שנה ומאת שנה ויולד בן ויקרא את שמו נח לאמר זה ינחמנו ממצעשינו ומעצבון ידינו, ולמה? שבהתחלה היו טורחים בגלגולים, עד שבא נח, שהוא שבת, ובו נחו כלם, ובו התישבו והוציא אותם לעולם.

אמר רבי אלעזר: למה היו הראשונים חיים ימים רבים כמו אדם, שנאמר בו ויחי אדם תשע מאות שנה ושלושים שנה, ונח תשע מאות וחמשים שנה, וכן כל הדורות עד נח היו חיים שנים רבות, ומאברהם (ומנח) ואילף היו מתמעטים בשנים? אמר לו: בני, רבוי שנים וארך ימים הם מאריך אנפין, ומעוט של ימים ושנים מזעיר אנפין, ומשום זה נאמר באברהם אלה תולדות השמים והארץ בהבראם בה' זעירה. ברוך יהוה לעולם אמן ואמן.

תקון שני

זהו תקון כ"ב וכ"ג בראשית ברא אלהים, בראשית ברא א"ש, זה אילו של יצחק. בראשית שם א"ש לעולה של יצחק, וסוד הדבר - (ועל אלו שלשת הגלגולים נאמר מה יפו פעמיהם בנעלים בת נדיב, וזאת לפנים - זו האם העליונה, העולם הקא. דבר אחר, אצלו צריך חליצה, וזהו שכתוב של נעליך וגומר, ואם לא, אין לו רשות להרויח

מאות ותלתין שנים, ושאר שנים בתוספת הנה מית. ושבעין דחסרו מאלף, יהב לדוד משנוי, בגין דהנה עתיד לאשלמא לון ביה, והכא רזא דפורקנא.

עשר דרין הוו מאדם ועד נח, (בראשית ה כח) ויחי למך שנים ושמונים שנה ומאת שנה ויולד בן ויקרא את שמו נח, לאמר זה ינחמנו ממצעשינו ומעצבון ידינו, ואמאי, דבבך מיתא הוו טרחין בגלגולין, עד דאתא נח דאיהו שבת, וביה נחו פלהו, וביה אתיישבו, ואפיק לון לעולם.

אמר רבי אלעזר אמאי הוו קדמאין חייין יומין סגיאין, כגון אדם דאתמר ביה ויחי אדם תשע מאות שנה ושלושים שנה, ונח תשע מאות וחמשים שנה, וכן פלהו דרין עד נח הוו חייין שנים סגיאין, ומאברהם (נ"א ומנח) ואילף הוו מתמעטין בשנים, אמר ליה ברי, רבוי שנים ואריכו דיומין אינון מאריך אנפין, ומעוטא דיומין ושנים מזעיר אנפין, ובגין דא באברהם אתמר אלה תולדות השמים והארץ בהבראם בה' זעירא. ברוך יהוה לעולם אמן ואמן. (דף קלט ע"א).

(אמר המניה אלו התקונים מצאתי בספר אחר כתובים מאחד ועשרים תקונים ולהלאה, ולמען לא ימצא זה החבור נעדר מאלו המרגליות יקרות וטובות, נמרתו אומר לשים בעט ברזל ועופרת את שרשרות העבותות על המשבצות, ומצא מין את מינו ונעור).

תקונא תניינא

(זהו תקון כ"ב וכ"ג).

בראשית ברא אלהים, בראשית ברא א"ש, דא אילו דיצחק. בראשית תמן א"ש לעולה דיצחק,

תקונא תניינא - קלט ע"א

השלכה (לרוח המת) לעלות לעולם הבא, ומשום שהיא יום הכפורים, אסור בנעילת הסנדל) הנה האש והעצים ואיה הששה לעלה. יצא קול ואמר, מששת ימי בראשית נברא לעקדת יצחק.

משום שאין קרבן שמבטל מגפה בעקדת יצחק, שנאמר בו ויעקד את יצחק בנו, נקשרה מדת הדין (מלאך המות) ונעקד למעלה, ולא היה לו רשות לקרב לבית דין הגדול, שהוא גבורה, לתבע דין, והעקדה של פאן מועילה לגלות, שהיה עתיד להרג משיח בן יוסף, וקול יצא מאותו זמן אל תעש לו מאומה, משום שהתגברו רחמים על דין, וסוד הדבר - הושיעה לו ימינו, ואחר כך זרוע קדשו, שגבורה הימין על השמאל.

בשמתגברת הטפה של הזכר על הטפה של הנקבה, הוא בן, הוא ודאי רחמים, אבל כשמתגברת טפת הנקבה על הזכר, היא בת והיא דין, וסוד הדבר - זכר ששולט על נקבה גורם ששולט הימין על השמאל, ויצאו ישראל ברחמים ולא בדין, וזהו פי גבר עלינו חסדו, וסוד הדבר - בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר.

ובשם של הקדוש ברוך הוא, יהו"ה רחמים, אדנ"י דין, וכששולט יהו"ה על אדנ"י יאהדונה"י, הוא רחמים, וכששולט אדנ"י על יהו"ה אידהנוי"ה, הוא דין, וסוד הדבר - אדנ"י אלהי"ם בחזק יבא, בתקף הדין, ובזה עקדת יצחק שנעקד לפני אביו ומסר עצמו למיתה כדי שינצל משיח וישראל שלא מותו, ולא עוד, אלא שאפלו אם ישראל יהיו עובדים

קמי אבוי, ומסר גרמיה

ורזא דמלה (ועל אלן תלת גלגולין אתמר (שיר ז ב) מה יפו פעמך בנעלים בת נדיב, רות ד ד) וזאת לפני דא אימא עלאה עלמא דאתי, דבר אחר לגביה צריך חליצה, והרא הוא דכתיב (שמות ג ה) של נעליך וגומר, ואם לאו לית לון רשו לרווחא רמתא (ג"א לרווחא דמיתא) לסלקא לעלמא דאתי, ובגין דאיהי יום הכפורים אסור בנעילת הסנדל), (בראשית כב ז) הנה האש והעצים ואיה הששה לעלה, נפק קלא ואמר משית יומי בראשית אתברי לעקדה דיצחק.

בגין דלא אית קרבן דבטיל מותנא בעקדה דיצחק, דאתמר ביה (שם) ויעקוד את יצחק בנו, אתקשר מדת הדין (מלאך המות) ואתעקד לעילא, ולא הוה ליה רשו לקרבא לבי דינא רברבא דאיהו גבורה, לתבעא דינא, ועקדה דנא מועילה לגלותא, דהוה עתיד לאתקטלא משיח בן יוסף, וקלא נפיק מההוא זמנא (שם) אל תעש לו מאומה (שם יב). בגין דאתגברו רחמי על דינא, ורזא דמלה (תהלים צח א) הושיעה לו ימינו, ולבתר זרוע קדשו, דגבר ימינא על שמאלא.

בר אתגבר טפה דדכורא על טפה דניקבא איהו בן, רחמי איהו ודאי, אבל פד אתגבר טפה דניקבא על דכורא, בת איהי ודינא איהי, ורזא דמלה דכורא שליט על ניקבא גרים דשליט ימינא על שמאלא, ויפקון ישראל ברחמי ולא בדינא, ודא איהו (תהלים קיז ב) פי גבר עלינו חסדו, ורזא דמלה (ישעיהו סו ז) בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר.

ובשמה דקודשא בריך הוא, יהו"ה רחמי, אדנ"י דינא, פד שליט יהו"ה על אדנ"י יאהדונה"י רחמי איהו, וכד שליט אדנ"י על יהו"ה אידהנוי"ה דינא איהו, ורזא דמלה (שם מ י) אדנ"י אלהי"ם בחזק יבא, בתקיפו דדינא, ובדא עקדה דיצחק דאתעקד

בגלות על שפיכות דמים וגלוי עריות ועבודה זרה, זכות אבות תגן עליהם משרפה הרג וחנק, משום שאברהם נתנסה באש ויצחק בספינא ויעקב בגלות, זכות אבות תהיה מגנה עליהם.

ועוד, הנסיון של שלשת האבות מעידים, שלא עבר אדם שהוא ישראל על שלשת המצוות הללו שצוה אותם (אוח) הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב ויצו יהו"ה אלהי"ם על האדם, ויצו - זו עבודה זרה, לאמר - זה גלוי עריות, על האדם - זו שפיכות דמים, שנשמתו של האדם נכנסה בגלגול של אברהם, ואם הוא עבד עבודה זרה, כשנכנס לאש היה נשרף, זהו שכתוב פסילי אלהיהם תשרפון באש.

שְׂאֵשׁ יֵשׁ שְׁלִשָּׁה גִּוְנִים, לְבָן יֶרֶק וְשָׁחֹר, וְהִרְבִּיעֵי תְּכֵלֶת, וְהֵם דְּבָקִים בְּגִחְלַת שְׁהִיא אֲדָמָה, הָרִי חֲמִשָּׁה, כְּחֶשְׁבוֹן ה' (חמש), שְׁהִיא אֲמוּנַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהוּא ו', שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בְּחֲמִשָּׁה גִּוְנִים וּמְאִיר בָּהֶם, וְכוּ עוֹלָיִם הַגִּוְנִים שֶׁהֶם כְּלוּלִים בָּהּ, וְהִיא עוֹלָה בָּהֶם לר'. זהו שכתוב היא העלה, וכשעולים שנים שהם ו' ה' בקרבן, יורדים שנים מלמעלה שהם י"ה, ומתקרבות האותיות ומתיחדות ונקשרות זו עם זו, וזהו סוד הקרבן.

וסוד הדבר - והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו, עולים שנים באש, ויורדים שנים, ונצל אברהם בשם של יהו"ה, שאף על גב שיש ארבעה מלאכים שהם הממנים של השם הקדוש, לא רוצה הקדוש ברוך הוא להתעסק באברהם להצילו אלא הוא ממש, משום שקנא על שמו,

לְמִיתָה בְּגִין דִּישְׂזִיב מְשִׁיחַ וְיִשְׂרָאֵל דְּלֹא יָמוּתוּן, וְלֹא עוּד אֶלָּא דְאַפִּילוּ אִי יִשְׂרָאֵל לְהוּוּ עֲבָרִין בְּגָלוּתָא, עַל שְׁפִיכוּת דְּמִים וְגִלּוּי עֲרִיּוֹת וְעִבּוּדָה זָרָה, זְכוּת אַבְהָן יִגְן עֲלֵיהוֹן מִשְׂרָפָה הָרֵג וְחֶנֶק, בְּגִין דְּאַבְרָהָם נִתְּנָסָה בְּנוֹרָא, וְיִצְחָק בְּסִפִּינָא, וְיַעֲקֹב בְּגָלוּתָא, זְכוּת אַבְהָן יְהִיא מְגִין עֲלֵיהוֹן.

וְעוּד נְסִינָא דְתַלַּת אַבְהָן מְעִידִין, דְּלֹא עֲבָר אָדָם דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל עַל תַּלַּת פְּקוּדִין אֱלִין, דְּמִנֵּי לוֹן (ליה) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ב טז) וַיְצַו יְהו"ה אֱלֹהִים עַל הָאָדָם, וַיְצַו דָּא עִבּוּדָה זָרָה, לֹאמֹר דָּא גִלּוּי עֲרִיּוֹת, עַל הָאָדָם דָּא שְׁפִיכוּת דְּמִים, דְּנִשְׁמַתָּא דְּאָדָם עֲאֵלַת בְּגִלְגוּלָא דְּאַבְרָהָם, וְאִם אִיהוּ עֲבָד עִבּוּדָה זָרָה, כַּד עֲאֵל בְּנוֹרָא הוּא אֲתוּקַד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים ז כה) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרַפּוּן בְּאֵשׁ.

דָּאֵשׁ אִית לִיה תַּלַּת גִּוְנִין, חָוּר וְיֶרוּק וְאוּכָם, וְרִבִּיעָא תְּכֵלֶת, וְאִינוּן דְּבָקִין בְּגִחְלַת דְּאִיהוּ סוּמְקָא הָא חֲמִשָּׁה, כְּחֶשְׁבוֹן ה' (חמש) דְּאִיהִי אֲמוּנָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ ו', דְּאֲתַלְבֵּשׁ בְּחֲמִשׁ גִּוְנִין וְנִהִיר בְּהוֹן, וְכִיָּה סְלָקִין גִּוְנִין דְּאִינוּן כְּלִילָן בָּהּ, וְהִיא סְלִיקַת בְּהוֹן לְגַבֵּי ו', הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא ו ב) הִיא הָעוֹלָה, וְכַד סְלָקִין תְּרִין דְּאִינוּן ו' ה' בְּקַרְבָּנָא, נִחְתִּין תְּרִין מְלַעֲיָלָא דְּאִינוּן י"ה, (דף קלט ע"ב) וּמִתְקַרְבִּין אֲתוּוֹן וּמִתְיַחֲדִין וּמִתְקַשְׂרִין דָּא בְּדָא, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּקַרְבָּנָא.

וְרְזָא דְמִלָּה (בראשית כח יב) וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וְיֶרֶדִים בּוּ, סְלָקִין תְּרִין בְּאֵשׁ, וְנִחְתִּין תְּרִין. וְאֲשֶׁתּוֹב אַבְרָהָם בְּשֵׁמָא דִּיהו"ה, דָּאֵף עַל גַּב דְּאִית אַרְבַּע מְלֹאכֵים דְּאִינוּן מִמֶּנּוּן דְּשֵׁמָא קוּדְשָׁא, לָא בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׂתַדְלָא

ובו התלבן אדם הראשון שהוא
ישׂראל, שלא עבר על ויצו, שהוא
עבודה זרה, אחר כך התלבש
ביצחק ונצטרף ואמר אל תעש לו
מאומה, שאותו שנצטרף בו לא
עשה דבר, שלא עבר על שפיכות
דמים, וכן יעקב התגלגל בו
כשירד לגלות מצרים (שלחן ארץ),
שפחד שלא יהיה עולה. באותו
זמן אמר לו הקדוש ברוך הוא
אל תירא מרדה מצרימה וגומר,
אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי
אעלה גם עלה.

תקון שלישי

בראשית שם אר"י של הקרבן,
שהיה יורד על הקרבן בדמות ארי
אוכל הקרבנות, וזהו ראשון
לחיות שהיו אוכלים קרבנות.
אמר לו רבי אלעזר: ולמה היו
יורדות חיות לאכל קרבנות?
אמר לו: בני, ארבע חיות הן
בפסא, אריה שור נשר אדם,
ובגוף האדם ארבעה יסודות
שממנים עליהם ארבע חיות,
שהנפש כלולה בהם, ומשום זה
פרנסת הנפש מארבעה הללו.
כשחטא אדם בארבעה היסודות
שלו, כאלו חטא בנפש, זהו
שפתוב מאשר חטא על הנפש,
ובאותו זמן נפרדו מים מאש
ורוח מעפר.

שמעפר יוצאים זרעים, שהם
פרנסה של אדם, ומהמים החיות,
שהן פרנסה של ארי, ומאש
בהמות, שהם פרנסה של שור,
ומהרוח עופות, שהם פרנסה של
נשר, וכשחטא בהם, נפרדו
היסודות, ויש בהם מחלקת
שהיא פרוד, ועולה שם יהו"ה
מהם, ונכנס יצר הרע שהוא
סמא"ל שטן, שיהו"ה לא שורה

באברהם לשזבא ליה אלא איהו ממש, בגין
דקני על שמייה, וביה אתלבן אדם הראשון
דאיהו ישׂראל, דלא עבר על ויצו דאיהו
עבודה זרה, לבתר אתלבש ביצחק ואצטרף
ואמר (בראשית כב יב) אל תעש לו מאומה, דההוא
דאצטרף ביה לא עבד מדעם, דלא עבר על
שפיכות דמים, וכן יעקב אתגלגל ביה, כד
נחת לגלותא דמצרים (דחוצה לארץ) דדחיל דלא
הוה סליק, בההוא זמנא אמר ליה קודשא
ברוך הוא (שם מו ג) אל תירא מרדה מצרימה
וגומר, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה
גם עלה.

תקונא תליתאה.

(זהו תקון כ"ד).

בראשית תמן אר"י דקרפנא, דההו נחית
בקרבנא בדיוקנא דארי אכיל
קרפנין, ודא איהו קדמאה לחיוון דהו אכלי
קרפנין. אמר ליה רבי אלעזר ואמאי הו נחיתין
חיוון למיכל קרפנין, אמר ליה ברי ארבע
חיוון אינון בכרסיא, אריה שור נשר אדם,
ובגופא דבר נש ארבע יסודי, דממנן עלייהו
ארבע חיוון, דנפש כלילא בהון, ובגין דא
פרנסה דנפשא מאלין ארבע, כד חאב בר נש
בארבע יסודי דיליה כאלו חאב בנפשא, הדא
הוא דכתיב (במדבר ו יא) מאשר חטא על הנפש,
ובההוא זמנא אתפרש מיא מאשא ורוחא
מעפרא.

דמעפרא נפקין זרעין דאינון פרנסה דאדם,
וממיא חיוון דאינון פרנסה דארי,
ומאשא בעירין דאינון פרנסה דשור, ומרוחא
עופין דאינון פרנסה דנשר, וכד חב בהון
אתפרשן יסודין ואית בהון מחלוקת דאיהו

פרודא, וסליק שם יהו"ה

בפרוד, וסוד הדבר - חלק לבם עתה יאשמו, ומשום זה צריך קרבן מהמינים הללו שחטא בהם לקרב בהם, אותם ארבעה יסודות שיש בהם פרוד, ובאותו זמן שמתקרבים היסודות זה לזה, מיד יורד הקדוש ברוך הוא עליהם ובורח השטן, ואם לא בורח, הרי אש הקרבן שורפת אותו. זהו שכתוב והאש על המזבח תוקד בו.

וסוד הקרבנות, עוד ובשר תלבישני ובעצמות וגידים תסוככני. העור הוא לבוש האדם, זהו שכתוב ויעש יהוה אלהים לאדם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם, אם זכה - פתנות אור מרקמים ממצוות עשה, ששכרם לעולם הבא, שהוא האור הגנוז לצדיקים, ואם לא זכה - עור הנחש שכולל ארבעה יסודות, ששם רשומות מצוות לא תעשה שאדם עבר עליהן, ומשום זה בארו בעלי המשנה, עונותיו של אדם חקוקים לו על עצמותיו, וקרוי העור של האדם מצוות עשה, שהם קרוב של אותיות שמו של הקדוש ברוך הוא.

ועליהם נאמר אדם פי יקריב מכם קרבן, מכם ודאי, להוציא עור הנחש שבו מרקמים מצוות לא תעשה, ואדם שעובר עליהם נאמר בו אדם להכל דמה ימיו כצל עובר, אדם פי ימות באהל, פי ימות ודאי, וזוהי הקרבת הקרבן של עשו, יצר הרע, שנאמר בו יקם אבי ויאכל מציד בנו. הבשר הוא שבר מן שברים, והוא אדם, מצד של החיה שהוא שור, בשר חי, בשר טהור, ויש אחר של בשר בשדה טרפה, ששורה בו רוח הטמאה, מלאך

מניהו, ועאל יצר הרע דאיהו סמא"ל שטן, דיהו"ה לא שריא בפרודא, ורזא דמלה (הושע י ב) חלק לבם עתה יאשמו, ובגין דא צריך קרבנא מאלין מינין דחב בהון, לקרבא בהון, אינון ארבע יסודין דאית בהון פרודא, ובההוא זמנא דמתקרבין יסודין דא לגבי דא, מיד נחית קודשא בריך הוא עלייהו וברח שטן, ואי לא ברח הא אשא דקרבנא אוקיד ליה, הדא הוא דכתיב (ויקרא ו ה) והאש על המזבח תוקד בו.

ורזא דקרבנין (איוב י יא) עור ובשר תלבישני ובעצמות וגידים תסוככני, עור איהו לבושא דאדם, הדא הוא דכתיב (בראשית ג כא) ויעש יהוה אלהים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם, אם זכה פתנות אור מרקמן מפקודין דעשה, דאגרא דלהון לעלמא דאתי דאיהו אור הגנוז לצדיקיא, ואם לא זכה משכא דחויא דכליל ארבע יסודין, דתמן רשימין פקודין דלא תעשה דעבר פר נש עלייהו, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין עונותיו של אדם חקוקים לו על עצמותיו, וקריבו דמשכא דאדם פקודין דעשה, דאינון קריבו דאתון דשמא דקודשא בריך הוא.

ועלייהו אתמר (ויקרא א ב) אדם פי יקריב מכם קרבן, מכם ודאי, לאפקא משכא דחויא דביה מרקמין פקודין דלא תעשה, ואדם דעבר עליהו אתמר ביה (תהלים קמד ד) אדם להכל דמה ימיו כצל עובר, (במדבר יט יד) אדם פי ימות באהל, פי ימות ודאי, ודא איהו קריבו דקרבנא דעשו יצר הרע, דאתמר ביה (בראשית כז לא) יקם אבי ויאכל מציד בנו. בשר איהו שבר מן שברים, ואיהו סומק, מסטרא דחיה

דאיהו שור, בשר חי בשר טהור, ואית (דף קמ"ו א) אחרא דבשר בשדה

שְׂרוּכַב עַל קַרְנֵי שׁוֹר מוּעֵד, בְּשָׂר טָמֵא.

עֵצִים, יֵשׁ עֵצִים טָמֵא וְיֵשׁ עֵצִים טָהוֹר, וּבִשָּׂר שֶׁל טְהוֹרָה וְעֵצִים שֶׁל טְהוֹרָה, עֲלֵיהֶם נֹאמַר עֵצִים מְעֻצְמֵי וּבִשָּׂר מְבֻשְׂרֵי, וְעֵצִים הוּא אֲרִיָּה, גִּידִים הוּא נֶשֶׂר. נֶשֶׂר, נֶשֶׂר שֶׁל טְהוֹרָה וְנֶשֶׂר שֶׁל טָמֵאָה. עֵצִים וּבִשָּׂר וּגִידִים, עֲלֵיהֶם שׁוֹרָה בְּרָכָה וּקְדוּשָׁה וַיְחוּד, שֶׁהֵם כֵּהֵן לְוֵי וְיִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁבָעֵצִים שׁוֹרָה בְּרָכָה, מִיָּד וּתְקַרְבוּ עֲצָמוֹת עֵצִים אֶל עֲצָמוֹ, מִתְקַרְבִּים וּנְקֻשְׂרִים זֶה עִם זֶה בְּקַרְפָּן, וּמִיָּד יוֹרֵד עֲלֵיהֶם שְׁמֵן וְשׁוֹרָה עֲלֵיהֶם בְּרָכָה, עַל הַבִּשָּׂר שׁוֹרָה קְדוּשָׁה שֶׁהִיא מֵצַד הַלְוִיִּם. זֶהוּ שְׁכַתוּב וּקְדוּשָׁתָא אֶת הַלְוִיִּם. מִיָּד מִתְקַרְבִּים עוֹרְקֵי הַדָּם אֶל הַלֵּב, שֶׁהַבְּרָכוֹת הֵן מִהַפְּתָנִים, זֶהוּ שְׁכַתוּב דִּבְרֵי אֵל אֶהְרֹן וְאֵל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִּבְרָכוּ. הַגִּידִים מִיִּשְׂרָאֵל, וְהֵם הַיְחֻד וְהַקְדוּשָׁה וְקֻשֶׁר שֶׁל הַעֲצָמוֹת וְהַבִּשָּׂר, וּכְשֶׁנְּקֻשְׂרִים בְּשִׁנְיָהֶם נִקְרָאִים יְחֻד, וְהַיְחֻד הוּא בְּיִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכַתוּב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.

הַעוֹר הוּא דְמוּת אָדָם מְלָכוּת, כֹּל הַדְּיוֹקְנָאוֹת נִרְאִים בּוֹ, וְהִיא כְּלוּלָה מִבִּשָּׂר וּגִידִים וְעֲצָמוֹת, וְהִיא תְמוּנַת כֹּל, וְהִיא בְּרָכָה וּקְדוּשָׁה וַיְחֻד, כִּהְנִים וְלוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, שֶׁהֵם קְשׁוּרִים בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת, שְׁנֹאמַר בְּהֵם הָאֲבוֹת הֵן הַמְרַפְּכָה. בְּבִשָּׂר כְּשֶׁמִּתְקַדֵּשׁ, יוֹרֵד עָלָיו דָּם טָהוֹר, וּכְשֶׁהַגִּידִים מִתְיַחֲדִים, יוֹרֵדֵת עֲלֵיהֶם רוּחַ קְדוּשָׁה, עַל הַעֲצָמוֹת יוֹרֵדִים מִי טְהוֹרָה, זֶהוּ סוּד הַקְרַפְנוֹת. שְׁמַח רַבִּי אֶלְעָזָר, וְשְׁמַחוּ הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ: אֵלּוּ לֹא כָּאֲנוּ לְעוֹלָם הָיָה אֵלָּא לְשִׁמְעָא אֶת זֶה - דִּי.

טְרִיפָה דְשְׂרִיא בִּיה רוּחַ הַטּוֹמְאָה, מְלֻאָךְ הַמּוֹת דְרָכִיב עַל קַרְנֵי שׁוֹר מוּעֵד בְּשָׂר טָמֵא. עֵצִים, אֵית עֵצִים טָמֵא וְאֵית עֵצִים טָהוֹר, וּבִשָּׂר דְדַכְיוֹ וְעֵצִים דְדַכְיוֹ, עֲלֵיהוּ אֲתָמַר (בְּרַשִׁית כ כג) עֵצִים מְעֻצְמֵי וּבִשָּׂר מְבֻשְׂרֵי, וְעֵצִים אִיהוּ אֲרִיָּה, גִּידִים אִיהוּ נֶשֶׂר, נֶשֶׂר, נֶשֶׂר דְדַכְיוֹ וְנֶשֶׂר דְמִסְאָבוֹ, עֵצִים וּבִשָּׂר וּגִידִים עֲלֵיהוּ שְׂרִיא בְּרָכָה וּקְדוּשָׁה וַיְחֻד, דְּאִינוּן כֵּהֵן לְוֵי וְיִשְׂרָאֵל, בְּעֵצִים פַּד שְׂרִיא בְּרָכָה בִּיה, מִיָּד (יְחֻזְקָא ל לז) וּתְקַרְבוּ עֲצָמוֹת עֵצִים אֶל עֲצָמוֹ, מִתְקַרְבִּין וּמִתְקַשְׂרִין דָּא בְּדָא בְּקַרְפְּנָא, וּמִיָּד נְחִית עֲלֵיהוּ מִשְׁחָא וְשְׂרִיא עֲלֵיהוּ בְּרָכָה, בְּשָׂר שְׂרִיא עֲלֵיהּ קְדוּשָׁה, דְּאִיהִי מִסְטָרָא דְלוֹיִם, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב וּקְדוּשָׁתָא אֶת הַלְוִיִּם, מִיָּד מִתְקַרְבִּין עַרְקִין דְדָמָא לְגַבֵּי לְבָא, דְבִרְכָאָן מִפְּתָנֵי אִינוּן, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (בְּמִדְבָר כג) דִּבְרֵי אֵל אֶהְרֹן וְאֵל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִּבְרָכוּ. גִּידִים מִיִּשְׂרָאֵל, וְאִינוּן יְחֻדָּא וּקְדוּשָׁה וּקְשׁוּרָה דְגֵרְמִין וּבִשְׂרָא, וְכַד מִתְקַשְׂרִין בְּתַרְוֵיהוּ אֲתַקְרִיאוּ יְחֻד וַיְחֻד אִיהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (דְּבָרִים וד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.

מִשְׁכָּא אִיהוּ דְמוּת אָדָם מְלָכוּת, כֹּל דְּיוֹקְנִין אֲתַחֲזִיין בָּהּ, וְאִיהִי כְּלוּלָה מִבִּשְׂרָא וּגִידִין וּגֵרְמִין, וְאִיהִי תְמוּנַת כֹּל, וְאִיהִי בְּרָכָה וּקְדוּשָׁה וַיְחֻד, כִּהְנִים וְלוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, דְּאִינוּן קְשִׁירִין בְּתַלַּת אֲבָהֶן, דְּאֲתָמַר בְּהוּן הָאֲבוֹת הֵן הַמְרַפְּכָה, בְּבִשָּׂר פַּד מִתְקַדֵּשׁ, נְחִית עֲלֵיהּ דָּם טָהוֹר, וּגִידִים פַּד מִתְיַחֲדִין נְחִית עֲלֵיהוּ רוּחָא קְדִישָׁא, גֵרְמִין נְחִית עֲלֵיהוּ מִיין דְדַכְיוֹ, דָּא אִיהוּ רְזָא דְקַרְפְּנִין. חָדָא רַבִּי אֶלְעָזָר וְחָדוּ חֲבָרִיא וְאָמְרוּ אֵילוּ לֹא אֲתִינָא לְהֵאֵי עֲלָמָא אֵלָּא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי, וְעוֹד בְּרָזָא דְקַרְפְּנִין,
לָבָא אִיהוּ מְזַבַּח דְּבִיּה דָם דְּקַרְפְּנִין,
וְעַל דָּא אֲתָמַר (שמות כ כד) וְזַבַּחַת עֲלָיו, אִם זָכוּ
אֲרִיּה הָוּה נַחֲת לְמִיכַל קַרְפְּנָא, וְאִי לָא פִלְבָּא
נַחֲת, וּבָאָן אֲתַר בְּכַבֵּד, דִּתְמָן מָרָה גִיּהֲנָם,
דְּאִיּהֵי עֲלוּקָה דְּאִית לָהּ תְּרֵי בְנוֹת הַב הַב,
כְּמָה דְּאֲתָא אָמַר (משלי ל טו) לְעֲלוּקָה וְכוּ', וְכִלְבָּא
בְּהוּן צְרוּחַ הַב הַב, וּמָרָה אִיּהֵי גִיּהֲנָם, חֲרַבָּא
דְּמִלְאָד הַמּוֹת דְּאִית לָהּ תְּרֵי פִיּוֹת פְּגוּוֹנָא
דְּגִיּהֲנָם, דְּאֲתָמַר בְּה (שם) לְעֲלוּקָה שְׁתֵּי בְנוֹת
הַב הַב, כְּפְּגוּוֹנָא דָּא אֲתָמַר בְּחֲרַבָּא (שם ה ד)
וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה חֲדָה כְּחֲרַב פִּיּוֹת.

וְכַבֵּד אִיהוּ סַמָּא"ל, מָרָה סַם מוֹת דִּילִיָּה, כַּד
שְׁלֻטָּא מָרָה עַל עֲרַקִּין דִּילָהּ וּמִתְגַּבְּרָא
בְּחוּבִין, אֲתָמַר בְּפִרְקִין דְּכַבֵּד וּמָרָה, (שמות טו
כג) וַיָּבֵאוּ מִרְתָּהּ וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת מִיָּם מִמָּרָה
פִּי מָרִים הֵם, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֵינּוּן עֲרַקִּין דְּלָבָא
בְּדוּחְקָא וּמִתְטַמְּרִין בְּלָבָא, כְּפְּגוּוֹנָא דְנַח
וְאַתְתִּיָּהּ וּבְנוֹי וְחִיוּן וּבְעִירִין וְעוֹפִין
דְּמִתְטַמְּרִין בְּתִיבָה, וְלָבָא אִיהוּ בְּדוּחְקָא בְּהוּן,
דְּאִם מָרָה מְטָא לְלָבָא מִיַּד יְמוֹת בַּר נֶשׁ, וּמָרָה
לָא מִתְגַּבְּרָה עַל יִשְׂרָאֵל דְּאֵינּוּן לָבָא אֱלָא
בְּחוּבִין, אִי חֲזָרִין בְּתִיבָתָא דְּאִיּהֵי נִשְׁמַת חַיִּים
שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה, הָא אֲסוּוֹתָא תְּהֵא לְלָבָא
וְלְעֲרַקִּין דִּילָהּ, וְאַתְמַר בְּהוּן (שם) וַיִּמְתְּקוּ
הַמַּיִם, וְאַתְסִין עֲרַקִּין (גופא) וְאַבְרִים דִּילִיָּה.

מַחוּז דָּא לִילִי"ת אֵימָא דְעַרְב רַב, שְׁחוּק
הַכְּסִיל, מָאן כְּסִיל דָּא אֵל אַחַר
סַמָּא"ל, וְעַרְב רַב אֵינּוּן בְּנֵהָא, דְּאֵינּוּן מְעוּרְבִין
בְּיִשְׂרָאֵל רְשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעֲלִיָּהוּ אֲתָמַר אִם
רְאִית רְשָׁע שְׁהַשְׁעָה מְשַׁחֲקַת לוֹ אֵל תַּתְּגַרָּה
בוּ, עֲלִיָּהוּ אֲתָמַר (חבוקק א יג) לָמָּה תִּבְטִיט בּוֹגְדִים
תַּחֲרִישׁ בְּכַלְע רְשָׁע צְדִיק מִמְּנוּ, רְשָׁע דָּא

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי, וְעוֹד בְּסוּד
הַקַּרְפְּנוֹת, הַלֵּב הוּא מְזַבַּח שְׁבוּ
דָם הַקַּרְפְּנוֹת, וְעַל זֶה נֶאֱמַר
וְזַבַּחַת עֲלָיו, אִם זָכוּ - הָאֲרִיָּה
הִיָּה יוֹרֵד לְאַכֵּל אֶת הַקַּרְפָּן, וְאִם
לֹא - יוֹרֵד כְּלָב, וּבְאִיזָה מְקוּם?
בְּכַבֵּד, שְׁשָׁם מָרָה גִיּהֲנָם, שְׁהִיא
עֲלוּקָה שְׁיֵשׁ לָהּ שְׁתֵּי בְנוֹת הַב
הַב, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר לְעֲלוּקָה וְכוּ',
וְהַכְּלָב צְרוּחַ בְּהֵם הַב הַב, וְהַמָּרָה
הִיא גִיּהֲנָם, חֲרַבּוֹ שֶׁל מִלְּאָד
הַמּוֹת שְׁיֵשׁ לָהּ שְׁתֵּי פִיּוֹת, כְּמוֹ
שְׁהִגִּיהֲנָם שְׁנֶאֱמַר בְּה לְעֲלוּקָה
שְׁתֵּי בְנוֹת הַב הַב, כְּמוֹ זֶה נֶאֱמַר
בְּחֲרַב וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה
חֲדָה כְּחֲרַב פִּיּוֹת.

וְכַבֵּד הוּא סַמָּא"ל, הַמָּרָה סַם
הַמּוֹת שְׁלוֹ. כְּשִׁשְׁוֹלֻטַת הַמָּרָה עַל
הָעוֹרְקִים שְׁלָהּ וּמִתְגַּבְּרַת
בְּחֲטָאִים, נֶאֱמַר בְּפִרְקִים שֶׁל
הַכְּבֵד וְהַמָּרָה, וַיָּבֵאוּ מִרְתָּהּ וְלֹא
יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת מִיָּם מִמָּרָה כִּי מָרִים
הֵם. בְּאוֹתוֹ זְמַן אוֹתָם עוֹרְקֵי הַלֵּב
הֵם בְּדַחַק וְנִטְמָנִים בְּלָב, כְּמוֹ
שְׁנַח וְאַשְׁתּוֹ וּבְנֵי וְהַחַיּוֹת
וְהַבְּהֵמוֹת וְהָעוֹפּוֹת שְׁנִטְמָנוּ
בְּתִבָּה, וְהַלֵּב הוּא דְּחוּק בְּהֵם,
שְׁאֵם הַמָּרָה מַגִּיעָה לְלָב, מִיַּד
יְמוֹת הָאָדָם, וּמָרָה לֹא מִתְגַּבְּרַת
עַל יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם הַלֵּב, אֱלָא
בְּחֲטָאִים. אִם חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה,
שְׁהִיא נִשְׁמַת חַיִּים, הַשְּׁכִינָה
הָעֲלִיּוֹנָה, הִרִי רְפוּאָה תַּהֲיָה לְלָב
וְלְעוֹרְקִים שְׁלוֹ, וְנֶאֱמַר בְּהֵם
וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, וְנִרְפְּאִים
הָעוֹרְקִים, (הגוף) וְהָאֵיבָרִים שְׁלוֹ.
מַחוּז זֶה לִילִי"ת, הָאֵמָא שֶׁל
הָעַרְב רַב, שְׁחוּק הַכְּסִיל, מִי זֶה
כְּסִיל? זֶה אֵל אַחַר סַמָּא"ל, וְעַרְב
רַב הֵם בְּנֵיָה, רְשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעֲלִיָּהֶם
נֶאֱמַר אִם רְאִית רְשָׁע שְׁהַשְׁעָה
מְשַׁחֲקַת לוֹ, אֵל תַּתְּגַרָּה בוּ,
עֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר לָמָּה תִּבְטִיט בּוֹגְדִים

כסיל, ערב רב בגלותא אינון רשע, בבילע צדיק ממנו, דא ישראל, ומאן גרים דבילע לון, בגין דלאו אינון צדיקים גמורים, כמה דאתמר צדיק ממנו בולע אבל צדיק גמור אינו בולע.

תחריש בבלע רשע צדיק ממנו. רשע זה הפסיל, ערב רב בגלות הם רשע, בבילע צדיק ממנו זה ישראל, ומי גורם שבולע אותם? משום שאינם צדיקים גמורים, כמו שנאמר צדיק ממנו בולע, אבל צדיק גמור אינו בולע.

וחזור איהו לילי"ת, (משליג לג) מארתה ה' בבית רשע, ואיהי אספרה לרביי דאינון חייבא, חייבת בהון בעותרא בהאי עלמא, (דף קמ ע"ב) ולבתר קטילת בהון, ואמאי אתקריאו רביי, בגין דלית בהון דעת לאשתזבא מינה, אבל לב מבין אשתזב מינה, דתמן צדיק, ורזא דמלה (קהלת ז כו) טוב לפני האלהי"ם ימלט ממנה, וחוטא ילכד בה.

וחזור הוא לילי"ת, מארת ה' בבית רשע, והיא אספרה לתינוקות שהם רשעים, צוחקת בהם בעשר בעולם הזה, ואחר כך הורגת אותם, ולמה נקראו תינוקות? משום שאין בהם דעת להנצל ממנה, אבל לב מבין נצול ממנה, ששם צדיק, וסוד הדבר - טוב לפני האלהי"ם ימלט ממנה, וחוטא ילכד בה.

בדיוות אינון יועצות אם זכו עאל בהון נבואה דאיהי (משלי כ כז) נר יהו"ה נשמת אדם, ואתעבידו נביאים, ואינון יועצים לטב, ואית בהון עצה ותושיה.

הבדיוות הן יועצות, אם זכו - נכנסת בהם נבואה, שהיא נר יהו"ה נשמת אדם, ונעשים נביאים, והם יועצים לטוב, ויש בהם עצה ותושיה.

בנפי ריאה, אם זכו שריא בהון רוח קודשא, ואתמר בהון (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהו"ה, ועלייהו אתמר (שמות כה כ) והיו הכרבים פורשי כנפים, הכרובים כגון צורת אדם, פורשי כנפים לקבל תלת חיוון דפרשין גדפין לקבליה דאדם, ואינון שית גדפין, תרין לכל חיה, מסטרא דשכינתא גדפין דחיוון מרופעים, שית גדפין לקבל שש מעלות לפסא, ארבע גדפין לקבל פרסיא מרופע, פורשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הפפרת, דא פפרת דלפא קדש קדשין, ודא לפא.

בנפי הראה, אם זכו - שורה בהם רוח הקדש, ונאמר בהם ונחה עליו רוח יהו"ה, רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה, ועליהם נאמר והיו הכרבים פורשי כנפים. הכרובים כמו צורת אדם, פורשי כנפים כנגד שלש החיות שפורשות כנפים כנגד האדם, והם שש כנפים, שתים לכל חיה. מצד של השכינה כנפי החיות מרפעות, שש כנפים כנגד שש מעלות לפסא, ארבע כנפים כנגד כסא מרבע, פורשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הפפרת, זו פפרת הלב, קדש הקדשים, וזה הלב.

נפש רוח נשמה, כהן לוי וישראל, כהן איהו נשמה, אם זכה נר יהו"ה, נר הנה מאיר בו

נפש רוח נשמה, כהן לוי וישראל. כהן הוא הנשמה, אם זכה - נר יהו"ה, נר הנה מאיר בו

ביה מלפא פשמש זורחת, ורוחא דקודשא הנה נפיק מבין גדפוי דכרובין

מהלב כְּשֶׁמֶשׁ זֹרַחַת, וְרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ הֵיחָה יוֹצֵאת מִבֵּין פְּנֵי
הַכְּרוּבִים שֶׁהָן פְּנֵי רֵאָה, וְהֵיחָה
מִדְּבַרְת עִמוֹ, וְאִם לֹא - אֵשׁ, וְזוֹ
הַנֶּפֶשׁ, הֵיחָה דוֹלְקֶת, וְיוֹצֵאת אֵשׁ
מֵהֶלֶב וְשׁוֹרְפֶת אוֹתוֹ. הַקְּרָקֶבֶן
וְהַקֶּבֶה, כִּאֲשֶׁר יֵשֵׁן נִקְרָא קֶבֶה
יֵשֵׁן.

וְיֵשׁ שְׁנָה לטוב וְיֵשׁ שְׁנָה לרע.
לטוב, כְּמוֹ חֲלוֹם שֶׁהוּא הַסֵּלֶם
(כְּמוֹ חֲלוֹם) שֶׁרָאָה יַעֲקֹב, וְכוּ דְבוּק
קִנְיָה, וְשֵׁשׁ טַבְעוֹת הַקִּנְיָה הֵם שֵׁשׁ
דְּרָגוֹת הַנְּבוּאָה, וְעוֹלָם לְשָׁשִׁים
נְשִׁימוֹת שֶׁהֵיָה יֵשֵׁן בָּהֶם דָּוָד,
שֶׁכָּף פְּרֻשׁוֹה, דָּוָד הֵיָה מִתְנַמְנֵם
כְּסוֹס, וְסוֹס לֹא יֵשֵׁן אֶלֶּא שְׁשִׁים
נְשִׁימוֹת, וְיֵשׁ שְׁנָה לרע, חֲלוֹם
רע, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֶצֶל אַבְרָהָם,
וְתִרְדָּמָה נִפְלָה עַל אַבְרָם וְהֵנָּה
אֵימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נִפְלֶתת עָלָיו,
וְהָרִי פְּרֻשׁוֹה בְּאַרְבַּע גְּלִיּוֹת,
וּמִשׁוּם שֶׁחֲלוֹם יָבֵא בְּשִׁתִּי
דְּרָגוֹת, פְּרֻשׁוֹה הַקְּדוּמוֹנִים, כְּמוֹ
שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְכַר בְּלֹא תְּכֵן, כִּי אֵי
אֶפְשָׁר לְחֲלוֹם בְּלִי דְּכָרִים בְּטָלִים,
כְּדֵי שְׂבִיבָה הַחֲלוֹם כָּאֵן עַל יְדֵי
מִלְּאָךְ, כָּאֵן עַל יְדֵי שָׂד, מִשׁוּם
שֶׁהַחֲלוֹם הוּא מִצַּד שֶׁל הַעֵץ שֶׁל
טוֹב וְרַע, אֲבָל מִצַּד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים
לֹא בָּא (עָלָיו אֶלֶּא שֶׁל קֶבֶה) אֶלֶּא עַל
יְדֵי קֶבֶה שֶׁל הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא
שֶׁהֵיָה שְׂכִינְתוֹ, וְאֵין שֵׁם קֶבֶה רַע,
שֶׁהוּא שָׂד.

הַקְּרָקֶבֶן טוֹחֵן, אִם אָדָם צָדִיק,
הֵיָה טוֹחֵנֶת מִן לְצַדִּיקִים, שֶׁהֵם
אֵיבָרִים קְדוּשִׁים בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה,
וְאִם לֹא הוֹלְכִים בְּמִצְוֹת טוֹבוֹת,
מִתְּפָרְנְסִים בְּלַחֵם הַקְּלוּקֶל, מְזוּן
הַקְּלוּקֶל, קֶל בְּקִלּוֹן. וְשֵׁט - שְׁטוֹ
הָעֵם וְלִקְטוֹ. שְׁטִים, (הַשְׁטִים),
לִקְטִים בְּשִׁטוֹת. וְטַחְנוֹ בְּרַחִים -
בְּדַחֵק, אֵלֶּוּ הֵן הַטַּחְנוֹת בְּפֶה,
אוֹ דְּכוּ בְּמִדְכָה - זֶה הַחֵף, וּבִשְׁלוֹ
בְּפָרוֹר - זוֹ הַאֵיצְטוּמְכָה.

דְּאֵינוֹן פְּנֵי רֵיָאָה, וְהָוָה מְמַלִּיל עֲמִיָה, וְאִם
לֹאוֹ נִרְאָה, וְדָא נֶפֶשׁ הָוָה דְּלִיק, וְנִפְיָק אֶשְׂא
מִלְּבָא וְאוּקִיד לֵיהּ. קְרָקֶבֶנָא וְקִיבָה כַּד נָאִים
אֶתְקָרִי קִיבָה יֵשֵׁן.

וְאֵית שְׁנָה לטוב וְאֵית שְׁנָה לביש, לטוב כְּגוֹן
חֲלוֹם דְּאֵיְהִי סֵלֶם (ג"א כְּגוֹן חֲלוֹם) דִּחְזָא
יַעֲקֹב, וּבִיָּה דְּבִיק קִנְיָה, וְשִׁית עֲזִיקִין דִּקְנָה אֵיְהִי
שִׁית דְּרָגִין דְּנְבוּאָה, וְסִלְקִין לְשִׁתִּין נְשָׁמִי,
דְּהָוָה נָאִים בְּהוֹן דָּוָד, דְּהֵכִי אוּקְמוּה, דָּוָד
הָוָה מִתְנַמְנֵם כְּסוֹס, וְסוֹס לֹא נָאִים אֶלֶּא שִׁתִּין
נְשָׁמִי, וְאֵית שְׁנָה לביש חֲלֵמָא בִישָׂא, דְּאֶתְמַר
בֵּיהּ לְגַבֵּי אַבְרָהָם, (כְּרֵאשִׁית טו יב) וְתִרְדָּמָה נִפְלָה
עַל אַבְרָם, וְהֵנָּה אֵימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נִפְלֶתת
עָלָיו, וְהָא אוּקְמוּה בְּאַרְבַּע גְּלִיּוֹת, וּבְגִין
דְּחֲלוֹם יֵיתִי כְּתָרִין דְּרָגִין, אוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין,
כְּמָה דְּאֵי אֶפְשָׁר לְכַר בְּלֹא תְּכֵן כִּי אֵי אֶפְשָׁר
לְחֲלֵמָא בְּלֹא דְּכָרִים בְּטָלִים, בְּגִין דֵּיִיתִי חֲלֵמָא
כָּאֵן עַל יְדֵי מִלְּאָךְ, כָּאֵן עַל יְדֵי שָׂד, בְּגִין
דְּחֲלֵמָא אֵיְהִי מִסְטָרָא דְּאֵילָנָא דְּטוֹב וְרַע, אֲבָל
מִסְטָרָא דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי לֹא אֶתְנָא (עָלָיו אֶלֶּא
דְּקִיבָה) אֶלֶּא עַל יְדֵי קִיבָה דְּקוּדְשָׂא בְּרִיף הוּא
דְּאֵיְהִי שְׂכִינְתָא דִּילֵיהּ, וְלִית תְּמָן קִיבָה רַע
דְּאֵיְהִי שָׂד.

קְרָקֶבֶן טוֹחֵן, אֵי בַר נֵשׁ זַפָּאָה אֵיְהִי טוֹחֵנֶת
מִן לְצַדִּיקִים, דְּאֵינוֹן אַבְרָם קְדִישִׁין
בְּפִקוּדִין דְּעֲשֵׂה, וְאֵי לֹא אֶזְלִין בְּפִקוּדִין טְבִין,
מִתְּפָרְנְסִין בְּלַחֵם הַקְּלוּקֶל מְזוּנָא קֶלֶא בְּקִלּוֹן.
וְשֵׁט (כְּמִדְבַר יא ח) שְׁטוֹ הָעֵם וְלִקְטוֹ, שְׁטִין
(שְׁטִין) לְקִטִּין בְּשִׁטוֹתָא, וְטַחְנוֹ בְּרַחִים
בְּדוּחְקָא, אֵלִין אֵינוֹן טוֹחְנוֹת בְּפּוּמָא, אוֹ דְּכוּ
בְּמִדְכָה דָּא חֵף, וּבִשְׁלוֹ בְּפָרוֹר דָּא
אַצְטוּמְכָא.

בְּנֵי סוּד עֲלוּיִן כְּאֵן, אִם זָכוּ
יִשְׂרָאֵל, הִיתָה יוֹרְדָת לְהֵם תּוֹרָה
מִשְׁמַיִם בְּלֵי דַחַק, וְלֹא הָיוּ
צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, זֶהוּ
שְׁפָתוֹב הַנְּנִי מִמַּטִּיר לְכֶם לְחֵם
מִן הַשָּׁמַיִם, שְׁאִין לְחֵם אֱלָא
תּוֹרָה, לֹא זָכוּ - בְּגַלְל הָעֶרֶב רַב
שֶׁהֵם שׁוֹטִיִם, נֶאֱמַר בְּהֵם שְׁטוּ
הָעַם וְלָקְטוּ, שִׁטְרַחוּ לְלַמֵּד זֶה
לְזֶה, לְפָרְנֶסָה פֶל אֶחָד בְּדַחַק,
לְחֻכְמַיִם בְּרַמְזוֹ. אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא
יִמְחוּ הָעֶרֶב רַב מִן הָעוֹלָם, וְנֶאֱמַר
בְּהֵם וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת
אֲחִיו וְגוֹמַר, וּמִשּׁוּם זֶה הוֹשֵׁט
הוּא לְרַע וְהוּא לְטוֹב, לְכֵן וְאָדָם,
דִּין וְרַחֲמִים.

וּבְנֵי בְּוֹדָאֵי אוֹתֵם שְׁלוּחֵי הַצְּבוּר,
צְרִיכִים כְּשִׁקְוֹרָאִים סֵפֶר תּוֹרָה,
שִׁיחֲתֹכוּ אֶת הַמְּלִים וְלֹא יֵאמְרוּ
אוֹתֵם בְּהִלְעָטָה, כְּמוֹ שֶׁהָעֶרֶב רַב
שֶׁנֶּאֱמַר בְּהֵם הַבֶּשֶׂר עוֹדְנֵנוּ בֵּין
שְׁנֵיהֶם, וְהָיוּ אוֹכְלִים בְּהִלְעָטָה,
וּכְמוֹ שֶׁעָשׂוּ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הַלְעִיטְנִי
נָא, וְלֹא הָיוּ טוֹחֲנִים לוֹ, נֶאֱמַר
בְּהֵם וְאַף יְהו"ה תְּרַה בְּעַם.

הַמְּעִי הַגֵּס זֶהוּ נַחֲשׁ בְּרִיחַ, נַחֲשׁ
עַקְלָתוֹן, שֶׁעֲתִידִים הַצְּדִיקִים
לְאָכַל אוֹתוֹ, וְיֵשׁ חֲלָב טָמֵא שֶׁהוּא
נַחֲשׁ, שֶׁהוּא אֶסוּר לְמֵאֲכַל הָעַם
הַקְּדוֹשׁ, מִשּׁוּם שֶׁעָלְיוּ נֶאֱמַר
אֲרוּר אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה.

תקון רביעי

זֶהוּ תְּקוּן כ"ה

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם י"ש, לְהַנְחִיל
אֲהֵבֵי יֵשׁ וְאַצְרֹתֵיהֶם אֲמֵלָא,
וּמִשּׁוּם שֶׁשֵּׁם אוֹצֵר, שֶׁהִיא יֵרֵאת
יְהו"ה, מִמְּנוּ מִתְּמַלָּא לְצַדִּיקִים,
וְאוֹתֵם יֵרָאֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
יִרְשִׁים הַיֵּשׁ הַזֶּה, וְעֶרֶב רַב הָרַע
לֹא הָיוּ פּוֹחֲדִים מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֱלָא בְּשִׁבִיל הָעֶשֶׂר, וְהָיוּ

בְּרִי, רָזָא עֲלָאָה הַכָּא, אִם זָכוּ יִשְׂרָאֵל הָוּה
נַחֲתִית לִוְן אוֹרֵייתָא מִן שְׁמַיָּא בְּלָא
דוֹחַקָא, וְלֹא הָווּ צְרִיכִין לְאֵלְפָא חַד לְחַבְרִיהָ,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שמות טז ד) הַנְּנִי מִמַּטִּיר לְכֶם
לְחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, דְּלִית לְחֵם אֱלָא אוֹרֵייתָא,
לֹא זָכוּ בְּגִין עֶרֶב רַב דְּאִינוּן שְׁטִיין, אִתְּמַר
בְּהוּ שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ, דִּיטְרַחוּן לְאוֹלְפָא דָא
לְדָא, לְפָרְנֶסָה פֶל חַד בְּדוֹחַקָא, וְלְחַפִּימַיָּא
בְּרַמְיָא. אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא יִתְמַחוּן עֶרֶב רַב
מִמַּעֲלָמָא, וְאִתְּמַר בְּהוּן (ירמיה ל א לג) וְלֹא יִלְמְדוּ
עוֹד אִישׁ אֶת אֲחִיו וְגוֹמַר, וּבְגִין דָּא וּוְשֵׁט
אִיהוּ לְבִישׁ וְאִיהוּ לְטָב, חָוּר וְסוּמְקָא, דִּינָא
וְרַחֲמֵי.

וּבְרִי, בְּוֹדָאֵי אִינוּן שְׁלוּחֵי דְצְבוּרָא, צְרִיכִין
כַּד קָרְאֵן סֵפֶר תּוֹרָה דִּיחֲתִיכוּן מְלִין,
וְלֹא יִימְרוּן לְהוּן בְּהִלְעָטָה, כְּגוֹוֹנָא דְעֶרֶב רַב
דְּאִתְּמַר בְּהוּן (במדבר יא יג) הַבֶּשֶׂר עוֹדְנֵנוּ בֵּין
שְׁנֵיהֶם, וְהָווּ אֲכָלִין בְּהִלְעָטָה, וּכְגוֹוֹנָא דְעָשׂוּ
דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (בראשית כה ל) הַלְעִיטְנִי נָא, וְלֹא הָווּ
טַחֲנִין לֵיהּ, אִתְּמַר בְּהוּן (במדבר יא לג) וְאַף יְהו"ה
תְּרַה בְּעַם.

הַדְּרָא דְכְּנַתָּא דָא אִיהוּ נַחֲשׁ בְּרִיחַ נַחֲשׁ
עַקְלָתוֹן, דְּזַמְיִין צְדִיקֵי יֵא (ד' קמא
ע"א) לְמִיכַל לֵיהּ. וְאִית חֲלָב טָמֵא דְאִיהוּ נַחֲשׁ,
דְּאִיהוּ אֶסִיר לְמִיכַל עֲמָא קְדִישָׁא, בְּגִין דְּעָלִיהּ
אִתְּמַר (בראשית ג יד) אֲרוּר אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה.

תקונא רביעאה

(זהו תיקון כ"ה)

בְּרֵאשִׁית תְּפָן י"ש, (משלי כא) לְהַנְחִיל אוֹהֵבֵי
יֵשׁ וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמֵלָא, וּבְגִין
דְּתְפָן אוֹצֵר דְּאִיהֵי יֵרֵאת יְהו"ה, מְגִיָּה
אִתְּמַלְיָא לְצַדִּיקֵי יֵשׁ, וְאִינוּן דְּחֲלִין לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא יֵרֵתִין הָאֵי יֵשׁ, וְעֶרֶב רַב בְּיָשָׁא לָא

הוּוּ דְחֲלִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא אֶלָּא בְּגִין עוֹתְרָא, וְהוּוּ מְנַסִּין לִיה, כְּגוֹרָנָא דָּא (שמות י"ז) הִישׁ יְהו"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין, וְכָל אֵינוֹן דְּמְנַסִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְדַחְלִין לִיה בְּעוֹתְרָא וְלֹא דַחְלִין מְנִיה בְּעֵנִיּוֹתָא כְּמוֹ בְּעוֹתְרָא, לֹאוּ אֵינוֹן אֶלָּא עֲרֹבוּבָא בִישָׁא, דְּאִית יִרְאָה וְאִית יִרְאָה, אִית אַהֲבָה וְאִית אַהֲבָה, אִית מָאן דְּדַחֲלִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דִּיחֻוֹן בְּנוֹי אוּ דְלֹא נַחֲתִית לְעֵנִיּוֹתָא, אוּ דְרַחֲמִים לִיה בְּגִין דִּיהִיב לִיה עוֹתְרָא, וּמְנַסָּה לִיה כְּגוֹן נַעֲבִיד הַאי פְּקוּדָא הַכִּי, וְנַחֲזִי הִישׁ יְהו"ה בְּקַרְבָּנוּ וְיַהֲיִב לָן אַגְרָא בְּגִינִיה אִם אֵין, דְּאִי לֹא יַהֲיִב לִיה אַגְרָא בְּגִינֵהָא לֹא רַחֲמִים לִיה, וְלֹא יַהֲיִב לִיה צְדָקָה וְלֹא יַעֲבִיד פְּקוּדָא, וּמְנַסִּי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל פְּקוּדָא וְעוֹבְדָא, בּוֹדְאֵי הַאי אִיהוּ מְאֲלִין עֲרֹבוּבָא בִישָׁא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן הִישׁ יְהו"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין.

מְנַסִּים אוֹתוֹ, כְּמוֹ זֶה: הִישׁ יְהו"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין, וְכָל אוֹתָם שְׁמַנְסִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּפּוֹחֲדִים מִמֶּנּוּ בַעֲשֶׂר, וְלֹא יִרְאִים מִמֶּנּוּ בַעֲנִיּוֹת כְּמוֹ בַעֲשֶׂר, אֵינָם אֶלָּא עֲרֹבוּב רַע, שֵׁישׁ יִרְאָה וְיִשׁ יִרְאָה, יִשׁ אַהֲבָה וְיִשׁ אַהֲבָה, יִשׁ מִי שִׁירָא מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שִׁיחֻוֹן אֶת בְּנוֹי, אוּ שְׁלֹא יִרְדַּ לְעֵנִיּוֹת, אוּ שְׁאוּהֵב אוֹתוֹ כְּדִי שִׁיחֻוֹן לּוֹ עֶשֶׂר, וּמְנַסָּה אוֹתוֹ כְּמוֹ: נַעֲשֶׂה אֶת הַמִּצְוָה הַזֶּה כֶּף, וְנִרְאָה הִישׁ יְהו"ה בְּקַרְבָּנוּ וְנֹתֵן לָנוּ שְׂכָר בְּעֵבוּרָה אִם אֵין, שְׂאִם לֹא יִתֵּן לּוֹ שְׂכָר בְּשִׁבִיל זֶה, אֵינוֹ אוֹהֵב אוֹתוֹ, וְלֹא נֹתֵן לּוֹ צְדָקָה וְלֹא יַעֲשֶׂה מִצְוָה, וּמְנַסָּה אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל מִצְוָה וּמַעֲשֶׂה, וְדֹאֵי זֶהוּ מְאוֹתָם עֲרֹב רַב שְׁנַאֲמַר בְּהֵם הִישׁ יְהו"ה בְּקַרְבָּנוּ אִם אֵין.

אֶלָּא אַהֲבָה וְיִרְאָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁלָם בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׁעוֹשֶׂה, בֵּין שִׁיחֻוֹן לּוֹ שְׂכָר בְּטוֹב, בֵּין שְׁלֹא נֹתֵן לּוֹ, וּמִשׁוּם זֶה צוּה בְּתוֹרָה וְאֶהֱבֶת אֶת יְהו"ה אֶלְהִי'ךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ, וּפְרָשׁוּהוּ הַקְּדוֹמֹנִים אִם חֹבִיב עֲלֶיךָ נַפְשְׁךָ מִמְּמוֹנְךָ, לְכָךְ נֹאֲמַר בְּכָל נַפְשְׁךָ, וְאִם חֹבִיב עֲלֶיךָ מְמוֹנְךָ מִנַּפְשְׁךָ, לְכָךְ נֹאֲמַר בְּכָל מְאֹדְךָ, שֵׁישׁ אָדָם שְׂמַתְפַּלֵּל וְהוֹלֵךְ בְּכָל הַמִּצְוֹת שְׁלֹא נֹתֵן עֲלֵיהֶם שְׂכָר, וְאִם הִיָּה נֹתֵן שְׂכָר עֲלֵיהֶם, לֹא הִיָּה עוֹשֶׂה אוֹתָם, שׁוּדָאֵי רַבִּים הֵם בְּגִי הָאָדָם שְׁעֲשִׂירִים בַּעֲשֶׂר רַב, וְהֵם מְחַבְּבִים אֶת עֲשָׂרָם יוֹתֵר מִנַּפְשָׁתָם, שְׁעֲשִׂרָה שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הִיא מִצְוֹת טוֹבוֹת בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֶשֶׂר שֶׁל הַגּוּף - מִמּוֹן וְעוֹדוֹן בְּעוֹלָם הַזֶּה.

אֶלָּא רַחֲמֵנוּ וְדַחֲלִינוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁלָמִים בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא דְּעֵבִיד, בֵּין דִּיהִיב לִיה אַגְרָא בְּטִיבוּ בֵּין דְּלֹא יַהֲיִב לִיה, וּבְגִין דָּא מְנִי בְּאוֹרֵייתָא (דברים ו' ד) וְאֶהֱבֶת אֶת יְהו"ה אֱלֹהֵי'ךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ, וְאוּקְמוּהוּ קַדְמָאִין, אִם חֹבִיב עֲלֶיךָ נַפְשְׁךָ מִמְּמוֹנְךָ לְכָךְ נֹאֲמַר בְּכָל נַפְשְׁךָ, וְאִם חֹבִיב עֲלֶיךָ מְמוֹנְךָ מִנַּפְשְׁךָ לְכָךְ נֹאֲמַר בְּכָל מְאֹדְךָ, דְּאִית בֵּר נִשׁ דְּצִלִּי וְאֶזִּיל בְּכָל פְּקוּדִין דְּלֹא יַהֲיִב עֲלֵיהוּ אַגְרָא, וְאִם הוּוּ יַהֲיִב אַגְרָא עֲלֵיהוּ לֹא הוּוּ עֵבִיד לוֹן, דְּוִדָּאֵי סְגִיאִין אֵינוֹן מִבְּנֵי נִשָּׂא דְּאֵינוֹן עֲתִירִין בְּעוֹתְרָא סְגִיא, וְאֵינוֹן חֲבִיבִין עוֹתְרָא דְּלֵהוֹן יִתִּיר מִנַּשְׁמַתָּא דְּלֵהוֹן, דְּעוֹתְרָא דְּנַפְשָׁא אִיהוּ פְּקוּדִין טְבִין בְּעֵלְמָא דְּאֶתִי, וְעוֹתְרָא דְּגוּפָא מְמוֹנָא וְעוֹדוֹנָא בְּעֵלְמָא דִּין.

ואינן דמחבבין ממונא מנפשא, אם הו
 יהבין ליה פל אורייתא במאה זוזי לא
 הו יהבין להו בגינה, בגין דממונא חביב
 עלייהו מנפשא, ומה דדחיל ורחים ליה לאו
 איהו אלא בגין ממונא, האי דשוי ממונא
 עקרא ואורייתא דרחים קודשא בריה הוא
 טפל, האי רחימו ודחילו לא חשיב ליה
 קודשא בריה הוא, אלא עקרא דרחימו ודחילו
 דקודשא בריה הוא, דאף על גב דאיהו רחים
 ממוניה מנפשיה, דירחים ליה בממוניה, במה
 דאיהו חשיב עליה, ולא בטפל דיליה, לכך
 נאמר בכל מאדך, וכן מאן דחשיב נפשיה
 ממוניה, והוה יהיב פל ממונא דעלמא ולא
 הוה נזיק אפילו באברא זעירא דאית ביה,
 לכך נאמר בכל נפשך במאי דרחים ליה.

תקונא חמישאה

(זהו תקון כ"ו)

ואותם שמחבבים ממון מהנפש,
 אם היו נותנים לו פל התורה
 במאה זוזים, לא היו נותנים
 אותם בשבילה, משום שהממון
 חביב עליהם מהנפש, ומה שירא
 ואהב אותו, אינו אלא בשביל
 הממון. זה ששם את הממון עקר,
 והתורה שאהב הקדוש ברוך
 הוא טפל, האהבה והיראה הזו
 לא מחשיב הקדוש ברוך הוא,
 אלא העקר של האהבה והיראה
 של הקדוש ברוך הוא, שאף על
 גב שהוא אהב ממונו מנפשו,
 שיאהב אותו בממונו, במה
 שהוא חשוב עליו, ולא בטפל
 שלו, לכך נאמר בכל מאדך. וכאן
 מי שמחשיב נפשו מממונו, והיה
 נותן פל הממון שבעולם ולא היה
 נזק אפלו באיבר קטן שיש בו,
 לכך נאמר בכל נפשך, במה
 שאהב אותו.

תקון חמישי

זהו תקון כ"ו

בראשית, פי באש יהו"ה נשפט,
 אלהיים - בעלי הדין, ועליו
 נאמר אלהיים לא תקלל, בודאי
 כמו שנאמר למעלה פי אלהיים
 שפט זה ישפיל וזה ירים, כך
 צריך להיות הדין למטה, את זה
 ישפיל בדין ואת זה ירים, כפי
 מעשיו, לזה מטה כלפי חסד, לזה
 כלפי גבורה, האמת באמצע,
 ומשום זה נקרא דין אמת.
 אלהיים - הפס"א בחשבון,
 ששם י"ה שהיא חכמה ובינה,
 זה שמי עם י"ה - שלש מאות
 ששים וחמש מצד השמאל, וזה
 י"ה מן אלהיים, ה' על י' נקבה.
 וכך הדין דן, צריך שהוא יהיה
 יושב ובעלי הדין עומדים, כמו
 שלמעלה, שנאמר בקדוש ברוך
 הוא ויבאו בני האלהיים
 להתיצב על יהו"ה, הוא יושב,

בראשית (ישעיה סו טז) פי באש יהו"ה נשפט,
 אלהיים מארי דינא, ועליה
 אתמר (שמות כב כז) אלהיים לא תקלל, בודאי
 כמה דלעילא אתמר (תהלים עה ח) פי אלהיים
 שפט זה ישפיל וזה ירים, כך איהו צריך
 למהוי דינא לתתא, לךא ישפיל בדינא ולךא
 ירים, כפום (דף קמא ע"ב) עובדוי, לךא מטה
 כלפי חסד, לךא כלפי גבורה, אמת
 באמצעיתא, ובגין דא אתקרי דיין אמת,
 אלהיים הפס"א בחושבון, דתמן י"ה דאיהי
 חכמה ובינה, זה שמי עם י"ה שס"ה מסטרא
 דשמאלא, ודא י"ה מן אלהיים, ה' על י'
 נוקבא.

וכך דיין איהו דן, צריך למהוי איהו יתיב
 ובעלי דינא קיימין, כגוונא דלעילא,
 דאתמר בקודשא בריה הוא (איוב א ו) ויבאו בני

והם עומדים לתבע דין, ומשום ששטן נכנס ביניהם לתבע את חטאי בני ישראל, הם במשא עליו עד שהיה דן אותם, וזהו להתניצב על יהו"ה. ועוד להתניצב על יהו"ה, לשאל ולתבע דין אצל (לפני) הקדוש ברוך הוא כשמנהיג העולם ברחמים, ומקטרגים ותובעים דין, וזהו להתניצב על יהו"ה. ועוד להתניצב על יהו"ה, יהו"ה העמוד האמצעי, ששואלים ותובעים דין מגבורה, בית הדין הגדול שעומד על העמוד האמצעי, וזהו על יהו"ה, על שמקריבים הדינים לפני גבורה נאמר בהם להתניצב על יהו"ה, שאף על גב שבניו הם ישראל, אין לו רשות להעביר על הדין, שהתורה נתנה בדין, ונשבע עליה שלא יעבר עליה, ולגבי הדין, הגבורה היא באמצע וחסד מזמין, והעמוד האמצעי משמאל, וכל הדינים תלויים מן המקום הזה, וכל הספירות פלן נקראו דינים גבורה, ואפלו יהו"ה.

דין ראשון, האחד נקרא דין לדון בחנק, ונאמר לא תלין נבלתו על העץ. אמר לו: אלעזר בני, כאן צריך לחדש דברים, יש עץ ויש עץ, זהו שכתוב פי האדם עץ השדה, ויש אדם שהוא עץ הדעת טוב ורע, וחטאו של אדם היא נבלתו של אדם הראשון שהיא עץ החיים, לא צריך לתלות בו חטא זה. זהו שכתוב לא תלין נבלתו על העץ, שמי שאכל מהעץ שלו, שהוא עץ החיים, נאמר בו ואכל וחי לעלם.

ועוד לא תלין נבלתו על העץ - העץ של כאן זה תלמיד חכם שמתעסק בתורה שהיא עץ חיים,

האלהים להתניצב על יהו"ה, איהו יתיב, ואינון קיימין למתבע דינא, ובגין דשטן יעול בינייהו למתבע חוביהון דבני ישראל, אינון במטולא עליה, עד דההו דן להון ודא איהו להתניצב על יהו"ה, ועוד להתניצב על יהו"ה, לשאלא ולמתבע דינא לגבי (ג"א קמ"ו) קודשא בריך הוא יהו"ה, פד נהיג עלמא ברחמין, ומקטרגין ותבעין דינא, ודא איהו להתניצב על יהו"ה. ותו להתניצב על יהו"ה, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, דשאלין ותבעין דינא מגבורה בי דינא רברבא, דקיימא על עמודא דאמצעיתא, ודא הוא על יהו"ה, על דמקרבין דינין קדם גבורה אתמר בהון להתניצב על יהו"ה, דאף על גב דבנוי אינון ישראל לית ליה רשו לאעברא על דינא, דאורייתא בדינא אתייהיבת, ואומי עליה דלא יעבר עליה, ולגבי דינא גבורה איהי באמצעיתא, וחסד מימינא, ועמודא דאמצעיתא משמאלא, וכל דינין מהאי אתר תליין, וכל ספירן פלהו אתקריאו דינין גבורה ואפילו יהו"ה.

דינא קדמאה חדא אתקרי דין לדון בחנק, ואתמר (דברים כא כג) לא תלין נבלתו על העץ. אמר ליה אלעזר ברי, הכא צריך לחדשא מלין, אית עץ ואית עץ, הדא הוא דכתיב (שם כ יט) פי האדם עץ השדה, ואית אדם דאיהו עץ הדעת טוב ורע, וחובא דאדם איהי נבלתו דאדם קדמאה דאיהי עץ החיים, לא צריך לתלייא ביה חובא דא, הדא הוא דכתיב לא תלין נבלתו על העץ, דמאן דאכל מעץ דיליה דאיהו עץ החיים, אתמר ביה (בראשית נ כב) ואכל וחי לעולם.

ועוד לא תלין נבלתו על העץ, עץ דהכא דא תלמיד חכם דאשתדל באורייתא דאיהי עץ החיים, הדא הוא

הוא

זְהוּ שְׁכַתּוּב עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בָּהּ, לֹא תִלִּין בּוֹ
נִבְלָתוֹ, שְׁהוּא הַחֲטָא שְׁחָטָא
בַּיּוֹם, לֹא תִלִּין עִמּוֹ בְּלִילָהּ, שְׁמִיד
יָשׁוּב בְּתַשׁוּבָהּ, כְּמוֹ שְׁבָאָרוֹ
בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, אִם רְאִיתָ תִּלְמִיד
חֲכָם שְׁחָטָא בַּיּוֹם, אֵל תִּהְרַהֵר
אַחֲרָיו בְּלִילָהּ, שְׁוֹדָאֵי עֵשָׂה
תְּשׁוּבָהּ. (שְׁמָא עֵשָׂה תְּשׁוּבָהּ, שְׁמָא יַעֲלֶה

בְּדַעְתָּךְ! אֵלֹא תֹאמַר וְדָאֵי עֵשָׂה תְּשׁוּבָהּ).
וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ -
זֶה תִּלְמִיד חֲכָם, נִבְלָתוֹ - זֹו בֵּית
עִם הָאָרֶץ שְׁהִיא רַמְשׁ, שְׁאִם אִתָּהּ
תּוֹלֵה אוֹתָהּ בּוֹ - אוֹ קוּבְרָה אוֹ
קוּבְרָתוֹ, וְזֶהוּ כִּי קְבוּר תִּקְבְּרֶנּוּ,
כִּי קְבוּר - הוּא אוֹתָהּ, אוֹ תִּקְבְּרֶנּוּ
- הִיא אוֹתוֹ, וְאִשָּׁה זֹו לֹא נִקְרֵאת
הַזְּוֹג וְהַיְחוד שְׁלוֹ, אֵלֹא הִיא
כְּמִשָּׂא תְלוּי עֲלִיו, כְּנֹחַשׁ קְשׁוּר
עַל צְנָאוֹ, וּמִשׁוּם כֶּף כִּי קָלַלְתָּ
אֱלֹהִיִּים תְלוּי, שְׁהִיא קָלְלָהּ
שְׁהוֹרְגַת אוֹתוֹ אוֹ מְבִיאָה אוֹתוֹ
לְיַדֵּי עֲנִיּוֹת.

דְּבַר אַחַר לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל
הָעֵץ - זֹו שְׁכַת, שְׁיִוְרֵשׁ בָּהּ אָדָם
נִשְׁמָה יִתְרָה, לֹא צְרִיף לְהִרְאוֹת
לְפָנֶיהָ הַנֶּפֶשׁ שְׁשׁוֹלֶטֶת בְּאָדָם
בַּיּוֹם הַחַל בְּמִלְאָכָה שְׁאִסּוּרָה
בְּשַׁבָּת, אֵלֹא קְבוּר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם
הַהוּא, שְׁלֹא תִרְאֶה לְפָנֶי זְכוּר
וְשְׁמוֹר שֶׁל שַׁבָּת, וּבְשִׁבְלִילָהּ נֹאמַר
שֶׁל נַעֲלִיף מֵעַל רִגְלִיךָ כִּי הַמְּקוֹם
אֲשֶׁר אִתָּה עוֹמֵד עֲלָיו אֲדַמַּת קִדְשׁ
הוּא, וְלֹא תִטְמֵא אֶת אֲדַמְתָּךְ,
שְׁנִשְׁמָה יִתְרָה הִיא אָרֶץ יִשְׂרָאֵל
שְׁלַמְעֵלָה, אֲדַמַּת קִדְשׁ, שְׁנֹאמַר
בָּהּ קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה.

וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ -
זֶה אָדָם שְׁהוּא נָבֵל, עֲלָיו נֹאמַר
כֹּל הַמַּעֲמִיד תִּלְמִיד שְׁאִינוּ הַגּוֹן
כְּאֵלוֹ מַעֲמִיד אֲשֶׁרָה, וּמִשׁוּם זֶה
לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ, שְׁהוּא

וּבְגִין דָּא לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים. דְּבַר אַחַר לֹא תִלִּין

דְּכָתִיב (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ,
לֹא תִלִּין בּוֹ נִבְלָתוֹ, דְּאִיהִי חוּבָה דְּחָב בְּיוֹמָא
לֹא תִלִּין עִמָּיה בְּלִילָהּ, דְּמִיד יִתּוּב בְּתִיּוּבָתָא,
כְּמָה דְּאוּקְמוּהּ מְאָרִי מִתְנִיתִין אִם רְאִיתָ תִּלְמִיד
חֲכָם שְׁחָטָא בַּיּוֹם אֵל תִּהְרַהֵר אַחֲרָיו בְּלִילָהּ,
וְוֹדָאֵי עֵשָׂה תְּשׁוּבָהּ, (נ"א שְׁמָא עֵשָׂה תְּשׁוּבָהּ, שְׁמָא
סְלָקָא דַּעְתָּךְ, אֵלֹא אִימָא וְדָאֵי עֵשָׂה תְּשׁוּבָהּ).

וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ, דָּא תִּלְמִיד
חֲכָם, נִבְלָתוֹ דָּא בֵּית עִם הָאָרֶץ דְּאִיהִי
רִיחְשָׂא, דָּאִם אִנְתָּ תִּלְיָא לָהּ בֵּיהּ, אוֹ קוּבְרָה
אוֹ קוּבְרָתוֹ, וְדָא אִיהוּ (דְּבָרִים כֹּא כג) כִּי קְבוּר
תִּקְבְּרֶנּוּ, כִּי קְבוּר הוּא לָהּ אוֹ תִּקְבְּרֶנּוּ אִיהִי
לִיהּ, וְאִתְתָּא דָּא לֹאוּ אִקְרִי זְוִיגָא וְיַחְוּדָא
דִּילִיָּהּ, אֵלֹא אִיהִי כְּמִטּוּלָא תִּלְיָא עֲלִיהּ, כְּהוּיָא
קְשִׁיר עַל קַדְלִיָּהּ, וּבְגִין דָּא (שם) כִּי קָלַלְתָּ
אֱלֹהִיִּים תְלוּי, דְּאִיהִי קָלְלָהּ, דְּקִטִּילְתָּ לִיהּ אוֹ
אִיְתִי לִיהּ לְיַדֵּי עֲנִיּוֹתָא.

דְּבַר אַחַר לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ, דָּא שַׁבָּת,
דְּיִרִית בֵּיהּ בַּר נִשׁ נִשְׁמָה יִתְרָה, לֹא
צְרִיף לְאִתְחַזְיָא קְדָמָהּ נִפְשָׁא דְשִׁלְטָא בְּבַר
נִשׁ בְּיוֹמִין דְּחוּל, בְּמִלְאָכָה דְּאִיהִי אִסּוּרָה
בְּשַׁבָּת, אֵלֹא קְבוּר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם הַהוּא, דְּלֹא
אִתְחַזְיָא קְדָם זְכוּר וְשְׁמוֹר דְּשַׁבָּת, וּבְגִינָהּ
אִתְמַר (שְׁמוֹת ה ה) שֶׁל נַעֲלִיף מֵעַל רִגְלִיךָ כִּי
הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אִתָּה עוֹמֵד עֲלָיו אֲדַמַּת קִדְשׁ
הוּא, (דְּבָרִים כֹּא כג) וְלֹא תִטְמֵא אֶת אֲדַמְתָּךְ,
דְּנִשְׁמָתָא יִתְרָה אִיהִי אָרֶץ יִשְׂרָאֵל דְּלַעֲיָלָא,
אֲדַמַּת קִדְשׁ, דְּאִתְמַר בָּהּ (יִרְמִיָּה ב ג) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל
לַיהוָה.

וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ דָּא בַּר נִשׁ
דְּאִיהוּ נָבֵל, עֲלִיהּ אִתְמַר כֹּל הַמַּעֲמִיד
תִּלְמִיד דְּלֹאוּ אִיהוּ הַגּוֹן כְּאֵלוֹ מַעֲמִיד אֲשֶׁרָה,
וּבְגִין דָּא לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים.

וּבְגִין דָּא לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים. דְּבַר אַחַר לֹא תִלִּין

וְגוֹמַר, הָעֵץ אֵלַיִן יִשְׂרָאֵל דְּאִתְּמַר בְּהוּ (ד' קמ"ב
 ע"א) (ישעיה סה כב) כִּימִי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי, חוּבָא
 דְּעַבְדוּ עִם נָבֶל, לֹא תְהֵא תִלְיָא לִיָּה בִּישְׂרָאֵל,
 דְּכַד עַבְדוּ יַת עֲגֻלָּא חֲשִׁיב מִשְׁה דִּישְׂרָאֵל עַבְדוּ
 לִיָּה, וְאָמַר (שמות לב יא) לָמָּה יְהוּ"ה יַחֲרֶה אַפָּךְ
 בְּעַמֶּךָ, אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שם) לָךְ
 רַד פִּי שַׁחַת עַמֶּךָ, מִיַּד נַחֲת וְחִזָּא עֲגֻל דִּיוֹקְנָא
 דְּשׁוּר וְחִמּוּר, שְׂאִיל לִיָּה מָאן עַבְד לָךְ, אָמַר
 חִמּוּר, עֲרַב רַב (יחזקאל כג כ) אֲשֶׁר בְּשׁוּר חִמּוּרִים
 בְּשָׂרָם, שׁוּר אָמַר נְמִי הַכִּי, טַבְעַת דְּעֵלָּה מְזַל
 שׁוּר בְּזַמְנָא דְּאִתְּמַר בְּעֲרַב רַב (שמות לב ג) וַיִּתְּפָרְקוּ
 כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי הַזֹּהָב, אֲזַדְמַנַּת תַּפְזָן, וְאֶרְמִי
 כִּלְא אֶהְרֵן בְּנוּרָא, וְנִפְקַת עֲגֻלָּא דִּיוֹקְנָא דְּשׁוּר
 וְחִמּוּר, בְּהֵוּא זְמַנָּא צְוּוּחַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
 וְאִמְרַת, (ישעיה א ג) יָדַע שׁוּר קוּנְהוּ וְחִמּוּר אַבוּס
 בְּעֵלָיו, יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן.

וְרִשְׁיַעֲיָא מָה חֲזוּ לְמַעַבְד עֲגֻל, אֶלָּא וְדַאי
 אֵינּוּן הוּוּ מְכַשְׁפִּין דְּפָרְעָה, יוֹנוּ"ס
 וַיִּמְבְּרוּ"ס בְּנֵי בַלְעָם, דְּאִתְּמַר בְּהוּן (שמות ח
 א) וַיַּעֲשׂוּ כֵן הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם, וְחֲזוּ דְלָא
 הָוָה מַמְשׁוּ בְּהוּן, אִתְחַזְּרוּ עִמִּיהָ דְּמִשְׁה
 וְקַבִּילוּ בְּרִית מִיָּלָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּידַע
 גְּלוּיִים וְסִתִּירִין, דְּהָוָה יָדַע בְּהוּן דְּאֵינּוּן מַגְזַעָא
 בִּישָׂא, כַּד הָוָה נַחֲתָא שְׂכִינְתָא אִתְּמַר בְּהָ (שם
 יד יט) וַיִּסַּע מִלֶּאךָ הָאֱלֹהִים הַהֶלֶךְ לְפָנַי מִחֲנָה
 יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר לְפָנַי הָעָם, וּבְגִין דָּא נָטְלוּ
 קְנָאָה בְּלַבֵּייהוּ, וְאָמְרוּ (שם לב א) קוּם עֲשֵׂה לָנוּ
 אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ, כְּגוֹוְנָא דְהָוָה אֲזִיל
 קְדַמֵּיכּוּ, וּבְגִין דָּא עַבְדוּ יַת עֲגֻלָּא בְּחַרְשִׁין
 דְּלֵהוּן, וְדָא אִיהוּ יָדַע שׁוּר קוּנְהוּ וְכוּ', יִשְׂרָאֵל
 לֹא יָדַע חַרְשִׁין, עַמִּי אֶהְרֵן וּמִשְׁה בְּנֵי עַמְרָם
 לֹא הִתְבּוֹנְנוּ, וְדָא אִיהוּ לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל
 הָזָה שֶׁל עִם נָבֶל, לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ, שְׁהֶם יִשְׂרָאֵל. דְּכַר אַחַר לֹא תִלִּין וְכוּ', זֶה גַר שְׂלָא

עֵץ הַחַיִּים. דְּכַר אַחַר לֹא תִלִּין
 וְגוֹמַר, הָעֵץ - אֵלוּ יִשְׂרָאֵל,
 שְׁנָאֵמַר בְּהֶם כִּימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי,
 הַחֲטָא שְׁעִשׂוּ עִם נָבֶל, אֵל תִּתְּלֶה
 אוֹתוּ בִּישְׂרָאֵל, שְׂכַשְׁעִשׂוּ אֶת
 הָעֲגֻל, חֲשִׁב מִשְׁה שִׁישְׂרָאֵל עִשׂוּ
 אוֹתוּ, וְאָמַר לָמָּה יְהוּ"ה יַחֲרֶה
 אַפָּךְ בְּעַמֶּךָ. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, לָךְ רַד פִּי שַׁחַת עַמֶּךָ. מִיַּד
 יָרַד וְרָאָה עֲגֻל, דִּיוֹקְנָן שֶׁל שׁוּר
 וְחִמּוּר, שְׂאֵל אוֹתוּ, מִי עֲשֵׂה
 אוֹתָךְ? אָמַר הַחִמּוּר, הָעֲרַב רַב
 אֲשֶׁר בְּשׁוּר חִמּוּרִים בְּשָׂרָם. גַּם
 הַשׁוּר אָמַר כֶּף. הַטַּבְעַת שְׁעֵלִיָּה
 מְזַל שׁוּר, בְּזַמְנָא שְׁנָאֵמַר בְּעֲרַב רַב
 וַיִּתְּפָרְקוּ כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי הַזֹּהָב,
 הַזְדַּמְנָן לְשָׁם, וְזָרַק הַכֹּל אֶהְרֵן
 לְאֵשׁ, וַיֵּצֵא עֲגֻל, דִּיוֹקְנָן שֶׁל שׁוּר
 וְחִמּוּר. בְּאוֹתוּ זְמַן צְוּוּחַת רוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ וְאִמְרָה, יָדַע שׁוּר קוּנְהוּ
 וְחִמּוּר אַבוּס בְּעֵלָיו, יִשְׂרָאֵל לֹא
 יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן.

וְכַהּ רָאוּ הַרְשָׁעִים לַעֲשׂוֹת עֲגֻל?
 אֶלָּא וְדַאי הֶם הָיוּ הַמְּכַשְׁפִּים שֶׁל
 פָּרְעָה, יוֹנוּ"ס וַיִּמְבְּרוּ"ס בְּנֵי
 בַלְעָם, שְׁנָאֵמַר בְּהֶם וַיַּעֲשׂוּ כֵן
 הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם, וְרָאוּ שְׂלָא
 הָיָה בְּהֶם מַפְשׁוּת, וְחֲזְרוּ עִם
 מִשְׁה וְקַבִּלוּ בְּרִית מִיָּלָה, וְהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שִׂידַע גְּלוּיֹת
 וְנִסְתָּרוֹת, שְׁהָיָה יוֹדַע בְּהֶם שְׁהֶם
 מַגְזַע רַע, כְּשֶׁהִיָּתָה יוֹרְדַת שְׂכִינְהָ,
 נָאֵמַר בְּהָ וַיִּסַּע מִלֶּאךָ הָאֱלֹהִים
 הַהֶלֶךְ לְפָנַי מִחֲנָה יִשְׂרָאֵל, וְלֹא
 אָמַר לְפָנַי הָעָם, וּמִשׁוּם זֶה נָטְלוּ
 קְנָאָה בְּלַבְּסָם, וְאָמְרוּ קוּם עֲשֵׂה
 לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ, כְּמוֹ
 שְׁהָיָה הוֹלֵךְ לְפָנֵיכֶם, וּמִשׁוּם זֶה
 עֲשׂוּ אֶת הָעֲגֻל בְּכַשְׁפֵּיהֶם, וְזֵהוּ
 יָדַע שׁוּר קוּנְהוּ וְכוּ', יִשְׂרָאֵל לֹא
 יָדַע כְּשָׁפִים, עַמִּי - אֶהְרֵן וּמִשְׁה
 בְּנֵי עַמְרָם - לֹא הִתְבּוֹנְנוּ. וְזֵהוּ
 לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ, הַחֲטָא
 לֹא תִלִּין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ, שְׁהֶם יִשְׂרָאֵל. דְּכַר אַחַר לֹא תִלִּין וְכוּ', זֶה גַר שְׂלָא

התגיר לשמו של הקדוש ברוך הוא, לא לתלותו בישׂראל שהם עץ, כמו שבאר והוה כימי העץ ימי עמי.

ועוד, לא תלין נבלתו - זו נבלות הפה, על העץ - זה לשון הרע, שחטא זה גורם שימות קדם זמנו, וזהו כי קבור תקברנו. דבר אחר לא תלין נבלתו - זה יצר הרע, על העץ - זו נשמת חיים, שמי שחלל אותה, נאמר בו כי קבור תקברנו, וימות בעולם הזה ובעולם הבא, זה דינו בחנק מי שעובר על זה.

דבר אחר, לא תלין נבלתו על העץ - זו נפש של חל שלא תראה לפני הנפש היתרה, ובשבילה אמר למשה של נעליך מעל רגליך.

השני - הרג, הרג לגנב, ולגזלן ענש, ומשום זה הממשפן לחברו צריך להחזיר לו משכוננו בזמן שצריך אותו, כיון שאין לו אחר, זהו שכתוב השב תשיב לו את העבוט, ונאמר בפסוק אחר אם חבל תחבל שלמת רעה עד בא השמש תשיבנו לו, זה בנשמתו של אדם מדבר, אם חבל תחבל - נפש ורוח, שלמת רעה - זו הנשמה.

ואם חבל תחבל - תפלין של יד ותפלין של ראש, שלמת רעה - פסוי של מצוה, עד בא השמש - שנאמר בו פי שמש ומגן יהוה אלהיים, תשיבנו לו - קדם שיתכנס ממנו, שעליו נאמר וזרקה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. מה זה צדקה? תפלה, ומרפא בכנפיה - כנפי מצוה שהם תפלין, כנפי יונה, וכנפי מצות ציצית, היא שמלתו לעורו - עור התפלין,

העץ, חובא דא דעם נבל לא תלין נבלתו על העץ דאינון ישׂראל. דבר אחר לא תלין וכו', דא גיורא דלא אתגמיר לשמא דקודשא בריך הוא, לא תליא ביה בישׂראל דאינון עץ, כמה דאוקמוהו (ישעיה סה כב) כימי העץ ימי עמי.

ועוד לא תלין נבלתו, דא נבלות הפה, על העץ דא לישנא בישא, דחובה דא גרים דימות קדם זמניה, ודא איהו כי קבור תקברנו, דבר אחר לא תלין נבלתו, דא יצר הרע, על העץ דא נשמת חיים, דמאן דחלל פה אתמר ביה כי קבור תקברנו, וימות בעלמא דין ובעלמא דאתי, דא איהו דיניה בחנק מאן דעבר על דא.

(דבר אחר לא תלין נבלתו על העץ, דא נפשא רחול דלא תתחנא קדם נפשא ותירא ובגינה אמר למשה (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך).

התנינא הרג, הרג לגנב, ולגזלן עונשא, ובגין דא הממשפן לחבריה צריך למחזר ליה משכונניה בעידן דצריך ליה, כיון דלית ליה אחרא, הדא הוא דכתיב (דברים כד יג) השב תשיב לו את העבוט ואתמר בקרא אחרא (שמות כב כח) אם חבל תחבל שלמת רעה עד בא השמש תשיבנו לו, האי בנשמתא דבר נש ממלל, אם חבל תחבל נפשא ורוחא, שלמת רעה דא נשמתא.

ואם חבול תחבול תפלין דיד ותפלין דרישא, שלמת רעה פסוייא דמצוה, עד בא השמש, דאתמר ביה (תהלים פד יב) פי שמש ומגן יהוה אלהיים, תשיבנו לו קדם דיתפניש מגיה, דעליה אתמר (מלאכי ג א) וזרקה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה, מאי צדקה צלותא, ומרפא בכנפיה כנפי מצוה דאינון תפלין כנפי יונה, וכנפי מצות ציצית, היא שמלתו לעורו משכא דתפלין,

וְאִם אַתָּה לֹא תַחְזִיר אֵלַי הַפְּסוּיִם
הַלְלוּ קֹדֶם שִׁיתַּכְנִס מִמֶּנּוּ הַשָּׁמֶשׁ,
שֶׁהוּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנֹאֲמַר
בּוֹ כִּי שָׁמֶשׁ וּמַגֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
כִּף תַּתְּכַנֵּס מִמֶּךָ נִשְׁמָתְךָ, שְׁנֹאֲמַר
בָּהּ כִּסְאוֹ כְּשֶׁמֶשׁ נִגְדִי, מִדָּה כִּנְגֵד
מִדָּה, וּמִשׁוּם זֶה עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ
תִּשְׁכַּח לֹא, לֹא - לְעֵנִי, שֶׁהוּא
צַדִּיק, וְלִשְׁכִּינָה שֶׁהִיא עֲנִיָּה
בְּגִלוּת, כְּשֶׁבֹא הַלֵּילָה שֶׁהוּא
גְּלוּת, בְּמָה תִּשְׁכַּח הַשְּׁכִינָה?
שְׁנֹדָאֵי הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, לֹא מֵאִיר לָהּ בְּגִלוּת,
שֶׁהִיא הַלֵּילָה, וְנִשְׁאַרְתְּ בַּחֲשֵׁכָה,
וּמִשׁוּם זֶה צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהֵאִיר
לָהּ בְּגִלוּת בְּאוֹר וְנֵר, שֶׁהוּא תוֹרָה
וּמִצְוָה, אוֹר הַנְּשִׁמָּה, גֵּר - נִפְשׁ
רוּחַ, שֶׁהֵם סִימָן גֵּר, בְּתֵי דְתַפְלִין
שֶׁתִּשְׁכַּח בְּהֵם הַשְּׁכִינָה בְּגִלוּת,
וְכִסּוּי שֶׁל צִיצִית לְהַתְעַטֵּף בָּהּ
בְּמִשְׁפָּכָה.

וּמִשׁוּם כִּף, אִם אָדָם אֵינוֹ מְנִיחַ
תַּפְלִין וְצִיצִית, בְּמָה הִיא תִּשְׁכַּח
בְּגִלוּת? עֲלוּי נֹאמַר אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל
אֵל דֵּל בְּיוֹם רַעָה וְמִלְטָהּ יְהוָה,
וּבְזָכוֹת הַמִּצְוֹת הַלְלוּ יוֹרְשֵׁים
בְּנֵי אָדָם שֶׁלֹּשָׁה קְשָׁרִים, שֶׁהֵם
נְשִׁמָּה רוּחַ וּנְפֶשׁ, וּבְהֵם צָרִיף
לְקַרָּא אֵת יִשְׂרָאֵל הַעֲלִיּוֹן שֶׁיִּרְדַּ
לְהֵאִיר לְשְׁכִינָה בְּאוֹר הַגְּאֻלָּה,
שֶׁהִיא שָׁמֶשׁ צְדָקָה, וּמִרְפָּא
בְּכַנְפֶיהָ, לְיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּבֵית
הַחַלִּי בְּגִלוּת, שֶׁצְדָקָה הִיא
הַשְּׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה, עֲלִיָּה נֹאמַר מִי
יִרְפָּא לָךְ, וְהִיא עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ
עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת
שְׁמַע עֲרֻבִית וְשַׁחֲרִית, וּבוֹ יוֹרֵד
לְיִשְׂרָאֵל לְגַאֲלָא אֵת הַשְּׁכִינָה, אֲבָל
בְּיָמֵי מְקִים אוֹתָהּ וּמְרַחֵם עֲלֶיהָ.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב וּבְחֻסָּד עוֹלָם
רַחֲמֵתֶיךָ, וּמִשׁוּם זֶה, נְשִׁמָּה רוּחַ
וּנְפֶשׁ הֵם הַמִּשְׁפָּכָה (מִשְׁכּוֹן) שֶׁל
הַשְּׁכִינָה בְּגִלוּת, וְעַל זֶה נֹאמַר
וְשָׁכַח בְּשִׁלְמָתוֹ וּבִרְכָבָהּ, וּמִשׁוּם

וְאִם אַתָּה לֹא תַחְזִיר אֵלַי פְּסוּיֵינוּ לִיָּה קֹדֶם
דִּיתְכַנְיֵשׁ מְנִיָּה שְׁמֶשׁא דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיף
הוּא, דְּאַתְמַר בֵּיהּ כִּי שָׁמֶשׁ וּמַגֵּן יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ, הֵכִי יִתְכַנְיֵשׁ מִינֶךָ נִשְׁמָתָא, דְּאַתְמַר
בָּהּ (תְּהִלִּים פֶּט לז) כִּסְאוֹ כְּשֶׁמֶשׁ נִגְדִי, מִדָּה לְקַבֵּל
מִדָּה, וּבְגִינָה דָּא עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ תִּשְׁכַּח לֹא, לֹא
לְעֵנִי דְּאִיהוּ צַדִּיק, וְלִשְׁכִינָתָא דְּאִיהוּ עֲנִיָּה
בְּגִלוּתָא, כִּד יְתִי לִילֵיא דְּאִיהוּ גְּלוּתָא, בְּמָה
יִשְׁכַּח (דף קמב ע"ב) שְׁכִינָתָא, דְּוִדָּאֵי שְׁמֶשׁא
דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא נִהִיר לָהּ בְּגִלוּתָא
דְּאִיהוּ לִילֵיא, וְאַשְׁתְּאַרְתְּ בַּחֲשֵׁכָא, וּבְגִינָה דָּא
צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְאַנְהָרָא לָהּ בְּגִלוּתָא בְּאוֹר וְנֵר,
דְּאִיהוּ תוֹרָה וּמִצְוָה, אוֹר נִשְׁמָתָא, גֵּר נִפְשׁ
רוּחָא דְּאֵינוֹן סִימָן גֵּר, בְּתֵי דְתַפְלִין לְמִשְׁכַּח
בְּהוּ שְׁכִינָתָא בְּגִלוּתָא, וְכִסּוּיא דְּצִיצִית
לְאַתְעַטְפָּא בֵּיהּ בְּמִשְׁפָּכָה.

וּבְגִינָה דָּא אִי בַר נֶשׁ לֹא אֲנַח תַּפְלִין וְצִיצִית,
בְּמָה יִשְׁכַּח אִיהוּ בְּגִלוּתָא, עֲלָה
אַתְמַר (תְּהִלִּים מא ב) אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֵל דֵּל בְּיוֹם
רַעָה וְמִלְטָהּ יְהוָה, וּבְזָכוֹת פְּקוּדֵינוּ אֵלַי
יִרְתִּין בְּנֵי נֶשׁא תִּלַּת קְטָרִין, דְּאֵינוֹן נִשְׁמָתָא
וְרוּחָא וּנְפֶשׁא, וּבְהוּ צָרִיף לְמִקְרִי לְיִשְׂרָאֵל
עֲלָה, דִּינְחִית לְאַנְהָרָא בְּשְׁכִינָתָא בְּנִהוּרָא
דְּפוּרְקָנָא, דְּאִיהוּ שְׁמֶשׁ צְדָקָה, וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ
לְיִשְׂרָאֵל דְּאֵינוֹן בְּבֵי מְרַעָא בְּגִלוּתָא. דְּצְדָקָה
אִיהוּ שְׁכִינָתָא עֲלָה, עֲלָה אַתְמַר (איכה ב יג) מִי
יִרְפָּא לָךְ, וְאִיהוּ כ"ה כ"ה אַתְוֹן דְּקְרִיאַת שְׁמַע
עֲרֻבִית וְשַׁחֲרִית, וּבִיָּה נְחִתָּא לְיִשְׂרָאֵל לְמִפְּרָק
שְׁכִינָתָא, אֲבָל בִּימֵינָא אוּקִים לָהּ וְרַחֵם עֲלָה,
הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה נד ח) וּבְחֻסָּד עוֹלָם
רַחֲמֵתֶיךָ, וּבְגִינָה דָּא נִשְׁמָתָא וְרוּחָא וּנְפֶשׁא
אֵינוֹן מִשְׁפָּכָא (מִשְׁכּוֹנָא) דְּשְׁכִינָתָא בְּגִלוּתָא,
וְעֲלִיָּה אַתְמַר (דְּבָרִים כד יג) וְשָׁכַח בְּשִׁלְמָתוֹ

וּבְרַכְךָ, וּבְגִין פְּקוּדֵיךָ אֵלֶיךָ שְׂרִיא שְׂכִינְתָא עַל
בַּר נֶשׁ.

הַמְצֹוֹת הִלְלוּ שׁוֹרְהַ שְׂכִינְהָ עַל
אָדָם.

וְעַל הַנְּשֵׁמָה נֹאמַר מִשְׁכַּבְתָּ חִיקְךָ
שָׁמַר פִּתְחֵי פִיךָ, שְׁלֵא תִדְרֵ אִם
לֹא תִשְׁלַם, זֶהוּ שְׁכַתּוּב אִם אֵין
לְךָ לְשֵׁלָם לְמָה יִקַּח מִשְׁכַּבְךָ
מִתַּחְתֶּיךָ, וְנִשְׁאַרוּ הַרוּחַ וְהַנְּפֵשׁ
יְתוּמִים, וְאִם הַנְּשֵׁמָה עוֹבְרַת עַל
מְצוּוֹת הַתּוֹרָה וְיִוָּרְדִים חֲטָאִים
לְגוּף, דִּין הוּא לְפָרַע מְנַכְסֵי
יְתוּמִים, בְּמְצוּוֹת עֲשֵׂה שְׁנִשְׁאַר
לְהֵם מִהַנְּשֵׁמָה, שְׁבַגְלָל הַחֲטָאִים
נֹטְלִים מִהַרְשָׁעִים אֶת הַמְשֻׁכּוֹן,
שְׁהוּא הַנְּשֵׁמָה, וְזֶהוּ אִם חָבַל
תַּחֲבַל שְׁלֵמַת רַעְךָ.

וְאִם יֵשׁ לוֹ חֲטָאִים וְיֵשׁ לוֹ זְכִיּוֹת,
נִפְרָעִים הַחֲטָאִים בְּזְכִיּוֹת, וְנֹאמַר
יֵצֵא שְׁכָרוֹ בְּהַפְסְדוֹ, מִיַּד מַחְזִירִים
אוֹתוֹ לְגוּף לְפָנֵי שְׂכִיבֵא הַשְּׂמֵשׁ,
וְזֶהוּ עַד בֵּא הַשְּׂמֵשׁ תִּשְׁיָבֵנוּ לוֹ,
שְׁפֹאשֵׁר הָאָדָם יֵשׁוּ, עוֹלָה מִמֶּנּוּ
הַנְּשֵׁמָה, וְאֵין יוֹרְדַת לְגוּף עַד
שְׁפוֹרְעַת אֶת כָּל הַחֲטָאִים שְׁעֲשֵׂה
הָאָדָם בְּאוֹתוֹ יוֹם, וּמְשׁוּם זֶה
מִמְשַׁכְּן אוֹתָהּ אוֹתוֹ בֵּית דִּין
שְׁלֵמְעֵלָה, מְשׁוּם שְׁהַמְקַטְרֵג
עוֹלָה אַחֲרֶיהָ לְתַבַּע מִמְנָה דִּין
בְּאַרְבַּע מֵיתוֹת בֵּית דִּין - שְׁנַיִם
שְׁנֹאמְרוּ לְמַעְלָה, וּשְׁנַיִם שְׁשׁוּרִים
עַל אוֹתָם שְׁמַגְלִים אֶת הַעֲרִיּוֹת
שֶׁל הַתּוֹרָה. אֲשֶׁרֵי הוּא מִי
שְׁשׁוּמַר אוֹתָהּ בְּכָל יוֹם.

וּבְזִמְנָא שְׁהַחֲטָאִים גְּדוֹלִים, וּמְלֹוּהַ
אָדָם חֲטָאִים עַל הַמְשֻׁכּוֹן, אָבַד
הַמְשֻׁכּוֹן, שְׁהִיא הַנְּשֵׁמָה, וְלֹא
חוּרְתָא אֵלֶיּוּ, וְהַכָּל הוּא בְּדִין
שְׁדָנָה אוֹתָהּ הַגְּבוּרָה, שְׁהִיא בֵּית
הַדִּין הַגְּדוֹל, בְּכָל לַיְלָה בְּשִׁתִּים
עֲשָׂרָה שְׁעוֹת וּבְשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם
רְגָעִים כְּחֻשְׁבוֹן חֲס"ד, שְׁנֹאמַר בּוֹ
וְהוּכַן בְּחֻסְדָּא פְּסָא, וְסוּד הַדְּבָר -
וּתְפַקְדְּנוּ לְבַקְרִים, לְרַגְעִים
תַּבְחֲנֵנוּ.

וְעַל נְשִׁמְתָא אֲתָמַר (מִיכָה ז ח) מִשְׁכַּבְתָּ חִיקְךָ
שָׁמַר פִּתְחֵי פִיךָ, דְלֹא תִדְרֵ אִם לֹא
תִשְׁלַם, הָדָא הוּא דְכָתִיב (מְשָׁלִי כַב כז) אִם אֵין לְךָ
לְשֵׁלָם לְמָה יִקַּח מִשְׁכַּבְךָ מִתַּחְתֶּיךָ, וְאֲשִׁתְּאָרוּ
רוּחַ וְנִפְשׁ יְתוּמִים, וְאִם נְשִׁמְתָא עוֹבְרַת עַל
פְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא וְאַנְחַת חוֹבִין בְּגוּפָא, דִּין אִיהוּ
לְיִפְרַע מְנַכְסֵי יְתוּמִים, בְּפְקוּדֵיךָ דְעֲשֵׂה
דְאֲשִׁתְּאָר לּוֹן מִנְשִׁמְתָא, דְבְּגִין חוֹבִין נְטְלִין
מִחֲיִיבֵיא מִשְׁפוּנָא דְאִיהִי נְשִׁמְתָא, וְדָא
אִיהוּ (שְׁמוֹת כַב כח) אִם חָבַל תַּחֲבַל שְׁלֵמַת רַעְךָ.

וְאִי אֵית לִיה חוֹבִין וְאֵית לִיה זְכוּוֹן, אֲתַפְרְעוּ
חוֹבִין בְּזְכוּוֹן, וְאֲתָמַר יֵצֵא שְׁכָרוֹ
בְּהַפְסְדוֹ, מִיַּד חֲזָרִין לִיה לְגוּפָא קָדָם דֵּייתִי
שְׁמֵשָׂא, וְדָא אִיהוּ (שם) עַד בֵּא הַשְּׂמֵשׁ תִּשְׁיָבֵנוּ
לוֹ, דְכַד נָאִים בַּר נֶשׁ נְשִׁמְתָא סָלְקָא מִנִּיהַ,
וְלֹא נִחַתַת בְּגוּפָא עַד דְּפָרְעַת כָּל חוֹבִין דְּעָבַד
בַּר נֶשׁ בְּהֵוּא יוּמָא, וּבְגִין דָּא מִמְשַׁכְּן לָהּ
הֵוּא בִּי דִינָא דְלַעֲיֵלָא, בְּגִין דְּמַקְטְרֵגָא סָלִיק
אַבְתְּרָהּ לְמַתְבַּע מִינָה דִינָא, בְּאַרְבַּע מֵיתוֹת
בֵּית דִּין, תְּרִין דְאֲתָמַר לַעֲיֵל, וְתִרִין דְאֵינוֹן
שְׁרִיין עַל אֵינוֹן דְּמַגְלִין עֲרִיין דְאוֹרֵייתָא, זְכָאָה
אִיהוּ מָאן דְנָטִיר לָהּ בְּכָל יוּמָא.

וּבְזִמְנָא דְחוֹבִין אֵינוֹן רַבְרַבִּין, וּמְלֹוּהַ בַּר נֶשׁ
חוֹבִין עַל מִשְׁפוּנָא, אָבַד מִשְׁפוּנָא
דְאִיהִי נְשִׁמְתָא, וְלֹא חֲזָרַת לְגַבִּיהַ, וְכֹלָא אִיהוּ
בְּדִין דְדִין לָהּ גְבוּרָה דְאִיהוּ בִּי דִינָא רַבְרַבָּא,
בְּכָל לַיְלָא כְּתִרִין עֲשָׂר שְׁעֵתִין וּבְשִׁבְעִין וְתִרִין
רְגָעִין כְּחֻשְׁבוֹן חֲס"ד, דְאֲתָמַר בִּיהַ (ישעיה מז
ה) וְהוּכַן בְּחֻסְדָּא פְּסָא, וְרִזָּא דְמַלְהַ (איוב ז
יח) וּתְפַקְדְּנוּ לְבַקְרִים, לְרַגְעִים תַּבְחֲנֵנוּ.

וַיֵּשׁ חֲטָאִים שְׁהֵם בְּסִתְרָא, וְלֹא יְכֻלִּים לְהַעֲרִיד בְּהֵם הַמְּלֹאכִים שְׁהוֹלְכִים עִם הַנְּשָׂמָה, שְׁנֹאֲמַר בַּהּ כִּי מְלֹאכִיו יִצְוֶה לָךְ, הָרִי הַשְּׂכִינָה מַעֲרֵדָה עֲלֵיהֶם, זְהוּ שְׁפָתוֹב אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים, מִשּׁוּם שְׁשְׂכִינָה עַל רֵאשׁוֹ, שְׁנֹאֲמַר בַּהּ דַּע מָה לְמַעְלָה מִמֶּךָ, עֵינַי רוֹאֶה וְאֶזְנִי שׁוֹמְעַת וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בְּסִפְרָא נִכְתָּבִין, (לְזִמְנִין נִשְׁמָתָא לֹא הוּת מוֹדָה בְּחוּבִין דְּתַבַּע עֲלֵיהּ יִצְרַ הָרַע, וְחֲשִׁיד יִצְרַ הָרַע בְּהַאי), (ג"א וְלִזְמִנִּין נִשְׁמָתָא לֹא חֲבַת וְחֲשִׁיד יִצְרַ הָרַע בְּהַאי), וְאֶזְלִין לְגַבֵּי בֵּי דִינָא וְדָן עֲלֵיהֶו דִּין הַנְּשָׁבְעִים, אִוְמִיַּאת נִשְׁמָתָא עֲלֵיהֶו וְאִתְפְּטְרַת, וְאִם לֹא פְרַעַת.

וַיֵּשׁ חֲטָאִים שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוּם, וּמְרִאִין לָהּ חֲתִימַת יְדִידָהּ, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שְׁהֵם עַל תְּנַאי שְׁמַתְנָה עֲלֵיו לְפָרַע אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׁהַחֲטָאִים שְׁלוֹ בְּמִקּוּמוֹ, שְׁלֹא יִגְבַּהּ אוֹתָם הַתּוֹבַע אֲלֵא בְּמִקּוּמוֹ, וְאֵלוֹ הֵם חֲטָאִים שְׁלַ עֲשָׂרִים שָׁנִים, וַיֵּשׁ חֲטָאִים לְמִטָּה, שְׁפָאֲרוֹ הַקְּדָמוֹנִים שְׁעַד עֲשָׂרִים שָׁנִים מַעֲנִישִׁים לְמִטָּה וְלֹא לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שְׁמַעֲנִישִׁים לְמַעְלָה, וְתוֹבְעִים אוֹתָם לְמַעְלָה בֵּית הַדִּין הַגְּדוֹל, וּבִשְׁבִילָם מְמַשְׁכְּנִים אֶת הַנְּשָׂמָה לְמַעְלָה, וְלֹא מְנִיחִים לָהּ לְרַדַּת לְמִטָּה, אֲבָל בְּחֲטָאִים שְׁמַעֲנִישִׁים עֲלֵיהֶם לְמִטָּה, לֹא מַעֲנִישִׁים אוֹתָהּ לְמַעְלָה וְלֹא מַעֲכָבִים אוֹתוֹ שָׁם, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שְׁלַ הַנְּשָׂמָה שְׁגוֹבִים מֵהֶם בְּכָל מְקוּם, כְּמוֹ וּמְקַלְלֵי אָבִיו וְאִמּוֹ, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ מוֹת יוּמַת, מִבֵּית הַדִּין שְׁלַמַּעְלָה וּמִבֵּית הַדִּין שְׁלַמִּטָּה, שְׁנִדּוּנִית בְּשָׁנֵי דִינִים, וּמִשּׁוּם הַחֲטָא הַזֶּה, בְּכָל מְקוּם שְׁמוּצָאִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, גּוֹבִים מִמֶּנָּה, וּבְכָל מְקוּם שְׁמוּצָאִים

וְאִית חוּבִין דְּאִינוּן בְּסִתְרָא, וְלֹא יְכֻלִּין לְאִסְתְּרָא בְּהוּן מְלֹאכִין דְּאֶזְלִין עִם נִשְׁמָתָא, דְּאִתְמַר בַּהּ (תְּהִלִּים צ"א י"א) כִּי מְלֹאכִיו יִצְוֶה לָךְ, הָא שְׂכִינְתָא סְהִידַת עֲלֵיהֶו, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (יְרֵמִיָּה כ"ג כ"ד) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָא עַל רֵישֵׁיהּ, דְּאִתְמַר בַּהּ דַּע מָה לְמַעְלָה מִמֶּךָ, עֵינַי רוֹאֶה וְאֶזְנִי שׁוֹמְעַת וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בְּסִפְרָא נִכְתָּבִין, (לְזִמְנִין נִשְׁמָתָא לֹא הוּת מוֹדָה בְּחוּבִין דְּתַבַּע עֲלֵיהּ יִצְרַ הָרַע, וְחֲשִׁיד יִצְרַ הָרַע בְּהַאי), (ג"א וְלִזְמִנִּין נִשְׁמָתָא לֹא חֲבַת וְחֲשִׁיד יִצְרַ הָרַע בְּהַאי), וְאֶזְלִין לְגַבֵּי בֵּי דִינָא וְדָן עֲלֵיהֶו דִּין הַנְּשָׁבְעִים, אִוְמִיַּאת נִשְׁמָתָא עֲלֵיהֶו וְאִתְפְּטְרַת, וְאִם לֹא פְרַעַת.

וְאִית חוּבִין דְּאִתְמַר בְּהוּן (אִיּוֹב לו' ז) וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוּם, וּמְרִאִין לָהּ חֲתִימַת יְדִידָהּ. וְאִית חוּבִין דְּאִינוּן עַל תְּנַאי דְּאִתְנִי עֲלֵיהּ לְפָרַע לֹון בְּהַאי עֲלֵמָא, דְּחוּבִין דִּילֵיהּ בְּאִתְרִיהּ, דְּלֹא יִגְבַּהּ לֹון תּוֹבַע אֲלֵא בְּאִתְרִיהּ, וְאֶלִּין אִינוּן חוּבִין דְּעֲשָׂרִין שָׁנִין, וְאִית חוּבִין לְתַתָּא, דְּאוּקְמוּהוּ קַדְמָאִין דְּעַד עֲשָׂרִין שָׁנִין (דף קמ"ג ע"א) מַעֲנִישִׁין לְתַתָּא וְלֹא לְעֵילָא, וְאִית חוּבִין דְּמַעֲנִישִׁין לְעֵילָא וְתַבְעִין לֹון לְעֵילָא בֵּי דִינָא רַבְרָבָא, וּבְגִינֵיהֶו מְמַשְׁכְּנִין נִשְׁמָתָא לְעֵילָא, וְלֹא מְנִיחִין לָהּ לְנַחְתָּא לְתַתָּא, אֲבָל בְּחוּבִין דְּמַעֲנִישִׁין עֲלֵיהֶו לְתַתָּא, לֹא מַעֲנִישִׁין לָהּ לְעֵילָא, וְלֹא מַעֲכָבִי לִיהּ תַּמָּן, וְאִית חוּבִין דְּנִשְׁמָתָא דְּגַבִּין מְנִיחֵיהוּ בְּכָל אֶתְרָא, כְּגוֹן (שְׁמוֹת כ"א י"ז) וּמְקַלְלֵי אָבִיו וְאִמּוֹ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ מוֹת יוּמַת, מִבֵּי דִינָא דְּלְעֵילָא וּמִבֵּי דִינָא דְּלְתַתָּא, דְּאִתְדַנַּת בְּתַרִּין דִּינִין, וּבְגִין חוּבָא דָא בְּכָל אֶתְרָא דְּאִשְׁפַּחִין לָהּ לְעֵילָא גְבִין מִינָהּ, וּבְכָל אֶתְרָא דְּאִשְׁפַּחִין לָהּ לְתַתָּא גְבִין מִינָהּ, וְלִית פְּקוּדָא דְּלִית לָהּ רֵשׁוֹ לְאִגְנָא עֲלָהּ,

אותה למטה, גובים ממנה ואין מצוה שאין לה רשות להגן עליה. שיש חטאים שדנים בדינים חמורים את הנשמה, ותבא מצוה שהיא גבירה כמו מצות תפלין, ומגנה עליו ופורשת כנפיה עליו, ואין רשות למקטרג להתקרב לשם, ויש חטאים שאין רשות לגבירה להגן עליהם, זהו שכתוב מעם מזבחי תקחנו למות.

אבל יש מצוות שהן שפחות, מאלו המצוות שהן על מנת לקבל פרס, אף על גב שיבאו להגן עליה, נוטלים אותם המקטרגים תחת רשותם, (מוציאים אותה המקטרגים מרשותם) ויש חטאים אחרים שנקראים חלוקי הדינים, על חטאים שחולקים בהם, מהם מטה כלפי חסד, ודנים את הנשמה בממוץ, שהוא דיני ממונות, ויש אחרים שחולקים עליהם והם נוטים כלפי חובה, לדון אותה בדיני נפשות. אם הזכיות מתגברות על החובות, דנים אותה בדיני ממונות, וגובים מהזכיות, שהם גמילות חסדים שלו, ואם החובות מתגברות, אז דנים אותה בדיני נפשות מצד הגבורה, וגובים בה נפש ורוח.

והמעלה אין משוא פנים, בין לצדיק בין לרשע, וכן צריך להשוות למטה גבי דין הצדיק עם הרשע, מצד של אמת העמוד האמצעי, ולא יהיה דין רשאי לעשות משוא פנים לאחד מהם בדין, שבדין שלמעלה נאמר בו לא ישא פנים ולא יקח שחד. אוי לו לדין למטה שמשנתנה מהדין שלמעלה, שמכחיש מעשה בראשית, ולא יאמר זה נאמן מזה, שכמו שהוא למטה, שפטים ושטרים תתן לה בכל שעריה, לדון גופים, כך יש למעלה שופטים ושטרים לדון

דאית חובין דדינין לה בדינים חמורים לנשמתא, ויתי מצוה דאיהי מטרוניתא כגון מצות תפלין, ואגינת עליה ופרישת גדפהא עליה, ולית רשו למקטרג לקרבא תמן, ואית חובין דמטרוניתא לית לה רשו לאגנא עליהו, הדא הוא דכתיב (שם יד) מעם מזבחי תקחנו למות.

אבל פקודין אית דאינון שפחות, מאלין פקודין דאינון על מנת לקבל פרס, אף על גב דיתון לאגנא עליה, נטלי לון מקטרגין תחות רשותיהו, (נ"א נפקון לה מקטרגין מרשותיהו), ואית חובין אחרנין דאתקריאו חלוקי דינין, על חובין דחולקין בהון, מנהון מטה כלפי חסד, ודינין לה לנשמתא כממוץ דאיהו דיני ממונות, ואית אחרנין דחולקין עליהו ואינון נוטין כלפי חובה, למידן לה בדיני נפשות, אם זכוון מתגברין על חובין דנין לה בדיני ממונות, וגבין מזכוון דאינון גמילות חסדים דיליה, ואם חובין מתגברין דינין לה בדיני נפשות מסטרא דגבורה, וגבין בה נפש ורוח.

ולעילא לית משוא פנים בין זפאה לחיבא, וכן צריך להשוות לתתא גבי דינא זפאה עם חיבא, מסטרא דאמת עמודא דאמצעיתא, ולא יהא דינא רשאי למעבד משוא פנים לחד מנייהו בדינא, דבדיינא דלעילא אתמר ביה (דברים יז) לא ישא פנים ולא יקח שחד, ווי ליה לדיינא לתתא דאשתני מדיינא דלעילא, דאכחיש עובדא דבראשית, ולא יימא דא מהימנא מדא, דכמה דאיהו לתתא (שם טז יח) שופטים ושוטרים תתן לה בכל שעריה, לדיינא גופין, הכי אית לעילא שופטים ושוטרים לדיינא נשמתא, ולא יוקיר

את הנשמה, ולא יכבד את זה יותר מזה, אלא שניהם בהשואה בדין, והם צריף להשמיע לפני הדין, ולא ידברו עד ששואל אותם הדין ונותן להם רשות לדבר, ויהיו לפניו ביראה, משום ששכינה שורה עליהם, ומי שתובע אמת כאלו מקים על העולם דין אמת (דין אמת), וכל שפן מי שדן דין אמת, כאלו מקים אמת מארץ תצמח. אוי לו למי שמקים שקר ומפיל אמת, שגורם ותשלף אמת ארצה, ומי גורם את זה? הדין שלא דן דין אמת, ובנדאי שדין שדן דין אמת, כאלו הוא מוציא את השכינה ואת ישראל מן הגלות ומקים אותם מן הארץ.

קם רבי שמעון על רגליו, והרים ידיו למעלה ושבח את רבון העולם, ואמר: רבון העולם, עשה למען השכינה שהיא בגלות, ואם היא בשבועה, הרי אבא ואמא, שהם חכמה ובינה, יכולים לעשות התרה. זהו שכתוב יהו"ה צבאו"ת יעץ ומי יפר, אם התלמיד נשבע, הרב יכול לעשות התרה.

ואם נדר או נשבע בן דאיהו ו' דלא יפרוק לה אלא דתהי בגלותא עד זמנא ידיעא, ונדר או שבועה איהו בי"ה דאינון חכמה ובינה, ואיהו אתחרט, הא תלת בני נשא יכלין למפטר ליה, ואינון תלת אבהן לעילא לקבליהו, ואם לא תתחרט, אנא בעינא מינה, ומפל אינון דמתיבתא דלעילא ותתא, דתעביד בגין רעיא מהימנא דלא זו משכינתא בכל אתר, ואיהו עאל שלם בינה ובינה זמנין (ד) קמח ע"ב) סגיאין, ומסר גרמיה למיתה בגינה ובגין פנהא, הדא הוא דכתיב (שמות לב לב) ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת.

לדא יתיר מדא, אלא תרוייהו בהשואה בדינא, ואינון צריכין למשמע קדם דינא, ולא ימללון עד דשאל לון דינא, ויהיב לון רשו למללא, ויהון קדמיה בדחילו, בגין דשכינתא שריא עליהו, ומאן דתבע קשוט כאלו מקיים על עלמא דיין אמת (ס"א דין אמת), וכל שפן מאן דדן דין אמת, כאלו מקיים (תהלים פ יב) אמת מארץ תצמח, ווי ליה למאן דאוקים שקרא ואפיל אמת, דגרים (דניאל ח יב) ותשלף אמת ארצה, ומאן גרים דא דינא דלא דן דין אמת, ובנדאי דיין דדן דין אמת כאלו הוא אפיק לשכינתא ולישראל מגלותא, ואוקים לון מארעא.

קם רבי שמעון על רגליו, וסליק ידוי לגבי עילא, ושבח למארי עלמא, ואמר, רבון עלמא עביד בגין שכינתא דאיהי בגלותא, ואם איהי באומאה הא אבא ואמא דאינון חכמה ובינה יכלין למעבד התרה, הדא הוא דכתיב (ישעיה יד כז) יהו"ה צבאו"ת יעץ ומי יפר, אם התלמיד אומי הרב יכיל למעבד התרה.

ואם נדר או נשבע בן דאיהו ו' דלא יפרוק לה אלא דתהי בגלותא עד זמנא ידיעא, ונדר או שבועה איהו בי"ה דאינון חכמה ובינה, ואיהו אתחרט, הא תלת בני נשא יכלין למפטר ליה, ואינון תלת אבהן לעילא לקבליהו, ואם לא תתחרט, אנא בעינא מינה, ומפל אינון דמתיבתא דלעילא ותתא, דתעביד בגין רעיא מהימנא דלא זו משכינתא בכל אתר, ואיהו עאל שלם בינה ובינה זמנין (ד) קמח ע"ב) סגיאין, ומסר גרמיה למיתה בגינה ובגין פנהא, הדא הוא דכתיב (שמות לב לב) ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת.

וְאִם הוּא נָדָר מְסֻטָּרָא דְאַבָּא וְאַמָּא, וְלֹא בְּעִי, אֲנָא סְלִיק לְגַבֵּי הַהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (דבריים י"ח) כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ דְבָר, דְאַתְמַר בֵּיהּ בְּמוֹפְלָא מִמֶּךָ אֶל תְּדַרּוּשׁ, דִּיפְטוּר נָדָר, וְאַף עַל גַּב דְשְׂכִינְתָא אִיהִי בְּגִלוּתָא לְגַבֵּי בְּעֵלָה פְּנֹדָה, דְאִיהִי יִפְרִישׁ בֵּין דָּם לְדָם, וְאַתְפַּתַּח מְקוּרָא דִילָהּ, לְדַכָּאָה לָהּ בְּמִים דְאֹרִייתָא, מִים חַיִּים דְלֹא פְּסָקִין, וְאַפְרִישׁ מִינָהּ דָּם נָדָה דְאִיהִי לִילִי"ת, דְלֹא אֶתְקַרֵּיבַת בְּהֵדָה, דְאִיהִי חוּבָא דְנִשְׁמַתָּא דְסְאִיבַת לָהּ, וְלִית לָהּ רִשׁוּ לְסֻלְקָא נִשְׁמַתָּא לְגַבֵּי בְּעֵלָה, לְהַהוּא אַתְר דְאַתְיִיהִיבַת מִתְמָן, וְאַתְדַּנַּת בֵּין דִּין לְדִין, בֵּין דִּינֵי נַפְשׁוֹת לְדִינֵי מְמוֹנוֹת, דְאִית מָאן דְפָרַע בְּמְמוֹנֵיהּ, וְאִית מָאן דְפָרַע בְּנַפְשֵׁיהּ, וּבֵין נָגַע לְנָגַע, כְּמָה דְאֹקְמוּהוּ (איכה א א) אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, דְאִיהִי חֲשִׁיבָא שְׂכִינְתָא בְּגִלוּתָא כְּמִצּוּרַע, דְאַתְמַר בֵּיהּ (ויקרא יג מו) בְּדָד יִשָּׁב מַחוּץ לַמַּחֲנֶה, מַחוּץ וַדַּאי, דָּא גְלוּתָא, דְאִיהִי לְבָר מְאַרְעָא דִישְׂרָאֵל, דְאִיהִי מוֹתְבָא דְאֵת ה'.

וְאִם נָדָר הוּא מִצַּד הָאבָּא וְהָאמָּא, וְלֹא רוּצָה, אֲנִי עוֹלָה לְאוֹתוֹ שְׁנַאמַר בּוּ כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ דְבָר, שְׁנַאמַר בּוּ בְּמִפְלֵא מִמֶּךָ אֶל תְּדַרְשׁ, שְׁיִפְטוּר אֵת הַנָּדָר, וְאַף עַל גַּב שְׁהַשְׂכִּינָה בְּגִלוּת אֶל בְּעֵלָה כְּנֹדָה, שְׁהִיא תְּבַדִּיל בֵּין דָּם לְדָם, וְנִפְתַּח מְקוּרָה, לְטַהַר אוֹתָהּ בְּמֵי הַתּוֹרָה, הַמִּים הַחַיִּים שְׁלֹא פּוֹסְקִים, וְהַפְרִיד מִמֶּנָּה דָּם נָדָה שְׁהִיא לִילִי"ת שְׁלֹא תִקְרַב אֵלֶיהָ, שְׁהִיא חֲטָא הַנְּשֻׁמָּה שְׁטַמְאָה אוֹתָהּ, וְאִין לָהּ רִשׁוּת לְהַעֲלוֹת הַנְּשֻׁמָּה לְבְּעֵלָה, לְאוֹתוֹ מְקוּם שְׁמִשָּׁם נִתְנָה, וְנִדְוֹנִית בֵּין דִּין לְדִין, בֵּין דִּינֵי נַפְשׁוֹת לְדִינֵי מְמוֹנוֹת, שְׁיִשׁ מִישֵׁהוּ שְׁפוּרַע בְּמְמוֹנוֹ, וְיִשׁ מִי שְׁפוּרַע בְּנַפְשׁוֹ, וּבֵין נָגַע לְנָגַע, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהוּ אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, שְׁחֻשׁוּבָה הַשְׂכִּינָה בְּגִלוּת כְּמוֹ מְצַרַע, שְׁנַאמַר בּוּ בְּדָר יִשָּׁב מַחוּץ לַמַּחֲנֶה, מַחוּץ וַדַּאי, זֹה הַגְּלוּת, שְׁהִיא מַחוּץ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיא הַמוֹשָׁב שֶׁל הָאוֹת ה'.

וְאִם מְקוּרָא לֹא יָכִיל לְמַפְתַּח עַד דִּיפְתַּח לִיהּ הַהוּא דְסָגִיר לִיהּ, אֲנָא מְפִיִּסְנָא לִיהּ בְּגִין יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, דְאִיהוּ יְחוּדָא (דִּיחֻדְרִיה תַּמּוֹ), וּבְגִין לְבוּשִׁין דְאַתְלַבֵּשׁ, מִיַּד אֶתְפַּתַּחַת מְקוּרָה וְאַתְדַּפִּיאַת שְׂכִינְתָא, וְרָזָא דְמִלָּה (ירמיה י"ד) מְקוּהָ יִשְׂרָאֵל יְהו"ה מוֹשִׁיעוּ בְּעַת צָרָה, מוֹשִׁיעוּ וַדַּאי, הַהוּא דְמְקוּרָא דְמְקוּהָ בִידָה.

וְאִם הַמְקוּרָא לֹא יָכִיל לְהַפְתַּח עַד שְׁיִפְתַּח אוֹתוֹ, אֲנִי מְפִיִּסְנָא אוֹתוֹ עֲבוּר יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שְׁהוּא הַיְחוּד (שִׁיחֻדוּ שָׁם), וּמְשׁוּם הַלְבוּשִׁים שְׁהַתְּלַבֵּשׁ, מִיַּד נִפְתַּח מְקוּרָה וְנִטְהַרְתַּת הַשְׂכִּינָה, וְסוּד הַדְּבָר - מְקוּהָ יִשְׂרָאֵל יְהו"ה מוֹשִׁיעוּ בְּעַת צָרָה, מוֹשִׁיעוּ וַדַּאי, אוֹתוֹ שְׁהַמְקוּרָא שֶׁל הַמְקוּהָ בִידוֹ.

תְּקוּנָא שְׁתִּיתָאָה

(זהו תקון כ"ז)

בְּרֵאשִׁית תַּמָּן תְּרִי אֵשׁ, וְאַלִּין אֵינּוֹן תְּרִין אֲשִׁין דְאֵינּוֹן בּוּרָא מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וְעֲלִייהוּ אֶתְמַר (שיר ב ה) סְמִכּוּנֵי בְּאֲשִׁישׁוֹת, בְּתֵרֵי אֲשׁוֹת, וְאַמָּאי אָמַר בְּהוּן סְמִכּוּנֵי, אֶלָּא בְּלִילֵי שְׁבַת נִשְׁמָה יְתִירָה קָא נַחְתָּא לְסְמִכָּא

זְהוּ תַּמָּן כ"ז
בְּרֵאשִׁית, שָׁם תְּרִי אֵשׁ, וְאַלִּין הֵם שְׁנֵי הָאֲשִׁים שְׁהֵם בּוּרָא מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וְעֲלִייהֶם נֶאֱמַר סְמִכּוּנֵי בְּאֲשִׁישׁוֹת, בְּשִׁתֵּי אֲשׁוֹת, וְלָמָּה אָמַר לָהֶם סְמִכּוּנֵי? אֶלָּא בְּלִילֵי שְׁבַת הַנְּשֻׁמָּה הַיְתִירָה

תַּמָּן שְׁשִׁי

יורדת לתמוך בשכינה הפתוחה בגלות, שנאמר בה נפלה ולא תוסיף קום, וכשפא מוצאי שבת מסתלקת הנשמה היתרה שבה וינפש. וינפש, מיד שהיא הסתלקה וי נפש, שאין מי שסומך אותה. באותו זמן היא אומרת לישראל סמכוני באשיות, שהם מאורי האש, ומה הם? שתי תורות, שהן חצובות מאש שהיא אלהים, מדת הגבורה. ומה הם למודי יהוה? שתי שפתים שנקראו להבות (שנשרפו בלהבות) אש, והם שני תפוחים, שמהם יוצאת רוחו של משיח, שנאמר בו ונחה עליו רוח יהוה.

לבת מלך שהיתה בבית חליה מאהבת בעלה, שהלך בעלה והיא נפלה למשכב, צונחת ואומרת סמכוני באשיות, הרי היא בבית חליה, היא אומרת רפדוני, במה? בתפוחים שמתרבים בעצי היער, ואלו הם עצי בשמים.

קם וקן שלישי ואמר: רבי רבי, הרי אנו מבדילים בעצי בשמים, וכאן היא אינה אומרת אלא בתפוחים! אלא אנו מברכים על עצי בשמים משום שנאמר בהם וריח אפך כתפוחים, ולא עוד, אלא כל מיני בשמים הם טובים לברך עליהם, ואנו שעושים בהדס, משום שיש בו שלשה עלים, שנקראו שלשה הדסים, שרומזים לשלשת האבות, אבל שני נקבי החטם הם כנגד שני תפוחים, שהם שני נביאי אמת, שבהם עתידה לצאת רוח הקודש, שהוא הרוצה הנאמן שלמעלה, שבו מתישבת נפשה, ומשום זה היא אומרת רפדוני בתפוחים פי חולת אהבה אני. כליל שבת נאמר קמתי אני לפתח לדודי,

שכינתא תתאה בגלותא, דאתמר בה (עמוס ה) נפלה ולא תוסיף קום, וכד אתא מוצאי שבת אסתלקת נשמתא יתירה דבה וינפש, וינפש מיד דאיהי אסתלקת וי נפש, דלית מאן דסמיך לה, בההוא זמנא איהי אומרת לישראל סמכוני באשיות דאינון מאורי האש, ומאי ניהו תרי תורות, דאינון חצובות מאש דאיהי אלהים מדת הגבורה, ומאי ניהו למודי יהוה תרין שפון דאקרון להבות (דאקרון בלהבות) אש, ואינון תרין תפוחין, דמנהוין רוחא דמשיחא נפיק, דאתמר ביה (ישעיה יא) ונחה עליו רוח יהוה.

לבת מלך דהות בבי מרעא מרחימו דבעלה, דאזל בעלה איהי נפלת למשכבה, צווחת ואומרת סמכוני באשיות, הא איהי בבי מרעא, היא אומרת רפדוני, במאי בתפוחים דמתרבים בעצי היער, ואלין אינון עצי בשמים.

קם סבא תליתאה ואמר רבי רבי, הא אנן בעצי בשמים מבדילין, והכא איהי לא אומרת אלא בתפוחים, אלא אנן מברכין על עצי בשמים בגין דאתמר בהון (שיר ז ט) וריח אפך כתפוחים, ולא עוד אלא כל מיני בשמים אינון טבאן לברכא עליהו, ואנן דעבדין בהדס בגין דאית ביה תלת עלין, דאתקריאו תלת הדסים, דרמיזין לתלת אבהן, אבל תרין נוקבין דחוטמא אינון לקבל תרין תפוחין דאינון תרי נביאי קשוט, די בהון עתיד לאפקא רוחא דקודשא דאיהו רעיא מהימנא דלעילא, דביה אתישבת נפשא דילה, ובגין דא איהי אומרת (שם ב ה) רפדוני בתפוחים פי חולת אהבה אני (ד קמח ע"א) כליליא דשבת אתמר (שיר ה ה) קמתי אני לפתוח לדודי בשבת,

וְכַד נְפִיק שְׁבַת אַתְמַר (שם) וְדוּדֵי חֶמֶק עֶבֶר,
וּבְהַהוּא זְמַנָּא (שם) בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצִאתִיהוּ
קְרִאתוּ וְלֹא עָנְנִי, עַד דְּאוּמִינָא דְּבִזְמַנָּא דִּי יִתִּי
זְמַנָּא אַחְרָא דְּאוּחִיד בִּידֵיהּ וְלֹא אֲשַׁבְּקִינֵיהּ
לְמִיזַל, כְּמָה דְּאַתְמַר (שם דג) אַחְזִיתוּ וְלֹא אֲרַפְּנוּ
עַד שְׁהִבַּאתוּ אֶל בֵּית אַמִּי, דָּא בִּי מְקַדְּשָׁא
דְּלַעִילָא, וְאֶל חֲדַר הוֹרְתֵי דָּא בִּי מְקַדְּשָׁא
דְּלַתְתָּא.

וּבְזְמַנָּא דְּאוּחִיד בִּידֵיהּ בְּפוּרְקָנָא בְּתַרִּיתָא,
לָא יְהֵא לִי כְּזַמְנִין אוּחְרַנִּין, דְּבְכָל
פוּרְקָנָא וּפוּרְקָנָא הוּוּה אֲתִי, וּלְבַתֵּר הוּוּה פְּרַח
מְנַאי, אֲבָל בְּפוּרְקָנָא בְּתַרִּיתָא אָנָּא אוּחִיד בִּיהּ
וְקָשִׁיר לִיהּ בְּכַמָּה קָשִׁירִין דְּרַחִימוּ, דְּלֹא יִזּוּז
מְנַאי לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמִין, דְּבְכָל גְּלוּתָא
וּגְלוּתָא הוּוּה אֲזִיל מְנַאי, וְהוּינָא שְׂאִיל עֲלֵיהּ
לְכָל עוֹבֵר וְשָׁב, הֵדָּא הוּוּא דְּכְתִיב (שם) כְּמַעַט
שְׁעִבְרַתִּי מֵהֶם עַד שְׁמַצַּאתִי אֶת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי,
וְזַמְנִין לָא הוּינָא אֲשַׁכַּח מָאן דִּי יִמָּא לִי מְדֵי
מְנִיָּה, וְהוּינָא אוּמִי בְּגִינֵיהּ לְכָל בְּנֵי קְרָתָא,
הֵדָּא הוּוּא דְּכְתִיב (שם ה ח) הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת
יְרוּשָׁלַם אִם תִּמְצְאוּ אֶת דּוּדֵי מָה תִּגִּידוּ לוֹ
שְׁחוּלַת אֵהְבָה אָנִי, וְכַמָּה זְמַנִּין (שם ג א) עַל
מִשְׁכְּבֵי בְּלִילוֹת דְּאִינוּן גְּלוּתוֹת, בְּקִשְׁתִּי אֶת
שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי וְלֹא הוּוּה מָאן דִּי יִמָּא לִי, עַד
דְּאִיהוּ הוּוּה אֲתִי, וְכַעַן בְּגְלוּתָא בְּתַרִּיתָא בְּרַח
דּוּדֵי בְּכַעֲסָא סִגִּיא, וְשְׂאִילָנָא בְּגִינֵיהּ וְלֹא
אֲשַׁכַּחנָּא מָאן דִּי יִמָּא לִי מְדֵי, וּבְגִין דָּא אָנָּא
אוּמִינָא, דְּבִזְמַנָּא דִּי יִתִּי וְאוּחִידנָא בִּידוּי דְּלֹא
יִזּוּז מְנַאי, וְאָנָּא אַחְזִיתוּ וְלֹא אֲרַפְּנוּ אַחְזִיתוּ
בְּקִשְׁוֹרָא דְּתַפְלִין דִּיד, וְלֹא אֲרַפְּנוּ בְּתַפְלִין
דְּרִישָׁא.

תָּא חֲזִי, דּוּדְהָא כַּד יָתִי לְגַבְהָ, יִימָא לְגַבִּי
תְרִין מְשִׁיחִין (שם ז ג) וְנִשְׁפִּימָה לְכַרְמִים

בְּשַׁבְּתָא, וְכִשְׁוִיצָאָת שַׁבְּתָא, נְאָמַר
וְדוּדֵי חֶמֶק עֶבֶר, וּבִבְאוּתוֹ זְמַן
בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצִאתִיהוּ קְרִאתוּ
וְלֹא עָנְנִי, עַד שְׁנִשְׁבַּעְתִּי, שְׁבִזְמַן
שְׂיַבָּא פַעַם אַחְרָת, שְׂאִחְזוּ בִּידוּ
וְלֹא אֲעֻזֵב אוֹתוֹ לְלַכְתָּ, כְּמוֹ
שְׁנִאָמַר אַחְזִיתוּ וְלֹא אֲרַפְּנוּ עַד
שְׁהִבַּאתוּ אֶל בֵּית אַמִּי, זֶה בֵּית
הַמְּקַדֵּשׁ שְׁלַמְעֵלָה, וְאֶל חֲדַר
הוֹרְתֵי, זֶה בֵּית הַמְּקַדֵּשׁ שְׁלַמְטָה.
וּבְזַמְנָן שְׂאִחְזוּ בִּידוּ בְּגֵאלָה
הָאַחְרוּנָה, זֶה לֹא יִהְיֶה לִי כְּמוֹ
הַפְּעָמִים הָאַחְרוֹת, שְׁבְכָל גְּאֵלָה
וּגְאֵלָה הִיָּה כָּא, וְאַחַר כֵּף הִיָּה
פּוֹרַח מְמַנִּי, אֲבָל בְּגֵאלָה
הָאַחְרוּנָה אָנִי אַחְזוּ בּוּ וְאֶקְשֵׁר
אוֹתוֹ עִם כְּמָה קָשִׁירִים שְׁל אֵהְבָה
שְׁלֹא יִזּוּז מְמַנִּי לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי
עוֹלָמִים, שְׁבְכָל גְּלוּת וּגְלוּת הִיָּה
הוֹלֵךְ מְמַנִּי, וְהִיִּיתִי שׂוֹאֵלַת עֲלִיו
אֶת כָּל עוֹבֵר וְשָׁב. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
כְּמַעַט שְׁעִבְרַתִּי מֵהֶם עַד
שְׁמַצַּאתִי אֶת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי.
וְלַפְעָמִים לֹא הִיִּיתִי מוֹצֵאת מִי
שְׂיֵאמַר לִי מְמַנִּי דְּכֵר, וְהִיִּיתִי
מְשִׁבִּיעָה בְּשִׁבְלֵי אוֹת כָּל בְּנֵי
הַקְּרִיָּה, זֶהוּ שְׁכַתּוּב הִשְׁבַּעְתִּי
אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם תִּמְצְאוּ
אֶת דּוּדֵי מָה תִּגִּידוּ לוֹ, שְׁחוּלַת
אֵהְבָה אָנִי, וְכַמָּה פְּעָמִים עַל
מִשְׁכְּבֵי בְּלִילוֹת, שְׁהֵן הַגְּלוּתוֹת,
בְּקִשְׁתִּי אֶת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי, וְלֹא
הִיָּה מִי שְׂיֵאמַר לִי, עַד שְׁהוּוּה הִיָּה
כָּא, וְכַעַן בְּגֵאלָה הָאַחְרוּנָה בְּרַח
דּוּדֵי בְּכַעֲסָא רַב, וְשְׂאֵלְתִי בְּעַבּוּרוֹ,
וְלֹא מְצִאתִי מִי שְׂיֵאמַר לִי דְּכֵר,
וּמִשּׁוּם זֶה אָנִי נִשְׁבַּעְתִּי, שְׁבִזְמַן
שְׂיַבָּא וְאַחְזוּ בִּידוּי שְׁלֹא יִזּוּז מְמַנִּי,
וְאִנִּי אַחְזִיתוּ וְלֹא אֲרַפְּנוּ, אַחְזִיתוּ
- בְּקָשֵׁר שְׁל תַפְלִין שְׁל יָד, וְלֹא
אֲרַפְּנוּ - בְּתַפְלִין שְׁל רֵאשׁ.

כָּא וְרָאָה, כְּשִׁיבָא דּוּדָה אֲלֵיהּ,
יֵאמַר לְשִׁנֵּי הַמְּשִׁיחִים נִשְׁכִּימָה
לְכַרְמִים, שְׁהֶם יִשְׂרָאֵל, שְׁבֵהֶם

נֹאמַר כִּי כְרַם יְהו"ה צְבָאוֹת בֵּית
יִשְׂרָאֵל, נִרְאָה הַפְּרָחָה הַגֶּפֶן,
שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה בָהֶם, הַנִּצְוֹ
הַרְמוֹנִים, אֵלּוֹ אוֹתָם שְׁמֵלָאִים
מִצּוֹת כְּרֵמוֹן.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: זְקוּן זְקוּן,
נִשְׁפִּימָה לְפָרְמִים, הָרִי יֵשׁ כְּרַמִּים
שְׂאִינִם יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁשִׁמוּנֵי
נוֹטְרָה אֶת הַכְּרַמִּים כְּרַמֵי שְׁלִי לֹא
נֹטְרָתִי, וְהֵם הַעֲרֻבּוּכִיהַ שֶׁל הָעֶרֶב
רַב, שֶׁהֵם מְעַרְבִים עִם יִשְׂרָאֵל
בְּגִלוּת, וּמְשׁוּם זֶה, כְּשִׁיבָא
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶל הַשְּׂכִינָה,
הוּא יֹאמֵר אֵלֶיהָ נִשְׁפִּימָה
לְכַרְמִים, נִרְאָה אִם פְּרָחָה הַגֶּפֶן
בָּהֶם, שְׁנֹאמַר בַּהּ כִּי כְרַם יְהו"ה
צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַנִּצְוֹ
הַרְמוֹנִים, אֵלּוֹ וְדָאֵי אוֹתָם
שְׁמֵלָאִים מִצּוֹת כְּרֵמוֹנִים, שֶׁם
אֲתָן אֶת דּוּדֵי לָךְ, אֵלּוֹ שֶׁהֵם
אוֹהָבִים שְׁלָךְ, שֶׁם נִתְתִּי אוֹתָם
לָךְ, כִּי הִנֵּה הִסְתּוֹ עֲבָר - שֶׁלְטוֹנִם
שֶׁל שְׂאֵר הַמְּמַנִּים שֶׁל הָעַמִּים,
הַגֶּשֶׁם חֲלַף הַלֵּךְ לוֹ - שֶׁלְטוֹן
הָעֶרֶב רַב.

בְּאוֹתוֹ זְמַן יָבֵא אֵלֶיהָ, שׁוּבֵי שׁוּבֵי
הַשּׁוֹלְמִית, בְּשָׁנֵי כְּתִים, שֶׁהֵם בֵּית
רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי לְמִטָּה. שׁוּבֵי
שׁוּבֵי - בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי לְמַעְלָה
- וְנִחְזָה בָּךְ. דְּכָר אַחֵר, שׁוּבֵי
שׁוּבֵי אַרְבַּע פְּעָמִים, בְּאַרְבַּע
אוֹתִיּוֹתֶיהָ שֶׁהֵם אֲדִנִי, וְנִחְזָה בָּךְ
- בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֶיהָ שֶׁהֵם יְהו"ה.
אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶל
יִשְׂרָאֵל אַרְבַּע פְּעָמִים שׁוּבֵי עִם
הַשְּׂכִינָה בְּתֻשׁוּבָה, וְנִחְזָה בָּךְ -
בְּאַרְבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל הַגְּאֻלָּה שֶׁהֵם
בְּפִסְחָה, שְׁחֵיבִים בּוֹ יִשְׂרָאֵל
לְשִׁתּוֹת אַרְבַּע כּוֹסוֹת, כְּמוֹ אַרְבַּע
הַגְּאֻלוֹת. שׁוּבֵי שׁוּבֵי בְּאַרְבַּע
הַיְחֻדִּים (הַיְחֻדוֹת) שְׁלָךְ, וְנִחְזָה בָּךְ
- בְּאַרְבַּע חִיּוֹת, וְנִחְזָה בָּךְ בְּשָׁמַיִם
וּבְאָרְצָךְ, וּמִיָּד יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם
וְתִגַּל הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהו"ה
מְלָךְ.

דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, דִּי בְהוֹן אֲתָמַר (ישעיה ה ז) כִּי
כְרַם יְהו"ה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, נִרְאָה הַפְּרָחָה
הַגֶּפֶן דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא בְּהוֹן, הַנִּצְוֹ הַרְמוֹנִים
אֵלֶיךָ אִינוּן דְּמִלְיִין מִצּוֹת כְּרֵמוֹן.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר סָבָא סָבָא, נִשְׁפִּימָה
לְכַרְמִים, הָא אִית כְּרַמִּים דְּלֹאוֹ אִינוּן
יִשְׂרָאֵל, כְּגוֹן (שיר א ו) דְּשִׁמוּנֵי נוֹטְרָה אֶת
הַכְּרַמִּים כְּרַמֵי שְׁלִי לֹא נֹטְרָתִי, וְאִינוּן עֲרֻבּוּכִי
דְּעֶרֶב רַב, דְּאִינוּן מְעַרְבִין בְּהוֹן בְּיִשְׂרָאֵל
בְּגִלוּתָא, וּבְגִין דָּא כַּד יִתִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְגַבֵּי שְׂכִינְתָא, אִיהוּ יִמָּא לְגַבְהַ, נִשְׁפִּימָה
לְכַרְמִים, נִרְאָה אִם פְּרָחָה הַגֶּפֶן בְּהוֹן, דְּאֲתָמַר
בַּהּ כִּי כְרַם יְהו"ה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַנִּצְוֹ
הַרְמוֹנִים אֵלֶיךָ וְדָאֵי אִינוּן דְּמִלְיִין מִצּוֹת
כְּרֵמוֹנִים, שֶׁם אֲתָן אֶת דּוּדֵי לָךְ, אֵלֶיךָ דְּאִינוּן
רְחִימִין דִּילָךְ, תְּמָן יְהִיבְנָא לוֹן לָךְ, (שיר ב יא) כִּי
הִנֵּה הִסְתּוֹ עֲבָר שׁוֹלְטָנוּ דְּשְׂאֵר מְמַנִּין דְּאוּמִין,
הַגֶּשֶׁם חֲלַף הַלֵּךְ לוֹ שְׁלְטוֹנְתָא דְּעֶרֶב רַב.

בְּהַחֵוֹא זְמַנָּא יִמָּא לְגַבְהַ, (שיר ז א) שׁוּבֵי שׁוּבֵי
הַשּׁוֹלְמִית, בְּתַרֵּי כְּתִים דְּאִינוּן בֵּית
רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי לְתַתָּא, שׁוּבֵי שׁוּבֵי בְּבֵית
רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי לְעִילָא, וְנִחְזָה בָּךְ. דְּכָר אַחֵר,
שׁוּבֵי שׁוּבֵי אַרְבַּע זְמַנִּין, בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן דִּילָהּ
דְּאִינוּן אֲדִנִי, וְנִחְזָה בָּךְ בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן דִּילָהּ
דְּאִינוּן יְהו"ה, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבֵּי
יִשְׂרָאֵל, אַרְבַּע זְמַנִּין שׁוּבֵי בְּשְׂכִינְתָא
בְּתֻיּוּבְתָא, וְנִחְזָה בָּךְ בְּאַרְבַּע כּוֹסוֹת דְּפּוּרְקָנָא
דְּאִינוּן בְּפִסְחָה, דְּחֵיבִין בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁתֵּי
אַרְבַּע כּוֹסוֹת, כְּגוֹוֹנָא דְּאַרְבַּע גְּאוּלוֹת, שׁוּבֵי
שׁוּבֵי בְּאַרְבַּע יְחֻדִּין (ס"א יסודין) דִּילָךְ, וְנִחְזָה
בָּךְ בְּאַרְבַּע חִיּוֹן, וְנִחְזָה בָּךְ בְּשָׁמַיָא וְאַרְעָא,
וּמִיָּד (דח"א טו לא) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ
וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהו"ה מְלָךְ.

בְּהוּא זְמַנָּא הַנִּצְנִינִים נִרְאוּ בְּאַרְץ אֲבָהֶן,
זְכוּוֹן דְּלֵהוּן אֲתַגְלִיאַן עַל שְׂכִינְתָא
דְּאִיהִי אַרְץ חַיִּים, וְעַל בְּנֵהָא דְאַתְמַר
בְּהוּן (בראשית כח יד) וְהָיָה זְרַעַךְ כַּעֲפַר הָאָרֶץ, (שיר

ב יב) עֵת הַזְמִיר הַגִּיעַ, (שמות טו א) אֲזַי שִׁיר מִשֶּׁה
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, (ישעיה

נב יח) קוֹל צוֹפִיךָ נִשְׁאֹו קוֹל יַחֲדֵיו יִרְנְנוּ, כִּי עֵינִי
בְּעֵינֵי יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהו"ה צִיּוֹן, בְּהוּא זְמַנָּא
קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (שיר ז ו) רֹאשֶׁךָ עָלֶיךָ כַּפְרָמֶל, דָּא

תְּפִלִּין (דף קמד ע"ב) דְּרִישָׁא, וְרַצוּעֵין תְּלִיין
מִכַּפֵּאן וּמִכַּפֵּאן פְּזִמּוֹרוֹת, דְּאִינוּן כַּפְרָמֶל דְּתְלִיין
מִגְּפָן, וְדִלַת רֹאשֶׁךָ כַּאֲרַגְמָן דָּא תְּפִלָּה דִיד,
מַה דִּיהוּת דִּלַת בְּגָלוּתָא עֲנִיָּה, הִדָּא הוּא

דְּכַתִּיב (תהלים קב א) תְּפִלָּה לְעַנִּי כִי יַעֲטוּף, תְּהֵא
לְבוּשָׁא כַּאֲרַגְמָן, דְּאִיהוּ סוּד א"וּרִיאַל ר"פְּאֵל
ג"בְּרִיאַל מ"יכָאֵל נ"וּרִיאַל, (שיר ז ו) מְלֶךְ אֶסּוּר
בְּרֵהֻטִים דָּא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהו"ה, דִּיהָא

אֶסּוּר בְּאַרְבַּע בְּתִים דִּילָהּ דְּאִינוּן אַדְנ"י, אַרְבַּע
רְהִיטֵי מוּחָא, דִּיהָא אֶסּוּר בְּרֵהֻטִים כְּגוּוּנָא דָּא
יֵאֵהוּדוּנָה"י, כִּי שְׁמֶךָ בְּךָ וּבְךָ שְׁמֶךָ, וְדָא אִיהוּ
סוּד אָמֵן מִן אַרְגָּמָן.

דְּבַר אַחַר (שם) רֹאשֶׁךָ עָלֶיךָ כַּפְרָמֶל,
דָּא (תהלים קיט טס) רֹאשׁ דְּבַרְךָ אָמֵת, דִּלַת
רֹאשֶׁךָ כַּאֲרַגְמָן דָּא שְׂכִינְתָא, מְלֶךְ דָּא אַבְרָהָם,
אֶסּוּר דָּא יִצְחָק בְּעַקְדָּה, בְּקִשְׁרָא דְתְּפִלִּין
דְּדוּעָא שְׁמָאֵלָא, בְּרֵהֻטִים דָּא יַעֲקֹב בְּאַרְבַּע

רְהִיטֵי מוּחָא דְתְּפִלִּין דְּרִישָׁא, דְאַתְמַר (בראשית
ל לח) בְּרֵהֻטִים בְּשַׁקְתוֹת הַמַּיִם.
קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, אֲתַפְנִישׁוּ חֲיִילִין
קְדִישִׁין עַלְאִין וְתַתְּאִין, לְמַחְמֵי

בְּקִשׁוּטָהָ דְכֻלָּהּ, דְּהָא חוּפְּהָ מִתְּתַקְנָא לְגַבְּהָ,
וְחַתָּן קָא נְטִיל לָהּ תַּמָּן, פִּתַּח וְאָמַר אֲלֵיהּוּ אֲלֵיהּוּ נְחִית הַכָּא, אֲנָתּוּ וְחֲיִילִין

בְּאוּתוּ זְמַן הַנִּצְנִינִים נִרְאוּ בְּאַרְץ,
אֵלוּ הָאֲבוֹת, זְכוּיֹתֵיהֶם הַתְּגַלוּ עַל
הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא אַרְץ חַיִּים, וְעַל
בְּנֵיהָ שְׁנַאֲמַר בְּהֶם וְהָיָה זְרַעַךְ
כַּעֲפַר הָאָרֶץ, עֵת הַזְמִיר הַגִּיעַ, אֲזַי
שִׁיר מִשֶּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְקוֹל
הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, קוֹל צוֹפִיךָ
נִשְׁאֹו קוֹל יַחֲדֵיו יִרְנְנוּ, כִּי עֵינֵי בְּעֵינֵי
יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהו"ה צִיּוֹן. בְּאוּתוּ
זְמַן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁבַּח
אוּתָּהּ, זְהוּ שְׂכַתוּב רֹאשֶׁךָ עָלֶיךָ
כַּפְרָמֶל - זְהוּ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ,
וְהַרְצוּעוֹת תְּלוּיוֹת מִכַּפֵּאן וּמִכַּפֵּאן
כְּמוֹ זְמֹרוֹת, שֶׁהֵן כַּפְרָמֶל
שֶׁתְּלוּיִים מִן הַגְּפָן, וְדִלַת רֹאשֶׁךָ
כַּאֲרַגְמָן - זוֹ תְּפִלָּה שֶׁל יָד, מַה
שֶׁהִיָּתָה דִלַת בְּגָלוּת עֲנִיָּה, זְהוּ
שְׂכַתוּב תְּפִלָּה לְעַנִּי כִי יַעֲטוּף,
תְּהִיָּה לְבוּשָׁה כַּאֲרַגְמָן, שֶׁהוּא
סוּד א"וּרִיאַל ר"פְּאֵל ג"בְּרִיאַל
מ"יכָאֵל נ"וּרִיאַל, מְלֶךְ אֶסּוּר
בְּרֵהֻטִים - זְהוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
יְהו"ה, שֶׁהִיָּתָה אֶסּוּר בְּאַרְבַּע
בְּתִים שֶׁלֶּה שְׁהֶם אַדְנ"י, אַרְבַּע
בְּתֵי הַמַּח, שֶׁהִיָּתָה אֶסּוּר בְּרֵהֻטִים
כְּזֶה: יֵאֵהוּדוּנָה"י, כִּי שְׁמֶךָ בְּךָ וּבְךָ
שְׁמֶךָ, וְזֶהוּ הַסּוּד אָמֵן מִן אַרְגָּמָן.
דְּבַר אַחַר, רֹאשֶׁךָ עָלֶיךָ כַּפְרָמֶל
- זְהוּ רֹאשׁ דְּבַרְךָ אָמֵת, דִּלַת רֹאשֶׁךָ
כַּאֲרַגְמָן - זוֹ הַשְּׂכִינָה, מְלֶךְ - זְהוּ
אַבְרָהָם, אֶסּוּר - זְהוּ יִצְחָק
בְּעַקְדָּה, בְּקִשְׁרָא שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל
זְרַע שְׁמָאֵל, בְּרֵהֻטִים - זְהוּ יַעֲקֹב,
בְּאַרְבַּע בְּתֵי הַמַּח שֶׁל תְּפִלִּין
שֶׁל רֹאשׁ, שְׁנַאֲמַר בְּרֵהֻטִים
בְּשַׁקְתוֹת הַמַּיִם.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: הַתְּפִנִּישׁוּ
חֲלִלוֹת קְדוּשִׁים עֲלֵינוּנִים
וְתַחְתּוֹנִים לְרֹאוֹת אֶת קִשׁוּטֵי
הַפִּלָּה, שֶׁהִרִי חֲפָה מִתְּקַנָּת לָהּ,
וְהַחֲתָן נוֹשֵׂא אוֹתָהּ שָׁם. פִּתַּח
וְאָמַר: אֲלֵיהּוּ אֲלֵיהּוּ, רַד לְכָאן

וְחֲתָן קָא נְטִיל לָהּ תַּמָּן, פִּתַּח וְאָמַר אֲלֵיהּוּ אֲלֵיהּוּ נְחִית הַכָּא, אֲנָתּוּ וְחֲיִילִין

אפה וחילותיהם של נשמות הצדיקים של הישיבה העליונה והתחתונה לקשט את הפלה. מיד הגה אליהו יורד עם כמה חילות של מלאכים וכמה נשמות.

פתח ואמר: ראשך עליך כפרמל, פלה, כמה מתקן ראשך בתפלין שהוא (שהם) פאר על ראשך, שעליהם נאמר פארך חבוש עליך, והרצועות תלויות מצד זה ומצד זה, מה שהיו התלתלים שחורות כעורב, הרי הם ירקים כפרמל, כעלים הירקים שהם בגפנים כפרמל. ומה שהיתה דלת בגלות - תפלה לעני, וזו תפלה של יד, שבה מתעטף העני בגלות (בתפלה), זהו שכתוב תפלה לעני כי יעטף, כעת נאמר בך ודלת ראשך בארגמן. מלך אסור ברהטים - אלו ארבעה בתי המח, ארבעת בתי התפלין שהם אהי"ה, וכן ביד אהי"ה כחשבון אחת ועשרים האזכרות של תפלין של ראש, ואחת ועשרים אזכרות של תפלין של יד, ועולות לחשבון אהי"ה אהי"ה הוא מלך אסור ברהטים, אש"ר אהי"ה, והוא ראש יהו"ה קוראים לו, אסור בכל האזכרות. דבר אחר, ראשך עליך כפרמל - הראש שלך, פלה, עולה על כל החילות, על ששים המה מלכות ששים ששים סדרי משנה, ועולים לשש מאות, ולששים רבוא, ושמונים פלגשים שהיו שמונים ספרי האגדה, ועלמות אין מספר - הם ההלכות שאין להם חשבון ומספר, שלאותם הנימים של שערות הפלה אין להם חשבון, ואת הפלה עולה על כלם. זהו שכתוב רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה.

דבר אחר ראשך עליך כפרמל - כמה מתקן השער שלך בשלש

דנשמתהוין דצדיקייא דמתיבתא עלאה ותתאה, לקשטא לכלה, מיד הא נחית אליהו בכמה חיילין דמלאכין וכמה נשמתין.

פתח ואמר ראשך עליך כפרמל, פלה כמה מתקנא ראשך בתפלין דאיהו (ג"א דאינון) פאר על ראשך, דעלייהו אתמר (יחזקאל כד יז) פארך חבוש עליך, ורצועין תליין מהאי סטרא ומהאי סטרא, מה דהו תלתלים שחורות כעורב, הא אינון ירוקין כפרמל, כעלין ירוקין דאינון בגפנין כפרמל, ומה דהות בגלותא דלת, תפלה לעני, ודא תפלה דיד, דבה הוא מתעטפא עני בגלותא (ס"א בצלותא), הדא הוא דכתיב (תהלים קב א) תפלה לעני כי יעטף, כען אתמר בך (שיר ז י) ודלת ראשך בארגמן, מלך אסור ברהטים, אלין ארבע רהטי מוחא, ארבע בתי דתפלין דאינון אהי"ה, וכן ביד אהי"ה, כחושבן חד ועשרין אזכרות דתפלין דרישא, וחד ועשרין אזכרות דתפלין דיד, וסליקו לחושבן אהי"ה אהי"ה, הוא מלך אסור ברהטים, אש"ר אהי"ה, ואיהו ראש יהו"ה קרינן ליה, אסור בכלהו אזכרות.

דבר אחר ראשך עליך כפרמל, רישא דילך פלה, על פלהו חיילין סלקא, (שם) על ששים המה מלכות דאינון שתיין סדרי משנה, וסלקין לשית מאה, ולששים רבוא, ושמונים פלגשים דהו תמנין ספרי דאגדתא, ועלמות אין מספר אינון הלכות דלית לון מספר וחושבן, דאינון נימין דשערין דכלה דלית לון חושבנא, ואנת פלה סליקת על פלהו, הדא הוא דכתיב (משלי לא כט) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה.

דבר אחר ראשך עליך כפרמל, שערך דילך

עשרה תקונים, שהם שנים עשר המזלות והלבנה - שלשה עשר, והנמים שלף הם פוככים ומזלות שאין להם חשבון, ודלת ראשף, את (הוא) שהיית הלבנה עניה פחת כל הפוככים, מהדקת בין הרגלים, זהו שפכתוב ותגל מרגלותיו ותשכב, כעת את הראש לכלם, פארגמן שהוא אמן יאהדונה"י, את אדנ"י, הפלף שהוא יהו"ה, אסור ברהטים שלף. ארגמן" - א"וריאל ר"פאל ג"בריאל מ"יכאל נ"וריאל, חילות קדושים שמעו.

בשהחתן, שהוא השמש, יבא להאיר ללבנה, היא מתקשטת בשערותיה מתקנת בשלשה עשר (בשנים עשר) זקנים, (דרגות תקונים), שהם שנים עשר מזלות, השמש (צ"ל ולבנה) והוא פחתן יצא מחפתו, והוא ישיש כגבור לרוץ דרכים ברקיע, יציץ אליה ודאי, זהו שפכתוב משגיח מן החלונות מציץ מן התרכים, להסתפל אליה ברקיע שהוא (זה הוא) ישיש. מה זה כגבור? איזו גבורה עושה בזה? אלא שנים עשר משקופים יש ברקיע, וכל החילות מתגרים בהם שומרי השערים, השמש מתעטר באותיות התפלין שהוא שם יהו"ה, ומתלבש בגבורה. זהו שפכתוב יהו"ה כגבור יצא, וזהו ישיש כגבור לרוץ ארח, ובוקע את חלונות פלם ברקיע, ועושה שנים עשר דרכים, כמו שעשה משה על הים, וזהו לרוץ ארח, ומשום שנוסע בראשונה מגבורה, השמש יוצאת אדמה. אחר כך מתלבש בחסד שהוא לבן, ובו שוכף רגזו של השמש, ירק הוא מצד העמוד האמצעי, וכשמתלבש (ביא מתלבן) בחסד

כמה איהו מתתקנא בתלת עשר תקונים, דאינון תרי עשר מזלות וסיהרא תלת עשר, ונימין דילף אינון ככביא ומזלי דלית לון חושבון, ודלת ראשף, אנת (הוא) דהוית סיהרא עניה תחות פלהו ככביא, מהדקא בין רגלין, הדא הוא דכתיב (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב, פען הא אנת רישא לכלהו, פארגמן דאיהו אמן יאהדונה"י, אנת אדנ"י, מלף דאיהו יהו"ה, אסור ברהטים דילף, ארגמן" א"וריאל ר"פאל ג"בריאל מ"יכאל נ"וריאל, חיילין קדישין שמעו.

בר חתן דאיהו שמשא ייתי לאנהרא לסיהרא, איהי אתקשטת בשערהא דילה, מתתקנא בתלת עשר (ג"א בתריסר) דקנין (דרגין, תקונין), דאינון תריסר מזלות, שמשא (צ"ל וסיהרא), (תהלים טו ו) והוא פחתן יוצא מחפתו, ואיהו ישיש כגבור לרוץ ארחין ברקיעא, יציץ לגבה ודאי, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ב ט) משגיח מן החלונות מציץ מן התרכים, לאסתפל לא לגבה ברקיעא (דף קמה ע"א) דאיהו (ס"א דא איהו) ישיש, מאי כגבור, מה גבורה עביד בהאי, אלא תרין עשר משקופין אית ברקיע, וכלהו חיילין מקטרגין לגבייהו נטורי תרעין, שמשא מתעטרא באתוון דתפלין דאיהו שם יהו"ה, ואתלבש בגבורה, הדא הוא דכתיב (ישעיה מב יג) יהו"ה כגבור יצא, ודא איהו ישיש כגבור לרוץ ארח, ובקע חלונות פלהו דרקיע, ועביד תרין עשר ארחין, כמה דעבד משה על ימא, ודא איהו לרוץ ארח, ובגין דנטיל בקדמיתא מגבורה, שמשא נפיק סומקא.

לבתר אתלבש בחסד דאיהו חוור, וביה אשתפך רוגזיה דשמשא, ירוק הוה מסטרא דעמודא דאמצעיתא,

וְכַד אֲתַלְפֵשׁ (ג"א אהלבן) בַּחֲסֵד בְּנֵהוֹרָא חוּרָא, מַנִּיָּה יְהֵא נְהִיר לְסִיְהָרָא, מְקַצֵּה הַשְּׁמַיִם מוּצְאוּ, דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, קַצֵּה דִילָהּ צַדִּיק, וְתִקּוּפְתּוֹ עַל קְצוֹתֵם תְּרִי סְמִכֵי קְשׁוּט, וּבַהוּן אֵין נִסְתָּר מִחֲמַתּוֹ, דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה דְאִיְהִי חֲמָה, מִן תַּמָּן יִצְטַבַּע בְּגוּוֹן יְרוּק דְאִיְהִי רַחֲמִי, בְּהֵוּא זְמַנָּא מִסְתַּכְּלִין שְׁמַשׁא וְסִיְהָרָא בַּחֲדָא, וְאֵין נִסְתָּר מִחֲמַתּוֹ, דְאִיְהִי חוּפָּה דִילָהּ.

וּבְהֵוּא זְמַנָּא נְטֻלַת הִיא מְתַלַת גְּוִוִּין, לְאַתְפְּאַרָא קְדָמִיָּה בַתְלַת גְּוִוִּין דְעֵינָא, דְאֵינִוִן חוּר סוּמְק יְרוּק, וּבְהֵוּא זְמַנָּא אִיְהוּ יִימָא לְגַבְהָ, (שיר ו ה) הַסְּבִי עֵינִיךָ מִנְּגִדִי שְׁהֵם הִרְהִיבוּנִי, מוֹקְדִין לִי בְּשִׁלְהוּבִין דְרַחֲמִימוּ דִילָךְ, וּבוּצִינָא קְדִישָׁא תְרִין עֵינִין אֲנוּן תְרִין

לוֹחֲזִין יְקִירִין דְאִוְרִיָּתָא, דְאַתְמַר בְּהוּן (שמות לא יח) לַחַת אַבְן כְּתוּבִים בְּאַצְבַּע אֱלֹהִים (שם לב טו) כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבְרִיָּהֶם, וּמְרַקְמָאן מִתְרִין עֲשֵׂר גְּוִוִּין מֵהֵאִי סְטָרָא, וּמִתְרִין עֲשֵׂר גְּוִוִּין מֵהֵאִי סְטָרָא, דְאֵינִוִן אַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִין סְטָרִין, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (שם) מִזָּה וּמִזָּה הֵם כְּתָבִים, זָ"ה וְזָ"ה תְרִין זְמַנִּין אַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִים סְפָרִים.

זְאִינִוִן תְרִין עֲשֵׂר אַנְפִין וְתְרִי עֲשֵׂר גְּדַפִין דְחִיוּוֹן, הָדָא הוּא דְכְתִיב (יחזקאל א ו) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתֶּם גְּוִוִן חוּר דְעֵינָא, וּפְנֵי שׁוּר מֵהַשְּׂמַאל לְאַרְבַּעַתֶּם גְּוִוִן סוּמְק דְעֵינָא, וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתֶּם אֵינִוִן גְּוִוִן יְרוּק דְעֵינָא, דְאַתְמַר (שם) וְאַרְבַּעָה פָּנִים לְאַחַד וְגוּמַר, וְאַרְבַּע פְּנָפִים וְגוּמַר, הָא אַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִים, גְּדַפִין אֵינִוִן פְּנָפִי עֵינָא, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר מִזָּה וּמִזָּה הֵם כְּתָבִים, וְחִיוּוֹן בְּהוּן כְּתִיב (ישעיה ו ג) וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, זֶה אֶל זֶה וְדָאִי, פְּגוּוֹנָא דְלוֹחֲזִין

בְּאוּר לְבָן, מִפְּנֵי יְהִיָּה מֵאִיר לְלִבְנָה. מְקַצֵּה הַשְּׁמַיִם מוּצְאוּ - זֶה הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, הַקַּצֵּה שְׁלָהּ צַדִּיק, וְתִקּוּפְתּוֹ עַל קְצוֹתֵם - שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמַת, וּבֵהֶם אֵין נִסְתָּר מִחֲמַתּוֹ - זֶה הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה, שְׁהִיא חֲמָה, מִשֶּׁם יִצְטַבַּע בְּצַבַּע יְרוּק, שְׁהוּא רַחֲמִים. בְּאוּתוֹ זְמַן מִסְתַּכְּלִים הַשְּׁמַשׁ וְהַלְבָּנָה יַחַד, וְאֵין נִסְתָּר מִחֲמַתּוֹ, שְׁהִיא חֲפָּה שְׁלָהּ.

וּבְאוּתוֹ זְמַן הִיא נוֹטֶלַת מִשְׁלֵשָׁה גְּוִוִים, לְהַתְּפַאֵר לְפָנָיו בְּשִׁלְשַׁת צְבָעֵי הָעֵינַן, שְׁהֵם לְבָן אָדָם יְרוּק, וּבְאוּתוֹ זְמַן הוּא יֹאמַר אֵלֶיךָ, הַסְּבִי עֵינִיךָ מִנְּגִדִי שְׁהֵם הִרְהִיבוּנִי, שׁוּרְפִים אוֹתִי בְּשִׁלְהָבוֹת שֶׁל הָאֵהָבָה שְׁלָךְ, וְהַמְּנִירָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁתֵּי עֵינַיִם הֵם שְׁנֵי לוֹחֲזֵי יְקָרוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁנֵאֲמַר בְּהֵם לַחַת אַבְן כְּתוּבִים בְּאַצְבַּע אֱלֹהִים כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבְרִיָּהֶם, וּמְרַקְמִים מִשְׁנֵים עֲשֵׂר גְּוִוִים מֵהַצַּד הַזֶּה, וּמִשְׁנֵים עֲשֵׂר גְּוִוִים מִן הַצַּד הַזֶּה, שְׁהֵם אַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִים צְדָדִים, וְעַלִּיהֶם נֹאמַר מִזָּה וּמִזָּה הֵם כְּתָבִים, זָ"ה וְזָ"ה פְּעַמִּים - אַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִים סְפָרִים. וְהֵם שְׁנַיִם עֲשֵׂר פָּנִים וּשְׁנַיִם עֲשֵׂר הַכְּנָפִים שֶׁל הַחַיּוֹת, זֶהוּ שְׁכַתּוּב וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתֶּם, הַגְּוִוִן הַלְבָּן שֶׁל הָעֵינַן, וּפְנֵי שׁוּר מֵהַשְּׂמַאל לְאַרְבַּעַתֶּם, הַגְּוִוִן הָאָדָם שֶׁל הָעֵינַן, וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתֶּם הֵם הַגְּוִוִן הַיְרוּק שֶׁל הָעֵינַן, שְׁנֵאֲמַר וְאַרְבַּעָה פָּנִים לְאַחַד וְגוּמַר, וְאַרְבַּע פְּנָפִים וְגוּמַר, הִרִי אַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִים. הַכְּנָפִים הֵם פְּנָפֵי הָעֵינַן, וְעַלִּיהֶם נֹאמַר מִזָּה וּמִזָּה הֵם כְּתָבִים, וּבַחַיּוֹת כְּתוּב בְּהֵם וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, זֶה אֶל זֶה וְדָאִי, כְּמוֹ הַלּוֹחֲזֵי שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁנֵאֲמַר בְּהֵם

דאורייתא דאתמר בהון פתובים משני עבריהם
 מזה ומזה הם פתובים, לחות אכן פתובים
 וגומר, לחת אכן, מאי אכן, דא אכן השתייה,
 שממנה השפת העולם, והיא בת עינא, עלה
 אתמר (זכריה ג ט) על אכן אחת שבעה עינים,
 ואינון שבעה גלדי עינא, ועלייהו אתמר (תהלים
 קיט קסד) שבע ביום הללתיך, ודא מלכותא
 קדישא, דאתמר בה (שם קיח כב) אכן מאסו
 הבונים היתה לראש פנה, מאי הבונים אלין
 אינון מארי מתניתין דאינון פנאן בנינין
 דעלמא, ופוסקי הלכות, דמאסו בה בגלותא,
 אתמר בה היתה לראש פנה, בגין דאיהי הלכה
 למשה מסיני קבלה למשה, ומה דהות בת
 עינא אוכמא, מינה ובה יהא קודשא בריך
 הוא נהיר עלמא, בגין דאיהו נהיר בה.

ועינין דנהרין באורייתא, עלייהו אתמר (שם
 קמה טו) עיני כל אליך ישברו ואתה נותן
 להם את אכלם בעתו, וצריך בר נש לאתעסקא
 בהון תדיר ערב ובקר וצהרים תמיד,
 לאסתפלא בה קודשא בריך הוא בעינוי, הדא
 הוא דכתיב (דברים יא יב) תמיד עיני יהו"ה
 אלהיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה,
 ואוליפנא תמיד מתמיד, תמיד דערב ובקר,
 מתמיד דתמיד עיני יהו"ה אלהיך בה, והא
 תמיד דערב ובקר דקריאת שמע איהו, אלא
 מפאן אוליפנא דמאן דקרי קריאת שמע ערב
 ובקר בכל יום תמיד, פאלו קיים והגית בו
 יומם ולילה באורייתא, הדא הוא דכתיב (יהושע
 א ח) לא ימוש ספר התורה הזה מפיהך והגית
 בו יומם ולילה, וספר תורה (דף קמה ע"ב) איהו
 עין, תרי פנפי עינא תרי לוחי, ועלייהו אתמר
 תמיד עיני יהו"ה אלהיך בה מראשית השנה,
 ומאי בה, בבת עין דאיהי שכינתא, וכנפי עינא

פתובים משני עבריהם, מזה
 ומזה הם פתובים, לחות אכן
 פתובים וגומר. לחת אכן, מה זה
 אכן? זו אכן השתייה, שממנה
 השפת העולם, והיא בת העין,
 עליה נאמר על אכן אחת שבעה
 עינים, והם שבעה גלדי העין,
 ועליהם נאמר שבע ביום
 הללתיך, וזו המלכות הקדושה
 שנאמר בה אכן מאסו הבונים
 היתה לראש פנה, מי הבונים?
 אלו אותם בעלי המשנה שבונים
 את הבנינים של העולם ופוסקים
 הלכות, שמאסו בגלות, נאמר בה
 היתה לראש פנה, משום שהיא
 הלכה למשה מסיני, קבלה
 למשה, ומה שהיתה בת העין
 שחורה, ממנה ובה יהיה הקדוש
 ברוך הוא מאיר לעולם, משום
 שהוא מאיר בה.

והעינים שמאירות בתורה,
 עליהם נאמר עיני כל אליך
 ישברו ואתה נותן להם את אכלם
 בעתו, וצריך אדם להתעסק בהם
 תמיד, ערב ובקר וצהרים תמיד,
 שיסתפל בה הקדוש ברוך הוא
 בעינוי. זהו שכתוב תמיד עיני
 יהו"ה אלהיך בה מראשית
 השנה ועד אחרית שנה, ולמדנו
 תמיד מתמיד, תמיד של ערב
 ובקר מתמיד של תמיד - עיני
 יהו"ה אלהיך בה, והרי התמיד
 של ערב ובקר הוא של קריאת
 שמע, אלא מפאן למדנו, שמי
 שקורא קריאת שמע ערב ובקר
 בכל יום תמיד, פאלו קיים והגית
 בו יומם ולילה בתורה, זהו
 שכתוב לא ימוש ספר התורה
 הזה מפיהך והגית בו יומם ולילה.
 וספר תורה הוא עין, שני פנפי
 העין - שני לוחות, ועליהם נאמר
 תמיד עיני יהו"ה אלהיך בה
 מראשית השנה, ומה זה בה?
 בבת העין שהיא השכינה, ועל

עלייהו אתמר (תהלים קיח יט) פתחו לי שערי צדק,
תלת גוונין כלל ופרט, וכלל ואינון אהי"ה
אשר אהי"ה, דאינון כלל בכל אורייתא,
אהי"ה כלל, אשר פרט, אהי"ה כלל. קריצין
דעל עיינין, עלייהו אתמר (שיר ה יא) תלתלים
שחורות פעורב, ואינון תלי תלים. מצחא דעל
עיינין בה ציץ נזר הקדש, מרוקם בגוונין
וציורין דבי מקדשא דלעילא, וציורין דילה
שרטוטין בפותיא ובארפא, מנהון דקיקין
מנהון רברבין, ועלייהו אתמר במקום שאמרו
להארין אינו רשאי לקצר, לקצר אינו רשאי
להארין, להארין מסטרא דו', לקצר מסטרא
די'.

אנפוי דמטרוניתא, אינון מ"ט אנפין טהור,
נהרין פשושנה תוור וסומק, נטלין
מימינא ושמאלא, גוון תוור בליבון דענוה,
סומק בשת דדחילו, ירא בשת, פד אתחזרו
ירוקין, הא חתן דילה אסתלק לגבי חמה
דאיהי אימא עלאה, ומאלין תלת גוונין
דאנפין תליין שבועין ותרין אנפין פחושבון
חס"ד, ובהון יר"ו אתוון פחושבון גבור"ה,
ודא איהו רזא דויעבור יהו"ה, רזא דעיבור,
נהיר בהון לגבי כלה בארבע אנפין, הדא הוא
דכתיב (יחזקאל א ו) וארבעה פנים לאחת,
ועמודא דאמצעיתא איהו וא"ו עיבור השנה,
דאית בה תלת עשר ירחין, ואנון ואיהי בראשי
תיבין ו"הו א"ני ו"הו, וביה איהו אשה (נ"ל
איש) ואיהי אשה עוברא, סוד העבור יסוד,
דאיהו יסוד טפה, דמינה אתעבידת עבור,
דאיהו וא"ו, דהא וא"ו בלא טפה לית לה
עבור, ודא איהו מוחא דתמן חכמה.

וא"ו איהו חוטמא מתתקנא באנפין, עלייהו
אתמר (בראשית ב ו) וייצר יהו"ה אלהים,

כנפי העין נאמר פתחו לי שערי
צדק. שלשה גוונים - כלל ופרט
וכלל, והם אהי"ה אשר אהי"ה,
שהם כלל בכל התורה, אהי"ה
כלל, אשר פרט, אהי"ה כלל.
הגבות שעל העינים, נאמר
עליהם תלתלים שחורות פעורב,
והם תלי תלים. על המצח שעל
העינים ציץ נזר הקדש, מרוקם
בגוונים וציורים של בית המקדש
שלמעלה, והציורים שלה
שרטוטים ברחב ובארף, מהם
קטנים מהם גדולים, ועליהם
נאמר במקום שאמרו להארין
אינו רשאי לקצר, לקצר אינו
רשאי להארין, להארין מהצד
של ו', לקצר מצד של י'.

פני הגבורה, הם ארבעים ותשע
פנים טהור, מאירים פשושנה,
לכן ואדם, נוטלים מימין
ומשמאל, גוון לכן בלבון של
ענוה, אדם - בשת של ירא, ירא
בשת. פשחוזרים לירקום, הרי
החתן שלה הסתלק לחמה, שהיא
האם העליונה. ומשלשת הגוונים
הללו של הפנים תלויים שבועים
ושפתים פנים כחשבון חס"ד,
ובהם מאתים ושש עשרה
אותיות כחשבון גבור"ה, וזהו
הסוד של ויעבר יהו"ה, סוד
העבור, מאיר בהם לכלה בארבע
פנים, זהו שכתוב וארבעה פנים
לאחת, והעמוד האמצעי הוא
וא"ו, עבור השנה, שיש בה
שלשה עשר חדשים, והם בראשי
תבות ו"הו א"ני ו"הו, וכו' הוא
אשה (נ"ל איש) והיא אשה עברה,
סוד העבור - יסוד, שהוא יסוד
טפה שממנה נעשה עבור, שהוא
וא"ו, שהרי וא"ו בלי טפה אין
לה עבור, וזהו המוח, ששם
החכמה.

וא"ו הוא החטם מתקן בפנים,
עליהם נאמר וייצר יהו"ה

אַלְהִיִּים, וּמֵאִירִים בְּלֶכֶן וְאָדָם, וְהַחֲטָם שֶׁהוּלֵךְ בְּדֶרֶךְ יֵשֶׁר הוּא חוֹתֵם אֲמֶת, וְאִם אֵינָהּ בְּדֶרֶךְ אֲמֶת, אֵינָהּ חוֹתֵם, הַטְּבַעַת שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וּמִשּׁוּם זֶה צִיּוּר הַגְּבִירָה הַדְּמוּת שֶׁלָּהּ שֶׁל הַחֲטָם, מִתְקַן בְּפָנִים וּבְדֶרֶךְ יֵשֶׁר עַל הַפְּנִים, וְשֵׁנֵי נִקְבֵי הַחֲטָם שְׁנֵי נִבְיָאֵי אֲמֶת, הִפָּה - בַּת הַמֶּלֶךְ, וּבָהּ לְשׁוֹן לְמוּדִים, שֶׁהוּא צְדִיק, וְעֲלִיָּהּ (וְעֲלֵיהֶם) נֶאֱמַר כְּחוּט הַשְּׁנֵי שִׁפְתוֹתֶיךָ וּמִדְּבַרְךָ נֶאֱוָה, בַּתוֹרָה, הִפָּה - הַכֶּלֶל שֶׁל הַכֹּל, מִמֶּנּוּ קוֹל וְדְבוּר שֶׁהֵם ו"ה, מִמֶּנּוּ הַכֹּל שֶׁהֵיא ה', פֶּה קֶטֶן סְתוּם בְּאוֹת י', מִתְּתַקֵּן בְּשִׁמּוֹ שֶׁל יְהו"ה, וּמִשּׁוּם זֶה כְּחוּט הַשְּׁנֵי שִׁפְתוֹתֶיךָ וּמִדְּבַרְךָ נֶאֱוָה.

צִוְאָרְךָ כִּמְגִדֵל הַשֵּׁן - זוֹ יְרוּשָׁלַיִם, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר כִּמְגִדֵל דְּוֹד צִוְאָרְךָ, תִּכְשִׁיטֶיהָ - כִּהְנִים לוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, בְּנוֵי לְתַלְפִּיּוֹת, זֶה צְדִיק שֶׁהוּא תֵל שֶׁהַכֹּל פּוֹנִים אֵלָיו, הַפְּנּוֹת שֶׁלוֹ - שְׁנֵי נִבְיָאֵי אֲמֶת, שֶׁהַשְּׂכִינָה וְדָאֵי הֵיא יְרוּשָׁלַיִם, הַתִּכְשִׁיטִים שֶׁלָּהּ שְׁלֶשֶׁת הָאֲבוֹת, הַחֲרוּזִים שֶׁלָּהּ - שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמֶת.

דְּבַר אַחַר, צִוְאָרְךָ - זוֹ הַתּוֹרָה, הַתִּכְשִׁיטִים שֶׁלָּהּ - מֵאֲתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנָה מִצְוֹתֶיהָ, הַחֲרוּזִים וְהַקְּמִיעִים שֶׁלָּהּ הֵם מִמֶּנִּים עַל שֶׁלֶשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וּחֲמֵשׁ לֹא תַעֲשֶׂה, שְׁשׁוּמְרִים אוֹתָהּ בָּהֶם, וּכְשִׁמְתַעֲלֶה הַצִּוְאָר בְּתִכְשִׁיטִים שֶׁלָּהּ אֵל הַחֲתָן, כִּמְה רִיחוֹת טוֹבִים עוֹלִים בָּהּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב מִי זֹאת עֲלֶה מִן הַמִּדְבָּר, זֶה הַר סִינַי שֶׁהוּא צִוְאָרוֹ שֶׁל עוֹלָם. מִקְטָרֶת מוֹר - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֵלֶיךָ לִי אֵל הַר הַמּוֹר, וּלְבוֹנָה - זוֹ הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר וְאֵל גְּבַעַת הַלְּבוֹנָה, מִכֹּל אֲבָקֶת רוּכַל - זֶה צְדִיק, שֶׁהוּא כֹל הַכֹּל בְּכֹל.

וְנִהְרִין בְּחִוּוֹר וְסוּמַק, וְחוּטְמָא דְאַזְלָא בְּאַרְחַ מֵיִשְׁר אֵיהִי חוֹתֵם אֲמֶת, וְאִם לֹא אֵיהִי בְּאַרְחַ קְשׁוּט לֹא אֵיהִי חוֹתֵמָא דְגוּשְׁפִּנְקָא דְמִלְפָּא, וּבְגִין דָּא צִיּוּרָא דְמִטְרוּנִיתָא דִּיוֹקְנָא דִּילָהּ דְחוּטְמָא, מִתְּתַקֵּן בְּאַנְפִּין וּבְאַרְחַ מֵיִשְׁר עַל אֲנְפִין, וְתִרִין נוֹקְבִין דְחוּטְמָא תְּרֵי נִבְיָאֵי קְשׁוּט, פּוּמָא בְּרַתָּא דְמִלְפָּא, וּבָהּ לְשׁוֹן לְמוּדִים דְאֵיהוּ צְדִיק, וְעֲלֶיהָ (ג"א וְעֲלֵיהֶו) אֶתְמַר (שִׁיר ד' ג) כְּחוּט הַשְּׁנֵי שִׁפְתוֹתֶיךָ וּמִדְּבַרְךָ נֶאֱוָה בְּאוּרִיִּיתָא, פּוּמָא כְּלָלָא דְכֹלָא, מִינָהּ קוֹל וְדְבוּר דְאֵינוֹן ו"ה, מִינָהּ הַכֹּל דְאֵיהִי ה', פּוּמָא דְקִיקָא סְתִימָא בְּאוֹת י', מִתְּתַקֵּן בְּשִׁמָּא דִּיהו"ה, וּבְגִין דָּא כְּחוּט הַשְּׁנֵי שִׁפְתוֹתֶיךָ וּמִדְּבַרְךָ נֶאֱוָה.

צִוְאָרְךָ כִּמְגִדֵל הַשֵּׁן (שם ז ה), דָּא יְרוּשָׁלַם, עֲלֶה אֶתְמַר (שם ד ד) כִּמְגִדֵל דְּוֹד צִוְאָרְךָ, תִּכְשִׁיטִין דִּילָהּ כִּהְנִים לוֹיִים יִשְׂרָאֵלִים, בְּנוֵי לְתַלְפִּיּוֹת דָּא צְדִיק דְאֵיהוּ תֵל שֶׁהַכֹּל פּוֹנִים בּוֹ, פְּנּוֹת דִּילִיָּהּ תִרִין נִבְיָאֵי קְשׁוּט, דְשְׂכִינְתָּא וְדָאֵי אֵיהִי יְרוּשָׁלַם, תִּכְשִׁיטִין דִּילָהּ תֵלֵת אֲבָהָן, חֲרוּזִין דִּילָהּ תְּרֵי סְמִכֵי קְשׁוּט.

דְּבַר אַחַר צִוְאָרְךָ דָּא אוּרִיִּיתָא, תִּכְשִׁיטִין דִּילָהּ רַמ"ח פְּקוּדִין דִּילָהּ, חֲרוּזִין וּקְמִיעִין דִּילָהּ אֵינוֹן מִמֶּנּוּן עַל שְׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, דְנִטְרִין לָהּ בַּהוֹן, וְכַד אֶסְתַּלַּק צִוְאָר בְּתִכְשִׁיטִין דִּילָהּ לְגַבֵּי חֲתָן, כִּמְה רִיחוֹן טְבִין סְלָקִין בָּהּ, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם ג ו) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר, דָּא טוּרָא דְסִינַי דְאֵיהִי צִוְאָר עֲלִמָּא, (שם) מִקְטָרֶת מוֹר דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שם ד) אֵלֶיךָ לִי אֵל הַר הַמּוֹר, וּלְבוֹנָה דָּא סִיְהָרָא קְדִישָׁא, עֲלֶה אֶתְמַר וְאֵל גְּבַעַת הַלְּבוֹנָה, מִכֹּל אֲבָקֶת רוּכַל דָּא צְדִיק, דְאֵיהוּ כֹל כְּלִיל בְּכֹלָא.

דָּבָר אַחַר צְוֹאֲרֶךְ דָּא אֹרִייתָא דְּבַעַל פֶּה, הִלְכָה לְמֹשֶׁה מְסִינִי, מְקַטְרֶת מֹר אֲמַר מֹר, וּלְבוֹנָה לְבוֹן הִהְלָכָה, מְכַל אֲבָקָת רֹכֵל דָּא צְדִיק דְּאִית בֵּיה מְכַל מִינִים, וְדָא נְהִיר לָהּ לְאֹרִייתָא דְּבַעַל פֶּה, וּמִיד (דף קמ"ט) דְּאִיהִי מְתַקְּשָׁא בְּכָל מִינֵי תְּכַשִּׁיטִין, יְרוּשָׁלַם דְּאִיהוּ צְוֹאֲרַ עֲלָמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסַחֵר לָהּ, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (זכריה ה ט) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וְאִיהוּ מְחַבֵּק לָהּ בְּתַרְיִן דְּרוּעִין, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שיר השירים ב ו) שְׂמָאלוּ תַחַת לְרַאשֵׁי וַיִּמְנוּ תַחְבֵּקֵנִי.

דָּבָר אַחַר, צְוֹאֲרֶךְ - זו תורה שבעל פה, הלכה למשה מסיני, מקטרת מר - אמר מר, ולבונה לבון ההלכה, מכל אבקת רוכל - זה צדיק שיש בו מכל המינים, וזה מאיר לתורה שבעל פה, ומיד כשהיא מתקשטת בכל מיני תכשיטים, ירושלים שהיא צואר העולם, הקדוש ברוף הוא מקיף אותה, זהו שכתוב ואני אהיה לה נאם יהוה חומת אש סביב, והוא מחבק אותה בשתי זרועות, זהו שכתוב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.

וַיִּדִין דְּמִטְרוּנִיתָא פְּלָה קוּדִישָׁא, אֵינֹון רְשִׁימִין פְּלָהוּ בְּשִׁמָּא דִּיהו"ה, פְּגוּוּנָא דָּא (אמר המגיה הלשון מוטעה ונ"ל שהלשון כך) בְּכַף י', בְּחַמֵּשׁ אֲצַבְעֵן ה', בְּדְרוּעָא דִילָהּ ו', בְּכַתְף דִילָהּ ה', בְּכַתְף דִילָהּ מְצוּיָרִין פְּמָה שְׂרֻטוּטִין פְּעַנְפִין דְּאִילָנָא דְּחַיִי, לְרִשְׁמָא בֵּיה דְּאִיהוּ עֵץ חַיִים, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (משלי ג יח) עֵץ חַיִים הִיא לְמַחְזִיקִים בֵּיה וְתַמְכִּיָּה מְאֲשֵׁר, מִיִּמִינָא דִילָהּ אֲתִיְהִיבַת אֹרִייתָא דְּבַכְתָּב, מְשִׁמָּא לָּא דִילָהּ אֹרִייתָא דְּבַעַל פֶּה, וּבָאָן אֲתִיְהִיבוּ בְּתַרְיִן לוּחִין, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (שיר דה) שְׁנֵי שְׂדֵיךְ פְּשִׁנֵי עֲפָרִים תְּאָמִי צְבִיָּה. וְעוּד ו' אִיהוּ אֹרִייתָא דְּבַכְתָּב, דְּאֲתִיְהִיבַת בְּתַרְיִן דְּרוּעִין דְּאֵינֹון שִׁית פְּרָקִין, וּבָאָן אֲתִיְהִיבַת בְּתַרְיִן לוּחִין, דְּאֵינֹון שְׁנֵי שְׂדֵיךְ, וְאֵינֹון י' י' (ובהון צורת ו'), וּבְהוּן צֹר, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב וַיִּיצֹר, וְאֵינֹון בְּתוּלִין דְּעֲלִימָתָא דְּאִיהִי אֹרִייתָא דְּבַעַל פֶּה, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (שמות לב ט) וַיִּשְׁבֵּר אֶתֶם תַּחַת הַהָר חֲתָן דִילָהּ, הִהוּא דְּאֲמַר (דברים כב ט) לֹא נִמְצְאוּ בְּתוּלִים לְנַעֲרָה (שם ט), וְעֲנָשׁוּ אוֹתוֹ מְאֵה כֶּסֶף אֶלֶין מְאֵה בְּרַכָּאָן (שם), וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ בְּגִלוּתָא כָּל יְמֵיו.

וידין דמטרוניתא פלה קודישא, אינון רשימין פלהו בשמא דיהוה, פגוונא דא (אמר המגיה הלשון מוטעה ונ"ל שהלשון כך) בכף י', בחמש אצבען ה', בדרועא דילה ו', בכתף דילה ה', בכתף דילה מצוירין פמה שרטוטין פענפין דאילנא דחיי, לרשמא ביה דאיהו עץ חיים, הדא הוא דכתיב (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים ביה ותמכיה מאשר, מימינא דילה אתיהיבת אורייתא דבעל פה, ובאן אתיהיבו בתרין לוחין, דאתמר בהון (שיר דה) שני שדיך פשני עפרים תאמי צביה. ועוד ו' איהו אורייתא דבכתב, דאתיהיבת בתרין דרועין דאינון שית פרקין, ובאן אתיהיבת בתרין לוחין, דאינון שני שדיך, ואינון י' י' (ובהון צורת ו'), ובהון צור, הדא הוא דכתיב וייצר, ואינון בתולין דעלימתא דאיהי אורייתא דבעל פה, דאתמר בהון (שמות לב ט) וישבר אתם תחת ההר חתן דילה, ההוא דאמר (דברים כב ט) לא נמצאו בתולים לנערה (שם ט), וענשו אותו מאה כסף אלין מאה ברכאן (שם), ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה בגלותא כל ימיו.

שְׁבַחָא דְגּוּפָא, (שיר ז ח) זֹאת קוֹמְתָךְ דְּמָתָה
 לְתַמְרָ, וּמָאן דִּידַע שְׁעוּר קוֹמָה דִּילָהּ
 אִיהוּ יָרִית עֲלָמָא דְאַתִּי דְאִיהוּ ו', דְאַתְמַר
 בֵּיה (ירמיה יז יג) מְקוֹה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה, מְקוֹה
 דְאִיהוּ קוֹמָה דִּילָהּ שְׁעוּר דִּילָהּ, שְׁעוּר קוֹמָה
 דְא צְדִיק, דְאַתְמַר בֵּיה (תהלים צב יג) צְדִיק כְּתַמְרָ
 יִפְרָח, וְעֲלָה אֶתְמַר דְּמָתָה לְתַמְרָ.

שְׁבַחוּ שֶׁל הַגּוּף, זֹאת קוֹמְתָךְ
 דְּמָתָה לְתַמְרָ, וּמִי שֶׁמְכִיר שְׁעוּר
 הַקּוֹמָה שְׁלָהּ, יוֹרֵשׁ אֶת הָעוֹלָם
 הַבָּא שֶׁהוּא ו', שְׁנֹאמַר בּוּ מְקוֹה
 יִשְׂרָאֵל יְהו"ה, הַמְקוֹה שֶׁהוּא
 הַקּוֹמָה שְׁלָהּ, הַשְּׁעוּר שְׁלָהּ.
 שְׁעוּר הַקּוֹמָה זֶה צְדִיק, שְׁנֹאמַר
 בּוּ צְדִיק כְּתַמְרָ יִפְרָח, וְעֲלָה
 נֹאמַר דְּמָתָה לְתַמְרָ.

דְאַתְמַר בֵּיה, (שמות טו כז) וַיִּכְאוּ אֱלִימָה וְשֵׁם
 שְׁתִּים עֲשָׂרָה עֵינַת מַיִם וְשִׁבְעִים
 תְּמָרִים, תְּרִין עֲשָׂר עֵינוֹת אֲלִין אֵינּוֹן תְּרִין עֲשָׂר
 פְּרָקִין, דְאֵינּוֹן שִׁית בְּתַרְיִן דְרוּעִין וְשִׁית בְּתַרְיִן
 שׁוֹקִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (שיר השירים ה יד) יָדִיו
 גְּלִילִי זֶהָב מִמְּלָאִים בְּתַרְשִׁישׁ, מַאי בְּתַרְשִׁישׁ
 בְּתַרִּי שֵׁשׁ, בְּתַרְיִן דְרוּעִין שִׁית פְּרָקִין, וְכֵן שִׁית
 אַחְרָנִין בְּתַרְיִן שׁוֹקִין, (שם טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ, אֲלִין אֵינּוֹן י"ב עֵינוֹת מַיִם. שִׁבְעִים
 תְּמָרִים דִּי בְּהוֹן צְדִיק כְּתַמְרָ יִפְרָח הָא אֵינּוֹן
 חֲמֵשׁ אֲצַבְעָאן, וּבְהוֹן תְּלִיסַר פְּרָקִין, אֵינּוֹן
 ח"י, וְכֵן ח"י בֵּינְד יִמִּין, תְּלַתִּין וְשִׁית, וְכֵן ח"י
 ח"י בְּתַרְיִן רְגְלִין, הָא ע"ב, (אמר המגיד תימה כי
 הפרקון ארבער ואיך אמר תליסר), שִׁבְעִין דְּלְהוֹן שִׁבְעִין
 תְּמָרִים, תְּרִין צְדִיקֵי כְּתַמְרָ יִפְרָח בְּהוּ.

שְׁנֹאמַר בֵּיה וַיִּכְאוּ אֱלִימָה וְשֵׁם
 שְׁתִּים עֲשָׂרָה עֵינַת מַיִם וְשִׁבְעִים
 תְּמָרִים, שְׁנַיִם עֲשָׂר עֵינַת אֵלוּ הֵם
 שְׁנַיִם עֲשָׂר פְּרָקִים, שְׁהֵם שֵׁשׁ
 בְּשִׁיתֵי זְרוּעוֹת וְשֵׁשׁ בְּשִׁיתֵי
 שׁוֹקִים. זֶהוּ שְׁכַתּוּב יָדָיו גְּלִילִי
 זֶהָב מִמְּלָאִים בְּתַרְשִׁישׁ, מַהוּ
 בְּתַרְשִׁישׁ? בְּתַרִּי שֵׁשׁ, בְּשִׁיתֵי
 זְרוּעוֹת שֵׁשׁ פְּרָקִים, וְכֵן שֵׁשׁ
 אַחְרַיִם בְּשִׁיתֵי שׁוֹקִים. שׁוֹקִיו
 עֲמוּדֵי שֵׁשׁ - אֵלוּ הֵם שְׁנַיִם עֲשָׂר
 עֵינוֹת מַיִם, שִׁבְעִים תְּמָרִים
 שִׁבְעִים צְדִיקֵי כְּתַמְרָ יִפְרָח הֲרִי הֵם
 חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת, וּבְהֵן שְׁלֹשָׁה עֲשָׂר
 פְּרָקִים - הֵם שְׁמוֹנָה עֲשָׂר, וְכֵן
 שְׁמוֹנָה עֲשָׂר בֵּינְד יִמִּין - שְׁלֹשִׁים
 וְשֵׁשׁ, וְכֵן שְׁמוֹנָה עֲשָׂר שְׁמוֹנָה
 עֲשָׂר בְּשִׁיתֵי רְגְלִים - הֲרִי שִׁבְעִים
 וְשְׁנַיִם, שִׁבְעִים שְׁלָהֶם שִׁבְעִים
 תְּמָרִים, שְׁנַיִ צְדִיקִים כְּתַמְרָ יִפְרָח
 בְּהֵם.

וּבְהוֹן כְּתִיב (שם ז ב) מַה יָפוּ פְּעַמְיָךְ בְּנַעְלִים
 בַּת גְּדִיב, נַעְלִים דִּילָהּ נַעֲלִילַת הַחֵג
 וְנַעֲלִילַת הַפֶּסַח, וְלֹא צְרִיךְ לְאַתְחַזְּאָה קְדָם
 נַעְלִים דְּחוּל, דְאֵינּוֹן שְׁאוּר וְחַמֵּץ, וְעֲלִיָּהּ
 אָמַר לְמֹשֶׁה (שמות ג ה) שֶׁל נַעֲלִיךְ מֵעַל רְגְלִיךְ,
 דְּתַרוּמָה וְחוּלִין פְּגוּוֹנָא דָא לֹא צְרִיךְ
 לְאַתְעַרְבָּא תַרוּמָה בְּקֹדֶשׁ, וְכֵן מְלֹאכָה דְּחוּל
 לֹא צְרִיךְ לְאַתְחַזְּאָה קְדָם מְלֹאכָה דְּקֹדֶשׁ דְאִיהוּ
 מְלֹאכַת הַכֹּהֲנִים, וְכֵן אֲשׁ דְּחוּל לֹא צְרִיךְ
 לְאַתְחַזְּאָה בְּשַׁבַּת קְדָם אֲשׁ דְּקֹדֶשׁ, דְּכֻלְּהוּ חוּל
 וְאַחְרָנִין קֹדֶשׁ, וּבְגִין דָּא מְנִי הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ
 לְחוּל.

וּבְהֵם כְּתוּב מַה יָפוּ פְּעַמְיָךְ
 בְּנַעְלִים בַּת גְּדִיב, הַנַּעֲלִים שְׁלָהּ
 נַעֲלִילַת הַחֵג וְנַעֲלִילַת הַפֶּסַח, וְלֹא
 צְרִיךְ לְהִרְאוֹת לְפָנֵי נַעְלִים שֶׁל
 חַל, שְׁהֵם שְׁאוּר וְחַמֵּץ, וְעֲלִיָּהֶם
 אָמַר לְמֹשֶׁה שֶׁל נַעֲלִיךְ מֵעַל
 רְגְלִיךְ, שְׁתַרוּמָה וְחוּלִין כְּמוֹ זֶה,
 לֹא צְרִיךְ לְעַרְב תַרוּמָה עִם קֹדֶשׁ,
 וְכֵן מְלֹאכָה שֶׁל חַל לֹא צְרִיכָה
 לְהִרְאוֹת לְפָנֵי מְלֹאכָה שֶׁל קֹדֶשׁ,
 שֶׁהִיא מְלֹאכַת הַכֹּהֲנִים, וְכֵן אֲשׁ
 שֶׁל חַל לֹא צְרִיכָה לְהִרְאוֹת לְפָנֵי
 אֲשׁ שֶׁל קֹדֶשׁ, שְׁכֻלָם חַל וְאַחְרַיִם
 קֹדֶשׁ, וּמִשּׁוּם זֶה צְוָה הַמְּבַדִּיל
 בֵּין קֹדֶשׁ לְחַל.

הנה ציון, שהיא השכינה, יוצאת בכל הקשויטים שלה, וכל העולם מורים עליה באצבע, זהו שכתוב חזה ציון קרית מועדנו, והחזן יוצא מעטר אליה, וכל העולם אומרים צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו. חתנתו - השכינה העליונה, שמחת לבו - השכינה התחתונה, היום של שניהם - העמוד האמצעי, המנורה הקדושה, הרי הפלה מקשטת לבעלה שהוא יהו"ה, בן המלך.

תקון שביעי

זהו תקון כ"ז

זהו בראשית ברא אלהים, בראשית אבא ואמא, יהו"ה אלהינו, ברא יהו"ה, בנם של האב והאם, אלהים הבת, ועליהם נאמר איש אמו ואביו תיראו, כבוד את אביך ואת אמך, אביך זה הקדוש ברוך הוא, אמך זו שכינה, היראה שלה - במצוות לא תעשה, הכבוד שלה - במצוות עשה, וכל אלו שמקמים מצוות עשה, נאמר עליהם פי מכבדי אכבוד, ועל אותם שעוברים על לא תעשה, עליהם נאמר ובזי יקלו. אמר המאור הקדוש: רבי רבי, ומהו כבוד ובזיון לקדוש ברוך הוא במצוות עשה ולא תעשה? אלא ודאי כשהשכינה בגלות, כל מי שעושה מצוה להקים אותה מן הגלות, כאלו כבוד את הקדוש ברוך הוא.

למך שהיתה לו קטטה עם הגבירה, וזרק אותה מהיכלו, והיא הלכה לשכניה, והלא כל מי שמקבל אותה בביתו ומכבד אותה, (ודאי שמכבד את המלך), ומכניס שלום בינה לבין בעלה, הלא כל

הא ציון דאיהי שכינתא נפקא בכל קשויטין דילה, וכל עלמא מורין לה באצבע, הדא הוא דכתיב (ישעיה לג כ) חזה ציון קרית מועדנו, וחתן נפיק מעוטר לגבה, וכל עלמא אמרי (שיר ג יא) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו, חתונתו שכינתא עלאה, שמחת לבו שכינתא תתאה, יום דתרווייהו עמודא דאמצעיתא, בוצינא קדישא הא פלה מתקשטא לגבי בעלה דאיהו יהו"ה, ברא דמלכא. (דף קמז ע"ב).

דמלכא.

תקונא שביעאה

(זהו תקון כז)

דא איהו בראשית ברא אלהים, בראשית אבא ואמא, יהו"ה אלהינו, ברא יהו"ה, ברא דאבא ואמא, אלהים ברתא, ועליהו אתמר (ויקרא יט ג) איש אמו ואביו תיראו, (שמות כ יב) כבוד את אביך ואת אמך, אביך דא קודשא בריך הוא, אמך דא שכינתא, דחילו דילה בפקודין דלא תעשה, אוקירו דילה בפקודין דעשה, וכל אינון דמקיימי פקודי דעשה עליהו אתמר (שמואל א ב ל) פי מכבדי אכבוד, ואינון דעברין על לא תעשה עליהו אתמר ובזי יקלו. אמר בוצינא קדישא רבי רבי, ומה הוא אוקירו ובזיון לקודשא בריך הוא בפקודין דעשה ולא תעשה, אלא בודאי כד שכינתא איהי בגלותא, כל מאן דעביד מצוה לאקמא לה מן גלותא, כאלו אוקיר לקודשא בריך הוא.

למלכא דהוה ליה קטטה עם מטרוניתא, וארמא לה מן היכליה, ואיהי אזלת לגבי שכינהא, והלא כל מאן דמקבל לה בביתה ואוקיר לה (ודאי אוקיר למלכא), ועאיל

שְׁלָם בִּינְהָא וּבִין בַּעֲלָהּ, הִלָּא כֹּל יִקְרָא דְעֵבִיד
 לָהּ לְמַלְכָּא עֵבִיד, דְּאִם מַלְכָּא כְּעֵס עֲלֵהּ זְמַנָּא
 חֲדָא אוּ תַרִּין, יְהֵא לִיָּה שְׁלָם עֲמָה וַיַּחֲזִיר לָהּ
 לְבִיתֶיהָ, וְאִיהוּ שְׂאִיל לָהּ מָאן אִוְקִיר לָךְ אוּ
 מָאן זְלוּל בָּךְ, אוּ אִם תַּרִּיךְ לָהּ לְמַלְכוּתָא
 אַחֲרָא.

בְּגִזְוֵנָא דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תַרִּיךְ לָהּ
 לְשְׂכִינְתָּא, וְאַרְמִי לָהּ מִבֵּיתֶיהָ, הֲדָא
 הוּא דְכֹתִיב (ישעיה נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַה
 אֲמַכֶּם, וְהִלָּא כֹּל מָאן דְּאִוְקִיר לָהּ בְּגִלוּתָא
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִוְקִיר, אוּ מָאן דְּמִזְלוּל
 בָּהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִזְלוּל, וּבְגִין דָּא פִּי
 מְכַבְּדִי אֲכַבֵּד וּבִזְוֵי יִקְלוּ, דְּאָף עַל גַּב דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא זְבִין לָהּ בְּחוּבִין דְּבִנְהָא בְּגִלוּתָא
 רְבִיעָאָה, אִיהוּ נָטִיר לָהּ וְאִיהוּ יִפְרוּק לָהּ,
 וְרָזָא דְמַלְכָּה (שמות כא ז) וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ
 לְאִמָּה לֹא תִצֵּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, אֲלֵא תִפּוּק
 בֵּת חוֹרִין, בְּגִין דְּבְגִלוּתָא קְדַמָּא דְלֹא הָוּת
 לָהּ בַּעֲלָהּ דְּאִיהִי אִוְרִייתָא חִירוֹ דִּילָהּ, לֹא
 נִפְקַת לָהּ בֵּת חוֹרִין, וְנִפְקַת בְּחַפְזוֹן כְּעֵבֶדָּא
 דְּבִרְחַ מִרְבוּנִיהָ וְלֹא אִית לָהּ שְׁטַר חִירוֹ, אֲבָל
 בְּפוּרְקָנָא בְּתַרִּייתָא דְאִית לָהּ בַּעֲלָהּ דְאִיהוּ בֶן
 חוֹרִין, לֹא תִצֵּא בְּחַפְזוֹן וְלֹא תִצֵּא כְּעֵבֶדִין,
 דְּאִתְמַר בְּהוֹן עֶבְדִּים הֵינּוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם,
 אֲלֵא תִפּוּק בֵּת חוֹרִין, וּבְגִין דָּא כִּי יִמְכּוֹר אִישׁ
 אֶת בֵּיתוֹ לְאִמָּה לֹא תִצֵּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים.

וּמְנַלָּן דְּאִוְרִייתָא אִיהוּ חִירוֹת, הֲדָא הוּא
 דְכֹתִיב (שמות לב טז) וְהִמְכַתֵּב מִכְתָּב
 אֱלֹהִיִּם הוּא חִירוֹת עַל הַלְחָת, וְאִיהוּ יְהֵא לָהּ
 בְּפוּרְקָנָא בְּתַרִּייתָא חִירוֹת מִמְּלֵאךְ הַמּוֹת, דְּלֹא
 יָמוּת מִשִּׁיחַ בֶּן אֲפָרַיִם, חִירוֹת מִשְׁעַבּוּד מְלַכְוִיּוֹת
 דְּלֹא יִשְׁתַּעֲבְדוּן בָּהּ וּבְכִנְיָהּ לְעוֹלָם, וַיְהִי לָהּ
 חִירוֹ וּלְבִנְהָא מִכָּל מִרְעִין בִּישִׁין דְּעֵלְמָא

הַכְּבוֹד שְׁעוּשָׁה לָהּ, הוּא עוּשָׁה
 לְמַלְכָּה, שְׂאִם הַמְּלָךְ כּוֹעֵס עֲלֵיהּ
 פְּעַם אַחַת אוּ פְּעַמִּים, יְהִיָּה לוֹ
 שְׁלוֹם עֲמָה וַיַּחֲזִיר אוֹתָהּ לְבֵיתָהּ,
 וְהוּא שׂוֹאֵל אוֹתָהּ, מִי כַבֵּד
 אוֹתָךְ? אוּ מִי זְלוּל בָּךְ? אוּ אִם
 גְּרַשׁ אוֹתָהּ לְמַלְכוּת אַחֲרָת?

כְּמוֹ כֵּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גְּרַשׁ
 אֶת הַשְּׂכִינָה וְזָרַק אוֹתָהּ מִבֵּיתָהּ,
 זֶהוּ שְׂפָתוֹב וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַה
 אֲמַכֶּם, וְהִלָּא כֹּל מִי שְׂמַכְבֵּד
 אוֹתָהּ בְּגִלוּתָהּ, הוּא כַבֵּד אֶת
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוּ מִי שְׂמִזְלוּל
 בָּהּ, הוּא מִזְלוּל בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וּמִשּׁוּם זֶה פִּי מְכַבְּדִי אֲכַבֵּד
 וּבִזְוֵי יִקְלוּ, שְׂאָף עַל גַּב שְׁהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מְכַר אוֹתָהּ בְּחֻטְאֵי
 כְּנִיָּהּ בְּגִלוּת הֶרְבִּיעִית, הוּא שׁוֹמֵר
 אוֹתָהּ וְהוּא יְגַאֵל אוֹתָהּ, וְסוּד
 הַדְּבָר - וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ
 לְאִמָּה לֹא תִצֵּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים,
 אֲלֵא תִצֵּא בֵּת חוֹרִין, מִשּׁוּם
 שְׂבִגְלוּת הִרְאִשׁוּנָה, שְׁלֵא הִנָּה לָהּ
 בַּעֲלָהּ, שְׁהִיא הַתּוֹרָה, הַחֲרוּת
 שְׁלָהּ, לֹא הוּצִיא אוֹתָהּ בֵּת חוֹרִין,
 וַיִּצָּא בְּחַפְזוֹן כְּמוֹ עֶבֶד שְׂבוּרָח
 מֵאֲדוּנָה וְאִין לוֹ שְׁטַר שְׁחִירוֹ,
 אֲבָל בְּגִאֲלָהּ הֵאֲחִירוּנָה, שִׁישׁ לָהּ
 בַּעֲלָהּ שְׁהוּא בֶן חוֹרִין, לֹא תִצֵּא
 בְּחַפְזוֹן וְלֹא תִצֵּא כְּמוֹ עֶבְדִּים,
 שְׁנֵאֲמַר בְּהֵם עֶבְדִּים הֵינּוּ לְפָרְעָה
 בְּמִצְרַיִם, אֲלֵא תִצֵּא בֵּת חוֹרִין,
 וּמִשּׁוּם זֶה פִּי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ
 לְאִמָּה לֹא תִצֵּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים.
 וּמְנַלָּן לָנוּ שְׁתּוֹרָה הִיא חִירוֹת? זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב וְהִמְכַתֵּב מִכְתָּב אֱלֹהִיִּם
 הוּא חִירוֹת עַל הַלְחָת, וְהוּא יְהִיָּה
 לָהּ בְּגִאֲלָהּ הֵאֲחִירוּנָה חִירוֹת
 מִמְּלֵאךְ הַמּוֹת, שְׁלֵא יָמוּת מִשִּׁיחַ
 בֶּן אֲפָרַיִם, חִירוֹת מִשְׁעַבּוּד
 מְלַכְוִיּוֹת, שְׁלֵא יִשְׁתַּעֲבְדוּ בָּהּ
 וּבְכִנְיָהּ לְעוֹלָם, וַתְּהִיָּה לָהּ חִירוֹת
 וּלְבִנְיָהּ מִכָּל הַחֻטְאִים הֶרְעִים שֶׁל
 הָעוֹלָם, שְׁהֵם עֲרַב רַב, וַיִּשְׂרָאֵל

שֶׁהֵם מַצֵּד אוֹתוֹ הַנֶּעַר אוֹ מֵהַפֶּסַע הַקְדוּשׁ, אִף עַל גַּב שֶׁהָיוּ מַחֲבִיבִים בְּכַמָּה חֲטָאִים, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים אֵין בֶּן דָּוִד בָּא עַד שֶׁיִּהְיֶה דוֹר שְׁכָלוֹ זָכָאי אוֹ כְּלוֹ חֵיב, נֹאמֵר בְּהֵם אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדוֹנֶיהָ אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה, עִם כָּל זֶה וְהַפְּדָה בְּגִלוֹת, וְלֹא יִמְשַׁל לְמַכְרָה בְּגִלוֹת בְּבִגְדוֹ בָּהּ, מִשּׁוֹם שֶׁבְּגָדוֹ בְּעִבּוּדָה זָרָה.

וְעוֹד כִּי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בְּתוּ לְאִמָּהּ, זוֹ הַנְּשֻׁמָּה הַקְדוּשָׁה שֶׁמְכּוֹר אוֹתָהּ לַגּוֹף, שֶׁהוּא הָאִמָּה שְׁלֵמָה, וְנֹאמֵר וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירְתָּהּ, כְּשֶׁתִּצְאָה מִן הַגּוֹף, לֹא תִצְאָה כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, שֶׁהֵם נִפְשׁוֹת שֶׁמְשַׁתְּפִים עִם הַגּוֹף הַמְּחַתְּוֵן, שֶׁהֵנָּתֵם אֵינָה לְעוֹלָם הַבָּא, לְהַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה שֶׁהוּא חֲרוֹת מִמְּלֶאכֶת הַמְּנוּת, אֲלֵא לִירֵשׁ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִשּׁוֹם הַנְּשֻׁמָּה שֶׁמְשַׁתְּדֵלֵת בְּתוֹרָה, לֹא תִצְאָה כְּצֵאת הָעֶבְדִּים מִן הַגּוֹף בְּדַחֲקָה, כְּמוֹ נְשֻׁמָּה עִם הָאֶרֶץ שֶׁהִיא עֶבֶד, אֲלֵא תִצְאָה בְּתַחֲרִין מִמְּלֶאכֶת הַמְּנוּת.

תְּקוּנָה שְׁמִינִי זֶהוּ תְּקוּנָה ב"ח

בְּרֵאשִׁית, זוֹ בָּאָר (בְּאֵר שֵׁית), וְהֵם שְׁתֵּים, אַחַת בָּאָר חֲפְרוּתָה שְׁרִים פְּרוּתָה נְדִיבֵי הָעַם, וְאַחַת הִיא הַבָּאָר שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ וַיִּרְיִבוּ גַם עָלֶיהָ, וְהַשְּׁנִיָּה בָּאָר אַחֲרֵת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ. הַבָּאָר שֶׁרָבוּ עָלֶיהָ זוֹ תוֹרָה שֶׁבְּעֵל פָּה, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ וַיִּרְיִבוּ רֹעֵי גֵרָר עִם רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם, אֵלּוּ מִקְּשִׁים עַל אֵלּוּ, וְאֵלּוּ חוֹלְקִים עַל אֵלּוּ, אֵלּוּ מְטַהֲרִים וְאֵלּוּ מְטַמְּאִים, אֵלּוּ פּוֹסְלִים וְאֵלּוּ מְכַשְׁרִים, אֵלּוּ אוֹסְרִים וְאֵלּוּ מְתִירִים, בְּשֵׁשׁ צְדָדִים, וְהֵם בְּרֵאשִׁית בְּרֵא שֵׁית וְכוּ'.

דְּאֵינוּן עֶרֶב רַב, וַיִּשְׁרָאֵל דְּאֵינוּן מִסְטָרָא דִּהְוָא נַעַר אוֹ מְכָרְסָיָא קְדִישָׁא, אִף עַל גַּב דִּהְוּוּ מַחֲוִיבִין בְּכַמָּה חוּבִין, כְּמָה דְּאֵמְרִין אֵין בֶּן דָּוִד בָּא עַד שֶׁיִּהְיֶה דוֹר שְׁכָלוֹ זָכָאי אוֹ כְּלוֹ חֵיב, אֲתִמֵּר בְּהוּן (שֵׁם כֹּא ח) אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדוֹנֶיהָ אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה, עִם כָּל זֶה וְהַפְּדָה בְּגִלוֹתָא, וְלֹא יִמְשׁוּל לְמוֹכְרָה בְּגִלוֹתָא, בְּבִגְדוֹ בָּהּ, בְּגִין דְּבְגָדוֹ בְּעִבּוּדָה זָרָה.

וְעוֹד כִּי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בְּתוּ לְאִמָּהּ, דָּא נְשֻׁמָּתָא קְדִישָׁא, דְּמְכּוֹר לָהּ בְּגוּפָא דְּאִיהוּ אִמָּה דִּלְהָ, וְאֲתִמֵּר (מִשְׁלֵי ל כג) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירְתָּהּ, כִּד תִּפּוּק מִגּוּפָא לֹא תִצְאָה כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, דְּאֵינוּן נִפְשׁוֹת דְּאֵינוּן מְשׁוּתְּפִין עִם גּוּפָא תִּתְּפָה, דִּהְנָאָה דְּלֵהוּן לֹא אִיהִי לְעֵלְמָא דְּאֵתִי, לְאֲשִׁתְּדֵלָא בְּאוּרִייתָא דְּאִיהוּ חִירוֹ מִמְּלֶאכֶת הַמְּנוּת, אֲלֵא לִירְתָא לְעֵלְמָא דִּין, וּבְגִין דָּא נְשֻׁמָּתָא דְּאִיהִי אֲשִׁתְּדֵלָא בְּאוּרִייתָא, לֹא תִצְאָה כְּצֵאת הָעֶבְדִּים מִגּוּפָא בְּדוּחְקָא, כְּנְשֻׁמָּתָא דְּעִם הָאֶרֶץ דְּאִיהִי עֶבֶד, אֲלֵא תִפּוּק בְּרַחֲרִין מִמְּלֶאכֶת הַמְּנוּת.

תְּקוּנָה תְּמִינָאָה (זֶהוּ תְּקוּנָה ב"ח)

בְּרֵאשִׁית, (דָּף קמז ע"א) דָּא בָּאָר (נ"א) בָּאָר שֵׁית), וְאֵינוּן תְּרִין, חֵד (בְּמִדְבָר כֹּא א) בָּאָר חֲפְרוּתָה שְׁרִים פְּרוּתָה נְדִיבֵי הָעַם, חֵד אִיהוּ בָּאָר דְּאֲתִמֵּר בָּהּ (בְּרֵאשִׁית כו כֹּא) וַיִּרְיִבוּ גַם עָלֶיהָ, וְתִנְיִנָּא בָּאָר אַחֲרֵת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ, בָּאָר דְּרָבוּ עָלֶיהָ דָּא אוּרִייתָא דְּבְעֵל פָּה, דְּאֲתִמֵּר בָּהּ (שֵׁם כ) וַיִּרְיִבוּ רֹעֵי גֵרָר עִם רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם, אֵלּוּן מִקְּשִׁין עַל אֵלּוּן, וְאֵלּוּן חוֹלְקִין עַל אֵלּוּן, אֵלּוּן מְטַהֲרִין וְאֵלּוּן מְטַמְּאִין, אֵלּוּן פּוֹסְלִין וְאֵלּוּן מְכַשְׁרִין, אֵלּוּן אוֹסְרִין וְאֵלּוּן מְתִירִין, בְּשֵׁית סְטָרִין, וְאֵינוּן בְּרֵאשִׁית בְּרֵא שֵׁית וְכוּ'.

תקונא תשיעאה

(זהו תקון כ"ט)

בראשית ברא שית סטרין דאפור והתר
 פדקאמרן, ועליה אתמר (במדבר יד יז)
 ועתה יגדל נא פח אדנ"י, ואיהי כ"ח אתון
 דעובדא דבראשית, בהאי (ג"א דאיהו) כ"ח
 תלמידי חכמים (בראשית כו כב) ויחפרו באר אחרת
 ולא רבו עליה, דאיהי הלכה למשה מסיני
 קבלה למשה מסיני, ומשה בגינה בזמנא
 דאמר ליה קודשא בריה הוא אין שלום
 בעירך, אמר ועתה יגדל נא פח אדנ"י, ואיהי
 תלמוד דאתמר למשה, משה קבל תורה
 מסיני, משנה שפחה דילה, דא אתעביד
 להלכה דאיהי בריתא דמלפא לבושא, ובריתא
 דמלפא איהי בת קול מלגאו, ובריתא איהי
 שפחה לה מלבר, ואלין תרין סמכין לה
 לבריתא דמלפא בגלותא משנה ובריתא.

ואית שפחה בישא דאתקריאת שטנה, הדא
 הוא דכתיב (בראשית כו כא) ויקרא את שמה
 שטנה, אתתא דנחש דאיהו שטן, ודא איהו
 מחלקת וקושיא, ועלה אתמר (שמות א יד) וימררו
 את חייהם בעבודה קשה, דודאי דא איהו
 קושיא, בחומר דא קל וחמר, דא נחש עקלתון
 מחלקת, זמנא איהו קל בשעבודא דישראל
 פד חובין קלין עלייהו, וזמנא דאיהו חמור
 פכד, ומסטרא דיליה (שם ה ט) תכבד העבדה.

ונחש איהו אזיל בקושיא ומחלוקת, פגוונא
 דגלי ימא, פגוונא דא פד חשיב בר נש
 דאיהו בקושיא ומחלקת לתתא בסיפא
 דמתניתין, אשפח לה ברישא, וכד חשיב
 דאיהו ברישא, אשפח לה בסיפא, ולבתר פליג
 באמצעיתא דמתניתין, ויחפרו באר אחרת דא
 פסיקתא, דתמן פסקי הלכה ואיהו תרוין, ולא

תקון תשיעי

זהו תקון כ"ט

בראשית ברא ששה צדדים של
 אפור והתר כמו שאמרנו, ועליו
 נאמר ועתה יגדל נא פח אדנ"י,
 והיא עשרים ושמונה האותיות
 של מעשה בראשית, בזה (שהוא)
 עשרים ושמונה תלמידי חכמים,
 ויחפרו באר אחרת ולא רבו
 עליה, שהיא הלכה למשה מסיני,
 קבלה למשה מסיני, ומשה
 בגללה, בזמן שאמר לו הקדוש
 ברוך הוא אין שלום בעירך, אמר
 ועתה יגדל נא פח אדנ"י, והיא
 התלמוד שנאמר למשה, משה
 קבל תורה מסיני, המשנה
 השפחה שלה, זו נעשתה להלכה
 שהיא בת המלך הלבוש, ובת
 המלך היא בת קול מבפנים,
 והבריתא היא שפחה לה מבחוץ,
 ואלו שני התומכים אותה את בת
 המלך בגלות - משנה ובריתא.

ויש שפחה רעה שנקראת שטנה,
 זהו שפתיב ויקרא את שמה
 שטנה, אשת הנחש שהוא השטן,
 וזוהי מחלקת וקשה, ועליה
 נאמר וימררו את חייהם בעבדה
 קשה, שדאי זוהי קשה, בחמר
 - זהו קל וחמר, זה נחש עקלתון.
 מחלקת, פעם הוא קל בשעבוד
 של ישראל פשהחטאים קלים
 עליהם, ופעם שהוא חמור, פכד,
 ומהצד שלו תכבד העבדה.

והנחש הולך בקשה ובמחלקת,
 כמו גלי הים, כמו כן כשחושב
 אדם שהוא בקשה ומחלקת
 למטה בסוף המשנה, מוצא
 אותה בראש, וכשחושב שהוא
 בראש, מוצא אותה בסוף, ואחר
 כך חולק באמצע המשנה.
 ויחפרו באר אחרת - זו
 הפסיקתא, ששם פסקי הלכה,
 והוא תרוין ולא רבו עליה, ויקרא

שְׁמָה רְחוּבוֹת, וְהַפְּסָקִים
וְהַתּוֹרָצִים הִלְלוּ הֵם לְבָנִים, שֶׁהֵם
לְבוֹן הַהֶלְכָה, וְזֶהוּ וּבְלִבָּנִים.
וּבְכָל עֲבֹדָה בְּשֹׁדֶה - בְּוֹדָאֵי זֹו
בְּרִיתָא, שְׁעֲלִיָּה נֹאמֵר פִּי בְּשֹׁדֶה
מְצָאָה וְגוֹמֵר. אֵת כָּל עֲבֹדְתֶם -
זֹו מְשֻׁנָּה, הַשְּׁפָחָה הַשְּׁנִיָּה
לְבְּרִיתָא, אֲשֶׁר עֲבָדוּ בְּהֵם בְּפָרֶדֶךְ,
הַכֹּל תְּלוּי עַד שְׂבִיבָא אֲלֵיהּ, זֹו
הַשְּׁפָחָה הַשְּׁלִישִׁית שְׁנִקְרָאת
עֲבֹדָה, (עֲבוּד ה'). קָם תִּינוּק אַחַד,
פִּתַח וְאָמַר: צָעִיר אָנִי לְיָמִים
וְאַתֶּם יוֹשִׁימִים.

תְּקוּנָה עֲשִׂירִי
זֶהוּ תְּקוּנָה ל'

בְּ"רֵאשִׁית בְּ"רֵא אֱ"לֹהִים, וְאִינוּן
בְּב"א, וְהֵן שְׁלֹשֶׁת הַכְּבוֹת
שְׁנַרְמִזוּ בְּשִׁלְשָׁה פְּנִים בְּרֵא"שִׁית
בְּר"א אֱ"לֹהִים, וְעֲלִיָּה נֹאמֵר עַל
כָּל דְּבַר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר
- זֹו בְּבֵא קָמָא, עַל שֶׁהָ עַל שְׁלָמָה
- זֹו בְּבֵא מְצִיעָא, עַל כָּל אֲבָדָה
אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה - זֹו בְּבֵא
בְּתָרָא, עַל הַשׁוֹר שְׁבוּ מִתּוֹכָחִים
בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה זֶה עִם זֶה, וְיֵשׁ שׁוֹר
וְיֵשׁ שׁוֹר, שׁוֹר תָּם וְשׁוֹר מוּעֵד,
וְיֵשׁ חֲמוֹר וְיֵשׁ חֲמוֹר, וְעַל אֱלוּ
שֶׁל צַד הַטְּמָאָה נֹאמֵר בְּהֵם לֹא
תִּחְרַשׁ בְּשׁוֹר וּבְחֲמוֹר יַחְדָּו, וְיַעֲקֹב
בְּעֲבוּרָם אָמַר וַיְהִי לִי שׁוֹר וְחֲמוֹר.
צֹאן זֶה שֶׁהָ, שְׁנֹאמֵר בּוּ עַל שֶׁהָ,
וְעֲבָד וְשְׁפָחָה זֶהוּ עַל כָּל אֲבָדָה.
וְשׁוֹר מוּעֵד, עֲשָׂרִים וָאַרְבַּע
תּוֹלְדוֹת שֶׁל נְזִיקִין תְּלוּיִים מִמֶּנּוּ,
וְכֹלָם תְּלוּיִים מֵאַרְבַּע אֲבוֹת, שֶׁהֵן
קָרָן וְשָׁן וְגוֹף וְרִגְלֵי. הַנְּגִיחָה
בְּקָרָן, שָׁן שֶׁהִיחָה אוֹכֵלֶת בְּגֹזֶל
רְבֻצָה בְּגוֹף עַל הַפְּלִים וְשִׁבְרָה
אוֹתָם, וְאִין פְּלִים אֵלָא תְּלִמִּידֵי
חֲכָמִים, וְכֵן הַזִּיק בְּרִגְלֵיו, וְכֹלָם
נֹאמְרוּ בְּמִשְׁנָה, חֲמוֹר הוּא חֲמוֹר
בְּחֲמָרָה שֶׁל הַמְּשֻׁנָּה, וְעַל
הַתְּלִמִּיד הַחֲכָם שְׁשׁוֹלֵט עָלָיו

רְבוּ עֲלֵיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָה רְחוּבוֹת, וְאֵלִין פְּסָקִין
וְתוֹרָצִין אִינוּן לְבָנִים, דְּאִינוּן לְבוֹן הַהֶלְכָה,
וְדָא אִיהוּ וּבְלִבָּנִים, וּבְכָל עֲבֹדָה בְּשֹׁדֶה וְדָאֵי
דָא בְּרִיתָא, דְּעֲלֵה אֲתָמֵר (דְּבָרִים כ"ז) פִּי בְּשֹׁדֶה
מְצָאָה וְגוֹמֵר, אֵת כָּל עֲבֹדְתֶם זֹו מְשֻׁנָּה, שְׁפָחָה
תְּנִינָא לְבְּרִיתָא, אֲשֶׁר עֲבָדוּ בְּהֵם בְּפָרֶדֶךְ, הַכֹּל
תְּלוּי עַד שְׂבִיבָא אֲלֵיהּ, דָּא שְׁפָחָה תְּלִיתָאָה
דְּאִיהִי אֲקָרִי עֲבֹדָה (עֲבוּד ה'). קָם יְנוּקָא חֲדָא,
פִּתַח וְאָמַר (אִיּוֹב ל"ב ו') צָעִיר אָנִי לְיָמִים וְאַתֶּם
יֹשִׁימִים.

תְּקוּנָה עֲשִׂירָא
(זֶהוּ תְּקוּנָה ל')

בְּ"רֵאשִׁית בְּ"רֵא אֱ"לֹהִים דָּא בְּב"א, וְאִינוּן
תְּלַת בְּבֵי דְאַתְרִמִּזוּ בְּתַלְתְּ אַנְפִּין
בְּרֵא"שִׁית בְּר"א אֱ"לֹהִים, וְעֲלֵה אֲתָמֵר (שְׁמוֹת
כ"ח) עַל כָּל דְּבַר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר דָּא
בְּבֵא קָמָא, עַל שֶׁהָ עַל שְׁלָמָה דָּא בְּבֵא מְצִיעָא,
עַל כָּל אֲבָדָה אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה דָּא בְּבֵא
בְּתָרָא, עַל שׁוֹר בֵּיהּ מִתּוֹכָחִים מְאִרֵי מִתְּנִיתִין
דָּא עִם (דָּף קמ"ז ע"ב) דָּא, וְאִית שׁוֹר וְאִית שׁוֹר,
שׁוֹר תָּם וְשׁוֹר מוּעֵד, וְאִית חֲמוֹר וְאִית חֲמוֹר,
וְעַל אֵלִין דְּסִטְרָא דְּמִסְאַבוּ אֲתָמֵר בְּהוּן (דְּבָרִים
כ"ז) לֹא תִחְרַשׁ בְּשׁוֹר וּבְחֲמוֹר יַחְדָּו, וְיַעֲקֹב
בְּגִינֵיהּוּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית ל"ב ו') וַיְהִי לִי שׁוֹר וְחֲמוֹר,
צֹאן דָּא שֶׁהָ דְאַתְמֵר בֵּיהּ עַל שֶׁהָ, וְעֲבָד וְשְׁפָחָה
דָּא אִיהוּ עַל כָּל אֲבָדָה.

וְשׁוֹר מוּעֵד, אַרְבַּעָה וְעֲשָׂרִים תּוֹלְדוֹת דְּנְזִיקִין
תְּלִיין מְנִיָּה, וְכֹלָהוּ תְּלִיין מְאַרְבַּע אֲבוֹת
דְּאִינוּן קָרָן וְשָׁן וְגוֹף וְרִגְלֵי, נְגִיחָה בְּקָרָן, שָׁן
דְּהוּהוּ אֲכִיל בְּגֹזֶל, רְבֻצָה בְּגוֹפָא עַל מְאִנֵי וְתִבְר
לוּן, וְלִית מְאִנֵי אֵלָא תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים, וְכֵן הַזִּיק
בְּרִגְלֵיו, וְכֹלָהוּ בְּמִתְּנִיתִין אֲתָמֵר, חֲמוֹר אִיהוּ
חֲמוֹר בְּחֲמוֹרָא דְּמִתְּנִיתִין, וְתְּלִמִּיד חֲכָם

דְּשְׁלִיט עֲלֵיהּ אֶתְמַר בֵּיה עָנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמֹר, וּמֵאֵי נִיהוּ דְּשְׁלִיט עֲלֵיהּ, ח'כָּם מִיּוֹפְלָא וְרַב ר'בִּנְן דָּא שְׁלִיט עֲלֵיהּ, אָבֵל אַחְרָא אִיהוּ מַחְמָרָא בַּתְרֵיהּ בַּחֲמֹרָא דְּמַתְנִיתִין, וְכֵן שׁוּר נִגַּח לוֹן בְּקוּשְׁיָא, וְנִשְׂיָהּ לוֹן, וְרַבִּיץ עֲלֵיהּ וְתַבַּר לוֹן, וְדָא אִיהוּ מַחְלֶקֶת, וְכֵן בְּרַגְלַת תַּבַּר מְאֵנִין, וּבְגִין דָּא בְּשׁוּר וּבַחֲמֹר דְּאֵינֹן מְמַנְן דְּעֵשׂוּ וַיִּשְׁמַעֲאֵל, יִתּוֹן רַכִּיבִין עֲלֵיהּ תְּרִין מְשִׁיחִין וְשְׁלֹטִין עֲלֵיהּ, וּמְאִירֵי מַתְנִיתִין שְׁלֹטִין עֲלֵיהּ, וְעֲלֵיהּ אָמַר יַעֲקֹב וַיְהִי לִי שׁוּר וַחֲמֹר דְּשְׁלִיט עֲלֵיהּ, בְּתַלְמוּדָא וּבְמַדְרָשִׁים, וּבְקִשְׁרוֹ דְּתַפְלִין וְצִיצִית שְׁלִיט עֲלֵיהּ, דְּאֵינֹן מוֹעֲדִים לְקַלְקֵל, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שמות א יד) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה בַּחֲמֹר וּבַלְבָּנִים.

נְאָמַר בּוּ עָנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמֹר, וּמֵאֵי הוּא שְׁשׁוּלֵט עֲלֵיו? ח'כָּם מ'פְּלָא וְרַב ר'בִּנְן זֶה הַשּׁוּלֵט עֲלָיו, אָבֵל הָאֲחֵר הוּא מַחְמַר אַחֲרֵיו בַּחֲמֹרָה שֶׁל הַמְּשֵׁנָה, וְכֵן שׁוּר נִגַּח אוֹתָם בְּקִשְׁיָה וְנִשְׂיָה אוֹתָם, וְרַבִּץ עֲלֵיהֶם וְשָׂבַר אוֹתָם, וְזוּהֵי מַחְלֶקֶת, וְכֵן בְּרַגְלַת שׁוֹבֵר בָּלַיִם, וּמְשׁוּם זֶה בְּשׁוּר וּבַחֲמֹר, שְׁהֶם הַמְּמַנִּים שֶׁל עֵשׂוּ וַיִּשְׁמַעֲאֵל, יְכוּאוּ רַכִּיבִים עֲלֵיהֶם שְׁנֵי מְשִׁיחִים וְשׁוּלֵטִים עֲלֵיהֶם, וּבְעֲלֵי הַמְּשֵׁנָה שׁוּלֵטִים עֲלֵיהֶם, וְעֲלֵיהֶם אָמַר יַעֲקֹב וַיְהִי לִי שׁוּר וַחֲמֹר, שְׁשׁוּלֵט עֲלֵיהֶם בְּתַלְמוּד וּבְמַדְרָשִׁים, וּבְקִשְׁרָה שֶׁל תַּפְלִין וְצִיצִית שׁוּלֵט עֲלֵיהֶם, שְׁהֶם מוֹעֲדִים לְקַלְקֵל, שְׁנֵאמַר בְּהֶם וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה בַּחֲמֹר וּבַלְבָּנִים.

מִיד יֵצֵא קוֹל וְאָמַר: הַנִּיחוּ לַתִּינּוֹק וַיַּעֲלֵה לְמִקְוָמוֹ, שְׁהָרִי שְׁשִׁים הֶלְכוֹת, שְׁהֶם שְׁשִׁים הֶמָּה מַלְכוּת, תְּלוּיִים בְּאֹיֵר, וְהוּא בָּא לְהַעֲלוֹתָם לְמִקְוָמָם. מִיד פָּרַח וְלֹא רָאוּ דָבָר. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְדַאי זְהוּ תִינּוֹק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ, וְזֶה הַנַּעַר שְׁמַנְהִיג אֶת הָאֲנִיּוֹת בְּיָם, שְׁהֶם תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים שְׁהוֹלְכִים בְּיָם הַתּוֹרָה בְּאַרְבַּע רוּחוֹת, שְׁבָהֶם נְאָמַר כֹּה אָמַר יְהו"ה מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ, וַיֵּשׁ אַרְבַּע רוּחוֹת אַחֲרוֹת מִן הַצַּד שֶׁל הַשָּׁטָן שְׁבָאִים בְּקִשְׁיָה וּמַחְלֶקֶת, וְטוֹבְעוֹת הַסְּפִינּוֹת, שְׁהֶם תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, בְּיָם הַתּוֹרָה, וְלֹא יְכוּלִים לְצַאת מִשָּׁם, וְהַגְּלִים עוֹלָיִם וַיּוֹרְדִים בְּהֶם. בִּינְתָיִם הִנֵּה הַתִּינּוֹק יוֹרֵד, פִּתַּח וְאָמַר: מְגוּרָה הִקְדוּשָׁה, פִּתַּח פִּיךָ בַּתּוֹרָה, שְׁהָרִי פִיךָ הוּא סִינִי, עַל הַקּוֹלוֹת וְהַהֲבָלִים שְׁיּוֹצְאִים מִפִּיךָ נְאָמַר וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת

מִיד נִפְקַ קָלָא וְאָמַר, אֲנַחוּ לֵיה לִינּוֹקָא וַיִּסְלִיק לְאַתְרֵיהּ, דְּהָא שְׁתִּין הֶלְכוֹת דְּאֵינֹן שְׁשִׁים הֶמָּה מַלְכוּת תְּלִין בְּאֹיֵרָא, וְאִיהוּ אֲתִי לְסַלְקָא לוֹן לְאַתְרֵיהּ, מִיד פָּרַח וְלֹא חָזוּ מֵדֵי, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדַאי דָּא אִיהוּ תִינּוֹק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ, וְדָא נַעַר, דְּאִיהוּ אֲנַהִיג אַרְבִּין בְּיַמָּא, דְּאֵינֹן תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים דְּאֲזִלִין בְּיַמָּא דְּאוּרִייתָא, בְּאַרְבַּע רוּחוֹת, דֵּי בְּהוּן אֶתְמַר (יחזקאל לו ט) כֹּה אָמַר יְהו"ה מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ, וְאִית אַרְבַּע רוּחוֹת אַחֲרֵנִין מְסֻטָּרָא דְּשָׁטָן דְּאֶתְנִין בְּקוּשְׁיָא וּמַחְלֹקֶת, וְטַבְעִין סְפִינּוֹת דְּאֵינֹן תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים בְּיַמָּא דְּאוּרִייתָא, וְלֹא יְכָלִין לְנַפְקָא מִתַּמָּן, וְגַלְגְּלִין סַלְקִין וְנַחְתִּין בְּהוּן.

אֲדַהְבִּי הָא יְנוּקָא קָא גַּחִית, פִּתַּח וְאָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא פִּתַּח פִּיךָ בְּאוּרִייתָא, דְּהָא פִּימָךְ אִיהִי סִינִי, קָלִין וְהַבְּלִין דְּנַפְקִין מִפּוּמָךְ עֲלֵיהּ אֶתְמַר (שמות כ יח) וְכָל הָעַם רֹאִים

אֶת הַקּוֹלוֹת וְאֶת הַלְּפִידִים

הקולת ואת הלפידים וגומר, וכלם מקשיבים לקולך, עליונים ותחתונים, שהם ששים רבוא של הישיבה העליונה וששים רבוא של הישיבה התחתונה, ואתה הוא בדמות רבוך, שבזמן שפתח באנכי, שור לא נגח, אריה לא שאג, העוף שהוא נשר לא פרח, וכל החילות שתלויים מהם בכסא הכבוד, ואדם לשבת על הכסא שהוא הקדוש ברוך הוא, הוא מקשיב לדבריך, משום שהגבירה שלה, שהיא התורה הקדושה, עולה בפיך.

תקון אחד עשר

זהו תקון ל"א

מיד פתח ואמר: בראשית, בראשית, בראשית, והם ששה ימים, בראשית, מה זה אלהי"ם? זה הים השביעי, וסוד הדבר - כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא. עליונים שמעו, הדגים שרוחשים בים התורה, עליהם נאמר שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות, וכלם שואגים על טרף, ובשכינה נאמר בה ותתן טרף לביתה וחק לנערתי. כל הנחלים שהולכים אל הים הרי הם שבעה, והם שבע הנערות הראויות לתת לה, לאם הקדושה, שהיא בת שבע, ים האוקינוס כלול משבעה ימים, ולמה נקרא אוקינוס? משום שכל מיני מים ודגים ורמשים שאינם שלה, ויבאו להכנס בה, היא מקיאה אותם, ומשם הם שבים ללכת, כמו תבת נח שלא הייתה מקבלת ממין אחר, אלא מאלו שצוה הקדוש ברוך הוא, ומשום זה כל הנחלים, שהם תלמידי החכמים, כלם מתעסקים בתורה, הולכים אל הים, ורוצים להכנס לשכינה, והיא אינה

וגומר, וכלהו צייתין למלוךך עלאין ותתאין, דאינון שתין רבוא דמתיבתא עלאה, ושתין רבוא דמתיבתא תתאה, ואנת איהו בדיוקנא דמארך, דבזמנא דפתח באנכי שור לא נגח אריה לא שאג עוף דאיהו נשרא לא פרח, וכל חיילין דתליין מנייהו בכרסייא יקרא, ואדם לשבת על כרסייא דאיהו קודשא בריך הוא, איהו ציית למלין דילך, בגין דמטרוניתא דילה דאיהי אורייתא קדישא סליק בפומך.

תקונא אחת עשרה

(זהו תיקון ל"א)

מיד פתח ואמר, בראשית, בראשית, ואינון שית ימים ברא אלהי"ם מאי אלהי"ם ימא שביעאה, ורזא דמלה (קהלת א' ט) כל הנחלים הולכים אל הים, והים איננו מלא. עלאין שמעו, ונין דרחשין בימא דאורייתא, עלה אתמר (תהלים קד כה) שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות, וכלהו שאגין על טרפין, ושכינתא אתמר בה (משלי לא ו) ותתן טרף לביתה וחק לנערתי, כל הנחלים דאזלין לימא הא שבע אינון, ואינון שבע נערות קמח ע"א) הראויות לתת לה לאימא קדישא דאיהי בת שבע, ים אוקינוס כלילא משבע ימים, ואמאי אתקריאת אוקינוס, בגין דכל מיני מים ונינין ורחשין דלאו אינון דילה, ויתון לאעלא בה, איהי מקיא לון, ומתמן הם שבים ללכת, כגוונא דתיבת נח דלא הוה מקבלא ממינא אחרא, אלא מאלין דמני קודשא בריך הוא, ובגין דא כל הנחלים דאינון תלמידי חכמים פלהו משתדלי באורייתא הולכים אל הים, ובעאן לאעלא לשכינתא, ואיהי לא מקבלא לון כגוונה, אלא

מקבלת אותם לתוכה, אלא רק את אותם שצוה הקדוש ברוך הוא להכניס אליה (בתוכה), שהם שבעה רועים, ואת השבטים שיוצאים מהם, ואת כל הבאים מצדם ויתערכו בהם, הים מקבלת אותם ויתערכו בתוכה, אבל את האחרים אינה מקבלת אותם, ומשם הם שבים ללכת. שודאי ה' הוא הים, הנחל שלה - ו', כל אותם שיורשים נשמות מהים והנחל שלה ביראה ואהבה של י"ה, היא מקבלת אותם, ואחרים שהם אינם חלק יהו"ה, היא לא מקבלת אותם, ודווקא אותם משם, ומשם הם שבים ללכת. קמו כלם וברכו אותו, ואמרו: הפה של השכינה, סיני סיני, אשרי האזנים ששומעות הדברים הללו מפיה.

לאלין דמני קודשא בריך הוא לאעלא לגבה (ג"א בגווה), דאינון שבע רועים, ולשבטין דנפקין מנייהו, ולכל דאתין מסטרניהו ויתערכון בהון, ימא קבילת לון ויתערכון בגווה, אבל לאחרנין לא קבילת לון, ומתמן אינון שבין ללכת.

דנדאי איהו ה' ימא, נחל דילה ו', פל אינון דירתין נשמתין מן ימא ונחל דילה, בדחילו ורחימו די"ה, איהי קבילת לון, ואחרנין דלאו אינון חלק יהו"ה איהי לא קבילת לון, ודחיא לון מתמן, ומתמן הם שבים ללכת. קמו פלהו וברכו ליה, ואמרו פומא דשכינתא, סיני סיני, זפאין אודנין דשמעין מלין אלין מפומך.

אמר המניה ע"כ מצאתי, ואולי אלו הי"א תקונים הם בכלל השבעים אלא שלא הושמו איש על ידו לדגליהם, וכבר מצאתי לקושים אחרים, ולפי שלבי אמר לי שאינם מכלל התקונים רק מאמרים מפורזים מספר הזהר, הבדלתי אותם לי למשמרת עד אשר אראה מה יהיו, ואם יהיה אלקים עמדי והנחני בדרך אמת עוד אוסיף להדפיס דברים יקרים ונוראים שלא נראו בגלוי עד היום הזה, וברוך י"י אשר לא הסיר תפלתי וחסדו מאתי שנגלגל זכות זה על ידי.

הַדְרָן לְסִיּוּם סֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר

הַדְרָן עַל־דֵּם סֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר. וְהַדְרָךְ עַל־ן. דַּעְתָּן עַל־דֵּם סֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר וְדַעְתָּךְ עַל־ן. לֹא נִתְנָשִׁי מִנְּךָ סֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר. וְלֹא תִתְנָשִׁי מִנִּי. לֹא בְעֵלְמָא הַדְרִין וְלֹא בְעֵלְמָא דְאַתִּי: (א"ב)

הַעֲרַב נָא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאי צִאֲצֵאֵינוּ, וְצִאֲצֵאי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כֻּלְּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה. מֵאוֹיְבֵי תַחֲכַמְנֵי מִצּוֹתְךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי. יְהִי לְבִי תָמִיד בְּחֻקֶיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוּשׁ. לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתִנִּי. בְּרוּךְ אַתָּה יי לְמַדְנֵי חֻקֶיךָ. אֲמֵן אֲמֵן אֲמֵן סֵלָה וְעַד. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשָּׁמַת חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שָׁמַת חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קְרֻנוֹת. שְׂאֵנוּ מִשְׁכִּימִים וְהֵם מִשְׁכִּימִים. לְדְבָרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁכִּימִים לְדְבָרִים בְּטָלִים. אֲנוּ עֲמָלִים וְהֵם עֲמָלִים, אֲנוּ עֲמָלִים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֲמָלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנוּ רְצִים וְהֵם רְצִים, הֵם רְצִים לְבָאֵר שַׁחַת, וְאֲנוּ רְצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִידֵם לְבָאֵר שַׁחַת. אֲנִשֵּׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יַחֲצוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֲבַטַח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כִּשֶׁם שֶׁעֲזַרְתָּנִי לְסִיּוּם סֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר. כִּדְ תַעֲזֹרְנִי לְהַתְחִיל סְפָרִים אֲחֵרִים וּלְסִיּוּמָם. לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד מִתּוֹךְ הַרְחֵבָה. לְשַׁמֵּר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וּזְכוּת כָּל הַתְּנָאִים (וְהַנְּבִיאִים) וְתַלְמוּדֵי חֻקִּים הַנּוֹכְרִים בְּסֵפֶר תַּקוּנֵי הַזֹּהַר, יַעֲמִד לִי וְלִזְרָעִי וְלִזְרָעִי וְזָרַעִי, שְׁלֹא תִמוּשׁ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִפִּי וּמִפִּי זָרַעִי וְזָרַעִי זָרַעִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וַיְקַיֵּם בְּנוּ מִקְרָא שְׂכָתוֹב, בְּהַתְחַלְכֶּךָ תִּנְחַח אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עַלְיֶךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא תִשְׁיַחֲדָה. כִּי כִי יִרְבוּ יְמֶיךָ וְיִוָּסְפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים. אֲרֵךְ יָמִים בְּיַמֵּינֶךָ, עוֹשֵׁר וְכַבּוֹד בְּשִׂמְחָה. יי עֲזֵר לְעַמּוֹ יִתֵּן יי יִכְרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (א"ב) בְּעֵלְמָא דְהוּא עֵתִיד לְאַתְחַדְתָּא. וְלֹאֲחִיָּאָה מִתִּיָּא. וְלֹאֲסַקָּא יִתְהוֹן לְחַיֵּי עֲלְמָא, וְלִמְבַנֵּי קְרִתָּא דִירוּשָׁלַם. וְלִשְׁכַּלְלָא הַכְּלִיָּה בְּנוּהָ. וְלִמְעַקֵּר פּוֹלְחָנָא נּוֹכְרָאָה מֵאַרְעָה. וְלֹאֲתַבָּא פּוֹלְחָנָא דְשִׁמְיָא לְאַתְרֵיהָ. וְיִמְלִיךְ קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתֵיהָ וְיִקְרִיָּה. וְיִצְמַח פּוֹרְקָנִיָּה וְיִקְרַב מְשִׁיחֵיהָ. (א"ב) בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְזוֹן קְרִיב. וְאִמְרוּ אֲמֵן: (א"ב) יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמֵי עֲלְמֵי עֲלְמֵי יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרַומֵם וְיִתְנַשָּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (א"ב) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אֲמֵן: (א"ב) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא. שִׁירָתָא. תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא. דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"ב) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן וְעַל תַּלְמוּדֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמוּדֵי תַלְמוּדֵיהוֹן. דַּעֲסָקִין פְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי בְּאַתְרָא הַדְרִין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא. יְהִי לְנָא וּלְכוּן וּלְהוֹן חֲנָא וְחֻסְדָּא וְרַחֲמֵי. מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"ב) יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא. חַיִּים וְשִׁבְעָה וְיִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁוְיָבָא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיָחָה וּכְפָרָה וְרוּחַ וְהַצְּלָה. לְנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"ב) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ. וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אֲמֵן. (א"ב)